

DOXOGRAPHI GRAECI

COLLEGIT RECENSUIT PROLEGOMENIS
INDICIBUSQUE INSTRUXIT

HERMANNUS DIELS

OPUS ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE
PRAEMIO ORNATUM

EDITIO ITERATA

BEROLINI ET LIPSIAE
APUD WALTER DE GRUYTER ET SOCIOS

1929

PLACITORUM SCRIPTORES INSUNT

AETII DE PLACITIS RELIQUIAE (PLUTARCHI EPITOME,
STOBAEI EXCERPTA)

ARI DIDYMI EPITOMES FRAGMENTA PHYSICA
THEOPHRASTI PHYSIC. OPINIONUM, DE SENSIBUS FR.

CICERONIS EX L. I DE DEORUM NATURA

PHILODEMI EX L. I DE PIETATE

HIPPOLYTI PHILOSOPHUMENA

PLUTARCHI STROMATEON FR.

EPIPHANII VARIA EXCERPTA

GALENI HISTORIA PHILOSOPHA

HERMIAE IRRISIO GENTILIUM PHILOSOPHORUM

Tardi ingeni est rivulos consecrari, fontes rerum non videre
CICERO

HERMANNUS DIELESIUS HERMANNO USENERO S.

Non mirabere, praeceptor carissime, a Tuo nomine quod auspicatum volo hoc Doxographorum volumen. Tuum enim est quod iam Tibi reddo neque id uno nomine Tuum. nimirum fata sua habet et hic libellus, quae enarrare neque iniucundum videtur et certe utilius quam quod solent de ratione sua et instituto prooemiari. Tu igitur cum ante viginti et quod superest annos Theophrasti causa Placita attigisses spretisque priorum somniis primus veram eorum indolem perspicere coepisses, salutare inivisti consilium colligendi quidquid istarum litterarum superesset, unde et origo aperiretur et per temporum decursum propagatio. accessit socius consilii C. Wachsmuthius, qui Laertio et Biographis idem se auxilium laturum pollicebatur. qui cum paulo post in Italiam profectus esset, egregium conlatorum codicum apparatus congessit. sed mox cum in alium uterque studiorum campum vocaretur, factum est ut pristini consilii ardor paulatim refrigesceret. ac metuendum erat, ne eo difficilior fieret quo magis procrastinaretur labor. quare Tu quidem vicarium circumspicere coepisti et cum ante XI annos philosophorum Bonnensium ordo more maiorum ad certamina adolescentes invitaret, auctor fuisti, ut Placitorum memoria explicanda proponeretur. interim mihi ut periculum facerem facile persuasisti. nam etsi quam impedita esset quaestio haud quaquam me celaveras, tamen ipsa difficultas juvenilem ardorem excitavit et effecit, ut intra perexiguum spatium totum illarum litterarum orbem peragrarem et extrema quæstionis lineamenta recte plerumque adumbrarem. sed festinata ista studia etsi nec Tibi nec ordini displicuere, quantum a perfectionis laude abessent, optime ipse intellexi. nam utendum mihi erat editionibus vulgaribus, quae quam fallaces essent, Wachsmuthii schedis edoctus eram. itaque postquam insigni Galeni exemplo incredibilem illam corruptionem etiam publice sum testatus, iam editionem Placitorum ad optimam codicum fidem exigendam mihi proposui. quem ad finem dum aut ipse perambulo bibliothecas aut amicos precibus fatigo, ecce programma adfertur ab Academia litterarum Berolinensi m. Iulio a. MDCCCLXXIV propositum:

„Plutarchi qui feruntur libri περί τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις quomodo et quando scripti sint, inquiratur, quae ratio inter eam compilationem similesque alias intercedat, exponatur, qui auctores qua ratione a compilatore adhibiti sint, determinetur.“

quo nuntio quid mihi tum exoptatius potuit accidere? quod diu moliebar, idem fere illic praescriptum vidi. igitur nihil moratus in novum illud certamen descendi, et cum nec Tuum nec ceterorum amicorum auxilium petenti deesset, saepe etiam ultro offerretur, Placitorum corpus cum Prolegomenis assiduo labore maturatum statuta die a. LXXVII summatibus illis viris traditum est, quibus Academiae mandatu iudicium erat ferendum. qui cum probassent ac praemio dignum iudicavissent opus typis describi coeptum.

Tu vero ne tum quidem Placitorum fuisti immemor. nam luctanti per biennium cum preli monstris, quantum quidem per valetudinem ac negotia vacares, numquam mihi defuisti neque ullam fere plagulam remisisti, quin aut emendando aut dubitando me egregie adiuvares. quodsi non omnia tam perfecta vides et perpolita, quam et exspectare poteras et ipse cupiebam, memineris velim quod haud raro sum expertus Hesiodum ἄλλοτε μῆτρει πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μῆτρη. ceterum si quid novercae invidia damni inlatum observaram, in Addendis correxi, reliqua corrigent quibus id curae erit. nihil enim vehementius opto, quam ut alii veniant in partes, qui agro olim horrido, nunc sane cultiori suam velint impendere operam. in primis autem C. Wachsmuthio gratum fecisse cupio Stobaei eclogas diu expectatas, diutius agitalas edituro. qui si non inutiliter praelusisse me iudicaverit, gratiarum quas illi debeo maximas aliquid saltem rettulisse videbor. nec tacenda est hoc loco officiosa amicorum voluntas imprimis Ivonis Brunsi Berolinensis, Maximiliani Bonnetii Parisiensis, Friderici de Duhn Gottingensis, Benedicti Niesei Marburgensis, Hieronymi Vitellii Florentini, qui codicibus excutiendis optime sunt de Doxographis meriti. deinde gratissima memoria prosequor Eduardum Zellerum, virum summum, qui studia nostra tam publice quam privatim benevolentissime semper adiuvit.

Tibi vero, Usenere, cum debitam meritamque gratiam agere instituo, haesitare me sentio et rubore subfundi. adeo me praegravat beneficiorum Tuorum vel quaesitorum vel oblatores multitudo. quodsi verum iudicas, quod aiunt quidam, turpe esse vinci beneficiis, desperandum mihi esse video. sin vero, qui rebus non potest, animo aequare liberaliter conceditur, ne ego faciam ut nunquam desideres amorem nostrum vel pietatem. interim qui liber Tuae fuit propensissimae voluntatis testis, eundem voti nostri accipe sponsorem gravissimum. vale.

PROLEGOMENA

PROLEGOMENON CAPITUM CONSPECTUS

I	De Plutarcheae epitomes memoria (de excerptoribus Philone, Athenagora, Eusebio, Cyrillo, Galeno, Laurentio Lydo, Iustino, Achille, Lampriae indice, Schahraastanio, Psello, Io. Tzetzta, Pseudaristotele, de codicibus)	1
II	de Plutarcheae Epitomes editionibus	41
III	de Stobaei memoria	43
IV	de Aëtii Placitis (de excerptoribus Theodoreto, Nemesio, Plutarcho, Stobaeo)	45
V	de Arii Didymi Epitome	69
VI	de Plutarchi Vita Homeri	88
VII	de Aëtii secta et aetate	99
VIII	de Theophrasti Physicorum Opinionibus (de Pseudophilone de mundo, Pseudaristotele de Xenophane cet., Theophrasto de Sensibus)	102
IX	de Theophrasti opinionum apud Ciceronem vestigiis (in Lucullo et de Deorum natura, de Philodemo, Clemente)	119
X	Theophrasteorum apud excerptores conspectus	132
XI	de Hippolyti Philosophumenis (de Sotione, Heraclide, de codicibus, Cedreni excerptis)	144
XII	de Plutarchi Stromateon ecloga (de Eusebii codicibus)	156
XIII	de Theophrasti in Laertio Diogene excerptis	161
XIV	de compendio Eusebiano (de Irenaeo, Arnobio Augustino)	169
XV	de compendiis Epiphanii	175

XVI	de Aëtii Placitorum compositione (de Vetustis Placitis, Alexandro Philalethe, Varrone, Censorino, Cicerone in Tusculanis, Tertulliano, Sorano, Aenesidemo, Macrobio, Philopono)	178
XVII	de Vetustorum Placitorum fontibus (de Aristotele, Theophrasto, Seneca, Nili scriptoribus, Posidonio, Menone, Anecdoto Veneto)	215
XVIII	de Galeni Historia philosopha (de Clemente in Stromatis et Recognitionibus, Sexto Empirico) . . .	233
XIX	de Hermiae gentilium philosophorum Irrisione	259

I DE PLUTARCHEAE EPI TOMES M É M O R I A

Plutarchi quae fertur de Placitis epitomen primus attigisse videtur Philo Iudaeus, si modo hunc locum libri primi de providentia ab eo scriptum esse credimus:

I 22 p. 11 edit. armen. latin. Aucher. Haec [mundum cum creatis] Plato a deo facta fuisse novit et materiam per se ornatu carentem in mundo cum ornatu ipso prodiisse; hae enim erant primae caussae unde et mundus fuit. quoniam et Judaeorum legis lator Moyses aquam tenebras et chaos dixit ante mundum fuisse.

Plato autem materiam

Thales Milesius aquam

Anaximander Milesius infinitum

Anaximenes aerem

Anaxagoras Clazomenius homoeomeriam

Pythagoras Mnesarchi filius¹ numeros commensurationes et harmonias²

Heraclitus³ et Hippasus Metapontius ignem

Plut. de Placit. I 3

21 Πλάτων . . . τρεῖς ἀρχὰς τὸν θεὸν τὴν ὕλην τὴν ἰδέαν.

1 Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀπεφώνητο τὸ ὕδωρ.

3 Ἀναξίμανδρος δὲ ὁ Μιλήσιος φησι τῶν ὄντων τὴν ἀρχὴν εἶναι τὸ ἄπειρον.

4 Ἀναξίμενης δὲ ὁ Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀέρα ἀπεφώνητο.

5 Ἀναξαγόρας ὁ Κλαζομένιος ἀρχὰς τῶν ὄντων τὰς ὁμοιομερείας ἀπεφώνητο.

8 . . . Πυθαγόρας Μνησάρχου Σάμιος . . . ἀρχὰς τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰς συμμετρίας τὰς ἐν τούτοις ἀς καὶ ἀρμονίας καλεῖ . . .

11 Ἡράκλειτος καὶ Ἰππασος ὁ Μεταποντῖνος ἀρχὴν τῶν πάντων τὸ πῦρ.

¹ armeniace Mnesarqaj ordi, quod cum Aucherus divideret Mnes arqajordi ad verba recte, ad sensum inepte vertit Mnes regis filius. veram lectionem et hic et infra debeo Gildemeisteri benevolentiae.

² harmoniam perperam Aucher.

³ Heraclides falso Aucher.

Empedocles Agrigentinus
ignem aquam aerem terram
et duo principia amorem et
odium

Aristoteles Nicomachi filius
formam materiam privationem
elementa quatuor et quintum
aetherem

Empedocles mundum unum
nec tamen universum esse
illum sed minorem istius uni-
versi partem, reliquum vero
inertes materiae²

Zeno Mnaseae filius³ aerem
deum materiam et elementa
quatuor

Ceterum in superioribus suis verbis dicebat: 'cuius pars
sub corruptione iacet, necesse id est totum quoque obnoxium
esse corruptioni.' nec enim sine toto partes constare possunt
neque totum sine partibus. nam mundus universus unum corpus
est e multis partibus a deo compositum. nec tamen ut alii qui-
dam sapientum animal esse mundus censendus est sed arti-
ficiose harmonia concretionem nactus.

Adscriptis Plutarchi locis de origine dubitatio esse nequit. nam unum
quod discrepat Zeno aerem deum ex graeci exempli vitio *ἀέρα* pro
ἀρχάς exhibentis fluxit, nisi Armenium lapsum credere mavis. sed quo-
modo tempora conciliabis? Pseudo-Plutarchi epitome minimum C annis
post Philonem confecta est, ut infra demonstrabitur. itaque ad pristinum
Placitorum opus, unde illa epitome coacta est, confugiendum erit. at
no huic quidem opinioni tempora favent, nam ut minimum sumam sup-
par fuit Placitorum conditor Iudaei aetati. sed quid opus est ratiun-
culas sectari in re incredibili? mira enim foret et prodigii similis con-
sensus si ex unius capitis olim multo ampliorem ambitu philosophorum
(omissis Archelao et Epicuro) fecisset Philo eundem delectum, qui in
Plutarchea epitome extat. accedit quod in pristino libro patris nomen
philosophorum nomini ac patriae addi solet. patres cognovit Pythagorae

20. Ἐμπεδοκλῆς Μένωνος Ἀκρα-
γαντῖνος τέτταρα μὲν λέγει στοιχεῖα.
πῦρ ἕρα ὕδωρ γῆν, δύο δὲ ἀρχι-
κὰς δυνάμεις, φιλίαν τε καὶ νεῖκος.

22. Ἀριστοτέλης δὲ Νικομάχου
Σταγίρειτης ἀρχὰς μὲν ἐντελέ-
χειαν ἔχει εἶδος ὕλην στερῆσιν,
στοιχεῖα δὲ τέσσαρα. πέμπτον δὲ
τὸ σῶμα αἰθέριον ἀμετάβλητον.

ἢ 2. Ἐμπεδοκλῆς δὲ κόσμον
εἶνα, οὐ μόντοι τὸ πᾶν εἶναι τὸν
κόσμον, ἀλλὰ ὀλίγον τι τοῦ παν-
τὸς μέρος, τὸ δὲ λοιπὸν ἀργὴν
ὕλην.

3 25. Ζήνων Μνασέου Κιτιεὺς
ἀρχὰς μὲν τὸν θεὸν καὶ τὴν ὕλην
. . . στοιχεῖα δὲ τέσσαρα.

Aristotelis Zenonis Philo, eosdem Plutarchus: ignorat Thaletis Anaximandri Anaximenis Anaxagorae patres cum illo. discrepat unus Empedocles, nam Platonis ratio paulo diversa.

Ergo Plutarchus compilatur, sed non a Philone. quid igitur? dubitandumne de libris de providentia, qui quantum scio in suspicionem numquam inciderunt? minime. parata est lenior ac probabilior ratio. qui vel leviter Philonei stili proprietatem gustaverit, eiusmodi nominum seriem quae a catalogi siccitate nihil distat in ullo usquam libro inveniri negabit. accuratius vero intuenti mirum videri debet, quam non cum prioribus atque insequentibus ista enumeratio cohaereat. ne multa, Philoneae orationi insertus est pannus ex Plutarcheis consutus. ac fieri potest, ut Platonis memoria librarium impulerit ut similia in margine colligeret, quae tum ut fieri solet in continuam scripturam irrepserunt. quare admodum miror C. Wachsmuthium, qui Plutarchi immemor 'Zeno — compositum' tanquam ignotum fragmentum Zenonearum reliquiarum spicilegio suo [commentat. I de Zenone Citiensi et Cleanthe Assio. Gotting. 1874 p. 8. n. 5] inseruit. fortasse schedulis suis fisus librum non iterum inspexit. alioqui obstipuisset quo orationis genere in istis excerptis dici posset 'ceterum in superioribus suis verbis dicebat'. quis? quo in libro? quemadmodum superioribus? in Plutarcho certe nusquam, cuius eclogam non ultra et elementa quatuor progredi certissimum est. ac ne illud quidem dubitatione caret, num recte post compositum verbis relatis ab Auchero finis sit impositus. nam in armeniacis deest talis significatio. immo mihi quidem multo rectius post corruptioni virgula poni videtur, ut proxima sint scriptoris argumenta. at quis tandem illud superius dixit? nempe Philo ipse. ¹ revolve librum, ecce eadem iam § 9 p. 6 occupata 'etenim si pars corruptioni obnoxia est, corruptioni obnoxium et totum sit oportet'. iterum § 13 p. 7: 'corruptio particularum alicuius partis et iterum corruptio minimae partis huius particulae si ex ipsa natura atque essentia corporis oriatur, praesignat corruptionem quoque futuram corporis totius.' nec se-
cus § 14: 'qui ergo . . . videt conditionem animantium . . . et universim omnium rerum quae in mundo sunt ac fuere quod nempe in fluxu sint, nonne universum mundum ad normam partium suarum habiturum esse corruptionem fatebitur? item denique § 17 p. 9: 'quum enim ut ostendi partes mundi per destructionem corrumpi videam, cur non maiores quoque et vel ipsa elementa . . . destruenda fore concedam, quum iam de partium corruptione omnes consentiant?' neque semel ac bis, sed per omnem

---

¹ in plane idem ultro incidit Gildemeisterus, qui et ipse virgulam post corruptioni ponendam monebat. quantum insit in Philone Stoicorum philosophiae, docet Zellerus III 2 p. 342¹, 352 sq. Siegfried Philo Alex. p. 140. sed possunt multa addi. de Stoica origine illius syllogismi constat ex Laertio VII 141: ἀρέσκει δ' αὐτοῖς καὶ φθαρτὸν εἶναι τὸν κόσμον [ἅτε γεννι-

disceptationem iste Stoicorum syllogismus inculcatur, cuius si Zenoneam originem vindicare voluisset, antea locus erat idoneus. ergo Philonis verba in memoriam revocantur. at mirabere extare dicebat, ubi dicebam dictum expectas. nolo iterum Armenium erroris accusare quod ΕΙΤΤΟΝ et ΕΙΤΤΕΝ confuderit. immo multo latius patet corruptio. rem dicam haud scio an primus sed apertissimam. tenemus priorem librum de providentia non integrum sed ab interpretibus excerptum ac pristina forma privatum. quis enim illam disputationem acrius et punctim persequi potest quin disserendi miram inconstantiam vel potius hiatus manifestos offendat? contra alter liber apta disputandi continuatione non caret interpretumque fides Eusebii fragmentis confirmatur. sed is dialogi formam exhibet Philone et Alexandro amice de providentia contendentibus. eadem arte priorem conscriptum fuisse ut per se consentaneum est, ita alterius exordio confirmatur. § 1 p. 44 ut audiat quae de providentia dicenda *supersunt*. § 2 p. 45 parum abest quin dicam totam me noctem vigilem transegisse quae a *nobis ambobus* dicta sunt ruminantem. paulo infra: quandoquidem in iis etiam quae *heri confessi sumus* immanendum est ut in concessis a nobis. potestne aliquid apertius et conceptis magis verbis enuntiari? nihilo setius Auchero inepta potius proferre placuit, quam prioris libri truncatam condicionem adgnosce. apparet enim disserentium personarum nomina et quae ad dialogi speciem pertinebant exsecta, argumenta ac ne ea quidem plena excerpta esse. hac vero luce cum alia illustrantur tum illae interrogationes § 2. 3. 4 servatae, quas interpret artificiosa quadam explicatione (cf. § 17) excusat. ergo illud dicebat correctum videtur ab eo qui dialogi vestigia utcumque delere sibi proposuerat. itaque ab eodem Plutarchea interpolata esse dixeris, sed praestat graecum exemplar scholio illo auctum fuisse existimare.

Plutarchei libelli quaedam vestigia apparent in Athenagorae supplicatione pro Christianis Marco Aurelio Antonino et Lucio Aurelio Commodo a. 177 nuncupata [cf. Ottonis praef. LXV sqq.]. inprimis caput de deis et de daemonibus heroibusque compilatum est. c. 23 [21]: πρῶτος Θεολῆς διαίρει ὡς οἱ τὰ ἐκείνου ἀκριβοῦντες μνημονεύουσιν εἰς θεὸν εἰς δαίμονας εἰς ἥρωας· ἀλλὰ θεὸν μὲν τὸν νοῦν τοῦ κόσμου ἄγει, δαίμονας δὲ οὐσίας νοεῖ ψυχικάς καὶ ἥρωας τὰς κεχωρισμένας ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, ἀγαθοὺς μὲν τὰς ἀγαθὰς, κακοὺς δὲ τὰς φαύλας. contracta sunt Plutarchi I 7 11 Θεολῆς νοῦν τοῦ κόσμου τὸν θεόν et I 8 2 Θεολῆς... δαίμονας ὑπάρχειν οὐσίας ψυχικάς· εἶναι δὲ καὶ ἥρωας τὰς κεχωρισμένας ψυχὰς τῶν σωμάτων. καὶ ἀγαθοὺς μὲν τὰς ἀγαθὰς, κακοὺς δὲ τὰς φαύλας. excerptsu Athenagoras satis diligenter praeterquam

τὸν τῷ λόγῳ τῶν δι' αἰσθήσεως νοουμένων om. Suid., del. O. Heine. οὐ γὰρ [corr. O. Heine, οὐ τε codd.] τὰ μέρη φθαρτά, (φθαρτόν) ἐστὶ καὶ τὸ ὅλον. τὰ δὲ μέρη τοῦ κόσμου φθαρτά, εἰς ἄλλα γὰρ μεταβάλλει· φθαρτός ἄρα ὁ κόσμος. Zenoni haec tribuere studuit Philonis loco non usus Zellerus Hermae vol. XI 422 sqq. in re fortasse non falsus, argumentis tamen nixus infirmioribus.

quod Plutarcheis νοῦν τοῦ κόσμου non recte articulum addidit [cf. Krische Forschung. p. 39¹]. liberius ex eodem c. I 7 31. 33 Aristotelis Stoicorumque decreta de deo c. 6 translata sunt. nimirum scriptor iusta philosophiae institutione imbutus [cf. Otto p. XLVIII] sua idoneo loco immiscere sententiasque suo arbitrio ordinare non dubitavit. velut in Stoicis [Plut. I 7 33] non solum quae media sunt prima collocavit, sed etiam orationem traditam δι' ὅλης τῆς ὕλης δι' ἧς κειώρηκε παραλλάξει· sic emendabat; κατὰ τὰ παραλλάξεις τῆς ὕλης δι' ἧς κτλ. ¹ ut Thaletis de daemonibus opinioni Platonis sententiam e Timaeo p. 40DE petitam adiungere placuit, quam Volkmannus Vit. Plutarch. I 169 ex eodem fonte continuatam non recte iudicavit, ita Stoicorum quoque opinioni vulgarem sane suae memoriae addidit doctrinam: Ζεὺς μὲν κατὰ τὸ ζέον τῆς ὕλης ὀνομαζόμενος, Ἥρα δὲ κατὰ τὸν αέρα καὶ τὰ λοιπὰ καθ' ἑκαστον τῆς ὕλης μέρος δι' ἧς κειώρηκε καλούμενος. quae veriloquia cum similibus Stoicorum somniis repetuntur c. 22 [18]. nimirum haud paenituit eruditum virum eundemque Atheniensem etiam liberiore imitatione quae legerat exprimere. itaque si attentius scriptoris verba circumspicias, etiam c. 16 [13] Plutarcheae lectionis indicia apparent.

Athenagor.

καλὸς μὲν γὰρ ὁ κόσμος καὶ τῷ μεγέθει περιέχων καὶ τῇ διαθέσει τῶν τε ἐν τῷ λογῷ κύκλῳ καὶ τῶν περὶ τὴν ἄρκτον καὶ τῷ σχήματι σφαιρικῷ ὄντι...

Plutarch. I 6 2

καλὸς δὲ ὁ κόσμος. ὅλῳ δ' ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τοῦ χρώματος καὶ τοῦ μεγέθους... σφαιροειδὲς γὰρ ὁ κόσμος. § 5. καὶ ἐκ τοῦ μεγέθους καλός. πάντων γὰρ τῶν ὁμογενῶν τὸ περιέχον καλόν. § 6. ὁ μὲν γὰρ λογὸς κύκλος... πεποικίλται.

Anceps est quaestio utrum excerpserit Athenagoras Plutarchi Placita an maius illud opus, cuius illa est epitome. illud mihi probatur, hoc R. Volkmanno Leben Plut. I 169 qui ampliora illa quibus Plutarchum superat Athenagoras ut Platonica [c. 23] et Philolai Lysidis Opsimi Pythagoreorum de deo decreta [c. 6] indidem manasse opinabatur. at Platonis locos ad verbum descriptos afferre Placitorum a consuetudine abhorret et Pythagoreorum de deo opinio diversa enumeratur I 7 18. adde quod uno loco — neque enim in tanta excerptorum paucitate minuta sunt neglegenda — dissentientibus Plutarcho et Stobaeo epitomatores sequitur Athenagoras. ²

Constantini aetate Eusebius multa e Plutarcho excerpserit, quem librum inter alios multos et egregios in Alexandri Pamphilique bibliothecis repperisse videtur [hist. eccl. VI 20. 32]. illa excerpta eo sunt maioris

¹ idem repetitur c. 22 καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ διὰ τῆς ὕλης κειώρηκός κατὰ τὰς παραλλάξεις αὐτῆς ἄλλο καὶ ἄλλο ὄνομα μεταλαγχάνειν.

² Plac. I 7 33 καθ' οὗς ἑκάστα καθ' εἰμαρμένην γίνεται Plutarchus cum Athenagora — καθ' οὗς ἅπαντα Stobaeus. quoniam singulorum vocabulorum fidelior est testis Stobaeus, ἅπαντα genuinum duco, ἑκάστα a Plutarcho propter πάντας proxime praecedens mutatum. quae Volkmannus postea [N, Jahrb. f. Phil. 1871 p. 683] de Placitorum fati protulit sciens hic neglexi.

facienda, quo minus sive Eusebius ipse sive qui ei fuit a manu suis coniecturis indulserunt.¹ collecta sunt in Praeparationis Evangelicae libris XIV et XV, quibus excerptis talia praemittit XIV 13 9: σεψόμεθα δὴτα λοιπὸν ἥδη ἀνωθεν ἀρξάμενοι τὰς τῶν εἰρημένων φυσικῶν φιλοσόφων δογματικὰς πρὸς ἀλλήλους ἀντιδοξίας. γράφει δὲ ἀθρόως ἀπάντων τῶν Πλατωνικῶν ἡμοῦ καὶ Πυθαγορείων τῶν τε ἔτι πρεσβυτέρων φυσικῶν φιλοσόφων ἐπιτεκμημένων καὶ αὐτὸν πάλιν τῶν νεωτέρων Περιπατητικῶν τε καὶ Στωικῶν καὶ Ἐπικουρείων τὰς δόξας συναγαγὼν ὁ Πλούταρχος ἐν οἷς ἐπέγραψε Περὶ τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις φυσικῶν δογμάτων, ἐξ ὧν παραθήσομαι ταῦτα. excerptis XIV 14 1—6 ex Plut. I 3 1—4. 11. 18. 20. tum praemissis his πάλιν δ' οὖν ὁ Πλούταρχος τὰς περὶ θεῶν ὑπολήψεις τῶν αὐτῶν τοῦτον γράφει τὸν τρόπον compilavit XIV 16 1 ex Plut. I 7 1. 2, deinde XIV 16 2 ex eodem loco §§ 5. 6, quibus praefatur: Ἐπὶ τούτοις πάλιν τὸν Ἀναξαγόραν εἰσάγει, πρῶτον φάσκων αὐτὸν ὁρθῶς φρονῆσαι περὶ θεοῦ. tum XIV 16 3—10 sequitur Plut. l. c. §§ 7—18. 31—34.

Eclogis l. XV insertis haec prolusit XV 22 69: διό μοι ἀναγκαῖον εἶναι δοκεῖ καὶ τὰς περὶ τῶνδε δόξας ἡμοῦ συναγαγεῖν, τὰς τε διαστάσεις αὐτῶν καὶ τοῦ τύπου τὸ μάταιον ἐπιθεωρῆσαι. θήσω δὲ καὶ ταῦτα ἀπὸ τῆς Πλουτάρχου γραφῆς, ἐν ᾗ τὰς περὶ τούτων ἀπάντων ἡμοῦ τῶν τε πρεσβυτέρων καὶ νέων δόξας συναγαγὼν τοῦτον γράφει τὸν τρόπον.

excerptis XV 23. 24. 25	ex Plut. II 20. 21. 22
XV 26. 27. 28. 29	ex Plut. II 25. 26. 27. 28
XV 30. 31	ex Plut. II 13. 14
XV 32	ex Plut. I 4

quae ad Praeparationis consilium utilia restabant, ea longa serie XV 33—61 ad verbum descripsit. his ipse indicem praemittit XV 32 8—10, quem comparatis Plutarchi capitibus hic adponere iuvat.

Τοιαύτη καὶ ἡ θαυμάσιος αὐτῶν κοσμογονία. συνῆπται δὲ τούτοις ἄλλη τις πλείστη λογομαχία παντοίων πέρι προτάσεων ἀπορησάντων

εἰ χρὴ τὸ πᾶν ἐν ᾗ πολλὰ ἡγεῖσθαι καὶ	XV 33	ex Plut. I 5
---------------------------------------	-------	--------------

εἰ ἓνα τὸν κόσμον ᾗ πλείους.

καὶ εἴτε ἔμψυχος οὗτος καὶ προνοία	XV 34	ex P. II 3
τυγχάνει θεοῦ διοικούμενος εἴτε καὶ		
τάναντία.		

καὶ εἰ ἀφθαρτος ἢ φθαρτός	XV 35	ex P. II 4
---------------------------	-------	------------

καὶ πόθεν τρέφεται	XV 36	ex P. II 5
--------------------	-------	------------

καὶ ἀπὸ ποίου ἤρξατο ὁ θεὸς κοσμοποιεῖν	XV 37	ex P. II 6
---	-------	------------

¹ contra priorum virorum doctorum ut J. Scaligeri Niebuhrii Hullemanni iniquiora. Valekenarii Dindorffique nimis amica iudicia omnino vere iudicavit J. Freudenthalius Hellenist. Stud. I p. 3 sq. qui discernenda esse et librorum et excerptorum genera bene monuit. Plutarchae elogae, ut quae κατὰ λέξιν descriptae sint neque christianam doctrinam tangerent [cf. Volkemann in Zelleri annal. theolog. 1855 p. 244²] plurimum habent auctoritatis. cf. J. Bernays de Theophr. l. de piet. p. 173.

περί τε τῆς τάξεως τοῦ κόσμου	XV 38	ex Plut. II 7
καὶ τίς ἡ αἰτία τοῦ αὐτὸν ἐγκλιθῆναι	XV 39	ex P. II 8
περί τε τοῦ ἐκτὸς τῆς τοῦ κόσμου περι- φερείας	XV 40	ex P. II 9
καὶ τίνα τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ τοῦ κόσμου μέρη.	XV 41	ex P. II 10
περί τε οὐρανοῦ	XV 42	ex P. II 11
καὶ πρὸς ἅπασιν τούτοις περί τε δαιμόνων καὶ ἡρώων	XV 43	ex P. I 8
περί τε ὕλης	XV 44	ex P. I 9
καὶ περὶ ἰδεῶν	XV 45	ex P. I 10
περὶ τῆς τοῦ παντὸς τάξεως	XV 46	ex P. II 13
ἔτι μὲν περὶ τῆς τῶν ἄστρον φορᾶς τε καὶ κινήσεως	XV 47	ex P. II 16
καὶ πρὸς τούτοις ὁπόθεν φωτίζονται οἱ ἀστέρες	XV 48	ex P. II 17
καὶ περὶ τῶν καλουμένων Διουσκούρων	XV 49	ex P. II 18
περὶ τε ἐκλείψεως ἡλίου καὶ σελήνης	XV 50. 51	ex P. II. 24. 29
καὶ περὶ ἐμφάσεως αὐτῆς καὶ διὰ τί γινώδης φαίνεται	XV 52	ex P. II 30
καὶ περὶ τῶν ἀποστημάτων αὐτῆς	XV 53	ex P. II 31
καὶ ἔτι περὶ ἐνιαυτῶν	XV 54	ex P. II 32.

9. ταῦτα δὲ πάντα διὰ μυρίων τοῖς περὶ ὧν ὁ λόγος κατασκευασμένα ἐπειδὴ
τεμῶν ὁ Πλούταρχος ἐν ὀλίγοις συνείλεν ἐπὶ ταυτῶν ἡμῶν συναγαγὼν ἀποφάσεις καὶ
τὰς διαφωνίας αὐτῶν ἡγοῦμαι καὶ ἡμῖν οὐκ ἄχρηστα γενήσεσθαι [αὐτὰ] παρατε-
θέντα εἰς τὴν εὐλογον αὐτῶν παραίτησιν. * * *. 10. προσθήσω δὲ ἐξῆς τοῖς
εἰρημμένοις ἕσα καὶ περὶ τῶν προσγειωτέρων ἐπιηπόρησαν
περὶ γῆς (καὶ) σχήματος καὶ περὶ θέσεως XV 55. 56. 57. 58 ex P. III 9. 10
καὶ ἐγκλίσεως αὐτῆς 11. (12) 13

καὶ ἔτι περὶ θαλάσσης XV 58 ex Plut. III 16.
ὥς ἂν εἰδείης ὅτι μὴ περὶ μόνων τῶν μετεώρων καὶ μεταρσίων οἱ γενναῖοι διέστη-
σαν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐν τοῖς περιγεῖναις διαπεφωνήκασιν. ἵνα δὲ τῶν σοφῶν ἔτι μᾶλλον
τὴν σοφίαν ἀποθαυμάσῃς, προσθήσω καὶ ἕσα περὶ ψυχῆς [XV 59 ex P. IV 4]
καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ἡγεμονικοῦ [XV 60 ex P. IV 5] διεμαχέσαντο οὐδὲ σφᾶς
αὐτοὺς ἐπιγνῶναι οἷας εἰς φύσεως δεδουημένους.

Quod de fide Eusebii supra dictum est, insigni quodam exemplo ex
indice comprobari potest. in codicibus XV 58 caput quod est περὶ κινήσεως
γῆς inscriptum est περὶ ἐγκλίσεως γῆς. iam cum in Plutareho c. περὶ ἐγκλίσεως
omissum illud ab Eusebio praecedat, nihil profecto proclivius est quam
posteriorum scribarum oscitantiam incusare quod titulo prioris servato ad
transcribendum alterum caput properaverint. quae coniectura fallit. immo
ipse Eusebius exemplar habuit mancum ac tanta fuit Caesariensis episcopi
sive religio sive securitas, ut errorem manifestum neque in indice neque
in excerptis corrigeret. tralaticium illum in antiquis Plutarchi exemplis

hiatum testatur Galeni historia philosopha, quae eodem capite περί ἐγκλίσεως caret. eandem accurationem in ceteris excerptis admirari licet. nam rarae sunt pro excerptorum ambitu mutationes. velut Plut. I 3 1 post Θαλῆς ὁ Μιλήσιος addit εἰς τῶν ἑπτὰ σοφῶν. mox ἀπεφάνητο auctum est addito εἶναι capituloque finito claudit ταῦτα μὲν ὁ Θαλῆς, de qua formula similibusque egit G. Dindorfius praef. edit. I xix. structuræ formam mutavit I 3 4 οἷον ἡ ψυχὴ, φησίν, ἡ ἡμετέρα ἀὴρ οὐσα συκρατεῖ ἡμᾶς. placet enim Eusebio οἷον ἡ ψυχὴ . . . ἀὴρ ἐστὶ συκρατεῖ γὰρ ἡμᾶς. audacius eiusdem capitis § 18 transformavit in hunc modum: Δημόκριτος ᾧ μετὰ πλείστον Ἐπίκουρος ἡκολούθησεν. Plutarchus praebet: Ἐπίκουρος Νεοκλέους Ἀθηναῖος κατὰ Δημόκριτον φιλοσοφῆσας. nec magis placet quod paulo infra, quod Δημόκριτος μὲν γὰρ fuit, variavit ἀλλ' ὁ μὲν Δημόκριτος. brevitate praestat I 4 1 ὁ κόσμος ἐσχηματίζεται, quod in Plutarcho ἐσχηματισμένος συνέστηκε parum eleganter scriptum est. leviora sunt quae I 7 8 novavit ὁ θεός . . . ὅτε ἦν ἀκίνητα τὰ σώματα ἢ ὅτε ἀτάκτως ἐκινεῖτο, ubi alterum ὅτε addidit, ne ἐκινεῖτο ad deum referretur, et paulo infra οὐδὲ τὸ πρῶτον ἐστὶ δέξασθαι pro Plutarcheo καὶ οὕτε τὸ πρῶτον κτλ. ibidemque πᾶς γὰρ θεός pro ὁ γὰρ θεός. sententiam adulteravit I 7 11 cum scripsit Θαλῆς τὸν κόσμον εἶναι τὸν θεόν. recte Plutarchus Θ. νοῦν τοῦ κόσμου τὸν θεόν. supervacaneum certe illud quod II 20 12 post Φιλόλαος ὁ Πυθαγόρειος ὕλοσεῖδῃ [sc. εἶναι τὸν ἥλιον] addit δίσκον. quamquam non defuere, qui avide arriperent. contra ibidem § 13 ἑαυτοῦ omisit τῇ ἀνταυρίᾳ in τῆς ἀνταυρίας correcto, invicem ad proximum ἀνταύγειαν otiose εἶναι apposuit. librarius fortasse peccavit quod Plutarchi II 29 6 Ἰλάτων Ἀριστοτέλης . . . συμφωνῶς conversum est in συμφωνοῦσι. memorabilis est quod III 13 3 ἐνηξονισμένην planioribus verbis ἐν ᾧ στροφομένην explicare maluit. vox illa artis astronomicae ut videtur propria ne a librariis quidem intellecta est, qui ἐνιζωνισμένην propagarunt, donec Reiskei palmari emendatione verum inventum, sed, ut fieri solet, ab editoribus spreum est. exemplum verbi ex Ptolemaeo adnotavit Schneiderus neque, quamquam quaerenti mihi locum Ptolemaei reperire non contigit, de fide ac diligentia sponsoris ullo modo dubitari potest.

Apposui fere quae Eusebius mihi contra Plutarchi auctoritatem mutasse videtur nec multa nec fallacia, si quis cavere didicit. sed supersunt alia, in quibus haereas librariine Eusebianorum codicum peccaverint an ex mendoso exemplari securus transcripserit excerptor. velut II 20 3 Plutarchea sic leguntur: Ξενοφάνης ἐκ πυριδίων τῶν συναθροισζομένων μὲν ἐκ τῆς ὑγρᾶς ἀναθυμιάσεως, συναθροισζόντων δὲ τὸν ἥλιον. Eusebius φαινομένων inter τῶν ὅτ συναθροισζομένων interpolatum habet, quod non dubium est quin ab emendatore quodam iterato verbo offenso super συναθροισζομένων olim positum fuerit. sed ambiguum utrum ante Eusebium an post vixerit iste elegantiae male curiosus.

Sed quo minus mendosum exemplar iam Eusebio lectum esse nega-

tate praestiterit. iuvat hoc exemplis quibusdam comprobare, quoniam Eusebii virtus ab editoribus quotquot Plutarchi libellus nactus est nondum cognita videtur. I 3 2 διὰ τοῦτο καὶ Ὀμηρος ταύτην τὴν γένεσιν ὑποτίθεται περὶ τοῦ ὕδατος· ὡκεανὸς ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται. tulerunt hoc editores qua solent patientia praeter unum Duebnerum qui saltem εἰπὼν addidit post ὕδατος. quanto facilius erat Eusebium inspicere qui praebet ταύτην τὴν γνώμην! idemque Mosquensis optimi codicis ora confirmavit, unde iam Plutarcho a nobis restitutum est. quid librario fraudi fuerit, vix est monendum. interdum Eusebii exemplum interpolatorem vaferimum arguit, qui emboliorum mira impudentia non solum editorum turbam, sed doctos quoque et cautos homines ludificatus est. duo exempla satis sunt.

I 3 4 lectum est: ἀδύνατον γὰρ ἀρχὴν μίαν τὴν ὕλην τῶν ὄντων, ἐξ ἧς τὰ πάντα, ὑποστῆναι. neminem fore spondeo qui scioli sapientiam sua sponte odoretur. quid? ne tum quidem, cum in Stobaeo ἐξ ἧς τὰ πάντα cognoverimus deesse, de fraude cogitabimus. convincit interpolatorem omitting Eusebium. possum alia eiusmodi emblemata notare, nullum audacius quam hoc.

II 9 3. 4. Προσειδώνιος οὐκ ἄπειρον ἀλλ' ὅσον αὐταρχεῖ εἰς διάλυσιν ἐν τῇ πρώτῃ περὶ κενοῦ. Ἀριστοτέλης ἔλκεν εἶναι κερόν. Πλάτων μὴτ' ἐκτὸς τοῦ κόσμου μὴτ' ἐντὸς μὴδὲν εἶναι κερόν. haec fere vulgantur sine suspicionis ulla nota.¹ neque Bakeo quidquam fraudis suboluit, qui Posidonianis reliquiis librum περὶ κενοῦ octavo loco inseruit. sed poterat scrupulum inicere quod Stobaeus libri titulum omisit, augere debebat quod Laertius Diogenes Stoicorum de vacuo scriptores dum accurate recenset VII 140, ipsum Posidonium non ἐν πρώτῃ περὶ κενοῦ, at ἐν δευτέρῃ τοῦ φυσικοῦ λόγου citat. interpolata esse ἐν τῇ πρώτῃ περὶ κενοῦ demonstrat Eusebius Gaisfordii. nam in priores editiones, ut fieri solet, Plutarchea lectio interpolata est. verbo moneo etiam latius patere interpolationem. nam Aristoteli idem indoctissime simul et audacissime contrariam ipsi sententiam attribuit [cf. phys. ausc. IV 8 p. 214 sq.] atque ultima quoque misere turbavit. apage igitur istas officinas fraudulentum hominis Eusebioque duce restitue: Προσειδώνιος οὐκ ἄπειρον ἀλλ' ὅσον αὐταρχεῖ εἰς τὴν διάλυσιν. Πλάτων Ἀριστοτέλης μὴτ' ἐκτὸς τοῦ κόσμου κερόν εἶναι μὴτ' ἐντὸς.

Corruptis locis quam saepe salutare afferat auxilium Eusebius, dici noquit. unum proferam editorum socordia insigne. I 7 33 οἱ Στωικοὶ κοινότερον θεὸν ἀποφαίνονται πῦρ. equis crediderit κοινότερον illud vol a Wytttonbachio eruditissimo antiquae philosophiae existimatore non modo toleratum, sed etiam latine expressum esse: Stoici communius deum pronunciant? ne haesisse quidem videtur, alioqui Stobaeo adhibito legisset quod verum est νοερόν θεόν. idemque confirmat Eusebius. addo

¹ nisi quod Posidonii sententia Hirzelio [Unters. z. Cic. Schrift. I 228¹] a Plutarcho et Stobaeo male tradita videtur. sed hoc ultra Plutarchi memoriam recedit.

autem ne quis soli Plutareho dormitantes editores obtigisse reatur, perinde ridiculum errorem hodieque legi in Pseudo-Iustini cohort. c. 6: Ἀριστοτέλης δὲ οὐ κοινοτέραν τὴν ψυχὴν εἶναί φησιν ἐν ᾧ περιεῖληπται καὶ τὰ φθαρτὰ μόρια, ἀλλὰ τὸ λογικὸν μόνον. ut Plutarchi librarios decepit vocis Στωικοὶ ultima syllaba repetita, ita in Iustino fuit adverbium κοινοτέρων.

Sed quid multi sumus in Eusebii praestantia laudanda, quoniam antiquum librum inferioris aetatis sordibus carere consentaneum est? verum enim vero multo gravius est quod idem Eusebii exemplum non nullis locis aperte vel corruptis vel lacunosis ita consentit cum nostrorum codicum depravatione, ut iam quarto saecula vulgaria exempla atque ἀδιόρθωτα [cf. L. Dindorf praef. ad Dion. Chrysost. I p. iv⁴] circumlata esse satis constet, unde in dies magis gliscente cuiusvis corruptionis labe Byzantinorum libri deducti sunt. praeter hanc autem vulgarem memoriam etiam post Eusebii aetatem pleniores praesto erant et emendatiores libri, quorum auxilio haud semel vulnera aut conelamata aut sanitatis specie fallentia certa manu curare contigit. in eo numero sunt Cyrillus et personatus Galenus.

Theodoretus enim episcopus Cyrensis, qui ineunte quinto saeculo floruit, novit ille quidem Plutarchi τὴν περὶ τῶν τοῖς φιλοσόφοις δοξάντων ἐπιτομὴν [graec. affect. curat. IV 31 cf. V 16], sed quae II 112 et III 4 de atheis Diagora Theodoro Euhemero Plutareho nominato narrat [cf. Placit. I 7 1] ea Eusebio surrepta sunt, unde eodem loco II 113 et 115 Protagorae et Numenii memoria fluxit. quod Diagoram Milesium cognovit consentiens cum Eusebio, furtum reddit manifestum. sed de Theodoretis infra accuratius dicendum erit.

Utiliora sunt multo Cyrilli acerbissimi Theodoreti adversarii excerpta, quibus ad Iulianum refellendum utitur. ita contr. Iul. II [ed. Auberti Lutet. 1638 vol. VI] p. 46b — 47b quattuor deinceps priora capita libri II accurate excerpserat hisce praemissis: Πλούταρχος τοίνυν ἀνὴρ τῶν παρ' αὐτοῖς οὐκ ἄσχημος γεγονώς ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τῆς τῶν φυσικῶν δογμάτων συναγωγῆς οὕτω φησὶ περὶ τοῦ κόσμου. etiam tituli capitum servantur, cum alterum ab his verbis ordiatur εἴτα περὶ τοῦ σχήματος τοῦ κόσμου ὥδε πάλιν φησὶν. itemque c. 3 ἔφη δὲ πάλιν τὰς τῶν παρ' Ἑλλήσι φιλοσόφων δόξας εἰς ἐξηγήσεις προτιθεῖς, εἰ ἔμψυχος ὁ κόσμος ἢ μὴ οὕτως. similiter c. 4 iterum Plutarchum nominatim adfert p. 51 DE cf. p. 70c: ἔφη γάρ που περὶ αὐτῶν ἰσχνὸς ὢν ἄγαν ὁ Πλούταρχος ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ φυσικῶν δογμάτων συναγωγῆς: ἔλαβον δὲ ἐκ τούτου κτλ. ex Plut. I 6 8. 1. 2. proximum caput [I 7 11. 16. 17. 12. 32. 33] postquam p. 28 CDE compilavit: γεγράφασιν δέ, inquit, περὶ τούτων Πλούταρχός τε καὶ ἕτεροι τῶν παρ' αὐτοῖς λογῶν καὶ ὁ ἑρασμὸς καθ' ἡμῶν Πορφύριος. Plutarchum opinionum et Porphyrium vitarum scriptorem coniunctos compluries memorat etiam Theodoretus, quod infra dicetur.

De exemplo Plutarchi a Cyrillo lecto nonnulla dicenda sunt quia

et perbono et diligenter usus est.¹ multus olim fuit Krischeus sagacissimus Placitorum enarrator in explicando quodam inter Stobaeum ac Plutarchum discrimine. ille praebet Ἀναξίμανδρος ἀπεφάνητο τοὺς ἀπείρους ὀυρανούς θεούς, Plutarchi (I 7 12) codices, quibus Eusebii accedit fides, . . . τοὺς ἀστέρας ὀυρανίου θεούς. nolo persequi, quantam explicandi subtilitatem huic discrepantiae superstruxerit. quae revera nulla est. nam ille dum ad Ciceronis ineptias enucleandas calidius enititur, Cyrillum neglexit Plutarchei loci incorruptum testem. quem audi p. 28 c: Ἀναξίμανδρος δὲ οἶμον ὥσπερ ἑτέραν ὁλοτρόπως ἰὼν [antecedunt Thales Democritusque] θεὸν διορίζεται εἶναι τοὺς ἀπείρους κόσμους. ecce Stobaei memoria recuperata, nisi quod inferioris aetatis usu κόσμους pro ὀυρανούς substituere libuit. confirmat Cyrilli exemplum, si modo opus est, Galeni ἀπείρους νοῦς scriptura ex compendio οὐδὲν leviter obscurata. de Plutarchi igitur lectione dubitatio omnis sublata est, sed constat simul de vitiorum communione, quam inter Eusebii Byzantinorumque libros intercedere supra docui. optimae porro frugis sunt eclogae ex altero Plutarchi libro paucae. istuc quidem commune cum reliqua memoria quod II 1 3 Metrodorum falso Epicuri discipulum perhibet Cyrillus, τοῦτου saltem rectius servato. at Empedoclis dogma II 1 4 ad sanitatem solus reducit. vulgatur enim—si deterioremem memoriam neglegas—Ἐμπεδοκλῆς τὸν τοῦ ἡλίου περιδρομον εἶναι περιγραφὴν τοῦ κόσμου καὶ τοῦ πέρατος αὐτοῦ. Cyrillus assumpto iterum in societatem Galeno . . . εἶναι περιγραφὴν τοῦ πέρατος τοῦ κόσμου, quod verum esse e Stobaeo discimus. idem auxilium fertur Stoicorum dogmati II 1 7 et aliis locis. mitto cetera quia leviora sunt. unum tamen adiciam non quo illius praestantiam commendem sed ut miram antiquorum librorum discordiam aperiam. lemma appono ex II 4 1:

Eusebius : Πυθαγόρας καὶ Πλάτων καὶ οἱ Στωικοὶ καὶ

Galenus : Πυθαγόρας καὶ Πλάτων

Cyrillus : Πυθαγόρας καὶ οἱ Στωικοὶ καὶ

codices : Πυθαγόρας καὶ οἱ Στωικοί,

Discimus e Stobaeo Pythagorae Platonisque paulo diversas sententias a Plutarcho brevius, ut solet, in unum lemma conflatas esse. Stoicorum quoque decretum seorsum apud illum. ergo Eusebius plenam lemmatis formam servat, Cyrillus cum Byzantinis Stoicos retinet Platone intercepto. unde talis diversitas? aut egregie fallor aut in antiquo exemplo fortasse ab ipso epitomatore Platonis Stoicorumque secundaria memoria margini adscripta fuit. unde recte inseruit Eusebius, sed Cyrillus cum

¹ quae insunt in cod. Patmio CCLXIII, s. X [cf. Bullet. de corresp. hellén. 1877 I p. 5] f. 269—276 excerpta de Pythagora, Herma, Sophocle cet., tum ex Plutarchi de Placitis atque Porphyrii Historia philosopha, ea cuncta descripta sunt ex Cyrilli contra Iulianum libris prioribus p. 30D—57C Aub. de similibus eclogis Porphyrianis, quae e Cyrillo in cod. Monac. gr. 547 notata sunt, egi in Commentation. Bonnens. i. h. Buecheleri et Useneri 1873 p. 61 sqq.

codicibus Platonis obliti sunt. invicem in Galeno Platone salvo Stoici exularunt, qui parum opportuno loco postea additi sunt. nimirum quae margini adscribuntur notae erroneae esse solent. quod particula καὶ post Στωικοί in Eusebio Cyrilloque abundat num ex istis turbis explicandum sit, nescio. ceterum diffiteri nolo unum locum in Cyrillo graviter sive corruptum sive interpolatum legi II 4 12 Ἀριστοτέλης τὸ ὑπὸ τὴν σελήνην μέρος τοῦ κόσμου παθόντων, ἐν ᾧ καὶ τὰ περίγεια κηραίνεται. verbi raritas¹ effecit, ut perinepte περαίνεται legeretur. sed librarius potius quam excerptor culpandus videtur.

Intelleximus quantum ex electorum paucitate concludi potest, Cyrillianum exemplum non solum vetustatis sed etiam bonitatis laude conspicuum esse. nec mirum est Alexandriae qui versaretur, ei optimum quemque librum prae manibus fuisse. nam etsi pristinus Alexandrinac scholae flos pridem iacebat, tamen ne tum quidem Serapei bibliotheca, quae supererat una, ingeniis papulum dare desierat, si quidem museum id temporis Hypatia docente stetit,² contra quam videlicet ipse Cyrillus furore minime christiano grassatus est. neque multo post maxima librorum pars a Theodosio II Cpolim transvecta esse videtur [cf. Parthey mus. Alex. p. 103].

Cyrilli exemplo consimile fuit illud unde Galeni quae inscribitur historia philosopha maximam partem excerpta est. de quo libello quoniam infra pluribus disputaturus sum, huic loco appositum duco quid ad Plutarchum afferat utilitatis breviter indicare. dolendum sane est libri condicionem tam esse desperatam ut etiam Plutarcheo archetypo comparato haud semel plane incertus haereas, quid sibi velit compilator. cuius generis lepidissimum hoc tibi suggeram exemplum, c. 133 Ἀσκληπιάδης δὲ φησι τοὺς Αἰθίοπας λέγειν γῆρᾶν καὶ διὰ τὸ ψύχεσθαι τὰ σώματα ὑπὸ τοῦ ἡλίου διαφλεγόμενον. sic absurde codices. Plutarcho V 30 6 adscito id statim apparet verbis καὶ διὰ τὸ ψύχεσθαι ex inferiore versu traiectis genuina διὰ τὸ ὑπερθερμαίνεσθαι ante σώματα expulsa esse. sed iam priora confer Ἀσκληπιάδης φησὶ ταχέως γράσκειν ἔπειτα τριακοστῷ. scin divinare quid in λέγειν lateat? nempe ἄ ἔπει, quod librarium sub finem libri prorsus consopitum in errorem induxit longe ineptissimum. ceterum etiam Byzantini ex Plutarcheo ἔπει ἄ male fecerunt ἔπει τριάκοντα.³ sed superato

¹ recte explicat schol. Plutarch. cod. B ἡγουν ὑπόκειται μεταβολαῖς καὶ φθοραῖς, cf. Critolaus ap. [Philonem] de mund. incorr. p. 496 M. ἀμέτοχον κηρῶν αἷς τὸ γεννητὸν καὶ φθαρτὸν πᾶν συνέζευκται. [Aristoteles] de mundo c. 2 p. 392 a 31 μετὰ δὲ τὴν αἰθέριον καὶ θείαν φύσιν . . . συνεχῆς ἐστίν ἡ δι' ὅλων παθητὴ τε . . . καὶ ἐπὶ κηρος. Placit. II 30 6 Ἀριστοτέλης μὴ εἶναι αὐτῆς [σελήνης] ἀκήρατον τὸ σύγκριμα. Alcibi. isag. c. 12 ἄτε αὐτῷ [mundo] μηδενὸς προσόντος τοῦ κηραίνειν πεφυκότος. vocem ἐπὶ κηρος primus dixerit Hippocr. de morb. comit. VI 326 Littr.

² cf. Hoche Philol. XV 445 et 474.

³ librariorum in scribendis numeris pigritiam iam Galenus taxavit XVII 1 p. 633 ἐνίοις δὲ [exemplis] Ἄ πρόκειται, κατὰ τινα δ' ἀντ' αὐτοῦ γέγραπται πρῶτος, ἐν ἄλλοις δὲ πρῶτη cf. XIV p. 31.

librariorum singulari stupore alterum impedimentum obstat ipsius Galeni licentia et inscitia inlatum. nec enim eo se continebat, ut placitorum brevitati νομίζει vel οἷται adderet, aut Thalem in Ioniae philosophos verteret aut ἀρχαίους mallet παλαιότερους nominare aut verbum ποθαγορίζει [c. 49] pluribus vocabulis explicaret, sed exemplar liberiore quoque imitatione sequi et quasi conscius furti leviter immutando aliena celare studebat. est ubi sententiam recte intellexerit ut c. 48 Aristotelis: εἰ τρέφεται ὁ κόσμος καὶ φθαρήσεται, ἀλλὰ μὴν οὐδεμιᾶς τινος ἐπιδείτῃ τροφῆς, διὰ τοῦτο καὶ αἰδίους. ita Plutarchus, quem sic exprimit εἰ τρέφεται φθαρήσεται νομικεν. οὐδέτερον δὲ τούτων τῷ κόσμῳ συμβέβηκεν. multo saepius contrarium accidit, ut sententias sanas aut non consequeretur aut illotis manibus temeraret. illuc pertinet quod c. 21 Plutarchea haec τῆς δὲ γῆς . . . ἐστὶ τινα πρότερα ἐξ ὧν γέγονεν ἡ ὅλη ἄμορφος οὐσα καὶ αἰετὸς καὶ τὸ εἶδος δ' ἀλοῦμεν ἐντελέχειαν tali modo reddidit: τῶν δὲ στοιχείων προτέρων εἶναι τιν' αἰετὸν καὶ ἄμορφον οὐσίαν ἣν οἱ μὲν ἄποιον ὅλην, οἱ δὲ ἐντελέχειαν καὶ στέρησιν ὀνομάζουσιν. licentiae exempla haec habeto Plut. III 11 3 τοῦ παντὸς ἐστὶν inversum in αἰτίαν, II 2 1 οἱ δὲ φσειδῶν in ἄλλοι κυκλειδῶν, gravius I 18 1 οἱ ὅτε Θάλεω φυσικοὶ . . . τὸ κενὸν ἀπέγνωσαν, quod haud scio an Roethio [abendl. Phil. IIb 7] gratificaturus in contrarium vertit Thale sublato: οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου καὶ οἱ φυσικοὶ πάντες μέχρι Πλάτωνος ἐν τῷ κόσμῳ κενὸν εἶναι λέγουσιν. ut hic Pythagorae memoria citra Plutarchi fidem inlata est, sic c. 88 Euthymenis Massilienis ex c. 89 transvecta. non numquam vetus exemplaris labes ansam dedit interpolandi et alucinandi. de Parmenidis mundo consentiunt Plutarchus et Stobaeus II 7 1 καὶ τὸ περιέχον δὲ πάσας τεύχευς δίκην στερεὸν ὑπάρχειν. accipe quid ille somniet: καὶ τὸ περιέχον δὲ τὸ πᾶν στοιχεῖον δίκην στεφάνου στερεὸν εἶναι! miraris interpolatoris absurdam impudentiam. at ille legerat πάσας στίχου, quod Eusebii quoque exemplum testatur, qua lectione iam ariolandi ianua erat patefacta. ceterum ubi apertum vitium occurrerat, non cunctatus est saepe numero plane omittere ut conelamatum illud ἔξω γεγονὼς τοῦ ὑπὸ τοῦ θεοῦ I 10 4, itemque III 7 3 θείων et III 16 3 ἐπιπόλαιον; cf. II 4 12 κηραίνεται, de quo dixi. enim vero rara est talis verecundia, plerumque constat ille omnia pervertendi pruritus. omnino cadit in Galenum quod Hieronymus ep. 52 de suae aetatis scribis conqueritur: scribunt non quod inveniunt sed quod intellegunt et dum alienos errores emendare nituntur ostendunt suos [cf. Quintil. IX 4 39].

Verum quamvis sit summa opus cautione ne ventosi nebulonis commenta pro sincera memoria amplexemur, inest tamen in Galeno optimarum lectionum paene intactus thesaurus. mitto eam scripturae praestantiam repetere, quam communem dixi vetustis exemplis Eusebii et Cyrilli. quid vero? ipso Eusebio vetustiore interpolationem eamque gravissimam solus aperit Galenus. constat a posterioribus Socratem ut consummatae philosophiae auctorem non solum iusta veneratione affectum, sed etiam in Platonis suffectum esse locum. hinc, ut hoc utar, Salvianus de gubernat.

dei VII 23 Socratem tanquam mulierum promiscua conubia probantem exagitat eademque ignorantia Aristotelis biographus (Pseudo-Ammonius) p. 10, 25 Didot. Socratem Stagiritae magistrum perhibet.¹ inde Platoni ter I 3 21, 7 31, 10 3 Socratis memoria impudentissima fraude adiecta est. testis est Stobaeus qui solum Platonem et I 3 21² et 7 31 nominat. tertium locum ille omisit. at, inquires, a Plutareho Socrates additus est, qui alia quoque non satis feliciter novavit. profecto antiqua est interpolatio et iam ab Eusebio lecta, nihilominus a Plutareho aliena. nam Galenus et I 7 31 et 10 3 (primo loco deficit) unum Platonem excorpsit, quod non vereor ne quis casui dandum esse arbitretur. an illud quoque casu factum, quod I 7 1 Diagoram unus Melium novit, quem prout errore vulgata Eusebii Byzantinorumque Milesium vocant? placet tertium locum antiquitus pessime corruptum Galeno duce examinare. narratur in Placitis II 20 12 Philolaum repersus lumine duos vel adeo tres soles apparere docuisse: ὁλοειδῆ, δεχόμενον μὲν τοῦ ἐν τῷ κόσμῳ πυρὸς τὴν ἀνταύγειαν, διηθούνα δὲ πρὸς ἡμᾶς τὸ φῶς ὥστε προσεοικέναι ἡλίῳ τὸ ἐν τῷ οὐρανῷ πυρῶδες, τό τε δὴ ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐσοπτροειδές. καὶ τρίτον τὴν ἀπὸ τοῦ ἐνόπτρου κατ' ἀνάκλασιν διασπειρομένην πρὸς ἡμᾶς αὐγὴν. quanto opere se torserint editores in his verbis sive explicandis sive emendandis, dici vix potest. neque Stobaeus satis auxilii suppeditat, cum variam orationis structuram sequatur: ὥστε τρόπον τινὰ διττὸς ἡλίους γίνεσθαι τό τε ἐν τῷ οὐρανῷ πυρῶδες καὶ τὸ θπ' αὐτοῦ πυροειδές κατὰ τὸ ἐσοπτροειδές. εἰ μὴ τις καὶ τρίτον λέξει τὴν ἀπὸ τοῦ ἐνόπτρου κατ' ἀνάκλασιν διασπειρομένην πρὸς ἡμᾶς αὐγὴν. tantum efficitur ut post ἀπ' αὐτοῦ in Plutareho intercidisse appareat πυροειδές et corrigatur κατὰ τὸ ἐσοπτροειδές. in Eusebio etiam plura intercidisse videntur, quantum ex Gaisfordii turbata adnotatione conici potest. sed constat etiam illi mirum istud προσεοικέναι ἡλίῳ. quod per se tanquam aptum a proximis explicari potest, sed Stobaeo extat multo similior Galeni paraphrasis: ὥστε τρεῖς εἶναι ἐν τῷ ἡλίῳ διαφοράς et cetera quae etiam πυροειδές supra insertum confirmant. etiam propius abest Achillis [isagog. in Arat.] ex Plutareho excerptum: ὥστε κατ' αὐτὸν τρισσὸν εἶναι τὸν ἥλιον τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ αἰθερίου πυρὸς κτλ. hinc interpolationis suspicio oritur. quid tamen Plutareho ut genuinum sit restituendum utrum huius τρισσὸν εἶναι ἥλιον an Galeno duce τρεῖς εἶναι ἡλίους, incertum est. quam vellem Galeni praestantia ab Aristoteleorum fragmentorum collectoribus intellecta esset, quos audaculus quidam interpolator non elusit quidem, at moleste vexavit.³ Plutarchi V 20 1 vulgatur: ἔστι πραγματεία Ἀριστοτέλους ἐν ᾗ τέσσαρα γένη ζῴων φησὶ κτλ. ut suspicionem movet citandi mos insolens, ita fraudem aperit Galenus qui

¹ cf. Aristocl. ap. Euseb. XI 3 2 (Σωκράτης) εὐφύεστατος γὰρ ὢν καὶ δεινὸς ἀπορῆσαι περὶ παντός ὁτιοῦν ἐπεισέγεχε τὰς τε ἠθικὰς καὶ πολιτικὰς σκέψεις, ἔτι δὲ τὴν περὶ τῶν ἰδεῶν πρῶτος ἐπιγεγραψας ὀρίζεσθαι. cf. Krische p. 179.

² hoc loco Stobaeo gravissima accedit Theodoretii fides, qui et ipse ex ampliore opere excerpit v. infra.

³ Rose Al. pseud. p. 44. Bernays Dialog. Arist. p. 167. Brandis Aristot. I p. 84.

Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης congruens ille cum Stobaeo exhibet. cum Plutarchi codex archetypus, unde nostri codices descripti sunt, sub finem madore confectus fuisse videatur, conici licet oblitteratam vocis Πλάτων imaginem ad interpolandum excitasse. memini quidem πραγματεία similiter breuiatum (πραγ superscripto μτ) in libris me legere.

Dies me deficiat emendationum silvam e Galeno petendarum si perpetuo commentario illustrare instituiam. addo tamen in altera libri parte, ubi Eusebius ceteraeque eclogae deficiunt, plane desperandum esse, nisi Galeni utilissimum nobis accederet instrumentum. tria exempla variae corruptionis exhibeo. V 3 6 Δημόκριτος (semen colligi) ἀφ' ὧλων τῶν σωμάτων καὶ τῶν κυριωτάτων μερῶν ὁ γόνος τῶν σαρκικῶν ἰνῶν. tales ineptias patria Democriti quam Democrito digniores produnt codices. vestram fidem, medici, audistisne umquam quid essent carnosus nervi? et grammatici, quemadmodum postrema cum prioribus conciliatis? paulo melius unus liber B τῶν σαρκῶν καὶ ἰνῶν. at cetera dissolvit Galenus: ἀφ' ὧλων τῶν σωμάτων καὶ τῶν κυριωτάτων μερῶν οἷον τῶν σαρκικῶν [hoc vitiosum] ὁστῶν ἰνῶν. ergo falso separavit librarius uncialem scripturam ΟΙΟΝΟΤΩΝ, unde quae restituenda sint, sponte intellegitur. alteri loco christiani librarii pia fraus nocuit. V 2 3 Ἡρόφιλος τῶν ὀνείρων τοὺς μὲν θεοπνεύστους κατ' ὀνάγκην γίνεσθαι. fuit scilicet θεοπέμπτους, quod sero intellectum est a Wytttenbachio in indice Plutarcheo. si Galenum inspexisset, ipsum illud θεοπέμπτους inventurus erat. simili fraude versus 121 Phocylideis a Byzantinis insertus est, ubi vox illa sacra [2 Tim. 3 16] I. Bernaysio interpolationis originem manifesto aperuit. denique V 26 1 vulgatur lemma Πλάτων Ἐμπεδόκλῃς. verum est Πλάτων Θαλῃς quod non solum Stobaeus, sed etiam Galenus tradit. agnoscas autem iterum librarium ex oblitteratis litteris ariolantem.

Haec eius praestantia in singulis vocibus. idem vel integris enuntiatis cōpiosior. sed hic eum maxime cavebimus. nam et nunc et olim [de Galeni hist. phil. p. 15] caput 68 de lunae septem formis, quo ille auctior est, respuo, cum et maius sit quam ut e medio Plutarchi libro sine vestigiis facile potuerit intercideri et tam e trivio petitum ut magistello isti, quem Galenum vocamus, aliunde nullo negotio arcossere licuerit. neque enim in enchiridiis crebrius quicquam quam ille de lunae phasibus locus.¹ illud quoque dubitationi obnoxium est quod c. 74 Stoicorum sententia memoratur οἱ Στωικοὶ τοῦ αἰθέριου πυρὸς ἀραιότητα ἀνώτερον τῶν πλανητῶν, quam omittunt Plutarchus et Stobaeus. praeterea corrupta sunt sine dubio verba. Corsinus corregebat μανώτερον, debebat μανωτέρων. quare cum in praecedentibus sit ὑπὸ τὴν αἰθέρα κατωτέρω τῶν πλανητῶν, sequatur πυρὸς σύστασιν ἄστρου μὲν μανωτέρων, fortasse ex variis horum lo-

¹ cf. Achill. ad Arat. p. 141 C Pet., Clem. Alex. Strom. VI 153 p. 814 Pott. (hic Seleuci auctoritas affertur.) Schol. Arat. p. 162 et 329 Buhle. Suetonii reliqu. p. 210 R. Macrob. Somn. Scip. I 6, 51. Martian. Capell. p. 241 G. Firmic. Mat. IV pract., Amman. Marcell. XX 3. Cleomed. I p. 111.

corum lectionibus nova sententia conflata est. nec magis probo quae c. 96 adduntur ignota ea Plutareho et Stobaeo τὸ μὲν σκότος συνάγει πως καὶ συγκρίνει τὴν ἕρπιν καὶ ἀμβλύνει, τὸ δὲ φῶς διακρίνει καὶ ποδηγεῖ τὴν ἕρπιν ἡμῶν ἐπὶ τὰ ὁρατὰ διὰ τοῦ μεταξὺ ἀέρος. διὰ τοῦτο μὴ ὁρᾶν ἡμᾶς ἐν τῷ σκότει ἀλλ' αὐτὸ μόνον τὸ σκότος. paulo magis adridet capitis 62 additamentum: Ἡράκλειτος ἀνάμματα [? ἀνάμμα] ἐν μὲν ταῖς ἀνατολαῖς τὴν ἑξάψιν ἔχοντα [? ἔχον], τὴν δὲ σβέσιν ἐν ταῖς δυσμαῖς. nam haec facile extremo capite exciderunt et leguntur revera apud Stobaeum similia II 20 16 Ἡράκλειτος καὶ Ἐκαταῖος ἀνάμμα νοερὸν τὸ ἐκ θαλάττης εἶναι τὸν ἥλιον. neque incredibilia videntur, quae Galenus auctiora exhibet, si quidem Xenophanis decretum II 13 14 τὰς γὰρ ἀνατολάς καὶ τὰς δούσεις ἐξάψεις εἶναι καὶ σβέσεις ut re ita verbis haud ita multum distat.¹ sed tamen Stobaeo invito Plutareho hoc decretum restituere non ausi sumus. genuino quodam colore nitet Democriti de animantium origine placitum c. 123 Δημόκριτος γεγεννημένα εἶναι τὰ ζῷα συστάσει εἰς τὴν ἐν ἄστρων πρῶτον τοῦ ὕγρου ζωογονοῦντα [l. ζωογονοῦντος], quod si mihi contigisset persanare², haud dubitassem Plutarchi capiti V 19 apponere. nam pertinet hic locus ad folia in archetypo corrosa et contiguus est initio c. 20 de quo dixi p. 14. quare quaecunque alia in hac parte libri ex Galeno affluerunt, ambabus arripui: itaque genuina sine dubio incrementa ceperunt Plutarchi V 22. 23. 29.

Eluxit mihi aliquando spes Galeniani exempli singulari praestantia perspecta fore ut de aetate ipsius compilatoris aliquando certius iudicari posset. et illud quidem citra dubitationem positum, scriptorem qui tam incorruptae memoriae testem se praestet, eum non Byzantinorum gregi assignandum esse. contra qui Cyrilli Eusebiique vices spectaverit cavebit ne ex praestantiae una nota aetates rimetur. neque inferioris aetatis in Galeno indicia dissimulabo. sunt enim duo exempla, ubi consors ille apparet Byzantarum interpolationum, quae absunt a vetustis exemplis.

II 3 4 Ἀριστοτέλης [mundum] οὐτ' ἐμφυχον ὄλον δι' ὄλου οὔτε μὴν αἰσθητικόν, οὔτε λογικόν. omittit οὔτε μὴν αἰσθητικόν Stobaeus, ignorant Eusebius et Cyrillus, at testatur iam Galenus, tum nostri codices. multo memorabilis est hoc: II 25 4 Ξενοφάνης νέφος εἶναι πεπιλημένον. convenit hoc inter Stobaeum Eusebium vulgatos codices, ut suspicionis ne tenuissima quidem umbra relinquatur. Galenus tamen legit πεπωρωμένον, quae interpolatio ex memoria II 20 3 Ξενοφάνης [solem oriri] ἐκ νεφῶν πεπωρωμένων [sive quod inferiores libri habent νέφος πεπωρωμένον] insinuavit. utramque lectionem quodam modo servavit codex optimus Mosquensis [A], cuius lectionem πευπωρωλῆμένον ex πεπωρωμένον ^{πιλη} ridicule conflata esse

¹ cf. Schusteri fragm. Heraclit. p. 119¹.

² sententiam praeit Censorinus 4 9. Democrito vero Abderitae ex aqua limo . . . que primum visum esse homines procreatos . . . Epicurus . . . credidit limo calefacto uteros nescio quos . . . primum increvisse. hinc tentavi συστάσει βρωδῶν ἀνθρώπων π. τοῦ ὕγρου ζωογονοῦντος; cf. Lucret. V 803 sq. sed non mihi satisfacio.

nemo non videt. iam vero ne quid interpolationis historiae desit, aetatem addo. testatur enim πεπορωμένον Laurentius Lydus in libro de mens. III 8, qui liber post medium s. VI conscriptus est [cf. Hase ed. Bekkeri p. XI]. ergo etsi propter hunc quidem locum Galeni historiam ultra s. VI deprimere non est necesse, tamen concedendum est eius exemplari quosdam noviciae et Eusebio iunioris interpolationis naevulos inustos fuisse.

De Lydo pauca dicenda mihi sunt. excerpit de mens. III 8 Plutarchi capita eadem II 25. 28. 31, quae in Eusebii eclogis extant. sed fallitur si quis inde Lydum hausisse opinetur. nam quamvis simillima sint exemplaria utriusque ut vulgaria, tamen est ubi distent. lapsus est Eusebius II 25 6 γεώδους mutando, recte ille cum ceteris πυρώδους, item II 28 4 ὑποκρυπτόμενον Eusebius, ἀποκρυπτόμενον ut vulgo Lydus. sed fortius hoc quod Lydus ac Byzantini II 25 13 περιειλημένην (περιειλημμένην) interpolatum exhibent. verum est περιεχομένην Stobaei. causam corrigendi dabat Eusebii corruptum leviter περιερχομένην. eodem pertinet illud πεπορωμένον quode dixi. omnino Lydus tot illustribus scriptoribus et graecis et romanis usus istud christianorum compilatorum genus videtur fastidivisse.

Huius generis est Pseudo-Iustinus, qui cohortationem ad gentiles non nullis ex Plutarcho floribus exornavit. quem scriptorem ideo postremo hoc loco nomino, quia de aetate haudquaquam constat. hoc tamen patet Cyrillo antiquiorem eum esse, quippe qui adv. Iul. II p. 48_{bc} ex c. 6. 7 non nulla ad verbum fere excerpserit. fortasse ab Athenagorae aetate proxime distat, cuius in compilandi libertate reliquaue eruditione similis est. nam Aristotelis qui fertur Posidonio inferiorem libellum de mundo nominatim affert c. 5 et fortasse ad ipsum Aristotelem de anima I 2 p. 405 referenda quae c. 7 de anima varia placita reddit. is igitur c. 3 haec praefatus οὐκοῦν ἐπειδήπερ ἀπὸ τῶν παλαιῶν καὶ πρώτων ἀρξασθαι προσήκει, ἐντεῦθεν ἀρξάμενος τὴν ἐκάστου δόξαν ἐκθήσομαι πολλὰ γελιοτέραν τῆς τῶν ποιητῶν θεολογίας οὖσαν Plut. I 3 1. 3. 4. 11. 5. 6. 7. 8. 18. 20 compilavit, ita tamen ut non solum ordine mutato Heraclitum inter Ionicos reciperet, sed etiam orationem suo arbitrio mutaret. velut Plutarchi § 7 οὗτοι μὲν οὖν ἐφεξῆς ἀλλήλοις ταῖς διαδοχαῖς γενόμενοι τὴν λεχθεῖσαν Ἰωνικὴν συμπληροῦσι φιλοσοφίαν ἀπὸ Θάλητος fortasse propter Heraclitum sic expressit: οὗτοι πάντες ἀπὸ Θαλοῦ τὰς διαδοχὰς ἐσχηκότες τὴν φυσικὴν ὑπ' αὐτῶν καλουμένην μετῆλθον φιλοσοφίαν. Thaletis opinionem auctiorem repetiit c. 5 addita § 2. de reliquis opinionibus istic memoratis ¹ ad Plutarchum certo nihil referri potest, nisi quod c. 31 ὁ μεγάλωφνος Πλάτων eodem modo ironice dictum esse, quo ab Epicureo apud Plut. I 7 4, Hutchinus recte perspexit. Iustino postea Hermiam illud ut alia surripuisse infra monebo.

Restat ignotae is quoque aetatis Achilles, quem Suidae fraude decepti vulgo Statium vel Tatium appellitant. diversus enim est a fabu-

¹ e. g. c. 6 de Platonis Aristotelisque placitis, quae. ne quis ad pristinum fortasse opinionum opus referat, moneo Plutarcho philosophorum delectu usum esse Pseudo-Iustinum. praeterea patrum nomina philosophis nulla indidit nisi quae illic extant. cf. p. 2.

larum scriptore grammaticus, qui praeter etymologias et variam historiam commentarium in Aratum conscripsit, unde excerpta servavit cod. Laurentian. XXVIII 44. qui liber quin idem sit ac περί σφαίρας a Suida memoratus non dubito¹. extant excerptorum duo exempla, unum amplius et accuratius compilatum p. 121—164 Uranolog. ed. Pet., alterum perexile alienis fortasse permixtum, sed non sine dote quadam propria. velut p. 166 extr. Κωδράτος καὶ ὁ διδάσκαλός μου Ἰσιδωριανός citantur, unde aetatis notam nacturum te speres. sed ignotus uterque ac ne illud quidem perspicuum scribentisne an excerptantis sit adnotatio. nam praeceptorum auctoritatem antestari inferioris aetatis scriptores in usu habent. atqui a Firmico Materno [IV 10 p. 98 *prudentissimus Achilles*] laudatur, ergo ante quartum saeculum medium scripsit. accedit ad aetatem circumscribendam alter locus p. 136A: περί δὲ ἐναρμονίου κινήσεως αὐτῶν εἶπεν ὡς ἔφην Ἄρατος ἐν τῷ κανόνι καὶ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ Ἑρμῇ καὶ Ὑψικλῆς καὶ Θράσυλλος καὶ Ἀδραστος Ἀφροδισιεύς. [cf. p. 139 B. Hiller Mus. Rh. XXVI 583]. ex Hypsielis et Adrasti memoria certum est non ante alterum saeculum exiens vixisse. nec multo post. nam tetigit semel Ptolemaeum p. 139 D ἐπραγματεύσαντο δὲ πολλοὶ περί ἐκλείψεως ἡλίου κατὰ τὰ ἑπτὰ κλίματα ὥσπερ Ὀρίων ὁ Ἀπολλινάριος [cf. schol. Arat. p. 148 39 et 149 27 Bekk.] Πτολεμαῖος Ἱππαρχος. eiusmodi indices ex sua lectione Achilles addidit. ipsam doctrinam ex antiquioribus libris petivit. at Ptolemaei disciplinam quemquam sprevisse post tertium saeculum plane incredibile, cuius ab unius auctoritate pendent quotquot dehinc de rebus caelestibus scripsere ad Kepleri usque aetatem. accuratiora tamen inveniri vix poterunt, nisi forte Isidorianum illum eundem esse placet atque Hypsiclem a praeceptore Isidoro [Fabric. B. G. IV 20 Harl.] cognominatum, quod coniecit Rohdeus l. c. 471 2.

Athenaeus XV 673 D multa conqueritur de Hephaestionis fraude, quae cum suum tum Adrasti libellum impudenter compilaverit. eandem compendiariam eodem Adrasto transcripto invenit Theo, quem post Martinum

¹ Suid. s. v. Ἀχιλλεύς Στάτιος [Τάτιος Phot. bibl. cod. 87 alii] Ἀλεξανδρεὺς, ὁ γράψας τὰ κατὰ Λευκίππην καὶ Κλειτοφῶντα καὶ ἄλλα ἑρωτικά ἐν βιβλίοις η'. γέγονεν ἔσχατον Χριστιανὸς καὶ ἐπίσκοπος.

ἔγραψε δὲ περί σφαίρας καὶ ἐτυμολογίας καὶ ἱστορίαν σύμμικτον πολλῶν καὶ μεγάλων καὶ θαυμασιῶν ἀνδρῶν μνημονεύουσαν.

ὁ δὲ λόγος αὐτοῦ κατὰ πάντα ὅμοιος τοῖς ἑρωτικοῖς. de confusione varia ac fraude Suidae monuit Iacobs prol. ad Achill. Tat. et Rohde gr. Rom. p. 471. etymologiarum aucupem se Achilles etiam in excerptis Arateis ostendit Stoicos secutus. titulus in c. Vatic. gr. 191 bombyc. s. XIII—XIV est f. 194^v + τῶν ἀράτου φαινόμενων πρὸς εἰσαγωγὴν ἐκ τῶν ἀχιλλεύς περί τοῦ παντός: sequuntur f. 203^v sqq. quae Petavius p. 268—276. 165—169. 256—258 edidit, dein f. 210 Hipparchus de Arato. in codice Laur. inscribitur ἐκ τῶν Ἀχιλλεύς πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὰ ἀράτου φαινόμενα περί τοῦ παντός. ultima verba non titulum libri (quod suasit Roseus Ar. Pseud. 622 fortasse memor Nicolai Damasceni libri περί τοῦ παντός, quo περί πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ κατ' εἶδη τριεῖται τὸν λόγον cf. Simplic. schol. Arist. ed. Br. 469^a 6) sed primi capitis indicant. nam fingitur sphaerae machina, cuius institutum commentarius explicaturus est. cf. p. 161 D Pet. χρὴ τὸν ἐξηγούμενον ἐπὶ τὰ ἐναντία

Hillerus Mus. Rhen. XXVI 582 sqq. furti arguit. similiter Sextus Empiricus versatus est, de quo infra dicam, similiter Laertius Diogenes omninoque plerique illius aetatis scriptorum feracissimae. scilicet tum ea ars, quae vetera furando nova scripta gignebat non inventa quidem, sed consummata esse videtur. neque frustra Clemens Alexandrinus ipse fur callidissimus furtorum catalogum congeffit sive potius et ipsum descripsit Strom. VI 2. saeculi igitur morem secutus est Achilles, qui totum commentarium ex alienis contexit. fundamentum erat Stoicum aliquod compendium astronomiae. huic variae lectionis flores diligentia maiore quam doctrina vel arte inserti sunt. Stoicam esse disciplinam eamque a Posidonio non primo sed gravissimo apud suos mathematicorum auctore derivandam, hoc ita apertum est, ut argumentis parcam. minus notum est Posidonii doctrinam ipsius libris non magis quam discipulorum sedulitate in vulgus elatam atque popularem esse factam. ita Senecam ex Asclepiodoto Nicaeensi (de quo nunc Comparetti index Herculanensis p. 98 comparandus) Naturales quaestiones Posidonianis rivulis irrigasse verisimile est, ita Geminus sollertissimus eius auditor meteorologica in epitomen coegerat¹, ita Phantias scholas Posidonianas vulgavit [Diog. VII 41]. nec secus Aelianus non Posidonii quem c. 1² nominat, sed Asclepiodoti Tactica, quae tenemus, expilat [paulo aliter Koechly script. milit. II 1. 76]. plane eodem modo non Posidonio ipso sed discipuli compendio usus est Achilles. dico Diodorum Alexandrinum mathematicum, cuius memoriam intermortuam a diuturnitatis oblivione vindicare haud ab re duco.²

De aetate eius inde luculentissime constat quod fuit Posidonium inter et Augusti aequalem Eudorum de quo postea dicendum erit. a Posidonio stellae definitionem sumpsit eandem, quam Stobaeus ex Ario Didymo excerpit

Achilles p. 132 B περὶ ἀστέρων [έρων]

ἀστήρ ἐστὶ κατὰ Διόδωρον σῶμα θεῖον οὐράνιον τῆς αὐτῆς μετεωρολογίας [-φός] οὐσίας τῷ ἐν ᾧ ἐστὶ τόπων, σῶμα λαμπρὸν καὶ οὐδέποτε στάσιν ἔχον ἀλλ'

Arius Didym. fr. 32 nostrae syllogae:

ἄστρον δὲ εἶναι φησιν ὁ Ποσειδώνιος σῶμα θεῖον ἐξ αἰθέρος συνεστηχός, λαμπρὸν καὶ πυρῶδες οὐδέποτε στάσιν ἔχον ἀλλ' αἰεὶ φερόμενον ἐγκυκλίως. ἰδίως δὲ τὸν ἥλιον

¹ Simplic. ad phys. f. 64 v med: ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φιλοπόνως λέξιν τινὰ τοῦ Γεμίνου παρατίθησιν ἐκ τῆς ἐπιτομῆς τοῦ Ποσειδωνίου μετεωρολογικῶν ἐξηγήσεως τὰς ἀφορμὰς παρὰ Ἀριστοτέλους λαβοῦσαν. Priscian. Lyd. post Didoti Plotin. p. 553 commentum Geminii Posidonii de μετεώρων.

² Achill. p. 124 c Διόδωρον τὸν Ἀλεξανδρέα μαθηματικόν. ex Achille innotuit scholiis in Basil. cod. Baroccian. 85 f. 122 [Cram. A. O. III 413] οἱ περὶ Εὐδόξου καὶ Ἰππαρχου καὶ Διόδωρου τὸν Ἀλεξανδρέα μαθηματικοὶ ἐπλεύσαντο οἷον ἐπραγματεύσαντο [?]. integro Achille usum esse scholiastam et aliunde discas et illinc quod scholion hoc: ὁ δὲ αὐτὸς ἐωσφόρος καὶ ἔσπερος. καίτοι γε τὸ παλαιὸν ἄλλος ἐδόκει εἶναι ὁ ἐωσφόρος καὶ ἄλλος ὁ ἔσπερος. πρῶτος δ' Ἰβυκος ὁ Ῥηγίνος συνήγαγε τὰς προσηγορίας ex Achill. c. 17 excerptum est, quod mutilatum legitur p. 136 c πέμπτος ὁ τῆς Ἀφροδίτης παρὰ μὲν Ἑλλήσιν ἐωσφόρος . . . πρῶτος δὲ Ἰβυκος εἰς ἓνα συνέσπειλε τὰς προσηγορίας. lacunam supplens καὶ ἔσπερος. Achillis locus Bergkii memoriam fugit fr. 42 PLG³ 1007.

αἰεὶ φερόμενον κυκλικῶς. ὡσαύτως δὲ ὠρίσατο καὶ Ποσειδώνιος πρὸ αὐτοῦ ὁ Στωϊκός.

καὶ τὴν σελήνην ἄστρα λέγεσθαι. διαφέρειν δὲ ἀστέρας ἄστρου. εἰ μὲν γάρ τις ἐστὶν ἀστήρ καὶ ἄστρον ὀνομασθήσεται δεόντως, οὐ μὴν ἀνάπαλιν.

ac ne longioris apud Arium disputationis nexum desideres, ecce iterum Diodorus p. 134 c: Διόδωρος δὲ καὶ οἱ ἄλλοι μαθηματικοὶ ἰδίως καὶ κοινῶς τὰ ζῳδία ἄστρα καλοῦσι καὶ ἀστέρας παρατιθέμενοι Πλάτωνα μάρτυρα ἄστρα τοὺς ἐπὶ τὰ πλανήτας ἐν τῷ Τιμαίῳ εἰρηκότα, τὸν κύνα μέντοι ἀστέρας ὄντα ἐν τῷ βίῳ ἄστρον λέγομεν. ἀλλ' ὁ μὲν ἀστήρ καὶ ἄστρον, οὐκέτι δὲ τὸ ἀνάπαλιν [cf. Roeper Philol. VII 519, 538]. ex eodem Diodoro manarunt haec p. 130 n ὁγῶν δὲ καὶ ἐκ τοῦ εἶναι ἐξ ζῳδία ὑπὸ γῆν ἐξ δὲ ὑπὲρ γῆν. ἐπ' οὐδενὸς δὲ ἄλλου σχήματος ἢ τοιαύτης εὐταξίας καὶ περιφορᾶ γίνεται ἢ ἐπὶ τοῦ σφαιρικοῦ. τὸ δὲ σφαιροειδὲς σχῆμα διδῶσι τῷ κόσμῳ. σφαῖρα μὲν γὰρ ὁ οὐρανός, σφαιροειδὲς δὲ ἢ γῆ. διαφέρει δὲ ἐκάτερα ἢ τὸ μὲν σφαιροειδὲς σχῆμα καὶ ἐξοχὰς ἔχει καὶ κοιλότητας, τὸ δὲ τῆς σφαίρας πανταχόθεν ἴσον καὶ ἀπὸ τοῦ μέσου κέντρου ἐκβαλλομένας εὐθείας εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἴσας ἔχον κτλ. nomen ab hoc loco abest, sed constat ex altero excerptorum exemplo p. 166 extr. nec dubitasset etiam si clarum testimonium deesset. Diodoreis enim reconditioris artificii nota quaedam impressa est. symbola numerorum a Pythagoreis inventa etiam extra scholam vigere coeperant alio alia arripiente. huic ternarius, illi septenarius, Porphyrio vel novenarius placuit: Diodorus nescio quo pacto in senarium incidit. inde zodiaci bis senas figuras enumerat, inde sex mundi definitiones Stoicorum non sine sudore congestit p. 129 v, quas emendatas hic afferre iuvat.

Διόδωρος δὲ ἐξαχῶς τὸν κόσμον φησὶ νοεῖσθαι ἐφ' ἐκάστου ἔννοιαν διδοὺς οὕτως·

1. κόσμος ἐστὶ σύστημα ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν μεταξὺ φύσεων.
2. πάλιν κόσμος ἐστὶν οἰκητήριον θεῶν· νῦν οὖν τὸ πλήρωμα λέγει ἐκτὸς τῶν ἐν αὐτῷ.¹
3. τρίτον ὁ κόσμος ἐστὶ σύστημα ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώπων (καὶ τῶν ἕνεκα τούτων γεγονότων)². τοῦτο ὅμοιον³ τῷ βίῳ ὡς εἴ τις λέγει· πόλις ἐστὶν ἐξ ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων.
4. τέταρτον κόσμος ἐστὶν αἰθήρ· οὗτος δὲ πῦρ εἰλικρινὲς ὢν ἀνώτερός⁴ ἐστὶ τοῦ φυσικοῦ κόσμου.
5. πέμπτον κόσμος ἐστὶν ἢ τῶν ἀπλανῶν σφαῖρα· τούτου καὶ Πλάτων ἐν Τιμαίῳ μέμνηται.
6. ἕκτον κόσμος ἐστὶν ὁ διακοσμήσας τὰ πάντα· ἔοικε δὲ νῦν ἢ πρόνοια λέγεσθαι.⁵

¹ νῦν οὖν ut infra n. 6 νῦν explicandum est: hoc igitur loco. cf. Laertius VII 138. οὐρανὸς δὲ ἐστὶν ἡ ἐσχάτη περιφέρεια ἐν ἣ πᾶν ἱδρύται τὸ θεῖον. ultima ἐκτὸς—αὐτῷ non praesto.

² lacunam indicabant vulgo, quam explevi ex Laertio l. c. et Arii fr. 29.

³ τοῦτο μόνον vulgatur.

⁴ κατώτερος vulgo. corr. Pet.-in mrg.

⁵ sequitur paulo post p. 129 κ mundi similis partitio, sed et illa turbata. nam post

Constat conlato Diogene VII 138 haec in Posidonii μεταωρολογικῇ στοιχειώσει simili modo tractata fuisse, [cf. Arii Didym. fr. 29 et 31, [Aristot.] de mund. 2 p. 391^b 9—16. Zeller III 1, 572], sed simul apparet quam inscite numerus ille senarius confectus sit. sed de inscitia non litigamus. trahit enim sua quemque voluptas neque nostrae aetati Pythagoreae superstitionis fautores illustrissimi defuerunt. multo gravius peccavit, si genuinam magistri doctrinam fraudulentè istis nugis accommodatam esse probari potest. Posidonius terram in septem zonas divisit [cf. Posid. rel. coll. Bake p. 96]. quid vero Achilles hoc est Diodorus? p. 157^c οἱ μὲν γὰρ ἐξ αὐτὰς εἶπον ὡς Πολύβιος καὶ Ποσειδώνιος τὴν διακεκαυμένην εἰς δύο διαιροῦντες, οἱ δὲ πέντε παρέλαβον ὥσπερ Ἑρατοσθένης καὶ ἄλλοι πολλοὶ οἷς καὶ ἡμεῖς [Achilles] κατηκολουθήσαμεν. ut Polybii recte refertur sententia, ita Posidonii aperte falso cf. Strab. II 3 p. 96, qui etiam erroris rationem non obscure patefacit. nam ibi quoque Polybius Posidonianis coniunctus est. accedit fortasse illa quoque causa, quod sex caeli circuli a Posidonio revera enumerati esse videntur, si quidem Seneca N. Qu. V 17² talia ratiocinatur. Ex Diodori igitur Posidonianis commentariis repetendum esse contendo quicquid Stoicorum more mathematicorum explanatur. veri simile est praeterea quae decreta Chrysippi [p. 126^a — 127^b] probantur aut Epicureorum aliorumve impugnantur [c. 13] ex eodem Posidonio ut ex fonte repetenda esse, unde Cleomedis libellus 'acerba Epicureorum irrisione insignis paene totus excerptus est. hinc cum alia communia utrique tum planetarum motus exempla. Achilles p. 132^d ὥσπερ εἰ νεὼς εἰς βορέαν ἄνεμον φερομένης ἐπιβάτης ¹ εἰς νότον παρ' [1. ἐπ'] αὐτῇ τῇ νηὶ τρέχει. et p. 140^v οὗτο καὶ παρατρέχει ἡμῶν τὴν ὄψιν ἢ τοῦ μύρμηκος κίνησις, ὁδυτέρως οὖσης <τῆς> τοῦ τροχοῦ cf. p. 169, 7 a. i. Cleomedis locus est I 3 p. 21 Bak. τὰ μὲν οὖν ἀπλανῆ ἀπεικάζειεν ἂν τις ἐπιβάταις ὑπὸ [ἐπὶ?] νεὼς φερομένοις, . . . εἰκασθεῖν δ' ἂν καὶ μύρμηξιν ἐπὶ κεραμικοῦ τροχοῦ τὴν ἐναντίαν τῇ τροχῷ προαιρετικῶς ἔρπουσιν. ²

Difficilius est diiudicatu in quem usum Diodori scriptio fuerit destinata. mathematicosne docturus erat an philologos Aratum interpretantes? ex Achille neutrum probari potest, cum commentarios etiam alios Arati adhibuerit. certe Apion Plistonices p. 124^b non ex Diodoro repetitus est. sed vide ne apud Arati scholiastas plus sit auxilii. ibi bis Diodori memoria citatur. ad v. 254 πρὸς δὲ Διόδωρος μὲν ὑπογουνίδος γράφει θπως ἡ κνήμη σημαίνοιτο, Μηγόφαντος δὲ ἐπιγουνίδα τὴν κνήμην ἀκούει διὰ τὸ εἶναι ἐπ' αὐτοῦ [schol. Bekk. αὐτῆς] τὸ γόνυ [cf. schol. Bekk. p. 74 16] et ad v. 223 ὁ δὲ Ἰππος ἐν τῷ τοῦ Διὸς οἴκῳ ἔχουν τῷ οὐρανῷ ἐστὶν ἢ ὡς Διόδωρος ἐνδοτος ὁ

λέγεται δὲ πολλαχῶς οὐρανός deest πρῶτον. tum Zenonis definitio altera est, unde si γοῦν recte traditur, non nulla interciderunt. sic hic quoque senarius efficietur numerus.

¹ hoc exemplum praeiit Aristot. de anim. I 3 p. 406^a 5 καθ' ἕτερον δὲ λέγομεν ὅσα κινεῖται τῇ ἐν κινουμένῳ εἶναι ὅσων πλωτῆρες· οὐ γὰρ ὁμοίως κινεῖνται τῷ πλωτῳ.

² alia exempla Posidonianae doctrinae infra in c. de fontibus Aetii apponam, unde hoc praecipio, opinionum a Plutarcho abhorrentium aliquantum ex Posidonio fluxisse.

μεσημβρινός. quodsi scholiorum Diodorus idem est cum Achilleo — neque video quid obstet — Arati causa illius commentarium conscriptum esse putabimus, cuius quidem Tullianam aetatem studiosissimam fuisse nemo est quin sciat. ex Arati quidem scholiis coniuncta cum Posidonio servata videtur Diodori mentio apud Macrob. S. Scip. I 15 3.

Neque tamen ipsum Diodorum manibus usurpavit Achilles, sed excerptum ab Eudoro. de multiplici doctrina eius viri inferius loquar. nunc brevissime argumenta apponam, unde quivis quid rei sit perspicere possit. p. 124c Εὐδωρος ὁ φιλόσοφος φησι Διόδωρον τὸν Ἀλεξανδρέα μαθηματικὸν τούτῃ διαφέρειν εἰπεῖν τὴν μαθηματικὴν τῆς φυσιολογίας ὅτι ἡ μὲν μαθηματικὴ τὰ παρεπόμενα τῇ οὐσίᾳ ζητεῖ, πόθεν καὶ πῶς ἐκλείψαις γίνονται, ἡ δὲ φυσιολογία περὶ τῆς οὐσίας κτλ. Posidonium loquentem audis ut p. 133v de animantium anima: ζῷον ἐστὶν ὡς Εὐδωρός φησιν ἔμψυχος οὐσία cf. ibid. e. c. 13 Ποσειδώνιος δὲ ἀγνοεῖν τοὺς Ἐπικουρείους ἔφη ὡς οὐ τὰ [vulgo οὗτε] σώματα τὰς ψυχὰς συνέχει, ἀλλ' αἱ ψυχαὶ τὰ σώματα. et ne credas Eudorum philosophum Academicum a mathematicis abhorruisse, habes haec de zona fervida p. 169 med. τινὲς δὲ ὧν ἐστὶ Παναίτιος ὁ Στωϊκὸς καὶ Εὐδωρος ὁ Ἀκαδημαϊκὸς οἰκείσθαι φασὶ τὴν διακεκαυμένην κτλ. cf. p. 153c. Sed veniendum tandem ad Plutarchum, qui praeter Eudorum maximo opere compilatus est ab Achille. verum cum exemplar suum magna audacia mutare et alienis turbare soleat, paulo operosior fit labor expiscandi. incipio a certis. c. 3 περὶ τῆς τῶν ὄλων ἀρχῆς continet p. 124e—125c Zenonis Epicuri Aristotelis Socratis et Platonis Empedoclis opiniones ex Plutarch. I 3 25. 18. 22. 21. 20 liberius quidem expressas sed ut dubitandi locus non relinquatur. nam quod Empedoclis Iunonem et Aidoneā confundit, quae Plutarchus probe interpretatus est, id nolo premere, quia in allegoriis altera explicatio vulgabatur [cf. Prol. c. VI] et Γαῖα φερέσβιος ex Homericis hymnis [II 341 cf. XXX 9] nota erat. quod cum error sit proclivis, verum autem exquisitius, non minus arbitrarium est Plutarchi vulgatam ex Achille corrigere quam credere ex ampliore Placitorum thesauro Achillea profluxisse. nam obstat non solum excerptorum Plutarcheis simillimus delectus¹ sed etiam interpolationis manifesta communio velut I 3 21, Socratis nomen quod ante Eusebium vulgaria exempla occupasse demonstravi p. 14. saepius ut institutum fert liber II respicitur. velut p. 130v I 1 3. hic memorabilis est scriptura Ἐπίκουρος . . . καὶ ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ Μητρόδωρος. nam Cyrillus cum vulgata μαθητῆς corruptum legit, quod inutiles dedit turbas. verum obtulit non solum Achilles sed etiam Galeni quamvis aliter vitata scriptura. hoc enim firmiter tenendum est Metrodori in Placitis non alius mentionem esse nisi Chii; cf. Duening de Metrodori Epic. vit. et script. Hal. 1870 p. 39. Zeller I⁴ 857⁵. iam vero e Stobaeo Theodoretique apparet, ex Plac. I 5 4 Μητρόδωρος ὁ καθηγητῆς

¹ nam ubicunque ex Posidonianis commentariis plures opiniones [cf. supra p. 21²] ut Stoicorum Epicuri Empedoclis addidit aut immiscuit, nusquam Placitorum maiorum, qualia ex Stobaeo nota sunt, apparet vestigium.

Ἐπικούρου a Plutarcho demum illam mentionem esse interpolatam. ut iterum originis manifestum teneas indicium. deinde II 2 de mundi forma num respiciatur c. 6 init. p. 130c dubium est. certe Orphicorum memoria abhorret, quae ex superiore loco p. 127b [cf. Lobeckii Aglaoph. 477] iterata est. abhorret etiam p. 129d Θαλῆς—ἀέρα et Empedoclis versus p. 130d. ex II 5 sine dubitatione, quamvis haud dextre, excerptum est p. 128e — 129a. hic antiquissimi erroris iuvat apponere testimonium. diu dubitavi, quid tandem haec sibi vellent p. 128e τινὲς δὲ τῇ τοῦ ὕδατος σφαίρᾳ sc. τρέφεσθαι κόσμον, donec in proximo Placitorum capite 6 3 Eusebii vitiosissimam scripturam animadverti τῇ ῥύμῃ τῆς σφαίρας [verum est περιφορᾶς cf. Aristot. de cael. II p. 295^a 17, Diog. Apoll. ap. Laert. IX 57] ἀναβλῦσαι τὸ ὕδωρ, ἐξ οὗ ἀναθυμαθῆναι τὸν ἀέρα. hinc antiqui erroris habes explicatum. ex II 6 5 Pythagorea opinio comparari potest cum p. 131a, sed est ea tritissima. Empedocleum p. 128b ex II 7 6 amplificatum videtur. ante omnia memoria digna quae ex II 11 2—5 excerpserit p. 128c. nimirum si Plutarchi vulgata exempla inspexeris, nihil Achilleae eclogae simile apparebit. tamen ex compilatoris exemplo, si per emplastra ad vivum reseueris, pristina Plutarchi species renidebit, horrida ea quidem hiulcis vulneribus, sed tamen ut sanitas recuperari possit. quod breviter hac tabula illustrare licet

Stobaeus	Plutarchus restitutus	Achilles	Plutarchus vulgaris
Ἀναξίμανδρος ἐκ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ μίγματος	Ἀριστοτέλης ἐκ πέμ- πτου σώματος	Ἀναξίμανδρος δὲ πτηνὸν πυρὸς μετέ- χοντα	Ἀριστοτέλης ἐκ πέμ- πτου σώματος πυρὸς
Ἡαρμενίδης Ἡρά- κλειτος Σπράτων Ζήνων πόρινον εἶναι τὸν οὐρανόν	... πόρινον εἶναι τὸν οὐρανόν	Ἀριστοτέλης δὲ σῶμα ἐκ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ	ἢ ἐκ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ μίγματος
Ἀριστοτέλης ἐκ πέμπτου σώματος	Ἀναξίμανδρος ἐκ θερ- μοῦ καὶ ψυχροῦ μίγματος		

Vides sanam Stobaei memoriam, tum tertio loco Achillis turbatissimam, quasi consulto aliquis membra disiecta sicut fors dederat conglomerarit. mirificum illud ΠΤΗΝΟΝ ambigo utrum ex ΖΗΝΩΝ an ex ΠΕΜΠΤΟΝ corruptum sit. illud lemma expleret ante πόρινον εἶναι τὸν οὐρανόν omissum, hoc ante σῶμα desideratur, quamquam non difficile est εἰ post δέ inserere. πυρὸς μετέχοντα reliquum est est ex πόρινον εἶναι τὸν οὐρανόν, unde Byzantini nihil nisi πυρὸς servaverunt. restituta est Plutarcho plenior lectio ex Galeno, qui ut Anaximandri iam lemmate orbatus est, ita caret interpolato illo ἤ. maxime truncatus est edicium nostrorum archetypus, quamvis non tam inente sit turbatus. quam Achilles. quid in Eusebii exemplo

fuerit, non potest cognosci. sanum hunc locum non fuisse, quia omissus est, conicias.

Maiores excerpta exhibet c. 11 de stellarum natura.

Achill. p. 133 A τίς οὐσία ἀστέρων.

Θαλῆς μὲν δὴ γήινην ἔμπυρον εἶπεν τὴν τῶν ἀστέρων οὐσίαν.

Ἐμπεδοκλῆς δὲ πυρίνους αὐτοὺς εἶπε.

τινὲς δὲ γεώδεις εἰπεῖν αὐτοὺς ἐτόλμησαν. ὧν ἔστι καὶ Ἀναξαγόρας.

μετὰ γὰρ τὴν πρώτην, φησί, διακρίσιν τῶν στοιχείων τὸ πῦρ χωρίζομενον ἐπὶ τὴν ἰδίαν φύσιν ἀνασπᾶσαι καὶ διάπυρα ποιῆσαι καὶ τῆς γῆς μόριά τινα.

ὅθεν καὶ τὸν ἥλιον ἔλεγεν εἶναι μύδρον ὡς ἐξ ἧς ἐροῦμεν.

ἕτεροι δὲ κίσηριν πλαγίαν οὖσαν ὑπὸ τῆς θερμότητος τοῦ αἰθέρος ἀναπτομένην, καὶ ὑπὸ τῶν τρυμαλιῶν τοὺς ἀστέρας φαίνειν.

Πλάτων δὲ ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων, πλείστου δὲ πυρός.

Ξενοφάνης δὲ λέγει τοὺς ἀστέρας ἐκ νεφῶν συνεστάναι ἐμπύρων καὶ σβέννυσθαι καὶ ἀνάπτεσθαι ὥσανεὶ ἄνθρακας. καὶ ὅτε μὲν ἄπτονται φαντάσιαν ἡμῶς ἔχειν ἀνατολῆς, ὅτε δὲ σβέννυνται δύσεως.

οἱ Στωικοὶ δὲ ἐκ πυρὸς λέγουσιν αὐτοὺς, πυρὸς δὲ τοῦ θεοῦ καὶ αἰθέου καὶ οὐ παραπλησίον τῷ παρ' ἡμῖν. τοῦτο γὰρ φθαρτικὸν καὶ οὐ παμφαές.

Plut. II 13 τίς ἡ οὐσία τῶν ἄστρον.

1 Θαλῆς γεώδη μὲν, ἔμπυρα δὲ τὰ ἄστρα.

2 Ἐμπεδοκλῆς πύρινα ἐκ τοῦ πυρώδους,

ὅπερ ὁ ἄλλος ἐν ἑαυτῷ περιέχων ἐξανέθλιψε κατὰ τὴν πρώτην διάκρισιν.

3 Ἀναξαγόρας τὸν . . αἰθέρα . . τῇ δὲ εὐτονίᾳ τῆς περιδινήσεως ἀναρπᾶσαντα πέτρους ἀπὸ τῆς γῆς καταφλέξαντα τοῦτους ἡσπερικέαινα.

5 Διογένης κισηρώδη τὰ ἄστρα, διαπνοᾶς δὲ αὐτὰ νομίζει τοῦ κόσμου.

12 Πλάτων ἐκ μὲν τοῦ πλείστου μέρους πυρίνους, μετέχοντας δὲ καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων κόλλης δίκην.

14 Ξενοφάνης ἐκ νεφῶν μὲν πεπρωμένων σβεννυμένους δὲ καὶ ἐκάστην ἡμέραν, ἀναζωपुरεῖν νύκτωρ καθάπερ τοὺς ἄνθρακας. τὰς γὰρ ἀνατολὰς καὶ τὰς δύσεις ἐξάψει εἶναι καὶ σβέσει.

Haud inutile erit quae hic comparata sunt Achillis Plutarchique capita accuratius examinare, ut uno saltem exemplo excerptoris ratio pateat. probe excerptae sunt Plutarchi §§ 1. 2. 12. 14. sed unde Anaxagorea accersivit? quae etiamsi orta sint ex Plutarcheis § 3 et c. 20 6 cf. p. 138v, tamen mirifice variata sunt. forsitan alienum fontem admixtum credas, qualem in eodem Anaxagora adhibitum postea vidimus. haud diiudicaverim. at concedes illa μετὰ τὴν πρώτην διάκρισιν ex Empedocle Plutarcheo § 2 per socordiam esse translata, id quod de ceterorum quoque fide dubitationem facit. mira ingenii felicitate de Diogene Plutarchea dum amplificat corrumpit. neque enim quid sit ille pumex caelumne an aliud, enucleatur neque πλαγίαν vel ὑπὸ τῶν τρυμαλιῶν intellegi potest. sed videndum est ne πλατεῖαν et διὰ τῶν τρυμαλιῶν

scriptum olim fuerit. certe ex alia memoria illa de Diogene philosopho minus noto novata esse, parum credibile. ultima Stoicorum opinio ex enchiridio opinor Eudori adsuta est. porro Plutarchea II 14 t. 2. 4 non incorrupta p. 133^{cd} manserunt. sed compensat hoc interpolandi vitium excerptorum ex II 20 p. 138de singularis quaedam virtus. nam quod Philolaum credidisse ait τρισσοὺς εἶναι ἡλίους, inde Plutarchi infuscatam in vulgata memoriam supra restitui p. 14. contra quae p. 138^e ex II 20 1 de Anaximandro non excerpuntur, sed ventosa paraphrasi in meras ineptias detorquentur, ea accuratius pensitanda sunt. conscripseram olim fusiorem disputationem, quia Achillis forti impudentia cum alios tum Zellerum deceptum videbam. sed postquam Teichmuelleri Studiis illi aliquantum fidei demptum est, quamquam Plutarcheam originem ne ille quidem sensit, proffigata non repeto. Anaximandro igitur haec placent de astris. fingit circulos solis et ceterorum astrorum neque solidos neque adumbratos, sed aere densato factos aereque pulsos.¹ quemadmodum terram plano cylindro comparat, sic solis illum folliculum sub rotae orbis (ἁψίς) figura repraesentat. sicut enim ex curvatura rotae radii medium petunt, ita solis flammae ex interiore circuli parte per unum foramen erumpunt et *per magni circum spiracula mundi*² ignes intus reclusos in terram versus efflant. circulus perpetuo se circa terram torquens quoad super illam foramen exhibet, diem, quoad infra, noctem efficit. obturatis spiraculis defectiones existunt. eatenus adumbrare necesse erat astronomiae graecae initia, quae quanti momenti essent, sero intellegi coeptum est. sed his plenius explicandis suis dabitur dies. redeo ad Placita II 20 1 Ἀναξίμανδρος κύκλον εἶναι . . . πλήρη πῦρὸς κατὰ τι μέρος ἐκφαίνουσιν διὰ στομίου τὸ πῦρ ὥσπερ διὰ πρηστῆρος αὐλοῦ. καὶ τοῦτ' εἶναι τὸν ἥλιον. ex eis quae dixi elucet prestera illum non esse turbinem igneum, quem Seneca N. Qu. V 13 3 interpretatur. cuius quid sit fistula ne somniando quis divinarit. miror Schusterum, qui Heraclitea interpretatus p. 125 postquam in verum forte incidit hoc neglecto falsissima alia excogitarè maluit. πρηστῆρα enim flatum esse vult, quo impletae tibiae sonos edunt. concedo significationis novitatem ab etymologia satis probabilem esse. sed ipsi, priusquam utatur, Placitorum verba coniectando mutare libet, nec semel, sed duobus locis. nam praeter Plutarchi locum unde profecti sumus, etiam Stobaeus Plac. II 25 1 πρηστῆρος αὐλὸν non quod Schustero placet πρηστῆρα αὐλοῦ testatur.³ haec

¹ cf. Hippocr. de vent. 3 [VI 94 L] ἀλλὰ μὴν ἡλίου τε καὶ σελήνης καὶ ἄστρον ὁδὸς διὰ τοῦ πνεύματός ἐστιν. τῇ γὰρ πυρὶ τὸ πνεῦμα τροφή . . . ὥστε καὶ τὸν τοῦ ἡλίου δρόμον ἀένναον ὁ ἀὴρ ἀέννας καὶ λεπτός ἐὼν παρέχεται. v. etiam ind. Aristotel. p. 822^a 20.

² Lucret. VI 493 ipsius Anaximandri doctrinam opinor explicans, quam Epicureo cui-dam enchiridio debet, quale ex priorum placitis compilat Epicurus epist. ad Pythocl. Laert. X 84. Anaximandri opinio non dubito quin ex animantium similitudine, ut solent veteres, arcessita sit.

³ Schusterum male sequitur Susemihlius, Jahresbericht II III 5 p. 274¹³.

igitur ratio temeraria est. immo *πρηστήρ* est folliis fabrorum, cuius fistula in ignem immissa flammam sursum eiacularur. huic explanationi Anaximandri et ratio et oratio mirum quantum favet. nam ille opiones sagaciter excogitatas priscorum more ποιητικωτέρως ὀνόμασιν [Theophrast. phys. fr. 2] expressit et antiquos opinor sectatus Apollonius Rhodius IV 776 dum Homericum Σ 470 φῦσαι δ' ἐν χράνισιν ἐείκησαι πᾶσαι ἐφύσων παντοίην ἐμπρηστον αὐτῆν ἐξανείσαι imitatur, folles *πρηστήρας* obsoleta voce nominat. *πρηστήρ* enim ab eadem stirpe pra vel par proficiscitur unde *πρῆσαι* ἐμπρηστος *πρημαίνειν* ducta sunt, quibus inest propria spirandi notio.¹ inde cum ardor flatui coniungeretur, igneus ventus non aptius quam folliis fabrilis *πρηστήρ* appellabatur. hac igitur ratione Placitorum memoria satis iam defensa erit ab omni coniciendi temeritate. nam Schustero praeivit Wytttenbachius *πρηστήρας* δι' αὐλοῦ, ut Reiskei et Beekii commenta praeteream, qui viri ante multa saecula habuerunt et errandi et coniectandi socium Achillem ad quem nunc redeo. nam quae falso lemmate praefixo e Plutarcho interpretatur τινὲς δὲ ὡς ἀπὸ σάλπιγγος [i. e. αὐλοῦ] ἐκ κοίλου τόπου καὶ στενοῦ ἐκπέμπειν αὐτὸν τὸ φῶς ὥσπερ *πρηστήρας*, ea plane ad istorum modulum conficta sunt. ex eodem Achillis loco mirus error tanquam contagione plerosque viros doctos occupavit, ut non curvaturam rotae sed modiolum (*πλήμνην*) ignis sedem opinarentur. quod correxit Teichmüllerus Stud. p. 18. 550.

Pergo Achillis ex Plutarcho furta indicare. caput de solis forma p. 139 B ex illius II 22 1—3 manavit, item de defectione ibidem ex II 24 1. quae vero p. 140 B de magnitudine solis et p. 141 A B de lunae natura disseruntur adeo discrepant ut Plutarchus aut non respectus aut alienis plane incrustatus videatur. atque Heracliti opinio κατὰ μῆνα δὲ ἐκλείπει (sc. ἡ σελήνη) ὡς μὲν Ἡράκλειτός φησιν ὁμοίως τῇ ἡλίῳ τοῦ φωτισμοῦς σχήματος [? σκαφοειδοῦς ὀχήματος] ἀναστραφέντος potest illa quidem ex Plut. II 29 3 κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς στροφὴν excerpta esse. similia etiā ibid. p. 141 B σχῆμα δὲ αὐτῆς οἱ μὲν σφαιροειδές, οἱ δὲ διοκοειδές atque Plut. II 27 1 οἱ Στωικοὶ σφαιροειδῆ εἶναι . . . 3 Ἐμπεδοκλῆς διοκοειδῆ. eademque species antecedentis: ἔτεροι δὲ γῆν πεσυρωμένην στρεβύνειν ἔχουσαν πῦρ εἶναι δὲ αὐτῆς οἰκῆσιν ἄλλην ποταμούς τε καὶ ἴσα ἐπὶ γῆς. nam in mentem venit Plutarchi II 24 9 Ἀναξαγόρας Δημόκριτος στερεώμα διάπυρον ἔχον ἐν ἑαυτῷ πεδία καὶ ὄρη καὶ φάραγγας. sed cum singulariter dictum sit οἰκῆσιν ἄλλην² ac consentiat Laertiana Anaxagorae vita II 8 τὴν δὲ σελήνην οἰκῆσεις ἔχειν ἀλλὰ [? ἄλλας, quamquam illud defendi potest cf. Thurot ad Alex. in Ar. d. sens. p. 431] καὶ λόφους καὶ φάραγγας, non e Placitis illud caput, sed e Posidoniano opinor commentario manasse. contra p. 157 E sq. de ventis haud dubitaverim ex Plut. III 7 1. 3 excerpta credere. sed haec hactenus. de altero quem tetigi Achillis fonte inferius dicetur.

¹ cf. Buttmanni lexilog. I 105 Curtii Stud. IV 228.

² interpretor: lunam praebere alterum domicilium praeter terram, ut ἄλλος sit idem quod ἕτερος velut in ἄλλος ἐγώ, ἄλλος Ἡρακλῆς.

Extremo loco nominandus est Plutarcheorum librorum index, quem a filio Plutarchi concinnatum pingui artificio simulavit is, qui e bibliothecae cuiusdam catalogo et genuina et falsa scripta enotavit. Lampriae nomen solus Suidas praefixit. quando index ille conscriptus sit, dubitatur. tertio quartove p. Chr. saeculo, iudicavit M. Treu [der sog. Lampriascatal. Waldenb. 1873 p. 54]. mihi Byzantino aevo dignior visa est inventio [de Galeni hist. philos. p. 52 vi], quia pro genuino Vitarum ordine [cf. C. Th. Michaelis de ordine vitarum parall. Plutarch. Berolin. 1875 p. 15 sq.] scholastica ad Romanorum Graecorumve aetates ordinata collocatio substituta est. praeterea Moraliū singulae collectiones, unde postea totum corpus concrevit, similes a Trevio ipso agnitae sunt p. 46. sed de temporibus integra est quaestio.¹ Placitorum in bibliotheca illa tria exempla fuerunt, quae cum variis titulis in catalogo consignata essent, tamquam libri diversi enumerati sunt: n. 61 περί τῶν ἀρεσκόντων φιλοσόφους φυσικῆς ἐπιτομῆς βιβλία ε, alterum n. 183 φυσικῆ ἐπιτομή, tertium n. 196 φυσικῶν ἀρεσκόντων. hinc praeter libelli frequentiam illud quoque confirmatur singillatim eum antiquitus circumlatum esse. nam si variis syllogis olim insertus fuisset, vix tam exiguo intervallo posteriora exempla n. 183 et 196 in catalogo distarent.

Exposui Plutarchei libelli antiquam memoriam, qualem exhibent altero saeculo vergente Athenagoras et fortasse Pseudo-Iustinus Achillesque liberius expressam, quarto Eusebius quinto Cyrillus sexto Laurentius Lydus accurate excerptam; incertae aetatis Galenus personatus et Philo interpolatus agmen compilatorum claudunt. eodem temporis vestigio, quo Laurentii doctrina seros fetus edidit, philosophia graeca et cum illa ceterae deinceps artes obmutescere coepere. ingeniorum sterilitas diu Iustiniani imperii splendore quodam celata tanto ocius irruit atque ingruente undique barbarie cum ultimis philosophis philosophiae monumenta ad ipsos barbaros migraverunt tamdiu ea futuros donec in patriam redire licuit. hinc fit ut apud Graecos per proximorum saeculorum obscuritatem nulla enitescat Plutarchei libri memoria, at Arabum litteratis viris et cognitus sit et passim memoratus.

Nam cum praeter Armenios inprimis Syri egregiam operam dedissent graecis libris, et Arabum imperatores, inprimis Mansur, laudabili exemplo haec studia excitavissent, incredibilis extitit interpretum industria graeca exemplaria syriace tum arabice vertendi. inter quos nemo maiore et auctoritate et doctrina floruit quam Hunainus Isaci filius scholae interpretum princeps gravissimus. cuius discipulus et aemulus Constans sive Constantinus Lucae f. Heliopolitanus,² Plutarchi Placita arabice

¹ nihil huc faciunt X oratorum vitae n. 41 enumeratae, quoniam Photius Plutarcheo exemplari usus esse non videtur. cf. R. Ballheimer de Photi vitis X or. Bonn. 1877. A. Schöne Jahrb. f. cl. Phil 1871. p. 784.

² Qostâ ibn Lûqâ oriundus Bâlbekk floruisse videtur sub Mostaino [862—866], si quidem eius Hypsiclis versionem a Kindio emendatam esse constat, qui obiit 873. Ibn

vertit.¹ versio non iam extare videtur. sed excerpit inde circa millesimum p. Chr. annum Muhammedes Isaci filius [Muhammed ibn Ishâq Kitâb al-Fihrist ed. G. Flügel Lips. 1871. 1872] non solum inscriptionem quam infra exhibui, sed etiam pauca alia p. 245, 16 et p. 245, 28 de Pythagora atque Platone ex Placit. I 3 8. 21.

Centum fere annis post Schahrastanius qui natus dicitur a. 1076 paucula haeresibus suis immiscuit ex Plutarcho quem de Zenonis placito [Plut. I 3 25] testem affert [Schahrastâni Religionsparteien und Philosophenschulen übers. von Harbrücker II 132]. ex I 3 11 fluxerunt, quae II 129 de Heraclitô Plutarcho teste proferuntur, ex I 3 21 interpolata memoria Socratis II 113 petita est. quod Schahrastanius II 126 dicit: Anaxagoras sagt nach der Lehre des Plutarch, dass der Wille nicht etwas anderes als das gewollte und nicht etwas anderes als der wollende sei wie auch das thun, id quo referendum sit nec scio nec multum quaesivi Arabum nugarum satis gnarus.²

Abulfaragii [histor. dynast. ed. Poc. p. 90 (58)] quosdam versus, quibus Platonis de ideis opinionem ecomprehendit, ex Plutarcho I 3 21 ut ex fonte repetendos esse coniecit A. Mueller l. c. p. 41, quod mihi non probatur. nam Platonis tria principia, deus materia forma, trifissima sunt etiam posterioribus, cetera ab illius similitudine plane recedunt.

Apud Byzantinos post densam quattuor fere saeculorum caliginem, quibus Graecorum litterae velut veterno consopitae iacebant, tandem

Dscholschol sub Moctadiro [908—31] vixisse narrat cuius tamen priores annos dumtaxat attigerit. cf. Steinschneiderus in Serapei t. XXXI 292. Wenrich. de auct. Gr. version. Syr. Arab. p. 30. Herbelot. s. v. Costha II 173. V. Rose. Ar. pseud. p. 256.

¹ idem Plutarchi qui ferebatur περί ἀσκήσεως librum, quem germanice edidit cum Buechelero Gildemeister Mus. Rhen. XXVII 520. omnino sex Plutarchi vel Pseudo-Plutarchi scripta noverunt Syri Arabesque:

1) περί ἀοργησίας Wenrich 225. Mohammed Isaci f. Fihrist ed. Flügel p. 254, 9 Mueller griech. philosoph. in Arab. ueberlief. Halle 1873 p. 26. syriace extat in cod. VIII vel IX saec. Lagarde anecd. syriac. cf. Sachau Herm. IV 73 sq.

2) πῶς τις ὑπ' ἐχθρῶν ὠφελοῖτο Wenrich ib. Fihrist ibid.

3) περί ἀσκήσεως (περί ἀρετῆς) Wenrich p. 226. Fihrist l. c. Lagarde ib. syriace edidit. cf. supra.

4) περί ψυχῆς Wenrich ibid. Fihrist. ibid. quod in Stobaeo Plutarchi liber Themistii lemma gerit, monente Buechelero Mus. Rh. l. c. testimonio est Stobaeum codice usum esse simili archetypi syriaci vi s. conditi [ibid. p. 48] ubi Plutarchi Themistii quae-dam scripta iuncta ferebantur.

5) περί τῶν ἀρεσκόντων φιλοσόφους φυσικῶν δογμάτων βιβλία ε' arabice sub titulo كتاب الآراء الطبيعية ويحتوى على آراء الفلاسفة في الأمور الطبيعية خمس مقالات vertit Constans Lucae f. Wenrich 225. Fihrist l. c.

6) περί ποταμῶν Arabes Plutarcho cognomini et aequali adscribunt, quod nihil esse puto nisi dubitantis de vero Plutarcho Graeci nota aucta et fucata solito more ab Arabibus Mohammede Isaci f. et Dschemaluddino.

² omnino constat quae de philosophis graecis apud orientales feruntur tam mira esse et portentis similia, saepe ut ne origo quidem erroris pateat. cf. Roeper lection. Abulf. p. 25.

paulo ante Schahrastanii aetatem Placitorum emergit et memoria et imitatio. Michael Psellus¹ aequalium facile doctissimus rerumque civilium idem peritissimus Plutarchum sibi ad imitandum proposuit Michaeli Ducae imperatori scripturus ἐπιλύσεις συντόμους φυσικῶν ζητημάτων. ecce prooemium: ὁ μὲν Πλούταρχος ὃ μέγιστε καὶ θειότατε βασιλεῦ διαφόρους δόξας ἀπαραριθμούμενος καὶ τὴν ἀληθῆ μὴ ἀποδεικνύων καὶ πιστούμενος συγγέει μᾶλλον τὸν λογισμὸν καὶ ἀπορεῖν παρασκευάζει ἢ εἰς ἐπίστασιν ἄγει. quocirca sprete Plutarchi doctrina capitum titulos tantummodo transcripsit, ipsas quaestiones splendidiore sapientia videlicet scholastica solvit.

Idem cadit in eiusdem Pselli Παντοδαπὴν διδασκαλίαν simili consilio concinnatam, quem librum ex apographo Lindenbrogiano² edidit Fabricius t. V p. 69—186 ed. I. titulos Psellianos conlatos cum Plutarcheis infra³ subiciam; quorum forma non numquam utiliter cum reliqua me-

¹ Constans [Constantinus] Psellus, qui dum monachus erat Michaelē se nominabat, natus est ut vulgo credunt a. 1020, ut Sathas docuit 1018 [μυσαιωνικὴ βιβλιοθήκη δ' Ἀθήνῃς. 1874 eiusd. Deux lettres inédites de l'empereur Mich. Ducas Parapin. Paris 1875 p. 4 sq.] floruit maxima auctoritate sub Michaelē VII Duca discipulo suo, qui 1071 rerum potitus est adiuvante maxime Psello. ultimam eius memoriam a. 1077 factam invenit Sathas, quo anno epistolam ad Nicephorum Phocam scripsit. sed certum est ad extremum s. XI vitam produxisse atque tum maxime in secessu libris scribendis operam navasse velut astronomiae quaestionibus. quibus temporis nota 1092 adiuncta est, quam feliciter emendavit et explicavit Usenerus [symbol. ad histor. astron. Bonn 1876 p. 25]. ceterum ille philosophiae princeps⁷ qui nostratibus videlicet sane quam vanus et insipidus videtur, Byzantinis Graeculis vehementer probatus est ut vel satirae Timarionis ceteroqui mordacissimus scriptor plurimum sophistae illi Byzantino⁸ deferret Elliseni Analect. IV 89 c. 45. Ἐπιλύσεις partim edidit G. Seebode [Goth. 1840 et Wiesbad. 1857 ex apographo 82 Fabric. bibl. Acad. Havniensi] pessime. nam ne illud quidem intellexit ex quinque se tres libros tanquam integrum opus edidisse. plenum extat sub nomine Simeonis Sethis σύνοψις καὶ ἀπάνθισμα φυσικῶν τε καὶ φιλοσόφων δογμάτων [Fabric. X 322 ed. Hamb. 1721]. Simeonem et ipsum sub Michaelē Duca floruisse ex syntagmate περὶ τροφῶν illi dedicato apparet. Fabric.¹ X 320. sed hoc quoque ex Pselli gemello libro prope totum transcripsisse dicitur. ibid. p. 321. quo pacto ista aequalium aemulatio explicanda sit libenter doceri velim. forsitan Pselli nomen errore eodem tradatur quo syntagma quadrivii [ed. Xyland. Basil. 1556] initio s. XI conscriptum illius esse dicitur. cf. Rose Herm. II 465.

² hoc non solum mendosissimum est, sed etiam mancum ut ex Fabricii indice altero p. 51 sqq. intellegere queas. pleniorē Psellum exhibent codices Taurinensis [cf. Doehner Philol. XIV 408] et fortasse Neapolitanus Fabric.³ V 790 n. 238. idem liber in cod. Parisino 2087 f. 71 [V. Rose Ar. Ps. 225] inscribitur τοῦ σοφωτάτου ὑπερτίμου τοῦ ψελλοῦ ἀποκρίσεις συνοπτικαὶ [καὶ] ἐξηγήσεις πρὸς ἐρωτήσεις διαφοράς [sic] καὶ ἀπορίας γραφεῖσαι πρὸς τὸν βασιλέα κύριον μιχαὴλ τὸν δούχα. ex Didascalia adscripta sunt multa capita margini cod. Farnes. [F] Stobaei eclog., quae edidit Heeren.

³ exhibeo binos Fabricii numeros. prior ex t. V p. 69, alter ex pleniorē illo catalogo ibid. p. 51 expressus est. additur Placitorum synopsis. 59. 82 τὴν διαφέρει ἀρχὴ καὶ στοιχείον [-εἶα] I 2 — 60. 83 περὶ τῶν ἀρχῶν τί εἰσιν I 3 — 0. 84 περὶ ἰδεῶν I 10 — 0. 85 περὶ δαιμόνων καὶ ἡρώων I 8 — 61. 86 περὶ ὕλης I 9 — 62. 87 περὶ αἰτιῶν I 11 — 63. 88 περὶ σχημάτων I 14 — 64. 89. περὶ χρωμάτων I 15 — 65. 90 περὶ μίξεως καὶ κράσεως I 17 — 66. 91 περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς I 24 — 67. 92 περὶ σωματῶν I 12 — 68. 93 περὶ ἐλαχίστων I 13 — 75. 102 περὶ χρόνου I 21 — 76. 103 περὶ κινήσεως I 23 — 77. 104 περὶ

moriam componetur ut II 6. apparet Plutarchi capita tantum non omnia esse exhausta, at traditum ordinem cur turbaverit nec scio nec scire laboro. quis enim Byzantini hominis tricas enodaverit? paulo magis nostra refert, ut quali codice fuerit usus indagemus.

Nam cum in argumentis Plutarchi verba fastidire soleat titulorum autem sit discrepantia rarissima, felicissimo casu evenit, ut eiusdem Pselli excerpta, quae inscribuntur Ἐπιλύσεις διαφορῶν ἐρωτημάτων edita a Boissonnadeo post operationem daemon. p. 63—69, ultimum caput exhibeant diligenter¹ descriptum. felicissime, inquam, evenit, quia ultima archetypi folia pessime mutilata esse supra dixi, at Psellianus codex huius quidem calamitatis expers fuit. neque enim verba tantum emendatius traduntur, sed etiam versus complures, qui in nostris sine vestigio interciderant, e Psello recuperantur. mireris fortasse serum auxilium et dubites an ex Plutarcho hauserit homo vanissimus. uno certe loco manifestum glossema invenitur Byzantini coloris ἡ ἐστεγανωμένα² genuino πυκνά V 30 6 adscriptum. at confirmat supplementa non solum ipsa rerum veritas, sed etiam Stobaei in florilegio ecloga. iam mihi vide miras memoriae vices: is Psellus qui tanto intervallo ab omnibus codicibus abest integritatis laude, idem in levissimis non nullis vitiis, quae stultissimum

ἀνάγκης I 25 — 78. 105 περὶ εἰμαρμένης I 27 — 79. 106 περὶ τύχης καὶ αὐτομάτου I 29 — 83. 110 πῶς αἱ συλλήψεις γίνονται V 6 — 0. 111 πῶς ἄρρενα καὶ θήλεα γίνονται V 7 — 0. 112 διὰ τί γυνὴ πολλάκις συνουσιάζουσα οὐ συλλαμβάνει V 9 — 0. 113 διὰ τί διδύμα καὶ τριδύμα γίνονται V 10 — 84. 114 πόθεν γίνονται τῶν γονέων αἱ ὁμοιώσεις καὶ αἱ πρὸς τοὺτους ἀνομοιότητες V 11. 12 — 0. 115 εἰ καὶ τὸ ξμβρυον ζῆρον καὶ πῶς τρέφεται τοῦτο V 15. 16 — 85. 116 πῶς οἱ ὄνειροι γίνονται V 2 — 86. 117 περὶ ὑγείας καὶ νόσου καὶ γήρως V 39 — 86. 0 (ἐν πόσῳ χρόνῳ μορφοῦται τὰ ζῷα ἐν γαστρὶ ὄντα) V 21 — 88. 120 (?) περὶ τῆς τοῦ οὐρανοῦ οὐσίας II 11 — 89. 122 εἰς πόσους κύκλους διαιρεῖται ὁ οὐρανός II 12 — 90. 123 περὶ τοῦ φαινομένου ἐν τῇ οὐρανῷ γαλακτοειδοῦς κύκλου καὶ λεγομένου γαλαξίου III 1 — 0. 126 περὶ τῆς οὐσίας ἡλίου καὶ εἰ πολλοὶ εἰσὶν ἡλιοὶ II 20 — 93. 127 περὶ μεγέθους ἡλίου καὶ σελήνης καὶ γῆς II 21. 26 — 94. 128 περὶ ἐκλείψεως ἡλίου II 24 — 95. 129 περὶ ἐκλείψεως σελήνης II 29 — 97. 131 τίς ἡ οὐσία τῶν ἀστέρων II 13 — 98. 132 περὶ τῆς τῶν ἀστέρων φορᾶς καὶ κινήσεως II 16 — 100. 134 περὶ τάξεως ἀστέρων II 15 — 101. 135 πόθεν φωτίζονται οἱ ἀστέρες II 17 — 102. 136 περὶ ἐπισημασίας ἀστέρων καὶ πῶς γίνονται γεμῶν καὶ θέρος II 19 — 0. 138 περὶ τῶν ἀστέρων τῶν καλουμένων Διοσκουρίων II 18 — 104. 139 περὶ κομήτου III 2 — 105. 140 περὶ ὑετοῦ καὶ χαλᾶζης χιόνος πάχνης καὶ θρόσου III 4 — 106. 142 περὶ ἱριδός III 5 — 107. 143 περὶ τῆς ἄλλω III 18 — 108. 144 περὶ βράδων III 6 — 110. 146 περὶ ἀνέμων III 7 — 113. 149 περὶ κεραυνῶν III 3 — 114. 150 περὶ πρηστήρος III 3 — 115. 151 πῶς συνέστηκεν [συνέστη] ὁ κόσμος I 4 — 116. 152 εἰ ἐν τῷ πᾶν I 5 — 117. 153 περὶ κενοῦ I 18 — 118. 154 περὶ τόπου I 19 — 119. 155 περὶ χώρας I 20 — 120. 156 εἰ ἐμφυγὸς ὁ κόσμος II 3 — 121. 157 εἰ ἀγέννητος [γεννητός] ὁ κόσμος καὶ ἀφθαρτός II 4 — 122. 158 εἰ τρέφεται ὁ κόσμος II 5 — 123. 159 περὶ τάξεως κόσμου II 7 — 124. 160 τίς ἡ αἰτία τοῦ τὸν κόσμον [δλον] ἐγκλιθῆναι II 8 — 126. 182 τίνα δεξιὰ τοῦ κόσμου καὶ τίνα ἀριστερά II 10 — 128. 184 περὶ σεισμῶν III 15 — 130. 166 διὰ τί ἀλμυρὸν τὸ τῆς θαλάττης ὕδωρ ἐστίν III 16 — 140. 176 περὶ τῆς τοῦ Νελλοῦ ἀναβάσεως IV 1.

¹ idem caput libere excerptum extat omnifar. doctr. c. 86, unde tamen librarii duo errores leviores corriguntur.

² sic habent στεγανότης (firmitas) Nicet. ann. p. 265 C et Eusthat. Dion. Perieg. 117b.

quemque scribam correcturum putes, ita cum antiquissimo Mosquensi libro facit, ut affines ac paene gemellos credas. scimus ex Stobaeo verum esse ὡς οὗ V 30 1, mire corruptum praebent glossemate intruso ὑπέξω codices nostri optimi, ὡς ἤς corrigunt vulgares. sed Psellus ineptissime ὡς ἔξιν. dilucidior fit necessitudo § 6 Αἰθίοπας γηράσκειν ἔτη τριάκοντα. vix risum teneas. adeo in promptu erat homini paulo attentiori ἔτσι τριακοστῶ emendare, quod a libris deterioribus scilicet dudum inventum est. nimirum ἔτσι ᾧ scriptum fuit, quod etiam insipidius corrumpit Galenus cf. p. 12. quid igitur consequitur? nempe ut ex exemplari inviolato Pselli exemplum, ex eodem mucore postea corroso codicum nostrorum archetypus deductus sit. minus constat de temporibus. Psellus extremo saeculo XI floruit, eodem tempore vel paulo post Mosquensis liber (A) descriptus est. quamquam vacillat Matthaei de eius aetate iudicium. quare tantum veri similiter sumo, saeculo X vel ineunte XI archetypum quem vocamus exaratum esse.

Sub XII saeculi exitum cognovimus Ioannem Tzetzam compluries Plutarchi Placitis usum. comment. in Iliad. p. 67, 28 Herm. ex Plut. I 3 5, p. 65, 9 ex I 8 2, schol. ad Tzetz. alleg. ap. Cramer. A. O. III 380, 12 ex I 7 1, schol. in Hesiod. p. 66 Bas., p. 40^a Heins. ex V 26 4 excerptum est. tantum enim aliud agens repperi. excerptorum illorum nullus est usus.

Vulgaribus codicibus usus est etiam scholiasta Platonis, qui ad Rempubl. p. 498A Plut. II 22 2 et 23 3. 4 excerptis.

Ex novissima Byzantinorum aetate ad Plutarchum recurrit is qui in cod. Laurentiano XXVIII 22 s. XV f. 81—83 astronomicorum futillissimam colluviem corrasit. inscribitur ridicule Ἐρωτοαποκρίσεις φιλοσόφου Ἀριστοτέλους, quas V. Roseus in Hermae vol. IX 119 excerptis. praeter astronomicas rationes Persarum opinor doctrina leviter imbutas, quam hi ab Arabibus et Syris, tum s. XIV a Persis Graeci receperunt [cf. Useneri symbol. ad histor. astronom. p. 24] Plutarchi placita hic illic expilantur velut II 11 2—5. III 1. 2. 4. 5. utebatur codice vulgato, cuius lectiones sua insuper perversitate in meras nugas convertit. quare mirari subit quod nescio quo pacto originem vel Plutarcho antiquiorem odoratus est Roseus, qui pristinum Placitorum corpus talibus quisquiliis ditari posse sperabat p. 120¹: τὸν μὲν χρόνον φασὶν φάσθοντα, τὸν δὲ ἄρην πυρόντα, τὸν δ' ἥλιον πεζοδρόμον, τὴν δὲ ἀφροδίτην ἑωσφόρον, τὸν δὲ ἑρμῆν στίλβοντα, τὴν δὲ σελήνην μῆνην [cod. μίνυν]. at haec decantata sunt et ubivis obvia praeter μῆνην, quod ex poetis fluxit. πεζοδρόμος autem, quod Roseo cummaxime imposuit, aperte Byzantinorum est, ut πεζοδρομεῖν.

Byzantinorum nemo praeter eos quos nominavi Plutarchum oculis usurpavisse videtur. Michael quidem Glycas, quem vixisse circa a. 1050 docuit Labbaeus [ed. Bekk. IX], in Annal. I. II ad Plutarchum provocat p. 247, 4B κατὰ τοῦτο καὶ ὁ Πλούταρχος ἔλαβεν 'ἐλαβον — αὐτούς' cf. Plut. I 6 8. at ipsum primum vocabulum ἐλαβον pro Plutarchi ἐλάβομεν

fontem aperit Cyrillum, qui quam valide expilatus sit ex Bekkeri indice p. 634 discas. eodem artificio, quae de sole et luna proferuntur I p. 39 et 40 B ad verbum fere ex Theodoreti gr. aff. IV 18 p. 58, 46—59, 20, 35—39, 46. 47 Sylb. suffuratus est cf. Bekk. ind. p. 648.

Nec certum est Theodorum Metochitam qui a. 1322 obiit, ipsum librum manibus tractavisse. saltem probari id non potest ex eis quae p. 465 K. significat ἥ γὰρ [Plutarchus] καὶ πρὸς τοὺς Στωικοὺς ἀπομάχεται [de commun. Stoic. notit.] καὶ περὶ τε [I. τὰ] φυσικὰ δόγματα cf. p. 473.

Neque denique Plutarchum attigit ex eis, qui post captam Cypolim Plutarchi eclogas excerptserunt, Michael Apostolius, qui Violarium [Ἰωνιάν] illud incohavit quod Arsenius filius ordinavit auxit absolvit. ¹ in Apostolii igitur cod. Angelicano f. 46 Ἀριστοτέλης — κόσμου quod in Ar-

¹ Michaelis librum sive potius schedas, quas filius recte ἄρραφον ὑπόδημα nominat, in Angelicana bibliotheca repperi signatas C 3, 17. inscribitur a recenti manu Selecta ex variis philosophis aliisque iuxta ordinem alphabeticum disposita. folia situ corrosa et valde turbata sunt. multa sine dubio priusquam ligarentur intercederunt. nam proverbiorum exemplum, cuius plagulis singulis vel pluribus schedae alii excerptis completae postea insertae sunt, incipit f. 3^r a verbis δὲ τὰς τὸν [Corpus paroemiogr. ed. Leutsch. II 241, 9], priora autem folia aliena exhibent. hunc codicem inspexit a. 1790 Schowius cf. epistul. ad C. G. Heyneum p. LXXVIII Stobaei florileg. ed. Th. Gaisford, qui tamen numerum codicis parum accurate notaverat. de Michaelis Ionia et ipse cogitaverat sed res certa est, quia f. 256^r adglutinator commentarius eadem manu scriptus et ab ipso scriptore emendatus: Μιχαήλου Ἀποστόλου τοῦ Βυζαντίου λόγος ἐπιστολιμαῖος ἢ περὶ δικαιοσύνης πρὸς τὴν ἐρίτιμον [addidit secundis curis καὶ θεόπνευστον] καὶ πολυύμνητον ἀργὴν τῶν Ἑνετῶν. florilegio similior est quam orationi haec scriptio. Apostolii violarium praeter proverbia maxime Stobaei florilegium (non eclogas) compilavit. codice videtur usus esse eo quem postea Arsenius, tum Sambucus. nunc bibliotheca Vindobonensis possidet a Gaisfordio sero excussum Eclog. t. II 860 sqq. est ubi compilerator ingenio indulsit f. 79^r (praecedunt enim proverbia de iustitia, quorum ultimum δίκης ὀφθαλμός p. 366, 6 L.):

ἐν τῷδε τῶν παροιμιῶν ἀφειγμένῳ
 ὅπου δίκης ἔνεστι τὸ κλέος μέγα
 ἔδοξε μοι βέλτιστον ὦ φίλοι λόγων
 καὶ τοῦ σόλωνος τὰ πρὸς τὴν δίκην γράψαι
 ἄριστα τυγχάνοντα τοῖς λόγου φίλοις.

sequitur Stob. floril. ix 25. ceterum aut gemellum aut idem exemplum Angelicanum significat Heerenius Stob. ecl. I xlviii. quamquam praefatio, unde Arseniana fluxit, neque nunc servatur neque Schowii aetate extitisse videtur. certe in Angelica, quam ille nominat, bibliotheca alterum Violarii exemplum invenire mihi quaerenti non contigit. sed falsus est sine dubio Heerenius in eo quod de Eclogarum perantiquo codice a Michaelae [quem tamen non agnovit] usurpato dixit cf. C. Wachsmuth comm. d. Stobaei ecl. Gott. 1871 p. 1. nam titulus ἐκλογῶν ἀποφθεγμάτων καὶ ὑποθηκῶν etiam florilegium comprehendit et exhibet eum ipse Sambuci cod. Vindobonensis cf. Fleckeis. CV 1872 p. 191. quis esset ille Christogonus in Heereniana praefatione nominatus, non comperi. Arsenius Gasparin Osmi [Auximum, nunc Osimo] episcopum i. e. Gasparin Zacchium [Leutsch l. c. p. XXI¹⁰] nominavit, ad quem alterum paroemiorum exemplum apophthegmatis aliisque auctum missurus esset. sed cum Gasparianum exemplum, unde codd. RENOGr Leutschii p. XII ducti sunt, supplementis illis caruerit, Arsenium confudisse opinor. alterum prooemiorum exemplum Lauro Quirino missum autographum asservatur Parisiis n. 3059.

senii Violario iteratur p. 122 W. [Leutsch. comment. de Arsen. Violar. III p. 28, 8—13], consentit illud quidem cum Plut. II 5 1—3. at si lectionis varietatem accuratius scrutatus eris, Eusebium tenebis XV 36, non Plutarchum. idemque f. 105^v *περὶ ἐνιαυτῶν* compilatus est [P. E. XV 54], deinde f. 108^r *δόξαι φιλοσόφων περὶ θεῶν ἐκ τοῦ πλου//////// ἐνιοι τῶν φιλοσόφων* — καὶ τὰ στοιχεῖα addito in margine sed statim deleto Πλουτάρχου lemmate ex Euseb. XIV 16, f. 85^r *τίς ἡ αἰτία τοῦ τὸν κόσμον ἐγκλιθεῖναι* ex XV 39, f. 139^r *Πλουτάρχου ἐκ τοῦ περὶ τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις: περὶ ἀρχῶν* ex XIV 14. Apostolii codex Eusebianus vilis est atque Gaisfordianis DG proximus. patris eclogas, sed non omnes, Arsenius transtulit. exhibet ille Euseb. XV 34 p. 194 Walz., XV 46 p. 374, XV 49 *ibid.*, XV 53 p. 252.

Codices manu scripti quotquot noti sunt ex archetypo circa millesimum annum scripto deducti sunt. descriptus est autem ille ex libro unam Placitorum epitomen complexo, quales meliores nostri sunt et illi fuisse videntur, qui in bibliotheca Lampriae [cf. p. 27] servabantur. inde parte postica situ corrupta lacunae vel oblitteratae voces ab archetypi scriptore ad arbitrium completae omnibus exemplis communes sunt. bipartita autem est ex illo codicum propagatio: una familia sola Placita continens integrior, altera plura Plutarchi scripta complexa deterior ac vulgata est.

Prioris classis sunt

Mosquensis codex SS. Synodi eccles. orthodox. Graeco-Rossicae, n. 339 [nunc A 352] inter quadratos, membranaceus, scriptus s. XI aut XII. continet in foliis 256 hos deinceps Plutarchi libellos: primum f. 1—39 *περὶ τῶν ἀρεσκόντων φιλοσόφοις φυσικῶν δογμάτων βιβλία ε*, tum ordinis tralatitii n. 9. 1. 5. 45. 6. 2. 4. 44. 33. 40. 34. 42. 35. 39. 3. 7. 41. 8. 38. 66. 14 in summam viginti duos, quorum ultimus de superstitione in fine mutilus est. contulit Placita Matthaeius in Lectionum Mosquensium vol. II p. 63—72 ad Francofurtensem 1620. sed elegantissimae scripturae apices parum accurate rimatus est, quod et olim conieceram et nunc Iulii Voelkelii professoris Mosquensis litteris benigne ad me datis edoctus sum. qui illa quidem, quae modo de externa codicis condicione ex Matthaei scriptis dedi, pleraque confirmavit, sed de triginta gravioribus locis quos inspexit per negligentiam decies nullam enotatam esse discrepantiam invenit. quare ne ex silentio Matthaei falsa concluderentur, lectiones non distincte aut a Matthaeio aut a Voelkelio notatas cancellis saepsi. quod

¹ C. F. Matthaei Plutarchi *περὶ δυσωπίας καὶ περὶ τύχης* Mosqu. 1777 praef. f. [3], eiusdem Accurata codd. graec. mss. bibl. Mosqu. SS. Synodi notitia et recensio Lips. 1805 I p. 219. delineatum habes codicis specimen in eiusdem Commentat. in Plutarchi lib. *περὶ δυσωπίας* Mosqu. 1777 p. 13. unde Mosquensis Rossiam transvectus sit, non liquido constat. veri simile tamen ex monasterio quodam montis Athonis, unde plurimi in Synodum translati sunt. illic ex omnibus partibus inde a s. XI manuscripta collecta et coempta sunt, recentissime e. g. ex bibliotheca medici Rasarii, vetustiora tamen ex Cpoli vel Asia minore.

priori classi Mosquensem adsignavi quamvis plura scripta complexum, ideo factum esse scito, quia alter cod. Mosquensis n. 387 s. XII, ex Athonis monasterio Batopedii translatus, eosdem eodem ordine eademque fere discrepantia scripturae continet Plutarchi libros, quos prior Mosquensis 329, sed desunt Placita: unde cum constet saeculo XII nondum Moraliū corpus extitisse Placita simul cum ethicis quae proprie dicta sunt scriptis complexum, ab A codicis scriptore ipso demum Placita prototypo 21 librorum exemplari praefixa esse apparet.

B Marcianus 521 [XCII 7] bombycinus, forma quadrata, foliorum 200, versuum fere 32, scriptus pluribus saeculorum XIV et XV manibus. ex libris, quos continet codex enumeratos a Zanettio, ab antiquissimo librario primo loco f. 1^r — 19^r Placita tenui et saepe compendiario litterarum genere exarata sunt. priora folia madore confecta. iota subscriptum fere omissum est. hiatus nullo studio vitatus ut δὲ τὲ ποτὲ etiam ante vocales perscriberentur. vetustum exemplar non numquam scriba numeros margini maiusculos adpingendo imitatus est. ex eodem scholia transcripta sunt tum oxilia inter lineas tum ampliora in marginibus numeris adpositis ad continuae scripturae voces relata. utrumque genus Byzantino grammatico debetur aequales vel glossematis vel scholasticis interpretamentis docturo, nullo tamen nostro usu.¹ contuli ipse librum liberalissime Venetiis ad me transmissum.

A B codices tam similes sunt ut ex archetypo non ipso sed intercedente alio tanquam nepotes prognati existimandi sint. testimonio est vel illud quod IV 19 3 αἱ ἐπιμήκεις spatio relicto omittunt AB, retinent vulgares libri. illorum autem uter utri praestet difficile est dictu. vetustior diligentius est descriptus nec tamen ab interpolatione plane liber, velut IV 21 4 ἕως, I 9 4 ἀνείδωλον. B multo negligentius exaratus et interpolationum plenior. at feliciter accidit, ut eadem librarii oscitantia, qua apertissima glossemata saepe insulsissime inculcata sunt, inter reliquam istiusmodi farraginem antiquae memoriae plurimae variae lectiones felicissime servarentur. atque haec est propria Marciani virtus. neque enim dubitari potest, quin archetypi oras plurimae emendationes sive variae lectiones impleverint, quae cum divinari non facile possint, ex exemplo antiquam διόρθωσιν passo repetendae sunt. eiusmodi lectiones partim nota Ϡ insignitae apparent in A I 3 2 γνώμην cf. supra p. 9, I 12 4 corrupto φύσει οὐ νέυσει verum δ superscriptum fuisse ex A efficitur, I 3 21 ὁ δὲ θεὸς νοῦς ἐστὶ τοῦ κόσμου ex emendato exemplo falso loco adscriptum est. vulgata corruptam lectionem ἔστι δὲ ὁ θεὸς ὁ νοῦς suo loco post τὴν ἰδέαν exhibuerat, in cuius vicem illa postliminio reduxi.

¹ qualis homo fuerit scholiasta ex hoc de Epicuro (I 3 18) iudicio intellegas: οὗτος μὴ προνοεῖσθαι τὸν θεὸν τῶν τῆδε πραγμάτων ἐδόξαζεν. οὗτος τέλος παντὸς ἀγαθοῦ ἐτίθει τὴν ἡδονήν. καὶ οἱ μὲν ἐξηγῆται τῶν φιλοσόφων λέγουσιν οὐ τὴν ἀκάρκτον, ἀλλὰ τὴν φυσικωτάτην ἔνστασιν. οἱ δὲ φιλόσοφοι τοῦτον ἀποσκορακίζουσιν ὥς μὴ λέγοντα πρόνοιαν καὶ ὅτι τέλος τίθεται τὴν ἡδονήν καὶ οὐ τὸ πρῶτιστον καὶ μόνον ἀγαθὸν ὅπερ ἐστὶν ὁ θεός.

ex B simillime transiectam lectionem τὸν αἰθέρα observes II 7 5, rectum locum in (A) B occupaverat corruptum τὸν ἀέρα. hic Eusebius verum confirmavit. interdum tamen pravas quoque ut fit lectiones suggestit illud

Π γεώδους
antiquum exemplar. velut IV 3 11 olim scriptum fuit ποιῶ πυρώδους, quod servavit B, ineptius ποιῶ γε πυρώδους A. recte se habet πυρώδους. sed talia non crebra, quam antiqua haec lectionum sit memoria, inde elucet, quod B non numquam non solum A et vulgatos codices sed etiam Galenum vincit. exempla sunt III 5 8 μᾶλλον ubi B solus cum Galeno facit, et III 3 4 νεφελομιγεῖ, ubi idem solus veram scripturam, quae divinari nequit, servavit cum Stobaeo, Galenus cum ceteris interpolavit νεφελοειδεῖ. maxime vero memorabile est hoc I 5 4 δῆλον ὅτι ἐκ τοῦ ἄπειρα τὰ αἷτια εἶναι. sic B totius enuntiati structura claudicante. rectissime A cum vulgata ὅτι omisit, quod confirmat Stobaeus. iam confer Eusebiana δῆλον ὅτι ἄπειρα τὰ αἷτια

Π ἐκ τοῦ
εἶναι: nonne sponte emendati libri enitescit talis scriptura: δῆλον ὅτι ἄπειρα τὰ αἷτια εἶναι? ecce denuo ἀδιόρθωτον quod saepe dixi Eusebii exemplar. antiquum illum correctorem esse facile concedes. addo aetatis quandam notam. Galenus cum Lydo II 25 4 interpolavit πεπυρωμένον. verum est πεπιλημένον quod etiam tum Eusebius legit. iam cum codices nostri partim (vulgati) πεπιλημένον, partim (B) πεπυρωμένον exhibeant nullo negotio

Π πιλη
efficitur archetypi imago haec: πεπυρωμένον, unde in A supina socordia monstrum illud πεπυρωλημένον conflatum est cf. p. 16. consequitur igitur antigraphum sexto saeculo superius a diorthota ad emendationem adhibitum esse.

Nullius est pretii Parisinus 1734 s. XIV chartaceus, quadratus, olim Iacobi Antonii. continet post Thucydidis vitam f. 1^v Θουκυδίδου βίος — ἐνθάδε κεῖται f. 4^r, tum programma f. 4^v ὃ φίλος εἰ σοφὸς — κεκροπιδὴν τὸ γένος, deinde f. 5^r — 342^v Thucydidis I — VII 50 ἐν τούτῳ. sequitur f. 343^r — 381^v Procli institutio theologica, postremo loco f. 382^r — 396^v Plutarchi de placitis philosophorum I — III 8. ultima situ corrupta vix ab oculatissimo cognosci possunt. Procli et Plutarchi scripta ab alio scriba in alia charta exarata a bibliopega adiuncta sunt. simul f. 384 scheda candidiore colore recenter scripta eclogis ex Plutarchi Caesaris et Demosthenis vitis impleta casu addita est. Placita nihil nobis utilitatis praebent, utpote quae ex codice B transcripta sint. quod cum ex lectionum summa similitudine tum inde efficitur quod f. 385^v scriba oculorum sive manus errore a Marciani f. 3^r subito ad f. 4^v aberravit, quo errore animadverso ipse lacunam deinceps ex eodem Marciano explevit. scholia eadem quae B continet, sed breviate.

Gemellus est Parisinus 2423 s. XIII ut fertur exaratus varia scripta, Plutarchi sola Placita continens. usurpavi lectiones a Conto ad librum I enotatas, unde manifestus cum priore Parisino consensus cognoscitur. accuratius eum inspicere supersedi.

Alterius classis

sunt libri complura Plutarchi scripta moralia complexi, quorum fata et vicissitudines nequaquam satis explorata sunt. constat tamen etiam de Placitis, quod M. Treu [de codd. non nullis Parisin. Plut. Mor. Iauer 1871 p. 12] dixit futuro *Moralium* editori multo magis eorum singulorum codicum qui unum vel pauca tantum *Moralia* tradunt, rationem habendam esse quam eorum qui plurima in unum corpus redegerint. neque minus constat in vetustioribus ethicorum syllogis¹, quarum ordo originem trans millesimum p. Chr. annum habet, Placitorum locum fuisse nullum. immo cum seorsum vagarentur, sero in pleniorum coetum recipi coepta sunt. Mosquensis A primus recepit, sed tunc solus. saeculo XIII cum prudentissimo consilio aut Planudes aut aequalis eius grandissimum Plutarcheorum corpus conderet [cf. Treu zur geschichte der ueberlief. v. Plut. Moral. Waldenburg 1877 p. X], Placita eo ordine eaque forma inseruit, quam omnes deinceps vulgati codices secuti sunt. haec igitur est altera classis.

Planudei corporis duo extant apographa, de quorum vicissitudine ac praestantia longa fuit contentio. alter cod. Parisinus 1671 scriptus anno 1296 (A insignitus a Wytenbachio), alter Paris. 1672 (E Wytenbachii) paulo iunior. Wytenbachius enim E ex A exscriptum dixerat sed ita exscriptum ut vetustiora adhiberentur exempla. contra Treu [de codic. nonnullis Parisin. Iauer 1871 p. 11] A apographum codicis E perhibuerat. quod utrumque falsum est. nam quod ipse Treu postea [z. gesch. d. ueberl. p. VIII sqq.] intellexit, uterque codex ex eodem Planudeo exemplo descriptus est, sed ita ut iuniori E fides maior sit attribuenda. quod senserunt quodammodo qui primas illi tribuere Duebnerus² Plutarchi editor et B. Muellerus qui libellum de animae in Timaeo procreatione restituit [Plutarch ueber die seelenschöpf. Bresl. 1873 p. 2 sqq.]. quare ut optimi alterius classis libri notitiam acciperem quam accuratissimam, M. Bonnetum adii, ut conferendi laborem susciperet.

C Parisinus igitur 1672, cuius discrepantiam C notatam doctissimi illius viri eximiae accuratationi acceptam refero, grandissimus est liber [0,41 × 0,30^m] membranaceus splendidissime a quinque saeculi XIII exeuntis vel XIV ineuntis scribis exaratus [Treu z. gesch. p. V sqq.], paginae singulae ut in exemplo Planudeo institutum fuisse videtur, bifariam divisae. Placita in

¹ tales ante s. XIII servantur in Marcianis 249 [s. XII], 250 [s. XI, Treu, der sog. Lamprias-catal. p. 45*, zur gesch. d. ueberl. p. XIII sq.] Parisinis 1955 [s. XII] et 1956 [s. XI] quos ipse inspexi, Paris. 1957 [s. XII].

² Duebnerus C conti hominis graeci apparatus usus est qui a. h. s. XXI - XXIII labore maiore quam utilitate LI Parisinos Plutarchi codices excussit. conlatos singulos duobus voluminibus comprehendit tertio addito, quem compulsionem vocat, quo digestam ad singula scripta farraginem lectionum congegit. Conti Plutarchus conlatus f. quadr. n. 396 - 398 supplementis bibliothecae Parisinae insertus est. Placitorum l. I ex compulsionem descriptum Benedictus Niese amice mihi speciminis gratia misit. quo accepto plura ego non desideravi.

scriptorum serie $\sqrt{\beta} - \sqrt{\gamma}$ numerata incipiunt a fol. 642^r. singulis libris capitum indices rubrica ornati praemittuntur. ante ipsa capita tituli rubrica perscripta, numeri margini adscripti. inter philosophorum decreta singula rubrica interpunctum est. iota nec subscriptum nec adscriptum novit. in elidendis vocalibus variat, sed omnino hiandi cupidior ut fere vetustiores libri. quam nostra editio exhibet rationem eam ex solo C expressam scito. nam A neglegentius conlatus, B iunior visus est.

Deteriorem esse C eiusque cognatos i. e. vulgatam, tam est in aperto ut argumentis supersedeam. proba memoria in AB servata est, corrupta variata interpolata in C. tu haec tantum habeto:

I 2 στοιχεῖα AB cum Galeno	στοιχεῖον C
I 3 4 ἄργυρος οὐκ AB cum Stobaeo Eusebio	οὐκ ἄργυρος C
I 4 2 κατὰ τὴν τῶν σωμάτων σύνοδον AB cum Eusebio	σύνοδον post τὴν C
I 12 20 τότε μὲν — τότε δὲ B cum Stobaeo [ποτὲ μὲν — ποτὲ δὲ A]	τὸ μὲν — τὸ δὲ C

Rarissime verum rectius illis retinuit. velut IV 19 3 αἱ ἐπιμήχεις quod omiserunt AB. hic illic coniecturis feliciter usus est ut IV 1 7 ὅταν ἤ quod vulgo εἴ lectum erat. soloecismum Roeperus sine libris correxerat. eadem arte I 7 18 μὲν post τὴν quod omittit A cum Eusebio et Galeno, restituit C, idemque fecit B. unus II 24 5 ὑπερχομένων pro ἐπερχομένων emendavit. memorabile est III 8 1 ad θερείαν non solum codicum sed etiam Stobaei fide confirmatum adnotatum esse in margine prima manu usitatus vocabulum θέρος, quod praebet etiam Galenus. sed fortuito hoc inter illos convenit. nam ut Galeni variandi morem cognovimus, ita Parisinus quoque correctoris manum passus est, sed modestiorem illam. nam plerumque corruptos aut difficiles locos dubitandi signo:† in margine notare satis habuit. ita signavit conelamatum locum II 24 1 ὑποτιθεμένων, tum corrupta III 1 8 λαμπρότερον, III 4 5 ὑποπεπλησμένον. sana attrectavit III 10 5 κολήν δὲ τὸ μέσον [Gal. et corr. Voss. τῷ μεγέθει]. IV 22 3 μερῶν ἀντιπασχόντων— ὅτε μὲν γὰρ recte offendit. lacuna enim in proximis supplenda erat. IV 23 3 ταύτῃ καῖσθαι corruptelam significat. cur V 3 2 περίττωμα—αἷμα notatum sit nescio. sed recte V 18 4 διὰ τὸ ἐπίπονον αὐτὴν γεγενῆσθαι τὸ κρῖμα et V 19 5 τῆς δὲ καὶ τοῖς ζώοις τροφῆς vitium suboluit. semel notulae ipsa medicina, quamvis irrita, coniuncta est V 25 1 καὶ τοὺς περὶ τὴν κεφαλὴν τόπους, ubi in mrg. τοῦ τόπου frustra, quia in C καὶ ex eis corruptum est. quae coniectura monet ne in his sagacioris scribae periculis reconditus quiddam odoremur. quaecunque attuli primae manui attribuit Bonnetus. neque a docto post renatas litteras viro quod forsitan coniecisset talia adscripta sunt, quia codex post Cpolin captam usque ad a. 1688 quo a Girardino Gallorum legato et Besnero Parisios transvectus est, in imperatoris Turcorum gynaeceo delituit. [cf. B. Mueller l. c. p. 5 sq.]. quas dixi notas, eae atramento pictae sunt. rubricatori pauca debentur. qui cum III 1 8 λαμπρότερον suspectum videret, ἀραιότερον et pro πυκνοτέρων ἀμαυρότερον temere coniecit. melius res cessit III 2 7 ubi vulgati ἀναιμένου

loco recte ἀνημμένου correxit aut quod magis credam ex codice qualis fuit B transcripsit. neque enim sine codice I 13 18 ἀγκιστροειδεῖς ceterasque feminini generis formas superscribere potuit.

Ceteros vulgaris familiae codices omnes aut ex Planudeo codice deperdito aut ex apographis eius descriptos esse cum lectionum similitudine¹ tum lacunarum [V 27 2], ordinis [transponuntur V 23 et 24], interpolationum [II 20 12 προσονομάζομεν] communione exploratum est. de vulgatorum codicum turba paulo melior est Petavii quidam liber, cuius discrepantia editioni Francofurtensi 1620 addita est. nimirum alterius classis codex ad corrigendum adscitus fuisse videtur. idem cadit in codicem biblioth. collegii novi Oxoniensis n. 233 a Wyttenbachio passim conlatum. codicis C simillimus est cod. Marcianus 248 a Ioanne Rhoso Cretensi a. 1455 in Bessarionis usum nitidissime scriptus, cuius l. V Placitorum inspexi. eiusdem aetatis est cod. Laurentianus 80 21 chartaceus 39 scripta Plutarchi continens. ex altera classe correctus est, si quidem III 13 3 in contextu ἐνιζομένην in margine manu eadem Π ἐνιζωνισμένην [cf. A] exhibet. singularis est condicio Vossiani chartac. Gr. Q. 2 qui Alexandri Pauli filii Petavii senatoris Parisiensis a. 1639 fuit [Catalog. bibl. publ. Lugdun. 1716 p. 395, Montfaucon. bibl. mss. nov. t. I Par. 1739 p. 675]. contextus Vossiani s. XV nitide conscriptus cum vulgata, qualem praebet C, omnibus rebus concordat. scriptus est liber negligentissime multis omissis. sed margines crebris notis sunt repleti. correctoris est prior manus quae subfusco atramento utitur et rotundis litteris diversis temporibus duplices notas adscripsit. primum de coniectura aut aliis codicibus² vitiis mederi studuit, postea e Galeni historia philosopha largam emendationum et supplementorum silvam in marginem conguessit. altera manus recentior nigro colore et angulosa scriptura conspicua ex vulgatis libris quae omissa erant supplevit. interest nostra, ut de priore correctore accuratius inquiramus. nam aut fallor egregie aut Guilelmi Budaei doctissimi viri manum recte adgnosco. iudices velim ipse conlata eius latina versione, quae primum prodiit quod sciam Parisiis 1505. velut I 15 7 vulgatam tuetur Vossiani contextus τῶν τροπῶν. verum est τροπῶν. at margini adscriptum est manu correctoris ὁ τόπων e Galeno. Budaeus vertit propter locorum coelorumque varietates. Galenum enim, quem haud semel citavit corrector [II 13 12 et II 20 12 Γαληνὸς ἐν τῇ φιλοσόφ(φ) ἱστορίᾳ] non solum apposuit, sed etiam emendavit velut ad IV 15 1 Galeni hoc additamentum [c. 96] castigatum dedit τὸ μὲν σκότος συνάπτει [vulgo συνάγει] καὶ συγκρίνει [vulgo συγκινεῖ] τὴν θρασιν καὶ ἀμβλύνει . . . διὰ τοῦτο [vulgo διὰ τὸ] μὴ ὁρᾶν ἡμᾶς ἐν τῷ σκότει. Budaeus in ipsum

¹ I 3 8 vulgata consentit in his καὶ ἔππον ἓνα μόνον νοοῦμεν. omisit μόνον melior memoria AB. originem glossematis monstrat C ἓνα νοοῦμεν.

² coniunctum habes utrumque III 16 4. ubi ad vulgarem lectionem (= C) παρακυλίσασα in margine adnotatur παρακυλίσασα (= A B) ἢ παρὰκυλίσαν (= coniectura).

textum recepit Galeniana sic interpretatus: porro tenebrae cogunt aggregantque visum proptereaue hebetant . . . ea propter non cernere nos in tenebris. de συνάπτει et συγκρίνει dubitari potest, sed διὰ τοῦτο patet expressum esse. ut hic citra necessitatem aliena emblemata infersit, ita Galeni auctoritate in ineptissimum errorem inductus est. V 30 30 pro vero Ἐρασίστρατος in Vossiani margine apparet Galeni ridicula lectio ἀέρος Στράτων, quod accurate expressit latinus interpres. laudabile

autem, quod V 29 3 Plutarchi lacunam sic corrector explevit ^{φίλος} ἡρόδοτος δὲ φησι κτλ. Herodotum perperam praebet Galenus, emendatum Ἡρόφιλος vertit Budaeus. neque minus emendationes correctoris quas non e Galeno sed ex ipsius ingenio petitas et tempore priores dixi, in versione paene omnes reperiuntur. ita in prooemio l. II correctum habet margo περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων, Budaeus de effectis, V 18 2 pro vitioso ἔγνωτε haud inscite periclitatus est corrector ἡγνόηται, cui latina respondent: ignorari [?] ignoratur] enim et post conceptum purgationum numerus. V 10 3 emendavit δέχεται Vossiani corrector, item latinus capit. hinc igitur dubitari vix potest quin Budaeus ipse priusquam verteret vulgatam undecunque emacularet et ad vertendum praepararet. Galeni editione principe quamquam emendatione ne hic quidem abstinuit usus videtur. uno certe loco II 20 12 ex illa dedit in margine Vossiani ἀπὸ τοῦ πυροειδοῦς, cum

Laur. A πυροειδ^δ i. e. πυροειδῆ et Laur. B πυροειδές quod est verum praeberent. atqui Veneta Galeni 1497 prodiit. ergo cum 1502 versioni suae praefatus sit Budaeus¹ intra eos annos notae Vossiani adscriptae sunt, nisi forte Venetae similem codicem manu tractasse interpretem putamus. quod veri est dissimile.

Vulgatae familiae libros, quorum aliquam habeo notitiam, etiam hos nominatos saltem volo Ambrosianum B 85 sup. chart. 'Messapiae in Iapygia emptum 1606' Placitorum II—15 complexum et Laurentianum LXXXVII 17 quintum librum continentem. eiusdem libri fragmentum exhibet Parisinus 2276, mutilus est Parisin. 2372 quos contulisse dicitur Contos. non dubium est quin alii in bibliothecis lateant fructum illis non maiorem daturi.

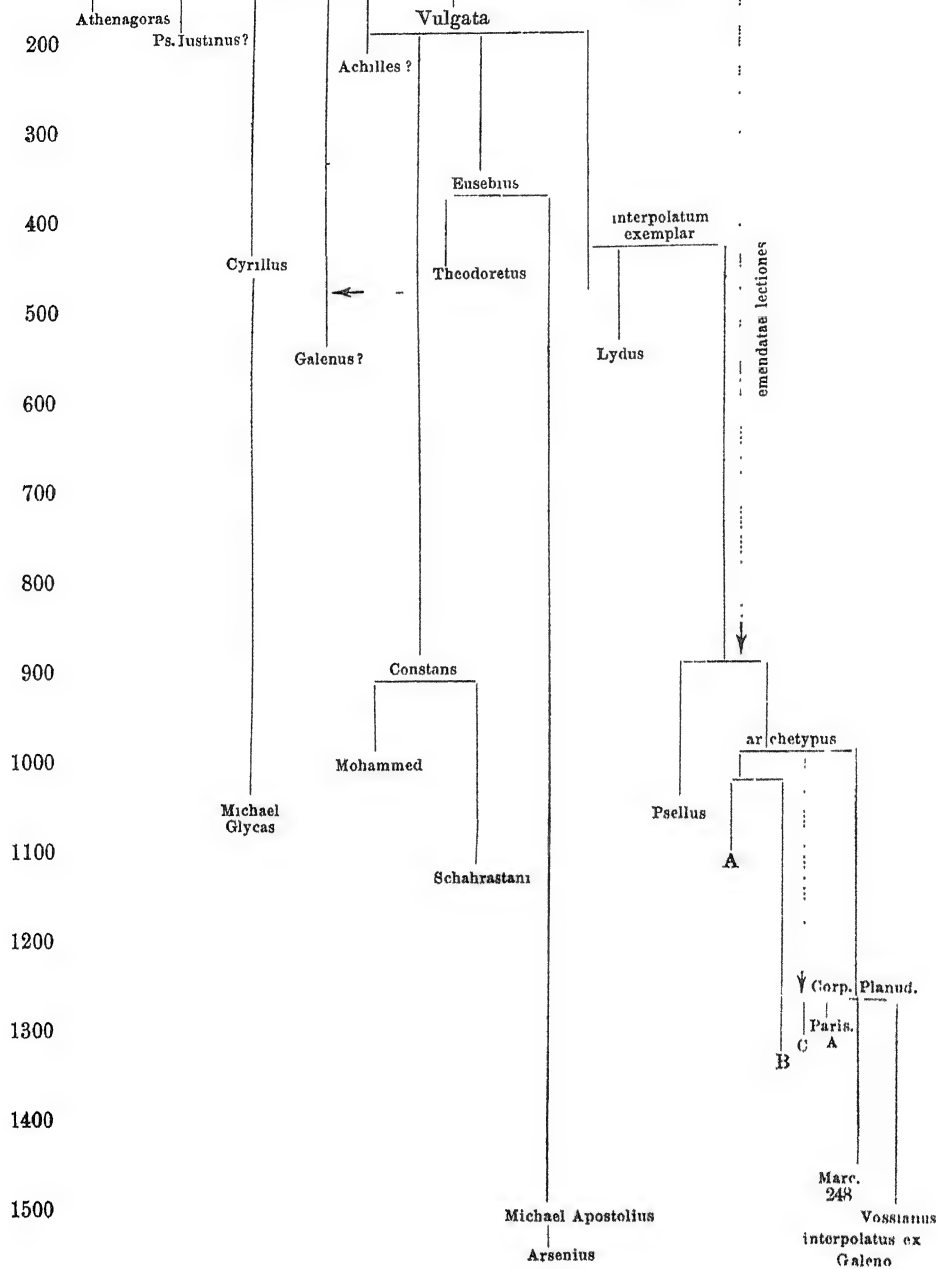
Liceat mihi hoc loco, quoniam varios Plutarchei libelli casus et memorias ab ipsis incunabulis per actatum gentiumque seriem ad recentiora tempora decurri, stemmatis artificio longiorem disputationem breviter comprehendere atque illustrare. Philonem interpolatum Lampriae indicem scholia Platonis Tzetzam Aristotelis erotoapocrises vilioresque codices omisi, tempora ubi dubia sunt notavi.

¹ edidit Budaei versionem Iacobus Stapulensis (qui V 7 errorem scribentis in margine emendavit). subnotatur ibi: finis Plutarchi cheronei de placitis philosophorum: a Guilelmo Budeo latini facti: et Ascensiana accuratione impressi. XV Calendas Aprilis M.D.V. sed prologus interpretis ad Germanum Geneium Beluacensis ecclesiae decanum quo post Lascarin qui recusasset semet ipsum interpretandi munus suscepisse dicit scriptus est Parisiis calendis Ianuariis 1502.

ii p. Chr.

100

PLUTARCHI EPITOME

II DE PLUTARCHEAE EPITOMES EDITIONIBUS.

Moralium princeps editio anno 1509 prodiit typis Aldinis ex vulgatis codicibus Venetis ut videtur [sed cf. Treu zur gesch. p. xvii] expressa. qua accuratatione Demetrius Cretensis Aldi Manutii famulus illud negotium gesserit Wytttenbachius I p. lxxxv parum acriter iudicasse videtur. constat enim codicum menda innumerabilibus typothetae aucta esse. cum Aldorum haec ratio fuerit, ut manu scripta religiose quoad licebat exprimerent, non mirabimur Budaei versionem [cf. p. 39] quattuor annis superiorem et multis locis emendatam ad Placita non adhibitam esse.

Ex Aldina fluxit paucis correctis vel mutatis Basileensis 1542. plura correxit H. Stephanus qui editioni suae a. 1572 vulgatae eum ordinem subiecit, quem nunc sequimur [cf. Treu l. c. p. xvii]. ad Placita emendationis parum attulit. paulo plus laudis tribuendum Francofurtensibus a. 1599. 1620. 1624 maxime propter Xylandri latinam versionem et adnotationes. de variarum lectionum farragine, unde librum Petavianum supra attigi, imperite iudicavit Wytttenbachius l. c. p. cxix. nobis certe nullius fuit commodi. neque omnino illi editores magno scriptorum numero districti et obruti uni Placitorum epitomae otii tantum, quantum par erat, aut voluerunt dare aut potuerunt. ¹

Altius spiravit Corsini Pisani professoris solorum Placitorum editio Florentiae 1750 splendidissime excusa, quae prolegomenis indicibus versione adnotatione dissertationum mantissa ornata largum lumen adlatura videbatur. sed ut diligentia et acumen editoris maxime laudandum est, ita emendatio propter graeci sermonis nimiam imperitiam vix umquam prospere successit. nihilo setius Eusebii Galeni Stobaei cognatorumque scriptorum perpetua comparatione sponte sua castigatior multo evasit libellus. atque plus etiam profectura erat Corsini diligentia, nisi interpolatae Eusebii Galenique editiones verum saepius obscurassent quam aperuissent.

Sequitur Reiskei editio a. 1774 incohata nec ab ipso absoluta. a bibliopola notae adiectae sunt, quas ille a. 1756 in Plutarchi moralia conscriptas Animadversionum ad graecos auctores vol. II inseruerat. huic viro eo libentius palmam defero, quo plura Batavorum invidia detrudere conabatur, cf. Wytttenbachii praef. Plut. I p. cxxix, ad Boissonnadii Eunapii v. II p. 4. nam si meminerimus, quantum per unius aetatis brevitatem ad

¹ peculiare Placitorum editiones graecam ex versione G. Budaei Basil. 1531 apud Hervagium [Fabric. B. G. l. IV p. 361 ed. 1708], Parisinam apud Rogard 1544 a Corsino inspectam, Antverpianam graece ex offic. Ioh. Loëi 1548. 8°. a Beckio visam mihi inspicere non contigit. praeparaverat editionem graecam cum latina versione I. Christian. Wolfius, ad quam codicum duorum futilissimorum variam scripturam adnotaturus erat. schedae servantur in Hamburgensi bibliotheca urbana. absolutam illam non esse, vix est quod doleamus.

Plutarchum emendandum contulerit homo in philosophis minime exercitatus, fieri non potest quin divini illius ingenii felicitatem non laudemus sed admiremur. concedo magnam partem coniecturarum temere fusam, maiorem a prioribus praereptam, plurimas a melioribus libris (ut in Placitis a Mosquensi) confirmatas esse, restant tot et tales, ut et multitudine et sagacitate quemlibet facile antecellat. quod ne temere me opinari putes, perlustra Hercheri luculentissimi existimatoris volumen primum: centies Reiskei notam invenies, sexagies fere nomen eius viri, qui totam vitam Plutarcho emendando et illustrando dedicaverat. sed priusquam Wytttenbachianam aggrediar, laudanda est Chr. Daniel. Beckii sedulitas. qui Corsiniana maxime et Reiskeana usus editionem compendiarum fecit brevi adnotatione adiecta Lips. 1787. quis credat eundem qui optimum codicem A non solum excerptisset sed etiam recte aestimavisset, vulgata acquiescere maluisse? non nulla tamen eius ingenio laudabiliter excogitata sunt, quae pueriliter saepe peccarit, tacere praestat.

Iam vero Daniel Wytttenbachius post indefessum quinque lustrorum laborem Plutarchum diu expectatum edidit, cuius t. IV Placita continens prodit 1797. praeter versionem latinam quotquot tum nota erant manu scripta versiones editiones emendationes excerpta subiecit. nescio quid alii sentiant, — neque de ceteris iudicium fero — in subditiis autem libris praesertim in Placitis multo minus praestitit, quam et debuit ille et potuit. nil dico de ingenii felicitate, quae neque data est cuilibet nec perpetua esse solet, at iudicium desidero, quod in Reiskeo non infuisse ipse vituperaverat I p. cxxx. an illud est iudicium, quod cum Mosquensis scripturam toties adscriberet, eximiam eius praestantiam tanquam lippus nullo modo perspexit? praeterea selectarum lectionum haudquaquam certa est fides, quod de Parisinis codicibus a Trevio l. c. monitum video. consentaneum est eruditissimum hominem haud pauca egregie emendasse. sed neque tantum profecit, quantum expectari poterat et tali verecundia atque adeo timiditate proponit, ut ipsi diffusus esse saepe videatur.

Post Tauchnitzianam perpetuis typis e Wytttenbachiana non imperite expressam ultimo loco Didotiana nominanda est. *Moralium* t. II prodit Parisiis 1856. Dnebnerus Wytttenbachiana usus est, quam ad Conti apparatus praecipue ad C [Paris. E] correxit ultra codicum scripturam raro progressus. ea ratione multa castigavit, plura profecturus nisi et otium defuisset et editionis institutum prohibuisset.

Post tales conatus si mihi neque ingenio neque eruditione cum illis comparando aliquanto plura emendare contigit, omnis laus erit in subsidiorum recto usu, qui ex hac de Plutarchi memoria disquisitione utilissimus redundavit fructus. duo autem sunt recensendi Plutarchi instrumenta — praeter similibus librorum ut Stobaei aliorumque comparisonem quibus dextram cuiusque paginae partem destinavi — unum recentius ex codicibus petendum, inter quos ABC archetypo proximos ex ceterorum turba segregavi et accurate infra enotavi omissis plerumque orthographicis

Byzantinorum vitiis. de dubiis cod. A lectionibus quemadmodum ca-
verem, supra monui p. 33. alterum genus est excerptorum, quae diversa
ratione facta sunt ut aut verba ipsa compilarentur aut sententiae libe-
rius alienis saepe admixtis redderentur. accurate descripsit Eusebius,
cuius capita singula singulis Plutarchi capitibus ad sinistram adnotavi.
infra discrepantiam quam ex Gaisfordii indigesta mole extricavi appo-
sitam habes. quanta perversitate Eusebii illa editio conflata sit, nolo
conqueri. accuratiora de codicibus infra Plutarchi Stromateon fragmento
praefatus docebo. tantum scito me meliores codices iudicare C G F, dete-
riora B E I, interpolatum ex Plutarchi vulgata D. codex A optimus
Plutarchea excerpta non continet. minus accurate descripsit Galenus.
praeterea difficile erat illius monstra continua adnotatione supponere.
quare potiora varietatem deprompsi, cetera emendaturis seorsum ex-
pressi. capitum numeros ad dextram ubique adnotavi. multo his pau-
ciora excerpterunt Cyrillus Ioannes Lydus Pseudo-Iustinus, atque hi
quidem diligentius, ceteri brevius vel audacius, audacissime omnium
Achilles. horum igitur testimonia quoniam ipsi legentis iudicio integra
proponere fas duxi, in infima quaque dimidiatae paginae parte ad si-
nistram diligenter exhibui. coniecturis vel alienis vel meis eatenus indul-
gebam, qua Plutarchum personatum errore caruisse atque emendationem
certam iudicaveram. ceterorum siglorum explicationem editioni praemisi.

III DE STOBAEI MEMORIA.

Ioannis Stobensis qui Stobaeus audire maluit eclogae physicae quo-
niam ex eodem Placitorum libro unde Plutarchus haustae sunt plurimae,
dextram editionis nostrae partem implent. ne hic quidem editis adhuc
exemplis fidere satis tuto licuit. nam Canterus principem editionem
a. 1575 editam ex deteriore codice expressit, paucis in ora correctis. plura
perfecit Heerenius, qui cognatorum scriptorum similitudine vel suoapte
ingenio fisus gravissima menda exemit. tamen idem quamquam codices
conlatos habebat optimos, tanta iudicii perversitate adhibuit, ut errores
maximi orerentur. nec Gaisfordii cura quidquam fere boni attulit. nam
quia codices meliores praecipue Augustanus, quos accurate contulerat,
eidem sunt interpolationibus haudquaquam liberi, Gaisfordius rarius,
saepe Meinekeus ut ratio constaret, interpolavit infelicissime. quae om-
nia nunc Curtii Wachsmuthii singulari merito aperta sunt. is cum quid
rei esset breviter commentatione de Stobaei eclogis Gotting. 1871 [cf.
n. jahrb. f. cl. Ph. CV 1872 p. 189—194] indicavisset, iamiam ipse quam
desideramus ad optimum codicem Farnesinum recensitam editionem pa-
raturus est.

Ioannes utilissimum suum electorum thesaurum in duo volumina
divisit, quorum utrumque centena capita per binos libros digesta conti-

nere voluerat.¹ quattuor librorum corpus integrum vidit et accuratissime descripsit Photius c. 167. sed aliquanto postea hominum vel incuria vel incitia factum est, ut primi libri, quas nunc eclogas physicas vocare consuevimus, quaedam folia e compage soluta in alterum volumen, quod aut simul ferebatur aut a biblopega priori coniunctum erat, immigrarent [florileg. t. 80. 81. 82]. quem errorem et ipse olim animalyverteram et Wachsmuthius in Mus. Rhen. XXVII 73 accuratissime et sagacissime probavit. tale exemplum traiectis foliis conspicuum usurpavit florilegii Laurentiani [cod. Laur. VIII 22] conditor, qui duplici errore Ioannes Damascenus perhibetur saeculo XI fortasse non recentior. is eclogis sacris profanisque ex gnomologio Maximi Antonique quos dicunt simillimo petitis Stobaeorum electorum tam largos haustus admiscuit, saepe ut nihil aliud adscitum sit. quare ad sarcienda damna ingentia, quae Stobaei priores libri postea acceperunt, summa est florilegii utilitas. utor autem in eius supplementis, quae Stobaeo inserui, C. Wachsmuthii conlatione ad amussim facta, quam ille in meum usum liberalissime concessit. constat ne Damasceni quidem opus integrum ad nos pervenisse. itaque magna est indicis quoque utilitas, quem idem commentat. I II de florilegio q. d. Ioannis Damasceni Laurentiano Gotting. 1871 primus edidit et diligentissime explanavit. qui index quamvis ipse quoque scribarum pigritia plus dimidio amiserit, tamen fructuosissimus est, quia et Photiano multo est accuratior et ex Stobaei tanto naufragio capitum saltem pleniorum conspectum servavit. sic quod in quinto Placitorum libro Stobaei tituli utilissime conferri poterant, id paene totum est Damasceni indicis meritum.

Post florilegii igitur Damasceni tempora vulnera priori volumini inflicta exulcerabantur et ex parvis initiis perniciēs in dies latius gliscebant, iam ut maior pars eclogarum deflendo fato periret. ex hoc tam misere
A amputato exemplo archetypo fortasse s. XII conscripto et ab alterius voluminis quod florilegium continebat societate iam prorsus sciuncto deducti sunt duo codices:

F alter Farnesinus olim, nunc biblioth. mus. nation. III D 15, [n. 299 catal. Cyrilli] s. XIII. alter deperditus nunc, pater codicis Parisini 2129
C s. XV et codicis Sambuci unde postquam Canteriana 1575 descripta est, nullum remansit vestigium. F autem et codex deperditus fratres germani fuere. ille maior et plenioris patrimonii, hic minor corruptior parciusque peculiat. praeterea huic accidit ut primo ternione, ut videtur, ex compagine soluto, cum folio amisso cetera perverso ordine transcriberentur, eclogarum initium in Parisino et C misere laceratum et turbatum traderetur. ergo F solus dux nobis erit codicibus FC id est A dissentientibus, rarissime fiet ut locis vel corruptis vel hiulcis alter ordo i. e. C Paris. auxilio esse possit.

¹ Stobaei artificium monstravi Mus. Rh. XXXII p. 481 sq.

Ex F descriptos esse quotquot servantur pleniores codices, Vaticanum Augustanum Escorialensem Farnesinos alios duos (ex quibus Augustanus interdum feliciter, saepe temere correctus est) luculentum est C. Wachsmuthii inventum, qui codicem F accuratissime conlatum mihi humanissime ad Placita recensenda commisit. unde potiore discrepantiam omissis lemmatis mendisque levioribus exhibui ita tamen ut concinentibus F C simplicius archetypi notam A adscriberem. coniectura parcius usus sum non Stobaeum sed librariorum castigaturus. de uncinis. quibus excerptoris additamenta distinxī, alio loco dicendum erit.

IV DE AETHI PLACITIS

Plutarchi et Stobaei placitorum consensum ex usu maioris libri explicandum esse quem alter altero plenius exhausserit, id paene omnes consentiunt qui vel leviter illa scripta tetigerunt. atque si cui forte dubitatio erat impedito idonearum editionum usu, is iam ex nostrae institutio quid utriusque sit proprium quid commune nullo negotio dispiciet. ad maioris autem corporis imaginem instaurandam priusquam accedamus, circumspiciamus oportet si extra Plutarchi Stobaeique excerpta alia sint servata. scilicet mirum videtur hanc quam necessariam dico et principalem nostrae quaestionis partem ne attigisse quidem Volkmannum, qui nuper Placitorum vicissitudines tandem aliquando enodare sibi proposuerat. [N. jahrb. f. Philol. CIII 1871 p. 683—705].

Theodoretus episcopus Cyrensis idem quem supra p. 10 strinxi amplissima servavit ex communi illo fonte excerpta, quae, si excipias verba quibus ille abundat, tam raro¹ sunt arbitrio adulterata, ut summa illis fides habenda sit. insunt eclogae in Graecarum affectionum curatione [ἐλληνικῶν παθημάτων θεραπευτικὴ rec. Th. Gaisford. Oxon. 1839], cuius liber IV inde a c. 5 excerpta habet Placit. 3 12—19. 21—23. 25. 26. unde cum Plutarchus 18. 21. 22. 25, Stobaeus 12. 15—26 compilaverit, apparet quanto magis ille pristini exemplaris ubertatem adsequatur. augetur philosophorum index Parmenidis et Melissi nominibus, aliorum tituli crescunt vel patriae ut Stratonis vel aetatis ut Epicuri vel decretorum accuratiore descriptione. explicandi gratia paucula addidisse Theodoretum velut § 18², non est quod acrius castigem.

Ad I 5 dubitanter rettuli quae IV 12 Hippasi et Heracliti de universo traditur sententia. sed inveniri possit etiam alia idonea sedes. quin e Placitis ea excerpta sit, dubitatio est nulla.

¹ fortasse philosophorum patrias et magistros subinde ex sua memoria addidit cf. I 69 sq. sed hoc demonstrari nequit.

² καλῶσι δὲ — παλλόμενα atomorum definitio manavit ex Aristot. d. anima I 2 p. 404 a 3, quem tamen haud scio an ipse non usurpaverit.

I 9 2—7 a Theodoro IV 13 melius excerptum est quam a Plutarcho et Stobaeo, quibus pulchra succreverunt supplementa. § 2 brevior est Plutarchus οἱ ἀπὸ Θάλῃω καὶ Πυθαγόρου καὶ οἱ Στωικοί, obscurior Stobaeus οἱ ἀπὸ Θάλῃω καὶ Πυθαγόρου λέγω δὲ τοὺς μέχρι τῶν Στωικῶν καταβεβηκότας σὺν Ἡρακλείτῳ. utrumque pertaesum est plene describere. quanto melius ille Θαλῆς καὶ Πυθαγόρας καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Ἡράκλειτος καὶ ὁ τῶν Στωικῶν ὁρμαθὴς, ubi tamen ultimam vocem ignosces episcopo elegantiarum aucupi. § 3 Democritum solum cognoverunt Plutarchus et Stobaeus, plenior ille Δημόκριτος δὲ καὶ Μητρόδωρος καὶ Ἐπίκουρος. § 4 temere conflavit Plutarchus Aristotelis Platonisque lemma, Stobaeus priore caret, distinguit utrumque recte Theodoretus.

IV 14 addidit eclogas de vacuo quae respondent Placitorum I 18 1—5. sed liberius non modo ordinem mutavit ut qui 3. 1. 2. 5. 4 collocaret, sed etiam § 3 Democriteorum sententiam ipse immutavit, nisi tamen aliam sententiam a Stobaeo Plutarchoque omissam ex ampliore libro petivit.

VI 13 ex Placit. I 25 excerptae sunt §§ 2. 3.

VI 14 ex I 27 1. 2. 5 accessit Chrysippi lemma, quod culpa librarii in Stobaeo interciderat.

ibidem ex I 28 3. 4 excerpta brevissime.

VI 15 ex I 29 1. 2. 6 extremo capite illine Democriti nomen a Plutarcho et Stobaeo omissum addere licuit. fortasse coniungendum est cum hoc lemmate, quod in fine Stobaeus addit omissum a Plutarcho τὸ χη ἀτάκτου ἐνεργείας ἐστὶ προσηγορία.

IV 15 incipiunt excerpta alterius libri. respiciuntur II 1 2. 3.

IV 16 II 2 1—3 brevissime comprehendit. sed gravissime addit de mundi motione καὶ οἱ μὲν μολοιδῶς, οἱ δὲ τροχοῦ δίκην περιδινεῖσθαι, quod ad Anaximenem et Anaximandrum mihi referenti multi erunt qui credant.

IV 17—20 stringit II 3 1. 2. 4 1—12, ibidem 13 1. 3—5. 7. 9. 12—15 verhis alienis res diligenter exprimens. multus est IV 21. 22 in opinionibus de sole enumerandis. nam II 20 1. 3. 5 6. 7. 9—16. 21 1—4. 22 2. 3 translata sunt, similiter IV 23 de luna II 25 2. 3. 8. 9. 13. 14. accessit inde nova Heracliti mentio post § 3. omissis lemmatis excerptum II 26 1. 2. 3. 4. inde ditantur Placita hoc novo: ἄλλοι δὲ σπιθαμῆς ἔχειν διάμετρον. brevissime tangit IV 24 capita 27. 29. 31. tertius liber neglectus est.

At crebrae sunt summique pretii eclogae ex Plac. I. IV, qui est de anima. Theodreti V 17 sqq. in Stobaeo Plutarchove IV 2 1—7. 3 2—4. 6. 11. 13 reperiuntur, quibus addenda ex illo Anaximandri Empedoclis Critiae nomina. IV 4 post § 1 Xenocratis et Aristotelis grata augmenta accedunt. Stoicorum definitio § 4 nota fuit, ignota deinde Pythagoreorum. IV 5 1—6. 8 aliquanto auctius et minus turbatum quam in Plutarcho legitur. amplissimum spicilegium ad IV 7 colligitur. Theodoretus enim octo

paragraphos servavit, illi quinque, praeterea lemmata integriora istis.¹ quintus liber non inspectus est.

Apparet ex hoc conspectu, quanti sint nobis Theodoretis excerpta sive ordinem sive scripturam sive copiam grandioris operis restitutura. nam paucula menda atque genuinae collocationis turbas prae reliqua praestantia libenter condonemus.

Singulare autem ac quantivis pretii est Theodoretis illud beneficium, quod plenioris libri auctorem ita significavit ut post tot saeculorum exilium revocari tandem aliquando ac postliminio restitui posset. Cyrensis episcopus graecanicam pestem curaturus Eusebii exemplar eo quoque secutus est, ut gentiliū philosophiam et theologiam ex ipsorum scriptis refutaret animisque errorem prius evelleret quam veram doctrinam instillaret. ergo ne fallaciae argueretur creberrimus est in testimoniis Graecorum, parcissimus in Eusebii ac Clementis, unde tamen pleraque omnia furatus est. nec ipse celavit istanc rationem. X 42 Οἰνομάου δὲ καὶ Πορφυρίου καὶ Πλουτάρχου καὶ Διογενιανοῦ καὶ τῶν ἄλλων ὑμῶν ἔνεκα ἐπεμνήσθην, ἐπειδὴ περὶ ὑμῶν τὰ ὑμέτερα λέγοντές εἰσιν ἀξιόχρεοι, ἡμῶν δὲ ἀρκεῖ τῶν πραγμάτων ἡ μαρτυρία. nomina existimationis apud Graecos gratia afferuntur, ipsae res ex Eusebio videlicet transcribuntur. hinc Porphyrius totiens in testimonium vocatus ut II 43 εἰ δ' ἔτι καὶ νῦν ἐνδοιάχετε καὶ πλάττειν ἡμᾶς τόνδε τὸν λόγον ὑπολαμβάνετε, Πορφύριος γοῦν ὑμῶν μάρτυς ἀξιόχρεος ἔστω. nec secus I 14 καὶ ταῦτα διδάσκει μὲν Πλουτάρχος ὁ Βοιωτίας, διδάσκει δὲ καὶ Πορφύριος ὁ κατὰ τῆς ἀληθείας λυττήσας καὶ μέντοι καὶ Νουμήνιος καὶ ἕτεροι πλείστοι. hinc etiam ea quae appositurus sum melius perspicientur. postquam enim IV 5—24 Placita valide compilavit Socratisque ut locupletissimi testis memoriam citavit, pergit § 31: εἰ δὲ τις οἶσται καμὲ συκοφαντῆσαι τοὺς ἄνδρας τὴν παμπόλλην αὐτῶν διαφωνίαν ἐξελέγχοντα ἀναγνώτω μὲν

Ἀετίου τὴν περὶ ἀρεσκόντων ξυναγωγὴν, ἀναγνώτω δὲ

Πλουτάρχου τὴν περὶ τῶν τοῖς φιλοσόφοις δοξάζοντων ἐπιτομὴν καὶ Πορφυρίου δὲ ἡ φιλόσοφος ἱστορία πολλὰ τοιαῦτα διδάσκει

ἀπόκριθ' δὲ καὶ τὰ Ξενοφώντος ὧν ἀρίτως ἐμνήσθην [ἀπομνημονεύματα § 30] μαρτυρῆσαι τοῖς παρ' ἡμῶν εἰρημένοις ἀλήθειαν.

Ultima vides propter Socratis ex Xenophonte memoriam dicta esse. ergo indagandus est Placitorum auctor in eis, quae ante Socratem excerpta sunt. sed tres nominantur Aëtius Plutarchus Porphyrius, cum tamen unus liber sine dubio ad manus fuerit. quis igitur fuit? Porphy-

¹ quae secuntur affect. cur. V 25 sq. Ζήνων κατὰ. liberius ex Eusebio XV 20 sq. expressa sunt. quod moneo non solum propter Gaisfordium, quem Eusebii memoria latuit, sed propterea quod iam Theodoretus c. 18—20 falso Numenio continuavit, qui c. 17 praecessit. sunt autem revera illa capita Arii Didymi fr. 39. cf. Krische Forsch. p. 359. 483 Thedinga de Numenio Bonn. 1875 p. 9. error autem utrum post Eusebium insinuarit an ipsi Eusebio schedulas colligenti acciderit [cf. I. Freudenthal Hellenist. Stud. I p. 5], perinde est.

riusne qui Historia sua vitas philosophorum descripsit nec ultra Platonem descendit? an Plutarchus cuius Placitorum epitome iam Eusebio eadem cognita fuit quae nobis? at Theodoretus non epitomen usurpavit sed pleniorum librum qui integritate Stobaeum Plutarchumque longe superabat. restat Aëtii περί ἀρεσκόντων liber, cuius scriptoris ignotum nomen nisi plane inepte clarissimis Plutarchi et Porphyrii additum putes, verus est Theodoreti fons. idemque scriptor cum Plutarcho et Porphyrio iterum coniunctus apparet V 16 ἀ δέ γε ἐν θεῷ λέξω [secuntur excerpta de anima cf. p. 46] ἐκ τῶν Πλουτάρχῳ καὶ Πορφύριῳ καὶ μέντοι καὶ Ἀετίῳ συγγραμμένων ἐρῶ. ubi cur Aëtium tanta vi (καὶ μέντοι καὶ) aliis postposuerit, nullo modo dispicias, nisi ex hoc excerpserit, illos splendoris gratia nominavit. nam Aëtio soli non cito Graeci credidissent, crediderunt illorum patrocínio commendato et sustentato. Plutarchus quidem *omnis philosophiae venus et lyra* [Ennap. praef. p. 3 Boiss.] quanta tunc auctoritate floruerit, constat. idem de Porphyrio ex Christianorum et ipsius Theodoreti internecivo odio satis elucet [cf. Bernays ad Theophrast. de piet. not. 7, R. Volkmann. observat. miscell. Iauer 1873 p. 14]. simillime autem Cyrillus utrumque coniunxit [cf. p. 10] γεγράφασι δὲ περὶ τούτων Πλούταρχός τε καὶ ἕτεροι τῶν παρ' αὐτοῖς λογάδων καὶ ὁ θρασὺς κατ' ἡμῶν Πορφύριος. ac ne quis credat Theodoro quid interesset inter Aëtium Plutarchum Porphyrium parum fuisse cognitum, adscribam tertium locum II 95 ubi nominatis tritissimis mythographorum nominibus afferuntur philosophiae enarratores Πλούταρχος δὲ καὶ Ἀέτιος τὰς τῶν φιλοσόφων ἐκπαιδεύουσι δόξας. τὸν αὐτὸν δὲ καὶ ὁ Πορφύριος ἀνεδέξατο πόνον τὸν ἐκάστου βίον ταῖς δόξαις προστεθεικώς.¹ at, inquires, miror illius diligentiam in compilatorum natione rarissimam. cur tandem amplioris operis molem versavit cui compendii erat commodior facultas? respondebo tibi, si Plutarchea nominatim excerpta II 112 et III 4 afferas, Plutarchi epitomen illi praesto non fuisse, sed Eusebium [cf. supra p. 10], unde licuit illius eclogas transferre uberrimas. sed Aëtio excerpto rebus ab illo prolatis novam fidem addere malebat.²

Ecce tandem velut ex inferis citatum Aëtium Placitorum collectorem. cuius tamen tanta est obscuritas ut praeter nomen nihil omnino memoriae proditum sit. accedit quod nomen ipsum posterioribus temporibus sat

¹ quoniam haec verba sunt clarissima et cum Porphyrii fragmentis congrua, nolo pluribus refutare, quae R. Volkmannus inde elicit [N. jahrb. CIII 705, cf. obs. misc. p. 16]. nimirum ne protulisset quidem talia vir eruditissimus, nisi ex Stobaei errore opinionem probaturus fuisset longe falsissimam. nam quod Plac. I 14 i Porphyrii lemma perverse additur, nemo mirabitur qui eclogarum memoriam cognovit [cf. e. g. p. 148, 10 M. ecl. I 25 t]. Theodoreti excerpta neglexit Volkmannus. invenisset ibi Xenophanis sententiam etiam a Stobaeo confirmatam, quae Porphyrii de illo iudicio contraria est. cf. Zeller I⁴ 496⁴. cetera commenta non persequor, quia hac disputatione Volkmannum edoctum iri spero.

² ne quid scrupuli exoritur propter III 54 Πλούταρχος δὲ ὁ Χαιρωνεὺς τὴν γῆν προσγύρουντες Ἦραν, quod conferat quispiam cum Stobaei eclog. I p. 288 St., moneo Theodoretum Plutarchi Daedal. fragm. ap. Euseb. III 4 transtulisse, quod editores fugit.

frequens (noti sunt Aëtii haereticus et medicus et amicus Isidori Pelusiotae, alii ap. Fabric. IX 243 H.) antea est rarissimum. hoc nisuros esse divino eos qui hominem novum ex scriptorum graecorum senatu excludendum esse censeant. quamobrem praeter Aëtium Troezeniorum priscum regem [Pausan. II 30 8] unum afferam proximum ei aetati, qua Placita scripta esse postea docebo. octavo enim saeculo a. u. c. floruit Aëtius rhetor, cui mortuo elogium¹ scripsit Philippus Thessalonicensis qui post Augustum, fortasse etiam sub Augusto scripsisse veri similiter creditur. nam Philippus anthologiam collegit qua Meleagream continuavit poetasque a Philodemo ad Automedontem Nervae aequalem comprehendit [cf. Iacobsii Anth. XIII 934]. ergo inauditum illa aetate nomen Aëtii non est, sed obscurius. neque scriptio sola diligentia commendata auctoris nomen nobilitare poterat. praeterea Plutarcheae epitomes ementita auctoritas adeo Aëtio offecit ut paucissimi eum adirent. nam praeter Stobaeum et Theodoretum unus Nemeseius ex maiore illo libro haurire maluit.

Nemesius Emesenus in Phoenicia episcopus qui saeculo quarto exeunte fuisse creditur librum suum de natura hominis subacti ingenii variaequē lectionis testem Aëtianis coloribus compluries ornavit. statim c. 2 p. 28 Antv. de anima concinnatum est ex Aëtii IV 3 3. 14. 9. 5^a. 12. 2 1. 3 [eadem § iteratur p. 44 coniuncta cum § 4] 5. 6. 7 ex Aëtii IV 13 9. 11 expressae sunt Hipparchi et Platonis sententiae c. 7 p. 78. 79. quae cum geometrarum Epicuri Aristotelis sententias cingant a Placitorum ratione non nimis recedentes operae pretium facturus mihi videor si hic saltem excerpsero, quoniam ipsis Placitis inserere nimiae esset audaciae.² geometrarum certe nomen abest a Placitis, quae mathematicos citare solent. praeterea refertus est liber optimorum librorum excerptis, velut Galenus ac Porphyrius in vicinia citantur. quare unde potissimum illa sumpserit plane incertum est [cf. Alex. ad Arist. d. sens. p. 58, 7 Thur.].

¹ Anthol. VII 362 Φιλίππου Θεσσαλονικέως

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν σόρος ᾗδε κέκευθεν

Ἀετίου χρηστοῦ ῥήτορος εὐπρεπέος [ἐκπρεπέος P].

Ἦλυθε δ' εἰς Ἄλδαιο δέμας, ψυχὴ δ' ἐς Ὀλυμπον.

secuntur in P duo interpolati versus.

² sed hic Aristotelis simul de anima I 2 p. 404^a 3 memor fuit, unde tamen ἀήρ, si modo lectio sana, translatum esse non potest.

³ p. 78 Antv. 179 Matth. οἱ δὲ γεωμέτραι κώνους τινὰς ἀναγράφουσιν ἐκ τῆς συνεμπτώσεως τῶν ἀκτίνων γινομένους τῶν ἐκπεμπομένων διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. πέμπειν γὰρ ἀκτῖνας τὸν μὲν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ τὸν δὲ ἀριστερὸν ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἀπὸ δὲ τῆς συνεμπτώσεως αὐτῶν ἀποτελεῖσθαι κῶνον ὅθεν ὁμοῦ μὲν πολλὰ περιλαμβάνειν ὁρατὰ τῇν ὄψιν, βλέπειν δὲ ἀκριβῶς ἐκεῖνα ἔνθα ἂν συνεμπέσωσιν αἱ ἀκτῖνες. οὕτω γοῦν πολλάκις ὁρῶντες εἰς τοῦδαφος οὐχ ὁρῶμεν τὸ ἐν αὐτῷ νόμισμα κείμενον ἀτενίζοντες ἐπὶ πλεῖστον, ἔως ἂν αἱ συμβολαὶ τῶν ἀκτίνων ἐν ἐκείνῳ γένωνται τῇ μέρει ἔνθα κεῖται τὸ νόμισμα καὶ τότε τῇ θέᾳ προσπίπτομεν αὐτοῦ ὥς τότε πρῶτον ἀρξάμενοι προσέχειν. — οἱ δὲ Ἐπικούρειοι εἰδῶλα τῶν φαινομένων προσπίπτειν τοῖς ὀφθαλμοῖς. — Ἀριστοτέλης δὲ οὐκ εἰδῶλον σωματικὸν ἀλλὰ ποιότητα δι' ἀλλοιώσεως τοῦ περίεξι ἀέρος ἀπὸ τῶν ὁρατῶν ἄχρι τοῦ ὀφθαλμοῦ παραγενέσθαι.

Chrysippi de phantasia opinionem ex Aëtio ad verbum fere transcripsit p. 75 A. p. 172 Matth. eandem solus Plutarchus servavit IV 12, cuius comparatio non uno nomine est fructuosa. meliore quam illi exemplari usus videtur IV 8 1. 3. cf. infra p. 55.

Ex Nemesio liberiore ratione compilata sunt, quae Placitorum memoriae similia inveniuntur in Meletii de natura hominis synopsi, quam edidit Cramerus in Anecdotorum Oxoniensium volumine tertio p. 1—157. atque Epicureorum Aristotelis Platonis Galeni de visu opiniones p. 71, 7—14 ex Nemesii c. 7 p. 79 sq., Dinarchi [Dicaearchi] Galeni Aristotelis Pythagorae Xenocratis Manichaeorum Platonis Cronii Porphyrii de anima placita p. 145 sq. e diiunctis Nemesii locis p. 35 sqq. 28. 44. 29. 49. 51 neglegenter consuta sunt.

Haec fere Aëtii extra Plutarchum Stobaeumque excerpta. ad quae examinanda priusquam me convertam, paucis praefandum est de antiqui exemplaris, quo uterque diversis temporibus usus est, condicione. neque enim paucis illud neque levibus naevis inquinatus erat sive ipsius collectoris neglegentia sive librariorum supina socordia. etenim diu est, cum scribarum stupor incusari coeptus est neque Hyperidis Herculanensesque papyri ac ne Atticiana quidem exempla puerilibus erroribus libera sunt. quid igitur de scholicis eiusmodi atque humilibus scriptis cogitabis, qui multo minore religione quam praecipuorum scriptorum monumenta describebantur contra legebantur emendabantur? ergo ne compilatoribus fiat propter exemplaris pravitatem iniuria, hanc accipe antiquorum mendorum tabulam.

I 15 3 quattuor colores enumerantur λευκὸν μέλαν ἐρυθρὸν ὀχρὸν. nec secus §§ 7 et 8. ὀχρὸν corruptum esse multi viderunt, primus Burchardus Democrit. de sens. p. 22. unde Meinekeo in Stobaeo ter corrigere placuit. sed antiquum est vitium, quia in eodem ὀχρὸν mendosus est Plutarchus § 7. Aëtiusne an librarius tam pertinaciter peccaverit nescio. fortasse in mente erant ἐρυθρὸν et ὀχρὸν humanae faciei colores oppositi.

I 3 3 Ἀναξίμανδρος . . . τὸ ἀπειρον. ἐκ γὰρ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς τοῦτο πάντα φθείρεσθαι. διὸ καὶ γεννᾶσθαι ἀπείρους κόσμους καὶ πάλιν φθείρεσθαι εἰς τὸ ἐξ οὗ γίνεται. haec ambo fideli concordia. corruptum autem esse ultimum illud γίνεται non solum Heerenius intellexit sed etiam Plutarchi codicis B scriptor. uterque γίνονται scilicet promptissima medicina rescripsit. sed quis credat tam plana ab antiquo scriba corrupta esse? quare Meinekeus πάλιν mutavit in πᾶν cetera sana esse ratus. sed ea coniectura, ut aliquam multa in Stobaeo, infelici manu iacta est. nam cui bono illa πάντα φθείρεσθαι in novo enuntiato iterata putas? credo Aëtium scripsisse γίνεσθαι, ut eadem sane sententia quam qui γίνονται voluerunt restituatur. infinitivum in relativis structuris cane peius et angue odisse constat librarios. similiter quidem in Plac. V 16 1 ὅθεν . . . τρέφεσθαι bis in τρέφεται, tum iterum in τρέφονται ut supra, correctum est. verum ibi ex Galeno restitui.

I 5 4 ὅτι δὲ ἄπειρος κατὰ τὸ πλῆθος [mundus], δῆλον ἐκ τοῦ ἄπειρα τὰ αἷτια εἶναι. εἰ γὰρ ὁ μὲν κόσμος πεπερασμένος τὰ δὲ αἷτια πάντα ἄπειρα, ἐξ ὧν ὅδε ¹ ὁ κόσμος γέγονεν, ἀνάγκη ἀπείρους εἶναι. ὅπου γὰρ τὰ αἷτια πάντα ἐκεῖ καὶ ἀποτελέσματα. αἷτια δὲ ἦτοι αἱ ἄτομοι ἢ τὰ στοιχεῖα. talia fere Stobaeus et Plutarchus nisi quod hic ὅπου γὰρ τὰ πάντα αἷτια collocat. sed syllogismi nervus exciditur nisi notionem principalem et efficaem addideris ἄπειρα. hoc nimirum vidit Reiskei acumen, qui constituit ὅπου γὰρ ἄπειρα τὰ αἷτια, ἐκεῖ καὶ τὰ ἀποτελέσματα. illud τὰ post καὶ expleverant iam Byzantini, fortasse scriptum erat τὰ ἀποτελέσματα. unde tamen ΠΑΝΤΑ in litteras parum similes ΑΠΕΙΡΑ conversum? explicatur, si duobus versibus superius τὰ δ' αἷτια πάντα ἄπειρα legi meminimus, quod librarii oculos decepit. ergo in Aëtio olim fuit ὅπου γὰρ τὰ αἷτια ἄπειρα, ἐκεῖ καὶ τὰ ἀποτελέσματα.

I 7 33 de deo Stoicorum: καὶ πνεῦμα μὲν ἐνδιῆκον δι' ὅλου τοῦ κόσμου, τὰς δὲ προσηγορίας μεταλαμβάνον δι' ὅλης τῆς ὕλης δι' ἧς κεχώρηκε παραλλάξεις. talia Eusebius cum libris AC, nisi quod ille παραλλάξεις cum quadrare neutiquam videret omisit. ² aliter B corruptae sententiae medebatur. rescripsit παραλλάξ, quod ut grammaticae satis faciat sensum praebet nullum. paulo melius Stobaeus παραλλάξαν cui simili Stoicorum loco III 7 2 uti licuit οἱ Στωικοὶ πᾶν πνεῦμα ἀέρος εἶναι ῥύσιν, ταῖς τῶν τόπων δὲ παραλλαγαῖς τὰς ἐπωνυμίας παραλλάττουσαν. sed obstat et aoristi tempus et participium male priori μεταλαμβάνον coniunctum. praeterea utroque participio plane idem diceretur. quare a vero propius afuere Galenus Athenagorasque qui fortuito in idem inciderunt κατὰ τὰς τῆς ὕλης . . . παραλλάξεις. quod quomodo conciliandum esset cum tradita memoria, docuit Beckius optime rescriptis his διὰ τὰς τῆς ὕλης . . . παραλλάξεις.

I 3 8 μέχρι γὰρ τῶν δέκα πάντες . . . ἀριθμοῦσιν ἐφ' ᾧ ἐλθόντες πάλιν ἀναποδοῦσιν ἐπὶ τὴν μονάδα. quid significet inauditum illud ἀναποδοῦσιν e conexu minime est dubium. utrum ἀναποδεῖν an ἀναποδοῦν sonet ambigi potest. at hoc alieno sensu Ioanni Laurentio de magistr. R. p. 72 est 'pedibus rursus instruere'. sollemne est in arithmeticeis ἀναποδίζειν et ἀναποδισμός. nolo testimoniorum nubem omnem effundere. ³ satis constare mihi videtur ἀναποδεῖν nec vulgare nec Pythagoreis proprium fuisse. unde fuerunt qui ἀναποδίζουσι amplecterentur, quod parum habet

¹ ὅδε om. EB, Stobaei codices praebent δέ. fortasse hoc δέ corruptum extitit in Aëtio, ut coniectura in codices AC inlatum esse verum putemus.

² nam quod deesse in cod. B non notatur a Gaisfordio, nihil curo.

³ cf. Nicomach. Ger. arithm. is. I 5 2 II 2 2. Theon. astron. p. 204. Mart. [Theon.] schol. ad Arat. phaen. 19. Achill. isag. in Arat. p. 132 Pet. Hippolyt. refut. p. 264, 26 Gott. Moderatus Pythag. ap. Stob. ecl. I 1 5. ἀναποδίζειν ἑαυτὸν pedem referre Herodot. II 116 cf. Stein ad V 92. ἐπαναποδιστέον Aristoteles p. 317^b 19. ἀναποδίζων εἰς τοῦπίσω Herodian. Histor. V 6 17 Lucian. merced. cond. 21. necyom. 7. Abd. c. 17. alii illo mathematico sensu habent verbum ἀναλύνω Sext. adv. arithm. IV 2 vel ἀνακάμπτω Philo de opific. p. 10 Mang. Philopon. ad Arist. d. anima p. 404^b 19. Hierocl. in carm. aur. p. 166.

veri similitudinis. Reiskeus si minus ad rem, ad litteras aptius ἀναπολοῦσι. sed Platonicae vocis elegantia, quam explicavit Wytttenbachius ad Plut. de ser. num. vind. p. 60, a sensu abhorret. Pythagoreis quoque ipsis ἀναπόλῃσι fuit cottidiana vitae aetiae commentatio. sed manum de tabula. nihil enim medicinae exputari posse videtur, qua litteris traditis consulatur. et alia mihi arrisit explicandi ratio. notum est ultimis ante Chr. saeculis floruisse Pythagoreorum librorum fabricam, quibus ne quid ad antiquitatis speciem deesset dorica loquela induebatur. quod quoniam non sine erroribus et fraudibus fieri solebat, suspicor Pythagoreum finxisse pro vulgari ἀναποδίζουσι ἀναποδέοντι quod Aëtius securus in vulgarem sermonem transponeret. ¹ librarius autem Plutarchi — nam in Stobaeo hoc deest — prodigioso opinor verbo delectatus post tres versus ἀναποδῶν absurde inculcavit τὸ δὲ αἴτιον εἴ τις ἀπὸ τῆς μονάδος ΑΝΑΠΤΟΔΩΝ κατὰ πρόσθεσιν τιθεῖ τὸς ἀριθμοὺς ἄχρι τῶν τεσσάρων προσελθὼν κτλ. sensui satis facit Useneri ἀναλαβῶν, sed ubi oculi aliorum aberrarunt erroris cogitari possunt viae multae.

I 12 5 Ἐπίκουρος δὲ ἀπερίληπτα εἶναι τὰ σώματα καὶ τὰ πρῶτα δὲ ἀπλᾶ, τὰ δὲ ἐξ ἐκείνων συγκρίματα βάρους ἔχειν. opponuntur elementa et rerum concretiones ut I 15 8. sed cum elementis gravitatem eximit, peccat Aëtius contra Epicuri doctrinam. simul ἀπερίληπτα ad σχήματα referenda esse docet Laertius X 42. accedit durior vocabulorum structura, ut sana verba nullo modo esse possint. forsitan alii luxata restituant, equidem spem deposui Aëtiumque Epicureis minus imbutum verba fortasse olim corrupta male coniunxisse credere malo. ²

II 20 13 Ἐμπεδοκλῆς δύο ἡλίους. τὸν μὲν ἀρχέτυπον πῦρ ἐν τῷ ἐτέρῳ ἡμισφαίριῳ τοῦ κόσμου, πεπληρωκὸς τὸ ἡμισφαίριον sic recte nostri codices. sed Stobaeus miro consensu cum Eusebio πεπληρωκός. unde erit qui Aëtii antiquum mendum odoretur. cui ego libenter adstipularer, nisi tam vulgata esset syllabarum ος et οτος in libris confusio. accedit hoc loco, quod genetivus κόσμου praecedat. quare Byzantini Eusebii et Stobaei librarii in culpa esse videntur. Aëtio autem ipsi tribuendum, quod Empedoclis de sole doctrinam tantum non deliram proposuit. erroris causam neque prorsus recte perspexit Karstenius Emp. p. 428 sq. neque ipsius doctrinae quid subesset veri, probe explicavit Pythagorearum opinionum oblitus. quo magis mirandum est illum coniectando succurrisse ἀπὸ κυκλοτεροῦς τῆς αὐγῆς mutato pro τῆς γῆς, quae coniectura ultima

¹ constat eadem fraude Iadis imitatores et corruptores esse grassatos. velut 'scriptor rerum, inquit Stein praef. Herodot. ed. mai. p. I, quem ridet Lucian. quomodo histor. conser. 18. Herodoti illa τὴν Κανθαλῆς τὸν οἱ Ἕλληνας Μυρσίλον ὀνομαζοῦσι hunc in modum dum imitatur corruptit: τὴν Ὑσρῆς τὸν οἱ Ἕλληνας Ὑξυρῆν ὀνομεῖουσι. corruptum esse ὀνομεῖουσι ex ὀνομαίνουσι [δνομενουςι] mavult Usenerus.

² si verba non ad veritatem sed ad falsam Aëtii de atomis opinionem restituere velis, fortasse talia placebunt ἀπερίληπτα εἶναι τὰ σχήματα καὶ τὰ πρῶτα μὲν ἀβαρῆ κτλ. cf. Alex. ad metaphys. I 4. 985^b 4 p. 27, 26 Bon.

verba ἀνταύγειαν εἶναι τοῦ περὶ τὴν γῆν πυρὸς τὸν ἥλιον neglexit neque tamen quidquam ad excusandum Aëtium profecit. praeterea eidem paragrapho turpissimus soloeismus antiquitus est inustus. quis umquam audivit ὡς βραχέως εἰρησθαι συντεμόντα? debebat certe συντεμόντι, quod Stobaeo suo iure restituit Meinekeus. sed accusativum praebent etiam Plutarchi codices cum Eusebio. nam etsi a vulgari more recedunt non solum Byzantinus Nicetas Chon. in praef. ὡς ἐπιτρέχοντά με εἰπεῖν sed etiam Hippolytus refut. VI 29 p. 270, 25 Gott. ὡς ἐν κεφαλαίοις εἰπεῖν ἐπελθόντα et Herodotus III 8 2 ἐνὶ δὲ ἔπει πάντα συλλαβόντα εἰπεῖν, tamen sine vitio illi quidem. sed passivum quomodo concilies cum accusativo?

quare vide ne antiqua glossa συντεμόν^τ margini ad βραχέως adscripta corrupta irreperit. qua remota simul orationi consulueris abundanti.

II 24 1 Θαλῆς πρῶτος ἔφη ἐκλείπειν τῆς σελήνης αὐτὸν ὑποτρachούσης κατὰ κάθετον οὐσῆς φύσει γεώδους. βλέπεσθαι δὲ τοῦτο κατοπτρικῶς ὑποτιθεμένῳ τῷ δίσκῳ. talia Plutarchi codices. extrema insana videbantur non solum librariis, velut illi qui in C ὑποτιθεμένῳ signo in margine notavit, sed etiam editoribus. Wytttenbachius quidem rescripsit βλέπεσθαι δὲ ταύτην κατοπτρικῶς ὑποτιθεμένην τῷ δίσκῳ. et praebet ipsum illud ὑποτιθεμένην Eusebius. at Stobaeus ὑποτιθέμενον legit consentiens cum Plutarcho in τοῦτο. quare diu multumque leniorem rationem circumspexi. memineram veteres defectionem ne sol oculos perstringeret ex aquae oleive pleno vasculo repercussam contemplatos esse. cf. Laert. VII 146. Plato Phaed. p. 99^v cum Wytttenbachii nota. clare Seneca N. Qu. I 12 1 quotiens defectionem solis volumus deprehendere, ponimus pelves quas aut oleo aut pice implemus. unde explicabam: conspici hoc [quomodo defectio fiat] tanquam speculo subdito vasculo. sed graecum erat ὑποτιθέντι τὸν δίσκον. praeterea refragatur δίσκος. quae vox ut alias vas significat, ita ter in hoc capite de orbe solis dicitur. tandem scholiasta Germanici p. 198, 4 Br. [Sueton. Prat. p. 213 R.], ubi plenilunium explicat, aliquid saltem lucis attulit: cum vero contra steterit [luna soli], toto feritur adverso et velut speculum non vim sed imaginem reddit. hinc Plutarchi sententiam sic intellegendam puto: quod luna defectionem solis efficiat, inde conspici, quod subiecti lunae orbis imago tanquam speculo soli impressa videatur. vocabulorum autem quae fuerit vera condicio, penes alios esto iudicium.

II 29 6 τὰς δὲ ἐκλείψεις εἰς τὸ σκίασμα τῆς γῆς ἐμπίπτουσιν [efficere lunam], μεταξὺ μὲν ἀμφοτέρων τῶν ἀστέρων γινομένης [γενομένης male Stobaeus], μᾶλλον δὲ τῆς σελήνης ἀντιφραττομένης. active dicitur ἡ γῆ ἀντιφράττει τῇ σελήνῃ sc. τὸ φῶς, ergo dici potest ἡ σελήνη ἀντιφράττεται ὑπὸ τῆς γῆς et sententiam illam expressit Wytttenbachii interpretatio 'aut potius cum eius officitur illuminationi a terra'. sed et exempla passivi deficiunt et structurae continuatio isto modo invertitur. quod movit Reiskeum, ut τῇ σελήνῃ mutaret, ἀντιφραττομένης haud dubie medio genere

positum credens. nam quod Duebnerus Reiskeana coniectura recepta Wytttenbachii latina repetiit, hoc admodum miror. ceterum medium nusquam invenitur et scribendum erit utcumque cetera ordinaueris ἀντιφραττούσης. cf. Arii Didym. fr. 10. sed nondum dubitandi finis. tetigimus vulnus suppuratum. quid est enim μάλλον δέ? quo rem aut vocem minus apte redditam emendare solemus, id stare hic nullo modo potest, quia terram ἀντιφράττειν plane necessario consequitur ex eo quod μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν ἀστέρων [solis et lunae] γίνεται. iam mihi compara Hippolyti de Anaxagora locum I 8 9 ἐκλείπειν δὲ τὴν σελήνην γῆς ἀντιφραττούσης . . . τὸν δὲ ἥλιον ταῖς νομηνίαις σελήνης ἀντιφραττούσης. similiter Laert. Diog. VII 145 de Stoicis: ἐκλείπειν δὲ τὸν μὲν ἥλιον ἐπιπροσθούσης αὐτῷ σελήνης . . . τὴν δὲ σελήνην ἐμπύπτουσαν εἰς τὸ τῆς γῆς σκίασμα. quare probabile mihi videtur opponi etiam illic (σελήνην τὰς ἐκλείψεις ποιεῖσθαι) εἰς τὸ σκίασμα τῆς γῆς ἐμπύπτουσαν μεταξὺ [μὲν] ἀμφοτέρων τῶν ἀστέρων γινομένης, ἥλιον δὲ τῆς σελήνης ἀντιφραττούσης . . sed utrum librarii illud peccaverint an Aëtius antiquo mendo ΜΑΛΛΟΝ deceptus, non liquido constat. hoc ideo praestat quod solis defectio ad c. 29 non accurate quadrat.

III 4 5 στρογγυλαίνεσθαι τὴν χάλαζαν καὶ τὸν ὕετον ἀπὸ τῆς μακρᾶς καταφορᾶς ὑποπεπλασμένον. quae propono pariter exhibent Plutarchus et Stobaeus neque accusabo Aëtium librariorumve sed explicabo, cum ὑποπεπλασμένον omnibus fere suspectum videam. praeiverat Galenus Reiskeo ἀποπεπληγμένον. nam tale quid ille legerat, si quidem variat ἀποπληγτόμενον. Budaeus compactilem i. e. συμπεπληγμένον quod in Vossiano coniectum est. similiter πνεῦμα ἀποτελεῖν χάλαζαν πιλῆσαν III 4 5. alii aliter omnes sanissimam sententiam temere attrectantes. verte: propter cadendi diuturnitatem sensim conformatum.¹ ὑποπλάσσειν similiter usurpatum vix invenies. omnino rarissimum est verbum. sed nota sunt ὑποκαταβαίνειν sensim descendere ὑποσκιᾶζειν sensim obscurare alia. περιπλάττεσθαι de σχημάτων formatione dixit Theophrastus de sens. 66.

III 15 10 Πλάτων [de terrae motu] . . . τὴν γῆν . . . μένει μὲν ἀκίνητον μηδὲν ἔχουσαν ἐξαίρετον εἰς τὸ ῥέψαι μάλλον, τόπους δ' αὐτῆς κατ' ἀραιότητα σαλεύεσθαι. sic Plutarchus et leviora si omittas Stobaeus. lacunam signavit post μάλλον Duebneriana, quod desperantis solet esse. tu vero vide num recte restituam: μηδὲν ἔχουσαν ἐξαίρετον εἰς ὃ ῥέψαι (ἄν) μάλλον. similiter quidem supra § 7 οὐκ ἔχουσαν αἰτίαν δι' ἣν δεῦρο μάλλον ἢ ἐκεῖσε ῥέψειεν ἄν. Platonica habes ex Phaedone p. 109A οὐχ ἔξει μάλλον οὐδ' ἤττον οὐδαμῶς κλιθῆναι, ὁμοίως δ' ἔχον ἀκινεῖς μενεῖ. particula AN post AI ut sescentiens omissa infinitivum intellexerat Aëtii librarius.

IV 8 1 πολλαχῶς δὲ λέγεται ἡ αἴσθησις. ἥ τε γὰρ ἔξις καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐνέργεια καὶ ἡ φαντασία ἡ καταληπτικὴ δι' αἰσθητηρίου γίνονται καὶ αὐτὸ τὸ

¹ cf. Isidor. d. nat. rer. 35. quod autem rotunda videtur hoc solis calor facit et mora refrenantis aeris dum per longum spatium a nubibus usque ad terras decurrit.

ἡγεμονικόν, ἀφ' οὗ * * * πάλιν αἰσθητήρια λέγεται πνεύματα νοερά ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐπὶ τὰ ὄργανα τεταμένα. ultima mire turbata esse et illico intellegitur et Stoicorum doctrina probatur. nam ex Laertio discimus quid illis placuerit VII 52 αἴσθησις δὲ λέγεται κατὰ τοὺς Στωικοὺς τό τ' ἀφ' ἡγεμονικοῦ πνεῦμα ἐπὶ τὰς αἰσθήσεις διήκον καὶ ἡ δι' αὐτῶν κατάληψις καὶ ἡ περὶ τὰ αἰσθητήρια κατασκευή, καθ' ἣν τινες πηροὶ γίνονται. καὶ ἡ ἐνέργεια δὲ αἴσθησις καλεῖται. consentit qui Aëtium aut melius servatum adhibuit aut vitiatum ex sua doctrina emendavit Nemesius de nat. hom. p. 77 καλεῖται δὲ πολλάκις αἴσθησις καὶ τὰ αἰσθητήρια. ἔστι δὲ αἴσθησις ἀντίληψις τῶν αἰσθητῶν. δοκεῖ δὲ οὗτος ὁ ὅρος οὐκ αὐτῆς εἶναι τῆς αἰσθήσεως ἀλλὰ τῶν ἔργων αὐτῆς. διὸ καὶ οὕτως ὀρίζονται τὴν αἴσθησιν· πνεῦμα νοερὸν ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐπὶ τὰ ὄργανα τεταμένον. hinc sententiae satis lucis affertur, verbis non item. nam plane obscure est quid post ἀφ' οὗ interciderit. nihili est quod Byzantini addunt συνίσταται, quod emblemata et Galenus et Stobaeus ignorant. Galenus aliter lusit ἀφ' οὗ πᾶσα αἰσθητὴ βία γίνεσθαι. assumpsit enim verba πάλιν αἰσθητήρια λέγονται eodem modo a Stobaeo fradita. sed recte ille vidit αἰσθητήρια inepto loco commemorari. ac vereor vehementer ne ad proxima τὰ ὄργανα explicanda additum fuerit. hinc fortasse etiam ἀφ' οὗ rectius paraphrasi adscribetur et pristina sententia — nam verba non praestiterim — recuperabitur: καὶ αὐτὸ τὸ ἡγεμονικόν. πάλιν (αἴσθησις) λέγεται πνεύματα νοερά ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐπὶ τὰ ὄργανα τεταμένα. αἰσθητήρια autem illud quod scholiasta arripuit ex sententia plena quam Nemesius exhibet καλεῖται δὲ πολλάκις αἴσθησις καὶ τὰ αἰσθητήρια [cf. Laert. l. c.] residuum videtur.

Huic rei fidem facit quod ex corrupto loco IV 13 2 efficitur. notum est ex Herculanensibus voluminibus emendatas lectiones in antiquis anti-graphis inter versus vel in oris addi solere. idem mos postea valet, unde innumerae nascuntur dittographiae et interpolationes. antiquum exemplum peto ex Aëtii exemplari. mirabamur olim haec Plutarchea καὶ κατὰ τινων ἀκτίνων ἔκκρισιν [coniunxi Galeni ἔκχουσιν et codicum εἰσκρισιν] μετὰ τὴν πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἔνστασιν πάλιν ὑποστρεφουσῶν πρὸς τὴν ὅψιν. lemma intercidisse cum pateret, Galenus prona coniectura scripsit ἕτεροι κατὰ τινων κτλ, idemque fecerunt codices vulgares praeter ABC. recentiores se torserunt philosophi nomen divinando. Gassendus Pythagoreos significaverat, G. Schneiderus Aristotelem. hanc omnem ariolationis nubem I. Damasceni florilegium dispulit, quod post illa eodem modo mutilata iam genuina haec exhibet τῶν Ἀκαδημαϊκῶν τινες κατὰ τινων [adde ἀκτίνων] ἔκχουσιν [l. ἔκκρισιν] μετὰ τὴν πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἔνστασιν πάλιν ὑποστρεφουσῶν πρὸς τὴν ὅψιν. ergo exciderat lemma in eo exemplo quod descripsit Plutarchus cuius vicem καὶ ex insequentī κατὰ natum expleverat. idem acciderat in Stobaeano exemplo. sed hoc ex meliore libro auctam lemmate opinionem in margine habebat. unde a supino scriptore in ordinem utraque lectio recepta est.

Tantum de Aëtii scribarumve antiquorum peccatis. nunc cum pro-

positum sit Aëtiani libri imaginem ex Stobaeo Plutarchoque instaurare, de ratione dicendum est qua uterque Placitis usus sit. ac librorum quidem divisio in Stobaeo, cui eclogarum aliena ratio obstabat, neglecta est. sed cum indicîis quibusdam¹ similem in Aëtio fuisse librorum partitionem eluceat, Plutarcheo ordine uti licebit, dum accuratiora de auctoris consilio doceam. in capitum numero paene consentiunt Plutarchus ac Stobaeus. illic si prooemia excipias CXXX sunt capita. vix duodecim e tanta multitudine in Stobaeo desiderantur, si Photii Damascenique indices in calculum voces. omittendi autem quae fuerit ubique causa, diligenter iam singillatim perquiramus. coniuncta est haec quaestio cum prooemiorum censura, quae ut est difficilior Stobaeo omnino deficiente, ita ad cognoscendum ipsius Aëtii ingenium gravissima. ac fuit cum a Plutarcho demum addita ea opinarer. movebat me primum quod epitomen se fecisse fateatur qui tertio libro praefatur: περιωδευῶς ἐν τοῖς προτέροις ἐν ἐπιτομῇ τὸν περὶ τῶν οὐρανίων λόγον. quod neutram in partem valet. nam epitomator erat et is qui Aëtii copias coartaret et ipse Aëtius quippe qui materiam Placitorum undique collectam brevi summa comprehenderet. nec multo gravius est quod in alterius fronte τὸν περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων λόγον promittit astrologorum voce abusus cum deberet περὶ μετεώρων. sed ne Aëtius quidem Chaldaeorum artem repudiavit [V 18 6]. verum ferenda non videbatur quarti libri praefatiuncula περιωδευμένων δὲ τῶν τοῦ κόσμου μερῶν διαβήσομαι πρὸς τὰ κατὰ μέρος utpote quae ineptissimum capitum ordinem perspicue confirmet. quartus enim liber in psychologia versatur. repugnat unum caput 1 de Nili inundatione, quod ut longissime distat ab animae disceptatione ita tertii extremis capitibus quodammodo coniunctum est. atqui prooemiator ipse fuit ineptiarum conscius. neque enim scripsit quod debebat πρὸς τὰ ἀνθρώπινα, sed alieno capiti consulturus latius et aliquanto ineptius πρὸς τὰ κατὰ μέρος. quid igitur dubitanti promptius erat quam Plutarchi insecitiam accusare cum praesertim etiam ultimum III 1. caput de halone consimili turba ex priorum capitum (III 1—6) vicinia transiectum esset? quis enim eundem qui reliqua bene partitus sit, in duobus capitibus turpiter lapsum facile credat? omnino prudenter factum, quod principia primus, caelestia alter, tertius sublimia, quartus humani animi, quintus corporis naturam comprehendit. nihilo minus Plutarchus certe iniuria accusatur. quotquot enim prooemia in librorum praeter quintum initiis, bis intra [I 8 1, III 8 2] leguntur, ea ab uno sunt auctore profecta. ac tanta est similitudo, ut non solum periodorum forma eadem semper utatur, sed etiam bis eodem verbo περιδεύειν [prooem. II. III]. insignia vero inexercitati stili

¹ quartum certe et quintum simili librorum ambitu discriptos fuisse inde efficias, quod ordinem librorum transposuit Stobaeus, capitum servavit similem. sed titulos aliquot ex alienis inculcavit. unde fit ut c. περὶ τῆς γενέσεως τῶν ζώων et ἐν πάσῃ χρόνῳ διαφθροῦται τὸ ἔμβρυον et ἀπὸ ποίου ἀρχεται μορίου μορφοῦσθαι τὸ ἔμβρυον [c. 42] ex Aëtio similiter sed alio ordine iterentur.

exempla in libri fronte. ubi quod prooemiatur μέλλοντες τὸν φυσικὸν παρά-
 δώσειν λόγον ἀναγκαῖον ἡγοῦμεθα εὐθὺς ἐν ἀρχαῖς διελῆσθαι τὴν τῆς φιλο-
 σοφίας πραγματείαν, c. 1 1 imitatur ἐπειδὴ πρόκειται ἡμῖν τὰ φυσικὰ θεωρῆσαι
 ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι δηλῶσαι κτλ. ergo cum unus sit idemque prooemiorum
 tenor aut Plutarchea omnia aut Aëtiana sunt, nisi forte omnia ab inter-
 polatore quodam inter utriusque aetatem furtim addita et cum ceteris
 coniuncta putas. Plutareho ego olim Aëtio nimis cupiens tribueram.
 nunc edoctus Aëtiana ea non credo sed certissime probabo. quo facto simul
 duplex libelli origo suapte sponte aperietur, ¹ qua nisus infra gravissimam
 de Aëtii fontibus quaestionem aggrediar. nunc videamus singula.

Primi libri prooemium non extat in Stobaeo. quod cave ob eam causam
 dubites quin genuinum sit. nam Stobaei eclogarum prooemium cum laude
 philosophiae eiusque partitione lacuna absorptum est; praeterea gene-
 ralia illa Stobaeo impune licebat negligere. est autem Placitorum ex-
 ordium sane humile, oratio incompta, argumenta scholica. continetur
 physicorum qui sit in philosophia locus. testes Stoici et ab Aristotele
 Theophrastoque Peripatetici. iam c. 1 physica ipsa explicantur secun-
 dum Aristotelis opinionem. Placitorum mos ferebat, ut omnem deinceps
 philosophorum de natura varietatem effunderet. at nemo hic Aristotelem
 excipit. immo extremo libro I 30 Empedocelis atque Anaxagorae de na-
 tura decreta tamquam mantissa adiecta sunt, id quod prudentis scriptoris
 non videtur. deinde Placitorum lemmata summa constantia a philoso-
 phorum nomine incipiunt. prooemianti vero libuit ἔστιν κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη.
 nonne alterum diversae originis testimonium adgnosceis? optime, inquires,
 at cur dubia haec capita et a Stobaeo neglecta non recidisti? audio. sed
 tamen hanc mihi vide capitem continuationem. incipit a naturali philo-
 sophiae parte, tum ipsius explicat naturae vim: φύσις ἀρχὴ κινήσεως καὶ
 ἡρεμίας, quae verba graviter in extremis repetuntur. qua de causa? nempe
 ut c. 2 artissime cohaereat τίνι διαφέρει ἀρχὴ καὶ στοιχεῖα. coniunctionis
 signum habes in principio: οἱ μὲν οὖν περὶ Ἀριστοτέλη, quae eadem verba
 Stobaei testimonio confirmantur. hinc sequitur Aëtium consilium cepisse
 Placitorum non solum capita colligere, sed etiam collecta inter se con-
 tinuationis quodam vinculo conectere. ceterum c. 2 ut praecedentia arido
 planissima quaeque explicandi studio excellit. clausula vero ² tam in-
 concinna est, ut ad coniecturam confugerent aliquot viri docti rescripto
 quod sane aptum erat λέγων τὸ αὐτό. quos Aëtii incitum artificium la-
 tuit, quo ad proximum enuntiatum I 3 1 Θαλῆς . . . ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀπε-
 φήνατο τὸ ὕδωρ tanquam digitum intendebat. sequitur amplissimum iam
 caput de principiis, quod ex optimis plerumque fontibus petatum ipsius

¹ hanc primus perspexit Beckianae editionis censor [Götting. Biblioth. d. alten Litterat. d. Kunst 1788 p. 700 sq.] qui tamen perverse iudicavit de utriusque partis pretio atque indole.

² ἀμαρτάνει οὖν ὁ Θαλῆς στοιχεῖον καὶ ἀρχὴν λέγων τὸ ὕδωρ.

tamen supplementis non caret. sed de his infra dicetur. quis vero credat post principia mundi fabricam expositum iri, cum cosmologiae alter liber destinatus sit? at libuit Aëtio c. 4, ut elementa quomodo coirent in mundum doceret. conectendi studium apparet initio ὁ τοίνυν κόσμος et in extremis τὰ μὲν οὖν κυριώτατα μέρη τοῦ κόσμου τὸν τρόπον τοῦτον ἐγεννήθη. quae interiacent neque ab Aëtio ipso profecta neque ex genuina Placitorum consuetudine dicta sunt. inest enim unius Epicuri ex Democrito conformata doctrina, quam simulatque Lucretio conlato agnovit Corsinus [dissert. ad Plutarchi de plac. p. III] non sine fructu compararunt philosophiae graecae enarratores cf. Zeller I⁴ 794¹ 798¹ III 1, 380².

Pergit scriptor unusne an plures mundi sint disceptare I 5 εἰ ἐν τῷ πᾶν. adnexuit caput prioribus incipiens οἱ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Στοᾶς, eademque servavit Stobaeus ut ne hic quidem Aëtii consilium lateat. materia §§ 1. 2. 4. 5 Placitorum speciem praebet, discrepat § 3 de Platone. quod eum Stobaeus illa careat, Plutarcheam eam quispiam iudicet. sed ille Platoniorum omnino parcius est excerptor, cum ipsum Platonem creberrime adire soleat. velut illic ecl. I 22 p. 498 Timaeum quam Aëtium transcribere recte praetulit. de fonte eius paragraphi mox dicetur.

I 6 πόθεν ἔννοιαν ἔσχον θεῶν ἄνθρωποι. transitum a mundo ad architectum mundi non insecute paravit. nam eclogam Stoicorum selegit, qua deum esse primum ex mundi pulchritudine demonstratur. quam arta sit coniunctio e principio elucet quod est ὁρίζονται δέ. tractatio a Placitorum ratione plane abhorret. nam solos audimus Stoicos neque Platonis Arati Hesiodi loci quidquam sunt nisi lumina orationis, quem morem illorum sat novimus. oratio non excerpta, sed ad verbum expressa est ut I 4. plena est Stoicorum disputatio erga deos pietatis. iam mirare, quam festive compilerator studeat varietati.

I 7 1—10 (tantum a vetustis Placitis alienum) continet superstitionis irrisorem, qua acerbior vix umquam ex Epicuri hortis retinnit. Epicureus enim fuit qui ab atheis nobilibus exorsus contra Anaxagoram [cf. Zeller I⁴ 895¹] ac Platonem divinam providentiam vehementissime impugnavit. nimirum quod Plutarchus Non posse suav. viv. sec. Epic. c. 21 11 p. 1102 aliique Epicureis exprobrant ἐλικτὰ κοῦδὲν ὕγιες ἀλλὰ πᾶν πέριξ eos proferre, id huic quidem minime aptum est. qui dempta vel simulationis vel cautionis persona deorum vanitatem atque imbecillitatem libere fatetur. atheorum indicem Epicureus ex Clitomacho hausisse videtur¹, unde cum Ciceronis de deor. natur. I 42 series tum Sexti Empirici amplior adv. mathem. IX 50 excerptio pendent. neque enim nomina tantum Diagorae Prodici Theodori Euhemeri invenies § 51 [cf. Philodem. de piet. p. 85 G.] sed etiam Callimachi de Euhemero versum, quem duobus auctum rettulit Aëtius. contra in Sexto Critiae versus, quos ille rapida

¹ haec veri similis est Hirzelii opinio, quam in subtili libro Untersuchungen zu Cic. philos. Schriften I 1877 p. 39 probare studuit.

manu collegit, religiosius descripti. omnino huic ut ex fonte propiore haurienti maior habenda fides. Aëtii enim de deo eclogae ex anthologia αὐτῇ λέξει [cf. φησὶν § 3] translatae videntur, unde utriusque opinionis exempla collecta transferre commodissime licebat. anthologi enim ut Stobaeus argumentorum oppositione delectantur. atque similiter προνομίας et ἀπρονοησίας capita continuit illud florilegium quod Commodi aetate Theophilus, postea ipse Stobaeus adiit [cf. Mus. Rhen. XXX 172]. quid? quod idem de impiis locus apud Theophilum III 7 recurrit, ubi tamen Critiae Protagorae Euhemero Clitomachus Pythagoras Plato adduntur non sine gravibus ut solet erroribus.¹ sed ut ad Epicureum illum revertar, haud me paenitet observasse consimilem esse quam supra dixi contra Platonem mundum male unum esse opinantem disputationem I 5 3. nam a Placitorum certe instituto distat oratio et dialectica confutatio, quae Epicurei inimicitias spirat mundorum infinitatem tutati. nec qui genus refellendi cum I 7 1—10 [cf. § 8] contulerit, summam similitudinem non advertet. adde insolentioris orationis exempla, illic τὸ δοκοῦν quo Wytttenbachius immerito offendebatur, hic I 7 4 ἀπενίξιν ἑαυτῷ, quod graecum non est, sed barbarorum qui novum testamentum scripserunt. neque alia auctoritate defenditur I 7 10 μοιχαλίδος (μοιχᾶδος) vocis usus qua nemo ante illos quippe quae obscena esset uti voluerat. quod excusat schol. ad Gregor. Naz. in Iul. I 73 ed. Mont. hoc addens: ἡ μοιχᾶς (ἡ μοιχαλὶς) οὐκ εἴρηται· χρωῶνται δὲ ἀντὶ τοῦ ὀνόματος τῇ μετοχῇ οἱ συγγραφεῖς ὡς ἡ μοιχευομένη. sed talia sibi indulserunt Epicurei. ceterum orationi satis est lacertorum, multum etiam perspicuitatis iudicii memoriae. quis fuerit ille Epicureus non sperare licet patefactum iri. credo tamen eum Philodemo aliquanto fuisse inferiorem.

Quanto intervallo c. 7 prior pars ab altera distet neminem fugere debet. hinc forsitan aliquis Aëtio illa, priora a Plutarcho addita crediderit. cui Stobaei testimonium videtur gratificari, qui § 11—34 copiose expressit in c. 1(2) de dei potentia, priora § 1—10 plane omisit. sed Stobaei silentium illico diluetur, ubi eius c. 2 περὶ τῶν νομιζόντων μὴ εἶναι

¹ nam quam ille Pythagoream venditat sententiam, Epicurea est et quae de Euhemero ariolatur πολλά γὰρ περὶ θεῶν τολμήσας φθέγγασθαι ἔσχατον καὶ τὸ ἐξόλου μὴ εἶναι θεούς, ἀλλὰ τὰ πάντα αὐτοματισμῷ διοικεῖσθαι βούλεται, ea lemmate correcto referenda potius ad Diagoram, de quo Sextus l. c. Διαγόρας δὲ ὁ Μήλιος διθυραμβοποιός, ὥς φασι, τὸ πρῶτον γενόμενος ὅς εἰ τις καὶ ἄλλος δεισιδαιμῶν ὅς γε καὶ τῆς ποιήσεως ἑαυτοῦ κατήρξατο τὸν τρόπον τοῦτον ἑκάτῃ δαίμονα καὶ τύχην [l. τύχαν ex Philodem. d. piet. p. 85 32 G] πάντα τελεῖται, ἀδικηθεὶς δὲ ὑπὸ τινος ἐπισηκῆσαντος καὶ μηδὲν ἕνεκα τούτου παθόντος μεθρημόσατο εἰς τὸ λέγειν μὴ εἶναι θεόν. uter tam turpiter falsus sit Theophilusne an florilegium perinde est. sed uno certe loco florilegii culpa explorata est. cf. Mus. Rh. l. c. 178. quare intelleges cur ex tali potissimum florilegio Plutarchi excerpta petita credam. nam quod Plutarchus bis c. 6 7 et 7 2 Critiae versus Euripidi adscripsit qui in Sexto genuino lemmate praediti sunt, unde facilius quam ex eiusmodi florilegii errore explicari potest? gratum vero fecisse mihi videor cum aliis tum Wilamovitzio [Analect. Euripid. p. 166], cui ut Euripidis nomen eliminaret molestior erat pugna non solum cum Plutarcho sed etiam si dis placet cum Galeni H. ph. c. 35.

πρόνοιαν καὶ ἐπομένας ταύτῃ θείας ἐπὶ τῇ τοῦ παντὸς διοικήσει δυνάμεις, cui ecloga Epicurea inserenda erat, in codicibus intercidisse cognovimus.¹ ergo nihil obstat ne duplicis rationis auctorem, ut in prioribus, Aëtium perhibeamus. qui de deis ad daemones et heroes filum deducit haec praefatus I 81 παρακειμένως δὲ τῷ περὶ θεῶν λόγῳ τὸν περὶ δαιμόνων καὶ ἡρώων ἱστορητέον. materiam capituli ex vetusto Placitorum thesauro transtulit.

Atque hic quidem substitit compilatoris aliena excerpenti industria, sive quod materia praeter Placita nulla iam suppetebat sive quia volumina varia volvere pigebat. simplex igitur et una est hinc usque ad finem primi libri natura. nec tamen suum ingenium abscondidit. nam quam in prooemiis invenimus disserendi exilitatem, eadem iam in brevissimis et scholastico more conceptis definitionibus c. 9. 10. 11. 12. 14. 15 enitescit. consentit in universum Stobaeus nisi quod ultimum caput de natura in nostris saltem exemplis non iam legitur. idoneus erat locus in c. 41 [35] περὶ φύσεως καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς συμβαινόντων αἰτίων.

Simplex est alterius de meteoris libri condicio. nihil extrinsecus adscitum, nihil perverse collocatum, nihil a genuina ratione discrepans. Placitorum igitur verus color facile agnoscitur.

Verum tertio libro edocebitur, si quis vetustam Placitorum materiam ab Aëtio tanquam mangone alienis capitibus fucatam esse nondum sibi persuaserit. genuina sunt III 1—4 et 5 10—12. plane diversae farinae est eiusdem capituli initium. neque enim placitorum est enarratio, sed ipsius doctrinae, cui Platonis Homerique nomina dumtaxat decoris causa interponuntur. accedit alterum barbararum vestigium. agitur III 1 de circulo lacteo, 2 de cometis, 3 de tonitribus, 4 de nubibus. vides τὰ μετάρσια (quae *sublimia* vertit Seneca) explicari. sed quid de initio c. 5 dicendum: τῶν μεταρσίων παθῶν τὰ μὲν κατ' ὑπόστασιν γίνεται οἷον ἄμβρος χαλάζα, τὰ δὲ κατ' ἔμφασιν. . . . ἔστιν οὖν κατ' ἔμφασιν ἡ ἱρις. nonne prooemiantem deprehendis quasi sublimia nondum attigerit? quis autem scriptor tanta est pravitate ut illud caput quo introducimur quinto loco collocet? quis porro tam suae rationis oblitus, ut τὰ κατ' ὑπόστασιν et τὰ κατ' ἔμφασιν nullo ordinis discrimine collocet? quid multa? accersita est prior de iride disputatio et ex alieno conexu divulsa, limpidus autem Placitorum fons in extremis paragraphis agnoscitur. uter interpolaverit Plutarchus an Aëtius nulla est dubitatio, quia Stobaeus extremis omissis emblemata illud insitum conservavit. suspicor Aëtio hic praesto fuisse quoddam de meteoris enchiridion, quod in opinionibus minus quam in rebus ipsis explicandis versabatur. neque dubito quin eiusdem originis sit c. 6 περὶ ῥάβδων. nihil inest opinionum diversitatis, at commemorantur iterum notiones ὑποστάσεως καὶ ἐμφάσεως. indidem fluxit III 18 περὶ ἀλῶ quod importuno loco post terrestria collocatur, cum finis τῶν μεταρσίων ab ipso

¹ nam quod frustum superstes naufragii esse olim conieceram (2 40 p. 100 H. p. 26 22 M.), ne id quidem necessario illuc referendum.

scriptore antea c. 8 2 indicetur. quibus turbis num illud quoque factum sit, ut quarti principium (de Nili inundatione) e cognatorum tertii capitum vicinia transiceretur, hoc conicere magis quam probare possum. tantum hinc quoque elucet, quod supra ex quarti prooemio demonstravi, eundem prooemia praefixisse et diversissima genuinae Placitorum materiae admisuisse. quamobrem etsi Stobaei quae quidem nunc servantur exempla ignorant brevissima capita III 6 et 18 itemque IV 1, tamen Aëtiana sunt non Plutarchea.

Haud secus iudicabimus de quarti supplementis plerumque Stoicis. quorum doctrina de sensu IV 11 enucleate exponitur, de phantasia est Chrysippi doctrina c. 12. utrumque caput omisit Stobaeus. eo pluris faciendum Nemesii testimonium, quod supra commemoravi. neque enim illuc confugere quispiam possit, ut a Nemesio Aëtii Placita IV 2. 3. 8 excerpta, accersitum autem IV 12 e communi quodam fonte velut Chrysippo ipso opinetur. hoc enim fortunae nimium tribueret neque similitudinem excerptorum, quae est summa, satis explicaret. Stoicorum ille liber etiam in proximis [IV 20 2. 21] ab Aëtio adhibitus videtur. Stobaei testimonia mutilata illa libri parte conferri non possunt. sed extant tituli.

Eadem titulorum ope quintum Aëtii librum a Stobaeo excerptum constat. nam ex tanto volumine miseri panni naufragium superarunt. V 1. *περὶ μαντικῆς* probabiliter cum ecl. II 13 *περὶ μαντικῆς* comparabis. num eodem pertineat V 2 *πῶς ὄναιοι γίνονται* nec affirmare nec negare possum. incertum non minus, quid sit cur c. 3. 25. 29 ne tituli quidem cogniti sint; utique ex vetustis Placitis compilata sunt quotquot capita in Plutarchi quinto extant.

Omnino igitur, ut dicam quod consequitur, Plutarchi epitome veram Aëtii imaginem reddit sed in angustiore multo formam redactam. diffiteri tamen nolo breviuscula quaedam a breviatore interpolata esse. de I 3 18 *εἶναι δ' αὐτὰ — σχήματα λόγῳ θεωρητά* ambigo. nam et inest quaedam doctrina et ipse error de Democriti gravitate carentibus atomis repetitur I 12 6, ubi Aëtii auctoritas addubitari nequit. sed deest in Stobaeo et Theodoreto et aliquanto melior fieret, si eximerentur illa, oratio. ultima vero *ὥστε — ἡ μονάς* tam sunt otiosa et inepta ut haud cuncter Plutarchi aut librarii notam eam iudicare. eiusdem formae sunt addita haec I 3 11 I 11 3 II 1 7. *graviora sunt haec.*

I 3 1 Stobaeus simpliciter *Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀπεφύηκε* τὸ ὕδωρ, ἐξ ὕδατος γὰρ φησι πάντα εἶναι καὶ εἰς ὕδωρ πάντα ἀναλύσθαι. Plutarchus ut principio statim suam sapientiam ostentaret importune post ὕδωρ haec interpolavit: *δοκεῖ δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἄρξει τῆς φιλοσοφίας καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἡ Ἰωνικὴ αἵρεσις προσηγορεύθῃ. ἐγένοντο γὰρ πλεῖσται διαδοχαὶ φιλοσοφίας. φιλοσοφίας δ' ἐν Αἰγύπτῳ ἦλθεν εἰς Μίλητον πρεσβύτερος.* arguitur fraus maxime inde quod ἐξ ὕδατος γὰρ post tam longum embolium non habet quo referatur. quod callide dissimulaverunt posteriores. Eusebius inepte

δέ correxit, audacius Byzantini δς ἐξ ὕδατος. verum γάρ unus Iustinus servavit sententiarum conexu restituto qui post Μιλήσιος addit ὁ πρῶτος τῆς φυσικῆς φιλοσοφίας ἄρξας ἀρχὴν — τὸ ὕδωρ ἀπεφάνητο · ἐξ ὕδατος γάρ κτλ. de genuina lectione Aëtii conlatis I 3 3. 4. 11 dubitari nequit. ceterum confirmavit ipse Plutarchus fraudem § 7 circumcisa, ut quae antea praeceperat ne moleste repetere videretur. similiter Metrodori ex I 5 4 mentionem in II 1 3 repetiit, ubi Stobaeus ac Theodoretus veram Aëtii lectionem servarunt.

Plutarchi igitur emblemata pauca sunt, certe multo minora quam librariorum ante Eusebium et post eum licentissime grassatorum. quantum brevior omiserit non semper accurate potest dispici. neque idem in omnibus consilium. saepe dimidia pars omissa videtur, alias nihil, prorsus neglecta sunt pauca capita. sic a Stobaeo I 11 6—8 capiti περὶ αἰτίων adiunctum est περὶ τοῦ πρώτου αἰτίου omisum ab illo. post I 15 περὶ χρωμάτων in Stobaeo continuatur quaestio num φύσει sint colores ac quae his sunt confinia §§ 8—11. in Plutarcho ea interciderunt. haec capita in Stobaeo titulis carent sed codices omnino parcius ea lemmata tradiderunt. quare non constat num iustis titulis in Aëtio praedita fuerint an corollarii instar maioribus adnexa. at unum certe caput post II 4 14 neglexit epitomator, quod Stobaei codices inscriptum testantur ποῦ ἔχει τὸ ἡγεμονικὸν ὁ κόσμος. post III 9 περὶ γῆς nihil in Plutarcho sequitur quod respondeat Stobaei extremo titulo: περὶ γῆς εἰ μίᾳ καὶ πεπερασμένη καὶ ποίου μεγέθους. ergo de magnitudine caput, quod simile invenitur de sole et luna II 21 II 26, excerpentis socordia omisum est.

Cognatus est locus de capitum falso ordine. mitto eas turbas quas Aëtius ipse alienis admixtis in Placitorum conexu ediderit. at Plutarchus I 16 περὶ τομῆς σωμάτων absurde a c. 12 περὶ σωμάτων diremit. consentaneum ordinem servat Stobaeus. sed etiam intra capita similes turbas, quas saepe haereas utrum Aëtii an Plutarchi an librariorum errore attribuas.

III 11 4 Parmenidis de zonis opinio inepte additur extremo capiti περὶ θέσεως γῆς. releganda est ad c. 14 περὶ διαρέσεως γῆς. cum hoc caput in fine truncatum sit, veri simile est laciniam folii cuiusdam scissi casu illuc translatam esse.

II 23 4 Diogenis de solis exstinctu placitum inseritur capiti περὶ τροπῶν ἡλίου. ambiguum non est quin transferendum sit post c. 24 4. talia fuerint Plutarchi. est tamen ubi Aëtius quoque dormitaverit.

II 26 2 Παρμενίδης ἴσῃν τῷ ἡλίῳ [lunam] καὶ ἀπ' αὐτοῦ φωτίζεται. Stobaeus addit γάρ, idem fortasse habuit Eusebius [codd. D E F G], sed parum fidei Gaisfordianae editioni et caret particula Galenus cum vulgatis. de absurditate opinionis nihil dico.¹ nec sanior efficitur sensus

¹ omnino contraria concluderunt Stoici Laert. VII 144 μελζω δὲ τῆς γῆς [solem] τῷ πᾶσαν ὑπ' αὐτοῦ φωτίζεσθαι.

si Karstenio credis aequalem cursu'm lunae intelligenti. probabile est ex maioribus Placitorum vetustorum capitibus de quibus infra dicetur Aëtium placita in minutiores loculos distribuisse. illic coniuncta fuisse olim suspicor Παρμενίδης τὴν σελήνην ἔσθην τῷ ἡλίῳ καὶ ἀπ' αὐτοῦ φωτίζεσθαι, ¹ quae oblivione quadam collectoris una traderentur. melius autem ultima in c. 28 περὶ φωτισμῶν collocasset. hinc fortasse lux loco antiquitus turbato affulget.

II 31 ¹ Plutarchus: περὶ τῶν ἀποστημάτων τῆς σελήνης. Ἐμπεδοκλῆς διπλάσιον ἀπέχειν τὴν σελήνην ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἥπερ ἀπὸ τῆς γῆς. Stobaeus: περὶ τῶν ἀποστημάτων. Ἐμπεδοκλῆς διπλάσιον ἀπέχειν τῆς σελήνης ἀπὸ τῆς γῆς ἥπερ ἀπὸ τοῦ ἡλίου. utriusque lectio, etiamsi ut vulgo in Stobaeo refeceris τὴν σελήνην, graviore vulnere laborat. nam quod Karstenius Emped. p. 433 ¹³⁶ seite monuit intervalla solis et lunae a terra ut medio mundi computari solere, verissimum est. atque huc spectant §§ 2. 3. praeterea inepte a Plutarcho inscribitur τῆς σελήνης, nam solis quoque distantia affertur. error proclivis, quia lunae capita praecesserunt. atque cum Eusebius variet ἀποστημάτων αὐτῆς, ne certum quidem est, num Plutarchus peccaverit. sed lunae memoria etiam cetera utrobique turbasse videtur, quae feliciter Karstenius sic refinxit Ἐμπεδοκλῆς διπλάσιον ἀπέχειν τὸν ἥλιον ἀπὸ τῆς γῆς ἥπερ τὴν σελήνην. titubandi vero causa explicatur, si Aëtium festinantius ex longiore de Empedoclis sole disputatione talia excerptis conicias Ἐμπεδοκλῆς διπλάσιον ἀπέχειν ἀπὸ τῆς γῆς ἥπερ τὴν σελήνην. nam etiam contractius § 2 οἱ ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν ὀκτωκαίδεκαπλάσιον. audi ἀπέχειν τὸν ἥλιον ἀπὸ τῆς γῆς ἥπερ τὴν σελήνην. nam mathematicus intellegendus est Aristarchus Samius, qui de magnitud. et intervall. prop. 8 Wallis. opp. math. III p. 581 dicit: τὸ ἀπόστημα δ' ἀπέχει ὁ ἥλιος ἀπὸ τῆς γῆς τοῦ ἀποστήματος οὗ ἀπέχει ἡ σελήνη ἀπὸ τῆς γῆς μείζον μὲν ἐστὶν ἢ ὀκτωκαίδεκαπλάσιον, ἔλασσον δὲ ἢ εἰκοσαπλάσιον. cf. Plut. de fac. in orb. lun. 10 p. 925 c. ²

In excerptendi negotio Stobaeo neglegentior et liberior est Plutarchus. nolo verborum. mutationes vel leniores vel audaciores recensere quod et infiniti est laboris neque semper ad diiudicandum facile. lemmata autem vitiose contracta silentio praeterire non possum quippe quae parum caute observata esse videam. hoc modo Kirscheus [Forsch. p. 157] egregie erravit. qui cum apud Plutarchum I 7 16 legisset Δημόκριτος νοὺν τὸν θεὸν ἐν πυρὶ σφαιροειδεῖ τὴν τοῦ κόσμου ψυχὴν Stobaeo τὴν τοῦ κόσμου

¹ φωτίζεσθαι G (A) B, sed contra Eusebium et Stobaeum recipere non ausus sum.

² alii magnitudinem solis illo numero metiebantur ut Cicer. Lucull. 26 82, ubi pro duodeviginti temere duodetriginta Goerenzius et Roeperus coniecerunt. nam praeter alterum Ciceronis locum § 128 confer Posidonii, opinor, excerptum [schol. Arat. p. 99, 19B.] ὁ ἥλιος παρὰ τοῖς μαθηματικοῖς ἐπιστεῦσθαι τῆς γῆς ὀκτωκαίδεκαπλάσιον ὣν καὶ ἡ πᾶσα γῆ τοῦ μεγέθους αὐτοῦ ὀκτωκαίδεκατόν ἐστι καὶ ὅμως ἡ περιφέρεια αὐτοῦ οὐ πᾶν δοκεῖ μεγάλη εἶναι, ἐπεὶ δὴ σφῆδρα αὐτοῦ ἔσμεν κεχωρῆσμενοι. cf. Cram. An. Par. I 373 ὁ μὲν οὖν Σεραπίων [Antiochenus, Cic. ad Att. II 4 1, II 6 1. Plin. ind. II IV V] ὀκτωκαίδεκαπλάσιον εἶναι τῆς γῆς τὸν ἥλιον.

ψυχὴν tamquam negligenter omissa intulit pessimo scilicet eventu. neque enim vidit orationem minime concinnam evasuram, cum supra § 11 similia sic exprimerentur *Θαλῆς νοῦν τοῦ κόσμου τὸν θεόν, τὸ δὲ πᾶν ἔμψυχον.* certe exspectes καὶ τοῦ κόσμου ψυχὴν. terrere eum illud quoque debebat quod II 3 2 contraria docentur. sed rem apertissimam ille non vidit: τὴν τοῦ κόσμου ψυχὴν deum credidit non Democritus, sed qui secuntur philosophi. in Stobaeo quidem § 17 *Διογένης καὶ Κλεάνθης καὶ Οἰνοπίδης τὴν τοῦ κόσμου ψυχὴν.* plura exempla epitomatoris socordiam illustranto.

I 9 4 *Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων τὴν ὕλην σωματοειδῇ . . . δεξαμενὴν δὲ τῶν εἰδῶν οἷον τιθῆναι καὶ ἐκμαγεῖον καὶ μητέρα γενέσθαι.* ecce Aristoteles contentionis immemor [de gen. II 1 p. 329^a 13 sq.] Platonica amplexus. omisit Stobaeus *Ἀριστοτέλης καὶ.* sed Aëtiana servavit integra Theodoretus qui Platoni addit: *Ἀριστοτέλης δὲ αὐτὴν σωματικὴν κέκληκεν.* [cf. V. Rose Ar. pseud. p. 381].

I 11 3 absurdissime Aristotelis et Pythagorae opiniones uno lemmate copulantur. errorem patefacit Stobaeus § 4.

I 20 1 Stoici et Epicurei coaluerunt. sed enim sententiae quas integras habet Stobaeus §§ 1. 2 consimiles sunt.

II 4 1 comprehendit Pythagoram Platonem Stoicos, quibus singulas opiniones §§ 1. 2. 3 tribuit Stobaeus. quod p. 11 propter testimonia mirum quantum fluctuantia secundaria lemmata in margine adscripta esse dixi, idem adhiberi potest Platonis Stoicorumque lemmatis V 1 1.

II 20 6. 7. 8 Anaxagorae Democriti Metrodori decreta apud Stobaeum tria capitula implent, unum propter similitudinem apud Plutarchum.

III 3 14 Aristotelis una vulgo opinio exhibetur, quae dimidiata est Stratonis. sed cum summa sit capitulorum similitudo Plutarchusne an librarius aberrarit ambigitur.

IV 13 5 Empedoclis sententia in epitome extat, quae Stobaeo composito potius Hestiaeο Perinthio adscribenda est. Empedocle praecedente erroris causa patet. simili negligentia factum ut in Galeni excerptis Empedocles et Hipparchus [§ 9] in Plutarcho contigui coalescerent.

Satis exemplorum esto ad epitomatoris levitatem notandam, quem tandem aliquando dimittamus, si pauca quis fuerit quandoque vixerit addiderimus.

Plutarchum Chaeronensem neque eum fuisse qui grandioris Placitorum corporis colligendi consilium caperet neque hercle eum qui illa in breve compendium coartaret, hodie nemo dubitare potest. nam ille quem iam suo nomine Aëtium vocamus a Plutarchi dicendi elegantia, hiandi raritate, rerum ubertate, philosophiae et cognitione et studio quam maximo abhorret. epitomen vero si quis quocunque modo ad Plutarchum voluerit referre, summo iure delirus videbitur. neque hisce diutius immoror. quarendum potius unde nobilissimum illud nomen tam abiecto opusculo inhaeserit. Volkmannus quidem elegantissimus Plutarchi biographus I 169 explicare se illud posse negat. terret enim Eusebii auctoritas, qua quarto

saeculo superiorem esse fraudem demonstratur. atque primum ea via obstructa est, ut anonymum libellum propter generis similitudinem Plutarcheis additum, tum inde nomen traxisse dicamus, id quod de Vitis X oratorum aliquis coniciat. sed singularem librum ex antiquitate traditum acceperunt Byzantini, quod ex archetypi condicione supra evici. at homonymum fortasse Plutarchum afferent. sunt enim quibus haec explicandi ratio perplaceat, postquam Hercherus Arabibus sisus ab altero aequali Plutarcho libellum de fluviis conscriptum coniecit esse.¹ at quis tandem Πλουτάρχου φιλοσόφου titulum ad alium rettulerit quam Chaeronensem? nam Neoplatonicum ne Byzantini quidem confudissent. porro ut ignotum quendam Plutarchum illa aetate scripsisse largiar (neque enim rarum est nomen), quis tot ac tam variae doctrinae fetus ab uno tenebrione consutos esse sibi persuadeat? apage fraudis ista lenocinia ac velamenta! tenemus epitomatores summae levitatis convictum nec ab interpolatione alienum. quid tergiversamur ne titulum ab eo interpolatum credamus? scilicet ea demum fraus lucrum adlatura erat, quae pittacii splendore interiorum exilitatem celaret. neque profecto eum ratio fefellit.

Huic suspicioni mire favet aetas qua confectum esse illud compendium veri simile est. nam ne ultra annum 177 descendamus obstat Athenagoras. contra illo saeculo priorem originem vix quisquam suadebit, qui Plutarchi inepta additamenta velut I 3 11 3 18 11 4 13 1 II 1 8 III 17 6 18 1 et varias lectiones [velut I 13 1 πρὶν στοιχείων, Stob. πρὸ τῶν στοιχείων] consideraverit. neque vero tam impudentem facile credam furem ut vivo Plutarcho miserrimam epitomen sub illius nomine venditare ausus sit. immo post eius mortem cum laudes magis in dies celebrari coeptae sunt ac plurimi scriptores ut Favorinus Taurus Gellius Galenus Apuleius Aristides Polyaenus in laudando illo et excerptendo inter se certaverunt, tum fraudulentum quidam homines ut legendi et discendi ardori quo tum maxime omnes flagrabant consulerent, ex libris plerumque bonis compendia corradebant nulla alia novitatis gratia nisi fallacis tituli commendata. inter hos libros Plutarchi ferebantur Stromata, de musica, de vita Homeri, fortasse apophthegmatum collectiones, unde variae postea excerptae sunt [cf. Schneidewin. praef. ad Corp. Paroem. I xxxv], paulo impudentius conficta Parallela minora et de fluviis.² eadem fraude Apollodorum tum praefigebant mythologico compendio, quod C. Robertus nuper evicit [de

¹ quis fuerit Πλουτάρχος ὁ νεώτερος quem de sirenis affert Tzetz. Chiliad. I 343 [cf. Heraclit. incred. 14] ad Lycophr. 653 nescio. Hercheri rationibus adversatus est C. Muelternus G. G. M. II p. LII. nam qui συναγωγὴν ἱστοριῶν παραλλήλων ἑλληνικῶν παλαιωμάτων composuit, ne ille Plutarchi parallelorum scriptoris personam fraude manifestissima induit.

² neque enim quidquam impedit ne istum compilatorem, cuius aetas inter Iubam Libycorum scriptorem, Augusti aequalem et Clementem circumscripta est, Antoninorum potius quam Traiani vel Hadriani temporibus scripsisse arbitremur.

Apollod. biblioth. 1873. cf. Mus. Rhen. XXXI 8. H. de Rohden de mundi miraculis Bonn. 1875 p. 46]. huic impostorum sectae Placitorum quoque epitomator addendus est, quem calculis ad verisimilitatem subductis circa medium alterum saeculum compilavisse dicimus.

Stobaeus Aëtium ita divisit inter quattuor anthologii sui libros ut primo physico paene omnia, alteri ethico unum fortasse alterumve capitulum, tertio (florilegii priori parti) nihil, quarto (florilegii alteri parti) paucas eclogas tribueret. physicis Placitorum librum pro fundamento subiecit servatis etiam capitum plerumque titulis, sed ordine, ut anthologii ratio ferebat, saepe mutato. quod ut accuratius perspicias, conferas velim indices, quos Aëtii libro praefiximus. inde apparet ordinem saepe mutatum esse, ubi causam frustra quaesiveris. nam Plutarchi ordo licet subinde turbatus sit, in universum tamen pro Aëtiano recte adhiberi poterit. vix vituperabis capita περί θεού et similia praecipuo loco posita esse. nam et ipse antiquae fidei studiose addictus erat Stobaeus et filium Septimium, cui anthologiam destinaverat, praeceptis et doctrina ad similem pietatem ducere cupiebat. nec latet causa cur quartum Aëtii librum quinto postposuerit, quippe unde ad ethicas suas eclogas facilius fieret transitus.

In ipsis capitibus concinnandis maiore licentia grassatus est. quod in florilegio Bernhardtii [Quaest. Stob. p. 24—31, Mus. Rhen. XVII 465] et Hensei [Ritschelii Act. Ph. L. II 1 sqq.] opera luculenter patefactum est Stobaeum poetarum flores omittendo traiciendo interpolando ad titulorum similitudinem totumque libri institutum transformasse¹, idem in physicis multo audacius et constantius persecutus est. primum cum ad hanc normam excerpta ordinaret ut primo poeticas, tum pedestres eclogas exciperet, non semel factum est, ut versus ab Aëtio citatos ex pristina sede evulsos poeticis insereret. ita ex Aëtii I 3 2 Homeri versum et ex § 11 Heracliti opinionem quasi versum alieno loco proposuit. accidit tamen interdum ut ab instituto suo recederet. tum vero maximam difficultatem nobis peperit, quod singula philosophorum placita non genuino ordine sed caeco quodam casu ductus collocabat. quid enim retulit, cur IV 2 ut hoc utar opiniones sic perverteret 1. 3. 4. 2. 7. 8. 6? an qui illa primus composuit eum temere atque incomposite tanquam talos opiniones proiecisit arbitratus est? fateor me aliquamdiu in eodem errato fuisse. mox accuratius intuenti consilium patuit. de prioribus capitibus velut I 3 infra accuratius videro. sed Aëtius dum procedit ac magis magisque purum Placitorum fontem sequitur, paulatim certa quaedam ratio constitit. rectissime enim non ex philosophorum nominibus, sed ex opinionum cognatione continuationem quandam instituit. proponam e. g. II 13 περί οὐσίας ἀστρων.

1 Θαλῆς γεώδη . . . ἔμπυρα

¹ nonnulla etiam olim interpolata invenit cf. Mus. Rhen. XXX 180².

- 2 Ἐμπεδοκλῆς πύρινα . . .
 3 Ἀναξαγόρας αἰθέρα πύρινον . . . πέτρους καταφλέξαντα ἡσπερωκέναι.
 4 Δημόκριτος πέτρους
 5 Διογένης κισσηροειδῆ . . . διάπυρα
 6 Ἀρχέλαος μύδρους . . . διαπύρους
 7 Ἀναξίμανδρος πιλήματα . . .
 8 Παρμενίδης καὶ Ἡράκλειτος πιλήματα . . .
 9 Διογένης συμπεριφέρεσθαι . . . ἀφανεῖς λίθους . . .
 10 Ἀναξίμενης . . . γεώδη σώματα συμπεριφερόμενα . . . ἄόρατα
 11 Ἐμπεδοκλῆς . . . ἀπλανεῖς . . . συνδεδέσθαι . . ., πλανήτας ἀνεῖσθαι.

Totum caput vides in tres partes divisum. una astrorum naturam tractat, altera stellas invisibiles, tertia fixas errantesque. tum vero intra hanc partitionem ex opinionum externa similitudine singulae singulis aptantur, ut paene artificii eius commune fias, quo Theognidis elegiae pleraeque a collectore conexae sunt. neque enim aequum est, interiorem quandam philosophiae cognitionem ab eo postulare, cuius una laus in excerpando partiendo ordinando posita est. Theophrastus quidem similiter opiniones enumeravit et composuit, sed generatim capita comprehendit et ex intima magis quaestionum subtilitate partitiones repetivit. Aëtium contra iuvat opinionum diversitatem ad minutissima quaeque capitula persequi. quid mirum est Stobaeum putidiorem istam diligentiam fastidisse et *dissociata locis concordī pace ligasse*? nempe cum anthologii ratione capitum numerus circumscriptus esset [cf. p. 44¹], abundantem Aëtii copiam in sui libri exiguitatem artare debebat. quod audaciore conatu ita aggressus est ut philosophorum opiniones primo quoque loco notatas ex cognatis Aëtii capitibus augeret conflaretque. ita Placitorum capita II 20 περὶ οὐσίας ἡλίου 21 περὶ μεγέθους ἡλίου 22 περὶ σχήματος ἡλίου 23 περὶ τροπῶν ἡλίου 24 περὶ ἐκλείψεως ἡλίου uno eclogarum capite comprehenduntur, cuius titulus omnia indicat περὶ οὐσίας ἡλίου καὶ μεγέθους σχήματός τε καὶ τροπῶν καὶ ἐκλείψεως (καὶ σημείων καὶ κινήσεως). quo melius rem intellegas ad Aëtium restituendum gravissimam, Stobaei caput aliquod isto modo ferruminatum cum Plutareheis componam.

Stob. I 25 p. 526H.

Ἡράκλειτος καὶ Ἑκαταῖος ἀναμμὰ νοερὸν τὸ ἐκ θαλάττης εἶναι τὸν ἥλιον, σκαφοειδῆ δ' εἶναι ὑπόκυρτον. γίνεσθαι δὲ τὴν ἐκλείψιν κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς στροφὴν ὥστε τὸ μὲν κοῖλον ἄνω γίνεσθαι, τὸ δὲ κυρτὸν κάτω πρὸς τὴν ἡμετέραν ὄψιν.

τὸ δὲ μέγεθος ἔχειν εὖρος ποδὸς ἀνθρώπου

Plutarchus

II 20 16 omissum

II 22 2 Ἡράκλειτος σκαφοειδῆ ὑπόκυρτον

II 24 3 Ἡράκλειτος κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς στροφὴν, ὥστε τὸ μὲν κοῖλον ἄνω γίνεσθαι, τὸ δὲ κυρτὸν κάτω πρὸς τὴν ἡμετέραν ὄψιν

II 21 4 Ἡράκλειτος εὖρος ποδὸς ἀνθρώπου.

Quantum laboris frustra consumpti! nam non solum exsecanda crant

minuta illa capitula ac frustillatim suo quaeque philosopho adiungenda, sed dissimulandae etiam explendo commissurae. velut supra a Stobaeo addenda erant haec γίνεσθαι δὲ τὴν ἐκλείψιν et τὸ δὲ μέγεθος ἔχειν, quae quidem in Aëtio ex capitum titulo suapte sponte intellegebantur.¹ hinc semel gravior ortus est error.

II 20 1 Ἀναξίμανδρος κύκλον εἶναι ὀκτωκαιικοσαπλασίονα τῆς γῆς. haec recte² Plutarchus et Stobaeus. iam ille novo capite 21 1 Ἀναξίμανδρος . . . τὸν κύκλον . . . ἐπτακαιικοσαπλασίω τῆς γῆς. at Stobaeus prioribus continuatis numerorum similitudine falsus neglegenter scripsit τὸν δὲ κύκλον . . . εἶναι τοῦ προειρημένου μεγέθους. atque erroris socios habuit cum recentiores viros doctos quos fugit Roeperi ingeniosa explicatio [Zeitschr. f. Alterth. 1852 p. 442, qui tamen non omnia recte expedivit], tum Eusebii codices deteriores BE.

Has igitur interpolationes aperiunt Plutarchus et Theodoretus. sed ipsius quoque Stobaei inconstantia factum est, ut pristina forma pelluceat. nam Placitorum II 25 περὶ οὐσίας σελήνης 26 περὶ μεγέθους 27 περὶ σχήματος eodem modo quo capita de sole comprehendit. at tandem infiniti laboris pertaesus integra capita Aëtiana 28 περὶ φωτισμῶν σελήνης 29 περὶ ἐκλείψεως 30 περὶ ἐμφάσεως αὐτῆς 31 περὶ τῶν ἀπροσχημάτων proposuit. idem tamen mirabili artificio continuationi consuluit. unicuique enim titulo δὲ illud suppletorium addidit, quo singula quoque membra placitorum copulare solet.

Interdum contrarium accidit ut continentia discerneret. sic Plac. II 4 sqq. partim ecl. I 20 partim 21 inveniuntur. quo in genere etiam gravio-rem interpolationem non reformidavit.

II 5 3 legerat in Aëtio Φιλόλαος διττὴν εἶναι τὴν φθοράν, τὸ μὲν ἐξ οὐρανοῦ πυρὸς ῥυέντος, τὸ δ' ἐξ ὕδατος σεληνιακοῦ περιστροφῇ τοῦ ἀέρος ἀποχυθέντος. καὶ τούτων εἶναι τὰς ἀναθυμιάσεις τροφὰς τοῦ κόσμου. iam cum et φθοράν et τροφὰς commemorata videret, in c. 20 περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς priora usque ad ἀποχυθέντος descripsit, quae supererant ficto principio c. 21 sic exhibuit Φιλόλαος ἔφησε τὸ μὲν ἐξ οὐρανοῦ πυρὸς ῥυέντος τὸ δὲ ἐξ ὕδατος σεληνιακοῦ περιστροφῇ τοῦ ἀέρος ἀποχυθέντος εἶναι τὰς ἀναθυμιάσεις τροφὰς τοῦ κόσμου. perspexit anthologi ineptias Boeckhii Philolai fr. p. 111.

Nobis Aëtium restitutoris fraude aperta sic agere placuit ut luxata

¹ quod hic factum est ut gemino lemmati Ἡράκλειτος καὶ Ἐκταῖος Heracliti solius alia capitula adnecterentur, id saepe viros doctos fefellit. sic Stobaei culpa est quod II 26 1 sub lemmate Ποσειδώνιος καὶ οἱ πλείστοι τῶν Στωικῶν opinio minime Posidoniana [cf. Hirzel untersuch. z. Cic. I 193²] apparet.

² nam Teichmuelleri et Zelleri dubitationem non intellego. qui dum Hippolyti lectionem I 6 5 τὸν κύκλον τοῦ ἡλίου ἐπτακαιικοσαπλασίονα τῆς σελήνης tuetur I⁴ 207 dicit: *dass die letztere [Sonnenbahn] bloss 28 mal so gross sein sollte als die Sonnenscheibe, widerstreitet dem Augenschein zu auffallend, als dass wir Anaximander diese Vorstellung zutrauen koennen*. at solis orbis non quantus appareat sed quantus re vera sit (nimirum terrae ambitum aequat) intellegendus. ergo si offensisset illud philosophum, — quod non erat cur faceret — tamen eadem offensio in lunae orbita Zelleri agnoscenda erat. quae undevicies tantum solis orbem (nam terra solem aequat) superat.

ac male conglutinata membra colligeremus et in rectum ordinem reduceremus, Stobaei supplementa et figmenta geminatis uncinis ([ ]) noteremus, lemmata omissa utcumque reficeremus. atque hoc quidem remedio illius est audacia sine noxa. restabat aliud munus ut gravius multo ita periculosius. secernenda erant Aëtiana ex electorum aliorum simili turba. nam etsi singularum eclogarum lemmata (nisi quae librariorum pigritia omissa sunt) sedulo marginibus aut continuae scripturae adpicta sunt, de ipsis fontibus unde tam larga flumina fluxerunt, altum silentium. immo ipse scriptor contaminando et mutando vestigia consulto delevit. similiter Florilegium quod vocatur composuit, quo quae collectiones confluerint, tu ex uno Stobaeo numquam enodabis. nimirum compilatorum eadem sunt ubique fraudes ac strophae. confidamus igitur oportet nostro iudicio, quo nisi inter anonyma physicorum placita, quae adhuc indiscreta uni scriptori adscribebantur, tres scriptores dignovimus. unus et copiosissime excerptus est Aëtius, alter Arius Didymus, tertius Plutarchus de vita Homeri personatus.

V DE ARII DIDYMI EPITOME

Singulare ac splendidum est Meinekei meritum quod coniecturam de Didymi Arii libro ab Heerenio [Stob. ecl. II 2 p. 189—192] et Caro [Nachgel. Werke IV p. 34 cf. Brandis Mus. Rh. III 1829 p. 111] affectam et incohatam gravissimis argumentis ita muniit et amplificavit [Muetzell zeitschr. XIII 563 adnot. ad Stob. ecl. p. CLV], ut nemo iam dubitare possit quaecunque de Peripateticorum ac Stoicorum morali philosophia alteri Stobaei libro sine scriptoris nomine inserta sunt ex una Didymi Epitome excerpta esse. summa ratiocinationis in eo versatur quod inter complura capita ex eclogis ethicis in florilegio repetita [t. 46 50 44 12 ex ecl. II p. 190 192 H.] unum ἐκ τίνων ἢ εὐδαιμονία II p. 276 iteratur flor. t. 103 28 addito lemmate ἐκ τῆς Διδύμου Ἐπιτομῆς. de eclogis igitur ethicis verissime ille. sed etiam in physicis Didymea repperit. nam Platonis de ideis opinio I 12 p. 330 H. eisdem verbis eisdemque nonnullis mendis descripta est ab Eusebio P. E. XI 23 ἐκ τῶν Διδύμου περὶ τῶν ἀρεσκόντων Πλάτωνι συντεταγμένων. ex Arii autem Didymi Epitomis etiam XV 15 18—20 de Stoicorum physicis amplae et probae eclogae servantur, indidem laciniam sane minutam etiam Stobaeus tacito auctore in physicis I 19 p. 414 arripuit. id quod nullo modo fugere debebat vel Meinekeum vel qui postea illius sententiam amplexi sunt. ergo illud quoque dubium non est quin Arii Didymi opus Stoicorum Platonis Aristotelicorum non tantum ethica sed etiam physica explanaverit. sed Meinekeus inventi gaudio elatus quaecunque nos iam Aëtio adsignavimus ea pleraque Ario quasi vacuum possessionem adscripsit. erravit vir doctissimus ac sua auctoritate non-

nullos in eiusdem erroris communionem traxit. quare rem denuo diligenter perpendamus.

Priusquam autem ad incerta progrediamur, in certis aliquantisper subsistamus, quo melius scriptoris consilium et ratio cognoscatur. certa ego fragmenta usurpo eclogas ethicas c. 7 [vulgo 6] insertas, tum Eusebiana fragmenta. e' Stobaeo apparet Prolegomena eum praemisisse ethicae libri parti, quae ex omnium philosophorum ac sectarum opinionibus miscuit. primo p. 33—38 H. ponuntur variae definitiones moralium principiorum. initio anonymae, tum Platoniorum Stoicorum Aristotelis Zenonis, omnia leviter impressa nec certa ratione composita. sequitur p. 38—46 διαίρεσις ἠθικοῦ τύπου, quam uni debet Philoni Larisaeo Academicō. is philosophiae sex partes divisit

- 1 ὁ προτρεπτικός λόγος
- 2 ὁ θεραπευτικός
- 3 ὁ περὶ τελῶν
- 4 ὁ περὶ βίων
- 5 ὁ πολιτικός
- 6 ὁ ὑποθετικός.

haec partitione proposita Arius pergit p. 46 H. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἀργότερως διεκείμην, ἀρκεσθεὶς ἂν αὐτῇ συνεῖρον ἤδη τὰ περὶ τῶν ἀρεσκόντων, τῇ τῆς ἑξαμερείας ἐπικουφίζόμενος περιγραφῇ· ἡγούμενος δ' ἑμαυτῷ πρέπειν πρὸ παντὸς τὴν οὐσίαν δεῖν ἐπισκοπεῖν οὐ τις πραγματεύεται, ἀλλ' αἵματα ποιότητα τὴν περὶ αὐτὴν καὶ ποσότητα, καὶ τούτοις ἐφεξῆς τὸ πρὸς τί, νομίζω προσεπιποιητέον [τε] εἶναι καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἐπισκοπεῖν, καθάπερ οὐ πάντων, οὕτως τῶν περὶ ταῦτα διενεγκάντων. excerptitur igitur Εὐδῶρου τοῦ Ἀλεξανδρέως Ἀκαδημικοῦ φιλοσόφου διαίρεσις τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν λόγου, βιβλίον ἀξιόκνητον, ἐν ᾧ πᾶσαν ἐπεξελήλυθε προβληματικῶς τὴν ἐπιστήμην, ἧς ἐγὼ διαιρέσεως ἐκθήσομαι τὸ τῆς ἠθικῆς οἰκεῖον. tripartitae philosophiae moralis pars dividitur in θεωρητικὸν ὁρητικὸν πρακτικόν.¹ haec partes deinceps singillatim disponuntur plane Stoicorum more et ratione. sed Arius neutrius partitione contentus ipse problematum tabulam proponit. c. περὶ τέλους p. 54—78 vis vocis τέλος philologorum magis more explicatur Homero Euripide Cratino citatis, tum Epicuri Platonis Socratis Platonis Pythagorae Eudoxi ex Aristot. Nicomach. X [2 p. 1172^b 9] Democriti opiniones sermone solito elegantiore disceptantur, ut ea quoque ab Ario non conscripta sed descripta videantur. porro c. περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν p. 80—88 varias definitiones continet, nominatim Stratonis Platonis Aristotelis. extremum est c. εἰ πᾶν τὸ καλὸν δι' αὐτὸ αἰρετόν cum Platonis et Aristotelis sententiis. tantum ex ethiceis prolegomenis Stobaeus, num plura illa comprehenderint nescimus.

Sequitur altera ecloga ex Arii epitome. inscribitur p. 88 Ζήνωνος καὶ τῶν λοιπῶν Στωικῶν δόγματα περὶ τοῦ ἠθικοῦ μέρους τῆς φιλοσοφίας. Περὶ δὲ τῶν ἠθικῶν ἐξῆς ποιήσομαι τὸν ὑπομνηματισμόν, τὰ κεφάλαια

¹ hanc rationem sequitur etiam Seneca epist. 89 14,

τῶν ἀναγκαίων δογμάτων ἀναλαβών. Stoicorum de moribus notiones hae explicantur: bona et mala p. 90, boni definitiones et divisiones p. 96, virtutes p. 102, earum finis p. 108, virtutum communitas p. 112, sapientis persona p. 120, expetenda ac fugienda p. 124, aliae bonorum divisiones p. 126, iterum finis p. 132, ἀδιάφορα p. 142, προηγμένα p. 146, officium p. 158, appetitio p. 160, perturbatio p. 166, amicitia p. 186, sapientis persona et varia praecepta p. 188, definitio κατορθώματος et ἀμαρτήματος p. 192, peccata aequalia p. 218. quam non legitimo ac simplici ordine haec capita procedant sed delectu quodam fortuito arrepta sint, nec latere potest quemquam et recte vituperatum est a Madvigo [Cic. de fin. ² 827]. molestius est ad nostram cognitionem, quod Zenonis ac Zenoneorum placita nullo discrimine mixta sunt. crebro continuam expositionem singularibus discipulorum opinionibus interpellat velut Panaetii p. 112, Diogenis p. 114, Cleanthis p. 116. uberior est tabula Stoicorum p. 134, ubi Zeno Cleanthes Chrysippus Diogenes Archedemus Antipater deinceps excitantur atque sic saepius. quin etiam poetarum flosculi e Chrysippi opinor libris p. 220 et 242 translati sunt. finem imponit Stoicorum ethicis. p. 242: ἐγὼ δ' ὅποσα προϋθέμην ἐπελθεῖν ἐν κεφαλαίοις [sic F, vulgo κεφαλαίω] τῶν ἡθικῶν δογμάτων (τῶν?) κατὰ τὴν τῶν Στωικῶν φιλοσόφων αἵρεσιν διεληλυθὼς ἱκανῶς, ἤδη τοῦτον τὸν ὑπομνηματισμὸν [de Stoicis cf. p. 90 H.] αὐτόθι καταπαύσω.

Tertiam eclogam excerpit Ioannes p. 242—334. superscripsit Ἀριστοτέλους καὶ τῶν λοιπῶν Περιπατητικῶν περὶ τῶν ἡθικῶν. non solum inscriptionis forma, sed etiam disputationis tenor et excerpendi ratio eundem compilatorem prodit Arium Didymum. nam ut in Stoicis similiter, ita non Aristotelis doctrina sed Aristoteleorum explicatur. commenticiam enim esse quod Heerenius narrat: haec praecipue ex ipsis Aristotelis scriptis quae nobis adhuc supersint hausta esse, docuerant Madvigus et Trendelenburgius atque nunc omnes, praeterquam quod extremam de politicis partem p. 322—334 ab Aristotele proximam esse concedunt ¹, cetera noviciae originis esse consentiunt et ultimum depravationis per Eudemea ac Magna moralia quasi per gradus gliscentis testimonium. sed ne haec quidem unius sunt aetatis. antiquior et Theophrasto vindicanda videtur ecloga p. 292—306 περὶ τῆς ἡθικῆς ἀρετῆς ὅτι μεσότητες, quia et nomen illius bis citatur et doctrina apprimè Theophrasteo mori convenit. reliqua ad ultimam scholae aetatem referenda sunt, quia Stoicae disciplinae non guttae sed flumina immissa sunt, vix ut Aristotelea subinde adgnoscantur. itaque veri quodam sensu ductus Madvigus olim [de fin. ² III 1 p. 547 ¹] ex Antiocho confusionis acerrimo propugnatore Stobaeana excerpta esse asseveravit Ciceronisque inde in quinto de finibus similitudines ad c. 12 34, 13 36. 37. 38 sagaciter explicavit.

¹ Spengel über die Polit. d. Aristot. p. 45. Zeller III 1 547 ¹, Henkel stud. z. gesch. der griech. lehre vom staat p. 101 ⁵, id. zur Polit. d. Aristot. Stendal 1875 p. 10.

at est ubi cum Antiocho pugnent, quod non fugit Zellerum Madvigianae opinionis alioqui patronum. quare vereor ne nimium sibi sumpserint illi, ex Antiocho illud Arii compendium ductum qui putent. nec magis Trendelenburgio album calculum adiciam, qui post Arcesilaum fontem quaerendum esse conlatis p. 266 H. cum p. 56 negavit [monatsber. d. Berl. Akad. 1858, 155]. maxime arridet Meureri sententia, qui medium quodammodo feriens priora Antiocho adscripsit cetera ex variis variae aetatis scriptoribus consuta esse existimavit [Peripatetic. philos. mor. sec. Stob. Weimar 1859 p. 10]. citra Antiochum vix quoquam usus est. nam *esotericorum* scriptorum ab Andronico vulgatorum quae in physicis ad verbum saepe expilat, in ethicis nullus fere est usus.

Constat ex Eusebii fragmentis etiam physica Arium attigisse. Stoicorum certe ac Platonis opiniones eodem filo quo ethica tractantur, ut eiusdem libri varias partes agnoscere summopere necesse sit. iam vero bipartitum compendium nacti sumus, physicam priorem partem, moralem alteram. nam hic est vulgaris ordo. de tertia dialéctica parte nihil traditur. sed quis sibi persuaserit, aequabilitati usu receptae tam non consuluisse compilatorem, ut illa omitteret, unde maxime Andronicus philosophiae Aristoteliae initium capiendum esse censuerat? quare non quaeritur num dialectica tetigerit, sed quo loco. de qua re videro. sectarum successio vix alia fuit quam vulgaris Platoniorum, Aristoteliorum, Stoicorum. de Epicureis nihil constat. sed illud ambiguum utrum sectarum logica physica ethica deinceps singularum persecutus sit an tres partes. aliam post aliam sectarum diversitate illustraverit. illud suadet Stobaei locus quem apposui p. 70 περί δὲ τῶν ἠθικῶν ἐξῆς ποιήσονται τὸν ὑπομνηματισμόν. quis enim ethicis ceterarum sectarum absolutis, isto modo ad Stoicos transiisset? nonne pergere debebat περί δὲ τῶν Στωικῶν κτλ. ? huic opinioni favet Eusebii lemma περί τῶν ἀρεσκόντων Πλάτωνι quod quamvis non sit accuratum tamen Platoniam partem seorsum eximit. atque peculiare eiusmodi libellos Arianæ Epitomes alias citatos et excerptos videbimus. universo volumini Prolegomena praefixa erant item tripartita, unde exstat ethicae philosophiae pars. nam si ut Stobaeus facit prolegomenis continuasset ethicas Stoicorum ceterorumque eclogas, eadem statim repetendo lectores credo enecuisset. hanc igitur habere Epitomes dispositionem:

προσίμιον περί φιλοσοφίας

1 λογικὸν μέρος

2 φυσικὸν μέρος

3 ἠθικὸν μέρος

I Πλάτωνος καὶ τῶν λοιπῶν Ἀκαδημαϊκῶν δογμάτων ἐπιτομή

1 λογικόν

2 φυσικόν

3 ἠθικόν

II Ἀριστοτέλους καὶ τῶν λοιπῶν Περιπατητικῶν δογμάτων ἐπιτομή

1 λογικόν

2 φυσικόν

3 ἠθικόν

III Ζήνωνος καὶ τῶν λοιπῶν Στωικῶν δογμάτων ἐπιτομή

1 λογικόν

2 φυσικόν

3 ἠθικόν

IV Epicureorum?

Praemisi hanc tabulam, cuius ratio reliqua disputatione planius comprobabitur cuiusque titulus exempli gratia explevi, ut uno obtutu quid intersit inter Arium et Aëtium patescat. hic physicorum opiniones minutissimorum capitum carceribus inclussit neglectis scholarum terminis, Arius non singulorum philosophorum, sed principalium sectarum generalem doctrinam liberiore partitione et uno potissimum tenore percurrit. hic antiquos praecipuo amore amplexus est, ille nisi in prolegomenis nullos nisi illarum familiarum particeps. hinc orationis cognatae quaedam discordia. Arius remissior verbosior planior, maiores periodos complexus, alter contractior, in breviando saepe nimius, commata minutim conserens.

Sed illud quod coepimus videamus. quicumque Placitorum formam bene informatam habet, Meinekei temeritatem ne punctum quidem temporis defendet. quare candido iudicio R. Volkmannus, qui antea eum calidius secutus erat, causa recognita patrociniū susceptum deseruit [Fleckeisen jahrb. 1871 p. 683 sq.]. sed tamen sic erravit Meinekeus ut viri subacti ingenii errare solent, non sine magno ad veri cognitionem emolumento. nam verissime vidit etiam in physicis Stobaei eclogis Arianae originis aliquantum insertum esse. quantum lateret quibusque indiciis ea ab Aëtii Placitis discernenda essent, non pervidit. nam etsi qui in Ioannis musivo opere varios variorum scriptorum lapillos sensu ac divinatione quadam dignoscere didicerit, non nulla recte haud dubie expiscabitur (velut Meinekeus in florilegii t. 28 14. 15 Ariana verissime cognovit), tamen sensui soli fidere periculosum. quare qui aliis persuadere voluerit sibi quae cavere a Stobaei artificiis, ei certa sunt circumspectiunda indicia, qualia huc quam brevissime congessi. numeri sunt nostrae physicorum fragmentorum sylloges.

I Arii est maior fere capitum ambitus, vid. fr. 3. 10. 11. 12. 13. 14. 21. 26. 27. 28. 29. 31. 37. 38

II eclogae ut ex Arii ampliore conexu divulsae incipiunt a δέ particula, ut fr. 1 περὶ δὲ τῶν ἰδεῶν . . ., 2 ἐπειδὴ δ' ἡ μὲν φύσις, 3 ταύτας δὲ τὰς ἀρχάς et sic fr. 5. 6. 8. 9. 11. 12. 14. 15. 16. 17. 18. 20. 21. 22. 23. 25. 27. 28. 29. 31. 32. 35. 38

III conclusiones apparent ampliorum capitum fr. 12 περὶ μὲν οὖν τούτων διετάττετο οὕτως. fr. 13 καὶ περὶ μὲν τῶν σεισμῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὴν γῆν παθημάτων ἐπὶ τοσοῦτον. cf. fr. 11

IV nomina philosophorum si non omittuntur, saepe secundarium locum obtinent ut fr. 3 ταύτας δὲ τὰς ἀρχὰς ποτὲ μὲν εἶναι φησιν Ἀριστοτέλης. sic fr. 18. 20. 22. 25. 29. 31. 32. 35. cf. 39

V lemmata anepigraphis capitibus suo more margini adscripsit genetivo usus Stobaeus fr. 2 Ἀριστοτέλους fr. 4 Ἀριστοτέλους καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ [ecce titulus Arii!]. item fr. 6. 14. 15. 20. 21. 22. 23. 30. 40 ¹

VI Arii excerpta fere post Placita extrema collocavit

fr. 3. 1. 40	post I 10 2
2. 20	post I 9 4 [interpositis §§ 6. 7.]
4. 38. 28. 27	post I 17 4.
6. 7. 26.	post I 22 6 [inserto Hermae loco]
10. 33	post II 24 9
11. 35	post III 4 5
12	post III 3 12
15	post IV 10 2
17	post IV 13 12
18	post I 11 4 [sequitur peculiare capitulum]
19	post I 13 4
21	post I 2 2
22. 23. 24	post I 23 2 [Platonis excerptis mixtis]
25	post I 19 1 II 9 4 [cum Platonis loco]
32	post II 19 3
36	post I 24 3

VII pugnant cum Aëtii vel sententiis vel ordine. conferas

fr. 2 cum Plac.	I 9 5
3	I 3 22
5	I 12 3
8	II 16 4. 7 5
9	II 7 5
10	II 20 11
13	III 15 5
15	IV 8 6. 10 2
18	I 11 5
19	I 12 1
20	I 9 7
25	I 18 5 20 1
26	I 22 7
33 {	II 20 4 II 25 5
34 }	

λ

¹ augebitur genetivi numerus si ἀριστοτέ in libris scriptum finxeris [cf. fr. 15] in quo explicando fluitant librarii. semel quod sciamus Stobaeus in unum contraxit lemma, quod fusius erat in illo fr. 36.

VIII Stoicorum formulae immixtae sunt Aristoteleis velut

fr. 4 τοὺς δ' ἀσωμάτους λόγους εἴ τινές εἰσι λόγοι cf. ecl. ethic. p. 60H. 19, 31 Mein., fr. 5 τὰς τῶν ὁραστικῶν καὶ τὰς τῶν παθητικῶν φύσεις, fr. 9 θεὸν . . . συνεκτικὸν καὶ προνοητικὸν τῶν οὐρανίων cf. [Arist.] de mund. p. 397^b 9

IX in meteorologicis fr. 11. 12. 13. 14 Aristotelis libros ad verbum plerumque compilavit

X in Stoicis loquax est cum illis, molestissimus fr. 21 ¹.

Hac indiciorum decade (quorum rationem ex Ariani libri instituto Stobaeique compilandi more explicare supersedeo lectoris iudicio confisus) non difficile est velut hamo Epitomes fragmenta expiscari. neque tantum vereor ne quid falso in syllogen receperim quantum ne omnia. curavi tamen in notis ad Aëtium ut legentes saltem monerentur. ²

Fragmentis perlustratis mirum alicui videatur quod Stobaeus non plus semel Platonem citavit ex Ario. atqui constat ut qui maxime eum esse φιλοπλάτωνα [cf. supra p. 58]. sed inde fortasse rem explicaveris. primum Aëtii Platonica excerpserit, tum ipse Platonem studiosissime legit et αὐτολεξεῖ compilavit, cui bono igitur easdem res ex Epitome petiturus erat? quanto autem studio Platonis monumenta voverit, non solum ex excerptorum multitudine elucet vel inde quod eius testimonium aliis eclogis ipse adiunxit p. 318H. ³, sed etiam quod ex illis locis opinionem excerptam quasi titulum praemittit. velut p. 438 ὅτι δὲ τὸ πᾶν αἰδίων δηλοῖ σαφῶς. λέγει γοῦν ἐν τῷ Τιμαίῳ οὕτως. cf. 498. 812 et plenius p. 438 Πλάτων τὸν κόσμον ἔφησε ζῶν ἑμψυχον ἔνουν τε ὅτι τε ἀφ' ἑαυτοῦ τρέφεται, τὸ δὲ ἡγεμονικὸν τοῦ κόσμου ἐν οὐρανῷ τίθεται. parili ardore Pythagoreis, quos ille credebatur, libris studebat. unde eadem formulae apparent p. 418 Φιλόλαου Πυθαγορείου ἐκ τοῦ περὶ ψυχῆς. Φιλόλαος ἀφθαρτον τὸν κόσμον εἶναι. λέγει γοῦν οὕτως ἐν τῷ περὶ ψυχῆς vel p. 428 Ἀρισταίων ἔφησεν ἀφθαρτον εἶναι τὸν κόσμον. λέγει γοῦν ἐν τῷ περὶ ἁρμονίας οὕτως vel p. 422 Ὅκελλος αἰδίων τὸν κόσμον· ὥδ' γὰρ ἐν τοῖς περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως λέγει. cumulaui exempla non invitatus, quippe unde falsissimam opinionem explosum iri spero, quam vulgo de Stobaei labore finxerunt. quorum iudicio a scriba ille nihil distat. neque Meinekeo ⁴ cito credemus talia prooemia Ario tribuenti. immo constat certo consilio Platonium illius librum sprevisse.

¹ Chrysippi videlicet garrulitate perfusus, quod excusat Galenus de Plac. Hipp. et Plat. p. 318 K. ἔγωγε οὖν ἡναγκάσθην ὑπὸ τοῦ [I. τῆς] Χρυσίππου προσχυθεὶς ἀδολεσχίας ἐξηγεῖσθαι.

² frustula ex Didymo admixta credo I 7 31 18 6 23 2 III 1 7 2 3 7 4.

³ talibus fere formulis usus λέγει γὰρ ἐν τῷ Τιμαίῳ οὕτως p. 390 vel λέγει γοῦν καὶ ἐν τῷ Παρμενίδῃ p. 330. 492. 354.

⁴ errat enim Meineke [Muetzell. Zeitschr. XIII 564]: Stobaeus ist nichts als ein fingerfertiger Compiler und weder in dem florilegium noch in den Eclogis physiciis findet sich auch nicht [l. nur] ein einziges excerpt das von ihm selbst redigiert wäre. sic ei quoque peccare solent adulescentes qui quotannis in historicorum fontium venationem mittuntur. explorato enim scriptoris stupore quidvis facile persuadere solent.

Sed aliunde nobis insperata quaedam lux affulsit. nam idem caput quod et Eusebius et Stobaeus solum ex illa parte excerpterunt, in Alcinoi ἐπιτομῇ τῶν Πλάτωνος δογμάτων c. 12 [Plato ed. Herm. VI p. 166] servatur.¹ qui qua ratione in excerptendo versatus sit e fr. 1 elucet, ubi excerpta iuxta posui. apparet tribus exemplis minimum unum mendum commune esse, Eusebium accuratissime, Stobaeum paulo neglegentius, liberrime Alcinoium exemplar expressisse. sed cur hic substituisse credamus breviatorem? quidni plura, fortasse omnia transcripta putamus? neque desunt, quae huic coniecturae faveant. non dico illam sectarum confusionem Stoicorum Platoniorum Peripateticorum, quam non minus in Alcinoi quam in Arii Epitome obtinere vides [cf. Zeller III 1 p. 725. Prantl gesch. d. log. I 610]. sed apparet aperta Stoici confessio c. 4 p. 155, 23 H. ἡ τότε λεγομένη νόσις νῦν ἐλέχθη φυσικὴ ἔννοια, simili vocabulo utitur Arius fr. 2 κατ' ἐπίνοιαν Aristoteleam sententiam explicans cf. fr. 40. omnino ista consuetudo ut Stoicorum formulas apponat Arii est. sic fr. 17 in Aristotelis opinione: τοῦ δὲ κινητικοῦ κατὰ τόπον δὲ δὴ προσείπομεν ὁρμητικόν. ex Chrysippi imitatione poetarum versus adduntur c. 24 et 26 cf. Galen. de plac. Hipp. et Plat. p. 307. 408 K. similiter Arius ecl. II p. 170. 220. 254 H. deinde Peripateticae partitioni philosophiae θεωρητικῆς et πρακτικῆς tertia pars διαλεκτικὴ additur c. 3², quo Stoicorum tripartita φυσικὴ ἡθικὴ λογικὴ exaequetur. eandem divisionem sequitur Arius. sed hoc vulgare est. memorabilius quod moralis locus in ἡθικὸν οἰκονομικὸν πολιτικὸν ab Alcinoio dividitur c. 3. videlicet ipse postea oblitus quae promiserat οἰκονομικὸν omisit. sed adhibuit eam partitionem Arius in Aristotelis ethicis cf. p. 322. atque similis capitum ordo in Alcinoio c. 27 ἀγαθόν c. 28 τέλος c. 29 ἀρετὴ c. 30 ὅτι μεσότητες ἂν εἶεν c. 31 ὅτι ἀκούσιον τὸ ἀγαθόν c. 32 πάθος c. 33 φιλία, in Ario ecl. eth. p. 262 τρία γένη τῶν ἀγαθῶν p. 272 περὶ ἀρετῆς etc. p. 276 πόσα μέρη τοῦ ἀγαθοῦ καὶ περὶ σκοποῦ p. 286 πρῶτος τὸ ἀγαθόν p. 292 ὅτι μεσότητες p. 306 περὶ παθῶν p. 308 περὶ φιλίας. deinde capita tantum se tangere inculcat Arius

p. 90 τὰ κεφάλαια τῶν ἀναγκαίων δογμάτων ἀναλαβόν

p. 242 ἐγὼ δ' ὅποσα προϋθέμην ἐπελθεῖν ἐν κεφαλαίοις

p. 322 τῶν πλείστων ἀνειλημμένων κεφάλαια

p. 326 περὶ δὲ πολιτικῆς ταῦτ' ἂν εἴη κεφάλαια

p. 334 καὶ τῶν μὲν πολιτικῶν τὰ κεφάλαια ταῦτα

idem monet Alcinoius c. 7 p. 161 προκείσθω ἡ τοῦ μαθηματικοῦ θεωρία ἐπὶ κεφαλαίων

c. 27 p. 179 ἐξῆς δ' ἐπὶ κεφαλαίων περὶ τῶν ἡθικῶς . . . εἰρημένων.³

¹ titulum sequor neque vulgarem Ἀλκινόου φιλοσόφου εἰσαγωγὴ τῶν δογμάτων Πλάτωνος neque quem finxit C. F. Hermann l. c. XVIII, sed quem subscriptum habet cod. Vindobon. 87 [Lambec. VII p. 17] a. 925 scriptus.

² aliter Laert. III 49 θεωρητικόν τε καὶ πρακτικόν. καὶ τῶν ὁ μὲν θεωρητικὸς εἰς τὸν φυσικὸν καὶ λογικόν, ὁ δὲ πρακτικὸς εἰς τὸν ἡθικὸν καὶ πολιτικόν. item V 28.

³ transitionis Arii p. 90 περὶ δὲ τῶν ἡθικῶν ἐξῆς ποιήσομαι τὸν ὑπομνηματισμόν . . .

Sed omnia haec quae contuli non sufficiunt, quibus opinio nostra extra omnem dubitandi aleam ponatur. nam cum liberiore quadam paraphrasi Ariana verba circumscriberet, quod ex illo fragmento discimus, quid impedivit, quominus suae aetati inserviret? Zellerus quidem III 2 p. 191 pythagorissantis Platonici vestigia aperta sibi invenisse videtur. idem mihi non contigit. ceterum ipse III 1 p. 725 eclecticam tantum modo rationem Alcinoi taxavit.¹ quantum igitur peculiaris doctrinae illuc affluerit peritioribus relinquo ad diiudicandum.² mihi vero non leve testimonium videbatur originis, quod Ariani tituli similis est Alcinoi inscriptio Ἐπιτομή τῶν Πλάτωνος δογμάτων, quam supra ex Vindobonensi antiquissimo protuli.

Stoicorum libello largissimam messem fragmentorum [fr. 18—40] ex Stobaei physicis restituimus, quae egregie Eusebianorum paucitatem complent. citantur Stoici Zeno Cleanthes Chrysippus Panaetius Mnesarchus Apollodorus Posidonius. insignis est consensus fr. 31 de mundo cum Aristotelis personati de mundo c. 2 qui verbis aliquantum, rebus et ordine fere nihil distat. hic enim frigidis ampullis eadem Posidoniana [cf. p. 21 Zeller III 1, 572] exornavit, quae servata orationis simplicitate compilavit Arius.

Aristotelica physica [fr. 2—17] Stoico colore tincta, sed ex Aristotelis meteorologicis plerumque libris satis accurate excerpta esse supra dixi. propter hanc meteorologicorum enarrationem etiam separatim is libellus tradebatur aut certe citabatur. Priscianus quidem Lydus quaestionibus suis ad Chosroem regem, dum electorum scriptorum multitudinem se adhibuisse vana iactatione simulat³, p. 553 Plotini Didotiani: *usi quoque sumus, inquit, utilibus quae sunt ex Strabonis geographia, Lavini [l. Albin] ex Gaii scholis exemplaribus Platoniorum dogmatum. adhuc etiam commento Gemini Posidonii de μετεώρων et Ptolemaei geographia de climatibus et siquid utile nobis ex Astronomicis apparuit, Marcianique periegesi et μετεώρων Arriani, Didymoque de Aristotele et ipsius scriptore*

ἀρξομαι δ' ἐντεῦθεν simile est apud Alcinoi. c. 11 ἐπὶ δὲ τὸν καλούμενον φυσικὸν τόπον ἔξῃς χωρητέον ἐντεῦθεν ποθεῖν ἀρξάμενους.

¹ quae c. 15 de daemonibus disputantur plerumque Stoicorum sunt. nam quod dicit ἀφ' ὧν κληρόνες καὶ ὁρτῆται καὶ ὀνειράτα καὶ χρησμοὶ καὶ ὅσα κατὰ μαντείαν ὑπὸ θνητῶν τεχνεύεται, similiter docuerat Posidonius apud Cic. divin. I 30 et nec secus ipse Arius ecl. II p. 122 εἶναι δὲ τὴν μαντικὴν φασιν ἐπιστήμην θεωρηματικὴν σημείων τῶν ἀπὸ θεῶν ἢ δαίμωνων πρὸς ἀνθρώπινον βίον συντείνοντων cf. p. 238.

² amicitiae διαίρεσις c. 33 convenit aliquo modo cum Diogene III 81 cf. ecl. eth. p. 308 sed cetera diversa sunt.

³ cf. de ventis Rose anecd. graecolat. I 58 hec enim sunt ex multis scriptoribus accepta approbatione nobis sollicita de ventorum generatione et in quantum moventur et quomodo aera commovent proprio motu. cum his confer Roseum p. 26 nichts destoweniger gibt er bis auf ein paar kleine zussätze die reine aristotelische lehre bloss aus Meteor. II 4—6 in anzuhängen wieder. doleo Arian capita de ventis non exstare.

dogmatum et Dorothei Naturalium Aristotelis commento. constat Prisciani commentarium medio aevo latine versum servari. barbarus igitur ut intellegatur, graeca sunt refigenda: κεχρήμεθα δὲ . . . . . καὶ Διδύμῳ τῷ περὶ Ἀριστοτέλους καὶ τῶν αὐτοῦ γεγραφότι δογμάτων, quae cum molestiora sint, fortasse propius ad Didymi titulum licet accedere rescripto περὶ Ἀριστοτέλους καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ δογμάτων. sed utut latina interpretabere, Arium Didymum significari mihi est persuasissimum.

Ultimo huic loco Stobaei testimonium reservavi, unde generaliore titulum περὶ αἱρέσεων nancisci videmur. ecce totum caput [ecl. II 1 17. 18 cf. flor. t. 80 1] quemadmodum in Damasceni (D) archetypique (A) exemplari communi scriptum fuisse videtur.¹ priores 5 versus ibi extremam paginam aversam complevisse, cetera folium novum incepisse ex posterioribus fatis concludi potest.

Ξενοφάνους	Ξενοφάνους	πρώτου λόγος ἦλθεν εἰς τοὺς Ἕλληνας
		ἄξιος γραφῆς ἅμα παιδιᾷ τάς γε ² τῶν ἄλλων τόλμας ἐπὶ
		πλήττοντος καὶ τὴν αὐτοῦ παριστάντος εὐλάβειαν ὡς ἄρα
Διδύμοι ἐκ τοῦ	θεοῦ μὲν οἶδε τὴν ἀλήθειαν ὁόκος δ' ἐπὶ πᾶσι τέτυκται.	
περὶ αἱρέσεως	ἡ μὲν γὰρ φιλοσοφία θήρα τῆς ἀληθείας ἐστὶ καὶ ὀρεξίς.	

fol. rect. τῶν δὲ φιλοσοφούντων ἔνιοι εὖρεῖν φασὶ τὸ θήραμα
τῆς σοφίας ὡς Ἐπίκουρος καὶ οἱ Στωικοί, οἱ δὲ ἀκμὴν ἔτι
ζητεῖν ὡς πού παρὰ θεοῖς ὄν καὶ τῆς σοφίας οὐκ ἀνθρωπίνου
χρήματος ὄντος· οὕτως ἔλεγε καὶ Πύρρων.

Quantum Didymi stilum cognovimus, talia abhorrent. nam sophistam sapiunt periodorum artificia ac lumina orationis aucupantem volut παιδιᾷ ἐπιπλήττοντος, quod Roethius corrigendo παιδεία oratoris ornatu exuit. insignis est etiam flos Platoni surreptus θήρα τῆς ἀληθείας et θήραμα, de quo dixit Wytttenbachius ad Eunap. p. 57. quare nisi obstaret lemma, inferioris aetatis scriptorem excerptum crederem. sed ne constat quidem de lemmate. nam quis spondet codice lacerato alienum lemma imprudenter arreptum et tanquam supplementum lacunae additum non esse? certe in codicibus illud Διδύμου ἐκ τοῦ περὶ αἱρέσεων post τέτυκται apparet. sed ut recte se habeat lemma paulo inferiore loco olim descriptum, ubi tandem illam eclogam collocabimus? an peculiare caput fuit Didymi de Eleatis, quod Meinekeo olim infeliciter in mentem venit?³ at multa sunt quae extra principales posteriorum sectas vagari dissuadeant. rectius prolegomenon aliquis meminerit. nam ibi miscellanea materia coacervavit ut in ethico fragmento atque alios quoque scriptores κατὰ λέξιν excerpsit, ut Philonem Eudorum alios.⁴ nec ab re fuit

¹ cf. Fleckeisen jahrb. CV 1872 p. 193. C. Wachsmuth Mus. Rh. XXVII 73 sqq.

² sic A D. rectum est τέ. in lemmate habet D Διδύμου περὶ αἱρέσεως. verum est αἱρέσεων.

³ excusatur eo quod posterior pars τῶν δὲ—Πύρρων nondum restituta tum erat.

⁴ secundum hanc rationem fortasse quod prooemium nominavi [p. 72], περὶ αἱρέσεων peculiari titulo inscriptum fuisse opineris. nam singulae singillatim inscriptae fuerunt partes.

Scepticum quoque vel Academicum inducere, qui *Empedoclen Anaxagoran Democritum Parmeniden Xenophanem Platonem etiam et Socratem* haesitantes de vero proferre solebant [Cic. Lucull. 5 14 Laert. IX 71—73]. talis igitur explicatio si cui probabitur non repugnabo. interea illo περὶ αἰρέσεων titulo quamvis aptissime ¹ Ariano libro praeponatur, pro genuino uti nolo.

Brevissime Meinekei perdubiam opinionem tango, quam displicuisse Volkmanno video [N. Jahrb. f. Phil. 1871 p. 684 sqq.]. apud Clementem enim est Strom. I 14 61 p. 361 Pott. πάλιν αὖ Χάλωνι τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀναφέρουσι τὸ μὴδὲν ἄγαν. Στράτων δὲ ἐν τῷ Περί εὐρημάτων Στρατοδήμῳ [cf. Nietzsche Mus. Rh. XXV 228] τῷ Τεγεάτῃ προσάπτει τὸ ἀπόφθεγμα, Διδυμος δὲ Σόλωνι αὐτὸ ἀνατίθηναι ὥσπερ ἁμέλει Κλοσοῦλῳ τὸ μέτρον ἄριστον. haec Ario Didymo vindicabat Meinekeus, Symposiacis Chalcenteri sive quod M. Schmidtio [Didymi fr. p. 372] magis placet Didymi Heraclidis f. Neronis aequalis Volkmannus. utrius sit verior coniectura, ex hoc uno loco dirimi nequit. nam etsi Meinekeus haud dubie erravit universam a Thalete philosophiam decucurisse Arium opinatus, quid impedit quominus in prooemio leviolem istam apophthegmatum memoriam tamquam rudioris philosophiae testimonium tactam credamus? Apollodorum quidem Epicureum ἐν τῷ Περί τῶν φιλοσόφων αἰρέσεων simillima proferre non paenituit cf. Diog. I 60 τοῖς τε ἀνθρώποις συνεβούλευσαν (Solo) ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τῷ Π. τ. φ. αἰρ. τὰδε· καλοκἀγαθίαν ὅρκου πιστοτέραν ἔχει· μὴ ψεύδου κτλ. at ipse Clemens cum de philosophis mulieribus Didymum ἐν Συμποσιακοῖς citet Strom. IV 19 123 p. 620 Pott. et a libelli indole VII sapientum memoria haudquaquam abhorreat, illud quoque fragmentum Symposiacis addere magis consentaneum est. nec dubiae rei fidem auxit Meinekeus, cum Clementis locum tertium qui de Theano ex Didymo

in simili argumento, dividendi studio autem etiam maiore versatur Varro in libro de philosophia Aug. d. c. d. XIX 1—3 qui ex tripartita finum bonorum et malorum partitioni CCLXXXVIII sectas inepte effecit.

¹ unde Volkmannus (N. jahrb. f. cl. phil. 1871 p. 685, qui illum titulum ad Arium pertinere negat) didicerit tales libros historica non dogmatum ratione conscriptos fuisse, frustra quaero. Theodori quidem Clitomachi Panaetii Eratosthenis περὶ αἰρέσεων utrum omnino philosophiae historiam an ipsam philosophiam tetigerint, dubitatur. cf. Nietzsche Mus. Rh. XXIV 194. exstat Galeni περὶ αἰρέσεων compendium non temporum ratione compositum. Nec Pseudo-Galenii hist. phil. c. 7 περὶ αἰρέσεων inutiliter comparabitur. imprimis Varronis satura περὶ αἰρέσεων conferenda cuius fragmentum 3 Buech. [1 Ries.] Ariani prooemii simillima tractat. cf. Sesculixes fr. 23 [24] et 25 [26]. cf. supra p. 78⁴. praecipue huc facit Apollodori Epicurei περὶ τῶν φιλοσόφων αἰρέσεων [cf. supra], quae eadem videtur atque eiusdem συναγωγὴ τῶν δογμάτων, Laert. VII 181. qui cum Epicuri et Chrysippi memorias illic testetur, Leucippi patrocinium [Laert. X 13], indidem petittum coniecit Hirzelius Untersuch. I 184¹, qui 'sophistae' illius studia bene explicavit. num Theophrasti exemplo dogmata omnium philosophorum comprehenderit an Ario proluserit principales sectas potissimum exponenti, in medio relinquam, praesertim cum Philodemi τῶν φιλοσόφων σύνταξις [Laert. X 3] parum sit nota. Apollodori libros περὶ τοῦ Ἐπικούρου βίου [Laert. X 2 cf. X 10 Nietzsche Mus. Rh. XXIV 199] recte Hirzelius videtur seclusisse.

ἐν τῷ Περὶ Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας [Didymi fr. coll. Schmidt p. 381¹] translatus dicitur Ario suo attribuit. neque enim probabile peculiarem fuisse Epitomes de Pythagoreis librum neque temere Schmidtius Didymum Heraclidis filium, quem Pythagoreum et ipsum fuisse statuit Fabricius [B. G. VIII 355], libri istius auctorem credidit. ergo istis quidem fragmentis Arii Epitomen beare nolumus.

Sed quidquid Meinekeus coniectando peccavit, verissima illa coniectura satis rependit, quam de Arii Didymi aetate proposuit. docuit enim breviter in adnot. critic. ad Stob. ecl. p. c. iv eundem esse Arium, quem Augusti praecipuo amore usum esse proditum est. quod ille paucis verbis significavit peritis, id explicatius exponendum et quoniam fuerunt quibus rem certam incertam reddere luberet, res acta iterum agenda ac profliganda est.

Inclutus est Arius ex narratione celebrata apud veteres, quam Plutarchus sic rettulit praec. reipubl. ger. 18 p. 814 Ἀρείον τε Καῖσαρ ὅτε τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἶλε διὰ χεῖρὸς ἔχων καὶ μόνῃ προσομιλῶν τῶν συνήθων συνεισήλασεν, εἶτα τοῖς Ἀλεξανδρεῦσι τὰ ἔσχατα προσδοκῶσι καὶ δεομένοις ὁ Αὐγούστος ἔφη διαλλάττεσθαι διὰ τε τὸ μέγεθος τῆς πόλεως καὶ διὰ τὸν οἰκιστὴν Ἀλέξανδρον καὶ τρίτον, ἔφη, τῷ φίλῳ μου τούτῳ χαριζόμενος. [cf. apophthegm. reg. Caes. Aug. 3 p. 207] idem V. Anton. 80 αὐτὸς δὲ Καῖσαρ εἰσήλαυνεν εἰς τὴν πόλιν Ἀρείῳ τῷ φιλοσόφῳ προσδιαλεγόμενος καὶ τὴν δεξιὰν ἐνδεδωκώς, ἵνα εὐθὺς ἐν τοῖς πολίταις περίβλεπτος εἴη καὶ θαυμάζοιτο τιμώμενος ὑπ' αὐτοῦ διαπρεπῶς. εἰς δὲ τὸ γυμνάσιον εἰσελθὼν καὶ ἀναβάς ἐπὶ βῆμά τι πεποιημένον ἐκπεπληγμένον ὑπὸ δέους τῶν ἀνθρώπων καὶ προσπιπτόντων, ἀναστῆναι κελεύσας ἔφη πάσης αἰτίας τὸν δῆμον ἀφιέναι πρῶτον μὲν διὰ τὸν κτίστην Ἀλέξανδρον κτλ. tum pergit ταύτης δὴ τῆς τιμῆς ἔτυχε παρὰ Καίσαρος Ἀρείος καὶ τῶν ἄλλων ἐξηγήσατο συχνούς. ὧν ἦν καὶ Φιλόστρατος ἀνὴρ εἰπεῖν μὲν ἐξ ἐπιδρομῆς τῶν πώποτε σοφιστῶν ἱκανώτατος, εἰσποιῶν δὲ μὴ προσχόντως ἑαυτὸν τῇ Ἀκαδημίᾳ. διὸ καὶ Καῖσαρ αὐτοῦ βδελυττόμενος τὸν τρόπον οὐ προσέειπε τὰς δεήσεις. ὁ δὲ πώγωνα πολὺν καθείς καὶ φαιδὸν ἱμάτιον περιβαλόμενος ἐξόπισθεν Ἀρείῳ παρηκολούθει τοῦτον ἀεὶ τὸν στίχον ἀναφθεγγόμενος
σοφοὶ σοφοὺς σφύζουσιν ἄν ὧσιν σοφοί.

πυθόμενος δὲ Καῖσαρ καὶ τοῦ φθόνου μᾶλλον Ἀρείον ἢ τοῦ δέους Φιλόστρατον ἀπαλλάξαι βουλόμενος διῆκε.

Similiter ut ex eodem fonte narrat Cassius Dio LI 16 3 τῶν τε Ἀλεξανδρέων πάντων ἐφείσατο ὥστε μὴ διολέσαι τινά, τὸ μὲν ἀληθὲς ὅτι οὐκ ἠξίωσε τοσούτους τε αὐτοὺς ὄντας καὶ χρησιμωτάτους τοῖς Ρωμαίοις ἐς πολλὰ ἄν γενομένους ἀνῆκεσθόν τι δρᾶσαι. πρόφασιν δὲ ὅμως προδβάλλετο τὸν τε θεὸν τὸν Σάραπιν καὶ τὸν Ἀλέξανδρον τὸν οἰκιστὴν αὐτῶν καὶ τρίτον Ἀρείον τὸν πολίτην ὃς που φιλοσοφῶντί τε καὶ συνόντι αἰ ἐχρῆτο. Plutarcho videtur uti nescio quid de Thrasylo falso admiscens Themistius or. VIII p. 129, 14 Dind.¹

¹ cf. XIII p. 212, 21. X p. 155, 19. XXXIV p. 451, 5. V p. 75, 23. XI p. 173, 3. Julian. ad Themist. p. 265 C. epist. 51 p. 96 Heyl. Caes. 21.

Ex Plutarchi Dionisque narrationibus certissime patria Alexandria cognoscitur. ex eis, quae de Philostrato tradit Plutarchus Academicum fuisse Arium suspicatus erat Zellerus quem recte refutavit O. Heineus [n. jahrb. f. class. phil. 1869, 613]. sophista ille fuit philosophorum habitum falso affectans, quo philosophus philosophi misericordiam facilius excitaret. sed nihil efficit quod Academicum potissimum se dixit ad Arii sectam indicandam. neque enim Xenarchus Peripateticus propter sectae diversitatem ab Arii familiaritate exclusus erat. ¹ et de secta nulla potest esse dubitatio. nam quod ex Stoico colore Epitomes suspicari licebat, id nunc ex Laertii Diogenis libri VII indice Laurentiano LXIX 35 [ed. Rose Herm. I 370] ² liquido constat. Stoicorum enim schola inde a Panaetio maximeque Posidonio multum a pristino rigore remiserat, quo eclecticae rationi postea ab Antiocho maxime commendatae facilius se applicaret. ³ Arius autem Alexandriae natus, qua in urbe philosophiae studia mature ex sectarum gyro in latiore litterarum campum educta fuere ubique primum *quae philosophia fuit*, ut ait Seneca, *philologia facta est*, Alexandriae ⁴ inquam laxiorem illam philosophandi rationem imbibit. num Antiochum ipsum audiverit nescimus. sed novit sine dubio Alexandrinum Eudorum aequalem, cuius Διαίρεσιν τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν λόγου in prooemio cum laude commemoravit et iuxta Philonem excerptis. exemplar vero Eudorus est eclectici philosophi. qui Stoicus est germanus, si Διαίρεσιν inspexeris vel meteorologica, quae ex Diodoro mathematico Alexandrino excerpta esse dixi p. 22 sq. at Academici nomen professus est, quod non solum Achilles p. 153c [cf. supra p. 22] sed etiam Simplicius testatur. quid? quod Aristoteli quoque explicando operam navavit, quam commentarii in categorias non raro laudant. ⁵ hinc aetas inter Andronicum Aristo-

¹ Strabo XIV p. 670 Ξένάρχος δὲ [supra Peripateticus dictus] οὗ ἡχροσάμεθα ἡμεῖς ἐν ὅκῳ μὲν οὐ πολὺ διέτριψεν, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ καὶ Ἀθήνῃσι καὶ τὸ τελευταῖον ἐν Ῥώμῃ τὸν παιδευτικὸν βίον ἐλόμενος χρησάμενος δὲ καὶ τῇ Ἀρείου φίλᾳ καὶ μετὰ ταῦτα τῇ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ διετέλεσε μέχρι γήρως ἐν τιμῇ ἀγόμενος.

² eundem indicem in Parisino 1759 nuper répperit M. Bonnetus Mus. Rhen. XXXII p. 579.

³ quam fluctuaverit ista aetate sectarum discrimen, docet illud de Antiocho ὅτι ἐν Ἀκαδημίᾳ φιλοσοφεῖ τὰ Στωικά [Sext. Hyp. I 235].

⁴ non casu factum est quod Alexandrinus Potamo eclecticam sectam invenisse dicitur Laert. I 21. ceterum non rem, sed nomen novasse videtur, cum antea vox συμπεφορημένος in usu esset. cf. ad Theophrasti phys. fr. 2. Potamonis doctrina est Stoica, quantum dispici potest, sed Aristotelis categoriis admixtis. cf. Arius ecl. eth. p. 46H. supra p. 70. libri titulus στοιχειώσις ad Posidonii exemplum [cf. supra p. 21] fictus videtur. ex his omnibus Arii Eudori Aristonis socium agnoscas. vixit enim ut ait Suidas πρὸ Αὐγούστου καὶ μετ' αὐτόν [malim κατ' αὐτόν]. tenebras quas olim ex Laertii verbis ἔτι δὲ πρὸ ὀλίγου καὶ ἐκλεπτική τις αἵρεσις εἰσέχθη ὑπὸ Ποτάμωνος offuderunt, sagaciter dispulit Nietscheus Mus. Rh. XXV 226, de Diocle tamen falsus.

⁵ Simplic. in cat. θ' 3 a [p. 61a 25 Br.] τοὺς παλαιούς τῶν Κατηγοριῶν ἐξηγητὰς αἰτιῶνται Βοηθὸν καὶ Ἀρίστωνα καὶ Εὐδωρον καὶ Ἀνδρόνικον καὶ Ἀθηγάδωρον. x 4b [p. 66b 17] Εὐδωρος δὲ τῷ περὶ τῆς οὐσίας λόγῳ τὸν περὶ τῆς ποιότητος λόγον καὶ μετὰ τοῦτον τὸν περὶ

telis sospitatorem scholasticaeque philosophiae principem atque Arium Augusto aequalem certo definitur, ut iam dubitationis nihil relinquatur, quin eundem Eudorum Strabo coniunctum cum Aristone Peripatetico sua memoria vixisse dicat.¹ Aristonis societatem etiam scholia quae dixi passim commemorant ut in categ. p. 61^a 25. 63^b 10. quem popularem fuisse Eudori et Arii ex Apulei de dogm. Plat. III p. 277 Hild. et ind. Academic. Hercul. c. 35 8 discas. hinc illud quoque docemur olim Academicum fuisse Aristonem [cf. Cic. Lucull. 4 12], tum fortasse Andronici auctoritate permotum [cf. Mus. Rh. XXXI 11¹] Peripateticos amplexum esse. cf. Diog. VII 164. Brandis abh. d. Berl. Akad. 1833 p. 274.

Ex hac Alexandrinorum eclecticorum societate Arius in contubernium Augusti vocatus est, quem iam non tantum varia eruditione replebat, sed consilio quoque et solacio amice ac familiariter adiutabat. sic Suetonius Aug. 89: magistro usus Apollodoro Pergameno quem iam grandem natu Apolloniam quoque secum ab urbe iuvenis adhuc eduxerat, deinde eruditione etiam varia repletus per Arei philosophi filiorumque eius Dionysi et Nicanoris contubernium.

Platonis enim insigne exemplum non deterrebat philosophos quominus itentidem aulicae vitae splendorem scholarum umbris praeferrent. neque solum doctoris ipsorum vel liberorum, sed etiam consilarii internuntii ducis vices explebant, denique cum in intimam familiaritatem se insinuare solerent animorum moderatores extiterunt gravissimi. simili munere christiani sacerdotes fungebantur, quibus cum aurium secreta confiderent, haud raro imperium quoque concedebant principes. apud Macedones praecipue, tum Alexandrinos et Pergamenos hic mos invaluerat, unde mature Romani principes receperunt.² neque consuetudinem Augustus

τοῦ ποσού συνεζεύχθαι φησιν. cum hoc categoriarum ordine ab Aristotelio absono cf. Arii Didymi locum ante Eudori mentionem ecl. eth. p. 46 H. praeterea nominatur ι' 5^a 8^b [p. 70^b 26] μ' 4^b [71^b 22] μ' 8^b, ν' 3^a [73^b 18] ν' 5^a [74^b 2]. Academicus nominatur ι' 5^a [63^a 43] Εὐδωρος ὁ Ἀκαδημαϊκός. vel metaphysica atrectavit, unde emendationem eius adnotavit Alexander ad 988^a 7 [p. 44, 23 Bon.] veri simile est etiam Διαίρεσιν Peripatetico eum exemplo scripsisse. nam Aristotelis ferebantur variae διαίρεσεις. cf. Alexand. in top. p. 126. V. Rose Ar. Pseud. p. 127. 677 et Andronici liber de divisione apud Boethium de divis. init. p. 638. sed omnino in dividendo illius aetatis nimii fuere philosophi. nemo studiosior Varrone in Antiquitatum libris et de lingua latina. etiam putidior in l. de philosophia Augustin. d. C. D. XIX 1—3 cf. supra p. 78⁴. Eudorus etiam Pythagorae sive potius recentiorum Pythagoreorum doctrinam explanavit Simplic. phys. f. 39^a 26—40.

¹ Strabo XVII p. 790 ἀλλ' ἐν ταῦτα πολλῶν εἰρηκότων ὧν ἀρχέσει δύο μηνύσαι τοὺς ποτήσαντας καθ' ἡμᾶς τὸ περὶ τοῦ Νεῖλου βιβλίον Εὐδωρόν τε καὶ Ἀρίστωνα τὸν ἐκ τῶν περιπάτων.

² post Aristotelis aetatem nobiliores fuerunt aulici: Persaeus Stoicus, quem Zeno, qui frustra invitaretur, Antigono petenti misit, Antigoni filium Halcyonēa erudit, tum exercitui praefuit τὸν αὐλικόν, οὗ τὸν φιλόσοφον ἡρημένους βίον ind. Stoicor. ed. Comparetti c. 13, 5. cf. Zeller III 1, 34. — Sphaerus Stoicus apud Cleomenem infelicem Lacedaemoniorum regem, tum ut videtur apud Ptolemaeum Philopatorem Diog. VII 177, sed cf. ibid. 185. — Hecataeus Pyrrhonis discipulus Πτολεμαίῳ τῷ Λάγῳ συγγενόμενος Ioseph.

novam invexit cum Arium et Athenodorum Stoicos in familiaritatem recepit.¹ quanto honore eum Alexandriae dignum haberet, ex Plutarcho aliisque vidimus. idem postea consilio de Caesarione interimendo eum adhibere esse narrat.² cum principatus instituta ad Ptolemaeorum partim normam dirigi coepta essent, Arii aliquas partes fuisse, conicere magis quam probare possumus. [cf. Lumbroso recherc. sur l'écon. polit. de l'Egypte, Turin. 1870 p. 308. G. Boissier la relig. rom. I p. 124 sqq.]

Omnino Augusti rationibus eclectica ac mitis Arii philosophia imprimis probata est. Caesar autem ut ceterarum artium sic philosophiae haudquaquam ignarus haberi volebat. nam Hortationes ad philosophiam Tulliano fortasse exemplo conscripsit [Sueton. 85], quibus Arium manum commodasse non veri dissimile est. nec vehementer reluctabor si quis Epitomen in Augusti usum confectum suspicabitur. hinc explicatum quendam haberet, quod eclogae sunt minore labore factae nec ad publicum saporem limatae.³ neque subitarii commentarii morem dedecet de-

c. Ap. I 22. — Theodorum Ptolemaeus Lagi f. adamavit et legationi ad Lysimachum praefecit. — de Diodoro Crono et Stilpone apud Sotera fabulatur quaedam Diog. II 111 ex Callimachi fr. 70. — de Timarcho cf. Callim. ep. 10. Diog. VI 95. — Panaetius Arcesilai discipulus ab Euergete alebatur [Athen. XII p. 552c = Ael. V.H. X 6.] — Heraclides Lembus Ptolemaeo Philometori pacem cum Antiocho Epiphane conciliavit [Mueller F. H. G. III 167]. — Pergameno Attalo tam acceptus erat Crates Mallotes [Wachsmuth de Crat. M. p. 5] ut sub mortem Ennii Romam legatus mitteretur. Pergamenorum in Academicos studia illustrat C. Wachsmuth die Stadt Athen I 636 cf. Koehler C. I. A. II 1 p. 183. — Romanorum Aemilius Paulus Perse devicto Metrodorum quendam ad erudiendos liberos arcessivit Plin. 35 135. — Ti. Gracchus C. Blossio Antipatri discipulo familiariter usus est [Plut. Ti. Gr. 8. 17. 20]. — Panaetii cum P. Scipione Africano nota est consuetudo. — Posidonii discipulos Athenodorum Tarsensem et Cordylionem Cato Pergamo Romam secum duxit. — Cicero eodem modo Diodotum Stoicum in contubernium recepit. — Lucullo Antiochus familiaris erat, Pisoni Philodemus, alii Graeculi aliis. — de Nicolao Peripatetico Herodis amico cf. Mueller F.H.G. IV p. II. — imperatorum ab intimis consiliis philosophos enumerat C. F. Hermann de Thrasyllo Gott. 1852 p. 6. Friedlaender Sittengesch. I³ 408 III 592.

¹ Cass. Dio LII 36 4 in Maecenatis ad Augustum oratione: Ἀρείου καὶ Ἀθηνόδωρου καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν πεπεῖρασαι κτλ. Marc. Aurel. VIII 31 συγγενεῖς οἰκεῖοι φίλοι Ἀρείος Μακρίνης ἰατροὶ θύται. mire Ael. VH XII 25 Λεύκολλος Ἀντίχου τι ὄνατο τοῦ Ἀσκαλωνίτου καὶ Μακρίνης Ἀρείου καὶ Κικέρων Ἀπολλωνίου καὶ ὁ Σεβαστὸς Ἀθηνόδωρου. unde erraverit, satis patet callido studio Arii memoriam fovit Themistius or. V p. 75, 23 D. οὕτω καὶ οἱ πατέρες τῆς σῆς βασιλείας [Ioviani] τοὺς προγόνους ταύτης τῆς τέχνης προῆγον τὸν Ἀρείον ἐκεῖνον ὁ Σεβαστὸς, ὁ Τιβέριος τὸν Θρασύλον, Τραιανὸς ὁ μέγας Δίωνα τὸν χρυσοῦν τὴν γλῶτταν, τὸν Ἐπικτήτον τὸν δύο Ἀντωνίνω cf. or. XXXV p. 451, 5 et XI p. 173, 3 καλὰ μὲν δὴ καὶ τὰ Φιλίππου εἰς Ἀριστοτέλην καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου εἰς Ξενοκράτην καὶ τὰ τοῦ Σεβαστοῦ εἰς Ἀρείον καὶ ὅσα Τραιανὸς εἰς Δίωνα ἐπεδείξατο καὶ ὅσα Τιβέριος εἰς Θρασύλον καὶ ὅποσα Μάρκος εἰς Σέξτον· ἔναυλα δὲ ἔτι καὶ τὰ τοῦ ἐπώνυμου [Ioviani] πρὸς τὸν τῆν καὶ φιλοσοφοῦντα ἐν Βυζαντίῳ. off. X p. 155, 19.

² Anton. 81 βουλευομένου δὲ Καίσαρος Ἀρείον εἰπεῖν λέγουσιν 'οὐκ ἀγαθὸν πολυκαιριστῆ'.

³ conferri tamen potest Alexandri Polyhistoris industria, qui et ipse dum aliorum eclogas fere innumeras colligit suo iudicio vel orationis ornatu uti nolebat cf. I. Freudenthal hellen. Stud. I 21 sq.

fnitionum incompressa enumeratio [ecl. eth. p. 34. 84]. cognatum huic generi est Theonis Stoici qui Ario successit ὑπόμνημα τῆς Ἀπολλοδώρου φυσιολογικῆς εἰσαγωγῆς [Suid. s. v. Θέων Ἀλεξανδρεὺς].¹ de physicorum studio tum pervulgato nota omnia [cf. Horat. epist. I 12 Propert. IV 5, 23]. addo moralibus quoque disputationibus eisque trivialibus Augusteae aetatis homines mirum quantum tribuisse. atque ipsius Caesaris amicus Horatius *noctes cenasque deum* celebrans [cf. Usener Mus. Rh. XXIV 349] disputavit Serm. II 6, 73 *utrumne*

*divitiis homines an sint virtute beati,
quidve ad amicitias, usus rectumne, trahat nos,
et quae sit natura boni summumque quid eius.*

eius generis sermonibus Arii compendio commodissima materia parata erat. simul eclectica philosophandi ratio apparet, qua vel Epicurei qui fuerant delectari coeperant.

De Arii vita accuratiora vix effici possunt. Suetonio credimus post Apollodorum rhetorem philosopho Ario operam dedisse, incertum utrum Apolloniae, ubi Apollodorum certe audiit (Quint. III 1 17)* an Romae, ubi aliquamdiu eum cum Ario vixisse inde colligas, quod anno 724 cum Alexandriam iugressus est, summa iam auctoritate ille florebat. fuerit igitur si minimum sumas quadragenarius. admodum autem senex erat, cum de Druso filio acerba morte abrepto Liviam consolatus est. orationis tum habitae exordium vertit Seneca ad Marc. de consol. 4. 5: *illa [Iulia Augusta] in primo fervore cum maxime impatientes ferocesque sunt miseriae, consol(atori se) Areo philosopho viri sui praebeuit et multum eam rem profuisse sibi confessa est . . . orationem sic orsus est* 4 3 *'usque in hunc diem, Iulia, quantum quidem ego sciam, adsiduus viri tui comes, cui non tantum quae in publicum emittuntur nota sed omnes sunt secre-*

¹ Nicolaus Herodis et Archelai filii magister et familiaris inter alia philosopha compendium Aristoteliae philosophiae fecit quod labente saeculo VII Iacobus Edessenus [Wenrich p. 7] et postea Hunain Isaaci f. syriace vertit [Abulfarag. H. D. 140 [88] Roeper lect. Abulf. p. 27 Wenr. p. 294, arabice ap. Mohammed. Fihrist p. 254, 3 [Müller die griech. philos. i. d. arab. ueberl. p. 26. Wenrich p. 294] cf. Simplic. d. cael. p. 180^b 40 Karst., 493^a 23 Brand. περὶ Ἀριστοτέλους φιλοσοφίας. hoc compendium non dubito quin Herodi gratificaturus conscripserit. nam praeflare de suis studiis ipse narrat F. H. G. III 350 fr. 4 Ἡρώδης πάλιν διαμεθεῖς τὸν φιλοσοφίας ἔρωτα ὃ φιλεῖ τοῖς ἐν ὑπεροχῇ οὖσι συμβάλειν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐξαλλακτόνων αὐτοὺς ἀγαθῶν ἐπεθύμησε πάλιν ῥητορικῆς καὶ Νικόλαον ἡγᾶγκαζε συρρητορεῦειν αὐτῷ καὶ κοινῇ ἐρρητόρευον. αὐθις δ' ἱστορίας αὐτὸν (ἔρω)ς ἔλαβεν ἐπαινέσαντος Νικολάου τὸ πρᾶγμα καὶ πολιτικώτατον εἶναι λέγοντος . . . καὶ ἐπὶ τοῦτο ὁρμήσας προὔτρεψε καὶ Νικόλαον πραγματευθῆναι τὰ περὶ ἱστορίαν. . . ἐκ τούτου πλέων εἰς Ῥώμην ὡς Καίσαρα Ἡρώδης ἐπήγετο τὸν Νικόλαον ὁμοῦ ἐπὶ τῆς αὐτῆς γῆς καὶ κοινῇ ἐφιλοσόφουν. vides hominem versabilem patroni nutu ad quodlibet scribendi genus paratum.

² Sueton. Aug. 89 (Apollodorum) iam grandem natu Apolloniam quoque secum ab urbe iuvenis adhuc eduxerat. vixit LXXXII annos teste Pseudo-Lucian. Macrob. 23. sed accuratiora sciri non possunt, quia Hieronymi nota (clarus habetur ad a. abr. 1953 = 691) dumtaxat ex Augusti natali pendere videtur.

tiores animorum vestrorum motus, dedisti operam ne quid esset quod in te quisquam reprehenderet. cetera omitto quae in tritis versantur praeceptis. quae vero exhibui, dilucide ut nihil possit melius Arii munus et familiaritatem circumscribunt. ac fuit is, cui tam blanda severitate nimium Iuliae luctum castigare concessum erat, ipsa aetate gravissimus. nam si calculos subducas, vigentem a. 724 non minus sexaginta annorum habes a. 745. ante Augustum obiit, qui successorem constituit Theonem Stoicum, quem supra commemoravi. num filii Dionysius et Nicanor etiam post patris mortem in contubernio fuerint plane incertum. quid vero dicam de Letronnei¹ invento, quo sibi Arii nepotem invenisse visus est? epigramma in insula Philis repertum acrostichidis et telostichidis coniuncto artificio ornatum est Κατιλίου τοῦ Νικάνωρος.

Κὰ μὲ τὸν εὐτέχνου φωτὸς στίχον, ὃ φίλε, βῆμα
τί μιον ἀμπαύσας ἔγμαθε καὶ χάρισαι
λι ταῖς ἱστορίαις λιτὸν πόνον οἷα πέπαιγμα
οὐ κενά, μὴνύων οὐπερ ἔφυν γενέτο
τοῦ δὲ καλοῦ πλώσας, φησί, ξένη, χεῦματα Νεῖλου
καὶ ρὸν ἔχω φωνεῖν· χαίρετε πολλά, Φίλοι
νι κῶμαι πέτραις τε καὶ οὖρεσιν ὃ καταράκται
κὰ γὰρ ἔχω τεύχειν ἱστορικὴν σελίδα
νο στήσας καὶ ἰδὼν Νικάνωρα καὶ γένος ἄλλο
ρὸς κατάλοιπον ἔχω. τοῦτο γὰρ ἐστὶ τέλός.

idem Catilius qui et Nicanor Nicanoris filius alia duo fecit epigrammata in eadem insula reperta [C. I. G. 4923. 4924]. iam cum primum scriptum sit Λ κ γ Καίσαρος φαρμῶνθ ἰβ [a. d. VIII id. mart. a. 747], Letronneo Nicanorem Catilii patrem cum Arii filio componere placuit. temporum rationes non obstant. nam sexagenarius adolescentem habere potest nepotem. et fuit admodum adolescentulus, qui pueriles istos lusus in saxo inculpsit. at quomodo Nicanoris filium Aegyptum translatus putas, cum pater Augusti contubernio Romae uteretur? neque enim quidquam Aegyptium Nicanora non fuisse suadet.² ibi pervulgare illud nomen a Macedonibus Alexandriam transvectum. quare tantum abest, ut *doctam et valde probabilem* Letronnei coniecturam praedicem, quod est Hauptii iudicium Herm. V 21, ut ne umbram quidem veri similitudinis inesse existimem.

¹ Syllog. inscript. Graec. et Lat. Aegypt. t. II p. 155. Kaibelii epigr. 979 — acrostichidis artificio non incognitum Alexandrinis. commentario astronomico annis ante Chr. 193—190 composito Εὐδόξου τέχνη praescribitur. nota est Dionysii Calliphontis filii astutia. cf. praeterea Laert. V 93 Anthol. Pal. IX 385 Kaibelii epigr. p. 679. nec minus caverunt qui oracula antiquitus finxerunt. cf. Cic. de divin. II 54. Dionys. Halic. Ant. IV 62. Phleg. mir. 10. — Br. de Presle (Not. et extr. d. man. XVIII 2 p. 43) eam consuetudinem a Iudaeis psalmographis Alexandriam transvectam suspicatur.

² quare recte in epigr. 978, 6 Kaib. Alexandriae patriae memoria suppleta est. Κατλιος ἀγρόν ἔθηκε | [γρ]άμμ' ἀπ' [Ἀλεξάνδρου] εὐρο μο[λ]ὸν πόλιος. quod Augusti hoc epigramma laudes celebrat, Letronneum maxime movisse videtur. sed quis credat nepotis pietatem avi cum principe familiaritatem omissuram fuisse?

Consulto per totam hanc disputationem Suidam neglexi, a quo vulgo exordium capiunt pessime auspicatum. en ipsum:

Δίδυμος Ἀτῆιος [ἢ Ἀττιος] χρηματίσας φιλόσοφος ἀκαδημαϊκός. πιθανῶν καὶ σοφισμάτων λύσεις ἐν βιβλίοις β καὶ ἄλλα πολλὰ.

Haec omnibus machinis ad Arium Augusti amicum transferre conantur grammatici. ac multi laudaverunt Ionsium H. Ph. III 1 Δίδυμος Ἀρειος rescribentem. quid ita? nonne recte traditur Atei romanum nomen? dubitasse videtur etiam Toupius Αἴτιος vel Ἀέτιος ludens. neque aliter Byzantinus is qui coniecturam ἢ Ἀττιος Suidae inscripsit, a qua tamen Eudocia libera est. at, obsecro, quid est, cur non Ateium Didymum fuisse putemus? porro academicus fuit ille philosophus. quid hoc cum Ario, quem Stoicum ex indice Laertiano demonstravimus? an iterum lapsus esse Suidam vel Hesychium credent? iam cedo scripta! num πιθανῶν [intercidit numerus] libros vel σοφισμάτων λύσεις scripsit Arius? nescimus. at scripsit πιθανὰ alius Didymus, de quo idem Suidas: Δίδυμος νέος Ἀλεξανδρὸς γραμματικὸς, δς ἐσοφίστευσεν ἐν Πάμῃ. ἔγραψε πιθανά, περὶ ὀρθογραφίας καὶ ἄλλα πλεῖστα καὶ ἄριστα. inde coniectum est Ateium et iuniorum Didymum solito more a Suida confusos esse. recte an secus, non diiudico. Arius certe Didymus in Hesychii catalogo non invenitur.

Eo magis miranda est Ottonis Heinei ratio [n. jahrb. f. class. phil. 1869, 613] qui Suida, quid dico, Ionsii coniectura nisus Didymum Arium Academicum ab Ario Stoico Augusti familiari prorsus disiungendum esse asseveravit. summa disputationis — nam cetera leviora sunt — in eo versatur, quod hic Arius simpliciter, Epitomes scriptor Arius Didymus nominetur, unde Eusebius et Stobaeus — addo Priscianum — singulis locis Didymi nomen elegerint. neque tamen quidquam hic latet difficultatis. nam ultimo a. Chr. saeculo a Latinorum consuetudine similis mos in eis invaluisse videtur quibus frequentior usus cum Romanis interesserat, ut patris nomen suo per nominativum adderent [cf. Lehrs quaest. epic. p. 23**]. hinc Ἀπίων ὁ Πλειστονίκης et Ἀπολλώνιος ὁ Μόλων et ut hoc utar Κατίλιος ὁ καὶ Νικάνωρ ὁ Νικάνωρος. hoc exemplum servat legitimam formam. sed liberior usus. nam a Plutarcho nominatur ille Ἀπολλώνιος ὁ Μόλωνος [Cic. 4. Caes. 3], a Iosepho adv. Ap. II 14 36 Ἀπολλώνιος ὁ Μόλων [cf. Quintil. III 1 16, XII 6 7], ab eodem vero simpliciter Μόλων adv. Apion. II 2 34. 41. neque aliter Dionysius de Dinarcho 8 Μόλωνα. item patris nomine Molonem constanter in Bruto vocat Cicero, qui in libro de inventione Apollonium. ad hanc similitudinem Romani¹ ex gemino nomine, cum Didymi sescenti Arii pauci² essent,

¹ inde Tertullianus romanus homo Arii nomine uti maluit [de anima c. 54]: *Itaque apud illum (Platonem) in aetherem sublimantur animae sapientes, apud Arium in aeternum, apud Stoicos sub lunam* [cf. c. 55], quod spectare videtur ad Didymi fr. 39 p. 471, 13.

² nomen antiquis non nimis usitatum fuisse videtur. cognovi hos Arios:

1) Ἀρειος Ἡρακλεοπολίτης Philo Bybl. ap. Euseb. P. E. I 10 49

2) Ἀρειος ὁ Αἰγύπτιος Luc. Ver. hist. II 22

hoc potissimum elegisse et usu sanxisse videntur. ipse autem scriptor sollemnem titulum Ἀρείου Διδύμου inscripserat, unde suo iure epitomatoribus posterius nomen ut principale exhibere licuit. nam Graecorum more primum nomen ultimo loco apparet ut in his Φλάμιος Ἰώσηπος, Κάσσιος Δίων, Οὐαλέριος Ἀρποκρατίων, Λαέρτιος Διογένης, Τιβέριος Κλαύδιος Ἀττικὸς Ἡρώδης. hinc Didymus legitimum nomen, Ἀρείος patris adscitum cognomen videtur. cui rationi ne Romanorum quidem usus ut dixi repugnaret. at repugnat Etymologic. M. p. 139, 1 Ἀρείος ὁ Ἀλεξανδρεὺς φιλόσοφος ἐν ἑορτῇ Ἀρείος ἐτέχθη. διὸ οὕτως ὠνόμασται. quanta fides etymologo habenda sit, ignoro. moneo autem ne hoc loco ad Heinei rationem, qui tamen eius rationem habere noluit, abutaris, ex genetivo Ἀρείου Διδύμου non certo effici posse utrum nomen fuerit Ἀρείος Δίδυμος i. e. Δίδυμος ὁ καὶ Ἀρείος an Ἀρείος Διδύμου quemadmodum Herodes Atticus — licet enim repetere, quia eiusmodi gemina nomina sunt rarissima — praeter sollemnem formam vocatur etiam Ἡρώδης Ἀττικοῦ, quod paulo plenius legitur etiam Ἡρώδης τοῦ Ἀττικοῦ. ¹ utut de hac re viri docti statuent — et vehementer cupio accuratiora ex inscriptionibus doceri — Meinekei

3) Λικίνιος Ἀρείος Ταρσεὺς Asclepiadeus Andromach. ap. Gal. XIII 480 [ubi vulgatur Λεκανίον Ἀρείου]. Licinii Bassi fuit amicus, eidem enim Dioscorides materiam medicam dedicavit cf. Gal. XIII 587 ὥς δὲ Διοσκορίδης ὁ Ταρσεὺς ἔδωκεν Ἀρείῳ τῷ Ἀσκληπιαδεῖ. Gal. XII 829, XIII 182 ubi ἐκ τῶν Ἀρείου Ἀσκληπιαδεῖ pro vulgato Ἀσκληπιαδου legendum. Tarsensis vocatur Gal. XIII 247, XII 636. [Soran.] V. Hippocr. I p. 449, 5 West. quem Herodoti medici patrem credit Haas de phil. scept. success. p. 76. at Diogenes IX 116 habet Ἀρίτω. praeterea multo erat aetate inferior

4) Areus rhetor a Quintiliano III 1 16 [cf. II 15 36] inter Apollonium Molonem et Caecilium enumeratus

5) Ἀρείος ὁ ψάλτης Stratonico aequalis Athen. VIII p. 352 b

6) Ἀρείος ἐν τοῖς ἔπεσιν Paus. I 13 18

7) Ἀσκληπιάδης ὁ τοῦ Ἀρείου ἐν τῇ περὶ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως συγγράμματι Athen. XIII 567 b

8) Ἀρείος δυναστεύων ἐν τῇ Τευθρανίᾳ Paus. I 11 2

9) Ἀρείος Δωριῶνος Παταινεὺς archon Atheniensis post a. 27 a. Chr. C. I. G. 478

10) Ἀρείος romanus centurio Ioseph. arch. XVII 10 7, bell. Iud. II 4 3 5 1

11) Ἀρείος notus haereticus

12) Ἀδρηλία Συλλεῖνα Ἀρείου C. I. G. 3419 inscr. Philadelphiae inventa

13) Ἀρείος ibid. 3823. Cotyaeae reperta

14) Ἀρείος Ὀμηρικὸς ποιητὴς ἐκ Μουσείου Orelli-Henzen III p. 124, Kaibel epigramm. n. 1009 p. 425

15) Ἀρηός = Ἀρείος papyr. aegypt. Notic. et extr. d. manuscr. XVIII 2 p. 331.

¹ de variis formis egit postremus Dittenberger Archaeol. Z. XXXIV 59 et Herm. XIII 67. antea Roeper Z. f. Alterthumsw. 1852 434 sq. qui tamen falsa admiscuit. quod in elogio a Philostrato servato V. S. p. 566 Ἀττικοῦ Ἡρώδης transpositum est, versu effectum videtur, nisi Ἀττικὸς Ἡρώδης rescribere praestat. cf. exempla Dittenbergeri. hoc inter omnes constat Ἡρώδη Ἀττικόν Graecum neminem dixisse. in ridiculum errorem Buttmannum Gr. Gr. II 436 induxit Suidae stupor Διονύσιος Ἀλεξανδρεὺς, Θράξ δ' ἀπὸ τοῦ πατρὸς Τήρου Τήρος τοῦνομα κληθεῖς, ubi Τήρος (debebat saltem Τήρης) dudum obelo notatum erat ab Hemsterhusio.

palmare inventum istiusmodi dubitationibus non tangi nedum refutari posse confido.

VI DE PLUTARCHI VITA HOMERI

Praeter Ariani libri reliquias, cuius quae ad physica pertinent seorsum collegi, rara natant in Stobaei oceano Homericus commentarii fragmina, quae Placitis tam sunt cognata, imperitum ut facile possint fallere. velut si Empedoclis placitum I 3 20 cum Stobaeanis ecl. I p. 288 conferes, primo obtutu fieri non poterit quin eandem memoriam subiectam rearis. alia docebit accuratio comparatio.

Plut. de plac. I 3 20

Ἐμπεδοκλῆς Μέτωνος Ἀκραγαντῖνος τέτταρα μὲν λέγει στοιχεῖα, πῦρ ἀέρα ὕδωρ γῆν, δύο δὲ ἀρχικάς δυνάμεις φιλίαν τε καὶ νεῖκος ὧν ἡ μὲν ἐστὶν ἐνωτικὴ, τὸ δὲ διαιρετικόν. φησὶ δὲ οὕτως.

τέσσαρα τῶν πάντων ριζώματα πρῶτον ἄκουε Ζεὺς ἀργῆς Ἥρη τε φερέσβιος ἡδ' Ἀιδωνεύς, Νῆστις ὅς τ' ἡ δακρύοις τέγγει κρούνωμα βρότειον.

Δία μὲν γὰρ λέγει τὴν ζέσιν καὶ τὸν αἰθέρα, Ἥρην δὲ φερέσβιον τὸν ἀέρα, τὴν δὲ γῆν τὸν Ἀιδωνέα, Νῆστιν δὲ καὶ κρούνωμα βρότειον οἶνει τὸ σπέρμα καὶ τὸ ὕδωρ.

Stob. I 10 11

Ἐμπεδοκλέους τέσσαρα τῶν πάντων ριζώματα πρῶτον ἄκουε Ζεὺς ἀργῆς Ἥρη τε φερέσβιος ἡδ' Ἀιδωνεύς, Νῆστις ὅς τ' ἡ δακρύοις τέγγει κρούνωμα βρότειον τῶν δὲ συνεργουμένων ἐξ ἔσχατον ἵστατο νεῖκος.

Ἐμπεδοκλῆς Δία μὲν λέγει τὴν ζέσιν καὶ τὸν αἰθέρα, Ἥρην δὲ φερέσβιον τὴν γῆν, ἀέρα δὲ τὸν Ἀιδωνέα, ἐπειδὴ φῶς οἰκεῖον οὐκ ἔχει ἀλλ' ὑπὸ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄστρον καταλάμπεται. Νῆστιν δὲ καὶ κρούνωμα βρότειον τὸ σπέρμα καὶ τὸ ὕδωρ. ἐκ τεσσάρων οὖν στοιχείων τὸ πᾶν, τῆς τούτων φύσεως ἐξ ἐναντίων συνεστῶσης ἐξηρότητος τε καὶ ὑγρότητος καὶ θερμότητος καὶ ψυχρότητος ὑπὸ τῆς πρὸς

Heraclit. alleg. 24.

Τί δ' ὁ Ἀκραγαντῖνος Ἐμπεδοκλῆς; οὐχὶ τὰ τέτταρα στοιχεῖα βουλόμενος ἡμῖν ὑποσημῆναι τὴν ὁμηρικὴν ἀλληγορίαν μεμίμηται; Ζεὺς ἀργῆς Ἥρη τε φερέσβιος ἡδ' Ἀιδωνεύς, Νῆστις ὅς τ' ἡ δακρύοις τέγγει κρούνωμα βρότειον. Ζῆνα μὲν εἶπε τὸν αἰθέρα, γῆν δὲ τὴν Ἥραν, Ἀιδωνέα δὲ τὸν ἀέρα, τὸ δὲ δακρύοις τεγγόμενον κρούνωμα βρότειον τὸ ὕδωρ.

Plut. Vit. Homer. c. 99. τῆς δὲ τῶν στοιχείων φύσεως ἐξ ἐναντίων συνεστῶσης ἐξηρότητος τε καὶ ὑγρότητος καὶ θερμότητος καὶ ψυχρότητος, ὑπὸ δὲ τῆς πρὸς ἀλλήλα ἀναλογίας καὶ

ἄλληλα ἀναλογίας καὶ κρᾶ-
σεως ἑναπεργαζομένης τὸ
πᾶν καὶ μεταβολὰς μὲν
μερικὰς ὑπομενούσης, τοῦ
δὲ παντὸς λύσιν μὴ ἐπιδε-
χομένου. λέγει γὰρ οὕτως
ἄλλοτε μὲν φιλότῃτι συν-
ερχόμενα τὰδε πάντα,
ἄλλοτε δ' αὖτε ἕκαστα φο-
ρούμενα νεῖκος ἔχθαι.
Ὁμηρος δὲ τὴν φιλίαν
καὶ τὸ νεῖκος τῶν τοῦ
παντὸς μερῶν ἐν τούτοις
αἰνίττεται ἐν οἷς φησιν
ἡ Ἥρα·
εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυ-
φόρβου πείρατα γαίης,
Ὡκεανόν τε θεῶν γένε-
σιν καὶ μητέρα Τηθύν·
τοὺς εἶμ' ὀψομένη καὶ
σφ' ἄκριτα νεῖκα λύσω.

κρᾶσεως ἑναπεργαζομένης
τὸ πᾶν καὶ μεταβολὰς μὲν
μερικὰς ὑπομενούσης, τοῦ
δὲ παντὸς λύσιν μὴ ἐπιδεχο-
μένης, Ἐμπεδοκλῆς ἔφη
τὰ ὅλα συνεστάναι οὕτως·
ἄλλοτε μὲν φιλότῃτι συν-
ερχόμεν' εἰς ἓν ἅπαντα
ἄλλοτε δ' αὖτις ἕκαστα
φορεύμενα νεῖκος ἔχθαι.
c. 100. πρὸ δὲ τούτου
Ὁμηρος τὴν φιλίαν
καὶ τὸ νεῖκος αἰνίσσεται
ἐν οἷς φησιν ἡ Ἥρα
παρ' αὐτῇ·
εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυ-
φόρβου πείρατα γαίης
Ὡκεανόν τε θεῶν γένε-
σιν καὶ μητέρα Τηθύν
τοὺς εἶμ' ὀψομένη καὶ
σφ' ἄκριτα νεῖκα λύσω.

Placitorum consuetudinem tuetur Plutarchus Empedoclis patre patria-
que praemissis, quae omisit cum reliqua explicatione τέτταρα — φησὶ δὲ
οὕτως Stobaeus. praeterea ex placitorum serie evulsos Empedoclis versus
cum interpretatione addere maluit. sed hinc nihil suspicionis, cum quanta
ille usus sit in ordinandis excerptis licentia constet. sed hoc dubitationem
tollit. Plutarchus Ἡρην φερέσβιον rectissime explicat aera, Αἰδονέα terram.
contra Stobaeus Ἡρην δὲ φερέσβιον τὴν γῆν, ἀέρα δὲ τὸν Ἀιδωνέα, ἐπειδὴ
φῶς οἰκεῖον οὐκ ἔχει ἀλλ' ὑπὸ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄστρον κατα-
λάμπεται. contraria ut conciliaret, lusit olim Krischeus Forschung. p. 126
Stobaei verbis transpositis Ἡρην δὲ φερέσβιον τὸν ἀέρα, τὴν δὲ γῆν τὸν Ἀι-
δωνέα. frustra ille. nam quod defendit, argumentum istuc ἐπειδὴ — κατα-
λάμπεται nisi de terra intellegeretur sensu carere, fugit eum allego-
riarum scriptorum similitudo, qui ad Iliadis. O 189 sqq. talia produnt:

Heraclit. alleg. 41

πᾶς γὰρ ο μῦθος ἡλληγόρηται περὶ
τῶν ἀπ' ἀρχῆς τεττάρων στοιχείων...
καὶ τῇ μὲν πυρώδει φύσει τόπον ἔνει-
μεν οὐρανόν, τὴν δ' ὑγρὰν οὐσίαν Ποσει-
δῶνι προσέθηκε, τρίτον δ' Αἶδην τὸν
ἀφώτιστον ἀέρα δηλοῦ. κοινὸν δὲ
πάντων καὶ ἐδραιότατον ἀπεφῆνατο
στοιχεῖον εἶναι τὴν γῆν.

Plut. Vit. Hom. 97. 98

καὶ ὅτι ἐν τῇ τοῦ παντὸς νομῇ Ζεὺς
μὲν ἔλαχε τὴν τοῦ πυρὸς οὐσίαν, Ποσει-
δῶν δὲ τὴν τοῦ ὕδατος, Ἀιδης δὲ τὴν
τοῦ ἀέρος. τοῦτον γὰρ λέγει 'ζόφον
ἡερόεντα' [O 191], ἐπειδὴ φῶς
οἰκεῖον οὐκ ἔχει ἀλλ' ὑπὸ ἡλίου
καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρον
καταλάμπεται. τετάρτη δὲ κατελείφθη
καὶ κοινὴ πάντων ἡ γῆ.

his locis comparatis corruat necesse est Krischei opinio. nam Stobaeum quae de Homérico Aide dicta erant ad Empedoclis Aidonea transtulisse in propatulo est. quem errorem utrum ipse commiserit dubium est an ex suo allegoriarum exemplo transtulerit. nihil enim certius est quod pridem lectores intellexisse opinor quam ex communi commentario HomERICA allegoriae ratione explicante Plutarchi personati Vitam Stobaeumque et maiore licentia Heraclitum hausisse. hinc vero — ut ad Empedocleum locum redeam — mira illa erroris constantia explicatur, qua isti Ἡρην φερέσβιον terram interpretantur. nam cum HomERICA cuivis philosopho substructa opinarentur, eundem lusum, quo Iliadis locum ad elementorum doctrinam accommodabant, in Empedoclea transtulerunt. accedit γαῖα φερέσβιος Hesiodi [Theog. 693] et hymnorum cf. p. 22. noli igitur mirari, si eadem perversitas non solum in Heraclito Plutarchi Vita Stobaeo, qui pro uno nobis sunt libro, sed etiam in aliis scriptoribus invenitur, qui HomERICIS allegoriis usi sunt.¹ velut Athenagoras c. 22 'Ζεὺς ἀργῆς — βρότειον.' εἰ τοίνυν Ζεὺς μὲν τὸ πῦρ, Ἡρὰ δὲ ἡ γῆ καὶ ὁ ἀήρ 'Αἰδωνεύς καὶ τὸ ὕδωρ Νῆστις, στοιχεῖα δὲ ταῦτα [τὸ πῦρ τὸ ὕδωρ ὁ ἀήρ²], οὐδείς αὐτῶν θεός κτλ. omnia coniuncta et uberrime explanata habes apud Probum ad Vergilium

p. 11, 4 sqq. τέσσαρα — βρότειον³, ut accipiamus Ζεὺς ἀργῆς ignem qui sit ζέων et candens, quod ignis est proprium, de quo Euripides 'ὄρας τὸν ὕψου — Ζῆνα' et Ennius 'aspice . . . Iovem [cf. Cic. d. d. nat. II 25 65]. ἀργῆς autem id est λαμπρὸς καὶ ταχύς. nam et Homerus 'καὶ κόνας ἀργούς' . . . Ἡρὴν αὐτὴν φερέσβιος terram tradit quae victum ferat, de qua Homerus ζειδωρός ἄρουρα, unde τὴν Ἡρὰν quidam ἔραν appellaverunt. ἡ δ' Αἰδωνεύς: Dilem quidem patrem glossa significat, sed accipere debemus aera, quem Euripides in Cadmo χάος appellavit . . . quia quibusdam videtur aera qui et summa montium et ima terrarum saepius lateat reliquo qui desuper incubat esse obtusiorē atque ita vicem inferorum obtinere . . . Νῆστις aquam significat quae scilicet sin-cero habitu cuncta confirmet. nam creditur id eundem habitum quem acceperit servare. tum excerpto Cicerone de deor. nat. II § 66 pergit p. 12, 23: Idem hoc Homerus significat sic [O 181—193] . . . quod ad Iovem aether pertineat, mare ad Neptunum, [terra] ad Ditis imperia, [in aere]

¹ perversam interpretationem praeter allegoriarum scriptores profert Laertius VIII 76. de Achille supra p. 22 dixi. verum intellexit praeter Aëtium Menander in Walzii rhet. IX 141 καὶ περὶ Ἡρὰς ὅτι ἀήρ καὶ Ζεὺς τὸ θερμόν . . . καὶ χρῶνται δὲ τῷ τοιοῦτῳ τρόπῳ Παρμενίδης τε καὶ Ἐμπεδοκλῆς ἀκριβῶς.

² scholium expunxi. aliter ἡ γῆ addendum erat. praeter hanc allegoriam novit aliam Athenagoras ibid. Ζεὺς ἡ ζέουσα οὐσία κατὰ τοὺς Στωικούς Ἡρὰ ὁ ἀήρ καὶ τοῦ ὀνόματος εἰ αὐτὸ αὐτῇ ἐπισυνάπτετο [nimirum ἀηραῆρ] συνεκφωνουμένου, Ἡσσειδῶν ἡ πόσις. ex eodem scriptore (non Apollodoro ut credit Hirzel Unters. I 216) Cicero sua petivit de deor. nat. II 26 66. qui locus etiam Euripidis versum habet. quem ex eodem fonte noverunt Athenagoras c. 5 Heraclit. c. 23. insignis est locus Probi ad Verg. 11, 7 K. cf. supra.

³ additur extremo versiculo γένος. latet γένος i. e. σπέρμα, quod est antiquum scholium ad χροῦνωμα βρότειον cf. Plac. supra p. 88.

*terram remansisse*¹. in quo animadvertendum quod *Homerus consentiat Empedocli et Heracleoni Ciceronis diversa opinione*. Empedoclis cum Heracleone coniunctio inepta est [cf. Didymi fr. coll. Schmidt p. 48¹], nisi ut fieri assolet citati scriptoris memoriae notam originis adhaesisse credis.

In Heracleonis igitur commentario loci Homeri et Empedoclis arte coniuncti erant, quo facilius sententiarum similitudo lectoris occurreret. sed latius patuit ambitiosa illa comparatio. accidit enim forte fortuna, ut duplex ex Heracleone — hunc enim fontem statuo² — servata sit memoria, quam hic ex Probo quem dixi et Sexto composui.

Sextus adv. mathem. X 313—318.

Ἐξ ἑνὸς δὲ καὶ ποιοῦ γεγενῆσθαι τὰ πάντα θέλουσιν οἷ τε περὶ τὸν Ἴππασον καὶ Ἀναξιμένη καὶ Θαλῆ· ὧν

Ἴππασος μὲν καὶ κατὰ τινὰς Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος ἐκ πυρὸς ἀπέλιπον τὴν γένεσιν

Ἀναξιμένης δὲ ἐξ ἀέρος

Θαλῆς δὲ ἐξ ὕδατος . . .

. . . ὁ ποιητὴς Ὅμηρος . . . λέγων·

Ὠκεανὸν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύ·

Probus ad Verg. p. 21, 14K.

Sunt qui singulis elementis principia adsignaverunt Parmenides Eleates terram (?), Hippasus Metapontinus et Heraclitus Ephesus qui σκοτεινὸς appellatur ignem

Anaximenes Lampsacenus qui primus existimatur physica induxisse aerem

Thales Milesius magister eius aquam.

Hanc quidem Thaletis opinionem ab Hesiodo putant manare qui dixerit

ἦτοι μὲν πρῶτιστα χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα.

Nam Zenon Citieus sic interpretatur aquam χάος appellatam ἀπὸ τοῦ χέεσθαι. quamquam eandem opinionem ab Homero possumus intellegere, quod ait

Ὠκεανὸν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύ·

¹ ex proximis apparet librarium, non Probum, haec interpolasse ut Tullianis diversam Homeri sententiam aptaret. nam si Empedoclea (scilicet istorum interpretatione) pugnant cum Cicerone l. c., consentiant necesse est cum Homericis. inde Probi verba haec fere restituam: *aer ad Ditis imperia, ... terram remansisse*. cf. Heraclit. 41 Plut. vit. 98 supra p. 89 im.

² Heracleonem Glauci filium Aegyptium Augusto ut videtur [cf. Beccard. de schol. Homer. Il. I Berol. 1850 p. 76] supparem intellego, qui ἔγραψεν ὑμῶν μνημα εἰς Ὅμηρον κατὰ ῥαψῶδαν καὶ εἰς τοὺς λυρικοὺς, περὶ τῶν παρ' Ὀμήρῳ προστακτικῶν ῥημάτων [Suidas]. ex Schol. Apollon. I 769 III 37 conclusit Schmidtus l. c. Antiaristarcheum eum fuisse. allegoriae, quas excerpit Probus, in commentario Homérico infuisse videntur. ubi ordo rhapsodiarum longius digredi eum non magis prohibuit quam Heraclitum qui c. 6 proficitur τάξις δέ μοι γενήσεται τῶν λόγων ἢ τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν τάξις. quomodo promissis steterit, vides ex Mehlertiano indice Homérico p. 153 sq. ex Heracleone haud scio an fluxerit scholion Iliad. H 99, quod infra p. 92² exhibebo.

Ξενοφάνης¹ δὲ κατ' ἐνόους ἐκ γῆς·
ἐκ γαίης γὰρ πάντα καὶ εἰς γῆν πάντα
τελευτᾷ.

ἐκ πλειόνων δὲ καὶ ἀριθμητῶν, δυοῖν
μὲν γῆς τε καὶ ὕδατος . . . κατ' ἐνόους καὶ
ὁ Κολοφώνιος Ξενοφάνης· φησὶ γὰρ
πάντες γὰρ γαίης τε καὶ ὕδατος ἐκ-
γενόμεσθα

⟨Ὁμηρος δ'⟩²

ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ
γαῖα γένοισθε.

ἐκ γῆς δὲ καὶ αἰθέρος Εὐριπίδης ὡς
πάρεστιν ἐκδέεσθαι ἐκ τοῦ λέγειν αὐτόν

* * *

αἰθέρα καὶ γαῖαν πάντων γενέτειραν ἀεῖδω
ἐκ τεσσάρων δὲ ὁ Ἐμπεδοκλῆς

Prob. p. 21, 3

*Sunt qui binis principiis mundum
discriminent.*

*nam Xenophanes Colophonius ter-
ram et aquam prodidit.*

*quamquam haec antea ab Homero
tractata sit opinio*

ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα
γένοισθε.

*consentit in numero Euripides
sed speciem discriminat. terram enim
et aerem inducit principia rerum esse
in Antiochia [fr. 935 N.]*

⟨ῥᾶς τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα
καὶ γῆν πέριξ ἔχονθ' ὕγραῖς ἐν ἀγ-
κάλαις;

τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἡγεῖν θεόν.⟩

p. 10, 33

*Ex his (quattuor elementis) omnia
esse postea effigiata Stoici tradunt
Zenon Citieus et Chrysippus So-
laeus et Cleanthes Assius qui prin-*

¹ Sextiana apposui non qualia ipse scriptor mira socordia descripsit, sed qualia in exemplari invenisse putandus est. nam § 314 ἐκ πλειόνων δὲ, inquit, καὶ ἀριθμητῶν, δυοῖν μὲν γῆς τε καὶ ὕδατος ὁ ποιητὴς Ὁμηρος ὅτε μὲν λέγων ὠκεανόν — Τῆθύν. quid potest absurdum coniungi? pertinet enim versus Homericus ad confirmandam Thaletis opinionem § 313, quod ex Probo Plutarchi Vita c. 93 Aëtio I 32 satis constat. tum Euripidi verum αἰθέρα καὶ γαῖαν πάντων γενέτειραν ἀεῖδω. non solum propter metrum sed etiam dicendi genus spuris potius quam incertis fragmentis [Nauckii fr. trag. p. 534, Eurip. fr. p. 282] adiungendum censeo. pessime factum ut versus genuinus, quem praeteriit Sextus, etiam in Probo inter-cideret. sed cum notissimi versus ὄρας κτλ. apud Probum p. 11, 8 sententiae convenient, haud dubito Schneidewino et Nauckio adstipulari, qui Probi alterum ex altero loco suppleri iubent. cf. supra p. 90. Sexti memoria quam Hippolyti excerptis [refut. omn. haer. X 6. 7] testatam habemus (nisi quod ille fortasse recte Θελῇ τὸν Μηλήσιον, Ἰππασσος μὲν ὁ Με-ταποντῖνος, contra invito scriptore Platonis sententiam ex primo libro p. 32 Gotting. et minutiora quaedam supplementa addidit) sic turbata est: § 313 θαλῆς δὲ ἐξ ὕδατος, Ξενοφάνης δὲ κατ' ἐνόους ἐκ γῆς — § 314 γῆς τε καὶ ὕδατος ὁ ποιητὴς Ὁμηρος ὅτε μὲν λέγων ὠκεανόν τε — Τῆθύν, ὅτε δὲ ἄλλ' ὑμεῖς — γένοισθε. συμφέρεσθαι δ' αὐτῷ δοκεῖ κατ' ἐνόους καὶ ὁ Κολοφώνιος Ξενοφάνης· φησὶ γὰρ πάντες — ἐκγενόμεσθα. ἐκ γῆς δὲ καὶ αἰθέρος Εὐριπίδης κτλ. in Probo suspicionem movent Parmenidea opinio [cf. infra Clem. Recogn. VIII 15 in c. de Galeni historia phil.] et Anaximeni tributa physicorum inventio.

² ad eundem Homeri versum H 99 adnotant scholia Veneta A B: καὶ Ξενοφάνης πάντες γὰρ γαίης τε καὶ ὕδατος ἐκγενόμεσθα [ἐκγενώμεθα Leyd.], ἐκ γῆς γὰρ [τὰ add. Leyd.] πάντα καὶ εἰς γῆν [πάντα add. Leyd.] τελευτᾷ [ἢ ὅτι τὸ ὕδωρ τὰς ψυχὰς διαφθείρει add. A].

τέσσαρα γὰρ πάντων ριζώματα πρῶ-
τον ἄκουε
Ζεὺς ἀργῆς Ἥρη τε φερέσβιος ἡδ'
'Αἰδωνεύς
Νῆστis ὅ ἡ δακρύους τέγγει κρούνω-
μα βρότειον.²

*cipem habuerunt Empedoclem Agri-
gentinum qui de his ita scribit:*

τέσσαρα δὲ πάντων ριζώματα πρῶτον
ἔασιν
Ζεὺς ἀργῆς Ἥρη τε φερέσβιος ἡδ'
'Αἰδωνεύς
Νῆστis ὅ ἡ δακρύους γε πικροῖς νωμᾶ
βρότειον [γένος].¹

quo iure artius inter utrumque indicem vinculum intercedere existimem, patet. nam consentit non solum Homeri crebra comparatio, sed etiam mira philosophorum contra tempora successio Hippasi cum Heraclito, Anaximenis, Thaletis, quae elementorum ordine niti videtur [cf. p. 94, 4]. ergo si Heraclionis arbitrio is ordo placuit, ne hic quidem allegorias primus composuit. id quod vix quisquam a grammatico postulabit. sed ultra licet progredi, si quidem in eodem fundamento creverunt, quae iam ex Plutarchi Vita conferam additis Stobaei frustulis, ut quam instituimus allegoriarum comparationem simul provehamus.

Stob. I 10 2. 6.

Plut. Vit. Hom. c. 93.

(Ὅμηρου)
Ὡκεανὸς ὅ ὥσπερ γένεσις πάντεσσι
τέτυκται.

Ὅμηρου
Ὅμηρος δὲ σημαίνει τὴν ἀνάlysιν εἰς
τὰ γεννητικὰ στοιχεῖα τοῦ παντὸς λέ-
γων·
ἀλλ' ὁμῆς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα
γένοισθε.

ἀρξώμεθα τοῖνον ἀπὸ τῆς τοῦ παντὸς
ἀρχῆς καὶ γενέσεως ἣν Θαλῆς ὁ Μι-
λήσιος εἰς τὴν τοῦ ὕδατος οὐσίαν ἀνα-
φέρει. καὶ θεασώμεθα εἰ πρῶτος Ὅμη-
ρος τοῦδ' ὑπέλαβεν εἰπὼν·

Ὡκεανὸς ὅ ὥσπερ γένεσις πάντεσσι
τέτυκται.

μετ' ἐκεῖνον δὲ Ξενοφάνης ὁ Κολο-
φώνιος ὑφιστάμενος τὰς πρῶτας ἀρχὰς
εἶναι τὸ ὕδωρ καὶ τὴν γῆν ἔοικε σπάσαι
τὴν ἀφορμὴν ταύτην ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν
τούτων·

ἀλλ' ὁμῆς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα
γένοισθε

¹ versus corrupti cum in codicibus VP desint Egnatii sola sive fide sive coniectura nituntur. quae secuntur supra p. 90 exhibui in Nήσπιδος interpretatione [cf. supra p. 90, 4 ab im.] noli scribere: nam creditur ea. vertitur enim graecum τοῦτο sc. ὕδωρ. quae in Probo secuntur de Aristotele et Anaxagora p. 13, 1 sqq. discrepant.

² sequitur in Sexto § 316 Ocelli Lucani et Aristotelis Empedoclis Anaxagorae Democriti Epicuri Heraclidis Asclepiadis placita quae ex eodem libro unde Pyrrh. Hyp. III 39 adv. mathem. IX 360 petita sunt. singularia sunt Empedoclea § 317 ἐκ δὲ τῶν ἐξ τὴν πάντων ὑπέθεντο γένεσιν οἱ περὶ τὸν Ἐμπεδοκλέα. ἐν οἷς μὲν γὰρ λέγει 'τέσσαρα τῶν πάντων ριζώματα', ἐκ τεσσάρων ποιῇ τὴν γένεσιν, ὅταν δὲ προσθῇ 'νεῖκος τ' οὐλόμενον — ἴση μῆκος τε πλάτος τε' ἐξ παραβιῶσαι τὰς τῶν ὄντων ἀρχάς, τέσσαρας μὲν τὰς ὑλικάς, γῆν ὕδωρ ἀέρα πῦρ, δύο δὲ τὰς δραστηρίους φιλικὴν καὶ νεῖκος. haec Theophrasti Opinion. fr. 3 iam sunt similia, ut origo latere nullo modo possit. de ceteris infra Galeni historiae praefaturo dicendum erit.

σημαίνει γὰρ τὴν ἀνάλυσιν εἰς τὰ γεννη-
τικά στοιχεῖα τοῦ παντός. ἡ δὲ μάλιστα
ἀληθὴς δόξα τέσσαρα στοιχεῖα συνίστησι
πῦρ ἀέρα ὕδωρ γῆν. ταῦτα δὲ καὶ
Ὅμηρος εἰδῶς φαίνεται μνημονεύων ἐν
πολλοῖς αὐτῶν ἐκάστου.

videmus Plutarchum anthologo multo uberiores. sed ut intellogan
quantillum delibaverit uterque ex vetustiore thesauro, tertium adhibeto
Heraclitum c. 22: καὶ τῶν φυσικῶν κατὰ τὰ στοιχεῖα δογμάτων εἰς ἀρχηγὸς
Ὅμηρος . . . Θάλητα μὲν γε τὸν Μιλήσιον ὁμολογοῦσι πρῶτον ὑποστήσασθαι
τῶν ὅλων κοσμογόνον στοιχεῖον τὸ ὕδωρ. ἡ γὰρ ὑγρὰ φύσις εὐμαρῶς εἰς ἕκαστα
μεταπλαττομένη πρὸς τὸ ποικίλον εἴθε μορφοῦσθαι . . . διὸ δὴ τῆς τετραδὸς τῶν
στοιχείων ὥσπερ αἰτιώτατον ὁ Θάλης ἀπεφάνετο [στοιχεῖον εἶναι] τὸ ὕδωρ. τίς
οὖν ἐγέννησε ταύτην τὴν δόξαν; οὐχ Ὅμηρος εἰπὼν ᾿Ωκεανὸς ὥσπερ γένεσις πάν-
τεσσι τέτυκται' . . . ἀλλ' ὁ Κλαζομένιος Ἀναξαγόρας κατὰ διαδοχὴν γινώσκων
ὡν Θάλητος συνέζεξε τῷ ὕδατι δεύτερον στοιχεῖον τὴν γῆν, ἵνα ξηρῷ μυχθὲν
ὕγρον ἐξ ἀντιπάλου φύσεως εἰς μίαν ὁμόνοιαν ἀνακραθῇ. καὶ ταύτην δὲ τὴν ἀπό-
φασιν πρῶτος Ὅμηρος ἐγνώρησεν Ἀναξαγόρα σπέρματα τῆς ἐπινοίας χαρισά-
μενος ἐν οἷς φησιν

ἀλλ' ὁμῆες μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε.

πάν γὰρ τὸ φούμενον ἐκ τινων εἰς ταῦτ' ἀναλύεται διαφθειρόμενον ὥσπερ εἰ τῆς
φύσεως αἰ δεδάνεικεν ἐν ἀρχῇ χρέα κομιζομένης ἐπὶ τέλει. διὸ δὴ τοῖς Κλαζο-
μενίοις δόγμασιν ἐπόμενος Εὐριπίδης φησὶ

χωρεῖ δ' ὑπίσω τὰ μὲν ἐκ γαίας

φύντ' εἰς γαῖαν, τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου

βλασιόντα γονῆς εἰς αἰθέρα.

. . . ἐσχάτη τοίνυν ὑπὸ τῶν μεγίστων φιλοσόφων ἡ τελεία τετρας ἐν τοῖς στοι-
χείοις συνεπληρώθη.

Si Heracliti supplementa arcessiveris, simillimam Heraclideanam ha-
bebis philosophorum seriem, Thaletis Xenophanis Anaxagorae Euripidis,
quibus ex superiore conspectu [p. 89] Empedocles addendus est. constat
etiam his opinionum ab elementorum numero procedens enumeratio Ho-
merique perpetua comparatio. sed sano ordine a Thalete fit principium.
ergo deducta est illinc turbatus grammatici commentarius. quid? ipso
Heracliti errore antiquior patefieri videtur origo. Anaxagoram enim quod
dicit τῷ ὕδατι δεύτερον στοιχεῖον τὴν γῆν iunxisse, manifesto errore a Xeno-
phane traductum est, quem non solum ipsa doctrina sed etiam cognatorum
scriptorum memoria monstrat. unde ista confusio? nempe ex perpetua
Anaxagorae cum Euripideis versibus [fr. 836N.] coniunctione, quam testa-
tur Aëtius V 19 3 ὥς καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Εὐριπίδης ᾿θνησκει δ' οὐδὲν — ἐπέ-
δειξεν'. quid? quod antiquior Vitruvius VIII praef. § 1: *Euripides auditor
Anaxagorae quem philosophum Athenienses scaenicum appellaverunt aera et
terram . . .*⁴ aequalium amicitiam eidem fragmento praemisit. de Euri-

⁴ secuntur in Vitruvio: Pythagoras Empedocles Epicharmus IV elemento-

pidis cum Anaxagora necessitate quam arbitraria esset veterum recentiumque opinio, edocti sumus Wilamovitzii *Analectis Euripid.* p. 162 sqq. sed cavit tamen, quantum Vitruvii uberiore excerpto docemur, qui Euripidis versibus ita prolusit melius Aëtio et Heraclito, ne negligentiae crimen mereret. nam illi quidem Euripideam opinionem aequae Anaxagoream praedicarunt. ergo ut comprehendam, Vitruvio vetustior fuit allegoriarum ille conditor sine dubio Stoicorum philosophiae addictus, qui Heraclioni grammatico (Probo Sexto) Heraclito, recentiori Stobaei et Plutarcheae Vitae fonti promptam philosophorum cum Homero conlatorum materiam suppeditavit. philosophorum memoria unde allegoriis affluerit, difficilius est dictu. sed cum praeter verum Homeri Ὠκεανόν — Τηθύον [cf. p. 9¹] iam ab Aristotele *Metaph. A* 3 p. 983^b 30 comparatum etiam alter Ὠκεανός — τέτυκται accersitus sit, quem coniungunt cum Thalete *Placita I* 3 2, et Empedoclis Xenophanisque versus eidem in *Plac. I* 3 20. 12 legantur, aliquam necessitudinem inter Aëtium et allegorias intercedere non negabis. sed de Aëtii fontibus scrutandis infra latissimus patebit campus.

Nunc ex Plutarcheae Vitae Stobaeique excerptis communem illum librum componere pergam.

Stob. I 22 2

Ὅμηρος τὸν αἰθέρα τοῦ ἀέρος ὑψηλότερον εἶναί φησιν. εἶρηκε δὲ οὕτως·

εἰς ἐλάττην ἀναβάς περιμήκετον ἢ τότ' ἐν Ἰδῇ

μακροτάτῃ πεφυῖα δι' ἡέρος αἰθέρ' ἔκανε.

ἐπέκεινα δὲ τοῦ αἰθέρος τὸν οὐρανὸν ὑπάρχειν ἀπεφήνατο. λέγει γὰρ τοιῷσδε·

ὥς οἱ μὲν μάρναντο σιδήρειος δ' ὀρυμαγδός

χάλκεον οὐρανὸν ἔκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο.

ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸν Ὀλυμπον ὑπάρχειν κατ' ἐξοχὴν τινα καὶ θειότητα, φησὶ γὰρ οὕτως·

ἡερίῃ δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν οὐλύμπόν τε.

τὸ γὰρ ἀπωτάτω τῆς γῆς καὶ μῆτε

Plut. V. H. c. 95

ὑπὲρ δὲ γῆς ὄντος τοῦ ἀέρος τὸν αἰθέρα ὑψηλότερον εἶναί φησιν οὕτως·

εἰς ἐλάττην ἀναβάς περιμήκετον ἢ τότ' ἐν Ἰδῇ

ἀκροτάτῃ πεφυῖα δι' ἡέρος αἰθέρ' ἔκανε·

τοῦ δὲ αἰθέρος ἀνωτέρω τὸν οὐρανόν·

ὥς οἱ μὲν μάρναντο· σιδήρειος δ' ὀρυμαγδός

χάλκεον οὐρανὸν ἔκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο.

καὶ ἔτι ἐν τούτῳ

ἡερίῃ δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν οὐλύμπόν τε

τὸ γὰρ καθαρώτερον τοῦ ἀέρος ἀνω-

rum inventores, praecedunt Thales Heraclitus Magorum sacerdotes. similis series II 1 Thales Heraclitus Democritus et Epicurus Pythagorei. Heracliti cognomen ut cognati fontis indicium praeter Vitruvium noverunt Probus p. 21 ed. K. et Heraclit. alleg. 24 ὁ γοῦν σκοτεινός Ἡράκλειτος ἀσαφὴς καὶ διὰ συμβόλων εἰκάζεσθαι δυνάμενα θεολογεῖ τὰ φυσικά (hinc Heraclitus inditum est libello titulus). praeterea cognomen invenitur e. g. Ps.-Arist. de mund. p. 306^b 20, qui liber Vitruvio non multo antiquior videtur et postea in Eusebio P. E. X 14 14. Tzet. exeg. Iliad. in Bachmanni schol. I 826, 3.

τὴν σκιάν αὐτῆς μήτε τὰς ἀναθυμιάσεις
προσδεχόμενον ὡς ἀειλαμπές καὶ ὀλο-
λαμπές ὄλυμπον οἱ παλαιοὶ προσηγό-
ρευσαν· τοῦτο δὲ καὶ δι' αὐτῶν δηλοῦται
ἐν οἷς φησι ταιῶσδε·

οὐλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφα-
λὲς αἰεὶ
ἔμμεναι, οὗτ' ἀνέμοισι τινάσσεται οὔτε
ποτ' ὄμβρῳ
δεύεται, οὐδὲ χιῶν ἐπικίδνεται, ἀλλὰ
μάλ' αἴθρη
πέπταται ἀννέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέ-
δρομεν αἴγλη.

τάτω δὲ καὶ τὸ μάλιστ' ἀπέχον τῆς γῆς
καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀναθυμιάσεων ὡς
ὄλον λαμπρόν φασιν ὄλυμπον προση-
γορεῦσθαι.

eadem ratione concinunt ecl. I 35 10 p. 748 cum Plut. c. 124 [cf. Lehrs de Arist. p. 86²], ecl. I 25 p. 540 minus accurate respondet c. 104 sq. sine dubio ex eodem libro petita sunt excerpta Stobaei I 1 2 p. 6 et fortasse floril. t. 11 24.

Unum exhibebo paulo insigniorem locum, quippe qui utriusque scriptoris in excerpendo diversam rationem prodat.

Stob. I 1 10 p. 20

Πυθαγόρας πλείστη σπουδῇ περὶ τοὺς
ἀριθμοὺς ἐχρήσατο τὰς τε τῶν ζῴων
γενέσεις ἀνῆγεν εἰς ἀριθμοὺς καὶ τῶν
ἀστέρων τὰς περιόδους· ἔτι δὲ τοῖς θεοῖς
ἀπεικάζων ἐπωνόμαζεν,¹ ὡς Ἀπόλλωνα
μὲν τὴν μονάδα οὖσαν, Ἄρτεμιν δὲ
τὴν δυάδα, . . . τὴν δὲ ἐξάδα Γάμον
καὶ Ἀφροδίτην, τὴν δὲ ἑβδομάδα Καί-
ρον καὶ Ἀθηνᾶν, Ἀσφάλειον δὲ Πο-
σειδῶνα τὴν ὀγδοάδα, καὶ τὴν δεκάδα
Παντέλειαν. αὐτοῦ δὲ πάλιν τοῦ ἀριθμοῦ
τὸν μὲν ἄρτιον ἀτελῆ, πλήρη δὲ καὶ
τέλειον ἀπέφηνε τὸν περιττόν, ὅτι μι-
γνόμενός τε πρὸς τὸν ἄρτιον ἀεὶ ποιεῖται
περικρατεῖν τὸν ἐξ ἀμφοῖν περισσόν, αὐτῷ
τε πάλιν συντιθέμενος γεννᾷ τὸν ἄρτιον,
ὁ δ' ἄρτιος οὐδέποτε τὸν περισσόν, ὡς
οὐ γόνιμος ὢν οὐδὲ ἔχων δύναμιν ἀρχῆς.
ὥστε ἐν τῷ διαιρεῖσθαι δίχα πολλοὶ τῶν
ἀρτίων εἰς περισσοὺς τὴν ἀνάλυσιν λαμ-

Plut. 145

ἔχεται δὲ τῆς αὐτῆς θεωρίας καὶ ἀριθ-
μητικῇ καὶ μουσικῇ ἀς καὶ Πυθαγόρας
διαφερόντως ἐτίμησεν . . . ὁ γὰρ Πυθα-
γόρας τοὺς ἀριθμοὺς μεγίστην δύναμιν
ἔχειν ἡγούμενος καὶ πάντα εἰς ἀριθμοὺς
ἀναφέρων τῶν τε ἄστρον τὰς περιόδους
καὶ τῶν ζῴων τὰς γενέσεις, δύο τὰς
ἀνωτάτω ἀρχὰς ἐλάμβανε, τὴν μὲν ὠρις-
μένην μονάδα τὴν δὲ ἀόριστον δυάδα
καλῶν, τὴν μὲν ἀγαθῶν τὴν δὲ κακῶν
οὖσαν ἀρχήν . . . ὅθεν καὶ τῶν ἐφεξῆς
ἀριθμῶν τὸν μὲν ἄρτιον ἐνδεᾶ καὶ ἀτελῆ,
τὸν δὲ περισσὸν πλήρη τε καὶ τέλειον
ἀπέφηνεν, ὅτι μιγνόμενός τε πρὸς τὸν
ἄρτιον ἀεὶ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν διασφί-
ζει τοῦ περισσοῦ καὶ ἐν τούτοις ἐπι-
κρατοῦντος, ἑαυτῷ τε συντιθέμενος γεννᾷ
τὸν ἄρτιον· γόνιμος γάρ ἐστι καὶ ἔχει
δύναμιν ἀρχῆς καὶ διαίρεσιν οὐκ ἐπιδέ-
χεται ἀεὶ τῆς μονάδος ἐν αὐτῷ περιού-

¹ 5 ἐπωνομάζομεν F || 9 καὶ Ποσειδῶνα scribebat Meineke || 13 ἀπέφηνε recte F: vulgo ἀπεφῆνατο ex Augustani interpolatione || 20 ἄλυσιν F || 21 ἐξαιδεκα F: corr. Heeren || 24 πᾶσιν F || 34 ὡς δὲ F: ὡς δὲ Meineke ||

βάνουσιν, ὡς ὁ ὀκτωκαίδεκα, τῶν δὲ περισσῶν εἰς ἄρτίους οὐθείς· ἀδιαίρετον γὰρ ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ στοιχεῖον εἰς ἕτερα· τοῖς δὲ ἄλλοις εἰς τὰ αὐτὰ πάλιν αἰ διαλύσεις. ἔτι δὲ τῇ μονάδι τῶν ἐφεξῆς περισσῶν γνωμόνων περιτιθεμένων, ὁ γινόμενος αἰεὶ τετράγωνός ἐστι· τῶν δὲ ἀρτίων ὁμοίως περιτιθεμένων, ἑτερομήκεις καὶ ἄνισοι πάντες ἀποβαίνουσιν. ἴσον δὲ ἰσάκεις οὐδεῖς. καὶ μὴν εἰς δύο διαιρουμένων ἴσα, τοῦ μὲν περισσοῦ μονὰς ἐν μέσῳ περίεστι, τοῦ δὲ ἀρτίου κενὴ λείπεται χώρα καὶ ἀδέσποτος καὶ ἀνάριθμος ὡς ἂν ἐνδεοῦς καὶ ἀτελοῦς ὢντος. περὶ δὲ τοῦ κοινοῦ λόγου τῶν ἀριθμῶν τοῦτον διέξεισι τὸν τρόπον.

3ης. ὁ δὲ ἄρτιος οὔτε γεννᾷ ποτε τὸν περισσὸν συντιθέμενος ἑαυτῷ οὔτε ἐστὶν ἀδιαίρετος.

Plutarchei libelli similitudinem vel Heerenius perspexit. sed quod ait certum esse auctorem (i. e. Stobaeum) ante oculos habuisse Vitam Homeri, id non potuit scribere nisi sopitus. nam genuina magis est Stobaei ecloga, Plutarchi amplificata et variata. primae sententiae concordant. tum Stobaeus de deorum nominibus loquitur [cf. Theologum. arithm. 33. 44. 53. 55. 63], ille ad monadis et dyadis explicationem properat omissam fortasse a Stobaeo. tum iterum concordia, nisi quod huius verba magis ad artem enucleata sunt. placet ultimo loco florilegium cum Vita Homeri conferre

Stob. flor. t. 33 17

Πλουτάρχου.

Περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον ἑχεμυθίας διὰ τούτου σαφῶς δεῖκνυται. λέγει γὰρ

Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, λιγὺς περ ἐὼν ἀγορητής,

ἴσχεο μὴδ' ἔθειλ' οἷος ἐριζέμεναι βασιλῆι· καὶ τοῦ Τηλεμάχου εἰπόντος

ἦ μάλα τις θεῶν ἔνδον οἷ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν ἐπιλαμβανόμενος ὁ πατήρ ἔφη

σίγα καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε μὴδ' ἐρέεινε.

αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἷ ὄλυμπον ἔχουσι.

τοῦτο ἐξήγησιν (?) οἱ Πυθαγόριοι καλοῦντες οὐδὲν ἀπεκρίνοντο τοῖς περὶ θεῶν ὅτι τύχοιεν ἱταμῶς καὶ εὐχερῶς ἐρωτῶσι.

Plut. V. Hom. c. 149

ἐπεὶ δὲ ἐν τούτοις καὶ Πυθαγόρου ἐμνημονεύσαμεν ὃ μάλιστα ἤρρεσκεν ἡ ἑχεμυθία καὶ τὸ σιγᾶν ἂ μὴ χρὴ λέγειν θεασώμεθα εἰ καὶ Ὅμηρος ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην. ἐπὶ τε γὰρ τῶν παροινούντων ἔφη

καὶ τι ἔπος προέηκεν ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον

καὶ τῷ Θερσίτῃ ἐπιπλήττει

ἴσχεο

Θερσίτ' ἀκριτόμυθε λιγὺς περ ἐὼν ἀγορητής

καὶ τοῦ Ἰδομενέως καταπτόμενος ὁ Αἴας λέγει κτλ. . . .

καὶ τὸν Ὀδυσσεᾶ τῷ υἱῷ διακελευόμενον . . . καὶ πάλιν αὐτῷ παραινεῖ

σίγα καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε μὴδ' ἐρέεινε·

Inter haec quoque excerpta eam quam dixi necessitatem intercedere non infitiabere. communis Pythagorae memoria, communes versus ad Thersitam et Telemachum dicti, cetera liberius in utroque, Plutarcho exemplar augente et amplificante. idem in prioribus excerptis observare licuit. sed hacc Stobaei ecloga peculiari quadam virtute splendet. quemadmodum florilegii auxilio Aarii lemma Stobaeo restitutum est, ita hic servatum est memorabile nomen Plutarchi. atque hoc nomine permoveor ut litem denuo suscitem quae diu sub iudice est non profligaturus, sed testem neglectum producturus.

Homeri vita quae olim ex principe Homeri editione Florentina innouit, a Duebnero ad Plutarchi codices illos Parisinos AE maxime recensita et emendata est. praemittitur in codicibus frivola de Homeri genere et carmine scriptiuncula a Byzantinis confecta et a ceteris resecanda. nam propter argumenti tantum cognationem inhonestum caput probo commentario praefixum est. atque hic de Homeri sapientia libellus quin antiquus sit neminem fugit. quid? R. Schmidtus [de Plutarchea quae vulgo fertur Homeri vita Hal. 1850] Porphyrium auctorem evincere studuit. qui quaestionem perdifficilem haud inseite tractavit nisi quod plane incredibili iudicio Heracliti allegorias tumide et indocte scriptas eidem Porphyrio vindicabat.¹ Schmidtianam de Plutarchea Vita coniecturam Gildersleeveus [de Porphyrii studiis Homericis capit. trias. Gotting. 1853] levibus sane argumentis refutabat. adversati sunt etiam Wollenbergius [de Porphyrii stud. philolog. cap. V. Berol. 1854] ineptissimae ipse suspicionis auctor [thes. V], Bernhardyus Gr. litt. hist. II 1³ 202, R. Volkmannus Plut. Chaer. Vit. et script. I 121. contra Sengebuschius dissertat. homeric. prior. p. 5 et G. Wolffius Porphyrii de philos. ex orac. hauriend. p. 24 sq. Schmidium doctissime defenderunt. auctoritatum igitur momenta paria. videamus argumenta. praeter leviora quaedam duas proferunt Porphyrianae originis vindicias, primum quod Circes allegoria similiter in V. H. c. 126 atque a Porphyrio apud Stob. I 41 60 p. 1046 explicetur, tum quod enneadis vis illic c. 145 celebrata ad unum Porphyrium maxime quadret, qui Plotini libros ad hunc numerum digesserit et a Ioanne Lydo de mens. IV 78 propterea nominatim laudetur. sed neutrum rem conficit. quid enim prius argumentum aliud probat quam allegoriarum librum quem supra dixi utrique patuisse? nam ut Stoicorum doctrina et Porphyriano et Plutarcho loco promiscue adhaeret, ita variant excerpendo. ille pa-

¹ seductus est Schmidtus scholiorum Homericorum falso testimonio. nam Venet. B ad O 21 [Heraclit. 40], Venet. B (non A) ad Θ 3 [Heraclit. 36], Venet. B ad M 27 [Heraclit. 38], Ven. B ad Ξ 346 [Heraclit. 39] a Villosone Porphyrii lemma fraudulenter praefixum est, quod securus ut alia Bekkerus propagavit. cf. H. Schrader über die porphyrii Iliasschol. Hamb. 1872 p. 2. V. Rose Ar. Pseud. p. 152. nolo tamen diffiteri in Ley-

densi et fortasse in aliis ut Etonensi et Escorialensi ad Θ 3 lemma Πορ adscriptum legi, qui error faciles habet explicatus. sed de his Schraderus futurus Porphyrianorum scholiorum editor viderit.

lingenesiam et animarum in aera receptum retinet, hic veriloquium *Αἰᾶ ἀπὸ τοῦ αἰάζειν* aucupatur. alterum argumentum fortius videatur. verum in Homeri aperto enneadis studio explicando allegoriarum venatores paene ultro in idem inciderunt. quod praeiverunt Aristarchei velut Aristonicus ad Z 174 et schol. B et Vict. ad M 25. sed largiamur istis Porphyrium¹ in Graeciam invexisse enneadem, quid impedit, quominus Vita Homeri hoc quidem Porphyrianum inventum secuta esse videatur? at Porphyrius Vitam nullo modo scripsit, quia scribendi et ratio et oratio Porphyriano mori plane contrariae sunt. quod vel ex brevissimo capite de Circe luculento exemplo demonstratur. neque quidquam valet Schmidtii ratio diversas Porphyrii aetates excusantis. quae ne tum quidem probabilis esset, si nomen philosophi dilucide Vitae inscriptum esset.

Similiter fere contra Schmidtiū disputavit Volkmannus, sed quod idem velut maximum argumentum obiecit Homericæ aetatis diversam notationem, hoc recuso. nam Plutarchi locus interpolatione e Byzantina quam dixi scriptione arcessita foedatus est. neque iterum debebat in disceptationem vocari, postquam a Sengebuschio probe restitutus est. de Porphyrio igitur satis.

Multo probabiliora possunt effici ex Stobaei quae dixi excerptis Homericis, quibus cum Plutarchi nomen uno certe loco inscriptus sit, statuo altero fortasse saeculo subdita Chaeronensis persona ex antiquo allegoriarum corpore, quod multifariam excerptum dixi, enchiridion Homericum breviatum esse. hinc Stobaei fragmenta deducta sunt. indidem titulo servato multis autem additis omissis variatis ea quam nos tenemus Plutarchi Vita. sed haec omnis quaestio affecta magis quam absoluta de-nuo erit pertractanda. nos quoniam anepigrapha placita suis distribuimus scriptoribus Aëtio Ario Pseudo-Plutarcho Vitae Homeri scriptori ad propositum revertimur.

VII DE AETHI SECTA ET AETATE

Arii Didymi memoriam haud inviti paulo diligentius recolimus, quippe cui non uno nomine comparari possit Placitorum collector Aëtius. nam is quoque a sectarum censura fere abstinuit ac Stoicorum non minus quam Epicureorum disputationes tamquam ex ipsius sententia dictas edidit. haud absimili ratione Arius non solum Stoicos Peripateticos Platonicosque sed fortasse etiam Epicureos nullo suo iudicio addito excer-

¹ Plutarch. l. c. τί δή ποτ' οὖν ἐστὶν ὁ τῶν ἐννέα ἀριθμὸς τελειότατος; ὅτι ἐστὶν ἀπὸ τοῦ πρώτου περισσοῦ τετράγωνος καὶ περισσῶς περισσός, εἰς τρεῖς διαιρούμενος τριάδας ὧν ἑκάστη πάλιν εἰς τρεῖς μονάδας διαιρεῖται.

I. Lyd. l. c. θεῶς ὁ τῆς ἐννεάδος ἀριθμὸς ἐκ [intercidit τριῶν] τριάδων ἐκπληρούμενος καὶ τὰς ἀκρότητας τῆς θεολογίας κατὰ τὴν Χαλδαϊκὴν φιλοσοφίαν ὡς φησι Πορφύριος ἀποσφύζων.

psit et ut ille optimos pessimos auctores promiscue adscivit, ita Arius quaecunque in manus venerant primaria cuiusque sectae non minus quam quintae classis scripta respexit. praeterea eclecticico genere, si quid in prooemiis propriae doctrinae pellucet, uterque usus est. In Ario inter Stoicorum notiones Aristotelisque categorias pax conciliata est cf. Stob. ecl. II p. 46 H. supra p. 70. multo etiam magis decolor Aëtii oratio. modo Peripateticum audis velut Plac. I 2 2 τὸ εἶδος δ καλοῦμεν ἐντελέχειαν, modo Stoicum velut ibidem ἀρχάς φάμεν εἶναι οὔτε συνθέτους οὔτε ἀποτελέσματα, sed ut ille Stoicis, ita Aëtius Peripateticis principatum tribuisse videtur, si quidem in prooemio et I 1. 2 Aristotelis ter cum Theophrasto et Peripateticis, semel Stoicorum vel Platonis sententiae apparent. hinc coniectura valet in Peripateticorum eum schola tirocinia philosophiae posuisse. nam supra tirocinia ille quidem numquam evectus est. nec graviora desunt indicia. constat post Andronicum qui extiterunt Peripatetici eos scholae umbra non egressos esse, ut ex unis fere commentariis tenuissima notitia hauriri possit. Aëtius autem, qui Posidonium alioqui ultimum¹ cognovit philosophorum, Peripateticum commemorat Xenarchum amicum Arii et Augusti, cuius de anima opinio haec est IV 3 10 Ξέναρχος ὁ Περιπατητικὸς καὶ τινες ἕτεροι τῆς αὐτῆς αἰρέσεως τὴν κατὰ τὸ εἶδος τελειότητα καὶ ἐντελέχειαν καθ' ἑαυτὴν οὖσαν ἄμα καὶ μετὰ τοῦ σώματος συντεταγμένην.² quid igitur? nonne credibile notitiam illam recentem ex ipsa Peripatetici schola receptam esse? credibile sane sed minime necessarium, ut praestet quae certa sunt inde concludere. scripsit Aëtius non ante Augustum, idemque non post Antoninos, quorum aetate excerptisse videtur Plutarchus. quaeritur uter terminus propius ab illius natali absit. qua in re nec tam inopes sumus argumentorum ut ne coniecturam quidem periclitari liceat nec tam instructi a subsidiis ut ulterius provehi fas sit. nimirum frustra Aëtii rhetoris memoria citabitur, quem p. 49 Augusti aetati supparem dixi. quid enim rhetori communionis cum scholastico Placitorum enarratore, nisi forte in materiae siccitate dispositionis turbis orationis exilitate novitatis eum quandam gratiam aucupatum putas? neque ex astrologiae mentione V 18 6 [cf. II prooem. τῶν ἀποτελεσμάτων] aetatem accuratius circumscribemus. nam astrologia etsi sub primis

¹ Ocellum II 25 13 omitto quem cum Plutarchus et Theodoretus ignorent a Stobaeo invecum esse probabile. ignota aetas est Apollodori Coreyraei [III 12 8 fortasse ante Pamphilum grammaticum Athen. XI p. 478 B], Diotimi Tyrii cf. ad II 17 3, Epidici [?] II 4 5. ante Antiochum est Timagoras Epicureus [cf. Cic. Lucull. 25 80]. de Stoico Boetho ridicule erravit Corsinus p. XXVII quem secutus est Beckius.

² definitio non verbis, at re Aristotelea est. quo magis mirandum, quod animae definitionem a Theophrasto ac multis deinceps Peripateticis variatam non attraxit, cum tamen arcem naturalis Aristotelis doctrinae, aetheris motionem ἐν ταῖς πρὸς τὴν πέμπτην οὐρανὸν ἀπορίαις [Simplic. d. cael. p. 11 b 41, 12 b 14 Karst.] impugnasset. qui fuerint καὶ τινες ἕτεροι in tanta harum rerum obscuritate ignoratur. cum Boetho aequali Peripatetico — nam utrumque audivit Strabo — consentit de primo expetendo [πρῶτον οὐρανόθεν Alex. d. anim. 154 a 47]. sed de Boethi psychologia nihil compertum habemus nisi quod immortalitatem animi reiecit.

imperatoribus, quo tempore Thrasyllus Tiberio, Sulla Caligulae, Serapa Trimalchioni exstiterunt suasores Maniliusque qui dicitur artem versibus inclusit, in forum magis et publicam lucem protracta est, tamen neque prius apud Graecos Romanosque [cf. Caton. d. r. rust. 5] neque profecto postea coli desita est. ergo hinc quidem nihil lucratur. maius momentum ex orationis observatione efficitur. nihil dico de Placitorum quae proprie dico brevitate et siccitate: *ornari res ipsa vetat contenta doceri*. ceterum pleraque sunt verbis paulum mutatis ex antiquioribus fontibus translata, quae breviavit quidem sed raro mutavit. restant igitur praeter Placita ampliores eclogae Stoicorum et Epicureorum atque ipsius scriptoris prooemia. atque in illo numero memorabilis est Epicureus, de quo satis supra p. 78 dictum est. ubi insolita illa ἀπειζων ἑαυτῷ et μοιχαλίδος observavi, quae homini ceteroqui erudite et nervose scribenti vix ante primum p. Chr. saeculum proferre licebat. Philodemus quidem qui propter dicendi negligentiam vapulare solet, talia haud ausus est. neque magis ea alterum p. Chr. saeculum decent, quo indefesso sophistarum studio recte scribendi laus fere vulgaris erat. ergo comparandus quodammodo cum Longino cuius fertur de sublimitate libellus cultissimo scriptori et perinde fervido, sed in quibusdam mendoso. in Stoicorum capitibus non tam aetatis, quam loci nota impressa est insignis. IV 11 5 ὥσπερ τὰ δηνάρια καὶ οἱ στατῆρες αὐτὰ μὲν καθ' αὐτὰ ὑπάρχει δηνάρια (καὶ) στατῆρες, ἐὰν δὲ εἰς πλοίων δοθῇ μίσθωσιν, τηνικαῦτα πρὸς τῷ δηνάρια εἶναι καὶ ναῦλα λέγεται. quid interfuerit ut duplex numorum genus afferretur, haud dispicio. alterutrum credo satis erat. nec dubium quin uno staterum exemplo contentus fuerit quicumque Stoicorum illa composuit. Romanum igitur usum spectabat Aëtius nisi Plutarchum interpolasse credis. ¹ restat ipsa Aëtii oratio. de qua non nulla supra p. 75 notavi. certe quamvis exiguus sit illorum ambitus, tamen ne sic quidem eundem vocabulorum gyrum vitavit. omnino quae placitis explicandi gratia adduntur velut in prooemio § 3 taedium parant. quid de ordine libri atque dispositione, quatenus Aëtio iniungenda est, iudicandum esset, ibidem exposui. unde si de genere scriptoris coniciendum, fieri non poterit quin *scholasticorum natio madens pingui* agnoscatur. ergo scriptoris eadem est facies ac philosophi, quam initio capitis aperui. utrumque suadet, ut quam minimo intervallo ab altero termino Aëtii aetatem suspendamus. quodsi altero fere medio saeculo Placitorum extitit epitome, quid obstat ne sub exiens primum sive alterius initium Aëtium vixisse coniciamus? verum ego has ratiunculas, quae quam incertae sint sentio, nolo persequi laudaturus si quis meliora docebit. nec profecto ex aetatum discrimine vel nominum

¹ omisit hanc rem Beckius, qui in Plutarchi sermone latinam linguam odoratus est, cuius non imperitum fuisse auctorem facile patet. num latine fuerit doctus Aëtius, ego nescio. graeci certe peritior fuit Beckio qui scilicet hos notavit *idiotismos latinos*: ἰδία ἐκάστη suas quaeque IV 10 2 et συνάγειν I 3 8 cogere i. e. concludere.

splendore compendiorum eiusmodi pretium aestimatur, sed ex fontibus solis. ad quos eruendos dum accingor, Aëtium parumper valere iubeo, ut de Theophrasto gravissimo Opinionum scriptore qua par est accuratioe disseram.

VIII DE THEOPHRASTI PHYSICORUM OPINIONIBUS

Quod in singulorum hominum vita labentis et senescentis est aetatis indicium ut ad vitas suas describendas animum impellant, idem populis litterarum laude florentibus solet contingere. Graecorum poetarum scriptorumque gloriam excepit Alexandrinorum eruditio, philosophiam ab Aristotele exultam et quantum veteribus licebat consummatam statim polyhistorum studia subsecuta sunt. ex Peripateticorum quidem familia qui proficiscebantur paene omnes magistri effata ut divinitus instincta suspiciebant. inde cum ipsam philosophiam promovere nollent, historiae cognitionem ab eodem Aristotele egregie inchoatam studio laudabili eventu haud semper felici appetebant. duces eius rationis praeter ipsum Aristotelem fuere Theophrastus et Eudemus. hic mathematicorum ille philosophorum ante magistrum inventa opinionesque tanta diligentia comprehenderunt ut quidquid apud posteros eiusmodi apparet probae memoriae, id paene omne ab illorum auctoritate repetendum videatur.

Ac Theophrastus quidem scripsit Φυσικῶν δοξῶν libros XVIII, quos ex indicibus Laertianis V 46. 48 novimus. alterum eius libri exemplum, quod indices recensebant, sedecim libros continebat. nec minus de inscriptione variabant. Φυσικῶν δοξῶν est apud Laert. V 48. alii περὶ φυσικῶν nominabant [Laert. l. c. 46], alii περὶ τῶν φυσικῶν ut Alexander [fr. 6], Galenus ἐπιτομὴν φυσικῶν δοξῶν i. e. collectionem fr. 5^a, negligentius Laertius ipse IX 22 fr. 6^a, Placita fr. 16 Simplicius fr. 13 ἐν τοῖς φυσικοῖς, quod lemma cave ne ad physicorum librum Aristoteleo simillimum [φυσικῶν α—η¹ Laert. V 46] referas. utrumque monumentum complectitur Priscianus Lydus in quaestionum ad Chosroen prooemio: *Theophrastus item plurimas occasiones sermone dignas praestitit his quae quaesita sunt ex naturali historia et naturali auditu.* eodem titulo φυσικῆς ἱστορίας utitur Simplicius fr. 7 et conferri potest Eudemi ἀριθμητικῇ ἱστορίᾳ γεωμετρικαὶ ἱστορίαι ἀστρολογικαὶ ἱστορίαι. alio sensu ab ipso histor. plant. I 1 4 ἱστορία τῶν φυτῶν scrutatio plantarum dicitur cf. IV 1 5 V 1 1.²

¹ ex hoc opere epitome uno libro comprehensa circumferebatur, in quar. Simplicius se commentatum dicit Aristot. de anim. f. 38^r 2 σαφέστερόν μοι ταῦτα ἐν τῇ ἐπιτομῇ [i. e. in commentario ad epitomen, breviter ut nos quoque] τῶν Θεοφράστου φυσικῶν διώριστα cf. Usener Anal. Theophrast. Lips. 1858 p. 28.

² cf. Physic. op. fr. 1 Θαλῆς δὲ πρῶτος παραδέδοται τὴν περὶ φύσεως ἱστορίαν τοῖς Ἕλλησιν ἐκφῆναι, fr. 9 Πλάτων . . . ἐπέδωκεν ἑαυτὸν καὶ τοῖς φαινόμενοις ἀψάμενος τῆς περὶ

Physicorum igitur Opinionibus philosophorum a Thalete ad Platonem turbam ita recensuit, ut quid de singulis singuli capitibus statuerent non solum breviter indicaret, sed etiam quid male quid recte quid proprie cogitassent ad Aristoteleam normam diiudicaret. priusquam vero tam admirabile opus susciperet non solum Aristotelis iudicia collegit et anxie respexit, sed ipse quoque ad fontes adiit et nobiliorum philosophorum ut Anaxagorae Anaximenis Archelai Diogenis Empedoclis Metrodori Platonis Xenocratis, copiosissime Democriti doctrinas peculiaribus libellis examinavit. sed ex omnibus istis scriptis unum fragmentum exstat ex altero de Anaxagora libro fr. 26 Usen., quod fr. 4 nostrae sylloges subieci. ¹ huic materiae undique collectae, quam contuleris cum Aristotelis Politis, superstruxit amplam Physicorum Opinionum syllogen, quae iam Alexandrinorum aetate in duorum librorum epitomen coacta est περί φυσικῶν ἐπιτομῆς $\alpha \beta$ [Laert. l. c. 43]. epitomandi usus fortasse iam Aristotelis aetate non inauditus ² paulo post ita increbruit ut potiorum Peripateticae scholae librorum in usum sive philosophorum sive rhetorum compendia fierent. ita Theophrasti feruntur in indicibus ἀναλυτικῶν ἐπιτομῆς α , νόμων ἐπιτομῆς α — ι , φυσικῶν ἐπιτομῆς α [cf. p. 102¹] fortasse etiam ἡθικοὶ χαρακτῆρες. quanta libertate excerptum sit non solum ex characteribus, quorum tamen fata parum explorata sunt, sed etiam ex Aristophanis Byzantii τῶν Ἀριστοτέλους περί ζῶων epitome cernitur, unde quae Constantini Porphyrogeniti iussu compilata sunt e codice Parisino edidit V. Roseus Anecd. graecol. II 1—40. Opinionum autem illa epitome usus videtur Laertius IX 21 [fr. 24 Us., fr. 6^a nostrae syll.] Ξενοφάνους δὲ διήκουσε Παρμενίδης Πύρρητος Ἐλεάτης (τοῦτον Θεόφραστος ἐν τῇ ἐπιτομῇ Ἀναξιμάνδρου φησὶν ἀκοῦσαι), ὅμως δ' οὖν ἀκούσας καὶ Ξενοφάνους οὐκ ἠκολούθησεν αὐτῷ. Parmenidem ab Anaximandro pendere Theophrastus dicere vix potuit, qui Xenophanem fr. 5. 6 Parmenidis praeceptorem nominaverat. pridem transpositum est Παρμενίδης . . . διήκουσε Ξενοφάνους quo τοῦτον rectius referretur. neque dubium quin haec sit genuina sententia, sed ambigitur utrum Diogenes intempestive

φύσεως ἱστορίας. Aristot. de cael. III 1 p. 298^b 2, Platon. Phaed. p. 96^a τῆς σοφίας ἦν δὴ καλοῦσι περί φύσεως ἱστορίαν cum Wytttenbachii nota cf. Torstrik ad Arist. d. anima p. 112. G. Curtius Verh. d. saechs. Ges. 1866, 146.

¹ de Democriteis minimum sex libris cf. Usenerus l. c. p. 25. e libro περί Δημοκρίτου falso Aristotelis nomine inscripto V. Roseus [Ar. ps. p. 213] excerpta putat quae affert Alexander ap. Simplic. d. coel. p. 488^a 6 Br. praeterea possunt ad illos commentarios referri fragmenta haec quae Usenerus inter incerta enumeravit 27 Laert. Diog. IX 6 Θεόφραστος δὲ φησὶν ὑπὸ μελαγχολίας τὰ μὲν ἡμιτελῆ τὰ δὲ ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντα γράψαι (Heraclitum), 28 ibid. IX 46 (Democriti) μέγας διάκοσμος, ὃν οἱ περί Θεόφραστον Λευκίππου φασὶν εἶναι, 29 Ael. V. H. IV 20 (Democritus) τὴν παρὰ τοῦ Δαμασπίπου τοῦ πατρὸς οὐσίαν εἰς τρία μέρη νεμηθεῖσαν τοῖς ἀδελφοῖς τοῖς τριῖσι, τὰ γὰρ ἑκάστη μόνον λαβὼν ἐφόδιον τῆς ὁδοῦ, τὰ λοιπὰ τοῖς ἀδελφοῖς εἶσαε. διὰ ταῦτά τοι καὶ Θεόφραστος αὐτὸν ἐπῆγει ὅτι περιττὴν κρείττονα ἀγερμὸν ἀγείρων Μενελάου καὶ Ὑδυσσεύος.

² epitome reipublicae Platonicae et Aristoteli et Theophrasto attribuitur cf. Usener l. c. p. 19. V. Rose de Ar. libr. ord. p. 86.

aliena immiscuerit an librarius Xenophani praecedenti concinnius principium formaverit. Theophrastus igitur ipse Xenophanem cum Anaximandri sive aetate — ut Sotio Laert. IX 18 κατ' Ἀναξίμανδρον ἦν — sive doctrina [cf. Susemihl Philolog. Anz. VII 299] composuisse videtur, sed de hoc loco video inferius.

Ex integro de Physicorum opinionibus volumine excerpta esse videntur, quae Aristotelis interpretes tradunt. inter quos plurima et gravissima fragmenta Simplicius sive ipse excerptis sive excerpta ab Alexandro transtulit. qui quia Aristotelis Physica explicaturus plurimus est in Theophrasti libri laudibus, multis locis, etiam eis quibus non nominatur, Opinionum vestigia agnovit Ch. A. Brandisius quaeest. Eleat. p. 17 eumque secutus in Analectis Theophrasteis H. Usenerus. horum virorum iudicio etsi non nulli refragati sunt haud me paenituit subscribere. nam quo acrius in interiorem Theophrasti familiaritatem me insinuaram, eo magis illorum opinionem confirmatam videbam. consentaneum est pauca minus recte observata, plura dubia esse. ergo ne quid me invito erroris lectoris subnasceretur Theophrastea certa aut verisimili ratiocinatione agnita diductis litteris expressi, simulque imitatorum testimonia potiora in ima quaque pagina subnotavi. in reliquis disponendis Usenerum fere sequor non quo omnia eum recte ordinasse credam sed quia putidum duco in leviculis vel dubiis ab egregio exemplari recedere.¹

Sicut verum erat Theophrastum primo de primordiis libro per temporum fere seriem decurrere ut in Platonem ceteris perfectiorem desineret², ita non credibile neglecta opinionum cognatione ad amussim temporum filum persecutum esse. immo cum successionum aliquam rationem haberet³, fortasse Alexandrinis ea potissimum re imitabilis, varias deinceps familias Ionicos Eleatas atomorum doctores ad Platonem usque deduxisse videtur haud veritus Diogenem Apolloniaten et Archelaum vel contra aetates physicis adnectere cf. Panzerbieter Diog. Apoll. fr. p. 7. angustae enim mentis erat neglecta dogmatum necessitudine exteriorem temporum continuationem quasi principem legem custodire.⁴ ad Theophrasti in

¹ in Simplicianis Usenerus Brandisii Aldinae exemplo utebatur nunc ab Academia Berolinensi adservato, ubi trium codicum C[ollegii novi Oxoniensis 244] et A et D ignotorum discrepantia adscripta est. ex eiusdem schedulis quartus innotuerat O[ceanus] Laurentianus ille 85 1. nobis accuratior praesto erat codicum notitia. Torstrikus enim Academiae iussu Simplicii Physica editurus quem apparatus collegerat, is post illius lugendam mortem in nostras manus concessus est. inde afferam varietatem codicum Laurentiani 85 1 (B), Laurent. 85 2 (D), Marcian. 229 (E), Marcian. 227 (F) et singulis locis Ambros. B 4 inf. (H). Aldina mihi erit a. potiores sunt DEB, deteriores FHa.

² cf. fr. 9 τοὺς ἄλλους προϊστορήσας 'τούτοις' φησὶν 'ἐπιγενόμενος Πλάτων τῇ μὲν δόξει καὶ τῇ δυνάμει πρότερος, τοῖς δὲ χρόνοις ὕστερος κτλ.'

³ cf. fr. 6 ipsius verba τούτῳ [Xenophani] δ' ἐπιγενόμενος Παρμενίδης Πύρρητος ὁ Ἐλέατης, praeterea fr. 1. 2. 3. 4. 5. 6a praecipue 8.

⁴ Simplicii verba in phys. f. 7a 25 αὕτη μὲν ἡ σύντομος περιληψὶς τῶν ἱστορημένων [sic D B F] περὶ ἀρχῶν οὐ κατὰ χρόνους ἀναγραφείσα, ἀλλὰ κατὰ τὴν τῆς δόξης συγγένειαν non solum Simplicii sed etiam Theophrasti rationem describere possunt. cf. Krische forsch. p. 166.

primo capite ordinem fortasse proxime accedunt Ciceronis in Lucullo 27 118 excerpta qui Thalem Anaxagoram Xenophanem cum Parmenide Leucippum Democritum Empedoclem Heraclitum Melissum Platonem Pythagoreos enumerat. sed haec incertiora. omnino veri simile est Theophrastum praesertim in reliquis capitibus opinionum varietatem generatim comprehendisse quemadmodum fecit in fragmento de sensu. ubi prius de sensibus §§ 1—58, tum de sensis §§ 59—91 agitur. prior pars iterum bipartita. alter locus philosophorum, qui similibus sensum efficiunt, alter qui contrariis. tum qui similibus singillatim enucleate tractantur Parmenides Plato Empedocles. ordinis ratio inde petita, quod Parmenidis rudissima est doctrina qui § 3 ὅλως οὐδὲν ἀφώρικεν ἀλλὰ μόνον ὅτι δυοῖν ὄντων στοιχείοι κατὰ τὸ ὑπερβάλλον ἐστὶν ἡ γνῶσις. uno gradu compositior Plato qui § 5 ἐπὶ πλεόν μὲν ἦπται τῶν κατὰ μέρος, οὐ μὴν εἰρηγέ γε περὶ ἀπασῶν ἀλλὰ μόνον περὶ ἀκοῆς καὶ ὅψεως. perfectior utroque Empedocles qui § 7 περὶ ἀπασῶν ὁμοίως λέγει cf. § 2. hinc variam explices refutandi rationem. Parmenides quid omiserit quam brevissime indicat. iudicium comprehendit § 4 extr. οὕτως μὲν οὖν αὐτὸς ἔοικεν ἀποτέμεσθαι τῇ φάσει τὰ συμβαίνοντα δυσχερῇ διὰ τὴν ὑπόληψιν. de Platone quoque paucis perfungitur § 6, Empedoclem uberima refutatione (§ 12—24) dignum ducit. sequitur alter locus philosophorum, qui contrariis sensum efficiunt. primus Alcmaeon brevissime, tum Anaxagoras ut patronus huius sectae suam copiose exponit opinionem §§ 27—30, quam uberior sequitur Theophrasti censura §§ 31—37. praetereans Clidemum tangit nullo suo iudicio interposito, ut iam ad Diogenem et Democritum transeat, quorum neuter utram sectam sequeretur clare exposuisse dicitur. hinc ultimus recte eis servatus est locus, quibus refutatis priorem partem his concludit § 58 αἱ μὲν οὖν περὶ αἰσθήσεως καὶ τοῦ φρονεῖν δόξαι σχεδὸν αὐται καὶ τοσαῦται τυγχάνουσιν οὔσαι παρὰ τοῖς πρότερον. alteri parti generalem conspectum praemittit § 59. quo opiniones Anaxagorae Empedoclisque qui sensorum parum rationem habuerint, adumbrat Democrito Platonique satisfactorius. illius placita §§ 61—78 profert, tum §§ 79—82 diiudicat. paucioribus Platonis §§ 83—86, quem §§ 87—91 refutat. hinc si ad caput de principiis revertimur, Aristotelem phys. I 2 similiter principiorum divisionem instituisse observamus, quam repetere iuvat, cum praesertim Simplicii fragmenta ad hunc locum pleraque afferantur. p. 184^b 15 ἀνάγκη δ' ἦτοι μίαν εἶναι τὴν ἀρχὴν ἢ πλείους, καὶ εἰ μίαν, ἦτοι ἀκίνητον ὥς φησι Παρμενίδης καὶ Μελίσσος ἡ κινουμένην ὥσπερ οἱ φυσικοὶ οἱ μὲν ἀέρα φάσκοντες εἶναι οἱ δ' ὕδωρ τὴν πρώτην ἀρχήν· εἰ δὲ πλείους, ἢ πεπερασμένας ἢ ἀπείρους, καὶ εἰ πεπερασμένας πλείους δὲ μῖας, ἢ δύο ἢ τρεῖς ἢ τέτταρας ἢ ἄλλον τινὰ ἀριθμόν, καὶ εἰ ἀπείρους, ἢ οὕτως ὥσπερ Δημόκριτος τὸ γένος ἐν σχήματι δὲ ἢ εἶδει διαφερούσας, ἢ καὶ ἐναντίας. quantum Aristotelis partitio discipulum moverit, nescimus. sed maximam fuisse eius auctoritatem, cui suum verecunde iudicium subiungeret, e fragmentis abunde conspicitur. nam quod laudat Cicero de fin. I 2 6 *quid? Theophrastus mediocriterne delectat cum tractat locos ab Aristotele ante tractatos?* ad alios libros

spectat. sed in metaphysicis praecipue et alibi identidem semina quaedam historiae philosophorum sparsit, quae a discipulo haud sane neglecta sunt. cf. ad fr. 1. 4. 6. 7. 8. 9. 11. 22. 23.¹ quare etiam atque etiam cavendum est ne propter Aristotelis similitudinem solam in Simplicianis fragmentis interpretem potius quam Theophrastum nobis audire videamur.

Peculiarem sibi poscit disputationem fragmentum 12 ex Pseudophylone περὶ ἀφθαρσίας κόσμου haustum. quod a ceterorum similitudine aliquantum recedit. continet enim tanquam a Theophrasto prolatas quattuor interitum mundi tuentium philosophorum opiniones, quorum tamen nomina tacentur. quibus enucleatis singulae deinceps Peripatetica doctrina refutantur. philosophorum decreta ex Opinionum libro recisis nominibus excerpta arbitratus est Usenerus. atque si Theophrastea vere sunt, difficile erit aptiorem locum invenire. sed maxima huic opinioni oborta est difficultas, postquam Zellerus Herm. XI 422 sqq. tertium et quartum Philonis decretum Stoicorum esse invictis rationibus demonstravit.² ergo in Opinionibus ne tum quidem si Zenonea illa opinio fuit, infuisse potest, quia non ultra Platonem decursum esse et aliis fragmentis et de sensibus libro probabile redditur. sed hanc quidem Useneri coniecturam paulisper seponamus. age videamus de Zenonis et Theophrasti lite, quam Zellerus sibi invenisse visus est. primum moneo in coniectura positam esse Zenonis auctoritatem. nam Philonis testimonium de provid. I p. 12 Auch. interpolatum supra evici neque a Zellero ipso in examen vocatum est. sed fac Zenonem opinionis auctorem. Theophrastumne probabile est Stoicum in quopiam libro citasse? temporum rationes non afferam, quae etsi nondum sunt accurate explicatae tamen impedimento esse non possunt.³ sed philosophorum commercium non ex solis temporis condicionibus constituendum est. aliter mireris Democriti a Platone, Aristippi ab Aristotele fere neglectam doctrinam. quos apparet fastidii fuisse delicatissimi. quid igitur Zeno cum Theophrasto, Cratetis modo discipulus cum eo quem insigni quodam lepore fabula cynico opposuit [Diog. VI 90]? nam quod sagaciter defendit Zellerus p. 428 nomen esse a Theophrasto omissum quasi collega collegam nominatim impugnare verecundaretur, id Aristotelis exemplo doctrinam Xenocratis saepius, nomen numquam fere afferentis parum munitur. illi enim qui aliquotiens se ipsum Platonicis adnumerat [cf. Bo-

¹ quae olim pluribus exposui nunc stringere licet, postquam nuper Zelleri dissertatio de *Metaphysicis* a Peripateticis lectis prodiit. [Abhandl. der Königl. Akad. der Wiss. phil.-hist. Kl. 1877 p. 145 praecipue 150 sqq.] fragmentum de sensu non attingit, quare tu vide notas ad §§ 1. 39. 40.

² de prioribus argumentis dubito an ex vetustioribus philosophis sumpta sint. altera Xenophani vindicanda videtur cf. Hippol. philos. 14 5 Aristot. Meteor. I 14 p. 352* 17. de universa opinione cf. Zeller I⁴ 498². E. Rohde gr. Rom. p. 199².

³ magna lux ex Apollodori testimonio affulsura videtur quod est apud Philodem. de philosoph. [Herc. vol VIII Neap. 1844] col. 4. sed melioribus apographis opus erit quibus usum Gomperzium audio rem difficillimam expediturum esse.

nitzii comm. ad Metaph. A 9, 990^b 9] multa obstabant ne amicum eundemque aemulum laederet. Theophrasti autem quid interfuit novum in philosophia hominem et Crateteum ut honorificentius palparetur? gravissimae denique rei et per se non unicuique probabilis desiderantur magna testimonia. sed silent Theophrasti reliquiae, silent interpretes, silet omnis antiquitas. contra affirmat unus Philonis liber cuius ne titulus quidem mendacii expers est. tanti igitur ignoti hominis facies auctoritatem, qui quantum ex oratione iudicamus fuit homo satis ineptus undique phaleras aucupatus Philonemque potissimum imitatus¹, libris tamen optimis instructus, sed non tot quot simulat. Aristotelem quidem quem puerili adulatione afficit non legit.² contra molestam gravitate Ocelli futilem de natura rerum librum ipsum se legisse affirmat.³ hinc si suspicabere Ocellum in usum vocatum esse, falleris egregie. Boethum Panaetium Diogenem Chrysippum ab ipso adscitos non credo. Stoicorum materia a Posidonio collecta haud scio an promptior fuerit. itemque Peripateticorum adversariorum veri simile est unum librum omnia comprehendisse. quid igitur? si Aristotelis inde quasi quaedam obscura fama stillavit, an Theophrastum ab isto nebulone evolutum putas? restat huius sectae Critolaus, cuius quinque pro mundi aeternitate argumenta c. 11 p. 239, 7 ac deinceps afferuntur.

Critolai liber num scriptori ipsi ad manum fuerit nescio. sed illum in affirmandis et cumulandis argumentis vix se continuisse credibile, immo Aristoteleo exemplo contra potiores contrariae opinionis patronos disputasse. inde probare equidem nequeo, sed valde verisimiliter conicio Theophrasti memoriam ex Critolao paululum obscuratam fluxisse. quid? si Critolaum priora duo decreta ex opinionum libro deprompta initio capitis Theophrasti nomine confirmasse sumimus? hinc et Philonis artificium explicaretur quo nihil est apud excerptores vulgarius, ut antiqua auctori-

¹ notavi e. g. εὐρεσιλογία λεωφόρος προευντρεπίζω φωλεύω πηδαλιουχεῖν ἰχθυηλατεῖν. iteratum est Philoneum ψυχῆς μεμοίραται p. 242, 7 p. 267, 7 Bern. creberrimum οὐκ ἀπὸ σκοποῦ idem Philoneum. plura dabit Siegfriediani indicis comparatio. loci conferantur πυρίγονα ζῆα p. 235, 6 cum Philone de gigant. 2 p. 263 M. et de plantat. 3. Stoicorum definitio συγχύσεως [cf. Arii Didymi phys. fr. 28 Nemes. d. nat. hom. p. 70] de incorr. p. 250, 2 cum Philone de confus. ling. p. 433. sed spero Bernaysii commentarium et hanc quaestionem et cur Philonea nullo modo esse scriptio possit accuratius tractaturum esse. neque enim sufficit ut ὥσπερ φατὶν Ἀλκυπτον ab homine Alexandrino qui ipse vidisset, dictum esse negetur. fieri enim potuit ut Critolai locus dormitanter transferretur. sed adsunt magna νοθείας argumenta, unde ἀντιγραφὴν potius Philoneae opinionis in rhetoris schola confectam esse cognoscas. ne argumentum a rhetore abhorreere putes cf. Theon. progymn. 52—54 t. I 250 sqq. Walz ἔστω δ' οὖν ἡμᾶς ζητεῖν εἰ προνοοῦσι θεοὶ τοῦ κόσμου κτλ.

² p. 222, 12 Bern. 'Αριστοτέλης δὲ εἰ δὴ ποτ' [sic lego, μηδέποτε M, μήποτ' vulgo] εὐσεβῶς καὶ ὁσίως ἐνιστάμενος cf. p. 233, 1 ἔλεγέ τε [Aristoteles] ὡς ἔστιν ἀκούειν κατακερτομῶν.

³ p. 223, 5 ἐγὼ δὲ καὶ Ὀκέλλου συγγράμματα Λευκανοῦ γένος ἐπιγραφομένην Περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως ἐνέτυχον ἐν ᾧ ἀγένητόν τε καὶ ἀφθαρτόν οὐκ ἀπεφαίνετο μόνον ἀλλὰ καὶ δι' ἀποδείξεων κατεσκεύαζε τὸν κόσμον εἶναι.

tate propiorem fontem occultent, et Stoicorum refutatio probabili Critolai auctoritati redderetur, qui p. 248, 1 εἰμαρμένην ex Stoicorum ore ¹ definit εἵρουσα τὰς ἐκάστων ἀνελλιπῶς καὶ ἀδιαστάτως αἰτίας [cf. Aëtii Plac. I 28 4]. Theophrasti mentionem praecedit Peripatetici cuiusdam argumentum, cuius nomen Philo circumscripsit p. 262, 8 προσφιλοτεχνούντες δὲ τινες τῶν αἰδίων ὑπολαμβάνοντων τὸν κόσμον εἶναι. quodsi Critolaum potissimum in hanc partem vocatum apparet, haud leve momentum accedit in nostram qua proxima ex illo continuata statuimus opinionem. verum satis coniecturarum! nostrum erat ut quaestionem integram peritioribus relinqueremus. forsitan Bernaysii commentario haud inutiliter prolusisse videamur. interea Philónēi libelli extrema capita exhibui ex eruditissimi illius viri editione [Abh. d. Königl. Akad. d. Wissensch. z. Berl. 1876 p. 209—278] quam vere principem nuncupare licet, adhibitis paucis Buecheleri nostrisque emendationibus. unum addendum, quod scire intererit. capita disputationis et nexus et verba pleraque ex pristino exemplari descripsit Philo, non tamen sine multis propriae insectiae exemplis. quidquid enim poeticae lectionis fabellarumque memoriolae inhaerebat, plerumque infelicissime inculcavit. velut Pindari de Delo versus p. 265, 14 falso inseruit, quas turbas librario tribuit Buechelerus Mus. Rh. XXXII p. 442. at ceteri quoque versus praeter expectationem quamvis minus inepte adduntur, otiosi sunt omnes. ex puerili profecta est ingenio fabella p. 267, 10 sqq. de Indico elephanto, quam tamen ne interpolatori tribuas obstant orationis calamistri, quibus ille delectari solet. gravissimum autem ignorantiae testimonium p. 265, 8, cum Anaphen alterum Deli nomen fuisse addito absurdo veriloquio prodit. scilicet insularum coniunctam memoriam [Plin. II 87. Amm. Marc. XVII 7] homo levissimus conflavit. errorem olim notatum video in C. Schwenckii Deliacorum p. I Francof. 1825 p. 22. gemellum portentum edidit ex literularum suo penu p. 272, 11 cum Aegiran simul cum Helice Buraque periisse credidit. ² ecce Philonem in historiis turpiter labentem! unde hoc mihi iuris sumo, ut hominis tam malae fidei testimonium, si quid aliunde accessit dubitationis, recusem.

Ad Theophrastum non nulli eum librum rettulerunt qui inter Aristotelea περὶ Ξενοφάνους περὶ Ζήνωνος περὶ Γοργίου inscriptus fertur. verior

¹ κατὰ τοὺς ἄριστα φυσιολογοῦντας est Philonis inepta amplificatio. ille haud scio an κατὰ τοὺς Στωικοὺς dederit, quia contra illos disputaturus ipsorum definitionibus utebatur. sed constat excerptori illa promiscue laudandi consuetudo.

² cf. Buechelerus l. c. p. 444. excerpta Philonēa, quae 'de mundo' inscripta in Aldina feruntur pleraque omittunt illa embolia. unde noli interpolationem posteriorum suspicari. nam excerpta illa Byzantina aetate haud dubie confecta sunt ex archetypo vitii refertissimo et lacerato (cf. quae obscurius significavit Bernaysius p. 215, 9) quorum antiquam originem odorari nos vetat interpolationum [cf. p. 267, 1] vitiorumque communis cum vulgatis labes, cuius expers est M(ediceus) quippe per meliora exempla ex archetypo ductus. nihilo setius excerptis saepius adhibitis Bernaysius melius aliquanto non solum recensionem sed etiam emendationem consulisset.

erit index περί Μελίσσου Ξενοφάνους Ζήνωνος, quod nunc fere constat. Aristotelis nomen non minus falso traditur, quamvis a Mullachio et Karstenio infirmis causis defensum sit. quorum opinionem cum alii tum Spengelius olim refutaverat (Muenchn. gel. Anz. 1846, 196), quam censuram neque Mullachius nec ceteri inspexisse videntur. ergo ab Aristotele repulsi in Theophrastum inciderunt cuius patronus exstare dicebatur Vaticanus 1302¹. sed et adversariis et defensoribus Theophrasteae originis miror ignotum esse quod olim adnotatum est a Brandisio [Act. acad. Berol. hist. phil. 1831, 72] Vaticanum prima manu Ἀριστοτέλους exhibere, quo deleto alteram manum eamque recentiore addidisse Θεοφράστου.² caveamus igitur ne pro antiqua memoria amplexemur litterati cuiusdam qui a Simplicio recens fuit vanam ariolationem.³ nam omnis huius loci difficultas velut in scopulo haeret in Simpliciani cuiusdam loci adfinitate [Theophrast. Phys. op. fr. 5]. vulgaris fuit opinio omnia Simpliciana μία — μόνον e Theophrasto excerpta esse. quod credidit primus Bessario c. calumn. Platon. II 11 p. 32^b ubi Simplicium ille neglegentius expressit. idem hac aetate Bergkii de Arist. libro περί ΖΖΓ p. 4, Brandisius comment. eleat. p. 17 atque pertinacius Kernius quaestion. Xenoph. p. 50, beitraege z. darstell. d. philos. d. Xenoph. 1871 p. 3 asseverant. atque hic quidem cum Simpliciana τὸ γὰρ ἐν τούτῳ — ἄλλο ἐλθεῖν Pseudaristoteleis quae adnotavi l. c. respondere videret, maximum inde Theophrasteae originis argumentum sibi petere visus est. in alia omnia discessit Zellerus qui Ueberwegium partim secutus [Philol. VIII 106] quae consentirent ex Pseudo-Aristotele a Simplicio demum adglutinata esse non tam probavit quam posuit. nam quibus rem ille profigari arbitratur ὁ Θεόφραστος ὁμολογῶν ἑτέρας εἶναι μᾶλλον ἢ τῆς περὶ φύσεως ἱστορίας τὴν μνήμην τῆς τούτου δόξης, non prorsus recte adhuc intellecta sunt. neque enim Xenophanem accuratius tractare recusat ille⁴ (eatenus consentiunt Zellerus et adversarius), sed omnino alienam ducit hanc de principiis disquisitionem a physicorum humilitate. quod praevit Aristoteles phys. I 2 p. 184^b 25 τὸ μὲν οὖν εἰ ἐν ἀκίνητον τὸ δὲ σκοπεῖν οὐ περὶ φύσεως ἐστὶ σκοπεῖν.⁵ similiter de cael. III 1

¹ Parisinus 2277 Aristotelis nomen testatur, sed inter Theophrastea ut ille tradit.

² Kaibelius meus gratissimum hoc supplementum suppeditavit: 'Vatic. 1302, bombyc. wundervolle Handschrift, wohl nicht aelter als XIV j., obwohl die schrift die der alten pergamenthschr. des XI j. ist. aber dies ist offenbare wenn auch sehr gelungene Nachahmung. f. 140^r hatte m¹ (dieselbe welche den codex schrieb): Ἀριστοτέλους· περί Ξενοφάνους· περί Ζήνωνος· περί γοργίου X περί Ζήνωνος, m² (XV oder XVI j.) suchte erst in das Wort Ἀριστοτέλους die Verbesserung Θεοφράστου hineinzubringen; als das nicht deutlich schien, strich sie Ἀριστοτέλους aus und schrieb darüber Θεοφράστου, den übrigen Theil der Ueberschrift unangetastet lassend.'

³ fortasse etiam illud in causa fuit quod praecedunt libri Theophrastei.

⁴ quomodo Aristoteles Metaphys. A 5 986^b 26 ἀφετέοι πρὸς τὴν νῦν παρούσαν ζήτησιν οἱ μὲν δύο καὶ ἀάμπαν ὡς ὄντες μικρὸν ἀγροικότεροι Ξενοφάνης καὶ Μελίσσος.

⁵ cf. Simplic. ad h. l. p. 5^v 11 ubi scribendum ἀκόλουθον μὲν [ἐν om. D E] ἦν πρῶτον ζητεῖν εἰ [εἰ om. a, addidi ex D E F] εἰσιν ὁλως ἀρχαί.

p. 298^b 15 οὐθὲν γὰρ οὔτε γίνεσθαι φασιν οὔτε φθείρεσθαι τῶν ὄντων ἀλλὰ μόνον δοκεῖν ἡμῖν οἷον οἱ περὶ Μέλισσόν τε καὶ Παρμενίδην οὐς εἰ καὶ τὰλλα λέγουσι καλῶς ἀλλ' οὐ φυσικῶς γε δεῖ νομίσαι λέγειν. τὸ γὰρ εἶναι ἅττα τῶν ὄντων ἀγέννητα καὶ ὅλως ἀκίνητα μᾶλλον ἐστὶν ἐτέρας καὶ προτέρας ἢ τῆς φυσικῆς σκέψεως. hinc Eudemus ἀρχόμενος τῶν φυσικῶν [Simplic. in phys. p. 11^r 14 cf. 10^v 54] ταῦτα μὲν οὖν, inquit, ἐτέρας ἂν εἴη φιλοσοφίας διακριβοῦν. idem Platoni obicit ipse Theophrastus Phys. fr. 10 τοιαῦτα μὲν ὁ Θεόφραστος ἐπιτιμᾷ τῷ Πλάτῳ περὶ τῆς ψυχρογονίας οὐδὲ ἐπὶ τῶν φυσικῶν πάντως λέγων δεῖν ἡμᾶς ἐπιζητεῖν τὸ διὰ τί. item fr. de ign. 8 ἀλλὰ γὰρ ταῦτα ἔοικεν ἐς μεῖζω τινὰ σκέψιν ἐκφέρειν ἡμᾶς τῶν ὑποκειμένων ἢ ζητεῖ τὰς πρώτας αἰτίας. nimirum quae primae philosophiae sunt a naturalium rerum cognitione arcet. Xenophanem autem Theophrastus tam non respuit, ut non solum postea nominatim afferretur [fr. 16] sed paene omnia quae posterius de illo tradunt ex Opinionibus solis petita esse Karstenius scite observaret.

Ergo istuc Kernio concedendum est, eatenus posse ea verba quae post Theophrasti mentionem secuntur ab eodem esse profecta. sed tum illa excusandi gratia praemittere fingamus ab eo qui metaphysica Xenophanis accuratius tractaturus est. neque dissimile eius rei exemplum in Aristotele invenitur qui de Eleatarum principiis disputaturus phys. I 2 p. 185^a 17 dicit οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ φύσεως μὲν οὐ, φυσικὰς δὲ ἀπορίας συμβαίνει λέγειν αὐτοῖς ἕως ἔχει καλῶς ἐπὶ μικρὸν διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν· ἔχει γὰρ φιλοσοφίαν ἢ σκέψιν [cf. Kern. Beitr. p. 3]. tantum ex specie fragmenti.

Verum enim vero ultra progrediendum est ut diiudicemus Theophrastine sit illa mantissa an Pseudo-Aristotelis a Simplicio inculcata. haec quaestio cum Xenophanis doctrina iudicanda artissime cohaeret. conclamatum est Aristotelis testimonium metaph. A 5 p. 986^b 18 Παρμενίδης μὲν γὰρ ἔοικε τοῦ κατὰ τὸν λόγον ἐνὸς ἄπτεσθαι, Μέλισσος δὲ τοῦ κατὰ τὴν ὕλην. διὸ καὶ ὁ μὲν πεπερασμένον ὁ δ' ἄπειρόν φησιν εἶναι αὐτό. Ξενοφάνης δὲ πρῶτος τούτων ἐνίσας (ὁ γὰρ Παρμενίδης τούτου λέγεται μαθητῆς) οὐθὲν διεσαφῆνισεν οὐδὲ τῆς φύσεως τούτων οὐδετέρας ἔοικε θιγεῖν, ἀλλ' εἰς τὸν ὅλον οὐρανὸν ἀποβλέψας τὸ ἐν εἶναι φησι τὸν θεόν. quicunque hunc locum tetigit alius aliud inesse contendit. nobis Susemihlii interpretatio maxime probatur.¹ sed gravis relinquitur suspicio, ne posteriorem interpolatorem passa sint Aristotelis verba. ἐνίσας enim [i. e. πρῶτος ἐν εἶναι τὸ ὂν εἰπὼν Alexand. p. 33, 11 Bon.] non solum ab Aristotele alienum, sed omnino hac significatione

¹ Philol. Anz. VII 297 Xenophanes habe sich nicht klar geäußert und auch wohl sich nicht klar gedacht (denn dass auch dies letztere in οὐθὲν διεσαφῆνισεν οὐδὲ τῆς φύσεως τούτων οὐδετέρας ἔοικε θιγεῖν liegt, erhellt aus dem gegensatz ἀλλ' εἰς τὸν οὐρανὸν κτλ.) ob dem goettlichen All-einen begrenzung oder unbegrenztheit beizulegen sei.' miror ad Xenophanis fluitantem obscuritatem Philonis de deo opiniones nondum esse comparatas, qui eum modo immotum modo causam effectricem, potissimum simpliciter ens nominavit. de loco Aristotelis conferendi sunt Ueberwegius Philol. XXVI 710. Zellerus I⁴ 478¹ Trichmuellerus Stud. z. Gesch. d. Begr. 1874 p. 607. Kernius Beitr. p. 6.

inauditum. praeterea διασαφήνισεν Xenophontea est vox, Aristotelea non item. duodecies quidem a Bonitzio διασαφεῖν numeratur, numquam nisi illic διασαφηνίζειν. quare Aristoteleum διασάφησεν restituit Vaticanus 256. sed haec omnia gnaris expediendum relinquo. unum certum est [cf. Zeller Phil. d. Gr. I⁴ 473 med., Abh. d. Kgl. Ak. d. W. h. ph. Kl. 1877 p. 152] Theophrasti verba fr. 5 μίαν δὲ τὴν ἀρχὴν — ἔλεγεν ὁ Ξενοφάνης prorsus a metaphysicorum loco pendere ita ut ne Parmenidis quidem institutio omittatur. inprimis urgeo ultima τὸ γὰρ¹ ἐν τούτῳ καὶ πᾶν τὸν θεὸν ἔλεγεν ὁ Ξενοφάνης ultimis Aristotelis verbis accurate respondere. de sententia igitur Theophrasti dubitari nequit. verba autem Simplicii num exemplari respondeant perambiguum.² immo credibile generaliore sententiam arbitrio commentatoris Aristoteleae partitioni quam supra exhibui p. 105 ad amussim accomodatam esse. hoc conlatis fragmentorum 1—5 initiis paene certum videtur. nostro vero loco causa gravissima accedit quia aliter reliqua disputatio δὲ ἕνα κτλ. non quadraret. neque quidquam suadet haec ut sequentia ex Pseudo-Aristotele περὶ ΜΞΓ sumpta credere. iam vero in propatulo est Theophrastum ab Aristotele suspensum et ipsum obscuritatem et ambiguitatem Xenophanis non *antinomias* nescio quas dialecticas innuisse. confirmari potest idem aliunde. e Theophrasto enim excerptum est Pseudo-Plutarch. Stromat. § 4 — licet enim hoc praecipere quod infra demonstrabitur —, cuius argumentationem cum Simplicio iuvat componere

Plut. Strom. 4.

Simplie. l. c. = [Aristot.] 977^a 16

Ξενοφάνης . . . οὔτε γένεσιν οὔτε φθορὰν ἀπολείπει ἀλλ' εἶναι λέγει τὸ πᾶν αἰεὶ ὁμοιον.³ εἰ γὰρ γίνοιτο τοῦτο, φθίσιν, ἀναγκαῖον πρὸς τοῦτου μὴ εἶναι· τὸ μὴ δὲ οὐκ ἂν γίνοιτο οὐδ' ἂν τὸ μὴ δὲ ποιῆσαι τι οὔτε ὑπὸ τοῦ μὴ ὄντος γένοιτ' ἂν τι.

ἀγέννητον δὲ ἐδείκνυσεν ἐκ τοῦ δεῖν τὸ γιγνόμενον ἢ ἐξ ὁμοίου ἢ ἐξ ἀνομοίου γίγνεσθαι. ἀλλὰ τὸ μὲν ὁμοιον ἀπαθές φησιν ὑπὸ τοῦ ὁμοίου· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον γεννᾶν ἢ γεννᾶσθαι προσήκει τὸ ὁμοιον ἐκ τοῦ ὁμοίου. εἰ δ' ἐξ ἀνομοίου γίνοιτο, ἔσται τὸ δὲ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος. καὶ οὕτως ἀγέννητον καὶ αἰδῖον ἐδείκνυσεν.

¹ nota particulam causalem. nam cum ad parenthesin ὁμολογῶν — δόξης nullo modo referri possit, quod frustra conatur Kernius Untersuch. ueber die Quellen für die Philos. des Xenoph. Stettin 1877 p. 5 [cf. p. 109] ad priora referenda est et sic intellegenda, Xenophanem omnis naturam non enucleate definisse, sed deum dumtaxat nominasse.

² orationis difficultatem sedulo exposuit Kernius Untersuch. über die Quellen p. 1 sqq.

³ conferantur ceteri Theophrasti imitatores Hippolyt. I 14 2 λέγει δὲ (Xenoph.) ὅτι οὐδὲν γίνεται οὐδὲ φθείρεται οὐδὲ κινεῖται καὶ ὅτι ἐν τὸ πᾶν ἐστὶν ἕξω μεταβολῆς. Aët. Plac. I 3 12 [Theodor.] Sext. Pyrrh. H. I 225. Galen. H. Ph. c. 7 p. 234. communem fontem subesse iam Zellerus perspexerat I⁴ 492. Xenophanis rationem repraesentari licet ex Parmenid. v. 66 St. [Symb. phil. Bonn. p. 804] οὐδὲ ποτ' ἦν οὐδ' ἔσται ἐπεὶ νῦν ἐστὶν ὁμοῦ πᾶν || ἐν ξυνεγές. τίνα γὰρ γένναν διζήσεται αὐτοῦ; || πῇ ποθεν αὐξηθῆν; οὐτ' ἐκ μὴ ὄντος ἐάσω || φάσθαι σ' οὐδὲ νοεῖν κτλ. 80 πῶς δ' ἂν ἔπειτ' ἀπόλοιτο πέλον, πῶς δ' αὖ κε γένοιτο; || εἰ κε γένοιτο, οὐκ ἔστ', οὐδ' εἰ ποτε μέλλει ἔσεσθαι.

quam diversa sit utriusque in argumento simili ratio, apparet. contra cum Pseudaristotelea tantum non ad verbum cum Simplicio concinant, nullus dubito Zelleri iam accuratius probatae opinioni subscribere, qui Theophrasto relicto tacito nomine illa compilata esse posuit.

Sed nondum dubitationum apparet finis. unde tandem extrema fr. 5 affluunt ὥστε καὶ ἔταν ἐν ταύτῃ μένειν λέγει — κραδαίνει? quid? Simplicium non solum ratiocinationem sed etiam versus ipsum largitum credamus? innuere videtur Zellerus I⁴ 474³ (476). absit ut Simplicio insperatae pro temporibus et eruditionis et diligentiae laudem invidiam. at Xenophanem non inspexit. quid enim ad Theophrastum provocat Alexandrum refutaturus cui aditus fuit ad ipsum Xenophanem? memineris velim quo gaudio Diogenem Apolloniaten f. 32^v 40 Parmeniden f. 31^r 48 alios contra falsos interpretes obtenderit. ne multa ipse se frustra Xenophanem quaesivisse testatur [de caelo p. 233^b 23 K. 506^a 40 Br.] ἀγνοῶ δὲ ἐγὼ τοῖς Ξενοφάνους ἔπεισι τοῖς περὶ τούτου μὴ ἐντυχῶν πότερον τὸ κάτω τῆς γῆς μέρος ἀπειρον λέγων διὰ τοῦτο μένειν αὐτὴν φησιν.¹ et fuit liber veteribus paucissimis visus cf. Karstenii Xenoph. p. 26. hinc apparebit quo iure extrema quoque Theophrasto adscripserim omnia praeter Nicolai sententiam Νικόλαος — ἀπομνημονεύει et Simplicii verba ἀλλ' ὅτι — ὅγλον. nam quae Alexandro tribuitur sententia πεπερασμένον αὐτὸ καὶ σφαιροειδές vere Xenophanea esse videtur. utique Theophrastus talia narravit.² nolo argutari qua ratione haec cum priore sententia secundum metaphysica conformata conciliaverit, utrum ambiguitatem illam allatis Xenophanis versibus demonstraverit an alia in capite de principio alia in c. de deo attulerit.

At inquires qualem tu fingis Simplicium? istane credis fuisse vel amentia vel impudentia ut quae in Theophrasto legerat et excerpserat contra Alexandrum vaferrime dissimularet? recte mones, nec tamen ab opinione mea recedo. nolo ad exemplaria minus integra confugere, qualia non semel Simplicium confundebant³. at quis spondet Theophrastum hoc loco inspectum esse ab interprete? scilicet accuratum, quin etiam putidiorum novimus Simplicium, ipse si testes citat. iam recordare quanta molestia omnia haec nexa sint. neque illud prius non est observatum. taceo de illis ὁμολογῶν — δόξης importune insertis, de oratione subito in directam flexa τὸ γὰρ ἐν τούτῳ κτλ. sed vix ferenda sunt extrema, ubi Alexandri verba interrumpuntur ipsius refutatione. porro sub λέγει, si Simplicianam rationem sequeris audiendus est Alexander, proximo versu φησὶν est Xenophanis. hae turbae ad Alexandrum digitum intendunt.

¹ Kern Untersuch. p. 6² iniuria dubitat. τοῖς περὶ τούτου noli premere.

² cf. Hippol. l. c. φησὶ δὲ καὶ τὸν θεὸν εἶναι ἄδιον καὶ ἓνα καὶ ὅμοιον πάντῃ καὶ πεπερασμένον καὶ σφαιροειδῆ. Cic. Lucull. 37 118 et Sextus cum Galeno l. c. p. 111².

³ Simplic. phys. f. 36^r 11 ἀλλὰ τὰ μὲν εἰς ἐμὲ ἔλθοντα βιβλία [Anaxagorae] τοῦτο τὸ ῥησιδιον οὐκ ἔχει ὥσπερ οὐδὲ τὸ ἕτερον δ' παρέθετο ὁ Ἀλέξανδρος ἔχον οὕτως. f. 29^r 13 ἐν γούν τῃ πρώτῃ τῶν Φυσικῶν [Eudemus] περὶ Ἡαρμενίδου λέγων ταῦτα γέγραπεν ὡς Ἀλέξανδρος φησιν. ἐγὼ γὰρ οὐχ εὖρον ἐν τῇ Εὐδημείῃ τὴν λέξιν ταύτην.

huic is qui λέγει erat Xenophanes [λέγειν frustra habent DEH] idemque φησίν neque sua sed Theophrasti auctoritate, quamvis eam non nominatim repeteret, ea tutatus erat. iam vero si iustum in ordinem disiecta membra redegeris et Alexandrum primum Theophrastea omnia comprehendisse, deinde Nicolaum, tum auctore sive quia dubitavit sive incuria quadam celato Pseudaristotelea excerpisse finxeris, plana omnia erunt. nam cum extrema illa, ubi Theophrasti testimonium non iteratum est, pugnare quodammodo cum principio videret, Alexandrum quam Theophrastum accusare maluisse Simplicium consentaneum est.

Fortasse durior haec explicatio cuiuspiam videatur et Simplicio vix digna. quare exemplum promam, quo aptius et efficacius nullum potest cogitari. f. 9^r 1—8 ὁμολογεῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐν μὲν τοῖς πρὸς ἀλήθειαν ἄπειρ ἐστὶ περὶ τοῦ νοητοῦ ὄντος τὸν Παρμενίδην ἐν τὸ ὄν καὶ ἀκίνητον λέγειν, κατὰ δὲ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν καὶ τὰ φαινόμενα φυσιολογῶν οὕτε ἐν λέγων εἶναι τὸ ὄν οὕτε ἀγέννητον ἀρχὰς τῶν γινομένων ὑπέθετο πῦρ καὶ γῆν τὴν μὲν γῆν ὡς ὕλην ὑποτιθεῖς, τὸ δὲ πῦρ ὡς ποιητικὸν αἴτιον καὶ ὀνομάζει, φησί, τὸ μὲν πῦρ φῶς τὴν δὲ γῆν σκότος. καὶ εἰ μὲν κατὰ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν καὶ τὰ φαινόμενα οὕτως ὁ Ἀλέξανδρος ἐξεδέχαστο, ὡς ὁ Παρμενίδης βούλεται, δοξαστὸν τὸ αἰσθητὸν καλῶν εἶναι ἔχῃ, εἰ δὲ ψευδεῖς πάντῃ τοὺς λόγους οἴεται ἐκείνους καὶ ποιητικὸν αἴτιον τὸ φῶς καὶ πῦρ νομίζει λέγεσθαι οὐ καλῶς οἴεται. citantur Parmenidis versus. quae Alexandri verba supra excerpserat, ea germana Theophrasti esse, felici casu discimus ex ipsius Alexandri commentario in metaphys. p. 24, 5 Bon. [fr. 6], cui ceterorum excerptorum varietatem subiunxi. iam si ipsi Theophrasti physica ad manus erant, cur Alexandrum potius quam illum oppugnavit? cur, inquam, fr. 7 Theophrastum ἐν τῷ πρώτῳ τῆς φυσικῆς ἱστορίας ex Alexandro citat? nec secus fr. 15 . . . ὡς τὸν Πλάτωνα νομίζουσιν εἶτε Εὐδήμος καὶ ὁ Θεόφραστος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος. i nunc et crede Opiniones a Simplicio umquam inspectas!

Theophrastus igitur librum de M X Z — illuc enim redeo — nullo pacto conscribere potuit. nam praeter ea quae alii ut Vermehrenius [die autorschaft der dem Aristotel. zugeschr. schrift π Ε Ζ Γ p. 14 sq.] con-gesserunt, una oratio eam originem condemnat. in deliciis est illi τί κωλύει sescentiens repetitum, in Theophrasto nil simile. constans solet particularum usus esse. ecce apud illum ἀλλ' ἄρα p. 975^a 18 οὐ μέντοι γε 976^a 2 ἐπεί τοί γε 977^b 33 οὐ μέντοι—γε 978^b 10. frustra ea quaeres in tot Theophrasti libris.¹ contra indicis Hermippeii auctoritas [Diog. V 25] vocum-que Peripateticarum incorrupta proprietas² ad tempora tertio a Chr. saeculo inferiora descendere vetant. nam incredibili iudicio tale quid somniaverat Ueberwegius compend. I³ 55. rectius Stratoneorum mentionem inicere Usenerum memini.

¹ sentiet lector me utilissima sylloge G. Muellerei [de Theophrasti dicendi ratione Arnstadt. 1874] nisum esse.

² categoriae πσόν p. 978^a 19, πρὸς τι 978^b 11, ἔχεν 978^b 20. ἐνδελεχῶς 976^b 24.

Idem [Anal. Theophr. p. 27] certissime post Schneiderum fragmentum de sensibus quod in Theophrasti reliquiis fertur ex Physicorum opinionibus Alexandrinorum aetate expressum esse probavit. quod ex maiore commentario evulsum esse manifestum fit ὅτι particula initio servata. neque δοξῶν repetita memoria §§ 1. 2. 58 originem non prodit. praeterea quamvis contractior sit oratio, tamen et enarrandi et refutandi accuratio maior est quam ut suae doctrinae veterum philosophorum censura prolusisse videatur. omnino quam de Opinionum ratione aliunde informatam habemus imaginem illinc tam egregie confirmatam videmus, ut fragmentum illud etsi in restituendo oleum et operam me perdidisse sentio tamen ex doxographorum coetu excludere nefas duxerim.

Ad recensendum Theophrasti de sensibus ¹ libellum Brandisii utor apparatu, quem Usenerus humanissime mihi utendum concessit. excerpterat eundem in quinto volumine editionis suae p. 141 sqq. I. G. Schneiderus, sed quia difficilem explicatum habent Brandisii notae, nonnumquam falsa memoravit. neque dubium est quin quas iam plenius ex illius schedis prolaturus sum lectiones codicibus denuo conlatis haud inutiliter aliquis supplere possit ². excusserat Brandisius

P Parisinum 1921 chartaceum s. XIV ad H. Stephani editionem exactum. continet Aristotelis de anima libros, parva naturalia cum commentariis, libros zoologicos, Theophrasti de sensibus et de igne libros [cf. Catal. II p. 419.]

F Laurentianum LXXXVII 20 bombycinum, s. fere XIV, foliorum 230 forma quadrata. continet Aristotelem de anima, Themistii paraphr. in Arist. d. anim., Aristotelis parva naturalia, Theophrastum de sensibus, Prisciani metaphrases in Theophr., Theophr. de igne f. 171—178, Aristotelem de coelo, Psellum de daemon., Themist. in Arist. phys. ausc., Aristot. physic. problem. [cf. Bandin. catal. mss. Gr. III p. 382]. de sensibus liber extat f. 147 sqq. conlatus est cum Camotiana.

In PF omnis libelli salus posita est. qui ex libro vitiis omne genus repleto et mutilato nec ita vetusto — nam corruptio per compendia in extrema vocabula grassari diu coeperat — deducti sunt. multo tamen praestat P fideliter descriptus, inferior est alter F neglegentius scriptus,

¹ inseriunt codices PF περί αἰσθήσεων, Laertii index primus [V 42 cf. Useneri Anal. Theophr. p. 3] περί αἰσθήσεων ᾧ de sensu et sensili Abulfaragius Wenrichii [cf. A. Mueller die griech. Philos. in der arab. Ueberlief. p. 22]. Vossianus dedit περί αἰσθήσεως, cui addidit Schneiderus ad Aristotelei libri similitudinem καὶ περί αἰσθητῶν. ipse Theophrastus si fragmento suum titulum dare voluisset, περί αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν haud dubie scripsisset. nam haec est libelli partitio §§ 1 et 59. Aëtius quidem IV 8 περί αἰσθήσεων καὶ αἰσθητῶν, at Aristotelei libri inscriptionem ne Alexander quidem περί αἰσθήσεων κ. αἰσθητῶν, sed περί αἰσθήσεως κ. αἰσθ. testatur. cf. Usener Jen. Litteraturz. 1876 p. 536.

² dum haec corrigo, pleraque quae a Br. ex F notata attuli falsa esse me Hier. Vitelli Florentinus iterum conlato F docuit. ergo p. 115—117 infra retractabo.

ut vel toti versiculi interciderent, nec interpolationis labe carens. hiatus ampliores extant § 21 μᾶλλον ἢ αἰσθονται τῶν ὁσμῶν, quae in P postea addita sunt et § 80 ἔστιν ὁρᾶν δὲ, interpolata sunt § 70 τὸ κάμνον τοῦ μὴ κάμνοντος pro τὸ ὑγιαῖνον τοῦ κάμνοντος, § 80 ὁμοίους pro τοὺς πόρους. utroque mendorum genere idem locus in proximis vitiatas εὐθεῖς κακῶς τὸς πόρους, pro quibus ex P restituta sunt εὐθεῖς εἶναι τῶν λευκῶν τοὺς πόρους. ingens est minorum vitiorum genus, quibus F velut obductus est.¹ omnia haec Parisino a Brandisio excusso aut correcta aut ad genuinam formam propius adducta sunt. supplementa Parisini maiora margini adscripta et emendatae lectiones inter versiculos additae num prima manu aut paulo postea scripta essent non diiudicavit Brandisius. sed petitae sunt ex optimo libro et incorruptae memoriae. ergo huic codici nostram editionem ita superstruximus ut nisi coacti ab eius fide numquam recederemus.

Quotquot praeter PF exempla in notitiam nostram venere, ea ex deteriore unius F memoria fluxisse videntur. nam cum huius libri scriba multa omisisset omisssaque margini ipse adscripsisset, mox legentium manibus orae ita detritae sunt, nunc ut summo oculorum labore non nulla vix ac ne vix quidem legi possint. neque plura librarius exempli illius perspexit unde et Camotii codex et Vossianus graecus Q. 51 derivandi sunt. hic chartaceus s. XVI scriptus continet Theophrasti libr. de sensu, de igne, Aristot. physiognom., tum epistolographorum syllogen. insignitus est intus *Alexander Pauli filius Petavius, senator Parisiensis anno 1647.* hic codex cum Camotiana accurate concinit nisi quod immanibus typothetae erroribus caret, qui vitiatas memoria ut cumulus illic sunt additi. Vossiani praecipua discrepantia in Schneiderianae vol. IV p. 515 sqq. enotata est, ipse librum inspexi Hamburgum a Leydensis bibliothecae praefecto eximia liberalitate transmissum. hinc igitur cum utriusque non solum in gravioribus sed etiam in minutiis consensionem observarem velut ἐπιδὼν § 13 pro ἐπαισύν [sic PF exhibent, in Voss. postea corr. ἐπειδιόν] et vocabula utrimque eadem manca ut § 8 ἐπὶ ατταιν in Voss., ἐπὶ ωπταιν in Camot. [PF ἐπιπλάττειν] aut omisssae velut § 19 ἐνόντος, idem exemplar utrumque adiisse clare perspexi. nec obscurior huius videtur origo, cum Laurentiani imago in peius ut fit versa usquequaque agnoscatur. concordantis scripturae farraginem effundere nolo, quae etiamsi summa sit, e gemello fonte manasse dicatur. sed specta mihi evanidos quos dixi Laurentiani locos. § 66 praebet P τὸν δὲ μικρὸν ἐκ μικρῶν κτλ. notatum in F a Brandisio² τὸν δὲ πικρὸν ἐκ μικρῶν oblitteratis quattuor litteris. tantum ille oculis intentis legerat. quid illi? Camotius

¹ mirum est aequales libros ex eodem exemplari tam diverse transcriptos esse, ut num F ex P male descriptus sit haud frustra quispiam quaerat. sed ad hanc quaestionem solvendam neutrius discrepantia satis accurate et cum pulvisculo ut aiunt excussa est.

² qui addit 'die Luecke durch Verloeschen der Schrift entstanden.'

dedit * ἐκ μικρῶν omissis τὸν δὲ-πικρὸν, Vossianus idem ne signo quidem lacunae addito. paulo infra oris Laurentiani evanida haec adscripta invenit Brandisius περιφέρειαν εἰληγῆ καὶ κάμπαρον ἔχουσιν. διὸ καὶ γλισχρῶν εἶναι καλλώδη ἄλλοιροι δὲ τῷ ἐκ μεγάλων καὶ οὐ περιφερῶν ἀλλ'.¹ legendi laborem supertegit qui illud exemplar condidit. nam omiserunt omnia et Vossianus et Camotius. idem factum § 70 ubi F καὶ ἄλλων αὐτῶν habet prorsus oblitteratis quae interiecta erant διὰ τῶν vocabulis.² inde omiserunt lacuna indicata Camotius cum Vossiano. idem rursus § 13 factum, ubi εἰς τῷ post διαφωνεῖν prorsus evanidum in F esse testatur Brandisius, omiserunt Camotius Vossianus. § 66 verum habet P ἐπιτυφλοῦν, ἐπιἄλλων extremis funditus deletis F. Vossianus tamen ἐπιτυφλούμενα, Camotius barbare ἐπιτῇ φλούμενα. perversa verbi forma utrum in F olim fuerit an ex obscuratis apicibus postea divinando expleta sit, non diiudicabit nisi qui Laurentiani lituram acrius examinarit. haec igitur tam manifesta sunt originis indicia, ut quemadmodum aliter te expedias prorsus nesciam. at obstare videntur duo loci. primum § 74 recte Camotiana cum Vossiano exhibet εὐδοόδους. ἔτι δὲ, hiat F εὐδοί. ἔτι. neque obscuratae, ut supra, sed ex mutilato exemplari transcriptae sunt litterae. quid? si P quoque εὐδοί ἔτι confirmat, antiquumne istis codicem ipso P praestantiorem praesto fuisse censes? at vide quam facile fuerit ex ingenio petere adiectivi supplementum cum praesertim εὐδοόδον § 73 praecederet. neque enim XV saeculo, ubi ex F descriptum esse arbitrator, qui coniciendo eatenus valerent dofuere. neq̃ desunt attenti librarii alia vestigia. ut § 77 μικρὰν mendoso μακρὰν recte Vossianus cum Camotio substituerunt nec prorsus inepte § 58 παρὰ τῶν πρότερον mutaverunt, ubi F περὶ τῶν πρότερον habet. quid? nasumne illi fuisse negas qui § 30 extr. vitium odoratus δεῖται διορθώσεως οὗτος ὁ λόγος adnotavit.³ scilicet ἀέρος interpolatum offendit, quod a nobis iam sublatum est. ne Camotius quidem Turrisani laudibus⁴ prorsus indignus est. nam § 49 ante ἀλλοιοῦσθαι recte supplevit τῷ, idem § 19 γὰρ δεῖ pro, γὰρ δὲ F [Vossianus δὲ] restituit. est ubi falsa quoque inculcaverit ut § 18 ὁρῶμεν pro ὁρᾷ, § 53 ἀνὰ πρόσωπον ὄντας, ubi P F Voss. mendose ἂν πρόσωπον ὄντα pro genuino ἀντιπρόσωπον ὄντα tradiderant. talia attuli ne εὐδοόδους illud tum sine codicum ope restitui potuisse neges. at alter locus cogitando suppleri non potuit. § 2 verba οἱ δὲ τὴν αἰσθησιν

¹ Br.: *am Rande so verblichen dass es fast nicht zu lesen war von den gesperrten Worten nur die zuege zu erkennen.* vereor ut omnia recte agnoverit.

² *'was in die Luecke faellt leider am Rande des cod. gaenzlich verloescht.'*

³ in margine Vossiani ab altera parte ἄ Δι τε διορθώσιν
β οὗτος ὁ λόγος

ab altera inepte scripta sunt ἀέρος. τὰ δὲ μικρὰ τῆς πυκνῆς. transcripta priora esse ex vetustiore exemplo inde conicias quod corruptiora sunt verba, tum quia adscripti numeri sensum iam non habent. cetera autem margini adscripta ex vulgari exemplo recenter sunt addita.

⁴ Camotium in praefatione Federicus Turrisanus librum, ait, nunquam antea impressum qui de sensibus inscribitur optime emendatum addendum curavisse.

ὁπολαμβάνοντες ἐν ἀλλοιῳσαι γίνεσθαι in P manu prima omissa esse adnotat Brandisius. postea igitur suppleta sunt. omisisse ea etiam F idem clare testatur. at exstat supplementum in Vossiano Camotioque. quid igitur? patiarne propter hunc mihi locum totam rationem perverti? minime ego quidem, dum in Laurentiani margine supplementi ne lituram quidem iam exstare aliquis suis oculis viderit. nam Parisini quandam notitiam istis hoc uno loco praesto fuisse parum credibile. cur autem ex margine supplementum petitum dicam, non dissimulabo. ecce Vossiani Camotii-que scripturam:

τῇ ἀπορροία γίνεται τὸ δ' ὁμοιον φέρεται πρὸς τὸ ὁμοιον
οἱ δὲ τὴν αἰσθησιν ὁπολαμβάνοντες ἐν ἀλλοιῳσαι γίνεσθαι
τῇ ἀπορροία γίνεται. τὸ δ' ὁμοιον φέρεται πρὸς τὸ ὁμοιον
καὶ τὸ μὲν ὁμοιον ἅπαντες ὑπὸ τοῦ ὁμοίου κτλ.

primus versiculus quadraginta quattuor litterarum, qui numerus observari potest in multis graecis codicibus [cf. n. jahrb. f. cl. Phil. CV 1872 p. 193⁴] iteratur tertio loco. nempe altero ex margine inserto scribentis oculi ut fieri solet aberrarunt. cum error Vossiano Camotioque sit communis, simul intelleges, cur per traducem ex exemplari paulo vetustiore apographa propagata credam.

Restat ut Parisinum 2073 recentem commemorem, ubi § 66 amplio-rem illam lacunam post περιφερῶν inveniri dicit Brandisius et Ottobonianum 45 chartaceum recentem, quem idem [Abh. d. Berl. Akad. 1831 p. 69, 121] in fronte Θεοφράστου περὶ αἰσθήσεων exhibere testatur. Veneti 263 s. XV specimen Brandisius Camotianae adscripsit, unde cum ex Laurentiano fluxisse et cognatum cum Camotiana esse patet. nam § 8 ἐπὶ ἀπτεῖν exhibet ibidemque νύκτωρ ante καταλαμβάνεσθαι cum Vossiano Camotioque consentiens omittit nec tamen Camotianae ut exemplar subiectum est quod coniecit I. Morellius¹. Ottobon. ille 45 (s. XV) et paulo recentior Palatin. 51, quos mea causa G. Kaibelius inspexit, ex Vossiani Camotii-que prototypo fluxerunt. Ottobonianus περὶ αἰσθήσεων, alter περὶ αἰσθήσεως inscribitur, uterque περὶ δ' αἰσθήσεως incipit. consentiunt mire inter se ut gemelli. ex Brandisii schedis ab Academia Berolinensi adservatis scio cod. Harleian. 5635 f. 150^v fr. de sens. continere. Monacensis 81 [Hardt I 463] chartaceus, forma maiore, foliorum 250, continet Alexandrum Aphr. in Aristot. metaphys., tum Theophrastum περὶ αἰσθήσεως f. 443—458. initium est περὶ αἰσθήσεως αἱ μὲν ὁμῖσο δὲ, in fine legitur ἀπηκριβώθη ἐς τὸ ἀρχέτυπον ἀνηκέστως ὃν διεφθαρμένον διὰ μικρῆς σοφιστικῆς οὔτε προσθέντος τι ἀφ' ἑαυτοῦ οὔτ' ἀφελόντος ἀφ' ὧν ἀπρὶλ. κδ [a. p. Chr. 1552], tum Athenagoram f. 459 et Eunapii vitas phil. et soph. f. 480. quodsi verum est quod Michael Sophianus adserit nihil se addidisse, ex Camotiano exemplo

¹ biblioth. manuscr. I 149 liber de sensu tantopere cum prima editione convenit Ioanne Baptista Camotio curante facta Venetiis anno 1552 t. VI opp. Aristotelis ut illa ex codice hoc expressa videri possit.

descripsit. nam praeter hoc qui δὲ illud memorabile omiserit novi nullum. concinitque subscriptionis annus cum ipso quo Camotiana prodiit. Aldina autem exempla non semel manibus vetere more transcripta esse constat.

Exemplaris summam corruptionem iure querebatur librarius. nam Aldina [Aristotelis vol. VI. Venet. MDLII. oct. p. 483—511], quam Camotius curavit, ut dixi, pessime typis est expressa. quod intellexit H. Stephanus cum iterum editurus esset [Aristotelis et Theophrasti scripta quaedam ex off. H. Stephani an. M. D. LVII p. 17—46] Laurentianumque ad emendandum adhibendum censebat. sed casu impeditus quominus inspiceret, tum cum ederet otio destitutus lento brachio egit rem difficillimam. quae in transcurso emendari poterant consentaneum est eum praestitisse. multo plura debemus Theophrasti sospitatori I. G. Schneidero [Theophr. opp. 1818—1821], qui cum Brandisii apparatus absoluta sua editione nactus esset iteratis curis ad vexatissimum illud fragmentum rediit. scriptoris verba exhibet vol. I 647—685, curas secundas II 616sq., Camotianae Vossianique varietatem IV 515 sq., conlatos a Brandisio codices V 141 sq. Schneidero nititur Philippson, cuius ὅλη ἀνθρωπίνη [Berolini 1831] graeca ad libidinem saepe, interdum sagaciter correcta, discrepantiam editionum codicumque Schneiderianam, latina infeliciter plerumque expressa, denique uberiores commentarios continet. Democriteam apud Theophrastum doctrinam attigerunt Burchardus [Democriti philosophiae de sensibus fragmenta Mind. 1830], Papencordtius [de atomicorum doctrina spec. I Ber. 1832] Heimsoethius [Democriti de anima doctrina Bonn. 1835] Mullachius [Democriti fragm. Berol. 1843], *sententias veterum philosophorum graecorum de visu, lumine et coloribus* Theophrasto saepe explicato collegit E. H. von Baumhauer [Trai. ad Rh. 1843]. Schneiderianam Theophrasti excepit Wimmeri editio [Th. opera ex recogn. Friderici Wimmer. I—III Lips. 1854. 1862]. qui in fragmentis recensendis infelicissime versatus est. piget enumerare quae cum in ceteris tum in fragmento de sensibus aut per socordiam ¹ aut per insecitiam corruerit. praestat emendationum utilium quidquid ad desperatum libellum contulit grato animo recensere. omnino tamen cavi ne hominum philosophiae plerumque peritiorum quam artis grammaticae temeraria complementa vel commenta adscriberem omnia. etiam pauciora seligere non voluntas nos sed deploranda fragmenti condicio vetuit.

¹ moneo ne quis in errorem trahatur, haec a Wimmero neglegenter mutata aut omissa esse § 1 ποιοῦνται [traditur ποιοῦσιν], § 16 ὅλως om., § 26 δὲ post ὅρῳ om., § 27 μὲν post γίνεσθαι om., § 34 μᾶλλον post ζῶων om., § 63 αἰσθήσεων pro αἰσθητῶν, § 90 μὲν ante ἀπορροή om. caussas mutandi nec addidit nec facile quis intellegat. quae consulto peccaverit, omitto. sed vide speciminis gr. § 51 haec graeca Wimmeri: ἀπορροὴν ποιοῦντι [traditur ποιοῦντα] τί δὲ τὴν ἀπορρώσιν ποιεῖν. Mullachii librum non inspexit, sero Philippsonis cf. Prol. xxxi. aliter plurimas non a se primo excogitatas vidisset emendationes.

IX DE THEOPHRASTI OPINIONUM APUD CICERONEM VESTIGIIS

Quod de Aristotelis rhetorum epitome¹ iudicat M. Tullius adulescens de invent. II 2 6 *'ac veteres quidem scriptores artis usque a principe illo atque inventore Tisia repetitos unum in locum conduxit Aristoteles et nominatim cuiusque praecepta magna conquisita cura perspicue conscripsit atque enodata diligenter exposuit. ac tantum inventoribus ipsis suavitate et brevitate dicendi praestitit, ut nemo illorum praecepta ex ipsorum libris cognoscat sed omnes qui quod illi praecipiant velint intellegere ad hunc quasi quendam multo commodiorem explicatorem revertantur'* idem dici potest de Theophrasti Opinionum sylloge. atque in ipso Cicero luculenta exempla inveniuntur. limpidissimus fons scaturit in Academicis eo loco ubi contra Antiochi Sosum² Academicorum patrocinium sustinet. quorum dubitatio ut defendatur, philosophorum inprimis in principiis dissensio effunditur.

Lucull. 37 118.

Princeps Thales, unus e septem cui sex reliquos concessisse primas ferunt, ex aqua dixit constare omnia

at hoc Anaximandro populari et sodali suo non persuasit: is enim infinitatem naturae dixit esse e qua omnia gignerentur

post eius audior Anaximenes infinitum aera sed ea quae ex eo orerentur definita: gigni autem terram aquam ignem tum ex his omnia

Anaxagoras materiam infinitam sed ex ea particulas similes inter se minutas; eas primum confusas postea in ordinem adductas mente divina

Xenophanes paulo etiam antiquior unum esse omnia neque id esse mutabile et id esse deum neque natum umquam et sempiternum conglobata figura

Parmenides ignem qui moveat, terram quae ab eo formetur

Leucippus plenum et inane

Democritus huic in hoc similis, uberior in ceteris

Empedocles haec pervolgata et nota quattuor

Heraclitus ignem

Melissus hoc quod esset infinitum et immutabile et fuisse semper et fore

Plato ex materia in se omnia recipiente mundum factum esse censet a deo sempiternum

Pythagorei ex numeris et mathematicorum initiis proficisci volunt omnia.

Ex graeco haec versa esse et solito quidem durius neminem fugit. scilicet Romanum qua gloriatur verborum abundantia deficit impeditum

¹ Ἀριστοτέλης . . . διὰ τῆς ἐπιτομῆς τῶν ῥητόρων Demetrius Magnes apud Laertium II 104. cf. V. Rose Ar. Ps. p. 145 sq.

² ex quo libro sub Luculli persona Antiochea doctrina c. 5—18 explicatur. cf. § 10. 11. 29. 49. cf. Krische uber Cicero's Academica [Goett. Stud. 1845] p. 193 sq.

nimia vetustae philosophiae ignorantia. inde graeca vacillans et anxius ut caecus sequitur et non numquam fit ut graecis conlatis velut face nimia sermonis obscuritas ac compressio clarescat. velut Xenophanea audi *Ξενοφάνης ἐν τῷ πᾶν ἀμετάβλητον καὶ θεὸν εἶναι τοῦτο ἀγέννητον καὶ αἰδὶον σφαιροειδῆ*. contractiora sunt graeca ut solent illi, sed quae supra proposui latina etiam horrida. quaerentibus vero graecum exemplar unde Cicero (sive potius quem adhibuit Academicus) philosophorum catalogum excerpserit, observandum est non ultra Platonem opinionum discordiam explicari. nam Stoicorum mentio § 119 post intereapedinem facta itemque Aristotelis et Stratonis c. 38 forma ipsa et specie alienam ac propiorem originem produnt. Platonem igitur tenemus novissimum physico- rum eundemque Theophrastei operis ultimum. iam videamus singula.

Thaletis decretum brevius. Anaximander conferendus cum Theophrast. fr. 2 λέγει δ' αὐτὴν . . . φύσιν ἄπειρον ἐξ ἧς ἅπαντας γίνεσθαι τοὺς οὐρανούς καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς κόσμους.¹ Anaximenis opinio Tullianae consimilis reperitur ibidem Ἀναξιμένης . . . τὴν ὑποκειμένην φύσιν καὶ ἄπειρόν φησιν . . . οὐκ ἀόριστον δὲ ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀλλὰ ὀρισμένην ἀέρα λέγων αὐτὴν . . . πυκνούμενον δὲ ἄνεμον εἶτα νέφος ἔτι δὲ μᾶλλον ὕδωρ εἶτα γῆν εἶτα λίθους, τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τούτων. hinc quae Cicero opponit infinitum aera et definita quae inde oriuntur male intellecta videri possint, verum paulo propius accedit [Plutarchi] Strom. 3 τοῦτον εἶναι τῷ μὲν μεγέθει ἄπειρον, ταῖς δὲ περὶ αὐτὴν ποιότησιν ὀρισμένον. itaque e contrario Simplicianum excerptum minus accurate, quamquam non falso compilatum est. sed turpiter labitur interpres, cum ὁμοιομερείας *Anaxagorae particulas similes inter se* vertit, nisi emendando succurrere volueris.² quod addit *minutas* explicandum est ex Diogene II 8 ἐκ τῶν ὁμοιομερῶν μικρῶν σωμάτων τὸ πᾶν συγκεχεῖσθαι cf. infra Theophrasteorum conspectus 3. neque rectius hic dubitavisse arbitror Zellerum I⁴ 884¹, quam de *mente divina*, qua res confusae adducerentur in ordinem. in eodem certe errore est Aëtius I 7 15 qui νοῦν κοσμοποιὸν τὸν θεὸν adgnosceit et Epicureus quisquis est apud eundem I 7 5. sed de Ionicorum theologia infra. Xenophaneorum Theophrastus auctor constat ex eis quae supra p. 111³ et 112² adscripsi. splendida est consensus in Parmenide, cum Peripatetica principia simul appareant cf. fr. 6 [supra p. 113] δύο ποτῶν τὰς ἀρχὰς πῦρ καὶ γῆν, τὴν μὲν ὡς ὕλην, τὸ δ' ὡς αἴτιον καὶ ποιητὴν. cf. Karstenii Parm. p. 225¹². cum Leucippo conferendum fr. 8, ubi cognata est ratio qua apud Theophrastum Democritus adnectitur παραπλησίως δὲ καὶ ὁ ἑταῖρος αὐτοῦ Δημόκριτος ἀρχὰς ἔθετο τὸ πλήρες καὶ τὸ κενόν cum Tullianis *Democritus huic in hoc similis*. quod ne fortuitum putes confer Hip-

¹ similiter Hippolyti, Plutarchi Strom. excerpta. ceteris similior ut brevior Aëtius I 3 3 Ἀναξίμανδρος Πραξιάδου Μελήσιος φησι τῶν ὄντων ἀρχὴν εἶναι τὸ ἄπειρον. ἐκ γὰρ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς τοῦτο πάντα φθίβεσθαι. cf. infra conspect. 1.

² conlatis Anaxag. fr. 6 οὐδὲν ὅμοιωτον et Augustino [civit. VIII 2 de particulis inter se dissimilibus corpora dissimilia] dissimiles restituere suadet Zeller I⁴ 880¹.

polyti excerptum I 13 1 λέγει δὲ ὁμοίως Λευκίππῳ περὶ στοιχείων πλήρους καὶ κενοῦ. in Platonis denique opinione non praetermittendum est quod ὅλη πανδεχὴς Theophrasti fr. 9 vel molestioribus ambaginibus expressum est *materia in se omnia recipiens*. mundi aeternitas quo pacto concilianda sit cum deo creatore monet etiam Theophrastus fr. 11.

Si Theophrastei libri vix liniamenta nos tenere memineris, satis congruentiae intra tam paucos versus elucere concedes. sed fortius paratum est persuadendi instrumentum. paulo infra § 123 idem Academicus de terra luna sole electa quaedam proponit. primum Xenophanem,¹ tum vero haec: *Hicetas Syracusius, ut ait Theophrastus* [fr. 18], *caelum solem lunam stellas supera denique omnia stare censet neque praeter terram rem ullam in mundo moveri. quae cum circum axem se summa celeritate convertat et torqueat, eadem effici omnia quae si stante terra caelum moveretur.*

Si recte a Krischeo demonstratum est — nec scio quis audeat contra dicere — Luculli alteram partem ex Clitomachi commentariis petitam esse,² non ipse Cicero Theophrastum adiit, sed ille Academicus ex cuius *infinitis quaestionibus* [§ 117] pauca philosophorum dissentientium exempla delibavit atque Theophrastum alterius loci auctorem testemque advocavit. quin priori eandem originem vindicamus, cum praesertim vestigia exstent haud leviter pressa? haec res mihi tam simplex et aperta videtur, ut paucis perfungar. maior exsurgit ac spinosior quaestio de philosophorum indice celeberrimo, quem libro primo inseruit de deorum natura³ I 10 25 — 15 41. quem seorsum expressum et cum Philodemo conlatum adnotatione brevissima addita infra exhibui.

Simulatque Philodemi de pietate fragmenta in Neapolitanorum notitiam venerunt, statim intellexerunt — neque fallere potest vel hebetiorem — tantam esse similitudinem ut suo iure descripsisse hinc Romanum autumarent. titulus voluminum nondum tunc innotuerat. itaque cum Phaedri libellum epist. ad Attic. XIII-39 2 postulatum meminissent, fragmentis commenticiam ac barbaram inscriptionem Φαίδρου περὶ φύσεως θεῶν indiderunt, quae a Murrio primum [Philod. v. d. mus. Berl. 1806, p. 22]

¹ nomen sine dubio falsum est. cf. Brandis comment. Eleat. p. 56. Kaisten. Xen. 171. confusum credo sive a Clitomacho sive a Cicerone Anaxagorae lemma cf. Hippolyt. I 8 10. Aët. II 25 9 Laert. II 8. ridicule imposuit quibusdam Lactantii fraus I. D. III 23 qui conflatis locis Tullianis § 123 et 82 has nugae venditat: *Xenophanes dicentibus mathematicis orbem lunae duodeviginti partibus maiorem esse quam terram stultissime credidit et quod huic levitati fuit consentaneum dixit citra concavum lunae sinum esse aliam terram et ibi aliud genus hominum simili modo vivere quo nos in hac terra vivimus.*

² Clitomachum etiam in libris de deorum natura primo et tertio compilatū esse post Schoemannum probavit Hirzelius untersuch. zu Cic. phil. schrift. I p. 32 sqq.

³ de deorum natura titulum testantur et alii grammatici quos citat Halmius et Probus ad Verg. p. 13 K. cf. supra p. 90.

optima fide prolata mira credulitate propagata est, donec post fragmenta pauca a G. Drummondio 1810 vulgata integrae quotquot exstant reliquiae [coll. alt. Here. voll. II Neap. 1863] editae sunt. iam simul e litteris prope evanidis Φιλοδήμου περί εὐσεβείας enituit [cf. Nauck mél. grec. rom. II 585—626. 627—638] quem titulum ipse extremo priore¹ libro significaverat p. 89, 20 Gomp. τὸν περί τῆς εὐσεβείας λόγον. interea cum Ch. Petersenius edito fragmento Drummondiano tum A. Krischeus libro sagacitatis et doctrinae plenissimo [forschung. auf dem gebiete der alten philos. Goett. 1840] Philodemea accuratius examinarunt, quos postea pleniore libello adscito B. Lengnickius eventu tamen haud parili secutus est [ad emendandos explicandosque Ciceronis libros de natura deorum quid ex Philodemi scriptione περί εὐσεβείας redundet Hal. 1871]. hinc tantum constat opiniones philosophorum ipsas Ciceronem non collegisse, sed collecta repperisse in Epicureo quodam libro, quem Philodemeum esse propter miram similitudinem innuerunt paene omnes. quis enim Antisthenis ut hoc utar vel Aristotelis vel Persaei Chrysippi Diogenis opiniones iuxta positas perlustrabit, quin in simplicissimam illam coniecturam incidat? tamen quiddam inde nascitur dubitationis, quod parum sensisse videtur Lengnickius nec ab Hirzelio observatum video, qui quasi re bene gesta aliis libri partibus potiore curam adhibere maluit.

Diu est cum omnes Tullianae istius disputationis stupent et ignorantiam et iniquitatem. in Graeculum transferre invidiam pronum erat, qui nescio quo pacto in contemptum hominum doctorum incidit. Epicureus homo, inquit, suapte disciplina occaccatus aliena nec intellegere recte nec proferre incorrupte poterat. hinc Cicero videlicet homo humanus sed nimis festinans ut cetera sic istam conviciorum ac nugarum colluviem fideliter transvexit. audi Lengnickium p. 16: *Ciceronem, ait, iudicia confutationesque quibus singulorum philosophorum disciplinas perstrinxit non suo ex ingenio protulisse, sed iam in Philodemi libro indicatum repperisse quas quisque det ansas ad reprehendendum.* haec ille. iam vide quantum ipse p. 42 detrahat: *acerbiora exordia quae apud Ciceronem disciplinis complurium philosophorum ita sunt praemissa ut statim ab initio animi aliorum abalienentur non fuisse Philodemi quem virum scimus elegantem et humanum atque ab hoc acerbie cavillandi studio alienum fuisse.* ita est profecto. Philodemus tantum abhorret ab isto conviciandi furore, ut iusto etiam leniorum se gerat contra Stoicorum cavillationes. hi in Epicurum iecerant p. 79, 28 παιδαριωδῶς λέγεσθαι καὶ γράφεσθαι καὶ πλάττεσθαι θεοὺς ἀνθρωποειδεῖς cf. p. 82, 25. Philodemus nihil contra dixit nisi quod mythologiam duriuscule suis rationibus accommodarent. in ceteris fere cohibuit iudicium neque quidquam Epicureum colorem prodit nisi quod

¹ exstare adhuc in papyro partitionis externa signa mecum per litteras communicavit Gomperzianus. hinc corrigendum quod ceterum recte contra Lengnickium disputat Hirzelius p. 20.

urbanam ironiam suo more semel bisve adpersit. quod genus p. 82, 11 Chrysippum hisce dimittit τῆς δραιοῦτος ἀπολαύων ἀκοπιάτως et Apollodorum p. 84, 5 καὶ τὰ φορήματα μάλα καταχρύσως τῇ φρονήσει συνοικειοῖ. quid? quod uno eo loco ubi acrius in Persaem invehitur p. 75, 5 δῆλός ἐστιν ἀφανίζων τὸ δαιμόνιον ἢ μὴδὲν ὑπὲρ αὐτοῦ γινώσκων, Cicero quem iudicia quoque transtulisse credunt, in aliam prorsus discedit impugnandi rationem § 38 *quo quid absurdius, quam aut res sordidas atque deformis deorum honore adficere aut homines iam morte deletos reponere in deos quorum omnis cultus esset futurus in luctu?* ne in altero quidem pietatis libro fortior est Philodemus nisi quod semel p. 147, 21 Stoicis male dicit quod οὐκ ἀσεβεῖς ἐδόκουν μόνον ἀλλὰ καὶ φενακισταί. at singularia haec nec comparanda cum Romani perpetua maledicentia. quantum sit discrimen nulla re magis elucet quam comparato summario reprehensionis apud Philodem. p. 88, 24 βλέπεται δ' ὅτι καὶ κατὰ πάντας τοὺς πρὸ αὐτῶν ἐκκειμένους οὐδὲ εἰς ἂν ἀδικίας ἀπειρχθεῖ δεδοικῶς τοὺς οὐδ' ἐπικεινηθῆναι δυναμένους [intelligitur Anaxagoras] ἢ τοὺς ἐναργῶς ἀναισθήτους ἢ τοὺς ἄγνωστον εἶτινες εἰσὶ θεοὶ λέγοντας ἢ ποῖοι τινές εἰσιν [Protagoras] ἢ τοὺς διαρρήδην ὅτι οὐκ εἰσὶν ἀποφαινομένους ἢ φανεροὺς ὄντας ὡς ἀνῆρουν [Persaeus]. κατ' ἐνίους δὲ καὶ ἐπ' αὐτὴν [sc. ἀδικίαν] προτραπείη τοὺς καὶ τοῖς θεοῖς μετὰ φιλαρχίας πόλεμον ἄσπονδον παρεισάγοντας [Parmenides cf. Krische p. 113 vel Empedocles]. admirabere verborum modestiam si Ciceronis convicia contra posueris. hocine tu exemplar fuisse dicis Tullianae petulantiae, hunc ineptiarum inventorem? credant alii, non ego. nec profecto tam lacerata sunt fragmina, ut universae rationis diversitas non appareat. Philodemus nudas plerumque opiniones explicat nullo addito iudicio p. 69 c. 5^d 6—9 p. 72 c. 7^a 3 p. 72 c. 7^b 8, p. 77, 13. Persaeo Stoico uni praemittitur illa quam dixi vituperatio. at Cicero nullum deinceps philosophum praetermittit quin aut ad Epicuream normam exigit aut maledictis figat. ergo haec iudicandi levitas non Graeca est, sed addita a Cicerone. quam inseite et inficete illud cesserit, videant alii. sed hoc non est ferendum, quod quo facilius fieret impugnatio ipsae philosophorum opiniones veteratoria quadam arte inversae et ad Velleii iudicium utcumque praeformatae sunt. quid enim? Anaximenem nonne ideo aera gigni statuisse dicitur nisi ut Velleio prompta sit mortalis dei irrisio? nam quam turpissimi erroris significavi [ad § 26] explicationem, ea Ciceronis fraudulenta levitas parum excusata videtur. quid? quae ipse melius sciebat, simulata ignorance ea Velleium falso explicantem induxit. Democriti placitum quomodo exponat, sit testimonio. nam primum oratione consulto obscuriore simulacra vagantia nominavit *imagines eorumque circuitus* verborum mirabilitate philosophum traducturus¹. tum vero Velleium Epicureum hominem ea impugnantem facit, quae ipsius schola mordicus tenebat et quae ipse simi-

¹ eodem modo (quod utrumque Schoemannus monuit) *scientiam intellegentiamque nostram* interpretatur, quod *animum scientem et intellegentem* debebat.

liter Velleius profert I 18 46 19 49. nam *deorum naturam quae imagines fundat ac mittat* (§ 29) etiam Epicurei adgnoverunt. et quod *imagines in deorum numero refert*, hoc Epicurei quidem respuerunt, at Cicero compluriens hanc quoque doctrinam Epicureis tribuit. quid? quod utrumque postea II 30 76 coniunxit: *negandum est esse deos quos et Democritus simulacra et Epicurus imaginēs inducens quodam pacto negat*. cf. Hirzelius l. c. p. 70 sq. tantum constat conviciandi ardore ne sensisse quidem quam inepta et sibi pugnancia Velleio tribueret. Xenophontis opinionem quemadmodum corruperit, nobis ex eius scriptis patet. Ciceronis esse omnem culpam ex fragmento Philodemi c. 6^d 7^a p. 71. 72 nostro iure contendimus. nam ille *paucioribus verbis* Xenophontis sententiam non excerpserit sed amputavit, ille sesquialtera pagina Memorabilium locum explicate reddiderat.¹ utriusque fidem ex hac tabula cognosces

Xenophont. IV 13 13
... ἂν μὴ ἀναμένῃς ἕως
ἂν τὰς μορφὰς τῶν θεῶν
ἴδῃς, ἀλλ' ἐξαρχῇ σοι τὰ
ἔργα αὐτῶν ὁρῶντι σέβε-
σθαι καὶ τιμᾶν τοὺς θεοὺς

Philodem. p. 71 G.
οὐχ ὁρᾶσθαι φησιν τοῦ
θεοῦ τὴν μορφήν, ἀλλὰ
τᾶργα . . . . ὅμως
εἶναι

Cicero § 31.
*formam dei quaeri non
oportere*

Philodemus id tantum mutavit, ut singularem τοῦ θεοῦ et τὴν μορφήν substitueret, itemque Cicero, sed hic-addito oportere sententiam praeterea invertit. quare equidem non dubito, quin maiores quoque errores sine duce commiserit. certe multo hoc veri similis est, quam quod Sauppeus comment. de Philod. libro qui fuit de piet. p. 7 sumpsit Philodemum hoc loco in eisdem fraudibus esse ac Ciceronem, neque ei Hirzelius debobat temere adstipulari p. 6. ceterum causa mutandi Xenophontis opinionem praeter Epicureum iudicium, quod *formam dei desiderat*, Platonici loci similitudo fuit. nam cum is § 30 *quid sit omnino deus anquiri oportere* dixisse per fraudem referretur, speciem quoque Xenophontae opinionis similiorem reddidit Cicero *formam dei quaeri non oportere*. iam ex facili reprehensio repetitur: *quae sunt isdem in erratis fere quibus ea quae de Platone diximus*. simili compendio usus est § 34. nam cum totiens Epicuream hanc vituperationem decantasset '*sensu deum privat ei eius formam mutabilem esse vult*', iam nescio qua vel oblivione vel levitate ipsum Heraclidem Ponticum talia prodentem fecit. in Stoicis quoque maligne quaedam accepit velut § 37 Aristonis sententiam *qui neque formam dei intellegi posse censeat*, quam ad Epicuream rationem subdole deflexit.² sed multa peccare doctrinae pervulgata cognitio prohibuit. eo licentius in remo-

nam etiam altera pagina 7^a frustra Xenophontea mihi agnoscere haud dubie contigit. cf. ad Cicero. § 31.

² cf. Schoemannus ad § 36 quomodo efficiat animantem.

tissimam Ionicorum theologiam grassatur. illi divinam naturam materiae insitam perhibuere, Tullianus Velleius deum praesentem et efficientem materia diiunctum separavit. quo artificio scilicet omnes deinceps velut plumbeo gladio iugulavit. excusant Ciceronem quasi graeca repetentem. at monstrent mihi isti non dicam Philodemum sed quemlibet scriptorem graecum (christianos semper excipio), qui in tanta versuum paucitate tam saepe tamque turpiter erraverit. errant qui ad Placitorum confugiunt similitudinem. verum est ibi quoque Thaletis Anaximandri Anaximenis deos enumerari. at ne quis falso a materia eos diremptos crederet conceptis verbis cautum est I 7 13 δὲ δὲ ὑπακούειν ἐπὶ τῶν οὕτως λεγόμενων τὰς ἐνδιηκούσας τοῖς στοιχείοις ἢ τοῖς σώμασι δυνάμεις. materiae vegetae et efficaci divinitatem tribuere physiologos idoneus testis est Aristoteles phys. III 4 p. 203^b 13 cf. Theophrast. de sens. § 42. nec Placitorum profecto culpa est quod et olim Cicero et nuper Roethius in ridiculum errorem inciderunt. de Anaxagorae opinione et verbis ineptioribus expressa et mira stribligine detorta egit Hirzelius p. 97. Philodemi fragmento feliciter servato unius esse Ciceronis vel fraudem vel socordiam manifesto patet.

Omnino in Philodemo quantum quidem exstet nihil est simili criminationi obnoxium. quaecunque dispici possunt accuratius et compositius explicantur, Stoicorum opiniones ad librorum excerptorum ordinem ordinantur, in Romano omnia susque deque. cavendum est igitur ne diligentem scriptorem in fallaciarum communionem trahamus, praesertim cum in Cicerone tecta quaedam calumniandi ratio pelluceat. nam cum philosophos illos sub Vellei persona qualibet garriendi impunitate obruit, Epicuream simul levitatem manifesto exemplo notavit. illud consilium iniquius Velleium introducturus significat I 8 18 *tum Velleius fidenter sane, ut solent isti, nihil tam verens quam ne dubitare aliqua de re videretur, tamquam modo ex deorum concilio et ex Epicuri intermundiis descendisset: Audite, inquit, etc.* ac similiter postea § 94: *tu ipse paulo ante cum tamquam senatum philosophorum recitares, summos viros desipere delirare dementis esse dicebas. quorum si nemo verum vidit de natura deorum, verendum est ne nulla sit omnino.* ergo Ciceronis et Philodemi ratio diversa. hinc dubitare subit num ipsum Philodemum descripserit Cicero. cum affirmant paene omnes, cautius loquitur Schoemannus [edit. 4 p. 18]. quem impugnavit Hirzelius [l. c. p. 5 sqq.] Philodemum sine omni dubitatione adhibitum esse arbitratus. et recte quidem explicavit, cur a Cicerone Heracliti et Persaei opiniones omissae essent. apud Graecum enim Heracliti sine dubio sunt p. 70 c. 6^a haec frustra ὡς φησιν . . . κεραινὸς πάντ' οἰακίζει καὶ . . . καὶ τὰ ἐναντία τὸν θεὸν εἶναι νύκτα ἡμέραν πόλεμον εἰρήνην . . . quae e coniectura partim explevi Herm. XIII 2, cf. Hippol. refut. IX 10 p. 446, 23. ad priorem autem locum ipse Philodemus respexit dum Chrysippum recenset p. 81, 16 καὶ τοῖς Ἡρακλείτου συνοικειῶν . . . καὶ τῷ πρώτῳ μὲν [sc. Περὶ φύσεως] τὴν Νύκτα θεὸν φησιν εἶναι πρωτίστην ἐν

δὲ τῷ τρίτῳ τὸν κόσμον ἓνα τῶν φρονίμων συνπολιτευόμενον θεοῖς καὶ ἀνθρώποις, καὶ τὸν πόλεμον καὶ τὸν Δία τὸν αὐτὸν εἶναι καθάπερ καὶ τὸν Ἡράκλειτον λέγειν. haec similitudo ut Philodemi supplementis nostris fidem facit, ita cur omiserit Cicero aperit. nam Heraclitum ceteroqui obscuriorem [cf. d. deor. nat. III 14 35] cum concordantem videret cum Stoicis, vertendi laborem subterfugit. alter philosophus omittitur a Cicerone Prodicus, de quo Philodemus p. 71 c. 6^c τοὺς μὲν ὅπ' ἀνθρώπων νομιζομένους θεοὺς οὐτ' εἶναι φησιν οὐτ' εἰδέναι, τοὺς δὲ καρποὺς καὶ πάντ' ὅλως τὰ χρήσιμα πρὸς τὸν βίον τοὺς ἀρχαίους ἀγασθέντας... ne hic quidem temere omittitur. nam quod Hirzelius dubitantius coniecit Prodicum expressum esse a Persaeo Stoeico id nunc ex Philodemo p. 75. 76 G. liquido constat, postquam duarum paginarum intercapedinem explevi Herm. XIII 1. ergo hinc etsi Ciceronis consilium explicatur, tamen ut Philodemum potius quam communem utriusque fontem compilatum credas nihil cogit. sed hanc necessitatem imponere videntur quae uberiores sunt in latinis. neque enim Hirzelium qui hanc quaestionem affectavit, nullo modo fugere debebant, quae in Chrysippeis servantur a Cicerone, omissa sunt in graecis fragmentis. neque enim lacunae in papyro illo loco extant tantae, ut haec capere possint § 39 *animi fusionem universam . . . ignem praeterea et eum quem ante dixi aethera, . . . quae natura fluere atque manare ut et aquam et terram et aera . . .* § 40 *quae quasi dux vitae et magistra officium sit . . . sempiternam rerum futurarum veritatem.* sint sane non nulla unctiore M. Tullii stilo amplificata, sint omnia ex ipsius memoria addita, tamen non neglegenda sunt eiusmodi vestigia ei qui Philodemi auctoritatem sustentare velit. de qua me aliquantisper dubitasse fateor, cum virum quendam doctissimum ultima prioris libri καιρὸς ἂν εἶη τὸν περὶ τῆς εὐσεβείας λόγον τῆς κατ' Ἐπίκουρον αὐτοῦ παραγράφειν sic explicare meminisset, ut παραγράφειν non *adscribendi* [sc. coronidem] sed *describendi* vim haberet.¹ hinc simul ait viam patere ut Phaedrus ille περὶ θεῶν Ciceroni fons restitueretur, quem et hic et Philodemus, sed accuratius et plenius excerpisset. nolo diffiteri mihi hanc rationem valde adrisisse. nam alia accedere videbam. primus liber Epicureorum duorum libros respexit: alter fuit Zenonis, quod Petersenius olim divinaverat, confirmavit Hirzelius p. 17 sq., alter philosophorum opiniones complexus, Philodemus ut vulgo credunt. at confer I 33 93 quam dedita opera Phaedrus et Zeno contra ponantur: *nam Phaedro nihil elegantius nihil humanius, sed stomochabatur senex si quid asperius dixeram . . . Zeno quidem non eos solum qui tum erant Apollodorum Silum ceteros fugebat maledictis, sed Socraten ipsum parentem philosophiae latino verbo utens scurram Atticum fuisse dicebat, Chrysippum numquam nisi Chrysippum vocabat.* Zenonem etiam I 21 59 sic significavit, ut nisi qui Tulliani moris est ignarus, de fonte dubitare non possit. quid igitur facilius aū creden-

¹ inter alia multa Simplic. d. cael. p. 488 a 17 Br. Hipparch. ad Phaen. I p. 173 Pet. Galen. de plac. H. et P. p. 300 K. 404 K. Plut. Demetr. 13.

dum quam alterum librum qui in Philodemo certe Phaedri similior quam Zenonis appareat, esse Phaedri περὶ θεῶν, quem de deorum natura scripturus Cicero ab Attico poposcit? ab altero vero Epicureorum coryphaeo non solum cetera Epicurea fluxisse, sed etiam exemplum conviciandi et cavillandi. Zenonis quidem memoriae § 93 illico continuatur Velleiani iudicii vituperatio § 94, quam supra exhibui p. 125.

At huic opinioni obstare videntur, quae Hirzelius p. 5 profert: *es ist nicht denkbar dass noch in 'gar manchen andern' [Schoemannum tangit] epikureischen schriften zugleich citirt worden seien der φυσικὸς des Antisthenes . . . ferner das dritte buch des aristotelischen dialogs περὶ φιλοσοφίας . . . dann dieselben stellen aus dem ersten und zweiten buche der schrift des Chrysippos περὶ θεῶν, endlich die schrift des stoikers Diogenes . . .* itane vero? ex eodem Phaedro non similia excerpere potuerunt Cicero et Philodemus, hic etiam — si mavis — ad verbum fere describere? quia Cicero de fin. II 35 119 Philodemum nominat doctissimum virum vel in Pison. c. 29 ceteris studiis quae fere Epicureos neglegere dicunt perpolitum, quia amplum de philosophis opus conscripsit [Diog. X 3], ideone diligenter ipse philosophorum istum catalogum confecisse putandus est? at constat plura scripta eius vel ex titulo [cf. V. H. V 2 (1843) t. 1 τῶν κατ' ἐπιτομὴν ἐξειργασμένων περὶ ἡθῶν καὶ βίων ἐκ τῶν Ζήνωνος σχολῶν] scholica esse commentaria. neque multum ipse in rhetoricis vel περὶ σημείων praestitit. hoc enim minime erat absonum a philosophorum inde ab Aristotele more, quibus illud κοινὰ τὰ τῶν φίλων latissime patebat. neque quisquam magistrorum scrinia quam validissime poterat compilare vetabatur. ergo Phaedri Epicurei librum Epicureo delibare fas erat, praesertim si non omnia sed philosophos tantum, ut Cicero, excerpturus erat. unde illud quoque explicatum haberet, quod Philodemi et Ciceronis nulla est praeterea similitudo cf. Hirzelius p. 19. ¹

Sed tandem coniecturas mittamus. coniecturas enim dico et vulgatam de Philodemo et hanc novam de Phaedro opinionem. utra verior

¹ sed fugit eum Hermarchi librum contra Empedoclem ab utroque citari. a Cicerone I 33 93 [quode Bernays Theophr. ueber die froemmigk. p. 140 contra Schoemannum verissime disputavit] Philodemus p. 101, 13—15 p. 112, 25—27 fortasse etiam p. 99, 9 ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς Ἑμπεδοκλέα, si modo p. 98, 27 Ε . . . ΧΟΘΟΘΜ . . . ΩC recte explico "Ἑρμαρχὸς θ' ὁμοίως. quae apud Ciceronem simul Metrodori contra Platonem disputatio designatur, infuisse videtur in libro περὶ θεῶν cf. Philodem. p. 107, 9 Duening de Metrod. p. 27. Epicureis inde ab Epicuri de sanctitate libello sollemnis erat pietatis confessio, praesertim post Posidonium qui in libro quinto de natura deorum nullos esse deos *Epicuro videri quaeque is de deis immortalibus dixerit invidiae detestandae gratia dixisse* [Cic. d. nat. deor. I 44 123] clamaverit. locus illis communis fuit ut Plutarchus [ἔτι οὐδὲ ζῆν ἔστιν c. 21 p. 1102] confirmat τὰ περὶ θεῶν καὶ θειότητος [l. ὁσιότητος cf. Cobet. Mnemos. N. S. VI 46]. de deis scripserat illo tempore etiam Κλώδιος τις Νεαπολίτης [Porphyr. de abst. p. 44, 31. 58, 27 N.] i. e. Sextus Clodius M. Antonii triumviri magister cf. Arnob. V 18. Lactant. I. D. I 22 Bernays Theophr. ueber die froemmigk. p. 12.

vel certe verisimilior sit, non ego nunc diiudico, diiudicabit qui de Philodemi fontibus fontiumque usu sibi scribere proposuerit. quamquam eius quaestionis partem necesse est tangere, quae est de philosophis apud utrumque similiter recensitis. vulgaris est Krischei opinio ex Placitis maximam partem translata esse. quod falsum est, si Plutarchi aut Aëtii Placita intellexit, verum aut probabile certe, si quod antiquius Placitorum corpus. nam similis est Ionicorum recensio, si Ciceronis ut par est fraudes exuas, similis quoque de Parmenidis corona opinio, quamvis eam Cicero absurde expresserit. non dissimiles prorsus Empedocles, Democritus. sed distat dilucide maior reliqua pars. quid? quod Protagoras Xenophon Antisthenes a Placitis omnino sunt alieni. taceo Stoicos qui praecipue a Philodemo tam copiose et ad ordinem excerpuntur, ad ipsos Stoicorum libros ut adiisse eum nemo infitietur [cf. Buecheler n. jahrb. f. class. phil. 1865, 514]. de reliquis philosophis num quemquam manu triverit, ambigi potest. Platonem certe non evolvit, quippe ubi deum sine corpore frustra quaesivisset. invenit autem in posteriorum commentariis, qualia ad Ciceronis locum adnotavi. Pythagoras Tullianus geminus est illius, quem ex falsarii cuiusdam fortasse Stoici fabrica servavit nobis Alexandri apud Laert. VIII. 25 curiositas: unum ad intellegendum est facile: antiquos philosophos Ionicos,¹ tum Eleatas, fortasse Democritum cum Empedocle a nullo istius aetatis lectos esse, complures ut Anaximandrum et Xenophanem vix singulis exemplaribus etiamtum exstitisse. istius igitur cognitionis rivuli multifariam fortassè deducti et adulterati, arcessiti tamen sunt ex uno capite Theophrasto. nam Aristotelis physica et metaphysica, quae ipsa Ciceronis aetate in usum magis magisque venire coepere, isti graeco scriptori ignota fuerunt qui in populari scriptione de philosophia acquievit. inde erunt, qui e Theophrasti opinionibus si qui est consensus explicandum opinentur. sed citra Theophrastum propior latet fons. iam Krischeum offenderat quasi noviciū tale: *Θαλῆς νοῦν τοῦ κόσμου τὸν θεόν . . . διήκειν δὲ διὰ τοῦ στοιχειώδους ὕγροῦ δύναμιν θεϊὰν κινητικὴν αὐτοῦ* [Plac. I 7 11]. hanc sententiam si quis a Theophrasto repetiverit, non herele repugnabo. nam ut ille solet magistri verba repetere vel amplificare, Aristoteleam de Thalete coniecturam² fortasse amplexus est. unde posteri fortiter affirmarunt velut Laertius I 27 *τὸν κόσμον ἔμψυχον καὶ δαιμόνων πλήρη*. neque sententia Aëtio alia subest. at oratio est Stoico colore fucata [cf. Krische p. 40], nam *νοῦς τοῦ κόσμου* et *διήκειν* sollemnis est illorum de deo praedicatio. ergo Theophrasti nomen haud satis facit consensum explicaturo. immo recentiorem quandam circumspectiamus librum tum con-

¹ excepto Anaxagora qui Philodemo certe ipse innotuisse videtur.

² de anim. I 5 p. 411 a 7 *καὶ ἐν τῷ ὄλῳ δὲ τινες αὐτὴν [animam] μεμῶσθαι φησιν ὅθεν ἴσως καὶ Θαλῆς φήθη πάντα πλήρη θεῶν εἶναι* cf. Zeller I⁴ 178².

scriptum, cum Stoicorum notiones usquequaque regnare coeperant i. e. eclecticorum aetate, quorum studiis Cicero Varro Arius omnino omnis ultimi ante Chr. saeculi philosophia nititur. ¹ atque ex eisdem temporibus Placitorum quoque origines repetendae sunt, quae postea excerpserit et locupletavit Aëtius. sed de his inferius dicam. nunc de Clementis Alexandrini cognatis excerptis corollarii instar disputatio erit, ne quidquam quod ad Ciceronianum locum faciat praeteriisse videamur.

Protreptic. 5 64 p. 55 Pott.

Ἐπιδράμωμεν δὲ εἰ βούλει καὶ τῶν φιλοσόφων τὰς δόξας ὅσας ἀρχοῦσι περὶ τῶν θεῶν, εἴ [?] πῶς καὶ φιλοσοφίαν αὐτὴν κενοδοξίας ἐνεκεν ἀνειδωλοποιοῦσαν τὴν ὕλην ἐφεύρωμεν εἰ [?] καὶ δαιμόνια ἅττα ἐκθειάζουσιν κατὰ παραδρομὴν παραστῆσαι δυνηθῶμεν ὀνειρώττουσαν τὴν ἀλήθειαν.

Στοιχεῖα μὲν οὖν ἀρχὰς ἀπέλιπον ἐξυμνήσαντες Θαλῆς ὁ Μιλήσιος τὸ ὕδωρ καὶ Ἀναξίμενης ὁ καὶ αὐτὸς Μιλήσιος τὸν ἀέρα,

ὃ Διογένης ὕστερον ὁ Ἀπολλωνιάτης κατηκολούθησεν.

Παρμενίδης δὲ ὁ Ἐλεάτης θεοὺς εἰσηγήσατο πῦρ καὶ γῆν,

θάτερον δὲ αὐτοῖν μένον, τὸ πῦρ, θεὸν ὑπειλήφατον Ἰππασσός τε ὁ Μεταποντῖνος καὶ ὁ Ἐφέσιος Ἡράκλειτος.

p. 56P. Ἐμπεδοκλῆς γὰρ ὁ Ἀκραγαντῖνος εἰς πλῆθος ἐμπασὼν πρὸς τοῖς τέτταρσι στοιχείοις τούτοις νεῖκος καὶ φιλίαν καταριθμεῖται . . . ²

§ 66 p. 57P. Τῶν δὲ ἄλλων φιλοσόφων ὅσοι τὰ στοιχεῖα ὑπερβάντες ἐπολυπραγμόνησάν τι ὑψηλότερον καὶ περιττώτερον οἱ μὲν αὐτῶν τὸ ἄπειρον καθύμνησαν ὧν Ἀναξίμανδρος ὁ Μιλήσιος ἦν καὶ Ἀναξαγόρας ὁ Κλαζομένιος καὶ ὁ Ἀθηναῖος Ἀρχέλαος· τούτω μὲν γε ἄμφω τὸν νοῦν ἐπεστησάτην τῇ ἀπειρίᾳ·

ὁ δὲ Μιλήσιος Λεύκιππος καὶ ὁ Χῖος Μητροδόωρος διττὰς ὡς εἴκειν καὶ αὐτῶ ἀρχὰς ἀπελιπέτην τὸ πλῆρες καὶ τὸ κενόν.

p. 58P. προσέθηκε δὲ λαβὼν τούτοις τοῖς δυεῖν τὰ εἶδωλα ὁ Ἀβδηρίτης Δημόκριτος.

ὁ γάρ τοι Κρατωνιάτης Ἀλκμαίων θεοὺς ᾤετο τοὺς ἀστέρας εἶναι ἐμφύλους ὄντας.

οὐ σιωπῆσθαι οὐδὲ τὴν τούτων ἀναισχυντίαν. Ξενοκράτης Καλχηδόνιος ³,

¹ Tertullianus in simili versatur argumento adv. Marcionem I 13: . . . deos pronuntiaverunt ut Thales aquam, ut Heraclitus ignem ut Anaximenes aerem ut Anaximander universa coelestia ut Strato caelum et terram, ut Zeno aerem et aetherem, ut Plato sidera quod genus deorum igneum appellat. sed excerptum brevius est quam ut de origine disputari possit.

² impugnatur iam Clemens philosophos barbarorum cultu obiter memorato. Scythas gladium venerari καθάπερ Εὐδοξος ἐν δευτέρᾳ Γῆς περιόδῳ λέγει, Sauromatas acinacen ὥς φησιν Ἰκέσιος ἐν τῷ Περὶ μυστηρίων, Persarum magos, Asiae alios incolas, Macedonas ignem ὥς φησι Διογένης ἐν πρώτῳ Περσικῶν, eundem Sauromatas, ut Νυμφόδορος ἐν Νομίμοις βαρβαρικοῖς. Persas Medos magos sub divo sacra facere ὁ Δείνων λέγει ignem et aquam venerantes. eosdem auctore Artaxerxe signa colere coepisse Βῆρωσος ἐν τρίτῃ Καλδαϊκῶν παρίστησι. ambitiosa testium enumeratio alienum fontem adscitum esse monstrat.

³ vulgo Καρχηδόνιος, Χαλκηδόνιος Hoeschel. Καλχηδόνιος correxerat Kriseus 318² ante Cobetum Δόγιος Ἐρμῆς I 244.

οὗτος ἐπτά μὲν θεοὺς τοὺς πλανήτας, ὄγδοον δὲ τὸν ἐκ πάντων αὐτῶν ¹ συνεστῶτα κόσμον αἰνίττεται.

οὐδὲ μὴν τοὺς ἀπὸ τῆς Στοᾶς παρελεύσομαι διὰ πάσης ὅλης καὶ διὰ τῆς ἀτιμοσύνης τὸ θεῖον διήκειν λέγοντας οἱ κατασχύνουσιν ἀτεχνῶς τὴν φιλοσοφίαν.

οὐδὲν δὲ οἶμαι χαλεπὸν ἐνταῦθα γενόμενος καὶ τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου μνηστῆραι. καὶ ὃ γε τῆς αἰρέσεως πατὴρ τῶν ὄλων οὐ νοήσας τὸν πατέρα τὸν καλούμενον ὕπατον ψυχὴν εἶναι τοῦ παντὸς οἶεται, τουτέστι τοῦ κόσμου τὴν ψυχὴν θεὸν ὑπολαμβάνων αὐτὸς αὐτῷ περιπίρεται. ὁ γὰρ τοι μέχρι τῆς σελήνης αὐτῆς διορίζων τὴν πρόνοιαν, ἔπειτα τὸν κόσμον θεὸν ἡγούμενος περιτρέπεται τὸν ἄμοιρον τοῦ θεοῦ θεὸν δογματίζων.

ὁ δὲ Ἑρέσιος ἐκεῖνος Θεόφραστος ὁ Ἀριστοτέλους γνῶριμος πῇ μὲν οὐρανόν, πῇ δὲ πνεῦμα τὸν θεὸν ὑπονοεῖ.

Ἐπικούρου μὲν γὰρ μόνου καὶ ἐκὼν ἐκλήσομαι, δς οὐδὲν μέλειν οἶεται τῷ θεῷ διὰ πάντων ἀσεβῶν. τί γὰρ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός; οὐκ ἔσθ' ὅπῃ οὐκ ἐπὶ τὰ Δημοκρίτου καὶ αὐτὸς κατασύρεται εἰδῶλα.

Philosophorum hic delectus duplicis originis est. prior series Thalem ceterosque usque ad Metrodorum, altera philosophos a Democrito usque ad Heraclidem continet. quod incredibili quadam Clementis socordia patefactum est. nam dum de deo sententias philosophorum prolaturus est, nescio unde caput de principio descripsit. inde portentum illud nascitur, quod Parmenidis quæ principia sunt ignem terramque [cf. Aëtii Plac. I 3 13] deos nominabat. in confinio est positus Democritus utriusque capitis mire particeps. vide modo: ὁ δὲ Μιλήσιος Λεύκιππος καὶ ὁ Χῖος Μητρόδωρος διττὰς ὡς ἔοικεν καὶ αὐτῷ ἀρχὰς ἀπελιπέτην τὸ πλῆρες καὶ τὸ κενόν. προσέθηκε δὲ λαβὼν τούτοις τοῖς δυεῖν τὰ εἰδῶλα ὁ Ἀβδηρίτης Δημόκριτος. haud scio an invenerit qualia sunt in Aëtii Plac. I 3

15 Λεύκιππος Μιλήσιος ἀρχὰς καὶ στοιχεῖα τὸ πλῆρες καὶ τὸ κενόν

17 Μητρόδωρος Θεοκρίτου Χῖος τὰ ἀδιαίρετα καὶ τὸ κενόν

16 Δημόκριτος τὰ ναστὰ καὶ κενά

Deinde cum in alio libro Democriti εἰδῶλα [cf. Krische p. 150] invenisset, utroque male conglutinato ineptias meras effecit. iam verò in altera parte, ubi de deis re vera agitur plane mirus est cum Ciceroe concentus. quid? in ipso Democrito nonne Tulliana adgnosceis *Democritus qui tum imagines earumque circuitus in deorum numero refert?* cf. Strom. V p. 698 P. porro Alemaeonis opinio [§ 27] *qui soli et lunae reliquisque sideribus animoque praeterea divinitatem dedit* nonne graecis Clementis Ἄ. θεοὺς ᾤετο τοὺς ἀστέρας εἶναι ἐμψύχους ὄντας respondet, ita tamen ut divinitatis caussa addatur ἐμψύχους ὄντας, quod ex illis *animoque praeterea divinitatem dedit* concluserat Clemens. Aristoteles autem de anima I 2 p. 405^a 30 ex perpetuo motu et immortalitatem animi et astrorum divinitatem effecisse Alemaeonem tradit.

¹ Davisium probat Krischeus πάντων τῶν ἀπλανῶν restituentem. cf. Cicero d. d. n. I 13 34. sed fieri potest ut αὐτῶν ex ἄστρον corruptum sit.

Xenocratis placitum ita pendet a Tulliano exemplari, ut Kriseus certissimum inde argumentum originis petiverit.¹ insignis est praecipue concordia in Aristotele, cuius opiniones uterque eas selegit, quae pugnarent inter se

modo enim menti tribuit omnem divinitatem

ψυχὴν εἶναι τοῦ πάντος οἶεται . . .

modo mundum ipsum deum dicit esse

ἔπειτα τὸν κόσμον θεὸν ἡγούμενος . . .

sed graecus etiam sua admiscuit velut ὁ μέχρι τῆς σελήνης αὐτῆς διορίζων τὴν πρόνοιαν trivialem sane sapientiam, cuius vel minus eruditi gnari erant.² est ubi latina religiosius sequatur

nec vero Theophrasti inconstantia ferenda est: modo enim menti divinum tribuit principatum, modo caelo

Θεόφραστος . . . πῇ μὲν οὐρανὸν πῇ δὲ πνεῦμα τὸν θεὸν ὑπονοεῖ

Ciceronis mancipium agnoscis, qui modo—modo graeca formula πῇ μὲν — πῇ δὲ minime vulgari reddidit. alia commemorat Kriseus l. c. p. 345. Epicurum in Epicurei Tulliani recensione non invenit Clemens. unde explicandam puto formulam qua illum praetermittit Ἐπικούρου μὲν γὰρ μόνου καὶ ἑκὼν ἐκλήσομαι κτλ. atque hic erat philosophorum finis legitimus. sed quem prius omiserat Heraclidem iam moleste addidit τί γὰρ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός; οὐκ ἔσθ' ὅπη οὐκ ἐπὶ τὰ Δημοκρίτου καὶ αὐτὸς κατασύρεται εἰδῶλα. Tullio haec non subripuit. ergo ad priorem fontem rediit. unde forsitan lucis aliquid in obscuram Heraclidis opinionem affulgeat. nam cum generalis quaedam cum indice Sextiano P. H. III 30 similitudo intercedat, qui ex Pseudo-Clementis christiani scriptoris Recognitionibus VIII 15 non nihil supplementi capit [cf. infra in c. de Galeni hist. phil.], atque apud illos Dionysiumque episcopum in libri Περὶ φύσεως [Eus. P. E. XIV 23] excerpto Democritus cum Heraclide coniunctus sit, Clementis errore Democritea idola quae ex Cicerone immiscuit propter viciniam in Platonicum translata esse suspicor. Zelleri quidem patrocinium [II 1³ p. 889³] vereor ne irritum sit in eo scriptore qui summa socordia excerpta sua miscere et ad suam libidinem deflectere soleat. sed utut de Heraclide cogitabis, de duplici origine non poterit dubitari. alter liber

¹ Forschungen p. 319. *Vielmehr muss er nach der Art zu schliessen, wie er die Goetter aufzaehlt und den obersten Himmel zusammensetzt, mittelbar durch den Roemer selbst angeleitet worden sein.*

² haec redeunt Strom. V 14 p. 700 P. accuratius exculta ea doctrina apparet primum apud Ocellum II 22 [Zeller III 2, 117²] tum apud Aëtium II 4 12 et II 7 7. his similia tradunt iam Alexandri Polyhistoris Pythagorei ap. Laert. VIII 25 cf. [Arist.] de mund. p. 392 a 30. inde Christiani providentiam ex mundo sublunari exclusam identidem referunt, praeter Clementem Tatian. 2 p. 10 Otto. Origen. in epist. ad Rom. 3 (IV p. 503 b E ed. de la Rue Paris 1759) Euseb. P. E. XV 5 1. Hippol. VII 19 p. 325, 25 Gotting. Theodoret. gr. aff. cur. V 47. Epiphan. t. III 496 Oehl. [1087] et alias cf. A. Jahn symb. in Epiphan. Pan. [Oehlerii Epiphan. t. IV p. 108 et 109] Gregor. Naz. XXVII p. 495 A. Elias Cret. ed. Jahn. Mign. patrol. gr. t. XXXVI p. 765.

philosophorum de principiis opiniones a Thalete usque ad Democritum et Heraclidem eodem fere quo Sextus l. c. ordine continuit, alter Ciceronis de deorum natura librum excerptum habuit. nam, quod Krischeum recte sensisse video, ipsum Ciceronem non inspexit Clemens. ut latini sermonis gnarus fuerit homo Alexandrinus quod ex Varronis unius nomine, cuius est testimonium de Martis simulacro *Protrept.* 4 p. 41 P. nequiquam elucet, tantone eum credis stupore fuisse, ut cui Tullii promptissimum de deis caput pateret, ad priores philosophos uti nollet, sed alienissimo potius libro adseito ineptiret? at alios fore auguror, qui ultra Ciceronem egressi Philodemum aut Epicureum certe auctorem perhibeant. contra quos satis est loci Theophrastei commune facere, qui etsi brevissimum est utriusque excerptum, conspicua orationis latinae vestigia traxit. Philodemi autem excerpta prorsus aliter concepta et ampliora sunt. neque fortuitum arbitror, quod Stoicorum fusionem universam, quam in latinis additam supra p. 126 dixi, solam retinuit Clemens [cf. *Strom.* V 14 90 p. 699 P.]. ergo si latinum ecclesiasticum librum graece versum Clementi praesto fuisse concedis, probabile eum ante Minucii Felicis aetatem scriptum esse, qui Ciceronis tabula ad impugnandos ethnicos c. 19 similiter utitur.

De editis a nobis Tulliani Philodemique librorum capitibus hoc moneo. Ciceronis editionem secutus sum Halmianam, sed ut leviora librorum menda omitterem, aliquanto uberius promerem virorum doctorum arbitria. ad dextram Philodemi adhibui comparisonem Gomperzii opera ut par est nisus. cuius cum integram adnotationem repetere non possem ad coniecturam saepius mihi confugiendum erat, ut pristinae memoriae qualiscunque imago repraesentaretur.

X THEOPHRASTEORUM APUD EXCERPTORES CONSPECTUS.

Quod de Theophrasti Opinionum corporis auctoritate apud posteros et usu adumbravi, iam enucleatius et certius demonstrandum est. quem ad finem priusquam ad singulos scriptores veniamus, potiorum e Theophrasto excerptorum tabulam proponam, qua adseit is fragmentis quae nominatim ex illius commentario collecta sunt, Hippolyti Philosophumena Plutarchi *Stromata* Laertii dogmata denique siquid ex Aëtio quadrat comparabo. hac ratione facillima ad persuadendum et ad perlustrandum commodissima non solum Theophrastum ab uno quoque adhibitum sed etiam quo ordine et qua fide ostendam. nam diverso litterarum genere quantum quisque ubique ab exemplari absit indicabo. praeterea in ordine Hippolytum fidissimum excerptorem sequar, ceteros ita iuxta ponam ut ubi cuiusque scriptoris traditam continuationem aut interrompere aut transponere necesse fuerit, asteriscos ponam.

Hippolyti	Plutarchi Strom.	Diogenis	Aëtii	Theophrasti fragm.
<p>I 61 Θαλοῦ τοίνυν Ἀναξίμανδρος γίνεσθαι ἀπροαγῆς. Ἀναξίμανδρος Πραξιᾶδου Μιλήσιος.</p> <p>ὁτος ἀρχὴν ἔφη τῶν φύσιν τινὰ τὴν ἀπείρου ἐξ ἧς γίνεσθαι τοὺς οὐρανοὺς καὶ οὗς ἐν αὐτοῖς κόσμους.</p> <p>ἔγει δὲ χρόνον ὥς ρισμένης τῆς γενέως καὶ τῆς οὐσίας καὶ τῆς φθορᾶς.</p> <p>6 2 οὗτος μὲν ὢν ἀρχὴν καὶ τοιχεῖον εἴρηκε ὦν ὄντων τὸ πείρον πρῶτος οὖνομα καλέας τῆς ἀρχῆς.</p> <p>ρός δὲ τοῦτ' κίνησιν αἰδίου εἶναι ἐν συμβαίνειν γίνεσθαι τοὺς οὐρανοὺς.</p> <p>6 3 τὴν δὲ γῆν ἵναι μετέωρον ὑπὸ ἡδενός κρατουμένην, ἐνούσαν δὲ διὰ τὴν μόλαν πάντων ἀπότασιν.</p> <p>ὁ δὲ σχῆμα αὐτῆς ὕρδον στρογγύλον ἰόνι λίθῳ παρὰ πλῆσιον, τῶν ἰὲ ἐπιπέδων ᾧ ἐν ἐπιβεβήκαμεν ἰδὲ ἀντίθετον ὑπέρχει.</p>	<p>2 μεθ' ὃν [Thalem] Ἀναξίμανδρον Θάλητος ἑταῖρον γενόμενον</p> <p>τὸ ἄπειρον φάναι τὴν πᾶσαν αἰτίαν ἔχειν τῆς τοῦ παντὸς γενέσεως τε καὶ φθορᾶς ἐξ οὗ δὴ φησι τοὺς οὐρανοὺς ἀποκεκρίσθαι καὶ καθόλου τοὺς ἀπαντας ἀπείρους ὄντας κόσμους.</p> <p>ἀπεφάνετο δὲ τὴν φθορὰν γίνεσθαι καὶ πολὺ πρότερον τὴν γένεσιν ἐξ ἀπείρου αἰῶνος ἀνακυκλούμενων πάντων αὐτῶν.</p>	<p>II 1 Ἀναξίμανδρος Πραξιᾶδου Μιλήσιος.</p> <p>οὗτος ἔφασκεν ἀρχὴν καὶ στοιχεῖον τὸ ἄπειρον</p> <p>οὐ διορίζων ἀέρα ἢ ὕδωρ ἢ ἄλλο τι.</p> <p>μέσσην τε τὴν γῆν κείσθαι κέντρον τᾶς ἐπέχουσιν. . .</p>	<p>133 Ἀναξίμανδρος δὲ Πραξιᾶδου Μιλήσιος</p> <p>φησι τῶν ὄντων ἀρχὴν εἶναι τὸ ἄπειρον· ἐκ γὰρ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς τοῦτο πάντα φθειρεσθαι, διὸ καὶ γεννᾶσθαι ἀπείρους κόσμους.</p> <p>III 11 1 οἱ ἀπὸ Θάλευ τὴν γῆν μέσσην.</p> <p>III 10 2 Ἀναξίμανδρος λίθῳ κίονι τὴν γῆν προσφερῇ· τῶν ἐπιπέδων . . .</p>	<p>2 Ἀναξίμανδρος μὲν Πραξιᾶδου Μιλήσιος Θαλοῦ γενόμενος (διάδοχος καὶ μαθητής) . . . *</p> <p>λέγει . . . ἑτέραν τινὰ φύσιν ἄπειρον ἐξ ἧς ἀπαντας γίνεσθαι τοὺς οὐρανοὺς καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς κόσμους ἐξ οὗ δὲ ἡ γένεσις ἐστὶ τοῖς οὐσί, καὶ τὴν φθορὰν εἰς ταῦτα γίνεσθαι</p> <p>κατὰ τὸ χρεῶν, διδόναι γὰρ αὐτὰ δίκην καὶ τίσιν ἀλλήλοις τῆς ἀδικίας κατὰ τὴν τοῦ χρόνου τάξιν.</p> <p>ἀρχὴν τε καὶ στοιχεῖον εἴρηκε τῶν ὄντων τὸ ἄπειρον πρῶτος τοῦτο τοῦνομα κομίσας τῆς ἀρχῆς· λέγει δ' αὐτὴν μήτε ὕδωρ μήτε ἄλλο τι τῶν καλουμένων εἶναι στοιχείων. * * *</p> <p>(ἄπειρόν τινα φύσιν) . . . ἧς τὴν αἰδίον κίνησιν αἰτίαν εἶναι τῆς τῶν ὄντων γενέσεως ἔλεγε. [Simpl. phys. f. 9 v 3]</p>

Hippolyti	Plutarchi Strom.	Diogenis	Aëtii	Theophrasti fragm.
	<p>2 φησὶ δὲ τὸ ἐκ τοῦ αἰθέριου γόνιμον θερμοῦ τε καὶ ψυχροῦ κατὰ τὴν γένεσιν τοῦδε τοῦ κόσμου ἀποκριθῆναι καὶ τινὰ ἐκ τούτου φλογὸς σφαῖραν περιφυῆναι τῇ περὶ τὴν γῆν ἀέρι ὡς τῷ δένδρῳ φλοῖον, ἧς τινος ἀπορραγείσης καὶ εἰς τινὰς ἀποκλεισθείσης κύκλους ὑποστῆναι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας.</p>		<p>II 11 5 Ἀναξίμανδρος ἐκ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ μίγματος.</p> <p>II 20 1 Ἀναξίμανδρος [solem] κύκλον εἶναι ..... τὴν ἀψίδα ἔχοντα κοίλην πλήρη πυρός,</p>	<p>* ἐνούσας γὰρ τὰς ἐν τιότητας ἐν τῇ ὑποκρίνεται ἀπείρῳ ὄντι ἀσμάτι ἐκκρίνεσθαι ὡς ἰσιν Ἀναξίμανδρος. ἐναντιότητες δὲ ἐθερμὸν ψυχρὸν ὑγρὸν καὶ ἄλλαι.</p> <p>[Simpl. in phys. f. 32_v 10]</p>
<p>6 4 τὰ δὲ ἄστρα γίνεσθαι κύκλον πυρός ἀποκριθέντα τοῦ κατὰ τὸν κόσμον πυρός, περιληφθέντα δ' ὑπὸ ἀέρος.</p>			<p>κατὰ τι μέρος ἐκ φαίνουσαν διὰ στομίου τοῦ πῦρ ὥσπερ διὰ πρηστήρος ἀβλοῦ.</p>	
<p>ἐκπνοὰς δ' ὑπάρχει πόρους τινὰς ἀβλώδεις καὶ οὐς φαίνεται τὰ ἄστρα.</p>			<p>II 24 2 γίγνεσθαι τὴν ἐκλείψιν [solis] τοῦ στομίου τῆς τοῦ πυρός ἐκπνοῆς ἀποκλειομένου</p>	
<p>διὸ καὶ ἐπιφρασσομένων τῶν ἐκπνοῶν τὰς ἐκλείψεις γίνεσθαι. τὴν δὲ σελήνην ποτὲ μὲν πληρουμένην φαίνεσθαι, ποτὲ δὲ μειουμένην παρὰ τὴν τῶν πόρων ἐπίφραξιν ἢ ἀνοίξειν</p>			<p>II 29 1 Ἀ. [lunam deficere] τοῦ στομίου τοῦ περὶ τὸν τροχὸν ἐπιφραττομένου.</p>	
<p>εἶναι δὲ τὸν κύκλον τοῦ ἡλίου ἑπτακαίκοσιπλασίονα τῆς σελήνης [P]</p>		<p>II 1 ἀλλὰ καὶ τὸν ἥλιον οὐκ ἐλάττωνα τῆς γῆς.</p>	<p>II 21 1 τὸν μὲν ἥλιον ἴσον εἶναι τῇ γῇ, τὸν δὲ κύκλον ἀφ' οὗ τὴν ἐκπνοὴν ἔχει καὶ ὅφ' οὗ φέρεται ἑπτακαίκοσιπλασίῳ τῆς γῆς.</p>	
<p>καὶ ἀνωτάτω μὲν εἶναι τὸν ἥλιον, κατωτάτω δὲ τοὺς τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων κύκλους.</p>			<p>III 15 6 Ἀ. ἀνωτάτω μὲν πάντων τὸν ἥλιον τετάχθαι, μετ' αὐτὸν δὲ τὴν σελήνην, ὑπὸ δὲ αὐτοὺς τὰ ἀπλανῆ τῶν ἀστέρων καὶ τοὺς πλανήτας.</p>	

Hippolyti	Plutarchi Strom.	Diogenis	Aëtii	Theophrasti fragm.
<p>6 τὰ δὲ ζῶα γίνεσθαι ἐξατιμίζόμενα ὑπὸ ἀρχᾶς ἐξ ἄλλοει- τοῦ ἡλίου, τὸν δὲ ζῶων ὁ ἄν- ἄνθρωπον ἐτέρφωθι· ἐκ τούτου τὰ μὲν ἄλλα τουτέστιν ἔχθου παρα- πλήσιον κατ' ἀρχάς.</p>	<p>ἔτι φησὶν ὅτι κατ' ἀρχᾶς ἐξ ἄλλοει- δῶν ζῶων ὁ ἄν- ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐκ τοῦ τὰ μὲν ἄλλα δι' ἐαυτῶν ταγῶν νέ- μεσθαι, μόνον δὲ τὸν ἄνθρωπον πολυχρόνιου δεῖσθαι τιθιγνῆσεως. διὸ καὶ κατ' ἀρχάς οὐκ ἂν ποτε τοιοῦτον ὄντα διασωθῇ.</p>		<p>V 19 4 Ἀ. ἐν ὕργῃ γεννηθῆναι τὰ πρῶτα ζῶα φλοιαῖς περιεγό- μενα ἀκανθώδεσι, προ- βαινούσης δὲ τῆς ἡλι- κίας ἀποβαίνειν ἐπὶ τὸ ξηρότερον καὶ περιρρη- γνυμένου τοῦ φλοιοῦ ἐπ' ὀλίγον χρόνον με- ταβιβῶναι.</p>	

2. EXCERPTA DE ANAXIMENE

<p>71 Ἀναξιμένης δὲ καὶ αὐτὸς ὢν Μι- λήσιος, υἱὸς δ' Εὐ- ρυστράτου, ἀέρα ἄπειρον ἔφη τὴν ἀρχὴν εἶναι,</p> <p>ἐξ οὗ τὰ γινόμενα καὶ τὰ γενόμενα καὶ τὰ ἐσόμενα καὶ θεοὺς καὶ θεῖα γίνεσθαι, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τῶν τούτου ἀπογόνων.</p> <p>* * *</p> <p>2 κινεῖσθαι δὲ αἶε, οὗ γὰρ μεταβάλλειν ὅσα μεταβάλλει εἰ μὴ κινοῖτο.</p> <p>3 πυκνούμενον γὰρ καὶ ἀραιούμε- νον διάφορον φαί- νεσθαι.</p> <p>ὅταν γὰρ εἰς τὸ ἀραιότερον διαχυθῇ, πῦρ γίνεσθαι, ἀνέ- μους δὲ πάλιν εἰς ἀέρα πυκνούμενον, ἐξ ἀέρος δὲ νέφος ἀποτελεῖσθαι κα- τὰ τὴν πλῆσιν, ἔτι δὲ μᾶλλον ὕδωρ, ἐπὶ πλεῖτον πυκνωθέντα γῆν καὶ εἰς τὸ μάλιστα πυκνότατον λί- θους.</p>	<p>3 Ἀναξιμένην δὲ φασὶ τὴν τῶν ὅλων ἀρχὴν τὸν ἀέρα εἶ- πεῖν καὶ τοῦτον εἶναι τῷ μὲν μεγέθει ἄπει- ρον ταῖς δὲ περὶ αὐ- τὸν ποιότησιν ὠρι- σμένον.</p> <p>* * *</p> <p>τὴν γε μὴν κίνησιν ἐξ αἰῶνος ὑπάρ- χειν.</p> <p>* * *</p> <p>γενεῶσθαι τε πάντα κατὰ τινὰ πύκνωσιν τοῦτου καὶ πάλιν ἀραιώσιν.</p>	<p>Π 3 Ἀναξιμένης Εὐρυστράτου Μι- λήσιος... οὗτος ἀρ- χὴν ἀέρα εἶπε καὶ τὸ ἄπειρον.</p>	<p>134 Ἀναξιμέ- νης Εὐρυστράτου Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀέρα ἀπε- φήνατο,</p> <p>ἐκ γὰρ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς αὐτὸν πάλιν ἀναλύεσθαι.</p>	<p>2 Ἀναξιμένης δὲ Εὐρυστράτου Μιλήσιος ἐταῖρος γε- γονώς Ἀναξιμανδρου- μίαν... τὴν ὑπο- κειμένην φύσιν καὶ ἄπειρον φησὶν... οὐκ ἀόριστον δὲ... ἀλλὰ ὠρισμένην, ἀέρα λέγων αὐτήν.</p> <p>* * *</p> <p>κίνησιν δὲ καὶ οὗτος αἰδίων ποιεῖ δι' ἣν καὶ τὴν μεταβο- λὴν γίνεσθαι</p> <p>* * *</p> <p>διαφέρειν δὲ μα- νότητι καὶ πυκνό- τητι κατὰ τὰς οὐ- σίας</p> <p>καὶ ἀραιούμενον μὲν πῦρ γίνεσθαι, πυκνούμενον δὲ ἄνεμον, εἴτα νέφος ἔτι δὲ μᾶλλον ὕδωρ εἴτα γῆν, εἴτα λί- θους, τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τούτων.</p>
---	--	---	--	--

Hippolyti	Plutarchi Strom.	Diogenis	Aëti	Theophrasti fragm.
<p>74 τὴν δὲ γῆν πλατεῖαν εἶναι ἐπ' ἀέρος ὀχουμένην.</p> <p>*</p> <p>5 γονόνειναι δὲ τὰ ἄστρον ἐκ γῆς διὰ τὸ τὴν ἰκμάδα ἐκ ταύτης ἀνίστασθαι, ἥς ἀραιουμένης τὸ πῦρ γίνεσθαι ἐκ δὲ τοῦ πυρὸς μετεωριζομένου τοὺς ἀστέρας συνίστασθαι.</p> <p>εἶναι δὲ καὶ γεώδεις φύσεις ἐν τῷ τόπῳ τῶν ἀστέρων συμπεριφερομένας ἐκείνοις.</p> <p>6 οὐδὲ κινεῖσθαι δὲ ὑπὸ γῆν τὰ ἄστρον λέγει, καθὼς ἕτεροι ὑπελήφασιν ἄλλα περὶ γῆν ὥσπερ περὶ τὴν ἡμετέραν κεφαλὴν στρέφεται τὸ πῦλον.</p> <p>*</p> <p>7 ἀνέμους δὲ γενναῖσθαι ὅταν ἐκπεπυκνωμένος (?) ὁ ἀήρ ἀραιωθείς φέρεται, συνελθόντα δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖον παχυνθέντα νέφη γίνεσθαι, καὶ οὕτως εἰς ὕδωρ μεταβάλλειν.</p> <p>χάλαζαν δὲ γίνεσθαι ὅταν ἀπὸ τῶν νεφῶν τὸ ὕδωρ καταφερόμενον παγῇ, χιόνα δὲ ὅταν αὐτὰ ταῦτα ἐνυγρότερα ὄντα πῆξιν λάβη.</p> <p>8 ἀστραπὴν δ' ὅταν τὰ νέφη διεσπῇται βίᾳ πνευμάτων. τούτων γάρ διασταμένων λαμπρὰν καὶ πυρῶδην γίνεσθαι τὴν αὐγὴν.</p>	<p>3 πλουμένου δὲ τοῦ ἀέρος πρῶτην γεγενῆσθαι λέγει τὴν γῆν πλατεῖαν μάλα. διὸ καὶ κατὰ λόγον αὐτὴν ἐποχεῖσθαι τῷ ἀέρι.</p> <p>καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τὰ λοιπὰ ἄστρον τὴν ἀρχὴν τῆς γενέσεως ἐκ γῆς ἔχειν.</p>	<p>II 3 κινεῖσθαι δὲ τὰ ἄστρον οὐχ ὑπὸ γῆν ἀλλὰ περὶ γῆν.</p>	<p>III 15 8 'Α. διὰ τὸ πλάτος ἐποχεῖσθαι τῷ ἀέρι.</p> <p>II 13 10 'Αναξιμένης πυρίνην μὲν τὴν φύσιν τῶν ἄστρον περιέχειν δὲ τινα καὶ γεώδη σώματα συμπεριφερόμενα τοῦτοις ἁόρατα.</p> <p>II 16 6 'Α. οὐχ ὑπὸ τὴν γῆν ἀλλὰ περὶ αὐτὴν στρέφεσθαι τοὺς ἀστέρας.</p> <p>III 4 1 'Α. νέφη μὲν γίνεσθαι παχυνθέντος, ἐπὶ πλεῖον τοῦ ἀέρος, ... χιόνα δὲ ἐπειδὴν τὸ καταφερόμενον ὕδωρ παγῇ, χάλαζαν δ' ὅταν συμπεριληφθῇ τι τῷ ὑγρῷ πνευματικόν.</p> <p>III 31. 2 'Αναξίμανδρος ἐκ τοῦ πνεύματος ταυτὶ πάντα συμβαίνειν. ὅταν γὰρ περιληφθὲν νέφει παχεῖ βιασάμενον ἐκπέσῃ ..... ἣ δὲ διαστο-</p>	

Hippolyti	Diogenis	Aetii	Theophrasti fragm.
<p>78 Ἴριν δὲ γεννᾶσθαι ὦν ἡλιακῶν αὐγῶν εἰς ἔρα συνεστῶτα πι- τουσῶν. ισμὸν δὲ τῆς γῆς ἐπὶ λεῖον ἀλλοιουμένης ὑπὸ ερμασίας καὶ ψύξεως.</p>	<p>°</p>	<p>λή παρὰ τὴν μελανεῖαν τοῦ νέφους τὸν διαυγασμὸν ἀποτελεῖ. Ἀναξιμένης ταῦτά τοῦτι, προστιθεὶς τὸ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἥτις σχι- ζομένη ταῖς κώπαις παρα- στῶβει.</p> <p>III 5 10 Ἀ. Ἴριν γίνε- σθαι κατ' αὐγασμὸν ἡ- λίου πρὸς νέφει πυκνῷ καὶ παγεῖ καὶ μέλανι . . .</p> <p>III 14 3 Α. ξηρότητα καὶ ὑγρότητα τῆς γῆς αἰτίαν τῶν σεισμῶν ὡς τὴν μὲν αὐχμοὶ γεννώσι, τὴν δὲ ἐπομβρία.</p>	

3. EXCERPTA DE ANAXAGORA

<p>81 μετὰ τοῦτον γίνεται Ἀναξαγόρας Ἡγησι- ούλου ὁ Κλαζομένος. ὁτος ἔφη τὴν παντὸς ρχὴν νοῦν καὶ ὕλην, ὃν μὲν νοῦν ποιοῦντα ἦν δὲ ὕλην γινομένην.</p> <p>ντων γὰρ πάντων ὁ- οῦ νοῦς ἐπελθὼν διε- όσμησεν.</p> <p>ὰς δ' ὕλικὰς ἀρχὰς πείρους ὑπάρχειν καὶ ὲς σμικροτέρας [?] αὐ- ὦν ἅπειρα λέγει.</p> <p>2 κινήσεως δὲ μετέ- ειν τὰ πάντα ὑπὸ τοῦ οῦ κινούμενα.</p> <p>°</p> <p>ὶ μὲν οὖν πυκνὸν καὶ γρὸν καὶ τὸ σκοτεινὸν καὶ υγρὸν καὶ πάντως τὰ βα- έα συνελθεῖν ἐπὶ τὸ έσον, ἐξ ὧν παγέντων ἦν γῆν ὑποστήναι, τὰ ἀντικείμενα τοῦτοις τὸ ερμὸν καὶ τὸ λαμπρὸν καὶ ὶ ξηρὸν καὶ τὸ κοῦφον ὲς τὸ πρόσω τοῦ αἰθέ- ος ὁρμήσας.</p>	<p>II 6 Ἀναξαγόρας Ἡγησιβοῦλου ἢ Εὐβοῦλου Κλαζομένος. οὗτος . . . πρῶτος τῇ ὕλην νοῦν ἐπέστησεν, ἀρξάμενος οὕτω τοῦ συγ- γράμματος . . .</p> <p>πάντα χρήματα ἦν ὁ- μοῦ, εἴτα ὁ νοῦς ἐλθὼν αὐτὰ διεκόσμησε.</p> <p>°</p> <p>8 ἀρχὰς δὲ τὰς ὁμοιομερείας . . . ἐκ τῶν ὁμοιομερῶν μι- κρῶν σωμάτων τὸ πᾶν συγκεκρίσθαι. cf. ProL p. 120.</p> <p>καὶ νοῦν μὲν ἀρχὴν κινήσεως,</p> <p>τῶν δὲ σωμάτων τὰ μὲν βαρέα τὸν κάτω τό- πον ὡς τὴν γῆν, τὰ δὲ κοῦφα τὸν ἄνω ἐπι- σχεῖν ὡς τὸ πῦρ, ὕδωρ δὲ καὶ ἀέρα τὸν μέσον.</p>	<p>I 3 5 Ἀναξαγόρας Ἡγησιβοῦλου Κλαζο- μένος . . . . . καὶ τὰς μὲν ὁμοιομερείας ὕλην, τὸ δὲ ποιοῦν αἰ- τιον νοῦν τὸν τὰ πάντα διαταξάμενον. ἀρχεται δὲ οὕτως· ὁμοῦ πάντα χρήματα ἦν, νοῦς δὲ αὐτὰ . . . διε- κόσμησε</p> <p>° * * *</p> <p>ἀρχὰς τῶν ὄντων τὰς ὁμοιομερείας ἀπεφώνητο.</p> <p>°</p>	<p>4 Ἀναξαγόρας μὲν γὰρ Ἡγησιβοῦλου Κλα- ζομένος κοινωνήσας τῆς Ἀναξιμένης φιλοσοφίας πρῶτος μετέστησε τὰς περὶ τῶν ἀρχῶν δόξας καὶ τὴν ἐλλείπουσαν αἰτίαν ἀνεπλήρωσε.</p> <p>°</p> <p>καὶ οὕτω μὲν οὖν φησι [Theophrastus] λαμβανόν- των δόξαι ἂν ποιεῖν τὰς μὲν ὕλικὰς ἀρχὰς ἀπείρους ὥσπερ εἴρηται, τὴν δὲ τῆς κινήσεως καὶ τῆς γενέσεως αἰ- τίαν μίαν.</p>
--	--	---	--

Hippolyti	Diogenis	Aëtii	Theophrasti fragm.
<p>83 τὴν δὲ γῆν τῷ σχήματι πλατεῖαν εἶναι... 4 τῶν δ' ἐπὶ γῆς ὑγρῶν τὴν μὲν θάλασσαν ὑπάρχειν τὰ τε ἐν αὐτῇ ὕδατα ἐξατμισθέντα...</p> <p>5 τὸν δὲ Νεῖλον αὔξασθαι κατὰ τὸ θέρος καταφερομένων εἰς αὐτὸν ὑδάτων ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἄρκτοις (°) γιόντων.</p> <p>6 ἥλιον δὲ καὶ σελήνην καὶ πάντα τὰ ἀστρα λίθους εἶναι</p> <p>8 ὑπερέχειν δὲ τὸν ἥλιον μεγέθει τὴν Πελοπόννησον. τὸ δὲ φῶς τὴν σελήνην μὴ ἴδιον ἔχειν ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἡλίου.</p> <p>9 ἐκλείπειν δὲ τὴν σελήνην γῆς ἀνιφραττούσης, ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν ὑποκάτω τῆς σελήνης</p> <p>τροπὰς δὲ ποιεῖσθαι καὶ ἥλιον καὶ σελήνην ἀπωθουμένους ὑπὸ τοῦ αἴρος.</p> <p>10 ἔφη δὲ γῆν εἶναι τὴν σελήνην ἔχειν τε ἐν αὐτῇ πεδία καὶ φάραγγας.</p> <p>τὸν δὲ γαλαξίαν ἀνάκλασιν εἶναι τοῦ φωτός τῶν ἀστρῶν τῶν μὴ καταλαμπομένων ὑπὸ τοῦ ἡλίου.</p> <p>τοὺς δὲ μεταβαίνοντας ἀστέρας ὥσει σπινθήρας ἀφαλλομένους γίνεσθαι ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ πύλου.</p>	<p>II 8 οὕτω γὰρ ἐπὶ τῆς γῆς πλατείας οὕσης τὴν θάλασσαν ὑποστῆναι διατμισθέντων ὑπὸ τοῦ ἡλίου τῶν ὑγρῶν.</p> <p>* * *</p> <p>οὗτος ἔλεγε τὸν ἥλιον μύδρον εἶναι διάπυρον καὶ μείζω τῆς Πελοποννήσου...</p> <p>καὶ σελήνην οὐκ ἔχειν ἀλλὰ [cf. p. 35] καὶ λόφους καὶ φάραγγας.</p> <p>* * *</p> <p>9 καὶ τὸν γαλαξίαν ἀνάκλασιν εἶναι τῶν ὑπὸ φωτός ἡλιακοῦ μὴ καταλαμπομένων ἀστρῶν.</p> <p>τοὺς δὲ κομήτας σύνοδον πλανητῶν φλόγας ἀφιείντων.</p> <p>τοὺς δὲ διάττοντας οἶον σπινθήρας ἀπὸ τοῦ αἵματος ἀποπάλλεσθαι.</p>	<p>IV 13 [de Nilo] Ἀναξαγόρας ἐκ τῆς χιόνος τῆς ἐν τῇ Αἰθιοπία τηκομένης μὲν ἐν τῷ θερεὶ ψυχόμενης δ' ἐν τῷ χειμῶνι.</p> <p>II 20 6 Ἀναξαγόρας μύδρον ἢ πέτρον διάπυρον εἶναι τὸν ἥλιον cf. III 13 3.</p> <p>II 21 3 Ἀ. πολλαπλάσιον Πελοποννήσου.</p> <p>II 28 5 Θαλῆς πρῶτος ἔφη ὑπὸ τοῦ ἡλίου φωτίζεσθαι... Ἀναξαγόρας ὁμοίως.</p> <p>II 29 7 fr. 19 Ἀναξαγόρας ὥς φησι Θεόφραστος καὶ τῶν ὑποκάτω τῆς σελήνης ἐστὶ ὅτε σωμάτων ἐπιπροσθούντων.</p> <p>II 23 2 τροπὴν γίνεσθαι ἀνταπώσει τοῦ πρὸς ταῖς ἄρκτοις αἴρος.</p> <p>II 25 9 Ἀ. ... στερέωμα διάπυρον ἔχον ἐν ἐαυτῷ πεδία καὶ ὄρη καὶ φάραγγας.</p> <p>III 1 5 Ἀ. τὴν σκιάν τῆς γῆς κατὰ τὸδε τὸ μέρος ἵστασθαι τοῦ οὐρανοῦ ὅταν ὑπὸ τὴν γῆν ὁ ἥλιος γενόμενος μὴ πάντα περιφωτίῃ.</p> <p>III 2 2 Ἀ. καὶ Δημόκριτος σύνοδον ἀστέρων δυοῖν ἢ καὶ πλείονων κατὰ συναγασμὸν.</p> <p>III 2 9 Ἀ. τοὺς καλουμένους διάττοντας ἀπὸ τοῦ αἰθέρος σπινθήρων δίκην καταφείρεσθαι, διὸ καὶ παραυτίκα σβέννυσθαι.</p>	

Hippolyti	Diogenis	Aëthi	Theophrasti fragm.
811 ἀνέμους δὲ γίνεσθαι λεπτυνομένου τοῦ ἀέρος ὑπὸ τοῦ ἡλίου	II 9 ἀνέμους γίνεσθαι λεπτυνομένου τοῦ ἀέρος ὑπὸ τοῦ ἡλίου		
βροντάς δὲ καὶ ἀστραπὰς ἀπὸ θερμοῦ γίνεσθαι ἐμπύκνους εἰς τὰ νέφη.	βροντάς σύγκρουσιν νεφῶν, ἀστραπὰς ἔκτριψιν νεφῶν	III 34 'Α. ὅταν τὸ θερμὸν εἰς τὸ ψυχρὸν ἐμπέσῃ — τοῦτο δ' ἐστὶν αἰθέριον μέρος εἰς ἀερῶδες — τῷ μὲν ψόφῳ τὴν βροντὴν ἀποτελεῖ κτλ.	
12 σεισμοὺς δὲ γίνεσθαι τοῦ ἀνωθεν ἀέρος εἰς τὸν ὑπὸ γῆν ἐμπύκνους· τοῦτου γὰρ κινουμένου καὶ τὴν ὀρουμένην γῆν ὑπ' αὐτοῦ σαλεύεσθαι.	σεισμὸν ὑπονόστησιν ἀέρος εἰς γῆν.	III 15 4 'Α. ἀέρος ὑποδύσει τῇ μὲν πυκνότητι τῆς ἐπιφανείας προσπίπτοντος τῷ δὲ ἔκκρισιν λαβεῖν μὴ δύνασθαι τρόμφῳ τὸ περιέχον κραδαίνοντος.	
ζῷα δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἐξ ὑγροῦ γενέσθαι μετὰ ταῦτα δὲ ἐξ ἀλλήλων. καὶ ἄρρενας μὲν γίνεσθαι ὅταν ἀπὸ τῶν δεξιῶν μερῶν ἀποκριθὲν τὸ σπέρμα τοῖς δεξιόις μέρεσι τῆς μήτρας κολληθῇ, τὰ δὲ θήλεα κατὰ τοῦναντίον.	ζῷα γενέσθαι ἐξ ὑγροῦ καὶ θερμοῦ καὶ γεώδους, ὕστερον δὲ ἐξ ἀλλήλων. καὶ ἄρρενα μὲν ἀπὸ τῶν δεξιῶν, θήλεα δὲ ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν.	V 7 4 'Α. Παρμενίδης τὰ μὲν ἐκ τῶν δεξιῶν καταβάλλεσθαι εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς μήτρας, τὰ δ' ἐκ τῶν ἀριστερῶν εἰς τὰ ἀριστερά, εἰ δ' ἐναλλαγείη τὰ τῆς καταβολῆς γίνεσθαι θήλεα.	

4. EXCERPTA DE ARCHELAO

91 'Αρχέλαος τὸ μὲν γένος 'Αθηναῖος υἱὸς δὲ 'Απολλοδώρου.	II 16 'Αρχέλαος 'Αθηναῖος ἢ Μιλήσιος πατὴρ δὲ 'Απολλοδώρου ὡς δὲ τινες Μύδωνος μαθητῆς 'Αναξαγόρου διδάσκαλος Σωκράτους	I 36 'Αρχέλαος 'Απολλοδώρου 'Αθηναῖος	4 καὶ 'Αρχέλαος ὁ 'Αθηναῖος ὃς καὶ Σωκράτη συγγεγονέναι φασίν, 'Αναξαγόρου γενομένου μαθητῆς ἐν μὲν τῇ γενέσει τοῦ κόσμου καὶ τοῖς ἄλλοις πειράται τι φέρειν ἴδιον, τὰς ἀρχὰς δὲ τὰς αὐτὰς ἀποδίδωσιν ὥσπερ 'Αναξαγόρας.
οὗτος ἔφη τὴν μῆν τῆς ὕλης ὁμοίως 'Αναξαγόρα τὰς τε ἀρχὰς ὡσαύτως.	17 καὶ τὸ πᾶν ἄπειρον	ἀέρα ἄπειρον καὶ τὴν περὶ αὐτὸν πυκνότητα καὶ μάκρυνσιν.	
* * *	* * *		
2 εἶναι δ' ἀρχὰς τῆς κινήσεως ἀποκρίνεσθαι (?) ἀπ' ἀλλήλων τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν. . .	16 ἔλεγε δὲ δύο αἰτίας εἶναι γενέσεως θερμὸν καὶ ὑγρὸν	τούτων δὲ τὸ μὲν εἶναι πῦρ, τὸ δὲ ὕδωρ.	
τηκόμενον δὲ τὸ ὕδωρ εἰς μέσον ρεῖν ἐν ᾧ κατακαίμενον ἀέρα γίνεσθαι καὶ γῆν ὣν τὸν μὲν ἄνω φέρεσθαι τὴν δὲ ὑφίστασθαι κάτω.	17 τηκόμενόν φησι τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ καθὼ μὲν εἰς τὸ πυρῶδες [1. πηλῶδες?] συνίσταται ποιεῖν γῆν, καθὼ δὲ περιρρεῖ [?] ἀέρα γεννᾶν		
* * *	* * *		
3 . . . τὴν τῶν ἀστέρων εἶναι φύσιν ὣν μέγιστον μὲν ἥλιον. . .	μέγιστον τῶν ἀστέρων τὸν ἥλιον.		

Hippolyti	Plutarchi Strom.	Diogenis	Aëtii	Theophrasti fragm.
<p>95 περὶ δὲ ζώων φησίν, ὅτι θερμαινόμενης τῆς γῆς τὸ πρῶτον ἐν τῇ κάτω μέρει ὅπου τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐμίσγετο ἀνεφαίνετο τὰ τε ἄλλα ζῶα πολλὰ καὶ ἄνθρωποι, ἅπαντα τὴν αὐτὴν διαίταν ἔχοντα ἐκ τῆς ἰλῦος τρεφόμενα. ἦν δὲ ὀλιγοχρόνια.</p>		<p>γεννᾶσθαι δέ φησι τὰ ζῶα ἐκ θερμῆς τῆς γῆς καὶ ἰλὺν παραπλησίαν γάλακτι οἷον τροφὴν ἀνείσης. οὕτω δὲ καὶ τοὺς ἀνθρώπους ποιῆσαι.</p>		

5. EXCERPTA DE XENOPHANE

<p>141 Ξενοφάνης δὲ ὁ Κολοφώνιος Ὑρθομένους υἱός.</p>	<p>4 Ξενοφάνης δὲ ὁ Κολοφώνιος ...</p>	<p>IX 18 Ξενοφάνης Δεξιῦ ἢ ὡς Ἀπολλῶδωρος Ὑρθομένους ὁ Κολοφώνιος</p>	<p>I 3 12 Ξενοφάνης μὲν οὖν ὁ Ὑρθομένους ὁ Κολοφώνιος</p>	<p>fr. 5 Ξενοφάνη τὸν Κολοφώνιον τὸν Παρμενίδου διδάσκαλον.</p>
<p>* * *</p> <p>2 λέγει δὲ ὅτι οὐδὲν γίνεται οὐδὲ φθίρεται οὐδὲ κινεῖται καὶ ὅτι ἐν τῷ πᾶν ἐστὶν ἕξω μεταβολῆς.</p>	<p>οὔτε γένεσιν οὔτε φθορὰν ἀπολείπει, ἀλλ' εἶναι λέγει τὸ πᾶν ἀεὶ ὅμοιον.</p>	<p>* * *</p> <p>πρῶτος τ' ἀπεφάνετο ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον φθαρτὸν (?) ἐστὶ</p>	<p>* * *</p> <p>ἐν εἶναι τὸ πᾶν ἔφησε</p>	<p>* * *</p> <p>ἐν τῷ ὄν καὶ πᾶν (καὶ οὔτε πεπερασμένον οὔτε ἀπειρον οὔτε κινούμενον οὔτε ἡρεμούν)</p>
<p>* * *</p> <p>3 τὸν δὲ ἥλιον ἐκ μικρῶν πυριδίων ἀθροίζομένων γίνεσθαι καθ' ἐκάστην ἡμέραν,</p>	<p>* * *</p> <p>φησὶ δὲ καὶ τὸν ἥλιον ἐκ μικρῶν καὶ πλειόνων πυριδίων ἀθροίξεσθαι</p>	<p>19 οὐσίαν θεοῦ σφαιροειδῆ μηδὲν ὅμοιον ἔχουσιν ἀνθρώπων.</p>	<p>Π 4 11 Ξενοφάνης ἀγέννητον καὶ ἀίδιον καὶ ἀφθαρτον τὸν κόσμον</p>	<p>* * *</p> <p>Ἀλέξανδρος δὲ ὡς πεπερασμένον αὐτὸ καὶ σφαιροειδὲς ... πεπερασμένον δὲ καὶ σφαιροειδὲς αὐτὸ διὰ τὸ πανταχόθεν ὅμοιον λέγει</p>
<p>τὴν δὲ γῆν ἀπειρον εἶναι καὶ μήτε ὑπ' ἀέρος μήτε ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ περιέχεσθαι.</p>	<p>* * *</p> <p>ἀποφαίνεται δὲ καὶ τὴν γῆν ἀπειρον εἶναι καὶ κατὰ πᾶν μέρος μὴ περιέχεσθαι ὑπὸ ἀέρος.</p>	<p>* * *</p> <p>ὅλον δ' ὁρᾶν καὶ ὅλον ἀκούειν, μὴ μέντοι ἀναπνεῖν, σὺμπαντά τ' εἶναι [sc. deum] νοῦν καὶ φρόνησιν καὶ αἰδίων.</p>	<p>Π 20 3</p> <p>Θεόφραστος ἐν τοῖς φυσικοῖς γέγραπεν ἐκ πυριδίων μὲν τῶν συναθροισμένων ἐκ τῆς ὑγρᾶς ἀναθυμιάσεως, συναθροισμάτων δὲ τὸν ἥλιον.</p>	<p>fr. 16</p>
			<p>ibid. [cf. II 13 14]</p> <p>Ξ. ἐκ νεφῶν πεπωρωμένων εἶναι τὸν ἥλιον.</p>	
			<p>III 9 4 Ξ. ἐκ τοῦ κατωτέρω μέρους εἰς ἀπειρον ἐρριζώσθαι.</p>	

Hippolyti	Plutarchi Strom.	Diogenis	Aëtii	Theophrasti fragm.
143 καὶ ἀπειρούς ἡλίους εἶναι καὶ σελήνας, τὰ δὲ πάντα εἶναι ἐκ γῆς.	4 γίνεσθαι δὲ ἅπαντα ἐκ γῆς.	II 19 κόσμους δ' ἀπειρούς	II 249 Ε. πολλοὺς εἶναι ἡλίους καὶ σελήνας κατὰ τὰ κλίματα τῆς γῆς καὶ ἀποτομὰς καὶ ζώνας. I 3 12 Ε. .... ἀρχὴν τῶν πάντων εἶναι τὴν γῆν cf. Theo- doret. l. c.	23 ὡς ἄρα τὸ ὕδωρ τὸ διὰ τῆς γῆς διηθούμενον καὶ διαπλύνον αὐτὴν ἄλμυρόν γίνεται ... ταύτης... τῆς δόξης ἐγένοντο Ἀναξαγόρας τε καὶ Μητροδωρος.
4 οὗτος τὴν θάλασ- σαν ἄλμυράν ἔφη διὰ τὸ πολλὰ μίγματα συρρεῖν ἐν αὐτῇ. ὁ δὲ Μητροδωρος διὰ τὸ ἐν τῇ γῇ διηθεῖσθαι τοῦτου χάριν γίνεσθαι ἄλ- μυράν.	* * *		III 165 Μητρό- δωρος διὰ τὸ διη- θεῖσθαι διὰ τῆς γῆς μετελιφεῖναι τοῦ περὶ αὐτὴν πάχους καθάπερ τὰ διὰ τῆς τέφρας ὑλίζο- μενα.	
5 ὁ δὲ Ξενοφάνης μῖξιν τῆς γῆς πρὸς τὴν θάλασσαν γίνε- σθαι δοκεῖ καὶ τῇ χρόνῳ ἀπὸ τοῦ ὕγρου λύεσθαι ...	ἀποφαίνεται δὲ καὶ τῇ χρόνῳ καταφε- ρομένην συνεχῶς καὶ κατ' ὀλίγον τὴν γῆν εἰς τὴν θάλασ- σαν χωρεῖν.			
6 ἀναιρεῖσθαι δὲ τοὺς ἀνθρώπους πάν- τας ὅταν ἡ γῇ κατ- ενεχθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν πηλὸς γέ- νηται.				

6. EXCERPTA DE PARMENIDE

<p>111 καὶ γὰρ καὶ Παρμενίδης ἐν μὲν τὸ πᾶν ὑποτίθεται αἰδιόν τε καὶ ἀγέννητον καὶ σφαιροει- δές, οὐδὲ αὐτὸς ἐκ- φεύγων τὴν τῶν πολλῶν δόξαν</p>	<p>5 Παρμενίδης δὲ ὁ Ἑλεάτης ὁ ἐταῖρος Ξενοφά- νους ἅμα μὲν καὶ τῶν τοῦτου δοξῶν ἀντεποιήσατο ἅμα δὲ καὶ τὴν ἐναντί- αν ἐνεχείρησε στά- σιν. αἰδίων μὲν γὰρ τὸ πᾶν καὶ ἀκίνητον ἀποφαί- νεται κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἀλή- θειαν. εἶναι γὰρ αὐτὸ 'μῦνον μῦ- νογενές τε καὶ ἄτρεμές ἡδ' ἀγέν- νητον', γένεσιν δὲ τῶν καθ' ὅλην ψευδῆ δοκούντων εἶναι.</p>	<p>IX 21 Ξενοφά- νους δὲ διήκουσε Παρμενίδης Πύ- ρρητος Ἑλεάτης τοῦτον [Xenophanem] Θεόφραστος ἐν τῇ ἐπιτομῇ Ἀνα- ξίμανδρου φησὶν ἀκού- σαι. * * * 22 διόσῃ τ' ἔφη εἶναι τὴν φιλοσοφίαν τὴν μὲν κατ' ἀλήθειαν τὴν δὲ κατὰ δόξαν. * * *</p>	<p>I 3 13 καὶ Παρ- μενίδης δὲ ἐπι- γινώσκων ὁ Πύρρητος ὁ Ἑλεάτης Ξενο- φάνους ἐταῖρος γενόμενος κατὰ μὲν τὸν πρῶτον λόγον ἐύμφωνα τῷ διδασκάλῳ ἐυγέ- γραφεν. αὐτοῦ γὰρ δὴ τόδε τὸ ἔπος εἶναι φασὶ 'οὐλον μῦνον γενές τε καὶ ἄτρεμές ἡδ' ἀγέν- νητον. αἰτίαν δὲ τῶν ὄλων οὐ τὴν γῆν μόνον καθά- περ ἐκείνος ἀλλά καὶ τὸ πῦρ εἰρηκεν οὕτως.</p>	<p>6 'τούτῳ δ' ἐπιγενόμενος Παρμενίδης Πύ- ρρητος ὁ Ἑλεά- της' — λέγει δὲ καὶ Ξενοφάνην — 'ἐπ' ἄμφοτέρας ἤλθε τὰς ὁδοὺς. καὶ γὰρ ὡς αἰδίων ἐστὶ τὸ πᾶν ἀπο- φαίνεται καὶ γέ- νεσιν ἀποδιδο- ναι πειράται τῶν ὄντων οὐχ ὁμοίως περὶ ἀμ- φοτέρων δοξά- ζων, ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν μὲν ἐν τὸ πᾶν καὶ ἀγέν- νητον καὶ σφαι- ροειδές ὑπολαμ-</p>
--	---	--	---	--

Hippolyti	Plutarchi Strom.	Diogenis	Aëtii	Theophrasti fragm.
<p>πῦρ λέγων καὶ γῆν τὰς τοῦ παντὸς ἀρχάς, τὴν μὲν γῆν ὡς ὕλην, τὸ δὲ πῦρ ὡς αἷτιον καὶ ποιοῦν.</p>	<p>καὶ τὰς αἰσθήσεις ἐκβάλλει ἐκ τῆς ἀληθείας.</p> <p>φησὶ δὲ ὅτι εἴ τι παρὰ τὸ ὄν ὑπάρχει τοῦτο οὐκ ἔστιν ὄν, τὸ δὲ μὴ ὄν ἐν τοῖς ὅλοις οὐκ ἔστιν. οὕτως οὖν τὸ ὄν ἀγέννητον ἀπολείπει.</p>	<p>IX 21 δύο τ' εἶναι στοιχεῖα πῦρ καὶ γῆν καὶ τὸ μὲν δημιουργοῦ τάξιν ἔχειν τὴν δ' ὕλης.</p> <p>* * *</p> <p>22 αὐτὸν [ι. αἷτια] δ' ὑπάρχειν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξ ὧν τὰ πάντα συνεστάναι καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν ταῦτόν εἶναι</p> <p>* * *</p> <p>πρῶτος δ' οὗτος τὴν γῆν ἀπέφηνε σφαιροειδῆ καὶ ἐν μέσῳ κεῖσθαι.</p>	<p>IV 9 1 Πυθαγόρας... Παρμενίδης... ψευδεῖς εἶναι τὰς αἰσθήσεις.</p> <p>IV 5 12 Π. καὶ Εμπεδοκλῆς καὶ Δημόκριτος ταῦτόν νοῦς καὶ ψυχὴ.</p> <p>III 15 7 Παρμ. Δημόκρ. διὰ τὸ πανταχόθεν ἴσον ἀφεστώσαν μένειν ἐπὶ τῆς ἰσορροπίας . . . . .</p>	<p>βάνων, κατὰ δόξαν δὲ τῶν πολλῶν εἰς τὸ γένεσιν ἀποδοῦναι τῶν φαινομένων δύο ποιῶν τὰς ἀρχάς, πῦρ καὶ γῆν, τὴν μὲν ὡς ὕλην, τὸ δ' ὡς αἷτιον καὶ ποιοῦν.</p> <p>7 'τὸ παρὰ τὸ ὄν οὐκ ὄν, τὸ οὐκ ὄν οὐδέν, ἐν ἅρα τὸ ὄν.'</p> <p>d. sens. 3 δυοῖν ὄντοιν στοιχεῖοιν κατὰ τὸ ὑπερβάλλον ἐστὶν ἡ γνῶσις. ἐάν γάρ ὑπεράσῃ τὸ θερμὸν ἢ τὸ ψυχρὸν. . . . 4 τὸ γὰρ αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ φρονεῖν ὡς ταῦτό λέγει.</p> <p>fr. 17 . . . πρῶτον ὀνομάσαι . . καὶ τὴν γῆν στρογγύλην, ὡς δὲ Θεόφραστος Παρμενίδην.</p>

7. EXCERPTA DE LEUCIPPO ET DEMOCRITO

121 Λεύκιππος δὲ Ζήνωνος ἐταῖρος οὐ τὴν αὐτὴν δόξαν διετήρησεν, ἀλλὰ φησιν ἀπειρα εἶναι καὶ ἀεικινούμενα καὶ γένεσιν καὶ μεταβολὴν συνεχῶς οὔσαν.

Diogenis

IX 30 Λεύκιππος Ἐλεάτης . . . κατ' ἐνόους δὲ Μήλιος [ι. Μιλήσιος]. οὗτος ἤκουσε Ζήνωνος. ἤρεσκε δ' αὐτῷ ἀπειρα εἶναι τὰ πάντα καὶ εἰς ἄλλα μεταβάλλειν.

* * *

πρῶτος τ' ἀτόμους ἀρχὰς ὑπεστήσατο

* * *

IX 31 τὸ μὲν πᾶν ἀπειρόν φησιν ὡς προεῖρηται.

1315 Λεύκιππος Μιλήσιος . . .

I 18 3 Δημόκριτος . . . Λεύκιππος . . . τὰ μὲν ἄτομα ἀπειρα τῷ πλήθει, τὸ δὲ κενὸν ἀπειρον τῷ μεγέθει.

8 Λεύκιππος δὲ ὁ Ἐλεάτης ἢ Μιλήσιος—ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται περὶ αὐτοῦ . . . οὐ τὴν αὐτὴν ἐβάρδισε Παρμενίδην καὶ Ξενοφάνει περὶ τῶν ὄντων δόξιν . . . . . οὗτος ἀπειρα καὶ ἀεικινούμενα ὑπέθετο τὰ στοιχεῖα, τὰς ἀτόμους καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς σχημάτων ἀπειρον τὸ πλῆθος.

Hippolyti	Diogenis IX 30	Diog. IX 31—33.44	Aëtii	Theophrasti fragm.
<p>121 στοιχεῖα δὲ λέγει τὸ πλῆρες καὶ τὸ κενόν.</p> <p>2 κόσμους δὲ γίνεσθαι λέγει, ὅταν εἰς μέγα κενὸν ἐκ τοῦ περιέχοντος ἀθροισθῇ πολλὰ σώματα καὶ συρρῶν, ἕκ τε τῆς κινήσεως κατὰ τῆν αὐξήσιν αὐτῶν γίνεσθαι τὰ ὁμοιοσχήμονα καὶ παρὰ πλήσια τὰς μορφὰς καὶ περιπλεγθέντων ἀστέρων γίνεσθαι,</p> <p>αὐξεῖν δὲ καὶ φθίνειν διὰ τινὰ ἀνάγκην· τίς δ' ἂν εἴη ἡ ἀνάγκη οὐ διώρισεν.</p> <p>131 Δημόκριτος δὲ Λευκίππου γίνεται γνώριμος. . .</p> <p>2 λέγει δὲ ὁμοίως Λευκίππου περὶ στοιχείων πλῆθους καὶ κε-</p>	<p>τό τε πᾶν εἶναι κενὸν καὶ πλῆρες σωμάτων.</p> <p>τούς τε κόσμους γίνεσθαι σωμάτων εἰς τὸ κενὸν ἐμπιπτόντων καὶ ἀλλήλοισι περιπλεκόμενων. ἕκ τε τῆς κινήσεως κατὰ τῆν αὐξήσιν αὐτῶν γίνεσθαι τῶν ἀστέρων φύσιν.</p>	<p>τούτου δὲ τὸ μὲν πλῆρες εἶναι τὸ δὲ κενόν, καὶ στοιχεῖα φησιν. κόσμους τ' ἐκ τούτων ἀπείρους εἶναι καὶ διαλύεσθαι εἰς ταῦτα. γίνεσθαι δὲ τοὺς κόσμους οὕτω. φέρεσθαι κατ' ἀποτομὴν ἐκ τῆς ἀπείρου πολλὰ σώματα παντοῖα τοῖς σχήμασιν εἰς μέγα κενόν, ἅπερ ἀθροισθέντα δίνην ἀπεργάζεσθαι μίαν καθ' ἣν προσκρούοντα καὶ παντοδαπῶς κυκλοῦμενα διακρίνεσθαι χωρὶς τὰ ὅμοια πρὸς τὰ ὅμοια. . . . τὰ δὲ λοιπὰ συμμένειν καὶ περιπλεκόμενα συγκατατρέχειν ἀλλήλοις καὶ ποιεῖν πρῶτον τι σύστημα σφαιροειδές.</p> <p>32 τοῦτο δ' οἶον ὕμῃνα ὑφίστασθαι περιέχοντ' ἐν ἑαυτῷ παντοῖα σώματα.</p> <p>* αὐτόν τε πάλιν τὸν περιέχοντα οἷον ὕμῃνα αὐξεῖσθαι . . . . εἴτ' ἐκπυρῶνέντα τὴν τῶν ἀστέρων ἀποτελέσαι φύσιν.</p> <p>* 33 εἶναι δ' ὥσπερ γενέσεις κόσμου, οὕτω καὶ αὐξήσεις καὶ φθίσεις καὶ φθορὰς κατὰ τινὰ ἀνάγκην, ἣν ὁποῖα ἐστὶν οὐ διασαφεῖ.</p> <p>44 ἀρχὰς εἶναι τῶν ὄλων ἀτόμους καὶ κενόν.</p>	<p>I 3 15 ἀρχὰς καὶ στοιχεῖα τὸ πλῆρες καὶ τὸ κενόν.</p> <p>II 13 . . . . Λευκίππος . . . ἀπείρους κόσμους . . .</p> <p>II 22 Λευκίππος καὶ Δημόκριτος σφαιροεἶδῃ τὸν κόσμον</p> <p>II 72 Λευκίππος καὶ Δημόκριτος χιτῶνα κύκλῳ καὶ ὕμῃνα περιτείνουσι τῷ κόσμῳ διὰ τῶν ἀγκιστροειδῶν ἀτόμων συμπεπλεγμένον.</p>	<p>8 cf. p. 120 sq. παραπλησίως δὲ καὶ ὁ ἑταῖρος αὐτοῦ Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης ἀρχὰς ἔθετο τὸ πλῆρες καὶ</p>

Hippolyti	Plutarchi Strom.	Diogenis	Aëtii	Theophrasti fragm.
νοῦ τὸ μὲν πλῆ- ρες λέγων ὄν, τὸ δὲ κενὸν οὐκ ὄν.				τὸ κενόν, ὃν τὸ μὲν ὄν, τὸ δὲ μὴ ὄν ἐκάλει.

8. EXCERPTA DE DIOGENE

12 Διογένης δ' Ἀπολλωνιάτης ἀέρα ὑφίσταται στοιχεῖον... ἀπει- ρους πρὶς εἶναι τοὺς κόσμους.	IX 57 Διογένης Ἀπολλοθέμιος Ἀ- πολλωνιάτης... στοιχεῖον εἶναι τὸν ἀέρα κόσμους ἀπει- ρους καὶ κενὸν ἄπειρον	I 326 Διογένης δ' Ἀπολλωνιά- της ἀέρα ἄπειρον.	2 καὶ Διογένης Ἀπολλωνιάτης ... τὴν δὲ τοῦ παντός φύσιν ἀέρα καὶ οὐ- τός φησιν ἄπειρον εἶναι καὶ αἰθερίον, ἐξ οὗ πυκνουμένου καὶ μανουμένου καὶ μεταβάλλοντος τοῖς πάθεσι τὴν τῶν ἄλ- λων γίνεσθαι μορ- φήν.
κοσμοποιεῖ δὲ οὕτως. ὅτι τοῦ παντός κινου- μένου καὶ ἡ μὲν ἀραιού- σῃ δὲ πυκνοῦ γινόμενου, ὅπου συνεκώρυσεν, τὸ πυκνὸν συστροφὴν ποιῆσαι καὶ οὕτω τὰ λοιπὰ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὰ (τε) κορυφώτατα τὴν ἄνω τάξιν λαβόντα τὸν ἥλιον ἀποτελέσαι.	τόν τ' ἀέρα πυ- κνούμενον καὶ ἀραιούμενον γεν- νητικὸν εἶναι τῶν κόσμων.		

XI DE HIPPOLYTI PHILOSOPHUMENIS

Quaecunque in illo conspectu ex Hippolyto collata sunt, merae sunt Physicorum Opiniones in epitomen coactae reliquiae. quem thesaurum ut sine dispendio ex reliqua Philosophumena farragine discernere possimus, Hippolyti quam credimus Refutationis accuratius examinemus librum primum, quem notum est in codicibus seorsum sub ficto Origenis nomine circumferri. sed praeter peculiarem titulum *Φιλοσοφουμένων*¹ etiam maioris inscriptionis memoria in libris propagata est, velut ante prooemium post philosophorum tabulam in codice Barberino f. 4^v ἀρχὴ τῆς πρώτης βίβλου τοῦ κατὰ πασῶν αἱρέσεων ἐλέγχου.² continet is liber graecae philosophiae compendium, quippe unde sectae christianae omnem opinionum vafritiem furati sint. principio in animo fuerat Hippolyto quattuor graecanicae

¹ is titulus sine dubio primum tantum librum comprehendit. nam IX 8 p. 442 ἀλλ' εἰ καὶ πρότερον ἔκκεται ὑφ' ἡμῶν ἐν τοῖς Φιλοσοφουμένοις ἡ δόξα Ἡρακλείτου spectat ad I 4.

² in Laurent. inscribitur Ὁριγένους φιλοσοφουμένων, et post indicem ante prooemium οὐδένα μῦθον haec: τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ πρώτῃ τοῦ κατὰ πασῶν αἱρέσεων ἐλέγχου.

pestis velut antesignanos proponere Thalem Pythagoram Empedoclem Heraclitum. at consilium non constitit.¹ sed ab Anaximandro deinceps ad Archelaum physici proferuntur. tum Socrate stricto Parmenides Leucippus cum Democrito Xenophanes Ecphantus Hippo secuntur. hos porro excipiunt Socrates Plato Aristoteles Stoici Epicurei Academici, agmen claudunt Indi Druidae Hesiodus.

Qui Hippolyti librorum scribendorum rationem ex reliquis libris novit quam accurate ut hoc utar Iosepho de bello Iud. II 8 sq. in l. IX vel Sexto Empirico X 310 sq. ad l. X summarium usus sit [cf. P. Cruice prol. ad Philosoph. ed. Par. 1860 p. xxiii], is primum librum labore minimo aliunde surreptum statim intellegit. accuratius rerum discrepantiam rimanti duo compendia conflata esse patet. unum ex genere διαδοχῶν, alterum dogmatum. duplex origo quodam pacto significatur c. 5 φιλοσοφίαν κατὰ διαδοχὴν ἀναδραμεῖν et c. 17 τὰ τοῖς φυσικοῖς δόξαντα.

Prior libellus fuisse videtur exilis Vitarum epitome Laertio Diogene multo et brevior et futtilior sed haud absimili forma. hic primo solus ad manus fuit, unde coryphaeorum Thaletis Pythagorae Empedoclis Heracliti capita fluxerunt. conspicuus est apophthegmatis vulgaribus et narratiunculis, opiniones strictim noviciisque augmentis locupletatae referuntur. sic 1 2 ἐκ γὰρ αὐτοῦ τὰ πάντα συνίστασθαι πηγνυμένου καὶ πάλιν διανιευμένου Thaleti opinio Anaximenea tribuitur cuius erroris socii sunt Simplicius phys. 32^a 46 Philopon. Phys. c 1^r 50. Galen. I 444. 442. 484. Arnob. adv. gent. II 10 [Zeller I⁴ 175³ 180⁴]. eadem forma constat Pythagorei capitis prior particula 2 1—5. nam scriptor Pythagorae studiosior etiam alium librum adscivisse videtur, unde eadem res bis memorantur, velut monadis mentio § 2 iteratur § 6, discipulorum silentium §§ 3 et 16. 18, esoterici exoterici §§ 4 et 17. ceterum idem liber religiose excerptus est etiam Refut. IV p. 126sq. Gotting. Empedoclis et Heracliti capita nisi prorsus inepte ab Hippolyto excerpta sunt indoctissimum produnt scriptorem. promiscuae enim utriusque opiniones referuntur. Heracliti ἐκπύρωσις Empedocli vindicatur 3 1 et in vicem Heraclitus 4 2 σύμφωνα τῷ Ἐμπεδοκλεῖ ἐφθέγγατο στάσιν καὶ φιλίαν φήσας τῶν ἀπάντων ἀρχὴν εἶναι itemque § 3. nempe coniuncta nescio quo pacto fuit Heracliti et Empedoclis memoria ut pariter ex Pythagorae schola profectorum. testatur ipse hoc vinculum 3 3 καὶ γὰρ ὁ τούτων διδάσκαλος Πυθαγόρας ἔφη κτλ. pronum erat mira illa in Empedoclis capite verba corrigere ὁ τούτου ὦν quod placuit Roepero. sed illud impedit quod c. 5 τὴν ἀπὸ Πυθαγόρου ἐκθεμένους φιλοσοφίαν Empedoclem et Heraclitum Pythagoreorum successione

¹ I 5 μετὰ τούτους ἐγένοντο καὶ ἕτεροι φυσικοὶ ὧν οὐκ ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα τὰς δόξας εἰπεῖν μηδὲν τῶν προειρημένων ἀπεμφαινούσας. ἀλλ' ἐπεὶ καθόλου οὐ μικρὰ γεγένηται ἡ σχολὴ πολλοὶ τε οἱ μετέπειτα φυσικοὶ ἐξ αὐτῶν γεγένηται ἄλλοι ἄλλως περὶ φύσεως τοῦ παντὸς διηγούμενοι [καὶ] δοκεῖ ἡμῖν [νῦν?] τὴν ἀπὸ Πυθαγόρου ἐκθεμένους φιλοσοφίαν κατὰ διαδοχὴν ἀναδραμεῖν ἐπὶ τὰ δόξαντα τοῖς μετὰ Θαλῆν.

clare comprehendit. hinc indidem lux affertur subabsurdae Empedoclis opinioni τὸ τῆς μονάδος νοερὸν πῦρ τὸν θεόν [cf. Zeller I⁴ 689² Schuster 224¹]. scilicet Pythagoras Heraclitus Empedocles per saturam uno capite continentur. tanta scriptoris levitas vel Hippolytum offendisse videtur, ut novum quaereret subsidium.

Ac felicissimo casu doxographi cuiusdam epitome in manus incidit. iam consilii prioris quo principes tantum exhibiturus erat paenituit iamque inde ab Anaximandro pretiosissimus Opinionum thesaurus religiose compilatur. Anaximander igitur ac deinceps Ionici recte sese excipiunt. exspectamus Xenophanem continuari. sed is post Democritum c. 14 collocatur et initium fit a Parmenide. fuit qui Diogenis IX 21 praepostere inculcatam notitiam ad explicandum Hippolyti ordinem advocaret. cf. infra p. 147. frustra ille quidem. nam Theophrastus quoque, quem Diogenes testatur, Parmenidem cum Xenophane coniunxit fr. 6. neque non coniunxit Hippolyti fons Opinionum. nam quomodo intellegi potest c. 11 initium καὶ γὰρ καὶ Παρμενίδης ἐν μὲν τὸ πᾶν ὑποτίθεται nisi Xenophanem praecessisse suspicamur? atqui Opinionum istam epitomen c. 6—9. 11—16 e Theophrasti corpore excerptam constat cf. p. 153. unde igitur perversus Hippolytei libri ordo? res est facilis explicatu neque scitu indigna. substiterat ille paululum Ionicis absolutis. iam Vitarum libro iterum inspecto si quid utile haberet invenit ibi Empedocli et Heraclito Parmenidem congregatum. nam et hic Pythagoreos audivisse dicitur. iam vero praeter nomen cum nihil probum inveniret,¹ alterum fontem exscribere perrexit. nec desunt alia quae ex priore libro interiecta sunt. lemmata quidem velut Ἀναξίμανδρος Πραξιάδου Μιλήσιος Theophrastea videntur.² sed minutae temporum notationes quae ad calcem c. 6. 7. 8 appositae ex Vitarum compendio postea opinor adpictae sunt. nam 8 13 quod additur τοῦτον λέγουσι καὶ προγνωστικὸν γενόμεναι, est memorabile originis indicium, tum eiusdem scriptoris est Thaletis computatio 1 4 et Xenophanis c. 14 1. atque hic statim initio notula infertur coniuncta cum hisce οὗτος ἔφη πρῶτος ἀκαταληψίαν πάντων εἶπὼν οὕτως· 'εἰ γὰρ καὶ — τέτυκται'. Theophrasto talia attribui non possunt, sed efficta sunt ab eo qui Pyrrhoneorum sectam ab illo suspensus erat. et novimus qui hoc excogitavit Sotionem successionum scriptorem. Laert. IX 20 φησὶ δὲ Σωτίων πρῶτον αὐτὸν [Xenophanem] εἰπεῖν ἀκατάληπτ' εἶναι τὰ πάντα, πλανώμενος.

¹ c. 11 2 iterare videtur initium. unde alium fontem hic adhibitum esse aliquis coniciat. sed nec hic nec c. 6 2 [cf. Zeller I⁴ 213¹] ex Hippolyti excerptis brevissimis quidquam concluderim. nempe in Theophrasto similia capita ut de principio et deo similiter concepta fuisse consentaneum est, praesertim in Eleatarum doctrina.

² c. 13 post Theophrasteum principium Δημόκριτος δὲ Λευκίππου γίνεται γνῶριμος ite-rum incipit Δημόκριτος Δαμασπίου Ἀβδηρίτης πολλοῖς συμβαλὼν γυμνοσοφισταῖς. haec Vitarum scriptorem redolent praesertim cum clausula οὗτος ἐγέλα πάντα κτλ. ab eodem scripta esse debeat, qui flentem Heraclitum induxerat c. 4. cf. infra in c. de Galeni hist. phil.

Sotio Alexandrinus, fortasse Peripateticus [Hecker Philol. V 432], vixit inter Chrysippum quem novit et Heraclidem Lembum Ptolemaeo Philometori aequalem, qui librum eius in epitomen redegit. primus scripsit *διαδοχὴν τῶν φιλοσόφων* [Diog. II 12] et ad hanc succedendi rationem maior pars fragmentorum pertinet. non est huius loci de Sotionis libro diligentius agere, quoniam nisi omnium biographorum philosophorum reliquiis collectis de Sotionis fontibus et in posteros auctoritate recte iudicari non poterit. nunc ex ista quaestione tantum afferemus, quantum coniunctum est cum Hippolyto. prius vero Sotionei libri conspectum praemittam, ubi librorum ordo secundum Panzerbieteri [Seebode jahrb. V p. 218 sq.] et Roeperi [Philol. III p. 22 sq.] curas, quoad eius fieri potest, restitutus est.

Διαδοχῶν βιβλία ἰγ.

I Thales. vii sapientes. physici	VII Cynici
II Socrates. Aristippus.	VIII Stoici
III Socratici.	IX Pythagoras
IV Plato	X Eleatici. Democritus
V Academici	XI Pyrrhonii
VI Aristoteles et discipuli.	XII Epicurus

XIII Barbari.¹

A Roepero bene observatum est ex hoc ordine posteriores scriptores in universum satis accurate aptos esse, ut Diogenis quoque compendium non nimis ab illa tabula recedat. eo magis Hippolyti ratio discrepat. sed tamen non nihil similitudinis. namque quod maxime pupugit Nietzsche, barbaros memorari post legitimum XII librorum numerum, idem in Hippolyto factum est qui Brachmanas Druidasque graecis appendicis instar adnexuit. neque enim Sotio Alexandrinus homo ab illorum sententia abhorruit, qui philosophiam a barbaris excultam inde in Graeciam venisse nugabantur [cf. Nietzsche Mus. Rhen. XXIV 205]. ac possit quispiam non solum Democriti cum gymnosophistis [cf. Diogenis prooem.], sed etiam Pythagorae cum Zarata commercium quod est apud Hippolytum ex tali memoria repetere. veri similis fortasse Parmenidis collocationem, quam supra mirabamur ab Hippolyti Vitarum epitomatore propositam, illinc explicabimus. iam vero recte Diogenis loco IX 21 uti licet *Ξενοφάνους δὲ διήκουσε Παρμενίδης Πόρητος Ἐλεάτης (τοῦτον [Xenophanem] Θεόφραστος ἐν τῇ ἐπιτομῇ Ἀναξιμάνδρου φησὶν ἀκοῦσαι)*² ὅμως δ' οὖν ἀκούσας καὶ Ξενοφάνους οὐκ

¹ nomina pinguius expressa coniuncta cum libri numero inveniuntur. cetera e coniectura distributa. bis in Diogenis prooemio scriptum est ἐν τῇ αγ. recte ἰγ correctum secundum Ambrosii versionem a Roepero et Panzerbietero. Nietzschei incredibilem quandam coniecturam recte castigavit Roeperus Philol. XXX 557. exempla istius corruptionis [iota falso cum proximo vocabulo iuncti] sunt innumera cf. Rose de Aristot. lib. ord. p. 87. Cobet. V. L. p. 123. Meineke Anal. Alex. p. 21. exempla Laertiana collegit Roeper l. c. p. 559³. addi potest Diog. VII 50 [cf. Jen. Literaturz. 1875 p. 153] Schoell Herm. IV 164. I. Freudenthal Hellenist. Soud. p. 100*.

² ambigi posse supra p. 103 sq. dixi utrum primum enuntiatum Diogenes an librarius pervertisset. sed cum καὶ post ἀκούσας vix intellegatur nisi τοῦτον Parmenidem interpre-

ἡκολούθησεν αὐτῷ · ἐκοινωνήσῃ δὲ καὶ Ἀρμενίᾳ καὶ Διοχαίτῃ τῷ Πυθαγορικῷ ὡς ἔφη Σωτίων . . . ᾧ καὶ μᾶλλον ἡκολούθησῃ καὶ ἀποθανόντος ἡρῶν ιδρύσατο . . . ὅπ' Ἀρμενίου ἀλλ' οὐχ ὑπὸ Ξενοφάνους εἰς ἡσυχίαν προεστράπη. acumen totius loci contra vulgatam opinionem directum est quae Parmenidem cum Xenophane coniunxit. ipse Sotio Pythagoreum Parmenidem voluerat. nonne mirum est etiam in Hippolyto post Pythagoreos principem nominari Parmenidem, Xenophanem extra ordinem postmodo? iam si coniunxeris Xenophanis ἀκαταληψίαν a Sotione inventam, hoc minimum constare concedes illius διαδοχῶν vestigia quamvis tenuissima in minutulum istum Vitarum scriptorem manasse, cuius ope Hippolytus utebatur.

Nec tamen unus Sotio agnoscitur. qui quamvis ex toto illo litterarum genere solus praeter Porphyrium Eunapio indoctissimo sophistae et cognitus et lectus esset [cf. Wyttienbach ad Eun. II p. 16], tamen plerique posteriorum ut Laertius et Athenaeus non ipsum manibus usurparunt.¹ nec Hippolytus scriptor ipsum adhibuit. nam pugnat cum Sotione [cf. 14 1] posterius c. 23 ὁ Πύρρων . . . τὴν ἀκαταληψίαν ἀπάντων πρῶτος εἰσήγαγεν. ac multa insunt Sotione recentiora. praecipue temporum notationes 1 4 6 7 7 9 8 13 14 1 ex Apollodori Chronicis fluxerunt. hoc tam apertum est ut priori meae commentationi [Mus. Rh. XXXI 23] nihil habeo, quod addam. chronica autem a. 144 a. Chr. primum edita sunt, iterum post a. 119 [Mus. Rh. I. c. 54].

Hinc etiam illud conceidit, quod olim calidius arripueram, epitomen Sotionis ab Heraclide confectam principalem Hippolyti fontem fuisse. nam is Ptolemaeo Philometori aequalis paulo antiquior est. Heraclides Lembus Serapionis filius Alexandrinus² ἐπιτομὴν τῶν Σωτίωνος διαδοχῶν

teris, epitomatores culpandum arbitror. ceterum cum nulla sit causa cur tam brevi spatio post similem Sotionis memoriam § 18 [cf. supra p. 104] Xenophanis magisterium in Parmenideo capite memoretur, etiam in eo quo Laertius eiusve exemplar usus est Sotionis compendio utrumque diremptum fuisse conicias. cf. pp. 166. 168.

¹ Athenaeus coniunctum fere cum Nicia id est ex Nicia citat. Sotio cum Nicia etiam a Stoicorum catalogi Herculaniensis compilatore in usum vocatus dicitur a Gomperzio [Jen. Litteraturz. 1875 p. 665]. etiam Hegesander Delfus quaedam ex Sotione transtulisse videtur quod ex Athen. VIII 343 k coniecit Koepke de hypomn p. 22. 23, 5.

² cf. supra p. 82² (83). Suidas: Ἡρακλείδης Ὁξυρυγχίτης φιλόσοφος ὁ τοῦ Σαραπίωνος δὲ ἐπεκλήθη Λέμβος γενωνὸς ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ ἔκτου [181—146] δὲ τὰς πρὸς Ἀντίστοχον ἔθετο συνθήκας. ἔγραψε φιλόσοφα [i. e. διαδοχὴν] καὶ ἄλλα [an λεμβευτικὸν λόγον? Usenerus historias cf. Mueller F H G III 167 significatas mavult Mus. Rh. XXVIII 432]. ceterum idem Lembi cognomen quaecunque origo fuit [cf. Anaxandrid. Ulix. fr. 2. Fr. Comic. III 177: ὅπισθεν ἀκολουθεῖ κόλαξ τῷ λέμβος ἐπιτέλλεται] Serapio pater habuisse videtur quod ait Photius cod. 263 p. 171 B. ὁ τοῦ Λέμβου Ἡρακλείδης et potest etiam in Suida intellegi. cognomen a magistro ad discipulum translatum habuit e. g. Diodorus Cronus cf. Panzerbieter I. c. 223 et Demosthenes medicus Alexandri Philalethis discipulus Galen. VIII 727. qui fuerit λεμβευτικὸς λόγος quem Demetrius Magnes [Diog. V 94] cognomen peperisse refert, nescimus. erravit autem Demetrius, cum Heraclidem Καλατιανόν dicit. neque enim Callati in Pontico oppido is natus videtur, cuius patri nomen Serapio fuit, ergo Suidas rectius Oxyrynchiten vocat.

confecit pristino libro dimidio minorem, a Diogene non raro citatam. idem Satyri Vitas in artum coegit ab eodem adhibitas. hanc epitomen ab illa vulgo disiungunt. at mihi quidem non contigit sanam eius rationis causam perspicere. quorsum attinebat easdem vitas e diversis scriptoribus diversis compendiis compilare, cum lectoribus binorum librorum usus minime commodus esset futurus? an mira fuit sua cuique servandi religio, ut separatos scriptores mallet excerptos praebere? at sufficebat ut adderet ubique ἐκ τῶν Σωτῖωνος aut Σατύρου. omnino philosophorum potissimum res, non auctorum nomina illis hominibus cordi fuere. ac multo liberiore ratione Aristophanis Byzantii epitome, ut exemplum promam, Aristotelis περὶ ζώων composita fuit. ergo Heckeri coniecturam vehementer probō unam esse epitomen Sotionis et Satyri. quid? quod simpliciter Ἡρακλείδης ἐν τῇ ἐπιτομῇ Laert. VIII 52 citatur, ubi ex Satyro haustum apparet. neque alium librum, si mihi credis, intellegit Demetrius Magnes Laert. V 94, ubi τὸν γεγραφότα τὴν διαδοχὴν ἐν ἑξ βιβλίοις Heraclidem inducit.¹ nimirum pretium operae facturus sibi videbatur Sotionis memoriam Satyri excerptis emendatam et auctam breviter comprehendere. neque deest simillimum eius rei exemplum. nam inter complures epitomas, quas Photius c. 213 ab Agatharchide eiusdem Heraclidis anagnosta confectas recenset invenitur ἐπιτομή τῶν συγγεγραφότων περὶ συναγωγῆς θαυμασίων ἀνέμων [? ἀκουσμάτων Westermann, ἐθῶν Mueller, ἀνθρώπων Rohde]. ecce miraculorum scriptores in unum compendium coacti. Heraclidis libri crebra est mentio neque tamen cum librorum numeri nusquam comparerent, de ordine quidquam proferre non arbitrarium tutum erat. tanto maiore gaudio eius epitomes indicem nuper accepimus, quem Useneri curiositas e Ioseppi hypomnestico [ed. I. A. Fabricius cod. pseud-epigraph. vet. testam. Hamb. 1723 vol. II p. 325] vulgavit [Mus. Rh. XXVIII 431]. superscriptum est τίνες αἱρέσεις παρ' Ἑλλήσι γεγόνασι; en Ioseppi tabula

1 ἡ περὶ τῶν φυσικῶν	11 Ἐμπεδόκλειος
2 ἡ περὶ θεολογίας	12 Ἡρακλείτειος
3 ἡ περὶ τῶν ἑπτὰ σοφῶν	13 Ἐλεατική
4 ἡ Σωκρατική	14 Δημοκρίτειος
5 ἡ Κυρηναϊκή	15 Πρωταγόρειος
6 ἡ Κυνική	16 Πυρρωνεία
7 ἡ Ἡλειακή	17 Ἀκαδημαϊκή
8 ἡ Ἐρετριακή	18 Περιπατητική
9 Μεγαρική	19 Στωική
10 Πυθαγόρειος	20 Ἐπικούρειος.

ταύτας τὰς εἴκοσι αἱρέσεις Ἡρακλείδης ὁ Πυθαγορικὸς διεῖλεν ἐν τῷ περὶ τῆς ἐν φιλοσόφοις αἱρέσεως πραγματείας αὐτοῦ βιβλίῳ.²

¹ quod Demetrius τὴν διαδοχὴν breviter dicit, cognitam epitomen in vulgus fuisse docet. cf. Usener Mus. Rh. XXVIII 431.

² correxit Usenerus περὶ τὰ φυσικά, περὶ θεολογίαν etc., sed mihi dubium quid Heraclides

Memorabilem nacti sumus memoriam, sed quae novas quaestiones excitet. Heraclidis Lembii epitomen non intellegendam esse quamvis titulus discrepet recte vetat Usenerus. nam mirus esset casus, si eiusdem nominis ignotus scriptor in eandem materiam incidisset, qua Heraclides Lembus gloriam sibi peperit. sed Pythagoricus fuit iste Heraclides. itane? nos Heckero libenter credideramus Peripateticum esse conicienti. quid igitur in Ioseppi memoria latet? constat Alexandriae intermortuae Pythagoreae philosophiae velut igniculos esse servatos. pauca et obscura de his nota sunt [cf. Zeller III 2, 83 Rohde Gr. Rom. 67]. atque consulto ipsi sua studia celasse videntur. nam librorum fabrica per fraudem Pythagorae subditorum tunc vigere coepit. certe ultimo a. Chr. saeculo quae subito emergunt pseudepigrapha Pythagoreorum scripta Stoicorum et Peripateticorum doctrina differta, partim iam antea aliquanto Alexandriae circumlata esse veri est simillimum.¹ in eo tenebrionum numero Heraclidem habuit Usererus Laertium VIII 7 malevolentius interpretatus: φησὶ δ' Ἡρακλείδης ὁ τοῦ Σαραπίωνος ἐπιτομῇ γεγραμέναι αὐτὸν καὶ περὶ τοῦ ὅλου ἐν ἔπει· δεύτερον τὸν ἱερὸν λόγον οὗ ἡ ἀρχὴ ὧ νόοι ἀλλὰ σέβασθε μεθ' ἡσυχίης τάδε πάντα, τρίτον περὶ ψυχῆς, τέταρτον περὶ εὐσεβείας πέμπτον Ἠλιοθαλῆ τὸν Ἐπιχάρμου τοῦ Κώου πατέρα, ἕκτον Κρότωνα καὶ ἄλλους. τὸν δὲ μουσικὸν λόγον Ἰππασίου φασὶν εἶναι γεγραμμένον ἐπὶ διαβολῇ Πυθαγόρου, πολλοὺς δὲ καὶ ὑπὸ Ἀστωνος τοῦ Κροτωνιάτου γραφέντας ἀνατεθῆναι Πυθαγόρῳ. 'vaferrima' ait 'perfidia nonnulla Pythagorae monumentorum eum addubitasse quo facilius suos fetus genuinos praedicaret Ptolomaeisque venderet.'² indicis fraudem forsitan recte perspexerit Usener, auctorem non perspexit. quid enim Heraclidem apud regem summa gratia florentem et negotiis ita occupatum, ut Agatharchidem a litteris haberet, movisse credis, ut tristi mallet fallendi studio nummulos sibi facere? quid vero cogit ut falsarium quam falsum potius credamus? immo forma indiculi scriptorum initiis instructi suadet ut Alexandrinae bibliothecae catalogum excerptum arbitremur. hoc ad Hermippum Callimachium digitum videtur intendere, qui praeceptoris Pythagorica studia [cf. Heckeri comm. de anthol.

scripserit. reliquam discrepantiam omitto. ultima sic correxit Usenerus ἐν τῇ τῆς περὶ τῶν ἐν φιλοσόφοις αἰρέσεων πραγματείας αὐτοῦ βιβλίῳ. videro de his infra p. 152.

¹ alia sane etiam postea ad Iubam regem fallendum ficta videntur cf. David in schol. Brand. p. 28* 13.

² addit l. c. p. 433 *ich denke, wir haben hier einen der dunkelmaenner beim Namen, die vor Alexander Polyhistor durch die vermehrung der Pythagoreischen litteratur sich weniger verdient als verdienst zu machen bestrebt waren.* ceterum Heraclidem fortasse secutus est Alexander in Vita Platonis, si modo recte Laertii III 5 emendo: ἐφιλοσόφει δὲ τὴν ἀρχὴν ἐν Ἀκαδημίᾳ εἶτα ἐν τῇ κήπῳ τῇ παρὰ τὸν Κολωνόν ὧς φησιν Ἀλέξανδρος ἐν Διοδοχαῖς κατὰ Ἡρακλείδην [vulgo Ἡράκλειτον]. quamquam Heraclidem Ponticum quispiam intellegere possit. eadem dubitatio de Heraclide quem de fabarum abstinentia Pythagoreorum fabulatum dicit Lyd. d. mens. IV p. 68, 19. quam rem cum Alexander tangit Laert. Diog. VIII 34, Aristotelem citat. sequitur apud Lydum Diogenis de eadem re opinio, de qua cf. adnotata ad Hippolyt. I 2 14.

gr. L. B. 1843 p. 268 sqq.] secutus de Pythagora minimum duobus libris scripsit [F. H. G. III p. 41 fr. 21—24]. quos laudat Iosephus c. Ap. I 22 πολλὰ δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἱστορήκασιν, καὶ τούτων ἐπισημότητός ἐστιν Ἑρμιππος ἀνὴρ περὶ πᾶσαν ἱστορίαν ἐπιμελής, cui iudicio E. Rohdeus rectissime refragatur, qui contra de eo Mus. Rh. XXVI 562: *was die Späetern, inquit, ihm treuherzig nachgeschrieben war nichts weniger als ernstgemeinte Litteraturgeschichte, sondern eine giftige Satire auf Pythagoras.* eiusdem generis esse, quae de virorum litteratorum mortibus tradit, mihi constat. accedit quod Laertius l. c. in subditis libris meminit μυστικοῦ λόγου, quem Ἰππασίου φασὶν εἶναι γεγραμμένον ἐπὶ διαβολῇ Πυθαγόρου. ergone Hermippum Heraclidis loco fraudis convictum habemus? ne hunc quidem, si me audis. nam Iosephus l. c. antequam Hermippum citat, αὐτοῦ μὲν οὖν, inquit de Pythagora, οὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα. atque omnino vacillat omne in tanta fallaciae coniuratione discrimen neque quis falsus sit quis fefellerit ipse, facile aliquis dixerit. quid? Aristobulus Philometoris familiaris, quem exemplar istius sectae credideramus, turpiter ipse deceptus est, si modo Freudenthalii patrocinium [Hell. Stud p. 167] recto talo stare concedimus. Hermippum autem non cito quispiam fallaciae accusarit, qui Aristotelis Theophrastique indices cum vitis diligenter excerptos ab illo esse meminerit [cf. Usener Anal. Theophr. p. 24]. in illos igitur potius Heracliteum illud cadit πολυμαθὴν νόον οὐ διδάσκει. Hermippus quidem, si Plinium audis H. N. XXX 4, *de tota arte ea* [magica cf. Laert. I prooem. 8 Ἑρμιππος ἐν τῷ ᾱ περὶ μάγων, Arnob. I 52, Athen. XI p. 478A] *diligentissime scripsit et viciens centum milia versuum a Zoroastre condita indicibus quoque voluminum eius positis explicavit* [cf. Roeper Philol. XXX 559]. vides pinacographi accusationem turpississimae superstitioni¹ coniunctam, unde reliquam eius credulitatem et explicatam velim et excusatam. sed de Hermippo accuratius erit alias disputandum. in viam redeo.

Heraclides igitur in viginti fragmentis ter Pythagorea tetigit² neque praecipuo illorum studio conspicuus est. ut ne hinc quidem, cur Pythagoreum nominaverit Ioseppus pateat. quare frustra Rohdeus [gr. Rom. p. 257¹] Lyci vel Lyconis Iasensis mentionem iniecit qui Pythagoreus nominatur librumque de Pythagora, conscripsit [Athen. X 468E cf. II 47A 69E]. talia igitur non sufficiunt, ut Ioseppi memoriam omni dubitationis aleae eximant. et erunt quibus alia explicandi via placeat.³ fieri posse

¹ quae alii de Zarata i. e. Zoroastre fabulantur velut Xanthus personatus Laert. prooem. 2, Alexander Polyhistor [I. Freudenthal Hell. Stud. I 23], Hippolytus I 2 12 ex similibus Alexandrinorum studiis oriuntur. quorum fraudibus plurimas niti de barbarorum philosophia memorias frustra negat F. Schaefer *quid Graeci de origine phil. a barbaris ducenda exist.* Lips. 1877 qui de *fabulis philosophis* vere ipse indicat p. 17 sqq.

² Muellerus FHG l. c. aliter numerat et duo fr. omisit Laert. II 136. 144.

³ Lembo spreto quemquam ad Heraclidem Didymi Pythagorei [cf. supra p. 80 Suid. s. v. Ἀθύμος, Porph. in Ptolem. harmon. p. 191. 209. 210. 212 W. Schmidt Didym. fr. p. 380] patrem confugere veto. nam de hoc ne id quidem constat num libros scripserit, nisi forte idem est Ἡρακλείδης ἐν τῇ μυσικῇ εἰσαγωγῇ, quem de Xenocrate Pythagorne musicorum nu-

dicent, ut Heraclidis Pontici obscura memoria Ioseppum deceperit, cuius de Pythagora scripta [cf. Usener l. c. 432¹ Bernays Theophr. p. 142 Mueller FHG II 197³] etiam tum Iulianus [fr. 6 epistul. ed. Hayler p. 153 cf. Rohde Mus. Rh. XXXII 331¹] suspexit. alii meminerint fortasse Epiphanium christianum et ipsum scriptorem constanti errore Peripateticos et Pythagoreos confudisse anacephalaeos. p. 127. 129. 132. quid est, dicent isti, quod Ioseppum, etiam indoctiorem scriptorem, eiusdem peccati insimulare prohibeat? haec fere proferri possunt de Pythagoreo Heraclide alia aliis probabiliora, certi ut in tali scriptore nihil.

De Heraclidei libri indice paulo expeditior quaestio. primum occurrendum est eis qui viginti sectas cum sex Epitomes libris parum continere dicant. sed hoc primo obtutu apparet non librorum vel capitum quendam ordinem excerpti, sed successionis schema. nam VII sapientes post physicos primo capite absolutos tractari non poterant. at in prooemio l. I poterat sermo incidere de physicis a Thalete repetendis, cum quo theologorum id est Homeri Hesiodi Phereydis et VII sapientium memoria, ut fieri solet, coniuncta erat. iam vero hinc corrupti in Ioseppi tituli paulo certior medela petitur. nam in traditis nec minus in emendatis ab Usenero verbis idem et βιβλίον et πραγματεία. desideratur igitur numerus libri. ecce quid mihi placeat: ἐν τῷ πρώτῳ τῆς περὶ φιλοσόφων αἰρέσεων πραγματείας αὐτοῦ βιβλίου. differt Heraclidis indiculus ea maxime re a Sotioneo, quod quattuor posterioris temporis sectae Academica Peripatetica Stoica Epicurea successionis ordini interceptae finem faciunt. consentit cum hac ratione Hippolytus qui Epicuro Pyrrhonem addit, quem Heraclidis successio cum Protagora coniunxit. atque haec est vulgaris consuetudo. in Laertio enim Xenophanem Eleatasque excipit Leucippus cum Protagora, tum Diogenem Apolloniaten Anaxarchumque Pyrrhonei, unde Epicurus derivatur. idem stemma Galenus sequitur h. phil. c. 3 et Clemens Al. Strom. I p. 352P. summa similitudo cum Hippolyteo ordine istinc est repetenda, quod Heraclides Pythagoram Empedoclem Heraclitum coniunctos ante Eleatas enumerat. nam vix potest credi ab alio ullo scriptore iterum tam absonam coniunctionem propositam esse. ¹ hoc satis est, unde etiam Heraclidem inter fontes fuisse

merorum inventionem vindicante citat Porphy. in Ptolem. harm. p. 213 inf. W. tempora conveniunt in Heraclidem Ponticum grammaticum sub Claudio et Nerone florentem, sed nihil nisi grammatica is tractavisse videtur. cf. Bernhardt ad Suid. s. v. Ἡρακλειδὸς Ποντικός. neque Heraclidem Lumbum musices isagoges scriptorem intellegere debebat Zeller I⁴ 372. nam est aliquid inter successionum et Pythagoreae musices compendium.

¹ de successionis enchiridio ab Eusebio compilato p. 169 dicitur. id similiter ponit Heraclitum post Empedoclem X 14 11 τὸν μὲν οὖν Πυθαγόραν διεδέξατο Θεανὼ ἢ γυνὴ οἱ τε υἱοὶ αὐτοῦ Τηλαυγῆς καὶ Μνήσαρχος, Τηλαυγῶς δὲ Ἐμπεδοκλῆς ἀκουστῆς γίνεται καθ' ὃν Ἡράκλειτος ὁ σκοτεινὸς ἐγνωρίζετο (!). Laertius Empedoclem et Heraclitum τοῖς σποράδιον adscribit, sed tamen illum ordinem quodam modo confirmat. in successione prooemii § 15 omittuntur.

efficiatur. verum longius progredi multa sunt quae nos vetent. ipsa Pythagorae ceteris copiosior descriptio non Heraclide est. is Metaponti eum inedia obiisse, Hippolytus Crotone concrematum cum discipulis rettulit. tum Platonis et Aristotelis dogmata ab uno certe scriptore composita Christi natali vix sunt superiora. nam a categoriis philosophiam Aristotelis incohandi mos post Andronici demum editionem et disciplinam in scholis invaluit. denique Apollodorea temporum notationes nisi vi quadam ad Heraclidem referri non possunt. quas ex *διαδοχῶν* scriptoribus primus adhibuisse videtur suppar fortasse Apollodori Sosierates [cf. Mus. Rh. XXXI 20]. tamen cum parum de hoc exploratum habeamus, temeritatis est eum in censum vocare. omnino ut facile est eiusmodi scriptiones plures enumerare ut Hippobotum Antisthenem Alexandrum, ita ridiculum in tanta Graecorum huius generis felicitate certum quendam eligere. hoc teneri volo Vitarum compendium, in quo priorum Aristoxeni [I 2 12] Sotionis Heraclidis Apollodori libri excerpti erant, priorem fuisse Hippolyti fontem.

Alter liber ut dixi Theophrasti Opiniones excerptas habuit. unde eclogae ea ratione concinnatae sunt, ut per singula capita quae cuiusque philosophi recensita erant dogmata breviter exciperentur, excerpta suo ordine singulis philosophis adiungerentur. qua diligentia id sit factum, inde perspicias, quod Theophrastei libri partitio haud temeraria coniectura redintegrari possit. quam sic fere habeto: ἀρχὴ θεός κόσμος γῆ θάλασσα ποταμοί Νεῖλος ἄστρα ἥλιος σελήνη γαλαξίας διάττοντες ἄνεμος ὑετός χάλαζα χιών ἀστραπή ἱρίς σεισμός ζῶα. gratissimum autem originis vestigium invitus reliquit quod c. 14 4 non solum Xenophanis, sed etiam contiguam Metrodori de mari opinionem transtulit. quis philosophorum dogmata ex Opinionibus composuerit et quando, nescimus. simili tamen libro usus est Pseudo-Plutarchus in Stromatis et Laertius Diogenes. quo pretiosior hic Opinionum fons est, eo magis ne futilissimi Vitarum compendii excerpta confundantur cavendum est. quocirca utriusque fontis hoc discrimen statuo

Vitarum compendium	Theophrastea excerpta
c. 1	
c. 2	
c. 3	
c. 4	
c. 5	
c. 6 7 οὗτος — δλυμπιάδος	c. 6 1—7 νεφέλας
c. 7 9	c. 7 1—8
c. 8 13	c. 8 1—12
	c. 9
c. 10 1	
	c. 11
	c. 12

c. 13¹ Δημόκριτος Δαμασσίππου—μάγαις
 4 οὗτος—ἀνθρώποις
 c. 14¹

c. 13¹ Δημόκριτος — γνώριμος. 2—4
 προσλαμβάνειν
 c. 14 2—6
 c. 15
 c. 16

c. 18—25. [26?]

Theophrasteis potissimum reliquis motus ad recensenda Philosophumena animum adpuli. acerbe ferebam tali scriptori nondum eam curam obtigisse, qua ut qui maxime dignus est. primus Philosophumena usurpavit Menagius, qui Caroli de Montchal archiepiscopi Tolosani codice utebatur passimque excerpta Laertianis animadversionibus immiscuit. tum Iac. Gronovii exstitit princeps editio graece et latine in Thesauri graec. antiqu. vol. X (1701) p. 257—291 et M. Io. Christophori Wolfii [Hamb. 1706]. utraque nisa est codicis Laurentiani apographo neglegenter facto. quod ipse Wolfius intellexit, postquam ab A. M. Salvino Florentino Laurentianum iterum collatum accepit. quae hinc retractanda erant una cum Sanerofii La Crozei G. Richteri notis et Taurinensis codicis a. Chr. M. Pfaffio collecta discrepantia septem annis post Hamburgi edidit.¹ B. Montefalconius Barberini codicis aliorumque in Italia manuscriptorum varietatem excusserat [cf. Diar. Ital. p. 210] quam Wolfius impetrare nescio quo pacto non potuit [cf. praef. 1713 p. 3]. nactus est eam de la Rue t. I (1733) p. 872—909, qui inde Barberini et Ottoboniani varias lectiones excerpsit; quas praeterea notas addidit melius omisisset. ex Rucana editione descripta est Lommatschiana t. XXV (1848).

Interea dum inventorum ab E. Millero librorum IV—X rumor circumfertur, Roeperus vir acutissimus et eruditione etiam reconditiore imbutus primus ea qua par est religiositate Philosophumena explicavit et sagaciter emendavit [Philol. VII 511. 606]. sed nemo eius exemplum imitatus est. Milleri enim editio Oxon. 1851 novis libris praecipuam curam impendit. nec secus Gottingenses Schneidewinus et Dunckerus Gotting. 1859, qui dum in emaculandis posterioribus libris desudant neglexerunt primum. Roeperi enim coniecturas nullo fere suo iudicio receperunt. nimia festinatione factum est, ut etiam calami inde errores transcriberentur [cf. ad 19 6 ἐχα]. ipsi praeter unum alterumve locum nihil feliciter gesserunt. at nolo vel Schneidewinum inter edendum mortuum vel Dunckerum multis difficultatibus pressum acerbius increpare. cum ipse pleraque absolverem Patricii Cruiceii editionem [Philosophumena rec. Paris. 1860] adii, qui etsi nonnulla, quae Gottingenses nullo

¹ liber rarus sic inscribitur: Compendium historiae philosophae antiquae h. e. Pseudorigenis Philosophumena, ex ipso Ms. Mediceo, denuo collato et alio Taurinensi repetita vice emendata etc. auctore Christophoro Wolfio. Hamburgi apud Christianum Liebezeit s. a. 8°. anno 1713 prodiisse hunc librum collegi ex p. 78.

modo fugere debebant recte restituit, graviora in primo certe libro intacta relinquare maluit.

Adhibui igitur codicem Barberinum IV 78 [olim C 304], quadrata B forma maiore, chartaceum ab eodem librario scriptum saeculo XV vel XVI, quem precibus nostris amicissime morem gerens excussit Fr. de Duhn. continet folia 138. f. 1^r—30^v Origenis philosophumena f. 31^r—50^r Διδόμου κατὰ Μανιχαίων, f. 53^r—81^r Ἀλεξάνδρου Λυκοπολίτου ἐπιστρέφεται ἐξ ἐθνῶν πρὸς τὰς Μανιχαίου δόξας, f. 83^a—87^b Ἰωσήπου ἐκ τοῦ πρὸς Ἑλλήνας λόγου... περὶ τῆς τοῦ παντὸς αἰτίας f. 91^a—138^b Anastasii orationes. Barberini lectiones integras adscripsi (omissis tamen apostrophis, γίνεται et γίνετα similibus) ut in uno saltem fides codicum aestimari possit.

Ottobonianus 194 saec. XVI e libris Altempsianis continet Didymum contra Manichaeos et alios scriptores ecclesiasticos, Origenis philosophumena inde a p. 134—166. inspexit eum A. Kiesslingius dignum non esse qui conferretur arbitratus.

Laurentianus IX 32 chart. quadratus saec. XIV a Salvinio satis L accurate, ut videtur, conlatus ex Wolfii editione innotuit. adscripta est subinde paraphrasis nullius pretii.

sunt hi tres libri simillimi.

Taurinensis C I 10 saec. XVI. index contineri ait Origenis Philosophumena et Philocalian, sed quindecim folia evulsa sunt posteaque furtum numeris falsis adscriptis celatum. hoc A. Kiesslingius litteris olim ad Usenerum datis docuit. quis tantum flagitium commiserit, non prorsus constat. Passinius quidem Taurinensis catalogi scriptor Pfaffium dubitanter significavit. ¹ nobis suspicio etiam certior videtur. nam Christoph. Matthaeus Paffius qui cum Carolo Alexandro principe Wirtembergensi ab a: 1709 usque ad 1712 apud Taurinos degebat et in exeutiendis libris Taurinensibus libertate utebatur nullis finibus circumscripta, solus vidit folia Philosophumena complexa, quae excerpsit varietatemque scripturae Wolfio transmisit. ² [cf. eius praef. ed. 1713 p. 3.] quare non omnis spes abicienda est fore ut alicubi vel Stutgardiae vel Tubingae vel apud Batos Anglosque — nam hos quoque itineribus suis attigit — evulsa illa folia reperiantur. nos Taurinensem non accurate excussum esse valde dolemus, quia ex exemplo antiquiore et paulo diverso a ceteris deductus vi-

¹ p. VIII Pfaffium quidem fraudis et mendacii arguere nolumus aut quod invida manu avulserit aut quod codices abstulerit. cf. A. Peyron Emped. et Parmen. fragm. p. 65.

² suspicionem magis confirmant quam evellunt quae habet Rathlef gesch. jetztlebender gelehrt. I 350: *Vielleicht hatte Herr Pfaf, der einen freien Zugang zu diesen Büchern erhalten hatte, das beste Theil der Hdss. von den unwissenden Leuten an sich bringen können. Er zog aber die Papiere aus dem Staube hervor, zeigte den grossen Werth derselben und verfertigte darüber ein Verzeichniss. Dabei schrieb er viele Seltenheiten ab. Also gab er . . . Hr. Fabricius in Hamburg etwas zu den Werken des Hippolytus.* [S. Hippol. opp. ed. I. A. Fabricius Hamb. 1716—18.]

detur. sed hic quoque ut ceteri recentes libri pessime corrupti sunt compendiosa scriptura stolidè decepti. praesertim extrema vocabula ut fieri solet corrupta neque quidquam hic codicibus est fidei.

Praeter spem egregium nactus sum instrumentum Cedreni excerpta, quae vel Roeperi memoriam effugerunt. scriptor saec. XI ceteroqui stultissimus in histor. comp. I p. 275 sqq. Bonn. succincte et liberius Philosophumenon aliquot capita compilavit. admixtae sunt eclogae ex Suida petitae velut in Empedocle Anaximandro Anaxagora, sed Hippolytea nullo negotio dirimuntur. codice usus est Cedrenus, ut par est, multo castigatiore. unde facilis est coniectura, quantum vetustiore codice reperto profecturi simus. interea iuvat illius curtam supellectilem aequi bonique consulere. consentaneum est etiam Cedreni codicem paucis locis mendosum fuisse, quibus mirus saepe cum Taurinensi cernitur consensus. uno loco labem per saecula gliscentem et auctam tanquam oculis videmus. 64 de Anaximandro τὰ δὲ ἄστρα γίνεσθαι κύκλον πυρός, ἀποκριθέντα τοῦ κατὰ τὸν κόσμον πυρός, περιληφθέντα δ' ὑπὸ ἀέρος. ἐκπνοὰς δ' ὑπάρχει τὸπους τινὰς ἀερῶδεις καθ' οὗς φαίνεται τὰ ἄστρα. Anaximandream doctrinam adulteratam esse, non infitiabere, si memineris quae supra exposui p. 25. neque Roeperus negavit, qui traiectis verbis ὑπάρχει τινὰς ἀερῶδεις καθ' οὗς τὸπους φαίνεται vulnus suppuratum celavit non sanavit. nam ἀερῶδεις nullo pacto cum igneis flaminibus conciliare licet. conlata § 5 παρὰ τὴν τῶν πόρων ἐπίφραξιν et Placitis II 20 1 25 1 olim restitui ὑπάρχει πόρους τινὰς ἀλῶδεις, ut πρηστῆρος ἀλλοὶ quodammodo significarentur. emendatio non eget confirmatione. tamen non sine gaudio legi Cedreni lectionem πόρους τινὰς ἀρῶδεις qua velut ponte ad verum transeamus. Philosophumenis prooemium pauculis correctis nulla tamen adnotatione adiecta praeposui.

XII DE PLUTARCHI STROMATEON ECLOGA

Plutarchi Stromateon fragmentum, quod ex Eusebii Praeparatione evangelica I 8 seorsum expressimus, nobilissimi scriptoris nomen sine dubio ementitur. et a R. quidem Volkmanno Plutarchi biographo I 169 rerum exilitas formaeque scabrities, quae in hiandi frequentia maximo conspicitur, fraudis indicia afferuntur apertissima. nec multos fore credo qui necopinatum illius patrociniū suscipere velint nisi forte commentarium comminiscuntur ab adulescentulo Plutarcho in scholis conscribilla-tum, tum nescio quo pacto in medium postea prolatum. oratio certe scholicum habet saporem ne dicam puerilem, ut quae in eodem verborum gyro versetur, quatenus compilatoris non descripti exemplaris est.¹ nec

¹ exemplum esto § 4: ἀποφαίνεται δὲ καὶ — ἀποφαίνεται δὲ καὶ — φησὶ δὲ καὶ — ἀποφαίνεται δὲ καὶ — ἀποφαίνεται δὲ καὶ. nimius est in voce καθόλου §§ 2. 4. 7 bis. 11. singulare est μάλα § 2 μάλα πλατεῖαν et μαλ' ἱκανήν.

omnia recte intellecta. velut § 5 initium subabsurdum esset, nisi Theophrasteis comparatis, quid dicturus esset, cognosceretur. quod Empedocli vulgari philosophorum recentiorum usu ἡγεμονικὸν tribuit aliaque eiusdem modi pauca mittamus. compilatoris, quisquis fuit, consilium aliquatenus illustratur ex titulo. sub splendida enim *στωματέων* inscriptione miscellam collegerat farraginem ac, si specimini fidas, satis aridam. sed novimus Graeculorum miram inscribendi felicitatem, qua materias frivolas fucato pittacii splendore venditabant. invenerat titulum fortasse alius Graecus — nam ne ea quidem laus est isti nebuloni —, usurpavit certe latinus scriptor Traiani aequalis Caesellius Vindex, qui Lectiones suas antiquas sub generaliore Stromateon titulo complexus esse videtur [cf. Priscian. p. 210, 7 230, 11 Caesellius Vindex in Stromateo]. Plinio Naturali historiae praefato multa alia nota sunt, Stromateas nondum novit. at novit Gellius qui Noctibus suis prooemiatus Plinianis partim repetitis addit *στωματεῖς*. deinde Clemens Alexandrinus fortasse Plutarchum quem credidit aemulatus doctissimum opus hoc nomine insignitum voluit [cf. Dindorf Clem. praef. I xxviii]. pleniorum Pseudoplutarchei libri inscriptionem servavit Lampriae personati catalogus n. 62 [p. 9 ed. Treu] *στωματεῖς ἱστορικοὶ ποιητικοὶ ξβ', ἐνιοὶ δὲ ξθ'*. numerorum discrepantia, quam a Trevio parum explicatam video [p. 49], repetenda est ex exemplorum diversitate in bibliotheca asservatorum cf. supra p. 27. quod alterum exemplar mancum erat, istinc forsitan quispiam explicet, quod peculiari titulo non nullae eclogae circumferebantur. nec reluctabor si quis n. 184 catalogi *περὶ τῶν πρῶτον φιλοσοφησάντων καὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν* Eusebiano fragmento non differre suspicatus erit.¹ agnovimus igitur miscellanea, qualia illa aetate collegerunt Favorinus Aelianus nec peior illis Gellius, Plutarchus autem iste longe inferior. nam Eusebius nihil hinc dempsit aut addidit, ut constet compilatorem non solum sine arte sed etiam sine ratione in horreum congegississe quidquid in stili acumen inciderat. sed hoc postmodo. de aetate quaerimus.

Si quis fraudis aperta signa causasque non neglexerit — nam tituli splendor auctorisque mendacium ex eodem mangonis consilio proficiscuntur — aliquantum post Plutarchi mortem progredietur. sed non multum. nam circa medium alterum saeculum maxime in Plutarchi nomen grassata videtur fraus grammaticorum [cf. supra p. 65]. certe Eusebius, quae est mira eius securitas, genuinum fetum credidit.

Scriptoris levitas eo potissimum cernitur quod diversa nullo discrimine permiscuit. nam certo certius est §§ 1—7. 10—12 ex uno deinceps fonte i. e. Theophrastea epitome secundum philosophos ordinata sumptas

¹ confirmare videtur istam sive opinionem sive ariolationem quod praecedat n. 183 *φυσικὴ ἐπιτομή* i. e. geminum exemplum Placitorum n. 61 *περὶ τῶν ἀρεσκόντων φιλοσόφων φυσικῆς ἐπιτομῆς βιβλία ε'*. eodem modo uno titulo prior est n. 62 *στωματεῖς*. in titulo *ἱστορικοὶ* scriptores pedestres intellegendi videntur. bipartita enim fuit singulorum capitum divisio, quali Stobaei opus adornatum est.

esse. multa sunt nimis festinanter contracta, delectus nulla certa ratione factus — neque enim ulla causa erat Anaxagoram Archelaum alios omittendi —, sed sucus ac sanguis est Theophrasteus, quemadmodum memoriae singulari bonitate et persentiscat quivis et conspectu nostro p. 133 sqq. satis demonstravimus.¹ ut Hippolyti excerpta Theophrastei corporis totum quasi orbem percurrunt excerptendo, ita Plutarchus in ternis plerumque capitibus de principio mundo astris se cohibet. unde fit ut nonnulla accuratius ab hoc servantur velut Anaximandri cosmogonia memoria dignissima. sed inter eiusmodi quantivis pretii gemmas plane mirabili consilio frivoli de Epicuro et Aristippo flosculi inseruntur. quid tandem illis cum Theophrasti Opinionibus? aliosne philosophos praeter physicos complexum est, quod ad manus fuit, enchiridium? sed abhorret tota ratio. Epicurus dicitur τὸν περὶ θεῶν τῷφον πειρᾶσθαι καταστέλλειν. cur igitur Xenophanis aliorumve de deis opiniones tacentur? Epicurus proposuit ὅτι τέλος τῶν ἀγαθῶν ἡ ἡδονή, Aristippus τέλος ἀγαθῶν τὴν ἡδονήν, κακῶν δὲ τὴν ἀλγυδόνα. cur vero Democriti moralia neglexit itemque ceterorum? ne multa, Epicuri memoria ex vulgari quodam compendio² nulla alia causa suppleta videtur quam quia Democrito Democriteum Epicurum adiungere consentaneum erat. tum vero edito ἡδονῆς vocabulo Aristippus quasi ad compositum verbum advocatur. deinde ad Theophrastea revertitur.

Ad Plutarchi Stromateas recognoscendos Gaisfordianis codicibus usum. hi sunt

A Parisinus bibl. nation. 451 [olim 1169, postea 3271] scriptus a. 914 a calligrapho Baane in usum Arethae Caesariensis archiepiscopi. continet V priores libros

H Venetus bibl. Marc. 343, membran. s. XI. cont. I—V

C Parisinus bibl. nation. 466 membr. s. XIV

G Laurentianus VI 9 chartac. form. mai. scriptus a. 1344

F Laurentianus VI 6 saec. XV in Mediceorum usum descriptus

D Parisinus bibl. nat. 467

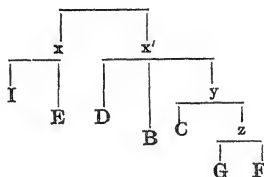
B Parisinus b. n. 465 s. XIII bombycinus. epitome potius Eusebiani codicis nominanda. I. XII totus desideratur, centena vocabula et versus in ceteris omissa

I Venetus bibl. Marc. 341 chartaceus s. XV a Gaisfordio ad X posteriores libros nec constanter adnotatus. ex I non solum Gaisfordii E [Parisin. 468], sed etiam Venetus 342 Bessarionis iussu descriptus esse dicitur.

¹ peritum haec origo non fallit, sed ut uno exemplo pate fiat habes § 4 de Xenophanis sole πυριδίων illud, quod ex philosophi versibus peritum esse non potest, ab Aëtio autem Theophrasti Physicis perspicuis verbis attribuitur.

² cf. Euseb. P. E. 20 13 οἱ περὶ τὸν Ἐπίκουρον ἐκ τῆς Ἀριστίππου διαδοχῆς ὁρμώμενοι πάντα ἡδονῆς ἐξήπτον καὶ αἰσθήσεως μόνα τὰ πάθη καταληπτὰ καὶ τέλος ἀγαθῶν τὴν ἡδονὴν εἶναι ὀρίζόμενοι.

Iuvat hoc loco nostram de Eusebii codicibus sententiam proferre, ut votum supra p. 43 susceptum solvamus. constat nec Gaisfordium potuit fallere codicem A ut antiquissimum ita optimum esse librum. sed non vidit ex eodem exemplari unde A, sed subinde religiosius descriptum esse H. quod nos edocuit G. Dindorfius editioni suae praefatus p. vi sqq. altera familia complectitur libros CGD — nam F ex G descriptus videtur. boni sunt CG, futilis coniecturisque et ex Plutarcho supplementis interpolatus D. tertia classis continet codices BEI, inferior prima et altera. sic ego codices taxo. aliter G. Wolffius Porphyrii de philosophia ex oracul. haur. libr. reliqu. p. 103. is BCG complexus codici I peculiarem locum assignavit. quem secutus est G. Dindorfius. novissime et subtilissime ut solet Freudenthalius [Hellenist. Stud. p. 199 sqq.] rem denuo tractavit. is notitia de codic. Vossiano 197 [simili E I] et Vaticano 1303 s. XV [simili GF] addita primum E ex I, F ex G descriptos negavit. ipse tamen hoc protulit codicum praeter AH stemma

hinc principatum I cum E obtulit, CGF secundo loco collocavit, B, cui D paulo praestaret, in ultimum locum ut interpolatum et truncatum reiecit. neuter mihi verum adsecutus videtur. illud quidem unde quisque descriptus sit, integrum esse iubeo. expediet autem qui ipsos codices inspexerit. forsitan ei loci, qui Freudenthalium in suam opinionem deduxerant, neglegenter in Gaisfordiana notati inveniantur. venia autem danda est unicuique qui illius apparatu nixus manum recensendo admodum est. adeo et ille codicum crisin subterfugit et qui in eius usum contulerunt accuratorem. ¹ ut tamen meam opinionem confirmem primum apponam XV 23 sq. ubi Placitis comparatis de vera lectione fere numquam dubitabis.

XV 23

ἐκφαίνουσης CDFG [sic Plutarchus]

προσονομάζομεν CDFG recte

ἀνταύγειαν εἶναι τοῦ περὶ τὴν γῆν ceteri e sil.

24 ἴσον εἶναι ceteri e sil. [sic Plut.]

ἐκφαίνοντα B

πρὸς ὀνομάζομεν B

πῶς ὀνομάζομεν E

omiss. BE

εἶναι ἴσον BI

¹ hoc ex ipsius verbis patet. velut t. III p. 486^d ἐστι — κόσμος om. CD [et B] et haec inseruisse videntur (!) editores ex Plutarcho. cum de ceteris nihil dicat codicibus, apparet quam fallax sit, e sententio iudicium. idem manifesto apparet p. 483 s. v. μῆλιος.

ἐπὶ καὶ εἰκοσαπλασίω CDFG [sic Plutarch.]

ὁκτὼ καὶ εἰκο-
σαπλασίω BE.

ἀνθρωπεῖον — Ἐπίκουρος τηλικούτον ἡλίος

om. CFG cum lacunae signo

habent BDEI

XV 26 νέφος εἶναι ceteri e sil.

εἶναι om. BI

XV 30 περικείμενον ceteri e sil.

παρακείμενον BI

Διογένης — ἀνεῖσθαι habent ceteri e sil.

om. BEI

XV 32 κινουμένων ceteri e sil.

ρίνουμένων B ρίνουμέ-
νων IE

ἐπιέζετο ceteri e sil.

ἐβιάζετο δὲ BEI

Quas dedi lectiones qualescunque sunt, hoc tamen lacunarum et interpolationis [ut ὁκτὼ καὶ εἰκοσαπλασίω cf. p. 92] consensu cognoscitur consociandos esse codices BEI atque ab altera parte CFG. vacillat inter utrosque recentissimus ab erudito viro correctus et contaminatus D. quem ego ultimo loco numerare haud dubito, cum praesertim ei loci, quibus Freudenthalius non solum codice B sed omnibus eum praestare efficiebat ad unum omnes ex scriptoribus superstitibus aut ex ingenio sint correcti. quid enim? versiculus V 17 3 (64) in omnibus codicibus excidit. habet D [et E?]. huncine tu divinitus servatum an ex Plutarcho — nam is excerptitur — transcriptum putas? sed apage D quem vel Gaisfordius perexiguae auctoritatis duxit. de fide codicis B consentio cum Freudenthalio, dissentio de cognatione. nam in extremis certe libris, quae Placita continent totiens BI in lacunis [cf. e. g. t. IV p. 116. 117 G] et vitiis saepe fortuitis [e. g. μὴδὲ ἐν t. III p. 473] consentiunt, ut quae ex superiore tabula evici, nullo modo refutari possint. E, recentissimum exemplum, qua necessitudine cum BI coniunctum sit, non possum diiudicare. num ex I descriptum sit, accuratius aliquis oculorum examine efficiet. restant CGF, pleniores illi quam BI, qui artissime inter se cohaerent, ita tamen ut C stirpis illius et maior natu et praestantior sit progenies. horum virtutis testimonia praeter superiora ex Placitis collegi haec

in titulo [Eus. XIV 13 9] τοῖς ante φιλοσόφους om. CFG cum Lampriae
catalogo et Plut. codd. AB — τοῖς φιλοσόφους ceteri.

I 4 tit. συνέστηκεν CDFG — συνέστη ceteri

I 5 4 εἰ γὰρ ὁ μὲν CDFG — εἰ μὲν γὰρ ceteri

I 9 6 ἄμορφον CDFG — εὐμορφον vulgata

II 13 2 ὁ ἀήρ CFG [cf. Stob.] — ἀήρ ceteri

II 13 3 ἀναρπάσαντα πέτρους CDFG — ἀνασπάσαντα πέτρας ceteri

II 14 tit. σχημάτων CFG — σχήματος ceteri

*II 15 4 φαίνονα FG [E φαίωνα] — φαίνοντα ceteri

*II 16 7 στίλβονα DFG — στίλβοντα ceteri

*II 16 2 om. ἐναντίους et γὰρ CFG — interpolatur vulgo

II 24 2 τῆς τοῦ πυρός CFG — τῆς om. vulgo

II 30 2 παραμεμῖχθαι CFG — μεμῖχθαι vulgo

falsae lectiones inveniuntur hae

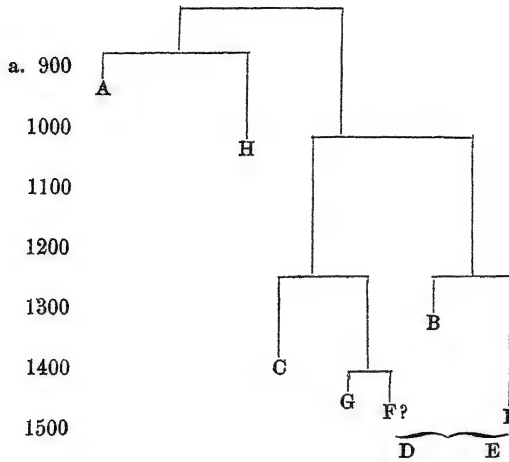
I 3 1 ἐστιν ἀρχή CFG — ἀρχή ἐστιν recte vulgo

τοῦ ὕδατος CFG — τῶν ὑδάτων recte vulgo

I 3 18 προσέθηκεν falso CFG — προσέθηκεν rectius vulgo

II 30 1 εἶναι δὲ CFG — εἶναι γὰρ recte vulgo.

in codice C nullum interpolationis vestigium inveni. complura in recentioribus FG. male enim correctum est I 10 1 μὴ ὀφειστώσα, contra scite excogitatum I 4 4 σωμάτων et ἀδγός. semel II 6 1 FG — ingenione an meliore memoria fisi incertum — verum ἀρχὴν pro ἀρχή servarunt soli. sed quod saepius querebar, omnis gradus in lubrico: equidem nihil cupidius opto quam ut denuo excussis codicibus vera codicum propagatio aperiatur. interea quod composui codicum stemma hoc utere mecum

XIII DE THEOPHRASTI IN LAERTIO DIOGENE EXCERPTIS

De Laertii Diogenis fontibus qui ante hos novem annos scribere coepit F. Nietzscheus eam quaestionem, quae est de primariis auctoribus et unde quaeque antiquitus profluxerint, tangere noluit. nam quicumque in eo genere, quod et difficillimum duco et fructuosissimum proficere voluerit, is non frivola curiositate auctorum nomina perreptare, sed assiduo labore in mentem et consilia variorum scriptorum quasi insinuare debet. quod ille nec fecit nec facere potuit, quoniam id est subacti ingenii et aetatis maturioris. cum tamen quaestio aliquatenus esset promovenda, Laertii proximos fontes — nam in his fere se continuit — investigandos sibi proposuit. sed ne intra artiores quidem fines eam sobrietatem iudicii praestitit, qua aequalis F. Bahnschii quaestionum de Diogenis Laertii fontibus initia [Gumbinn. 1868] excellunt. at quantillum est quod illi omni dubitatione exemptum affirmare licuit. itaque Nietzscheus in campum

ac venationem coniecturarum ingenium immisit et ut audaces fortuna adiuvare solet, contigit ut Dioclem Magnesium ex venatione gloriabundus reportaret. nimirum is eum librum quem nos Laertium nominare consueveramus, conscripsit, ex eo additis poematis et breviusculis notis Laertius non hausit, sed impudenter descripsit. ecce quam longe relicta sit pusilla Bahnschii dubitatio, qui de Diocle pro certo nihil affirmare se fassus erat [p. 49]. neque fortiter affirmanti Nietscheo defuere, qui plauderent, praesertim cum sine ulla dubitatione recte iudicasset de quibusdam rebus atque omnino non vulgarem sollertiam et felicitatem ingenii prodidisset. eo magis nostrum esse ducimus cum de Laertio dicturi simus, Nietscheanam opinionem non modo incertissimam et araneorum telis tenuiorem demonstrare, sed aperte falsam. absit ut ratiunculas omnes elevem, quibus iste quod voluit perfecit coniectando — eequem iuvat in tenebris micare —, at primum statim argumentum impugnemus, quo quasi tibicine subtracto tota sit structura casura. orsus est enim a Laertii loco VII 48 ἐν οὖν τοῖς λογικοῖς ταῦτά τε αὐτοῖς δοκεῖ κεφαλαιωδῶς καὶ ἴνα καὶ κατὰ μέρος εἴποιμεν καὶ τάδε, ἅπερ αὐτῶν εἰς τὴν εἰσαγωγικὴν τείνει τέχνην καὶ αὐτὰ ἐπὶ λέξεως τίθησι Διοκλῆς ὁ Μάγνης ἐν τῇ ἐπιδρομῇ τῶν φιλοσόφων λέγων οὕτως.¹ postrema ille sic cepit Mus. Rhen. XXIII 633: *ut etiam particularia referamus, Diocles M. in philosophorum percursione etiam haec quoad ad artem isagogicam quadrant eaque item ad verbum his verbis usus ponit.* hinc sane consequitur Dioclem non solum specialem, sed etiam generalem Stoicorum dogmatum partem conscripsisse et Laertium utrimque esse eius mancipium. hinc universum Stoicorum caput, tum Epicureorum, denique cunctos libros esse Dioclis, quae iam sua sponte consequuntur conclusiones. at cum priora latine vertere oblitus sit, plane incertus haereo, quo tē illud post ταῦτα referendum sit. nam quoniam post κεφαλαιωδῶς fortius distinctum voluit, mira concinnitate sibi responderent ταῦτά τε δοκεῖ — καὶ . . . καὶ τάδε . . . καὶ αὐτὰ τίθησι Διοκλῆς. vera interpretatio statim enitescit, simulac καὶ αὐτὰ pro vulgari καὶ dictum intellexeris. solent enim omnes omnis aetatis Graeci cum praesertim casus varii sint alterum relativum demonstrativo exprimere. neque a Latinis huius inversionis elegantia aliena est. itaque rectissime olim ab Ambrosio sententia intellecta est, quam sic habeto: *'in logicis igitur et haec placent quae summam exposui et ut singillatim quoque persequar etiam haec, quae quidem ad institutionis artem Stoicorum pertinent quaeque Diocles in philosophorum percursione ad verbum sic ponit.'* ergo proxima § 49 sqq. ex Diocle transcripta sunt, priora unde manarint, Oedipo satius est ad divinandum proponere. ex Diocle nisi delirumingas Laertium non petita sunt, praesertim cum utra-

¹ Cobeti coniecturas temere excogitatas nec ego curo et recte omisit Nietscheus. unum δοκεῖ [codd. δοκεῖν] recte correxit. Bahnschius p. 42 quia similiter atque ille intellexit, verba corrupta arbitratus in alia omnia discessit. cf. Nietsche Beitrage zur Quellenkunde Basel 1870 p. 7. quid sit εἰσαγωγικὴ τέχνη docet Gellius XVI 8 1.

que doctrina a diverso scriptore profecta sit putanda. [cf. Bahnsch l. c.] neque aliter fere Diocles citari solet nisi cum priore compendio relicto ad alterum se convertit compiler. ¹ atque futurum esse auguror ut Dioclea ratione ac praecipue disponendi more perspecto aliquanto certius quid Diogenes furatus sit perspiciatur. modestior sane erit illa scrutatio, sed utique fructuosior quam istius *speciosa miracula*.

Sed dimittamus Nietscheum, ut eodem illo loco utamur ad mirum quoddam institutum Diogenis illustrandum. omnino enim dogmata prius κεφαλαιωδῶς tum κατὰ μέρος explicare solet. quem morem affirmat VII 38 τὰ δὲ δόγματα κοινῶς ἐστὶ τὰδε. λελέχθω δ' ἐπὶ κεφαλαίων ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ποιεῖν εἰώθαμεν. et exstat eiusmodi in multis vitis bipartita decretorum expositio, sed nequaquam constanter. immo III 47 tanquam veniam petit singularia omisurus. hanc igitur satis miram consuetudinem ex fontium diversitate explicandam esse fere consentiunt. videamus quatenus nostra quaestio huic coniecturae faveat.

Ex Theophrasteorum electorum natura binas dogmatum dignoscimus collectiones: alteram ad summaria adscitam cum vitis artius coniunctam breviorē confusaneam, alteram limpidiorem copiosiorē physicis decretis contentam. ut quid intersit probe intellegas, ponam Heraclitei capitis priorem partem

IX 7 ἐδόκει δὲ αὐτῷ καθολικῶς μὲν τὰδε. ἐκ πυρὸς τὰ πάντα συνεστάναι καὶ εἰς τοῦτο ἀναλῦσθαι. πάντα τε γίνεσθαι καθ' εἰμαρμένην καὶ διὰ τῆς ἐναντιοτροπῆς ἡρμόσθαι τὰ ὄντα. καὶ πάντα ψυχῶν εἶναι καὶ δαιμόνων πλήρη. εἴρηκε δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ συνισταμένων [πάντων] παθῶν ὅτι τε ὁ ἥλιός ἐστι τὸ μέγεθος ὅσος φαίνεται. λέγει δὲ καί· ψυχῆς πείρατα οὐκ ἂν ἐξεύροι ὁ πᾶσαν ἐπιπορευόμενος ὁδόν, οὕτω βαθὺν λόγον ἔχει. τήν τε οἴησιν ἱερὰν νόσον ἔλεγε καὶ τὴν θρασὶν ψεύδεσθαι. λαμπρῶς τε ἐνίοτε ἐν τῷ συγγράμματι καὶ σαφῶς ἐκβάλλει ὥστε καὶ τὸν νοθέστατον ῥαδίως γινῶναι καὶ διάγραμμα ψυχῆς λαβεῖν. ἥ τε βραχύτης καὶ τὸ βάρος τῆς ἐρμηνείας ἀσύγκριτον.

Vides miscellam compositionem. priora usque ad φαίνεται physica quaedam delibata praemittit, quae cum specialis partis ratione concordant. tum secuntur pulchre dicta ex Heracliti libro electa, denique laus scriptoris. talia a biographo mirabilia quaedam et insignia aucupante proficisci solent. quanto distant specialia inde a § 8 ad § 11 καὶ ταῦτα μὲν ἦν αὐτῷ τὰ δοκοῦντα! quanta est rerum gravitas, ordinis concinnitas, iudicii sagacitas. nec fieri potest quin illico Theophrasti quasi quendam saporem sentias. ² adgnosceimus eandem capitum seriem quam in

¹ locum gravissimum hunc adscribam VI 12 ἀναγράφει δ' αὐτοῦ καὶ Διοκλῆς ταυτί. praecedit Antisthenis dogmatum altera collectio. ergo si Nietscheum sequimur, scribere debebat Laertius ἀναγράφει δ' αὐτοῦ καὶ ταυτί Διοκλῆς. sed recte explicavit Bahnschius p. 44. omnino ab hoc loco acrius ponderando proficisci iubeo eum, qui de Diocle sit scripturus.

² integritatem ut sentias affero vicissitudinem ternis elementis igne aqua terra confici, quam Stoici eorumque asseclae quarto aere angere solent. cf. Zeller I⁴ 615⁴, qui recte

Hippolyto invenimus, de principio, de mundo [§ 8. 9], de astris [§ 9. 10], de meteoris [11]. nec cur terrae memoria desideretur, siletur § 11 *περὶ δὲ τῆς γῆς οὐδὲν ἀποφαίνεται ποία τίς ἐστὶν ἀλλ' οὐδὲ περὶ τῶν σκαφῶν. en simul gratum originis testimonium. nam hoc in more habet Peripateticus, ut falsis opinionibus refutatis quae in cuiusque doctrina desiderantur, breviter indicet. constat hoc ex fr. de sensu § 26 de Alemaeone περὶ δὲ ἀφῆς οὐκ εἶρκεν οὔτε πῶς οὔτε τίτιν γίνεται. similiter de Anaxagora § 37 οὐ δηλοῖ δὲ τὰς σωματικωτάτας [f. σωματικωτέρας praeter visum] αἰσθήσεις. § 82 de Democrito ποῖον δέ τι τὴν φύσιν ὃν ὑπὸ τίνος πάσχει οὐκέτι προσέθηκεν ὅπερ ἴσως ἦν κυριώτατον. Δημόκριτος μὲν οὖν οὕτως ἔνια παραλείπει. similiter de Diogene l. c. § 9 τὸ δὲ περιέχον ὁποῖόν ἐστιν οὐ δηλοῖ. et initio § 8 σαφῶς δ' οὐδὲν ἐκτίθεται. verum enim vero Heracliti obscuritatem qui pervidere voluerit, coniectura carere non poterit. neque ex similitudine coniecturas facere videtur recusasse Theophrastus. Laertius quidem § 9 tradit γίνεσθαι ἀναθυμιάσεις ἀπὸ τε γῆς καὶ θαλάττης ἃς μὲν λαμπράς καὶ καθαράς, ἃς δὲ σκοτεινάς. αὔεσθαι δὲ τὸ μὲν πῦρ ὑπὸ τῶν λαμπρῶν, τὸ δ' ὕγρὸν ὑπὸ τῶν ἐτέρων . . . ἀθροίζομένας τὰς λαμπράς ἀναθυμιάσεις ἀποτελεῖν φλόγας, ἃς εἶναι τὰ ἄστρα. λαμπροτάτην δὲ εἶναι τὴν τοῦ ἡλίου φλόγα καὶ θερμοτάτην. Aristoteles contra praefracte de siderum nutrimento quidquam eum docuisse negavit meteorol. II 2 p. 355^a 18 ἄτοπον δὲ καὶ τὸ μόνον φροντίσαι τοῦ ἡλίου, τῶν δ' ἄλλων ἄστρον περιδεῖν αὐτοὺς τὴν σωτηρίαν. qua in re haud vereor ne quisquam Schusteri temeritatem imitetur Aristotelea suspectantis¹. sed Theophrastine sit coniectura an compilatoris φλόγας arbitrio interpretati, hic sane incertum. Stoici certe Heraclito similem suae opinionem tribuerunt Aët. II 17 4 Ἡράκλειτος καὶ οἱ Στωικοὶ τρέφεσθαι τοὺς ἀστέρας ἐκ τῆς ἐπιγείου ἀναθυμιάσεως [cf. 20 6. 28 6]. sed afferam certiora. velut § 8 πῦρ εἶναι στοιχεῖον καὶ πυρὸς ἀμοιβὴν τὰ πάντα ἀραιώσει καὶ πυκνώσει γινόμενα· σαφῶς δὲ οὐδὲν ἐκτίθεται. eum primis conferendum Theophr. fr. 1 Ἰππασος . . . καὶ Ἡράκλειτος . . . πῦρ ἐποίησαντο τὴν ἀρχὴν καὶ ἐκ πυρὸς ποιοῦσι τὰ ὄντα πυκνώσει καὶ μανώσει . . . πυρὸς γὰρ ἀμοιβὴν εἶναι φησιν Ἡράκλειτος πάντα. πυρὸς ἀμοιβή recte traditur [cf. Schuster p. 167], sed mira est opinio, qua πύκνωσις καὶ μάνωσις Heraclito tribuitur. de notitiae origine cum testibus consentientibus dubitandi nullus sit locus, hic certe Theophrasti agnoscenda est coniectura. iamne intellegis cur velut ab excusante ad-datur, quod Laertius feliciter retinuit, σαφῶς δὲ οὐδὲν ἐκτίθεται;² non*

Schustero refragatur. nec Heracliti fr. 39 quod Bywaterus nuper addidit: τὰ ψυχρὰ [an ψυχρὸν om. τὰ?] θέρεται, θερμὸν ψύχεται, ὕγρὸν ἀθαίνεται, καρφαλέον νοτίζεται ad elementorum quaternionem referas oportet.

¹ Heraclit. fr. p. 124. 'in solchen Nebensachen ist Aristoteles nicht immer der zuverlässigste'!

² quod Simplicius dicit phys. 32^r 46 ἐπὶ γὰρ τοῦτου μόνου [Anaximenis] Θεόφραστος ἐν τῇ ἱστορίᾳ τὴν μάνωσιν εἰρηκε καὶ τὴν πύκνωσιν, aperto errori debetur. nam de Diogene fr. 2 clare Theophrastus ipso Simplicio teste πυκνουμένου καὶ μανουμένου [τοῦ ἀέρος] usurpaverat. Zeller I⁴ 180⁴ ad priores tantum Ionicos referendum esse putat. fortasse Theo-

possum iterum Schusteri incredibile iudicium silentio praeterire. nam quae ego certissima Theophrasti vestigia probavi, ea Laertio adscripsit. quem vide quo nimium Heraclito patrocinandum studium deduxerit [p. 120¹. 121]: *man sieht, inquit, in dieser sonst sehr nützlichen (!) compilation den aermlichen geist des Diogenes. Er bemerkt es als auffällig, dass sich Heraclit ueber dies und das nicht weiter ausspreche, aber dies auf eine im ganzen der schrift begründete ursache zurückzuführen faellt ihm nicht ein.* gratularer mehercule isti homuncioni eam ingenii egestatem, qua talia specimina proferre suapte sponte potuisset.

Alter igitur locus a Laertio satis religiose transcriptus est ex Theophrasteo compendio, quale Hippolytus et Pseudo-Plutarchus in Stromatis tractarunt. breviar conspectus ex vitarum aliquo scriptore continuatus videtur, qui et ipse Theophrastum fortasse attigit sed negligentius et alienis immixtis. idem conficitur ex Leucippi dogmatis. duplex iterum memoria IX 30 et 31—38. quam divisam in conspectu contuli p. 142. inde alterius sylloges origo Theophrastea apparet. Hippolytus quidem consimilia excerpta secutus est neque Placitorum opiniones non consentiunt. quid? luculentiorne potest confirmatio fingi quam quod iudicium illud κατά τινά ἀνάγκην ἦν ὅποια ἐστὶν οὐ διασαφεῖ etiam apud Hippolytum servatur 12 2 τίς δ' ἂν εἴη ἡ ἀνάγκη οὐ διώρισεν?¹ sed ne generalior quidem locus aliunde fluxit, utpote qui nisi brevitate ab altero vix dissentiat. ita fit, cum Hippolytus solito magis festinaverit ut haec ecloga illi sit simillima. dubito tantummodo de ultimis πρῶτος τ' ἀτόμους ἀρχὰς ὕπεσθησατο. nam praeter ordinem atomi nominantur et inventionis nota biographum potius vel Variarum historiarum collectorem redolet. itaque ne hic quidem priori fonti adulterini quiddam deesse videtur.

Bipartita etiam in Anaxagora dogmatum recensio. unā perbrevis II 8 οὗτος ἔλεγε τὸν ἥλιον μύθρον εἶναι διάπυρον καὶ μεζῶ τῆς Πελοποννήσου, οἱ δέ φασι Τάνταλον, τὴν δὲ σελήνην οἰκήσεις ἔχειν ἀλλὰ [cf. supra p. 26] καὶ λόφους καὶ φάραγγας, quo miracula doctrinae selecta et aliena ut Tantalus [cf. schol. Pind. ad Olymp. I 97] inculcata sunt. altera vero perbonae notae e puro Opinionum fonte hausta §§ 8. 9. capitum ordo est servatus (de principiis, mundo, astris, lacteo orbe, cometis, ventis, tonitribus, fulguribus, animantium denique origine) et decreta concinna Hippolyteis ceterisque

---

phrastus apud Anaximenem solum ista clare expressa esse dixerat. omnem difficultatem effugies, si Useneri emendationem τούτου πρώτου mecum probaris. Theophrasti de Heraclito coniectura sive vera est [cf. Schuster p. 261¹] sive falsa [Zeller I⁴ 593] suo iure nitebatur Aristotelis locis phys. I 6 p. 189^b 8 metaphys. A 7 p. 988^b 34.

¹ neque hoc Zellerum fugere poterat I⁴ 788⁴ qui recte primum auctorem iudicii iudicavit Arist. d. cael. III 2 p. 300^b 9 Metaph. A 4 p. 985^b 19. non praeteribo Theophrastum Leucippo qui inter Democritea ferebatur Μέγαν διάκοσμον vindicasse [Diog. IX 46]. atqui Laertiani excerpti forma, cum repetatur itendidem φησὶν [IX 31 cf. Hirzel Unters. I 184¹], ex Leucippi libro aliquo doctrinam explicatam esse monstrat, quem Μέγαν διάκοσμον fuisse Hirzelius suspicatur.

excerptis, quae in conspectu 3 p. 137 sqq. comparavi. hinc simul apparet etiam ea quae in breviori summario de sole et luna compilata sunt (omissa deinde a Laertio infra) ad Theophrastum quamvis alia via redire. fortasse etiam principium Laertiani capitis eiusdem memoriae non expers est. nam quod et hic et alibi passim tamquam genuinum principium Anaxagorei libri citatur: πάντα χρήματα ἢν ὁμοῦ, εἴτα ὁ νοῦς ἐλθὼν αὐτὰ διεκόσμησε, a Theophrasto primo tali modo in brevem formulam contractum videtur [cf. Schaubach p. 67. 128.], cui Aristotelis [Phys. VIII 1 p. 256^b 24] exemplo uti licuit. sed hoc pro certo affirmare nolo.

Eadem divisio etiam in Archelao pellucet. ac II 16 quoniam physicis ethica adduntur ad priorem fontem reducimur. praeterea quae hic pressit καὶ τὰ ζῷα ἀπὸ τῆς ἰλῦος γεννηθῆναι infra dilatata sunt. altera accuratior sylloge physica sola complectitur, sed ordo perversus est. maris origo ante animalium generationem ponenda erat et ultima καὶ τὸ πᾶν ἄπειρον ad initium revocanda. sed quantumvis compilatorum culpa genuinus ordo turbatus sit, de Theophrasto auctore ne punctum quidem temporis ambiges. cf. consp. 4 p. 139. Hippolytus certe pleraque egregie confirmat et prioris quoque fontis physica eidem vindicat. maiores turbae in Parmenide cognoscuntur, sed ipsius Theophrasti testimonio ne haesitemus providetur.

IX 21 πρῶτος δ' οὗτος τὴν γῆν ἀπέφηνε σφαιροειδῆ [cf. Theophr. fr. 17] καὶ ἐν μέσῳ κεῖσθαι.

δύο τ' εἶναι στοιχεῖα πῦρ καὶ γῆν καὶ τὸ μὲν δημιουργοῦ τάξιν ἔχειν, τὴν δ' ὕλης [cf. Hippolyt. 11 1 Theophr. fr. 6] γένεσιν τ' ἀνθρώπων ἐξ ἰλῦος πρῶτον γενέσθαι

αἷτια [codd. αὐτὸν] δ' ὑπάρχειν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν, ἐξ ὧν τὰ πάντα συν-εστάναι. καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν ταῦτον εἶναι [cf. de sens. § 4], καθὰ μέμνηται καὶ Θεόφραστος ἐν τοῖς Φυσικοῖς πάντων σχεδὸν ἐκτιθέμενος τὰ δόγματα. omnia haec Theophrastea esse pauci erunt qui infitientur. priora inde non suo ordine prolata ex intercedente Vitarum nescio quo enchiridio fluxerunt, cetera ab αἷτια breviter ex ipso Opinionum libro transcripta sunt. nam duplex est exordium: unum δύο τ' εἶναι στοιχεῖα πῦρ καὶ γῆν, alterum αἷτια δ' ὑπάρχειν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν, verbis diversum utrumque, re idem. veri simile est biographum etiam priora § 21 Ξενοφάνους δὲ διήκουσε Παρμενίδης Πόρητος Ἐλεάτης (τοῦτον Θεόφραστος ἐν τῇ Ἐπιτομῇ Ἀναξιμάνδρου φησὶν ἀκοῦσαι), ὅμως δ' οὖν ἀκούσας καὶ Ξενοφάνους οὐκ ἠκολούθησεν αὐτῷ. ἐκοινώνησε δὲ καὶ Ἀμεινία καὶ Διοχαίτη τῷ Πυθαγορικῷ, ὡς ἔφη Σωτίων, ἀνδρὶ πένητι μὲν καλῷ δὲ κάγαθῷ ᾧ καὶ μᾶλλον ἠκολούθησε καὶ ἀποθανόντος ἡρώων ιδρύσατο. γένους θ' ὑπάρχων λαμπροῦ καὶ πλούσιος ὅπ' Ἀμεινίου ἀλλ' οὐχ ὑπὸ Ξενοφάνους εἰς ἡσυχίαν προετραπῆ seripsisse vel potius ex Sotione vel Sotionis compendio compilasse cf. p. 147. ecce iterum binariae memoriae testimonium: hic Theophrasti Opinionum epitome laudatur — nam alius liber vix cogitari potest — illic ἐν τοῖς Φυσικοῖς.

Adhuc bini fontes disiungi poterant. iam vero enumerabo eas dog-

matum recensiones, quae confusaene an ex alterutro compilatae sint non liquido constat. quod genus Democritea sunt IX 44. principia ex ordine: elementa, mundi origines, solis lunae fabrica, tum καὶ τὴν ψυχὴν ὁμοίως, ἣν καὶ νοῦν ταῦτ' ὄν εἶναι, denique visus. haec e Theophrasto arcessita esse possunt. iam vero extra ordinem necessitatem memorat, quin etiam moralia, ut aliorum nos deductos esse sentiamus. extrema sunt haec: ποιότητας δὲ νόμῳ εἶναι, φύσει δὲ ἄτομα καὶ τὸ κενόν, quae iam Nietzscheo ut prioribus consona alterius partis κατὰ μέρος fragmentum visa sunt [Beitr. p. 19]. quamquam est, quod huic rationi obstat. sed priorem certe fontem ad manum fuisse noli dubitare. contra sola Theophrastea agnoverim in Diogenis Apolloniatae decretis IX 57 ἐδόκει δὲ αὐτῷ τάδε — ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ. nam ordo est sanus, dogmata Theophrasteis concinna [cf. consp. 8 p. 144]. eandem formam praebent Zenonis Eleatae dogmata IX 29, quae tamen cum physica sint et Empedoclis quam Parmenidis similiora gravissimae dubitationi obnoxia sunt cf. Aëtius I 7 28. antiquus error latere videtur, sed nondum satis explicatus.¹ ceterorum excerptorum copia nos deficit in Empedocleis VIII 76 ἐδόκει δ' αὐτῷ τάδε — 77 ἰχθύς, quae Theophrasteam quidem speciem produnt. sed ne confidentius iudicemus obstat insignis interpretationis error, quem supra allego scriptoribus proprium dixi p. 90. ergo inferiorum utique adulterium passae sunt, si modo fuerunt, Theophrasti eclogae.²

Pergo brevioris fontis vestigia colligere. summam exponitur de Anaximandri placitis II 1 οὗτος ἔφασκεν — καθαρῶτατον πῶρ. imperitiorem manum haec passa sunt. namque excerptor cum singularem philosophi doctrinam non caperet, impudenter Stoica subdidit γῆν κέντρον τάξιν ἐπέχουσιν οὖσαν σφαιροειδῆ. nec minus falsum σελήνην ψευδοφαῖ καὶ ἀπὸ ἡλίου φωτίζεσθαι, quod nominibus confusis ab Anaxagora ad Anaximandrum translatum esse suspicor [cf. Plac. II 30 2 II 28 5]. Stoicus iterum compareret cum soli καθαρῶτατον πῶρ adscribit. nec tamen Vitarum scriptor qui haec conflat Theophrasti fuit ignarus, quod et in conspectu probavi p. 133 et lemmatum confusione vel maxime confirmatum arbitror. neque enim facilis est error nisi in doxographo quodam libro. idem scriptor Anaximeneae II 3 οὗτος ἀρχὴν ἀέρα εἶπε καὶ τὸ ἄπειρον, κινεῖσθαι δὲ τὰ ἄστρα οὐχ ὑπὸ γῆν ἀλλὰ περὶ γῆν ex Opinionibus compilavit. nam ne brevissima quidem haec vitio carent. scriptum oportuit ἀέρα ἄπειρον, sed ad Theophrastea redeuntibus [fr. 2] παρακοῤ̃σματος fons patet. cognata cum his excerptis sunt de Thalete haec I 27 ἀρχὴν δὲ τῶν πάντων ὕδωρ ὑπεστήσατο καὶ τὸν κόσμον ἔμψυχον καὶ δαιμόνων πλήρη. nam ultima de qui-

¹ cum Zenone Stoico confusum esse Eleatam non concedo Zelleri I⁴ 538. nam e. g. de anima quae dicit Diogenes abhorrent. Aëtii placitum etiam dissimilius. neque ἐξήγησις Ἐμπεδοκλέους, quam Zenoni Suidas tribuit, aliter potest in censum venire, nisi ut veteres commenticio libro falsos dicamus.

² conferantur tamen versus ἄλλοτε μὲν φιλότῃ — νεῖκος ἔχθαι § 76 cum Theophr. fr. 3.

bus dixi p. 128^a in Heracliti fonte biographo recurrunt πάντα ψυχῶν εἶναι καὶ δαιμόνων πλήρη [ex Arist. d. part. an. I 5 p. 645^a 17]. biographus etiam Xenophanea, undecumque accepit, male mulcavit IX 19 φησὶ δὲ τέτταρα εἶναι τῶν ὄντων στοιχεῖα [? cf. Zeller I⁴ 498¹], κόσμους δὲ ἀπείρους οὐ παραλλάκτους δέ [! cf. Zeller I⁴ 500¹]. τὰ νέφη συνίστασθαι τῆς ἀφ' ἡλίου ἀτμίδος ἀναφερομένης καὶ αἰρούσης αὐτὰ εἰς τὸ περιέχον [intelleges quid sibi velit ex Aët. III 4 4]. οὐσίαν θεοῦ σφαιροειδῆ μὴδὲν ὅμοιον ἔχουσιν ἀνθρώπων. ὄλον δ' ὁρᾶν καὶ ὄλον ἀκούειν μὴ μέντοι ἀναπνεῖν [? cf. Zeller I⁴ 490³]. σύμπαντά τ' εἶναι νοῦν καὶ φρόνησιν καὶ αἰδίδιον. πρῶτός τ' ἀπεφάνητο ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον φθαρτὸν ἐστὶ [nisi πρῶτος illud inepte positum velis, rescribendum ἀφθαρτὸν ἐστὶ conlatis Placitis II 4 7 et 11. sed vereor ne talia ὅτι τὸ πᾶν οὔτε γινόμενον οὔτε φθαρτὸν ἐστὶ perversa sint] καὶ ἡ ψυχὴ πνεῦμα [?]. ἔφη δὲ καὶ τὰ πολλὰ ἦσσω νοῦ εἶναι [ἦσσω ἐνδὸς Menagius, at cf. Zeller I⁴ 491¹] καὶ τοῖς τυράννοις ἐντυγχάνειν ἢ ὡς ἡμιστὰ ἢ ὡς ἡδιστα. vides nullum esse ordinem et apophthegmata, quae continuantur § 20, addita esse. cum Sotio et § 18 et 20 [cf. supra p. 147²] et in coniuncto capite de Parmenide § 21 citetur, etiam illa biographorum indoctas manus passa esse veri simile est. ex biographo Philolai quoque manavit caput. qui cum dicit VIII 85 δοκεῖ δ' αὐτῷ πάντα ἀνάγκη καὶ ἁρμονία γίνεσθαι καὶ τὴν γῆν κινεῖσθαι κατὰ κύκλον πρῶτος [ecce biographus!] εἶπεν· οἱ δ' Ἰκέταν τὸν Συρακόσιόν φασιν, Theophrastum (fr. 18) inspexit. melior nota Melissei capitis IX 24 ἐδόκει δ' αὐτῷ τὸ πᾶν ἄπειρον εἶναι καὶ ἀναλλοίωτον καὶ ἀκίνητον καὶ ἐν ὁμοίον ἑαυτῷ καὶ πλήρες. κίνησίν τε μὴ εἶναι, δοκεῖν δ' εἶναι. ἀλλὰ καὶ περὶ θεῶν ἔλεγε μὴ δεῖν ἀποφαίνεσθαι. μὴ γὰρ εἶναι γινώσκιν αὐτῶν. nam species similis est eis, quae de Hippaso notantur VIII 84 ἔφη δὲ χρόνον ὠρισμένον εἶναι τῆς τοῦ κόσμου μεταβολῆς καὶ πεπερασμένον εἶναι τὸ πᾶν καὶ ἀκίνητον. quae non solum Aëtius similiter rettulit I 5 5 [Theodor. IV 12] Ἰππασος δὲ ὁ Μεταποντῖνος καὶ Ἡράκλειτος ὁ Βλόσωνος ὁ Ἐφέσιος ἐν εἶναι τὸ πᾶν ἀκίνητον καὶ πεπερασμένον, ἀρχὴν δὲ τὸ πῦρ ἐσχηκέναι, sed etiam, ut simul fontem adgnosceas, Theophrastus fr. 1 Ἰππασος δὲ ὁ Μεταποντῖνος καὶ Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος ἐν καὶ οὗτοι καὶ κινούμενον καὶ πεπερασμένον, ἀλλὰ πῦρ ἐποίησαν τὴν ἀρχὴν . . . . ποιεῖ δὲ καὶ τάξιν τινὰ καὶ χρόνον ὠρισμένον τῆς τοῦ κόσμου μεταβολῆς. sed haec haec.

Invenimus in Laertii de physicis philosophis capitibus binos scriptores compilatos perinde atque in Hippolyti Philosophumenis. uterque ex Theophrasti thesauro hausit, sed hic primoribus labris res insignes etiam aliunde arcessivit, ille physica tantum sed compositius et prolixius ex unis Opinionibus excerpsit. priorem fontem Laertius coniunctum cum vitis invenisse et transtulisse videtur, alterum laudabili consilio tamquam supplementum addidisse. Laertiana autem est inventio, ut eadem κεφαλαιωδῶς et κατὰ μέρος perspicuitatis gratia exponere sese simulet. scilicet hoc est quod ait Hieronymus *ex necessitate virtutem facere*. ceterum biographi vestigia infra etiam alibi pressa demonstrabo. de Theophrastea epitome a quo et quando facta sit et num cognata sit cum Hippolyti

Plutarchique aliisque excerptis, argutari nolo. satis est scire talia compendia frequenti usu per antiquitatem viguisse.

XIV DE COMPENDIO EUSEBIANO

Simile enchiridion Eusebio ad manum fuit, cuius eclogis excerpta e Plutarcho Aristotele Platone aliis velut glutine coniunxit et continuavit. operae pretium erit disiecta membra colligere et successionis compendium Laertiano simillimum sed multo brevius componere. quo in negotio cavendum tamen est ne Eusebii ipsius vel Clementis memoria quaerentes fallat.¹ nomen scriptoris Eusebius, quia non ad verbum compilat, tacet et frustra aliquis quaesiverit. sed memorabile est, huic quoque Theophrastei corporis copiam fuisse. quod elucet ex Democriti Heracliti Parmenidis opinionibus, quas paulo copiosius excerpserit XIV 3 7—9.

9 ὁ δὲ Δημόκριτος ἀρχὰς τῶν ὄλων ἔφη εἶναι τὸ κενὸν καὶ τὸ πλήρες τὸ πλήρες ὃν λέγων καὶ στερεόν, τὸ δὲ κενὸν μὴ ὄν. διὸ καὶ φησι μὴδὲν μᾶλλον τὸ ὄν τοῦ μὴ ὄντος εἶναι, ὅτι τε ἐξ αἰδίου τὰ ὄντα ἐν τῷ κενῷ συνεχῶς καὶ ὁξέως κινεῖται.

8 ὁ δὲ Ἡράκλειτος ἀρχὴν τῶν πάντων ἔφη εἶναι τὸ πῦρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα γίνεται καὶ εἰς δὲ ἀναλύεται. ἀμοιβὴν γὰρ εἶναι τὰ πάντα, χρόνον τε ὀρίσθαι τῆς τῶν πάντων εἰς τὸ πῦρ ἀναλύσεως καὶ τῆς ἐκ τούτου γενέσεως

9 οἷδε μὲν οὖν πάντα κινεῖσθαι ἔφασαν. ὁ δὲ Παρμενίδης τὸ γένος Ἑλεάτης ὣν ἐν μὲν εἶναι τὸ πᾶν, ἀγέννητον

Hippolyt. 13 2 de Democrito

λέγει δὲ ὁμοίως Λευκίππῳ περὶ στοιχείων πλήρους καὶ κενοῦ τὸ μὲν πλήρες λέγων ὄν, τὸ δὲ κενὸν οὐκ ὄν.

ἔλεγε δὲ ὡς αἰετὶ κινουμένων τῶν ὄντων ἐν τῷ κενῷ.

cf. Aristot. metaphys. A 4 p. 985^b 4. Theophrast. fr. 8.

Theophr. fr. 1 Ἰππασος . . . καὶ Ἡράκλειτος . . . πῦρ ἐποίησαν τὴν ἀρχὴν καὶ ἐκ πυρὸς ποιοῦσι τὰ ὄντα πυκνῶσει καὶ μανώσει καὶ διαλύουσι πάλιν εἰς πῦρ ὡς ταύτης μιᾶς οὐσῆς φύσεως τῆς ὑποκειμένης. πυρὸς γὰρ ἀμοιβὴν εἶναί φησιν Ἡράκλειτος πάντα. ποιεῖ δὲ καὶ τάξιν τινὰ καὶ χρόνον ὀρισμένον τῆς τοῦ κόσμου μεταβολῆς κατὰ τινὰ εἰμαρμένην ἀνάγκην cf. p. 164. 168.

Hippolyt. 11 1 Παρμενίδης ἐν μὲν τὸ πᾶν ὑποτίθεται αἰδίον τε καὶ ἀγέννητον καὶ σφαιροειδές.

¹ quoniam a successionum scriptoribus nostrum consilium abhorret, satis est capita indicare, quae eo ordine pono, quo successiones sese excepisse veri simile est P. E X 4 10—17 [sed cf. Clem. Strom. I p. 352P] X 14 11—16 [cf. p. 152] XV 62 7—11 XIV 15 11 XIV 4 13—16 XIV 7 14. 15. XIV 8 15 XV 13 6 XIV 3 6—9 XIV 16 13 XIV 17 10 XIV 19 8—10 XV 18 31. 32 XIV 20 13. 14. hunc fontem cum vulgo nesciant, lemmatum confusio est creberrima velut XIV 17 10 Aristocli continuatur [e. g. a Zellero I⁴ 861⁷] XIV 7 14 Numenio [velut a Gaisfordio et Thedinga Numenii fragm. Bonu. 1875 p. 6. 41].

δὲ καὶ ἀκίνητον καὶ κατὰ σχῆμα σφαιροειδὲς ὑπάρχειν ἐδογματίζε.

XIV 19 9 τὸν μὲν οὖν Μητροδώρον Δημοκρίτου ἔφασαν ἀκχοῦναι. ἀρχὰς δὲ ἀποφύνασθαι τὸ πλήρες καὶ τὸ κενόν.

etiam alii aliis usi sunt enchiridiis scriptores ecclesiastici, quorum etsi origo crassis tenebris occultata est (nisi quod Theophrastei non nihil conspicuum est), tamen ut incredibilem harum litterarum ubertatem mireris, brevissime hoc loco mentionem facere non alienum est.

ac Theodoretus quidem habet hoc summarium Graec. aff. cur. II 9—11 Θαλῆς μὲν γὰρ τῶν ἑπτὰ καλουμένων σοφῶν ὁ πρεσβύτατος ἀρχὴν πάντων τὸ ὕδωρ ὑπέλαβεν Ὁμήρῳ γε οἶμαι εἰρηκότι πιστεῦσας

Ὡκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν

Ἀναξίμανδρος δὲ τοῦτον διαδεξάμενος ἀρχὴν ἔφη τὸ ἄπειρον

Ἀναξιμένης δὲ ὁ τοῦτου διάδοχος καὶ Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης τὸν ἀέρα συμφώνως ἀρχὴν προσηγορευσάτην

Ἵππασος δὲ ὁ Μεταποντῖνος καὶ Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος τῷ πυρὶ τὴν ἀρχὴν τῶν πάντων ἀπενειμάτην

ὁ δὲ Ἀκραγαντῖνος Ἐμπεδοκλῆς τὰ στοιχεῖα ἔφη τὰ τέτταρα

Ξενοφάνης δὲ ὁ Κολοφώνιος τὸ πᾶν αἶδιον ἐκ δὲ τῆς γῆς τὰ πάντα

καὶ Παρμενίδης δὲ ὁ τοῦτου ἐταῖρος ὁ Ἐλεάτης ὡσαύτως τόνδε τὸν λόγον ἐκράτυνε, ψευδὲς δὲ ἀπέφηνε τῶν αἰσθήσεων τὸ κριτήριον ἥμισυ λέγων ἐφικνεῖσθαι τοῦτο τῆς ἀληθείας

Δημόκριτος δὲ ὁ Ἀβδηρίτης ἄπειρον τὸ πᾶν εἶρηκε καὶ ἀγένητον

Ἐπίκουρος δὲ ὁ Νεοκλέους ὁ Ἀθηναῖος ἐκ τῶν ἀτόμων ἐξ ἀρχῆς συστῆναι τὸ πᾶν, εἶναι μέντοι ἀναρχον καὶ αἶδιον

καὶ Μητροδώρος δὲ ὁ Χῖος καὶ Ζήνων ὁ Ἐλεάτης καὶ Διογένης ὁ Σμυρναῖος διαφοροὺς ἀρχὰς τῶν ὄλων ὑπέθεντο.

non nulla videantur Aëtianis cognata velut praeter vulgaria Hippasi cum Heraclito Xenophanisque placita, quae ex alio Theodoreti loco [cf. ad Aët. I 5 5 et I 3 12] supplevi. sed Parmenidis locus qui initio consentit, in reliquis in plane alia excurrit atque Thaletis opinio Homeri altero illo versu [cf. supra p. 95] confirmatur, ut Aristotelis metaphysica [A 3 p. 983^b 20 sqq.]¹ nescio quo intercedente expressa esse pateat. nam ibi Homericus illius versus memoria et Anaximenes cum Diogene, Hippasus cum Heraclito coniuncti inveniuntur. Empedoclis quoque similiter opinio stringitur p. 984^a 8. cetera de Anaximandro Xenophane Parmenide Democrito Epicuro Metrodoro Chio Zenone Eleate Diogene Smyrnaeo ab Aristotele abhorrent et videntur ex exili quodam successionum compendio hausta ipsiusque vel doctrina vel ariolatione expleta esse. ut si

Theophr. fr. 6 Παρμενίδης . . . κατ' ἀλήθειαν μὲν ἐν τὸ πᾶν καὶ ἀγένητον καὶ σφαιροειδὲς ὑπολαμβάνων.

Theophr. fr. 8 extr. καὶ Μητροδώρος ὁ Χῖος ἀρχὰς σχεδόν τι τὰς αὐτάς τοις περὶ Δημόκριτον ποιεῖ τὸ πλήρες καὶ τὸ κενὸν τὰς πρώτας αἰτίας ὑποθέμενος.

¹ indidem hausit Chalcidius in Tim. p. 378 Meurs.

quis Xenophanea illa Aëtii non immemorem eum scripsisse contendat, non repugnem. at quod Metrodorum Zenonem Diogenem διαφόρους ἀρχὰς τῶν ὄλων perhibuisse tradit, fumum fecit. quid? cum nemo veterum quid Diogeni Smyrnaeo placuerit, sciverit, tunc Theodoretum scivisse credis? mihi vero nihil nisi successionis stemma illi praesto fuisse certum, ubi Diogeni legitimus est ante Anaxarchum locus. velut apud Clementem Strom. I 64 p. 353 P. succedunt Eleatici Xenophanes Parmenides Zeno Leucippus Democritus Protagoras Metrodorus Diogenes Anaxarchus. plenius etiam Eusebii quod dixi compendium Nessa inter Protagoram et Metrodorum interposito cf. Krische Forsch. p. 169. itemque Diog. IX 58 Ἀναρχος Ἀβδηρίτης. οὗτος διήκουσε Διογένηος τοῦ Σμυρναίου, οἱ δὲ [? ὁ δὲ] Μητροδώρου τοῦ Χίου . . . Μητροδώρον δὲ Νέσσου τοῦ Χίου, οἱ δὲ Δημοκρίτου φασὶν ἀκοῦσαι. paulo aliter Epiphanius infra p. 176.

Similia Irenaeus c. haer. II 14 cum christianis sectis composuit

II 14 2 *Thales quidem Milesius universorum generationem et initium aquam dixit esse . . .*

Homerus autem poeta Oceanum deorum genesin et matrem Thetin dogmatizavit . . .

Anaximander autem hoc quod immensum est omnium initium subiecit seminaliter habens in semet ipso omnium genesin: ex quo immensos mundos constare ait . . .

Anaxagoras autem qui et atheus cognominatus est dogmatizavit facta animalia decidentibus e caelo in terram seminibus . . .

umbram autem et vacuum ipsorum a Democrito et Epicuro sumentes [haeretici] sibimet ipsis aptaverunt cum illi primum multum sermonem fecerint de vacuo et de atomis: quorum alterum quidem quid esse vocaverunt alterum vero quod non est appellaverunt . . . quod autem dicunt imagines esse haec eorum quae sunt manifestissime Democriti et Platonis sententiam edisserunt. Democritus enim primus ait multas et varias ab universitate figuras expressas descendisse in hunc mundum.

Plato vero rursus materiam dicit et deum . . .

4 *et hoc autem quod ex subiecta materia dicunt fabricatorem fecisse mundum et Anaxagoras et Empedocles et Plato primi ante hos dixerunt . . .*

6 *quod autem velint in numeros transferre universum hoc a Pythagoricis acceperunt. primum enim hi initium omnium numeros substituerunt et initium ipsorum parem et imparem ex quibus et quae sensibilia et insensata sunt subiecerunt. et altera quidem substitutionis initia esse, altera autem sensationis et substantiae. ex quibus primis omnia perfecta dicunt quemadmodum statuum de aeramento et de formatione . . .*

Pythagorei quaternationem velut genesin et matrem omnium enarrant.

Etiam Irenaei locus Aristotelis commune facit. nam praeter Thalem Homero iunctum etiam Democritus Metaphys. I c. p. 985^b 5 similiter tractatur. sed pleraque vulgaria sunt praeter Anaximandri opinionem,

quae ut melius intellegatur, graece refingenda erit: Ἀναξίμανδρος δὲ τὸ ἄπειρον ἀρχὴν πάντων ὑπέθετο σπερματικῶς ἔχον ἐν αὐτῷ τὴν γένεσιν τῶν πάντων, ἐξ οὗ συστῆναι ἀπείρους κόσμους. hoc si mittas Stoicum illud σπερματικῶς vix aliud significat quam Plutarcheum [Stromat. 2] τὸ ἄπειρον τὴν πᾶσαν αἰτίαν ἔχειν τῆς τοῦ παντὸς γενέσεως καὶ φθορᾶς, ἐξ οὗ δὴ φησι τοὺς τε οὐρανούς ἀποκεκρίσθαι καὶ καθόλου τοὺς ἅπαντας ἀπείρους ὄντας κόσμους. cum extremis Irenaei cf. Simplic. de cael. schol. 480^a 35 Br. Ἀναξίμανδρος μὲν ἄπειρον τῷ μεγέθει τὴν ἀρχὴν θέμενος ἀπείρους ἐξ αὐτοῦ τῷ πλήθει κόσμους ποιεῖν δοκεῖ. de Simplicii errore cf. Zellerus I⁴ 215⁴, qui tamen ut Irenaeus docet a corrigendo ἐξ αὐτῆς melius abstinuisse. etiam Anaxagorae de animantium origine placitum singulare. cui tamen non defuit Schaubachii fr. p. 182 neque Zelleri I⁴ 907¹ patrocinium. sed cum Chrysippum Euripidis fr. 836 N. citet, etsi Anaxagorea haud recte cum tragicis miscuit, [cf. supra p. 94 sq.], tamen erroris fontem haud dubie aperuit. nam si-millime Vitruvius et ille quidem sine errore VIII praef. § 1 Euripides auditor Anaxagorae quem philosophum Athenienses scenicum appellaverunt aera et terram eamque ex coelestium imbrum conceptionibus inseminatam fetus gentium et omnium animalium in mundo procreavisse etc. quid ipsi Anaxagorae placuerit, videre licet e Theophrasteis p. 139 ex Hippolyto 8 12 et Diogene II 9 collectis cf. infra p. 190.

Arnobius talia prodit adv. nat. II 9

Qui cunclorum originem esse dicit ignem aut aquam non Thaleti aut Heraclito credit?

qui causam in numeris ponit, non Pythagorae Samio, non Archytæ?

qui animam dividit et incorporales constituit formas non Platoni Socratico?

qui quintum elementum principalibus applicat causis non Aristoteli Peripateticorum patri?

qui ignem minatur mundo et venerit cum tempus arsurum non Panaetio Chrysippo Zenoni?

qui individuis corporibus mundos semper fabricatur et destruit non Epicuro Democrito Metrodoro?

qui nihil ab homine comprehendit atque omnia caecis obscuritatibus involuta non Arcesilao Carneadi non alicui denique Academiae veteris recentiorisque cultori?

10 *Ipsi denique principes et praedictarum patres sectarum, nonne ipsa ea quae dicunt suis credita suspicionibus dicunt?*

vidit enim Heraclitus res ignium conversionibus fieri?

concretionem aquarum Thales?

Pythagoras numeros coire?

incorporales formas Plato?

individuorum Democritus concursiones?

futilitatem huius eclogae nolo longius persequi. Ionicorum et Italico-rum binis exemplis propositis quattuor principales sectas nulla doctrina

explicat. velut Panaetii Stoici nomen cum memoriolae inhaeserit, infeliciter cum exustione mundi coniungitur cf. [Philo] de incorr. mund. p. 248, 11 Bern. si Thaletis *concretionem* credit, posteriorum coniecturas sequitur [cf. Zeller I⁴ 180^b]. una est insignior nota, quod distinguit veterem recentioremque academiam Ciceronis Varronisque exemplum secutus, non posteriorum qui quinque recensere solebant. sed fortasse plures ille ne cognoverat quidem.

Multo melioris notae est Augustini excerptum de civ. dei VIII 2, quod inscribitur *de duobus generibus id est Italico et Ionico eorumque auctoribus* cf. Sidon. Apollin. XV 87 sqq. [Krische p. 167].

Quantum enim adtinet ad litteras Graecas quae lingua inter ceteras gentium clarior habetur, duo philosophorum genera traduntur: unum Italicum ex ea parte Italiae quae quondam magna Graecia nuncupata est, alterum Ionicum in eis terris ubi et nunc Graecia nominatur.

Italicum genus auctorem habuit Pythagoram Samium a quo etiam ferunt ipsum philosophiae nomen exortum. nam cum antea sapientes appellarentur qui modo quodam laudabilis vitae aliis praestare videbantur, iste interrogatus quid profiteretur philosophum se esse respondit id est studiosum vel amatorem sapientiae, quoniam sapientem profiteri arrogantissimum videbatur.

Ionici vero generis princeps fuit Thales Milesius unus illorum septem qui sunt appellati sapientes. sed illi sex vitae genere distinguebantur et quibusdam praeceptis ad bene vivendum accommodatis; iste autem Thales ut successores etiam propagaret rerum naturam scrutatus suasque disputationes litteris mandans eminuit maximeque admirabilis extitit, quod astrologiae numeris comprehensis defectus solis et lunae etiam praedicere potuit. aquam tamen putavit rerum esse principium et hinc omnia elementa mundi ipsumque mundum et quae in eo gignuntur existere. nihil autem huic operi quod mundo considerato tam mirabile aspicimus ex divina mente praeposuit.

huic successit Anaximander eius auditor mutavitque de rerum natura opinionem, non enim ex una re sicut Thales ex umore sed ex suis propriis principiis quasque res nasci putavit. quae rerum principia singularum esse credidit infinita et innumerabiles mundos gignere et quaecumque in eis oriuntur; eosque mundos modo dissolvi modo iterum gigni existimavit quanta quisque aetate sua manere potuerit; nec ipse aliquid divinae menti in his rerum operibus tribuens.

iste Anaximenem discipulum et successorem reliquit qui omnes rerum causas aeri infinito dedit nec deos negavit aut tacuit. non tamen ab ipsis aerem factum sed ipsos ex aere ortos credidit.

Anaxagoras vero eius auditor harum rerum omnium quas videmus effectiorem divinum animum sensit et dixit ex infinita materia quae con-

staret similibus inter se particulis rerum omnium quibus suis et propriis singula fieri sed animo faciente divino.

Diogenes quoque Anaximenis alter auditor aerem quidem dixit rerum esse materiam de qua omnia fierent; sed eum esse compotem divinae rationis sine qua nihil ex eo fieri posset.

Anaxagorae successit auditor eius Archelaus. etiam ipse de particulis inter se similibus quibus singula quaeque fierent ita putavit constare omnia ut inesse etiam mentem diceret quae corpora aeterna id est illas particulas coniungendo et dissipando ageret omnia. Socrates huius discipulus fuisse perhibetur magister Platonis propter quem breviter cuncta iste recolui.

Etsi ex biographo haec Ionicorum successio delibata est, quod cum alia tum illa de Diogene *Anaximenis alter auditor* [cf. Kirsche 167] suadent, tamen non fuit ille vulgaris eruditionis. velut de Anaximandro sic loquitur ut Anaxagorea simul obversari videantur. nam *principia singulorum infinita*, non *infinitum* posuit, quod Theophrastum quodammodo praeivisse dicas cf. fr. 4 [Zeller I⁴ 193¹]. atque proxima *innumerabiles mundos gignere* [Plut. Strom. 2 τοὺς ἅπαντας ἀπείρους ὄντας κόσμους] *et quaecumque in eis oriuntur* [Theophr. fr. 2 Hippol. 6 1 τοὺς οὐρανοὺς καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς κόσμους] *eosque mundos modo dissolvi modo iterum gigni* [Aët. I 3 3 διὸ καὶ γεννᾶσθαι ἀπείρους κόσμους καὶ πάλιν φθεῖρεσθαι] *quanta quisque aetate sua manere potuerit* [Theophr. fr. 2 κατὰ τὴν τοῦ χρόνου τάξιν]¹ Theophrasteo colore ita tineta sunt, ut origo nullo modo dubia esse possit. Anaximenis doctrinam *non tamen ab ipsis* [deis] *aerem factum sed ipsos ex aere ortos credidit* comparare licet cum Hippol. I 7 1 ἐξ οὗ [aere] τὰ γινόμενα καὶ τὰ γεγονότα καὶ τὰ ἐσόμενα καὶ θεοὺς καὶ θεῖα γίνεσθαι. de deo a Diogene proposito dixi Jen. Literaturz. 1878 p. 9 cf. Kirsche p. 175. deum creatorem etiam Anaxagorae et Archelao tribuit cum quorum placitis conferendus est Alexander de mixt. p. 140^b 19 οἱ δὲ αὐτῶν οὐ κατ' ἄλλους [l. οὐκ ἄτόμους], ὁμοιομερῇ δὲ τινά φασιν ἄπειρα εἶναι σώματα, ἐξ ὧν ἡ τῶν αἰσθητῶν γένεσις σωμάτων γινομένη κατὰ σύγκρισιν καὶ σύνθεσιν. inde patet Augustinum bis τὰ ὁμοιομερῇ falso *particulis inter se similibus* reddidisse, cum recte ἀνομογενεῖς τὰς ἀρχὰς illorum dicat Simplic. phys. f. 7^a 2. unde Zellero I⁴ 880 *dissimilibus*, quae est deterior lectio, placuit. at cum iteretur error et Ciceronis magna apud Augustinum auctoritate excusetur [cf. p. 120¹]², ne frustra ille fuerit vereor. tantum de hisce excerptis compendiariis, quae ut sunt scriptorum erroribus haudquaquam liberi, tamen Theophrasti auctoritatem ne illa quidem dissimulare queunt.

¹ latina subobscura sunt. nam *sua* (ut infra *suis et propriis*) premendum est quasi graecum ὠρισμένον χρόνον verterit. nec possum Zellero I⁴ 215¹ non obloqui, qui Democriteas mundorum infinitates significari credit. sed interpretor *infiniti sunt mundi alio alium, quanta cuique aetas concessa est, excipiente*. haec enim est Anaximandrea opinio ἵνα ἡ γένεσις μὴ ἐπιλείπῃ cf. Zeller l. c. 214^b.

² Ciceronis studium cum alia illius indicis tum Pythagorea probant quae Tuscul. V 3 7 nituntur.

XV DE COMPENDIIS EPIPHANII

Invitus et quam potero brevissime de Epiphanii excerptis loquar. quibus nihil in suo genere vitiosius et turbatius esse recte conquestus est Karstenius de Xenophane p. 191. ac profecto nisi sciremus quarto saeculo eius Panaria conscripta esse, de Byzantinorum vel si mirificos errores spectas Arabum fetu cogitandum erat. usque eo omnia in meras nugas conversa sunt. velut in anacephalaeosi (I) Pythagoreos et Peripateticos concordi pace ligavit, Stoicis metempsychosin Hippolyto I 21 3 consentiens adscripsit, quos haud dubie illud σῶμα διὰ σώματος χωρεῖν de anima dictum [cf. Hipp. ib. § 5] deceptit. miracula plane similia de quattuor sectis excerpta (II) effutiuntur. de Stoicis prior stribligo accuratius iteratur. tum vero de Zenone plane inaudita haec: Cleanthis filium esse Tyro profectum, deinde Romae aliquamdiu vixisse. subolet aliquid de Zenone Eleate, nihilominus idem, inquit, quod Stoicis etiam ille docuit. ¹ frustra te crucies. quid tandem baronis istius cerebello talia comminiscendi causam dederit. nec hercle operae pretium est. Platoni ibidem de prima, secunda, tertia causa quaedam tribuit, quae e Platonis epist. II p. 312 E [cf. Chalcid. in Plat. Tim. p. 277 Meurs.] translata vidit A. Iahnus qui ad Epiphanii Panaria utilissimas symbolas Oehlerii editioni adiunxit. idem ὅλην σύγχρονον τῷ θεῷ ex Hippolyti Philosophum. c. 19 4 repetiit. Peripatetici iterum Pythagorae coniuncti in metempsychoseos societatem et ipsi trahuntur. Pythagoras vero ipse in Media obiisse dicitur. sic clare ἐν τῇ Μηδίᾳ scriptum est. nequiquam Menagius ἐνδεῖα suppeditabat. certe scribendam erat ἐν ἐνδεῖα ὕδατος καὶ ἄρτου ut idem I p. 333, 22 Dind. Oehlerus latina talia inedia vitam finisse ante oculos fuisse coniecit. quod si verum esset, haberes et ridiculi erroris originem et orationis tantum non tetrae aliquam excusationem. nam quam non tralaticium philosophorum sermonem calleat, uni cuique statim apparebit. quod genus μεταγγισμοὶ ψυχῶν et πνεῦμα δρακοντοειδές et σκουβαλώδης sordent, elegantiores dicebant μετενσωματώσεις, πνεῦμα περιδινούμενον, ἰλωδής. verum ad latina propterea confugas non est necesse, quoniam quantum Epiphanius ab aequalibus Cyrillo et Theodoreto distet satis notum est. ceterum unde Mediam iste arripuerit, curiosus non sum. verbo Epicureorum de mundi origine opinionem absolvam, quae nonnulla veri semina continet, pleraque tamen Orphica nisi fallor sapientia ridicule sunt interpolata.

Meliore libro usus est ad successionum ampliorem indicem (III). ordo philosophorum docti cuiusdam et sollertis ingenii est testimonium. quis ille fuerit, haud quaero. sed iuvat successionum divisionem hac tabula describere.

¹ errorem explicant talia, qualia Diogenes IX 29 Eleatae placuisse refert cf. p. 167¹.

I	II	III	IV
Thales	Pherecydes	Empedocles	Plato
Anaximander	Pythagoras	Heraclitus	Aristippus
Anaximenes	Xenophanes	Prodicus	Theodorus
Anaxagoras	Parmenides		Hegesias
Archelaus	Zeno Eleates		Antisthenes
	Melissus		Diogenes
	Leucippus		Crates
	Democritus		
	Metrodorus		
	Protagoras		
	Diogenes		
	Pyrrhon		
V	VI	VII	VIII
Arcesilas	Aristoteles	Zeno	Epicurus
Carneades	Theophrastus	Cleanthes	
	Strato	Persaeus	
	Praxiphanes	Chrysippus	
	Critolaus	Diogenes	
		Panaetius	
		Posidonius	
		Athenodorus	

Consentaneum est excerptorem haud pauca omisisse velut Academicorum pleniorē successionem (nam Epicurum quod solum nominat, e more est), tamen singularis quaedam dispositio apparet. Ionici cum Socrate vulgato ordine, item Italici usque ad Pyrrhonem, Empedocles Heraclitus Prodicus οἱ σποράδην, tum vero ab omnibus ceterorum indicibus discrepans Platonem scriptor Socraticis praeficit atque ab Arcesila mediae academiae parente novam seriem incohat. tum recte Peripatetici et Stoici, ultimus et solus Epicurus. Stoicorum catalogus, quo nusquam fere uberior iuvenitur, ultra Posidonium deducitur. sed etiam apud Laertium illorum διαδοχὴ Caesarum tempora ingressa est.

Optimi deinde scriptoris sunt lemmata patre patriaque notata quae tamen ab Epiphanio haud constanter expressa et infeliciter subinde sunt corrupta. conclamatum est Σωκράτης ὁ τοῦ ἐλμάγλου ἢ Σωφρονίσκου καὶ Φαινάρετης τῆς μαίας. stupent omnes illud monstrum ἐλμάγλου, tamen emendatio est in proclivi. ut mater μαῖα, sic pater ἐρμογλύφος nominatus fuit, quod certissime olim recens a Porphyrio apud Theodoretum ¹ resti-

¹ gr. aff. cur. I. 27 Cyrill. adv. Iul. VI p. 208 A fr. X Nauck. εἰ δὲ δὴ ἐρμογλύφος ἦν [pater]. ibidem ὑπὲρ τῆς μητρὸς ὡς μαίας. Lucian. somn. 18 ὁ δὲ Σωκράτης καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῇ ἐρμογλυφικῇ ταύτῃ τραφεῖς. vox ἐρμογλύφος uno testimonio Luciani somn. c. 3 nota fuit. ibidem traditur altero loco § 4 λίθων ἐργάτην ἀγαθὸν εἶναι . . . καὶ ἐρμογλυφέα, unde utramque formam consignat Thom. Mag. p. 365. sed rectissime alteram analogia carentem removit Cobetus Var. Lect. p. 81.

tui. occupavit emendationem, Porphyrii tamen immemor, L. Dindorfius thesaur. II p. 137 s. v. βαρσαμέλαιον. hinc mihi simul elucere videtur iam Epiphanium monstro illo elusum esse. nam invenerat Σωκράτης ὁ Σωφρονίσκου τοῦ ἐλμαῖου, ex Σ. τοῦ ἐρμογλόφου corruptum.¹ priores §§ 1—4 probe excerpta. Archelao tamen terram principium dedit vulgari errore quippe unde animalia procreata crederet. de Pythagora biographorum vulgaris memoria recoquitur. de Xenophane similiter loquitur Hippolyto 14 1. plane mente captus scripsit de Parmenide quem cum Anaximandro haud levi errore confudisse coniecit Zeller I⁴ 514 3. de Zenone ut supra. de Leucippo germano Sceptico cf. Davis. ad Cic. Acad. II 7, Bake ad Cleomed. p. 391, Iahn ad Epiph. symb. p. 109 et Annal. Philol. X p. 169. idem de Democriti placitis recte iudicavit.² Metrodorum paulo rectius censet, sed Protagoram eo malignius cf. Krische p. 134. Diogeni unus Cyrenen patriam adscribit, recte tamen etiam Smyrnaeum [cf. p. 223] nominat. Heraclitea cum Placitis consonant [cf. p. 179¹] Prodicus recte, Plato cum anacephalaeosi conferendus est. Cyrenaici eodem modo quo apud Laertium taxantur apophthegmatis narratis. nec secus Cynici. de Aristotele anacephalaeosin repetit. in Stratonis elementis alteram causam frigoris omittit cf. Krische p. 353. quod infinitas corporis partes falso dixerit vituperatur a Zellero II 2, 740⁵. Zenonea partim recta sunt partim ita ira studioque mutata, ut scriptoris consilium pateat. Chrysippi τέλος τὸ ἡδυπαθὲς εἶναι mire depravatum est. aut ἀπαθὲς rescribendum aut ad proximum Diogenem Babylonium referendum censet Gatakerus ad Antonin. comm. p. 102. unde Panaetium deorum opinionem absurdam dixisse sciverit Epiphanius nescio. quod de Posidonio profertur finem bonorum divitias sanitatemque esse haud dubie ex Diogenis memoria VII 128 ὁ μέντοι Παναίτιος καὶ Ποσειδώνιος οὐκ αὐτάρκη λέγουσι τὴν ἀρετὴν, ἀλλὰ χρεῖαν εἶναι φασὶ καὶ ὑγείας καὶ χορηγίας καὶ ἰσχύος solita vafrities detortum est. contra Epicurum sollemnes calumnias iaculatur. unum discere velim unde arripuerit § 15 μηδὲν εἶναι τῶν ἐν τῷ βίῳ ἐκούσιον μῆτε μάθῃσιν μῆτε ἀπαιδευσίαν μῆτε ἄλλο μηδὲν, ἀλλὰ πάντα ἀκούσια γίνεσθαι πᾶσι καὶ οὐ χρὴ φέγειν τινά, ὥς φησιν, οὐδὲ ἐπαινεῖν. οὐ γὰρ ἐκόντες ταῦτα ὑφίστανται. constat Epicureos plane contraria docuisse. non obtundam diutius. nam et indignus est scriptor cui longius immoremur et manent nos quaestiones aliquanto graviores de Aëtii compositione, quo post longiores ambages tandem redeo.

¹ ipsum quod conieceram confirmat Theo progymn. 8 [I 230 W.] Σωκράτης ὁ Φαιναρέτης τῆς μαλαίας υἱὸς καὶ Σωφρονίσκου τοῦ ἐρμογλόφου.

² symbol. I. c. p. 109. quae Epiphanius subiicit § 15 καὶ τὸ δοκοῦν δίκαιον οὐκ εἶναι δίκαιον non Democriti sunt, sed potius Pyrrhonorum . . . nec magis Democriteae sunt sententiae quae apud Epiphanium sequuntur: ἐπίνοιαν γὰρ κακὴν . . . ἐλευθερίως ζῆν. quas sententias ei affinxisse videntur qui ad doctrinam de moribus perperam pertraherent verba Democriti docentis, qualitates rerum νόμῳ tantum esse . . .

XVI DE AETII PLACITORUM COMPOSITIONE

Quod supra p. 74 sqq. accuratius de varia Aëtiani libri natura exposui id paucis nunc placet repetere. ipsius scriptoris sunt prooemia et si quae praefiguntur definitiones [I 9. 10. 11. 12. 14. 15], praeterea priora libri primi capita [I 1. 2] scriptoris verborum aliquantum continent. color his inest mixtus ex Peripatetica et Stoica disciplina i. e. scholasticus. sed haec ipsius Aëtii dos mediocris et a reliqua opinionum sylloge facile discernenda. duplex est harum et species et origo. alterum genus est locorum ex Stoicis Epicureisque libris ad verbum excerptorum, quod variis tamen rivulis accersitum videtur. velut I 6 et I 7 1—10 ex florilegio, III 5 1—9 6. 18 ex meteorologico libello haustum esse conieci. cuius generis quae certo dignosci possunt sunt haec I 4. 6. 7 1—10 III 5 1—9. 6. 18 IV 11. 12. 21. sed dubium est num omnia secluserim. nam Stoicorum item doctrinam diligentius et ipsorum verbis expressam vides IV 20 2. singulari quadam eruditione splendent capita de fato I 27. 28, ubi Ζήνων ἐν τῷ Περὶ φύσεως, I 27 5 Χρύσιππος ἐν τῷ δευτέρῳ Περὶ κόσμου, ἐν τῷ δευτέρῳ Περὶ ἥρων, ἐν τοῖς Περὶ τῆς εἰμαρμένης citantur, unde Stoici cuiusdam de fato libellum in auxilium vocatum conicias. quali usus videtur Diogenianus apud Eusebium XI 8 [cf. ad I 28 3]. hinc certe facile explicatur, quod I 28 1 Heraclite ea opinio tribuitur quae Stoicorum fraudem aperte passa sit.¹

Alia de causa caput de principiis I 3 in suspicionem cadit. nam cum hoc intersit inter biographos et doxographos ut illi successionis quadam catena constrictos singulos philosophos a suo quemque principe repetant, hi argumentorum potius necessitudinem spectent, biographorum similitudinem unum illud Placitorum caput sequitur. ita §§ 1—6 Ionici recensentur, quorum agmen clauditur § 7 οὗτοι μὲν οὖν ἐφεξῆς ἀλλήλοις ταῖς διαδοχαῖς γενόμενοι τὴν Ἰωνικὴν ἐκπληροῦσι φιλοσοφίαν. tum alter ordo incipit Italicorum § 8 πάλιν δὲ ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς Πυθαγόρας κτλ., item § 9 ἡ δὲ τούτων αἵρεσις Ἰταλικὴ προσηγορεύθη διὰ τὸ τὴν Πυθαγόραν ἐν Ἰταλίᾳ σχολάσαι. mira deinde διαδοχῶν consuetudine [cf. p. 152] Heraclitus Hippasusque § 11 Pythagoreis iuncti sunt, quos Eleatae et Democritei usque ad Epicurum philosophi excipiunt. postremo loco Empedocles Plato Aristotelei Zeno ac si Theodoreto fidas Diogenes Apolloniatas, cui Diodorum ex Stobaeo coniunxi, recensentur. Aëtii verum ordinem ex testium discordia non semper certo elicere potui. sed in universum nostro uti pro vero licebit, quoniam congruus est plerorumque biographorum successionibus. similem certe ordinem sequitur Clemens in Strom. I p. 352 Pott., quem infra ex-

¹ Πράκλειτος οὐσίαν εἰμαρμένης λόγον τὴν διὰ τῆς οὐσίας τοῦ παντός διήκοντα. αὕτη δὲ ἐστὶ τὸ αἰθέριον σῶμα σπέρμα τῆς τοῦ παντός γενέσεως. Stoicorum συνεικείωσιν notavit Krische Forsch. p. 382.

plicabo. similiorem Epiphanius, quem supra p. 176 descripsi. haec igitur de ordine. sed non desunt interioris cognationis alia vestigia, quae colligere operae pretium videtur.

Epiphanius p. 1086c Pet.

1 Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ... ἀρχέγονον πάντων ἀπεφάνετο τὸ ὕδωρ. ἐξ ὕδατος γὰρ φησι τὰ πάντα εἶναι καὶ εἰς ὕδωρ πάλιν ἀναλύεσθαι.

2 Ἀναξίμανδρος ὁ τοῦ Πραξιάδου καὶ αὐτὸς Μιλήσιος τὸ ἄπειρον ἀρχὴν ἀπάντων ἔφησεν εἶναι. ἐκ τούτου γὰρ τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς αὐτὸ τὰ πάντα ἀναλύεσθαι.

3 Ἀναξίμενης ὁ τοῦ Εὐρουστάτου καὶ αὐτὸς Μιλήσιος τὸν ἀέρα τοῦ παντός ἀρχὴν εἶναι λέγει καὶ ἐκ τούτου τὰ πάντα.

4 Ἀναξαγόρας ὁ τοῦ Ἡγησιβούλου ὁ Κλαζομένιος ἀρχὰς τῶν πάντων τὰς ὁμοιομερείας ἔφησεν εἶναι.

21 Ἡράκλειτος ὁ τοῦ Βλέσωνος Ἐφέσιος ἐκ πυρὸς ἔλεγε τὰ πάντα εἶναι καὶ εἰς πῦρ πάλιν ἀναλύεσθαι.

Aëtius I 3

1 Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀπεφάνετο τὸ ὕδωρ, ἐξ ὕδατος γὰρ φησι πάντα εἶναι καὶ εἰς ὕδωρ πάντα ἀναλύεσθαι.

3 Ἀναξίμανδρος δὲ Πραξιάδου Μιλήσιος φησι τῶν ὄντων ἀρχὴν εἶναι τὸ ἄπειρον. ἐκ γὰρ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς τοῦτο πάντα φθείρεσθαι.

4 Ἀναξίμενης Εὐρουστράτου Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀέρα ἀπεφάνετο, ἐκ γὰρ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς αὐτὸν πάλιν ἀναλύεσθαι.

5 Ἀναξαγόρας Ἡγησιβούλου Κλαζομένιος ἀρχὰς τῶν ὄντων τὰς ὁμοιομερείας ἀπεφάνετο.

11 Ἡράκλειτος καὶ Ἱππασος ὁ Μεταποντίνος ἀρχὴν τῶν πάντων τὸ πῦρ. ἐκ πυρὸς γὰρ τὰ πάντα καὶ εἰς πῦρ πάντα τελευτᾷ.

Eiusdem scripteris utrimque simillima excerpta apparent. neque enim Epiphanius, qui successionis vinculo tenetur haec tantum ex Aëtio hausisse videtur, cetera ex biographo cuius ordinem sequitur. ille enim plane diversa ceteroqui tradiderat. qualem autem hominem fingis Epiphanium, si Ionicos ceteros putas ex Aëtio translato, ultimum Archelaum ex alio plane contraria docente? accedit quod concordantium capitulorum idem est tenor, ut excepto Anaxagora ceteris philosophis neque prioribus solum sed etiam Heraclito eadem principii causa adscribatur ἐκ γὰρ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς τοῦτο πάντα ἀναλύεσθαι vel similiter. auctor formulae est Aristoteles, qui generatim de omnibus physicis monuerat *Metaphys.* A 3 p. 983^b 8 ἐξ οὗ γὰρ ἐστὶν ἅπαντα τὰ ὄντα καὶ ἐξ οὗ γίγνεται πρῶτον καὶ εἰς ὃ φθείρεται τελευταῖον ... τοῦτο στοιχεῖον καὶ ταύτην ἀρχὴν φασιν εἶναι τῶν ὄντων. sed ad singulos physicos adplicasse videtur Theophrastus velut in fr. 2 de Anaximandro ἐξ ὧν δὲ ἡ γένεσις ἐστὶ τοῖς οὖσι καὶ τὴν φθορὰν εἰς ταῦτα γίνεσθαι κτλ. et fr. 1 de Heraclito et Hippaso καὶ ἐκ πυρὸς ποιοῦσι τὰ ὄντα ... καὶ διαλύουσι πάλιν εἰς πῦρ ὡς ταύτης μιᾶς οὐσῆς φύσεως τῆς ὑποκειμένης. inde arripiat aliquis Theophrastum ut Epiphanii Aëtique fontem. non nego, sed non proximus fuit. nam translato est ex antiquo fonte in biographorum compendia, ut non mireris si Heraclitea simillime ubique conformata videris:

Aëtius I 3 11	Epiphanius l. c.	Laertius IX 7	Eusebii comp.
Ἡράκλειτος καὶ Ἰππασος. . . ἀρχὴν τῶν πάντων τὸ πῦρ. ἐκ πυρὸς γὰρ τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς πῦρ πάντα τελευτᾶν λέγουσι.	§ 21. Ἡράκλειτος ὁ τοῦ Βλέσωνος Ἐφέσιος ἐκ πυρὸς ἔλεγε τὰ πάντα εἶναι καὶ εἰς πῦρ πάλιν ἀναλύεσθαι.	ἐδόκει δ' αὐτῷ καθολικῶς μὲν τάδε. ἐκ πυρὸς τὰ πάντα συνεστάναι καὶ εἰς τοῦτο ἀναλύεσθαι.	XIV 38 [cf. p. 169] ὁ δὲ Ἡράκλειτος ἀρχὴν τῶν πάντων ἔφη εἶναι τὸ πῦρ ἐξ οὗ τὰ πάντα γίνε- ται καὶ εἰς δ ἀνα- λύεται.

atqui Laertii καθολικῶς excerpta Eusebiique compendia ex biographis manasse liquido constat et Aëtius successionum scriptorem capitulorum collocatione arguitur secutum esse. quid igitur cunctamur eundem fontem etiam opinionum aliquantum prae buisse arbitrari? ergo Aëtius rursus a Placitorum sincera memoria descivit. nam idem est qui in hoc capite contra morem philosophos impugnare conatus est. ut I 2 2 Thalem putidius vituperavit ἀμαρτάνει οὖν ὁ Θαλῆς στοιχεῖον καὶ ἀρχὴν λέγων τὸ ὕδωρ, sic Peripateticorum iterum armis Anaximandrum aggreditur I 3 3 ἀμαρτάνει δὲ οὗτος μὴ λέγων τί ἐστι τὸ ἄπειρον πότερον ἀήρ ἐστιν ἢ ὕδωρ ἢ γῆ ἢ ἄλλα τινὰ σώματα. quod commune facit Physicorum III 5 p. 204^b 24 εἰσὶ γάρ τινες οἱ τοῦτο ποιοῦσι τὸ ἄπειρον, ἀλλ' οὐκ ἀέρα ἢ ὕδωρ. sed ambiguum Aristotelis de Anaximandro iudicium. clare autem Theophrastus fr. 2 λέγει δ' αὐτὴν [sc. ἀρχὴν Anaximander] μῆτε ὕδωρ μῆτε ἄλλο τι τῶν καλουμένων εἶναι στοιχείων,¹ quod ex biographo suo sumpsit [cf. Diog. II 1] Aëtius. at Aristoteleum est, quod praecedat in illo λέγει γοῦν διότι ἀπέραντόν ἐστιν ἵνα μὴ δὲν ἐλλείπη ἡ γένεσις ἢ ὑφίσταμένη. nam dubium non est quin ex Phys. III 8 p. 208^a 8 οὔτε γὰρ ἵνα ἡ γένεσις μὴ ἐπιλείπη ἀναγκαῖον ἐνεργεῖα ἄπειρον εἶναι σῶμα αἰσθητὸν deibatum sit. ibidemque c. 4 p. 203^b 15 τοῦ δ' εἶναι τι ἄπειρον ἢ πίστις ἐκ πάντε μάλιστ' ἂν συμβαίνοι σκοποῦσιν . . . τῷ οὕτως ἂν μόνως μὴ ὑπολείπειν γένεσιν καὶ φθοράν, εἰ ἄπειρον εἶη θέν ἀφαιρεῖται τὸ γινόμενον.

Item quod Anaximandro Aëtius secundo loco obiurgat ἀμαρτάνει οὖν τὴν μὲν ὕλην ἀποφανόμενος, τὸ δὲ ποιοῦν αἴτιον ἀναιρῶν κτλ., ex Peripateticorum mente dictum est. idem fere de Anaximene iudicium I 3 4 nisi quod addit ἀλλὰ καὶ τὸ ποιοῦν αἴτιον χρὴ ὑποτιθεῖναι, οἷον ἄργυρος οὐκ ἀρχεῖ πρὸς τὸ ἔκπωμα γενέσθαι ἐὰν μὴ τὸ ποιοῦν ᾖ, τουτέστιν ὁ ἀργυροκόπος, ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ ξύλου καὶ τῆς ἄλλης ὕλης. haec liberioribus verbis eadem exprimunt quae praeivit Aristot. metaphys. A 3 p. 984^a 21 sqq. ubi ξύλον et χαλκός exempla reperies. ibidem de Anaxagora locus est p. 984^b 15, quem suis verbis² iterat Aëtius I 3 5, ubi quod dicit ἐδόκει γὰρ αὐτῷ ἀπορώτατον εἶναι πῶς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος δύνатаί τι γενέσθαι ἢ φθειρεσθαι εἰς τὸ μὴ ὄν non suis nititur radicibus, sed Aristotelis phys. I 4 p. 187^a 26 εἶπε δὲ Ἀναξαγόρας ἄπειρα οὕτως οἰηθῆναι διὰ τὸ ὑπολαμβάνειν τὴν

¹ Theophrastea sine dubio repetiit (praeter Diog. II 1 cf. conspect. p. 133) Porphyrius (fortasse etiam Nicolaus) apud Simplic. in phys. f. 32^a 35. cf. Zeller I⁴ 202 et F. Luetze ueber das ANEIPON Anaximanders Leipz. 1878 p. 72 sqq.

² Aëtii est λόγῳ θεωρητὰ hic et I 3 18.

κοινήν δόξαν τῶν φυσικῶν εἶναι ἀληθῆ ὡς οὐ γινόμενου οὐδενὸς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος. Aëtii autem vestigia etiam in Pythagorae doctrina I 3 8 pellucunt, quae non solum ex lutulentis fontibus hausta ¹ sed etiam scholasticis nugis deflexa videtur. praecipue mirabilia sunt extrema οἷον πολλῶν ὄντων ἀνθρώπων οἱ μὲν ἐπὶ μέρους εἰσὶν ἀνάσθητοι κτλ. omnino praeter ea quae ex Aristotele petita sunt, Pythagoreorum placita ex pseudepigraphis illis libris hausta videntur, qui Alexandrinorum aetate et paulo postea confecti sunt. velut Thaleti et Pythagorae II 12 1 vulgaris de quinque zonis doctrina tribuitur eiusdemque generis sunt haec I 7 2 cf. Alex. ap. Laert. VIII 12, I 11 3 I 15 7 cf. Vit. Pythag. ap. Phot. p. 439^a 38, I 19 1 II 4 1 III 14 1. Thalem physicorum parentem omnia talia praevisse istis consentaneum videbatur velut II 1 2 Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἔνα τὸν κόσμον cf. Zeller I⁴ 179³ I⁴ 181³ et III 10 1 cf. Zeller I⁴ 182⁴. sed talia etiam ante Aëtium scriptores decipere solebant, ut nisi illa I 3 8 commenta nihil a Placitorum more abhorreere certo possim affirmare.

Nec tertii illius libri primi capitis ceteras memorias Aëtio ex sua lectione innotuisse probabile est. ² nam ardor ille vel impugnandi vel eruditionem alienam ostentandi cito refrigeratur. qua pigritia feliciter impeditus est ne Placitorum quae dicere soleo vetustorum resolutis staminibus nimium recentioris filii intertexeret. nam ut concedo inter genuinae materiae multitudinem non nulla adulterina latere ab Aëtio in iustam speciem assimilata tamen de universa vetustorum Placitorum indole quin recte iudicaverim uno sed manifestissimo indicio comprobabo. Aëtiani libri ordinem in summam probum hic illic absurdissime esse perversum supra p. 56 sqq. clare demonstravi neque Aëtium turbarum esse auctorem celavi, qui accersitis capitibus pristinam discriptionem transversam egisset. neque enim suum ille consilium quod ad argumentorum quandam continuationem spectabat poterat perducere neque spe ea deiectus aliena subinde inculcare desistebat. quod nisi Aëtium non solum duplicem materiam sed etiam contrariam simul partitionem vesano consilio ipsum invenisse arbitraris, hinc maxime ansam habebis vetustorum Placitorum ambitum certissima ratione recuperandi. ecce adulterinis capitibus supplementisque recisis haec erit

VETUSTORUM PLACITORUM TABULA

I de principiis

I 3 περὶ ἀρχῶν

7 11—34 περὶ θεοῦ

¹ monadis et dyadis principia similiter statuerunt Alexander Polyhistor et Eudorus cf. Zeller I⁴ 330. vide Aët. I 7 18.

² nam allegoriarum Homericarum similitudo, quae est in Thaletis cum Homero iuncti, Xenophanis Empedoclisque opinionibus [cf. supra p. 95] ut communi sine dubio radice nititur, ita Aëtio eiusque Placitorum fonte antiquior videtur, cum Heracleo uberiorem eius generis conspectum compilaverit. sed accuratiora rimari in tanta obscuritate nolo.

- 8 περὶ δαιμόνων καὶ ἡρώων
 9 περὶ βλῆς
 10 περὶ ἰδέας
 11 περὶ αἰτίων
 12 περὶ σωμάτων 16 περὶ τομῆς σωμάτων
 13 περὶ ἐλαχίστων
 14 περὶ σχημάτων
 15 περὶ χρωμάτων
 17 περὶ μίξεως καὶ κρásaεως
 18 περὶ κενοῦ
 19 περὶ τόπου
 20 περὶ χώρας
 21 περὶ χρόνου 22 περὶ οὐσίας χρόνου
 23 περὶ κινήσεως
 24 περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς
 25 περὶ ἀνάγκης 26 περὶ οὐσίας ἀνάγκης
 27 περὶ εἰμαρμένης 28 περὶ οὐσίας εἰμαρμένης
 29 περὶ τύχης
 30 περὶ φύσεως

II de mundo

- II 1—10 περὶ κόσμου¹
 11—12 περὶ οὐρανοῦ
 13—19 περὶ ἀστέρων
 20—24 περὶ ἡλίου
 25—31 περὶ σελήνης

III de sublimibus

- III 1 περὶ γαλαξίου
 2 περὶ κομητῶν κτλ.
 3 περὶ βροντῶν κτλ.
 4 περὶ νεφῶν κτλ.
 5 περὶ ἱριδος
 7 περὶ ἀνέμων
 8 περὶ χειμῶνος καὶ θέρους

IV de terrestribus

- III 9—15 περὶ γῆς
 16—17 περὶ θαλάσσης
 IV 1 περὶ Νεῖλου ἀναβάσεως

V de anima

- IV 2—7 περὶ ψυχῆς
 8—10 περὶ αἰσθήσεων καὶ αἰσθητῶν
 13—15 περὶ ὁράσεως κτλ.

¹ huc pertinet I 5 εἰ ἐν τῷ πᾶν, quod caput vetustis plerumque placitis excepta § 3 constat, sed inter I 4 et 6 propter suum consilium collocavit Aetius.

- 16 περὶ ἀκοῆς
- 17 περὶ ὁσφρησέως
- 18 περὶ γεύσεως
- 19. 20 περὶ φωνῆς
- 22 περὶ ἀναπνοῆς
- 23 περὶ παθῶν
- V 1 περὶ μαντικῆς
- 2 πῶς ἄνειροι γίνονται

VI de corpore

- V 3—5 περὶ σπέρματος
- 6 περὶ συλλήψεως
- 7 πῶς ἄρρενα γεννᾶται καὶ θήλεα
- 8 πῶς τέρατα γίνονται
- 9 διὰ τί πολλάκις γυνή συνουσιάζουσα οὐ συλλαμβάνει
- 10 πῶς δίδουμα καὶ τριδουμα γίνονται
- 11 πόθεν γίνονται τῶν γονέων αἱ ὁμοιώσεις καὶ τῶν προγόνων
- 12 πῶς ἄλλοις γίνονται ἕμιοι αἱ γεννώμενα καὶ οὐ τῆς γονεὺς
- 13 πῶς στεῖραι γίνονται αἱ γυναῖκες καὶ ἄγονοι οἱ ἄνδρες
- 14 διὰ τί αἱ ἡμίονοι στεῖραι
- 15—18 εἰ τὰ ἔμβρυον ζῆλον κτλ.
- 19—21 περὶ ζῴων
- 22 ἐκ παλίων μερῶν συνίσταται ἕκαστον τῶν ἐν ἡμῖν γενικῶν μερῶν
- 23 πάτε ἄρχεται ἄνθρωπος τῆς τελειότητος
- 26 πῶς ἡδύχηται τὰ φυτὰ καὶ εἰ ζῶα
- 27 περὶ τροφῆς
- 28 περὶ ὀρέξεως τῶν ζῴων
- 24—25 περὶ ὕπνου καὶ θανάτου
- 29 πῶς γίνονται πυρετός
- 30 περὶ ὕψιας καὶ νόσου καὶ γήρους

Capitum ordinem quamvis singillatim tanquam genuinum vel plenum praestare insipientis sit¹, tamen in universum habes talem, qualis a prudente scriptore profectus esse videatur. quam sit Theophrastei operis similis, infra accuratius exponam. quod in sex libros omnem materiam circumscripsi, non solum ipsarum argumentorum concinnitatem secutus sum, sed etiam Aëtii tenue vestigium, qui capitibus III 9 sqq. separatim praefatur III 8 2 περιγεγραμμένων δέ μοι τῶν μεταρσίων ἐφοδευθήσεται καὶ τὰ πρόσγεια. neque aliud dissimulabo quod me movit, etsi quam incertum sit ipse haud ignorem. constat eximia illa Ottonis Iahnii commentatione [Ber. der saechs. Ges. phil. II 1850 281 sqq.] in A. Corneli Celsi ἀναπλο disciplinarum orbe, cui Cesti Graeculorum more [Plin. N. H. praef. 24]

¹ inprimis cave minutiora illa capitula, quo Aëlius argumenta proposita dissecuit, vetusto exemplari propria fuisse putes. immo nisi generaliorem olim fuisse partitionem credas vix errores Aëtii explicari possunt, quales p. 84 attuli.

nomen inditum erat, sex de philosophorum opinionibus libros ¹ infuisse, quorum argumentum Augustinus praef. ad haeres. ad Quoddeusvultum sic adumbravit: *Opiniones omnium philosophorum qui sectas varias condiderunt usque ad tempora sua (neque enim plus poterat) sex non parvis voluminibus quidam Celsus absolvit. nec redarguit aliquem sed tantum quid sentiret aperuit ea brevitate sermonis ut tantum adhiberet eloquii quantum rei nec laudandae nec vituperandae nec affirmandae aut defendendae sed aperiendae iudicandaeque sufficeret, cum ferme centum philosophos nominasset quorum non omnes instituerunt haereses proprias: quoniam nec illos tacendos putavit, qui suos magistros sine ulla dissensione secuti sunt.*

Non ovum ovo similis quam Celsus vetustis Placitis. librorum numerus, nostram rationem si sequaris, idem, eadem iudicandi cautio, brevis sermonis eadem, fere idem denique philosophorum numerus. nam ex Aëtio nunc supersunt ad XC, plures olim fuisse utique probabile. neque numerum alia ratione facile assequaris nisi qua Placita abutuntur, ut non philosophi modo, sed etiam mathematici medici grammatici incredibili diligentia in censum vocentur nec nobiles modo sed etiam minorum gentium et quos alta oblivio premit premetque. Celsi opus num logica et ethica attigerit ambiguum videatur. sed si Placitorum tantam similitudinem adgnoveris physicos solos quorum praecipue inde a Theophrasto in libris agitabatur diversitas, tractatos conicies. quid? si Augustini descriptio ad amussim ad genuina Placita — nam Aëtii supplementa hinc quoque diversa vides — quadrat, nonne Celsum eadem materia usum esse verisimile? absurdum enim est latinum scriptorem ac praesertim *mediocri virum ingenio* [Quint. XII 11 24] suo sibi sudore talia conquisivisse arbitrari.

Tantum probabiliter suspicari licet. de aetate autem vetustorum Placitorum cave ne ex Celso quidquam concludas. velut si Xenarchum ultimum in Aëtio philosophum in testimonium voces, qui iusto intervallo a latini scriptoris aetate distat. Aëtii quidem mentio a genuinorum Placitorum forma haud recedit: IV 3 10 *Ξέναρχος ὁ Περιπατητικὸς καὶ τινες ἕτεροι τῆς αὐτῆς αἰρέσεως τὴν κατὰ τὸ εἶδος τελειότητα καὶ ἐντελέχειαν καθ' ἑαυτὴν οὖσαν ἄμα καὶ μετὰ τοῦ σώματος συντεταγμένην.* at subito mirari cur ea opinio, quae ab Aristotelea IV 2 6 proposita non multum diversa est, adversariis illius adgregetur, quibus priores dilucide scriptor opposuit. nam 3 1 οὗτοι, inquit, πάντες οἱ προτεταγμένοι (c. 2 1—8) ἀσώματον τὴν ψυχὴν ὑποτίθενται φύσιν λέγοντες αὐτοκίνητον καὶ οὐσίαν νοητὴν καὶ τοῦ φυσικοῦ ὄργανοῦ ζωῆν ἔχοντος ἐντελέχειαν. ergo suspicor Xenarchum ex Aëtii memoria additum esse neque qui causam circumspererit, probabili argumento destituetur [cf. supra p. 135]. nam Peripateticae institutionis exstant quaedam vestigia atque omnino illa de sensibus capita IV 8—18 in variarum

¹ apud Suidam est Κελσῖνος Εὐδῶρου Κασταβαλεὺς φιλόσοφος ἔγραψε συναγωγὴν δογμάτων πάσης αἰρέσεως φιλοσόφου. Celsinus qui homo fuerit nescitur. frustra vexavit quosdam Celsi similitudo.

opinionum pugna velut luxuriantur, ut praeter Stoicorum libros, quos dixi, aliena nonnulla parum disposita, sed ceterorum Placitorum formae utemque accommodata ab Aëtio in auxilium vocata videantur. adde quod ἡδη particula in illis de sensu capitibus ter singulariter dicta est.

IV 8 9 οἱ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων (?) τῶν περὶ τὰ σώματα ἀσωμάτων λόγων ἀπερ ἡδη σχήματα προσαγορεύουσιν.

9 11 Ἐπικούρος τῶν αἰσθητῶν ἡδονὰς ἡδη καὶ τὰς λύπας

9 13 Χρύσιππος τὸ μὲν γενικὸν ἡδὺ νοητόν, τὸ δὲ εἰδικὸν καὶ προσπίπτον ἡδη αἰσθητόν

apparet particulam plane intellegi non posse nisi in sententiarum pleno conexu, quem si suppleas, proxime accedit Aristotelis quidam usus, quem Vahlenus [Wiener Sitzungsber. t. 72 p. 28'] docte illustravit.¹ qui genuini Placitorum coloris non ignarus est, etiam alia absona in illis capitibus inveniet velut Academiaeorum crebram mentionem IV 8 13 9 2 9 18 13 2 13 6 vel Timagorae vituperationem IV 13 6 Τιμαγόρας εἰς τῶν παραχαράξαντων ἐν συγχοῖς τὴν Ἐπικούρειον αἴρεσιν.² ergo his capitibus non magis uteris quam adulterinis illis, quae ipsa formae et argumentorum diversitas damnat.

Iam vero in vetustis Placitis ultimi summa constantia Posidonius et Aselepiades nominantur, ut hinc quoque singularem Xenarchi mentionem aliorum pertinere cernas. ab horum igitur virorum aetate quamquam neutrius tempora satis certo constituta sunt³, eius quaestio proficisci debet, qui de origine gravissimae illius syllogae certiora efficere voluerit. atque Aselepiadi cum tantus honor sit in Placitis, V. Roseus Ar. pseudep. p. 381 inter illius potissimum asseclas Placitorum scriptorem indagandum esse opinabatur. Aselepiadis enim discipulus Alexander Philaethes Strabonis aequalis in libro primo de semine Diogenis Erasistrati Herophili Stoicorum Aristotelis Dioclis opiniones collegerat ac diiudicaverat. hanc memoriam servavit Theodorus Priscianus in Physicis [Octavii Horatiani ad Euseb. l. IV edidit Heremannus comes a Neuenar Argent. 1532 p. 103]. ibi porro Dioclis maxime doctrina explicatur, num ex eodem

¹ eodem modo Ποσειδώνιος γοῦν IV 13 3 inepte dicitur nisi decretum aliis continuatum arbitraris.

² ne ab Aëtio Stobaei (Damasceni) opiniones, quae desunt in brevissimo Plutarchi conspectu abiudices, moneo formam lemmatum et decretorum ita accommodatam esse ad ceterorum Placitorum similitudinem ut neque Stobaeus neque alius nisi Aëtius ipse diversa in unum conciliasse putandus sit. de uno IV 13 10 dubito quod a reliqua simplicitate lemmatum haud paulum distat. reliquam Stobaeanae dotis praestantiam quae illic cum maxime apparet cum Plutarcheis comparare supervacaneum arbitror.

³ de Posidonio sequor Toepelmannum [de Posidonio Rhodio rerum scriptor. Bonn. 1867 p. 4—10], qui in lucem editum Posidonium a. 130 vel 129 a. Chr., mortuum a. 46 vel 45 statuit. Panaetius magister brevi ante 109 mortuus esse videtur. Aselepiadis calculi etiam minus accurate subduci possunt. Harlesii quidem computatione [medic. Aselepiadis dictorum lustrat. Bonn. 1828 p. 12 sqq.] equidem uti nolui. vix errabis utrumque si inde ab ineunte I ante Chr. saeculo maxima auctoritate florere coepisse sumpseris.

Alexandro, incompertum nobis. sed Alexandri Philalethis librum quintum περὶ τῶν ἀρεσκόντων affert Galenus VIII 726. quæ testimonio arrepto V. Roseus Theodori memoriam ex eodem quinto περὶ τῶν ἀρεσκόντων libro deductam ratus non solum medica, sed etiam philosopha denique universam Placitorum materiam ab Alexandro collectam opinatus est. sic enim ille l. c. *ceterum adnotandum est fundamentum libri illius de placitis veterum (quos Galenus appellare solet et Soranus) medicorum et philosophorum atque praeter eos recentis unius Asclepiadis Bithyni (semel empirici citantur V 18) paulo post Asclepiadem i. e. Augusteo seculo iactum videri ab auctore neque Platonis amico (I 5. I 7) neque Stoicorum et contra Epicureos etiam disputante (IV 19), quibus tamen fere consentiret (I 7. I. 4 ubi cf. Cael. Aurel. cel. I 14 de Asclepiade, de quo veteres omnes corripiente Gal. XI 163), scilicet ab ipso fortasse Alexandro Philalethe Asclepiadeo cuius quintum τῶν ἀρεσκόντων (medica et physiologica continentem ut quintus epitomae) citat Galenus VIII 726. at haec incerta sunt. immo, quod pace viri doctissimi dicatur, falsissima. sufficit ut quid intersit inter Alexandri librum et vetusta Placita qualia Aëtio ad manum fuere intellegas, ipsum Galeni locum subnotare¹. scilicet argumentum ex medicinae penetralibus petitam quod nihil pertinet ad animantium naturam velut l. V Placitorum, tum definiendi accuratio prorsus discrepant. paulo aptior est locus de semine ex Theodoro citatus, sed is ex libro primo de semine petitus dicitur, quem non vereor ne quis Roseum imitatus cum illo confundat. sed in hoc coniectandi genere diutius morari nolo. nam *plus scire velle* ait Seneca *quam sit satis, intemperantiae esse*. neque ego in tanta memoriae obscuritate vetusti Placitorum collectoris nomen vano aeneupio sectabor. at quando collecta sint et a quali homine primum compilata, hoc accuratius demonstrare possumus, immo debemus.*

Quo in negotio severioris quaestionis laborem ne subterfugiamus, quo longioribus anfractibus tandem in rectam viam pervenimus. disputaturus sum de Varronis logistorieis et primum quidem de Censorino. *non potest dubium esse*, inquit O. Iahnus vir cautissimus et a frivola fontium venatione remotissimus [praef. p. VIII], *quin Varro is auctor sit quem ubique fere secutus est Censorinus, cuius cum saepissime ipse mentionem faciat tum aliis locis hodieque probari potest cum Varronis auctoritate usum esse et ex doctissimi viri ingentibus divitiis copiolas suas derivasse.*

¹ Gal. de puls. IV 4 VIII 725 ὃ γε μὴν Ἱεροφίλειος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλαλήθης ἐπικληθεὶς διττὸν ἐποίησατο διὰ τὰς τοιαύτας ἐπηρείας τὸν ὀρισμὸν τοῦ σφυγμοῦ τὸν μὲν ἕτερον ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἐξ οὐκείας φύσεως ὃν ὡς ἐν ὑποκειμένοις ὀνομάζει, τὸν δὲ ἕτερον ὡς ἐν ἐπισκέψει. τὸν μὲν οὖν ὡς ἐν ὑποκειμένοις σφυγμὸν εἶναι φησι καρδίας καὶ ἀρτηριῶν συστολήν καὶ διάστασιν ἀπροαιρέτως ὡς τε φαίνεσθαι. τὸν δὲ ὡς ἐν ἐπισκέψει τὴν ἐκ τῆς τῶν ἀρτηριῶν διὰ παντός ἀπροαιρέτου κινήσεως πρὸς τὴν ἀφὴν πληγὴν καὶ τὸ μετὰ τὴν πληγὴν γινόμενον διάλειμμα καὶ λέγει γέ τινας λογισμοὺς ἐπ' αὐτοῖς ὡς οἰεταὶ πιθανοὺς ἐν τῷ ἔ τῶν ἀρεσκόντων ὥσπερ καὶ ὁ Ὑφαντίωνος Ἡρακλείδης ἐν οἷς ἀντιλέγει πρὸς τὸ περὶ σφυγμῶν Ἱεροφίλου.

quamquam de quibusdam locis dubitavit Zellerus ¹, de uno prae fracte negavit. quod si concedimus actum est de nostra disputatione, cui nisi totam prioris partis materiam Varronianam esse dederis praecedunt omnes persuadendi nervi. haesitandi illi ansam dederunt cum leviora alia tum Pythagorae Ocelli Archytæ de mundi aeternitate testimonia. age Censorini locum perpendamus c. 4 § 3 p. 9, 3 Iahn. *sed prior illa sententia qua semper humanum genus fuisse creditur auctores habet Pythagoran Samium et Ocellum* ² *Lucanum et Archytan Tarentinum omnesque adeo Pythagoricos. sed et Plato Atheniensis et Xenocrates et Dicaearchus Messenius itemque antiquae academiae philosophi non aliud videntur opinari, Aristoteles quoque Stagiritis et Theophrastus multique praeterea non ignobiles Peripatetici idem scripserunt.* Ocelli qui exstat liber de universi natura perspicue laudatur, ubi c. 3 Peripatetica doctrina sub prisce illius Pythagorei vendidatur persona [cf. Bernays Theophr. ueber d. Froem. p. 44 V. Rose Ar. ps. p. 35]. qui scriptor cum Aristotelis de generatione et interitu librum valide compilaverit [cf. e. g. 2 1 cum Ar. p. 335^b 38, § 11 p. 331^b 35, § 13—19 p. 331^a 26 sqq. v. Syrian. in metaph. p. 931^a 11 Usen.] vix ante Andronici aetatem vixisse videtur, qui in vulgus illud Aristoteleorum scriptorum genus extulit. idem Thrasylo antiquior est qui fictarum epistularum, quibus Ocelli subdita scripta commendarentur [Laert. VIII 80. 81], alteram inter Platonicas recepit. ergo eum Iubam pseudepigrapha Pythagoreorum scripta avide coemisse traditum sit, proclivis est coniectura Augusteo aevo eum alia tum Ocelli illius stramenticii fetus confectos esse [cf. Mullaeh F. Ph. G. I 283]. sed fallit haec opinio. nam quod forma libelli ceteris eiusmodi furtis haud paulo praestet, quod seite Wytttenbachius monuit, urgere nolo quia haec est eruditionis et artis laus ³ non aetatis discrimen, sed obstat ad quem redeo Censorini locus. neque enim fieri poterat ut Censorinus hanc tabulam philosophorum ipse inveniret neque traditam a Varrone multum mutasse videtur. nam id agit scriptor ut omnes illarum sectarum particeps uno ore aeternum esse mortale genus affirmare doceat. quocirca singularum sectarum bini adiunguntur magistris discipuli ⁴ sequiturque assecularum ceterorum consensus. ergo

¹ III 2, 81¹ *ob auch die Angaben bei Censorin c. 10 sq. 12 4. 13 von Varro herkommen ist unsicher. c. 4 3 wo Pythagoras Ocellus und Archytas als Zeugen fuer die Ewigkeit der Welt angefuehrt werden, gewiss nicht.*

² ex potiorum codicum DR lectione ocellum Ocellum quam Ocellum quod Iahnus scripsit restituere malui. cf. varietas a Mullaehio F. Ph. G. I 288 not. collecta.

³ non nulla accurate ex vetusto exemplari transcripsit velut c. 4 mire prioribus adnexus ex Aristoxeni Πυθαγορικαὶ ἀποφάσεις, quod conlatis Jamblichō V. P. 209—213 et Aristoxeno apud Stob. flor. t. 101 4 recte contra Wytttenbachium probavit E. Rohde Mus. Rh. XXVII 52.

⁴ aequabilitatem laedit Peripateticorum schola, cui tertius praeter Aristotelem et Theophrastum deest. sed inter Platonicos occurrit Dicaearchus, quem oculorum errore translatus credo in Platonici nescio cuius locum (nisi forte propter inimicitiarum cum Aristotele obscuram quandam famam [cf. Themast. Soph. p. 255 B. Mueller F. H. G. II 224] a

frustra erunt, qui Pythagoram ceteraque tutati Ocellum Archytamque tamquam interpolatos expellant. accedit quod patriae adduntur Pythagorae Platoni Dicaeareho Aristoteli, idemque mos in Ocello Archytaque observatur. quid multa? ipse Varro accedat suae doctrinae vindex de re rust. II 1 3: *igitur, inquam, et pecua cum semper fuisse sit necesse natura (sive enim aliquod fuit principium generandi animalium ut putavit Thales Milesius et Zeno Citieus sive contra principium horum extitit nullum ut credidit Pythagoras Samius et Aristoteles Stagerites) necesse est humanae vitae a summa memoria gradatim descendisse ad hanc aetatem ut scribit Dicaearchus . . .* ecce Pythagoras cum Aristotele et Dicaeareho eiusdem opinionis patroni, quae in Censorino accuratius exponitur. neque philosophorum patriae non adduntur. de Romanorum Varronisque Pythagoricis studiis dictum est a M. Hertzio de Nigid. Fig. p. 24 cf. Ritschelii opusc. III 442. Ocelli liber quando compositus sit ne Varronis quidem aetate certo efficitur. nam si Andronico quod supra dixi inferior fuit falsarius a sene Varrone novorum librorum ut in grammaticis aucupe legi poterat. quamquam veri simile Aristotelis non ipsum de generatione librum illum adhibuisse, sed excerptum et explanatum a iuniore quodam Peripatetico, quos constat Stoicis coloribus parum pepercisse. quod genus est in Ocell. 2 5 αἱ δὲ δυνάμεις οὔτε φθείρονται οὔτε γίνονται. λόγοι γὰρ ἀσώματοι τυγχάνουσι τούτων, quod Arii fr. 4 in memoriam revocat, qui similibus eclogis Andronico partim superioribus in Aristoteleis uti consuevit. de Archytae memoria nihil quod dicam habeo, nisi quod dubium non est quin ex subdito ea quoque hausta sit libello. neque enim Varroni eiusmodi quaestiones scrupulos parabant qui Archytam Pythagoreum inter rei rusticae scriptores enumeravit d. r. r. I 1 8 quem Demetrius Magnesius ab homonymis secreverat cf. Laert. VIII 82 γηγόναι δ' Ἀρχῦται τέτταρες . . . τρίτος περὶ γεωργίας γεγραφώς. sed haec quidem de Pythagoreorum in Varrone fraudibus.

Censorini igitur prior pars (4—15) ex Varronis loghistoricis accurate excerpta est. atque cum *Atticus sive de numeris* [l. muneribus cf. Ritschelii op. III 405] et *Tubero de origine humana* ab ipso compilatore 2 2 p. 6, 5 et 9 1 p. 22, 13 citentur, Tuberone maxime in suum usum vertisse compilatorem propter argumenti similitudinem consentaneum est. altera libelli pars non minus Varroniana ex quibus libris hausta sit, iudicium cohibeo, cum Gruppeus [Herm. X 54sq.] non omnia recte enodavisse videatur. neque quidquam ad nostram de Tuberone quaestionem facit. nostra interest priorem partem de origine humana c. 4—15 examinare. atque c. 4 postquam Peripateticam et recentiorum Pythagoreorum doctrinam semper fuisse humanum genus exposuit, adversarios inducit.

Peripateticis seiunctum esse Dicaearchum opinaris). erroris instar, quem statuo a Censorino commissum, infra promam.

4 7 *Anaximander Milesius videri sibi ex aqua terraque calefactis exortos esse sive pisces seu piscibus simillima animalia, in his homines concrevisse fetusque ad pubertatem intus retentos, tunc demum ruptis illos viros mulieresque qui iam se alere possent processisse.*

8 *Empedocles*¹ *autem . . . tale quiddam confirmat. primo membra singula ex terra quasi praegnate passim edita deinde coisse et effecisse solidi hominis materiam igni simul et umori permixtam. . .*

haec eadem opinio etiam in Parmenide Velins * *te fuit pauculis exceptis ab Empedocle* † *dissensis.*²

9 *Democrito vero Abderitae ex aqua limoque primum visum est [libri esse] homines procreatos.*

nec longe secus Epicurus. is enim credidit limo calfacto uteros nascio quos radicibus terrae cohaerentes primum increvisse et infantibus ex se editis ingentium lactis umorem natura ministrante praevisse, quos ita educatos et adultos genus hominum propagasse.

secuntur Zenonis et mythologorum sententiae [cf. Servius ad Verg. Aen. I 743].

5 2 *igitur semen unde exeat inter sapientiae professores non constat.*

Parmenides enim tum ex dextris tum e laevis partibus oriri putavit.

*Hipponi vero Metapontino sive ut Aristoxenus auctor est Samio*³ *ex medullis profluere semen videtur idque eo probari quod post admissionem pecudum si quis mares interimat medullas utpote exhaustas non reperiat.*

Plac. V 19 4 Ἀναξίμανδρος ἐν ὕγρῳ γεννηθῆναι τὰ πρῶτα ζῷα φλοιοῖς περιεχόμενα ἀκανθώδεσι, προβαίνουσης δὲ τῆς ἡλικίας ἀποβαίνειν ἐπὶ τὸ ξηρότερον καὶ περιρρηγνυμένου τοῦ φλοιοῦ ἐπ' ὀλίγον χρόνον μεταβιῶναι cf. supra p. 135.

Plac. V 19 5 Ἐμπεδοκλῆς τὰς πρῶτας γενέσεις τῶν ζῴων καὶ φυτῶν μηδαμῶς ὀλοκλήρους γενέσθαι, ἀσυμφυέσι δὲ τοῖς μορίοις διεζευγμέναις, τὰς δὲ δευτέρας συμφυομένων τῶν μερῶν εἰδωλοφανεῖς, τὰς δὲ τρίτας τῶν ὀλοφυῶν κτλ.

cf. Plac. V 19 [Gal.] Proleg. p. 21.

aliter Plac. 19 2.

Plac. V 7 4 Ἀναξαγόρας Παρμενίδης τὰ μὲν ἐκ τῶν δεξιῶν καταβάλλεσθαι εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς μήτρας, τὰ δ' ἐκ τῶν ἀριστερῶν εἰς τὰ ἀριστερά.

cf. Hippolyt. 16 2.

¹ hanc opinionem in iocum lepidissimum vertit Varro in Eumenidibus satira fr. 27 B [23 R] *Empedocles natos homines ex terra ait ut blitum.*

² sententiam mutilatam sic intellego: *Velinsi [Eleate] fuit p e. ab Empedocle non dissistente.*

³ cf. Iamblich. V. P. 267 Zeller I⁴ 232³.

*sed hanc opinionem non nulli re-
fellunt ut Anaxagoras Demo-
critus et Alcmaeon Crotoniates.....*

5 4 *illud quoque ambiguum facit inter
auctores opinionem utrumne ex patris
tantummodo semine partus nascatur
ut Diogenes et Hippon Stoicique
scripserunt an etiam ex matris quod
Anaxagorae et Alcmaeoni nec
non Parmenidi Empedocliique et
Epicuro visum est.*

5 *de conformatione autem
partus nihilo minus definite se scire
Alcmaeon confessus est ratus ne-
minem posse perspicere quid primum
in infante formetur.*

6 1 *Empedocles quem in hoc
Aristoteles secutus est ante omnia
cor iudicavit increescere, quod hominis
vitam maxime contineat.*

*Hippon vero caput in quo est
animi principale.*

*Democritus alvum cum capite
quae plurimum habent ex inani.*

*Anaxagoras cerebrum unde om-
nes sunt sensus.*

*Diogenes Apolloniates ex umore
primum carnem fieri existimavit tum
ex carne ossa nervosque et ceteras
partes enasci.*

2 *at Stoici una totum infantem
figurari dixerunt ut una nascitur ali-
turque. sunt qui id opinentur ipsa fieri
natura ut Aristoteles atque Epicu-
rus. sunt qui potentia spiritus semen
comitantis ut Stoici ferme universi.
sunt qui aetherium calorem inesse ar-
bitrentur qui membra disponat Ana-
xagoran secuti.*

cf. Plac. V 3 3. 6.

Plac. V 5 *εἰ καὶ αἱ θήλειαι προϊ-
ενται σπέρμα.*

V 5 3 *Ἰππων προῖεσθαι μὲν σπέρμα
τὰς θηλείας... μὴ μέντοι εἰς ζυγογονίαν
τοῦτο συμβάλλεσθαι...*

V 5 1 *Πυθαγόρας Ἐπίκουρος Δη-
μόκριτος καὶ τὸ θῆλυ προῖεσθαι σπέρμα.*

V 17 *τί πρῶτον τελεσιουργεῖται ἐν
τῇ γαστρὶ.*

V 17 3 *Ἀλκμαίων τὴν κεφαλὴν
ἐν ᾗ ἐστὶ τὸ ἡγεμονικόν.¹*

V 17 2 *Ἀριστοτέλης πρῶτον τὴν
ὀσφὺν ὡς τρόπιν νεώς.²*

cf. V 17 3.

cf. V 17 6 *ἄλλοι δὲ τὸν ὀμφαλόν*
[cf. Plut. d. am. prol. p. 495].

V 17 1 *οἱ Στωικοὶ ἅμα ὄλον γίγνε-
σθαι.*

cf. V 19 3 v. p. 94 et 172.

¹ haud dubie Aëtius vera tradit. nam constat in Placitis τὸ ἡγεμονικόν Alcmaeonis de quo infra dicetur, contra eadem opinio a Varrone Hipponi tribuitur inferius, qui et ipse de cerebri natura quaedam coniecisse videtur cf. Hippol. 16 2.

² Aëtius erravit. nam cor principium indicavit Aristoteles cf. de gen. anim. II 6

6 3 *utcumque tamen formatus infans quemadmodum in matris utero alatur duplex opinio est.*

Anaxagorae enim ceterisque compluribus per umbilicum cibus administrari videtur.

*at Diogenes et Hippon existimantur esse in alvo prominens quidam quod infans ore adprehendat (et) ex eo alimentum ita trahat ut cum editus est ex matris uberibus.*¹

4 *ceterum ut mares feminaeve nascentur quid causae esset varie ab isdem philosophis proditum est.*

nam ex quo parente seminis amplius fuit eius sexum repraesentari dixit Alcmaeon.

ex seminibus autem tenuioribus feminas ex densioribus mares fieri Hippon adfirmat.

5 *utrius vero parentis principium sedem prius occupaverit, eius reddi naturam Democritus rettulit:*

at inter se certare feminas [feminae libri] et mares et penes utrum victoria sit eius habitum referri auctor est Parmenides.

6 *ex dextris partibus profuse semine mares gigni at e laevis feminas Anaxagoras Empedoclesque consentiunt.*

Interrumpam hic excerptorum seriem non quo lectores de summa similitudine moneam, quae nisi ex usu recentioris sylloges Epicureos et Stoicos complexae Stoicaque disciplina tinctae explicari nequit, sed ut Censorini novissimi capitis 6 4—6 turbas quasdam aperiam et quoad eius fieri potest in pristinum ordinem reducam.

Hipponis opinio vere traditur id quod Placita testantur. iam cetera dubia sunt. in Parmenidis opinione prompta est erroris obrussa. exstat enim illius versus δεξιτεροῖσιν [scil. μέρσιν] μὲν κόρυς, λαιοῖσι δὲ κόρυς.

V 16 πῶς τρέφεται τὰ ἔμβρυα.

V 16 2 οἱ Στωικοὶ διὰ τοῦ χορίου καὶ τοῦ ὑμφαλοῦ.

cf. V 16 1.

V 7 πῶς ἄρρενα γεννᾶται καὶ θήλεα.

V 7 3 Ἰππῶναξ [sic Aëtius] παρὰ τὸ συνεστὸς ἢ καὶ ἰσχυρὸν ἢ παρὰ τὸ βρευστικόν τε καὶ ἀσθενέστερον σπέρμα.

V 7 6 Δημόκριτος τὰ μὲν κοινὰ μέρη ἐξ ὁποτέρου ἂν τύχῃ τὰ δὲ ἰδιάζοντα κατ' ἐπικράτειαν [cf. Arist. d. gen. anim. p. 764^a 10].

V 7 4 Ἀναξαγόρας Παρμενίδης τὰ μὲν ἐκ τῶν δεξιῶν καταβάλλεσθαι εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς μήτρας τὰ δ' ἐκ τῶν ἀριστερῶν εἰς τὰ ἀριστερά.

p. 742^b 36. τρῶπιν νεῶς sumptum videri possit ex Arist. metaphys. Δ 1 p. 1013^a 4. cf. Lactant. opif. 5 *quasi carinam compegit quam nos dicimus spinam.*

¹ cf. Aristotelis de animal. epitome Aristophanea ed. Rose aned. gr. II p. 32: διαπίπτειν δὲ φησι Διογένην τὸν Ἀπολλωνιάτην εἰρηκότα ταῖς κοτυληθόαι ταῖς ἐν τῇ μήτρᾳ τρέφεσθαι τὰ ἔμβρυα. Roseus in Censorino suadet ex quo pro ex -eo.

hanc doctrinam Anaxagorae et Hippocrati persuasit cf. Menag. ad Diog. II 9. itaque recte Placita V 7 4 Ἀναξαγόρας Παρμενίδης τὰ μὲν ἐκ τῶν δεξιῶν καταβάλλεσθαι εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς μήτρας [scil. tum mares gigni], τὰ δ' ἐκ τῶν ἀριστερῶν εἰς τὰ ἀριστερά [sc. feminas] cf. Censorinus ipse V 2 *Parmenides tum ex dextris tum ex laevis partibus oriri putavit*. idem de Anaxagora Aristoteles de gener. anim. IV 1 p. 763^b 31 ... οἷον Ἀναξαγόρας καὶ ἕτεροι τῶν φυσιολόγων. γίνεσθαι τε γὰρ ἐκ τοῦ ἄρρενος τὸ σπέρμα, τὸ δὲ θῆλυ παρέχειν τὸν τόπον καὶ εἶναι τὸ μὲν ἄρρεν ἐκ τῶν δεξιῶν τὸ δὲ θῆλυ ἐκ τῶν ἀριστερῶν καὶ τῆς ὑστέρας τὰ μὲν ἄρρενα ἐν τοῖς δεξιῶς εἶναι τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖς ἀριστεροῖς. cf. Philop. ad h. l. (Venet. 1526) f. 81^v 16.

Empedoclis sententia quam coniungit Censorinus plane alia erat, quemadmodum cum alii tum Aristoteles l. c. docet.¹ nam ad calorem omnia rettulit Empedocles. ad hanc lucem compara Censorini verba 6 5 *at inter se certare — Anaxagoras Empedoclesque consentiunt*. quid? concordiam finxit Censorinus inter eos quos contrariae rationis tamquam exemplaria opponit Aristoteles? atqui recte in proxima § 7 Empedoclis placitum ipse Censorinus explicavit. age mutantur vices Parmenidesque in Empedoclis locum substituatur. tum veram habebis et Placitis consonam opinionem. Empedoclis lemma aut residuum est omissa opinione aut repetitum ex insequenti paragrapho, quae ab Empedocle incipit. sed prior sententia nunc lemmate caret. quocirca Democritum descendere iubeamus, cuius vicina in Placitis et Aristotele memoria aliter accurate cum Censorino non potest conciliari. ceterum ad eundem fortasse Democritum pertinent quae Stoicis apud Aëtium V 11 3 perverse continuantur προῖεσθαι δὲ καὶ τὴν γυναῖκα σπέρμα· καὶ μὲν ἐπικρατήσῃ τὸ τῆς γυναικὸς ὅμοιον εἶναι τὸ γεννώμενον τῇ μητρὶ, ἐὰν δὲ τὸ τοῦ ἀνδρὸς τῷ πατρὶ cf. V 5 1. Democrito igitur in proxima trajecto post Hipponem § 5 una relinquitur anonymi sententia, quam noli cum Hipponis altera in Placitis opinione § 7 ei μὲν ἡ γονὴ κρατήσκειν ἄρρεν, εἰ δ' ἡ τροφή θῆλυ componere. sed fieri potest ut duplex eius memoria Censorinum in oculorum errorem induxerit, quem ceterae turbæ sponte sequebantur. pergo Placitorum concentum demonstrare.

6 6 *quorum opiniones ut de hac specie congruae ita de similitudine liberorum dispariles*

super qua re Empedocles disputata ratione talia profatur: si par

Plac. V 11 πόθεν γίνονται τῶν γυναικῶν αἱ ὁμοιώσεις καὶ τῶν προγόνων.

V 11 1 Ἐμπεδοκλῆς ὁμοιότητος γίνεσθαι κατ' ἐπικράτειαν τῶν σπερματι-

¹ Parmenidem et Empedoclem parum scite copulavit etiam Galenus ad Hippocr. epidem. IV 2, XVII 1 p. 1002K. τὸ μέντοι ἄρρεν ἐν τῇ δεξιᾷ μέρει τῆς μήτρας κυσχεσθαι καὶ ἄλλοι τῶν παλαιωτάτων ἀνδρῶν εἰρήκασιν. ὁ μὲν γὰρ Παρμενίδης οὕτως ἔφη 'δεξιτεροῖσι μὲν κούροις λαϊοῖσι δ' αὖ κούρας', ὁ δ' Ἐμπεδοκλῆς οὕτως 'ἐν γὰρ θερμωτέρῳ τὸ κατ' ἄρρενα ἐπλετο γαίης καὶ μέλανες διὰ τοῦτο καὶ ἀνδρωδέστεροι ἄνδρες καὶ λαγνήντες μάλλον. in causa fuit fortasse quod Aristoteles l. c. p. 765a 35 utramque rationem suo arbitratu quodammodo conciliare conatus est.

calor in parentum seminibus fuit patri similem marem procreari, si frigus feminam matri similem. quodsi patris calidius erit et frigidius matris, puerum fore qui matris vultum repraesentet: at si calidius matris, patris autem fuerit frigidius puellam futuram quae patris reddat similitudinem.

κῶν γόνων, ἀνομοιότητας δὲ τῆς ἐν τῷ σπέρματι θερμασίας ἐξατμισθείσης.

hinc Aëtio quaedam lux affulget. postrema quidem utrimque consentiunt, cum Aëtiana ἀνομοιότητας δὲ τῆς ἐν τῷ σπέρματι θερμασίας ἐξατμισθείσης accuratius ab illo explicentur *quodsi patris calidius* etc. at priora discrepant. Censorinus caloris aequabilitatem causam dixit, Placita seminum certantium potentiam. uter verius rettulerit non potest ambigi cf. Censor. 6 10. Aëtium autem contraxisse puto talia ἐὰν ἴσον ἢ τὸ θερμόν, κρατεῖν τὸ τοῦ ἄρρενος σπέρμα, ἐὰν δὲ τὸ ψυχρόν, τὸ τοῦ θήλεος cf. Philopon. in Ar. de gen. IV 1 (Ven. 1526) f. 81^v 25.

6 8 *Anaxagoras autem eius parentis faciem referre liberos iudicavit qui seminis amplius contulisset.*

ceterum Parmenidis sententia est cum dexteræ partes semina dederint tunc filios esse patri consimiles, cum laevæ tunc matri.

Plac. V 11 2 Παρμενίδης ὅταν μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους τῆς μήτρας ὁ γόνος ἀποκριθῇ τοῖς πατράσιν, ὅταν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ταῖς μητράσιν.

ad Anaxagoram Aëtii comparatio est nulla. sed similiter Lactantius qui Varronis librum undecumque cognitum habuit de opif. c. 12 *id autem praevallet e duobus quod fuerit uberius. alterum enim quodammodo amplectitur atque includit. hinc plerumque fieri solet ut unius tantum lineamenta praetendant. si vero aequa fuerit ex pari semine permixtio figuras quoque misceri ut soboles illa communis aut neutrum videatur.* eodem spectat Aristot. de gen. anim. IV 3 p. 769^a 9 ἐνιοι μὲν γὰρ φασιν ἄφ' ὀποτέρου ἂν ἔλθῃ σπέρμα πλέον, τούτῳ γίνεσθαι μᾶλλον ἑοικός . . . ἂν δ' ἴσον ἔλθῃ ἄφ' ἑκατέρου, τοῦτο δ' οὐδέτερου γίνεσθαι ὅμοιον.

Parmenidea promiscuo in utroque errore conversa sunt. volebant dicere e dextris partibus mares oriri ac cetera similiter. vide quae supra et ad Aëtii locum dixerim, cf. Zeller I⁴ 528. quid ipsi philosopho de similitudine placuerit ex Sorano verso a Caelio Aureliano de morb. chron. IV 9 p. 545 Wetst. notum est.¹ mares feminasque ex bene tem-

¹ *Parmenides in libris quos de natura scripsit, eventu inquit conceptionis molles aliquando seu subactos homines generari. . . .*

*femina virque simul Veneris cum germina miscent,
venis informans [an unius in formam?] diverso ex sanguine virtus
temperiem servans bene condita corpora fingit.
at si virtutes permixto semine pugnent*

peratis seminibus suis locis gigni, mares dextris, feminas laevis utriusque sexus partibus. si vero semen a dextra ortum forte in laevam mulieris pervenerit aut invicem, tum ambiguum sexum et 'utriusque veneris' i. e. hermaphroditos procreari. quam doctrinam novo licet testimonio Lactantii confirmare, qui verbosius ut solet et Tulliano more Varroniana opinor sequitur c. 12 l. c. *disparēs quoque naturae hoc modo fieri putantur. cum forte in laevam uteri partem masculinae stirpis semen inciderit, marem quidem gigni opinatio est. sed quia sit in feminina parte conceptus, aliquid in se habere femineum supra quam decus virile patiatur vel formam insignem . . . item si partem in dextram semen feminini sexus influxerit, feminam quidem procreari, sed quoniam in masculina parte concepta sit habere in se aliquid virilitatis ultra quam sexus ratio permittat. si vero masculinum in dexteram, femininum in sinistram pervenerit, utrosque fetus recte pervenire [l. provenire].*¹

Consulto fui molestior in explicanda Parmenidis opinione quo brevius corruptum vel truncatum Aëtii locum persanare liceret. quae dimidiata supra apposui V 7 4 integra sic se habent:

Παρμενίδης τὰ μὲν ἐκ τῶν δεξιῶν καταβάλλεσθαι εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς μήτρας, τὰ δ' ἐκ τῶν ἀριστερῶν εἰς τὰ ἀριστερά. εἰ δ' ἐναλλαγείη τὰ τῆς καταβολῆς, γίνεσθαι θήλεα. priora explicavi p. 192, ultima aut truncata sunt e talibus τὰ μὲν ἄρρενα γίνεσθαι θηλύτερα, τὰ δὲ θήλεα ἀρρενικώτερα aut corrupta ex γίνεσθαι ἀρρενοθήλεα. utrum praestet, suo quisque arbitrato optabit.² continuo Varroniana ex Censorino

6 9 *sequitur de geminis, qui ut aliquando nascantur modo seminis fieri Hippon ratus est:*

id enim cum amplius est quam uni satis fuit bifariam diduci.

10 *id ipsum ferme Empedocles videtur sensisse. nam causas quidem cur divide-*

V 10 πῶς διδύμα καὶ τριδύμα γίνεται.

V 10 1 Ἐμπεδοκλῆς διδύμα καὶ τριδύμα γίνεσθαι κατὰ πλεονασμὸν καὶ περισχισμὸν τοῦ σπέρματος.

*nec faciant unam permixto in corpore dirae,
nascentem gemino vexabunt semine sexum.*

vult enim seminum praeter materias esse virtutes quae si se ita miscuerint ut eiusdem corporis faciant unam, congruam sexui generent voluntatem; si autem permixto semine corporeo virtutes separatae permanserint, utriusque veneris natos appetentia sequatur. cf. Karsten Parm. p. 127.

¹ Parmenideam rationem sed in contrarium versam sequitur Diocles, opinor, medicus apud Theodor. Priscian. [Octav. Horat. ed. Argent. 1532 p. 110].

² cf. Pseudo-Hippocr. d. diaet. I 28 [t. VI p. 502 L.] ἦν δὲ ἀπὸ μὲν τῆς γυναικὸς ἄρσεν ἀποκριθῆναι, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀνδρὸς θῆλυ, κρατήσῃ δὲ τὸ ἄρσεν, αὔξεται τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ πρότερω, τὸ δὲ [sc. ἄρσεν] μειοῦται· γίνονται δὲ οὗτοι ἀνδρόγυνοι καὶ καλέονται τοῦτο ὀρθῶς. ἀρρενοθήλυς est apud Plutarchum de Isid. et Osir. 43 p. 368. Thcol. arithm. p. 33, 9 Ast. Porphy. ap. Euseb. III 11 10. Athenagor. suppl. p. 108 Ott. Maneth. 5, 140. Epiphan. I. 308 Oehl. idem valet ἀνδρόθήλυς quod in notissimo Philostrati de Favorino loco invenitur V. S. 18 διφυῆς δὲ ἐτέχθη καὶ ἀνδρόθήλυς. cf. V. Rose Anecd. gr. I 71. v. Lobeck ad Phryn. p. 536.

retur non posuit, partiri tantummodo ait et si utrumque sedes aequae calidas occupaverit utrumque marem nasci, si frigidas aequae utramque feminam si vero alterum calidiorem alterum frigidiorum dispari sexu partum futurum.

Censorino collato tamquam officinam compilatoris Aëtii introspectas. causas ille Empedoclem partitionis non attulisse religiose prodit. sed coniecit similiter atque Hipponem eum statuisset. quid Aëtius? coniecturam pro certo amplexus utramque opinionem in unam compegit. pariter ariatur V 8 1.¹

7 1 *superest dicere de temporibus quibus partus soleant esse ad nascendum maturi . . .*

2 *iam primum quoto post conceptionem mense infantes edi soleant, frequenter agitata inter veteres nondum convenit.*

*Hippon Metapontinus a septimo ad decimum mensem nasci posse existimavit . . .*²

4 *huic opinioni in parte aliqua repugnant alii, in parte³ consentiunt.*

5 *nam septimo mense parere mulierem posse plurimi adfirmant, ut Theano Pythagorica Aristoteles Peripateticus Diocles Euenor Straton Empedocles Epigenes multique praeterea quorum omnium consensus Euryphontem Cnidium non deterret id ipsum intrepide pernegantem.*

6 *contra eum ferme omnes Epicharmum [p. 298 Lor.] secuti octavo mense nasci negaverunt. Diocles tamen Carystius et Aristoteles Stagiritae aliter senserunt. nono autem et decimo mense cum Chaldaei plurimi et idem supra mihi nominatus Aristoteles edi posse partum putaverint. neque Epigenes Byzantius nono fieri posse contendit nec Hippocrates Celsus decimo.*

7 *ceterum undecimum mensem Aristot-*

V 18 4 οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀριστοτέλην καὶ Ἱπποκράτην φασὶν ἕαν μὲν ἐκπληρωθῇ ἡ μήτρα ἐν τοῖς ἑπτὰ μηνσί, τότε . . . γεννᾶσθαι γόνιμα. Ἐμπεδοκλῆς cf. V 18 1.

Εὐρυφῶν ὁ ἰατρός . . . V 18 7.

V 18 3 Πόλυβος Διοκλῆς οἱ Ἐμπειρικοὶ καὶ τὸν ὄγδοον μῆνα ἴσασι γόνιμον ἀτονώτερον δὲ πῶς cf. V 18 4.

cf. V 18 4.

¹ similem materiam collectam invenit Seneca de benef. VII 1 5 *utrum unus concubitus spargatur in duos an totiens concepti sint.* intellege περισχισμὸν ἐν ἐπισύλληψιν quae in Placitis Empedoclis Asclepiadi atque Erasistrato Stoicis adscripta sunt.

² *aestimavit* libri. sequitur de septenarii numeri vi cf. ad Placit. V 23 1.

³ Iahnus scripsit *alii, alia in parte.*

teles ¹ *solus recipit* [*l. recepit*], *ceteri universi improbarunt.*

Sequitur Chaldaeorum ratio c. 8 cum Placitis V 18 6 οἱ μαθηματικοὶ κτέ. in summum congrua, sed multo uberior. etiam magis consentiret si haec τὰ δὲ ἀσύνδετα ζῳδία ἐστὶν ἐν τῶν οἰκοδεσποτούντων ἀστέρων τυγγάνη. ἐὰν γὰρ τις τούτων τὴν ζωὴν καὶ τὸν βίον κληρώσῃ, δυστυχεῖς καὶ ἀχρόνους σημαίνει, quae neque ipsa intellego nec cum reliqua ratione cohaerent, interpolata esse sive ab Aëtio sive a Plutarcho crederemus. maxime huic coniecturae favet quod regnantibus planetis omissis cetera similia fient Chaldaeorum doctrinae quam excerpsit Geminus Elem. astron. Uranol. Pet. p. 6 D. ² Epigenem infra astrologum nominavit Censorinus 17 4 et coniunxit cum Beroso. eosdem coniunctos ex Varrone citat Plinius N. H. VII 160. ³

¹ Hist. anim. VII 4 p. 584 b 1. V. Rose Ar. pseud. p. 382. inde Varronis facetiae in Testamento satura fr. 4 p. 229 R. *si quis mihi filius unus pluresve in decem mensibus gignuntur, ii si erunt divi λόρας exheredes sunt. quod si quis undecimo mense κατ' Ἀριστοτέλην natus est, Accio idem quod Titio ius esto apud me.*

² fortasse olim interpolatorum loco haec explicatio exstitit: τὰ δὲ σύνδετα ζῳδία ἐστὶν κατὰ διάμετρον· κριὸς πρὸς ζυγόν, ταῦρος πρὸς σκορπίον κτλ. cf. Manil. II 395 sqq. sed de omnibus his rebus nihil pro certo possum affirmare ut hospes in astrologorum nugis.

³ non praetereundus erat Manilius qui dicitur, si Gruppeo fides habenda esset [Herm. XI 235 sqq.] e Varrone illud carmen totum haustum esse contendenti. quod secus est. ipsa prima eius verba 'denn die griechischen Astronomen beginnen die Aufzählung der Zodiacalbilder mit dem Krebs, während die Roemer von dem Widder ausgehen' miram ignorationem producit. nam etsi Eudoxi paraepagma a leone initium cepit, Callippus atque Dionysius a cancro, posteriores ab ariete velut Posidoniani Geminus p. 1 Achillesque p. 144 et Pet. et quod pluris est ipse Ptolemaeus perspicuis verbis almag. II 7 p. 32 Bas. 90 Halm. quem Theo comm. in tab. man. ed. Halma p. 28 sq. sequitur. ceterum non nullae tabulae variant partim antiquo ordine servato (almag. II 12 p. 51 B. 134 Halm. tab. man. ed. Halm. II 98 sqq.) partim capricorno proposito tab. man. I 148 sqq. quis arietem primus introduxit Graecorum ambigitur. nam quod posuit Letronneus [sur l'origine du zodiaque Grec et sur plusieurs points etc. Journ. des sav. 1839 p. 448 sed cf. eiusdem sur l'origine Grecque du zod. prétend. Egypt. § V Revue de deux mondes 1837, Mélanges d'érudition de Letr. p. 32—34] Hipparchum zodiacum ad arietis initium ordinasse, eo nititur quod Ptolemaei fixarum stellarum tabulam alm. VII extr. VIII Hipparcheam credunt, ubi p. 184 sqq. Bas. aries dux est signorum. quod aliter se habere docuit Schaubachius [Iahns archiv f. phil. u. paed. VII 55 sqq. X 334. 336]. Hipparchus in commentario qui exstat de Arato itendidem a cancro progreditur p. 245 sqq. 249 sqq. Pet. sed fieri potuisse ut etiam in arietem incideret Hipparchus existimat Usenerus, qui de astronomorum rationibus sua me eruditione benigne adiuvit. ceterum ut astronomorum omnino non tantum intererat, quod signum principatum haberet modo quaterna anni spatia observarentur, ita astrologis hoc vel inprimis respiciendum fuit. de Chaldaeis antiquis cf. Lenormant *Anfaenge der Cultur* II 48. inde Sext. adv. mathem. V 7. 11. 21 artem eorum expositurus ab ariete incipit itemque Hippolyt. refut. IV 15 p. 80, 14 Gott. V 13 p. 180, 36. 43. 182, 50. VI 28 p. 268, 15. apertius schol. Arat. p. 99, 39 Bekk. διὰ τί ἀπὸ τοῦ καρκίνου ἤρξατο [Aratus] καὶ ταῦτα τῶν Αἰγυπτίων διὰ ἀπὸ κριοῦ λαμβανόντων τὴν ἀρχήν; οἷον εἰσθῆαι διὰ ἀπὸ τῶν βορείων ἀρχεσθαι, βορειότερος δὲ ἐστὶ πάντων ὁ καρκίνος. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι εἰκότως ἀπὸ τοῦ κριοῦ ποιοῦνται τὴν ἀρχήν πάντα τὰ ζῳδία κατὰ ἀναλογίαν λαμβάνοντες τῶν μελῶν. Aegyptios non veteres intellego qui a cancro (Sirli

9 1 *hac Chaldaeorum sententia explicata transeo ad opinionem Pythagoricam Varroni tractatam in libro qui vocatur Tubero et intus subscribitur de origine humana.*

2 *quae quidem ratio praecipue recipienda ad veritatem proxime videtur accedere.*

alii enim plerique, cum omnes partus non uno tempore fiant maturi, una tamen eademque tempora omnibus conformandis dederunt. ut Diogenes Apolloniates qui masculis corpus ait quattuor mensibus formari et feminis quinque,

vel Hippon qui diebus LX infantem scribit formari et quarto mense carnem fieri concretam quinto unguis capillumve nasci septimo iam hominem esse perfectum.

3 *Pythagoras autem quod erat credibilis dixit partus esse genera duo alterum septem mensum alterum decem, sed priorem aliis dierum numeris conformari aliis posteriorem. eos vero numeros qui in uno quoque partu aliquid adferunt mutationis, dum aut semen in sanguinem aut sanguis in carnem aut caro in hominis figuram convertitur inter se conlatos rationem habere eam quam voces habent quae in musice σύμφωνοι vocantur.*

cf. Plac. V 21 ἐν πόσῳ χρόνῳ μορφοῦται τὰ ζῷα ἐν γαστρὶ ὄντα.

Omitto Varronis musicam rationem alienam a nostro instituto. sed iuvat Varroniana apud alios Placitorum electa qualia subinde adnotavi paulo diligentius colligere. Lactantius in libro de opificio dei illius auctoritatem maxime ad etymologias nominatim arcessivit ut c. 8 *a quo foratu frontem nominatam Varro existimavit* vel c. 10 *eos ciliorum tegminibus occuluit unde oculos dictos esse Varroni placet.* ibidemque *Varro a ligando cibo putat linguae nomen impositum* cf. c. 13 *mulieris viri* c. 14 *renum* c. 15 *vocis*¹ veriloquia. gravissimam vero doctrinam de hominum generatione c. 12 compressit. praeter superiora illa duas eclogas promam:

ortu) annum incipiebant, sed apotelesmaticos [cf. Lucian. astrol. 7] qui Petosirin et Nephersonem antiquos Aegypti reges tamquam astrologiae inventores et gravissimos scriptores suspiciebant. cf. Usener Mus. Rhen. XXVI 158. Ch. Graux *Revue de philol.* II 7126. Not. et extr. XVIII 2 p. 36. Romani quibus aries sollemne est initium quin non ipsorum fastos [cf. Mommsen r. Chronol. 2 307] sed graecum usum sint secuti, equidem non dubito.

¹ varias de voce opiniones ex graeco fonte expressit Gellius V 15. indidem c. 16 de vi oculorum Placitorum more excerptum. sed fontem ut invenirem non contigit.

ipsum semen quidam putant ex medullis tantum, quidam ex omni corpore ad venam genitalem confluere ibique concreescere.

non potest fieri quin Varronis eruditionem [cf. Censorin. 5 2 Plac. V 3] agnoscas. sed ecce etiam nomen

conceptum igitur Varro et Aristoteles sic fieri arbitrantur. aiunt enim non tantum maribus inesse semen verum etiam feminis. et inde plerumque matribus similes procreari. sed earum sanguine esse purgatum: quodsi recte cum virili mixtum sit utraque concreta et simul coagulata informari. primum quidem cor homini confingi, quod in eo sit et vita hominis et sapientia, denique totum opus quadragesimo die consummari.

de Aristotelis doctrina a Varrone recepta cf. Rose Ar. ps. p. 383. Plac. V 5 2. 6 1. de corde crescendi initio cf. Censorin. 6 1 et supra p. 190² de quadragesimo die Plac. V 21 1. ¹

Similis opinionum enumeratio Varroni in Commentis Lucani Bernensibus tribuitur p. 220, 19 Usener.

Varro dixit somnia nasci aut ex abundantia principiorum aut deminutione, cum aut plus nobis caloris est aut minus aut plus humoris aut minus aut plus aeris aut minus aut plus terreni aut minus. nam cum plus ignis est, in somnis potiones et omne genus refrigerationis desideramus, cum aeris abundantia volare nos et sublimia petere et in ceteris sui similia colligi.

Epicurus dicit atomos influere animis nostris in imaginibus corporum et ea quae gessimus aut quae gesturi sumus per quietem videri.

Plato item dixit iecur nostrum leviori suco praestare splendorem velut speculum [in] quo dum inciderint imagines illae quas Epicurus tradit animum eas videre et quae habeat somnia conici [?]. quaecumque igitur videamus aut per recordationem rerum quas gessimus aut per metum, dum timemus qualia eventura sint, prospicimus.

¹ ex reliqua Lactantii libri parte insigne c. 17. *an si mihi quis dixerit aeneum esse caelum aut vitreum aut ut Empedocles ait aerem glaciale[m]* [cf. Plac. II 11 2] *statimne assentias?* de mundo Varro in Tuberone quoque egerat. cf. Prob. ad Verg. ecl. 31 p. 19, 1K. *ad quam imaginem Varro mundo ovum comparavit* [Plac. II 2 1 Achill. s. p. 127 Pet. Comm. Lucani p. 153, 24 Cassiod. Sen. t. II p. 560^b Gar.] *in logistorico qui inscribitur Tuberone de origine humana sic dicens 'caelum ut testa item vitellum ut terra, inter illa duo humor quasi ἔμυς inclusus aer in quo calor'. in eodem etiam libro Varro interpretatur vitellum appellatum quia generet vitalia. nempe a mundo sive aeterno sive mortali similiter de humana origine disceptabant. ergo Tuberonis fuit initium qualis Placitorum V 19 καὶ οὗς πὲν γενετὸς ὁ κόσμος γενετὰ τὰ ζῷα καὶ φθαρτὰ εἶσιν.* cf. Sueton. reliqu. p. 193 Reiff. mundi aeterni opinionem Varronianam impugnat libros Antiquitatum divinarum respiciens Tertullianus ad nat. II 3. cf. Philargyrus ad Verg. Georg. II 336 *Varro autem in satura quae scribitur de salute ait mundum haud natum esse neque mori. Plato autem natum at non mori. Metrodorus autem neque natum neque mori. Zenon ex hoc mundo quamvis aliqua intereant, tamen ipsum perpetuo manere quia inhaereant ei elementa e quibus generantur materiae ut dicit crescere quidem sed ad interitum non pervenire manentibus elementis a quibus revalerant.* opiniones si a Varrone collectae fuerunt, a satura abhorrent. cf. Riese Varr. sat. rel. p. 45 sq. quae de Xenophanis studio Varroniano nugatus sit Krahner comm. de Varron. N. Brandenb. 1846 p. 8 nolo refutare.

ibidemque p. 289, 3

alii existimant animas statim elisas corpore solvi ac dissipari in principia sua inter quos Epicurus.¹

alii solidas quidem postquam exierint de corpore permanere, deinde tractu temporis dissipari. haec opinio Stoicorum.

alii integras decedere sicuti venerint in corpora et semper manere. haec auctoritas in duas opiniones scinditur.

alii enim dicunt liberatas a vinculo corporis in caelum reverti inter quos sunt Peripatetici et cum Platone suo Academici.

alii ire per corpora multorum animalium, quadringentesimo sexagesimo et altero anno rursus in corpora reverti humana: huius opinionis conditor Pythagoras.

prius caput de somniis universae Placitorum rationi concinit, sed V 2 πῶς ὄνειροι γίνονται non potest comparari, quia Demoeriti Stratonis Herophilii tantum sententiae exstant. Varroni quae opinio tribuitur, dubium non est quin Empedoclea sit, quod Usenerus coniecit. idem alteram de anima seriem sine testimonio traditam recte auctori suo vindicavit et loghistoricis maxime collectas eiusmodi sententias assignavit². quam opinionem Censorini testimonio satis stabilivimus.

Cognatae originis sunt quae Reifferscheidius ex Isidori maxime de natura rerum compendio Suetonii Prati libro IX inseruit. non nulla cum Placitis convenire ille probe perspexerat cum Suetonii pr. Caes. libr. reliqu. p. 444: *Isidorus, inquit, easdem fere quaestiones naturales tractat quas scriptor Graecus quem Plutarchum esse dicunt in placitis philosopho-*

¹ cf. p. 304, 9 secundum Epicureos qui dicunt post mortem animam non durare sed interire cum corpore.

² p. 221, ad v. 6 hucusque Varro quem in loghistoricis hac ratione philosophorum sententias composuisse vel potius compositas ex eodem libro quem praeter Stobaeum personati Plutarchus et Galenus [nobis pro his dicendus Aëtius] compilaverunt repetisse idoneus auctor est Censorinus. Varronis animae patrocinium laudat Claudianus Mamert. d. stat. an. II 7 M. Varro sui saeculi peritissimus et teste Tullio omnium sine dubitatione doctissimus quid in musicis quid in arithmeticeis quid in geometricis quid in φιλοσοφουμένων libris divina quadam disputatione contendit nisi ut a visibilibus ad invisibilia a localibus ad illocalia a corporeis ad incorporea miris aeternae artis modis abstrahat, animum et in corpora hoc est in adversa sibi dilapsus sui computem faciat? cui si corpus esset corpus adversum esse non posset.

Plac. IV 7 4 Δημόκριτος Ἐπίκουρος φθαρτὴν τῷ σώματι συνδιαφθειρομένην.

IV 7 3 οἱ Στωικοὶ ἐξιοῦσαν τῶν σωμάτων διαρκεῖν μὲν καὶ καθ' ἑαυτὰς ζῆν ἔφασαν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἀσθενεστέραν . . . ἐπ' ὀλίγον, τὴν δέ γε ἰσχυροτέραν . . . μέχρι τῆς τοῦ παντὸς ἐκπύρωσεως.

rum libris primo secundo tertio proponit. sed intercedit inter eos haec differentia quod ille semper auctores sententiarum nominat, Isidorus nominibus eorum suppressis generaliter eos sic fere significat: gentiles veteres antiqui sapientes philosophi physici alii quidam. sed quae de origine Isidori ceterorumque eius generis scriptoribus posuit, non ita stabilita sunt ut tuto insistere possis [cf. G. Becker n. jahrb. f. phil. 1863, 642]. neque multum ille profecit perpetua Placitorum comparatione, quam Suetonio suo subnotavit, quia perpauca accurate respici, pleraque frustra citari manifestum est.

Memorabilis est Augustini enarr. in psalm. X 3 expositio [Sueton. ed. R. p. 209], quam Isidorus de nat. rer. 18 nominatim excerpserat [cf. schol. German. p. 197, 9 sqq. ed. Breysig, Censorin. fr. III p. 80, 6 Jahn. supra p. 53] *duae sunt de luna opiniones probabiles. harum autem quae vera sit aut non omnino aut difficillime arbitror posse hominem scire. cum enim quaeritur unde lumen habeat, alii dicunt suum habere sed globum eius dimidium lucere dimidium autem obscurum esse, dum autem movetur in circulo suo eandem partem qua lucet paulatim ad terras converti ut videri nobis possit et ideo prius quasi corniculatam apparere. . . . alii autem dicunt non habere lunam lumen proprium sed a sole illustrari.* Reifferscheidius ad hunc locum uberima ex Plutarchi Plac. II 28. 25 excerpta frustra proposuit. nam quia Stobaei supplementa adhibere noluit, priorem opinionem Berosi esse eum fugit. etenim si Placita coniunges II 28 1 . . Βήρωσος ἴδιον αὐτὴν ἔχειν φῶς 25 12 Βήρωσος ἡμικύριον σφαῖραν τὴν σελήνην 29 2 Βήρωσος [deficere lunam] κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐπιστροφὴν τοῦ ἀπορώτου μέρους, ad graecum exemplar haud dubie reduceris. ut Suetonii auctoritas hoc loco nequiquam invocatur ab editore, ita Varronis nomen non temere quispiam protulerit. nam Augustinus quantum debuerit illi in vulgus est notum idemque constat de Vitruvio, qui eandem memoriam repetit IX 1 16 *nunc de crescenti lumine lunae deminutioneque uti traditum est nobis a maioribus dicam* IX 2 1 *Berosus . . . pilam*¹ *esse ex dimidia parte candentem reliqua habere caeruleo colore.* quae Vitruvius maioribus se debere dicit vix errabimus si auctori Varroni, quo uti solet, reddemus, cum praesertim Berosum a Varrone citatum supra p. 196 viderimus.

Isidor. de nat. r. 20 [Hygin. P. A. IV 14 Sueton. p. 212 R.] *alii autem dicunt defectum solis fieri, si foramen aeris quo sol radios fundit aliquo spiritu contrahatur sive obturetur. haec physici et sapientes dicunt.* ex omni Placitorum nube ab editore contracta nullum in conspectum venire potest nisi Anaximandream II 29 1 Ἀναξίμανδρος τοῦ στομίου τοῦ περὶ τὸν τροχὸν ἐπιφραττομένου. *foramen aeris breviuscule dictum, quod debebat*

¹ hoc vocabulo utitur etiam Augustin. l. c. *nam et si facias pilam ex dimidia parte candidam et ex dimidia obscuram* cet.

foramen orbis ex aere compacti. nam hanc supra explicavi doctrinam p. 33. in proximis est insignis error.

Isidor. l. c. 21 [Suet. p. 213R] *nam dicunt Stoici omnem terram montibus claudi quorum umbra fertur luna subito non apparere.* levitatem breviantis non castigavit editor. quid enim Stoicos tam puerilia finxisse putamus, quos constat statuisset [Plac. II 29 6] τὰς ἐκλείψεις [efficere lunam] εἰς τὸ σκίασμα τῆς γῆς ἐμπίπτουσιν cf. Laert. VII 145? sed iste ad priscorum simplicitatem redierat. nam montes luminibus astrorum officere docuerat Anaximenes Hippolyt. 7 6. accurate concinit cum Placitis stellarum cadentium explicatio, quam tamen non explicavit editor:

Isidor. l. c. 25 [Sueton. p. 218R.] *falsa . . . opinio est nocte stellas cadere cum sciamus ex aethere lapsos igniculos ire per caelum portarique ventis . . .* [Servius georg. I 366 quem R. citat ex graeco alio fonte fluxit] cf. Placit. III 2 9 Ἀναξαγόρας τοὺς καλουμένους διαττόντας ἀπὸ τοῦ αἰθέρος σπινθήρων δίκην καταφέρεισθαι.

Tantum Placitorum refert similitudinem. cetera aut abhorrentia aut pervulgata praetermitto. Varronis igitur uno loco auctoritas certius aliquanto per compilerum nebulas pellucere videtur. ergo nisi Placitorum similitudo in Censorini excerptis manifesto perspecta esset, illa equidem in auxilium vocare non ausim. nunc vero probatae causae testes minoris fidei accedere haud gravaberis.

Varro loghistoricos suos circa iniens octavum a. u. c. saeculum conscripsisse videtur. sequor enim Ritschelii rationem [opusc. III 414 Krische Goett. gel. Stud. II 1845 p. 172. nihil contra facit Gruppe Herm. XI 239]. 'de Tuberone, inquit, controversia esse nequit quin is sit L. Aelius Tuberus quem novimus M. Ciceronis et condiscipulum et contubernalem et affinem et familiarem, Q. Ciceronis in Asia a. 693 legatum hominem cum ingenio tum doctrina excellentem, ut est pro Ligario c. 4 cui etiam Aenesidemus λόγους Πυρρωνείους suos inscripsit teste Photio bibl. c. 212. ergo ut tandem longae sed necessariae disputationis calculos subducamus, ante octavum saeculum uberrimus Placitorum liber exstitit Stoicos Epicureosque multoque uberius priores et physicos et medicos complexus et profectus aut a Stoico aut eclecticico illorum verbis uso. nam recentia insunt multa et antiqua recenter tractata. eo ad Tuberone certe usus est Varro eodemque Aëtius. ergo cum Posidonii et Asclepiadis temporibus Aëtii fons circumscriptus sit, qui idem fuit Varronis, vetustorum Placitorum origines ab exeunte a. u. c. saeculo septimo repetendas esse consequitur. Asclepiades in Censorini excerptis de natura hominis forte non citatur, sed de musices vi c. 12 ex eodem opinor Tuberone, ad quem mox dabitur reditus. ceterum ne opus quidem est subtiliore annorum computatione. constat Varrone et Asclepiadem et Posidonium una aetate superiores esse [cf. p. 185³] neque minus constat novissimo cuique libro inhiasse polyhistoris curiositatem, ut hinc quidem nihil oboriri queat difficultatis. sed age cetera videamus num nostris calculis convenient.

Saeculi sui morem egregie perspexit Varro, cum sic aequales philosophos incusavit [sentent. Varr. p. 266, 28 Riese]: *eo hodie philosophia perducitur ut praeclare nobiscum agatur si in his aetatem consumimus exponendis quibus antiqui suae portionem commodabant contexendis. apum mella comedimus, non ipsi facimus!* ac ne forte putes intra solos Varrones Cicerones Arios Aëtios illud studium contineri, unum quem illo saeculo novae sectae credunt conditorem Aenesidemum ipsum quoque priorum scrinia compilasse et contaminasse potius quam nova peperisse demonstrabo. sed ea tantum attingam, quae cum Placitis necessario sunt vinculo coniuncta.

Notissimus est Platonis in Phaedone locus p. 96B ubi Empedoclis Anaximenis vel Diogenis Heracliti Alcmaeonis [cf. Hirzel Herm. XI 241] de anima decreta comprehendit. καὶ πότερον τὸ αἷμα ἐστὶν ᾧ φρονοῦμεν ἢ ὁ αἷρ ἢ τὸ πῦρ ἢ τούτων μὲν οὐδέν, ὁ δὲ ἐγκέφαλός ἐστιν ὁ τὰς αἰσθήσεις παρέχων τοῦ ἀκούειν καὶ ὁρᾶν καὶ ὁσφραίνεσθαι, ἐκ τούτων δὲ γίγνεται μνήμη καὶ δόξα, ἐκ δὲ μνήμης καὶ δόξης λαβούσης τὸ ἡρεμεῖν κατὰ ταῦτα γίνεσθαι ἐπιστήμην. tum Aristoteles ampliorem veterum conspectum de anima I 2 proposuit. sed ab utraque ratione posteriorum curiositas multum distat. audi Ciceronem in Tusculanis I 9

18 *Sunt enim qui discessum animi a corpore putent esse mortem.*

sunt qui nullum censeant fieri discessum sed una animum et corpus occidere animumque in corpore extinguī. qui discedere animum censent, alii statim dissipari alii diu permanere alii semper. [cf. Comm. Bernens. supra p. 198.]

quid sit porro ipse animus aut ubi aut unde, magna dissensio est.

aliis cor ipsum animus videtur . . .

19 *Empedocles animum esse censet cordi suffusum sanguinem.*

aliis pars quaedam cerebri visa est animi principatum tenere.

aliis nec cor ipsum placet nec cerebri quandam partem esse animum sed

alii in corde, alii in cerebro dixerunt animi esse sedem et locum.

Animum autem alii animam ut fere nostri. declarat nomen. nam et agere animam et efflare dicimus; ipse autem animus ab anima dictus est.

Zenoni Stoico animus ignis videtur.

X. *sed haec quidem quae dixi cor cerebrum animam ignem vulgo. reliqua fere singuli, ut multo ante veteres, proxime autem Aristoxenus musicus idemque philosophus ipsius corporis intentionem quandam velut in cantu et fidibus quae harmonia dicitur. sic ex corporis totius natura et figura varios motus cieri tamquam in cantu sonos.* 20. *hic ab artificio suo non recessit et tamen dixit aliquid quod ipsum quale esset erat multo ante et dictum et explanatum a Platone.*

Xenocrates animi figuram et quasi corpus negavit esse verum: numerum dixit esse cuius vis ut iam ante Pythagorae visum erat in natura maxuma esset.

eius doctor Plato triplicem finxit animum cuius principatum id est

rationem in capite sicut in arce posuit et duas partes ei parere voluit iram et cupiditatem quas locis suis iram in pectore cupiditatem subter praecordia locavit.

21 *Dicaearchus autem in eo sermone . . .* [a Cicerone e sua lectione inserta]

Aristoteles longe omnibus — Platonem semper excipio — praestans et ingenio et diligentia cum quattuor nota illa genera principiorum esset complexus e quibus omnia orerentur quintam quandam naturam censet esse e qua sit mens. cogitare enim et providere et discere et docere et invenire aliquid et tam multa alia meminisse amare odissè cupere timere angi lactari haec et similia eorum in horum quattuor generum inesse nullo putat: quintum genus adhibet vacans nomine et sic ipsum animum ἐνδελείχειαν appellat novo nomine quasi quandam continuatam motionem et perennem.

XI. nisi quae me forte fugiunt haec sunt fere de animo sententiae.

Democritum enim magnum illum quidem virum sed levibus et rotundis corpusculis efficientem animum concursu quodam fortuito omittamus. nihil est enim apud istos quod non atomorum turba consiciat.

Eximiam hanc opinionum tabulam non ipse composuit Cicero. nam in istius libros cum maxime Varronis querelae cadunt. itaque praeter Dicaearchum *delicias suas* reliqua in alieno agro invenit, praesertim ea quae nominibus omissis velut furtim strinxit.¹ etenim opinionum minutarum ieiunitate lecturos ne obtunderet verebatur. de ipsis opinionibus poteram uti soleo ceterorum similitudines adnotare, quod ab interpretibus non satis accurate factum video. sed omitto quia eandem apud posteriores materiam satis superque repetiturus sum, unde quid de Ciceroniano loco iudicandum sit etiam clarius perspicietur. proficiscor a Tertulliani² de anima libro selectae eruditionis plenissimo.

c. 15 . . . *ut neque extrinsecus agitari putes principale istud secundum Heraclitum*

neque per totum corpus ventilari secundum Moschionem

neque in capite concludi secundum Platonem

neque in vertice potius praesidere secundum Xenocratem

neque in cerebro cubare secundum Hippocratem

sed nec circa cerebri fundamentum ut Herophilus

Plac. IV 3 12 Ἡράκλειτος τὴν μὲν τοῦ κόσμου ψυχὴν . . . τὴν δὲ ἐν τοῖς ζώοις ἀπὸ τῆς ἐκτὸς καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ἀναθυμιάσεως ὁμογενῇ

IV 5 1 Πλάτων Δημόκριτος ἐν ὅλῃ τῇ κεφαλῇ [Plutarch.]

IV 5 1 Ἰπποκράτης . . . ἐν ἐγκεφαλῷ τοῦτο ἰδρῶσθαι [Theodoret.]

IV 5 4 Ἡρόφιλος ἐν τῇ τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίᾳ ἥτις ἐστὶ καὶ βάσις

¹ cf. Sext. adv. mathem. VII 313. vide infra p. 209.

² cf. Tert. de resurr. carn. 15. *sed etsi in cerebro vel in medio superciliorum discrimine vel ubi ubi philosophis placet principalitas sensuum consecrata est quod ἡγεμονικὸν appellatur, caro erit omne animae cogitatorium.*

nec in membranulis ut [Strato et] Erasistratus

nec in superciliorum meditullio ut Strato physicus

nec in tota lorica pectoris ut Epicurus

sed quod et Aegyptii renuntiaverunt et qui divinarum commentatores renuntiaverunt [?] ut et ille versus Orpheï vel Empedoclis 'namque homini sanguis circumcordialis est sensus'.

etiam Protagoras (!) etiam Apollodorus et Chrysippus haec sapiunt ut vel ab istis relictus Asclepiades capras suas quaerat sine corde balantes [de Asclepiade cf. c. 15 in.]

IV 5 3 Ἐρασίστρατος περὶ τὴν μῆνιγγα τοῦ ἐγκεφάλου ἣν ἐπικρανίδα λέγει

IV 5 2 Στράτων ἐν μεσοφρώφ

IV 5 5 . . . Ἐπίκουρος ἐν ὄλφ τῷ θώρακι

IV 5 8 Ἐμπεδοκλῆς ἐν τῇ τοῦ αἵματος συστάσει

IV 5 10 Πυθαγόρας τὸ μὲν ζωτικὸν περὶ τὴν καρδίαν

IV 5 6 οἱ Στωικοὶ πάντες ἐν ὄλφ τῇ καρδίᾳ

Graeca quae contuli tam speciose conveniunt ut primo quisque obtutu quam arte cohaereant perspiciat. nec tamen recte quispiam Tertullianum Aëtio usum suspicabitur. cuius copiae cum non solum ex Plutarcho sed etiam ex Theodoretō cognitae sint, mirum esset, si Moschion Xenocrates Aegyptii Apollodorus et Chrysippus aut omissi apud illos aut generaliore lemmate comprehensi essent. adde quod Heracliti opinio distat et Empedoclis integer versus citatur idem quem Cicero l. c. significat αἷμα γὰρ ἀνθρώποις περικάρδιόν ἐστι νόημα [329 St.], qui in Aëtio breviter tangitur. Protagoras sane ex ista serie expellendus est. Praxagoras Pamelio videbatur, nos paulo probabilius Pythagoram ex Aëtio reducemus. sed fuit latini scriptoris fons etiam uberior. eiusdem capituli initio postquam Dicaearchi philosophi, Andreae et Asclepiadis medicorum principale tollentium opiniones reiectae sunt, fere eosdem philosophos, quos exhibui, brevi indiculo complexus praemittit: *sed plures philosophi adversus Dicaearchum: Plato Strato Epicurus Democritus Empedocles Socrates* [l. Xenocrates] *Aristoteles et medici adversus Andrean et Asclepiadem: Herophilus Erasistratus Diocles Hippocrates et ipse Soranus.* nova lemmata exsurgunt haec *Democritus* [Plac. IV 5 1] *Aristoteles Diocles* ¹ atque *Soranus*, qui mox in certamen vocabitur, simulac c. 43. 54. 14 contulero cum Placitis.

¹ apud Theodoretum legitur Placit. IV 5 6—8 Ἐμπεδοκλῆς δὲ καὶ Ἀριστοκλῆς καὶ τῶν Στωικῶν ἡ ἑυμμορία τὴν καρδίαν κτέ. Aristocles nullus est in Placitis. restituunt vulgo probabiliter Ἀριστοτέλης. nōne Tertulliano uti licet ad rescribendum Ἀριστοτέλης Διοκλῆς? fuit cum etiam in Plutarcho IV 5 7 Διογένης ex Διοκλῆς corruptum putarem [cf. Rose A. Ps. p. 379, 6 a. i.]. certe nulla est controversia quin Stoicam manum passa sit si

Tertull. c. 43.

Stoici somnum resolutionem sensualis vigoris affirmant.

Epicurei deminutionem spiritus animalis.

Anaxagoras cum Xenophane defetiscentiam.

Empedocles et Parmenides refrigerationem.

Strato segregationem consati spiritus

Democritus indigentiam spiritus

Aristoteles marcorem circumcordialis caloris

c. 54.

. . . omnes ferme philosophi; qui immortalitatem animae qualiter qualiter volunt, tamen vindicant ut Pythagoras ut Empedocles ut Plato

quique aliquod illi tempus indulgent ab excessu usque in conflagrationem universitatis ut Stoici suas solas id est sapientum animas in supernis mansionibus collocant.

c. 14 dividitur autem in partes nunc in duas a Platone nunc in tres a Zenone nunc in quinque (ab Aristotele) ¹ et in sex a Panaetio in septem a Sorano

etiam in octo penes Chrysippum etiam in novem penes Apollonphanem sed etiam in decem apud quos-

Plac. IV 24 4

Πλάτων οἱ Στωικοὶ τὸν μὲν ὕπνον γίνεσθαι ἀνέσει τοῦ αἰσθητικοῦ πνεύματος

V 25 2 Ἀναξαγόρας κατὰ κόπον τῆς σωματικῆς ἐνεργείας γίνεσθαι

V 25 4 Ἐμπεδοκλῆς . . . ὕπνον δὲ γίνεσθαι διαχωρισμὸν τοῦ πυρώδους

V 25 1 Ἀριστοτέλης . . . ἡ τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ καταψυχθὲν θερμόν

IV 7 1 καὶ Πυθαγόρας . . . καὶ Πλάτων καὶ Ἐμπεδοκλῆς . . . ἄφθαρτον εἶναι τὴν ψυχὴν ἀπεφῆντο.

IV 7 3 [cf. Theod.] οἱ δὲ Στωικοὶ τὰς χωριζομένας τῶν σωμάτων ψυχὰς διαρκεῖν μὲν καὶ καθ' ἑαυτὰς ζῆν . . . τὴν δὲ ἰσχυροτέραν οἷα ἐστὶ περὶ τοὺς σοφοὺς καὶ μέχρι τῆς τοῦ παντὸς ἐκπυρώσεως.

IV 4 2 Πυθαγόρας Πλάτων . . . διμερῆ τὴν ψυχὴν.

IV 4 3 [cf. Theodoret.] ὁ δὲ Ἀριστοτέλης πέντε εἶναι ταύτης ἔφησεν ἐνεργείας τὴν ὀρεκτικὴν τὴν θρεπτικὴν τὴν αἰσθητικὴν τὴν μεταβατικὴν τὴν διανοητικὴν.

IV 4 οἱ Στωικοὶ ἐξ ὀκτώ μερῶν φασὶ συνεστάναι.

genuina est Diogenis opinio. cf. Panzerbieteri fr. p. 87. Philippsonis δλη p. 202² Zeller I⁴ 263³.

¹ addidi ab Aristotele || in versu extr. est *decem apud* in ed. princ., *duodecim apud* in cod. Agobard. et Oehleriana || p. 206, 5 in *duodecim* vulgo, codd. et Oehler XVII || p. 206, 6 *ita aliae* cod. A. reliqui in *alias*.

dam Stoicorum et in duas amplius apud Posidonium qui a duobus exorsus titulis principali quod aiunt ἡγεμονικὸν et rationali quod aiunt λογικὸν in duodecim exinde prosecuit, ita aliae ex aliis species dividunt animam.

quantopere c. 43 et 54 Aëtio gemella sint, non est quod fusius doceam. novissimum tamen caput ut est Placitis multo uberius ita difficultatibus quoque non nullis obstructum. nam Posidonii tam mira videtur sententia, ut Zellerus prorsus desperaverit.¹ forsitan audaciae videatur dissuadente illo periculum facere. sed faciam tamen. duodecim partes bifariam scinduntur, ergo senae utrique titulo tribuuntur. atqui sex partes proposuerat Panaetius octo vulgatis τὸ φωνητικὸν et τὸ σπερματικὸν detrahens. eandem rationem secutus erat Mnesarchus Panaetii successor. Galen. h. phil. c. 24 p. 257 K. Μνήσαρχος δὲ τὴν Στωικῶν ὑπόληψιν ἐπικρίνων τὸ φωνητικὸν καὶ τὸ σπερματικὸν περιεῖλεν οἰηθεὶς τῆς αἰσθητικῆς δυνάμεως ταῦτα (μὴ) μετέχειν. μέρη δὲ τῆς ψυχῆς ὥσθι μόνον τὸ λογικὸν καὶ τὸ αἰσθητικόν. i. e. quinque sensus et principale. iamne apparet quomodo in ridiculum sit errorem ductus Tertullianus? nempe Posidonius sex Panaetii partes amplexus generaliter addidit τὸ αἰσθητικὸν καὶ τὸ λογικὸν ἢ ἡγεμονικόν quos titulos cum senis illis singulos inesse crederet ad ingentem numerum pervenit. hinc altera pullulavit illius stribligo quasi ullo modo λογικόν et ἡγεμονικόν distaret. eadem simplicitate ad denarium Stoicorum numerum diluendum venit. idem Galenus manum commodat p. 256. Στωικοὶ δὲ τέσσαρα μέρη τῆς ψυχῆς εἶναι φασὶ λογικὸν αἰσθητικὸν φωνητικὸν σπερματικόν [cf. Nemes. 15 p. 96]. quibus cum eodem errore Panaetii sex adderet, sane decem effecit.

Sed sit Tertullianus in his argutiis insecutus versatus, tamen praeclaro usus est libro. cuius auctor inter vetustos philosophos iniuria occultus iamiam prodeat res suas repetiturus. nam eo est compilator animi candore, ut ne tantillum quidem dubitationis quem sequeretur reliquerit. Soranus Ephesius Stoicorum, ut videtur, opinionem tradens et hic et supra ita monstratur, ut apertius non possit.² tamen rara eius

¹ III 1, 517² inwieweit dieser annahme neben dem missverständlichen, was sie zu enthalten scheint, richtiges zu grunde liegt, getraue ich mir nicht zu entscheiden.

² c. 15 extremus et ipse Soranus. similiter c. 25 post optimas medicorum memorias: hoc [de instrumentis velut anuloculiro, hebeti unco, ἐμβρυοσφάκτῃ loquitur] et Hippocrates habuit et Asclepiades et Erasistratus et maiorum [l. vivorum] quoque prosector Herophilus et mitior ipse Soranus. ergo istinc manavit c. 10 Herophilus ille medicus aut Ianius, qui sexcentos exsecuit ut naturam scrutaretur qui hominem odit [l. occidit] ut nosset, nescio an omnia interna eius liquido exploravit ipsa morte mutante quae vice-rant [?] et morte non simplici sed ipsa inter artificia exsectionis errante. philosophi etc. Soranum medicorum historiae operam navasse ex scholiis Oribasii III 687 Daremb. discimus, ubi illum ἐν ταῖς τῶν ἱατρῶν διαδοχαῖς citant.

religiositas hic non substitit. c. 6 *de insignioribus argumentationibus*, inquit, *erit etiam illa quod omne corpus corporalibus ali iudicent animam vero ut incorporalem incorporalibus sapientiae scilicet studiis. sed nec hic gradus stabit etiam Sorano methodicae medicinae instructissimo auctore respondente animam corporalibus quoque ali . . . ita etiam ipse Soranus plenissime super anima commentatus quatuor voluminibus et cum omnibus philosophorum sententiis expertus corporalem animae substantiam vindicat etsi illam immortalitate fraudavit.*

Soranus igitur clarus methodicus idemque eruditus philologus Traiano suppar pretiosum illum opinionum thesaurum collegit, cuius heres est factus Tertullianus. hinc non modo quae nominatim afferuntur c. 8. 13. 25, sed quotquot de medicis et philosophis paulo melioris notae inveniuntur, accurate pro captu Tertulliani describuntur. dices 'credo medicos, sed philosophos unde a Sorano quam a Tertulliano ex Aëtio fortasse transvectos arbitrari mavis?' possum de fidei concordia monere, qua sine commissura medici et philosophi miscentur¹, possum Tertullianum testari qui eum *cum omnibus philosophorum sententiis expertum* dicit, sed tu rei gravissimae magna desideras et invicta argumenta. quid? si idem tibi caput περὶ ἡγεμονικοῦ, unde profectus sum, ex eiusdem Sorani libro περὶ ἐτυμολογιῶν τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου apponam, victusne dabis manus? en Pollucis excerptum cum Placitis iterum conlatum.

Polluc. onom. II 226.

καὶ ἔστιν ἡ ψυχὴ πνεῦμα ἢ πῦρ ἢ αἷμα ἢ ὅτι ἂν δοκῇ τοῖς σοφοῖς . . .

καὶ ὁ μὲν νοῦς καὶ λογισμὸς καὶ ἡγεμονικόν, εἴτε περὶ ἐγκεφάλου² κατὰ Πυθαγόραν καὶ Πλάτωνα ἰδρυμένος. εἴτ' ἐν παρεγκεφαλίδι ἢ μήνιγγιν ὡς πολλοῖς τῶν ἱατρῶν δοκεῖ.

εἴτε κατὰ τὸ μεσόφρουον ὡς ἔλεγε Στράτων.

εἴτε περὶ τὸ αἷμα ὡς Ἐμπεδοκλῆς τε καὶ Ἀριστοτέλης.

εἴτε περὶ τὴν καρδίαν ὡς ἡ Στοά.

Aët. Plac. IV 5.

IV 5 1 Ἰπποκράτης μὲν γὰρ καὶ Δημόκριτος καὶ Πλάτων ἐν ἐγκεφάλῳ τοῦτο ἰδρῦσθαι εἰρήκασιν.

IV 5 10 Πυθαγόρας . . . τὸ δὲ λογικὸν καὶ νοερὸν περὶ τὴν κεφαλὴν.

IV 5 3 Ἐρασίστρατος περὶ τὴν μήνιγγα τοῦ ἐγκεφάλου ἦν καὶ ἐπικρανίδα λέγει.

IV 5 2 Στράτων ἐν μεσοφρύῳ.

IV 5 8 Ἐμπεδοκλῆς ἐν τῇ τοῦ αἵματος συστάσει. cf. Theodoret.

IV 5 6 οἱ Στωικοὶ πάντες ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ.

Similitudo quanta sit vides. sed rationem debeo, cur Soranei libri vestigia certissime agnoscere mihi videar. iam in E. Rohdei de Iulii

¹ velut Moschion c. 15. is fuit methodicus ante Plinium, Sorano utique notus etsi de libello περὶ τῶν γυναικείων παθῶν Moschionis qui ex latino versus Soranique eiusdem tituli libello est simillimus, nondum satis constat. sed citat Soranus Moschionem διὰ τοῦ κοσμητικοῦ apud Galen. XII 416.

² supra p. 203 erat in capite. sed haec est perpetua confusio velut Plutarchus quoque l. c. ἐν τῇ κεφαλῇ cf. IV 5 10.

Pollucis fontibus quaestionum corollario recte observatum est p. 85 pauca in onomastici altero libro e Sorani etymologiis decerpta esse. sed haec ille aliud agens lento brachio quaesivit, quae denuo erunt auctoribus subsidiis pertractanda. neque enim ad manum tunc erant Milleri e codice Florentino Etymologici supplementa, unde Sorano quoque non nihil affluxit nec Meletii monachi de natura hominis synopsis novit, quo praeter Nemesium et Basilium Sorani integer paene libellus male dilaceratus intextus est [cf. de Galeni histor. phil. sent. contr. V]. hinc igitur adscitis Orionis etymologi conspicuis fragmentis [cf. Kleist de Philoxeni stud. etymol. Gryph. 1865 p. 16 sq.] Sorani etymologias ut ineptas plerumque more veterum ita optimae eruditionis refertissimas ¹ facile restituere licebit. quo facto fore ut de Polluce quoque certius iudicari possit scio. sed hoc alias. constat et ab Rohdeo intellectum est praeter Aristotelis de historia animalium libros et praecipue Rufi *περὶ ὀνομασίας τοῦ ἀνθρώπου* ² vix quidquam alienae originis arcessitum esse nisi Soranea. ergo illo loco cum de Sorano ex Tertulliano c. 15 constet et Rufi ratio abhorreat, certo certius Pollucis fontem exploratum habemus. mos est Sorano conlectam eruditionem ubivis venditare. unde quae in etymologiis proposita erat *μήτρας* vocis originatio iterum apparet in arte obstetricia [ed. Diez p. 5 cf. *περὶ μήτρας* Rohde p. 86]. sed est Pollucis ecloga paulo contractior non solum in verbis sed etiam si Tertullianum conferas in opinionibus. unum tamen ex fuga licet revocare. nam quod Pollux II 46 de cerebello (*παρεγκεφαλῆς*) dicit *καλεῖται δὲ καὶ ἐπικρανίς* non dubito ex Sorani de Erasistrato loco quin petitum sit. ³ licet hinc Aëtii incredibilem errorem castigare et Sorano duce emendare. consentiunt Plutarchus et Theodoretus Erasistratum animi sedem collocasse *περὶ τὴν μήνιγγα τοῦ ἐγκεφάλου ἣν καὶ ἐπικρανίδα λέγει* [Theodoretus: *περὶ τὴν τοῦ ἐγκεφάλου μήνιγγα κτλ.*]. si quis num medicus fuerit Aëtius haesitet, hoc uno loco omnem dubitationem proffigo. Quid? medicum tam rudem fuisse credis, ut *piam matrem* cum cerebello confunderet? cerebrum enim duabus membranis (*μήνιγγιν*) contineri constat, quarum alteram circum os validiorem (duram matrem vocant) alteram circum cerebrum infirmiorem esse docent (*piam matrem* vel *μήνιγγα κατ' ἐξοχὴν*), cf. Rufus p. 40 Turn. antiqui velut Hippocrates *περὶ σαρκῶν* ⁴ et Empedocles v. 322 St. etiam

¹ Soranus a Tzetza exeges. in II. p. 126 H. laudatur in eis qui τῆς Ὀμηρικῆς ἐτυμολογίας ἐπεμελήθησαν.

² Rufum post Hauptium Herm. III 224 Rohdeus recte monstravit. Rufi epitomis, unde integrum opus aliquando restituendum erit, praeter editas duas et Pollucis excerpta [Rohde p. 87] etiam ὀνοματοποιία τῆς τοῦ ἀνθρώπου θέσεως addenda est, quam ex codice Palatino Vatic. 302 s. XVI chart. f. 84^r descriptam habeo. alterum exemplum Colonn. n. 12, cuius meminit Daremberg not. et extr. I p. 125, Romae, invenire non contigit.

³ immo certum est, cum Meletius p. 54, 18 Cr. habeat καὶ ἡ παρεγκεφαλῆς ἣν καὶ ἐπικρανίδα [codd. παρακρανίδα, C παρεγκρανίδα] καλοῦσιν.

⁴ sed propria vel illi distinctio constat. de loc. hom. 2 [VI p. 280 L.] *μήνιγγες δὲ δύο εἰσι τοῦ ἐγκεφάλου ἡ μὲν ἐπάνω παχύτερη, ἡ δὲ λεπτή τοῦ ἐγκεφάλου ἀπτομένη.*

de aliarum cavernarum tunicis μήνιγγος voce utebantur. sed nemo hercle unquam ipsum cerebrum vel cerebellum membranam vocavit. neque si quis praevericatus Aëtiana torqueat ut ἦν ad proximum ἐπικρανίδα referat et ἐγκεφάλου id esse interpretamentum explicet, quidquam lucrabitur. constat enim ἐπικρανίδα unum sonare cerebellum [cf. Galen. II 728, 12]. erroris causam hanc suspicor pristini exemplaris formulam dedisse: περὶ τὴν τοῦ ἐγκεφάλου μήνιγγα ἢ παρεγκεφαλίδα ἦν καὶ ἐπικρανίδα καλοῦσιν. sic homo umbratilis labi poterat. sed lapsus est etiam Pollux sive librarius. nam vulgatur εἴτε παρ' ἐγκεφαλίδι. vocem nihili ἐγκεφαλίδος, quam tulit Bekkerus, leniter coniunctis vocabulis παρεγκεφαλίδι emendavit L. Dindorfius in Thesouro: ipse praepositionem necessariam addidi. Soranus autem fuit qui suoapte marte μήνιγγας pro singulari numero poveret. nam Tertullianus quoque in *membranulis* vertit.

Singulari fortuna contingit, ut etiam ultra Soranum quaestionem promoveri liceat. nam cum Tulliana [cf. p. 202] consimilia sint, antiquum fontem velut odoramur. quem monstrat Sextus adv. mathem. VII 313 ἐπεὶ περ εἰ ἑαυτὸν καταλαμβάνει ὁ νοῦς καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐστὶ συγκαταλήψεται. πᾶν γὰρ τὸ καταλαμβάνον σὺν τινι τόπῳ καταλαμβάνεται. εἰ δὲ καὶ τὸν τόπον ὁ νοῦς τὸν ἐν ᾧ ἐστὶ συγκαταλαμβάνει ἑαυτῷ ἐχρῆν μὴ διαφωνεῖσθαι τοῦτον παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, τῶν μὲν κεφαλὴν λεγόντων εἶναι τῶν δὲ θώρακα καὶ ἐπ' εἰδους τῶν μὲν ἐγκεφάλον τῶν δὲ μήνιγγα τινῶν δὲ καρδίαν ἄλλων δὲ ἥπατος πύλας ἢ τι τοιοῦτο μέρος τοῦ σώματος. διαφωνοῦσι δὲ γε περὶ τούτου οἱ δογματικοὶ τῶν φιλοσόφων. οὐκ ἄρα καταλαμβάνει ἑαυτὸν ὁ νοῦς. quod dicit ἥπατος πύλας ad Platon. Tim. p. 71 spectare videtur. sed novit ut Placita μήνιγγα singularem. scepticum quendam opinionum dissensionem cavillantem per transennam videas. nomen paulo infra apparet

VII 349 οἱ μὲν μηδὲν φασιν εἶναι αὐτὴν [sc. διάνοιαν] παρὰ τὸ πῶς ἔχον σῶμα καθάπερ ὁ Δικαίαρχος οἱ δὲ εἶναι μὲν ἔλεγον οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ δὲ τόπῳ περιέχεσθαι, ἀλλ' οἱ μὲν ἐκτὸς τοῦ σώματος ὡς Αἰνησίδημος κατὰ Ἡράκλειτον, οἱ δὲ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι καθάπερ τινὲς κατὰ Δημόκριτον οἱ δὲ ἐν μέρει τοῦ σώματος ὧν πάλιν πολυσχιδεῖς εἰσιν αἱ γνώμαι καὶ οἱ μὲν διαφέρειν αὐτὴν τῶν αἰσθήσεων ὡς οἱ πλείους οἱ δὲ αὐτὴν εἶναι τὰς αἰσθήσεις καθάπερ διὰ τινων ὁπῶν τῶν αἰσθητηρίων προκύπτουσαν ἥς στάσεως ἦρε Στράτων τε ὁ φυσικὸς καὶ Αἰνησίδημος.

Tertull. c. 15 [cf. p. 203] *ut neque extrinsecus agitari pules principale istud secundum Heraclitum.* idem c. 14 *non longe hoc exemplum est a Stratone et Aenesidemo et Heraclito. nam et ipsi unitatem animae tuentur quae in totum corpus diffusa et ubique ipsa velut flatus in calamo per cavernas ita per sensualia variis modis emicet non tam concisa quam dispensata.*

quae hic Aenesidemo ipsi tribuuntur opiniones, dubitari nequit quin ab illo explicatae tantum et diiudicatae fuerint. de Heraclito certe constat, quia utramque opinionem animam et extrinsecus agitari sive vagari et

per sensuality prorumpere in Sexti loco VII 129 comprehensam videmus. τοῦτον δὲ τὸν θεῖον λόγον καθ' Ἡράκλειτον δι' ἀναπνοῆς σπάσαντες νοεροὶ γινόμεθα καὶ ἐν μὲν ὕπνοις ληθαῖοι κατὰ δὲ ἔγερσιν πάλιν ἔμφρονες. ἐν γὰρ τοῖς ὕπνοις μυσάντων τῶν αἰσθητικῶν πόρων χωρίζεται τῆς πρὸς τὸ περιέχον συμφύας ὁ ἐν ἡμῖν νοῦς μόνῃς τῆς κατὰ ἀναπνοὴν προσφύσεως σφζομένης οἰονεῖ τινος ῥίζης, χωρισθεὶς τε ἀποβάλλει τὴν πρότερον εἶχε μνημονικὴν δύναμιν. ἐν δὲ ἐγρηγοροῖ πάλιν διὰ τῶν αἰσθητικῶν πόρων ὥσπερ διὰ τινων θυρίδων προκύψας ¹ καὶ τῷ περιέχοντι συμβαλὼν λογικὴν ἐνδύεται δύναμιν. ὅνπερ οὖν τρόπον οἱ ἄνθρωποι πλησιάζαντες τῷ πυρὶ κατ' ἀλλοίωσιν διάπυροι γίνονται χωρισθέντες δὲ σβέννυνται, οὕτω καὶ ἡ ἐπιξενωθεῖσα τοῖς ἡμετέροις σώμασιν ἀπὸ τοῦ περιέχοντος μοῖρα κατὰ μὲν τὸν χωρισμὸν ἄλογος γίνεται κατὰ δὲ τὴν διὰ τῶν πλείστον πόρων σύμφυσιν ὁμοιοειδὴς τῷ ὄλῳ καθίσταται.² Aenesidemo haec deberi eo maxime intellegitur, quod τὸ περιέχον (ab Heraclito eadem obscuritate qua ab Anaxagora fr. 2 dictum) quasi τὸν περιέχοντα [sc. αέρα] vulgari consuetudine dixisset, explicavit. nam aera in istius commentario intellegendum esse patet. idem autem Aenesidemos affertur testis Tertull. c. 9 *non ut aer sit ipsa substantia eius [animae] etsi hoc Aenesidemo visum est et Anaximeni puto secundum quosdam et Heraclito*. hinc cum Stoicae doctrinae quae animam ἀόσπασμα τῆς τοῦ παντὸς ψυχῆς volebat meminisset, ad singularem hanc sententiam pervenit cf. Sext. phys. II 233 τό τε ὃν κατὰ τὸν Ἡράκλειτον ἀήρ ἐστίν ὥς φησιν ὁ Αἰνῆσιδῆμος. simul id elementum proposuit, unde facillime extenuando et densando perpetuam vicissitudinem Heraclito affingeret, quam scepticus homo in illo maxime suspiciebat. nam coniuncta est his contrariorum concordia discors, quam Pyrrhoniis viam muniisse Aenesidemus perseveravit. Sext. P. H. I 210.

Si verum est quod coniecimus Aenesidemi esse Sextiana VII 129 et his vicina, intellegemus, qua ratione Sextus et Soranus ipsi Aenesidemo eas sententias tribuere possint, a quibus fuerit ut qui maxime remotus. nam sicut eclectici eius saeculi dogmaticorum omnium miram concordiam contendebant, ita Aenesidemus dubitationis semina per philosophorum continuationem indagavit et collecta proposuit. qua in re cum illos magis quam se loquentes faceret [cf. supra καθ' Ἡράκλειτον . . . γινόμεθα], errores infinitos apud posteriores procreavit, qui explanatorem opinionum eundem patronum credebant. hinc factum ut quem veteres resuscitasse Pyrrhonis sectam dicebant, eundem inconstantia absurda modo scepticum modo dogmaticum praesertim Heracliteum viri docti arbitrentur. quo in genere nemo argutius versatus est quam Leander Haasius de philosophorum

¹ cf. Philon. fragm. p. 615 Mang. ἐκ τοῦ περὶ κοσμοποιίας. αἱ αἰσθήσεις θυρίδες εἰσκασι. διὰ γὰρ τούτων ὥσαντι θυρίδων ἐπισέρχεται τῷ νῷ ἡ κατάληψις τῶν αἰσθητῶν, καὶ πάλιν ὁ νοῦς ἐκκύπτει διὰ αὐτῶν. μέρος δὲ ἐστὶ τῶν θυρίδων, λέγω δὲ τῶν αἰσθήσεων, ἡ ὕρασις.

² Plac. IV 3 12 τὴν δ' ἐν τοῖς ζώοις [ψυχὴν] ἀπὸ τῆς ἐκτὸς καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ἀναθυμιάσεως ὁμογενῆν.

scepticorum succession. Wirceburg. 1875 p. 44 sq. miror unum quod ille quasi principium statuit *certum veri falsique agnovisse eum iudicium*. quod sane tradit Sextus VIII 8 οἱ δὲ περὶ τὸν Αἰνησιδῆμον καθ' Ἡράκλειτον καὶ τὸν Ἐπίκουρον ἐπὶ τὰ αἰσθητὰ κοινῶς κατενεχθέντες ἐν εἶδει διέστησαν. οἱ μὲν γὰρ περὶ τὸν Αἰνησιδῆμον λέγουσιν τινα τῶν φαινομένων διαφορὰν καὶ φασὶ τούτων τὰ μὲν κοινῶς πᾶσι φαίνεσθαι, τὰ δὲ ἰδίως τινί, ὧν ἀληθῆ μὲν εἶναι τὰ κοινῶς πᾶσι φαινόμενα, ψευδῆ δὲ τὰ μὴ τοιαῦτα. quam facile erat paucis paginis ante VII 131 Aenesidemi verba sed de Heraclito ea dicta inspicere τὸ μὲν κοινῇ πᾶσι φαινόμενον τοῦτ' εἶναι πιστόν . . . τὸ δὲ τι μόνῃ προσπίπτον ἄπιστον ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐναντίαν αἰτίαν. nimirum Aenesidemus qui antiquioribus scepticis ab Haasio recte adnumeratur, de sensuum fide maxime dubitabat. quare priorum de hac re opiniones diligenter et copiose collegit. at iunioribus sensuum fide acquiescentibus omnem investigandi laborem ut inanem et animos perturbantem reicere placuit, unde Aenesidemi scientiam atque disquisitionem, qua priorum pericula explicaverat, riserunt P. Hyp. I 210 sq. at mehercules plane aliter in eum invecturi erant, si ille quod vulgo credunt relicto scepticae sectae patrocinio dogmaticorum more de aere et consensu communi ceterisque, quae Sextus fabulatur, affirmavisset. Aenesidemum qui vere intellegere voluerit, a Photii Pyrrhonorum librorum excerpto c. 212 proficisci debet, Sexto nisi cautissime non utetur, quippe qui doctrinam multifariam propagatam sine iudicio tradat.¹ sed de Sexti fide infra c. XVIII. Aenesidemus igitur, ut ad propositum redeam, dubitandi causam ex ipsa philosophorum pugna petivit velut Clitomachus in Ciceronis Lucullo quem vituperat propterea Sextus adv. math. IX 1 p. 391, 25 B. neque uberior erat discordiae locus quam de anima philosophorum opiniones, quas haud dubie saeculi more ex exemplari quodam transcripsit. ergo cum Aëtii summa similitudo per tot tamque diversos compilatores servata sit, non me contineo quin etiam Aenesidemum Placitorum vetustorum doctrina adiutum dicam. neque metuo ne alia probabilior ratio inveniatur, modo Soranum Sceptici maxime vestigia secutum esse concedas. vide modo quam accurata sit temporum concordia. vix enim dubium est quod Haasius l. c. p. 15 contra Zellerum recte evicisse videtur, quin ad eundem L. Tuberone Ciceronis familiarem Pyrrhonios suos libros miserit Aenesidemus, cuius nomine Varro loghisticum quem dixi ornatum volebat.² eadem condicio Tulliani catalogi, quem ex Tusculanis excerpti, ut etiam huic ex commodissimo illo thesauro aliquantum redundasse existimemus. sed illud ad certum haud aequè adduci potest. nam ipsa Placita adisse Ciceronem cum parum sit credibile, cuius opera et intercessione usus sit vix umquam enodabi-

¹ iuniorum Scepticorum compendia monstat P. H. I 222 ὅν δὲ ὡς ἐν ὑπομνήματι διαλαμβάνομεν κατὰ Μηνόδοτον καὶ Αἰνησιδῆμον. de Menodoto saeculi alterius p. Chr. ineuntis medico empirico cf. Haas l. c. p. 74 sq.

² Tuberoni familiari Panaetii libros de officiis scripsit Hecato Rhodius cf. Cic. de off. III 15 63. acad. prior. II 44 135. ergo studia philosophiae avita huic familiae.

tur. academiam redolet exordium II 23 *harum sententiarum quae vera sit deus aliqui viderit: quae veri simillima, magna quaestio est.* sed Ciceronem non ipsum loqui quis probare possit? hoc nolim opineris Aenesidemo eum usum esse. Sceptici enim fama intra sectae fines continebatur, ut ne aequalibus quidem innotesceret.¹ certe Cicero, qui compluribus locis [cf. Haas p. 36] fortasse ex Antiochi ore veterum Scepticorum disciplinam fractam et exstinctam perseveravit, Aenesidemi librum aut non cognovit aut consulto ignoravit. quam molesta et fortuitis casibus obnoxia tum temporis fuerit librorum etiam vulgationum cognitio, Ciceronis epistulae abunde docent. inter alia huc quadrant, quae de Niconis περί πολυφαγίας Trebatio scribit VII 20 3. quae cum ita sint, unde Sorano tam reconditae doctrinae cognitio obtigit? nempe ex medici cuiusdam sceptici libro. constat enim inde a Pyrrhone ad Sextum paene omnes medicinae studuisse scepticos. de Aenesidemo quidem nihil constat. sed non solum Empirici, verum etiam certe ab altero p. Chr. saeculo methodici, quod mireris, scepticam rationem amplexabantur, qua via methodico Sorano Aenesidemi notitia tradita videtur.

Veri simile est praeter Aenesidemum Soranum grandiori suo libro etiam alios fontes adhibuisse, quibus etsi cum Placitis aliquantum intercedit cognationis, tamen plus apparet discrepantiae. velut Tertulliani c. 5 *accerserit Eubulum aliquem et Critolaum et Xenocratem et isto in loco amicum Platonis Aristotelem. fortassean extruentur magis ad auferendam animae corpulentiam, si non alios e contrario inspexerint et quidem plures corpus animae vindicantes. nec illos dico solos qui eam de manifestis corporalibus effingunt ut Hipparchus et Heraclitus ex igni ut Hippon et Thales ex aqua ut Empedocles et Critias ex sanguine ut Epicurus ex atomis, si et atomi corpulentias de coitu suo cogunt ut Critolaus et Peripatetici eius ex quinta nescio qua substantia, si et illa corpus quia corpora includit: sed etiam Stoicos allego qui spiritum praedicantes animam paene nobiscum, qua proxima inter se flatus et spiritus, tamen corpus animam facile persuadebunt. denique Zeno consitum spiritum definiens animam hoc modo instruit 'quo' inquit 'digresso animal emoritur corpus est, consito autem spiritu digresso animal emoritur, ergo consitus spiritus corpus est, consitus autem spiritus anima est, ergo corpus est anima. vult et Cleanthes non solum corporis lineamentis sed et animae notis similitudinem parentibus in filios respondere, de speculo scilicet morum et ingeniorum et affectuum, corporis autem similitudinem et dissimilitudinem capere et animam. itaque corpus similitudini et dissimilitudini obnoxium. item corporalium et incorporalium passiones inter se non communicare. porro et animam compati corpori, cui laeso ictibus vulneribus*

¹ Diogenis et Aristoclis apud Eusebium memoria Scepticis iunioribus debetur. contra Aenesidemum etiam illud facit, quod Stoicorum omninoque recentioris aetatis sententiae ut Ciceroni ita Aethio plurimae inmixtae sunt, Sceptici Heracliteorum explicatio nusquam.

ulceribus condolescit, et corpus animae, cui afflictæ cura angore amore coaegrescit [sic Latinus, codd. cohaerescit] per detrimentum socii rigoris, cuius pudorem et pavorem rubore atque pallore testatur. igitur anima corpus ex corporalium passionum communione. [cf. c. 25 v. C. Wachsmuth ind. schol. hib. Gott. 1875 p. 12] sed et Chrysippus manum ei porrigit constituens corporalia ab incorporalibus derelinqui omnino non posse quia nec contingantur ab eis . . . derelicto autem corpore ab anima affici morte. igitur corpus anima quæ nisi corporalis corpus non derelinqueret.

Inter tot tamque egregiæ notæ opiniones vix una alterave Placitorum similitudinem stringit. velut Hipparchi (!) et Heracliti placita illic inveniuntur IV 3 4 Παρμενίδης δὲ καὶ Ἱππασος καὶ Ἡράκλειτος πυρῶδῃ ταύτην κεκλήκασιν. sed sufficit hoc ne Aenesidemi memoriam Sorano obversatam putemus, qui aeris patrocinium hic quoque suscepit cf. Tertull. c. 9 supra 210, 17, ubi post Heraclitum continuatur *nec ut lumen etsi hoc placuit Pontico Heraclidi*. similiter Heraclidis opinio exstat in Aëtio IV 3 6 Ἡρακλείδης φωτεινὴν τὴν ψυχὴν ὥριστο. sed quis ex fortuita eiusmodi concordantia quidquam concludere audeat praesertim in ea materia quæ perpetuis philosophorum disceptationibus una omnium maxime agitata sit? quod ut aliis exemplis probemus, Macrobiani uberrimum placitorum de anima conspectum subiciamus somn. Scipion. I 14 19.

Plato dixit animam essentiam se moventem, Xenocrates numerum se moventem, Aristoteles ἐντελέχειαν, Pythagoras et Philolaus harmoniam, Posidonius ideam, Asclepiades quinque sensuum exercitium sibi consonum, Hippocrates spiritum tenuem per corpus omne dispersum, Heraclides Ponticus lucem, Heraclitus physicus scintillam stellaris essentiae, Zenon concretum corpori spiritum, Democritus spiritum insertum atomis hac facilitate motus ut corpus illi omne sit pervium, Critolaus Peripateticus constare eam de quinta essentia, Hipparchus (!) ignem, Anaximenes aera, Empedocles et Critias sanguinem, Parmenides ex terra et igne, Xenophanes ex terra et aqua, Boethos ex aere et igne, Epicurus speciem ex igne et aere et spiritu mixtam.

Consentit cum his Aëtii Plato IV 2 5 οὐσίαν νοητὴν ἐξ ἑαυτῆς κινετὴν, Xenocrates §§ 3. 4 ἀριθμὸν αὐτὸν κινεῶντα, Aristoteles § 6 ἐντελέχειαν, § 8 Asclepiades συγγυμνασίαν τῶν αἰσθητέων, Heraclides IV 3 6 φωτεινὴν τὴν ψυχὴν, Anaximenes § 2 ἀερῶδῃ, Epicurus § 11 χρᾶμα ἐκ τεττάρων, ἐκ τοιοῦ πυρῶδους ἐκ τοιοῦ ἀερῶδους ἐκ τοιοῦ πνευματικοῦ ἐκ τετάρτου τινὸς ἀκατονομάστου. cetera discrepant. Soraneis conveniunt Critolaus Peripateticus, tum Empedocles et Critias coniuncti et quod mirum est Hipparchus ille eodem mendo ex Hippaso corruptus. quæ concordia necessitudinis indicium videtur, nisi forte casui tantum tribui mavis. ¹ Macrobiani exemplaris memoria, quatenus cum Aëtio consentit,

¹ ceterum Heracliti in Macrobio opinio longe distat a vulgari sententia nec tamen ex eius doctrina explicari non potest.

haud cunctor ex vetustis Placitis derivatum arbitrari quod ne temere coniectum credas Aselepiadem et Posidonium Placitorum novissimos philosophos illic iuxta positos esse memento. sed certiora vix efficias quia quibus rivulis Macrobio tam proba materia affluerit nondum satis est compertum. eiusdem eruditionis tenuia vestigia in Philoponi de anima arguta magis quam scita disputatione dispiciuntur.

f. A^{11v} [p. 4] Venet. 1535.

Καθόλου δὲ τὴν ψυχὴν οἱ μὲν φασιν ἀσώματον εἶναι, οἱ δὲ σῶμα, καὶ τῶν σῶμα, οἱ μὲν ἀπλοῦν οἱ δὲ σύνθετον, καὶ τῶν σύνθετον, οἱ μὲν ἐκ συνημμένων σωμάτων οἱ δὲ ἀσυνάπτων. τῶν δὲ ἀπλοῦν σῶμα εἰρηκότων τὴν ψυχὴν εἶναι

οἱ μὲν εἰρήκασιν αἰθέριον εἶναι σῶμα (ταῦτόν δὲ ἐστὶν εἰπεῖν οὐράνιον) ὥσπερ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός.

οἱ δὲ πῦρ ὡς Ἡράκλειτος ἐπειδὴ καὶ πῦρ ἔλεγεν εἶναι τὴν ἀρχὴν τῶν ὄντων. οὕτως οὖν καὶ τὴν ψυχὴν πυρίαν εἶναι διὰ τὸ εὐκίνητον.

οἱ δὲ ἀερίαν ὡς Ἀναξίμενης καὶ τινες τῶν Στωϊκῶν.

οἱ δὲ ἐξ ὕδατος ὡς Θαλῆς καὶ Ἰππων ὁ ἐπὶ κλην ἄθεος ἐπειδὴ γὰρ τὴν γονὴν ἐώρων ἐξ ὑγρᾶς οὐσας οὐσίας διὰ τοῦτο καὶ ὕδωρ τὴν ἀρχὴν τῶν ὄντων ἐνόμισαν [cf. Arist. 405^b 2] . . .

τῶν δὲ σύνθετον σῶμα ὑπειληφότων οἱ μὲν ἐξ ἀσυνάπτων στοιχείων ὡς Δημόκριτος καὶ Λεόκιππος καὶ ἀπλῶς οἱ τὰ ἄτομα εἰσάγοντες. ἔλεγον μὲν γὰρ ἀρχὰς τῶν ὄντων τὰ ἄτομα καὶ τὸ κενόν. εἶναι οὖν τὴν ψυχὴν ἐκ σφαιρικῶν ἀτόμων διὰ τὸ εὐκίνητον. [cf. Aristot. 404^a 5].

οἱ δὲ ἐκ συνημμένων ὡς Κριτίας ὁ εἷς τῶν τριάκοντα αἵμα γὰρ ἔλεγεν εἶναι τὴν ψυχὴν. [‘αἷμα γάρ, φησὶν, ἀνθρώποις περικάρδιόν ἐστι νόημα’]

totus locus verbis fere eisdem translatus est a Philopono ex vetustiore anonymo in Arist. de anim. commentario, cuius eclogae ex codice Palatino Heidelbergensi 281 s. XI a G. Strehlkeo (Gedan. 1876) editae sunt. cf. c. XIV p. 38 sq.¹ Thales et Hippon etiam hic ut in Sorano [p. 212] coniuncti sunt, praeterea Critias accersitur ex Arist. d. an. I 2 p. 405^b 6 ἕτεροι δ’ αἷμα καθάπερ Κριτίας. post τὴν ψυχὴν finem facit catalogi anonymus Heidelbergensis [in Vatic. initium deest]. ergo Philoponi unius inicitia factum quod Empedocles versus 329 St. αἷμα — νόημα [cf. supra p. 204] pro Critiae placito venditatur. Heraclidis opinio cum reliqua Aëtii Sorani Macrobbii memoria discrepat, cetera aut Aristotelea sunt aut omnino vulgaria.

XVII DE VETUSTORUM PLACITORUM FONTIBUS

Quo magis a compilatorum aetatibus ad ipsos fontes adscendimus, eo difficilior fit quaestio et plenior dubitationis. a Plutarcho enim et Stobaeo certa ratione ad Aëtium transgressi sumus, dein coniectura probabili

¹ integrum commentarium sed initio ac fine mutilatum continet cod. Vatic. 268 s. XI.

vetusta Placita ex reliqua electorum turba secrevimus. nunc vero etiam ulteriora petituris maximo opere cavendum est ne divinationis aestus ad eam nos devehat oram, *quam somnia vulgo tenere ferunt*. nihilominus, modo prudenter agas et sobrie, certo haud pauca, veri similiter multa proferri poterunt, quae ad Placitorum memoriam atque continuationem perspicendam haud scio an sint gravissima.

Ac primum quae scripta in ipsis Placitis memorantur vel philosophorum vel poetarum, devio plerumque ac fortuito tramite illuc inlata sunt. ita frustra citatur Homerus I 3 2, carmen Pythagoricum I 3 8, Xenophanes I 3 12, Euripides V 19 3, Aratus ἐν τοῖς Φαινομένοις II 19 3, Empedocles ἐν τῷ πρώτῳ Φυσικῶν I 30 1 [cf. I 3 20 I 18 2], Leucippus ἐν τῷ Περί τοῦ I 25 4. quae etiamsi constaret, quod contra est, ex vetustis Placitis omnia in Aëtium transvecta esse, tamen fontes rimantibus commodo esse nequeunt. de Stoicorum autem libris, quorum memoria in unum locum constipata est I 28 supra p. 178 dixi. similiter statuendum est de Aristotele, quo nemo crebrius in testimonium vocatur. velut I 18 6 Ἀριστοτέλης ἐν τετάρτῳ Φυσικῆς ἀκροάσεως [IV 6 p. 213^b 23], ibidemque ἐν τῷ Περί τῆς Πυθαγόρου φιλοσοφίας πρώτῳ [fr. 196 p. 1513^a 29]. uterque locus de Pythagoreis est. V 7 5 Λεωφάνης οὗ μέμνηται Ἀριστοτέλης ad librum de gen. anim. IV 1 p. 765^a 25 spectat. ad libros περὶ τῆς Πυθαγόρου φιλοσοφίας etiam illa referenda videntur, quae II 29 4 de Pythagoreis narrantur κατὰ τὴν Ἀριστοτέλειον ἱστορίαν καὶ τὴν Φιλίππου τοῦ Ὀπουντίου ἀπόφασιν [cf. V. Rose fr. 189, Arist. pseud. p. 209]. ex libro de sensu 3 p. 439^a 31 διὸ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι τὴν ἐπιφάνειαν χροῖαν ἐκάλουν excerptum est I 15 2.

Ipsius Aristotelis doctrina non minus saepe ex accurata eius lectione hausta est. Physicorum memoria redditur I 29 2 ex II 5 p. 197^a 5—10, I 29 3 ex II 6 p. 197^a 36, I 23 2 ex III 2 p. 202^a 7 cf. 251^a 9, libri *de anima* IV 8 6 ex II 11 p. 424^a 4 et II 6 p. 418^a 6, IV 9 3 ex II 6 p. 418^a 12, libri *de generatione et interitu* I 9 1 ex I 4 p. 320^a 2 cf. 1 3 21, *de generatione animantium* V 3 1 ex IV 1 p. 766^b 13. Aristotelis Περί φύσεως liber cum a Clemente (Strom. VI 16) coniunctus cum Polybi dubia memoria [cf. V. Rose Ar. pseud. p. 380] de eadem re citetur, de qua post Aristotelem Hippocratemque Polybi lemma in Aët. V 18 5 adscribitur, intercedente nescio quo [cf. V. Rose p. 381] in Placitorum notitiam venisse videtur.¹ nusquam vero inter tot exempla locorum qui Aristotelis doctrinam compilanti obversabantur accurata addita est librorum notitia praeter II 10 3 Ἀριστοτέλους ἐκ πέμπτου σώματος [caelum consistere]. λέγει γοῦν ἐν τοῖς περὶ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως καὶ οὐρανοῦ λόγοις οὕτως. postrema λέγει—οὕτως omittit Plutarchus, servavit Stobaeus qui Arii Didymi fr. 9

¹ similitudo Placitorum quam ad fr. 3 affert V. Roseus l. c. nulla est. laudo quod de Plac. V 17 2 dubitavit: quod de Zonarae etymologorumque loco p. 383 et 604, fallitur cf. Arist. H. anim. I 13 p. 493^a 23.

partem posteriorem adnexuit. quae referri illa nullo modo possunt. nec ad priora quadrant accurate, si quidem quinta essentia¹ ab Aristotelis oratione abhorret. ergo si ad priora pertinent, liberiore modo caelestia illic tractari meminerat is qui adscripsit. sed quisnam scholii auctor? si formulas λέγει γοῦν οὕτως ἐν τῷ Τιμαίῳ et similes Stobaeanas esse concesseris [cf. supra p. 75], de Stobaei interpolatione non dubitabis, etsi ipsa scriptoris verba non ut illic post οὕτως addita sunt. quae si forte quispiam intereidisse in libris putet, haud adsentior. nam gemino lem-mate περὶ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως καὶ οὐρανοῦ [codd. αὐτοῦ, non dubito de Spengelii emendatione] non is uti solet qui alterum post alterum locum allaturus est. ergo Stobaeum credo ex scholastica memoria Aëtiana verba amplificasse.²

Hinc ad difficiliorem quaestionem ianua patet. ab utro Aristotelis testimonia decretaque diligentem illius lectionem prodentia profecta credis ab Aëtio an vetustorum Placitorum conditore? nimirum explosa est Strabonis ex veris falsisque mire mixta de Scepsio hypogeo narratio, quam Plutarchus [Sull. 26] secutus eis quae de Andronico fando audiverat haud scite amplificavit. constat intra scholae certe fines Aristotelis nullum librum ne Metaphysica quidem legi esse desita [cf. Zeller abh. d. K. Ak. d. Wiss. h. phil. Berl. 1877 p. 145—167]. sed vehementer dubito num ante octavum a. u. saeculum pragmaticorum Aristotelis scriptorum tanta cognitio apud eum fuerit, qui vetusta Placita collegit. nam aliud est singularia eius commentaria cognovisse, velut si Cicero Topica se habere gloriatus est [top. 1 3 cf. 2 6. 7 8 35 de orat. II 36 152] vel si Tyrannionis opinor suasu Luculli bibliotheca *commentarios quosdam Aristotelios* [de fin. III 3 10] continuit³ vel si in Philodemi scriptis Ἀριστο-

¹ repetitur τὸ πέμπτον σῶμα Αἰτ. I 7 32 3 22 I 12 3 II 7 5.

² Stobaei interpolatione II 25 13 Ἡρακλείδης καὶ Ὁκελλος γῆν ὁμίχλην περιεχομένην [unam esse] Ocelli nomen additum esse dixi p. 100¹. nam nec Plutarchus nec Theodoretus alterum noverunt lemma. praeterea nullus est de luna locus in subdito Pseudocelli libro quem nos tenemus et tenuit doricè conscriptum sed rebus non divinum Stobaeus. neque veri simile talia aut in libro de universo aut in ceteris qui olim Ocellum ferebantur tractata fuisse. genuina autem scripta nulla fuisse videntur. unde igitur Stobaei memoria? aut fallor aut superiora II 13 15 Ἡρακλείδης καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ἕκαστον τῶν ἀστέρων κόσμον ὑπάρχειν γῆν περιέχοντα δέρα ansam dederunt Pythagoreorum instar Ocellum, quem Stobaeus suspiciebat cf. ecl. I p. 422—428. 338 H., introducere. simili fraude Ocelli mentio fit in Sext. Empir. adv. math. IX 316, ubi Aristotelis simulatur socius.

³ Tyrannionem illum Amisenum, non iuniorem etiam Ciceronis bibliothecam ordinasse et supplevisse demonstravisse videtur Planerus de Tyrannion. grammat. Berol. 1852 p. 4³ 6. si Plutarcho l. c. fidas Tyrannionis studia ante Andronicum ponenda sunt. atqui Amiso a. 684 a. u. expugnata Tyrannio captus Romam transvectus est, ubi Aristoteli incubuisse dicitur. ergo Andronicus vix ante a. 700 admirabilem suam editionem condidisse putandus est. e Tyrannionis ore accepisse Ciceronem, quae de Aristotelis re publica significavit, de fin. V 4 11 ad Qu. fr. III 5 1. de leg. III 6 14 coniecit Susemiblius ad Ar. Polit. p. XLV. sed Philodemus in libro περὶ κακῶν καὶ τῶν ἀντικειμένων (Arist. Oecon. ed. Goettling. p. 41-sqq.) Oeconomica sub Theophrasti nomine [p. 45, 9] probe cognovit et

τέλους ἀναλυτικὰ καὶ (περὶ φ)ύσεως apparent [v. Spengel Philolog. suppl. II 532], aliud gravissimorum scriptorum crebram movere mentionem. illud in Ciceronis aetatem quadrat, qui *Aristotelem praeter admodum paucos philosophis ignorari* dicit [top. I 3], hoc in proximam aetatem, ubi per Andronici scholam Stagiritae scripta diligenti interpretatione in severioris disciplinae orbem introduci coepta erant. vetustorum igitur Placitorum explicatori haud dubito quin ea Aristotelis decreta adscribenda sint, quae non ex accurata ipsius doctrina, sed ex recentiorum Peripateticorum schola recepta videantur, quod genus Arius fere et Cicero adhibere solent [cf. Krische p. 308 et quae supra exposui p. 188], contra sicubi ipsa scripta lecta apparent, ibi Aëtii adgnosco supplendi studium. ac ne arbitrarium putes hoc discrimen, quod supra dixi p. 134 sqq. repetam, in prooemiis Peripateticorum potissimum scholam respici. ergo si, ut hoc utar, I 1 2 Aristoteles citatur ἔστιν οὖν κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην ¹ φύσις ἀρχὴ κινήσεως καὶ ἡρεμίας ἐν ᾗ πρῶτως ἔστι καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκός, quod ex physie. II 1 p. 192^b 21 eisdem fere verbis expressum est, si iudicia quae de Ionicis addere Aëtio libuit eiusdem libri tincta sunt coloribus, nonne omnia suadent ut Aristotelis usum iuniori Aëtio reservemus?

Hinc erit fortasse quispiam, qui Theophrasti quoque usum — nam ad eum post longas ambages tandem revertor — Aëtio sit vindicaturus. neque enim duplex illius testimonium, quod in conspectu p. 138 et 140 citavi, hanc dissuadere videtur originem. nam II 29 7 Ἀναξαγόρας ὥς φησι Θεόφραστος καὶ τῶν ὑποκάτω τῆς σελήνης ἔσθ' ὅτε σωμαίων ἐπιπροσθιόντων praecedit § 6 Anaxagorae generalior opinio de lunae defectu, cuius Thales Plato Stoici mathematici participes nominantur. eodem modo Xenophanis de sole decretum II 20 3 Ξενοφάνης ἐκ νεφῶν πεπυρωμένων εἶναι τὸν ἥλιον excipit doctum hoc supplementum Θεόφραστος ἐν τοῖς Φυσικοῖς γέγραπεν ἐκ πυριδίων μὲν τῶν συναθροισμένων ἐκ τῆς ὑγρᾶς ἀναθυμιάσεως, συναθροισόντων δὲ τὸν ἥλιον. hinc qui Aëtii doctrinam laudaturus est, quasi limpidissimis rivulis vetusta Placita irrigarit, vereor ne egregie falsus sit. nam quod nomen illis duobus locis servatum est, inde explicandum, quod duplicis memoriae altera accuratior non sine auctoritatis nota priori addi poterat. hic enim obtinet compilatorum mos ut nisi quid diversitatis appareat nomina auctorum sileantur. atqui vario modo Theophrastea influxisse in Placita mox diligentius demonstrabo. quis igitur doctrinae multiplicis laudem Aëtio quam vetusto Placitorum collectori impertire

---

excerpsit et aliquanto prius Cassius Dionysius Uticensis quem Varro de r. r. I 17 et alias sequitur. atqui Oeconomica coniuncta cum Politicis ut in codicibus, ita etiam anti-
 quitus circumlata esse videntur. certe Theophrasto Politica quoque, ut illa, ab Alexandrinis
 non nullis et a Dionysio Halicarnassensi arch. V 73. 74 [conl. Arist. Pol. III 14 sqq.] at-
 tribuebantur. ergo nihil obstat quominus horum quidem librorum vulgatam notitiam iam
 Tullianae aetati concedamus.

¹ eadem lemmatis forma utitur Aëtius IV 8 4 κατὰ τοὺς Περιπατητικούς.

mallet? neque quod in iudiciis l. I tertii capitis Theophrastea apparent vestigia, Opiniones inspexisse Aëtium efficies, ubi non sine causa biographum intercessisse p. 180 monui. neque alius est fons Theophrasteorum, quae ex eodem capite mox proferam.

Sed quid de singulis notitiis litigamus quoniam totum Placitorum opus tamquam simulacrum ex admirabili Theophrasti monumento expressum esse manifestum est? quis enim qui opinionum memorias nobiscum scrutatus est ubi primum collectae quaque via posteris traditae sint, sine illius beneficio ne consilium quidem Placitorum capi potuisse negabit? confer argumentorum tabulam quae in vetustis Placitis fuisse probavi p. 181. nonne congrua omnia praeter terrestria, quae Theophrastus libro de mundo continuasse videtur? quam vellem pro fragmentis integra nobis superessent Theophrasti vetustorumque Placitorum corpora, ut quam adumbravimus accurate exprimere possemus utriusque similitudinem. nihilo setius ne compilatorum quidem incuria crebra illa antiquae memoriae vestigia obscurare vel extinguere potuit, quae supra in conspectu p. 133 sqq. collecta hic repetere nolo. at unum locum promam excerptorum religiosa stoliditate insignem.

Hippolytus 6 3 talia de Anaximandri opinione: τὸ δὲ σχῆμα αὐτῆς [terrae] γυρὸν στρογγύλον κίονι λίθῳ παραπλήσιον. in codicibus vulgatur ὕρὸν στρογγύλον, quod Roeperi egregia emendatione sublatum Teichmuelleri studiis p. 41 argutius defendi non debebat. στρογγύλον priori voci explicandi causa additum videbatur Roepero. sed γυρὸν paulo distat. apud Homerum laudatur Eurybates τ 246 γυρὸς ἔην ὤμοισιν, ut convexi magis et gibbi umeri quam rotundi intellegendi sint. ab Hippolyto propius abest Theodorides antholog. VII 479 πέτρος ἐγὼ τὸ πάλαι γυρὴ καὶ ἄτριπτος ἐπιβλής, τὴν Ἡράκλειτου δ' ἔνδον ἔχω κεφαλὴν. ergo γυρὸς terrae superficiem curvatam, στρογγύλος circuitum significat. sed quid est κίονι λίθῳ? codices inepte χίονι λίθῳ, quod tamen explicatorem nuper nactus est. Cedrenus re desperata scripsit χιονῶδες non minus absurde. quamquam erunt fortasse, qui avide arripiant. quos monitos volo, ne vitium praepostere attrectent Cedreno et Plutarcho quin etiam Aëtio multo antiquius. consentiunt enim mirifice Placita III 10 2 Ἀναξίμανδρος λίθῳ κίονι τὴν γῆν προσφερῇ τῶν ἐπιπέδων. Anaximandro quid placuerit nemo dubitat, quia Plutarchi Stromata § 2 liberius sed recte explicant ὑπάρχειν δέ φησι τῷ μὲν σχήματι τὴν γῆν κυλινδροειδῆ, ἔχειν δὲ τοσοῦτον βάθος ὅσον ἂν εἴη τρίτον πρὸς τὸ πλάτος. quo modo his illa corrupta verba accommodabis? Reiskeus tentabat κίονι ἢ λίθῳ, poterat etiam κίονι λίθου vel κίονι λιθίνῳ vel ionice λιθίνῃ [cf. Lobeck Soph. Ai.² 121, Porphy. quaest. hom. c. 8]. contra Roeperus ut trientariam illam mensuram efficeret κιονέῃ λίθῳ periclitatus est, quo columnae singulos spondylos — sic enim Graeci cf. Athen. V p. 206 A — significari volebat. sed adiectivi κίονεος novitatem vereor ne apte ille tueri non possit, ut de corruptionis veri similitudine taceam. utique Teichmuelleri coniectura κίονος λίθῳ, in quam nos quoque olim incide-

ramus, haud paulo praestat.¹ sed omnia haec quam incerta sint vides, cum erroris origo parum facile explicetur. forsitan litteras saltem quispiam hoc modo servatas velit. constat in Theophrasteis prisca vocabula velut nobilem aeruginem interdum retineri, velut in fr. de sensu § 50 Democritea ὁμοιοσχημονεῖν, 51 θρόπτεσθαι, 55 vel ionicam formam διαμύμνει. similiter ex Anaximandro Phys. op. fr. 2 καὶ τὴν φθορὰν . . . γίνεσθαι κατὰ τὸ χρεών, διδόναι γὰρ αὐτὰ δίκην καὶ τίσιν ἀλλήλοις τῆς ἀδικίας . . . ποιητικωτέροις οὕτως ὀνόμασιν αὐτὰ λέγων. quidni, inquiet iste, antiqua haec λιθέη κίονι Homérico exemplo² in Anaximandro scripta fuisse credamus, quae ad vulgarem magis usum Theophrastus transferret λιθῷ κίονι? sed piget his artificiiis diutius vacare. utcumque te expediveris, mira constat illa ex Theophrasto Placitorum Hippolytique consensus, quae tanta est, ut Aëtii lacunam hinc certo possis resarcire. continuandum est enim ex Hippolyto τῶν ἐπιπέδων ᾧ μὲν ἐπιβεβήκαμεν δὲ ἀντίθετον ὑπάρχει.

Theophrasti corpus non dubium est, quin in Ionicis philosophis quorum scripta fere interierant vel neglecta iacebant³, fons fuerit primarius. idem de Xenophane liquido constat, veri simile est de Parmenide Melisso Zenone Leucippo Democrito Metrodoro Chio. quamquam de atomorum doctoribus est quod dubites. neque enim usquam tam saepe dedit scriptor insecitiae poenas quam in illorum dogmatis. non urgebo Democriti ingentes atomos quas I 12 6 profert: δυνατὸν εἶναι κοσμοαῖαν ὑπάρχειν ἄτομον. nam erroris socium habet Dionysium apud Euseb. P. E. XIV 23 3.⁴ neque solus lapsus est ibidem τὰ πρῶτα σώματα βάρους οὐκ ἔχειν, κινεῖσθαι δὲ κατ' ἀλληλοτυπίαν ἐν τῷ ἀπείρῳ, quod repetiit I 3 18 Δημόκριτος μὲν γὰρ ἔλεγε δύο μέγεθος τε καὶ σχῆμα, ὁ δ' Ἐπίκουρος τοῦτοις καὶ τρίτον βάρους προσέθηκεν. in eodem autem errore est Cicero de fat. 20 46 *vim motus habebant (atomi) a Democrito impulsione quam plagam ille appellat, a te, Epicure, gravitatis et ponderis.* cf. Alexand. ad Metaph. A 4 p. 27, 25 B. quid vero homine facias qui principatum animi esse sentiendi expertem, sensum intra tactas corporis partes consistere docentem facit

¹ quae si vera est lectio, Plutarcheis Stromatis utique accuratior praesto erat ex Theophrasto memoria. neque enim spondylorum proportionales architectis ita constabant, ut certa inde effici posset numerorum descriptio. Parthenonis quidem columnae e duodenis spondylis exstructae sunt; sed haec fuit Penthelici lapidis natura ut nisi in minuta fragmina caedi non posset cf. Boetticheri Tect. I 129. praeterea inter se minime aequales sunt cf. Michaelis Parthenon explic. p. 114. alibi autem aliae fere inveniuntur proportionales.

² ψ 202 βηλῷ ἐπὶ λιθέῳ, ν 107 ἴστοι λιθεῖσι.

³ Thaletis iam Aristoteli genuinus nullus libellus cognitus fuisse videtur, Theophrasto item nullus praeter subditivam ναυτικὴν ἀστρολογίαν cf. Phys. opin. fr. 1. Anaximandri liber quam rarus fuerit iam Alexandrinorum tempo ribus, inde colligas, quod Apollodorus chronicorum scriptor, Alexandrinae bibliothecae accola in illum tamquam ἔρμαιον se incidisse narrat Laert. II 2 [cf. Mus. Rhen. XXXI 24].

⁴ cf. Laert. X 43 εἰ μὴ μέλλει τις καὶ τοῖς μεγέθεσιν ἀπλῶς εἰς ἄπειρον αὐτὰς (atomos) ἐκβάλλειν. haud scio an *ingenies quaedam imagines tantaeque ut universum mundum complecterentur* [Cic. de deor. nat. I 43 120] errorem fecerint.

Epicurum, qui prorsus contraria tradidit cf. IV 23 2? levius est quod I 7 34 Epicuro doctrinam adscripsit quae Metrodori fuisse videtur. cf. Hirzel untersuch. I 17².

Theophrastei libri semina quam late antiquitus sparsa essent, saepe dixi. ergo ut veri simile est Placitorum conditori ipsum librum haud incognitum fuisse, cuius rationem universam imitaretur, ita non minus constat plerumque alia flumina Theophrasteis rivulis irrigata eodem confluisse. velut Xenophanis opinio quam saepe tetigi II 20 3 Ξενοφάνης ἐκ νεφῶν πεπυρωμένων εἶναι τὸν ἥλιον Θεόφραστος ἐν τοῖς Φουσικοῖς γέγραπεν ἐκ πυριδίων μὲν τῶν συναθροισμένων (ἐκ) τῆς ὑγρᾶς ἀναθυμιάσεως, συναθροισζόντων δὲ τὸν ἥλιον duobus scriptoribus deprompta est. una vulgaris est similiterque ac II 13 14 Ξενοφάνης [astra] ἐκ νεφῶν πεπυρωμένων concepta¹, altera ad ipsius Theophrasti formam voce πυριδίων² conspicuam [cf. supra p. 158¹] diligenter exacta. cum Xenophanis ipsius paene ignoti fuerint antiquitus versus, vulgarem memoriam ex eisdem Opinionibus libatam teneo, sed per plures manus propagatam.

Cuius generis exemplum p. 180 tetigi, ubi Anaximandri iudicium Theophrasteum I 3 3 per biographum Aëtio traditum dixi. sed etiam vetusta Placita de principiis egisse consentaneum est. unde maxima est dubitatio de singulorum capitulorum origine, cum Theophrastea etsi agnoscas, uter tradiderit ambigatur. velut Aëtii biographum fontem in Thalete repperi p. 179. pergit I 3 1 στοχάζεται δὲ ἐκ τούτου πρῶτον ὅτι πάντων τῶν ζώων ἡ γονὴ ἀρχὴ ἐστὶν ὑγρὰ οὖσα· οὕτως εἰκὸς καὶ τὰ πάντα ἐξ ὑγροῦ τὴν ἀρχὴν ἔχειν. δευτέρον ὅτι πάντα τὰ φυτὰ ὑγρῷ τρέφεται καὶ καρποφορεῖ, ἀμοιροῦντα δὲ ξηραίνεται, τρίτον ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ πῦρ τὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἀστρῶν ταῖς τῶν ὑδάτων ἀναθυμιάσεσι τρέφεται καὶ αὐτὸς ὁ κόσμος. origo argumentorum in Aristot. Metaph. A 3 p. 983^b 20 λαβὼν ἕως τὴν ὑπόληψιν ἐκ τοῦ πάντων ὁρᾶν τὴν τροφὴν ὑγρὰν οὖσαν καὶ αὐτὸ τὸ θερμὸν ἐκ τούτου γιγνόμενον invenitur. sed propior est cum Theophrasteis concentus. primum nutrimenti causa ad solas plantas adhibetur, quod ille praevisse videtur, cum Simplicius [Phys. opin. fr. 1] exhibeat καὶ γὰρ τὸ θερμὸν ἐν τῷ ὑγρῷ ζῇ καὶ τὰ νεκρούμενα ξηραίνεται, tum primum Aëtii argumentum nulla Aristotelis radice nititur, at ex Theophrasto sumpsit Simplicius καὶ τὰ σπέρματα πάντων ὑγρὰ. ergo Zellerus frustra Theophrasti vestigia in Simplicio inesse negavit I⁴ 175² Ritterum et Krischeum secutus, quamvis nihil inde de Thaletis ipsius memoria concludendum esse libenter concedam. nam et Aristoteles et Theophrastus et Aëtius dum causas rimantur, suopte ingenio, non philosophi verbis utebantur. ex biographo etiam Heracliti opinio derivata videtur I 3 11 Ἡράκλειτος καὶ Ἰππασσος ἀρχὴν τῶν

¹ cf. II 25 4 et Xenophan. fr. 13 ἦν τ' Ἴριον καλέουσι, νέφος καὶ τοῦτο πέφυκε.

² cum in Xenophanis de Dioscuris placito II 18 1 νεφέλια legatur, quod a carmine exclusum, sed frequentatum a Theophrasto fr. VI de sign. tempest. §. 11. 20 cf. Arist. met. II 8 p. 367^b 9, ne hic quidem origo latet.

πάντων τὸ πῦρ· ἐκ πυρὸς γὰρ τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς πῦρ πάντα τελευτᾶν... τοῦτου δὲ κατασβευνυμένου κοσμοποιοῦσθαι τὰ πάντα. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ παχυμερέστατον αὐτοῦ εἰς αὐτὸ συσσελλόμενον γῇ γίγνεται, ἔπειτα ἀναχαλωμένην τὴν γῆν ὑπὸ τοῦ πυρὸς φύσει ὕδωρ ἀποτελεῖσθαι, ἀναθυμιώμενον δὲ ἀέρα γίνεσθαι πάλιν δὲ τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ σώματα ὑπὸ πυρὸς ἀναλοῦσθαι ἐν τῇ ἐκπύρωσι. de prioribus p. 179 sq. dixi, proximis apparet πύκνωσιν καὶ μάνωσιν doceri, quam Heraclito Theophrastum tribuere supra probasse mihi videor. contra vetustorum Placitorum, opinor, dos Theophrastea apparet in Aëtio I 5 5 [Theodor. IV 12]

Ἴππασος δὲ ὁ Μεταποντῖνος καὶ Ἡράκλειτος ὁ Βλόσωνος ὁ Ἐφέσιος ἐν εἶναι τὸ πᾶν ἀεικίνητον καὶ πεπερασμένον, ἀρχὴν δὲ τὸ πῦρ ἐσχηκέναι.

sed qui ex hoc specimine Heracliteorum omnem in Aëtio memoriam ex optimo illo fonte derivare vellet, ne ille egregie falleretur. ut in superioribus aer ex aqua evaporatus recentiorum cogitationibus accommodatus videtur, ita IV 3 12 Heracliti de anima opinio ad Stoicorum ¹ modulum expressa est [cf. Zeller I⁴ 642⁴. Schuster p. 136 n. v. supra p. 210²]. quid? ipse dissentientes scriptores significavit compiler I 13 2 Ἡράκλειτος πρὸ τοῦ ἐνὸς δοκεῖ τι σι ψήγματα καταλείπειν. quin sit somniantis interpretis haec explicatio, nemo dubitabit neque vacat erroris causam argutius expiscari, quod fecit Schusterus p. 261¹. Stoicorum fraudem iam supra p. 178¹ aperui, quae tamen latius patet.

Nam Heracliti sui patroni ut effata in vulgus magis efferrent, verbis illi incluserunt. nam ut dicebat Cleanthes, impiger ipse carminum artifex, quemadmodum spiritus noster clariorem sonum reddit cum illum tuba per longi canalis angustias tractum patientiore novissime exitu effudit, sic sensus nostros clariores carminis arcta necessitas efficit [Senec. epist. 108 10 cf. Mus. Rh. XXXI 6]. ex tali carmine in Placita migrasse videtur hoc fragmentum II 21 4 Ἡράκλειτος [solis magnitudinem esse] εὖρος ποδὸς ἀνθρώπου. ² certum versuum exemplum aliud non invenitur nisi in Plutarchi quaest. conviv. VIII 4 9 p. 1007 ὥρας αἰ πάντα φέρουσι. dubito de Procl. in Tim. p. 36 ψυχῶν τῶν νοερῶν θάνατος ὑγρῆσι γενέσθαι. cf. fr. 72 Byw. Stobaeus versum credit ἐκ πυρὸς γὰρ τὰ πάντα καὶ εἰς πῦρ πάντα τελευτᾶ [Aët. I 3 11], qui nullus est etsi τὰ omittas. versum fecit Schusteri sollertia πάντα γὰρ ἐκ πυρὸς ἐστὶ καὶ εἰς πῦρ πάντα τελευτᾶ. cui bono, quandoquidem

Theophr. fr. 1.

Ἴππασος δὲ ὁ Μεταποντῖνος καὶ Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος ἐν καὶ οὗτοι καὶ κινούμενον καὶ πεπερασμένον ἀλλὰ πῦρ ἐποίησαν τὴν ἀρχήν.

¹ cf. Cleanthes apud Cicer. de deor. nat. II 15 40 ergo, inquit, cum sol igneus sit Oceanique alatur umoribus, quia nullus ignis sine pastu aliquo possit permanere, necesse est aut ei similis sit igni quem adhibemus ad usum atque victum aut ei qui corporibus animantium continetur.

² de memoriae fide dubitat Zellerus I⁴ 622 non edoctus a Teichmuellero Nov. Stud. I 8** at vel Epicurei investigatis pridem verioribus rationibus Heracliti puerilem opinionem cogitari posse non negarunt. Laert. X 91.

de soluta forma constat ex Plutarcho et eis quae supra p. 180 attuli testimoniis? clausula autem quae hexametri formam simulat ex Xenophanei versus similitudine Aët. I 3 12 afficta videtur. quid in πὺρὸς ἀμυβήν quod repetitur in multis Theophrasti excerptis [cf. ad fr. 1] poetae fabricam redolet [cf. Zeller I⁴ 585¹], ignoro. constat Seythinum iamborum scriptorem Heracliti librum in carmen transfudisse [Diog. IX 86], unde quae reliqua sunt apud Stobaeum [ecl. phys. I 8 p. 264H.] Bywäterus [Heraclit. reliqu. p. 68] felicius quam Meinekeus vel Schusterus refecisse videtur. sed haec vel metri causa in censum venire nequeunt.

Ut intellegatur, quemadmodum in Theophrasteum fundamentum alienae structurae inaedificatae sint, non inutilis est fragmenti de sensu comparatio. Empedoclis de coloribus opinio exstat Plac. I 15 3 Ἐμπεδοκλῆς τὸ τοῖς πόροις τῆς ὀψεως ἐναρμόττον sc. colorem esse. agnoscens Theophrasti tam saepe repetitum ὅτι τῷ ἐναρμόττειν τοῖς πόροις αἰσθήσεως ἐστίν [cf. ad § 9 adnotata]. sed desideratur hic accurata coloris definitio. quid? quae continuant Placita τέτταρα δὲ τοῖς στοιχείοις ἰσάριθμα λευκὸν μέλαν ἐρυθρὸν ὠχρὸν [l. χλωρὸν], ea non solum non inveniuntur in Theophrasto, sed etiam contraria, si quidem de Democrito locutus § 79 τὸ πλείους ἀποδοῦναι τὰς ἀρχὰς [primarios colores] ἔχει τινὰ ἀπορίαν, οἱ γὰρ ἄλλοι τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ὡς τούτων ἀπλῶν ὄντων μόνων, quattuor Empedoclis colores non agnovisse videtur.¹ Theophrasti vestigia apparent Aët. IV 5 12 Παρμενίδης καὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ Δημόκριτος· ταῦτόν νοῦς καὶ ψυχὴ, si conferas cum illius de sens. 4 τὸ γὰρ αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ φρονεῖν ὡς ταῦτό λέγει. similia sunt porro Theophrasti § 16 ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν ἡδονὴν καὶ λύπην ὁμολογουμένως ἀποδίδωσιν ἡδεσθαι μὲν ποιῶν τοῖς ὁμοίοις, λυπεῖσθαι δὲ τοῖς ἐναντίοις et Placitorum IV 9 15 Ἐμπεδοκλῆς τὰς ἡδονὰς γίνεσθαι τοῖς μὲν ὁμοίοις (ἐκ) τῶν ὁμοίων, τὰς δ' ἀλγῆδόνas τοῖς ἐναντίοις. sed quae interposita sunt κατὰ δὲ τὸ ἐλλεῖπον πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν κτλ. [cf. V 28] illie certe a Theophrasto non tacta sunt. sed tamen optima est memoria et cum Empedoclea doctrina egregie consentiens ut IV 14 1 et IV 17 2. ergo nisi alibi Theophrastus illa repetierat, ipsius philosophi verba nescio quo pacto innotuisse videntur. noviciū est IV 5 8 Ἐμπεδοκλῆς ἐν τῇ τοῦ αἵματος συστάσει sc. ἡγεμονικὸν εἶναι. nam recentiore sermone expressum est quod Theophrast. § 10 dicit τῷ αἵματι μάλιστα φρονεῖν. porro Plac. IV 16 1 Ἐμπεδοκλῆς τὴν ἀκοὴν γίνεσθαι κατὰ πρόσπτωσιν πνεύματος τῷ χόνδρῳ ὅνπερ φησὶν ἐξηρτῆσθαι ἐντὸς τοῦ ὠτὸς κώδωνος δίκην αἰωρούμενον καὶ τυπτόμενον Theophrasteis § 9 convenire videntur, sed cum misere haec corrupta sint, adscribere nolo. a Zellero I⁴ 724² vituperatur quod in Placitis κώδων tintinnabulum, non tuba [sive *tubae patentior exitus* cf. Senec. epist. 108, 10. Aristot. probl. 33 14 p. 963^a 3] intellegatur. sed ex corruptis verbis certi quidquam in neutram partem effici potest. recte

¹ cf. Baumhauer sentent. veter. philos. graec. de vis. lum. color. p. 71, qui tamen ἀποδοῦναι τὰς χροὰς pro ἀρχὰς inscite correxit. cf. § 59 τό τε λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ἀρχαί.

tamen τὸν χόνδρον [τὸ χονδρῶδες] Theophrasti τὰ στερεά interpretatus est compiler. contra aperte falsa de Empedocle traduntur in Plac. I 13 1 Ἐμπεδοκλῆς πρὸ τῶν τεττάρων στοιχείων θραύσματα ἐλάχιστα οἶονεῖ στοιχεῖα πρὸ τῶν στοιχείων ὁμοιομερῆ. [cf. Philippson. Ὡλ p. 182]. erroris haud scio an sedes sit in Theophrasti verbis § 11 ὧν δὲ πυκνὰ καὶ κατὰ μικρὰ τε-θραυσμένα (κεῖται τὰ στοιχεῖα), quae recentioribus ubique atomos sectantibus [cf. I 13 2] pronum erat male explicare.

Diogenis Apolloniatae de auditu dogma IV 16 3 τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ ἀέρος ὑπὸ τῆς φωνῆς τυπτομένου καὶ κινουμένου bene respondet Theophrasteis § 40 ὅταν ὁ ἐν τοῖς ὠσιν ἀήρ κινήθῃς ὑπὸ τοῦ ἔξω διαδῶ πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. etiam IV 18 2 Διογένης τῇ ἀραιότητι τῆς γλώσσης καὶ τῇ μαλακότητι καὶ διὰ τὸ συναπτὴν τὰς ἀπὸ τοῦ σώματος εἰς αὐτὴν φλέβας διαχεῖσθαι τοὺς χυλοὺς . . . apta sunt Theophrasteis § 43 κριτικώτατον δὲ ἡδονῆς τὴν γλῶτταν. ἀπαλώτατον γὰρ εἶναι καὶ μανὸν καὶ τὰς φλέβας ἀπάσας ἀνήκειν εἰς αὐτήν. sed quae illic continuantur ἐλκομένους ἐπὶ τὴν αἴσθησιν καὶ τὸ ἡγεμονικὸν καθ' ἀπὲρ ἀπὸ σπογγιᾶς dissonant et Stoicorum certe sunt adulterium passa. pari fraude illorum ἡγεμονικόν translatus in Philolaum II 4 15 cf. IV 5 Boeckh Philol. p. 96. Krische p. 80. Zeller I⁴ 385¹. spongiae tamen exemplum similiter repetitur in Alcmaeonis decreto V 16 3 neque Diogenem ipsum eo usum esse negaverim. Alcmaeonis placita optime consentiunt.

Theophrastus d. sens. § 25

ἀκούειν μὲν οὖν φησι τοῖς ὠσιν διότι κενὸν ἐν αὐτοῖς ἐνοπάρχει. τοῦτο γὰρ ἡχεῖν [φθέγγεσθαι] διὰ τὸ κοῖλον, τὸν δ' ἀέρα ἀντηχεῖν.

Placita IV 16 2

Ἀλκμαίων ἀκούειν ἡμᾶς τῷ κενῷ τῷ ἐντὸς τοῦ ὠτός. τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ διηχοῦν κατὰ τὴν τοῦ πνεύματος εἰσβολήν. πάντα γὰρ τὰ κοῖλα [Plut. κενὰ] ἡχεῖ.

hinc coniecturam perielitor in brevissimo Placitorum capitulo IV 13 12 Ἀλκμαίων κατὰ τὴν τοῦ διαφανοῦς ἀντιληψιν sc. τὸ ὁρατικὸν συμβαίνειν πάθος. Theophrastus § 26 ὁρᾶν δὲ τῷ στίλβοντι καὶ τῷ διαφανεῖ ὅταν ἀντιφαίνῃ, ad quam similitudinem ἀντιλαμψιν non necessario, at veri similiter corrigendum puto. tum concordant

Theophr. § 25

γλώττη δὲ τοὺς χυμοὺς κρίνειν. χλιαρὰν γὰρ οὖσαν καὶ μαλακὴν τήκειν τῇ θερμότητι. δέχεσθαι δὲ καὶ διαδιδόναι διὰ τὴν μανότητα καὶ ἀπαλότητα.

sed ne Stoicorum accommodationem desideres haec mihi confer

Placit. IV 18 1

Ἀλκμαίων τῷ ὕγρῳ καὶ τῷ χλιαρῷ τῷ ἐν τῇ γλώττῃ πρὸς τῇ μαλακότητι διακρίνεσθαι τοὺς χυμοὺς.

Theophr. § 25

ὁσφραίνεσθαι δὲ βίσιν ἅμα τῷ ἀναπνεῖν ἀνάγοντα τὸ πνεῦμα πρὸς τὸν ἐγκέφαλον.

Placit. IV 17 1

Ἀλκμαίων ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ εἶναι τὸ ἡγεμονικόν. τοῦτ' οὖν ὁσφραίνεσθαι ἔλκοντι διὰ τῶν ἀναπνοῶν τὰς ὁσμάς.

miserrime inversum est Alcmaeonis de sanitate placitum V 30 1 ubi Peripatetica de quattuor causis doctrina Stoicorum ποιῶς mire copulata

est. sed cum Theophrasti comparatio adhiberi nequeat, quantum huic, quantum recentiorum studio debeatur nescimus. omnino autem raro in his de sensibus exemplis verborum tantam similitudinem observes, ut alienam eruditionem velut supplementum adscitam esse neges. sed haec est perobscura quaestio. unum manifestum est Stoicorum vel Stoicissantium philosophorum lenocinium, quo antiquae doctrinae aequalium intellegentiae conciliatae videntur. idem consilium in vetustis Placitis a Varrone excerptis supra demonstravi, ut non inepte aliquis Ciceronis de deorum natura tabulae meminerit, ubi p. 129 Stoicorum notionibus Ionicorum maxime philosophiam inversam esse docui. cum Philodemi comparatio in istis locis sit irrita, vacillat omnis accuratior fontium scrutatio. sed ut discamus, quibus studiis motus vetustorum Placitorum collector Theophrasti exemplar noviciae rationi accommodaverit, ad Posidonii scholam paulo ante Ciceronem summa auctoritate florentem oculos convertamus necesse est. quo me alius ducit Ciceronis locus et ipse philosophorum variis decretis conspicuus.

de divin. I 3 5 *philosophorum vero exquisita quaedam argumenta cur esset vera divinatio collecta sunt e quibus ut de antiquissimis loquar Colophonius Xenophanes unus qui deos esse diceret divinationem funditus sustulit. reliqui vero omnes praeter Epicurum balbutientem de natura deorum divinationem probaverunt sed non uno modo. nam cum Socrates omnesque Socratici Zenoque et ii qui ab eo essent profecti manerent in antiquorum philosophorum sententia vetere Academia et Peripateticis consentientibus, cumque huic rei magnam auctoritatem Pythagoras iam ante tribuisset qui etiam ipse augur vellet esse plurimisque locis gravis auctor Democritus praesensionem rerum futurarum conprobaret, Dicaearchus Peripateticus cetera divinationis genera sustulit, somniorum et furoris reliquit, Cratippusque familiaris noster quem ego parem summis Peripateticis iudico isdem rebus fidem tribuit reliqua divinationis genera reiecit. 6. sed cum Stoici omnia fere illa defenderent quod et Zeno in suis commentariis quasi semina quaedam sparsisset et ea Cleanthes paulo uberiora fecisset, accessit acerrimo vir ingenio Chrysippus qui totam de divinatione duobus libris explicavit sententiam uno praeterea de oraculis uno de somniis: quem subsequens unum librum Babylonius Diogenes edidit eius auditor duo Antipater quinque noster Posidonius. sed a Stoicis vel princeps eius disciplinae Posidonii doctor, discipulus Antipatri, degeneravit Panaetius nec tamen ausus est negare vim esse divinandi sed dubitare se dixit.*

Propter initium huius eclogae fuit qui ex Placitis collecta argumenta Ciceronem transtulisse suspicaretur. neque temere ille quidem. nam Xenophanis opinioni ex Aëtii c. περὶ μαντικῆς respondet V 1 2 Ξενοφάνης καὶ Ἐπίκουρος ἀναιροῦσι τὴν μαντικὴν itemque Dicaearchi ibid. § 4 Ἀριστοτέλης καὶ Δικαίαρχος τὸ κατ' ἐνθουσιασμὸν μόνον παρσισάγουσι καὶ τοὺς ὀνειρούς. sed cetera etsi Pythagoras Plato Stoicique nominantur

parum habent similitudinis et scriptorum index qui a Cicerone haud dubie ex eadem collectione additus est prorsus discrepat a Placitorum consuetudine. at ultimus est Tullianae tabulae compluriens ille laudatus Posidonius, cuius collectam materiam ad priorem de divinatione librum liberius adhibuit [cf. Schiehe de fontibus libr. Ciceron. q. s. de divinat. Ien. 1875 p. 25], idem fere ultimus in Placitis (etsi V 1 deest): hic concentus cum fortuitus esse nequeat, age diligentius quaeramus si quid Posidonii in opinionibus veterum colligendis reliquum sit curiositatis. neque multum in ea quaestione nostra interest utrum ipsius Posidonii an discipulorum commentaria examinemus. nam cum de Placitorum scriptore agatur, satis multum nobis assecuti videbimur, si cuius scholae studiis consilium suum ille accommodaverit, exposuerimus.

Posidonianae disciplinae constat Senecae Naturales quaestiones refertas esse, quas per Asclepiodotum maxime ex doctoris illius meteorologicis deductas esse p. 19 dixi. nihil illis ad Stoicorum istorum eruditionem illustrandam aptius potest esse.

Seneca II 12 de fulgurationibus fulminibus tonitruis opiniones breviter comprehendit, nominatim Anaxagorae

§ 3 *Anaxagoras ait illum ex aethere distillare et ex tanto ardore caeli multa decidere, quae nubes diu inclusa custodiant.*

Aët. III 3 4 Ἀναξαγόρας ὅταν τὸ θερμὸν εἰς τὸ ψυχρὸν ἐμπέσῃ, τοῦτο δ' ἐστὶν αἰθέριον μέρος εἰς ἀερῶδες ...

tum Aristotelis uberius sequitur disputatio. omnia haec ex Aristotelis meteorol. II 9 excerpta sunt. quare cum Placita non propius ad Senecam accedant, hoc quidem loco diversis usi sunt fontibus. sed de terrae motu mirum est utrumque Thaleti eandem causam adscribere. Placita simpliciter III 15 1 Θαλῆς μὲν καὶ Δημόκριτος ὕδατι τὴν αἰτίαν τῶν σεισμῶν προσάπτουσιν, Seneca accuratius III 13 1 VI 6 1 III 14 1: *ait enim terrarum orbem aqua sustineri et vehi more navigii mobilitateque eius fluctuare tunc cum dicitur tremere.* ex Aristotele illud solum Thaletis docti erant terram super aqua natare [metaph. A 3 p. 983^b 21. de cael. II 13 p. 294^a 23]. terrae motum recentiores sive ex commenticio libro [Zeller I⁴ 182³] sive e coniectura, quod mihi veri similis videtur, addiderunt. secuntur apud Aëtium Stoici aquae subterraneae causam attribuentes. simile dicunt quidam apud Senecam VI 7. tum apud utrumque Anaximenis opinio ex Aristot. meteor. II 7 p. 365^b 6, ubi Seneca *spiritus violentiam* de suo addit. post varias opiniones uterque Metrodorum commemorat. sed parum concinunt. ultimus ante Posidonium est Epicurus Senec. VI 20 5 *omnes istas posse esse causas Epicurus ait pluresque alias temptat*, idem in Placitis novissimus III 15 11, cf. Epicuri epistula ad Pythoclem [Laert. X 105] quae tanquam ex doxographis nominibus philosophorum omissis raptim corrassa est et iam veteribus suspecta fuit. cf. collect. Hercul. alt. I p. 152. Duening. de Metrod. p. 22. de cometis Seneca VII 1—6 non nullas opiniones collegit, inter quas uberrime Epigenem de Chaldaeis dispu-

tantem inducit. eundem novit Aëtius III 2 6 sed ita ut multam doctrinam uno versu circumscribat. tum VII 12 1 cometarum rationem *quibusdam antiquorum* attribuit, quae in Placitis est Anaxagorae et Democriti III 2 2. sed haec omnia minoris sunt momenti quam quae de Nilo apud Senecam IV 2 17 sq. et apud Aëtium IV 1 1 similiter collecta sunt. sed latius patet haec quaestio, cuius capita velut in transcurso tangere liceat.

De Nilo postquam Herodotus Thaletis Euthymenis [cf. Hecataei fr. 278 Muell.] Anaxagorae sententias II 20—23 refutavit suamque opinionem 24—27 explicavit, doctius Aristoteles ut ferunt peculiari libro egit *περὶ τῆς τοῦ Νεῖλου ἀναβάσεως* apud Menagii anonymum [fr. Aristot. t. V n. 159 p. 1468^b] inscripto. idem in Ptolemaei apud Arabes indice nominatur *περὶ τοῦ Νεῖλου* libri III. neque alio spectat Alexandri testimonium ἐν τοῖς περὶ τῆς τοῦ Νεῖλου ἀναβάσεως². eiusdem tituli exstat decimo tertio saeculo ex graeco exemplari nunc deperdito in latinum conversus *liber Aristotelis de inundacione Nili*, quem post editiones latinas Venet. 1550 et Basil. 1563 V. Roseus Aristoteli pseudepigrapho suo adiunxit p. 633—639. dubitari non potest quin aliqua necessitudine latinus liber cum eo quem Alexandrini norant coniunctus sit. nam quem locum Eratosthenes apud Proclum in Tim. p. 37^b ex Aristotele cognovit, eum invenias in Aristotele latino p. 639, 132 [cf. Posidon. apud Strabon. XVII 5 in. p. 789 et 790 idemque opinor apud Senecam Nat. quaest. a Laur. Lydo plenius servatum d. mens. IV 68. vide Photii V. Pyth. c. 249 p. 441^b 1 sq.]. nihilo setius ex uberrima materia parva frustula in problematis formam translata [cf. Heitz Arist. fr. Didot. p. 211] a latino servata sunt. id quod ex ambitu cognoscas qui 145 versuum est. etsi tres libros recensuit index Ptolemaei ac plures uno videantur significari Alexandri testimonio ἐν τοῖς περὶ τῆς τοῦ Νεῖλου ἀναβάσεως, tamen numerum non praestem, ampliorem latinis fuisse antiquum librum apparet. Aristotelis eum fuisse negat Roseus argumentis infirmis. nam eandem ipse quaestionem attingit analyt. post. II 15 p. 98^a 31, causam cognovit meteor. I 12 p. 349^a 5, quin etiam, quod illum fugit, *stagna per quae Nilus fluit* [Aristot. latin. v. 137 p. 639, 715 cf. Democr. Plac. IV 4 4 Senec. VI 8 3. Chrestus ap. Lyd. IV 68 p. 99, 2 B.] non ignorat Aristot. anim. hist. IX 2 p. 597^a 5 εἰς τὰ ἔλη τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου θθεν ὁ Νεῖλος ῥεῖ. ut Theophrasto tamen cum Roseo sive

¹ deest caput in Stobaeo et in Plutarcho loco parum apto traditur. sed cum ratio a Placitis non abhorreat, Aëtius autem alius generis eclogas ad interpolandum sibi soletat delegere, tamquam de genuino vetusti collectoris capite disputare liceat.

² addendus fragmentis Aristotelis hic locus Alexandri ad meteorol. I 12 p. 349^a 5 Ald. 1527 p. 86^v 22 sq. post paraphrasin: ἐπιζητήσαι δ' ἂν τις, πῶς εἰ τὸ θέρος ξηρόν ἐστιν ὥς προείρηκε· παρ' οἷς ξηρότατόν ἐστι τὸ θέρος, παρὰ τούτοις οἱ ὑετοὶ τοῦ θέρους γίνονται, ἢ αἱ μὲν ἀναθυμιάσεις καὶ αἱ τῶν νεφῶν συστάσεις οὐκ ἐκεῖ γεννῶνται, ἀλλ' ὑπὸ πνευμάτων τῶν ἐτησίων ἀπαθούμεναι συνίστανται ὥς λέγει, τῆς δὲ ταχέως αὐτῶν εἰς ὑετὸν μεταβολῆς ἡ προειρημένη ἀναθυμίασις αἰτία ὥς λέγει ἐν τοῖς περὶ (τῆς) τοῦ Νεῖλου ἀναβάσεως. legitur περὶ τοῦ Ν. ἀναβάσκειν quod correxi. conferendum est hoc fragm. cum fr. 228 (1) Ar. Pseud. p. 241 Aristot. d. Nilo ibid. p. 639, 135 Rose.

alii Peripatetico librum vindicemus cum alia¹ suadent tum forma lemmatum patres patriasque memorantium, qua Theophrastus in Opinionibus usus erat. ibidem Anaxagorae certe de Nilo placitum proposuerat [Hippol. 8 5].² praeter Eratosthenem et Posidonium Agatharchides quoque eum librum excerpsit, unde recte Diodorum I 38 pendere perspexit Roseus. postea magis ferventibus in dies naturalium quaestionum studiis de Nilo certatim multi scripsere, unde Diodori Senecae Anonymi Florentini, Apolloniani scholiastae, Aëtii eclogae aetatem tulerunt, quarum discrepantiam cum Aristoteleo excerpto nominibus philosophorum compositis sub unum conspectum ferre visum est.

¹ memorabilis est Aristotelis latini, cum Thalem impugnat, cum Herodoto consensus. Ar. p. 634, 22 *adhuc idem alios oportebat pati magis fluvios qui ex opposito fluunt ipsis magis et minores existentes faciles sunt cogi a ventis. frequenter autem et annales non* [sic. codd.] *flant, fluvius autem [non] videtur idem faciens.* Herod. II 20 *ei ἐτησία αἵτιοι ἦσαν, γῆρην καὶ τοὺς ἄλλους ποταμούς, ὅσοι τοῖσι ἐτησίῃσι ἀντίοι ῥέουσι ὁμοίως πᾶσχειν καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ τῷ Νεῖλῳ καὶ μᾶλλον ἔτι τοσοῦτῳ ὅσῳ ἐλάσσονες ἐόντες ἀσθενέστερα τὰ ῥεύματα παρέχονται.* antea πολλάκις δὲ ἐτησία μὲν οὐκ ὠνευσαν, ὁ δὲ Νεῖλος τὴν ἐργάζεται. quis credat Aristotelem ita Herodoto se mancipasse, ut verba quoque transferret! Agatharchidis refutatio Anaxagorae opinionis [Diodor. I 38 5] consentit cum Herodot. II 22. in Aristotele latino alieno emblemate interiecto ipsa confutatio truncata videtur. cf. Senec. IV 1 18—21. Theophrastum libri de Nilo auctorem esse inde verisimile videtur Roseo Ar. pseud. p. 239, quia eandem rei in suis meteorologicis causam explicaverit. cf. de ventis § 5. Aristot. Problem. 26 7. 56. Senec. Nat. qu. III 26 1. Plin. N. H. II 106.

² quod e Theophrasti capite velut fragmentum περὶ τῆς τοῦ Νεῖλου ἀνακληρώσεως διάφοροι δόξαι [anonym. Florent.] excerptum dixit Usenerus Anal. Theophr. p. 29, quibus causis nitatur nescio. nam cum obscurum mihi quidem sit, quae ratio inter Aristotelis qui Alexandrinorum aetate ferebatur librum et Theophrasti Opinionum de Nilo caput intercesserit (nisi forte hinc seorsum antiquitas eum expressum ut fr. de sensu suspicaris), anonymi autem ecloga nisi singulorum capitulorum ordine ambitu fide a ceteris nihil differat, vel huius vel similium excerptorum originem ab Opinionibus suspendere haud tutum videtur.

Aristoteles ¹ p. 633—639	Diodorus ² I 38 1—41 10	Seneca ³ IV 2 17—20	Anonymus Florentinus ⁴ post Athenaei libr. II	Apollonii scholiastes p. 495, 17—496, 10	Aëtius IV 1 1—8.
Θαλῆς ὁ Ἐξαμβίου Μιλήσιος Διογένης Ἀπολλοθεβείδος Ἀπολλωνιάτης Ἀναξάρχος Ἡγυραῖοβόλου Κλαύδιενος (Euthymenes) (Oenopides) Νικαρχὸς ὁ Κύνριος Ἡρόδοτος incentus (Callisthenes)	Θαλῆς Ἀναξάρχος Εὐπαρίδης Ἡρόδοτος Δημόκριτος Ἐφορος οἱ ἐν Μέμφει φιλόσοφοι Οἰωνοῖς ὁ Χίτος Ἀναβαρυλῶνς ὁ Κύνριος	Anaxagoras Aeschylus Sophocles Euripides Thales Euthymenes Massiliensis Oenopides Chius Diogenes Apolloniates Herodotus Aegypti Ephorus Thrasylus Thasius Callisthenes Peripateticus Dicaearchus	Θαλῆς ὁ Μιλήσιος Ἀναξάρχος ὁ φυσικός Εὐπαρίδης ἐν Ἀργεῖδι ἐν Ἐλάνῃ Ἀλεξάδιος Καλλιθεβείης Δημόκριτος Εὐθυμείνης ὁ Μασσαλιώτης Οἰωνοῖς ὁ Χίτος Ἡρόδοτος	Ἀναξάρχος Εὐπαρίδης Ἀλεξάδιος Σοφοκλῆς Νικαρχὸς Δημόκριτος Ἡρόδοτος ὁ Κύνριος Ἐφορος Θαλῆς ὁ Μιλήσιος (Thrasylus) Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης	Θαλῆς Εὐθυμείνης ὁ Μασσαλιώτης Ἀναξάρχος Δημόκριτος Ἡρόδοτος ὁ συγγραφεὺς Ἐφορος ὁ ἱεροποιήτης Εὐδοκὸς τοῦς ἱερείς φησὶ λέγειν

¹ barbara nomina ne apponere graeca reddidi. inclusi nomina quorum sententiae solae excerpta sunt lemmatis omisis.

² ex Diodoro descripti Theophrasti histor. VII 17 p. 303 sq. B.

³ explevi mutilatum Senecae caput ex Laurent. Iyd. IV 68 p. 96 B. sed omisit etiam ille aliquantum.

⁴ cod. Laurent. LVI I f. 12^v cf. V. Rosei anecdota graeca et graecolat. I 7. edidit primus H. Stephanus [Aristotelis scripta quaedam ex offcijn. H. St. 1557]. Athenaei libro II inélci coniectura addidit Schweighauserum quem posteriores sunt secuti.

⁵ opinio est Oenopidis Chii. Aristiae mentio e loco superiore p. 494, 32 per errorem translata est. Ἀπόρων corrigebant apographa Florentinum et Parisinum utroque loco frustra. nam Aristo Strabonis XVII p. 790 fuit Alexandrinus cf. Iaert. VII 164 et supra p. 82. ceterum de hoc Aristone postea in Aristotelam converso haud recte disputavit Rose Aristot. ed. Acad. Ber. t. V p. 1520b 9sq. idem tamen [Aristot. pseudopyg. p. 240] recte vidit Thrasylus opinionem nomine omisso cum Thalete conflatam esse in scholio.

Aristotelei libri vestigia in omnibus pariter apparent. inferiores scriptores praeter Dicaearchum et in Diodoro Agatharchidem non nominantur. neque tamen veri simile est quemquam ex primario fonte hausisse. de Diodori fonte supra monui. Senecam ex Posidonio sua petivisse veri simile est. nam lemmatum quae Strabo ex Posidonio affert l. c. Homerum¹ Thalem Thrasyalcen Aristotelem Callisthenem omnia in Seneca inveniuntur praeter Homerum et qui Callisthenem sequebatur ipsum Aristotelem. Apolloniani scholii est quaedam similitudo cum Seneca. nam uterque Thalete posthabito ab Anaxagora incipit. genuinus enim ordo Herodotum et Aristotelem latinum comparanti ab Aëtio maxime servatus videtur. sed quis in tanta de Nilo librorum fecunditate suum cuique scriptori adscribere audeat? nam post Posidonium inter multos alios Strabo Eudorum et Aristonem de vulgari illo argumento tam similiter scripsisse narrat, ut uter utrum compilavisset se nescire fateretur [cf. p. 245⁵ Mus. Rhen. XXXI p. 11¹]. nobis illarum scriptionum omnium summam similitudinem intuentibus communem utrumque fontem secutum conicere licet, accuratiora docere mihi ne de superstitibus quidem licet. ac miror V. Roseum qui anecd. I p. 12 dicit: *mit der verlorenen altperipatetischen schrift* [unde Aristoteles latinus est excerptus] *hat es* [anonymi Florentini liber] *keinen unmittelbaren zusammenhang, wohl aber mit den gleichartigen resten in den Plac. phil., bei Diodor und Seneca u. s. w. gemeinschaftliche Quelle.* unde Agatharchidem et Posidonium [cf. Arist. ps. p. 239] alio propiore libro quam Aristotele usos esse conclusit?² an Posidonium Agatharchidi temporibus aegre conciliatis opinemur materiam suppeditasse? ariolari nolo, tantum dico pleraque vestigia in Posidonii sectam et aetatem eiusmodi scriptionum feracissimam redire.

Theophrasti Senecae Quaestiones ex Posidonio opinor saepe memoriam servarunt ut III 11 2—5 16 5 25 4. 7 26 1 VI 2 16 VI 13 1 VII 28. possum ex Macrobio addere exemplum Somn. Scipion. lib. I 15 3.

de hoc lacteo multi inter se diversa senserunt causasque eius alii fabulosas, naturales alii protulerunt. sed nos fabulosa reticentes ea tantum quae ad naturam eius visa sunt pertinere dicemus.

Theophrastus lacteum dixit esse compagem qua de duobus hemi-

¹ Homerus fortasse iam ab Aristotele adhibitus erat. cf. schol. Hom. δ 477 πολλῶν λεγόμενων περὶ τῆς τοῦ Νεῖλου ἀναβάσεως πρῶτος Ὅμηρος τὴν ἀληθεστάτην αἰτίαν εἶπε διιπετῇ προσαγορεύσας αὐτὸν διότι πληροῦται ἀπὸ τῶν ἐν Αἰθιοπῇ γινομένων δόλιαϊπτων τοῦ θέρους καὶ σφοδρῶν ὑετῶν ὡς καὶ Ἀριστοτέλης καὶ Εὐδόξος πεπύσθαι ταῦτα φάσκοντες ἀπὸ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερέων. cf. Aëtius IV 1 7.

² consentaneum est utrumque Aristotelis iudicium de Nilo suum facere. dixerat ille p. 639, 132 *videntur enim aquae factae per tempora haec a cane usque ad arcturum multae et abundanter*. Agatharchides Diod. I 41 4 φησὶ γὰρ κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν ὄρεσι γίνεσθαι συνεχεῖς ὄμβρους ἀπὸ θερῶν τροπῶν μέχρι τῆς μετοπωρινῆς ἰσημερινῆς itaque Posidon. apud Cleomed. circ. doct. I p. 41 Bake ἐπεὶ καὶ περὶ τὴν Αἰθιοπίαν ὄμβροι συνεχεῖς καταφέρεσθαι ἱστοροῦνται περὶ τὸ θέρος καὶ μάλιστα τὴν ἀκμὴν αὐτοῦ, ἀπ' ὧν καὶ ὁ Νεῖλος πληθύνειν τοῦ θέρους ὑπονοεῖται.

sphaeris caeli sphaera solidata est et ideo ubi orae utrimque convenerant notabilem claritatem videri.

Diodorus ignem esse densetae concretæque naturae in unam curvi limitis semitam discretione mundanae fabricae coacervante concretum et ideo visum intuentis admittere reliquo igne caelesti lucem suam nimia subtilitate diffusam non subiciente conspectui.

Democritus innumeras stellas brevesque omnes quae spisso tractu in unum coactae spatiis quae angustissima interiacent operis vicinae sibi undique et ideo passim diffusae lucis aspergine continuum iuncti luminis corpus ostendunt.

sed Posidonius cuius definitioni plurium consensus accessit ait lacteum caloris esse siderei infusionem quam ideo adverso zodiaco . . .

Posidonius ultimus ideoque priorum opinionum testis est. quod ex Achille Posidoniana doctrinae referto probamus. qui fabulas non ut ille reticet c. 24 p. 146 E Pet., sed Eratosthenis Mercurium μυθικώτερον¹ affert. tum p. 147 A pergit: ἄλλοι δὲ ἐκ τῆς συμβολῆς τῶν δύο ἡμισφαίρων λέγουσιν αὐτὸν γεγενῆσθαι. haec est quam Macrobius dicit Theophrasti opinio. credat cui lubet. equidem cum tantum ab Aristotele discipulum recessisse negem, potius fontis certissimum indicium teneo, unde physicorum opiniones deprompsit Posidonius. Diodorum supra tractavi p. 32, qui num suam an alienam opinionem proferat nescio. Democriti opinio propterea est memorabilis, quia Aristoteles Anaxagoram et Democritum minus accurate coniunxit meteorol. I 8 p. 345^a 25.² sed praeter Macrobius etiam Achilles Democriti placitum celato nomine tangit p. 147 B ἄλλοι δὲ ἐκ μικρῶν πάνυ καὶ πεπυκνωμένων καὶ ἡμῖν δοκούντων ἰνῶσθαι διὰ τὸ διάστημα τὸ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἀστέρων αὐτῶν εἶναι φασιν ὥς εἴ τις ἄλσι λεπτοῖς τε καὶ πολλοῖς καταπάσειε τι. iam Placita componas III 1 6 Δημόκριτος πολλῶν καὶ μικρῶν καὶ συνεχῶν ἀστέρων συμφωτισομένων ἀλλήλοις συναυγασμὸν διὰ τὴν πύκνωσιν. continuatur etiam hic § 8 ultimum Posidonii decretum, sed ita ut obscura latina verba *caloris siderei infusionem* melius intellegantur πυρὸς σύστασιν, ἄστρου μὲν μανωτέραν αὐγῆς δὲ πυκνοτέραν. Placita § 2 Pythagoreorum opiniones reddunt easdem quas Aristoteles l. c. p. 345^a 16 affert. altera est: οἱ δὲ τὸν ἡλιακὸν ταύτη φασὶ κατ' ἀρχὰς γεγενῆσθαι ὁρόμον. nomen discimus ex Achille p. 147 A ἔτρωι δὲ φασιν ὦν ἐστὶ καὶ Οἰνοπίδης ὁ Χῖος ὅτι πρότερον κατὰ τοῦτου ἐφέρετο ὁ ἥλιος, διὰ δὲ τὰ Θυέστεια δεῖπνα ἀπεστράφη κτλ.

Manifestius est aliud exemplum Aristotelis per Posidonium propagati. in scholiis Arati v. 1091 p. 151, 17 Bekk. Pythagoreorum Democriti Anaxagorae Hippocratis de cometis opiniones recensentur. sine negotio Aristotelis,

¹ cf. schol. Arat. v. 476 p. 94, 4 B Ἐρατοσθένης δὲ φησὶ μυθικῶς αὐτὸν διηγούμενος ὑπὸ τοῦ τῆς Ἥρας γαλακτος γεγενῆσθαι ἐκχυθέντος. ἤκουσε γὰρ παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ ὅτι οὐκ ἰδίως ἐστίν. cf. Eratosth. carm. fr. II p. 6 Hill.

² quo iure Zeller posteriorum memoria de Democrito hoc Aristotelis loco niti videatur [I⁴ 803²] frustra quaero.

qui citatur, meteor. I 6 sublecta adgnosceimus. sed proximus est Posidonius, ut cautione sit opus.¹ eodem modo Placitorum III 2 1. 2 Pythagorae et aliorum opiniones comprehendit ex eodem Aristotelis loco ut ex fonte repetendas. tamen hic certissime Posidonium possumus monstrare. nam in Arati scholio p. 152, 6 Ἰπποκράτης ὁ Πυθαγορικός nominatur. quod ex Aristotele scholiasta petere non potuit. sed eadem ratione Hippocratis opinio omissio nomine ab Aëtio Pythagoreis adnumeratur. Aristotelis Pythagorei sunt illi τινὲς μὲν, Hippocrates ἄλλοι δέ. in scholio noviciae originis plura sunt indicia ut ξιφηφόροι ἀστέρες p. 151, 26, sed etiam in Placitis aperta. Hippocratis opinioni ad ἀνάκλασιν additur παραπλησίαν ταῖς κατοπτρικαῖς ἐμφάσεσιν. eodem exemplo utitur Posidonius apud Arati scholiastam p. 151, 28 ad Democriti placitum illustrandum.² denique de huius et Anaxagorae decreto apud Aristotelem simpliciter τοὺς κομήτας σύμφασιν τῶν πλανήτων ἀστέρων. in Placitis accuratius σύνοδον ἀστέρων δυεῖν ἧ καὶ πλειόνων, similiterque scholion κατὰ σύλληψιν [l. σύλλαμψιν] δύο πλανωμένων. multo maiorem in Posidonio opinionum fuisse copiam Achilles excerpta docent. p. 158E τοὺς δὲ κομήτας καὶ τοὺς τοιοῦτους οἱ μὲν λέγουσιν ἐξ ἀστέρων συνερχομένων γίνεσθαι καὶ συμφωτισζομένων [vulgo ἐμφωτισζομένων, correxi cf. Plac. III 1 6, Democritus] οἱ δὲ ἐκ νεφῶν περιπεφωτισμένων [? Strato III 2 4], ἄλλοι δὲ ἐκ παρατρίψεως αὐτοὺς φωτίζεσθαι λέγουσιν. οὐ φαίνονται δὲ ἀεὶ ἀλλὰ γίνονται κατὰ περιόδους χρόνων [cf. III 2 1]. additur inepte capiti de cometis, quae in compendio continuabatur de nubibus ceteris doctrina p. 159A.

Egregium specimen Posidonianae eruditionis ultimo loco proponam ex scholiis Arati ad v. 940 p. 136, 39—137, 14 Bekk.

Ἀναξιμένης δὲ τὴν ἱρὴν φησι γίνεσθαι ἡνίκα ἂν ἐπιπέσωσιν αἱ τοῦ ἡλίου ἀόγαι εἰς παχὺν καὶ πυκνὸν ἀέρα· ὅθεν τὸ μὲν πρότερον αὐτοῦ τοῦ ἡλίου φοινικοῦν φαίνεται διακαίόμενον ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τὸ δὲ μέλαν κρατούμενον ὑπὸ τῆς ὑγρότητος· καὶ νυκτὸς δὲ φησι γίνεσθαι τὴν ἱρὴν ἀπὸ τῆς σελήνης ἄλλ' οὐ πολλάκις διὰ τὸ μὴ πανσέληνον εἶναι διὰ παντὸς καὶ ἀσθενέστερον αὐτὴν φῶς ἔχειν τοῦ ἡλίου.

Μητρόδωρος δὲ τὴν ἱρὴν αἰτιολογῶν φησιν· ὅταν ἐξ ἐναντίας τῷ ἡλίῳ

Plac. III 5 10 Ἀναξιμένης ἱρὴν γίνεσθαι κατ' αὐγασμὸν ἡλίου πρὸς νέφει πυκνῷ καὶ παχεῖ καὶ μέλανι παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὰς ἀκτῖνας εἰς τὸ πέραν διακόπτειν ἐπισυνισταμένας αὐτῷ

Hippol. 7 8 ἱρὴν δὲ γεννᾶσθαι τῶν ἡλιακῶν αὐγῶν εἰς ἀέρα συνεστώτα πιπτουσῶν.

Plac. III 5 12 Μητρόδωρος ὅταν διὰ νεφῶν ἡλῖος διαλάμψῃ τὸ μὲν νέ-

¹ quis fuerit Sporus, unde Posidoniana innouerunt scholiastae p. 152, 10 [cf. p. 99, 24 supra p. 63²], doceri velim.

² cf. Alex. in meteorol. Aldin. 1527 p. 118^a 52 οἱ δὲ περὶ Γεμῖνον [cf. supra p. 19¹] καὶ Αἰλιον εἰς δεξιὴν τοῦ ἔκφασιν τὴν ἱρὴν εἶναι προσχωρῶνται καὶ τῷ προσιόντων τε αὐτῇ δοκεῖν καὶ αὐτὴν προσιέναι καὶ ἀποχωροῦντων ἀποχωρεῖν ὥσπερ ὁράται ποιοῦντα καὶ τὰ ἐν τοῖς κατόπτοις ἐμφαινόμενα.

ἐνσταθῇ [f. συνσταθῇ cf. v. 11] νέφος πε-
πικνωμένον, τηνικαῦτα ἐμπιπτούσης τῆς
αὐγῆς τὸ νέφος κυανοῦν διὰ τὴν κρᾶσιν
γίνεται τὸ δὲ περιφαινόμενον τῇ αὐγῇ
φοινικοῦν τὸ δὲ ὄν κάτω λευκόν. . .

Ἀριστοτέλης δὲ κατοπτρικὴν ἐποιή-
σατο ἔμφασιν. πέφυκε γὰρ τοῦτο ἄσσειν
[l. πάσχειν] τὴν ὄψιν προσπίπτουσαν τοῖς
λείοις σώμασι καὶ κατακλωμένην καὶ
ἀνακλωμένην κτλ.

φος κυανίζειν, τὴν δ' αὐγὴν ἐρυ-
θραίνεισθαι.

Memoriam a Theophrasto — testis enim est Hippolytus — propo-
sitam simillime ad Posidonium Aëtiūque translātum vides. itaque si
Placitorum totiens recentiore colore Stoicorumque notiones adgnovi-
mus, Posidonianae disciplinae aliquid tribuendum esse auctoritatis in
meteorologicis certum, in aliis veri simile videtur. nam ex Posidonii
paucis reliquiis etiamsi excerptorum industriam arcessiveris plenam istius
scholae imaginem instaurare vix ac ne vix quidem poteris. at hoc vel
ex eis, quae modo contuli, clare apparet vetustorum Placitorum collecto-
rem ex eodem seminario profectum esse unde Geminus Asclepiodotus
Diodorus utilissimi excerptores et disciplinam acceperunt et collectam
materiam.

Medicorum vetustorum opiniones Placitorum non minimum ornamen-
tum non dubito quin simul cum ceteris capitibus ex vetusto thesauro
translatæ sint. ultimus est Asclepiades, cuius fama ipso vivo tanta erat
ut ab homine medicinae curioso nullo modo posset praeteriri. sed prio-
rum medicorum placita unde fluxerunt? Theophrastus in Opinionibus
etiam de generatione animalium physicorum decreta collegit unde Ana-
ximandri Anaxagoræ Archelai placita in excerptis sunt residua. sed
medicos num studiosius tractaverit per dubium est. nam ut ille physicos,
ita Menon et ipse Aristotelis discipulus medicos in utilissimam syllogen
congresserat, quam ad illius exemplar collectam esse Galenus quodam-
modo significare videtur cum post Theophrastei corporis laudes [cf.
Theophr. fr. 5^a] haec continuat ὥσπερ γε πάλιν εἰ τὰς τῶν παλαιῶν δόξας
ἐθέλοις ἱστορεῖσαι, πάρεστί σοι τὰς τῆς Ἱατρικῆς συναγωγῆς ἀναγνῶναι βίβλους
ἐπιγεγραμμένας μὲν Ἀριστοτέλει, ὁμολογουμένας δὲ ὑπὸ τοῦ Μένωνος ὃς ἦν μα-
θητῆς αὐτοῦ γεγράφθαι, διὸ καὶ Μενώνεια προσαγορεύουσιν ἔνιοι ταυτὶ τὰ βιβλία.
δῆλον δὲ ὅτι καὶ ὁ Μένων ἐκεῖνος ἀναζητήσας ἐπιμελῶς τὰ διασφζόμενα κατ' αὐτὸν
ἔτι τῶν παλαιῶν ἱατρῶν βιβλία, τὰς δόξας αὐτῶν ἐκεῖθεν ἀνελέξατο, τῶν δ' ἤδη
διεφθαρμένων . . . οὐκ ἡδύνατο γράψαι. oblitteratam huius libri memoriam [Rose
Ar. ps. p. 385] nobis non concessum arbitror vanis coniecturis ex Placitis
suscitare. iuvat tamen quibus auxiliis vetus collector uti potuerit non esse
nescium. sed etiam postea a problematum scriptoribus eiusmodi medico-
rum breviarum confecta esse ut per se probabile est ita uno specimine
confirmari potest, quod inter varia problemata in cod. Marciano 521 [cf.

supra p. 34] repperi. multa summa oculorum contentione legere mihi non contigit scriptura usquequaque evanida, non nulla non recte me explicasse veri simile, tamen cum non nihil novi appareat inventum nostrum qualecumque est dissimulare nolimus. quare hoc tibi habe anecdoton Venetum, doxographi apud medicos miserum specimen, de cuius origine fors sit an meliore libro reperto accuratiora doceamur.

Marc. 521 f. 100^r sq.

πόθεν ἐκκρίνεται σπέρμα.

ἐκκρίνεται τὸ σπέρμα ὥσπερ Πλάτων φησὶ καὶ Διοκλῆς ἀπ' ἐγκεφάλου καὶ νωτιαίου, cf. Aët. V 3 4.

Πραξαγόρας δὲ καὶ Δημόκριτος <ἔτι?> τε Ἰπποκράτης ἐξ ὅλου σπέρματος [l. σώματος]. Aët. V 3 5.

δόξα Δημοκρίτου περὶ σπέρματος.

Ὁ μὲν Δημόκριτος λέγων [?] λέγει] ἄνθρωπος . . . . .

ὁ δὲ Ἰπποκράτης φησὶν· ἡ ἡδονὴ [l. γονή cf. Hipp. VII 474L. I 374, 9 K.] πανταχόθεν ἔρχεται τοῦ σώματος, ἀπὸ μὲν τῶν ὑγιῶν ὑγιῆς, ἀπὸ δὲ τῶν νοσερῶν νοσερά.

δόξα τῶν Στωικῶν περὶ σπέρματος.

Τὸ σπέρμα ἐστὶ κατὰ μὲν τοὺς Στωικοὺς δ μεθίησι τὸ ζῷον ὑγρὸν μετὰ πνεύματος καὶ ψυχῆς [cf. Arius Did. fr. phys. 39]. κατὰ δὲ Ἀσκληπιάδην τὸ ἐν ταῖς ἀφροδισίαις συνουσίαις ἐκκρινόμενον γεννητικὸν ὑγρὸν.

secuntur tituli:

ᾧτι σπερμαίνει τὸ θῆλυ. Aët. V 5

τίνι διαφέρει σπέρμα γόνου

ᾧτι αἰτίαι [?] ἀγονίας. Aët. V 13

εἰ μέρος ἐστὶ τῆς κυούσης τὸ κυούμενον

διὰ τί οὐ διὰ στόματος τὸ ἔμβρυον τρέφεται. Aët. V 16

εἰ ζῷον τὸ κατὰ γαστρός. Aët. V 15

. . . Ἀσκληπιάδης δὲ οὕτε ζῷον οὕτε μὴ ζῷον εἶπε τὸ ἔμβρυον ἀλλ' ὅμοιον ἔφησεν αὐτὸ τοῖς κοιμωμένοις

πότε ἄρρεν γίγνεται πότε θῆλυ. Aët. V 7

πῶς γίγνεται δίδυμα

πῶς γίγνεται <τέρατα?> Aët. V 8

διὰ ποίαν αἰτίαν τῶν ἐπταμήνων ἀγόνων ὄντων τὰ ὀκτάμηνα ἄγονά ἐστιν.

τίς αἰτία συλλήψεως Aët. V 16.

[Aët. V 18

XVIII DE GALENI HISTORIA PHILOSOPHA

Ut de Galeni Historia philosopha recte iudicare potuerim [de Galeni H. ph. Bonn. 1870]¹, Curtii Wachsmuthii acceptum refero comitati, qui specimen optimi codicis Laurentiani A a p. 222 ad 274 ed. Kuehn. a se

¹ quae iam disputaturus sum ex illa dissertatione ita repetita esse scito, ut priora mea argumenta vel supplendo vel retractando paulo uberiora facerem.

conlati mecum communicaverat. ipse totum ante sex annos denuo contuli potioremq; discrepantiam huic editioni subieci.

³ Laurentianus LXXIV 3 membraneus forma maiore continet Galeni varia scripta [cf. Bandinii catal. III 49. I. Mueller ad Gal. optim. med. p. 13 ed. II. I. Marquardt observ. crit. in Gal. d. anim. passion. p. 11]. Galeni historia philosopha inde a fol. 171^v exarata est. codicis aetatem Bandinius saeculo XII circumscripsit. ad proximi initium deprimere malebat Wachsmuthius, haud scio an immerito quia negligentia librariorum proximo saeculo interdum praeludit. scripturae enim ductus artem produnt nullam, notae compendiaque creberrima, membrana rugosa ac subfusca nonnullis paginis rescriptis [ff. 188^v 189^{rv} 190^{rv}], denique omnia ad legendum impeditissima. constat hunc codicem et vetustate et fide ceteris facile praestare. est autem ex archetypo incredibili corruptione quasi pereso aliquot exemplis intercedentibus a stupido scriba descriptus servatis lacunarum plerumque spatiis, servatis etiam illis vocum sententiarumque monstis quibus quid conferri possit frustra quaero. inde mihi adnotationum silva plerumque inutilis succrevit, quae ne infinita esset usitata itacismi vitia et huiuscemodi prope innumera praecidi. contempsi igitur Byzantinorum illam Ἐπικουρίων, Πυθαγορίων paene constantem memoriam [cf. Lobeckii Aiace. p. 113 et Cobeti Var. Lect.³ p. xxviii], nec magis ἐλατάτην κλητόμαχον κιανοῦν vel κοιανοῦν ἡθηχὴν notavi. pervulgaris est vocalium brevium pinguior appellatio, ut ἔλονται coniunctivus sit, πειρώμεθα πειρώμεθα, ὀρισμένον ὠρισμένον, ἔππον ἔππων sonet. eadem soni pinguedine liquidarum geminationem efferunt Graeculi (idem Italici mos contrarius nostro), unde ὑπαιλημένος διηλαγμένος ἀντίρρησις Πύρωνι et cetera crebra sunt. alio pertinet quod spiritus vis minus aspera ac prope nulla, ut αἴρεςις sit αἴρεςις ac quod peius est κατ' ἔξιν et κατ' εἰμαρμένην nihil offensionis praebeat. consonantis β sonus non numquam ad vocalem emollitur, unde Democritus et in aliis codicibus et in nostro constanter Ἀδδηρίτης nominetur. ut omnia haec vitia ex prava pronuntiandi consuetudine nascuntur, ita aliud genus non minus frequens ex male scribendo. breviandi studium ex archetypo tralatum mire auctum est. sigla et compendia non modo frequentia sunt maxime in versu extremo, sed obscuriora quoque, ut idem apex et γη et ων et ης significat, ος et ον nullo discrimine differant. nonnulla de his vitiis recentiore manu (XVI saeculi si bene memini) correctae sunt, sed raro et leviter. eadem manus scholion capiti 121 adscripsit.

Alterum contuli Laurentianum, quem B nomino, plut. LVIII 2. chartaceus est forma maxima, saeculo XV satis nitide exaratus. continet inter varia Ios. Rhacendytiae, Theodosii, Lascaris Procli Aristotelis Libanii scripta quarto loco a f. 78^v Galeni Historiam philosopham. capitulum initia litteris rubris ornaturus erat librarius, quod non perfecit. caverat tamen vicariis litterulis summae orae adpositis ne sensus desideraretur. partim earum bibliopegae culpa recisae sunt. hic quoque liber per varia

exempla ex eo archetypo deductus est, unde Laur. A dixi. quod tam est manifestum, neminem ut fallere possit. eadem certe indoctae aetatis indicia, eadem compendiorum confusio, eadem monstra, iidem denique hiatus, ut vitiatam mancam oblitteratam archetypi exempli formam animo velut instaurare possis. nec tamen alter codex sua laude caret. emendationes non paucae virorum doctorum nunc codicis fide confirmantur, totidem novae emergunt. quin etiam lacunae explentur p. 243. 333 K. non numquam aliquanto integrior apparet archetypi memoria qua ad verum pervenias. omnino multo maior esset libri utilitas, nisi aperta recentioris interpolationis vestigia proderet, qua quidem labe prior codex A caret. titulus ut hoc utar quem A habet *περὶ φιλοσόφου ἱστορίας* deflectitur in *περὶ φιλοσόφων ἱστορίας*. c. 18 p. 243 est in A *ὁ δημόκριτος ἐν τοῖς σοφικοῖς*, ubi Sexto comparato *Ὀνομάκριτος ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς* restitutum est. quid vero B? *ὁ Δημόκριτος ἐν τοῖς σοφιστικοῖς* prona nimirum coniectura, qua Itali quoque principis editionis auctores usi sunt. in capitum inscriptiones licenter grassatur modo novas fingendo modo contextus verba pro titulo praefigendo [c. 2 p. 225]. sed hoc sine noxa. illud molestius quod quidquid offensionis vel obscuritatis occurrit fucata medicina quomodocunque resarcire studet. est ubi recte coniectum sit, plerumque in quemlibet sensum mendosa verba sunt detorta. cavendum igitur ne improbi hominis lenocinia fucum faciant.

Tertium codicem Baroccianum monstraverat Ch. Darembergius [*no-Bau* tices et extraits des manuscrits médicaux I p. 18]. est n. CXXXI bombycinus, ut fertur, forma maiore saec. XIV. *Γαληνοῦ περὶ φιλοσόφου ἱστορίας* incipit a f. 343. nihili eum faciendum esse ex specimine Ingrami Bywateri Oxoniensis benevolentia accepto iudicaveram d. Gal. H. ph. p. 5 ubi tamen Laurentiani A eum apographum esse non recte conieci. immo plurimae lectiones cum Laur. B faciunt, raro velut in libri titulo alterius est similior.

Alteri codicum generi adscribendus est etiam is liber, quem Nicolaus ^{Ni} ^{et} Reginus a Roberto Aniovensi Siciliae rege acceperat donatum olim ab Andronico Palaeologo [cf. I. Mueller ad Gal. de plac. Hipp. et Plat. p. 2⁵]. ex eo codice Nicolaus medicus cum alia Galeni scripta, quae accuratissime Maximilianus Bonnetus de Galeni subfiguratione empirica p. 1 enumerat, tum *'de ystoria philosophorum'* verterat, quam versionem cognovimus ex editione operum *Galieni sec. impr. edita per Hieronymum Surianum* Venet. 1502 p. II p. 574—580, ubi haec subscripta sunt: *explicit liber Galieni de ystoria philosophorum sive de dogmatibus translatus a magistro Nicolao de regio de calabria anno domini 1341 de mense aprilis in die nona*. Nicolai versio valde mutila est. multa capita ut logica quaedam in singulorum saepe versuum angustias contraxit et in posterioribus id breviandi studium etiam augetur. prorsus omissa sunt cc. 19 26 35 48 50 51 60—63 65 71 73 92 93 100—102 131. non numquam ordo capitum turbatus est, ut cc. 13 14 post 21 collocantur, postrema capita

confusa sunt. interdum ex scholastica lectione aliquid proprii adpersum est, velut c. *de denominationibus philosophorum* verae formae [c. 4] nihil nisi umbram refert. nec minus abhorret caput *de demonstrativa parte philosophiae seu de syllogizationibus*. ipsa versio barbara illa oratione insignis est, qua plerique omnes ante renatas litteras graeca latine reddere solebant. verbum verbo, particula particulae respondet tam accurate, ut nisi graeca restituas, quid sibi velit saepe numero ne intellegas quidem. omnino valet quod interpret ipse de sua ratione *in prohemio traductoris ad gloriosissimum Hierusalem et Siciliae regem Robertum* dicit libro Myamir praefatus: *ego Nicolaus de Regio medicus fidelis et subditus vester iuxta mandatum vestrum de graeco idiomate in latinum transtuli nihil addens minuens vel permutans* [cf. Bonnet p. 4]. tamen non numquam quae minus intellegeret omisisse videtur ut c. 2 p. 224 *χρηστοθήτη* corruptam vocem similiaque alia. praecipue propriis nominibus horrida saepe barbarie in libris depravatis *alios* substituere amat. nec desunt loci ad arbitrium immutati. sed cave iniquius de Nicolao iudicaveris.¹ primum non ipsius scriptionem habemus sed Italorum neglegentissime descripta exempla. velut *vultum* impressum pro *miletum*, nec vernaculae loquelae vitia vitantur velut *discetaverunt* pro *disceptaverunt*. tum quia in ceteris interpretis fides satis probata est [Bonnet p. 5. 41, 20], mancum et interpolatum ei graecum exemplar fuisse suo iure aliquis suspicetur. sed pro certo nihil affirmaverim. Nicolai graecus codex simillimus fuit B. nec desunt antiquioris memoriae quamvis tenuissima vestigia. nimirum quod c. 29 *μίσεις* in AB omissum restituit non recondita opus erat doctrina, sed exquisitius erat c. 5 l. 15 ex corrupto *εἰς δὲ* (sic AB) coniectando *εἰς δ' οἱ* elicere vel c. 7 p. 234 *ἐνδειγμα* in *ἐν δόγμα* emendare, quod utrumque Userenus quoque invenit. quare quod c. 8 p. 235 vitiose tradebatur *κατὰ μὲν ἱσχωράτη* duce Nicolao qui vertit *secundum zenocratem κατὰ Ξενοκράτη* re-
finxi, quod ex Martiano (perperam servata *μὲν* particula) olim Charterius correxerat. ceteroqui non magna utilitas inde redundat, sed ut lecturi ipsi iudicare possent, priori libri parti Nicolai selectam discrepantiam adicere placuit. optandum vero est, graecus ille Roberti codex ut forte fortuna ex abditis cuiusdam bibliothecae recessibus protrahatur non tam ob Historiam philosopham quam ob Hypotyposin empiricam Galeni simul illinc proditura.

Verum enim vero Lacunae graecum exemplum unde ille spretis priorum vanis conatibus Historiam philosopham se instaurasse ac latine reddidisse iactat, quanto magis expetendum est ut aliquando inveniat! audite enim quae is in prooemio f. 6^v suae versionis (Colon. 1543) proferat: *mihi vero*, inquit, *praeter Basileense atque Aldinum exemplar, quae (ut constat) sunt mille mendis contaminata etiam obtigit tertium manu conscriptum, idemque iam vetustate consumptum: cuius mihi (etsi non facile)*

¹ quod fecit Wachsmuthius Goett. gel. anz. 1871 p. 704.

copiam fecit, dum Caesar anno 1539 esset Gandari, Hadrianus a Corone vir ille natione Graecus eruditissimus. quod exemplar sedulo moliebatur suadere propria Galeni manu exaratum fuisse. nactus igitur tandem, vix multis precibus, in dies aliquot id multo emaculatius exemplar opus ipsum quam fidelissime fieri potuit, converti adhibitis etiam in studium aliis codicibus quae excusa inter studiosorum manus versantur. en magna Graeculi verba, maior autem Lacunae sive credulitas sive audacia. nam ipsa versione ad amussim examinata nimiisque verborum ampullis atque involueris remotis, quid tandem invenies? utiles lectiones quaeque meliori codici fortasse debentur (sed ne id quidem certum) paucissimas¹, multo saepius veteres editionum priorum sordes² incredibili pertinacia recoctas. quid? quod Basileensis editionis certissimas emendationes (velut c. 3 p. 228 Parmenidis falsum nomen illic ad marginem in Μανέδημον correctum et alia) prae Galeni scilicet autographo aspernatus est. quid igitur de mirifico illo Hadriani codice? mentitumne credamus Lacunam medicum celeberrimum ac dignitate apud potentissimos illius aetatis Carolum V et Iulium III papam florentissimum? an Hadrianum ignotum hominem et ex Simonidarum Minarumque patria prognatum crimine falsi postulabimus? nolo causam incertam coniecturis diiudicare, praesertim cum de similis praestantiae codice Dioscoridis, quem unus Lacuna usurpavit, nihil habeam compertum.³ si Graeculi fraudibus deceptus est, ne nimis irrideamus eius credulitatem. nam tanta fuit illius aetatis in manuscriptorum aetatibus iudicandis imperitia, ut codices saeculo vix superiores infularum loco haberentur. quid mirum si aequalem fortasse Laurentiani A venerandae vetustatis censebant atque Galeni si dis placet idiographum? quare non opus est Hadrianum incusare quod antiquos apices imitatus ipse mirificum codicem fabricatus sit, etsi antiquarii illius artificii non ignari solebant esse. sed qualiscunque fuit iste codex, non inutilis fuit Lacunae, quippe quo Martiani Rotae audaciam et interpolationem perspiceret, quae ceteris deinceps editoribus fraudi fuit.

Quod nunc de compluribus Galeni libris constat praeter principem nullum editorem manu scriptorum auxilium adhibuisse, idem de Historia philosopha dissertationis priore parte olim demonstrare studui. nunc do-

¹ ut exempla proferam c. 2 p. 224 σαρπέστερον ut ipse conieceram omittit, c. 1 p. 223 διαγνωστικήν olim omissum addit (*exploratricem*), c. 2 p. 224 χρηστοθήη vertit *ingenia et mores excoleremus*. c. 2 extr. ἐν ταῦτά pro ταῦτα (*similiter*). optimam emendationem (c. 35 Diagoras omissa patriae nomine restituitur) non ex codice, sed ex Ciceronis memoria quam ipse adnotat reduxit.

² excerpto graviora quaedam: c. 1 τιμῶν retinuit ed. princ. mendum, c. 2 σποράδην cum edd. prior. omisit, c. 3 p. 227 ἐπερτικήν et 2 p. 229 εἶδη cum Basileensi, c. 3 p. 226 Crantes cum edd. prior.

³ Sprengel praef. ad Dioscorid. I p. xix *ecceimus fuit et ab omnibus diversus* (!) *codex quem in egregiis emendationibus sequutus est Andr. Lacuna Segoviensis Iulii III pontificis maximi medicus. copiam eius fecit Io. Paccius Castrensis, sed ubi iam lateat plane nescimus. probabile est in Vaticana servari.* valde dubito.

cumenta illa novis non nullis stabilire, de versionibus autem secundum C. Wachsmuthii diligentissimum examen [Goetting. gel. anz. 1871 p. 701 sq.] accuratius retractare placet.

Primum edita est Galeni Historia inter Aristotelis opera ab Aldo Manutio vulgata [t. II Venetiis 1497 fol. 11^v—30^v] duodetriginta annis prius quam magna omnes Galeni libros complectens editio ab Aldis vulgari coepta est. quod descriptam principem ex A olim dixeram, id dum ipse codicem tracto luculentis indiciis comprobatum repperi. nam praeter summam lectionum similitudinem compendiorumque falsam explicationem, quam ex gemello codicis A aegre quis repetat, fortuita apparent vitia, quarum causa nisi inde perspicui non possit. unum est νοσεῖ νοσήμασι [cf. ad c. 3 p. 226], iam antea a me recte usurpatum, alte-

rum exstat c. 88 p. 299, ubi A ὁρῖν litteris claris exhibet, quod a typotheta pellucente per membranam litterulae in averso folio scriptae umbra θερνῆς lectum est. similiter c. 35 p. 250 ante κατὰ σώματα lacuna est temere indicata. nimirum quia charta illic fissa est, scriptor codicis A versum unum intermisit. quod ter quaterve voculas minutas easdem quas B praetermisit aut cum B in coniecturis consentit [cf. supra p. 235, 13], in tanta conspirationis constantia casui est tribuendum. nam Venetum exemplum tam festinanter incusum est ut haud paucae voces nec leviores tantum aut plane omitterentur aut pravissime describerentur. correctum est fere nihil praeter itacismos paucaeque alia menda ut οὐχ ὁμοίως pro librorum lectione οὐκ ὁμοῖς vel Πλάτων pro πάντων.

Altera Historiae editio collectis tum Galeni libris inserta est Γαληνοῦ Δ' Galeni librorum parti quartae . . . p. III f. 28^r—35^r. subscribitur f. 55^v Venetiis Aldi et Andreae Asulani soceri, mense Augusto M. D. XXV. privilegium Clementis VII datum est Romae apud S. Petr. sub annulo piscat. die XXVII. Ianuarii MDXXV. in emaculandis scriptoris verbis parum est profectum. A. Asulanus et Io. Bapt. Opizo, cuius maior fuit in ornanda editione cura, principis editionis tam anxie secuti sunt vestigia, ut ea saltem quibus caeci impingerentur, at ne ea quidem omnia, levigarent, reliquas nec minores profecto sordes intactas propagarent. nec correcta vituperatione exempta sunt. complura a nobis olim castigata, nihil magis ridiculum quam quod Protagorā Elidensem ex ὡς Περιαγόραν τὸν ἡλεῖον (scribendum est ὥσπερ Διαγόραν τὸν Ἠλεῖον) infelicissime effinxerunt. nihilo tamen setius Aldina — nam Manutii Veneta anni 1497 non minus in oblivionem venit quam ipse cod. Laur. A — posteris tanquam certissimae fidei fundamentum fuit, unde cum ceteris inventis Protagoram per omnes deinceps editiones propagatum vides.

Paulo melius res cessit Ioach. Camerario, qui Andr. Cratandro Galeni editionem paranti tomos III et IV recensuit. Historia philosopha inest in Γαληνοῦ Δ'. Galeni librorum parte quarta Basileae 1538 fol. p. 424—438. adscita primus vicinarum scriptionum varietate, quam

passim praefixa notula *al'* vel *ex Plut.* indicare solet,¹ multa docte et prudenter correxit velut εἰσαγγελίας c. 1 p. 223, Μενέδημος pro Παρμενίδης c. 3 p. 228, πρόσκλησιν c. 7 p. 233, Δικαίταρχος c. 24, alia minus feliciter. tamen ille nec codicem umquam consuluit neque omnino a superioris editionis auctoritate nisi coactus recessit.

Post mutilam barbaramque Nicolai versionem cum elegantiorē cultior iam aetas desideraret, Iulius Martianus Rota Venetus medicus eruditissimus novam condidit versionem limatissimam eandemque interpolatissimam. nam quem verecunde Camerarius arcessiverat Plutarchum, hunc iam integrum fere invito Galeno inculcavit. quibus lenociniis effectum est, vix ut pristina libelli exilitas adgnosceretur. de hac ratione nemo verius iudicavit quam Lacuna, qui in epistula nuncupatoria suae versionis praemissa f. 6^r *postea autem*, inquit, *Martianus Rota vir in Latinis et Graecis literis citra controversiam doctissimus, admolitus manus negotio, sequutus est translationem veterem, eamque longe elegantiorē reddidit, adiutus interim Graecis codicibus, excusis quidem illis, sed mendacissime* [i. mendosissime]. *Quare coactus interdum fuit divinare: interdum, obtruncata exemplaria, ex suis hortulis* [intercidit irrigare et] *(quamquam philosophica et optima) plurima haud dubie interserere, quae nusquam apud Galenum extant: id quod minime fidum decet interpretem.* sed ut improbam fraudem extrinsecus inlatam mittam, in germano Galeno ubi aliunde nihil suppetebat auxilii non nulla ita emendata vel expleta sunt, ut codicem bonum ad manum fuisse magna cum veri similitudine aliquis coniciat. velut c. 2 p. 224 ubi ed. princ. ceteraeque σποράδην ante εἰρημένα omisit, nonne mirum a Martino Rota *sparsim et fuse dicta* novatum esse? aut unde in priorum lectione κατὰ μὲν Ἰσοκράτη c. 8 p. 235 Xenocratem odoratus est nisi ex codice manu scripto? at is Nicolai exemplari simillimus fuit ut ovum ovo sive potius plane idem. ne multa, ipsam Nicolai versionem, non codicem inspexerat, id quod idem Lacuna breviter significaverat. ex Nicolao igitur cum Xenocratem suum et omissa illa verba arripuit tum capitula quaedam quae illuc aliunde inlata esse dixi non sine arte in suum usum convertit. velut ex c. 4 non solum Pythagorae mentionem transtulit, sed etiam extremo capite prolixiorē de Aristippi summo bono disputationem e Philopono arcessitam amplificavit. ordinem capitum turbatum esse Martianum Rotam acutum hominem non fugerat, itaque suo Marte transposuit, sed qua solet licentia omnia sursum deorsum.

In latina Galeni editione quae Venetiis 1562 apud Vincentium Valgrisium prodit, inter complures eiusdem interpretis versiones editur (Galeno adscr. libr. p. 5): *Galeno attributus liber de historia philosophica: Io. Baptista Rasario interprete.* hoc munere haud inscite functus est ille, qui medicus fuit idemque graecarum latinarumque litterarum professor

¹ parti IV praefatus 'in uno, inquit, et altero libello τῶν νόμων scriptis adiuti sumus eiusdem argumenti aliorum ut in Dogmatis et astrologicis'.

Ticinensis. ex Plutarcho hunc librum fere totum sumptum esse recte perspexerat, cuius discrepantiam passim margini adscripsit [cf. Wachsmuth l. c. p. 706]. nec tamen Rotae versionis qualis esset natura intellegere aut voluit aut potuit. nam quamquam de eius fide dubitasse videtur, tamen in gravissimo quoque loco recedere ab eius auctoritate non ausus est. in prioribus quidem rara natat aliarum quoque editionum memoria, at in ceteris prorsus est Martiani mancipium. adeo illius artes etiam aequales ac fraudis conscios homines praegravabant.

Saeculo interiecto cum Charterius magnum Hippocratis et Galeni scriptorum corpus condere coepisset, Rotae fraudulentum opus ita inveteravit, ut ab hoc potissimum proficiscendum esse sibi arbitraretur. inest Historia philosopha tom. II p. 21—58 (*Hippocratis Coi et Claudii Galeni Pergameni Archiatrium opera. Renatus Charterius graece et latine primus edidit Lutetiae Parisiorum 1679.* forma maxima). cum ad complendam Basileensem editionem, unde Charteriana fere descripta est, nihil valerent codices Parisini quibus in ceteris libris utitur, Rotae inventa graece versa traditae memoriae immiscuit. quod negotium in Plutarcheis sane capitibus prospere cessit cum vulgatam memoriam Placitorum sequeretur, molestius in Rotae interpolatis, quae aut in artum rediguntur (velut de septem ineptissimis Rotae itemque Rasarii syllogismis c. 15 duo remittuntur) aut aperta noviciae fabricae signa produnt. ut Rotae verba c. 4 *non illam sensuum motione excitatam dulcedinem sed eum animi statum, qui molestiae sit expers nec ullis illecebris mulceatur* sic graeca veste induuntur: μηδὲ τὴν ἐκ τῶν αἰσθησέων ἐνέργειας [sic] ἡδονήν, ἀλλὰ δὲ [sic] τὴν τῆς ψυχῆς διάθεσιν δι' ἧς [fuit δ' ἧς] γίνεται τις ἀνάληγτος καὶ δυσγόητευτος [hoc ex Platouis rep. 3 p. 413 E]. iam tibi componam interpolationis fontem Io. Philoponum (Brand. schol. p. 35^b 8) οὐχ ἡδονήν δὲ ταύτην ἣν ὑπολαμβάνουσιν οἱ πολλοί, λέγω δὲ τὴν παθητικὴν, ἀλλὰ τὴν πολλὴν τῆς ψυχῆς ἀπάθειαν,¹ quo facilius intellegatur quantum distent aera lupinis. perraro a Rota suo recessit et ex arbitrio novavit. ex Plutarcho II 19 adscripsit versus, ex Stobaeo (vulgato nimirum post Rotam anno 1575) ideae notionem amplificavit: αἰτία τῶν οἷά ἐστιν αὐτὴ καὶ παράδειγμα τῶν κατὰ φύσιν ἐχόντων αἰσθητῶν ὑποστάσεων, ubi ne reconditiorem doctrinam rimeris, Canterianae menda fideliter translata moneo. at enim uno loco plane propria ac sua sapientia enitescit, quae ne intereat huc subiciam². quis fuit audaculus ille qui nugas istas venditare auderet? Charterium quidem non accuso. sed fuit fortasse *Petrus Comes iunior*

¹ Martianus Rota Nicolao nititur qui verterat: *et intellegebat delectationem non illam passivam sed omnimodam* [videtur legisse πᾶσαν] *animae impassibilitatem* ceterum cf. Diog. IX 45.

² p. 343 K. Πυθαγόρας φησὶ τὰς νόσους γίνεσθαι τοῦ σώματος διὰ τὸ θερμότερον ἢ κρυμωδέστερον γίνεσθαι τὸ σῶμα. τὸ μὲν γὰρ θερμότερόν ἐστι τὸ πλεόν τῷ μετρίῳ [sic] τὸ δὲ κρυμωδέστερον ἔλασσον τοῦτο [sic].

quem ille in orat. ad ampl. Paris. med. ord. f. 5 ita laudavit: *vir sapientissimus Petrus Comes iunior in eum librum Galeni ascriptum, ac de Philosophi historia inscriptum, suas lucubrationes attulit*. quisquis fuit, hoc extra omnem dubitationis aleam positum, Galeni codicis usum Charterio fuisse nullum, quod de aliis quoque scriptis nunc constat. [cf. I. Muelléri Galen. de plac. H. et Pl. p. 42]. ceterum ipse nescio qua verecundia ductus non nullos locos ex Martiani Rotae auctoritate additos litterarum genere diverso distinxit. quidquid igitur emendatius legitur in eius exemplo aut ipsi aut Rotae ingenio debetur. utrius, nec facile ubique erat ad diiudicandum nec sine molestia ad indicandum. quare promiscua est in nostra editione Charterii et Martiani Rotae memoria.

Possum hic subsistere in codicibus et editionibus quas quidem vidi recensendis. nam quid attinet Iuntinarum ac Frobenianarum paene infinitam seriem perlustrare, quae Rotae versionem repetunt, ¹ aut Kuehnii exemplum ex Charteriana apice tenus exscriptum ² iusta reprehensione notare? hoc enim ex eis quae disputata sunt constare puto, ex archetypo haud vetusto eodemque mendosissimo quattuor exempla transcripta esse, ac fidelius quidem Laur. A, peritius sed interpolate Laur. B, eiusdemque generis esse et Baroccianum et Nicolai truncatum et interpolatum exemplar. Lacunae sive Hadriani codex qualis fuerit vix ac ne vix quidem ex eius versione enucleari potest. itaque codicibus AB ita superstruximus nostram editionem, ut ex consensu AB archetypi formam refigeremus, discrepantibus eis vetustioris fere libri A auctoritatem tueremur. praeterea in prioribus capitibus secundarium tribui locum selectis N(icolai) lectionibus, de quibus antea monui. coniecturarum unde huic libri parti maxima petenda erat salus quidquid innotuit adhibui. editionum ut a Laur. A pendentium rationem habui nullam, nisi quod excerpti si quae erant potiores emendationes. de posteriore parte Plutarchea dixi p. 12 sqq. et 43.

Historia philosopha ex eo litterarum genere est quod *ὑπομνήματα σχολικά* Graeci nominabant [cf. Lehrs de Aristarch. ³ p. 21]. id cum ex

¹ in posterioribus Iuntinae editionibus sub titulo *Galenī liber de historia philosophica Iulio Martiano interprete* haec est docta cuiusdam adnotatio: *hunc librum Galeni esse cum satis non constet, videndum num fortasse sit Aetii. Theodoretus enim lib. II § 4 de curatione graecarum affectionum scribit Plutarchum et Aetium collectanea de placitis philosophorum edidisse, Porphyrium vero non modo philosophicam eiusce generis confecisse historiam, verum etiam opinionibus vitam ac mores philosophorum adiunxisse. Quare cum Plutarchi liber habeatur, hic autem Porphyrio (quem fortasse Laertius est imitatus) tribui non queat, fit, ut Aetius potius quam ulli alteri adscribendus videatur. Nisi forte quis putet eo quod hic et apud Plutarchum eadem saepe verba legantur ex utroque fuisse congestum.*

² historia philosopha est in t. XIX p. 222—245. Kuehnii, qui prioribus sui corporis voluminibus manum subinde admovit quamvis parum felicem, postremo urgenti typhothetae ne inspectas quidem Charterianae plagulas typis describendas tradidisse fertur. neque aliter explicari potest, quod editio ambitiose suscepta tam misere absoluta est.

tota scriptionis forma pateat tum ipse commentarii scriptor non obscure prodit. velut c. 2 προϋθέμεθα δέ, inquit, διαλεχθῆναι περὶ τούτου οὐδὲν μὲν ἴδιον εὐρηκότες, τὰ δὲ παρὰ τοῖς προτέροις σποράδην εἰρημένα συναγαγόντες, σαφῶς τε καὶ συντόμως σπουδάζαντες περὶ τούτου διαλεχθῆναι, ἵνα οἱ φιλομαθεῖς τούτοις προσηνυχάνοντες μὴ δέσιντο τῶν ἐξηγουμένων ἀλλὰ δι' ἑαυτῶν γινώσκουσιν τὰ καθ' ἕκαστα τῶν εἰρημένων σαφέστερον. ac paulo infra ἀπλουστέρας δὲ ὅσα παρὰ τῶν πεπαιδευκῶν ἡμῶς ἀκηκόαμεν καὶ δι' ἀναγνωσμάτων ἐμάθομεν νῦν συνάγειν ἐπιχειρήσομεν. discipulorum igitur usui haec chrestomathia destinata erat, qua viam ad physica muniturus scriptor primum de philosophiae inventionem successionibus nominibus vi partibus sectis quam brevissime praefatus [c. 1—8] tum *brevi ex dialectica libamento*, ut ait Gellius, interiecto [c. 9—15] ipsam de physicis disputationem ingreditur. anxie cautum est ne compendii brevitatem superaretur c. 24 ἵνα μὴ τὸν τῆς εἰσαγωγῆς τρόπον ὑπερβαίνειν δοκῶμεν, neve libri συμμετρία laederetur c. 16 ἐνταῦθα δὲ ἡμεῖς συντομώτατα περὶ τούτων διαλεχθέντες ἐν συμμετρίᾳ καὶ ἐπὶ τὸ φυσικώτερον χωρήσομεν.¹ qua ratione sperat factum iri ut tirones initiandi [τοῖς πρῶτα μαθούσιν] citissime philosophi colorem ducant nec interpretum ullo auxilio egeant. ne ille regiam ad sapientiam viam, quam antiqui negabant, felicissime invenit. at quae sapientia quam humilis quam fucata quam undique corrasa, ut miselli magistri vanam iactationem illico perspicias. nihilo setius non ostentandi voto, sed docendi studio hunc laborem se suscepisse praedicat c. 2 ἀσφαλέστερον δὲ πειρώμεθα περὶ τούτου εἰπεῖν τὰ σοφιστικά καὶ πάντοτε κεκοσμημένα τῶν διαλεκτικῶν παρεληλυθότες. οὐ γὰρ ἐπιδείξεως ἕνεκα² προϋστησάμεθα τὴν περὶ τούτου σπουδὴν, ἀλλὰ χρῆστα τὰ ἥθη ποιῆσαι βουληθέντες τοῖς ἐκ φιλοσοφίας λαβεῖν τι χρήσιμον προσηνωκόσιν νομίσαντες φιλοσοφεῖν οὐ μόνον τοὺς τὰ τριβάνια περιημμένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς τὴν πρόοδον μὲν τοῖς πολλοῖς ὁμοίαν ἐνστησασμένους, τὴν δὲ διάνοιαν φιλοσοφωτέραν ἔχειν σπουδάζοντας. similiter c. 16 καὶ περὶ τούτου δυνατοὶ εἶναι νομίζομεν λέγειν τι. σπουδάζομεν γὰρ ἐγνῶσθαι ταῦτα καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνεπίφθονον εἶναι νομίζομεν ἐμφανῆ καθιστάναι. en magnum os insulsissimi cerdonis, qui sua aliena intellecta non intellecta gravia futtilia pari confidentia effutire solet. nos vero non admodum dolebimus, quod eiusdem compilatoris logicum

¹ similiter praefatur Porphyrius schol. Arist. p. 1 a 5 Br. σύντομόν σοι παράδοσιν ποιούμενος παρὰ σοὶ διὰ βραχείων ὥσπερ ἐν εἰσαγωγῇ τὸν τρόπον τὰ παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις ἐπελθεῖν, τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπεχόμενος ζητημάτων, τῶν δὲ ἀπλουστέρων συμμέτρως στοχαζόμενος. isagogarum scholis celeberrimus est usus. sic, ut pauca delibem, Gell. XVI 8 1 cum in *disciplinis dialecticas induci atque imbui vellemus, necessus fuit adire atque cognoscere quas vocant dialectici εἰσαγωγάς*, Diog. IX 48 ἀπερ αὐτῶν εἰς τὴν εἰσαγωγικὴν τείνει τέχνην. cf. supra p. 162. Arateam isagogen cognovimus p. 18¹ Achillis. similiter Cleomedis cyclica theoria etiam εἰσαγωγή vocatur p. 65 et σχολαὶ p. 126 et σχολικά p. 93. quae extremis adiecta sunt: εἰς δ' αἱ σχολαὶ αὐταὶ οὐ τοῦ γράψαντος αὐτοῦ δόξας παρέχουσαι, ἀλλ' ἐκ συγγραμμάτων τινῶν ἡθροισμένα καὶ παλαιῶν καὶ νεωτέρων, ea ad Galenum omnemque scholasticorum eruditionem quadrant. de symmetria etiam a posterioribus petita cf. Mus. Rh. XXXII 481¹.

² cf. Censorin. d. d. n. 1 7. Wyttienbachius ad Eunap. II p. 37.

enchiridion fatum nobis invidit, de quo loquitur c. 16 ἥσα μὲν εἰκὸς ἦν περὶ τῶν συντελούντων εἰς τὸ λογικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας εἰπεῖν ἐτέρωθεν διτλήθον διὰ πλεόνων.

Adscripsi hunc locum simul ea de caussa, quod ordinis manifestum prodit indicium. nam in eodiceibus non modo c. 16, quo ad physica transitus fit, sed etiam 17 18 19 et quod ineptius est 15 de demonstratione mediis physicis post c. 35 immiscetur. ergo turbatam esse pristinam capitum collocationem cum ipsa ratio tum illa scriptoris verba clamant. et animum advertit Martianus Rota, qui tamen turbulenta transponendi libidine rem etiam magis implicuit. cuius ordinem sanxit Charterius et editor Lipsiensis, donec Laurentiano protracto fraus patefacta est, unde facile erat erroneis istis capitibus suum assignare locum. prioribus meis argumentis [de Gal. H. ph. p. 16 sqq.] unum addo, quod c. 35 ἥσα κατ' ἀρχὴς περὶ θεοῦ λέγοντες παραλελοίπαμεν, ταῦτα νῦν ἐροῦμεν absurde moneretur, nisi ipsa haec capitis 16 de deo disputatio prius lecta esset. ex eisdem verbis haud scio an mutatae sedis causa appareat. capita 16—19 et 15 in cod. A, ut hoc utar, folium sesquialterum complent, quae si ad duorum foliorum spatium diducta fingas (potest autem factum esse ut quaedam interciderent), quaternionis compage soluta plagulaque excussa incerta sede vagabantur. quod si fieri potuisse concedis, quidnam librario non dico docto sed qui scriptoris verba intellexeret pronius erat magisve ignoscendum, quam quod disputationem de deo loco motam capiti 35 περὶ θεοῦ adnexuit? transpositorum capitum qualis fuerit inter se conexus, liberum coniectaturis relinquo. unum est apertum archetypi condicionem fuisse pessimam atque varia corruptione infelicissime vexatam. lacunae aut indicatae aut dissimulae compluriens apparent, nulla maior quam in cap. 3. enumerantur enim successionum variae vices, quas post Phaedonem Elidensem Anaxarchi mentio intempestive intercipit. paulo infra Peripateticorum familiae Epicurus contubernalisque Metrodorus adiunguntur. qui simulatque nominati sunt, ecce de caelo delapsus Pythagoras. deinde aperta est lacuna, post quam Italicae successionis series iusto filo ad Protagoram usque perducta est. qui idem praeter exspectionem agmen claudit. iam confer. cum tristissima perturbationis imagine sincerum capitulorum ordinem, quem certissima ratione restituimus. perspicies vetusti libri folium quoddam situ corrosum discerptum esse in panniculos, quorum pars interiit, alii prompta medicina a librariolo hiulcis vulneribus tamquam linamenta infarti sunt. sed vel hanc operam boni consuleremus — facile est enim resuendi negotium — modo ab interpolationibus abstinuisset, quae ipsa oratione Byzantinae barbariae indicia produnt. εἰς δὲ τῶν γενικωτέρων φιλοσόφων ἵνδικες δύο, τινὲς μὲν Ἰταλιῶται ὦν Πυθαγόρας εἰρητῆς γεγένηται καὶ ὁ κατὰ τὴν Ἑλαίαν ἀκμάσας. fraudem praeter orationem vel inde tenes, quod Galeni nunc mutilata successio tripartita fuit non bipartita quam voluit ille.

Omnino latius patet haec interpolatio ex scholastico usu affricta praec-

cipue in libelli principio, dum ardebat adulescentulis commentandi studium. sunt autem interpolationum genera tria. unum versatur in sententiis potioribus repetendis velut c. 1 διὸ προσεπάγει τῇ φιλοσοφίᾳ τὸ ἡθικόν, καθ' ὃ συνέστησε τὴν προαίρεσιν τῶν κάλλιστα ζῆν πεισθησομένων. eiusmodi paraphrases in scholicis libris sunt pervulgatae. alterum est inde ortum quod ex ore magistri notulas addunt ut c. 1 διαλεκτικὴν explicatur δι' ἧς πείθονται ταχέως. c. 3 Plato ubi primum adparet, singulari honore afficitur διαβεβοημένος nuncupatus. eiusdem fabricae est logica adnotatio post c. 4. tertium et tritissimum genus est glossematum. quae qui adiecerunt, nihil tam vulgare legebant quin vulgariore aut saltem alio vocabulo explicarent. sic ridicule ἀρίστου βίου c. 5 adposito ἀρίστης ζωῆς illustratur. ceterum omne illud adnotandi studium refrigerato calore ad finem versus paulatim rarescit.

Cum neque compilatoris sollertia neque codicum profecto bonitate historia philosopha ullo modo commendetur, si quid laudabile videtur fontibus compilatis est tribuendum. ipsius prooemium sane quam infiectum statim successiones excipiunt ex optimo compendio transcriptae. Laertii Eusebii Epiphanii successiones supra tetigi. ab eis aliquantum recedit Galenus, qui artissimo vinculo cum Clementis conspectu coniunctus est, cuius hoc propono, ut comparatio fiat, propagationis stemma. Strom. I 62—64 p. 352sq. P.

Ἰταλική	Ἰωνική	Ἑλεατική
Πυθαγόρας	Θαλῆς	Ξενοφάνης
	Ἀναξίμανδρος	Παρμενίδης
	Ἀναξίμενης	Ζήνων
	Ἀναξαγόρας	Λεύκιππος
	Ἀρχέλαος	Δημόκριτος
	Σωκράτης	Πρωταγόρας
Πλάτων		Μητροδόωρος
Ἀριστοτέλης	Ἀντισθένης	Διογένης
Σπεύσιππος	Κράτης	Ἀνάξαρχος
Θεόφραστος	Ζήνων	Πόρρων
Στράτων	Κλεάνθης	Ναυσιφάνης
Λύκων	Χρύσιππος	Ἐπίκουρος
Κριτόλαος	καὶ οἱ μετ' αὐτόν	
Διόδωρος	Ἡγησίππος	
	Καρνεάδης καὶ οἱ ἐφεξῆς	

Clementis successiones ipsae, quamvis adventiciam subinde eruditionem, ut solet, addiderit, paene in catalogi exilitatem contractae sunt. eo magis mirandum est quantopere in hoc loco sibi respondeant

Clemens Strom. I 63 p. 353 P.

Πολέμωνος δὲ ἀκουσται Κράτης τε καὶ Κράντωρ, εἰς οὓς ἡ ἀπὸ Πλάτωνος κατέληξεν ἀρχαία Ἀκαδημία. Κράντορος

Galenus c. 3 p. 226 K.

Πολέμων . . . (Κράτητος καὶ?) Κράντορος γέγονε καθηγητής εἰς τὴν κατέληξεν ἡ ἀρχαία Ἀκαδημία. τοῦ δὲ Κράντορος

δὲ μετέσχεν Ἀρχεσίλαος ἀφ' οὗ μέχρι | ἀκουστέης ἦν Ἀρχεσίλαος δὲ τὴν μέσσην
'Ἠγησίνοιο [codd. ἡγησιλάου] ἤνθησεν | Ἀκαδημίαν ἐπινενόηκεν ἥτις μέχρις Ἠγη-
'Ακαδημία ἡ μέση. | σίνοιο ἐπιμεμένηκεν.

inter utrumque tantum est discriminis, quantum a scriptorum diverso consilio satis habeat explicationis. Galenus uberior, qui Diogenis Cynici Academicorum iuniorum Diogenis Babylonii Antipatri Posidonii plurium Socraticorum nomina servavit, Clemens, qui brevior est in ceteris, Peripateticorum post Stratonem Diogenisque cum Anaxarcho memoria superat. quare qui ex tali discrepantia diversas scriptorum quibus usus est utraque aetates rimari voluerit, errabit. nam in principum ferè nominibus consulto se continuisse videtur Clemens, quique succedebant minuti philosophi, eos non nescivit sed exscribendi taedio brevissime comprehendit [καὶ οἱ ἐφεξῆς cetera]. nec epitomes formam ipse dissimulavit, qui orsus est § 64 ἡ μὲν διαδοχὴ τῶν παρ' Ἑλλήσι φιλοσόφων ὡς ἐν ἐπιτομῇ ἦδε. utriusque igitur successionis *facies non una, nec diversa tamen, qualem decet esse sorores*. quis pater fuerit, quaeris? Clementis tabulae admixta sunt ut dixi altioris doctrinae vestigia. nobilissimorum scriptorum nominibus tamquam imbre obruimur. en tibi Hippobotum Aristoxenum Aristarchum Theopompum Neanthem Leandrum Herodotum Timonem! at nemo eiusmodi successiones condidit. nam Hippobotus cuius aetas et ingenium a talibus minus abhorret — si modo Nietzschei subtilioribus coniecturis quidquam subest veri [Mus. Rh. XXV 224] — is argutius et a trita semita recedens sectarum cognationem scrutatus est. neque enim cum Cynicis ille sed cum Megaricis Zenonem coniunxit [Laert. VII 25]. nomen igitur tenebris equidem non eripiam. de aetate non multo certiora dabo. Galenus Philónis et Antiochi quartae et quintae academiae conditorum meminit. haec enumeratio ipsorum philosophorum aetati aliena. nam duas academias distinguunt et Varro et Cicero Platonis illam seniore et ab Arcesila adulescentiorem non ignari illi, quid intersit inter Philonem Carneadem Antiochum [cf. Fabric. ad Sext. Pyrrh. H. I 220. Krisehe Goetting. Stud. 1845 p. 176]. recentiores ut Sextus l. c. et ex eodem fonte Eusebii compendium [P. E. XIV 4 16 cf. supra p. 169, v. Numenii fr. 8 Thedinga.] tres academias addunt. omnis successionum propagatio in Tullianam aetatem desinit,¹ ut ipsi eeclectici tabularum quibus posterius utebantur auctores fuisse videantur. parca quidem in omnibus Epicureorum mentio, quibuscum ne illorum quidem effeta et decolorata philosophia umquam in gratiam rediit. unde haud scio an Epicureorum vituperatio fluxerit, quam servavit Galenus c. 3 Ἐπικουρος

¹ idem factum in indicibus Herculanensibus Stoicorum et Academicorum, quos Philodemum in suum usum concinnasse coniecit Gomperzius [Ien. Litteraturz. 1875 n. 539]. quid de Nietzschei temeritate dicam ceteras praeter Epicurum sectas iam Augusti aetate extinctas affirmanti, nescio [Mus. Rh. XXIII 641]. tu vide Zumptium ueber den bestand der philos. schulen in Athen und die succession d. schol. p. 53 cui multa possunt addi.

δὲ κατωλιγορήσας ὥς τινες ὑπειλήφασι τῆς κατὰ φιλοσοφίαν σεμνότητος ἐπὶ τινὰ τρόπον μετελήλυθεν [?] οὐ πάνυ παρὰ τοῖς ἀκριβέσι τῶν φιλοσόφων εὐδοκιμηχότα. sed enim apud inferiores quoque Epicurei perpetuis maledictis figuntur.

Nihil de fonte expresso docemur c. 4, ubi singularum sectarum nomen unde cuique inditum sit, scholastico more disseritur. similiter prae-ludunt Aristotelis interpretationibus Simplicius in Categ. praef. 5 fol. 1 E, Ammonius in Categ. AA fol. 2 a Ald., David schol. Brand. p. 22^a 42, Philoponus ibid. p. 34^b 23. neque tamen inde hanc prooemii partem novicio more a Galeno additam esse recte concludas. testis est non solum Hippolytus I 20 p. 40 Gott. non valde antiquum illic scriptorem secutus, sed etiam Laertius I 17 cui fontes si non optimos at veteres tamen illo loco ad manus fuisse constat. quid? Cicero ubi [Acad. I 4 17] Peripateticos ab inambulando, Academicos ab Academia dictos esse refert, nonne similia iam in Antiochi Ascalonitae schola [cf. I 4 14] agitata testatur? c. 5 philosophiae definitiones proponuntur. quarum mediam Stoicorum esse Plut. Placit. prooem. 2 confirmatum habemus. neque tamen inde eam manasse credam. videamus porro cetera.

C. 6 tripartita philosophia docetur, quam a Xenocrate olim propositam a Stoicis deinde sancitam [cf. Wynpersse de Xenocrate Lugd. Bat. 1822 p. 67] Diogenes I 18 et quilibet alius tradit. c. 7 de sectarum differentia optima notae est et Stoici coloris. Scepticorum antiquos solos novit Zenonem Anaxarchum Pyrrhonem, Aenesidemi non meminit. Xenophanis memorabilis est memoria, quae simillime traditur apud Sextum P. H. I 225 cf. supra p. 111³. c. 8 de philosophandi principio plane eodem modo continuatur. advertit extrema: αἰτία δὲ φιλοσοφίας εὐρέσεώς ἐστι κατὰ Ξενοκράτη τὸ ταραχῶδες ἐν τῇ βίῳ καταπαῦσαι τῶν πραγμάτων. praeter ipsam memoriae novitatem [cf. Krische Forsch. 320] memorandum est Sextum ab hac definitione auctore celato disputationis suae exordium sumere Pyrrh. H. I 12 ἀρχὴν δὲ τῆς σκεπτικῆς αἰτιώδη μὲν φαμεν εἶναι τὴν ἐλπίδα τοῦ ἀταρακτῆσειν. quod autem idem ἀρχὴν αἰτιώδη et ἀρχὴν συστάσεως [ibid. p. 5, 14 B] suae doctrinae accommodavit, quae in Galeni capite copiose definiuntur, hoc tibi gravioris disputationis tamquam gustum praelibatum volo.

Agitur de proximorum capitum [9—19 21—23] origine. quibus cum interiorum cognitionem cum Sextianis definitionibus intercedere olim vidissem, statim hinc Galenum copias suas solito more deflexas et immutatas putavi. huic opinioni adverso fronte occurrit R. Volkmannus [observ. miscell. Iaueri 1873 p. 16], qui ad ipsos fontes utrumque adiisse probabat. quocirca iterata quaestione rem quoad fieri potest profligabimus. atque c. 9 de signo nihil continet quod non in variis Hypotyposeon locis legatur. sed fatendum est, Sextum si descriptum credimus, Galenum insigne assiduitatis dedisse exemplum. vide modo. definitio signi ex II 104 [cf. 101 ἐνδεικτικόν] petenda erat. tum divisio σημείου ἐνδεικτικοῦ et ὑπομνηστικοῦ extat § 100. iam admirare hominis sagacitatem,

qua ex longinquo spatio § 106 — hoc et me olim et Volkmannum prae-
terit — idoneum sibi exemplum arcessiverit. videamus reliqua.

C. 10 ut ineptiarum compilatoris mirum specimen mitto [cf. Prantl
Geschichte der Logik I 609]. c. 11 cum Sexti cognato loco II 272 ita
non conspirat ut pleraque distent. cuius λόγος διὰ βραχείας ὑπομνήσεως εἰς
ἐννοιαν ἡμᾶς ἄγων τῶν ὑποτεταγμένων ταῖς φωναῖς πραγμάτων quomodo tandem
Galeno exemplo credis fuisse scribenti ὅρος δέ ἐστι λόγος σύντομος εἰς γνῶσιν
ἡμᾶς ἄγων ἐκάστου πράγματος ἢ λόγος διὰ βραχείας ὑπομνήσεως ἐμφανὲς ἡμῖν
ἀπεργαζόμενος τὸ ὑποκείμενον πρᾶγμα? certius iudicabis si consimilia ex-
cerpta partim cum Galeno partim cum Sexto facere videris. confer inprimis
scholia ad Dionysium Thracem [anecd. Bekk. p. 647, 18] cum Sexto
p. 106, 21 Bekk. atque eadem 648, 10 ἄλλοι δέ φασιν ὅτι ὅρος ἐστὶ λόγος σύν-
τομος δηλωτικὸς τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος cum Galeno cf. Quint.
VII 3 3. deinde conferendae Pseudo-Galenī defin. medic. XIX p. 348 sq. K.,
quarum duae ¹ plane Sextianis sunt similes. haec ad vetustiore[m] librum
digitum intendunt, unde Galenus quae addit οἱ μὲν εἰσιν οὐσιώδεις οἱ δὲ
ἐννοηματικοί sumpserit necesse est. desunt autem in Sexto.

C. 12 de criterio convenit, nisi quod indicii duplex usus inverso ordine
profertur. praecedit in Galeno definitio alteri ignota. quam Sextus bene
explicat subdivisionem κοινῶς ἰδίως ἰδιαιτάτα, ille significat dumtaxat. nec
multum distat c. 13 de vero. nam quae Volkmanno discrepare videntur
Sexti τὸ δὲ ἡγεμονικὸν σῶμα. ἔστι γὰρ κατ' αὐτοὺς πνεῦμα atque Galeni τὸ
δὲ ἡγεμονικὸν πνεῦμα εἶναι δοκεῖ ὅπερ σωματοφύες μάλιστα ἂν εἰκότως δοκοίη
ea verbis tantum differunt. gravius est c. 14. Sextus de divisione con-
tractior est, cum definitione careat et quattuor exemplis se contineat,
quae alter auxit. enimvero ad quem numerum adscenderit, hodie non
iam constat codicibus istis truncatis. scholia autem Dionysiana [anecd.
Bekk. p. 679, 8 sqq.], quae non sine fructu adhiberi dixi, octo praebent.

C. 15 de demonstratione continet Stoicorum celebratos quinque ἀνα-
ποδείκτους Sextianis tam congruos ut in proecdosi desperatae memoriae
hinc salutare petere potuerim emendandi instrumentum. unum tamen
festinantius ad Sexti modulum conformavi quod ipsum diversae originis
indicium est certissimum. quid enim? Sextus quintum syllogismum ef-
ficat ex διεξευγμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου ἐνὸς τῶν ἐπεξευγμένων τὸ λοι-
πὸν συνάγοντα. quid fuit causae Galeno, cur ceteroqui consentiens unum
τῶν ἐπεξευγμένων mutaret? nec temere invertit, sed eum sermonem adhi-
buit (τῶν ἐν τῷ διεξευγμένῳ) qui Stoicis fuit in usu Diogenisque [VII 80]
patrocinio satis munitur. hocine ab homine qualem tu perspexisti ea
praesertim aetate ubi regnante Aristotele Stoicorum praecepta diu con-
tempta iacebant, de suis bonis variandi causa novatum credis? nullum,
mihi crede, aptius est exemplum, quo communis fontis origo necessario

¹ p. 349, 2 ὅρος ἐστὶ διὰ βραχείας ὑπομνήσεως εἰς ἐννοιαν ἡμᾶς ἄγων τῶν ὑποτεταγμέ-
νων ταῖς φωναῖς πραγμάτων. ἢ ὅρος ἐστὶ λόγος τὸ <τί ᾗ> cf. Sext. p. 106, 21> εἶναι δηλῶν.

postuletur. ergo vides Volkmanno me victum manus dare, ut mireris cur simplicissimae rationis ego olim patronus esse noluerim. sed enim restat difficillima quaestio, qua velut arce nisus contraria defenderam. quam cum Volkmannus omnino non tetigerit, nunc ipsi contra priorem meam opinionem mihi pugnandum erit.

Secuntur enim cc. 16—19, quibus ex elementorum vestibulo in ipsa physicorum penetralia introducit mystagogus. cuius verba *plena ruris et inficetiarum* si feliciter superaveris, iam plenioris disputationem accipies optimae notae et antiquum colorem haud obscure prodentem. ipse scriptor ab antiquorum consuetudine auspicatur hanc libri partem τῶν οὖν πρότερον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῶν τε δραστικῶν καὶ τῶν ὑλικῶν ἡργμῆνων τῆς φυσικῆς πραγματείας, ταῦτ' αὖ ἐικότως διανοηθέντες ἀρμόττειν νομίζομεν ἀπὸ τούτων τὴν ἀρχὴν ποιῆσθαι τῶν λόγων. εἰρηκότων τοίνυν ἐκείνων ὡς τὸ πάντων δραστικώτατον αἴτιον τῶν ὄντων καὶ γινομένων ἐστὶ θεός, καὶ νῦν ὁμοίως ἡμῶν ποιητέον. qua partitione proposita de causa efficiente Platonis Stoicorum Epicureorum similibusque quaestionibus disserit, tum c. 18 de materia docte et distincte disputat. finem facit c. 19, quo principii et causae differentia eadem disserendi subtilitate exponitur. ex hac tam arta ac continua rerum serie unum c. 18 velut exsectum in Sexti hypotyposeon I. III 30—32 recurrit, ceterorum autem argumentorum nihil nisi umbra quaedam per Sceptici verbosam refutationem pellucet ita ut quae apud Galenum iusto disputandi flumine proferuntur ab illo pro libidine quasi membratim disiecta ac diffusa videas. ac prooemium quidem ab eisdem fere verbis utrimque. cum Galeni verbis c. 16 quae expressi mire concinunt Sextiana III 1 (p. 119, 11—17 B.) ἀρξόμεθα δὲ ἀπὸ τοῦ περὶ ἀρχῶν λόγου καὶ ἐπειδὴ παρὰ τοῖς πλείστοις συμπεφώνηται τῶν ἀρχῶν τὰς μὲν ὑλικὰς εἶναι, τὰς δὲ δραστικὰς, ἀπὸ τῶν δραστικῶν τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου ποιησόμεθα . . . . οὐκοῦν ἐπεὶ θεὸν εἶναι δραστικώτατον αἴτιον οἱ πλείους ἀπεφώνησαν πρότερον περὶ θεοῦ σκοπήσωμεν. Galenus haec continuat Πλάτων θεὸν ἀσώματον, Ζήνων δὲ σῶμα περὶ τῆς μορφῆς μηδὲν εἰρηκότες, quorum e Sexto inter aliena haec infuscata redditur imago § 3 οἱ μὲν σῶμά φασιν εἶναι τὸν θεόν, οἱ δὲ ἀσώματον καὶ οἱ μὲν ἀνθρωποειδῆ, οἱ δὲ οὐ. etiam brevius Galeni τόπον δὲ κρατεῖν ὀρισμένον καὶ κινεῖσθαι μεταβατικῶς μὲν Ἐπίκουρος αὐτὸν εἰπεῖν ἐπιχειρήσεν ille reddit καὶ οἱ μὲν ἐν τόπῳ, οἱ δὲ οὐ, quibus quae addit οἱ μὲν ἐντὸς κόσμου οἱ δὲ ἐκτὸς invicem desiderantur in Galeno. porro huius uberius Stoica dei definitio neglecta est illi, nisi quod Galeni προνοεῖν τε τῶν ἀρχομένων κατ' ἀρετὴν iam non codicum solum auctoritate sed etiam Sexti similitudine defenditur, cuius est p. 120, 11 B. 'τὸ ἐνεργοῦν κατὰ ἀρετὴν καὶ προνοούμενον τῶν ὑφ' αὐτὸ τεταγμένων. *contra sentire qui* τὸ ἀνέργητον καὶ μῆτε αὐτὸ πράγματα ἔχον μῆτε ἑτέρῳ παρέχον μακάριον *opinentur.*' huic opinioni suum reddit auctorem Galenus: Ἐπίκουρος . . . λέγων τὸ μακάριον καὶ ἀδιάφθαρτον οὗτ' αὐτὸ πράγματα ἔχειν οὐδ' ἑτέρῳ παρέχειν. itaque plenam ubique et testatam decretorum varietatem a Sexto consulto praecisam esse vides. quod

ab Hypotyposeon consilio peculiari satis habet sive explicationis sive excusationis. nam ὑποτυπώσεων esse τὰ καθολικώτερα κινεῖν ipse tertio libro praefatur p. 119, 9B.

C. 17 de mundi origine et interitu, exin de deo materiaeque conjunctione plane eodem filo continuatur. at horum apud Empiricum nec vola nec vestigium. quo maior concordia in c. 18 de materia. en ipsa transitio eisdem verbis concepta

Sexto III 30

περὶ μὲν οὖν τῆς δραστηκῆς τσαῦτα
νῦν ἀρκέσει λελέχθαι συντόμως δὲ καὶ
περὶ τῶν ὀλικῶν καλουμένων ἀρχῶν
λεχτέον.

Galeno c. 18

καὶ περὶ μὲν τῆς δραστηκῆς αἰτίας ἐπὶ
τοσοῦτον. διεξελθεῖν δ' ἂν εἴη καιρὸς
καὶ περὶ τῆς ὀλικῆς.

diversa secuntur ex Sceptici consilio pauca quae interiacent. tum vero physicorum series tam similiter a Pherecyde ad Stratonem deducitur, ut quid differat quam quid conveniat citius indices. ut mittam vocum varietatem, Hipponis et Oenopidis opiniones mutato ordine a Galeno proferuntur Stoicique ex communione Empedoclis soluti propriam ante Aristotelem sedem obtinent. gravius quod Empedoclis decretum multo accuratius proditur, cum quattuor elementis concordia et discordia apposita sint. fortuitum videatur, quod Heraclides Asclepiadesque Anaxagorae praemissi sunt. nihil igitur impedit, si quidem sui iuris esse Galenum recte perspeximus, quin haec quoque uberius fontis indicia existimemus. at e Sexto ipso insperatae quiddam oboritur difficultatis. is enim in disceptatione advers. math. IX 359 eosdem iterum philosophos in aciem produxit eodem ordine eisdemque paene verbis, ut de origine dubitare non queas. at inter cognita nomina non nulla nova exsurgunt neque ea hercle collecta e trivio. post Anaximenem nominatur Idaeus Himerensis, cuius memoria praeter unum hunc locum prorsus exstincta est, tum Archelai et Heracliti duplex opinio profertur καὶ κατ' ἐνίους Ἡράκλειτος ἀέρα itemque post Hippasum καὶ κατ' ἐνίους Ἡράκλειτος πῦρ. doctius etiam sonat quod Epicureis additur εἰ μὴ τι ἀρχαιοτέραν ταύτην θετέον τὴν δόξαν καὶ ὡς ἔλεγεν ὁ Στωικὸς Ποσειδώνιος ἀπὸ Μώχου τινὸς ἀνδρὸς Φοίνικος καταγομένην. extremus apparet Stratonis vice Plato cum ideis. versus Xenophanis atque Empedoclis ex libro adv. math. X 314. 315 a librario inscite additos esse diu est perspectum. reliqua autem additamenta a Sexto ipso haud dubie profecta sunt. iam mihi solve istuc aenigma: idem liber si trium exemplorum, Galeni Sextianaeque geminae memoriae, fons est primarius, quo tandem modo explicas, Sexto ipso quod Sexti est similior Galenus? scilicet tanta est prae Sexti altero loco haec similitudo, ut ea potissimum causa adductus ex Empirico descriptum esse olim contenderim, quem errorem ne nunc repetamus satis cautum esse existimo. verum accuratius perpendamus Sextiana illa additamenta et videamus num consona sit eorum cum ceteris indoles. Idaei sane et Platonis opiniones similiter expressae, at offendit Heracliti diversa ac

praesertim Mochi parum opportuna mentio. constat enim in reliquis sana quaedam brevitatis quae a verbosa disceptatione et opinionum controversia abhorret. accedit memoriae parva fides. Heracliti aer, quod pridem dubitaverunt viri docti [Krische p. 380 Zeller III 2, 23 Schuster p. 157], unde ductus sit, secundum ea quae p. 210 docui, dubitari nequit. Aenesidemi autem memoria ab eo libro quo Galenus usus est minime sceptico aliena est. quidni ex maturioris lectionis fructibus priorem philosophorum delectum auxisse alienaque infersisse Sextum putamus? ego quidem quid obstet non video, cum praesertim dogmatica post hypotyposes et ex melioribus libris contexta esse appareat [cf. E. Pappenheim de Sexti E. librorum numero et ordine Berol. 1874 p. 15], inter quos fuit Aenesidemus. una sane Idaei memoria intermortua altius erat repetenda, cetera et vel Mochi Phoenicis fama haudquaquam obscura.¹ omnia igitur alterius loci peculiariter vindicamus Sexti iteratis curis.² quibus recisis simillima fiunt Galeni Sextique exemplaria. unde quanto opere sint pristino exemplari mancipati, iure mireris. tamen et poterat fieri ut casu eadem utrimque omitterentur et fortasse factum est. singulari enim fortuna contigit, ut quartum exemplum eodem modo compositum sed paulo auctius conferre liceret. quod monstratum olim a Fabricio nunc enodatis difficultatibus prodeat caussae diiudicatae testis gratissimus. exstat in Pseudo-Clementis Recognitionibus, quas a Rufino Aquileensi presbytero latine versas, exeunte saeculo p. Chr. altero Romae conscriptas esse satis constat [cf. Uhlhorn de Clement. Rom. homil. et recogn. Gott. 1854].

Clem. VIII 15

Graecorum philosophi de principis mundi quaerentes alius alia incessit via. denique Pythagoras elementa principiorum numeros esse dicit,

*Callistratus³ qualitates,
Alcmaeon contrarietates,
Anaximandrus immensitatem,
Anaxagoras aequalitates partium,
Epicurus atomos,
Diodorus ἀμερῇ hoc est ex his
in quibus partes non sunt,*

Sext. P. H. III 30

οἱ δὲ περὶ Πυθαγόραν τοὺς ἀριθμοὺς

Στράτων δὲ ὁ φυσικὸς τὰς ποιότητας

¹ Ἀναξίμανδρος δὲ . . . τὸ ἄπειρον

² Ἀναξαγόρας δὲ . . . ὁμοιομερείας
Δημόκριτος δὲ καὶ Ἐπίκουρος ἀτόμους
Διόδωρος δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Κρόνος ἐλάχιστα καὶ ἀμερῇ σώματα

¹ cf. Fabric. ad Sexti l. p. 621 cui addendi sunt loci Laertii prooem. 1 [ubi inepte vulgatur antiquo errore Ὠχόν pro Μῶχον], Damascii de princ. p. 385, Ampel. lib. memor. II 7.

² certissimum testimonium inde capitur, quod etiam tertium X 313 similis catalogus apparet (cf. supra p. 91) sed mixtae et ille eruditionis. inde ad IX 361. 362 Xenophanis Empedoclisque versus manarunt.

³ corrupti nominis alteram partem Στράτων esse constat. Calli ex prioribus velut Πυθαγόρας τὰ τῶν ἀρχῶν στοιχεῖα ἀριθμοὺς καλεῖ residuum videatur.

Asclepiades ὄγκους quod nos tumores vel elationes possumus dicere

Democritus ideas

Thales aquam

Parmenides terram

Zenon Empedocles Plato ignem aquam aerem terram

Aristoteles etiam quintum introduxit elementum quod ἀκατονόμαστον id est incompellabile nominavit sine dubio illum indicans qui in unum quatuor elementa coniungens mundum fecerit

Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ποντικὸς καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ Βιθυνὸς ἀνάρμους ὄγκους

Θαλῆς δὲ ὁ Μιλήσιος ὕδωρ

οἱ δὲ περὶ τὸν Ἐμπεδοκλέα πρὸς τοῖς Στωικοῖς πῦρ ἀέρα ὕδωρ γῆν

οἱ δὲ περὶ Ἀριστοτέλη τὸν Περιπατητικὸν πῦρ ἀέρα ὕδωρ γῆν τὸ κυκλοφορητικὸν σῶμα

Clementis seriem ex eadem radice crevisse qua Sextiana et Galeniana, quivis suapte sponte perspiciet. at enim non nimis fuit ille religiosus homo quamvis christianus, cui ab extremis ordiri luberet Pythagoraeque Stratonem continuare quique Democritum ab Epicuri necessaria communione revulsum idearum inventione beat. error ridiculus meherecle nec tamen interpreti librariove iniungendus. qui vel ex Democritei περὶ ἰδεῶν libri [cf. Krischē p. 149. Hirzel untersuch. p. 126¹] notitia vel ex inscita Platonicarum idearum confusione quam Irenaeus II 14 [Krische p. 153¹ cf. supra p. 171] tamquam incohavit vel ex idolorum obscura memoria, quod veri similis est [cf. Clement. I. supra p. 131 adlatus], facilem ut in tali scriptore habet explicandi rationem. paulo diversa sunt etiam proxima quae de Parmenide et Platone proferuntur. num suam sibi doctrinam proferat an omisam a ceteris, non dirimo. sed memorabilis est vitii consensus qui intercedit cum cognato Probi loco cf. supra p. 92¹, magis tamen abhorrent Aristotelea, quae in Tusculanis Ciceronis I 10 22 17 41 et apud Psellum de omnifar. doctr. c. 97 [Cramer. anecd. Paris I 335] similiter leguntur. cum Aristotele quodammodo coniuncta est Alemaeonis opinio. nam ille metaph. A 5 p. 986^a 32 dixerat Ἀλκμαίων . . . λέγων τὰς ἐναντιότητας, quod Clementinis accurate respondet. sed ne hoc quidem in communi libro olim infuisse a ceteris omissum praeefracte negaverim. nec pertinacius tamen obsistam, si quis eruditionis laudem, quam personatus ille Clemens ambitiosius petit, in supplementis istis adgnosceret velit.¹

Revertimur igitur undique ad ampliorem quandam librum cuius lineamenta ex Sexto Galenoque adumbravi. quisquis auctor fuit illius compendii, Stoicam disciplinam vel certe artem amplexus est. qua virtute Sexto potissimum acceptus fuisse videtur Stoicorum perpetuo obstrigilla-

¹ VIII 7. non sum ignarus quae sint definitiones philosophorum ex his quae proposuisti. quid consequatur agnosco maxime quia prae ceteris philosophis Epicuri scholas frequentavi. frater autem meus Aquila magis Pyrrhonios secutus est, alius autem frater noster Platonicos et Aristotelicos. itaque cum eruditis tibi auditoribus sermo est.

tori. [P. H. I 65 τοὺς μάλιστα ἡμῖν ἀντιδοξοῦντας νῦν δογματικούς τοὺς ἀπὸ τῆς Στοᾶς]. utique remissioris ille Stoicus fuit animi cuius testimonia infra apponam. ergo inter Senecae et Antoninorum aetatem, si quid definire licet, ponendus erit. hic igitur liber Galeno ad manum fuit ad cc. 3—20, idem ad cc. 22 et 23 quod Sexti similitudo probat. neque dubito quin indidem c. 24 non vulgaris de anima lucubratio fluxerit Stoico colore penitus tincta. ad hanc opinionem non leve momentum affert, quod Tertullianus apolog. 47¹ capita de dei natura [Gal. c. 16 p. 241] vi [p. 242] sede, tum de mundo nato innatove [Gal. c. 17] denique de animae statu [c. 24] ea ratione percenset, ut eum eodem compendio usum veri simile sit.

Multo doctiore libro christianus et ipse Dionysius Alexandriae episcopus usus est qui in libris περὶ Φύσεως contra Epicureos disputat. inde Eusebius P. E. XIV 23 memoriam servavit, quae cum Stoico illo compendio in atomorum professoribus mire consentit. dabo extrema §§ 3. 4 ταύτης δὲ τῆς δόξης Ἐπίκουρος γεγόνασι καὶ Δημόκριτος. τοσοῦτον δὲ διεφώνησαν ὅσον ὁ μὲν ἐλαχίστας πάσας καὶ διὰ τοῦτο ἀνεπαισθήτους, ὁ δὲ καὶ μεγίστας εἶναι τινὰς ἀτόμους ὁ Δημόκριτος ὑπέλαβεν. ἀτόμους δὲ εἶναι φασιν ἀμφοτέροι καὶ λέγεσθαι διὰ τὴν ἄλυσιν στερρότητα. οἱ δὲ τὰς ἀτόμους μετονομάσαντες² ἀμερῇ φασιν εἶναι σώματα τοῦ παντὸς μέρη ἐξ ὧν ἀδιαιρέτων ὄντων συντίθεται τὰ πάντα καὶ εἰς ἃ διαλύεται. καὶ τούτων φασὶ τῶν ἀμερῶν ὀνοματοποιὸν Διόδωρον γεγονέναι. ὄνομα δέ, φασίν, αὐτοῖς ἄλλο Ἡρακλείδης θέμενος ἐκάλεσεν ὄγκους παρ' οὗ καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ ἱατρὸς ἐκληρονόμησε τὸ ὄνομα. Dionysii de ingentibus Democriti atomis errorem supra castigavi p. 219¹. sed quanta sit eius similitudo cum illo compendio Democritum Epicurum Diodorum Heraclidem Pythagoram comprehendente, neminem fugiet.

Alter liber quo duce ex generali physicorum tanquam promulside ad largiorem dapem Galenus traducit est Plutarchus de Placitis philosophorum physicis. unde cum in prioribus pauca suspensa manu ut condimentum adpersa sint (c. 5 20 21), iam a c. 25 ad finem Plutarchus ita regnat, nihil aliud ut praeterea adscitum esse appareat. nam priorum sententiam qui propriam Galeno laudem in his capitibus vindicare studebant, post Fabricii et Heerenii coniecturas olim certissimis argumentis refutavi. qua ratione in eo compilando versatus sit, supra commonstravi, ubi de exemplaris Plutarchei praestantia egi. quo ita usum esse patet, ut ne obrutus quidem aliena mole sua immiscere desineret. sane raro id bene cecidit, plerumque pessime. nam sive exemplum litteris minus compositis exaratum habebat sive dementi quadam

¹ cf. ad nation. II 2 unde audaciam orationis *Epicurei* [deum] *otiosum et inexercitum et ut ita dixerim neminem humanis rebus* bene tuearis.

² μετονομάσαντες recte CDFG, vulgati codd. μὲν ὀνομάσαντες unde effecerat Zeller II³ 886³ οὐκ ὀνομάσαντες. Diodorum [Alex. ad Arist. d. sens. p. 257, 10. 366, 2 Th.] cum Stoicis post Democritum et Epicurum, tum Anaxagoram recenset Chalcidius p. 377 Meurs. sed nihil est cognationis cum illis.

corrumpendi prurigne ipse correptus erat sive interpolatorum natio libellum ad omnem inscitiae foeditatem detorsit, illud omnium oculis apertum est vix alterum antiquitatis monumentum tanta vitiorum et multitudine et deformitate contaminatum esse. nostrum tamen erat, in eis certe ubi sententiarum forma ac veritas aliunde erat nota, quam paucissima menda detergere. quare non id egimus, quod Martianus Rota fecit, ut saxis salebrisque remotis libellum invito scriptore levigaremus, sed ut eam formam recuperaremus, quam exemplari suo mediastinus ille induisse videretur. ergo foedioribus Byzantinorum soloecismis amputatis hanc partem ad codicum fidem descripsimus, non nullis Plutareheae emendationis auxilium, pluribus fortasse humanae perversitatis insigne testimonium.

Quae superest de scriptoris aetate quaestio, haesitante manu a nobis tentata erat de Gal. H. ph. p. 23: *ab altera parte cum propter Sexti aetatem certum sit post alterum p. Chr. saeculum confectum esse libellum, alter tamen latius vagatur terminus. sed cum neque oratio quantum pro parva mea cognitione infelicique memoriae condicione dispicere queo infimam prodat antiquarum litterarum aetatem, Neoplatonicorum deinde Christianorumque philosophiae extent indicia fere nulla, sed conspicua sit sophistarum philosophorumque superbiorum inrisio qua Lucianaeae paene aetatis commone fias, non ultra quartum quintumve p. Chr. saeculum descenderim.* multo certiora ne nunc quidem proferre possumus indicia. immo corruant quaedam de his necesse est. memorabilis est locus c. 2 οὐ γὰρ ἐπιδείξῃς ἔνθα προδότησάμεθα τὴν περὶ τούτου σπουδὴν, ἀλλὰ χρηστὰ τὰ ἤδη ποιῆσαι βουληθέντες τοῖς ἐκ φιλοσοφίας λαβεῖν τι χρήσιμον προσεγνώκοσιν, νομίσαντες φιλοσοφεῖν οὐ μόνον τοὺς τὰ τριβώνια περιημμένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς τὴν πρόοδον μὲν τοῖς πολλοῖς ὁμοίαν ἐνστήσανμένους, τὴν δὲ διάνοιαν φιλοσοφωτέραν ἔχειν σπουδάσαντας. sed quare tam angustis finibus sophistarum palliorumque irrisiōnem circumscribes, quae nulla aetate decantari desita est? recitandi mos cum primum a Graecis primo ante Chr. saeculo ad Romanos est translatus, non intra vulgatam sophistarum materiam se continuit, sed etiam philosophiam invasit, quod Seneca ep. 52, 9 queritur¹, unde Musonius graphice tales non *philosophos* sed *tibicines* depinxit [Gell. V 1 1]. sed etiam antea sophistarum et nomen et ambitionem deprehendas. contra quos Philodemus fortasse Metrodori novem libros πρὸς τοὺς σοφιστὰς secutus rhetorica sua scripsit, in quibus sophistarum praecipue Isocratis creberrima est cavillatio, praesertim cum adulescentulos ad philosophandum se acuere affectent [rhetor. IV ed. Speng. c. 42]. sed haec studia mox incredibile cepere incrementum. iam philosophantium sophistarum augetur numerus, qualis fuit Dio Chrysostomus. qui tamen ipse philosophos notat or. 32

¹ nec ideo te prohibuerim hos quoque audire quibus admittere populum ac disserere consuetudo est, si modo hoc proposito in turbam prodeunt ut meliores fiant faciantque meliores, si non ambitionis hoc causa exercent. quid enim turpius philosophia captante clamores?

p. 657, 15 qui ἐν τοῖς καλουμένοις ἀκρατηρίοις φωνασκοῦσιν ἐνσπόνδους λαβόντες ἀκρατὰς καὶ χειροῇθεις ἑαυτοῖς.¹ altero saeculo exempla fuerunt τῶν φιλοσοφησάντων ἐν δόξῃ τοῦ σοφιστεῦσαι.² Favorinus et Maximus Tyrius, postea Themistius nec ante sextum saeculum, cum etiam philosophia obmutuit, sophistae et docere et audiri cessaverunt. Byzantinorum denique temporibus factum ut ex fori ac theatri luce illorum et studia et vita se in pergularum tenebras abderet.

De pallii mala ostentatione quod Galenus obiurgat nullam aetatis notam prodit. Luciani sane aetate et antea nihil est tritius quam τριβανοφορούντων non sine invidia memoratio.³ sed quidni postea quoque philosophorum insignia hominibus derisui fuisse putemus? velut Gregorius Nazianz. adv. Iul. orat. IV p. 112B ed. Bill. τί φήσουσιν οἱ τοῦ αἰῶνος τούτου σοφοί οἱ τὰς βαδείας ὑπήνας ἔλκοντες καὶ τὸ κομπὸν περισύροντες ἡμῖν τριβάνιον. Iuliani similes locos collegit Heylerus ad Iuliani epist. p. 347.⁴ nam mature a profano vulgo se ambitioso pallii discrimine seiunxerant philosophi et rhetores. illi pullum, rhetores rubrum pallium gestabant. quod accurate docet schol. in Gregor. Naz. [Mignei patrol. gr. XXXVI 906] τριβάνες δὲ περιβλήματά τινα, τῶν ῥητόρων μὲν ἐρυθροί τε καὶ φοινικοί, φαιοὶ δὲ τῶν φιλοσόφων. παράσχημον δὲ τοῦτο ἦν αὐτοῖς καθ' ἑκάστην φορούμενον ὡς τοῖς πολιτευομένοις [magistratibus] τὸ νυνὶ σκαραμάλιον [l. σκαράμαχον ex Cyrilli lexico apud Meursium gloss. graecobarb. p. 504, qui eadem repetit]. quanto studio quinto quoque saeculo dignitatis illud signum tutati essent sophistae, Olympiodorus Thebaeus apud Phot. c. 80 [FHG IV 63, 28 Muell.] scite descripsit.⁵ sed pallium philosophorum cum philosophis interiit,

¹ cf. ibid. p. 658, 39 αὐτοὶ δ' εἰ μὲν εἰσι ποιηταὶ καὶ ῥήτορες [qui recitant] οὐδὲν ἴσως δεινόν. εἰ δ' ὡς φιλόσοφοι τὰτα πράττουσι κέρδους ἕνεκεν καὶ δόξης τῆς ἑαυτῶν οὐ τῆς ὑμετέρας ὠφελείας καὶ τοῦτο δ' ἤδη δεινόν. cf. Themist. orat. 28 p. 412 τίκτουσι δὲ οὐχ οἱ φιλόσοφοι μόνον ἀλλὰ καὶ οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ ῥήτορες πάνυ πολλοὺς λόγους. ἀλλ' οἱ μὲν κυδρύνονται ἐπὶ ταύτῃ τῇ παιδείᾳ καὶ ἐγκαλλωπίζονται καὶ ἀναβρύνονται καὶ ἀνακοινοῦνται αὐτοὺς τοῖς ἀνθρώποις θανά ἐξάγοντες εἰς θέατρα καὶ πανηγύρεις ἐσταλμένους χρυσῶ καὶ πορφύρᾳ καὶ μύρων ὄζοντας καὶ ὑπογεγραμμένους καὶ ἐντετριμμένους στεφάνους τε ἀνθέων ἐστεφανωμένους. πρὸς δὲ τῇ κόσμῳ οὕτω λαμπρῇ ὄντι καὶ πολυτελεῖ καὶ αὐτοὶ οἱ λόγοι αἰμύλοι εἰσι κτλ.

² Philostr. V. S. in. p. 479 de Favorino Gell. XVIII 7. Maximum carpsisse Lucianum Demon. 14 verisimiliter suspicatur Fritzsche ad h. l. — quod Sidonius ille sophista professus esse dicitur: ἂν Ἀριστοτέλης με καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον ἔξομαι, ἂν Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν ἀφίξομαι, ἂν Ζήνων ἐν τῇ Πυκτικῇ διατρίψω, ἂν Πυθαγόρας καλῇ σιωπήσομαι, idem de Hypatia dicit Suidas s. v. περιβαλλομένη δὲ τρίβωνα ἢ γυνὴ καὶ διὰ μέσου τοῦ ἄστεος ποιούμενη τὰς προσόδους [cf. Galeni verba c. 2] ἐξηγεῖτο δημοσίᾳ τοῖς ἀκροᾶσθαι βουλομένοις ἢ τὰ τοῦ Πλάτωνος ἢ τοῦ Ἀριστοτέλους ἢ ἄλλου ὅτου δὴ τῶν φιλοσόφων.

³ Plutarch. p. 53c cum Wytenbachii nota p. 344 Lips. Quintil. prooem. 15. Tacit. ann. XVI 32. Athen. p. 211 E Fronto de eloqu. p. 228 Rom. Cass. Dio LXVI 12 fr. Vat. 102. Lucian. bis acc. c. 6 et saepe.

⁴ cf. Isidor. Pelus. IV 34. ὥσπερ τὸν φιλόσοφον οὐχ ἡ στολὴ καὶ ἡ βακτηρία δείκνυσιν ἀλλ' ἡ παρρησία καὶ ἡ πολιτεία [vivendi ratio], οὕτω καὶ τὸν χριστιανὸν οὐ σχῆμα καὶ λόγος ἀλλὰ τρόπος καὶ βίος τῷ ὀρθῷ λόγῳ ἐφάμιλλος.

⁵ λέγει δὲ καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας κατὰραι καὶ τῇ αὐτοῦ σπουδῇ καὶ ἐπιμελείᾳ εἰς τὸν σο-

simulatque Iustinianus eos famoso interdicto in exilium pepulit, nisi quod monachorum lacerna τριβωνίου nomen traxit, quode Boissonnadeus ad Psellum de oper. daem. p. 251, ad Eunap. p. 276, Not. et extr. XI p. 2, 56 doctissime disseruit. de Galeni igitur aetate — nam illuc redeo — nihil lucramur, nisi quod in Byzantinorum aetatem descendere vetamur.

Latius etiam vagatur alter terminus. nam nihil est quod de Sexto tanquam Galeni fonte olim disputaveram. sed uti licet Plutarchi epitome altero exeunte saeculo confecta. accuratiora autem ne illud quidem docet, quod de Neoplatonicorum et Christianorum sprete doctrina observavi. illorum sublimis ac concitatus volatus longe ab his triviis recedit. nec christianus fuit qui haec concinnavit. sero enim omnino ad artes novae doctrinae aptandas descenderunt illi ac mira scholarum contemptione suos diu ab ethnicis philosophis erudiri passi sunt. atqui necessarius plane locus fuerat christianae professionis in prooemio, ubi philosophorum ostentatio sugillatur. haud ignoro in christianorum poetarum et rhetorum opusculis consulto religionem dissimulari, antiquam fidem affectari. sed illud ex arte repetendum, quae vetera exempla in illis quoque imitabatur. ab arte autem Galenus fuit longe longeque remotus.

At nescio quid christiani spirant haec c. 6 τρίτον τὸ πάντων ἀναγκαί-
 τaton καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασι χρησιμώτατον τὸ ἡθικόν, δι' οὗ μανθάνομεν ἀλλή-
 λoις ὁμιλεῖν καὶ συμβάλλειν προσηγῶς, καὶ τοὺς μὲν θρασυτάτους ὑπερορᾶν οὐ
 μισοῦντες, ἀλλὰ καὶ γελῶντες καὶ ἐλεοῦντες, τοὺς δὲ σπουδαιστάτους καὶ ἐπεικε-
 στάτους στέργοντες κτλ. fuit quidem qui haec christianae si minus originis,
 at aetatis saltem indicia putaret. quem Stoicorum doctrina simillima
 fugit. non dico veterem illam Chrysippi praefraciorem, quae misericor-
 dem esse sapientem vetabat [Laert. VII 123], sed mitiorem, cuius auctor
 Panaetius perhibendus est. Cicero quidem cum talia tradit [de offic. I 25 88]
 nec suo nec profecto Romano more, sed secundum illius praeceptum
 loquitur. memineris enim quam sit paulo post II 14 50 sui ipsius im-
 memor. similis Seneca¹ de ira II 32 1 *inhumanum*, inquit, *verbum est*
et quidem pro iusto receptum [ultio et] talio . . . magni animi est iniurias
despicere. hoc *despicere* Galeno est ὑπερορᾶν ut frustra coniecerit Usene-
 rus ὑπεραῖρειν. at proxime alter Senecae locus accedit de ira II 10 5
Heraclitus quotiens prodierat et tantum circa se male viventium immo male
pereuntium viderat, flebat, miserebatur omnium . . . Democritum contra

φιστικὸν θρόνον ἀναχθῆναι Λεόντιον οὕτω ἐθέλοντα. λέγει δὲ καὶ περὶ τοῦ τριβωνος ὡς οὐκ
 ἐξῆν κατὰ τὰς Ἀθῆνας περιβαλέσθαι αὐτόν τινα καὶ μάλιστα ξένον ᾧ μὴ τῶν σοφιστῶν ἢ
 γνώμη ἐπέτρεπε καὶ αἱ κατὰ τοὺς σοφιστικoὺς νόμους τελεταὶ ἐβεβαίουν τὸ ἀξίωμα. sequitur
 rituum narratio (pugna, balneum) quibus ad pallii dignitatem imitiandi praeparabantur. cf.
 Agath. hist. II 29 p. 68 c. pulli pallii mentionem iam Plut. Anton. 80 de Philostrato Aca-
 demico locutus facit [supra p. 80]. cf. Diog. VI 102.

¹ *Seneca saepe noster* Tertull. d. anim. 20. cf. C. Martha les moralistes sous l'em-
 pire Rom. Paris 1872 p. 10.

p. 274) errabant, sed consilio ac ratione insaniisse Galenum appareat. molestissima porro est ea consuetudo, ut verba cogitandi fere ubique imisceat. incertum est, quam sibi elegantiam istine aucupari visus sit, tantum constat, periodorum nativam gravitatem hoc pondere addito vix esse ferendam. cuius farinae sunt haec c. 6 κατὰ τοὺς πλείστους ἀκριβεστάτους εἶναι δοκοῦντας, c. 24 ὅσα τοῖς ὀνομαστοτάτοις εἰρησθαι περὶ ταύτης νομίζομεν. c. 3 p. 228 εἰς πρῶτα ἤκειν ὑπαιλεγμένον, c. 7 καὶ τὸν ἄγαν ἡκριβωκέναι τὴν ἀπορητικὴν ὑποληφθέντα Πύρρωνα, c. 16 ταῦτά ἡμῖν εἰκότως διανοηθέντες ἀρμόττειν, νομίζομεν (cogitamus) ἀπὸ τούτων τὴν ἀρχὴν ποιεῖσθαι τῶν λόγων, ibidem δυνατοὶ εἶναι νομίζομεν. inde placitis quoque persaepe νομίζει ut c. 20 vel οἶεται similia addit. cetera quae minus probe dicta sunt ut μνημονεύεται γερωνός c. 3 p. 229 [cf. Xenoph. Cyrop. I 2, 2] et praepositionum negationumque usus perversus mittantur. nam neque singulis his vitiis, nec toto dicendi genere quidquam probatur nisi rusticum esse atque incultum scriptorem, quod aliunde satis constat. de aetate autem ne hinc quidem certi quidquam elicitur.

Nec vero audiendus est Roseus, qui in Aristot. Pseudepigr. p. 381 inf. Galeni libellum commentatoris cuiusdam Aristotelici opus esse sextoque vel septimo saeculo tribuendum arbitrabatur. ac temporis notam unde sumpserit, nescio. causa coniecturae — plus enim ne ipse quidem ei tribuet — haec fuit, nisi fallor, quod sectarum nomina c. 4 et similia scholicis illis libris cognata videbat. sed et adumbrata est haec similitudo et mos iste multo antiquior, ut supra demonstravi. ergo nisi quae remotiores me fugiunt causae, iaceat necesse est ista opinio. nec profecto de Stoica ceterorum capitum origine virum doctissimum ego docebo quem iam pridem subitariae coniecturae piguisse confidam. ipse in Hermiae vol. V 205 commentatorum Olympiodori Eliae Davidis Stephani ceterorum artes lectionumque gyrum peritissime circumscripsit. unde nihil ad hunc scriptorem pertinere in propatulo est. scriptorum autem in magistros pietas in scholiis frequentissima [Rose l. c. p. 206, 2] cum in nostra quoque seriatione appareat c. 2 ὅσα παρὰ τῶν πεπαιδευκότων ἡμᾶς ἀκηκόαμεν καὶ δι' ἀναγνωσμάτων ἐμάθομεν νῦν συνάγειν ἐπιχειρήσομεν, inferioris aetatis atque scholicae originis videtur indicium haud spernendum, sed nequaquam Aristotelicorum proprium. quibus cum sollemnes sint formulae ὁ ἡμέτερος φιλόσοφος sive ὡς ἔλεγεν ὁ ταῦτά μοι ἐξηγησάμενος vel ὡς ὁ ἐξηγητής, ad Galeni exemplum propius accedit Sopater sophista qui prolegomenis in Aristidem III p. 757 Dind. subseribit: ταῦτ' ἐγὼ σοι Σώπατρος ἐπιδίδωμι, ὅσα γε [l. τε] ἐμάθοι παρὰ τῶν διδασκάλων Ἀθήνησι καὶ ὅσα μεθ' ἐτέρων ζητῶν καὶ ἐξ ἀναγνωρισμάτων ποικίλων συνήγαγον. conferre possis, quae paulo superior Eunapius prooem. 9 p. 5 B. κἀγώ, inquit, ταύτην ἐξώρμησα τὴν γραφὴν, ὅσα ἢ κατὰ ἀκοὴν ἢ κατὰ ἀνάγνωσιν ἢ κατὰ ἱστορίαν τῶν κατ' ἐμαυτὸν ἀνθρώπων κτλ. sed hoc priorum similis ut Pamphilae apud Photium c. 175 p. 119^b 22 συγγράψαι δὲ ἂν τε παρὰ τοῦ ἀνδρὸς μάθοι τὰ ἔτι συνεχῶς αὐτῷ συνοῦσα καὶ μηδ' ἡμέραν μηδ' ὄραν ἀπολειπομένη καὶ ἂν παρ' ἄλλου τινὸς ἀκοῦσαι συνέβη τῶν παρ' αὐτὸν

ἀφικνουμένων . . . καὶ δὴ καὶ ὅσα βιβλίων αὐτὴ ἀνελέξατο. nec secus Theophrastus fr. VI περὶ σημείων 1 1 ἐγράψαμεν, καθ' ὅσον ᾗν ἐφικτὸν ἂ μὲν αὐτοὶ προσκοπήσαντες ἂ δὲ παρ' ἐτέρων οὐκ ἀδοκίμων λαβόντες. inventionem sophistis deberi comparatis Platon. Protag. p. 320b et Isocr. or. XV 208 cf. epist. 1, 4 elucebit.

Igitur hoc quoque argumentum anceps est. nihilo minus quaecunque prolata sunt etsi singillatim perpensa infirmiora sunt, coniuncta tamen lapidum fornicationi comparari possunt, qui se invicem sustentant. ergo ut dicam quod sentio, ad annum p. Chr. circiter quingentesimum undique trudemur, quem terminum cum eis conferas, quae supra ex Plutarchei exemplaris condicione conclusi [p. 22], unde aliquid momenti nostris calculis addi intelleges.

Ultimo loco de Galeni nomine pauca subiciam. pseudepigraphum esse libellum nemo unus negavit, ipsius autem magistelli nomen qui eius personam induit ut aliquando innotescat nec optandum admodum nec sperandum est. suae aetati placuisse tironibusque ipsa brevitate commendatus videtur, qui haud obscura scholici usus indicia per codices propagata prodit: adolescentulis praecipue medicinae studiosis una cum Galeno usurpatum esse credibile. et ex hac propagationis communione factum existimo ut Galeni nomen ignotum scriptorem si modo umquam inscriptus fuit oblivioni mandaret eiusque vicem impleret. in Laurentiano quidem A et Nicolai codice Historia inter variam Galeni scriptorum turbam interiecta est. nec desunt eiusdem erroris exempla alia. neque enim isagogen dialecticam a Mena Parisiis 1844 vulgatam aliter clarissimi nominis honore dignatam credo¹. eiusdem generis sunt ἑποὶ ἱατρικοί [XIX 346—461 K.] qui cum historia non uno sunt nomine conferendi.

Inscribitur in libris περὶ φιλοσόφου ἱστορίας. quod ex iusto titulo 'φιλόσοφος ἱστορία' librariine an Galenus corruperit, otiosum est quaerere. eadem inscriptione celebratur Porphyrii Damasciique apud Suidam opus. Laertii quoque liber minus accurate apud Stephanum φιλόσοφος ἱστορία citatur [cf. Roeper zeitschr. f. d. alterthumswiss. her. von Bergk 1852 p. 428]. sed Galeni Historia multum distat ab illis, quia philosophorum vitae desunt. nihilo minus ille titulum, qui in aures bene cecidit, haud cunctatus arripuit, quamvis librum editurus qui neque philosophus esset neque historicus.

¹ similiter scriptioni nondum editae Γαληνοῦ τοῦ ἱατροῦ περὶ εἰδῶν φιλοσοφίας nomen inditum videtur. descripsit in usum meum amice Aeneas Piccolomini comes Senensis ex cod. Laur. LXVI 15. ex eo in fine mutilato descriptus est cod. Parisinus 2176 quem Ch. Graux conlatum liberalissime mecum communicavit. gemello exemplo et integro eo usus est David prolegom. inde a p. 15a 46 Br., quod melius intellexi postquam Guillelmus Meyerus Spirensis lacunas Brandisianae editionis ex codice Vaticano gr. 1470 s. XI vel XII propensa mihi voluntate explevit.

XIX DE HERMIAE GENTILIUM PHILOSOPHORUM IRRISIONE

De Hermiae philosophi aetate multa est controversia. plurimorum suffragia tulit G. Cavei sententia [hist. litter. script. eccl. II 85] qui contra Lambecium [comment. de bibl. Caes. Vindob. lib. VII p. 54] Sozomenum historiae ecclesiasticae scriptorem Hermiam fuisse opinantem saeculo alteri Irrisionem attribuit. ceterorum suffragia collegit Otto novissimus editor [Corp. apologet. christ. saec. II vol. IX Ien. 1872 p. xxxiii sqq.], qui extremos s. II annos et ipse significavit p. XLVI. movit illos primum philosophi cognomen a librariis traditum quia illa maxime aetate qui philosophorum scholis relictis transfugae ad christianos venerant philosophi nomen ut erroris notam ac memoriam retinuissent. eo nomine noti sunt Iustinus Athenagoras Aristides Pantaenus Melito Heraclas [Otto p. xxxiv]. tum nisi vigente ethnicorum errore nullam ait vim habere philosophiae irrisionem. at ut recte haec observata sint, aetatis nulla certa elicitur nota. nam philosophiae et philosophi nomen simul cum pallio mature ad christianae pietatis in secessibus studiosos transiit ita ut monachi Byzantini legitimo verbo *philosopharentur*. quis porro spondet ab ipso scriptore titulum profectum esse, non a librariis quibus Hermias Ammonii pater [cf. Ἐρμείου φιλοσόφου Ar. schol. p. 9 Br.] ex scholastico usu notus erat? gravior videtur altera causa. at antiquae religionis usque ad ultima antiquitatis tempora tenaces patroni et exstiterunt et quovis suspitionis calumniarum iniuriarum genere vexari solebant. adde quod supra monui scholasticam eruditionem omninoque liberalium artium studia antiquas memorias etiam in christianorum circulis retinuisse. neque enim ultimae philosophiae vim atque auctoritatem recte aestimavit Otto l. c. p. XLIX: *namque saeculo*, inquit, *quinto gentiles sive 'pagani' pagos quaerebant ut iam anno 423 vix ulla eorum vestigia amplius exstarent* (Theodos. II in Cod. Theod. XVI 10, 22), *et pauci tantum supererant philosophi neoplatonici, in umbraculis latitantes et sexto saeculo (a. 529) a Iustiniano I Athenis ultimo eorum refugio expulsi. idem imperator paganis qui supererant baptismum obtulit*. sed enim quod umbratilem philosophiam ille obiurgavit id in omnes posterioris aetatis litteras cadit. sed regnavit illorum doctorum disciplina ut ex una Ammonii discipulorum frequentia intellegas etiam aliquanto post fatale illud Iustiniani exilium. neque ipsa antiquorum philosophorum dogmata agitari illic desita sunt, quod et Stobaei eclogis apertissime probatur et Simplicii testimonio, qui dum veterum physicorum diversitatem explicat in Phys. I f. 7^r 26 οὐ χρὴ δέ, inquit, τοὺς τοσαύτης ἀκούοντας διαφορὰς νομίζειν ἐναντιολογίας εἶναι ταύτας τῶν φιλοσοφησάντων ὅπερ τινὲς ταῖς ἱστορικαῖς μόναϊς ἀναγραφαῖς ἐντυγχάνοντες καὶ μηδὲν τῶν λεγομένων συνιέντες ὀνειδίζειν ἐπιχειροῦσι καίτοι μυρίοις σχίσμασιν αὐτοὶ κατεσχισμένοι οὐ περὶ τὰς φυσικὰς ἀρχάς (τούτων γὰρ οὐδὲ ὄναρ ἐπαίουσιν), ἀλλὰ περὶ τὴν καθάρσειν τῆς θείας ὑπεροχῆς. christianorum iniquitatem non

sine ferula tetigit Simplicius ¹, unde hoc certe discas dogmatum discordiam non sexto minus quam altero saeculo aptam praeuisse christianae cāvillationi materiam. nam quod pergit Otto p. l. *atque Hermias, si saeculo quinto aut etiam serius Irrisionem scripsisset certe hanc opportunitatem istos philosophos quamvis tunc in angulis latitarent eorumque φλοαρίας exagitandi non dimisisset*, nihili est. nam qui novas doctrinas traducturus erat, ei multa doctrina superanda parum ab auditoris laudis expectandum erat. contra si pristina quae ex institutione cuique nota erant irridendō repetebat et delectare poterat suos simulque adversarios Aristotelis Platonis denique antiquae doctrinae interpretes oppugnare. postremo defendunt isti [cf. Otto p. XLVIII] Hermiae opusculum *vigente adhuc gentilismo scriptum esse ac si in scholis etiam tunc regnarent variae philosophantium sectae*. verum est Platonem Aristotelem Cleanthem Pythagoram Epicurum derideri quasi illorum scholae etiam tum pateant liceatque intrare. unde si istis credis, eam adgnoseas aetatem, qua non solum Platonici Peripatetici Pythagorei sed etiam Stoici et Epicurei frequentia discipulorum floruerint, h. e. non post alterum tertiumve p. Chr. saeculum. at eodem artificio tu efficies tum Thaletis Anaximandri ceterorumque ceterorum philosophorum asseclas fuisse. neque enim ullum Hermiae aut ordinis aut rationis est ab illis discrimen. sed de ratione mox videbimus. hoc constat qui priorem Irrisionis originem suaserunt argumenta attulisse haudquaquam firma.

Quod probe intellexerunt cum alii tum G. F. Menzelius Hermiae editor [Lugd. Bat. 1840] qui ad saeculum quintum et ultra eius aetatem ponendam censuit. neque enim frivolos risus et facetias eam aetatem decere ait, qua potentissimorum hostium impetui esset occurrendum, sed qua parta et explorata victoria securi gauderent. neque gentiles edocendos advocare quod priores consueverant, sed ipsos christianos non confirmandos sed inani lusu oblectandos. Menzelii opinionem, quam vehementer probo, paulo accuratius explicare iuvat. neque enim quidquam obstat, quin etiam priori aetati lusum iocumque attribuiamus (testis est Tatianus), at qui scurrae personam induit gentiles edocturus, suae tamen opinionis gravitatem aliquo modo aperiret necesse erat. velut Tatianus scriptorque cohortationis ad gentiles quamvis ridicula sectentur, tamen ne punctum quidem temporis dubites quin ridendo dicere verum adversariosque sibi serio conciliare proposuerint. quod contra est in Irrisione. unde cum ineptum Hermiae prooemium ² parum satisfacere videretur, fuerunt

¹ illis patrocinator scholium ad hunc Simplicii locum in cod. D servatum οὐ καθαιρούμεν ὡς ἀνθρωπίζοντα λέγοντες τὸν θεοῦ λόγον ἀλλ' ἐν τῇ οἰκείᾳ μεγαλότητι καὶ περιωπῇ φυλάττοντες προσκυνοῦμεν ὡς σώσαντα ἡμᾶς δι' ἀφαιτον ἀγαθότητα.

² falsus est Worthius cum ex prooemii verbis ὃ ἀγαπητοὶ orationem ad christianos habitam esse conclusit. infelicis Otto gentiles quasi blanda captatione compellatos opinatus est. sed Pauli verba propositurus ab illius formula [Rom. 12 19 II Corinth. 7 1] sollemniter libellum auspicatur.

qui alteram partem qua christiana doctrina exponeretur intercidisse temere conicerent. adde ipsum iocandi genus quam non cultissimae, quam isti volunt, aetati respondeat. nescio alii quid sentiant: mihi quidem summa ingenii artisque inopia in qua insulsissimus ille baro tamquam gloriatur labentis aetatis testimonium videtur. neque enim altero saeculo ne christianum quidem hominem tam frigide iocatum credo. dogmatum enim enarratio tam insecite cum ipsa cavillatione copulata est, ut hinc quoque discas non ex vitae vivida cognitione sed ex umbratili eruditione philosophorum dicta in ludibrium esse versa. sed loquor de rebus in sensu positis, qui adeo quibusdam occalluit ut *elegantem ac peracutum* Hermiam praedicarent. igitur quaerendae sunt certiores causae ac non opinabiles.

Ac Menzelius quidem Pseudo-Iustinum Nemesium Theodoretum attulit, quorum copias ille compilaverit. sed gravissimam rem ille levisime tractavit. ergo ut ad obrussam illos iterum vocem, comparabo primum Pseudo-Iustinum

Herm. c. 2

οἱ μὲν γὰρ φασιν αὐτῶν ψυχὴν εἶναι
τὸ πῦρ
οἱ δὲ τὸν ἀέρα, οἱ δὲ τὸν νοῦν
οἱ δὲ κίνησιν, οἱ δὲ τὴν ἀναθυμίασιν
οἱ δὲ δύναμιν ἀπὸ τῶν ἄστρον ῥέου-
σαν
οἱ δ' ἀριθμὸν κινήτικόν
οἱ δὲ ὕδωρ γονοποιόν
οἱ δὲ στοιχεῖον ἀπὸ στοιχείων
οἱ δὲ ἀρμονίαν, οἱ δὲ τὸ αἶμα
οἱ δὲ τὸ πνεῦμα, οἱ δὲ τὴν μονάδα.

Pseudo-Iustin. coh. ad gent.

c. 7 p. 8 CD

οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν φασι πῦρ εἶναι τὴν
ψυχὴν
οἱ δὲ τὸν ἀέρα, οἱ δὲ τὸν νοῦν
οἱ δὲ τὴν κίνησιν, οἱ δὲ τὴν ἀναθυμίασιν
ἄλλοι δὲ τινες δύναμιν ἀπὸ τῶν ἄστρον
ῥέουσιν
οἱ δὲ ἀριθμὸν κινήτικόν
ἕτεροι δὲ ὕδωρ γονοποιόν.

Priora apud utrumque non similia, sed fere eadem. unde Iustinum optimo iure compilatum credunt. sed ultima unde sumpsit? οἱ δὲ στοιχεῖον ἀπὸ [l. πρὸ] στοιχείων quod *aenigmatis instar* editoribus videbatur Empedocleum est [cf. Plac. I 13 1 17 3] aut Democriteum [cf. Iamblich. apud Stob. ecl. I 41 2 p. 680 H.], οἱ δὲ ἀρμονίαν spectat ad Dicaearchum [cf. Plac. IV 2 7] aut Pythagoreos [cf. supra p. 213], οἱ δὲ τὸ αἶμα ad Critiam vel Empedoclem [cf. supra p. 213], οἱ δὲ τὸ πνεῦμα ad Stoicos [Plac. IV 3 3]. haec non ex vano finxisse Hermiam in propatulo est. neque tamen sine errore transtulisse videtur, cum extrema οἱ δὲ τὴν μονάδα cum Pythagoreorum de elementis doctrina¹ confusa sint. certe de anima talia doceri non memini. hinc igitur consona ex Pseudo-Iustino descripta, aliena ex sua lectione velut philosophorum enchiridio, quo postea usus est addita esse contendo. nam cum fontes suos num-

¹ sic infra ipse c. 16 de Pythagora ἀρχὴ τῶν πάντων ἡ μονάς.

quam fere ad verbum secutus sit Iustinus, vetustioris libri communionem utramque seriem complexi fingere noli. praeterea ipsum Iustinum uno exemplo arcessitum evincam Herm. c. 11 ἀλλὰ καὶ τοῦτω πάλιν ὁ μεγάλωφονος Πλάτων οὐχ ὁμολογεῖ λέγων ἀρχὰς εἶναι καὶ θεὸν καὶ ὄλην καὶ παρὰδειγμα. νῦν μὲν καὶ δὴ πέπεισμαι. πῶς γὰρ οὐ μέλλω πιστεύειν φιλοσόφῳ τῷ τὸ Διὸς ἄρμα πεποιηκότι; illud ὁ μεγάλωφονος Πλάτων Iustino sublectum c. 30 p. 30 c ibidemque memoratur Iovis currus [Phaedr. p. 246 E cf. Athenagor. suppl. c. 23]. etiam principia sunt eadem c. 6 p. 7 B. atqui Platonis irrisiōnem ipse furatus est Iustinus ex Plutarcho Plac. I 7 4 [cf. supra p. 17], quem cum Hermias ignoret, origo patet.

Hactenus Menzelii opinionem accuratior disquisitio confirmavit. Nemesium autem iniuria adscitum esse contendo. nam quae eam speciem effecerat capitis 2 nominum consensio, eam ex scholiastae interpolatione, qui Nemesio utebatur, ortam esse iam pridem intellectum est. etiam magis claudicat Theodoretī comparatio, cui nihil nisi umbra quaedam sententiarum componi potest velut Anaxagorae et Pythagorae principia stricta apud hunc affect. cur. II 23 doctius sunt apud Hermiam explanata. aliquanto aptius alius poterat locus conferri. extremo libro Pythagorae et Epicuri mundos ridet, quos decempeda instructus infinitis sibi itineribus peragrandos fingit. quem lusum satis vapidum propinasse Theodoretum dicas I 98 τίς γὰρ ἅπασαν μέτρῳ ἂν περιλάβοι τὴν γῆν, εἴτα ἐπτάκις καὶ εἰκοσάκις πολυπλασιάσας τὸ μέτρον συναγάγοι τῆς ψῆφου τὸν λογισμὸν καὶ τοῦτον τῷ μέτρῳ τοῦ ἀνθρωπείου παραθεῖη ποδός. sed similia tum christianis in deliciis fuere. Claudianus quidem Mamertus de statu animae II 12 13 in eisdem sibi placet facetiis: *eia nunc sodes egredere et elementorum molibus excussis trutinæque iudicii corporum ponderibus impositis appende mundum: quipiam fortasse caeli nobis undeunde prosilient. aut si unus mundus plures porro non habet caelos, aliquos tibi cum Epicuro mundos atomorum minuta parturiant.* sed quo melius intellegas arcessitum esse totum iocandi genus et inepte exaggeratum, Tatiani verba iam a Marano observata repetam c. 25 τοῖς Πλάτωνος ἔπη δόγμασι· καὶ ὁ κατ' Ἐπίκουρον σοφιστεύων διαπρύσιος ἀντίσταται σοι. πάλιν τε εἶναι θέλεις κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην καὶ τις κατὰ τὸν Δημόκριτον λοιδορεῖται σοι. Πυθαγόρας Εὐφορβος γεγενῆσθαι φησιν καὶ τοῦ Φερεκίδου δόγματος κληρονόμος ἐστίν. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασίαν. στασιώδεις δὲ ἔχοντες τῶν δογμάτων τὰς διαδοχὰς ἀσύμφωνοι πρὸς τοὺς συμφώνους ἑαυτοῖς διαμάχεσθε. ecce Irrisionis medulla. nam nihil fecit aliud imitator quam ut breviter significata putidius dilataret et ad mimicum genus transferret.¹ quae cum ita sint,

¹ ad c. 4 νῦν μὲν ἀθάνατός εἰμι κτλ. locus Pseudo-Clementis Recogn. I 3 comparatus est: *philosophorum frequentabam scholas, ubi nihil aliud quam dogmatum adsertiones et impugnationes videbam agi sine fide, certamina artes syllogismorum conclusionumque agitari versutias et si quando quidem obtinebat hic sermo quod immortalis esset anima, gratulabar: si quando vero arguebatur quasi mortalis, cum tristitia discedebam.* sed haec fortuita est similitudo. maior eiusdem c., ubi se

quomodo eadem aetate et exemplar et imitatore fuisse persuadebis? ergo si tenemus quae de Pseudo-Iustino disserui, ab altero certe saeculo retrudimur. posteriorum autem saeculorum libera est optio. quintum sextumve saeculum propter scholasticum in ipsis iocis odorem mihi maxime videtur veri simile. quin etiam Byzantino artifice haud indignum lusum iudicarem, nisi meliores quaedam memoriae nugatori praesto fuisse viderentur. nam inter futilia multa velut Aristotelea c. 11 quaedam singularia et proba inveniuntur. laudanda sunt quae de Protagora c. 9 [cf. Frei quaest. Protagor. p. 87. 95] et Anaximandro c. 10 proposuit, cui quidem τὴν ἀίδιον κίνησιν secundum Theophrastum [cf. supra p. 133] tribuit.¹ Pherecydis opinio c. 12 eisdem fere verbis expressa est apud Probum ad Verg. p. 20, 30 Keil. bene exponitur de Archelao c. 11 et de Cleanthe c. 14 [cf. Arii Did. fr. 38]. a quo fuerit scriptus probus ubi talia tradebantur liber, otiosum est quaerere. hoc tamen suspicari licet e doxographorum fuisse genere. propterea ab illorum reliquiis Hermiam arcere nolui.

Quam paravi editionem ad Ottonis exemplar recognovi, qui adscivit priorum conatus Seileri [Basil. 1553], Hieronymi Wolffii [Basil. 1580], Galei et Worthii [Oxon. 1700], Marani [apolog. saec. II 1742] praecipue Menzelii [Lugd. Batav. 1840], qui scriptoris verba naviter emaculavit. ex Ottonis apparatu codices vetustiores [s. XV] selegi quatuor V(indobonensem) M(onacensem) priorem, L(eidensem) O(ttoboniamum). ceteros inter quos Monac. 339 Vatic. Regin. gr. 159 Matritensis 119 ab Andrea Darmario s. XVI scripti sunt, nullius esse pretii recte iudicavit Otto.

---

in animalia mutari fingit scriptor, cum Aeneae Gazaei Theophrasto ed. Lips. 1655 p. 14. praeter alia cf. φεῦ τῆς τερατολογίας· εὐδαιμονοίην ἂν εἰ κάμηλος ἢ μεμβράς ἢ κολοῖδς γενοίμην.

¹ τοῦ ὕγροῦ πρεσβυτέρων ἀρχὴν εἶναι λέγει τὴν ἀίδιον κίνησιν ita intellexit Zellerus I⁴ 205² ut τοῦ ὕγροῦ ad ipsum Anaximandrum referret. sed spectat ad Thaletis principium. mirabilia Teichmuellerus Stud. z. Gesch. d. Begr. p. 9* protulit.

DOXOGRAPHORUM GRAECORUM
RELIQUIAE

ΑΕΤΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΕΣΚΟΝΤΩΝ
ΣΥΝΑΓΩΓΗ

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΕΣΚΟΝΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙΣ
ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΑ Ε

ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΟΒΑΙΟΥ
ΕΚΛΟΓΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΘΗΚΩΝ
ΤΑ ΕΞ ΑΕΤΙΟΥ

NOTARUM TABULA

PLUTARCHI		STOBAEI	
E	Eusebii Praeparatio evangelica. de codicibus BCDEFGI cf. Prol. p. 158sqq.	D	Ioannis Damasceni quod vocatur florilegium Laurentianum [Laur. VIII 22]
G	Galenii Historiae philosophae potiores lectiones	A	archetypus codicum FC
A	codex Mosquensis 339 [352] a Matthaeio vel Voelkelio conlatus cf. Prol. p. 33	F	codex Farnesinus [bibl. mus. nat. III D 15]
(A)	idem, ubi discrepare a vulgata [Francofurt. 1620] non adnotatum est cf. Prol. p. 33	C	codex Sambuci unde Cante- riana 1575
B	codex Marcianus 521 cf. Prol. p. 34		
C	codex Parisinus 1672 cf. Prol. p. 36		
[ ] Plutarchi Stobaei additamenta cf. Prol. p. 65. 69			
[ ] librorum interpolationes, omissae sunt interpolationes codicum vel testimoniorum silentio apertae			
< > ^k voces ex coniectura insertae			
* * ex Aëtio olim translata vitia cf. Prol. p. 50			
† loci certo nondum restituti			

PLUTARCHI DE PLACITIS EPITOMES INDEX CAPITUM

I

Prooemium

- 1 τί ἐστι φύσις
- 2 τίνι διαφέρει ἀρχή καὶ στοιχεῖα
- 3 περὶ ἀρχῶν τί εἰσιν
- 4 πῶς συνέστηκεν ὁ κόσμος
- 5 εἰ ἐν τῷ πᾶν
- 6 πόθεν ἔννοιαν ἔσχον θεῶν ἄνθρωποι
- 7 τίς ἐστὶν ὁ θεός
- 8 περὶ θαυμάσιων καὶ ἡρώων
- 9 περὶ ὕλης
- 10 περὶ ἰδέας
- 11 περὶ αἰτίων
- 12 περὶ σωμάτων
- 13 περὶ ἐλαχίστων
- 14 περὶ σχημάτων
- 15 περὶ χρωμάτων
- 16 περὶ τομῆς σωμάτων
- 17 περὶ μίξεως καὶ κράσεως
- 18 περὶ κενοῦ
- 19 περὶ τόπου
- 20 περὶ χώρας
- 21 περὶ χρόνου
- 22 περὶ οὐσίας χρόνου
- 23 περὶ κινήσεως
- 24 περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς
- 25 περὶ ἀνάγκης
- 26 περὶ οὐσίας ἀνάγκης
- 27 περὶ εἰμαρμένης
- 28 περὶ οὐσίας εἰμαρμένης
- 29 περὶ τύχης
- 30 περὶ φύσεως

II

Prooemium

- 1 περὶ κόσμου
- 2 περὶ σχήματος κόσμου
- 3 εἰ ἔμφυχος ὁ κόσμος καὶ ἑπρονόα διότι-
κούμενος

- 4 εἰ ἄφθαρτος ὁ κόσμος
- 5 πόθεν τρέφεται ὁ κόσμος
- 6 ἀπὸ ποίου πρώτου στοιχείου ἤρξατο ὁ
θεὸς κοσμοποιεῖν
- 7 περὶ τάξεως τοῦ κόσμου
- 8 τίς ἡ αἰτία τοῦ τὸν κόσμον ἐγκλιθῆναι
- 9 περὶ τοῦ ἐκτὸς τοῦ κόσμου εἰ ἔστι κενόν
- 10 τίνα δεξιὰ τοῦ κόσμου καὶ τίνα ἀριστερά
- 11 περὶ οὐρανοῦ τίς ἡ τοῦτου οὐσία
- 12 περὶ διαιρέσεως οὐρανοῦ
- 13 τίς ἡ οὐσία τῶν ἀστρων πλανητῶν καὶ
ἀπλανῶν καὶ πῶς συνέστη
- 14 περὶ σχημάτων ἀστέρων
- 15 περὶ τάξεως ἀστέρων
- 16 περὶ τῆς τῶν ἀστέρων φορᾶς καὶ κινήσεως
- 17 πόθεν φωτίζονται οἱ ἀστέρες
- 18 περὶ τῶν καλουμένων Διοσκούρων
- 19 περὶ ἐπισημασίας ἀστέρων καὶ πῶς γίνεται
χειμῶν καὶ θέρος
- 20 περὶ οὐσίας ἡλίου
- 21 περὶ μεγέθους ἡλίου
- 22 περὶ σχήματος ἡλίου
- 23 περὶ τρόπων ἡλίου
- 24 περὶ ἐκλείψεως ἡλίου
- 25 περὶ οὐσίας σελήνης
- 26 περὶ μεγέθους σελήνης
- 27 περὶ σχήματος σελήνης
- 28 περὶ φωτισμῶν σελήνης
- 29 περὶ ἐκλείψεως σελήνης
- 30 περὶ ἐμφάσεως αὐτῆς διὰ τί γεωδῆς φαίνεται
- 31 περὶ τῶν ἀποστημάτων [τῆς σελήνης]

III

Prooemium

- 1 περὶ τοῦ γαλαξίου κύκλου
- 2 περὶ κομητῶν καὶ διαττόντων καὶ δοκιδῶν
- 3 περὶ βροντῶν ἀστραπῶν κεραυνῶν πρη-
στήριων τε καὶ τυφόνων

- 4 περὶ νεφῶν ὑετῶν χιόνων χαλαζῶν
- 5 περὶ ἱριδος
- 6 περὶ ῥάβδων
- 7 περὶ ἀνέμων
- 8 περὶ χειμῶνος καὶ θέρους
- 9 περὶ γῆς
- 10 περὶ σχήματος γῆς
- 11 περὶ θέσεως γῆς
- 12 περὶ ἐγκλίσεως γῆς
- 13 περὶ κινήσεως γῆς
- 14 περὶ διαίρεσεως γῆς
- 15 περὶ σεισμῶν γῆς
- 16 περὶ θαλάσσης πῶς συνέστη καὶ πῶς ἐστὶ πικρά
- 17 πῶς ἀνιπώτιδες γίνονται καὶ πλήμμυραι
- 18 περὶ ἄλλω

IV

Prooemium

- 1 περὶ Νεῖλου ἀναβάσεως
- 2 περὶ ψυχῆς
- 3 εἰ σώμα ἢ ψυχὴ καὶ τίς ἡ οὐσία αὐτῆς
- 4 περὶ μερῶν τῆς ψυχῆς
- 5 περὶ ἡγεμονικοῦ
- 6 περὶ κινήσεως ψυχῆς
- 7 περὶ ἀφθαρσίας ψυχῆς
- 8 περὶ αἰσθήσεων καὶ αἰσθητῶν
- 9 εἰ ἀληθεῖς αἱ αἰσθήσεις καὶ φαντασίαι
- 10 πόσαι εἰσὶν αἱ αἰσθήσεις
- 11 πῶς γίνεται ἡ αἰσθησις καὶ ἡ ἔννοια καὶ ὁ κατὰ ἐνδιάθεσιν λόγος.
- 12 τίνοι διαφέρει φαντασία φάνταστών φανταστικὸν φάντασμα
- 13 περὶ ὁράσεως καὶ πῶς ὁρῶμεν
- 14 περὶ κατοπρικῶν ἐμφάσεων
- 15 εἰ ὁρατὸν τὸ σκοτός
- 16 περὶ ἀκοῆς
- 17 περὶ ὁσφρήσεως
- 18 περὶ γεύσεως
- 19 περὶ φωνῆς
- 20 εἰ δάσματος ἢ φωνῆ καὶ πῶς ἡχῶ γίνεται
- 21 πόθεν αἰσθητικὴ γίνεται ἡ ψυχὴ καὶ τί αὐτῆς τὸ ἡγεμονικόν
- 22 περὶ ἀναπνοῆς
- 23 περὶ παθῶν σωματικῶν καὶ εἰ συναλγεῖ τούτοις ἡ ψυχὴ

V

- 1 περὶ μαντικῆς
- 2 πῶς ὄνειροι γίνονται
- 3 τίς ἡ οὐσία σπέρματος
- 4 εἰ σώμα τὸ σπέρμα
- 5 εἰ καὶ αἱ θήλειαι προίενται σπέρμα
- 6 πῶς αἱ συλλήψεις γίνονται
- 7 πῶς ἄρρενα γεννᾶται καὶ θήλεα
- 8 πῶς τέρατα γίνονται
- 9 διὰ τί πολλάκις γυνὴ συνουσιάζουσα οὐ συλλαμβάνει
- 10 πῶς διδύμα καὶ τριδύμα γίνεται
- 11 πόθεν γίνονται τῶν γονέων αἱ ὁμοιώσεις καὶ τῶν προγόνων
- 12 πῶς ἄλλοις γίνονται ὅμοιοι οἱ γεννώμενοι καὶ οὐ τοῖς γονεῦσιν
- 13 πῶς στεῖραι γίνονται αἱ γυναῖκες καὶ ἄγονοι οἱ ἄνδρες
- 14 διὰ τί αἱ ἡμίονοι στεῖραι
- 15 εἰ τὸ ἐμβρυον ζῶν
- 16 πῶς τρέφεται τὰ ἐμβρυα
- 17 τί πρῶτον τελεσιουργεῖται ἐν τῇ γαστρὶ
- 18 διὰ τί τὰ ἐπταμηνιαῖα γόνημα
- 19 περὶ ζώων γενέσεως πῶς ἐγένοντο ζῶα καὶ εἰ φθαρτά
- 20 πόσα γένη ζώων καὶ εἰ πάντα αἰσθητὰ καὶ λογικά
- 21 ἐν πόσῳ χρόνῳ μορφοῦνται τὰ ζῶα ἐν γαστρὶ ὄντα
- 22 ἐκ πόλων συνίσταται στοιχείων ἕκαστον τῶν ἐν ἡμῖν γναικῶν μορίων
- 23 πότε ἄρχεται ὁ ἄνθρωπος τῆς τελειότητος
- 24 πῶς ὕπνος γίνεται καὶ θάνατος
- 25 ποτέρου ἐστὶν ὕπνος καὶ θάνατος ψυχῆς ἢ σώματος
- 26 πῶς ἠυξήθη τὰ φυτὰ καὶ εἰ ζῶα
- 27 περὶ τροφῆς καὶ αὐξήσεως
- 28 πόθεν αἱ ὀρέξεις γίνονται τοῖς ζώοις καὶ αἱ ἥδοναι
- 29 πῶς γίνεται τυρετὸς καὶ εἰ ἐπιγένηνμά ἐστιν
- 30 περὶ ὑγείας καὶ νόσου καὶ γήρως

STOBAEI ECLOGARUM LIBRI PRIMI INDEX

RESTITUTUS

EX PHOTIO ET PSEUDODAMASCENI FLORILEGIO LAURENTIANO

Praefatio Ioannis Stobaei

Prooemium primi libri, cuius

c. 1 ἔπαινος φιλοσοφίας [1 H]

c. 2 περὶ τῶν κατ' αὐτὴν συνεστηκυῶν αἰρέσεων

ἐν ᾧ καὶ περὶ γεωμετρίας καὶ μουσικῆς καὶ ἀριθμητικῆς [1 M.¹ 2 H]

- 1 περὶ θεοῦ ὅτι δημιουργὸς τῶν ὄντων καὶ διέπει τὸ ὄλον τῷ τῆς προνοίας λόγῳ καὶ ποίας οὐσίας ὑπάρχει [Δ 7 D. 2 M. 3 H]
- 2 περὶ τῶν νομιζόντων μὴ εἶναι πρόνοιαν καὶ ἐπομένως ταύτῃ θείας ἐπὶ τῇ τοῦ παντός διοικήσει δυνάμεις
- 3 περὶ δίκης παρὰ τοῦ θεοῦ τεταγμένης ἐποπτεῦειν τὰ γενόμενα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τιμωρὸν οὖσαν τῶν ἀμαρτάντων [Δ 30 D. 3 M. 4 H]
- 4 περὶ ἀνάγκης θείας καθ' ἣν ἀπαραιτήτως τὰ κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ γίνεται βούλησιν [A 50 D. 4 M. 5 H]
- 5 περὶ εἰμαρμένης καὶ τῆς τῶν γινομένων εὐταξίας [E 7 D. 5 M. 6 H]
- 6 περὶ τύχης ἢ ταῦτομάτου [6 M. 7 H]
- 7 ὅτι ἀλόγιστος ἡ φορὰ τῆς τύχης [7 M. 8 H]
- 8 περὶ χρόνου οὐσίας καὶ μερῶν καὶ πόσων εἶη αἴτιος [8 M. 9 H]
- 9 περὶ Ἀφροδίτης οὐρανίας καὶ ἔρωτος θεοῦ [A 94 D. 9 M. 10 H]
- 10 περὶ ἀρχῶν καὶ στοιχείων καὶ τοῦ παντός [A 80 D. 10 M. 11 H]
- 11 περὶ ὕλης [11 M. 12 H]
- 12 περὶ ἰδέας [I 3 D. 12 M. 13 H]
- 13 περὶ αἰτίων [A 29 D. 13 M. 14 H]
- 14 περὶ σωμάτων καὶ περὶ τῆς τούτων τομῆς καὶ περὶ ἐλαχίστου [14 M. 15 H]
- 15 περὶ σχημάτων [15 M. 16 H]
- 16 περὶ χρωμάτων [16 M. 17 H]
- 17 περὶ μίξεως καὶ κράσεως [M 10 D. 17 M. 18 H]
- 18 περὶ κenoῦ καὶ τόπου καὶ χώρας [K 9 D. 18 M. 19 H]

---

¹ erit D Ioannis Damasceni floril. Laurentian. ed. C. Wachsmuth. Gotting. 1871, M Meinekei eclogarum editio Lips. 1860, H Heerenii eclogarum editio Gottingae 1792.

- 19 περί κινήσεως [K 10 D. 19 M. 20 H]
- 20 περί γενέσεως καὶ φθορᾶς [Γ 9 D. 20 M. 21 H]
- 21 περί κόσμου καὶ εἰ ἔμφυχος καὶ προνοία διοικούμενος καὶ τοῦ ἔχει τὸ ἡγεμονικὸν καὶ πόθεν τρέφεται [K 13 D. 21 M. 22 H]
- 22 περί τάξεως τοῦ κόσμου. εἰ ἐν τῷ πᾶν. ἀπὸ ποίου πρώτου στοιχείου ἤρξατο κοσμοποιεῖν ὁ θεός. τίς ἡ αἰτία τοῦ τὸν κόσμον ἐγκλιθῆναι. εἰ ἔστι κενὸν ἐκτὸς τοῦ κόσμου. τίνα δεξιὰ τοῦ κόσμου καὶ τίνα ἀριστερά [K 14 D. 22 M. 23 H]
- 23 περί τῆς οὐρανοῦ οὐσίας καὶ διαιρέσεως [O 15 D. 23 M. 24 H]
- 24 περί οὐσίας ἀστρων καὶ σχημάτων κινήσεώς τε καὶ ἐπισημασίας [A 86 D. 24 M. 25 H]
- 25 περί οὐσίας ἡλίου καὶ μεγέθους σχήματός τε καὶ τροπῶν καὶ ἐκλείψεως καὶ σημείων καὶ κινήσεως [H 2 D. 25 M. 26 H]
- 26 περί σελήνης οὐσίας μεγέθους καὶ σχήματος φωτισμῶν τε καὶ περὶ ἐκλείψεως καὶ ἐμφάσεως καὶ περὶ ἀποστημάτων καὶ σημείων [26 M. 27 H]
- 27 περί γάλακτος [Γ 8 D. 27 M. 28 H]
- 28 περί κομητῶν καὶ διαττόντων καὶ τῶν τοιούτων [K 15 D. 28 M. 29 H]
- 29 περί βροντῶν ἀστραπῶν κεραυνῶν πρηστήρων τυφῶνων [B 16 D. 29 M. 30 H]
- 30 περί Ἰριδος περὶ ἄλλω καὶ παρηλίου καὶ ῥάβδων [I 7 D. 30 M. 31 H]
- 31 περί νεφῶν ὁμίλης ὑετῶν δρόσου χιόνος πάχνης χαλάζης [N 6 D. 31 M. 32 H]
- 32 περί ἀνέμων [A 52 D. 32 M. 33 H]
- 33 περί γῆς εἰ μίαν καὶ πεπερασμένην καὶ ποίου μεγέθους καὶ περὶ θέσεως αὐτῆς
- 34 περὶ σχήματος γῆς [Γ 17 D. 37 H] [Γ 16 D. 34. 35. 36 H]
- 35 πόττερα μένει ἡ γῆ ἢ κινεῖται [Γ 18 D. 38 H]
- 36 περὶ σεισμῶν γῆς [Γ 19 D. 32, 2. 33 M. 39 H]
- 37 περὶ θαλάττης πῶς συνέστηκε καὶ πῶς ἔστι πικρά [Θ 1 D. 40 H]
- 38 πῶς ἀμπωτις καὶ πλημμυραὶ γίνονται [A 38 D. 33, 2. 3 M. 41 H]
- 39 περὶ ὑδάτων [34, 1 M. 42, 1 H]
- 40 περὶ τοῦ παντός [34, 2 M. 42, 2 (44) H]
- 41 περὶ φύσεως καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς συμβαινόντων αἰτίων [35 M. 43 H]
- 42 περὶ τῆς γενέσεως τῶν ζώων. περὶ συλλήψεως. περὶ τοῦ εἰ σῶμα τὸ σπέρμα. εἰ καὶ θήλεα προῖενται τὰ σπέρματα. ἐν πόσῳ χρόνῳ διαθροῦται τὸ ἐμβρυον. ἀπὸ ποίου ἄρχεται μορίου. μορφοῦσθαι τὸ ἐμβρυον. πῶς ἄρρενα γεννᾶται καὶ θήλεα. πῶς τέρατα γίνεται. πόθεν γίνονται τῶν γονέων αἱ ὁμοιώσεις ἢ τῶν προγόνων. πῶς ἄλλοις ὅμοιοι γίνονται οἱ γεννώμενοι καὶ οὐ τοῖς γονεῦσι. διὰ τί πολλάκις γυνὴ συνουσιάζουσα οὐ συλλαμβάνει. περὶ στειρῶν γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν. διὰ τί αἱ ἡμίονοι στεῖραι. πῶς δίδυμα γίνονται καὶ τριδύμα. εἰ τὸ ἐμβρυον ζῶον. πῶς τρέφεται τὰ ἐμβρυα. τί πρῶτον τελεσιουργεῖται ἐν τῇ γαστρί. διὰ τί τὰ ἐπταμηνιαῖα γόνιμα. περὶ ζώων γενέσεως πῶς ἐγένοντο ζῷα καὶ εἰ φθαρτά [Γ 10 D. 36 M. 45 H]
- 43 πόσα γένη ζώων καὶ εἰ πάντα λογικὰ καὶ αἰσθητά. ἐν πόσῳ χρόνῳ μορφοῦται τὰ ζῷα ἐν γαστρὶ ὄντα. ἐκ ποίων στοιχείων ἕκαστον συνίσταται τῶν ἐν ἡμῖν γενικῶν μερῶν. πότε ἄρχεται ἄνθρωπος τῆς τελειότητος [Γ 11 D. 37 M. 46 H]
- 44 περὶ ὕπνου καὶ θανάτου [47 H]
- 45 πῶς ἠυξήθη τὰ φυτὰ καὶ εἰ ζῷα [38 M. 48 H]
- 46 περὶ τροφῆς καὶ ὀρέξεως τῶν ζώων [49 H]
- 47 περὶ φύσεως ἀνθρώπων [39 M. 50 H]
- 48 περὶ νοῦ [40 M. 51 H]
- 49 περὶ ψυχῆς [41 M. 52 H]
- 50 περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν καὶ εἰ ἀληθεῖς αἱ αἰσθήσεις [A 27 D. 42 M. 53 H]
- 51 πόσαι εἰσὶν αἱ αἰσθήσεις καὶ ποίας οὐσίας καὶ ἐνεργείας ἐκάστη [A 28 D. 43 M. 54 H]
- 52 περὶ ὀράσεως καὶ κατοπτρικῶν ἐμφάσεων [O 14 D. 44 M. 55 H]
- 53 περὶ ἀκοῆς [A 30 D. 45, 1. 2 M. 56, 1. 2 H]
- 54 περὶ ὁσφρέσεως [O 16 D. 45, 3 M. 56, 3 H]

- 55 περὶ γένσεως [Γ 12 D. 45, 4—6 M. 56, 4—6 H]
56 περὶ ἀφῆς [Α 96 D. 45, 7 M. 56, 7 H]
57 περὶ φωνῆς καὶ εἰ ἀσώματος ἢ φωνῇ καὶ τί αὐτῆς τὸ ἡγεμονικόν [46 M. 57 H]
58 περὶ φαντασίας καὶ κριτηρίου [47 M. 58 H]
59 περὶ δόξης [Δ 34 D. 48 M. 59 H]
60 περὶ ἀναπνοῆς καὶ παθῶν [Α 55 D. 49 M. 60 H]
-

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ
 ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΕΣΚΟΝΤΩΝ
 ΦΙΛΟΣΟΦΟΙΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ
 ΕΠΙΤΟΜΗΣ ΒΙΒΛΙΑ Ε

5 ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Μέλλοντες τὸν φυσικὸν παραδῶσιν 1
 λόγον ἀναγκαῖον ἡγούμεθα εὐθὺς ἐν
 ἀρχαῖς διελέσθαι τὴν τῆς φιλοσοφίας
 πραγματείαν, ἔν' εἰδῶμεν, τί ἐστὶ καὶ
 10 πόσον μέρος αὐτῆς ἡ φυσικὴ διέξοδος.

Οἱ μὲν οὖν Στωικοὶ ἔφασαν τὴν 2
 μὲν σοφίαν εἶναι θείων τε καὶ ἀνθρω-
 πίνων ἐπιστήμην, τὴν δὲ φιλοσοφίαν
 ἄσκησιν ἐπιτηδείου τέχνης· ἐπιτήδειον
 15 δὲ εἶναι μίαν καὶ ἀνωτάτω τὴν ἀρετὴν,
 ἀρετὰς δὲ τὰς γενικωτάτας τρεῖς, φυ-
 σικὴν ἡθικὴν λογικὴν· δι' ἣν αἰτίαν
 καὶ τριμερὴς ἐστὶν ἡ φιλοσοφία, ἥς
 τὸ μὲν φυσικὸν τὸ δὲ ἡθικὸν τὸ δὲ
 20 λογικόν· καὶ φυσικὸν μὲν ὅταν περὶ
 κόσμου ζητῶμεν καὶ τῶν ἐν κόσμῳ,
 ἡθικὸν δὲ τὸ κατησχολημένον περὶ τὸν
 ἀνθρώπινον βίον, λογικὸν δὲ τὸ περὶ
 τὸν λόγον, δ καὶ διαλεκτικὸν καλοῦσιν.

25 Ἀριστοτέλης δὲ καὶ Θεόφραστος 3

1 Πλούταρχος ἐν οἷς ἐπέγραψε Περὶ τῶν
 ἀρεσκόντων τοῖς [τοις om. c f e] φιλοσόφοις
 φυσικῶν δογμάτων E XIV 13, 9 [Proleg. p. 6]:
 Πλουτάρχου τὴν περὶ τῶν τοῖς φιλοσόφοις δο-
 ξάντων ἐπιτομήν Theodoret. Gr. aff. cur. IV 31
 [Prol. p. 10]: Πλούταρχος . . . ἐν τῇ πρώτῃ
 βιβλίῳ φυσικῶν δογμάτων συναγωγῆς Cyrill.
 c. Iul. II 51 n Aub. cf. p. 46 v [Prol. p. 10]:
 περὶ τῶν ἀρεσκόντων φιλοσόφοις φυσικῆς ἐπι-
 τομῆς βιβλία ē index [Lampriae] n. 61 ed.
 Treu [Prol. p. 35]: Πλουτάρχου φιλοσόφου
 περὶ τῶν ἀρεσκόντων φιλοσόφοις φυσικῶν δο-
 γμάτων βιβλία ē AB: Πλουτάρχου περὶ τῶν
 ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις βιβλία ē vulgo
 itemque omissis βιβλία ē C || 10 πόσον (A)
 C: πόσον B || 14 ἐπιτηδείου τέχνης ABC:
 inverso ordine vulgo

καὶ σχεδὸν πάντες οἱ Περιπατητικοὶ
 διέλοντο τὴν φιλοσοφίαν οὕτως·
 ἀναγκαῖον τὸν τέλειον ἄνδρα καὶ θεω-
 ρητικὸν εἶναι τῶν ὄντων καὶ πρακτικὸν
 5 τῶν δεόντων. τοῦτο δὲ ἔξῃςτι καὶ ἐκ
 τούτων συνιδεῖν· οἷον ζητεῖται, εἰ ζῶον
 ἢ μὴ ζῶον ὁ ἥλιος, εἴπερ † ὁράται· ὁ
 τοῦτο δὲ ζητῶν θεωρητικὸς ἐστίν· οὐδὲ
 γὰρ τι πλεόν θεωρεῖται ἢ τὸ ὄν. ζη-
 10 τεῖται ὁμοίως, εἰ ἄπειρος ὁ κόσμος
 ἐστὶ καὶ εἰ ἔξω τι τοῦ κόσμου ἐστίν.
 ταῦτα γὰρ πάντα θεωρητικά. ζητεῖται
 πάλιν, πῶς βιοτεύειν καὶ πῶς προϊστα-
 σθαι τέκνων προσήκει καὶ πῶς ἄρχειν
 15 καὶ πῶς νομοθετεῖν· ταῦτα γὰρ πάντα
 ἕνεκα τοῦ πράξαι ζητεῖται καὶ ἐστίν ὁ
 τοιοῦτος πρακτικὸς ἀνὴρ.

α. Τί ἐστὶ φύσις. G 20

Ἐπειδὴ πρόκειται ἡμῖν τὰ φυσικά 1
 20 θεωρεῖσαι, ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι δηλώσαι,
 τί ποτέ ἐστίν ἡ φύσις· ἄτοπον γὰρ
 πειρᾶσθαι μὲν φυσιολογεῖν, ἀγνοεῖν δὲ
 αὐτὸ τοῦτο τὴν τῆς φύσεως δύναμιν.

Ἔστιν οὖν κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην 2
 25 φύσις ἀρχὴ κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ἐν
 ᾗ πρῶτως ἐστὶ καὶ οὐ κατὰ συμβε-
 βηκός· πάντα γὰρ τὰ ὁρώμενα, ὅσα
 μῆτε ὑπὸ τύχης μῆτε ὑπὸ ἀνάγκης
 μῆτε ἐστὶ θεῖα μῆτε τοιαύτην αἰτίαν
 30 ἔχει, φυσικά λέγεται καὶ φύσιν ἔχει
 ἰδίαν, οἷον γῆ πῦρ ὕδωρ ἀήρ φυτὰ

2 διέλοντο AB: διέλον C || 7 conieceram
 φέρεται cf. Achilles isag. p. 134A Pet. Philo de
 plantat. 3 Krische p. 388, cui sententiae aptius
 Usener πορεύεται cf. Ar. met. I 7 p. 344b 5
 Plat. Tim. p. 39 D || 7 ὁ τοῦτο C: ὁ om. AB ||
 9 ὃν ζητεῖται ὁμοίως (A)B: distinxit Budaeus.
 ζητεῖται delevit Beck || 13 πῶς πάλιν (A)BC:
 corr. Budaeus || πῶς προϊστασθαι BC: πῶς om.
 A || 18 de hoc cap. cf. Prol. p. 57 || 19 ἐπειδὴ
 BC, (ἐπειδὴ) A: vulgo ἐπεὶ δὲ || 24 Ἀριστο-
 τέλην phys. II 1 p. 192b 21 cf. Prol. p. 217¹ ||
 30 ἔχει ἰδίαν AB: ordine inverso C

exstat I 41 [35] c. περὶ φύσεως καὶ τῶν
 ἐξ αὐτῆς συμβαινόντων αἰτίων, sed desunt ne-
 scio an librarii culpa Plutarcheis quae re-
 spondeant cf. Prol. p. 57

ζῶα, ἔτι δὲ ταῦτα τὰ γινόμενα, ὄμβροι χάλαζαι κεραυνοὶ πρηστῆρες ἄνεμοι· ταῦτα γὰρ ἔχει ἀρχὴν τινα· οὐ γὰρ ἐξ αἰῶνος ἕκαστον τούτων ἐστίν, 5 ἀλλ' ἀπὸ τινος ἀρχῆς γίνεται· καὶ ταῦτα μέντοι οἷον ζῶα φυτὰ ἀρχὴν γενέσεως ἔχει· ἐν δὲ τούτοις ἡ φύσις ἀρχὴ τὸ πρῶτόν ἐστι καὶ οὐ μόνον κινήσεως, ἀλλὰ καὶ ἡρεμίας· ὅσα γὰρ 10 ἀρχὴν κινήσεως ἔλαβε, ταῦτα δύναται λαβεῖν καὶ τελευτήν· διὰ τοῦτο οὖν ἡ φύσις ἀρχὴ κινήσεως ἐστὶ καὶ ἡρεμίας.

β. Τίνι διαφέρει ἀρχὴ καὶ στοιχεῖα. G 21

Περὶ ἀρχῶν καὶ στοιχείων.

15 Οἱ μὲν οὖν περὶ Ἀριστοτέλην καὶ Πλάτωνος διαφέρειν ἡγοῦνται ἀρχὴν καὶ στοιχεῖα.

Θαλῆς δὲ ὁ Μιλήσιος ταῦτόν νομίζει ἀρχὴν καὶ στοιχεῖα. πλεῖστον δὲ 2 ὅσον διαφέρει ἀλλήλων· τὰ μὲν γὰρ στοιχεῖα ἐστὶ σύνθετα· τὰς δὲ ἀρχὰς φάμεν εἶναι οὔτε συνθέτους οὔτε ἀποτελέσματα· οἷον στοιχεῖα μὲν καλοῦμεν γῆν ὕδωρ ἀέρα πῦρ, ἀρχὰς δὲ λέγομεν 25 διὰ τοῦτο, ὅτι οὐκ ἔχει τι πρότερον ἐξ οὗ γεννᾶται, ἐπεὶ οὐκ ἔσται ἀρχὴ τοῦτο, ἀλλὰ ἐκεῖνο ἐξ οὗ γεγέννηται. τῆς δὲ γῆς καὶ τοῦ ὕδατος ἐστὶ τινα πρότερα ἐξ ὧν γέγονεν, ἡ ὕλη 30 ἄμωρφος οὕσα καὶ ἀειδὴς καὶ τὸ εἶδος, ὃ καλοῦμεν ἐντελέχειαν, καὶ ἡ στέρη-

Οἱ μὲν οὖν περὶ Ἀριστοτέλην καὶ Πλάτωνος διαφέρειν ἡγοῦνται ἀρχὴν καὶ στοιχεῖα.

2 Θαλῆς δ' ὁ Μιλήσιος ταῦτόν νομίζει ἀρχὴν καὶ στοιχεῖα . . . . . 5 . . . . . ἐστὶ σύνθετα, τὰς δὲ ἀρχὰς φάμεν εἶναι οὔτε συνθέτους οὔτε ἀποτελέσματα· οἷον στοιχεῖα μὲν καλοῦμεν 10 γῆν ὕδωρ ἀέρα πῦρ, ἀρχὰς δὲ λέγομεν διὰ τὸ οὐδὲν ἔχειν πρότερον ἐξ οὗ γεννᾶται, ἐπεὶ οὐκ ἔσται ἀρχὴ (τοῦτο), ἀλλ' ἐκεῖνο ἐξ οὗ γεννᾶται. 15 τῆς δὲ γῆς καὶ τοῦ ὕδατος ἐστὶ τινα πρότερον ἐξ ὧν γέγονεν, ὅλη ἄμωρφος καὶ ἀνεῖδος. . . . .

3 ἔχει ἀρχὴν AB: ordine inverso C || 7 γενέσεως B: γεννέσεως A: γεννήσεως C: κινήσεως conl. Corsinus || δὴ AB: δὲ C || 8 ἀρχὴ δὲ κινήσεως ἐστὶ post ἐστὶ errore ex v. 12 repetita habent AB: caret eis C || 10 δύναται B || 12 ἐστὶ AC: om. B || 14 στοιχεῖα GAB [ind., in contextu oblitteratum] cf. v. 17: στοιχεῖον C vulgo et Psellus de omnif. doct. c. 59 || 22 ἀποτελέσματα (AB): ἀποτελεσμα C — cf. Prol. p. 100 || 26 γεννᾶται — ἐξ οὗ om. B || 27 γεγέννηται (Δ)BC: γεγέννηται Corsinus || 29 πρότερα AC: πρότερον B || 31 δ BC: ἦν A

1 titulus auctus est additis καὶ τοῦ παντός 6 intercidit πλεῖστον δὲ ὅσον διαφέρει ἀλλήλων. τὰ μὲν γὰρ στοιχεῖα

14 τοῦτο post ἀρχὴ addidi, Heeren post ἔσται

16 Platonis locum Tim. p. 30 A adiecit Stobaeus

σις. ἀμαρτάνει οὖν ὁ Θαλῆς στοιχεῖον
καὶ ἀρχὴν λέγων τὸ ὕδωρ.

γ. Περὶ ἀρχῶν τί εἰσιν.

(Περὶ ἀρχῶν.)

E XIV 14 1

5 Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄν-
των ἀπεφώνητο τὸ ὕδωρ. [δοκεῖ δὲ ὁ
ἄνθρωπος οὗτος ἄρξαι τῆς φιλοσοφίας καὶ
ἀπ' αὐτοῦ ἡ Ἰωνικὴ αἵρεσις προσηγο-
ρευέσθαι· ἐγένοντο γὰρ πλεῖστοι διαδοχαί
10 φιλοσοφίας. φιλοσοφίας δὲ ἐν Αἰ-
γύπτῳ ἦλθεν εἰς Μίλητον πρεσβύτερος.]
ἐξ ὕδατος γὰρ φησι πάντα εἶναι καὶ
εἰς ὕδωρ πάντα ἀναλύεσθαι. στοχάζε-
ται δὲ ἐκ τούτου πρῶτον, ὅτι πάντων
15 τῶν ζώων ἡ γονὴ ἀρχὴ ἐστὶν ὕγρα
οὐσα· οὕτως εἰκὸς καὶ τὰ πάντα ἐξ
ὕγρου τὴν ἀρχὴν ἔχειν. δεύτερον, ὅτι
πάντα τὰ φυτὰ ὕγρῳ τρέφεται καὶ
καρποφορεῖ, ἀμοιροῦντα δὲ ξηραίνεται.
20 τρίτον, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ πῦρ τὸ τοῦ ἡλίου
καὶ τῶν ἀστρῶν ταῖς τῶν ὑδάτων ἀνα-
θυμιάσει τρέφεται καὶ αὐτὸς ὁ κόσμος.

Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄν-
των ἀπεφώνητο τὸ ὕδωρ, ἐξ ὕδατος
γὰρ φησι πάντα εἶναι καὶ εἰς ὕδωρ
πάντα ἀναλύεσθαι. 5

στοχάζεται δὲ πρῶτον ἐκ τούτου,
ὅτι πάντων τῶν ζώων ἡ γονὴ ἀρχὴ
ἐστὶν ὕγρα οὐσα. οὕτως εἰκὸς καὶ
τὰ πάντα ἐξ ὕγρου τὴν ἀρχὴν ἔχειν.
δεύτερον, (ὅτι) πάντα φυτὰ ὕγρῳ τρέ- 10
φεται καὶ καρποφορεῖ, ἀμοιροῦντα δὲ
ξηραίνεται. τρίτον, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ
πῦρ τὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἀστρῶν
ταῖς τῶν ὑδάτων ἀναθυμιάσει τρέ-
φεται καὶ αὐτὸς ὁ κόσμος. 15

1 ὁ (A)C: om. B || 2 τὸ αὐτό Budaeus
probande Xylandro et Wytenbachio cf. Prol.
p. 57. 180 || 3 περὶ ἀρχῶν AB: περὶ τῶν ἀρ-
χῶν C et Psell. de omnif. d. c. 60 || τί εἰσιν
om. C || 5 Μιλήσιος εἰς τῶν ἐπτὰ σοφῶν E cf.
Prol. p. 8 || 6 εἶναι ante τὸ inserit E cf. Iust. ||
Plutarchi emblema δοκεῖ — πρεσβύτερος notavi
Prol. p. 61 || 10 φιλοσοφίας om. E: τῆς addit
ante φιλοσοφίας C || 11 πρεσβύτερος ante ἦλ-
θεν E || 12 ἐξ ὕδατος γὰρ Iustin. cf. [Plut.]
Strom. 1: ἐξ ὕδατος δὲ E: ὅς ἐξ ὕδατος (A)BC
— de fonte Aëtii cf. Prol. p. 179. 220 || 14 ἐκ
om. B || πρῶτου E || 15 τῶν ζώων (A)C: om.
B: τῶν om. E || 16 οὐσα ABC Iustin:
οὐσία E [CDFFE] || 17 ὅτι om. E || 18 τε καὶ
E || 20 τρίτον δὲ ὅτι E || τὸ τοῦ ἡλίου EB: τὸ
om. AC || 21 καὶ τῶν E: καὶ τὸ τῶν (A)BC

1 titulum excerptis ex pleniore c. 10 περὶ
ἀρχῶν καὶ στοιχείων καὶ τοῦ παντός.

6 δὲ πρῶτον Iacobs: δ' αὖ [corruptum
olim ex δὲ α] A

8 οὐσία A casu consentiens in mendo cum
Eusebii codd.

10 ὅτι om. A [ut Euseb.]: add. Heeren

14 ὑδάτων C: θυμιάματων F

TESTIMONIA PLUTARCHI

31 [Iustin.] coh. ad gent. 3 Θαλῆς
μὲν γὰρ ὁ Μιλήσιος ὁ πρῶτος τῆς φυσικῆς
φιλοσοφίας ἄρξας ἀρχὴν εἶναι τῶν ὄντων
ἀπάντων τὸ ὕδωρ ἀπεφώνητο. ἐξ ὕδατος γὰρ
φησι τὰ πάντα εἶναι καὶ εἰς ὕδωρ τὰ πάντα

E XIV 14 1.

Διὰ τοῦτο καὶ Ὅμηρος ταύτην τὴν 2
γνώμην ὑποτίθεται περὶ τοῦ ὕδατος·

ὥκεανὸς ὅσπερ γένεσις πάντεσσι
5 τέτυκται.

ὥκεανὸς θ' ὅσπερ γένεσις πάντεσσι
τέτυκται.

E XIV 14 2

Ἀναξίμανδρος δὲ ὁ Μιλήσιός φησι 3
τῶν ὄντων τὴν ἀρχὴν εἶναι τὸ ἄπειρον·
ἐκ γὰρ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς
10 τοῦτο πάντα φθίρεσθαι· διὸ καὶ γεν-
νᾶσθαι ἀπείρους κόσμους καὶ πάλιν
φθίρεσθαι εἰς τὸ ἐξ οὗ *γίνεται*.
λέγει γοῦν διότι ἀπέραντόν ἐστιν, ἵνα
μηδὲν ἐλλείπη ἡ γένεσις ἡ ὑφισταμένη.
15 ἀμαρτάνει δὲ οὗτος μὴ λέγων τί ἐστι

Ἀναξίμανδρος δὲ Πραξιάδου Μι-
λήσιός φησι τῶν ὄντων ἀρχὴν εἶναι
τὸ ἄπειρον· ἐκ γὰρ τούτου πάντα γί- 5
γνεσθαι καὶ εἰς τοῦτο πάντα φθίρε-
σθαι· διὸ καὶ γεννᾶσθαι ἀπείρους
κόσμους καὶ πάλιν φθίρεσθαι εἰς τὸ
ἐξ οὗ *γίνεται*· λέγει γοῦν διότι
ἀπέραντόν ἐστιν, ἵνα μηδὲν ἐλλείπη 10
γένεσις ἡ ὑφισταμένη· ἀμαρτάνει δὲ

2 de § 2 dixi Prol. p. 95 || 3 γνώμην E
Π γνώμην mrg. A pr. m.: γένεσιν ABC cf.
Prol. p. 9. 34 || 7 de fonte cf. Prol. p. 133.
179 || 12 εἰς om. E || γίνεται E(A)C: γίνον-
ται B cf. Prol. p. 50 || 13 γοῦν A: δ' οὖν E:
οὖν BC || διότι τὸ ἀπέραντον E: διὰ τί ἄπειρον
(A)BC || 14 καὶ ἡ γένεσις E at cf. Prol.
p. 180 || 15 καὶ οὗτος E

1 versus a Stobaeo poeticis c. 10 eclogis
insertus est

3 προυξιάδου A

4 τὴν ante τῶν addidit Heeren, debuit
post ὄντων. sed cf. § 4

9 γίγνεται Heeren. sed cf. Prol. p. 50 ||
γοῦν F: οὖν C || 10 ἀπείρατον A

11 ἡ ante γένεσις add. Heeren

TESTIMONIA PLUTARCHI

ἀναλύεσθαι. Idem c. 5 ὁ πρεσβύτατος τῶν
κατ' αὐτοὺς ἀπάντων Θεολῆς ἀρχὴν τῶν ὄντων
ὕδωρ εἶναι λέγει. ἐξ ὕδατος γὰρ φησι τὰ πάντα
εἶναι καὶ εἰς ὕδωρ ἀναλύεσθαι τὰ πάντα. στο-
χάζεται δὲ πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ πάντων τῶν
ζώων τὴν γονὴν ἀρχὴν οὖσαν ὑγρὰν εἶναι, δεύ-
τερον δὲ ὅτι πάντα τὰ φυτὰ ὑγρῷ τρέφεται καὶ
καρποφορεῖ, ἀμοιροῦντα δὲ τοῦ ὑγροῦ ξηραίνε-
ται. Philo interpolatus de provid.
I 22 *Thales Milesius aquam.*

2 [Justin.] l. c. c. 5 εἶθ' ὥσπερ μὴ ἀρκού-
μενος οἷς στοχάζεται καὶ τὸν Ὅμηρον ὡς
ἀξιοπίστον μαρτύρεται οὕτως λέγοντα ὥκεα-
νὸς — τέτυκται·

3 [Justin.] c. 3 Ἀναξίμανδρος δὲ μετὰ
τούτον ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὁρμώμενος Μιλήτου τὸ
ἄπειρον ἀρχὴν ἀπάντων ἔφησεν εἶναι. ἐκ τού-
του γὰρ δὴ τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς τοῦτο τὰ
πάντα φθίρεσθαι. Philo l. c. *Anaximander
Milesius infinitum.*

τὸ ἄπειρον, πότερον ἀήρ ἐστὶν ἢ ὕδωρ
ἢ γῆ ἢ ἄλλα τινὰ σώματα· ἀμαρτάνει
οὖν τὴν μὲν ὕλην ἀποφαινόμενος, τὸ
δὲ ποιοῦν αἴτιον ἀναιρῶν. τὸ γὰρ
5 ἄπειρον οὐδὲν ἄλλο ἢ ὕλη ἐστίν· οὐ
δύναται δὲ ἡ ὕλη εἶναι ἐνέργεια, ἐὰν
μὴ τὸ ποιοῦν ὑποκέηται.

E XIV 14 3

Ἀναξιμένης δὲ ὁ Μιλήσιος ἀρχὴν 4
10 τῶν ὄντων ἀέρα ἀπεφήνατο, ἐκ γὰρ
τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς αὐτὸν
πάλιν ἀναλύεσθαι. οἶον ἡ ψυχὴ, φη-
σίν, ἡ ἡμετέρα ἀήρ οὕσα συγκρατεῖ
ἡμᾶς, καὶ ὅλον τὸν κόσμον πνεῦμα καὶ
15 ἀήρ περιέχει. λέγεται δὲ συνωνύμως
ἀήρ καὶ πνεῦμα. ἀμαρτάνει δὲ καὶ
οὗτος ἐξ ἁπλοῦ καὶ μονοειδοῦς ἀέρος καὶ
πνεύματος δοκῶν συνεστάναι τὰ ζῷα·
ἀδύνατον γὰρ ἀρχὴν μίαν τὴν ὕλην
20 τῶν ὄντων ὑποστῆναι, ἀλλὰ καὶ τὸ
ποιοῦν αἴτιον χρὴ ὑποτιθέναι· οἶον
ἄργυρος οὐκ ἀρκεῖ πρὸς τὸ ἔκπωμα
γενέσθαι, ἐὰν μὴ τὸ ποιοῦν ᾖ, τουτέ-
στιν ὁ ἀργυροκόπος· ὁμοίως καὶ ἐπὶ
25 τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ ξύλου καὶ τῆς
ἄλλης ὕλης.

4 τὸ δὲ ἄπειρον B || 6 ἐνέργεια (A)BC: ἐνε-
ργεία E(?): <ἐν> ἐνεργεία Reiske || ἐὰν E: ἂν
(A)BC || 7 ὑπόθεται E || 10 τὸν ἀέρα E || de
proximis cf. Prol. p. 135. 179 || 11 πάντα E: τὰ
πάντα (A)BC Iustin. || 13 ἀήρ ἐστὶ· συγκρατεῖ
γὰρ E cf. Prol. p. 8 || 14 ὅλον δὲ τὸν E || 15 ἐμ-
περιέχει E || 16 de vituperio Aëtii cf. Prol.
180 || 20 ὄντων ἐξ ἧς τὰ πάντα ὑποστῆναι (A)BC:
om. ἐξ ἧς τὰ πάντα E cf. Prol. p. 9 || ὑπο-
στῆσαι E[DFGI] || 21 τιθέναι E || 22 ἄργυρος
οὐκ AB: ordine inverso C: ἀ. οὐ πρὸς ὅμ. ἀρ-
κεῖ E || 23 γίνεται E[BCFGI] || ἐὰν E: ἂν (A)BC ||
μὴ E: μὴ καὶ (A)BC || 25 καὶ ξύλων E

TESTIMONIA PLUTARCHI

34 [Iustin.] ibid. c. 5 τρίτος Ἀναξιμένης
καὶ οὗτος ἐκ τῆς Μιλήτου ὑπάρχων ἀέρα τοῦ
παντός ἀρχὴν εἶναι λέγει. ἐκ γὰρ τούτου τὰ
πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς τοῦτον τὰ πάντα ἀναλύ-
εσθαι φησιν. Philo l. c. *Anaximenes aetern.*

μὴ λέγων τί ἐστὶ τὸ ἄπειρον. τὸ δ
ἄπειρον οὐδὲν ἄλλο ἢ ὕλη ἐστίν· οὐ
δύναται δ' ἡ ὕλη εἶναι ἐνέργεια, ἐὰν
μὴ τὸ ποιοῦν ὑποκέηται.

Ἀναξιμένης Εὐρύστρατου Μιλή- 5
σιος ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀέρα ἀπεφήνατο,
ἐκ γὰρ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ
εἰς αὐτὸν πάλιν ἀναλύεσθαι. οἶον ἡ
ψυχὴ, φησίν, ἡ ἡμετέρα ἀήρ οὕσα
συγκρατεῖ ἡμᾶς, καὶ ὅλον τὸν κόσμον 10
πνεῦμα καὶ ἀήρ περιέχει. λέγεται δὲ
συνωνύμως ἀήρ καὶ πνεῦμα. ἀμαρτά-
νει δὲ ἐξ ἁπλοῦ καὶ μονοειδοῦς ἀέρος
καὶ πνεύματος δοκῶν συνεστάναι τὰ
ζῷα· ἀδύνατον γὰρ ἀρχὴν μίαν [ᾗ] 15
τὴν ὕλην τῶν ὄντων ὑποστῆναι, ἀλλὰ
καὶ τὸ ποιοῦν αἴτιον χρὴ ὑποτιθέναι·
οἶον ἄργυρος οὐκ ἀρκεῖ πρὸς τὸ ἔκ-
πωμα γενέσθαι, ἐὰν μὴ τὸ ποιοῦν ᾖ,
τουτέστιν ὁ ἀργυροκόπος.

4 ὑπόκειται A: corr. Meineke

5 εὐρύστρατου A: corr. Heeren ex Laer-
tio II 3 cf. Hippol. Phil. 7 1 et Theophrast.
Phys. op. fr. 2, cum A consentit Epiphanius
Prol. p. 179

15 ᾗ A: om. Canterus in latinis

16 ὕλην ὄντων C: ὕλην τῶν ὄλων F

Ἄναγόρας ὁ Κλαζομένιος ἀρχὰς 5
τῶν ὄντων τὰς ὁμοιομερείας ἀπεφή-
νατο. ἐδόκει γὰρ αὐτῷ ἀπορώτατον
εἶναι, πῶς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος δύναται
5 τι γίνεσθαι ἢ φθίρεισθαι εἰς τὸ μὴ
ὄν. τροφήν γοῦν προσφερόμεθα ἀπλὴν
καὶ μονοειδῆ, οἷον τὸν † Δημήτριον ἄρ-
τον, τὸ ὕδωρ πίνοντες· καὶ ἐκ ταύτης
τῆς τροφῆς τρέφεται θιρὶς φλεψ ἄρτη-
10 ρία νεῦρα ὁσᾶ καὶ τὰ λοιπὰ μέρια.
τούτων οὖν γινομένων ὁμολογητέον
ἔστιν, ὅτι ἐν τῇ τροφῇ τῇ προσφερο-
μένῃ πάντα ἔστι τὰ ὄντα, καὶ ἐκ τῶν
ὄντων πάντα αὔξεται. καὶ ἐν ἐκείνῃ
15 ἔστι τῇ τροφῇ μέρια αἵματος γεννη-
τικά καὶ νεύρων καὶ ὁστέων καὶ τῶν
ἄλλων· ἃ ἦν λόγῳ θεωρητὰ μέρια.
οὐ γὰρ δεῖ πάντα ἐπὶ τὴν αἵσθησιν
ἀνάγειν, ὅτι ἄρτος καὶ τὸ ὕδωρ ταῦτα
20 κατασκευάζει, ἀλλ' ἐν τούτοις ἔστι
λόγῳ θεωρητὰ μέρια. ἀπὸ τοῦ οὖν
ὅμοια τὰ μέρη εἶναι ἐν τῇ τροφῇ τοῖς
γεννωμένοις ὁμοιομερείας αὐτὰς ἐκά-
λεσε καὶ ἀρχὰς τῶν ὄντων ἀπεφώνητο·

Ἀναξαγόρας Ἡγησιβούλου ὁ Κλα-
ζομένος ἀρχὰς τῶν ὄντων τὰς ὁμοιο-
μερείας ἀπεφάνητο.

[illegible]

1 E om. §§ 5—10 || de fonte Aëtii cf. Prol.
p. 137. 179. 180 || δὲ δ B || 5 γενέσθαι B || 7 δη-
μήτριον (A) BC cf. L. Dindorf. thes. II p. 1071a.
poeticus flos sive a Plutarcho sive post eum
a librario additus imperfectus mansit. dicen-
dum fuisse τὸν Δημήτριον καρπὸν ἐσθίοντες καὶ . . . observat Usener qui tamen pleniorē
Aëtii locum mutilatum putat || 9 ne θρίξ ex
σάρξ [cf. Stob.] corruptum arbitreris, vide fr.
Anaxag. apud schol. in Greg. Naz. Migne t. 36
p. 911 τῶς γὰρ ἄν, ψηφόν, ἐκ μὴ τριχὸς γένοιντο
θριξ καὶ σάρξ ἐκ μὴ σαρκός; cf. Arist. d. gen.
anim. I 18 p. 723^a 10 Simplic. in phys. f. 106^a
32 vide Herm. t. XIII p. 4 || 16 ἄλλων τῶν
p. AC: τῶν ἄλλων τῶν B: τῶν ἄλλων man.
rec. in mrg. A || 18 καὶ γὰρ B || πάντως B.

1 δ ante Κλαζομένους om. Heeren
11 καὶ ἐν ἐκείνῃ — κατασκευάζει in A inter-
ciderunt
18 dubium num τούτῳ recte tradatur. sed
possunt omissa aliam habuisse formam
21 αὐτάς Heeren

TESTIMONIA PLUTARCHI

5 [Justin.] *ibid.* Ἀναξαγόρας ὁ Κλαζο-
μένιος ἀρχὰς τῶν πάντων τὰς ὁμοιομερείας
εἶναι φησιν. Philo l. c. *Anaxagoras Cla-*
zomenius homoeomeriam.

καὶ τὰς μὲν ὁμοιομερείας ὕλην, τὸ δὲ ποιοῦν αἴτιον τὸν νοῦν τὸν τὰ πάντα διαταξάμενον. ἄρχεται δὲ οὕτως· ὁμοῦ πάντα χρήματα ἦν, νοῦς δὲ αὐτὰ
 5 † διήρε καὶ διεκόσμησε [χρήματα λέγων τὰ πράγματα.] ἀποδεκτέος οὖν ἔστιν, ὅτι τῇ ὕλῃ τὸν τεχνίτην προσέζευξεν.

Ἀρχέλαος Ἀπολλοδώρου Ἀθη- 6
 10 ναῖος ἀέρα ἄπειρον, καὶ τὴν περὶ αὐτὸν πυκνότητα καὶ μάνωσιν. τούτων δὲ τὸ μὲν εἶναι πῦρ τὸ δὲ ὕδωρ.

Οὗτοι μὲν οὖν ἐφεξῆς ἀλλήλοις 7
 ταῖς διαδοχαῖς γενόμενοι τὴν λεχθεῖ-
 15 σαν Ἰωνικὴν συμπληροῦσι φιλοσοφίαν ἀπὸ Θάλητος.

Πάλιν δὲ ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς Πυ- 8
 θαγόρας Μνησάρχου Σάμιος ὁ πρῶ-

ὁμοιομερείας ὕλην, τὸ δὲ ποιοῦν αἴτιον νοῦν τὸν πάντα διαταξάμενον.

Ἀρχέλαος ἀέρα ἄπειρον, καὶ τὴν περὶ αὐτὸν πυκνότητα καὶ μάνωσιν. τούτων δὲ τὸ μὲν εἶναι πῦρ τὸ δ' 5
 ὕδωρ.

Οὗτοι μὲν οὖν ἐφεξῆς ἀλλήλοις ταῖς διαδοχαῖς γενόμενοι τὴν Ἰωνικὴν ἐκ-
 πληροῦσι φιλοσοφίαν, οὕτω προσ-
 γορευθεῖσαν διότι Μιλήσιος αὐτῆς 10
 κατῆρξεν ἀνὴρ ὁ Θαλῆς ἀπὸ τῆς τῶν Ἰόνων μητροπόλεως.

Πυθαγόρας Μνησάρχου Σάμιος πρῶτος φιλοσοφίαν τούτῳ τῷ ῥήματι

3 cf. Prol. p. 166 || 4 τὰ πάντα B || 5 Ἰονικά διήρει καὶ διεκόσμησε mutata credidit Valckenarius, διήρει Wytttenbach. cf. Schaubach An. fr. p. 67, 2. putarem διέκρινε cf. Aristot. Phys. VIII 1 p. 250^b 26, Theophr. Phys. opin. fr. 4 alii, nisi conlato conspectu Prol. p. 137 διεκόσμησε unum verum, διήρει quidquid latet glossema videretur || χρήματα — πράγματα induxi cf. Tzetz. infra || 9 de § 6 cf. Prol. p. 139 || δὲ ὁ ἀπολλοδώρου B || 13 de § 7 dixi Prol. p. 62 || 18 ὁ σάμιος B

TESTIMONIA PLUTARCHI

3 5 Io. Tzetz. in Iliad. p. 67, 28 H. φησὶ γὰρ ἐν ἀρχῇ τῶν αὐτοῦ Ἀναξαγόρας· ὁμοῦ πάντα χρήματα [superscr. ἀντὶ τοῦ πράγματα] ἦν. νοῦς δὲ αὐτὰ διήρει καὶ διεκόσμησεν.

6 [Justin.] l. c. Ἀρχέλαος ὁ Ἀπολλοδώρου Ἀθηναῖος ἀέρα ἄπειρον καὶ τὴν περὶ αὐτὸν πυκνότητα καὶ μάνωσιν ἀρχὴν ἀπάντων εἶναι λέγει.

7 [Justin.] l. c. οὗτοι πάντες ἀπὸ Θαλοῦ τὰς διαδοχὰς ἐσχηκότες τὴν φυσικὴν ὑπ' αὐτῶν καλουμένην μετέλθον φιλοσοφίαν cf. Prol. p. 17.

8 [Justin.] c. 4 εἰδ' ἐξῆς ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς Πυθαγόρας Μνησάρχου Σάμιος ἀρχὰς τοὺς ἀρε-

τος φιλοσοφίαν τούτῳ τῷ ῥήματι
 προσαγορεύσας, ἀρχὰς τοὺς ἀριθμοὺς
 καὶ τὰς συμμετρίας τὰς ἐν τούτοις, ἅς
 καὶ τὰς ἀρμονίας καλεῖ, τὰ δὲ ἐξ
 5 ἀμφοτέρων σύνθετα στοιχεῖα, καλού-
 μενα δὲ γεωμετρικά. πάλιν δὲ τὴν
 μονάδα καὶ τὴν ἀόριστον δυάδα ἐν ταῖς
 ἀρχαῖς· σπεύδει δὲ αὐτῷ τῶν ἀρχῶν
 ἡ μὲν ἐπὶ τὸ ποιητικὸν αἴτιον καὶ
 10 εἰδικόν, ὅπερ ἐστὶ νοῦς ὁ θεός, ἡ δὲ
 ἐπὶ τὸ παθητικόν τε καὶ ὑλικόν, ὅπερ
 ἐστὶν ὁ ὁρατὸς κόσμος. εἶναι δὲ τὴν
 φύσιν τοῦ ἀριθμοῦ δεκάδα· μέχρι γὰρ
 τῶν δέκα πάντες Ἕλληνες, πάντες
 15 βάρβαροι ἀριθμοῦσιν, ἐφ' ἃ ἐλθόντες
 πάλιν ἀναποδοῦσιν ἐπὶ τὴν μονάδα.
 καὶ τῶν δέκα πάλιν, φησὶν, ἡ δύναμις
 ἐστὶν ἐν τοῖς τέσσαρσι καὶ τῇ τετραδί.
 τὸ δὲ αἴτιον· εἴ τις ἀπὸ τῆς μονάδος
 20 ἄναποδῶν κατὰ πρόσθεσιν τιθείη τοὺς
 ἀριθμούς, ἄχρι τῶν τεσσαρῶν προελ-
 θὼν ἐκπληρώσει τὸν δέκα ἀριθμόν·
 ἐὰν δὲ ὑπερβάλῃται τὸν τῆς τετραδος,
 καὶ τῶν δέκα ὑπερεκπεσεῖται. οἷον εἴ

προσαγορεύσας, ἀρχὰς τοὺς ἀριθμοὺς
 καὶ τὰς συμμετρίας τὰς ἐν τούτοις, ἅς
 τινὰς ἀρμονίας καλεῖ, τὰ <δ'> ἐξ ἀμ-
 φοτέρων σύνθετα στοιχεῖα. πάλιν δὲ
 τὴν μονάδα καὶ τὴν ἀόριστον δυάδα 5
 ἐν ταῖς ἀρχαῖς. σπεύδει δὲ αὐτῷ τῶν
 ἀρχῶν ἡ μὲν ἐπὶ τὸ ποιητικὸν αἴτιον
 καὶ αἰδῖον, ὅπερ ἐστὶ νοῦς ὁ θεός· ἡ
 δὲ ἐπὶ τὸ παθητικόν τε καὶ ὑλικόν,
 ὅπερ ἐστὶν ὁ ὁρατὸς κόσμος. εἶναι δὲ 10
 τὴν φύσιν <τοῦ ἀριθμοῦ> δεκάδα· μέχρι
 γὰρ τῶν δέκα πάντες ἀριθμοῦσιν, ἐφ'
 ἃ ἐλθόντες πάλιν ἀναποδοῦσιν ἐπὶ
 τὴν μονάδα. καὶ τῶν δέκα πάλιν,
 φησὶν, ἡ δύναμις ἐστὶν ἐν τοῖς τέτ- 15
 ταρσιν. ἐκ γὰρ τῆς τετραδος καὶ τῶν
 αὐτῆς μερῶν ἀναπληροῦται· ἐὰν δ'
 ὑπερβάλῃ τὸν τῆς τετραδος, καὶ τῶν
 δέκα ὑπερεκπεσεῖται.

10 νοῦς καὶ θεός B || 14 Ἕλληνες πάντες
 βάρβαροι cf. Speusipp. ap. [Iamb.] Theolog.
 p. 61. Arist. probl. 910 b 23. Fabric. ad Sext.
 adv. log. II 187 || 16 ἀναποδοῦσιν cf. Prol.
 p. 51. 59 || 20 ἀναποδῶν corruptum. α μονάδος
 nunc proponit Usener, μονάδων latere conicio
 ex Hippol. ref. p. 264, 23 Gott. || 23 ὑπερβάλῃ
 melius scribetur || 24 τῶν δέκα B: τὸν [ὁ in
 ras. ex ᾧ] δέκα C: τὸν δέκα A || ἐκπεσεῖται B

3 δ' addidit Heeren

8 ἴδιον A: corr. Heeren

9 ὑλικόν Heeren: ἴδιον A

11 τοῦ ἀριθμοῦ add. Heeren

15 φασὶν A: corr. Heeren

18 ὑπερβάλῃ F || τὴν τῆς A: τις τῆς coní.
 Heeren || τῶν δέκα C: τοῖς δέκα F

TESTIMONIA PLUTARCHI

θμοὺς καὶ τὰς συμμετρίας καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς
 ἀρμονίας καλεῖ τὰ τ' ἐξ ἀμφοτέρων σύνθετα
 στοιχεῖα· ἔτι μέντοι μονάδα καὶ τὴν ἀόριστον
 δυάδα. Philo l. c. *Pythagoras Mnesarchi*
filius numeros commensurationes et harmo-
nias. Mohammedis Fihrist ed. Fluegel
 p. 245, 16 vert. A. Mueller [die gr. Phil.
 d. arab. Ueberl. Halle 1873 p. 5]: *Plu-*
tarchos aber sagt dass Pythagoras der
erste war, welcher die philosophie mit die-
sem namen bezeichnete.

τις θεΐη ἔν καὶ δύο προσθείη καὶ τρία
καὶ τούτοις τέσσαρα, τὸν τῶν δέκα
πληρώσει ἀριθμόν· ὥστε ὁ ἀριθμὸς
κατὰ μὲν μονάδα ἐν τοῖς δέκα, κατὰ
5 δὲ δύναμιν ἐν τοῖς τέσσαρσι. διὸ καὶ
ἐμφθέγγοντο οἱ Πυθαγόρειοι ὡς μεγί-
στου ὄρκου ὄντος τῆς τετραδὸς·

οὐ μὰ τὸν ἀμετέρα ψυχᾷ παραδόντα
τετρακτύν,

10 παγὰν ἀενάου φύσεως ῥιζώματ' ἔ-
χουσιν.

καὶ ἡ ἡμετέρα ψυχὴ, φησίν, ἐκ τε-
τραδὸς σύγκειται· εἶναι γὰρ νοῦν ἐπι-
στήμην δόξαν αἴσθησιν ἐξ ὧν πᾶσα
15 τέχνη καὶ ἐπιστήμη καὶ αὐτοὶ λογικοὶ
ἔσμεν. νοῦς μὲν οὖν ἡ μονάς ἐστίν·
ὁ γὰρ νοῦς κατὰ μονάδα θεωρεῖ.
οἷον πολλῶν ὄντων ἀνθρώπων οἱ μὲν
ἐπὶ μέρους εἰσὶν ἀναίσθητοι ἀπερί-
20 ληπτοι καὶ ἄπειροι, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο
ἀνθρώπων ἓνα μόνον νοοῦμεν, ὃ οὐ-
δεὶς ἔτυχεν ὅμοιος· καὶ ἔππον ἓνα
νοοῦμεν, οἱ δὲ ἐπὶ μέρους εἰσὶν ἄπειροι.
τὰ γὰρ εἶδη ταῦτα πάντα καὶ γένη κατὰ
25 μονάδας εἰσὶ. διὸ καὶ ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου
αὐτῶν τοῦτον τὸν ὄρον ἀποδιδόντες λέ-
γουσι ζῶον λογικὸν ἢ ζῶον χρεμετιστι-
κὸν [ῥητέον]. διὰ τοῦτο οὖν νοῦς ἡ μο-
νάς, ὃ ταῦτα νοοῦμεν. καὶ ἡ δυὰς δὲ
30 ἡ ἀόριστος ἐπιστήμη· εἰκότως, πᾶσα
γὰρ ἀπόδειξις καὶ πᾶσα πίστις ἐπι-

διὸ καὶ ἐπεφθέγγοντο οἱ Πυθαγόρειοι
ὡς μεγίστου (ὄρκου) ὄντος τῆς τετραδὸς·

οὐ μὰ τὸν ἀμετέρα κεφαλῇ παρα-
δόντα τετρακτύν,

παγὰν ἀενάου φύσεως ῥιζώματ' ἔ-
χουσιν.

3 πληρώσει C: πληρώσειεν BA: fort. ἐκπλη-
ρώσει ut p. 281a 22 || 6 πυθαγόρειοι ABC: πυθα-
γορικοί vulgo || 7 ὄντος ὄρκου C || 8 ἡμετέρα B ||
10 ἀενάου ABC || ῥιζώματ' (AB): ῥι-
ζώματ' C || φύσεως [ex Paris. 1734 apo-
grapho cod. B cf. Prol. p. 35] Duebner ||
17 θεωρεῖται libri: corr. Usener || 20 καὶ
om. B || 21 ὃ ὅ τις ci. Xylander frustra cf.
Prol. p. 181 || οὐδεὶς AB: οὐθελς C || 22 ἓνα
μόνον vulgo: μόνον om. AB: ἓνα superscripto
m. pr. μόνον C cf. Prol. p. 38¹ || 26 τοῦτον
τὸν B: om. τὸν AC || 28 ῥητέον delet Beck ||
30 ἡ ἐπιστήμη vulgo: ἡ om. ABC

1 ἐπιφθέγγοντο A. ἐπεφθέγγοντο Stobaei
Plutarchea lectione praestat cf. Syrian. in
metaph. p. 209^a 21

2 ὄρκου om. A: add. Heeren

3 πα δόντα C: ἐπιθέντα F

5 παγὰν C: πᾶσαν F || ἀενάου F ut
p. 288^b 16 || φύσεως C: σοφίαν F: φύσιος
Heeren

στήμης, πρὸς δὲ καὶ πᾶς συλλογισμὸς
ἐκ τινων ὁμολογουμένων τὸ ἀμφισβη-
τούμενον συνάγει καὶ ῥαδίως ἀποδεί-
κνυται ἕτερον· ὧν ἡ ἐπιστήμη κατὰ
ληψίς ἐστιν, διὸ εἴη ἂν δυάς· ἡ δὲ
δόξα τριάς ἐκ καταλήψεως ἐστιν· εὐ-
λόγως, ὅτι πολλῶν ἐστιν ἡ δόξα· ἡ δὲ
τριάς πληθὺς, ὡς ἑρρισμακάρες Δαναοί·
διὰ τοῦτο οὖν ἐγκρίνει τὴν τριάδα.

10

* * *

Ἡ δὲ τούτων αἴρεσις Ἰταλικὴ προση- 9
γορεύθη διὰ τὸ τὸν Πυθαγόραν ἐν
Ἰταλίᾳ σχολάσαι· μετέστη γὰρ ἀπὸ
Σάμου τῆς πατρίδος τῇ Πολυκράτους
15 τυραννίδι δυσαρεστήσας.

10 Φιλόλαος ὁ Πυθαγόρειος τὸ πέρας
καὶ τὸ ἄπειρον.

E XIV 14 4

Ἡράκλειτος καὶ Ἰππασσος ὁ Με- 11
ταποντίως ἀρχὴν τῶν πάντων τὸ πῦρ·

Ἡράκλειτος καὶ Ἰππασσος ἀρχὴν
τῶν ἀπάντων τὸ πῦρ· ἐκ πυρὸς γὰρ

3 ἀνάγει B || 4 καταλήψις et v. 6 ἐκ καταλή-
ψεως Wytenbachio suspecta. ἐκ καταλήψεως,
quod altero loco ineptum est, emendatam
lectionem prioris καταλήψις putabam. sed in
scriptore ab artis proprietate alieno [cf. Sext.
adv. math. VII 150sqg.] iudicium difficile. ὧν
videtur priora generaliter comprehendere || 9
οὖν ἐγκρίνει C: οὐκ ἐγκρίνει (A): οὐκ ἐκκρίνει
B || 10 post τριάδα intercidit disputatio de
sensu p. 282^a 14 promissa, quam expleveris
ex Ioanne Philop. in Ar. de anima f. C'' r 45
τὴν δὲ τετράδα τὴν αἰσθησιν. ἐπειδὴ ἡ μὲν τε-
τράς ἐν τοῖς αἰσθητοῖς τὸ σῶμα ἐδήλου κτλ. ea-
dem turba factum est, ut § 9 ἡ δὲ — δυσаре-
στήσας ad capitis finem deferretur in codd. ||
17 de § 11 cf. Prol. p. 180. 221 || 18 πάν-
των E Iustin: ὅλων (A)BC

3 Ἰππαλος F: ἰππάλους C. cf. Photius
p. 114^b 3 B.

4 ἐκ — τελευτᾷ tamquam versus poeticis
eclogis [I 10 7 p. 282H.] addito lemmate
Ἡρακλείτου inserta sunt. cf. Prol. p. 221

TESTIMONIA PLUTARCHI

3 11 [Iustin.] c. 3 Ἡράκλειτος ὁ Μετα-
πόντιος ἀρχὴν τῶν πάντων τὸ πῦρ εἶναι λέγει
[H. καὶ Ἰππασσος ὁ Μ.— λέγουσι coni. Mara-
nus]. ἐκ τοῦ πυρὸς γὰρ τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ
εἰς τὸ πῦρ τὰ πάντα τελευτᾶν. Philo l. c.
*Heráclitus et Hippasus Metapontius ig-
nem. Schahrastanius* vert. Harbruecker
II 109 respexit § 11 cf. Prol. p. 28.

ἐκ πυρὸς γὰρ τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς πῦρ πάντα τελευτᾶν λέγουσι. τούτου δὲ κατασβεσνυμένου κοσμοποιεῖσθαι τὰ πάντα· πρῶτον μὲν γὰρ τὸ παχυμε-
 5 ρέστατον αὐτοῦ εἰς αὐτὸ συστελλόμενον γῆ γίνεται, ἔπειτα ἀναχαλωμένην τὴν γῆν ὑπὸ τοῦ πυρὸς φύσει ὕδωρ ἀποτελεῖσθαι, ἀναθυμιώμενον δὲ ἀέρα γίνεσθαι, πάλιν δὲ τὸν κόσμον καὶ πάντα
 10 τὰ σώματα ὑπὸ πυρὸς ἀναλοῦσθαι ἐν τῇ ἐκπυρώσει· [ἀρχὴ οὖν τὸ πῦρ ὅτι ἐκ τούτου τὰ πάντα, τέλος δὲ ὅτι καὶ εἰς τοῦτο ἀναλύεται τὰ πάντα.]

τὰ πάντα καὶ εἰς πῦρ πάντα τελευτᾶ.

πρῶτον μὲν γὰρ τὸ παχυμερέστερον αὐτοῦ εἰς αὐτὸ συστελλόμενον γίνεται γῆ, ἔπειτα ἀναχαλωμένην τὴν γῆν ὑπὸ τοῦ πυρὸς φύσει ὕδωρ ἀποτελεῖσθαι, 5 ἀναθυμιώμενον δὲ ἀέρα γίνεσθαι. πάλιν δὲ τὸν κόσμον καὶ τὰ σώματα πάντα ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀναλοῦσθαι ἐν τῇ ἐκπυρώσει.

- 12 Ξενοφάνης ἀρχὴν τῶν πάντων 10 εἶναι τὴν γῆν. γράφει γὰρ ἐν τῷ Περὶ φύσεως·
 ἐκ γῆς γὰρ τὰ πάντα καὶ εἰς γῆν
 τὰ πάντα τελευτᾶ.

13

1 ἐκ τοῦ E Iustin: τοῦ om. (A)BC || τὰ τὰ πάντα C || 4 παχυμερέστατον E(A)C: παχυμερέστερον B cf. Stob. || 6 γῆ γίνεται E: γῆ γίνεται ABC: γῆν γίνεσθαι ex deter. codd. vulgo || 10 τὰ om. B || ἐν τῇ om. E || 11 ἀρχὴ EABC: ἀρχὴν vulgo. notavi Plutarchi additamentum ex initio repetitum Prol. p. 65 || 12 καθότι εἰς om. καὶ E

3 εἰς αὐτὸ A: corr. Meineke || γίνεσθαι γὰρ C: γίνεσθαι om. γῆ F: corr. Cani. marg.

10 de § 12 cf. Prol. p. 140

13 ἐκ γαίης γὰρ πάντα καὶ εἰς γῆν πάντα τελευτᾶ Meineke ex Sexto adv. math. X 313 cf. Prol. p. 92. sed cf. infra Theodoretus

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

3 12 Theodoret. gr. aff. cur. IV 5 Ξενοφάνης μὲν οὖν ὁ Ὀρθομένους ὁ Κολοφώνιος ὁ τῆς Ἐλεατικῆς αἰρέσεως ἡγησάμενος ἐν εἶναι τὸ πᾶν ἔφησε σφαιροειδὲς καὶ πεπερασμένον, οὐ γεννητὸν ἀλλ' αἰδιον καὶ πάμπαν ἀκίνητον. πάλιν δὲ αὐτῶνδε τῶν λόγων ἐπιλαθόμενος ἐκ τῆς γῆς φῦναι ἅπαντα εἴρηκεν. αὐτοῦ γὰρ δὴ τότε τὸ ἔπος ἐστίν· ἐκ γῆς γὰρ τάδε πάντα καὶ εἰς γῆν πάντα τελευτᾶ. cf. Prol. p. 140

13 Idem IV 7 καὶ Παρμενίδης δὲ ὁ Πύρρητος ὁ Ἐλεάτης Ξενοφάνους ἐταῖρος γενόμενος κατὰ μὲν τὸν πρῶτον λόγον ἐμφανῶς τῷ διδασκάλῳ συγγέγραφεν· αὐτοῦ γὰρ δὴ τότε τὸ ἔπος εἶναι φασὶν· οὐλον μουνογενὲς τε καὶ ἀτρεμὲς ἢ δ' ἀγέννητον. αἰτίαν δὲ τῶν ὄλων οὐ τὴν γῆν μόνον καθάπερ ἐκεῖνος ἀλλὰ καὶ τὸ πῦρ εἴρηκεν οὗτος. cf. Prol. p. 141

14

15 Λεύκιππος Μιλήσιος ἀρχὰς καὶ
στοιχεῖα τὸ πλήρες καὶ τὸ κενόν.

16 Δημόκριτος τὰ ναστὰ καὶ κενά.

17 Μητρόδωρος Θεοκρίτου Χῖος τὰ
ἀδιαίρετα καὶ τὸ κενόν.

E XIV 14 5

Ἐπίκουρος Νεοκλέους Ἀθηναῖος 18 Ἐπίκουρος ἀρχὰς εἶναι τῶν ὄν-
των σώματα λόγῳ θεωρητά, ἀμέτοχα
κατὰ Δημόκριτον φιλοσοφήσας ἔφη τὰς ἀρχὰς τῶν ὄντων σώματα λόγῳ
θεωρητά, ἀμέτοχα κενοῦ, ἀγέννητα,
θεωρητά, ἀμέτοχα κενοῦ, ἀγέννητα,
ἀδιάφθαρτα, οὔτε θραυσθῆναι δυνά-
μενα οὔτε διάπασιν ἐκ τῶν μερῶν
λαβεῖν οὔτε ἀλλοιωθῆναι· εἶναι δὲ
αὐτὰ λόγῳ θεωρητά· ταῦτα μέντοι
κινεῖσθαι ἐν τῷ κενῷ καὶ διὰ τοῦ
κενοῦ· εἶναι δὲ καὶ αὐτὸ τὸ κενὸν
ἄπειρον καὶ τὰ σώματα ἄπειρα· συμ-
βεβηκέναι δὲ τοῖς σώμασι τρία ταῦτα,
σχῆμα μέγεθος βάρος. Δημόκριτος
μὲν γὰρ ἔλεγε δύο, μέγεθος τε καὶ
σχῆμα, ὁ δὲ Ἐπίκουρος τούτοις καὶ

1 Δημόκριτος ὃ μετὰ πλείστον Ἐπίκουρος
ἠκολούθησεν ἀρχὰς τῶν ὄντων σώματα ἄτομα
λόγῳ κτλ. E cf. Prol. p. 8 || 5 ἀθία, ἀφθαρτα
(A)BC: ἀδιάφθαρτα om. ἀθία E cf. Iustin. || 6
διάπασιν Iustin: διπλάσιον EB: διαπλάσιον
AC || 7 de 7—286^a 10 cf. Prol. p. 61. 219. ||
10 καὶ ante αὐτὸ om. C || 13 σχήματα E || ἀλλ'
ὁ μὲν Δημόκριτος ἔλεγε E || δύο om. E[βεβε]

2 de § 15 cf. Prol. p. 142

4 καὶ τὸ κενόν Aëtius scripsit cf. Theo-
doretus et Prol. p. 143.

9 ἀγέννητα A ut Plutarchi libri || τὰ A:
inclusit Heeren

10 τρωθῆναι C: στρωθῆναι F: corr. Heeren

TESTIMONIA PLUTARCHI

18 [Iust.] c. 4 Ἐπίκουρος Νεοκλέους Ἀθη-
ναῖος ἀρχὰς τῶν ὄντων σώματα λόγῳ θεωρητά
εἶναι λέγει ἀμέτοχα κενοῦ ἀγέννητα ἀφθαρτα οὔτε
θραυσθῆναι δυνάμενα οὔτε διάπασιν ἐκ τῶν
μερῶν λαβεῖν οὔτ' ἀλλοιωθῆναι. διὰ τοῦτο καὶ
λόγῳ θεωρητά. *Sehahrastranius* II 109 de
Epicuro et *Democrito* loquens huc respicit.
Achill. isag. p. 125 A Pet. fortasse huc re-
ferendus: Ἐπίκουρος δὲ ὁ Ἀθηναῖος ἐκ σω-
μάτων νοητῶν σμικροτάτων τὰς ἀρχὰς τῶν
ὄντων εἶναι φησὶ· καλεῖ δὲ αὐτὰς ἀτόμους ἢ
διὰ σμικρότητα ἀκαριαίας τινὰς οὐσας ἢ διὰ
τὸ ἀφάρτους αὐτὰς εἶναι καὶ μὴ τέμνε-
σθαι.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

14 *Theodoret.* IV 8 Μέλισσος δὲ ὁ Ἰθαγέ-
νους ὁ Μιλήσιος τούτου μὲν ἐταῖρος ἐγένετο, τὴν
δὲ παραδοθεῖσαν διδασκαλίαν ἀκήρατον οὐκ ἐτή-
ρησεν. ἄπειρον γὰρ οὗτος ἔφη τὸν κόσμον ἐκεί-
νων φάντων πεπερασμένον.

16 *Idem* IV 9 Δημόκριτος δὲ ὁ Ἀβδη-
ρίτης ὁ Δαμασίππου τὴν τοῦ κενοῦ καὶ τῶν
ναστῶν πρῶτος ἐπεισήγαγε δόξαν.

17 *Idem* *ibid.* ταῦτα δὲ Μητρόδωρος ὁ
Χῖος ἀδιαίρετα καὶ κενὸν προσηγόρευσεν,

18 *Idem* *ibid.* ὥσπερ αὖ πάλιν Ἐπί-
κουρος ὁ Νεοκλέους ὁ Ἀθηναῖος πέμπτη
γενεᾷ μετὰ Δημόκριτον γεγρονῶς τὰ ὑπ' ἐκεί-
νων ναστὰ καὶ ἀδιαίρετα δὴ κληθέντα ἄτομα

τρίτον βάρος προσέθηκεν· ἀνάγκη γάρ, φησί, κινεῖσθαι τὰ σώματα τῇ τοῦ βάρους πληγῇ· ἐπεὶ οὐ κινηθήσεται. εἶναι δὲ τὰ σχήματα τῶν ὁτόμων
 5 ἀπερλιηπτα, οὐκ ἄπειρα. μὴ γὰρ εἶναι μὴτ' ἀγκιστροειδεῖς μῆτε τριαινοειδεῖς μῆτε κρικοειδεῖς· ταῦτα γὰρ τὰ σχήματα εὐθραυστά ἐστίν, αἱ δὲ ἄτομοι ἀπαθεῖς ἄθραυστοι. ἴδια δὲ ἔχειν σχή-
 10 ματα λόγῳ θεωρητά. καὶ εἴρηται ἄτομος οὐχ ὅτι ἐστὶν ἐλαχίστη, ἀλλ' ὅτι οὐ δύναται τμηθῆναι, ἀπαθὴς οὖσα καὶ ἀμέτοχος κενοῦ. ὥστε ἐὰν εἴπῃ ἄτομον, ἄθραυστον λέγει καὶ
 15 ἀπαθὴ ἀμέτοχον κενοῦ. ὅτι δὲ ἐστὶν ἄτομος, σαφές· καὶ γὰρ ἐστὶ στοιχεῖα δεῖ ὄντα καὶ ζῶα κενὰ καὶ ἡ μονάς.]]

εἴρηται δὲ ἄτομος οὐχ ὅτι ἐστὶν ἐλαχίστη, ἀλλ' ὅτι οὐ δύναται τμηθῆναι, ἀπαθὴς οὖσα καὶ ἀμέτοχος κενοῦ.

E XIV 14 6

Ἐμπεδοκλῆς Μέτωνος Ἀκραγαν-20

19 Ἐκφαντος Συρακούσιος εἰς τῶν 5 Πυθαγορείων πάντων τὰ ἀδιαίρετα σώματα καὶ τὸ κενόν. τὰς γὰρ Πυθαγορικὰς μονάδας οὗτος πρῶτος ἀπεφύνατο σωματικὰς.

10

1 βάρος E: τὸ βάρος (A)BC || προσέθηκεν E [προστέθεικεν cfe]: ἐπέθηκεν (A)BC || 3 ἐπεὶ cf. Viger. ed. H. p. 402⁴ || 5 περλιηπτά E(A)C: περλιηπτικά B: corr. Duebner cf. Laert. X 42 τὰ ἄτομα... ἀπερλιηπτά ἐστὶ ταῖς διαφοραῖς τῶν σχημάτων... καὶ καθ' ἐκάστην δὲ σχηματῖσιν ἀπλῶς ἄπειροί εἰσιν αἱ ὅμοιαι, ταῖς δὲ διαφοραῖς οὐχ ἀπλῶς ἄπειροι, ἀλλὰ μόνον ἀπερλιηπτοί || 16 ἀγκιστροειδεῖς — τριαινοειδεῖς — κρικοειδεῖς EAB scil. ἁτόμους cf. Laert. I. c.: ἀγκιστροειδῆ — τριαινοειδῆ — κρικοειδῆ ubique nota eis rubro superscripta C cf. Prol. p. 38 || 8 ἐστὶν εὐθραυστα E || θραυστά B. || 13 Plutarchi interpolationem notavi Prol. p. 61. 65 || 14 καὶ ante ἀπαθῆ om. E || 16 ἄτομον B || 17 δεῖ ὄντα om. E || difficile dictu quid in his ineptiis lateat. incredibilia varia tentaverunt Gassendus Epic. phil. Lugdun. 1675 I p. 102 et Corsinus p. 13¹ || 19 ante Ἀκραγαντίνος habet glossema πολιστής [I. πόλις τῆς] Σικελίας E

TESTIMONIA PLUTARCHI

3 20 [Iustin.] c. 4 Ἐμπεδοκλῆς Μέτω-

5 συρακούσιος A: Συρακόσιος Meineke

6 πάντων τῶν F: πάντων C: post πάντων addebat ἀρχὰς Heeren, quod utique audientum est.

10 de Stobaei ecloga p. 286. 288 H. quae § 20 respondere videtur dixi Prol. p. 88sqq.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

προσηγγρέυσεν. ἀδιαίρετον δὲ καὶ ἄτομον καὶ ναστόν οἱ μὲν διὰ τὸ ἀπαθὲς ὀνομάσθαι φασίν, οἱ δὲ διὰ τὸ ἄγαν σμικρὸν ἅτε δὴ τομὴν καὶ διαίρεσιν δέξασθαι οὐ δυνάμενον. (καλοῦσι δὲ οὕτω τὰ σμικρότατα ἐκεῖνα καὶ λεπτότατα σώματα ἃ διὰ τῶν φωταγωγῶν εἰσβάλλων ὁ ἥλιος δεικνυσὶν ἐν ἑαυτῷ ἄνω καὶ κάτω παλλόμενα) [postrema ab his καλοῦσι δὲ ex Aristot. d. anima I 2 p. 404^a I cf. Prol. p. 45². eadem inde ab οἱ μὲν Suidas s. v. ἄτομα p. 842, 3—8 B celato Theodoretī nomine].

19 Theodoret. IV 11 τούτοις δὲ καὶ Ἐκφαντος [Ἐκφαντος B, δόφαντος vulgo] ὁ Συρακούσιος ὁ Πυθαγόρειος ἡκολούθησε.

τῖνος τέτταρα μὲν λέγει στοιχεῖα, πῦρ
 ἄερα ὕδωρ γῆν, δύο δὲ ἀρχικὰς δυ-
 νάμεις, φιλίαν τε καὶ νεῖκος· ὧν ἡ
 μὲν ἐστὶν ἐνωτικὴ, τὸ δὲ διαιρετικόν.
 5 φησὶ δὲ οὕτως·

τέσσαρα τῶν πάντων ριζώματα
 πρῶτον ἄκουε·
 Ζεὺς ἀργῆς Ἥρη τε φερέσβιος ἡδ'
 Ἄιδωνεύς,

10 Νῆστis θ', ἡ δακρύοις τέγγει, κρού-
 νωμα βρότειον.

Δία μὲν γὰρ λέγει τὴν ζέσιν καὶ
 τὸν αἰθέρα, Ἥρην δὲ φερέσβιον τὸν
 ἄερα, τὴν δὲ γῆν τὸν Ἄιδωνέα· Νῆ-
 15 στιν δὲ καὶ κρούνωμα βρότειον οἶονεῖ
 τὸ σπέρμα καὶ τὸ ὕδωρ.

Πλάτων Ἀρίστωνος Ἀθηναῖος τρεῖς 21 Πλάτων Ἀρίστωνος τρεῖς ἀρχάς,

1 μὲν om. B || λέγει om. E || 2 ἀρχικὰς
 Iustin. (A)BC: ἀρχὰς καὶ E || 5 οὗτος B ||
 6 τῶν om. B || 8 ἄρης E: αἰθήρ (A)BC: corr.
 Beck || 10 interpuncti post τέγγει propter in-
 terpretationem v. 15 || 13 Ἥραν E || Ἥρην τε
 (A)BC: corr. Beck || 14 δὲ om. E || 17 §§ 21.
 22. 25. om. E || Plutarchi exemplum antiquam
 interpolationem passum est: Σωκράτης Σω-
 φρονίσκου Ἀθηναῖος καὶ Πλάτων Ἀρίστωνος
 Ἀθηναῖος, αἱ γὰρ αὐτὰ περὶ παντὸς ἐκατέ-
 ρου [ἐκατέρων B] δόξα, τρεῖς. delevi pinguius
 expressa cl. Stob. et GI 7 31 103 cf. Prol. p. 14

TESTIMONIA PLUTARCHI

νος ὁ Ἀκραγαντῖνος τέσσαρα στοιχεῖα πῦρ ἄερα
 ὕδωρ γῆν. δύο δὲ ἀρχικὰς δυνάμεις φιλίαν τε
 καὶ νεῖκος, ὧν ἡ μὲν ἐστὶν ἐνωτικὴ, τὸ δὲ διαι-
 ρητικόν. *Aechill.* p. 125 B Ἐμπεδοκλῆς δὲ
 ἀρχὰς φησὶ τῶν ὄλων τὰ τέσσαρα στοιχεῖα.
 καὶ τὸ μὲν πῦρ καλεῖ Δία καὶ αἰθέρα, τὴν δὲ
 γῆν Ἥραν [cf. Prol. p. 22. 90], τὸν δὲ ἄερα
 Ἄιδωνέα, τὸ δὲ ὕδωρ νῆστιν, τὰς δὲ τούτων δυ-
 νάμεις νεῖκος καὶ φιλίαν, νεῖκος μὲν τὴν διά-
 λυσιν, φιλίαν δὲ τὴν σύνθεσιν. *Philo* l. c. *Em-
 pedocles Agrigentinus ignem aquam aerem
 terram et duo principia amorem et odium.*

21 *Aechill.* p. 125 B Σωκράτης δὲ καὶ
 Πλάτων ἀρχὰς τῶν ὄλων καλοῦσι θεὸν καὶ
 ὕλην καὶ τρίτον τὸ ὑποκείμενον γενέσει καὶ
 φθορᾷ. ἐκ δὲ τούτων τὰ τέσσαρα στοιχεῖα γε-

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

21 *Theodoret.* IV 11 Πλάτων δὲ ὁ Ἀρί-
 στωνος ἀρχὰς εἶναι τῶν ὄλων τὸν θεὸν καὶ τὴν
 ὕλην καὶ τὰς ἰδέας φησίν.

ἀρχάς, τὸν θεὸν τὴν ὕλην τὴν ἰδέαν.
ὁ δὲ θεὸς νοῦς ἐστὶ τοῦ κόσμου. ὕλη
δὲ τὸ ὑποκείμενον πρῶτον γενέσει καὶ
φθορᾷ, ἰδέα δὲ οὐσία ἀσώματος ἐν
τοῖς νοήμασι καὶ ταῖς φαντασίαις τοῦ
θεοῦ.

Ἀριστοτέλης δὲ Νικομάχου Στα-
γειρίτης ἀρχάς μὲν ἐντελέχειαν ἤτοι
εἶδος ὕλην στέρησιν· στοιχεῖα δὲ
τέσσαρα, πέμπτον δὲ τι σῶμα αἰθέ-
ριον, ἀμετάβλητον.

τὸν θεὸν τὴν ὕλην τὴν ἰδέαν, ὅφ' οὗ
ἐξ οὗ πρὸς ὅ. ὁ δὲ θεὸς νοῦς ἐστὶ
τοῦ κόσμου, ἡ δὲ ὕλη τὸ ὑποκείμενον
γενέσει καὶ φθορᾷ, ἰδέα δὲ οὐσία
ἀσώματος ἐν τοῖς νοήμασι καὶ ταῖς
φαντασίαις τοῦ θεοῦ.

Ἀριστοτέλης Νικομάχου Σταγει-
ρίτης ἀρχάς μὲν εἶδος ὕλην στέρησιν·
στοιχεῖα δὲ τέσσαρα, πέμπτον δὲ τι
σῶμα τὸ αἰθέριον, ἀμετάβλητον·
στοιχεῖα δὲ τῶν γενητῶν κατὰ μὲν
τὰς δυνάμεις θερμὸν ψυχρὸν ὑγρὸν
ξηρὸν, κατὰ δὲ τὰς οὐσίας, ἐν αἷς καὶ
περὶ ἃς ὑπάρχουσιν αὐταί, τὰ τέσσαρα.
Ξενοκράτης συνεστάναι τὸ πᾶν
ἐκ τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἀενάου, ἀέναν
τὴν ὕλην αἰνιττόμενος διὰ τοῦ πλή-
θους.

Στράτων στοιχεῖα (θερμὸν) καὶ
ψυχρὸν.

20

1 ὁ δὲ θεὸς νοῦς ἐστὶ τοῦ κόσμου falso loco
post θεοῦ v. 6 in codd. traditur, cum varia
lectio ἔστι δὲ ὁ θεὸς ὁ νοῦς eius locum
obsederit: correxī cf. Prol. p. 34

TESTIMONIA PLUTARCHI

νέσθαι. Mohammedis Fihrist p. 245, 26 Fl.
vert. Mueller: *Aus dem buche des Plu-
tarchos 'Platon der sohn des Ariston'.*
Schahrastanius II 113 Harbr. *Plutarch be-
richtet von ihm [Socrates] dass er in be-
treff der elemente gesagt habe, die wurzeln
der dinge seien drei, nemlich die thaetige
ursache, der grundstoff und die form, dass
also gott der thaetige, der grundstoff das
erste substrat für das werden und vergehen
und die form eine substanz nicht ein koer-
per sei.*

3 22 Achill. p. 125 A Ἀριστοτέλης δὲ ὁ
Σταγειρίτης ἀρχάς λέγει τῶν ὄλῶν εἶδος καὶ
ὕλην καὶ στέρησιν. ἐκ δὲ τούτων τὰ τέσσαρα
στοιχεῖα καὶ πέμπτον σῶμα ἀδιάφθαρτον καὶ
καθαρόν, 8 δὲ αἰθέρα λέγουσιν. Philo l. c.
*Aristoteles Nicomachi filius formam ma-
teriam privationem elementa quatuor et
quintum aetherem.*

2 ὁ μὲν θεὸς Heeren || 3 τοῦ κόσμου ex
Plut. vulg. incl. Heeren || 5 ἐν ταῖς A || 10 τὸ
A: induxit Heeren, at cf. Theodoretus || 19
θερμὸν om. A: addidit Fabricius. vulgo τὸ
θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ex Heerenii auctoritate.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

22 Theodoret. IV 11 Ἀριστοτέλης δὲ
ὁ Σταγειρίτης ὁ Νικομάχου εἶδος καὶ ὕλην
καὶ στέρησιν. στοιχεῖα δὲ οὐ τέσσαρα ἀλλὰ πέντε·
ἕτερον γὰρ εἶναι τὸ αἰθέριον εἴρηκεν, ἄτρεπτον
καὶ ἀμετάβλητον.

23 Idem IV 12 Ξενοκράτης δὲ ὁ Καλχη-
δόσιος [καρχηδόσιος codd.] ἀέναν τὴν ὕλην,
ἐξ ἧς ἅπαντα γέγονε, προσηγόρευσε.

Ζήνων Μνασέου Κιτιεύς ἀρχάς 25 Ζήνων Μνασαίου Κιτιεύς ἀρχάς
 μὲν τὸν θεὸν καὶ τὴν ὕλην, ὧν ὁ μὲν τὸν θεὸν καὶ τὴν ὕλην, στοιχεῖα δὲ
 ἔστι τοῦ ποιεῖν αἴτιος, ἡ δὲ τοῦ πά- τέσσαρα.
 σχειν, στοιχεῖα δὲ τέσσαρα.

26 Διογένης δὲ ὁ Ἀπολλωνιάτης
 ἀέρα ἄπειρον. 5

27 Διδώωρος ἐπὶ κλην Κρόνος τὰ
 ἡμερῇ σώματα ἄπειρα, τὰ δ' αὐτὰ
 λεγόμενα καὶ ἐλάχιστα, ἄπειρα μὲν
 κατ' ἀριθμὸν ὠρισμένα δὲ κατὰ μέ- 10
 γεθος.

5 δ. Πῶς συνέστηκεν ὁ
 κόσμος. G 33

E XV 32 1—7

Ὁ τοίνυν κόσμος συνέστη περιε- 1
 κλασμένῳ σχήματι ἐσχηματισμένους
 τὸν τρόπον τοῦτον. τῶν ἀτόμων σω-
 10 μάτων ἀπρονόητον καὶ τυχαίαν ἐχόν-
 των τὴν κίνησιν συνεχῶς τε καὶ τά-
 χιστα κινουμένων, εἰς τὸ αὐτὸ πολλὰ
 σώματα συνηθροίσθη [καὶ] διὰ τοῦτο
 ποιικιλίαν ἔχοντα καὶ σχημάτων καὶ
 15 μεγεθῶν. ἀθροισμένων δ' ἐν ταύτῃ 2
 τούτων, τὰ μὲν ὅσα μείζονα ἦν καὶ
 βαρύτερα πάντως ὑπεκάθιζεν, ὅσα

3 αἴτιον B || 5 titulum et argumenti non-
 nihil exc. Psell. d. o. d. c. 115. dixi de c. 4
 Prol. p. 58 || συνέστηκεν E [cdfe] (A)BC:
 συνέστη E [vulg.] || 7 συνέστη (A)BC: συνέστηκε
 G: om. E || 8 ἐσχηματίζεται E cf. Prol. p. 8 ||
 12 τὰ πολλὰ B || 13 καὶ E(A)BC: del. Use-
 ner || 15 τοσούτων E [cdfe] || 17 βαρύτερα
 E(A)BC: correxi cum Usenero || πάντων E

TESTIMONIA PLUTARCHI

3 25 *Achill.* p. 124 E Ζήνων ὁ Κιτιεύς ἀρ-
 χὴν εἶναι λέγει τῶν ὄλων θεὸν καὶ ὕλην. θεὸν
 μὲν τὸ ποιοῦν, ὕλην δὲ τὸ ποιούμενον ἀφ' ὧν τὰ
 τέσσαρα στοιχεῖα γεγενῆσθαι. *Schahrastanius*
 II 132: *Plutarch berichtet dass Zenon*
gemeint habe die wurzeln seien nur gott
und der grundstoff allein: gott sei die
thaetige ursache, der grundstoff das pas-
sive. *Philo* l. c. *Zeno Mnaseae filius*
aerem deum materiam et elementa quatuor.

Diels, *Doxographi graeci.*

1 μνασαίου A eodem errore Theodoretus ||
 4 dubium num hic fuerit Diogenis [Prol.
 p. 144] locus, sed cf. Theodoretus || 7 ἄπειρα
 post σώματα delendum videtur || 9 κατὰ ἀρι-
 θμὸν A: vulgo ex Augustano κατὰ τὸν ἀρι-
 θμὸν || κατὰ τὸ μέγεθος C: τὸ om. F

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

25 *Theodoret.* IV 12 ib. Ζήνων δὲ ὁ
 Κιτιεύς ὁ Μνασαίου ὁ Κράττητος φοιτητὴς ὁ τῆς
 Στωικῆς ἀρχῆς αἰρέσεως, τὸν θεὸν καὶ τὴν ὕλην
 ἀρχὰς ἔφησεν εἶναι. *sequitur* I 5 5.

26 *Idem* *ibid.* ὁ δὲ Ἀπολλωνιάτης Διογέ-
 νης ἐκ τοῦ ἀέρος ἔφη συστήναι τὸ πᾶν.

δὲ μικρὰ καὶ περιφερῇ καὶ λεῖα καὶ
 εὐόλισθα ταῦτα καὶ ἐξεθλίβετο κατὰ
 τὴν σύνοδον τῶν σωματῶν εἰς τε τὸ
 μετέωρον ἀνεφέρετο. ὥς δ' οὖν ἐξ-
 5 ἔλειπε μὲν ἡ πληκτικὴ δύναμις με-
 τεωρίζουσα, οὐκ ἐτι δὲ ἦγεν ἡ πληγὴ
 πρὸς τὸ μετέωρον, ἐκωλύετο δὲ ταῦτα
 κάτω φέρεσθαι, ἐπιέζετο πρὸς τοὺς
 τόπους τοὺς δυναμένους δέξασθαι. οὐ-
 10 τοι δὲ ἦσαν οἱ πέριξ καὶ πρὸς τούτοις
 τὸ πληθὺς τῶν σωματῶν περιεκλάτο,
 περιπλεκόμενα δὲ ἀλλήλοις κατὰ τὴν
 περίκλασιν τὸν οὐρανὸν ἐγέννησεν. τῆς 3
 δ' αὐτῆς ἐχόμενα φύσεως αἱ ἄτομοι
 15 ποικίλαι οὖσαι, καθὼς εἴρηται, πρὸς
 τὸ μετέωρον ἐξωιτούμενα τὴν τῶν
 ἀστέρων φύσιν ἀπετέλουν· τὸ δὲ πληθ-
 υς τῶν ἀναθυμιαμένων σωματῶν
 ἐπέπληττε τὸν ἀέρα καὶ τοῦτον ἐξ-
 20 ἐθλίβε· πνευματούμενος δὲ οὗτος κατὰ
 τὴν κίνησιν καὶ συμπεριλαμβάνων τὰ
 ἄστρα συμπεριῆγεν αὐτὰ καὶ τὴν νῦν
 περιφορὰν αὐτῶν μετέωρον ἐφύλαττε.
 καίπειτα ἐκ μὲν τῶν ὑποκαθιζόντων
 25 ἐγεννήθη ἡ γῆ, ἐκ δὲ τῶν μετεωρι-
 ζομένων οὐρανὸς πῦρ ἀήρ. πολλῆς δὲ 4
 ὕλης ἔτι περιειλημμένης ἐν τῇ γῇ,
 πυκνουμένης τε ταύτης κατὰ τὰς ἀπὸ
 τῶν πνευμάτων πληγὰς καὶ τὰς ἀπὸ
 30 τῶν ἀστέρων αὔρας, προσεθλίβετο πᾶς

2 εὐόλισθαι E || καὶ om. E || 3 τὴν σύ-
 νον τῶν σωματων EA: τὴν om. B: τὴν
 σωματῶν σύνοδον C || εἰς δὲ E || 4 ὥς οὖν
 E || ἐξέλειπε (EA)BC: correxī || verborum
 abundantiam notavit Wyttenbach || 10 τούτους
 E || 13 ἐγέννησε EAB: ἐγέννησαν C || 14 αἱ
 E: om. ABC || 17 ἄστρον E || 19 ἐπέπληττε
 E: ἐπληττε (A)B || 21 περιλαμβάνων E ||
 22 αὐτὰ E: ταῦτα (A)BC || συμπεριφορὰν
 E [DfE] || conicio καὶ οὕτως. nam γῆς origo
 explicatur p. 289 a 17, οὐρανοῦ p. 290 a 13,
 ἀστέρων 17, ἀέρος 19 || 27 ἔτι περιειλημμένης
 EC: ἐμπεριειλημμένης A: περιειλημμένης om.
 ἔτι B: περιελείμνης legit Budaeus || 28 δὲ
 E || 29 σωματῶν E [DfE] cf. Prol. p. 161 ||
 30 αὐγὰς E [DfE] cf. Prol. l. c.

ὁ μικρομερὴς σχηματισμὸς ταύτης καὶ
τὴν ὑγρὰν φύσιν ἐγέννα· βρευστικῶς δὲ
αὕτη διακαιμένη καταφέρετο πρὸς τοὺς
κοίλους τόπους καὶ δυναμένους χω-
5 ρῆσαι τε καὶ στέξει ἢ καθ' αὐτὸ τὸ
ὑδωρ ὑποστὰν ἐκοιλαινε τοὺς ὑποκαι-
μένους τόπους. τὰ μὲν οὖν κυριώτατα
μέρη τοῦ κόσμου τὸν τρόπον τοῦτον
ἐγεννήθη.

10 ε. Εἰ ἐν τὸ πᾶν. G 32

Εἰ ἐν τὸ πᾶν.

E XV 33

Οἱ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἕνα 1
κόσμον ἀπεφώνησαντο, ὃν δὴ καὶ τὸ πᾶν
ἔφασαν εἶναι καὶ τὸ σωματικόν.
15 Ἐμπεδοκλῆς δὲ κόσμον μὲν ἕνα, οὐ 2
μέντοι τὸ πᾶν εἶναι τὸν κόσμον, ἀλλὰ
ὀλίγον τι τοῦ παντὸς μέρος, τὸ δὲ
λοιπὸν ἀργὴν ὕλην.

Οἱ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἕνα
κόσμον ἀπεφώνησαντο, ὃν δὴ καὶ τὸ πᾶν
ἔφασαν εἶναι τὸ σωματικόν.

Ἐμπεδοκλῆς κόσμον ἕνα. οὐ μέν-
τοι τὸ πᾶν εἶναι τὸν κόσμον, ἀλλ' 5
ὀλίγον τι τοῦ παντὸς μέρος, τὸ δὲ
λοιπὸν ὕλην.

Πλάτων δὲ τεκμαίρεται τὸ δοκοῦν, 3
20 ὅτι εἷς ὁ κόσμος καὶ ἐν τὸ πᾶν, ἐκ
τριῶν· ἐκ τοῦ μὴ ἔσεσθαι τέλειον,
ἐὰν μὴ πάντα ἐμπεριέχῃ· ἐκ τοῦ μὴ
ἔσεσθαι ὅμοιον τῷ παραδείγματι, ἐὰν
μὴ μονογενὴς ᾖ· ἐκ τοῦ μὴ ἔσεσθαι
25 ἄφθαρτον, ἐὰν ᾖ τι ἐξωτέρω αὐτοῦ.
πρὸς δὴ τὸν Πλάτωνα ῥητέον,
ὅτι οὐ τέλειος ὁ κόσμος· οὐδὲ γὰρ

6 ἐκοιλαινε EC: ἐκοιλαινε Psellus (A) BE[FE] ||
7 τὰ — ἐγεννήθη om. E || οὖν BC: om. A ||
10 de c. 5 in vetustis Placitis ordine cf. Prol.
p. 182¹ || 12 οὖν E: om. G(A) BC || ἕνα τὸν
B || 14 τὰ σωματικὰ E || 15 δὲ om. E [DFE]? ||
μὲν E [DFE] (A) B: om. GCE [vulg.] || 17
μέρους B || 18 ἀργὴν ὕλην E G AB: ἀργὴν
εἶναι τὴν ὕλην C || 19 de § 3 dixi Prol. p. 58.
59. 182 || τὸ δοκοῦν (A) BC: τὸ δ' οὖν E || 20 εἷς
ὁ EC: ὁ om. G(A) B || 21 ἔσεσθαι E [BCI]: εἶ-
ναι (A) BC || 22 ἐμπεριέχῃ E: περιέχῃ G(A) BC ||
24 ἔσεσθαι E: ἔσεσθαι αὐτὸν (A) BC || 25 μὴ
τι ἐξωτέρω αὐτοῦ ᾖ E || 26 πρὸς δὲ E || λεκ-
τέον E || 27 οὐδὲ γὰρ E(A) B: οὐ γὰρ C. for-

1 § 2 posita est ante § 1

3 εἶναι τὸν A

TESTIMONIA PLUTARCHI

§ 2 Philo interpolatus de prov. I 22
*Empedocles mundum unum nec tamen
universum esse illum, sed minorem istius*

πάντα περιέχει· καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος
ἐστὶ τέλειος, ἀλλ' οὐ πάντα περιέχει.
καὶ πολλὰ παραδείγματα ἐστὶν, ὥσπερ
ἐπ' ἀνδριάντων καὶ οἰκιῶν καὶ ζω-
5 γραφιῶν. πῶς δὲ εἶπεν 'ἐξωθέν τι
αὐτοῦ οὐκ ἐστὶ'; περιδινεῖσθαι γὰρ οὐκ
ἡδύνατο. ἀφθαρτος δὲ οὐκ ἐστὶν οὐδὲ
δύναται εἶναι γενητὸς ὢν.

Μητρόδωρος δὲ φησιν ἄτοπον 4
10 εἶναι ἐν μεγάλῳ πεδίῳ ἓνα στάχυν
γενηθῆναι καὶ ἓνα κόσμον ἐν τῷ
ἀπείρῳ. ὅτι δὲ *ἀπείρος* κατὰ τὸ
πλήθος, δῆλον ἐκ τοῦ ἀπειρα τὰ αἷτια
εἶναι· εἰ γὰρ ὁ μὲν κόσμος πεπερα-
15 σμένος, τὰ δὲ αἷτια πάντα ἀπειρα, ἐξ
ὧν ὅδε ὁ κόσμος γέγονεν, ἀνάγκη
ἀπείρους εἶναι. ὅπου γὰρ τὰ *πάντα*
αἷτια, ἐκεῖ καὶ *ἀποτελέσματα*. αἷτια
δὲ ἦτοι αἱ ἄτομοι ἢ τὰ στοιχεῖα.

20 5. Πόθεν ἔγνωσαν ἔσχον θεῶν
ἀνθρωποι. G 34

Ὅρίζονται δὲ τὴν τοῦ θεοῦ οὐσίαν 1
οἱ Στωικοὶ οὕτως· πνεῦμα νοερὸν
καὶ πυρῶδες οὐκ ἔχον μὲν μορφὴν,
25 μεταβάλλον δὲ εἰς 8 βούλεται καὶ συν-

tasse οὐδὲ γὰρ (δὴν) πάντα περιέχων || 1 τὰ πάντα
E [cufg] || καὶ γὰρ — περιέχει om. EB ||
2 ἐν τέλειος A: ἐν τέλειος C || 5 πῶς δὲ
τέλειος εἶπερ ἐξωθέν τι αὐτοῦ περιδινεῖσθαι
δύναται (A)BC: restituit ex E || 11 γενηθῆναι
pr. AB: γεννηθῆναι (E)C || 13 δῆλον ἐκ τοῦ
(A)C: δῆλον ὅτι E: δῆλον ὅτι ἐκ τοῦ B cf.
Prol. p. 35 || 14 ἀεὶ γὰρ B || 16 ὅδε AC:
om. EB || 17 post πάντα errore γέγονεν ite-
rant AC: om. E [cufg]B || γὰρ ἀπειρα τὰ
αἷτια Reiske cf. Prol. p. 51 || 18 τὰ post καὶ
om. E: addunt ABC || 20 θεῶν GAB: θεοῦ
Psell. omn. d. c. 18 et C || θεῶν οἱ B ||
22 θεοῦ Cyrill. cf. G: θεοῦ (A)BC || 25 με-
ταβάλλον Cyrill. (A)C: μεταβαλλόμενον GB ||
εἰς 8 G Cyrill.: εἰς 2 (A)BC

TESTIMONIA PLUTARCHI

*universi partem, reliquum vero inertes ma-
teriae.*

G 1. 2 Cyrill. c. Iul. II p. 51E post lo-

Μητρόδωρος ὁ καθηγητὴς Ἐπι-
κούρου φησὶν ἄτοπον εἶναι ἐν μεγάλῳ
πεδίῳ ἓνα στάχυν γενηθῆναι καὶ ἓνα
κόσμον ἐν τῷ ἀπείρῳ. ὅτι δὲ *ἀπείρος*
κατὰ τὸ πλήθος, δῆλον ἐκ τοῦ ἀπειρα τὰ 5
αἷτια εἶναι. εἰ γὰρ ὁ κόσμος πεπερασμέ-
νος, τὰ δ' αἷτια πάντα ἀπειρα ἐξ ὧν
ὅδε ὁ κόσμος γέγονεν, ἀνάγκη ἀπεί-
ρους εἶναι. ὅπου γὰρ τὰ αἷτια *πάντα*,
ἐκεῖ καὶ *ἀποτελέσματα*. αἷτια δὲ 10
ἦτοι αἱ ἄτομοι ἢ τὰ στοιχεῖα.

3 γενηθῆναι F: γεννηθῆναι C vulgo

4 antiquum vitium Plutarchoque commune
corrigebant Meineke ἀπειροὶ κατὰ τὸ πλήθος
cf. Laert. X 89, Usener ἀπειρον καὶ τὸ πλή-
θος conicientes

8 ὦν δὲ A cf. Prol. p. 66

10 πάντα C: om. F antiquitus pro ἀπειρα
quod necessario requiritur ex v. 7 repetitum
esse dixi Prol. p. 51 || καὶ ἀποτελέσματα A:
vulgo καὶ τὰ ἀ. cf. Prol. I. c.

ALIUM EX AETHIO EXCERPTA

5 huc refero Theodoret. IV 12 Ἰππα-
σος δὲ ὁ Μεταποντίνος καὶ Ἡράκλειτος ὁ
Βλῶσωνος ὁ Ἐφέσιος ἐν εἶναι τὸ πᾶν αἰτείνη-
τον [ἀκίνητον vulgo; corr. Zeller] καὶ πεπε-
ρασμένον, ἀρχὴν δὲ τὸ πῦρ ἐσχηκέναι. cf. Prol.
p. 45.

εξομοιούμενον πᾶσιν. ἔσχον δὲ ἔννοιαν 2
τούτου πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ καλλους
τῶν ἐμφαινομένων προσλαμβάνοντες.
οὐδὲν γὰρ τῶν καλῶν εἰκῇ καὶ ὡς
5 ἔτυχε γίνεται, ἀλλὰ μετὰ τινος τέχνης
δημιουργούσης. καλὸς δὲ ὁ κόσμος·
δηλον δὲ ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τοῦ
χρώματος καὶ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς
περὶ τὸν κόσμον τῶν ἀστέρων ποιικι-
10 λίας. σφαιροειδὴς γὰρ ὁ κόσμος, δ 3
πάντων σχημάτων πρωτεύει. μόνον
γὰρ τοῦτο τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσιν ὁμοι-
οῦται· περιφερὴς δὲ ὧν ἔχει τὰ μέρη
περιφερῇ· διὰ τοῦτο γὰρ κατὰ τὸν
15 Πλάτωνα ἐν τῇ κεφαλῇ τὸ ἱερώτα-
τον συνέστηκε νοῦς. καὶ τὸ χρῶμα δὲ 4
καλόν. κυανώδεις γὰρ κέχρωσται, δ
πορφύρας μὲν ἐστὶ μελάντερον, στίλ-
βουσιν δὲ ἔχει τὴν ποιότητα· καὶ διὰ
20 ταύτην τὴν αἰτίαν τῷ τῆς χροῖας συν-
τόνῳ διακόπτων τηλικαύτην ἀέρος
ἀπόστασιν ἐκ τοσούτων διαστημάτων
θεωρεῖται. καὶ ἐκ τοῦ μεγέθους καλός. 5
πάντων γὰρ τῶν ὁμογενῶν τὸ περιέ-
25 χον καλὸν ὡς ζῶον καὶ δένδρον. ἐπι- 6

3 τὴν ἐμφαινομένην B || 10 γὰρ AB: δὲ
C || 11 πάντων AB: πάντων τῶν C || 15 Πλά-
τωνας Tim. p. 44 D sq. || ἱερὸν B || 17 κυ-
ανώσει (A)B: corr. Beck || γὰρ om. B ||
21 διακόπτων vulgo: διακόπτον ABC || ἀέρος
AB: τοῦ ἀέρος C || 22 ἀπόστασιν (A)C: σύστα-
σιν B || 24 τῶν om. B || περιέχον (A) Athe-
nag.: ὑπερέχον B || 25 καὶ ὡς (?) B

TESTIMONIA PLUTARCHI

cum § 8 citatum: καὶ πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ βι-
βλίῳ· ὀρίζονται δὲ τὴν τοῦ θεοῦ οὐσίαν οὕτως·
πνεῦμα νοερὸν καὶ πυρῶδες οὐκ ἔχον μὲν μορ-
φήν, μεταβάλλον δὲ εἰς ὃ βούλεται καὶ συν-
εξομοιούμενον πᾶσιν. ἔσχον δὲ ἔννοιαν τούτου
πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ καλλους τῶν ἐμφαινομέ-
νων προσλαμβάνοντες [προσβαλόντες Aub.] ὡς οὐδὲν
τῶν καλῶν εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε γίνεται, ἀλλὰ
μετὰ τινος τέχνης δημιουργούσης'.

6 3—6 respexit **Athenagoras** suppl. c. 16
καλὸς μὲν γὰρ ὁ κόσμος καὶ τῷ μεγέθει περι-

τελεῖ τὸ κάλλος τοῦ κόσμου καὶ ταῦτα
τὰ φαινόμενα· ὁ μὲν γὰρ λοξὸς κύκλος
ἐν οὐρανῷ διαφόροις εἰδώλοις πεποί-
κिलται.

- 5 τῷ δ' ἔνι καρκίνος ἐστί, λέων δ'
ἐπὶ τῷ, μετὰ δ' αὐτόν
παρθένος ἡδ' ἐπὶ οἱ χηλαὶ καὶ
σκορπίος αὐτός
τοξευτής τε καὶ αἰγόκερως, ἐπὶ δ'
10 αἰγοκερῇ
ὕδροχόος· δύο δ' αὐτὸν ἐπ' ἰχθύες
ἀστερόεντες.
τοὺς δὲ μετὰ κριός, ταῦρος δ' ἐπὶ
τῷ διδυμοί τε.
15 μυρία δ' ἄλλα καθ' ὁμοίας τοῦ κό- 7
σμου περικλάσεις πεποίηκεν. ἔθεν καὶ
Εὐριπίδης φησί·
τό τ' ἀστερωπὸν οὐρανοῦ σέλας
χρόνου καλὸν ποίκιλμα τέκτονος
20 σοφοῦ.
ἐλάβομεν δὲ ἐκ τούτου ἔννοιαν θεοῦ· 8

1 ταῦτα τὰ B: om. τὰ AC: om. ταῦτα
vulgo || 5 τῷ δ' ἐνὶ B: τῷ ἐνὶ (A): τῷ δ' ἐπὶ C.
Arati sunt phaen. 545—549 || 6 μετὰ δ' αὐτόν,
sic cod. G Arati 546; ceteri Arati codd. ἐπ'
αὐτόν vel ὑπ' αὐτόν || 7 ἡδ' BC: ἡδ' A: αἱ δ'
Arat. 546 || post καὶ inserunt ἐπ' αὐτῷ ABC
(explicantes ἐπὶ οἱ) || 9 τοξευτής B Arat.: τοξό-
της A: τοξευτήρ C || αἰγικέρως B || 10 αἰγοκερῷ
A: αἰγοκέρω B: αἰγοκέρωτι C: αἰγοκερῇ Arat.
547 cf. 234. 538 || 11 ὕδροχόος C: ὕδρηχός
AB || 12 ἀστερόεντες ABC: ἀστερόωνται Arat.
548 || 15 ὁμοίας (AB): ὁμοίους C || τοῦ κόσμου
BC: om. A || 17 Εὐριπίδης immo Critias
fr. 1 v. 33. 34 p. 598 N. cf. Prol. p. 59¹ ||
18 τὸν ἀστερωπὸν (A)BC || δέμας Sext. Empir.
p. 404, 9 B. || 19 χρόνον (A)BC: corr. Beek
e Sexto

TESTIMONIA PLUTARCHI

έχων καὶ τῇ διαθέσει τῶν τε ἐν τῷ λοξῷ κύ-
κλῳ καὶ τῶν περὶ τὴν ἄρκτον καὶ τῷ σχήματι
σφαιρικῷ ὄντι.

6 8 Cyrill. I. I. p. 51 D (= p. 70 D =
Mich. Glyc. Annal. II p. 247, 4—7 B cf.
Prol. p. 31) ἔφη γὰρ πού περὶ αὐτῶν ἰσχνός

αἰί τε γὰρ ἥλιος καὶ σελήνη καὶ τὰ
 λοιπὰ τῶν ἀστρῶν τὴν ὑπόγειον φορὰν
 ἐνεχθέντα ὅμοια μὲν ἀνατέλλει τοῖς
 χρώμασιν, ἴσα δὲ τοῖς μεγέθεσι, καὶ
 5 κατὰ τόπους καὶ κατὰ χρόνους τοὺς
 αὐτοὺς. διόπερ οἱ τὸν περὶ τῶν θεῶν 9
 παραδόντες σεβασμὸν διὰ τριῶν ἐξέθη-
 καν ἡμῖν εἰδῶν, πρῶτον μὲν τοῦ φυ-
 σικοῦ, δεύτερον δὲ τοῦ μυθικοῦ, τρίτον
 10 δὲ τοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐκ τῶν νόμων
 εἰληφότος. [διοικεῖσθαι] διδάσκεται δὲ τὸ
 μὲν φυσικὸν ὑπὸ τῶν φιλοσόφων, τὸ δὲ
 μυθικὸν ὑπὸ τῶν ποιητῶν, τὸ δὲ νομικὸν
 ὑφ' ἐκάστης αἰεὶ πόλεως συνίσταται.
 15 Διαιρεῖται δ' ἡ πᾶσα διδαχὴ εἰς 10
 εἴδη ἑπτά· καὶ πρῶτον μὲν τὸ ἐκ
 τῶν φαινομένων καὶ μετεώρων· θεοῦ
 γὰρ ἔννοιαν ἔσχον ἀπὸ τῶν φαινο-
 μένων ἀστέρων ὀρῶντες τούτους με-
 20 γάλῃς συμφωνίας ὄντας αἰτίους, καὶ
 τεταγμένως ἡμέραν τε καὶ νύκτα χει-
 μῶνά τε καὶ θέρος ἀνατολάς τε καὶ

1 ὁ ἥλιος C cf. G || 2 ἡ σελήνη Duebner
 cf. G || 2 φορὰν G(A)BC: om. Cyrill. || 6
 τῶν AC: om. B || τοὺς θεοὺς conl. Reiske ||
 8 ἡμῖν post 7 τριῶν C: transposui secundum
 AB || 11 διοικεῖσθαι deleri iussit Reiske. διοι-
 κεῖται olim scriptum et variam lectionem
 insequentis vocis esse suspicatus est Wyttен-
 bach. immo vocis συνίσταται. lacunam ante
 διοικεῖσθαι signavit Duebner || 15 δὴ πᾶσα
 B: δὲ πᾶσα A: μὴν πᾶσα C: correxi || 21
 τεταγμένως A: τεταγμένους B et Beck: τε-
 ταγμένας C || ἡμέρας τε καὶ νύκτας C || νύκτα
 καὶ χειμῶνα καὶ θέρος A || 22 ἀνατολάς τε καὶ
 δυσμὰς vulgo ante ἡμέραν collocant. sed for-
 tasse glossema est, quo addito credo γιγνό-
 μενα excidisse post θέρος

TESTIMONIA PLUTARCHI

ὦν ἄγαν ὁ Πλούταρχος ἐν τῷ πρώτῳ βι-
 βλίῳ φυσικῶν δογμάτων συναγωγῆς·
 ἔλαβον δὲ ἐκ τούτου ἔννοιαν θεοῦ· αἰί τε γὰρ
 ἥλιος καὶ σελήνη καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀστρῶν
 τὴν ὑπόγειον ἐνεχθέντα ὅμοια μὲν ἀνατέλλει
 τοῖς χρώμασιν, ἴσα δὲ τοῖς μεγέθεσι, καὶ κατὰ
 τόπους καὶ κατὰ χρόνους τοὺς αὐτοὺς.

δυσμὰς καὶ τὰ ὑπὸ τῆς γῆς ζυγογνού-
 μενα καὶ καρπογνούμενα. διὰ πατὴρ 11
 μὲν ἔδοξεν αὐτοῖς οὐρανὸς ὑπάρχειν,
 μήτηρ δὲ γῆ· τούτων δὲ ὁ μὲν πατὴρ
 5 διὰ τὸ τὰς τῶν ὀδάτων ἐκχύσεις
 σπερμάτων ἔχειν τάξιν, ἡ δὲ [γῆ]
 μήτηρ διὰ τὸ δέχεσθαι ταῦτα καὶ
 τίκτειν· βλέποντες δὲ τοὺς ἀστέρας
 αἰεὶ θέοντας αἰτίους τε τοῦ θεωρεῖν
 10 ἡμᾶς ἥλιον καὶ σελήνην θεοὺς προση-
 γόρευσαν. εἰς δεύτερον δὲ καὶ τρίτον 12
 τόπον τοὺς θεοὺς διεῖλον εἰς τε τὸ
 βλέπτον καὶ τὸ ὠφελοῦν· καὶ τοὺς
 μὲν ὠφελοῦντας Δία Ἥραν Ἑρμῆν
 15 Διμήτηραν, τοὺς δὲ βλέπτοντας Ποινὰς
 Ἑρινύας Ἄρην, τούτους ἀφοσιούμενοι
 χαλεποὺς ὄντας καὶ βιαίους. τέταρτον 13
 καὶ πέμπτον προστεθείκασιν τοῖς πρά-
 γμασι καὶ τοῖς πάθεσι, παθῶν μὲν
 20 Ἑρώτα Ἀφροδίτην Πόθον, πραγμά-
 των δὲ Ἑλπίδα Δίκην Εὐνομίαν.
 ἕκτον δὲ τόπον προσέλαβον τὸ ὑπὸ τῶν 14
 ποιητῶν πεπλασμένον· Ἡσίοδος
 γὰρ βουλόμενος τοῖς γενητοῖς θεοὺς
 25 πατέρας συστήσαι εἰσήγαγε τοιοῦτους
 αὐτοῖς γεννήτορας

Κοῖόν τε Κρεῖόν θ' Ὑπερίονά τ'
 Ἰαπετόν τε.

διὰ τοῦτο καὶ μυθικὸν κέκλη- 15
 30 ται. ἑβδομον δὲ ' καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ
 διὰ τὰς εἰς τὸν κοινὸν βίον εὐερ-

1 τῆς om. B || 3 αὐτοῖς AB: αὐτοῖς δ C || 4 γῆ
 AB: τούτων ἢ γῆ C: ἢ γῆ vulgo || 4 ὁ μὲν πατὴρ
 B: ὁ ἀὴρ πατὴρ A: ὁ μὲν ἀὴρ πατὴρ C: vulgo
 ὁ μὲν οὐρανὸς πατὴρ || 6 σπέρματος Beck || γῆ
 inclusi || 9 αἰεὶ ante 8 τοὺς C: recte AB ||
 10 ἡμᾶς (A)C: ἡμῖν B || ἥλιον καὶ AB: ἡλίων
 τε καὶ C || 13 εἰσὶ τε B || 14 προσηγόγευσαν
 desiderat Reiske || 17 τούτοις B || 19 πάθεσι
 καθάπερ Ἑρώτα (AB)C: corr. Usener postquam
 παθῶν μὲν ante καθάπερ desideravit Reiske ||
 22 προσέλαβον B: προσέλαβε (A)C cf. v. 18 ||
 23 πεπλασμένον sc. εἶδος cf. § 10 || Ἡσίοδος
 Theog. 134 || 24 θεοῖς (A)BC: correxi ||
 26 αὐτὸς (A)BC: corr. Wyttienbach

γεσίας ἐκτετιμημένον, ἀνθρώπινον δὲ
 γεννηθέν, ὡς Ἡρακλέα ὡς Διοσκόρους
 ὡς Διόνυσον. ἀνθρωποειδεῖς δ' αὐτοὺς 16
 ἔφασαν εἶναι, διότι τῶν μὲν ἀπάντων
 5 τὸ θεῖον κυριώτατον, τῶν δὲ ζώων
 ἄνθρωπος κάλλιστον, κεκοσμημένον
 ἀρετῇ διαφόρως κατὰ τὴν τοῦ νοῦ
 σύστασιν· [τὸ κράτιστον.] τοῖς οὖν ἀρι-
 στεύουσι τὸ κράτιστον ὁμοίως † καὶ
 10 καλῶς ἔχειν διανοήθησαν.

ζ. Τίς ἐστὶν ὁ θεός. G 35

Περὶ θεοῦ.

E XIV 16 1

Ἔνιοι τῶν φιλοσόφων καθάπερ 1
 Διαγόρας ὁ Μήλιος καὶ Θεόδωρος
 15 ὁ Κυρηναῖος καὶ Εὐήμερος ὁ Τε-
 γεάτης καθόλου φασὶ μὴ εἶναι θεούς.
 τὸν δὲ Εὐήμερον καὶ Καλλίμαχος

1 ἀνθρώπινον B: ἀνθρώπινα A; ἀνθρωπίνως
 C || 2 γεννηθέντα AB: γεννηθέντας C: verum
 spreuit Beck || ἡρακλῆν B || διοσκόρους AB:
 διοσκόρους C || 6 ἄνθρωπος vulgo: correxi ||
 κεκοσμημένον BC: καὶ κοσμημένον pr. A: καὶ
 κεκοσμημένον vulgo || 8 an διαφόρῳ? || τοῦ
 om. A || τὸ κράτιστον aut dittographia est
 cf. v. 9 aut varia lectio antecedentis κάλλι-
 στον || 9 καὶ καλῶς corruptum. fortasse κατὰ
 κάλλος *'principibus viris numen* [cf. τὸ
 κρεῖττον] *'esse forma simile'* || 11 ἐστὶν (A):
 ἐστὶν om. BC || 13 de 7 1—10 dixi Prol. 58sq. ||
 14 Μήλιος GC: Μιλήσιος E [Theodoret.] (A)B
 cf. Prol. p. 14 || 15 Κυρηναῖος E item p. 298^a 1

titulum plenum dedi in indice p. 270

TESTIMONIA PLUTARCHI

7 1 Theodoret. II 112 (III 4) ex Eusebio:
 καὶ φεύξεται μὲν Διαγόρου τοῦ Μιλήσιου καὶ
 τοῦ Κυρηναίου Θεοδώρου καὶ Εὐήμερου
 τοῦ Τεγεάτου τὸ ἄθεον. τούτους γὰρ ὁ Πλού-
 ταρχος ἔφησε μηδὲνα νενομικεῖν θεόν. Schol.
 ad Tzetz. alleg. ap. Cram. A. O. III
 380, 12 (Matrang. anecd. gr. p. 609) ἀλέαι
 αἱ ἐκκλησίαι καλοῦνται ἀπὸ τοῦ συναθροῖσθαι
 ἐκεῖ ὡς καὶ Καλλίμαχος φησὶ· 'εἰς τὸ προ-
 τείχευς ἱερὸν ἀλέας δεῦτε οὗ τὸν παλαιὸν χαλκεῖον
 ὁ πλάσας Ζῆνα γέρων ἀλαζῶν [schol. γ. ἀ. ὁ
 ἄθεος Εὐήμερος] ἄδικα βιβλία φύγει.'

ὁ Κυρηναῖος αἰνίττεται ἐν τοῖς ἱάμβοις
γράφων·

εἰς τὸ πρὸ τείχευς ἱερὸν ἀλέες δεῦτε,
οὗ τὸν παλαι Παρχαῖον ὁ πλάσας

5 *Zāna*

γέρων ἀλαζὼν ἄδικα βιβλία ψήχει.
ταῦτ' ἔστι τὰ περὶ τοῦ μὴ εἶναι θεούς.
καὶ Εὐριπίδης δὲ ὁ τραγωδοποιὸς 2
ἀποκαλύψασθαι μὲν οὐκ ἠθέλησε δε-
10 δοικῶς τὸν Ἄρειον πάγον, ἐνέφηγε δὲ
τοῦτον τὸν τρόπον· τὸν γὰρ Σίσυφον
εἰσέγαγε προστάτην ταύτης τῆς δόξης
καὶ συνηγόρησεν αὐτοῦ ταύτη τῇ
γνώμῃ·

15 ἦν, γάρ, χρόνος, φησὶν, ὅτ' ἦν
ἄτακτος ἀνθρώπων βίος

καὶ θηριώδης ἰσχύος θ' ὑπηρετής.
ἔπειτα φησὶ τὴν ἀνομίαν λυθῆναι νό-
μων εἰσαγωγῇ. ἐπεὶ γὰρ ὁ νόμος τὰ
20 φανερά τῶν ἀδικημάτων εἴργειν ἡδύ-
νατο, κρύφα δὲ ἡδέικουν πολλοί, τότε
τις σοφὸς ἀνὴρ ἐπέστησεν, ὥς δεῖ
ψευδεῖ λόγῳ τυφλῶσαι τὴν ἀλήθειαν
καὶ πείσαι τοὺς ἀνθρώπους,

25 ὥς ἔστι δαίμων ἀφθίτῳ θάλλων βίῳ,
ὃς ταῦτ' ἀκούει καὶ βλέπει φρονεῖ
τ' ἄγαν.

2 γράφων — θεούς v. 7 om. E || 3 fr. 86 ||
πρὸ om. B || ἱερὸν Meineke || 4 χάλκεον (A)BC
cf. Tzetz.: corr. Bentley || 6 ψύχει (A)B: corr.
Bentley, ψήχων rectius Sextus adv. math. IX
51: ψύχε C, unde ψῆχε Duebner || 7 τὰ BC:
om. A || Εὐριπίδης cf. ad p. 294^a 17 || 8 δὲ
E[FG]AB: om. C || 11 τοῦτο om. τὸν τρόπον
E[FGI] || 13 συνηγόρησεν EAB: συνηγόρευσεν
C || 13 ταύτη om. E || 15 ἦν γάρ — ἀνθρώπου
p. 299^a 17 om. E || 15—17 sunt versus *Critiae*
fr. 1 v. 12 p. 598 N. || ἦν ἄτακτος B: ord. inv.
(A)C || 16 βίου B || 17 ἰσχυρός B || 19 nisi ἐπεὶ
δ' ἄρα placet, *Critiae* illud v. 9 ἔπειτ' ἐπειδὴ
scribes || 20 ἡδύνατο B cf. p. 292^a 7: ἐδύνατο
(A)C || 21 κρύφα τε (A)BC: corr. Nauck ||
22 δεῖ ABC: δεῖ ἀεὶ vulgo || 23 versus *Critiae*
26 respicitur ψευδεῖ καλύψας τὴν ἀλήθειαν
λόγῳ || 25. 26 *Critiae* vv. 17. 18 || 26 Sextus
discrepat l. c. § 54

ἀναρρεῖσθω γάρ, φησίν, ὁ ποιητικὸς 3

λῆρος σὺν Καλλιμάχῳ τῷ λέγοντι·

εἰ θεὸν οἶσθα,

ἴσθι ὅτι καὶ ῥέξαι δαίμονι πᾶν δυ-

5 νατόν.

οὐδὲ γὰρ ὁ θεὸς δύναται πᾶν ποιεῖν·

ἐπεὶ τοί γε εἰ θεός ἐστι, ποιείτω τὴν

χιόνα μέλαιναν τὸ δὲ πῦρ ψυχρὸν τὸ

δὲ καθήμενον ὀρθὸν καὶ τὸ ἐναντίον.

10 καὶ γὰρ Πλάτων ὁ μεγάλῳ φωνος 4

εἰπὼν ὁ θεὸς ἔπλασε τὸν κόσμον

πρὸς ἑαυτοῦ ὑπόδειγμα· ὅζει λήρου

βεκκεσελήνου κατὰ γε τοὺς τῆς ἀρ-

χαΐας κωμωδίας ποιητάς. πῶς γὰρ

15 αὐτῷ ἀτενίζων ἔπλασεν; ἢ πῶς σφαι-

ροειδῇ τὸν θεόν, ὄντα ταπεινότερον

ἀνθρώπου;

E XIV 16 2

ὁ δὲ Ἀναξαγόρας φησίν, ὡς εἰστή- 5

20 καὶ κατ' ἀρχὰς τὰ σώματα, νοῦς δὲ

αὐτὰ διεκόσμησε θεοῦ καὶ τὰς γενέσεις

τῶν ὄλων ἐποίησεν. ὁ δὲ Πλάτων οὐχ 6

ἐστηκότα ὑπέθετο τὰ πρῶτα σώματα,

ἀτάκτως δὲ κινούμενα· διὸ καὶ ὁ θεός, φη-

1 ἀναρρεῖσθω ABC: ἀνερρήσθω ante Duebne-
rum edebatur || φησίν cf. Prol. p. 59 || 2 σὺν

ἐν
(A)C: ἀν B || Καλλιμάχῳ fr. 137 Schn. ||

4 δαίμονι ῥέξαι legebant ante Beckium: recte
ABC || 6 πᾶν BC: περὶ A || 8 τὸ post ψυχρὸν

(A)C: τὸν B || 10 ὁ μεγάλῳ φωνος cf. Prol.
p. 17. 262 || 12 ἑαυτόν ABC || 13 κατὰ τε B ||

14 ποιητάς Aristoph. Nub. 398 || γὰρ om.
B || 15 ἀτενίζων cum dativo soloecum cf. Lucas

act. apost. 3, 12. ev. 4, 20. 22, 56. v. Prol.
p. 59 || πῶς post ἢ om. B || 16 ὄντα susp. Wyt-

tenbach, qui vocē vel ὄζον τ' εἶναι tentat. lacu-
nam post ὄντα indicavit Duebner, quam Beck

explet φησίν coniciendo, Corsinus εἴπε. immo
audiendum ἔπλασεν: aut quomodo globosum

deum finxit qualis homine inferior esset || 20

τὰ χρέματα Schaubach, sed loquitur Epicu-
reus philosophus || 20 δὲ E: om. ABC || 24 καὶ

ὁ θεός C: ὁ θεός E[BCFE]: καὶ θεός (A)B ||

φησίν Tim. p. 30 A εἰς τάξιν αὐτὸ ἡγαγεν ἐκ τῆς

σίν, ἐπιστήσας, ὡς τάξις ἀταξίας ἐστὶ
βελτίων, διεκόσμησεν αὐτά.

E XIV 16 3

κοινῶς οὖν ἀμαρτάνουσιν ἀμφοτέ- 7
5 ροι, ὅτι τὸν θεὸν ἐποίησαν ἐπιστρε-
φόμενον τῶν ἀνθρωπίνων καὶ τούτου
χάριν τὸν κόσμον κατασκευάζοντα· τὸ
γὰρ μακάριον καὶ ἀφθαρτον ζῶον,
πεπληρωμένον τε πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς
10 καὶ κακοῦ παντὸς ἄδεκτον, ὅλον δὲ
περὶ τὴν συνοχὴν τῆς ἰδίας εὐδαι-
μονίας τε καὶ ἀφθαρσίας, ἀνεπιστρεφές
ἐστὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων· κα-
κοδαίμων δ' ἂν εἴη ἐργάτου δίκην
15 καὶ τέκτονος ἀχθοφορῶν καὶ μεριμνῶν
εἰς τὴν τοῦ κόσμου κατασκευήν.

E XIV 16 4

καὶ πάλιν ὁ θεός, ὃν λέγουσιν, ἤτοι 8
τὸν ἔμπροσθεν αἰῶνα οὐκ ἦν ὅτε ἦν
20 ἀκίνητα τὰ σώματα ἢ ἀτάκτως ἐκινεῖτο
ἢ ἐκοιμᾶτο ἢ ἐγρηγόρει ἢ οὐδέτερον
τούτων. καὶ οὔτε τὸ πρῶτον ἔστι δέ-
ξασθαι, ὁ γὰρ θεὸς αἰώνιος, οὔτε τὸ
δεύτερον· εἰ γὰρ ἐκοιμᾶτο ἐξ αἰῶνος
25 ὁ θεός, ἐτεθνήκει, αἰώνιος γὰρ ὕπνος
θάνατός ἐστιν· ἀλλὰ γε ἄδεκτος ὕπνου
ὁ θεός, τὸ γὰρ ἀθάνατον τοῦ θεοῦ καὶ
τὸ ἐγγὺς θανάτου πολὺ κεχώρισται.

E XIV 16 5

30 εἰ δὲ ἦν ὁ θεὸς ἐγρηγορώς, ἤτοι ἐνέ- 9

ἀταξίας ἡγησάμενος ἐκείνο τούτου πάντως
ἄμεινον || 2 αὐτά E: ταῦτα (A)BC || 4 κοι-
νῶς οὖν om. E addito δὲ post ἀμαρτάνου-
σιν || 6 καὶ E: ἢ καὶ (A)BC || 9 πεπλη-
ρωμένον E cf. p. 301a 1: συμπεπληρωμένον
(A)BC || 9 τε om. E[BCI] || 11 τὴν συνοχὴν
EBC: τὸ συνεχές A || 12 τε EAB: om. C ||
18 δ λέγουσιν B || 20 ἢ ὅτε ἀτάκτως E cf.
Prol. p. 8 || 22 καὶ οὔτε (A)C: καὶ οὔποτε B:
οὐδὲ E || 23 πῶς [πᾶς D] γὰρ θεός E || 26 θάνα-
τός E: ὁ θάνατός (A)BC || ἀλλὰ γε ἄδεκτος E
cf. v. 10: ἀλλ' οὔτε δεκτικός (A)BC || 27 ὁ
θεός E: ὁ om. (A)BC || ἀθάνατον καὶ τοῦ
θεοῦ ἐγγὺς ὕπνου E || 30 ἐνέλειπεν (A)E[DF]C:
ἐνέλειπεν BE [vulg.]

λοιπὸν εἰς εὐδαιμονίαν ἢ πεπληρωτο
μακαριότητι· καὶ οὔτε κατὰ τὸ πρῶ-
τον μακάριός ἐστιν ὁ θεός, τὸ γὰρ
ἐλλείπον εἰς εὐδαιμονίαν οὐ μακάριον,
5 οὔτε κατὰ τὸ δεύτερον· μηδὲν γὰρ
ἐλλείπων κενᾶς ἔμελλεν ἐπιχειρεῖν
πράξει. πῶς δὲ εἴπερ ὁ θεὸς ἔστι 10
καὶ τῇ τούτου φροντίδι τὰ κατ' ἄν-
θρωπον οἰκονομεῖται, τὸ μὲν κίβδηλον
10 εὐτυχεῖ, τὸ δὲ ἀστεῖον τάναντία πά-
σχει; Ἀγαμέμνων τε γὰρ

ἀμφοτέρων βασιλεὺς τ' ἀγαθὸς κρα-
τερὸς τ' αἰχμητῆς
ὑπὸ μοιχοῦ καὶ μοιχαλίδος ἡττηθεὶς
15 ἐδολοφονήθη, καὶ ὁ τούτου δὲ συγγε-
νῆς Ἡρακλῆς πολλὰ τῶν ἐπιλυμαίνο-
μένων τὸν ἀνθρώπινον βίον καθάρας
ὑπὸ Διανείρας φαρμακευθεὶς ἐδολο-
φονήθη.

20 E XIV 16 6

Θαλῆς νοῦν τοῦ κόσμου τὸν θεόν. 11 Θαλῆς νοῦν τοῦ κόσμου τὸν θεόν,
τὸ δὲ πᾶν ἔμφυχον ἅμα καὶ δαιμό-
νων πλήρες· διήκειν δὲ καὶ διὰ τοῦ

1 πεπληρωτο ἐν μακαριότητι E: πεπληρώκει
μακαριότητα (μακαριό superscr. ττ B) (A)BC:
ἐπεπληρωτο εἰς μακαριότητα Reiske, sed cf.
p. 300^a 9. in Eusebii ἐν non latet ἄν cf. § 8 ||
3 ἐστι μακάριος E || τὸ — μακάριον om. B || 5 γὰρ
E: δὲ (A)BC || 7 ἐστι (A)BC: om. E[DFEI] ||
8 τὰ om. A || τὰ πάντα οἰκονομεῖται τὰ κατ'
ἄνθρωπον E[CFE] || 10 τὸ ἐναντίον E || 11 τε
γὰρ E(A)C: γὰρ om. B || 12 Γ 179 || 14 μοι-
χαλίδος E vulgo: μοιχᾶδος ABC cf. Prol. p. 59 ||
15 καὶ — ἐδολοφονήθη om. B || 18 ἐδολοφο-
νήθη iteratum susp. Beck || 21 Θαλῆς τὸν
κόσμον εἶναι τὸν θεόν E[BEFF]: Θ. τοῦ κόσμου
εἶναι θεόν E[c] || τὸν θεόν E[BEFF] G Cyrill:
τὸν om. E[c](A)BC

TESTIMONIA PLUTARCHI

7 11 Athenagor. suppl. c. 23 Θαλῆς
διαρεῖ ὡς οἱ τὰ ἐκείνου ἀκριβοῦντες μνημο-
νεύουσιν εἰς θεόν, εἰς δαίμονας, εἰς ἥρωας
[cf. ad I 8 2], ἀλλὰ θεὸν μὲν τὸν νοῦν τοῦ
κόσμου ἄγει. Cyrill. c. Iul. II p. 28 c
Θαλῆς μὲν οὖν ὁ Μιλήσιος νοῦν τοῦ κόσμου
φησὶν εἶναι τὸν θεόν.

στοιχειώδους ὕγροῦ δύνανται θείαν κινητικὴν αὐτοῦ.

Ἀναξίμανδρος τοὺς ἀπείρους οὐ- 12 Ἀναξίμανδρος ἀπεφήνατο τοὺς ἀπείρους οὐρανούς θεούς.

13 Ἀναξιμένης τὸν ἀέρα. δεῖ δ' ὅς ὁ πακούειν ἐπὶ τῶν οὕτως λεγομένων τὰς ἐνδιηκούσας τοῖς στοιχείοις ἢ τοῖς σώμασι δυνάμεις.

14 Ἀρχέλαος ἀέρα καὶ νοῦν τὸν θεόν, οὗ μέντοι κοσμοποιὸν τὸν νοῦν. 10

15 Ἀναξαγόρας νοῦν κοσμοποιὸν τὸν θεόν.

Δημόκριτος νοῦν τὸν θεόν ἐν 16 Δημόκριτος νοῦν τὸν θεόν ἐν πυρὶ σφαιροειδεῖ.

5 τὴν τοῦ κόσμου ψυχὴν.

17 Διογένης καὶ Κλεάνθης καὶ 16 Οἰνοπίδης τὴν τοῦ κόσμου ψυχὴν.

Πυθαγόρας τῶν ἀρχῶν τὴν μο- 18 Πυθαγόρας τῶν ἀρχῶν τὴν [μὲν] νάδα θεόν καὶ τὰγαθόν, ἥτις ἐστὶν ἡ τοῦ ἐνὸς φύσις, αὐτὸς δὲ νοῦς· τὴν ἡ τοῦ ἐνὸς φύσις, αὐτὸς δὲ νοῦς, καὶ τὴν ἀόριστον δυάδα δαίμονα καὶ τὸ κα- 20 κόν, περὶ ἣν ἐστὶ τὸ ὕλικόν πληθός.

19 Ποσειδώνιος πνεῦμα νοερὸν καὶ πυρῶδες, οὐκ ἔχον μὲν μορφὴν μετα-

1 ἀπείρους νοῦς G: ἀπείρους κόσμους Cyrill.: ἀστέρας οὐρανούς (E)(A)BC cf. Prol. p. 11 || 3 νοῦν τὸν om. E || ἐν πυρὶ σφαιροειδεῖ (σφαιροειδῇ E) EG Cyrill.: ἐμπυροειδῇ (A)BC || 5 male continuavit Plutarchus Democrito cf. Prol. p. 63 || τοῦ om. E[CFEI] || 6 τὴν EGA: τὴν μὲν BC || 8 ὁ om. C || 9 δυάδα καὶ E || 10 post πληθός addunt ἔστι δὲ καὶ ὁρατὸς ὁ κόσμος (A)BC: om. E. novit interpolationem iam G qui contraxit περὶ ἣν ἐστὶν ὁ ὁρατὸς κόσμος. cf. I 11 3

5 δεῖ sic A: χρῆ rec. man. superscr. in F
7 ἐνδιηκούσας C: ἐνδιοικούσας F cf. §§ 11.
30. 33 Meineke adn. crit. ad ecl. I p. xviii
17 μὲν A: inclusi cf. v. 19 καὶ
18 τοῦ νοῦς A quod frustra tutabatur
Heeren: corr. Meineke
20 δαίμονα post δυάδα addidit Heeren

TESTIMONIA PLUTARCHI

7 12 Cyrill. l. c. post §§ 16. 17 Ἀναξίμανδρος δὲ οἶμον ὥσπερ ἑτέραν ὁλοτρόπως ἰὼν θεὸν διορίζεται εἶναι τοὺς ἀπείρους κόσμους οὐκ οἷδ' ὅτι λέγων.

16. 17 Idem post § 11 Δημόκριτος δὲ ὁ Ἀβδηρίτης συμφέρεται μὲν κατὰ τι, προσεπάγει δὲ τι καὶ ἕτερον· νοῦν μὲν γὰρ εἶναι τὸν θεὸν ἰσχυρίζεται καὶ αὐτὸς, πλην ἐν πυρὶ σφαιροειδεῖ, καὶ αὐτὸν εἶναι τὴν τοῦ κόσμου ψυχὴν.

βάλλον δὲ εἰς δ βούλεται καὶ συνεξο-
μοιούμενον πᾶσιν.

20 Σπεύσιππος τὸν νοῦν οὔτε τῷ
ἐνὶ οὔτε τῷ ἀγαθῷ τὸν αὐτόν, ἰδιο-
φυῇ δέ. 5

21 Κριτόλαος καὶ Διόδωρος ὁ
Τύριος νοῦν ἀπ' αἰθέρος ἀπαθοῦς.

22 Ἡράκλειτος τὸ περιοδικὸν πῦρ
αἰδίων, εἰμαρμένην δὲ λόγον ἐκ τῆς
ἐναντιοδρομίας δημιουργὸν τῶν ὄντων. 10

23 Ζήνων ὁ Στωικὸς νοῦν κόσμου
πύρινον.

24 Μνήσαρχος τὸν κόσμον τὴν πρῶ-
την οὐσίαν ἔχοντα ἀπὸ πνεύματος.

25 Βόηθος τὸν αἰθέρα θεὸν ἀπεφύ- 15
νατο.

26 Παρμενίδης τὸ ἀκίνητον καὶ πε-
περασμένον σφαιροειδές.

27 Μέλισσος καὶ Ζήνων τὸ ἐν καὶ
πᾶν, καὶ μόνον αἰδίων καὶ ἄπειρον 20

28 τὸ ἐν. καὶ τὸ μὲν ἐν τὴν ἀνάγκην,
ὕλην δὲ αὐτῆς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα,
εἶδη δὲ τὸ νεῖκος καὶ τὴν φιλίαν.
λέγει δὲ καὶ τὰ στοιχεῖα θεοὺς καὶ
τὸ μῦγμα τούτων τὸν κόσμον. καὶ 25
† προστ ἀναλυθήσεται τὸ μονοειδές·
καὶ θείας μὲν οἶεται τὰς ψυχάς,
θείους δὲ καὶ τοὺς μετέχοντας αὐτῶν
καθαροὺς καθαρώς.

29 Πολέμων τὸν κόσμον θεὸν ἀπε- 30
φύνατο.

11 κόσμον A: corr. Krische || 14 ἐπὶ A:
corr. Meineke cl. § 21 || 21 Empedoclis no-
men intercidisse recte putavit Heeren quod
pro ὕλην δὲ αὐτῆς restituere volebat. lemma in
ἐν καὶ v. 21 latere credebatur Krische || 23 φι-
λονεικίαν F: recte C || 26 προσταναλυθήσεται
F: προσταναλυθήσεται C: πρὸς ταῦτα ἀναλυθήσε-
ται Vaticanus vulgo, unde Heeren τὸ πολυει-
δές, Meineke τὸ ὁμοειδές tentabant. aliter
Sturz δὲ καὶ ἀναλυθήσεται εἰς τὸ μονοειδές
et Usener καὶ πρότερον, (ἐς δ καὶ) ἀναλυθή-
σεται, τὸ μονοειδές. plus intercidisse videtur,
quod expleas ex Ar. d. gen. et int. I 1 p. 315^a 3
cf. Philopon. f. 5^a 30 sqq.

30 Ξενοκράτης Ἀγαθήνορος Καλχη-
δόνιος τὴν μονάδα καὶ τὴν δυάδα
θεούς, τὴν μὲν ὡς ἄρρενα πατὴρ
ἔχουσιν τάξιν ἐν οὐρανῷ βασιλεύου-
σαν, ἥτινα προσαγορεύει καὶ Ζῆνα 5
καὶ περιττὸν καὶ νοῦν, ὅστις ἐστὶν
αὐτῷ πρῶτος θεός· τὴν δ' ὡς θή-
λειαν, μητὴρ θεῶν δίκην, τῆς ὑπὸ
τὸν οὐρανὸν λήξεως ἡγουμένην, ἥτις
ἐστὶν αὐτῷ ψυχὴ τοῦ παντός. θεὸν 10
δ' εἶναι καὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τοὺς
ἀστέρας πυρώδεις ὀλυμπίους θεούς,
καὶ ἑτέροισι ὑποσελήνοισι δαίμονας
ἀοράτους. ἀρέσκει δὲ καὶ αὐτῷ
..... καὶ ἐνδιήκειν τοῖς ὀλι- 15
κοῖς στοιχείοις. τούτων δὲ τὴν μὲν
..... ἀειδῆ προσαγορεύει, τὴν
δὲ διὰ τοῦ ὕγρου Ποσειδῶνα, τὴν δὲ
διὰ τῆς γῆς φωτοσπόρον Δήμητρα.
ταῦτα δὲ χορηγῆσας τοῖς Στωικοῖς 20
τὰ πρότερα παρὰ τοῦ Πλάτωνος
μεταπέφρακεν.

E XIV 16 7

Πλάτων τὸ ἕν, τὸ μονοφυές, τὸ 31
μοναδικόν, τὸ ὄντως ὄν, ἀγαθόν·
πάντα δὲ ταῦτα τῶν ὀνομάτων εἰς τὸν
5 νοῦν σπεύδει· νοῦς οὖν ὁ θεός, χω-
ριστὸν εἶδος, τοὔτεστι τὸ ἀμιγὲς πάσης
ὕλης καὶ μηδὲν παθητὶ συμπεπλεγ-
μένον.

Πλάτων δὲ τὸ ἕν, τὸ μονοφυές,
τὸ μοναδικόν, τὸ ὄντως ὄν, ἀγαθόν.
πάντα δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν ὀνομάτων 25
εἰς τὸν νοῦν σπεύδει. νοῦς οὖν ὁ
θεός, χωριστὸν εἶδος· τὸ δὲ χωρι-
στὸν ἀκουέσθω τὸ ἀμιγὲς πάσης
ὕλης καὶ μηδὲν τῶν σωματικῶν
συμπεπλεγμένον, μηδὲ τῷ παθητῷ 30
τῆς φύσεως συμπαθές. τούτου δὲ
πατὴρ καὶ ποιητοῦ τὰ ἄλλα θεῶν ἕκ-

2 Σωκράτης καὶ Πλάτων E(A)BC: Πλά-
των ommissa interpolatione G cf. c. 3 21 10 3
Prol. p. 18 || ante ἕν om. τὸ E || τὸ αὐτο-
φυές καὶ μονοφυές A: τὸ μονοφυές καὶ αὐτο-
φυές BC: om. καὶ αὐτοφυές E || 3 ὄν E:
om. (A)BC || ἀγαθόν (E)(A)BC: correxi cf.
§ 18 || 5 σπεύδειν E || 7 καὶ EG: om. ABC

1 Καλχηδόνιος A cf. Krische p. 319 || 9 ἡγου-
μένης F: recte C || 14 ἀρέσκειται δὲ καὶ αὐτός
A: corr. Krische et Heeren || 15 lacunam xvi
litter. intermittit F: θείας εἶναι δυνάμεις explet
verisimiliter Zeller post Krischeum || 17 lacun.
xv litter. F, tum ἀειδῆ A: διὰ τοῦ ἀέρος Ἥραν
explet Heeren, δι' ἀέρος ἐνεργούσαν δυνάμιν
Ἥραν Meineke. sed ἀειδῆ videtur explicandum
Ἄϊδην || 19 φωτοσπόρου Preller || Δήμητραν A ||
30 συμπεπλεγμένον A || τῷ παθεῖ τὸ A: 'possis
igitur τῷ παθεῖ τῷ' Meineke: τῷ παθητῷ rest.
Heeren || 32 ἔργονα hic et infra p. 305 A

γονα νοητὰ μὲν, ὃ τε νοητὸς λεγόμενος κόσμος * * *, παραδείγματα δ' ἐστὶ τοῦ ὁρατοῦ κόσμου, πρὸς δὲ τούτοις ἐναιθέριοι τινες δυνάμεις (λόγοι δ' εἰσὶν ἀσώματοι) καὶ ἐναέριοι 5 καὶ ἐνυδροί, αἰσθητὰ δὲ τοῦ πρώτου θεοῦ ἔκγονα ἥλιος σελήνη ἀστέρες γῆ καὶ ὁ περιέχων πάντα κόσμος.

E XIV 16 8

Ἀριστοτέλης τὸν μὲν ἀνωτάτω 32 θεὸν εἶδος χωριστόν, ἐπιβεβηκότα τῇ σφαίρᾳ τοῦ παντός, ἥτις ἐστὶν αἰθέριον 5 σῶμα, τὸ πέμπτον ὑπ' αὐτοῦ καλούμενον· διηρημένου δὲ τούτου κατὰ σφαίρας τῇ μὲν φύσει συναφεῖς, τῷ λόγῳ δὲ κεχωρισμένας, ἐκάστην οἴεται τῶν σφαιρῶν ζῶον εἶναι σύνθετον 10 ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, ὧν τὸ μὲν σῶμά ἐστιν αἰθέριον, κινούμενον κυκλοφορικῶς, ἡ ψυχὴ δὲ λόγος ἀκίνητος, αἷτιος τῆς κινήσεως κατ' ἐνέργειαν.

E XIV 16 9

15 Οἱ Στωικοὶ νοερὸν θεὸν ἀποφαί- 33

Ἀριστοτέλης τὸν μὲν ἀνωτάτω θεὸν εἶδος (χωριστόν), ὁμοίως Πλάτωνι, ἐπιβεβηκότα τῇ σφαίρᾳ τοῦ παντός, ἥτις ἐστὶν αἰθέριον σῶμα, τὸ πέμπτον ὑπ' αὐτοῦ καλούμενον.

ω

οἱ Στωικοὶ νοερὸν θεὸν ἀποφαί-

11 ἐστὶν σῶμα E[cfE] || 12 ἀκίνητος G(A)B cf. Athenag.: ἀκίνητος E[cfE] || 13 τῆς om. B || 15 νοερὸν E: κοινότερον (A)BC cf. Prol. p. 9

TESTIMONIA PLUTARCHI

732 Cyril. c. Iul. p. 28 E ὁ δὲ πλείστην ἔχων καὶ οὐκ ἔξω θαύματος εἰς βασάνους ἐννοιῶν τὴν δεινῶσιν, τὸν Ἀριστοτέλη λέγων τὸν Σταγειρίτην τὸν Πλάτωνος φοιτητὴν, εἶδος μὲν χωριστὸν ὀνομάζει τὸν θεόν, ἐπιβῆναι δὲ διατείνεται τῇ τοῦ παντός σφαίρᾳ. Athenag. c. 6 ὁ δὲ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἕνα ἄγοντες οἰοῦναι ζῶον σύνθετον ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συνεστηκότα λέγουσι τὸν θεόν, σῶμα μὲν αὐτοῦ τὸ αἰθέριον νομίζοντες τούς τε πλανημένους ἀστέρας καὶ τὴν σφαῖραν τῶν ἀπλανῶν κινούμενα κυκλοφορητικῶς, ψυχὴν δὲ τὸν ἐπὶ τῇ κινήσει τοῦ σώματος λόγον, αὐτὸν μὲν οὐ κινούμενον, αἷτιον δὲ τῆς τούτου κινήσεως γινόμενον.

33 Cyril. l. c. καὶ μὴν καὶ οἱ καλούμενοι Στωικοὶ θεὸν εἶναι φασὶ πῦρ τεχνικὸν ὁδῷ βαδίζον ἐπὶ γενέσει κόσμου. γεγράφασι δὲ περὶ τούτων Πλούταρχος τε καὶ ἕτεροι τῶν

1 ὅτι νοητὸς A: corr. Heeren || 2 καὶ αἱ ἰδέαι intercidesse vidit Usener || 5 λόγοι δ' εἰσὶν ἀσώματοι est Stoicissantis observatio cf. Arit Didymi fr. 4 cuius scriptoris fortasse sunt extrema τούτου p. 304b 31 — κόσμος 305b 8 cf. Prol. p. 75². ἄλογοι δ' εἰσὶν ἀσώματοι Heerenium secutus Meineke || 6 post ἐνυδροὶ desideres καὶ ἔγγειοι cf. Tim. p. 40 A at cf. Alcibiades epit. 15 || αἰσθητὸς ὁ τοῦ A: corr. Canterus || 10 χωριστόν om. A, lacunam VII litt. exhibet F: addidit Heeren

νονται, πῦρ τεχνικόν, ὁδῶ βαδίζον ἐπὶ γένεσιν κόσμου, ἐμπεριεληφὸς πάντας τοὺς σπερματικούς λόγους, καθ' οὗς ἕκαστα καθ' εἰμαρμένην γίνεται·
 5 καὶ πνεῦμα μὲν διήκον δι' ὅλου τοῦ κόσμου, τὰς δὲ προσηγορίας μεταλαμβάνον* δι' ὅλης τῆς ὕλης, δι' ἧς κεχώρηκε, παραλλάξεις*. θεοὺς δὲ καὶ τὸν κόσμον καὶ τοὺς ἀστέρας καὶ τὴν
 10 γῆν, τὸν δ' ἀνωτάτω πάντων νοῦν ἐν αἰθέρι.

E XIV 16 10

Ἐπίκουρος ἀνθρωποειδεῖς μὲν 34 τοὺς θεοὺς, λόγῳ δὲ πάντας θεωρη-
 15 τοὺς διὰ τὴν λεπτομέρειαν τῆς τῶν εἰδώλων φύσεως. ὁ δ' αὐτὸς ἄλλας τέτταρας φύσεις κατὰ γένος ἀφθάρτους

νονται, πῦρ τεχνικόν, ὁδῶ βαδίζον ἐπὶ γενέσει κόσμου, ἐμπεριεληφὸς πάντας τοὺς σπερματικούς λόγους καθ' οὗς ἅπαντα καθ' εἰμαρμένην γίνεται, καὶ
 πνεῦμα μὲν ἐνδιήκον δι' ὅλου τοῦ 5 κόσμου, τὰς δὲ προσηγορίας μεταλαμβάνον* διὰ ὅλης τῆς ὕλης, δι' ἧς κεχώρηκε, παραλλάξαν*. θεοὺς δὲ καὶ τὸν κόσμον καὶ τοὺς ἀστέρας καὶ τὴν
 γῆν· ἀνωτάτω δὲ πάντων νοῦν ἐναι- 10 θέριον εἶναι θεόν.

2 γένεσιν EGB cf. Laert. Diog. VII 156: γενέσει Cyrill. (A)C || ἐμπεριεληφὸς Athenag.: ἐμπεριεληφὸς (A)C: item sed ex μμ corr. B: περιεληφὸς E. ἐμπεριεληφὸς τε Duebner || 5 μὲν om. E || ἐνδιήκον Preller sed cf. G Athenag. || 7 κεχωρήκει B || 8 παραλλάξεις AC: παραλλάξ B: om. E [CDEFI]. κατὰ τὰς τῆς ὕλης . . . παραλλάξεις G Athenagoras cf. Prol. p. 5. διὰ τὰς τῆς ὕλης . . . παραλλάξεις Beck cf. Prol. p. 51 || θεοὺς G: θεὸν E(A)BC || 10 τὸν δ' E[BCDE]G: τὸν τ' ABC || πάντων νοῦν ἐν αἰθέρι E(A)BC: πάντων τὸν νοῦν εἶναι τὸν θεόν G cf. Stob. || 11 ἐν om. B || 14 τοὺς EG: πάντας τοὺς (A)BC || πάντας EG: πάντας τούτους (A)BC || 15 τὴν om. E[BCFE] || 16 ἄλλας CE [vulg.]: ἄλλως E[BCFE]AB

TESTIMONIA PLUTARCHI

παρ' αὐτοῖς λογάδων καὶ ὁ θρασὺς καθ' ἡμῶν Πορφύριος. Athenag. c. 6 οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Στωϊκῆς καὶ ταῖς προσηγορίαις κατὰ τὰς παραλλάξεις τῆς ὕλης δι' ἧς φασι τὸ πνεῦμα χωρεῖν τοῦ θεοῦ πληθύνωσι τὰ θεῖον τοῖς ὀνόμασι, τῷ γοῦν ἔργῳ ἓνα νομίζουσι τὸν θεόν. εἰ γὰρ ὁ μὲν θεὸς πῦρ τεχνικόν ὁδῶ βαδίζον ἐπὶ γενέσει [γενέσει Argentoratensis] κόσμου, ἐμπεριεληφὸς ἅπαντας τοὺς σπερματικούς λόγους καθ' οὗς ἕκαστα [cf. Prol. p. 52] καθ' εἰμαρμένην γίνεται, τὸ δὲ πνεῦμα αὐτοῦ διήκει δι' ὅλου τοῦ κόσμου, ὁ θεὸς εἰς κατ' αὐτούς κτλ.

2 γενέσεις Lipsius quod reiecit Heeren
 5 μὲν ἐνδιήκον F: μὲν δν, διήκον C: μὲν διήκον Heeren: ἐνδιήκον om. μὲν Meineke
 8 παραλλάξαν A: διὰ τὰς τῆς ὕλης—πα-
 ραλλάξεις Heeren cf. Prol. p. 51

11 Stobaei vera est lectio, cuius vestigia in Plut. hand scio an G servaverit

12 de fide Aethii cf. Prol. p. 220

13 διαρητούς A: corr. Heeren

τάσδε, τὰ ἄτομα τὸ κενὸν τὸ ἄπειρον
τὰς ὁμοιότητας· αὐταὶ δὲ λέγονται
ὁμοιομέρειαι καὶ στοιχεῖα.

τους τάσδε, τὰ ἄτομα τὸ κενὸν τὸ
ἄπειρον τὰς ὁμοιότητας· αὐταὶ δὲ λέ-
γονται ὁμοιομέρειαι καὶ στοιχεῖα.

ἦ. Περὶ δαιμόνων καὶ ἡρώων. G 36

5 E XV 43 1—3

Παρακειμένως δὲ τῷ περὶ θεῶν 1
λόγῳ τὸν περὶ δαιμόνων καὶ ἡρώων
ιστορητέον.

Θαλῆς Πυθαγόρας Πλάτων οἱ 2

10 Στωικοὶ δαίμονας ὑπάρχειν οὐσίας
ψυχικάς· εἶναι δὲ καὶ ἥρωας τὰς κε-
χωρισμένας ψυχὰς τῶν σωμάτων· καὶ
ἀγαθοὺς μὲν τὰς ἀγαθὰς, κακοὺς δὲ
τὰς φαύλας.

15 Ἐπίκουρος δὲ οὐδὲν τούτων ἐγ- 3
κρίνει.

Θ. Περὶ ὕλης.

E XV 44 1—4

Ὑλῃ ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον πρώτη 1
20 γενέσει καὶ φθορᾷ καὶ ταῖς ἄλλαις
μεταβολαῖς.

Οἱ ἀπὸ Θάλεω καὶ Πυθαγόρου 2
καὶ οἱ Στωικοὶ τρεπτὴν καὶ ἀλλοιω-
τὴν καὶ μεταβλητὴν καὶ βευστὴν ὕλην
25 δι' ὧν τὴν ὕλην.

3 τὰ στοιχεῖα E || 6 παρακειμένω deleta
extrema littera (fort. v) C || 19 πρώτη AC:
πρῶτον B ex I 3 21: om. E. πρώτη retinui ut
Stobaei lectioni propius. ceterum deest πάσῃ
in Arist. de gen. et inter. I 4 p. 320^a 2 cf.
Prol. p. 215 || 22 θάλεω A || Πυθαγόρα E ||
24 καὶ μεταβλητὴν om. E || 25 ὧν B: ὧων
EA: ὧλου C

TESTIMONIA PLUTARCHI

8 2 Athenag. c. 23 ἀλλὰ θεὸν μὲν τὸν νοῦν
τοῦ κόσμου ἄγει (Thales cf. ad 7 11), δαίμο-
νας δὲ οὐσίας νοεῖ ψυχικάς, καὶ ἥρωας τὰς κε-
χωρισμένας ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, ἀγαθοὺς μὲν
τὰς ἀγαθὰς, κακοὺς δὲ τὰς φαύλας. Tzeitz. in
Pliad. p. 65, 9 H. Θαλῆς Πυθαγόρας Πλά-
των τε καὶ οἱ Στωικοὶ διαφορὰν ἴσαι δαι-
μόνων τε καὶ ἡρώων. δαίμονας γὰρ φάσκουσιν
ἀσωμάτους εἶναι οὐσίας, ἥρωας δὲ ψυχὰς σω-
μάτων διαζυγίστας.

Περὶ ὕλης.

Ὑλῃ ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον πάσῃ γε- 5
νέσει καὶ φθορᾷ καὶ ταῖς ἄλλαις με-
ταβολαῖς.

Οἱ ἀπὸ Θάλεω καὶ Πυθαγόρου,
λέγω δὲ τοὺς μέχρι τῶν Στωικῶν
καταβεβηκότας σὺν Ἡρακλείτῳ, 10
τρεπτὴν καὶ ἀλλοιωτὴν καὶ μεταβλη-

8 θάλεω A: θάλητος Augustanum secuti
Gaisford et Meineke

9 λέγω δὲ A: corr. Heeren

10 Heraclitus quia τοῖς σποράδην fere ad-
numeratur, Ionicorum et Italicorum succes-
sionibus nominatim additur

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

9 2 Theodoret. IV 13 [post c. 3 26] καὶ
τὴν ὕλην δὲ γε Θαλῆς μὲν καὶ Πυθαγόρας
καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Ἡράκλειτος καὶ ὁ
τῶν Στωικῶν ὁρμαθὸς τρεπτὴν καὶ ἀλλοιω-
τὴν καὶ βευστὴν ἔφασαν εἶναι.

τὴν καὶ βευστὴν ὄλην δι' ὄλης τὴν
ὄλην ἀπεφύγαντο.

Οἱ ἀπὸ Δημοκρίτου ἀπαθῆ τὰ 3 Οἱ ἀπὸ Δημοκρίτου ἀπαθῆ τὰ
πρῶτα, τὴν ἄτομον καὶ τὸ κενόν καὶ πρῶτα, τὴν ἄτομον καὶ τὸ κενόν.
[τὸ] ἀσώματον.

Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων τὴν 4.5 Πλάτων τὴν ὄλην σωματοειδῆ 5
5 ὄλην σωματοειδῆ ἄμορφον ἀνείδεον ἄμορφον ἀνείδεον ἀσχημάτιστον ἄποιον
ἀσχημάτιστον ἄποιον μὲν ὅσον ἐπὶ τῇ ὅσον ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ φύσει, δεξαμενὴν
ἰδίᾳ φύσει, δεξαμενὴν δὲ τῶν εἰδῶν δὲ τῶν εἰδῶν καὶ οἶον τιθῆναι καὶ
οἶον τιθῆναι καὶ ἐκμαγεῖον καὶ μη- ἐκμαγεῖον καὶ μητέρα γίγνεσθαι.
τέρα γενέσθαι.

10 Οἱ δὲ ὕδωρ λέγοντες ἢ γῆν ἢ πῦρ 6 Οἱ δὲ ὕδωρ λέγοντες ἢ πῦρ ἢ ἀέρα 10
ἢ ἀέρα τὴν ὄλην οὐκέτι ἄμορφον ἢ γῆν τὴν ὄλην, οὐκέτι ἄμορφον
αὐτὴν λέγουσιν ἀλλὰ σῶμα· οἱ δὲ τὰ αὐτὴν λέγουσιν ἀλλὰ σῶμα· οἱ δὲ
ἀμερῇ καὶ τὰς ἀτόμους ἄμορφον. τὰμερῇ καὶ τὰς ἀτόμους ἄμορφον.

7 Οἱ Στωικοὶ σῶμα τὴν ὄλην ἀπο-
φαίνονται. 15

τ. Περὶ ιδέας. G 25

15 E XV 45 1—4

Ἰδέα ἐστὶν οὐσία ἀσώματος, αὐτὴ 1
μὲν ὤφρεστώσα καθ' αὐτήν, εἰκονίζουσα
δὲ τὰς ἀμόρφους ὄλας καὶ αἰτία γι-
νομένη τῆς τούτων δεξιέως.

Περὶ ιδέας.

Ἰδέα ἐστὶν οὐσία ἀσώματος, αἰτία
τῶν οἷα ἐστὶν αὐτῇ, καὶ παράδειγμα
τῆς τῶν κατὰ φύσιν ἐχόντων αἰσθη-
τῶν ὑποστάσεως, αὐτὴ μὲν ὤφρεστώσα 20
καθ' ἑαυτήν, ἐνεικονίζουσα δὲ τὰς
ἀμόρφους ὄλας καὶ αἰτία γινομένη

3 τὸ del. Usener cf. Plut. adv. Col. 13
p. 1114a. Laert X 67 || 5 ἄμορφον E: καὶ ἄμορ-
φον (A)BC || ἀνείδεον CB(E?): ἀνείδωλον A cf.
Prol. p. 34 || 6 ἄποιον A || 7 δεξαμενὴν BC:
δεξαμένην A: δοῖται κενὴν E[cdfe] || 10 ἢ
γῆν post ἀέρα E || ἢ ante πῦρ om. E praeter
dfe || 13 τὰς om. B || 14 ἰδεῶν E in ind.
XV 32 s || 16 ἰδέα δὲ E || ἀσώματος (A)C:
σώματος B || 17 μὲν EG: μὲν μὴ E[fe](A)BC
quod frustra tuebatur Wytttenbach || καὶ καθ'
ἑαυτήν E || 18 αἴτιον B

8 τιθόνην F: τιθὴν C

12 οὐδὲ οἱ τὰ μέρη A: corr. Heeren

18 τῶν οἷα A quod a grammatica excusos.
intercidisse τοιούτων ὄντων putat Meineke.
sufficiat τοιούτων. cf. Platonica definitio ap.
Arium Didym. fr. 1

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

9 3 Theodor. IV 13 Δημοκρίτος δὲ καὶ
Μητροδώρος καὶ Ἐπίκουρος ἀπαθῆ τὰ
ἄτομα καὶ τὸ κενὸν προσηγόρευσαν.

4 Idem I. c. ὁ δὲ γε Πλάτων σωματοειδῆ
τὴν ὄλην ἔφησεν εἶναι καὶ ἄμορφον καὶ ἀνεί-
δεον καὶ ἀσχημάτιστον καὶ ἄποιον παντελῶς.
ταῦτα γὰρ πάντα, φησὶν, ὕστερον παρὰ τοῦ
πεποιηχότος ἐδέξατο.

5 Idem IV 14 Ἀριστοτέλης δὲ αὐτὴν
σωματικὴν κέκληκεν. cf. Prol. p. 46, 64.

7 Idem I. c. οἱ Στωικοὶ δὲ σῶμα.

τῆς τούτων διατάξεως, πατὴρ ἐπέ-
χουσα τοῖς αἰσθητοῖς τάξιν.

- 2 Πυθαγόρας τὰ λεγόμενα εἶδη καὶ
τὰς ιδέας ἐν τοῖς ἀριθμοῖς καὶ ταῖς
ἁρμονίαις αὐτῶν καὶ τοῖς καλουμένοις 5
γεωμετρικοῖς ἐτίθετο ἀχώριστα τῶν
σωμάτων.

Πλάτων χωριστὰς τῆς ὕλης οὐ- 3
σίας τὰς ιδέας ὑπολαμβάνει ἐν τοῖς
νοήμασι καὶ ταῖς φαντασίαις τοῦ θεοῦ,
τουτέστι τοῦ νοῦ, ὕφαστάσας.

- 5 Ἀριστοτέλης εἶδη μὲν ἀπέλιπε 4
καὶ ιδέας, οὐ μὴν κεχωρισμένας τῆς
ὕλης, † ἔξω γεγονώς τοῦ ὑπὸ τοῦ
θεοῦ.

Οἱ ἀπὸ Ζήνωνος Στωικοὶ ἐννοή- 5
10 ματα ἡμέτερα τὰς ιδέας ἔφασαν.

ια. Περὶ αἰτίων.

Αἰτίον ἐστι <δι' ὃ> τὸ ἀποτέλεσμα 1
ἢ δι' ὃ συμβαίνει τι.

Πλάτων τριχῶς τὸ αἶτιον· φησὶ 2
15 γάρ, ὅφ' οὗ ἐξ οὗ πρὸς δ' κυριώτερον
δὲ ἡγεῖται τὸ ὅφ' οὗ· τοῦτο δὲ ἦν τὸ
ποιοῦν, δ' ἐστὶ νοῦς.

Περὶ αἰτίων. D. A 29.

Αἰτίον ἐστὶ δι' ὃ τὸ ἀποτέλεσμα ἢ
δι' ὃ συμβαίνει τι. ἀρκεῖ γὰρ ὑπο- 10
γραφικῶς.

Πλάτων τριχῶς τὸ αἶτιον, ὅφ' οὗ 2
ἐξ οὗ πρὸς δ' κυριώτατον δ' ἡγεῖται
τὸ ὅφ' οὗ, τοῦτο δ' ἦν τὸ ποιοῦν.

1 Πλάτων G: Σωκράτης καὶ Πλάτων E(A)B
cf. Prol. p. 18 || οὐσίας ὑπολαμβάνει, τὰς δὲ
ιδέας E || 3 καὶ E G A B C: καὶ ἐν vulgo ||
4 ὕφαστάσας om. E || 5 εἶδη E A B: δὲ εἶδη
G C || 7 ἔξω γεγονώς τοῦ ὑπὸ τοῦ θεοῦ E: δ
[δ A: δ om. B] ἐξ ὧν γεγονός [γεγον^{οι} A: γενον^θ
B] τὸ ὑπὸ τοῦ θεοῦ A B C. conclamato loco alii
aliter succurrunt. Xylander ἔξω γεγονός τοῦ
ὑπὸ τοῦ θεοῦ, Vigerus ὡς ἐξ ὧν γεγονός τὸ
ὑπὸ τοῦ θεοῦ vel ἐξ ὧν γεγονέναι τὸ ὑπὸ τ.
θ., Corsinus ἢ ἔξω τοῦ γεγονότος ὑπὸ τοῦ
θεοῦ, Reiske ἐξ αὐτοῦ δὲ γεγονούας τοῦ νοῦ
τουτέστι θεοῦ, Wytttenbach οὐδ' ἐκόντας τοῦ
γεγονότος ὑπὸ θεοῦ, Usener ἐξ ὧν γεγονέναι
τὸ εἰδοποιηθέν. respici § 3 certum mihi vi-
detur. || 10 ἔφασαν om. E || 12 δι' ὃ om.
(A) B C: additum ex Stobaeo || 16 τοῦτο B:
τὸ (A) C.

13 δ' ἡγεῖται D C: διηγείται F

14 δ' ἦν D: δὴ A

Πυθαγόρας, Ἀριστοτέλης τὰ 3 Πυθαγόρας τὰ μὲν πρῶτα αἷτια
μὲν πρῶτα αἷτια ἀσώματα, τὰ δὲ ἀσώματα, τὰ δὲ κατὰ μετοχὴν ἢ
κατὰ μετοχὴν ἢ κατὰ συμβεβηκὸς τῆς κατὰ σύμβεβηκὸς τῆς σωματικῆς ὑπο-
σωματικῆς ὑποστάσεως. [ὥστ' εἶναι στάσεως εἶναι.
5 τὸν κόσμον σῶμα.]

Οἱ Στωικοὶ πάντα τὰ αἷτια σω- 5
ματικά· πνεύματα γάρ.

4 Ἀριστοτέλης ἔφησε δηλοῦν ἕκα- 5
στον χρώμενον σχήμασι τῆς ἐρμη-
νεύας τοιοῦτοις, τό τε ἐξ οὗ λέγοντα
τὴν ὕλην, καὶ τὸ ὑφ' οὗ τὸ ποιῶν, τὸ
δὲ καθ' ὃ τὸ εἶδος, τὸ δὲ δι' ὃ τὸ τέλος.

6 Θαλῆς καὶ οἱ ἐφεξῆς τὸ πρῶτον 10
αἷτιον ἀκίνητον ἀπεφάναντο.

7 <Οἱ> Στωικοὶ τὸ πρῶτον αἷτιον
ὥρισαντο κινητόν.

8 Οἱ Περιπατητικοὶ τῶν αἰτίων
εἶναι τὰ μὲν αἰσθητά, τὰ δὲ νοητά. 15

ιβ. Περὶ σωμαμάτων.

Σῶμά ἐστι τὸ τριχῇ διαστατόν, 1
10 πλάτει βάθει μήκει, ἢ ὄγκος ἀντίτυ-
πος ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, ἢ τὸ κατέχον
τόπον.

Πλάτων [8] μήτε βαρὺ μήτε κοῦ- 2
φον εἶναι τῇ φύσει ἐν γε τῷ οἰκείῳ
15 τόπῳ ὑπάρχον, ἐν δὲ γε τῷ ἀλλοτρίῳ
γενόμενον τότε νεῦσιν ἴσχειν, ἐκ δὲ
τῆς νεύσεως ῥοπὴν ἤτοι πρὸς βαρύ-
τητα ἢ κουφότητα.

Ἀριστοτέλης βαρύτατον μὲν εἶναι 3
20 τὴν γῆν ἀπλῶς, κουφότατον δὲ τὸ πῦρ
ἀέρα δὲ καὶ ὕδωρ ἄλλοτ' ἄλλως.

1 Πυθαγόρας ABC: Πυθαγόρας καὶ vulgo.
de Plutarchi errore cf. Prol. p. 64. de Aëtii
fide cf. ib. p. 181

3 κατὰ post ἢ om. B

4 ὥστ' εἶναι — σῶμα a Plutarcho interpo-
lata sunt cf. Prol. p. 61. 65

7 suspicor πνευματικά γάρ. Usenerus πνεῦ-
μα γάρ <καὶ ὁ θεός>

11 ἐφ' ἑαυτῷ B: ἐφ' ἑαυτό A: ἐφ' ἑαυτόν C

13 δ (A)BC: deleui, nam ne δὲ corrigas
obstat Stob.

14 εἶναι ABC: ἐστὶ vulgo || ἐν τε τῷ B
20 τὸ ante πῦρ om. B

Περὶ σωμαμάτων.

Σῶμα εἶναι τὸ τριχῇ διαστατόν,
πλάτει βάθει μήκει. ὄγκον ἀντίτυπον
ὅσον ἐπ' αὐτῷ.

Πλάτων μήτε βαρὺ μήτε κοῦφον 20
εἶναι τι φύσει ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ
ὑπάρχον, ἐν δὲ τῷ ἀλλοτρίῳ γενόμε-
νον τότε νεῦσιν ἴσχειν, ἐκ δὲ τῆς
νεύσεως ῥοπὴν ἤτοι πρὸς βαρύτητα ἢ
κουφότητα. 25

Ἀριστοτέλης βαρύτατον μὲν εἶναι 3
τὴν γῆν, κουφότατον δὲ τὸ πῦρ,
ἀέρα δὲ καὶ ὕδωρ ἄλλοτε ἄλλως.

5 Ἀριστοτέλη δὲ φασὶ conl. Heeren, item
sed φησι Meineke || 6 σχήμασι D: σχήματι F:
χρώματι C || 7 τοιοῦτοις τό τε DA: τοιοῦτῳ om.
τε Meineke partim Heerenium secutus || 8 τὴν
ὑλην C: om. DF || 10 de §§ 6—8 dixi Prol.
p. 62 || 12 οἱ om. DA || 18 ὄγκον Heeren: ἴσον
A || 23 ἴσχει A || 28 post ἄλλως sequitur c. 163,
tum prolixior disputatio, quam Ario tribui
(fr. 5), denique μηδὲν δὲ πῦρ—σῶμα, quod re-
spondet §§ 4. 5. 6 extremis cf. 14 6. his for-
tasse peculiare ab Aëtio caput adsignatum
erat, unde a Plutarcho ommissa sunt praeter
Epicuream sententiam § 5

Οἱ Στωικοὶ δύο μὲν ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων κοῦφα, πῦρ καὶ ἀέρα· δύο δὲ βαρέα, ὕδωρ καὶ γῆν. κοῦφον γὰρ ὑπάρχει φύσει ὁ νεύσει ἀπὸ τοῦ ἰδίου μέσου, βαρὺ δὲ τὸ εἰς μέσον. [βαρὺ δὲ οὐκ ἔστι τὸ μέσον.]

Ἐπίκουρος δὲ ἀπερίληπτα εἶναι * τὰ σώματα καὶ τὰ πρῶτα δὲ ἀπλᾶ, * τὰ δὲ ἐξ ἐκείνων συγκρίματα πάντα βάρους ἔχειν· κινεῖσθαι δὲ τὰ ἄτομα τότε μὲν κατὰ στάθμην τότε δὲ κατὰ παρέγκλισιν, τὰ δὲ ἄνω κινούμενα κατὰ πληγὴν καὶ παλμόν.

4 φύσει οὐ νεύσει BC: ὁ φύσει οὐ νεύσει A: ρύσει νεύει vulgo cf. Prol. 34

6 βαρὺ δ' οὐκ ἔστι τὸ μέσον sive variationem sive ineptum scholion deleui

7 δὲ om. B || de loco antiquitus vitiatō Prol. p. 52

8 πρῶτα μὲν Reiske, πρῶτά τε Wytténbach

11 τότε μὲν — τότε δὲ B: ποτὲ μὲν — ποτὲ A: τὸ μὲν — τὸ δὲ C

13 κατὰ παλμόν BC: κατὰ τολμόν A: corrit Wytténbach. sed cum ἀποπαλμός Stobaei aptior sit [cf. Laert. X 44 conl. 43], ud scio an ἀποπαλμόν voluerit scriptor

μηδὲν δὲ πῦρ κυκλοτερώς φύσει κινεῖσθαι, μόνον δὲ τὸ πέμπτον σῶμα.

Οἱ Στωικοὶ δύο μὲν ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων κοῦφα, πῦρ καὶ ἀέρα· δύο δὲ βαρέα, ὕδωρ καὶ γῆν. κοῦφον γὰρ ὑπάρχει φύσει ὁ νεύσει ἀπὸ τοῦ ἰδίου μέσου, βαρὺ δὲ τὸ εἰς μέσον. καὶ τὸ μὲν περίγειον φῶς κατ' εὐθείαν, τὸ δ' αἰθέριον περιφερῶς κινεῖται.

Ἐπίκουρος ἀπερίληπτα εἶναι * τὰ σώματα καὶ τὰ πρῶτα δὲ ἀπλᾶ *, τὰ δὲ ἐξ ἐκείνων συγκρίματα βάρους ἔχειν. κινεῖσθαι δὲ τὰ ἄτομα τότε μὲν κατὰ στάθμην τότε δὲ κατὰ παρέγκλισιν, τὰ δὲ ἄνω κινούμενα κατὰ πληγὴν καὶ ἀποπαλμόν.

6 Δημόκριτος τὰ πρῶτά φησι σώματα, ταῦτα δ' ἦν τὰ ναστά, βάρους μὲν οὐκ ἔχειν, κινεῖσθαι (δὲ) κατ' ἀλλοτρίαν ἐν τῇ ἀπειρώ. δυνατόν (δ') εἶναι κοσμιαίαν ὑπάρχειν ἄτομον.

7 Στράτων μὲν προσεῖναι τοῖς σώμασι φυσικὸν βάρους, τὰ δὲ κουφότερα τοῖς βαρυτέροις ἐπιπολάζειν οἶον 25 ἐκπυρηνίζόμενα.

1 πῦρ verum est cf. v. 8—10, σῶμα volebat Meineke || 5 δύο δὲ F: φύσει δὲ δύο C: φύσει post στοιχείων interposuit Meineke || 6 νεύει F: om. C: νεύσει Heeren || 8 κατ' εὐθείαν ut Zenoni quoque placet c. 14 6 || 11 de loco vitiatō dixi Prol. p. 52 || 12 πρῶτα μὲν Meineke Reiskeum ad Plut. secutus, τὰ σώματα πρῶτα καὶ ἀπλᾶ Heeren || 17 ὑπὸ παλμόν A: corr. Heeren || 20 δὲ om. A: add. Heeren itemque v. 22 || 21 cf. Prol. p. 219 || 26 conveniunt huic capiti praeter Zenonis dogma, quod nunc est c. 14 6, versus qui exstant apud Stob. I 14 2 sub lemmate Παρμενίδου

Πάντοθεν εὐκύκλου σφαίρας ἐναλίγκιον ὄγκω μέσσοθεν ἰσοπαλὲς πάντη· τὸ γὰρ οὔτε τι μεῖζον

οὔτε τι βαιότερον πέλεναι χρεὼν ἐστὶ τῇ ἢ τῇ [βαιότερον πέλεν ἄχρεον A] cf. v. 102—104 Karst. cf. infra p. 313^b 1 adn.

ιγ. Περὶ ἐλαχίστων.

Περὶ ἐλαχίστου.

Ἐμπεδοκλῆς πρὸ τῶν τεττάρων 1
στοιχείων θραύσματα ἐλάχιστα οἶονεῖ
στοιχεῖα πρὶν στοιχείων, ὁμοιομερῆ,
5 [ὅ ἐστι στρογγύλα.]

Ἡράκλειτος ψηγμάτιά τινα ἐλά- 2
χιστα καὶ ἀμερῇ εἰσάγει.

Ἐμπεδοκλῆς ἔφη πρὸ τῶν τεττά-
ρων στοιχείων θραύσματα ἐλάχιστα,
οἶονεῖ στοιχεῖα πρὸ τῶν στοιχείων
ὁμοιομερῆ. 5

Ἡράκλειτος πρὸ τοῦ ἐνὸς δοκεῖ
τισὶ ψήγματα καταλείπειν.

3 Ξενοκράτης καὶ Διόδωρος
ἀμερῇ τὰ ἐλάχιστα ὀρίζοντο.

4 Ἡρακλείδης θραύσματα. 10

ιδ. Περὶ σχημάτων.

Περὶ σχημάτων.

Σχῆμά ἐστιν ἐπιφάνεια καὶ περι- 1
10 γραφή καὶ πέρας σώματος.

Οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου υσφαιρικὰ τὰ 2
σχήματα τῶν τεττάρων στοιχείων,
μόνον δὲ τὸ ἀνώτατον πῦρ κωνοειδές.

Σχῆμά ἐστιν ἐπιφάνεια καὶ περι-
γραφή καὶ πέρας σώματος.

Οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου τὸν κόσμον
σφαῖραν κατὰ σχῆμα τῶν τεττάρων 15
στοιχείων· μόνον δὲ τὸ ἀνώτατον πῦρ
κωνοειδές.

3 Οἱ ἀπὸ Λευκίππου τὰ ἄτομα
πολυσχήμονα.

4 Ἀναξαγόρας τὰ ὁμοιομερῆ πολυ- 20
σχήμονα.

5 Κλεάνθης μόνος τῶν Στωικῶν τὸ
πῦρ ἀπεφήνατο κωνοειδές.

4 πρὶν (A)BC: ἀπὸ G cf. Herm. irris. c. 2
[Prol. p. 261]: om. Wytttenbach. cf. Prol.
p. 65. 223

5 δ ABC: ὅπερ vulgo: ὅτι codd. deterio-
res. interpolationem damnavit Sturz; unde
orta esse possit docet Karsten Emp. p. 338.
cf. Prol. p. 65

6 ἐλάχιστα καὶ ἀμερῇ ex § 3 falso translata
12 σώματα (A)BC: correxi. nam etsi co-
gitari possunt σώματα τῶν στοιχείων [cf. Laert.
VIII 25], tamen neque huic περὶ σχημάτων
capiti neque Stobaei quamvis aliter corruptae
lectioni conveniunt

1 περὶ ἐλαχίστου non solum in pleniore titulo
sed etiam post Ἐμπεδοκλῆς v. 2 legitur, quo ex
margine delatum est. || 4 πρὸ seclisut Meineke
conl. 17 3. sed cf. Plut. || 6 Heraclitum cum
Heraclide [at cf. § 4] confusum statuunt
Schleiermacherum secuti Krische Zeller alii.
dubitat Schuster p. 261 1. cf. Prol. p. 221.
223 || 12 lemma adscribitur Πορφύριου F: om.
C cf. Prol. p. 48¹ || 14 non dubito quin τὸν
κόσμον ex proximorum in Stobaeo capitulo-
rum argumento (cf. II 2 1. 2) interpolatum
reliqua ex σφαιρικὰ τὰ σχήματα corrupta sint.
aliter μόνον κτλ. sensum non habent. tolletur
simul Boeckhii dubitatio Philolai fr. p. 162 ||
17 κωνοειδές addubitat Boeckh ib. p. 99,
translatum ex § 5 suspicatur Roeth Plutarchi
immemor, explicare studet Schiaparelli I
precursori di Copern. p. 5⁸ || 18 Ἀναξαγόρας
τὰ ἄτομα πολυσχήμονα, 20 οἱ ἀπὸ Λευκίππου
τὰ ὁμοιομερῆ π. A vulgo: mutavi lemmata
cf. Zeller I⁴ 884¹.

6 Ζήνων ἔφασκε τὸ πῦρ κατ' εὐ-
θεΐαν κινεῖσθαι.

15. Περὶ χρωμάτων. G 27

Περὶ χρωμάτων.

Χρῶμά ἐστι ποιότης σώματος 1
δρατῆ.

Χρῶμά ἐστι ποιότης σώματος
δρατῆ προηγουμένως. 5

Οἱ Πυθαγόρειοι χροῖαν ἐκάλουν 2
τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος.

Οἱ Πυθαγόρειοι χροῖαν ἐκάλουν
τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος.

Ἐμπεδοκλῆς τὸ τοῖς πόροις τῆς 3
ὀψews ἐναρμόττον.

Ἐμπεδοκλῆς χρῶμα εἶναι ἀπε-
φαίνεται τὸ τοῖς πόροις τῆς ὀψews
ἐναρμόττον. τέτταρα δὲ τοῖς στοι- 10
χείοις ἰσάριθμα, λευκὸν μέλαν ἐρυ-
θρὸν *ὠχρόν.*

Πλάτων φλόγα ἀπὸ τῶν σωμάτων, 4
σύμμετρα μῦρια ἔχουσιν πρὸς τὴν
10 ὄψιν.

Πλάτων φλόγα ἀπὸ τῶν σωμά-
των σύμμετρα μῦρια ἔχουσιν πρὸς
τὴν ὄψιν. 15

5 Ἀρίσταρχος Σάμιος μαθηματικὸς
ἀκουστῆς Στράτωνος φῶς εἶναι τὸ
χρῶμα τοῖς ὑποκειμένοις ἐπιπίπτον.

Ζήνων ὁ Στωικὸς τὰ χρώματα 6
πρώτους εἶναι σχηματισμοὺς τῆς ὕλης.

Ζήνων ὁ Στωικὸς τὰ χρώματα
πρώτους εἶναι σχηματισμοὺς τῆς ὕλης. 20

Οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου τὰ γένη τῶν 7
χρωμάτων, λευκὸν τε καὶ μέλαν ἐρυ-
15 θρὸν *ὠχρόν*. τὰς δὲ διαφορὰς τῶν
χρωμάτων παρὰ τὰς ποιεῖς μίξεις τῶν
στοιχείων· τὰς δὲ τῶν ζῳῶν καὶ
παρὰ τὰς ποικιλίας τῶν τροφῶν καὶ
τῶν ἀέρων.

Οἱ Πυθαγόρειοι τὰ δὲ γένη τῶν
χρωμάτων λευκὸν τε καὶ μέλαν ἐρυ-
θρὸν τε καὶ *ὠχρόν*. τὰς δὲ δια-
φορὰς τῶν χρωμάτων παρὰ τὰς ποιεῖς
μίξεις τῶν στοιχείων, τὰς δὲ τῶν 25
ζῳῶν παρὰ τὰς ποικιλίας τῶν τρο-
φῶν καὶ τῶν ἀέρων.

4 Πυθαγόρειοι G cf. Aristot. p. 439^a 31 v.
Prol. p. 215: πυθαγορικοὶ (A)BC || ἀνεκάλουν C
6 de § 3 cf. Prol. p. 222
8 τῶν om. B
16 περὶ τὰς hic et v. 18 B
18 τροφῶν (A)BC: τόπων G: correxit Cor-
sinus

TESTIMONIA PLUTARCHI

15 1. 2. Psell. d. omif. doct. c. 64
περὶ χρωμάτων. χρῶμά ἐστιν δρατῆ ποιότης
τῆς τῶν σωμάτων ἐπιφανείας.

1 Zeno huc non quadrat, addendus c. 12 cf.
adn. p. 311^b 26 — Stobaeus quae interpoeticas
eclogas I 15 2 habet: ἀλλ' ὅγε πάντοθεν
ἴσος ἐὼν καὶ ἀμύπαν ἀπείρων, | σφαῖρος κυκλο-
τερής, μονή περιττῇ χαίρων [μμήτης περιτεθῇ
χαίρων A], videntur Empedoclis esse, certe
alter v. (138 St.), priorem Parmenidis credunt
ex lemme Παρμενίδου, quod solus Vati-
canus novit. cf. ad p. 311^b 26 adn. incertum
num ex Placitis sumpti sint illi versus || 6 Oī
addidi || 10 post ἐναρμόττον sequitur iteratum
ex § 7 v. 23 τὰς δὲ διαφορὰς — 26 παρὰ τὰς
τῶν τροφῶν ποικιλίας [sic] || 12 ὠχρόν cf.
v. 23 et p. 314^b 10. Proleg. p. 50. de fide Aethii
Prol. p. 222 || 21 lemma Stob. om. quia con-
tinuat § 2. de Aethii fide cf. Prol. p. 181 || ποιεῖς
hoc loco om. A, sed exstat in iteratis v. 10.

- 8 Δημόκριτος φύσει μὲν μηδὲν εἶναι χρῶμα, τὰ μὲν γὰρ στοιχεῖα ἄποια, τὰ τε ναστὰ καὶ τὸ κενόν· τὰ δ' ἐξ αὐτῶν συγκρίματα κεχρῶσθαι διαταγῇ τε καὶ ῥυθμῷ καὶ προτροπῇ, 5 ὧν ἡ μὲν ἐστὶ τάξις ὁ δὲ σχῆμα ἡ δὲ θέσις· παρὰ ταῦτα γὰρ αἱ φαντασίαι. τούτων δὲ τῶν πρὸς τὴν φαντασίαν χρωμάτων τέτταρες αἱ διαφοραί, λευκοῦ μέλανος ἐρυθροῦ *ὠχροῦ.* 10
- 9 Ἐπίκουρος καὶ Ἀρίσταρχος τὰ ἐν τῷ σκότῳ χρώματα χροάν οὐκ ἔχειν.
- 10 Ἀριστοτέλης πέρας ἐν ὀρισμένῳ διαφανεῖ, διαφανὲς δὲ ὕλην εἶναι † δι- 15 ηθημένην καθαρὰν καὶ ἀμιγῆ, τούτου δὲ αὐτοῦ τὸ κινητικὸν χρῶμα ὑπάρχειν· ἐν δὲ τῷ σκότῳ τὰ χρώματα χροάν δυνάμει μὲν ἔχειν, ἐνεργείᾳ δὲ μηδαμῶς· πολλὸν δὲ τὸ μεταξὺ τοῦ τε 20 μὴ ἔχειν καὶ μὴ ὁρᾶσθαι.
- 11 Οἱ μὲν ἄλλοι τὰ στοιχεῖα κεχρῶσθαι φυσικῶς, οἱ δὲ τὰ ὁμοιομερῆ ποιότητος μετέχειν τὰ πρῶτα, οἱ δὲ τὰ ἄτομα πάντα συλλήβδην ἄχροα, 25 ἐξ ἀποίων δὲ τῶν λόγῳ θεωρητῶν τὰς αἰσθητὰς ἀποφαίνονται γίνεσθαι ποιότητας.

15. Περὶ τομῆς σωμάτων.

Οἱ ἀπὸ Θάλεω καὶ Πυθαγόρου 1 παθητὰ σώματα καὶ τμητὰ εἰς ἄπειρον.

c. 16 post c. 12 περὶ σωμάτων collocandum erat cf. Prol. p. 62 || 3 post παθητὰ et in Plutarcho et in Stobaeo τὰ casu omissum videtur || σώματα om. B

Περὶ τῆς σωμάτων τομῆς.

Οἱ ἀπὸ Θάλεω καὶ Πυθαγόρου 30 παθητὰ σώματα καὶ τμητὰ εἰς ἄπειρον.

1 de §§ 8—11 cf. Prol. p. 62 || φύσιν A: corr. Meineke || 3 ποιὰ A: corr. Heeren || τὰ τε μεστὰ A: correxi cf. 3 16 12 c || 6 ὁ δὲ σχῆμα om. F: ἡ δὲ σχῆμα C || 12 sed Aethium et hic et v. 18 σώματα dedisse vidit Usener cf. Plut. adv. Col. 7 p. 1110 c Philod. π. σημ. 18, 8. 9 Gomp. || 15 ὕλην F: τὴν ὕλην C || διηθημένην corruptum cf. II 20 12 || 17 κινητὸν A: correxi cf. Ar. p. 418^a 31 || 20 τοῦ μεταξὺ A || 24 ποιότητα A: corr. Heeren || 26 τῶν λόγων A: τῷ λόγῳ Heeren: servavi τῶν || 27 ὑποφαίνουσι A: correxi || 29 ex titulo pleno etiam cc. 12 et 13 complexo excerpſi

καὶ πάντα τὰ συνεχῇ, γραμμὴν ἐπιφάνειαν στερεὸν σῶμα τόπον χρόνον.

Οἱ τὰς ἀτόμους, περὶ τὰ ἀμερῇ ἴστα- 2 (Δημόκριτος) [ὁ δ' αὐτὸς ἔλεγε] σθαι καὶ μὴ εἰς ἄπειρον εἶναι τὴν τομὴν. περὶ τὰμερῇ ἴστασθαι τὴν τομὴν.

Ἀριστοτέλης δυνάμει μὲν εἰς 3 (Ἀριστοτέλης) [καὶ] δυνάμει μὲν εἰς ἄπειρον τέμνεσθαι, ἐντελεχείᾳ δὲ μηδαμῶς.

4 Χρύσιππος ἔφασκε τὰ σώματα εἰς ἄπειρον τέμνεσθαι καὶ τὰ τοῖς σώμασι προσεικότα, οἷον ἐπιφάνειαν 10 γραμμὴν τόπον κενὸν χρόνον· εἰς ἄπειρόν τε τούτων τεμνομένων οὔτε σῶμα ἐξ ἀπείρων σωμάτων σύνεστηκεν οὔτ' ἐπιφάνεια οὔτε γραμμὴ οὔτε 15 τόπος (οὔτε κενὸν οὔτε χρόνος).

5 ιζ. Περὶ μίξεως καὶ κράσεως. G 29

Οἱ μὲν ἀρχαῖοι τὰς τῶν στοιχείων 1 μίξεις κατ' ἀλλοίωσιν.

Περὶ μίξεως καὶ κράσεως.

Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ κράσεις εἶναι τὰς τῶν στοιχείων μίξεις κατ' ἀλλοίωσιν.

Οἱ δὲ περὶ Ἀναξαγόραν καὶ Δη- 2 μόκριτον κατὰ παράθεσιν.

〈Οἱ περὶ Ἀναξαγόραν καὶ Δημό- 20 κριτον〉 τὰς κράσεις κατὰ παράθεσιν γίνεσθαι τῶν στοιχείων.

10 Ἐμπεδοκλῆς δὲ ἐκ μικροτέρων 3 ὄγκων τὰ στοιχεῖα συγκρίνει, ἅπερ ἐστὶν ἐλάχιστα καὶ οἰονεῖ στοιχεῖα στοιχείων.

Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ξενοκράτης 3 ἐκ μικροτέρων ὄγκων τὰ στοιχεῖα συγκρίνει, ἅπερ ἐστὶν ἐλάχιστα καὶ οἰονεῖ 25 στοιχεῖα στοιχείων.

Πλάτων τὰ μὲν τρία σώματα, (οὐ 4 γὰρ θέλει κυρίως αὐτὰ εἶναι στοιχεῖα ἢ προσονομάζειν) τρεπτὰ εἰς ἀλλήλα, πῦρ ἀέρα ὕδωρ, τὴν δὲ γῆν εἰς τι τούτων ἀμετάβλητον.

Πλάτων τὰ μὲν τρία σώματα 4 τρεπτὰ εἰς ἀλλήλα, πῦρ ἀέρα ὕδωρ, τὴν δὲ γῆν εἰς τι τούτων ἀμετάβλητον. 30

ιη. Περὶ κενοῦ. G 30

20 Οἱ ἀπὸ Θάλεω φυσικοὶ πάντες μέ- 1 χρι Πλάτωνος τὸ κενὸν ἀπέγνωσαν.

Περὶ κενοῦ.

Οἱ ἀπὸ Θάλεω φυσικοὶ πάντες τὸ 1 κενὸν ὡς ὄντως κενὸν ἀπέγνωσαν.

1 οἱ τὰς B: ἢ τὰς (A)C. audiendum λέγοντες cf. c. 9 6. 15 11 || ἢ τὰ ἀμερῇ (A)BC: correxi [H = I] || 10 μικροτάτων G Reiske || 12 εἰσὶν B || 13 τῶν στοιχείων B || 14 οὐ — προσονομάζειν Plutarchea videntur || 20 ἀπὸ τοῦ A

3 ὁ δ' αὐτὸς — τομὴν additur c. 12 6 || 4 τὰ μέρη A: corr. Heeren || 5 καὶ — ἐντελεχείᾳ cf. adn. c. 12 3 || 8 τὰ τε Meineke || 15 οὔτε — χρόνος addidit Heeren. ceterum dubitari potest de vacui et temporis notione corporea. cf. Didym. fr. phys. 25 Laert. VII 140 || 17 κράσιν A: corr. cod. August. || 20 οἱ — Δημόκριτον add. Heeren || 29 τούτων τῶν ἀμεταβλήτων A || 31 titulus plenus exstat supra p. 268 || 32 οἱ ἀπὸ Θάλεω in text. A: (θ)άλῃς καὶ ἕτεροι in marg. F

Ἐμπεδοκλῆς·

οὐδέ τι τοῦ παντὸς κενὸν πέλει οὐ-
δὲ περισσόν.

Λεύκιππος Δημόκριτος Δημή- 3
τριος Μητρόδωρος Ἐπίκουρος 5
τὰ μὲν ἄτομα ἄπειρα τῷ πλήθει, τὸ
δὲ κενὸν ἄπειρον τῷ μεγέθει.

Οἱ Στωικοὶ ἐντὸς μὲν τοῦ κόσμου 5
οὐδὲν εἶναι κενόν, ἔξωθεν δ' αὐτοῦ
10 ἄπειρον.

Ἀριστοτέλης τοσοῦτον εἶναι τὸ 6
κενὸν ἐκτὸς τοῦ κόσμου, ὥστε ἀνα-
πνεῖν τὸν οὐρανόν· εἶναι γὰρ αὐτὸν
πύρινον.

2

Ἐμπεδοκλῆς·

οὐδέ τι τοῦ παντὸς κενὸν πέλει
οὐδὲ περιττόν.

Δημόκριτος καὶ ἕτεροι Λεύκιπ- 3
πος Μητρόδωρος Ἐπίκουρος τὰ 5
μὲν ἄτομα ἄπειρα τῷ πλήθει, τὸ δὲ
κενὸν ἄπειρον τῷ μεγέθει.

4 Στράτων ἐξωτέρω μὲν ἔφη τοῦ
κόσμου μὴ εἶναι κενόν, ἐνδοτέρω δὲ
δυνατὸν γενέσθαι. 10

Ζήνων καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἐντὸς
μὲν τοῦ κόσμου μηδὲν εἶναι κενόν,
ἔξω δ' αὐτοῦ ἄπειρον.

Ἀριστοτέλης ἐν τετάρτῳ Φυσι-
κῆς ἀκροάσεως γράφει· εἶναι δέ φασι 15
οἱ Πυθαγόρειοι κενὸν καὶ ἐπεισείναι
αὐτὸ τῷ οὐρανῷ ἐκ τοῦ ἀπείρου πνεύ-
ματος ὡς ἀναπνεύοντι. ἐν δὲ τῷ περὶ
τῆς Πυθαγόρου φιλοσοφίας πρώτῳ

2 οὐδέν τι (A)BC: corr. Xylander || κενόν
(A)BC cf. ad Stob.

4 de § 3 cf. Prol. p. 142

8 μὲν AB: om. C

11 Ἀριστοτέλης immo Pythagorei cf. Stob.

1 Ἐμπεδοκλῆς v. 63 K., v. 91 St. || 2 κενόν
A: corr. Heeren cf. Theodor. || 14 ἐν
τετάρτῳ Φυσικῆς ἀκροάσεως c. 6 p. 213^b 23
cf. Prol. p. 215. num § 6 partim Ario tri-
buenda sit dubitari potest cf. Prol. p. 75².
nam Plutarchea ut ridicule perversa sunt ita
plus habent εἶναι γὰρ αὐτὸν πύρινον. cetera,
loci motus infiniti definitiones ab hoc capite
abhorreere videntur. nec definitio loci ex
Aristot. phys. IV 4 p. 212^a 20 sumpta accu-
rate concinit cum Plutarcho 19 2 [cf. Ar.
212^b 18] || 16 κενὸν καὶ ἐτήσιον ἐν αὐτῷ τῷ
οὐρανῷ A: corr. Heeren || 19 περὶ τῆς Πυθα-
γόρου φιλοσοφίας πρώτῳ fr. 196 p. 1513^a 29

ALIORUM EX AETHIO EXCERPTA

18 3 Theodoret. IV 14 (post c. 9 7) τὸ δὲ
κενὸν οἱ περὶ Δημόκριτον τῶν ἀτόμων ὀνο-
μάσασι τόπον cf. Prol. p. 46.

1. 2 Idem l. c. οἱ δὲ ἄλλοι ἀπαντες τοῦτόν
γε ἀντικρὺς κωμικοῦσι τὸν λόγον. αὐτίκα τοί-
νυν Ἐμπεδοκλῆς οὕτω φησὶν· οὐδέ τι τοῦ
παντὸς κενὸν πέλει οὐδὲ περιττόν'.

4 Idem l. c. ὁ δὲ Στράτων ἔμπαλιν ἔξωθεν
μὲν μηδὲν εἶναι κενόν, ἐνδοθεν δὲ δυνατὸν εἶναι.

5 Idem l. c. οἱ δὲ Στωικοὶ ἐντὸς μὲν τοῦ
παντὸς μηδὲν εἶναι κενόν, ἐκτὸς δὲ αὐτοῦ πάμ-
πολύ τε καὶ ἄπειρον. ponitur inter §§ 2 et 4.

γράφει τὸν μὲν οὐρανὸν εἶναι ἕνα, ἐπεισάγεσθαι δ' ἐκ τοῦ ἀπείρου χρόνον τε καὶ πνοὴν καὶ τὸ κενόν, δ διορίζει ἐκάστων τὰς χώρας αἰεὶ. καὶ ἐν ἄλλοις λέγει τόπον εἶναι τὸ τοῦ⁵ περιέχοντος πέρας ἀκίνητον, ἧ ἐν ᾧ μένει τε καὶ κινεῖται τὰ σώματα, πλήρη μὲν ὅταν πανταχόθεν περιέχῃ τὸ σῶμα, κενὸν δὲ ὅταν μηθεν ἔχῃ τὸ παράπαν ἐν ἑαυτῷ. τόπον μὲν οὖν¹⁰ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν καὶ σῶμα, κενὸν δὲ οὐδαμῶς εἰ μὴ μόνον πρὸς νόησιν· ἀναιρετικὴν γὰρ εἶναι τὴν κατ' ἐνδελέχειαν αὐτοῦ φύσιν τῆς τε τῶν ὄντων συμπαθείας καὶ τῆς τῶν σωμάτων¹⁵ ἀλληλουχίας· τὰς δὲ κινήσεις γίνεσθαι τὰς κατὰ τόπον [κατὰ τὸ πρότερον] ἀντιπερισταμένων ἀλλήλοις τῶν σωμάτων· ἅπειρον δὲ οὐθὲν ἀπολείπει οὔτε κατὰ τὸ πλῆθος οὔτε κατὰ τὸ²⁰ μέγεθος.

ιβ. Περὶ τόπου.

Πλάτων τὸ μεταληπτικὸν τῶν¹ εἰδῶν, ὅπερ εἴρηκε μεταφορικῶς τὴν ὕλην, καθάπερ τινὰ τιθήνην καὶ δεξα⁵ μενήν.

Ἀριστοτέλης τὸ ἔσχατον τοῦ πε-² ριέχοντος συνάπτον τῷ περιεχομένῳ.

Περὶ τόπου.

Πλάτων τόπον εἶναι τὸ μεταληπτικὸν τῶν εἰδῶν, ὅπερ εἴρηκε μεταφορικῶς τὴν ὕλην καθάπερ τινὰ τιθήνην²⁵ καὶ δεξαμενήν.

³ (Στράτων) τόπον [δὲ] εἶναι τὸ μεταξὺ διάστημα τοῦ περιέχοντος καὶ τοῦ περιεχομένου.

κ. Περὶ χώρας.

Οἱ Στωικοὶ καὶ Ἑπίκουρος δια-¹ 10 φέρειν κενὸν τόπον χώραν· καὶ τὸ μὲν κενὸν εἶναι ἐρημίαν σώματος, τὸν δὲ τόπον τὸ ἐχόμενον ὑπὸ σώματος, τὴν δὲ χώραν τὸ ἐκ μέρους ἐχόμενον, ὥσπερ ἐπὶ τῆς τοῦ οἴνου πιθάνης.

Περὶ χώρας.

30

(Ζήνων καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ) διαφέ-
ρειν [δὲ] κενὸν τόπον χώραν· καὶ τὸ μὲν κενὸν εἶναι ἐρημίαν σώματος, τὸν δὲ τόπον τὸ ἐπεχόμενον ὑπὸ σώματος, τὴν δὲ χώραν τὸ ἐκ μέρους³⁵ ἐπεχόμενον.

6 Ἀριστοτέλης cf. ad 18 6 [Stob.]

12 ὑπὸ AB: τοῦ post ὑπὸ addit C

14 πιθάνης B. de re cf. Arii Did. fr. phys. 25 [Stob. ecl. I 18 p. 392H.]

1 τὸν δὲ A: corr. Heeren || 17 κατὰ τὸ πρότερον del. Usener || 18 ἀντιπερισταμένας F: ἀν καὶ περισταμένας C: corr. Gaisford. || 27 τόπον κτλ. add. post 18 4 || 31 διαφέρειν — ἐπεχόμενον add. post 18 5

2 Ἐπίκουρος δνόμασιν [πᾶσιν] πα-
ραλλάττειν κενὸν τόπον χώραν.

κα. Περὶ χρόνου. G 37

Περὶ χρόνου.

Πυθαγόρας τὸν χρόνον τὴν σφαῖ- 1
ραν τοῦ περιέχοντος εἶναι.

Πυθαγόρας τὴν σφαῖραν τοῦ 5
περιέχοντος.

Πλάτων αἰῶνος εἰκόνα κινήτην ἢ 2
5 διάστημα τῆς τοῦ κόσμου κινήσεως.

Πλάτων αἰῶνος εἰκόνα κινήτην ἢ 5
διάστημα τῆς τοῦ κόσμου κινήσεως.

Ἐρατοσθένης τὴν τοῦ ἡλίου πο- 3
ρείαν.

Ἐρατοσθένης τὴν τοῦ ἡλίου πο-
ρείαν.

κβ. Περὶ οὐσίας χρόνου. G 38

Περὶ οὐσίας χρόνου. 10

Πλάτων οὐσίαν χρόνου τὴν τοῦ 1
10 οὐρανοῦ κίνησιν.

(Πλάτων) οὐσίαν [δὲ] χρόνου τὴν
οὐρανοῦ κίνησιν.

2 Ξενοκράτης μέτρον τῶν γενητῶν
καὶ κίνησιν αἰδίων.

3 Ἐστιαῖος ὁ Περίνθιος φυσικὸς 15
φορὰν ἀστρων πρὸς ἄλληλα.

4 Στράτων τῶν ἐν κινήσει καὶ ἡρε-
μῇ ποσόν.

5 Ἐπίκουρος σύμπτωμα (συμπτω-
μάτων), τοῦτο δ' ἐστὶ παρακολούθημα 20
κινήσεων.

6 Ἀντιφῶν καὶ Κριτόλαος νόημα
ἢ μέτρον τὸν χρόνον, οὐχ ὑπόστασιν.

Οἱ πλείους τῶν Στωικῶν αὐτὴν 7
τὴν κίνησιν.

Οἱ Στωικοὶ χρόνου οὐσίαν αὐτὴν 25
τὴν κίνησιν.

Οἱ μὲν πλείους ἀγέννητον τὸν χρόνον. 8

Οἱ πλείους ἀγέννητον τὸν χρόνον.

Πλάτων δὲ γενητὸν κατ' ἐπίνοιαν. 9

(Πλάτων) γενητὸν [δὲ] κατ' ἐπί-
νοιαν.

15 κγ. Περὶ κινήσεως.

Περὶ κινήσεως.

Πυθαγόρας Πλάτων· κινήσεις 1

Πυθαγόρας· κινήσεις ἐστὶ διαφο- 30

12 ἀγέννητον A: ἀγέννητον BC qualia ad-
notare nunc supersedebo

1 πᾶσιν delere iussit Usener || 11 continua-
tur 229 || 14 continuatur a Stobaeo μέτρον βρα-
δύτητος ἢ τάχους εἶπε Χρύσιππος excerptum ex
Arii fr. 26 [ecl. I 8 p. 260 H] || 15 φυσικὸς
verisimiliter ad Stratonem § 4 rettulit Krische
Forsch. p. 351 cf. Sext. P. H. III 137 et adv.
math. X 177 Στράτων ὁ φυσικὸς... ἔλεγεν
χρόνον ὑπάρχειν μέτρον πάσης κινήσεως καὶ μο-
νῆς || 19 συμπτωμάτων addidit Heeren ex Sext.
adv. math. X 238 || 22 Ἀντιφῶν F: Ἀντιφά-
νης F mrg. et C || 23 οὐδ' A || 27 continuatur
post 212 || 29 διαφερότης A: corr. Heeren

ἐστὶ διαφορὰ τις ἢ ἑτερότης ἐν ὅτῃ ἢ ἑτερότῃ ἐν ὅλῃ ἢ ἐστὶν ὅλῃ.
ὅλῃ. οὗτος πάσης κινήσεως κοινὸς ὅρος.

Ἀριστοτέλης· ἐντελέχεια κινητοῦ. 2 Ἀριστοτέλης τὴν κίνησιν ἐνέργειαν εἶναι τοῦ δυνάμει κινητοῦ ἢ κινήτον· τῶν δὲ κινήσεων τὰς μὲν εἶναι 5 κατὰ τὸ ποσόν, τὰς δὲ κατὰ τὸ ποιόν, τὰς δὲ κατὰ τόπον. κατὰ μὲν τὸ ποσὸν αὖξῃσιν καὶ μείωσιν, ἐν προσθέσει τινὶ θεωρουμένην καὶ ἀφαιρέσει· κατὰ δὲ τὸ ποιὸν ἀλλοίωσιν καὶ μεταβολήν, 10 ὥς τὴν ἐκ θερμοῦ εἰς ψυχρόν, ἐκ γλυκέος εἰς πικρόν· κατὰ δὲ τόπον, ἣν ἰδιώτερον φορὰν ὠνόμασε, καθ' ὃν ἐξ οὗ εἰς ὃ μεταβαίνει τὰ κινούμενα. ταύτης δὲ τρεῖς εἶναι διαφοράς, 15 ὧν δύο μὲν ἀπλᾶς, τὴν τε κατ' εὐθεΐαν καὶ τὴν ἐν κύκλῳ, μίαν δὲ μικτὴν· εὐθεΐαν μὲν τὴν ἄνω καὶ κάτω κατὰ τε κουφότητα καὶ βαρύτητα τῶν σωμάτων, ἐν κύκλῳ δὲ τὴν 20 περιφερῆ, μικτὴν δὲ τὴν κατ' ἑγκλίσιν. τῆς δὲ κατὰ τόπον κινήσεως τὴν μὲν ἀπὸ τοῦ μέσου γίνεσθαι τὴν δὲ ἐπὶ τὸ μέσον τὴν δὲ περὶ τὸ μέσον. πυρὸς μὲν οὖν καὶ ἀέρος ἀπὸ τοῦ 25 μέσου, γῆς (δὲ) καὶ ὕδατος ἐπὶ τὸ μέσον, τοῦ δὲ ὕλου περὶ τὸ μέσον. τούτοις δὲ † κληροῦσθαι τὸν ὅλον κόσμον.

Δημόκριτος ἐν γένος τῆς κινή- 3
σεως τὸ κατὰ παλμόν.

Ἐπίκουρος δύο εἶδη τῆς κινήσεως, 4

Δημόκριτος ἐν γένος κινήσεως 30
τὸ κατὰ παλμόν ἀπεφαίνετο.

Ἐπίκουρος δύο εἶδη κινήσεως, τὸ

5 κατὰ πλάγιον (A)BC: κατὰ πληγὴν coni. Zeller. sed cf. supra c. 12 5 Simpl. de cael. p. 484^a 30 schol. Brand. et Laert. X 43. 44

3 ἐντελέχειαν exhibit Arist. phys. III 2 p. 202^a 7. 251^a 9, quare dubitavi an Stobaeanis Ariana admixta essent Prol. p. 75² cf. p. 215 || 4 κινητικῶν ἢ κινήτων F: correxi ex Arist. I. c. vulgo κινητικοῦ ἢ κινήτου. δυνάμει cf. Arist. p. 201^a 10 || 13 ἣν ἂν C: ἂν F: ἣν δὲ Meineke || ὠνόμασε p. 226^a 33. 260^a 28 || 21 τὴν κατάλλουσιν A: corr. post Canterum Heeren || 26 δὲ add. Meineke || 27 τὸ δὲ ὅλον A: corr. Heeren || 28 κληροῦσθαι A: τελειοῦσθαι Canter, πληροῦσθαι verisimiliter Heeren.

τὸ κατὰ στάθμην καὶ τὸ κατὰ παρ-
έγκλισιν.

κατὰ στάθμην καὶ τὸ κατὰ παρέγκλι-
σιν * * * εἰσὶ δέ τινες οἱ καὶ τέ-
ταρτον εἶδος εἰσάγουσι τὸ κατ' οὐσίαν,
ὅπερ ἐστὶ τὸ κατὰ γένεσιν. ἄλλοι δὲ
καὶ τὴν διανοητικὴν προστιθέασι, 5
μέχρι γὰρ τῶν πέντε προῦβησαν.

5 Διόδωρος ὁ Κρόνος κεκινήσθαι
μὲν τι, κινεῖσθαι δὲ μὴδέν.

Ἡρόφιλος κινήσεως τὴν μὲν λόγῳ 6
θεωρητὴν, τὴν δὲ αἰσθητὴν.

Ἡρόφιλος κινήσεως τὴν μὲν λόγῳ
θεωρητὴν, τὴν δὲ αἰσθητὴν. 10

5 Ἡράκλειτος ἡρεμίαν μὲν καὶ 7
στάσιν ἐκ τῶν ὄλων ἀνῆρει· ἔστι γὰρ.
τοῦτο τῶν νεκρῶν· κίνησιν δὲ αἰδίων
μὲν τοῖς αἰδίοις, φθαρτὴν δὲ τοῖς
φθαρτοῖς.

Ἡράκλειτος ἡρεμίαν μὲν καὶ
στάσιν ἐκ τῶν ὄλων ἀνῆρει, κίνησιν
δὲ τοῖς πᾶσιν ἀπεδίδου.

8 Ἀσκληπιάδης πᾶσαν κίνησιν αἰ-
σθητὴν ἀπεφῆνατο. 15

10 κδ. Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς. G 39

Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς.

Παρμενίδης Μέλισσος Ζήνων 1
ἀνῆρουν γένεσιν καὶ φθορὰν διὰ τὸ
νομίζειν τὸ πᾶν ἀκίνητον.

Παρμενίδης καὶ Μέλισσος ἀνῆ-
ρουν γένεσιν καὶ φθορὰν διὰ τὸ νο-
μίζειν τὸ πᾶν ἀκίνητον.

Ἐμπεδοκλῆς δὲ καὶ Ἐπίκουρος 2
15 καὶ πάντες ὅσοι κατὰ συναθροισμὸν
τῶν λεπτομερῶν σωμάτων κοσμοποι-
οῦσι συγκρίσεις μὲν καὶ διακρίσεις
εἰσάγουσι, γενέσεις δὲ καὶ φθορὰς οὐ
κυρίως· οὐ γὰρ κατὰ (τὸ) ποιὸν ἐξ
20 ἀλλοιώσεως, κατὰ δὲ τὸ ποσὸν ἐκ συνα-
θροισμοῦ ταύτας γίνεσθαι.

Ἐμπεδοκλῆς Ἀναξαγόρας Δη- 20
μόκριτος Ἐπίκουρος καὶ πάντες
ὅσοι κατὰ συναθροισμὸν τῶν λεπτο-
μερῶν σωμάτων κοσμοποιοῦσι συγκρί-
σεις μὲν καὶ διακρίσεις εἰσάγουσι, γε-
νέσεις δὲ καὶ φθορὰς οὐ κυρίως· οὐ 25
γὰρ κατὰ τὸ ποιὸν ἐξ ἀλλοιώσεως,
κατὰ δὲ τὸ ποσὸν ἐκ συναθροισμοῦ
ταύτας γίνεσθαι.

Πυθαγόρας καὶ πάντες ὅσοι πα- 3
θητὴν τὴν ὕλην ὑποτίθενται κυρίως
γένεσιν καὶ φθορὰν γίνεσθαι· ἐκ γὰρ
25 ἀλλοιώσεως στοιχείων καὶ τροπῆς καὶ
ἀναλύσεως ταῦτα γίνεσθαι.

Πυθαγόρας καὶ πάντες ὅσοι πα-
θητὴν τὴν ὕλην ὑποτίθενται, κυρίως 30
γενέσεις καὶ φθορὰς γίνεσθαι· ἐκ γὰρ
ἀλλοιώσεως τῶν στοιχείων καὶ τροπῆς
καὶ ἀναλύσεως [γενέσεως καὶ φθορᾶς]
παράθεσιν καὶ μῖξιν κρᾶσίν τε καὶ
σύγχυσιν γίνεσθαι. 35

3 τὴν μὲν BC: τὰς μὲν pr. A || 4 αἰσθητὴν
BC: αἰσθητᾶς pr. A || 6 ὄλων (A)C: λόγων
B || 14 δὲ om. C || 17 συγκρίσεις G: καὶ συγ-
κρίσεις (A)BC || 19 τὸ addidi in codd. omis-
sum || 8 τὸ ποσὸν A: τὸ om. BC || ἐκ om. B

2 tertium genus interoidisse vidit Mei-
neke || 5 διανοητικὴν inepte additum ex
Epic. Laertii X 51 || 24 ἄγουσι A: corr.
Heeren || 33 γενέσεως καὶ φθορᾶς in marg.
relegandum vidit Heeren

κε. Περὶ ἀνάγκης. G 40

Περὶ ἀνάγκης.

Θαλῆς· ἰσχυρότατον ἀνάγκη, κρα- 1
τεῖ γὰρ τοῦ παντός.

[[Θαλῆς ἐρωτηθεὶς τί ἰσχυρότατον
εἶπεν 'ἀνάγκη, κρατεῖ γὰρ πάντων'.]]

Πυθαγόρας ἀνάγκην ἔφη περι- 2
κεῖσθαι τῷ κόσμῳ.

Πυθαγόρας ἀνάγκην ἔφη περι-
κεῖσθαι τῷ κόσμῳ. 5

Παρμενίδης καὶ Δημόκριτος 3
πάντα κατὰ ἀνάγκην· τὴν αὐτὴν δὲ
εἶναι εἰμαρμένην καὶ δίκην καὶ πρό-
νοιαν καὶ κοσμοποιόν.

[[Παρμενίδου καὶ Δημόκριτου.
οὔτοι]] πάντα κατ' ἀνάγκην· τὴν δ'
αὐτὴν εἶναι εἰμαρμένην καὶ δίκην καὶ
πρόνοιαν καὶ κοσμοποιόν.

10 Πλάτων τὰ μὲν εἰς πρόνοιαν ἄγει, 5
τὰ δὲ εἰς ἀνάγκην.

4 Λεύκιππος πάντα κατ' ἀνάγκην, 10
τὴν δ' αὐτὴν ὑπάρχειν εἰμαρμένην·
λέγει γὰρ ἐν τῷ Περὶ νοῦ 'οὐδὲν
χρῆμα μάρτην γίνεται, ἀλλὰ πάντα
ἐκ λόγου τε καὶ ὑπ' ἀνάγκης'.

(Πλάτων) [[καὶ]] τὰ μὲν εἰς πρό- 15
νοιαν ἀνάγει τὰ δὲ εἰς ἀνάγκην.

κς. Περὶ οὐσίας ἀνάγκης. G 41

Ἐμπεδοκλῆς οὐσίαν ἀνάγκης αἰ- 1
τίαν χρηστικὴν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν
15 στοιχείων.

Ἐμπεδοκλῆς αἰτίαν χρηστικὴν
τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν στοιχείων.

Δημόκριτος τὴν ἀντιτυπίαν καὶ 2
φορὰν καὶ πληγὴν τῆς ὕλης.

Πλάτων ὅτε μὲν τὴν ὕλην ὅτε δὲ 3
τὴν τοῦ ποιούντος πρὸς τὴν ὕλην σχέσιν.

Πλάτων ὅτε μὲν τὴν ὕλην ὅτε δὲ
τὴν τοῦ ποιούντος πρὸς τὴν ὕλην σχέσιν. 20

2 κρατεῖν G quia prius enuntiatum variavit

8 εἶναι GAB: εἶναι καὶ C

9 καὶ post πρόνοιαν om. B

10 falso huic § praeponebat tit. c. 26 (A)BC:
recte G

17 φθορὰν καὶ πληγὴν B: φθορὰν καὶ τὴν
πληγὴν A: τὴν φθορὰν καὶ πληγὴν C: φθορὰν
ut glossema seclutit veri dissimiliter Beck
cf. Oenom. apud. Eus. P. E. VI, 7 18

2 apophthegmatis forma a Placitis aliena.
ex gnomologiis igitur sumpsit Stob. || 3 κρατεῖ
γὰρ Cant. mrg.: τί γὰρ A || πάντων (Plut. παντός)
est etiam apud Laertium I 35. sequitur in Sto-
baeo inter §§ 1 et 2 ἀνάγκη ἐστὶ κρίσις βεβαία
καὶ ἀμετάστροφος δύναμις προνοίας, quod cum
lemma omisum sit nescio num ad Placita
referendum sit || 6 forma lemmatis Stobaeo
debetur. Plutarchus veram servavit || 8 δίκην
cf. infra p. 335 h 16. δίνην Heeren et Beck.
at cf. Karsten Parm. p. 235 (45) et Krische
p. 107 || 12 περὶ νοῦ Democriti potius fuisse
iudicat Heeren || 15 ordo Stobaei 26 3 25 5
26 1 || 16 αἰτίαν 17 — στοιχείων 18 iteratur
post ἀνάγκην v. 16

ALIUM EX AETIO EXCERPTA

25 2 Theodoret. VI 13 . . . Πυθαγόρας
ὁ πολυθρόνητος ἀνάγκην εἶπε περικεῖσθαι τῷ
κόσμῳ.

3 Idem l. c. ὁ δὲ Παρμενίδης τὴν ἀνάγκην
[[καὶ]] δαίμονα κέκληκε καὶ δίκην καὶ πρόνοιαν.

κζ. Περὶ εἰμαρμένης.

Περὶ εἰμαρμένης.

Ἡράκλειτος πάντα καθ' εἰμαρ- 1
μένην, τὴν δὲ αὐτὴν ὑπάρχειν καὶ
ἀνάγκην.

(Ἡράκλειτος) πάντα [δὲ] καθ'
εἰμαρμένην, τὴν δ' αὐτὴν ὑπάρχειν
ἀνάγκην· γράφει γοῦν· ἔστι γὰρ εἰμαρ-
μένη πάντως... 5

5 Πλάτων ἐγκρίνει μὲν τὴν εἰμαρ- 3
μένην ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν
καὶ βίων, συνεισάγει δὲ καὶ τὴν παρ'
ἡμᾶς αἰτίαν.

οἱ Στωικοὶ Πλάτωνι ἐμπερῶς 4
10 καὶ τὴν μὲν ἀνάγκην ἀνίκητόν φασιν
αἰτίαν καὶ βιαστικὴν, τὴν δὲ εἰμαρ-
μένην συμπλοκὴν αἰτιῶν τεταγμένην,
ἐν ᾗ συμπλοκῇ καὶ τὸ παρ' ἡμᾶς, ὥστε
τὰ μὲν εἰμάρθαι τὰ δὲ ἀνειμάρθαι.

2 (Χρύσιππος) μὴ διαφέρειν τοῦ
εἰμαρμένου τὸ κατηναγκασμένον * * *
κατ' ἐπιπλοκὴν μερῶν συνηρτημένην.

5 Ζήνων ὁ Στωικὸς ἐν τῷ Περὶ
φύσεως, δύνανται κινητικὴν τῆς ὕλης 10
κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως, ἦντινα μὴ
διαφέρειν πρόνοιαν καὶ φύσιν καλεῖν.
6 Ἀντίπατρος ὁ Στωικὸς θεὸν ἀπε-
φαίνετο τὴν εἰμαρμένην.

1 de cc. 27. 28 cf. Prol. p. 178 || 7 συ-
νάγει B || 10 ἀνίκητον sic ABC || 13 παρ'
ἡμᾶς (A): παρ' ἡμῖν B at cf. v. 7 et Dioge-
nian. ap. Eus. P. E. VI 8 32 Baguet de
Chrysippo p. 222 (n. 89) || 14 ἀνειμάρθαι
nisi contra legem a Stoicis fictum credis,
scribendum τὰ μὲν εἰμαρτά, τὰ δὲ ἀνειμαρτά,
in quod etiam Usener incidit. [cf. εἰμαρτός
Plut. v. Alex. 30 extr.]

2 § 1 continuatur 28 1 || 3 εἰμαρμένη C:
εἰμαρμένα F || lacunosus est hic locus. nam
hiat oratio v. 5, intercidit lemma v. 6, quod
explevi ex Theodor., plura intercidit v. 7,
quae partim ex Theodor. expleas. quo μερῶν
v. 8 pertineat, obscurum. an αἰτιῶν? cf. 27 4
28 4 Euseb. XV 14 2 Cic. de divin. I 55 125 || 12
διαφέρειν A: corr. codd. August. Vatic. || 13 ἀπε-
φαίνετο A: ἀπεφάνετο Aug. itemque p. 323^b 2

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

27 1 Theodoret. VI 13 [post c. 25 3]: καὶ
ὁ Ἡράκλειτος δὲ πάντα καθ' εἰμαρμένην
εἶρηκε γίνεσθαι, ἀνάγκην δὲ τὴν εἰμαρμένην
καὶ οὗτος ὠνόμασε.

2 Idem VI 14 καὶ Χρύσιππος δὲ ὁ Στωι-
κὸς μὴδὲν διαφέρειν εἶπε τοῦ εἰμαρμένου τὸ
κατηναγκασμένον, εἶναι δὲ τὴν εἰμαρμένην κί-
νησιν ἀίδιον συνεχῇ καὶ τεταγμένην.

5 Ζήνων δὲ ὁ Κιτιεὺς δύνανται κέκληκε
τὴν εἰμαρμένην κινητικὴν τῆς ὕλης, τὴν δὲ
αὐτὴν καὶ πρόνοιαν καὶ φύσιν ὠνόμασεν.

κῆ. Περὶ οὐσίας εἰμαρμένης.

Ἡράκλειτος οὐσίαν εἰμαρμένης 1
λόγον τὸν διὰ τῆς οὐσίας τοῦ παντὸς
διήκοντα· αὕτη δέ ἐστι τὸ αἰθέριον
5 σῶμα, σπέρμα τῆς τοῦ παντὸς γενέ-
σεως.

Πλάτων λόγον αἰδίου καὶ νόμον 2
αἰδίου τῆς τοῦ παντὸς φύσεως.

Χρῦσιππος δύναμιν πνευματικὴν 3
10 τάξει τοῦ παντὸς διοικητικὴν· καὶ πάλιν
ἐν τοῖς Ὅροις· εἰμαρμένη ἐστὶν ὁ
τοῦ κόσμου λόγος, ἢ νόμος τῶν [ὄν-
των] ἐν τῷ κόσμῳ προνοίᾳ διοικου-
μένων· ἢ λόγος, καθ' ὃν τὰ μὲν γε-
15 γονότα γέγονε τὰ δὲ γινόμενα γίνεσθαι
τὰ δὲ γενησόμενα γενήσεται.

Ἡράκλειτος οὐσίαν εἰμαρμένης
ἀπεφαίνετο λόγον τὸν διὰ οὐσίας τοῦ
παντὸς διήκοντα. αὕτη δ' ἐστὶ τὸ
αἰθέριον σῶμα, σπέρμα τῆς τοῦ παν-
τὸς γενέσεως καὶ περιόδου μέτρον 5
τεταγμένης.

Πλάτων λόγον αἰδίου τὴν οὐσίαν
τῆς εἰμαρμένης καὶ νόμον αἰδίου τῆς
τοῦ παντὸς φύσεως.
Χρῦσιππος δύναμιν πνευματικὴν 10
τὴν οὐσίαν τῆς εἰμαρμένης, τάξει τοῦ
παντὸς διοικητικὴν. τοῦτο μὲν οὖν ἐν
τῷ δευτέρῳ Περὶ κόσμου· ἐν δὲ τῷ
δευτέρῳ Περὶ ὄρων καὶ ἐν τοῖς Περὶ
τῆς εἰμαρμένης καὶ ἐν ἄλλοις σπορά· 15
δὴν πολυτρόπως ἀποφαίνεται λέγων·
εἰμαρμένη ἐστὶν ὁ τοῦ κόσμου λόγος,
ἢ λόγος τῶν ἐν τῷ κόσμῳ προνοίᾳ
διοικουμένων, ἢ λόγος, καθ' ὃν τὰ
μὲν γεγονότα γέγονε τὰ δὲ γινόμενα 20
γίνεσθαι τὰ δὲ γενησόμενα γενήσεται.
μεταλαμβάνει δ' ἀντὶ τοῦ λόγου τὴν
ἀλήθειαν τὴν αἰτίαν τὴν φύσιν τὴν
ἀνάγκην, προστιθεὶς καὶ ἑτέρας ὀνο-
μασίας ὡς ἐπὶ τῆς αὐτῆς οὐσίας 25
τασσομένας καθ' ἑτέρας καὶ ἑτέρας
ἐπιβολάς. Μοίρας δὲ καλεῖσθαι ἀπὸ
τοῦ κατ' αὐτάς διαμερισμοῦ Κλωθῶ
καὶ Λάχεσιν καὶ Ἄτροπον. Λάχεσιν
μὲν, ὅτι δὴν κλῆρον λαδόχχασιν ἕκα· 30

10 τάξιν G cf. ad Stob.

10 πάλιν GBC: πάγην A

12 τοῦ νόμου κόσμος ἢ λόγος ἢ νόμος B

13 ὄντων delevi cf. Stob. Theodor.

2 οὐσίας <τῆς> τοῦ volebat Bywater. cf. Plut. || 11 τάξεως Meineke. melius esset τάξιν cf. § 4. sed nihil mutandum || 13 ἐν δὲ A: δὲ vulgo post δευτέρῳ collocatum || 14 ὄρων A: corr. Heeren || 27 ἐπιβουλὰς A || 30 ὅτι δὴν κλῆρον scripsi: ὅλον κλήρον A: ὅτι οἷα κλήρον Heeren || ἕκαστα A: corr. Heeren cf. Diogenian. ap. Eus. P. E. VI 8 10 [Theodoret. VI 12] Λάχεσιν . . παρὰ τὸ λαγγάνειν ἐκάστω [l. ἕκαστον] τὸ πεπωμένον. cf. Porphy. Stob. ecl. II p. 382H. Plat. rep. X p. 617 D 620 D E

στοι κατὰ τὸ δίκαιον ἀπονέμεται· Ἄτροπον δέ, ὅτι ἀμετάθετος καὶ ἀμετάβλητός ἐστιν ὁ καθ' ἑκαστα διορισμὸς ἐξ αἰδίων χρόνων· Κλωθὼ δέ, ὅτι ἡ κατὰ τὴν εἰμαρμένην⁵ διανέμησις καὶ τὰ γεννώμενα τοῖς κλωθομένοις παραπλησίως διεξάγεται, κατὰ τὴν ἐτυμολογικὴν ἐξήγησιν τῶν ὀνομάτων ἅμα καὶ τῶν πραγμάτων συμπαρισταμένων εὐχρήστως. 10

Οἱ Στωικοὶ εἰρμόν αἰτιῶν, τουτ- 4
ἐστι τάξιν καὶ ἐπισύνδεσιν ἀπαρά-
βατον.

Ποσειδώνιος τρίτην ἀπὸ Διός· 5
5 πρῶτον μὲν γὰρ εἶναι τὸν Δία, δεύ-
τερον δὲ τὴν φύσιν, τρίτον δὲ τὴν
εἰμαρμένην.

κθ. Περὶ τύχης. G 43

Πλάτων αἰτίαν ἐν προαιρετικοῖς 1
10 κατὰ συμβεβηκὸς καὶ παρακολούθημα.

1 cum § 4 cf. Suid. v. εἰμαρμένη [v. Laert. VII 149]: ἡ εἰρμός τις καὶ ἐπισύνδεσις ἀπαράβατος δι' αἰτίαν ἀναπόδραστον [cf. Plut. de fat. 1 λόγος θεῖος ἀπαράβατος δι' αἰτίαν ἀνεμπόδιστον]. ἡ δύναμις κινητικὴ τῆς ὕλης [cf. supra 27 ε]. quo scriptore usus sit Suidas, haud scio, nec magis utrum Aëtium ille an Stoicum librum adhibuerit.

2 ἐπίδεσιν B

4 δὲ τρίτην B

5 δευτέρον δὲ AB: δὲ om. C. ceterum scribendum videtur δευτέραν et τρίτην cf. Stob.

Ποσειδώνιος τρίτην ἀπὸ Διός.
πρῶτον μὲν γὰρ εἶναι τὸν Δία, δεύ-
τερον δὲ τὴν φύσιν, τρίτην δὲ τὴν
εἰμαρμένην.

Περὶ τύχης.

17

Πλάτων τὴν τύχην ἀπεφαίνετο
αἰτίαν ἐν ἀπροαιρέτοις κατὰ συμβε-
βηκὸς καὶ παρακολούθημα καὶ σύμ-
πτωμα καὶ προαιρέσεως κατὰ τὴν
πρὸς τὸ τέλος πρόθεσιν ἐναλλακτικὴν 20
σχέσιν.

3 pro ἀμετάβλητος requiri videtur etymon ἄτρεπτος quod est apud Diogenianum et [Arist.] d. mund. 7 p. 401^b 19 || 6 κλωθωμένοις A et vulgo: correxi || 7 διεξάγεται cf. Laert VII 149 Plut. d. fat. 1 p. 568 || 10 εὐχρήστως F: ἀχρήστως C vulgo || 12 scribendum videtur δευτέραν || 17 ἀπροαιρέτως Stobaei error. recte Plut. cf. Plut. de fat. 7 p. 572 B || 18 σύμπτωμα φύσεως ἢ προαιρέσεως Theodoretus fortasse recte || 20 προύθεσιν A

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

ωννα) διαδεξάμενοι τὴν εἰμαρμένην λόγον ἔφασαν εἶναι τῶν ἐν τῷ κόσμῳ προνοίᾳ διοικουμένων.

28 4 Theodoret. 1. c. καὶ πάλιν ἐν ἑτέροις συγγράμμασιν εἰρμόν αἰτιῶν τὴν εἰμαρμένην κεκλήκασιν.

29 1 Idem VI 15 καὶ τὴν τύχην δὲ ὡσαύτως οἱ μὲν θεὸν ὑπέλαβον καὶ ὡς θεὸν ἐσεβάσθησαν, ὁ δὲ Πλάτων αἰτίαν εἶπεν εἶναι κατὰ τι ξυμβεβηκὸς γιγνομένην καὶ πάλιν ξύμπτωμα φύσεως ἢ προαιρέσεως κέκληκε.

Ἀριστοτέλης αἰτίαν κατὰ συμβε- 2
βηκὸς ἐν τοῖς καθ' ὁρμὴν ἕνεκά τινος
γινομένοις ἀδελφὸν καὶ ἄστατον·

Ἀριστοτέλης αἰτίαν κατὰ συμβε-
βηκὸς ἐν τοῖς καθ' ὁρμὴν ἕνεκά τινος
γινομένοις ἄστατον καὶ ἀδελφόν. καὶ
ὑποθέσεις μὲν δύο ταῖς ἀρχαῖς ἐνυ-
πάρχειν, τάξιν τε καὶ ἀταξίαν, αἰτίας 5
δὲ τέτταρας ἐν τοῖς ὅλοις καθ' ὅς
ἅπαντα συνίσταται, νοῦν φύσιν ἀνάγκην
τύχην· καὶ τούτων διπλὴν ἐκάστην,
τὴν μὲν ἐν τοῖς ἀνθρωπίνοις πράγμασι
τὴν δ' ἐν ἄλλοις· τελεῖσθαι δὲ τὰ 10
μὲν πάντως τὰ δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον
τὰ δ' ἄλλοτε ἄλλως. τὴν δ' εἰμαρ-
μένην οὐκ αἰτίαν μὲν, τρόπον δὲ τινα
αἰτίας, συμβεβηκότα πως τοῖς τῆς
ἀνάγκης τεταγμένοις. 15

διαφέρειν δὲ τῆς τύχης τὸ αὐτόμα- 3
5 τόν· τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τύχης καὶ ταῦτο-
μάτου εἶναι ἐν τοῖς πρακτέοις πάντως·
τὸ δὲ αὐτόματον οὐκ ἀπὸ τύχης, ἐν
γὰρ τοῖς ἔξω πράξεως· καὶ τὴν μὲν
τύχην τῶν λογικῶν, τὸ δὲ αὐτόματον
10 καὶ τῶν λογικῶν καὶ τῶν ἀλόγων
[[ζῳών]] καὶ τῶν ἀψύχων [[σωμάτων]].

Ἀριστοτέλης διαφέρειν τῆς τύχης
τὸ αὐτόματον· τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τύχης
καὶ τοῦ αὐτομάτου εἶναι ἐν τοῖς
πρακτικοῖς πάντως· τὸ δ' αὐτόματον
οὐκ ἀπὸ τύχης, ἐν γὰρ τοῖς ἔξω 20
πράξεως· καὶ τὴν μὲν τύχην τῶν λο-
γικῶν, τὸ δ' αὐτόματον καὶ τῶν λο-
γικῶν καὶ τῶν ἀλόγων καὶ ἀψύχων·
καὶ τὴν μὲν τύχην προαιρέτως συμ-
βαίνειν, τὸ δ' αὐτόματον ἀπροαιρέτως· 25
καὶ τὴν μὲν τινος ὑπάρχοντος γίνε-
σθαι, τὸ δὲ ἀλόγως, μηδενὸς ἔξω
βουλευθέντος.

4 Θεόφραστος προσδιարθροῖ ταῖς
αἰτίαις τὴν κατὰ προαίρεσιν· φέρεται 30
δὲ πως εἰς τὸ εἰμαρμένην εἶναι τὴν
ἐκάστου φύσιν. ἐν ἣ τόπον τεττάρων

1 § 2 ex Arist. phys. II 5 p. 197^a 5sqq.
cf Prol. p. 215

4 § 3 ex Ar. phys. II 6 breviate cf. Prol.
p. 215 || 5 γὰρ om. B || αὐτομάτου B

6 nisi Aëtius peccavit, olim scriptum fuit
εἶναι γὰρ, sed fortasse plura interciderunt ||
πρακτέοις cf. ad Stob. || πάντως cf. Ar. I. c.
καὶ ὅλως πράξις

11 ζῳών et σωμάτων notavi Plutarchi
posteriorumve glossemata.

1 συμβεβηκὸς καὶ παρακολούθημα Meineke
ex codicibus August. errore cf. § 1 p. 324^b 18 ||
3 ἀδελφὸν καὶ ἄστατον fuit in Aëtio cf. Plut. et
Theod., transposuit Stobaeus || 10 τελεῖσθαι
γὰρ A: corr. Heeren || 19 Aëtius scripsit
πρακτοῖς cf. Arist. I. c. nisi legit illic πρακτέα
ut Simpl. f. 73^a 17. 26

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

2 Theodoret. I. c. καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δὲ
ὡσαύτως αἰτίαν ἔφη κατὰ συμβεβηκὸς ἐν τοῖς
καθ' ὁρμὴν ἕνεκά τινος γινομένοις ἀδελφόν τε
καὶ ἄστατον.

αἰτιῶν ποικίλων, προαιρέσεως * τύχης
καὶ ἀνάγκης.

5 Ἐπίκουρος κατ' ἀνάγκην, κατὰ
προαίρεσιν, κατὰ τύχην.

Ἐπίκουρος ἄστατον αἰτίαν προσ- 6 Ἐπίκουρος ἄστατον αἰτίαν προσ- 5
ώποις χρόνις τόποις. ὥποις χρόνις τρόποις.

Ἀναξαγόρας καὶ οἱ Στωικοὶ 7 Ἀναξαγόρας καὶ οἱ Στωικοὶ
ἄδηλον αἰτίαν ἀνθρωπίνῃ λογισμῷ· ἄδηλον αἰτίαν ἀνθρωπίνῃ λογισμῷ·
5 ἂ μὲν γὰρ εἶναι κατ' ἀνάγκην, ἂ δὲ ἂ μὲν γὰρ εἶναι κατ' ἀνάγκην, ἂ δὲ
καθ' εἰμαρμένην, ἂ δὲ κατὰ προαίρε- καθ' εἰμαρμένην, ἂ δὲ κατὰ προαί- 10
σιν, ἂ δὲ κατὰ τύχην, ἂ δὲ κατὰ τὸ ρεσιν, ἂ δὲ κατὰ τύχην, ἂ δὲ κατὰ
αὐτόματον. τὸ αὐτόματον. τύχη ἀτάκτου ἐνεργείας
ἐστὶ προσηγορία.

λ. Περὶ φύσεως. G 20

Περὶ φύσεως.

10 Ἐμπεδοκλῆς φύσιν μηδενὸς εἶναι, 1
μῖξιν δὲ τῶν στοιχείων καὶ διάστασιν.
γράφει γὰρ οὕτως ἐν τῷ πρώτῳ Φυ-
σικῶν·

ἄλλο δέ τοι ἔρέω. φύσις οὐδενός
15 ἐστὶν ἀπάντων
θνητῶν, οὐδὲ τις οὐλομένου θανά-
τοι οὐ τελευτή,
ἀλλὰ μόνον μῖξις τε διάλλαξις τε
μιγέντων
20 ἐστί, φύσις δὲ βροτοῖς ὀνομάζεται
ἀνθρώποισιν.

Ἀναξαγόρας ὁμοίως τὴν φύσιν 2
σύγκρισιν καὶ διάκρισιν, τουτέστι γέ-
νεσιν καὶ φθοράν.

1 ἄστατον AB: ἀσύστατον C

2 τόποις AB: τρόποις C

10 μηδὲν (A)BC: corr. Stein

12 πρώτῳ φυσικῶν A: πρώτῳ τῶν φυσικῶν B: πρώτῳ φυσικῷ C

14 v. 77—80K. 36—39 St. || δέ τι B ||
οὐδὲν ἐστὶν ABC: correctum ex Plut. adv.
Colot. 10 et Aristot. Met. Δ 4 p. 1015a 1

18 μῖξις τε καὶ C

20 φύσις δ' ἐπὶ τοῖς Arist. l. c.

1 lacunam explet Heeren scribendo φύσεως
cf. 29 2 || 3 πάντα κατ' conl. Usener cf. 25 3 || 5
ἀσύστατον Meineke at cf. Laert. X 133 || 6 τρό-
ποις deterior lectio quam Plutarchi, at Stobaeo
concedenda || 7 Ἀναξαγόρας ex Plutarcho,
καὶ οἱ Στωικοὶ ex F mrg. additum || 12 τύχη—
προσηγορία lemmate privatum esse verisimi-
liter Heeren coniecit. incertius utrum recte
de Pythagoreis cogitaverit an Democritea
sint cf. Prol. p. 46 || 14 περὶ φύσεως cf. c. 1.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

29 6 Theodoret. VI 15 Ἀναξαγόρας δὲ
καὶ Δημόκριτος καὶ οἱ ἐκ τῆς Ποικίλης
ὀνομασμένοι ἀδηλον αἰτίαν ἀνθρωπίνῃ λόγῳ.

BIBAION AETTEPON

Τετελεχώς τοίνυν τὸν περὶ ἀρχῶν
καὶ στοιχείων καὶ τῶν συνεδρευόντων
αὐτοῖς λόγον τρέφομαι πρὸς τὸν περὶ
τῶν ἀποτελεσμάτων ἀπὸ τοῦ περιε-
κτικωτάτου πάντων ἐνστησάμενος.

α. Περὶ κόσμου. G 44

Περὶ κόσμου.

Πυθαγόρας πρῶτος ὠνόμασε τὴν 1
τῶν ὄλων περιοχὴν κόσμον ἐκ τῆς ἐν
10 αὐτῷ τάξεως.

Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἕνα τὸν 2
κόσμον.

(Πυθαγόρας) [ἴδ' καὶ] πρῶτος
ὠνόμασε τὴν τῶν ὄλων περιοχὴν κό-
σμον ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως.

Θαλῆς Πυθαγόρας Ἐμπεδο- 5
κλῆς Ἐκφαντος Παρμενίδης Μέ-
λισσος Ἡράκλειτος Ἀναξαγόρας
Πλάτων Ἀριστοτέλης Ζήνων ἕνα
τὸν κόσμον.

3 Ἀναξίμανδρος Ἀναξίμενης 10
Ἀρχέλαος Ξενοφάνης Διογένης
Λεύκιππος Δημόκριτος Ἐπί-
κουρος ἀπείρους κόσμους ἐν τῷ
ἀπείρῳ κατὰ πᾶσαν περιαγωγήν.

Δημόκριτος καὶ Ἐπίκουρος
[καὶ ὁ τούτου καθηγητῆς Μητρόδω-
15 ρος] ἀπείρους κόσμους ἐν τῷ ἀπείρῳ
κατὰ πᾶσαν περίστασιν.

1 Πλουτάρχου φιλοσόφου περὶ τῶν ἀρεσκόντων
τοῖς φιλοσόφοις φυσικῶν δογμάτων ἐπιτομῆς
τὸ β' A: βιβλίον δεύτερον om. titulo B: περὶ
τ. ἀ. τ. φ. φυσικῶν δογμάτων ἐπιτομῆς βι-
βλίον β' C || 4 τὸν ἐπὶ (Δ)BC: emend. cor-
rector Vossiani cf. Prol. p. 39 || 14 τούτου
Cyrill. cf. Prol. p. 11: τούτων ABC || καθη-
γητῆς G cf. Achill: μαθητῆς Cyrill. (Δ)BC
cf. Prol. p. 22 sq. ubi Metrodori memoriam
ex I 5 4 a Plutarcho interpolatam dixi

1 titulus plenior proxima capita compre-
hendit

2 § 1 adnexa est II 4 r

TESTIMONIA PLUTARCHI

II 1 1 Achill. p. 129 v τὸ δὲ πᾶν κόσμον
Πυθαγόρας ἐκάλεσεν ἐκ τῆς διακοσμῆσεως.
οὐδεὶς δὲ πρὸ αὐτοῦ. Cyrill. c. Inl. II p. 46 v
Πλούταρχος τοίνυν ἀνὴρ τῶν παρ' αὐτοῖς
οὐκ ἄσσημος γεγονώς ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ
τῆς τῶν φυσικῶν δογμάτων συναγωγῆς οὕτω
φησὶ περὶ τοῦ κόσμου· Πυθαγόρας πρῶτος
ὠνόμασε τὴν τῶν ὄλων περιοχὴν κόσμον ἐκ
τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως.

2 Idem l. c. Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἕνα
τὸν κόσμον.

3 Achill. p. 130 v Ἐπίκουρος δὲ πολ-

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

II 1 2 Theodoret. IV 15 οὐ μόνον δὲ ἐν
τούτοις διαφωνία γε πλείστη ἀλλὰ καὶ τοῖς
ἄλλοις ἐχρήσαντο. καὶ γὰρ δὴ τὸν κόσμον Θα-
λῆς μὲν καὶ Πυθαγόρας καὶ Ἀναξαγόρας
καὶ Παρμενίδης καὶ Μελίσσος καὶ Ἡρά-
κλειτος καὶ Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης
καὶ Ζήνων ἕνα εἶναι ξυνημολόγησαν.

3 Idem l. c. Ἀναξίμανδρος δὲ καὶ Ἀναξί-
μενης καὶ Ἀρχέλαος καὶ Ξενοφάνης καὶ
Διογένης καὶ Λεύκιππος καὶ Δημόκριτος
καὶ Ἐπίκουρος πολλοὺς εἶναι καὶ ἀπείρους
ἐδόξασαν.

Ἐμπεδοκλῆς τὸν τοῦ ἡλίου 4 Ἐμπεδοκλῆς τὸν τοῦ ἡλίου περίδρομον εἶναι περιγραφὴν τοῦ πέδρομον εἶναι περιγραφὴν τοῦ πέρατος τοῦ κόσμου.

Σέλευκος ἄπειρον τὸν κόσμον. 5 Σέλευκος δ' Ἐρυθραῖος καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἄπειρον τὸν κόσμον.

Διογένης τὸ μὲν πᾶν ἄπειρον, τὸν 6 Διογένης καὶ Μέλισσος τὸ μὲν πᾶν ἄπειρον, τὸν δὲ κόσμον πεπεράνθαι.

Οἱ Στωικοὶ διαφέρειν τὸ πᾶν καὶ 7 Οἱ Στωικοὶ διαφέρειν τὸ πᾶν καὶ τὸ ὅλον· πᾶν μὲν γὰρ εἶναι τὸ σὺν τὸ ὅλον· πᾶν μὲν γὰρ εἶναι σὺν τῷ κενῷ τῷ ἀπείρῳ, ὅλον δὲ χωρὶς κενῷ τῷ ἀπείρῳ, ὅλον δὲ χωρὶς τοῦ 10 τοῦ κενοῦ τὸν κόσμον· [ὥστε οὐ τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ ὅλον καὶ τὸν κόσμον.]

1 τὸν—περίδρομον *Cyrill.* AB cf. *G Prol.* p. 11: τὴν περιδρομὴν C || 2 τοῦ πέρατος τοῦ κόσμου *Cyrill.* cf. *G*: τοῦ κόσμου καὶ τοῦ πέρατος αὐτοῦ AB: τοῦ κόσμου καὶ τοῦτο πέρας αὐτοῦ C || 4 δὲ ἄπειρον B || 9 τῷ κενῷ τῷ ἀπείρῳ *Cyrill.* cf. *G*: κενῷ ἄπειρον (A)BC || 10 τὸν κόσμον *Cyrill.* ABC: τὸν om. vulgo || ὥστε—κόσμον om. B: *Plutarcho haec debentur* cf. *Prol.* p. 65 || οὐ delent probabiliter in marg. corr. *Vossiani Corsinus Reiske* || 11 τὸ ὅλον *Cyrill.* (A)C: τὸ πᾶν multi coniecerunt cf. *Achill.*

8 πεπεράνθαι F: vulgo πεπερασμένον ex Vatic.

TESTIMONIA PLUTARCHI

λοὺς κόσμους ὑποτίθεται καὶ ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ Μητροδῶρος. *Cyrill.* l. c. Δημόκριτος καὶ Ἐπίκουρος καὶ ὁ τούτου μαθητὴς Μητροδῶρος ἀπείρους κόσμους ἐν τῷ ἀπείρῳ καὶ κατὰ πᾶσαν περίστασιν.

14 *Idem* l. c. Ἐμπεδοκλῆς τὸν τοῦ ἡλίου περίδρομον εἶναι περιγραφὴν τοῦ πέρατος τοῦ κόσμου.

5 *Idem* l. c. Σέλευκος ἄπειρον τὸν κόσμον.

6 *Idem* l. c. Διογένης τὸ μὲν πᾶν ἄπειρον, τὸν δὲ κόσμον πεπεράνθαι.

7 *Achill.* l. c. post. § 1 τὸ δὲ πᾶν τοῦ ὅλου παρὰ τοῖς Στωικοῖς διαφέρει. ὅλον μὲν γὰρ λέγουσι τὸν κόσμον πᾶν δὲ μετὰ τοῦ κενοῦ. τηρητέον δὲ ὅτι οὐδαμῶς δι' ὅλου κόσμος οὕτως [sc. πᾶν] ὠνόμαστα. *Cyrill.* l. c. οἱ Στωικοὶ διαφέρειν τὸ πᾶν καὶ τὸ ὅλον. ἅπαν μὲν γὰρ εἶναι τὸ σὺν τῷ κενῷ τῷ ἀπείρῳ [sic cod. *Aub.*], ὅλον δὲ χωρὶς τοῦ κενοῦ τὸν

8 Τῶν ἀπείρους ἀποφνημαμένων τοὺς κόσμους Ἀναξίμανδρος τὸ ἴσον αὐτοὺς ἀπέχειν ἀλλήλων, Ἐπίκουρος ἄνισον εἶναι τὸ μεταξὺ τῶν κόσμων διάστημα. 5

β. Περὶ σχήματος κόσμου. G 45

Οἱ μὲν Στωικοὶ σφαιροειδῆ τὸν 1 Οἱ Στωικοὶ σφαιροειδῆ τὸν κόσμον ἀπεφάνησαντο.
κόσμον, ἄλλοι δὲ κωνοειδῆ, οἱ δὲ φροειδῆ.

5 Ἐπίκουρος δὲ ἐνδέχασθαι μὲν 3 εἶναι σφαιροειδεῖς τοὺς κόσμους, ἐνδέχασθαι δὲ καὶ ἑτέροις σχήμασι κεχρῆσθαι.

2 Λεύκιππος καὶ Δημόκριτος σφαιροειδῆ τὸν κόσμον.

4

γ. Εἰ ἔμψυχος ὁ κόσμος καὶ 10
προνοία διοικούμενος. G 46

Εἰ ἔμψυχος καὶ προνοία 10
διοικούμενος.

E XV 34 1—3

Οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἔμψυχον τὸν 1 Οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἔμψυχον τὸν
κόσμον καὶ προνοία διοικούμενον. κόσμον <καὶ> προνοία διοικούμενον.

1 ὠνοειδῆ A || 9 c. 3 respicit Psell. d. ommif. doct. c. 20 || καὶ—διοικούμενος om. C || 12 οἱ μὲν—διοικούμενον om. E

TESTIMONIA PLUTARCHI

κόσμον ὥστ' οὐ τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ ὅλον καὶ τὸν κόσμον.

2 1 Achill. p. 130 c σχῆμα δὲ κόσμου οἱ μὲν κωνοειδῆς εἶπον, οἱ δὲ σφαιροειδῆς, οἱ δὲ φροειδῆς. ἥς δόξης ἔχονται οἱ τὰ Ὑρφικὰ μυστήρια τελούντες cf. p. 127 B et Prol. 31. Cyrill. l. c. καὶ περὶ τοῦ σχήματος τοῦ κόσμου ὧδε πάλιν φησίν· οἱ μὲν Στωικοὶ σφαιροειδῆ τὸν κόσμον, ἄλλοι δὲ κωνοειδῆ, οἱ δὲ φροειδῆ.

2 Idem l. c. Ἐπίκουρος δὲ ἐνδέχασθαι μὲν εἶναι σφαιροειδεῖς τοὺς κόσμους, ἐνδέχασθαι δὲ καὶ ἑτέροις σχηματισμοῖς κεχρῆσθαι.

3 1 Idem l. c. ἔφη δὲ πάλιν τὰς τῶν παρ' Ἑλλήσι φιλοσόφων δόξας εἰς ἐξηγήσιν προτιθεῖς, εἰ ἔμψυχος ὁ κόσμος ἢ μή, οὕτως· οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἔμψυχον τὸν κόσμον καὶ προνοία διοικούμενον εἴπουν.

1 τῶν δ' Heeren: δ' om. A. praecedit 1 3
4 εἶναι C: om. F
6 continetur c. 2 in c. 15 περὶ σχημάτων
8 de § 2 cf. Prol. p. 143
12 ὅδεν ἄλλοι F: ἄλλοι C || καὶ additum
ex Plut. om. A

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

2 1—3 Theodoret. IV 16 καὶ οἱ μὲν σφαιροειδῆ τοῦτον εἶναι, οἱ δὲ ἑτεροειδῆ.

4 Idem l. c. καὶ οἱ μὲν μυλοειδῶς [Anaximenes cf. Hippol. Philos. 7 6 Schol. in Aphthon. 13 II 60 Walz.], οἱ δὲ τροχοῦ διήκην περιδινεῖσθαι [Anaximander] cf. Prol. p. 46.

3 1 Idem l. c. καὶ οἱ μὲν ἔμψυχόν τε καὶ ἔμπνουν.

Δημόκριτος δὲ καὶ Ἐπίκουρος 2
καὶ ὅσοι τὰ ἄτομα εἰσηγούνται καὶ τὸ
κενόν, οὗτ' ἔμφυχον οὔτε προνοία
διοικεῖσθαι, φύσει δέ τιτι ἀλόγῳ.

Λεύκιππος δὲ καὶ Δημόκριτος
καὶ Ἐπίκουρος οὐδέτερα τούτων,
φύσει δὲ ἀλόγῳ ἐκ τῶν ἀτόμων συν-
εστώτα.

3 Ἐκφαντος ἐκ μὲν τῶν ἀτόμων 5
συνεστάναι τὸν κόσμον, διοικεῖσθαι δὲ
ὑπὸ προνοίας.

5 Ἀριστοτέλης οὗτ' ἔμφυχον ὄλον 4
δι' ὄλου οὔτε λογικὸν οὔτε νοερὸν οὔτε
προνοία διοικούμενον. τὰ μὲν γὰρ
οὐράνια τούτων πάντων κοινωνεῖν,
σφαίρας γὰρ περιέχειν ἐμφύχους καὶ
10 ζωτικὰς, τὰ δὲ περίγεια μηδεὶς αὐ-
τῶν, τῆς δ' εὐταξίας κατὰ συμβεβηκός
οὐ προηγουμένως μετέχειν.

4 Ἀριστοτέλης οὔτε ἔμφυχον ὄλον
δι' ὄλου οὔτε λογικὸν οὔτε νοερὸν
οὔτε προνοία διοικούμενον. τὰ μὲν 10
γὰρ οὐράνια πάντων τούτων κοινωνεῖν,
σφαίρας γὰρ περιέχειν ἐμφύχους καὶ
ζωτικὰς, τὰ δὲ περίγεια μηδεὶς αὐ-
τῶν, τῆς δ' εὐταξίας κατὰ συμβεβη-
κός οὐ προηγουμένως μετέχειν. 15

δ. Εἰ ἀφθαρτος ὁ κόσμος. G 47

E XV 35 1—4

15 Πυθαγόρας καὶ Πλάτων καὶ οἱ 1
Στωικοὶ γενητὸν ὑπὸ θεοῦ τὸν κό-
σμον. καὶ φθαρτὸν μὲν ὅσον ἐπὶ τῇ 2

Πυθαγόρας φησὶ γενητὸν κατ'
ἐπίνοιαν τὸν κόσμον, οὐ κατὰ χρόνον.
Πλάτων φθαρτὸν μὲν τὸν κόσμον

1 δὲ om. E || 6 ὄλον G: ὄλων Cyrill. EABC ||
post ὄλων addunt οὔτε μὴν αἰσθητικόν GABC
cf. G, quae om. E Cyrill. cf. Prol. p. 16 ||
8 πάντων EG Cyrill.: ἀπάντων ABC || 17 κοι-
νωεῖ E || 15 Πυθαγόρας καὶ Πλάτων καὶ οἱ
Στωικοὶ καὶ E: Πυθαγόρας καὶ Πλάτων et οἱ
Στωικοὶ post Ἐπίκουρος § 10 G: Πυθαγόρας καὶ
οἱ Στωικοὶ καὶ Cyrill.: Πυθαγόρας καὶ οἱ στωι-
κοὶ ABC: vulgo Πυθαγόρας καὶ Πλάτων. vi-
detur in margine fuisse καὶ Πλάτων καὶ οἱ
Στωικοὶ cf. Prol. p. 11. 64

7 ἀπὸ A: corr. cod. August

13 ζωτικὰ F: ζωτικὸς C: corr. codd.
Vatic. et Aug.

17 sequitur II 1 1 δς καὶ — τάξεως, tum
6 2 ἄρξασθαι — στοιχείου, tum 6 5 πέντε —
σφαῖραν

TESTIMONIA PLUTARCHI

3 2 Cyrill. l. c. Δημόκριτος δὲ καὶ Ἐπί-
κουρος καὶ ὅσοι τὰ ἄτομα εἰσηγούνται καὶ
τὸ κεनόν οὔτε ἔμφυχον οὔτε προνοία διοικεῖσθαι,
φύσει δέ τιτι ἀλόγῳ.

4 Idem l. c. Ἀριστοτέλης οὗτ' ἔμφυχον
ὄλον δι' ὄλων οὔτε λογικὸν οὔτε νοερὸν οὔτε
προνοία διοικούμενον. τὰ μὲν γὰρ οὐράνια τού-
των ἀπάντων κοινωνεῖν, σφαίρας γὰρ περιέχειν
ἐμφύχους καὶ ζωτικὰς, τὰ δὲ περίγεια μηδε-
νός αὐτῶν, τῆς δὲ εὐταξίας κατὰ συμβεβηκός
οὐ προηγουμένως μετέχειν.

4 1 Idem l. c. [post 3 4] καὶ ταυτὶ μὲν

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

2 Theodoret. IV 16 οἱ δὲ παντάπασιν.
ἔμφυχον.

4 1—12 Idem l. c. καὶ οἱ μὲν κατ' ἐπί-
νοιαν γενητὸν, οὐ κατὰ χρόνον, οἱ δὲ ἀγέννητον

φύσει, αἰσθητὸν γὰρ εἶναι, διότι καὶ
σωματικόν· οὐ μὴν φθαρησόμενον γε
προνοίᾳ καὶ συνοχῇ θεοῦ.

ὅσον ἐπὶ τῇ φύσει, αἰσθητὸν γὰρ
εἶναι, διότι καὶ σωματικόν· οὐ μὴν
φθαρησόμενον γε προνοίᾳ καὶ συνοχῇ
θεοῦ.

3 Ἡράκλειτος οὐ κατὰ χρόνον εἶναι 5
γενητὸν τὸν κόσμον, ἀλλὰ κατ' ἐπί-
νοιαν.

4 Ἐπίδικος ὑπὸ φύσεως γεγενῆσθαι
τὸν κόσμον.

5 Ἀρχέλαος ὑπὸ θερμοῦ καὶ ἐμψυ- 10
χρίας συστήναι τὸν κόσμον.

6 Ἀναξίμανδρος Ἀναξιμένης
Ἀναξαγόρας Ἀρχέλαος Διογέ-
νης Λεούκιππος φθαρτὸν τὸν κό-
σμον. 15

7 [Καί] οἱ Στωικοὶ φθαρτὸν τὸν
κόσμον, κατ' ἐκπύρωσιν δέ.

8 Ἐμπεδοκλῆς τὸν κόσμον <γίνεσθαι
καὶ> φθείρεσθαι κατὰ τὴν ἀντεπικρά-
τειαν τοῦ νείκους καὶ τῆς φιλίας. 20

9 Δημόκριτος φθείρεσθαι τὸν κό-
σμον τοῦ μείζονος τὸν μικρότερον
νικῶντος.

Ἐπίκουρος φθαρτὸν, ὅτι καὶ γε- 10
5 νητὸν, ὥς ζῶον ὥς φυτὸν.

Ἐπίκουρος πλείστοις τρόποις τὸν
κόσμον φθείρεσθαι, καὶ γὰρ ὥς ζῶον 25
καὶ ὥς φυτὸν καὶ πολλαχῶς.

1 διότι καὶ σωματικός Cyrill.: διότι σωμα-
τικόν EA: διατοῦτο καὶ σωματικόν B: διὰ τὸ
σωματικόν C || 4 ὅτι καὶ γενητὸν (A)BC: ὅτι
γεννητὸν E: ὅτι καὶ γεννητός Cyrill. || 5 ὥς
ante φυτὸν om. C

10 ὑπὸ θεοῦ A: corr. Heeren || ἐμψυχίας
A: corr. Meineke || 11 post κόσμον errore
iteratur in A ἰωνικὴν — μητροπόλεως ex I 3 7 ||
18 γίνεσθαι καὶ addidit Sturz Emped. p. 224 ||
21 τοὺς κόσμους coni. Meineke.

TESTIMONIA PLUTARCHI

περὶ τούτων· ἐπειδὴ δὲ σκοπὸς ἦν αὐτοῖς βα-
σανίσαι πάλιν τὸ πρότερόν ποτε φθαρτὸς
ἂν εἶη κατὰ φύσιν ὁ κόσμος ἢ μὴ δεδο-
ξάσαιν ὧδε καὶ περὶ τούτου· Πυθαγόρας
καὶ οἱ Στωικοὶ καὶ γενητὸν ὑπὸ θεοῦ τὸν
κόσμον καὶ φθαρτὸν μὲν ὅσον ἐπὶ τῇ φύσει.
αἰσθητὸν γὰρ εἶναι διότι καὶ σωματικόν, οὐ
μὲν δὴ φθαρησόμενον γε προνοίᾳ καὶ συνοχῇ
θεοῦ.

10 Ἐπίκουρος φθαρτὸν ὅτι καὶ γενητός,
ὥς ζῶον ὥς φυτὸν.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

παντελῶς καὶ ἀνάπτιον. καὶ οὗτοι μὲν φθαρτὸν,
ἐκεῖνοι δὲ ἄφθαρτον.

Ξενοφάνης ἀγένητον καὶ αἰδίων 11 Ξενοφάνης Παρμενίδης Μέ-
καὶ ἄφθαρτον τὸν κόσμον. λισσος ἀγένητον καὶ αἰδίων καὶ ἄφθα-
τον τὸν κόσμον.

Ἀριστοτέλης τὸ ὑπὸ τὴν σελή- 12 Ἀριστοτέλης τὸ ὑπὸ τὴν σελήνην
νὴν μέρος τοῦ κόσμου παθητόν, ἐν μέρος τοῦ κόσμου παθητικὸν ἀπε- 5
5 ὅ καὶ τὰ περίγεια κηραίνεται. φαίνεται, ἐν ὅ καὶ τὰ περίγεια κη-
ραίνεται.

13] [Καὶ] οἱ φάμενοι δὲ τὴν διακόσμησιν
αἰώνιον ὑπάρχειν περιδευτικούς εἶναι
φασὶ χρόνους, καθ' οὓς κατὰ ταῦτα 10
καὶ ὡσαύτως γίνεσθαι πάντα καὶ τὴν
αὐτὴν διασφύζεσθαι τοῦ κόσμου διά-
ταξιν τε καὶ διακόσμησιν.

14 (οἱ Στωικοὶ) μήτε αὖξεσθαι [δὲ]
μήτε μειοῦσθαι τὸν κόσμον τοῖς δὲ 15
μέρεσιν ὅτε μὲν παρεκτείνεσθαι πρὸς
πλέονα τόπον, ὅτε δὲ συστέλλεσθαι.

Ποῦ ἔχει τὸ ἡγεμονικὸν ὁ κόσμος.

15 (Φιλόλαος) τὸ [δὲ] ἡγεμονικὸν ἐν
τῷ μεσαιάτῳ πυρί, ὅπερ τρόπεως 20
δίκην προὑπεβάλετο τῇ τοῦ παντὸς
<σφαίρα> ὁ δημιουργὸς θεός.

16 Κλεάνθης ὁ Στωικὸς ἐν ἡλίῳ
ἔφησεν εἶναι τὸ ἡγεμονικὸν τοῦ κό-
σμου. 25

17 Ἀρχέδημος τὸ ἡγεμονικὸν τοῦ
κόσμου ἐν γῇ ὑπάρχειν ἀπεφάνετο.

ε. Πόθεν τρέφεται ὁ κόσμος. G 48

E XV 36 1—3

Ἀριστοτέλης· εἰ τρέφεται ὁ κό- 1

Πόθεν τρέφεται ὁ κόσμος.

(Ἀριστοτέλης) εἰ [δὲ] τρέφεται

1 de § 11 cf. Prol. p. 140

4 μέρος τοῦ κόσμου G Cyrill.: τοῦ κόσμου
μέρος E(A)BC

5 κηραίνεται cf. Prol. p. 12, de universa
doctrina p. 131²

TESTIMONIA PLUTARCHI

4 11 Cyrill. l. c. Ξενοφάνης ἀγένητον καὶ
αἰδίων καὶ ἄφθαρτον τὸν κόσμον.

12 Idem l. c. Ἀριστοτέλης τὸ ὑπὸ τὴν
σελήνην μέρος τοῦ κόσμου παθητόν, ἐν ὅ τὰ
ἐπίγεια περαινέται.

5 1 Achill. p. 128 κ Ἀριστοτέλης δὲ

1 lemma integrum exstat in A || 2 εἶναι
αἰδίων A: correxi || 8 καὶ delevit Heeren ||
12 αὐτοῦ A: correxi || 14 § 14 additur post
II 1 7. || 18 excerpſi ex generali titulo.
intercidit caput in Plutarcho. quare paragra-
phos prioris capitis continuavi || 19 additur
post c. 5 § p. 333b 12 || ἡγεμονικόν cf. Prol.
p. 223 || 21 προὑπεβάλλετο τῇ A: correxi ||
22 σφαῖρα addidi postquam σφαῖρας supplevit
Heeren || 26 Ἀρχέδημος A: Ἀρχίδαμος male
Heeren cf. Zeller III 1, 42¹ 125² et Papyr.
Ercol. ed. Compar. p. 76 || 29 εἰ—αἰδῖος
additur post § 4

σμος, καὶ φθαρῆσεται· ἀλλὰ μὴν οὐ-
 δεμιᾶς ἐπιδείτῃ τροφῆς· διὰ τοῦτο
 καὶ αἰδῖος.

Πλάτων αὐτὸν αὐτῷ τὸν κόσμον 2
 ἐκ τοῦ φθίνοντος κατὰ μεταβολὴν τὸ
 τρέφον παρέχεσθαι.

Φιλόλαος διττὴν εἶναι τὴν φθο- 3
 ράν, τὸ μὲν ἐξ οὐρανοῦ πυρὸς ῥυέντος,
 τὸ δ' *ἐξ* ὕδατος σεληνιακοῦ περι-
 10 στροφῇ τοῦ ἀέρος ἀποχυθέντος· καὶ
 τούτων εἶναι τὰς ἀναθυμιάσεις τροφὰς
 τοῦ κόσμου.

ὁ κόσμος, καὶ φθαρῆσεται· ἀλλὰ μὴν
 οὐδεμιᾶς δεῖται τροφῆς, διὰ τοῦτο καὶ
 αἰδῖος.

Φιλόλαος διττὴν εἶναι τὴν φθο-
 ράν τοῦ κόσμου, τὸ μὲν ἐξ οὐρανοῦ 5
 πυρὸς ῥυέντος, τὸ δὲ *ἐξ* ὕδατος σε-
 ληνιακοῦ περιστροφῇ τοῦ ἀέρος ἀπο-
 χυθέντος. [Φιλόλαος ἔφησε τὸ μὲν
 ἐξ οὐρανοῦ πυρὸς ῥυέντος τὸ δὲ ἐξ
 ὕδατος σεληνιακοῦ περιστροφῇ τοῦ ἀέ- 10
 ρος ἀποχυθέντος] εἶναι τὰς ἀναθυμιά-
 σεις τροφὰς τοῦ κόσμου.

ζ. Ἀπὸ ποίου πρώτου στοιχείου
 ἤρξατο κοσμοποιεῖν ὁ θεός. G49

15 E XV 37 1—6

Οἱ φυσικοὶ ἀπὸ γῆς ἄρξασθαί 1
 φασὶ τὴν γένεσιν τοῦ κόσμου, καθά-
 περ ἀπὸ κέντρου· ἀρχὴ δὲ σφαίρας
 τὸ κέντρον.

20 Πυθαγόρας· ἀπὸ πυρὸς καὶ τοῦ 2
 πέμπτου στοιχείου.

Ἀπὸ ποίου πρώτου στοιχείου
 ἤρξατο κοσμοποιεῖν ὁ θεός.

(οἱ Στωικοὶ) ἀπὸ γῆς [δὲ] ἄρξα- 15
 σθαι τὴν γένεσιν τοῦ κόσμου καθάπερ
 ἀπὸ κέντρου· ἀρχὴ δὲ σφαίρας τὸ
 κέντρον.

(Πυθαγόρας) [ἄρξασθαι δὲ τὴν
 γένεσιν τοῦ κόσμου] ἀπὸ πυρὸς καὶ 20
 τοῦ πέμπτου στοιχείου.

1 οὐδεμιᾶς E: οὐδεμιᾶς τινος (A)BC || 2 ἐπι-
 δέεται E || 7 τροφὴν G Reiske falsa coniec-
 tura || 8 τὸ μὲν — τὸ δὲ G cf. Boeckh Philol.
 p. 111¹: τοτὲ μὲν—τοτὲ δὲ E(A)BC || οὐρανοῦ
 Corsinus || 9 ἐξ cf. ad Stob. || σεληνιακῇ legit
 Budaens || 10 ἀστέρος B || 13 πρώτου EAB
 Psellus: om. E [ind.] GC cf. Prol. p. 6 || 14
 κοσμοποιεῖν ὁ θεός (A)BC cf. Psellus: ὁ θεός
 κοσμοποιεῖν EG || 18 ἀρχὴ E [vulg.] (A)BC:
 ἀρχὴν E[re] quod Aetius scripsisse videtur

1 μηδὲν F: μηδενός C: μὴν restituit Mei-
 neke || 4 (Φ)ιολόου στωικοῦ in mrg. F ||
 5 τὸ μὲν C: τοτὲ μὲν F || ἐξ ὕγρου πυρὸς A ||
 6 τοτὲ δὲ A || alterum ἐξ ab antiquo librario
 oscitanter ex v. 5 iteratum esse vidit Use-
 ner || 7 τοῦ ἀστέρος ῥυέντος A. menda sunt
 omnia ex iterato loco p. 452 H. quem v. 8—12
 exhibui correcta || 8 de Stobaei fraude cf.
 Prol. p. 68 || 13 titulus excerptus ex generali
 ecl. I 22 cf. supra p. 271 || 15 § 1 additur
 post II 4 14 || 19 § 2 additur post II 1 1

TESTIMONIA PLUTARCHI

μὴ δεῖσθαι τροφῆς αὐτὸν λέγει, τὸ γὰρ
 δεόμενον φθαρτόν. ὁ δὲ αἰδῖός ἐστι κατ'
 αὐτόν.

2 Idem l. c. τροφῇ δὲ χρῆται ὥς μὲν τινες
 παρ' αὐτοῦ.

3 Idem l. c. ἄλλοι δὲ ἀναθυμιάσει τῇ περὶ
 αὐτόν.

Ἐμπεδοκλῆς τὸν μὲν αἰθέρα 3
πρῶτον διακριθῆναι, δεύτερον δὲ τὸ
πῦρ, ἐφ' ᾧ τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἄγαν
περισφιγγομένης τῇ ῥύμῃ τῆς περι-
5 φορᾶς ἀναβλύσαι τὸ ὕδωρ· ἐξ οὗ ἀνα-
θυμιαθῆναι τὸν ἀέρα, καὶ γενέσθαι
τὸν μὲν οὐρανὸν ἐκ τοῦ αἰθέρος, τὸν
δὲ ἥλιον ἐκ τοῦ πυρός, πηληθῆναι δὲ
ἐκ τῶν ἄλλων τὰ περίγεια.

10 Πλάτων ὁρατὸν τὸν κόσμον γεγο- 4
νέναι πρὸς παράδειγμα τοῦ νοητοῦ
κόσμου. τοῦ δὲ ὁρατοῦ προτέραν μὲν
τὴν ψυχὴν, μετὰ δὲ ταύτην τὸ σω-
ματoειδὲς τὸ ἐκ πυρός μὲν καὶ γῆς 5
15 γῆς πρῶτον, ὕδατος δὲ καὶ ἀέρος δεύ-
τερον.

Πυθαγόρας πέντε σχημάτων ὄν- 5
των στερεῶν, ἅπερ καλεῖται καὶ μα-
θηματικά, ἐκ μὲν τοῦ κύβου φησὶ γε-
20 γονέναι τὴν γῆν, ἐκ δὲ τῆς πυραμίδος
τὸ πῦρ, ἐκ δὲ τοῦ ὀκταέδρου τὸν
ἀέρα, ἐκ δὲ τοῦ εἰκοσαέδρου τὸ ὕδωρ,

Πλάτων τὸν ὁρατὸν κόσμον γε-
γονέναι παράδειγμα τοῦ νοητοῦ κό-
σμου. τοῦ δὲ ὁρατοῦ προτέραν μὲν
τὴν ψυχὴν, μετὰ δὲ ταύτην τὸ σω-
ματoειδὲς τὸ ἐκ πυρός μὲν καὶ γῆς 5
πρῶτον, ὕδατος δὲ καὶ ἀέρος δεύ-
τερον.

(Πυθαγόρας) πέντε [δὲ] σχημά-
των ὄντων στερεῶν, ἅπερ καλεῖται καὶ
μαθηματικά, ἐκ μὲν τοῦ κύβου φησὶ 10
γεγονέναι τὴν γῆν, ἐκ δὲ τῆς πυραμί-
δος τὸ πῦρ, ἐκ δὲ τοῦ ὀκταέδρου τὸν
ἀέρα, ἐκ δὲ τοῦ εἰκοσαέδρου τὸ ὕδωρ,

1 ἀέρα desideres cf. Plut. Strom. 10 at cf.
Karsten Emp. 330 || 2 δὲ om. E || 4 περι-
φορᾶς (A)BC: σφαίρας E cf. Prol. p. 23 ||
5 ἀναθυμιαθῆναι G Reiske: θυμιαθῆναι E(A)C
cf. III 3 9: θυμιασθῆναι B: ἀποθυμιαθῆναι
Duebner || 8 εἰληθῆναι E || 10 ὁρατὸν τὸν
EG: τὸν ὁρατὸν (A)BC cf. Stob. sed con-
structio variata est || 12 ὁρατοῦ EG: ὁρατοῦ
κόσμου (A)BC || 13 μὲν EG: μὲν εἶναι (A)BC ||
ταῦτα E[DFE] || 14 καὶ τῆς γῆς C || 15 πρῶ-
τον E [vulg.] GC: πρώτων E[c]AB || δὲ
EGB: om. (A)? || δεύτερον E[DFE]AB: δευ-
τέρων E [vulg.] GC || 19 τοῦ κόσμου A ||
21 τῆς ὀκταέδρου E || 22 τὸ ὕδωρ — δωδεκαέ-
δρου om. E[DFE] cf. G et Stob.

8 additur post c. 6 2

13 τὸ ὕδωρ — δωδεκαέδρου casu omitta [cf.
G et E] reduxit Heeren

TESTIMONIA PLUTARCHI

6 3 *Achill.* I. c. τινὲς δὲ τῇ τοῦ ὕδατος
σφαίρᾳ cf. Prol. p. 23.

5 *Idem* p. 132A οἱ δὲ Πυθαγόρειοι ἐπεὶ
πάντα ἐξ ἀριθμῶν καὶ γραμμῶν συνεστάναι
θέλουσι, τὴν μὲν γῆν φασὶν ἔχειν σχῆμα
κυβικόν, τὸ δὲ πῦρ πυραμοειδές, τὸν δ' ἀέρα
ὀκταέδρον, τὸ δ' ὕδωρ εἰκοσαέδρον, τὴν δὲ
τῶν ὅλων σύστασιν δωδεκαέδρον. cf. Prol. p. 23.

ἐκ δὲ τοῦ δωδεκαέδρου τὴν τοῦ παν-
τὸς σφαῖραν.

Πλάτων δὲ καὶ ἐν τούτοις πυθα- 6
γορίζει.

ἐκ δὲ τοῦ δωδεκαέδρου τὴν τοῦ παν-
τὸς σφαῖραν.

⁵ ζ. Περὶ τάξεως τοῦ κόσμου. G 50
E XV 381—6

Περὶ τάξεως τοῦ κόσμου.

Παρμενίδης στεφάνας εἶναι περι- 1
πεπλεγμένους ἐπαλλήλους, τὴν μὲν ἐκ
τοῦ ἀραιοῦ τὴν δὲ ἐκ τοῦ πυκνοῦ,
¹⁰ μικτὰς δὲ ἄλλας ἐκ φωτὸς καὶ σκότους
μεταξὺ τούτων· καὶ τὸ περιέχον δὲ
πάσας τείχους δίκην στερεὸν ὑπάρ-
χειν.

Παρμενίδης στεφάνας εἶναι περι-
πεπλεγμένους ἐπαλλήλους, τὴν μὲν ἐκ ⁵
τοῦ ἀραιοῦ τὴν δὲ ἐκ τοῦ πυκνοῦ,
μικτὰς δὲ ἄλλας (ἐκ) φωτὸς καὶ σκό-
τους μεταξὺ τούτων· καὶ τὸ περιέχον
δὲ πάσας τείχους δίκην στερεὸν ὑπάρ-
χειν, ὅφ' ὃ πυρώδης στεφάνη· καὶ ¹⁰
τὸ μεσαίτατον πασῶν περὶ δὲ πάλιν
πυρώδης· τῶν δὲ συμμιγῶν τὴν με-
σαιτάτην ἀπάσαις τοκέα πάσης κινή-
σεως καὶ γενέσεως ὑπάρχειν, ἥντινα
καὶ δαίμονα κυβερνήτην καὶ κληροῦχον ¹⁵
ἐπονομάζει δίκην τε καὶ ἀνάγκην. καὶ
τῆς μὲν γῆς ἀπόκρισιν εἶναι τὸν ἀέρα
διὰ τὴν βιαιότεραν αὐτῆς ἐξατμισθέντα
πίλησιν, τοῦ δὲ πυρὸς ἀναπνοὴν τὸν
ἥλιον καὶ τὸν γαλαξίαν κύκλον, συμ- ²⁰
μιγῇ δ' ἐξ ἀμφοῖν εἶναι τὴν σελήνην
τοῦ τ' ἀέρος καὶ τοῦ πυρὸς. περι-
στάντος δ' ἀνωτάτω πάντων τοῦ αἰ-

5 τοῦ E [xv 32 s] GC: om. E [xv 38] AB
8 ἐπαλλήλους (A)C: ἐπαλλήλας B: ἐπαλ-
λήλους E [εφε]: ἐπαλλήλαις E [vulg.]: πρὸς
ἀλλήλους G cf. Krische Forschungen p. 101
¹⁰ ἄλλας E [vulg.]: ἀλλήλας E [εφε] ABC
¹² στίχου E cf. Prol. p. 13 || ὑπάρχον E

3 titulum sumpsit ex ecl. I 22 || 4 στε-
φάνας (ε) εἶναι conl. Meineke || 7 τὰς ἄλλας
conl. falso Meineke || ἐκ ante φωτὸς om. A ||
¹¹ πασῶν scil. στερεὸν ὑπάρχειν cf. Krische
p. 102 sq. || περὶ δν F: περὶ δν C: corr.
Boeckh probante Krischeo p. 104 || ¹² συμμι-
γῶν κτλ.: non recte intellectum esse a scriptore
v. 128 ἐν δὲ μέσῳ τούτων δαίμων . . . mo-
net cum Krischeo [p. 105] Zeller || ¹³ ἀπά-
σαις τε καὶ A: ἀπάσαις τοκέα Davisius cf.
v. 128 Karsten: ἀρχὴν (τόκου) τε καὶ Zeller,
ἀπάσαις αἰτίαν Krische conl. Simplicio ad
phys. f. 8r: ἀπασι τοκέα Stein Symb. philol.
Bonn. p. 800 || ¹⁵ δαίμονα F: δαίμων καὶ
C non recte, nam tangitur v. 127 δαίμων
ἢ πάντα κυβερνᾷ || κληροῦχον A: corr.
Fuelleborn cf. v. 14 δίκην πολυποίνος ἔχει
κλητῆδας ἀμοιβούς cf. I 25 3 || ¹⁷ τὴν ἀπόκρι-
σιν Heeren

Λεύκιππος καὶ Δημόκριτος χι- 2
τῶνα κύκλῳ καὶ ὑμένα περιτείνουσι
τῷ κόσμῳ.

Ἐπίκουρος ἐνίων μὲν κόσμων 3
ἀραιὸν τὸ πέρας ἐνίων δὲ πυκνὸν
καὶ τούτων τὰ μὲν τινα κινούμενα
τὰ δὲ ἀκίνητα.

Πλάτων πῦρ πρῶτον, εἴτα αἰθέρα, 4
μεθ' ὃν ἀέρα, ἐφ' ὃ ὕδωρ, τελευταίαν
10 δὲ γῆν· ἐνίοτε δὲ τὸν αἰθέρα τῷ πυρὶ
συνάπτει.

Ἀριστοτέλης πρῶτον μὲν αἰθέρα 5
ἀπαθῆ, πέμπτον δὲ τι σῶμα, μεθ' ὃν
παθῆτὰ πῦρ ἀέρα ὕδωρ, τελευταίαν
15 δὲ γῆν. τούτων δὲ τοῖς μὲν οὐρανίοις
ἀποδεδῶσθαι τὴν κυκλικὴν κίνησιν,
τῶν δὲ ὑπ' ἐκείνα τεταγμένων τοῖς
μὲν κούφοις τὴν ἄνω, τοῖς δὲ βαρέσι
τὴν κάτω.

Ἐμπεδοκλῆς μὴ διὰ παντὸς 6
ἐστῶτας εἶναι μὴδ' ὠρισμένους τοὺς
τόπους τῶν στοιχείων, ἀλλὰ πάντα
τοὺς ἀλλήλων μεταλαμβάνειν.

θέρους ὑπ' αὐτῷ τὸ πυρῶδες ὑποτα-
γῆναι τοῦθ' ὅπερ κεκλήκαμεν οὐρανόν,
ὑφ' ὃ ἤδη τὰ περίγεια.

Λεύκιππος καὶ Δημόκριτος χι-
τῶνα κύκλῳ καὶ ὑμένα περιτείνουσι 5
τῷ κόσμῳ διὰ τῶν ἀγκιστροειδῶν
ἀτόμων συμπεπλεγμένον.
Ἐπίκουρος ἐνίων μὲν κόσμων
ἀραιὸν τὸ πέρας ἐνίων δὲ πυκνὸν καὶ
τούτων τὰ μὲν τινα κινούμενα τὰ δ' 10
ἀκίνητα.

Ἀριστοτέλης πρῶτον αἰθέρα
ἀπαθῆ, πέμπτον τι σῶμα, μεθ' ὃν
παθῆτὰ πῦρ ἀέρα ὕδωρ, τελευταίαν
δὲ γῆν. 15

Ἐμπεδοκλῆς ἔλεγε μὴ διὰ παν-
τὸς ἐστῶτας εἶναι μὴδ' ὠρισμένους
τοὺς τόπους τῶν στοιχείων, ἀλλὰ πάν-
τας *τοὺς* ἀλλήλων μεταλαμβάνειν·
7 Φιλόλαος πῦρ ἐν μέσῳ περὶ τὸ 20
κέντρον, ὅπερ ἐστὶν τοῦ παντὸς καλεῖ

1 de § 2 cf. Prol. p. 143 || 11 συνάπτει
τῷ πυρὶ E || 12 αἰθέρα E: ἀέρα (A)BC, sed
B τὸν αἰθέρα post ἀπαθῆ addidit cf. Prol.
p. 35 || 13 δέ τι (A)BC: δὲ (om. τι) E:
corr. Duebner || ὃν EA: δ BC || 15 οὐρανίους
A || 16 ἀποδεδῶσθαι EAB: ἀποδιδόναι C ||
17 ἐπ' B || 21 εἶναι EB: om. (A)C || 22 πάντα
τοὺς AB: πάντα πως EC quod vel contra Stob.
Karsten Empedocli vindicavit p. 394

3 ὑφ' οὗ A: corr. Krische p. 114

7 ἀτόμων Heeren: ἄστρων A || συμπεπλε-
γμένον? (F) quod scripsit Meineke: ἐμπεπλε-
γμένον C

8 κόσμον A

15 post γῆν sequitur Ar. Didym. fr. 9

19 τοὺς C: αὐτοὺς? (F) quod male scripsit
Heeren. Aëtius πανταχοῦ scripsisse videtur.
nihil proficit Achilles ariolatio.

TESTIMONIA PLUTARCHI

7 6 Achill. p. 128B ὁ δὲ Ἐμπεδοκλῆς
οὐ δίδωσι τοῖς στοιχείοις ὠρισμένους τόπους,
ἀλλ' ἀντιπαραχωρεῖν ἀλλήλοις φησίν. ὥστε τὴν
γῆν μετέωρον φέρεσθαι καὶ τὸ πῦρ ταπεινό-
τερον.

καὶ Διὸς οἶκον καὶ μητέρα θεῶν;
 βωμὸν τε καὶ συνοχὴν καὶ μέτρον
 φύσεως. καὶ πάλιν πῦρ ἕτερον ἀνω-
 τάτω τὸ περιέχον. πρῶτον δ' εἶναι
 φύσει τὸ μέσον, περὶ δὲ τοῦτο δέκα 5
 σώματα θεῖα χορεύειν, οὐρανόν τ' τε
 πλανήτας, μεθ' οὓς ἥλιον, ὑφ' ᾧ σε-
 λήνην, ὑφ' ἧ τὴν γῆν, ὑφ' ἧ τὴν
 ἀντίχθονα, μεθ' ἧ σύμπαντα τὸ πῦρ
 ἐστίας περὶ τὰ κέντρα τάξιν ἐπέχον. 10
 τὸ μὲν οὖν ἀνωτάτω μέρος τοῦ περιέ-
 χοντος, ἐν ᾧ τὴν εἰλικρίνειαν εἶναι
 τῶν στοιχείων, ὀλύμπου καλεῖ, τὰ δὲ
 ὑπὸ τὴν τοῦ ὀλύμπου φοράν, ἐν ᾧ
 τοὺς πέντε πλανήτας μεθ' ἡλίου καὶ 15
 σελήνης τετάχθαι, κόσμον· τὸ δ' ὑπὸ
 τοῦτοις ὑποσέληνόν τε καὶ περίγειον
 μέρος, ἐν ᾧ τὰ τῆς φιλομεταβόλου
 γενέσεως, οὐρανόν. καὶ περὶ μὲν τὰ
 τεταγμένα τῶν μετεώρων γίνεσθαι τὴν 20
 σοφίαν, περὶ δὲ τὰ γενόμενα τῆς ἀτα-
 ξίας τὴν ἀρετὴν, τελείαν μὲν ἐκείνην,
 ἀτελεῇ δὲ ταύτην.

ἦ. Τίς ἡ αἰτία τοῦ τὸν κόσμον
 ἐγκλιθῆναι. G 51

E XV 39 1. 2

Διογένης Ἀναξαγόρας μετὰ τὸ 1
 5 συστῆναι τὸν κόσμον καὶ τὰ ζῶα ἐκ
 τῆς γῆς ἐξαγαγεῖν ἐγκλιθῆναι πῶς τὸν
 κόσμον ἐκ τοῦ αὐτομάτου εἰς τὸ με-

Τίς ἡ αἰτία τοῦ τὸν κόσμον
 ἐγκλιθῆναι. 25

Διογένης καὶ Ἀναξαγόρας ἔφη-
 σαν μετὰ τὸ συστῆναι τὸν κόσμον καὶ
 τὰ ζῶα ἐκ τῆς γῆς ἐξαγαγεῖν ἐγκλι-
 θῆναι πῶς τὸν κόσμον ἐκ τοῦ αὐτο-

2 ἐγκλιθῆναι EB Psellus d. omnif. d.
 c. 124 (160): ἐνκλιθῆναι A: ἐγκεκλίσθαι C
 sed ind. capit. ἐγκλιθῆναι

6 οὐρανόν τε F: τε om. C. an latet τοὺς
 εἰ πλανήτας? cf. v. 15 Alex. ad Metaph.
 A 5 p. 29, 5 Bon. κινεῖσθαι γὰρ μετὰ τὴν
 τῶν ἀπλανῶν σφαῖραν καὶ τὰς πέντε τὰς
 τῶν πλανητῶν, μεθ' ἧν [ᾧ Laur. 87 12,
 l. 26] ὀρθόην τὴν σελήνην καὶ τὴν γῆν ἐννά-
 την, μεθ' ἧν τὴν ἀντίχθονα. Zeller I⁴ 383⁴
 οὐρανόν interpretatus τὴν τῶν ἀπλανῶν σφαῖ-
 ραν doxographi tribuit orationi. nam alia Phi-
 lolao οὐρανοῦ vis cf. v. 19. vereor ne locus
 gravius sit corruptus || 10 ἐπὶ τὰ A: corr.
 Meineke || 28 τῆς ἀταξίας C: τὴν ἀταξίαν F:
 illud recte probavit Boeckh Philol. p. 95. 102 ||
 24 titulus exstat c. 22 cf. supra p. 271

σημβρινὸν αὐτοῦ μέρος, ὥσως ὑπὸ προ-
νοίας, ἵνα ἂ μὲν ἀοίκητα γένηται, ἂ
δὲ οἰκητὰ μέρη τοῦ κόσμου κατὰ
ψῶξιν καὶ ἐκπύρωσιν καὶ εὐκρασίαν.

5 Ἐμπεδοκλῆς τοῦ ἀέρος εἴξαντος 2
τῇ τοῦ ἡλίου ὀρμῇ, ἐπικλιθῆναι τὰς
ἄρκτους, καὶ τὰ μὲν βόρεια ὑψωθῆναι,
τὰ δὲ νότια ταπεινωθῆναι, καθ' ὃ καὶ
τὸν ὅλον κόσμον.

10 θ. Περὶ τοῦ ἐκτὸς τοῦ κόσμου
εἰ ἔστι κενόν. G 52

E XV 40 1—4

Οἱ μὲν ἀπὸ Πυθαγόρου ἐκτὸς 1
εἶναι τοῦ κόσμου κενὸν εἰς ὃ ἀναπνεῖ
15 ὁ κόσμος καὶ ἐξ οὗ.

Οἱ δὲ Στωικοὶ εἰς ὃ κατὰ τὴν 2
ἐκπύρωσιν ἀναλύεται ἄπειρον.

Ποσειδώνιος οὐκ ἄπειρον, ἀλλ' 3
ὅσον αὐταρκες εἰς τὴν διάλυσιν.

20 Πλάτων Ἀριστοτέλης μὴτ' ἐκτὸς 4
τοῦ κόσμου κενὸν εἶναι μὴτ' ἐντός.

μάτου εἰς τὸ μεσημβρινὸν αὐτοῦ μέ-
ρος, ὥσως ὑπὸ προνοίας, ἵν' ἂ μὲν
ἀοίκητα γένηται ἂ δὲ οἰκητὰ μέρη
τοῦ κόσμου κατὰ ψῶξιν καὶ ἐκπύρωσιν
καὶ εὐκρασίαν. 5

Ἐμπεδοκλῆς) τοῦ [δὲ] ἀέρος
εἴξαντος τῇ τοῦ ἡλίου ὀρμῇ ἐπικλι-
θῆναι τὰς ἄρκτους, καὶ τὰ μὲν βόρεια
ὑψωθῆναι τὰ δὲ νότια ταπεινωθῆναι,
καθ' ὃ καὶ τὸν ὅλον κόσμον. 10

Εἰ ἔστι κενὸν ἐκτὸς τοῦ
κόσμου.

Οἱ (ἀπὸ) Πυθαγόρου ἐκτὸς εἶναι
τοῦ κόσμου κενὸν εἰς ὃ ἀναπνεῖ ὁ
κόσμος καὶ ἐξ οὗ. 15

Οἱ Στωικοὶ εἶναι κενόν, εἰς ὃ
κατὰ τὴν ἐκπύρωσιν ἀναλύεται ὁ κό-
σμος ἄπειρος ὢν.

Ποσειδώνιος ἔφησε τὸ ἐκτὸς τοῦ
κόσμου οὐκ ἄπειρον, ἀλλ' ὅσον αὐταρ-
20 κες εἰς διάλυσιν.

(Πλάτων) κενὸν [δὲ] μὴ εἶναι μῆτε
ἐκτὸς τοῦ κόσμου μῆτε ἐν τῷ κόσμῳ.

1 αὐτοῦ E(A)BC: correxi || 2 ἂ μὲν τινα
(A)BC: τὰ μὲν E unde τινα glossema (cf. G)
rescui || 3 δὲ (A)BC: τὰ δὲ E || 3 κατὰ ψῶξιν
καὶ ἐκπύρωσιν καὶ εὐκρασίαν (A)B: κατὰ εὐκρα-
σίαν καὶ ψῶξιν (om. καὶ ἐκπύρωσιν) E: κατὰ
ψῶξιν καὶ ἐκπύρωσιν G || 6 ἐπικλιθῆναι EB:
'κλιθῆναι i. e. ἐνκλιθῆναι A: ἐγκλιθῆναι C ||
τὰς ἄρκτους EGC: τοὺς ἄρκτους A: τὸν κό-
σμον [cf. v. 9] B || 7 μὲν om. E || 16 οἱ
στωικοὶ B || καὶ τῇ ἐκπύρωσει E || 17 ἄπει-
ρον E: τὸ ἄπειρον (A)BC. videtur ἄπειρον ὃν
scribendum esse itemque in Stob. cf. Diog.
VII 143 ὁ μὲν οὖν κόσμος πεπερασμένος ἐστί,
τὸ δὲ κενόν ἄπειρον || 19 τὴν διάλυσιν E ||
post διάλυσιν interpolata haec tradunt (A)BC
ἐν τῷ πρώτῳ περὶ κενού. Ἀριστοτέλης ἔλεγε
εἶναι κενόν. Πλάτων μὴτ' κτλ.: ἐν -- κενόν om.
E cf. G [Prol. p. 9] || 20 Πλάτων Ἀριστοτέ-
λης E: Πλάτων (A)BC || 21 διάκενον εἶναι
E cf. G: om. hic, sed μηδὲν εἶναι κενόν add.
post ἐντός (A)BC

1 αὐτοῦ A: corr. Meineke
6 τοῦ δὲ additur post c. 7 6
8 τὰς ἄρκτους i. e. borealem terrae po-
lum cf. Karsten Emped. fr. p. 425⁹⁹
11 titulus exstat c. 22 cf. supra p. 271,
excerpta, ad c. 18 4 delata sunt
13 addidi ἀπὸ
18 ἄπειρος ὢν A: ἄπειρον ὃν verisimiliter
Heeren cf. Plut.
22 additur post I 19 1

PLUTARCHI EPIT. II 10. 11

STOBAEI ECL. I 15 c 23 1

τ. Τίνα δεξιὰ τοῦ κόσμου
καὶ τίνα ἀριστερά. G 53

E XV 41 1. 2

Πυθαγόρας Πλάτων Ἀριστο- 1
5 τέλης δεξιὰ τοῦ κόσμου τὰ ἀνατο-
λικά μέρη, ἀφ' ὧν ἡ ἀρχὴ τῆς κι-
νήσεως, ἀριστερὰ δὲ τὰ δυτικά.

Τίνα δεξιὰ τοῦ κόσμου καὶ
τίνα ἀριστερά.

Πυθαγόρας Πλάτων Ἀριστοτέ- 1
λης δεξιὰ τοῦ κόσμου τὰ ἀνατολικά
μέρη, ἀφ' ὧν ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως 5
[διὰ τὰς ἀνατολάς], ἀριστερὰ δὲ τὰ
δυτικά. οὐθ' ὕψος δέ φασιν οὔτε βάθος
ἔχειν τὸν κόσμον, καθ' ὃν λόγον ὕψος
μὲν λέγεται τὸ κάτωθεν ἄνω διά-
στημα, βάθος δὲ τὸ ἄνωθεν κάτω. 10
μηδὲν γὰρ εἶναι τῶν οὕτως διαστη-
μάτων λεγομένων περὶ τὸν κόσμον
διὰ τὸ περὶ τὸ ἑαυτοῦ μέσον αὐτὸν
συνεστάναι, ἀφ' οὗ πρὸς ἅπαν ἐστὶ
καὶ πρὸς ὃ πανταχόθεν ταῦτό. 15

Ἐμπεδοκλῆς δεξιὰ μὲν τὰ κατὰ 2
τὸν θερινὸν τροπικόν, ἀριστερὰ δὲ τὰ
10 κατὰ τὸν χειμερινόν.

(Ἐμπεδοκλῆς) [καὶ] δεξιὰ μὲν
αὐτοῦ τὰ κατὰ τὸν θερινὸν τροπικόν,
ἀριστερὰ δὲ τὰ κατὰ τὸν χειμερινόν.

ἱα. Περὶ οὐρανοῦ τίς ἡ τοῦ-
του οὐσία. G 54

E XV 42 1. 2

Ἀναξιμένης τὴν περιφορὰν τὴν 1
15 ἐξωτάτω γῆς εἶναι.

Περὶ τῆς οὐρανοῦ οὐσίας.

D. O 15 20

Ἀναξιμένης καὶ Παρμενίδης
τὴν περιφορὰν τὴν ἐξωτάτω τῆς γῆς
εἶναι τὸν οὐρανόν.

Ἐμπεδοκλῆς στερέμνιον εἶναι 2
τὸν οὐρανὸν ἐξ ἀέρος συμπαγέντος
ὑπὸ πυρὸς κρυσταλλοειδῶς, τὸ πυρᾶ-
δες καὶ τὸ ἀερῶδες ἐν ἑκατέρῳ τῶν
20 ἡμισφαιρίων περιέχοντα.

Ἐμπεδοκλῆς στερέμνιον εἶναι τὸν
οὐρανὸν ἐξ ἀέρος παγέντος ὑπὸ πυρὸς 25
κρυσταλλοειδῶς, τὸ πυρᾶδες καὶ τὸ
ἀερῶδες ἐν ἑκατέρῳ τῶν ἡμισφαιρίων
περιέχοντα.

15 τὴν ἐξωτάτω γῆν (A)BC: τῆς ἑξω-
γῆς εἶναι E: correctum conlato Stob. cf. G ||
18 τοῦ πυρὸς E || κρυσταλλοειδῶς B cf. G ||
19 τὸ post καὶ G: om. E(A)BC

TESTIMONIA PLUTARCHI

II 2 Achill. p. 128 c Ἐμπεδοκλῆς δὲ
κρυσταλλῶδη τοῦτον εἶναι φησιν ἐκ τοῦ παγε-
τώδους συλλεγόντα.

2—5 Pseudo - Aristotel. erotapocris.
[Rose, Herm. IX 119] τί ἐστὶν οὐρανός; ἐκ
πέμπτου σώματος πυρὸς ἢ ἐκ θερμοῦ καὶ
ψυχροῦ μίγματος. ἀπολογία. οὐρανός ἐστι στε-
ρέμνιος ἐξ ἀέρος συμπαγέντος ὑπὸ πυρὸς κρυ-

1 titulus exstat c. 22 cf. supra p. 271,
excerpta c. 15 c

3 καὶ ante Ἀριστοτέλης addit cod. August.
6 διὰ τὰς ἀνατολάς obelo notavit Heeren ||
post δυτικά repetitur I 14 c || 9 λέγεται C:
λέγεσθαι F || 11 οὕτως A: ὁντως vulgo ||
13 περὶ τὸ F: τὸ om. C vulgo || 15 πρὸς
τὸ A: correxi || ταῦτό Heeren: τοῦτο A ||
16 § 2 additur post II 8 2 || 27 ἐν D: om. A

Ἀριστοτέλης ἐκ πέμπτου σώ- 3
ματος.

Ἀριστοτέλης ἐκ πέμπτου σώ-
ματος. [λέγει γοῦν ἐν τοῖς περὶ τῆς
φυσικῆς ἀκροάσεως καὶ οὐρανοῦ λό-
γοις οὕτως.]

*πύρινον εἶναι τὸν οὐρανόν.

4 Παρμενίδης Ἡράκλειτος Στρά- 5
των Ζήνων πύρινον εἶναι τὸν οὐ-
ρανόν.

Ἀναξίμανδρος ἐκ θερμοῦ καὶ 5
ψυχροῦ μίγματος.

Ἀναξίμανδρος ἐκ θερμοῦ καὶ
ψυχροῦ μίγματος.

ιβ. Περὶ διαιρέσεως οὐρανοῦ. G 55

Περὶ διαιρέσεως οὐρανοῦ. 10

Θαλῆς Πυθαγόρας οἱ ἀπ' αὐτοῦ 1
μεμερίσθαι τὴν τοῦ παντὸς οὐρανοῦ
σφαῖραν εἰς κύκλους πέντε, οὕστινας
10 προσαγορεύουσι ζώνας· καλεῖται δὲ
αὐτῶν ὁ μὲν ἀρκτικός τε καὶ ἀειφα-
νῆς, ὁ δὲ θερινὸς τροπικός, ὁ δὲ
ἱσημερινός, ὁ δὲ χειμερινὸς τροπικός,
ὁ δὲ ἀνταρκτικός τε καὶ ἀφανής.
15 λοξὸς δὲ τοῖς τρισὶ μέσοις ὁ καλού-
μενος ζωδιακὸς ὑποβέβληται παρε-
πιψάων τῶν μέσων τριῶν. πάντας
δὲ αὐτοὺς ὁ μεσημβρινὸς πρὸς ὀρθὰς
ἀπὸ τῶν ἄρκτων ἐπὶ τὸ ἀντίξουν
20 τέμνει.

Θαλῆς Πυθαγόρας καὶ οἱ ἀπ'
αὐτοῦ, μεμερίσθαι τὴν τοῦ παντὸς
οὐρανοῦ σφαῖραν εἰς κύκλους πέντε,
οὕστινας προσαγορεύουσι ζώνας· κα-
λεῖται δ' αὐτῶν ὁ μὲν ἀρκτικός τε 15
καὶ ἀειφανῆς, ὁ δὲ θερινὸς τροπικός,
ὁ δὲ ἱσημερινός, ὁ δὲ χειμερινὸς τρο-
πικός, ὁ δὲ ἀνταρκτικός τε καὶ ἀφα-
νῆς. λοξὸς δὲ [ἐν] τοῖς τρισὶ μέσοις
ὁ καλούμενος ζωδιακὸς ὑποβέβληται 20
παραψάων τῶν μέσων τριῶν. πάντας
δ' αὐτοὺς ὁ μεσημβρινὸς πρὸς ὀρθὰς
ἀπὸ τῶν ἄρκτων ἐπὶ τὸ ἀντικρὺ
τέμνει.

Πυθαγόρας πρῶτος ἐπινενοηκέναι 2
λέγεται τὴν λόξωσιν τοῦ ζωδιακοῦ

Πυθαγόρας πρῶτος ἐπινενοηκέναι 25
λέγεται τὴν λόξωσιν τοῦ ζωδιακοῦ

1 Ἀριστοτέλης—μίγματος v. 5 om. E || 3 πύ-
ρινον εἶναι τὸν οὐρανόν restitui ex G: πυρός
(A)BC ceteris omissis cf. Prol. p. 23 || 4 Ἀνα-
ξίμανδρος om. G(A)BC: restitui ex Achille
cf. Prol. p. 23. 134 || ἐκ G: ἡ ἐκ (A)BC ||
6 post οὐρανοῦ addunt εἰς πόσους κύκλους
διαιρεῖται (A)BC quae om. G cf. III 14 || de
Aethi fide cf. Prol. p. 181 || 11 αὐτῶν ὁ μὲν
GAB: ὁ μὲν αὐτῶν C || 12 ὁ δὲ ἱσημερινός—
τροπικός om. B || 15 μέσος δὲ ὁ ζωδιακός κα-
λούμενος B || 19 ἀπὸ τῶν ἄρκτων om. C ||
ἀντίξουν BC: ἀντίξον A

1 de Stobaei additamento dixi Prol.
p. 215 sq. περὶ ante φυσικῆς ἀκροάσεως otio-
sum inferioris aetatis scriptori condonabis.
cf. Ioseppus Prol. p. 149, Galenus ib. p. 258

3 καὶ αὐτοῦ λόγοις AD: corr. Spengel
10 ex pleniori titulo c. 23 excerptum
19 ἐν delevi
20 ὑποκίχληται A: corr. Cant. mrg. ex
Plutarcho cf. Bake ad Cleomed. p. 283

TESTIMONIA PLUTARCHI

σταλλοειδῶς τὸ πυρῶδες καὶ ἀερῶδες ἐν ἑκα-
τέρῳ τῶν ἡμισφαιρίων περιέχοντα [sic].

11 3. 4. 5 Achill. p. 128 c Ἀναξίμανδρος
δὲ πτηγόν [sic, καὶ Ζήνων?] πυρὸς μετέχοντα.
Ἀριστοτέλης δὲ σῶμα ἐκ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ.

κύκλου, ἤντινα Οἰνοπίδης ὁ Χῖος
ὥς ἰδίαν ἐπίνοιαν σφετερίζεται.

κύκλου, ἤντινα Οἰνοπίδης ὁ Χῖος
ἐπίνοιαν ὥς ἰδίαν σφετερίζεται.

ιγ. Τίς ἡ οὐσία τῶν ἄστρον,
πλανητῶν καὶ ἀπλανῶν. G 56

Περὶ οὐσίας ἄστρον.

5 E XV 30 1—9

Θαλῆς γεώδη μὲν, ἔμपुरα δὲ τὰ 1
ἄστρα.

Θαλῆς γεώδη μὲν, ἔμपुरα δὲ τὰ 5
ἄστρα.

Ἐμπεδοκλῆς πύρινα ἐκ τοῦ πυ- 2
ρώδους, ὕπερ ὁ ἀήρ ἐν ἑαυτῷ περιέ-
χων ἐξανέθλιψε κατὰ τὴν πρώτην 10
διάκρισιν.

Ἐμπεδοκλῆς πύρινα ἐκ τοῦ πυ-
ρώδους, ὕπερ ὁ ἀήρ ἐν ἑαυτῷ περιέ-
χων [ἐξανέλαμψεν ἦτοι] ἐξανέθλιψε
κατὰ τὴν πρώτην διάκρισιν.

Ἀναξαγόρας τὸν περικείμενον αἰ- 3
θέρα, πύρινον μὲν εἶναι κατὰ τὴν οὐ-
σίαν, τῇ δ' εὐτονίᾳ τῆς περιδινησεως
ἀναρπάσαντα πέτρους ἀπὸ τῆς γῆς 15
καὶ καταφλέξαντα τούτους ἡστερικέναι.

Ἀναξαγόρας τὸν περικείμενον αἰ- 10
θέρα πύρινον μὲν εἶναι κατὰ τὴν οὐ-
σίαν, τῇ δὲ εὐτονίᾳ τῆς περιδινησεως
ἀναρπάσαντα πέτρους ἀπὸ τῆς γῆς,
καταφλέξαντα τούτους ἡστερωκέναι.

Διογένης κισσηρώδη τὰ ἄστρα, 5
διαπνοᾶς δὲ αὐτὰ νομίζει τοῦ κόσμου.

4 Δημόκριτος πέτρους. 15
Διογένης κισσηροειδῆ τὰ ἄστρα,
διαπνοᾶς δὲ αὐτὰ νομίζει τοῦ κόσμου,
εἶναι δὲ διάπυρα.

3 τίς ἡ οὐσία τῶν ἄστρον, πλανήτων καὶ ἀπλα-
νῶν E[c]: item sed πλανήτων ἄστρον E[vulg.]:
item sed ἄστρον om. G: τίς ἡ οὐσία τῶν ἀστέρων
πλανήτων καὶ ἀπλανῶν καὶ πῶς συνέστη AB: τίς
ἡ οὐσία τῶν ἀστέρων καὶ πῶς συνεστήχασι C || 9
ἀήρ EAB: αἰθήρ C || 10 ἐξανέθλιψε EAB:
ἐξεθλίψε C || 15 ἀναρπάσαντα E[cdffg]GAB:
ἀναρπάζοντα C || ἀπὸ EG: ἐκ (A)BC || γῆς
καὶ G(A)BC: καὶ om. E[cdffg]

7 ἀήρ et ἐξανέθλιψε recte A: αἰθήρ et
ἐξεθλίψε Meineke

8 ἐξανέλαμψεν ἦτοι ἐξανέθλιψε F: ἦτοι
ἐξανέθλιψε om. C: deleui glossema

13 γῆς καὶ Heeren: καὶ om. A cf. Plut.

TESTIMONIA PLUTARCHI

13 **Achill.** p. 133A τίς οὐσία ἀστέρων

1 Θαλῆς μὲν δὴ γῆνιν ἔμपुरον εἶπε τὴν
τῶν ἀστέρων οὐσίαν.

2 **Idem** l. c. Ἐμπεδοκλῆς δὲ πυρίνους
αὐτοὺς εἶπε.

3 **Idem** l. c. τινὲς δὲ γεώδεις εἰπεῖν αὐτοὺς
ἐτόλμησαν ὧν ἐστί καὶ Ἀναξαγόρας* μετὰ γὰρ
τὴν πρώτην φησὶ διάκρισιν τῶν στοιχείων τὸ
πῦρ χωριζόμενον ἐπὶ τὴν ἰδίαν φύσιν ἀνασπᾶσαι
καὶ διάπυρα ποιῆσαι καὶ τῆς γῆς μέρια τινα.
ὅθεν καὶ τὸν ἥλιον ἔλεγεν εἶναι μύδρον, ὥς ἐξῆς
ἐροῦμεν. cf. ProI. p. 24.

5 **Idem** l. c. ἕτεροι δὲ κίσσηριν πλαγίαν (?)
οὖσαν ὑπὸ τῆς θερμότητος τοῦ αἰθέρος ἀνα-
πτομένην καὶ ὑπὸ (?) τῶν τρυκαλιῶν τοὺς
ἀστέρας φαίνειν cf. ProI. p. 24 sq.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

13 1 **Theodoret.** IV 17 καὶ τοὺς ἀστέρας
δὲ Θαλῆς μὲν γεώδεις καὶ ἐμπύρους ὠνό-
μασεν.

3 **Idem** l. c. ὁ δὲ γε Ἀναξαγόρας ἐκ τῆς
τοῦ παντός περιδινησεως πέτρους [πέτρας Mich.
Glyc. ann. I p. 39, 13 B.] εἶπεν ἀνασπασθῆναι
καὶ τούτους ἐκπυρωθέντας τε [τε om. Glyc.]
καὶ ἄνω παγέντας ἀστέρας ὀνομασθῆναι.

4 **Idem** l. c. καὶ Δημόκριτος δὲ τοῦτον
κρατύνει τὸν λόγον.

5 **Idem** l. c. ὁ δὲ Διογένης κισσηροειδῆς
λέγει εἶναι τούτους (sc. τοὺς ἀστέρας) διαπνοᾶς
τινας ἔχοντας.

- 6 Ἀρχέλαος μύδρους ἔφησεν εἶναι
τοὺς ἀστέρας, διαπύρους δέ.
7 Ἀναξίμανδρος πηλήματα ἀέρος
τροχοειδῆ, πυρὸς ἔμπλεα, κατὰ τι
μέρος ἀπὸ στομίων ἐκπνέοντα φλόγας. 5
8 Παρμενίδης καὶ Ἡράκλειτος
πηλήματα πυρὸς τὰ ἄστρα.

Πάλιν δὲ ὁ αὐτὸς ἀφανεῖς μὲν λί- 9 (Διογένης) συμπεριφέρεσθαι [δὲ]
θοὺς, πίπτοντας δὲ πολλάκις ἐπὶ τὴν τοῖς φανεροῖς ἄστροις ἀφανεῖς λίθους
γῆν σβέννυσθαι καθάπερ τὸν ἐν Αἰ- καὶ παρ' αὐτὸ τοῦτ' ἀνωρύμους· πί- 10
γὸς ποταμοῖς πυροειδῶς κατενεχθέντα πτοντας δὲ πολλάκις ἐπὶ τῆς γῆς
5 ἀστέρα πέτρινον. σβέννυσθαι καθάπερ τὸν ἐν Αἰγὸς
ποταμοῖς πυρωδῶς κατενεχθέντα
ἀστέρα πέτρινον.

- 10 Ἀναξιμένης πυρίνην μὲν τὴν 15
φύσιν τῶν ἄστρων, περιέχειν δέ τινα
καὶ γεώδη σώματα συμπεριφερόμενα
τούτοις ἄορατα.

Ἐμπεδοκλῆς τοὺς μὲν ἀπλανεῖς 11 (Ἐμπεδοκλῆς) [καὶ] τοὺς μὲν
ἀστέρας συνδεδέσθαι τῷ κρυστάλλῳ, ἀπλανεῖς ἀστέρας συνδεδέσθαι τῷ 20
τοὺς δὲ πλανήτας ἀνεῖσθαι. κρυστάλλῳ, τοὺς δὲ πλανήτας ἀνεῖ-
σθαι.

Πλάτων ἐκ μὲν τοῦ πλείστου μέ- 12 Πλάτων ἐκ μὲν τοῦ πλείστου μέ-
10 ρους πυρίνους, μετέχοντας δὲ καὶ τῶν ρους πυρίνους, μετέχοντας δὲ καὶ τῶν
ἄλλων στοιχείων κόλλης δίκην. ἄλλων στοιχείων.

1 ἀφανεῖς E(A)C: λέγει B

3 σβεννύναι B

9 Πλάτων EG(A)C: εἶναι δὲ B

11 στοιχείων om. E

6 dubium hic Heracliti lemma cf. 17 4
Zeller I³ 560, 2. Schuster p. 37¹ || 8 § 9
additur post διάπυρα § 5 || 10 πίπτοντα A:
correxī || 15 de § 10 cf. Prol. p. 136 ||
16 περιέχειν (F) et Meineke: παρέχειν C ||
19 § 11 additur post 13 2 διάκρισιν || 23 μέ-
ρους (F): γένους C

TESTIMONIA PLUTARCHI

13 12 Achill. I. c. Πλάτων δὲ ἐκ τῶν
τεσσάρων στοιχείων, πλείστου δὲ πυρὸς.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

7 Theodoret. IV 17 ὁ δὲ Ἀναξίμανδρος
συστήματα ἅττα τοῦ ἀέρος ἔφη τροχοειδῶς
πεπιλημένα πυρὸς ἔμπλεα εἶναι ἀπὸ τινων
στομίων ἀφίεντα τὰς φλόγας.

9 Idem IV 18 Διογένης δὲ καὶ ἐμπέπειν
εἰς τὴν γῆν τινὰς τούτων ἔφησε καὶ σβεν-
μένους ἐλέγχεσθαι ὅτι λίθων ἔχουσι φύσιν καὶ
μάρτυρι χρῆται τῷ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς πυροει-
δῶς κατενεχθέντι ποτέ.

13 12 Idem I. c. ὁ δὲ Πλάτων ὡς ἐπίπαν
μὲν τοὺτους ἐκ τοῦ πυρὸς συνεστάναι, μετέχειν
δὲ καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων φησὶν.

13 Ἀριστοτέλης ἐκ τοῦ πέμπτου σώματος γεγενῆσθαι τὰ ἄστρα.

Ξενοφάνης ἐκ νεφῶν μὲν πεπυρωμένων· σβεννυμένους δὲ καθ' ἐκαστην ἡμέραν ἀναζωπυρεῖν νύκτωρ καθάπερ τοὺς ἄνθρακας· τὰς γὰρ ἀνατολάς καὶ τὰς δύσεις ἐξάψεις εἶναι καὶ σβέσεις.

Ἡρακλείδης καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ἕκαστον τῶν ἀστέρων κόσμον ὑπάρχειν γῆν περιέχοντα ἀέρα τε καὶ αἰθέρα ἐν τῇ ἀπείρῳ αἰθέρι. ταῦτα δὲ τὰ δόγματα ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς φέρεται· κοσμοποιοῦσι γὰρ ἕκαστον τῶν ἀστέρων.

Ἐπίκουρος οὐδὲν ἀπογινώσκει 15 τούτων ἐχόμενος τοῦ ἐνδεχομένου.

ιδ. Περὶ σχημάτων ἀστέρων. G 56^a

E XV 31 1—3

Οἱ Στωικοὶ σφαιρικοὺς τοὺς ἀστέ-

Περὶ σχημάτων.

Οἱ μὲν ἄλλοι σφαιρικοὺς αὐτούς.

1 μὲν E: om. G(A)BC || 3 ἀναζωπυρεῖν E(A)BC: ἀναζωπυρεῖσθαι G cf. Theodoret. || 7 ἡρακλείδης (A)BC: Ἡρακλείδης δὲ EG: Ἡράκλειτος ex cod. Petaviano falso receperat Beck || 9 ὑπάρχειν γῆνον conl. Roeth || γῆν om. E[DEI] || ἀέρα τε καὶ αἰθέρα ἐν τῇ ἀπείρῳ αἰθέρι (A)BC: ἀέρα τε καὶ αἰθέρα ἐν τῇ ἀπείρῳ? E: καὶ αἰθέρα ἐν τῇ ἀπείρῳ ἀέρι G. καὶ αἰθέρα variam lectionem dneo vocum ἀέρα τε. nam Aëtius videtur scripsisse καὶ ἀέρα ἐν τῇ ἀπείρῳ αἰθέρι cf. Theodor. — cum extremis ἐν τῇ ἀπείρῳ αἰθέρι cf. II 15 7 ἐν τῇ αἰθέρι || 11 δὲ om. E || ἐμφέρεται E || 13 γὰρ (A)BC: om. G[E][DEFE]. κοσμοποιοῦσιν tum referendum ad Ὀρφικοῖς || 16 σχημάτων E[CFE]AB: σχήματος C

TESTIMONIA PLUTARCHI

13 14 Achill. I. c. Ξενοφάνης δὲ λέγει τοὺς ἀστέρας ἐκ νεφῶν συνεστάναι ἐμπύρων καὶ σβέννυσθαι καὶ ἀνάπτεσθαι ὥσαντι ἄνθρακας. καὶ ὅτε μὲν ἀπτονται φαντασίας ἡμᾶς ἔχειν ἀνατολῆς, ὅτε δὲ σβέννυνται δόσεως.

14 1 Idem p. 133 D οἱ δὲ Στωικοὶ σφαι-

11 καὶ addidi; ἀέρα τε conl. Heeren, sed cf. ad Plut.

16 titulum ex generali c. 24 excerpsti

17 ἄλλοι Στωικοὶ ex Plut. scripsit Heeren || αὐτούς C: τοὺς F

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

13 Theodoret. I. c. ὁ δὲ γε Ἀριστοτέλης τοῦ πέμπτου σώματος εἶρηκε συγγενεῖς.

14 Idem IV 19 Ξενοφάνης δὲ ἐκ νεφῶν μὲν λέγει πεπυρωμένων ξυνίστασθαι· σβεννυμένους δὲ μεθ' ἡμέραν νύκτωρ πάλιν ἀναζωπυρεῖσθαι καθάπερ τοὺς ἄνθρακας.

15 Idem IV 20 Ἡρακλείδης δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Πυθαγορείων τινὲς ἕκαστον τῶν ἀστέρων κόσμον ὑπάρχειν φασί, γῆν περιέχοντα καὶ ἀέρα.

14 1 Idem I. c. καὶ οἱ μὲν σφαιροειδεῖς τούτους εἰρήκασι.

ρας καθάπερ τὸν κόσμον καὶ ἥλιον
καὶ σελήνην.

Κλεάνθης κωνοειδεῖς.

Ἀναξιμένης ἥλων δίκην καταπε-
πηγέναι τῷ κρυσταλλοειδεῖ.

Ἔνιοι δὲ πέταλα εἶναι πύρινα ὥσ-
περ ζωγραφήματα.

2 Κλεάνθης δὲ κωνοειδεῖς.

(Ἀναξιμένης) ἥλων [δὲ] δίκην
καταπεπηγέναι τὰ ἄστρα τῷ κρυ-
σταλλοειδεῖ.

5 Μητροδόωρος ὁμοίως περὶ σχή-
ματος τῶν ἀστέρων καὶ αὐτὸς ἀπε-
φήνατο.

ισ. Περὶ τάξεως ἀστέρων. G 57

E XV 46 1-6

10 Ξενοκράτης κατὰ μιᾶς ἐπιφα-
νείας οἶεται κινεῖσθαι τοὺς ἀστέρας.

Οἱ δ' ἄλλοι Στωικοὶ πρὸ τῶν
ἐτέρων τοὺς ἐτέρους ἐν ὕψει καὶ βάθει.

Δημόκριτος τὰ μὲν ἀπλανῆ
15 πρῶτον, μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς πλανή-
τας, ἐφ' οἷς ἥλιον φωσφόρον σελήνην.

Πλάτων μετὰ τὴν τῶν ἀπλανῶν
θέσιν πρῶτον φαίνοντα λεγόμενον τὸν
τοῦ Κρόνου, δεύτερον φαέθοντα τὸν
20 τοῦ Διός, τρίτον πυρόεντα τὸν τοῦ

Ξενοκράτης κατὰ μιᾶς ἐπιφα-
νείας οἶεται κεῖσθαι τοὺς ἀστέρας.

Οἱ δὲ ἄλλοι Στωικοὶ πρὸ τῶν ἐτέ-
ρων τοὺς ἐτέρους ἐν ὕψει καὶ βάθει.

(Δημόκριτος) [καὶ] πρῶτα μὲν
τὰ ἀπλανῆ, μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς πλανή-
τας.

(Πλάτων) [καὶ] πρῶτον μετὰ γε
τὴν τῶν ἀπλανῶν θέσιν φαίνοντα λε-
γόμενον τὸν τοῦ Κρόνου, δεύτερον
φαέθοντα τὸν τοῦ Διός, τρίτον πυ-

4 καταπεπηγέναι G(A)C: καταπεπληγέναι B:
καταπεπηγμένων E: ἐγκαταπεπηγέναι vel ἐν τῷ
postulabat Wytttenbach, at cf. Callim. fr. 139.
intellegendae sunt stellae fixae || 6 ἔνιοι δὲ om.
B, cuius loco καθάπερ (glossema vocis ὥσπερ)
intrusum est, ceterum fortasse idem Anaxime-
nes intellegitur de planetis, sole cet. disserens
cf. 22 1 et Hippolyt. 7 4 || 7 ἐξωγραφημένα
B || 10 μιᾶς ἐπιφανείας (A)BC: μίαν ἐπιφάνειαν
E cf. G || 12 δ' om. E || 18 πρῶτον om.
E[DFG] || φαίνοντα E [FG Arsen. p. 374 φαίνοντα
E]: φαίνοντα (A)BC || λέγει B

TESTIMONIA PLUTARCHI

ρικὸν ἔχειν σχῆμα λέγουσι καθάπερ τὸν ἥλιον
καὶ τὸν περιέχοντα αὐρανόν.

2 Achill. p. 133 c. Κλεάνθης αὐτοὺς κω-
νοειδὲς ἔχειν σχῆμά φησι.

4 Idem l. c. τινὲς δὲ πετάλοις εἰοικέναι ἐκ
πυρὸς βάρους οὐκ ἔχοντας ἀλλ' ὥσπερ γραφὰς
εἶναι. τινὲς δὲ πυραμίδας. cf. Prol. p. 25.

2 14 3 sequitur post 13 10 δόρατα. Anaxi-
menem cum Anaximandro confusum esse
propter c. 23 1 conii. H. W. Schaefer [Flensb.
progr. 1873 p. 11]. sed ne illi quidem tale
placuit cf. Teichmüller Stud. p. 86 immo τὰ
ἀπλανῆ sola intellegenda v. c. 13 11 cf. ad
Plut. || 5 § 5 collocata est post 15 6 || μη-
τροδώρου F: om. C || 8 deest titulus || 12
15 3 additur post 13 4 πέτρους || 15 15 4 se-
quitur post c. 17 6 τρέφεσθαι || 16 φαίνοντα
F: φαίνονα C: φαίνοντα vulgo. restitui for-
mam a Lobeckio Paralip. gr. gr. p. 347 vin-
dicatam

ALIORUM EX AETHIO EXCERPTA

2 Theodoret. l. c. κωνοειδεῖς δὲ Κλεάν-
θης ὁ Στωικός.

Ἄρεος, τέταρτον ἑωσφόρον τὸν τῆς Ἄφροδίτης, πέμπτον στίλβοντα τὸν τοῦ Ἑρμοῦ, ἕκτον ἥλιον, ἑβδομον σελήνην.

Τῶν μαθηματικῶν τινὲς μὲν ὡς 5
Πλάτων, τινὲς δὲ μέσον πάντων τὸν ἥλιον.

Ἀναξίμανδρος καὶ Μητρόδο- 6
ρος ὁ Χῖος καὶ Κράτης ἀνωτάτω μὲν πάντων τὸν ἥλιον τετάχθαι, μετ' αὐτὸν δὲ τὴν σελήνην, ὑπὸ δὲ αὐτοῦς τὰ ἀπλανῆ τῶν ἀστρῶν καὶ τοὺς πλα- νήτας.

15. Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων
φορᾶς καὶ κινήσεως. G 58

15 E XV 47 1—4

Ἀναξαγόρας Δημόκριτος Κλέ- 1
άνθης ἀπ' ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμᾶς φέρεσθαι πάντας τοὺς ἀστέρας.

Ἀλκμαίων καὶ οἱ μαθηματικοὶ 2
20 τοὺς πλανήτας τοῖς ἀπλανέσιν ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολὰς ἀντιφέρεσθαι.

Ἀναξίμανδρος ὑπὸ τῶν κύκλων 5
καὶ τῶν σφαιρῶν, ἐφ' ὧν ἕκαστος βέβηκε, φέρεσθαι.

1 ἄρεος EBC: ἄρεως A || 2 στίλβοντα EG(A)BC: propter consensum στίλβωνα [cf. 16 13] reducere nolui || 7 de § 6 cf. Prol. p. 134 || Ἀναξίμανδρος — ἥλιον v. 9 om. B || 10 δὲ post αὐτὸν om. E || τὴν om. B || αὐτοῖς E || 13 τῆς τῶν om. B || ἀστέρων (A)BCG: ἀστρῶν E || 20 post ἀπλανέσιν interpolantur ἐναντίως AB, ἐναντίους C et post ἀπὸ addunt γὰρ (A)BC: carent emblematis E[cf. G]

ρόεντα τὸν τοῦ Ἄρεος, τέταρτον ἑωσφόρον τὸν τῆς Ἄφροδίτης, πέμπτον στίλβωνα τὸν τοῦ Ἑρμοῦ, ἕκτον ἥλιον, ἑβδομον σελήνην.

Τῶν μαθηματικῶν τινὲς μὲν ὡς 5
Πλάτων φασὶν εἶναι τὴν τάξιν τῶν ἀστέρων, τινὲς δὲ μέσον πάντων τὸν ἥλιον.

(Ἀναξίμανδρος) [καὶ] ἀνωτάτω μὲν πάντων τὸν ἥλιον τετάχθαι, μετ' αὐτὸν δὲ τὴν σελήνην· ὑπὸ δὲ αὐτοῦς τὰ ἀπλανῆ τῶν ἀστρῶν καὶ τοὺς πλα- νήτας.

7 Παρμενίδης πρῶτον μὲν τάττει τὸν ἑῶν, τὸν αὐτὸν δὲ νομιζόμενον 15 ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἔσπερον, ἐν τῷ αἰθέρι· μεθ' οὗ τὸν ἥλιον, ὅφ' ὅς τοὺς ἐν τῷ πυρώδει ἀστέρας, ὅπερ οὐρανὸν καλεῖ.

Περὶ ἀστρῶν κινήσεως.

(Ἀναξαγόρας) ἀπ' ἀνατολῶν [δὲ] 20
ἐπὶ δυσμᾶς φέρεσθαι πάντας τοὺς ἀστέρας.

(Τῶν μαθηματικῶν τινες) τοὺς [δὲ] πλανήτας τοῖς ἀπλανέσιν ἀπὸ δυ- 25
σμῶν ἐπ' ἀνατολὰς ἀντιφέρεσθαι.

3 Τούτῳ δὲ συνομολογεῖ καὶ Ἀλ-
κμαίων.

4 Ἀριστοτέλης δὲ ὑπὸ τῶν σφαι-
ρῶν ὅφ' ὧν ἕκαστα συμβέβηκε.

[[Καὶ] Ἀναξίμανδρος ὑπὸ τῶν 30
κύκλων καὶ τῶν σφαιρῶν, ἐφ' ὧν ἕκαστος βέβηκε, φέρεσθαι.

3 στίλβωνα ex F restitui || 6 πλατεῖαν A [πλατεῖ F]: corr. Canter || 9 15 6 additur post 13 7 φλόγας || 18 cf. II 7 1 p. 336^b 2 || 19 titulum ex generali c. 24 excerpti || 20 16 1 additur post 13 3 ἡσπερωκέναι || 23 16 2 additur post § 7 καλεῖσθαι || 26 τούτῳ F: τοῦτο C || 28 ex § 5 restituere pronum est ἐφ' ὧν ἕκαστος (sc. ἀστήρ) ἐμβέβηκε. audiendum φέ- ρεσθαι

Ἀναξιμένης οὐχ ὑπὸ τὴν γῆν, 6
περὶ αὐτὴν δὲ στρέφεσθαι τοὺς ἀστε-
ρας.

Πλάτων καὶ οἱ μαθηματικοὶ ἰσο- 7
δρόμους εἶναι τὸν ἥλιον τὸν ἑωσφόρον
τὸν στίλβωνα.

(Ἀναξιμένης) οὐχ ὑπὸ τὴν γῆν
[[δὲ]], ἀλλὰ περὶ αὐτὴν στρέφεσθαι τοὺς
ἀστέρας.

(Τῶν μαθηματικῶν τινες) ταύ-
τὸν [[δὲ]] πεπονθέναι τῷ ἑωσφόρῳ τὸν
στίλβωνα, ἰσοδρομεῖν δὲ αὐτοὺς τῷ
ἡλίῳ καὶ συμπεριφέρεσθαι αὐτῷ· καὶ
τότε μὲν προανατέλλοντα ἑωσφόρον
φαίνεσθαι, τότε δὲ ἐπικαταδυόμενον
ἕσπερον καλεῖσθαι. 10

ιζ. Πόθεν φωτίζονται οἱ
ἀστέρες. G 59

E XV 48 1—4

10 Μητροδωρος ἅπαντας τοὺς ἀπλα- 1
νεῖς ἀστέρας ὑπὸ τοῦ ἡλίου προσλάμ-
πεσθαι.

Μητροδωρος ἅπαντας τοὺς ἀπλα-
νεῖς ἀστέρας ὑπὸ τοῦ ἡλίου προσλάμ-
πεσθαι.

2 Στράτων καὶ αὐτὸς τὰ ἄστρο ὑπὸ
τοῦ ἡλίου φωτίζεσθαι. 15

3 Διότιμος Τύριος ὁ †διοκρίτιος τὴν
αὐτὴν τοῦτοις εἰσηνέγκατο γνώμην.
(Παρμενίδης καὶ Ἡράκλειτος)
τρέφεσθαι [[δὲ]] τοὺς ἀστέρας ἐκ τῆς
ἀπὸ γῆς ἀναθυμιάσεως. 20

Ἡράκλειτος καὶ οἱ Στωικοὶ 4
τρέφεσθαι τοὺς ἀστέρας ἐκ τῆς ἐπι-
15 γείου ἀναθυμιάσεως.

Ἀριστοτέλης μὴ δεῖσθαι τὰ οὐ- 5
ράνια τροφῆς· οὐ γὰρ φθαρτά, ἀλλ'
αἰδία.

(Ἀριστοτέλης) μὴ δεῖσθαι [[δὲ]]
τὰ οὐράνια τροφῆς· οὐ γὰρ φθαρτά,
ἀλλ' αἰδία εἶναι.

Πλάτων κοινῶς τὸν κόσμον ὅλον 6
20 καὶ τὰ ἄστρο ἐξ αὐτοῦ τρέφεσθαι.

(Πλάτων) κοινῶς [[δὲ]] τὸν κόσμον
ὅλον καὶ τὰ ἄστρο ἐξ αὐτοῦ τρέφεσθαι. 25

1 οὐχ E cf. Prol. p. 136: ὁμοίως (A)BC ||
περὶ αὐτὴν δὲ E: καὶ περὶ αὐτὴν (A)BC ||
5 φωσφόρον EG || 6 στίλβωνα E[DFG] cf.
c. 15 4: στίλβοντα (A)BC || 11 ἀστέρας EG:
om. (A)BC: ἀπλανεῖς καὶ πλανήτας scripsit
Beck ex G interpolato || προσλάμπεσθαι
GAC: καταλάμπεσθαι E: λάμπεσθαι B || 19 κοι-
νῶς τὸν κόσμον ὅλον E: καὶ [καὶ om. AB] οἱ
Στωικοὶ ὡς ὅλον τὸν κόσμον (A)BC || 20 αὐ-
τοῦ E: αὐτῶν (A)B: αὐτῶν C

1 16 6 additur post 19 2 μόνον || 4 16 7
additur post 15 5 ἥλιον || ταυτὸν A: ταυτὸ Hee-
ren || 6 στίλβωνα F: στίλβοντα C cf. c. 15 4 ||
16 ὁ διοκρίτιος A: ὁ διακριτικός Heeren. ὁ Διο-
κράτου vel Διοκρίτου Meineke, quod collocatum
post Τύριος displicet. num ὁ Δημοκρίτειος? nam
etiam post Alexandrum M. studuisse qui-
dam videntur Democrito, cuius de criterio
placita enarrans inducitur Diotimus a Sext.
adv. math. VII 140, quem cave confundas
cum Stoico Diotimo Zenonis Epicurei
aequali (Laert. X 3) quem Athen. XIII 611 s
Theotimum nominat || 18 17 4 additur post
13 8 ἄστρο. sed dubium hic Parmenidis
lemma. de Heraclito cf. ad 13 8. Prol. 164 ||
21 17 5 additur post 13 13 ἄστρο || 24 17 6
additur post 13 12 στοιχείων || 25 αὐτοῦ ante
Gaisfordium

17. Περὶ τῶν καλουμένων
Διοσκοούρων. G 60

E XV 49 1. 2

Ξενοφάνης τοὺς ἐπὶ τῶν πλοίων 1
5 φαινόμενους ὡς ἀστέρας νεφέλια εἶναι
κατὰ τὴν ποιὰν κίνησιν παραλάμποντα.

(Ξενοφάνης) τοὺς [δὲ] ἐπὶ τῶν
πλοίων φαινόμενους ὡς ἀστέρας, οὓς
καὶ Διοσκοούρους καλοῦσί τινες, νεφέ-
λια εἶναι κατὰ τὴν ποιὰν κίνησιν πα-
ραλάμποντα. 5

Μητροδώρος τῶν ὁρώντων ὀφθαλ- 2
μῶν μετὰ θέους καὶ καταπλήξεως
εἶναι στιλβιδόνας.

10 18. Περὶ ἐπισημασίας ἀστέρων
καὶ πῶς γίνεται χειμῶν καὶ
θέρος. G. 61

Περὶ ἐπισημασίας ἄστρον.

Πλάτων τὰς ἐπισημασίας τὰς τε 1
θερινὰς καὶ τὰς χειμερινὰς κατὰ τὰς
15 τῶν ἀστέρων ἐπιτολὰς τε καὶ δυσμὰς
γίνεσθαι [ἡλίου τε καὶ σελήνης καὶ
τῶν ἄλλων πλανητῶν καὶ ἀπλα-
νῶν].

(Πλάτων) τὰς [δὲ] ἐπισημασίας
τὰς τε χειμερινὰς καὶ τὰς θερινὰς
κατὰ τὰς τῶν ἄστρον ἐπιτολὰς τε καὶ
δυσμὰς γίνεσθαι. 10

Ἀναξιμένης δὲ διὰ μὲν ταῦτα 2
20 μὴδὲν τούτων, διὰ δὲ τὸν ἥλιον μόνον.

Εὐδόξος Ἀρατος κοινῶς διὰ πάν- 3
τας τοὺς ἀστέρας, ἐν οἷς φησὶν·

(Ἀναξιμένης) τὰς δὲ ἐπισημα-
σίας γίνεσθαι διὰ τὸν ἥλιον μόνον·
Εὐδόξος καὶ Ἀρατος τὰς ἐπι-
σημασίας κατὰ τὰς τῶν ἄστρον ἐπι-
τολὰς γίνεσθαι. λέγει γοῦν Ἀρατος ἐν 15
τοῖς Φαινομένοις οὕτως·

αὐτὸς γὰρ τάδε σήματ' ἐν οὐρανῷ
ἐστήριξεν,
25 ἄστρον διακρίνας· ἐσκέφατο δ' εἰς
ἐνιαυτόν
ἀστέρας, οἳ κε μάλιστα τετυγμένα
σημαίνουσιν.

αὐτὸς γὰρ τὰ γε σήματ' ἐν οὐρανῷ
ἐστήριξεν
ἄστρον διακρίνας· ἐσκέφατο δ' εἰς
ἐνιαυτόν 20
ἀστέρας, οἳ κε μάλιστα τετυγμένα
σημαίνουσιν.

1 περὶ τῶν E cf. G: περὶ τῶν ἄστρον τῶν
A et ind. C: περὶ ἄστρον τῶν B: περὶ τῶν
ἀστέρων τῶν C (context.) || 5 νεφέλια cf. Prol.
p. 220² || 6 παραλάμποντα (A)BC: παραλάμ-
ποντας E cf. G || 10 ἀστέρων BC Psellus d.
omn. d. 102 (136): ἄστρον A || 16 ἡλίου —
ἀπλανῶν propter collocationem suspecta om.
G || 17 τε καὶ B || 19 ταῦτα B: ταύτην
(A)C. illud coniecerat Reiske. διὰ μὴδὲν
τούτων Wyttienbach || 21 Ἀρατος vv. 10—12 ||
23 τὰ γε Aratus || 27 μάλα B

1 titulus deest || 18 1 additur post 13 14
σβέσεις

6 titulum ex generali c. 24 excerpti
7 19 1 additur post 15 4 σελήνην
11 19 2 additur post 14 3 κρυσταλλοειδῆ
21 οἳ μάλιστα — σημαίνουσιν F: recte C

κ. Περὶ οὐσίας ἡλίου. G 62

Περὶ οὐσίας ἡλίου.

E XV 23 1—9

- Ἀναξίμανδρος κύκλον εἶναι ὀκτω- 1 Ἀναξίμανδρος κύκλον εἶναι ὀκτω-
καιικοσαπλασίονα τῆς γῆς, ἀρματεῖω καιικοσαπλασίονα τῆς γῆς, ἀρμα-
5 τροχῷ παραπλήσιον, τὴν ἀψίδα ἔχοντα τεῖω τροχῷ παραπλήσιον, ἔχοντα κοί-
κοιλὴν, πλήρη πυρός, κατὰ τι μέρος λην περιφέρειαν, πλήρη πυρός, κατὰ 5
ἐκφαίνουσιν διὰ στομίου τὸ πῦρ ὥσπερ μέρος ἐκφαίνουσιν διὰ στομίου τὸ πῦρ
διὰ πρηστῆρος αὐλοῦ· καὶ τοῦτ' εἶναι ὥσπερ διὰ πρηστῆρος.
τὸν ἥλιον.
- 2 Ἀναξιμένης πύρινον ὑπάρχειν τὸν
ἥλιον ἀπεφήνατο.
- 10 Ξενοφάνης ἐκ πυριδίων τῶν συν- 3 Ξενοφάνης ἐκ νεφῶν πεπυρωμέ- 10
αθροισμένων μὲν ἐκ τῆς ὑγρᾶς ἀνα- νων εἶναι τὸν ἥλιον.
θυμιάσεως, συναθροισζόντων δὲ τὸν
ἥλιον· ἢ ἐκ νεφῶν πεπυρωμένων.

** Θεόφραστος ἐν τοῖς Φυσικοῖς

1 οὐσίας (A)B (ind.) C: om. EGB (cont.) ||
ἡλίου EGC: ἡλίου καὶ θεὶ καὶ δύο καὶ τρεῖς
εἶσιν AB v. Pselli ind. Prol. p. 30° cf. § 13 ||
3 de § 1 cf. Prol. p. 134 || 4 ἀρματεῖω τροχῷ
τὴν ἀψίδα παραπλήσιον E: ἀρματεῖω τροχῷ
τὴν ἀψίδα παραπλησίως G: ἀρματίου τροχῷ
τὴν ἀψίδα παραπλήσιον AB: ἀρματείου τροχοῦ
τ. ἀ. π. C: restitui ex E mutata distinctione ||
6 κοῖλον E || κατὰ E cf. G: ἥς κατὰ (A)BC ||
7 ἐκφαίνουσιν E(A)BC: correxī e Stob. ἐκ-
φαίνεται ex E vulgato Beck || 8 πρηστῆρος αὐ-
λοῦ i. e. ἀκροφυσίου [Thucyd. IV 100 2] cf.
Prol. 25 sq. || 10 τῶν φαινόμενων συναθροί-
ζομένων E cf. Prol. p. 8 || 13 ἢ om. E || ἐκ νε-
φῶν πεπυρωμένων E cf. Achill.: νέφος πεπυρω-
μένον (A)BC

TESTIMONIA PLUTARCHI

20 1 Achill. p. 138 E [cf. Prol. p. 33]
τινὲς δὲ, ὧν ἐστὶ καὶ Ἀναξίμανδρος, φασὶ
πέμπειν αὐτὸν τὸ φῶς σχῆμα ἔχοντα τροχοῦ.
ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ τροχῷ κοιλὴ ἐστὶν ἢ πλήμνη,
ἔχει δὲ ἀπ' αὐτῆς ἀνατεταμένους τὰς κνημίδας
πρὸς τὴν ἔξωθεν τῆς ἀψίδος περιφορὰν, οὕτω
καὶ αὐτὸν ἀπὸ κοίλου τὸ φῶς ἐκπέμποντα τὴν
ἀνάτασιν τῶν ἀκτίνων ποιεῖσθαι καὶ ἔξωθεν
αὐτὰς κύκλῳ φωτίζειν, τινὲς δὲ [immo idem
Anaximander cf. Prol. p. 26] ὡς ἀπὸ σάλ-
πιγγος ἐκ κοίλου τόπου καὶ στενοῦ ἐκπέμπειν
αὐτὸν τὸ φῶς ὥσπερ πρηστῆρας.

3 Idem p. 138 D τινὲς δὲ τῶν φυσικῶν ἐξ
ἀναθυμιάσεως γῆς καὶ νεφῶν αὐτὸν εἶναι.

1 de titulo cf. Prol. p. 67

3 ἀρματίω A

5 περιφέρειαν glossema esse vocis ἀψίδα
ex Plut. et c. 25 1 intellegitur

11 Theophrasti nomen, cuius de Xeno-
phane sententiam addiderat Aëtius, ab illo
inepte seiunxit Stobaeus. intercidisse ἢ ὡς
coniecit Usener ad Theophr. fr. 16 cf. Prol.
p. 140. 217. 220

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

20 1 Theodoret. IV 22 οἱ δὲ φασιν ἀρμα-
τιαφ [i. ἀρματεῖω] τροχῷ παραπλήσιον (sc. τὸν
ἥλιον).

20 3 Idem IV 21 καὶ μέντοι καὶ τὸν ἥλιον
καὶ τὴν σελήνην ὁ Ξενοφάνης νέφη εἶναι
πεπυρωμένα φησίν.

γέγραφεν ἐκ πυριδίων μὲν τῶν συν-
αθροισμένων (ἐκ) τῆς ὑγρᾶς ἀναθυ-
μιάσεως, συναθροιζόντων δὲ τὸν ἥλιον.

Οἱ Στωικοὶ ἀνάμμα νοερὸν ἐκ 4 Κλεάνθης ἀνάμμα νοερὸν τὸ ἐκ
θαλάττης. 5 θαλάττης τὸν ἥλιον.

Πλάτων ἐκ πλείστου πυρὸς. 5

Ἀναξαγόρας Δημόκριτος Μῆ 6 Ἀναξαγόρας μύδρον ἢ πέτρον
5 τρόδωρος μύδρον ἢ πέτρον διάπυρον. διάπυρον εἶναι τὸν ἥλιον.

7 Δημόκριτος μύδρον ἢ πέτρον διά-
πυρον.

8 Παρμενίδης καὶ Μητροδόωρος 10
πύρινον ὑπάρχειν τὸν ἥλιον.

8^a Παρμενίδης τὸν ἥλιον καὶ τὴν
σελήνην ἐκ τοῦ γαλαξίου κύκλου ἀπο-
κριθῆναι, τὸν μὲν ἀπὸ τοῦ ἀραιότερου
μύγματος, ὃ δὴ θερμόν, τὴν δὲ ἀπὸ 15
τοῦ πυκνοτέρου, ὅπερ ψυχρόν.

9 Θαλῆς γεοειδῆ τὸν ἥλιον.

10 Διογένης κισηροειδῆ τὸν ἥλιον,
εἰς δν ἀπὸ τοῦ αἰθέρος ἀκτῖνες ἐνα-
ποστηρίζονται. 20

Ἀριστοτέλης σφαῖραν ἐκ τοῦ 11
πέμπτου σώματος.

Φιλόλαος ὁ Πυθαγόρειος ὕαλο- 12 Φιλόλαος ὁ Πυθαγόρειος ὕαλο-
ειδῆ, δεχόμενον μὲν τοῦ ἐν τῷ κόσμῳ
10 πυρὸς τὴν ἀνταύγειαν, διηθουῖντα δὲ
πρὸς ἡμᾶς τὸ φῶς, ὥστε πρόσσοι-
κένοι ἡλίῳ τὸ ἐν τῷ οὐρανῷ πυρῶ-

ειδῆ τὸν ἥλιον, δεχόμενον μὲν τοῦ ἐν
τῷ κόσμῳ πυρὸς τὴν ἀνταύγειαν, διή-
θουῖντα δὲ πρὸς ἡμᾶς τὸ τε φῶς καὶ
τὴν ἀλέαν, ὥστε τρόπον τινα διττοῦς 25

4 de lemmate cf. Prol. p. 64 || 6 ἐκ
om. E[crf] de § 6 p. 138 || 8 δίσκον
ὕαλοειδῆ E cf. Zeller I³ 365⁴ Prol. p. 8 ||
2 τὸ ἐν τῷ κόσμῳ πρὸς τὴν E[crf] || ἀνταύ-
γειαν διηθουῖντα om. B quorum loco glos-
semata ἔλλαμψιν πέμποντα inserta sunt || 11
πρόσσοικέναι ἡλίῳ E(A)B (ἡλίῳ E[c]): προσ-
εῖναι corrector Vossiani cf. Proleg. p. 14 ||
12 τῷ om. E

2 ἐκ om. A: restitutum ex Plut.

4 ἀνάμμα A: corr. Heeren

20 § 11 om. a Stob. cf. Arii fr. 10

23 πρὸς A: corr. Heeren

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

20 5 Theodoret. l. c. post § 11 ὁ δὲ Πλά-
των τὸ μὲν πλείστον ἔχειν ἐκ τοῦ πυρὸς,
μετέχειν δὲ καὶ τῶν ἄλλων σωμάτων.

6. 7 Idem l. c. post § 3 Ἀναξαγόρας δὲ
καὶ Δημόκριτος καὶ Μητροδόωρος μύδρον
ἢ πέτρον διάπυρον.

9 Idem l. c. Θαλῆς δὲ γεώδη.

10 Idem l. c. κισηροειδῆ δὲ Διογένης.

11 Idem l. c. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης σφαῖραν
εἶναι ἐκ τοῦ πέμπτου σώματος συνεστῶσαν.

12 Idem l. c. Φιλόλαος δὲ ὁ Πυθα-
γόρειος ὕαλοειδῆ δεχόμενον μὲν τοῦ ἐν τῷ

TESTIMONIA PLUTARCHI

20 5 Idem p. 138 n τὴν δὲ οὐσίαν τοῦ ἡλίου
Πλάτων περιέργως ἐκ πυρὸς εἶναι φησιν.

6 Idem l. c. Ἀναξαγόρας μύδρον αὐτὸν
εἶπε.

12 Achill. l. c. Φιλόλαος δὲ τὸ πυρῶδες
καὶ διαυγὲς λαμβάνοντα ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ
αἰθέρου πυρὸς πρὸς ἡμᾶς πέμπειν τὴν αὐ-

δες τό τε δὴ ἀπ' αὐτοῦ πυρῶδες καὶ ἐσοπτροειδές καὶ τρίτον τὴν ἀπὸ τοῦ ἐνόπτρου κατ' ἀνάκλασιν διασπειρομένην πρὸς ἡμᾶς αὐγὴν· καὶ γὰρ ταύτην προσονομάζομεν ἥλιον οἶονεῖ εἰδῶλον εἰδῶλου.

Ἐμπεδοκλῆς δύο ἡλίους· τὸν μὲν 13 ἀρχέτυπον, πῦρ ἐν τῷ ἐτέρῳ ἡμισφαιρίῳ τοῦ κόσμου, πεπληρωκὸς τὸ ἡμισφαίριον, αἰεὶ καταντικρὺ τῇ ἀνταυγείᾳ ἑαυτοῦ τεταγμένον· τὸν δὲ φαινόμενον, ἀνταύγειαν ἐν τῷ ἐτέρῳ ἡμισφαιρίῳ τῷ τοῦ ἀέρος τοῦ θερμομιγοῦς πεπληρωμένῳ, ἀπὸ κυκλοτεροῦς τῆς γῆς κατ' ἀνάκλασιν γίνομένην εἰς τὸν ἥλιον τὸν κρυσταλλοειδῆ, συμπεριελκομένην δὲ τῇ κινήσει τοῦ πυρίνου· ὥς δὲ βραχέως εἰρησθαι *συντεμόντα,* ἀνταύγειαν εἶναι τοῦ 20 περὶ τὴν γῆν πυρὸς τὸν ἥλιον.

Ἐπίκουρος γῆνον πύκνωμα *κιση- 14 ροειδῶς καὶ σπογγοειδῶς* ταῖς κατα-

1 τό τε δὴ — τρίτον om. E || πυρῶδες om. (A)BC: restitui ex G || καὶ ἐσοπτροειδές (A)BC: an κατ' ἐσ. ? || 2 τῇ et 3 διασπειρομένη E || τοῦ om. C || 3 ἐνόπτρου E: ἐσόπτρου (A)BC || 5 προσονομάζομεν EAB: προσαγορεύομεν C || 7 τὸ μὲν E || 9 πεπληρωκός (A)BC: πεπληρωκός E cf. Prol. p. 53 || 10 τῆς ἀνταυγείας αὐτοῦ (om. τεταγμένον) E cf. Prol. p. 8 || 11 τὸ δὲ E || 12 ἀνταύγειαν εἶναι E || 13 τοῦ post ἀέρος om. B || 15 κατ' ἀνάκλασιν ἐγγινομένην (A)BC: κατ' ἔμφασιν γιγνόμενον ἥλιον ὥς δὲ [δια add. B] E || 17 συμπεριελκομένην EBC: συμπεριπλεκόμενην A || 18 βραχέως B || συντεμόντα sic E(A)BC cf. Prol. p. 53 || 20 πυρὸς τὸν (A)BC: πῦρ εἶναι E[DEFG] || 21 κισηροειδῶς GE[DEFG]AB: κισηροειδῶς E [vulgata] C || 22 καὶ σπογγοειδῶς

TESTIMONIA PLUTARCHI

γῆν διὰ τινων ἀραιωμάτων. ὥστε κατ' αὐτὸν τρισσὸν εἶναι τὸν ἥλιον, τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ αἰθερίου πυρὸς, τὸ δὲ ἀπ' ἐκείνου πεμπόμενον ἐπὶ τὸν ὕαλοειδῆ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενον ἥλιον, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου ἡλίου πρὸς ἡμᾶς πεμπόμενον.

20 14 Achill. 1. c. Ἐπίκουρος δὲ κιση-

ἡλίους γίνεσθαι, τό τε ἐν τῷ οὐρανῷ πυρῶδες καὶ τὸ ἀπ' αὐτοῦ πυροειδές κατὰ τὸ ἐσοπτροειδές· εἰ μὴ τις καὶ τρίτον λέξει τὴν ἀπὸ τοῦ ἐνόπτρου κατ' ἀνάκλασιν διασπειρομένην πρὸς 5 ἡμᾶς αὐγὴν.

Ἐμπεδοκλῆς δύο ἡλίους· τὸν μὲν ἀρχέτυπον, πῦρ ὃν ἐν τῷ ἐτέρῳ ἡμισφαιρίῳ τοῦ κόσμου, πεπληρωκὸς τὸ ἡμισφαίριον, αἰεὶ κατ' ἀντικρὺ τῇ 10 ἀνταυγείᾳ ἑαυτοῦ τεταγμένον· τὸν δὲ φαινόμενον, ἀνταύγειαν, ἐν τῷ ἐτέρῳ ἡμισφαιρίῳ τῷ τοῦ ἀέρος τοῦ θερμομιγοῦς πεπληρωμένῳ, ἀπὸ κυκλοτεροῦς τῆς γῆς κατ' ἀνάκλασιν γιγνόμενήν εἰς τὸν ἥλιον κρυσταλλοειδῆ, συμπεριελκομένην τῇ κινήσει τοῦ πυρίνου. ὥς δὲ βραχέως εἰρησθαι *συντεμόντα,* ἀνταύγειαν εἶναι τοῦ περὶ 20 τὴν γῆν πυρὸς τὸν ἥλιον.

Ἐπίκουρος γῆνον πύκνωμα τὸν ἥλιόν φησιν εἶναι *κισηροειδῶς καὶ

9. πεπληρωκός A cf. E apud Plut. Prol. p. 53

10 αἰεὶ A quod retinui

17 συντεμόντα cf. Prol. p. 53. συντεμόντι Meineke

22 κισηροειδῶς καὶ σπογγοειδῶς, in qua lectione Stobaei Plutarchique sincera memoria consentit, non dubito quin κισηροειδῶς καὶ σπογγοειδῶς ab Aëtio scriptum fuerit

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

κόσμῳ πυρὸς τὴν ἀνταύγειαν, διηθεύοντα δὲ πρὸς ἡμᾶς τό τε φῶς καὶ τὴν ἀλέαν εἰδῶλου τάξιν ἐπέχοντα.

13—16 Theodoret. IV 21 καὶ ἕτεροι δὲ ἕτερα

τρήσεσιν ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀνημμένον.

σπογγοειδῶς* ταῖς κατατρήσεσιν ὑπὸ πυρὸς ἀνημμένον.

15 Ἀντιφῶν πῦρ ἐπινεμόμενον μὲν τὸν περὶ τὴν γῆν ὑγρὸν ἀέρα, ἀνατολὰς δὲ καὶ δύσεις ποιούμενον τῷ τὸν μὲν ἐπικαιρόμενον αἰεὶ προλείπειν, τοῦ δ' ὑπονοτιζομένου πάλιν ἀντέχεσθαι.

16 Ἡράκλειτος καὶ Ἐκαταῖος ἀνάμμα νοερὸν τὸ ἐκ θαλάττης εἶναι τὸν ἥλιον.

κα. Περὶ μεγέθους ἡλίου. G 63

E XV 24 1—4

5 Ἀναξίμανδρος τὸν μὲν ἥλιον ἴσον εἶναι τῇ γῇ, τὸν δὲ κύκλον ἀφ' οὗ τὴν ἐκπνοὴν ἔχει καὶ ὅφ' οὗ φέρεται ἑπτακαίκοσαπλάσιω τῆς γῆς.

Περὶ μεγέθους ἡλίου.

(Ἀναξίμανδρος) [καὶ] τὸν μὲν ἥλιον ἴσον εἶναι τῇ γῇ, τὸν δὲ κύκλον ἀφ' οὗ τὴν ἐκπνοὴν ἔχει καὶ ὅφ' οὗ περιφέρεται εἶναι [τοῦ προειρημένου μεγέθους.]

2 (Ἐμπεδοκλῆς) ἴσον [δὲ] τῇ γῇ τὸν κατὰ τὴν ἀνταύγειαν.

Ἀναξαγόρας πολλαπλάσιον Πελο-

10 ποννήσου.

Ἡράκλειτος ἑυρος ποδὸς ἀνθρώπου.

(Ἡράκλειτος) [τὸ δὲ μέγεθος ἔχειν] ἑυρος ποδὸς ἀνθρώπου.

[sic DEFG; vulg. σπογγοειδῆς] EG: om. (A)BC

2 addit G: Ἡράκλειτος ἀνάμματα ἐν μὲν ταῖς ἀνατολαῖς τὴν ἔξαψιν ἔχοντα, τὴν δὲ σβέσιν ἐν ταῖς δυσμαῖς cf. Prol. p. 16

6 εἶναι τῇ γῇ EG: τῇ γῇ εἶναι (A)BC || 7 πνοὴν E || ὅφ' E: ἐφ' (A)BC || 8 ἑπτακαίκοσαπλάσιω EABC [—πλάσιον C] cf. G: ὀκτωκαίκοσαπλάσιω coniecerunt ex 20 1 E[BC] et viri docti plerique ut Beck: sed cf. Eratosth. apud. Macrob. in S. S. I 20 9. Prol. p. 68. 134 || 9 de § 3 cf. Prol. p. 138 || πολλαπλάσιον E[BCDE]BG [πολυπλάσιον E(CFG) et G (cod. A)]: πολλαπλάσιον AC || 11 de versu cf. Prol. p. 221

TESTIMONIA PLUTARCHI

ροειδῇ αὐτὸν ἔφη ἐκ πυρὸς διὰ τρημάτων τινῶν τὸ φῶς ἐκπέμποντα

10 ἀνάμμα A: corr. Heeren

12 titulum excerpti ex c. 25 || 21 1 additur post 20 1 πρηστῆρος

16 τοῦ προειρημένου μεγέθους falso brevitatis causa a Stobaeo comprehensum. nam ἑπτακαίκοσαπλάσιω non ὀκτωκαίκοσαπλάσιω (c. 20 1) in Aëtio fuisse constat ex Theodoret. cf. Prol. p. 68

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

ἄλλα περὶ τούτου ἐδόξασαν ἂν περιττὸν οἶμαι λέγειν, ἵνα μὴ τῆς αὐτῆς μεταλλάξω τετριθείας.

21. 22 Theodoret. IV 22 καὶ μεγέθους δὲ πέρι καὶ σχήματος πολλὰ παρ' αὐτοῖς διαμάχη.

21 1 Idem I. c. καὶ Ἀναξίμανδρος μὲν [καὶ Ἀναξίμενης addit I 97, ubi §§ 1—4 iterantur, unde Glyc. I 40, 14B.] ἑπτακαίκοσαπλάσιω τῆς γῆς τούτων ἔφησεν εἶναι.

2 Idem I c. Ἐμπεδοκλῆς δὲ ἴσον τῇ γῇ.

3 Idem I. c. δὲ δὲ Ἀναξαγόρας Πελοποννήσου μέζονα.

4 Idem I. c. Ἡράκλειτος δὲ ποδιαῖον

Ἐπίκουρος τηλικούτον ἡλικός 5 (Ἐπίκουρος) τηλικούτον [δὲ] ἡλί-
φαίνεται, ἢ μικρῷ τινι μείζω ἢ κος φαίνεται, ἢ μικρῷ τινι μείζω ἢ
ἐλάττω.

κβ. Περὶ σχήματος ἡλίου. G 64

5 E XV 25 1—4

Ἀναξιμένης πλατὺν ὡς πέταλον 1 (Ἀναξιμένης) πλατὺν [δ'] εἶναι
τὸν ἥλιον. [τῷ σχήματι.] 5

Ἡράκλειτος σκαφοειδῆ, ὑπόκυρ- 2 (Ἡράκλειτος) σκαφοειδῆ [δὲ]
τον. εἶναι, ὑπόκυρτον.

10 Οἱ Στωικοὶ σφαιροειδῆ ὡς τὸν 3
κόσμον καὶ τὰ ἄστρα.

4 Ἀλκμαίων πλατὺν εἶναι τὸν ἥλιον.

5 Οἱ Πυθαγόρειοι σφαιροειδῆ τὸν
ἥλιον. 10

Ἐπίκουρος ἐνδέχασθαι τὰ προει- 6
ρημένα πάντα.

κγ. Περὶ τροπῶν ἡλίου. G 36

15 Ἀναξιμένης ὑπὸ πεπυκνωμένου 1
ἀέρος καὶ ἀντιτύπου ἐξωθεῖσθαι τὰ
ἄστρα.

Ἀναξαγόρας ἀνταπώσει τοῦ πρὸς 2
ταῖς ἄρκτοις ἀέρος, ὃν αὐτὸς συνω-
20 θῶν ἐκ τῆς πυκνώσεως ἰσχυροποιεῖ.

Περὶ τροπῶν.

(Ἀναξιμένης) ὑπὸ πεπυκνωμένου
[δὲ] ἀέρος καὶ ἀντιτύπου ἐξωθούμενα
τὰ ἄστρα τὰς τροπὰς ποιεῖσθαι.

(Ἀναξαγόρας) [τροπὴν δὲ γίγνε- 15
σθαι] ἀνταπώσει τοῦ πρὸς ταῖς ἄρκτοις
ἀέρος, ὃν αὐτὸς συνωθῶν ἐκ τῆς πυ-
κνώσεως ἰσχυροποιεῖ.

1 Ἐπίκουρος EG: Ἐπίκουρος πάλιν φησὶν ἐν-
δέχασθαι τὰ προειρημένα πάντα ἢ (A)BC cf.
22 6 || 2 ἢ ante μικρῷ (A): om. BC || τινι
scripsi: τιμι E[B]: τι E [εδει]: om. (A)BC ||
μείζων ἢ ἐλάττων (A)BC: μείζων ἢ ἑλαττον
E[B], μείζω ἢ ἑλαττον c, μείζων ἢ ἑλαττον
n 6]: μείζων ἢ ἐλάττω G || 7 τὸν ἥλιον
G(A)BC: om. E || 12 Ἐπίκουρος — πάντα
om. C || 16 ἐξωθεῖσθαι cf. Hippolyt. I 8 9
Zeller I⁴ 228⁴ || 18 de § 2 cf. Prol. p. 138 ||
ἀνταπώσει C: ἀνταπώσει A: ἀντισπάσει B

1 § 1 additur post 20 14

2 μείζων ἢ ἐλάττων A vulgo: correxi.
μείζων ἢ ἑλαττον Wakefield ad Lucr. V 565
conl. Epicuro Laertii X 91

4 22 1 additur post 23 1 ποιεῖσθαι.

6 § 2 additur post 20 16 ἥλιον.

12 23 1 additur post 20 2 ἀπεφάνετο

13 ἐξωθούμενα—ποιεῖσθαι amplificavit Sto-
bæus

15 § 2 additur post 20 6 ἥλιον || ἀνταπο-
δώσει A: corr. Canter

TESTIMONIA PLUTARCHI

22 1 Achill. p. 139 B σχῆμα δὲ αὐτοῦ
οἱ μὲν δισκοειδές.

2 Idem I. c. Ἡράκλειτος δὲ σκαφοειδές.
Schol. Platon. ad Remp. p. 498 A Ἡρά-
κλειτος... τὸ τοῦ ἡλίου ἔλεγεν εἶναι σχῆμα
σφαιροειδές καὶ ὑπόκυρτον.

3 Achill. I. c. Στωικοὶ δὲ σφαιροειδές
εἶναι λέγουσιν.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

22 3 aut 5 Theodoret. IV 22 post διαμάχη·
οἱ μὲν γὰρ αὐτὸν σφαιροειδῆ φασιν.

2 Idem I. c. οἱ δὲ σκαφοειδῆ. sequitur οἱ
δὲ — παραπλήσιον cf. ad 20 1

Ἐμπεδοκλῆς ὑπὸ τῆς περιεχοῦ- 3
σης αὐτὸν σφαίρας κωλυόμενον ἄχρι
παντὸς εὐθυπορεῖν καὶ ὑπὸ τῶν τρο-
πικῶν κύκλων.

5 Διογένης ὑπὸ τοῦ ἀντιπίπτοντος 4
τῇ θερμότητι ψυχους σβέννυσθαι τὸν
ἥλιον.

Οἱ Στωικοὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς 5
ὑποκειμένης τροφῆς διέρχεσθαι τὸν
10 ἥλιον, ὡκεανὸς δὲ ἐστὶν ἡ γῆ, ἥς
τὴν ἀναθυμίασιν ἐπινέμεται.

Πλάτων Πυθαγόρας Ἀριστο- 6
τέλης παρὰ τὴν λόξωσιν τοῦ ζωδια-
κοῦ κύκλου, δι' οὗ φέρεται λοξοπορῶν
15 ὁ ἥλιος, καὶ κατὰ δορυφορίαν τῶν
τροπικῶν κύκλων ταῦτα δὲ πάντα καὶ
ἡ σφαῖρα δεῖκνυσιν.

(Ἐμπεδοκλῆς) [τροπὴν δὲ γίγνε-
σθαι] ὑπὸ τῆς περιεχούσης αὐτὸν
σφαίρας κωλυόμενον ἄχρι παντὸς εὐ-
θυπορεῖν καὶ ὑπὸ τῶν τροπικῶν κύ-
κλων.

(Διογένης) ὑπὸ [δὲ] τοῦ ἀντι-
πίπτοντος τῇ θερμότητι ψυχροῦ σβέν-
νυσθαι.

* [περὶ δὲ τῶν τροπῶν φασι] κατὰ
τὸ διάστημα τῆς ὑποκειμένης τροφῆς, 10
ὡκεανὸς δ' ἐστὶν ** ἥς τὴν ἀναθυμία-
σιν ἐπινέμεται.

7 (Δημόκριτος) [τροπὴν δὲ γίγνε-
σθαι] ἐκ τῆς περιφερούσης αὐτὸν δι-
νήσεως.

κδ. Περὶ ἐκλείψεως ἡλίου. G 66
E XV 50 1—7

20 Θαλῆς πρῶτος ἔφη ἐκλείπειν τὸν 1
ἥλιον τῆς σελήνης αὐτὸν ὑπερχο-
μένης κατὰ κάθετον, οὐσης φύσει

Περὶ ἐκλείψεως ἡλίου.

(Θαλῆς) ἐκλείπειν [δὲ] αὐτὸν τῆς
σελήνης ὑπερχομένης κατὰ κάθετον,
οὐσης φύσεως γεώδους· βλέπεσθαι δὲ

- 1 τῆς ἐκ περιεχούσης B
5 § 4 referendam esse ad c. 24 intellexit
Corsinus. cf. Prol. p. 62
10 ἡ C: om. AB: G alia habet cf. ad Stob.
13 περὶ (A)BC: corr. Beck
21 ὑπερχομένης EG: ὑποτρεχούσης (A)BC

1 § 3 additur post 20 13 ἥλιον || 3 κω-
λυόμενον A: κωλυόμενον Heeren || 6 § 4 ad-
ditur post 20 10 ἐναποστρεφζοντα. pertinet ad
c. 24. cf. Plut. || 9 § 5 additur post 20 4
Κλεάνθης — ἥλιον. sed ex Plutarcho et φασι
lemma fuisse οἱ Στωικοὶ apparet || τροφῶν A:
corr. Bake. τροφῶν codd. Aug. et Vat. || φησι
conl. Wachsmuth, sed Stobaeo, cui περὶ — φασι
et similes tibicines debentur, lemma οἱ Στωι-
κοὶ in memoria haesit || 11 post ἐστὶν addunt
vulgo ἡ γῆ. Wachsmuth καὶ γῆ ut in Plut.
Wytttenbach. inest doctrinae discrepantia cf.
Laert. VII 145 et supra II 17 4, vide Balfo-
reum ad Bakei Cleomed. p. 378, unde Bake
ὡκεανὸς δ' ἐστὶν οὐ contra Aethii certe senten-
tiam tentabat. || 13 § 7 additur post 20 7
διάπυρον || 14 τῆς C: om. F || 17 § 1 additur
post 20 9 ἥλιον

TESTIMONIA PLUTARCHI

24 1 Achill. p. 139 B ἐκλείπει δὲ ὡς μὲν
τινὲς φασιν ἔμπροσθεν αὐτοῦ τῆς σελήνης κατὰ
κάθετον αὐτοῦ γενομένης, φῆ καὶ μᾶλλον ὡς
πιθανὸν πειστέον. προσγειοτέρα γὰρ αὐτοῦ ἐστὶν
ἡ σελήνη καὶ κατωτέρα τοῦ ἡλίου.

γεώδους· βλέπεσθαι δὲ * τοῦτο κατοπ-
τρικῶς ὑποτιθεμένῳ* τῷ δίσκῳ.

Ἀναξίμανδρος τοῦ στομίου τῆς 2
τοῦ πυρὸς διεκπνοῆς ἀποκλειομένου.

5 Ἡράκλειτος κατὰ τὴν τοῦ σκα- 3
φοειδοῦς στροφῆν, ὥστε τὸ μὲν κοί-
λον ἄνω γίνεσθαι, τὸ δὲ κυρτὸν κάτω
πρὸς τὴν ἡμετέραν ὄψιν.

Ξενοφάνης κατὰ σβέσιν· ἕτερον 4
10 δὲ πάλιν πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς γίνεσθαι·
παριστόρηκε δὲ καὶ ἔκλειψιν ἡλίου
ἐφ' ὅλον μῆνα καὶ πάλιν ἔκλειψιν
ἐντελῇ ὥστε τὴν ἡμέραν νύκτα φα-
νῆναι.

15 Ἐνιοὶ πύκνωμα τῶν ἀοράτως ἐπερ- 5
χομένων τῷ δίσκῳ νεφῶν.

* τοῦτο κατοπτρικῶς ὑποτιθέμενον *
τῷ δίσκῳ.

(Ἀναξίμανδρος) [γίνεσθαι δὲ
τὴν ἔκλειψιν] τοῦ στομίου τῆς τοῦ
πυρὸς ἐκπνοῆς ἀποκλειομένου. 5

(Ἡράκλειτος) [γίνεσθαι δὲ τὴν
ἔκλειψιν] κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς
στροφῆν, ὥστε τὸ μὲν κοίλον ἄνω
γίνεσθαι, τὸ δὲ κυρτὸν κάτω πρὸς
τὴν ἡμετέραν ὄψιν. 10

(Ξενοφάνης) [ἔκλειψιν δὲ γίνε-
σθαι] κατὰ σβέσιν· ἕτερον δὲ πάλιν
ταῖς ἀνατολαῖς γίνεσθαι. παριστόρηκε
δὲ καὶ ἔκλειψιν ἡλίου ἐφ' ὅλον μῆνα
καὶ πάλιν ἐντελῇ ὥστε τὴν ἡμέραν 15
νύκτα φανῆναι.

6 (Οἱ Πυθαγόρειοι) [ἔκλειψιν δὲ
γίνεσθαι] σελήνης αὐτὸν ὑπερχο-
μένης.

7 (Εὐμπεδοκλῆς) [ἔκλειψιν δὲ γίνε- 20
σθαι] σελήνης αὐτὸν ὑπερχομένης.

1 κλέπεσθαι pr. A || τοῦτο κατοπτρικῶς
ὑποτιθεμένῳ (A)BC cf. Prol. p. 53: τ. κ.
ὑποτιθεμένην E: cf. Prol. p. 53 || 3 de § 2
cf. Prol. p. 134 || τὸ τοῦ στομίου C || τῆς
EGBC: τῆς om. A || 8 τὴν om. B || 9 κατὰ
σβέσιν EGBC: κατὰσβεσιν (A) || 14 ἐντελῇ
A || 15 πύκνωμα τῶν EB: πυκνώματων A:
πύκνωσιν τῶν C || ὑπερχομένων pr. m. C in
marg. quod immerito probavi Prol. p. 37,
nam obstat dativus τῷ δίσκῳ cf. §§ 6. 7 ||
16 νεφῶν post δίσκῳ EAB: post ἔνιοι C

1 ὑποτιθέμενον sic A cf. Prol. p. 53
3 § 2 additur post 21 1 μεγέθους
6 § 3 additur post 22 2 ὑπόκυρτον. lemma
est 20 16 Ἡράκλειτος καὶ Ξενοφάνης
11-§ 4 additur post 20 3 εἶναι τὸν ἥλιον.
ἔκλειψιν intellegit cottidianam cf. c. 25 1
13 παριστόρηκε obiter narravit ut doctri-
nam suam probaret.
15 ἐντέλει F: ἐντέλειον C
17 § 6 post 22 5 ἥλιον
20 § 7 post 21 2 ἀνταύγειαν

TESTIMONIA PLUTARCHI

24 3 Schol. Plat. cf. 22 2 καὶ τὴν ἔκλειψιν
αὐτοῦ συμβαίνειν κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς
στροφῆν, ὥστε τὸ μὲν κοίλον ἄνω γίνεσθαι,
τὸ δὲ κυρτὸν κάτω πρὸς τὴν ἡμετέραν ὄψιν.

4 Idem l. c. ἀλλὰ μὴν καὶ Ξενοφάνη
τὸν Κολοφώνιον κατὰ σβέσιν τὴν ἡλιακὴν
ἔκλειψιν γίνεσθαι φασὶ καὶ πάλιν πρὸς ταῖς
ἀνατολαῖς ἀνίσχειν.

Ἀρίσταρχος τὸν ἥλιον ἵστησι με- 8
τὰ τῶν ἀπλανῶν, τὴν δὲ γῆν κινεῖ
περὶ τὸν ἥλιακὸν κύκλον καὶ κατὰ
τὰς ταύτης ἐγκλίσεις σκιάζεσθαι τὸν
5 δίσκον.

Ξενοφάνης πολλοὺς εἶναι ἡλίους 9
καὶ σελήνας κατὰ κλίματα τῆς γῆς
καὶ ἀποτομὰς καὶ ζώνας, κατὰ τινα
δὲ καιρὸν ἐμπίπτειν τὸν δίσκον εἰς
10 τινα ἀποτομὴν τῆς γῆς οὐκ οἰκου-
μένην ὑφ' ἡμῶν καὶ οὕτως ὥσπερ
κενεμβατοῦντα ἔκλειψιν ὑπομένειν· ὁ
δ' αὐτὸς τὸν ἥλιον εἰς ἄπειρον μὲν
προιέναι, δοκεῖν δὲ κυκλεῖσθαι διὰ
15 τὴν ἀπόστασιν.

κα. Περὶ οὐσίας σελήνης. G 67
E XV 26 1—7

Ἀναξίμανδρος κύκλον εἶναι ἐν- 1
νεακαιδεκαπλάσιον τῆς γῆς, ὥσπερ
20 (τὸν) τοῦ ἡλίου πλήρη πυρὸς· ἐκλείπειν
δὲ κατὰ τὰς ἐπιστροφὰς τοῦ τροχοῦ·
ὅμοιον γὰρ εἶναι ἀρματίῳ τροχῷ
κοίλῃν ἔχοντι τὴν ἀψίδα καὶ πυρὸς
πλήρη, ἔχοντα μίαν ἐκπνοήν.

2 γῆν G(A)BC: σελήνην E. at cf. Archimed.
aren. ed. Paris p. 449, Wytttenbach ad Bakei
Posid. p. 273 || 3 κατὰ ταύτας τὰς E || 6 ἡλίους
εἶναι E || 7 κλίματα E[c]B: κλίμα AC: τὰ κλί-
ματα E[B1] || 10 οἰκουμένης E[c' mss. Steph.'] ||
11 ὑμῶν (A) || 12 ὑπομένειν EBC: ὑποφαίνειν
AE [mss. Steph.'] || 13 μὲν post τὸν colloc. E ||
14 κυκλοῦσθαι B || 16 οὐσίας omi EG cf. c. 20 ||
19 ὥσπερ τοῦ (A)BC: ὡς ἐπὶ τοῦ E Lydus:
ὥσπερ (τὸν) τοῦ correxit Beck cf. Stob. v. 19 ||
22 ὅμοιον γὰρ BC: ὅμοιον δὲ E: ὅμοιος γὰρ A ||
22 ἀρματίῳ EC: ἀρματίου AB || 23 ἔχοντι
(A)CE [vulg.]: ἔχοντα B [sed ead. m. in ἔχοντι
corr.] E[c] || πυρὸς πλήρη E: πλήρη πυρὸς
(A)BC || 24 ἔχοντα E: ἔχοντι (A)BC || πνοήν B

TESTIMONIA PLUTARCHI

25 1 Ioann. Lyd. d. mens. III 8 p. 36, 5 B
Ἀναξιμένης [sic] τοῖνον κύκλον τὴν σελήνην
εἶναι βούλεται ἐνεακαιδεκαπλάσιον τῆς γῆς
πλήρη πυρὸς, ὡς ἐπὶ τοῦ ἡλίου.

Ἀρίσταρχος τὸν ἥλιον ἵστησι
μετὰ τῶν ἀπλανῶν, τὴν δὲ γῆν κι-
νεῖσθαι περὶ τὸν ἥλιακὸν κύκλον καὶ
κατὰ τὰς ταύτης ἐγκλίσεις σκιάζεσθαι.

Ξενοφάνης πολλοὺς εἶναι ἡλίους 5
καὶ σελήνας κατὰ [τὰ] κλίματα τῆς γῆς
καὶ ἀποτομὰς καὶ ζώνας, κατὰ δέ
τινα καιρὸν ἐκπίπτειν τὸν δίσκον εἰς
τινα ἀποτομὴν τῆς γῆς οὐκ οἰκουμένης
ὑφ' ἡμῶν καὶ οὕτως ὥσπερ ἐκ- 10
βατοῦντα ἔκλειψιν ὑποφαίνειν· ὁ δ'
αὐτὸς τὸν ἥλιον εἰς ἄπειρον μὲν προιέ-
ναι, δοκεῖν δὲ κυκλεῖσθαι διὰ τὴν ἀπό-
στασιν.

Περὶ σελήνης οὐσίας. 15

Ἀναξίμανδρος κύκλον εἶναι ἐν-
νεακαιδεκαπλάσιον τῆς γῆς, ὅμοιον
ἀρματίῳ (τροχῷ) κοίλῃν ἔχοντι τὴν
ἀψίδα καὶ πυρὸς πλήρη καθάπερ τὸν
τοῦ ἡλίου, καίμενον λοξόν, ὡς κἀκεῖνον 20
ἔχοντα μίαν ἐκπνοήν οἷον πρηστῆρος
αὐλόν· ἐκλείπειν δὲ κατὰ τὰς τροπὰς
τοῦ τροχοῦ.

5 olim fuisse πολλὰς εἶναι ἡλίου καὶ σελή-
νης sc. ἐκλείψεις coni. Wytttenbach ad Plut.
sed cf. Zeller I⁴ 501², Prol. p. 141. aliter
Karsten Xenoph. p. 167 || 6 τὰ inclusi || 9
οἰκουμένης A: οἰκουμένην Heeren. || 18 ἀρμα-
τίῳ om. τροχῷ A || 18 ἔχοντι A: ex c. 20 1 re-
scribes ἔχοντα || 21 πρηστῆρος αὐλόν cf. Prol.
p. 25 sq. || 22 ἐκλείπειν cf. ad p. 354^b 11 ||
τροπὰς F: στρωφὰς C

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

25 Theodoret. IV 23 καὶ περὶ σελήνης
δὲ ὁμοίως ὑψλοῦσι.

- 2 Ἀναξιμένης πυρίνην τὴν σελήνην.
 3 Παρμενίδης πυρίνην.
 4 Ξενοφάνης νέφος εἶναι πεπιλη-
 μένον.
 5 Οἱ Στωικοὶ μικτὴν ἐκ πυρὸς καὶ
 ἀέρος.
 6 Πλάτων ἐκ πλείονος τοῦ πυρὸς
 7 Ἀριστοτέλης σελήνην ἐν μεθο-
 8 ρίοις ἀέρος τεταγμένην καὶ τῇς πέμπτης
 οὐσίας μετέχουσιν ἐν μηνὶ περιέρχε-
 σθαι τὸν ἴδιον κύκλον.
 9 Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος
 στερέωμα διάπυρον ἔχον ἐν ἑαυτῷ
 πεδία καὶ ὄρη καὶ φάραγγας.
 10 Διογένης κισηροειδὲς ἀναμμα τὴν
 σελήνην.
 11 Ἴων σῶμα τῇ μὲν ὕλειδῃ διαυγές,
 τῇ δ' ἀφεργές.
 12 Βήρωσος ἡμιπύρωτον σφαῖραν τὴν
 σελήνην.
 13 Ἡράκλειτος γῆν ὁμίχλην περιε-
 χομένην.

1 πεπιλημένον EC: πευπρωλημένον A:
 πευπρωμένον G Lydus B cf. Prol. p. 16.35 ||
 5 πλείονος E || πυρώδους Lydus (A)BC: πυρός
 G: γεώδους E cf. G qui § 5 habet ἐκ πυρὸς
 καὶ γεώδους || 7 de § 9 cf. Prol. p. 26. 138 ||
 10 Ἡράκλειτος E Lyd. (A)BC: Plutarchi erro-
 rem correxit Fabricius, tum alii ex Stob. || peri-

TESTIMONIA PLUTARCHI

25 4 Io. Lydus l. c. Ξενοφάνης δὲ νέ-
 φος εἶναι πευπρωμένον.

5 Idem l. c. οἱ Στωικοὶ μικτὴν πυρὸς
 καὶ ἀέρος.

6 Idem l. c. Πλάτων ἐκ πλείονος τοῦ
 πυρώδους.

9 Idem l. c. Ἀναξαγόρας καὶ Δημό-
 κριτος στερέωμα διάπυρον ἔχον ἐν ἑαυτῷ
 πεδία καὶ ὄρη καὶ φάραγγας.

13 Idem l. c. Ἡράκλειτος γῆν ὁμίχλην
 περιελημένην.

3 post εἶναι addit τὴν σελήνην C: om. F

7 ἀέρος C: κέρος F

12 μετέχουσιν C: ὑπάρχουσιν F

23 βήρωσος C: (β)ήσος F: cf. 28 1 29 2
 et Βηρώσου Phot. p. 114a 28 v. Prol. p. 200

25 ὅκελος F: ὠκελος C: de Ocello cf.
 Prol. p. 100 1 216 2

26 ὁμίχλην A

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

2. 3 Theodoret. IV 23 Ἀναξιμένης δὲ
 καὶ Παρμενίδης καὶ Ἡράκλειτος ἐκ μό-
 νου συνεστάναι πυρὸς.

8 Idem l. c. ante 2. 3 γεώδη μὲν γὰρ ὁ
 θαλῆς φησιν.

9 Idem l. c. post 2. 3 Ἀναξαγόρας δὲ καὶ
 Δημόκριτος στερέωμα διάπυρον, ἔχον ἐν
 ἑαυτῷ πεδία καὶ ὄρη καὶ φάραγγας.

13 Idem l. c. post 14 Ἡράκλειδης δὲ
 γῆν ὁμίχλην περιεχομένην.

Πυθαγόρας κατοπτροειδὲς σῶμα. 14 Πυθαγόρας κατοπτροειδὲς σῶμα.
15 Ἐμπεδοκλῆς ἀέρα συνεστραμμέ-
νον, νεφοειδῆ, πεπηγότα ὑπὸ πυρός,
ὥστε σύμμικτον.

κς. Περὶ μεγέθους σελήνης. G 67^a
E XV 27 1. 2

Περὶ μεγέθους σελήνης. 5

Οἱ Στωικοὶ μείζονα τῆς γῆς 1
5 ἀποφαίνονται ὡς καὶ τὸν ἥλιον.

(Προσειδώνιος καὶ οἱ πλείστοι τῶν
Στωικῶν) μείζονα [δὲ] τῆς γῆς ὡς
καὶ τὸν ἥλιον.

Παρμενίδης ἔσθην τῷ ἡλίῳ· καὶ 2
ἀπ' αὐτοῦ φωτίζεται.

(Παρμενίδης) ἔσθην [δὲ] τῷ ἡλίῳ·
καὶ γὰρ ἀπ' αὐτοῦ φωτίζεται. 10

3 (Ἀριστοτέλης) ἐλάττονα [δὲ] τῆς
γῆς εἶναι τῷ μεγέθει.

κς. Περὶ σχήματος σελήνης. G 68
E XV 28 1—3

Περὶ σχήματος σελήνης.

10 Οἱ Στωικοὶ σφαιροειδῆ εἶναι ὡς 1
τὸν ἥλιον.

(Προσειδώνιος καὶ οἱ πλείστοι τῶν
Στωικῶν) σφαιροειδῆ [δὲ τῷ σχή- 15
ματι] σχηματίζεσθαι δ' αὐτὴν πολλα-
χῶς, καὶ γὰρ πανσέληνον γιγνομένην
καὶ διχότομον καὶ ἀμφίκυρτον καὶ
μηνοειδῆ.

εχομένην E [περιγεομένην CE]: περιελημμένην
Lydus: περιελημμένην (A)BC cf. Prol. p. 17

1 κατὰ τὸ πυροειδὲς E(A)BC cf. Lydus:
correctum ex Stobaeo || post σῶμα ex titulo
c. 26 iterant σελήνης (A)B: τῆς σελήνης C:
om. E Lydus

4 τῆς γῆς om E[CEFE]

6 ἔσθην GAB: ἔσον E: ἔσον C || καὶ G(A)B:
καὶ γὰρ E[CEFE] sed cf. ad Stob.

7 παρ' αὐτοῦ B || φωτίζεται E[CEFE]: φω-
τίζεσθαι G(A)B cf. Prol. p. 62

10 εἶναι om. B || ὡς E(A): ὡς καὶ GB et
pr. C, sed καὶ rubr. deletum [cf. v. 5]

TESTIMONIA PLUTARCHI

25 14 Io. Lydus l. c. Πυθαγόρας γε μὴν
πυροειδὲς σῶμα.

27 1. 3 Achill. p. 141B σχῆμα δὲ αὐτῆς
οἱ μὲν σφαιροειδές, οἱ δὲ δισκοειδές cf. Prol.
p. 26.

6 § 1 additur post 25 3 ἀέρας. Posidonii
lemma huc non quadrat cf. Prol. 68¹ || 9 § 4
additur post 25 3 πυρίνην || 10 γὰρ sensum non
habere intellexit Karsten Parmen. p. 248 cf.
Zeller I 4527¹. cf. tamen Prol. p. 62 || 11
§ 3 additur post κύκλον 25 7 || 12 εἶναι τῷ
μεγέθει Stobaeo tribuo || 14 § 1 additur post
26 1 ἥλιον || 16 δ' C: om. F || 17 γιγνομένην
nisi quid excerptoris culpa intercidit scriben-
dum γίνεσθαι aut γὰρ delendum

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

14 Theodoret. IV 23 post 9 δὲ δὲ Πυθα-
γόρας πετρώδες σῶμα.

26 1 Idem l. c. καὶ οἱ μὲν μείζονα τῆς
γῆς ἀποφαίνονται.

2 Idem l. c. οἱ δὲ ἰσόμετρον.

3 Idem l. c. οἱ δὲ γε ἐλάττονα.

4 Idem l. c. ἄλλοι δὲ σπιθαμῆς ἔχειν διά-
μετρον. cf. Prol. p. 46.

27 Idem IV 24 καὶ τί δεῖ λέγειν ὅσα ἐκεί-
νοι σχημάτων πέρι καὶ ἐκλείψεων (c. 29)
καὶ διαστημάτων (c. 31) μυθολογοῦσιν.

Ἡράκλειτος σκαφοειδῆ.

2 Ἡράκλειτος σκαφοειδῆ [τῷ σχήματι.]

Ἐμπεδοκλῆς δισκοειδῆ.

3 (Ἐμπεδοκλῆς) δισκοειδῆ [δὲ τῷ σχήματι.]

Ἄλλοι κυλινδροειδῆ.

4 Τινὲς δὲ κυλινδροειδῆ.

5

κῆ. Περὶ φωτισμῶν σελήνης. G 69

Περὶ [δὲ] φωτισμῶν αὐτῆς.

5 E XV 29 1—4

Ἀναξίμανδρος ἴδιον αὐτὴν ἔχειν 1
φῶς, ἀραιότερον δέ πως.Ἀναξίμανδρος Ξενοφάνης Βή-
ρωσος ἴδιον αὐτὴν ἔχειν φῶς.2 Ἀριστοτέλης ἴδιον μὲν, ἀραιότε-
ρον δέ πως. 103 Οἱ Στωικοὶ ἀμαυροφανές, ἀεροει-
δὲς γάρ.10 Ἀντιφῶν ἰδίῳ φέγγει λάμπειν τὴν 4
σελήνην, τὸ δὲ ἀποκρυπτόμενον περὶ
αὐτὴν ὑπὸ τῆς προσβολῆς τοῦ ἡλίου
ἀμαυροῦσθαι, πεφυκότος τοῦ ἰσχυρο-
τέρου πυρὸς τὸ ἀσθενέστερον ἀμαυ-
ροῦν· ὃ δὲ συμβαίνειν καὶ περὶ τὰ
ἄλλα ἄστρα.4 Ἀντιφῶν ἰδιοφεγγῇ μὲν τὴν σε-
λήνην, τὸ δ' ἀποκρυπτόμενον περὶ
αὐτὴν ὑπὸ τῆς προσβολῆς τοῦ ἡλίου 15
ἀμαυροῦσθαι, πεφυκότος τοῦ ἰσχυρο-
τέρου τὸ ἀσθενέστερον ἀμαυροῦν· ὃ
δὲ συμβαίνειν καὶ περὶ τὰ ἄλλα ἄστρα.15 Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ 5
ἡλίου φωτίζεσθαι τὴν σελήνην.5 Θαλῆς πρῶτος ἔφη ὑπὸ τοῦ ἡλίου
φωτίζεσθαι. Πυθαγόρας Παρμε- 20
νίδης Ἐμπεδοκλῆς Ἀναξαγόρας
Μητρόδωρος ὁμοίως.

1 § 2 post 3 collocant (A)BC: recte EG ||
4 φωτισμῶν E[B](A)BC: φωτισμοῦ EG ||
6 αὐτὸς B || 9 ἀποκρυπτόμενον E || 10 ἀπὸ
τῆς E || 11 ἰσχυροτάτου φωτὸς B || 13 ὃ δὲ
B || συμβαίνειν E: συμβαίνει Lydus E[c](A)BC

1 §§ 3 et 4 adduntur post σύμμικτον 25 15
6 περὶ δὲ A cf. Prol. p. 65: δὲ delevit
Gaisford

7 βήρωσος C: βήρσος F cf. ad 25 12

19 ἔφη A: ἔφησς Heeren

21 de Anaxagora cf. Prol. p. 138

TESTIMONIA PLUTARCHI

28 Ioann. Lyd., d. mens. III 8 p. 36, 11 B
περὶ δὲ τοῦ κατ' αὐτὴν φωτὸς ἐροῦμεν ὥς

1 Idem l. c. Ἀναξίμανδρος μὲν ἴδιον
αὐτὴν φῶς ἔχειν βούλεται ἀραιότερον δέ πως.

4 Idem l. c. ὁ δὲ Ἀντιφῶν ἰδίῳ μὲν φέγ-
γει λάμπειν τὴν σελήνην, τὸ δὲ ἀποκρυπτόμενον
περὶ αὐτὴν ὑπὸ τῆς προσβολῆς τοῦ ἡλίου
ἀμαυροῦσθαι πεφυκότος τοῦ ἰσχυροτέρου φωτὸς
τὸ ἀσθενέστερον ἀμαυροῦν. ὃ δὲ συμβαίνει καὶ
περὶ τὰ ἄλλα ἄστρα.

5 Idem l. c. Θαλῆς δὲ καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ
ὑπὸ τοῦ ἡλίου φωτίζεσθαι τὴν σελήνην ἐνέ-
κριναν [ἔκριναν coni. Bekker].

Ἡράκλειτος τὸ αὐτὸ πεπονθέναι 6
τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην. σκαφοει-
δεῖς γὰρ ὄντας τοῖς σχήμασι τοὺς
ἀστέρας, δεχομένους τὰς ἀπὸ τῆς
5 ὑγρᾶς ἀναθυμιάσεως αὐγὰς, φωτίζεσθαι
πρὸς τὴν φαντασίαν, λαμπρότερον μὲν
τὸν ἥλιον, ἐν καθαρωτέρῳ γὰρ ἀέρι
φέρεσθαι, τὴν δὲ σελήνην ἐν θολω-
τέρῳ, διὰ τοῦτα καὶ ἀμαυροτέραν
10 φαίνεσθαι.

Ἡράκλειτος ταῦτ' ὅντας πεπονθέναι
τὴν τε σελήνην καὶ τὸν ἥλιον. σκα-
φοειδεῖς δὲ ὄντας τοῖς σχήμασι τοὺς
ἀστέρας, δεχομένους τὰς ἀπὸ τῆς
5 ὑγρᾶς ἀναθυμιάσεως αὐγὰς, φωτίζε-
σθαι πρὸς τὴν φαντασίαν, λαμπροτέ-
ρος μὲν τὸν ἥλιον, ἐν καθαρωτέρῳ
γὰρ ἀέρι φέρεσθαι, τὴν δὲ σελήνην
ἐν θολωτέρῳ, καὶ διὰ τοῦτο ἀμαυ-
ροτέραν φαίνεσθαι. 10

κθ. Περὶ ἐκλείψεως σελήνης. G 70
E XV 51 1—5

Ἀναξίμανδρος τοῦ στομίου τοῦ 1
περὶ τὸν τροχὸν ἐπιφραττομένου.
15 Βήρωσος κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς 2
ἐπιστροφὴν τοῦ ἀπυρώτου μέρους.
Ἡράκλειτος κατὰ τὴν τοῦ σκα- 3
φοειδοῦς στροφῆν.

Περὶ [δὲ] ἐκλείψεως σελήνης.

Ἀναξίμανδρος τοῦ στομίου τοῦ
περὶ τὸν τροχὸν ἐπιφραττομένου.
15 Βήρωσος κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς 15
ἐπιστροφὴν τοῦ ἀπυρώτου μέρους.
Ἀλκμαίων Ἡράκλειτος Ἀντι-
φῶν κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς στρο-
φὴν καὶ τὰς περικλίσεις.

1 Ἡράκλειτος—2 σελήνην om. E[CEFEI] ||
4 τὰ ἀτὸ E: δὲ τὰ ἀπὸ (A)BC || 5 αὐτὰ
(A)BC: quippe corruptum om. E Lydus:
αὐγὰς corr. Beck ex Stobaeo || 7 καθα-
ρωτάτῳ B || γάρ—θολωτέρῳ om. pr. A || 8
θολωτέρῳ B: θολερῷ E: θολερωτέρῳ C cf.
Schuster Heracl. p. 123¹ || 13 Ἀναξίμανδρος
EGB: Ἀναξιμένης (A)C cf. Prol. p. 134.
200 sq. || 15 βήρωσος C: βήρωσός (A)B:
om. E || 16 τοῦ πυρώδους E || 18 στροφὴν
E: συστροφὴν (A)BC

11 δὲ cf. Prol. p. 68

15 βήρωσος C: βήρωσος F

17 ἀντίφαντος A: corr. Heeren

TESTIMONIA PLUTARCHI

28 6 Io. Lydus l. c. ὅ γε μὴν Ἡράκλειτος
τὸ αὐτὸ πεπονθέναι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην
φησί. σκαφοειδεῖς γὰρ ὄντας τοῖς σχήμασιν ἐκ
τῆς ὑγρᾶς ἀναθυμιάσεως φωτίζεσθαι πρὸς τὴν
φαντασίαν, λαμπρότερον δὲ τὸν ἥλιον διὰ τὸ
ἐν καθαρῷ ἀέρι φαίνεσθαι.

29 3 Achill. p. 141 B κατὰ μῆνα δὲ ἐκλεί-
πει ὥς μὲν Ἡράκλειτός φησιν ὁμοίως τῷ
ἡλίῳ τοῦ φωτοειδοῦς σχήματος [? cf. Prol. p. 26]
ἀναστραφέντος.

1 Idem l. c. ἄλλοι δὲ τοῦ στομίου τοῦ τρο-
χοειδοῦς δι' οὗ ἐκπέμπεται τὸ φῶς ἀποφρα-
χθέντος.

Τῶν Πυθαγορείων τινὲς ἀνταυ- 4
 γεία καὶ ἀντιφράζει τὸ μὲν τῆς γῆς,
 τὸ δὲ τῆς ἀντίχθονος· οἱ δὲ νεώτεροι
 κατ' ἐπινέμησιν φλογὸς κατὰ μικρὸν
 5 ἐξαπτομένης τεταγμένως, ἕως ἂν τὴν
 τελείαν πανσέληνον ἀποδῶ, καὶ πάλιν
 ἀναλόγως μειουμένης μέχρι τῆς συ-
 νόδου καθ' ἣν τελείως σβέννυται.

Πλάτων Ἀριστοτέλης οἱ Στωι- 6
 10 κοὶ οἱ μαθηματικοὶ συμφώνως
 τὰς μὲν μηνιαίους ἀποκρύψεις συνο-
 δεύουσιν αὐτὴν ἡλίῳ καὶ περιλαμπο-
 μένῃν ποιεῖσθαι, τὰς δὲ ἐκλείψεις εἰς
 15 τὸ σκίασμα τῆς γῆς ἐμπίπτουσιν,
 μεταξὺ μὲν ἀμφοτέρων τῶν ἀστέρων
 γινομένης, *μᾶλλον δὲ τῆς σελήνης
 ἀντιφραττομένης*.

1 ἀνταυγεία καὶ ἐπιφράζει AB: ἀνταύγειαν
 καὶ ἐπίφραξιν EC: correxi conl. G

2 τὸ μὲν om. E || γῆς ἢ τῆς ἀντίχθονος
 E cf. G

4 φωτός E[corfe]

8 τελείως E

10 καὶ οἱ μαθηματικοὶ συμφωνοῦσι E cf.
 Prol. p. 8

12 τῷ ἡλίῳ C || συμπεριλαμπομένην E

15 μὲν AC: δὲ B: om. E

16 τῆς σελήνης E(A)BC cf. Prol. p. 53 sq.

TESTIMONIA PLUTARCHI

29 6 Aethil. l. c. ὥς δὲ ἄλλοι ὕταν περὶ τὸ
 κωνοειδὲς τῆς γῆς γένηται δούσα [cf. p. 141 D],
 ὥς δὲ οἱ πολλοὶ κατὰ διάμετρον γενομένη ἡλίῳ.

Τῶν Πυθαγορείων τινὲς κατὰ
 τὴν Ἀριστοτέλειον ἱστορίαν καὶ τὴν
 Φιλίππου τοῦ Ὀπουντίου ἀπόφασιν
 ἀντιφράζει τοτὲ μὲν τῆς γῆς, τοτὲ δὲ
 τῆς ἀντίχθονος. τῶν δὲ νεωτέρων εἰσὶ 5
 τινες οἷς ἔδοξε κατ' ἐπινέμησιν φλο-
 γὸς κατὰ μικρὸν ἐξαπτομένης τεταγμέ-
 νως, ἕως (ἂν) τὴν τελείαν πανσέληνον
 ἀποδῶ, καὶ πάλιν ἀναλόγως μειουμέ-
 νης μέχρι τῆς συνόδου καθ' ἣν τε- 10
 λείως σβέννυται.

5 Ξενοφάνης καὶ τὴν μηνιαίαν ἀπό-
 κρυψιν κατὰ σβέσιν.

Θαλῆς Ἀναξαγόρας Πλάτων
 οἱ Στωικοὶ τοῖς μαθηματικοῖς 15
 συμφώνως τὰς μὲν μηνιαίους ἀποκρύ-
 ψεις συνοδεύουσιν αὐτὴν ἡλίῳ καὶ περι-
 λαμπομένην ποιεῖσθαι, τὰς δ' ἐκλεί-
 ψεις εἰς τὸ σκίασμα τῆς γῆς ἐμπίπτου-
 σαν, μεταξὺ μὲν ἀμφοτέρων τῶν ἀστέ- 20
 ρων γενομένης, *μᾶλλον δὲ τῆς σε-
 λήνης ἀντιφραττομένης*.

7 Ἀναξαγόρας, ὥς φησι Θεό-
 φραστος, καὶ τῶν ὑποκάτω τῆς
 σελήνης ἔσθ' ὅτε σωματῶν ἐπιπρο- 25
 σθιούντων.

8 Χρύσιππος ἐκλείπειν τὴν σε-
 λήνην τῆς γῆς αὐτῇ ἐπιπροσθούσης,
 καὶ εἰς σκιάν αὐτῆς ἐμπίπτουσιν.

2 ἀριστοτέλειον F: ἀριστοτελικὴν C, illud
 tamen in marg. cf. Ptol. p. 215 || καὶ τοῦ
 A: correxi

5 δὲ μεθ' ἑτέρων A: corr. Heeren

8 ἂν om. A

10 τελείωσιν A: corr. Heeren

13 κατὰ σβέσιν scripsi: vulgo κατὰσβεσιν
 cf. 24 4

16 μηνιαίας ex cod. August. scripsit Gais-
 ford

21 τῆς σελήνης sic A: cf. Prol. p. 53 sq.

23 θεόφραστος cf. Phys. opin. fr. 19 Prol
 p. 138. 217

28 αὐτὴν A: corr. Heeren

29 ἐμπίπτουσης A: corr. Bake ad Cleomed.
 p. 468 ex Diog. VII 145

λ. Περὶ ἐμφάσεως αὐτῆς, διὰ τί
 γεώδης φαίνεται. G 71

E XV 52 1-3

Οἱ Πυθαγόρειοι γεώδη φαίνε-
 5 σθαι τὴν σελήνην διὰ τὸ περιρικεῖ-
 σθαι αὐτὴν καθάπερ τὴν παρ' ἡμῖν
 γῆν μείζουσι ζῳίοις καὶ φυτοῖς καλλί-
 σιν· εἶναι γὰρ πεντεκαίδεκαπλάσια τὰ
 ἐπ' αὐτῆς ζῶα τῇ δυνάμει μὴδὲν
 10 περιττωματικὸν ἀποκρίνοντα καὶ τὴν
 ἡμέραν τοσαύτην τῷ μήκει.

Ἀναξαγόρας ἀνωμαλότητα τοῦ 2
 συγκρίματος διὰ τὸ ψυχρομιγῆς ἅμα
 καὶ γεῶδες· παραμεμῖχθαι γὰρ τῷ
 15 πυροειδεῖ τὸ ζοφῶδες· ὅθεν ψευδο-
 φανῇ λέγεσθαι τὸν ἀστέρα.

Οἱ Στωικοὶ διὰ τὸ ἀερομιγῆς τῆς 5
 οὐσίας μὴ εἶναι αὐτῆς ἀκήρατον τὸ
 σύγκριμα.

1 διὰ τί (A)C: καὶ διὰ τί EB || 6 αὐτὴν EA:
 ταύτην GBC || 8 πεντεκαίδεκαπλάσια E:
 πεντεκαίδεκαπλάσιον (A)BC cf. G || 9 ζῶα
 EG(A)C: φυτὰ B | τῇ δυνάμει G(A)BC:
 om. E, sed cf. Boeckh Philol. p. 131 sq. si-
 militur nugatur Hugeni Cosmotheoros Ha-
 gae 1699 p. 66 || 10 περιττωματικὸν GBC:
 περισσοματικὸν A: σωματικὸν E || 12 τοῦ G:
 διὰ τοῦ E(A)BC || 13 ψυχρομιγῆς (A)B: ψυ-
 χρομιγῆς C: ψυχροειδὲς E || 15 ψευδοφανῇ E
 [vulg.] (A)BC: καὶ ψευδοφαῇ E[crse] || 17
 ἀερομιγῆς E: ἐτεροειδὲς (A)BC

Περὶ [δ'] ἐμφάσεως αὐτῆς.

Τῶν Πυθαγορείων τινὲς μὲν, ὧν
 ἐστὶ Φιλόλαος, τὸ γεωφανὲς αὐτῆς
 εἶναι διὰ τὸ περιρικεῖσθαι τὴν σελήνην
 καθάπερ τὴν παρ' ἡμῖν γῆν ζῳίοις καὶ 5
 φυτοῖς μείζουσι καὶ καλλίσουσιν· εἶναι γὰρ
 πεντεκαίδεκαπλάσια τὰ ἐπ' αὐτῆς ζῶα
 τῇ δυνάμει μὴδὲν περιττωματικὸν ἀπο-
 κρίνοντα καὶ τὴν ἡμέραν τοσαύτην
 τῷ μήκει. ἄλλοι δὲ τὴν ἐν τῇ σε- 10
 λήνῃ ἔμφασιν ἀνάκλασιν εἶναι τῆς
 πέραν τοῦ διακεκαυμένου κύκλου τῆς
 οἰκουμένης ὑφ' ἡμῶν θαλάττης.

Ἀναξαγόρας ἀνωμαλότητα συγκρί-
 15 ματος διὰ τὸ ψυχρομιγῆς ἅμα καὶ
 γεῶδες, τὰ μὲν ἐχούσης ὑψηλὰ τὰ δὲ
 ταπεινὰ τὰ δὲ κοῖλα. καὶ παραμεμῖ-
 χθαι τῷ πυροειδεῖ τὸ ζοφῶδες, ὧν τὸ
 πάθος ὑποφαίνει τὸ σκιερὸν· ὅθεν
 ψευδοφανῇ λέγεσθαι τὸν ἀστέρα. 20

3 Δημόκριτος ἀποσκίασμά τι τῶν
 ὑψηλῶν ἐν αὐτῇ μερῶν· ἄγκη γὰρ
 αὐτὴν ἔχειν καὶ νάπας.

4 Παρμενίδης διὰ τὸ παραμεμῖ-
 χθαι τῷ περὶ αὐτὴν πυρῶδει τὸ ζο- 25
 φῶδες, ὅθεν ψευδοφανῇ τὸν ἀστέρα
 καλεῖ.

Οἱ Στωικοὶ διὰ τὸ ἀερομιγῆς τῆς 5
 οὐσίας μὴ εἶναι αὐτῆς ἀκήρατον τὸ
 σύγκριμα. 30

1 δὲ cf. Prol. p. 68

3 γαιοφανὲς A: corr. Meineke

9 ἡμετέραν A

20 ἀέρα A: corr. Heeren

22 ἀνάγκη A: corr. Canter.

- 6 Ἀριστοτέλης μὴ εἶναι αὐτῆς ἀκήρατον τὸ σύγκριμα διὰ τὰ πρόσγεια ἀερώματα τοῦ αἰθέρος, ὃν προσγορεύει σῶμα πέμπτον.
- 7 Οἱ ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν τὸ 5 ἀνώμαλον συγκριτικὸν αἰτιῶνται. καθάπερ οὖν τῶν προσαναζομένων ὑπὸ τοῦ ἡλίου νεφῶν τὰ μὲν ἀραιότερα μέρη λαμπρότερα φαίνεσθαι, τὰ δὲ πυκνότερα ἀμαυρότερα, οὕτω καὶ τῆς 10 σελήνης ἐοικυίας μὲν νεφελοειδεῖ πηλῆματι, προσαναζομένης δ' ὑπὸ τοῦ ἡλίου.
- 8 Ξενοφάνης τὸν μὲν ἥλιον χρήσιμον εἶναι πρὸς τὴν τοῦ κόσμου καὶ 15 τὴν τῶν ἐν αὐτῷ ζώων γένεσιν τε καὶ διοίκησιν, τὴν δὲ σελήνην παρέλκειν.

λα. Περὶ τῶν ἀποστημάτων [τῆς σελήνης] G 72

E XV 53 1—3

Ἐμπεδοκλῆς διπλάσιον ἀπέχειν 1
5 *τὴν σελήνην ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἥπερ ἀπὸ τῆς γῆς*.

Οἱ ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν ὀκτω- 2
καδεκαπλάσιον.

Ἐρατοσθένης τὸν ἥλιον ἀπέχειν 3

1 περὶ τῶν ἀποστημάτων αὐτῆς E: περὶ τῶν ἀποστημάτων τῆς σελήνης A et [om. τῶν] B; qui addunt πόσον ἀφίστηκε τοῦ ἡλίου quod om. EG: περὶ ἀποστήματος τῆς σελήνης δ ἀφίστηκε τοῦ ἡλίου C: inclusi τῆς σελήνης cf. Prol. p. 63

5 cf. Prol. p. 63

ἢ ἀπέχειν—σελήνην p. 363^a 3 om. (A)BC: restitutum ex EG Lydo

Περὶ [δὲ] τῶν ἀποστημάτων.

Ἐμπεδοκλῆς διπλάσιον ἀπέχειν 20
τῆς σελήνης ἀπὸ <τῆς> γῆς ἥπερ ἀπὸ τοῦ ἡλίου.

Οἱ δὲ ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν
ὀκτωκαδεκαπλάσιον.

Ἐρατοσθένης τὸν ἥλιον ἀπέχειν 25

3 ἀερώματα F: ἐρώματα C: ἀπεράματα Meineke, περιττώματα Heeren, σαρώματα Doehner, mihi ἀερώματα et recte formatum et ad sensum necessarium videtur. intellege propterea quod aether prope terram in aeraem verti solet. ἀερούσθαι et praecipue ἐξαερούσθαι philosophis trita sunt. substantivis similiter utitur III 2 11 || 9 φαίνεσθαι A: φαίνεται Heeren || 19 δὲ F: om. C || 20 τῆς σελήνης sic A cf. Prol. p. 63 || 21 τῆς addit Meineke

TESTIMONIA PLUTARCHI

31 3 Ioann. Lydus l. c. p. 36, 22B. ἀφίσταναι δὲ λόγος ἀπὸ τῆς γῆς κατὰ τὸν Ἐρατοσθένην τὴν μὲν σελήνην σταδίων μυριάδας ἐβδομήκοντα ὀκτώ, τὸν δὲ ἥλιον τετρακοσίας καὶ ὀκτάκις μυριάς.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

31 Theodoret. IV 24 οὐ γὰρ μόνον ὄσον ἀλλήλων διεστήκασι λέγουσιν ἀλλὰ καὶ ὄσον τῆς γῆς ἀφιστήκασι.

3 Idem l. c. καὶ τετρακοσίας ἀριθμοῦσι καὶ μέντοι καὶ πλείους σταδίων μυριάδας τὰς μὲν ἀπὸ γῆς μέχρι σελήνης, τὰς δὲ ἐκείθεν μέχρις ἡλίου.

ἀπὸ τῆς γῆς σταδίων μυριάδας τετρακοσίας καὶ ὀκτακισμυρίας, τὴν δὲ σελήνην ἀπέχειν τῆς γῆς μυριάδας ἑβδομήκοντα ὀκτὼ σταδίων.

ἀπὸ τῆς γῆς σταδίων μυριάδας [μυριάδων] τετρακοσίας καὶ στάδια ὀκτάκις μύρια, τὴν δὲ σελήνην ἀπέχειν ἀπὸ τῆς γῆς μυριάδας ἑβδομήκοντα ὀκτὼ σταδίων.

5

- 4 Ἐμπεδοκλῆς τοῦ ὕψους τοῦ ἀπὸ τῆς γῆς (εἰς) τὸν οὐρανόν, ἥτις ἐστὶν ἀφ' ἡμῶν ἀνάτασις, πλείονα εἶναι τὴν κατὰ τὸ πλάτος διάστασιν, κατὰ τοῦτο τοῦ οὐρανοῦ μᾶλλον ἀναπεπταμένου διὰ τὸ 10 ὥσ' παραπλησίως τὸν κόσμον κεῖσθαι.
- 5 Βόηθος δὲ πρὸς τὴν φαντασίαν δέχεται τὸ ἀναπεπταμένον, οὐ κατὰ τὴν ὑπόστασιν.

5 λβ. Περὶ ἐνιαυτοῦ, πόσος ἐκαστοῦ τῶν πλανητῶν χρόνος καὶ τίς ὁ μέγας ἐνιαυτός. G 7

E XV 54

Ἐνιαυτός ἐστι Κρόνου μὲν ἐνιαυ- 1 τῶν περιόδος τριάκοντα, Διὸς δώδεκα, Ἄρεος δυεῖν, ἡλίου δώδεκα μῆνες· οἱ δ' αὐτοὶ Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης, ἰσόδρομοι γάρ· σελήνης ἡμέραι τριάκοντα. οὗτος γὰρ ὁ τέλειος μῆν 15 ἀπὸ φάσεως εἰς σύνοδον.

Ἐνιαυτός ἐστι Κρόνου μὲν ἐνιαυ- 1 τῶν περιόδος τριάκοντα, Διὸς δώδεκα, Ἄρεος δυοῖν, ἡλίου δώδεκα μῆνες· οἱ δ' αὐτοὶ Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης, ἰσόδρομοι γάρ· σελήνης ἡμέραι τριάκοντα. οὗτος γὰρ ὁ τέλειος μῆν 20 ἀπὸ φάσεως εἰς σύνοδον. γίγνεσθαι δὲ τὸν λεγόμενον μέγαν ἐνιαυτόν, ὅταν ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς ἀφ' ὧν ἤρξαντο τῆς κινήσεως ἀφίκωνται τόποις.

Τὸν δὲ μέγαν ἐνιαυτόν οἱ μὲν ἐν 2 τῇ ὀκταετηρίδι τίθενται, οἱ δὲ ἐν τῇ ἑννεακαίδεκαετηρίδι, οἱ δὲ ἐν τοῖς ἐξήκοντα ἐνὸς δέουσιν.

Τὸν δὲ γὰρ μέγαν ἐνιαυτόν οἱ μὲν 25 ἐν τῇ ὀκταετηρίδι τίθενται, οἱ δὲ ἐν τῇ ἑννεακαίδεκαετηρίδι, οἱ δ' ἐν τοῖς τετραπλασίοις ἔτεσιν, οἱ δ' ἐν τοῖς ἐξήκοντα * * ἐν οἷς Οἶνοπιδῆς καὶ

1 σταδίους μυριάδων τετρακοσίων καὶ ὀκτακισμυρίων E: sed cf. G Lydus, | 4 σταδίων post γῆς v. 3 G(A)BC, || 5 ἐνιαυτοῦ GABC: ἐνιαυτῶν E || πόσος—ἐνιαυτός AB: πόσος ἐκαστοῦ τῶν πλανωμένων ὁ μέγας ἐνιαυτός C: om. EG at cf. Achill. c. 18 p. 137 A τίς ὁ καλούμενος μέγας ἐνιαυτός καὶ ἐν πόσοις χρόνοις ἔκαστος τῶν πλανητῶν καθίσταται || 10 διὸς E[BCF]G: διὸς δὲ (A)BC || 11 ἄρεος B: ἄρεως (A)C || δυεῖν EC: δυοῖν AB || ἡλίου δὲ E || 13 σελήνης δὲ E || ἡμέρα B || 15 φάσεως EA: φάσεως C: φάνσεως B

1 μυριάδας μυριάδων A: μυριάδων μυριάδας Heeren: μυριάδων inclusi

7 οἶον οὐρανόν F: οἶον οὐρανοῦ C: ἔως οὐρανοῦ Heeren: correxi

14 titulus deest cf. supra p. 270 c. 8

23 αὐτοὺς C: om. F

29 intercidit ἐνὸς δέουσιν cf. Ael. V. H. X 7: ἐνὸς δέοντος Heeren

Πυθαγόρας· οἱ δ' ἐν τῇ λεγομένῃ
κεφαλῇ τοῦ Κρόνου· αὕτη δ' ἐστὶ
τῶν ἑπτὰ πλανητῶν ἐπὶ ταύτῃ ἡμέρᾳ
τῆς ἐξ ἄρκτου φορᾶς ἐπάνοδος.

Ἡράκλειτος ἐκ μυρίων ὀκτακισ- 3
χιλίων ἥλιακῶν.

Ἡράκλειτος ἐκ μυρίων ὀκτακισ- 5
χιλίων ἐνιαυτῶν ἥλιακῶν.

Διογένης ἐκ πάντε καὶ ἐξήκοντα 4
καὶ τριακοσίων ἐνιαυτῶν τοσοῦτων,
5 ὥσων ὁ κατὰ Ἡράκλειτον ἐνιαυτός.

Διογένης ὁ Στωικός ἐκ πάντε καὶ
ἐξήκοντα καὶ τριακοσίων ἐνιαυτῶν το-
σοῦτων, ὥσος ἦν ὁ καθ' Ἡράκλει-
τον ἐνιαυτός. 10

Ἄλλοι δὲ διὰ ἑπτακισχιλίων ἑπτα- 5
κοσίων ἐβδομήκοντα ἑπτὰ.

BIBAION TPITON

Περιωδευκώς ἐν τοῖς προτέροις ἐν
10 ἐπιτομῇ τὸν περὶ τῶν οὐρανίων λόγον
(σελήνῃ δ' αὐτῶν τὸ μεθόριον), τρέφο-
μαι ἐν τῷ τρίτῳ πρὸς τὰ μετάρσια·
ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ ἀπὸ τοῦ κύκλου τῆς
σελήνης καθήκοντα μέχρι πρὸς τὴν
15 θέσιν τῆς γῆς, ἥντινα κέντρου τάξιν
ἐπέχειν τῇ περιοχῇ τῆς σφαίρας νενο-
μίκασιν. ἄρξομαι δ' ἐντεῦθεν.

α. Περὶ τοῦ γαλαξίου κύκλου. G 74

Κύκλος ἐστὶ νεφελοειδὴς ἐν μὲν τῷ 1
20 ἀέρι διὰ παντός φαινόμενος, διὰ δὲ τὴν
λευκόχροιαν γαλαξίας ὀνομαζόμενος.

Τῶν Πυθαγορείων οἱ μὲν ἔφα- 2
σαν ἀστέρως εἶναι διάκαυσιν ἐκπεσόν-
τος μὲν ἀπὸ τῆς ἰδίας ἑδρας, δι' οὗ
25 δὲ περιέδραμε χωρίου κυκλοτερῶς αὐτὸ
καταφλέξαντος ἐπὶ τοῦ κατὰ Φαέθοντα

Περὶ γάλακτος.

Κύκλος ἐστὶ νεφελοειδὴς ἐν μὲν τῷ
ἀέρι διὰ παντός φαινόμενος, διὰ δὲ τὴν
λευκόχροιαν ὀνομαζόμενος γαλαξίας.

Τῶν Πυθαγορείων οἱ μὲν ἔφα- 15
σαν ἀστέρως εἶναι διάκαυσιν ἐκπεσόν-
τος μὲν ἀπὸ τῆς ἰδίας ἑδρας, δι' οὗ
δὲ περιέδραμε χωρίου κυκλοτερῶς
αὐτὸ περιφλέξαντος ἐπὶ τοῦ κατὰ

4 ἐτῶν B || 5 ὁ ante ἐνιαυτός E || 6 ἑπτα-
κισχιλίων om. E || 18 τοῦ GA: om. BC ||
24 τῆς οικίας B || 25 περιέδραμε G: ἐπέδραμε
(A)BC || 25 φαέθοντα BC: φαέθοντος A

3 ταύτας A: corr. Heeren cf. Cic. d. n. d.
II 20 51 Alein. epit. c. 14

11 περὶ γάλακτος A: vulgo περὶ γαλαξίου
sed cf. ind. supra p. 271

TESTIMONIA PLUTARCHI

1 2 Pseudo-Aristot. erotopocris. [cf. Prol.
p. 31] εἶναι δὲ κάτω περὶ τὴν [κατοπτρικὴν]
φαντασίαν ὁ ἥλιος ἀγὰς πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνα-
κλῶντος ὥσπερ ἐπὶ τῆς ἥριδος καὶ ἐπὶ τῶν
νεφελῶν συμβαίνει cf. p. 365^a 3—6.

ἐμπρησμοῦ. οἱ δὲ τὸν ἥλιακὸν ταύτη
φασὶ κατ' ἀρχὰς γεγενῆσθαι δρόμον.
τινὲς δὲ κατοπτρικὴν εἶναι φαντασίαν
τοῦ ἡλίου τὰς αὐγὰς πρὸς τὸν οὐρανὸν
ἀνακλῶντος, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἱρίδος
καὶ ἐπὶ τῶν νεφῶν συμβαίνει.

Μητροδώρος διὰ τὴν πάροδον τοῦ 3
ἡλίου· τοῦτον γὰρ εἶναι τὸν ἥλιακὸν
κύκλον.

10 Παρμενίδης τὸ τοῦ πυκνοῦ καὶ 4
ἀραιοῦ μῆγμα γαλακτοειδὲς ἀποτελέσαι
χρῶμα.

Ἀναξαγόρας τὴν σκιὰν τῆς γῆς 5
κατὰ τόδε τὸ μέρος ἴσασθαι τοῦ οὐ-
15 ρανοῦ, ὅταν ὑπὸ τὴν γῆν ὁ ἥλιος γι-
νόμενος μὴ πάντα περιφωτίζῃ.

Δημόκριτος πολλῶν καὶ μικρῶν 6
καὶ συνεχῶν ἀστέρων συμφωτιζομένων
ἀλλήλοις συναυγασμὸν διὰ τὴν πύ-
20 κνωσιν.

Ἀριστοτέλης ἀναθυμιάσεως ἐηρᾶς 7
ἕξαψιν πολλῆς τε καὶ συνεχοῦς· καὶ
οὕτω κόμην πυρὸς ὑπὸ τὸν αἰθέρα
κατωτέρω τῶν πλανητῶν.

Φαέθοντα ἐμπρησμοῦ· οἱ δὲ τὸν ἥλια-
κὸν ταύτη φασὶ κατ' ἀρχὰς γεγενῆσθαι
δρόμον. τινὲς δὲ κατοπτρικὴν εἶναι
φαντασίαν τοῦ ἡλίου τὰς αὐγὰς πρὸς
τὸν οὐρανὸν ἀνακλῶντος, ὅπερ καὶ ἐπὶ 5
τῆς ἱρίδος ἐπὶ τῶν νεφῶν συμβαίνει.

Μητροδώρος διὰ τὴν πάροδον
τοῦ ἡλίου, τοῦτον γὰρ εἶναι ἥλιακὸν
κύκλον.

Παρμενίδης τὸ τοῦ πυκνοῦ καὶ 10
τὸ τοῦ ἀραιοῦ μῆγμα γαλακτοειδὲς
ἀποτελέσαι χρῶμα.

Ἀναξαγόρας τὴν σκιὰν τῆς γῆς
κατὰ τόδε τὸ μέρος ἴσασθαι τοῦ οὐ-
ρανοῦ, ὅταν ὑπὸ τὴν γῆν ὁ ἥλιος γε- 15
νόμενος μὴ πάντα περιφωτίζῃ.

〈Δημόκριτος〉 πολλῶν καὶ μικρῶν
καὶ συνεχῶν ἀστέρων συμφωτιζο-
μένων ἀλλήλοις διὰ τὴν πύκνωσιν
συναυγασμὸν. 20

Ἀριστοτέλης ἀναθυμιάσεως ἐηρᾶς
ἕξαψιν πολλῆς τε καὶ συνεχοῦς. τὸν
γὰρ κύκλον ἐν ᾧ δοκεῖ θεωρεῖσθαι
μέγιστον ὄντα, πλήρη τῶν μεγίστων
ὕπαρχειν καὶ λαμπροτάτων ἄστρων 25
καὶ ἔτι τῶν σποράδων καλουμένων,
ὥστε διὰ ταῦτα συνεχῶς πλείστην
περὶ τοῦτον ἀθροίζεσθαι τὸν τόπον
τὴν ἀπὸ τῆς γῆς ἀναθυμιάσιν καὶ
ποιεῖν τὴν τοῦ γαλακτος φαντασίαν. 30

3 καὶ κατοπτρικὴν B || 10 τοῦ κενῦ καὶ B ||
13 de § 5 cf. Prol. p. 138 || 14 τόδε G:
τοῦτο (A)BC || 15 ἐπὶ τὴν A || γινόμενος ὁ
ἥλιος B || 16 περιφωτίζῃ G: φωτίζῃ (A)C: φω-
17

τίζῃ B || 17 καὶ om. A || 23 κόμην A || ὑπὸ
τὴν A || 24 quae addit G: οἱ Στωικοὶ τοῦ αἰθε-
ρίου πυρὸς ἀραιότητα ἀνώτερον τῶν πλανητῶν
ex §§ 7. 8 conflata videntur. cf. Prol. 15

TESTIMONIA PLUTARCHI

4 Pseudo-Aristot. l. c. τὸ πικρὸν [sic]
γαλακτοειδὲς ἀποτελεῖ χρῶμα.

5 Idem l. c. γίνεται δὲ ὅταν νεφῶν ἐμπο-
διζόντων (nescio unde) καὶ μὴ δύνασθαι τὸν
ἥλιον στάντα [sic] φωτίζειν.

1 φαέθοντος F. deest locus in C: Φαέθοντα
Meineke cf. Ar. meteor. I 8 345a 15 κατὰ
τὴν λεγομένην ἐπὶ Φαέθοντος φθοράν || οἱ δὲ
Oenopides Chius cf. Prol. p. 280

15 ὅταν περὶ A: corr. Heeren

17 Δημόκριτος addidit Canter. cf. Prol.
p. 230.

22 cum τὸν γὰρ—φαντασίαν [v. 30] cum
Plutarcho non consentiat et ad verbum fere
ex Aristot. meteor. I 8 p. 346a 19 excerptum
sit, Arianum existimo. cf. Prol. p. 75²

Ποσειδώνιος πυρὸς σύστασιν 8
ἄστρου μὲν μανωτέραν, αὐγῆς δὲ πυ-
κνοτέραν.

Ποσειδώνιος πυρὸς σύστασιν
ἄστρου μὲν μανωτέραν, αὐγῆς δὲ πυ-
κνοτέραν.

β. Περὶ κομητῶν καὶ διαττόντων
καὶ δοκίδων. G 75

Περὶ κομητῶν καὶ διαττόντων
καὶ τῶν τοιοῦτων. 5

Τῶν ἀπὸ Πυθαγόρου τινὲς μὲν 1
ἀστέρα φασὶν εἶναι τὸν κομήτην τῶν
οὐκ αἰεὶ φαινομένων, διὰ τινος δὲ
ῥωρισμένου χρόνου περιοδικῶς ἀνατελ-
10 λόντων· ἄλλοι δὲ ἀνάκλασιν τῆς ἡμε-
τέρας ὕψεως εἰς τὸν ἥλιον παραπλη-
σίαν ταῖς κατοπτρικαῖς ἐμφάσεσιν.

Ἀναξαγόρας Δημόκριτος σύν 2
οδὸν ἀστέρων δυεῖν ἢ καὶ πλειόνων
15 κατὰ συναυγασμόν.

Ἀριστοτέλης τῆς ξηρᾶς ἐκ γῆς 3
ἀναθυμιάσεως διάπυρον σύστασιν.

Τῶν Πυθαγορείων τινὲς μὲν
ἀστέρα φασὶν εἶναι τὸν κομήτην τῶν
οὐκ αἰεὶ μὲν φαινομένων, διὰ δὲ τινος
διωρισμένου χρόνου περιοδικῶς ἀνα-
τελλόντων· ἄλλοι δὲ ἀνάκλασιν τῆς 10
ἡμετέρας ὕψεως εἰς τὸν ἥλιον παρα-
πλησίαν ταῖς κατοπτρικαῖς ἐμφάσεσιν.

Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος
σύνοδον ἀστέρων δυοῖν ἢ καὶ πλειό-
νων κατὰ συναυγασμόν. 15

Ἀριστοτέλης τῆς ξηρᾶς ἐκ γῆς
ἀναθυμιάσεως διάπυρον σύστασιν· κο-
μήτας δέ, ὅταν ἐπὶ πλεόν ἐξαφθῇ καὶ
πρὸς πλείονα διαμένη χρόνον, τοῦ μὲν
ἀστέρος φαινομένου κάτωθεν, τῆς δὲ 20
κόμης ἄνωθεν ἐπιλαμπούσης· πωγω-
νίας δέ, ὅταν ἔμπαλιν ὁ μὲν ἀστήρ
ἄνωθεν θεωρῆται, ἡ δὲ κόμη κάτω-
θεν, παρεχομένη τῷ σχήματι πώγω-
νος ἔμφασιν. 25

Στράτων ἄστρου φῶς περιληφθὲν 4
νέφει πυκνῷ καθάπερ ἐπὶ τῶν λαμ-
20 πτήρων γίνεται.

Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς νέφος 5
μετάρσιον ὑπὸ μεταρσίου φωτὸς κατ-
αυγαζόμενον. ὁμοίως δ' αἰτιολογεῖ
πωγωνίαν ἄλλω δοκίδα κίονα καὶ τὰ
25 συγγενῇ τοῦτοις, καθάπερ ἀμέλει πάν-

Στράτων ἄστρου φῶς περιληφθὲν
νέφει πυκνῷ καθάπερ ἐπὶ τῶν λαμ-
πτήρων γίνεται.

Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς νέφος
μετάρσιον ὑπὸ μεταρσίου φωτὸς κατ- 30
αυγαζόμενον. ὁμοίως δ' αἰτιολογεῖ
πωγωνίαν δοκίδας κίονα καὶ τὰ τοῦ-
τοις συγγενῇ, καθάπερ ἀμέλει πάντες

2 μὲν λαμπρότερον (A)BC: corr. Beck o
Stob.: in mrg. C rubr. additae coniecturae
ἀραιότερον ἀμυρότερον cf. Prol. p. 37 ||
πυκνοτέραν (C): πυκνότερον (A)B || 11 εἰς
AB: πρὸς GC || παραπλησίαν GAB: παραπλη-
σίως C || 13 de § 2 cf. Prol. p. 138 || 14 δυ-
εῖν BC: δυοῖν A || 16 τῆς ξηρᾶς ἐκ τῆς γῆς
G: τὴν ἐκ τῆς ξηρᾶς AC: ἐκ τῆς ξηρᾶς B ||
22 ὑπὸ τοῦ B || 24 ἄλλο C

11 εἰς A: πρὸς codd. rec. et vulgo

17 κομήτας δὲ κτλ. (expectes καὶ κομήτας
μὲν) fortasse Ario tribuenda sunt. cf. Prol.
p. 75²

τες οἱ Περιπατητικοί, παρὰ τοὺς οἱ Περιπατητικοί, παρὰ τοὺς τοῦ νέφους
τοῦ νέφους ταυτὶ γίνεσθαι σχημα- ταῦτα γίνεσθαι σχηματισμούς.
τισμούς.

Ἐπιγένης πνεύματος ἀναφορὰν 6 Ἐπιγένης πνεύματος ἀναφορὰν
5 γεωμιγοῦς πεπυρωμένου. γεωμιγοῦς πεπυρωμένου.

Βόηθος ἀέρος ἀνημμένου φαντα- 7 Βόηθος ἀέρος ἀνημμένου φαντα- 5
σίαν. σίαν.

Διογένης ἀστέρας εἶναι τοὺς κο- 8 Διογένης ἀστέρας εἶναι τοὺς κο-
μήτας. μήτας.

10 Ἀναξαγόρας τοὺς καλουμένους 9 Ἀναξαγόρας τοὺς καλουμένους
διάττοντας ἀπὸ τοῦ αἰθέρος σπινθήρων διάττοντας ἀπὸ τοῦ αἰθέρος σπινθήρων 10
δίκην καταφέρεισθαι, διὸ καὶ παραυτίκα δίκην καταφέρεισθαι, διὸ καὶ παραυ-
σβέννυσθαι. τικά σβέννυσθαι.

Μητρόδωρος τὴν εἰς τὰ νέφη τοῦ 10 Μητρόδωρος τὴν εἰς τὰ νέφη
15 ἡλίου βίαῖαν ἔμπτωσιν πολλάκις σπιν- τοῦ ἡλίου βίαῖον ἔμπτωσιν πολλάκις
θηρίζειν. σπινθηρίζειν. 15

Ξενοφάνης πάντα τὰ τοιαῦτα νε- 11 Ξενοφάνης πάντα τὰ τοιαῦτα νε-
φῶν πεπυρωμένων συστήματα ἢ κι- φῶν πεπυρωμένων συστήματα ἢ κι-
νήματα. νήματα.

20 γ. Περὶ βροντῶν ἀστραπῶν
κεραυνῶν πρηστήρων τε
καὶ τυφώνων. G. 76

Περὶ βροντῶν ἀστραπῶν
κεραυνῶν πρηστήρων 20
τυφώνων.

Ἀναξίμανδρος ἐκ τοῦ πνεύματος 1
ταυτὶ πάντα συμβαίνειν· ὅταν γὰρ
25 περιληφθὲν νέφει παχεῖ βιασάμενον
ἐκπέσῃ τῇ λεπτομερείᾳ καὶ κουφότητι,
τότε ἡ μὲν ῥῆξις τὸν ψόφον, ἡ δὲ
διαστολὴ παρὰ τὴν μελανίαν τοῦ νέ-
φους τὸν διαυγασμὸν ἀποτελεῖ.

Ἀναξίμανδρος ἐκ τοῦ πνεύματος
ταυτ' εἶπε συμβαίνειν· ὅταν γὰρ περι-
ληφθὲν νέφει παχεῖ βιασάμενον ἐκ-
πέσῃ τῇ λεπτομερείᾳ καὶ κουφότητι, 25
τόθ' ἡ μὲν ῥῆξις τὸν ψόφον, ἡ δὲ
διαστολὴ παρὰ τὴν μελανίαν τοῦ
νέφους τὸν διαυγασμὸν ἀποτελεῖ.

1 τοὺς om. B || 2 τὰν ABC: correxit
corrector Vossiani cf. v. 24 || 4 πνεύμα-
τος—βόηθος om. C || 5 γεωμιγοῦς A || πεπυ-
ρωμένου B || 6 ἀνημμένου B, mrg. rubr. C
cf. Prol. p. 37: ἀνειμένου (A)C || 10 de § 9
cf. Prol. p. 138 || 11 τοῦ om. B || 13 σβέν-
νυσθαι GB: κατασβέννυσθαι (A)C || 15 ἔμ-
πωσιν A || πολλάκις G: om. (A)BC || 17 νε-
φῶν GABC: τῶν νεφῶν vulgo || 18 κινήματα
ἢ συστήματα A: recte BC cf. G. brevius
excerptum videtur ex νεφῶν πεπυρωμένων d
συνίσταται [cf. II 20 3] ἢ κινεῖται [cf. II 18 1
III 3 6]. Zeller conii. ἢ πηλήματα || 21 τε
AB: om. C || 26 καὶ GAB: καὶ τῇ C

2 ταῦτα γίνεσθαι A: transposuit Heeren
3 ἀναφορὰ A: correxi; cf. etiam III 7 4
4 γαιομιγοῦς A: corr. Meineke cf. II 30 1
10 σπινθήρων C: σπινθήρος F; cf. Prol.
p. 201
15 σπινθήρησιν A
17 ἢ (F): ἢ καὶ C
22 de §§ 1. 2 cf. Prol. p. 136 sq.
23 συμβαίνει A. fortasse ταυτ' εἶπε ex
ταυτὶ πάντα corruptum

Μητροδωρος ὅταν εἰς νέφος πε-
πηγὸς ὑπὸ πυκνότητος ἐμπέσῃ πνεῦμα,
τῇ μὲν θραύσει τὸν κτύπον ἀποτελεῖ,
τῇ δὲ πληγῇ καὶ τῷ σχισμῷ διαυ-
γάζει, τῇ δὲ ὑξύτῃ τῆς φορᾶς προσ-
λαμβάνον τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου θερμό-
τητα κεραυνοβολεῖ, τοῦ δὲ κεραυνοῦ
τὴν ἀσθένειαν εἰς πρηστῆρα περι-
ίστησιν.

10 Ἀναξαγόρας ὅταν τὸ θερμὸν εἰς 4
τὸ ψυχρὸν ἐμπέσῃ (τοῦτο δ' ἐστὶν
αἰθέριον μέρος εἰς ἀερῶδες), τῷ μὲν
φύφῃ τὴν βροντὴν ἀποτελεῖ, τῷ δὲ
παρὰ τὴν μελανίαν τοῦ νεφώδους χρώ-
ματι τὴν ἀστραπὴν, τῷ δὲ πλήθει καὶ με-
γεθέει τοῦ φωτὸς τὸν κεραυνόν, τῷ
δὲ πολυσωματωτέρῳ πυρὶ τὸν τυφῶνα,
τῷ δὲ νεφελομιγεῖ τὸν πρηστῆρα.

2 Ἀναξιμένης ταῦτά τούτῳ προστι-
θεις τὸ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἣτις σχι-
ζομένη ταῖς κώπαις παραστύβει.

3 Μητροδωρος ὅταν εἰς νέφος πε-
πηγὸς ὑπὸ πυκνότητος ἐμπέσῃ πνεῦμα,
τῇ μὲν συνθραύσει τὸν κτύπον ἀπο-
τελεῖ, τῇ δὲ πληγῇ καὶ τῷ σχισμῷ
διαυγάζει, τῇ δ' ὑξύτῃ τῆς φορᾶς
προσλαμβάνον τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου
θερμότητα κεραυνοβολεῖ, τοῦ δὲ κε-
ραυνοῦ τὴν ἀσθένειαν εἰς πρηστῆρα
περίστησιν.

4 Ἀναξαγόρας, ὅταν τὸ θερμὸν
εἰς τὸ ψυχρὸν ἐμπέσῃ (τοῦτο δ' ἐστὶν
αἰθέριον μέρος εἰς ἀερῶδες), τῷ μὲν 15
φύφῃ βροντὴν ἀποτελεῖ, τῷ δὲ παρὰ
τὴν μελανίαν τοῦ νέφους χρώματι
τὴν ἀστραπὴν, τῷ δὲ πλήθει καὶ με-
γεθέει τοῦ φωτὸς τὸν κεραυνόν, τῷ δὲ
πολυσωματωτέρῳ πυρὶ τὸν τυφῶνα,
τῷ δὲ νεφελομιγεῖ τὸν πρηστῆρα.

5 Ἀρχέλαος ταῦτὸ λέγει παρατι-
θεις τὸ τῶν διαπύρων λίθων καθιε-
μένων εἰς ψυχρὸν ὕδωρ πάθος.

6 Ξενοφάνης ἀστραπὰς γίνεσθαι 25
λαμπρυνομένων τῶν νεφῶν κατὰ τὴν
κίνησιν.

7 Ἐμπεδοκλῆς ἔμπτωσιν φωτὸς εἰς
νέφος ἐξείργοντος τὸν ἀνθεστῶτα ἀέρα,
οὗ τὴν μὲν σβέσιν καὶ τὴν θραύσιν 30
κτύπον ἀπεργάζεσθαι, τὴν δὲ λάμψιν
ἀστραπὴν, κεραυνὸν δὲ τὸν τῆς ἀστρα-
πῆς τόνον.

8 Διογένης ἔμπτωσιν πυρὸς εἰς νέ-
φος ὑγρόν, βροντὴν μὲν τῇ σβέσει 35

1 εἰς om. B || 2 τὸ πνεῦμα B || 5 προ-
λαμβάνον C || 14 de § 4 cf. Prol. p. 139 ||
11 τὸ post εἰς om. C || 14 παρὰ—νεφώ-
δους tamquam ex § 1 repetitum secluserit
Beck || μελανίαν τοῦ χρώματα [ex χρώματος
ead. m. corr.] τοῦ νέφους τὴν ἀστραπὴν B;
recte (A)C || 18 νεφελομιγεῖ B: νεφελοειδεῖ
GAC cf. Prol. p. 35

1 ταῦτα τοῦτο A: corr. Heeren

7 σεισμῷ A: corr. Heeren

13 τὸ addidit Meineke

20 πολὺ σωματοτέρω C: πολυσωμάτῳ F

22 τοῦτο A: corr. Heeren

34 ἐμπόρῳσιν A: corr. Canter

ποιοῦν, τῇ δὲ λαμπηδόνι τὴν ἀστρα-
πὴν· συναιτιᾶται δὲ καὶ τὸ πνεῦμα.

- 9 Ἡράκλειτος βροντὴν μὲν κατὰ
συστροφὰς ἀνέμων καὶ νεφῶν καὶ
ἐμπτώσεις πνευμάτων εἰς τὰ νέφη, 5
ἀστραπὰς δὲ κατὰ τὰς τῶν ἀναθυμιω-
μένων ἐξάψεις, πρηστῆρας δὲ κατὰ
νεφῶν ἐμπρήσεις καὶ σβέσεις.

- 10 Λεύκιππος πυρὸς ἐναποληφθέντος
νέφεσι παχυτάτοις ἔκπτωσιν ἰσχυρὰν 10
βροντὴν ἀποτελεῖν ἀποφαίνεται.

- 11 Δημόκριτος βροντὴν μὲν ἐκ
συγκρίματος ἀνωμάλου τὸ περιεληφὸς
αὐτὸ νέφος πρὸς τὴν κάτω φορὰν ἐκ-
βιαζομένου· ἀστραπὴν δὲ σύγκρουσιν 15
νεφῶν, ὅφ' ἥς τὰ γεννητικὰ τοῦ πυ-
ρὸς διὰ τῶν πολυκένων ἀραιωμάτων
ταῖς παρατρίψεσιν εἰς τὸ αὐτὸ συναλι-
ζόμενα διηθεῖται· κεραυνὸν δέ, ὅταν
ἐκ καθαρωτέρων καὶ λεπτοτέρων ὁμα- 20
λωτέρων τε καὶ 'πυκναρμόνων', καὶ ἀ-
περ αὐτὸς γράφει, γεννητικῶν τοῦ
πυρὸς ἡ φορὰ βιάζεται· πρηστῆρα δέ,
ὅταν πολυκενώτερα συγκρίματα πυρὸς
ἐν πολυκένοις κατασχεθέντα χώραις 25
καὶ περιοχαῖς ὑμένων ἰδίων σώματο-
ποιούμεενα τῷ πολυμιγῇ τὴν ἐπὶ τὸ
βάθος ὁρμὴν λάβῃ.

Οἱ Στωικοὶ βροντὴν μὲν συγκρου- 12
σμὸν νεφῶν, ἀστραπὴν δ' ἔξαψιν ἐκ
παρατρίψεως, κεραυνὸν δὲ σφοδροτέραν
ἐκλαμψιν, πρηστῆρα δὲ νωχελεστέραν.

- 13 Χρύσιππος ἀστραπὴν ἔξαψιν νε-
φῶν ἐκτριβομένων ἢ ῥηγνυμένων ὑπὸ 35
πνεύματος, βροντὴν δ' εἶναι τὸν τοῦ-
των φόρον· ἅμα δὲ γίνεσθαι ἐν τῷ
ἀέρι βροντὴν τε καὶ ἀστραπὴν, πρό-
τερον δὲ τῆς ἀστραπῆς ἀντιλαμβάνε-
σθαι ἡμᾶς διὰ τὸ τῆς ἀκοῆς ὀυτέραν 40

6 θυμιωμένων A: corr. Schuster cf. II 63 ||
15 σύγκρασιν A: correxi cf. Diog. X 101 ||
23 βιάσσηται A: correxi. βιάσσηται scripserat
Gaisford || 28 βάρος A: correxi

εἶναι τὴν ὕραυν· ἔταν δ' ἡ τοῦ
πνεύματος φορὰ σφοδρότερα γένηται
καὶ πυρώδης, κεραυνὸν ἀποτελεῖσθαι·
ἔταν δὲ ἄθρυν ἐκπέσῃ τὸ πνεῦμα
καὶ ἤττον πεπυρωμένον, πρηστῆρα γί- 5
νεσθαι· ἔταν δ' ἔτι ἤττον ἢ πεπυρω-
μένον τὸ πνεῦμα, τυφῶνα.

Ἀριστοτέλης ἐξ ἀναθυμιάσεως 14
καὶ τὰ τοιαῦτα γίνεσθαι τῆς ξηρᾶς.
ἔταν οὖν ἐντύχη μὲν τῇ ὑγρᾷ, παρα-
βιάζεται δὲ τὴν ἔξοδον, τῇ μὲν πα-
5 ρατρίψει καὶ τῇ ῥήξει τὸν φόρον τῆς
βροντῆς γίνεσθαι, τῇ δὲ ἐξάψει τῆς
ξηρότητος τὴν ἀστραπὴν.

πρηστῆρας δὲ καὶ τυφῶνας τῷ πλεονα-
σμῷ τῆς ὕλης, ἣν ἐκάτερος αὐτῶν
10 ἐφέλκεται, θερμότεραν μὲν ὁ πρηστήρ,
παχυτέραν δὲ ὁ τυφών.

δ. Περὶ νεφῶν ὕετῶν χιόνων
χαλαζῶν. G 77

Ἀναξιμένης νέφη μὲν γίνεσθαι 1
15 παχυνθέντος ἐπὶ πλείον τοῦ ἀέρος,
μᾶλλον δὲ ἐπισυναχθέντος ἐκθλίβεσθαι
τοὺς ὕμβρους, χιόνα δ' ἐπειδὴν τὸ
καταφερόμενον ὕδωρ παγῇ, χάλαζαν
δὲ ἔταν συμπεριληφθῇ τι τῷ ὑγρῷ
20 πνευματικόν.

2 καὶ ταῦτα B || τῆς om. B || 3 παρα-
βιάζεται BC: παραβιάζεται A cf. G || 8 Plu-
tarchus Stratonis opinionem continuat Aristoteli
cf. Prol. p. 64 || 10 ἐφέλκεται G: συνε-
φέλκεται (A)BC || 13 χαλαζῶν (A)C: καὶ χα-
λαζῶν B || 15 ἐπὶ πλείον G: ὅτι πλείστον
(A)BC || 17 χιόνα et χάλαζαν ab Aethi mutata
sunt cf. Prol. p. 136 || 18 χάλαζα A || 19 ἔταν
τι G || τι ὑγρῷ AC: τῷ ὑγρῷ GB: correxi
e Stob. || 20 πνεῦματι G(A)C: πνεῦμα τι B:
correxi e Stob.

Ἀριστοτέλης ἐξ ἀναθυμιάσεως
καὶ τὰ τοιαῦτα γίνεσθαι τῆς ξηρᾶς.
ἔταν οὖν ἐντύχη μὲν τῇ ὑγρᾷ, παρα- 10
βιάζεται δὲ τὴν ἔξοδον, τῇ μὲν παρα-
τρίψει καὶ τῇ ῥήξει τὸν φόρον, τῇ δ'
ἐξάψει τῆς ξηρότητος τὴν ἀστραπὴν
παρίσταισι.

15 Στράτων θερμοῦ ψυχρῷ παρείξαν- 15
τος, ἔταν ἐκβιασθὲν τύχη, τὰ τοιαῦτα
γίνεσθαι, βροντὴν μὲν ἀπορρήξει, φάει
δ' ἀστραπὴν, τάχει δὲ κεραυνόν, πρη-
στῆρας δὲ καὶ τυφῶνας τῷ πλεονασμῷ
τῷ τῆς ὕλης, ἣν ἐκάτερος αὐτῶν 20
ἐφέλκεται, θερμότεραν μὲν ὁ πρηστήρ,
παχυτέραν δὲ ὁ τυφών.

Περὶ νεφῶν ὁμίχλης ὕετῶν
δρόσῳ χιόνος πάχυνος
χαλαζης. D N 6. 25

Ἀναξιμένης νέφη μὲν γίνεσθαι
παχυνθέντος ἐπὶ πλείον τοῦ ἀέρος,
μᾶλλον δ' ἐπισυναχθέντος ἐκθλίβεσθαι
τοὺς ὕμβρους, χιόνα δὲ ἐπειδὴν τὸ
καταφερόμενον ὕδωρ παγῇ, χάλαζαν 30
δ' ἔταν συμπεριληφθῇ τι τῷ ὑγρῷ
πνευματικόν.

10 παραβιάζεται A: corr. Heeren

13 ἐμφάσει A: corr. Heeren

22 παχυτέραν A: corr. cod. Vaticanus

23 Stobaei codicibus mutilatis assumpsi
Io. Damascenum (IV p. 151 Mein.)

29 χιόνα et χάλαζαν sedem mutarunt cf.
infra § 5 p. 371^b 25 et Prol. p. 136

2 Ἀναξαγόρας νέφη μὲν καὶ χιόνα
 παραπλησίως, χάλαζαν δ' ἔταν ἀπὸ
 τῶν παγέντων νεφῶν προωσθῆναι τινα
 πρὸς τὴν γῆν ἥδη ταῖς καταφοραῖς
 ἀποψυχρούμενα. στρογγυλοῦσθαι *** 5

Μητρόδωρος ἀπὸ τῆς ὑδατώδους 3
 ἀναφορᾶς συνίστασθαι τὰ νέφη.

Μητρόδωρος ἀπὸ τῆς ὑδατώ-
 δους ἀναφορᾶς ὑπὸ τοῦ ἀέρος συνί-
 στασθαι τὰ νέφη.

4 Ξενοφάνης ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλίου
 θερμότητος ὡς ἀρχτικῆς αἰτίας τὰν 10
 τοῖς μεταρσίοις συμβαίνειν. ἀνελκο-
 μένου γὰρ ἐκ τῆς θαλάττης τοῦ ὕγρου
 τὸ γλυκὺ διὰ τὴν λεπτομέρειαν δια-
 κρινόμενον νέφη τε συνιστάνειν ὀμιχλοῦ-
 μενον καὶ κατασταρίζειν ὄμβρους ὑπὸ 15
 πιλήσεως καὶ διατμίζειν τὰ πνεύματα.
 γράφει γὰρ διαρρήδην·

πηγὴ δ' ἐστὶ θάλασσαν ὕδατος.
 Ὁ δὲ Ἐπίκουρος ἀπὸ τῶν ἀτό- 5
 μων· στρογγυλαίνεσθαι δὲ τὴν χάλαζαν
 καὶ τὸν ὑετὸν ἀπὸ τῆς μακρᾶς κατα-
 φορᾶς ὑποπεπλασμένον.

Ἐπίκουρος ἀπὸ τῶν ἀτόμων.
 στρογγυλαίνεσθαι τὴν χάλαζαν (καὶ) 20
 τὸν ὑετὸν ἀπὸ τῆς μακρᾶς καταφορᾶς
 ὑποπεπλασμένον.

καὶ πνεῦμα μὲν ἀποτελεῖν παρῶσαν
 τὰ νέφη, ὄμβρους δὲ διαχέαν, χάλα-
 ζαν δὲ πιλήσαν, χιόνας δὲ συμπερι- 25
 λαβόμενον τι τοῦ ἀερώδους.

Ε. Περὶ Ἰριδος. G 78

Τῶν μεταρσίων παθῶν τὰ μὲν καθ' 1

3 ἀτόμων G cf. Stob.: ἀτμῶν (A)BC. ex-
 cerpta videntur qualia exstant apud Laert.
 X 99 νέφη γίνεσθαι . . . παρὰ περιπλοκάς ἀλ-
 ληλούχων ἀτόμων

4 δὲ om. G

6 ὑποπεπλασμένον recte AB: ὑποπεπλησ-
 μένον C [Prol. p. 37]: ἀποπεπληγμένον in
 suo exemplari legisse videtur G et coniecit
 Reiske. ὑποκεκλασμένον Beck, συμπεπλημέ-
 νον corrector Voss., compactilem Budaeus.
 cf. Prol. p. 54

7 de 5 1 -- 9 dixi Prol. p. 60

Περὶ Ἰριδος.

Τῶν μεταρσίων παθῶν τὰ μὲν καθ'

5 στρογγυλοῦται D: correxi. supplet Mei-
 neke δὲ ἀπὸ τῆς μακρᾶς καταφορᾶς || 7 ἐπὶ τοῦ
 D: correxi || 9 in ἀπὸ prima littera rubricatori
 relicta rec. m. ὑπὸ supplevit || 10 κὰν τοῖς
 D: corr. Karsten || 14 νέφη τὸ D: corr.
 Karsten || 18 fr. 11 Karst. θάλασσα D || 19
 ἀτόμων sic D || 20 τὴν θάλασσαν τὸν ὑετὸν D ||
 22 ὑποπεπλάσμενον sic D cf. Prol. p. 54.
 sequitur Ἐμπεδοκλῆς ἐμπτωσιν φωτὸς εἰς
 νέφος, quod ex c. 3 7 delatum est || 23 in-
 teridisse Ἀριστοτέλης τὸ ξηρὸν καὶ καπνώδεις
 φησι ante πνεῦμα coniecit Karsten (sequitur
 enim Ar. Didym. fr. 11), at possunt haec
 Epicurea esse cf. Diog. X 99 νέφη γίνεσθαι
 . . . καὶ παρὰ πιλήσεις ἀέρος καὶ πνευμάτων
 συνώσεις. 107 χιόνα . . . συντελεῖσθαι . . . ὑπὸ
 πνεύματος φορᾶς.

ὑπόστασιν γίνεται οἶον ὄμβρος χάλαζα,
τὰ δὲ κατ' ἔμφασιν ἰδίαν οὐκ ἔχοντα
ὑπόστασιν· αὐτίκα γοῦν πλεόντων
ἡμῶν ἢ ἥπειρος κινεῖσθαι δοκεῖ· ἔστιν
5 οὖν κατ' ἔμφασιν ἢ ἱρις.

Πλάτων φησὶ Θαύμαντος αὐτὴν 2
γενεαλογῆσαι τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὸ
θαυμάσαι ταύτην. Ὅμηρος·

ῥύτε πορφυρέην ἱρὶν θνητοῖσι τα-
10 νύσσει.

διὸ καὶ ἐμυθεύσαντό τινες αὐτὴν ταύ-
ρου κεφαλὴν ἔχουσαν ἀναρροφεῖν τοὺς
ποταμούς.

Πῶς οὖν γίνεται ἱρις; ὁρῶμεν δὴ κατὰ 3
15 γραμμὰς ἢ κατ' εὐθείας ἢ κατὰ καμ-
πύλας ἢ κατ' ἀνακλωμένας, γραμμὰς
[ἀδῆλους] λόγῳ θεωρητάς καὶ ἀσωμά-
τους. κατὰ μὲν οὖν εὐθείας ὁρῶμεν τὰ 4

ἐν ἄερί καὶ τὰ διὰ τῶν λίθων τῶν διαυ-

20 γῶν καὶ κεράτων, λεπτομερῇ γὰρ ταῦτα
πάντα. καμπύλας δὲ γραμμὰς καθ'

5 ὕδατος βλέπομεν γινομένας. κάμπτεται
γὰρ ἡ ὄψις βίᾳ διὰ τὴν πυκνοτέραν

τοῦ ὕδατος ὕλην· διὸ καὶ τὴν κώπην

25 ἐν τῇ θαλάσῃ μακρόθεν καμπτομένην
ὁρῶμεν. τρίτος τρόπος τοῦ βλέπειν

τὰ ἀνακλώμενα ὡς τὰ κατοπτρικά·

ἔστιν οὖν τὸ τῆς ἱριδος πάθος τοιοῦ-

30 τον. δεῖ γὰρ ἐπινοῆσαι τὴν ὑγρὰν
ἀναθυμίασιν εἰς νέφος μεταβάλλουσαν,

εἴτα ἐκ τούτου κατὰ βραχὺ εἰς μικρὰς

ῥανίδας νοτιζούσας. ἔταν οὖν ὁ ἥλιος

γέννηται εἰς δυσμάς, ἀνάγκη πᾶσα ἱρὶν

ἀντικρυς ἡλίου φαίνεσθαι· τότε ἡ ὄψις

35 προσπεσοῦσα ταῖς ῥανίσιν ἀνακλᾶται,

6 φησὶν ἐκ B || θαύματος AB: recte C cf.
Plat. Theaet. p. 155 D || 8 Ὅμηρος P 547 || 11
τινες Pythagoreos intellegit Lobeck Aglaoph.
895, o. sed distat Ael. V 4 IV 17 || 14 οὖν
AB: γοῦν C || 17 ἀδῆλους deleui || 27 ἀνακ-
τώμενα A || 31 ἐκ τούτου G: ἐκ τοῦ (A)C:
om. B || 33 εἰς δυσμάς (A)BC: ἐν δυσμῇ G ||
πᾶσα AB: πᾶσαν GC || 34 τότε G: ὅτε
(A)BC

ὑπόστασιν γίνεται οἶον ὄμβρος χάλαζα,
τὰ δὲ κατ' ἔμφασιν ἰδίαν οὐκ ἔχοντα
ὑπόστασιν· αὐτίκα γοῦν πλεόντων
ἡμῶν ἢ ἥπειρος κινεῖσθαι δοκεῖ. ἔστιν
οὖν κατ' ἔμφασιν ἢ ἱρις. 5

Πλάτων φησὶ Θαύμαντος αὐτὴν 2
γενεαλογῆσαι τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὸ
θαυμάσαι ταύτην. Ὅμηρος·

ῥύτε πορφυρέην νεφέλην θνητοῖσι
τανύσσει. 10

καὶ ἐμυθεύσαντό τινες αὐτὴν ταύρου
κεφαλὴν ἔχουσαν ἀναρροφεῖν τοὺς πο-
ταμούς.

Πῶς οὖν γίνεται; ὁρῶμεν δὴ κατὰ 3
15 γραμμὰς ἢ κατ' εὐθείας ἢ κατὰ καμ-
πύλας ἢ κατ' ἀνακλωμένας, γραμμὰς
δὲ λόγῳ θεωρητάς καὶ ἀσωμάτους.

κατὰ μὲν οὖν εὐθείας ὁρῶμεν τὰ ἐν

ἀερί καὶ τὰ διὰ τῶν λίθων τῶν διαυ-

γῶν καὶ κεράτων, λεπτομερῇ γὰρ 20
ταῦτα πάντα. καμπύλας δὲ γραμμὰς

καθ' ὕδατος βλέπομεν· κάμπτεται γὰρ

ἡ ὄψις βίᾳ διὰ τὴν πυκνοτέραν τοῦ

ὕδατος ὕλην· διὸ καὶ τὴν κώπην ἐν

τῇ θαλάσῃ μακρόθεν καμπτομένην 25
βλέπομεν. τρίτος τρόπος τοῦ βλέπειν

τὰ ἀνακλώμενα ὡς τὰ κατοπτρικά.

ἔστιν οὖν τὸ τῆς ἱριδος πάθος τοιοῦ-

30 τον· δεῖ γὰρ ἐπινοῆσαι τὴν ὑγρὰν
ἀναθυμίασιν εἰς νέφος μεταβάλλουσαν,

εἴτα ἐκ τούτου κατὰ βραχὺ εἰς μικρὰς

ῥανίδας νοτιζούσας. ἔταν οὖν ὁ ἥλιος

γέννηται ἐν δυσμαῖς, ἀνάγκη πᾶσα ἱρὶν

ἀντικρυς ἡλίου φαίνεσθαι· τότε γὰρ ἡ
ὄψις προσπεσοῦσα ταῖς ῥανίσιν ἀνα- 35

1 οἶον γίνεται A: transposuit Heeren

6 θαυμαστῶς A: corr. Canter

9 ῥντε F [om. haec C] || νεφέλην F: ἱρὶν
Homerus cf. Plut. || θνητῇσι τανύσει F

17 δὲ λέγω vulgo: correxi ex Plut. potuit
etiam post λέγω addi λόγῳ

33 πᾶσαν F: corr. Heeren cf. Io. Gottl.
Schneider ecl. phys. I 400

ὥστε γίνεσθαι τὴν ἱριν. εἰσὶ δὲ αἱ 7 κλάται, ὥστε γίνεσθαι τὴν ἱριν. εἰσὶ
 ῥανίδες οὐ σχήματος μορφαί, ἀλλὰ δὲ αἱ ῥανίδες οὐ σχήματος μορφαί,
 χρώματος. καὶ ἔχει τὸ μὲν πρῶτον ἀλλὰ χρώματος. καὶ ἔχει τὸ μὲν
 φοινικοῦν, τὸ δὲ δεύτερον ἀλουργές πρῶτον φοινικοῦν, τὸ δὲ δεύτερον
 5 καὶ πορφυροῦν, τὸ δὲ τρίτον κυανοῦν ἀλουργές καὶ πορφυροῦν, τὸ δὲ τρίτον 5
 καὶ πράσινον. μήποτε τὸ μὲν 8 κυανοῦν καὶ πράσινον. μήποτε τὸ
 φοινικοῦν, ὅτι ἡ λαμπρότης τοῦ ἡλίου φοινίκιον, ὅτι ἡ λαμπρότης τοῦ ἡλίου
 προσπεσοῦσα καὶ ἡ ἀκραιφνὴς λαμπη- προσπεσοῦσα καὶ ἡ λαμπηδὼν ἀκραι-
 δὼν ἀνακλωμένη ἐρυθρὸν ποιεῖ καὶ φοινίκιον, ὅτι ἡ λαμπηδὼν ἀκραι-
 10 φοινικοῦν τὸ χρώμα· τὸ δὲ δεύτερον μέρος 10 ἐπιθολούμενον καὶ ἐκκαϊόμενον μᾶλλον
 μέρος ἐπιθολούμενον καὶ ἐκκαϊόμενον μᾶλλον τῆς λαμπηδόνης διὰ τὰς ῥανί-
 δας ἀλουργές· ἄνεσις γὰρ τοῦ ἐρυθροῦ τῆς λαμπηδόνης διὰ τὰς ῥανίδας
 τοῦτο. ἔτι δὲ μᾶλλον ἐπιθολούμενον ἀλουργές. . . . .
 15 τὸ δροσίζον εἰς τὸ πράσινον μετα- 15 τὸ δροσίζον εἰς τὸ πράσινον μετα-
 βάλλει. ἔστιν οὖν τοῦτο δοκιμάσαι δι' 9 βάλλει. ἔστι δὲ τοῦτο δοκιμάσαι δι'
 ἔργων· εἰ γὰρ τις ἀντικρυς τῶν ἡλίου ἔργων· εἰ γὰρ τις ἀντικρὺ στὰς τοῦ
 ἀκτίνων λάβη ὕδωρ καὶ πυτίσῃ, αἱ ἡλίου λάβη ὕδωρ καὶ πυτίσῃ, αἱ
 δὲ ῥανίδες ἀνάκλασιν πρὸς τὸν ἥλιον δὲ ῥανίδες ἀνάκλασιν πρὸς τὸν ἥλιον
 20 λάβωσιν, εὐρήσει ἐγγιγνομένην ἱριν· λάβωσιν, εὐρήσει γινομένην ἱριν. 20
 καὶ οἱ ὀφθαλμιῶντες δὲ τοῦτο πάσχου- καὶ οἱ ὀφθαλμιῶντες δὲ τοῦτο πάσχου-
 σιν, ὅταν εἰς τὸν λύχνον ἀποβλέψωσιν. σιν, ὅταν εἰς τὸν λύχνον ἀποβλέψωσιν.
 Ἀναξιμένης ἱριν γίνεσθαι κατ' 10
 αὐγασμὸν ἡλίου πρὸς νέφει πυκνῷ καὶ
 25 παχεῖ καὶ μέλανι παρὰ τὸ μὴ δύνα- 25
 σθαι τὰς ἀκτίνας εἰς τὸ πέραν δια-
 κόπτειν ἐπισυνισταμένας αὐτῷ.
 Ἀναξαγόρας ἀνάκλασιν ἀπὸ νέ- 11
 φους πυκνοῦ τῆς ἡλιακῆς περιφεργείας,

ὥστε γίνεσθαι τὴν ἱριν. εἰσὶ δὲ αἱ 7 κλάται, ὥστε γίνεσθαι τὴν ἱριν. εἰσὶ
 ῥανίδες οὐ σχήματος μορφαί, ἀλλὰ δὲ αἱ ῥανίδες οὐ σχήματος μορφαί,
 χρώματος. καὶ ἔχει τὸ μὲν πρῶτον ἀλλὰ χρώματος. καὶ ἔχει τὸ μὲν
 φοινικοῦν, τὸ δὲ δεύτερον ἀλουργές πρῶτον φοινικοῦν, τὸ δὲ δεύτερον
 5 καὶ πορφυροῦν, τὸ δὲ τρίτον κυανοῦν ἀλουργές καὶ πορφυροῦν, τὸ δὲ τρίτον 5
 καὶ πράσινον. μήποτε τὸ μὲν 8 κυανοῦν καὶ πράσινον. μήποτε τὸ
 φοινικοῦν, ὅτι ἡ λαμπρότης τοῦ ἡλίου φοινίκιον, ὅτι ἡ λαμπρότης τοῦ ἡλίου
 προσπεσοῦσα καὶ ἡ ἀκραιφνὴς λαμπη- προσπεσοῦσα καὶ ἡ λαμπηδὼν ἀκραι-
 δὼν ἀνακλωμένη ἐρυθρὸν ποιεῖ καὶ φοινίκιον, ὅτι ἡ λαμπηδὼν ἀκραι-
 10 φοινικοῦν τὸ χρώμα· τὸ δὲ δεύτερον μέρος 10 ἐπιθολούμενον καὶ ἐκκαϊόμενον μᾶλλον
 μέρος ἐπιθολούμενον καὶ ἐκκαϊόμενον μᾶλλον τῆς λαμπηδόνης διὰ τὰς ῥανί-
 δας ἀλουργές· ἄνεσις γὰρ τοῦ ἐρυθροῦ τῆς λαμπηδόνης διὰ τὰς ῥανίδας
 τοῦτο. ἔτι δὲ μᾶλλον ἐπιθολούμενον ἀλουργές. . . . .
 15 τὸ δροσίζον εἰς τὸ πράσινον μετα- 15 τὸ δροσίζον εἰς τὸ πράσινον μετα-
 βάλλει. ἔστιν οὖν τοῦτο δοκιμάσαι δι' 9 βάλλει. ἔστι δὲ τοῦτο δοκιμάσαι δι'
 ἔργων· εἰ γὰρ τις ἀντικρυς τῶν ἡλίου ἔργων· εἰ γὰρ τις ἀντικρὺ στὰς τοῦ
 ἀκτίνων λάβη ὕδωρ καὶ πυτίσῃ, αἱ ἡλίου λάβη ὕδωρ καὶ πυτίσῃ, αἱ
 δὲ ῥανίδες ἀνάκλασιν πρὸς τὸν ἥλιον δὲ ῥανίδες ἀνάκλασιν πρὸς τὸν ἥλιον
 20 λάβωσιν, εὐρήσει ἐγγιγνομένην ἱριν· λάβωσιν, εὐρήσει γινομένην ἱριν. 20
 καὶ οἱ ὀφθαλμιῶντες δὲ τοῦτο πάσχου- καὶ οἱ ὀφθαλμιῶντες δὲ τοῦτο πάσχου-
 σιν, ὅταν εἰς τὸν λύχνον ἀποβλέψωσιν. σιν, ὅταν εἰς τὸν λύχνον ἀποβλέψωσιν.

2 μορφαί G: μορφή (A)BC || 5 κυ-
 νοῦν G: κυάνεον (A)BC || 6 μήποτε G: μή-
 ποτ' οὖν (A)BC || 10 φοινικοῦν G: φοινί-
 κιον (A)BC || 14 μᾶλλον GB: πάλιν (A)C
 cf. Prol. p. 35 || 15 δροσίζον G: διορίζον (A)BC
 mire consentientes cum Stob. || 15 τὸ post
 εἰς om. B || 17 ἀντικρυς AB: ἀντικρὺ C ||
 17 τοῦ ἡλίου om. ἀκτίνων G || 18 πυτίσει AB
 cf. G: πυτίσῃ C: correxi || 20 ἐγγιγνομένην
 G: γινομένην (A)BC || 24 ἀνταυγασμὸν G,
 sed cf. Schol. Arat. p. 136, 40 B. ἡνίκα ἀν
 ἐπιπέσωσιν αἱ τοῦ ἡλίου αὐγαὶ εἰς παχὺν καὶ
 πυκνὸν ἀέρα cf. Prol. p. 231. 137 || 26 δια-
 κόπτειν GAB: διακόψαι C || 29 περιφεγ-
 γίας AB

3 χρώματος μορφαί ἀλλὰ σχήματος F: corr.
 Heeren || 6 μήποτε F: μήποτ' οὖν ex Plut.
 vulg. addidit Heeren || 7 τὸ φοινίκιον F: τὸ μὲν
 φοινίκεον Heeren || 10 φοινίκιον F: φοινίκεον
 Heeren: φοινικοῦν ut antea Meineke || τὸ
 δὲ Heeren || 13. 14 intercidit versus quem
 ex Plut. exples || 15 διορίζον F casu con-
 sentiens cum Plut. codd. || 16 διορίσαι F
 mendoso verbo huc ex superiore versu
 translato: restitui Plutarcheum δοκιμάσαι ||
 διεῖργον F: corr. Heeren || 18 πυτίσει F: cor-
 rexi. vulgo πυτίσῃ. εἰ cum coniunctivo noli
 mutare || 20 εἴρη εἰς γινομένην F: fortasse
 latet εὐρήσει ἐγγιγνομένην. vulgo εὐρήσει εἰς-
 γιγνομένην [sic] || 21 τὴν ante ἱριν invito co-
 dice Heeren

καταντικρὺ δὲ τοῦ κατοπτρίζοντος
αὐτὴν ἀστέρος διὰ παντὸς ἵστασθαι.
παραπλησίως δὲ αἰτιολογεῖται τὰ κα-
λούμενα παρήλια, γινόμενα δὲ κατὰ
5 τὸν Πόντον.

Μητροδωρος ὅταν διὰ νεφῶν 12
ἥλιος διαλάμψῃ, τὸ μὲν νέφος κυανί-
ζειν, τὴν δ' αὐγὴν ἐρυθραίνεισθαι.

̅̅. Περὶ ῥάβδων.

10 Τὰ κατὰ τὰς ῥάβδους καὶ ἀνθη-
λούς συμβαίνοντα μίξει τῆς ὑποστά-
σεως καὶ ἐμφάσεως ὑπάρχει, τῶν μὲν
νεφῶν ὀρωμένων, οὐ κατ' οἰκτεῖον δὲ
χρῶμα, ἀλλ' ἕτερον ὕπερ κατὰ ἐμφασιν
15 φαίνεται. ἐν δὲ τούτοις πᾶσι τὰ τε
κατὰ φύσιν καὶ τὰ ἐπὶ κτήτα ὅμοια
συμβαίνει πάθη.

̅̅. Περὶ ἀνέμων. G 79

Περὶ ἀνέμων.

Ἀναξίμανδρος ἄνεμον εἶναι ῥύσιν 1
20 ἀέρος τῶν λεπτοτάτων ἐν αὐτῷ καὶ
ὕγροτάτων ὑπὸ τοῦ ἡλίου κινουμένων
ἢ τηχομένων.

Οἱ Στωικοὶ πᾶν πνεῦμα ἀέρος 2
εἶναι ῥύσιν, ταῖς τῶν τόπων δὲ πα-
25 ραλλαγαῖς τὰς ἐπωνυμίας παραλλάττου-
σαν· οἷον τὸν ἀπὸ τοῦ ζόφου καὶ τῆς

2 αὐτὴν [scil. ἱρὴν] AB: αὐτὸν C: αὐτὸ sc.
νέφος coniecerat Reiske || 3 αἰτιολογεῖται AB
cf. III 2 5 et schol. Arat. p. 137, 4B. [Prol.
p. 231]: φυσιολογεῖται C || 5 τὸν om. B || Πόν-
τον cf. Arist. meteor. III 2 p. 372a 15 || 7 ὁ
ἥλιος B || 9 de hoc capite dixi Prol. p. 60 ||
12 ὑπάρχει B: ὑπάρχειν AC || 14 κατὰ ἐμφασιν
B cf. c. 5 1: κατὰ τὴν ἐμφασιν (A)C || 16 τὰ
ἐπὶ κτήτα AB: κατ' ἐπὶ κτήσιν C || scribe ὁμοίως
aut ὅμοια εἶναι || 20—22 τὴν λεπτοτάτην—
ὕγροτάτην—κινουμένην ἢ τηχομένην B || 25
παραλλάττουσαν C: παραλλάττουσιν (A)B || 26
τὸν G: om. (A)BC || ἀπὸ τε ζόφου B

TESTIMONIA PLUTARCHI

7 1 Aechill. p. 157κ Ἀναξίμανδρος τοί-
νον ῥύσιν ἀέρος τὸν ἄνεμον εἶπε.

δύσεως ζέφυρον, τὸν <ὁ> ἀπὸ τῆς ἀνα-
τολῆς καὶ τοῦ ἡλίου ἀπηλιώτην, τὸν δὲ
ἀπὸ τῶν ἄρκτων βορέαν, τὸν δὲ ἀπὸ
τῶν νοτίων λίβα.

- 5 Μητροδόωρος ὑδατώδους ἀναθυ- 3
μιάσεως διὰ τὴν ἡλιακὴν ἔκκαυσιν
γίνεσθαι ὀρμὴν πνευμάτων † θείων·
τοὺς δὲ ἐτησίας πνεῖν τοῦ πρὸς ταῖς
ἄρκτοις παχυθέντος ἀέρος ὑποχω-
10 ροῦντι τῷ ἡλίῳ κατὰ τὴν θερυντὴν
τροπὴν ἐπισυρρέοντος.

- 4 Ἀριστοτέλης τῆς ξηρᾶς ἀναθυ-
μιάσεως τὴν πρῶτην ἀναφυράν· γι-
νεσθαι δέ ποτε τῇ ξηρᾷ πρὸς τὴν
ὕγραν μίξιν. πνεῦμα μὲν ἐκ πολλῶν
συνισουσῶν ἀναθυμιάσεων, τὸν γὰρ ὁ
ἄνεμον μὲν εἶναι ξηρᾶς ἀναδύσεως
πληθὺς κινούμενον περὶ γῆν· τοὺς δ'
ἐκνεφίας ἀνέμους, ὅταν ἀθρόον καὶ
πυκνὸν φερόμενον εἰς ἑαυτὸ τὸ πλέον
ἀναλύσῃ τοῦ νέφους τῇ σφοδρότητι 10
τῆς ῥύμης· τὸ γὰρ τάχος τῆς ἐκ-
κρίσεως ποιεῖν τὴν τοῦ πνεύματος
ἰσχύν.

ἦ. Περί χειμῶνος καὶ θέρους. G80

Ἐμπεδοκλῆς καὶ οἱ Στωικοὶ 1
χειμῶνα μὲν γίνεσθαι τοῦ ἀέρος ἐπι-
15 κρατοῦντος τῇ πυκνώσει καὶ εἰς τὸ
ἀνωτέρω βιαζομένου, θερσίαν δὲ τοῦ

Ἐμπεδοκλῆς καὶ οἱ Στωικοὶ
χειμῶνα μὲν γίνεσθαι τοῦ ἀέρος ἐπι- 10
κρατοῦντος τῇ πυκνώσει εἰς τὸ ἀνω-
τέρω βιαζομένου, θερσίαν δὲ τοῦ

1 τὸν G: om. (A)BC || δὲ addidi || 2 καὶ GC:
om. AB || δὲ v. 2 et 3 om. G || 3 βορέαν GAB:
εἶναι βορέαν C || 5 ἐξ ὑδατώδους B || 7 θείων
corruptum. Beck tentat θεῶν vel πνευματώδη,
Reiske ἡμιόαν. veri similis scribes θερμῶν
vel ἀθρόον cf. Laert. X 104. [Arist.] d.
mund. p. 394^b 8 || 8 ἐτησίας G(A)C: ἐτη-
σίους B || πρὸς ταῖς GB: πρὸς τοῖς (A)C ||
11 ἐπισυρρέοντας (A)BC: correxi || 16 θε-
ρείαν (A)BC: θέρος G et mrg. C pr. man.
cf. Prol. p. 37

1 cum ventorum origo v. 7 iteretur, Aëtii
et Arii Didymi excerpta coaluisse puto.
certe τὸν γὰρ ἄνεμον μὲν non recte cum
antecedentibus coniungitur. accedit quod
venti definitio accurate descripta est ex
meteorol. II 4 p. 361^a 30 et ἐκνεφίας ex
III 1 p. 370^b 7, quem locum excerpta Arii
fr. 12 continent. cf. Prol. p. 75²

7 περὶ F cf. Arist. l. c. p. 361^a 31: ἐπὶ C
14 § 1 in c. 8 περὶ χρόνου servatur

TESTIMONIA PLUTARCHI

7 3 Achill. l. c. τινὲς δὲ ἀναθυμιάσιν ἀέρος.

πυρός, όταν εἰς τὸ κατωτέρω βιά-
ζεται.

πυρός, όταν εἰς τὸ κατωτέρω βιά-
ζεται.

Περιγεγραμμένων δέ μοι τῶν με- 2
ταρσίων ἐφοδευθήσεται καὶ τὰ πρόσ-
5 γεια.

θ. Περὶ γῆς. G 81

E XV 55 1-5

Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ μίαν 1
εἶναι τὴν γῆν.

10 Ἰκέτης ὁ Πυθαγόρειος δύο, ταύτην 2
καὶ τὴν ἀντίχθονα.

Οἱ Στωικοὶ τὴν γῆν μίαν καὶ 3
πεπερασμένην.

Ξενοφάνης ἐκ τοῦ κατωτέρω μέ- 4
15 ρους εἰς ἄπειρον [μέρος] ἐρριζῶσθαι,
ἐξ ἀέρος δὲ καὶ πυρὸς συμπαγῆναι.

Μητροδωρος τὴν μὲν γῆν ὑπό- 5
στασιν εἶναι καὶ τρύγα τοῦ ὕδατος,
τὸν δὲ ἥλιον τοῦ ἀέρος.

20 τ. Περὶ σχήματος γῆς. G 82

E XV 56 1-5

Θαλῆς καὶ οἱ Στωικοὶ καὶ οἱ ἀπ' 1
αὐτῶν σφαιροειδῆ τὴν γῆν.

Ἀναξίμανδρος λίθω κίονι τὴν γῆν 2
25 προσφερῇ· τῶν ἐπιπέδων * * * * *

Περὶ γῆς εἰ μία καὶ πεπε-
ρασμένη καὶ ποίου μεγέθους.

Περὶ σχήματος γῆς.

5

1 βιάζεται BC: βιάζεται GA || 3 de § 2
cf. Prol. p. 60. 183 || προγεγραμμένων Reiske ||
6 περὶ γῆς EG: περὶ γῆς καὶ τίς ἡ ταύτης
οὐσία καὶ πόσαι AB: περὶ γῆς καὶ τίς ἡ οὐσία
αὐτῆς καὶ πόση C || 8 de § 1 cf. Prol. p. 181 ||
10 οἰκέτης C cf. E[CFE] || αὐτὴν E || 12
μίαν εἶναι πεπερασμένην C sed εἶναι rubrica
deletum || 14 de § 4 cf. Prol. p. 140 ||
κατωτέρω B: κάτω C: κατωτέρου (A) || 15
μέρος EAB: βάθος C: delevi cf. 11 2 et Arist.
d. cael. II 13 p. 294-291 || 16 ἐξ ἀέρος κτλ.
Xenocrati tribuenda coniecerat Brandis. at
cf. Ritter I 479, Zeller I⁴ 497^s || παγῆναι E ||
20 γῆς om. A ind. || 22 καὶ οἱ ἀπ' αὐτῶν om.
E: Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ G || 24 λίθω
κίονι sic EG(A)BC cf. Prol. p. 133. 218 ||
τὴν γῆν C: τῇ γῇ AB om. E cf. G || 25 de
lacuna explenda cf. Prol. p. 219

1 κατώτερον A: corr. Meineke

3 εἰ μία καὶ πεπερασμένη refertur ad III
9 3. 4. caput περὶ μεγέθους γῆς inter c. 9 et 10
omissum est a Plutarcho. cf. Prol. p. 62

Ἀναξιμένης τραπεζοειδῆ. 3

Λεύκιππος τυμπανοειδῆ. 4

Δημόκριτος δισκοειδῆ μὲν τῷ 5
πλάτει, κοίλῃν δὲ τῷ μέσῳ.

5 ια. Περὶ θέσεως γῆς. G 83

E XV 57 1—4

Οἱ ἀπὸ Θάλεω τὴν γῆν μέσῃν. 1

Ξενοφάνης πρῶτην, εἰς ἄπειρον 2
γὰρ ἐρριζῶσθαι.

10 Φιλόλαος ὁ Πυθαγόρειος τὸ μὲν 3
πῦρ μέσον (τοῦτο γὰρ εἶναι τοῦ παν-
τός ἐστίαν), δευτέραν δὲ τὴν ἀντί-
χθονα, τρίτην δὲ τὴν οἰκουμένην γῆν
ἐξ ἐναντίας καιμένην τε καὶ περιφερο-
15 μένην τῇ ἀντίχθονι· παρ' ὃ καὶ μὴ
ὁρᾶσθαι ὑπὸ τῶν ἐν τῇδε τοὺς ἐν
ἐκείνῃ.

Παρμενίδης πρῶτος ἀφώρισε τῆς 4
γῆς τοὺς οἰκουμένους τόπους ὑπὸ ταῖς
20 δυοῖ ζώναις ταῖς τροπικαῖς.

ιβ. Περὶ ἐγκλίσεως γῆς.

Λεύκιππος παρεκπεσεῖν τὴν γῆν 1
εἰς τὰ μεσημβρινὰ μέρη διὰ τὴν ἐν
τοῖς μεσημβρινοῖς ἀραιότητα, ἅτε δὴ
25 πεπηγότων τῶν βορείων διὰ τὸ κατ-
εψῶχθαι τοῖς κρυμοῖς, τῶν δὲ ἀντι-
θέτων πεπυρωμένων.

Δημόκριτος διὰ τὸ ἀσθενέστερον 2
εἶναι τὸ μεσημβρινὸν τοῦ περιέχοντος,
30 ἀυξομένην τὴν γῆν κατὰ τοῦτο ἐγκλι-
θῆναι· τὰ γὰρ βόρεια ἄκρατα, τὰ δὲ
μεσημβρινὰ κέκραται· ὅθεν κατὰ τοῦτο

3 μὲν om. E || 4 τῷ μέσῳ E cf. G: τὸ
μέσον (A)BC || 5 γῆς G(A)BC: τῆς γῆς E ||
7 de § 1 cf. Prol. p. 133 || 9 γὰρ E: om.
G(A)BC || 13 τὴν οἰκουμένην γῆν E[cf. G]: τὴν
οἰκουμένην G: ἣν οἰκοῦμεν γῆν (A)BC || 16
ὑπὸ ταῖς A || ἐν ante τῇδε om. B || 18 § 4
pertinet ad c. 14, quo relegavit Beck. cf. Prol.
p. 62: testantur falsum ordinem EG(A)BC ||
21 intercedit hoc c. in EG servato tamen
titulo in E cf. Prol. p. 7 || 30 ἀυξανόμενην B

βεβάρηται, ὅπου περισσὴ ἐστὶ τοῖς
καρποῖς καὶ τῇ αὐξῇ.

γ. Περὶ κινήσεως γῆς. G 84
E XV 58 1—4

Πότερα μένει ἡ γῆ ἢ κινεῖται.

5 Οἱ μὲν ἄλλοι μένουν τὴν γῆν. 1
Φιλόλαος δὲ ὁ Πυθαγόρειος κύ- 2
κλω περιφέρεισθαι περὶ τὸ πῦρ κατὰ
κύκλον λοξὸν ὁμοιοτρόπως ἡλίῳ καὶ
σελήνῃ.

10 Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός καὶ Ἐκ- 3
φαντος ὁ Πυθαγόρειος κινεῖσι μὲν
τὴν γῆν, οὐ μὴν γε μεταβατικῶς, ἀλλὰ
τροπικῶς, τροχοῦ δίκην ἐνηξονισμένην,
ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολὰς περὶ τὸ
15 ἴδιον αὐτῆς κέντρον.

Δημόκριτος κατ' ἀρχὰς μὲν πλά- 4
ξεσθαι τὴν γῆν διὰ τε μικρότητα καὶ
κουφότητα, πυκνωθεῖσαν δὲ τῷ χρόνῳ
καὶ βαρυνθεῖσαν καταστῆναι.

10 δ. Περὶ διαιρέσεως γῆς. G 85

Πυθαγόρας τὴν γῆν ἀναλόγως τῇ 1
τοῦ παντὸς σφαίρα διηρῆσθαι εἰς πέντε
ζώνας, ἀρκτικὴν ἀνταρκτικὴν θερικὴν

2 αὐξή AB: αὐξήσει C || 3 inscripsit
περὶ ἐγγλίσεως γῆς E cf. Prol. p. 7 || 8 κύ-
κλου λοξοῦ E(A)BC: corr. Reiske. de re cf.
Schiaparelli i precursori di Copern. p. 5¹¹ ||
12 ἀλλὰ τροπικῶς E[edfge]: ἀλλὰ τροπικῶς
E [vulg. ante Gaisf.]: om. (A)BC || 13 τροχοῦ
EABC: τροχὸς δὲ vulgo || ἐνηξονισμένην A:
ἐνηξομένην C: ἐν spat. iv litt. relicto B: ἐν
ἄνοι στρεφόμενην E: correxit Reiske cf.
Prol. p. 8 || 16 Δημόκριτος om., sed φησὶν ὁ
δημόκριτος post γῆν v. 17 collocant (A)BC:
restitui ex E || 17 κουφότητα καὶ μικρότητα B ||
20 addunt titulo καὶ πόσαι εἰσὶν αὐτῆς ζώ-
ναι A ind., B [item transposito οὐτῆς post
ζῶναι A context.]: πόσαι [om. καὶ] αὐτῆς εἰσι
ζῶναι C: supplemento caret G || 21 de Aetii
fide cf. Prol. p. 181 || παντός G: παντὸς οὐ-
ρανός (A)BC || 23 ἀρκτικὴν ἀνταρκτικὴν G:
om. ἀνταρκτικὴν AB: post χειμερινὴν trans-
ponit C. sed hoc loco aequales zonae binae

χειμερινὴν ἰσημερινήν, ὧν ἡ † μέση
τὸ μέσον τῆς γῆς ὀρίζει παρ' αὐτὸ
τοῦτο διακεκαυμένη καλουμένη· ἡ δὲ
οἰκητὴ ἐστὶν [ἡ μέση τῆς θερυνῆς καὶ
5 χειμερινῆς] εὐκρατός τις οὖσα * * * *

15. Περὶ σεισμῶν γῆς. G 86

Περὶ σεισμῶν γῆς.

Θαλῆς μὲν καὶ Δημόκριτος 1
ὑδατι τὴν αἰτίαν τῶν σεισμῶν προσά-
10 πτουσιν.

Οἱ δὲ Στωικοὶ φασί· σεισμός 2
ἐστὶ τὸ ἐν τῇ γῇ ὑγρὸν εἰς ἀέρα δια-
κρινόμενον καὶ ἐκπῖπτον.

Ἀναξιμένης ἐξηρότητα καὶ ὑγρό- 3
15 τητα τῆς γῆς αἰτίαν τῶν σεισμῶν,
ὧν τὴν μὲν ἀύχμοι γεννῶσι, τὴν δὲ
ἐπομβρία.

Ἀναξαγόρας ἀέρος ὑποδύσει τῇ 4
μὲν πυκνότητι τῆς ἐπιφανείας προσ-
20 πίπτοντος, τῷ δὲ ἔκκρισιν λαβεῖν μὴ
δύνασθαι τρόμῳ τὸ περιέχον κραδαί-
νοντος.

Ἀριστοτέλης διὰ τὴν τοῦ ψυχροῦ 5
πανταχόθεν ἀντιπερίστασιν κάτωθεν

comprehendantur (aliter II 12), quas singu-
laris numerus copulatas significat cf. v. 3 ||
1 ἰσημερινὴν χειμερινὴν desiderabat Reiske ||
μέση G(A)BC: scribendum videtur μὲν quod
utique desideratur || 3 ἡ δὲ sc. θερυνὴ καὶ
χειμερινή || 4 οἰκητὴ GAB: οἰκητήριον C || ἡ
μέση — χειμερινῆς glossema iudico ad ἡ μὲν
v. 1 (inde hoc in μέση corruptum arbitror)
adscriptum || 5 intercidit sententia talis: ἡ
δὲ ἀρκτική καὶ ἀνταρκτική δολιχότος ἐστὶν ὑπὸ
κρύους. recte huc rettulit Beck c. 11 4 cf.
Prol. p. 62 || 14 de § 3 cf. Prol. p. 137 ||
καὶ ἀραιότητα (A)BC. corr. Galeni Char-
teriana cf. Arist. meteor. III 7 p. 365^b6, 21 ||
18 de § 4 cf. Prol. p. 139 || 18 ὑποδύσει
ABC: ἀποδύσει ante Reiskeum || 20 τὸ δὲ A |
ἔκκρισιν cf. Aristot. meteor. III 1 p. 370^b3 ||
21 κραδαίνοντος C: κραδαίνεσθαι B: κερδαί-
νεσθαι A || 23 § 5 iusto brevius excerpta.
post ψυχροῦ Reiske τῷ πυρὶ vel τῷ θερμῷ
desiderat

καὶ ἄνωθεν αὐτῇ περιστάντος· τὸ γὰρ
θερμὸν ἀνωτέρω γενέσθαι σπεύδει ἅτε
δὴ κοῦφον ὄν· διὰ τοῦτο ἐν ἀπολήψει
γινομένης τῆς ξηραῖς ἀναθυμιάσεως τῇ
5 σφηνώσῃ καὶ τοῖς ἀνθελιγμοῖς διατα-
ράττεσθαι.

Μητροδωρος μὴδὲν ἐν τῷ οἰκίῳ 6
τόπῳ σῶμα κινεῖσθαι, εἰ μὴ τις
προώσῃεν ἢ καθελκύσειε κατ' ἐνέρ-
10 γειαν· διὸ μὴδὲ τὴν γῆν ἅτε δὴ
κειμένην φυσικῶς κινεῖσθαι, τόπους
δὲ τινὰς αὐτῆς νοστεῖν † τοῖς ἄλλοις.

Παρμενίδης Δημόκριτος διὰ 7
τὸ πανταχόθεν ἴσον ἀφεστῶσαν μένειν
15 ἐπὶ τῆς ἰσορροπίας οὐκ ἔχουσιν αἰ-
τίαν δι' ἣν δεῦρο μᾶλλον ἢ ἐκεῖσε
ῥέψῃεν ἄν, διὰ τοῦτο μόνον μὲν κρα-
δαίνεσθαι, μὴ κινεῖσθαι δέ.

Ἀναξιμένης διὰ τὸ πλάτος ἐπο- 8
20 χεῖσθαι τῷ ἀέρι.

Οἱ δὲ φασιν ἐφ' ὕδατος, καθάπερ 9
τὰ πλαταμώδη καὶ σανιδώδη ἐπὶ τῶν
ὀδάτων· διὰ τοῦτο κινεῖσθαι.

Πλάτων πάσης μὲν κινήσεως 10
25 εἶναι περιστάσεις, ἄνω καὶ κάτω, ἐπὶ
τὰ δεξιὰ καὶ θάτερα, ἔμπροσθεν καὶ
ὀπίσθεν. κατ' οὐδεμίαν δὲ τούτων ἐν-
δέχασθαι τὴν γῆν κινεῖσθαι,* ἐν τῷ
πανταχόθεν κατωτάτῳ κειμένην μένειν
30 μὲν ἀκίνητον μὴδὲν ἔχουσιν ἐξαίρετον

Πλάτων πάσης κινήσεως 10 εἶναι
περιστάσεις, ἄνω καὶ κάτω, ἐπὶ δεξιὰ
καὶ θάτερα, πρόσθεν καὶ ὀπίσθεν.
κατ' οὐδεμίαν <δὲ> τούτων ἐνδέχασθαι
τὴν γῆν κινεῖσθαι,* ἐν τῷ πανταχόθεν 5
ἰσωτάτῳ κειμένην μένειν ἀκίνητον
ἅτε δὴ μὴδὲν ἔχουσιν ἐξαίρετον

1 αὐτῇ (A)BC scil. τῇ γῇ· αὐτοῦ G: αὐτῷ
Reiske || 3 ἀπολήψει AC cf. Laert. X 105:
ἀπολείπει GBC || 5 ἀντελιγμοῖς G(A)BC || 9
προώσῃεν Duebner: προσώσῃεν (A)BC || 12 νο-
στεῖν C: νοσεῖν AB: utique scribendum ὑπονο-
στεῖν ut Arist. met. II 7 p. 365^b 12. Diogen.
II 9 ahi. aliud mendum latet in τοῖς ἄλλοις. ten-
tavi τῷ ὄλῳ cf. infra p. 381a2 || 13 de § 7 cf.
Prol. p. 142 || 16 ἐκεῖ B || 19 de § 8 cf. Prol.
p. 136 || 21 ἐφ' ὕδατος scil. ἐποχεῖσθαι || 22 πλα-
ταμώδη AB cf. Aristot. hist. an. V 16 p. 548a 26:
πλατανώδη C || 23 διὰ τοῦτο κινεῖσθαι om. B ||
25 καὶ AB: om. C || 28 post κινεῖσθαι in Aetio
videtur ἀλλ' intercidisse || 29 κατωτάτην (A)BC:
correxī, aliter Stob. μένεν μὲν οὖν Duebner

1 c. περὶ ἀνέμων haec § vulgo falso attri-
buitur

2 καὶ καθ' ἑτέρα A: corr. Canter

4 δὲ addidit Heeren

5 post κινεῖσθαι videtur antiquitus ἀλλ'
scriptum fuisse

6 ἰσωτάτῳ non genuinum est cf. Plut. ||
μένεν μὲν οὖν coni. Heeren

εἰς τὸ ρέψαι μᾶλλον. τόπους δ' αὐτῆς
κατ' ἀραιότητα σαλεύεσθαι.

ἐς τὸ ρέψαι μᾶλλον, τόπους δὲ αὐτῆς
κατ' ἀραιότητα σαλεύεσθαι.

Ἐπίκουρος ἐνδέχεσθαι μὲν ὑπὸ 11
πάχους ἀέρος τοῦ ὑποκειμένου ὕδα-
5 τώδους ὄντος ἀνακρουομένην αὐτὴν
καὶ οἷον ὑποτυπτομένην κινεῖσθαι· ἐν-
δέχεσθαι δὲ καὶ σπυραγγώδη τοῖς κα-
τωτέρω μέρεσι καθιστῶσαν ὑπὸ τοῦ
διασπειρομένου πνεύματος εἰς τὰς ἀν-
10 τροσιδεῖς κοιλότητας ἐμπίπτοντος σα-
λεύεσθαι.

15. Περὶ θαλάσσης πῶς συν-
έστη καὶ πῶς ἐστι πικρά. G 87
E XV 59 1—6

Περὶ θαλάττης πῶς συνέστη
καὶ πῶς ἐστι πικρά. D Θ 1

15 Ἀνάξιμανδρος τὴν θάλασσαν φη- 1
σιν εἶναι τῆς πρώτης ὑγρασίας λείψα-
νον, ἧς τὸ μὲν πλεῖον μέρος ἀνεξήρανε
τὸ πῦρ, τὸ δὲ ὑπολειφθὲν διὰ τὴν
ἐκκαυσιν μετέβαλεν.

20 Ἀναξαγόρας τοῦ κατ' ἀρχὴν λι- 2
μνάζοντος ὕγρου περικαέντος ὑπὸ τῆς
ἡλιακῆς περιφορᾶς καὶ τοῦ †λιπαροῦ
ἐξατμισθέντος εἰς ἀλυκίδα καὶ πικρίαν
τὸ λοιπὸν ὑποστῆναι.

25 Ἐμπεδοκλῆς ἰδρῶτα τῆς γῆς 3
ἐκκαίμενης ὑπὸ τοῦ ἡλίου διὰ τὴν
ἐπὶ τὸ πλεῖον πύλιν.

Ἀντιφῶν ἰδρῶτα τοῦ θερμοῦ, ἐξ 4

1 ρέψαι AB: ρέπειν C cf. ad Stob. || 3 πά-
χους AB: τοῦ πάχους C: τοῦ transposuit post
πάχους Reiske || 4 τοῦ post ἀέρος om. Dueb-
ner || 5 αὐτὴν C: δι' αὐτὴν A: ὑπ' αὐτοῦ B ||
10 ἐμπίπτοντος ABC: ἐμπίπτοντας vulgo ||
13 συνέστηχε A ind. || 17 πλεῖον CEA:
πλεῖστον GB || ἐξήρανε B || 19 μετέβαλεν
scil. εἰς πικρόν cf. Theophrast. phys. op.
fr. 23 || 20 ἀρχὰς E || 22 λιπαροῦ susp. Roe-
per Philol. VII 635 qui λεπτομεροῦς coniecit.
ipse tentabam λεπτοτέρου cf. III 4 4 || 26 ἐκ-
καίμενον B || 27 ἐπὶ τὸ πλεῖον πύλιν E (πύλ-
σιν CFE): ἐπίπύλαιον πύλιν AB: ἐπίπύλαιον
πύλιν C, cf. Aristot. meteor. II 3 357^b 5.
Eusebium recte defendunt Karsten et Zeller ||
28 τοῦ E: om. (A)BC

1 ἐς τὸ ρέψαι μᾶλλον hand scio an im-
merito addubitarim Prol. p. 54. nam si-
militer absolute dictum est ρέπειν μᾶλλον
Arist. d. cael. IV 5 p. 312^b 24 et mech. 33
p. 858^a 21

οὐ τὸ περιληφθὲν ὑγρὸν ἀπεκρίθη τῷ
καθεψηθῆναι † παραλυκίσασα, ὅπερ
ἐπὶ παντὸς ἰδρωτός συμβαίνει.

Μητροδώρος διὰ τὸ διηθεῖσθαι 5
διὰ τῆς γῆς μετεληφέναι τοῦ περὶ
αὐτὴν πάχους καθάπερ τὰ διὰ τῆς
τέφρας ὑλίζόμενα.

Οἱ ἀπὸ Πλάτωνος τοῦ στοιχειώ- 6
δους ὕδατος τὸ μὲν ἐξ αἰέρος κατὰ
10 περιψυξιν συνιστάμενον γλυκὺ γίνε-
σθαι, τὸ δ' ἀπὸ γῆς κατὰ περίκαυσιν
καὶ ἐκπύρωσιν ἀναθυμιάμενον ἁλ-
μυρόν.

15 Ἰζ. Πῶς ἀμπώτιδες γίνονται
καὶ πλήμμουραι. G 88

Πῶς ἀμπωτις καὶ πλήμμουραι
γίνονται. D A 38

Ἀριστοτέλης Ἡρακλείδης ὑπὸ 1
τοῦ ἡλίου τὰ πλεῖστα τῶν πνευμάτων
κινουῦντος καὶ συμπεριφέροντος· ὅφ'
ὦν ἐμβαλλόντων μὲν προωθουμένην
20 ἀνοιδεῖν τὴν Ἀτλαντικὴν θάλασσαν καὶ
κατασκευάζειν τὴν πλήμμουραν, κατα-
ληγόντων δ' ἀντιπερισπωμένην ὑπο-
βαίνειν, ὅπερ εἶναι τὴν ἀμπωτιν.

Ἀριστοτέλης καὶ Ἡρακλείδης
ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὰ πλεῖστα τῶν πνευ- 5
μάτων κινουῦντος καὶ περιφέροντος·
ὅφ' ὦν ἐμβαλλόντων μὲν προωθου-
μένην ἀνοιδεῖν τὴν Ἀτλαντικὴν θά-
λασσαν καὶ κατασκευάζειν τὴν πλήμ-
μουραν, καταληγόντων δ' ἀντιπερισπω-
μένην ὑποβαίνειν, ὅπερ εἶναι τὴν 10
ἀμπωτιν.

2 <Δικαίάρχος> ὁ Μεσσήνιος ἡλίῳ
καὺτὸς τὴν αἰτίαν ἀνατίθησι, καθ'
οὗς μὲν ἄν τόπους γένηται τῆς γῆς
πλημμύροντι τὰ πελάγη, ἐξ ὧν δ' 15

1 περιληφθὲν C: περιλειφθὲν EAB || ὁπεκρίθη
B || 2 καθεψηθῆναι E: κατεψηθῆναι (A)BC ||
παραλυκίσασα EAB: παρακυσίσασα C: πα-
ραλυκίσαντα Xylander, παραλυκίσαν corrector
Vossiani cf. Prol. p. 82². debebant certe πα-
ραλυκισθῆναι, sed etiam τοῦ θερμοῦ vix sa-
num est || 4 διὰ τὸ διηθεῖσθαι EAB: τὸ διη-
θεῖσαν C || 14 αἱ ἀμπώτιδες A || 15 αἱ πλήμ-
μουραι B || 16 ἡρακλείδης AB: ἡράκλειτος C ||
17 τὰ GB: τὰ γὰρ (A)C || 19 ἐμβαλλόντων
C: ἐμβαλόντων G(A)B || προωθουμένων B ||
21 κατασκευάζειν G: παρασκευάζειν (A)BC

1 in Stobaeo exstant solae §§ 1 et 5. ce-
terae ex Dam. accessere [IV p. 244, 5—245, 6
Mein.] || 3 de Aristotele cf. V. Rose Ar.
pseud. p. 604 || 5 περιφέροντος AD: vulgo
συμπεριφέροντος || 6 μὲν καὶ A: καὶ om. D ||
12 ... ἡνίος ὁ μεσσήνιος tribus litteris pri-
mis rubricatori relictis D. apparet nomine
oblitterato μεσσήνιος in archetypi margine
repetitum fuisse. in lemmate explendo in
idem incidi, quod Meineke proposuit. Di-
caearchus etiam IV 2 7 et V 1 4 magistrum
subsequitur || 15 πλημμύροντι D: correxi cf.
IV 1 7 et Cobeti Miscell. p. 218. πλημμύρειν

Πυθίας ὁ Μασσαλιώτης τῇ πλη-
ρώσει τῆς σελήνης τὰς πλημμύρας
γίνεσθαι, τῇ δὲ μειώσει τὰς ἀμπώ-
τιδας.

5 Πλάτων ἐπὶ τὴν αἰώραν φέρεται
τῶν ὑδάτων· εἶναι γάρ τινα αἰώραν
διὰ τινος [στομίου] τρήματος περιφέ-
ρουσαν παλirroian, ὅφ' ἥς ἀντικυ-
μαίνεσθαι τὰ πελάγη.

10 Τίμαιος τοὺς ἐμβάλλοντας ποτα-
μοὺς εἰς τὴν Ἀτλαντικὴν διὰ τῆς
Κελτικῆς ὕρεινῆς αἰτιάται, προωθοῦν-
τας μὲν ταῖς ἐφόδοις [καὶ πλημμυραν
ποιούντας], ὑφέλκοντας δὲ ταῖς ἀνα-
15 παύλαις [καὶ ἀμπώτιδας κατασκευά-
ζοντας].

Σέλευκος ὁ μαθηματικός, κινῶν
καὶ οὗτος τὴν γῆν, ἀντικόπτειν αὐτῆς
τῇ δίνῃ φησὶ καὶ τῇ κινήσει τὴν
20 περιστροφὴν τῆς σελήνης· τοῦ δὲ
μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν σωμάτων ἀν-
τιπερισπωμένου πνεύματος καὶ ἐμπί-
πτοντος εἰς τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος
κατὰ λόγον αὐτῷ συγκυκᾶσθαι τὴν
25 θάλασσαν.

ἀν τύχῃ παραποστὰς ὑποσυνέλκοντι.
ταῦτα δὲ συμβαίνειν περὶ τὰς ἐφάς
καὶ τὰς μεσημβρινὰς ἐκκλίσεις.

Πυθίας ὁ Μασσαλιώτης τῇ πλη-
ρώσει τῆς σελήνης καὶ τῇ μειώσει
τὰς ἐκατέρου τούτων αἰτίας ἀνατί-
θησιν.

4 Ποσειδῶνιος ὑπὸ μὲν τῆς σε-
λήνης κινεῖσθαι τοὺς ἀνέμους, ὑπὸ
δὲ τούτων τὰ πελάγη, ἐν οἷς τὰ 10
προειρημένα γίνεσθαι πάθη.

Πλάτων ἐπὶ τὴν αἰώραν φέρεται
τῶν ὑδάτων. εἶναι γάρ τινα φυσικὴν
αἰώραν διὰ τινος ἐγγείου τρήματος
περιφέρουσαν τὴν παλirroian, ὅφ' ἥς 15
ἀντικυμαίνεσθαι τὰ πελάγη.

6 Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης τοὺς ἐμ-
βάλλοντας ποταμοὺς εἰς τὴν Ἀτλαν-
τικὴν διὰ τῆς Κελτικῆς ὕρεινῆς αἰτιά-
ται προωθοῦντας μὲν ταῖς ἐφόδοις, 20
ὑφέλκοντας δὲ ταῖς ἀναπαύλαις.

7 Κράτης ὁ γραμματικὸς τὸν ἀντι-
σπασμὸν τῆς θαλάσσης αἰτιάται.

8 Ἀπολλόδωρος ὁ Κερκυραῖος τὰς
ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ παλirroίας. 25

9 Σέλευκος ὁ μαθηματικὸς ἀντιγε-
γραφῶς Κράτητι, κινῶν καὶ οὗτος
τὴν γῆν, ἀντικόπτειν αὐτῆς τῷ δίνῳ
φησὶ τὴν περιστροφὴν τῆς σελήνης.
τοῦ δὲ μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν σω- 30
μάτων ἀντιπερισπωμένου πνεύματος
καὶ ἐμπίπτοντος εἰς τὸ Ἀτλαντικὸν
πέλαγος κατὰ λόγον οὕτω συγκυμαί-
νεσθαι τὴν θάλασσαν.

5 et 6 αἰώραν B: ἑώραν (A)C || φέρεται
ABC: φέρεσθαι vulgo

7 στομίου glossema quo genuinum ἐγγείου
extrinsum est

13 impeditior structura Plutarchi addita-
menta καὶ—ποιούντας et καὶ κατασκευάζοντας
prodit cf. Prol. p. 65

transitive ap. Orphic. Arg. 492. Philo d.
mund. opif. 11 p. 8 et 27 M. itaque frustra
Meineke πλημμυρεῖν ποιοῦντι || 1 τύχης D ||
2 παρὰ D: περὶ corr. Meineke || 4 καθίας
ὁ μασαλιώτης D: corr. Gaisford || 33 οὕτω
D quod emendare nolui

ἱγ. Περὶ ἄλω.

Ἡ δὲ ἄλως οὕτως ἀποτελεῖται. ¹
 μεταξὺ τῆς σελήνης ἢ τινος ἄλλου
 ἄστρου καὶ τῆς ὀψews ἀήρ παχὺς καὶ
⁵ ὁμιχλώδης ἴσταται· εἴτα ἐν τούτῳ
 τῆς ὀψews κατακλωμένης καὶ εὐρυ-
 νομένης καὶ οὕτω τῷ κύκλῳ τοῦ
 ἄστρου προσπιπτούσης, κατὰ τὴν ἕξω
 περιφέρειαν κύκλος δοκεῖ περὶ τὸ
¹⁰ ἄστρον φαίνεσθαι [ὅς κύκλος φαινό-
 μενος ἄλως καλεῖται, ὅτι ἐστὶν ἄλφ
 προσεικώς], ἐκεῖ δοκοῦντος τοῦ φά-
 σματος γίνεσθαι, ἔνθα συνέπεσε τὸ
 πάθος τῆς ὀψews.

15

BIBAION TETARTON.

Περιωδευμένων δὲ τῶν τοῦ κό-
 σμου μερῶν διαβήσομαι πρὸς τὰ κατὰ
 μέρος.

α. Περὶ Νείλου ἀναβάσεως. G 89

²⁰ Θαλῆς τοὺς ἐτησίας ἀνέμους οἷε- ¹
 ται πνέοντας τῇ Αἰγύπτῳ ἀντιπροσώ-
 πους ἐπαίρειν τοῦ Νείλου τὸν ὄγκον
 διὰ τὸ τὰς ἐκροὰς αὐτοῦ τῇ παροι-
 δήσει τοῦ ἀντιπαρήκοντος πελάγους
²⁵ ἀνακόπτεσθαι.

¹ ἄλω C: ἄλως A: ἄλωνος B || de III 18
 cf. Prol. p. 60sq. || οὕτως C || 8 ὅτι (A)C:
 ὅ B || 11 ἄλφ scripsi: ἄλω AB: ἄλως C ||
 προσεικώς B: προσεχώς (A)C. cum sententia
 ex B restituta cf. Senec. Qu. N. I 2 2:
Graeci areas vocaverunt quia fere terendis
frugibus destinata loca rotunda sunt. simi-
 liter coniecerat Reiske: ὅτι ἐστὶν ἄλωτι προσ-
 φερής. indicavi Plutarchi parenthesis, quia
 ἐκεῖ—ὀψews cum φαίνεσθαι cohaeret || 12 φαν-
 τάσματος B || 13 ἔνθα νῦν ἔπεσε τὸ πάθος
 (A)BC: corr. Reiske || 16 de prooemio cf. Prol.
 p. 56 || 17 de IV 1 cf. Prol. p. 61. 226 sqq. ||
 20 ἐτησίας AC: ἐτησίους GB cf. supra p. 375a8 ||
 23 παροιδήσει ABC: παρεισδύσει vulgo

Εὐθυμένης ὁ Μασσαλιώτης ἐκ 2
τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τῆς ἕξω θαλάσσης
γλυκείας κατ' αὐτὸν οὔσης νομίζει
πληροῦσθαι τὸν ποταμόν.

5 Ἀναξαγόρας ἐκ τῆς χιόνος τῆς 3
ἐν τῇ Αἰθιοπία τηκομένης μὲν τῷ
θέρει, ψυχομένης δὲ τῷ χειμῶνι.

Δημόκριτος τῆς χιόνος τῆς ἐν 4
τοῖς πρὸς ἄρκτον μέρεσιν ὑπὸ θερι-
10 νᾶς τροπᾶς ἀναλυομένης τε καὶ δια-
χκομένης νέφη μὲν ἐκ τῶν ἀτμῶν
πλουῦσθαι· τούτων δὲ συνελαινομένων
πρὸς μεσημβρίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον
ὑπὸ τῶν ἐτησίων ἀνέμων ἀποτελεῖ-
15 σθαι ῥαγδαίους ὄμβρους, ὧν ἀνα-
πίμπλασθαι τὰς τε λίμνας καὶ τὸν
Νεῖλον ποταμόν.

Ἡρόδοτος ὁ συγγραφεὺς ἴσον μὲν 5
ἐκ τῶν πηγῶν φέρεσθαι χειμῶνος
20 καὶ θέρους, φαίνεσθαι δὲ ἐλάττονα
τοῦ χειμῶνος διὰ τὸ ἐν τούτῳ τῷ
καιρῷ πλησίον ἴοντα τὸν ἥλιον τῆς
Αἰγύπτου ἐξατμίζειν τὰ νάματα.

Ἐφορος ὁ ἱστοριογράφος κατὰ θέ- 6
25 ρος φησὶν ἀναχαλᾶσθαι τὴν ὅλην
Αἴγυπτον καὶ οἶονεῖ ἐξιδροῦν τὸ πολὺ
νᾶμα. συνδίδωσι δ' αὐτῇ καὶ ἡ Ἀρα-
βία καὶ ἡ Λιβύη παρὰ τὸ ἀραιὸν καὶ
ὕπόψαμμον.

1 τῆς ἕξω θαλάσσης male Reiske. cf. anon. Flor. post Athen. II [t. I p. 131, 18 Mein.] Senec. Qu. N. IV 22 || 3 κατ' αὐτὸν (A) B scil. Euthymenem: κατ' αὐτὴν C || 5 ἀναξυμένης B, at cf. Prol. p. 138. 227 || 6 τῇ ὁμ. A || μὲν G: μὲν ἐν (A) BC || 12 τούτων — 15 ἀναπίμπλασθαι om. B || συνελαινομένων G cf. anon. Florentin. p. 131, 12 συνωθουμένων δὲ τῶν νεφῶν ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Λιβύην ὄμβρον γίνεσθαι πολλόν: ἀνελαινομένων A: ἀπελαινομένων C || 13 Αἴγυπτον error est. scribendum erat Αἰθιοπίαν cf. anon. Flor. p. 131, 13 et Diodor. I 39 3 || 16 λίμνας cf. Prol. p. 226 || 16 τὸν νεῖλον τὸν ποταμόν B || 22 ὄντα G, at cf. Diodori I 38 8 φερόμενον || 25 ἀναχαλᾶσθαι cf. Schol. Apoll. Rhod. p. 495, 33 M. χαλωμένη ἢ γῇ

Εὐδοξος τοὺς ἱερεῖς φησι λέγειν 7
τὰ ὄμβρια τῶν ὕδατων κατὰ τὴν ἀν-
τιπερίστασιν τῶν ὥρων· ὅταν γὰρ ἡμῖν
ἢ θέρος τοῖς ὑπὸ τὸν θερινὸν τροπι-
κὸν οἰκοῦσι, τότε τοῖς ὑπὸ τὸν χει-
μερινὸν τροπικὸν ἀντοίχοις χειμῶν
ἔστιν, ἐξ ὧν τὸ πλημμυρὸν ὕδωρ
καταρρήγνυται.

β. Περὶ ψυχῆς.

10 Θαλῆς ἀπεφάνετο πρῶτος τὴν ψυ-
χὴν φύσιν ἀεικίνητον ἢ αὐτοκίνητον.

Πυθαγόρας ἀριθμὸν ἑαυτὸν κι-
νοῦντα, τὸν δ' ἀριθμὸν ἀντὶ τοῦ νοῦ
15 παραλαμβάνει.

Πλάτων οὐσίαν νοητὴν, ἐξ ἑαυ-
τῆς κινητὴν, κατ' ἀριθμὸν ἐναρμόνιον
κινουμένην.

2 καὶ τὴν (A)BC: correxit Roepel conl.
Procl. ad Plat. Tim. I p. 37. adde Diodor.
I 40 2

3 παρ' ἡμῖν (A)BC: correxi. Roepel γὰρ
ante παρ' addi iusserat

4 ἢ C: εἴη (A)B cf. Prol. p. 37

7 πλημμυρὸν B: πλημυρὸν A: πλημυ-
ροῦν C

17 κινητὴν C: κινητικὴν AB, at cf. Theo-
doret || κατ' ἀριθμὸν (A)C: κατὰ ῥυθμὸν B

Περὶ ψυχῆς.

1 Θαλῆς ἀπεφάνετο πρῶτος τὴν ψυ-
χὴν ἀεικίνητον ἢ αὐτοκίνητον.

2 Ἀλκμαίων φύσιν αὐτοκίνητον κατ'
αἶδιον κίνησιν, καὶ διὰ τοῦτο ἀθάνα- 5
τον αὐτὴν καὶ προσεμφερῆ τοῖς θε-
οῖς ὑπολαμβάνει.

3 Πυθαγόρας ἀριθμὸν αὐτὸν κι-
νοῦντα, τὸν δὲ ἀριθμὸν ἀντὶ τοῦ νοῦ
παραλαμβάνει. 10

4 Ὀμοίως δὲ καὶ Ξενοκράτης.

6 θεοῖς A: correxi cf. Arist. d. an. I 2
p. 405a30

8 αὐτὴν A: corr. Heeren

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

2 1 Theodoret, graec. aff. eur. V 17
Θαλῆς τοῖνον κέκληκε τὴν ψυχὴν ἀκίνητον
[I. ἀεικίνητον] φύσιν. Nemes. d. nat. hom. 2
p. 28 Antv. 68 Matth. Θαλῆς μὲν γὰρ πρῶτος
τὴν ψυχὴν ἔφησεν ἀεικίνητον καὶ αὐτοκίνητον.

2 Theodoret. l. c. Ἀλκμῶν δὲ αὐτὴν αὐ-
τοκίνητον εἶρηκεν.

3. 4 Idem. l. c. ὁ δὲ γε Πυθαγόρας ἀρι-
θμὸν ἑαυτὸν κινῶντα. ξυμφώνησε δὲ τῷ λόγῳ
καὶ Ξενοκράτης. Nemes. l. c. Πυθαγόρας
δὲ ἀριθμὸν ἑαυτὸν κινῶντα. idem p. 44 A.
102 M. Πυθαγόρας . . . τὴν ψυχὴν ἀριθμὸν
ἑαυτὸν κινῶντα, ᾧ καὶ Ξενοκράτης ἠκολού-
θησεν.

5 Theodoret. l. c. ὁ δὲ Πλάτων οὐσίαν νοη-
τὴν, ἐξ ἑαυτῆς κινητὴν. Nemes. l. c. Πλάτων
δὲ οὐσίαν νοητὴν ἐξ ἑαυτῆς κινητὴν κατὰ ἀρι-
θμὸν ἐναρμόνιον.

Ἀριστοτέλης ἐντελέχειαν πρῶ- 6 Ἀριστοτέλης ἐνδελέχειαν πρῶ-
την σώματος φυσικοῦ, ὀργανικοῦ, δυ- την σώματος φυσικοῦ, ὀργανικοῦ, δυ-
νάμει ζωὴν ἔχοντος· τὴν δὲ ἐντελέ- νάμει ζωὴν ἔχοντος· τὴν δὲ ἐντελέ-
χειαν ἀκουστέον ἀντὶ τῆς ἐνεργείας. χειαν ἀκουστέον ἀντὶ τοῦ εἶδους καὶ
τῆς ἐνεργείας. 5

5 Δικαίαρχος ἁρμονίαν τῶν τεσσ- 7 Δικαίαρχος ἁρμονίαν τῶν τεσσά-
ρων στοιχείων. ρων στοιχείων.

Ἀσκληπιάδης ὁ ἱατρὸς συγγυ- 8 Ἀσκληπιάδης ὁ ἱατρὸς συγγυ-
μνασίαν τῶν αἰσθήσεων. μνασίαν τῶν αἰσθήσεων.

7. Εἰ σῶμα ἢ ψυχὴ καὶ τίς ἢ
10 οὐσία αὐτῆς.

Οὔτοι πάντες οἱ προτεταγμένοι 1
ἀσώματον τὴν ψυχὴν ὑποτίθενται,
φύσιν λέγοντες αὐτοκίνητον καὶ οὐ-
σίαν νοητὴν καὶ τοῦ φυσικοῦ, ὀργα-
15 νικοῦ, ζωὴν ἔχοντος ἐντελέχειαν.

Οἱ δ' ἀπὸ Ἀναξαγόρου ἀεροειδῆ, 2 Ἀναξιμένης Ἀναξαγόρας Ἀρχέ-
ἔλεγον δὲ καὶ σῶμα. 10 λας Διογένης ἀερῶδη.

11 § 1 breviter ex prioris cap. §§ 1. 5. 6
comprehensa proximis opponitur cf. Prol.
p. 184

13 φύσει (A)BC: correxi cum Reiskeo ex
c. 2 1 et 2

14 ὀργάνου B

16 οἱ ἀπὸ Ἀναξαγόρου minus accurate di-
ctum notat Krische p. 168

17 τε (A)BC: correxi. ἔλεγον—σῶμα num
Aëtiana sint dubito cf. Theodoret. et Stob.

1 ἐνδελέχειαν sic hoc loco A

4 τοῦ εἶδους καὶ omiserunt Plutarchus et
Theodoretus, sed perita haec sunt ex eodem
capite (d. anim. II 1 p. 412^a 10), unde de-
finitio ἐντελεχείας cf. ibid. p. 412^a 27

11 Διογένης abundare videtur cf. § 8 et
Theodor.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

2 6 Theodoret. V 17 ὁ δὲ Σταγειρίτης ἐν-
τελέχειαν πρῶτην σώματος φυσικοῦ ὀργανικοῦ,
δυνάμει ζωὴν ἔχοντος. ἐντελέχειαν δὲ τὴν
ἐνέργειαν κέκληκε. Nemes. p. 28 A. 68 M.
Ἀριστοτέλης δὲ ἐντελέχειαν πρῶτην σώματος
φυσικοῦ ὀργανικοῦ δυνάμει ζωὴν ἔχοντος.

7 Theodoret. V 18 Κλέαρχος [sic] δὲ
τῶν τεσσάρων εἶναι στοιχείων τὴν ἁρμονίαν.
Nemes. l. c. Δείναρχος [sic hic et p. 29
et 35 A.] δὲ ἁρμονίαν τῶν τεσσάρων στοιχείων
ἀντὶ τοῦ κρᾶσιν καὶ συμφωνίαν τῶν στοιχείων.
οὐ γὰρ τὴν ἐκ τῶν φθόγγων συνισταμένην,
ἀλλὰ τὴν ἐν τῷ σώματι θερμῶν καὶ ψυχρῶν
καὶ ὑγρῶν καὶ ξηρῶν ἐναρμόνιον κρᾶσιν καὶ
συμφωνίαν βούλεται λέγειν.

3 2 Theodoret. l. c. Ἀναξιμένης δὲ καὶ
Ἀναξίμανδρος καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Ἀρ-
χέλαος ἀερῶδη τῆς ψυχῆς τὴν φύσιν εἰρή-
κασιν.

Οἱ Στωικοὶ πνεῦμα θερμόν.

3 Οἱ Στωικοὶ πνεῦμα νοερόν, θερμόν.

4 Παρμενίδης δὲ καὶ Ἰππασος πυρώδη.

Δημόκριτος πυρῶδες σύγκριμα ἔκ τῶν λόγῳ θεωρητῶν, σφαιρικὰς μὲν ἔχόντων τὰς ἰδέας, πυρίνην δὲ τὴν δύναμιν, ὅπερ σῶμα εἶναι.

6 Ἡρακλείδης φωτοειδῆ τὴν ψυχὴν ὥρίσατο. 10

7 Λεύκιππος ἔκ πυρὸς εἶναι τὴν ψυχὴν.

8 Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης ἐξ ἀέρος τὴν ψυχὴν.

9 Ἰππῶν ἐξ ὕδατος τὴν ψυχὴν. 15

10 Ξέναρχος ὁ Περιπατητικὸς καὶ τινες ἕτεροι τῆς αὐτῆς αἰρέσεως τὴν κατὰ τὸ εἶδος τελειότητα καὶ ἐντελέχειαν καθ' ἑαυτὴν οὖσαν ἅμα καὶ μετὰ τοῦ σώματος συντεταγμένην. 20

Ἐπίκουρος κρᾶμα ἔκ τεττάρων, 11 Ἐπίκουρος κρᾶμα ἔκ τεττάρων, ἔκ ποιοῦ πυρώδους, ἔκ ποιοῦ ἀερῶδους, ἔκ ποιοῦ πνευματικοῦ, ἔκ τε-

7 πυρώδους in marg. P γεώδους B: γε πυρώδους A: πυρώδους C cf Prol. p.35

3 καὶ πήγασος A [πήγαθος C]: corr. Heeren || 6 λόγων θεωρικῶν A corr. Canter || 13 ἀέρος εἶναι cod. August. || 16 cf. Prol. p. 184 sq.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

3 3 Theodoret. V 18 οἱ δὲ γε Στωικοὶ πνευματικὴν πλείστου μετέχουσιν τοῦ θερμοῦ. Nemes. p. 28 A. 67 M. οἱ μὲν γὰρ Στωικοὶ πνεῦμα λέγουσιν αὐτὴν ἐνθερμον καὶ διάπυρον.

4 Theodoret. I. c. Παρμενίδης δὲ καὶ Ἰππασος καὶ Ἡράκλειτος πυρώδη ταύτην κεκλήκασιν.

5 Nemes. I. c. post § 9 Δημόκριτος δὲ πῦρ. τὰ γὰρ σφαιροειδῆ σχήματα τῶν ἀτόμων συγκρινόμενα πῦρ τε καὶ ἀήρ ψυχὴν ἀποτελεῖν [ἀποτελεῖ Dresdens. I cf. Prol. p. 49²]

6 Theodoret. I. c. ὁ δὲ Ἡρακλείδης φωτοειδῆ.

9 Nemes. I. c. Ἰππῶν δὲ ὁ φιλόσοφος ὕδωρ.

11 Theodoret. I. c. Ἐπίκουρος δὲ ὁ Νεοκλέους τεττάρων τινῶν ποιότητων κρᾶμα, πυρώδους καὶ ἀερῶδους καὶ πνευματικοῦ καὶ τέταρτου τινὸς ἀκατονομάστου.

τάρτου τινὸς ἀκατονομάστου, ὃ ἦν
αὐτῷ αἰσθητικόν.

του τινὸς ἀκατονομάστου· τοῦτο δ' ἦν
αὐτῷ τὸ αἰσθητικόν· ὧν τὸ μὲν πνεῦμα
κίνησιν, τὸν δὲ ἀέρα ἡρεμίαν, τὸ δὲ
θερμὸν τὴν φαινομένην θερμότητα
τοῦ σώματος, τὸ δ' ἀκατονόμαστον 5
τὴν ἐν ἡμῖν ἐμποιεῖν αἴσθησιν· ἐν
οὐδενὶ γὰρ τῶν ὀνομαζομένων στοι-
χείων εἶναι αἴσθησιν.

Ἡράκλειτος τὴν μὲν τοῦ κόσμου 12
ψυχὴν ἀναθυμιάσιν ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ
5 ὕγρων, τὴν δὲ ἐν τοῖς ζώοις ἀπὸ τῆς
ἐκτὸς καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ἀναθυμιά-
σεως, ὁμογενῆ.

13

14

δ. Περὶ μερῶν τῆς ψυχῆς.

E XV 60 1—4

10 Πυθαγόρας Πλάτων κατὰ μὲν 1
τὸν ἀνωτάτω λόγον διμερῆ τὴν ψυχὴν,

7 cf. Prol. p. 210²,

8 τῆς E: om. (A)BC

2 αὐτῇ A: corr. Heeren

6 ἐμποιεῖ A: corr. Heeren

ALIORUM EX AETHIO EXCERPTA

12 **Nemes.** 28A. p. 67M. Ἡράκλειτος δὲ
τὴν μὲν τοῦ παντὸς ψυχὴν ἀναθυμιάσιν ἐκ
τῶν ὕγρων, τὴν δὲ ἐν τοῖς ζώοις ἀπὸ τε τῆς
ἐκτὸς καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ἀναθυμιάσεως ὁμογενῆ
πεφυκέναι.

13 **Theodoret.** V 18 ὃ δὲ Ἐμπεδοκλῆς
μῆγμα ἐξ αἰθερώδους καὶ ἀερώδους οὐσίας.

14 **Idem** l. c. Κριτίας δὲ ἐξ αἵματος εἶπε
καὶ ἐξ ὕγρου [postrema fortasse ad § 9 per-
tinent]. καὶ ἄλλοι δὲ (l. δη) [αὐ] ἄλλα λελη-
ρήκασιν ἐναντία. **Nemes.** l. c. ante § 9 Κρι-
τίας δὲ αἶμα.

4 **Theodoret.** V 19 καὶ μέντοι καὶ περὶ
τὴν ταύτης διαίρεσιν πλείστη γε τούτοις γεγέ-
νηται διαμάχη.

1 **Idem** l. c. Πυθαγόρας μὲν γὰρ καὶ
Πλάτων διμερῆ ταύτην εἰρήκασιν καὶ τὸ μὲν
αὐτῆς εἶναι λογικόν τὸ δὲ ἄλογον. διχῆ δὲ [αὐ]
[πάλιν] τὸ ἄλογον ἔτεμον. καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ
θυμικόν εἶναι τὸ δὲ ἐπιθυμητικόν. Prol. p. 205.

2 **Idem** l. c. ὃ δὲ Ξενοκράτης (καὶ ταῦτα
τρίτος ἀπὸ Πλάτωνος ὧν, Σπευσίππου γὰρ τοῦ
Πλάτωνος ἀδελφιδοῦ γεγέννηται φοιτητής) τὸ
μὲν αἰσθητικόν [εἶναι] τῆς ψυχῆς ἔφη, τὸ δὲ

τὸ μὲν γὰρ ἔχειν λογικόν, τὸ δὲ ἄλογον
κατὰ δὲ τὸ προσεχές καὶ ἀκριβές
τριμερῆ· τὸ γὰρ ἄλογον διαιροῦσιν εἰς
τε τὸ θυμικόν καὶ τὸ ἐπιθυμητικόν.

2

3

5 Οἱ Στωικοὶ ἐξ ὁκτώ μερῶν φασὶ 4
συνεστάναι, πέντε μὲν τῶν αἰσθητι-
κῶν ὁρατικοῦ ἀκουστικοῦ ὄσφραντικοῦ
γευστικοῦ ἀπτικοῦ, ἕκτου δὲ φωνητι-
κοῦ, ἐβδόμου δὲ σπερματικοῦ, ὀγδόου
10 δὲ αὐτοῦ τοῦ ἡγεμονικοῦ, ἀφ' οὗ
ταῦτα πάντα ἐπιτέταται διὰ τῶν
οἰκείων ὀργάνων προσφερῶς ταῖς τοῦ
πολύποδος πλεκτάνας.

5

Δημόκριτος Ἐπίκουρος διμερῆ 6
15 τὴν ψυχὴν, τὸ μὲν λογικὸν ἔχουσιν
ἐν τῷ θώρακι καθιδρυμένον, τὸ δὲ
ἄλογον καθ' ὅλην τὴν σύγκρισιν τοῦ
σώματος διεσπαρμένον.

Ὅ δὲ Δημόκριτος πάντα μετέ- 7
20 χεῖν φησὶ ψυχῆς ποιᾶς, καὶ τὰ νεκρὰ
τῶν σωμάτων, διότι αἰεὶ διαφανῶς
τινος θερμοῦ καὶ αἰσθητικοῦ μετέχει
τοῦ πλείονος διαπνεομένου.

1 ἔχειν E: ἔχει (A)BC || 4 τε om. B || τὸ
post καὶ om. B || 5 § 4 tetigit Prol. p. 205 ||
φασὶ om. E || 7 ὄσφραντικοῦ (post ὁρατικοῦ)
E: ὄσφρατικοῦ B: ὄσφρητικοῦ (A)C || 8 ἐκ
τούτου δὲ B || 9 δὲ post ἐβδόμου et ὀγδόου E:
om. (A)BC || 11 πάντα post τέτακται collocat
E || ἐπιτέταται (A)BC: τέτακται E: correxit
Zeller cf. IV 8 1 21 2—4 || 12 τοῦ om.
E[cre] || 14 Democritus male videtur a
Plutarcho additus cf. 5 1 || 20 φησὶ (A)BC:
φύσει E || 21 διότι ἀφανῶς E vix recte. signa
enim sunt comarum et unguum cremenita cf.
Tertull. d. anim. c. 51 vide Hermae vol. XIII
p. 4

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

λογικόν. cf. Prol. p. 46.

3 Theodoret. V 20 ὁ δὲ Νικομάχου πέντε
εἶναι ταύτης ἔφησεν ἐνεργείας τὴν ὀρεκτικὴν
τὴν θρεπτικὴν τὴν αἰσθητικὴν τὴν μεταβατικὴν
τὴν διανοητικὴν. [cf. Prol. p. 46. 205]

4 Idem 1. c. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτον οἱ Στωικοὶ
τὸν ἀριθμὸν ἔστερξαν. ἐξ ὁκτώ γὰρ μερῶν
ἔφασαν τὴν ψυχὴν συνεστάναι, τῆς ὀπτικῆς
αἰσθητικῆς καὶ τῆς ἀκουστικῆς καὶ τῆς ὄσφραν-
τικῆς καὶ τῆς γευστικῆς καὶ τῆς ἀπτικῆς.
ἕκτον δὲ τὸ φωνητικὸν ἔφασαν καὶ τὸ σπερ-
ματικὸν ἔβδομον καὶ τὸ ἡγεμονικὸν ὀγδόον, ὅφ'
οὗ τοῦτον ἕκαστον ἐνεργεῖται. 21 εἶπον δὲ αὐτὴν
καὶ ταῖς τοῦ πολύποδος εἰκέναι πλεκτάνας.

5 Idem 1. c. οἱ δὲ γε Πυθαγόρου διάδοχοι
ἐκ πέντε στοιχείων τὸ σῶμα κραθῆναι φάντες
(τοῖς γὰρ τέσσαραι συνέταξαν τὸ αἰθέριον)
ἰσαριθμούς εἶναι ἔφασαν τοῦτοις καὶ τῆς ψυχῆς
τὰς δυνάμεις. καὶ ταύτας ὀνομάσαι νοῦν καὶ
φρόνησιν καὶ ἐπιστήμην καὶ δόξαν καὶ αἰσθήσιν.

ε. Περὶ τοῦ ἡγεμονικοῦ.

E XV 61 1—10

Πλάτων Δημόκριτος ἐν ὅλῃ τῇ 1
κεφαλῇ.

5 Στράτων ἐν μεσοφρύφ. 2

Ἐρασίστρατος περὶ τὴν μήνιγγα 3
τοῦ ἐγκεφάλου, ἣν ἐπικρανίδα λέγει.

Ἡρόφιλος ἐν τῇ τοῦ ἐγκεφάλου 4
κοιλίᾳ, ἥτις ἐστὶ καὶ βάσις.

10 Παρμενίδης καὶ Ἐπίκουρος 5
ἐν ὅλῳ τῷ θώρακι.

Οἱ Στωικοὶ πάντες ἐν ὅλῃ τῇ 6
καρδίᾳ ἢ τῷ περὶ τὴν καρδίαν πνεύ-
ματι.

15 Διογένης ἐν τῇ ἀρτηριακῇ κοιλίᾳ 7
τῆς καρδίας, ἥτις ἐστὶ πνευματική.

Ἐμπεδοκλῆς ἐν τῇ τοῦ αἵματος 8
συστάσει. οἱ δὲ ἐν τῷ τραχήλῳ τῆς
καρδίας, οἱ δὲ ἐν τῷ περικαρδίῳ
20 ὕμένι, οἱ δὲ ἐν τῷ διαφράγματι.

Τῶν νεωτέρων τινὲς διήκουν ἀπὸ 9
κεφαλῆς μέχρι τοῦ διαφράγματος.

Πυθαγόρας τὸ μὲν ζωτικὸν περὶ 10

1 περὶ τοῦ ἡγεμονικοῦ E: τί [τίς (A)?] τὸ
τῆς ψυχῆς ἡγεμονικὸν καὶ ἐν τίνι ἐστίν [θεω-
ρεῖται B] (A)BC. de toto c. 5 cf. Prol. p. 203
207 sqq. || 3 ἐν ἐγκεφάλῳ Theodoret. vide
Democr. π. ἀνθρ. φύσ. fr. 6 cf. Prol. p. 203.
207 || 7 ἐπικρανίδα cf. Prol. p. 208 sq. || 9
καὶ om. E || 10 παρμενίδης καὶ ἐπίκουρος B:
καὶ ἐπίκουρος post θώρακι ponunt (A)C: item
(om. καὶ) E. olim *margini adscriptum esse
videtur || 13 ἢ — πνεύρατι om. E || περὶ τὴν
καρδίαν A: περὶ καρδίαν BC || 12 cf. Prol.
p. 204¹ || 16 ἐστὶ EBC: ἐστὶ καὶ (A) || 18
συστάσει om. E[CHKE]: κοιλίᾳ E[B] || de
sententiae forma cf. Prol. p. 222 || οἱ
δὲ — διαφράγματι cf. Theodoret. || οἱ δὲ ἐν
τῷ τραχήλῳ τῆς καρδίας om. E: οἱ δὲ ἐν τῷ
τραχήλῳ — ὕμένι om. B || 19 περικαρδίῳ EA:
περὶ καρδίαν C || 20 post διαφράγματι addit
τῶν νεφρῶν E[c et Steph. mss.] || 21 τινὲς
EABC: δέ τινες vulgo || 23 de Pythagora
cf. Prol. p. 204. 207

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

5 Theodoret. V 22 ὅσα δὲ καὶ περὶ τῆς
τοῦ ἡγεμονικοῦ χώρας διηέχθησαν πρὸς
ἀλλήλους ῥάδιον διαγινώσκει.

1 Idem l. c. Ἰπποκράτης μὲν γὰρ καὶ
Δημόκριτος καὶ Πλάτων ἐν ἐγκεφάλῳ
τοῦτο ἰδρῦσθαι εἰρήκασιν. cf. Prol. p. 203

2 Idem l. c. ὁ δὲ Στράτων ἐν μεσοφρύφ.

3 Idem l. c. Ἐρασίστρατος δὲ ὁ ἱατρός
περὶ τὴν τοῦ ἐγκεφάλου μήνιγγα ἣν καὶ ἐπι-
κρανίδα λέγει.

4 Idem l. c. Ἡρόφιλος δὲ ἐν τῇ τοῦ ἐγκε-
φάλου κοιλίᾳ.

5 Idem l. c. Παρμενίδης δὲ καὶ Ἐπί-
κουρος ἐν ὅλῳ τῷ θώρακι.

6. 8 Idem l. c. Ἐμπεδοκλῆς δὲ καὶ
Ἀριστοκλῆς [corruptum cf. Prol. p. 204¹
vulgo Ἀριστοτέλης cf. Zeller II 2, 374²] καὶ
τῶν Στωικῶν ἡ ἔκτασις τὴν καρδίαν ἀπε-
κλήρωσαν τούτῳ. καὶ τούτων δ' αὖ πάλιν οἱ
μὲν ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς καρδίας, οἱ δὲ ἐν τῷ
αἵματι. καὶ οἱ μὲν ἐν τῷ περικαρδίῳ ὕμένι, οἱ
δὲ ἐν τῷ διαφράγματι.

τὴν καρδίαν, τὸ δὲ λογικὸν καὶ νοερὸν
περὶ τὴν κεφαλὴν.

11 Πυθαγόρας Ἀναξαγόρας Πλά-
των Ξενοκράτης Κλεάνθης θύ-
ραθεν εἰσκρίνεσθαι τὸν νοῦν.

12 Παρμενίδης καὶ Ἐμπεδοκλῆς
καὶ Δημόκριτος ταῦτὸν νοῦν καὶ 5
ψυχὴν, καθ' οὗς οὐδὲν ἂν εἶη ζῶον
ἄλογον κυρίως.

ε. Περὶ κινήσεως ψυχῆς.

Περὶ κινήσεως ψυχῆς.

Πλάτων ἀεικίνητον μὲν τὴν ψυχὴν, 1
5 τὸν δὲ νοῦν ἀκίνητον τῆς μεταβατι-
κῆς κινήσεως.

Πλάτων [[ἄφθαρτον καὶ]] ἀεικί-
νητον. 10

Ἀριστοτέλης ἀκίνητον τὴν ψυχὴν 2
πάσης κινήσεως προηγουμένην, τῆς δὲ
κατὰ συμβεβηκὸς μετέχειν καθάπερ
10 τὰ εἶδη τῶν σωμάτων.

Ἀριστοτέλης ἀκίνητον τὴν ψυχὴν
πάσης κινήσεως προηγουμένην, τῆς
δὲ κατὰ συμβεβηκὸς μετέχειν καθά-
περ τὰ σχήματα καὶ τὰ πέρατα καὶ
καθάπαξ τὰ περὶ τοῖς σώμασιν εἶδη. 15

ζ. Περὶ ἀφθαρσίας ψυχῆς.

Πυθαγόρας Πλάτων ἄφθαρτον 1
εἶναι τὴν ψυχὴν.

*ἐξιοῦσαν γὰρ εἰς τὴν τοῦ παντός 2
15 ψυχὴν ἀναχωρεῖν πρὸς τὸ ὁμογενές.

4 μὲν ABC: om. vulgo

5 ἀκίνητον πάσης ex v. 5 C

8 προηγουμένην A cf. Iustin: προηγουμέ-
νης BC

15 Heracliti lemma intercidit cf. Theodor.||
ὁμογενές cf. IV 3 12

1 dubium num hoc capitulum ad c. 5 re-
ferendum sit. ceterum cf. Krische p. 84

5 νοῦς καὶ ψυχὴ A: correxi. de sententia
cf. Prol. p. 142. 222

9 Stob., qui titulos quoque cc. 6. 7 con-
iunxit περὶ κινήσεως καὶ ἀφθαρσίας ψυχῆς,
ex 7 1 ἄφθαρτον καὶ addidit

15 περὶ τὰ σώματα desidero ut IV 8 9, nisi
forte παρὰ insolitum et ipsum rescriptum
maius

TESTIMONIA PLUTARCHI

6 1 [Iustin.] coh. ad gent. c. 6 fortasse
respexit. καὶ ὁ μὲν (Πλάτων) ἀεικίνητον
αὐτὴν εἶναι λέγει.

2 Idem l. c. Ἀριστοτέλης δὲ ἀκίνητον
αὐτὴν εἶναι φησιν ἀπάσης κινήσεως προηγου-
μένην.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

7 1 Theodoret, V 23 καὶ Πυθαγόρας
μὲν καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Διογένης καὶ
Πλάτων καὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ξενοκρά-
της ἄφθαρτον εἶναι τὴν ψυχὴν ἀπεφάναντο.

2 Idem l. c. ὁ δὲ Ἡράκλειτος τὰς ἀπαλ-
λαττομένας τοῦ σώματος εἰς τὴν τοῦ παντός
ἀναχωρεῖν ψυχὴν ἔφησεν οἷα δὴ ὁμογενῇ τε
οὔσαν καὶ ὁμοούσιον.

Οἱ Στωικοὶ ἐξιοῦσαν ἐκ τῶν σω- 3
μάτων ὑποφέρεσθαι * * * τὴν μὲν
ἀσθενεστέραν * * [ἅμα τοῖς συγκρί-
μασι γίνεσθαι] (ταύτην δὲ εἶναι τῶν
ἀπαιδεύτων), τὴν δὲ ἰσχυροτέραν (οἷα
ἐστὶ περὶ τοὺς σοφοὺς) καὶ μέχρι
τῆς ἐκφυρώσεως.

Δημόκριτος Ἐπίκουρος φθαρ- 4
τὴν τῷ σώματι συνδιαφθειρομένην.

10 Πυθαγόρας Πλάτων τὸ μὲν λο- 5
γικὸν ἀφθαρτον, καὶ γὰρ τὴν ψυχὴν
† οὐ θεὸν ἀλλ' ἔργον τοῦ αἰδίου θεοῦ
ὑπάρχειν, τὸ δὲ ἄλογον φθαρτόν.

6

7

8

†. Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθη-
15 τῶν. G 90

Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθη-
τῶν. D A 27

Οἱ Στωικοὶ ὀρίζονται οὕτως τὴν 1
αἰσθησιν· αἰσθησίς ἐστιν ἀντίληψις

Οἱ Στωικοὶ ὀρίζονται οὕτως τὴν
αἰσθησιν· αἰσθησίς ἐστιν ἀντίληψις

1 ἐκ AB: om. C || 2 hiatum indicavit
Reiske explens ἐφ' ᾧ. sed gravius vulnus
latet. ad Theodoretī exemplar haec pro-
pono: ἐξιοῦσαν ἐκ τῶν σωμάτων οὕτω
φθείρεσθαι, (ἀλλ' ἐπιδιαμένειν τινὰς χρόνους
καθ' αὐτήν. καὶ) τὴν μὲν ἀσθενεστέραν (ἐπ'
ὀλίγον) (ταύτην δὲ εἶναι τῶν ἀπαιδεύτων), τὴν
δὲ ἰσχυροτέραν κτλ. cf. Ar. Didym. fr. 39.
Tertull. d. an. 54 [Prol. 205] Diog. VII 157 ||
ἅμα τοῖς συγκρίμασι γίνεσθαι [sic AB: γενέ-
σθαι C] tanquam aliena ab hoc loco notavi.
fieri potest ut σώμασι in συγκρίμασι lateat cf.
v. 1 et 9 || 6 περὶ (A)C: παρὰ B || καὶ om.
B || 12 pro οὐ θεὸν ἀλλ' conicio ἀθάνα-
τον || 13 corollarium quod Theodoretī ex-
cerptis adnexum est §§ 6—8 a Plutarcho non
respicitur fortasse quia similia V 26 tractan-
tur || 14 αἰσθήσεως G: αἰσθησεων (A)BC
quod contra Stobaei Galenique consensum
commendare non debebam Prol. p. 114¹ ||
17 ἀντιληψις αἰσθητηρίου (A)BC: ἀ. αἰσθητοῦ
δι' αἰσθητηρίου Beck Galeno abusus. sed
αἰσθητοῦ abundat cf. Laert. VII 51

1 in Stobaeo servantur § 3. 6, cetera com-
pleta ex I. Dam. [IV p. 232, 7—234, 11 Mein.]

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

3 Theodoret. V 23 οἱ δὲ Στωικοὶ τὰς χω-
ριζομένας τῶν σωμάτων ψυχὰς διαρκεῖν μὲν
καὶ καθ' ἑαυτὰς ζῆν ἔφασαν, ἀλλὰ τὴν μὲν
ἀσθενεστέραν ἐπ' ὀλίγον, τὴν δὲ γε ἰσχυροτέραν
μέχρι τῆς τοῦ παντός ἐκφυρώσεως.

4 Idem V 24 Δημόκριτος δὲ καὶ Ἐπί-
κουρος καὶ Ἀριστοτέλης φθαρτὴν εἶναι
ταύτην ἀνέδην εἰρήκασι.

5 Idem I. c. Πλάτων δὲ καὶ Πυθαγόρας
τὸ μὲν λογικὸν αὐτῆς ἀφθαρτον εἶναι, φθαρτόν
δὲ τὸ ἄλογον.

6 Idem I. c. καὶ ὁ μὲν Πλάτων καὶ τὰ
φυτὰ ζῶα κέκληκε τοῦ τρίτου γε [?] τῆς ψυ-
χῆς εἶδους τοῦ ἐπιθυμητικοῦ μόνον μετέχοντα.

7 Idem I. c. ὁ δὲ γε Ἀριστοτέλης ζῶα
μὲν αὐτὰ εἰπεῖν οὐκ ἠνέσχετο (τὸ γὰρ δὴ τῆς
αἰσθητικῆς μετέχον ψυχῆς τοῦτο καλεῖσθαι ζῶον
ἡξίωσε) τῆς φυτικῆς μέντοι καὶ θρεπτικῆς
ψυχῆς μετέχον ὑπέλαβε τὰ φυτὰ.

8 Idem I. c. ἀλλὰ τοῦτόν γε τὸν λόγον οἱ
τῆς Ποικίλης οὐ προσεδέξαντο τὴν γὰρ τοι
φυτικὴν δύναμιν καλεῖν ψυχὴν οὐκ ἠνέσχοντο.

8 1 Nemes. p. 77 A. 176 M. καλεῖται δὲ

δι' αἰσθητηρίου ἢ καταλήψις. πολ-
 λαχῶς δὲ λέγεται ἡ αἰσθησις· ἢ τε
 γὰρ ἕξις καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐνέργεια
 καὶ ἡ φαντασία ἡ καταληπτικὴ δι'
 5 αἰσθητηρίου γίνονται καὶ αὐτὸ τὸ
 ἡγεμονικόν, *ἀφ' οὗ πάλιν αἰσθητήρια*
 λέγεται πνεύματα νοερά ἀπὸ τοῦ ἡγε-
 μονικοῦ ἐπὶ τὰ ὄργανα τεταμένα.

Ἐπίκουρος· τὸ μόνιον ἐστὶν ἡ 2
 10 αἰσθησις, ἥτις ἐστὶν ἡ δύναμις, καὶ
 τὸ ἐπαίσθημα, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἐνέργημα·
 ὥστε διχῶς παρ' αὐτῷ λέγεσθαι,
 αἰσθησιν μὲν τὴν δύναμιν, αἰσθητὸν
 δὲ τὸ ἐνέργημα.

15 Πλάτων τὴν αἰσθησιν ἀποφαίνεται 3
 ψυχῆς καὶ σώματος κοινωνίαν πρὸς
 τὰ ἐκτός· ἡ μὲν γὰρ δύναμις ψυχῆς,
 τὸ δ' ὄργανον σώματος· ἄμφω δὲ διὰ
 φαντασίας ἀντιληπτικὰ τῶν ἔξω-
 20 θεν γίνεται.

δι' αἰσθητηρίου (ἢ) καταλήψις. πολ-
 λαχῶς δὲ λέγεται ἡ αἰσθησις· ἢ τε
 γὰρ ἕξις καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐνέργεια
 καὶ ἡ φαντασία καταληπτικὰ δι'
 αἰσθητηρίου γίνονται καὶ αὐτὸ τὸ 5
 ἡγεμονικόν *ἀφ' οὗ πάλιν αἰσθητήρια*
 λέγονται τὰ πνεύματα τὰ νοερά ἀπὸ
 τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐπὶ τὰ ὄργανα τετα-
 μένα.

Ἐπίκουρος· τὸ μόνιον ἐστὶν ἡ 10
 αἰσθησις, ἥτις ἐστὶ δύναμις, καὶ τὸ
 ἐπαίσθημα, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἐνέργημα.
 ὥστε διχῶς παρ' αὐτῷ λέγεσθαι,
 αἰσθησιν μὲν τὴν δύναμιν, αἰσθητὸν
 δὲ τὸ ἐνέργημα. 15

Πλάτων τὴν αἰσθησιν ἀποφαίνεται
 ψυχῆς καὶ σώματος κοινωνίαν πρὸς
 τὰ ἐκτός· ἡ μὲν γὰρ δύναμις ψυχῆς,
 τὸ δὲ ὄργανον σώματος, ἄμφω δὲ διὰ
 φαντασίας ἀντιληπτικὰ τῶν ἔξωθεν. 20

4 Κατὰ τοὺς Περιπατητικοὺς τε-
 τραχῶς· ἐξ οὗ τὸ ἡγεμονικόν, δι' οὗ
 τὸ ὄργανον καὶ αἰσθητήριον, καθ' ὃ
 ἡ ἐνέργεια καὶ <οὗ> ἕνεκα τὸ αἰ-
 σθητὸν. 25

5 Λεούκιππος Δημόκριτος τὰς αἰ-
 σθήσεις καὶ τὰς νοήσεις ἑτεροιώσεις
 εἶναι τοῦ σώματος.

1 ἢ om. initio versus D || 4 volitive κα-
 ταληπτικαὶ Stob.? || 6 ἀφ' οὗ συνίσταται. πά-
 λιν δ' Meineke. cf. Prol. p. 55 || 19 διὲν D

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

πολλάκις αἰσθησις καὶ τὰ αἰσθητήρια. ἐστὶ δὲ
 αἰσθησις ἀντιληψὶς τῶν αἰσθητῶν . . . διὸ καὶ
 οὕτως ὀρίζονται τὴν αἰσθησιν· πνεῦμα νοερὸν ἀπὸ
 τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐπὶ τὰ ὄργανα τεταμένον. ἔτι δὲ
 καὶ οὕτω· δύναμιν ψυχῆς ἀντιληπτικὴν τῶν
 αἰσθητῶν· αἰσθητήριον δὲ ὄργανον τῆς ἀντι-
 λήψεως τῶν αἰσθητῶν. cf. Prol. p. 55.

3 Nemes. p. 77 A. p. 176 M. Πλάτων δὲ
 τὴν αἰσθησιν λέγει ψυχῆς καὶ σώματος κοινω-
 νίαν πρὸς τὰ ἐκτός· ἡ γὰρ δύναμις ψυχῆς, τὸ
 δὲ ὄργανον σώματος, ἄμφω δὲ διὰ φαντασίας
 ἀντιληπτικὰ τῶν ἔξωθεν.

2 γίνεται B || 4 φαντασία ἢ (A)BC cf. Sext.
 adv. math. VII 402 sq.: om. ἢ G || 6 τὸ ἡγεμο-
 νικόν G: τὸ ὄργανον ἡγεμονικόν (A)BC || 6 post
 ἀφ' οὗ interpolant (A)BC συνίσταται. dixi de
 hoc loco antiqua labe affecto Proleg. p. 55 ||
 πάλιν δὲ (A)BC: δὲ ut antea συνίσταται ignorat
 G aliter ariolans: ἀφ' οὗ πᾶσα αἰσθητὴ βία [ex
 αἰσθητήρια!] γίγνεται. πάλιν τὰ πνεύματα κτλ. ||
 8 τεταμένα C (cf. G: τεταγμένα AB || 9 μόν-
 ριον i. e. αἰσθητήριον || 11 ὅπερ vulgo: ὅθεν
 ABC || 12 ὥστε—14 ἐνέργημα om. pr. A ||
 αὐτῷ B: αὐτοῦ C || 13 αἰσθητὸν B: αἰσθη-
 τικόν C || 17 γὰρ om. B || 19 φαντασίαν
 (A)BC: corr. Reiske || 20 γίνεται (A)B: γί-
 νονται C

6 Ἀριστοτέλης τὴν αἰσθησιν ἐτε-
ροίωσιν αἰσθητοῦ καὶ μεσότητα. κοι-
νὴν δὲ αἰσθησιν τὴν τῶν συνθέτων
εἰδῶν κριτικὴν, εἰς ἣν πᾶσαι συμβάλ-
λουσιν αἱ ἀπλαῖ τὰς ἰδίας ἐκάστη 5
φαντασίας, ἐν ᾗ τὸ μεταβατικὸν ἀφ'
ἐτέρου εἰς ἕτερον οἶον σχήματος καὶ
κινήσεως σώματος, ἐν μεθορίῳ τοῦ
λογικοῦ καὶ τοῦ ἀλόγου μνήμης καὶ
νοῦ μετέχουσα διατείνουσα καὶ ἐπὶ 10
τὰ ἄλογα τῶν ζώων, καθ' ὃ ποσὴν
διανοίας ἀναλογίαν ἔχει. κοινὰ δ'
ἐστὶν ὄψεως μὲν καὶ ἀφ᾽ ἧς σχῆμα,
ὄψεως δὲ καὶ ἀκοῆς διάστημα, πασῶν
δὲ κινήσεις καὶ μέγεθος καὶ ἀριθμός. 15

7 Οἱ Στωικοὶ τήνδε τὴν κοινὴν
αἰσθησιν ἐντὸς ἀφ᾽ ἧν προσαγορεύουσι,
καθ' ἣν καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἀντιλαμβα-
νόμεθα.

8 Οἱ Στωικοὶ σωμάτων τὰς αἰ- 20
σθήσεις.

9 Οἱ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων τῶν περὶ τὰ
σώματα ἀσωμάτων λόγων ἀπερ' ἧδη
σχήματα προσαγορεύουσιν.

Ἀεύκιππος Δημόκριτος τὴν 10 Ἀεύκιππος Δημόκριτος Ἐπί- 25
αἰσθησιν καὶ τὴν νόησιν γίνεσθαι
εἰδῶλων ἔξωθεν προσιόντων· μηδενὶ
γὰρ ἐπιβάλλειν μηδετέραν χωρὶς τοῦ
5 προσπίπτοντος εἰδῶλου.

κουρος τὴν αἰσθησιν καὶ τὴν νόησιν
γίνεσθαι εἰδῶλων ἔξωθεν προσιόντων.
μηδενὶ γὰρ ἐπιβάλλειν μηδετέραν χωρὶς
τοῦ προσπίπτοντος.

11 Οἱ ἄλλοι εἰδῶν ἢ σχημάτων † ἐτε- 30

1 § 1 praeter D etiam C servavit: om. F ||
2 post μεσότητα lacunam indicavit Mei-
neke. sed deest nihil cf. Aristot. d. an. II 11
p. 424^a 4, v. Prol. p. 215. κοινὴν — κινήσεως
v. 8 iteratur in Placitis IV 10 2, unde menda
D emendantur, quae memoria digna non
sunt || 20 ἡ [rubr.] στωικοὶ D || 21 οἱ
[rubr.] ἀπὸ τῶν ἀρχαίων. mendum subest.
num ol ἀπὸ τῶν μαθημάτων, ut audiatu-
r γίνεσθαι τὰς αἰσθήσεις? cf. Prol. p. 185 ||
30 plura corrupta sunt. certum videtur
ἐτεροιώσει, ἐν ψυχῇ τυπώσαι Stoicorum cf.
Sext. VII 229. Diog. VII 50. Philo de gi-

ροίωσιν ἐν πάσῃ τυπώσει, ἀπορροαίς
πάντα μᾶλλον ἢ εἰδώλοις.

12 Οἱ Στωικοὶ πᾶσαν αἰσθησιν εἶναι
συγκατάθεσιν καὶ καταλήψιν.

13 Οἱ Ἀκαδημαῖκοι μὴ εἶναι τὰς
αἰσθήσεις μήτε καταλήψεις μήτε συγ-
καταθέσεις.

14 Οἱ Περιπατητικοὶ οὐκ ἄνευ μὲν
συγκαταθέσεως τὰς αἰσθήσεις, οὐ
μέντοι συγκαταθέσεις. 10

θ. Εἰ ἀληθεῖς αἱ αἰσθήσεις καὶ
φαντασίαι. G 91

Εἰ ἀληθεῖς αἱ αἰσθήσεις. D A 27

1 Πυθαγόρας Ἐμπεδοκλῆς Ξε-
νοφάνης Παρμενίδης Ζήνων Μέ-
λισσος Ἀναξαγόρας Δημόκριτος
Μητρόδωρος Πρωταγόρας Πλά- 15
των ψευδεῖς εἶναι τὰς αἰσθήσεις.

2 Οἱ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας ὕγιεις
μὲν, ὅτι δι' αὐτῶν οἴονται λαβεῖν
ἀληθινὰς φαντασίας, οὐ μὴν ἀκριβεῖς.

3 Ἀριστοτέλης τὴν αἴσθησιν μὴ 20
πλανᾶσθαι περὶ τὸ ἴδιον, περὶ δὲ τὸ
συμβεβηκός.

Οἱ Στωικοὶ τὰς μὲν αἰσθήσεις 4
ἀληθεῖς, τῶν δὲ φαντασιῶν τὰς μὲν
5 ἀληθεῖς, τὰς δὲ ψευδεῖς.

Ἐπίκουρος πᾶσαν αἴσθησιν καὶ 5
πᾶσαν φαντασίαν ἀληθῆ, τῶν δὲ δοξῶν
τὰς μὲν ἀληθεῖς, τὰς δὲ ψευδεῖς· καὶ
ἢ μὲν αἰσθησις, μοναχῶς ψευδοποι-
10 εῖται κατὰ νοητά, ἢ δὲ φαντασία
διχῶς· καὶ γὰρ αἰσθητῶν ἐστὶ φαν-
τασία καὶ νοητῶν.

Οἱ Στωικοὶ τὰς μὲν αἰσθήσεις
ἀληθεῖς, τῶν δὲ φαντασιῶν τὰς μὲν
ἀληθεῖς, τὰς δὲ ψευδεῖς. 25

Ἐπίκουρος πᾶσαν αἴσθησιν καὶ
πᾶσαν φαντασίαν ἀληθῆ, τῶν δὲ δοξῶν
τὰς μὲν ἀληθεῖς, τὰς δὲ ψευδεῖς· καὶ
ἢ μὲν αἰσθησις μοναχῶς ψευδοποι-
εῖται κατὰ νοητά, ἢ δὲ φαντασία 30
διχῶς· [νοεῖται] καὶ γὰρ αἰσθητῶν
ἐστὶ φαντασία καὶ νοητῶν.

1 καὶ AB: καὶ αἱ C cf. G || 10 καὶ τὰ
νοήματα G: τὰ κατὰ νοητά B: τὰ κατὰ τὰ
νοητά (A)C

gant. 9. Plut. comm. notit. 47. quid in πάντα
μᾶλλον lateat, nescio || 5 Ἀκαδημαῖκοι cf.
Prol. p. 185 || 11 servantur in Stob. §§ 3.
10, cetera ex I. Dam. [IV p. 234, 12—236, 16]
completa || 12 de § 1 cf. Prol. p. 142 || 20 de
§ 3 cf. Arist. d. anim. II 6 v. Prol. p. 215 ||
29 ψευδοποιεῖ τὰ D || 31 νοεῖται fortasse ex
correcto olim ποιεῖται super ψευδοποιεῖ τὰ
ortum || 31. 32 αἰσθητὸν et νοητὸν D

- Ἐμπεδοκλῆς Ἡρακλείδης παρὰ 6 Παρμενίδης Ἐμπεδοκλῆς Ἀνα-
 τὰς συμμετρίας τῶν πόρων τὰς κατὰ 7 ξαγόρας Δημόκριτος Ἐπίκουρος
 μέρος αἰσθήσεις γίνεσθαι τοῦ οἰκείου 8 Ἡρακλείδης παρὰ τὰς συμμετρίας
 τῶν αἰσθητῶν ἐκάστη ἀρμόζοντος. τῶν πόρων τὰς κατὰ μέρος αἰσθήσεις
 γίνεσθαι τοῦ οἰκείου τῶν αἰσθητῶν 5
 ἐκάστου ἐκάστη ἐναρμόττοντος.
 7 Οἱ Περιπατητικοὶ παρὰ τὰς δυ-
 νάμεις τῶν αἰσθητηρίων.
 8 Οἱ μὲν ἄλλοι φύσει τὰ αἰσθητὰ,
 Λεύκιππος δὲ Δημόκριτος καὶ 10
 Διογένης νόμῳ, τοῦτο δ' ἐστὶ δόξη
 καὶ πάθει τοῖς ἡμετέροις. μηδὲν δ'
 εἶναι ἀληθὲς μηδὲ καταληπτὸν ἐκτὸς
 τῶν πρώτων στοιχείων ἀτόμων καὶ
 κενοῦ. ταῦτα γὰρ εἶναι μόνα φύσει, 15
 τὰ δ' ἐκ τούτων θέσει καὶ τάξει καὶ
 σχήματι διαφέροντα ἀλλήλων συμβε-
 βηκότα.
 9 Οἱ τὰ ἄτομα καὶ τὰ ὁμοιομερῆ
 καὶ οἱ τὰ ἁμερῆ καὶ τὰ ἐλά- 20
 χιστα πάντ' ἐν πᾶσι τὰ αἰσθητὰ
 ἀναμεμῖχθαι καὶ μηδὲν αὐτῶν εἰλι-
 κρινὲς ὑπάρχειν, παρὰ δὲ τὰς ἐπικρα-
 τεῖας ὀνομάζεσθαι τοῖον ἢ τοῖον καὶ
 παρὰ τὴν πολυαύγειαν. 25
 10 Πυθαγόρας Πλάτων καθαρὸν
 ἕκαστον εἶναι τῶν αἰσθητῶν ἐξ ἐκά-
 στου στοιχείου προσερχόμενον. πρὸς
 μὲν οὖν τὴν θρᾶσιν τὸ αἰθερώδες
 πεφυκέναι, πρὸς δὲ τὴν ἀκοὴν τὸ 30
 πνευματικόν, πρὸς δὲ τὴν ὄσφρησιν τὸ
 πυρῶδες, πρὸς δὲ τὴν γεῦσιν τὸ ὑγρόν,
 πρὸς δὲ τὴν ἀφὴν τὸ γεῶδες.
 11 Ἐπίκουρος τῶν αἰσθητῶν ἡδονὰς
 ἤδη καὶ τὰς λύπας. 35

1 § 6 ad aliud c. referendum esse dixit
 Corsinus. sed generaliores etiam Stobaei
 sunt §§ 6—20, ut continuari magis c. 8 quam
 9 videatur

4 ἐκάστης C

6 ἀναρμόττοντος D: correxi cf. I 15 3 et ad
 Theophr. d. sens. § 9 || 24 νομίζεσθαι Mei-
 neke || 26 Πλάτων FD: καὶ ante Πλάτων addit
 C || καθόλου pro καθαρὸν volebat Roeth || 28
 προσερχόμενον AD: correxi || 29 mutari iussit
 Roeth αἰθερώδες cum πνευματικόν, πνευμα-
 τικόν cum πυρῶδες, πυρῶδες cum αἰθερώδες,
 at cf. Aristot. de sensu 2 p. 438b 16 Stoici ap.
 Nemes. p. 76 A. Zeller II 2, 418⁴ III 2, 121³

- 12 Οἱ Περιπατητικοὶ τῶν νοητῶν.
οὐ γὰρ πᾶσι φαίνεται τὰ αὐτὰ ἡδέα τε
καὶ λυπηρὰ καθάπερ λευκὰ τε καὶ
μέλανα.
- 13 Χρύσιππος τὸ μὲν γενικὸν ἡδὺ 5
νοητόν, τὸ δὲ εἰδικὸν καὶ προσπίπτον
ἡδὺ αἰσθητόν.
- 14 Παρμενίδης Ἐμπεδοκλῆς ἐλ-
λείπει τροφῆς τὴν ὄρεξιν * * *
- 15 Ἐμπεδοκλῆς τὰς ἡδονὰς γίνεσθαι 10
ταῖς μὲν ὁμοίοις (ἐκ) τῶν ὁμοίων,
κατὰ δὲ τὸ ἐλλείπον πρὸς τὴν ἀνα-
πλήρωσιν, ὥστε τῷ ἐλλείποντι ἡ
ὄρεξις τοῦ ὁμοίου. τὰς δ' ἀλγηδόνας
τοῖς ἐναντίοις, ἡλλοτριῶσθαι γὰρ πρὸς 15
ἄλλα ὅσα διαφέρει κατὰ τε τὴν σύγ-
κρισιν καὶ τὴν τῶν στοιχείων κράσιν.
- 16 Ἀναξαγόρας πᾶσαν αἰσθησιν μετὰ
πόνου. Ἄλλοι ἐπιγίνεσθαι ἤτοι ἡδο-
νὴν ἢ πόνους * * συμπεφυκέναι. 20
- 17 Οἱ Στωικοὶ τὸν σοφὸν αἰσθήσει
καταληπτικὸν ἀπὸ τοῦ εἰδούς τεκμη-
ριωδῶς.
- 18 Οἱ Ἀκαδημαῖκοι λόγῳ γινώριμον.
- 19 Ἐπίκουρος σοφῷ μόνῳ τὸν σο- 25
φόν * * *
- 20 Δημόκριτος (καὶ) τὰ νεκρὰ τῶν
σωμάτων αἰσθάνεσθαι.

6 προσπίπτον ἡδὺ coniecit Petersen. sed
cf. Prol. p. 185 || 11 τῶν ὁμοίων inclusit
Karsten. ἐκ addidit Meineke. cf. Theo-
phrast. d. sens. 8 (ἐκ τῶν ἀντικειμένων) 9. 16
infra V 28. Prol. p. 222 || 15 ἡ ἡλλοτριῶ-
σθαι D: corr. Meineke. ἡ incluserat Karsten ||
16 ἄλλα D: corr. Karsten || 20 intercidisse
οὐ μέντοι coniecit Meineke, qui lacunam in-
dicavit || 22 καταληπτόν D: correxi cf. Sext.
adv. mathem. XI 75 || 24 λόγων D: correxi,
opp. αἰσθήσει || 25 laceris et fortasse cor-
ruptis verbis conferri potest Cicer. Lucull.
14 45 *Epicurus . . . diuinitate sapientis esse
opinionem* [δόξα] *a perspicuitate* [ἐνέργεια]
seuungere. cf. tamén etiam Diog. IX 20 ||
27 cf. IV 4 7 unde καὶ addidi

ἱ. Πόσαι εἰσὶν αἱ αἰσθήσεις.

Πόσαι εἰσὶν αἱ αἰσθή-
σεις. D A 28.

Οἱ Στωικοὶ πέντε τὰς εἰδικὰς 1
αἰσθήσεις, ὅρασιν ἀκοὴν ὁσφρησιν
γεῦσιν ἀφῆν.

Οἱ Στωικοὶ πέντε τὰς εἰδικὰς
αἰσθήσεις, ὅρασιν ἀκοὴν ὁσφρησιν
γεῦσιν ἀφῆν. 5

5 Ἀριστοτέλης ἕκτην μὲν οὐ λέγει, 2
κοινὴν δὲ αἰσθησιν τὴν τῶν συνθέτων
εἰδῶν κριτικὴν, εἰς ἣν πᾶσαι συμβάλ-
λουσιν αἱ ἀπλαῖ τὰς ἰδίας ἐκάστη
φαντασίας· ἐν ἣ τὸ μεταβατικὸν ἀφ' 10
10 ἐτέρου πρὸς ἕτερον οἶονεῖ σχήματος
καὶ κινήσεως [[δείκνυται]].

3 Ἄπελλῆς πλείους αἰσθήσεις εἶ-
ναι, περὶ τὰ ἄλογα ζῷα... (?)

Δημόκριτος πλείους εἶναι αἰσθή- 4
σεις, περὶ τὰ ἄλογα ζῷα καὶ περὶ
τοὺς σοφοὺς καὶ περὶ τοὺς θεοὺς.

4 Δημόκριτος πλείους εἶναι αἰ- 15
σθήσεις, περὶ τὰ ἄλογα ζῷα καὶ
περὶ τοὺς σοφοὺς καὶ περὶ τοὺς
θεοὺς.

5 Δημόκριτος πλείους μὲν εἶναι
τὰς αἰσθήσεις τῶν αἰσθητῶν, τῷ δὲ 20
μὴ ἄναλογίζειν τὰ αἰσθητὰ τῷ πλή-
θει λανθάνειν.

6 Οἱ δὲ ἄλλοι παρίσους.

1 αἱ om. B || εἰσὶν post αἰσθήσεις A ind.

2 εἰδικὰς AB: ἰδικὰς C

11 δείκνυται a Plutarcho profectum cf. Stob.

14 σοφοὺς καὶ περὶ τοὺς θεοὺς AB: θεοὺς καὶ σοφοὺς C

1 Stobaeus § 2 servavit, cetera accesserunt ex I. Dam. [p. 237, 7—15 233, 20—25] || 3 ἰδικὰς D: corr Meineke || 6 ἕκτον AD: corr. Heeren || 7 κοινὴν — κινήσεως iterum et plenius quidem excerptum est IV 8 6, unde hunc locum invito scriptore [cf. Plut.] supplevit Heeren || 13 πελλῆς [prima rubricatori relicta] D: vereor ne Ἀπελλῆς κτλ. nihil sit nisi Ἀριστοτέλης lemma errore praeifixum insequentis paragraphi 4 iterato primo versui (cf. ad p. 371^b 22) nam §§ 3. 5 alienum in locum ex pristina sede post 2 et 4 delatae sunt || 16 περὶ ut IV 7 3, cf. Dionys. de compos. verb. 18 τοσαύτη περὶ αὐτὸν ἦν ἀναισθησία. sensum Zelleri [I⁴ 817³] rectius explicavit Krische p. 154 cf. c. 11 5 || 21 ἀναλογίζειν insolenter activa forma, ergo ἀναλογεῖν scribendum esset, si cetera plana essent. cf. Zeller I⁴ 817⁴ intellego haec: *sensuum affectiones plures sunt perceptis, sed cum percepta multitudini (affectionum) non respondeant, illae non omnes adgnoscentur*

ια. Πῶς γίνεται ἡ αἰσθησις καὶ
 ἡ ἔννοια καὶ ὁ κατὰ ἐνδιάθεσιν
 λόγος. G 92

Οἱ Στωικοὶ φασιν· ὅταν γεννηθῇ 1
 5 ὁ ἄνθρωπος, ἔχει τὸ ἡγεμονικὸν μέρος
 τῆς ψυχῆς ὥσπερ χάρτην εὖεργον
 εἰς ἀπογραφὴν· εἰς τοῦτο μίαν ἐκά-
 στην τῶν ἐννοιῶν ἐναπογράφεται.

Πρῶτος δὲ ὁ τῆς ἀναγραφῆς τρόπος 2
 10 ὁ διὰ τῶν αἰσθήσεων. αἰσθόμενοι
 γάρ τινος οἷον λευκοῦ ἀπελθόντος
 αὐτοῦ μνήμην ἔχουσιν· ὅταν δὲ ὁμο-
 ειδεῖς πολλὰ μνημαὶ γένωνται, τότε
 φαμὲν ἔχειν ἐμπειρίαν· ἐμπειρία γάρ
 15 ἔστι τὸ τῶν ὁμοειδῶν φαντασιῶν
 πλήθος.

Τῶν δὲ ἐννοιῶν αἱ μὲν φυσικῶς 3
 γίνονται κατὰ τοὺς εἰρημένους τρό-
 πους καὶ ἀνεπιτεχνήτως, αἱ δὲ ἥδη
 20 δι' ἡμετέρας διδασκαλίας καὶ ἐπιμε-
 λείας· αὐταὶ μὲν οὖν ἔννοιαι καλοῦνται
 μόνον, ἐκεῖναι δὲ καὶ προλήψεις.

Ὁ δὲ λόγος, καθ' ὃν προσαγορευό- 4
 μεθα λογικοὶ ἐκ τῶν προλήψεων συμ-
 25 πληροῦσθαι λέγεται κατὰ τὴν πρῶ-
 τὴν ἐβδομάδα. ἔστι δ' ἐννόημα φάν-
 τασμα διανοίας λογικοῦ ζώου· τὸ γὰρ
 φάντασμα ἐπειδὴν λογικῇ προσπίπτῃ
 ψυχῇ, τότε ἐννόημα καλεῖται εἰληφὸς
 30 τοῦνομα παρὰ τοῦ νοῦ.

1 de c. 11 dixi Prol. p. 61 || 2 διαθέσιν
 G(A)BC: corr. Wytttenbach || 6 χάρτην ἐν-
 εργὸν G: χαρτίον ἐνεργὸν AB: χάρτης ἐνεργῶν
 C: corrèxi. χάρτην νεουργὸν Reiske || 8 ἀπο-
 γράφεται B || 10 αἰσθανόμενοι (A)BC: corrèxi ||
 11 τινος B: τινες (A)C || 14 φαμὲν GAB: φα-
 σιν C || 15 φαντασιῶν G: om. (A)BC, ἐννοιῶν
 coniecerat Reiske || 17 φυσικῶς G: φυσικαὶ
 (A)BC || εἰρημένους scil. μνήμην καὶ ἐμπει-
 ρίαν. sed cf. Zeller III 1, 67⁴ || 22 μόνον
 vulgo: μόναι GABC || 25 κατὰ τὴν πρῶτην
 (A)B: κατὰ τὴν τὴν πρῶτην C: κατὰ τὴν
 δευτέραν Ritter-Preller conl. Diog. VII 55 ||
 26 δὲ νόημα (A)BC: cf. G: corrèxi cf. Diog.
 VII 61 || 30 τὸν νοῦν (A)BC: corrèxi

Διόπερ τοῖς ἀλόγοις ζώοις ὅσα ⁵
 προσπίπτει, φαντάσματα μόνον ἐστίν·
 ὅσα δὲ ἡμῖν καὶ τοῖς θεοῖς, ταῦτα
 καὶ φαντάσματα κατὰ γένος καὶ ἐν-
⁵ νοήματα κατ' εἶδος· ὥςπερ τὰ δη-
 νάρια καὶ οἱ στατῆρες αὐτὰ μὲν καθ'
 αὐτὰ ὑπάρχει δηνάρια <καὶ> στατῆρες·
 ἐὰν δὲ εἰς πλοίων δοθῇ μίσθωσιν,
 τηνικαῦτα πρὸς τῷ δηνάρια εἶναι καὶ
¹⁰ ναῦλα λέγεται.

ιβ. Τίνι διαφέρει φαντασία φαν-
 ταστὸν φανταστικὸν φάν-
 τασμα. G 93

Χρῡσιππος διαφέρειν ἀλλήλων ¹
¹⁵ φησὶ τέτταρα ταῦτα. φαντασία μὲν
 οὖν ἐστὶ πάθος ἐν τῇ ψυχῇ γιγνόμε-
 νον, ἐνδεικνύμενον ἐν αὐτῷ καὶ τὸ
 πεποιηκός· οἷον ἐπειδὴν δι' ὄψεως
 θεωρῶμεν τὸ λευκόν, ἐστὶ πάθος τὸ
²⁰ ἐγγεγεννημένον διὰ τῆς ὁράσεως ἐν τῇ
 ψυχῇ. καὶ <κατὰ> τοῦτο τὸ πάθος
 εἰπεῖν ἔχομεν, ὅτι ὑπόκειται λευκὸν
 κινουὶν ἡμᾶς· ὁμοίως καὶ διὰ τῆς
 ἀφῆς καὶ τῆς ὁσφρήσεως.

1 ἀλόγοις GB: ἀλλοίοις A: ἄλλοις C || οὐ
 προσπίπτει (A)BC: ex οὐ quod om. G ὅσα cor-
 rexi || 2 quae post προσπίπτει ABC inter-
 polata habent φαντάσματα, ὅσα δὲ καὶ τοῖς θεοῖς
 καὶ ἡμῖν γε om. G || φαντάσματα μόνον -- 3
 ταῦτα om. A || 3 καὶ τοῖς θεοῖς G: om. BC ||
 5 δηνάρια cf. Prol. p. 101 || 7 ὑπάρχειν C ||
 καὶ om. ABC || 8 εἰ δ' B || πλοίων AB:
 πλοίου C || 10 λέγεται (A)B: λέγονται C ||
 11 inscribit G περὶ φαντασιῶν fortasse rectius.
 dixi de hoc c. Prol. p. 61 || φανταστὸν om. B
 cont., habet ind.: φαντασία φανταστικὸν καὶ
 φανταστικὸν pr. C, sed deletis vocis secundae
 ια litteris itemque καὶ || 15 addit G post ταῦτα
 φαντασίαν φανταστὸν φανταστικὸν φάντασμα cf.
 Nemes. || μὲν οὖν om. C || 17 ἐν αὐτῷ AB:
 αὐτό τε GC sed cf. Nemesii codd. || 19 τι
 λευκὸν coni. Reiske || 21 κατὰ addidit Wyten-
 bach || τὸ post τοῦτο deletum malebat Reiske ||
 23 ὁμοίως post ἀφῆς B || ἐπὶ τῆς ἀφῆς coni.
 Wytenbach, sed cf. 20 διὰ τῆς ὁράσεως

Περὶ φαντασίας καὶ κριτηρίου.

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

12 Nemes. p. 75 Antv. 171 Matth. Φαντα-
 στικὸν μὲν οὖν ἐστὶ δύναμις τῆς ἀλόγου ψυχῆς
 διὰ τῶν αἰσθητηρίων ἐνεργούσα· φανταστὸν δὲ
 τὸ τῇ φαντασίᾳ ὑποπίπτον ὡς αἰσθήσει αἰσθη-
 τόν· φαντασία δὲ ἐστὶ πάθος τῆς ἀλόγου ψυχῆς
 ὑπὸ φανταστοῦ τινος γινόμενον· φάντασμα δὲ
 πάθος διάκενον ἐν τοῖς ἀλόγοις τῆς ψυχῆς μέ-
 ρεσιν ἀπ' οὐδενὸς φανταστοῦ γινόμενον.

1 Idem p. 76 A. 172 M. οἱ δὲ Στωικοὶ τέσ-
 σαρα ταῦτά φασὶ φαντασίαν φανταστὸν φαντα-
 στικὸν φάντασμα, φαντασίαν μὲν λέγοντες τὸ πά-
 θος τῆς ψυχῆς τὸ ἐνδεικνύμενον ἐν ἑαυτῷ [sic
 codd. Dresd. 1. Monac. 1, τὸ ἐν ἑαυτῷ
 ante ἐνδεικνύμενον August. 1. 3, vulgo αὐτό
 τε] καὶ τὸ πεποιηκός φανταστὸν. ὅταν γὰρ
 λευκὸν ἴδωμεν, ἐγγίνεται τι πάθος τῇ ψυχῇ ἐκ
 τῆς λήψεως αὐτοῦ. ὡς γὰρ ἐν τοῖς αἰσθητη-
 ρίοις ἐγγίνεται πάθος, ὅταν αἰσθάνηται, οὕτω
 καὶ ἐν τῇ ψυχῇ, ὅταν ἐννοήσῃ· εἰκόνα γὰρ ἐν
 ἑαυτῇ δέχεται τοῦ νοητοῦ.

Εἴρηται δὲ ἡ φαντασία ἀπὸ τοῦ 2
 φωτός· καθάπερ γὰρ τὸ φῶς αὐτὸ
 δείκνυσι καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐν αὐτῷ
 περιεχόμενα, καὶ ἡ φαντασία δείκνυσιν
 5 ἑαυτὴν καὶ τὸ πεποιηκὸς αὐτήν.

Φανταστὸν δὲ τὸ ποιοῦν τὴν φαν- 3
 τασίαν· οἷον τὸ λευκὸν καὶ τὸ ψυχρὸν
 καὶ πᾶν ὃ τι ἂν δύνηται κινεῖν τὴν
 ψυχὴν, τοῦτ' ἔστι φανταστόν.

10 Φανταστικὸν δὲ ἔστι διάκηνος ἔλκυ- 4
 σμός, πάθος ἐν τῇ ψυχῇ ἀπ' οὐδενὸς
 φανταστοῦ γινόμενον καθάπερ ἐπὶ
 τοῦ σκιαμαχοῦντος καὶ κενοῖς ἐπι-
 φέροντος τὰς χεῖρας· τῇ γὰρ φαν-
 15 τασία ὑπόκειται τι φανταστόν, τῷ δὲ
 φανταστικῷ οὐδέν.

Φάντασμα δὲ ἔστιν, ἐφ' ὃ ἐλκό- 5
 μεθα κατὰ τὸν φανταστικὸν διάκηνον
 ἔλκυσμόν· ταῦτα δὲ γίνεται ἐπὶ τῶν
 20 μελαγχολώντων καὶ μεμνηότων ὁ
 γοῦν τραγικὸς Ὀρέστης ὅταν λέγῃ
 ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ' πίσειέ μοι
 τὰς αἵματωποὺς καὶ δρακοντώδεις
 κόρας·

25 αὐταὶ γὰρ, αὐταὶ πλησίον θρώσκουσιν
 μου,
 λέγει μὲν αὐτὰ ὡς μεμηνώς, ὁρᾷ δὲ
 οὐδέν, ἀλλὰ δοκεῖ μόνον·

Διὸ καὶ φησιν αὐτῷ Ἥλέκτρα 6
 30 μὲν', ὦ ταλαίπωρ', ἀτρέμα σοῖς ἐν
 δεμνίοις,
 ὁρᾷ γὰρ οὐδέν, ὧν δοκεῖς σάφ'
 εἰδέναι,

ὥς καὶ παρ' Ὀμήρῳ Θεοκλύμενος.

1 ἡ AB: om. GC || μὲν post φαντασία
 add. B || 2 αὐτὸ ABC || 8 δύνηται C: δύνα-
 ται AB -cf. Nemes. ὅτι δύναται || 13 κενὰς
 (A)BC: correxit Reiske || 14 τὰς C: om. AB ||
 15 τὸ δὲ φανταστικὸν B || 21 τραγικὸς Eur.
 Or. 255—259 || 22 ὦ μῆτερ om. B || 25 γὰρ
 αὐταὶ B || 30 ἀτρέμας B || 34 Ὀμήρῳ u 350

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

12 3 Nemes. p. 173 M. φανταστὸν δὲ τὸ
 πεποιηκὸς τὴν φαντασίαν αἰσθητόν, οἷον τὸ
 λευκὸν καὶ πᾶν ὅτι [3 alii codd.] δύναται κινεῖν
 τὴν ψυχὴν.

4 Idem l. c. φανταστικὸν δὲ τὸν διάκηνον
 διελκυσμὸν ἄνευ φανταστοῦ.

5 Idem l. c. φάντασμα δὲ ὃ ἐφελκόμεθα
 κατὰ τὸν φανταστικὸν διάκηνον ἔλκυσμόν ὡς
 ἐπὶ τῶν μεμνηότων καὶ μελαγχολώντων.

17. Περὶ δράσεως, πῶς ὁρῶμεν. G 94

Περὶ δράσεως. D 0 14'

Δημόκριτος Ἐπίκουρος κατὰ 1
εἰδῶλων εἴσκρισιν οἶονται τὸ ὁρατικὸν
συμβαίνειν.

5 Καὶ κατὰ τινων ἀκτίνων ἔκκρισιν 2
μετὰ τὴν πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἔνστασιν
πάλιν ὑποστρεφουσῶν πρὸς τὴν ὄψιν.

Ἐμπεδοκλῆς τοῖς εἰδώλοις τὰς 5
ἀκτῖνας ἀνέμιξε προσσαγορεύσας τὸ
10 γιγνόμενον ἀκτινεῖδωλον συνθέτως.

Λεύκιππος Δημόκριτος Ἐπί-
κουρος κατὰ εἰδῶλων εἴσκρισιν οἶον-
ται τὸ ὁρατικὸν συμβαίνειν πάθος.

Καὶ κατὰ τινων ἀκτίνων ἔκκρισιν 5
μετὰ τὴν πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἔνστασιν
πάλιν ὑποστρεφουσῶν πρὸς τὴν ὄψιν.

Τῶν Ἀκαδημαϊκῶν τινες κατὰ
τινων (ἀκτίνων) ἔκχουσιν μετὰ τὴν
πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἔνστασιν πάλιν 10
ὑποστρεφουσῶν πρὸς τὴν ὄψιν.

3 Ποσειδώνιος γοῦν αὐτὴν σύμ-
φουσιν ὀνομάζει.

4 Ἐμπεδοκλῆς καὶ πρὸς τὸ διὰ
τῶν ἀκτίνων καὶ πρὸς τὸ διὰ τῶν 15
εἰδῶλων ἐκδοχὰς παρέχεται. πλείους
δὲ πρὸς (τὸ) δεύτερον. τὰς γὰρ ἀπορ-
ροίας ἀποδέχεται.

Ἐστιαῖος ὁ Περὶνθιος τοῖς εἰδώλοις
τὰς ἀκτῖνας ἀνέμιξε προσσαγορεύσας 20
τὸ γιγνόμενον ἀκτινεῖδωλον.

6 Τιμαγόρας εἰς τῶν παραχαραξάν-
των ἐν συχνοῖς τὴν Ἐπικούρειον αἵρεσιν
ἀντὶ τῶν εἰδῶλων ταῖς ἀπορροαῖς
χρῆται. 25

7 Στράτων χρώματά φησιν ἀπὸ τῶν
σωμάτων φέρεσθαι συγχρῶζοντ' αὐτοῖς
τὸν μεταξὺ ἀέρα.

1 δράσεως AB: δράσεως καὶ C || 2 εἴσκρι-
σιν G: εἰσκρίσεις (A)BC || 3 οἶονται G: ὥντο
(A)BC || 5 καὶ ABC: ἕτεροι interpolat G
et vulgo cf. Prol. p. 55 || 5 ἔκχουσιν G: εἴσ-
κρισιν (A)BC ex v. 3 repetitum: correxi cf.
§ 11 || 8 de lemmate cf. Prol. p. 64 || 9
ἀκτῖνας εἰδῶλου (A)BC: correxi. ἀκτῖνας ἐξ
εἰδῶλων Reiske, εἰδωλάκτινας (!) Karsten ||

ω
συνθέτως AC: συνθέτους B

1 omnia praeter § 11 ex uno Damasc.
petita [p. 172, 16 – 174, 5 M.] || 5 dixi de
antiqua dittographia Proleg. p. 55 || ἔγκρι-
σιν D: correxi || 9 ἀκτίνων post τινων inter-
cidit in D || ἔκχουσιν retinui, quamquam
glossema videtur ut in Gal. [cf. Plut. § 2]
similiter Plut. V 19 3 ἐκχύσεις superscribit
cod. B, qui habet ἐκκρίσεις in contextu || 12

γούν cf. Prol. p. 185¹ || 17 δεύ D unde τὸ
δεύτερον scripsi || 20 προσέμιξε D (sed προσ
in litura) ex insequ. vocabulo transvectum.
reduxi Plut. lectionem || 21 ἀκτίν' εἰδῶλων
D: corr. Meineke || 22 (δ)ιμαγόρας (initiali
rubr.) D cf. Prol. p. 100¹, 185 || 23 τὸ ἐπι-
κούρειον D || 27 (ἀ)τράτων (rubr. in.) D ||
συγχρῶίζοντ' D || αὐτοῖς coni. Meineke

Ἰππαρχος ἀκτῖνὰς φησιν ἀφ' ἑκατέρου τῶν ὀφθαλμῶν ἀποτετινομένης τοῖς πέρασιν αὐτῶν οἷον χειρῶν ἐπαφαῖς περικαθαπτούσας τοῖς ἐκτὸς σώμασι τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν πρὸς τὸ ὁρατικὸν ἀποδιδόναι.

Πλάτων κατὰ συναύγειαν, τοῦ μὲν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν φωτὸς ἐπὶ ποσὸν ἀπορρέοντος εἰς τὸν ὁμογενῆ ἀέρα, τοῦ δὲ ἀπὸ [μὲν] τῶν σωματικῶν φερομένου, (τοῦ δὲ περὶ) τὸν μεταξὺ ἀέρα εὐδιάχυτον ὄντα καὶ εὐτρεπτον συνεκτεινομένου τῷ πυρώδει τῆς ὕψεως. αὕτη λέγεται Πλατωνικὴ συναύγειαν.

2 ἑκατέρου G: ἑκατέρων (A)BC || 3 αὐτῶν (A)BC: correxi cf. Nemes || 4 περικαθαπτούσας G(A)BC: corr. Reiske || 10 τοῦ δ' — 12 ἀέρα om. B || ἀπὸ μὲν AC: μὲν om. vulgo || 11 ἀντιφερομένου ex Stob. Wytttenbach || τοῦ δὲ περὶ ex Stob. additum om. (A)C cuius loco ἀπορρεῖν conflictum ex ἀπορρέοντος v. 9 insertum est || τὸν δὲ μεταξὺ (A)C restituit haec ex Stob. Wytttenbach || 13 συνεκτεινόντος (A)BC: correxit Wytttenbach cf. Stob. et Nemes.

TESTIMONIA PLUTARCHI

13 11 Psell. d. omn. doct. c. 81 ἡ θρᾶσις γίνεται, ὅταν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν φῶς ἐκφερόμενον συναντήσῃ τῷ ἀπὸ τῶν σωματικῶν συρρέοντι, ὅπερ ὁ Πλάτων ὀνομάζει συναύγειαν.

8 Ἀρισταγόρας σχήματα συνδιατυποῦντά πως αὐτοῖς τὸν ἀέρα.

9 Ἰππαρχος (ἀκτῖνας) ἀφ' ἑκατέρου φησὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἀποτετινομένης τοῖς πέρασιν αὐτῶν οἷον χειρῶν 5 ἐπαφαῖς περικαθαπτούσας τοῖς ἐκτὸς σώμασι τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν πρὸς τὸ ὁρατικὸν ἀναδιδόναι.

10 Ἐνιοι καὶ Ποθαγόραν τῇ δόξῃ ταύτῃ συνεπιγράφουσιν ἄτε δὴ βεβαίως 10 τὴν τῶν μαθημάτων καὶ πρὸς τούτῳ Παρμενίδην ἐμφαίνοντα τοῦτο διὰ τῶν ποιημάτων.

Πλάτων συναύγειαν, τοῦ μὲν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν φωτὸς ἐπὶ ποσὸν 15 ἀπορρέοντος εἰς τὸν ὁμογενῆ ἀέρα, τοῦ δὲ ἀπὸ τῶν σωματικῶν ἀντιφερομένου, τοῦ δὲ περὶ τὸν μεταξὺ ἀέρα εὐδιάχυτον ὄντα καὶ εὐτρεπτον συνεκτεινομένου τῷ πυρώδει τῆς ὕψεως. 20 αὕτη λέγεται Πλατωνικὴ συναύγειαν.

12 Ἀλκμαίων κατὰ τὴν τοῦ διαφανοῦς ἀντίληψιν.

3 ἀκτῖνας om. D || 5 αὐτῶν D || 6 περικαθαπτούσας sic recte D || 9 cf. Prol. p. 70 || 11 τοῦτο D || 12 τοῦτο D: ταὐτὸ Meineke || 14 post Πλάτων om. Stobaeus κατὰ cf. Plut. Nemes. || 21 ταύτῃ DA || 23 ἀντιλαμψιν conieci Prol. p. 223. sequitur Aristotelium cf. Ar. Didym. fr. 17

ALIORUM EX AETIO EXCERPTA

13 9 Nemes. p. 78 A. 178 M. Ἰππαρχος δὲ φησιν ἀκτῖνας ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀποτετινομένης τοῖς πέρασιν ἑαυτῶν καθάπερ χειρῶν ἐπαφαῖς καθαπτούσας τοῖς ἐκτὸς σώμασι τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν πρὸς τὸ ὁρατικὸν ἀναδιδόναι.

11 Idem p. 79 A. 180 M. post geometrarum Epicureorum Aristotelis placita cf. Prol. p. 48³ Πλάτων δὲ κατὰ συναύγειαν, τοῦ μὲν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν φωτὸς ἐπὶ ποσὸν ἀπορρέοντος εἰς τὸν ὁμογενῆ ἀέρα, τοῦ δὲ ἀπὸ τῶν σωματικῶν ἀντιφερομένου, τοῦ δὲ περὶ τὸν μεταξὺ ἀέρα εὐδιάχυτον ὄντα καὶ εὐτρεπτον συνεκτεινομένου τῷ πυροειδῇ τῆς ὕψεως.

ιδ. Περὶ κατοπτρικῶν ἐμφά-
σεων. G 95

Περὶ κατοπτρικῶν ἐμφά-
σεων. D O 14

Ἐμπεδοκλῆς κατὰ ἀπορροίας τὰς 1
συνισταμένας μὲν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας
5 τοῦ κατόπτρου, τελειουμένας δὲ ὑπὸ
τοῦ ἐκχρινομένου ἐκ τοῦ κατόπτρου
πυρώδους καὶ τὸν προκείμενον ἀέρα,
εἰς ὃν φέρεται τὰ ρεύματα, συμμετα-
φέροντος.

10 Δημόκριτος Ἐπίκουρος τὰς 2
κατοπτρικὰς ἐμφάσεις γίνεσθαι κατ'
εἰδῶλων ὑποστάσεις, ἅτινα φέρεσθαι
μὲν ἀφ' ἡμῶν, συνίστασθαι δὲ ἐπὶ
τοῦ κατόπτρου κατὰ ἀντιπεριστροφὴν.

15 Οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου κατ' ἀντα- 3
νακλάσεις τῆς ὀψews. φέρεσθαι μὲν
γὰρ τὴν ὄψιν τεταμένην ὡς ἐπὶ τὸν
χαλκόν, ἐντυχοῦσαν δὲ πυκνῇ καὶ
λείῳ πληχθεῖσαν ὑποστρέφειν αὐτὴν
20 ἐφ' ἑαυτὴν ὁμοίον τι πάσχουσαν τῇ
ἐκτάσει τῆς χειρὸς καὶ τῇ ἐπὶ τὸν
ῶμον ἀντεπιστροφῇ.

Δύναται τις πᾶσι τούτοις τοῖς 4
κεφαλαίοις χρῆσθαι ἐπὶ τοῦ πῶς
25 ὁρῶμεν.

ιε. Εἰ ὁρατὸν τὸ σκότος. G 96

Οἱ Στωικοὶ ὁρατὸν εἶναι τὸ σκότος. 2
ἐκ γὰρ τῆς ὁράσεως προχεῖσθαι τινα

3 ἀπορροίας μὲν (A)BC: transposuit μὲν
post συνισταμένας Reiske || 4 ἐμφανείας B || 5
τελειουμένας sive Plutarchi sive librarīi er-
rorem mire defendebat Karsten Emp. p. 489 ||
ἀπὸ B || 12 ὑποστάσεις (A)BC: ἐπιστάσεις
G cf. Stob. || 14 κατὰ GABC: κατὰ τὴν
vulgo || ἀντιστροφὴν G || 18 ἐντυχοῦσαν G:
πτελχοῦσαν (A)BC || 20 πάσχουσαν C: πά-
σχουσα AB || 23 πᾶσι τούτοις C: τούτοις
πᾶσι B: τούτοις ante χρῆσθαι A || 28 περι-
κεῖσθαι (A)BC: corr. Reiske

Ἐμπεδοκλῆς κατ' ἀπορροίας τὰς
συνισταμένας μὲν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας
5 τοῦ κατόπτρου, πλουμένας δ' ὑπὸ τοῦ
ἐκχρινομένου ἐκ τοῦ κατόπτρου πυ-
ρώδους καὶ τὸν προκείμενον ἀέρα, εἰς
ὃν φέρεται τὰ ρεύματα, συμμεταφέ-
ροντος.

Λεύκιππος Δημόκριτος Ἐπί-
κουρος τὰς κατοπτρικὰς ἐμφάσεις 10
γίνεσθαι κατ' εἰδῶλων ἐμφάσεις, ἅτινα
φέρονται μὲν ἀφ' ἡμῶν, συνίστασθαι
δὲ ἐπὶ τοῦ κατόπτρου κατ' ἀντεπι-
στροφὴν.

Οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου καὶ τῶν μα- 15
θηματικῶν κατ' ἀνάκλασιν τῆς
ὀψews. φέρεσθαι μὲν γὰρ τὴν ὄψιν
τεταμένην ὡς ἐπὶ τὸν χαλκόν, ἐντυ-
χοῦσαν δὲ πυκνῇ καὶ λείῳ πληχθεῖσαν
ὑποστρέφειν αὐτὴν ἐφ' ἑαυτὴν ὁμοίον 20
τι πάσχουσαν τῇ ἐκτάσει τῆς χειρὸς
καὶ τῇ ἐπὶ τὸν ῶμον ἀντεπιστροφῇ.

Δύναται δέ τις πᾶσι τούτοις τοῖς
κεφαλαίοις χρῆσασθαι ἐπὶ τοῦ πῶς
25 ὁρῶμεν.

1 Σφαῖρος ὁ Στωικὸς ὁρατὸν εἶναι
τὸ σκότος. ἐκ γὰρ τῆς ὁράσεως προ-
χεῖσθαι τινα εἰς αὐτὸ αὐγὴν.

Οἱ Στωικοὶ ὁρατὸν εἶναι τὸ σκότος. 2
ἐκ γὰρ τῆς ὁράσεως προχεῖσθαι τινα 30

3 omnia servantur in I. Dam. p. 174,
6—23 || de § 1 cf. Prol. p. 222 || 6 ἐκ D:
ἀπὸ vulgo || 8 συντρέφοντος D: correxi ex
Plut. || 11 ἐνστάσεις coni. Meineke cf. 13 2
at v. Theophr. d. sens. 51 || 18 τεταμένην D:
corr. Meineke || 22 τῆς — ἀντεπιστροφῆς D:
corr. Meineke || 24 ἐπὶ τοῦ πῶς ὁρῶμεν h.
e. ad illustrandum augendumque caput 13 ||
26 §§ 1—3 continuat 14 4 nullo inter po-
sito titulo D || 28 αὐτὴν D

εἰς αὐτὸ αὐγὴν· καὶ οὐ ψεύδεται ἡ
ὄρασις· βλέπεται γὰρ ταῖς ἀληθείαις,
ὅτι ἐστὶ σκότος.

Χρύσιππος κατὰ τὴν συνέντασιν 3
5 τοῦ μεταξὺ ἀέρος ὁρᾶν ἡμᾶς, νυ-
γέντος μὲν ὑπὸ τοῦ ὁρατικοῦ πνεύ-
ματος, ὅπερ ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρι
τῆς κόρης διήκει, κατὰ δὲ τὴν πρὸς
τὸν περιεχόμενον ἀέρα ἐπιβολὴν ἐντεί-
10 νοντος αὐτὸν κωνοειδῶς, ὅταν ἡ ὁμο-
γενὴς ὁ ἀήρ. προχέονται δὲ ἐκ τῆς
ὀψews ἀκτῖνες πύριναι, οὐχὶ μέλαιναι
καὶ ὀμιχλώδεις· διόπερ ὁρατὸν εἶναι
τὸ σκότος.

ἐπ' αὐτὸ αὐγὴν· καὶ οὐ ψεύδεται ἡ
ὄρασις· βλέπεται γὰρ ταῖς ἀληθείαις,
ὅτι ἐστὶ σκότος.

Χρύσιππος κατὰ συνέντασιν [τὰ
ὄντα] τοῦ μεταξὺ ἀέρος ὁρᾶν ἡμᾶς, 5
νυγέντος μὲν ὑπὸ τοῦ ὁπτικοῦ πνεύ-
ματος, ὅπερ ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρι
τῆς κόρης διήκει, κατὰ δὲ τὴν πρὸς
τὸν περιεχόμενον ἀέρα ἐπιβολὴν ἐντεί-
10 νοντος αὐτὸν κωνοειδῶς, ὅταν ἡ ὁμο-
γενὴς ὁ ἀήρ. προχέονται δ' ἐκ τῆς
ὀψews ἀκτῖνες πύριναι, οὐχὶ μέλαιναι
καὶ ὀμιχλώδεις· διόπερ ὁρατὸν εἶναι
τὸ σκότος.

15 ις. Περὶ ἀκοῆς. G 97

Περὶ ἀκοῆς. D A 30

15

Ἐμπεδοκλῆς τὴν ἀκοὴν γίνεσθαι 1
κατὰ πρόσπτωσιν πνεύματος τῷ χον-
δρώδει, ὅπερ φησὶν ἐξηρτηθῆναι ἐντὸς
τοῦ ὡτὸς κώδωνος δίκην αἰωρούμενον
20 καὶ τυπτόμενον.

Ἀλκμαίων ἀκούειν ἡμᾶς τῷ κενῷ 2
τῷ ἐντὸς τοῦ ὡτὸς· τοῦτο γὰρ εἶναι
τὸ διηχοῦν κατὰ τὴν τοῦ πνεύματος
εἰσβολὴν· πάντα γὰρ τὰ κενὰ ἤχεϊ.
25 Διογένης τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ ἀέρος 3
ὑπὸ τῆς φωνῆς τυπτομένου καὶ κινου-
μένου.

Πλάτων καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ πλήτ- 4
τεσθαι τὸν ἐν τῇ κεφαλῇ ἀέρα· τοῦτον
30 δ' ἀνακλᾶσθαι εἰς τὰ ἡγεμονικά καὶ
γίνεσθαι τῆς ἀκοῆς τὴν αἰσθησιν.

Ἐμπεδοκλῆς τὴν ἀκοὴν γίνεσθαι
κατὰ τὴν πρόσπτωσιν πνεύματος τῷ
χόνδρῳ, ὅπερ φησὶν ἐξηρτηθῆναι ἐντὸς
τοῦ ὡτὸς κώδωνος δίκην αἰωρούμενον
καὶ τυπτόμενον. 20

Ἀλκμαίων ἀκούειν ἡμᾶς τῷ κενῷ
τῷ ἐντὸς τοῦ ὡτὸς· τοῦτο γὰρ εἶναι
τὸ διηχοῦν κατὰ τὴν τοῦ πνεύματος
εἰσβολὴν· πάντα γὰρ τὰ κοῖλα ἤχεϊ.
25 Διογένης τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ ἀέρος 25
ὑπὸ τῆς φωνῆς τυπτομένου καὶ κινου-
μένου.

Οἱ ἀπὸ Πλάτωνος πλήττεσθαι
τὸν ἐν τῇ κεφαλῇ ἀέρα, τοῦτον δ'
ἀνακλᾶσθαι εἰς τὰ ἡγεμονικά καὶ 30
γίνεσθαι τῆς ἀκοῆς τὴν αἰσθησιν.

8 μετὰ δὲ (A)BC: corr. Meziriac || 9 τὸν
παραχέμενον (A)BC: correxi cf. p. 409^a 13 ||
17 πνεύματι (ex πνεύματος corr.) B || χον-
δρώδει G: χρονιώδει AB: κοχλιώδει C cf. Prol.
p. 222 sq. || 21 de §§ 2, 3 cf. Prol. p. 223 ||
24 εἰσβολὴν G: ἐμβολὴν (A)BC Psellus ||
ἤχεϊν G

TESTIMONIA PLUTARCHI

16 2 Psell. d. omn. doct. 81 ἀκούο-
μεν δὲ τῷ κενῷ τῷ ἐντὸς τοῦ ὡτὸς· τοῦτο
γὰρ εἶναι τὸ διηχοῦν κατὰ τὴν τοῦ πνεύματος
ἐμβολήν.

4 κατὰ τὴν vulgo || τὰ ὄντα fuerit olim
τῷ ὄντι ad ταῖς ἀληθείαις v. 2 adscriptum ||
6 νυγέντες D || 15 § 4 in Stobaeo exstat,
cetera ex Dam. [p. 238, 9—20] suppleta ||
17 καὶ τὴν D: corr. Meineke || πρόσπτωσιν
D: correxi || 23 διηθοῦν D: corr. Meineke ||
28 ἡ rubr. D: oi Gaisford

ιζ. Περὶ ὁσφρήσεως. G 98

Περὶ ὁσφρήσεως. D O 16.

Ἀλκμαίων ἐν τῷ ἐγκεφαλῷ εἶναι 1
τὸ ἡγεμονικόν· τοῦτῳ οὖν ὁσφραίνεσθαι
ἔλκοντι διὰ τῶν ἀναπνοῶν τὰς ὁσμάς.
5 Ἐμπεδοκλῆς ταῖς ἀναπνοαῖς ταῖς 2
ἀπὸ τοῦ πνεύμονος συνεισκρίνεσθαι
τὴν ὁσμὴν· ὅταν γοῦν ἡ ἀναπνοὴ βα-
ρεῖα γίνηται, κατὰ τραχύτητα μὴ συν-
αισθάνεσθαι, ὥς ἐπὶ τῶν βρυματι-
10 ζομένων.

Ἀλκμαίων ἐν τῷ ἐγκεφαλῷ εἶναι
τὸ ἡγεμονικόν, τοῦτῳ οὖν ὁσφραίνεσθαι
ἔλκοντι διὰ τῶν ἀναπνοῶν τὰς ὁσμάς.
5 Ἐμπεδοκλῆς ταῖς ἀναπνοαῖς ταῖς 5
ἀπὸ τοῦ πνεύμονος συνεισκρίνεσθαι
τὴν ὁσμὴν· ὅταν γοῦν ἡ ἀναπνοὴ βα-
ρεῖα γίνηται κατὰ τραχύτητα μὴ συν-
αισθάνεσθαι ὥς ἐπὶ τῶν βρυματι-
10 ζομένων.

ιη. Περὶ γεύσεως. G 99

Περὶ γεύσεως. D Γ 12

Ἀλκμαίων τῷ ὑγρῷ καὶ τῷ 1
χλιαρῷ τῷ ἐν τῇ γλώττῃ πρὸς τῇ
μαλακότητι διακρίνεσθαι τοὺς χυμούς.
15 Διογένης τῇ ἀραιότητι τῆς γλώτ- 2
της καὶ τῇ μαλακότητι καὶ διὰ τὸ
συνάπτειν τὰς ἀπὸ τοῦ σώματος εἰς
αὐτὴν φλέβας διαχεῖσθαι τοὺς χυμούς
ἐλκομένους ἐπὶ τὴν αἰσθησιν καὶ τὸ
20 ἡγεμονικὸν καθάπερ ἀπὸ σπογγιάς.

ιθ. Περὶ φωνῆς. G 100

Περὶ φωνῆς.

Πλάτων τὴν φωνὴν ὀρίζεται 1
πνεῦμα διὰ στόματος ἀπὸ διανοίας

Πλάτων τὴν φωνὴν ὀρίζεται πνεῦ-
μα διὰ στόματος ἀπὸ διανοίας καὶ

2 de §§ 1. 2 cf. Prol. p. 223 || 3 γοῦν B ||
8 γίνηται BC: γένηται (A) || τραχύτητα (A) C:
τρ
παχύτητα B: παχύτητα explicat poris οὐ-
structis Karsten Emp. p. 482²⁸² || 8 συν-
αισθάνεσθαι vulgo: συναισθέσθαι AB: αἰσθά-
νεσθαι C || 12 de §§ 1. 2 cf. Prol. p. 223 ||
τῷ χλιαρῷ καὶ τῷ ὑγρῷ ἐν τῇ γλώσσῃ B ||
14 διακρίνεσθαι — 15 ἀραιότητι om. A || 18
χυμούς BC: χυλούς (A)

1 in Stob. reliquiae nullae, in Damasc.
p. 176, 5—12 M.

7 πνοή D: correxi

8 παχύτητα D cf. Plut.: correxi

12 Stobaei titulus cc. 19—21 compre-
hendit

TESTIMONIA PLUTARCHI

17 1 Psell. d. omnif. doctr. c. 81 ὁσφραί-
νομεν δὲ τῷ ἡγεμονικῷ τῷ ὄντι ἐν τῷ ἐγκε-
φαλῷ, ἔλκοντι δὲ διὰ τῶν ἀναπνοῶν τὰς
ὁσμάς.

18 2 Idem l. c. γεόμεν δὲ τῇ ἀραιότητι
τῆς γλώττης καὶ τῇ μαλακότητι καὶ διὰ τὸ
συνάπτειν τὰς ἀπὸ τοῦ σώματος εἰς αὐτὴν
φλέβας τὴν φύσιν.

19 1 Idem l. c. ἡ δὲ φωνὴ πνεῦμά ἐστι
διὰ τοῦ στόματος ἀπὸ διανοίας ἡγμένον.

ἡγμένον καὶ πληγὴν ὑπὸ ἀέρος δι' ὧτων καὶ ἐγκεφαλοῦ καὶ αἵματος μέχρι ψυχῆς διαδιδόμενῃν. λέγεται δὲ καὶ καταχρηστικῶς ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων φωνῇ καὶ τῶν ἀψύχων ὡς χρεμετισμοὶ καὶ ψόφοι· κυρίως δὲ φωνῇ ἢ ἔναρθρός ἐστιν ὡς φωτίζουσα τὸ νοούμενον.

Ἐπίκουρος τὴν φωνὴν εἶναι ῥεῦμα 2
10 ἐκπεμπόμενον ἀπὸ τῶν φωνούντων ἢ ἡχούντων ἢ ψοφούντων· τοῦτο δὲ τὸ ῥεῦμα εἰς ὁμοιοσχήμονα θρύπτεσθαι θραύσματα· ὁμοιοσχήμονα δὲ λέγεται τὰ στρογγύλα τοῖς στρογγύλοις καὶ
15 σκαληνὰ καὶ τρίγωνα τοῖς ὁμοιογενέσι· τούτων δ' ἐμπιπτόντων ταῖς ἀκοαῖς ἀποτελεῖσθαι τὴν αἴσθησιν τῆς φωνῆς· φανερόν δὲ τοῦτο γίνεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσκήων ἐκρεόντων καὶ τῶν ἐμφυσών-
20 των χναφένων τοῖς ἱματίοις.

Δημόκριτος καὶ τὸν ἀέρα φησὶν 3
εἰς ὁμοιοσχήμονα θρύπτεσθαι σώματα, καὶ συγκαλινδεῖσθαι τοῖς ἐκ τῆς φωνῆς θραύσμασι.

25 'κολοῖδς γὰρ παρὰ κολοῖδν ἰζάνει'
καὶ
'ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.'
καὶ γὰρ ἐν τοῖς αἰγυαλοῖς αἱ ὅμοιαι
30 ψῆφοι κατὰ τοὺς αὐτοὺς τόπους ὄρῳνται, κατ' ἄλλο μὲν αἱ σφαιροειδεῖς,

πληγὴν ὑπὸ ἀέρος δι' ὧτων καὶ ἐγκεφαλοῦ καὶ αἵματος μέχρι ψυχῆς διαδιδόμενῃν. λέγεται δὲ καὶ καταχρηστικῶς ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων φωνῇ καὶ τῶν ἀψύχων ὡς χρεμετισμοὶ καὶ
5 ψόφοι. κυρίως δὲ φωνῇ ἔναρθρός ἐστιν, ἔστι γὰρ φωτίζουσα τὸ νοούμενον.

3 λέγεται κτλ. non iam ad Platonem pertinent

1 προηγμένον con. Reiske || 3 καὶ C: καὶ ἡ AB || 9 ῥεῦμα i. e. ῥεῦμα ἀτόμων Democriti ap. Gell. V 15 || 19 ἐμφυσώντων AB: ἐκφυσώντων C || dubitavit de his exemplis I. G. Schneider Ecl. phys. II 257. sed illustrantur τὰ ὁμοιοσχήμονα θραύσματα cf. Senec. Qu. N. I 3 2 Placit. III 5 9 || 22 post σώματα repetunt vulgo ὁμοιοσχήμονα—στρογγύλοις ex v. 13: recte pergunt ABC || 25 cf. Arist. Eth. magn. II 11 p. 1208^b 9 || 27 ὡς αἰεὶ AB: om. ὡς C cf. Hom. p 218 || 31 κατ' ἄλλον bis Reiske, sed cf. Burchard Democrit. d. sensib. p. 10

κατ' ἄλλο δὲ αἱ ἐπιμήχεις· καὶ ἐπὶ
τῶν κοσκινευόντων δὲ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συν-
αλίσσεται τὰ ὁμοιοσχήμονα, ὥστε χω-
ρὶς εἶναι τοὺς κυάμους καὶ ἐρεβίνθους.
5 ἔχου δ' ἂν τις πρὸς τούτους εἰπεῖν·
πῶς ὀλίγα θραύσματα πνεύματος μυ-
ριανδρον ἐκπληροῖ θάλασσαν;

Οἱ δὲ Στωικοὶ φασὶ τὸν αἶρα μὴ 4
συγκεῖσθαι ἐκ θραυσμάτων, ἀλλὰ συν-
10 εἶναι δι' ὅλου, μὴδὲν κενὸν ἔχοντα·
ἐπειδὴ δὲ πληγῇ πνεύματι, κυμα-
τοῦται κατὰ κύκλους ὀρθοὺς εἰς ἀπει-
ρον, ἕως πληρώσῃ τὸν περικείμενον
αἶρα, ὥς ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας τῆς
15 πληγείσης λίθου. καὶ αὕτη μὲν κυ-
κλικῶς κινεῖται, ὁ δ' αἶρ σφαιρικῶς.

Ἀναξαγόρας τὴν φωνὴν γίνεσθαι 5
πνεύματος ἀντιπесόντος μὲν στερε-
μνίῳ αἶρι, τῇ δ' ὑποστροφῇ τῆς πλή-
20 ξεως μέχρι τῶν ἀκοῶν προσεσχεθέντος·
καθὼ καὶ τὴν λεγομένην ἡχώ γί-
νεσθαι.

κ. Εἰ ἀσώματος ἡ φωνὴ καὶ πῶς
ἡχώ γίνεται. G 101

Εἰ ἀσώματος ἡ φωνή.

25 Πυθαγόρας Πλάτων Ἀριστο- 1
τέλης ἀσώματον. οὐ γὰρ τὸν αἶρα,
ἀλλὰ τὸ σχῆμα τὸ περὶ τὸν αἶρα καὶ
τὴν ἐπιφάνειαν κατὰ ποῖαν πληξίν
γίνεσθαι φωνήν· πᾶσα δὲ ἐπιφάνεια
30 ἀσώματος· συγκινεῖται μὲν γὰρ τοῖς
σώμασιν, αὐτὴ δὲ ἀσώματος πάντως

1 αἱ ἐπιμήχεις C: om. AB spatío relicto,
cf. Sextus adv. mathem. VII 117 || 2 κοσ-
κινευόμενων suadebat Burchard ex Sexti l. c. ||
δὲ ἐπὶ C: δ' om. AB || συναλίσσεται AC: συνα-
λίσσεται B || 5 τούτους C: τούτοις (A)B || 9
θραυσμάτων C || συνεχῇ εἶναι vulgo: εἶναι om.
GABC || 12 κυματοῦται GAC: κυματοῦσθαι
vulgo, at cf. v. 15: κυκλοῦται B || ὀρθοὺς
suspectum om. G cf. Diog. VII 158 || 13
πληρώσει B cf. G || 17 Anaximandro haec
tribuit G, Archelao Diog. II 17 || 31 αὕτη
A || πάντως ABC: παντός vulgo

καθέστηκεν· ὥσπερ ἐπὶ τῆς καμπτο-
μένης ῥάβδου ἡ μὲν ἐπιφάνεια οὐδὲν
πάσχει, ἡ δὲ ὕλη ἐστὶν ἡ καμπτο-
μένη.

- 5 Οἱ δὲ Στωικοὶ σῶμα τὴν φωνήν· 2
πᾶν γὰρ τὸ δρῶν ἢ καὶ ποιοῦν σῶμα·
ἡ δὲ φωνὴ ποιεῖ καὶ δρᾷ· ἀκούομεν
γὰρ αὐτῆς καὶ αἰσθανόμεθα προσπι-
πτούσης τῇ ἀκοῇ καὶ ἐκτυπούσης καθ-
10 ἅπερ δακτυλίου εἰς κηρόν. ἔτι πᾶν
τὸ κινοῦν καὶ ἐνοχλοῦν σῶμά ἐστι·
κινεῖ δὲ ἡμᾶς ἡ εὐμουσία, ἐνοχλεῖ
δὲ ἡ ἀμουσία. ἔτι πᾶν τὸ κινούμε-
νον σῶμά ἐστι· κινεῖται δὲ ἡ φωνὴ
15 καὶ προσπίπτει εἰς τοὺς λείους τόπους
καὶ ἀντανακλᾶται καθάπερ ἐπὶ τῆς
σφαίρας τῆς βαλλομένης εἰς τοῖχον·
ἐν γοῦν ταῖς κατ' Αἴγυπτον πυρα-
μίσιν ἔνδον μία φωνὴ ῥηγνυμένη τέτ-
20 ταρας ἢ καὶ πέντε ἤχους ἀπεργά-
ζεται.

κα. Πόθεν αἰσθητικὴ γίνεται ἡ
ψυχὴ καὶ τί αὐτῆς τὸ ἡγεμο-
νικόν. G 102

Τί αὐτῆς τὸ ἡγεμονικόν.

- 25 Οἱ Στωικοὶ φασιν εἶναι τῆς ψυ- 1
χῆς ἀνώτατον μέρος τὸ ἡγεμονικόν,
τὸ ποιοῦν τὰς φαντασίας καὶ συγ-
καταθέσεις καὶ αἰσθήσεις καὶ ὁρμάς·
καὶ τοῦτο λογισμὸν καλοῦσιν.
30 Ἀπὸ δὲ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐπτά μέρη 2
ἐστὶ τῆς ψυχῆς ἐκπεφυκότα καὶ ἐκ-
τεινόμενα εἰς τὸ σῶμα καθάπερ αἱ
ἀπὸ τοῦ πολύποδος πλεκτάναι· τῶν
δὲ ἐπτά μερῶν τῆς ψυχῆς πέντε μὲν

5 de § 2 dixi Prol. p. 178 || 6 δρῶν G:
δρῶμενον (A)BC || 10 δακτυλίου AB: δα-
κτύλιον C || 15 προσπίπτει AB: ἐμπέπτει C ||
19 μία φωνὴ ABC: ordine inverso vulgo ||
20 ἡχους (A)BC: an ἡχὸς? cf. titulus || 23 καὶ
τί αὐτῆς τὸ ἡγεμονικόν (A)B: καὶ τί τὸ παύ-
της ἡγ. C || 27 καὶ A: καὶ τὰς BC || 31
ἐστὶ GAB: εἰσι C

εἰσι τὰ αἰσθητήρια, ὁρασίς ὁσφρησίς
ἀκοή γεῦσις καὶ ἀφή.

Ὡν ἡ μὲν ὁρασίς ἐστὶ πνεῦμα δια- 3
τεῖνον ἀπὸ ἡγεμονικοῦ μέχρις ὀφθαλ-
5 μῶν, ἀκοή δὲ πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ
τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρις ὠτων, ὁσφρη-
σίς δὲ πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ τοῦ
ἡγεμονικοῦ μέχρι μυκτήρων [λεπτύ-
νον], γεῦσις δὲ πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ
10 τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρι γλώττης, ἀφή
δὲ πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ τοῦ ἡγεμο-
νικοῦ μέχρις ἐπιφανείας εἰς θίζιν ἐδ-
αἰσθητον τῶν προσπιπτόντων.

Τῶν δὲ λοιπῶν τὸ μὲν λέγεται σπέρμα, 4
15 ὅπερ καὶ αὐτὸ πνεῦμά ἐστι διατεῖνον
ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρι τῶν πα-
ραστατῶν· τὸ δὲ 'φωνᾶεν' ὑπὸ τοῦ Ζή-
νωνος εἰρημένον, ὃ καὶ φωνὴν καλοῦ-
σιν, ἐστὶ πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ τοῦ ἡγε-
20 μονικοῦ μέχρι φάρυγγος καὶ γλώττης
καὶ τῶν οἰκείων ὀργάνων. αὐτὸ δὲ
τὸ ἡγεμονικὸν ὥσπερ ἐν κόσμῳ *
κατοικεῖ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ σφαιροειδεῖ
κεφαλῇ.

25 xβ. Περὶ ἀναπνοῆς. G 103

Περὶ ἀναπνοῆς. D A 53

Ἐμπεδοκλῆς τὴν πρώτην ἀνα- 1
πνοὴν τοῦ [πρώτου] ζώου γίνεσθαι
τῆς <μὲν> ἐν τοῖς βρέφεσιν ὕγρασίας
ἀποχώρησιν λαμβανούσης, πρὸς δὲ τὸ

4 ἀπὸ — v. 5 διατεῖνον om. B || 6 τοῦ om. C || 8 μυκτήρων — 10 μέχρι om. B || λεπ-
τύνον ut interpolatum seclussit Beck cum
Reiskeo. si scribas λεπτόν δν, interpolandi
ratio pateat || 11 τοῦ B om. AC || 13 τῶν B
ut Reiske coniecit: om. (A)C || 15 τὸ μὲν G:
δ μὲν ABC || ὅπερ G(A)C: δ B || 20 μέχρι
BC: ἕως A cf. Prol. p. 34 || 22 post κόσμῳ
addiderim ἥλιος, quod compendiose scriptum
facile intercidit. cf. II 4 16 Laert. VII 139.
minus placet additum θεός cl. Lactant. opif.
c. 16 || 27 πρώτου explicat ἀρτιγενοῦς schol. B.
sed rectius induxit Karsten conlato V 15 3 ||
γενέσθαι (A)BC: correxi ex V 15 3 || 28
μὲν addidi ex V 15 3

1 Stobaei titulus cc. 22 et 23 compre-
hendit

παρακνωθὲν ἐπεισόδου [τῆς ἔξωθεν]
 τοῦ ἐκτὸς ἀερῶδους γινομένης εἰς
 τὰ παρανοιχθέντα τῶν ἀγγείων· τὸ
 δὲ μετὰ τοῦτο ἥδη τοῦ ἐμφύτου θερ-
 5 μοῦ τῇ πρὸς τὸ ἐκτὸς ὁρμῇ τὸ ἀερῶ-
 δες ὑπαναθλίβοντος τὴν ἐκπνοήν, τῇ
 δ' εἰς τὸ ἐκτὸς ἀνθυποχωρήσει τῷ
 ἀερῶδει τὴν ἀντεπίσοδον παρεχομένου
 τὴν εἰσπνοήν. τὴν δὲ νῦν κατέχου-
 10 σαν φερομένου τοῦ αἵματος ὡς πρὸς
 τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὸ ἀερῶδες διὰ
 τῶν ῥινῶν ταῖς ἑαυτοῦ ἐπιρροαῖς
 ἀναθλίβοντος κατὰ τὴν ἐκχώρησιν
 αὐτοῦ γίνεσθαι τὴν ἐκπνοήν, παλιν-
 15 δρομοῦντος δὲ καὶ τοῦ ἀέρος ἀντε-
 πεισινόντος εἰς τὰ διὰ τοῦ αἵματος
 ἀραιώματα τὴν εἰσπνοήν. ὑπομιμνήσκει
 δὲ τὸ ἐπὶ τῆς κλεψύδρας.

Ἀσκληπιάδης τὸν μὲν πνεύμονα 2
 20 χώνης δίκην συνίστησιν, αἰτίαν δὲ
 τῆς ἀναπνοῆς τὴν ἐν τῷ θώρακι λεπτο-
 μέρειαν ὑποτίθεται, πρὸς ἣν τὸν ἔξω-
 θεν ἀέρα ρεῖν τε καὶ φέρεσθαι πα-
 χυμερῇ ὄντα, πάλιν δὲ ἀπωθεῖσθαι
 25 μῆκετι τοῦ θώρακος οἷου τε ὄντος
 μῆτ' ἐπεισδέχεσθαι μῆθ' ὑποστέγειν·
 ὑπολειπομένου δέ τινος ἐν τῷ θώρακι
 λεπτομεροῦς αἰὲ βραχέος (οὐ γὰρ
 ἅπαν ἐκκρίνεται), πρὸς τοῦτο πάλιν
 30 τὸ εἶσω ὑπομένον <τὴν> βαρύτητα
 τοῦ ἐκτὸς ἀντεπείσφερεσθαι ταῦτα

1 τῆς ἔξωθεν ut interpolatum inclusi cf.
 V 15 a || 7 τὸ om. A || 10 τοῦ ὕδατος B ||
 13 καὶ τὴν (A)BC: emend. corrector Vos-
 siani || ἐγχώρησιν B || 15 ἀντεπείσινόντος AB.
 ἀντεπείσαχθέντος vulgo || 17 ὑπομιμνήσκει δὲ
 αὐτὸ (A)BC: correcti. ὅ. δ' αὐτῷ τὸ ἐπὶ vo-
 lebat Reiske || 18 κλεψύδρας cf. v. 295 Stein ||
 26 ἐπιδέχεσθαι A || μῆθ' ὕστερεῖν ABC: restitui
 e G || 30 εἶσω BC: ἴσω (A) || 29 ἐκκρίνε-
 σθαι G || 30 βαρύτητα τοῦ (A)C: βαρύτητας
 τὰς B: addidi τὴν cf. G. βραχύ τι con. Mezi-
 riac, sed cf. v. 23 παχυμερῇ ὄντα || 31 ἀν-
 τεπείσφερεσθαι A: ἀντεπείσφεται B (sed corr.
 ex ἀντεπείσφερεσθαι) et C cf. G

δὲ ταῖς σικύαις ἀπεικάζει· τὴν δὲ
κατὰ προαίρεσιν ἀναπνοὴν γίνεσθαι
φῆσι συναγομένων τῶν ἐν τῷ πνεύ-
μονι λεπτοτάτων πόρων καὶ τῶν βραγ-
5 χίων στενουμένων· τῇ γὰρ ἡμετέρῃ
ταῦθ' ὑπακούει προαιρέσει.

Ἡρόφιλος δυνάμεις ἀπολείπει ὃ
περὶ τὰ σώματα τὰς κινητικὰς ἐν
νεύροις ἐν ἀρτηρίαις ἐν μυσί· τὸν οὖν
10 πνεύμονα νομίζει πρῶτον ὀρέγεσθαι
διαστολῆς τε καὶ συστολῆς φυσικῶς.
[εἶτα δὲ καὶ τᾶλλα] ἐνέργειαν μὲν
οὖν εἶναι τοῦ πνεύμονος τὴν ἔξωθεν
τοῦ πνεύματος ὀλκὴν. ὑπὸ δὲ τῆς
15 πληρώσεως τῆς θύραθεν γινομένης
ἐφέλκεται· παρακειμένως δὲ διὰ τὴν
δευτέραν ὀρεξίν ἐφ' αὐτὸν ὁ θώραξ
τὸ πνεῦμα μετοχετεύει, πληρωθεὶς δὲ
καὶ μηκέτι ἐφέλκεσθαι δυνάμενος,
20 πάλιν εἰς τὸν πνεύμονα τὸ περιττὸν
ἀντιμεταρρεῖ, δι' οὗ πρὸς τὰ ἐκτὸς
τὰ τῆς ἀποκρίσεως γίνεται τῶν σω-
ματικῶν μερῶν ἀντιπασχόντων ἀλλή-
λοις. ὅτε μὲν γὰρ διαστολή, (ὅτε δὲ
25 συστολή) γίνεται πνεύμονος, ταῖς
ἀλλήλων ἀντιμεταλήψεσι πληρώσεώς

1 de cucurbitarum exemplo cf. Chrysippus
ap. Achill. p. 126 e Petav. || δὴ AB || ἀπει-
κάζει G vulgo: παρεικάζει (A)BC || 4 βραγ-
χίων (A): βραγχίων BC: βρογχίων corrector
Vossian. cf. ind. Aristot. p. 142^b 22, 143^b 36 ||
6 ὑπακούειν G || 8 τὰς negligit G. num αὐτὰς
(sponte) cf. φυσικῶς v. 11 et V 15 s || 10 μόνον
ὀρέγεσθαι (A)BC: προσρέγεσθαι G: correxi. op-
ponitur θώρακος δευτέρα ὀρεξις v. 17 || 12
εἶτα δὴ τὰ ἄλλα B: εἶτα δὲ καὶ τᾶλλα C: δὲ -
14 πνεύματος om. A: deleui εἶτα δὲ καὶ τᾶλλα
omissa a G scribente φυσικὴν ἐνέργειαν. —
καὶ τᾶλλα a librario breviate esse conī.
Meziriac. τᾶλλα ἐνεργεῖν Beck || μὲν οὖν
G: οὖν om. (A)BC || 16 ἐφέλκεσθαι G qui
addit μὴ δυνάμενον εἰς τὸν θώρακα τὸ περιττὸν
ἀναπέμπειν || 17 ἐφ' αὐτὸν B: ἐπ' αὐτόν (A)C ||
18 μετοχετεύει B idemque Reiske coniecerat.
de A mihi non constat: μετοχετεύων C || 21
ἀντιμεταρρεῖ cf. p. 414^a 6 || 24 addidi ὅτε δὲ
συστολή || 25 πνεύματος B

τε καὶ κενώσεως γινομένης· ὡς τέτ-
 ταρας μὲν γίνεσθαι κινήσεις περὶ τὸν
 πνεύμονα· τὴν μὲν πρώτην καθ' ἣν
 ἔξωθεν ἀέρα δέχεται, τὴν δὲ δευτέραν
 5 καθ' ἣν τοῦθ' ὅπερ ἐδέξατο θύραθεν
 ἐντὸς αὐτοῦ πρὸς τὸν θώρακα με-
 ταρρεῖ, τὴν δὲ τρίτην καθ' ἣν τὸ
 ἀπὸ τοῦ θώρακος συσπνέμενον
 αἷμα εἰς αὐτὸν ἐκδέχεται, τὴν δὲ
 10 τετάρτην καθ' ἣν τὸ ἐξ ὑποστροφῆς
 ἐν αὐτῷ γινόμενον θύραζε ἐξερᾷ.
 τούτων δὲ τῶν κινήσεων δύο μὲν
 εἶναι διαστολάς, τὴν τε ἔξωθεν τὴν
 τε ἀπὸ τοῦ θώρακος· δύο δὲ συστολάς,
 15 τὴν μὲν ὅταν ὁ θώραξ ἐφ' αὐτὸν τὸ
 πνευματικὸν ἐλκύσῃ, τὴν δὲ ὅταν
 αὐτὸς εἰς τὸν ἐκτὸς ἀέρα ἀποκρίνη·
 δύο γὰρ μόναι γίνονται περὶ τὸν
 θώρακα· διαστολὴ μὲν ὅταν ἀπὸ
 20 τοῦ πνεύμονος ἐφέλκηται, συστολὴ
 δὲ ὅταν τοῦτω πάλιν ἀνταποδιδῷ.

κγ. Περὶ παθῶν σωματικῶν καὶ
 εἰ συναλγεῖ τούτοις ἡ
 ψυχὴ. G 104

25 Οἱ Στωικοὶ τὰ μὲν πάθη ἐν τοῖς 1
 πεπονθόσι τόποις, τὰς δὲ αἰσθήσεις
 ἐν τῷ ἡγεμονικῷ.

Ἐπίκουρος καὶ τὰ πάθη καὶ τὰς 2
 αἰσθήσεις ἐν τοῖς πεπονθόσι τόποις,
 30 τὸ δὲ ἡγεμονικὸν ἀπαθές.

Περὶ παθῶν. D A 53

2 μὲν delevit Reiske, at cf. δὲ v. 12 || 6 αὐτοῦ
 vulgo: αὐτοῦ ABC || 6 μεταρρεῖν A || 9
 αὐτὸν (A)C: τὸν αὐτὸν B: correxi || 10 ἣν
 AB: ἣν καὶ C || 11 γινόμενον C: γεγόμενον
 AB || 15 ὁ om A || ὑπ' αὐτὸν BC: ὑπ' αὐτὸ
 A: correxi cf. p. 413* 17 || 17 ἐκτὸς AB cf.
 p. 413* 21: κόλπον mire C || 21 ταῦτ' AB:
 αὐτὸ C: correxi || 22 σωματικῶν—24 ψυχὴ
 recte omisisse videtur G || 23 τούτοις A cont.,
 B: αὐτοῖς A ind.: τοῦτω C || 26 τὰς δὲ—29
 τόποις om. B || 30 τὸ δὲ G cf. v. 26: τὸ γὰρ
 (A)BC || ἀπαθές errorem demonstrat Zeller
 III 1, 386* male intellecta videntur qualia do-
 cet Lucret. III 252—257 cf. Prol. p. 219sq.

Στράτων καὶ τὰ πάθη τῆς ψυχῆς 3
καὶ τὰς αἰσθήσεις ἐν τῷ ἡγεμονικῷ,
οὐκ ἐν τοῖς πεπονθόσι τόποις συν-
ίστασθαι. ἐν γὰρ ταύτῃ καῖσθαι τὴν
5 ὑπομονήν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν δεινῶν καὶ
ἀλγεινῶν [καὶ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀν-
δρείων καὶ δειλῶν.]

BIBAION PEMPTON.

α. Περὶ μαντικῆς. G 105

Περὶ μαντικῆς.

10 Πλάτων καὶ οἱ Στωικοὶ τὴν 1
μαντικὴν εἰσάγουσι κατὰ τὸ ἔνθεον
διὲρ ἐστὶν ἐνθεαστικόν [κατὰ θεϊό-
τητα τῆς ψυχῆς, διὲρ εἶπεν ἐνθου-
σιαστικόν] καὶ τὸ ὀνειροπολικόν. οὗτοι
15 τὰ πλεῖστα μέρη τῆς μαντικῆς ἐγκρί-
νουσι.

Ξενοφάνης καὶ Ἐπίκουρος ἀν- 2
αιροῦσι τὴν μαντικὴν.

Πυθαγόρας δὲ μόνον τὸ θυτικόν 3
20 οὐκ ἐγκρίνει.

4 τούτω coni. Zeller II 2, 743⁴. sed videtur contracta sententia, qualem tradit [Plutarch.] utr. an. an corp. sitli bid. I 4 Στράτων ὁ φυσικός οὐ μόνον τὰς ἐπιθυμίας ἀλλὰ καὶ τὰς λύπας, οὐδὲ τοὺς φόβους καὶ τοὺς φθόνους καὶ τὰς ἐπιχαρεακίας, ἀλλὰ καὶ πόνους καὶ ὀδύνας [sic Wytttenbach et Duebner, antea ἡδονάς] καὶ ἀλγηδόνες καὶ ὅλως πᾶσαν αἰσθησιν ἐν τῇ ψυχῇ συνίστασθαι . . . || 4 καῖσθαι BC: [cf. Prol. p. 37]: κινεῖσθαι (A) || 6 καὶ—δειλῶν ut variam priorum lectionem inclusi, neglexit ea G || τῶν AB: om. C || 9 de c. 1 cf. Prol. p. 224 || 11 μαντικὴν εἶναι λέγουσι B, sed εἰσάγουσι super ἐγκρίνουσι v. 15 || 12 ἐνθεαστικόν G: ἐνθουσιαστικόν (A) BC || κατὰ—ἐνθουσιαστικόν paraphrasis ante G in contextum irrepsit || 14 post ὀνειροπολικόν addit G καὶ τὸ ἀστρονομικόν καὶ τὸ ὀρνεοσκοπικόν. at refertur Platonis doctrina (Tim. p. 71E). iam οὗτοι sunt Stoici cf. Prol. p. 63sq. || 20 οὐκ om. C

1 de Stobaei c. cf. Prol. p. 61

Ἀριστοτέλης καὶ Δικαίᾱρχος 4
τὸ κατ' ἐνθουσιασμὸν μόνον παραιο-
άγουσι καὶ τοὺς ὀνείρους, ἀθάνατον
μὲν εἶναι οὐ νομίζοντες τὴν ψυχὴν,
5 θείου δέ τινος μετέχειν αὐτήν.

β. Πῶς ὄνειροι γίνονται. G 106

Δημόκριτος τοὺς ὀνείρους γί- 1
νεσθαι κατὰ τὰς τῶν εἰδώλων παρα-
στάσεις.

10 Στράτων ἀλόγῳ φύσει τῆς δια- 2
νοίας ἐν τοῖς ὕπνοις αἰσθητικωτέρας
μὲν πως γινομένης, παρ' αὐτὸ δὲ
τοῦτο τῷ γνωστικῷ κινουμένης.

Ἡρόφιλος τῶν ὀνείρων τοὺς μὲν 3
15 θεοπέμπτους κατ' ἀνάγκην γίνεσθαι,
τοὺς δὲ φυσικοὺς ἀνειδωλοποιουμένης
ψυχῆς τὸ συμφέρον αὐτῇ καὶ τὸ
πάντως ἐσόμενον, τοὺς δὲ † συγγρα-
ματικοὺς [ἐκ τοῦ αὐτομάτου] κατ' εἰ-
20 δώλων πρόσπτωσιν, ὅταν αὖ βουλόμεθα
βλέπωμεν ὡς ἐπὶ τῶν τὰς ἐρωμένας
δρώντων ἐν ὕπνῳ γίνεται.

12 παρ' αὐτῷ δὲ τούτῳ BC: παρ' αὐτὸ
τοῦτο δὲ (A): δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο G || 13 γνωστικῆς
γινομένης G. τοῦ γνωστικοῦ γινομένου conī.
Beck, γνωστικῶς κινουμένης Reiske, οὐ
γνωστικῶς κινουμένης ego. cf. Zeller II
2, 745⁵ (memorable scholion in B: ἐν
τοῦ νοός μὴ μεταβαίνουσης). || 14 τῶν
ὀνείρων τοὺς μὲν GAB: τοὺς ὀνείρους τοὺς
C || 15 θεοπέμπτους G cf. Arist. de divināt. 2
p. 463^b 13: θεοπνεύστους (A)BC cf. Prol.
p. 15 || 18 πάντως G: πρὸς τούτοις (A)BC ||
συγγραμματούς. (A)BC: συγκριματούς G:
συγκρουματούς Reiske, συγκυρματούς Wyt-
tenbach. conicio πνευματικούς ex V 15 s || 19
ἐκ τοῦ αὐτομάτου induxi ut ad explicandum
alterum genus v. 16—18 additum cf. p. 423^a
13 || 22 ἐρώντων G: ἐχόντων B: ἔχειν
(A)C corrector Vossiani cf. Aristot. de
somm. 2 p. 460^b 5. βλέπόντων Reiske || γί-
νονται vulgo

γ. Τίς ἡ οὐσία σπέρματος. G 107

Ἀριστοτέλης· σπέρμα ἐστὶ τὸ 1
 δυνάμενον κινεῖν ἐν ἑαυτῷ εἰς τὸ
 ἀποτελέσαι τι τοιοῦτον, οἷον ἐστὶ τὸ
 5 ἐξ οὗ συνεκρίθη.

Πυθαγόρας ἀφρὸν τοῦ χρηστο- 2
 τάτου αἵματος τὸ σπέρμα, περίττωμα
 τῆς τροφῆς ὥσπερ [τὸ] αἷμα καὶ
 μυελόν.

10 Ἀλκμαίων ἐγκεφάλου μέρος. 3

Πλάτων μυελοῦ τοῦ νωτιαίου ἀπόρ- 4
 ροιαν.

Ἐπίκουρος ψυχῆς καὶ σώματος 5
 ἀπόσπασμα.

15 Δημόκριτος ἀφ' ὧν τῶν σω- 6
 μάτων καὶ τῶν κυριωτάτων μερῶν
 οἷον ὀστέων σαρκῶν καὶ ἰνῶν.

δ. Εἰ σῶμα τὸ σπέρμα. G 108

Εἰ σῶμα τὸ σπέρμα. D Γ

Λεύκιππος καὶ Ζήνων σῶμα 1
 20 ψυχῆς γὰρ εἶναι ἀπόσπασμα.

Πυθαγόρας Πλάτων Ἀριστο- 2
 τέλης ἀσώματον μὲν εἶναι τὴν δύ-
 ναμιν τοῦ σπέρματος ὥσπερ νοῦν τὸν
 κινουντα, σωματικὴν δὲ τὴν ὕλην
 25 τὴν προχομένην.

1 σπέρματος G(A): τοῦ σπέρματος BC ||
 2 Ἀριστοτέλης cf. de gen. anim. IV 1 p. 766^b 12
 cf. Prol. p. 215 || 5 συνεκρίθη G(A)B: de-
 sideres ἀπεκρίθη cf. Diog. VII 158, ind.
 Aristot. p. 693^b 7, infra V 11 2 || 7 περίτ-
 τωμα GC [cf. Prol. p. 37]: περίττωμα AB ||
 8 τὸ inclusi || 10 de § 3 et 6 cf. Prol. p. 190 ||
 16 μερῶν ὁ γόνος τῶν σαρκῶν καὶ ἰνῶν B:
 μερῶν ὁ γόνος τῶν σαρκικῶν [cf. G] ἰνῶν
 (A)C: correxi e G cf. Prol. p. 15 || 20 ψυ-
 χῆς γὰρ εἶναι <καὶ σώματος> coniecit Reiske
 conl. V 11 3 sed cf. Diog. VII 158 et Arii
 Didym. fr. 39 τὸ δὲ σπέρμα φησὶν ὁ Ζήνων
 εἶναι ὃ μεθίησιν ἄνθρωπος πνεῦμα μεθ' ὕγρου
 ψυχῆς μέρος καὶ ἀπόσπασμα. neque γὰρ ad-
 dubitandum eum ψυχὴν Stoicis corpus esse
 constet ex IV 3 3

Στράτων καὶ Δημόκριτος καὶ 3
τὴν δύναμιν σῶμα· πνευματικὴ γάρ.

Ε. Εἰ καὶ αἱ θήλειαι προέονται
σπέρμα. G 109

Εἰ καὶ θήλεα προέονται
σπέρμα. I. Dam. Γ 10

5 Πυθαγόρας Ἐπίκουρος Δημό- 1
κριτος καὶ τὸ θῆλυ προέσθαι σπέρμα·
ἔχει γὰρ παραστάτας ἀπεστραμμένους·
διὰ τοῦτο καὶ ὄρεξιν ἔχει περὶ τὰς
χρήσεις.

10 Ἀριστοτέλης καὶ Ζήνων ὕλην 2
μὲν ὕγραν προέσθαι οἰοῖται ἀπὸ τῆς
συγγυμνασίας ἰδρωῶτας, οὐ μὴν σπέρμα
πεπτικόν.

Ἴππων προέσθαι μὲν σπέρμα τὰς 3
15 θηλείας οὐχ ἥμισυ τῶν ἀρρένων,
μὴ μέντοι εἰς ζυγογονίαν τοῦτο συμ-
βάλλεσθαι διὰ τὸ ἐκτὸς πίπτειν τῆς
ύστερας· ὅθεν ἐνίας προέσθαι πολ-
λάκις δίχα τῶν ἀνδρῶν σπέρμα καὶ
20 μάλιστα τὰς χηρευούσας· καὶ εἶναι
τὰ μὲν ὅσα παρὰ τοῦ ἄρρενος, τὰς
δὲ σάρκας παρὰ τῆς θηλείας.

5. Πῶς αἱ συλλήψεις γί-
νονται. G 110

Περὶ συλλήψεως. D Γ 10

25 Ἀριστοτέλης τὰς μὲν συλλήψεις 1
γίνεσθαι προανελχομένης μὲν ὑπὸ τῆς

1 κατὰ δύναμιν G: καὶ κατὰ δύναμιν Reiske
cf. Zeller II 2 734⁸ || 2 πνευματικὴν γὰρ veri
similiter Wytttenbach, πνευματικόν δὲ Reiske.
cf. Zeller II 2 734⁸ 745² || 3 καὶ om. A
ind. || 5 de §§ 1. 3 cf. Prol. p. 190 || 7 ἀπε-
στραμμένους GAB quod coniecerat Menage
ad Diog. VII 159: ἀπεστραμμένως C || 8 ἔχει
A || περὶ GAB: παρὰ C || 12 σπέρμα πεπτικόν
GA: σπέρμα πεπτικόν B: σπερμαντικὴν C ||
14 § 3 totam om. C || 15 ἥττον maluit Reiske
at cf. ind. Aristot. p. 312^a 50. Kuehner gr. gr.
§ 349^b || 16 μέντοι AB: μέντοι γ' vulgo || 18
ἐνίας scripsi cf. 9 1: ὀλίγας (A)B: οὐκ ὀλίγας
Wytttenbach || 19 post πολλάκις exciderit
καὶ || 20 τὰς μάλιστα (A)B: transposuit
Wytttenbach

TESTIMONIA PLUTARCHI

6 Psellus de omn. doct. c. 83 πῶς αἱ

καθάρσεως τῆς μήτρας, τῶν δὲ κατα-
μηνίων συνεπισπωμένων ἀπὸ τοῦ παν-
τὸς ὄγκου μέρος τι τοῦ καθαροῦ
αἵματος, ὃ συμβαίνειν τὸν τοῦ ἄρ-
5 ρενος γόνον· μὴ γίνεσθαι δὲ τὰς
κυήσεις παρ' ἀκαθαρσίαν τῆς μήτρας
ἢ ἐμπνευμάτωσιν ἢ φόβον ἢ λύπην
ἢ ἀσθένειαν τῶν γυναικῶν ἢ δι'
ἀτονίαν τῶν ἀνδρῶν.

10 ζ. Πῶς ἄρρενα γεννᾶται καὶ
θήλεα. G 111

Πῶς ἄρρενα γεννᾶται καὶ
θήλεα. D Γ 10

Ἐμπεδοκλῆς ἄρρενα καὶ θήλεα 1
γίνεσθαι παρὰ θερμότητα καὶ ψυ-
χρότητα· ὅθεν ἱστορεῖται τοὺς μὲν
15 πρῶτους ἄρρενας πρὸς ἀνατολῇ καὶ
μεσημβρίᾳ γεγενῆσθαι μᾶλλον ἐκ τῆς
γῆς, τὰς δὲ θηλείας πρὸς ταῖς ἄρ-
κτοῖς.

Παρμενίδης ἀντιστρόφως· τὰ μὲν 2
20 πρὸς ταῖς ἄρκτοῖς ἄρρενα βλαστῆσαι
(τοῦ γὰρ πυκνοῦ μετέχειν πλείονος),
τὰ δὲ πρὸς ταῖς μεσημβρίαις θήλεα
παρὰ τὴν ἀραιότητα.

Ἰππῶναξ παρὰ τὸ συνεστὸς ἦ καὶ 3
25 ἰσχυρὸν (ῆ) παρὰ τὸ βευστικόν τε καὶ
καὶ ἀσθενέστερον σπέρμα.

4 ὡς συμβαίνειν G(A)BC: corr. Reiske ||
8 ἢ δι' ἀσθένειαν A || 10 γεννᾶται AB: γίνε-
ται G cf. Psellus l. c. c. 111: γεννῶνται C ||
21 μετέχειν G: μετέχει ABC || 22 ταῖς om. B ||
24 Ἰππῶναξ hic et § 7 in exemplari invenit
Aëtius: recte Hippon apud Censorin. d.
d. nat. c. 7 cf. Prol. p. 191 || 24 συνεστὸς
(A)BC: συνεστός scripsi. cf. Arist. d. gen.
anim. IV 1 p. 765^b3. fortasse τε καὶ ἰσχυρὸν ||
25 ἦ ante παρὰ om. libri; videtur in v. 24 ante
καὶ delatum. quominus καὶ ἰσχυρὸν et τε καὶ
ἀσθενέστερον ut interpretamenta recidantur, ob-
stat Ionum in ea re sollemnis usus cf. Hippocr.
VI p. 502 VII p. 470. 478 L. || βευστὸν B

TESTIMONIA PLUTARCHI

συλλήψεις γίνονται . . . τῶν καταμηνίων συν-
επισπωμένων ἀπὸ παντὸς ὄγκου μέρος τι τοῦ
καθαροῦ αἵματος.

Ἀναξαγόρας Παρμενίδης τὰ 4
μὲν ἐκ τῶν δεξιῶν καταβάλλεσθαι εἰς
τὰ δεξιὰ μέρη τῆς μήτρας, τὰ δ' ἐκ
τῶν ἀριστερῶν εἰς τὰ ἀριστερά· εἰ
5 δ' ἐναλλαγίῃ τὰ τῆς καταβολῆς, γί-
νεσθαι θήλεα.

Λεωφάνης οὐ μέμνηται Ἀριστο- 5 Λεωφάνης
τέλης, τὰ μὲν ἐκ τοῦ δεξιοῦ διδύ-
μου, τὰ δὲ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ.

10 Λεύκιππος διὰ τὴν παραλλαγὴν
τῶν μορίων, καθ' ἣν ὁ μὲν καυλόν, ἡ
δὲ μήτραν ἔχει· τοσοῦτον γὰρ μόνον
λέγει.

Δημόκριτος τὰ μὲν κοινὰ μέρη 6
15 ἐξ ὁποτέρου ἂν τύχη, τὰ δ' ἰδιό-
ζοντα [καὶ] κατ' ἐπικράτειαν.

Ἰππῶναξ εἰ μὲν ἡ γονὴ κρατῇ 7
σειεν ἄρρεν, εἰ δ' ἡ τροφὴ θήλυ.

ῥ. Πῶς τέρατα γίνεται. G 112

Πῶς τέρατα γίνεται. D Γ 10

20 Ἐμπεδοκλῆς τέρατα γίνεσθαι 1
παρὰ πλεονασμῶν σπέρματος ἢ παρ'
ἑλλειψιν ἢ παρὰ τὴν τῆς κινήσεως
ταραχὴν ἢ παρὰ τὴν εἰς πλείω διαί-
ρεσιν ἢ παρὰ τὸ ἀπονεύειν. οὕτω
25 προσιληφῶς φαίνεται σχεδὸν τι πάσας
τὰς αἰτιολογίας.

1 de § 4 dixi Prol. p. 139. 189. 191sq. || 2
εἰς τὰ μέρη τῆς μήτρας τὰ δεξιὰ B || 5 ἐναλ-
λαγεῖ A: ἐναλλαγῇ B: ἐναλλαγῇ C: correxi cf.
v. 17 || 5 γίνεσθαι AB: γενέσθαι C: γίνεται
vulgo || 6 θήλεα vix sanum cf. Prol. p. 194 ||
7 Λεωφάνης C cf. Aristot. d. an. gen. IV 1
p. 765a 25 cf. Schneideri Theophr. t. IV
p. 126: λεοφάνης A: λεοφανίας B || 8 τοῦ
ante δεξιῶν om. B || 9 τοῦ ante ἀριστεροῦ
AB: om. C || 12 γὰρ om. C || μέσον λέγει
B || 16 καὶ induxit Reiske cf. Prol. p. 191 ||
17 κρατήσκειν AB cf. v. 5: κρατήσκει C ||
19 πῶς ἄρρενα A ind. || 23 ταραχὴν G: ἀρ-
χὴν (A)BC quod frustra Karsten Emp. p. 473*
defendebat || 26 ἀπολογία (A)BC: correxit
Reiske

1 lemma Λεωφάνους servavit index Photii
167 p. 114^b 8

Στράτων παρὰ πρόσθεσιν ἢ ἀφαι- 2
 ρεσιν ἢ μετὰθεσιν ἢ ἐμπνευμάτωσιν.

Τῶν ἱατρῶν τινες παρὰ τὸ δια- 3
 στρέφεσθαι τότε τὴν μήτραν ἐμπνευ-
 5 ματουμένην.

θ. Διὰ τί πολλάκις γυνὴ συνου-
 σιάζουσα οὐ συλλαμβάνει G 113

Διὰ τί πολλάκις γυνὴ συνουσι-
 αζουσα οὐ συλλαμβάνει. D Γ 10

Διοκλῆς ὁ ἱατρὸς ἢ παρὰ τὸ μὴδ' 1
 ὅλως ἐνίας σπέρμα προΐεσθαι ἢ παρὰ
 10 τὸ ἔλαττον τοῦ δέοντος ἢ διὰ τὸ
 τοιοῦτον, ἐν ᾧ τὸ ζωοποιητικὸν οὐκ
 ἔστιν, ἢ διὰ θερμασίας ἢ ψύξεως ἢ
 ὑγρασίας ἢ ξηρότητος ἔνδειαν ἢ κατὰ
 παραλυσιν τῶν μορίων.

15 Οἱ δὲ Στωικοὶ κατὰ λογότητα τοῦ 2
 καυλοῦ μὴ δυναμένου τὸν γόνον εὐθυβο-
 λεῖν ἢ παρὰ τὸ ἀσύμμετρον τῶν μορίων
 ὥς πρὸς τὴν ἀπόστασιν τῆς μήτρας.

Ἐρασίστρατος παρὰ τὴν μήτραν 3
 20 ὅταν τύλους ἔχῃ καὶ σαρκώσεις ἢ
 ἀραιότερα ἢ τοῦ κατὰ φύσιν ἢ μι-
 κροτέρα.

Ἱ. Πῶς δίδυμα καὶ τρίδυμα
 γίνονται. G 114

Πῶς δίδυμα γίνονται καὶ
 τρίδυμα. D Γ 10

25 Ἐμπεδοκλῆς δίδυμα καὶ τρίδυμα 1
 γίνεσθαι κατὰ πλεονασμὸν καὶ περι-
 σχισμὸν τοῦ σπέρματος.

Ἀσκληπιάδης παρὰ τὴν τῶν 2

1 πρόσθεσιν A || 2 ἐμπνευμάτωσιν G cf.
 v. 4 et p. 419^a 7: πνευμάτωσιν (A)BC || 6 πολ-
 λάκις γυνή G: γυνή [ἢ γυνή C] πολλάκις ABC
 Psellus c. 112: γυνή ἢ πολλάκις vulgo || 9
 ἐνίας om. B || σπέρματα C || προΐεσθαι Wyt-
 tenbach; sed agitur de muliebri semine ||
 11 ζωοποιητὸν B || 15 de lemmate dubito.
 immo κατὰ — 18 μήτρας § 1 continuanda vi-
 dentur cf. 13 2 14 2 || 19 περὶ B || 20 σαρ-
 κώδεις B: σαρκώδης AC: σάρκας G: emen-
 davi ex c. 13 1 || 21 εὐρυτέρα G at cf.
 13 1 || ἢ C: om AB || 25 de § 1 cf. ProI.
 p. 194 sq.

σπερμάτων διαφορὰν ὥσπερ τὰς κρι-
θὰς τὰς διστίχους καὶ τρίστιχους·
εἶναι γὰρ σπέρματα γονιμώτατα.

Ἐρασίστρατος διὰ τὰς ἐπισυλ- 3
λῆψεις ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων·
ὅταν γὰρ ἡ μήτρα ἢ κεκαθαρμένη,
τότε ἐπισύλληψιν δέχεσθαι.

Οἱ Στωικοὶ παρὰ τοὺς ἐν τῇ 4
μήτρᾳ τόπους, ὅταν γὰρ εἰς πρῶτον
10 καὶ δεύτερον ἐμπέσῃ σπέρμα, τότε
γίνεσθαι τὰς ἐπισυλλήψεις καὶ τὰ
δίδυμα καὶ τὰ τριδύμα.

15 ἱα. Πόθεν γίνονται τῶν γονέων
αἱ ὁμοιώσεις καὶ τῶν προ-
γόνων. G 115

Ἐμπεδοκλῆς ὁμοιότητος γίνεσθαι 1
κατ' ἐπικράτειαν τῶν σπερματικῶν
γόνων, ἀνομοιότητος δὲ τῆς ἐν τῷ
σπέρματι θερμοσίας ἐξατμισθείσης.

20 Παρμενίδης ὅταν μὲν ἀπὸ τοῦ 2
δεξιοῦ μέρους τῆς μήτρας ὁ γόνος
ἀποκριθῇ τοῖς πατράσιν, ὅταν δὲ ἀπὸ
τοῦ ἀριστεροῦ ταῖς μητράσιν.

Οἱ Στωικοὶ ἀπὸ τοῦ σώματος 3
25 οἴλου καὶ τῆς ψυχῆς φέρεσθαι τὰ
σπέρματα καὶ [τὰς ὁμοιότητας] ἀνα-

Πόθεν γίνονται τῶν γονέων
αἱ ὁμοιώσεις ἢ τῶν προ-
γόνων. D Γ 10

1 σπερμάτων GC: σωμάτων (A)B || 2 τὰς
G: om. (A)BC || 4 ἐπισυλλήψεις G: συλ-
λήψεις (A)BC || 6 εἶη (A)BC: correxi || 7
ἐπὶ σύλληψιν ἔρχεται (A)BC: correxi post-
quam δέχεται corrector Voss. cf. Prol. p. 39
invenit || 8 τῇ AB: om. C || 9 γὰρ AB:
om. C || 9 εἰς om. G || 10 τὸ σπέρμα G ||
11 καὶ διδύμους καὶ τριδύμους G unde iam
corrector Voss. καὶ διδύμα inseruerat: καὶ τὰ
διδύμα om. (A)BC || 14 αἱ ὁμοιώσεις AB: αἱ
om. GC || ἢ τῶν A ind. || 16 ὁμοιότητος BC
cf. v. 26 et p. 423a 25: ὁμοιότητα G(A) || 17
ἐπικράτειαν cf. Prol. p. 192 sq. || 18 ἀνομοιότη-
τας (A)BC: ἀνομοιότητα G || τοῖς σπέρμασι B ||
19 θεραπείας A || 20 cf. Prol. p. 193 || 26 τὰς
ὁμοιότητος BC: τὰς ἀνομοιότητος A: τὰς
ὁμοιομερείας G: seclutit Beck, fortasse varia
lectio est olim v. 16 adscripta

πλάττεσθαι ἐκ τῶν αὐτῶν γενῶν τοὺς
τύπους καὶ τοὺς χαρακτῆρας, ὥσπερ
ἂν εἰ ζωγράφον ἀπὸ τῶν ὁμοίων χρω-
μάτων εἰκόνα τοῦ βλέπομένου.

5 Προΐεσθαι δὲ καὶ τὴν γυναῖκα σπέρ- 4
μα· καὶ μὲν ἐπικρατήσει τὸ τῆς γυ-
ναικὸς ὅμοιον εἶναι τὸ γεννώμενον τῇ
μητρὶ, ἐὰν δὲ τὸ τοῦ ἀνδρὸς τῷ πατρὶ.

ιβ. Πῶς ἄλλοις γίνονται ὅμοιοι
10 οἱ γεννώμενοι καὶ οὐ τοῖς γο-
νεῦσιν. G 116

Οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν ἱατρῶν τυ- 1
χικῶς καὶ αὐτομάτως [ἐκ τοῦ], ὅταν
διαψυχθῇ τὸ σπέρμα καὶ τὸ τοῦ ἀν-
15 δρὸς καὶ τὸ τῆς γυναικὸς, ἀνόμοια
γίνεσθαι τὰ παιδία.

Ἐμπεδοκλῆς τῇ κατὰ τὴν σύλ- 2
ληψιν φαντασίᾳ τῆς γυναικὸς μορ-
φοῦσθαι τὰ βρέφη· πολλάκις γὰρ ἀν-
20 δριάντων καὶ εἰκόνων ἡράσθησαν γυ-
ναῖκες καὶ ὅμοια τούτοις ἀπέτεκον.

Οἱ Στωικοὶ συμπαθεῖα τῆς δια- 3
νοίας * κατὰ ρευμάτων εἰσχρίσεις καὶ
ἀκτίνων † οὐκ εἰδῶλων γίνεσθαι τὰς
25 ἄλλων ὁμοιότητας.

Πῶς ἄλλοις ὅμοιοι γίνονται
οἱ γεννώμενοι καὶ οὐ τοῖς γο-
νεῦσιν. D Γ 10

1 καὶ τῶν B || γενῶν vix sanum. tentabam
γόνων cf. p. 422^a 18. 21 vel μερῶν || 2 τὰς
C || 3 τῶν GAB: om. C || 5 προΐεσθαι —
πατρὶ non sunt Stoicorum cf. Laert. VII 159.
Censor. 5 4 [Prol. p. 190] || 8 πατρὶ B: ἀνδρὶ
AC || 10 οἱ γεννώμενοι A ind. cf. G: om. BC ||
13 ἐκ τοῦ reliquum est ex glossemate ἐκ τοῦ
αὐτομάτου cf. G et p. 416^a 19 || 14 διαψυχθῇ
C: διαψυχῇ A: διαψυγῇ GB || 17 τὴν om.
B || 19 γοῦν ex γὰρ correct. B || ἀνδριάντων
καὶ εἰκόνων GAB: εἰκόνων καὶ ἀνδριάντων C ||
23 proxima non Stoicorum, sed Empedoclis
[cf. IV 134 141] vel Democriteorum videntur ||
24 οὐκ εἰδῶλων om. G et Wytttenbach. con-
icias ἢ καὶ εἰδῶλων || ἀλλήλων (A)BC: om.
G: correxi cf. v. 9 et p. 422^a 13. 14

ἰγ. Πῶς στεῖραι γίνονται αἱ
γυναῖκες καὶ ἄγονοι οἱ
ἄνδρες. G 117

Περὶ στεirschων γυναικων και
ανδρων. D Γ 10

Οἱ ἱατροὶ στεῖρας γίνεσθαι παρὰ 1
5 τὴν μήτραν, ἢ παρὰ τὸ πυκνοτέραν
εἶναι ἢ παρὰ τὸ ἀραιότεραν ἢ παρὰ
τὸ σκληροτέραν ἢ παρὰ τινὰς ἐπι-
πυρώσεις ἢ σαρκώσεις ἢ παρὰ μι-
κροθυμίαν ἢ παρ' ἀτροφίαν ἢ παρὰ
10 καχεξίαν ἢ παρὰ τὸ διαστρέφεσθαι
τὸν σχηματισμὸν ἢ διὰ παρασπασμὸν.

Διοκλῆς ἀγόνους τοὺς ἄνδρας ἢ 2
παρὰ τὸ μηδ' ὅλως ἐνίους σπέρμα
προῖεσθαι ἢ παρὰ τὸ ἔλαττον τοῦ
15 δέοντος ἢ παρὰ τὸ ἄγονον εἶναι τὸ
σπέρμα ἢ κατὰ παραλύσιν τῶν μο-
ρίων ἢ κατὰ λοξότητα τοῦ καυλοῦ
μὴ δυναμένου τὸν γόνον εὐθυβολεῖν
ἢ παρὰ τὸ ἀσύμμετρον τῶν μορίων
20 πρὸς τὴν ἀπόστασιν τῆς μήτρας.

Οἱ Στωικοὶ αἰτιῶνται τὰς ἀσυμ- 3
φύλους εἰς ἑκάτερον τῶν πλησιαζόν-
των δυνάμεις τε καὶ ποιότητας, αἷς
ὅταν συμβῇ χωρισθῆναι μὲν ἀπ'
25 ἀλλήλων, συνελθεῖν δὲ ἐτέροις ὁμο-
φύλοις, συγγραθῆναι τὸ κατὰ φύσιν
καὶ βρέφος τελεσιουργεῖσθαι.

ιδ. Διὰ τί αἱ ἡμίονοι στεῖ-
ραι. G 118

Διὰ τί αἱ ἡμίονοι στεῖραί.
D Γ 10

30 Ἀλκμαίων τῶν ἡμιόνων τοὺς μὲν 1
ἄρρενας ἀγόνους παρὰ τὴν λεπτότητα
τῆς θορῆς ἢ ψυχρότητα· τὰς δὲ

1 αἱ γυναῖκες et 3 οἱ ἄνδρες AB: articulis
carent GC || 4 ἱατροὶ v. Erasistratum c. 9 s ||
26 συνεκράθη C: συνεκρατήθη (A)B: correxi ||
τὸ κατὰ φύσιν paulo aliter 9 s || 27 τελεσιουργεῖται (A)BC: correxi. ἐτελεσιουργεῖτο Reiske ||
32 τοῦ θοροῦ B || δ ἔστι σπέρματος post θορῆς
om. G: interpolant (A)BC cf. ad p. 425 s 2 ||
καὶ ψυχρότητα G: καὶ om. (A)BC: correxi

θηλείας παρὰ τὸ μὴ 'αναχάσκειν' τὰς
μήτρας· οὕτω γὰρ αὐτὸς εἴρηκεν.

Ἐμπεδοκλῆς διὰ τὴν σμικρότητα ²
καὶ ταπεινότητα καὶ στενότητα τῆς
⁵ μήτρας κατεστραμμένως προσπεφυ-
κυίας τῇ γαστρὶ μήτε τοῦ σπέρματος
εὐθυβολοῦντος εἰς αὐτὴν, κῆτε, εἰ καὶ
φθάσειεν, αὐτῆς ἐκδεχομένης.

Διοκλῆς δὲ μαρτυρεῖ αὐτῷ λέγων· ³
¹⁰ ἐν ταῖς ἀνατομαῖς πολλάκις ἐωράκαμεν
τοιαύτην μήτραν τῶν ἡμιόνων· καὶ
ἐνδέχασθαι διὰ τὰς τοιαύτας αἰτίας
καὶ τὰς γυναικας εἶναι στείρας.

15. Εἰ τὸ ἔμβρυον ζῶον. G 119

Εἰ τὸ ἔμβρυον ζῶον. D F 10

¹⁵ Πλάτων ζῶον τὸ ἔμβρυον· καὶ ¹
γὰρ κινεῖσθαι ἐν τῇ γαστρὶ καὶ τρέ-
φεσθαι καὶ αὔξεσθαι.

Οἱ Στωικοὶ μέρος εἶναι αὐτὸ τῆς ²
γαστρός, οὐ ζῶον· ὥσπερ γὰρ τοὺς
²⁰ καρποὺς μέρη τῶν φυτῶν ὄντας πε-
παινομένους ἀπορρεῖν, οὕτω καὶ τὸ
ἔμβρυον.

Ἐμπεδοκλῆς [μὴ] εἶναι μὲν ζῶον ³
τὸ ἔμβρυον, ἀλλ' ἄπνουν ὑπάρχειν ἐν
²⁵ τῇ γαστρὶ· πρώτην δὲ ἀναπνοὴν τοῦ
ζώου γίνεσθαι κατὰ τὴν ἀποκύησιν
τῆς μὲν ἐν τοῖς βρέφεσιν ὕγρασίας

² ὁ ἐστὶν ἀναστομοῦσθαι post μήτρας ne-
glexit G: interpolant (A)BC || ³ Empedoclis
lemma conlato Arist. de gen. II 8 p. 747^a 25 sq.
merito suspectum indicat Karsten Emp.
p. 469. coniecit Διοκλῆς olim ex § 2 [an ad αὐτὸς
v. 2 ?] adscriptum fuisse itaque διὰ τὴν —
ἐκδεχομένης Alcmaeoni continuat. at obstare
videtur singularis τῆς μήτρας || ⁵ ἀπε-
στραμμένως G || ⁸ ἐκδεχομένης αὐτῆς C ||
⁹ αὐτῷ μαρτυρεῖ B || ¹² τὰς GB: om. (A)C ||
¹⁷ καὶ αὔξεσθαι. οἱ Στωικοὶ G: καὶ οἱ στωικοὶ
A: οἱ στωικοὶ (om. καὶ αὔξεσθαι) BC || ²¹
ἀπορρεῖν (A)C: ἀπορρεῖ B || ²³ μὴ (A)BC:
delevi, ante ἔμπνουν transposuit Karsten ||
²⁴ ἄπνουν G: ἔμπνουν (A)BC || ²⁵ πρῶ-
την AG cf. IV 22 3: πρῶτα B: πρῶτως
C || ²⁷ περὶ τοῖς G: sed cf. IV 22 1

ἀποχώρησιν λαμβανούσης, πρὸς δὲ τὸ
παρακνωθὲν ἐπεισόδου τοῦ ἐκτὸς
ἀερώδους γινομένης εἰς τὰ παρανοι-
χθέντα τῶν ἀγγείων.

5 Διογένης γενναῖσθαι μὲν τὰ βρέφη 4
ἄψυχα, ἐν θερμασίᾳ δέ· ὅθεν τὸ ἐμ-
φυτον θερμὸν εὐθέως προχυθέντος
τοῦ βρέφους τὸ ψυχρὸν εἰς τὸν πνεύ-
μονα ἐφέλκεσθαι.

10 Ἡρόφιλος κίνησιν ἀπολείπει φυ- 5
σικὴν τοῖς ἐμβρύοις, οὐ πνευματικὴν·
τῆς δὲ κινήσεως αἷτια νεῦρα· τότε
δὲ ζῶα γίνεσθαι, ὅταν προχυθέντα
προσλάβῃ τι τοῦ ἀέρος.

15 ις. Πῶς τρέφεται τὰ
ἔμβρυα. G 120

Πῶς τρέφεται τὰ ἔμ-
βρυα. D Γ 10

Δημόκριτος Ἐπίκουρος τὰ ἔμ- 1
βρυον ἐν τῇ μήτρᾳ διὰ τοῦ στόματος
τρέφεσθαι. ὅθεν εὐθέως γεννηθὲν ἐπὶ
20 τὸν μαστὸν φέρεσθαι τῷ στόματι·
εἶναι γὰρ καὶ ἐν τῇ μήτρᾳ θηλάς
τινας καὶ στόματα, δι' ὧν τρέφεσθαι.

Οἱ Στωικοὶ διὰ τοῦ χορίου καὶ 2
τοῦ ὀμφαλοῦ· ὅθεν τοῦτον εὐθέως
25 ἀποδεῖν τὰς μαιουμένας καὶ ἀνευρύ-
νειν τὸ στόμα, ἵνα ἑτέρα γένηται ἢ
μελέτη τῆς τροφῆς.

Ἀλχημαίων δι' ὅλου τοῦ σώματος 3
τρέφεσθαι· ἀναλαμβάνειν γὰρ αὐτῷ

3 γενομένης (A)BC: correxi conl. IV 22 1
et G || 6 fortasse ἐνθερμανθέντα δέ cf. G || 7
εὐθέως δὲ B || 8 τὸ ψυχρὸν G: om. (A)BC
cf. fr. 6 p. 60 Panz. Zeller I⁴ 247⁵ || 9 ἐφέλ-
κεσθαι G: ἐφέλκεται (A)BC || 10 ἀπολείπει B ||
φυσιτικὴν cf. ad IV 22 3 || 13 προσχυθέντα A ||
15 πόθεν C || τὰ ἔμβρυα τρέφεται B || 20
φέρεσθαι G: φέρεται (A)BC || 21 γὰρ GB:
γάρ τινες C: γάρ τινα A || 22 τινὰς (A)BC ||
τρέφεσθαι G: τρέφεται corr. ex τρέφονται B:
τρέφονται (A)C cf. Prol. p. 50 || 23 τοῦ om.
C || de sententia cf. Prol. p. 191 || 26 ἑτέρα
post ἵνα AB: post τροφῆς C || 29 αὐτῷ vulgo:
αὐτὸ ABC

ὥσπερ σπογγιᾶ τὰ ἀπὸ τῆς τροφῆς
θρεπτικά.

ιζ. Τί πρῶτον τελεσιουργεῖται ἐν τῇ γαστρὶ. G 121 Τί πρῶτον τελεσιουργεῖται ἐν
τῇ γαστρὶ. D Γ 10

5 Οἱ Στωικοὶ ἅμα ὅλον γίνεσθαι. 1
Ἀριστοτέλης πρῶτον τὴν ὁσφὺν 2
ὥς τρόπιν νεώς.

Ἀλκμαίων τὴν κεφαλὴν, ἐν ᾗ 3
ἐστὶ τὸ ἡγεμονικόν.

10 Οἱ ἱατροὶ τὴν καρδίαν, ἐν ᾗ αἱ 4
φλέβες καὶ αἱ ἀρτηρίαι.

Οἱ δὲ τὸν μέγαν δόκτυλον τοῦ 5
ποδός.

Ἄλλοι δὲ τὸν ὀμφαλόν. 6

15 ιη. Διὰ τί τὰ ἐπταμηνιαῖα
γόνιμα. G 122

Διὰ τί τὰ ἐπταμηνιαῖα
γόνιμα. D Γ 10

Ἐμπεδοκλῆς ὅτε ἐγεννᾶτο τὸ τῶν 1
ἀνθρώπων γένος ἐκ τῆς γῆς, τοσαύ-
την γενέσθαι τῷ μήκει τοῦ χρόνου
20 διὰ τὸ βραδυπορεῖν τὸν ἥλιον τὴν
ἡμέραν, ὁπόση νῦν ἐστὶν ἡ δεκάμηνος·
προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, τοσαύτην
γενέσθαι τὴν ἡμέραν, ὁπόση νῦν ἐστὶν
ἡ ἐπτάμηνος· διὰ τοῦτο καὶ τὰ δε-
25 κάμηνα καὶ τὰ ἐπτάμηνα, τῆς φύσεως
τοῦ κόσμου οὕτω μεμελετηκυίας, αὖ-
ξεσθαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, * * * † ἢ τί-
θεται νυκτὶ τὸ βρέφος.

1 σπογγιᾶ AB: σπογγιάν C || 5 ἅμα ὅλον G:
τοῖς πολλοῖς ABC quod relictum videtur ex ali-
quo scholio τοῖς πολλοῖς συμφώνως. cf. Prol.
p. 190. ceterum cf. Galen. IV 674 Kuehn. ||
6 de Aethi errore cf. Prol. p. 190². 198 || 8 de
§ 3 cf. Prol. p. 190¹ || 10 αἱ φλέβες καὶ αἱ ἀρτη-
ρίαι B: φλέβες καὶ αἱ ἀρτηρίαι A: om. articulis
C || 14 ἄλλοι Democritus cf. Prol. p. 190 ||
15 τὰ om. A ind. || ἐπταμηνιαῖα A || 17 τὸ
τῶν AB: τὸ om. C || 21 ὅση B || 24 καὶ διὰ
B || post δεκάμηνα addit γόνιμα ex titulo B ||
27 hiatum per complures deinceps versus per-
tinentem, quem iam G invenit, indicavi, ex-
plere nolui. ἢ τίττεται νῦν [debebat νυν] τὸ

Τίμαιος δὲ οὐ ***† δώδεκα μῆνας 2
 φησιν, ἐννέα δὲ νομίζεσθαι παρὰ τὰς
 ἐπισχέσεις τῶν μηνιαίων *** τὰ πρὸ
 τῆς συλλήψεως· οὕτω καὶ τὰ ἑπτά-
 5 μῆνα νομίζεσθαι, οὐκ ὄντα ἑπτάμῆνα·
 † ἔγνω τε γὰρ καὶ μετὰ τὴν σύλληψιν
 πόσαι καθάρσεις.

Πόλυβος Διοκλῆς οἱ Ἑμπει- 3
 ρικοὶ καὶ τὸν ὄγδοον μῆνα φασὶ
 10 γόνιμον, ἀτονώτερον δὲ πῶς τῷ πολ-
 λάκις διὰ τὴν ἀτονίαν πολλοὺς φθεί-
 ρεσθαι· καθολικώτερον δὲ μὴδὲνα
 βούλεσθαι τὰ ἑκτάμῆνα τρέφειν, γε-
 γενῆσθαι δὲ πολλοὺς ἑκταμηνιαίους
 15 ἄνδρας.

Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης καὶ Ἱππο- 4
 κράτης φασίν, ἐὰν ἐκπληρωθῇ ἡ
 μήτρα ἐν τοῖς ἑπτὰ μηνσί, τότε προ-
 κύπτει καὶ γεννᾶσθαι γόνιμα· ἐὰν
 20 δὲ προκύψῃ μὲν, μὴ τρέφεται δὲ
 ἀσθενοῦντος τοῦ ὀμφαλοῦ διὰ τὸ ἐπί-
 πονον αὐτῷ γεγενῆσθαι τὸ κύημα,
 τότε ἔμβρυον ἄτροφον εἶναι· ἐὰν δὲ
 μείνῃ τοὺς ἐννέα μῆνας ἐν τῇ μήτρᾳ,
 25 προκύψαν τότε ὁλόκληρόν ἐστι.

Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀριστοτέλην καὶ
 Ἱπποκράτην φασίν, ἐὰν μὲν ἐκπλη-
 ρωθῇ ἡ μήτρα ἐν τοῖς ἑπτὰ μηνσί,
 τότε προκύπτει καὶ γεννᾶσθαι γόνιμα·
 ἐὰν δὲ προκύψῃ μὲν, μὴ τρέφεται δὲ 5
 ἀσθενήσαντος [δὲ] τοῦ ὀμφαλοῦ διὰ
 τὸ ἐπίπονον αὐτῷ γενέσθαι τὸ ἔμβρυον,
 ἄτροφον εἶναι· ἐὰν δὲ μείνῃ τοὺς
 ἐννέα μῆνας ἐν τῇ μήτρᾳ, προκύψαν
 τότε ὁλόκληρόν ἐστι. 10

βρέφος Xylander, τε καὶ νυκτὶ τὸ βρέφος Wyt-
 tenbach, τῇ τότε καὶ νυκτὶ τὸ βρέφος Reiske.
 vulgatum defendere audebat Karsien Emp.
 p. 476 || 1 οὐ δώδεκα AB cf. G: οὐδέκα C ||
 3 τὰ πρὸ τῆς συλλήψεως G: τῆς πρώτης συλ-
 λήψεως (A)BC: τῶν πρὸ τῆς σ. frustra
 mrg. cod. Voss. || 6 ἔγνω τε AC: ἐγνώκατε
 B: ἐνὶ τότε Meziriac. ἡγνόηται corr. Vossian.
 cf. Prol. p. 39. num γίνονται? cf. G δύνα-
 μένης τῆς μήτρας εἰς καταμήνια καὶ μετὰ
 σύλληψιν || 7 πόσαι (A)BC: scripserim πο-
 σαι, Wyttenbach πῶς αἰ || καθάρσεως (A)BC:
 καθάρσεις recte Wyttenbach || 9 ἴσασι (A)BC:
 corr. Gustavus Iacob || 16 de § 4 cf. Prol.
 p. 195 || ὁ ἱπποκράτης A || φασίν (ex φησιν
 corr.) B: φησὶν AC cf. G || πληρωθῇ B || 19
 προκύπτει C || γεγενῆσθαι (A)BC: correxi ||
 22 αὐτὸν B: αὐτὴν (A)C: αὐτῇ Reiske: cor-
 rexi cf. p. 429*10 || τὸ κῆμα (A)C [cf. Prol.
 p. 37]: τὸ ἐκκῆμα B: τὸ κύημα Xylander
 ex manus. suo protulit || 23 εἰ δὲ B

3 ἡ ἡμέρα A: corr. Canter

5 τρέφεται F: στρέφεται C

6 δὲ inclusit Heeren

7 αὐτὸ A: αὐτῷ corr. Heeren τὸ κύημα
 [τὸ κύμα Meineke] add. ex Plut. Heeren,
 tum vero etiam τότε ἔμβρυον corrigendum
 erat. sed intellegitur Stobaei, quam distinxi,
 lectio

Πόλυβος ἑκατὸν ὀγδοήκοντα δύο 5
καὶ ἡμισυ ἡμέρας γίνεσθαι εἰς τὰ
γόνιμα· εἶναι γὰρ ἑξάμηνα, ὅτι καὶ
τὸν ἥλιον ἀπὸ τροπῶν ἐν τοσοῦτῳ
5 χρόνῳ παραγίνεσθαι· λέγεσθαι δὲ
ἑπταμηνιαῖα, ὅτι τὰς ἐλλειπούσας
ἡμέρας τούτου τοῦ μηνὸς ἐν τῷ ἑπτὰ
προσλαμβάνεσθαι· τὰ δὲ ὀκταμηνιαῖα
μὴ ζῆν, ὅταν προκύψῃ μὲν τῆς μή-
10 τρας τὸ βρέφος, ἐπὶ πλεον δὲ ὁ ὁμι-
φαλὸς βασανισθῇ· ἄτροφον γὰρ γίνε-
σθαι † ὥς τοῦ τρέφοντος αἵτιος.

Οἱ δὲ μαθηματικοὶ τοὺς ὀκτὼ 6
μῆνας ἀσυνδέτους φασὶν εἶναι πάσης
15 γενέσεως, τοὺς δὲ ἑπτὰ συνδετικούς·
τὰ δὲ ἀσύνδετα ζῳδιὰ ἐστίν, ἐὰν τῶν
οἰκοδεσποτούντων ἀστέρων τυγχάνῃ·
ἐὰν γὰρ τις τούτων τὴν ζωὴν καὶ
τὸν βίον κληρώσῃ, δυστυχεῖς καὶ
20 ἀχρόνους σημαίνει· ἀσύνδετα δ' ἐστὶ
ζῳδιὰ ὀκτὼ ἀριθμούμενα, οἷον κριὸς
πρὸς σκορπίον ἀσύνδετος, ταῦρος πρὸς
τοξότην ἀσύνδετος, δίδυμοι πρὸς αἰ-
γόκερων, καρκίνος πρὸς ὕδροχόον,
25 λέων πρὸς ἰχθύας, παρθένος πρὸς
κριόν, (ζυγὸς πρὸς ταῦρον)· διὰ τοῦτο
καὶ τὰ ἑπτάμηνα ὄντα καὶ δεκάμηνα
γόνιμα εἶναι· τὰ δὲ ὀκτάμηνα διὰ
τὸ ἀσύνδετον τοῦ κόσμου φθείρεσθαι.

7 Εὐρυφῶν ὁ ἱατρός . . .

1 de Polybo cf. Rose A. ps. p. 386 || ἐν ἑ.
δ. δ. ἡμέραις γίνεσθαι γόνιμα τὰ ἔμβρυα G || 2
καὶ om. B || 3 ἑξάμηνον (A)BC: correxi || 6 ἑπ-
ταμηνιαίους (A)BC: correxi || 6 ὅταν (A)BC:
corr. Beck cf. v. 3: διὰ τὸ corr. Vossian. || 8
ὀκτωμηνιαῖα B || 11 ἄτροφον γὰρ γίνεσθαι G:
ἄτροφος γὰρ γίνεσθαι (A)BC || 12 ὥς — αἵτιος nisi
glossema indices corrige ὥς τούτου τρέφοντος
αὐτό || αἵτιος GBC: αἴνος A || 14 φασιν post
μῆνας A || 16 ἀσύνδετα hic et postea A || G
paulo clarius: τὰ δὲ ἀσύνδετα ζῳδιὰ ἔχειν τοὺς
οἰκοδεσποτούντας φαύλους τῶν ἀστέρων, sed
cf. Prol. p. 196² || 19 κληρώσῃ G: κληρώ-
σεται (A)BC || 20 εἰσι B || 26 ζυγὸς πρὸς
ταῦρον addidi cf. G || 29 an τοῦ κόσμου?

1 lemma addidi ex Stobaei indice Pho-
tiano p. 115^b 10B. propter Censorinum cf.
Prol. p. 195. Euryphontis tamen etiam ecl.
I 8 40 p. 248H. apparet apophthegma quod
om. F

ἰθ'. Περὶ ζώων γενέσεως, πῶς
ἐγένοντο ζῷα καὶ εἰ
φθαρτά. G 123

Περὶ ζώων γενέσεως, πῶς
ἐγένοντο ζῷα καὶ εἰ
φθαρτά. D Γ 10

Καθ' οὗς μὲν γενητὸς ὁ κόσμος, 1
γενητὰ τὰ ζῷα καὶ φθαρτά εἰσιν.

Οἱ περὶ Ἐπίκουρον καθ' οὗς 2
ἀγένητος, ἐκ μεταβολῆς τῆς ἀλλήλων
γενᾶσθαι τὰ ζῷα· μέρη γὰρ εἶναι
τοῦ κόσμου ταῦτα.

10 Ὡς καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Εὐρι- 3
πίδης·

θνήσκει δ' οὐδὲν τῶν γιγνομένων
διακρινόμενον δ' ἄλλο πρὸς ἄλλο
μορφὰς ἐτέρας ἀπέδειξεν.

15 Ἀναξίμανδρος ἐν ὀγρῷ γενη- 4
θῆναι τὰ πρῶτα ζῷα φλοιοῖς περι-
χόμενα ἀκανθώδεσι, προβαίνουσης δὲ
τῆς ἡλικίας ἀποβαίνειν ἐπὶ τὸ ξηρό-
τερον καὶ περιρρηγνυμένου τοῦ φλοιοῦ
20 ἐπ' ὀλίγον χρόνον μεταβιβῶναι.

Ἐμπεδοκλῆς τὰς πρῶτας γενέ- 5
σεις τῶν ζώων καὶ φυτῶν μηδαμῶς
ὀλοκλήρους γενέσθαι, ἀσυμφυέσι δὲ
τοῖς μορίοις διεξευγμέναις, τὰς δὲ
25 δευτέρας συμφυομένων τῶν μερῶν
εἰδωλοφανεῖς, τὰς δὲ τρίτας τῶν
ὀλοφυῶν, τὰς δὲ τετάρτας οὐκέτι ἐκ
τῶν ὁμοίων οἶον ἐκ γῆς καὶ ὕδατος,

7 ἀγένητος B cf. G: ἀγένητα AC || τῶν ἀλ-
λήλων B || 9 ταῦτα G: τοῦτου (A)BC || 10 cf.
Prol. p. 94. 172. 190 || 12 διδάσκει B || δ'
οὐδὲν τῶν γιγνομένων G: om. (A)BC || 13
διακρινόμενον G: μεταμίσγόμενα AB: μετα-
μειβόμενα C || πρὸς ἄλλο G (A)BC: cf. codd.
[Philon.] d. mund. incorr. p. 221, 3. 230, 8.
274, 1 Bern.: poetae restituendum puto πρὸς
ἄλλου cf. Clem. Strom. VI p. 750 P. Nauckii F.
T. p. 499 || 14 ἐτέρας G: om. (A)BC || ἐπέδειξεν
G: ἔδειξεν (A)BC: correxi || 15 de §§ 4. 5
cf. Prol. p. 135. 189 Zeller Abh. d. K. Akad.
d. W. 1878, 114 sqq. || 24 τοῖς om. B || 27
ἀλληλοφυῶν (A)BC: correxi post Karstenium ||
τετάρτας BC: τέτταρας (A) || 28 ὁμοίων (A)BC:
οἰκείων Reiske. an στοιχείων? || καὶ om. B

ἀλλὰ δι' ἀλλήλων ἥδη, τοῖς μὲν
 πυκνωθείσης [τοῖς δὲ καὶ τοῖς ζώοις]
 τῆς τροφῆς, τοῖς δὲ καὶ τῆς εὐμορ-
 φίας τῶν γυναικῶν ἐπερεθισμὸν τοῦ
 5 σπερματικοῦ κινήματος ἐμποιήσασθαι.
 τῶν δὲ ζώων πάντων τὰ γένη δια-
 κριθῆναι διὰ τὰς ποιάς κράσεις· † τὰ
 μὲν οἰκειότερα εἰς τὸ ὕδωρ τὴν ὀρ-
 μὴν ἔχειν, τὰ δὲ εἰς ἀέρα ἀναπνεῖν,
 10 ἕως ἂν πυρῶδες ἔχῃ τὸ πλεόν, τὰ
 δὲ βαρύτερα ἐπὶ τὴν γῆν, τὰ δὲ ἰσό-
 μοιρα τῇ κράσει πᾶσι τοῖς θώραξι
 πεφυνηκέναι.

1 εἶδη B || τῆς μὲν πυκνωθείσης τοῖς δὲ
 καὶ τοῖς ζώοις τροφῆς τοῖς δὲ καὶ τῆς
 εὐμορφίας τῶν γυναικῶν A: τοῖς μὲν πυκνω-
 θεῖσης τοῖς δὲ καὶ τοῖς ζώοις, τροφῆς· τοῖς
 δὲ καὶ τῆς τῶν γυναικῶν B: τῆς μὲν, πυκνω-
 θεῖσης. τῆς δὲ, καὶ τοῖς ζώοις τροφῆς.
 τοῖς δὲ, τῆς εὐμορφίας τῶν γυναικῶν C:
 scholium inclusi || 7 hic locus pessime
 est inquinatus, ut Karsten non de anima-
 lium generibus, sed corporum membris olim
 dictum fuisse suspicetur. Emped. p. 488¹⁸⁵.
 cf. Cramer a. O. III 184, 25. certe distri-
 buendi ratio Empedocliae contraria videtur
 cf. Theophr. d. caus. pl. II 22, 2. ego con-
 lato Diodor. I 7 [Tzet. in Iliad. p. 56 sqq.
 Herm.] et Vitruv. I 7 talia refingo: τὰ μὲν
 (ὕγρὰ) οἰκειότερον [ὕγρότερα Reiske, οἰκειότεραν
 Duebner] εἰς τὸ ὕδωρ τὴν ὀρμὴν ἔχειν [ἔχει BC],
 τὰ δ' εἰς ἀέρα ἀναπτῆναι [ἀναπνεῖν (A) BC:
 ἄνω βλέπειν Zeller, ἀναΐσσειν Karsten] ὅς' ἂν
 [ὥς ἂν B] πυρῶδες ἔχῃ τὸ [τὸ AC, cf.
 p. 419 a 21: om. B: τι vulgo] πλεόν, τὰ δὲ
 βαρύτερα κτλ. . . . πᾶσι τοῖς χωρίοις [sic
 Wytttenbach, πᾶσι τοῖς τόποις Reiske] σύμ-
 φωνα εἶναι [συμπεφυνηκέναι Reiske, συμ-
 πεφυκέναι Wytttenbach, πεφυκέναι cod. Pe-
 tavii]. sed incerta omnia, cum oblitteratae
 litterae librariorum somniis utcumque com-
 pletae sint. cf. c. prox. initium || 13 addit
 Galenus Δημόκριτος γεγενημένα εἶναι τὰ
 ζῷα συστάσει εἰ δὲ ἐν ἄστρον (?) πρῶτον τοῦ
 ὕγροῦ ζωογονοῦντα [l. ζωογονοῦντος]. cf. Prol.
 p. 16. 189

κ. Πόσα γένη ζώων καὶ εἰ
πάντα αἰσθητὰ καὶ
λογικά. G 124

Πόσα γένη ζώων καὶ εἰ πάντα
λογικά καὶ αἰσθητά. D Γ 11

Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης τες 1
5 σαρα γένη ζώων φασί, χερσαῖα ἔνυ-
δρα πτηνὰ οὐράνια· καὶ γὰρ τὰ
ἄστρο ζῶα λέγεσθαι * καὶ κόσμον καὶ
τῶν γηίνων * ζῶον λογικὸν ἀθάνατον.
Δημόκριτος Ἐπίκουρος τὰ οὐ- 2
10 ράνια . . .

Ἀναξαγόρας πάντα τὰ ζῶα λόγον 3
ἔχειν τὸν ἐνεργητικόν, τὸν δ' οἶονεῖ
νοῦν μὴ ἔχειν τὸν παθητικόν, τὸν
λεγόμενον τοῦ νοῦ ἐρμηνέα.

15 Πυθαγόρας Πλάτων λογικάς 4
μὲν εἶναι καὶ τῶν ἀλόγων ζώων κα-
λουμένων τὰς ψυχάς, οὐ μὴν λογικῶς
ἐνεργούσας παρὰ τὴν δυσκρασίαν τῶν
σωμάτων καὶ τὰ μὴ ἔχειν τὸ φρα-
20 στικόν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν πιθήκων καὶ
τῶν κυνῶν· νοοῦσι μὲν γὰρ οὗτοι, οὐ
φράζουσι· δέ.

Διογένης μετέχειν μὲν αὐτὰ τοῦ 5
νοητοῦ καὶ ἀέρος, διὰ δὲ τὸ τὰ μὲν
25 πυκνότητι, τὰ δὲ πλεονασμῷ τῆς ὑγρα-

Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης τέτ-
ταρα γένη ζώων, χερσαῖα ἔνυδρα
πτηνὰ οὐράνια. καὶ γὰρ τὰ ἄστρο ζῶα 5
λέγεσθαι * τὸν κόσμον καὶ τὸν * ἔν-
θεον, ζῶον λογικὸν ἀθάνατον.

4 Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης G: ἔστι πραγμα-
τεῖα Ἀριστοτέλους [ἀριστο superscr. τλ B] ἐν
7 (A)BC. dixi de interpolatione Prol. p. 143 ||
5 φησί (A)BC: correxi cf. G || 7 ἄστρο G:
om. (A)BC || καὶ κόσμον B: καὶ κόσμων
(A)C: καὶ αὐτὸς ὁ κόσμος G || καὶ τῶν γηί-
νων (A)C: καὶ τὴν γῆνιν B: om. G Stobaeana
KAITONENON mixta cum interpolatis la-
tere videntur cf. ad Stob. ex cuius lectione
Wytttenbach τὸν θεὸν corruptis τῶν γηίνων
substituit; sed cf. Bernays Die Dial. d. Arist.
p. 167 || 10 lacunam indicavit Zeller, deest οὐκ
ἐγκρίνει vel μὴ λογικά εἶναι || 11 τὰ AB: om.
C || 13 παθητικόν corruptum est. v. Zeller
I 4905⁴ intellegendus videtur Stoicorum προ-
φορικὸς λόγος cf. Heracl. allegor. p. 142 M.
v. § 4 || 19 καὶ τὸ C cf. G: καὶ τῷ AB ||
21 νοοῦσι G: λαλοῦσι (A)BC || 24 καὶ ἀέρος
om. B: τοῦ νοητικοῦ ἀέρος verisimiliter Wyt-
tenbach cf. αἰσθητικοῦ πνεύματος 24 4

G τὸν κόσμον καὶ τὸν [τὸ C] ἐνθεον A:
Aethi exemplar vitiosum ita corrigam (καὶ)
[cf. Plut.] τὸν κόσμον καὶ τὸν ἐνθεον: καὶ αὐτὸν
τὸν κόσμον ἐνθεον praeiverat Heeren

σίας *, μήτε διανοεῖσθαι μήτε αἰσθάνεσθαι, προσφερῶς δὲ αὐτὰ διακρίσθαι τοῖς μεμνημένοι παρρησιακότος τοῦ ἡγεμονικοῦ.

5 κα. Ἐν πόσῳ χρόνῳ μορφοῦται Ἐν πόσῳ χρόνῳ μορφοῦται τὰ
τὰ ζῶα ἐν γαστρὶ ὄντα. G 125 ζῶα ἐν γαστρὶ ὄντα. D F 11

Ἐμπεδοκλῆς ἐπὶ μὲν τῶν ἀν- 1
θρώπων ἄρχεσθαι τῆς διαρθρώσεως
ἀπὸ ἑκτῆς καὶ τριακοστῆς, τελειοῦσθαι
10 δὲ τοῖς μορίοις ἀπὸ πεντηκοστῆς μιᾶς
δεούσης.

Ἀσκληπιάδης ἐπὶ μὲν τῶν ἀρ- 2
ρένων διὰ τὸ θερμότερα εἶναι τὴν
διάρθρωσιν γίνεσθαι ἀπὸ ἑκτῆς καὶ
15 εἰκοστῆς, πολλάκις δὲ καὶ ἐνδοτέρω
τελειοῦσθαι δ' ἐντὸς τῆς πεντηκοστῆς
(τοῖς) μορίοις· ἐπὶ δὲ τῶν θηλυκῶν
ἐν διμήνῳ διαρθροῦσθαι, ἐν τετρα-
μήνῳ δὲ τελειοῦσθαι διὰ τὸ ἐνδεῖν
20 τοῦ θερμοῦ· τὰ δὲ τῶν ἀλόγων ζῴων
ὀλοτελῇ παρὰ τὰς συγκράσεις τῶν
στοιχείων.

1 intercidit verbum velut ἐμποδίζεσθαι (Reiske) vel χρῆσθαι (Wytttenbach) || 3 παρρησιακότος A || 6 ἐν AB: ἐν τῇ C || 9 ἀπὸ CB Psellus: ἀπὸ τῆς GA || 10 ἐπὶ coni. Usener || 13 θερμότατα (A)BCPsellus: correxi cf. G || 15 πολλάκις AB: πολλάς C || ἐν ἐνδοτέρῳ [compend.] B || 16 πληροῦσθαι G(A)BC: correxi cf. v. 9 et 19 || ἐν τοῖς τῆς πεντηκοστῆς μορίοις [δίοις B] (A)BC: emendavit Reiske || 17 θηλέων G || 21 πρὸς τὰς B

TESTIMONIA PLUTARCHI

21 1 Psell. d. omn. doct. c. 86 [alt. part.] μορφοῦται δὲ τὰ ζῶα ἐν γαστρὶ ὄντα ἀπὸ ἑκτῆς καὶ τριακοστῆς ἡμέρας, τελειοῦται δὲ τοῖς μορίοις ἀπὸ τῆς πεντηκοστῆς.

2 Idem l. c. Ἰπποκράτης [sic] δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ἀρρένων διὰ τὸ θερμότατα εἶναι τὴν διάρθρωσιν γίνεσθαι ἀπὸ τῆς ἑκτῆς καὶ εἰκοστῆς, ἐπὶ δὲ τῶν θηλυκῶν ἐν διμήνῳ μὲν διαρθροῦσθαι, ἐν τετραμήνῳ δὲ τελειοῦσθαι λέγει.

κβ. Ἐκ ποίων συνίσταται στοι-
χείων ἕκαστον τῶν ἐν ἡμῖν
γενικῶν μορίων. G 126

Ἐμπεδοκλῆς τὰς μὲν σάρκας γεν- 1
5 νᾶσθαι ἐκ τῶν ἴσων τῇ κράσει τεττά-
ρων στοιχείων, τὰ δὲ νεῦρα πυρὸς καὶ
γῆς τῶν διπλασίων μιχθέντων, τοὺς
δὲ ὄνυχας τοῖς ζώοις γεννᾶσθαι τῶν
νεύρων καθ' ὃ τῷ ἀέρι συνέτυχε περι-
10 ψυχθέντων, ὅστ' αὖ δὲ θυεῖν μὲν ὕδατος
καὶ τῶν ἴσων γῆς, τεττάρων δὲ πυρὸς
† γῆς τούτων συγκραθέντων μερῶν.
ἰδρωτὰ (δὲ) καὶ δάκρυον γίνεσθαι τοῦ
αἵματος τηχομένου καὶ παρὰ τὸ λεπτό-
15 νεσθαι διαχέομένου.

Ἐκ ποίων στοιχείων ἕκαστον
συνίσταται τῶν ἐν ἡμῖν γενι-
κῶν μερῶν. D Γ 11

κγ. Πότε ἄρχεται ὁ ἄνθρωπος
τῆς τελειότητος. G 127

Πότε ἄρχεται ἄνθρωπος τῆς
τελειότητος. D Γ 11 5

Ἡράκλειτος καὶ οἱ Στωικοὶ 1
ἀρχεσθαι τοὺς ἀνθρώπους τῆς τελει-

1 ποίων GABC: πόσων vulgo || συνίστα-
ται post στοιχείων G || 5 ἴσων Wytttenbach:
ἔσω (A)C: αἱμάτων interpolavit B. fort. κατ'
ἰσοκράτειαν τῶν [τῶν habet B] τεττάρων στ. cf.
G || 6 πυρὸς om. B spatium relicto || 6 καὶ G:
om. (A)BC || 7 τὰ διπλασίονα μιχθέντα (A)BC:
correxī ex G qui pro τῶν legit ὕδατος. (ἐκ)
πυρὸς (καὶ) γῆς (οἷς ὕδατος) τὰ διπλασίονα
μιχθέντα Duebner || 9 περιψυχθέντων (A)C
cf. G: ψυγέντων B cf. p. 437^a 3 || 10 δὲ δο-
κεῖ μὲν (A)BC: emendavit Wytttenbach || 11
καὶ τῆς ἔσω γῆς (A)BC: correxi Wyttten-
bachium et alios secutus cf. Karsten. Emped.
p. 451¹⁹³ || 12 γῆς τούτων corrupta. (καὶ) γῆς
τοσούτων scripsit Duebner. fortasse ut ex γῆς
τεττάρων v. 11 repetita delenda || 13 δὲ ad-
didi || 14 τηχομένου τοῦ αἵματος G: τοῦ σω-
ματικοῦ οὗτος AB: τοῦ σωματικοῦ οὕτως C:
restitui Galeni lectionem, propius tamen a lit-
terulis abesset ταχέντος || καὶ παρὰ τὸ λεπ-
τόνεσθαι διαχέομένου addit G: om. (A)BC cf.
Prol. p. 16 || 16 c. 24 ante 23 ponit C
rectum ordinem servant GAB || πότε G: πότε
καὶ πῶς (A)BC || 18 de Heraclito cf. fr. 87
ed. Bywat. || 19 τῆς GB: om. (A)C

όττηςος περί την δευτέραν έβδομάδα,
περί ην ό σπερματικός κινείται όρρός.
και γάρ τά δένδρα άρχεται τότε τελειό-
τητος, όταν άρχηται γεννάν τά σπέρ-
5 ματα, [άτελῇ δέ έστιν άωρα και
άκαρπα όντα· τέλειος ούν τότε άν-
θρωπος]. περί δε την δευτέραν έβδο-
μάδα έννοια γίνεται καλοῦ τε και
κακοῦ και τῆς διδασκαλίας αὐτῶν.

10 κδ. Πώς ύπνος γίνεται και
θανάτος. G 128

Περί ύπνου και θανάτου.

Άλκυμαίων αναχωρήσει τοῦ αἵ- 1
ματος εἰς τās αἰμόρρους φλέβας ύπνον
γίνεσθαι φησι, τῇν δέ εξέγερσιν δια-
15 χυσιν, τῇν δέ παντελῇ αναχώρησιν
θανάτον.

Έμπεδοκλῆς τὸν μὲν ύπνον κατά- 2
ψύξιν τοῦ ἐν τῷ αἵματι θερμοῦ σύμ-
μετρον γίνεσθαι, τῇν δέ παντελῇ
20 θανάτον.

2 κινείται G cf. p. 431^a 5: κρίνεται (A)BC:
έκκρίνεται Meziriac. || όρρός BC: όρός pr. A:
πόρος G || 3 και γάρ τὰ G: τὰ γάρ (A)BC ||
5 intrusa interpolatione lemma 'Αριστοτέλης,
quod testatur G, intercidisse videtur cf. Arist.
d. hist. anim. VIII 1 p. 581^a 12 || έστιν B: έστι
και (A)C || άωρα (A)C: άγονα B || alterum και
del. A alt. man. et Duebner || 7 G 'Αριστοτέλης
δὲ κατά τῇν πρώτην έβδομάδα. at cf.
Aristot. 544^b 26, 581^a 13, 1335^b 34 || 9
διδασκαλίας άρχή G qui addit έτεροι δὲ νο-
μιζουσι τελειοῦσθαι ήμᾶς τῇ τρίτῃ έβδομάδι,
όταν και γενεῖα σχῶμεν και τῇ ισχύι χρῶμεθα
cf. Bergk ad Solon. fr. 27 P.L.G.³ p. 431 Theo-
dor. Priscian. ex Diocle ut videtur [Octav.
Horat. ed. Argent. 1532] p. 107, Censorin.
d. d. n. 7 2—4 || 10 και GB: ή (A)C ||
post θάνατος addunt τῆς ψυχῆς ή τοῦ σώ-
ματος AC: carent dittographia (cf. c. 25)
GB || 13 όμόρους ABC: corr. Reiske cf. G
αἰμορροούσας || 17 κατάψύξιν OG: κατά
ψύξιν A: καταψύξει B || 18 σύμμετρον G:
συμέτρω ABC || 19 τὸν ύπνον ante γίνεσθαι
add. AC || τῇν δὲ παντελῇ G: ή παντελῇ [παν-
τελεῖ C] AC: τῇ δὲ άσυμέτρῳ και παντελεῖ
interpolat B

Διογέννης εἰ ἐπὶ πᾶν τὸ αἶμα 3
 διαχεόμενον πληρώσει μὲν τὰς φλέβας,
 τὸν δὲ ἐν αὐταῖς περιεχόμενον αἶρα
 ὥσει εἰς τὰ στέρνα καὶ τὴν ὑποκει-
 5 μένην γαστέρα, ὕπνον γίνεσθαι καὶ
 θερμότερον ὑπάρχειν τὸν θώρακα·
 ἐὰν δὲ ἅπαν τὸ αἰρωδὲς ἐκ τῶν
 φλεβῶν ἐκλίπη, θάνατον συντυγχάνειν.

Πλάτων οἱ Στωικοὶ τὸν μὲν 4
 10 ὕπνον γίνεσθαι ἀνέσει τοῦ αἰσθητικοῦ
 πνεύματος, οὐ κατὰ ἀναγκασμὸν
 καθάπερ ἔπ' ἐπὶ τῆς γῆς, φερόμενον δὲ
 ὥς ἐπὶ τὸ ἡγεμονικὸν μεσόφρουον·
 ὅταν δὲ παντελὴς γένηται ἡ ὄνσεις
 15 τοῦ αἰσθητικοῦ πνεύματος, τότε γί-
 νεσθαι θάνατον.

κῆ. Ποτέρου ἐστὶν ὕπνος καὶ
 θάνατος, ψυχῆς ἢ σώ-
 ματος. G 129

20 Ἀριστοτέλης κοινὸν μὲν τὸν ὕπνον 1
 σώματος καὶ ψυχῆς. αἴτιον δ' αὐ-
 τοῦ τὸ ἀναθυμιαθὲν ὑγρὸν ἀπὸ τοῦ

1 fort. ἐν—πληρώση—ῶση || 2 μὲν om. B || 3 αὐτοῖς (A)BC: corr. Beek || περιεχόμενον B || 5 γεγενῆσθαι (A)BC: correxi itemque v. 15 || 7 εἰ δὲ B || 8 ἐκλίπη C: ἐκλείπη A: ἐκλείπει B || συντυγχάνειν AB: τυγχάνειν C || 9 Στράτων probabiliter coni. Corsinus propter μεσόφρουον v. 13 cf. IV 5 2 et Tertull. d. anim. 43 [Prol. p. 205] || 12 ἐπὶ τῆς γῆς corruptum. mire Corsinus ἐπιπολῆς, mirabilis Reiske οὐ καταγεχαλασμένου καθάπερ ἐπὶ πηγῇ. fuit cum placeret ἐπὶ τῆς μέθης. comparatur somnus et ebrietas etiam Hippocr. d. vent. c. 14 [VI 112 L.] cf. Theophr. d. sens. § 44. at fortasse philosophi nomen intercidit. Ἐπιγέννης [cf. III 2 6] coniec. Usener || φερόμενον B: φερόμενος AC || 13 ὥς om. B || ἡ μεσόφρουον coni. Corsinus || 14 παντελὴς G: παντελῶς (A)BC || 17 ποτέρου C cf. G: ὁποτέρου (A)BC || ἡ θάνατος (A)BC: correxi || 20 de §§ 1. 2. 4. cf. Prol. p. 205 || 21 αἴτιον δὲ G: ἐστὶ δ' αἴτιον (vera et falsa lectione copulata) B: ἐστὶ δ' AC || αὐτοῦ GAC: αὐτῇ B: αὐτῇ vulgo

θώρακος εἰς τοὺς περὶ τὴν κεφαλὴν
τόπους ἐκ τῆς ὑποκειμένης τροφῆς ἢ
τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ καταψυχθὲν θερμόν,
τὸν δὲ θάνατον εἶναι παντελῇ κατὰ
5 ψυξιν· θάνατον δὲ εἶναι μόνου [τοῦ]
σώματος, οὐ ψυχῆς· [ταύτης γὰρ οὐχ
ὑπάρχει θάνατος].

Ἀναξαγόρας κατὰ κόπον τῆς 2
σωματικῆς ἐνεργείας γίνεσθαι τὸν
10 ὕπνον· σωματικὸν γὰρ εἶναι τὸ πάθος,
οὐ ψυχικόν· εἶναι δὲ καὶ ψυχῆς θά-
νατον τὸν διαχωρισμόν.

Λεύκιππος † οὐ μόνον σώματος 3
γίνεσθαι, ἀλλ' ἐκκρίσει τοῦ λεπτο-
15 μεροῦς πλείονι τῆς εἰσκρίσεως τοῦ
ψυχικοῦ θερμοῦ, τὸν <δὲ> πλεονασμόν
αἷτιον θανάτου· ταῦτα δὲ εἶναι πάθη
σώματος, οὐ ψυχῆς.

Ἐμπεδοκλῆς τὸν θάνατον γίγνε- 4
20 σθαι διαχωρισμόν τοῦ πυρώδους * * *
ἐξ ὧν ἡ σύγκρισις τῶν ἀνθρώπων συν-
εστάθη· ὥστε κατὰ τοῦτο κοινὸν εἶναι

1 θώρακος ex σώματος corr. B || εἰς (A)B:
καὶ C: cf. Prol. p. 37 || 2 ἐκ τῆς GB: καὶ
τῆς (A)C || τροφῆς ἢ B: τροφῆς spatio unius
vel duorum vocabulorum relicto A, ἢ om.
C || 3 καταψυχθὲν (A): περιψυχθὲν B: παρα-
ψυχθὲν C || 5 τοῦ delevi || 6 ταύτης—θάνατος
etiam propter directam orationem suspecta
recidi || 8 de § 2 cf. Prol. p. 205 || δὲ
post Ἀναξαγόρας C: om. δὲ GAB || κατὰ
κόπον G: om. (A)BC || 10 τὸ om. B ||
13 οὐ κόπων coni. Reiske. scriberem τὸν
ὑπνον σώματος γ., nisi obstaret ἀλλὰ ||
τοῦ σώματος B || 14 κρᾶσει ABC: correxi
cum Heimsoethio [Democr. d. an. doct.
p. 5] cf. Arist. de resp. 4. de anima I 2 ||
15 ἐκκράσεως AC: κράσεως B: correxi cf.
IV 13 1 17 2 ἐγκρίσεως Heimsoeth. || 16 δὲ
addidi: πλεονασμόν sc. τῆς ἐκκρίσεως || 17 αἷ-
τιον AB: αἰτίαν C || 19 γεγενῆσθαι (A)BC:
correxi || 21 addidit Reiske καὶ γεώδους ||
ἐξ ὧν (A)C: ἐξ οὗ B || τῶν ἀνθρώπων C:
τῶν ἄνω A: om. B || 22 fortasse κατὰ τοῦ-
τον cf. IV 1 2 κατ' αὐτόν

τὸν θάνατον σώματος καὶ ψυχῆς·
ὑπνον δὲ γίνεσθαι διαχωρισμὸν τοῦ
πυρώδους.

κς. Πῶς ἠδὲξήθη τὰ φυτὰ καὶ
εἰ ζῶα. G 130

Πλάτων Θαλῆς καὶ τὰ φυτὰ 1
ἔμψυχα ζῶα· φανερόν δὲ καὶ ἀπὸ
τοῦ σαλεύεσθαι καὶ ἐντεταμένους ἔχειν
τοὺς κλάδους καὶ ἐν ταῖς ἐπαναγωγαῖς
10 εἰκναι καὶ πάλιν σφοδρῶς ἀναχαλᾶσθαι·
ὥστε καὶ συνέλκειν βάρη.

Ἀριστοτέλης ἔμψυχα μὲν, οὐ μὴν 2
ζῶα· τὰ γὰρ ζῶα ὀρμητικὰ εἶναι καὶ
αἰσθητικὰ, ἔνια δὲ καὶ λογικά.

Οἱ Στωικοὶ δὲ καὶ Ἐπικουρείοι 3
οὐκ ἔμψυχα· τινὰ γὰρ ψυχῆς ὀρμη-
τικῆς εἶναι καὶ ἐπιθυμητικῆς, τινὰ
δὲ καὶ λογικῆς· τὰ δὲ φυτὰ αὐτο-
μάτως πως κινεῖσθαι, οὐ διὰ ψυ-
20 χῆς.

Ἐμπεδοκλῆς πρῶτα τὰ δένδρα 4
τῶν ζώων ἐκ γῆς ἀναφῦναι φησι,
πρὶν τὸν ἥλιον ἢ περιπλωθῆναι καὶ

Πῶς ἠδὲξήθη τὰ φυτὰ καὶ εἰ
ζῶα.

Πλάτων Θαλῆς τὰ φυτὰ ἔμψυχα
ζῶα· φανερόν δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ σα-
λεύεσθαι καὶ ἐντεταμένους ἔχειν τοὺς 5
κλάδους καὶ ταῖς ἐπαναγωγαῖς εἰκναι καὶ
πάλιν σφοδρῶς ἀναχαλᾶσθαι, ὥστε καὶ
συνανέλκειν βάρη.

Ἀριστοτέλης ἔμψυχα μὲν, οὐ μὴν 2
ζῶα· τὰ γὰρ ζῶα ὀρμητικὰ εἶναι καὶ 10
αἰσθητικὰ, ἔνια δὲ καὶ λογικά.

1 τὸν om. B || 2 διαχωρισμὸν τινα vulgo ||
6 Θαλῆς G: Ἐμπεδοκλῆς (A)BC cf Prol.
p. 15 || 7 ζῶα G: καὶ ζῶα (A)BC || δὲ om.
B || 10 εἰκναι B et pr. C in marg.: ἦκειν
GAC || σφοδρῶς ἀναχαλᾶσθαι G: σπονδιῶς
ἀναχαλᾶσθαι AC: post lacunam VIII litte-
rarum ἀναχαλᾶσθαι B || 11 συνέλκειν βάρη G:
συντελεῖν om. βάρη (A)BC || 12 οὐ μὲν AB:
οὐ μὲν καὶ C || 14 ἔνια δὲ G: δὲ (om. ἔνια)
BC: ἔνια δὲ om. (A) || λογικά om. B spat. VII
litt. relicto || 15 καὶ οἱ C || 18 αὐτομάτως A ||
19 γεγενῆσθαι G(A)BC: correxi. κεκινῆσθαι
Gassendi || 21 τὰ δένδρα τῶν ζώων ABC cf. G:
τῶν ζώων τὰ δένδρα vulgo || 22 ἀναφῦναι G:
ἀναδῦναι (A)BC || 23 περιπλωθῆναι frustra ut
poeticum tuentur Sturz et Karsten. sed

3 Πλάτων Θαλῆς F: πλάτων καὶ Θαλῆς C
5 ἐκτεταμένους Beckii est perveisa con-
iectura. ἀνατεταμένους coni. Karsten. immo
de intentione ac vigore arborum velut ner-
vis praeditarum agitur

TESTIMONIA PLUTARCHI

26 4 Tzet., in Hesiod. op. p. 66 Bas.
p. 40 a Heins. . . καὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ
πρὸ τοῦ ἀπλωθῆναι τὸν ἥλιον φησι φυτὰ γε-
νέσθαι καὶ ζῶα.

πρὶν ἡμέραν καὶ νύκτα διακριθῆναι·
 διὰ δὲ συμμετρίαν τῆς κράσεως τὸν
 τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος περιέχειν
 λόγον· αὐξεσθαι δὲ ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ γῆ
 5 θερμοῦ διαιρόμενα, ὥστε γῆς εἶναι
 μέρη, καθάπερ καὶ τὰ ἔμβρυα τὰ ἐν
 τῇ γαστρὶ τῆς μήτρας μέρη· τοὺς δὲ
 καρποὺς περιττώματα εἶναι τοῦ ἐν τοῖς
 φυτοῖς ὕδατος καὶ πυρός· καὶ τὰ μὲν
 10 ἐλλιπὲς ἔχοντα τὸ ὑγρὸν ἐξικμαζο-
 μένου αὐτοῦ τῷ θέρει φυλλορροεῖν,
 τὰ δὲ πλεῖον, παραμένειν ὥσπερ ἐπὶ
 τῆς δάφνης καὶ τῆς ἐλαίας καὶ τοῦ
 φοίνικος· τὰς δὲ διαφορὰς τῶν χυμῶν
 15 † παραλλαγὰς τῆς πολυμερείας καὶ
 τῶν φυτῶν γίνεσθαι διαφορὰς ἐχόντων
 τὰς ἀπὸ τοῦ τρέφοντος ὁμοιομερείας
 ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀμπέλων· οὐ γὰρ αἱ
 διαφοραὶ τούτων χρηστὸν τὸν οἶνον

ἀπλόω et comp. poetarum nemini nisi Ba-
 brio posterioribusque epicis, pedestrium scrip-
 torum nulli fere ante Dioscoridem, multis
 Antoninorum aetatis et post usurpatum. hic
 vero omnino ineptum. περιπολεῖν legisse vide-
 tur G: περικυκλωθῆναι verisimiliter Reiske ||
 2 καὶ διὰ (om. δὲ) B || συμμετρίας (A)BC:
 correxi. fortasse ἀσυμμετρίαν v. V 7 1 cf. G
 <τῆς> συμμετρίας Duebner. de placito cf. Kar-
 sten p. 462 || 4 ὑπὸ G: ἀπὸ (A)BC || 5 διαι-
 ρούμενα G: διαιρουμένου (A)C: ἀραιουμένου
 B: scripsi διαιρόμενα *in altum elatas*. Karsten
 διαραιουμένου '*se diffundentis*' vel διαραινομέ-
 νου || γῆν B || 8 περιττώματα G: περιττεύ-
 ματα (A)BC || τοῦ G: om. (A)BC || 12 πλεῖονα
 (A)BC: corr. Wyittenbach cf. G qui addit ἀεὶ
 φύλλοις τεθηλότα cf. Plut. Qu. conviv. III 2 s ||
 15 proxima corrupta sunt. G: τὰς διαφορὰς
 τῶν χυμῶν παραλλαγὰς γίνεσθαι τῆς πολυ-
 μερείας καὶ τῶν φυτῶν διαφόρως ἐλκόντων
 τὰς ἀπὸ τοῦ τρέφοντος ὁμοιομερείας quae sana
 duco, si mutes: παραλλαγὰς γίνεσθαι γιγί-
 νης πολυμερείας et διαφόρους cf. Alex. ad
 Arist. d. sens. p. 144, 4 Thur. || 16 φυτῶν
 G: αἰτίων AC: χυμῶν B || 16 διαφορὰς ABC ||
 17 τρέφοντος GC cf. p. 440^a 1: τρέφεσθαι AB ||
 19 χρηστικὸν (A)BC: χρηστὸν τὸν correxi

ποιουσιν, ἀλλ' αἱ τοῦ τρέφοντος ἐδά-
φους.

κζ. Περὶ τροφῆς καὶ αὐξήσεως.

Περὶ τροφῆς.

Ἐμπεδοκλῆς τρέφεσθαι μὲν τὰ 1
5 ζῶα διὰ τὴν ὑπόστασιν τοῦ οἰκείου,
αὐξεσθαι δὲ διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ
θερμοῦ, μειοῦσθαι δὲ καὶ φθίνειν διὰ
τὴν ἐκλείψιν ἐκατέρων· τοὺς δὲ νῦν
ἀνθρώπους τοῖς πρώτοις συμβαλλο-
10 μένους βρεφῶν ἐπέχειν τάξιν.

Ἀναξαγόρας τρέφεσθαι μὲν . . 2

. . . . .
. . . . .

κη. Πόθεν αἱ ὀρέξεις γίνονται
15 τοῖς ζώοις καὶ αἱ ἡδοναί.

Περὶ ὀρέξεως τῶν ζώων.

Ἐμπεδοκλῆς τὰς μὲν ὀρέξεις γί- 1
νεσθαι τοῖς ζώοις κατὰ τὰς ἐλλείψεις
τῶν ἀποτελούντων ἕκαστον στοιχείων,
τὰς δὲ ἡδονὰς ἐξ ἡγροῦ καὶ τὰς τῶν
20 κινδύνων καὶ ὁμοίων κινήσεις, τὰς δὲ
ὀχλήσεις καὶ τὰς . . . . .
. . . . .

1 ἀλλ' ἐκ τοῦ τρέφεσθαι (A)BC: corr.
Wytttenbach cf. G; αἱ (servato ἐκ) Duebner
5 οἰκείου ὑγροῦ coni. Usener

11 tantum exstat in AB e lacuna quam
vacuo spatío duorum versuum indicavit A,
sesquialterius B: Ἀναξαγόρας—μὲν om. C

15 αἱ ante ἡδοναί A [ind., in cont. totum
caput excidit], CB: αἱ om. vulgo

18 ἕκαστος C

19 corrupta archetypo oblitterato vix
restitui possunt. de re cf. IV 9 15. Karsten
tentat τὰς δὲ ἡδονὰς ἐξεργάζεσθαι κατὰ τὰς
τῶν οἰκείων καὶ ὁμοίων κινήσεις, τὰς δ'
ὀχλήσεις καὶ τὰς ἀληθινὰς τοῖς ἐναντίοις.
Schneider Theophr. II 617 τὰς δὲ ἡδονὰς
διὰ τὰς τῶν ὁμοίων κινήσεις, τὰς δ' ὀχλήσεις
διὰ τὰς τῶν ἐναντίων. propius a traditis ab-
essent haec: τὰς δὲ ἡδονὰς ἐξ οἰκείου κατὰ
τὰς τῶν συγγενῶν καὶ ὁμοίων κινήσεις, τὰς κτλ.

21 spatium sesquialterius versus relin-
quunt BC

κθ. Πῶς γίνεται πυρετὸς καὶ
εἰ ἐπιγέννημά ἐστιν. G 131

Ἐρασίστρατος ὀρίζειται τὸν πυ- 1
ρετὸν οὕτως· πυρετός ἐστι κίνημα
5 αἵματος παρεμπεπτωκός εἰς τὰ τοῦ
πνεύματος ἀγγεῖα ἀπροαιρέτως γινό-
μενον· καθάπερ γὰρ ἐπὶ τῆς θαλάττης,
ὅταν μὴδὲν αὐτὴν κινῇ, ἡρεμεῖ, ἀνέ-
μου δὲ ἐμπνέοντος βιαίου παρὰ φύσιν,
10 τότε ἐξ ὅλης κυκλεῖται, οὕτω καὶ ἐν
τῷ σώματι ὅταν κινήθῃ τὸ αἷμα,
τότε ἐμπίπτει μὲν εἰς τὰ ἀγγεῖα τῶν
πνευμάτων, πυρούμενον δὲ θερμαίνει
τὸ ὅλον σῶμα· ἀρέσκει δὲ αὐτῷ καὶ
15 ἐπιγέννημα εἶναι ὁ πυρετός . . .

Διοκλῆς δὲ φησιν· ὅψις ἀδῆλων 2
τὰ φαινόμενα· ἔστι δὲ, οἷς φαινομέ-
νοις ὁράται ὁ πυρετός ἐπιγενόμενος,
20 τραύματα καὶ φλεγμοναὶ καὶ βου-
βῶνες.

Ἡρόφιλος φησιν ἐνίοτε μὴδε 3
μῖα ἀιτίας προηγησαμένης πυρέττειν
τινάς.

1 πυρετός AB: ὁ πυρετός C

3 πυρετός ἐστι om. C cf. G

5 παρεμπεπτωκός G: παρεμπεπτωκός
(A)BC

8 post αὐτὴν add. πνεῦμα G

10 κυκλεῖται vix sanum. immo κυκᾶται

14 ὅλον τὸ C

15 ὁ πυρετός nisi cum proximis cohaeris-
sedis, corrige τὸν πυρετόν || lacunam sesqui-
alterius versus indicat A, unius vocabuli
B: nullam C

17 ὅψις AB: ὅψεις C. sed cf. Sext. P. H.
I 138 adv. math. III 23. 53. VII 374

18 ἐπὶ δὲ τοῖς φαινομένοις (A)BC: cor-
rexī Reiskeum secutus qui ἔστι δ' ἐφ' οἷς
φ. praeiverat

19 ἐπιγενόμενος post ὁράται B

20 post ἐπιγενόμενος addi iussit οἷα' ἐστι
corrector Vossiani || βουβῶνες B

22 § 3 addidi ex G cf. Prol. p. 39.: om.
ABC sed A duos versus vacuos relinquit, B
bessem, C nihil

λ. Περὶ ὑγείας καὶ νόσου καὶ
γῆρως. G 132. 133

Ἀλκμαίων τῆς μὲν ὑγείας εἶναι ¹ Ἀλκμαίων ἔφη τῆς μὲν ὑγείας
συνεκτικὴν τὴν ἰσονομίαν τῶν δυνά- εἶναι συνεκτικὴν τὴν ἰσονομίαν τῶν
μεων, ὑγροῦ ξηροῦ ψυχροῦ θερμοῦ δυνάμεων, ὑγροῦ ξηροῦ θερμοῦ πι-
πικροῦ γλυκεῖος καὶ τῶν λοιπῶν, τὴν δ' κροῦ γλυκεῖος καὶ τῶν λοιπῶν, τὴν δ'
ἐν αὐτοῖς μοναρχίαν νόσου ποιη- ἐν αὐτοῖς μοναρχίαν νόσου παρασκευ-
τικὴν· φθοροποιὸν γὰρ ἑκατέρου μο- αστικὴν εἶναι. λέγει δὲ τὰς νόσους
ναρχίαν. καὶ νόσον συμπίπτειν ὡς συμπίπτειν ὡς μὲν ὑφ' οὗ δι' ὑπερ-
¹⁰ μὲν ὑφ' οὗ ὑπερβολῇ θερμότητος ἢ βολὴν θερμότητος ἢ ξηρότητος, ὡς δὲ
ψυχρότητος, ὡς δὲ ἐξ οὗ διὰ πλῆθος ἐξ οὗ διὰ πλῆθος τροφῆς ἢ ἐνδείαν, ὡς
† οἷον ἢ ἐνδείαν, ὡς δ' ἐν οἷς ἢ αἷμα δὲ ἐν οἷς αἷμα ἢ μυελὸν ἢ ἐγκέφαλον. ¹⁰
(ἢ) μυελὸν ἢ ἐγκέφαλον· † ἐν γὰρ γίνεσθαι δὲ ποτε καὶ ὑπὸ τῶν ἐξωθεν
τούτοις ποτε κακὰ τῶν ἐξωθεν αἰτιῶν αἰτιῶν ὑδάτων ποιῶν ἢ χόρας ἢ κό-

1 c. 15 descripsit Psellus in Solut. div. quæst. [Prol. p. 30], quæ hic adnoto. infra excerpta ex omnif. doct. adposui || 4 τὴν Psell.: om. (A)BC || 5 θερμοῦ post ψυχροῦ Psell.: post ὑγροῦ (A)BC || 8 an ἑκατέρων ut p. 440^a 8? || μοναρχίαν Psell. μοναρχία

χ' (A)C: μοναρχία B || 9 νόσον συμπίπτειν Psell.: νόσων αἰτία (A)BC || 10 ὑπέξω ABC i. e. ὑφ' ἧς [post interpolatum αἰτία v. 9 corruptum] commixta vera lectione ἐξ οὗ quæ ad corruptum ἐξ ἧς v. 11 pertinebat: ὑπέξω Psellus: ὑφ' ἧς vulgo: correxi ὑφ' οὗ || ὑπερβολῇ B: ὑπερβολῇ (A)C Psellus cf. Prol. p. 31 || 11 καὶ ψυχρότητος Psell. || ἐξῆς A: ἐξῆς BC: ἐξῆς Psell.: correxi. || πλῆθος οἷον ἢ ἐνδεία Psell.: πλῆθος ἢ ἐνδείαν (A)BC: οἷον post ἐν οἷς transferendum probabiliter coniecit Usener cf. ad Stob. — ποιῶν ex p. 443^a 4 [cf. Prol. p. 223] non reficiet || 12 ὡς δὲ ἐνίοις C || ἢ αἷμα AB Psell.: om. ἢ C || 13 ἢ μυελὸν scripsi: ἐνδέον Psell. (A)BC || ἐγκέφαλον Psell.: ἐγκέφαλος ABC || ἐν γὰρ — 443^a 2 παραπλησίον addidi ex Psello: om. (A)BC || ἐν γὰρ τούτοις non expedit. ἔτι πρὸς τούτοις Usener || 14 καὶ τῶν ἐξωθεν ἔτι

TESTIMONIA PLUTARCHI

30 1 Psellus d. omnif. doct. c. 86 [cf. supra] περὶ ὑγείας καὶ νόσου καὶ γῆρως. Ὑγείας αἴτιον καὶ συνεκτικὸν ἢ τῶν δυνάμεων ἰσονομία θερμότητος ψυχρότητος ὑγρότητος ξηρότητος, ὅταν δὲ τούτων ἐν καταδυνατεύσει, τῶν ἄλλων ἢ νόσος γίνεται.

1 § 1 vv. 1—6 εἶναι ex Floril. t. 101 2

6 λέγει — p. 443^b 2 ex Flor. t. 100 25

10 nisi post οἷς οἶον addis [cf. ad Plut.], casus vv. αἷμα et cet. corrigendus est

υδάτων ποιῶν ἢ χώρας ἢ τόπων <ἢ> ἀνάγκης ἢ τῶν τούτοις παραπλησίων. τὴν δὲ ὑγίαν τὴν σύμμετρον τῶν ποιῶν κρᾶσιν.

παν ἢ ἀνάγκης ἢ τῶν τούτοις παραπλησίων.

5 Διοκλῆς πλείστας τῶν νόσων δι' ἀνωμαλίαν τῶν ἐν τῷ σώματι στοιχείων καὶ τοῦ καταστήματος.

Διοκλῆς τὰς πλείστας τῶν νόσων δι' ἀνωμαλίαν ἔλεγε τίχτεσθαι.

Ἐρασίστρατος τὰς νόσους διὰ πλῆθος τροφῆς καὶ ἀπεψίας καὶ φθοράν, τὴν δὲ εὐταξίαν καὶ αὐτάρκειαν εἶναι ὑγείας περιποιητικά.

Ἐρασίστρατος ἔλεγε 'πλῆθος καὶ διαφθορὰ τάνωτάτω αἷτια.'

4 Παρμενίδης γῆρας γίνεσθαι παρὰ τὴν τοῦ θερμοῦ ὑπόλειπιν.

Οἱ Στωικοὶ συμφώνως τὸ γῆρας γίνεσθαι διὰ τὴν τοῦ θερμοῦ ἔλλειπιν. οἱ γὰρ αὐτὸ πλέον ἔχοντες [τὸ θερμόν] ἐπὶ πλείον γηρῶσιν.

Ἀσκληπιάδης Αἰθιοπίας φησὶ ταχέως γηράσκειν ἐτῶν τριάκοντα διὰ τὸ ὑπερθερμαίνεσθαι τὰ σώματα ὑπὸ τοῦ ἡλίου διαφλεχθέντας· τοὺς

υδάτων φυτῶν Psell.: correxi || 2 ἢ post τόπων addidi || ὑγίαν τὴν Psell. (A)B: τὴν ante κρᾶσιν C || 5 Διοκλῆς Psell. AB: Διοκλῆς δὲ C || 6 τῷ GAB: om. Psell. C sed cf. infra testim. 2 || 9 φθορᾶς Ps. (A)BC: corr. Usener ex St. || 11 ὑγίαν (A)BC: τροφῆς ex v. 9 Psellus: correxi ex testim. 3 || 12 συμφώνως pertinet ad § 4 || συμφώνως post γεγενῆσθαι Psell. || 13 γεγενῆσθαι Psell. (A)BC: correxi || pro ἔλλειπιν ὑπονόστησιν G cf. Poll. on. Π 21 at cf. § 4 || 14 αὐτοὶ Psell. (A)BC: correxi cf. 431^a 10. 439^a 12. αὐτοῦ Duebner qui inclusit τὸ θερμόν || 15 ἐπὶ πλέον B || 17 ἔτη τριάκοντα Psell. AB: correxi ex p. 444^a 1 (*intra xxx annos*): ἔτει τριακοστῷ C cf. G quod immerito laudavi Prol. p. 12. 31 || 18 ὑποθερμένεσθαι A || 19 ὑπὸ Psell. GB: ἀπὸ (A)C || τοὺς δὲ G: om. Psell. (A)BC

3 § 2. 3 ex Flor. t. 100 26. 27

7 § 4 ex Flor. t. 115 29

TESTIMONIA PLUTARCHI

30 2 excerpst Psellus d. omnif. doct. c. 86 αἱ δὲ πλείσται τῶν νόσων δι' ἀνωμαλίαν τῶν ἐν τῷ σώματι στοιχείων γίνονται.

3 Idem l. c. ἐπεισάγονται δὲ αἱ νόσοι τῷ σώματι καὶ διὰ πλῆθους [sic] τροφῶν καὶ δι' ἀπεψίας καὶ φθορᾶς, ἡ δὲ εὐταξία καὶ ἡ αὐτάρκεια ὑγείας περιποιητικά.

δὲ ἐν Βρεττανίᾳ ἑκατὸν εἴκοσιν ἐτῶν
 γηρᾶν διὰ τὸ κατεψύχθαι μὲν τοὺς
 τόπους, ἐν ἑαυτοῖς δὲ στέγειν τὸ πυ-
 ρῶδες· τὰ μὲν γάρ εἰσιν ἀραιότερα
 τῶν Αἰθιοπῶν τὰ σώματα διὰ τὸ ἀνα-
 χαλᾶσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τὰ δὲ ὑπὸ
 τῶν ἄρκτων πυκνά, διὰ τοῦτο καὶ
 πολυχρόνια.

---

1 δὲ post Βρεττανίᾳ inseruit Psell. || ἐτῶν
 ante ἑκατὸν Psell.

4 τὰ σώματα Psell. B: τὰ om. AC. for-
 tasse ex G restituendum τὰ μὲν γάρ τῶν
 Αἰθιοπῶν σώματά εἰσιν ἀραιότερα

6 post τὰ δὲ addit Psell. τῶν Βρετανῶν ||
 ὑπὸ G: ἀπὸ Psell. (A)BC || 7 πυκνά ex-
 plicat Psellus ἢ ἐστεγανωμένα cf. Prol. p. 30² ||
 καὶ G Psell.: οὖν καὶ (A)BC || 8 subscri-
 bit τέλος τῶν ἀρεσκόντων φιλοσόφοις φυσικῶν
 δογμάτων βιβλίου ε. Εὐτυχῶς A: περὶ τῶν
 ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις βιβλίον ε' C

ΑΡΕΙΟΥ ΔΙΑΓΥΜΟΥ ΕΠΙΤΟΜΗΣ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΦΥΣΙΚΑ

*Sigla Eusebii Stobaeique codicum et ceterae notae
fere eadem sunt quae in Aëtio.*

ΕΚ ΤΩΝ ΑΡΕΙΟΥ ΔΙΑΥΜΟΥ ΕΠΙΤΟΜΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ

1

Enseb. P. E. XI 23 3—6. Stob. ecl.
eth. I 12 p. 330 H.

Alcinoi epit. Plut. dogm. c. 12.

Περὶ δὲ τῶν ἰδεῶν ὥδι διεξήρχετο, τῶν κατὰ φύσιν αἰσθητῶν κατὰ γένος ὠρισμένα τινὰ παραδείγματα φάμενος εἶναι τὰς ἰδέας, ὧν τὰς ἐπιστήμας γίγνεσθαι καὶ τοὺς ὅρους· παρὰ πάντας ἅνθρωπους ἄνθρωπόν τινα νοεῖσθαι καὶ παρὰ πάντας ἵππους ἵππον καὶ κοινῶς παρὰ πάντα ζῷα ζῶον ἀγέννητον καὶ ἄφθαρτον· ὃν τρόπον δὲ σφραγίδος μιᾶς ἐκμαγεῖα γίνεσθαι πολλὰ καὶ συ-¹⁰ χνάς εἰκόνας ἑνὸς ἀνδρός, οὕτως καὶ μιᾶς ἐκάστης ἰδέας αἰσθητῶν σωμάτων φύσεις παμπληθεῖς, τῆς μὲν ἀνθρώπων ἀνθρώπους ἅπαντας, (τῆς δὲ ἵππων ἵππους ἅπαντας,) καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν¹⁵ λόγον ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ φύσιν. εἶναι δὲ τὴν ἰδέαν αἰδίου οὐσίαν, αἰτίαν καὶ ἀρχὴν τοῦ ἕκαστον εἶναι τοιοῦτον, οἷα ἐστὶν αὐτή. καθάπερ οὖν τὰ κατὰ μέρος ὥσπερ ἀρχέτυπα τῶν αἰσθητῶν²⁰ προηγείσθαι σωμάτων, οὕτως τὴν πάσας ἐν ἑαυτῇ περιέχουσαν καλλίστην καὶ τελειοτάτην οὐσίαν ὑπάρχειν τοῦδε πα-
ράδειγμα τοῦ κόσμου· πρὸς γὰρ ταύτην ἀφομοιωθέντα ὑπὸ τοῦ δημιουργήσαντος²⁵ αὐτὸν ἀπειργάσθαι θεοῦ κατὰ πρόνοιαν ἐκ τῆς πάσης οὐσίας.

Ἐπεὶ γὰρ τῶν κατὰ φύσιν αἰσθητῶν καὶ κατὰ μέρος ὠρισμένα τινὰ δεῖ παραδείγματα εἶναι τὰς ἰδέας, ὧν καὶ τὰς ἐπιστήμας γίνεσθαι καὶ τοὺς ὅρους (παρὰ πάντας γὰρ ἀνθρώπους ἄνθρωπόν τινα νοεῖσθαι καὶ παρὰ πάντας ἵππους ἵππον καὶ κοινῶς παρὰ τὰ ζῷα ζῶον ἀγέννητον καὶ ἄφθαρτον· ὃν τρόπον σφραγίδος μιᾶς ἐκμαγεῖα γίνεται πολλὰ καὶ ἑνὸς ἀνδρός εἰκόνας μυρία ἐπὶ μυρίαις τῆς ἰδέας οὔσης αἰτίας ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἕκαστον τοιοῦτον οἷον αὐτὴ ὑπάρχει), ἀναγκαῖον καὶ τὸ καλλίστον κατασκευάσμα τὸν κόσμον ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδημιουργῆσθαι πρὸς τινα ἰδέαν κόσμου ἀποβλέποντος παράδειγμα ὑπάρχουσαν τοῦδε τοῦ κόσμου ὡς ἂν ἀπεικονισμένου ἀπ' ἐκεῖνης πρὸς τὴν ἀφομοιωθέντα ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ αὐτὸν ἀπειργάσθαι κατὰ θαυμαστοτάτην πρό-
νοιαν καὶ δίαίταν ἐλθόντος ἐπὶ τὸ δημιουργεῖν τὸν κόσμον διότι ἀγαθὸς ἦν. ἐκ τῆς πάσης οὖν ὕλης αὐτὸν ἐδημιούργει.

Euseb. praemittit XI 23 2 hunc indicem: τὴν δὲ τῶν εἰρημένων διάνοιαν ἐκ τῶν Διδύμων Περὶ τῶν ἀρεσκόντων Πλάτωνι συντεταγμένων ἐκδήσομαι· γράφει δὲ οὕτως· Stobaei editores lemma adponunt Πλάτων, sed deest in A. dixi de hoc fr. Prol. p. 73 II 74 VI

1 περὶ — διεξήρχετο om. E || 2 κατὰ μέρος Alcinoi. cf. v. 19 || 4 ὧν Eus. Alc.: ἀπ' ὧν Stob. || 8 παρὰ τὰ ζῷα E St. Alc.: cor-
rexit Meineke || 10 γίνεσθαι E: γενέσθαι

St.: γίνεται Alc. || 11 οὕτως καὶ St.: οὕτως ἐκ E || 14 τῆς — ἅπαντας om. St. E: explevit Meineke || 19 αὐτὴ St. Alc.: αὕτη E || 21 προηγείσθαι infinitivus ut v. 10 quo offensus St. addidit συμβέβηκε || 21 πᾶσαν E[correi] || 23 οὐσαν E St.: corr. Stob. cod. Aug. || τοῦδε — οὐσίας om. Stob. || b 22 ἐκ τῆς πάσης οὖν ὕλης αὐτὸν ἐδημιούργει vulgo (Angelic. C 1, 7): πάσης αὐτὸν ὕλης οὖν ἐδημιούργει Vindob. 314

2

Stob. Ecl. I 11 4 p. 320sq. H.

Ἀριστοτέλους. Ἐπειδὴ δ' ἡ μὲν φύσις κατ' ἐπίνοιαν ἀρχὴ τίς ἐστι κινήσεως καὶ στάσεως, οὔτε δὴ κινούμενον ἢ ὕλη κατὰ τὸν ἴδιον λόγον οὔτε τὸ εἶδος. ἡ μὲν γὰρ ἀνείδεος, τὸ δὲ εἶδος αἰεὶ, καὶ ἡ μὲν οὐ σῶμα, σωματικὴ δέ, τὸ δὲ καθάπαξ ἀσώματον. οὐ σῶμα δὲ τὴν ὕλην φασίν, [οὐχ] οὐ μόνον ὅτι ἐστερηθῆναι δοκαῖ τῶν περὶ σῶμα διαστάσεων, ἀλλ' ὅτι καὶ πολλῶν ἄλλων ἀπολείπεται κατὰ τὸν ἴδιον λόγον, ἃ τοῖς σώμασιν ὑπάρχει, σχήματος χρώματος βαρύτητος κουφότητος, ὅλως πάσης ποιότητος καὶ ποσότητος. εἰ γὰρ τούτων μετεῖχε, τῶν ποιῶν (ἄν) ἦν καὶ ποσῶν· οὐ μετειληφυῖα δὲ, κατὰ λόγον σῶμα μὲν οὐκ ἂν εἴη, σωματικὴ δὲ διὰ τὸ πάσαις ὥσπερ ἐκμαγεῖον ὑποκεῖσθαι ταῖς ποιότησιν· ὃν τρόπον γὰρ τὸ εἶδος τῆς ὕλης ἀφαιρεθὲν ἀσώματον εἶναι τυγχάνει, οὕτως καὶ τὴν ὕλην τοῦ εἶδους χωρισθέντος οὐ σῶμα. δεῖν γὰρ ἀμφοῖν τῆς συνόδου πρὸς τὴν τοῦ σώματος ὑπόστασιν.

3

Stob. Ecl. I 12 p. 328sq. H.

Ταύτας δὲ τὰς ἀρχὰς ποτὲ μὲν εἶναι φησιν Ἀριστοτέλης δύο, τὴν τε ὕλην καὶ τὸ εἶδος, ὃ καὶ μορφήν καλεῖ καὶ ἐντελέχειαν καὶ τὸ τί ἦν εἶναι καὶ οὐσίαν τὴν κατὰ τὸν λόγον, καὶ ἐνέργειαν· οὕτως αὐτῷ πλούσιόν τε καὶ πολυώθυμόν ἐστι τὸ εἶδος. τοσοῦτον μὲν ὅν διαφέρειν τὸ εἶδος τῆς μορφῆς, ὅτι τὸ μὲν ἐστὶ διῆκον διὰ βάθους, ἡ δ' ἐπιπολαῖος· καὶ ἡ μὲν παραπλήσιος λευκότητι (τῇ) κατὰ τὴν ζωγραφίαν, τὸ δ' εἰδοποιεῖ τὴν τοῦ γαλακτος οὐσίαν· ταῦτόν δ' εἶδος λέγεται καθ' ὅσον τὸ μὲν εἰδοποιεῖ τὸ δὲ διαμορφοῖ τὴν ὕλην. ἐντελέχειαν (δ') αὐτὸ προσεῖπεν ἥτοι διὰ τὸ ἐνδελεχῶς ὑπάρχειν ἢ ὅτι τῶν μετεχόντων αὐτοῦ ἕκαστον παρέχεται τέλειον· ὁ γὰρ χαλκὸς ἀνδριάς οὐδέπω πλήν ὅτι μὴ δυνάμει, διαπλασθεὶς δὲ καὶ τὴν πρόσφορον λαβὼν μορφήν ἐντελεχεῖα λέγεται· τότε γὰρ ἀπειλήψε τὸ τέλος. τὸ δὲ τί ἦν εἶναι προσήγόρευσε παρὰ τὸ τῶν ὄντων ἐπιφέρειν ἕκαστι τὴν τοῦ εἶναι δύναμιν. οὐσίαν δὲ τὴν κατὰ τὸν λόγον ὅτι διαλλάττει τῆς κατὰ τὴν ὕλην, ὡς ἀνδριάς χαλκοῦ καὶ θηρίκλειον ἀργυροῦ καὶ τῶν ἀγαλμάτων ὁτιοῦν λίθου· τὸ γὰρ ὅ περικτεῖται ταῦτα τῆς ὕλης, ἐξ ἧς δεδημιούργηται, τοῦτ' ἐστὶν ἡ κατὰ τὸν λόγον οὐσία. ἐνέργειαν δὲ ἐκάλεσεν ὅτι τῶν ὄντων οὐθὲν ἂν ἐνεργεῖν ἐδύνατο μὴ πρότερον εἰδοποιηθῆναι.

1 de auctore Ario dixi Prol. p. 73sq. II v vi VII || 3 τὸ εἶδος F: κατὰ τὸ εἶδος C || 4 οὐχ ὅτι οὐ μόνον A: corr. Usener || 8 ἂν add. Meineke || κατὰ τὸν C || 10 εἶναι Ario condonabis

13 de Ario auctore dixi Prol. p. 73sq. I II IV VI VII || 15 πολυώθυμον cf. Arius de Platone ecl. eth. 6 3 p. 63 et 4 p. 82 Πλάτων πολύφωνος ὢν, οὐχ ὡς τινες οἴονται πο-

λύδοξος || τοσοῦτον apogr. VA, τοσοῦτη (F)C || 17 ἐπιπολαῖος A: corr. Gaisford || τῇ add. Usener || 18 τὸ δὲ δὴ περὶ τὴν τοῦ A: correcti || 19 τὸ μὲν—τὸ δὲ ei—ei || δ' addidit Heeren || 20 ἐνδελεχῶς sic A || 22 μορφήν ἐντελέχεια C: τροφήν ἐνδελέχεια F || 26 γὰρ δ A: correcti. artienlus ante relativum hac aetate non infrequens || 28 ἐδύνατο F: ἀδύνατο C

σίας*, μήτε διανοεῖσθαι μήτε αἰσθάνεσθαι, προσφερῶς δὲ αὐτὰ διακρίσθαι τοῖς μεμνημένοι παρεπταικότος τοῦ ἡγεμονικοῦ.

5 κα. Ἐν πόσῳ χρόνῳ μορφοῦται τὰ ζῷα ἐν γαστρὶ ὄντα. G 125 Ἐν πόσῳ χρόνῳ μορφοῦται τὰ ζῷα ἐν γαστρὶ ὄντα. D F 11

Ἐμπεδοκλῆς ἐπὶ μὲν τῶν ἀνθρώπων ἀρχεσθαι τῆς διαθρώσεως ἀπὸ ἑκτῆς καὶ τριακοστῆς, τελειοῦσθαι δὲ τοῖς μορίοις ἀπὸ πεντηκοστῆς μιᾶς δεούσης.

Ἀσκληπιάδης ἐπὶ μὲν τῶν ἀρρένων διὰ τὸ θερμότερα εἶναι τὴν διάθρῳσιν γίνεσθαι ἀπὸ ἑκτῆς καὶ εἰκοστῆς, πολλάκις δὲ καὶ ἐνδοτέρῳ τελειοῦσθαι δ' ἐντὸς τῆς πεντηκοστῆς (τοῖς) μορίοις· ἐπὶ δὲ τῶν θηλυκῶν ἐν διμήνῳ διαθροῦσθαι, ἐν τετραμήνῳ δὲ τελειοῦσθαι διὰ τὸ ἐνδεῖν τοῦ θερμοῦ· τὰ δὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὀλοτελῆ παρὰ τὰς συγκράσεις τῶν στοιχείων.

1 intercidit verbum velut ἐμποδίζεσθαι (Reiske) vel χρῆσθαι (Wyttienbach) || 3 παρεπταικότος A || 6 ἐν AB: ἐν τῇ C || 9 ἀπὸ CB Psellus: ἀπὸ τῆς GA || 10 ἐπὶ coni. Usener || 13 θερμότερα (A)BC Psellus: correxi cf. G || 15 πολλάκις AB: πολλάς C || ἐν δευτέρῳ [compend.] B || 16 πληροῦσθαι G(A)BC: correxi cf. v. 9 et 19 || ἐν τοῖς τῆς πεντηκοστῆς μορίοις [όροις B] (A)BC: emendavit Reiske || 17 θηλέων G || 21 πρὸς τὰς B

TESTIMONIA PLUTARCHI

21 1 Psell. d. omn. doct. c. 86 [alt. part.] μορφοῦται δὲ τὰ ζῷα ἐν γαστρὶ ὄντα ἀπὸ ἑκτῆς καὶ τριακοστῆς ἡμέρας, τελειοῦται δὲ τοῖς μορίοις ἀπὸ τῆς πεντηκοστῆς.

2 Idem l. c. Ἰπποκράτης [sic] δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ἀρρένων διὰ τὸ θερμότερα εἶναι τὴν διάθρῳσιν γίνεσθαι ἀπὸ τῆς ἑκτῆς καὶ εἰκοστῆς, ἐπὶ δὲ τῶν θηλυκῶν ἐν διμήνῳ μὲν διαθροῦσθαι, ἐν τετραμήνῳ δὲ τελειοῦσθαι λέγει.

κβ. Ἐκ ποίων συνίσταται στοι-
χείων ἕκαστον τῶν ἐν ἡμῖν
γενικῶν μορίων. G 126

Ἐκ ποίων στοιχείων ἕκαστον
συνίσταται τῶν ἐν ἡμῖν γενι-
κῶν μερῶν. D Γ 11

Ἐμπεδοκλῆς τὰς μὲν σάρκας γεν- 1
5 νᾶσθαι ἐκ τῶν ἕσων τῇ κράσει τεττά-
ρων στοιχείων, τὰ δὲ νεῦρα πυρὸς καὶ
γῆς τῶν διπλασίων μιχθέντων, τοὺς
δὲ ὄνυχας τοῖς ζύοις γεννᾶσθαι τῶν
νεύρων καθ' ὃ τῷ ἀέρι συνέτυχε περι-
10 ψυχθέντων, ὅστ' αὖ δὲ δυεῖν μὲν ὕδατος
καὶ τῶν ἕσων γῆς, τεττάρων δὲ πυρὸς
† γῆς τούτων συγκραθέντων μερῶν.
ἰδρωτα (ὁδὲ) καὶ δάκρυον γίνεσθαι τοῦ
αἵματος τηχομένου καὶ παρὰ τὸ λεπτό-
15 νεσθαι διαχεομένου.

κγ. Πότε ἄρχεται ὁ ἄνθρωπος
τῆς τελειότητος. G 127

Πότε ἄρχεται ἄνθρωπος τῆς
τελειότητος. D Γ 11 3

Ἡράκλειτος καὶ οἱ Στωικοὶ 1
ἄρχεσθαι τοὺς ἀνθρώπους τῆς τελει-

1 ποίων GABC: πόσων vulgo || συνίστα-
ται post στοιχείων G || 5 ἕσων Wytttenbach:
ἕσω (A)C: αἱμάτων interpolavit B. fort. κατ'
ἰσοκράτειαν τῶν [τῶν habet B] τεττάρων στ. cf.
G || 6 πυρὸς om. B spatium relicto || 6 καὶ G:
om. (A)BC || 7 τὰ διπλασίονα μιχθέντα (A)BC:
correxī ex G qui pro τῶν legit ὕδατος. <ἐκ>
πυρὸς <καὶ> γῆς <οἷς ὕδατος> τὰ διπλασίονα
μιχθέντα Duebner || 9 περιψυχθέντων (A)C
cf. G: ψυχθέντων B cf. p. 437^a 3 || 10 δὲ δο-
κεῖ μὲν (A)BC: emendavit Wytttenbach || 11
καὶ τῆς ἕσω γῆς (A)BC: correxi Wyttten-
bachium et alios secutus cf. Karsten. Emped.
p. 451¹⁹³ || 12 γῆς τούτων corrupta. <καὶ> γῆς
τοσούτων scripsit Duebner. fortasse ut ex γῆς
τεττάρων v. 11 repetita delenda || 13 δὲ ad-
didi || 14 τηχομένου τοῦ αἵματος G: τοῦ σω-
ματικῷ οὗτος AB: τοῦ σωματικῷ οὕτως C:
restitui Galeni lectionem, propius tamen a lit-
terulis abesset τακέντος || καὶ παρὰ τὸ λεπ-
τόνεσθαι διαχεομένου addit G: om. (A)BC cf.
Prol. p. 16 || 16 c. 24 ante 23 ponit C
iectum ordinem servant GAB || πότε G: πότε
καὶ πῶς (A)BC || 18 de Heraclito cf. fr. 87
ed. Bywat. || 19 τῆς GB: om. (A)C

ότητος περὶ τὴν δευτέραν ἐβδομάδα,
 περὶ ἣν ὁ σπερματικὸς κινεῖται ὁρρός.
 καὶ γὰρ τὰ δένδρα ἄρχεται τότε τελειό-
 τητος, ὅταν ἀρχῇται γεννᾶν τὰ σπέρ-
 5 ματα, [ἀτελῇ δέ ἐστιν ἄωρα καὶ
 ἄκαρπα ὄντα· τέλειος οὖν τότε ἄν-
 θρωπος]· περὶ δὲ τὴν δευτέραν ἐβδο-
 μάδα ἔννοια γίνεται καλοῦ τε καὶ
 κακοῦ καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν.

10 κδ. Πῶς ὕπνος γίνεται καὶ
 θάνατος. G 128

Περὶ ὕπνου καὶ θανάτου.

Ἀλκμαίων ἀναχωρήσει τοῦ αἵ- 1
 ματος εἰς τὰς αἰμόρρους φλέβας ὕπνον
 γίνεσθαι φησι, τὴν δὲ ἐξέγερσιν διά-
 15 χυσιν, τὴν δὲ παντελῇ ἀναχώρησιν
 θάνατον.

Ἐμπεδοκλῆς τὸν μὲν ὕπνον κατὰ 2
 φύξιν τοῦ ἐν τῷ αἵματι θερμοῦ σύμ-
 μετρον γίνεσθαι, τὴν δὲ παντελῇ
 20 θάνατον.

2 κινεῖται G cf. p. 431^a 5: κρίνεται (A)BC:
 ἐκκρίνεται Meziriac. || ὁρρός BC: ὁρός pr. A:
 πόρος G || 3 καὶ γὰρ τὰ G: τὰ γὰρ (A)BC ||
 5 intrusa interpolatione lemma Ἀριστοτέλης,
 quod testatur G, intercidisse videtur cf. Arist.
 d. hist. anim. VIII 1 p. 581^a 12 || ἐστιν B: ἐστι
 καὶ (A)C || ἄωρα (A)C: ἄγωνα B || alterum καὶ
 del. A alt. man. et Duebner || 7 G Ἀριστοτέλης
 δὲ κατὰ τὴν πρώτην ἐβδομάδα. at cf.
 Aristot. 544^b 26, 581^a 13, 1335^b 34 || 9
 διδασκαλίας ἀρχή G qui addit ἔτεροι δὲ νο-
 μίζουσι τελειοῦσθαι ἡμᾶς τῇ τρίτῃ ἐβδομάδι,
 ὅταν καὶ γένεια σχῶμεν καὶ τῇ ἰσχύϊ χρῶμεθα
 cf. Bergk ad Solon. fr. 27 P.L.G.³ p. 431 Theo-
 dor. Priscian. ex Diocle ut videtur [Octav.
 Horat. ed. Argent. 1532] p. 107, Censorin.
 d. d. n. 7 2—4 || 10 καὶ GB: ἢ (A)C ||
 post θάνατος addunt τῆς ψυχῆς ἢ τοῦ σώ-
 ματος AC: carent dittographia (cf. c. 25)
 GB || 13 ὁμόρους ABC: corr. Reiske cf. G
 αἰμορροούσας || 17 κατὰ φύξιν CG: κατὰ
 φύξιν A: καταψύξει B || 18 σύμμετρον G:
 συμμέτρῳ ABC || 19 τὸν ὕπνον ante γίνεσθαι
 add. AC || τὴν δὲ πάντελῃ G: ἢ παντελῇ [παν-
 τελεῖ C] AC: τῇ δὲ ἀσυμμέτρῳ καὶ παντελεῖ
 interpolat B

Διογένης εἰ ἐπὶ πᾶν τὸ αἷμα 3
 διαχεόμενον πληρώσει μὲν τὰς φλέβας,
 τὸν δὲ ἐν αὐταῖς περιεχόμενον αέρα
 ὥσει εἰς τὰ στέρνα καὶ τὴν ὑποκει-
 5 μένην γαστέρα, ὕπνον γίνεσθαι καὶ
 θερμότερον ὑπάρχειν τὸν θώρακα·
 ἐὰν δὲ ἅπαν τὸ αἰρωδὲς ἐκ τῶν
 φλεβῶν ἐκλείπῃ, θάνατον συντυγχάνειν.

Πλάτων οἱ Στωικοὶ τὸν μὲν 4
 10 ὕπνον γίνεσθαι ἀνέσει τοῦ αἰσθητικοῦ
 πνεύματος, οὐ κατὰ ἀναχαλασμὸν
 καθάπερ ἔπ' ἐπὶ τῆς γῆς, φερομένου δὲ
 ὡς ἐπὶ τὸ ἡγεμονικὸν μεσόφρυνον·
 ὅταν δὲ παντελὴς γένηται ἡ ὄνσεις
 15 τοῦ αἰσθητικοῦ πνεύματος, τότε γί-
 γνεσθαι θάνατον.

κῆ. Ποτέρου ἐστὶν ὕπνος καὶ
 θάνατος, ψυχῆς ἢ σώ-
 ματος. G 129

20 Ἀριστοτέλης κοινὸν μὲν τὸν ὕπνον 1
 σώματος καὶ ψυχῆς. αἷτιον δ' αὐ-
 τοῦ τὸ ἀναθυμαθὲν ὑγρὸν ἀπὸ τοῦ

1 fort. ἐὰν—πληρώσῃ—ὥσῃ || 2 μὲν om.
 B || 3 αὐτοῖς (A)BC: corr. Beck || περιεχόμενον
 B || 5 γεγενῆσθαι (A)BC: correxi itemque
 v. 15 || 7 εἰ δὲ B || 8 ἐκλείπῃ C: ἐκλείπει A:
 ἐκλείπει B || συντυγχάνειν AB: τυγχάνειν C || 9
 Στράτων probabiliter coni. Corsinus propter
 μεσόφρυνον v. 13 cf. IV 5 2 et Tertull. d.
 anim. 43 [Prol. p. 205] || 12 ἐπὶ τῆς γῆς
 corruptum. mire Corsinus ἐπιπολῆς, mira-
 billius Reiske οὐ κατακεχαλασμένου καθάπερ
 ἐπὶ πηγῇ. fuit cum placeret ἐπὶ τῆς μέθης.
 comparatur somnus et ebrietas etiam Hippocr.
 d. vent. c. 14 [VI 112 L.] cf. Theophr. d.
 sens. § 44. at fortasse philosophi nomen inter-
 cidit. Ἐπιγένης [cf. III 2 6] coniec. Usener ||
 φερομένου B: φερόμενος AC || 13 ὡς om. B ||
 ἡ μεσόφρυνον coni. Corsinus || 14 παντελὴς G:
 παντελῶς (A)BC || 17 ποτέρου C cf. G: ὁποτέρου
 (A)BC || ἡ θάνατος (A)BC: correxi || 20 de
 §§ 1. 2. 4. cf. Prol. p. 205 || 21 αἷτιον δὲ G:
 ἔστι δ' αἷτιον (vera et falsa lectione copulata) B:
 ἔστι δ' AC || αὐτοῦ GAC: αὐτὸ B: αὐτῇ vulgo

θώρακος εἰς τοὺς περὶ τὴν κεφαλὴν
τόπους ἐκ τῆς ὑποκειμένης τροφῆς ἢ
τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ καταψυχθὲν θερμόν,
τὸν δὲ θάνατον εἶναι παντελεῖ κατὰ
5 ψυξιν· θάνατον δὲ εἶναι μόνου [τοῦ]
σώματος, οὐ ψυχῆς· [ταύτης γὰρ οὐχ
ὑπάρχει θάνατος].

Ἀναξαγόρας κατὰ κόπον τῆς 2
σωματικῆς ἐνεργείας γίνεσθαι τὸν
10 ὕπνον· σωματικὸν γὰρ εἶναι τὸ πάθος,
οὐ ψυχικόν· εἶναι δὲ καὶ ψυχῆς θά-
νατον τὸν διαχωρισμόν.

Λεύκιππος † οὐ μόνον σώματος 3
γίνεσθαι, ἀλλ' ἐκκρίσει τοῦ λεπτο-
15 μεροῦς πλείονι τῆς εἰσκρίσεως τοῦ
ψυχικοῦ θερμοῦ, τὸν <δὲ> πλεονασμόν
αἰτίον θανάτου· ταῦτα δὲ εἶναι πάθη
σώματος, οὐ ψυχῆς.

Ἐμπεδοκλῆς τὸν θάνατον γίγνε- 4
20 σθαι διαχωρισμόν τοῦ πυρώδους * * *
ἐξ ὧν ἡ σύγκρισις τῶ ἀνθρώπῳ συν-
εστάθη· ὥστε κατὰ τοῦτο κοινὸν εἶναι

1 θώρακος ex σώματος corr. B || εἰς (A)B:
καὶ C: cf. Prol. p. 37 || 2 ἐκ τῆς GB: καὶ
τῆς (A)C || τροφῆς ἢ B: τροφῆς spatio unius
vel duorum vocabulorum relicto A, ἢ om.
C || 3 καταψυχθὲν (A): περιψυχθὲν B: παρα-
ψυχθὲν C || 5 τοῦ deleui || 6 ταύτης—θάνατος
etiam propter directam orationem suspecta
recidi || 8 de § 2 cf. Prol. p. 205 || δὲ
post Ἀναξαγόρας C: om. δὲ GAB || κατὰ
κόπον G: om. (A)BC || 10 τὸ om. B ||
13 οὐ κόπῳ conl. Reiske. scriberem τὸν
ὑπνον σώματος γ., nisi obstaret ἀλλὰ ||
τοῦ σώματος B || 14 κρᾶσει ABC: correxi
cum Heimsoethio [Democr. d. an. doct.
p. 5] cf. Arist. de resp. 4. de anima I 2 ||
15 ἐκκράσεως AC: κράσεως B: correxi cf.
IV 13 1 17 2 ἐγκρίσεως Heimsoeth. || 16 δὲ
addidi: πλεονασμόν sc. τῆς ἐκκρίσεως || 17 αἰ-
τίον AB: αἰτίαν C || 19 γεγενῆσθαι (A)BC:
correxi || 21 addidit Reiske καὶ γεώδους ||
ἐξ ὧν (A)C: ἐξ οὗ B || τῶ ἀνθρώπῳ C:
τῶν ἄνω A: om. B || 22 fortasse κατὰ τοῦ-
τον cf. IV 1 2 κατ' αὐτόν

τὸν θάνατον σώματος καὶ ψυχῆς·
ὑπνον δὲ γίνεσθαι διαχωρισμὸν τοῦ
πυρώδους.

κς. Πῶς ἠδὲξήθη τὰ φυτὰ καὶ
εἰ ζῶα. G 130

Πλάτων Θαλῆς καὶ τὰ φυτὰ 1
ἔμψυχα ζῶα· φανερόν δὲ καὶ ἀπὸ
τοῦ σαλεύεσθαι καὶ ἐντεταμένους ἔχειν
τοὺς κλάδους καὶ ἐν ταῖς ἐπαγωγαῖς
10 εἴκειν καὶ πάλιν σφοδρῶς ἀναχαλᾶσθαι·
ὥστε καὶ συνέλκειν βάρη.

Ἀριστοτέλης ἔμψυχα μὲν, οὐ μὴν 2
ζῶα· τὰ γὰρ ζῶα ὀρμητικὰ εἶναι καὶ
αἰσθητικά, ἔνια δὲ καὶ λογικά.

15 Οἱ Στωικοὶ δὲ καὶ Ἐπικουρεῖοι 3
οὐκ ἔμψυχα· τινὰ γὰρ ψυχῆς ὀρμη-
τικῆς εἶναι καὶ ἐπιθυμητικῆς, τινὰ
δὲ καὶ λογικῆς· τὰ δὲ φυτὰ αὐτο-
μάτως πως κινεῖσθαι, οὐ διὰ ψυ-
20 χῆς.

Ἐμπεδοκλῆς πρῶτα τὰ δένδρα 4
τῶν ζώων ἐκ γῆς ἀναφῦναι φησι,
πρὶν τὸν ἥλιον ἵπεριπλωθῆναι καὶ

Πῶς ἠυξήθη τὰ φυτὰ καὶ εἰ
ζῶα.

Πλάτων Θαλῆς τὰ φυτὰ ἔμψυχα
ζῶα. φανερόν δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ σα-
λεύεσθαι καὶ ἐντεταμένους ἔχειν τοὺς 5
κλάδους καὶ ταῖς ἐπαγωγαῖς εἴκειν καὶ
πάλιν σφοδρῶς ἀναχαλᾶσθαι, ὥστε καὶ
συνανέλκειν βάρη.

Ἀριστοτέλης ἔμψυχα μὲν, οὐ μὴν
ζῶα. τὰ γὰρ ζῶα ὀρμητικὰ εἶναι καὶ 10
αἰσθητικά, ἔνια δὲ καὶ λογικά.

1 τὸν om. B || 2 διαχωρισμὸν τινα vulgo ||
6 Θαλῆς G: Ἐμπεδοκλῆς (A)BC cf. ProI.
p. 15 || 7 ζῶα G: καὶ ζῶα (A)BC || δὲ om.
B || 10 εἴκειν B et pr. C in marg.: ἤκειν
GAC || σφοδρῶς ἀναχαλᾶσθαι G: σπονδιῶς
ἀναχαλασθὲν AC: post lacunam VIII litte-
rarum ἀναχαλασθὲν B || 11 συνέλκειν βάρη G:
συντελεῖν om. βάρη (A)BC || 12 οὐ μὲν AB:
οὐ μὲν καὶ C || 14 ἔνια δὲ G: δὲ (om. ἔνια)
BC: ἔνια δὲ om. (A) || λογικά om. B spatio VII
litt. relicto || 15 καὶ οἱ C || 18 αὐτομάτως A ||
19 γεγενῆσθαι G(A)BC: correxi. κεκινῆσθαι
Gassendi || 21 τὰ δένδρα τῶν ζώων ABC cf. G:
τῶν ζώων τὰ δένδρα vulgo || 22 ἀναφῦναι G:
ἀναδῦναι (A)BC || 23 περιπλωθῆναι frustra ut
poeticum tuentur Sturz et Karsten. sed

3 Πλάτων Θαλῆς F: πλάτων καὶ Θάλης C
5 ἐκτεταμένους Beckii est perversa con-
iectura. ἀνατεταμένους coni. Karsten. immo
de intentione ac vigore arborum velut ner-
vis praeditarum agitur

TESTIMONIA PLUTARCHI

26 4 Tzetz. in Hesiod. op. p. 66 Bas.
p. 40 a Heins. . . καὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ
πρὸ τοῦ ἀπλωθῆναι τὸν ἥλιον φησι φυτὰ γε-
νέσθαι καὶ ζῶα.

πρὶν ἡμέραν καὶ νύκτα διακριθῆναι·
 διὰ δὲ συμμετρίαν τῆς κράσεως τὸν
 τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος περιέχειν
 λόγον· αὐξεσθαι δὲ ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ γῇ
 5 θερμοῦ διαιρούμενα, ὥστε γῆς εἶναι
 μέρη, καθάπερ καὶ τὰ ἔμβρυα τὰ ἐν
 τῇ γαστρὶ τῆς μήτρας μέρη· τοὺς δὲ
 καρποὺς περιττώματα εἶναι τοῦ ἐν τοῖς
 φυτοῖς ὕδατος καὶ πυρός· καὶ τὰ μὲν
 10 ἐλλιπὲς ἔχοντα τὸ ὑγρὸν ἐξικμαζο-
 μένου αὐτοῦ τῷ θέρει φυλλορροεῖν,
 τὰ δὲ πλεῖον, παραμένειν ὥσπερ ἐπὶ
 τῆς δάφνης καὶ τῆς ἐλαίας καὶ τοῦ
 φοίνικος· τὰς δὲ διαφορὰς τῶν χυμῶν
 15 † παραλλαγὰς τῆς πολυμερείας καὶ
 τῶν φυτῶν γίνεσθαι διαφορὰς ἐχόντων
 τὰς ἀπὸ τοῦ τρέφοντος ὁμοιομερείας
 ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀμπέλων· οὐ γὰρ αἱ
 διαφοραὶ τούτων χρηστὸν τὸν οἶνον

ἀπλόω et comp. poetarum nemini nisi Ba-
 brio posterioribusque epicis, pedestrium scrip-
 torum nulli fere ante Dioscoridem, multis
 Antoninorum aetatis et post usurpatum, hic
 vero omnino ineptum. περιπολεῖν legisse vide-
 tur G: περικυλωθῆναι verisimiliter Reiske ||
 2 καὶ διὰ (om. δὲ) B || συμμετρίας (A)BC:
 correxi. fortasse ἀσυμμετρίαν v. V 71 cf. G
 (τῆς) συμμετρίας Duebner. de placito cf. Kar-
 sten p. 462 || 4 ὑπὸ G: ἀπὸ (A)BC || 5 διαι-
 ρούμενα G: διαιρουμένου (A)C: ἀραιουμένου
 B: scripsi διαιρούμενα in altum elatas. Karsten
 διαραιουμένου 'se diffundentis' vel διαραινομέ-
 νου || γῆν B || 8 περιττώματα G: περιττεύ-
 ματα (A)BC || τοῦ G: om (A)BC || 12 πλεῖονα
 (A)BC: corr. Wytttenbach cf. G qui addit ἀεὶ
 φύλλοις τεθηλότα cf. Plut. Qu. conviv. III 2 s ||
 15 proxima corrupta sunt. G: τὰς διαφορὰς
 τῶν χυμῶν παραλλαγὰς γίνεσθαι τῆς πολυ-
 μερείας καὶ τῶν φυτῶν διαφόρως ἐλκόντων
 τὰς ἀπὸ τοῦ τρέφοντος ὁμοιομερείας quae sana
 duco, si mutes: παραλλαγὰς γίνεσθαι γη-
 νης πολυμερείας et διαφόρους cf. Alex. ad
 Arist. d. sens. p. 144, 4 Thur. || 16 φυτῶν
 G: αἰτίων AC: χυμῶν B || 16 διαφορὰς ABC ||
 17 τρέφοντος GC cf. p. 440^a 1: τρέφεσθαι AB ||
 19 χρηστικόν (A)BC: χρηστὸν τὸν correxi

ποιούσιν, ἀλλ' αἱ τοῦ τρέφοντος ἐδά-
φους.

κζ. Περὶ τροφῆς καὶ αὐξήσεως.

Περὶ τροφῆς.

Ἐμπεδοκλῆς τρέφεσθαι μὲν τὰ 1
5 ζῷα διὰ τὴν ὑπόστασιν τοῦ οἰκείου,
αὐξεσθαι δὲ διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ
θερμοῦ, μειοῦσθαι δὲ καὶ φθίνειν διὰ
τὴν ἔκλειψιν ἑκατέρων· τοὺς δὲ νῦν
ἀνθρώπους τοῖς πρώτοις συμβαλλο-
10 μένους βρεφῶν ἐπέχειν τάξιν.

Ἀναξαγόρας τρέφεσθαι μὲν . . 2

. . . . .
. . . . .

κη. Πόθεν αἱ ὀρέξεις γίνονται
15 τοῖς ζώοις καὶ αἱ ἡδοναί.

Ἐμπεδοκλῆς τὰς μὲν ὀρέξεις γί- 1
νεσθαι τοῖς ζώοις κατὰ τὰς ἐλλείψεις
τῶν ἀποτελούντων ἕκαστον στοιχείων,
τὰς δὲ ἡδονὰς ἐξ ἡ γροῦ καὶ τὰς τῶν
20 κινδύνων καὶ ὁμοίων κινήσεις, τὰς δὲ
ὀχλήσεις καὶ τὰς . . . . .

. . . . .

1 ἀλλ' ἐκ τοῦ τρέφεσθαι (A)BC: corr.
Wytttenbach cf. G; αἱ (servato ἐκ) Duebner
5 οἰκείου ὑγροῦ coni. Usener

11 tantum exstat in AB e lacuna quam
vacuo spatio duorum versuum indicavit A,
sesquialterius B: Ἀναξαγόρας—μὲν om. C

15 αἱ ante ἡδοναί A [ind., in cont. totum
caput excidit], CB: αἱ om. vulgo

18 ἕκαστος C

19 corrupta archetypo oblitterato vix
restitui possunt. de re cf. IV 9 15. Karsten
tentat τὰς δὲ ἡδονὰς ἐξεργάζεσθαι κατὰ τὰς
τῶν οἰκείων καὶ ὁμοίων κινήσεις, τὰς δ'
ὀχλήσεις καὶ τὰς ἀλληλόνας τοῖς ἐναντίοις.
Schneider Theophr. II 617 τὰς δὲ ἡδονὰς
διὰ τὰς τῶν ὁμοίων κινήσεις, τὰς δ' ὀχλήσεις
διὰ τὰς τῶν ἐναντίων. propius a traditis ab-
essent haec: τὰς δὲ ἡδονὰς ἐξ οἰκείου κατὰ
τὰς τῶν συγγενῶν καὶ ὁμοίων κινήσεις, τὰς κτλ.

21 spatium sesquialterius versus relin-
quunt BC

Περὶ ὀρέξεως τῶν ζώων.

κθ. Πῶς γίνεται πυρετός καὶ
εἰ ἐπιγέννημά ἐστιν. G 131

Ἐρασίστρατος ὀρίζειται τὸν πυ- 1
ρετὸν οὕτως· πυρετός ἐστι κίνημα
5 αἵματος παρεμπεπτωκότος εἰς τὰ τοῦ
πνεύματος ἀγγεῖα ἀπροαιρέτως γινό-
μενον· καθάπερ γὰρ ἐπὶ τῆς θαλάττης,
ὅταν μὴδὲν αὐτὴν κινῇ, ἡρεμεῖ, ἀνέ-
μου δὲ ἐμπνέοντος βιαίου παρὰ φύσιν,
10 τότε ἐξ ὅλης κυκλεῖται, οὕτω καὶ ἐν
τῷ σώματι ὅταν κινήθῃ τὸ αἷμα,
τότε ἐμπίπτει μὲν εἰς τὰ ἀγγεῖα τῶν
πνευμάτων, πυρούμενον δὲ θερμαίνει
τὸ ὅλον σῶμα· ἀρέσκει δὲ αὐτῷ καὶ
15 ἐπιγέννημα εἶναι ὁ πυρετός . . .

Διοκλῆς δὲ φησιν· ὅψις ἀδήλων 2
τὰ φαινόμενα· ἐστὶ δὲ, οἷς φαινομέ-
νοις ὁρᾶται ὁ πυρετός ἐπιγενόμενος,
20 τραύματα καὶ φλεγμοναὶ καὶ βου-
βῶνες.

Ἡρόφιλος φησιν ἐνίοτε μὴδε- 3
μιᾶς αἰτίας προηγησαμένης πυρέττειν
τινάς.

1 πυρετός AB: ὁ πυρετός C

3 πυρετός ἐστι om. C cf. G

5 παρεμπεπτωκότος G: παρεμπεπτωκός
(A)BC

8 post αὐτὴν add. πνεῦμα G

10 κυκλεῖται vix sanum. immo κυκᾶται

14 ὅλον τὸ C

15 ὁ πυρετός nisi cum proximis cohaesisset
credis, corrige τὸν πυρετόν || lacunam sesqui-
alterius versus indicat A, unius vocabuli
B: nullam C

17 ὅψις AB: ὅψεις C. sed cf. Sext. P. H.
I 138 adv. math. III 23. 58. VII 374

18 ἐπὶ δὲ τοῖς φαινομένοις (A)BC: cor-
rexī Reiskeum secutus qui ἔστι δ' ἐφ' οἷς
φ. praeiverat

19 ἐπιγενόμενος post ὁρᾶται B

20 post ἐπιγενόμενος addi iussit οἷα' ἐστι
corrector Vossiani || βουβῶνες B

22 § 3 addidi ex G cf. Prol. p. 3q.: om.
ABC sed A duos versus vacuos relinquit, B
bessem, C nihil

λ. Περὶ ὑγείας καὶ νόσου καὶ
γῆρας. G 132. 133

Ἀλκμαίων τῆς μὲν ὑγείας εἶναι ¹ συνεκτικὴν τὴν ἰσονομίαν τῶν δυνά-
μεων, ὑγροῦ ξηροῦ ψυχροῦ θερμοῦ
πικροῦ γλυκεῖος καὶ τῶν λοιπῶν, τὴν
δ' ἐν αὐτοῖς μοναρχίαν νόσου ποιη-
τικὴν· φθοροποιὸν γὰρ ἑκατέρου μο-
ναρχίαν. καὶ νόσον συμπίπτειν ὡς
¹⁰ μὲν ὑφ' οὗ ὑπερβολῇ θερμότητος ἢ
ψυχρότητος, ὡς δὲ ἐξ οὗ διὰ πλῆθους
† οἷον ἢ ἔνδειαν, ὡς δ' ἐν οἷς ἢ αἷμα
<ῆ> μυελὸν ἢ ἐγκέφαλον· † ἐν γὰρ
τούτοις ποτὲ καὶ τῶν ἔξωθεν αἰτιῶν

Ἀλκμαίων ἔφη τῆς μὲν ὑγείας
εἶναι συνεκτικὴν τὴν ἰσονομίαν τῶν
δυνάμεων, ὑγροῦ ξηροῦ θερμοῦ πι-
κροῦ γλυκεῖος καὶ τῶν λοιπῶν, τὴν δ'
ἐν αὐτοῖς μοναρχίαν νόσου παρασκευ-
⁵ αστικὴν εἶναι. λέγει δὲ τὰς νόσους
συμπίπτειν ὡς μὲν ὑφ' οὗ δι' ὑπερ-
βολὴν θερμότητος ἢ ξηρότητος, ὡς δὲ
ἐξ οὗ διὰ πλῆθους τροφῆς ἢ ἔνδειαν, ὡς
δὲ ἐν οἷς αἷμα ἢ μυελὸν ἢ ἐγκέφαλον.
¹⁰ γίνεσθαι δὲ ποτε καὶ ὑπὸ τῶν ἔξωθεν
αἰτιῶν ὑδάτων ποιῶν ἢ χύρας ἢ κό-

1 c. 15 descripsit Psellus in Solut. div.
quaest. [Prol. p. 30], quae hic adnoto. infra
excerpta ex omnif. doct. adposui || 4 τὴν
Psell.: om. (A)BC || 5 θερμοῦ post ψυχροῦ
Psell.: post ὑγροῦ (A)BC || 8 an ἑκατέρων
ut p. 440^a 8? || μοναρχίαν Psell. μοναρχία

(A)C: μοναρ ^χ B || 9 νόσον συμπίπτειν Psell.:
νόσων αἰτία (A)BC || 10 ὑφέξω ABC i. e. ὑφ'
ῆς [post interpolatum αἰτία v. 9 corruptum].
commixta vera lectione ἐξ οὗ quae ad cor-
ruptum ἐξ ῆς v. 11 pertinebat: ὑφέξιν Psellus:
ὑφ' ῆς vulgo: correxi ὑφ' οὗ || ὑπερβολῇ B:
ὑπερβολή (A)C Psellus cf. Prol. p. 31 ||
11 καὶ ψυχρότητος Psell. || ἐξῆς A: ἐξῆς BC:
ἐξίς Psell.: correxi || πλῆθος οἷον ἢ ἔνδεια
Psell.: πλῆθος ἢ ἔνδειαν (A)BC: οἷον post
ἐν οἷς transferendum probabiliter coniecit
Usener cf. ad Stob. — ποιῶν ex p. 443^a 4
[cf. Prol. p. 223] non reficies || 12 ὡς
δὲ ἐν οἷς C || ἢ αἷμα AB Psell.: om. ἢ C ||
13 ἢ μυελὸν scripsi: ἐνδέον Psell. (A)BC ||
ἐγκέφαλον Psell.: ἐγκέφαλος ABC || ἐν γὰρ
— 443^a 2 παραπλησίον addidi ex Psello:
om. (A)BC || ἐν γὰρ τούτοις non expedito. ἐτι
πρὸς τούτοις Usener || 14 καὶ τῶν ἔξωθεν ἐτι

1 § 1 vv. 1—6 εἶναι ex Floril. t. 101 2

6 λέγει — p. 443^b 2 ex Flor. t. 100 25

10 nisi post οἷς οἷου addis [cf. ad Plut.],
casus vv. αἷμα et cet. corrigendus est

TESTIMONIA PLUTARCHI

30 1 Psellus d. omnif. doct. c. 86 [cf.
supra] περὶ ὑγείας καὶ νόσου καὶ γήρας.
Υγείας αἴτιον καὶ συνεκτικὸν ἢ τῶν δυνάμεων
ἰσονομία θερμότητος ψυχρότητος ὑγρότητος ξη-
ρότητος, ὅταν δὲ τούτων ἐν καταδυναστεύσῃ,
τῶν ἄλλων ἢ νόσος γίνεται.

υδάτων ποιῶν ἢ χώρας ἢ τόπων <ἢ> ἀνάγκης ἢ τῶν τούτοις παραπλησίων. τὴν δὲ ὑγίαν τὴν σύμμετρον τῶν ποιῶν κρᾶσιν.

πων ἢ ἀνάγκης ἢ τῶν τούτοις παραπλησίων.

5 Διοκλῆς πλείστας τῶν νόσων δι' ἀνωμαλίαν τῶν ἐν τῷ σώματι στοιχείων καὶ τοῦ καταστήματος.

2 Διοκλῆς τὰς πλείστας τῶν νόσων δι' ἀνωμαλίαν ἔλεγε τίχτεσθαι.

Ἐρασίστρατος τὰς νόσους διὰ πλῆθος τροφῆς καὶ ἀπεψίας καὶ φθοράν, τὴν δὲ εὐταξίαν καὶ αὐτάρκειαν εἶναι ὑγείας περιποιητικά.

3 Ἐρασίστρατος ἔλεγε 'πλῆθος καὶ διαφθορά τὰνωτάτω αἷτι·'

4 Παρμενίδης γῆρας γίνεσθαι παρὰ τὴν τοῦ θερμοῦ ὑπόλειψιν.

Οἱ Στωικοὶ συμφώνως τὸ γῆρας γίνεσθαι διὰ τὴν τοῦ θερμοῦ ἔλλειψιν. οἱ γὰρ αὐτὸ πλεον ἔχοντες [τὸ θερμόν] ἐπὶ πλείον γηρῶσιν.

Ἀσκληπιάδης Αἰθιοπὰς φησὶ ταχέως γηράσκειν ἐτῶν τριάκοντα διὰ τὸ ὑπερθερμαίνεσθαι τὰ σώματα ὑπὸ τοῦ ἡλίου διαφλεχθέντας· τοὺς

υδάτων φυτῶν Psell.: correxi || 2 ἢ post τῶν addidi || ὑγίαν τὴν Psell. (A)B: τὴν ante κρᾶσιν C || 5 Διοκλῆς Psell. AB: Διοκλῆς δὲ C || 6 τῷ GAB: om. Psell. C sed cf. infra testim. 2 || 9 φθορᾶς Ps. (A)BC: corr. Usener ex St. || 11 ὑγίαν (A)BC: τροφῆς ex v. 9 Psellus: correxi ex testim. 3 || 12 συμφώνως pertinet ad § 4 || συμφώνως post γεγενῆσθαι Psell. || 13 γεγενῆσθαι Psell. (A)BC: correxi || pro ἔλλειψιν ὑπονόστησιν G cf. Poll. on. II 21 at cf. § 4 || 14 αὐτοὶ Psell. (A)BC: correxi cf. 431^a 10. 439^a 12. αὐτοῦ Duebner qui inclusit τὸ θερμόν || 15 ἐπὶ πλεον B || 17 ἔτη τριάκοντα Psell. AB: correxi ex p. 444^a 1 (*intra xxx annos*): ἔται τριακοστῷ C cf. G quod immerito laudavi Prol. p. 12. 31 || 18 ὑποθερμένεσθαι A || 19 ὑπὸ Psell. GB: ἀπὸ (A)C || τοὺς δὲ G: om. Psell. (A)BC

3 § 2. 3 ex Flor. t. 100 26. 27

7 § 4 ex Flor. t. 115 20

TESTIMONIA PLUTARCHI

80 2 excerpit Psellus d. omnif. doct. c. 86 αἱ δὲ πλείσται τῶν νόσων δι' ἀνωμαλίαν τῶν ἐν τῷ σώματι στοιχείων γίνονται.

3 Idem l. c. ἐπεισάγονται δὲ αἱ νόσοι τῷ σώματι καὶ διὰ πλῆθους [sic] τροφῶν καὶ δι' ἀπεψίας καὶ φθορᾶς, ἡ δὲ εὐταξία καὶ ἡ αὐτάρκεια ὑγείας περιποιητικά.

δὲ ἐν Βρεττανίᾳ ἑκατὸν εἴκοσιν ἐτῶν
 γηρᾶν διὰ τὸ κατεψύχθαι μὲν τοὺς
 τόπους, ἐν ἑαυτοῖς δὲ στέγειν τὸ πυ-
 ρῶδες· τὰ μὲν γὰρ εἰσιν ἀραιότερα
 τῶν Αἰθιοπῶν τὰ σώματα διὰ τὸ ἀνα-
 χαλᾶσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τὰ δὲ ὑπὸ
 τῶν ἄρκτων πυκνά, διὰ τοῦτο καὶ
 πολυχρόνια.

1 δὲ post Βρεττανίᾳ inseruit Psell. || ἐτῶν
 ante ἑκατὸν Psell.

4 τὰ σώματα Psell. B: τὰ om. AC. for-
 tasse ex G restituendum τὰ μὲν γὰρ τῶν
 Αἰθιοπῶν σώματά εἰσιν ἀραιότερα

6 post τὰ δὲ addit Psell. τῶν Βρετανῶν ||
 ὑπὸ G: ἀπὸ Psell. (A)BC || 7 πυκνά ex-
 plicat Psellus ἢ ἐστεγανωμένα cf. Prol. p. 30² ||
 καὶ G Psell.: οὖν καὶ (A)BC || 8 subscri-
 bit τέλος τῶν ἀρεσκόντων φιλοσόφοις φυσικῶν
 δογμάτων βιβλίου εἶ. Εὐτυχῶς A: περὶ τῶν
 ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις βιβλίον εἶ C

ΑΡΕΙΟΥ ΔΙΑΔΥΜΟΥ ΕΠΙΤΟΜΗΣ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΦΥΣΙΚΑ

Sigla Eusebii Stobaeique codicum et ceterae notae
fere eadem sunt quae in Aëtio.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΡΕΙΟΥ ΔΙΑΥΜΟΥ ΕΠΙΤΟΜΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ

1

Euseb. P. E. XI 23 3—c. Stob. ecl.
eth. I 12 p. 330H.

Aleinoi epit. Plut. dogm. c. 12.

Περὶ δὲ τῶν ἰδεῶν ὥδι διεξήρχετο, τῶν κατὰ φύσιν αἰσθητῶν κατὰ γένος ὠρισμένα τινὰ παραδείγματα φάμενος εἶναι τὰς ἰδέας, ὧν τὰς ἐπιστήμας γίνεσθαι καὶ τοὺς ὅρους· παρὰ πάντας γὰρ ἀνθρώπους ἀνθρωπὸν τινα νοεῖσθαι καὶ παρὰ πάντας ἔππους ἔππον καὶ κοινῶς παρὰ πάντα ζῷα ζῶον ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτον· ὃν τρόπον δὲ σφραγίδος μιᾶς ἐκμαγεῖα γίνεσθαι πολλὰ καὶ συ-¹⁰ χνάς εἰκόνας ἑνὸς ἀνδρός, οὕτως καὶ μιᾶς ἐκάστης ἰδέας αἰσθητῶν σωματικῶν φύσεις παμπληθεῖς, τῆς μὲν ἀνθρώπων ἀνθρώπους ἅπαντας, (τῆς δὲ ἔππων ἔππους ἅπαντας,) καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν¹⁵ λόγον ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ φύσιν. εἶναι δὲ τὴν ἰδέαν αἰδιον οὐσίαν, αἰτίαν καὶ ἀρχὴν τοῦ ἑκάστου εἶναι τοιοῦτον, ὅα ἐστὶν αὐτῇ. καθάπερ οὖν τὰ κατὰ μέρος ὥσπερ ἀρχέτυπα τῶν αἰσθητῶν²⁰ προηγεῖσθαι σωματικῶν, οὕτως τὴν πάσας ἐν ἑαυτῇ περιέχουσιν καλλίστην καὶ τελειοτάτην οὐσίαν ὑπάρχειν τοῦδε πα-
ράδειγμα τοῦ κόσμου· πρὸς γὰρ ταύτην ἀφομοιωθέντα ὑπὸ τοῦ δημιουργήσαντος²⁵ αὐτὸν ἀπειργάσθαι θεοῦ κατὰ πρόνοιαν ἐκ τῆς πάσης οὐσίας.

Ἐπεὶ γὰρ τῶν κατὰ φύσιν αἰσθητῶν καὶ κατὰ μέρος ὠρισμένα τινὰ δεῖ παρα-
δείγματα εἶναι τὰς ἰδέας, ὧν καὶ τὰς ἐπιστήμας γίνεσθαι καὶ τοὺς ὅρους (παρὰ πάντας γὰρ ἀνθρώπους ἀνθρωπὸν τινα νοεῖσθαι καὶ παρὰ πάντας ἔππους ἔππον καὶ κοινῶς παρὰ τὰ ζῷα ζῶον ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτον· ὃν τρόπον σφραγίδος μιᾶς ἐκμαγεῖα γίνεται πολλὰ καὶ ἑνὸς ἀνδρός εἰκόνας μυρία ἐπὶ μυρία τῆς ἰδέας οὐσης αἰτίας ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἑκάστου τοιοῦτον οἶον αὐτῇ ὑπάρχει), ἀναγκαῖον καὶ τὸ καλλίστον κατασκευάσμα τὸν κόσμον ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδημιουργῆσθαι πρὸς τινα ἰδέαν κόσμου ἀποβλέποντος παράδειγμα ὑπάρχουσιν τοῦδε τοῦ κόσμου ὡς ἂν ἀπεικονισμένου ἀπ' ἐκείνης πρὸς ἣν ἀφομοιωθέντα ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ αὐτὸν ἀπειργάσθαι κατὰ θαυμαστοτάτην πρό-
νοιαν καὶ δίαταν ἐλθόντος ἐπὶ τὸ δη-
μιουργεῖν τὸν κόσμον διότι ἀγαθὸς ἦν. ἐκ τῆς πάσης οὖν ὕλης αὐτὸν ἐδη-
μιούργει.

Euseb. praemittit XI 23 2 hunc indicem:
τὴν δὲ τῶν εἰρημένων διάνοιαν ἐκ τῶν Δι-
δύμῳ Περὶ τῶν ἀρεσκόντων Πλάτωνι
συντεταγμένων ἐκθήσομαι· γράφει δὲ οὕτως·
Stobaei editores lemma adponunt Πλάτων, sed
deest in A. dixi de hoc fr. Prol. p. 73 II 74 VI

1 περὶ — διεξήρχετο om. E || 2 κατὰ με-
ρος Alein. cf. v. 19 || 4 ὧν Eus. Ale.: ἀφ'
ὧν Stob. || 8 παρὰ τὰ ζῷα E St. Ale.: cor-
rexerit Meineke || 10 γίνεσθαι E: γενέσθαι

St.: γίνεται Ale. || 11 οὕτως καὶ St.: οὕτως ἐκ
E || 14 τῆς — ἅπαντας om. St. E: explevit
Meineke || 19 αὐτῇ St. Ale.: αὕτῃ E ||
21 προηγεῖσθαι infinitivus ut v. 10 quo offensus
St. addidit συμβέβηκε || 21 πᾶσαν E[CDFFE] ||
23 οὐσαν E St.: corr. Stob. cod. Aug. || τοῦδε —
οὐσίας om. Stob. || b 22 ἐκ τῆς πάσης οὖν ὕλης
αὐτὸν ἐδημιούργει vulgo (Angelic. C 1, 7):
πάσης αὐτὸν ὕλης οὖν ἐδημιούργει Vindob. 314

2

Stob. Ecl. I 11 4 p. 320sq. H.

Ἀριστοτέλους. Ἐπειδὴ δ' ἡ μὲν φύσις κατ' ἐπίνοιαν ἀρχὴ τίς ἐστι κινήσεως καὶ στάσεως, οὔτε δὴ κινούμενον ἢ ὕλη κατὰ τὸν ἴδιον λόγον οὔτε τὸ εἶδος. ἡ μὲν γὰρ ἀνείδεος, τὸ δὲ εἶδος ἀεί, καὶ ἡ μὲν οὐ σῶμα, σωματικὴ δέ, τὸ δὲ καθάπαξ ἀσώματον. οὐ σῶμα δὲ τὴν ὕλην φασίν, [οὐχ] οὐ μόνον ὅτι ἐστερηθῆναι δοκεῖ τῶν περὶ σῶμα διαστάσεων, ἀλλ' ὅτι καὶ πολλῶν ἄλλων ἀπολείπεται κατὰ τὸν ἴδιον λόγον, ἃ τοῖς σώμασιν ὑπάρχει, σχήματος χρώματος βαρύτητος κορυφότητος, ὕλως πάσης ποιότητος καὶ ποσότητος. εἰ γὰρ τούτων μετεῖχε, τῶν ποιῶν (ἄν) ἦν καὶ ποσῶν· οὐ μετεिल्φυῖα δὲ, κατὰ λόγον σῶμα μὲν οὐκ ἂν εἴη, σωματικὴ δὲ διὰ τὸ πάσαις ὥσπερ ἐκμαγεῖον ὑποκεῖσθαι ταῖς ποιότησιν· ὃν τρόπον γὰρ τὸ εἶδος τῆς ὕλης ἀφαιρηθὲν ἀσώματον εἶναι τυγχάνει, οὕτως καὶ τὴν ὕλην τοῦ εἶδους χωρισθέντος οὐ σῶμα. δεῖν γὰρ ἀμφοῖν τῆς συνόδου πρὸς τὴν τοῦ σώματος ὑπόστασιν.

3

Stob. Ecl. I 12 p. 328sq. H.

Ταύτας δὲ τὰς ἀρχὰς ποτὲ μὲν εἶναι φησιν Ἀριστοτέλης δύο, τὴν τε ὕλην καὶ τὸ εἶδος, δ καὶ μορφήν καλεῖ καὶ ἐντελέχειαν καὶ τὸ τί ἦν εἶναι καὶ οὐσίαν τὴν κατὰ τὸν λόγον, καὶ ἐνέργειαν· οὕτως αὐτῷ πλούσιόν τε καὶ πολυώ-
 15 νυμόν ἐστι τὸ εἶδος. τοσοῦτον μὲν οὖν διαφέρειν τὸ εἶδος τῆς μορφῆς, ὅτι τὸ μὲν ἐστὶ δι' ἡκον διὰ βάρους, ἡ δ' ἐπιπολαῖος· καὶ ἡ μὲν παραπλήσιος λευκοτήτι (τῇ) κατὰ τὴν ζωγραφίαν, τὸ δ' εἰδοποιεῖ τὴν τοῦ γαλακτος οὐσίαν· ταῦτόν δ' εἶδος λέγεται καθ' ὅσον τὸ μὲν εἰδοποιεῖ τὸ δὲ διαμορφοῖ τὴν ὕλην. ἐντελέχειαν (δ') αὐτὸ
 20 προσεῖπεν ἦτοι διὰ τὸ ἐνδελεχῶς ὑπάρχειν ἢ ὅτι τῶν μετεχόντων αὐτοῦ ἕκαστον παρέχεται τέλειον· ὁ γὰρ χαλκὸς ἀνδριάς οὐδέπω πλην ὅτι μὴ δυνάμει, διαπλασθεὶς δὲ καὶ τὴν πρόσφορον λαβὼν μορφήν ἐντελεχεῖα λέγεται· τότε γὰρ ἀπειλήψε τὸ τέλος. τὸ δὲ τί ἦν εἶναι προσήγγόρευσε παρὰ τὸ τῶν ὄντων ἐπιφέρειν ἕκαστον τὴν τοῦ εἶναι δύναμιν. οὐσίαν δὲ τὴν κατὰ τὸν λόγον ὅτι διαλλάττει τῆς κατὰ
 25 τὴν ὕλην, ὡς ἀνδριάς χαλκοῦ καὶ Θηρίκλειον ἀργυροῦ καὶ τῶν ἀγαλμάτων ὅτι οὖν λίθου· τὸ γὰρ ᾧ περιττεύει ταῦτα τῆς ὕλης, ἐξ ἧς δεδημιούργηται, τοῦτ' ἐστὶν ἡ κατὰ τὸν λόγον οὐσία. ἐνέργειαν δὲ ἐκάλεσεν ὅτι τῶν ὄντων οὐθὲν ἂν ἐνεργεῖν ἐδύνατο μὴ πρότερον εἰδοποιηθέν.

1 de auctore Ario dixi Prol. p. 73sq. II v VI VII || 3 τὸ εἶδος F: κατὰ τὸ εἶδος C || 4 οὐχ ὅτι οὐ μόνον A: corr. Usener || 8 ἂν add. Meinelke || κατὰ τὸν C || 10 εἶναι Ario condonabis

13 de Ario auctore dixi Prol. p. 73sq. I II IV VI VII || 15 πολυώνυμον cf. Arius de Platone ecl. eth. 6 3 p. 68 et 4 p. 82 Πλάτων πολύφωνος ὢν, οὐχ ὥς τινες οἴονται πο-

λύδοξος || τοσοῦτον apogr. VA, τοσοῦτον (F)C || 17 ἐπιπολαῖος A: corr. Gaisford || τῇ add. Usener || 18 τὸ δὲ δὴ περὶ τὴν τοῦ A: correxi || 19 τὸ μὲν—τὸ δὲ et—et || δ' addidit Heeren || 20 ἐνδελεχῶς sic A || 22 μορφήν ἐντελέχεια C: τροφήν ἐνδελέχεια F || 26 γὰρ δ A: correxi. articulus ante relativum hac aetate non infrequens || 28 ἐδύνατο F: ἀδύνατο C

4

Stob. ecl. I 17 p. 368. 370 H.

Ἀριστοτέλους καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ. Τὰ μὲν σώματα φασὶ θρυπτόμενα κατὰ μικρὰ μόρια παρατίθεσθαι ἀλλήλοις, † τοὺς δ' ἀσωμάτους λόγους, εἴ τινες εἰσι λόγοι, συγχρίνασθαι.

5

Stob. ecl. I 14 1 p. 342. 344 H.

(Ἀριστοτέλους) Τῶν δὲ ἀπλῶν σωμάτων εἶναι τὰς ποιότητας ἀπλᾶς, διαιρεῖσθαι δὲ εἰς ἄπειρον τὰ μεγέθη καὶ τὰ μέγεθος ἔχοντα. ταῦτα δὲ καὶ συνεχῆ 5 καλεῖσθαι· μεγέθη δὲ εἶναι μῆκος πλάτος βάθος, τὰ δ' ἔχοντα μέγεθος εἰς ὑπάρχειν σῶμα τόπον ἐπιφάνειαν γραμμὴν κίνησιν χρόνον· ἐπιφάνειαν δ' εἶναι σώματος πέρας δυσὶν ὀριζομένην διαστάσεις· γραμμὴν δὲ τὸ τῆς ἐπιφανείας πέρας κατὰ μίαν διάστασιν· σῶμα δὲ τοίνυν ἐστὶ (τὸ) τὰς τρεῖς ἔχον διαστάσεις. ἐπεὶ δὲ καὶ περὶ τὸν τόπον εἰσὶν αὗται, προσθετέον τό τε μετ' ἀντερείσεως καὶ τὸ μὴ 10 δεχόμενον ἕτερον εἰς τὸν αὐτὸν τόπον σῶμα· πληρωτικὸν γὰρ εἶναι τοῦ τόπου τὸ σῶμα, καθάπερ καὶ τὸν τόπον τοῦ σώματος δεκτικόν. ποιεῖν δὲ καὶ πάσχειν τὰ σώματα ταῖς ἀσωμάτοις δυνάμεσι· κατὰ γὰρ τὰς ἐν ταύταις διαφορὰς ἀποτελεῖσθαι τὰς τε τῶν δραστικῶν καὶ τὰς τῶν παθητικῶν φύσεις.

6

Stob. ecl. I 8 40 p. 252 H.

Ἀριστοτέλους. Τὸν δὲ χρόνον ἀριθμὸν εἶναι κινήσεως κατὰ τὸ πρότερον 15 καὶ τὸ ὕστερον, οὗτ' ἀρχὴν ἔχοντα οὕτε τελευταίην, ἀλλ' αἰεὶ ὄντα καὶ αἰεὶ γιγνόμενον, εἶναι δὲ συνεχῆ καὶ διαιρετόν· λαμβάνεσθαι γὰρ αὐτοῦ τὸ μὲν πρότερον τὸ δ' ὕστερον, ὅρον δ' ὑπάρχειν ἐκατέρων τὸ νῦν· τοῦτο γὰρ νοεῖσθαι τοῦ μὲν προτέρου πέρας, τοῦ δὲ μέλλοντος ἀρχήν.

1 de fr. 4 origine Ariana dixi Prol. p. 74 sq. vi viii || 1 ἀριστοτέλους καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ F: sequor C || 2 καὶ τὰ μικρὰ A: correxi cf. Aristot. d. gen. et int. I 10 p. 328^a 12 || λόγους cf. Meineke add. p. ccix. Stoicorum utitur λόγοις σπερματικοῖς ut Ocell. Luc. II 5 λόγοι γὰρ ἀσώματοι τυγχάνουσι τούτων cf. infr. v. 13. p. 457, 12. 458, 2. 459, 7 et fr. 38 || οἱ τινες A: corr. cod. Augustanus || εἴ τινες εἰσι λόγοι inclusit Heeren || 3 συγχρίνεσθαι coni. Meineke, sed desidero praeterea τοῖς δ' ἀσωμάτοις λόγοις 4 fragm. 5 interpositum est Aëtianis cf. ad

Plac. I 12 p. 310^b 28. sed illic quaestio de simplicibus corporibus non praepraeparata est in prioribus. praeterea capitulorum reliquorum similitudo explicatam hanc definitionem expositionem [cf. de cael. I 1] excludit. cf. Prol. p. 75 viii || 9 τὸ addidi

15 Arii origo unde cognoscatur dixi Prol. p. 73 sq. ii v vi || ἀριστοτέλους in marg. F: om. C. in contextu ante (τ)ὸν lacuna 7 litter. || definitio petita est ex Phys. IV 11 p. 220^a 24 cf. ib. v. 4. 5 || 17 ὅγ' A: corr. Heeren || παρ' αὐτοῦ A: corr. Heeren

7

Stob. ecl. I 8 40 p. 252. 254H.

Οἱ Ἀριστοτελικοὶ τὸν χρόνον ἀριθμὸν τῶν κατὰ τὸ νῦν ἀφοριζομένων κινήσεων, τὸ δὲ νῦν εἶναι μονάδα στάσεως ἐν κινήσει, κίνησιν δ' οὐκ εἶναι τὸν χρόνον, οὐ μὴν ἄνευ κινήσεως· λέγεσθαι γὰρ κίνησιν βραδεῖαν καὶ ταχεῖαν, οὐκ ἔτι δὲ χρόνον, ἀλλὰ πολὺν καὶ ὀλίγον. ἔτι τὸ μὲν πλεῖον καὶ τοῦλαττον ἀριθμῶ
5 κρίνεσθαι, χρόνῳ δὲ τὴν πλείω καὶ ἐλάττω κίνησιν. οὐκ ἄρα κινήσις ὁ χρόνος, οὐ μὴν κινήσεως κεχωρισμένος· ἀριθμὸν γὰρ εἶναι κινήσεως συνεχῇ κατὰ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον.

8

Stob. ecl. I 24 p. 512H.

-(Ἀριστοτέλους) Πάντα δὲ κινεῖσθαι, τὰ μὲν πρὸς ἡμῶν καλούμενα πλανήτας ὑπὸ τὸν ζῳδιακὸν κύκλον λοξὸν ὄντα καὶ τῶν τροπικῶν ἐφαπτόμενον, τὰ
10 δὲ ἀπλανῆ ἀπὸ τοῦ αἰεὶ φανεροῦ παρήκοντα μέχρι τοῦ ἀφανοῦς· οὐκ ὀλίγα δὲ αὐτῶν τῆς γῆς εἶναι μέζονα.

9

Stob. ecl. I 22 1 p. 486H.

(Ἀριστοτέλους) Περιέχεσθαι δὲ ταῦτα ὑπὸ τοῦ αἰθέρος, ἔνθα τὰ θεῖα διανενημμένα κατὰ σφαίρας ἱδρύται τῶν λεγομένων ἀπλανῶν τε καὶ πλανωμένων ἀστέρων. ὅσας δὲ εἶναι τὰς σφαίρας, τοσούτους ὑπάρχειν καὶ τοὺς κινούντας θεοὺς
15 ταύτας, ὧν μέγιστον τὸν πάσας περιέχοντα, ζῶν ὄντα λογικὸν καὶ μακάριον, συνεκτικὸν καὶ προνοητικὸν τῶν οὐρανίων. συνεστάναι δὲ τὰ ἄστροι καὶ τὸν οὐρανὸν ἐκ τοῦ αἰθέρος, τοῦτον δὲ οὔτε βαρὺν οὔτε κοῦφον, οὔτε γεννητὸν οὔτε φθαρτόν, οὔτε αὐξόμενον οὔτε μειούμενον ἐς αἰὲ διαμένειν ἄτρεπτον καὶ ἀναλλοίωτον πεπερασμένον καὶ σφαιροειδῆ καὶ ἔμψυχον κινούμενον περὶ τὸ μέσον
20 ἐγκυκλίως.

10

Stob. ecl. I 25 3 p. 534—538H.

Ἀριστοτέλης ἐκ πέμπτης οὐσίας τὸν ἥλιον. πυροῦσθαι δὲ τὸν ἀέρα καὶ σφόδρα γίνεσθαι θερμὸν ἀνίσχοντός τε τοῦ ἡλίου καὶ πλησιάζοντος ἡμῖν οὐ διὰ

1 de fr. 7 cf. Prol. p. 74 vi || τὰ νῦν A: corr. Heeren || 3 ἀνευ add. Heeren ex Aristot. Phys. IV 10 p. 218^b 18 21 || 5 χρόνος δὲ A: corr. Heeren || οὐκ ἄρα concludit Arius cf. fr. 5

8 fr. 8 sequitur post Aëtii II 17 5 a quo eur diversum sit dixi Prol. p. 73 sq. ii vii

12 fr. 9 sequitur post Aëtii Pl. II 7 5 cf. Prol. p. 73 sqq. ii v vii viii || ταῦτα iv

elementa || 16 συντακτικόν (ta litterae erasae F): συνακτικόν C: restituit cod. August. Stoicam vocem cf. [Arist.] d. mundo 6 p. 397^b 9 || 16 συνεστάναι—ἐγκυκλίως repetitur in Stob. p. 502H. post Aëtii Pl. II 11 2. cf. Prol. p. 215 sq. priore loco ἡ φθαρτόν legitur

21 fr. 10 Ario vindicavi Prol. p. 73 sq. i vi vii

τὸ πύρινον εἶναι τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς κινήσεως αὐτοῦ καὶ τὴν πρὸς τὸν αέρα παρὰτριψιν, ὑποβεβλημένον αὐτοῦ τῇ φορᾷ καὶ περικείμενον· οὔτε δὲ τὸν ἥλιον οὔτε τῶν ἄλλων ἀστρων ὅτιοῦν πῦρ εἶναι· σφαιροειδῇ μὲν γὰρ τούτων τὰ σχήματα, πυρὸς δὲ ἐκτός· οὔτε γὰρ τὴν περὶ τὸ μέσον οἰκείαν εἶναι κίνησιν πυρός, ἀλλὰ τὴν ἀπὸ τοῦ μέσου, οὔτε τὴν τῆς ἀνέξεως τῶν ζώων καὶ 5 φυτῶν δύναμιν, ἀλλὰ τὴν τῆς φθορᾶς· οὐδὲ τὴν καθ' ἑαυτὸ διαμονήν, τὸ γὰρ πῦρ ἀχώριστον εἶναι τῆς ὕλης· ἐκ πέμπτης ἄρα τινὸς καὶ διαφερούσης τοῦ πυρὸς οὐσίας τὸν τε οὐρανὸν ὑπάρχειν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα. καὶ τὸν μὲν ἥλιον ἡμέραν ἀπεργάζεσθαι ὑπὲρ γῆν ἰόντα, νύκτα δὲ χωρήσαντα ὑπὸ γῆν. καὶ τοῦ μὲν ἐτέρου τῶν τροπικῶν ἐφαψάμενον βραχυτάτην ποιεῖν τὴν ἡμέραν, μακροτάτην δὲ τὴν 10 νύκτα· θατέρου δὲ ἀνάπαλιν· τοῦ δ' ἰσημερινοῦ ἰόντα τε καὶ ἀπίοντα· διαθεῖν δὲ τὸν ἴδιον (ἐν) ἐνιαυτῷ κύκλον. ἔκλειψιν δὲ τοῦ ἡλίου φαίνεσθαι σελήνης ὑποδραμούσης ὑπὸ τὸν αὐτοῦ κύκλον καὶ ταῖς ἡμετέραις ὄψεσιν ἀντιφραττούσης, προσγειοτάτην γὰρ εἶναι τῶν ἄλλων ἀστρων· ὅπου' οὖν κατὰ διάμετρον ὑπ' αὐτὸν γένοιτο, ταῖς 15 προσπιπτούσαις ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν γῆν ἀκτῖσιν ἐπιπροσθεῖν, ὥστε τοσοῦτον τὸπον ἀφώτιστον ἀπεργάζεσθαι τῆς γῆς, ὅπόσον ἂν αὐτῆς ἐπίσχη τὸ σκίασμα· παρ' ὃ καὶ μήτε κατὰ πᾶν κλίμα τῆς γῆς μήτε κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν μήτε ἐπὶ πολὺν ἄγαν τόπον διατείνειν τὸ τῆς ἡλιακῆς ἐκλείψεως πάθος.

11

Stob. ecl. I 31 [servavit I. Dam. N 6 p. 152, 7—153, 28 Mein.]

(Ἀριστοτέλους) Ἐκ δὲ τῆς ὑγρᾶς καὶ ἀτμώδους ὑετοῦς τε καὶ δρόσου καὶ χάχνας ὁμίχλας τε καὶ νέφη καὶ χιόνας καὶ χαλάζας· ὑετοὺς μὲν γίνεσθαι 20 τῆς ἀναδιδομένης ἀπὸ τῆς γῆς ἀτμίδος τοῖς ἄνω τόποις συνισταμένης κατὰ πύκνωσιν καὶ τρεπομένης εἰς ὕδωρ, εἴτα φερομένης ἀθρόως ἐπὶ γῆν διὰ τὴν ἀπὸ λειψιν τοῦ ἀναγαγόντος αὐτὴν θερμῶς, σκεδασθείσης δ' εἰς μικρὰ μόρια καλεῖσθαι ψεκάδας, πρὸ τοῦ δὲ μετεωρισθῆναι σφόδρα κατενεχθείσης διὰ τὴν τοῦ ἀναγαγόντος αὐτὴν πυρὸς ὀλιγότητα προσονομάζεσθαι δρόσον καὶ πάχνην· πάχνην μὲν 25 ὅταν παγῇ πρὶν εἰς ὕδωρ συγκριθῆναι (γίνεσθαι δὲ χειμῶνος καὶ ἐν τόποις μᾶλλον χειμερινοῖς), δρόσον δ' ὅταν τὸ συνιστάμενον ὑγρὸν νύκτωρ ψυχθὲν ἅμα τοῖς ὀρθοῖς ἐπὶ γῆν ἐπιφέρηται. διὸ καὶ πλείστην πίπτειν δρόσον καὶ πάχνην περὶ τὰ ἔλη καὶ τὰς λίμνας καὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ μάλιστα περὶ τοὺς ἐναύλους καὶ κοίλους τῶν τόπων· ἀνάγεσθαι τε γὰρ πλείστον ὑγρὸν ἀπὸ τῶν τοιούτων χωρίων 30 καὶ καταψύχεσθαι μᾶλλον.

Τὴν δ' ἀθρόαν ἀνάδοσιν λέγεσθαι τῆς ἀτμίδος ἐπὶ μικρὸν μὲν παχυυνθείσαν ὁμίχλην οἷον ἀραιὰν καὶ ἄγονον ὕδατος νεφέλην, ὡς ἂν προσυνισταμένην ταύτης

2 παρακείμενον A: corr. Usener || 3 διὰ τὸν A: corr. man. rec. in F || 6 ἑαυτὰ A: corr. Usener || 8 ἡμέρας A: correxi cf. Arist. top. VI 5 p. 142^b3 || 12 ἐν addit Heeren || 13 τὸν αὐτὸν A: corr. Heeren || ἀντιπραττούσης A: corr. Bake cf. Arist. p. 367^b23 et 1515^a23 || 15 προσπιπτούσαις A: correxi itemque Kontos Athenaei VI 101

19 de hoc fr. cf. Prolog. p. 73 sq. I II III I I IX et ad p. 371^b23. Aristotelis nomen intercidit. excerpta sunt ex meteor. I 9 sq. || 25 πυρὸς αὐτὴν D: corr. Meineke cf. Arist. I. c. p. 347^a14 qui habet ἀναγόντος || 29 ἐνόλους D: corr. Meineke || 32 ἐτι D || 33 cf. Aristot. p. 346^b33 et d. mund. p. 394^a19

καὶ προδιαλυομένην καὶ σημεῖον οὖσαν ἐοδίᾳς, τὴν δὲ μετεωρισθεῖσαν ἐπὶ πλεῖον καὶ συγκριθεῖσαν νεφέλην. πάντα δὲ περὶ γῆν ταῦτα γίνεσθαι διὰ τὸ μὴ πόρρω τὴν ἀτμίδα μετεωρίζεσθαι κατισχύειν. ἐν γοῦν τοῖς ὑψηλοτάτοις ὅρεσιν οὐδὲν γίνεσθαι τούτων. αἴτιον <δ'> ὅτι μάλιστα ἐκ τῶν κοίλων ἀνάγεται καὶ ἐφύδρων ἢ
 5 ἀτμὶς τόπων· ὥστε καθάπερ φορτίον πλεῖον φέρουσαν ἢ καθ' ἑαυτὴν τὴν ἀνάγουσαν θερμότητα μὴ δύνασθαι μετεωρίζειν ἐπὶ πολλὸν ἄγαν τόπον, ἀλλ' ἐγγὺς οὖσαν ἔτι τῆς γῆς μεθίναει πάλιν ἐπ' αὐτήν.

Ἐκ δὲ τοῦ περὶ τὰ νέφη τόπου τρία φοιτᾶν σώματα πρὸς ἡμᾶς, ὕδωρ καὶ χιόνα καὶ χάλαζαν. ὧν δύο μὲν ἀναλογίας ἔχειν πρὸς ἄλληλα παρὰ τὸ διὰ τὰς
 10 αὐτὰς αἰτίας γίνεσθαι τοῖς κάτω διαφέροντα τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ πλήθει καὶ ὀλιγότῃ. χιόνα γὰρ καὶ πάχνην εἶναι ταῦτόν καὶ ὑετὸν καὶ δρόσον, ἀλλὰ τὸ μὲν πολὺ, τὸ δ' ὀλίγον· τὸν μὲν γὰρ ὑετὸν ἐκ πολλῆς ἀτμίδος γίνεσθαι ψυχρομένης, τὴν δὲ δρόσον ἐξ ὀλίγης, ἐφήμερον γὰρ αὐτῆς ὑπάρχειν τὴν σύστασιν. ὁμοίως χιόνα καὶ πάχνην· χιόνα μὲν γὰρ εἶναι πῆξιν νέφους, ἀτμίδος δὲ τὴν
 15 πάχνην. διὸ ἡ χώρας ἢ ὥρας ψυχρᾶς σημεῖον γίνεσθαι τὴν χιόνα· χαλάζας δὲ κατὰ τοῦναντίον ἐν ταῖς ἐοδισιοτέραις συμβαίνειν χώραις ἢ ὥραις. θέρους γοῦν μάλιστα καὶ μετοπώρου γίνεσθαι, χειμῶνος δὲ ὀλιγάκις καὶ ὅταν ἥττον ἢ ψῦχος· εἶναι δὲ τὴν χάλαζαν τοῦ καταφερομένου πῆξιν ἐκ τῶν νεφῶν ὕδατος. ἐκ δὲ τῆς ξηρᾶς καὶ καπνώδους πόρρω διατεινούσης καὶ μετεωριζομένης, ὡς καὶ διὰ τοῦτο
 20 πολλάκις διὰ τῆς ἐπιφορᾶς τῶν οὐρανίων ἐμπίπρασθαι, τῶν πρότερον εἰρημένων ἕκαστον ἀποτελεῖσθαι.

12

Stob. ecl. I 29 1 p. 598—602H.

Ἀριστοτέλης. Τυφῶνας δ' ὅταν ἐκνεφίας δινοῦμενος καταφέρηται. τὸ γὰρ πνεῦμα κωλούμενον μὲν εἰς ὄρθον ἵνα παρ' ἀντίπνοιαν ἢ ψῦχος ἢ πάχος ἢ τινα ἄλλην αἰτίαν, ἐλαυνόμενον δ' ὑπὸ τοῦ κατόπιν ἐπεισιόντος ἀναστρέφειν
 25 εἰλούμενον ἐν τῷ νέφει κύκλῳ καὶ συγκατάγειν ἐπὶ γῆν ἑαυτῷ τὸ νέφος· εἴθ' ὅτῳ ἂν ἐντύχῃ φερόμενον σφοδρῶς ἀναρπάζειν καὶ πάλιν ἀπορρίπτειν, τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ πάθος οἷον ἐκνεφίαν ἄπεπτον. πρηστῆρας δ', ὅταν βιαίως κατιδὼν ἐκπυρωθῇ τὸ πνεῦμα κατὰ τὴν φοράν, συνεμπίπρασθαι γὰρ τὸν ἀέρα πυρώσει χρωματιζόμενον, διὸ καὶ νυκτὸς ἐκλάμπειν· ἀναρπάζειν δὲ καὶ περιτρέπειν ὁμοίως
 30 καὶ τούτους, ὥσπερ πυρώδεις ὄντας τυφῶνας. κεραυνὸν δ', ὅταν πολλὸν καὶ λεπτὸν περιληφθὲν ἐν τοῖς νέφεσι πνεῦμα πυρωθὲν ἐκθλιφθῇ καὶ μετ' ἰσχυρᾶς ἐπὶ γῆν

4 δ' add. Meineke || 5 ἄγουσαν D: corr. Meineke ex Arist. p. 347^a32 || 6 μετεωρίζεσθαι D: corr. idem ex eod. l. c. || 8 in proximis Ar. meteor. I 11 ad verbum plerumque excerptum || 9 ἔχει D: corr. Meineke || 10 ταῖς κάτω D: corr. Meineke || 12 τὸ μὲν D || 15 καὶ χώρας D: correxi ex Arist. p. 347^b24 || 18 Arius transitum fecisse videtur ad caput de fulminibus etc. Stobaeus autem Aëtii ordinem secutus verba inepte immutavit

22 Arianæ originis indicia collegi Prol. p. 73 sqq. I II III VI IX || Ἀριστοτέλους malit Heeren ex Aristot. meteor. III 1 p. 370^b33 || 24 ἀναστρέφει vulgo: correxi || 25 συγκατάγει vulgo: correxi || 27 ἐκνεφίαν F: ἐκνεφίας C cf. Aristot. l. c. p. 371^a3 || 29 τε καὶ A: correxi || 31 ἐκληφθῇ F: ἐκλυφθῇ C: ἐκθλιβῇ Aristot. l. c. p. 371^a18: corr. Heeren

κατασκήψῃ φορᾶς, ἐὰν μὲν ἦ πάνυ λεπτόν καὶ διὰ τοῦτ' οὐκ ἐπικαῖον, ἀργῆτα λέγεσθαι κατὰ τοὺς ποιητάς, ἐὰν δ' ἦττον ἐπικαῖον, ψολόεντα. τὸν μὲν γὰρ διὰ τὴν λεπτότητα καὶ πρὶν ἐκπυρῶσαι φερόμενον οἶχεσθαι διὰ τάχους, ὡς μὴδ' ἐπιμελᾶναι τι τῶν ὑποκειμένων· τὸν δὲ οἶον καὶ βραδύτερον ἐπιχρῶσαι μὲν ὥστερ ἀπ' αἰθέλου, παρενεχθῆναι δὲ μὴδὲν ἀφανίσαντα. διὸ καὶ τὰ μὲν ἀντιτυπήσαντα ⁵ φλέγεσθαι, τὰ δ' εἰς τὰς ἑαυτῶν ἀραιότητος ὑποδεξάμενα μὴδὲν πάσχειν. ἥδη γοῦν ἀσπίδος πληγείσης τακῆναι μὲν τὸ χάλκωμα, τὸ δὲ ξύλον μὴδὲν παθεῖν, φθάσαντος τοῦ πνεύματος διὰ τὴν τῆς ὕλης μανότητα πρὸ τῆς καύσεως διεκδραμεῖν· καὶ δι' ἱματίων ὑμοῖς διελθὼν οὐ κατέκαυσεν, ἀλλ' οἶον τρυῆχος ἐποίησε. περὶ μὲν οὖν τούτων διετάττετο οὕτως. 10

13

Stob. ecl. I 36 [33] p. 628 - 634H.

Ἀριστοτέλης φησὶ σεισμοὺς γίνεσθαι καὶ μυκήματα καὶ χάσματα τῆς ξηρᾶς ἀναθυμιάσεως εἰς τὰς ἀραιότητας κατὰ τῆς γῆς ῥυείσης καὶ κατὰ τὰς ἀθρόας ἐμπτώσεις τρόμους καὶ βρασμοὺς περὶ αὐτὴν ἀπεργαζομένης. ὡς γὰρ ὁρμήσασαν ἔξω τὴν ἀναθυμίασιν ἄνεμον ποιεῖν σφοδρόν, οὕτως εἴσω καθειρχθεῖσαν τῇ ῥύμῃ ¹⁵ τῆς φορᾶς διακραδαίνειν τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἂν ἀποληφθῇ. συνέχεσθαι (δὲ) τὴν δύναμιν ταύτην ἐν τῇ γῇ διὰ τε πύκνωσιν τῆς ἐπιφανείας καὶ διὰ κατάψυξιν καὶ διὰ ξηρασίαν. ὅθεν καὶ νηνεμίας οὐσης ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνεσθαι τοὺς σεισμοὺς τῆς τῶν ἀνέμων ὁρμῆς εἴσω τραπέισης· καὶ νυκτὸς μᾶλλον διὰ τὴν ψύξιν καὶ περὶ τὸν ὄρθρον· τοὺς γὰρ ἀνέμους τότε τῆς πνοῆς ἄρχεσθαι, καὶ πρὸς τὴν γῆν ἀποστρέφειν (τὸ) κατὰ τὴν ἀναθυμίασιν ἀνιὸν πνεῦμα· καὶ τῆς ἡμέρας ἔστιν ὅτε ²⁰ περὶ μεσημβρίαν. τὸν γὰρ ἥλιον τῆς ἀναθυμιάσεως ἐπικρατοῦντα κατακλείειν αὐτὴν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἕαρος καὶ μετοπώρου μᾶλλον, ἀνωμάλους γὰρ ταύτας εἶναι τὰς ὥρας· τὸ γὰρ θέρος καὶ τὸν χειμῶνα, τὸ μὲν διὰ τὸν πάγον, τὸ δὲ διὰ τὴν ἀλέαν ἀκίνητον ποιεῖν τὸν ἀέρα διὰ τὸ τὸ μὲν ἄγαν εἶναι ξηρόν, τὸν δὲ ἄγαν ψυχρόν· καὶ ἐν τοῖς αὐχμοῖς, ὅτε μάλιστα πνευματώδης ὁ ἀήρ· τοῦτο γὰρ εἶναι τὸν ²⁵ αὐχμόν, ξηρᾶς πληθὺς ἀναθυμιάσεως. ἀπελαυνομένης οὖν τῆς ἀτμίδος εἰς τὴν γῆν καὶ καθειργνυμένης σφυγμόν γίνεσθαι περὶ αὐτὴν καὶ τρόμον καὶ ἐν ταῖς ἐπομβρίαις ἐπιφραττομένης ὑπὸ τῶν ὑγρῶν καὶ τοῦ ψυχροῦ τῆς γῆς καὶ τῆς ἐντὸς ἀναθυμιάσεως αὐξομένης ὑπὸ τῶν ὑετῶν καὶ πυκνουμένης, ὥστε κατὰ τὴν πρόσπτωσιν ἰσχυρῶς κινεῖν καὶ σείειν, καὶ ἐν τοῖς ὑπάντροις καὶ σομφοῦς ἔχουσι ³⁰ τοὺς κάτω τόπους ἢ καὶ παρακειμένην ῥοώδη θάλατταν διὰ τὸ θύραθεν πλεῖον ὑποδέχεσθαι πνεῦμα καὶ διὰ τὸ τὴν θάλατταν προσπίπτουσαν ἀπωθεῖν εἰς τὴν

1 τοῦτο καὶ ἐπικαῖον F: οὐκ ἐπικαῖον Aristot. I. c. || 2 ποιητάς Hom. Θ 133 et saepius || ψολόεντα ut w 539 || τὸν Usener: τὸ A || 4 οἱ κατὰ βαρύτερον A: corr. Heeren. cf. Aristot. I. c. p. 371^a 23 || ὥστ' A: correxi || 9 κατέκαυσε: flectitur oratio ut p. 458, 24 || 10 cum clausula cf. ecl. eth. II 6 p. 68, 3 M.

11 de fr. 13 dixi Prol. p. 73 sqq. I III VII IX || 12 καὶ τῆς γῆς A: correxi cf. p. 454, 18 ||

15 ἀπολειφθῇ A: correxi cf. Aët. III 15⁵ ἐν ἀπολήψει || δὲ addidit Heeren || 18 ἀνέμων τροπῆς A: corr. Heeren conl. Arist. meteor. II 8 p. 366^a 7 || 20 τὸ addidi cf. p. 454, 1 || 23 τὸ γὰρ Arist. p. 366^b 4: τὸ μὲν A: τὸ μὲν γὰρ Heeren || 24 διὰ τὸ τὸν A || τὸ δὲ Arist. I. c. || 25 Arist. I. c. p. 366^b 7 || 30 πρόσπτωσιν A: correxi cf. Arist. p. 366^b 14 et Theophr. d. vent. 21 || 32 διὰ τὸ F: τὸ om. C vulgo

γῆν τὸ πεφυκὸς ἀπ' αὐτῆς ἀποπνεῖν πνεῦμα καὶ σκεδάννυσθαι. περὶ γοῦν τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν Ἀχαΐαν καὶ τῆς Εὐβοίας τὰς κοιλάδας πολλοὺς καὶ μεγάλους γίνεσθαι σεισμούς. ὥς γὰρ ὅφ' ἡμῶν πολλάκις τὸ διαπνεόμενον ἔξω πνεῦμα, παλινδρομήσαν εἴσω, παλμὸν παρέχει καὶ σφυγμὸν ἐν τοῖς σώμασιν, οὕτω τὸ
 5 περιληφθὲν ἐν τῇ γῇ κατὰ τὴν κίνησιν κλονούμενον περὶ τοὺς πόρους καὶ διεγχοπτόμενον σπασμούς καὶ σεισμούς ἀποτελεῖν. συμβαίνειν δὲ καὶ τὰ μικρήματα ποτὲ μὲν μετὰ σεισμῶν, ποτὲ δὲ καὶ χωρὶς, τοῦ πνεύματος ἡχοῦντος, ὥστ' ἐξακουέσθαι ψόφον τινα καὶ βόμβον ἐπὶ μήκιστον, ὅποτε διὰ τῶν σφράγγων διαυλοδρομεῖ παρατριβόμενον μὴδ' ἐξίόν. τὰ δὲ χάσματα μετὰ σεισμῶν· ἥδη γοῦν τινες
 10 σεισμούς μὴ πρότερον λῆξαι πρὶν ἢ διαρραγῆναι τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἐγένοντο, βιασαμένου τοῦ περιληφθέντος πνεύματος περὶ τὴν ἔξοδον ὥσπερ ἐκνεφρίου τινὸς ἀνέμου, καθάπερ καὶ τὸν περὶ τὴν Ποντικὴν Ἡράκλειαν καὶ τὸν ἔτι πρότερον γενόμενον περὶ τὴν Ἰερὰν καλουμένην Αἰόλου νῆσον. ἐν ταύταις γὰρ ὑπὸ σεισμῶν οἰδήματα τῆς γῆς γενέσθαι μεγάλα, καὶ ταῦτα διαρραγέντα πολὺν ἄνεμον ἐκπε-
 15 φυσθῆναι καὶ φέψαλον, ὥστε κατατεφρῶσαι πλησίον οὖσαν τὴν τῶν Λιπαραίων πόλιν. τὰς δὲ ποντίους λεγομένας νήσους ἤττον σείεσθαι τῶν προσγειῶν διὰ τὸ καταψύχεσθαι τῷ πλήθει τῆς θαλάττης τὴν ἀπὸ τῆς γῆς ἀναθυμιάσιν. τεκμήριον δ' εἶναι τοῦ βεῖν ὑπὸ τὴν γῆν τὸ πνεῦμα πρῶτον μὲν ἴσχυος τοῦ ἐν οἷς γίνεται προσημαίνειν ἡχοῦντος, εἶτα τὸ περὶ τὸν ἥλιον πάθος· ἀμαυρότερον γὰρ καὶ
 20 ἀχλυώδη φαίνεσθαι χωρὶς νέφους, ὑπονοστεῖν ἀρχομένου τοῦ πνεύματος εἰς τὴν γῆν τοῦ λεπτόντος τὸν ἀέρα καὶ διακρίνοντος. πρὸς τε τοῦτοις τὸ πρὸ τῶν ὀρθρίων σεισμῶν νηνεμίαν γίνεσθαι καὶ ψῶχος· τὴν μὲν γὰρ ξυμβαίνειν διὰ τὴν εἴσω τῶν ἀνέμων μεταρροίαν, τὸ δὲ διὰ τὴν τῆς θερμῆς ἀναθυμιάσεως ἀπουσίαν. καὶ περὶ μὲν σεισμῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὴν γῆν παθημάτων ἐπὶ
 25 τοσοῦτον.

14

Stob. ecl. I 302 p. 616—622H.

Ἀριστοτέλους. Ἄλω δὲ καὶ ἱριδας καὶ παρήλιον καὶ βάρβδους καὶ τᾶλλα τὰ κατὰ τὰς ἐμφάσεις ὑπὸ μὲν τῆς αὐτῆς αἰτίας γίνεσθαι (πάντα γὰρ εἶναι ταῦτα τῆς ὀψεως ἀνάκλασιν), διαφέρειν δὲ τοῖς τόποις καὶ ἀφ' ὧν καὶ ὥς ἔχει συμβαίνειν τὴν ἀνάκλασιν. ἄλω μὲν οὖν καὶ περὶ ἥλιον φαίνεσθαι καὶ περὶ σελήνην
 30 καὶ καθόλου περὶ τὰ λαμπρὰ τῶν ἄστρων καὶ οὐδὲν ἤττον ἡμέρας ἢ νυκτὸς καὶ περὶ μεσημβρίαν ἢ δεξιῇ. ἔωθεν δ' ἐλαττονάκις καὶ περὶ δύσιν. συμβαίνειν δ', ὅταν διὰ τοῦ πέριξ ἀέρος ἀχλυώδους ὄντος ἐπιλάμπηται τὸ φῶς αὐτῶν, ὥστ'

3 fortasse ἐφ' ἡμῶν || 5 περιληφθὲν A: περιλειφθὲν corr. F || ἀνακοπτόμενον con. Usener || συμβαίνει A: correxi || 8 σφράγγων F: σφρίγγων C vid. [Arist.] d. mund. p. 395^b31 || 10 ἐγένετο A: corr. Vatic. et Aug. || 11 περιληφθέντος F: περιλειφθέντος C || 14 γίνεσθαι A: correxi || 15 λιπαίων A: correctum ex Ar. p. 367^a6 || 16 σείεσθαι C: γενέσθαι F || 18 μὲν τὸ τοὺς τόπους ἐν οἷς γ. π. ἡχοῦντας ci. Usener cf.

Ar. p. 367^a14 || 22 αἰθρίων A: correxi ex Ar. p. 367^a21 || 24 declausula cf. Prol. p. 73 III 26 lemma in mrg. A. de Ario auctore dixi Prol. p. 73 sqq. I II V IX cf. Arist. meteor. III 2 sq. unde pleraque corr. Heeren || 28 τρόποις Arist. p. 372^a19 || nonne ὥς ἔοικε? || 29 παρήλιον A || 30 καὶ νυκτὸς A: corr. Vatic. || 31 ἐλαττον πολλάκις καὶ A: corr. ex Ar. p. 371^b26 || συμβαίνει A: correxi

ὅλον ὁράσθαι τὸν κύκλον· περιφανῆ γὰρ εἶναι καὶ σφαιρικὴν κατὰ τὴν ἔμφασιν τὴν ἄλω. ταύτης δὲ τὴν μὲν ἐπιμένουσιν ὕετον σημαίνειν, τὴν δὲ διασπασθεῖσαν πνεῦμα, τὴν δὲ μαραιομένην εὐδίαν. Ἴριν δὲ περὶ μόνον ἥλιον καὶ σελήνην συνίστασθαι, γίνεσθαι δὲ καὶ νύκτωρ, ὀλιγάκις δὲ καὶ πάνυ διὰ πολλοῦ. κύκλον δὲ μηδέποτε φαίνεσθαι τῆς ἱριδος μηδὲ μεῖζον ἡμικυκλίου τμήμα. ποικίλην δ' ἔχειν 5 τὴν ἔμφασιν διὰ τὸ κατὰ τὴν τῆς ὀψεως ἀνάκλασιν φοινικοῦν καὶ πράσινον καὶ ἄλουργόν προσπίπτειν ἀπ' αὐτῆς χρώμα. φοινικοῦν μὲν, ὅτι τὸ λαμπρόν ἐν μέλανι καὶ διὰ μέλανος ὁρώμενον τοιαύτην ἀποτελεῖ χροάν. τοῖς γοῦν θεωμένοις τὸν ἥλιον δι' ὁμίχλης ἢ διὰ καπνοῦ δοκεῖν ἐρυθρόν εἶναι· καὶ τὴν ἀπὸ τῶν γλωρῶν ζύλων φλόγα πεφοινιγμένην διὰ τὸ πολλὴν αὐτῇ καταμεμῖχθαι καπνόν. κατὰ τοῦτο δὲ 10 καὶ τὴν ἐξωτάτω καὶ μεῖζονα περιφέρειαν τῆς ἱριδος ἐμφαίνειν τὸ φοινικοῦν· διὰ γὰρ μέλανος τοῦ νέφους ἀνακλωμένην τὴν ὄψιν πρὸς λαμπρότατον ὄντα τὸν ἥλιον ἀντιλαμβάνεσθαι τοιοῦδε χρώματος. τὴν δὲ δευτέραν καὶ τρίτην περιφέρειαν διὰ τὴν τῆς ὀψεως ἀσθένειαν τό τε πράσινον καὶ τὸ ἄλουργές ἐμφαίνειν. τὸ δ' ὅλον εἶναι τὴν Ἴριν ἔμφασιν ἡλίου τμήματος ἢ σελήνης ἐν νέφει κοίλῃ καὶ δεδρῶσι- 15 σμένῃ κατὰ κύκλου περιφέρειαν ὁρωμένην. γίνεσθαι δ' ἔστιν ὅτε διπλῆν, ὡς τὴν ἐτέραν ἀμαυροτέραν φαίνεσθαι καὶ διὰ παντὸς ἐξ ἐναντίας ἰσταμένην τῇ προτέρᾳ καὶ τῇ θέσει τῶν χρωμάτων ἀντεστραμμένην. παρηλίους δὲ καὶ ῥάβδους γίνεσθαι μὲν ἀπὸ τῆς αὐτῆς αἰτίας, οὐδὲ μὴν ὁμοίως ἔχοντος τοῦ νέφους. ὅταν γὰρ ἀχλυ- 20 ῶδες ἢ καὶ ὁμαλές, πρὸς δὲ τούτοις ὕδατῶδες καὶ πυκνόν, ὡς ἀπὸ χαλκοῦ [κατό- πτρου] λείου κλώμενην πρὸς τὸν ἥλιον τὴν ὄψιν λευκοῦ ποιεῖν φαντασίαν. παραπλήσιον γὰρ ἡλίῳ κατὰ τε τὴν χροάν καὶ τὸ σχῆμα φαίνεσθαι τὸν παρηλίον. τὴν μὲν γὰρ ὁμαλότητα τοῦ νέφους αἰτίαν εἶναι τοῦ χρώματος, τὴν δ' ἀνάκλασιν τῆς ὀψεως τῆς τοῦ ἡλίου, διὰ τῆς ἀχλυώδους ἐμφάσεως προσπίπτουσιν ἀθρόως πρὸς πεπυκνωμένον ὥσπερ ἔνοπτρον οὐδέπω μὲν ὃν ὕδωρ, ἐγγὺς δ' ὑπάρχον τῆς 25 πρὸς ὕδωρ μεταβολῆς· διὸ καὶ σημεῖον ὕδατος εἶναι τὸν παρηλίον· καὶ μᾶλλον γε τὸν νότιον τοῦ βορείου παρὰ τὸ μᾶλλον μεταβάλλειν εἰς ὕδωρ τὸν νότιον ἀέρα τοῦ πρὸς ἄρκτον. γίνεσθαι δὲ περὶ τε [τάς] ἀνατολάς τοῦ ἡλίου καὶ περὶ δύσεις οὐκ ἄνωθεν, ἀλλ' ἐκ τῶν πλαγίων, καθάπερ καὶ τὰς ῥάβδους· εἶναι δὲ [διὰ] τὰς 30 καλουμένας ῥάβδους ἱρσοειδεῖς εὐθείας ἐμφάσεις περὶ τὸν ἀέρα συνισταμένας δι' ἄνωμαλίαν τῶν ἐνοπτριζόντων νεφῶν.

15

Stob. ecl. I 51 [43] 1 p. 1108H. [I. Dam. A 28 p. 237, 16—21 M.]

Ἀριστοτέλους. Τὸ δὲ αἰσθητικόν, δὲ δὴ κοινῶς ἀπάντων τῶν ζώων ἴδιον (αἰσθήσει γὰρ διαφέρειν τὸ ζῶον τοῦ φυτοῦ), πενταπλοῦν εὐκίεναί. τοῦτο γὰρ τὸ

8 μέλαν A: μέλανος Aristot. l. c. p. 374*3 || τούτους γοῦν θεωμένους F: recte C || 9 ἡ καὶ τὴν C: ἢ τὴν F: ἢ delevi || 10 πολλὴν A cf. Arist. 374*6: vulgo παχὺν ex apographis || 11 ἐμφαίνει A: corr. Heeren || 15 εἶναι τὴν C: om. F || 17 ἰσταμένην C: ἰστάμενον F et similiter v. 18 ἀντεστραμμένον || 19 οὔτε A: corr. Meineke || 20 ἀπὸ A: vulgo ὑπὸ || κατόπτρου de-

levi || 21 κλωμένον F: κλώμενον C: correxi cf. Arist. p. 377^b21 ὥσπερ ἀπὸ χαλκοῦ λείου κλωμένης (τῆς ὀψεως) || 28 τὰς del. Meineke || 29 δὲ διὰ F: truncatus C

λ

32 Ἀριστοτέλους F in marg.: ἀριστοτέ D: om. C cf. Prol. p. 74¹. praeterea p. 73 sqq. ιι vi ιιι || τὸ δὲ AD: correxi || τῶν om. D

μὲν ἔρασιν τὸ δ' ἀκοὴν τὸ δ' ὀσφρησιν τὰ δὲ γεῦσιν τὸ δ' ἀφῆν. ὑπάρχειν δὲ
τινα καὶ σύνθετον αἰσθησιν, ἐν ᾗ τό τε φανταστικὸν πᾶν γίνεσθαι καὶ (τὸ) μνη-
μονευτικὸν καὶ τὸ δοξαστικόν, ὅπερ οὖν οὐδ' ἄμοιρον τοῦ νοῦ τυγχάνει. αἰσθά-
νεσθαι δ' ἡμᾶς παθοῦσης τι τῆς αἰσθήσεως.

16

Stob. e. l. I 58 [47] p. 1114H.

- 5 Ἀριστοτέλης. Φαντασίαν δ' εἶναι πάθος τι καὶ κίνησιν τῆς κατ' ἐνέρ-
γειαν αἰσθήσεως, ὠνομάσθαι δ' ἀπὸ μιᾶς τῶν αἰσθήσεων, τῆς ὁράσεως· τὸ (γὰρ)
φαίνεσθαι παρὰ τὸ φάος ἔχειν τὴν ἐπίρρησιν· τοῦτο δ' οἰκεῖον εἶναι τῆς ὀψεως.
διατείνειν δὲ (εἰς) πάσας τὰς αἰσθήσεις καὶ τὰς διανοητικὰς κινήσεις, καὶ γὰρ
ταύτας ὁμωνύμως λέγεσθαι φαντασίας. κριτήρια δ' εἶναι τῆς τούτων γνώσεως
10 τὸν τε νοῦν καὶ τὴν αἰσθησιν, τὸν μὲν τῶν νοητῶν, τὴν δὲ τῶν αἰσθητῶν. οὕτε
γὰρ τὸ καθόλου δύναται ἂν αἰσθησις ἐπικρίνειν οὕτε τὸ καθ' ἕκαστον νοῦς, πάντα
δ' ἐκ τούτων συνεστάναι καὶ διὰ τούτων.

17

Stob. ecl. I 52 [44] 1 p. 1110H. [I. Dam. O 14 p. 173, 19 M.]

- Ἀριστοτέλης ὁρᾶν ἡμᾶς κατὰ κίνησιν τοῦ κατ' ἐνέργειαν διαφανοῦς. δια-
φανὲς δὲ οὐ μόνον εἶναι τὸν ἀέρα, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τινα τῶν συνισταμένων
15 ποθέν, οἷον ὑάλον καὶ κρύσταλλον καὶ τινὰς τῶν λαμπρῶν λίθων. ἀκούειν δὲ κατ'
ἐνέργειαν τοῦ μεταξὺ διηχοῦς. διηχὲς δ' εἶναι καὶ τὸν ἀέρα καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ
ὑδωρ καὶ τινα τῶν συγκριμάτων.

I. Dam. O 16 (p. 176, 14 M.)

Ἀριστοτέλης ὀσφραίνεσθαι τοῦ μεταξὺ σώματος ἀναπιμπλαμένου τῶν
ὀσφραντῶν.

Stob. ecl. I 55 [45] 4 p. 1112H.

- 20 Ἀριστοτέλης γεύεσθαι διὰ τοῦ μεταξὺ τῶν γευστῶν ὕγρων.

Stob. ecl. I 55 [45] 7 p. 1112H.

Ἀριστοτέλης. ἄπτεσθαι δὲ διὰ τοῦ μεταξὺ σώματος τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ
ἄπτοῦ. τὸ δὴ τοιοῦτον (ἢ τὸν) ἀέρα ἢ τὸ ὕδωρ ὑπάρχειν ἢ ἐκ τούτων τι κοινόν.
λανθάνειν δὲ ἐπὶ τε τῆς γεύσεως καὶ τῆς ἀφῆς διὰ τὸ μὴ διὰ μακροῦ γίνεσθαι

2 τὸ post καὶ om. AD: addidit Heeren ||
3 ἄμοιρον FD: ἄμοιρα C vulgo

5 de fr. 16 cf. Prol. p. 73 II || scriben-
dum erat lemma Ἀριστοτέλους || 6 γὰρ ad-
didi. τῷ φ. Heeren || 7 μὲν. εἶναι Heeren ||
8 εἰς addidit Heeren || 9 cf. cum his Alcīn.
is. c. 4 extr. || 11 αἰσθήσεις A: corr. Heeren

13 fr. 17 Ario tribui Prol. p. 73 sqq. II VI
cf. p. 76. unum fuisse olim caput, deinde a
Stobaeo discreptum non solum dicendi tenor
sed etiam δὲ v. 15 et 21 servatum et capitu-
lum de auditu v. 15 male continuatum (collo-

candum c. 53 [44]) probat. in Aëtio c. περὶ
ἀφῆς, quantum ex Plutarcho conicere licet,
defuit || 16 διεχοῦς AD: correxi cf. Plut.
Symp. VIII p. 721 B διηχὲς δὲ—οὗτός ἐστι παρ'
ἡμῶν ὁ ἀήρ καὶ ὕδωρ καὶ γῆ καὶ πῦρ || τοῦ
μεταξὺ διεχοῦς A: om. D || 18 σώματος:
praeter aera intellegitur aqua cf. Arist.
p. 443 a 2 || 21 καὶ τὸ ἀπὸ τούτου A: scripsi
τοῦ ἄπτοῦ. Heeren τοῦ ἀπτομένου || 22 ἢ τὸν
addidi cf. v. 14. 16 || 23 λανθάνειν τε A:
corr. Heeren

καθ'άπερ ἐπὶ τῶν ὁρατῶν καὶ ἀκουστῶν καὶ ὁσφραντῶν. τοῦ δὲ κινητικοῦ κατὰ τόπον, ὃ δὴ προσείπομεν ὀρμητικόν, τὸ πρῶτον κινουῦν καὶ ἐν ἡμῖν καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζῴοις ἀκίνητον εἶναι.

18

Stob. ecl. I 131 p. 336. 338H. [L. Dam. A 29 p. 238, 6 M.]

Αἴτιον δ' ὁ Ζήνων φησὶν εἶναι δι' ὃ, οὗ δ' αἴτιον συμβεβηκός· καὶ τὸ μὲν αἴτιον σῶμα, οὗ δ' αἴτιον κατηγορημα· ἀδύνατον δ' εἶναι τὸ μὲν αἴτιον 5 παρῆναι, οὗ δὲ ἔστιν αἴτιον μὴ ὑπάρχειν. τὸ δὲ λεγόμενον τοιαύτην ἔχει δύναμιν· αἰτίον ἔστι δι' ὃ γίνεται τι, οἷον διὰ τὴν φρόνησιν γίνεται τὸ φρονεῖν καὶ διὰ τὴν ψυχὴν γίνεται τὸ ζῆν καὶ διὰ τὴν σωφροσύνην γίνεται τὸ σωφρονεῖν. ἀδύνατον γὰρ εἶναι σωφροσύνης περὶ τινα οὕσης μὴ σωφρονεῖν ἢ ψυχῆς μὴ ζῆν ἢ φρονήσεως μὴ φρονεῖν. 10

Χρύσιππος αἴτιον εἶναι λέγει δι' ὃ καὶ τὸ μὲν αἴτιον ὄν καὶ σῶμα καὶ [αἴτιον] ὃ τι· οὗ δὲ αἴτιον διὰ τι. αἰτίαν δ' εἶναι λόγον αἰτίου ἢ λόγον τὸν περὶ τοῦ αἰτίου ὡς αἰτίου.

Ποσειδώνιος δὲ οὕτως· αἴτιον δ' ἔστί τις, δι' ὃ ἐκεῖνο, ἢ τὸ πρῶτον ποιοῦν ἢ τὸ ἀρχηγὸν ποιήσεως· καὶ τὸ μὲν αἴτιον ὄν καὶ σῶμα, οὗ δ' αἴτιον 15 οὔτε ὄν οὔτε σῶμα, ἀλλὰ συμβεβηκὸς καὶ κατηγορημα.

19

Stob. ecl. I 141 p. 350. 352H.

Σῶμά ἐστι τὸ τριχῇ διαστατόν, πλάτει βάθει μήκει· ταῦτα δὲ πλεοναχῶς λέγεσθαι, ὅτε μὲν γὰρ μήκος εἶναι [λέγεσθαι] τὸ μέγιστον διάστημα τοῦ σώματος, ὅτε δὲ μόνον τὸ κάτωθεν ἄνω· καὶ πλάτος ὅτε (μὲν) τὸ δεύτερον διάστημα, ὅτε δὲ τὸ ἐκ δεξιᾶς καὶ ἐξ εὐωνύμου. καὶ βάθος ὅτε μὲν †καὶ εἰς ἑαυτὸ 20 διάστημα, ὅτε δὲ τὸ πρόσω καὶ ὀπίσω· κατὰ μὲν τὸν πρότερον λόγον οὔτε τῶν σφαιρῶν οὔτε τῶν τετραγώνων καὶ τῶν ὁμοίων οὐδὲν τῶν διαστημάτων τούτων ἐχόντων, κατὰ δὲ τὸν δεύτερον παντὸς σώματος τὰς τρεῖς ἔχοντος διαστάσεις διὰ τὸ κατὰ πᾶσαν θέσιν ὑπὸ τὸν λόγον τοῦτον πίπτειν αὐτό.

20

Stob. ecl. I 115 p. 322. 324H

Ζήνωνος. Οὐσίαν δὲ εἶναι τὴν τῶν ὄντων πάντων πρώτην ὄλην, ταύτην 25 δὲ πᾶσαν αἰδίον καὶ οὔτε πλείω γινομένην οὔτε ἐλάττω· τὰ δὲ μέρη ταύτης

1 κινητικοῦ F: κινητοῦ C: correxi cf. Arist. d. an. III 10 p. 433^a13 || 2 ὄν δὴ A: correxi 4 fr. 18 tangitur in Proleg. p. 73 sqq. II IV VI VII X || 8 γίνεται om. D || 12 καὶ αἴτιον A: καὶ αἴτιον μὲν D: αἴτιον inclusit Heeren || διὰ τί AD: corr. Heeren

17 Stoicorum definitionem [Laert. VII 135 Sext. adv. math. I 21 IX 367 P. H. III 39] Ario tribui cf. Prol. p. 74 VI VII || num σῶμα εἶναι? ||

πλέον ἄλλως F: ἄλλως om. C: corr. Heeren || 18 λέγεσθαι delevi dittographiam || 19 μὲν om. A || 20 καὶ F: om. C: τὸ ἐλάττω δ. Usener || 21 πρῶτον A: corr. Usener, cum Arius hac negligentia non videatur usus esse cf. p. 458, 22 || 24 τοῦτο A: corr. cod. Aug.

25 de fr. 20 cf. Prol. p. 73 sqq. II IV V VI VII || lemma in mrg. A || ὄντων C: πρώτων F

οὐκ αἰεὶ ταῦτά διαμένειν, ἀλλὰ διαιρεῖσθαι καὶ συγχέσθαι. διὰ ταύτης δὲ διαθεῖν τὸν τοῦ παντὸς λόγον, ὃν ἔνιοι εἰμαρμένην καλοῦσιν, οἷόν περ καὶ ἐν τῇ γονῇ τὸ σπέρμα.

Χρυσίππου Στωικοῦ. Τῶν κατὰ ποιότητα ὑφισταμένων πρώτην ὕλην·
5 ταύτην δὲ αἰθιον, οὔτε αὔξησιν οὔτε μείωσιν ὑπομένουσιν, διαίρεσιν δὲ καὶ σύγχυσιν ἐπιδεχομένην κατὰ μέρη, ὥστε φθορὰς γίνεσθαι ἐκ τῶν μερῶν εἰς τινα, οὐ κατὰ διαίρεσιν, ἀλλὰ κατ' ἀναλογίαν τῇ συγχύσει τινῶν γινομένων ἕκ τινος.

Ἐφησε δὲ ὁ Ποσειδώνιος τὴν τῶν ὄλων οὐσίαν καὶ ὕλην ἄποιον καὶ ἄμορφον εἶναι, καθ' ὅσον οὐδὲν ἀποτεταγμένον ἴδιον ἔχει σχῆμα οὐδὲ ποιότητα
10 καθ' αὐτήν· αἰεὶ δ' ἐν τινι σχήματι καὶ ποιότητι εἶναι. διαφέρειν δὲ τὴν οὐσίαν τῆς ὕλης τὴν οὖσαν κατὰ τὴν ὑπόστασιν ἐπινοίᾳ μόνον.

21

Stob. ecl. I 10 16 p. 312—316 H.

Χρυσίππου. Περὶ δὲ τῶν ἐκ τῆς οὐσίας στοιχείων τοιαῦτά τινα ἀπο-
φαίνεται τῷ τῆς αἰρέσεως ἡγεμόνι Ζήνωνι κατακολουθῶν, τέτταρα λέγων εἶναι
στοιχεῖα, . . . καὶ φυτὰ καὶ τὸν ὅλον κόσμον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμενα, καὶ
15 εἰς ταῦτα διαλύεσθαι. τὸ δὲ <πῦρ> κατ' ἐξοχὴν στοιχεῖον λέγεσθαι διὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ
πρώτου τὰ λοιπὰ συνίστασθαι κατὰ μεταβολὴν καὶ εἰς αὐτὸ ἔσχατον πάντα χεό-
μενα διαλύεσθαι. τοῦτο δὲ μὴ ἐπιδέχεσθαι τὴν εἰς ἄλλο χύσιν ἢ ἀνάλυσιν. συν-
ίστασθαι δ' ἐξ αὐτοῦ τὰ λοιπὰ καὶ χεόμενα εἰς τοῦτο ἔσχατον τελευτᾶν· παρ' ὃ
καὶ στοιχεῖον λέγεσθαι, ὃ πρῶτον ἔστηκεν οὕτως, ὥστε σύστασιν διδόναι ἀφ'
20 αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῶν λοιπῶν χύσιν καὶ διάλυσιν δέχεσθαι εἰς αὐτό. κατὰ μὲν τὸν
λόγον τοῦτον αὐτοτελῶς λεγομένου τοῦ πυρὸς στοιχείου, οὐ μετ' ἄλλου γάρ· κατὰ
δὲ τὸν πρότερον καὶ μετ' ἄλλων συστατικὸν εἶναι, πρώτης μὲν γινομένης τῆς ἐκ
πυρὸς κατὰ σύστασιν εἰς ἀέρα μεταβολῆς, δευτέρας δ' ἀπὸ τούτου εἰς ὕδωρ,
τρίτης δ' ἔτι μᾶλλον κατὰ τὸ ἀνάλογον συνισταμένου τοῦ ὕδατος εἰς γῆν. πάλιν
25 δ' ἀπὸ ταύτης διαλυομένης καὶ διαχεομένης πρώτη μὲν γίνεται χύσις εἰς ὕδωρ,
δευτέρα δ' ἐξ ὕδατος εἰς ἀέρα, τρίτη δὲ καὶ ἐσχάτη εἰς πῦρ. λέγεσθαι <δὲ> πῦρ
τὸ πυρῶδες πᾶν καὶ ἀέρα τὸ ἀερῶδες καὶ ὁμοίως τὰ λοιπά. τριχῶς δὲ λεγο-
μένου κατὰ Χρυσίππου τοῦ στοιχείου, καθ' ἓνα μὲν τρόπον τοῦ πυρὸς διὰ
τὸ ἐξ αὐτοῦ τὰ λοιπὰ συνίστασθαι κατὰ μεταβολὴν καὶ εἰς αὐτὸ λαμβάνειν τὴν
30 ἀνάλυσιν· καθ' ἕτερον δέ, καθ' ὃ λέγεται τὰ τέτταρα στοιχεῖα πῦρ ἀπὸ ὕδατος γῆ
(ἐπεὶ διὰ τούτων τινὸς ἢ τινῶν ἢ καὶ πάντων τὰ λοιπὰ συνέστηκε, διὰ μὲν τῶν

2 εἰμαρμένην cf. Diog. VII 149. 136 ||
καὶ A: omisum ab Heerenio et in-
sequentibus editoribus || 4 lemma in mrg. A ||
7 suspicor κατ' ἀνάλυσιν ἢ σύγχυσιν cf. infra
v. 17. 20 || interponuntur Aëtii Plac. I 9 6. 7 ||
8 (Π)οσειδωνίου mrg. F || 10 κατ' αὐτήν A: cor-
rexi || 11 τὴν οὖσαν temere seclausit Heeren
12 de fr. 21 vide Prol. p. 73 sqq. i ii v
vi x || 14 lacunam sic expleas: πῦρ ἀέρα
ὕδωρ γῆν, ἐξ ὧν συνίστασθαι πάντα καὶ ζῷα cf.

v. 15 et 16, alii aliter || 15 πῦρ Heeren ad-
didit cf. v. 28. ceterum cf. Laert. VII 136 ||
19 ἀπ' αὐτοῦ et v. 20 εἰς αὐτό ante Meine-
keum || 21 οὐ μετ' ἄλλου γάρ post πρότερον
A: transposuit Heeren. an οὐ μετ' ἄλλου
γίνεσθαι? tum v. 20 κατὰ μὲν οὖν scribes ||
24 δ' ἔστι A: corr. Heeren || 25 cf. ad
p. 453, 9 || 26 δεύτερον A: corr. Meineke ||
δὲ add. Heeren

τετάρων, ὡς τὰ ζῷα καὶ τὰ ἐπὶ γῆς πάντα συγκρίματα, διὰ δυοῖν δέ, ὡς ἡ
 «σελήνη διὰ πυρὸς καὶ ἀέρος συνέστηκε, δι' ἐνὸς δέ, ὡς ὁ ἥλιος· διὰ πυρὸς γὰρ
 μόνου, ὁ γὰρ ἥλιος πῦρ ἐστὶν εἰλικρινές)· κατὰ τρίτον λόγον λέγεται στοι-
 χεῖον εἶναι ὁ πρῶτον συνέστηκεν οὕτως, ὥστε γενέσθαι διδόναι ἀφ' αὐτοῦ ὁδῶ
 μέχρι τέλους καὶ ἐξ ἐκείνου τὴν ἀνάλυσιν δέχεσθαι εἰς ἑαυτὸ τῇ ὁμοίᾳ ὁδῶ. 5
 γεγονέναι δ' ἔφησε καὶ τοιαύτας ἀποδόσεις περὶ στοιχείου, ὡς ἔστι τό τε δι'
 αὐτοῦ εὐκίνητότατον καὶ ἡ ἀρχὴ (καὶ ὁ) λόγος καὶ ἡ αἰδὶος δύναμις φύσιν ἔχουσα
 τοιαύτην, ὥστε ἡ γῆν τε κινεῖν κάτω πρὸς γῆν τὴν τροφὴν, καὶ ἀπὸ τῆς τροφῆς
 ἄνω πάντῃ κύκλῳ, εἰς αὐτὴν τε πάντα καταναλίσκουσα καὶ τὸ αὐτῆς πάλιν ἀπο-
 καθιστᾶσα τεταγμένως καὶ ὁδῶ.

10

22

Stob. ecl. I 193 p. 404. 406H.

Χρυσίππου. Κίνησιν δέ φησιν εἶναι ὁ Χρυσίππος μεταβολὴν κατὰ τόπον
 ἢ ὅλῳ ἢ μέρει, ἢ μεταλλαγὴν ἐκ τόπου ἢ καθ' ὅλον ἢ κατὰ μέρος. καὶ ἄλλως·
 κίνησιν (μὲν) μεταλλαγὴν κατὰ τόπον ἢ σχῆμα, φορὰν δὲ μετέωρον κίνησιν ὀξεῖαν,
 μονὴν δὲ τὸ μὲν οἶον ἀκίνησίαν σώματος, τὸ δ' οἶον σώματος σχέσιν κατὰ ταῦτα 15
 καὶ ὡσαύτως νῦν τε καὶ πρότερον. πολλαχῶς δὲ λέγεσθαι τὴν κίνησιν καὶ τὴν
 μονήν, διὸ καὶ πολλοὺς καθ' ἕκαστον σημαίνόμενον ἀποδίδοσθαι ἔρους. τὰς δὲ
 πρῶτας κινήσεις εἶναι δύο, τὴν τε εὐθεῖαν καὶ τὴν καμπύλην· διὰ τούτων δὲ πολ-
 λαχῶς μιγνυμένων γίνεσθαι πολλὰς κινήσεις καὶ διαφερούσας.

23

Stob. ecl. I 194 p. 406. 408H.

Ζήνωνος. Τῶν δ' ἐν τῷ κόσμῳ πάντων τῶν κατ' ἰδίαν ἔξιν συνεστώτων
 τὰ μέρη τὴν φορὰν ἔχειν εἰς τὸ τοῦ ὅλου μέσον, ὁμοίως δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ κόσ- 20
 μου, διόπερ ὀρθῶς λέγεσθαι πάντα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἐπὶ τὸ μέσον τοῦ κόσμου
 τὴν φορὰν ἔχειν, μάλιστα δὲ τὰ βάρος ἔχοντα· ταῦτόν δ' αἴτιον εἶναι καὶ τῆς
 τοῦ κόσμου μονῆς ἐν ἀπείρῳ κενῷ καὶ τῆς γῆς παραπλησίως ἐν τῷ κόσμῳ περὶ
 τὸ τούτου κέντρον καθιδρυμένης ἰσοκρατῶς. οὐ πάντως δὲ σῶμα βάρος ἔχειν,
 ἀλλ' ἀβαρὴρ εἶναι ἀέρα καὶ πῦρ· τείνεσθαι δὲ καὶ ταῦτά πως ἐπὶ τὸ τῆς ὅλης 25
 σφαίρας τοῦ κόσμου μέσον, τὴν δὲ σύστασιν πρὸς τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ ποιεῖσθαι.
 φύσει γὰρ ἀνώφοιτα ταῦτ' εἶναι διὰ τὸ μηδενὸς μετέχειν βάρους· παραπλησίως

3 δὲ post τρίτον addebat Meineke || 4 ἀπ' αὐτοῦ
 A: corr. Meineke || 7 εὐκίνητότατον cf. p. 465, 9 ||
 καὶ ὁ deest in libris || 8 extrema corrupta
 sunt. suadeo: ὥστε πάντων ποιεῖν κάτω
 πρὸς γῆν τὴν τροπὴν, [τροπὴν invenit Usener],
 καὶ ἀπὸ γῆς τροπὴν [sic Usener] ἄνω πάντῃ
 κύκλῳ [cf. fr. 31 p. 466, 16]-, εἰς αὐτὴν τε
 πάντα καταναλίσκουσα καὶ ἀφ' ἑαυτῆς [fuit
 καπὸ αὐτῆς, sic Usener] πάλιν κτλ.

11 fr. 22. 23 cohaerent, fr. 24 falso in libris

interpositis Platonis duobus locis sequitur cf.
 Prol. p. 73 sq. II IV V VI X || 13 μὲν ad-
 didi || μετέωρου A: correxi cf. fr. 23. ἐκ με-
 τέρου Meineke

19 τῶν post πάντων delet Usener || 23
 τῇ γῇ A: corr. Heeren || 25 γίνεσθαι A:
 correxi. nam etsi fugiunt aer ignisque terrae
 medium, servant tamen illam directionem
 contraria petentes. κινεῖσθαι Meineke || 27 ἀνώ-
 φυτα F: ἄνω τὰ φυτὰ C: corr. Canterus

δὲ τοῦτοις οὐδ' αὐτόν φασι τὸν κόσμον βάρος ἔχειν διὰ τὸ τὴν ὅλην αὐτοῦ σύστασιν ἔκ τε τῶν βάρος ἐχόντων στοιχείων εἶναι καὶ ἔκ τῶν ἀβαρῶν, τὴν δ' ὅλην γῆν καθ' ἑαυτὴν μὲν ἔχειν ἀρέσκει βάρος, παρὰ δὲ τὴν θέσιν διὰ τὸ τὴν μέσσην ἔχειν χώραν (πρὸς δὲ τὸ μέσον εἶναι τὴν φορὰν τοῖς τοιοῦτοις σώμασιν) ἐπὶ τοῦ τόπου τούτου μένειν.

24

Stob. ecl. I 197 p. 408. 410 H.

Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ Φυσικῇ τέχνῃ κίνησιν εἶναι μεταβολὴν κατὰ τόπον ἢ σχῆμα ἢ ὅλην ἢ [τοῖς] μέρεσι, σχέσιν δὲ συνοχὴν κατὰ τόπον ἢ σχῆμα καὶ τὸ ἴσχεσθαι τοιοῦτο· γένη δὲ κινήσεως εἶναι πρῶτα δύο, τὴν τε κατ' εὐθεΐαν καὶ τὴν ἐγκύκλιον. τούτων δὲ εἶδη γίνεσθαι πλείονα. περὶ τὸ αὐτὸ δὲ κινήσεις γίνεσθαι 10 πολλὰς καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, οἷον περιπατεῖν καὶ τρέχειν μὴ ἐκβαίνοντα τὸν ἀσώματον τόπον, καὶ ἅμα κινεῖσθαι τὴν τε ἐπ' εὐθεΐαν καὶ τὴν εἰς τὰ πλάγια καὶ τὴν ἔμπροσθεν καὶ τὴν ὀπίσθεν καὶ τὴν εἰς δεξιὰν καὶ ἀριστεράν καὶ ἐγκύκλιον καὶ ταχέως ἅμα καὶ βραδέως, καθάπερ ἐπὶ τῶν πλεόντων καὶ τῶν ὁμοίως τούτοις διακειμένων συντυγχάνειν. ὥσπερ δὲ παντὸς σώματος ἐλέγομεν 15 μέρος εἶναι σῶμα καὶ πάσης ἐπιφανείας ἐπιφάνειαν καὶ πάσης γραμμῆς γραμμὴν καὶ παντὸς τόπου τόπον καὶ παντὸς χρόνου χρόνον, οὕτως καὶ πάσης κινήσεως κίνησιν εἶναι ῥητέον καὶ πάσης σχέσεως σχέσιν κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν.

25

Stob. ecl. I 184 p. 390—394 H.

Τόπον δ' εἶναι ὁ Χρύσιππος ἀπεφαίνεται τὸ κατεχόμενον δι' ὅλου ὑπὸ ὄντος ἢ τὸ οἶόν <τε> κατέχεσθαι ὑπὸ ὄντος καὶ δι' ὅλου κατεχόμενον εἴτε ὑπὸ 20 τινός (εἴτε) ὑπὸ τινῶν. ἐὰν δὲ τοῦ οἴου τε κατέχεσθαι ὑπὸ ὄντος τί μὲν κατέχεται, τί δὲ μή, τὸ ὅλον (οὔτε) κενὸν ἔσσεσθαι οὔτε τόπον, ἕτερον δὲ τι οὐκ ὠνομασμένον· τὸ μὲν γὰρ κενὸν τοῖς κενοῖς ἀγγείοις λέγεσθαι παραπλησίως, τὸν δὲ τόπον τοῖς πλήρεσι· χώραν δὲ πότερον τὸ μείζον. οἶόν τε κατέχεσθαι ὑπὸ ὄντος καὶ οἶον μείζον ἀγγεῖον σώματος ἢ τὸ χωροῦν μείζον σῶμα; τὸ μὲν οὖν κενὸν ἄπειρον 25 εἶναι λέγεσθαι· τὸ γὰρ ἐκτὸς τοῦ κόσμου τοιοῦτ' εἶναι· τὸν δὲ τόπον πεπερασμένον εἶναι τὸ μηδὲν σῶμα ἄπειρον εἶναι. καθάπερ δὲ τὸ σωματικὸν πεπερασμένον εἶναι, οὕτως τὸ ἀσώματον ἄπειρον· ὃ τε γὰρ χρόνος ἄπειρος καὶ τὸ κενόν. ὥσπερ γὰρ

7 τοῖς deleui || 8 τοιοῦτον cod. August. num (κατὰ) τὸ αὐτό? cf. p. 459, 14 || 9 ἐγκύκλιον A: corr. Heeren || 11 ἀσώματον vix sanum. an τὸν αὐτόν? || καὶ ἅμα F: ἢ ἅμα C || 14 οὖν τυγχάνειν A: corr. Meineke || fortasse λέγομεν cf. p. 461, 11

18 de fr. 25 dixi Prol. p. 73sq. II IV VI VII X || 19 addidi τε cf. v. 20 et Sextus Emp. Pyrrh. Hyp. III 124. οἱ Στωικοὶ φασὶ κενὸν μὲν εἶναι τὸ οἶόν τε ὑπὸ ὄντος κατέχεσθαι μὴ κατεχόμενον δέ, ἢ διάστημα ἔρημον σώ-

ματος, ἢ διάστημα ἀκαθεκτούμενον ὑπὸ σώματος, τόπον δὲ διάστημα ὑπὸ ὄντος κατεχόμενον καὶ ἐξισαζόμενον τῷ κατέχοντι αὐτόν, νῦν δὲ καλοῦντες τὸ σῶμα, χώραν δὲ διάστημα κατὰ μὲν τι κατεχόμενον ὑπὸ σώματος κατὰ δὲ τι ἀκαθεκτούμενον, ἐνίων χώραν εἰπόντων εἶναι τὸν τόπον τοῦ μεγάλου σώματος || 20 εἴτε addidit Heeren || 21 οὔτε addidit Canterus in latinis || ἔσται οὔτε τόπος A: corr. Usener || 22 κενοῖς αἰτίοις A: corr. Canterus itemque αἰτίων v. 24

τὸ μηδὲν οὐδὲν ἔστι πέρας, οὕτως οὐδὲ τοῦ μηδενός, οἷόν ἐστι τὸ κενόν. κατὰ γὰρ τὴν αὐτοῦ ὑπόστασιν ἄπειρόν ἐστι, περατοῦται δ' αὖ τοῦτο ἐκπληρούμενον· τοῦ δὲ πληροῦντος ἀρθέντος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ νοῆσαι πέρας.

26

Stob. ecl. I 8 40 42 p. 254. 256—262 H.

Ζήνων ἔφησε χρόνον εἶναι κινήσεως διάστημα, τοῦτο δὲ καὶ μέτρον καὶ κριτήριον τάχους τε καὶ βραδύτητος, ὅπως ἔχει *** κατὰ τοῦτον δὲ γίνεσθαι τὰ ἐν γινόμενα καὶ τὰ περαινόμενα ἅπαντα καὶ τὰ ὄντα εἶναι.

Ἀπολλόδωρος δ' ἐν τῇ Φυσικῇ τέχνῃ οὕτως ὀρίζεται τὸν χρόνον· χρόνος δ' ἐστὶ τῆς τοῦ κόσμου κινήσεως διάστημα, οὕτως δ' ἐστὶν ἄπειρος ὡς ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἄπειρος λέγεται εἶναι· τὸ μὲν γὰρ ἐστὶν αὐτοῦ παρεληλυθός· τὸ δὲ ἐνεστηκός· τὸ δὲ μέλλον. ἐνεστάναι δὲ τὸν πάντα χρόνον, ὡς τὸν ἐνιαυτὸν ἐνεστη- 10 κέναι λέγομεν, κατὰ μείζονα περιγραφὴν, καὶ ὑπάρχειν ὁ πᾶς χρόνος λέγεται οὐδενὸς αὐτοῦ τῶν μερῶν ὑπάρχοντος ἀπαρτιζόντως.

Ποσειδώνιος· τὰ μὲν ἐστὶ κατὰ πᾶν ἄπειρα, ὡς ὁ σύμπας χρόνος· τὰ δὲ κατὰ τὶ, ὡς ὁ παρεληλυθὸς χρόνος καὶ ὁ μέλλων· κατὰ γὰρ τὸν παρόντα μόνον ἑκάτερος πεπεράνται. τὸν δὲ χρόνον οὕτως ὀρίζεται, διάστημα κινήσεως ἢ μέτρον 15 τάχους τε καὶ βραδύτητος, ὅπως ἔχει τὸ ἐπινοούμενον· <καὶ> κατὰ τὸ πότε τοῦ χρόνου τὸν μὲν εἶναι παρεληλυθότα, τὸν δὲ μέλλοντα, τὸν δὲ παρόντα, δις ἕκ τινος μέρους τοῦ παρεληλυθότος καὶ τοῦ μέλλοντος περὶ τὸν διορισμὸν αὐτὸν συνέστηκε· τὸν δὲ διορισμὸν σημειώδῃ εἶναι. τὸ δὲ νῦν καὶ τὰ ὅμοια ἐν πλάτει χρόνον καὶ οὐχὶ κατ' ἀπαρτισμὸν νοεῖσθαι. λέγεσθαι δὲ τὸ νῦν καὶ κατὰ τὸν ἐλάχιστον 20 πρὸς αἴσθησιν χρόνον περὶ τὸν διορισμὸν τοῦ μέλλοντος καὶ παρεληλυθότος συνιστάμενον.

Ὁ δὲ Χρύσιππος χρόνον εἶναι κινήσεως διάστημα, καθ' ὃ ποτὲ λέγεται μέτρον τάχους τε καὶ βραδύτητος, ἢ τὸ παρακολουθοῦν διάστημα τῇ τοῦ κόσμου κινήσει· καὶ κατὰ μὲν τὸν χρόνον κινεῖσθαι τε ἕκαστα καὶ εἶναι· εἰ μὴ ἄρα διττὸς 25 λέγεται ὁ χρόνος, καθάπερ ἦ τε γῆ καὶ ἡ θάλαττα καὶ τὸ κενὸν τὰ τε ὅλα καὶ τὰ μέρη τὰ αὐτῶν. ὥσπερ δὲ τὸ κενὸν πᾶν ἄπειρον εἶναι πάντῃ, καὶ τὸν χρόνον πάντα ἄπειρον εἶναι ἐφ' ἑκάτερα· καὶ γὰρ τὸν παρεληλυθότα καὶ τὸν μέλλοντα ἄπειρον εἶναι. ἐκφανέστατα δὲ τοῦτο λέγει, ὅτι οὐθὲς ὅλως ἐνίσταται χρόνος· ἐπεὶ γὰρ εἰς ἄπειρον ἡ τομὴ τῶν συνεχόντων ἐστὶ, κατὰ τὴν διαιρέσιν ταύτην καὶ πᾶς 30 χρόνος εἰς ἄπειρον ἔχει τὴν τομήν· ὥστε μηθέν α κατ' ἀπαρτισμὸν ἐνεστάναι χρόνον, ἀλλὰ κατὰ πλάτος λέγεσθαι. μόνον δὲ ὑπάρχειν φησὶ τὸν ἐνεστῶτα, τὸν

1 οὐδὲ ἐν F: ἐν (οὐδὲ om.) C || οὕτως δὲ A: corr. Usener. οὕτως καὶ Vat. et Aug. || 2 τὴν αὐτοῦ vulgo: correxi

4 de fr. 26 cf. Prol. p. 73 sqq. I VI VII x || lemmata Ζήνωνος Ἀπολλοδώρου Ποσειδωνίου Χρύσιππου in marg. iterata sunt. post εἶναι v. 6 interponitur Hermae locus || 5 post ἔχει hiat oratio cf. v. 16 || 12 ἀπαρτιζόντος A: corr. Heeren || 15 ἑκατέροις πεπεράσται A:

correxi || 16 καὶ πως [καὶ πῶς C] ἔχει τὸν ἐπινοούμενον A: corr. Heeren || καὶ addidi || 19 χρόνου A: corr. Usener. seclussit Heeren || 23 καθ' ὃν A: corr. Heeren || 24 idem repetitur a Stobaeo p. 250 H. post Aët. I 22 2 μέτρον βραδύτητος ἢ τάχους εἶπε Χρύσιππος || 29 ἐκφανέστατα A: ἐμφανέστατα cod. Aug. || ὅλος A: corr. cod. Aug. || 32 φησὶ C: φασὶ F

δὲ παρῳχημένον καὶ τὸν μέλλοντα ὑφεστάναι μὲν, ὑπάρχειν δὲ οὐδαμῶς, εἰ μὴ ὥς καὶ κατηγορήματα ὑπάρχειν λέγεται μόνα τὰ συμβεβηκότα, οἷον τὸ περιπατεῖν ὑπάρχει μοι ὅτε περιπατῶ, ὅτε δὲ κατακέκλιμαι ἢ κάθημαι οὐχ ὑπάρχει. . .

5 Ἔαρ δὲ ἔτους ὥραν κεκραμένην ἐκ χειμῶνος ἀπολήγοντος καὶ θέρους ἀρχομένου, ἢ τὴν μετὰ χειμῶνα ὥραν πρὸ θέρους. θέρος δὲ ὥραν ἔτους τὴν μάλιστα ὑφ' ἡλίου διακεκαυμένην. μετόπωρον δὲ ὥραν ἔτους τὴν μετὰ θέρος μὲν πρὸ χειμῶνος δέ, κεκραμένην. χειμῶνα δὲ ὥραν ἔτους τὴν μάλιστα κατεψυγμένην, ἢ τὸν περὶ γῆν ἀέρα κατεψυγμένον. γίνεσθαι δὲ ἰσημερίας δύο καθ' ἕκαστον
10 ἐνιαυτὸν καὶ τροπὰς δύο· ἰσημερίας μὲν ὅταν ἡ νύξ καὶ ἡ ἡμέρα ἴσαι ᾖσι, τούτων δὲ τὴν μὲν ἔαρι γίνεσθαι, τὴν δὲ μετοπώρῳ· τῶν δὲ τροπῶν τὰς μὲν θέρους, τὰς δὲ χειμῶνος.

27

Stob. ecl. I 17 et 207 p. 432—438 H.

Ποσειδώνιος δὲ φθορὰς καὶ γενέσεις τέτταρας εἶναι φησιν ἐκ τῶν ὄντων εἰς τὰ ὄντα γιγνομένας. τὴν μὲν γὰρ ἐκ τῶν οὐκ ὄντων καὶ τὴν εἰς <τὰ> οὐκ
15 ὄντα, καθάπερ εἶπομεν πρόσθεν, ἀπέγνωσαν ἀνυπαρκτον οὖσαν. τῶν δ' εἰς <τὰ> ὄντα γιγνομένων μεταβολῶν τὴν μὲν εἶναι κατὰ διαίρεσιν, τὴν δὲ κατ' ἀλλοίωσιν, τὴν δὲ κατὰ σύγγυσιν, τὴν δ' ἐξ ὅλων, λεγομένην δὲ κατ' ἀνάλυσιν. τούτων δὲ τὴν κατ' ἀλλοίωσιν περὶ τὴν οὐσίαν γίνεσθαι, τὰς δὲ ἄλλας τρεῖς περὶ τοὺς ποιоὺς λεγομένους τοὺς ἐπὶ τῆς οὐσίας γιγνομένους. ἀκολούθως δὲ τούτοις καὶ τὰς γενέσεις
20 συμβαίνειν. τὴν γὰρ οὐσίαν οὐτ' αὖξεσθαι οὕτε μειοῦσθαι κατὰ πρόσθεσιν ἢ ἀφαιρέσιν, ἀλλὰ μόνον ἀλλοιοῦσθαι, καθάπερ ἐπ' ἀριθμῶν καὶ μέτρων [καὶ] συμβαίνειν. ἐπὶ <δὲ> τῶν ἰδίως ποιῶν οἷον Δίωνος καὶ Θέωνος καὶ αὐξήσεις καὶ μειώσεις γίνεσθαι. διὸ καὶ παραμένειν τὴν ἐκάστου ποιότητα [τὰ] ἀπὸ τῆς γενέσεως μέχρι τῆς ἀναιρέσεως, <ὥς> ἐπὶ τῶν ἀναιρέσεων ἐπιδεχομένων ζώων καὶ
25 φυτῶν καὶ τῶν τούτοις παραπλησίων. ἐπὶ δὲ τῶν ἰδίως ποιῶν φασὶ δύο εἶναι τὰ δεκτικὰ μόρια, τὸ μὲν τι κατὰ τὴν τῆς οὐσίας ὑπόστασιν, τὸ δὲ <τι> κατὰ τὴν τοῦ ποιоὺ. τοῦτο γάρ, ὥς πολλάκις ἐλέγομεν, τὴν αὖξιν καὶ τὴν μείωσιν ἐπι-

1 ὑφεστάναι F: ἐφεστάναι C sed cf. Chrysippus Plut. d. comm. not. 41 s p. 1081F τὸ μὲν παρῳχημένον τοῦ χρόνου καὶ τὸ μέλλον οὐχ ὑπάρχειν ἀλλ' ὑφεστηκέναι, μόνον δὲ ὑπάρχειν τὸ ἐνεστηκός || εἰ μὴ Canterus in latinis: εἰσὶν A || 2 λέγεται μόνον (opp. ὄντως ὑπάρχει) coni. Usener || 4 omisit Stobaeus nonnulla || 7 ἀφ' ἡλίου A: corr. Meineke || 9 τὴν περὶ γῆν ἀέρα κατεψυγμένην A: correxi ex Diog. VII 151 χειμῶνα μὲν εἶναι φασὶ τὸν ὑπὲρ γῆς [cf. Aët. III 81] ἀέρα κατεψυγμένον: Heeren ἢ τῷ περὶ γῆν ἀέρι κατεψυγμένον quod parum distat a priore definitione

13 fr. 27 bis excerptum est: primum c. 17 post fr. 28 tum c. 207 inde ab initio usque

ad ἀνάλυσιν v. 17. ceterum cf. Prol. p. 73 sq. I II VI || additur Ποσειδωνίου in mrg. || 14 et 15 τὰ addidi || 15 ἀπέσωσαν A c. 20: ἐπέγνωσαν c. 17: correxi. intelleguntur Stoici cf. v. 25. ἀπέγνω ὡς ἂν Usener. ἀπέγνωσεν Heeren || 17 δὲ δι' ὅλων Meineke || post λεγομένων om. δὲ C || 20 τὴν δὲ A: corr. Heeren || πρόσθεσιν ante Heerenium || 21 καθάπερ — συμβαίνειν post ἀφαιρέσιν ponam || καὶ συμβαίνειν ἐπὶ τῶν ἰδῶς A: corr. Heeren || 23 τὰ del. Heeren || 24 ὥς addidit Heeren || 24 ἐπιδεχομένων F: δεχομένων C || 25 φασὶ A cf. ad v. 15. δύο μὲν εἶναι φησὶ sine causa Heeren || 26 τι post δὲ addidit Heeren || 27 τοῦ ποιητοῦ τὸ γάρ A: correxit Canterus || λέγομεν A: corr. Meineke

δέχεσθαι· μὴ εἶναι δὲ ταῦτόν τό τε ποιὸν ἰδίως καὶ τὴν οὐσίαν [8] ἐξ ἧς ἔστι τοῦτο, μὴ μέντοι γε μὴδ' ἕτερον, ἀλλὰ μόνον οὐ ταῦτόν διὰ τὸ καὶ μέρος εἶναι τῆς οὐσίας καὶ τὸν αὐτὸν ἐπέχειν τόπον, τὰ δ' ἕτερα τινῶν λεγόμενα δεῖν καὶ τόπως κεχωρίσθαι καὶ μὴδ' ἐν μέρει θεωρεῖσθαι.

Τὸ δὲ μὴ εἶναι ταῦτό τό τε κατὰ τὸ ἰδίως ποιὸν καὶ τὸ κατὰ τὴν οὐσίαν, 5 δῆλον εἶναι φησιν ὁ Μνήσαρχος· ἀναγκαῖον γὰρ τοῖς αὐτοῖς ταῦτά συμβεβηκέναι. εἰ γὰρ τις πλάσας ἔππον λόγου χάριν συνθλάσειεν, ἔπειτα κύνα ποιήσειεν, εὐλόγως ἂν ἡμᾶς ἰδόντας εἰπεῖν, ὅτι τοῦτ' οὐκ ἦν παλαι, νῦν δ' ἔστιν· ὥσθ' ἕτερον εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦ ποιοῦ λεγόμενον τό τε [καὶ] ἐπὶ τῆς οὐσίας. καθόλου νομίζειν τοὺς αὐτοὺς ἡμᾶς εἶναι ταῖς οὐσίαις ἀπίθανον εἶναι φαίνεται· πολλάκις γὰρ συμβαίνει 10 τὴν μὲν οὐσίαν ὑπάρχειν πρὸ τῆς γενέσεως εἰ τύχοι τῆς Σωκράτους, τὸν δὲ Σωκράτην μὴδέπω ὑπάρχειν, καὶ μετὰ τὴν τοῦ Σωκράτους ἀναίρεσιν ὑπομένειν μὲν τὴν οὐσίαν, αὐτὸν δὲ μῆκέτ' εἶναι.

28

Stob. ecl. I 17 p. 374—378H.

Χρύσιππος δὲ τοιοῦτόν τι διεβεβαιούτο· εἶναι τὸ ὄν πνεῦμα κινεῖν ἑαυτὸ πρὸς ἑαυτὸ καὶ ἐξ αὐτοῦ, ἧ πνεῦμα ἑαυτὸ κινεῖν πρόσω καὶ ὀπίσω· πνεῦμα δὲ 15 εἰληπται διὰ τὸ λέγεσθαι αὐτὸ ἀέρα εἶναι κινούμενον· ἀνάλογον δὲ γίνεσθαι κατὰ τοῦ αἰθέρος, ὥστε καὶ εἰς κοινὸν λόγον πεσεῖν αὐτά. ἡ τοιαύτη δὲ κίνησις κατὰ μόνους γίνεται τοὺς νομίζοντας τὴν οὐσίαν πᾶσαν μεταβολὴν ἐπιδέχεσθαι καὶ σύγχυσιν καὶ σύστασιν καὶ σύμμειξιν καὶ σύμφυσιν καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. διαφέρειν γὰρ ἀρέσκει τοῖς ἀπὸ τῆς Στωικῆς αἱρέσεως παράθεσιν μῖξιν κρᾶσιν 20 σύγχυσιν· παράθεσιν μὲν γὰρ εἶναι σωμάτων συναφὴν κατὰ τὰς ἐπιφανείας, ὡς ἐπὶ τῶν σωρῶν ὁρώμεν, ἐν οἷς πυροὶ τε καὶ κριθαὶ καὶ φακοὶ καὶ εἴ τινα τούτοις ἄλλα παραπλήσια περιέχεται, καὶ τῶν ἐπὶ τῶν αἰγιαλῶν ψήφων καὶ ἄμμων· μῖξιν δ' εἶναι δύο ἢ καὶ πλείονων σωμάτων ἀντιπαρέκτασιν δι' ὧν, ὑπομενουσῶν τῶν συμφυῶν περὶ αὐτὰ ποιότητων, ὡς ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἔχει καὶ τοῦ πεπυρακτω- 25 μένου σιδήρου· ἐπὶ τούτων γὰρ (δι') ὧν γίνεσθαι τῶν σωμάτων τὴν ἀντιπαρέκτασιν. ὁμοίως δὲ κατὰ τῶν ἐν ἡμῖν ψυχῶν ἔχει· δι' ὧν γὰρ τῶν σωμάτων ἡμῶν ἀντιπαρεκτείνουσιν· ἀρέσκει γὰρ αὐτοῖς σῶμα διὰ σώματος ἀντιπαρήκειν. κρᾶσιν δ' εἶναι λέγουσι δύο ἢ καὶ πλείονων σωμάτων ὕγρων δι' ὧν ἀντιπαρέκτασιν τῶν περὶ αὐτὰ ποιότητων ὑπομενουσῶν. (καὶ) τὴν μὲν μῖξιν καὶ 30 ἐπὶ ξηρῶν γίνεσθαι σωμάτων, οἷον πυρὸς καὶ σιδήρου ψυχῆς τε καὶ τοῦ περιέχοντος αὐτὴν σώματος, τὴν δὲ κρᾶσιν ἐπὶ μόνων φασὶ γίνεσθαι τῶν ὕγρων·

1 εἶναι τε A: correxi || 8 delevit Heeren || 3 τὴν οὐσίαν A: corr. cod. Vat. || 4 τόπων F || 6 ταῦτα ante Heerenium || 9 τὸ δὲ καὶ A: corr. Heeren qui post καθόλου addit οὖν || 12 τὴν τῆς A: correxi

13 de hoc fr. dixi Prol. p. 73sq. I II VI || 16 κατὰ τοῦ scripsi cf. v. 27: κάπειτα A || 19 χύσιν A: corr. Heeren || 22 σιρῶν coni. Meineke, sed cf. Philo de confus. lingu. 37

p. 433 M. μῖξις μὲν οὖν σωμάτων διαφερόντων ἔστιν οὐκ ἐν κόσμῳ παράθεσις. ὥσπερ ἂν εἴ τις σωρὸν ποιήσῃ κριθᾶς καὶ πυρὸς καὶ ὀρόβους καὶ ἄλλα τὰ [I. ἀλλ' ἄττα] εἰδη τῶν σπαρτῶν εἰς ταῦτόν εἰσενεγκῶν || 26 δι' ὧν ex v. 24. 27. 29 Meineke: ὧν C: ὧν F || 27 ἔχειν probabiliter Usener || 30 καὶ addidit Meineke, οὖν post μὲν Heeren

συνεμφαίνεσθαι γὰρ ἐκ τῆς κράσεως τὴν ἐκάστου τῶν συγκραθέντων ὑγρῶν ποιότητα οἶον οἶνου μέλιτος ὕδατος ὄξους τῶν παραπλησίων. ὅτι δ' ἐπὶ τοιούτων κράσεων διαμένουσιν αἱ ποιότητες τῶν συγκραθέντων, πρόδηλον ἐκ τοῦ πολλάκις ἐξ ἐπιμηχανήσεως ἀποχωρίζεσθαι ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων. ἐὰν γοῦν σπόγγον ἡλαιω-
 5 μένον καθῆτις εἰς οἶνον ὕδατι κεκραμένον, ἀποχωρίσει τὸ ὕδωρ τοῦ οἶνου ἀναδραμόντος τοῦ ὕδατος εἰς τὸν σπόγγον. τὴν δὲ σύγχυσιν δύο (ῆ) καὶ πλειόνων ποιότητων περὶ τὰ σώματα μεταβολὴν εἰς ἐτέρας διαφερούσης τούτων ποιότητος γένεσιν, ὡς ἐπὶ τῆς συνθέσεως ἔχει τῶν μύρων καὶ τῶν ἱατρικῶν φαρμάκων.

29

Euseb. P. E. XV 151—9

Ἵπολκον δόξαν ἐπάγονται οἱ Στωικοὶ περὶ τοῦ θεοῦ καὶ περὶ συστάσεως τοῦ παντός ἀπὸ
 10 τῶν Ἀρείου Διδύμου.

Ὅλον δὲ τὸν κόσμον σὺν τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσι προσαγορεύουσι θεόν· τοῦτον δὲ ἓνα μόνον εἶναι φασὶ καὶ πεπερασμένον καὶ ζῶον καὶ αἰδίον καὶ θεόν. ἐν γὰρ τούτῳ πάντα περιέχεσθαι τὰ σώματα, κενὸν δὲ μὴδὲν ὑπάρχειν ἐν αὐτῷ. τὸ γὰρ
 14 ἐκ πάσης τῆς οὐσίας ποῖον προσαγορεύεσθαι (κόσμον καὶ) τὸ κατὰ τὴν διακό-
 2 σμῆσιν τὴν τοιαύτην διάταξιν ἔχον. διὸ κατὰ μὲν τὴν προτέραν ἀπόδοσιν αἰδίον τὸν κόσμον εἶναι φασὶ, κατὰ δὲ τὴν διακόσμησιν γενητὸν καὶ μεταβλητὸν κατὰ
 3 περιόδους ἀπειρούς γεγενησὶν τε καὶ ἐσομένας. καὶ τὸ μὲν ἐκ τῆς πάσης οὐσίας ποῖον κόσμον αἰδίον εἶναι καὶ θεόν· λέγεσθαι δὲ κόσμον (καὶ) σύστημα ἐξ οὐ-
 20 ρανοῦ καὶ ἀέρος καὶ γῆς καὶ θαλάττης καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς φύσεων· λέγεσθαι δὲ
 4 κόσμον καὶ τὸ οἰκητήριον θεῶν καὶ ἀνθρώπων (ῆ τὸν ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώπων)
 4 καὶ τῶν ἕνεκα τούτων γενομένων συνεστῶτα. ὅν γὰρ τρόπον πόλις λέγεται διχῶς τό τε οἰκητήριον καὶ τὸ ἐκ τῶν ἐνοικούντων σὺν τοῖς πολίταις σύστημα, οὕτω καὶ ὁ κόσμος οἶον πόλις ἐστὶν ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώπων συνεστῶσα, τῶν
 5 μὲν θεῶν τὴν ἡγεμονίαν ἐχόντων, τῶν δ' ἀνθρώπων ὑποταταγμένων. κοινωνίαν
 25 δ' ὑπάρχειν πρὸς ἀλλήλους διὰ τὸ λόγου μετέχειν, ὅς ἐστι φύσει νόμος· τὰ δ' ἄλλα πάντα γεγενῆσθαι τούτων ἕνεκα. οἷς ἀκολούθως νομιστέον προνοεῖν τῶν ἀν-
 6 θρώπων τὸν τὰ βλα διιοικούντα θεόν, εὐεργετικὸν ὄντα καὶ χρηστὸν καὶ φιλάν-
 6 θρωπον δίκαιόν τε καὶ πάσας ἔχοντα τὰς ἀρετάς. διὸ δὴ καὶ Ζεὺς λέγεται ὁ

1 τῶν κράσεων cod. Vatic. secutus Meineke || 4 σὺν A: corr. Meineke || ἑλαιομένον A: corr. Meineke. cf. Philo l. c. σπόγγον γὰρ ἑλαιομένον [l. ἡλαιομένον] τὸ μὲν ὕδωρ ἀναλαμβάνεσθαι, τὸν δὲ οἶνον ὑπολείπεσθαι || 6 ῆ ex p. 463, 29 add. Meineke || 7 ἐτέρας C: ἐτέραν F || 8 φαρμάκων: accuratius Philo l. c. ὡς ἐπὶ τῆς ἐν ἱατρικῇ τετραφαρμάκου συντέλει

9 titulum capitis prae fixi ex capitum indice Eusebiano. de forma cf. Prol. p. 73 sq. 111111. quod in Eus. XV 14 praecedat caput περὶ τῆς τῶν Στωικῶν φιλοσοφίας ὅπως τε

ὁ Ζήνων τὸν περὶ ἀρχῶν ἀπεδίδου λόγον. ἀπὸ τοῦ ζ' περὶ φιλοσοφίας Ἀριστοκλέους Ario Didymo adscribit Wytttenbach lexic. Plutarch. II 354. sed obstat indicis accurata adnotatio || 14 καὶ addidit Heine coll. Diog. VII 137. 138. prae fixi κόσμον || 18 καὶ ante σύστημα add. Heine. cf. Diog. l. c. et Diodorus ap. Achill. p. 129 b [Prol. p. 20] || 20 quae homoeoteleuto interciderant ex § 4 conlatis Diogenis et Diodori locis citatis [Prol. p. 20, n. 2. 3] restitui cf. fr. 31 || 21 συνεστῶτα libri, quod editorum inscitia vulgo omittitur

κόσμος, ἐπειδὴ τοῦ ζῆν αἴτιος ἡμῖν ἐστι. καθ' ὅσον δὲ εἰρομένῳ λόγῳ πάντα διοικεῖ ἀπαρβαίντως ἐξ αἰδίου, προσονομάζεσθαι εἰμαρμένῃν· Ἀδράστειαν δέ, ὅτι οὐδὲν ἔστιν αὐτὸν ἀποδιδράσκειν· πρόνοιαν δ', ὅτι πρὸς τὸ χρήσιμον οἰκονομεῖ ἕκαστα.

Ἡγεμονικὸν δὲ τοῦ κόσμου Κλεάνθει μὲν ἤρесе τὸν ἥλιον εἶναι διὰ τὸ 7 μέγιστον τῶν ἄστρον ὑπάρχειν καὶ πλεῖστα συμβάλλεσθαι πρὸς τὴν τῶν ὅλων διοίκησιν, ἡμέραν καὶ ἐνιαυτὸν ποιοῦντα καὶ τὰς ἄλλας ὥρας. τισὶ δὲ τῶν 8 ἀπὸ τῆς αἰρέσεως ἔδοξε γῆν τὸ ἡγεμονικὸν εἶναι τοῦ κόσμου. Χρυσίππῳ δὲ τὸν αἰθέρα τὸν καθαρώτατον καὶ εἰλικρινέστατον ἅτε πάντων εὐκρινετότατον ὄντα καὶ τὴν ὅλην περιάγοντα τοῦ κόσμου φορᾶν.

Ταῦτα μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Ἐπιτομῆς Ἀρείου Διδύμου προκείμεθω.

30

Stob. ecl. I 1 [2] 26 p. 48H.

Χρυσίππου. Ζεὺς μὲν οὖν φαίνεται ὠνομάσθαι ἀπὸ τοῦ πᾶσι δεδωκέναι τὸ ζῆν· Δία δὲ αὐτὸν λέγουσιν, ὅτι πάντων ἐστὶν αἴτιος καὶ δι' αὐτὸν πάντα.

31

Stob. ecl. I 21 5 p. 444—448H.

Κόσμον δ' εἶναί φησιν ὁ Χρυσίππος σύστημα ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν τούτοις φύσεων ἢ τὸ ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώπων σύστημα καὶ ἐκ τῶν ἔνεκα 15 τούτων γεγονότων. λέγεται δ' ἑτέρως κόσμος ὁ θεός, καθ' ὃν ἡ διακόσμησις γίνεται καὶ τελειοῦται· τοῦ δὲ κατὰ τὴν διακόσμησιν λεγομένου κόσμου τὸ μὲν εἶναι περιφερόμενον περὶ τὸ μέσον, τὸ δ' ὑπομένον· περιφερόμενον μὲν τὸν αἰθέρα, ὑπομένον δὲ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς ὑγρὰ καὶ τὸν ἀέρα. τὸ γὰρ τῆς πάσης οὐσίας πυκνότατον ὑπέρισμα πάντων εἶναι κατὰ φύσιν, ὅνπερ τρόπον ἐν ζῳῳ τὰ 20 ὁστέα, τοῦτο δὲ καλεῖσθαι γῆν. περὶ δὲ ταύτην τὸ ὕδωρ περιεχέσθαι σφαιρικῶς, ὁμαλωτέραν τὴν ἰσχὺν διειληχός. τῆς γὰρ γῆς ἐξοχὰς τινὰς ἐχούσης ἀνωμάλους διὰ τοῦ ὕδατος ἐς ὕψος ἀνηγούσας, ταύτας μὲν νήσους καλεῖσθαι, τούτων δὲ τὰς ἐπὶ πλεῖον διηγούσας ἡπείρους προσηγορεῖσθαι ὑπ' ἀγνοίας τοῦ περιέχεσθαι καὶ ταύτας πελάγῃσι μεγάλοις. ἀπὸ δὲ τοῦ ὕδατος τὸν ἀέρα ἐξῆφθαι καθάπερ ἐξα- 25

3 οὐδ' ἔστιν CFG || 7 τισὶ κατ. mirum est Posidonii sententiam (Laert. VII 139) non recenseri. sed fortasse γῆν v. 8 errore pro οὐρανόν positum || τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως notandum, quia ex Stoicorum sectae uberiori disputatione ea excerpta esse inde probatur cf. p. 45S, 13. alioqui τῆς Στωικῆς αἰρέσεως vel τῆς τούτων αἰρέσεως dicendum erat.

12 huc rettuli propter affinitatem cum fr. 29 p. 464, 28 cf. Prol. p. 74 v

Diels, Doxographi graeci.

14 haec Chrysippi opinio conferenda est cum generaliore Stoicorum (fr. 29) ex Posidonio repetenda. ceterum simillimum est [Arist.] de mund. c. 2 cf. Prol. p. 77. de forma cf. p. 73 sq. i ii iv x || 16 δ' ἕτερος F: δεύτερος C: correxi cf. [Arist.] d. mund. 2 p. 391^b 10 || 18 μὲν τὸν Canter: καὶ τὸν A || 22 τὴν χύσιν Usener. num τὴν φύσιν? || 23 ταύτας δὲ νήσους A: corr. Meineke. τὰς μὲν—τούτων, τὰς δὲ Usener

τμισθέντα καὶ περιεχύσθαι σφαιρικῶς, ἐκ δὲ τούτου τὸν αἰθέρα ἀραιότατον ὄντα
 καὶ εἰλικρινέστατον. τὸν μὲν οὖν κατὰ τὴν διακόσμησιν λεγόμενον κόσμον εἰς
 ταύτας διακεκρίσθαι τὰς φύσεις, τὸ δὲ περιφερόμενον αὐτῷ ἐγκυκλίως αἰθέρα
 εἶναι, ἐν ᾧ τὰ ἄστρα καθιᾶνται τὰ τε ἀπλανῆ καὶ τὰ πλανώμενα, θεῖα τὴν
 5 φύσιν ὄντα καὶ ἔμψυχα καὶ διοικούμενα κατὰ τὴν πρόνοιαν. τῶν μὲν οὖν ἀπλα-
 νῶν ἄστρον ἀκατάληπτον εἶναι τὸ πλῆθος, τὰ δὲ πλανώμενα ἑπτὰ τὸν ἀριθμὸν
 εἶναι· πάντα δὲ τὰ πλανώμενα ταπεινότερα τῶν ἀπλανῶν. τετάχθαι δὲ τὰ μὲν
 ἀπλανῆ ἐπὶ μιᾷς ἐπιφανείας, ὡς καὶ ὁράται· τὰ δὲ πλανώμενα ἐπ' ἄλλης καὶ
 ἄλλης σφαίρας· περιέχεσθαι δὲ πάσας τὰς τῶν πλανωμένων ὑπὸ τῆς τῶν ἀπλανῶν
 10 σφαίρας. τῶν δὲ πλανωμένων ὑψηλοτάτην εἶναι μετὰ τὴν <τῶν> ἀπλανῶν τὴν
 τοῦ Κρόνου, μετὰ δὲ ταύτην τὴν τοῦ Διός, εἴτα τὴν τοῦ Ἄρεος, ἐφεξῆς δὲ τὴν
 τοῦ Ἑρμοῦ, καὶ μετ' αὐτὴν τὴν τῆς Ἀφροδίτης, εἴτα τὴν τοῦ ἡλίου, ἐπὶ πᾶσι δὲ
 τὴν τῆς σελήνης πλησιάζουσιν τῷ ἀέρι. διὸ καὶ ἀερωδεστέραν φαίνεσθαι καὶ
 μάλιστα διατείνειν τὴν ἀπ' αὐτῆς δύναμιν εἰς τὰ περίγεια. ὑπὸ δὲ τὴν σελήνην
 15 τὴν τοῦ † ὑπ' αὐτοῦ φερομένου ἀέρος, εἴτα τὴν <τοῦ> ὕδατος, τελευταίαν δὲ τὴν
 τῆς γῆς περὶ τὸ μέσον σημεῖον τοῦ κόσμου κειμένης, δὲ δὴ τοῦ παντός ἐστι κάτω,
 ἄνω δὲ τὸ ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ κύκλω πάντη.

32

Stob. ecl. I 24 p. 518. 520 H.

Ἄστρον δὲ εἶναί φησιν ὁ Ποσειδώνιος σῶμα θεῖον ἐξ αἰθέρος συνεστηκός,
 λαμπρὸν καὶ πυρῶδες, οὐδέποτε στάσιν ἔχον, ἀλλ' αἰεὶ φερόμενον ἐγκυκλίως·
 20 ἰδίως δὲ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην ἄστρα λέγεσθαι· διαφέρειν δὲ ἀστέρα ἄστρου·
 εἰ μὲν γὰρ τίς ἐστιν ἀστὴρ, καὶ ἄστρον ὀνομασθήσεται δεόντως, οὐ μὴν ἀνάπαλιν.
 Ἀνατολὴν δ' εἶναί φησιν ὁ Χρύσιππος ἐν ταῖς Φυσικαῖς τέχναις ὑπεροχὴν
 ἄστρου ὑπὲρ γῆς, δύσιν δὲ κρύψιν ἄστρου ὑπὸ γῆν. γίνεσθαι δ' ἅμα τῶν αὐτῶν
 ἀνατολὴν καὶ δύσιν πρὸς ἄλλους τε καὶ ἄλλους. ἐπιτολὴν δ' ἄστρου ἅμα ἡλίῳ
 25 ἀνατολὴν, δύσιν δὲ τὴν ἅμα ἡλίῳ δύσιν. διχῶς γὰρ λέγεσθαι δύσιν· τὴν μὲν
 κατὰ τὴν ἀνατολὴν, τὴν δὲ κατὰ τὴν ἐπιτολὴν. κυνὸς δ' ἐπιτολὴν ἅμα ἡλίῳ
 κυνὸς ἀνατολὴν, δύσιν δὲ κυνὸς ἅμα ἡλίῳ κυνὸς ἀπόκρυψιν ὑπὸ γῆν. τὸν δ'
 ὅμοιον λόγον εἶναι καὶ ἐπὶ τῆς πλειάδος.

1. σφαιρικῶς post ἐξατμισθέντα A: transposui,
 nisi tamen ex p. 465, 21 insertum est || ὄντα
 καὶ Meineke: τε καὶ A || 3 αὐτοῦ F: αὐτοῦς C:
 corr. Meineke, qui alias ὑπερφερόμενον αὐτοῦ
 scripserat || 4 καθιᾶνθαι Usener || 6 ἀστέρων
 A: corr. Meineke || 8 τὰ δὲ πλανώμενα ἑπτὰ τὸν
 ἀριθμὸν εἶναι πάντα δὲ τὰ πλανώμενα om. FC:
 accesserunt ex cod. Parisino, sed is perverso
 loco verba olim omissa ante θεῖα v. 4 incul-
 cavit. transposui. violentius Meineke Pa-
 risini ordine servato ἑπτὰ τὸν ἀριθμὸν εἶναι
 et ταπεινότερα τῶν ἀπλανῶν vices mutare iu-

bebat || 8 ἀπ' ἄλλης A: corr. Heeren || 9 φορᾶς
 A: correxi || 10 τῶν addidit Meineke || 15 ὑπ'
 αὐτοῦ φερομένου non intellego. suspicor ἐπὶ
 ταυτοῦ φερομένου ut oppositus sit ὁ περιφερό-
 μενος αἰθέρ supra p. 465, 18 cf. Plut. de
 Stoic. repugn. 42 p. 1053 κ || τοῦ addidi ||
 16 κειμένην A: corr. Heeren

18 de fr. 32 cf. Prol. p. 73 sq. II IV VI. de
 Posidonii definitione cf. Prol. p. 19 || 23
 δὲ καὶ κρύψιν C: δὲ κρύψιν F || 27 δύσιν
 δὲ κυνὸς sic F: ἀνατολὴν—κυνὸς om. C ||
 εἰς γῆν A: corr. Meineke

Ἄπολλόδωρος ἐν τῷ δευτέρῳ Περι θεῶν Πυθαγορείαν εἶναι τὴν περὶ τοῦ τὸν αὐτὸν εἶναι φωσφόρον τε καὶ ἔσπερον δόξαν.

33

Stob. ecl. I 253 p. 538. 540 H.

Ζήνων τὸν ἥλιόν φησι καὶ τὴν σελήνην καὶ τῶν ἄλλων ἄστρον ἕκαστον εἶναι νοερὸν καὶ φρόνιμον, πύρινον (δὲ) πυρὸς τεχνικοῦ. δύο γὰρ γένη πυρὸς, τὸ μὲν ἄτεχνον καὶ μεταβάλλον εἰς ἑαυτὸ τὴν τροφήν, τὸ δὲ τεχνικὸν αὐξητικόν τε καὶ τηρητικόν, οἷον ἐν τοῖς φυτοῖς ἐστὶ καὶ ζῴοις, ὃ δὴ φύσις ἐστὶ καὶ ψυχὴ· τοιοῦτου δὲ πυρὸς εἶναι τὴν τῶν ἄστρον οὐσίαν. τὸν δὲ ἥλιον καὶ τὴν σελήνην δύο φοράς φέρεσθαι, τὴν μὲν ὑπὸ τοῦ κόσμου ἀπ' ἀνατολῆς ἐπ' ἀνατολήν, τὴν δὲ ἐναντίαν τῷ κόσμῳ, ζῳδίου ἐκ ζῳδίου μεταβαίνοντας. τὰς δ' ἐκλείψεις τούτων γίνεσθαι διαφόρως, ἡλίῳ μὲν περὶ τὰς συνόδους, σελήνῃ δὲ περὶ τὰς πανσε- 10 λήνους. γίνεσθαι δ' ἐπ' ἀμφοτέρων τὰς ἐκλείψεις καὶ μείζους καὶ ἐλάττους.

Χρῦσιππος τὸν ἥλιον εἶναι τὸ ἀθροισθὲν ἕξαμμα νοερὸν ἐκ τοῦ τῆς θαλάσσης ἀναθυμιάματος, σφαιροειδῆ δὲ εἶναι τῷ σχήματι.

34

Stob. ecl. I 26

Ζήνων τὴν σελήνην ἔφησεν ἄστρον νοερὸν καὶ φρόνιμον, πύρινον δὲ πυρὸς τεχνικοῦ. 15

Κλεάνθης πυροειδῆ τὴν σελήνην, πιλοειδῆ δὲ τῷ σχήματι.

Χρῦσιππος τὸ ἀθροισθὲν ἕξαμμα μετὰ τὸν ἥλιον νοερὸν ἐκ τοῦ ἀπὸ τῶν ποτίμων ὑδάτων ἀναθυμιάματος· διὸ καὶ τούτοις τρέφεσθαι. σφαιροειδῆ δὲ εἶναι. μῆνα δὲ καλεῖσθαι τὴν τοῦ δρόμου αὐτῆς περίοδον. μείς δ' ἐστί, φησί, τὸ φαινόμενον τῆς σελήνης πρὸς ἡμᾶς, ἡ σελήνη μέρος ἔχουσα φαινόμενον 20 πρὸς ἡμᾶς.

1 cf. Muelleri FHG I 428 || τὸ περὶ A: corr. Heeren. τὸ delevit Heyne

3 fr. 33 cf. Prol. p. 73sq. vi vii || 4 καὶ ante πύρινον addi iussit Heeren || πύρινον πῦρ ὡς τεχνικοῦ C: πῦρ ὡς τεχνικοῦ F: corr. Heeren, inserui δὲ ex v. 14, unde simul Bakei Posidon. p. 66 dubitatio de πύρινον tollitur || 6 διατηρητικόν Usener || 9 μεταβαίνοντας ζῳδίου insolenter dictum. Theon in simili re addit εἰς ut e. g. astr. p. 204 M. εἰς τὰ προηγούμενα τῶν ζῳδίων μεταβαίνει. Vita Pyth. apud Phot. p. 440a13 τὸν ἥλιον... μεταβαίνειν ἀπὸ ζῳδίου ἐπὶ ζῳδίου || 10 διαφόρους A: corr. Usener || 11 μείζους A: corr. cod. Aug. || 13 sequitur Εὐριπίδης πῦρ

εἶναι τὸν ἥλιον. λέγει γοῦν ἐν Φοινίσσαις 'ἥλιε θεαῖς ἵπποισιν εἰλίσσων φλόγα', ἐν δὲ Φαέθοντι 'θερμῇ δ' ἄνακτος φλόξ ὑπερτέλλουσα γῆς'. quod fortasse ex Chrysippo transtulerat Arius, ex Ario Stobaeus cf. Prol. p. 76

14 sequitur Zenonis et Cleanthis opinio post Plac. II 257 Chrysippi post II 255, ubi cum Posidonio Stoici plerique comprehenduntur: μικτὴν ἐκ πυρὸς καὶ ἀέρος [εἶναι τὴν σελήνην] quod ab Ariano fr. 33 discrepat, cui est huius simillima forma cf. Prol. p. 74 vii || 16 πηλοειδῆ A: corr. Heeren. κωνοειδῆ frustra suavit Krische || 19 σελήνην καὶ μῆνα idem dicit Chrysippus ap. Philodem. d. piet. p. 79 G. || 20 an ἔχουσα <τὸ>?

35

Stob. ecl. I 31 [I. Dam. N 6 p. 153, 30 M.]

Χρύσιππος ἔφησε τὴν ὁμίχλην νέφος διακεχυμένον ἢ ἀέρα πάχος ἔχοντα, δρόσον δὲ ἐξ ὁμίχλης καταφερόμενον ὑγρόν, ὑετὸν δὲ φορὰν ὕδατος ἐκ νεφῶν, ὄμβρον δὲ λάβρου ὕδατος καὶ πολλοῦ ἐκ νεφῶν φορὰν, χάλαζαν δὲ ὑετοῦ πεπηγότος διαθρυψίν, χιόνα δὲ νέφος πεπηγὸς ἢ νέφους πῆξιν, τὸ δ' ἐπὶ τῆς γῆς πεπηγὸς ὕδωρ κρύσταλλον, πάχνην δὲ δρόσον πεπηγυῖαν.

36

Euseb. P. E. XV 181—3

Ὅπως οἱ Στωικοὶ περὶ τῆς τοῦ παντός ἐκπύρωσεως δοξάζουσιν.

Ἀρέσκει δὲ τοῖς πρεσβυτάτοις τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως ταύτης ἐξαιθεροῦσθαι πάντα κατὰ περιόδους τινὰς τὰς μεγίστας εἰς πῦρ αἰθερωῶδες ἀναλυομένων πάντων.

Καὶ ἐξῆς ἐπάγει·

Ἐκ τούτων δὲ δῆλον, ὅτι Χρύσιππος ἐπὶ τῆς οὐσίας οὐ ταύτην παρέειληφε τὴν σύγχυσιν (ἀδύνατον γάρ). ἀλλὰ τὴν ἀντὶ τῆς μεταβολῆς λεγομένην· οὐ γὰρ ἐπὶ τῆς τοῦ κόσμου κατὰ περιόδους τὰς μεγίστας γινομένης φθορᾶς κυρίως παραλαμβάνουσι τὴν φθορὰν οἱ τὴν εἰς πῦρ ἀνάλυσιν τῶν ὅλων δογματίζοντες, ἣν δὲ καλοῦσιν ἐκπύρωσιν· ἀλλ' ἀντὶ τῆς κατὰ φύσιν μεταβολῆς χρῶνται τῇ προσηγορίᾳ τῆς φθορᾶς. Ἀρέσκει γὰρ τοῖς Στωικοῖς φιλοσόφοις τὴν ὅλην οὐσίαν εἰς πῦρ μεταβάλλειν οἷον εἰς σπέρμα, καὶ πάλιν ἐκ τούτου αὐτὴν ἀποτελεῖσθαι τὴν διακόσμησιν, οἷα τὸ πρότερον ἦν. καὶ τοῦτο τὸ δόγμα

Stob. I 201 p. 414. 416 H.

Ζήνωνι καὶ Κλεάνθει καὶ Χρύσιππῳ ἀρέσκει τὴν οὐσίαν μεταβάλλειν οἷον εἰς σπέρμα τὸ πῦρ, καὶ πάλιν ἐκ τούτου τοιαύτην ἀποτελεῖσθαι τὴν διακόσμησιν, οἷα πρότερον ἦν.

1 de fr. 35 cf. Prol. p. 74 vr. v. Laertius VII 153 || 5 κρύσταλλ superscr. o D

6 de lemmate cf. Prol. p. 47¹, ubi Eusebium erroris immerito incusavi. nam praestans ille codex C, quem inspexi, f. 347^r διδύμου margini iuxta c. 18 initium adscriptum habet. titulum ὅπως — δοξάζουσιν ut fieri solet in codd. praefixi || 13 quae Eusebius his verbis

praeteriit, suppleri possunt ex fr. 28 || 19 τῆς μεγίστης libri: recepi vulgatam ante Gaisfordium lectionem cf. v. 10 || 28 αὐτὴν: verum servavit Stob. τοιαύτην

b 25 Stob. interposuit inter Plac. I 24 3 et II 4 12. de lemmatis forma dixi Prol. p. 74¹. in mrg. (Ζ)ήνωνος καὶ ἐτέρων et ad p. 469, 7 (Π)αυτίλου στωικοῦ || 27 εἰς τὸ πῦρ Heeren male

τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως οἱ πρῶτοι καὶ
πρεσβύτατοι προσήκοντο, Ζήνων τε καὶ
Κλεάνθης καὶ Χρύσιππος. τὸν μὲν
γὰρ τούτου μαθητὴν καὶ διάδοχον τῆς
σχολῆς Ζήνωνά φασιν ἐπισχεῖν περὶ
τῆς ἐκφυρώσεως τῶν ὄλων.

5

Παναίτιος πιθανωτέραν εἶναι νο-
μίζει καὶ μᾶλλον ἀρέσκουσιν αὐτῷ τὴν
αἰδιότητα τοῦ κόσμου ἢ τὴν τῶν ὄλων
εἰς πῦρ μεταβολήν.

10

37

Euseb. P. E. XV 191—)

Ὅπως δοξάζουσιν οἱ Στωικοὶ περὶ τῆς παλιγγενεσίας τῶν ὄλων.

Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ προελθὼν ὁ κοινὸς λόγος καὶ (ἡ) κοινὴ φύσις μείζων καὶ
πλείων γενομένη τέλος ἀναξηράνασα πάντα καὶ εἰς ἑαυτὴν ἀναλαβοῦσα ἐν τῇ
πάσῃ οὐσίᾳ γίνεται ἐπανελθοῦσα εἰς τὸν πρῶτον ῥηθέντα λόγον καὶ εἰς τὴν ἀνά-
στασιν ἐκείνην τὴν ποιοῦσαν ἑναυτὸν τὸν μέγιστον, καθ' ὃν ἀπ' αὐτῆς μόντης εἰς 15
αὐτὴν πάλιν γίνεται ἡ ἀποκατάστασις. ἐπανελθοῦσα δὲ διὰ τάξιν, ἀφ' οἷας δια- 2
κοσμεῖν ὡσαύτως ἤρξατο, κατὰ λόγον πάλιν τὴν αὐτὴν διεξαγωγὴν ποιεῖται τῶν
τοιούτων περιόδων ἐξ αἰδίου γινομένων ἀκαταπαύστως. οὔτε γὰρ τῆς οὐσίας ἀρχὴν
κἀνάπαυσιν οἷόν τε γίνεσθαι οὔτε τοῦ διαικούντος αὐτήν. οὐσίαν τε γὰρ τοῖς 3
γινομένοις ὕφεσθάναι δεῖ, πεφυκυῖαν ἀναδέχεσθαι τὰς μεταβολὰς πάσας, καὶ τὸ 20
δημιουργῆσαν ἐξ αὐτῆς. οἷα γὰρ ἐφ' ἡμῶν τίς ἐστι φύσις δημιουργοῦσα τοιούτου
τινὸς κατ' ἀνάγκην ὄντος καὶ ἐν τῷ κόσμῳ ἀγενήτου*. γενέσεως γὰρ ἀρχὴν
οὐχ οἷόν τε εἶναι ἐπὶ τῆς φύσεως ταύτης. ὃν τρόπον δ' ἀγένητός ἐστι, καὶ ἀναι-
ρεθῆναι ἀδύνατόν ἐστιν αὐτὴν οὔτε αὐτῆς ἐξ αὐτῆς οὔτε ἑξωθεν τινος ἀναιρή-
σοντος αὐτήν.

25

38

Stob. I 17 p. 370. 372 H.

Ζήνων αὖ δὲ οὕτως ἀποφαίνεσθαι διαρρήδην· τοιαύτην δὲ δεήσει εἶναι ἐν
περίοδῳ τὴν τοῦ ὄλου διακόσμησιν ἐκ τῆς οὐσίας· ὅταν ἐκ πυρὸς τροπὴ εἰς ὕδωρ

7 εἶναι φησι conī. Lynden, ἐμφανίζει Use-
ner || 11 fr. 37 cum priore arte cohaeret ||
ὅπως—ὄλων praefixi cf. ad 468, 6 || 12 ἡ
addidi || 14 post γίνεται excidisse aliquid
suspiciatus est Lipsius. sed cf. Zeller III
1, 140⁶ || 14 κατὰστασιν dubitanter conī.
Zeller || 16 ἐπανελθεῖν CFG: deest locus in
B || 18 τῆς αἰτίας ἀρχὴν καὶ πάνιν B: τῆς
ἀρχῆς αἰτίας καὶ πάνιν C et ceteri ut videtur:
correxī insequentis enuntiatī sententia du-

cus || 19 αὐτὰ vulgo: correxi cf. v. 20 τὸ
δημιουργῆσαν ἐξ αὐτῆς || 21 δημιουργῆσον
Usener || 22 nisi plura intercederunt, scriben-
dum videtur ἀγενήτου καὶ τῷ κόσμῳ ἐνδείοι

26 de fr. 38 cf. Prol. p. 73 sq. II VI ||
ζήνωνα—ἀποφαίνεσθαι F: Ζήνων—ἀποφαίνεται
C || 27 ante τὴν addiderim τινὲ || τροπῇ A:
unde τραπῇ (deleto γένηται) coniecit Meineke
coll. Laert. VII 142 γίνεσθαι δὲ τὸν κόσμον,
ὅταν ἐκ πυρὸς ἡ οὐσία τραπῇ δι' αἴρος εἰς ὑγρόν.

δι' αέρος γένηται, τὸ μὲν τι ὑφίστασθαι καὶ γῆν συνίστασθαι, [καὶ] ἐκ τοῦ λοιποῦ δὲ τὸ μὲν διαμένειν ὕδωρ, ἐκ δὲ τοῦ ἀτμιζομένου ἀέρα γίνεσθαι, ἔκ τινος δὲ τοῦ αέρος πῦρ ἐξάπτειν· τὴν δὲ μῖξιν <καὶ> κρᾶσιν γίνεσθαι τῇ εἰς ἄλλα τῶν στοιχείων μεταβολῇ σώματος ὅλου δι' ὅλου τινὸς ἐτέρου διερχομένου.

- 5 Κλεάνθης δὲ οὕτω πῶς φησιν· ἐκφλογοσθέντος τοῦ παντὸς συνίζειν τὸ μέσον αὐτοῦ πρῶτον, εἶτα τὰ ἐχόμενα ἀποσβέννυσθαι δι' ὅλου. τοῦ δὲ παντὸς ἐξυγραινέντος τὸ ἔσχατον τοῦ πυρὸς ἀντιτυπήσαντος αὐτῷ τοῦ μέσου τρέπεσθαι πάλιν εἰς τοὺναντίον, εἰθ' οὕτω τρεπόμενον ἄνω φησὶν αὔξεσθαι καὶ ἄρχεσθαι διακοσμεῖν τὸ ὅλον καὶ τοιαύτην περίοδον αἰεὶ καὶ διακόσμησιν ποιουμένου τὸν
10 ἐν τῇ τῶν ὅλων οὐσίᾳ τόνον μὴ παύεσθαι. ὥσπερ γὰρ ἐνός τινος τὰ μέρη πάντα φύεται ἐκ σπερμάτων ἐν τοῖς καθήκουσι χρόνοις, οὕτω καὶ τοῦ ὅλου τὰ μέρη, ὧν καὶ τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ ὄντα τυγχάνει, ἐν τοῖς καθήκουσι χρόνοις φύεται. καὶ ὥσπερ τινὲς λόγοι τῶν μερῶν εἰς σπέρμα συνιόντες μίγνυνται καὶ αὐθις διακρίνονται γενομένων τῶν μερῶν, οὕτως ἐξ ἐνός τε πάντα γίνεσθαι καὶ
15 ἐκ πάντων [εἰς] ἐν συγχρίνεσθαι ὁδῷ καὶ συμφώνως διεξιούσης τῆς περιόδου.

39

Euseb. P. E. XV 20 1—7

Ὅπως οἱ αὐτοὶ περὶ ψυχῆς δοξάζουσιν.

- Τὸ δὲ σπέρμα φησὶν ὁ Ζήνων εἶναι, ὃ μεθίησιν ἄνθρωπος, πνεῦμα μεθ' ὕγρῳ, ψυχῆς μέρος καὶ ἀπόσπασμα καὶ τοῦ σπέρματος τοῦ τῶν προγόνων κέρασμα καὶ μῖγμα τῶν τῆς ψυχῆς μερῶν συνεληλυθός· ἔχον γὰρ τοὺς λόγους τῷ
20 ὅλῳ τοὺς αὐτοὺς τοῦτο, ὅταν ἀφελθῇ εἰς τὴν μήτραν, συλληφθὲν ὑπ' ἄλλου πνεύματος, μέρος ψυχῆς τῆς τοῦ θήλεος καὶ συμφυὲς γερόμενον, κρυφθέν τε φέει κινούμενον καὶ ἀναρριπιζόμενον ὑπ' ἐκείνου, προσλαμβάνον αἰεὶ [εἰς] τὸ ὕγρὸν καὶ αὐξόμενον ἐξ αὐτοῦ.

- 2 Καὶ μετὰ βραχέα ἐπιλέγει·

- 25 Περὶ δὲ ψυχῆς Κλεάνθης μὲν τὰ Ζήνωνος δόγματα πάρατιθέμενος πρὸς

εἶτα τὸ παχυμερές αὐτοῦ συστάν ἀποτελεσθῇ γῆ, τὸ δὲ λεπτομερές ἐξαιρωθῇ [sic BF] καὶ τοῦτ' ἐπὶ πλείον λεπτυνθὲν πῦρ ἀπογεννήσῃ, εἶτα κατὰ μῖξιν ἐκ τούτων φυτὰ τε καὶ ζῶα καὶ τὰ ἄλλα γένῃ || 1 καὶ delevit Heeren || 2 λεπτυνθέντα δὲ τὸν ἀέρα ci. Usener || 3 ἐξάρτεται Meineke. an ἐξάπτεσθαι cf. p. 425, 28? || καὶ addidi || 7 ἐξυγραινέντος cf. Theoph. de lap. 10 || 8 τρεπόμενον C: τρεπομένου F || 9 τοσαύτην A: corr. Meineke || τοῦ — τόνου A: corr. Meineke. de tenore Cleanthis cf. Zeller III 1, 137³ et 108⁴ || 14 γενομένων F: γινόμενων C: γενομένων Meineke || ἐνός τι A: corr. Heeren || 15 εἰς inclusit Meineke. cf. Heraclit. ap. [Arist.] d. mund. 5 p. 396^b 19

16 addidi titulum ex indice capitum. con-

tinnatur fr. 37. excerptsit ex Eus. Theodoret. gr. affect. cur. V 25 [cf. Prol. p. 47¹]. Ζήνων δὲ ὁ Κιτιεὺς ὁ τῆςδε τῆς αἰρέσεως ἡγηγούμενος τοιάδε περὶ ψυχῆς δοξάζειν τοὺς οἰκείους ἐδίδασκε φοιτητάς· τὸν γάρ τοι ἀνθρώπινον θορὰν ὕγρὸν ὄντα καὶ μετέχοντα πνεύματος τῆς ψυχῆς ἔφησεν εἶναι μέρος τε καὶ ἀπόσπασμα καὶ τοῦ τῶν προγόνων σπέρματος κέρασμά τε καὶ μῖγμα ἐξ ἀπάντων τῶν τῆς ψυχῆς μορίων συναθροισθέν· cf. Herm. Trism. fr. ap. Stob. ecl. I p. 740 H. p. 203, 22 M. || 19 συνεληλυθός CFG || 21 κρυφθέν CDFG: κρυφέν vulgo: conicio κερασθέν τε φέει cf. Laert. VII 159 Aët. V 13 3. κρόφα ἐπισγύει Usener || 22 εἰς delevi || 23 αὐξόμενον CFG: αὐξάνον vulgo || ἐαυτοῦ vulgo: correxi

σύγκρισιν τὴν πρὸς τοὺς ἄλλους φυσικοὺς φησιν, ὅτι Ζήνων τὴν ψυχὴν λέγει αἰσθητικὴν ἀναθυμίασιν, καθάπερ Ἡράκλειτος. βουλόμενος γὰρ ἐμφανίσει, ὅτι αἱ ψυχαὶ ἀναθυμιώμεναι νοεραὶ αἰεὶ γίνονται, εἶκασεν αὐτὰς τοῖς ποταμοῖς λέγων οὕτως 'ποταμοῖσι τοῖσιν αὐτοῖσιν ἐμβαίνουσιν ἕτερα καὶ ἕτερα ὕδατα ἐπιρρεῖ· καὶ 4 ψυχαὶ δὲ ἀπὸ τῶν ὑγρῶν ἀναθυμιῶνται.' ἀναθυμίασιν μὲν οὖν ὁμοίως τῷ 3 Ἡρακλείτῳ τὴν ψυχὴν ἀποφαίνει Ζήνων, αἰσθητικὴν δὲ αὐτὴν εἶναι διὰ τοῦτο λέγει, ὅτι τυποῦσθαι τε δύναται [τὸ μέγεθος] τὸ μέρος τὸ ἡγούμενον αὐτῆς ἀπὸ τῶν ὄντων καὶ ὑπαρχόντων διὰ τῶν αἰσθητηρίων καὶ παραδέχεσθαι τὰς τυπώσεις. ταῦτα γὰρ ἴδια ψυχῆς ἐστί. 9

Καὶ μεθ' ἕτερα·

Εἶναι δὲ ψυχὴν ἐν τῷ ὅλῳ φασίν, ὃ καλοῦσιν αἰθέρα καὶ ἀέρα κύκλῳ †περὶ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν καὶ ἐκ τούτων ἀναθυμιάσεις· τὰς δὲ λοιπὰς ψυχὰς προσπεφυκέναι ταύτῃ, ὅσαι τε ἐν ζώοις εἰσὶ καὶ ὅσαι ἐν τῷ περιέχοντι· διαμένειν γὰρ ἐκεῖ τὰς τῶν ἀποθανόντων ψυχὰς. ἔνιοι δὲ τὴν μὲν τοῦ ὅλου αἰθίον, τὰς δὲ 5 λοιπὰς συμμειγνύσθαι ἐπὶ τελευτῇ εἰς ἐκείνην. ἔχουσιν δὲ πᾶσαν ψυχὴν ἡγεμονικόν 15 τι ἐν αὐτῇ, ὃ δὴ ζωὴ καὶ αἴσθησις ἐστί καὶ ὁρμή.

Καὶ ἔτι μετ' ὀλίγα·

Τὴν δὲ ψυχὴν γενητὴν τε καὶ φθαρτὴν λέγουσιν. οὐκ εὐθὺς δὲ τοῦ σώματος ἀπαλλαγείσαν φθείρεσθαι, ἀλλ' ἐπιμένειν τινὰς χρόνους καθ' ἑαυτήν· τὴν μὲν τῶν σπουδαίων μέχρι τῆς εἰς πῦρ ἀναλύσεως τῶν πάντων, τὴν δὲ τῶν 20 ἀφρόνων πρὸς πρᾶτους τινὰς χρόνους. τὸ δὲ διαμένειν τὰς ψυχὰς οὕτως λέγουσιν, 7 ὅτι διαμένομεν ἡμεῖς ψυχαὶ γενομένοι τοῦ σώματος χωρισθέντες καὶ εἰς ἑλάττω μεταβαλόντες οὐσίαν τὴν τῆς ψυχῆς, τὰς δὲ τῶν ἀφρόνων καὶ ἀλόγων ζώων ψυχὰς συναπλόσθαι τοῖς σώμασι. 24

Τοιαῦτα καὶ τὰ τῆς Στωικῆς φιλοσοφίας δόγματα ἀπὸ τῶν Ἐπιτομῶν Ἀρείου Διδύμου 8 συνειλεγμένα.

2 αἰσθησιν ἢ ἀναθυμίασιν vulgo: corr. Wellmann cf. v. 6 || 3 similitudinis gratia ἕτεραι αἰεὶ exspectes cf. Arist. d. anim. I 2 p. 405^a 27, sed cf. Sext. VII 129 || 4 τοῖσι αὐτοῖσι Bywater Heracliti fr. 42, qui extrema καὶ ψυχαὶ δὲ ἀπὸ τῶν ὑγρῶν ἀναθυμιῶνται Zenoni tribuit Heracliti verba libere citanti et accommodanti || 5 δὲ testantur CDFG || 7 γε δύναται vulgo: correxi || τὸ μέγεθος variam lectionem esse intellexit Vigerus || 8 ὑπαρχόντων cf. Laert. VII 46. Sext. adv. math. VII 402 || num περιέχεται? || 9 ἐστὶ om. C || 11 cum αἰθέρα et ἀέρα articulum ante γῆν suspectum reddant, corruptis verbis substituo περιέχοντας γῆν καὶ θάλασσαν καὶ ἐκ τούτων ἀναθυμασθέντας || 13 ὅσαι ἐν τῷ περιέχοντι i. e. mortuorum hominum animae. ad hunc Arii locum spectat Tertulliani de anima c. 55 iocus, quod confidentius iudicare de-

bebam Prol. p. 86¹ || 14 γὰρ ἔτι CF: de ceteris non constat: correxi ἐκεῖ i. e. in aere. nam ἄλογα ζῶα cum corpore una animam amittunt cf. v. 23 || 18 Theodoret. l. c. 26 οὐ δὴ χάριν αὐτὴν καὶ φθαρτὴν προσηγόρευσε. Νουμηνίους δὲ ὁ Πυθαγόρειος [de hoc errore cf. Prol. p. 47¹] πρὸς τούτους ἀποτεινόμενος ἔφη· τὴν δὲ ψυχὴν γενητὴν τε καὶ φθαρτὴν λέγουσιν. οὐκ εὐθὺς δὲ τοῦ σώματος ἀπαλλαγείσαν φθείρεσθαι, ἀλλ' ἐπιμένειν τινὰς χρόνους καθ' ἑαυτήν· τὴν μὲν τῶν σπουδαίων μέχρι τῆς εἰς πῦρ ἀναλύσεως τῶν πάντων, τὴν δὲ τῶν ἀφρόνων πρὸς τοιοῦς τινὰς χρόνους || 22 γενομένοι vulgata: γινόμενοι cod. G Gaisford: γενομένοι CDF || χωρισθέντος libri: correxi || εἰς ἑλάττω DE: οὐκ ἑλάττω CFG || 23 μεταβαλόντος vulgo: correxi || ἁλλοίων CFG

Stob. I 12 p. 332H.

Ζήνωνος. Τὰ ἐννοήματα φασὶ μήτε τινὰ εἶναι μήτε ποιὰ, ὥσανεὶ δὲ τινὰ καὶ ὥσανεὶ ποιὰ φαντάσματα ψυχῆς· ταῦτα δὲ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἰδέας προσαγορεύεσθαι. τῶν γὰρ κατὰ τὰ ἐννοήματα ὑποπιπτόντων εἶναι τὰς ἰδέας, οἷον ἀνθρώπων ἵππων, κοινότερον εἰπεῖν πάντων τῶν ζώων καὶ τῶν ἄλλων ὁπόσων λέ-
5 γουσιν ἰδέας εἶναι. ταύτας δὲ οἱ Στωικοὶ φιλόσοφοι φασὶν ἀνυπάρκτους εἶναι, καὶ τῶν μὲν ἐννοημάτων μετέχειν ἡμᾶς, τῶν δὲ πτώσεων, αἷς δὴ προσηγορίας καλοῦσι, τυγχάνειν

1 sequitur post Arii fr. 1 cf. Prol. p. 74
iv v vi || lemma marg. adscripsit F: om. C.
fortasse scribendum Ζήνωνος καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ cf. οἱ Στωικοὶ φιλόσοφοι v. 5 et Aëtii Plac. I 10 4 οἱ ἀπὸ Ζήνωνος Στωικοὶ ἐννοήματα ἡμέτερα τὰς ἰδέας ἔφασαν [minus accurate Ario, sed cf. Syrian. p. 892^b22 Us.] || φασὶ F: φησί C cf. v. 5 et ad p. 462, 15 || 2 ὥσανεῖ-
ποιοι A: corr. Iacobs || 8 ἀνθρώπων ἵππων
utitur eodem exemplo quo in fr. 1 || 4 εἶπε A:

corr. Meineke || 5 ταῦτα A: corr. Meineke
cum Zellero || 7 ultima aut vitiosa aut
hiulca esse iudicavit Zeller III 1, 71³. Hee-
ren mire: τῶν δὲ περιπτώσεων — τυγχάνειν
(καὶ τὰς ἀλόγους ψυχὰς). intellego: *notitiae*
[cf. Cic. de fin. III 10 33] *rerum rationi*
nostrae insitae sunt, nomina fortuito obve-
niunt. paulo aliter Prantl Gesch. d. Log.
I 420⁶³

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΟΞΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΙΗ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ

Simplicii in Aristot. physic. codicum sigla cf. Prol. p. 104¹

D	Laur. 85 2 membr. s. XI vel XII	} ab H. Vitellio conlati
E	Marcian. 229 bombyc. s. XIII	
E ^a	eiusdem codicis ff. 402 ^r —407 ^v 416 ^r —418 ^v , ubi iterantur ff. 5 ^a 46—10 ^a 18, varietas a Vitellio notata	
B	Laur. 85 1 bombyc. s. XIV, Brandisio O[ceanus]. huius non plenam adnotare licuit discrepantiam	
F	Marc. 227 bombyc. XII vel XIII a Vitellio conlatus	
H	Ambros. E 4 inf. chart. s. XV ad nonnullos locos inspectus	
a	Aldina Fr. Asulani editio Venet. 1526	

Diductis litteris Theophrastea a citantium vel explicantium scriptorum verbis distinxi cf. Prol. p. 104

ΕΚ ΤΩΝ ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΟΞΩΝ

1

Simpl. in phys. f. 6^r 18—31.

Τῶν δὲ μίαν καὶ κινουμένην λεγόντων τὴν ἀρχήν, οὗς καὶ φυσικοὺς ἰδίως καλεῖ (Aristoteles), οἱ μὲν πεπερασμένην αὐτὴν φασιν, ὥσπερ Θαλῆς μὲν Ἐξαμύου Μιλήσιος καὶ Ἰππων, δς δοκεῖ καὶ ἄθεος γεγονέναι, ὕδωρ ἔλεγον τὴν ἀρχὴν ἐκ τῶν φαινομένων κατὰ τὴν αἴσθησιν εἰς τοῦτο προαχθέντες· καὶ γὰρ τὸ θερμὸν τῷ ὑγρῷ ζῆ καὶ τὰ νεκρούμενα ξη-
ραίνεται καὶ τὰ σπέρματα πάντων ὑγρὰ καὶ ἡ τροφή πᾶσα χυλώδης·
ἐξ οὗ δὲ ἐστὶν ἕκαστα, τούτῳ καὶ τρέφεσθαι πέφυκε· τὸ δὲ ὕδωρ
ἀρχὴ τῆς ὑγρᾶς φύσεως ἐστὶ καὶ συνεκτικὸν πάντων· διὸ πάντων ἀρ-
χὴν ὑπέλαβον εἶναι τὸ ὕδωρ καὶ τὴν γῆν ἐφ' ὕδατος ἀπεφῆγαντο κεῖ-
σθαι. Θαλῆς δὲ πρῶτος παραδέδοται τὴν περὶ φύσεως ἱστορίαν 10
τοῖς Ἑλλήσιν ἐκφῆναι, πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων προγεγονότων, ὥς καὶ
Θεοφράστῳ δοκεῖ, αὐτὸς δὲ πολλὰ διενεγκὼν ἐκείνων ὥς ἀποκρύψαι πάν-
τας τοὺς πρὸ αὐτοῦ· λέγεται δὲ ἐν γραφαῖς μηδὲν καταλιπεῖν πλὴν τῆς καλου-
μένης Ναυτικῆς ἀστρολογίας. Ἰππασος δὲ ὁ Μεταποντῖνος καὶ Ἡράκλειτος
ὁ Ἐφέσιος ἐν καὶ οὗτοι καὶ κινούμενον καὶ πεπερασμένον, ἀλλὰ πῦρ 15
ἐποίησαν τὴν ἀρχὴν καὶ ἐκ πυρὸς ποιοῦσι τὰ ὄντα πυκνῶσαι καὶ μα-
νῶσαι καὶ διαλύουσι πάλιν εἰς πῦρ ὥς ταύτης μιᾶς οὕσης φύσεως τῆς
ὑποκειμένης· πυρὸς γὰρ ἀμοιβὴν εἶναι φησιν Ἡράκλειτος πάντα·

1 μὴ μίαν pr. D || τὴν ἀρχὴν DE: τὴν
om. a || 3 ἑξαμύου FH: ἐκ σάμου BDE: ἐκ-
σάδου Ea: ἑξαμίου a || 4 ἔλεγε E [recte Ea].
Theophrastus Aristotel. metaph. A 3 p. 983b
20—27 amplificat. ex illo pendet Aëtius I 3 1
cf. Prol. p. 220 || 6 ἡ τροφή EEa: om. cetari ||
8 συνεκτικὴ H. vox recentior dicta. cf. Kriche
p. 36¹ qui praeter v. 11 nihil Theophrasti
esse credit. τῆς τῶν ὅλων συνεκτικῆς est
apud Stoicissantem Pseudarist. d. mund. 6
p. 397^b 9 et Arium fr. 9 p. 450, 16 cf. Prol.
p. 75 VIII || 9 ὑπέλαβεν DE || ἐφ' ὕδατος—κεῖ-
σθαι Arist. I. c. et de cael. II 13 p. 294^a 29 cf.
Prol. p. 225 || 11 ἄλλων cf. Arist. met. I. c.
p. 983^b 30 [Zeller Abh. d. Berl. Akad. d.
Wiss. h.-phil. 1877, 151] Aët. I 3 2. Eudem.
ap. Dam. de princ. p. 382. altius originem
repetiit Theophrastus apud schol. Apoll.
Rhod. II 1248 p. 447, 3—6 K. Θεοφράστος
δὲ τὸν Προμηθεῖα φησὶ σοφὸν γενόμενον μετα-
δοῦναι πρῶτον τοῖς ἀνθρώποις φιλοσοφίας καὶ
διαδοθῆναι τὸν μῦθον ὥς ἄρα πυρὸς μεταβολή ||

11 ὥς καὶ τῷ Θεοφράστῳ δοκεῖ DEEa. sed cf.
Simpl. f. 5^r 21 || 14 Ναυτικῆς ἀστρολογίας cf.
Laert. I 23. 34 Plut. Pyth. orac. 18 p. 402 f.
Zeller I⁴ 174¹. Theophrastus hand scio an
Simplicio fortius dubitaverit || Hippasum
Heraclito coniunxit Aristoteles I. c. Sext.
Pyrrh. H. III 30. adv. math. X 312 Aët. I 3 11
Diog. VIII 84 cf. Prol. p. 168 || 16 ἐποίησαν
τὴν DEEa: ἐποίησαντο (om. τὴν) B: ἐποιή-
σαντο aF, sed cf. ποιοῦσι et p. 476, 1; 478, 21
itemque in fr. de sens. constanter || ὄντα ex
πάντα corr. Ea cf. Simpl. f. 111^b 4 ἔλεγε
γὰρ Ἡράκλειτος ἐκ πυρὸς πεπερασμένον
πάντα εἶναι καὶ εἰς τοῦτο πάντα ἀναλυσθαι
v. Prol. p. 179 || 17 φύσει B || 18 πυρὸς—ἡρά-
κλειτος BDEEFaH: πυρὸς γὰρ ἀμοιβὴν εἶναι
φασιν a || πάντα. ποιεῖ δὲ καὶ BDE: πάντα
ποιεῖ, καὶ aF: τὰ πάντα coni. Schleiermacher
ut Diog. IX 8 [Prol. p. 164] Heracl. alleg.
43 πυρὸς γὰρ διὰ κατὰ τὸν φυσικὸν Ἡράκλει-
τον ἀμοιβῇ τὰ πάντα γίνεταί, uberior Eus.
compend. P. E. XIV, 3 [Prol. p. 169]

ποιεῖ δὲ καὶ τάξιν τινὰ καὶ χρόνον ὠρισμένον τῆς τοῦ κόσμου μεταβολῆς κατὰ τινὰ εἰμαρμένην ἀνάγκην.

2

Simplic. in phys. f. 6^r36—54.

Τῶν δὲ ἐν καὶ κινούμενον καὶ ἄπειρον λεγόντων Ἀναξίμανδρος μὲν Πραξιάδου Μιλήσιος Θαλοῦ γενόμενος διάδοχος καὶ μαθητῆς ἀρχὴν τε καὶ στοιχεῖον εἴρηκε τῶν ὄντων τὸ ἄπειρον, πρῶτος τοῦτο τοῦνομα κομίσας τῆς ἀρχῆς· λέγει δὲ αὐτὴν μήτε ὕδωρ μήτε ἄλλο τι τῶν καλουμένων εἶναι στοιχείων, ἀλλ' ἐτέραν τινὰ φύσιν ἄπειρον, ἐξ ἧς ἅπαντας γίνεσθαι τοὺς οὐρανοὺς καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς κόσμους· ἐξ ὧν δὲ ἡ γένεσις ἐστὶ τοῖς ὄσσι, καὶ τὴν φθορὰν εἰς ταῦτα γίνεσθαι κατὰ τὸ χρεῶν, διδόναι γὰρ αὐτὰ δίκην καὶ τίσιν ἀλλήλοις τῆς ἀδικίας κατὰ τὴν τοῦ χρόνου τάξιν, ποιητικωτέροις οὕτως ὀνόμασιν αὐτὰ λέγων. δῆλον δὲ ὅτι τὴν εἰς ἀλλήλα μεταβολὴν τῶν τεσσάρων στοιχείων οὗτος θεασάμενος οὐκ ᾔκλεισεν ἐν τι τούτων ὑποκειμενον ποιῆσαι, ἀλλὰ τι ἄλλο παρὰ ταῦτα. οὗτος δὲ οὐκ ἀλλοιούμενου τοῦ στοιχείου τὴν γένεσιν ποιῶν, ἀλλ' ἀποκρινόμενων τῶν ἐναντιῶν διὰ τῆς αἰδίου κινήσεως. διὸ καὶ τοῖς περὶ Ἀναξαγόραν τοῦτον ὁ Ἀριστοτέλης συνέταξεν. Ἀναξιμένης δὲ Εὐρυστράτου Μιλήσιος ἐταῖρος γεγωνὼς Ἀναξιμάνδρου μίαν μὲν καὶ αὐτὸς τὴν ὑποκειμένην φύσιν καὶ ἄπειρόν φησιν, ὥσπερ ἐκεῖνος, οὐκ ἄόριστον δὲ ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀλλὰ ὠρισμένην,

1 καὶ ante χρόνον aF: παρὰ E: περὶ BD. sed cf. Diog. VIII 84 Ἰππασος . . . ἔφη δὲ χρόνον ὠρισμένον εἶναι τῆς τοῦ κόσμου μεταβολῆς || 2 ἀνάγκην glossema nunc putat Usener

4 διάδοχος καὶ μαθητῆς Simplicio videtur deberi successionum scriptorum morem secuto. Theophrasto licuit dicere Θαλοῦ πολίτης καὶ ἐταῖρος cf. Simplic. d. cael. p. 273^b39 Karst. p. 514^a26 Br. Cic. Lucull. 37 118 [Prol. p. 119] || repetit Simplicius Theophrasteum locum aliis verbis infra f. 32^v10 οὐδὲ κατὰ ἀλλοίωσιν τοῦ ὑποκειμένου τὰς γενέσεις ἀποδιδόσιν, ἀλλὰ κατὰ ἔκκρισιν. ἐνούσας γὰρ τὰς ἐναντιώτερας ἐν τῇ ὑποκειμένῃ ἀπειρῇ ὄντι σάμασι [sic DEF: ἀσάμασι] ἐκκρίνεσθαι φησιν Ἀναξίμανδρος πρῶτος αὐτὸς ἀρχὴν ὀνομάσας τὸ ὑποκειμενον. cf. Hippol. 6 2 [Prol. p. 133] || 5 πρῶτον B || αὐτὸ τοῦνομα scripsit Usener ex alterius Simpliciani loci lectione αὐτὸς || καὶ μίσας B unde noli καίνισας cf. Arist. p. 159^b30, 1096^a17 || 6 λέγει δ' aF: λέγει δὲ καὶ DE || τι om. a || cum Theophrasto comparandus Arist. Phys. III 4 p. 203^a16 οἱ δὲ περὶ φύσεως ἅπαντες αἰὲν ὑποτιθέσθαι ἐτέραν τινὰ φύσιν τῇ ἀπειρῇ τῶν

λεγομένων στοιχείων οἷον ὕδωρ ἢ ἀέρα ἢ τὸ μεταξὺ τούτων cf. Prol. p. 180¹ || 7 pro εἶναι scripsit νυνὶ Usener || φύσιν κτλ. cf. Hippol. 6 1 φύσιν τινὰ τοῦ ἀπειροῦ ἐξ ἧς γίνεσθαι τοὺς οὐρανοὺς καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς κόσμους Plut. Stromat. 2 Aët. I 3 2 [Prol. p. 133]. Theophrasti eiusdem loci breviorē memoriā servavit Simplic. infra f. 9^v3 Ἀναξίμανδρος ὁ Πραξιάδου Μιλήσιος ἀπειρόν τινα φύσιν ἀλλήν οὖσαν τῶν τεσσάρων στοιχείων ἀρχὴν ἔθετο, ἧς τὴν αἰδίον κίνησιν αἰτίαν εἶναι τῆς τῶν οὐρανῶν [οὐνῶν E^a: ὁνῶν DEF: ὄντων a] γενέσεως ἔλεγε [Prol. p. 133] || 9 ταῦτ' Schleiermacher || κατὰ om. E || 10 δίκην καὶ τίσιν BDEE^a: τίσιν καὶ δίκην aF || ἀλλήλοις om. a || 11 οὕτως DEE^a: om. reliqui. de hoc loco cf. Prol. p. 219 || 13 παρ' αὐτὰ E^a || 14 cf. adnotata ad vv. 5 et 7 || 17 καὶ αὐτὸς BDEE^aF: om. a: καὶ οὗτος scripsit Usener. sed cf. Simpl. f. 9^v5 et de cael. p. 303^b10 Karst. || 18 ὥσπερ ἐκεῖνος inclusit Usener || ἄόριστον Theophrasti propria de Anaximandri ἀπειρῇ praedicatio cf. Luetze ueber das AΠΕΙΡΟΝ Anaximanders p. 72 sqq. || ἀλλὰ BDEE^a: ἀλλὰ καὶ aF

ἀέρα λέγων αὐτὴν· διαφέρειν δὲ μανότητι καὶ πυκνότητι κατὰ τὰς οὐσίας, καὶ ἀραιούμενον μὲν πῦρ γίνεσθαι, πυκνούμενον δὲ ἄνεμον, εἴτα νέφος, ἔτι δὲ μᾶλλον ὕδωρ, εἴτα γῆν, εἴτα λίθους, τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τούτων· κίνησιν δὲ καὶ οὗτος ἀίδιον ποιεῖ, δι' ἣν καὶ τὴν μεταβολὴν γίνεσθαι. καὶ Διογένης δὲ ὁ Ἀπολλωνιάτης σχεδὸν νεώτατος ἡγεγόνως τῶν περὶ ταῦτα σχολασάντων τὰ μὲν πλεῖστα συμπεφορημένως γέγραφε τὰ μὲν κατὰ Ἀναξαγόραν, τὰ δὲ κατὰ Λεύκιππον λέγων· τὴν δὲ τοῦ παντὸς φύσιν ἀέρα καὶ οὗτός φησιν ἄπειρον εἶναι καὶ ἀίδιον, ἐξ οὗ πυκνουμένου καὶ μανουμένου καὶ μεταβάλλοντος τοῖς πάθεσι τὴν τῶν ἄλλων γίνεσθαι μορφὴν. καὶ ταῦτα μὲν Θεό- 10 φραστος ἱστορεῖ περὶ τοῦ Διογένης.

3

Simplic. in phys. f. 6^v 4—18.

Τῶν δὲ πλείους λεγόντων οἱ μὲν πεπερασμένως, οἱ δὲ ἀπείρους ἔθεντο τῷ πληθει τὰς ἀρχάς, καὶ τῶν πεπερασμένων οἱ μὲν δύο ὡς Παρμενίδης ἐν τοῖς πρὸς δόξαν πῦρ καὶ γῆν (ἢ μᾶλλον φῶς καὶ σκότος), ἢ ὡς οἱ Στωικοὶ θεὸν καὶ ὕλην οὐχ ὡς στοιχεῖον δηλονότι τὸν θεὸν λέγοντες, ἀλλ' ὡς τὸ μὲν ποιοῦν, τὸ 15 δὲ πάσχον, οἱ δὲ τρεῖς ὡς ὕλην καὶ τὰ ἐναντία Ἀριστοτέλης, οἱ δὲ τέσσαρας ὡς Ἐμπεδοκλῆς ὁ Ἀκραγαντίνος οὐ πολλὸ κατόπιν τοῦ Ἀναξαγόρου γεγονώς, Παρμενίδου δὲ ζηλωτῆς καὶ πλησιαστῆς καὶ ἔτι μᾶλλον τῶν Πυθαγορείων·

1 διαφέρειν aEaF: διαφέρει DE || eadem repetit Simplic. infra f. 32^r 46 Ἀναξιμένης ἀραιούμενον μὲν τὸν ἀέρα πῦρ γίνεσθαι φησιν, πυκνούμενον δὲ ἄνεμον, εἴτα νέφος, εἴτα ἔτι μᾶλλον ὕδωρ, εἴτα γῆν, εἴτα λίθους, τὰ δὲ ἄλλ' ἐκ τούτων. ἐπὶ γὰρ τούτου μόνου [πρώτου emendavit Usener Prol. p. 164²] Θεόφραστος ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τὴν μάνωσιν εἶρηκε καὶ τὴν [τὴν om. D] πόκνωσιν. idem f. 9^v 5 post ea quae supra ad v. 5 attuli: καὶ Ἀναξιμένης δὲ [δ add. aF] Εὐροστράτου Μιλήσιος καὶ αὐτὸς ἀρχὴν ἔθετο μίαν [μίαν ἔθετο aF] καὶ ἄπειρον, ἀέρα τῶν τῶν λέγων, ἐξ οὗ ἀραιούμενον καὶ πυκνουμένου τὰ ἄλλα γίνεσθαι cf. Hippol. 7 3 [Prol. p. 135] et Cic. Lucull. 37 118 [Prol. p. 119] || 2 διαιρούμενον vulgo: correxi ex Simpl. f. 9^v 6 || 4 καὶ οὗτος ut Anaximander cf. p. 477, 15 Prol. p. 135 || 5 Anaximeni Diogenem adiungit Theophrastus Aristotelis exemplo Met. A 3 p. 984^a 5. || 5 σχεδὸν nam νεώτατος est Archelaus fr. 4 cf. Krische p. 166 || 6 συμπεφορημένως vulgo: συμπεφορημένος BEa voce Platonica [Leg. 805 E 693 A Phaedr. 253 E Phil. 64 E] etiam Epicurus ad eclecticam rationem significan-

dam usus est cf. Gomperz Sitzungsber. d. Wien. Akad. ph.-h. Cl. LXXXIII p. 6 v. Prol. p. 81⁴ || 7 γέγραφε aBEaF: ἔγραφε DE || 9 πυκνουμένου καὶ μανουμένου cf. Diog. IX 57 τὸν τ' ἀέρα πυκνούμενον καὶ ἀραιούμενον γεννητικὸν εἶναι τῶν κόσμων

13 ὡς DEEa: ὡς περ ceteri || Παρμενίδης cf. fr. 6 || 14 ἢ μᾶλλον BDEaF: μᾶλλον δὲ a || φῶς om. E || 16 ὡς delevit post τρεῖς et inseruit post τὰ ἐναντία Torstrik || τῶν ante πυθαγορείων addit D || 17 κατόπιν Aristoteli vox ignota, usurpata a Theophrasto H. pl. VII 13 7 εὐθὺς κατόπιν || 18 ζηλωτῆς καὶ πλησιαστῆς (πλησιεστῆς E) DEEa: πλ. κ. ζ. aF || cf. Diog. VIII 55 ὁ δὲ Θεόφραστος Παρμενίδου φησὶ ζηλωτὴν αὐτὸν [Empedoclem] γενέσθαι καὶ μιμητὴν ἐν τοῖς ποιήμασι· καὶ γὰρ ἐκαῖνον ἐν ἔπει τὸν περὶ φύσεως λόγον ἐξενεγκεῖν || καὶ ἔτι μᾶλλον aDEEa: μᾶλλον δὲ BF || τῶν DEEa: om. aF || narratio de Pythagoreorum disciplina a Theophrasto aut aliena est (cf. Krische p. 117) aut certe immutata redditur a Simplicio, velut Alcідamantis similis relatio a Laertio l. c. 56

οὗτος δὲ τὰ μὲν σωματικὰ στοιχεῖα ποιεῖ τέτταρα, πῦρ καὶ ἀέρα καὶ ὕδωρ καὶ γῆν αἰδία μὲν ὄντα, μεταβάλλοντα δὲ πλήθει καὶ ὀλιγότητι κατὰ τὴν σύγκρισιν καὶ διακρίσιν, τὰς δὲ κυρίως ἀρχὰς ὧς ὧν κινεῖται ταῦτα φιλίαν καὶ νεῖκος· δεῖ γὰρ διατελεῖν ἐναλλαξὶ κινούμενα
 5 τὰ στοιχεῖα ποτὲ μὲν ὑπὸ τῆς φιλίας συγκρινόμενα, ποτὲ δὲ ὑπὸ τοῦ νείκους διακρινόμενα· ὥστε καὶ ξεῖναι κατ' αὐτὸν τὰς ἀρχάς· καὶ γὰρ ὅπου μὲν ποιητικὴν δίδωσι δύναμιν τῷ νεῖκει καὶ τῇ φιλίᾳ, ὅταν λέγῃ

ἄλλοτε μὲν φιλότῃτι συνερχόμεν' εἰς ἓν ἅπαντα

10 ἄλλοτε δ' αὖ δίχα πάντα φορεύμενα νεῖκος ἔχθει·

ποτὲ δὲ τοῖς τέσσαρσιν ὡς ἰσόστοιχα συντάττει καὶ ταῦτα, ὅταν λέγῃ

τοτὲ δ' αὖ διέφυ πλέον' ἐξ ἑνὸς εἶναι

πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ γαῖα καὶ ἡέρος ἄπλετον ὕψος

νεῖκος τ' οὐλόμενον δίχα τῶν ἀτάλαντον ἕκαστον

15 καὶ φιλότῃς ἐν τοῖσιν ἕσῃ μῆκος τε πλάτος τε.

4

Simplic. in phys. f 6^v 37—7^r 3.

Τῶν δὲ ἀπείρους τῷ πλήθει λεγόντων οἱ μὲν ἀπλᾶς ἔλεγον καὶ ὁμογενεῖς, οἱ δὲ συνθέτους καὶ ἀνομογενεῖς καὶ ἐναντίας, κατὰ δὲ τὸ ἐπικρατοῦν χαρακτηριζόμενας. Ἀναξαγόρας μὲν γὰρ Ἠγησιβόλου Κλαζομένιος κοινωνήσας
 20 τῆς Ἀναξιμένους φιλοσοφίας πρῶτος μετέστησε τὰς περὶ τῶν ἀρχῶν δόξας καὶ τὴν ἐλλείπουσαν αἰτίαν ἀνεπλήρωσε τὰς μὲν σωματικὰς ἀπείρους ποιήσας· πάντα γὰρ τὰ ὁμοιομερῆ οἷον ὕδωρ ἢ πῦρ ἢ χρυσὸν ἀγένητα μὲν εἶναι καὶ ἄφθαρτα, φαίνεσθαι δὲ γινόμενα καὶ ἀπολλύμενα συγκρίσει καὶ διακρίσει μόνον, πάντων μὲν ἐν πᾶσιν ἐνόντων, ἑκάστου δὲ κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἐν αὐτῷ χαρακτηριζόμενον· χρυσὸς γὰρ φαίνεται ἐκεῖνο ἐν ᾧ πολὺ χρυσίον ἐνι

1 οὕτως D || cf. Placit. I 3 20 Ἐμπεδοκλῆς... τέτταρα μὲν λέγει στοιχεῖα πῦρ ἀέρα ὕδωρ γῆν, δύο δ' ἀρχικὰς δυνάμεις φιλίαν τε καὶ νεῖκος ὧν ἡ μὲν ἐστὶν ἐνωτική, τὸ δὲ διαιρετικόν cf. Diog. VIII 76 || καὶ ante ὕδωρ om. DE || 2 μεταβάλλοντα δὲ post ὀλιγότητι libri: transposuit Usener || 6 ξεῖ cf. Sext. adv. math. X 317 [Prol. 93²] || κατὰ τοῦτον E^a || 9 Emped. vv. 67. 68 St. Sext. I. c. IX 10 || ἐν ἅπαντα DEE^a: ἓνα πάντα BF: ἓνα κόσμον Simplic. f. 8^r 4 || 10 φορούμενα Simplic. f. 8^r 4 || νεῖκος ἔχθει BDEE^a: νεῖκος ἔχει aF || 11 ποτὲ DEE^a: ποτὲ aF(B) || συντάττει BDE^aF: τάττει aE || ταῦτα F || 12 v. 77—80 St. || ποτὲ Usener: τότε BDEE^aF: ἄλλοτε a || πλέον' a: πλέον superscripto a DEE^aF || 13 ἡέρος aFE^a: ἀέρος DE: αἰθέρος Clemens || 14 ἀτάλαντον ἐκάστω conl. Usener, sufficit ἀτάλαντον ἐκάστω: ἀτάλαντον ἀπάντη (? ἅπαντι) Sext.

adv. math. X 317 || 15 μετὰ τοῖσιν ἴσον Sextus

16 καὶ DEE^a pr. F: καὶ μὴ a sec. F ||

17 οἱ δὲ—ἀνομογενεῖς DEE^a (qui ἀνομοιογενεῖς in ἀνομοιομερεῖς correxit): om. aF || δὲ post κατὰ DEE^aF: post ἐπικρατοῦν a || 18 ὀγησιβόλου DE || 20 μὲν molestius refertur ad τῆς δὲ κινήσεως p. 479, 7 || 21 ἀνομοιομερῆ E^a || haec si modo Theophrastea sunt, ex Aristot. metaphys. I 3 p. 984^a 11 sumpta: Ἀναξαγόρας—ἀπείρους εἶναι φησι τὰς ἀρχάς. σχεδὸν γὰρ ἅπαντα τὰ ὁμοιομερῆ καθάπερ ὕδωρ ἢ πῦρ οὕτω γίνεσθαι καὶ ἀπολλύεσθαι φησι συγκρίσει καὶ διακρίσει μόνον, ἄλλως δ' οὕτε γίνεσθαι οὕτ' ἀπολλύεσθαι ἀλλὰ διαμένειν αἰδία || 23 ἐνόντων Usener: ὄντων codd. || 24 χαρακτηριζόμενας DE || χρυσός κτλ. hinc Simplicii excerpta fortasse propius ad Theophrasti exemplum accedunt || πολὺ DEE^aF: πολὺ τὸ a || ἐστὶ DEF: om. a: correxi

καίτοι πάντων ἐνόντων. λέγει γοῦν Ἀναξαγόρας ὅτι, 'ἐν παντὶ παντὸς μοῖρα ἔνεστι' καὶ 'ὅτων πλείστα ἐν ταῦτα ἐνδηλότατα ἐν ἑκαστον ἔστι καὶ ἦν'. καὶ ταῦτά φησιν ὁ Θεόφραστος παραπλησίως τῷ Ἀναξιμάνδρῳ λέγειν τὸν Ἀναξαγόραν· ἐκεῖνος γάρ φησιν ἐν τῇ διακρίσει τοῦ ἀπείρου τὰ συγγενῇ φέρεσθαι πρὸς ἄλληλα καὶ ὅτι μὲν ἐν τῷ παντὶ χρυσοῦς ἐνῆν ὅς γίνεσθαι χρυσόν, ὅτι δὲ γῆ γῆν, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἑκαστον ὥς οὐ γινομένων, ἀλλ' ἐνυπαρχόντων πρότερον. τῆς δὲ κινήσεως καὶ τῆς γενέσεως αἷτιον ἐπέστησε τὸν νοῦν ὁ Ἀναξαγόρας, ὅφ' οὗ διακρινόμενα τοὺς τε κόσμους καὶ τὴν τῶν ἄλλων φύσιν ἐγέννησεν. 'καὶ οὕτω μὲν οὖν' φησὶ 'λαμβανόντων δόξεις ἐν ποιεῖν τὰς μὲν ὑλικὰς ἀρχὰς ἀπείρους, ὥσπερ εἴρηται, τὴν δὲ τῆς κινήσεως καὶ τῆς γενέσεως αἰτίαν μίαν. εἰ δέ τις τὴν μῆξιν τῶν ἀπάντων ὑπολάβοι μίαν εἶναι φύσιν ἀόριστον καὶ κατ' εἶδος καὶ κατὰ μέγεθος, ὅπερ ἐν δόξει βούλεσθαι λέγειν, συμβαίνει δύο τὰς ἀρχὰς αὐτὸν λέγειν τὴν τε τοῦ ἀπείρου φύσιν καὶ τὸν νοῦν, ὥστε πάντως φαίνεται τὰ σωματικὰ στοιχεῖα παραπλησίως ποιῶν Ἀναξιμάνδρῳ'.

Καὶ Ἀρχέλαος ὁ Ἀθηναῖος, ὃς καὶ Σωκράτη συγγεγονέναι φασίν, Ἀναξαγόρου γενομένῳ μαθητῇ ἐν μὲν τῇ γενέσει τοῦ κόσμου καὶ

1 λέγει cf. Anax. fr. 7 Schaub. ἐν παντὶ παντὸς μοῖρα ἔνεστι et fr. 8 et 12 quod fr. Theophrastus alio loco respexit cf. Simpl. in phys. f. 35^v 28 (fr. 26 Us.): εἰπόντος τοῦ Ἀναξαγόρου ὅτι οὔτε τοῦ σμικροῦ ἔστι τοῦλάχιστον ἀλλὰ τὸ ἑλασσον αἰεὶ οὔτε τὸ μέγιστον, ὥς καὶ αὐτὴ ἡ λέξις τοῦ Ἀναξαγόρου δηλοῖ καὶ μέντοι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ Ἀναξαγόρου δευτέρῳ τάδε γράφων 'ἐπειτα τὰ διὰ τοῦτο λέγειν πάντα ἐν παντὶ, διότι καὶ ἐν μεγέθει καὶ ἐν σμικρότητι ἅπειρα καὶ οὔτε τὸ ἐλάχιστον οὔτε τὸ μέγιστον ἔστι λαβεῖν, οὐχ ἱκανὸν πρὸς πίστιν'. || 2 ὅτω libri cf. f. 33^v 45: ὅτων Usener conl. Arist. Phys. I 4 p. 187^b 6: ὅτου δὲ πλείστον ἑκαστον ἔχει, τοῦτο δοκεῖ εἶναι τὴν φύσιν τοῦ πράγματος. cf. Theophr. d. sens. 67 || 4 ἐκεῖνος vulgo Anaximander intellegitur, Zeller I⁴ 193³ rectius Anaxagoram significari putat, cf. Kern Beitr. z. Darst. d. Philos. d. Xenoph. p. 11^{***} Luetze p. 69 || 5 ἐνῆν Usener: ἦν codd. || 6 γίνεσθαι aEaF: γινέσθω D: γενέσθω E || 7 ἐνυπαρχόντων Ea cf. Arist. p. 187^a 37: ὑπαρχόντων ceteri || 9 ἐγέννησε FBE^a (sed ex an corr.): ἐγέννησαν aDE || 10 Theophrasti ipsa verba melius iteravit Simpl. f. 33^r 39, cuius loci scripturam exhibui, unde quae in priore loco discrepant S notantur. citatur autem Theophrastus

f. 33 hoc modo: καὶ Θεόφραστος δὲ τὸν Ἀναξιμάνδρον εἰς τὸν Ἀναξαγόραν συνωθῶν (ita DEF: συνηθῶν a) καὶ οὕτως ἐκλαμβάνει τὰ ὑπὸ (τοῦ add. a: om. DEF) Ἀναξαγόρου λεγόμενα ὡς δύνασθαι μίαν αὐτὸν (αὐτοῦ D) φύσιν λέγειν τὸ ὑποκείμενον. γράφει δὲ οὕτως ἐν τῇ Φυσικῇ ἱστορίᾳ⁴ οὕτω μὲν οὖν λαμβανόντων... Ἀναξιμάνδρῳ || μὲν φησι S || δόξειεν ἂν ὁ Ἀναξαγόρας τὰς μὲν ὑλικὰς ἀρχὰς ἀπείρους ποιεῖν, τὴν δὲ S || 11 ὥσπερ [sic DEF] εἴρηται om. S. cf. p. 478, 20 || 12 μίαν τὸν νοῦν S || 13 haec transtulit Theophrastus ex Ar. Metaph. I 8 p. 989^b 17. συμβαίνει λέγειν αὐτῷ (Anaxagorae) τὰς ἀρχὰς τό τε ἐν (τοῦτο γὰρ ἀπλοῦν καὶ ἀμικτές) καὶ θάτερον οἷον τίθεμεν τὸ ἀόριστον πρὶν ὁρισθῆναι καὶ μετασχεῖν εἶδους τινός, τὴν δὲ λέγεται μὲν οὐτ' ὀρθῶς οὔτε σαφῶς, βούλεται μέντοι τι παραπλησίον τοῖς τε ὕστερον λέγουσι κτλ. [Zeller Abh. d. Berl. Ak. d. W. h-ph. 1877 p. 152, Luetze l.c. p. 53⁷] || τὴν ἀπάντων E || 13 καὶ κατ' εἶδος DEF et S: καὶ om. a || ὅπερ—λέγειν om. S || 14 αὐτὸν S[aEaF]: αὐτὸν S[DE]: αὐτῷ Simpl. f. 33^r 43 || τε f. 33^r 43 et S[DEEaF]: om. S[a] || 15 πάντως om. S || 16 ἀναξιμάνδρος F || 17 ἀρχαῖος δὲ Ea || σωκράτει Ea || συγγεγονέναι DEaF: γεγονέναι E: συγγεγόναι a

τοῖς ἄλλοις πειρᾶται τι φέρειν ἴδιον, τὰς ἀρχὰς δὲ τὰς αὐτὰς ἀποδί-
δωσιν ὥς περ Ἀναξαγόρας. οὗτοι μὲν οὖν ἀπείρους τῷ πλήθει καὶ ἀνομο-
γενεῖς τὰς ἀρχὰς λέγουσι τὰς ὁμοιομερείας τιθέντες ἀρχάς.

5

Simplic. in phys. f. 5^v54—6^r18.

Μίαν δὲ τὴν ἀρχὴν ἤτοι ἓν τὸ ὄν καὶ πᾶν καὶ οὔτε πεπερασμένον
5 οὔτε ἄπειρον οὔτε κινούμενον οὔτε ἡρεμαῖον Ξενοφάνη τὸν Κολοφώνιον τὸν
Παρμενίδου διδάσκαλον ὑποτίθεσθαι φησιν ὁ Θεόφραστος ὁμολογῶν
ἐτέρας εἶναι μᾶλλον ἢ τῆς περὶ φύσεως ἱστορίας τὴν μνήμην τῆς
τοῦτου δόξης. τὸ γὰρ ἓν τοῦτο καὶ πᾶν τὸν θεὸν ἔλεγεν ὁ Ξενοφάνης·
ὃν ἓνα μὲν δεῖκνυσιν ἐκ τοῦ πάντων κράτιστον εἶναι· πλείονων γάρ, φησίν, ὄντων
10 ὁμοίως ὑπάρχειν ἀνάγκη πᾶσι τὸ κρατεῖν· τὸ δὲ πάντων κράτιστον καὶ ἄριστον
θεός. ἀγέννητον δὲ ἐδείκνυσεν ἐκ τοῦ δεῖν τὸ γινόμενον ἢ ἐξ ὁμοίου ἢ ἐξ ἀνο-
μοίου γίνεσθαι· ἀλλὰ τὸ μὲν ὅμοιον ἀπαθές φησιν ὑπὸ τοῦ ὁμοίου· οὐδὲν γὰρ
μᾶλλον γεννᾶν ἢ γεννᾶσθαι προσήκει τὸ ὅμοιον ἐκ τοῦ ὁμοίου· εἰ δὲ ἐξ ἀνομοίου
γίνοιτο, ἔσται τὸ ὄν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος. καὶ οὕτως ἀγέννητον καὶ αἰδίων ἐδείκνυ.
15 οὔτε δὲ ἄπειρον οὔτε πεπερασμένον εἶναι, διότι ἄπειρον μὲν τὸ μὴ ὄν ὡς οὔτε
ἀρχὴν ἔχον οὔτε μέσον οὔτε τέλος· περαίνειν δὲ πρὸς ἄλλα τὰ πλείω. παρα-
πλησίως δὲ καὶ τὴν κίνησιν ἀφαιρεῖ καὶ τὴν ἡρεμίαν· ἀκίνητον μὲν γὰρ εἶναι τὸ

1 φέρειν ἴδιον cf. ad Theophr. d. sens. 37 ||
Theophrastea haec esse apparet ex Hippol.
91 οὗτος ἔφη τὴν μῆξιν τῆς ὕλης ὁμοίως
Ἀναξαγόρα τὰς τε ἀρχὰς ὡσάυτως || ἀπο-
δίδωσιν DEE^aF ut coniecerat Usener: δι-
δωσιν α || 2 οὗτοι μὲν κτλ. cf. Zeller I⁴ 927¹

4 de hoc fr. cf. Prol. p. 109 sqq. || 7 cf.
scholiasta anonymus Physicorum in cod.
Paris. 1947 f. 1^v, qui Simpliciana circum-
scribit καὶ ἔστι καὶ αὐτῇ ἡ δόξα οὐ περὶ τῶν
φυσικῶν, ἀλλὰ περὶ τοῦ θεοῦ cf. Prol. l. c. || 8
τὸ γὰρ ἓν κτλ. ex Aristotelis similitudine ad
v. 1—3 rettuli Prol. p. 111 intellegens: *om-
nis naturam non clare distinguit Xenophanes.
nam in dei fere nomine acquievit. vix recte.
immo ad parenthesis ὁμολογῶν κτλ. pertinere*
Kernio concedere debebam Prol. p. 111¹.
Simplicius certe ipse Theophrastea ita cepit.
sed de origine insequentium verborum ὄν κτλ.
nihil inde praeiudicatur || 9 cf. [Arist.] d.
MXG 3 p. 977^a23: εἰ δ' ἔστιν ὁ θεὸς ἀπάν-
των κράτιστον, ἓνα φησὶν αὐτὸν προσήκειν
εἶναι. εἰ γὰρ δύο ἢ ἔτι πλείους εἴεν οὐκ ἂν
ἔτι κράτιστον καὶ βέλτιστον αὐτὸν εἶναι πάν-
των. ἕκαστος γὰρ ἂν θεὸς τῶν πολλῶν ὅμοιος

ὦν τοιοῦτος εἴη. τοῦτο γὰρ θεὸν καὶ θεοῦ δύ-
ναμιν εἶναι κρατεῖν, ἀλλὰ μὴ κρατεῖσθαι, καὶ
πάντων κράτιστον εἶναι || 10 ὁμοίως αDE:
ἀνομοία F || ὑπάρχειν ἀνάγκη DEE^a: ἀνάγκη
ὑπάρχειν αF || cf. [Arist.] p. 977^a15: ἀνάγκη
γὰρ ἤτοι ἐξ ὁμοίου ἢ ἐξ ἀνομοίου γενέσθαι τὸ
γινόμενον. δυνατόν δὲ οὐδέτερον· οὔτε γὰρ
ὅμοιον ὑφ' ὁμοίου προσήκειν τεκνωθῆναι μᾶλ-
λον ἢ τεκνώσθαι. ταῦτα γὰρ ἅπαντα τοῖς γε
ἴσοις καὶ ὁμοίοις οὐχ ὑπάρχειν πρὸς ἄλλα.
οὔτ' ἂν ἐξ ἀνομοίου τάνόμοιον γενέσθαι . . .
τὸ οὐκ ὄν ἐξ ὄντος ἂν γενέσθαι, ὅπερ ἀδύνα-
τον. αἰδίων μὲν οὖν διὰ ταῦτα εἶναι τὸν θεόν || 11
ἐξ bis αE^aF: alt. om. DE || 13 cf. [Ar.] p. 977^b2
αἰδίων δ' ὄντα καὶ ἓνα καὶ σφαιροειδῆ οὔτ'
ἄπειρον οὔτε πεπεράνθαι. ἄπειρον τὸ μὴ ὄν
εἶναι. τοῦτο γὰρ οὔτε μέσον οὔτ' ἀρχὴν καὶ
τέλος οὔτ' ἄλλο μέρος οὐδὲν ἔχειν . . . οἷον
δὲ τὸ μὴ ὄν, οὐκ ἂν εἶναι τὸ ὄν. περαίνειν δὲ
πρὸς ἄλλα, εἰ πλείω εἴη || 14 ἐδείκνυ αE^aF:
ἐδείκνυν D || 15 καὶ ante οὔτε δὲ inseruit α ||
16 οὔτε μέσον οὔτε BDEE^a: μήτε μέσον μήτε
αF || 17 cf. [Ar.] p. 977^b8 τὸ δὴ τοιοῦτον ὄν
ἓν . . . οὔτε κινεῖσθαι οὔτε κινητὸν εἶναι. ἀκί-
νητον μὲν γὰρ εἶναι τὸ μὴ ὄν. οὔτε γὰρ ἂν

μὴ ὄν· οὕτε γὰρ ἂν εἰς αὐτὸ ἕτερον οὕτε αὐτὸ πρὸς ἄλλο ἐλθεῖν· κινεῖσθαι δὲ τὰ πλείω τοῦ ἑνός· ἕτερον γὰρ εἰς ἕτερον μεταβάλλειν, ὥστε καὶ ὅταν ἐν ταύτῳ μένιν λέγῃ καὶ μὴ κινεῖσθαι.

ἀεὶ δ' ἐν ταύτῳ μένιν κινούμενον οὐδέν

οὐδὲ μετέρχασθαι μιν ἐπιπρέπει ἄλλοτε ἄλλῃ,

οὐ κατὰ τὴν ἡρεμίαν τὴν ἀντικειμένην τῇ κινήσει μένιν αὐτὸ φησιν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀπὸ κινήσεως καὶ ἡρεμίας ἐξηρημένην μονήν. Νικόλαος δὲ ὁ Δαμασκηνὸς ὡς ἄπειρον καὶ ἀκίνητον λέγοντος αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν ἐν τῇ Περὶ ὕδων ἀπομνημονεύει. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς πεπερασμένον αὐτὸ καὶ σφαιροειδές. ἀλλ' ὅτι μὲν οὕτε ἄπειρον οὕτε πεπερασμένον αὐτὸ δείκνυσιν, ἐκ τῶν προειρημένων ὁ ἄλλος, πεπερασμένον δὲ καὶ σφαιροειδές αὐτὸ διὰ τὸ πανταχόθεν ὅμοιον λέγει· καὶ πάντα νοεῖν δέ φησιν αὐτὸ λέγων

ἀλλ' ἀπάνευθε πόνοις νόου φρενὶ πάντα κραδαίνει.

5a

Galen. in Hippocr. d. nat. hom. XV 25K.

Κακῶς δὲ καὶ τῶν ἐξηγητῶν ἔνιοι κατεφύσαντο Ξενοφάνους ὥσπερ καὶ Σαβῖνος ὡδὶ πως γράφας αὐτοῖς ὀνόμασιν· 'οὕτε γὰρ πάμπαν ἀέρα λέγω τὸν 15 ἄνθρωπον ὥσπερ Ἀναξίμενης, οὕτε ὕδωρ ὡς Θαλῆς, οὕτε γῆν ὡς ἐν τινι Ξενοφάνης'. οὐδαμῶθεν γὰρ εὐρίσκεται ὁ Ξενοφάνης ἀποφηνάμενος οὕτως. ἀλλὰ καὶ ὁ Σαβῖνος αὐτὸς εὐδολός ἐστιν ἐκ τῶν αὐτοῦ καταψευδόμενος, οὐχ ὅπ' ἀγνοίας ἐσφαλμένος. ἢ πάντως ἂν ὀνομαστὶ προσέγραψε τὸ βιβλίον, ἐν ᾧ ταῦτα ἀπεφάνετο. νῦν δ' οὕτως ἔγραψεν 'οὕτε γῆν ὡς ἐν τινι Ξενοφάνης'. καὶ Θεόφραστος δ' 20

εἰς αὐτὸ ἕτερον οὐκ' ἐκεῖνο εἰς ἄλλο ἐλθεῖν. κινεῖσθαι δὲ τὰ πλείω ὄντα ἑνός· ἕτερον γὰρ εἰς ἕτερον δεῖν κινεῖσθαι || 3 μεταβάλλει codd.: corr. Usener post Karstenium || 4 Xenoph. fr. 4 p. 38 Karst. || μένιν BDEEa: μένει aF || κινούμενος E^aF || 5 μιν ἐπιπρέπει BDE^a: μιν ἐπιτρέπῃ E: μὴν ἐπεὶ πρέπει aF || 6 αὐτὸ BDE: αὐτόν aEaF || 7 μονήν DEEa: μόνον D Brann-disii: om aF. || 9 Alexandri opinionem quam dicit S., Theophrastus si non probasse certe attulisse videtur [Prol. p. 112], unde Hippolytus Philos. 14 2 φησὶ δὲ καὶ τὸν θεὸν εἶναι αἰδίον καὶ ἓνα καὶ ὅμοιον πάντῃ καὶ πεπερασμένον καὶ σφαιροειδῆ Gal. H. phil. c. 7 εἶναι πάντα ἐν καὶ τοῦτο ὑπάρχειν θεὸν πεπερασμένον λογικὸν ἀμετάβλητον, ex eodem libro Sext. P. H. I 225 ἐν εἶναι τὸ πᾶν καὶ τὸν θεὸν συμφυῇ τοῖς πᾶσιν, εἶναι δὲ σφαιροειδῆ καὶ ἀπαθῆ καὶ ἀμετάβλητον καὶ λογικόν, Cic. Lucull. 37 118 unum esse omnia neque id esse mutabile et id

esse deum neque natum unquam et sempiternum conglobata figura. Placit. I 3 12 (Theod.) ἐν εἶναι τὸ πᾶν... σφαιροειδές καὶ πεπερασμένον, οὐ γενητὸν ἀλλ' αἰδίον καὶ πάμπαν ἀκίνητον. cf. de Parmen. Theophr. fr. 6 || 12 λέγειν DEEaFH: correxit a cf. Prol. p. 112 || νοεῖν δὲ DEEaFH: δὲ νοεῖν a || αὐτὸ DE: αὐτόν aEaF || 13 fr. 3 K. cf. praeter locos memoratos Diag. IX 19 σύμπαντά τ' εἶναι νοῦν καὶ φρόνησιν καὶ αἰδίον et Timonis fr. 40 W.

14 Galenus captiosius Sabinum, qui sophista fuit sub Hadriano, vellicare videtur. scilicet constare ex terra homines neque Xenophanes neque Theophrastus de illo locutus adseverasse videtur, sed ortos ex terra haud dubie innuerat cf. Xenoph. fr. 8 ἐκ γαίης γὰρ πάντα καὶ εἰς γῆν πάντα τελευτᾷ et fr. 9 πάντες γὰρ γαίης τε καὶ ὕδατος ἐκγενόμεσθα. neque Theophrastus haec non memoravit, unde Hippol. Philos. 14 6 et Aët. I 3 12

ὃν ἐν ταῖς τῶν φυσικῶν δοξῶν ἐπιτομαῖς τὴν Ξενοφάνους δόξαν, εἴπερ οὕτως εἶχεν, ἐγεγράφει. καὶ σοι πάρεστιν εἰ χαίροις τῇ περὶ τούτων ἱστορίᾳ τὰς τοῦ Θεοφράστου βίβλους ἀναγνῶναι, καθ' ἧς τὴν ἐπιτομὴν ἐποιήσατο τῶν φυσικῶν δοξῶν.

6

Alexander in metaph. p. 24, 5 Bon.

5 Περὶ Παρμενίδου καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ Θεόφραστος ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ τῶν φυσικῶν οὕτως λέγει·

Τούτῳ δ' ἐπιγενόμενος Παρμενίδης Πύρητος ὁ Ἐλεάτης — λέγει δὲ καὶ Ξενοφάνη — ἐπ' ἀμφοτέρας ἤλθε τὰς ὁδοὺς. καὶ γὰρ ὡς αἰδιόν ἐστι τὸ πᾶν ἀποφάνεται καὶ γένεσιν ἀποδιδόναι πειρᾶται τῶν ὄντων
10 οὐχ ὁμοίως περὶ ἀμφοτέρων δοξάζων, ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν μὲν ἐν τῷ πᾶν καὶ ἀγέννητον καὶ σφαιροειδὲς ὑπολαμβάνων, κατὰ δόξαν δὲ τῶν πολλῶν εἰς τὸ γένεσιν ἀποδοῦναι τῶν φαινομένων δύο ποιῶν τὰς ἀρχὰς πῦρ καὶ γῆν, τὴν μὲν ὡς ὕλην, τὸ δ' ὡς αἴτιον καὶ ποιοῦν.

6a

Laertius Diogenes IX 21. 22

Ξενοφάνους δὲ διήκουσας Παρμενίδης Πύρητος Ἐλεάτης (τοῦτον Θεό-
15 φραστος ἐν τῇ Ἐπιτομῇ Ἀναξιμάνδρου φησὶν ἀκοῦσαι), ὅμως δ' οὖν ἀκούσας καὶ Ξενοφάνους οὐκ ἠκολούθησεν αὐτῷ . . .

πρῶτος δ' οὗτος τὴν γῆν ἀπέφηνε σφαιροειδῆ καὶ ἐν μέσῳ κεῖσθαι. δύο τ' εἶναι στοιχεῖα. πῦρ καὶ γῆν· καὶ τὸ μὲν δημιουργοῦ τάξιν ἔχειν, τὴν δ' ὕλης. 22 γένεσιν τ' ἀνθρώπων ἐξ ἰλύος πρῶτον
20 γενέσθαι. ἢ αὐτὸν δ' ὑπάρχειν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν, ἐξ ὧν τὰ

1 'non epitomen Theophrastei libri sed hunc ipsum quippe qui epitomē φυσικῶν δοξῶν continuerit respiciet nemo non videbit.' Usener Anal. p. 28 cf. V. Rose de Ar. libr. ord. p. 86

5 de fr. 6 cf. Prol. p. 113 || 7 de Aristotelis Metaphysicorum similitudine [I 5 p. 986^b 27 sqq.] cf. Zeller Abhandl. d. Akad. d. W. I. c. p. 153 || 8 καὶ delendum aut λέγει δὴ Ξ. corrigendum || 10 cf. Hippol. 11 καὶ γὰρ καὶ Παρμενίδης [vide Prol. p. 146] ἐν μὲν τὸ πᾶν ὑποτίθεται αἰδιόν τε καὶ ἀγέννητον καὶ σφαιροειδές, οὐδὲ αὐτὸς ἐκφεύγων τὴν τῶν πολλῶν δόξαν πῦρ λέγων καὶ γῆν τὰς τοῦ παντός ἀρχὰς, τὴν μὲν γῆν ὡς ὕλην, τὸ δὲ πῦρ ὡς αἴτιον καὶ ποιῶν. Plut. Strom. 5 Aët. Plac. I 3 13 [Theodor.] qui versum 59K. 65 St. addunt. cf. Cic. Luc. 37 118 Euseb. XV 3 c. idem locus ab Alexandro ad phys. I 2 excerptus servatur a Simplic. in phys. f. 9 a 1 ὁμολογεῖ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἐν μὲν τοῖς

πρὸς ἀλήθειαν ἅπερ ἐστὶ περὶ τοῦ νοητοῦ ὄντος τὸν Παρμενίδην ἐν τῷ ὄν καὶ ἀκίνητον καὶ ἀγέννητον [καὶ ἀγέννητον post ἀκίνητον DEF cf. fr. 8: post ὄν E^a: om. a] λέγειν, κατὰ δὲ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν καὶ τὰ φαινόμενα, φησί, [sic E^a: φασὶ D'E: om. aF] φυσιολογῶν οὕτε ἐν ἔτι [om. a] λέγων εἶναι τὸ ὄν οὕτε ἀγέννητον, ἀρχὰς τῶν γινομένων ὑπέθετο πῦρ καὶ γῆν, τὴν μὲν γῆν ὡς ὕλην ὑποτιθεῖς, τὸ δὲ πῦρ ὡς ποιητικὸν αἴτιον. καὶ ὀνομάζει, φησί, τὸ μὲν πῦρ φῶς, τὴν δὲ γῆν σκότος || 13 τὴν μὲν scripsi: τὸ μὲν vulgo

14 de fr. 6 a [fr. 24. 25 Us.] cf. Prol. p. 103. 142. 146. 166 sqq. || 17 πρῶτος δ' οὗτος cf. fr. 17 Aët. III 15 7 || 19 ἡλίους F et Froben.: limo Aldobr. || 20 αἴτια scripsi Prol. p. 142. 166 cf. p. 483, 20: αὐτὸν libri: αὐτῶν Wytttenbach, ταῦτόν Usener recte, si γένεσιν τ' — γενέσθαι post συνεστάναι p. 483, 1 olim collocata fuisse sumas.

πάντα συνεστάναι. καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν ταῦτόν εἶναι, καθὰ μέμνηται καὶ Θεόφραστος ἐν τοῖς Φυσικοῖς πάντων σχεδὸν ἐκτιθέμενος τὰ δόγματα. δισσὴν τ' ἔφη εἶναι τὴν φιλοσοφίαν τὴν μὲν κατ' ἀλήθειαν. τὴν δὲ κατὰ δόξαν. διὸ καὶ φησὶ που·

χρῶ δέ σε πάντα πυθέσθαι
ἡμὲν ἀληθείης εὐπειθέος ἀτρεμέες ἦτορ
ἡδὲ βροτῶν δόξας, τῆς οὐκ ἔνι πίστις ἀληθῆς.

5

7

Simplicius in phys. f. 25^r16

Ὡς ὁ Ἀλέξανδρος ἱστορεῖ, ὁ μὲν Θεόφραστος οὕτως ἐκτίθεται ἐν τῇ πρώτῃ τῆς Φυσικῆς ἱστορίας (de Parmenide)·

Τὸ παρὰ τὸ ὄν οὐκ ὄν, τὸ οὐκ ὄν οὐδέν, ἐν ἅρᾳ τὸ ὄν.

10

8

Simplicius in phys. f. 7^v6—26.

Ἀεύκιππος δὲ ὁ Ἐλεάτης ἡ Μιλήσιος — ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται περὶ αὐτοῦ — κοινωνήσας Παρμενίδῃ τῆς φιλοσοφίας οὐ τὴν αὐτὴν ἐβάδισε Παρμενίδῃ καὶ Ξενοφάνει περὶ τῶν ὄντων ὁδόν, ἀλλ' ὥς δοκεῖ τὴν ἐναντίαν· ἐκείνων γὰρ ἐν καὶ ἀκίνητον καὶ ἀγέννητον καὶ πεπερασμένον ποιοῦντων τὸ πᾶν καὶ τὸ μὴ ὄν μὴδὲ ζητεῖν συγχω-
ροῦντων, οὗτος ἄπειρα καὶ ἀεὶ κινούμενα ὑπέθετο στοιχεῖα τὰς ἀτόμους, καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς σχημάτων ἄπειρον τὸ πλῆθος διὰ τὸ μὴδὲν μᾶλλον τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον εἶναι [ταύτην γὰρ] καὶ γένεσιν καὶ μεταβολὴν ἀδιάλειπτον ἐν τοῖς ὁσιν θεωρῶν· ἔτι δὲ οὐδὲν μᾶλλον τὸ ὄν ἢ τὸ μὴ ὄν ὑπάρχειν καὶ αἵτια ὁμοίως εἶναι τοῖς γινομένοις
ἄμφο· τὴν γὰρ τῶν ἀτόμων οὐσίαν ναστὴν καὶ πλήρη ὑποτιθέμενος
ὄν ἔλεγεν εἶναι καὶ ἐν τῷ κενῷ φέρεσθαι ὥπερ μὴ ὄν ἐκάλει καὶ οὐκ

15

20

1 καὶ κτλ. cf. fr. de sens. 4 || 2 καὶ om. Burbon. 253 || 6 εὐφρεγέος Procl. in Tim. p. 105 || 7 ἐνὶ libri: corr. Hübner || 8 cf. Simplic. in ph. f. 29^v 32 ὥς δὲ Θεόφραστος προήγαγε τὸ παρὰ τὸ ὄν οὐκ ὄν, τὸ οὐκ ὄν οὐδέν. cf. f. 25^v 15, Io. Philop. in phys. quat. b 4^v. Theophrastus redit ad Aristot. Met. I 5 p. 986^b 28 παρὰ γὰρ τὸ ὄν τὸ μὴ ὄν οὐθὲν ἀξίων εἶναι, ἐξ ἀνάγκης ἐν οἵεται εἶναι τὸ ὄν καὶ ἄλλο οὐθὲν. [Zeller Abh. d. Ak. I. c. p. 153].

11 cf. Hipp. Phil. 12 1 Λεύκιππος δὲ Ζήνωνος ἐταῖρος οὐ τὴν αὐτὴν δόξαν διετήρησεν ἀλλὰ φησιν ἄπειρα εἶναι καὶ ἀεὶ κινούμενα καὶ γένεσιν καὶ μεταβολὴν συνεχῶς οὖσαν· στοιχεῖα δὲ λέγει τὸ πλήρες καὶ τὸ κενόν. cf. Diog. IX 30 qui ipse Zenonis magisterium

testatur, unde post Ξενοφάνει olim additum fuisse Zenonem conicias || 15 ἐπιχειροῦντων olim Usener || 16 τὰ στοιχεῖα aF: τὰ om. DEE^a || 18 ταύτην γὰρ DEE^aF: ταύτην a: delevi librarii errorem qui in inferiore locum simillimum p. 484, 13 oculis delatus initium descripsit || 19 ἀδιάλειπτον E || οὐδὲν DE^aE: οὐ ἐν F: οὐ a || cf. Arist. A 4, 985^b 8 διὸ καὶ οὐθὲν μᾶλλον τὸ ὄν τοῦ μὴ ὄντος εἶναι φασιν, ὅτι οὐδὲ τὸ κενὸν τοῦ σώματος [τοῦ κενοῦ τὸ σῶμα Schwegler], αἵτια δὲ τῶν ὄντων ταῦτα ὡς ὕλην. Euseb. XIV 3 7 || 20 cf. Theophrast. metaph. 7 p. 816, 21 Br. || 22 cf. Hippol. Phil. 13 2 (Demoerit.) ἔλεγε δὲ ὡς ἀεὶ κινουμένων τῶν ὄντων ἐν τῷ κενῷ. cf. Euseb. I. I. || φέρεσθαι καὶ ὥπερ E^aF

ἐλαττον τοῦ ὄντος εἶναι φησι. παραπλησίως δὲ καὶ ὁ ἐταῖρος αὐτοῦ
 Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης ἀρχὰς ἔθετο τὸ πλῆρες καὶ τὸ κενόν, ὧν τὸ
 μὲν ὄν, τὸ δὲ μὴ ὄν ἐκάλει· ὡς (γὰρ) ὕλην τοῖς οὖσι τὰς ἀτόμους ὑποτιθέντες
 τὰ λοιπὰ γεννῶσι ταῖς διαφοραῖς αὐτῶν· τρεῖς δὲ εἰσιν αὐταί· ῥυσμὸς τροπή
 5 διαθιγή, ταῦτόν δὲ εἰπεῖν σχῆμα καὶ τάξις καὶ θέσις· πεφυκέναι γὰρ τὸ
 ὁμοιον ὑπὸ τοῦ ὁμοίου κινεῖσθαι καὶ φέρεσθαι τὰ συγγενῇ πρὸς
 ἄλληλα καὶ τῶν σχημάτων ἕκαστον εἰς ἑτέραν ἐγκοσμούμενον σύγ-
 κρισιν ἄλλην ποιεῖν διάθεσιν· ὥστε εὐλόγως ἀπείρων οὐσῶν τῶν
 ἀρχῶν πάντα τὰ πάθη καὶ τὰς οὐσίας ἀποδώσειν ἐπιγγέλλοντο ὅφ'
 10 οὗ τέ τι γίνεται καὶ πῶς· διὸ καὶ φασὶ μόνοις τοῖς ἄπειρα ποιούσι
 τὰ στοιχεῖα πάντα συμβαίνειν κατὰ λόγον. καὶ τῶν ἐν ταῖς ἀτόμοις
 σχημάτων ἄπειρον τὸ πλῆθος φασὶ διὰ τὸ μηθὲν μᾶλλον τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον
 εἶναι. ταύτην γὰρ αὐτοὶ τῆς ἀπειρίας αἰτίαν ἀποδιδῶσιν. καὶ Μητροδώρος δὲ ὁ
 Χῖος ἀρχὰς σχεδόν τι τὰς αὐτὰς τοῖς περὶ Δημόκριτον ποιεῖ τὸ
 15 πλῆρες καὶ τὸ κενόν τὰς πρώτας αἰτίας ὑποθέμενος, ὧν τὸ μὲν ὄν,
 τὸ δὲ μὴ ὄν εἶναι· περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἰδίαν τινὰ ποιεῖται τὴν μέθοδον.
 αὕτη μὲν ἡ σύντομος περιληψὶς τῶν ἱστορημένων περὶ ἀρχῶν οὐ κατὰ χρόνους
 ἀναγραφεῖσα, ἀλλὰ κατὰ τὴν τῆς δόξης συγγένειαν.

9

Simplic. in phys. f. 6v20—25

Ὁ μέντοι Θεόφραστος τοὺς ἄλλους προϊστορήσας 'Τούτοις' φησὶν 'ἐπι-
 20 γενόμενος Πλάτων τῇ μὲν δόξῃ καὶ τῇ δυνάμει πρότερος τοῖς δὲ
 χρόνοις ὕστερος καὶ τὴν πλείστην πραγματείαν περὶ τῆς πρώτης φι-
 λосоφίας ποιησάμενος ἐπέδωκεν. ἑαυτὸν καὶ τοῖς φαινομένοις

1 haec cum Metaphys. A 985b 5 sq. ita consentiunt, ut inde a S translata crederem nisi similia exstarent apud Hippolytum 13 2 et comp. Euseb. P. E. XIV 3 7—9 [cf. Prol. p. 169]. contra de ceteris ὡς γὰρ ὕλην κτλ. accurate Aristoteli respondentibus nihil affirmo. tripartitis differentiis addit μέγεθος Theophrastus d. sens. 60 τὰ μὲν τοῖς μεγέθεσι, τὰ δὲ τοῖς σχήμασιν, ἕνα δὲ τάξει καὶ θέσει διορίζει. cf. Arist. Phys. III 4 p. 203b 1 de cael. III 4 p. 303a 15 || 2 ἀρχὰς aEaF: τὰς ἀρχὰς DE || 3 ὡς γὰρ α: ὡς (om. γὰρ) BDEEaF: suspicor καὶ ὕλην || 4 γεννῶσι γὰρ ταῖς B || 5 καὶ θέσις παλὶ τάξις DEEa: recte a(F) cf. Metaph. I. c. vide Democr. apud Sext. adv. math. VII 117. 118 || 7 ἐγκοσμούμενον codd.: corr. Usener et Tostrik || 10 τέ τι DEFEa: τι om. α || 11 συμβαίνει E || καὶ — 13 ἀποδιδῶσιν cf. 483, 17sq. || 13 τὴν αἰτίαν aEaF: τὴν om. DE ||

13 cf. Eus. XIV 19 9 τὸν μὲν οὖν Μητροδώρον Δημοκρίτου ἔφασαν ἀκηκοέναι, ἀρχὰς δὲ ἀποφύνασθαι τὸ πλῆρες καὶ τὸ κενόν, ὧν τὸ μὲν ὄν, τὸ δὲ μὴ ὄν εἶναι. cf. Prol. p. 170 || 14 σχεδόν τι DEEaF: τι om. α || 17 cf. Prol. 104⁴ || ἱστορουμένων α || 18 κατὰ τὴν aEa: τὴν DEF

19 τούτοις ἐπιγενόμενος ut Arist. met. I 6 p. 987a 29 μετὰ δὲ τὰς εἰρημένους φιλοσοφίας ἡ Πλάτωνος ἐπεγένετο πραγματεία τὰ μὲν πολλὰ οὗτοις ἀκολουθοῦσα, τὰ δὲ καὶ ἴδια παρὰ τὴν τῶν Ἱταλικῶν ἔχουσα φιλοσοφίαν cf. Zeller Abh. d. Ak. I. c. p. 154 v. Prol. p. 104² || 20 τῇ μὲν—ὕστερος cf. Arist. I. c. p. 984a 11 || 22 τοῖς φαινομένοις ut Arist. de part. an. I 1 p. 639b 8' δεῖ καὶ τὸν φυσικὸν τὰ φαινόμενα πρώτων . . . θεωρήσαντα . . . ἔπειθ' οὕτω λέγειν τὸ διὰ τί καὶ τὰς αἰτίας cf. Theophrast. fr. XVIII p. 164, 7 Wimm.

ἀψάμενος τῆς περὶ φύσεως ἱστορίας, ἐν ᾗ δύο τὰς ἀρχὰς βούλεται ποιεῖν τὸ μὲν ὑποκείμενον ὡς ὕλην δὲ προσαγορεύει πανδεχές, τὸ δὲ ὡς αἷτιον καὶ κινεῖν δὲ περιάπτει τῇ τοῦ θεοῦ καὶ τῇ τοῦ ἀγαθοῦ δυνάμει. ὁ μὲντοι Ἀλέξανδρος ὡς τρεῖς λέγοντος τὰς ἀρχὰς ἀπομνημονεύει τὴν ὕλην καὶ τὸ ποιοῦν καὶ τὸ παράδειγμα.

5

10

Proclus in Timaeum p. 176 Basil. 416 Schneider

Καὶ τῶν παλαιῶν τινες ἐπέπληξαν τῷ Πλάτῳ λέγοντες ὡς 'οὐκ ὀρθῶς ἀρχὴν ἀρχῆς ἐπιζητεῖ καὶ γένεσιν ἀγενήτου πράγματος· εἰ γὰρ καὶ τῶν πρώτων τὰ αἷτια ζητήσομεν καὶ τῶν αὐθυποστατῶν γενέσεις ἐπινοήσομεν. εἰς ἀπειρον προϊόντες λησόμεθα καὶ τέλος οὐδὲν ἔχον τῆς θεωρίας· ὥσπερ γὰρ ὁ πάντα ἀποδεικτὰ νενομικῶς αὐτὴν μάλιστα τὴν ἀποδείξιν ἀναιρεῖ, τοῦτον τὸν τρόπον καὶ ὁ πάντων αἰτίας ἐπιζητῶν ἄρδην ἀνατρέπει τὰ ὄντα πάντα καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν τὴν ἀπὸ τινος ὀρισμένης ἀρχῆς προϊοῦσαν'. τοιαῦτα μὲν ὁ Θεόφραστος ἐπιτιμᾷ τῷ Πλάτῳ περὶ τῆσδε τῆς ψυχρογονίας οὐδὲ ἐπὶ τῶν φυσικῶν πάντων λέγων δεῖν ἡμᾶς ἐπιζητεῖν τὸ διὰ τί· γελοῖον γὰρ φησιν ἀπορεῖν, 15 διὰ τί καίει τὸ πῦρ [καὶ διὰ τί πῦρ] καὶ διὰ τί ψύχει ἡ χιών.

11

Taurus ap. Philopon. adv. Procl. VI 8. 27

Καὶ Θεόφραστος μέντοι ἐν τῷ Περὶ τῶν φυσικῶν δοξῶν κατὰ Πλάτωνα φησι γενετὸν τὸν κόσμον καὶ οὕτω ποιεῖται τὰς ἐνστάσεις, παρεμφαίνει δὲ ὅτι ἴσως σαφηνείας χάριν γενετὸν αὐτὸν ὑποτίθεται.

Idem l. c. VI 21. 27.

Ὁ δὲ Θεόφραστος εἰπὼν ὅτι 'τάχ' ἂν γενετὸν λέγοι σαφηνείας 20

1 τὰς om. B || Theophrastus profectus videtur a Metaph. A 6 p. 988^a 7 Πλάτων . . . δύοιν αἰτίαι μόνον κέχρηται τῇ τε τοῦ τί ἐστὶ καὶ τῇ κατὰ τὴν ὕλην . . . καὶ τίς ἡ ὕλη ἡ ὑποκειμένη . . . ἐπὶ δὲ τὴν τοῦ εἶ καὶ τοῦ κακῶς αἰτίαν τοῖς στοιχείοις ἀπέδωκεν ἑκατέροις ἑκάτεραν κτλ. || 2 ὡς ὑποκαίμενον τὴν ὕλην coni. Torstrik || πανδεχές Tim. p. 51 A cf. Aristot. p. 329^a 14 et 306^b 19. e Theophrasto pendet Cic. Lucull. 37 118 || 3 θεοῦ DEE^a: θείου aF || τῇ τοῦ ἀγαθοῦ aEE^aF: τοῦ ἀγαθοῦ D

6 cf. Procl. in Tim. p. 177 Bas. 418 Schneid. ὁ μὲν Θεόφραστος εἰκότως ἀρχὴν κινήσεως τὴν ψυχὴν εἰπὼν οὐδὲ ἄλλο πρὸ αὐτῆς ὑποθέμενος ἀρχῆς οὐκ οἴεται δεῖν ἀρχὴν ἐπιζητεῖν· ἐμφύχον γὰρ καὶ αὐτὸς δίδωσι

τὸν οὐρανὸν κτλ. || 9 sqq. cf. Theophr. metaphys. 8 p. 319, 8 cf. Usener Mus. Rh. XVI 260 || ἔχοντες coniecit Usener || 16 καὶ διὰ τί πῦρ delevi manifestam dittographiam

17 cf. [Philo] de incorrupt. mund. p. 490, 13 Mang. 224, 1 Bern. τινὲς δ' οἴονται σοφιστάμενοι κατὰ Πλάτωνα γενετὸν λέγεσθαι τὸν κόσμον οὐ τῷ λαβεῖν γενέσεως ἀρχὴν, ἀλλὰ τῷ εἶπερ ἐγίνετο μὴ ἂν ἐτέρως ἢ τὸν εἰρημένον συστήναι τρόπον ἢ διὰ τὸ ἐν γενέσει καὶ μεταβολῇ τὰ μέρη θεωρεῖσθαι || 20 Theophrastus pendet ab Aristot. d. cael. I 10 p. 279^b 32 ἦν δὲ τινες βοήθειαν ἐπιχειροῦσι φέρειν ἑαυτοῖς τῶν λεγόντων ἀφθαρτον μὲν εἶναι, γινόμενον δέ, οὐκ ἔστιν ἀληθές. ὁμοίως γὰρ φασὶ τοῖς τὰ διαγράμματα γράφουσι καὶ σφᾶς εἰρηκέναι περὶ τῆς γενέσεως, οὐχ ὡς γινόμενου ποτέ,

χάριν, ὥς καὶ τοὺς διαγράμμασι παρακολουθοῦμεν γινομένοις' φησί·
'πλὴν ἔσως ἢ γένεσις οὐχ ὁμοίως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν διαγραμμάτων'.

12

[Philo] περὶ ἀφθαρσίας κόσμου cc. 23—27 p. 510, 11—516, 20 Mang. 264, 3—276, 7 Bern.

- 23 Θεόφραστος μέντοι φησί τοὺς γένεσιν καὶ φθορὰν τοῦ κόσμου κατηγο-
ροῦντας ὑπὸ τεττάρων ἀπατηθῆναι τῶν μεγίστων, γῆς ἀνωμαλίας, θαλάττης ἀνα-
5 χωρήσεως, ἐκάστου τῶν τοῦ οἴλου μερῶν διαλύσεως, χειρσαίων φθορᾶς κατὰ γένη
ζώων. κατασκευάζειν δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὕτως· 'εἰ μὴ γενέσεως ἀρχὴν ἔλαβεν
ἡ γῆ, μέρος ὑπανεστὸς οὐδὲν ἂν ἔτι αὐτῆς ἐωρᾶτο, χθαμαλὰ δ' ἤδη τὰ ὅρη
πάντ' ἐγεγένητο καὶ οἱ γεωλόφοι πάντες ἰσόπεδοι τῇ πεδιάδι· τοσοῦτων γὰρ καθ'
ἕκαστον ἐνιαυτὸν ὄμβρων ἐξ αἰδίου φερομένων εἰκὸς ἦν τῶν διηρμένων πρὸς
10 ὕψος τὰ μὲν χειμάρροις ἀπερρῆχθαι, τὰ δ' ὑπονοστήσαντα κεχαλάσθαι, πάντα δὲ
διὰ πάντων ἤδη λελειάνθαι· νῦν δὲ συνεχεῖς ἀνωμαλίας καὶ παμπόλλων ὀρῶν αἱ
πρὸς αἰθέριον ὕψος ὑπερβολαὶ μηνύματ' ἐστὶ τοῦ τὴν γῆν μὴ αἰδίων εἶναι· πάλαι
γάρ, ὥς ἔφην, ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ ταῖς ἐπομβρίαις ἀπὸ περάτων ἐπὶ πέρατα πᾶς
ἂν λεωφόρος ἐγεγένητο. πέφυκε γὰρ ἡ ὕδατος φύσις καὶ μάλιστα ἀφ' ὕψηλοτάτων
15 καταράττουσα τὰ μὲν ἐξωθεῖν τῇ βίᾳ, τὰ δὲ τῷ συνεχεῖ τῶν ψεκᾶδων κολάπτουσα
κοιλαίνειν υπεργάζεσθαι τε τὴν σκληρόγεων καὶ λιθωδεστάτην ὀρυκτῆρων οὐκ
ἔλαττον'. 'καὶ μὴν ἡ γε θάλασσα' φασὶν 'ἤδη μεμείωται· μάρτυρες δ' αἱ νήσων
εὐδοκιμώταται Πόδος τε καὶ Δῆλῳ· αὗται γὰρ τὸ μὲν παλαιὸν ἡφανισμέναι κατὰ
τῆς θαλάττης ἐδεδύκεσαν ἐπικλυζόμεναι, χρόνῳ δ' ὕστερον ἐλαττουμένης ἡρέμα
20 κατ' ὀλίγον ἀνίσχουσαι διεφάνησαν, ὥς αἱ περὶ αὐτῶν ἀναγραφεῖσαι μηνύουσιν
ἱστορίαι· τὴν δὲ Δῆλον καὶ Ἀνάφην ὠνόμασαν δι' ἀμφοτέρων ὀνομάτων πιστού-
μενοι τὸ λεγόμενον, ἐπειδὴ γὰρ ἀναφανεῖσα δῆλη ἐγένετο ἀδηλουμένη καὶ ἀφανῆς
οὖσα τὸ πάλαι. πρὸς δὲ τοῦτοις μεγάλων πελαγῶν μεγάλους κόλπους καὶ βαθεῖς
ἀναξηρανθέντας ἡπειρωσθαι καὶ γεγενῆσθαι τῆς παρακειμένης χώρας μοῖραν οὐ
25 λυπρὰν σπειρομένους καὶ φυτευομένους, οἷς σημει' ἅττα τῆς παλαιᾶς ἐναπολελείφθαι
θαλαττώσεως ψηφιδᾶς τε καὶ κόγχας καὶ ὅσα ὁμοιότροπα πρὸς αἰγιαλοὺς εἴωθεν
ἀποβράττεσθαι. διὸ καὶ Πίνδαρος ἐπὶ τῆς Δήλου φησί·

ἀλλὰ διδασκαλίας χάριν ὥς μᾶλλον γνωρίζον-
των ὥσπερ τὸ διάγραμμα γινόμενον θασσα-
μένους. τοῦτο δ' ἐστὶν . . . οὐ τὸ αὐτό. Xe-
nocratem et Speusippum eam explicationem
invenisse Simplicius ad h. l. testatur p. 438^b 15
Br. cf. p. 489^a 8 Br., quos Crantor et Eudo-
rus secuti sunt. cf. Zeller II, 1³ 666² || 2 καὶ
om. altero loco c. 27

3 de fragm. 12 cf. Prol. p. 106sq. || 2
γῆς α [Idinum Philonis de mundo excerpto-
rum exemplum Venet. 1497 f. 233sq. cf.
Prol. p. 108² Bernays die Dial. d. Arist.
p. 165]: τῆς M(edicens) || 6 κατασκευάζει
αM: corr. Usener || 7 ὑπανεστὸς α: ὑπαναστῇ
M: ὑπανεστῆκος Bernays sed cf. p. 491, 2 ||

ὅρη πάντα M: ὅρη πάντων α unde πάντως
Mangey || 9 ἐνιαυτῶν M || διηρμένων α:
διηρημένων M || πρὸς M: εἰς α || 13
πᾶσα λεωφόρος αM: correxi itemque Bue-
cheler Mus. Rh. XXXII 441 || 14 ἐγεγένητο
α vulgo cf. v. 8: ἐγένετο, M || 15 τῷ συνεχεῖ
α vulgo: τῇ συνεχεῖ M unde τῇ συνεχεῖα cor-
rigebat Buecheler || 21 Ἀναφην vulgo: ἀνα-
γράφειν M || de hoc loco cf. Prol. p. 108 ||
22 ἐπειδὴ γὰρ M: ἐπειδὴ vulgo cf. ad Theophr.
d. sens. § 23 || δῆλη praeter morem hiat ||
23 μεγάλων α: μεγάλην M: immerito otiosum
iudicatur cf. p. 489, 25. λόγος vel ὁμολογοῦσι
corrigit Buecheler || 25 σημεία τὰ αM corr.
Bernays || 27 Πίνδαρος fr. 64 [87] Bergk.

Χαῖρ', ὦ θεοδμήατα. λιπαροπλοκάμου

παίδεσσι λατοῦς ἡμεροέστατον ἔρνος,

Πόντου θύγατερ, χθονὸς εὐρείας ἀκίνητον τέρας· ἂν τε βροτοί

Δᾶλον κικλήσκουσιν, μάκαρες δ' ἐν Ὀλύμπῳ τηλέφαντον κυανέας χθονὸς ἄστρον. θυγατέρα γὰρ Πόντου τὴν Δῆλον εἴρηκε τὸ λεχθὲν αἰνιττόμενος. εἰ δὴ μειοῦται 5 ἢ θάλαττα. μειωθήσεται μὲν ἢ ᾗ, μακραις δ' ἐνιαυτῶν περιόδοις καὶ εἰς ἅπαν ἐκάτερον στοιχεῖον ἀναλωθήσεται, δαπανηθήσεται (δὲ) καὶ ὁ σύμπας ἄηρ ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ἐλαττούμενος, ἀποκριθήσεται δὲ πάντ' εἰς μίαν οὐσίαν τὴν πυρὸς.

Πρὸς δὲ τὴν τοῦ τρίτου κεφαλαίου κατασκευὴν χρῶνται λόγῳ τοιῷδε· 'φθει- 9 ρεται πάντως ἐκεῖνο, οὐ πάντα τὰ μέρη φθαρτά ἐστι, τοῦ δὲ κόσμου πάντα τὰ μέρη 24 φθαρτά ἐστι, φθαρτὸς ἄρα ὁ κόσμος ἐστίν. δ δ' ὑπερεθέμεθα, νῦν ἐπισκεπτέον. πῶς μέρος τῆς γῆς, ἐν' ἀπὸ ταύτης ἀρξώμεθα, μεῖζον ἢ ἔλαττον, οὐ χρόνῳ διαλυθήσεται; λίθων οἱ κραταιότατοι ἄρ' οὐ μυδιῶσι καὶ σήπονται κατὰ τὴν ἔξω αἰθέριαν — ἢ δ' ἐστὶ πνευματικὸς τόπος, δεσμὸς οὐκ ἄρρηκτος, ἀλλὰ μόνον δυσ- διαλύτος — θρυπτόμενοι καὶ βρόντες εἰς λεπτήν τὸ πρῶτον ἀναλύονται κόνην; [εἰθ' 15 ὕστερον δαπανηθέντες ἐξαναλύονται] τί δέ; εἰ μὴ πρὸς ἀνέμων ῥιπίζοιτο τὸ ὕδωρ, ἀκίνητον ἔαθ' οὐχ ὑφ' ἡσυχίας νεκροῦται; μεταβάλλει γοῦν καὶ δυσωδέστατον γίνεται οἷα ψυχὴν ἀφ' ἡρημένον ζῶον. αἶ γε μὴν ἀέρος φθορὰ παντὶ τῷ δῆλαι νοσεῖν γὰρ καὶ φθίνειν καὶ τρόπον τιν' ἀποθνήσκειν πέφυκεν. ἐπεὶ τί ἂν τις μὴ στοχαζόμενος ὀνομάτων εὐπρεπείας ἀλλὰ τὰληθοῦς, εἴποι λοιμὸν εἶναι πλὴν 20 ἀέρος θάνατον τὸ οἰκεῖον πάθος ἀναχέοντος ἐπὶ φθορᾷ πάντων ὅσα ψυχῆς με- μοίραται; τί χρὴ μακρηγορεῖν περὶ πυρὸς; ἀτροφῆσαν γὰρ αὐτίκα σβέννυται χωλόν, ἢ φασιν οἱ ποιηταί, γεγονὸς ἐξ ἑαυτοῦ. διὸ σκηριπτόμενον ὀρθοῦται κατὰ τὴν τῆς ἀναφθείσης ὕλης νομῆν, ἐξαναλωθείσης δ' ἀφανίζεται. τὸ παραπλήσιον μέντοι καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἰνδικὴν δράκοντας φασὶ πάσχειν. ἀνέροντας γὰρ ἐπὶ τὰ μέ- 25 γιστα τῶν ζώων, ἐλέφαντας, περὶ νῶτα καὶ νηδὺν ἅπασαν εἰλεῖσθαι, φλέβα δ' ἦν ἂν τύχῃ διελόντας ἐμπνέειν τοῦ αἵματος, ἀπλήστως ἐπισπωμένους βιαίῳ πνεύματι καὶ συντόνῳ βροίζῳ. μέχρι μὲν οὖν τινὸς ἐξαναλουμένους ἐκείνους ἀντέχειν ὑπ' ἀμηχανίας ἀνασκιρτῶντας καὶ τῇ προνομίᾳ τὴν πλευρὰν τύπτοντας ὥς καθιζο- μένους τῶν δρακόντων, εἴτ' αἰεὶ κενουμένου τοῦ ζωτικῆς πηδᾶν μὲν μηχανεῖ δὲ 30 νασθαι, κραδαινομένους δ' ἐσάναι, μικρὸν δ' ὕστερον καὶ τῶν σκελῶν ἐξασθενη- σάντων κατασεισθέντας ὑπὸ λιφαιμίας ἀποφύχειν· πεσόντας δὲ τοὺς αἰτίους τοῦ

1 θεοδμήατα M || 2 παιδὸς vulgo: παῖδ' οἱ M: corr. Boeckh forrasse variaverat scriptor παιδοῖν metri immemor || 4 κικλή- σκουσιν Bergk || μάκαρες vulgo: μάκαρ M || τηλέφαντον ante Bergkium || 5 δὴ M cf. p. 488, 8: δὲ α vulgo || 7 δὲ vulgo: om. αM || τὴν πυρὸς α: τοῦ πυρὸς M: τὴν τοῦ πυρὸς Usener cf. p. 250, 10 Bern || 9 χρῶνται α vulgo: χρᾶται M unde χρῆται Bernays || 10 οὐ πάντα τὰ α: τὰ om. M || 11 φθαρτὸς ἄρα καὶ ὁ κόσμος (om. ἐστίν) α cf. Laert. VII 141 φθαρτὸς ἄρα ὁ κόσμος ||

12 ταυτοῦ α cf. p. 488, 19 || διαλυθήσε- ται α: διαλύσεται M: || 13 κραταιότατοι α: κράτιστοι M || 15 εἰθ' — ἐξαναλύονται α vulgo: om. M cf. Buecheler Mus. Rh. XXXII 442 || 16 τί δ' αM: ἔτι δὲ vulgo || 17 καὶ αM: καὶ τὸ vulgo || 18 δῆλον ante Bernaysium || 19 ἀποθνήσκων M || 20 στοχαζόμενος α vulgo: στοχασάμενος M || 23 κατὰ τὸν M || 24 μο- νήν αM: correxit Usener || de fabulae quae sequitur auctore dixi Prol. p. 108 || 26 τῶν M: om. vulgo || 29 καθιζομένους vulgo: καθεζομένους M

θανάτου συναπολλύναι τρόπῳ τοιῷδε· μηκέτ' ἔχοντες τροφήν οἱ δράκοντες, ὃν περιέθεσαν δεσμὸν ἐπιχειροῦσιν ἐκλύειν ἀπαλλαγὴν ἤδη ποιηόντες. ὑπὸ δὲ τοῦ βάρους τῶν ἐλεφάντων θλιβόμενοι πιεζοῦνται, καὶ πολλὸ μᾶλλον. ἐπειδὴν τύχη στέριφον <ὄν> καὶ λιθῶδες τὸ ἔδαφος· ἰλυσπώμενοι γὰρ καὶ πάντα ποιοῦντες εἰς
 5 διαλύσιν ὑπὸ τῆς τοῦ πιάσαντος βίας πεδηθέντες ἑαυτοὺς πολυτρόπως ἐν ἀμη-
 χάνοις καὶ ἀπύροις γυμνάσαντες ἐξασθενοῦσι, <καὶ> καθάπερ οἱ καταλευσθέντες ἢ
 τείχους αἰφνίδιον ἐπενεχθέντος προκαταληφθέντες, οὐδ' ἥσον ἀνακῶσαι δυνάμενοι
 πνιγῇ τελευτῶσιν. εἰ δὴ τῶν μερῶν ἕκαστον τοῦ κόσμου φθορὰν ὑπομένει, δη-
 λονότι καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν παγίς κόσμος ἀφθαρτος οὐκ ἔσται. τὸν δὲ τέταρτον καὶ
 10 λοιπὸν λόγον ἀκριβοτέον ὧδέ φασιν· 'εἰ ὁ κόσμος αἰδῖος ἦν, ἦν ἂν καὶ τὰ ζῷα
 αἰδία καὶ πολὺ γε μᾶλλον τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος. ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἄμεινον.
 ἀλλὰ καὶ ὀψίγονον φανῆναι τοῖς βουλομένοις ἐρευνᾶν τὰ φύσεως· εἰκὸς γάρ, μᾶλλον
 δ' ἀναγκαῖον ἀνθρώποις συνυπάρξαι τὰς τέχνας ὥς ἂν ἰσχύλικας, οὐ μόνον ὅτι λο-
 γικῇ φύσει τὸ ἐμμέθοδον οἰκεῖον. ἀλλὰ καὶ ὅτι ζῆν ἄνευ τούτων οὐκ ἔστιν· ἴδωμεν
 15 οὖν τοὺς ἑκάστων χρόνους ἀλογήσαντες τῶν ἐπιτραγγομένων θεοῖς μύθων * * * εἰ
 μὴ αἰδῖος ἄνθρωπος, οὐδ' ἄλλο τι ζῷόν, ὥστ' οὐδ' αἱ δεδεγμέναι ταῦτα χῶραι,
 γῆ καὶ ὕδωρ καὶ ἀήρ. ἐξ ὧν τὸ φθαρτὸν εἶναι τὸν κόσμον δῆλόν ἐστιν'.

25 Ἀναγκαῖον δὲ πρὸς τὴν τσαύτην εὐρεσιλογίαν ἀπαντῆσαι, μή τις τῶν ἀπει-
 ροτέρων ἐνδοὺς ὑπαχθῇ· καὶ ἀρκτέον γε τῆς ἀντιρρήσεως, ἀφ' οὗ καὶ τῆς ἀπάτης
 20 οἱ σοφισταί· 'ἀνωμαλίας οὐκέτ' ἐχρῆν εἶναι τῆς γῆς, εἴπερ αἰδῖος ἦν ὁ κόσμος'. διὰ
 τί, ὦ γενναῖοι; φήσουσι γὰρ ἕτεροι παρελθόντες, ὅτι δένδρων οὐδὲν αἱ φύσεις
 τῶν ὄρων διαφέρουσιν, ἀλλὰ καθάπερ ἐκείναι καιροῖς μὲν τισι φυλλορροεῖ, καιροῖς
 δὲ πάλιν ἀνιβαῖ, — διὸ καὶ τὸ ποιητικὸν εὖ εἰρηται 'φύλλα τὰ μὲν τ' ἄνεμος
 χαμάδις χέει, ἄλλα δὲ θ' ὕλη τηλεθώσα φύει, ἕαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη'
 25 — τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῶν ὄρων τὰ μὲν ἀποθιράζεται μέρη, τὰ δὲ προσφύεται.
 μακροῖς δὲ χρόνοις ἢ πρόσφους καθίσταται γνώριμος, διότι τὰ μὲν δένδρα ὠκυ-
 τέρα χρώμενα τῇ φύσει θάπτον καταλαμβανομένην ἔχει τὴν ἐπίδοσιν, τὰ δὲ ὄρη
 βραδυτέρα, διὸ καὶ τὰς ἐκφύσεις αὐτῶν αἰσθητὰς ὅτι μὴ χρόνῳ μακρῷ μόλις
 εἶναι συμβέβηκεν. εἰκόσι γε τὸν τρόπον τῆς γενέσεως αὐτῶν ἀγνοεῖν, ἐπεὶ καὶ
 30 ἴσως αἰδεσθέντες ἡσύχασαν. φθόνος δ' οὐδὲις ἀναδιδάσκειν. ἔστι δ' οὔτε νέον
 τὸ λεγόμενον οὔτε ῥήμαθ' ἡμῶν, ἀλλὰ παλαιὰ σοφῶν ἀνδρῶν, οἷς οὐδὲν ἀδιε-
 ρευνήτον τῶν εἰς ἐπιστήμην ἀναγκαίων ἀπολέλειπται. ὅταν τὸ κατακεκλεισμένον

3 πιεζοῦνται M: πιέζονται vulgo || 4 ὃν ad-
 didi || 6 γυμνῶσαντες M || καὶ add. Bernays ||
 7 ἐπενεχθέντος M: ὑπενεχθέντος vulgo || 8
 πνιγῇ vulgo: τῇ γῇ M || 10 ὧδέ φασιν a vulgo:
 ὧδε. φασὶν M Bernays || 11 τὸ τῶν a: τῶν
 M || 12 φανῆσεται coni. Usener. num καὶ —
 φανείη? || 13 συνυπάρξαι M || τὰς φύσεις a:
 φυσικῶς addebat post φύσεως Bernays || 14
 φύσει τὸ vulgo: φύσει τε M: τὸ post ἐμμέ-
 θοδον traiecit a || 14 ἔστιν aM: ἔνεστιν vulgo ||
 15 ἀλογήσαντες vulgo: ἀναλογίσαντες a: ἀμε-
 λήσαντες M || 'deesse quibus εὐρημάτων tem-
 pora explicata erant vidit Mangey' Use-

ner cf. Bernays Theophr. ueber die Froem-
 migk. p. 47 || εἰ δὲ μὴ coni. Zeller || 16 οὐδ'
 a: οὐ M || 17 τὸν φθαρτὸν εἶναι κόσμον M ||
 18 εὐρεσιλογίαν a: εὐρησιλογίαν M || 20 ἀνω-
 μαλίας M: τὰς a vulgo || 23 Hom. Z 147 ||
 25 ἀποθιράζεται a: ἐπιθιράζεται M || 28 βρα-
 χυτέρα aM: βραδυτέρα vulgo. βραδυτέρα Ber-
 nays || μόλις a vulgo: μόγις M at cf.
 p. 489, 10. 490, 27 || 29 γε τὸν M: τε τὸν a
 fortasse δὲ τὸν || 30 οὔτε νέον aM: οὔτε τι
 νέον vulgo || 31 τὸ λεγόμενον a: τῶν λεγό-
 μενων M || οὐ ῥήμαθ' ἡμῶν M: οὐδ' ἡμέτε-
 ρον ῥήμα a || παλαιῶν καὶ σοφῶν a

ἐν τῇ γῇ πυρῶδες ἄνω τῇ τοῦ πυρὸς ἐλαύνηται φυσικῇ δυνάμει, πρὸς τὸν οἰκεῖον τόπον στείχει, ἂν τινος λάβηται βραχείας ἀναπνοῆς, ἄνω μὲν συναναπαῖ πολλὴν τῆς γεώδους οὐσίας, ὅσῃν ἂν οἶόν τ' ᾖ, ἔξω δ' ἐπιγεγόμενον φέρεται βραδύτερον, ἢ δὲ μέχρι πολλοῦ συμπαρελθεῖν βιασθεῖσα πρὸς μήχιστον ἀρθεῖσ' ὕψος στέλλεται κορυφουμένη καὶ πρὸς ἕξειαν ἀποτελευτᾷ κορυφὴν τὸ πυρὸς σχῆμα μι- 5 μουμένη. γίνεται γὰρ τοῦ κορυφοτάτου καὶ βαρυτάτου τότε, τῶν φύσει ἀντιπάλων, ἀναγκαῖα συρραξάντων διαμάχη πρὸς τὴν οἰκείαν ἐκατέρου χώραν ἐπιγεγομένου καὶ πρὸς τὸ βιαζόμενον ἀντιτείνοντος· τὸ μὲν δὴ πῦρ συνανέλκον (τὴν) γῆν ὑπὸ τοῦ περὶ αὐτὴν νευστικῷ βρίθκειν ἀναγκάζεται, ἢ δὲ γῇ κατωτάτω ταλαντεύουσα τῷ τοῦ πυρὸς ἀνωφοίτῳ συνεπελαφρισθεῖσα μετέωρος ἐξαίρεται καὶ κρατηθεῖσα μόλις ὑπὸ 10 δυνατωρέας τῆς ἐπικουφίζούσης ἰσχύος ἄνω πρὸς τὴν τοῦ πυρὸς ἔδραν ὠθεῖται κἀνίσταται. τί οὖν θαυμαστόν, εἰ μὴ τὰ ὄρη ταῖς τῶν ὑετῶν φοραῖς ἐξανήλωται τῆς συνεχούσης αὐτὰ δυνάμεως, ὅφ' ἥς καὶ διανίσταται μάλα παγίως καὶ κραταιῶς ἐνελιγμένης; λυθέντος γὰρ δεσμοῦ τοῦ συνέχοντος εἰκὸς ᾗν διαλυθῆναι καὶ πρὸς ὕδατος σκεδασθῆναι, δυνάμει δὲ σφιγγόμενα τῇ τοῦ πυρὸς στεγανώτερον πρὸς τὰς 15 τῶν ὑετῶν φορὰς ἀντέχειν. ταῦτα μὲν οὖν ἡμῖν λελέχθω περὶ τοῦ τὴν ἀνωμαλίαν τῆς γῆς πίστιν οὐκ εἶναι γενέσεως καὶ φθορᾶς κόσμου.

Πρὸς δὲ τὸ ἀπὸ τῆς μειώσεως τῆς θαλάσσης ἐπιχειρηθὲν ἐκεῖνο δεόντως ἂν 26 λέγοιτο· μὴ τὰς ἀνασχοῦσας νήσους αὐτὸ μόνον ἀεὶ μὴδ' εἴ τινες ἀποτομαὶ κατακλυζόμεναι τοῖς πάλαι χρόνοις αὐθις ἡπειρώθησαν, σκοπεῖτε. φυσιολογίας 20 γὰρ ἀντίπαλον φιλονεικία τριπόθητον ἡγουμένης ἀλήθειαν ἰχνηλατεῖν. ἀλλὰ πολυπραγμονεῖτε καὶ τοῦναντίον, ὅσαι μὲν ἐν ἡπείροις οὐ παράλιοι μόνον, ἀλλὰ καὶ μεσόγειοι μοῖραι κατεπόθησαν, ὅση δὲ χέρσος θαλαττωθεῖσα μυριοφόροις ναυσὶν ἐμπλεῖται. <ῆ> τὴν περὶ τὸν ἱερώτατον Σικελικὸν πορθμὸν ἄδομένην ἱστορίαν ἀγνοεῖτε; τὸ <μὲν> παλαιὸν <ῆν> ἡπειρος Ἰταλία Σικελία συνάπτουσα, μεγάλων δὲ τῶν 25 παρ' ἐκάτερα πελαγῶν βιαιοῖς πνεύμασιν ἐξ ἐναντίας ἐπιδραμόντων ἡ μεθόριος ἐπεκλύσθη καὶ ἀνερράγη, παρ' ἣν καὶ πόλις ἐπώνυμος τοῦ πάθους Ῥήγιον κτισθεῖσ' ὠνομάσθη. καὶ τοῦναντίον οὐ προσεδόκησεν ἂν τις ἀπέβῃ. συνεζεύχθη μὲν γὰρ τὰ τέως διεσπῶτα πελάγη κατὰ τὴν σύρρυσιν ἐνωθέντα, ἢ δ' ἡνωμένη γῇ τῷ μεθορίῳ πορθμῷ διεζεύχθη, παρ' ὅν ἡπειρος οὕσα Σικελία νῆσος ἐβιάσθη 30

1 ἄνω α: ἄνωθεν M || 2 πολλὴν αM: πολύ vulgo || 3 ὅσῃν M: ὅσον α || ἂν α: ἂν εἰ M: ἂν ἀεὶ Bernays || ἦν M || ἢ δ' ἔξωθεν Bernays || ἐπιγεγόμενον αM: ἐπιγεγομένου Buecheler ceteris servatis || φέρεσθαι βραχυτέραν αM: corr. Bernays || 4 ἢ δὲ scripsi sc. γεώδους οὐσία: ἢ καὶ M: ἢ (om. καὶ) α || 5 στέλλεται M: συστέλλεται α || κορυφουμένη αM: ἀποκορυφουμένη vulgo. an delendum? || 7 συρραξάντων αM: συρρηξάντων vulgo || 8 πρὸς τὸ βιαζόμενον vulgo: τὸ βιαζόμενον αM || τὴν addidi || 12 καὶ ἴσται vulgo: correxi || ταῖς τῶν α: τῶν M || 14 λυθέντος α: λυθέντα M || 15 στεγανώτερον α: στεγανώτερα M || 16 ἀντέχει α: ἀντέχει M || 19 μόνον εἰ μὴδὲ τινες M: μόνον ἀλλὰ καὶ εἰ μὴδ' εἴ τινες

α: corr. Bernays || 20 τοῖς πάλαι α: τὸ πάλαι M vulgo || σκοπεῖν χρή α || 21 φιλονεικίας M || ἰχνηλατήσιν α || 22 πολυπραγμονεῖται α: πολυπραγμονεῖν ἐστὶ M: corr. Mangey. πολυπραγμονεῖτ' ἐτι Buecheler || 23 μοῖραι α: μοῖρας M || 24 τὴν περὶ M: ἡ περὶ α: quae coniunxi scribens ἡ τὴν περὶ || fortasse εὐρύτατον || 24 ἄδομένη ἱστορία α || 25 ἀγνοεῖται παρ' οὐδενὸς τῶν ἐλλογίμων interpolat α || τὸ παλαιὸν ἡπείρω vulgo: cor- rexi cf. p. 486, 18. τὸ πάλαι μὲν ἦν ἡπειρος praeiverat Buecheler || Σικελίαν vulgo: cor- rexi cf. v. 30. positura hiatus Σικελία Ἰταλίᾳ vitatur || 25 συνάπτουσα M: προσάπτουσα α: συνάπτουσαν vulgo || 28 οὐ αM: ἡ vulgo || 2δ ἀπέβῃ α: ἐπέβῃ M

γενέσθαι. πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας λόγους τῆς θαλάττης ὑπερσχούσης ἡφανίσθαι πόλεις καταποθείσας, ἐπεὶ καὶ κατὰ Πελοπόννησόν φασί τρεῖς,

Ἀἴγειραν Βοῦράν τε καὶ ὕψηλὴν Ἑλικίαν

τείχεσιν, ἣ τὰχ' ἔμελλε περὶ βρούα μύρια φύσειν,

5 εὐδαίμονας τὸ πᾶσι γενομένας πολλῇ τοῦ πελάγους ἐπικλυσθῆναι φορᾷ. ἣ δ' Ἀτλαντὶς νῆσος, ἅμα Λιβύης καὶ Ἀσίας μερίζων, ἣ φησὶν ἐν Τιμαίῳ Πλάτων, ἥμέρα μίᾳ καὶ νυκτὶ σεισμῶν ἐξαισίων καὶ κατακλυσμῶν γενομένων δῶσα κατὰ τῆς θαλάσσης ἐξαίφνης ἡφανίσθη, γενομένη πέλαγος οὐ πλωτόν, ἀλλὰ βαρὰ
10 τῆς θαλάττης συνεργεῖ· φαίνεται γὰρ ὦν μὲν ἐξαναχωροῦσα, τὰ δ' ἐπικλύζουσα. ἐχρῆν δὲ μὴ θάτερον τῶν γενομένων, ἀλλὰ συνάμφω θεωροῦντας ἐπικρίνειν, ἐπεὶ κὰν τοῖς περὶ βίον ἀμφισβητήμασιν ὁ νόμιμος δικαστὴς πρὶν καὶ τῶν ἀντιδίκων ἀκοῦσαι, γνῶμην οὐκ ἀποφανεῖται.

27 Καὶ μὴν ὁ τρίτος λόγος ἐξ ἑαυτοῦ διελέγχεται μὴ ὑγιῶς ἐρωτηθεῖς, ἀπὸ τῆς
15 εὐθὺς ἐν ἀρχῇ φάσεως. οὐ γὰρ δῆπουθεν οὐ πάντα τὰ μέρη φθαίρεται, φθαρτόν ἐστιν ἐκεῖνο, ἀλλ' οὐ πάντα τὰ μέρη ἅμα καὶ ἐν ταυτῇ ἀθρόα κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον· ἐπεὶ καὶ ἄκρον ἀποκοπεῖς τις δάκτυλον ζῆν οὐ κεκώλυται, εἰ δὲ τὴν κοινωνίαν τῶν μερῶν καὶ μελῶν πᾶσαν, αὐτίκα τελευτήσῃ. τὸν αὐτὸν οὖν τρόπον, εἰ μὲν συλλήβδην ἀπαξάπαντα τὰ στοιχεῖα ὑφ' ἓνα καιρὸν ἡφανίζετο, φάσκειν ἐνδόχεσθαι τὸν
20 κόσμον. φθορὰν ἦν ἀναγκαῖον. εἰ δ' ἕκαστον ἰδίᾳ πρὸς τὴν τοῦ γείτονος μεταβάλλει φύσιν, ἀθανατίζεται μᾶλλον ἢ φθαίρεται κατὰ τὸ φιλοσοφηθὲν ὑπὸ τοῦ τραγικοῦ·

θνήσκει δ' οὐδὲν τῶν γιγνομένων

διακρινόμενον δ' ἄλλο πρὸς ἄλλο

μορφὴν ἑτέραν ἀπέδειξεν.

25 παντελῆς γε μὴν εὐθύθεια τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν τεχνῶν ἐξετάζεσθαι. τῇ γὰρ περὶ τὸν λόγον ἀτοπία τις ἀκολουθήσας νέον τὸν κόσμον ἀποφανεῖ κομιδῇ μόλις πρὸ χιλιῶν παγέντα ἐνιαυτῶν, ἐπεὶ καὶ οὐς παρελῖψαμεν τῶν ἐπιστημῶν εὐρετὰς τὸν λεχθέντ'· τῶν ἐνιαυτῶν ἀριθμὸν οὐχ ὑπερβάλλουσιν. εἰ δὲ δὴ καὶ λεκτέον τὰς τέχνας ἰσθλίκας ἀνθρώπων γένει, μεθ' ἱστορίας φυσικῆς, ἀλλ' οὐκ
30 ἀπερισκέπτως καὶ ῥαθύμως λεκτέον. ἣ δ' ἱστορία τί; φθορὰ τῶν κατὰ γῆν οὐκ ἀθρόων ἀπάντων ἀλλὰ τῶν πλείστων δυσὶ ταῖς μεγίσταις αἰτίαις ἀνατίθενται, πυρὸς καὶ ὕδατος ἀλέκτοις φοραῖς. κατασκήπτειν δ' ἑκατέραν ἐν μέρει φασὶν ἐν πᾶν μακραῖς ἐτῶν περιόδοις. ὅταν μὲν οὖν ἐμπρησμός καταλαμβάνῃ, ῥεῦμ' αἰθερίου πυρὸς ἄνωθεν ἐκχερόμενον πολλαχῇ σκεδάνυσθαι μεγάλα κλίματα τῆς
35 οἰκουμένης ἐπιτρέχον· ὅταν δὲ κατακλυσμός, ἅπασαν τὴν ὕδατος [κατομβρίαν]

1 ὑπερσχούσης M: ὑπερχειούσης a vulgo: ὑπερχειούσης Scaliger || 5 πολλῇ ex πολλοῦ corr. a: πολὺ M || 6 Τιμαίῳ p. 24 κ 25 c || 10 τῆς θαλάττης a: τῇ θαλάττῃ M || num τῶν μὲν? || 12 βίον ἀμφισβητήμασιν a: βίον ἀμφισαντήμασιν M || 12 πρὶν καὶ scripsi: πρὶν παρὰ a: πρὶν περὶ M: περὶ deletat Buecheler, ἑκατέρου coni Usener || 15 τὰ μέρη φθαίρεται a: τὰ om. M || 17 καὶ M vulgo: κὰν a || 19 δέχεσθαι coni.

Usener || 21 μᾶλλον μᾶλλον φθαίρεται M || τραγικοῦ Eurip. fr. 836 N. || poetae restituendum puto πρὸς ἄλλου, Bernays πρὸς ἄλλῃ cf. Aët. Pl. V 19 3 || 25 cf. Aug. civ. d. XII 10. 11 || 30 τί vulgo: τίς aM Bernays || 33 ὅταν M: ὅτε a || ἐμπρησμός vulgo: ἐμπρησμοῖς a: ἐμπρησις M || καταλαμβάνει aM: corr. M pr. man. || 35 ὅταν M: ὅτε a || 35 κατομβρίαν M vulgo: om. a. addidit qui subiectum κατα-

κατασύρειν φύσιν αὐθιγενῶν ποταμῶν καὶ χειμάρρων οὐ πλημμυρούντων μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ καθεστὸς προσυπερβαλλόντων τῆς ἐπιβάσεως καὶ τὰς ὄχθας ἢ τῇ βίᾳ παραρρηγνόντων ἢ ὑπερπηδόντων ἀναβάσει τῇ πρὸς μήκιστον ὕψος· ὅθεν ὑπερβλύσαντας εἰς τὴν παρακειμένην ἀναχεῖσθαι πεδιᾶδα, τὴν δὲ τὸ μὲν πρῶτον εἰς μεγάλας λίμνας διανέμεσθαι πρὸς τὰ κοιλότερα αἰετοῦ ὕδατος συνίζοντος, αὐθις δ' ἐπιρρέοντος καὶ τοὺς μεθορίους ἰσθμοὺς κατακλύζοντος, οἷς διεκρίνοντο αἱ λίμναι, εἰς μέγεθος ἀχανοῦς πελάγους κατὰ τὴν πολλῶν ἔκλειψιν ἀποκρίνεσθαι. πρὸς δὲ μαχομένων δυνάμεων ἐν μέρει τοὺς ἐν ἐναντίοις οἰκοῦντας τόποις ἀπὸ λυθῆναι, πυρὶ μὲν τοὺς ἐν ὄρεσι καὶ γεωλόφοις καὶ δυσόδροις χωρίοις ἢ τ' οὐκ ἔχοντας φύσει πυρὸς ἀμυντήριον ἄφθονον ὕδωρ· ἔμπαλιν δ' ὕδατι τοὺς παρὰ 10 ποταμοῖς ἢ λίμναις ἢ θαλάττῃ· γειτόνων γὰρ ἄπτεσθαι φιλεῖ τὰ κακὰ πρῶτων ἢ καὶ μόνων. κατὰ δὲ τοὺς λεχθέντας τρόπους δίχα μυρίων ἄλλων βραχυτέρων φθειρομένου τοῦ πλείστου μέρους ἀνθρώπων ἐπιλείπειν ἐξ ἀνάγκης καὶ τὰς τέχνας· δίχα γὰρ τοῦ μεθοδεύοντος οὐκ εἶναι καθ' αὐτὴν ἰδεῖν τὴν ἐπιστήμην. ἐπειδὴ δ' αἱ μὲν κοιναὶ νόσοι χαλάσωσιν, ἄρξεται δ' ἀνηβῆναι καὶ βλαστάνειν τὸ γένος ἐκ 15 τῶν μὴ προκαταληφθέντων τοῖς ἐπιβρίσασιν δεινοῖς, ἄρχεσθαι καὶ τὰς τέχνας πάλιν συνίστασθαι, οὐ τότε πρῶτον γενομένης, ἀλλὰ τῇ μειώσει τῶν ἐχόντων ὑποσπασθείσας.

13

Simplicius in Ar. de caelo p. 510^a41 Brand. 252^b40 Karsten

Δημόκριτος δέ, ὡς Θεοφράστος ἐν τοῖς Φυσικοῖς ἰστορεῖ, ὡς ἰδιωτικῶς ἀποδιδόντων τῶν κατὰ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν καὶ τὰ τοιούτα αἰτιολογούντων ἐπὶ τὰς ἀτόμους ἀνέβη.

14

Galenus de elementis sec. Hippocratem I 9 vol. I p. 486 Kuehn.

Ὅσα γὰρ ἄλλα ταῖς ἀπαθῇ μὲν τὴν οὐσίαν ὑποτιθεμέναις αἰρέσεσι παραπλεκούσαις δὲ τὸ κενὸν ἐναντιοῦται τὰ μὲν ὑπὸ Ἀριστοτέλους τε καὶ Θεοφράστου λέλεκται, τὰ δὲ κτλ.

κλυσμόν vulgari opinor voce explicare studebat. tuebatur vocem Buecheler l. c. p. 443. omnino cf. supra p. 486, 14 || 1 κατασύρει α: κατασύρη M: corr. Buecheler || ποταμῶν καὶ χειμάρρων hoc ordine αM || 2 προσυπερβαλλόντων α: προσεπιβαλλόντων M || 3 ὑπερποδόντων M || 4 ὑπερβλήσαντες M || 5 πελάγους vulgo (deficit α): πελάγη M, unde μεγέθους ἀχανοῦς πελάγη· coni. Buecheler. sed poscitur singularis propter sententiam, et πέλαγος ἀχανές tritum est velut Plutarcho || 7 πολλῶν M: τῶν πολλῶν vulgo || 8 τοῦς

ἐναντίους M || οἰκοῦντα M || 10 φύσει recte vulgo: φησί M: φυσικόν Buecheler || περὶ M || 11 φιλεῖ M: φιλεῖν vulgo || 12 ἢ γε μόνων vulgo: ἡγουμένων M: correxi || 13 ἐπιλείπειν αM: corr. Buecheler || 14 τὴν α vulgo: om. M || 16 μὴ προκαταλειφθέντων M: προσκαταλειφθέντων α: recte vulgo || 17 ἀνίστασθαι α || 17 οὐ τότε Buecheler: οὐ τὸ α: οὔτε M

19 eadem similiter Simplicius l. c. p. 511^a23. 515^a 25 Br.

15

Simplicius in phys. f. 165^r 48—50.

Ἄδελον οὖν καὶ τὸ τί ἐστίν, εἴπερ οἱ μὲν τὴν τοῦ ὅλου κίνησιν καὶ περιφορὰν τὸν χρόνον εἶναι φασιν, ὡς τὸν Πλάτωνα νομίζουσιν ὃ τε Ἐξ-
δημος καὶ ὁ Θεόφραστος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος.

16

Aetius de Placitis II 203 [p. 348. 10]

Ξενοφάνης ἐκ νεφῶν πεπυρωμένων εἶναι τὸν ἥλιον . . . Θεόφραστος ἐν
τοῖς Φυσικοῖς γέγραπεν, ἐκ πυριδίων τῶν συναθροιζομένων μὲν ἐκ τῆς
ὕγρᾶς ἀναθυμιάσεως, συναθροιζόντων δὲ τὸν ἥλιον.

17

Laertius Diogenes VIII 48

Τοῦτον (Pythagoram) ὁ Φαβωρίνος φῆσιν . . . . . καὶ τὸν οὐρανὸν πρῶτον
ὀνομάσαι κόσμον καὶ τὴν γῆν στρογγύλην· ὡς δὲ Θεόφραστος, Παρμενίδην.

18

Cicero Luculli 39 123

Hicetas Syracusius, ut ait Theophrastus, caelum solem lunam
10 stellas supra denique omnia stare censet neque praeter ter-
ram rem ullam in mundo moveri: quae cum circum axem se

1 cf. Aristot. phys. IV 10 p. 218^a 33
οἱ μὲν γὰρ τὴν τοῦ ὅλου κίνησιν εἶναι φασιν,
οἱ δὲ τὴν σφαῖραν αὐτήν. καίτοι τῆς περιφο-
ρᾶς καὶ τὸ μέρος χρόνος τίς ἐστι, περιφορὰ δέ
γε οὐ Platon. defin. p. 411^b χρόνος ἡλίου
κίνησις μέτρον φορᾶς. ex Theophrasto pen-
dent Aetii Placita I 221 Πλάτων οὐσίαν χρό-
νου τὴν τοῦ οὐρανοῦ κίνησιν || 2 χρόνον
εἶναι φασιν aEF: εἶναι om. Par. 1907 et
Usener

4 Stobaei culpa Theophrasti testimonium
tamquam nova opinio recensetur. ἢ ὡς Θεό-
φραστος coniecit Usener || e Theophrasto
fluxit Hippol. 143 τὸν δὲ ἥλιον ἐκ μικρῶν
πυριδίων ἀθροιζομένων γίνεσθαι καθ' ἑκάστην
ἡμέραν, item Plut. Strom. 4 φησὶ δὲ καὶ τὸν
ἥλιον ἐκ μικρῶν καὶ πλείονων πυριδίων ἀθροί-
ζεσθαι cf. Prol. p. 220 || 5 μὲν ante ἐκ
Plut.: ante τῶν Stob.

7 Laert. IX 21 (Parmen.) πρῶτος δ' οὗτος
τὴν γῆν ἀπέφηγε σφαιροειδῆ καὶ ἐν μέσῳ
κεῖσθαι . . . . καθ' ἃ μέμνηται καὶ Θεόφρα-

στος ἐν τοῖς Φυσικοῖς κατλ. hinc patet
Theophrasti opinionem non referendam
esse etiam ad τὸν οὐρανὸν πρῶτον ὀνομάσαι
κόσμον. quod placuit I. H. Vossio Krit. Blaetter
u. geogr. Abh. p. 148. eadem lis est de
Vespero Laert. VIII 14 πρῶτόν τε (φασὶ Πυ-
θαγόραν) Ἑσπερον καὶ Φωσφόρον τὸν αὐτὸν
εἰπεῖν ὡς φησὶ Παρμενίδης [corr. οἱ δὲ φασὶ
Παρμενίδην sive ὡς δὲ φησὶ Φαβωρίνος Παρ-
μενίδης Karsten], ubi conl. Plac. II 15 7
Laertii sive Favorini ore Theophrastum loqui
suspicio cf. ad fr. 18

9 cf. Prol. p. 121 Laert. VIII 85' (Phi-
lolaus) καὶ τὴν γῆν κινεῖσθαι κατὰ κύκλον
πρῶτος εἶπεν, οἱ δ' Ἰξέταν τὸν Συρακόσιον
φασιν Plac. III 13 2, 3 ubi post Philolaum He-
raclides Ponticus et Elephantus nominantur,
quem ex ore magistri Hicetae hanc doctri-
nam vulgasse coniecit Boeckh Kosm. Syst.
d. Plat. 122. cf. Schiaparelli I precursori di
Cop. p. 10³⁰

summa celeritate convertat et torqueat, eadem effici omnia quae si stante terra caelum moveretur.

19

Aëtius de Plac. II 29 7

Ἀναξαγόρας ὧς φησι Θεόφραστος (ἐκλείπειν τὴν σελήνην) καὶ τῶν ὑποκάτω τῆς σελήνης ἔσθ' ἥτε σωμαμάτων ἐπιπροσθιούτων.

20

Proclus in Tim. p. 138 Basil. 328 Schneid.

Ἡ γὰρ μόνος ἡ μάλιστα Πλάτων τῇ ἀπὸ τοῦ προνοοῦντος αἰτία 5 κατεχρήσατο φησὶν ὁ Θεόφραστος τοῦτό γε καλῶς αὐτῷ μαρτυρῶν.

21

Taurus ap. Philop. adv. Procl. XIII 15 (I 8^v)

Ὁ δημιουργὸς ἤρχετο τῆς συστάσεως τοῦ κόσμου ἐκ πυρὸς καὶ γῆς. δεῖ δὲ τὸ γενησόμενον σωματοειδὲς ἀντιτυπικὸν εἶναι καὶ ὁρατὸν . . . Θεόφραστος φησιν 'εἰ τὸ ὁρατὸν καὶ τὸ ἀπτόν ἐκ γῆς καὶ πυρὸς ἐστι, τὰ ἄστρα καὶ ὁ οὐρανὸς ἔσται ἐκ τούτων· οὐκ ἔστι δέ'. ταῦτα λέγει εἰσάγων τὸ πέμπτον 10 σῶμα τὸ κυκλοφορητικόν.

2 quae si Manutius: quasi libri || 3 fr. 19 omissum in Useneri sylloge typothetae culpa cf. Procl. 138. 217 || plenius Theophrastum transcripsit Hippolytus 8 9 ἐκλείπειν δὲ τὴν σελήνην γῆς ἀντιφραττούσης, ἐνίστε δὲ καὶ τῶν ὑποκάτω τῆς σελήνης || 6 κατεχρήσατο se. ut εἶναι τὸν κόσμον probaret

7 ex eodem, unde Taurus, Theophrasti loco fluxit Procli mentio ad Plat. Tim. (p. 31 v) III p. 140 sq. Bas. νῦν δὲ λέγωμεν ὡς ἐπεὶ διαστατός ἐστιν ὁ κόσμος καὶ αἰσθήσει ληπτός, διὰ τε ὁράσεως γνωρίζεται καὶ ἀφῆς, ὡς μὲν ὅλος δι' ὅλου φωτὸς πεπληρωμένος ὁρατός ὢν, ὡς δὲ στερεὸς ἄπτός ὑπάρχων. ἐξαρκεῖ γὰρ αὐτῷ διὰ τῶνδε τῶν αἰσθήσεων πάντα τὰ αἰσθητὰ περιλαβεῖν. καὶ ἔστιν . . . ἐναντία ταῦτα, τὸ ὁρατὸν καὶ (τὸ) ἀπτόν· ταῦτα γὰρ ὡς πλείστον ἀφαστώτα καὶ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος ἐναντία· καὶ [141] γὰρ αἰσθητὰ ἄμφω καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ κοινὸν γένος, καὶ πλείστον ἀφαστήκεν, εἴπερ τὸ μὲν ἀμέσως αἰσθητόν, τὸ δὲ οὐκ ἀμέσως. εἰ δὲ ζήτοίη μὲν τὰ ἐν μεταβλητοῖς ἐναντία τῶν στοιχείων, οὐ τὸ πῦρ καὶ τὴν γῆν, ἀλλὰ τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ ἐροῦμεν,

μάλιστα γὰρ τὸ ὕδωρ σβέννυσσι τὸ πῦρ. καὶ ἔστιν ἐκάτερος τῶν λόγων ἀληθής· κοινὸν γὰρ ἀμφοῖν τὸ ἐν τοῖς ἄκροις τιθέναι τὴν ἐναντίωσιν, καὶ ταύτη συμφωνοῦσιν αἱ αἱρέσεις, ὡς μὲν ἐν αἰσθητοῖς τῷ πυρὶ τῆς γῆς ἐναντίας οὕσης, ὡς δὲ ἐν τοῖς μεταβλητοῖς τῷ πυρὶ τοῦ ὕδατος. διὸ καὶ αὐτὸς τῷ ἀπτῷ τὸ ὁρατὸν ἀντέθηκεν [ἡ] αἰσθητὰ τὰ στοιχεῖα λαμβάνων, ὡς ἂν μὴ πῶ τὴν μεταβολὴν αὐτῶν ἐπισκοπῶν, καθ' ἣν μᾶλλον ἡναντίωται τῷ πυρὶ τὸ ὕδωρ τῆς γῆς. καὶ οὐχ ὡς οἴεται Θεόφραστος, ἀτελής ἐστὶν ὁ λόγος· ἀπορεῖ γὰρ οὕτως· τί δὴ ποτε πυρὸς μὲν ἴδιον εἶπε τὸ ὁρατὸν καὶ γῆς τὸ ἀπτόν, τῶν δὲ λοιπῶν στοιχείων οὐδέν. λέγωμεν δὴ οὖν πρὸς αὐτόν, ὅτι καὶ ἡμεῖς ὁρῶμεν τὸν κόσμον καὶ ἀπτόμεθα αὐτοῦ, γενόμεθα δὲ ἢ ἀκούομεν αὐτοῦ ἢ ὁσφραίνόμεθα οὐκέτι κτλ. ceterum si quinti corporis mentionem in ipso Theophrasti loco explanatam invenerat Taurus, vereor ut ad Opiniones Usener (qui Procli locum indicavit) recte hoc fragmentum rettulerit, a quibus Peripateticae doctrinae expositio fere exclusa erat

22

Plutarchus quaest. Platon. VIII 1 p. 1006 c

Θεόφραστος δὲ καὶ προσιστορεῖ τῷ Πλάτῳ πρὸς βυτέρῳ γενομένην μεταμέλειν ὡς οὐ προσήκουσαν ἀποδύντι τῇ γῇ τὴν μέσσην χώραν τοῦ παντός.

23

Alexander in Meteora f. 91^r vol. I 268 Id.

Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν (physicorum) ὑπόλειμμα λέγουσιν εἶναι τὴν θάλασσαν
 5 τῆς πρώτης ὑγρότητος· ὑγροῦ γὰρ ὄντος τοῦ περὶ τὴν γῆν τόπου τὰ πρῶτα τῆς
 ὑγρότητος ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἐξατμίζεσθαι καὶ γίνεσθαι [τὰ] πνεύματά τε ἐξ αὐτοῦ καὶ
 τροπὰς ἡλίου τε καὶ σελήνης, ὡς διὰ τὰς ἀτμίδας ταύτας καὶ τὰς ἀναθυμιάσεις
 κακείνων τὰς τροπὰς ποιουμένων, ἐνθα ἡ ταύτης αὐτοῖς χορηγία γίνεται περὶ
 ταῦτα τρεπομένων· τὸ δὲ τι αὐτῆς ὑπολειφθὲν ἐν τοῖς κοίλοις τόποις θαλάτταν
 10 εἶναι· διὸ καὶ ἐλάττω γίνεσθαι ξηραίνομένην ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τέλος
 ἔσεσθαι ποτε ξηράν. ταύτης τῆς δόξης ἐγένοντο, ὡς ἰστορεῖ ὁ Θεόφραστος,

1 cf. Plutarch. Num. c. 11 de Pythagoreis τὴν δὲ γῆν οὕτε ἀκίνητον οὕτε ἐν μέσῳ τῆς περιφορᾶς οὖσαν ἀλλὰ κύκλῳ περὶ τὸ πῦρ αἰωρουμένην οὐ τῶν τιμωτάτων οὐδὲ τῶν πρώτων τοῦ κόσμου ὑπάρχειν. ταῦτα δὲ καὶ Πλάτωνά φασι πρὸς βυτέρῳ γενομένην διανενοῦσθαι περὶ τῆς γῆς ὡς ἐν ἐτέρᾳ χώρᾳ καθεστῶσης, τὴν δὲ μέσσην καὶ κυριωτάτην ἐτέρῳ τινὶ κρεῖττονι προσήκουσαν [scil. igni centrali]. Theophrasto fidem denc-gant Martin Etud. II 91 et Boeckh Kosm. Syst. 144 sq. Academicorum potius pythagorissantium hanc opinionem esse rati. cf. Aristot. d. cael. II 13 p. 293^a 27 πολλοὶς δ' ἂν καὶ ἐτέροις συνδόξειε (praeter Pythagoreos) μὴ δεῖν τῇ γῇ τὴν τοῦ μέσου χώραν ἀποδιδόναι... τῇ γὰρ τιμωτάτῃ οἴονται προσήκειν τὴν τιμωτάτην ὑπάρχειν χώραν... ὥστ' ἐκ τούτων ἀναλογιζόμενοι οὐκ οἴονται ἐπὶ τοῦ μέσου κείσθαι τῆς σφαίρας αὐτῇ, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ πῦρ.

4 operae pretium erit Aristoteleum exemplum conferre, cuius pleraque paraphrasis esse videntur (quid praeterea certo Theophrasti iudicem, litteris distincti): Aristot. Meteor II 2 p. 355^a 21 τὸ δ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ τούτοις ἄλογον καὶ τοῖς φάσκουσι τὸ πρῶτον ὑγρὰς οὐσης καὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ κόσμου τοῦ περὶ τὴν γῆν ὑπὸ τοῦ ἡλίου θερμαινόμενου ἀέρα γενέσθαι

καὶ τὸν ὅλον οὐρανὸν αὐξηθῆναι καὶ τοῦτον πνεύματά τε παρέχεσθαι καὶ τὰς τροπὰς αὐτοῦ ποιεῖν. p. 353^b 5 οἱ δὲ σοφώτεροι τὴν ἀνθρωπίνην σοφίαν ποιοῦσιν αὐτῆς γένεσιν. εἶναι γὰρ τὸ πρῶτον ὑγρὸν ἅπαντα τὸν περὶ τὴν γῆν τόπον, ὑπὸ δὲ τοῦ ἡλίου ξηραίνομένου τὸ μὲν διάτμιζαν πνεύματα καὶ τροπὰς ἡλίου καὶ σελήνης φασὶ ποιεῖν, τὸ δὲ λειφθὲν θαλάτταν εἶναι. διὸ καὶ ἐλάττω γίνεσθαι ξηραίνομένην οἴονται καὶ τέλος ἔσεσθαι ποτε πᾶσαν ξηράν. ἔνιοι δ' αὐτῶν θερμαινόμενης φασὶν ὑπὸ τοῦ ἡλίου τῆς γῆς οἶον ἰδρῶτα γίνεσθαι διὸ καὶ ἄλμυράν εἶναι. καὶ γὰρ ὁ ἰδρῶς ἄλμυρός. οἱ δὲ τῆς ἄλμυρότητος αἰτίαν τὴν γῆν εἶναι φασιν. καθάπερ γὰρ τὸ διὰ τῆς τέφρας ἡθούμενον ἄλμυρόν γίνεται τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ταύτην ἄλμυράν εἶναι μιχθείσης αὐτῇ τοιαύτης γῆς || 6 τὰ δὲλεν cf. Ar. II. cc. || ἐξ αὐτῆς probabiliter Usener sed cf. Ar. I. c. καὶ τοῦτον || 7 ταύτης malim. de Anaximandro cf. Hippolyt. 6 7 ἀνέμους δὲ γίνεσθαι τῶν λεπτοτάτων ἀτμῶν τοῦ ἀέρος ἀποχραιομένων καὶ ὅταν ἀθροισθῶσι κινουμένων, ὑετὸν δὲ ἐκ τῆς ἀτμίδος τῆς ἀναδιδομένης ἐκ τῶν ὑφ' ἡλίον [?] || 8 ἐνθεν coni. Usener || 9 cf. Placit. III 16 1 Ἀναξίμανδρος τὴν θάλασσαν φησὶν εἶναι τῆς πρώτης ὑγρασίας λείψανον, ἥς τὸ μὲν πλεον μέρος ἀνεξήρανε τὸ πῦρ, τὸ δὲ ὑπολειφθὲν διὰ τὴν ἐκκαυσιν μετέβαλεν

Ἄναξιμανδρός τε καὶ Διογένης· Διογένης δὲ καὶ τῆς ἀλμυρότητος ταύτην αἰτίαν λέγει, ὅτι ἀνάγοντος τοῦ ἡλίου τὸ γλυκὺ τὸ καταλειπόμενον καὶ ὑπομένον ἀλμυρὸν εἶναι συμβαίνει. οἱ δὲ τινὲς φασιν οἷον ἰδρῶτά τινα τῆς γῆς εἶναι τὴν θάλασσαν· θερμαινομένην γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ἡλίου ταύτην ἀφίεναι τὴν ὑγρότητα· διὸ καὶ ἀλμυρὰν αὐτὴν εἶναι· τοιοῦτος γὰρ ὁ ἰδρῶς· 5 ταύτης τῆς δόξης Ἐμπεδοκλῆς γέγονε. τρίτη δὲ δόξα περὶ θαλάττης ἐστίν, ὡς ἄρα τὸ ὕδωρ τὸ διὰ τῆς γῆς διηθούμενον καὶ διαπλῦνον αὐτὴν ἀλμυρὸν γίνεται τῷ ἔχειν τὴν γῆν τοιοῦτους χυμοὺς ἐν αὐτῇ, οὗ σημειῶν ἐποι- οῦντο τὸ καὶ ἄλας ὁρύττεσθαι ἐν αὐτῇ καὶ νίτρα, εἶναι δὲ καὶ ὕξεις χυμοὺς πολλαχοῦ τῆς γῆς. ταύτης πάλιν τῆς δόξης ἐγένοντο Ἀναξαγόρας 10 τε καὶ Μητροδώρος.

6 cf. Plac. III 16 3 Ἐμπεδοκλῆς ἰδρῶτα τῆς γῆς ἐκκαίωμένης ὑπὸ τοῦ ἡλίου cf. ibid. III 16 4 Heraclitum testatur Olympiodorus in meteor. f. 35^r ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὧν εἰς ὑπῆρχεν Ἡρά- κλειτος ὅτι ἰδρῶς ὑπάρχει τῆς γῆς ἢ θάλασσα καὶ ὥσπερ ὁ τῶν ζώων ἰδρῶς περίττωμα ὑπάρχων τοῦ σώματος ἀλμυρὸς ἐστίν, οὕτω καὶ ὁ τῆς γῆς ἰδρῶς περίττωμα ταύτης ὑπάρχων ἀλμυρὸς ὑπάρχει καὶ οὕτως ἐστὶν ἡ θάλασσα ἀλμυρά ||

8 χυμοὺς ed.: correxi || cf. Placit. III 16 5 Μητροδώρος διὰ τὸ διηθεῖσθαι διὰ τῆς γῆς μεταληφέναι (τὴν θάλασσαν) τοῦ περὶ αὐτὴν πάχους καθάπερ τὰ διὰ τῆς τέφρας ὑλίζόμενα [cf. Aristot. l. c. p. 353^b 15] et Hippolyt. 14 4. Anaxagoreae similem memoriam repetit de Archelao Diogenes II 17 τὴν δὲ θάλατταν ἐν τοῖς κοίλοις διὰ τῆς γῆς ἡθου- μένην συνεστάναι

Sequuntur in Useneri sylloge p. 42sq. quae aliter ordinavi haec:

FRAGMENTA ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΟΞΩΝ ΕΠΙΤΟΜΗΣ

fr. 24 = p. 482, 14—16 }
fr. 25 = p. 482, 17—483, 3 } fr. 6a

FRAGMENTUM LIBRORUM II ΠΕΡΙ ΑΝΑΞΑΓΟΡΟΥ

fr. 26 = adnot. ad fr. 4 p. 479, 1

INCERTA

fr. 27 }
fr. 28 } = Prol. p. 143¹
fr. 29 }

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΟΞΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΙΗ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤION

ΠΕΡΙ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ

Codicum sigla

- P Parisinus 1921 chart. s. XIV quadr. [0,29×0,21] f. 297^rsqq. a nobis conlatus. distinguuntur duae manus pr. P et sec. P
F Laurentianus LXXXVII 20 bombyc. s. XIV, quadr. f. 147^rsqq. a Hier. Vitellio excussus. distinguuntur item pr. F et sec. F

SUPPLEMENTUM DE CODICIBUS

Quae de Laurentiano ab Hieronymo Vitellio professore Florentino edoctus sum cum ad Prolegomena [p. 115—117] adhibere mihi non licuerit, nunc quae necessario retractanda sunt proferam. feliciter contigit, ut simul alter Theophrasti codex P Academiae Berolinensis rogatu nuperrime in nostrum usum Parisiis huc transferretur itaque cum Vitellius, quae est illius in codicibus excutiendis scientia et experientia, non solum verba scriptoris diligenter cum F contulisset, sed etiam librariorum discrepantiam distinxisset (nam pr. F codicem exaravit, recentior sec. F, quod infra, correxit), quin etiam incredibili labore litteras in extremis versibus vel evanidas vel superducto atramento refectas indi-

casset, facili mihi postea negotio codicis P varietatem apice tenus cum illius imagine comparare licuit. Brandisius enim accuratius sane P quam F excusserat. sed praeterquam quod non ita paucas lectiones probas prorsus neglexit (ut § 17 οὗτ' ἄλλοις, § 18 τὰ δὲ μέλανα, § 20 ἐναρμόττον, § 22 ἄλλα δέ, § 54 τοῖς ἀλλόχρωσιν, § 60 πειραθῶμεν), librariorum non certo semper discrevit. scripsit enim pr. P (s. XIV) non modo contextum, sed etiam partim eorum, quae in margine suppleta sunt velut § 1. 2 φέρεται πρὸς τὸ ὅμοιον κτλ., sec. P recentior (s. XV?) lacunas explevit (cf. § 21), argumenta margini applicavit, emendationes hic illic versiculis superscripsit. tertiam manum semel in hac codicis parte animadverti, quae f. 279 r, ubi incipit fragmentum, Θεοφράστου περὶ αἰσθήσεων margini summo adscripsit. antea pr. P rubro eundem titulum paulo infra exaraverat.

Ex codicibus PF denuo conlatis quid de ipsorum necessitudine iudicandum sit, planum iam ac compertum est. omnino enim multo sunt similiores sibi, quam ex Brandisii apparatu conici potuit. nam utrimque § 80 ἔστιν ὁρᾶν δὲ et τοὺς πόρους et εἶναι τῶν λευκῶν, § 70 τὸ ὑγιαῖνον τοῦ κάμνοντος exstat: clara habet P, oblitterata sed tamen ut vera pelluceant F. etiam § 21 μᾶλλον ἢν αἰσθάνοιντο τῶν ὁσμῶν uterque pariter omittit, quae sec. P haud scio an ex ingenio recte s. ppleverit. nam locupletiore manuscripto alias hunc usum esse non vidi. ergo cum summus sit illorum consensus, Camotium Vossianumque ex F descriptos, sed evanidis litteris egregiè lusos esse apparet. incredibilis igitur illa corruptio, qua motus supra F longo intervallo a P distare dixeram, in apographa potius cadit infeliciter alucinantia. PF autem gemelli sunt et ut P fere praestat, ita ne alterius quidem auxilio tuto careas. velut § 8 γάρ post τὸν αὐτὸν servavit F, omisit P, § 79 ἐκ μεγάλων γάρ — οὐ περιφερεῖς bis lapsus est P, recta tenuit F, § 77 αὐτὸ leviter vitiatum unus F exhibet. hinc cernitur frustra esse qui F ex P descriptum esse credant. contra sec. F aut ipso P aut eius apographo sine dubio usus est. ita § 54 ubi ἐπεὶ τό τε F habet, sec. F illius lectionem τό γε super versum addidit, itemque § 64 ἀντι(θησι) (verum est ἀνατι(θησι)) ad illius exemplar perperam correxit ἀντι(θησι). nec felicius in fine libelli, quia P δὲ post δέτται omittat, sec. F punctis suppositis verum delevit. apographa modo pr. F modo sec. F ut libuit sequuntur. quod de apographorum origine supra significaveram, id nunc comperta codicis F vera forma tam certum est, ut brevibus esse nobis liceat. nam quod ex iteratis § 2 verbis τῇ ἀπορροῇ — πρὸς τὸ ὅμοιον effeceram, ad Camotium quidem et Vossianum nihil valet, qui F hoc loco accuratissime descripserunt — Brandisius incredibili modo lapsus est —, sed ad archetypum codicum PF parentem. huic igitur quam dedi explicatio adhibenda erit. nihilo minus per commune exemplum ex F manasse recte suspicatus eram. nam ut minuta mittam velut compendia utrimque inepte explicata vel coniecturas pariter receptas: oblitteratos codicis F apices quod eodem modo uterque idque absurdissime plerumque supplevit, id nisi per traducem explicari non potest. neque enim Camotianum exemplum ex Vossiano vel hoc ex illo descriptum est. exemplar vero illud num forte inter vulgares quales p. 117 recensui codices inveniretur, quaerere supersedi. nam teneo etiam nunc, quod supra dixi, in PF omnem libelli salutem esse positam. quod Stephano fidebam p. 118 Laurentianum se inspexisse neganti [epistul. dedicat. ad Victorium p. II], haud scio an nimis fuerim credulus. unum certe locum, quem Camotii Vossianique exemplar propter homoeoteleuton omisit § 75 δὲ τὰ παχύτερον καὶ ἑλαττον διὸ καὶ ἦπτον εἶναι θερμὰ τὰ ἐρυθρότερα, ex F supplēvisse videtur. nam si P cognitum habuisset, cur nec memoravit in epistula nec adhibuit ad emendandum?

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ.

Περὶ δ' αἰσθήσεως αἱ μὲν πολλαὶ καὶ καθόλου δόξαι δύο εἰσίν· οἱ μὲν 1
 γὰρ τῷ ὁμοίῳ ποιοῦσιν, οἱ δὲ τῷ ἐναντίῳ. Παρμενίδης μὲν καὶ Ἑμπε-
 δοκλῆς καὶ Πλάτων τῷ ὁμοίῳ, οἱ δὲ περὶ Ἀναξαγόραν καὶ Ἡράκλειτον
 τῷ ἐναντίῳ. τὸ δὲ πιθανὸν ἔλαβον οἱ μὲν ὅτι τῶν ἄλλων τε τὰ πλεῖστα τῇ
 5 ὁμοιότητι θεωρεῖται καὶ ὅτι σύμφυτόν ἐστι πᾶσι τοῖς ζώοις τὰ συγγενῇ γνω-
 ρίζειν, ἔτι δ' ὥς τὸ μὲν αἰσθάνεσθαι τῇ ἀπορροῇ γίνεται, τὸ δ' ὅμοιον φέ-
 ρεται πρὸς τὸ ὅμοιον. οἱ δὲ τὴν αἰσθησὶν ὑπολαμβάνοντες ἐν ἀλλοιώσει 2
 γίνεσθαι καὶ τὸ μὲν ὅμοιον ἀπαθὲς ὑπὸ τοῦ ὁμοίου, τὸ δ' ἐναντίον παθητικόν,
 τούτῳ προσέθεσαν τὴν γνώμην· ἐπιμαρτυρεῖν δὲ οἴονται καὶ τὸ περὶ τὴν ἀφῆν
 10 συμβαῖνον· τὸ γὰρ ὁμοίως τῇ σαρκὶ θερμὸν ἢ ψυχρὸν οὐ ποιεῖν αἰσθησιν.
 καθόλου μὲν οὖν περὶ αἰσθήσεως αὗται παραδίδονται δόξαι. περὶ ἐκάστης δὲ
 τῶν κατὰ μέρος οἱ μὲν ἄλλοι σχεδὸν ἀπολείπουσιν, Ἑμπεδοκλῆς δὲ πειράται
 καὶ ταύτας ἀνάγειν εἰς τὴν ὁμοιότητα. [παρμενίδου] Παρμενίδης μὲν 3
 γὰρ ὅλως οὐδὲν ἀφώρικεν ἀλλὰ μόνον ὅτι δυοῖν ὄντοι στοιχείοι κατὰ τὸ
 15 ὑπερβάλλον ἐστὶν ἡ γνώσις. ἐὰν γὰρ ὑπεραίρῃ τὸ θερμὸν ἢ τὸ ψυχρὸν, ἄλλην
 γίνεσθαι τὴν διάνοιαν, βελτίῳ δὲ καὶ καθαρωτέρῳ τὴν διὰ τὸ θερμόν· οὐ
 μὴν ἀλλὰ καὶ ταύτην δεῖσθαι τινος συμμετρίας·

ὥς γὰρ ἐκάστοτε — φησὶν — ἔχει κρᾶσιν μελέων πολυπλάγκτων,
 τὼς νόος ἀνθρώποισι παρέστηκεν· τὸ γὰρ αὐτὸ
 20 ἔστιν ὅπερ φρονέει μελέων φύσις ἀνθρώποισι
 καὶ πᾶσιν καὶ παντί· τὸ γὰρ πλεόν ἐστὶ νόημα.

τὸ γὰρ αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ φρονεῖν ὥς ταῦτ' ἀλέγει, διὸ καὶ τὴν μνήμην καὶ 4
 τὴν λήθην ἀπὸ τούτων γίνεσθαι διὰ τῆς κρᾶσεως· ἂν δ' ἰσάζωσι τῇ μίξει,

titulus † θεοφράστου περὶ αἰσθήσεων † PF
 cf. Prol. p. 114¹ sed περὶ αἰσθήσεως in fine
 libelli F || 1 δ' om. Camotius || δύο εἰσίν
 PF: vulgo δύο εἰσίν || ποιοῦνται Wimmer cf.
 Prol. p. 118¹ || 3 καὶ Δημόκριτον malit Phi-
 lippson, sed ille neutram sectam sequitur
 cf. § 49, rectius de Clidemo cogites quod v.
 § 38 || 5 ζώοις P cf. Ar. Anal. post. II 19
 p. 99^b 35: αἰσθητοῖς in loco rescripto [cf.
 p. 497] F. videtur ex αἰσθητικοῖς, quod est
 interpretantis, ortum cf. Ar. categ. 7 p. 8a⁷ ||
 6 pr. P post τὸ δ' ὅμοιον v. 6, quae voca-
 bula sunt extrema quarti versiculi f. 279^r in
 mrg. continuat eadem manu φέρεται πρὸς τὸ
 ὅμοιον οἱ δὲ τὴν αἰσθησιν ὑπολαμβάνοντες ἐν
 ἀλλοιώσει γίνεσθαι τῇ ἀπορροῇ γίνεται. τὸ δ'
 ὅμοιον, tum habet quintus contextus versi-
 culus φέρεται. πρὸς τὸ ὅμοιον. καὶ τὸ μὲν

ὅμοιον [v. 8] κτλ.: iterata eadem in cont. F ||
 8 ἀπαθὲς P: ἀπαντες F || παθητικόν P: παθη-
 τικῶν pr. F eadem manu correctum || 9 τούτῳ
 sc. τῷ ἐναντίῳ cf. v. 4 || προσέθεσαν offendit
 Schneiderum, qui προσέθεντο desiderat ||
 ἐπιμαρτυρεῖν δὲ P: ἐπιμαρτυροῦν rescriptum
 F || 10 οὐ ποιεῖ P: ποιεῖ F: corr. Schnei-
 der || 13 παρμενίδου ante παρμενίδης iterant
 PF || 14 δυοῖν F: δυοὶ P || 18 Parmenid.
 v. 145—148 Karst. 149—152 Stein. || ἐκά-
 στοτε PF cf. Arist. Metaph. Γ 5 p. 1009^b 22
 codd. SB^b C^b: ἐκάστῳ Camotius: ἐκαστος
 Aristoteles vulgatus et Alexander || ἔχειν
 PF || κρᾶσιν PF Aristoteles: κρᾶσις verisi-
 militer Stephanus || 19 παρέστηκε PF || 21
 πᾶσι PF || 22 cf. p. 483, 1 || 24 τούτων ex-
 plicat Karsten p. 267 τῶν στοιχείων, immo
 ἀπὸ τοῦ αἰσθάνεσθαι καὶ τοῦ φρονεῖν

πότερον ἔσται φρονεῖν ἢ οὐ, καὶ τίς ἡ διάθεσις, οὐδὲν ἔτι διώρικεν. ὅτι δὲ καὶ τῷ ἐναντίῳ καθ' αὐτὸ ποιεῖ τὴν αἰσθησιν φανερόν, ἐν οἷς φησι τὸν νεκρὸν φωτὸς μὲν καὶ θερμὸν καὶ φωνῆς οὐκ αἰσθάνεσθαι διὰ τὴν ἔκλειψιν τοῦ πυρός, ψυχρὸν δὲ καὶ σιωπῆς καὶ τῶν ἐναντίων αἰσθάνεσθαι, καὶ ὅλως δὲ πᾶν τὸ ὄν ἔχειν τινα γνῶσιν. οὕτω μὲν οὖν αὐτὸς ἔοικεν ἀποτέμενεσθαι 5 τῇ φάσει τὰ συμβαίνοντα δυσχερῆ διὰ τὴν ὑπόληψιν.

5 Πλάτων δὲ ἐπὶ πλέον μὲν ἤπται τῶν κατὰ μέρος, οὐ μὲν εἴρηκε γὰρ περὶ ἀπασῶν, ἀλλὰ μόνον περὶ ἀκοῆς καὶ ὀψεως. καὶ τὴν μὲν ὄψιν ποιεῖ πυρός (διὸ καὶ τὸ χρῶμα φλόγα τιν' ἀπὸ τῶν σωμάτων σύμμετρα μόρια τῇ ὀψει ἔχουσιν), ὡς ἀπορροῆς τε γινομένης καὶ δέον συναρμώττειν 10 ἀλλήλοις ἐξιούσαν μέχρι τινὸς συμφύεσθαι τῇ ἀπορροῇ καὶ οὕτως ὁρᾶν ἡμᾶς· ὥσπερ ἂν εἰς τὸ μέσον τιθεῖς τὴν ἑαυτοῦ ὁρᾶν τῶν τε φασκόντων προσπίπτειν τὴν ὄψιν καὶ τῶν φέρεσθαι πρὸς αὐτὴν ἀπὸ τῶν ὁρατῶν. 6 ἀκοὴν δὲ διὰ τῆς φωνῆς ὀρίζεται· φωνὴν γὰρ εἶναι πληγὴν ὑπ' ἀέρος ἐγκεφάλου καὶ αἵματος δι' ὧτων μέχρι ψυχῆς, τὴν δ' ὑπὸ ταύτης κίνησιν 15 ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ἥπατος ἀκοήν. περὶ δὲ ὁσφρήσεως καὶ γεύσεως καὶ ἀφῆς ὅλως οὐδὲν εἴρηκεν, οὐδὲ εἰ παρὰ ταύτας ἄλλαι τινές εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀκριβολογεῖται περὶ τῶν αἰσθητῶν.

7 Ἐμπεδοκλῆς δὲ περὶ ἀπασῶν ὁμοίως λέγει καὶ φησι τῷ ἐναρμώττειν εἰς τοὺς πόρους τοὺς ἐκάστης αἰσθάνεσθαι· διὸ καὶ οὐ δύνασθαι τὰ ἀλλή- 20 λων κρίνειν, ὅτι τῶν μὲν εὐρύτεροί πως, τῶν δὲ στενωτέροι τυγχάνουσιν οἱ πόροι πρὸς τὸ αἰσθητόν, ὡς τὰ μὲν οὐχ ἀπτόμενα διευτονεῖν, τὰ δ' ὅλως εἰσελθεῖν οὐ δύνασθαι. πειρᾶται δὲ καὶ τὴν ὄψιν λέγειν, ποῖα τίς ἐστι· καὶ φησὶ τὸ μὲν ἐντὸς αὐτῆς εἶναι πῦρ (καὶ ὕδωρ), τὸ δὲ περὶ αὐτὸ γῆν καὶ αέρα, δι' ὧν διέναι λεπτόν ὃν καθάπερ τὸ ἐν τοῖς λαμπτήρσι φῶς. τοὺς 25 δὲ πόρους ἐναλλάξ κεῖσθαι τοῦ τε πυρὸς καὶ τοῦ ὕδατος, ὧν τοῖς μὲν τοῦ πυρὸς τὰ λευκά, τοῖς δὲ τοῦ ὕδατος τὰ μέλανα γνωρίζειν· ἐναρμώττειν γὰρ ἐκατέρους ἐκάτερα. φέρεσθαι δὲ τὰ χρώματα πρὸς τὴν ὄψιν διὰ τὴν ἀπορ- 8 ροήν. συγκεῖσθαι δ' οὐχ ὁμοίως, * * * τὰς δ' ἐκ τῶν ἀντικειμένων,

2 τῷ ἐναντίῳ ex prioribus facile intellegitur τῷ ψυχρῷ. non probo qui τῷ ἐτέρῳ aut τοῦ ἐναντίου commendent || 6 τὰ συμβαίνοντα δυσχερῆ etiam Simplific. in Epict. p. 41, 53 Did. || 7 τοῖς κατὰ PF: corr. Stephanus || 9 τὴν ἀπὸ PF: corr. Usener. εἶναι ἀπὸ Stephanus ex § 86 cf. Plat. Tim. p. 67 c || 10 γινομένης PF [76 brevaviit sec. F, quid pr F scripserit non iam apparet] || 10 δέον οὖν ἀρμώττειν PF: correxi. συναρμώττειν convenit Platonicæ συναγωγῇ cf. Aët. IV 13 ii, ἐναρμώττειν Empedocli cf. ad § 9. ceterum cf. Arist. de sens. p. 438^a 27 et Alexander ad h. l. p. 59 Thurot || 14 Plato Tim. p. 67 b τὴν δι' ὧτων ὑπ' ἀέρος ἐγκεφάλου τε καὶ αἵματος μέχρι ψυχῆς πληγὴν διαδιδόμενην || 15 ἀπὸ ταύτης PF: ὑπὸ ταύτης Plato l. c. || 17 παρὰ P:

περὶ F || 20 τὰ ἀλλήλων cf. p. 503, 26. 512, 15 Arist. p. 417^a 3 || 21 πως scripsi: πρὸς PF: ὄντες Wimmer, at participio huic scriptori non opus est cf. ind. Arist. p. 778^b 5 || 22 διευτονεῖν *pristinum in permeando impetum servare*. διεκπνεῖν coni. Usener cf. Arist. p. 394^b 35 || 24 καὶ φησὶ P: γὰρ φησὶ resc. F || καὶ ὕδωρ inserui post πῦρ || 25 διὸν PF: corr. Wimmer || 28 ἐκατέρους ἐκάτερα PF: corr. Schneider || 29 lacunam Schneider explebat τὰς ὄψεις ἀλλὰ τὰς μὲν ἐκ τῶν αὐτῶν. ego sic: ἀλλὰ τὰς μὲν ἐκ τῶν ὁμοίων i. e. si bene temperata est ignis aquaeque mixtio, illo clara, hac obscura propter mutuam similitudinem conspiciuntur; at invicem igne praegravante fit obscuris, aqua nimia claris aptior visus. cf. Aët. Plac. IV 19 5.

καὶ ταῖς μὲν ἐν μέσῳ, ταῖς δ' ἐκτὸς εἶναι τὸ πῦρ, διὸ καὶ τῶν ζῳῶν τὰ μὲν ἐν ἡμέρᾳ, τὰ δὲ νύκτωρ μᾶλλον ὀξυωπεῖν· ὅσα μὲν πυρὸς ἔλαττον ἔχει μεθ' ἡμέραν· ἐπανισοῦσθαι γὰρ αὐτοῖς τὸ ἐντὸς φῶς ὑπὸ τοῦ ἐκτὸς· ὅσα δὲ τοῦ ἐναντίου νύκτωρ· ἐπαναπληροῦσθαι γὰρ καὶ τούτοις τὸ ἐνδεδῆ. ἐν
 5 δὲ τοῖς ἐναντίοις (ἐναντίως) ἐκότερον· ἀμβλυωπεῖν μὲν γὰρ καὶ οἷς ὑπερέχει τὸ πῦρ, ἐπεὶ αὐξηθὲν ἔτι μεθ' ἡμέραν ἐπιπλάττειν καὶ καταλαμβάνειν τοὺς τοῦ ὕδατος πόρους· οἷς δὲ τὸ ὕδωρ, ταῦτ' οὗτο γίνεσθαι νύκτωρ· καταλαμβάνεσθαι γὰρ τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ὕδατος. * * * ἕως ἂν τοῖς μὲν ὑπὸ τοῦ ἔξωθεν φωτὸς ἀποκριθῇ τὸ ὕδωρ, τοῖς δ' ὑπὸ τοῦ ἀέρος τὸ πῦρ· ἐκατέρων γὰρ
 10 ἴσιν εἶναι τὸ ἐναντίον. ἄριστα δὲ κεκρᾶσθαι καὶ βελτίστην εἶναι τὴν ἐξ ἀμφῶν ἴσων συγκειμένην. καὶ περὶ μὲν ὅψεως σχεδὸν ταῦτα λέγει. τὴν 9 δ' ἀκοὴν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν γίνεσθαι ψόφων. ὅταν γὰρ ὑπὸ τῆς φωνῆς κινηθῇ, ἡχῇ ἐντός· ὥσπερ γὰρ εἶναι κώδωνα τῶν ἴσων ἡχῶν τὴν ἀκοὴν ἦν προσαγορεύει σάρκινον τ' ὄζον· κινουμένην δὲ παίζειν τὸν ἀέρα πρὸς

Arist. d. gen. an. V 1 p. 779^b 16. Philopon. ad h. l. p. 105^b Plat. Tim. p. 45 c. cum verbis, quae suppleo, cf. §§ 4. 17 et 31 δοκεῖ γὰρ ἡ ἀλλοίωσις οὐχ ὑπὸ τῶν ὁμοίων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἐναντίων εἶναι || 2 ἐν ἡμέρᾳ P: ἡμερα reser. F: μεθ' ἡμέραν Stephanus || 3 ἀντὶ PF: corr. Schneider || 5 τοῖς deleuit Usener || ἐναντίως addidi cf. p. 502, 17. 507, 23 || v. 5 apponitur signum ∴ in F, quo scholion hoc in marg. inf. f. 147^v referendum est ∴ ὀξυωπεῖ. ἀμβλυωπεῖ. ἐν ἡμέρᾳ. ἔλαττον πῦρ ἔχει: πλέον πῦρ ἔχει. ἐν ἡμέρᾳ. ἐν νυκτί. ἔλαττον ὕδωρ ἔχει πλέον ὕδωρ ἔχει ἐν νυκτί ∴ pristina scholii forma haec fuisse videtur:

ἐν ἡμέρᾳ — ἔλαττον ὕδωρ ἔχει	} ἀμβλυωπεῖ
ἐν νυκτί — πλέον ὕδωρ ἔχει	
ἐν ἡμέρᾳ — ἔλαττον πῦρ ἔχει	
ἐν νυκτί — πλέον πῦρ ἔχει	

6 ἐπαυξηθὲν PF: corr. Usener. ἐπαυξηθὲν γὰρ Schneider. at post verbum compositum langueret ἔτι || 7 ὦν δὲ PF: corr. Schneider || 8 γίνεσθαι δὲ ταῦτα suppl. Usener || 9 ἀέρος cf. p. 503, 15 respondet τῷ ἐντὸς ὕδατι. epicorum usu usurpatum ἀήρ a Theophrasto ex Empedocle servatum videtur || 11 συγκειμένων PF: corr. Stephanus || 12 ἔσωθεν coni. Karsten cf. § 21. at sonus proficiscitur (ἀπὸ) ab externis sonis, qui intus illi ad cerebrum propagantur || 13 κινηθὲν ἡχῇ F: κινηθὲν ἡχῇ P: corr. Schneider. conieci ψόφων, ὅταν ὁ ἀήρ ὑπὸ τῆς φωνῆς κινηθεῖς ἡχῇ ἐντός cf. Priscian. metaphras. Theophrast. d. sens. 35. 36 Aët. Plac. IV

16¹ Arist. d. anima II 8 p. 419^b 34 || 13 τῶν ἴσων ἡχῶν PF (nisi quod hic η in ἡχῶν ex i correctum est): τῶν ἔσω ἡχῶν Schneider post Sturzii εἶσω, quae intellegi nequeunt. suspicor κώδωνα τιν' ἔσω ἡχοῦντα τὴν ἀκοὴν cf. § 21 τῶν μὲν γὰρ ἔξω δι' ἐκείνον [sc. κώδωνα] ἀκοοῦμεν, ἐκείνου δὲ ψοφούντος διὰ τί. praecedat ἐνδον ποιήσαντα ψόφον ὥσπερ κώδωνος. ipsum κώδωνα Zeller I⁴ 724² tubam interpretatus est cf. Problem. 33 14 p. 963^a 1 ἔστι γὰρ ἡ διὰ τῶν ῥινῶν διαλεκτος γινόμενη, ὅταν τὴ ἄνω τῆς ῥινὸς εἰς τὸν οὐρανόν, ἥ συντέτρηται, κοῖλον γένηται. ὥσπερ κώδων γὰρ ὑπὸ πηχεῖ τοῦ κάτωθεν στενοῦ ὄντος. tintinnabulum interpretatus est Theophrasteum Aëtium IV 16¹ fortasse rectius. nam auris si tubae similis, (intus angustior, extra patentior) ad sonos foras mittendos, quam intus propagandos aptior esset. Theophrasto autem cartilago velut tintinnabulum illi assonum edere et quoque verus mittere videtur cf. Prol. p. 222 || 14 ὄζον [Emped. v. 315 Stein.] non dubitandum quin corruptum sit. nam cum omnino nulla sit similitudo auris ramique — neque enim Hesiodi πέντοζος (manus) oper. 744 neque Hippocratis de nat. inf. 19 [VII p. 506. 510 Littr.] ὀζοῦσθαι et διοζοῦσθαι apte comparabis — tum hic ineptissima esset vox, ubi de interiore auris forma agitur. αὐλὸν tentabat Wimmer. mihi σάρκινον ὀστοῦν, quo nihil melius τὸ χονδρῶδες Aëtii circumscribit, veri simile videtur cf. § 28 || κινου-

τὰ στερεὰ καὶ ποιεῖν ἤχον. ὅσφρησιν δὲ γίνεσθαι τῇ ἀναπνοῇ· διὸ καὶ
 μάλιστα ἀσφραίνεσθαι τούτους, οἷς σφοδροτάτῃ τοῦ ἀσθματος ἡ κίνησις· ὅσμην
 δὲ πλείστην ἀπὸ τῶν λεπτῶν καὶ τῶν κούφων ἀπορρεῖν. περὶ δὲ γεύσεως
 καὶ ἀφῆς οὐ διορίζεται καθ' ἑκατέραν οὔτε πῶς οὔτε δι' αἵ γίνονται, πλὴν
 τὸ κοινὸν ὅτι τῷ ἐναρμόττειν τοῖς πόροις αἰσθησίς ἐστιν· ἥδουσι δὲ τοῖς
 ὁμοίοις κατὰ τε τὰ μόρια καὶ τὴν κρᾶσιν, λυπεῖσθαι δὲ τοῖς ἐναντίοις.
 10 ὡσαύτως δὲ λέγει καὶ περὶ φρονήσεως καὶ ἀγνοίας. τὸ μὲν γὰρ φρονεῖν
 εἶναι τοῖς ὁμοίοις, τὸ δ' ἀγνοεῖν τοῖς ἀνομοίοις, ὡς ἡ ταυτὸν ἢ παραπλήσιον
 ὃν τῇ αἰσθήσει τὴν φρόνησιν. διαριθμησάμενος γὰρ ὡς ἕκαστον ἐκάστην
 γνωρίζομεν ἐπὶ τέλει προσέθηκεν ὡς

ἐκ τούτων (γὰρ) πάντα πεπήγασι ἀρμοσθέντα
 καὶ τούτοις φρονέουσι καὶ ἡδονὴν ἡδ' ἀνιῶνται.

10

διὸ καὶ τῷ αἵματι μάλιστα φρονεῖν· ἐν τούτῳ γὰρ μάλιστα κεκρᾶσθαι τ' ἐστὶ
 11 τὰ στοιχεῖα τῶν μερῶν. ὅσοις μὲν οὖν ἴσα καὶ παραπλήσια μέμικται
 καὶ μὴ διὰ πολλοῦ μῆδ' αὖ μικρὰ μῆδ' ὑπερβάλλοντα τῷ μεγέθει, τούτους
 φρονιμωτάτους εἶναι καὶ κατὰ τὰς αἰσθησεις ἀκριβεστάτους, κατὰ λόγον δὲ
 καὶ τοὺς ἐγγυτάτω τούτων, ὅσοις δ' ἐναντίως, ἀφρονεστάτους. καὶ ὧν μὲν
 μανὰ καὶ ἀραιὰ κεῖται τὰ στοιχεῖα, νωθροὺς καὶ ἐπιπόνους· ὧν δὲ πυκνὰ
 καὶ κατὰ μικρὰ τεθραυσμένα, τοὺς δὲ τοιούτους ὀξέως φερομένους καὶ
 πολλοῖς ἐπιβαλλομένους ὀλίγα ἐπιτελεῖν διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς τοῦ αἵματος
 20 φορᾶς. οἷς δὲ καθ' ἓν τι μόριον ἢ μέση κρᾶσις ἐστὶ, ταύτῃ σοφοὺς ἐκά-
 στους εἶναι· διὸ τοὺς μὲν ῥήτορας ἀγαθοὺς, τοὺς δὲ τεχνίτας, ὡς τοῖς μὲν
 ἐν ταῖς χερσὶ, τοῖς δὲ ἐν τῇ γλώττῃ τὴν κρᾶσιν οὖσαν· ὁμοίως δ' ἔχειν
 καὶ κατὰ τὰς ἄλλας δυνάμεις.

12 Ἐμπεδοκλῆς μὲν οὖν οὕτως οἶεται καὶ τὴν αἰσθησιν γίνεσθαι καὶ
 τὸ φρονεῖν. ἀπορήσειε δ' ἂν τις ἐξ ὧν λέγει πρῶτον μὲν, τί διοίσει τὰ
 ἔμφυχα πρὸς τὸ αἰσθάνεσθαι τῶν ἄλλων. ἐναρμόττει γὰρ καὶ τοῖς τῶν
 αἰσθησίων πόροις· ὅλως γὰρ ποιεῖ τὴν μῆξιν τῇ συμμετρίᾳ τῶν πόρων·

μένην vix sanum. nam ipse auditus aere
 illis τὰ στερεὰ significat. ergo veterum
 de audiendo placitis adpositum magis re-
 scribendum κινούμενον cf. § 29. 41 Priscian.
 paraphr. 35sq. Aët. IV 16 3. 4 Aristot. d.
 anima II 8 p. 419b 34. 420 a 9 || 4 ἐτέραν
 PF; corr. Schneider. idem valeret κατ' οὐ-
 θετέραν || 5 τῷ συναρμόττειν τοὺς πόρους F et
 (nisi quod τὸ habet) P; correxi cf. § 35 τῷ
 γὰρ ἐναρμόττειν τοῖς πόροις ποιεῖ τὴν αἰσθησιν
 praeterea §§ 7. 12. 14. 15. 20. 35. 90. Aët.
 I 15 3 IV 9 6 [Prol. p. 222] Epicur. apud
 Laert. X 49 cf. id. III 69. ἐναρμόττειν Theophr.
 d. caus. pl. VI 5 4 restitutus pro Urbinatis εἰς
 ἀρμόττειν v. Alex. in Arist. d. sensu p. 50, 4
 Thur. || 6 κατὰ (τὰ) τε Philippson. tento κατὰ
 τὰ στοιχεῖα || 11 Emped. vv. 324. 325 K. 336.
 337 St. || γὰρ addidit Karsten: lacunam vix

litterarum indicat P: om. in mrg. ζῆται no-
 tato F || 12 ἡδονὴν ἡδ' Karsten: ἡδονται
 καὶ PF. ἡδονται καὶ Stephanus || 13 τοῦτο pr.
 F || ἐστὶ deleuit Mullach cf. § 28 p. 507, 18.
 πάντα coni. Usener conl. p. 506, 9 ἐξ ἀπάντων
 ἐστὶ τῶν στοιχείων et p. 507, 18 || 16 μερῶν sc.
 corporis cf. v. 21 et § 24 p. 506, 13 διὰ τὴν
 ἐν τοῖς μέρουσιν τοῦ αἵματος σύγκρασιν || 19
 τεθραυσμένα sic PF || ὀξέως φερομένους F:
 ὀξέως [i. e. ὀξείς καὶ] φερομένους P: corr.
 Wimmer || 20 πολλὰ PF: corr. Wimmer || 21
 ἡ μέση P pr. F: ἡ sec. F || 22 in mrg.
 adposuit notam σῆ F || 23 γλώσση PF || 25
 in mrg. summo f. 148* notavit ἑλεγχος τοῦ ἐμ-
 πεδοκλέους pr. F || 26 μὲν F: om. P || 27
 πρὸς τῷ PF: corr. Schneider

διόπερ ἔλαιον μὲν καὶ ὕδωρ οὐ μίγνυσθαι, τὰ δὲ ἄλλα ὕγρα καὶ περὶ
 ὕσων δὴ καταριθμεῖται τὰς ἰδίας κράσεις. ὥστε πάντα τε αἰσθίησεται καὶ
 ταὐτὸ ἔσται μῖξις καὶ αἰσθήσεις καὶ αὔξεις· πάντα γὰρ ποιεῖ τῇ συμμετρίας
 τῶν πόρων, ἐὰν μὴ προσθῇ τινα διαφορὰν. ἔπειτα ἐν αὐτοῖς τοῖς 13
 5 ἐμφύχοις τί μᾶλλον αἰσθίησεται τὸ ἐν τῷ ζῳῳ πῦρ ἢ τὸ ἐκτός, εἴπερ
 ἐναρμόττουσιν ἀλλήλοις· ὑπάρχει γὰρ καὶ ἡ συμμετρία καὶ τὸ ὅμοιον. ἔτι
 δὲ ἀνάγκη διαφορὰν τινα ἔχειν, εἴπερ αὐτὸ μὲν μὴ δύναται συμπληροῦν
 τοὺς πόρους, τὸ δ' ἐξῶθεν ἐπεισιόν· ὥστ' εἰ ὅμοιον ἦν πάντῃ καὶ πάντως,
 οὐκ ἂν ἦν αἰσθήσεις. ἔτι δὲ πότερον οἱ πόροι κενοὶ ἢ πλήρεις; εἰ μὲν γὰρ
 10 κενοί, συμβαίνει διαφωνεῖν ἑαυτῶν, φησὶ γὰρ ὅλως οὐκ εἶναι κενόν· εἰ δὲ
 πλήρεις, αἰεὶ ἂν αἰσθάνοιτο τὰ ζῳα· ὁῖον γὰρ ὡς ἐναρμόττει, καθάπερ
 φησὶ, τὸ ὅμοιον. καίτοι καὶ αὐτὸ τοῦτό τις διαπορήσειεν, εἰ δυνατόν 14
 ἔστι τηλικαῦτα μεγέθη γενέσθαι τῶν ἑτερογενῶν, ὥστ' ἐναρμόττειν, ἄλλως
 τε καὶ συμβαίνει, καθάπερ φησὶ, τὰς ἡψεις ὧν ἀσύμμετρος ἡ κράσις ὅτε
 15 μὲν ὑπὸ τοῦ πυρός, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ ἀέρος ἐμπλαττομένων τῶν πόρων
 ἀμαυροῦσθαι. εἰ δ' οὖν ἔστι καὶ τούτων συμμετρία καὶ πλήρεις οἱ πόροι
 τῶν μὴ συγγενῶν, πῶς, ὅταν αἰσθάνηται, καὶ ποῦ ταῦτα ὑπεξέρχεται; δεῖ
 γὰρ τινα ἀποδοῦναι μεταβολήν. ὥστε πάντως ἔχει δυσκολίαν· ἡ γὰρ κενὴ
 ἀνάγκη ποιεῖν, ἡ αἰεὶ τὰ ζῳα αἰσθάνεσθαι πάντων, ἡ τὸ μὴ συγγενὲς ἀρ-
 20 μόττειν οὐ ποιοῦν αἰσθήσιν οὐδ' ἔχον μεταβολήν οἰκείαν τοῖς ἐμποιοῦσιν.
 ἔτι δὲ εἰ καὶ μὴ ἐναρμόττοι τὸ ὅμοιον, ἀλλὰ μόνον ἄπτοιο, καὶ ὅτι οὖν 15
 εὐλογον αἰσθήσιν γίνεσθαι· δυοῖν γὰρ τούτοις ἀποδίδωσι τὴν γνῶσιν τῇ τε
 ὁμοίῳ καὶ τῇ ἀφῇ, διὸ καὶ τὸ 'ἀρμόττειν' εἴρηκεν· ὥστ' εἰ τὸ ἔλαττον
 ἀψαίτο τῶν μειζόνων, εἴη ἂν αἰσθήσεις. ὅλως τε κατὰ γε ἐκείνων ἀφαι-
 25 ρεῖται καὶ τὸ ὅμοιον, ἀλλὰ ἡ συμμετρία μόνον ἱκανόν. διὰ τοῦτο γὰρ οὐκ
 αἰσθάνεσθαι φησιν ἀλλήλων, ὅτι τοὺς πόρους ἀσύμμετρος ἔχουσιν· εἰ δ'
 ὅμοιον ἢ ἀνόμοιον τὸ ἀπορρέον, οὐδὲν ἔτι προσαφώρισεν. ὥστε ἡ οὐ τῇ
 ὁμοίῳ ἢ αἰσθήσεις ἢ οὐ διὰ τινα ἀσύμμετρίαν οὐ κρίνουσιν, ἀπάσας <τ>
 ἀνάγκη τὰς αἰσθήσεις καὶ πάντα τὰ αἰσθητὰ τὴν αὐτὴν ἔχειν φύσιν.
 30 ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν ἡδονὴν καὶ λύπην ὁμολογουμένως ἀποδίδωσιν 16
 ἥδεσθαι μὲν ποιῶν τοῖς ὁμοίοις, λυπεῖσθαι δὲ τοῖς ἐναντίοις· 'ἐχθρὰ'

1 ἔλαιον in mrg. iteravit sec. P || καὶ περὶ
 ὕσων non tango. καὶ πάντα περὶ volebat Phi-
 lippson || 4 τοῖς super vers. add. pr. F || 7
 δὲ καὶ Camotius || 10 ἐαυτῷ subpallidum
 F || 12 καίτοι P: καὶ τί F || 13 γίνεσθαι
 Schneider || τῶν F: om. P || 14 καὶ συμ-
 βαίνει Schneider: καὶ συμβαίνει: καὶ συμβαίνει
 Wimmer || φασὶ PF: corr. Schneider || 14
 ἀσύμμετρος ἡ P: ἡ σύμμετρος ἡ reser. F ||
 ὅτε P: ὅτε F itemque 15 || 17 τῶν μὲν PF:
 corr. Schneider || 18 ἔχειν PF: corr. Ste-
 phanus || 19 ἀρμόττειν PF: suspicor hunc
 sibi constituisse scriptorem ἐναρμόττειν ut v. 11
 et 21 usurpantem cf. ad § 9. simplex verbum

poetam decet cf. infra v. 21 vel Platonem
 Menon. p. 76 c || 20 ἔχον ex ἔχων ut videtur
 correctum F || 21 ἐναρμόττει PF: corr. Ste-
 phanus || 21 ὅτι οὖν F || 22 τό τε reser. F:
 corr. sec. F || 23 suspicor καὶ τοῦτο vel καὶ τό τε.
 nam proprius usus verbi ἀρμόττειν ab hoc loco
 alienus || ὥτ' F || 24 ὅλως τε PF: ὅλως δὲ Schnei-
 der || ἀναίρεται coni. Schneider || 25 μόνῃ
 ἱκανῇ coni. Schneider at cf. ind. Aristot.
 p. 484 a 51. 59 || 26 αἰσθάνεται PF: correxi
 cf. § 7. αἰσθάνονται Stephanus || 28 οὐ
 κρίνουσιν PF: corr. Schneider || τ' addidit
 Usener || 30 ὁμολογουμένως F || ἐχθρὰ sic P et
 rescriptum F: ἐχθρὰ Cam. cf. Emped. vv. 331.

γὰρ εἶναι, διότι

‘πλεῖστον ἀπ’ ἀλλήλων διέχουσι . . .

γέννη τε κράσει (τε) καὶ εἶδесιν ἐκμακτοῖσιν.’

αἰσθησεις γὰρ τινος ἢ μετ’ αἰσθήσεως ποιῶσι τὴν ἡδονὴν καὶ τὴν λύπην, ὥστε οὐχ ἅπασι γίνεται τοῖς ὁμοίοις. ἔτι εἰ τὰ συγγενῇ μάλιστα ποιεῖ 5 τὴν ἡδονὴν ἐν τῇ ἀφῇ, καθάπερ φησί, τὰ σύμφυτα μάλιστ’ ἂν ἡδοιτο καὶ ὅλως αἰσθάνοιτο· διὰ τῶν αὐτῶν γὰρ ποιεῖ τὴν αἴσθησιν καὶ τὴν ἡδονήν.

17 καίτοι πολλάκις αἰσθανόμενοι λυπούμεθα κατ’ αὐτὴν τὴν αἴσθησιν, ὡς (δ’)

Ἀναξαγόρας φησίν, αἰεὶ· πᾶσαν γὰρ αἴσθησιν εἶναι μετὰ λύπης. ἔτι δ’ ἐν ταῖς κατὰ μέρος· συμβαίνει γὰρ τῷ ὁμοίῳ γίνεσθαι τὴν γνώσιν· τὴν γὰρ 10 ὅψιν ὅταν ἐκ πυρὸς καὶ τοῦ ἐναντίου συστήσῃ, τὸ μὲν λευκὸν καὶ τὸ μέλαν δύναιτ’ ἂν τοῖς ὁμοίοις γνωρίζειν, τὸ δὲ φαῖδν καὶ τὰλλα χρώματα τὰ μικτὰ πῶς; οὔτε γὰρ τοῖς τοῦ πυρὸς οὔτε τοῖς τοῦ ὕδατος πόροις οὔτ’ ἄλλοις

18 ποιεῖ κοινοῖς ἐξ ἀμφοῖν· ὁρῶμεν δ’ οὐδὲν ἥττον ταῦτα τῶν ἀπλῶν. ἀτό-

πως δὲ καὶ ὅτι τὰ μὲν ἡμέρας, τὰ δὲ νύκτωρ μᾶλλον ὁρᾷ· τὸ γὰρ ἔλαττον 15 πῦρ ὑπὸ τοῦ πλείονος φθίρεται, διὸ καὶ πρὸς τὸν ἥλιον καὶ ὅλως τὸ καθαρόν οὐ δύναμει ἀντιβλέπειν. ὥστε ὅσοις ἐνδεέστερον τὸ φῶς, ἥττον ἐχρῆν ὁρᾶν μεθ’ ἡμέραν· ἢ εἴπερ τὸ ὅμοιον συναύξει, καθάπερ φησί, τὸ δὲ ἐναντίον φθείρει καὶ κωλύει, τὰ μὲν λευκὰ μᾶλλον ἐχρῆν ὁρᾶν ἅπαντας μεθ’ ἡμέραν καὶ ὅσοις ἔλαττον καὶ ὅσοις πλεῖον τὸ φῶς, τὰ δὲ μέλανα νύ- 20 κτωρ. νῦν δὲ πάντες ἅπαντα μεθ’ ἡμέραν μᾶλλον ὁρῶσι πλὴν ὀλίγων ζήφων· τοῦτοισ δ’ εὐλογον τοῦτ’ ἰσχύειν τὸ οἰκεῖον πῦρ, ὥσπερ ἕνα καὶ τῇ

19 χρόῳ διαλάμπει μᾶλλον τῆς νυκτός. ἔτι δ’ οἷς ἡ κράσις ἐξ ἴσων, ἀνάγκη συναύξεσθαι κατὰ μέρος ἐκάτερον· ὥστ’ εἰ πλεονάζον κωλύει θά- 25 τερον ὁρᾶν, ἀπάντων ἂν εἴη παραπλησία πως ἡ διάθεσις. ἀλλὰ τὰ μὲν τῆς ὕψεως πάθη χαλεπώτερον ἔσται διελεῖν. τὰ δὲ περὶ τὰς ἄλλας αἰσθησεις πῶς κρίνωμεν τῷ ὁμοίῳ; τὸ γὰρ ὅμοιον ἀόριστον. οὔτε γὰρ ψόφω τὸν ψόφον οὔτ’ ὁσμῇ τὴν ὁσμὴν οὔτε τοῖς ἄλλοις τοῖς ὁμογενέσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς εἰπεῖν τοῖς ἐναντίοις. ἀπαθῇ γὰρ δεῖ τὴν αἴσθησιν προσάγειν· ἥχου δὲ ἐνόητος ἐν ὧσιν ἡ χυλῶν ἐν γεύσει καὶ ὁσμῆς ἐν ὁσφρήσει κωφότεροι 30

332 K. 191. 192 St. Simplic. in phys. f. 34 v 2
ἐχθρα [sic aF: ἐργα DE. δὲ add. Karsten]
πλεῖστον [transp. post ἀλλήλων Stein] ἀπ’
[sic DEF] ἀλλήλων διέχουσι μάλιστα [διέχουσιν
ἀμικτα Karst.] γέννη τε κράσει [DEF: κράσει
a] τε καὶ εἶδесιν ἐκμακτοῖσι || διὸ PF: corr.
Usener || 3 γένει τε καὶ κράσει καὶ εἶδесιν PF:
corr. Karsten, qui γέννη commendat p. 200 || 4
αἰσθήσει γὰρ τινι coni. Wimmer || ποιῶσι:
simul intellegitur Anaxagoras cf. v. 9 || 5 ὥσπερ
rescr. F || ἅπασα coni. Schneider || fuit qui
ἔτι δ’ mallet, sed cf. p. 506, 8 || 8 δ’ addidit
Wimmer || 9 λύπης sic PF || 10 κατὰ μέ-
γεθος PF: corr. Schneider || γὰρ iteratum
ut p. 501, 12. 510, 15 || 13 ἄλλοις PF: vulgo

ἄλλους || 14 κοινοῦς PF: correxi. nam μικτοὶ
πόροι μικτοῖς χρώμασι conveniunt || 14 ἀτό-
πως PF: ‘nisi λέγεται intellegatur, malim ἄτοπον’
Schneider. num ἔχει audiendum est cf. ad
p. 526, 14? || 15 ὁρᾷ PF: ὁρῶμεν Camot. || 18
ἢ correctum ex nescio quo P || 20 τὰ δὲ
μέλανα P itemque (sed μελανὰ) F: καὶ τὰ μέ-
λανα Camot. vulgo || 23 διαλάμπειν PF: corr.
Stephanus || 24 συναύξεσθαι ead. m. corr. F ||
26 num ἔστι διελεῖν ut p. 505, 3? || 27 κρίνωμεν
PF cf. p. 505, 4: corr. Stephanus || 29 εὐ-
παθῇ malis at cf. Arist. p. 429 a 15 sqq.
[index Bonitz. p. 72 a 38] || δεῖ P: δεῖ F || 30
χυλῶν P sec. F: χειλῶν pr. F || κωφότεροι pr. F

πᾶσαι γίνονται (καὶ) μᾶλλον ὅσῳ ἂν πλήρεις ᾖσι τῶν ὁμοίων, εἰ μὴ τις λεχθεῖη
 περὶ τούτων διορισμός. ἔτι δὲ τὸ περὶ τὴν ἀπορροήν, καίπερ οὐχ 20
 ἱκανῶς λεγόμενον περὶ μὲν τὰς ἄλλας ἡμῶς ἔστι πως ὑπολαβεῖν, περὶ δὲ
 τὴν ἀφὴν καὶ γεύσιν οὐ ῥῆξιον. πῶς γὰρ τῇ ἀπορροῇ κρίνωμεν ἢ πῶς
 5 ἐναρμόττον τοῖς πόροις τὸ τραχὺ καὶ τὸ λεῖον; μόνου γὰρ δοκεῖ τῶν στοι-
 χείων τοῦ πυρὸς ἀπορρεῖν, ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων οὐδενός. ἔτι δ' εἰ ἡ φησίς
 διὰ τὴν ἀπορροήν, ὥπερ χρῆται κοινοτάτῳ σημείῳ, συμβαίνει δὲ καὶ τὰς
 ὁσμὰς ἀπορροῇ γίνεσθαι, τὰ πλείστην ἔχοντα ὁσμὴν τάχιστα ἐχρῆν φησεῖ-
 ρεσθαι. νῦν δὲ σχεδὸν ἐναντίως ἔχει· τὰ γὰρ ὁσμοδέστατα τῶν φυτῶν καὶ
 10 τῶν ἄλλων ἐστὶ χροινιώτατα. συμβαίνει δὲ καὶ ἐπὶ τῆς φιλίας ὅλως μὴ
 εἶναι αἰσθησιν ἢ ἥττον διὰ τὸ συγκρίνεσθαι τότε καὶ μὴ ἀπορρεῖν.
 ἀλλὰ περὶ μὲν τὴν ἀκοήν ἦταν ἀποδοῖ τοῖς ἔσωθεν γίνεσθαι ψόφοις, ἄτοπον 21
 τὸ οἶεσθαι ὁῦλον εἶναι πῶς ἀκούουσιν, ἐνδον ποιήσαντα ψόφον ὥσπερ κώ-
 ῶνος. τῶν μὲν γὰρ ἔξω δι' ἐκείνον ἀκούομεν, ἐκείνου δὲ φοφῶντος διὰ
 15 τί; τοῦτο γὰρ αὐτὸ λείπεται ζητεῖν. ἀτόπως δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν ὁσφρησιν
 εἴρηκεν. πρῶτον μὲν γὰρ οὐ κοινὴν αἰτίαν ἀπέδωκεν· ἔνια μὲν γὰρ ὅλως
 οὐδ' ἀναπνέει τῶν ὁσφραινομένων. ἔπειτα τὸ μάλιστα ὁσφραίνεσθαι τοῖς
 πλείστον ἐπισπωμένους εὐθις· οὐδὲν γὰρ ὄφελος μὴ ὑγιαίνουσιν ἢ μὴ
 ἀνεψωμένης πως τῆς αἰσθήσεως. πολλοῖς δὲ συμβαίνει πεπηρῶσθαι καὶ
 20 ὅλως μὴδὲν αἰσθάνεσθαι. πρὸς δὲ τούτοις οἱ δύσπνοοι καὶ οἱ πονοῦντες
 καὶ οἱ καθεύδοντες μᾶλλον ἂν αἰσθάνοιντο τῶν ὁσμῶν· τὸν πλείστον γὰρ
 ἔλκουσιν ἀέρα. νῦν δὲ συμβαίνει τοῦναντίον. οὐ γὰρ ἴσως καθ' 22
 αὐτὸ τὸ ἀναπνεῖν αἴτιον τῆς ὁσφρήσεως, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηχός, ὥς ἔκ τε
 τῶν ἄλλων ζῶων μαρτυρεῖται καὶ διὰ τῶν εἰρημένων παθῶν· ὁ δ' ὥς
 25 ταύτης οὐσης τῆς αἰτίας καὶ ἐπὶ τέλει πάλιν εἴρηκεν ὥσπερ ἐπισημαινόμενος
 ὧδε μὲν οὖν πνοίῃς τε λελόγγασιν πάντα καὶ ὁσμῶν.

1 καὶ μᾶλλον ὅσῳ ἂν scripsi. nam ὅσῳ non
 sequente μᾶλλον Aristoteles est mos [cf. ind.
 Bonitzii p. 453^a 42] nec minus probe μᾶλλον
 comparativum excipit. v. Vahlen ad poet.²
 127sq. cf. p. 507, 2 ὅρῳ . . . τῷ διαφανεῖ . . .
 καὶ ὅσῳ ἂν καθαρώτερον ἢ μᾶλλον. ὅσῳ μᾶλλον
 ἂν collocaverat Schneider || εἰ μὴ κτλ. referenda
 sunt ad πᾶσαι cf. p. 503, 3sq. || 2 τὰ περὶ F ||
 4 κρίνομεν PF: corr. Stephanus cf. p. 504,
 27 || 5 ἐναρμόττον P: ἐναρμόττειν F:
 vulgo ἐναρμόττει ex Schneideri coniectura.
 sed audiendum κρίνομεν || 7 συμβαίνειν
 PF: scripsi συμβαίνει δὲ. deleverat συμ-
 βαίνειν Wimmer || 8 φθεῖρειν PF: corr.
 Schneider φθίνειν simul proponens. sed cf.
 p. 508, 21 || 10 φιλία Empedoclea opponi
 videtur τῇ φθείρει v. 6, quod intellexit Phi-
 lippon. hinc συγκρίνεσθαι v. 11 explicandum
 cf. Arist. p. 333^b 12. 904^a 10 || 12 ἔσωθεν cf.

§ 9 || 13 πῶς sic PF || ποιήσαντα PF sc Em-
 pedoclem, qui audiendus est in infinitivo
 οἶεσθαι. ποιήσαντος Wimmer || 14 κώδωνας
 PF: corr. Sturz cf. § 9 || δι' ἐκείνα PF: δι'
 ἐκείνον Schneider, puta κώδωνα: δι' ἐκείνου
 Usener || ἀκούομεν pr. F || ἐκείνο (yr) pr. F || 15
 τί; τὸ γὰρ PF: corr. Wimmer || ὁσφρησις
 sec. P in mrg. || 17 ἀναπνέει corrigebat
 ωγ
 Schneider || 19 ἀνεγνωσμένης P (superscripta
 m. sec): ἀνεγνωσμένης F || 19 περὶληρῶσθαι
 PF: corr. Curay || 21 καθεύδοντες . . . . .
 . . . . . νοσμῶν lacuna extremo versu
 relicta pr. P, quam explevit sec. P: καθεύ-
 δοντες extremo versu, νοσμῶν initio proximi
 nulla lacuna indicata, sed in mrg. eadem
 manu ζή(ται) F cf. p. 498, 15 || 24 δ δ' PF ||
 26 πνοῇς τε PF: corr. Stephanus

- οὐκ ἀληθές (δὲ) οὐδὲ τὸ μάλιστα ὁσφραίνεσθαι τῶν κούφων, ἀλλὰ δεῖ καὶ
 ὁσμὴν ἐνυπάρχειν. ὁ γὰρ ἀήρ καὶ τὸ πῦρ κουφότατα μέν, οὐ ποιοῦσι δὲ
 23 αἰσθησιν ὁσμῆς. ὥσαύτως δ' ἂν τις καὶ περὶ τὴν φρόνησιν ἀπορή-
 σαιεν, εἰ γὰρ τῶν αὐτῶν ποιεῖ καὶ τὴν αἰσθησιν. καὶ γὰρ ἅπαντα μεθέξει
 τοῦ φρονεῖν. καὶ ἅμα πῶς ἐνδέχεται καὶ ἐν ἀλλοιώσει καὶ ὑπὸ τοῦ ὁμοίου 5
 γίνεσθαι τὸ φρονεῖν; τὸ γὰρ ὅμοιον οὐκ ἀλλοιοῦται τῷ ὁμοίῳ. τὸ δὲ δὴ
 τῷ αἵματι φρονεῖν καὶ παντελῶς ἄτοπον· πολλὰ γὰρ τῶν ζώων ἄναιμα,
 τῶν δὲ ἐναίμων τὰ περὶ τὰς αἰσθήσεις ἀναιμότατα τῶν μερῶν. ἔτι καὶ
 ὁστοῦν καὶ θριξὶ αἰσθάνοιτ' ἂν, ἐπεὶ οὖν ἐξ ἀπάντων ἐστὶ τῶν στοιχείων.
 καὶ συμβαίνει ταῦτό εἶναι τὸ φρονεῖν καὶ αἰσθάνεσθαι καὶ ἡδῶσθαι καὶ (τὸ) 10
 λυπεῖσθαι καὶ [τὸ] ἀγνοεῖν· ἅμφω γὰρ ποιεῖ τοῖς ἀνομοίοις. ὥσθ' ἅμα
 24 τῷ μὲν ἀγνοεῖν ἔδει γίνεσθαι λύπην, τῷ δὲ φρονεῖν ἡδονήν. ἄτοπον
 δὲ καὶ τὸ τὰς δυνάμεις ἐκάστοις ἐγγίνεσθαι διὰ τὴν ἐν τοῖς μορίοις τοῦ
 αἵματος σύγκρασιν, ὥς ἢ τὴν γλώτταν αἰτίαν τοῦ εὐ λέγειν (οὔσαν ἦ) τὰς
 χεῖρας τοῦ δημιουργεῖν, ἀλλ' οὐκ ὄργανον τάξιν ἔχοντα. διὸ καὶ μᾶλλον ἂν 15
 τις ἀποδοίῃ τῇ μορφῇ τὴν αἰτίαν ἢ τῇ κράσει τοῦ αἵματος, ἢ χωρὶς διανοίας
 ἐστίν· οὕτως γὰρ ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων. Ἐμπεδοκλῆς μὲν οὖν
 ἔοικεν ἐν πολλοῖς διαμαρτάνειν.
 25 Τῶν δὲ μὴ τῷ ὁμοίῳ ποιούντων τὴν αἰσθησιν Ἀλκμαίων μὲν πρῶτον
 ἀφορίζει τὴν πρὸς τὰ ζῷα διαφοράν. ἀνθρωπον γὰρ φησι τῶν ἄλλων δια- 20
 φέρειν ὅτι μόνος ξυνίησι, τὰ δ' ἄλλα αἰσθάνεται μὲν οὐ ξυνίησι δέ, ὡς
 ἕτερον ὃν τὸ φρονεῖν καὶ αἰσθάνεσθαι, καὶ οὐ, καθάπερ Ἐμπεδοκλῆς,
 ταυτόν. ἔπειτα περὶ ἐκάστης λέγει. ἀκούειν μὲν οὖν φησι τοῖς ὤσιν, διότι
 κενὸν ἐν αὐτοῖς ἐνυπάρχει· τοῦτο γὰρ ἤχειν. φθέγγεσθαι δὲ τῷ κοίλῳ, τὸν
 ἀέρα δ' ἀντηχεῖν. ὁσφραίνεσθαι δὲ ῥισὶν ἅμα τῷ ἀναπνεῖν ἀνάγοντα τὸ 25
 πνεῦμα πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. γλώττῃ δὲ τοὺς χυμοὺς κρίνειν· χλιαρὰν γὰρ
 οὔσαν καὶ μαλακὴν τήκειν τῇ θερμότητι· δέχεσθαι δὲ καὶ διαδοῖναι διὰ
 26 τὴν μανότητα καὶ ἀπαλότητα. ὀφθαλμοὺς δὲ ὁρᾶν διὰ τοῦ πέρει

1 ἀληθές. οὐδὲ PF: corr. Schneider ||
 τὸ
 μάλιστα (τὸ et μαλ. rescripta) F || δεῖ
 P: δὴ F || 3 φρόνης in mrg. sec. P ||
 4 εἴπερ τῶν αὐτῶν olim conieci, geneti-
 vum ut πυρός p. 500, 9 explicans. nunc ei
 γὰρ teneo Vahleni ad Ar. poet. [Beiol. 1874]
 p. 115 exemplis motus. εἰ γ' ἀπὸ τῶν αὐ-
 τῶν Usener, ἐκ γὰρ τῶν αὐτῶν vel ei διὰ
 τῶν αὐτῶν [cf. § 70] Schneider, εἰ γε τὴν
 αὐτὴν Coray || 4 ἅπαντα μεθέξει κτλ. dubi-
 tant Schneider et Philippon. at cf. Arist.
 d. anim. III 3 p. 427^b 6 || 8 δὲ ἐναίμων
 PF: corr. Schneider || 9 ἐπεὶ γούν Wimmer.
 Usener ἐπεὶ ὁμοίως sc. αἵματι cf. p. 502, 13 ||
 10 τοῦτο PF: ταυτὸν Stephanus || τὸ ante λυ-
 πεῖσθαι addidit Schneider || 11 τὸ ante ἀγνοεῖν

delevit Wimmer || ὥσθ' P: ὥστ' F || 12
 τὸ δὲ φρονεῖν pr. F || 14 ὥς ἢ PF: ὡς εἶναι
 Usener. ὥσελ Stephanus || οὔσαν ἢ addidi cf.
 p. 502, 23 || 16 ἀ χωρὶς ante Schneiderum ||
 18 ἐν πολλοῖς sic PF || 19 ἀλκμαίων in mrg.
 sec. P || 20 ἀφωρίζει pr. F || 21 μόνον
 PF: corr. post Zellerum I. Klein Quaest.
 Nigid. p. 26, viii || 24 ἐνυπάρχει F: ὑπάρ-
 χει P || τοῦτο F: τοῦτω P. conicio τοῦτο γὰρ
 ἤχουν [cf. Plac. IV 17 2] φθέγγεσθαι διὰ τὸ
 κοῖλον, aliter Prol. p. 223 || 25 ἀνάγοντας con-
 Usener conl. § 38 || 27 δεδέχθαι δὲ καὶ διδοῖναι
 PF: corr. Schneider || 28 καὶ ἀπαλότητα corr.
 Wimmer cf. § 40. 43: τῆς ἀπαλότητος PF ||
 fuit qui ὀφθαλμοῖς mallet. sed cf. Ar. d.
 sens. p. 438^a 4 hist. an. X 1 p. 633^b 20.
 ego propter sequentia ὀφθαλμὸν exspecto ||

ὕδατος· ὅτι δ' ἔχει πῦρ ὁτλον εἶναι, πληγέντος γὰρ ἐκλάμπειν. ὁρᾶν δὲ τῷ
 στήλβοντι καὶ τῷ διαφανεῖ, ὅταν ἀντιφαίνῃ, καὶ ὅσῳ ἂν καθαρώτερον ἢ
 μᾶλλον. ἀπάσας δὲ τὰς αἰσθήσεις συνηρτῆσθαι πῶς πρὸς τὸν ἐγκέφαλον,
 διὸ καὶ πηροῦσθαι κινουμένου καὶ μεταλλάττοντος τὴν χώραν· ἐπιλαμβάνειν
 5 γὰρ τοὺς πόρους, δι' ὧν αἱ αἰσθήσεις. περὶ δὲ ἀφῆς οὐκ εἶρκεν οὔτε
 πῶς οὔτε τίνι γίνεται. [ἀλλ'] Ἀλκμαίων μὲν οὖν ἐπὶ τοσοῦτον ἀφώρικεν.
 Ἀναξαγόρας δὲ γίνεσθαι μὲν τοῖς ἐναντίοις· τὸ γὰρ ὅμοιον ἀπαθὲς 27
 ὑπὸ τοῦ ὁμοίου. καθ' ἑκάστην δ' ἰδίᾳ πειράται διαριθμεῖν. ὁρᾶν μὲν
 γὰρ τῇ ἐμφάσει τῆς κόρης, οὐκ ἐμφαίνεσθαι δὲ εἰς τὸ ὁμόχρων, ἀλλ' εἰς
 10 τὸ διάφορον. καὶ τοῖς μὲν πολλοῖς μεθ' ἡμέραν, ἐνίοις δὲ νύκτωρ εἶναι
 τὸ ἀλλόχρων, διὸ ὀξυωπεῖν τότε. ἀπλῶς δὲ τὴν νύκτα μᾶλλον ὁμόχρων
 εἶναι τοῖς ὀφθαλμοῖς. ἐμφαίνεσθαι δὲ μεθ' ἡμέραν, ὅτι τὸ φῶς συναίτιον
 τῆς ἐμφάσεως· τὴν δὲ χροάν τὴν κρατοῦσαν μᾶλλον εἰς τὴν ἐτέραν ἐμφαί-
 νεσθαι [εἰς]. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὴν ἀφῆν καὶ τὴν γεῦσιν 28
 15 κρίνειν· τὸ γὰρ ὁμοίως θερμὸν καὶ ψυχρὸν οὔτε θερμαίνειν οὔτε φύχειν
 πλησιάζον οὐδὲ δὴ τὸ γλυκὺ καὶ τὸ ὀξύ δι' αὐτῶν γνωρίζειν, ἀλλὰ τῷ μὲν
 θερμῷ τὸ ψυχρὸν, τῷ δ' ἄλμυρῷ τὸ πότιμον, τῷ δ' ὀξεί τὸ γλυκὺ κατὰ
 τὴν ἔλλειψιν τὴν ἐκάστου· πάντα γὰρ ἐνυπάρχειν ἔστιν ἐν ἡμῖν. ὥσαύτως
 δὲ καὶ ὁσφραίνεσθαι καὶ ἀκούειν τὸ μὲν ἅμα τῇ ἀναπνοῇ, τὸ δὲ τῷ
 20 διικνεῖσθαι τὸν ψόφον ἄχρι τοῦ ἐγκεφάλου· τὸ γὰρ περιέχον ὅσοτον εἶναι
 κοῖλον, εἰς δὲ ἐμπίπτειν τὸν ψόφον. ἅπασαν δ' αἰσθησιν μετὰ λύπης, 29
 ὅπερ ἂν δόξειεν ἀχόλουθον εἶναι τῇ ὑποθέσει· πᾶν γὰρ τὸ ἀνόμοιον ἀπτό-
 μενον πόνον παρέχει. φανερόν δὲ τοῦτο τῷ τε τοῦ χρόνου πλῆθει καὶ τῇ
 τῶν αἰσθητῶν ὑπερβολῇ. τὰ τε γὰρ λαμπρὰ χρώματα καὶ τοὺς ὑπερβάλ-
 25 λοντας ψόφους λύπην ἐμποιεῖν καὶ οὐ πολλὸν χρόνον δύνασθαι τοῖς αὐτοῖς
 ἐπιμένειν. αἰσθητικώτερα δὲ τὰ μεζῶ ζῶα καὶ ἀπλῶς εἶναι κατὰ τὸ μέ-
 γεθος τὴν αἰσθησιν. ὅσα μὲν γὰρ μεγάλους καὶ καθαρούς καὶ λαμπροὺς
 ὀφθαλμοὺς ἔχει, μεγάλα τε καὶ πόρρωθεν ὁρᾶν, ὅσα δὲ μικροὺς, ἐναντίως.
 ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἀκοῆς. τὰ μὲν γὰρ μεγάλα τῶν μεγάλων καὶ τῶν 30
 30 πόρρωθεν ἀκούειν, τὰ δ' ἐλάττω λανθάνειν, τὰ δὲ μικρὰ τῶν μικρῶν καὶ
 τῶν ἐγγύς. καὶ ἐπὶ τῆς ὁσφρήσεως ὁμοίως· ὅζειν μὲν γὰρ μᾶλλον τὸν
 λεπτόν ἀέρα, θερμαινόμενον μὲν γὰρ καὶ μανούμενον ὅζειν. ἀναπνεόν δὲ
 τὸ μὲν μέγα ζῶον ἅμα τῷ μανῷ καὶ τὸ πυκνὸν ἔλκειν, τὸ δὲ μικρὸν

2 ὅσον ἂν PF: corr. Schneider || καθαρότα-
 τον pr. F || ἢ PF || 4 πηροῦσθαι PF: corr.
 Coray || ἐπιλαμβάνειν sc. τὸν ἐγκέφαλον. ἐπι-
 λαμβάνεσθαι Wimmer || 5 περὶ δὲ ἀφῆς οὐκ εἰ

μ
 in litura pr. P || 6 ἀλλ' [i. e. ἀλκ in con-
 textum falso receptum, velut sec. P ἀλκμαί
 in mrg. habet cf. p. 499,13] PF: induxit
 Stephanus || ἀλκμαίων PF || 8 δὲ διαπειράται
 PF: corr. Wimmer || 9 ἐμφαίνεσθαι pr. F
 (x sec. m. superscripto): ἐκφαίνεσθαι P ||
 ὁμόχρουν hoc loco PF, alias fere ὁμόχρων et

sim. quod constanter scripsi || 11 διὸ ὀξυωπεῖν
 τότε Schneider: διοξυωπεῖν δὲ PF: delet it
 Philippson || 13 ἐπιφάσεως PF: corr. Schnei-
 der || 14 εἰς seclust Philippson || 16 οὐδὲ δει
 PF: corr. Stephanus || 18 ἐστὶν secl. Philipp-
 son. πάντῃ Usener cf. p. 502,13 || 23 τοῦ χρό-
 νου Schneider conl. § 32: τοῦ ὕπνου PF || 27
 αἰσθησιν <τῶν αἰσθητηρίων> ex § 34 veri
 similiter scripsit Schneider || 28 μικροὺς sic
 PF || 29 τῶν μεγάλων habent PF || 32
 μανούμενον sic PF || 33 φοιτ. καὶ τὸν πυκνόν
 itemque p 503,1 αὐτὸν τὸν μανὸν cf. p. 509,16

αὐτὸ τὸ μανόν, διὸ καὶ τὰ μεγάλα μᾶλλον αἰσθάνεσθαι. καὶ γὰρ τὴν ὁσμὴν ἐγγὺς εἶναι μᾶλλον ἢ πόρρω διὰ τὸ πυκνοτέραν εἶναι, σχεδαννυμένην δὲ ἀσθενῇ. σχεδὸν δὲ ὡς εἰπεῖν οὐκ αἰσθάνεσθαι τὰ μὲν μεγάλα τῆς λεπτοῦς [ἀέρος], τὰ δὲ μικρὰ τῆς πυκνῆς.

- 31 Τὸ μὲν οὖν τοῖς ἐναντίοις ποιεῖν τὴν αἴσθησιν ἔχει τινὰ λόγον, ὥσπερ 5 ἐλέχθη· δοκεῖ γὰρ ἡ ἀλλοίωσις οὐχ ὑπὸ τῶν ὁμοίων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἐναντίων εἶναι. καίτοι καὶ τοῦτο δεῖται πίστεως, εἰ ἀλλοίωσις ἡ αἴσθησις εἴτε τὸ ἐναντίον τοῦ ἐναντίου κριτικόν. τὸ δὲ μετὰ λύπης ἀπασαν εἶναι [ψεῦδος] οὐτ' ἐκ τῆς χρήσεως ὁμολογεῖται, τὰ μὲν (γὰρ) μεθ' ἡδονῆς τὰ δὲ πλείστα ἀνευ λύπης ἐστίν, οὐτ' ἐκ τῶν εὐλόγων. ἡ μὲν γὰρ αἴσθησις 10 κατὰ φύσιν, οὐδὲν δὲ τῶν φύσει βίᾳ καὶ μετὰ λύπης, ἀλλὰ μᾶλλον μεθ' ἡδονῆς, ὅπερ καὶ φαίνεται συμβαῖνον. τὰ γὰρ πλείω καὶ πλεονάκις ἡδόμεθα καὶ αὐτὸ δὲ τὸ αἰσθάνεσθαι χωρὶς τῆς περὶ ἕκαστον ἐπιθυμίας διώκομεν.
- 32 ἔτι δ' ἐπεὶ καὶ ἡδονὴ καὶ λύπη γίνεται διὰ τῆς αἰσθήσεως, ἀπαν δὲ φύσει 15 πρὸς τὸ βέλτιόν ἐστι, καθάπερ ἡ ἐπιστήμη, μᾶλλον ἂν εἴη μεθ' ἡδονῆς ἢ μετὰ λύπης. ἀπλῶς δ' εἴπερ μὴδὲ τὸ διανοεῖσθαι μετὰ λύπης, οὐδὲ τὸ αἰσθάνεσθαι· τὸν αὐτὸν γὰρ ἔχει λόγον ἐκάτερον πρὸς τὴν αὐτὴν χρεῖαν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ αἱ τῶν αἰσθητῶν ὑπερβολαὶ καὶ τὸ τοῦ χρόνου πλῆθος οὐδὲν σημεῖον ὡς μετὰ λύπης ἐστίν, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς ἐν συμμετρίᾳ τινὶ καὶ κράσει πρὸς τὸ αἰσθητὸν ἢ αἰσθησις. διόπερ ἴσως τὸ μὲν ἐλλείπον 20
- 33 ἀναίσθητον, τὸ δ' ὑπερβάλλον λύπην τε ποιεῖ καὶ φθείρει. συμβαίνει τοίνυν τὸ κατὰ φύσιν ἐκ τοῦ παρὰ φύσιν σκοπεῖν· ἡ γὰρ ὑπερβολὴ παρὰ φύσιν. ἐπεὶ τό γε ἀπ' ἐνίων καὶ ἐνίοτε λυπεῖσθαι, καθάπερ καὶ ἡδῆσθαι, φανερόν καὶ ὁμολογούμενον· ὥστ' οὐδὲν μᾶλλον διὰ γε τοῦτο μετὰ λύπης ἢ μεθ' ἡδονῆς ἐστίν, ἀλλ' ἴσως μετ' οὐδετέρου κατὰ γε τὸ ἀληθές· οὐδὲ 25 γὰρ ἂν δύναιτο κρίνειν, ὥσπερ οὐδὲ ἡ διάνοια συνεχῶς οὔσα μετὰ λύπης ἢ ἡδονῆς. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀπὸ μικρᾶς ἀρχῆς ἐφ' ὅλην μετήνεγκε τὴν
- 34 αἴσθησιν. ὅταν δὲ λέγῃ τὰ μείζω μᾶλλον αἰσθάνεσθαι καὶ ἀπλῶς

2 nisi interdidit velut ἰσχυράν post μᾶλλον cf. p. 509, 26, legendum χρῖναι μᾶλλον || πυκνότερα PF: corr. Camotius || 4 ἀέρος glossema ex p. 507, 32 fletum delevi. immo audendum ὁσμῆς, quod substituebat Philippson || 6 ἐλέχθη §§ 1. 2 || 7 καίτοι P: καίτι F || ἡ ἀλλοίωσις PF: corr. Schneider || 8 εἴτε Schneider: οὐτε PF || 9 ψεῦδος seclusit Wimmer || τῆς χρήσεως Stephanus || 10 ἐκ τῶν εὐλόγων vix sanum. aut ἐκ τῶν λόγων scribes aut quod Usenerus proposuit ἔστι τῶν εὐλόγων || 11 τῇ PF: corr. Schneider || 12 τὰ γὰρ πλείω καὶ πλεονάκις cf. v. 23 ἀπ' ἐνίων καὶ ἐνίοτε || 13 αὐτοὶ PF: corr. Schneider || χωρὶς κτλ. cf. Arist. metaph. A 1 πάντες ἀνθρωποὶ τοῦ εἶδέναι ὀρέγονται φύσει. σημεῖον δ' ἡ τῶν αἰσθήσεων ἀγάπησις· καὶ γὰρ χωρὶς τῆς χρεῖας ἀγα-

πῶνται δι' αὐτάς. ἐπιθυμίαν dicit χρεῖαν (cf. v. 17), nam ἐπιθυμία est ἐνδεῖα cf. Probl. p. 930^a 27 || 15 καθάπερ ἡ ἐπιστήμη PF: om. Vossianus et delevit Schneider: scripserim καθάπερ καὶ ἡ ἐπιστήμη sc. φύσει πρὸς τὸ βέλτιόν ἐστιν. quid sit ἐπιστήμη docet Ar. de anima II 5 p. 417^b 22 τῶν καθ' ἕκαστον ἡ κατ' ἐνέργειαν αἴσθησις, ἡ δ' ἐπιστήμη τῶν καθόλου. . . διὸ νοῆσαι μὲν ἐπ' αὐτῷ ὁπότεν βούληται, αἰσθάνεσθαι δ' οὐκ ἐπ' αὐτῷ. hinc διανοεῖσθαι et αἰσθάνεσθαι opposita in proximis vv. 16. 27 || ἐπιστήμη in mrg. iterat sec. P || 17 γὰρ F: om. P || intellegere αὐτοῦ: ad proprium utriusque usum. nam et cum cogitat et sentit aliquis, voluptate quadam perfunditur || 19 οὐδὲ ἐν PF || 20 καὶ πράξει PF: corr. Coray || 28 λέγῃ P: λέγει sed corr. pr. F

κατὰ τὸ μέγεθος τῶν αἰσθητηρίων εἶναι τὴν αἴσθησιν, τὸ μὲν αὐτῶν ἔχει
 τινὰ ἀπορίαν, οἷον πότερον τὰ μικρὰ μᾶλλον ἢ τὰ μεγάλα τῶν ζώων
 αἰσθητικὰ· δόξεις γὰρ ἂν ἀκριβεστέρας αἰσθήσεως εἶναι τὰ μικρὰ μὴ λαν-
 θάνειν, καὶ ἅμα τὸ τὰ ἐλάττω δυνάμενον καὶ τὰ μείζω κρίνειν οὐκ ἄλογον.
 5 ἅμα δὲ καὶ δοκεῖ περὶ ἐνίας αἰσθήσεως βέλτιον ἔχειν τὰ μικρὰ τῶν μεγάλων,
 ὥστε ταύτῃ μὲν χεῖρων ἢ τῶν μειζόνων αἰσθησις. εἰ δ' αὖ φαίνεται 35
 καὶ πολλὰ λανθάνειν τὰ μικρὰ [τῶν μειζόνων οἷον οἱ ψόφοι, χρώματα],
 βελτίων ἢ τῶν μειζόνων· ἅμα δὲ καὶ εὐλογον, ὥσπερ καὶ τὴν ὅλην τοῦ
 σώματος κρᾶσιν, ὁμοίως ἔχειν καὶ τὰ περὶ τὰς αἰσθήσεις. τοῦτο μὲν οὖν,
 10 ὥσπερ ἐλέγχθη, διαπορήσειεν ἂν τις, εἰ ἄρα καὶ δεῖ λέγειν οὕτως· οὐ γὰρ
 ἐν τοῖς ὁμοίοις γένεσιν ἀφώρισται κατὰ τὸ μέγεθος, ἀλλὰ κυριώτατα ἴσως
 ἢ τοῦ σώματος διάθεσις τε καὶ κρᾶσις. τὸ δὲ πρὸς τὰ μεγέθη τὴν
 συμμετρίαν ἀποδιδόναι τῶν αἰσθητῶν ἔοικεν ὁμοίως λέγειν Ἐμπεδοκλεῖ·
 τῷ γὰρ ἐναρμόττειν τοῖς πόροις ποιεῖ τὴν αἴσθησιν. πλὴν ἐπὶ τῆς ὁσφρή-
 15 σεως ἴδιον συμβαίνει δυσχερές· ὅζωι μὲν γὰρ φησι τὸν λεπτόν ἀέρα μᾶλλον,
 ὁσφραίνεσθαι δὲ ἀκριβεστέρον ὅσα τὸν πυκνὸν ἢ τὸν μανθὸν ἔλκει.

περὶ δὲ τῆς ἐμφάσεως κοινὴ τίς ἐστὶν ἡ δόξα· σχεδὸν γὰρ οἱ πολλοὶ τὸ 36
 ὁρᾶν οὕτως ὑπολαμβάνουσι διὰ τὴν γινομένην ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔμφασιν.
 τοῦτο δὲ οὐκέτι συνείδον ὥς οὔτε τὰ μεγέθη σύμμετρα τὰ ὁρώμενα τοῖς
 20 ἐμφαινόμενοις οὔτε ἐμφαίνεσθαι πολλὰ ἅμα καὶ ἀναντία δυνατόν, ἔτι δὲ
 κινήσεις καὶ διάστημα καὶ μέγεθος ὁρατὰ μὲν, ἔμφασιν δὲ οὐ ποιοῦσιν.
 ἐνίοις δὲ τῶν ζώων οὐδὲν ἐμφαίνεται, καθάπερ τοῖς σκληροφθαλμοῖς καὶ
 τοῖς ἐνύδροις. ἔτι δὲ καὶ τῶν ἀψύχων διὰ γε τοῦτο πολλὰ ἂν ὁρῶν· καὶ
 γὰρ ἐν ὕδατι καὶ χαλκῷ καὶ ἐτέροις πολλοῖς ἐστὶν ἀνάγκαις. φησὶ 37
 25 δὲ καὶ αὐτὸς ἐμφαίνεσθαι μὲν εἰς ἄλλα (τὰ) χρώματα, μᾶλλον δὲ τὸ
 ἰσχυρὸν εἰς τὸ ἀσθενές· ὥστε ἐκότερον μὲν ἐχρῆν ὁρᾶν, μᾶλλον δὲ (τὸ)
 μέλαν καὶ ὅλως (τὸ) ἀσθενέστερον. διὸ καὶ τὴν ὕψιν ὁμόχρων ποιεῖ τῇ
 νυκτὶ καὶ τὸ φῶς αἴτιον τῆς ἐμφάσεως. καίτοι πρῶτον μὲν τὸ φῶς ὁρῶμεν
 αὐτὸ δι' οὐδεμιᾶς ἐμφάσεως, ἔπειτα οὐδὲν ἤττον τὰ μέλανα τῶν λευκῶν
 30 οὐκ ἔχει φῶς. ἔτι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις αἰεὶ τὴν ἔμφασιν ὁρῶμεν εἰς τὸ
 λαμπρότερον καὶ καθαρώτερον γινομένην, ὥσπερ καὶ αὐτὸς λέγει τοὺς ὑμένας
 τῶν ὀμμάτων λεπτοὺς εἶναι καὶ λαμπροὺς. τιθέασι δὲ καὶ τὴν ὕψιν αὐτὴν
 οἱ πολλοὶ πυρός, (ὥς) τρύτου τὰς χροῖας μετεχούσας μᾶλλον. Ἀναξαγόρας

1 ἔχειν PF: corr. Vossianus et Camotins ||
 3 δόξει PF: corr. Stephanus || 4 ἅμα τὰ
 τῷ pr. F || 5 ἐνια PF: corr. Stephanus.
 πρὸς ἐνίας conl. Usener || 7 τῶν μειζό-
 νων delevit Schneider. ὅλον—χρώματα de-
 levit Philippson || 10 καὶ δεῖ sic PF cf.
 Vahlen ad Aristot. Poet. [Berol. 1874]
 p. 176 || 11 κυριώτερά non necessarium est ||
 14 τὸ γὰρ PF: corr. Philippson || 16 ἢ τὸν
 μικρόν PF: corr. Wimmer cf. § 30 p. 507, 33
 et 508, 1 || 18 ἐμφασίς in mrg. sec. P ||
 22 οὐδὲν φαίνεται PF: corr. Schneider: οὐδ'

ἐμφαίνεται Wimmer || 23 ἐνύδροις P: ἐνό-
 γροις F || 25 τὰ addidit Schneider || δὲ τοῖς
 F: δὲ τὰς sic pr. P || 26 τὸ ante μέλαν
 et ἀσθενέστερον addidit Schneider || 30 καὶ
 scripsi: γ' ἐν vulgo cf. G. Mueller de Theophr.
 dicendi gen. [Arnstadt 1874] p. 27 || 33 ὥς
 addidi || τρύτης PF: correxit Usener cf.
 [Aristot.] de col. p. 791b8. καὶ ταύτης τῆς
 φύσεως τὰς χροῖας μετεχούσας μᾶλλον Schnei-
 der || τῆς χροῖας P: τῆς χρεῖας ead. m. corr.
 pr. F: corr. Schneider

μὲν οὖν, ὥσπερ ἐλέχθη, κοινὴν τινα τὰρτην καὶ παλαιὰν δόξαν ἀναφέρει. πλὴν ἰδίως ἐπὶ πάσαις λέγει ταῖς αἰσθήσεσι καὶ μάλιστα ἐπὶ τῇ ὀφει, διότι τὸ μέγα αἰσθανόμενον ἐστίν, οὐ δηλοῦ δὲ τὰς σωματικωτέρας αἰσθήσεις.

38 Κλειδῆμος δὲ μόνος ἰδίως εἶρηκε περὶ τῆς ὀψεως· αἰσθάνεσθαι γὰρ φησι τοῖς ὀφθαλμοῖς μόνον ὅτι διαφανεῖς· ταῖς (δ') ἀκοαῖς, ὅτι ἐμπίπτων 5 ὁ ἀήρ κινεῖ· ταῖς δὲ ῥίσις ἐφελκομένους τὸν ἀέρα, τοῦτον γὰρ ἀναμίγνυσθαι· τῇ δὲ γλώσση τοὺς χυμοὺς καὶ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν διὰ τὸ συμφὴν εἶναι· τῷ δὲ ἄλλῳ σώματι παρὰ μὲν ταῦτ' οὐθέν, αὐτῶν δὲ τούτων καὶ τὸ θερμὸν καὶ τὰ ὑγρά καὶ τὰ ἐναντία· μόνον δὲ τὰς ἀκοὰς αὐτάς μὲν οὐδὲν κρίνειν, εἰς δὲ τὸν νοῦν διαπέμπειν, οὐχ ὥσπερ Ἀναξαγόρας ἀρχὴν 10 ποιεῖ πάντων τὸν νοῦν.

39 Διογένης δ' ὥσπερ τὸ ζῆν καὶ τὸ φρονεῖν τῷ ἀέρι καὶ τὰς αἰσθήσεις ἀνάπτει· διὸ καὶ δόξειεν ἂν τῷ ὁμοίῳ ποιεῖν (οὐδὲ γὰρ τὸ ποιεῖν εἶναι καὶ πάσχειν, εἰ μὴ πάντα ἦν ἐξ ἑνός)· τὴν μὲν ὄσφρησιν τῷ περὶ τὸν ἐγκέφαλον ἀέρι· τοῦτον γὰρ ἄθρου εἶναι καὶ σύμμετρον τῇ ὀσμῇ· τὸν γὰρ 15 ἐγκέφαλον αὐτὸν μανὸν καὶ (τὰ) φλεβία, λεπτότατον δ' ἐν οἷς ἡ διάθεσις ἀσύμμετρος, καὶ οὐ μίγνυσθαι ταῖς ὀσμαῖς· ὡς εἴ τις εἴη τῇ κράσει σύμμετρος, 40 δῆλον ὡς αἰσθανόμενον ἂν. τὴν δ' ἀκοήν, ὅταν ὁ ἐν τοῖς ὠσὶν ἀήρ κινήθῃς ὑπὸ τοῦ ἕξω διαδῶ πρὸς τὸν ἐγκέφαλον. τὴν δὲ ὄψιν [ὄραν] ἐμ-

φαινομένων εἰς τὴν κόρην, ταύτην δὲ μιγνυμένην τῷ ἐντὸς ἀέρι ποιεῖν 20 αἰσθῆσιν· σημεῖον δὲ· ἐὰν γὰρ φλεγμασία γένηται τῶν φλεβῶν, οὐ μίγνυσθαι τῷ ἐντὸς οὐδ' ὄραν ὁμοίως τῆς ἐμφάσεως οὕσης. τὴν δὲ γεῦσιν τῇ γλώττῃ διὰ τὸ μανὸν καὶ ἀπαλόν. περὶ δὲ ἀφῆς οὐδὲν ἀφώρισεν, οὔτε πῶς οὔτε τίνων ἐστίν. ἀλλὰ μετὰ ταῦτα πειρᾶται λέγειν, διὰ τί συμβαίνει 41 τὰς αἰσθήσεις ἀκριβεστέρας εἶναι καὶ τῶν ποιῶν. ὄσφρησιν μὲν οὖν 25 δευτάτην οἷς ἐλάχιστος ἀήρ ἐν τῇ κεφαλῇ, τάχιστα γὰρ μίγνυσθαι· καὶ

1 ἐλέχθη p. 509, 17 || 2 ἴδιον PF: correxi cf. § 38 50. 55. τι φέρειν ἴδιον dixit supra p. 480, 1 || διὰ τί coni. Schneider, at διότι idem quod ὅτι propter vocalem praecedentem usurpatum ut p. 519, 11. 522, 11 cf. Vahlen Sitzungsab. d. Wien. Ak. hist.-phil. Kl. vol. XXXVIII p. 58 || 3 τὸ μέγα scripsi cf. § 29 sqq: τὸ μὲν PF || σωματικωτάτας PF: correxī itemque Usenerus. intellegitur velut tactus, quem verbo stringit § 28 || 4 κλειδῆμος P itemque in mrg. sec. P || μόνος ante ἰδίως om. Vossianus at cf. Arist. p. 323 b 10 || 5 μόνον i. e. αἰσθάνεσθαι διὰ τοῦτο μόνον: μὲν corrigebat Wimmer || δ' addidit Stephanus || 6 ἐφελκόμενος PF: corr. Schneider || 9 scripserim τὸ ὑγρὸν, si cetera sana || 9 μόνον: nam qui praecedunt sensus ipsi iudicium ferunt || 11 ποιῶν Wimmer, at cf. Vahlen ad poet.² p. 229 || 12 διογένης in mrg. iterat sec. P || 13 parentesim significavi. utitur Aristotelis

verbis de gen. et corr. I 6 p. 322 b 13 || 15 ὀσμῇ Schneider IV p. 523: ἀκοῇ PF: ἀναπνοῇ falso alias Schneider || γὰρ post τὸν om. Stephanus || 16 μόνον καὶ φλεβία PF: correxi || λεπτότατον sc. ἀέρα εἶναι. tentabam φλεβία λεπτά, ἤττον δὲ οἷς cf. § 41. Arist. de sens. p. 458 a 7 || 16 θέσις PF: restitui ex usu Theophrasti cf. §§ 4. 19. 35. 64. q. caus. pl VI 5 4 || 17 καὶ οὐ PF: fortasse ὡς οὐ || 18 δῆλον PF: δειλον pr. F in mrg. || 19 ὄραν del. Usener || δ' ἀκοήν — 19 διαδῶ om. pr. F; add. in mrg. sec. m. || διαδῶ sic PF || 20 ἐμφαινομένην PF: corr. Wimmer || ταύτην — ἐὰν v. 21 om. pr. F, add. in mrg. sec. F || 21 μίγνυσθαι PF: corr. Wimmer || 22 οὐχ ὄραν PF: correxī || ὁμοίως F: ὁμοίως P || 23 οὔτε πῶς οὔτε τίνων ἐστίν iteravit, sed idem delevit pr. F || 26 ἤς PF: corr. Schneider || 26 ἥκιστα γὰρ PF: correxi cf. p. 511, 1. minus placet ἥδιστα

πρὸς τοῦτοις ἐὰν ἔλκη διὰ μακροτέρου καὶ στενωτέρου, θάττον γὰρ οὕτω
κρίνεσθαι· διόπερ ἔνια τῶν ζώων ὀσφραντικώτερα τῶν ἀνθρώπων εἶναι· οὐ
μὴν ἀλλὰ συμμέτρου γε οὕτης τῆς ὀσμῆς τῷ ἀέρι πρὸς τὴν κρασιν μά-
λιστα ἂν αἰσθάνεσθαι τὸν ἄνθρωπον. ἀκούειν δ' ὀξύτατα, ὣν αἶ τε φλέβες
5 λεπταὶ καθάπερ τῇ αἰσθήσει καὶ τῇ ἀκοῇ τέτρηται βραχὺ καὶ λεπτόν καὶ
ἰθὺ καὶ πρὸς τοῦτοις τὸ οὖς ὀρθὸν ἔχει καὶ μέγα· κινούμενον γὰρ τὸν ἐν
τοῖς ὣσιν ἀέρα κινεῖν τὸν ἐντός. ἐὰν δὲ εὐρυτέρα ᾖ, κινούμενου τοῦ ἀέρος
ἦχον εἶναι καὶ τὸν ψόφον ἀναρθρον διὰ τὸ μὴ προσπίπτειν πρὸς ἡρεμοῦν.
ὁρᾶν δ' ὀξύτατα, ὅσα τε τὸν ἀέρα καὶ τὰς φλέβας ἔχει λεπτάς, ὥσπερ ἐπὶ 42
10 τῶν ἄλλων καὶ ὅσα τὸν ὀφθαλμὸν λαμπρότατον. μάλιστα δ' ἐμφαίνεσθαι
τὸ ἐναντίον χρώμα· διὸ τοὺς μελανοφθαλμοὺς μεθ' ἡμέραν καὶ τὰ λαμπρὰ
μᾶλλον ὁρᾶν, τοὺς δ' ἐναντίους νύκτωρ. ὅτι δὲ ὁ ἐντός ἀὴρ αἰσθάνεται
μικρὸν ὢν μῆριον τοῦ θεοῦ, σημεῖον εἶναι, διότι πολλάκις πρὸς ἄλλα τὸν
νοῦν ἔχοντες οὐθ' ὁρῶμεν οὐτ' ἀκούομεν. ἡδονὴν δὲ καὶ λύπην 43
15 γίνεσθαι τόνδε τὸν τρόπον. ὅταν μὲν πολὺς ὁ ἀὴρ μίσηται τῷ αἵματι
καὶ κουφίῃ κατὰ φύσιν ὢν καὶ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα διεξιὼν, ἡδονήν· ὅταν
δὲ παρὰ φύσιν καὶ μὴ μίσηται συνιζάνοντος τοῦ αἵματος καὶ ἀσθενεστεροῦ
καὶ πυκνοτέρου γινομένου, λύπην. ὁμοίως καὶ θάρσος καὶ ὑγίαιαν καὶ τά-
ναντία. κριτικώτατον δὲ ἡδονῆς τὴν γλῶτταν· ἀπαλώτατον γὰρ εἶναι καὶ
20 μανὸν καὶ τὰς φλέβας ἀπάσας ἀνέκειν εἰς αὐτήν· διὸ σημειᾷ τε πλεῖστα
τοῖς κάμουσιν ἐπ' αὐτῆς εἶναι, καὶ τῶν ἄλλων ζώων τὰ χρώματα μὴνύειν·
ὅπόσα γὰρ ἂν ᾖ καὶ ὅποια, τοσαῦτα ἐμφαίνεσθαι. τὴν μὲν οὖν αἰσθησιν
οὕτω καὶ διὰ τοῦτο γίνεσθαι. φρονεῖν δ', ὥσπερ ἐλέχθη, τῷ ἀέρι 44
καθαροῦ καὶ ξηροῦ· κωλύειν γὰρ τὴν ἐκμάδα τὸν νοῦν· διὸ καὶ ἐν τοῖς
25 ὕπνοις καὶ ἐν ταῖς μέθαις καὶ ἐν ταῖς πλησμοναῖς ἦττον φρονεῖν. ὅτι δὲ
ἡ ὑγρότης ἀφαιρεῖται τὸν νοῦν, σημεῖον, διότι τὰ ἄλλα ζῶα χεῖρω τὴν
διάνοιαν· ἀναπνεῖν τε γὰρ τὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἀέρα καὶ τροφὴν ὑγροτέραν
προσφέρεισθαι. τοὺς δὲ ὀρνίθας ἀναπνεῖν μὲν καθαρὸν, φύσιν δὲ ὁμοίαν
ἔχειν τοῖς ἰχθύσι· καὶ γὰρ τὴν σάρκα στιφράν, καὶ τὸ πνεῦμα οὐ διεῖναι
30 διὰ παντός, ἀλλὰ ἐστάναι περὶ τὴν κοιλίαν. διὸ τὴν μὲν τροφὴν ταχὺ
πέττειν, αὐτὸ δ' ἄφρον εἶναι. συμβαλλεσθαι δέ τι πρὸς τῇ τροφῇ καὶ τὸ στόμα

1 στενωτέρου P: στενοτέρου F || 5 corrupta
verba varie tentata: καὶ τὸ περὶ τῇ αἰσθήσει
Philippson, αἱ παρὰ τῇ αἰσθήσει καὶ ἡ ἀκοή
Wimmer. dubitanter propono καθάπερ τῇ
ὀσφρήσει κτλ., ubi post καὶ v. 6 facile cogitando
suppleas 2 cf. v. 9 || 7 εὐρυτέρα sc. ἡ ἀκοή ||
ἡ F: ἡ P || 8 quid differat ἡχος et φθόγγος
docet Theo Smyrn. p. 50, 14 Hill. cf. Arist.
d. anima II 8 p. 420^a 15 || τὸν post καὶ de-
lebat Schneider || 9 ὀξύτατον PF: corr. Ste-
phanus || 10 τὸν ὀφθαλμὸν P: τῶν ὀφθαλ-
μῶν F || 11 διὸ PF cf. p. 10, 17: δι' ὃ
vulgo || 13 ὢν P: ὃν F || θεοῦ P: θς F.
θυμοῦ Schneider || 13 διὸ PF: correxi cf.

v. 26 et § 68 || 15 μίσηται pr. F || 16 κου-
φίζει pr. F || 17 μίσγνεται pr. F || συνισάζοντος
PF: corr. Schneider || 18 θάρσος F: θράσος
F || 21 αὐτοῖς PF: corr. Stephanus || 22 ὅποσα
sc. χρώματα cf. Arist. probl. 34 e p. 964^a 4 ||
23 ἐλέχθη § 39 || 25 ἔτι δὲ PF: corr. Schnei-
der || 26 δ' ὅτι PF: correxi cf. p. 15, 27 ||
διαπνεῖν PF: corr. Schneider ex v. 27 || 29
σάρκα στυφράν PF: corr. Coray. carnis den-
sitas illis aerem intus arceat nec evapo-
rare sinit || 30 ἰστάναι PF: corr. Schneider ||
31 δ' ἔτι PF: correxi. audiendum πρὸς τὸ
ἄφρον εἶναι || σῶμα pr. F, quae eadem ma-
nus correxit et in mrg. στόμα scripsit

καὶ τὴν γλῶτταν· οὐ γὰρ δύνασθαι συνεῖναι ἀλλήλων. τὰ δὲ φυτὰ διὰ
 τὸ μὴ εἶναι κοῖλα μηδὲ ἀναδέχεσθαι τὸν ἀέρα πανταλῶς ἀφρηγῆσθαι τὸ
 45 φρονεῖν. ταῦτόν δ' αἵτιον εἶναι καὶ ὅτι τὰ παῖδιά ἄφρονα. πολὺ
 γὰρ ἔχειν τὸ ὑγρόν. ὥστε μὴ δύνασθαι διὰ παντὸς διέναι τοῦ σώματος,
 ἀλλὰ ἐκκρίνεσθαι περὶ τὰ στήθη, διὸ νωθῇ τε εἶναι καὶ ἄφρονα. ὀργίλα
 5 δὲ καὶ ὅλως ὑβόρροπα καὶ εὐμετάπτωτα διὰ τὸ ἐκ μικρῶν κρίνεσθαι τὸν
 ἀέρα πολύν· ὅπερ καὶ τῆς λήθης αἵτιον εἶναι· διὰ γὰρ τὸ μὴ εἶναι διὰ
 παντὸς τοῦ σώματος οὐ δύνασθαι συνεῖναι· σημεῖον δέ· καὶ γὰρ τοῖς ἀνα-
 μιμνησκομένοις τὴν ἀπορίαν εἶναι περὶ τὸ στήθος, ὅταν δὲ εὖρωσιν, 'δια-
 σκίδνασθαι' καὶ ἀνακουφίζεσθαι τῆς λύπης. 10

46 Διογένης μὲν οὖν πάντα βουλόμενος ἀνάπτει τῷ ἀέρι πολλῶν ἀπο-
 λείπεται πρὸς πίστιν. οὔτε γὰρ τὴν αἰσθήσιν οὔτε τὴν φρόνησιν ἴδιον ποιεῖ
 τῶν ἐμφύχων. ἴσως γὰρ καὶ ἀέρα τοιοῦτον καὶ κρᾶσιν καὶ συμμετρίαν
 ἐνδέχεται πανταχοῦ καὶ πᾶσιν ὑπάρχειν, εἰ δὲ μὴ, τοῦτο αὐτὸ λεκτέον.
 ἔτι δὲ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς διαφοραῖς αἰσθήσεσιν, ὥστε ἐνδέχεσθαι τὰ τῆς 15
 ὀψευς τὴν ἀκοὴν κρίνειν καὶ ὅπερ ἡμεῖς τῇ ὁσφρήσει, ταῦτα ἄλλο τι ζῶον
 ἐτέρῳ διὰ τὸ τὴν αὐτὴν ἔχειν κρᾶσιν· ὥστε καὶ τῇ περὶ τὸν θώρακα
 ἀναπνοῇ κρίνειν τότε τὰς ὁσμὰς· ἐνδέχεται γὰρ ἐνίοτε σύμμετρον εἶναι
 47 ταύταις. εὐλήθη δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν ὄψιν, ὡς τῷ ἀέρι τῷ ἐντὸς
 ὁρῶμεν· ἀλλὰ ἐλέγχει μὲν πως τοὺς τὴν ἔμφασιν ποιῶντας, οὐ μὴν
 αὐτὸς λέγει τὴν αἰτίαν. ἔπειτα τὸ μὲν αἰσθάνεσθαι καὶ ᾗδεσθαι 20
 φρονεῖν τῇ τε ἀναπνοῇ καὶ τῇ μίξει τοῦ αἵματος ἀποδίδωσι. πολλὰ δὲ
 τῶν ζῴων τὰ μὲν ἀναιμα, τὰ δὲ ὅλως οὐκ ἀναπνεῖ· καὶ εἰ δεῖ διὰ παντὸς
 τοῦ σώματος διέναι τὴν ἀναπνοήν, ἀλλὰ (μὴ) μορίων τινῶν (μικροῦ γὰρ
 ἔνεκα τοῦτ' ἔστιν), οὐθὲν ἂν κωλύοι διὰ γε τοῦτο καὶ τὰ πάντα καὶ με- 25
 μνησθαι καὶ φρονεῖν. *** ἔτι δὲ εἰ καὶ τοῦτο συνέβαινε, οὐκ ἂν ᾗν ἐμ-
 ποδῶν. οὐ γὰρ ἐν ἅπασι τοῖς μέρεσιν ὁ νοῦς, οἷον ἐν τοῖς σκέλεσι καὶ τοῖς
 ποσίν, ἀλλὰ ἐν ὠρισμένοις, δι' ὧν καὶ οἱ ἐν ἡλικίᾳ καὶ μέμνηται καὶ

1 συνεῖναι PF: συνίεναι Schneider at cf. v. 8 ||
 2 ἀναιρεῖσθαι PF: corr. Schneider || 4 διέναι,
 sed in mrg. corr. pr. F. puta aerem cf. v. 7.
 24 p. 511, 29 || τοῦ σώματος—5 ἄφρονα om.
 pr. F; add. et inter versus et in mrg. sec. F ||
 6 κινεῖσθαι P: oblitterata post τὸ habet F ||
 correxi cf. v. 5 et p. 511, 2. ἐν μικρῷ κι-
 νεῖσθαι conl. Schneider || 8 συνεῖναι P: καὶ
 συνεῖναι F: συνίεναι Schneider || 9 διασκίδνα-
 σθαι sc. aera. servavit Ionicam formam cf.
 § 55. 56 || 13 τῶν ὄψεων PF: τῶν ἐμφύχων
 scripsit Wimmer cf. § 12 || τὸν αὐτὸν cf. v. 17
 non necessarium est || 15 ἔτι δὲ sc. ἐνδέχεται
 τὸν τοιοῦτον ἀέρα ὑπάρχειν || 16 ὥσπερ PF:
 correxi. nam et διὰ τὸ τὴν αὐτὴν κρᾶσιν et
 proximum exemplum sensuum promiseum
 usum probari docet || 17 ἕτερα PF: scripsi
 ἐτέρᾳ sc. αἰσθήσει cf. v. 15 || τῇ P: τὸ F ||

18 τότε fuit qui pote corrigere vellet. sed
 intellege: *si verum esset eodem aeris genere*
omnia sentire cf. p. 505, 11 || 19 εὐθὺς Ste-
 phanus et τὸ περὶ Schneider cf. § 48 || ἀστέρι
 F sed στέρι rescriptum || 20 ἐλέγχόμεν πως
 PF: corr. Stephanus || 22 τῇ τε Wimmer:
 ἔτι δὲ PF || 23 καὶ εἰ δεῖ P pr. F: καὶ δεῖ
 resc. F || 24 addidi μῆ. verte: *et si respi-*
rationem necesse est per totum corpus, non
per partes tantum permeare velut per na-
 res (*nam parum hoc efficitur* velut olfactus)
tamen per hoc vel omnia animalia co-
gitare nihil est quod prohibeat. iam vero
 causa intercidit velut οὐθὲν γὰρ ἂν κωλύοι
 διὰ παντὸς ἀναπνεῖν || 25 κωλύει F: κωλύῃ P:
 corr. Stephanus || 26 ὠρισμέναις PF: corr.
 Camotius (ὠρισμένοις Vossianus) || οἱ P: ἡ F

φρονοῦσιν. εὐθηδες δὲ καὶ τὸ τοὺς ἀνθρώπους διαφέρειν τῷ καθα- 48
ρώτερον ἀναπνεῖν, ἀλλ' οὐ τὴν φύσιν, καθάπερ καὶ τὰ ἔμψυχα τῶν ἀψύχων.
ἐχρῆν γὰρ εὐθὺς μεταλλάξαντα τόπον διαφέρειν τῷ φρονεῖν καὶ τῶν ἀν-
θρώπων δὲ τοὺς ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ἐμφρονεστέρους εἶναι, τῶν πάντων δὲ
5 μάλιστα τοὺς ὀρνίθας· οὐ γὰρ τοσοῦτον ἢ τῆς σαρκὸς διαφέρει φύσιν, ὅσον
ἢ τοῦ ἀέρος καθαριότητος. ἔτι δὲ τὰ φυτὰ μὴ φρονεῖν διὰ τὸ μὴ ἔχειν
κενόν. οἷς δ' ἐνυπάρχει, ταῦτα πάντα φρονεῖν. Διογένους μὲν οὖν, ὥσπερ
εἴπομεν, ἅπαντα προθυμούμενος ἀνάγειν εἰς τὴν ἀρχὴν πολλὰ διαμαρτάνει
τῶν εὐλόγων.

10 Δημόκριτος δὲ περὶ μὲν αἰσθήσεως οὐ διορίζει, πότερα τοῖς ἐναντίοις 49
ἢ τοῖς ὁμοίοις ἐστίν. εἰ μὲν γὰρ (τῷ) ἀλλοιοῦσθαι ποιεῖ τὸ αἰσθάνεσθαι,
δοξείεν ἂν τοῖς διαφόροις· οὐ γὰρ ἀλλοιοῦται τὸ ὅμοιον ὑπὸ τοῦ ὁμοίου·
πάλιν δ' (εἰ) τὸ μὲν αἰσθάνεσθαι καὶ ἀπλῶς ἀλλοιοῦσθαι (τῷ) πάσχειν,
ἀδύνατον δέ, φησί, τὰ μὴ ταῦτα πάσχειν, ἀλλὰ καὶ ἕτερα ὄντα ποιῇ οὐχ
15 (ἢ) ἕτερα ἀλλ' ἢ ταυτὸν τι ὑπάρχει, τοῖς ὁμοίοις. διὸ περὶ μὲν τούτων
ἀμφοτέρως ἔστιν ὑπολαβεῖν. περὶ ἐκάστης δ' ἥδη αὐτῶν ἐν μέρει πειράται
λέγειν. ὁρᾷ μὲν οὖν ποιεῖ τῇ ἐμφάσει· ταύτην δὲ ἰδίως λέγει· τὴν 50
γὰρ ἔμφασιν οὐκ εὐθὺς ἐν τῇ κόρῃ γίνεσθαι, ἀλλὰ τὸν ἀέρα τὸν μεταξὺ
τῆς ὄψεως καὶ τοῦ ὁρωμένου τυποῦσθαι συσσελλόμενον ὑπὸ τοῦ ὁρωμένου
20 καὶ τοῦ ὁρώοντος· ἅπαντος γὰρ αἰεὶ γίνεσθαι τινα ἀπορροήν· ἔπειτα τοῦτον
στερεὸν ὄντα καὶ ἀλλόχρων ἐμφαίνεσθαι τοῖς ὁμμασιν ὕγρασις. καὶ τὸ μὲν
πυκνὸν οὐ δέχεσθαι, τὸ δὲ ὑγρὸν διέναι. διὸ καὶ τοὺς ὑγροὺς τῶν σκληρῶν
ὀφθαλμῶν ἀμείνους εἶναι πρὸς τὸ ὁρᾶν, εἰ ὁ μὲν ἔξω χιτῶν ὡς λεπτότατος
καὶ πυκνότατος εἴη, τὰ δ' ἐντὸς ὡς μάλιστα σομφὰ καὶ κενὰ πυκνῆς καὶ
25 στιφρᾶς σαρκός, ἔτι δὲ ἰχμάδος παχεύας τε καὶ λιπαρᾶς, καὶ αἱ φλέβες (αἱ)
κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς εὐθεῖαι καὶ ἀνικμοί, ὡς 'ὁμοιοσχημονεῖν' τοῖς ἀπο-
τυπουμένοις. τὰ γὰρ ὁμόφυλα μάλιστα ἕκαστον γνωρίζειν.

Πρῶτον μὲν οὖν ἄτοπος ἢ ἀποτύπωσις ἢ ἐν τῷ ἀέρι. δεῖ γὰρ ἔχειν 51
πυκνότητα καὶ μὴ 'θρύπτεσθαι' τὸ τυπούμενον, ὥσπερ καὶ αὐτὸς λέγει

1 τὸ καὶ PF: transposuit Wimmer || τῷ P:
τὸ F || 3 τὸ φρονεῖν PF: corr. Stephanus ||
4 ἐμφανεστέρους P: ἐμφανιστέρους F: corr.
Schneider || fortasse τῶν (κάτω), πάντων ||
7 post φρονεῖν Theophrasti refutatio inter-
cidisse videtur || 8 εἴπομεν § 46 || 10 δημόκρι-
τος in mrg. iterat sec. P || 11 ἢ μὲν γὰρ
coni. Schneider || τῷ addidit Camotius: om.
PF Vossianus || 13 εἰ addidit Wimmer ||
πάλιν δὲ τὸ μὲν αἰσθάνεσθαι καὶ ὑπ' ἀλλήλων
ἀλλοιοῦσθαι ἢ πάσχειν μὴ ὄντα ταῦτα ἀδύνα-
τόν φησιν εἶναι volebat Burchard || ἀπλῶς τὸ
ἀλλοιοῦσθαι λέγει πάσχειν coni. Schneider ||
τῷ addidit Philippson || 14 φησί, τῷ P:
φησί, τὸ F: corr. Zeller || ἀλλὰ καὶ ἕτερα
ὄντα ποιεῖν οὐχ ἕτερα, ἀλλ' ἢ ταυτὸν τι πα-

σχει, PF: correctum ex Arist. de gen. et
corr. I 7 p 323b13 ἀλλὰ καὶ ἕτερα ὄντα
ποιῇ τι εἰς ἄλληλα, οὐχ ἢ ἕτερα ἀλλ' ἢ ταῦ-
τόν τι ὑπάρχει κτλ. || 15 διὰ PF: corr. Ca-
motius. δι' ὁ Vossianus || 16 ὑπολαμβάνειν
Schneider || αὐτῶν Mullach: τῶν PF: τούτων
Burchard || 19 ἀν στελλόμενον ἀπὸ τ. ὁ. κατὰ
τοῦ ὁ. || 23 λεπτότατος pr. F || 25 ἰσχυρᾶς σαρ-
κός PF: corr. Usener || αἱ addidi || 26 καὶ
μὴ εὐσχημονεῖν FP: correxi ὡς ὁμοιοσχημο-
νεῖν. Schneider καὶ ὁμοιοσχημονεῖν. verbum
est Democriteum cf. Placit. IV 19 3 v. Prol.
p. 219. καὶ μὴ ἐνοχλοῖεν coni. Burchard ||
29 θρύπτεσθαι Democriteum verbum cf. Placit.
l. c. Prol. l. c. || τὸ πυκνούμενον PF: corr.
Zeller. non conferri debent p. 514, 6 et 26

παραβάλλων τοιαύτην εἶναι τὴν ἐντύπωσιν, οἷον εἰ ἐκμάξεϊας εἰς κηρόν. ἔπειτα μᾶλλον ἐν ὕδατι τυποῦσθαι δυνατόν, ὅσῳ πυκνότερον· ἤττον δὲ ὁράται, καίτοι προσήκει μᾶλλον. ὅλως δὲ ἀπορροὴν ποιῶντα τῆς μορφῆς, ὥσπερ ἐν τοῖς περὶ τῶν εἰδῶν, τί δεῖ τὴν ἀποτύπωσιν ποιεῖν; αὐτὰ γὰρ 52 ἐμφαίνεται τὰ εἶδωλα. εἰ δὲ δὴ τοῦτο συμβαίνει καὶ ὁ ἀήρ ἀπο- 5 μᾶττεται καθάπερ κηρὸς ὠθηόμενος καὶ πυκνούμενος, πῶς καὶ ποῖα τις ἢ ἔμφασις γίνεται; ὁῦλον γὰρ ὡς ἐπὶ προσώπου (ὁ) τύπος ἔσται τῷ ὁρωμένῳ καθάπερ ἐν τοῖς ἄλλοις. τοιούτου δ' ὄντος ἀδύνατον ἐξ ἐναντίας ἔμφασιν γίνεσθαι μὴ στραφέντος τοῦ τύπου. τοῦτο δ' ὑπὸ τίνος ἔσται καὶ πῶς, δεικτέον· οὐχ οἷόν τε γὰρ ἄλλως γίνεσθαι τὸ ὁρᾶν. ἔπειτα ἔταν ὁράται 10 πλείονα κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, πῶς ἐν τῷ αὐτῷ ἀέρι πλείους ἔσονται τύποι; καὶ πάλιν πῶς ἀλλήλους ὁρᾶν ἐνδέχεται; τοὺς γὰρ τύπους ἀνάγκη συμβάλλειν ἑαυτοῖς, ἐκάτερον ἀντιπρόσωπον ὄντα ἀφ' ὧν ἐστίν. ὥστε 53 τοῦτο ζήτησιν ἔχει. καὶ πρὸς τοῦτῃ διὰ τί ποτε ἕκαστος αὐτὸς αὐτὸν οὐχ ὁρᾷ; καθάπερ γὰρ τοῖς τῶν πέλας ὄμμασιν, οἱ τύποι καὶ τοῖς 15 ἑαυτῶν ἐμφαίνονται ἄν, ἄλλως τε εἰ καὶ εὐθὺς ἀντιπρόσωποι κεῖνται καὶ ταῦτα συμβαίνει πάθος ὥσπερ ἐπὶ τῆς ἡχοῦς. ἀνακλᾶσθαι γὰρ φησι καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν φθιγεῖσθαι τὴν φωνήν. ὅλως δὲ ἄτοπος ἡ τοῦ ἀέρος τύποις. ἀνάγκη γὰρ ἐξ ὧν λέγει πάντα ἐναποτυποῦσθαι τὰ σώματα καὶ πολλὰ ἐναλλάττειν, ὃ καὶ πρὸς τὴν ὄψιν ἐμποδίων ἂν εἴη καὶ ἄλλως οὐκ 20 εἰλόγον. ἔτι δὲ εἴπερ ἡ τύποις διαμένει, καὶ μὴ φανεράν [όντων] μηδὲ πλησίον ὄντων τῶν σωμάτων ἐχρῆν ὁρᾶν εἰ καὶ μὴ νύκτωρ, ἀλλὰ μεθ' ἡμέραν. καίτοι τοὺς γε τύπους οὐχ ἤττον εἰκὸς διαμένειν νυκτός, ὅσῳ ἐμ- 54 ψυχρότερος ὁ ἀήρ. ἀλλ' ἴσως τὴν ἔμφασιν ὁ ἥλιος ποιεῖ καὶ τὸ φῶς ὥσπερ * ἐπιφέρων ἐπὶ τὴν ὄψιν, καθάπερ ἔοικε βούλεσθαι λέγειν· 25 ἐπεὶ τό γε τὸν ἥλιον ἀπαθιόντα ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀποπληττόμενον πυκνοῦν τὸν ἀέρα, καθάπερ φησὶν, ἄτοπον· διακρίνειν γὰρ πέφυκε μᾶλλον. ἄτοπον δὲ καὶ τὸ μὴ μόνον τοῖς ὄμμασιν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἄλλῳ σώματι μεταδιδόναι τῆς αἰσθησεως· φησὶ γὰρ διὰ τοῦτο κενότῃ καὶ ὑγρότῃ ἔχειν δεῖν τὸν ὀφθαλμόν, ἔν' ἐπὶ πλεόν δεχῆται καὶ τῷ ἄλλῳ σώματι παραδιδῶ. ἄλογον 30 δὲ καὶ τὸ μάλιστα μὲν ὁρᾶν φάναι τὰ ὁμόφυλα, τὴν δὲ ἔμφασιν ποιεῖν τοῖς ἀλλόχρωσιν ὡς οὐκ ἐμφαινομένων τῶν ὁμοίων. τὰ δὲ μεγέθη καὶ

1 εἰς σκληρόν PF: corr. Burchard cf. v. 6 || 3 ὁρᾶσθαι PF: corr. Wimmer || 4 εἰδῶν tuetur Mullach Democ. fragm. p. 135. de citandi forma cf. p. 525, 4: εἰδῶλων Schneider || τί δὴ τὴν ἀποτύπωσιν ποιεῖ, αὐτῷ γὰρ ἐμφαίνει τὼ τὰ εἶδωλα P resc. F: corr. Schneider || 6 τίς PF (sed oblitteratum) || 7 ὁ addidit Schneider || 13 ἂν πρόσωπον PF: corr. Stephanus || ὄντα recte PF: ὄντας Camotius || 15 καίτοιγε αὐτῶν PF: correxi. καὶ τοῖς αὐτῶν praeiverat Schneider || 16 εἰ καὶ cf. G. Mueller l. c. p. 39. Aristot. p. 511^b12 || 17 ἐπὶ — 18 φθιγεῖσθαι om., sed

in mrg. add. pr. F || 20 ἐναλλάτειν F et sic saepius || 21 post διαμένει distinxi, vulgo post σωμάτων. καίτοι breviter dictum 'atque noctu quoque fieri potest, nam etc.' || ὄντων post φανεράν delevit Schneider || 23 ἐμψυχρότερος PF: corr. Wimmer || 24 καὶ post ποιεῖ PF: om. Voss. Camot. || 25 hiatum supplere nequivi || 26 τό γε P, sec. F: τό τε pr. F || τὸν ὅτι ἀπαθιόντα sic PF: corr. Schneider || ἀποπληττόμενον PF: corr Usener conl. Ar. probl. 11 7 p. 899^b44 || πυκνὸν PF: corr. Schneider || 31 τὴν P: τὸν(?) F || 32 τοῖς P: τοῖς δ' F || ὁμοίως PF: corr. Vossianus

τὰ διαστήματα πῶς ἐμφαίνεται, καίπερ ἐπιχειρήσας λέγειν οὐκ ἀποδίδωσιν. περὶ μὲν οὖν ὅψεως ἰδίως ἔνια βουλόμενός λέγειν πλείω παραδίδωσι ζήτησιν. 55 τὴν δ' ἀκοὴν παραπλησίως ποιεῖ τοῖς ἄλλοις. εἰς γὰρ τὸ κενὸν ἐμπύπτοντα τὸν ἀέρα κίνησιν ἐμποιεῖν· πλὴν ὅτι κατὰ πᾶν μὲν ὁμοίως τὸ σῶμα εἰσέναι, 5 μάλιστα δὲ καὶ πλείστον διὰ τῶν ὠτων, ὅτι διὰ πλείστου τε κενοῦ διέρχεται καὶ ἥκιστα 'διαμύμνει'. διὸ καὶ κατὰ μὲν τὸ ἄλλο σῶμα οὐκ αἰσθάνεσθαι, ταύτῃ δὲ μόνον. ὅταν δὲ ἐντὸς γένηται, 'σκιδνασθαι' διὰ τὸ τάχος· τὴν γὰρ φωνὴν εἶναι πυκνουμένου τοῦ ἀέρος καὶ μετὰ βίας εἰσιόντος. ὥσπερ οὖν ἐκτὸς ποιεῖ τῇ ἀφῇ τὴν αἰσθησιν, οὕτω καὶ ἐντὸς. 66
10 τατα δ' ἀκούειν, εἰ ὁ μὲν ἔξω χιτῶν εἴη πυκνός, τὰ δὲ φλεβία κενὰ καὶ ὡς μάλιστα ἄνικμα καὶ εὐτρητα κατὰ τε τὸ ἄλλο σῶμα καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς ἀκοάς, ἔτι δὲ τὰ ὁστᾶ πυκνὰ καὶ ὁ ἐγκέφαλος εὐκρατος καὶ τὸ περὶ αὐτὸν ὡς ξηρότατον· ἀθρόον γὰρ ἂν οὕτως εἰσέναι τὴν φωνὴν ἄτε διὰ πολλοῦ κενοῦ καὶ ἀνίχμου καὶ εὐτρήτου εἰσιούσαν καὶ ταχὺ 'σκιδνασθαι' 15 καὶ ὁμαλῶς κατὰ τὸ σῶμα καὶ οὐ διεκρίπτειν ἔξω. τὸ μὲν οὖν ἀσα- 57 φῶς ἀφορίζεῖν ὁμοίως ἔχει τοῖς ἄλλοις. ἄτοπον δὲ καὶ ἴδιον (τὸ) κατὰ πᾶν τὸ σῶμα τὸν ψόφον εἰσέναι, καὶ ὅταν εἰσέλθῃ διὰ τῆς ἀκοῆς, διαχεῖσθαι κατὰ πᾶν, ὥσπερ οὐ ταῖς ἀκοαῖς, ἀλλ' ὅλην τῇ σῶματι τὴν αἰσθησιν οὔσαν. οὐ γὰρ κἂν συμπάσχει τι τῇ ἀκοῇ, διὰ τοῦτο καὶ αἰσθάνεται. 20 πάσαις γὰρ τοῦτό γε ὁμοίως ποιεῖ, καὶ οὐ μόνον ταῖς αἰσθήσεσιν, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ. καὶ περὶ μὲν ὅψεως καὶ ἀκοῆς οὕτως ἀποδίδωσι, τὰς δὲ ἄλλας αἰσθήσεις σχεδὸν ὁμοίως ποιεῖ τοῖς πλείστοις. περὶ 58 δὲ τοῦ φρονεῖν ἐπὶ τοσοῦτον εἴρηκεν, ὅτι γίνεται συμμέτρως ἐχούσης τῆς ψυχῆς κατὰ τὴν κράσιν· ἐὰν δὲ περίθερμός τις ἢ περίψυχρος γένηται, 25 μεταλλάττειν φησί. διὸ καὶ τοὺς παλαιοὺς καλῶς τοῦθ' ὑπολαβεῖν, ὅτι ἐστὶν 'ἄλλοφρονεῖν'. ὥστε φανερόν, ὅτι τῇ κράσει τοῦ σώματος ποιεῖ τὸ φρονεῖν, ὅπερ ἴσως αὐτῷ καὶ κατὰ λόγον ἐστὶ σῶμα ποιῶντι τὴν ψυχὴν.

1 φαίνεται PF: corr. Philippson || οὐκ Schneider: πῶς PF || 4 post πλὴν add. μὲν statim delatum F || 6 διαμύμνει FP: διαμύνει Camotius. servata est vox Democritea cf. p. 513, 26 et 29. similiter σκιδνασθαι vv. 7. 14 cf. p. 512, 10 Proleg. p. 219 || 8 διὰ τὸ τάχος PF: διὰ τάχους Mullach conl. § 56 v. 14 ταχὺ σκιδνασθαι. πανταχόσε Usener cf. v. 18 || 8 τυπτομένου coni. Burchard cf. Gell. N. A. V 15: θρυπτομένου Papencordt conl. Placit. IV 193 || 9 οὕτω τῇ ἀκοῇ ἐντὸς coni. Schneider. fortasse recte || ἐξυτάτον vulgo: correxi || 11 ἄνικμα P: ἔνικμα pr. F (x iteravit super verum sec. m.) || κατὰ δὲ PF || 12 τὰ ὁστᾶ P: τὰ oblitt. F || 13 ξηρότατον F || ἂν PF: om. Voss. Camot. || 15 οὐδὲ ἐκρίπτειν PF: correxi cf. Theophr. d. ign. 17. Aristot. probl. 14 14 p. 910^a 17 et 14 16 p. 910^b 5 ἀραιῶ γὰρ ὄντος αὐτοῖς τοῦ σώματος τὸ θερμὸν αὐτῶν ἔξω διεκρίπτει ||

15 σαφῶς PF: correxi. οὐ σαφῶς coni. Wimmer || 16 καὶ δι' ὧν PF: καὶ ἴδιον Zeller cf. Theophr. de odor. 62 θαυμαστὸν δὲ καὶ ἴδιον τὸ συμπάσχειν κτλ.: τὸ ἴδιον Wimmer: καὶ ἄθλον Mullach. καὶ δι' ὧτων Burchard || τὸ addidi || 19 οὐ γὰρ Schneider: εἰ γὰρ PF || καὶ συμπάσχει PF: correxi. εἰ καὶ συμπάσχει Schneider || καὶ αἰσθάνεσθαι PF: corr. Schneider. οὐκ αἰσθάνεται servato in protasi ei Wimmer || 20 ὁμοίως πρόσσεστιν, οὐ Usener || 22 ὁμοίως PF: ὁμοίως Stephanus || ποιῶ resc. F || 24 ψυχῆς μετὰ τὴν κίνησιν PF: correxit Schneider cf. v. 26 et p. 516, 16. 17: vulgatum frustra tumentur Philippson, Heimsoeth d. anim. doct. p. 11, Mullach p. 345, Zeller I⁴ 821¹ || 25 διότι PF: correxi || 26 ἄλλοφρονεῖν PF. cf. Arist. de anima I 2 p. 404^a 27 metaph. Γ 5 p. 1009^b 30 [La Roche hom. Textcrit. p. 31] || 27 αὐτὸ pr. F

αἱ μὲν οὖν περὶ αἰσθήσεως καὶ τοῦ φρονεῖν δόξαι σχεδὸν αὐται καὶ τοσαῦται τυγχάνουσιν οὔσαι [παρὰ] τῶν πρότερον.

- 59 Περὶ δὲ τῶν αἰσθητῶν, τίς ἡ φύσις καὶ ποῖον ἕκαστόν ἐστιν, οἱ μὲν ἄλλοι παραλείπουσιν. τῶν μὲν γὰρ ὑπὸ τὴν ἀφήν περι βαρέος καὶ κούφου καὶ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ λέγουσιν, οἷον ὅτι τὸ μὲν μανὸν καὶ λεπτόν θερμόν, τὸ δὲ πυκνὸν καὶ παχὺ ψυχρόν, ὥσπερ Ἀναξαγόρας διαιρεῖ τὸν ἀέρα καὶ τὸν αἰθέρα· σχεδὸν δὲ καὶ τὸ βαρὺ καὶ τὸ κούφον τοῖς αὐτοῖς καὶ ἔτι ταῖς ἄνω καὶ κάτω φοραῖς, καὶ πρὸς τούτοις περὶ τε φωνῆς ὅτι κίνησις τοῦ ἀέρος, καὶ περὶ ὁσμῆς ὅτι ἀπορροή τις. Ἐμπεδοκλῆς δὲ καὶ περὶ τῶν χρωμάτων καὶ ὅτι τὸ μὲν λευκὸν τοῦ πυρός, τὸ δὲ μέλαν τοῦ ὕδατος. οἱ δὲ ἄλλοι τοσοῦτον μόνον, ὅτι τό τε λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ἀρχαί, τὰ δ' ἄλλα μιγνυμένων γίνεται τούτων. καὶ γὰρ Ἀναξαγόρας ἀπλῶς εἴρηκε περὶ αὐτῶν. Δημόκριτος δὲ καὶ Πλάτων ἐπὶ πλεῖστον εἰσιν ἡμμένοι, καθ' ἕκαστον γὰρ ἀφορίζουσι, πλὴν ὁ μὲν οὐκ ἀποστερῶν τῶν αἰσθητῶν τὴν φύσιν, Δημόκριτος δὲ πάντα πάθη τῆς αἰσθήσεως ποιῶν. 15 ποτέρως μὲν οὖν ἔχει τάληθές, οὐκ ἂν εἴη λόγος. ἐφ' ὅσον δὲ ἐκάτερος ἡπται καὶ πῶς ἀφώρκε, πειραθῶμεν ἀποδοῦναι πρότερον εἰπόντες τὴν ὅλην ἔφοδον ἐκατέρου. Δημόκριτος μὲν οὖν οὐχ ὁμοίως λέγει περὶ πάντων, ἀλλὰ τὰ μὲν τοῖς μεγέθεσι, τὰ δὲ τοῖς σχήμασιν, ἕνια δὲ τάξει καὶ θέσει διορίζει. Πλάτων δὲ σχεδὸν ἅπαντα πρὸς τὰ πάθη καὶ τὴν αἰσθησιν ἀποδίδωσιν. ὥστε δόξειεν ἂν ἐκάτερος ἐναντίως τῇ ὑποθέσει λέγειν. 20 ὁ μὲν γὰρ πάντα ποιῶν τῆς αἰσθήσεως καθ' αὐτὰ διορίζει τὴν φύσιν· ὁ δὲ καθ' αὐτὰ ποιῶν ταῖς οὐσίαις πρὸς τὰ πάθη τῆς αἰσθήσεως ἀποδίδωσι.

- Βαρὺ μὲν οὖν καὶ κούφον τῷ μεγέθει διαιρεῖ Δημόκριτος. εἰ γὰρ 25 διακριθεὶς καθ' ἓν ἕκαστον, εἰ καὶ κατὰ σχῆμα διαφέρει [διαφέρει], σταθμοῦ ἂν ἐπὶ μεγέθει τὴν φύσιν ἔχειν. οὐ μὴν ἀλλ' ἓν γε τοῖς μικτοῖς κοινότερον μὲν εἶναι τὸ πλεόν ἔχον κενόν, βαρύτερον δὲ τὸ ἑλαττον. ἐν ἐνίοις 62 μὲν οὕτως εἴρηκεν. ἐν ἄλλοις δὲ κούφον εἶναί φησιν ἀπλῶς τὸ λεπτόν. παραπλησίως δὲ καὶ περὶ σκληροῦ καὶ μαλακοῦ. σκληρὸν μὲν 30 γὰρ εἶναι τὸ πυκνόν, μαλακὸν δὲ τὸ μανόν, καὶ τὸ μᾶλλον δὲ καὶ ἥττον

2 περὶ pr. F: παρὰ P sec. F: del. Usener cf. v. 3. παρὰ τοῖς πρότερον Wimmer || 3 περὶ αἰσθητῶν in mrg. sec. P || 4 γὰρ περὶ P pr. F: corr. eadem pr. F || 7 ἐπὶ ταῖς PF: corr. Schneider || 8 καὶ πρὸς F: πρὸς (om. καὶ) P || φωνῶν (φωνῶν) PF: correxi || 10 καὶ et is quidem. opponuntur οἱ δὲ ἄλλοι v. 11 || 14 οἱ μὲν pr. F: ἡ superser. sec. F: recte P || τῶν PF: om. Stephanus || 15 ποιῶν P: ποιῶν pr. F: ποτῶν sec. F || 16 οὐν addidit post εἴη Schneider, sed cf. Arist. p. 1006^a 23, b 6 || 17 πειραθῶμεν P: πειραθῶμεν F || 18 mrg. adscripsit δημόκριτος sec. P || ἐκατέρην statim corr. pr. F ||

22 et 23 καθ' αὐτὰ P: καθ'αὐτὰ sic F || 22 διορίζει pr. F || 25 διαιρεῖν PF: corr. Stephanus || 26 διακριθεὶς vulgo: correxi. opponuntur τὰ μικτὰ v. 27 || καθ' ἓν ἕκαστον scripsi: ἐνθεν ἕκαστον PF: ἐ: ἕκαστον Mullach. ἐν μὲν ἕκαστον Burchard. de re cf. Arist. d. cael. IV. 2 p. 308^b 35 || διαφέρει PF: om. Vossianus || σταθμόν PF: corr. Papencordt || 27 pro τὴν φύσιν, quod utique scribendum erat τινὰ φύσιν cf. p. 520, 3, rescripsit Preller τὴν κρίσιν, Usener coni. τὴν διαφορὰν || 28 ἂν εἶναι PF: corr. Usener || 29 num μὲν οὖν? || 31 μᾶλλον δὲ PF: μᾶλλον τε Stephanus

καὶ † μάλιστα κατὰ λόγον. διαφέρειν δέ τι τὴν θέσιν καὶ τὴν ἐναπόληψιν τῶν κενῶν τοῦ σκληροῦ καὶ μαλακοῦ καὶ βαρέος καὶ κοῦφου. διὸ σκληρότερον μὲν εἶναι σίδηρον, βαρύτερον δὲ μόλυβδον· τὸν μὲν γὰρ σίδηρον ἀνωμαλῶς συγκεῖσθαι καὶ τὸ κενὸν ἔχειν πολλαχῇ καὶ κατὰ μέγιστα, πεπυκνωσθαι
 5 δὲ κατὰ ἕνια, ἀπλῶς δὲ πλεόν ἔχειν κενόν. τὸν δὲ μόλυβδον ἔλαττον ἔχοντα κενὸν ὁμαλῶς συγκεῖσθαι (καὶ) κατὰ πᾶν ὁμοίως, διὸ βαρύτερον μὲν, μαλακώτερον δ' εἶναι τοῦ σιδήρου. περὶ μὲν (οὖν) βαρέος καὶ κοῦφου 63 καὶ σκληροῦ καὶ μαλακοῦ ἐν τούτοις ἀφορίζει. τῶν δὲ ἄλλων αἰσθητῶν οὐδενὸς εἶναι φύσιν, ἀλλὰ πάντα πάθη τῆς αἰσθήσεως ὁλλοιουμένης, ἐξ ἧς
 10 γίνεσθαι τὴν φαντασίαν. οὐδὲ γὰρ ψυχροῦ καὶ τοῦ θερμοῦ φύσιν ὑπάρχειν, ἀλλὰ τὸ σχῆμα 'μεταπίπτειν' ἐργάζεσθαι καὶ τὴν ἡμετέραν ἀλλοίωσιν· ὅτι γὰρ ἂν ἄθρουν ἦ, τοῦτ' ἐνισχύειν ἐκάστω, τὸ δ' εἰς μακρὰ διανενημεμένον ἀναίσθητον εἶναι. σημειῶν δ' ὡς οὐκ εἰσὶ φύσει τὸ μὴ ταῦτά
 15 πᾶσι φαίνεσθαι τοῖς ζώοις, ἀλλ' ὃ ἡμῖν γλυκύ, τοῦτ' ἄλλοις πικρὸν καὶ ἑτέροις ὀξύ καὶ ἄλλοις δριμύ τοῖς δὲ στρυφνόν καὶ τὰ ἄλλα δ' ὡσαύτως. ἔτι δ' αὐτοὺς μεταβάλλειν τῇ κρίσει κατὰ τὰ πάθη καὶ τὰς ἡλικίας· ἥ 64 καὶ φανερόν, ὡς ἡ διάθεσις αἰτία τῆς φαντασίας. ἀπλῶς μὲν οὖν περὶ τῶν αἰσθητῶν οὕτω δεῖν ὑπολαμβάνειν. οὐ μὲν ἄλλ' ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα καὶ ταῦτα ἀνατίθῃσι τοῖς σχήμασι· πλὴν οὐχ ἀπάντων ἀποδίδωσι τὰς μορφάς,
 20 ἀλλὰ μᾶλλον τῶν χυλῶν καὶ τῶν χρωμάτων καὶ τούτων ἀκριβέστερον διορίζει τὰ περὶ τοὺς χυλοὺς ἀναφέρων τὴν φαντασίαν πρὸς ἄνθρωπον. τὸν μὲν οὖν ὀξὺν εἶναι τῷ σχήματι γωνοειδῇ τε καὶ πολυκαμπῇ καὶ μικρὸν 65 καὶ λεπτόν. διὰ γὰρ τὴν δριμύτητα ταχὺ καὶ πάντη διαδύεσθαι, τραχὺν δ' ὄντα καὶ γωνοειδῇ συνάγειν καὶ συσπᾶν, διὸ καὶ θερμαίνειν τὸ σῶμα
 25 κενότῃτας ἐμποιοῦντα· μάλιστα γὰρ θερμαίνεσθαι τὸ πλεῖστον ἔχον κενόν. τὸν δὲ γλυκὺν ἐκ περιφερῶν συγκεῖσθαι σχημάτων (καὶ) οὐκ ἄγαν μικρῶν,

1 μάλιστα (καὶ ἥμισυ) conl. Burchard, qui pergit κενὸν ἔχον. fortasse καὶ τὰ λοιπὰ cf. v. 15 p. 525, 2 || δ' ἔτι Schneider, at cf. p. 521, 14 || ἐναπόλειψιν PF: corr. Papencordt conl. § 74 || 2 τοῦ ante σκληροῦ suspectum cf. v. 7 || τοῦ ante βαρέος addebat Philippson || 3 μόλυβδον P pr. F itemque infra v. 5 || ἀνωμαλῶς P: ἀνωμαλῶς pr. F || 4 post μέγιστα distiuxi || πεπυκνωσθαι καὶ [καὶ compend.] κατὰ PF: correxi. similiter dictum κατὰ μικρὸν parvo intervallo p. 521, 7 || 6 καὶ addidi ante κατὰ cf. p. 521, 8. an καὶ κατὰ πᾶν ὁμοίως πεπυκνωσθαι? similiter Schneider καὶ κατὰ πᾶν ὁμοίως πυκνόν cf. Arist. meteor. III 6 p. 377^b 16 ἀπὸ ὁμαλῶς καὶ πυκνῶς ὁμοίως. Philippson addi iussit μανόν || 7 τοῦ extr. v. delevit, tum initio alterius iteravit P || οὖν addidit Schneider || 11 μεταπίπτειν cf. Democritus apud Sext. VII 136 || 12 ἀθροῦν (sic pr. F) ἢ F: ἄθρουν ἢ P || τοῦτ'

Stephanus: τοῦ PF || εἰς μακρὰ PF in longa spatia dispersum: εἰς μικρὰ Schneider || 13 τὸ F: τῷ P || ταῦτα PF: ταῦτα correxit Vossianus || 15 δριμύ pr. F || στρυφνόν F || 16 τῇ κρίσει PF: corr. Schneider: τὴν κρίσιν volebat cum Papencordtio Mullach || 17 καὶ τὰ πάθη F: corr. Papencordt. scriptum fuit κατὰ τὰ πάθη || ἡ καὶ PF: corr. Stephanus || 19 ταῦτα sc. τὰ πάθη || ἀντίθῃσι pr. F: ἀντιτίθῃσι sec. F: corr. Stephanus || 20 μᾶλλον PF: malim μόνων || 21 χυλοὺς F: χυλούς in litra (ex χυμὸς opinor corr.) P || 22 οὖν om. Stephanus || τῷ ὄμματι P et rescriptum F: corr. Coray || 22 et 24 γωνοειδῇ P: γωνοειδῇ pr. F: γωνιοειδῇ sec. F. servavi praesertim in Democriteis γωνοειδῇ ut ex γῶνος [cf. Hesych. s. v. γῶνον et γῶνος] probe formatum cf. Theophr. d. caus. pl. VI 1 c. 10 s || 23 διαδύεσθαι P pr. F: corr. sec. F || 26 καὶ addidi

διὸ καὶ διαχεῖν ὅλως τὸ σῶμα καὶ οὐ βραίως, καὶ οὐ ταχὺ πάντα περαίνειν·
 τοὺς <δ'> ἄλλους ταράττειν, ὅτι διαδύνων πλανᾷ τὰ ἄλλα καὶ ὑγραίνει·
 ὑγραίνόμενα δὲ καὶ ἐκ τῆς τάξεως κινούμενα συρρεῖν εἰς τὴν κοιλίαν· ταύτην
 66 γὰρ εὐπορώτατον εἶναι διὰ τὸ πλεῖστον ἐνεῖναι κενόν. τὸν δὲ
 στρουφνὸν ἐκ μεγάλων σχημάτων καὶ πολυγωνίων καὶ περιφερὲς ἥμισυ⁵
 ἐχόντων· ταῦτα γὰρ ὅταν εἰς τὰ σώματα ἔλθῃ, ἐπιτυφλοῦν ἐμπλάττοντα τὰ
 φλεβία καὶ κωλύειν συρρεῖν, διὸ καὶ τὰς κοιλίας ἰστάναι. τὸν δὲ πικρὸν
 ἐκ μικρῶν καὶ λείων καὶ περιφερῶν, τὴν περιφέρειαν εἰληχότα καὶ καμπὰς
 ἔχουσαν· διὸ καὶ γλισχρὸν εἶναι καὶ κολλώδη. ἄλμυρον δὲ τὸν ἐκ μεγάλων
 καὶ οὐ περιφερῶν, ἀλλ' ἐπ' ἐνίων καὶ σκαληνῶν, διὸ οὐδὲ πολυκαμπῶν¹⁰
 (βούλεται δὲ σκαληνὰ λέγειν, ἅπερ παραλλάξιν ἔχει πρὸς ἄλλα καὶ συμ-
 πλοκήν)· μεγάλων μὲν, ὅτι ἡ ἄλμυρις ἐπιπολάζει· μικρὰ γὰρ ὄντα καὶ
 τυπτόμενα τοῖς περιέχουσι μίγνυσθαι ἂν τῷ παντί· οὐ περιφερῶν δ', ὅτι τὸ
 μὲν ἄλμυρον τραχύ, τὸ δὲ περιφερὲς λείον· [οὐ] σκαληνῶν δὲ διὰ τὸ μὴ
 67 περιπλάττεσθαι, διὸ ψαφάρων εἶναι. τὸν δὲ δριμὺν μικρὸν καὶ περι-¹⁵
 φερῆ καὶ γωνιοειδῆ, σκαληνὸν δὲ οὐκ ἔχειν. τὸν μὲν γὰρ δριμὺν πολυ-
 γώνιον ποιεῖν τῇ τραχύτητι θερμαίνειν καὶ διαχεῖν. [διὰ τὸ μικρὸν εἶναι καὶ
 περιφερῆ καὶ ὁ γωνιοειδῆ] καὶ γὰρ τὸ γωνιοειδὲς εἶναι τοιοῦτον. ὡσαύτως
 δὲ καὶ τὰς ἄλλας ἐκάστου δυνάμεις ἀποδίδωσιν ἀνάγων εἰς τὰ σχήματα.
 ἀπάντων δὲ τῶν σχημάτων οὐδὲν ἀκέραιον εἶναι καὶ ἀμυγῆς τοῖς ἄλλοις,²⁰
 ἀλλ' ἐν ἐκάστῳ πολλὰ εἶναι καὶ τὸν αὐτὸν ἔχειν λείου καὶ τραχέος καὶ

1 fortasse διαχεῖν λείως cf. Theophr. l. c. VI 1 b
 Plut. p. 1122A 1087E || σῶμα sic P itemque sed
 paene evanidum F || οὐ ante ταχὺ deletat
 Schneider sed cf. p. 517, 23 || 2 δ' addidit
 Schneider || ἄλλους cf. Theophr. l. c. τὰ δ' αὖ
 συνεστῶτα διαχαλᾷ unde addas καὶ || 3 (ἐς) ταύ-
 την conit. Usener || 4 διὰ τοῦτο πλεῖστον εἶναι PF:
 correxi. nempe vitium διὰ τοῦ superscripto τὸ
 correcturus erat archetypi librarius. διὰ τὸ
 ταύτης πλεῖστον εἶναι Schneider || 6 ἐπιτυφλοῦν
 P: item F sed ἐπὶ postea reffectum, τυφλοῦν
 paene evanidum || 7 τὸν δὲ π. . . ἐκ μικρῶν
 F χρὸν litteris prorsus oblitteratis || 8 τὴν
 [partim obscuratum] περιφέρειαν — 10 περιφε-
 ρῶν in cont. ommissa, in summo mrg. addidit

τα α
 pr. F || εἰληχῶ P: εἰλημμέν (α super v scriptum
 nunc evanuit) F: correxit ut pleraque
 Burchard cum Philippsonne || καὶ καμπὰς
 ἔχουσαν sic PF i. e. πολυκαμπῆ cf. v. 10.
 καίπερ καμπὰς ἔ. Burchard || 9 γλισχρῶν P: γλι-
 σχρῶν F || καὶ κολλώδη F: κολλώδη (καὶ
 extr. v. omisso) P || ἄλμυροι δὲ τῷ PF:
 ἄλμυρον δὲ τὸν non respondet ceteris, unde
 τὸν δὲ ἄλμυρον desideres, sed cf. Theophr.
 d. caus. pl. VI 16 || 10 ἐξ ἐνίων Burchard ||

καὶ σκαληνῶν scripsi: μὲν σκαληνῶν PF ||
 πολυκαμπῶν sic P et obscurato accentu F ||
 13 μίγνυσθαι ἂν sic PF || τῷ παντί P: ἐν
 (sic) τῷ παντί (sed τῷ evanidum) F || 14
 οὐ σκαληνὸν PF: corr. Philippson || δὲ διὰ
 paene evanida F || 15 μικρὰ sc. σχήματα
 coniecit Usener || 16 καὶ γωνιοειδῆ PF,
 sed καὶ evanidum in F || 17 proxima ali-
 cubi labem traxerunt. intellegere haec: τὸν
 μὲν γὰρ δριμὺν πολυγώνιον ὄντα τῇ τραχύτητι
 θερμαίνειν καὶ διαχεῖν [cf. p. 517, 23]. inse-
 quentia διὰ — γωνιοειδῆ huc non pertinent
 cf. ad. v. 18 || 18 καὶ γωνιοειδῆ PF || post
 τοιοῦτον intercidit, quale Theophrastus de
 caus. pl. VI 16 definit λιπαρὸν δὲ τὸν λεπτὸν
 καὶ στρογγύλον καὶ μικρὸν. unde haud scio
 an residua sint falso vv. 17. 18, inserta sic
 conformanda: <τὸν δὲ> λιπαρὸν μικρὸν εἶναι
 καὶ περιφερῆ καὶ οὐ γωνιοειδῆ. de forma cf.
 v. 15. 16 || 20 ἀμυγῇ PF: corr. Vossianus Ca-
 motius. τοῖς ἄλλοις ut Mor. Magn. p. 1204*38
 τὸ δ' ἀγαθὸν ἀμυγῆς ἐστὶ τοῖς φαύλοις cf. top.
 III 5 p. 119*27 sqq. || 21 post ἐκάστῳ addebat
 χυλῶ Philippson, quod cogitando facile sup-
 ples || πολλοὺς PF: corr. Wimmer || desideres
 μετέχειν, sed vide ne audiendum sit σχήματα

περιφεροῦς καὶ ὀξέως καὶ τῶν λοιπῶν. οὐ δ' ἂν ἐνῇ πλεῖστον, τοῦτο μάλιστα ἐνισχύειν πρὸς τε τὴν αἴσθησιν καὶ τὴν δύναμιν. ἔτι δὲ εἰς ὅποιαν ἔξιν ἂν εἰσέλθῃ, διαφέρειν [γὰρ] οὐκ ὀλίγον. καὶ διὰ τοῦτο τὸ αὐτὸ τάναντία καὶ τάναντία τὸ αὐτὸ πάθος ποιεῖν ἐνίοτε. καὶ περὶ μὲν τῶν χυλῶν 68
 5 οὕτως ἀφώρικεν· ἄτοπον δ' ἂν φανείη πρῶτον μὲν τὸ μὴ πάντων ὁμοίως ἀποδοῦναι τὰς αἰτίας, ἀλλὰ βαρὺ μὲν καὶ κοῦφον καὶ μαλακὸν καὶ σκληρὸν καὶ μεγέθει καὶ σμικρότητι καὶ τῷ μανῶ καὶ πυκνῷ, θερμὸν δὲ καὶ ψυχρὸν καὶ τὰ ἄλλα τοῖς σχήμασιν *. ἔπειτα βαρέος μὲν καὶ κούφου καὶ σκληροῦ καὶ μαλακοῦ καθ' αὐτὰ ποιεῖν φύσεις (μέγεθος μὲν γὰρ καὶ σμικρότης καὶ 10 τὸ πυκνὸν καὶ τὸ μανὸν οὐ πρὸς ἑτερόν ἐστι), θερμὸν δὲ καὶ ψυχρὸν καὶ τὰ ἄλλα πρὸς τὴν αἴσθησιν, καὶ ταῦτα πολλὰς λέγοντα, διότι τοῦ χυλοῦ τὸ σχῆμα σφαιροειδές. ὅλως δὲ μέγιστον ἐναντίωμα καὶ κοινὸν ἐπὶ 69 πάντων, ἅμα μὲν πάθη ποιεῖν τῆς αἰσθήσεως, ἅμα δὲ τοῖς σχήμασι διορίζειν, καὶ τὸ αὐτὸ φαίνεσθαι τοῖς μὲν πικρὸν, τοῖς δὲ γλυκύ, τοῖς δ' ἄλλως.
 15 οὕτε γὰρ οἷόν (τε) τὸ σχῆμα πάθος εἶναι οὕτε ταῦτόν τοῖς μὲν σφαιροειδές, τοῖς δ' ἄλλως. ἀνάγκη δ' [εἴπερ] ἴσως, εἴπερ τοῖς μὲν γλυκύ, τοῖς δὲ πικρὸν, οὐδὲ κατὰ τὰς ἡμετέρας ἔξεις μεταβάλλειν τὰς μορφάς. ἀπλῶς δὲ τὸ μὲν σχῆμα καθ' αὐτό ἐστι, τὸ δὲ γλυκύ καὶ ὅλως τὸ αἰσθητὸν πρὸς ἄλλο καὶ ἐν ἄλλοις, ὥς φησιν. ἄτοπον δὲ καὶ τὸ πᾶσιν ἀξιοῦν ταῦτο φαί- 20 νεσθαι τῶν αὐτῶν αἰσθανομένοις καὶ τούτων τὴν ἀλήθειαν ἐλέγχειν, καὶ ταῦτα εἰρηκότα πρότερον τὸ τοῖς ἀνομοίως διακειμένοις ἀνόμοια φαίνεσθαι καὶ πάλιν τὸ μηθὲν μᾶλλον ἕτερον ἑτέρου τυγχάνειν τῆς ἀληθείας. εἰκὼς 70 γὰρ τὸ βέλτιον τοῦ χειρότερου καὶ τὸ ὑγιαῖνον τοῦ κάμνοντος· κατὰ φύσιν γὰρ μᾶλλον. ἔτι δὲ εἴπερ μὴ ἔστι φύσις τῶν αἰσθητῶν διὰ τὸ μὴ ταῦτα 25 πᾶσι φαίνεσθαι, δῆλον ὡς οὐδὲ τῶν ζώων οὐδὲ τῶν ἄλλων σωματῶν· οὐδὲ γὰρ περὶ τούτων ὁμοδοξοῦσι. καίτοι εἰ μὴ καὶ διὰ τῶν αὐτῶν γίνεται πᾶσι τὸ γλυκύ καὶ τὸ πικρὸν, ἀλλ' ἢ γε φύσις τοῦ πικροῦ καὶ τοῦ γλυκέος ἢ αὐτὴ φαίνεται πᾶσιν. ὅπερ καὶ αὐτὸς ἂν δόξειεν ἐπιμαρτυρεῖν. πῶς γὰρ ἂν τὸ ἡμῖν πικρὸν ἄλλοις ἢν γλυκύ καὶ στρυφνόν, εἰ μὴ τις ἦν ὠρισμένη

1 ὀξέως pr. F || οὐ δ' pr. F: ὅ δ' P sec. F: corr. Wimmer || ἐν PF: corr. Wimmer || 2 ἂν post ὅποιαν transposuit Usener || 3 εἰσέλθῃ sec. F: εἰσέλθοι P (pr. F?) || γὰρ seclutit Schneider, qui καὶ τοῦτο διὰ quod habent libri transposuit || 6 βαρὺ Philippson: ὀρμὴ PF || 7 σκληρότητι PF: corr. Wimmer cf. v. 9 || 8 post σχήμασιν intercidisse vidit Schneider velut διορίζειν cf. v. 13 p. 516, 19.520, 11 || 10 θερμῶν δὲ καὶ ψυχρῶν καὶ τῶν ἄλλων PF: corr. Usener sc. ποιεῖν || 11 χυμοῦ PF: corr. Schneider || 12 ὅλως videtur ex ὅλος corr. F || 14 ἄλλοις PF: correxi cf. v. 16 || 15 οἷον οὕτε γὰρ PF: correxi. οὐχ οἷον τε γὰρ Schneider || 16 ἄλλως P: ἄλλοις F || εἴπερ

ἴσως εἴπερ PF: corr. Stephanus. εἴπερ ὡς εἶπεν Wimmer, qui post πικρὸν v. 17 lacunam signavit. immo intellege: *si forma varietatem facit, alii aliter sentire non possunt et si maxime possunt, eundem tamen eosdem semper tenere sensum necesse est* || 18 τὸ super δὲ F || 19 ἄτοπον sic PF || 20 τούτῳ coni. Coray || 21 τούτοις ἀνομοίως P: τούτοις ἀνομοίως F: corr. Wimmer || ὁμοία PF: corr. Coray || φάνεσθαι PF: corr. Stephanus || 23 τὸ ὑγιαῖνον τοῦ κάμνοντος P itemque F, sed καὶ τὸ ὑγ prorsus oblitterata || 26 καὶ διὰ τῶν αὐτῶν P itemque F sed oblitterata διὰ τῶ || 27 τοῦ ante γλυκέος F sed evanidum: om. P || 28 πῶς P: oblitteratum F

- 71 φύσις αὐτῶν; ἔτι δὲ ποιεῖ σαφέστερον, ἐν οἷς φησι γίνεσθαι μὲν ἕκαστον καὶ εἶναι κατ' ἀλήθειαν, ἰδίως δ' ἐπὶ μικροῦ 'μοῖραν ἔχειν συνέσεως'. ὥστε διὰ τε τούτων ἐναντίον ἂν φανεῖται τὸ μὴ ποιεῖν φύσιν τινὰ τῶν αἰσθητῶν καὶ πρὸς τούτοις, ὅπερ ἐλέχθη καὶ πρότερον, ὅταν σχῆμα μὲν ἀποδιδῶ τῆς † οὐσίας ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων, μὴ εἶναι δὲ λέγῃ φύσιν. ἢ γὰρ οὐδενὸς ὅλως ἢ καὶ τούτων ἔσται τῆς αὐτῆς γε ὑπαρχούσης αἰτίας. ἔτι δὲ τὸ θερμὸν τε καὶ ψυχρὸν, ὅπερ ἀρχὰς τιθέασιν, εἰκὸς ἔχειν τινὰ φύσιν, εἰ δὲ ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα. νῦν δὲ σκληροῦ μὲν καὶ μαλακοῦ καὶ βαρέος καὶ κούφου ποιεῖ τιν' οὐσίαν, ὅπερ οὐχ ἥττον ἔδοξε λέγεσθαι πρὸς ἡμᾶς, θερμοῦ δὲ καὶ ψυχροῦ καὶ τῶν ἄλλων οὐδενός. καίτοι τό γε βαρὺ 10 καὶ κοῦφον ὅταν διορίζῃ τοῖς μεγέθεσιν, ἀνάγκη τὰ ἀπλᾶ πάντα τὴν αὐτὴν ἔχειν ὁρμὴν τῆς φορᾶς, ὥστε μιᾶς τινος ἂν ὕλης εἴη καὶ τῆς αὐτῆς
- 72 φύσεως. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἔοικε συνηκολουθηκέναι τοῖς ποιούσιν ὅλως τὸ φρονεῖν κατὰ τὴν ἀλλοίωσιν, ἥπερ ἐστὶν ἀρχαιοτάτη δόξα. πάντες γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ [οἱ] ποιηταὶ καὶ σοφοὶ κατὰ τὴν διάθεσιν ἀποδιδόασιν 15 τὸ φρονεῖν. τῶν δὲ χυλῶν ἕκαστῳ τὸ σχῆμα ἀποδίδωσι πρὸς τὴν δύναμιν ἀφομοιωῶν τὴν ἐν τοῖς πάθεσιν. ὅπερ οὐ μόνον ἐξ ἐκείνων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν αἰσθητηρίων ἔδει συμβαίνειν ἄλλως τε καὶ εἰ πάθη τούτων ἐστίν. οὐ γὰρ πᾶν τὸ σφαιροειδὲς οὐδὲ τὰ ἄλλα σχήματα τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν, ὥστε κατὰ τὸ [κάτω] ὑποκαίμενον ἔδει διορίζειν, πότερον ἐξ ὁμοίων ἢ ἐξ 20 ἀνομοίων ἐστὶ καὶ πῶς ἢ τῶν αἰσθήσεων ἀλλοιώσεις γίνεται, καὶ πρὸς τούτοις ὁμοίως ἐπὶ πάντων ἀποδοῦναι τῶν διὰ τῆς ἀφῆς καὶ μὴ μόνον τὰ περὶ γεῦσιν. ἀλλὰ καὶ ταῦτα μὲν ἦτοι διαφορὰν τινα ἔχει πρὸς τοὺς χυλοὺς,
- 73 ἣν ἔδει διελεῖν, ἣ καὶ παρῆται δυνατόν ὃν ὁμοίως εἰπεῖν. τῶν δὲ χρωμάτων ἀπλᾶ μὲν λέγει τέτταρα. λευκὸν μὲν οὖν εἶναι τὸ λεῖον. ὁ γὰρ 25

1 Zeller coni. φησὶ τὸ φαινόμενον ἕκαστῳ, sed audiendum ἕκαστον ὁ αἰσθανόμεθα cf. γίνεται p. 519, 26 || 2 μικροῦ Schneider cf. p. 519, 29: μικροῦ PF || ἔχει P: ἔχη F: corr. Stephanus. verte: *nominativum autem de amaro nos habere notitiam convenientem*. Democriteum συνιέναι in similibus est ap. Sext. VII 136 || 3 τε Schneider: τι PF || ἂν φαίη Brandis in schedis || 4 post αἰσθητῶν audias τοῖς ἄλλοις λεγομένοις || 5 οὐσία cum idem sit ac φύσις cf. v. 9, hic stare nequit. 'θερμασίας veri similiter coniecit Usener, qui ὅπερ ἐλέχθη καὶ πρότερον refert ad p. 516, 15. 517, 10 sqq. 519, 7. 10 || λέγει F || 7 τιθέασιν ad alios philosophos ut Parmenidem referendum videtur || 9 τὴν οὐσίαν PF: correxi cf. v. 3 φύσιν τινὰ, v. 7 τινὰ φύσιν || ὅπερ PF: corr. Schneider || 11 διορίζει F || 12 φορᾶς sic PF: Theophr. atomos puras intelligere videtur ut Arist. d. cael. III 1 p. 303^a 25 cf. supra p. 516, 25 sq. Zeller I⁴ 778¹. τὸν

αὐτὸν ἔχειν ὅρον τῆς μορφῆς vel τῆς διαφορᾶς Wimmer || 13 ἀλλὰ κατλ. cf. p. 517, 16 sq. 9 sq. 515, 23 sq. || 15 οἱ delevi || 16 τὸ φρονεῖν P pr. F: περιφρονεῖν renovator F || ἀποδιδόασιν PF: corr. Schneider || 17 ἀφομοιωῶν F: ἀφομοιοῦν P || τοῖς ἐν τοῖς P pr. F: τῆς ἐν τοῖς sec. F: corr. Schneider || 20

τ
ὥστε καὶ τὸ κάτω [κά P] καίμενον FF: correxi ὥστε καὶ τὸ ὑποκαίμενον Schneider, ὥστε καὶ κατὰ τὸ ὑποκαίμενον Wimmer. scilicet κατὰ compendiose super καὶ scriptum praepositionem ὑπὸ expulit || 21 ἀνομοίων scripsi: ἀμφοῖν PF || 22 τὰ περὶ γεῦσιν non sana sunt. ἐπὶ τῶν περὶ γεῦσιν voluerat Schneider, satis erat τῶν περὶ γεῦσιν. sed proxima non congruunt, ut τὰ περὶ γεῦσιν δηλῶσαι. ταῦτα γὰρ [sc. τὰ διὰ τῆς ἀφῆς] corrigere malim || 24 ἣν P sec. F: ἣ pr. F || εἰ καὶ Stephanus || παρῆται PF: παρῆται [sc. τῇν διαφορᾶν] Schneider

ἂν μὴ τραχὺ μηδ' ἐπισκιάζῃ μηδὲ δυσδίωδον ᾗ, τοιοῦτον πᾶν λαμπρὸν εἶναι.
 δεῖ δὲ καὶ εὐθύτροπα καὶ διαυγῇ τὰ λαμπρὰ εἶναι. τὰ μὲν οὖν σκληρὰ
 τῶν λευκῶν ἐκ τοιούτων σχημάτων συγκεῖσθαι οἷον ἢ ἐντὸς πλάξ τῶν
 κογχυλίων· οὕτω γὰρ ἂν ἄσκια καὶ εὐαγῇ καὶ εὐθύπορα εἶναι. τὰ (δὲ)
 5 ψαθυρὰ καὶ εὐθρυπτα ἐκ περιφερῶν μὲν λοξῶν δὲ τῇ θέσει πρὸς ἀλλήλα
 καὶ κατὰ δύο συζεύξει, τὴν δ' ὅλην τάξιν ἔχειν ὅτι μάλιστα ὁμοίαν. τοι-
 ούτων δ' ὄντων ψαθυρὰ μὲν εἶναι, διότι κατὰ μικρὸν ἢ σύναψις· εὐθρυπτα
 δ', ὅτι ὁμοίως κεῖνται· ἄσκια δέ, διότι λεῖα καὶ πλατέα· λευκότερα δ' ἀλ-
 λήλων τῷ τὰ σχήματα τὰ εἰρημένα καὶ ἀκριβέστερα καὶ ἀμιγέστερα εἶναι
 10 καὶ τὴν τάξιν καὶ τὴν θέσιν ἔχειν μᾶλλον τὴν εἰρημένην. τὸ μὲν 74
 οὖν λευκὸν ἐκ τοιούτων εἶναι σχημάτων. τὸ δὲ μέλαν ἐκ τῶν ἐναν-
 τίων, ἐκ τραχέων καὶ σκαληνῶν καὶ ἀνομοίων· οὕτω γὰρ ἂν σκιαῖται
 καὶ οὐκ εὐθεῖς εἶναι τοὺς πόρους οὐδ' εὐδιόδους. ἔτι δὲ τὰς ἀπορροίας
 νοθεῖς καὶ παραχῶδεις· διαφέρειν γάρ τι καὶ τὴν ἀπορροὴν τῷ ποίαν εἶναι
 15 πρὸς τὴν φαντασίαν, ἣν γίνεσθαι διὰ τὴν ἐναπόληψιν τοῦ αἰέρος ἀλλοίαν.
 ἐρυθρὸν δ' ἐξ οἴωνπερ καὶ τὸ θερμὸν, πλὴν ἐκ μειζόνων. ἐὰν γὰρ αἱ 75
 συγκρίσεις ὧς μειζοὺς ὁμοίων ὄντων τῶν σχημάτων μᾶλλον ἐρυθρὸν εἶναι.
 σημεῖον δ' ὅτι ἐκ τοιούτων τὸ ἐρυθρὸν· ἡμᾶς τε γὰρ θερμαινόμενους
 ἐρυθραίνεσθαι καὶ τὰ ἄλλα τὰ πυρούμενα, μέχρις ἂν οὐ ἔχῃ τὸ τοῦ πυρο-
 20 εἶδους. ἐρυθρότερα δὲ τὰ ἐκ μεγάλων ὄντα σχημάτων οἷον τὴν φλόγα καὶ
 τὸν ἀνθρακα τῶν χλωρῶν ἔϋλων ἢ τῶν αὖων, καὶ τὸν σίδηρον δὲ καὶ τὰ
 ἄλλα τὰ πυρούμενα· λαμπρότατα μὲν γὰρ εἶναι τὰ πλεῖστον ἔχοντα καὶ
 λεπτότατον πῦρ, ἐρυθρότερα δὲ τὰ παχύτερον καὶ ἑλαττον. διὸ καὶ ἤττον
 εἶναι θερμὰ τὰ ἐρυθρότερα· θερμὸν [μὲν] γὰρ τὸ λεπτόν. τὸ δὲ χλωρὸν
 25 ἐκ τοῦ στερεοῦ καὶ τοῦ κενοῦ συνεστάναι † μεγάλων ἐξ ἀμφοῖν, τῇ θέσει δὲ
 καὶ τάξει αὐτῶν τὴν χροάν. τὰ μὲν οὖν ἀπλᾶ χρώματα τούτοις 76
 κεχρῆσθαι τοῖς σχήμασιν· ἕκαστον δὲ καθαρώτερον, ὅσῳ ἂν ἐξ ἀμιγέστερων

1 ἀποσκιάζῃ PF: corr. Schneider || ᾗ Burchard:
 τι PF || 2 δεῖ P et oblitteratum F || εὐ-
 ρύτροπα PF: corr. Schneider cf. v. 4. 13 ||
 4 ἂν ἄσκια sic PF || δὲ addidit Schneider
 cf. § 79 || 6 καὶ τὰ δύο PF: correxit Use-
 ner || συζεύξει PF: correxi. vulgo ex Stephani
 coniectura καὶ τὰς δύο συζεύξει || 8 ἀλλή-
 λους PF: correxi. intellege σκληρὰ et ψαθυρὰ
 cf. § 79. ἄλλα ἄλλων Wimmer, πρὸς ἀλλήλα
 post θέσιν v. 10 collocavit Schneider || 12 ἂν
 sic PF || num ἐπισκιάζειν cf. § 73. 79. 80? ||
 εὐθεῖς sec. F (? pr. F): εὐθὺς P || 13 εὐδι
 ..... ἔτι P: εὐδί. ἔτι F: corr. Vossian.
 Camotius || 14 τὸ ποίαν PF: corr. Stepha-
 nus || 16 οἴωνπερ δ τὸ F: οἴων περὶ τὸ P:
 correxi || 17 συγκρίσεις cf. Arist. de gen et
 corr. II 2 p. 329^b 26 θερμὸν γάρ ἐστι τὸ συγ-
 κρῖνον τὰ ὁμογενῇ (τὸ γὰρ διακρίνειν ὅπερ

φασὶ ποιεῖν τὸ πῦρ [cf. p. 524, 21] συγκρίνειν
 ἐστὶ τὰ ὁμόφυλα). συγκρίσεις p. 522, 6 aliud

ai
 significat || 18 θερμαινόμενους F || 19 μέχρις
 κτλ. suspecta cf. G. Mueller l. c. p. 60. an
 μέχρι ἂν συνέχῃ τὸ τοῦ πυρὸς εἶδος? || 21
 καὶ — 22 πυρούμενα immerito suspectavit
 Philippson || 22 τὰ post ἄλλα superscr. F ||
 23 παχύτερα PF: corr. Stephanus || 24 μὲν
 PF: deleuit Camotius Vossianus || 25 post
 συνεστάναι hiare existimavit orationem Wim-
 mer, ἐκ μεγάλων δ' ἀμφοῖν Mullach, at cf.
 p. 524, 8. fortasse μεμιγμένων δὲ ἀμφοῖν τῇ
 θέσει καὶ τάξει αὐτῶν [σχημάτων] τὴν χροάν
 sc. συνεστάναι || τῇ θέσει δὲ καὶ τάξει PF: τῇ
 θέσει καὶ τῇ τάξει vulgo e Schneideri conie-
 ctura || 26 post τὴν χροάν Mullach γίνεσθαι
 supplevit

- ἤ. τὰ δὲ ἄλλα κατὰ τὴν τούτων μίξιν· οἷον τὸ μὲν χρυσοειδὲς καὶ τὸ τοῦ χαλκοῦ καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτον ἐκ τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ ἐρυθροῦ· τὸ μὲν γὰρ λαμπρὸν ἔχειν ἐκ τοῦ λευκοῦ, τὸ δὲ ὑπέρυθρον ἀπὸ τοῦ ἐρυθροῦ· πίπτειν γὰρ εἰς τὰ κενὰ τοῦ λευκοῦ τῇ μίξει τὸ ἐρυθρόν. ἐὰν δὲ προστεθῇ τούτοις τὸ χλωρόν, γίνεσθαι τὸ κάλλιστον χρῶμα, δεῖν δὲ μικρὰς τοῦ χλωροῦ τὰς συγκρίσεις εἶναι· μεγάλας γὰρ οὐχ οἷον τε συγκειμένων οὕτω τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ ἐρυθροῦ. διαφοροὺς δὲ ἔσσεσθαι τὰς χροὰς τῷ πλέον καὶ ἔλαττον λαμβάνειν. τὸ δὲ πορφυροῦν ἐκ λευκοῦ καὶ μέλανος καὶ ἐρυθροῦ, πλείστην μὲν μοῖραν ἔχοντος τοῦ ἐρυθροῦ, μακρὰν δὲ τοῦ μέλανος, μέσσην δὲ τοῦ λευκοῦ· διὸ καὶ ἡδὺ φαίνεσθαι πρὸς τὴν αἰσθησιν. ὅτι μὲν οὖν τὸ μέλαν καὶ τὸ ἐρυθρόν αὐτῷ ἐνυπάρχει, φανερόν εἶναι τῇ ὅψει, διότι δὲ τὸ λευκόν, τὸ λαμπρὸν καὶ διαυγὲς σημαίνειν· ταῦτα γὰρ ποιεῖν τὸ λευκόν. τὴν δ' ἴσατιν ἐκ μέλανος σφόδρα καὶ χλωροῦ, πλείονα δὲ μοῖραν ἔχειν τοῦ μέλανος· τὸ δὲ πράσινον ἐκ πορφυροῦ καὶ τῆς ἰσατίδος, ἣ ἐκ χλωροῦ καὶ πορφυροειδοῦς. τὸ γὰρ θεῖον εἶναι τοιοῦτον καὶ μετέχειν τοῦ λαμπροῦ. τὸ δὲ κυανοῦν ἐξ ἰσατίδος καὶ πυρώδους, σχημάτων δὲ περιφερῶν καὶ βελονοειδῶν, ὅπως τὸ στίλβον τῷ μέλανι ἐνῇ. τὸ δὲ καρύινον ἐκ χλωροῦ καὶ κυανοειδοῦς. ἐὰν δὲ τὸ χλωρόν μιχθῇ, φλογειδὲς γίνεσθαι, τὸ γὰρ ἄσκιον καὶ μελανόχρων ἐξείργεσθαι. σχεδὸν δὲ καὶ τὸ ἐρυθρόν τῷ λευκῷ μιχθὲν <τὸ> χλωρόν ποιεῖν εὐαγὲς καὶ οὐ μέλαν· διὸ καὶ τὰ φυόμενα χλωρὰ τὸ πρῶτον εἶναι πρὸ τοῦ θερμανθῆναι καὶ τὸ διαχεῖσθαι. καὶ πλήθει μὲν τοσοῦτων ἐπιμέμνηται χρωμάτων, ἅπειρα δὲ εἶναι καὶ τὰ χρώματα καὶ τοὺς χυλοὺς κατὰ τὰς μίξεις, ἐὰν τις τὰ μὲν ἀφαιρῇ, τὰ δὲ προστιθῇ, καὶ τῶν μὲν ἔλαττον μίσγη, τῶν δὲ πλείον. οὐθὲν γὰρ ὅμοιον ἔσσεσθαι θάτερον θατέρω.
- 79 Πρῶτον μὲν οὖν τὸ πλείους ἀποδοῦναι τὰς ἀρχὰς ἔχει τινὰ ἀπορίαν· οἱ γὰρ ἄλλοι τὸ λευκόν καὶ τὸ μέλαν ὡς τούτων ἀπλῶν ὄντων μόνων. ἔπειτα τὸ μὴ πᾶσι τοῖς λευκοῖς μίαν ποιῆσαι τὴν μορφὴν, ἀλλ' ἑτέραν

3 ἔχει PF: corr. Camotius || ἀπὸ τοῦ θερμοῦ PF: corr. Burchard | 5 δεῖ PF: corr. Schneider || 7 διαφοραῖς PF: corr. Stephanus || 9 μακρὰν pr. PF: μικρὰν (i superscr.) sec. P. at attri permultum inesse elucet ex v. 11 || μέσην F i. e. *mediocre*: μέσον P || 11 αὐτῷ F paene *evanidum*: om. P || 13 πλείονα P: πλοῶ sic F || 15 sulphuris exemplum vix quadrare vidit Burchard ante τὸ γὰρ excidisse quaedam suspicatus. cum eis quae addit ἐκ χλωροῦ καὶ πορφυροειδοῦς *subviridem colorem distinguat*, conicio τὸν γὰρ ἰὼν *aeruginem*, in quam splendor certe cadit || 16 βελονοειδῶν P || 18 suspicor ἐὰν δὲ καὶ λαμπρὸν μιχθῇ, φλογειδὲς γίνεσθαι (τοῦτο γὰρ ἄσκιον) καὶ τὸ μελανόχρων ἐξείργεσθαι vel τῷ γὰρ ἀσκήῳ τὸ

μελ. ἐξείργεσθαι cf. p. 523, 9. πλέον post χλωρὸν additum volebat Schneider; τὸ γὰρ κατὰ-σκιον Mullach || τὸ γὰρ—ἐξείργεσθαι om. primo P, tum errore animadverso syllabae γι, quae est in fine versus, νεσθαι τὸ γὰρ ἄσκιον καὶ μελανόχρων in mrg. *continuavit*, ἐξείργαυτεν erasa littera ν (ex γίνεσθαι *residua*) syllabae εσθαι praefixit || 20 τὸ post μιχθὲν add. Burchard || 21 διαχεῖσθαι frustra tnetur Mullach p. 355. an διακαίεσθαι? || 22 τοσοῦτον ἐπιμέμικται PF: corr. Schneider || καὶ τὰ χρώματα P: τὰ χρώματα F || 23 καὶ τὰς pr. F || 24 μίσγειν PF: corr. Schneider || 25 θατέρου PF: om. Vossian.: corr. Schneider || 26 τὰς ἀρχὰς cf. § 59 τότε λευκὸν καὶ τὸ μέλαν ἀρχαί cf. Prol. p. 222¹ || 27 ἀπλῶν sic PF || 28 τὸ μὲν pr. PF: corr. eadem pr. F

τοῖς σκληροῖς καὶ τοῖς ψαθυροῖς. εἰ γὰρ εἰκὸς ἄλλην οἰτίαν εἶναι τοῖς διαφόροις κατὰ τὴν ἀφῆν, οὐ δὲν ἔτι τὸ σχῆμα αἷτιον εἴη τῆς διαφορᾶς, ἀλλὰ μᾶλλον ἡ θέσις· ἐνδέχεται γὰρ καὶ τὰ περιφερῆ καὶ ἀπλῶς πάντα ἐπισκιάζειν ἑαυτοῖς. σημεῖον δέ· καὶ γὰρ αὐτὸς ταύτην φέρει τὴν πίστιν, 5 ὅσα τῶν λεῖων μέλανα φαίνεται· διὰ γὰρ τὴν σύμφυσιν καὶ τὴν τάξιν ὡς τὴν αὐτὴν ἔχοντα τῷ μέλανι φαίνεσθαι τοιαῦτα. καὶ πάλιν ὅσα λευκὰ τῶν τραχέων· ἐκ μεγάλων γὰρ εἶναι ταῦτα καὶ τὰς συνδέσεις οὐ περιφερεῖς, ἀλλὰ ‘προκρόσσας’ καὶ τῶν σχημάτων τὰς μορφὰς ἀγνύμενας, ὥσπερ ἡ ἀνάβασις καὶ τὰ πρὸ τῶν τειχῶν ἔχει χῶματα· τοιοῦτον γὰρ ὃν ἄσκιον 10 εἶναι καὶ οὐ κωλύεσθαι τὸ λαμπρόν. πρὸς δὲ τούτοις πῶς λέγει καὶ 80 ζῶων τὸ λευκὸν ἐνίῳ γίνεσθαι μέλαν, εἰ τεθείησαν οὕτως, ὥστ’ ἐπισκιάζειν; ὅλως δὲ τοῦ διαφανοῦς καὶ τοῦ λαμπροῦ μᾶλλον ἔοικε τὴν φύσιν ἢ τοῦ λευκοῦ λέγειν. τὸ γὰρ εὐδίοπτον εἶναι καὶ μὴ ἐπαλλάττειν τοὺς πόρους τοῦ διαφανοῦς· † ἐπὶ πόσα δὲ λευκὰ τοῦ διαφανοῦς. ἔτι δὲ τὸ μὲν εὐθεῖς 15 εἶναι τῶν λευκῶν τοὺς πόρους, τῶν δὲ μελάνων ἐπαλλάττειν, ὡς εἰσιούσης τῆς φύσεως ὑπολαβεῖν ἔστιν· ὁρᾶν δέ φησι διὰ τὴν ἀπορροὴν καὶ τὴν ἔμφασιν τὴν εἰς τὴν ὄψιν· εἰ δὲ τοῦτο ἔστι, τί διοίσει τοὺς πόρους κεῖσθαι κατ’ ἀλλήλους ἢ ἐπαλλάττειν; οὐδὲ τὴν ἀπορροὴν ἀπὸ τοῦ κενοῦ πως γίνεσθαι ῥάδιον ὑπολαβεῖν· ὥστε λεκτέον τούτου τὴν αἰτίαν. ἔοικε γὰρ ἀπὸ

1 οὐ γὰρ PF: correxi || 2 οὐδ’ ἂν ἔτι· PF cf. Usener jahrb. f. cl. phil. 1878, 66: οὐκ ἂν εἴποις Wimmer || 2 εἴη scripsi: εἶναι PF || φορᾶς PF: corr. Mullach || 3 τὴν θέσιν post Schneiderum Wimmer || 7 μεγάλων F: μεγάλοιο P || 7 οὐ περιφερεῖς F: υπερφερεῖς P || 8 προκρόσσας PF: corr. Stephanus. servavit Theophrastus Democriteam glossam, ac ne proxima quidem multum a Democriteis verbis recedere videntur. προκρόσσας ἔρυσαν Homerus E 35 dixerat de navibus uno semicirculari ordine in litore positiss, ita ut altera super alteram exstaret pinnarum instar murorum quas M 258. 444 κρόσσας nominat ab Aristarcho vel pinnae vel scalas explicatas cf. Lehrs Aristarch. p. 231** Hesych. s. v. κρόσσας. Homerum imitatur Herodotus VII 188, ubi Stein neque Herodotum neque Aristarchum recte interpretatur. Democrito πρόκροσος latinus patet, ut pinnae in hanc figuram ~~~~~ continuatae significantur neque minus recte χῶμα propter vallorum formam, quam ἡ ἀνάβασις [i. e. scalae cf. Plato rep. VII 515x Plut. Rom. 20] propter ἀναβαθμῶν ascensum [cf. Herodot. II 125] vel circum cratera Argolicum γρυπῶν κεφαλαι apud Herodot. IV 152 πρόκροσσι dicantur. quare non erat cur Mullach v. 8. 9 ὥσπερ

ἀναβαθμίδας [debebat saltem ἀναβαθμούς] τὰ πρὸ κτλ. coniceret || μὴ γνύμενας PF: correxi. nam cum μὴ γνύμεναι sint cuiusvis generis formae, μορφὰ ἀγνύμεναι Democrito erant eae, quae copulatae non directam sed velut *fractam* lineam efficerent velut Herodot. I 185 ὡς δ’ τε ποταμὸς βραδύτερος εἴη περὶ καμπὰς πολλὰς ἀγνύμενος. similiter Romani velut Quintil. I 6 44 *comam in gradus frangere* de cincinnis quales videas in Messalinae, Iuliae Domnae, Mammaeae imaginibus (Visconti Iconogr. rom. pl. 28, 48, 52) || 9 σώματα PF: correxi ‘post Mullachium || 10 τοῦ λαμπροῦ PF: corr. Schneider || 11 ζῶων Usener conl. Arist. de gen. an. V 5 p. 785* 21: ἐξ ὧν PF || 13 ἀπαλλάττειν PF: corr. Schneider || 14 ἐπὶ — διαφανοῦς seclisut Wimmer. nisi truncatum est enuntiatum, suspicor τοῦ διαφανοῦς ἔστι. πρῶτα δὲ τὰ λευκὰ τοῦ διαφανοῦς cf. p. 524, 4 || 15 εἶναι τῶν λευκῶν P: item sed valde oblitter. F || ἐπαλλάττειν ut saepius F || 16 φάσεως coni. Philippson, ὅπως Usener. at opponuntur φύσις χρωμάτων et ἀπορροή || ἔστιν ὁρᾶν δὲ P: prorsus evanuerunt F || φασὶ PF: corr. Schneider || 17 τοὺς πόρους P: item sed oblitterata F || 18 πῶς [non πῶς] γίνεσθαι P: πῶς [clarum] γίνεσθαι vel γένεσθαι [obscurum] F: fort. πῶς γίνεται cf. p. 524, 2

τοῦ φωτός ἢ ἀπὸ ἄλλου τινὸς ποιεῖν τὸ λευκόν. [διὸ καὶ τὴν παχύτητα
 81 τοῦ ἀέρος αἰτιᾶται πρὸς τὸ φαίνεσθαι μέλαν.] ἔτι δὲ πῶς τὸ μέλαν
 ἀποδίδωσιν, οὐ ῥᾶδιον καταμαθεῖν· ἡ σκιά γὰρ μέλαν τι καὶ ἐπιπρόσθησίς
 ἐστὶ τοῦ λευκοῦ· διὸ πρῶτον τὸ λευκὸν τὴν φύσιν. ἅμα δὲ οὐ μόνον τὸ
 ἐπισκιάζειν, ἀλλὰ καὶ τὴν παχύτητα τοῦ ἀέρος καὶ τῆς εἰσιούσης ἀπορροῆς 5
 αἰτιᾶται καὶ τὴν παραχῇν τοῦ ὀφθαλμοῦ. πότερον δὲ ταῦτα συμβαίνει διὰ
 τὸ μὴ εὐδίοπτον ἢ καὶ ἄλλω γίνονται ἂν καὶ ποίῳ [ἢ μέλαν], οὐ διασαφεῖ.
 82 ἄτοπον δὲ καὶ τὸ τοῦ χλωροῦ μὴ ἀποδοῦναι μορφήν, ἀλλὰ μόνον ἐκ τοῦ
 στερεοῦ καὶ τοῦ κενοῦ ποιεῖν. κοινὰ γὰρ ταῦτά γε πάντων καὶ ἐξ ὁποί-
 ων οὖν ἔσται σχημάτων. χρῆν δ' ὥσπερ κἀν τοῖς ἄλλοις ἵδιόν τι ποιῆσαι, 10
 καὶ εἰ μὲν ἐναντίον τῷ ἐρυθρῷ, καθάπερ τὸ μέλαν τῷ λευκῷ, τὴν ἐναντίαν
 ἔχειν μορφήν· εἰ δὲ μὴ ἐναντίον, αὐτὸ τοῦτ' ἂν τις θαυμάσειεν, ὅτι τὰς
 ἀρχὰς οὐκ ἐναντίας ποιεῖ· δοκεῖ γὰρ ἐν πᾶσιν οὕτω. μάλιστα δ' ἐχρῆν
 τοῦτο διακριβοῦν, ποῖα τῶν χρωμάτων ἀπλᾶ καὶ διὰ τί τὰ μὲν σύνθετα, τὰ
 δὲ ἀσύνθετα· πλείστη γὰρ ἀπορία περὶ τῶν ἀρχῶν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἴσως 15
 χαλεπόν. ἐπεὶ καὶ τῶν χυμῶν εἴ τις δύνατο τοὺς ἀπλοὺς ἀποδοῦναι,
 μᾶλλον ἂν εἶδε λέγοι. περὶ δὲ ὁσμῆς προσαφορίζειν παρήκεν πλὴν το-
 σοῦτον, ὅτι τὸ λεπτόν ἀπορρέον ἀπὸ τῶν βαρέων ποιεῖ τὴν ὀσμὴν. ποῖον
 δέ τι τὴν φύσιν ὃν ὑπὸ τίνος πάσχει, οὐκέτι προσέθηκεν, ὅπερ ἴσως ἦν
 83 κυριώτατον. Δημόκριτος μὲν οὖν οὕτως ἔνια παραλείπει. 20

Πλάτων δὲ θερμὸν μὲν εἶναι φησι τὸ διακρίνον δι' ὀξύτητα τῶν
 γωνιῶν· ψυχρὸν δὲ ὅταν δι' ὑγρότητα ἐκκρίνοντα τὰ ἐλάττω καὶ μὴ δυνά-
 μενα εἰσιέναι τὰ μεῖζω κύκλῳ περιωθῇ· τῇ γὰρ μάχῃ τρόμον καὶ τῷ πάθει
 ῥῖγος εἶναι ὄνομα. σκληρὸν (δέ), ὃ ἂν ἡ σὰρξ ὑπέικη, μαλακὸν δέ, ὃ ἂν
 τῇ σαρκί, καὶ πρὸς ἄλληλα ὁμοίως. ὑπέικειν δὲ τὸ μικρὰν ἔχον βάσιν. 25
 βαρὺ δὲ καὶ κοῦφον τῷ μὲν ἄνω καὶ κάτω διορίζειν οὐ δεῖν, οὐ γὰρ εἶναι
 τοιούτων φύσιν· ἀλλὰ κοῦφον μὲν εἶναι τὸ εἰς τὸν παρὰ φύσιν τόπον
 ῥαδίως ἐλκόμενον, βαρὺ δὲ τὸ χαλεπῶς. τραχὺ δὲ καὶ λεῖον ὡς ἱκανῶς

1 διὸ—μέλαν removi cf. v. 5 || 2 αἰτιᾶσθαι PF: corr. Schneider || ὥς PF: corr. Usener: οἷς Wimmer || 7 ἄλλως vulgo: correxi || ἢ μέλαν PF: induxi. τὸ μέλαν coni. Wimmer. ἢ μέλαν Stephanus || 8 τὸ, τὸ χλωρὸν PF: corr. Schneider. τὸ-χλωρὸν Stephanus || 9 ταῦτα τε PF: corr. Camot. Voss. ταῦτά τε Wimmer || 10 καὶ τοῖς vulgo: correxi || 11 ἐναντίον PF: corr. Schneider || 12 ἔχει PF: correxi || εἰ δ' ἢ μὴ PF: correxi. εἰ δ' εἴη μὴ Schneider || 13 ἐναντία PF: corr. Schneider || ἐν πᾶσιν P: ἐκ πᾶσιν F: suspicor ἅπασιν || 15 ἀπειρία PF: corr. Camotius || 16 ἀπλ. . . σ pr. F, sed eadem in mrg. ἀπλοὺς || 17 εἴρηκέ γε PF: παρήκεν Schneider. προσαφορίζει (σχεδὸν ὁμοίως τοῖς πλείστοις. οὐδὲν γὰρ ἴδιον) εἴρηκέ γε Mullach, quod ultimum utique εἴρηκεν scribendum erat. ceterum cf. Theophr. de

odor. 64 || 18 τῶν θερμῶν Usener. τῶν παχέων Mullach || ὀσμὴν PF. servavi ut Democriteum || 19 ὥσπερ ἴσως PF: corr. Stephanus || 20 ὅπως ἔνια PF: corr. Stephanus || 21 Plato Tim. p. 61 B τὴν λεπτότητα τῶν πλευρῶν καὶ γωνιῶν ὀξύτητα || 22 ibid. p. 62 A τὰ γὰρ δὴ τῶν περὶ τὸ σῶμα ὑγρῶν μεγαλομερέστερα εἰσόντα, τὰ σμικρότερα ἐξωθοῦντα, εἰς τὰς ἐκείνων οὐ δυνάμενα ἔδρας ἐνδύναί ξυνοθοῦντα ἡμῶν τὸ νοτερόν—τῇ δὴ μάχῃ καὶ τῷ σπαισμῷ τούτῳ τρόμος καὶ ῥῖγος ἐτέθη. unde Schneider τὰ ὑγρά τοῦ σώματος pro δι' ὑγρότητα, Wimmer simplicius τῆς ὑγρότητος. sed omnia sana sunt || καὶ μὴ δυνάμενα bis F || 23 περιωθῇ F: περιωθεῖ P || τῷ πάχει PF: corr. Schneider || 24 ῥῖγος PF || δὲ om. PF: corr. Schneider || 26 cf. Plato l. c. p. 63 B

ὄντα φανερά παραλείπει καὶ οὐ λέγει. ἡδὺ δὲ καὶ λυπηρόν, τὸ μὲν 84
εἰς φύσιν ἀθρόον πάθος, τὸ δὲ παρὰ φύσιν καὶ βία [λυπηρόν], τὰ δὲ μέσα
καὶ ἀναίσθητα ἀνὰ λόγον. διὸ καὶ κατὰ τὸ ὁρᾶν οὐκ εἶναι λύπην οὐδ'
ἡδονὴν τῇ διακρίσει καὶ συγκρίσει. περὶ δὲ χυμῶν ἐν μὲν τοῖς περὶ ὕδατος
5 τέτταρα λέγει ὕδατος εἶδη· ἐν χυλοῖς μὲν οἶνον ὀπὸν ἔλαιον μέλι, ἐν δὲ
τοῖς πάθεσι τὸν γεώδη χυμόν· καὶ διὰ ταῦτα συνάγοντα τοὺς χυμοὺς καὶ
συγκρίνοντα τὰ μὲν τραχύτερα στρυφνὰ εἶναι, τὰ δὲ ἡττον αὐστηρά. τὸ δὲ
ῥυπτικὸν τῶν πόρων καὶ ἀποκαθαρτικὸν ἀλμυρόν· τὸ δὲ σφόδρα ῥυπτικόν,
ὥστε καὶ ἐκτῆκιν, πικρόν. τὰ δὲ θερμαίνόμενα καὶ ἄνω φερόμενα καὶ δια-
10 κρίνοντα δριμέα· τὰ δὲ κυκῶντα ὀξεά· τὰ δὲ σὺν τῇ ὑγρότητι τῇ ἐν τῇ
γλώττῃ καὶ διαχυτικὰ καὶ συστατικὰ εἰς τὴν φύσιν γλυκέα. τὰς δὲ 85
ὁσμὰς εἶδη μὲν οὐκ ἔχειν, ἀλλὰ τῷ λυπηρῷ καὶ ἡδεῖ διαφέρειν. εἶναι δὲ
τὴν ὁσμὴν ὕδατος μὲν λεπτότερον, ἀέρος δὲ παχύτερον. σημειῶν δὲ ὅτι
ἔστιν ἐπιφράξαντες ἀνασπῶσιν, ἄνευ ὁσμῆς τὸ πνεῦμα εἰσέρχεται· διὸ καθά-
15 περ καπνὸν καὶ ὁμίχλην εἶναι τῶν σωματίων ἀόρατον. εἶναι δὲ καπνὸν
μὲν μεταβολὴν ἐξ ὕδατος εἰς ἀέρα, ὁμίχλην δὲ τὴν ἐξ ἀέρος εἰς ὕδωρ.
φωνὴν δὲ εἶναι πληγὴν ὑπὸ ἀέρος ἐγκεφάλου καὶ αἵματος δι' ὧτων μέχρι
ψυχῆς· ὀξεῖαν δὲ καὶ βαρεῖαν τὴν ταχεῖαν καὶ βραδεῖαν· συμφωνεῖν δ', ἔστιν
ἡ ἀρχὴ τῆς βραδεῖας ὁμοία ἢ τῇ τελευτῇ τῆς ταχεῖας. τὸ δὲ χρῶμα 86
20 φλόγα εἶναι ἀπὸ τῶν σωματίων σύμμετρα μόρια ἔχουσιν τῇ ὕψει· λευκὸν
μὲν τὸ διακριτικόν, μέλαν δὲ τὸ συγκριτικὸν ἀνὰ λόγον [δὲ] τοῖς περὶ τὴν
σάρκα θερμοῖς καὶ ψυχροῖς καὶ τοῖς περὶ τὴν γλώσσαν στρυφνοῖς καὶ δρι-
μέσει, λαμπρόν δὲ τὸ πυρῶδες λευκόν, τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τούτων· ἐν οἷς δὲ
λόγοις, οὐδ' εἴ τις εἰδείῃ χρῆναι λέγειν φησίν, ὧν οὐκ ἔχομεν εἰκότα λόγον
25 ἢ ἀναγκαῖον· οὐδ' εἰ πειρωμένῳ μὴ γίνοιτο, οὐθὲν ἄτοπον, ἀλλὰ τὸν
θεὸν δύνασθαι τοῦτο ὁρᾶν. ἃ μὲν οὖν εἴρηκε καὶ πῶς ἀφώριξε, σχεδὸν
ταῦτά ἐστιν.

Ἄτοπον δὲ καὶ τοῦτο· πρῶτον μὲν τὸ μὴ πάντα ὁμοίως ἀποδοῦναι 87
μῆδὲ ὅσα τοῦ αὐτοῦ γένους. ὁρίσας γὰρ τὸ θερμὸν σχῆματι τὸ ψυχρόν

1 ἡδὺ δὲ καὶ αὐστηρὰν PF: correxi cf. infra
v. 12. correxit ante me is qui λυπηρόν mar-
gini addidit, unde extremae periodo v. 2 ad-
ditum est cf. Plato l. c. p. 64 D. τὸ μὲν παρὰ
φύσιν καὶ βίαιον γιγνόμενον ἀθρόον παρ' ἡμῖν
πάθος ἀλγεινόν, τὸ δ' εἰς φύσιν ἀπὸν πάλιν
ἀθρόον ἡδὺ, τὸ δὲ ἡρέμα καὶ κατὰ μικρόν
ἀναίσθητον, τὸ δ' ἐναντίον τούτοις ἐναντίως || post
μέσα addidit αἰσθητὰ Usener || εἰς φύσιν sic
PF || 3 οὐδ' ἡδονήν PF: correxi || 4 ἐν τοῖς
περὶ ὕδατος i. e. Tim. p. 60 AB || 5 ἐν δὲ τοῖς
πάθεσι p. 65 D || 6 post χυμόν hiatus signi-
ficavit Wimmer. sed Theophrasto eximia in
Platone excerpando brevitatis. accuratius ex-
cerpsit [Tim. p. 65 c sq.] de caus. pl. VI 1 4. 5 ||
τὰ post ταῦτα addebat Philippson || pro χυ-
μοὺς coni. πάρους ex § 89 Philippson || 9

ἐκτῆκιν F: συντῆκιν P: ἀποτῆκιν de caus.
pl. et Plato || 9 ἀναφερόμενα PF: ἄνω φερό-
μενα ex Platone et Th. c. plant. scripsit
Philippson || 10 τῇ post ὑγρότητι reser. F:
om. P || 11 γλώσση PF || 15 ἡ ὁμίχλην
corrigi iussit Philippson e Platone p. 66 E,
sed cf. p. 526, 27 sq. || ἀόρατον om. Vossianus
haud recte || 16 τὸ ἐξ ἀέρος PF: corr. Ste-
phanus || 21 δὲ delevi || 23 τὸ ἀερῶδες PF:
corr. Schneider || 24 οὐδέ τις PF: corr.
Schneider cf. Plat. Tim. p. 68 B || 24 εἰκότα
Schneider: εἰκατά PF cf. εἰληχότα p. 518, 8 ||
25 πειρωμένῳ e coniectura Stephanus, at
cf. Tim. p. 68 D εἰ δὲ τις τούτων ἔργῳ σκο-
πούμενος βάσανον λαμβάνοι || οὐθὲν P: οὐδὲν
pr. F || 26 καὶ πῶς coni Usener || 28 καὶ
τούτου PF: correxi. alioqui καὶ langueret

- οὐχ ὡσαύτως ἀπέδωκεν. ἔπειτ' εἰ μαλακὸν τὸ ὑπεῖκον, φανερόν ὅτι τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ἀήρ καὶ τὸ πῦρ ἐστὶ μαλακά· φησὶ γὰρ ὑπέικειν τὸ μικρὰν ἔχον βάσιν, ὥστε τὸ πῦρ ἂν εἴη μαλακώτατον. δοκεῖ δὲ τούτων οὐθὲν οὐδ' ὅλως τὸ μὴ ἀντιμεθιστάμενον εἶναι μαλακόν, ἀλλὰ τὸ εἰς τὸ βάθος 88 ὑπέικον ἄνευ μεταστάσεως. ἔτι δὲ τὸ βαρὺ καὶ κοῦφον οὐχ ἁπλῶς, ἀλλ' ἐπὶ τῶν γεωδῶν ἀφώριξε· τούτων γὰρ δοκεῖ τὸ μὲν βαρὺ χαλεπῶς, τὸ δὲ κοῦφον ῥᾶον ἄγεσθαι πρὸς ἀλλότριον τόπον· τὸ δὲ πῦρ καὶ ὁ ἀήρ ταῖς εἰς τοὺς οἰκείους τόπους φοραῖς κοῦφα καὶ ἔστι καὶ δοκεῖ. διόπερ οὐκ ἔσται τὸ μὲν ἔλαττον τῶν ὁμογενῶν ἔχον βαρὺ, τὸ δὲ πλεῖον κοῦφον· τὸ μὲν γὰρ πῦρ ὅσῳ ἂν ᾖ πλεῖον, κουφότερον, ἀλλ' ἄνω 10 μὲν τιθεμένου τοῦ πυρὸς ἐφαρμόσουσιν οἱ λόγοι καὶ οὗτος κάκεινος, ἐνταῦθα δ' οὐδέτερος. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· ἄνωθεν γὰρ δεῦρο θάττον οἰσθήσεται τὸ πλεόν. ὥστε οὐχ ἁπλῶς ἡ γῆ καὶ τὸ πῦρ ἐστὶ τὸ μὲν βαρὺ τὸ δὲ κοῦφον, ἀλλ' ἑκάτερον πρὸς τὸν τόπον· οὐδ' ὁμοίως ἐνταῦθα καὶ τὸ γεῶδες, ἀλλ' ἀνάπαλιν· ἐνταῦθα μὲν τὸ ἔλαττον, ἐκεῖ δὲ τὸ 15 89 πλεόν ἔχον τῶν ὁμογενῶν κουφότερον. ταῦτα δὲ πάντα συμβαίνει διὰ τὸ μὴ ἁπλῶς περὶ κοῦφου καὶ βαρέος, ἀλλὰ περὶ τοῦ γεώδους ἀφορίζειν. τῶν δὲ χυλῶν τὰς μὲν φύσεις οὐ λέγει τίς ἕκαστος, εἰ ἄρα τέσσαρες αἱ πᾶσαι διαφοραί, τὰ δὲ πάθη τὰ συμβαίνοντα ἀπ' αὐτῶν δηλοῖ. συνάγειν γὰρ τοὺς πόρους τὸ στρυφνὸν ἢ στυπτικὸν καὶ καθαίρειν τὸ ἀλμυρόν, 20 ὅπερ πάθος ἐστὶν ἡμέτερον· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἄλλα. ζητοῦμεν δὲ τὴν οὐσίαν μᾶλλον καὶ διὰ τί ταῦτα δρῶσιν, ἐπεὶ τὰ γε πάθη θεωροῦμεν.
- 90 ἀπορήσεις δ' ἂν τις καὶ περὶ τῶν ὁσμῆτων εἰ ἔστιν εἶδη· καὶ γὰρ τοῖς πάθεσι καὶ ταῖς ἡδοναῖς διαφέρουσιν, ὥσπερ οἱ χυλοί. καὶ ἅμα δόξειεν ἂν ὁμοίως ἔχειν ἐπὶ πάντων. περὶ δὲ τῆς ὁσμῆς ὅτι μὲν ἀπορροή τίς ἐστὶ 25 καὶ ἀνάπνευσις τοῦ ἀέρος, σχεδὸν ὁμολογεῖται. τὸ δὲ ἀφομοιοῦν καπνῷ καὶ ὁμίχλῃ ταῦτά τε λέγειν οὐκ ἀληθές. οὐδὲ γὰρ αὐτὸς φαίνεται ποιεῖν·

1 οὐσαύτως pr. F || ἔπειτ' εἰ scripsi: ἐπεὶ τι PF. ἐπεὶ δὲ Schneider || ὑπέικ' (i. e. ὑπέικειν) PF: corr. Schneider || 2 ἐστὶ Schneider errore omisit || 3 μαλακώτατον pr. F || 4 οὐδ' ὅλως PF: correxi || vulgatur Schneideri coniectura τὸ μὴ μένον ἀλλὰ μεθιστάμενον. at subest Aristotelea definitio [Meteorol. IV 4 p. 382a11] σκληρόν μὲν τὸ μὴ ὑπέικον εἰς αὐτὸ κατὰ τὸ ἐπίπεδον, μαλακὸν δὲ τὸ ὑπέικον τῷ μὴ ἀντιπερίστασθαι, τὸ γὰρ ὕδωρ οὐ μαλακόν· οὐ γὰρ ὑπέικει τῇ θλίψει τὸ ἐπίπεδον εἰς βάθος ἀλλ' ἀντιπερίσταται. synonyma sunt ἀντιπερίστασθαι et ἀντιμεθίστασθαι cf. Ar. p. 888a24 || 5 ὑπέικον sec. P sec. F: ὑπέικων pr. P pr. F || ἔστι δὲ PF: corr. Schneider || 7 πρὸς ἀλλότριον P: πρὸς τὸν ἀλλότριον F || 9 ἔλαττον post τὸ δὲ PF et πλεῖον post τὸ μὲν transposuit Philippson. at ignis exemplo istam legem non usquequaque valere docet cf. Arist. d.

caelo IV 2, quem locum omnino respexit Theophrastus || 10 ὅσον ἂν ᾖ ἡ πλησίον PF: corr. Philippson ex Arist. l. c. p. 308b18 || 11 καὶ οὗτος κάκεινος scil. τοῦ πλείονος καὶ ἐλάττονος cf. v. 9 || ἐνταῦθα sc. τιθεμένου τοῦ πυρὸς. ἐντεῦθεν ci. Philippson || 12 ὡσαύτως negationem desiderabat Philippson. audi: ἐφαρμόσουσιν οἱ λόγοι. nam eadem est terrae ratio conversa tantummodo directione || 13 οἰσθήσεται sic PF || 14 ὁμοίως sc. ἔχει cf. Vahlen symb. ad Arist. poet. IV 411 || fortasse ἐνταῦθα κάκει τὸ γ. || 16 συμβαίνει P: συμ. α. . . obliteratum F || 17 γεώδους supple κοῦφου καὶ βαρέος cf. v. 6 || 19 δηλοῖ γὰρ συνάγειν καὶ τοὺς PF: transposuit Schneider || 25 μὲν F et super versum pr. P || 26 ὁμολογεῖται PF: ὁμολογοῦσιν nescio unde Schneider. ὁμολόγηται Vossianus || 27 ταῦτα δὲ PF: corr. Coray

τὸν μὲν γὰρ ἐξ ὕδατος εἰς ἀέρα, τὴν δ' ὁμίχλην ἐξ ἀέρος εἰς ὕδωρ λέγει μεταβάλλειν. καίτοι δοκεῖ γ' ἀνάπαλιν ἔχειν ἐπὶ τῆς ὁμίχλης, διὸ καὶ παύεται τὰ ὕδατα γινομένης ὁμίχλης. ἐνδεστέρωσ ⁹¹ <δὲ> καὶ ὁ τῆς φωνῆς εἴρηται λόγος· οὕτε γὰρ κοινὸς ἅπασιν τοῖς ζώοις ἐστὶν οὔτε τὴν αἰτίαν λέγει τῆς αἰσθήσεως βουλόμενος. ἔτι δὲ οὐ τὸν ψόφον καὶ τὴν φωνήν, ἀλλὰ τὴν ἡμετέραν αἰσθησιν ἔοικεν ἀφορίζειν. περὶ δὲ χρωμάτων σχεδὸν ὁμοίως Ἐμπεδοκλεῖ λέγει· τὸ γὰρ σύμμετρα ἔχειν μῦρια τῇ ὀψι τῷ τοῖς πόροις ἐναρμόττειν ἐστίν *. ἄτοπον δὲ τὸ μόνην ταύτην ἀποδιδόναι τῶν αἰσθήσεων· ἔτι δὲ τὸ ἀπλῶς τὸ χρῶμα φλόγα λέγειν· τὸ μὲν γὰρ λευκὸν ἔχει τινὰ ὁμοιότητα, τὸ δὲ μέλαν ἐναντίον ἂν φανείη. τὴν δὲ τῶν ἄλλων μῖξιν † τὸ ἀφαιρεῖν ὅλως οὐκ ἐνδέχεται ἀποδοῦναι ταῖς αἰτίαις, δεῖται δὲ τινος λόγού καὶ πίστεως.

1 τὸν· Coray: τὸ PF || 2 γ' P, ex δ' corr. pr. F || 3 γινομένης sic PF: γενομένης Stephanus || δὲ addidit Schneider || 4 κοινῶς PF: corr. Schneider || 5 βουλόμενος cf. p. 515, 2 || 7 τῷ τοῖς PF: τὸ τοῖς Stephanus. sed post ἐστὶν intercidit ταὐτό vel ἴσον || 9 ἔχει sic PF || 10 extrema corrupta sunt. respicitur Platonica doctrina § 86. inter alia

haec possunt cogitari: τὴν δὲ τῶν ἄλλων μῖξιν οὗτ' ἀναιρεῖν ὅλως [sc ἐνδέχεται] οὗτ' ἐνδέχεται ἀποδοῦναι κτλ. || ταῖς αἰτίαις distat ab ὀρισμῷ ἀποδοῦναι Arist. Top. I 14 p. 105^b26 sim., ergo rescribendum τὰς αἰτίας || 11 δὲ pr. F: del. punctis sec. F: om. P || 12 subscribit F †τέλος περὶ αἰσθήσε[ς] [i. e. αἰσθήσεως] θεωφράστου †

CICERONIS   ET   PHILODEMI
EX LIBRO I DE DEORUM NATURA   EX LIBRO I DE PIETATE
PHILOSOPHORUM DE DEIS OPINIONES
COMPARATAE

NOTARUM IN CICERONE INDEX

Codicum sigla sunt Baiteriana

U	codices omnes
A	Leidensis Vossianus 84 s. XI
B	Leidensis Vossianus 86 s. XII
C	Leidensis N. Heinsii 118 s. XII
E	Erlangensis n. 38
P	Palatinus n. 1519 perantiquus
M	Minucii Felicis in Octavio 19 4—15 excerpta unde Lactant. Inst. I 5 16—23 hausit
Aug.	Augustini in epist. 118 23—25 [Venet. 1729 tom. I p. 338sq.] ex §§ 26. 27 addita paraphrasi excerpta

SUPPLEMENTUM DE PHILODEMO

Cum de eis, quae supra p. 122¹ significavi, Gomperzium nuper per litterarum occasionem adirem, tam officiose mihi petenti satisfecit, ut si gravissima quaeque ex illius epistula hic excerpsero gratiam me a lectoris initurum esse certo confidam: . . . *„Dass Philodems Schrift περί εὐσεβείας aus zwei Haupttheilen, einem kritischen und einem dogmatischen besteht, habe ich eingesehen und konnte Jedermann einsehen. Dass diese zwei Theile aber auch eigentliche Buecher seien, dies konnte man allenfalls wegen des leeren Raumes auf f. 22 vermuthen. Die Gewissheit, dass es sich wirklich so verhaelt, gab mir erst die Untersuchung des Originals (Januar 1867), in welchem das Titelblatt auf jenes f. 22 unmittelbar folgt. Denn es kann ja jenes f. 22 mit seiner Ankuen-*

digung einer sofort folgenden Fortsetzung καὶ ἂν εἴη—αὐτοῦ παραγράφειν [p 89, 19—23G.] nicht Schluss des ganzen Werkes sein, so dass nichts uebrig bleibt als die Annahme, hier habe ein Buch abgeschlossen. Die Moeglichkeit nun, dass das Werk mehr als zwei Buecher ausgemacht habe, laesst sich nicht geradezu ausschliessen, hat aber gar keine positiven Indicien fuer sich, so dass man wohl Recht thun wird, an Stelle meiner zwei Haupttheile kuenftig die Buecher A und B zu setzen. (Dass jene so wohl erhaltene Columnenreihe vor f. 22 das Schlusstueck einer Rolle bildete, haette man freilich auch schon darum vermuthen koennen, weil die Schlusspartieen, d. h. die innersten Theile eines Papyrus durchweg die besterhaltenen sind, aus naheliegenden Gruenden.) Dass aber das A, welches die Buchnummer bezeichnete, auf dem Titelblatte nicht mehr zu sehen ist, ja schon zu Hayter's Zeit nicht zu sehen war, kann uns nicht Wunder nehmen. Nebenbei, jetzt ist von Φιλοδήμου περὶ εὐσεβείας nur mehr zu sehen (oder war 1867 zu sehen)

φ
Π Ε Ρ Ι

obgleich das I in der Ausgabe obliterirt erscheint und mit Puncten gezeichnet ist ebenso wie ΙΛΟΔΗΜΟΥ und ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ. Von alle dem ist im Original gar nichts mehr zu sehen, nec vola nec vestigium. Es ist, wie mir damals auch die Zeichner versicherten, eine nur auf (richtiger) Conjectur beruhende Ergaenzung. Was in Hayter's Zeit von jenem Titel erhalten war, erfahrt man aus dessen Observations upon a Review of the Herculanensia London 1810, — einer Schrift, die recht selten geworden ist . . . Ich setze darum her, was man daselbst p. 4—5 ueber diese Frage liest: „There is a mutilated φ, with the undoubted appearances of obliteration six times repeated after such φ . . . . . Under this φ and these adjoining obliterations there is a Π, three similar signs of obliteration, and a broken Θ, a similar sign of obliteration, a remnant of Ω and another similar sign of obliteration. This fragment, wich is only a part of a work Περὶ Εὐσεβείας and wich does nothing more than enumerate, in fast, the opinions of other philosophers concerning the Gods, justified me, I thought, in giving the supplementary title

Φαῖδροῦ
Περὶ Θεῶν.“

[Was Hayter sah, war also wohl

φ
Π . . . Ε . Ε

obgleich es unbegreiflich ist, dass er ΠΕΡΙ nicht vollstaendig gesehen hat. Nach diesen Resten begreift man nun auch die durch Erinnerung an Cicero de natura deorum an die Hand gegebene Ergaenzung π(ερὶ) φ(ύσ(εως θεῶν), wie Murr und nach ihm Petersen, dieser S. 9 unter Ablehnung des Gedankens, dass dies eine blosse conjecturale Ergaenzung sei, die Schrift betiteln.] Hayter faehrt fort: „This fragment was not found in the same bundle of papyri, which contained the work of Philodemus, and only six letters were wanting after φ, not nine. Besides, the style of this fragment is extremely different from all the works of Philodemus. [at cf. H. Sauppil comm. de Philod. libr. qui fuit de pietate Gott. 1864 p. 4] Not only to myself, but to the copyist, and to the abbot Foti, the mutilated letters and the vacancies of obliteration appeared to be as I have represented them, after viewing them, each of us repeatedly, in different lights of different apartments.“ Dass die Schrift trotz alle dem — und in manchen dieser Behauptungen liegt der Eigensinn, der sie eingab, klar zu Tage — das Werk Philodems ist, steht Ihnen wohl so fest wie mir. Doch sollte man sich nicht einbilden, dass dies urkundlich bezeugt ist, wozu das Titelblatt der Neapolitaner leicht verleiten konnte. Es ist und bleibt eine, wenn auch im hoechsten Grad wahrscheinliche, Vermuthung. hinc corrigas velim, quae de titulo. confidentius posueram p. 122, 3.

X

25

Thales enim Milesius, qui
 primus de talibus rebus quae-
 sivit, aquam dixit esse ini-
 tium rerum, deum autem eam
 5 mentem, quae ex aqua cuncta
 fingeret. si di possunt esse
 sine sensu et mente, cur aquae
 * * * adiunxit, si ipsa mens
 constare potest vacans corpore?
 10 Anaximandri autem opinio
 est nativos esse deos longis
 intervallis orientis occiden-
 tisque, eosque innumerabilis
 esse mundos. sed nos deum
 15 nisi sempiternum intellegere qui
 possumus?

Post Anaximenes aëra de-26 c. 3^a
 um statuit eumque gigni

. . . οἷετ(αι . . . . . p. 65 G.
 τὸ)ν ἀέρα θεὸν εἶνα

6 si E: sic ABC cf. ad v. 8 || 7 mentem B.¹ ||
 et motu coni. Ernestius || 8 hiantem orationem
 sic refecit Lambinus sine sensu, cur men-
 tem aquae, cur aquam menti adiunxit,
 Baiter sine sensu et mente, mentem cur
 aquae adiunxit? menti autem cur aquam
 adiunxit, Schoemann sine sensu et mente,
 cur aquae mentem, menti autem cur aquam
 adiunxit, Madvig si di possunt esse sine
 sensu et mente transposuit, ut parenthesis fiat,
 post nativos esse deos [v. 12], Stamm si dii
 possunt esse sine sensu et corpore mentem
 cur aquae adiunxit [si ipsa — corpore],
 Davis sic dii possunt esse sine sensu. at
 [A. Becker sed] mentem cur aquae ad-
 iunxit si — corpore, Wyttienbach si aqua
 potest esse sine sensu et mente, cur menti
 aquam adiunxit, si mens ipsa constare po-
 test vacans corpore, cur ei aquam adiunxit.
 verum nondum inventum est || adiunxit
 om. C || sicuti ipsa C || 18 eumque gigni
 testatur Ang. (gigni aerem): eumque non
 gigni coni. Roeth Epicureae refutationis im-
 memor. eumque gignere Ritter H. Phil. I¹ 215¹
 idem peccans. postea Ciceronis inscitiam ac-
 cusare maluit. rectius dicturum fuisse eum
 ex eoque omnia gigni monet Schoemann

4 deum—fingeret: cf. Aët. Plac. I 7 11 θαλῆς
 νοῦν τοῦ κόσμου τὸν θεόν, τὸ δὲ πᾶν ἐμψυχον
 ἅμα καὶ δαιμόνων πλήρες· διήκειν δὲ καὶ διὰ
 τοῦ στοιχειώδους ὕγρου δύνανται θεῶν κινή-
 τικὴν αὐτοῦ. sed cf. Prol. p. 125. 128 || 11
 nativos—mundos: cf. Aët. I 7 12 Ἀναξίμανδρος
 ἀπεφώνητο τοὺς ἀπείρους οὐρανούς θεούς et
 I 3 3 γεννᾶσθαι ἀπείρους κόσμους καὶ πάλιν
 φθείρεσθαι || longis intervallis orientis occi-
 dentisque a Cicerone perverse addita puta-
 t Krische, sed cf. Zeller I⁴ 213⁴ || 17 Anaxi-
 menes aera deum statuit: cf. Aët. I 7 13
 Ἀναξίμανης τὸν ἀέρα (θεὸν ἀπεφώνητο) || 18
 eumque gigni: hoc fraudulentè conflatum
 videtur ex talibus, qualia praebet Hippol.
 Philos. 7 1 ἀέρα ἀπειρον ἔφη τὴν ἀρχὴν εἶναι,
 ἐξ οὗ τὰ γινόμενα καὶ τὰ γεγνηότα καὶ τὰ
 ἐσόμενα καὶ θεοὺς καὶ θεῖα γίνεσθαι [cf.
 Prol. p. 123, 33]. indidem Philodemea
 c. 3^d 5—8 supra utcumque refecta sunt

esseque inmensum et infinitum et semper in motu, quasi aut aër sine ulla forma deus esse possit, cum praesertim
 5 deum non modo aliqua, sed pulcherrima specie deceat esse, aut non omne, quod ortum sit, mortalitas consequatur.

XI. Inde Anaxagoras, qui
 10 accepit ab Anaximene disciplinam, primus omnium rerum descriptionem et modum mentis infinitae vi ac ratione designari et confici
 15 voluit: in quo non vidit neque motum sensu iunctum et continentem infinito ullum esse posse, neque sensum omnino, quo non tota natura pulsa sentiret. De
 20 inde si mentem istam quasi animal aliquod esse voluit, erit aliquid interius, ex quo illud animal nominetur. quid autem interius mente? cingatur igitur
 25 corpore externo. quod quoniam 27 non placet, aperta simplexque mens nulla re adiuncta, qua

12 *descriptionem* AB: *discrepationem* C: *descriptionem* EM Aug. || *modum* Aug. A, quod tuentur Kriche Lengnick Hirzel Untersuchungen z. Cic. phil. Schr. I p. 94: *modum* Rigaltius (cf. M metus et Lact. *infinitam mentem, quae per se ipsam moveatur*) || 13 *viae ratione* AB || 14 *dissignari* AB || 16 *sensu* AC: *sensui* Aug.: *sensus* cori. in *sensui* B || *vinctum* C || *et incontinentem* A || 17 *infinito* ABE Aug. (qui explicat *et continentem i. e. continua copulatione adhaerentem infinito i. e. infinitae rei*): in *infinito* C || 19 *tota* Aug. (explicat *ad hoc autem dixit totam naturam sentire, ut ille quasi auferret quod autem mentem infinitam. quomodo enim tota sentit, si infinita est?*): *ipsa* A: *ipsius natura* coni. Schoemann cf. Hirzel p. 94 || 21 *esse voluit* Aug E: *voluit esse* vulgo || 24 *cingitur* Aug. || 27 *qua* Aug.: *quae* A

ι,?) δε θεωρεῖται(αι? . . .
 . . . ἑσπερη(μένους τ-
 5 ἤς αἰσ)θήσεως, (ἐξ οὗ?
 πάντ)α τὰ γενόμενα
 καὶ τ)ὰ γινόμενα καὶ
 τὰ ἐσόμενα(α) καὶ

c. 4^a . . ὃν γεγονέναι τε p. 66 G.
 κ)αὶ εἶναι κα(ὶ ἔσ)εσ-
 θαι) καὶ πάντ(ων) ἄρ-
 χεῖν) καὶ κρατ(εῖ)ν. καὶ
 5 νο)ῦν ἅπαιρα ὄντα
 τὰ μεῖγμ[εν]ατα σύμ-
 παντα διακοσμη(σαι

1 *immensum*: cf. [Plut.] Strom. 3 τῷ μὲν μεγέθει ἄπειρον || *infinitum* i. e. ἀόριστον error est Ciceronis cf. Theophr. fr. 2 p. 476, 18 || 2 *semper in motu* i. e. ἀετλήντον cf. Theophr. l. c. p. 477, 4 κίνησιν δὲ καὶ οὗτος αἰδιον ποιεῖ, δι' ἣν καὶ τὴν μεταβολὴν γίνεσθαι || 11 *omnium rerum descriptionem et modum*: Philodemea c. 4^a 3. 4 πάντων ἄρχειν καὶ κρατεῖν ex Anaxag. fr. 6 πάντων νόος κρατεῖ. καὶ τῆς περικυρήσιος τῆς συμπάσης νόος ἐκράτησε [Schorn p. 27] sumpta sunt, priora ex fr. 8 καὶ ὁκοῖα ἦν καὶ ὁκόσα νῦν ἐστί καὶ [ὁποῖα] ἔσται πάντα διεκόσμησε νόος || 26 *aperta simplexque mens spectare videtur* ad Anaxagorae νοῦν ἀμιγῇ ἀπλοῦν καθαρὸν. cum Philodemi v. 5—7 parum similitudinis. hic materiam infinitam dicit, Cicero mentem, fortasse librarii errore ἄπειρον ὄντα deceptus. cf. Hirzel p. 97. Prol. p. 125

sentire possit, fugere intelligentiae nostrae vim et notionem videtur.

Crotoniates autem Alcmaeo, qui soli et lunae reliquisque sideribus animoque praeterea divinitatem dedit, non sensit sese mortalibus rebus immortalitatem dare.

Nam Pythagoras, qui censuit animum esse per naturam rerum omnem intentum et commeantem, ex quo nostri animi carperentur, non vidit distractione humanorum animorum discerpi et lacerari deum et, cum miseri animi essent, quod plerisque contingeret, tum dei partem esse miseram: quod fieri non potest. cur autem quicquam ignoraret animus ho-

c. 4^b 3 . . . . . (Πυθαγόρου δ' αὐτοῦ γ' οὐδέν φασί τινες εἶναι τῶν ἀναφρομένων παρὰ . . . p. 66 G.

9 *Pythagorae deus est animus* M, inde deum addidit ante animum Bake || 11 *omnem* AB: *omnium* CE || 13 *carperentur* legisse videtur M cf. Lactantius || 14 *detractio* coni. Ruhnken

4 *soli — divinitatem dedit*: cf. Aristot. d. anim. I 2 p. 405^a30 φησὶ γὰρ (Alcmaeo) αὐτὴν ἀθάνατον εἶναι διὰ τὸ εἰσικεῖν τοῖς ἀθανάτοις, τοῦτο δ' ὑπάρχειν αὐτῇ ὡς αἰετὶ κινουμένη· κινεῖσθαι γὰρ καὶ τὰ θεῖα πάντα συνεχῶς αἰετὶ, σελήνην ἥλιον τοὺς ἀστέρας καὶ τὸν οὐρανὸν ὅλον Αἰτ. Plac. IV 2 2 Ἀλκμαίων [τὴν ψυχὴν] φύσιν αὐτοκίνητον κατ' αἰδίον κίνησιν καὶ διὰ τοῦτο ἀθάνατον αὐτὴν καὶ προσεμμερῆ τοῖς θεοῖς ὑπολαμβάνει. v. Boethum ap. Eus. XI 2δ 9 Diog. VIII 83. cf. Clement. protr. p. 58 P. Prol. p. 130 || 10 *animum — commeantem*: cf. Sext. adv. math. IX 127 de Pythagoreis: ἐν γὰρ ὑπάρχειν πνεῦμα τὸ διὰ παντὸς τοῦ κόσμου διήκον ψυχῆς τρόπον || 13 *carperentur* cf. Alexand. Polyh. ap. Laert. VIII 28 ἀθανάτον τ' εἶναι αὐτὴν (τὴν ψυχὴν), ἐπειδὴ περ καὶ τὸ ἀφ' οὗ ἀπέσπασται ἀθανάτον ἐστὶ Cicero Tusc. V 13 88 *humanus autem animus decerptus ex mente divina*. Cato M. 21 78. Stoicorum formulas agnovit Krische p. 80. cf. Laert. VII 143. Upton. ad Epictet. I 14 6 II 8 11 Gataker ad Antonin. II 1 p. 58 [cf. Anton. II 4] v. Prol. p. 128 || Philodemi c. 4^b illustratur a Diog. VIII 6 unde fortasse restituendum παρὰ τῆς *nihil praeter tria scripta*

minis, si esset deus? quo modo porro deus iste, si nihil esset nisi animus, aut infixus aut infusus esset in mundo?

5 Tum Xenophanes, qui mente adiuncta omne praeterea quod esset infinitum, deum voluit esse, de ipsa mente item reprehenditur, ut
10 ceteri, de infinitate autem vehementius, in qua nihil neque sentiens neque coniunctum potest esse.

Nam Parmenides quidem
15 commenticiium quiddam coronae simile efficit (στεφάνην appellat), continente ardore lucis orbem, qui cingit caelum, quem appellat
20 deum, in quo neque figuram divinam neque sensum quisquam suspicari potest, multaque eiusdem <modi> monstra; quippe qui bel-

c. 4^d 5 . . . . ἀτὰς ἀ(λῆ)θεῖς p. 67 G.
. . . . τὰς δόξας . .
. . . . μῆδ) ἐν? γινώσκειν

5 Παρμενίδης δὲ

* * *

c. 5^a ἔ)οικ(ε δ) ἡ τόν p. 68 G.
τε πρ(ῶ)το(ν θ)εὸν ἄ-
ψυχον ποι(ε)ῖν τ(ούς
τε γεννωμένους ὁ-
5 πὸ τούτου τὰ μὲν

2 *deus esset, si nihil esset* C || 8 *noluit* C || 9 *reprehenderetur* AC: *reprehenderet* corr. in *reprehenditur* B || 15 *conventicum* M || 16 *simile* E: *similem* ABC: *similitudinem* P || *effecit* P || στεφάνην Weiferus: *stephane* A¹: *stephane* C: *stefanen* A²: *istefanen* B: *stephanen* EP || 17 *continentem ardorem* M: corr. Davis. illud potest servari si *proxima orbem qui cingit caelum* tanquam interpolatum [cf. II 40 101] induxeris. in his enim inest maximus error || 18 *cingit* M defensum a Krischeo: corr. Ernesti || 23 *modi* addidit Heindorf

6 *mente adiuncta et omne* discerni explicavit Krische, propter Epicurei refutationem opinor. aliter Schoemann qui *praeterea quod* idem valere quod *praeterquam quod* persuadebat [jahrb. f. kl. Phil. CXI 635]. desidero *unum* cf. Gal. H. Phil. 7 Ξενοφάνην . . . εἶναι πάντα ἐν καὶ τοῦτο ὑπάρχειν θεὸν πεπερασμένον λογικὸν ἀμετάβλητον CXI 685] Sext. Pyrrh. Hypot. I 225 Aët. Placit. I 3 12 [Theodor.] Hippolyt. 14 2 || 7 *infinitum* Xen. deum nemo novit nisi Nicolaus Dam. περὶ θεῶν cf. p. 481, 7 || Philodemus c. 4^d 5—7 quae Parmenideis praecedunt ad Xenoph. de sensibus doctrinam pertinere videntur cf. Zeller I *503² || 16 στεφάνην—*caelum*: male expressit graeca qualia compilavit Aëtius Plac. II 7 117 || *continente ardore lucis* contrarium esse videtur illius μικταῖς ἀλλαις ἐκ φωτός καὶ σκότους || 23 *bellum*—*revocet* ad Empedoclem nonnulli rettulerunt. sed cf. Krische p. 111. Karsten Parm. p. 119 ubi addas Cram. Anecd. Paris. I 388 || Philodemus c. 5^a 1—7 τόν—ἄνθρωπον Sauppe ad Parmenidem rettulit

lum, qui discordiam, qui cupiditatem ceteraque generis eiusdem ad deum revocet, quae vel morbo vel somno vel
 5 oblivione vel vetustate delentur, eademque de sideribus, quae reprehensa in alio iam in hoc omittantur.

XII Empedoclès autem multa 29
 10 alia peccans in deorum opinione turpissime labitur. Quattuor enim naturas, ex quibus omnia constare censet, divinas esse vult, quas et nasci et
 15 extingui perspicuum est et sensu omni carere.

Nec vero Protagoras, qui sèse negat omnino de deis habere quod liqueat, sint,
 20 non sint qualesve sint, quicquam videtur de natura deorum suspicari.

Quid? Democritus, qui tum imagines earumque circum-
 25 itus in deorum numero re-

αὐτὰ τοῖς πάθουσιν
 τοῖς περὶ ἀνθρώπων

c. 22 1 ἡ τοὺς ἄγνωστον (εἴ p. 89, 1 G.
 τινές εἰσι θεοὶ) λέγον-
 τας ἡ ποῖοι τινές εἰ-
 σιν, κτλ.

c. 5^d 9 οὐ φαίνε- p. 69 G.
 10 ται δ' ἐμοὶ Δημόκρι-
 τος ὥσπερ ἔνιοι τῶν

3 revocat A: corr. Orelli || 7 iam in alio Orelli || 13 censet et vult sedes mutare iussit Orelli || 14 nasci extinguique (que m. rec.) C || 19 habere om. ACP || 21 videatur (sed expuncta a litt.) B || 24 eorumque A || numerum Lambinus

11 quattuor- 14 vult: cf. Aët. Plac. I 728 λέγει δὲ (Emped.) καὶ τὰ στοιχεῖα θεοὺς καὶ τὸ μῆγμα τούτων τὸν κόσμον Arist. d. gen. et con. II 6 p. 333^b 21 || 10 sint non sint qualesve sint: duplex exstat opinionis forma: brevior, qualis ap. Plat. Theaet. p. 162^d ὡς εἶσιν ἡ ὡς οὐκ εἶσιν Cic. de deor. nat. I 23 68. 42 117 Diog. IX 51 Suid. s. v. Πρωταγόρας Philostr. V. S. I 10, amplior altera his additis ἡ ὅποιοι τινές εἰσιν, quam testatur Timo sillogr. fr. 49 W. Sext. adv. math. IX 55 Theophil. ad Autol. III 7 Val. Max. 11 ext. 7 Euseb. P. E. XIV 3. XII 19 [=Theodor. gr. aff. c. II 113] Cicero h. l. et Philodemus, cuius fr. [c. 22] ex libri I epilogo petitum est cf. Prol. p. 123 || 23 similia de Democriti opinione profert infra I 43 120 mihi quidem etiam Democritus, vir magnus in primis cuius fontibus Epicurus hortulos suos irrigavit, nutare videtur in natura deorum. tum enim censet imagines divi-

fert, tum illam naturam,
 quae imagines fundat ac
 mittat, tum scientiam intel-
 legentiamque nostram, nonne
 5 in maximo errore versatur? cum
 idem omnino, quia nihil sem-
 per suo statu maneat, neget
 esse quicquam sempiternum,
 nonne deum omnino ita tollit,
 10 ut nullam opinionem eius reli-
 quam faciat?

Quid? aër, quo Diogenes
 Apolloniates utitur deo,
 quem sensum habere potest aut
 15 quam formam dei?

c. 6^b 2 . . . . . Διο(γέ- p. 70 G.
 νης ἐπαι(νεῖ) τὸν Ὀ-
 μηρον, ὥς(οὐ) μυθικ(ῶς)
 5 ἀλλ' ἀληθῶς(ὅ)πὲρ τ(οῦ)
 θείου διειλε(γ)μένον.
 τὸν ἀέρα γὰρ αὐτὸν
 Δία νομίζειν φησίν,
 ἐπειδὴ πᾶν εἶδός-
 10 ναι τὸν Δία λέγει καί

3 sententiam X

nitae praeditas inesse in universitate re-
 rum, tum principia mentis, quae sint in
 eodem universo, deos esse dicit, tum ani-
 mantes imagines, quae vel prodesse nobis
 soleant vel nocere, tum ingentis quasdam
 imagines tantasque, ut universum mundum
 complectantur extrinsecus. cf. Sextus adv.
 mathem. IX 19. Prol. p. 130 || 3 scientiam
 intelligentiamque nostram cf. Plac. I 7 16
 Δημόκριτος νοῦν τὸν θεὸν ἐν πυρὶ σφαιροειδῇ ||
 5 de Vellei iudicio cf. Prol. p. 125 || 12
 aër quo Diogenes A. utitur deo cf. Augustin.
 d. civ. D. VIII 2 Diogenes . . . aerem quidem
 dixit rerum esse materiam de qua omnia
 fierent, sed eum esse compotem divinae ra-
 tionis, sine qua nihil ex eo fieri posset
 [Prol. p. 174] Theophr. d. sens. 42 [p. 511, 12]
 ὅτι δὲ ὁ ἐν τῷ ἀῆρι αἰσθάνεται μικρὸν ὢν μέγιστον
 τοῦ θεοῦ cf. Arist. Phys. III 4 p. 203^b 11 ||
 de Philodemi c. 6^b iniquius iudicavit Leng-
 nick p. 26. sed non inepte conferri potuit
 Diogenis τὸ πολλὰ εἶδος [Simplic. in phys.
 fr 33^a 21] et Homeri Ζεὺς ἅφθιτα μῆδεα εἰδώς
 ω 88 cf. hymn. 4, 322 ἅφθιτα εἰδώς

Iam de Platonis inconstantia 30
 longum est dicere, qui in Ti-
 maeo patrem huius mundi
 nominari neget posse, in Le-
 5 gum autem libris quid sit
 omnino deus, anquiri opor-
 tere non censeat. quod vero
 sine corpore ullo deum vult
 esse, [ut Graeci dicunt, ἀσώματον],
 10 id quale esse possit, intellegi non
 potest: careat enim sensu necesse
 est, careat etiam prudentia, careat
 voluptate: quae omnia una cum
 deorum notione comprehendimus.
 15 idem et in Timaeo dicit et
 in Legibus et mundum deum
 esse et caelum et astra et
 terram et animos et eos,
 quos maiorum institutis ac-
 20 cepimus, quae et per se sunt
 falsa perspicue et inter se vehe-
 ementer repugnantia.

Atque etiam Xenophon pau- 31 c. 6^d 2 ἐν τοῖς Ε)ενοφῶντος p. 71 G.
 cioribus verbis eadem fere peccat.
 ἀπομνημον(εύμ)α[ι]
 25 facit enim in is, quae a σιν οὐχ) ὁρᾷσθ(αί) φη-
 Socrate dicta rettulit, So- 5 σιν τοῦ) θεοῦ (τή)ν

6 oportere nos C || 9 ut Graeci dicunt
 ἀσώματον induxit Heindorf: tuentur Klotz
 Schoemann C. F. W. Mueller || 25 in his M:
 in is vulgo

2 in Timaeo: p. 28 c τὸν μὲν οὖν ποιη-
 τήν καὶ πατέρα τοῦδε τοῦ παντὸς εὐρεῖν
 τε ἔργον καὶ εὐρόντα εἰς πάντας ἀδύνατον λέ-
 γειν cf. Ciceron. version. c. 2 || 4 in Legum
 autem libris: VII p. 821 A τὸν μέγιστον θεὸν
 καὶ ὅλον τὸν κόσμον φημὲν [sc. vulgo] οὔτε ζῆ-
 τεῖν δέτν οὔτε πολυπραγμονεῖν τὰς αἰτίας ἐρευν-
 ώντας. hunc locum Tullianus Velleius in
 contrarium vertit || 8 sine corpore: ἀσώμα-
 τον Diog. III 77 V 32 Hippol. 19 3 Ari-
 stoteles Eus. XV 14 1 Galeni H. ph. c. 16.
 Seneca ap. August. C. D. VI 10 Apulei.
 d. d. Pl. I 572 Alein. isag. 10 p. 166 H.
 Plato ipse deum ἀσώματον non nominavit
 cf. Prol. p. 128 || 15 in Timaeo: saepe ut
 p. 34 B 40 AD 41 A 68 E 92 c || 16 in Legi-
 bus: VII 22 p. 821, X p. 886 D 896 sq. || 18
 animos: Plato non θεόν, sed θεῶν nominavit
 Tim. p. 41 c

cratem disputantem, formam
dei quaeri non oportere,
eundemque et solem et ani-
mum deum dicere, et modo
unum, tum autem plures
deos: quae sunt isdem in erratis
fere, quibus ea, quae de Platone
dicimus.

μορφῇν) ἀλλὰ τὰργα
..... δμῶς εἶναι
c. 7^a (ἀ- p. 72 G.
φαν(εῖς)..... κε-
3 ρα(υὸν κ)αὶ πνεύμα-
τα

* * *

XIII Atque etiam Antisthenes 32
in eo libro, qui Physicus
inscribitur, popularis deos
multos, naturalem unum esse
dicens tollit vim et naturam
deorum.
Nec multo secus Speusippus
Platonem avunculum sub-
sequens et vim quandam di-
cens, qua omnia regantur,

29 . . . . παρ' Ἀντισ-
30 θένει δ' ἐν μὲν (τ)ῷ
Φυσικῷ λέγεται τὸ
κατὰ νόμον εἶναι
πολλοὺς θεοὺς, κα-
τὰ δὲ φύσιν ἓν(α).

* * *

c. 7^b ψυχὰς τῶν κα(λῶ)ν (κα-

4 *deum* m. sec. sed antiqua superscr. A ||
8 *dicimus* A: *dicimus* cod. Monacensis

1 *formam*—*oportere*: Xenoph. Memor. IV
3 13. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω καὶ σὺ γνώσῃ,
ὃν μὴ ἀναμένῃς, ἕως ἂν τὰς μορφὰς τῶν
θεῶν ἴδῃς, ἀλλ' ἐξαρχῇ σοι τὰ ἔργα αὐτῶν
ὁρῶντι σέβεσθαι καὶ τιμᾶν τοὺς θεοὺς. cf.
Prol. p. 124 || 3 *solem* per fraudem ex his
extorsit l. c. § 14 ἐννόει δ' ὅτι καὶ ὁ πᾶσι
φανερὸς δοκῶν εἶναι ἥλιος οὐκ ἐπιτρέπει τοῖς
ἀνθρώποις εαυτὸν ἀκριβῶς ὁρᾶν. de solis divi-
nitate nihil perspicue dixit X. neque *animum*
deum, immo τοῦ θεοῦ μετέχειν || 4 *modo unum*,
tum autem plures deos: § 13 ὁ τὸν ὅλον
κόσμον συντάττων et antea οἱ θεοί || Philo-
demus c. 7^a 1—4 etiam accuratius excerptit
[Prol. p. 124¹] Xenophontis § 14 καὶ τοὺς
ὑπηρέτας δὲ τῶν θεῶν εὐρήσεις ἀφανεῖς ὄντας.
κεραυνός τε γὰρ ὅτι μὲν ἄνωθεν ἀφίεται δῆ-
λον, . . . ὁράται δ' οὐτ' ἐπιὼν οὔτε κατασκήψας
οὔτε ἀπὼν. καὶ ἄνεμοι αὐτοὶ μὲν κτλ. || 17
vim quandam: Aët. Plac. I 7 20 Σπεύσιππος τὸν
νοῦν οὔτε τῇ ἐνὶ οὔτε τῇ ἀγαθῇ τὸν αὐτόν,
ἰδιοφυῇ δὲ [θεὸν εἶπεν] cf. Arist. metaph. XII 7
p. 1072^b 31 || Philodemea c. 7^b 4—8
cum sint ante Aristotelem, ad Speusippum

eamque animalem, evellere
ex animis conatur cognitionem
deorum.

Aristotelesque in tertio De 33
5 philosophia libro multa tur-
bat, a magistro non [Platone]
dissentiens. modo enim menti
tribuit omnem divinitatem,
modo mundum ipsum deum
10 dicit esse, modo alium quen-
dam praeficit mundo eique
eas partis tribuit, ut repli-
catione quadam mundi mo-
tum regat atque tueatur,
15 tum caeli ardorem deum di-

5 γαθῶν θείας λέ(γ)ω(ν)
δυναμεις, πολλὸν (δὲ κα-
ταδεστέρας καὶ ἐλ-
λειπούσα(ς). παρ' Ἀρι-
στοτέλει δ' ἐν τῷ τρί-
10 τῳ Περὶ φιλοσοφίας

4 *Aristoteles quoque* Orelli || 6 *magistro*
uno Platone dissentiens X: delevi inter-
pretamentum. non post Platone vulgo in-
serunt Manutium secuti, *magistro suo Pla-*
tone ex Rhedigerano Baiter Schoemann
C. F. W. Mueller

spectare possunt qui etiam bestiis aeternam
mentem adscribit cf. Olympiod. schol. in
Phaed. p. 98, 12 Finckh: οἱ δὲ μέχρι τῆς
ἀλογίας (ἀπαθανατίζουσιν) ὡς τῶν μὲν πα-
λαιῶν Ξενοκράτης καὶ Σπεύσιππος. cf. de
Xenocrate Clem. Strom. V p. 590 P. || 4
Aristoteles in tertio De philosophia fr. 21
p. 1477^b 18 cf. V. Rose Ar. Pseud. p. 45.
ex Cicerone pendet Clem. protr. p. 58 cf.
Prol. p. 131 || 7 *menti tribuit omnem di-*
vinatatem: cf. Ar. metaph. p. 1074^b 15 τὰ
δὲ περὶ τὸν νοῦν ἔχει τινὰς ἀπορίας. δοκεῖ
μὲν γὰρ εἶναι τῶν φαινομένων θεϊότατον cf.
Plat. Leg. X p. 897 B || 9 *mundum ipsum*:
cf. [Philo] de incorr. mund. p. 222, 13 Bern.
(Arist. fr. 17 p. 1477^a 10) δεινὴν δὲ ἀθεότητα
κατεγίνωσκε τῶν τὰ ἐναντία διεξιόντων, οἱ
τῶν χειροκμήτων οὐδὲν ψήθησαν διαφέρειν
ποσοῦτον ὁρατὸν θεὸν ἥλιον καὶ σελήνην καὶ
τὸ ἄλλο τῶν πλανητῶν καὶ ἀπλανῶν ὡς ἀλη-
θῶς περιέχοντα πάνθειον cf. de caelo II 1
p. 284^a 4 Aut. Plac. V 201 Πλάτων καὶ Ἀρι-
στοτέλης . . . τὸν κόσμον καὶ τὸν ἑνθεον ζῶον
λογικὸν ἀθάνατον || 10 *modo alium — tueatur*:
cf. Plac. I 7 32 Ἀριστοτέλης τὸν μὲν ἀνωτάτω
θεὸν εἶδος χωριστόν, ὁμοίως Πλάτωνι, ἐπιβε-
βηκότα τῇ σφαίρᾳ τοῦ παντός, ἥτις ἐστὶν
αἰθέριον σῶμα . . . κινούμενον κυκλοφορι-
κῶς || 12 *replicatione quadam mundi* graeco
respondent τῇ τοῦ παντός ἀνειλίξει quod est
apud Platonem Politic. p. 270 D || 15 *caeli*
ardorem: originationem ἀπὸ τοῦ αἰθερίου sequitur,

eit esse, non intellegens caelum
 mundi esse partem, quem alio
 loco ipse designarit deum. quo
 modo autem caeli divinus ille
 5 sensus in celeritate tanta conser-
 vari potest? ubi deinde illi tot
 di, si numeramus etiam caelum
 deum? cum autem sine corpore
 idem vult esse deum, omni
 10 illum sensu privat, etiam pru-
 dentia. quo porro modo [mundus]
 moveri carens corpore aut quo
 modo semper se movens esse
 quietus et beatus potest?
 15 Nec vero eius condiscipulus 34
 Xenocrates in hoc genere
 prudentior, cuius in libris,
 qui sunt De natura deorum,
 nulla species divina descri-
 20 bitur. deos enim octo esse
 dicit: quinque eos, qui in
 stellis vagis nominantur,
 unum, qui ex omnibus side-
 ribus, quae infixae caelo sunt,
 25 ex dispersis quasi membris
 simplex sit putandus deus,
 septimum Solem adiungit
 octavamque Lunam: qui quo

3 ante *quo modo* popularium deorum men-
 tionem excidisse putavit Heindorf, astrorum
 divinitatis Schoemann || 11 *quo porro*
modo mundus moveri A: *quo modo porro*
moveri Heindorf deleto glossemate ut intel-
 legatur deus v. 9. *deus moveri* Schuetz,
mundum movere Ernesti || 13 *se om.* P et
 Wytttenbach τὸ πρῶτον κινεῶν Aristotelium
 restitutus || 17 *prudentior* BEP: *pru-*
dentior est AC (est in A rasurae superscr.
 m. sec.) || 18 *sunt in natura* ACEP || 24
sint ABCP || 28 *octavumque* nonnulli codices

aliam ipse Aristoteles de caelo I 3 p. 270^b 22
 αἰθέρα προσωνόμασαν τὸν ἀνωτάτω τόπον ἀπὸ
 τοῦ θεῖν ἀεὶ cf. Cic. de deor. nat. II 15 41
 et crebro || 8 *sine corpore*: cf. d. cael.
 I 9 p. 279^a 16 ἔξω δὲ τοῦ οὐρανοῦ δέδεικται,
 ὅτι οὐκ ἔστιν οὔτε ἐνδέχεται γενέσθαι σῶμα ||
 13 *semper se movens*: Epicurei opinio est,
 ut antea *moveri*. videlicet Aristotelis τὸ
 πρῶτον κινεῶν ἀκίνητον non adgnovit || 17 *in*
libris qui sunt De natura deorum: Diog.
 IV 13 in libr. ind. Περὶ θεῶν α β || 20 *deos*
 —*lunam*: cf. Clem. Protr. p. 58 P. Ξενοκράτης
 Καλχηδόνιος, οὗτος ἐπὶ μὲν θεοὺς τοὺς πλα-
 νήτας, ὁμοῖον δὲ τὸν ἐκ πάντων αὐτῶν [cf.
 Prol. p. 130¹] συνεστῶτα κόσμον ἀνίσταται
 Αἰτ. Plac. I 7 30 θεὸν δὲ εἶναι καὶ τὸν οὐρανὸν
 καὶ τοὺς ἀστέρας πυρώδεις ὀλυμπίους θεοὺς

sensu beati esse possint, intellegi non potest.

Ex eadem Platonis schola Ponticus Heraclides puerilibus
5 fabulis refersit libros, et tum [modo] mundum *deum*, tum mentem divinam esse putat, errantibus etiam stellis divinitatem tribuit sensuque *deum*
10 privat et eius formam mutabilem esse vult, eodemque in libro rursus terram et caelum refert in deos.

Nec vero Theophrasti in-35
15 constantia ferenda est: modo enim menti divinum tribuit principatum, modo caelo, tum autem signis sideribusque caelestibus.

20 Nec audiendus eius auditor Strato, is qui physicus appellatur, qui omnem vim divinam in natura sitam esse censet, quae causas gignendi
25 augendi minuendi habeat, sed careat omni sensu et figura.

1 possunt A || 5 et tum modo mundum E: et tamen modo mundum ABCP: corr. Manitius. et [tamen] modo mundum Orelli, et tum . . . modo mundum Klotz || 6 *deum* addidit Walker et Krische cf. p. 543, 19: om. A || 8 etiam superscr. sec. m. sed vetere A: autem E || 19 *que caelestibus* om. B || 21 his B: his C || 24 *gignendi augendi minuendi* A: *gignendi et minuendi* Lactantius de ira 10 1: *immutandique* addunt Orelli et Krische || 26 *omni et sensu* B

9 *sensu* — *mutabilem esse* affinxit Heraclidi Cicero ex Epicurei mente cf. Krische p. 335. Prol. p. 124 || 15 *modo* — *caelo*: Clem. Protr. l. c. ὁ δὲ Ἑρέσιος ἐκεῖνος Θεόφραστος ὁ Ἀριστοτέλους γινώριμος πῇ μὲν οὐρανόν, πῇ δὲ πνεῦμα τὸν θεὸν ὑπονοεῖ || 18 *signis* — *caelestibus* cf. Theophr. de piet. ap. Porphy. de abst. II 5 τοὺς φαινόμενους οὐρανίους θεοῦ || 23 *in natura*: cf. Cic. Lucull. 38 121 (Strato) *negat opera deorum se uti ad fabricandum mundum. quaecumque sint docet omnia effecta esse natura* || 26 *careat omni sensu*: cf. Seneca ap. Augustin. de C. D. VI 10 (Strato) . . . *fecit deum . . . sine animo*. Plut. adv. Colot. 14 p. 1115 B τελευταίων [Strato] τὸν κόσμον αὐτὸν οὐ ζῶον εἶναι φησι τὸ δὲ κατὰ φύσιν ἔπεσθαι τῇ κατὰ τύχην. ἀρχὴν γὰρ ἐνδιδοῖναι τὸ αὐτόματον, εἴτα

XIV Zeno autem, ut iam ad 36
 vestros, Balbe, veniam, natu-
 ralem legem divinam esse
 censet eamque vim obtinere
 5 recta imperantem prohiben-
 temque contraria. quam le-
 gem quo modo efficiat animantem
 intellegere non possumus. deum
 autem animantem certe volumus
 10 esse. atque hic idem alio loco
 aethera deum dicit, si intel-
 legi potest nihil sentiens deus,
 qui numquam nobis occurrit neque
 in precibus neque in optatis neque
 15 in votis. aliis autem libris rationem
 quandam per omnem
 naturam rerum pertinentem
 vi divina esse adfectam putat.
 idem astris hoc idem tribuit,
 20 tum annis, mensibus anno-
 rumque mutationibus. cum
 vero Hesiodi Theogoniam [id
 est originem deorum] inter-
 pretatur, tollit omnino usita-
 25 tas perceptasque cognitiones

c. 8 1 δεῖ τὴν (δ)ύναμιν, p. 74 G.
 οὔσαν συνα(π)τικὴν
 οἰκε(ί)ως τῶν μερῶν
 πρὸς (ς) ἄλληλα καὶ ἐκ
 5 . . . ὧν, τὴν δ' ἀνα-
 τολήν ἢ (λί)ου καὶ κύ-
 κλησιν) ἢ περίοδ(ο)ν

5 *prohibentem* (om. *que*) E at cf. de leg. I 6 18 || 16 *quandam rationem* C || *omnium* M: correxit cod. Glogaviensis || 18 *ut divina esse* AC: *ut divinā esse* B: *ut divinā sit* E: corr. Manutius et cod. Glogaviensis || *adfectam* delebat Schoemann. *praeditam* dubitanter Iwan Mueller cf. Lact. I 5 20 [cf. Cic. Lucull. 41 126]. *ac fatali* Brieger || 22 *id est originem deorum* secluserit Manutius || 24 *insitas praeceptasque* Lambinus cf. II § 91

οὕτω περαινέσθαι τῶν φυσικῶν παθῶν ἑκά-
 στον. cf. Max. Tyr. I 17 6 || 3 *legem — con-*
traria: cf. Arius Did. ap. Stob. ecl. II p. 191
 = flor. t. 46 12 τὸν τε νόμον σπουδαῖον εἶναι
 φασὶ λόγον ὁρθὸν ὄντα προστακτικὸν μὲν ὧν
 ποιητέον, ἀπαγορευτικὸν δὲ ὧν οὐ ποιητέον.
 cf. Cic. de deor. n. II 31 78 de leg. I 6 18
 12 33 II 4 8. 10 Diog. VII 88 Chrysippus in
 Digg. I t. 3, 12 alii apud Villoisssonem theol.
 phys. Stoic. [post Osanni Cornut.] p. 473 ||
 11 *aethera*: Cic. Lucull. 41 126: *Zenoni et*
reliquis fere Stoicis aether videtur summus
deus mente praeditus qua omnia regantur.
 Tertull. adv. Marc. I 13 *Zeno aërem et aethe-*
rem (deos pronuntiavit cf. Prol. p. 129¹) ||
 20 *annis mensibus annorumque mutatio-*
nibus: similia in Philodemo pellucet, cuius
 Stoica frustula c. 8 dubitanter ad Zenonem
 refero || 22 *Hesiodi Theogoniam*: cf. C.
 Wachsmuth comm. I de Zenone et Cleanthe
 [Gott. 1874] p. 11 Krische p. 394 sqq.

deorum. neque enim Iovem
neque Iunonem neque Ve-
stam neque quemquam, qui
ita appelletur, in deorum
habet numero, sed rebus
inanimis atque mutis per
quandam significationem
haec docet tributa nomina.

Cuius discipuli Aristonis
non minus magno in errore sen-
tentias, qui neque formam dei
intellegi posse censeat ne-
que in deis sensum esse di-
cat dubitetque omnino, deus
animans necne sit.

Cleanthes autem, qui Ze-
nonem audivit una cum eo,
quem proxime nominavi, tum
ipsum mundum deum dicit
esse, tum totius naturae
menti atque animo tribuit
hoc nomen, tum ultimum et
altissimum atque undique
circumfusus et extremum
omnia cingentem atque con-
plexum ardorem, qui aether
nominetur, certissimum de-
um iudicat. idemque quasi
delirans in is libris, quos
scripsit contra voluptatem,

c. 8 31 τ(οὐ)ς p. 74 G.
δὲ ὁρθοὺς (λόγ)ους καὶ
σπουδαίας διαθέ-
σεις Διοσκοούρου

4 *appelletur* AEP: *apelletur* B: *appella-*
tur C || 10 *sententias* A¹BE: *sentias* C:
vulgo *sententia est* quod habet A² || 19 *deum*
mundum A || 26 *qui ether* (littera post *qui*
erasa) A: *quia aether* CP || 29 *in his* A
cf. p. 537, 25 || 30 *voluntatem* BCEP

11 *formam* — *sit*: Epicureum iudicium per-
spexit Krsche. cf. Prol. p. 124. Stoicorum erat
μη εἶναι ἀνθρώπου πῶς οὐρανόν cf. Diog. VII 147
Philodem. d. piet. p. 79, 12. 82, 26 G. cf. Vil-
loison l. c. p. 461 sqq. || 20 *totius—animi*: Aët.
Plac. I 7 17 Διογένης καὶ Κλεάνθης καὶ Οἰνο-
πίδης τὴν τοῦ κόσμου ψυχὴν || 22 *ultimum*
—*iudicat*: Diog. VII 137 ἀνωτάτω μὲν οὖν εἶναι
τὸ πῦρ, ὃ δὲ αἰθέρα καλεῖσθαι, ἐν ᾧ πρῶτην τὴν
τῶν ἀπλανῶν σφαῖραν γεννᾶσθαι, εἴτα τὴν τῶν
πλανωμένων || 28 *idemque etc.* male confusa
esse docet Krsche p. 429. cf. II 15 41 45 117
Lucull. 41 126 || 30 *contra voluptatem*: i. e.
περὶ ἡδονῆς Diog. VII 87. 175 Clem. Str. II
p. 499 P.

tum fingit formam quandam
et speciem deorum, tum di-
vinitatem omnem tribuit
astris, tum nihil ratione cen-
set esse divinius. ita fit ut
deus ille, quem mente noscimus
atque in animi notione tanquam
in vestigio volumus reponere,
nusquam prorsus appareat.

10 XV At Persaeus, eiusdem 38
Zenonis auditor, eos *dicit*
esse habitos deos, a quibus
magna utilitas ad vitae cul-
tum esset inventa, ipsasque
15 res utiles et salutares deo-
rum esse vocabulis nuncu-
patas, ut ne hoc quidem di-
ceret illa inventa esse deo-
rum, sed ipsa divina. quo
20 quid absurdius quam aut res
sordidas atque deformis deorum
honore adficere aut homines iam
morte deletos reponere in deos,
25 quorum omnis cultus esset futurus
in luctu?

c. 9 11 λόγον ἡγοῦμ(ε)νον τῶν p. 75 G.
ἐν (τ)ῷ κόσμῳ . . . .

28 . . . Περσαί(ος δὲ) δῆ-
λός ἐστιν . . . . .

30 ον . . . . . (ἀφανί-
ζω(ν)? τὸ (δ)αιμόνιο(ν
ἢ μὴ θ(ε)ν ὑπ)ὲρ αὐ-
τοῦ γινώσκων, ὅταν
ἐν τῷ Περὶ θεῶν μὴ

c. 10 1 ἀπὶ) θάνα λέγει p. 77 G.
φαίνεσθαι τὰ περὶ (τοῦ)
τὰ τρέφοντα καὶ ὠ-
φελοῦν(τ)α θεοὺς νε-
νομίς(θ)αι καὶ τετει-
μῆσθ(αι) πρῶτ(ο)ν ὑ-
πὸ (Προ)δίκου γεγραμ-
μένα, μ(ε)τὰ δὲ ταῦ-
τα τοῦ(ς) εὐρ)όντας
10 ἢ τροφὰς ἢ (σ)κέπας
ἢ τὰς ἄλλας τέχνας
ὡς Δ)ήμητρα (χ)αὶ Δι-
όνυσσον) καὶ τοῦ(ς)

* * *

c. 11 1 καλεῖ)ν? εἰς τὴν προ- p. 77 G.
εδρίαν, οὕτως ἐπε(λ
πα(ρ)αδέδονται) τινες
μ)ε(ν? ἀ)γαθοὶ καὶ εὐερ-
5 γ(ε)τ(ι)κ(ο)ί, καλεῖ)σειν

10 *perseus* ACE || 11 *dicit* om. A: *dixit*
Schoemann: 'fortasse neutro opus est' C.
F. W. Mueller. *esse ait habitos* Klotz || 13
magna aliqua magna B

4 *astris*: cf. Plut. d. comm. not. 31 p. 1075 B
Χρύσιππος καὶ Κλεάνθης ἐμπεπληγότες ὡς ἔπος
εἰπεῖν τῷ λόγῳ θεῶν τὸν οὐρανὸν τὴν γῆν τὸν
ἀέρα τὴν θάλατταν || 10 de Persaei opinione
praeter Philodemum cf. de deor. nat. II 23
60—63 Plut. d. Is. c. 40. 66 Menander ap.
Stob. fl. t. 56 3 cf. Prol. p. 123 || Philo-
demea c. 9. 10 tractavi Herm. XIII 1 sq.

Iam vero Chrysippus, qui 39
 Stoicorum somniorum vaferrimus
 habetur interpres, magnam turbam
 congregat ignotorum deorum atque
 5 ita ignotorum, ut eos ne coniectura
 quidem informare possimus, cum
 mens nostra quidvis videatur
 cogitatione posse depingere. ait
 enim vim divinam in ratione
 10 esse positam et in universae
 naturae animo atque mente,
 ipsumque mundum deum di-
 cit esse et eius animi fu-
 sionem universam, tum eius
 15 ipsius principatum, qui in
 mente et ratione versetur,
 communemque rerum natu-
 ram [universam atque omnia
 continentem] tum fatalem
 20 † umbram et necessitatem
 rerum futurarum, ignem prae-
 terea et eum, quem ante dixi,
 aethera, tum ea, quae natura
 fluenter atque manarent, ut
 25 et aquam et terram et aëra:

5 *ignoratorum* B || *nec ABC* || 7 *mens om.* C ||
 10 *in om.* C || 13 *animi infusionem* (*in* su-
 perscr. eadem m.) B || 18 *universam atque*
omnia continentem deleui ut ex p. 546^a 2. 3
 interpolata: *universitatemque omnia cont.*
 Heindorf || 20 *umbram* M: *vim* cod. Elien-
 sis, *vim ipsam* Klotz, *normam* Madvig, *ve-*
ritatem Heindorf, *μοῖραν*, *libram*, *vitalis*
arbitram alii. fortasse super *fatalem neces-*
sitatem glossema scriptum fuit *veritatem*
rerum futurarum ex p. 546^a 20 sqq. || 24
manerent (priori e superscr. a) C || 25 *et*
post ut inclusit Orelli: *ut aquam et aera*,

c. 11 τιμᾶν α(ὐ)τοῦς θ(υ)σί- p. 77 G.
 α)ις τοιαύταις, αὐτοῦς
 δ') οὐκ εὔξεσθαι τοῖς
 θεο(ῖς). δωρεάν γάρ
 10 α)ι(τεῖν? μ)ηθὲν διει-
 λ(ηφό)τα περὶ αὐτῶν
 οὐ πείσειν? ἐαυτόν. ἀλ-
 λὰ μὴν καὶ Χρῦς(ι)π-
 πος . . . . .
 15 . . . ἐν μὲν τῷ πρώτ-
 ῳ Περὶ θεῶν Δία φη-
 σὶν εἶναι τὸν ἅπαν-
 τ(α διοικοῦ)ντα λόγον
 καὶ τὴν τοῦ ὅλου ψυ-
 20 χῆν καὶ τὴν τοῦτοῦ
 μ(ετοχ)ῆ πάντα
 ζῆν)? . . . . .
 . . . . . καὶ τοὺς λί-
 θους, (δ)ιὸ καὶ Ζῆνα
 25 καλεῖσθαι, Δία δ' (δ)τι (πάν)των
 αἰτ(ι)ος καὶ κύ-
 ριος?· τὸν τε κόσμον
 ἔμψ(υ)χον εἶναι καὶ
 θεὸν καὶ τὸ ἡ(γεμονι-
 κὸν καὶ τὴν ὅλου
 30 ψ)υχ(ή)ν καὶ (πρόν-
 ο)ιαν? ὁν(ομάζεσ-
 θαι τὸν Δία καὶ τὴν
 κοινὴν πάντων
 c. 12 1 φύσιν καὶ εἰμαρμ(έ- p. 79 G.
 νην καὶ ἀνά(γ)κην.
 καὶ τὴν αὐτὴν εἶναι

9 *in ratione*: cf. Philod. c. 11, 17 || 10 *in*
universae naturae animo atque mente: cf. ibid.
 c. 11, 19. 30 || 12 *ipsumque mundum*: cf. ibid.
 c. 11, 26. 15, 2—4 Arius Did. fr. 31 || 13 *et*
eius animi fusionem universam non exstat in
 Philodemo cf. Prol. p. 126 || 15 *principatum*:
 cf. ibid. c. 11, 28 Diog. VII 139 || 17 *com-*
munemque rerum naturam: cf. ibid. c. 11, 32
 — 12, 1 || 19 *fatalem . . necessitatem*
 c. 12, 1. 2 || 21 *ignem* non exstat apud
 Phil. || 23 *aethera* ibid. c. 12, 24 sed aliis
 coniunctum || *ea quae* — 25 *aera* non ex-
 stant in Philod.

solem, lunam, sidera universitatemque rerum, quae omnia continerentur, atque etiam homines eos, qui immortali-
 5 mortalitatem essent consecuti.

Idemque disputat aethera esse eum, quem homines Iovem appellarent, quique
 10 aër per maria manaret, eum esse Neptunum, terramque eam esse, quae Ceres diceretur, similique ratione persequitur vocabula reli-
 15 quorum deorum. idemque etiam legis perpetuae et aeternae vim, quae quasi dux vitae et magistra officiorum sit, Iovem dicit esse
 20 eandemque fatalem necessitatem appellat, sempiternam

lum solem lunam sidera terram Heindorf et similiter Brieger. sed intellegenda est elementorum vicissitudo cf. Cic. d. nat. d. II 33 34 Arius Did. fr. 38 p. 469, 27 sqq. Cornut. c. 3. aethera quem modo nominavit, hic omisit Tullius || 2 *qua omnia continerentur* susp. Schoemann, cf. supra ad p. 545^a 18 || 10 *maneret* C || 16 *leges* corr. in *legis* AB || et om. C

καὶ εὐνομίαν καὶ δίκην (κ)αὶ ὁμόνοιαν κα(ι) εἰρη(ή)νην καὶ τὸ παρ(α)πλήσιον πᾶν. καὶ μὴ εἶναι θεοὺς ἄρρενας μὴδὲ
 10 θηλείας, ὥς μὴδ(ε) πόλεις μὴδ' ἄρ(ε)τάς, ὀνομάζεσθαι δὲ μόνον ἀρρενικῶς καὶ θηλυ(κ)ῶς ταῦτά ὄντα,
 15 καθάπερ σελήνην κα(ι) μῆ)να. καὶ τὸν Ἄρη κατὰ τοῦ προ(λ)έμου τε(τά)χθ)αι καὶ τῆς τά(ξε)ως καὶ ἀν(τ)ιτά-
 20 ξ(ε)ως. Ἡ)φαιστον δὲ πῦρ εἶν)αι, καὶ Κρόνον μὲν τὸν τοῦ ῥεύ(μ)ατος ῥ(όο)ν, Ῥέαν δὲ τὴν γῆν, Δία δὲ τὸν αἰθέ-
 25 ρα· τοὺς δὲ τὸν Ἀπόλλω[ι] κα(ι) τὴν Δῆμητρα γ(ῆ)ν ἧ τὸ ἐν αὐτῇ πνεῦμα. καὶ παρδαιωδῶς λέγεσθαι
 30 καὶ γράφεσθαι κα[ε]ἰ πλαί(τ)εσθαι (θεοῦ)ς ἀνθρ(ω)ποειδεῖς, ὃν τρόπον καὶ πόλεις καὶ ποταμοὺς
 35 καὶ τόπους καὶ πά-

c. 13 1 θ(γ· κ)αὶ Δία μὲ(ν εἰ)να p. 80 G.

1 *solem* — 5 *consecuti*: cf. Phil. c. 13, 9 — 16 || 7 *aethera* — 9 *Iovem*: cf. Philod. 12, 24. 13, 1. 2 uterque locus a Cicerone conflatus || 9 *quique aer* — *Neptunum*: cf. Phil. 13, 4 || 11 *terramque* — *Ceres*: cf. ibid. 12, 26 cf. Plut. d. Is. c. 40 || 16 *legis* — *vim*: cf. Phil. 13, 13 cf. Prol. p. 126 || 20 *fatalem necessitatem* cf. p. 545^a 20 || 21 *sempiternam* — *veritatem* omisit Philodemus cf. Aristocles ap. Eus. XV 14 2 τὴν δὲ τούτων [causarum] ἐπιπλοκὴν καὶ ἀκολουθίαν εἰμαρμένην καὶ ἐπιστήμην καὶ ἀλήθειαν καὶ νόμον εἶναι τῶν ὄντων ἀδιάδραστόν τινα καὶ ἄφυστον

rerum futurarum veritatem:
quorum nihil tale est, ut in eo
vis divina inesse videatur.

Et haec quidem in primo 41
libro De natura deorum, in
secundo autem volt Orphei,
Musaei, Hesiodi Homerique
fabellas accommodare ad ea,
quae ipse primo libro de
10 deis immortalibus dixerat,
ut etiam veterrimi poëtae, qui
haec ne suspicati quidem sunt,
Stoici fuisse videantur.

ι τὸν περὶ τὴν (γῆ)ν ἀ-
έρα, (τ)ὸ(ν) δὲ σκο(τε)ινὸν
Ἄιδ(ην), τὸν δὲ διὰ τῆς
5 γῆ(ς κ)αὶ θαλάτ(τ)ης Πο-
σ(ειδῶ). καὶ το(ύς) ἄλ-
λου(ς δ)ὲ θεοὺς ἀψύχοις
ὥς καὶ τούτους συν-
οικειοῖ· καὶ τὸν ἥλ(ι-
10 ὄν (τε) καὶ τῆ(ν) σελη-
νην καὶ τοὺς ἄλλους
ἀστέ(ρ)ας θεοὺς οἷε-
ται καὶ τὸν νόμον.
κα(ὶ ἀν)θρώπους εἰς
15 θεο(ύ)ς φησι με(τ)αβα-
λεῖ(ν). ἐν δὲ τῷ δευ-
τέ(ρῳ) τά τ(ε) εἰς Ὀρφέ-
α (καὶ Μ)ουσαῖον ἀνα-
φε(ρόμ)ε(ν)α καὶ (τ)ὰ
20 παρ' (Ὁ)μήρω καὶ Ἡ-
σιόδ(ω) καὶ Εὐρι(π)ί-
δῃ κ[ι]αὶ ποιηταῖς ἄλ-
λοις, (ὥ)ς κα(ὶ) Κλεάν-
θης, (π)ειράτα(ι) συ(ν)οι-
25 κειοῦ(ν) ταῖς δόξαις
αὐτῶ(ν). ἅπαντά (τ') ἐσ-
τὶν αἰθήρ, ὁ αὐ(τ)ὸς
ὦν καὶ πατήρ καὶ
υἱός, (ὥς) καὶ τῷ
30 πρώτῳ μὴ μά-
χεσθαι τὸ τὴν Πέ-
c. 14 1 α)ν καὶ μητέρα (τοῦ
Διὸς εἶναι καὶ θυγα-
τέρα. τὰς δ' αὐτὰς
πο(ι)εῖται σ(υ)νοικει-
5 ὥσε)ις καὶ τῷ Περὶ
Χαρίτων, (ἐν ᾧ τ)ὸν
Δία νόμον φησὶ(ν) εἶ-
ναι καὶ τὰς Χάριτας
τὰς ἡμετέ(ρ)ας κα-

p. 81 G.

10 *dixerit* M: *dixerat* Ernesti || 12 *sunt*
Ernesti: *sint* M defensum ab Heindorfio
C. F. W. Muellero

5 *in secundo*—*dixerat*: cf. Philod. c. 13,
16—29 || 8 *accommodare* apud Philode-
mum est συνοικειοῦν cf. c. 13, 9. 24 14, 4. 17
15, 7 17, 7 3^a 7 (p. 64 G)

10 ταρχὰς κα(ι) τὰς ἀν-
ταπ(ο)δόσεις τῶν
ἐὼε(ργ)εσιῶ(ν). τὰ πα-
ραπλήσια δὲ καὶ
τοῖς Περι φύσεως

15 γράφει, μεθ' ὧν εἴ(πα-
με(ν?)) καὶ τοῖς Ἡρα-
κλ(εί)του συνοικειῶν.
κ(αὶ δ)ῆ? καὶ τῶ προ(ώ-
τ(ω)ι τὴν νύκτα

20 θεῶν φησιν (εἶναι
πρωτίστην. ἐν δὲ
τῷ τρίτῳ τὸ(ν) κ(όσ-
μον ἓνα τῶν φ(ρο-
νίμ(ω)ν, συνπολει-

25 τευρόμενον θεοῖς
καὶ ἀνθρώποις καὶ
τὸν πόλεμ(ον) καὶ
τὸν Δία τὸν α(ὐ)τὸν
εἶναι, καθάπ(ε)ρ καὶ

30 τὸν Ἡράκλειτον λέ-
γειν. ἐν δὲ τῷ πέμ-
πτῳ καὶ λόγους ἐ-

c. 15 1 ρωτᾷ περὶ τοῦ (τ)ὸν p. 82 G.

κόσμον ζῶον εἶναι
καὶ λογικὸν καὶ φρο-
νοῦν καὶ θεόν. καὶ(ν

5 τοῖς Περι προνοίας
μέντοι (τ)ὰς αὐτὰς
ἐκτίθησ(ι)ν συνοι-
κειώσεις τῇ ψυχῇ
τοῦ παντὸς καὶ τὰ

10 τῶν θεῶν δ(ν)όμα-
τα ἐφαρμόττει τῆς
δρειμύτητος ἀπο-
λαύων ἀκοπιάτως.

Δ(ι)ογένης δ' ὁ Βαβυ-

15 λώνιος ἐν τῷ Περι
τῆς Ἀθηνᾶς τ(ὸ)ν

Quem Diogenes Babylonius
consequens in eo libro, qui in-
scribitur De Minerva, partum

Iovis ortumque virginis ad
physiologiam traducens di-
iungit a fabula.

κ(όσ)μον γράφει τῷ
Δ(ι)τὸν αὐτὸν ὑπάρ-
χει)ν ἢ περιέχει(ν
20 τὸ)ν Δία κ(αθ)άπερ
ἄνθρωπ(ον ψ)υχή(ν·
καὶ τὸ(ν ἥλι)ον μ(ὲν
Ἀπόλλ(ω, τ)ὴν δ(ὲ σε-
λήνη(ν Ἄρ)τ(ε)μι(ν· καὶ
25 π(αι)δ(αριῶ)δες εἶν(αι
θε(ο)ὺς ἀ(ν)θρώποε(ι
δεῖς λ(έγει)ν καὶ ἀδύ-
νατον. (εἰ)ν(αί) τε τοῦ
Διὸς τὸ μὲν εἰς τὴν
30 θάλατταν διατε-
τα(κ)ὺς Ποσειδῶ-
να, τὸ δ' εἰς τὴν γῆν
Δήμητρα, τὸ δ' εἰς
τὸν αἴρα Ἥραν, κα-
c. 16 1 θάπερ κ(αὶ τὸν Πλά-
τωνά λέγειν, ὥσ(τ' ἐ-
ὰν πολλάκις ἄήρ' (λ)έ-
γη τις ἐρεῖν Ἡ(ρά· τὸ
5 δ' εἰς τὸ(ν) ἀ(ῖθ)έρα Ἀθη-
νᾶν· τοῦτο γὰρ λέ(γε)σ-
θαι τὸ ἐκ τῆς (κεφα-
λῆς) καὶ Ζεὺς ἄρρηγ
Ζεὺς θῆλυς· τινὰς
10 δὲ τῶν Στωικῶν
φάσκειν, ὅτι τὸ ἡγε-
μονικὸν ἐν τῇ κ(ε-
φαλῇ· φρόνησιν γὰρ
εἶναι, διὸ καὶ Μῆτιν
15 καλεῖσθαι· Χρόσιπ-
πον δ' ἐν τῷ στή-
θ)ει τὸ ἡγεμονικὸν
εἶναι καὶ καὶ τὴν Ἀ-
θ)ηνᾶν γεγονέναι
20 φρόνησιν οὖσαν, τῷ
δ)ὲ τ(ῇ)ν φωνὴν ἐκ
τῆς (κ)εφαλῆς ἐκκρί-
νεσθαι (λ)έγειν ἐκ τῆς
κ)εφα(λ)ῆς, ὅπῃ δὲ Ἡ-

p. 83 G.

25 φ)αίς(του, δι)ότι τ(έ-
 χνη(ι γί)νεθ' ἡ φρόνη-
 σις, καὶ Ἀθηνᾶν μὲν
 ο(ῖ)ον Ἀθ(ρη)νᾶν εἰρῆς-
 θαι, (Τριτω)νίδα δὲ καὶ
 30 Τρ(ιτογέν)ειαν διὰ
 τὸ τῇν φρόνησιν
 ἐκ τριῶν συνεσ-
 τηλέναι λόγων,

c. 17 1 τῶ(ν) φ(υσικῶ)ν καὶ p. 84 G.
 τῶ(ν ἡ)θικῶ(ν κ)αὶ τῶν
 λογικῶν. καὶ τὰς ἄλλας
 δ' αὐτ(ῆς προσ)ηγορ(ί-
 5 ας καὶ τὰ φορῆ[ι]ματα
 μάλα καταχρύσας τῇ
 φρονήσει συνοικει-
 οῖ κτλ.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Υ
ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΣΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ Α. ΦΙΛΟΣΟΦΟΥΜΕΝΑ

NOTARUM INDEX

T   codex Taurinensis C I 10 s. XVI
B   codex Barberinus IV 78 [C 304] s. XV vel XVI
L   codex Laurentianus IX 32 s. XIV
O   codex Ottobonianus 194 s. XVI
C   codices praeter notatos ceteri
Cedr. Cedreni in hist. compend. I p. 275sq. Bonn. excerpta

De titulo Philosophumenon dixi p. 144, de codicibus p. 155, de Cedreno p. 156.

·ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΣΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

BIBAION A.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΥΜΕΝΑ

Προοίμιον

Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ πρώτῃ Τοῦ κατὰ πασῶν αἱρέσεων ἐλέγχου.

Τίνα τὰ δόξαντα τοῖς φυσικοῖς φιλοσόφοις καὶ τίνες οὗτοι καὶ τίνα τὰ τοῖς ἠθικοῖς καὶ τίνες οὗτοι καὶ τίνα τὰ τοῖς διαλεκτικοῖς καὶ τίνες οἱ διαλεκτικοί.

5 Φυσικοὶ μὲν οὖν Θαλῆς Πυθαγόρας Ἐμπεδοκλῆς Ἡράκλειτος Ἀναξίμανδρος Ἀναξίμενης Ἀναξαγόρας Ἀρχέλαος Παρμενίδης Λεύκιππος Δημόκριτος Ξενοφάνης Ἐκφάντος Ἴππων.

Ἠθικοὶ Σωκράτης Ἀρχελαίου μαθητῆς τοῦ φυσικοῦ, Πλάτων Σωκράτους μαθητῆς· οὗτος τὰς τρεῖς φιλοσοφίας ἔμιξεν.

10 Διαλεκτικοὶ Ἀριστοτέλης Πλάτωνος μαθητῆς· οὗτος τὴν διαλεκτικὴν συνεστήσατο. Στωικοὶ δὲ Χρύσιππος Ζήνων.

Ἐπίκουρος δὲ σχεδὸν ἐναντίαν δόξαν πᾶσιν ἐπεχείρησεν, Πύρρων δ' Ἀκαδήμιος (οὗτος ἀκαταληψίαν τῶν πάντων λέγει), Βραχυμᾶνες οἱ ἐν Ἰνδοῖς, Δρυῖδαι οἱ ἐν Κελτοῖς καὶ Ἡσιόδοος.

15 Οὐδένα μῦθον τῶν παρ' Ἑλλήσι νενομισμένων παραιτητέον. πιστὰ γὰρ καὶ τὰ ἀσύστατα αὐτῶν δόγματα ἤγητέον διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν τῶν αἰρετικῶν μανίαν, οἱ διὰ τὸ σιωπᾶν ἀποκρύπτειν τε τὰ ἄρρητα ἐαυτῶν μυστήρια ἐνομισθήσαν πολλοῖς θεδὸν σέβειν· ὧν καὶ πάλαι μετρίως τὰ δόγματα ἐξεθέμεθα, οὐ κατὰ λεπτὸν ἐπιδειξάντες, ἀλλὰ ἀδρομερῶς ἐλέγ-
20 ξαντες, μὴδὲν ἄξιον ἡγησάμενοι τὰ ἄρρητα αὐτῶν εἰς φῶς ἄγειν, ὅπως δι' αἰνιγμάτων ἡμῶν ἐκθεμένων τὰ δόξαντα αὐτοῖς αἰσχυρθέντες, μήποτε καὶ τὰ ἄρρητα ἐξειπόντες ἀθέους ἐπιδειξώμεν, παύσωνται [τι] τῆς ἀλογίστου γνώμης καὶ ἀθεμίτου ἐπιχειρήσεως. ἀλλ' ἐπεὶ ὁρῶ μὴ δυσωπουμένους αὐτοὺς τὴν ἡμετέραν ἐπιείκειαν μὴδὲ λογιζομένους, ὡς θεὸς μακροθυμεῖ ὑπ'
25 αὐτῶν βλασφημούμενος, ὅπως ἡ αἰδεσθέντες μετανοήσωσιν ἢ ἐπιμείναντες δικαίως κριθῶσι, βιασθεὶς πρόειμι δεῖξω αὐτῶν τὰ ἀπόρρητα μυστήρια, ἃ τοῖς μουυμένοις μετὰ μεγάλῃς αξιοπιστίας παραδιδόασιν οὐ πρότερον ὁμολογήσαντες, εἰ μὴ τὸν τοιοῦτον δουλώσωνται χρόνῳ ἀναγκρεμάσαντες καὶ βλάσφημον πρὸς τὸν ὄντως θεὸν κατασκευάσαντες καὶ περιεργίᾳ γλιχό-
30 μενον τῆς ἐπαγγελίας ἴδωσι. καὶ τότε δοκιμάσαντες δέσμιν ἐῖναι τῆς ἁμαρτίας μουῦσι τὸ τέλειον τῶν κακῶν παραδιδόντες, ὅρκους δῆσαντες μήτε ἐξειπεῖν μήτε τῷ τυχόντι μεταδοῦναι, εἰ μὴ ὁμοίως δουλωθῇ, οὐ μόνον παραδοθέντος οὐκ ἔτι ὅρκος ἀναγκαῖος ἦν. ὁ γὰρ ὑπομείνας παθεῖν

καὶ παραλαβεῖν τὰ τέλεια αὐτῶν μυστήρια ἰκανῶς αὐτῷ τῷ ἔργῳ πρὸς
 τε τὴν ἰδίαν συνειδησιν καὶ πρὸς τὸ ἐτέροις μὴ ἐξεῖπεῖν ἔσται δεδεμένος.
 εἰ γὰρ ἐξεῖποι τινὶ ἀνθρώπων τὸ τοιοῦτον ἀνόμημα, οὔτε ἐν ἀνθρώποις
 λογισθήσεται οὔτε τὸ φῶς ὁρᾷν ἄξιος ἡγηθήσεται, εἰ καὶ ἄλογα ὄντα (?) τοιοῦτον
 ἀνόμημα οὐκ ἐπιχειρεῖ, καθὼς ἐν τοῖς τόποις γενόμενοι ἐροῦμεν. ἀλλ' ἐπεὶ 5
 ἀναγκάζει ἡμᾶς ὁ λόγος εἰς μέγαν βυθὸν διηγήσεως ἐμβῆναι, οὐχ ἡγού-
 μεθα σιγᾶν, ἀλλὰ τὰ πάντων δόγματα κατὰ λεπτὸν ἐκτιθέμενοι οὐδὲν σιωπή-
 σομεν. δοκεῖ δέ, εἰ καὶ μακρότερος ἔσται λόγος, μὴ καμῖν. οὐδὲ γὰρ
 μικράν τινα βοήθειαν τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ καταλείψομεν πρὸς τὸ
 μικρέτι πλανᾶσθαι, φανερώς πάντων ὁρώντων τὰ κρύφια αὐτῶν καὶ ἄρρητα 10
 ὄργια, ἃ ταμειούμενοι μόνοις τοῖς μύσταις παραδιδόασιν. ταῦτα δὲ ἕτερος
 οὐκ ἐλέγξει ἢ τὸ ἐν ἐκκλησίᾳ παραδοθὲν ἅγιον πνεῦμα, οὗ τυχόντες
 πρότεροι οἱ ἀπόστολοι μετέδοσαν τοῖς ὀρθῶς πεπιστευκόσιν· ὧν ἡμεῖς διά-
 δοχοι τυγχάνοντες τῆς τε αὐτῆς χάριτος μετέχοντες ἀρχιερατείας τε καὶ
 διδασκαλίας καὶ φρουροὶ τῆς ἐκκλησίας λελογισμένοι οὐκ ὀφθαλμῷ νυστάζομεν 15
 οὐδὲ λόγον ὀρθὸν σιωπῶμεν, ἀλλ' οὐδὲ πάσῃ ψυχῇ καὶ σώματι ἐργα-
 ζόμενοι κάμνομεν ἅξια ἀξίως θεῷ τῷ εὐεργέτῃ ἀνταποδιδόναι πειρώμενοι
 καὶ οὐδὲ οὕτως κατ' ἀξίαν ἀνταμειβόμενοι, πλὴν ἐν οἷς πεπιστευμέθα
 μὴ ἀτονοῦντες, ἀλλὰ τοῦ ἰδίου καιροῦ τὰ μέτρα ἐπιτελοῦντες καὶ ὅσα παρέξει 20
 τὸ ἅγιον πνεῦμα πᾶσιν ἀφθόνωσ κοινωνοῦντες· οὐ μόνον ἀλλότρια δι'
 ἐλέγχου εἰς φανερόν ἄγοντες, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἡ ἀλήθεια ὑπὸ τῆς τοῦ
 πατρὸς χάριτος παραλαβοῦσα ἀνθρώποις διηκόνησε, ταῦτα καὶ διὰ λόγου
 σημειούμενοι καὶ διὰ γραμμάτων ἐμμαρτυρούμενοι ἀνεπαισχύντως κηρύσ-
 σομεν. ἵνα οὖν, καθὼς φθάσαντες εἴπομεν, ἀθέους αὐτοὺς ἐπιδειξώμεν
 καὶ κατὰ γνώμην καὶ κατὰ τρόπον καὶ κατὰ ἔργον, ὅθεν τε τὰ ἐπιχειρή- 25
 ματα αὐτοῖς γεγένηται καὶ ὅτι μὴθὲν ἐξ ἁγίων γραφῶν λαβόντες ταῦτα ἐπε-
 χεῖρησαν ἢ τινος ἁγίου διαδοχὴν φυλάξαντες ἐπὶ ταῦτα ὥρμησαν, ἀλλ'
 ἔστιν αὐτοῖς τὰ δοξαζόμενα ἀρχὴν μὲν ἐκ τῆς Ἑλλήνων σοφίας λαβόντα,
 ἐκ δογμάτων φιλοσοφουμένων καὶ μυστηρίων ἐπιμεχειρημένων (?) καὶ ἀστρολό-
 γων βεμβομένων· δοκεῖ οὖν πρότερον ἐκθεμένους τὰ δόξαντα τοῖς τῶν Ἑλ- 30
 λήνων φιλοσόφοις ἐπιδειξάμεν τοῖς ἐντυχάνουσιν ὄντα τούτων παλαιότερα
 καὶ πρὸς τὸ θεῖον σεμνότερα· ἔπειτα συμβαλεῖν ἐκάστην αἵρεσιν ἐκάστω, ὥς
 τούτοις τοῖς ἐπιχειρήμασιν ἐπιβαλόμενος ὁ πρωτοστάτης τῆς αἵρέσεως
 ἐπλεονέκτησε [λαβόμενος] τὰς ἀρχάς καὶ ἐκ τούτων ἐπὶ τὰ χεῖρονα ὀρμηθεὶς
 <τὸ> δόγμα συνεστήσατο. ἔστι μὲν οὖν πόνου μεστὸν τὸ ἐπιχειρούμενον καὶ πολλῆς 35
 δεόμενον ἱστορίας· ἀλλὰ οὐκ ἐνδεήσομεν· ὕστερον γὰρ εὐφρανεῖ ὥς ἀθλητὴν
 μετὰ πολλὸν πόνον στεφάνου τυχόντα ἢ ἔμπορον μετὰ μέγαν θαλάσσης σάλον
 κερδάναντα ἢ γεωργὸν μετὰ ἰδρωτὰ προσώπου καρπῶν ἀπολαύσαντα ἢ
 προφήτην μετὰ ὀνειδισμῶς καὶ ὕβρεις ὁρώντα τὰ λαληθέντα ἀποβαίνοντα.
 ἀρξάμενοι τοίνυν ἐροῦμεν, τίνες οἱ παρ' Ἑλλήσι πρῶτον φιλοσοφίαν φυ- 40
 σικὴν ἐπιδείξαντες. τούτων γὰρ μάλιστα γεγένηται κλεψύλογοι οἱ τῶν
 αἱρέσεων πρωτοστατήσαντες, ὥς μετέπειτα ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους συμβολῇ
 ἐπιδείξομεν. ἐκάστω δὲ τῶν προαρξαμένων τὰ ἴδια ἀποδιδόντες γυμνοὺς
 καὶ ἀσχήμονας τοὺς αἰρεσιάρχας παραστήσομεν.

1 Λέγεται Θαλῆν τὸν Μιλήσιον ἕνα τῶν ἐπὶ σοφῶν πρῶτον ἐπικεχειρηκέναι φιλοσοφίαν φυσικὴν. οὗτος ἔφη ἀρχὴν τοῦ παντὸς εἶναι καὶ τέλος τὸ ὕδωρ. ἐκ γὰρ αὐτοῦ τὰ πάντα συνίστασθαι πηγνυμένου καὶ πάλιν 2 διανοιμένου ἐπιφέρεισθαι τε αὐτῷ τὰ πάντα, ἀφ' οὗ καὶ σεισμοὺς καὶ πνευμά- 5 των συστροφάς καὶ ἄστρον κινήσεις γίνεσθαι. καὶ τὰ πάντα φέρεσθαι 3 τε καὶ ρεῖν τῇ τοῦ πρώτου ἀρχηγῷ τῆς γενέσεως αὐτῶν φύσει συμφερόμενα. θεὸν δὲ τοῦτ' εἶναι, τὸ μήτε ἀρχὴν μήτε τελευτὴν ἔχον. οὗτος 4 περὶ τὸν τῶν ἄστρον λόγον καὶ τὴν ζήτησιν ἀσχοληθεὶς Ἑλλήσι ταύτης τῆς μαθησεως αἷτιος πρῶτος γίνεται, ὃς ἀποβλέπων πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ 10 τὰ ἄνω ἐπιμελῶς κατανοεῖν λέγων εἰς φρέαρ ἐνέπεσεν, ᾧ ἐγγελῶσά τις θεραπευτὴς Ὁράττα τοῦνομα ἔφη· τὰ ἐν οὐρανῷ προθυμούμενος εἰδέναι τὰ ἐν ποσὶν οὐκ εἶδεν. ἐγένετο δὲ κατὰ Κροῖσον.

2 Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα φιλοσοφία οὐ μακρὰν τῶν αὐτῶν χρόνων, ἧς ἤρξε Πυθαγόρας, ὃν Σάμιον τινες λέγουσιν. ἦν Ἰταλικὴν προσσηγούσαν 15 διὰ τὸ τὸν Πυθαγόραν φεύγοντα Πολυκράτην τὸν Σαμίων τύραννον οἰκῆσαι πόλιν τῆς Ἰταλίας καλεῖ τὸν βίον πληρῶσαι. οὐ τὴν αἵρεσιν οἱ διαδεξάμενοι οὐ πολλὸ διήνεγκαν τοῦ αὐτοῦ φρονήματος. καὶ αὐτὸς δὲ περὶ 2 φυσικῶν ζητήσας ἔμειν ἀστρονομίαν καὶ γεωμετρίαν καὶ μουσικὴν (καὶ ἀριθμητικὴν). καὶ οὕτως μονάδα μὲν εἶναι ἀπεφάνητο τὸν θεόν, ἀριθμοῦ δὲ 20 φύσιν περιέργως καταμαθὼν μελωδεῖν ἔφη τὸν κόσμον καὶ ἀρμονίᾳ συγχεῖσθαι καὶ τῶν ἐπὶ ἄστρον πρῶτος τὴν κίνησιν εἰς ρυθμὸν καὶ μέλος ἀνήγαγεν. θαυμάσας δὲ τὴν διοίκησιν τῶν ὅλων ἡξίωσε τὰ πρῶτα 3 σιγᾶν τοὺς μαθητάς οἰοῖ μύστας τοῦ παντὸς εἰς τὸν κόσμον ἤκοντας· εἶτα ἐπειδὴν αὐτοῖς ἱκανῶς παιδείας τῆς τῶν λόγων δόξῃ μετεῖναι καὶ δυ-

1 superscripsit B ἀρχὴ τῆς πρώτης βίβλου τοῦ κατὰ πασῶν αἰρέσεων ἐλέγχου || ex-cerpsit Cedr. πρὸ τούτου (Pythagoras) δὲ γέγονε Θαλῆς, ὃς ἐπικεχειρήκε φιλοσοφίαν φυσικὴν, ἀρχὴν τοῦ παντὸς καὶ τέλος τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ εἶναι φήσας καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ πάντα συνίστασθαι· ἀφ' ὧν καὶ τοὺς σεισμοὺς καὶ πνευμάτων συστροφάς καὶ ἄστρον κινήσεις γίνεσθαι || 2 τὴν ἀρχὴν B || 3 τὸ ὕδωρ B: τι ὕδωρ C || 4 τι αὐτῷ B || 5 συστροφάς Cedr. cf. Eratosth. catast. 22 Polyb. III 74 5: στροφάς vulgo || ἄστρον Cedr. cf. Apulei. Flor. IV 18 *ventorum flatus stellarum meatus*: ἀέρων libri || γίνεσθαι Cedr.: om. libri || φύεσθαι libri: corr. Roeper || 7 θεὸν libri: θεῖον veri similiter corr. Go-ttingenses conl. Clement. Strom. V p. 704P. ἐρωτηθεὶς γέ τοι ὁ Θαλῆς, τί ἐστὶ τὸ θεῖον· 'τὸ μήτε ἀρχὴν ἔφη μήτε τέλος ἔχον' similiter Diog. I 35 τί τὸ θεῖον, 'τὸ μήτε ἀρχὴν ἔχον μήτε τελευτήν'. at cf. Stob. ecl. I 1 [2 20] Θαλῆς ἐρωτηθεὶς, τί πρεσβύτατον τῶν ὄντων, ἀπε-

κρίνατο 'θεός· ἀγένητον γάρ' Plut. Sap. conv. c. 9. apophthegmatis forma in Hippolyteis etiamnunc pellucet cf. Prol. p. 145, 19 Zeller I⁴ 178¹ || 10 λέγων om. B: *iacians* Wolfius. θέλων Gronovius. Menagius κατανόων om. λέγων || ὃν C: om. B: ᾧ Wolfius: ὅτ' Roeper || 11 Ὁράττα οὕσα Heumannus et Richter || εἰδέναι Roeper coll. Plat. Theaetet. p. 174A cf. Diog. I 34 σύ γάρ ὦ Θαλῆ τὰ ἐν ποσὶν οὐ δυνάμενος εἰδέναι τὰ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ οἷ· γνώσεσθαι: ἰδεῖν libri || 12 τὸ ἐν ποσὶν B || εἶδεν Richter: οἶδεν libri || 13 Ἔτι B || 15 Σάμιον vulgo: corr. Roeper || 18 φύσεως B || καὶ ἀριθμητικὴν post Wolfium add. Roeper cf. Nicomach. arithm. isag. I 3 7 Theol. arithm. 4 p. 17 Ast || 19 καὶ οὗτος conl. Roeper || 20 καθ' ἀρμονίαν Roeper cf. infra p. 557, 14 Diog. VIII 33 Sext. Pyrrh. Hypot. III 155 || 21 ἄστρον BT: ἀστέρων C || 22 ἤγαγεν vulgo: corr. Roeper || 23 τὸν οἶκον conl. Usener, an τὸ ὀμακίσειον?

- νατῶς περὶ ἄστρον καὶ φύσεως φιλοσοφήσωσι, καθαρὸς κρίνας τότε
 4 καλεῖται φθέγγεσθαι. οὗτος τοὺς μαθητὰς διεῖλε καὶ τοὺς μὲν ἐσω-
 τερικοὺς, τοὺς δὲ ἐξωτερικοὺς ἐκάλεσεν. τοῖς μὲν γὰρ τὰ τελεώτερα μαθήματα
 5 ἐπίστευε, τοῖς δὲ τὰ μετριώτερα. ἐφύψατο δὲ καὶ μαγικῆς, ὥς φασί,
 καὶ φυσιογνωμονικὴν αὐτὸς ἐξεῦρεν. ἀριθμοὺς τε καὶ μέτρα ὑποθέμενος ἡ
 ἔλεγεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἀριθμητικῆς τὴν φιλοσοφίαν κατὰ σύνθεσιν περιέχειν
 τόνδε τὸν τρόπον.
- 6 Ἀριθμὸς γέγονε πρῶτος ἀρχή, ὅπερ ἐστὶν ἀόριστον ἀκατάληπτον, ἔχων ἐν
 ἑαυτῷ πάντας τοὺς ἐπ' ἅπειρον δυναμένους ἐλθεῖν ἀριθμοὺς κατὰ τὸ
 πληθός. τῶν δὲ ἀριθμῶν ἀρχὴ γέγονε κατ' ὑπόστασιν ἡ πρώτη μονάς, 10
 ἥτις ἐστὶ μονάς ἄρσην γεννώσα πατρικῶς πάντας τοὺς ἄλλους ἀριθμοὺς.
 δεῦτερον ἡ δυάς διτλὺς ἀριθμὸς, ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἄρτιος ὑπὸ τῶν ἀριθμη-
 7 τικῶν καλεῖται. τρίτον ἡ τριάς ἀριθμὸς ἄρσιν, οὗτος καὶ περισσὸς
 ὑπὸ τῶν ἀριθμητικῶν νενομοθέτῃται καλεῖσθαι. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἡ
 τετράς διτλὺς ἀριθμὸς, ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἄρτιος καλεῖται, ὅτι διτλὺς ἐστίν. 15
 8 γεγόνασιν οὖν οἱ πάντες ἀριθμοὶ ληφθέντες ἀπὸ γένους τέσσαρες (ἀριθ-
 μὸς δ' ἦν τὸ γένος ἀόριστος), ἀφ' ὧν ὁ τέλειος αὐτοῖς συνέστηκεν
 ἀριθμὸς ἡ δεκάς. τὸ γὰρ ἐν δύο τρία τέσσαρα γίνεται δέκα, ἐὰν ἐκάστη
 9 τῶν ἀριθμῶν φυλάσσῃται κατ' οὐσίαν τὸ οἰκεῖον ὄνομα. ταύτην ὁ Πυ-
 θαγόρας ἔφη ἱεράν τετρακτὸν 'πηγὴν ἀεναίου φύσεως ῥιζώματα ἔχουσαν' 20
 ἐν ἑαυτῇ καὶ ἐκ τούτου τοῦ ἀριθμοῦ πάντας ἔχειν τοὺς ἀριθμοὺς τὴν ἀρχήν.
 ὁ γὰρ ἐνδεκα καὶ ὁ δώδεκα καὶ οἱ λοιποὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἐκ τοῦ δέκα
 μετέχουσι. ταύτης τῆς δεκάδος, τοῦ τελείου ἀριθμοῦ, τὰ τέσσαρα καλεῖται
 10 μέρη ἀριθμὸς μὲν δὲ δύναμις κύβος. ὧν καὶ ἐπιπλοκαὶ καὶ μίξεις πρὸς
 γένεσιν αὐξήσεως γίνονται κατὰ φύσιν τὸν γόνιμον ἀριθμὸν ἀποτελοῦσαι· 25
 ὅταν γὰρ δύναμις αὐτὴ ἐφ' ἑαυτὴν κυβισθῇ, γέγονε δυναμοδύναμις· ὅταν

4 τοῖς μὲν γὰρ B: τοῖς δὲ C || 5 φυσιογνωμονικὴν B: φυσιογνωμονικὴν C cf. Roeper p. 521 de physiognomonica Pythagoreorum cf. Rose Anecd. gr. I 72 || αὐτὸς mutabat Roeper πρῶτος coniciens. πρῶτος αὐτὸς Göttingenses. at Hippolyto illud proprium cf. 4 2 24 2 || ἀριθμοὺς τινας libri: correxit Usener || 6 λέγων libri: corr. Usener || τὴν ante φιλοσοφίαν addidi ex Hippol. IV 51 p. 126 Götting, ubi hoc caput partim iteratur. discrepantiam designo H cf. Prol. p. 145 || φιλοσοφίαν HB: φιλοσοφίας C || 8 πρῶτος om. H || ἀρχὴ et v. 9 κατὰ τὸ πληθός glossemata indicat Usener || ἐστὶν ἐν libri: ἐν omisit H, deleuit Roeper || ἀόριστον ἀκατάληπτον HB: ἀόριστος ἀκατάληπτος C || 10 ὑπόθεσιν pr. L || 12 ὑπὸ τῶν ἀριθμῶν L || 14 ἀριθμητικῶν H: ἀριθμῶν libri || νενομοθέτῃται edd. ante Roeperum fortasse Gronovii errore || ἐφ' ἅπασιν H || 16 ἀπὸ τοῦ H || 17 ἀόριστος

H: ἀόριστον libri || 18 ὁ τρίτος B || 19 φυλάσσῃται BT cf. H: φυλάσσεται C || ὄνομα τὸ οἰκεῖον H || in L adscripta est paraphrasis: διὰ τοῦτο γὰρ καὶ δεκάς εἴρηται οἶονεὶ δοχὰς ἡ δεχομένη πάντα ἀριθμόν· ὑπὲρ γὰρ τὴν δεκάδα ἕτερος οὐκ ἐστὶν ἀριθμὸς ἀλλ' ἀναδιπλασιάζονται οἱ ἀριθμοὶ || 20 τετρακτὴν B || ἀένανον φύσιν (om. πηγὴν) T || φύσεως H: φύσεως ὡς libri || 21 τοὺς ἄλλους πάντας ἀριθμοὺς H || ὁ post καὶ om. H || 22 ἀπὸ τῶν δέκα λαμβάνουσι H || 24 μέρη non mathematico sensu accipiendum esse (cf. Aet. Plac. I 3 s) monet Roeper, qui cetera quoque non accurate reddita esse demonstrat. utique μονὰς ἀριθμὸς δύναμις κύβος collocandum fuit et hic et infra p. 557, 3 sed cf. H || οἷς ἐπιπλοκαὶ H || 26 αὐτὴ H: αὐτὴν libri || κυβισθῇ B: κυβιστῇ vulgo ante Roeperum: κυβισθήσεται H

δὲ δύναμις ἐπὶ κύβον, γέγονε· δυναμόκυβος, ὅταν δὲ κύβος ἐπὶ κύβον, γέγονε κυβόκυβος· ὡς γίνεσθαι τοὺς πάντας ἀριθμούς, ἐξ ὧν ἡ τῶν γινομένων γένεσις γίνεται, ἑπτὰ· ἀριθμὸν μονάδα δύναμιν κύβον δυναμόδυναμιν δυναμόκυβον κυβόκυβον.

- 5 Οὗτος καὶ ψυχὴν ἀθάνατον εἶπε καὶ μετενσωμάτωσιν· διὸ ἔλεγεν ἑαυτὸν 11
πρὸ μὲν τῶν Τρωϊκῶν Αἰθαλίδην γεγενῆσθαι, ἐν δὲ τοῖς Τρωϊκοῖς Εὐ-
φορβον, μετὰ δὲ ταῦτα Ἑρμότιμον Σάμιον, μεθ' ὃν Πύρρον Δῆλιον,
πέμπτον Πυθαγόραν. Διόδωρος δὲ ὁ Ἑρετριεὺς καὶ Ἀριστόξευος ὁ 12
μουσικός φασὶ πρὸς Ζαράταν τὸν Χαλδαῖον ἐληλυθῆναι Πυθαγόραν· τὸν
10 δὲ ἐκθέσθαι αὐτῷ δύο εἶναι ἀπ' ἀρχῆς τοῖς οὖσιν αἷτια, πατέρα καὶ μητέρα·
καὶ πατέρα μὲν φῶς, μητέρα δὲ σκότος, τοῦ δὲ φωτὸς μέρη θερμὸν
ξηρὸν κοῦφον ταχύ· τοῦ δὲ σκότους ψυχρὸν ὕγρὸν βαρὺ βραδύ· ἐκ δὲ
τούτων πάντα τὸν κόσμον συνεστάναι, ἐκ θηλείας καὶ ἄρρενος. εἶναι δὲ 13
τὸν κόσμον φησὶν κατὰ μουσικὴν ἁρμονίαν, διὸ καὶ τὸν ἥλιον ποιεῖσθαι
15 τὴν περίοδον ἑναρμόνιον. περὶ δὲ τῶν ἐκ γῆς καὶ κόσμου γινομένων
τάδε φασὶ λέγειν τὸν Ζαράταν· δύο δαίμονας εἶναι, τὸν μὲν οὐράνιον, τὸν
δὲ χθόνιον· καὶ τὸν μὲν χθόνιον ἀνιέναι τὴν γένεσιν ἐκ τῆς γῆς· εἶναι
δὲ ὕδωρ· τὸν δὲ οὐράνιον πῦρ μετέχον τοῦ ἄερος, θερμὸν καὶ ψυχρόν· διὸ
καὶ τούτων οὐδὲν ἀναιρεῖν οὐδὲ μαίνειν φησὶ τὴν ψυχὴν· ἔστι γὰρ ταῦτα
20 οὐσία τῶν πάντων. κυάμους δὲ λέγεται παραγγέλλειν μὴ ἐσθίειν αἰτία 14
τοῦ τὸν Ζαράταν εἰρηκῆναι κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ σύγκρισίν τῶν πάντων
συνισταμένης τῆς γῆς ἔτι καὶ συνσεσημμένης γενέσθαι τὸν κύαμον.
τούτου δὲ τεκμήριόν φησιν, εἴ τις καταμασῆσάμενος λείον τὸν κύαμον
καταθεῖν πρὸς ἥλιον χρόνον τινά (τοῦτον γὰρ εὐθὺς ἀντιλήψεται),
25 προσφέρειν ἀνθρωπίνου γόνου ὁσμὴν. σαφέστερον δὲ εἶναι καὶ ἕτερον παρά- 15
δειγμα λέγει, εἰ ἀνθοῦντος τοῦ κυάμου λαβόντες τὸν κύαμον καὶ τὸ ἄνθος
αὐτοῦ καὶ καταθέντες εἰς χύτραν ταύτην τε καταχρίσαντες εἰς γῆν κατο-
ρύξαιμεν καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀνακαλύψαιμεν, ἴδοιμεν <ὅτι> αὐτὸ
εἶδος ἔχον τὸ μὲν πρῶτον ὡς αἰσχύνην γυναικός, μετὰ δὲ ταῦτα κα-
30 τανοοῦμενον παιδίου κεφαλὴν συμπεφυκυῖαν.

Οὗτος ἐν Κρότωνι τῆς Ἰταλίας ἅμα τοῖς μαθηταῖς ἐμπυρισθεὶς διεφθάρη. 16

1 γεγονε δυναμόκυβος ὅταν δὲ κύβος ἐπὶ κύβον
H: om. libri || 6 θαλλίδην (θαλλήδην B) libri:
corr. La Croze cf. Porphy. V. P. 45 Heraclid.
Pont. ap. Laert. VIII 4 || 7 σάμιον B: ἔφορβον
C: corr. Wolfius || 7 σάμιον B || 8 Dio-
dorus Eretriensis ignotus est. Εὐδωρος ὁ
Ἀλεξανδρεὺς vel ὁ διαίρετης (!) ariolatus est
Roep. || 9 ζαρέταν B || 10 αὐτῷ B: αὐτὸ
C || 13 πάντων libri: corr. Roep. || 14 φησὶν
L: φῶσιν BTO: Wolf φασὶν: τὴν τοῦ κόσμου
φῶσιν Roep. || καὶ μουσικὴν libri: corr.
Gottlingenses cf. p. 555, 20 || 18 θερμὸν τοῦ ψυ-
χροῦ Roep. || 19 οὐδὲ B || ἀναιρεῖ vix recte

Roep. || 22 συνεσταμένη T || συνσεση-
μένης BC: συνσεσημμένης: συννενημένης falso
Cruice || 23 καταμασῆσάμενος λείον i. e. λεόντας
τοῖς ὁδοῦσι Porphy. V. P. 44 qui ex Diogene
[i. e. Antonio Diogene cf. G. Wolff de Porphy.
ex orac. philos. p. 16. E. Rohde Gr. Rom.
p. 255 not.] compilasse videtur quem Lydus
d. mens. p. 68, 23 B. testatur || λίον B ||
24 κατεσθίη B || τοῦτο—ἀντιλήψεται vulgo:
correxii || 25 προσφέρειν T: προσφέρει C ||
ὁσμὴν B cf. Hippol. VII p. 364, 92 Gott.:
ὁδμήν C || 28 ἀνεκαλύψαιμεν B || ἂν addidit
Cruice || 29 κατανοοῦμεν Usener || 31 κρότωνι B

ἔθος δὲ τοῦτο ἦν παρ' αὐτῷ, ἐπειδὴν προσή τις μαθητευσόμενος, πι-
πράσκειν τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὸ ἀργύριον κατατιθέναι ἐσφραγισμένον
παρὰ τῷ Πυθαγόρᾳ· καὶ ὑπέμενε σιωπῶν ὅτε μὲν ἔτη τρία ὅτε δὲ πέντε
καὶ μανθάνων. αὐθις δὲ λυθεὶς ἐμίσγετο τοῖς ἑτέροις καὶ παρέμενε
μαθητῆς καὶ συνεσιτῆτο ἅμα, εἰ δ' οὐ, ἀπελάμβανε τὸ ἴδιον καὶ ἀπεβάλ- 5
17 λστο. οἱ μὲν οὖν ἐσωτερικοὶ ἐκαλοῦντο Πυθαγόρειοι, οἱ δὲ ἕτεροι
Πυθαγορισταί. τῶν δὲ μαθητῶν αὐτοῦ οἱ διαφυγόντες τὸν ἐμπρησμὸν Λῦσις
ἦν καὶ Ἀρχιππος καὶ ὁ τοῦ Πυθαγόρου οἰκῆτης Ζάμολξις, δς καὶ τοὺς
παρὰ Κελτοῖς Δρυΐδας λέγεται διδάξαι φιλοσοφεῖν τὴν Πυθαγόρειον φιλοσο-
18 φίαν. τοὺς δὲ ἀριθμοὺς καὶ τὰ μέτρα παρὰ Αἰγυπτίων φασὶ τὸν Πυ- 10
θαγόραν μαθεῖν, δς καταπλαγείς τῇ τῶν ἱερέων ἀξιοπίστῳ καὶ φαντασιώδει
καὶ δυσχερῶς ἐξαγορευομένη σοφίᾳ μιμησάμενος ὁμοίως καὶ αὐτὸς σιγᾶν
προσέταττεν καὶ ἐν ἀδύτοις καταγείοις ἡρμεῖν ἐποίει μανθάνοντα.

3 Ἐμπεδοκλῆς δὲ μετὰ τούτους γενόμενος καὶ περὶ δαιμόνων φύσεως
εἶπε πολλά, ὥς ἀναστρέφονται δίοικοῦντες τὰ κατὰ τὴν γῆν, ὄντες 15
πλεῖστοι. οὗτος τὴν τοῦ παντὸς ἀρχὴν νεῖκος καὶ φιλίαν ἔφη καὶ τὸ τῆς
μονάδος νοερὸν πῦρ τὸν θεὸν καὶ συνεστάναι ἐκ πυρὸς τὰ πάντα καὶ
εἰς πῦρ ἀναλυθῆσθαι· ᾧ σχεδὸν καὶ οἱ Στωικοὶ συντίθενται δόγματι,
2 ἐκπύρῳσιν προσδοκῶντες. μάλιστα δὲ πάντων συγκατατίθεται τῇ μετεν-
σωματώσει οὕτως εἰπών·

ἦτοι μὲν γὰρ ἐγὼ γενόμην κοῦρός τε κόρη τε
θαμνός τ' οἰωνός τε καὶ ἐξ ἄλδς ἔμπορος ἰχθύς.

3 οὗτος πάσας εἰς πάντα τὰ ζῷα μεταλλάττειν εἶπε τὰς ψυχάς. καὶ γὰρ
ὁ τούτων διδάσκαλος Πυθαγόρας ἔφη ἑαυτὸν Εὐφορβὸν γεγονέναι τὸν ἐπὶ
Ἰλίῳ στρατεύσαντα φάσκων ἐπιγινώσκειν τὴν ἀσπίδα. ταῦτα μὲν οὖν 25
ὁ Ἐμπεδοκλῆς.

4 Ἡράκλειτος δὲ φυσικὸς φιλόσοφος ὁ Ἐφέσιος τὰ πάντα ἔκλειεν ἄνοιαν
τοῦ παντὸς βίου καταγινώσκων καὶ πάντων ἀνθρώπων, ἐλεῶν δὲ τὸν τῶν
θνητῶν βίον. αὐτὸν μὲν γὰρ ἔφασκε τὰ πάντα εἰδέναι, τοὺς δὲ ἄλλους
2 ἀνθρώπους οὐδέν. καὶ αὐτὸς δὲ σχεδὸν σύμφωνα τῷ Ἐμπεδοκλεῖ 30

1 προσήη B: προσήει C: correxi post Cruiceum ||
μαθητευσόμενος B. activo utitur Hippol. IX
17 p. 470, 75. 23 p. 478, 66, sed IX 25,
p. 482, 11 τοῖς προσιοῦσι μαθητεῦσθαι || 3
Πυθαγόρᾳ B: Πυθαγόρῃ C || ὑπέμενε vulgo:
correxi || πάντι pro πέντε B || 4 μανθάνειν
ante Wolfium || λυθὲν ἐμίσγετο τῷ τῶν ἑτέρων
T. nolis ἐταίροις || εἰ δ' οὖν Cruice || 5 συ-
νεσιτῆτο B || ἀπεβάλετο T. cf. IX 24 p. 480
Gott. || 8 ζάμετος B || οἱ καὶ L || 13 προσέ-
ταττεν B: προσέταξεν C || ἐν ἀδυνάτοις || T κατα-
γείοις Roeper: κατὰ γιν libri || ἡρμεῖν Roeper ||
μανθάνοντας Gottingenses || 14 περὶ Ἐμπε-
δοκλέους superscribit B || 16 οὗτος.— 23 ψυχάς
liberius exc. Cedr. || 18 ᾧ Cedr.: ὡς libri ||

δόγματι om. Cedr. || 21 v. 380—381 Karsten,
384—385 Stein || Cedr. post interpolatum ex
Suida (s. v. Ἐμπεδοκλῆς) versum pergit ἦτοι
μὲν πρῶτα κοῦρος ἐγενόμην κόρη τε καὶ θῆρ καὶ
θάμνος καὶ ἐξ ἄλδς ἔμπνοος ἰχθύς [καὶ ἐν
Ὀλυμπίᾳ βοὺς hoc ex Suida] || ἐγενόμην B ||
22 ἐξ ἄλδς B || 23 μεταλλάττειν B || 24 τούτου
ὦν Roeper at cf. Prol. p. 145 || ἐφορβον BT ||
τὸν περὶ Roeper || 25 οὖν addidi ex T:
om. C || 27 περὶ Ἡρακλείτου superscribit B ||
28 ἐλεῶν δὴ Roeper. cf. Prol. p. 256 || 29
αὐτὸν C: τὸν T: corr. Roeper cf. Procl. in
Plat. Tim. p. 106 Ἡράκλειτος μὲν ἑαυτὸν
πάντα εἰδέναι λέγων πάντας τοὺς ἄλλους
ἀνεπιστήμονας ποιεῖ

ἐφθέγγατο, στάσιν καὶ φιλίαν φήσας τῶν ἀπάντων ἀρχὴν εἶναι καὶ πῶρ νοερὸν τὸν θεὸν συμφέρεσθαι τε τὰ πάντα ἀλλήλοις καὶ οὐχ ἑστάναι. καὶ ὥσπερ ὁ Ἐμπεδοκλῆς πάντα τὸν καθ' ἡμᾶς τόπον ἔφη κακῶν μεστὸν ὅτι εἶναι καὶ μέχρι μὲν σελήνης τὰ κακὰ φθάνειν ἐκ τοῦ περὶ γῆν τόπου τα-
 5 θέντα, περαιτέρω δὲ μὴ χωρεῖν, ὅτε καθαρωτέρου τοῦ ὑπὲρ τὴν σελήνην παντὸς ὄντος τόπου, οὕτω καὶ τῷ Ἡρακλείτῳ ἔδοξεν.

5 Μετὰ τούτους ἐγένοντο καὶ ἕτεροι φυσικοί, ὧν οὐκ ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα τὰς δόξας εἰπεῖν. μηδὲν τῶν προειρημένων ἀπεμφαινούσας. ἀλλ' ἐπεὶ κα-
 10 θόλου οὐ μικρὰ γεγένηται ἡ σχολὴ πολλοί τε οἱ μετέπειτα φυσικοὶ ἐξ αὐτῆς γεγένηται ἄλλοι ἄλλως περὶ φύσεως τοῦ παντὸς διηγούμενοι, [καὶ] δοκεῖ ἡμῖν τὴν ἀπὸ Πυθαγόρου ἐκθεμένους φιλοσοφίαν κατὰ διαδοχὴν ἀναδραμεῖν ἐπὶ τὰ δόξαντα τοῖς μετὰ Θαλῆν, καὶ ταῦτα ἐξειπόντας ἐλθεῖν ἐπὶ τε τὴν ἡθικὴν καὶ λογικὴν φιλοσοφίαν, ὧν ἤρξαν Σωκράτης μὲν ἡθικῆς, Ἀριστοτέλης δὲ διαλεκτικῆς.

15 6 Θαλοῦ τοίνυν Ἀναξίμανδρος γίνεται ἀχροατῆς. Ἀναξίμανδρος Πραξιάδου Μιλήσιος. οὗτος ἀρχὴν ἔφη τῶν ὄντων φύσιν τινὰ τοῦ ἀπειρου, ἐξ ἧς γίνεσθαι τοὺς οὐρανοὺς καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς κόσμους. ταύτην δ' αἰδίδιον εἶναι καὶ ἀγήρω, ἣν καὶ πάντας περιέχειν τοὺς κόσμους. λέγει δὲ χρόνον ὡς ὠρισμένης τῆς γενέσεως καὶ τῆς οὐσίας καὶ τῆς φθορᾶς.
 20 οὗτος μὲν οὖν ἀρχὴν καὶ στοιχεῖον εἶρηκε τῶν ὄντων τὸ ἀπειρον πρῶτος 2 τοῦνομα καλέσας τῆς ἀρχῆς. πρὸς δὲ τούτῳ κίνησιν αἰδίδιον εἶναι, ἐν ᾗ συμβαίνειν γίνεσθαι τοὺς οὐρανοὺς. τὴν δὲ γῆν εἶναι μετέωρον ὑπὸ μη- 3
 3 δενὸς κρατουμένην, μένουσαν δὲ διὰ τὴν ὁμοίαν πάντων ἀπόστασιν. τὸ δὲ σχῆμα αὐτῆς γυρὸν, στρογγύλον κίονι λίθῳ παραπλήσιον. τῶν δὲ ἐπι-
 25 πῆδων ᾧ μὲν ἐπιβεβήκαμεν, ὃ δὲ ἀντίθετον ὑπάρχει. τὰ δὲ ἄστρα γίνεσθαι 4 κύκλον πυρός, ἀποκριθέντα τοῦ κατὰ τὸν κόσμον πυρός, περιληφθέντα δ'

2 ἐμφέρεσθαι ante Roep. || τε om. B || ἑστάναι. fortius distinxi || ἡμᾶς BT paraphr. L: ἡμῶν L || 4 μέχρι μὲν T: μέχρι δὲ C || 6 τόπου. graviore distinctione sublata enuntiatum coniunxi || 7 ἐγένοντο δὲ καὶ ἕτεροι φυσικῶς δόξας καὶ αὐτοὶ γράψαντες μηδὲν ἀπεμφαινούσας τῶν προειρημένων, ἃς οὐκ ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα γραφῇ παραδοῦναι Cedr. || 8 ἀπεμφαινούσας cf. Hippol. V 11 p. 176, 65 Gott. || ἐπὶ B || 10 αὐτῶν libri: corr. Usener || καὶ delevi. propter insequentes accusativos ἐκθεμένους et ἐξειπόντας proposueram Prol. p. 145¹ δοκεῖ νῦν cf. p. 554, 30. nunc dubito, sed δοκεῖ ἡμᾶς ἐκθετεῖσθαι p. 112, 32 et 128, 17 ex p. 398, 90. 410, 29. 492, 59 corrigenda sunt || 12 ἐξειπόντα B || 13 ἡθικὴν — διαλεκτικὴν B || 15 περὶ ἀναξίμανδρου superser. B || 16 οὗτος — 18 κόσμους, 22 γῆν — 24 παραπλήσιον, § 4 — 7 exo. Cedr. || 17 ἐξ ἧς B: ἐξῆς C: ἀφ' ἧς Cedr. || γενέσθαι Cedr. || τὸν ἐν αὐτοῖς κόσμον Cedr. libri:

corr. Ritter cf. Theophr. fr. 2 p. 476, 8 [Prol. p. 133] || 18 αἰδίδιον cf. ad p. 476, 7 || ἣν om. Cedr. || 20 οὗτος μὲν οὖν ἀρχὴν T: οὗτος μὲν ἀρχὴν om. οὖν C || 21 τούτων BT || 22 συμβαίνει libri: corr. Roep. || τοὺς ἀνθρώπους B || μηδενοῦ Cedr. T: οὐδενοῦ C || 23 δὲ διὰ Cedr.: διὰ (om. δὲ) libri || ἀπόστασιν libri: ὑπόσχεσιν Cedr. qui ex Suida [s. v. Ἀναξίμανδρος p. 351^a 5 Bernh.] addit καὶ κεῖσθαι ταύτην μὲν [l. ἐν] μασιτάτῳ || 24 ὕγρον στρογγύλον Cedr. libri: corr. Roep. ὑπάρχειν στρογγύλον Mullach. τροχὸν στρογγύλον Roeth cf. Prol. p. 218 || χίονι λίθῳ libri: χιονῶδες λίθῳ Cedr.: corr. Wolfius cf. Prol. l. c. || 25 ᾧ μὲν vulgo: ὃ μὲν B: ὃν O? || ὃ δὲ B: ὁ μὲν δὲ O? || τὸ δὲ ἄστρα B || γενέσθαι Cedr. || 26 κύκλον πυρός Cedr. libri: κύκλον ἀέρος Roep. sed excerptum videtur, quale est in Aët. II 20 1 25 1 πλήρη πυρός

ὕπὸ ἀέρος. ἐκπνοὰς δ' ὑπάρξει πόρους τινὰς αὐλώδεις, καθ' οὓς φαίνεται τὰ ἄστρα· διὸ καὶ ἐπιφρασσομένων τῶν ἐκπνοῶν τὰς ἐκλείψεις γίνεσθαι.
 5 τὴν δὲ σελήνην ποτὲ μὲν πληρουμένην φαίνεσθαι, ποτὲ δὲ μειουμένην παρὰ τὴν τῶν πόρων ἐπίφραξιν ἢ ἀνοίξιν. εἶναι δὲ τὸν κύκλον τοῦ ἡλίου ἑπτα-
 6 καιικοσιπласίονα τῆς σελήνης, καὶ ἀνωτάτω μὲν εἶναι τὸν ἥλιον, κατω-
 6 τάτω δὲ τοὺς τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων κύκλους. τὰ δὲ ζῶα γίνεσθαι **
 ἐξαμιζόμενα ὑπὸ τοῦ ἡλίου. τὸν δὲ ἄνθρωπον ἐτέρῳ ζῳῷ γεγενέναι, τού-
 7 τεστιν ἰχθύϊ, παραπλήσιον κατ' ἀρχάς. ἀνέμους δὲ γίνεσθαι τῶν λεπτοτάτων
 ἀτμῶν τοῦ ἀέρος ἀποκρινομένων καὶ ὅταν ἀθροισθῶσι κινουμένων, ὕετον
 δὲ ἐκ' τῆς ἀτμίδος τῆς ἥ ἐκ τῶν ὑφ' ἡλίου ἀναδιδομένης· ἀστραπὰς δέ, ὅταν 10
 ἄνεμος ἐμπίπτων δισπᾷ τὰς νεφέλας. οὗτος ἐγένετο κατὰ ἔτος τρίτον τῆς
 τεσσαρακοστῆς δευτέρας Ὀλυμπιάδος.

7 Ἄναξιμένης δὲ καὶ αὐτὸς ὢν Μιλήσιος, υἱὸς δ' Εὐρυστράτου, ἀέρα
 ἄπειρον ἔφη τὴν ἀρχὴν εἶναι, ἐξ οὗ τὰ γινόμενα καὶ τὰ γεγονότα καὶ τὰ
 ἐσόμενα καὶ θεοὺς καὶ θεῖα γίνεσθαι, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τῶν τούτου ἀπογό- 15
 2 νων. τὸ δὲ εἶδος τοῦ ἀέρος τοιοῦτον· ὅταν μὲν ὁμαλώτατος ᾖ, ὅψει
 ἁδῆλον, δηλοῦσθαι δὲ τῷ ψυχρῷ καὶ τῷ θερμῷ καὶ τῷ νοτερῷ καὶ τῷ
 κινουμένῳ. κινεῖσθαι δὲ αἰε' οὐ γὰρ μεταβάλλειν ὅσα μεταβάλλει, εἰ μὴ
 3 κινεῖτο. πυκνούμενον γὰρ καὶ ἀραιούμενον διάφορον φαίνεσθαι· ὅταν
 γὰρ εἰς τὸ ἀραιότερον διαχυθῇ, πῦρ γίνεσθαι, ἀνέμους δὲ πάλιν εἶναι ἀέρα 20
 πυκνούμενον, ἐξ ἀέρος (δὲ) νέφος ἀποτελεῖσθαι κατὰ τὴν πύλησιν, ἔτι
 δὲ μᾶλλον ὕδωρ, ἐπὶ πλεῖον πυκνωθέντα γῆν καὶ εἰς τὸ μάλιστα

1 πόρους τινὰς αὐλώδεις Cedr.: τόπους τινὰς
 ἀερῶδεις libri: correxi Prol. p. 204 || φαίνεται
 libri: φάνοντα Cedr. φαίνεσθαι verisimiliter
 Usener || 3 παρὰ Cedr. T: κατὰ C ||
 4 ἑπτακαιικοσιπласίονα Cedr.: ἑπτακαιικο-
 σαπласίονα BC: ἑπτακοσιεκοσαπласίονα Roe-
 per || 5 τοῦ τῆς σελήνης Roeth. σελήνης tuetur
 Teichmüller Stud. z. Gesch. d. Begr. p. 17.
 Zeller I⁴ 207 cf. Prol. p. 68². errore com-
 pilatoris pro γῆς scriptum censet Gruppeum
 secutus Roep. non plene descriipta mihi
 videntur talia ἑπτακαιικοσιπласίονα τῆς γῆς,
 ἐννεακαίδεκαπласίονα δὲ τὸν τῆς σελήνης.
 lunam etiam in proximis desideres cf. Aët.
 Plac. II 15 6 Ἄναξιμανδρος... ἀνωτάτω μὲν
 πάντων τὸν ἥλιον τετάχθαι, ἕμε' αὐτὸν δὲ
 τὴν σελήνην, ὑπὸ δὲ αὐτοῦς τὰ ἀπλανῆ τῶν
 ἄστρον καὶ τοὺς πλανήτας. ἀντίquam errorem
 odoratur Roep. p. 609. καὶ ἀνωτέρω (sc.
 τῆς σελήνης) μὲν εἶναι τὸν ἥλιον, ἀνωτάτω δὲ
 κτλ. conl. Roeth II 1 p. 15 || 5 ἥλιον Cedr.
 libri: ἡλίου conl. Roep. || 6 ζῶδια Cedr. ||
 γίνεσθαι ἐν ὑγρῷ ἐξαμιζόμενῳ conl. Aët.
 V 19 4 conl. Cruice. fortasse γίνεσθαι ἐξ ὑγροῦ
 ἐξαμιζόμενου cf. Prol. p. 189 || 7 τὸν ἥλιον

B || 8 ἰχθεῖ sed ultima i cancellata B ||
 9 ἐκ τοῦ ἀέρος Cedr. || ἀθροισθῶσι T || ὕετος
 Cedr. fortasse rectius || 10 ἐκ τῆς ἀτμίδος τῆς
 ἐκ τῶν ὑφ' ἡλίου ἀναδιδουμένης Cedr.: ἐκ γῆς
 [τῆς T] ἀναδιδουμένης ἐκ τῶν ὑφ' ἡλίου libri. pro
 ἐκ τῶν ὑφ' ἡλίου corrupto conl. ἐκ τῶν νεφελῶν
 Göttingenses. sensui satisfaceret ἐκ [ἀπό?] γῆς
 ὑφ' ἡλίου cf. Arius Did. fr. 11 p. 451, 20' Theophr.
 fr. 23 p. 494, 6 Diog. IX 19 Aët. III 44 || 11 ἐκπίπτων
 δισπᾷ Cedr. || 13 Ἄναξιμένης B || ἀέρα — 15 γίνεσθαι
 exc. Cedr. || 14 καὶ post γινόμενα Cedr.: om. libri || 15
 τούτου C: τούτων T non recte defensum a Wolfo
 Roep. Schneidewino || 16 ἦν ὅψει, εὐδῆλον T ||
 17 ψυχρῷ, mrg. ψυχρῷ B || τὸ νοτερὸν B ||
 18 κινεῖσθαι κτλ. cf. Theophr. fr. 2 p. 477, 4 ||
 19 πυκνούμενον B. de toto hoc loco cf. Theophr.
 l. c. p. 477, 1 sqq. || φέρεσθαι T || ὅταν δὲ libri:
 corr. Roep. || 20 ἀνέμους Zeller cf. Theophr.
 l. c. [Prol. p. 135]: μέσως vulgo || δὲ πάλιν
 Roep.: δ' ἐπὶ libri || εἶναι scripsi: εἰς libri || 21
 δὲ addidi || ἀποτελεσθῇ libri: corr. Roep. || πύλησιν
 T: πόλησιν C: corr. Salvinus || 22 ἐπὶ πλεῖον
 cf. §§ 7. 8 addiderim δὲ

[πυκνότατον] λίθους. ὥστε τὰ κυριώτατα τῆς γενέσεως ἐναντία εἶναι θερμόν τε καὶ ψυχρόν. τὴν δὲ γῆν πλατεῖαν εἶναι ἐπ' ἀέρος ὀχουμένην, 4 ὁμοίως δὲ καὶ ἥλιον καὶ σελήνην καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα πάντα πόρινα ὄντα ἐποχεῖσθαι τῷ ἀέρι διὰ πλάτος. γεγονέναι δὲ τὰ ἄστρα ἐκ γῆς 5 διὰ τὸ τὴν ἱκμάδα ἐκ ταύτης ἀνίστασθαι, ἧς ἀραιουμένης τὸ πῦρ γίνεσθαι, ἐκ δὲ τοῦ πυρὸς μεταωριζομένου τοὺς ἀστέρας συνίστασθαι. εἶναι δὲ καὶ γῶδεις φύσεις ἐν τῷ τόπῳ τῶν ἀστέρων συμπεριφερομένας ἐκείνοις. οὐ 6 κινεῖσθαι δὲ ὑπὸ γῆν τὰ ἄστρα λέγει, καθὼς ἔτεροι ὑπεκλήφασιν, ἀλλὰ περὶ γῆν, ὥσπερ ἐπὶ περὶ τὴν ἡμετέραν κεφαλὴν στρέφεται τὸ πλῆρον. χρούπτεσθαι 10 τε τὸν ἥλιον οὐχ ὑπὸ γῆν γενόμενον, ἀλλ' ὑπὸ τῶν τῆς γῆς ὑψηλοτέρων μερῶν σκεπόμενον καὶ διὰ τὴν πλείονα ἡμῶν αὐτοῦ γενομένην ἀπόστασιν. τὰ δὲ ἄστρα μὴ θερμαίνειν διὰ τὸ μῆκος τῆς ἀποστάσεως. ἀνέμους 7 δὲ γεννᾶσθαι, ὅταν ἔκπεπυκνωμένος ὁ ἀήρ ἀραιωθείς φέρεται· συνελθόντος δὲ καὶ ἐπὶ πλείον παχυνθέντος νέφη γεννᾶσθαι καὶ οὕτως εἰς ὕδωρ μετα- 15 βάλλειν. χάλαζαν δὲ γίνεσθαι, ὅταν ἀπὸ τῶν νεφῶν τὸ ὕδωρ καταφερόμενον παγῇ· χιόνα δέ, ὅταν αὐτὰ ταῦτα ἐνυγρότερα ὄντα πῆξιν λάβη· ἀστραπὴν δ', ὅταν τὰ νέφη διυστῇται βίᾳ πνευμάτων· τούτων γὰρ δι- 8 σταμένων λαμπρὰν καὶ πυρώδη γίνεσθαι τὴν αὐγὴν. ἱριν δὲ γεννᾶσθαι τῶν ἡλιακῶν αὐγῶν εἰς ἀέρα συνεστῶτα πιπτουσῶν· σεισμὸν δὲ τῆς γῆς 20 ἐπὶ πλείον ἀλλοιουμένης ὑπὸ θερμασίας καὶ ψύξεως ταῦτα μὲν οὖν 9 Ἀναξίμενης. οὗτος ἤκμασε περὶ ἔτος πρῶτον τῆς πεντηκοστῆς ὀγδόης ὀλυμπιάδος.

8 Μετὰ τοῦτον γίνεται Ἀναξαγόρας Ἡγησιβούλου ὁ Κλαζομένος. οὗτος ἔφη τὴν παντὸς ἀρχὴν νοῦν καὶ ὕλην, τὸν μὲν νοῦν ποιοῦντα, τὴν 25 δὲ ὕλην γινομένην. ὄντων γὰρ πάντων ὁμοῦ, νοῦς ἐπελθὼν διεκόσμησεν. τὰς δ' ὕλικὰς ἀρχὰς ἀπείρους ὑπάρχειν, ἥ καὶ τὰς σμικροτέρας αὐτῶν ἄπειρα λέγει. κινήσεως δὲ μετέχειν τὰ πάντα ὑπὸ τε νοῦ κινούμενα συνελ- 2

1 πυκνότατον B: vulgo πυκνώτατον. delevi || 2 τὴν δὲ — 7 ἐκείνοις exc. Cedr. || εἶναι om. Cedr.: habent BO quos omittere falso adnotant Gottिंगenses || 3 δὲ ἥλιον Cedr. || πάντα — 4 ἄστρα om. T || πάντα γὰρ libri: γὰρ om. Cedr. || ἐπιγεῖσθαι O || 4 διὰ τὸ πλάτος. γέγονε Cedr. || 6 ἐκ — συνίστασθαι om. Cedr. || 7 συμπεριφερομένας Cedr. cf. p. 562, 16: συμπεριφερομένας libri || 9 στέφεται B || πηλεῖον T: πλεῖον C: corr. Menagius || 10 τε om. B || 11 μερῶν: fuit cum malletm ὁρῶν. similiter παραφράζει L: ὑπὸ τῶν ὑψηλοτέρων ὁρῶν. at intellege partes septemtrionales cf. Aristot. Meteor. II 1 p. 354^a 28 τὸν ἥλιον μὴ φέρεσθαι ὑπὸ γῆν, ἀλλὰ περὶ τὴν γῆν καὶ τὸν τόπον τοῦτον, ἀφανίζεσθαι δὲ καὶ ποιεῖν νόκτα διὰ τὸ ὑψηλὴν εἶναι πρὸς ἄρκτον τὴν γῆν || 13 ἐκπεπυκνωμένος BC: ἐκπεπυκνωμένης T:

Diels, Doxographi graeci.

ἐκπεπυκνωμένος vix explices densitate pri-
vatus ut ἐσυγρυνθέντος p. 470, 7 nec simul
ἀραιωθείς ferri potest. ὅταν εἰς πεπυκνω-
μένον ἀήρ coni. Usener cf. p. 563, 3. || ἀρ-
θείς Zeller || συνελθόντα libri: corr. Zeller ||
14 παχυθέντα vulgo: παχυθέντος Zeller. πα-
χυθέντα Salvinus || 17 διίσταται libri || 21
πρῶτον: verum est τρίτον cf. Mus. Rh.
XXXI 27 || 23 περὶ ἀναξαγόρου superscribit
B || ἡγησιφόντου T || κλυζομένος B || 24 τὴν
τοῦ παντὸς B || vv. 24. 25 Suidae flosculo
intexuit Cedr. || 25 ὁμοφυῶν ὁ Cedr. || 26
ὑπάρχειν καὶ πλῆθος καὶ σμικρότητα. καὶ
τὰ σμικρότερα γὰρ ἄπειρα λέγει Gottिंगenses
conl. Simpl. in phys. f. 33^v 17 cf. Arist. de
gen. I 8 p. 325^a 30 unde veri similis talia
rescribes καὶ κατὰ τὴν σμικρότητα αὐτῶν ἄπειρα
λέγει || 27 ὑπὸ τε Usener: ὑπὸ τοῦ vulgo

θεῖν [τε] τὰ ὅμοια. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὸν οὐρανὸν κεκοσμηθῆναι ὑπὸ τῆς ἐγκυ-
κλίου κινήσεως. τὸ μὲν οὖν πυκνὸν καὶ ὑγρὸν καὶ τὸ σκοτεινὸν καὶ ψυχρὸν καὶ
πάντα τὰ βαρέα συνελθεῖν ἐπὶ τὸ μέσον, ἐξ ὧν παγέντων τὴν γῆν ὑποστῆναι.
τὰ δ' ἀντικείμενα τούτοις τὸ θερμὸν καὶ τὸ λαμπρὸν καὶ τὸ ξηρὸν καὶ τὸ
3 *** κοῦφον εἰς τὸ πρόσω τοῦ αἰθέρος ὁρμηῆσαι. τὴν δὲ γῆν τῷ σχήματι ὡς
πλατεῖαν εἶναι καὶ μένειν μετέωρον διὰ τὸ μέγεθος καὶ διὰ τὸ μηδὲν εἶναι
κενόν· καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἀέρα ἰσχυρότατον ὄντα φέρειν ἐποχουμένην τὴν γῆν.
4 τῶν δ' ἐπὶ γῆς ὑγρῶν τὴν μὲν θάλασσαν ὑπάρχει, † τὰ τε ἐν αὐτῇ ὕδατα
ἐξατμισθέντα ὑποστάντα οὕτως γεγονέναι καὶ ἀπὸ τῶν καταρρευσάντων πο-
5 ταμῶν. τοὺς δὲ ποταμοὺς καὶ ἀπὸ τῶν ὄμβρων λαμβάνειν τὴν 10
ὑπόστασιν καὶ ἐξ ὕδατων τῶν ἐν τῇ γῇ. εἶναι γὰρ αὐτὴν κοίλην καὶ ἔχειν
ὕδωρ ἐν τοῖς κοιλώμασιν. τὸν δὲ Νεῖλον αὖξασθαι κατὰ τὸ θέρος κατα-
φερομένων εἰς αὐτὸν ὑδατῶν ἀπὸ τῶν ἐν † τοῖς ἄρκτοις χιόνων.
6 ἥλιον δὲ καὶ σελήνην καὶ πάντα τὰ ἄστρα λίθους εἶναι ἐμπύρους συμ-
περιληφθέντας ὑπὸ τῆς αἰθέρος περιφορᾶς. εἶναι δ' ὑποκάτω τῶν ἄστρων 15
7 ἥλιον καὶ σελήνην (καὶ) σώματά τινα συμπεριφερόμενα, ἡμῖν ἀόρατα. τῆς
δὲ θερμότητος μὴ αἰσθάνεσθαι τῶν ἄστρων διὰ τὸ μακρὰν εἶναι [καὶ διὰ]
τὴν ἀπόστασιν τῆς γῆς· εἶτι δὲ οὐχ ὁμοίως θερμὰ τῷ ἡλίῳ διὰ τὸ χώραν
ἔχειν ψυχροτέραν. εἶναι δὲ τὴν σελήνην κατωτέρω τοῦ ἡλίου πλησιώτερον
8 ἡμῶν. ὑπερέχειν δὲ τὸν ἥλιον μεγέθει τὴν Πελοπόννησον. τὸ δὲ 20
φῶς τὴν σελήνην μὴ ἴδιον ἔχειν, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ ἡλίου. τὴν δὲ τῶν ἄστρων
9 περιφορὰν ὑπὸ γῆν γίνεσθαι. ἐκλείπειν δὲ τὴν σελήνην γῆς ἀντι-
φραττούσης, ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν ὑποκάτω τῆς σελήνης, τὸν δὲ ἥλιον ταῖς
νουμηνίαις σελήνης ἀντιφραττούσης. τροπὰς δὲ ποιεῖσθαι καὶ ἥλιον καὶ
σελήνην ἀπωθουμένους ὑπὸ τοῦ ἀέρος. σελήνην δὲ πολλάκις τρέπεσθαι διὰ 25
10 τὸ μὴ δύνασθαι κρατεῖν τοῦ ψυχροῦ. οὗτος ἀφώρισε πρῶτος τὰ περὶ
τάς ἐκλείψεις καὶ φωτισμούς. ἔφη δὲ γῆνιν εἶναι τὴν σελήνην ἔχειν τε
ἐν αὐτῇ πεδία καὶ φάραγγας. τὸν δὲ γαλαξίαν ἀνάκλασιν εἶναι τοῦ φωτός

1 τε BTC: δὲ L: del. Usener || νοῦν ante οὐρανόν B statim deletum || 3 fortasse πάντως cf. Aët. Placit. I, 4 2 ὅσα μεῖζονα ἦν καὶ βαρύτερα πάντως, ὑπεκρίθειεν || βαρεῖτα libri: corr. Salvinus || 5 <μῶν καὶ πάντως τὰ> κοῦφα explet Usener || 7 τοῦτο Usener: τὸ vulgo || ἐποχουμένην T || 8 ὑπάρχει <ἀρχήν> Wolfius: ἐξατμισθέντα εἶτα ὑποστάντα οὕτως γεγονέναι καὶ τὰ τῶν La Croze: ἐξατμισθέντων (ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἐκείνων) ὑποστάντα Roeper: minus displicent haec: <ἐκ> τε τῶν ἐν αὐτῇ [sc. terra] ὑδατῶν, (ῶν) ἐξατμισθέντων <τὰ> ὑποστάντα κάτω γενομένη, καὶ ἀπὸ τῶν καταρρευσάντων ποταμῶν. cf. Aët. Plac. III 16 2 Laert. II 8 Arist. Meteor. II 1 p. 353 b 7. Theophr. fr. 23 p. 495, 2 || 11 ἐξ αὐτῶν libri: corr. Roeper || 13 pronum est corrigere ἐν ταῖς ἄρκτοις. sed desidera-

mus ἐν τοῖς Αἰθιοπικοῖς cf. Diodor. I 38 Aët. Plac. IV 1 3 Senec. Qu. N. IV 2, nisi Anaxagorae sententia liberius redditur ut ἐν τοῖς νοτίοις vel ἀντοίοις. hoc Roepero potissimum probatur. cf. Apoll. Rhod. schol. IV 269. Aët. Plac. IV 1 7 || 14 ἐμπύρους ἐμπυριθέντας probabiliter Usener cf. Aët. II 13 3 || 16 ἥλιον καὶ σελήνην libri: ἥλιον καὶ σελήνην καὶ Brandis cf. Prol. p. 138: ἡλίῳ καὶ σελήνῃ Roeper. ἡλίου καὶ σελήνης la Croce || 17 μακρὸν B: μακρὰν C: μικρά Roeper || καὶ διὰ Gottingenses removerunt cf. 7 6 || 20 πελοπόννησον B || 22 σελήνην <πανσέληνον> propter ταῖς νουμηνίας v. 23 coni. Usener || 23 cf. Theophr. fr. 19 p. 493, 3 || 25 ἀποθουμένης BL || 26 τὰς περὶ B || 28 αὐτῇ vulgo || τῶν τε B: τόν τε C: corr. Roeper

τῶν ἄστρον τῶν μὴ καταλαμπομένων ὑπὸ τοῦ ἡλίου. τοὺς δὲ μεταβαίνοντας ἀστέρας ὥσει σπινθήρας ἀφαλλομένους γίνεσθαι ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ πόλου.

ἀνέμους δὲ γίνεσθαι λεπτυνομένου τοῦ ἀέρος ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῶν 11 ἐκκαιομένων πρὸς τὸν πόλον ὑποχωρούντων καὶ ἀποφερομένων. βροντὰς δὲ 5 καὶ ἀστραπὰς ἀπὸ θερμοῦ γίνεσθαι ἐμπίπτοντος εἰς τὰ νέφη. σεισμοὺς 12 δὲ γίνεσθαι τοῦ ἄνωθεν ἀέρος εἰς τὸν ὑπὸ γῆν ἐμπίπτοντος· τοῦτου γὰρ κινουμένου καὶ τὴν ὀχουμένην γῆν ὑπ' αὐτοῦ σαλεύεσθαι. ζῶα δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἐν ὑγρῷ γενέσθαι, μετὰ ταῦτα δὲ ἐξ ἀλλήλων· καὶ ἄρρενας μὲν γίνεσθαι, ὅταν ἀπὸ τῶν δεξιῶν μερῶν ἀποκριθῇ τὸ σπέρμα τοῖς δεξιαῖς 10 μέρεσι τῆς μήτρας κολληθῇ, τὰ δὲ θήλεα κατὰ τοῦναντίον. οὗτος 13 ἔγκμασεν ἔτους πρῶτου τῆς ὑγδοηκοστῆς ὑγδότης Ὀλυμπιάδος, καθ' ὃν καιρὸν καὶ Πλάτων α λέγουσι γεγενῆσθαι. τοῦτον λέγουσι καὶ προγνωστικὸν γεγονέναι.

9 Ἀργέλαος τὸ μὲν γένος Ἀθηναῖος, οὐὶς δὲ Ἀπολλοδώρου. οὗτος 15 ἔφη τὴν μῆξιν τῆς ὕλης ὁμοίως Ἀναξαγόρα τάς τε ἀρχὰς ὡσαύτως· οὗτος δὲ τῇ νῷ ἐνυπάρχειν τι εὐθὺς μῆγμα. εἶναι δ' ἀρχὰς τῆς κινή- 2 σεως * ἀποκρίνεσθαι ἀπ' ἀλλήλων τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν, καὶ τὸ μὲν θερμὸν κινεῖσθαι, τὸ δὲ ψυχρὸν ἡρμεῖν. τηκόμενον δὲ τὸ ὕδωρ εἰς μέσον 20 ῥεῖν, ἐν ᾧ [καὶ] κατακαίμενον ἀέρα γίνεσθαι καὶ γῆν, ὧν τὸν μὲν ἄνω φέρεσθαι, τὴν δὲ ὑφίστασθαι κάτω. τὴν μὲν οὖν γῆν ἡρμεῖν καὶ 3 γένεσθαι διὰ ταῦτα, κεῖσθαι δ' ἐν μέσῳ οὐδὲν μέρος οὐσαν, ὡς εἰπεῖν, τοῦ παντός, * * * ἐκδεδομένον ἐκ τῆς πυρώσεως, ἀφ' οὗ πρῶτον ἀποκαιομένου τὴν τῶν ὀστέρων εἶναι φύσιν, ὧν μέγιστον μὲν ἥλιον, δευτερον δὲ σελήνην, τῶν δὲ ἄλλων τὰ μὲν ἐλάττω, τὰ δὲ μεῖζω. ἐπικλιθῆναι δὲ τὸν 4 25 οὐρανὸν φησι, καὶ οὕτως τὸν ἥλιον ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι ὥς καὶ τὸν [τε] ἀέρα ποιῆσαι διαφανῆ καὶ τὴν γῆν ξηράν. λίμνην γὰρ εἶναι τὸ πρῶτον, ὅτε κύκλῳ μὲν οὐσαν ὑψηλὴν, μέσον δὲ κοίλην. σημεῖον δὲ φέρει τῆς

1 καταλαμπομένων vulgari vitio [cf. Gal. H. Ph. c. 59. 70] libri: corr. Gronovius cum Menagio cf. Laert. II 9 καὶ τὸν γαλαξίαν ὀνά-
κλασιν εἶναι τῶν ὑπὸ φωτὸς ἡλιακοῦ μὴ κα-
ταλαμπομένων ἄστρον || 2 ὥσπερ B ||
ἀφαλλομένους B || 3 post ἡλίου errore re-
petit ex v. 1 τοὺς δὲ μ. ἀστέρας B statim
punctis deleta || 4 ἀναποφερομένων veri si-
militer Usener || βροντὰς δὲ B ut Roeper
flagitaverat: βροντὰς τε C || 5 ἐμπίπτοντος B
ut Schaubach correxerat: ἐκπίπτοντος C || 8
ἐν ὑγρῷ cf. Aët. Plac. V 19 4: fortasse ἐξ ὑγροῦ
cf. Laert. l. c. ζῶα γενέσθαι ἐξ ὑγροῦ καὶ θερ-
μοῦ καὶ γεώδους, ὕστερον δὲ ἐξ ἀλλήλων || γε-
νέσθαι C: γεννᾶσθαι B || 10 θήλεια B || οὗτος—
γεγενῆσθαι liberius repetit Cdr. || 11 ἔγκμασεν
Cdr. libri: olim fuisse ἐτελεύτησε vel simile

demonstratum est Mus. Rh. XXXI 28 || 14
οὗτος—ὡσαύτως, exc. Cdr. || 15 ὁμοίως cf.
Theophr. fr. 4 p. 480,1 || 16 corrupto loco ita
succurram: εἶναι δὲ (δύο) ἀρχὰς τῆς κινήσεως
(2ς) ἀποκρίνεσθαι cf. Diog. II 16: ἀρχὴν volebat
Roeper: ἀποκρινόμενα Brandis: τὸ ἀποκρί-
νεσθαι Ritter || 19 ῥεῖν vulgo: ῥηνῶν B || καὶ
seclisit Roeper || τὸν μὲν—τὴν δὲ Roeper:
τὸ μὲν—τὸ δὲ libri || 20 καὶ debet
Roeper || 22 lacunam indicavit Roeper inter-
cidisse ratus τὸν δὲ ἀέρα περιέχειν τὰ πάντα.
τὸν δὲ ἀέρα κρατεῖν τοῦ παντός cf. Anaxag.
fr. 6 ad p. 532, 12 || 24 ἐπικλιθῆναι postea
correctum L || 25 τε seclusi || 27 μέσον
BO cf. p. 566, 18: μέσου C || σημείον B sed
η super sei positum, alterum ei in litura,

κοιλότητος, ὅτι ὁ ἥλιος οὐχ ἅμα ἀνατέλλει τε καὶ δύεται πᾶσιν, ὅπερ ἔδει
 5 συμβαίνειν, εἴπερ ἦν ὁμαλή. περὶ δὲ ζῶων φησίν, ὅτι θερμαινομένης
 τῆς γῆς τὸ πρῶτον ἐν τῇ κάτω μέρει, ἥπου τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν
 ἐμίσγεται, ἀνεφαίνεται τὰ τε ἄλλα ζῶα πολλὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι, ἅπαντα τὴν
 αὐτὴν δίαταν ἔχοντα ἐκ τῆς ἰλῦος τρεφόμενα (ἦν δὲ ὀλιγοχρόνια). ὕστερον
 6 δὲ αὐτοῖς καὶ ἐξ ἀλλήλων γένεσις συνέστη. καὶ διεκρίθησαν ἄνθρωποι
 ἀπὸ τῶν ἄλλων καὶ ἡγεμόνας καὶ νόμους καὶ τέχνας καὶ πόλεις καὶ τὰ
 ἄλλα συνέστησαν. νοῦν δὲ λέγει πᾶσιν ἐμφύεσθαι ζῷοις ὁμοίως. χρῆ-
 σθαι γὰρ ἕκαστον καὶ τῶν ζῶων τῷ νῷ τὸ μὲν βραδυτέρως, τὸ δὲ
 ταχύτερος.

10

10 Ἡ μὲν οὖν φυσικὴ φιλοσοφία ἀπὸ Θάλητος ἕως Ἀρχελάου
 διέμεινε· τούτου γίνεται Σωκράτης ἀκροατής. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι πλείστοι
 διαφόρους δόξας προσεγκάμενοι περὶ τε τοῦ θείου καὶ τῆς τοῦ παντὸς
 φύσεως. ὧν εἰ πάσας τὰς δόξας ἐβουλόμεθα παραθεῖναι, πολλὴν ἂν ὕλην
 2 βιβλίων ἔδει κατασκευάζειν. ὧν δὲ ἔδει μάλιστα ἐπ' ὀνόματος ὄντων
 καὶ ὡς εἰπεῖν κορυφαίων πᾶσι τοῖς μετέπειτα φιλοσοφήσασι γενομένων
 ἀφορμὰς δεδωκότων πρὸς τὰ ἐπιχειρούμενα ὑπομνησθέντες ἐπὶ τὰ ἐξῆς
 ὁρμήσομεν.

11 Καὶ γὰρ καὶ Παρμενίδης ἐν μὲν τὸ πᾶν ὑποτίθεται αἰδιὸν τε
 καὶ ἀγέννητον καὶ σφαιροειδές, οὐδὲ αὐτὸς ἐκφεύγων τὴν τῶν πολλῶν δόξαν,
 20 πῦρ λέγων καὶ γῆν τὰς τοῦ παντὸς ἀρχάς, τὴν μὲν γῆν ὡς ὕλην, τὸ δὲ
 πῦρ ὡς αἴτιον καὶ ποιοῦν· τὸν (δὲ) κόσμον ἔφη φθεῖρσθαι, ᾧ δὲ τρόπῳ,
 2 οὐκ εἶπεν. ὁ αὐτὸς δὲ εἶπεν αἰδιὸν εἶναι τὸ πᾶν καὶ οὐ γεγόμενον
 καὶ σφαιροειδές καὶ ὅμοιον, οὐκ ἔχον δὲ τόπον ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἀκίνητον καὶ
 πεπερασμένον.

25

12 Λεούκιπρος δὲ Ζήνωνος ἐταῖρος οὐ τὴν αὐτὴν δόξαν διετήρησεν,
 ἀλλὰ φησιν ἄπειρα εἶναι καὶ αἰετινὰ κινούμενα καὶ γένεσιν καὶ μεταβολὴν
 2 συνεχῶς οὔσαν. στοιχεῖα δὲ λέγει τὸ πλῆρες καὶ τὸ κενόν. κόσμους
 δὲ γίνεσθαι λέγει· ὅταν εἰς μέγα κενὸν ἐκ τοῦ περιέχοντος ἀθροισθῇ πολλά

1 ἀνωτέλλει B || 2 περὶ—6 καὶ ἡ ἑ. ἀ. γένεσις ἐπηκολούθησεν exc. Cedr. || 3 κάτω μέρει Cedr., ut Ritter coniecerat: κατὰ μέρος libri || 4 τὰ τε ἄλλα ζῶα καὶ οἱ ἄνθρωποι, ὕστερον δὲ αὐτοῖς κτλ. Cedr.: τὰ τε ἄλλα ζῶα πολλὰ καὶ ἀνόμοια πάντα κτλ. inepte libri || 5 ὕλως B || 6 συνέστη TO: ἀνέστη C: ἐπηκολούθησεν Cedr. || 8 λέγειν B || χρῆσθαι B: χρῆσασθαι C: corr. Zeller || 9 τῶν σωμάτων ὅσῳ [ἔσα B] libri: τῶν ζῶων τῷ νοῇ Usener. τῷ σώματι ὁμοίως conl. Ritter, ἕκαστον σῶμα τῷ νῷ (del. καὶ τῶν) Cruice || 11 τί μὲν B || θαίητος B || 13 προσεγκάμενοι libri: corr. Roeper cf. p. 232, 15 Gott. || 14 ἐβουλόμεθα B || 15 Roeper mutabat τῶν δὲ μάλιστα—κορυφαίων γενομένων πᾶσι -- ἀφορμὰς δεδωκότων κτλ. || 16 γονίμους ἀφορμὰς conl. Usener || 18 ὁρ-

μήσωμεν libri: corr. Wolfius || 19 καὶ Παρμενίδης cf. Theophr. fr. 6 p. 482, 81 Prol. p. 146 || 20 ἐκφεύγει mavult Roeper || 22 δὲ addidi || 24 τύπον libri: corr. Brandis || 26 τὴν αὐτοῦ δόξαν Menagius, at cf. Theophr. fr. 8 p. 483, 12 || 27 τὰ πάντα post εἶναι addidit Cruice ex Diog. IX 30 || 28 συνεχῇ malim, ut ἀδιαλείπτου apud Theophr. l. c. p. 483, 69 || 29 γενέσθαι libri: corr. Roeper cf. Diog. IX 31 [Prol. p. 143], unde οὕτως post λέγει addidit. δὲ (ὡδὲ) conl. Usener || μετὰκινον libri: corr. Roeper conl. Laertii l. c. φέρεσθαι κατ' ἀποτομὴν ἐκ τῆς ἀπέρου πολλὰ σώματα παντοῖα τοῖς σχήμασιν εἰς μέγα κενόν, ἅπερ ἀθροισθέντα δὴν ἄπεργάζεσθαι μίαν, καδ' ἦν προσκρούοντα καὶ παντοδαπῶς κυκλοούμενα διακρίνεσθαι χωρὶς τὰ ὅμοια πρὸς τὰ ὅμοια.

σώματα καὶ συρρυῇ, προσκρούοντα ἀλλήλοις συμπλέκεσθαι τὰ ὁμοιοσχήμονα καὶ παραπλήσια τὰς μορφάς, καὶ περιπλεχθέντων ἀστέρας γίνεσθαι, αὔξειν δὲ καὶ φθίνειν διὰ τινά ἀνάγκην. τίς δ' ἂν εἴη ἡ ἀνάγκη, οὐ διώρισεν.

13 Δημόκριτος δὲ Λευκίππου γίνεται γνώριμος. Δημόκριτος
5 Δαμασίππου Ἀβδηρίτης πολλοῖς συμβαλὼν γυμνοσοφισταῖς ἐν Ἰνδοῖς καὶ ἱερεῦσιν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἀστρολόγοις καὶ ἐν Βαβυλῶνι μάγοις. λέγει 2
δὲ ὁμοίως Λευκίππου περὶ στοιχείων πλήρους καὶ κενοῦ, τὸ μὲν πλήρες λέγων ὄν, τὸ δὲ κενὸν οὐκ ὄν· ἔλεγε δὲ ὡς αἰετινομένων τῶν ὄντων ἐν τῷ κενῷ· ἀπείρους δὲ εἶναι κόσμους καὶ μεγέθει διαφέροντας ἐν τισὶ δὲ
10 μὴ εἶναι ἥλιον μηδὲ σελήνην, ἐν τισὶ δὲ μείζω τῶν παρ' ἡμῖν καὶ ἐν τισὶ πλείω. εἶναι δὲ τῶν κόσμων ἄνισα τὰ διαστήματα, καὶ τῇ μὲν 3
πλείους, τῇ δὲ ἐλάττους, καὶ τοὺς μὲν αὔξεσθαι, τοὺς δὲ ἀκμάζειν, τοὺς δὲ φθίνειν, καὶ τῇ μὲν γίνεσθαι, τῇ δὲ λείπειν. φθίρεισθαι δὲ αὐτοὺς ὑπ' ἀλλήλων προσπίπτοντας. εἶναι δὲ ἐνίους κόσμους ἐρήμους ζῶων καὶ φυτῶν
15 καὶ παντὸς ὕρου. τοῦ δὲ παρ' ἡμῖν κόσμου πρότερον τὴν γῆν τῶν 4
ἀστρων γενέσθαι, εἶναι δὲ τὴν μὲν σελήνην κάτω, ἔπειτα τὸν ἥλιον, εἴτα τοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας. τοὺς δὲ πλανήτας οὐδ' αὐτοὺς ἔχειν ἴσον ὕψος. ἀκμάζειν δὲ κόσμον, ἕως ἂν μηκέτι δύνῃται ἔξωθεν τι προσλαμβάνειν. οὗτος ἐγέλα πάντα, ὡς γέλωτος ἀξίων πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις.

20 14 Ξενοφάνης δὲ ὁ Κολοφώνιος Ὀρθομένους υἱός. οὗτος ἔως Κύρου διέμεινεν. οὗτος ἔφη πρῶτος ἀκαταληψίαν εἶναι πάντων εἰπὼν οὕτως·
εἰ γὰρ καὶ τὰ μάλιστα τύχῃ τετελεσμένον εἰπὼν,
αὐτὸς ὅμως οὐκ οἶδε, δόκος δ' ἐπὶ πᾶσι τέτυκται.

λέγει δὲ ὅτι οὐδὲν γίνεται οὐδὲ φθίρεται οὐδὲ κινεῖται καὶ ὅτι ἐν τῷ 2
25 πᾶν ἔστιν ἕξω μεταβολῆς. φησὶ δὲ καὶ τὸν θεὸν εἶναι αἰδῖον καὶ ἕνα καὶ ὅμοιον πάντῃ καὶ πεπερασμένον καὶ σφαιροειδῆ καὶ πᾶσι τοῖς μορίοις αἰσθητικόν. τὸν δὲ ἥλιον ἐκ μικρῶν πυριδίων ἀθροισμένων γίνεσθαι 3
καθ' ἐκάστην ἡμέραν, τὴν δὲ γῆν ἄπειρον εἶναι καὶ μήτε ὑπ' ἀέρος μήτε ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ περιέχεσθαι. καὶ ἀπείρους ἡλίους εἶναι καὶ σελήνας, τὰ
30 δὲ πάντα εἶναι ἐκ γῆς. οὗτος τὴν θάλασσαν ἀλμυρὰν ἔφη διὰ τὸ 4
πολλὰ μίγματα συρρεῖν ἐν αὐτῇ· ὁ δὲ Μητροδώρος διὰ τὸ ἐν τῇ γῇ

similiter § 30 τοὺς τε κόσμους γίνεσθαι σωμάτων εἰς τὸ κενὸν ἐμπίπτοντων καὶ ἀλλήλοις περιπλεκομένων, ἐκ τε τῆς κινήσεως . . . γίνεσθαι τὴν τῶν ἀστέρων φύσιν || 1 ἀρρυεῖ B || 2 περιπλεχθέντων εἰς ἕτερα libri: correxi ex Diog. l. c. cf. Theophr. metaph. p. 155, 23 W. similiter corruptum. τὰ δὲ μὴ περιπλεχθέντα Roeper, εἰς ἐν σύστημα Zeller || 3 τὴν libri: τινα corr. Roeper conl. Diog. IX 32 κατὰ τινά ἀνάγκην ἣν ὅποια ἐστὶν οὐ διασαφεί cf. Prol. p. 165 || 5 ἀβδηρίτης libri cf. Prol. p. 234 || συμβαλλων B || 6 καὶ ἀστρολόγοις vulgo: καὶ

om. B || λέγοι T || 7 πλήρους καὶ κενοῦ deletbat Usener, sed cf. p. 571, 27 || cum § 2 cf. Theophr. fr. 8 p. 484, 2. 483, 22 || 10 μείζω et 11 πλείω recte, cum diversi generis ἥλιος et σελήνη comprehendantur: μείζους et πλείους Roeper || 13 ἐκλείπειν Ritter || 21 πρῶτος cf. Prol. p. 148 || 22 Karsten fragm. XIV p. 51 || 25 δὲ τοῦτο θεὸν εἶναι Karsten, sed cf. Roeper p. 617 || 26 οὐ πεπερασμένον Wolfius cum Fabricio, sed cf. ad Theophr. fr. 5 p. 481, 9 || 31 σύρειν ἐν αὐτῇ male Roeper || 31 de Metrodori mentione cf. Prol. p. 153 || an διὰ τὸ διὰ τῆς γῆς cf. p. 495, 7

5 διηθεῖσθαι, τούτου χάριν γίνεσθαι ἀλμυράν· ὁ δὲ Ξενοφάνης μῆτιν
 τῆς γῆς πρὸς τὴν θάλασσαν γίνεσθαι δοκεῖ καὶ τῷ χρόνῳ ὑπὸ τοῦ ὕγροῦ
 λύεσθαι, φάσκων τοιαύτας ἔχειν ἀποδείξεις, ὅτι ἐν μέσῃ γῇ καὶ ὄρεσιν
 εὐρίσκονται κόγχοι, καὶ ἐν Συρακούσαις δὲ ἐν ταῖς λατομίαις λέγει εὐρήσθαι
 τύπον ἰγθύος καὶ φωκῶν, ἐν δὲ Πάρῳ τύπον ἀφύης ἐν τῷ βᾶθει τοῦ λίθου, 5
 6 ἐν δὲ Μελίτῃ πλάκας συμπάντων θαλασσίων. ταῦτα δὲ φησι γενέσθαι,
 ὅτε πάντα ἐπηλώθησαν πάλαι, τὸν δὲ τύπον ἐν τῷ πληθῶ ξηρανθῆναι. ἀνα-
 ρεῖσθαι δὲ τοὺς ἀνθρώπους πάντας, ὅταν ἡ γῆ κατενεχθεῖσα εἰς τὴν θά-
 λασσαν πηλὸς γέννηται, εἴτα πάλιν ἄρχεσθαι τῆς γενέσεως, καὶ ταύτην πᾶσι
 τοῖς κόσμοις γίνεσθαι μεταβολήν. 10

15 Ἐκφαντός τις Συρακούσιος ἔφη μὴ εἶναι ἀληθινὴν τῶν ὄντων
 λαβεῖν γνῶσιν, ὁρίζει δὲ ὡς νομίζει· τὰ μὲν πρῶτα ἀδιαίρεται εἶναι σώ-
 ματα καὶ παραλλαγὰς αὐτῶν τρεῖς ὑπάρχειν, μέγεθος σχῆμα δύναμιν, ἐξ
 2 ὧν τὰ αἰσθητὰ γίνεσθαι. εἶναι δὲ τὸ πληθὺς αὐτῶν ὠρισμένον καὶ
 τοῦτο ἄπειρον. κινεῖσθαι δὲ τὰ σώματα μήτε ὑπὸ βάρους μήτε πληγῆς, 15
 ἀλλ' ὑπὸ θείας δυνάμεως, ἣν νοῦν καὶ ψυχὴν προσαγορεύει. τούτου μὲν
 οὖν τὸν κόσμον εἶναι ἰδέαν, δι' ὃ καὶ σφαιροειδῆ ὑπὸ θείας δυνάμεως γε-
 γονέναι. τὴν δὲ γῆν μέσον κόσμου κινεῖσθαι περὶ τὸ αὐτῆς κέντρον ὡς
 πρὸς ἀνατολήν.

16 Ἰππων δὲ ὁ Πηγήσιος ἀρχὰς ἔφη ψυχρὸν τὸ ὕδωρ καὶ θερμὸν τὸ 20
 πῦρ. γενόμενον δὲ τὸ πῦρ ὑπὸ ὕδατος κατανικῆσαι τὴν τοῦ γεννήσαντος
 2 δύναμιν συστῆσαι τε τὸν κόσμον. τὴν δὲ ψυχὴν ποτὲ μὲν ἐγκέφαλον
 λέγει, ποτὲ δὲ ὕδωρ· καὶ γὰρ τὸ σπέρμα εἶναι, <κατὰ> τὸ φαινόμενον ἡμῖν,
 ἐξ ὕγροῦ, ἐξ οὗ φησι ψυχὴν γίνεσθαι.

17 Ταῦτα μὲν οὖν ἱκανῶς δοκοῦμεν παρατεθεικέναι. διὸ δοκεῖ λοιπὸν 25
 αὐτάρκως διαδραμόντων ἡμῶν τὰ τοῖς φυκικοῖς δόξαντα, ἀναδραμεῖν ἐπὶ
 Σωκράτην καὶ Πλάτωνα, οἳ τὸ ἡθικὸν μάλιστα προσείμνησαν.

2 γενέσθαι δοξάζει Cruice. γενέσθαι λέγει Roepert ||
 ὑπὸ B et Karsten: ἀπὸ C cf. Roepert p. 618 ||
 3 μέσω B || 4 κόγχα B || 5 ἀφύης Gronovius:
 δάφνης libri || 6 μελίτφ libri: corr. Karsten ||
 συμπάντων τῶν B || ἐπηλώθησαν BT: ἀπη-
 λάθησαν O: ἐπελάθησαν L || 7 πληθῶ B ||
 9 ἄρχεσθαι scil. τὴν γῆν cf. p. 565, 30. fuit qui
 coniceret ἀρχὴν ἔσεσθαι || τοῦτο vulgo: cor-
 rex. Karsten οὕτω || 10 καταβολήν libri:
 καταβολήν Roepert. correxi conlato Aristot.
 Meteorol. I 14 p. 352 a 17 qui Xenophanem
 respicere videtur. μεταβάλλειν 'vitio typo-
 graphi' Wolfius itemque Karsten || 11. 12 haec
 paraphrasis L ita capit: ὅτι καὶ Ἐκφαντός
 μὴ εἶναι γνῶσιν ἀληθῆ τῶν ὄντων λαβεῖν ἐδό-
 ξασεν, ἀλλ' ἔκαστος ὁρίζει ὡς νομίζει τὰ πρᾶ-
 γματα. fortasse ὁρίζειν δὲ, ὡς νομίζεται cf.
 Sext. adv. math. VII 135 de Democrito

ἔπερ ἔστι, νομίζεται μὲν εἶναι· καὶ δοξάζετο
 τὰ αἰσθητὰ, οὐκ ἔστι δὲ κατὰ ἀλήθειαν ταῦτα,
 ἀλλὰ τὰ ἄτομα μόνον καὶ τὸ κενόν || 14 καὶ
 ταῦτο ἄπειρον [cf. Diodorus Cronus apud Aet.
 Plac. I 3 27] vel καὶ οὐκ ἄπειρον Roepert.
 hoc probatum Zellero I 4 459², veri similis
 Gottingensium ὠρισμένων κατὰ τοῦτο, ἄπει-
 ρον || 16 τοῦ μὲν οὖν τ. κ. εἰδέναι ἰδεῖν libri:
 corr. Roepert || 17 θείας Gottingenses: μιᾶς
 libri || 18 ἐν μέσῳ Zeller, sed cf. p. 563, 27 ||
 18 ἀπὸ δύσεως πρὸς ἀνατολήν coni. Zeller ||
 20 δὲ ῥηγεῖνος B || 21 γεννώμενον libri: corr.
 Roepert || κατανικῆσαι T: κατανικῆσαν C || 22
 δὲ τὸν B || 23 λέγει Zeller: ἔχειν libri: ἔφη
 εἶναι Roepert || καὶ παρὰ corr. Bakhuizen
 van den Brink || κατὰ addidi || 24 γί-
 νεσθαι ex γενέσθαι correctum B || 25 παρα-
 τεθεικέναι B

18 Ὁ μὲν οὖν Σωκράτης γίνεται Ἀρχελάου τοῦ φυσικοῦ ἀκροατῆς·
 δς τὸ γνῶθι σαυτὸν προτιμήσας καὶ μεγάλην σχολὴν συστήσας ἔσχε πάντων
 τῶν μαθητῶν ἱκανώτερον τὸν Πλάτωνα, αὐτὸς μὲν μὴδὲ σύγγραμμα κατα-
 λιπών. ὁ δὲ Πλάτων τὴν πᾶσαν αὐτοῦ σοφίαν ἀπομαζάμενος 2
 15 συνέστησε τὸ διδασκαλεῖον μίξας ὁμοῦ φυσικὴν ἡθικὴν διαλεκτικὴν. αἱ δὲ
 ὁ Πλάτων ὀρίζεται ταῦτα.

19 Πλάτων ἀρχὰς εἶναι τοῦ παντὸς θεὸν καὶ ὕλην καὶ παράδειγμα·
 θεὸν μὲν τὴν ποιητὴν καὶ διακοσμήσαντα τόδε τὸ πᾶν καὶ προνοοῦμενον
 αὐτοῦ· ὕλην δὲ τὴν πᾶσιν ὑποκειμένην, ἣν καὶ δεξαμένην καὶ τιθῆναι καλεῖ,
 10 ἐξ ἧς διακοσμηθεῖσας γενέσθαι τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, ἐξ ὧν συνέστηκεν ὁ
 κόσμος, πυρὸς ἀέρος γῆς ὕδατος, ἐξ ὧν καὶ τὰ ἄλλα πάντα συγκρίματα
 καλούμενα, ζῷα τε καὶ φυτὰ συνεστηκέναι. τὸ δὲ παράδειγμα τὴν 2
 διάνοιαν τοῦ θεοῦ εἶναι, ὃ καὶ ἰδέαν καλεῖ οἷον εἰκόνισμά τι, ὃ προσέχων
 ἐν τῇ ψυχῇ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐδημιούργει. τὸν μὲν θεὸν φησιν 3
 15 ἀσώματόν τε καὶ ἀνείδεον καὶ μόνους σοφοὺς ἀνδράσι καταληπτὸν εἶναι· τὴν
 δὲ ὕλην δυνάμει μὲν σῶμα, ἐνεργείᾳ δὲ οὐδέπω· ἀσχημάτιστον γὰρ αὐτὴν
 οὖσαν καὶ ἄποιον, προσλαβοῦσαν σχήματα καὶ ποιότητας γενέσθαι σῶμα.

τὴν μὲν οὖν ὕλην ἀρχὴν εἶναι καὶ σύγχρονον τῷ θεῷ, ταύτῃ καὶ ἀγέ- 4
 νητον τὸν κόσμον. ἐκ γὰρ αὐτῆς συνεστάναι φησὶν αὐτόν. τῷ δὲ ἀγενήτῳ
 20 ἀκολουθεῖν πάντως καὶ τὸ ἀφθαρτόν. ἥ δὲ σῶμά τε καὶ ἐκ πολλῶν ποιο-
 τήτων καὶ ἰδεῶν συγκείμενον ὑποτίθεται, ταύτῃ καὶ γενητὸν καὶ φθαρτόν.

τινὲς δὲ τῶν Πλατωνικῶν ἀμφοτέρω ἐμίξαν χρησάμενοι παραδείγματι 5
 τοιούτῳ· ὅτι ὥσπερ ἄμαξα δύνανται αἰεὶ διαμένειν ἀφθαρτος κατὰ μέρος
 ἐπισκευαζομένη, καὶ τὰ μέρη φθείρηται ἐκάστοτε, αὐτὴ δὲ ὁλόκληρος αἰεὶ
 25 μένει· τοῦτον τὸν τρόπον καὶ ὁ κόσμος κατὰ μέρη μὲν αἰεὶ [καὶ] φθίρεται,
 ἐπισκευαζομένων (δὲ) καὶ ἀνταπισυμένων τῶν ἀφαιρουμένων αἰδίδος μένει.

τὸν δὲ θεὸν οἱ μὲν ἕνα φασὶν αὐτὸν εἶπεῖν ἀγένητον καὶ ἀφθαρτόν, ὡς 6
 λέγει ἐν τοῖς Νόμοις· ὁ μὲν δὲ θεός, ὥσπερ καὶ ὁ παλαιὸς λόγος, ἀρχὴν
 τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα τῶν ὄντων ἀπάντων ἔχων· οὕτως ἕνα αὐτὸν

1 ὁ δὲ Σωκράτης μαθητῆς Ἀρχελάου τοῦ φυσικοῦ. ἔσχε δὲ πάντων τῶν μαθητῶν ἱκανώ-
 τερον τὸν Πλάτωνα. οὗτος ἀρχὰς κτλ. liberius
 exc. Cedr. || 3 μαθημάτων B || αὐτὸς
 δὲ B || μὴδὲ libri: μὴδὲν Roep. || 5 δια-
 λεκτικὴν B || 6 ὀρίζεται libri: ὀρίζει, ἐστὶ
 Roep. || 9 πᾶσαν libri: πᾶσιν Cedr. ut Roep.
 emendaverat cf. 20 1 || ἣν δὲ καὶ
 solus L unde ἣν δὴ καὶ volebat Roep. ||
 11 συγκρίματα T || 13 διάνοιαν B: διάνοιαν C:
 ἐνοίαν Cedr. || ἰδέαν Cedr. Gronovius: ἰδέας
 libri || εἰκόνισμά τι Cedr.: εἰκονίσματα libri ||
 ὃ addidit ex Cedreno, quod Roep. ante οἷον
 suppleverat || ὃ προσέχων, φησιν, ὁ θεὸς τ. π.
 ἐδημιούργησε. καὶ [fort. recte] τὸν μὲν κτλ.
 Cedr. || 15 καὶ ἀφθαρτόν fortasse vere addidit

post ἀνείδεον Cedr. || ante ἀνδράσι habet ἀν-
 θρώποις sed statim expunctum B || 16 οὐπω
 B || 17 ποιότηας T || 18 ταύτῃ libri: corr.
 Gottingenses cf. v. 21, omisit Cedr. || 19 ἐκ
 γὰρ αὐτοῦ ante Roep. || ἐκ γὰρ τῆς ὕλης
 Cedr. || 20 ἀκολουθεῖν B: ἀκολουθεῖ Cedr. ||
 21 ταύτῃ T cf. v. 18 || 22 ἀμφοτέρως T ||
 24 ἐπισκευαζομένη L || 25 μὲν αἰεὶ Usener:
 μένει libri: μὲν εἰ Roep. || καὶ delevit
 Usener || φθίροντα T || 26 ἐπισκευαζομένων
 BT || δὲ ante καὶ addidit Roep. || 28
 Νόμοις IV p. 715B unde δὴ pro δὲ codicum
 correctum || 29 ὄντων Cedr. T: om. C ||
 ἔχει errore calami Roep., iteraverunt Götting-
 enses et Cruice. Cedr. plenus excerptis
 ex Suida II 2 p. 299, 18 sqq. B

- 7 τὸν διὰ πάντων κερχωρηκότα ἀποφαίνεται. οἱ δὲ καὶ πολλοὺς ἀορίστους, ὅταν λέγῃ· 'θεοὶ θεῶν, ὧν ἐγὼ δημιουργός τε καὶ πατήρ'. οἱ δὲ καὶ ὠρισμένους, ὅταν λέγῃ· 'ὁ μὲν δὴ μέγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς πτηγὸν ἄρμα
8 ἐλαύνων' καὶ ὅταν γενεαλογῇ τοὺς Οὐρανοῦ παῖδας καὶ Γῆς. οἱ δὲ συστήσασθαι μὲν αὐτὸν θεοὺς γενητοὺς καὶ διὰ μὲν τὸ γεγενῆσθαι πάντως αὐτοὺς φθαρῆναι ἀνάγκην ἔχειν, διὰ δὲ τὴν βούλησιν τοῦ θεοῦ ἀθανάτους εἶναι, ἐν ᾧ προσθεῖς λέγει· 'θεοὶ θεῶν, ὧν ἐγὼ δημιουργός τε καὶ πατήρ, ἅλута ἐμοῦ γε θέλοντος', ὥς ἂν εἰ λυθῆναι αὐτὰ θέλει, ῥαδίως λυθησόμενα.
9 δαιμόνων δὲ φύσεις ἀποδέχεται, καὶ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς εἶναι φησιν αὐτῶν, 10 τοὺς δὲ φαύλους. καὶ τὴν ψυχὴν οἱ μὲν φασιν αὐτὸν ἀγέννητον λέγειν καὶ ἀφθαρτον, ὅταν λέγῃ· 'ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος, τὸ γὰρ ἀεικίνητον ἀθάνατον' καὶ ὅταν αὐτοκίνητον αὐτὴν ἀποδεικνύῃ καὶ ἀρχὴν κινήσεως. οἱ δὲ γεννητὴν μὲν, ἀφθαρτον δὲ διὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν. οἱ δὲ σύνθετον καὶ γεννητὴν καὶ φθαρτὴν· καὶ γὰρ κρατῆρα αὐτῆς ὑποτίθεσθαι καὶ σῶμα αὐτὴν ἔχειν
11 αὐγοειδές, τὸ δὲ γενόμενον πᾶν ἀνάγκην ἔχειν φθαρῆναι. οἱ δὲ 15 ἀθάνατον αὐτὴν εἶναι λέγοντες μάλιστα ἐκείνοις ἰσχυρίζονται, (ἐν) ὅσοις καὶ κρίσεις φησὶν εἶναι μετὰ τελευτῆν καὶ ἐν Αἰδοῦ δικαστήρια, καὶ τὰς μὲν ἀγαθὰς ἀγαθοῦ μισθοῦ τυγχάνειν, τὰς δὲ πονηράς ἀκολούθων δικῶν.
12 τινὲς μὲν οὖν φασὶ καὶ μετενσωμάτωσιν αὐτὸν ὁμολογεῖν καὶ μεταβαίνειν τὰς ψυχὰς ὠρισμένας οὕσας ἄλλας εἰς ἄλλα σώματα κατ' ἀξίαν ἐκάστην 20 καὶ κατὰ τινὰς περιόδους ὠρισμένας ἀναπέμπεσθαι εἰς τοῦτον τὸν κόσμον
13 πάλιν πεῖραν παρεξομένης τῆς ἑαυτῶν προαιρέσεως. οἱ δὲ οὐ, ἀλλὰ τόπον λαγχάνειν κατ' ἀξίαν ἐκάστην, καὶ χρῶνται μαρτυρίῳ, ὅτι φησὶ μετὰ Διὸς τινὰς εἶναι, ἄλλους δὲ μετὰ ἄλλων θεῶν συμπεριπολοῦντας τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ ἐν κολάσεσιν ὑπάρχειν αἰωνίους, ὅσοι πονηρὰ καὶ ἄδικα 25
14 παρὰ τοῦτον τὸν βίον εἰσὶν ἐξεργασμένοι. φασὶ δὲ αὐτὸν τὰ μὲν ἄμεσα λέγειν, τὰ δὲ ἔμμεσα, τὰ δὲ μέσα τῶν πραγμάτων. ἐγγήγορσιν μὲν καὶ ὕπνον ἄμεσα καὶ ὅσα τοιαῦτα· ἔμμεσα δὲ οἶον ἀγαθὰ καὶ κακὰ· καὶ
15 μέσα, οἶον τοῦ λευκοῦ καὶ μέλανος τὸ φατὸν ἢ τι ἄλλο χρῶμα. ἀγαθὰ

1 ἀορίστους Cedr.: ἀορίστως libri || 2 θεοὶ Plato Tim. 41 A, Cedr.: θεὸς et hic et infra v 7 libri cf. [Philo] de incorrupt. mund. p. 223, 10 Bern. || 2 ὧν Cedr.: om. libri || 3 λέγῃ Phaedr. 246 E ubi nostra exempla ἡγεμῶν post μέγας exhibent. etiam Plutarchus p. 1102 E omiserunt et [Iust.] coh. adv. gent 31 cf. Krische de Pl. Phaedr. p. 58 || πτηγῶν B || 4 γενεαλογῇ Tim p. 40 E || 5 συστήσας δὲ τὸν ἕνα θεὸν εἰσάγει καὶ θεοὺς γεννητοὺς Cedr. || μὲν οὖν θεοὺς T || καὶ διὰ μὲν τοῦ γεγενῆσθαι αὐτοὺς πάντως ἀνάγκην ἔχειν καὶ φθαρῆναι Cedr. || 6 ἀθανάτους πάλιν εἶναι Cedr. || 7 θεὸς libri cf. v. 2 || 8 γε μὴ θέλοντος Plato || 9 παραδέχεται Cedr. p. 280, 15 || 10 αὐτῶν ante Wolfium (distat Cedr.) || 11 καὶ ante ἀθάνατον

Cedr. || 12 γεννητὴν καὶ ἀφθαρτον Cedr. || 13 γεννητὴν καὶ φθαρτὴν καὶ πάλιν ἀθάνατον Cedr.: ὑποτίθεσθαι BT: ὑποτίθεται C || 14 κρατῆρα Tim. 41 D || 15 πᾶν om. B || ἀνάγκην εἶναι T cf. v. 6 || 16 ἐκείνοι ἰσχυρίζονται ὅσοι libri: corr. Roeper, ἐν add. Usener || 17 κρίσιν Cedr. || φησὶν Cedr. Roeper: φασὶν libri || μετὰ τὴν τελευτὴν Cedr. || δικαστήριον Cedr. || 18 τῶν ἀκολούθων Cedr. || 19 μεταβάλλειν O || ὠρισμένας οὕσας ἄλλας om. Cedr. || 20 καὶ ἀξίαν B || ἐκάστην Phaeton. 113 E: ἐκάστης Cedr.: ἐκάστη libri || 21 εἰς Cedr. B: ἐς C || 23 ἐκάστη vulgo cf. v. 20 (deest Cedr.) || φασὶ ante Wolfium || 24 μετὰ τῶν ἄλλων Cedr. || 25 αἰωνιαίως O: αἰωνιαίς C: αἰωνίους Miller || 27 λέγει L || 29 ὅτι ἄλλο T

δὲ μόνα κυρίως λέγειν φασὶν αὐτὸν τὰ περὶ ψυχὴν, τὰ δὲ περὶ σῶμα καὶ τὰ ἔκτος οὐκ ἔτι κυρίως ἀγαθὰ, ἀλλὰ λεγόμενα ἀγαθὰ, πολλαχοῦ δὲ καὶ μέσα ὠνομακέναι αὐτά· εἶναι γὰρ αὐτοῖς καὶ καλῶς καὶ κακῶς χρῆσθαι.

τὰς μὲν οὖν ἀρετὰς κατὰ τιμὴν ἀκρότητας εἶναι φησι, κατὰ δὲ οὐσίαν 16
 5 μεσότητος· τιμιώτερον [μὲν] γὰρ οὐδὲν ἀρετῆς. τὸ δὲ ὑπερβάλλον αὐτῶν ἢ ἐνδόν εἰς κακίαν τελευτᾷ· οἷον τέσσαράς φησιν εἶναι ἀρετὰς φρόνησιν σωφροσύνην δικαιοσύνην ἀνδρείαν· τούτων ἐκάστη παρακολουθεῖν δύο κακίας καθ' ὑπερβολὴν καὶ μείωσιν, οἷον τῇ μὲν φρονήσει ἀφροσύνην κατὰ μείωσιν, πανουργίαν δὲ καθ' ὑπερβολήν, τῇ δὲ σωφροσύνῃ ἀκολασίαν 10 κατὰ μείωσιν, σκαιότητά καθ' ὑπερβολήν, τῇ δὲ δικαιοσύνῃ μειονεξίαν κατὰ μείωσιν, πλεονεξίαν καθ' ὑπερβολήν, τῇ δὲ ἀνδρείᾳ δειλίαν κατὰ μείωσιν, θρασύτητα καθ' ὑπερβολήν. ταύτας δὲ ἐγγενομένας τὰς ἀρετὰς ἀνθρώπων ἀπεργάζεσθαι αὐτὸν τέλειον καὶ παρέχειν αὐτῷ εὐδαιμονίαν. τὴν δὲ 17 εὐδαιμονίαν εἶναι φησιν ὁμοίωσιν θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν. τὴν δὲ ὁμοίωσιν 15 τῷ θεῷ, ὅταν τις ὁσιός τε καὶ δίκαιος γένηται μετὰ φρονήσεως. τέλος γὰρ τοῦτο τῆς ἄκρας σοφίας καὶ ἀρετῆς ὑποτίθεται. λέγει δὲ ἀντι- 18 ἀκολουθεῖν τὰς ἀρετὰς ἀλλήλαις καὶ μονοειδεῖς εἶναι καὶ μηδέποτε ἐναντιοῦσθαι ἀλλήλαις. τὰς δὲ κακίας πολυτρόπους τε εἶναι καὶ ποτὲ μὲν ἀντακολουθεῖν, ποτὲ δὲ ἐναντιοῦσθαι ἀλλήλαις. εἰμαρμένην δὲ φησιν εἶναι, 19 οὐ μὴν πάντα καθ' εἰμαρμένην γίνεσθαι, ἀλλ' εἶναι τι καὶ ἐφ' ἡμῖν, ἐν οἷς φησιν 'αἰτία ἐλομένου, θεὸς ἀνάιτιος' καὶ 'θεσμός τε Ἀδραστείας ὅδε'. οὕτω τὸ καθ' εἰμαρμένην οἶδε καὶ τὸ ἐφ' ἡμῖν· ἀκούσια 20 δὲ φησιν εἶναι τὰ ἀμαρτήματα· εἰς γὰρ τὸ κάλλιστον τῶν ἐν ἡμῖν, ὅπερ ἐστὶν ἡ ψυχὴ, οὐκ ἂν τινα τὸ κακὸν παραδέξασθαι, τοῦτ' ἔστι τὴν ἀδικίαν· 25 κατὰ ἄγνοιαν δὲ καὶ σφάλμα τοῦ ἀγαθοῦ, οἰομένους καλὸν τι ποιεῖν, ἐπὶ τὸ κακὸν ἔρχεσθαι. καὶ λέξις τούτου ἐμφανεστάτη ἐστὶν ἐν τῇ 21 Πολιτείᾳ, ἐν ᾗ φησι 'πάλιν δ' αὖ τολμᾷτε λέγειν ὡς αἰσχροὶ καὶ θεομισῆς ἢ κακία· πῶς οὖν δὴ τις τὸ τοιοῦτον κακὸν αἰροῖτ' ἂν; ἤτιτων ὅς ἂν ἤ, φατέ, τῶν ἡδονῶν. οὐκοῦν καὶ τοῦτο ἀκούσιον, εἴπερ τὸ νικᾷν ἐκούσιον; 30 ὥστε ἐκ παντὸς λόγου τό γε ἀδικεῖν ἀκούσιον ὁ λόγος αἰρεῖ'. ἀντι- 22 τίθεται δὲ τις αὐτῷ πρὸς τοῦτο· διὰ τί οὖν κολάζονται, εἰ ἀκουσίως ἀμαρτάνουσιν; ὁ δὲ λέγει, ἵνα τε αὐτὸς ὅτι τάχιστα ἀπαλλαγῇ κακίας καὶ κολασιν ὑπόσχη. τὸ γὰρ κολασιν ὑπόσχεσθαι οὐ κακὸν εἶναι, ἀλλὰ ἀγαθόν,

2 οὐκ ἔστι T || 4 φασὶ ante Wolfium || 5 μὲν delevit Cruice. totum colon melius ponetur post φησι v. 4 || 6 φασὶν ante Roeperum || 8 ἀφροσύνη BL || 9 ἀκολασία B || 10 τῇ δὲ — 11 ὑπερβολὴν om. B || δικαιοσύνη πλεονεξίαν T || 12 θρασύτητα B: σκαιότητά superscripto θρασός L: θράσος C || 14 φησὶν Theaet. p. 176 A || 15 ὁσιός τις L || 17 ἀλλήλους B || 18 ἀλλήλοις B || 19 δὲ φησιν Cedr.: φασὶν (om. δὲ) libri || οὐ μέντοι Cedr. || 21 φησιν Rep. X 617 E || αἰτίαν T || ἀνάιτιαν T || 21 ὅδε Plato Phaedr. 248 c: οἱ δὲ

libri. ὅδε. εἰ δὲ Cruice || οἶδε Cruice: οἱ δὲ libri || 26 falsus est Hippolytus, nam est in Clitophonte p. 407 D || 27 πάλιν δ' αὐτῷ ἄματε λέγειν libri || 28 πᾶς B || ἢ τῶν ὅσα δὴ φατε libri || 29 ἐκούσιον (post νικᾷν) ex ἀκούσιον corr. B || 30 ἄδικτον T || ὁ λόγος αἰρεῖ Plato: λόγος ἐρεῖ libri || λόγος ἐρεῖ ἀντιτίθεται inter ἀκούσιον et εἴπερ supra iterat B || 31 τοῦτο BT: τοῦτω C || λέγει incertum quem locum respiciat cf. Gorg. 478 E Republ. IX 591 A Leg. XI 934 A Prot. 324 B || 32 ὅτι om. B

εἴπερ μέλλει καθάρσις τῶν κακῶν γίνεσθαι· καὶ ἵνα μὴδὲν ἁμαρτάνωσιν οἱ λοιποὶ ἀκούοντες ἄνθρωποι, ἀλλὰ φυλάσσωνται τὴν τοιαύτην πλάνην.

23 κακοῦ δὲ φύσιν οὕτε ὑπὸ θεοῦ γενέσθαι οὕτε καθ' αὐτὴν ὑπόστασιν ἔχειν, ἀλλὰ κατ' ἐναντίωσιν καὶ παρακολούθησιν τοῦ ἀγαθοῦ γενέσθαι ἢ καθ' ὑπερβολὴν ἢ κατὰ μείωσιν, ὡς περὶ τῶν ἀρετῶν προείπομεν. ὁ μὲν 5 οὖν Πλάτων, καθὼς προείπομεν, συναγαγὼν τὰ τρία μέρη τῆς κατὰ πάντα φιλοσοφίας, οὕτως ἐφιλοσόφησεν.

20 Ἀριστοτέλης τούτου γενομένου ἀκροατῆς εἰς τέχνην τὴν φιλοσοφίαν ἤγαγεν καὶ λογικώτερος ἐγένετο τὰ μὲν στοιχεῖα τῶν πάντων ὑποθέμενος οὐσίαν καὶ συμβεβηκός· τὴν μὲν οὐσίαν μίαν τὴν πᾶσιν ὑποκειμένην, 10 τὰ δὲ συμβεβηκότα ἐννέα· ποσὸν ποῖον πρὸς τι ποῦ πότε ἔχειν κεῖσθαι 2 ποιεῖν πάσχειν· τὴν μὲν οὖν οὐσίαν τοιαύτην εἶναι, οἷον θεὸν ἄνθρωπον καὶ ἕκαστον τῶν τῷ ὁμοίῳ λόγῳ ὑποπεσεῖν δυναμένων. περὶ δὲ τὰ συμβεβηκότα θεωρεῖται τὸ μὲν ποιόν, οἷον λευκὸν μέλαν· τὸ δὲ ποσόν, οἷον δίπηχυ τρίπηχυ· τὸ δὲ πρὸς τι, οἷον πατὴρ υἱός· τὸ δὲ ποῦ, οἷον Ἀθήνησι 15 Μεγαροῖ· τὸ δὲ πότε, οἷον ἐπὶ τῆς δεκάτης Ὀλυμπιάδος· τὸ δὲ ἔχειν, οἷον κεκτῆσθαι· τὸ δὲ ποιεῖν, οἷον γράφειν καὶ ὅλως ἐνεργεῖν τι· τὸ δὲ κεῖσθαι, 3 οἷον κατακεῖσθαι· τὸ δὲ πάσχειν, οἷον τύπτεσθαι. ὑποτίθεται καὶ αὐτὸς τὰ μὲν μεσότητα ἔχειν, τὰ δὲ ἄμεσα εἶναι, ὡς εἵπομεν καὶ περὶ τοῦ Πλάτωνος. καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα τῷ Πλάτῳ σύμφωνός ἐστι πλὴν 20 4 τοῦ περὶ ψυχῆς δόγματος. ὁ μὲν γὰρ Πλάτων ἀθάνατον, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐπιδιαιμένειν καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ταύτην ἐναφανίζεσθαι τῷ πέμπτῳ σώματι, ὃ ὑποτίθεται εἶναι μετὰ τῶν ἄλλων τεσσάρων, τοῦ τε πυρὸς καὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ἀέρος λεπτότερον, οἷον πνεῦμα. 5 ὁ μὲν οὖν Πλάτων μόνον ἀγαθὰ ὄντως τὰ περὶ ψυχὴν εἶναι φησιν καὶ 25 ἀρκεῖν πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τριγένειαν τῶν ἀγαθῶν εἰσάγει καὶ λέγει μὴ εἶναι τέλειον τὸν σοφόν, ἐὰν μὴ παρῇ αὐτῷ καὶ τὰ τοῦ σώματος ἀγαθὰ καὶ τὰ ἐκτός, ἃ ἐστὶ κάλλος ἰσχύς εὐαισθησία ἀρτιότης· τὰ δὲ ἐκτὸς πλοῦτος εὐγένεια δόξα δύναμις εἰρήνη φιλία. τὰ δὲ ἐντὸς περὶ ψυχὴν, καθὼς καὶ Πλάτῳ ἐδόξε, φρόνησιν σωφροσύνην δι- 30 6 καιοσύνην ἀνδρείαν. τὰ δὲ κακά φησι καὶ οὗτος κατ' ἐναντίωσιν τῶν ἀγαθῶν γενέσθαι καὶ εἶναι ὑπὸ τὸν περὶ σελήνην τόπον, ὑπὲρ δὲ σελήνην μηκέτι. τὴν δὲ ψυχὴν τὴν μὲν ὅλου τοῦ κόσμου ἀθάνατον εἶναι, καὶ αὐτὸν τὸν κόσμον αἰδίον, τὴν δὲ καθ' ἕκαστον, ὡς προείπομεν, ἀφα-

2 μὴδὲ libri· corr. Gottingenses || 3 κακοῦ δὲ φύσιν vulgo: κακὸν δὲ φησιν B || 4 παρακολούθωσιν L || γενήσεσθαι T || 5 ὁ μὲν—6 προείπομεν om. B || 6 κατὰ πάντα del. Usener || 8 libere exc. c. 10 Cedr. || 10 καὶ ante οὐσίαν sed deletum B || οἷον τὴν οὐσίαν καὶ τὸ συμβεβηκός Cedr. || 10 μίαν τοῖς πᾶσιν Cedr. || 12 ἄνθρωπον καὶ ζῶον, περὶ ἃ καὶ τὰ c. Cedr. || 15 Ἀθήνησι Μεγαροῖ Cedr.: ἀθήνησιν μεγάρουσι C: μεγάρουσιν. ἀθήνησιν B: corr.

Roeper || 17 τὸ δὲ κεῖσθαι—κατακεῖσθαι collocandum erat post κεκτῆσθαι v 17 in Cedr. ordo est ποιεῖν—πάσχειν, ἔχειν—κεῖσθαι || 21 ψυχῆς Cedr. et Menage: ψυχὴν libri || 22 ταῦτα αὐτὴν συναφανίζεσθαι Cedr. || 23 δ BC: φ L || 25 μὲν αὖ Roeper || 29 ἐρρωμένη φιλων libri: corr. Roeper ex Ario Didymo ap. Stob. ecl. II 6 p. 274H. || 33 τοῦ μὲν ὅλου libri: corr. Roeper. ψυχὴν ὅλου τοῦ κόσμου Cedr.

νίζεσθαι. οὗτος μὲν οὖν ἐν τῇ Λυκαίῳ ποιούμενος τὰς διατριβὰς 7 ἐφιλοσόφει, ὁ δὲ Ζήνων ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ. ἐκτῆσαντο δὲ οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ Ζήνωνος ἀπὸ τοῦ τόπου τὸ ὄνομα. τοῦτ' ἔστιν ἀπὸ τῆς στοᾶς, Στωικοὶ κληθέντες· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπὸ τοῦ ἔργου.
5 ἐπειδὴ γὰρ περιπατοῦντες ἐν τῇ Λυκαίῳ ἐξήτουν, διὰ τοῦτο Περιπατητικοὶ ἐκλήθησαν. ταῦτα μὲν οὖν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης.

21 Στωικοὶ καὶ αὐτοὶ μὲν ἐπὶ τὸ συλλογιστικώτερον τὴν φιλοσοφίαν ἠῤῥῃσαν καὶ σχεδὸν ὅροις περιέλαβον ὁμόδοξοι γενόμενοι ὃ τε Χρύσιππος καὶ Ζήνων. οἱ ὑπέθεντο καὶ αὐτοὶ ἀρχὴν μὲν θεὸν τῶν πάντων, σῶμα 10 ὄντα τὸ καθαρῶτατον, διὰ πάντων δὲ διήκειν τὴν πρόνοιαν αὐτοῦ.

καὶ αὐτοὶ δὲ τὸ καθ' εἰμαρμένην εἶναι πάντα διεβεβαίωσαντο παραδείγματι 2 χρῆσάμενοι τοιοῦτο, ὅτι ὥσπερ ὀρχήματος ἐὰν ᾗ ἐξηρηθμένος κύων, ἐὰν μὲν βούληται ἔπεσθαι, καὶ ἔλκεται καὶ ἔπεται, ποιῶν καὶ τὸ αὐτεξούσιον μετὰ τῆς ἀνάγκης [οἷον τῆς εἰμαρμένης]· ἐὰν δὲ μὴ βούληται ἔπεσθαι, πάντως 15 ἀναγκασθῆσεται· τὸ αὐτὸ δὴ πῶς καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων· καὶ μὴ βουλόμενοι γὰρ ἀκολουθεῖν ἀναγκασθῆσονται πάντως εἰς τὸ πεπρωμένον εἰσελθεῖν.

τὴν δὲ ψυχὴν λέγουσιν ἀθάνατον εἶναι, σῶμα δέ, καὶ γενέσθαι ἐκ 3 τῆς περιψύξεως τοῦ ἀέρος τοῦ περιέχοντος, διὸ καὶ καλεῖσθαι ψυχὴν. ὁμοιογούσι δὲ καὶ μετενσωμάτωσιν γίνεσθαι ὠρισμένων οὐσῶν τῶν ψυχῶν.
20 προσδέχονται δὲ ἐκπύρωσιν ἔσεσθαι καὶ καθαρσιν τοῦ κόσμου τούτου οἱ 4 μὲν παντός, οἱ δὲ μέρους, καὶ κατὰ μέρος δὲ αὐτὸν καθαίρεσθαι λέγουσιν· καὶ σχεδὸν τὴν φθορὰν καὶ τὴν ἐτέρου ἐξ αὐτῆς γένεσιν καθαρσιν ὀνομάζουσιν. σώματα δὲ πάντα ὑπέθεντο καὶ σῶμα διὰ σώματος μὲν 5 χωρεῖν, ἀλλὰ † ἀνάστασιν εἶναι καὶ πεπληρωθῆναι πάντα καὶ μηδὲν εἶναι 25 κενόν. ταῦτα καὶ οἱ Στωικοί.

22 Ἐπίκουρος δὲ σχεδὸν ἐναντίαν πᾶσι δόξαν ἔθετο. ἀρχὰς μὲν τῶν ὄλων ὑπέθετο ἀτόμους καὶ κενόν, κενὸν μὲν οἷον τόπον τῶν ἐσομένων, ἀτόμους δὲ τὴν ὕλην, ἐξ ἧς τὰ πάντα. ἐκ δὲ τῶν ἀτόμων συνελθουσῶν 2

1 cf. Prol. p. 246 || 5 γὰρ καὶ T || 7 περί στωικῶν superser. B || οἱ δὲ στωικοὶ T || 9 ὑπέθεντο - 11 διεβεβαίωσαντο adiuncta § 3 breviauit Cedr. || 10 δὲ διήκειν T || 11 πάντα T: τὰ πάντα (om. εἶναι) Cedr.: πάντῃ C vulgo || 13 ἔπεσθαι καὶ μὴ ἔλκεται καὶ ἔπεται ἐκὼν καὶ κτλ. Menage, unde vulgo ἐκὼν ante ποιῶν legebatur. Roeper ἐκὼν delete ποιῶν suadebat || οἷον τῆς εἰμαρμένης seclisuit Roeper || 14 pro his paraphrasin hanc servat T: ἐὰν δὲ μὴ βούληται, πάντως ἔλκεσθαι αὐτὸν ἀνάγκη. οὕτως καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐὰν μὴ ἔπαιντο [l. μὲν ἔπινον] τῇ εἰμαρμένῃ, δοκοῦσιν αὐτεξούσιον [l. αὐτεξούσιοι] εἶναι σωζόμενοι καὶ τοῦ λόγου τῆς εἰμαρμένης, ἐὰν δὲ μὴ βούλωνται ἔπεσθαι, πάντως ἀναγκασθῆσονται εἰς τὸ πεπρωμένον εἰσελθεῖν cf. Cleanthes apud Epict. ench. 52 || 16 εἰσελθεῖν suspectum. ἐλθεῖν Usener || 17

τὴν σελήνην λέγουσιν ἀθάνατον εἶναι, σῶμα δὲ λέγουσι γενέσθαι Cedr.: τὴν δὲ ψυχὴν λέγουσιν [λέγουσι μὲν C] ἀθάνατον, εἶναι δὲ σῶμα καὶ γενέσθαι BC. λέγουσι μένειν μετὰ θάνατον Roeper || 19 καὶ μὴ ἐνσωμάτωσιν T || de metempsychosi Stoicorum cf. ad Epiphani. p. 587, 19 et Gal. H. ph. c. 23 p. 256 || 20 ἐμπύρωσιν O || 22 καθάρσιον libri: corr. Roeper || 23 δι' ἁσωμάτου La Croce || μὴ χωρεῖν vulgo: corr. Gottingenses || 24 ἀνάστασιν nihili est. ἀνάκλασιν Ritteri, ἀντίστασιν Salvinii vix meliora. ἀντίστασιν Usener. conicio ἀντιπαρέκτασιν cf. Alex. Aphrod. d. mixt. 142^a m. Arius Did. fr 28 p. 463, 24 Diog. VII 151. || 25 καινόν T || 27 οἷον τὸν τόπον Cedr. || δὲ om. Cedr. || 28 συνελθόντων libri: correxit Roeper confirmatum a Cedreno

γενέσθαι καὶ τὸν θεὸν καὶ τὰ στοιχεῖα καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα καὶ ζῶα καὶ ἄλλα, ὡς μηδὲν μῆτε γίνεσθαι μῆτε συνεστάναι, εἰ μὴ ἐκ τῶν ἀτόμων εἶη. τὰς δὲ ἀτόμους τὰ λεπτομερέστατα σώμαθ', ὧν οὐκ ἂν γένοιτο κέντρον οὐδὲ σημεῖον οὐδὲν οὐδὲ διαίρεσις οὐδεμία, ἔφη εἶναι· διὸ καὶ 3 ἀτόμους αὐτὰς ὠνόμασε. τὸν δὲ θεὸν ὁμολογῶν εἶναι αἰδίδιον καὶ 5 ἄφθαρτόν φησι μηδενὸς προνοεῖν, καὶ ὅλως πρόνοιαν μὴ εἶναι μηδὲ εἰμαρμένην, ἀλλὰ πάντα αὐτοματισμῷ γίνεσθαι. καθῆσθαι γὰρ τὸν θεὸν ἐν τοῖς μετακοσμοῖς οὕτω καλουμένοις ὑπ' αὐτοῦ· ἔξω γάρ τι τοῦ κόσμου οἰκητήριον τοῦ θεοῦ ἔθετο εἶναι λεγόμενον τὰ μετακόσμια, ἥδεσθαί τε καὶ ἡσυχάζειν ἐν τῇ ἀκροτάτῃ εὐφροσύνῃ καὶ οὔτε αὐτὸν πράγματα ἔχειν οὔτε 10 ἄλλω παρέχειν. ὃ ἀκόλουθον καὶ τὸν περὶ τῶν σοφῶν ἀνδρῶν πεποιήται λόγον λέγων τὸ τέλος τῆς σοφίας εἶναι ἡδονήν. ἄλλοι δὲ ἄλλως τὸ ὄνομα τῆς ἡδονῆς ἐξέλαβον· οἱ μὲν γὰρ τὴν κατὰ τὰς θνητὰς ἐπιθυμίας, 5 οἱ δὲ τὴν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ ἡδονήν. τὰς δὲ ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων λύεσθαι ἅμα τοῖς σώμασιν, ὥσπερ καὶ συγγενᾶσθαι αὐτοῖς τίθεται. αἷμα 15 γὰρ αὐτὰς εἶναι, οὗ ἐξελεθόντος ἢ τραπέντος ἀπόλλυσθαι ὅλον τὸν ἀνθρώπον, ὃ ἀκολουθεῖ μῆτε κρίσεις εἶναι ἐν Ἄιδου μῆτε δικαστήρια, ὡς ὅ τι ἂν δράσῃ τις ἐν τῷ βίῳ τούτῳ καὶ διαλάβῃ ἀνεύθυνον εἶναι παντελῶς. οὕτως οὖν καὶ Ἐπίκουρος.

23 Ἄλλη δὲ αἵρεσις φιλοσόφων ἐκλήθη Ἀκαδημαϊκὴ διὰ τὸ ἐν τῇ 20 Ἀκαδημίᾳ τὰς διατριβάς αὐτοὺς ποιεῖσθαι, ὧν ἄρξας ὁ Πύρρων, ἀφ' οὗ Πυρρώνειοι ἐκλήθησαν φιλόσοφοι, τὴν ἀκαταληψίαν ἀπάντων πρῶτος εἰσήγαγεν, ὡς ἐπιχειρεῖν μὲν εἰς ἑκάτερα, μὴ μέντοι ἀποφαίνεσθαι μηδέν. 2 οὐδὲν γὰρ εἶναι οὔτε τῶν νοητῶν οὔτε τῶν αἰσθητῶν ἀληθές, ἀλλὰ δοκεῖν τοῖς ἀνθρώποις οὕτως ἔχειν. ῥευστήν τε εἶναι τὴν οὐσίαν πᾶσαν καὶ μεταβλητὴν καὶ 25 3 μηδέποτε ἐν τῷ αὐτῷ μένειν. οἱ μὲν οὖν τῶν Ἀκαδημαϊκῶν λέγουσι μὴ δεῖν τὴν ἀρχὴν περὶ μηδενὸς ἀποφαίνεσθαι, ἀλλ' ἀπλῶς ἐπιχειρήσαντας

1 στοιχεῖα καὶ Cedr.: στοιχεῖα T: στοιχεῖα πάντα καὶ C || πάντα habet ante τὰ ἐν αὐτοῖς (om. καὶ ζῶα καὶ ἄλλα) Cedr.: στοιχεῖα καὶ τοὺς κόσμους καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα non recte coniecit Roeper || 2 μῆτε post μηδὲν addidi ex Cedr. || γενέσθαι Cedr. || μηδὲ B || ἐστάναι Cedr. || 3 εἶη libri: ἦν Cedr. || ἀτόμους δὲ λέγουσι τὸ λεπτομερέστερον καὶ μεθ' ὧν Cedr.: τὰς δ. ἀ. τὸ λεπτομερέστατον καὶ μεθ' οὗ libri: corr. Usener. ἐφ' οὗ vel καθ' οὗ ceteris servatis Roeper || 7 αὐτοματισμῷ Cedr.: αὐτοματισμὸν T: κατὰ αὐτοματισμὸν C vulgo || καθεῖσθαι B obliteratum || 8 καλούμενον BT: καλουμένου C: corr. Gronovius || 10 ἐν τε L || οὔτε αὐτὸν πρᾶγμα ἔχειν οὔτε ἄλλω T: οὔτε αὐτὸς βούλεται πρᾶγματα ἔχειν οὔτε ἄλλω Cedr.: μῆτε αὐτὸν πρᾶγματα ἔχειν μῆτε ἄλλοις C vulgo, sed cf. Epicuri verba (Diog. X 139)

τὸ μακάριον καὶ ἄφθαρτον οὐτ' αὐτὸ πρᾶγματ' ἔχει οὔτ' ἄλλω παρέχει || 11 ὃ T: οἷς C sed cf. v. 17 || τῶν om. B || 12 τέλος αὐτοῖς εἶναι T || 13 κατὰ ἔθνη τὰς ἐπιθυμίας libri: τὴν κατὰ τὰς θνητὰς ἐπιθυμίας e Cedr. correxi. antea κατ' αἰσθησιν Roeper, κατενόησαν Gottingenses tentaverant || 15 γεννᾶσθαι T || αἷμα Cedr. et libri: manifestus Hippolyti error. ἄθροισμα re-scripturo (cf. Epicur. ap Diog. X 65 διαλυομένου τοῦ ὅλου ἀθροίσματος ἡ ψυχὴ διασπείρεται) vel σῶμα obstat τραπέντος v. 16 || 17 ὧν 8 τι libri: corr. Roeper || 19 καὶ ὁ B || 20 Cedr. ante c. 23 inserit caput de Sextis et Pyrrhonibus nugarum plenum || ἀκαδαμαϊκὴ B || 22 πυρρώνειοι libri || ἐπεκλήθησαν Cedr. || ἀπάντων Cedr. libri: πάντων B || 24 οὔτε νοητὸν οὔτε αἰσθητὸν ἀληθές Cedr.

ἔαν. οἱ δὲ τὸ <οὐ> μᾶλλον προσέθεσαν λέγοντες οὐ μᾶλλον τὸ πῦρ πῦρ εἶναι ἢ ἄλλο τι. οὐ μέντοι ἀπεφάναντο αὐτὸ <τὸ> τί ἐστίν, ἀλλὰ τὸ τοιόνδε.

24 Ἔστι δὲ καὶ παρὰ Ἰνδοῖς αἱρεσις φιλοσοφουμένων ἐν τοῖς Βραχμάναις, οἱ βίον μὲν αὐτάρκη προβάλλονται, ἐμψύχων δὲ καὶ τῶν διὰ πυρὸς βρωμάτων πάντων ἀπέχονται, ἀκροδρόους ἀρκοῦμενοι μηδὲ αὐτὰ ταῦτα τρυγῶντες, ἀλλὰ τὰ πίπτοντα εἰς τὴν γῆν βασταζόντες ζῶσιν, ὕδωρ ποταμοῦ † Ταγαβενά πίνοντες. διαβιοῦσι δὲ γυμνοί, τὸ σῶμα ἔνδυμα 2 τῇ ψυχῇ ὑπὸ τοῦ θεοῦ γεγονέναι λέγοντες. οὗτοι τὸν θεὸν φῶς εἶναι λέγουσιν οὐχ ὅποιον τις ὁρᾷ οὐδ' οἶον ἥλιος καὶ πῦρ, ἀλλ' ἐστὶν αὐτοῖς ὁ 10 θεὸς λόγος, οὐχ ὁ ἔναρθρος, ἀλλὰ ὁ τῆς γνώσεως, δι' οὗ τὰ κρυπτά τῆς φύσεως μυστήρια ὁρᾶται σοφοῖς. τοῦτε δὲ τὸ φῶς, ὃ φασὶ λόγον [τὸν θεόν], αὐτοὺς μόνους εἰδέναι Βραχμᾶνες λέγουσι διὰ τὸ ἀπορριῖψαι μόνους τὴν κενοδοξίαν, ὅς ἐστι χιτῶν τῆς ψυχῆς ἔσχατος. οὗτοι θανάτου 3 καταφρονοῦσιν· αἰεὶ δὲ ἰδίᾳ φωνῇ θεὸν δοξάζουσι, καθὼς προείπομεν, ὕμνους 15 τε ἀναπέμπουσιν. οὔτε δὲ γυναῖκες παρ' αὐτοῖς οὔτε τέκνα εἰσίν. οἱ 4 δὲ τοῦ ὁμοίου αὐτοῖς βίου ὀρεχθέντες ἐκ τῆς ἀντιπέραν χώρας τοῦ ποταμοῦ διαπεράσαντες ἐκεῖσε ἐναπομένουσιν, ἀναστρέφοντες μηκέτι· καὶ αὐτοὶ δὲ Βραχμᾶνες καλοῦνται. βίον δὲ οὐχ ὁμοίως διάγουσιν· εἰσὶ γὰρ καὶ γυναῖκες ἐν τῇ χώρᾳ, ἐξ ὧν περ οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες γεννῶνται καὶ γεννῶσιν. 20 τοῦτον δὲ τὸν λόγον, ὃν θεὸν ὀνομάζουσι, σωματικὸν εἶναι περιεχόμενον 5 τε σῶμα ἔξωθεν ἑαυτοῦ, καθάπερ εἴ τις τὸ ἐκ τῶν προβάτων ἔνδυμα φορεῖ, ἀπεκδυσάμενον δὲ τὸ σῶμα, ὃ περιέκειται, ὀφθαλμοφανῶς φαίνεσθαι. πόλεμον δὲ εἶναι ἐν τῷ περιεχόμενῳ αὐτῶν σώματι οἱ Βραχμᾶνες λέγουσι [καὶ πληρὲς εἶναι πολέμων αὐτοῖς τὸ σῶμα νενομίσασιν], πρὸς δ' ὡς πρὸς 25 πολεμίους παρατεταγμένοι μάχονται, καθὼς προδεδηλώκαμεν. πάντας 6 δὲ ἀνθρώπους λέγουσιν αἰχμαλώτους εἶναι τῶν ἰδίων συγγενῶν πολεμίων, γαστροὺς καὶ αἰδοίων λαίμοῦ ὀργῆς χαρᾶς λύπης ἐπιθυμίας καὶ τῶν ὁμοίων· μόνος δὲ πρὸς τὸν θεὸν χωρεῖ ὁ κατὰ τούτων ἐγείρας τρώπαιον.

1 οὐ add. Roep. || λέγοντες τὸ μᾶλλον libri: corr. Roep. || πῦρ πῦρ B (si recte conlatum est): alterum πῦρ om. C quod add. Roep., potuit etiam τι πῦρ εἶναι || 2 τὸ antl. τί add. Roep. cf. Sext. P. H. I 19 sqq. adv. math. VII 197 || 3 φιλοσοφουμένη B: φιλοσοφουμένων C cf. libri titulus Φιλοσοφούμενα || 4 βραχμάναις B || 6 ἐν τῇ γῇ T quam elegantiam ab Hippolyto alienam credo || 7 Γάγγου ἐπιπίνοντες Roep. || 8 οὗτοι Roep.: αὐτοὶ libri || 9 ὁρᾷ ὁ δ' ὅποιον ἥλιος ἢ πῦρ T || 11 φύσεως T: γνώσεως C || μυστήριον T || τὸν θεὸν ut ex v. 10 inlatum deleui || 12 βραχμάνας B (et C ut videtur): corr. Roep. || 13 ὃ libri: corr. Roep. || 14 ὀνομάζουσι libri: correxi e Cedr. p. 268, 2 γυμνῶς δια-

ζῶντες αἰεὶ τὸν θεὸν δοξάζουσι (cetera ibi ex Suida descripta sunt) cf. Arr. anab. VII 3: ἄδουσι δὲ ἰδίᾳ κτλ. Gottingenses. αἰεὶ δὲ ἰδίᾳ φῶς τὸν θεὸν ὀνομάζουσι Roep. || προείπομεν fortasse § 2 respicitur || 15 τέκνα εἰσίν scripsi: τεκνοῦσιν libri || 17 διαπεράσαντες B: διαπερήσαντες C || nonne ἐκεῖ συναπομένουσιν? || 18 βίον vulgo: βίῳ BL || 20 Roep. tentabat: ἀσώματον εἶναι—φορεῖ <δρασθαι>, ἀπεκδυσάμενον δὲ τὸ σῶμα, ὃ περιέκειται, <οὐκέτι> ὀφθαλμοφανῶς φαίνεσθαι. sed deus φῶς est (v. 8), qui cum corpus, quo lucis splendor obscuratur, exiit oculis percipi potest. cf. Bhaga Veda apud Villosionem de Stoe. theol. p. 461 || 21 τὸ σῶμα non necessarium videtur || 22 πόλεμον cf. p. 574, 2 || 24 καὶ—νενομίσασιν induxit Roep., qui πολέμων re-scripsit || 28 μόνος γε B

7 διὸ Δάνδαμιν μὲν, πρὸς δὲν Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν εἰσῆλθεν, ὡς νενικηκότα τὸν πόλεμον τὸν ἐν τῷ σώματι Βραχυμᾶνες θεολογοῦσι· Καλλάνου δὲ καταφέρονται ὡς ἀσεβῶς ἀποστατήσαντος τῆς κατ' αὐτοῦ φιλοσοφίας. ἀποθέμενοι δὲ Βραχυμᾶνες τὸ σῶμα ὥσπερ ἐξ ὕδατος ἰχθύες ἀνακύψαντες εἰς ἀέρα καθαρὸν ὁρῶσι τὸν ἥλιον.

25 Δρυῖδαι οἱ ἐν Κελτοῖς τῇ Πυθαγορείῳ φιλοσοφία κατ' ἄκρον ἐγκύψαντες. αἰτίου αὐτοῖς γενομένου ταύτης τῆς ἀσκήσεως Ζαμβόλειδος δούλου Πυθαγόρου, γένει Θρακός· δε μετὰ τὴν Πυθαγόρου τελευταίην ἐκεῖ χωρήσας 2 αἴτιος τούτοις ταύτης τῆς φιλοσοφίας ἐγένετο. τούτους Κελτοὶ ὡς προφήτας καὶ προγνωστικούς δοξάζουσιν διὰ τὸ ἐκ ψήφων καὶ ἀριθμῶν 10 Πυθαγορικῇ τέχνῃ προαγορεύειν αὐτοῖς τινα, ἥς καὶ αὐτῆς τέχνης τὰς ἐφόδους οὐ σιωπήσομεν, ἐπεὶ καὶ ἐκ τούτων τινὲς αἰρέσεις παρεισάγειν ἐτόλμησαν. χρῶνται δὲ Δρυῖδαι καὶ μαγείαις.

26 Ἡσιόδος δὲ ὁ ποιητὴς καὶ αὐτὸς περὶ φύσεως οὕτω λέγει ἀκηκοέναι παρὰ Μουσῶν. Διὸς δὲ εἶναι τὰς Μούσας θυγατέρας· ἐννέα γάρ 15 νύκτας ἡμῶν καὶ ἡμέρας δι' ὑπερβολὴν ἐπιθυμίας ἀδιαλείπτως συνευνηθέντος τῇ Μνημοσύνῃ τοῦ Διός, ἐννέα ταύτας τὴν Μνημοσύνην συλλαβεῖν ἐν μιᾷ 2 γαστρί, ἐφ' ἑκάστης νυκτὸς ὑποδεξαμένην μίαν. καλέσας οὖν τὰς ἐννέα Μούσας ἀπὸ τῆς Πιερίας, τούτ' ἔστιν ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου, διδαχθῆναι 20 παρεκάλει,

108 . . . . . ὡς τὰ πρῶτα θεοὶ καὶ γαῖα γέγοντο

καὶ ποταμοὶ καὶ πόντος ἀπείριτος οἶδμά τε πόντου

110 ἄστρον τε λαμπετόντα καὶ οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεῖν.

112 ὡς στέφανον δάσσαντο καὶ ὡς τιμὰς διέλοντο.

ἡδὲ καὶ ὡς τὰ πρῶτα πολύπτυχον ἔσχον Ὀλύμπου.

ταῦτά μοι Μοῦσαι, φησίν, ἔσπετε . . .

115 ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἔπειθ' ὅ τι περ πρῶτον γένετ' αὐτῶν.

ἦτοι μὲν πρῶτιστα Χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα

Γαῖ' εὐρύστερνος πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ

1 διὸ δάνδαμιν BC: δις δάμιν T || νενικηκότα ex νενικηκότα corr. B || 2 καλλάνου libri, sed cf. Usener ad Comm. Luc. p. 104, 19 || 3 ἀσεβούς T || ἀποστατήσαντος BO || 4 ἐξ ὕδατος om. T || 6 περὶ δρυῖδων τῶν ἐν Κελτοῖς superscribit B || 7 τῆς αἰρέσεως malim || 8 ζαμέτριδος B: ζαμβόλειδος L || Θρακός Göttingenses: θρακίου libri || 9 γεγέννηται T || καίτοι ὡς B || 11 αὐτοῖς C: αὐτοῦς O quod praeferebat Roeper || 12 οὐ σιωπήσομεν scilicet IV 51 p. 124 Gott. || 13 μαγείαις B: μαγίαις C || 16 ἀδιαλείπτως T: om. C || 19 ὑποδεξαμένης libri: corr. Wolfius || 22 Hesiod. theog. 108 εἶπατε δ' ὡς τὰ πρῶτα κτλ. — 139. || 23 ἀπειρητος B || οἶδματι θύων Hesiodi edd. || 24 λεπ-

τόντα BT: λεπτόντα O: λεπτήντα L: corr. ex Hesiodo || post hunc versum omittitur Hesiodi οὔτ' ἐκ τῶν ἐγένοντο θεοὶ δωτῆρες ἐάων || 25 ὡς τ' ἄφρονος Hesiodus || δάσαντο libri || 26 ἔσπετε vulgo. versus Hesiodi sunt ταῦτά μοι ἔσπετε μούσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι | ἐξ ἀρχῆς καὶ εἶπαθ' ὅτι πρῶτον γένετ' αὐτῶν. cum antiquitus dubitaretur (cf. schol. ταῦτα δύο ἔπη ὁ Σέλευκος ἀθετεῖ, οἱ δὲ περὶ Ἀρίσταρχον τὸ 'ἐξ ἀρχῆς' μόνον λέγουσιν [sc. ἀθετεῖσθαι]) nihil mutavi || 28 ἔπειτα libri || 29 μὲν γάρ BL quod fortasse reliquum est ex altera recensione μὲν γάρ πρῶτα χάος κτλ. quam sequitur Sextus P. H. III 121 || χάος B || 30 γαῖα BL

ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρην νιφόντος Ὀλύμπου.
 Τάρταρά τ' ἡγεμόντα μυχῶ χθονὸς εὐρυοδείης
 120 ἣδ' Ἔρος, δς κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
 λυσιμελὲς πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων
 δαμνᾷ τ' ἐν στήθεσφι νόον καὶ ἐπίφρονα βουλήν.
 5 ἐκ Χάεος δ' Ἐρεβός τε μέλαινά τε Νῦξ ἐγένοντο.
 124 Νυκτὸς δ' αὖτ' Αἰθήρ τε καὶ Ἡμέρη ἐξεγένοντο.
 126 Γαῖα δέ τοι πρώτη μὲν ἐγείνατο ἴσον ἑαυτῇ
 Οὐρανὸν ἀστερόενθ', ἵνα μιν περὶ πάντα καλύπτει.
 10 ὄφρ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ.
 γείνατο δ' οὐρεα μακρὰ θεὰ χαρίεντας ἐναύλους
 130 Νυμφέων, αἳ ναίουσιν κατ' οὐρεα βησσήντα.
 ἣ δὲ καὶ ἀτρύγετον Πέλαγος τέκεν οἴδαμι θυῶν
 Πόντον ἄτερ φιλότῃτος ἐφιμέρου, αὐτὰρ ἔπειτα
 Οὐρανῶ εὐνηθεῖσα τέκ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην
 15 Κοῖόν τε Κρεῖόν θ' Ὑπερίονά τ' Ἰάπετόν τε
 135 Θεῖαν τε Ρεῖάν τε Θέμιν τε Μνημοσύνην τε
 Φοῖβην τε χρυσοστέφανον Τηθύν τ' ἐρατεινήν.
 τοὺς δὲ μεθ' ὀπλότατος γένετο Κρόνος ἀγκυλομήτης.
 20 δεινότατος παίδων, θαλαρὸν δ' ἤχθηρε ταχῆα.
 139 γείνατο δ' αὖ Κύκλωπας, ὑπέρβιον ἦτορ ἔχοντας.
 καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ἀπὸ τοῦ Κρόνου καταριθμηθεὶς Γίγαντας. ὕστερον
 δὲ που ἐκ τῆς Πέας γεγενῆσθαι τὸν Δία.

Οὗτοι μὲν οὖν πάντες περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως τε καὶ γενέσεως
 ταῦτα, καθὼς ἐξεθέμεθα (ἀκολούθως) τῇ αὐτῶν δόξει, ἐξεῖπον. οἱ δὲ πάντες 25
 κάτω τοῦ θείου χωρήσαντες περὶ τὴν τῶν γενομένων οὐσίαν ἡσυχολήθησαν

1 κάρην Hesiodus || νιφόντος sic libri || 2 ἡγεμόντα Hesiodus || εὐρυοδείης L: εὐρωδείης BOT ||
 3 ἔρος BL || ὡς B || 5 δαμνᾷτε BLT
 cf. Hesiodi cod. O [Vat. 915]: δαμνᾷ τ' Salvinus et G. Hermann. δάμναται vulgo.
 δαμνᾷ Schoemann, Flach || στήθεσσι Hesiodus || 6 ἐγένετο L: ἐγένετο B || v. 125
 οὗς τέκε κρυσαμένη Ἐρέβει φιλότῃτι μιγεῖσα
 omiserunt etiam alii || 8 πρώτη μὲν O:
 πρώτη μὲν BL: πρῶτον μὲν Hesiodi codd.,
 πρῶτιστον schol. ad Pind. Nem. VI 1. || ἐγί-
 νατο B || 9 ἀστερόενθ' ἵνα μιν Hesiodus:
 ἀστερόεντα δύναμιν libri || καλύπτει libri ||
 10 ὄφρ' εἴη Hesiodus: ὄφρ' ἐνι B: ὄφρα ἐν
 C || μακάρεσι B || 11 θεῶν Hesiodus: ὅσα
 libri sub qua lectione latere θεὰ i. e. Γαῖα
 perspexit Usener. hac scilicet coniectura (fe-
 liciore sane ea quam G. Hermann tempta-

verat θεῶν) versum subditicium 130 tole-
 rabilem reddebant veteres grammatici ||
 12 νυμφαίων BC: νυμφῶων L ut Hesiodi
 codd. nonnulli || νέουσι B || βησσήντα
 B || 13 ἣδὲ libri || ἀτούγετο B || θυῶν BT
 ut Hesiodi cod. O || 15 οὖν ὦ εὐνηθήσα B ||
 16 ὑπερήον' ἐτ' Ἰάπετόν τε B: ὑπερήονα L
 quoque || 17 θία τ' ἐρείαν LT: θεὰ τί ἐρείαν
 B || 18 τε om. libri || τηθήν B || 19 μεθ'
 ὀπλότατος Hesiodus: μεθ' ὑκρότατος libri,
 unde vulgo μετ' ἀκρότατος efficiunt || Κρό-
 νος om. sed ad marg. add. B || ἀγκυλομήτης
 libri || 21 γίνατο B || ἦτον B || 21 Γίγαντες
 confusi cum Titanibus cf. Lobeckii Aglaophamus
 p. 463, 9 || 23 ῥήας B || 24—29 ex-
 cerpsit Cedr. p. 284, 6—13. sed et huius et
 librorum discrepantiam adscribere supersedeo

τὰ μεγέθη τῆς κτίσεως καταπλαγέντες καὶ αὐτὰ τὸ θεῖον εἶναι νομίσαντες, ἕτερος ἕτερον μέρος τῆς κτίσεως προκρίναντες, τὸν δὲ θεὸν τούτων καὶ δημιουργὸν μὴ ἐπιγινόντες.

Τὰς μὲν οὖν τῶν καθ' Ἑλλήνας φιλοσοφεῖν ἐπιχειρηκότων δόξας
 5 ἱκανῶς ἐκτεθεῖσθαι νομίζω, παρ' ὧν τὰς ἀφορμὰς λαβόντες οἱ αἰρετικοὶ
 τὰ μετ' οὐ πολὺ ῥηθισόμενα ἐπεχείρησαν. δοκεῖ δὲ πρότερον ἐκθεμένου
 τὰ μυστικά καὶ ὅσα περιέργως περὶ ἄστρα τινὲς ἢ μεγέθη ἐφαντάσθησαν,
 εἰπεῖν· καὶ γὰρ ἐξ αὐτῶν λαβόντες ἀφορμὰς τερατολογεῖν νομίζονται (τοῖς)
 πολλοῖς· ἔπειτα ἀκολούθως τὰ ὑπ' αὐτῶν (?) ἀδρανῆ δόγματα φανερώσομεν.

ΠΑΡΟΥΤΑΡΧΟΥ ΣΤΡΩΜΑΤΕΩΝ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ

EUSEBII CODICUM SIGLA

A	Parisinus 451 s. X [a. 914 scriptus]	
B	Paris. 465 s. XIII exeuntis [nam librarius Longinus subscriptus est, qui idem Parisinum 443 anno 1272 exaravit, quam notitiam cum Brunsio Carolus Graux benigne communicavit]	} ab I. Brunsio in meum usum denuo accuratissime conlati, ut de codicum cognatione certius indicari possit
C	Paris. 466 s. XIV exeuntis [s. XV mihi videbatur]	
D	Paris. 467 recens	
E	Paris. 468 recens	
F	Laurent. VI 6 s. XV	} ex Gaisfordii apparatu
G	Laurent. VI 9 s. XIV [a. 1344 scriptus]	
H	Marc. 343 s. XI e Dindorfii specimine [Praef p. visqq.]	

ΕΚ ΤΩΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΣΤΡΩΜΑΤΕΩΝ

Euseb. P. E. I 7 16 τούτω δ' ἂν εὔροις συμφώνους καὶ τοὺς πλείστους τῶν παρ' Ἑλλήσι φιλοσόφων, ὧν ἐγὼ σοι τὰς περὶ ἀρχῶν δόξας καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαστάσεις καὶ διαφωνίας ἐκ στοχασμῶν, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ καταλήψεως ὀρμηθείσας ἀπὸ τῶν Πλουτάρχου Στρωματέων ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκθήσομαι.

1 Θάλητα πρῶτον πάντων φασὶν ἀρχὴν τῶν ὄλων ὑποστήσασθαι τὸ εὐδωρ. ἐξ αὐτοῦ γὰρ εἶναι τὰ πάντα καὶ εἰς αὐτὸ χωρεῖν.

2 Μεθ' ὃν Ἀναξίμανδρον Θάλητος ἐταῖρον γενόμενον τὸ ἄπειρον φάναι τὴν πᾶσαν αἰτίαν ἔχειν τῆς τοῦ παντὸς γενέσεώς τε καὶ φθορᾶς, ἐξ οὗ δὴ φησι τοὺς τε οὐρανοὺς ἀποκεκρίσθαι καὶ καθόλου τοὺς ἅπαντας ἀπείρους ὄντας κόσμους. ἀπεφίγητο δὲ τὴν φθορὰν γίνεσθαι καὶ πολὺ πρότερον τὴν 10 γένεσιν ἐξ ἀπείρου αἰῶνος ἀνακυκλουμένων πάντων αὐτῶν. ὑπάρχειν δέ φησι τῷ μὲν σχήματι τὴν γῆν κυλινδροειδῆ, ἔχειν δὲ τοσοῦτον βάθος, ἥσον ἂν εἴη τρίτον πρὸς τὸ πλάτος. φησὶ δὲ τὸ ἐκ τοῦ αἰδίου γόνιμον θερμοῦ τε καὶ ψυχροῦ κατὰ τὴν γένεσιν τοῦδε τοῦ κόσμου ἀποκριθῆναι καὶ τινα ἐκ τούτου φλογὸς σφαῖραν περιφυῆναι τῷ περὶ τὴν γῆν ἀέρι ὡς τῷ δένδρῳ φλοιόν. 15 ἥστινος ἀπορραγείσης καὶ εἰς τινας ἀποκλεισθείσης κύκλους ὑποστήναι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας. ἔτι φησὶν, ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐξ ἀλλοειδῶν ζώων ὁ ἄνθρωπος ἐγεννήθη ἐκ τοῦ τὰ μὲν ἄλλα δι' ἑαυτῶν ταχὺ νέμεσθαι, μόνον δὲ τὸν ἄνθρωπον πολυχρονίου δεῖσθαι τιθνηήσεως· διὸ καὶ κατ' ἀρχὰς οὐκ ἂν ποτε τοιοῦτον ὄντα διασωθῆναι. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Ἀναξίμανδρος. 20

3 Ἀναξίμενην δέ φασι τὴν τῶν ὄλων ἀρχὴν τὸν ἀέρα εἰπεῖν, καὶ τοῦτον εἶναι τῷ μὲν μεγέθει ἄπειρον, ταῖς δὲ περὶ αὐτὸν ποιότησιν ὀρίσμενον· γεννᾶσθαι τε πάντα κατὰ τινα πύκνωσιν τούτου καὶ πάλιν ἀραίωσιν. τὴν γε

2 ὧν ἐγὼ in litura A || 3 καὶ post διαστάσεις om. E || διαφορὰς ἐκ B || ἀλλ' οὐκ ἀπὸ καταλήψεως om. B || 4 στρωματέων D || 5 πλουτάρχου in m. C || θάλητος in m. A || φασὶ C || 7 ἀναξίμανδρου in m. A. de § 2 cf. Prol. p. 133 || ἕτερον pr. A || .. λητος II litteris deletis B || 9 δὴ om. D || φασὶ A || τοὺς (ante τε) ex τὸ alt. m. corr. A || 10 δὲ τὴν, sed ἐ τ in litura ab alt. m. script. A || 13 τρίτον om. CFG || πρὸς τὸ fort. ex πρὸ δ corr. A || δὲ τοῦ ἐκ τοῦ C. fortasse δὲ τι ἐκ τοῦ || γόνιμον C. γονίμου θερινόν τε καὶ ψυχρόν coni. Mullach F. Ph. G. I 238 (12) || 15 περιφυῆναι Vigerus et Wytttenbach || ὡς

sed c altera m. ser. A || 16 ἥστινος vulgo: ἥς A || εἰς τινος D || τινας sed τ in lit. A || 17 ὅτι super verum pr. [?] manu A || κατ' ἀρχὰς om. A margini nota ᾤ adposita: κατ' ἀρχὰς testantur H ceteri, sed ἔτι φησὶ, ὅτι κατ' ἀρχὰς in lit. C || 18 ἐγενήθη E || τοῦ sed o in lit. A || δι' αὐτῶν A || 19 δὲ τὸν sed ἐ τ in litura manu alt. A || 21 ἀναξίμενους in mrg. A. de § 3 cf. Prol. p. 135sq. || 22 τῷ μὲν γένει libri: corr. Zeller conl. Simpl. in phys. f. 5^v45 καὶ πρὸς Ἀναξίμανδρον καὶ Ἀναξίμενην ἀρμόζει ἐν μὲν, ἄπειρον δὲ τῷ μεγέθει τὸ στοιχεῖον ὑποτιθεμένων || 23 γεννᾶσθαι δὲ E: γεννᾶσθαι περὶ F

μὴν κίνησιν ἐξ αἰῶνος ὑπάρχειν· πιλουμένου δὲ τοῦ ἀέρος πρώτην γεγενῆσθαι λέγει τὴν γῆν πλατεῖαν μάλα· διὸ καὶ κατὰ λόγον αὐτὴν ἐποχεῖσθαι τῷ ἀέρι· καὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τὰ λοιπὰ ἄστροι τὴν ἀρχὴν τῆς γενέσεως ἐκ γῆς ἔχειν. ἀποφαίνεται γοῦν τὸν ἥλιον γῆν, διὰ δὲ τὴν ὑπεῖαν κίνησιν καὶ
 5 μάλ' ἱκανῶς θερμότητα [κίνησιν] λαβεῖν.

4 Ξενοφάνης δὲ ὁ Κολοφώνιος ἰδίαν τινὰ ὁδὸν πεπορευμένος καὶ παραλλαχῶς πάντας τοὺς προσηρημένους οὔτε γένεσιν οὔτε φθορὰν ἀπολείπει, ἀλλ' εἶναι λέγει τὸ πᾶν αἰετὶ ὅμοιον. εἰ γὰρ γίνοιτο τοῦτο, φησὶν, ἀναγκαῖον πρὸ τούτου μὴ εἶναι· τὸ μὴ ὂν δὲ οὐκ ἂν γένοιτο οὐδ' ἂν τὸ μὴ ὂν ποιῆσαι
 10 τι οὔτε ὑπὸ τοῦ μὴ ὄντος γένοιτ' ἂν τι. ἀποφαίνεται δὲ καὶ τὰς αἰσθησεις ψευδεῖς καὶ καθόλου σὺν αὐταῖς καὶ αὐτὸν τὸν λόγον διαβάλλει. ἀποφαίνεται δὲ καὶ τῷ χρόνῳ καταφερομένην συνεχῶς καὶ κατ' ὀλίγον τὴν γῆν εἰς τὴν θάλασσαν χωρεῖν. φησὶ δὲ καὶ τὸν ἥλιον ἐκ μικρῶν καὶ πλειόνων πυριδίων ἀθροίζεσθαι. ἀποφαίνεται δὲ καὶ περὶ θεῶν ὡς οὐδεμιᾶς ἡγεμονίας ἐν αὐτοῖς
 15 οὔσης· οὐ γὰρ ὅσιον δεσπόζεσθαι τινα τῶν θεῶν· ἐπιδείσθαι τε μηδενὸς αὐτῶν μηδένα μὴδ' ὅλως· ἀκούειν δὲ καὶ ὁρᾶν καθόλου καὶ μὴ κατὰ μέρος. ἀποφαίνεται δὲ καὶ τὴν γῆν ἄπειρον εἶναι καὶ κατὰ πᾶν μέρος μὴ περιέχεσθαι ὑπὸ ἀέρος· γίνεσθαι δὲ ἅπαντα ἐκ γῆς· τὸν δὲ ἥλιόν φησι καὶ τὰ ἄστροι ἐκ τῶν νεφῶν γίνεσθαι.

20 5 Παρμενίδης δὲ ὁ Ἐλεάτης ὁ ἐταῖρος Ξενοφάνους ἅμα μὲν καὶ τῶν τούτου δοξῶν ἀντεποιήσατο, ἅμα δὲ καὶ τὴν ἐναντίαν ἐνεχείρην στάσιν. αἰτίων μὲν γὰρ τὸ πᾶν καὶ ἀκίνητον ἀποφαίνεται καὶ κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν· εἶναι γὰρ αὐτὸ

μοῦνον μονογενές τε καὶ ἀτρεμές ἡδ' ἀγέννητον·

1 πιλουμένου libri, etiam H: ἀπλουμένου A || δὲ τοῦ A, sed è τ correcta || πρώτων F || γενέσθαι BE || 2 λέγειν Gaisford, a quo discrepantes dicit solos DF λέγει exhibere. sed λέγει a Brunsio etiam in AC adnotatur, in BDE silentio confirmatur || μάλα ADH:

μάλα

μᾶλλον BCFG: μᾶλλον E || τῷ ἀέρι sic ABCDEFG: ἀέρι aiii || 3 τὴν .. μὴν B (post τὴν lit.) || 4 ἐκ γῆς ἔχειν BCDE(FG)H: ἔχειν ἐκ γῆς A || δὲ τὴν (è τ in litura) A || 5 ἱκανῶς

τος

libri: εἰκότως Toup || θερμότητα (τα deletum) D: θερμότητι ceteri cf. λαμπρότητα p. 581, 13. θερμότητος Usener || κίνησιν in mrg. D: delevit Zeller || 6 ξενοφάνους in mrg. A. cf. Prol. p. 140 || 8 post λέγει littera erasa E || πᾶν αἰετὶ ὅμοιον vulgo, etiam H: πᾶν· ὁμόμοιον A: πᾶν· ὅμοιον D || de proximis cf. Prol. p. 111 || 9 πρὸς τούτου D || γένοιτο vulgo H: γένοιτο ὅς (θεοῦ) A || ποιῆσαι τι ABCDE || 12 περὶ θεῶν post δὲ καὶ iteratum ex v. 14, sed

circumpunctum B || εἰς τὴν (sed τ in litura) A || 13 φησὶ — 18 ἐκ γῆς om. B || πυρῶν libri (υ in litura D): corr. Toup cf. Prol. p. 158¹ || 14 ἡγεμονίας vulgo et H: om. A || post ἐν αὐτοῖς in mrg. ἀρχῆς quo omissum ἡγεμονίας suppletur erat A || 15 ἐπιδείσθαι τὸ μηδὲν αὐτῶν C || 16 ἀκούειν τε καὶ A || καθόλου C || 17 conicio καὶ <τὸ> κατὰ πᾶν μ. cf. Aët. III 9 4 11 2. μὴ post καὶ transposuerunt Brandis Karsten || 18 ἐκ τῆς γῆς C || φασί CFG || 20 παρμενίδου in mrg. A: παρμενίδους in mrg. C. de § 5 cf. Prol. p. 141 || ὁ ἐταῖρος DE: ἐταῖρος ABC ceteri || 21 ἐνεχείρην (ut p. 581, 5 διηπόρην, 9 ἐστιν) A: ἐνεχείρην DE: ἐνεχείρην CFG: ἐνεχείριστο E || 22 ἀποφαίνεται (sed φαίνεται in litura sec. m.) A ceteri: ἀποφαίνεσθαι E || ἀκίνητον ABE: ἀεικίνητον CDFG || καὶ ante κατὰ delerim || 23 γὰρ αὐτὸ in lit. sec. m. A || 24 μόνον (sed μόν in lit. m. sec.) A et E || μονογενές CEF: μονογενονές D || ἀγέννητον B: ἀγέννητον D

γένεσιν δὲ τῶν καθ' ὑπόληψιν ψευδῆ δοκούντων εἶναι, καὶ τὰς αἰσθήσεις ἐκβάλλει ἐκ τῆς ἀληθείας. φησὶ δὲ, ὅτι εἴ τι παρὰ τὸ ὄν ὑπάρχει, τοῦτο οὐκ ἔστιν ὄν· τὸ δὲ μὴ ὄν ἐν τοῖς ὅλοις οὐκ ἔστιν. οὕτως οὖν τὸ ὄν ἀγέννητον ἀπολείπει· λέγει δὲ τὴν γῆν τοῦ πυκνοῦ καταρρουέντος ἀέρος γεγονέναι.

6 Ζήνων δὲ ὁ Ἐλεάτης ἴδιον μὲν οὐδὲν ἐξέθετο, διηπόρησεν δὲ περὶ τούτων ἐπὶ πλεῖον.

7 Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης ὑπεστήσατο τὸ πᾶν ἄπειρον διὰ τὸ μηδαμῶς ὑπὸ τινος αὐτὸ δεδημιουργῆσθαι. ἔτι δὲ καὶ ἀμετάβλητον αὐτὸ λέγει. καὶ καθόλου οἶον πᾶν ἔστιν, ῥητῶς ἐκτίθεται· μηδεμίαν ἀρχὴν ἔχειν τὰς αἰτίας τῶν νῦν γιγνομένων, ἄνωθεν δ' ὅλως ἐξ ἀπείρου χρόνου προκατέχεσθαι τῇ ἀνάγκῃ πάνθ' ἁπλῶς τὰ γεγονότα καὶ ἑόντα καὶ ἐσόμενα. ἡλίου δὲ καὶ σελήνης γένεσιν φησιν· κατ' ἰδίαν φέρεσθαι ταῦτα μηδέπω τὸ παράπαν ἔχοντα θερμὴν φύσιν μηδὲ μὴν καθόλου λαμπρότητα, τοῦναντίον δὲ ἐξωμοιωμένην τῇ περὶ τὴν γῆν φύσει. γεγονέναι γὰρ ἑκάτερον τούτων πρότερον ἔτι κατ' ἰδίαν ὑποβολὴν τινα κόσμου, ὕστερον δὲ μεγεθοποιουμένου τοῦ περὶ τὸν ἥλιον κύκλου ἐναποληφθῆναι ἐν αὐτῷ τὸ πῦρ.

8 Ἐπίκουρος Νεοκλέους Ἀθηναῖος τὸν περὶ θεῶν τύπον πειράται καταστέλλειν. ἀλλὰ καὶ οὐθέν, φησίν, γίγνεται ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, ὅτι τὸ πᾶν αἰετοιοῦτον ἦν καὶ ἔσται τοιοῦτον, ὅτι οὐδὲν ξένον ἐν τῷ παντὶ ἀποτελεῖται παρὰ τὸν ἤδη γεγεννημένον χρόνον ἄπειρον, ὅτι πᾶν ἐστὶ σῶμα καὶ οὐ μόνον ἀμετάβλητον, ἀλλὰ καὶ ἄπειρον. ὅτι τέλος τῶν ἀγαθῶν ἡδονή.

9 Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος τέλος ἀγαθῶν τὴν ἡδονήν, κακῶν δὲ τὴν

1 δὲ (ἐ in lit.) A || τῶν (sed τ m. sec.) A et E: τὴν D: om. CFG. cf. Theophr. fr. 6 p. 482, 11 κατὰ δόξαν δὲ τῶν πολλῶν εἰς τὸ γένεσιν ἀποδοῦναι τῶν φαινομένων || 2 ὅτι om. AH || εἴ τε A || 3 οὕτω om. οὖν E || οὖν τὸν ἀγέννητον AH || ἀγέννητον B: ἀγέννητον D || δὲ (ἐ in litura) A || 4 πυκνοῦ καὶ C || 5. 6 om. B || ζήνωνος in mrg. A || δὲ om. E || ἐλάτης (sed m. sec. e superscr.) A: ἐνέατης C || οὐθέν ἔθετο C || 6 πλεόν Dindorf || 7 δημοκρίτου in mrg. A || 6 ABCDE(FG): δὲ δ H || αὐδηρίτης CD et m. sec. B || 8 αὐτὸ ante ὑπὸ τινος posuit D || δεδημιουργεῖσθαι E: δεδημιουργῆσθαι (i ex η corr.) D || ἔτι— ἐκτίθεται om. F || ἀμετάκλητον E || 9 καὶ—

τ

ἐκτίθεται om. B || ἐκτίθεσθαι E || 10 γιγνομένων C || 11 καὶ ἑόντα EDCDEFG: om. AH. servavi Democriteam formam cf. ad Theophr. fr. de sens. p. 515, 6. 517, 11 alias || ἡλίου τε CFG || 12 μηδέπω sc. initio cf. Zeller

I⁴⁸⁰¹, ubi addas quae contra Leucippum [cf. Prol. p. 143] vel Democritum opinor disputat Epicurus Laertii X 90 || τὰ παρ' ἅπαν H: τοπαράπαν sec. B et E || 13 λαμπροτάτην libri: correxi || ἐξωμοιωμένην E: ἐξ ὁμοιωμένην D || 14 γεγονέναι AE: γέγονε BCDFFG || pro ὑπερβολήν F || ὑποβολήν τινα κόσμου repetit ex v. 12 φέρεσθαι B || 16 ἐναποληφθῆναι (η in lit.) A: ἐναπολειφθῆναι BE: ἐν ἀπολειφθῆναι C: ἐναπολειφθῆναι (ei ex η) D || 17 ἐπικούρου νεοκλέους ἀθηναῖος in mrg. A: ἐπικούρου in mrg. C. de §§ 8. 9 cf. Prol. p. 158 || τύπον m. sec. ex τύπον corr. B: τύπον CD || 18 οὐθέν φησιν A: οὐθέν φησι BE: οὐδὲν φησι CD(FG) || γίγνεται A: γίνεσθαι BCDE(FG) || τὸ ante πᾶν om. A || 19 οὐδὲ CD || ἀποτελεῖται ἐν τῷ παντὶ E || 20 γεγεννημένων E || 21 ante ἡδονή addiderim ἡ cf. v. 9 Euseb. P. E. XIV 20 13 [Prol. p. 158²] || 22 ἀριστίππου in mrg. A || κακῶν δὲ τὴν (ἐ τ m. sec. in lit.) A

ἀλγηδόνα. τὴν δὲ ἄλλην φυσιολογίαν περιγράφει μόνον ὠφέλιμον εἶναι λέγων τὸ ζῆτεῖν,

ὅτι τοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τέτυκται.

10 Ἐμπεδοκλῆς ὁ Ἀκραγαντῖνος στοιχεῖα τέσσαρα πῦρ ὕδωρ αἰθέρα
5 γαῖαν. αἰτίαν δὲ τούτων φιλίαν καὶ νεῖκος. ἐκ πρώτης φησὶ τῆς τῶν στοι-
χείων κράσεως ἀποκριθέντα τὸν ἀέρα περιχυθῆναι κύκλῳ· μετὰ δὲ τὸν ἀέρα
τὸ πῦρ ἐκδραμὸν καὶ οὐκ ἔχον ἐτέραν χώραν ἄνω ἐκτρέχειν ὑπὸ τοῦ περὶ τὸν
ἀέρα πάγου. εἶναι δὲ κύκλῳ περὶ τὴν γῆν φερόμενα δύο ἡμισφαίρια, τὸ μὲν
καθόλου πυρός, τὸ δὲ μικτὸν ἐξ ἀέρος καὶ ὀλίγου πυρός, ὅπερ οἵεται τὴν
10 νύκτα εἶναι. τὴν δὲ ἀρχὴν τῆς κινήσεως συμβῆναι ἀπὸ τοῦ τετυχηκέναι κατὰ
τὸν ἀθροισμὸν ἐπιβρίσαντος τοῦ πυρός. ὁ δὲ ἥλιος τὴν φύσιν οὐκ ἔστι πῦρ,
ἀλλὰ τοῦ πυρός ἀντανάκλασις ὁμοία τῇ ἀφ' ὕδατος γινομένη. σελήνην δὲ
φησιν συστῆναι καθ' ἑαυτὴν ἐκ τοῦ ἀποληφθέντος ἀέρος ὑπὸ τοῦ πυρός·
τοῦτον γὰρ παγῆναι καθάπερ καὶ τὴν χάλαζαν· τὸ δὲ φῶς αὐτὴν ἔχειν ἀπὸ
15 τοῦ ἡλίου. τὸ δὲ ἡγεμονικὸν οὔτε ἐν κεφαλῇ οὔτε ἐν θώρακι, ἀλλ' ἐν αἵματι·
ὅθεν καθ' ὅ τι ἂν μέρος τοῦ σώματος πλεῖον ἢ παρεσπαρμένον [τὸ ἡγεμονικὸν
οἵεται], κατ' ἐκεῖνο προτερεῖν τοὺς ἀνθρώπους.

11 Μητροδόωρος ὁ Χῖος αἰδίων εἶναι φησι τὸ πᾶν, ὅτι εἰ ἦν γενητόν,
ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἂν ᾤν· ἄπειρον δέ, ὅτι αἰδίων, οὐ γὰρ ἔχειν ἀρχὴν ὅθεν
20 ἤρξατο οὐδὲ πέρας οὐδὲ τελευτήν· ἀλλ' οὐδὲ κινήσεως μετέχειν τὸ πᾶν. κι-
νεῖσθαι γὰρ ἀδύνατον μὴ μεθιστάμενον· μεθίστασθαι δὲ ἀναγκαῖον ᾗτοι εἰς
πλήρες ἢ εἰς κενόν. * * * πυκνούμενον δὲ τὸν ἀέρα ποιεῖν νεφέλας, εἴτα
ὕδωρ, ὃ καὶ κατιὸν ἐπὶ τὸν ἥλιον σβεννύναι αὐτόν· καὶ πάλιν ἀραιούμενον ἐξά-
πτεσθαι. χρόνῳ δὲ πηγυσθαι τῷ ξηρῷ ἥλιον καὶ πριεῖν ἐκ τοῦ λαμπροῦ
25 ὕδατος ἀστέρας, νύκτα τε καὶ ἡμέραν ἐκ τῆς σβέσεως καὶ ἐξάψεως καὶ καθόλου
τάς ἐκλείψεις ἀποτελεῖν.

1 ὠφέλιμον μόνον H || μόνον ex μόνω corr. pr.
B || εἶναι om. CFG || 3 ὅτι A: ὅτι BCDE ||
τάγαθόν C || τε om. CDG || τέτακται C ||
4 ἐμπεδοκλέους mrg. A || στυχία D || 5 δὲ

εἰ
τούτων (ἐ τ in litura m. sec.) A || 5 νεῖκος
A || ἐκ ex ἐν m. sec. corr. B || 6 δὲ τον (τ
in lit. m. sec.) A || 7 ἐκδραμον AH: ἐκδρα. μ.
B || περὶ τὸν ABDE: ὑπὲρ τὸν CFG || 8
κύκλῳ περὶ τὴν γῆν AE: κύκλῳ περὶ γῆν
BCFG: περὶ γῆν κύκλῳ D || ἡμισφαίρια
B || 10 τῆς m. rec. ex τὴν corr. A || τετυ-
χέναι F || κατὰ ἀθροισμὸν ἐπιβρίσαντος F:
κατὰ ἀριθμὸν ἐπιβρίσαντος C || 11 τῇ φύσει H:
τὴν super φύσιν pr. B || ἔστι τὸ πῦρ H || 13
φησιν A: φησι BDE: om. CFG || καὶ καθ'
AH || ἀποληφθέντος BFG: ἀπολειφθέντος
ACDE at cf. Karsten Emped. p. 432 || 14
αὐτῆς H || ἔχειν AH: σχεῖν ceteri || 15 τὸ
λογιστικὸν δὲ mrg. adscripsit A || τῇ κεφαλῇ

et τῷ θώρακι CFG || 16 πλεῖον AD: om.
BCFGE || ἢ AD: ἢ E: ἢ m. sec. ex ἢ
corr. B: ἢ C || 16 παρεσπαρμένον ADE:
παρεσπασμένον B: παρσπασμένον CDFG ||
16 τὸ ἡγεμονικὸν οἵεται induxi. τὸ αἷμα Vi-
gerus || 18 μητροδόωρου in mrg. A || εἶναι
om. F || 19 pro ὅτι habet ὁ χῖος E || εἶχεν
A || 20 οὐδὲ τελευτήν (ἐ τ m. sec.) A || κι-
νῆσθαι D || 21 ἀδύνατον (δύνα in lit.) E ||

ε
22 πλήρης pr. AH sed corr. sec. A || καινὸν D:
καινὸν H || intercidisse quaedam vidit Zeller
I⁴ 858⁴ || δὲ τὸν (ἐ τ in lit. sec. m.) A ||
ἀέρα CFG cf. Aët. III 9 5: αἰθέρα (ἰθὲ in li-
tura) A: αἰθέρα BDE || ἐπὶ τὸ ὕδωρ AH || 23
κατιὸν E. κατιὸν non intellego, nisi forte Me-
trodorum credis solem lunamque sub nubium
regione conlocasse. etiam proxima inscite
concepta sunt || 24 χρόνῳ sed τῷ ξηρῷ BE

12 Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης ἀέρα ὑφίσταται στοιχεῖον· κινεῖσθαι δὲ τὰ πάντα ἀπείρους τε εἶναι τοὺς κόσμους· κοσμοποιεῖ δὲ οὕτως· ὅτι τοῦ παντός κινουμένου καὶ ἥ μὲν ἀραιοῦ ἥ δὲ πυκνοῦ γινομένου, ὅπου συνεκώρησεν τὸ πυκνὸν συστροφὴν ποιῆσαι καὶ οὕτως τὰ λοιπὰ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, τὰ (δὲ) κουφότατα τὴν ἄνω τάξιν λαβόντα τὸν ἥλιον ἀποτελέσαι. 5

1 διογένους τοῦ ἀπολλωνιάτου in mrg. A. de Diogene cf. Prol. p. 144 || ἀπολλωνιάτης B ||

^τ
ὑφίστασθαι D: ὑφίστασθαι E || κινῆσθαι D ||
δὲ τὰ (ἐ τ in lit. m. sec.) ABE: τὲ τὰ CFG:
τε κατὰ D || 2 κοσμοποιεῖν AH || τοῦ post

ὅτι om. E || 3 γινομένου ABE: γενομένου CDFG || συνεκώρησεν A: συνεκώρησε BCE: συνεκώρησε D || 4 συστροφὴν sc. πνευμάτων καὶ νεφελῶν cf. ad p. 555, 5. sed vide ne scribendum sit συστραφὲν γῆν || 5 δὲ addidi || ἄνω (ω in litura) E || λαμβάνοντα H

EPIPHANII VARIA DE GRAECORUM SECTIS EXCERPTA

I

Ἑλλήνων διαφοραί.

Πυθαγόρειοι εἴτ' οὖν Περιπατητικοί. Τὴν μονάδα καὶ τὴν πρόνοιαν καὶ τὸ κωλύειν θύεσθαι τοῖς δῆθεν θεοῖς Πυθαγόρας ἐδογματίσεν. ἐμφύχων τε μὴ μεταλαμβάνειν, ἀπὸ οἴνου δὲ ἐγκρατεύεσθαι. διώριζεν δὲ ἅμα τὰ ἀπὸ 5 σελήνης [καὶ] ἄνω ἀθάνατα λέγων, τὰ δὲ ὑποκάτω θνητά, μεταγγισμούς τε ψυχῶν ἀπὸ σωμάτων εἰς σώματα ἄχρι ζφών καὶ κνωδάλων. σιωπὴν δὲ ἅμα ἀσχεῖν ἐπὶ χρόνον πέντε ἐτῶν ἐδίδασκε. τὸ τελευταῖον δὲ ἑαυτὸν θεὸν ὠνόμασεν.

Πλατωνικοὶ θεὸν καὶ ὕλην καὶ εἶδος καὶ τὸν κόσμον γενητὸν καὶ φθαρτὸν ὑπάρχειν, τὴν ψυχὴν δὲ ἀγέννητον καὶ ἀθάνατον καὶ θείαν. εἶναι δὲ 10 αὐτῆς τρία μέρη, λογικὸν θυμικὸν καὶ ἐπιθυμητικόν. τὰς δὲ γυναικας κοινὰς τοῖς πᾶσι γίνεσθαι καὶ μηδὲνα μίαν ἔχειν γαμετὴν ἰδίαν, ἀλλὰ τοὺς θέλοντας ταῖς βουλομέναις συνεῖναι. μεταγγισμὸν δὲ ὡσαύτως ψυχῶν εἰς σώματα διάφορα ἄχρι κνωδάλων. ὁμοῦ δὲ καὶ θεοὺς ἐκ τοῦ ἐνὸς πολλοὺς ἐδογματίσεν.

15 Στωικοὶ σῶμα τὸ πᾶν δογματίζοντες καὶ τὸν αἰσθητὸν τοῦτον κόσμον θεὸν νομίζοντες. τινὲς δὲ ἐκ τῆς τοῦ πυρὸς οὐσίας τὴν φύσιν ἔχειν αὐτὸν ἀπεφήναντο. καὶ τὸν μὲν θεὸν νοῦν ὀρίζουσι καὶ ὡς ψυχὴν παντὸς τοῦ ὄντος κύτους οὐρανοῦ καὶ γῆς, σῶμα δὲ αὐτοῦ τὸ πᾶν, ὡς ἔφην, καὶ ὀφθαλμοὺς τοὺς φωστῆρας. τὴν δὲ σάρκα πάντων ἀπόλλυσθαι καὶ τὴν ψυχὴν πάντων 20 μεταγγίζεσθαι ἀπὸ σώματος εἰς σῶμα.

Excerpsi ex prooemio ad Acacium et Paulum dato t. I [p. 10] v Pet., I 1 p. 18 Oehler, I p. 274, 30—275, 29 Dindorfii. hinc descripsit I. Damasc. d. haer. I p. 77 Lequien. eadem paulo mutata repetuntur in anacephal. II p. 132 v Petav. [II 1 p. 546 Oehler. I p. 234, 4—32 Dind.] prooem. A, anaceph. B significo, I. Damasc. D || 2 εἴτ' οὖν AB [p. 127 v Pet.] cf. Epitome I p. 345 Dind.: ἡγουν B [p. 129 v Pet.]: ἥτοι D: ἡ B [p. 132 v Pet.]. de Pythagoreorum cum Peripateticis nexu cf. Prol. p. 152 || τὴν post καὶ om. AD || τοῖς δῆθεν om. B || 3 Πυθαγόρας omisit et δογματίζοντες B || τε μὴ A: τε om. BD (qui ἡ pro μὴ scribit) || 4 ἀπὸ τοῦ οἴνου om. δὲ D || διώριζον B || ἅμα om. D || τὰ om. B || 5 καὶ ἄνω BD: καὶ τὰ ἄνω A: corr. A. Iahn || λέγῶν AD: λέγοντες B || 6 σιωπὴν—7 ἑαυτὸν reddit B sic: σιωπῶν δὲ ὁ τούτων διδάσκαλος Πυθαγόρας ἑαυτὸν . . . || 7 χρόνῳ D || ὠνόμαζεν D || 8 δὲ θεὸν B || δὲ post τὴν B sed cf. p. 591, 18 || 10 λογιστικὸν D || θυμικὸν καὶ AD cf. p. 591, 19:

καὶ om. B || 11 δεῖν post πᾶσι addidit G. Dindorf ex p. 591, 20 || μίαν om. D: ἰδίαν μίαν ἔχειν γαμετὴν variavit infra p. 591, 21 || ἀλλ' αὐτοὺς θέλοντας B || 12 εἰς σώματα διάφορα A: εἰς σώματα D: εἰς σωμάτων διαφορὰς B || 13 ὁμοίως δὲ B || πολλοὺς ἐκ τοῦ ἐνὸς D || post πολλοὺς add. καὶ αὐτοὶ B || ἐδογματίσεν A || 15 τὸν post τοῦτον om., D || 16 δὲ om. B || τὴν φύσιν αὐτῶν ὀρίζουσι B || 17 νοῦν δογματίζουσι B || ὡς καὶ D || 19 πάντων om. D || de doctrina cf. Hippolyt. I 21 s p. 571, 18 Prol. p. 175, ubi Posidonii non memor eram, qui animas non nasci, sed divinitus in corpora tamquam hospites insinuari voluit cf. Lactant. Inst. III 18 Senec. ep. 120 14. 15, 18 [v. Corsen de Posidonio Ciceronis in I Tusc. et Somn. Scip. auctore Bonn 1878 p. 25. 30sq.] Galen. H. ph 24 p. 256. hinc fortasse ut apud Lactantium Pythagoreorum Stoicorumque confusio || μεταγγίζεσθαι et μεταγγισμὸν v. 12. 588, 8. 22 cf. Prol. p. 175, 28 || 20 σωμάτων εἰς σώματα D

Ἐπικούρειοι ἄτομα καὶ ἀμερῇ σώματα ὁμοιομερῇ τε καὶ ἄπειρα τὴν ἀρχὴν εἶναι τῶν πάντων ὑπεστήσαντο, καὶ τέλος εἶναι εὐδαιμονίας τὴν ἡδονὴν ἐδογματίσαν, καὶ μῆτε θεὸν μῆτε πρόνοιαν τὰ πράγματα διοικεῖν.

II

I 1 p. 45—50 Oehl. I p. 291, 13—295, 9 Dind.

I p. 12 A Pet.

5 Καὶ Στωικοὶ μὲν φρονοῦσι περὶ θεότητος τοῦτο φάσκοντες εἶναι νοῦν τὸν θεὸν καὶ παντὸς τοῦ ὁρωμένου κύτους οὐρανοῦ τέ φημι καὶ γῆς καὶ τῶν ἄλλων ὡς ἐν σώματι ψυχῇ. μερίζουσι δὲ οἱ αὐτοὶ τὴν μίαν θεότητα εἰς 5 πολλὰς μερικὰς οὐσίας εἰς ἥλιον καὶ σελήνην καὶ ἄστρα εἰς ψυχὴν καὶ ἀέρα καὶ τὰ ἄλλα, μεταγγισμούς τε ψυχῶν καὶ μετενσωματώσεις ἀπὸ σώματος εἰς σῶμα <καὶ> καθαιρομένας σωμάτων ἡδ' αὖ πάλιν εἰσδουούσας καὶ ἀνάπαλιν γεννωμένας. διὰ πολλῆς αὐτῶν πλάνης ταύτην τὴν ἀσέβειαν παρυφαίνουσι, 10 μέρος δὲ θεοῦ καὶ ἀθάνατον τὴν ψυχὴν ἡγοῦνται. ἔσχον δὲ Ζήνωνα ἀρχηγὸν τῆς Στοᾶς, περὶ οὗ πολὺς θρυλεῖται λόγος. οἱ μὲν γὰρ αὐτὸν ἔφασαν Κλεάνθου τινὸς τοῦ ἀπὸ Τύρου ὁρμωμένου, ἄλλοι δὲ φάσκουσιν αὐτὸν Κιτιέα 15 τῆς Κύπρου νησιώτην, ἐν Ῥώμῃ δὲ βεβιωκέναι χρόνον, ὕστερον δὲ ἐν Ἀθήναις προστησάμενον τοῦτο τὸ δόγμα ἐν τῇ Στοᾷ οὕτω καλουμένη. τινὲς δὲ φασὶ δύο Ζήνωνας εἶναι τὸν τε Ἐλεάτην καὶ τὸν προειρημένον, ὅμως οἱ ἀμφοτέροι ἴσως ἐδογματίσαν, εἰ καὶ δύο εἶεν. φάσκει οὖν καὶ οὗτος τὴν ὕλην σύγχρονον καλῶν τῷ θεῷ ἴσα ταῖς ἄλλαις αἰρέσεσιν εἰμαρμένην τε εἶναι καὶ γενέσιν, ἐξ 20 ἧς τὰ πάντα διοικεῖται καὶ πάσχει.

p. 14 A Pet.

6 Ἀλλὰ ταῦτα πρὸς Ζήνωνα καὶ τοὺς Στωικοὺς μοι λελέχθω. 20 Πλάτων δὲ ἅμα καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν αὐτῶν φερόμενος τῇ μετενσωματώσει καὶ μεταγγισμῷ τῶν ψυχῶν καὶ πολυθείαις καὶ ταῖς ἄλλαις εἰδωλοκρατίαις καὶ δεισιδαιμονίαις οὐ τῇ ὕλῃ πάντῃ ἴσως κατὰ Ζήνωνα καὶ τοὺς Στωικοὺς ἐφρόνησεν. οἶδε γὰρ αὐτὸς θεόν, τὰ δὲ γεγενῆμενα πάντα ἐκ τοῦ ὄντος θεοῦ γεγενῆσθαι. εἶναι δὲ πρῶτον αἷτιον καὶ δεῦτερον καὶ τρίτον· καὶ τὸ μὲν πρῶτον 25 αἷτιον θεόν, τὸ δὲ δεῦτερον αἷτιον ἐκ θεοῦ γεγενῆσθαι τινὰς δυνάμεις, δι' αὐτοῦ δὲ καὶ τῶν δυνάμεων γεγενῆσθαι τὴν ὕλην. φάσκει γὰρ οὕτως· οὐρανὸς ἅμα χρόνῳ γεγένηται, ὁμοῦ ἄρα καὶ λυθήσεται τὰ πρότερα ἑαυτοῦ τὰ περὶ ὕλης ἀνασκευάσας. εἶπε γὰρ ποτε καὶ σύγχρονον εἶναι τῷ θεῷ τὴν ὕλην. 30 7 Πρὸ δὲ τούτου Πυθαγόρας καὶ οἱ Περιπατητικὴν ἐπαγγελλόμενοι 30 χαρακτηρίζουσιν ἓνα θεόν, φιλοσοφίαις δὲ ἄλλαις καὶ τοῖς φιλοσοφουμένοις

1 ἄτομά τε D || καὶ post σώματα add. B || τε om. D || 2 εἶναι om. B || τῶν πάντων om. D || εὐδαιμονα B || 3 τὰ πάντα B || 5 καὶ παντὸς Dindorf cf. p. 587, 17: ἡ παντὸς vulgo || 6 ψυχῇ libri: corr. Oehler || 7 num ἄστρα καὶ? || 9 καὶ addidit Oehler || ἡδ' αὖ tuetur Dindorf I p. 405 cf. p. 589, 8 || 12 Κλεάνθου libri. de his nugis cf. Prol. p. 175 || 15 τοῦτο V(enetus): touti vulgo || 16 ὅμως vulgo: ὁμοίως V || 17 ἴσως V cf.

d. 590, 20 Prol. p. 175: οὕτως vulgo || 18 καλεῖν vulgo: corr. Oehler || 21 μετὰ τῶν V κατὰ τῶν vulgo || 24 γεγενῆμενα V: γενόμενα vulgo || ὄντως Epi. p. 346, 8 Dind. || 25 ante εἶναι iterant ex v. 26 τινὰς δυνάμει vulgo: om. V || de causis cf. Prol. p. 175 || 28 ὁμοῦ γὰρ libri: corr. A. Iahn || 29 σύγχρονον cf. Hippol. 19 4 p. 567, 18 || περιπατητικοὶ et χαρακτηρίζειν vulgo: recte V, ut videtur, sed proxima non praestiterim

προσανέχουσι. τὰ ἴσα μὲν τούτοις πάλιν τὰ τῆς ἀθεμίτου γνώμης καὶ ἀβυστάτης, τῶν ψυχῶν ἀπαθανατισμούς τε καὶ μετενσωματώσεις καὶ σωματὶ φθοράς, αὐτὸς τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἀγορεύουσιν. οὗτος δὲ τέλος ἐν τῇ Μηρί τὸν βίον καταστρέφει, σῶμα δὲ λέγει εἶναι τὸν θεὸν τοῦτ' ἔστιν οὐρανόν, ὅφθι
 5 μούς δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ ἄλλα ὥσπερ ἐν ἀνθρώπῳ ἥλιον καὶ σελήνην καὶ ἄλλα ἄστρα καὶ τὰ κατ' οὐρανὸν στοιχεῖα.

8 Ἐπίκουρος δὲ καθεξῆς μετὰ τούτους ἀπρονοήσιαν τῷ κόσμῳ εἰς γήσατο· ἐξ ἀτόμων δὲ συνεστάναι τὰ πάντα ἡδ' αὖ πάλιν εἰς ἄτομα χωρ καὶ ἐξ αὐτοματισμοῦ | εἶναι τὰ ὅλα καὶ τὸν κόσμον ὕφεσταναι ἀεὶ γεννῶσ
 10 τῆς φύσεως ἡδ' αὖ πάλιν δαπανωμένης καὶ ἐξ αὐτῆς πάλιν ἐπιγινωμένης, ἡ δέποτε δὲ ληγούσης ἀφ' ἑαυτῆς φουομένης καὶ εἰς ἑαυτὴν συντριβομένης. εἴ δὲ ἐξ ὑπαρχῆς ὧσθ' οὐκ ἔστιν τὸ σύμπαν, τὸ δὲ πνεῦμα δρακοντοειδῶς περὶ ὧσθ' ὡς στέφανον ἢ ὡς ζώον περισφίγγειν τότε τὴν φύσιν. θελήσαν δὲ βίαισιν
 15 οὕτω διχάσαι μὲν τὰ ὄντα εἰς τὰ δύο ἡμισφαίρια καὶ λοιπὸν ἐκ τούτου ἄτομα διακεκρίσθαι. τὰ μὲν γὰρ κοῦφα καὶ λεπτότερα τῆς πάσης φύσεως ἐπιπολάσαι ἄνω τοῦτ' ἔστι φῶς καὶ αἰθέρα καὶ τὸ λεπτότατον τοῦ πνεύματος τὰ δὲ βαρύτερα καὶ σκυβαλώδη κάτω νενευκέναι τοῦτ' ἔστι γῆν, ὅπερ ἔστι
 20 ἑαυτῶν ἐν τῇ περιδινησει τοῦ πόλου καὶ τῶν ἄστρον, ὡς ἀπὸ τοῦ δρακοντοειδοῦς ἔτι τὰ πάντα ἐλαύνεσθαι πνεύματος.

III

II 1 p. 496 Oehl. III p. 562, 19 Dind.

1 Αὐτὸς γὰρ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος εἰς ὧν τῶν ἑπτὰ σοφῶν ἀρχέγονο πάντων ἀπεφάνητο τὸ ὕδωρ· ἐξ ὕδατος γὰρ φησι τὰ πάντα εἶναι καὶ εἰς οὗ πάλιν ἀναλύεσθαι.

2 Ἀναξίμανδρος ὁ τοῦ Πραξιᾶδου καὶ αὐτὸς Μιλήσιος τὸ ἄπειρον ἀρχὴν πάντων ἐφησεν εἶναι· ἐκ τούτου γὰρ τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς αὐτὰ πάντα ἀναλύεσθαι.

3 Ἀναξίμενης ὁ τοῦ Εὐρυστάτου καὶ αὐτὸς Μιλήσιος τὸν ἀέρα παντὸς ἀρχὴν εἶναι λέγει καὶ ἐκ τούτου τὰ πάντα.

4 Ἀναξαγόρας ὁ τοῦ Ἡγησιβούλου ὁ Κλαζομένιος ἀρχὰς τῶν πάντων τὰς ὁμοιομερείας ἐφησεν εἶναι.

3 τέλος V: τέλειος vulgo. τελέως coniecerat Petavius || Μηρία ex latinis *inedia viam finiisse* explicavit Oehler cf. Prol. p. 175 || 7 μετὰ τούτους ex V accessit || 12 δρακοντοειδῶς cf. v. 21 et Strabo IX 16 p. 424 περὶ τοῦ ποταμοῦ λέγει καὶ τῆς φύσεως ὡς ῥέοι—σκολιῶς καὶ δρακοντοειδῶς. || 13 περισφίγγειν τότε τὴν φύσιν ne Epiphanius qui-

dem credo scripsisse. num περιτὸν σφίγ τούτου τὴν φύσιν? || 14 καιρῷ om. Epit. p. 347, 6 Dind.: fortasse καὶ σφ cf. Arist. caelo IV 6 p. 313^b5 || περισσοτέρῳ Epitome: ρισσοτέρως vulgo || 14 ἦτοι τὴν φύσιν πάντων Epitome || 15 τούτων Epit. || 16 λεπτότατον Epit. || 19 ἐφ' ἑαυτῶν Epit. || 20 ὑπὸ Epit. 28 Εὐρυστάτου ut Stobaei codd. Plac. I

1087 A Pet.

5 Ἀρχέλαος ὁ Ἀπολλοδώρου, κατὰ δέ τινας Μίλτωνος, Ἀθηναῖος δὲ τὴν φυσικός, ἐκ γῆς τὰ πάντα λέγει γεγενῆσθαι. αὕτη γὰρ ἀρχὴ τῶν ὢλων ἐστίν, ὥς φησι.

6 Σωκράτης † ὁ τοῦ ἐλμάγλου ἢ Σωφρονίσκου καὶ Φαιναρέτης τῆς μαίας ὁ ἡθικός τὰ καθ' ἑαυτὸν ἔλεγε μόνον δεῖν περιεργάζεσθαι τὸν ἄνθρωπον. 5 πλείονα δὲ μὴ.

7 Φερεκύδης καὶ αὐτὸς γῆν φησι πρὸ πάντων γεγενῆσθαι.

8 Πυθαγόρας ὁ Σάμιος Μνησάρχου υἱὸς θεὸν ἔφη εἶναι τὴν μονάδα καὶ δίχα ταύτης μηδὲν γεγενῆσθαι. ἔλεγε δὲ μὴ δεῖν θύειν τοῖς θεοῖς ζῶα 10 μὴδὲ μὴν ἐσθίειν τι τῶν ἐμψύχων μὴδὲ κυάμους μὴδὲ οἶνον πίνειν τοὺς σφύους. ἔλεγε δὲ τὰ ἀπὸ σελήνης κάτω παθητὰ εἶναι πάντα, τὰ δὲ ὑπεράνω τῆς σελήνης ἀπαθῆ εἶναι. ἔλεγε δὲ καὶ μεταβαίνειν τὴν ψυχὴν εἰς πολλὰ ζῶα. ἐκέλευσε δὲ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ σιωπᾶν ἐπὶ πενταετῇ χρόνῳ καὶ τὸ τελευταῖον θεὸν ἑαυτὸν ἐπωνόμασε.

9 Ξενοφάνης ὁ τοῦ Ὀρθομένους Κολοφώνιος ἐκ γῆς καὶ ὕδατος ἔφη 15 τὰ πάντα γίνεσθαι. εἶναι δὲ τὰ πάντα ὡς ἔφη οὐδὲν ἀληθές. οὕτως τὸ ἀτρεκές ἄδῳλον, δόκησις δὲ ἐπὶ πᾶσι τέτυκται μάλιστα τῶν ἀφανέων.

10 Παρμενίδης ὁ τοῦ Πύρητος τὸ γένος Ἐλεάτης καὶ αὐτὸς τὸ ἄπειρον ἔλεγεν ἀρχὴν τῶν πάντων.

11 Ζήνων ὁ Ἐλεάτης ὁ ἐριστικός ἴσα τῷ ἐτέρῳ Ζήνωνι καὶ τὴν γῆν 20 ἀκίνητον λέγει καὶ μηδένα τόπον κενὸν εἶναι. καὶ λέγει οὕτως· τὸ κινούμενον ἦτοι ἐν ᾧ ἐστὶ τόπῳ κινεῖται ἢ ἐν ᾧ οὐκ ἔστι. καὶ οὔτε ἐν ᾧ ἐστὶ τόπῳ κινεῖται οὔτε ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν· οὐκ ἄρα τι κινεῖται.

12 Μέλισσος ὁ τοῦ Ἰθαγένους Σάμιος τὸ γένος ἐν τὸ πᾶν ἔφη εἶναι, 25 μηδὲν δὲ βέβαιον ὑπάρχειν τῇ φύσει, ἀλλὰ πάντα εἶναι φθαρτὰ ἐν δυνάμει.

13 Λεύκιππος ὁ Μιλήσιος, κατὰ δέ τινας Ἐλεάτης, καὶ οὗτος ἐριστικός· ἐν ἀπείρῳ καὶ οὗτος τὸ πᾶν ἔφη εἶναι, κατὰ φαντασίαν δὲ καὶ δόκησιν τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ μηδὲν κατὰ ἀλήθειαν, ἀλλ' οὕτω φαίνεσθαι κατὰ τὴν ἐν τῷ ὕδατι κώπην.

1088 A Pet.

14 Δημόκριτος ὁ τοῦ Δαμασίπου Ἀβδηρίτης τὸν κόσμον ἄπειρον ἔφη 30 καὶ ὑπὲρ κενοῦ κεῖσθαι. ἔφη δὲ καὶ ἐν τέλος εἶναι τῶν πάντων καὶ εὐθυμίαν τὸ κράτιστον εἶναι, τὰς δὲ λύπας ἥρους κακίας. καὶ τὸ δοκοῦν δίκαιον οὐκ εἶναι δίκαιον, ἀδίκον δὲ τὸ ἐναντίον τῆς φύσεως. ἐπίνοιαν γὰρ κακὴν τοὺς νόμους ἔλεγε καί· οὐ χρὴ νόμοις πειθαρχεῖν τὸν σοφόν, ἀλλὰ ἐλευθερίως ζῆν.

15 Μητροδώρος ὁ Χίτος ἔφη μηδένα μὴδὲν ἐπίστασθαι, ἀλλὰ ταῦτα, 35 ἂν δοκοῦμεν γινώσκειν, ἀκριβῶς οὐκ ἐπιστάμεθα οὐδὲ ταῖς αἰσθήσεσι δεῖ προσέχειν· δοκῇσι γάρ ἐστι τὰ πάντα.

1 ἀρχαίλαος libri cf. Prol. p. 177 || verum est Μίθωνος aut Μύδωνος || 4 corruptum ex Σωφρονίσκου τοῦ ἐρμογλόφου cf. Prol. p. 176 || 5 δεῖ vulgo: corr. Dindorf || 10 μήτε κυάμους μήτε οἶνον vulgo: corr. Dindorf || 15 ὀρθομένῳ σκολοφώνιος I(enensis):

ὀρθομένῳ κολ. vulgo. de doctrina cf. Prol. p. 177 || 18 de Parmenide cf. Prol. p. 177 || 20 de Zenone cf. supra p. 588, 15 || 26 de Leucippo cf. Prol. p. 177 || 32 καὶ τὸ δοκοῦν κτλ. cf. Prol. p. 177² || 34 χρῆναι coni. Dindorf, sed cf. infra v. 36

16 Πρωταγόρας ὁ τοῦ Μενάνδρου Ἀβδηρίτης ἔφη μὴ θεοὺς εἶναι μηδὲ ὄλως θεὸν ὑπάρχειν.

17 Διογένης ὁ Σμυρναῖος, κατὰ δὲ τινὰς Κυρηναῖος, τὰ αὐτὰ τῷ Πρωταγόρᾳ ἐδόξασε.

18 Πύρρων ἀπὸ Ἡλίδος τῶν ἄλλων σοφῶν τὰ δόγματα συναγαγὼν πάντα ἀντιθέσεις αὐτοῖς ἔγραψεν ἀνατρέπων τὰς δόξας αὐτῶν καὶ οὐδενὶ δόγματι ἠρέσκετο.

19 Ἐμπεδοκλῆς ὁ τοῦ Μένωνος Ἀκραγαντῖνος πῦρ καὶ γῆν καὶ ὕδωρ καὶ ἀέρα τέτταρα πρωτόγονα εἰσέφερε στοιχεῖα καὶ ἔλεγεν ἔχθραν ὑπάρχειν c
10 πρῶτον τῶν στοιχείων. κεχώριστο γάρ, φησί, τὸ πρότερον, νῦν δὲ συνήνωται, ὥς λέγει, φιλοθέντα ἀλλήλοις. δύο οὖν εἰσι κατ' αὐτὸν ἀρχαὶ καὶ δυνάμεις ἔχθρα καὶ φιλία, ὧν ἡ μὲν ἐστὶν ἐνωτικὴ ἡ δὲ διαχωριστικὴ.

20 Ἡράκλειτος ὁ τοῦ Βλέσωνος Ἐφέσιος ἐκ πυρὸς ἔλεγε τὰ πάντα εἶναι καὶ εἰς πῦρ πάλιν ἀναλύεσθαι.

15 21 Πρόδικος τὰ τέσσαρα στοιχεῖα θεοὺς καλεῖ εἴτα ἥλιον καὶ σελήνην. ἐκ γὰρ τούτων πᾶσι τὸ ζωτικὸν ἔλεγεν ὑπάρχειν.

22 Πλάτων Ἀθηναῖος θεὸν ἔλεγε καὶ ὕλην εἶναι καὶ εἶδος, τὸν κόσμον d
δὲ γεννητὸν καὶ φθαρτὸν ὑπάρχειν, τὴν ψυχὴν δὲ ἀγήνητον καὶ ἀθάνατον καὶ θεῖαν λέγει. εἶναι δὲ αὐτῆς τρία μέρη, λογικὸν θυμικὸν καὶ ἐπιθυμητικόν.
20 ἔλεγε δὲ τοὺς γάμους καὶ τὰς γυναῖκας δεῖν κοινὰς τοῖς πᾶσι γίνεσθαι καὶ μηδὲνα ἰδίᾳ μίαν ἔχειν γαμετήν, ἀλλὰ τοὺς θέλοντας ταῖς βουλομέναις συνεῖναι.

23 Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος. οὗτος γαστρίμαργος ὦν καὶ φιλήδονος p. 108
τέλος ἔφη τῆς ψυχῆς τὴν ἡδονὴν καί· ὅστις ἡδεται, εὐδαιμὼν οὗτος, ὁ δὲ μὴδ' ὄλως ἡδόμενος τρισάθλιος καὶ κακοδαίμων, ὥς φησι.

24 Θεόδωρος ὁ ἄθεος ἐπικληθεὶς ἔφη λῆρον εἶναι τοὺς περὶ τοῦ θεοῦ
25 λόγους. ἦτο γὰρ μὴ εἶναι θεῖον καὶ τούτου ἔνεκεν προὑτρέπετο πάντας κλέπτειν ἐπιορκεῖν ἀρπάζειν καὶ μὴ ὑπεραποθνήσκειν πατρίδος. ἔλεγε γὰρ μίαν πατρίδα εἶναι τὸν κόσμον καὶ ἀγαθὸν μόνον ἔλεγε τὸν εὐδαιμονοῦντα, φεύγειν δὲ τὸν δυστυχοῦντα, καὶ ἄνθρωπον, καὶ αἰρετὸν εἶναι τὸν ἄφρονα πλούσιον b
30 ὄντα καὶ ἀπεχθῆ.

25 Ἠγησίας Κυρηναῖος. οὗτος ἔφη μήτε φιλίας μήτε χάριτας εἶναι· μὴ ὑπάρχειν γὰρ αὐτὰς ἔλεγεν, ἀλλὰ χρήζων τις ἔδωκε χάριν ἢ χρεῖτόν τι παθὼν εὐεργετῇ. ἔλεγε δὲ καὶ τῷ φαύλῳ ἀνδρὶ λυσιστελὲς τὸ ζῆν, τῷ δὲ σοφῷ τὸ ἀποθανεῖν, ὥς τινὰς ἐκ τούτου πεισιθάνατον αὐτὸν καλέσαι.

35 26 Ἀντισθένης ὁ ἐκ Θράκης μητρὸς αὐτοῦ δὲ Ἀθηναῖος, τὸ πρῶτον Σωκρατικὸς ἔπειτα κυνικὸς ἔφησε μὴ χρῆναι τὰ κακὰ ζηλοτυπεῖν ἐτέρων [ἢ τὰ παρ' ἀλλήλοις αἰσχυρά]· τὰ δὲ τείχη τῶν πόλεων εἶναι σφαλερὰ πρὸς τὸν c
ἔσω προδότην, ἀσάλευτα δὲ τὰ τῆς ψυχῆς τείχη καὶ ἀρραγῆ.

1 Μενάνδρου: immo Μαϊανδρίου || 3 Σμυρναῖος κτλ. cf. Prol. p. 177 || 11 φιλοθέντα coni. A. Iahn || 13 de Heraclito cf. Prol. p. 177 || 15 τις τέσσαρα vulgo: correxi || 17 cum Platone cf. p. 587, 8. 588, 20 || 20 δεῖ libri || 22 de Cyrenaicis cf. Prol.

p. 177 || 24 φασι vulgo: correxi cf. p. 592, 29 || 28 possis φαυλὸν: φαῦλον Zeller || 30 ἀπειθῆ vulgo: correxi. ἀπαθῆ Zeller || 33 ἐτέρων Cornarius non licere aliorum turpia sectari: ἔτερον vulgo. proxima interpreti reddidi, qui pro ἀλλήλοις scripsisse videtur ἄλλοις

27 Διογένης ὁ κυνικός ἀπὸ Σινώπης τῆς κατὰ τὸν Πόντον πόλεως τὰ πάντα Ἀντισθέnei συνῆν. ἔφησε τὸ ἀγαθὸν οἰκεῖον παντὶ σοφῷ εἶναι, τὰ δ' ἄλλα πάντα οὐδὲν ἢ φλυαρίας ὑπάρχειν.

28 Κράτης ἀπὸ Θηβῶν τῶν Βοιωτικῶν καὶ αὐτὸς κυνικός ἔλεγεν ἐλευθερίας εἶναι τὴν ἀκτημοσύνην.

29 Ἀρκεσίλαος ἔφασκε τῷ θεῷ ἐφικτὸν εἶναι μόνῳ τὸ ἀληθές, ἀνθρώπῳ δὲ οὐ.

30 Καρνεάδης τὰ αὐτὰ τῷ Ἀρκεσίλαῳ ἐδόξασεν.

31 Ἀριστοτέλης ὁ Νικομάχου κατὰ μὲν τινας Μακεδῶν ἀπὸ Σταγείρων, ὡς δὲ ἔνιοι Θραῖς ἦν τὸ γένος. ἔλεγε δὲ δύο ἀρχὰς εἶναι, θεὸν καὶ 10 ὕλην, καὶ τὰ μὲν ὑπεράνω τῆς σελήνης θείας προνοίας τυγχάνειν, τὰ δὲ κάτωθεν τῆς σελήνης ἀπρονόητα ὑπάρχειν καὶ φορᾷ τινι ἀλόγῳ φέρεσθαι ὡς ἔτυχεν. εἶναι δὲ λέγει δύο κόσμους | τὸν ἄνω καὶ τὸν κάτω, καὶ τὸν μὲν ἄνω ἄφθαρτον, τὸν δὲ κάτω φθαρτόν. καὶ τὴν ψυχὴν ἐνδελέχειαν σώματος λέγει.

32 Θεόφραστος Ἐρέσιος τὰ αὐτὰ Ἀριστοτέλει ἐδόξασε.

33 Στράτων ἐκ Λαμψάκου τὴν θερμὴν οὐσίαν ἔλεγεν αἰτίαν πάντων ὑπάρχειν. ἅπειρα δὲ ἔλεγεν εἶναι τὰ μέρη τοῦ κόσμου καὶ πᾶν ζῶον ἔλεγε νοῦ δεκτικὸν εἶναι.

34 Πραξιφάνης Ῥόδιος τὰ αὐτὰ τῷ Θεοφράστῳ ἐδόξασε.

35 Κριτόλαος ὁ Φασηλίτης τὰ αὐτὰ τῷ Ἀριστοτέλει ἐδόξασε.

36 Ζήνων ὁ Κιτιεὺς ὁ Στωικός ἔφη μὴ δεῖν θεοὺς οἰκοδομεῖν ἱερά, ἀλλ' ἔχειν τὸ θεῖον ἐν μόνῳ τῷ νῷ, μᾶλλον δὲ θεὸν ἡγεῖσθαι τὸν νοῦν. ἔστι γὰρ ἀθάνατος. τοὺς δὲ τελευτῶντας ζῳίους παραβάλλειν χρῆναι ἢ πυρί. καὶ τοῖς παιδικαῖς χρῆσθαι ἀκωλύτως. ἔλεγε δὲ πάντα διήκειν τὸ θεῖον. τὰς δὲ αἰτίας τῶν πραγμάτων πῇ μὲν ἐφ' ἡμῖν, πῇ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν, τοῦτ' ἔστι τὰ 21 μὲν τῶν πραγμάτων ἐφ' ἡμῖν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν. ἔλεγε δὲ καὶ μετὰ χωρισμὸν τοῦ σώματος * * * καὶ ἐκάλει τὴν ψυχὴν πολυχρόνιον πνεῦμα, οὐ μὴν δὲ ἄφθαρτον δι' οἴλου ἔλεγεν αὐτὴν εἶναι. ἐκδοπανᾷται γὰρ ὑπὸ τοῦ πολλοῦ χρόνου εἰς τὸ ἀφανές, ὡς φησι.

37 Κλεάνθης τὸ ἀγαθὸν καὶ καλὸν λέγει εἶναι τὰς ἡδονὰς καὶ ἀνθρώπῳ ἐκάλει μόνην τὴν ψυχὴν καὶ τοὺς θεοὺς μυστικὰ σχήματα ἔλεγεν εἶναι καὶ κλήσεις ἱερὰς καὶ δαδούχον ἔφασκεν εἶναι τὸν ἥλιον καὶ τὸν κόσμον μύστας καὶ τοὺς κατόχους τῶν θείων τελετὰς ἔλεγε.

38 Περσαῖος τὰ αὐτὰ Ζήνωνι ἐδογματίσε.

2 οἱστὸν libri: corr. Zeller II³ 257⁵ || 4 ἐλευθερίαν suadebat A. Iahn || 6 μόνον vulgo: correxi || 9 cum Aristotele cf. p. 587, 2 588, 30 || 15 Ἐφέσιος libri: corr. Menagius || 16 ζῳάτων I: στρατωνίων ed. Basil.: Στράτων ὦν vulgo sed cf. § 18. 28. de placitis cf. Prol. p. 177 || 17 possis τὰ μεγέθη sed cf. Zeller II 2³ 914³ || ἔλεγεν οὐ δεκτικὸν vulgo: correxit Zeller. *vim opinandi habere* ver-tendo praeiverat Cornarius || 24 διήκειν Rhedigeranus: vulgo διοικεῖν cf. Krische

p. 382 || 27 intercidit τινὰ χρόνον διαμένειν τὴν ψυχὴν, similiter A. Iahn || 29 voluitne τὸ ἀχανές? || 31 Lobeck Aglaopham. p. 62. 130 [o] coniecit κόσμον τελεστήριον καὶ τοὺς κατόχους τῶν θείων μύστας, A. Iahn κόσμον ἱερὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους μύστας καὶ τοὺς κατόχους τῶν θείων τελετὰς: mihi μυστήριον et τελεστὰς rescriptis cetera stare videntur cf. Dio Chrysost. XII p. 387 Reisk. Plut. de tranqu. 20 p. 477 cd || 34 Περσεύς libri

39 Χρύσιππος ὁ Σολεὺς νόμους ἔγραψεν οὐ θεμιτούς. ἔλεγε γὰρ δεῖν p. 10
μίνυσθαι ταῖς μητράσι τοὺς παῖδας, τοῖς δὲ πατράσι τὰς θυγατέρας. εἰς δὲ
τὰ ἄλλα συνεφώνησε Ζήνωνι τῷ Κιτιεῖ. πρὸς τούτοις δὲ ἔλεγε καὶ ὀνθρω-
ποβορεῖν. ἔλεγε δὲ τὸ τέλος τῶν πάντων τὸ ἡδουπαθῆς εἶναι.

5 40 Διογένης ὁ Βαβυλώνιος ἔλεγε τὰ σύμπαντα συνίστασθαι ἐξ ἡδονῆς.

41 Παναίτιος ὁ Ῥόδιος τὸν κόσμον ἔλεγεν ἀθάνατον καὶ ἀγήρω καὶ
τῆς μαντείας κατ' οὐδὲν ἐπιστρέφετο καὶ τὰ περὶ θεῶν λεγόμενα | ἀνήρει. ἔλεγε p. 10
γὰρ φληναφον εἶναι τὸν περὶ θεοῦ λόγον.

42 Ποσειδώνιος Ἀπαμεὺς ἔλεγε τὸ μέγιστον ἐν ἀνθρώποις ἀγαθὸν
10 εἶναι πλοῦτον καὶ ὑγιάν.

43 Ἀθηνόδωρος Ἵταρσεὺς τὰ αὐτὰ Χρυσίππῳ ἐδόξασε καὶ τὰ αὐτὰ
Ζήνωνι ἐδογματίσεν.

44 Ἐπίκουρος ὁ Νεοκλέους ἐν Ἀθήναις τραφεὶς φιλήδονον βίον με-
τῆλθε καὶ οὐκ ἡρυθρία γυναιξὶ συνὼν δημοσίᾳ ἀκολάστοις, καθ' ὃ πρῶτῃν περὶ
15 αὐτοῦ εἴπομεν. πάλιν ἔλεγε μὴ εἶναι θεούς, ἀλλ' ἢ μόνον τύχην διοικεῖν τὰ
πάντα καὶ μηδὲν εἶναι τῶν ἐν τῷ βίῳ ἐκούσιον μήτε μάθησιν μήτε ἀπαι- p
δευσίαν μήτε ἄλλο μηδέν, ἀλλὰ πάντα ἀκούσια γίνεσθαι πᾶσι. καὶ οὐ χυρὴ
ψέγειν τινά, ὥς φησιν, οὐδὲ ἐπαινεῖν· οὐ γὰρ ἐκόντες ταῦτα ὑφίστανται. ἔλεγε
δὲ μὴ δεῖν φοβηθῆναι τὸν θάνατον. διεβεβαιούτο δέ, ὥς ἤδη ἔφην, καὶ ἐξ ἀτό-
20 μων τὸ πᾶν τὴν σύστασιν ἔχειν καὶ τὸν κόσμον ἐν ἀπείρῳ εἶναι.

4 τὸ ἀπαθὲς Gataker Adv. misc. p. 814,
nisi transponenda sint ἔλεγε — εἶναι post
ἡδονῆς v. 5 cf. Prol. p. 177 || 6 ἀγίρω
Scaliger: ἀτρίρω libri || 7 θεῶν vulgo.

θεὸν Rhedigeranus: cf. p. 591, 1. 2 || 9 cf.
Prol. p. 177 || 14 μεθ' ἃ vulgo: correxi ||
15 καὶ μηδὲν κτλ. cf. Prol. p. 177

Γ Α Λ Η Ν Ο Υ Π Ε Ρ Ι Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ο Υ Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Α Σ

SIGLORUM EXPLICATIO

A	codex Laurentianus LXXIV 3	} cf. Prol. p. 234
B	codex Laurentianus LVIII 2	
N	Nicolai Regini versio latina ad cc. 1—55 excerpta	cf. Prol. p. 235
D	priorum capitum editio nostra Bonnensis 1870	

ΓΑΛΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

I

Τῶν ἐξ ἀρχῆς φιλοσοφῆσαντων φυσιολογεῖν μόνον προελομένων καὶ p. 222
 τοῦτο τέλος τῆς κατ' αὐτοὺς φιλοσοφίας πεποιημένων ἐπιγεγονώς πολλοῖς
 ὕστερον χρόνοις Σωκράτης τοῦτο μὲν ἀνέφικτον ἔφησεν ἀνθρώποις ὑπάρχειν
 5 (τῶν γὰρ ἀδῆλων κατάληψιν βεβαίαν [εἶναι] λαβεῖν τῶν χαλεπωτάτων | ἐνόμισε), 223
 τὸ δὲ ζητεῖν, ὅπως ἄμεινον διάγοι τις καὶ τῶν μὲν κακῶν ἀποτραπείη, τῶν
 δὲ καλῶν ὡς πλείστων μετᾴσχοι, τοῦτο μᾶλλον συνοίσειν. καὶ τοῦτο νο-
 μίσας χρησιμώτερον τῆς μὲν φυσιολογίας ἡμέληκεν ὡς οὐ πάνυ τι πρὸς
 τὸν χρηστὸν βίον συμβαλλομένης, ἡθικὴν δέ τινα διάθεσιν ἐπινενουηκῶς
 10 διαγνωστικὴν ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν αἰσχυρῶν τε καὶ καλῶν δικαίων τε καὶ
 τῶν ἐναντίων, τοὺς προνοουμένους ταύτης πάντων ἀπηλλάχθαι τῶν ἀλυ-
 σιτελῶν ἥγειτο βῆδ' ὡς. [διὸ προσεπάγει τῇ φιλοσοφίᾳ τὸ ἡθικόν, καθ'
 ὃ συνέστησε τὴν προαίρεσιν τῶν κάλλιστα ζῆν πεισθησομένων.] κατιδὼν
 δὲ ὅτι δεήσει τοὺς τούτων προστησομένους εὐπειθείας μετέχειν, τοῦτο δ'
 15 ἂν ὑπάρξειεν, εἰ λόγοις διαλεκτικοῖς φαίνοντο πρὸς τοὺς προσιόντας καλῶς
 κεχρημένοι, καὶ τὴν διαλεκτικὴν [δύναμιν, δι' ἧς πείθονται ταχέως]
 ἐπινενόηκεν, ὡς ἀπαλλαξόμεθα τῶν βλαβερῶν, ἐπελευσόμεθα δὲ ἐπὶ τὰ
 πάντως ὠφελεῖν πεφυκότα. ὥστε διὰ τὸν Σωκράτην γενέσθαι tri-

1 Γαληνοῦ περὶ φιλοσόφου ἱστορίας A: Γα-
 ληνοῦ περὶ φιλοσόφων ἱστορίας BN cf. Prol.
 p. 258. 340nb2 || 2 φιλοσόφων B ab ipso
 librario correctum || προελομένων B ||
 3 κατ' αὐτοὺς B: κατ' αὐτ' A || περιπε-
 ποιημένων BN || πολλ' A: πολλῶς compen-
 diose B || 4 οὗτ' A: τοῦτο BN || φησιν
 AB: correxit censor Lipsiensis [Litter. Cen-
 tralbl. 1871 p. 990] || ὑπάρχειν ἀνθρώποις
 B || 5 εἶναι ABN (A compend.): delevit
 D: *putavit esse* N unde εἶναι ἐνόμισε Char-
 eriana || 6 διάγοι A: διάγη B: <ἂν> διάγοι
 D || ἀποτραπείη B: ἀποτραπ' A || 7 μετα-
 σχεῖν AB: *participet* N || συνοίσειν B:
 συνοίσει A || καὶ τοῦτο — βῆδ' ὡς inter-
 polatori tribuit D || 8 ἡμέλησε B || 9 χρήσι-
 μον ABN: corr. Usener cf. c. 24 p. 614, 16 ||
 10 διαγνωστικ' A: διαγνωστικὴν τε B: *di-*
noscitivam N: omiserunt edd. ante D || δι-
 καίων ABN. compendium in A ab ed. princ.
 τιμῶν lectum est || 11 τοὺς [superscripto

οἷς compendiose] προνοουμένους [item οἷς
 superscripto] B: *eos qui de ipsa curant* N:
 μὲν τ
 τοῖς προνοοῦ A || ταύτης B: ταῦ A || 12
 βῆδ' ὡς *retinui*: βῆδ' ὡς Usener servato ταῖς
 προνοουμένους || διὸ — πεισθησομένων *induxit*
 H. S(auppe) [philol. anzeig. 1871 p. 166]
 cf. Prol. p. 244. καὶ (v. 7) — βῆδ' ὡς (12)
deleverat D || προσεπάγη B || 13 πεισθησομέ-
 νων *quid sit nescio. an προνοησαμένων?* ||
 14 τοὺς τούτων προστησομένους B: τῶν τού-
 των προστησομένων A unde τὸν — προστη-
 σόμενον *effecerant*. τούτων *dicit* τοὺς προ-
 νοουμένους ταύτης || εὐπαθείας AN: εὐ-
 θείας B || μετασχεῖν B || 15 κακῶς A || 16
 δύναμιν — ταχέως *delevi* cf. Prol. p. 244 ||
 17 ἐπινενόηκῶς ἀπαλλαξόμεθα AB: *correxī.*
ὡς legisse videtur N *ut eripiantur a no-*
civis. δύναμιν ἐπινενόηκεν δι' ἧς πεισθέντες
 ταχέως ἀπαλλαξόμεθα D || 18 ὠφελεῖν AN:
 ὠφελῇ B || *per ipsum Socratem* N

224 μερῇ τὴν φιλοσοφίαν πρότερον ἐπὶ τοῖς φυσικοῖς | μόνοις ὀρίζεσθαι δοκοῦσαν.

2

Ταῦτα μὲν οὖν ἐχρῆν προειπεῖν, ἵνα ἔκ τινος ἀρχῆς ποιησώμεθα τὸν περὶ φιλοσοφίας λόγον. προϋθέμεθα δὲ διαλεχθῆναι περὶ τούτων οὐδὲν μὲν ἴδιον εὐρηκότες, τὰ δὲ παρὰ τοῖς προτέροις σποράδην εἰρημένα συναγαγόντες, σαφῶς τε καὶ συντόμως σπουδάσαντες περὶ τούτων διαλεχθῆναι, ἵνα οἱ φιλομαθεῖς τούτοις προεντυγχάνοντες μὴ δέοντο τῶν ἐξηγουμένων, ἀλλὰ δι' ἑαυτῶν γινώσκουσιν τὰ καθ' ἕκαστα* τῶν εἰρημένων σαφέστερον. ἀσφαλέστερον δὲ πειρώμεθα περὶ τούτων εἰπεῖν τὰ σοφιστικά καὶ πάνυ κε- 10 κοσμημένα τῶν διαλεκτικῶν παρεληλυθότες. οὐ γὰρ ἐπιδείξωμεν ἕνεκα προϋστησάμεθα τὴν περὶ τούτων σπουδῇ, ἀλλὰ χρῆστα τὰ ἥθη ποιῆσαι βουληθέντες τοῖς ἐκ φιλοσοφίας λαβεῖν τι χρήσιμον προεγνώκοι καὶ νομίσαντες φιλοσοφεῖν οὐ μόνον τοὺς τὰ τριβώνια περιημμένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς (τὴν) πρόοδον μὲν τοῖς πολλοῖς ὁμοίαν ἐνστησασμένους, τὴν δὲ διάνοιαν φιλοσοφω- 15 τέραν ἔχειν σπουδάσαντας. ἀπλουστέρας δέ, ὅσα παρὰ τῶν πεπαιδευκῶτων 225 ἡμῶς ἀκηκόαμεν καὶ δι' ἀναγνωσμάτων ἐμάθομεν, νῦν συνάγειν ἐπιχειρήσομεν, ἵνα ἐξ ἀπάντων ἔχῃ τις γινώσκειν, πόθεν τε φιλοσοφία πρῶτον εἰς τοὺς Ἕλληνας παρελήλυθε, καὶ τίνες οἱ ταύτην εἰσαγαγόντες καὶ τοὺς δοκοῦντας κατὰ τὴν παιδείαν διενηνοχέαι τῶν ἐπὶ ταῦτα τετραμμένων. 20

3

Ἔστι τοίνυν ὁ πρῶτος ὑπὸ τῶν πλείστων ὑπειλημένος τὸν φιλόσοφον

1 δοκοῦσα A: δοκοῦσι B || 4 ἀρχῇ A: ἀρχὴν BN || 5 φιλοσοφίας A: φιλοσόφων B: *de philosophiis* N || προθέμεθα A. de hoc loco cf. Prol. p. 242. 257 || τούτων BN: τούτ' A cf. v. 7. 10. 12 || 6 ἴδιον A: ὡδὶ B: *his* N || σποράδην ABN: casu omissura in ed. princ. || συνάγοντες AB: corr. Charterius || 7 σαφῶς—διαλεχθῆναι interpretem sapiunt, σπουδάσαντες—διαλεχθῆναι inclusit D || περὶ πάντων τούτων B cf. N: περὶ τούτου A || 9 σαφέστερον ut variam lectionem vocis ἀσφαλέστερον induxit D. utrumque om. N || 10 τούτων BN: A ut v. 5 || κεκοσμημένα conl. Usener || 11 προϋστησάμεθα A. de hoc loco cf. Prol. p. 242. 253 || 12 περὶ τούτου (AB): *de his* N || χρηστοτήθη AB: om. N: corr. D || 13 ἐγνώκοσιν BN || καὶ scripsi: οἱ ABN₁ [οἱ] D || 14 τὴν addidi || 15 πρόοδον ὁμοίαν τοῖς πολλοῖς B. cf. de Hypatia Suidas p. 1314^a 17 B. περιβαλλομένη δὲ τρίβωνα ἡ γυνὴ καὶ διὰ μέσου τοῦ ἄστεος ποιούμενη τὰς προόδους ἐξηγεῖτο δημοσίᾳ τοῖς ἀκροᾶσθαι βουλομένοις κατὰ Prol.

p. 254 || ἄνοιαν B || φιλοσοφώτεραν B et comp. A (sic Usener): φιλοσοφωτάτην ante D || 16 σπουδάσαντες AB || φατίν. ἀπλουστέρους B || 17 συνεισάγειν B || ἐπιχειρήσαμεν A: ἐπιγεγενησάμεθα B: *coligimus* N: correxi || 18 τις B: τι A || πόθεν—εἰσάγοντες tituli instar. proximis praefigit B || 19 εἰς B: μὲν εἰς A || παρεληλύθη B || εἰσάγοντες B || καὶ τοῦς—τετραμμένων interpolata dixit D et sane om. B, sed habet N quamquam et ipse πόθεν κατὰ tituli loco exhibet cf. Sauppe 1. c. p. 167 || 20 intercidisse discipulorum successionumque mentionem opinatus est D, sed hoc τοὺς δοκοῦντας—τετραμμένων haud obscure significat

21 c. 3 v. 22—p. 600, 13 libere et inepte brevavi Ioannes Italus [saec. XI exeuntis] sive potius eius quidam auditor in quae. et sol. cod. Marc. 265 [s. XV], unde breviscule haec excerptit Th. Waitz [Ar. Organ. I 14]: μετὰ δὲ τούτους [Thaleum et Anaximandrum] Ἀναξαγόρας ἐπιγεγονώς ὁ φιλόσοφος καὶ τὴν

τρόπον εἰς τοὺς Ἴωνας † εἰσηγμένους Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, δι' ὃν καὶ τὴν
κατ' ἐκείνον φιλοσοφίαν Ἴωνικὴν ἅπαντες ὀνομαζοῦσιν. τοῦτου δὲ γνώριμος
Ἀναξίμανδρος γεροντῶς ὁμοίως φιλοσοφῶν γέγονε καὶ τὸν Ἀναξιμένην
μετὰ ταῦτα ζηλωτὴν εἶναι τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως πεποιτηκῶς Ἀναξαγόρου
καθηγητὴν γενέσθαι παρεσκεύασεν. οὗτος δὲ τὴν Μίλητον ἀπολελοιπῶς
ἦκεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ Ἀρχέλαον τὸν Ἀθηναῖον πρῶτον εἰς φιλοσοφίαν
παρώρμησεν. οὐπὲρ Σωκράτης ἀκροατῆς καταστὰς πολλοῖς καὶ τῶν²⁵⁶
ὕστερον γεγονότων καὶ τῶν κατ' αὐτὸν αἴτιος τοῦ φιλοσοφεῖν εἰλικρινῶς
γέγονε καὶ τοὺς ἐπιγενομένους σχεδὸν ἅπαντας ὡς εἰπεῖν φιλοσοφίᾳ ἐπι-
θυμητὰς ἀπέφηνε. τῶν δὲ Σωκρατικῶν πολλῶν γεγονότων ἀναγκαῖόν
ἐστὶ νῦν μόνον ποιήσασθαι μνήμην τῶν διαδοχῆν καταλελοιπότων. Πλάτων
τοῖνυν μάλιστα διενηνοχῶς τῶν ἄλλων (τῶν) ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐλθόντων,
ὡς ἂν φαίη τις, ἀνεπίφθονον τὴν Σωκρατικὴν μαρτυρίαν παρεσχηκῶς τῆς
ἀρχαίας λεγομένης ἀκαδημίας κατήρξε [διαβεβοημένος]. Σπεύσιππος
μὲν οὖν χρόνον τινὰ βραχὺν ἐπὶ τῆς αὐτοῦ αἰρέσεως διαμεμενηκῶς, ἀρθρι-
τικοῖς δὲ νοσήμασι περιπεσὼν Ξενοκράτην ἀντ' αὐτοῦ κατέστησε τῶν
Πλατωνικῶν δογμάτων ἐξηγητὴν. μετὰ δὲ τοῦτον Πολέμων † ἐπεὶ καὶ
ἦν αὐτὸς ἐπὶ τοὺς λόγους τοῦ Πλάτωνος καὶ Κράντορος γέγονε καθη-
γητῆς, εἰς ὃν κατέληξεν ἡ ἀρχαία ἀκαδημία. τοῦ δὲ Κράντορος ἀκουστῆς
ἦν Ἀρχεσίλαος, ὃς τὴν μέσσην ἀκαδημίαν ἐπινενόηκεν, ἥτις μέχρις

Μίλητον καταλιπὼν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας ὥρμησε
καὶ Ἀρχαιολαόν [i. Ἀρχελαόν] τινὰ Ἀθηναῖον
ὄντα εἰς τὸν αὐτὸν τῆς φιλοσοφίας ζῆλον ἐνέ-
βαλεν, ὃν δὴ καὶ Σωκράτης διδάσκαλον ἐσχη-
κῶς πολλοὺς τῶν κατ' ἐκεῖνον χρόνου ὑπερ-
κόντισε... μεθ' ὃν [Platonem] καὶ Σπεύσιππος
εἶτα Ξενοκράτης ἀντ' αὐτοῦ ταχέως τὸν βίον
παρελθόντος τῶν Πλατωνικῶν δογμάτων γέ-
γονεν ἐξηγητῆς, εἶτα Πολέμων καὶ Κάντωρ
[sic], εἰς ὃν ἡ ἀρχαία κατέληξεν Ἀκαδημία
καὶ ὃς τὴν μέσσην Ἀκαδημίαν ἐξεῦρεν, οὗ δὴ
καὶ Καρνεάδης ἀκροατῆς... μετὰ δὲ τούτους
Κλειτόμαχος γέγονε φιλόσοφος καὶ Φιλῶν καὶ
Ἀντίοχος... μετὰ δὲ τούτους [Cleanthem et
Chrysippum] Διογένης καὶ [cf. ad p. 600, 10]
Βαρυλῶνιος καὶ Ἀντίπατρος καὶ πρὸς τούτοις
Ποσειδώνιος καὶ Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος ||
πρῶτον B || *physicum modum* N || 1 εἰσηγμένους
AB: πρῶτος—ὑπεκλιμμένος uncis inclusit D,
Sauppe hoc reiecto εἰσηγγέσασθαι proposuit,
censor Lipsiensis εἰσηγένας, quod ceteris
praeestat cf. εἰσαγαγόντες p. 598, 18 et p. 610,
3. 4 || 2 φιλοσοφίαν ab Usenero emendatum
confirmant BN: σοφίαν A || δὲ om. B || 3 ὁμοιος
B || 4 αὐτοῦ A: τοιαύτης B: *istius* N || 5 κα-
θηγητὴν AN: μαθητὴν B || 6 τὸν ante ἀρχέλαον
AB: transp. D || 7 καταστὰς πολλοῖς B quod
coniecerat Usener: κατὰ τὰς πολ' A: *disci-*

pulus factus multorum N || 9 τοὺς om. B ||
11 νῦν om. BN || μόνων ei. Usener || τῶν κατὰ
διαδοχὴν λελοιπότην AB: corr. Usener. *qui
per successionem disce(p)taverunt* N || 12
διενηνοχῆ B || (τῶν) inseruit Sauppe || ἐλθόντων
AB: corr. Usener || 13 ἀνεπίφθονον τὴν
B: ἂν ἐπίφθονον (om. τὴν) A || 14 κατήρξατο
B || διαβεβοημένος *glossema vocis διεν-
νηνοχῶς* v. 12 notavit D cf. Prol. p. 244. διαβε-
βοημένος censor Lips. qui relictum id ex ad-
ditis aliquot ad ἀκαδημίας verbis existimabat ||
15 αὐτοῦ B: αὐτῆς A: *in hac* N || προ-
αιρέσεως B cf. supra v. 4 || ἀρθρικούς B ||
16 νοσῆαι extremo, νοσήμασι incipiente versu
A || πεσὼν B || 17 Πολέμων B || ἐπεὶ καὶ
ἦν αὐτὸς A: ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἦν B: καὶ ἦν
ἄτος (sc. quartus scholae moderator) inter-
polatum duxit Usener, unde Sauppe Πολέμων
[ἐπεὶ] κατῆι [δ' ἄτος], censor Lips. Πολέμων ἐπο-
ρεῖσθαι καὶ αὐτὸς, Buecheler ἐπῆει καὶ αὐτὸς.
tento ἐπεκλήθη aut ἐπεκλήθη καὶ αὐτὸς || 18
Κράντος καὶ ante Κράντορος in codd. omis-
sum esse veri simile cf. Prol. p. 244 || κράν-
τορος B: κρᾶν' hic et 19 A || γέγονε — 19 Κράν-
τορος om. BN || καθηγητικός A || 20 ἀρχεσίλαος
ὃς B ut conl. D: ἀργεσίλαος om. ὃς A || ἀκαδη-
μίαν ἐπινενόηκεν ὅστις μέχρι σιγῆς ἐπινενόηκε A:

Ἠγησίνου ἐπιμεμένηκεν. τούτου δὲ Καρνεάδης κατέστη διαδόχος, (δς)
 227 τῆς νέας | ἀκαδημίας τὰς ἀρχὰς συνεώρακεν· ἡς Κλειτόμαχος μετέσχευ.
 εἰς δὲ πρὸς ταύταις πάσαις ἀκαδημαῖαι δύο νεώτεραι, ὧν τῆς μὲν προτέρας
 προέστη Φίλων, Ἀντίοχος δὲ τῆς ἐφεξῆς. ἡγοῦμαι δὲ τῶν Σωκρατικῶν
 Ἀντισθένην πάνυ πολλῶν γενομένων οὐδενὸς ἥσσονα εἶναι [καταδεέστερος δὲ],
 ὃς τὴν Κυνικήν εἰς τὸν βίον παρήγαγεν. οὗ Διογένης γέγονε ζηλωτῆς
 προσομοιωθεὶς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα. τούτου δὲ Ζήνων ὁ Κιτιεὺς ἀκή-
 κοεν, ὃς τὴν Στωικὴν φιλοσοφίαν ἐξεῦρεν. οὗ μετεilhῆφαι τῶν λόγων
 Κλεάνθης. καὶ τούτου Χρύσιππος ἀκροώμενος τὴν ὁμοίαν ἀγωγὴν
 μετεilhῆθε. τοῦ δὲ Διογένης ὁ Βαβυλώνιος ἀκροατῆς γεροντῶς Ἀντι- 10
 πάτρου καθηγητῆς γέγονε. τούτου δὲ Ποσειδώνιος ἡχροατο. Ἀρί-
 στιππος δὲ Κυρηναῖος ὧν τῆς Σωκρατικῆς ἀκροάσεως μετέσχευ, ἀφ' οὗ
 τὴν Κυρηναϊκὴν φιλοσοφίαν ἔγνωμεν. ἀλλ' οὐδὲ τῶν Μεγαρικῶν Εὐκλείδην
 δίκαιον παριδεῖν, ὃς τῶν Σωκρατικῶν οὐδενὸς δεύτερος τὴν διάνοιαν γέγονεν,
 228 ἢ Στίλπωνα τὸν Μεγαρικὸν τὸν τῶν αὐτῶν δογμάτων εὔρετὴν ὑπο- 15
 ληφθέντα. τοῦτον δὲ Μενέδημος ὁ Ἐρετριεὺς διεδέδεκτο, ἀφ' οὗ Ἐρε-
 τρικὴ (ἡ) φιλοσοφία ἐπικέκληται. Φαίδωνα (δὲ) τὸν Ἥλειον οὐδεὶς ἡγγόησε
 τῶν Σωκρατικῶν εἰς πρῶτα ἦκειν ὑπειλημμένον * * *
 Ἀριστοτέλης δὲ Πλάτῳνι πάνυ πολλὸν χρόνον συνδιαγεγονῶς δόγμασιν
 ἑτέροις ἑαυτὴν προσενέμεκεν. ὥσπερ Θεόφραστος προσετήσατο τῆς κατ' 20

ἀκαδημαῖαν μέχρι σιγῆς ἐπινενόηκε B (μέχρι
 σιγῆς non vertit N): correxi Prol. p. 245 cf.
 Mus. Rh. XXXI 47¹. ex Galeni exemplo
 Bonnensi ἐπέσχηκε protulit D, unde μετὰ σιγῆς
 ἐπέσχηκε τὴν γνώμην censor Lips. || 1 καρ-
 νειάδης A || (δς) addidit D || 2 τῆς μέσης
 BN || τὰς ἀρχὰς δὲ B cuius principia N ||
 συνεώρακεν i. e. constituit posteriorum usu ||
 ἡς scripsi cf. v. 12. vide Sexti P. H. I 220 et
 Euseb. XIV 1-16: ὁ AB: οὗ edd. || μετέσχευ A:
 μετασχών B || 3 ταύταις πάσαις B: ταύτας
 πάσας A || νεώταται AB: corr. Usener ||
 4 τὸν σωκρατικὸν ABN || 5 ἥσσονα εἶναι

καταδεέστερος δὲ B: ἴσ' ἡν καταδεέστερ δὲ A:
 καταδεέστερος δὲ (cf. infra v. 14 BN) delevi ||
 6 τὴν νίκην AB: et item N || εἰσήγαγεν
 D'

B || 7 προσομοιω A itemque προσομοιωθεὶς B
 quod tueor cf. v. 9 τ. ὁμοίαν ἀγωγὴν μετε-
 λήλυθε || ἡχηκοί B || 8 δς τινὰ AB || τὸν
 λόγον A || 10 διογέτους AB || γεροντῶς A:
 γέγονεν B || 11 καθηγητῆς B: καθηγητικὸς
 A || γέγονε om. B, sed cf. p. 599, 13 || δὲ
 Ποσειδώνιος ἡχροατο om. B: habent AN ||
 12 δὲ A: ὁ B || ὧν A: δς BN || 13
 ἔγνωμεν A: ἔσγνωμεν BN || τῶν μεγαρικῶν

εὐεκτικὴν δίκαιον παριδεῖν A: τὴν μεγα-
 ρικὴν παριδεῖν δίκαιον B: *megaricam dy-
 lecticam est praeferendum* N: correxi.
 τῶν Μεγαρικῶν ἐριστικὴν cf. p. 604, 15 Char-
 terius, cui τὴν ante ἐριστικὴν addebat D. noli
 τὸν Μεγαρικὸν scribere || 14 δς B: ὡς A ||
 δεύτερος τὴν διάνοιαν γεροντῶς A: καταδεέστερος
 γέγονεν BN cf. supra v. 5 || 15 ἡς τιλιν
 A: εἰς σίλωνα B || τὸν τῶν B: τῶν A ||
 εὔρετὴν πεμφθέντα B: εὔρετῆς ἦν A: correxi.
 de ὑποληφθέντα cf. Prol. p. 257. Usenero

placuerat ἀιρετιστήν || 16 τοῦτον B: τοῦ A ||
 δὲ AN: ὃν B || παρμενίδης ABN: corr.
 I. Camerarius || διέδεκτο AB: correxi. *huic...*
successit N. τοῦτω — διελεκτο Usenerus ||
 17 ἡ add. Gomperz || ἐπιδέδεικται BN ||
 φαίδωνα A || δὲ addidi || ἦλιον A || 18 πρῶτα
 B: πρώτους A || ὑπλημεμένων A || ὑπει-
 λημμένον B: manca est oratio quia huc Ana-
 xarchi successionem inepte inferserunt co-
 dices, cui suum dedi locum p. 601, 13. 14
 cf. Prol. p. 243 || 19 πλάτῳνι B: πλά-
 τωνος A || δόγμασιν A: δόγμα BN || 20 ὥσπερ
 AN: οὗπερ B || κατὰ τῶν AB: καθ' αὐτόν
 D cf. N in *heresi sua*, sed in eiusmodi
 periphrasibus reflexivum numquam admittitur

αὐτὸν αἰρέσεως καὶ τὸν Στράτωνα προήγαγεν εἰς ἴδιόν τινα χαρακτηῖρα
φυσιολογίας * * *

- [εἰσὶ δὲ τῶν γενικωτέρων φιλοσόφων Ἰνδικες δύο, τινὲς μὲν Ἰταλιῶται, | 229
ὦν Πυθαγόρας εὐρετὴς γεγένηται, καὶ ὁ κατὰ τὴν Ἑλαίαν ἀκμάσας]
5 * * * ταύτης δὲ λέγεται κατάρξει Ξενοφάντης ὁ Κολοφώνιος ἀπορητικῆς
μᾶλλον ἢ δογματικῆς τοῖς πολλοῖς εἶναι δοκούσης. μετὰ δὲ τοῦτον τοῖς
αὐτοῦ βουλήμασιν εὐαρεσθηθεὶς καὶ Παρμενίδης οὐ τῶν ἀφανεστέρων
ἐπιβεβηκέναι δοκεῖ. Ζήνων δὲ ὁ Ἑλεάτης τῆς ἐριστικῆς φιλοσοφίας
ἀρχηγὸς μνημονεύεται γεγονώς. τούτου δὲ Λεύκιππος ὁ Ἀβδηρίτης ἀκου-
10 στῆς τὴν τῶν ἀτόμων εὐρεσιν ἐπινενόηκε πρῶτος. Δημόκριτος δὲ παρ'
αὐτοῦ τὸ δόγμα παρεilhφώς μᾶλλον ἐκράτυεν. οὐ Πρωταγόρας ὁ Ἀ-
βδηρίτης ζηλωτής, ὃς καὶ συστάτης τῶν κατὰ φιλοσοφίαν τεχνῶν * * *
* * * οὐπερ Ἀνάξαρχος ὁ Ἀβδηρίτης τῶν λόγων εἰς μίμησιν ἀφι- 228
κόμενος τῷ Πύρρῳ καθηγῆσάτο Σκεπτικῆς ὦν φιλοσοφίας * * *
15 * * * Ἐπίκουρος δὲ κατολιγώρησας, ὥς τινες ὑπελήφασιν, τῆς κατὰ
φιλοσοφίαν σεμνότητος ἐπὶ τινα τρόπον κατελήλυθεν οὐ πᾶν παρὰ τοῖς
ἀκριβεῖσι τῶν φιλοσόφων εὐδοκιμηκότα. τούτου δὲ Μητροδωρος ἡχρο-
ῆτο * * *

4 πῶς τὴν φιλοσοφίαν ὥρισαν.

- 20 Ὁρίσθη δὲ τῶν φιλοσοφιῶν ἡ μὲν ἐξ ἀνδρὸς ὥσπερ ἡ κατ' Ἐπί- 229

1 προσήγαγεν ABN: corr. D || τινα om. B || 2

φυσιολογίας B: φυσιολ (item explicandum) A ||
sequitur in codd. Epicuri et Metrodori mentio
extremo cap. v. 15 — 18 a me adiuncta || 3 cum
Ἰνδικες (sic AB cf. Labbaei gloss. iur. p. 13)
alienum est huic scriptori tum ordo successio-
num discrepat, quare εἰσὶ — ἀκμάσας damnavit
Usener cf. Prol. p. 243 || γενικωτέρων AB:
λογικωτέρων Brandis Mus. Rhen. III 1829
p. 110 || μὲν A: δὲ B || 4 γεγένηται A:
γένεον B || 5 ξενοφάντης AB || ἀπορη-
τικῆς et δογματικῆς AB: ἀπορητικὸς — δο-
γματικὸς — δοκῶν (similiter N) D || 6 τῆς
ante τοῖς add. B || δοκοῦσι AB: cor-
rexī || 7 οὐ AB: ὅς D: * at Galenus acqui-
evisse Xenophanis ἀκαταληψία nec obscu-
riora tetigisse Parmenidem dicit cf. Epiphan.
supra p. 590, 17 || 8 ἀποβεβηκέναι AB: ex
exemplo Bonn. corr. D || 9 ὁ B: om. A || 11
πρωταγόρας AB: *pitagoras* N || 12 ὃς B: οὗ
A || καὶ συστάτης τῶν κατὰ φιλοσοφίαν
τέχνην A: συνεστήσατο τὴν τῆς φιλοσοφίας
τέχνην B: *qui dicit philosophiam artem* N ||
13 secuntur capitula ea, quae falso p. 600, 18.

601, 2 inserta iam aptiorem in ordinem re-
duxī cf. Clem. Strom. I 14 p. 353 P. . . . Δη-
μόκριτος δὲ ἀκουσάτο Πρωταγόρας ὁ Ἀβδη-
ρίτης καὶ Μητροδωρος ὁ Χίος, οὗ Διογένης
ὁ Σμυρναῖος, οὗ Ἀνάξαρχος, τούτου δὲ Πύρ-
ρων, οὗ Ναυσίφανης* τούτου φασὶν ἔνιοι μα-
θητὴν Ἐπικούρου γενέσθαι. cf. Eus. P. E.
XIV 17 16 [Prol. p. 244] || ἀναξαγόρας
ABN: corr. Panzerbieter Seebod. Annal.
Suppl. V 216 || 14 ὦν A: ὄντι BN. utrum
rectius sit, propter lacunam dubium. delebat
D || 16 μεταλήλυθεν AB: correxi. nam μετέρ-
χεσθαι praepositioni coniunctum neque huius
sciptoris [cf. p. 600, 9. 604, 17] neque ce-
terorum moi convenit cf. p. 593, 13. de
Epicuri reprehensione cf. Prol. p. 245 sq. ||
17 εὐδοκιμηκότα A comp.: εὐδοκιμώτατον B

19 titulum habent BN: om. A. de c. 4 cf.
Prol. p. 246 || 20 ὥρίσθη A: ὥρισαντο B:
nominantur N: ὠνομάσθη D vciisimiliter, etsi
non longe abest Simplic. in Epict. p. 41, 52 Did.
τὸν τοιοῦτον ἱατρὸν σέβει . . . καὶ εὐεργέτην ὀρί-
ζεται || τὴν φιλοσοφίαν B || ἡ μὲν — ὥσπερ
ἡ om. B || εἰ κατ' ἐπικούριαν A: κατ' ἐπί-
κουρον B: fortasse in A lectione latet κατ'

230 κουρον· <ή δὲ> | ἐκ τέλους [καὶ δόγματος] ὥσπερ ἡ Εὐδαιμονική·
ὁ γὰρ Ἀνάξαρχος τέλος τῆς κατ' αὐτὸν ἀγωγῆς τὴν εὐδαιμονίαν ἔλεγεν.
ἡ δὲ ἐξ ἐνεργείας ὡς ἡ Περιπατητική· τὸν γὰρ Ἀριστοτέλη κατὰ
τοὺς περιπάτους συνουσίας πρὸς ὁμιλητὰς ποιοῦμενον τῆς ἐπωνυμίας ταύτης
κατηξιώκεναι τὴν κατ' αὐτὸν φιλοσοφίαν. ἡ δὲ δι' ἔνστασιν ὡς ἡ Κυνική
[διαλεκτική]. ἡ δ' ἀπὸ τόπου ὡς ἡ Στωική καὶ Ἀκαδημαϊκή. ἡ δὲ
ἀπὸ διαθέσεως ὡς ἡ Σκεπτική. ἡ δὲ ἐξ ἀνδρὸς καὶ πόλεως καὶ δόγματος
ὡς ἡ κατὰ Ἀρίστιππον Ἀριστιππική μὲν ἀπὸ τοῦ εὐρηκότος, Κυρη-
ναϊκή δὲ ἀπὸ τῆς πόλεως, ἥς ἐκεῖνος μετέχεν, ἡ δονική δὲ ἀπὸ τοῦ τέλους
τῆς κατ' αὐτὸν φιλοσοφίας· τὸν γὰρ Ἀρίστιππον τῇ ἡδονῇ προσκεκλίσθαι 10
μᾶλλον.

231 [περὶ τοῦ λογικοῦ μέρους τῆς φιλοσοφίας. τὸ λογικὸν μέρος τῆς φιλο-
σοφίας τῶν ὕστερον γεγονότων τινὲς ὑπενόησαν προτετάχθαι ἡγούμενοι δεῖν
τοὺς μέλλοντας ἀκριβῶς φιλοσοφεῖν μὴ πρότερον τοῖς ἄλλοις μέρεσιν ἐπι-
χειρεῖν, πρὶν ἢ τί τῶν ὄντων ἕκαστον ἐστὶ γινώσκειν.] 15

5

Οἱ μὲν γὰρ ἔφασαν τὴν φιλοσοφίαν εἶναι δύναμιν γνωστικὴν καὶ περι-
ποιητικὴν ἀρίστου βίου, ἄριστον βίον εἰπόντες τὸ ζῆν ἕκαστον κατ' ἀρετὴν,
οἱ δὲ ἄσκησιν ἀνθρώποις [ἀρίστης ζωῆς] ἐπιτηδεῖας τέχνης ὥρισαντο, ἄσκησιν

<Ἐπίκουρον> Ἐπικουρεῖα || 1 post Ἐπίκουρον
συμβέβηκεν interpolavit A ex scholastica ad-
notatione olim ad v. 5. ἐξ ἐνεργείας delatum
cf. Simplic. in Ar. cat. f. 1 κ Bas. ἡ ἀπὸ συμβε-
βηκυίας ἐνεργείας. cf. schol. Aristot. p. 23^b 43.
35^a 42: συμβέβηκεν om. B || 1 <ή δὲ> add.
D || καὶ δόγματος induxit D conl. schol. Arist.
p. 23^b 25. 35^b 6 || 2 ἀγωγῆς B ut emenda-

γ

verat Zeller H. Ph. I³ 780: εὐαγω (i. e. εὐα-
γωγίας) A: ἀναγωγῆς Fabricius ad Sext.
Emp. VII 48 || 3 ἐνεργείας ὥρισθη ὥσπερ
B || τὸν γὰρ Ἀριστοτέλη testantur AB cf.
v. 10 || 4 ποιοῦμενον B: ποιοῦμενος A ||
5 κατηξιώκεναι B: κατηξίωκε A || post φιλο-
σοφίαν add. φασίν B || ἡ δὲ B: αἱ δὲ A || ἡ
κυνική B: εἰκονική A || 6 διαλεκτική A: hic
om. BN || ἡ δ' ἀπὸ χώρας ὡς ἡ διαλεκτική
ἡ δὲ ἀπὸ τόπου B: quidam vero a terra vel
a loco: sicut stoici N, unde duplex enucleatur
interpretis interpolatio, una διαλεκτική, altero
ἀπὸ χώρας ad τόπου referenda || ἡ ante
Στωική om. A || ἀκαδημαϊκή B || αἱ δὲ ἀπὸ
διαθέσεως A || ἡ ante Σκεπτική B: om. A ||
7 αἱ δὲ A || καὶ πόλεως B ut scripserat D:
om. A || 8 Ἀριστιππική B: om. A: Ἀρι-

στίππειος [conl. Demetr. de eloc. 296] addi-
derat D. de forma Ἀριστιππική cf. Mus.
Rhen. XXVIII 339 || κυνηναϊκή A || 10
τὴν ἡδονὴν προσκεκλίσθαι AB (<ἡδονῇ> A):
corr. I. Bernays cf. πρόσκλησιν p. 604, 3. τὴν
ἡδονὴν προηρῆσθαι Heimsoeth, τ. ἡδονὴν προβε-
βλῆσθαι Sauppe || 11 μᾶλλον vix sanum. suspicor
μόνον. ὁμολογοῦσι Usener || post μᾶλλον sequitur
τινὲς ὑπενόησαν quod infra collocavit v. 13 D
ex coniectura Useneri, qui intellexit pro-
ximum capitulum περὶ—γινώσκειν (12—15) ex
scholastico usu additum inde in continuum
scripturam irrepsisse, cuius rei transposita
illa vocabula testimonio esse || 12 τῆς φιλο-
σοφίας om. B || 13 τινὲς ὑπενόησαν cf. ad
v. 11. vide Sext. Pyrrh. Hyp. II 13 || 15
πρὶν εἴ τι B: πρὶν ὅτι A: corr. censor Lips. ||
τί τῶν ὄντων ἕκαστον cf. p. 603, 9 || τῶν
ὄντων Usener: τούτων A: τούτου B

17 διαγνωστικὴν coni. Usener cf. p. 597, 10.
606, 8 || 19 ἀρίστης ζωῆς interpolata ex
interpretatione ἀρίστου βίου v. 18 AB: omisit
ἀρίστης ζωῆς N cf. Plut. Plac. ph. I prooem. 2
p. 273, 11 οἱ μὲν οὖν Στωικοί—τὴν δὲ φιλο-
σοφίαν ἄσκησιν ἐπιτηδεῖον τέχνης. Prol. p. 244

μὲν τὴν φιλοσοφίαν εἰπόντες, ἐπιτηδεῖαν δὲ τέχνην τὴν σοφίαν ὀνομάσαντες, ἥ τις ἐστὶ κατάληψις θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων. εἰσὶ δ' οἱ θεωρητικὴν ἔξιν αἰρετῶν καὶ φευκτῶν ὑπέλαβον χρῆναι μᾶλλον ὀνομάσαι [δὲ] αὐτήν, αἰρετὰ μὲν τὰ ἀγαθὰ φήσαντες εἶναι, φευκτὰ δὲ τὰ κακὰ, καὶ ⁵ ἀγαθὸν τὸ δι' ἑαυτοῦ αἰρετὸν ὠφελείας τῷ μετόντι γιγνόμενον αἷτιον, κακὸν δὲ τὸ δι' ἑαυτοῦ ἐκκλινόμενον βλάβης καθιστάμενον αἷτιον.

6 πόσα μέρη τῆς φιλοσοφίας.

232

Μέρη δὲ τῆς φιλοσοφίας κατὰ τοὺς πλείστους ἀκριβεστάτους εἶναι δοκοῦντας τρία παρεilhάμεν, τό τε λογικὸν δι' οὗ καταμανθάνομεν, τί τῶν ¹⁰ ὄντων ἕκαστον κατ' οὐσίαν καὶ κατὰ συμβεβηκός, καὶ τὰς διαφορὰς τούτων πρὸς ἀλλήλα καὶ τὰ τοιαῦτα γινώσκομεν· καὶ τὸ φυσικὸν δι' οὗπερ ἔστι καθορᾶν, τίς ἡ αἰτία τοῦ τάξει προιέναι τῶν οὐρανίων τὴν κίνησιν ὅσα φέρεσθαι δοκεῖ, καὶ τίνες αὐτῶν ταχυτῆτες ἢ βραδυτῆτες πρὸς ἀλλήλα καὶ ὅσα τούτων ἐστὶν ὅμοια. καὶ τρίτον τὸ πάντων ἀναγκαιοτάτων καὶ τοῖς ¹⁵ ἐπιτηδεύμασι χρησιμώτατον τὸ ἡθικόν, δι' οὗ μαθηθάνομεν ἀλλήλοις ὁμιλεῖν καὶ συμβάλλειν προσηγῶς, καὶ τοὺς μὲν θρασυτάτους ὑπερορᾶν οὐ μισοῦντες, ἀλλὰ καὶ γελῶντες καὶ ἐλεοῦντες, τοὺς δὲ σπουδαιοτάτους καὶ ἐπεικεσεστάτους στέργειν, ὡς τούτων μὲν τὸν βίον ῥάονα καὶ βελτίους τὰς πρὸς ἀλλήλους ἐντεύξεις ποιουμένων, ἐκείνων δὲ τὸ ἥθος δυσπρόσοδον καὶ παντάπασιν ἀνο- ²⁰ μίλῃτον τὸν βίον ἀπεργαζομέναν.

7 περὶ αἱρέσεων.

233

Τὴν αἵρεσιν ὑπολαμβάνουσί τινες εἰρῆσθαι τριχῶς, κοινῶς καὶ ἰδίως

1 εἰπόντες Usener: πάντες A: om. BN || δὲ om. A || νομίσαντες ABN: corr. Usener || 2 τε B: om. A, sed cf. Plut. l. c. || εἰς δὲ A: εἰς δὲ τὴν B: *quidam vero* N cf. Prol. p. 236: corr. Usener || 3 ὠνόμασαν δὲ AB: ὀνομάσαι δὲ Charterius: ὠνομάσθαι Usener || 4 καὶ D: τὸ AB || 6 cf. p. 611, 8 αἷτιον ἡγήσαντο καθεστάναι

7 titulum praebent BN: om. A. de c. 6 cf. Prol. p. 246 || 8 πλείστοις censor Lips.; fort. πλείστους καὶ ut veitit N, sed cf. p. 612, 10 || ἀκριβεστάτα B || δοκοῦντα B || 9 τί BN: τ' (τὴν) A || 10 καὶ ante κατὰ B (inseruerat D): om. A || 11 καὶ τὸ scripsit D: ἥς (i. e. ἡ, = δεύτερον, olim ut fieri solet mrg. adscr.) καὶ B: τὸ (om. καὶ) A || 12 τίς ἡ αἰτία A: τὴν αἰτίαν B || προσιέναι B || 13 φαίνεσθαι AB: corr. Usener cf. Cobeti V. L.² 121 || τίνες—ταχυτῆτες ἢ βραδυτῆτες AN: τίνα—ταχύτατα

ἢ βραδύτατα B || 17 καὶ γελῶντες A: γελῶντες B: *spernere et non odire: sed misereri* N cf. Prol. p. 255sq. || 17 δὲ om. B || 18 στέργοντες AB: στέργειν ὡς scripsi. infinitivum suaserat censor Lips. || τοῦτον B || μὲν οὖν τὸν B || ῥάον ἀσχεῖν AB: corr. Usener || βέλτιον AB: corr. cens. Lips. inclusit Usener || 19 post ἐντεύξεις add. ἀγαθὰς A quod om. B damnaveratque censor Lips. || ποιούμενον B || δυσπρόσοδον A: δυσπρόσοδον B || 20 ἀπεργαζόμενον B

21 περὶ αἱρέσεως AB: *de heresibus* N. de c. 7 cf. Prol. p. 246 || 22 in B τὴν αἵρεσιν — 604, 4 ἀναφερόντων hic omitta et superscripto titulo περὶ αἱρέσεως extremo capiti post ἀπέρου addita sunt. adscriptae tamen sunt litterae α et β quibus verus ordo qui in N quoque apparet indicaretur || καὶ ante ἰδίως om. B

καὶ ἰδιαίτατα. κοινῶς μὲν τὴν τινὶ πράγματι τῶν κατὰ τὸν βίον συγκατάθεσιν, ἰδίως δὲ τὴν ἐν τέχνῃ, ἰδιαίτατα δὲ τὴν ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ· κατ' ἔννοιαν δὲ τὴν αἵρεσιν εἶναι πρόσκλησιν δογματῶν πολλῶν πρὸς ἀλλήλα συμφώνων ἢ πρὸς ἐν τέλος ἀναφερόντων. τέσσαρας δὲ εἶναι ταύτας γενικωτάτας νομίζουσιν οἱ περὶ τούτων διειληφότες, μίαν μὲν τὴν δογματικὴν τὴν πολλοῖς συγκατατιθεμένην καὶ βεβαιω(τικὴν, δευ)τέραν δὲ τὴν σκεπτικὴν τὴν περὶ πάντων ζητητικὴν. πρὸς δὲ τούτοις εἶναι τρίτην τὴν ἐριστικὴν τὴν διὰ σοφισμάτων νικᾶν ἐν ταῖς ζητήσεσιν ἐσπουδακίαν· σοφίσματα δὲ τὰ τοιαῦτα νομίζουσιν, οἷον 'ἔπερ εἰμὶ ἐγὼ οὐκ εἰ σύ, ἄνθρωπος δὲ εἰμι, σὺ ἄρα οὐκ ἄνθρωπος,' καὶ τοὺς τοιούτους μαιρακιδῶδεις λόγους καὶ ἐριστικούς. 10 μικτὴν δ' αἵρεσιν προσειρήκασιν τὴν τισὶ μὲν δόγμασι συγκατατιθεμένην, περὶ 234 πολλῶν δ' ἡπορηκίαν καὶ μὴ πάντα διεξιούσαν συγκαταθετικῶς. εἶναι δὲ δογματικούς * * * καὶ † τοῖς Ἐπικούρῳ προορισμένοις, σκεπτικούς δὲ Ζήνωνι τὸν Ἑλεάτῃ καὶ Ἀνάξαρχον τὸν Ἀβδηρίτῃ καὶ τὸν ἄγαν ἡκριβωκέναι τὴν ἀπορητικὴν ὑποληφθέντα Πύρρωνα. ἐριστικούς δὲ κεκλή- 15 κασιν Εὐκλείδῃ καὶ Μενέδημον καὶ Κλεινόμεαχον. τοὺς δὲ τὴν μικτὴν αἵρεσιν μετεληλυθότας ὑπάρχειν Ξενοφάνῃ μὲν περὶ πάντων ἡπορηκότα, δογματίσαντα δὲ μόνον τὸ εἶναι πάντα ἐν καὶ τοῦτο ὑπάρχειν θεὸν πεπερασμένον λογικὸν ἀμετάβλητον, τὸν δὲ Δημόκριτον ὁμοίως περὶ μὲν τῶν ἄλλων μηδενὸς ἀποφνηάμενον, ἐν δόγμα δὲ καταλειποτά τὸ περὶ τῶν 20 ἀτόμων καὶ τοῦ κενοῦ καὶ τοῦ ἀπείρου.

1 μὲν τοῖς τινι A: μὲν τινι (om. τοῖς) B: corr. D conlato Sext. Emp. Pyrrh. H. I 16 || συγκατάθεσιν B: σύνθεσιν A || 2 τὴν ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ BN: τὴν φιλοσοφίαν A || cf. Ps. Gal. def. med. XIX p. 352 K. || 3 πρόσκλησιν (sic) A: προσκλήκασιν B: corr. I. Camerarius || σύμφωνον AB: corr. D || 4 ἡ Usener: εἶναι A: οὖσαν B || ἀναφέρων A: ἀναφέροντα B: corr. Ald. Ven. 1525 || ante τέσσαρας superscripsit B πόσαι αἵρέσεις β cf. supra ad p. 603, 22 || εἶναι ταύτας B: εἰσὶν οἱ τὰς A || 5 οἱ περὶ τούτων διειληφότες om. N, cancellis saepserat D qui cum Usenero τέσσαρας δὲ ἐκεῖνοι τὰς γ. scripserat || τούτου B || τὴν post μὲν om. B || 6 κατατιθεμένην AB: corr. Usener conlatis Sexti Pyrrh. H. locis p. 5, 25; 9, 15; 21, 19. 23 Bekk. cf. infra v. 11. 12 || βεβαιωτέραν δὲ τὴν B: βεβαιωτέραν τὴν A: correxerunt D et Usener || 7 τρίτην εἶναι B || ἐριστικὴν A cf. p. 601, 8: σοφιστικὴν BN || 8 ταῖς ζητήσεσιν BN: ταῖς νικητήσεσιν A unde τοῖς νεικῶσιν legebatur || τὰ post δὲ B ut suppleverat D: om. A || 9 νομίζουσιν ABN: ὀνομάζουσιν D ut simul ἐριστικούς (v. 10) defendatur || 10 καὶ ante ἐριστικούς inclusit D: rectius ambas

voces secludes. afferuntur enim haec ἐριστικῆς v. 7 exempla || 11 προσειρήκασιν B || μὲν om. B || συγκατατιθεμένην B: κατατιθεμένην A || 12 μὴ κατὰ πάντα B || 13 δογματικούς B: δογματικῶν A || interciderunt aliorum dogmaticorum nomina || καὶ τοῖς ἐπικούρῳ προορισμένοις A: καὶ τοὺς ἐπικούρους προορισμένους B: *dogmaticos vero esse epicureos* N. quid subsit nescio || 15 σκεπτικούς δὲ A || ἀποληφθέντα A: ἀπολειφθέντα B: corr. D || 16 μενέδημον B: μενίδημον A || κλειτόμαχον B: κλυτόμαχον: corr. Gomperz cf. Nietzsche Mus. Rh. XXV 222 || τὴν μικτὴν AB ut coni. D: antea κατὰ μικτὴν ||

τ
17 ξενοφάνῃ B: ξενοφάν A || παρὰ B || ἡπορηκότα A: ἡπορηκότη B || 18 δογματίσαντα cf. Sext. P. H. I 225 || τὸ εἶναι B: δ εἶναι A || 20 ἔνδειγμα AB: *unum dogma* N cf. Prol. p. 236: correxerat Usener ||

α
καταλείπει A: καταλειοπέναι B: corr. D || τῶν om. B || 21 post ἀπείρου secuntur in B περὶ αἰρέσεως: τὴν αἵρεσιν — ἀναφερόντων vide ad p. 603, 22

8 τίς ἀρχὴ φιλοσοφίας.

Ἀρχὴ δὲ λέγεται τριχῶς· ἡ μὲν ὡς αἰτιώδης, ἡ δὲ ὡς ἐν τρόπῳ συστάσεως, ἡ δὲ ἀποδείξεως. αἰτιώδης μὲν οὖν ἐστὶν ἀρχή, ὅταν ζητήσωμεν, τί ποτ' ἐστὶ τὸ πεποιηκὸς | εἰς ἐπίγειον τοὺς πρῶτους ἐλθεῖν φιλοσοφίας. 235
ἐν τρόπῳ δὲ συστάσεως, ὅταν ζητήσωμεν ποῖον μέρος πρῶτον [ἐκ] τῆς τέχνης συνέστηκεν· ἀποδείξεως δέ, ὅταν τὰ ὑφ' ἡμῶν κατασκευαζόμενα ἀποδεικνύωμεν. αἰτία δὲ φιλοσοφίας εὐρέσεώς ἐστι κατὰ Ξενοκράτη τὸ ταραχῶδες ἐν τῷ βίῳ καταπαῦσαι τῶν πραγμάτων.

9 περὶ σημείου. [cf. Sext. P. H. II 100sq.]

10 Σημεῖον τοίνυν οἱ μὲν διαλεκτικοὶ φασὶν ἀξίωμα ἐν ὑγιεῖ συνημμένῳ προκαθηγούμενον ἐκκαλυπτικὸν τοῦ λήγοντος. τῶν δὲ σημείων τὰ μὲν ἐστὶν ἐνδεικτικά· τὰ δὲ ὑπομνηστικά· ὑπομνηστικὸν μὲν οὖν ἐστὶν, ὅπερ συμπαρ-
τηρηθὲν τῷ σημειωτῷ ἅμα (τῷ) φανῆναι τὸ σημεῖον καὶ τοῦ σημειωτοῦ
εἰς γνῶσιν ἡμᾶς ἄγει, ὁποῖόν ἐστιν ἐπὶ τοῦ καπνοῦ· τοῦτον γὰρ ἰδόντες
15 εὐθὺς γινώσκουμεν, ὅτι ἐκ πυρὸς | γεγονώς ἐστὶν. ἐνδεικτικὸν δὲ ἐστὶ σημεῖον 236
τὸ μὴ πρότερον συμπαρτηρηθὲν τῷ σημειωτῷ, οὗ δὲ φανέντος εἰς γνῶσιν ἀφικόμεθα τοῦ σημειωτοῦ, ὥσπερ ἐπὶ τῆς γάλα ἐχούσης εὐθὺς γινώσκουμεν, ὅτι τετακυῖά ἐστιν.

10 περὶ συλλογισμοῦ.

236

20 Συλλογισμὸς δὲ ἐστὶ λόγος διδομένων ἀποκρίσεων παρὰ τῶν διαλεγο-
μένων συνάγων συμπέρασμα ἀπροσδόκητον ὡς ἐν τῇ Πολιτείᾳ παρὰ Πλάτωνι.
τοῦ γὰρ Θρασυμάχου, εἰρηκότος ὅτι τὸ δίκαιόν ἐστι (τὸ) τοῦ κρείττονος

2 δὲ om. B || 3 ἡ ἀποδείξεως B || 5 μέ-
ρος BN: μέρος ἐστὶ A || post πρῶτον A
exhibet δ rec. man. superscriptum || ἐκ
AB: om. N. τῆς τέχνης intellegenda est
philosophia || 6 ἀποδείξει AB male intel-
lecto compendio || 7 ἀποδείκνυμεν AB: corr.
D || μὲν ἰσωκράτη AB: correxi ex versione
N *necundum zenocratem* (Charter. κατὰ
μὲν Ξενοκράτη). D scripserat μὲν Σωκράτη
ex Useneri coniectura. de neutro constat.
cum sententia cf. Krische Theol. 320 Prol.
p. 236. 246 || 8 καταπαύσας A

9 de c. 9 cf. Prol. p. 246 || 10 διαλεκτικοὶ
B: διαλεκτοὶ A || ἀξίωμα AN: om. B ||
συνημμένον καὶ ἡγούμενον AB: corr. Prantl
Gesch. d. Log. I 609 || 11 ἐκκαλυπτικὸν B: ἐγ-
καταληπτικὸν AN || 12 συμπαρτεθεικε [sic] A:

συμπαρτεθεται B: corr. D || 13 τὸ σημεῖον
τῷ ἅμα φανῆναι A: τῷ σημείῳ τὸ ἅμα φα-
νῆναι B: ex Sexto l. c. corr. D || ση-
μείου τοῦ AB: corr. D ubi otiose ἀδη-
λουμένου additum || 14 ἀγαγεῖν AB: cor-
rexī ἤγαγεν D || τοῦ ante καπνοῦ om. B ||
τοῦτο B || 15 γεγονότος AB: corr. Charte-
rius: recte N || 16 δ μὴ ABN: corr. D ||
συμπαρτηρηθὲν B ut coniecerat D: παρα-
τηρηθὲν A || τοῦ σημείου τοῦ διαφανέντος
AB: corr. D || 17 τοῦ σημείου AB: recte N
ut conī. D || 18 signum ex lacte habet
Sext. P. H. II 106

19 de c. 10 cf. Prol. p. 247 || 20 παρὰ (sic)
A: περὶ B || 21 συνάγων B: συναγωγῶν A ||
Πλάτωνι rep. p. 338 c cf. Strabo I 18
p. 11 || 22 τὸ om. AB

συμφέρων (συνάγει ὁ Σωκράτης, ὅτι καὶ δίκαιόν ἐστι τὸ μὴ συμφέρων)
αὐτοῖς προστάττουσι ποιεῖν.

11 περὶ ὕρου.

Ὅρος δέ ἐστι λόγος σύντομος εἰς γνῶσιν ἡμῶς ἄγων ἐκάστου πράγματος
237 ἢ λόγος διὰ βραχείας ὑπομνήσεως ἐμφανὲς ἡμῖν ἀπεργαζόμενος τὸ ὑπο-
καίμενον πρᾶγμα· τῶν δὲ ὕρων οἱ μὲν εἰσιν οὐσιώδεις, οἱ δὲ ἐννοηματικοί.

239

12 περὶ κριτηρίου. [cf. Sext. P. H. II 14. 15]

Κριτήριόν ἐστι πράγματος διαγνωστικὴ κατανόησις. κριτήριον δέ ἐστι
διττόν· τό τε ὃ χρώμενοι βιοῦμεν καὶ τὸ περὶ ὑπάρξεως καὶ ἀνυπαρξίας.
λέγεται δὲ τὸ κριτήριον τριχῶς, κοινῶς ἰδίως ἰδιαίτατα. 10

238

13 περὶ ἀληθοῦς. [cf. Sext. P. H. II 81sq.]

Ἀληθές ἐστι τὸ ἀντικείμενόν τι. διηλλαγμένον δὲ τὸ ἀληθές τῆς
ἀληθείας τριχῶς οὐσία συστάσει δυνάμει. οὐσία μὲν, ἐπειδὴ τὸ ἀληθές
ἀσάματόν ἐστιν (ἀξίωμα γάρ ἐστι καὶ λεκτόν), ἡ δὲ ἀλήθεια σῶμά ἐστιν·
ἐπιστήμη γὰρ πάντων ἐστὶν ἀληθῶν, ἡ δὲ ἐπιστήμη πως ἡγεμονικόν ἐστι, 15
τὸ δὲ ἡγεμονικόν πνεῦμα εἶναι δοκεῖ, ὕπερ σωματοφυὲς μάλιστα ἂν εἰκότως
δοκοίη. συστάσει δὲ διήλλαχται ταῦτα τῷ τὸ μὲν ἀληθές ἀπλοῦν εἶναι, οἷον
ἔγω διαλέγομαι, τὴν <δ> ἀλήθειαν ἡμῖν εὐρῆσθαι περίληπτικὴν οὖσαν
πάντων ἀληθῶν. δυνάμει δὲ ἐξήλλαχται τῷ τὸ μὲν ἀληθές καὶ φαύλῳ
τινὶ ἐπιγίνεσθαι (λέγει γὰρ ποτε ἀληθῶς καὶ ὁ μὴ πάνυ ἐσπουδασμένος), 20
τὴν δὲ ἀλήθειαν μόνοις ἔντροφον εἶναι τοῖς σπουδαίοις [τρόποις].

1 συμφέρων A: συμφέρει B || συνάγει — συμ-
φέρων explevit D nisi quod ἐστὶν ἀσύμφορα
scripsit || 2 αὐτῶν A: αὐτὸ B: corr. D

3 de c. 11 cf. Prol. p. 247 || 4 δὲ AN:
om. B

7 de c. 12 cf. Prol. p. 247 || 8 πράγματος
AN: πραγμάτων B || κριτήριον AN: κρι-
τικόν B || βιοῦμεν AB || post ἰδίως add.
καὶ B

11 de c. 13 cf. Prol. p. 247 || 12 ἐστὶν
τὸ B: ἐστι καὶ A || 15 ἀληθῶν: Sextus addit
ἀποφαντικὴ || ἡ B: om. A || πῶς ἡγεμονικόν
ἐστὶ tituli instar pinxit A: πῶς ἔχον Sextus ||
16 σωματοφυῆ A: σωματοποιεῖ B: corr. Char-

terius || 17 δοκοίη B: δοκεῖ A || ἡ σύστασις δὲ
AB || διήλλαχται A: διήλλεχται B || ταῦτα
A: τούτων B || τῷ B: τὸ A || ἀπλοῦν
D: δῆλον AB || 18 δ' inseruit D ||
ἡμεῖς εὐρεῖσθαι A: ὑμεῖς εὐρήτε B: corr.
D || 19 πάντων ἀγαθῶν A: ἀληθῶν πάντων
B: corr. D || 21 μόνῃ AB: corr. D || τοῖς
σπουδαίοις τρόποις B: τοῖς τρόποις Σ (εἶναι)
σπουδαίοις A unde D effecerat τοῖς παράπαν
οὖσι σπουδαίοις. inclusi τρόποις vel τρόπον
εἶναι, quod ἔντροφον vocis glossema esse
ipsa varietate positurae arguitur. nempe ἐν
τρόποις εἶναι τοῖς σπουδαίοις correctum vo-
lebat interpolator

14 περὶ διαιρέσεως.

Τὴν διαιρέσιν ὑπολαμβάνουσι χωρισμὸν εἶναι τῶν συνεληλυθότων εἰς ἓν. διαιρεῖσθαι δὲ νομίζουσιν ὀνόματα εἰς σημερινόμενα καὶ ὅλον εἰς [μέρος καὶ] μέρη καὶ γένη εἰς εἶδη καὶ * * * † διαφορὰς εἰς τὸ καθ' ἕκαστον
5 καὶ εἰς συμβεβηκότα.

15 περὶ ἀποδεικτικῆς. [cf. Sext. P. H. II 157] 239

Ἐπειδὴ δοκεῖ τῷ λογικῷ μέρει τῆς φιλοσοφίας προσῆκειν ὁ περὶ τῶν ἀναποδείκτων λόγος, εὐλόγον ἐστὶ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. ἀναποδείκτους καλοῦσι συλλογισμοὺς τοὺς διὰ τὰς . . . . . τὴν ἀπόδειξιν ἢ οὐ θεο-
10 μένους ἐτέρου μηνύματος. εἰσὶ δὲ οἷδε· (πρῶτος) ὁ ἐκ συνημμένου καὶ ἡγουμένου τὸ λήγον ἐπιφέρων, οἷον 'εἰ' ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἔστιν. (ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἄρα ἔστιν). δεύτερος δὲ ὁ ἐκ συνημμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ λήγοντος τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἡγουμένου ἐπιφέρων, οἷον 'εἰ' ἡμέρα ἔστι, φῶς ἔστιν. (οὐκ ἔστι δὲ φῶς, οὐκ ἄρα ἡμέρα ἔστιν). τρίτος δὲ ὁ ἐξ ἀποφαντικοῦ
15 συμπλοκῆς καὶ ἑνὸς τῶν ἐν τῇ συμπλοκῇ τὸ ἀντικείμενον τοῦ λοιποῦ ἐπιφέρων, οἷον 'οὐχὶ καὶ ἡμέρα ἔστι καὶ νύξ ἔστιν. (ἡμέρα δὲ ἔστιν, οὐκ ἄρα νύξ ἔστιν). τέταρτος δὲ ὁ ἐκ διεξευγμένου καὶ ἑνὸς τῶν (ἐπεξευγμένων τὸ) ἀντικείμενον τοῦ λοιποῦ ἐπιφέρων, οἷον 'ἤτοι νῦν ἡμέρα ἔστιν (ἤ) νύξ [οὐκ] ἔστιν. ἀλλὰ μὴν ἡμέρα, οὐκ ἄρα νύξ ἔστι.' πέμπτος ὁ (ἐκ) διεξευγμένου καὶ τοῦ ἀντι-
20 κειμένου ἑνὸς τῶν ἐν τῷ διεξευγμένῳ [τοῦ ἀντικειμένου] τὸ λοιπὸν ἐπι-

1 cum c. 14 cf. Sext. P. H. II 213 Alcinoi [immo Albini] isag. c. 5 p. 156 extr. Herm., Bekkeri Anecd. p. 679, 8sq. vide Prol. p. 247 || 2 τὴν om. B || 3 ὀνομά τε A || σημερινόμενα sic ABN || μέρος καὶ μέρη καὶ B: μερικὰ μέρη κακὰ A: deievit dittographiam cens. Lips. itemque N || 4 εἰς εἶδη καὶ BN: ἰδικὰ A || τὸ om. B || 5 εἰς τὰ συμβεβηκότα B. pro mutilatis et turbatis proposuit D: καὶ εἶδος εἰς τὸ καθ' ἕκαστον καὶ ὁμῶνυμον εἰς διαφορὰς καὶ οὐσίαν εἰς συμβεβηκότα

6 cc. 16. 17. 18. 19 et 15, quae in codd. hoc ordine post c. 35 delata sunt, suo loco reddidit D cf. Prol. p. 243 || de c. 15 cf. Prol. p. 247 || 7 τῶν ἀναποδείκτων sic A: τῆς ἀποδεικτικῆς B || 8 τούτων A: τούτου B || 9 καλοῦσι B: καλῶ A || post τὰς novem litterarum spatium vacat in A: διὰ τὰς ἀποδείξεις μὴ δευμένους κτλ. B: desiderat D τοὺς δι' αὐτῶν συναγόντας τὴν ἀπόδειξιν || 10 πρῶτος om. AB || ὁ ἐκ Charterius: οὐκ ἐκ AB || καὶ corr. D: τοῦ AB || 11 λή-

γον B: λόγον δ A || ἐπιφέρ ν [om. ω] B || 'εἰ' add. D || φῶς ἄρα ἔστιν B || (ἀλλὰ μὴν — 12 ἄρα ἔστιν) add. D || 12 ἐξ ἀνημμένου B: ἐξ ἀνημένου A: corr. D || 13 λήγοντος τὸν A || οἷον — 14 ἡμέρα ἔστιν' om. B || 'εἰ' add. D || 14 'οὐκ ἔστι — ἔστιν' add. D || δὲ om. B || ἀποφαντικοῦ A: ἀποφαντικῆς B ut Diogenes VII 80: correxi e Sexto || 15 τῶν ἐκ τῆς συμπλοκῆς ut habet Sextus corrigebat D || 16 ὅλον B: om. A: || καὶ post οὐχὶ delebat D || 'ἡμέρα — 17 ἔστιν' add. D || 17 δὲ om. B || ὁ B: om. A || τῶν ἀντικειμένων AB: (ἐπεξευγμένων τὸ) inseruit D || 18 ἐπιφέρει B || οἷον B: om. A || εἰ τοίνυν AB: correxi || 'ἤ' add. D || οὐκ post νύξ deleuit D || 19 ἡμέρα οὐκ ἔστι, νύξ ἄρα ἔστιν A: item om. ἔστιν B: corr. D || ὁ διεξευγμένος AB: corr. Charterius || 20 τῶν ἐν τῷ διεξευγμένῳ etiam Diog. l. c. [Prol. p. 247]: τῶν ἐπεξευγμένων Sextus || τοῦ ἀντικειμένου del. D || τὸ λοιπὸν B: τοῦ λοιποῦ B

φέρων, ὅσον ἢ ἡμέρα ἔστιν <ἢ> νῦξ ἔστιν· ἀλλὰ μὴν νῦξ οὐκ ἔστιν, ἡμέρα ἄρα ἔστιν.

240

16 περὶ τοῦ φυσικοῦ.

Ὅσα μὲν εἰκὸς ἦν περὶ τῶν συντελούντων εἰς τὸ λογικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας εἰπεῖν, [ἐν] ἐτέρωθι διήλθον διὰ πλειόνων. ἐνταῦθα δὲ ἡμεῖς ⁵ συντομώτατα περὶ τούτων διαλεχθέντες ἐν συμμετρίᾳ καὶ ἐπὶ τὰ φυσικώτερα χωρήσομεν. καὶ περὶ τούτων εἰ λέγοι τοῖς πᾶσι βραδίως ἐπιτιμῶντες * * * μὴ πάνυ δυσχεραίνειν, καὶ περὶ τούτου δυνατοὶ εἶναι νομίζομεν λέγειν τι. σπουδάζοντες γὰρ ἐγνωκέναι ταῦτα καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνεπίφθονον εἶναι νομίζομεν ἐμφανῆ καθιστάναι καὶ τοῖς πρώτοις μαθητοῖς οὕτως ἂν ὑπολάβοιμεν ¹⁰ διὰ βραδύνης ὑπάρχειν, ἀπὸ τούτων τὰ προτέλεια τῶν κατὰ φιλοσοφίαν λαμβάνοντας. τῶν οὖν πρότερον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῶν τε ὁραστικῶν καὶ τῶν ὕλικῶν ἡργμένων τῆς φυσικῆς πραγματείας, ταῦτα ἡμῖν εἰκότως διανοηθέντες ἀρμόττειν, νομίζομεν ἀπὸ τούτων <τῇ> ἀρχὴν ποιεῖσθαι τῶν λόγων. εἰρηκότων τοίνυν ἐκεῖνων, ὡς τὸ πάντων ὁραστικώτατον αἷτιον τῶν ὄντων ¹⁵ καὶ γινομένων ἐστὶ θεός, καὶ νῦν ὁμοίως ἡμῖν ποιητέον. Πλάτων μὲν οὖν καὶ Ζήνων ὁ Στωικὸς περὶ τῆς οὐσίας τοῦ θεοῦ διεληλυθότες οὐχ ὁμοίως περὶ ταύτης διανοήθησαν, ἀλλ' ὁ μὲν Πλάτων θεὸν ἀσώματον, Ζήνων δὲ σῶμα, περὶ τῆς μορφῆς μὴδὲν εἰρηκότες. Ἐπίκουρος δὲ ἀν-

1 ὅσον εἰ B: ei om. A: correxi || alterum ἢ add. D || μὲν νῦξ B: μὴν ἢ νῦξ A || 2 ἄρα ἔστιν D: οὐκ ἔστιν AB

3 de c. 16 cf. Prol. p. 248 || περὶ τοῦ φυσικοῦ A: περὶ τοῦ φυσικοῦ μέρους τῆς φιλοσοφίας B et N qui addit in qua tangitur de deo et de mundo || 5 ἐν ἐτέρωθι B: item ἐν

η

ἐτέρω A (unde ἐν ἐτέρῳ λόγῳ eliciebat censor Lips.): in alii N: ἐν inclusit Usener cf. Prol. p. 242 sq. || ἐνταῦθα δὲ ἡμεῖς BN: ἡμεῖς δὲ omisso ἐνταῦθα A || 6 ἐν συμμετρίᾳ καὶ B: συμμετρία μὲν A cf. Prol. p. 242 ¹ || καὶ ἐπὶ τὸ φυσικὸν μέρος conl. Usener || 7 χωρήσομεν om. A || καὶ περὶ τούτων εἰ λέγοι om. BN. καὶ—εἰ λέγοιεν οἱ τοῖς πᾶσι βραδίως ἐπιτιμῶντες ἡμῖν πάνυ κτλ. tentavit Usener. τοὺς πᾶσι βραδίως ἐπιτιμῶντας conl. cens. Lips. || 8 δυνατόν AB: corr. D || λέγειν—νομίζομεν ex B accesserunt: in A ommissa sunt propter νομίζομεν iteratum || 9 σπουδάζομεν B: corr. Usener || ἀνεπίφθονον cf. p. 599, 13 || 10 καθιστάναι om. B quia ὑπάρχειν ἀπὸ τε τῶν τὰ πρώτα τῶν κατὰ φιλοσοφίαν ex v. 11 post ἐμφανῆ transvecta sunt || interpunxi post καθιστάναι,

vulgo post μαθοῦσιν || πρώτα A: πρώτων B || ὑπολάβοιμεν B: ὑπολάβωμεν A: ὑπολαμβάνομεν D || 11 βραδύνης B: βραδύ superscripto v A || ὑπάρχειν—φιλοσοφίαν hic om. possuit v. 10 B || φυσιολογίαν perperam D || 12 λαμβάνοντες A: περὶ τούτων διαλαμβάνοντες B: corr. Usener || τῶν οὖν scripsi: τοίνυν AB || πρότερον om. B || quae secuntur cf. cum Sexti Pyrrh. H. III 1 [Prol. p. 248] || τῶν τε D: τε καὶ AB || 13 αἰτίαν ante ἡργμένων add. B || ἡγμένων A || ταῦτα correxi: τοῖς AB. ὡσαύτως voluerat Usener || εἰκότως cf. p. 606, 16 || 14 distinxi post ἀρμόττειν,

D post διανοηθέντες || νομίζομεν αἰ ^τ πρὸ τοῦ ἀρ A: νομίζομεν καὶ πρὸ τούτου ἀρχὴν B: corr. Usener. de νομίζομεν—ποιεῖσθαι cf. Prol. p. 257 || 15 ὡς D: πρὸς AB || 16 ἐστὶ θεός A: τὸν θεὸν εἶναι B || καὶ νῦν μοι ὡς ἡμῖν ποιητής A: correxi: οὕτω καὶ νῦν ἡμῖν ποιητέον B: a quo mundus excogitatus est N, similiter D καὶ κόσμου ὡς εἰπεῖν ποιητής || 17 οὐχ ὁμοίως B (ut conl. D): οὐ κόσμου A || 18 περὶ ταύτης AB (ut conl. D): vulgo παρὰ ταῦτα || 19 περὶ δὲ μορφῆς A: περὶ μορφῆς δὲ B: corr. D

θρωπόμορφον τοῦτον ὑπέλαβεν. Οἱ Στωικοὶ δὲ ἰδίαν μὲν ἰδέαν οὐκ ἔχειν διηνεκῶς, πνεῦμα δὲ πυρῶδες ὁμοιούμενον πᾶσι ῥαδίως, οἷς ἂν προσρυή-
 τόπον δὲ κρατεῖν ὠρισμένον καὶ κινεῖσθαι μεταβατικῶς μόνον Ἐπίκουρος
 αὐτὸν εἰπεῖν ἐπεχείρησεν. οἱ δὲ Στωικοὶ ἔμφυτον μὲν ἐπὶ πάντων διή-
 5 κειν, ὁμοιούμενον δὲ ἐκάστω κινούμενον καὶ μεταλλάττον. προνοεῖν τε τῶν
 ἀρχομένων κατ' ἀρετὴν οἱ Στωικοὶ [διοικητικὸν] τὸν θεὸν εἰρήκασιν. μηδενὸς
 δὲ τῶν ἀπάντων ἐπιμέλειαν ἔχειν Ἐπίκουρος δισχυρίζεται λέγων τὸ
 μακάριον καὶ ἀδιάφθαρτον οὐτ' αὐτὸ πράγματα ἔχειν οὐθ' ἑτέρω παρίεχιν. 243
 ἀγαθὸν δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις τὸν θεὸν διατελεῖν Πλάτων ὑπέληφεν καὶ πάντων
 10 συλλήβδην τῶν κατὰ τὸν βίον καθηγητικὸν † οὐκ ἄλλον νενόμικεν.

17

Τὸν κόσμον οἱ μὲν γενητὸν εἶναι νομίσαντες τὸν θεὸν ἔρασαν γενονέναι
 τούτου δημιουργόν. ἀλλ' οἱ μὲν γενητὸν εἶναι συγκεχωρηκότες οὐχ ὁμοίως
 περὶ τοῦ τέλους κεχρίκασιν. ἀλλὰ Πλάτων μὲν ἀνώλεθρον εἶναι νομίζει
 15 καὶ ἀθάνατον διὰ τὴν εὐτεχνίαν τοῦ πεποιηκότες. Στωικοὶ δὲ φθορᾶς
 ἐπιδεκτικὸν εἶναι (καὶ) διὰ πυρὸς γίνεσθαι τούτου τὴν μεταβολὴν εἰς τὸ
 ἄπειρον χεομένου κατὰ τινα χρόνον τῆς ὕλης ἀναπαυομένης καὶ τῆς ἐνεργείας
 λῆξιν, λαμβανούσης. αὐθις δὲ τῶν ὄντων ἀνανεουμένων ἐκ πυρὸς καὶ
 μεταβαλλόντων κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν τῶν ἄλλων στοιχείων φύσιν καὶ πάλιν
 20 συγκρινόμενων καὶ σωματοποιουμένων ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ τῶν πάντων

2 προερρύη A: προαιροίη B: corr. D || 3 κρατεῖ B || μόνον scripsi: μὲν A: om. B cf. p. 615, 9 || 4 εἰπεῖν om. B || δὲ post Στωικοὶ B || ἐμφύτως δὲ ἐπὶ τὸ διήκειν B || διὰ πάντων veri similiter Charterius || 5 μεταλλάττειν AB: correxi cf. Aët. I 6 1 7 19 || ἀρχομένων dilucide AB cf. Sext. P. H. III 5: legebatur ἀπομένων cf. Prol. p. 248 || 6 διηγητικὸν AB: corr. Charterius. delevi. ἀρετήν. οὗτοι καθηγητικὸν coni. Usener || 7 δὲ ἰσχυρίζεται AB: corr. Usener qui post εἰρήκασιν distinctit || λέγων A: λέγειν B || Sextus ἀφθαρτον || 8 αὐτῷ B || ἔχειν om. B || οὐδ' B || 9 παρέχον B || ἀγαθὸν vulgo prioribus continuatur et post διατελεῖν interpungitur || διατελεῖν τὸν θεὸν Πλάτων δ' B: recte A || ὑπέληφεν A: ὑπέληφε B || 10 καθηγητικὸν A: καθηγητὴν B || οὐκ ἄλλον corruptum: οὐδ' ἄλλον αἴτιον νενόμικε amicus censoris Lips., καθηγητικὸν καλῶν Bernays. ipse καθηγητικὸν καὶ αἴτιον verum existimo expressum ex Plat. ep. VI 323 D καὶ τὸν τῶν πάντων θεὸν ἡγεμόνα τῶν τε ὄντων καὶ τῶν μελόντων τοῦ τε ἡγεμόνος καὶ αἰτίου πα-

τέρα κύριον ἐπομνόντας. καθηγητικὸς scriptori a Galeno excerpto proprium (cf. p. 611, 6 τὴν ἀρχὴν καθηγητικὴν πάντων εἶναι νομίζουσιν) || νενόμικε B: νενέμηκεν A

11 c. 17 continuant priori capiti AB cf. Prol. p. 249 || 12 νομίσαντες — 13 εἶναι om. B || 13 ἄλλοι μὲν A: corr. D || οὐχ ὁμοίως B: οὐκ ὁμοῖς A || 14 μὲν om. B || ἀνώλεθρον αὐτὸν εἶναι B || 15 οἱ στωικοὶ B || 16 καὶ add. ed Ven. 1525 || εἰς ἄπειρον B || 17 καὶ τινα ABN: corr. D ex exemplo Bonn. || ἀναπαυομένης vix sanum. potest fuisse ἀνακατομένης

γ' sive ἀναλυομένης || τῆς ἔπι A: ταῖς ἐπιγαλαῖς B: correxi cf. Antonin. IX 21 ἐνεργείας ἀπολήξεις [ibid. βίου λῆξίς] || 18 λῆξιν A: λῆψιν B || ἀνανεουμένων AB: *renovari* N: corr. D ex exemplo Bonn. || 19 μεταβάλλον AB: corr. Charterius || κατ' ἀρχὰς (*statim*?) vix aptum. desidero ἐξ ἀρχῆς (*de novo*), cf. p. 614, 14. ἀπ' ἀρχῆς coni. Usener || πάλιν A: πάντα B || 20 συγκρινόμενον καὶ σωματοποιούμενον A: συγκρινόμενα καὶ σωματοποιούμενα B: corr. Charterius || καὶ τῶν πάντων B: καὶ τὰ πάντα A

ἐκ νέας κοσμοποιουμένων. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ὑπολαμβάνοντες εἶναι τὸν θεὸν τῶν ἀπάντων δημιουργὸν αὐτῶ μόνῳ τὴν αἰτίαν τῶν γιγνομένων προσάπτειν ἐπιχειρήκασιν. Πλάτων δὲ καὶ τὰς ἰδέας εἰσήγαγεν, αἷς ἴσα
 243 μὲν ἀπεργάσασθαι δύναται· εἰσάγουσι δὲ καὶ τὴν ἄποιον ὕλην, ὅσοι οὐκ ἂν ἴσα τὰ καθ' ἕκαστα συντελεῖσθαι διδόασιν, ἀλλὰ † ταύτης τε ὑπ' αὐτῆς τὰ ἀπο- 5 τελέσματα γίνεσθαι.

18

Καὶ περὶ μὲν τῆς δραστηκῆς αἰτίας ἐπὶ τοσοῦτον. διεξελθεῖν δ' ἂν εἷη καιρὸς καὶ περὶ τῆς ὕλικῆς. οἱ φυσικοὶ περὶ ταύτης εἰπόντες εἶναι μὲν ἀρχὴν ὕλικήν ἅπαντες ὁμοίως δεδώκασιν, οὐ μὴν ἅπαντες εἶναι τὴν 10 αὐτήν. ἀλλὰ Φερεκύδης μὲν ὁ Ἀσσύριος γῆν εἶναι ταύτην ἐνόμισε, Θαλῆς δὲ ὕδωρ, Ἀναξίμανδρος δὲ τὸ ἄπειρον, Ἀναξίμενης δὲ καὶ Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης ἀέρα, πῦρ δὲ Ἰππασος ὁ Μεταποντίος, Ξενοφάνης δ' ὁ Κολοφώνιος γῆν καὶ ὕδωρ. Ἰππων δὲ ὁ Ῥηγίνος πῦρ καὶ ὕδωρ, Οἰνοπίδης δὲ ὁ Χῖος πῦρ καὶ ἀέρα, Ὀνομάκριτος δὲ ἐν τοῖς 15 Ὀρφικοῖς γῆν καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ, οἱ Στωικοὶ δὲ τέσσαρα στοιχεῖα γῆν καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ ἀέρα, Ἀριστοτέλης δὲ τούτοις προσέθηκε καὶ τὸ κυκλοφορητικὸν σῶμα. Ἐμπεδοκλῆς δὲ τέτταρσι στοιχείοις προσήγαγε (φίλαι καὶ νεῖκος), τῶν μὲν τεσσάρων στοιχείων ὕλικῶν ὄντων (καὶ) τῆς φιλίας
 244 ταῦτα συγκρινούσης, τοῦ δὲ νεῖκους διαλύοντος καὶ διακρίνοντος· Δημό- 20 κριτος δὲ καὶ Ἐπίκουρος τὰς ἀτόμους ἀρχὰς πάντων νομίζουσιν, Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ποντικός καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ Βιθυνὸς ἀνάρμους ὄγκους τὰς ἀρχὰς ὑποτίθενται τῶν ὅλων, Ἀναξαγόρας δὲ ὁ Κλαζομένιος τὰς

1 ἐκ νέας A: ἐκ νέου B || κοσμοποιουμένων B: κοσμοποιούμενον A || πάντες A: om. BN || 2 τῶν ἀπάντων B: τὸν ἀπάντων A || 3 ἐπιχειρήκασιν AB: corr. Charterius || πλάτων ed. princ.: πάντων A: πάντα B: αἱ N || εἰσήγαγεν A: εἰσάγον B || εἰς ὅσα μὲν AB: corr. Usener || 4 ὕλην ὡς οὐκ ἦνισα AB: corr. Usener || 5 ἕκαστα A: ἑαυτὰ B || ταύτης τε ὑπ' αὐτῆς A: ταῦτά τε ὑπ' αὐτοῦ B: ταύτης τε καὶ ὑπ' αὐτῆς conl. Usener

7 cum c. 18 cf. Sext. P. H. III 30—32. cf. Prol. p. 249 || 8 δραστηκῆς διεξελθεῖν ἂν εἷη καιρός. οἱ φυσικοὶ κτλ. A: cetera accesserunt ex B || 9 οἱ κυνικοὶ A: corr. D || οἱ φυσικοὶ — εἰπόντες interiecto titulo περὶ τοῦ ὕλικού αἰτίου om. B || 11 ἀσύριος AN: ἀσύριος B. eodem errore vocatur Assyrius ap. August. Ep. 3 ad Volusianum. de forma et commutatione huius nominis cf. Noeldke Herm. V 443 || 12 τὸ ἀήρ A: corr. Charte-

rins. τὸ ἄπειρον—12 Ἀναξίμενης δὲ om. B || 13 ὑπασίας BN: ἱππείας A || μεταπόντιος A: πόντιος BN || 14 post πῦρ καὶ ὕδωρ add. καὶ ἀέρα (statim expunctum) A: om.

δ

B || 15 οἰνοπί A ita scriptum ut οἰνοπίων (quod habent edd. et B) legi possit: Ἰμορίων N || ὁ [om. B] δημόκριτος δὲ ἐν τοῖς σοφικοῖς ABN nisi quod B σοφιστικοῖς effinxit, quod ante D in edd. quoque legebatur || 16 ὕδωρ A: ὕδωρ καὶ ἀέρα ex v. 17 B: aerem ignis loco nominat N || 16 κυκλοφορητικὸν Sextus cf. p. 618, 21: κυκλοφορητικὸν AB || 18 τέτταρσι A || φίλαν καὶ νεῖκος add. Charterius || 19 μὲν om. B || καὶ add. D || φιλοσοφίας B || 20 συγκρινούσης ταῦτα B || 21 ἀρχὰς εἶναι BN || 22 post καὶ add. ὁ A || ἀνάρμους AB || ὄρους B || 23 ὑποτίθενται B: ὑποτιθέντες A || τῶν ὄρων A: τῶν ὁρῶν B: corr. ex Bonn.

ὁμοιομερείας, Διόδωρος δὲ ὁ Κρόνος ἐπιτεκνημένος ἀμερῇ καὶ ἐλάχιστα σώματα, Πυθαγόρας δὲ τοὺς ἀριθμούς, οἱ μαθηματικοὶ δὲ τὰ πέρατα τῶν σωμάτων, Στράτων δὲ ὁ φυσικὸς προσωνομασμένος τὰς ποιότητες.

19

- Ἄρχῃν δὲ καὶ αἰτίαν τινὲς μὲν ᾤήθησαν μηδὲν ἀλλήλων διαφέρειν, τινὲς δὲ τὴν ἀρχὴν καθηγητικὴν πάντων εἶναι νομίζουσιν οὐκ αἰτίαν οὔσαν τοῦ παντὸς ἀποτελέσματος. τὸ δὲ ἐν ἐκάστῳ πρῶτον εἶναι δοκοῦν τὸ αἷτιον ἡγήσαντο καθεστάναι, δι' ὃ γίγνεται τὰ ἀποτελέσματα. αἷτια δὲ ὑπέθεντο τέσσαρα· προκαταρκτικόν, ὃ πεποιηκὸς παραμεμένηκεν, καὶ (συν- 245
10 εκτικόν), οὗ παρόντος τὸ ἀποτέλεσμα πάρεστι καὶ πεπαυμένου παρενήλλακται καὶ αὐξομένου εἰς ἐπίδοσιν πρόεισι καὶ μειουμένου ἐλαττοῦται, (τὸ δὲ) συναίτιον ὑπάρχειν ἔφασαν, ὃ τὴν ἴσῃν δύναμιν συμβάλλεται πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα ὡς ἐπὶ τῶν ἀροτικῶν βοῶν, συνεργὸν δὲ δοκεῖ τὸ μικρὰν ῥοπὴν πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα εἰσάγον ὡς ἐπὶ δυοῖν δοκὸν ἅμα φερόντων δυσκόλως καὶ 15 ῥᾶον οἰσόντων, εἰ τρίτος ἐπιγίνοιτο συνδιακουφίζων.

20 περὶ φύσεως. [Partim ex Plut. pl. phil. I 12 et 302]

246

Φύσιν τινὲς εἶναι λέγουσι πνεῦμα ἔντεχνον ὁδοποιητικόν. ἄλλοι δὲ τὴν τῶν σωμάτων σύγκρισιν εἶναι καὶ διάκρισιν τὴν φύσιν ὑπολαμβάνουσιν. Ἀριστοτέλης δὲ ἀρχὴν κινήσεως καὶ ἡρεμίας εἴρηκεν, ὡς πρῶτόν ἐστι, 20 καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκὸς γεγενῆσθαι νομίζει. φυσικὰ δὲ εἶναι λέγει τὰ περὶ τὸν ἀέρα, φυτὰ ζῷα καὶ τὰ τοιαῦτα.

2 τοὺς ἀριθμούς B: τοῦ ἀριθμοῦ A || οἱ B: om. A || 3 προσωνομασμένος AN: προσωνόμασε B: corr. D

4 inscribit B περὶ ἀρχῆς καὶ αἰτίας || 5 μὲν om. B || ἀλλήλων B: ἄλλων A || 6 τινὲς μὲν AB: corr. I. Camerarius || 7 ἐπιτελέσματος· τῷ δὲ AB: corr. D || ἐν ἐκάστῳ A: ἐκάστῳ B || δοκοῦν om. B || 8 καθεστάναι ἡγήσαντο B: ἡγήσαντο καθιστάναι A || αἰτίας AB || quae sequuntur in Sexto l. c. III 15. 16 similiter compilata sunt unde plurima correxit D || 9 τέσσαρας AB || εἰ καταρκτικὴν B: εἰ καταρκτικός A || ὃ πεποιηκὸς A: ὅπερ πεποιηκός B || συνεκτικόν add. D || 10 οὗ B: οὐ A || πεπαυμένου A: πεπαυμένον B || 11 αὐξομένου A: αὐξανόμενον B || ἡ ἐλάττω τε A: ἐλάττωσε B: fortasse ἡλάττωται cf. παρενήλλακται || τὸ δὲ add. D || 12 ἔφασαν ὑπάρ-

χειν ὃ B: ὑπ. ἔφασαν ἀπὸ A || 13 συνεργεῖν A || 14 ἐπὶ δυοῖν δοκὸν B: ἐπιδεῖν δοκεῖν

τ' compendiose A || ἀμφοτέροιον ὃ A: ἀμφο ἡ B: ἅμα corr. D, φερόντων Heimsoeth || καὶ A: ἡ B || 15 οἰσόντων A: οἰσονται B || ἡ τρίτος ἐπιγίνοιτο (sic) A: καὶ τρίτος ἐπήγετο B: corr. Usener

17 τινὲς Stoici cf. Diog. VII 156 || λέγουσι B: λέγουσ A || 18 σύγκρισιν Aldina 1525: εἰσκρισιν AB cf. p. 610, 20 et Anaxagorae sententia apud Plut. I 302 p. 326, 22 || 19 ἀρχὴν B: ἀρχὴν τε A || καὶ ἡρεμίας B: om. A || εἴρηκεν ex ἡρεμίας ἐν corruptum dixit D ut scribendum esset cum Plut. I 12 ἐν φ' πρῶτως κτλ. || 20 νομίζων AB: corr. D || δὲ om. B || ante λέγει est δοκεῖ statim delatum B || τὰ περὶ B: τ' (τὴν) παρὰ A

21 περὶ διαφορᾶς στοιχείων καὶ ἀρχῆς. [Plut. I 2]

Τῶν ἀπὸ Ἰωνίας φιλοσόφων οὐδὲν διαλλάττειν αὐτὰ νομιζόντων Πλάτων πλείστον διενηνοχέναι ταῦτα κέκρικε τῆς ἀρχῆς. καὶ γὰρ οὐδὲν εἶναι πρότερον, ἀφ' οὗ γεννᾶσθαι ταύτην. συμβέβηκεν δὲ στοιχείων προτέραν εἶναι τιν' ἀειδῆ καὶ ἄμορφον οὐσίαν, ἣν οἱ μὲν ἄποιον ὕλην, οἱ δ' 246 δὲ ἐντελέχειαν καὶ στέρησιν ὀνομάζουσιν. ἔτι δὲ τὰ μὲν | στοιχεῖα εἶναι σύνθετα καὶ ἀποτελέσματα, τὴν δ' ἀρχὴν οὐδέτερον τούτων ὑπάρχειν. ὥστ' εἰκότως ὁ Πλάτων τὴν ἐν τούτοις παραλλαγὴν κατελιγρῶς ἀποφαίνεται.

22 περὶ κινήσεως. [cf. Sext. P. H. III 64sqg.]

Τὴν κίνησιν σχεδὸν τῶν φιλοσόφων πάντες οἱ ἀκριβέστατοι γίνεσθαι 10 νομίζουσιν. εἶναι γὰρ τὴν μὲν τοπικὴν μετάβασιν, ὅταν ἀπὸ τόπου εἰς 247 τόπον ἕτερον φαίνεται (τι) μεταβαῖνον, τὴν δὲ φυσικὴν, ὅταν ἢ ἕτερον ἐξ ἑτέρου γιγνόμενον, ἀποφαίνονται τινες. τρίτον δὲ τὴν γένεσιν, ὅταν ἐξ οὐκ ὄντων γένηται τι. τὴν δὲ φθοράν, ὅταν ἐξ ὄντος πρὸς τὸ μὴ εἶναι καθιστῇται, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἀπογιγνομένων ζώων, τὴν δ' αὐξητικὴν, ὅταν 15 ἀπὸ βραχέος τι πρὸς τὸ μείζον προίῃ. τὴν δὲ μειωτικὴν, ὅταν ἐκ μείζονος βραχύνηται τι καὶ πρὸς τὸ ἑλαττον μεθαρμόζηται.

23 περὶ σωμάτων. [cf. Sext. P. H. III 38sqg.]

Σῶμα τινῶν ὑπολαβόντων τὸ οἶόν τε ποιεῖν ἢ πάσχειν, ἕτεροι τὸ τριχῇ 20 διαστατὸν μετὰ ἀντιτυπίας τὸ σῶμα καθεστάναι φασίν. εἶναι μὲν γὰρ σημεῖον, οὗ μέρος οὐδέν, ἐπιφάνειαν δὲ τὸ μήκους καὶ πλάτους μετέχον, τοῦτο δὲ

2 τῆς ἰωνίας A || οὐδεὶς διαλλάττει αὐτὰ νομίζει, Πλάτων δὲ B: sequor A || 3 διενηνοχέναι ταῦτα B: διενήνοχεν ἄλλα ταῦτα A || τῆς ἀρχῆς B: τῆς μὲν ἀρχῆς A || 4 ἀφ' ἧς AB: corr. D || ταύτην comp. A: ταῦτα B || post συμβέβηκεν (sic AB) distinxit et add. τῶν D || 5 πρότερον A: πρότερον B || τιν' Usener: τὴν AB || ἀειδῆ A: ἀἰθλον B || ὕλην B: ὕλην εἶναι A, ὕλην, ἔστι δὲ coniecerat Usener || 6 εἶναι corr. D: εἰ μὲν A: οἱ μὲν B || 7 οὐδέτεραν AB: corr. Sauppe || 8 παραλλαγὴν A: πᾶσαν ἀλλαγὴν B

11 εἶναι D: εἶ A: ἦ B || μὲν A: om. B || ἀπὸ τούτου—13 γένεσιν ὅταν om. BN || 12 τι add. D || μεταβαίνειν A || ὅταν εἰς A: corr. D || 14 γένηται τις. τὴν διαφθοράν A: γένηται τι. τὴν δὲ φύσεως B: corr. D. || καθίσταται AB: corr. D || 15 ὅταν B: om. A || 16 προίεται AB: procedit N: correxi cf.

p. 611, 11 || 17 βραχύνηται A: βραχύνεται B || πρὸς τὸ sic AB || μεθαρμόζεται B: μεθαρμόζεται A

18 σωμάτων A cf. Plutarch. de Plac. I 12 p. 318^a8: σώματος B || 19 τὸ εἶτε ποιεῖν εἶτε πάσχειν AB quod B addito δυνάμενον suo marte interpolavit cf. Sext. I. c. *in quo est agere et pati* N: corr. D || Sextus adv. phys. I 366 Stoicis et Pythagoreis hanc definitionem tribuit || 20 τὸ A cf. p. 611, 7: om. B || definitio geometrarum est cf. Euclid. el. I def. 1—5. Cic. Acad. pr. II 116 Heron. defin. 2. 3. 9. p. 7 sq. Hultsch. Laert. VII 135 || 21 post οὐδὲν in Sexto est: γραμμὴν δὲ μήκος ἀπλατές, unde Sauppe γραμμὴν δὲ τὸ μήκος μὲν ἔχον, πλάτος δὲ οὐδὲν intercidisse suspicatur || ἐπιφάνεια AB: recte N || μήκους καὶ πλάτους μετέχον A: μήκος καὶ πλάτος ἔχον B

ὁπόταν καὶ βάθος προσλάβῃ, σῶμα νομίζουσιν εἶναι. τινὲς δὲ τὰ πέρατα σώματα εἶναι ὑπειλήφασιν.

24 περὶ ψυχῆς.

254

Πολλὴν μὲν ἔστιν εὐρεῖν παρὰ τοῖς προτέροις ἀντίρρησιν περὶ τῆς
 5 ψυχῆς γενομένην, ἀλλ' ὅμως ἵνα μὴ τὸν τῆς εἰσαγωγῆς τρόπον ὑπερβαίνειν
 δοκῶμεν, τὰ πᾶσιν εἰρημμένα περὶ ταύτης διεξιόντες, ὅσα τοῖς ὀνομαστοτάτοις
 εἰρησθαι περὶ ταύτης νομίζομεν, ὡς ἐν βραχέσι πειρώμεθα λέγειν. ψυχὴν
 τοῖνυν οἱ μὲν πνεῦμα παντὶ τῷ σώματι περικείμενον ὅπου μὲν μᾶλλον, ὅπου
 δὲ ἥττον νομίζουσιν εἶναι (οὗτοι δὲ οἱ περὶ τὸν Ἀσκληπιάδην εἰσίν),
 10 ἄλλοι δὲ δύνανται δι' ἧς ζῶμεν. οἱ δὲ κινήσεως ἀρχὴν πάντων τῶν γι-
 νομένων τε καὶ τῶν ὄντων. Ἐπίκουρος δὲ τὸν ἐφελκόμενον ἔξωθεν ἀέρα
 διὰ τῆς εἰσπνοῆς τὴν ψυχὴν ὑπέλαβεν. τὴν δὲ οὐσίαν αὐτῆς οἱ μὲν ἀσώ-
 ματον ἔφασαν, ὡς Πλάτων, οἱ δὲ σῶμα † συγκινοῦν, ὡς Ζήνων καὶ οἱ
 ἐξ αὐτοῦ. πνεῦμα γὰρ εἶναι ταύτην ὑπενόησαν καὶ οὗτοι. θνητὴν μὲν
 15 ψυχὴν ὁ Ἐπίκουρος καὶ Δικαίαιρχος φήθησαν, ἀθάνατον δὲ Πλάτων
 καὶ οἱ Στωικοί. ἀλλ' ὁ Πλάτων ἀεικίνητον καὶ οὐδέποτε διαφθαρησο-
 μένην. οἱ Στωικοὶ δὲ καθ' ἐκάστην τοῦ κόσμου μεταβολὴν διαμένειν
 ἀθάνατον, ἕως ἂν <ῆ> ἡ τοῦ κόσμου μεταβολὴ συστάσῃ * * * καὶ ταύτην
 20 φρεῖς † ἡκούσας ἐγκρατεῖς οὐσας [ὥστε ταύτας πασχούσας τῷ ἐπιθυμῆν]

1 καὶ βάθος scripsi: μέγεθος BN: μεγέθους A
 4 μὲν οὖν B || 5 ἵνα BN (ut coni. D):
 εἶναι A cf. Prol. p. 242¹ || 6 δοκῶμεν. BN
 (ut corr. D): δοκεῖν μὲν A || τὰ πᾶσιν AN:
 πάντα τὰ B || 7 νομίζουσιν B || πειρώμεθα
 A: πειράσομαι B: *conabimur* B || 8 περι-
 κείμενον B i. e. *totum corpus circumdans*:
 παρακείμενον A: παρεκείμενον D || 9 εἶναι νο-
 μίζουσιν B || 10 πάντων τῶν B et compend.
 A || 11 ἔξωθεν AN: om. B || 12 εἰσπνοῆς
 A: ἀναπνοῆς B || αὐτῆς B: *anime* N: ταύ-
 την A || ἀσώματον A || 13 σῶμα συγκινοῦν
 B: *corpus simul secum movens* N: σώματα
 κινεῖν A: *sententia non certa ratione restitui*
potest. Wachsmuth ex N coni: σῶμα σώματα
 ἅμα κινοῦν, similiter Usener σῶμα τὰ σώματα
 κινοῦν. *tentabam etiam σῶμα αὐτὸ κινοῦν se-*
cundum Plat. Phaedr. p. 245 c (ψυχῇ) τὸ αὐτὸ
κινοῦν, sive σῶμα ἐξ ἑαυτοῦ κινούμενον cf. Ps.
 Gal. def. med. 30 κατὰ δὲ τοὺς Στωικοὺς σῶμα
 λεπτομερὲς ἐξ ἑαυτοῦ κινούμενον. Cleanthis
 erat σῶμα σώματι (συμπάσχει) Cleanth. fragm.
 coll. Wachsmuth p. 13. cf. Iamblich. ap.
 Stob. ecl. I p. 870 H. τὸ συγκεκραμένον τοῖς

σώμασιν ὥσπερ οἱ Στωικοὶ λέγουσιν. || 15 ὁ
 D: ὡς ABN || διαρχος AB: *Diocles* N:
 corr. I. Camerarius collato Cic. Tusc. I
 31 77. plane eodem modo Dicaearchi nomen
 deformatum est p. 639, 27 || post δὲ add.
 ὡς B || 18 ἤ addidit D potest tamen verbum
 una cum ceteris lacuna post συστάσα ab-
 sumptum esse || συστάσα A: συμβάσα B ||
 19 τυχὸν AB: *tunc autem et hanc contingere*
corrumpi N unde huic scriptori talia tri-
 buas: τότε καὶ ταύτην τυχεῖν διαφθαρεῖναι. cf.
 Didym. fr. 39 p. 471, 20 et Plat. n. posse
 suaviter c. 31 p. 1107 c οἱ τὰς ψυχὰς ἀνω-
 λέθρους εἶναι διανοούμενοι καὶ ἀφθάρτους ἢ
 μακρὰς τινας χρόνους περιόδους νῦν μὲν ἐν τῇ
 γῇ νῦν δ' ἐν οὐρανῷ περιπολούσας, ἄχρις οὗ
 συνδιαλυθῶσι τῷ κόσμῳ μετὰ τοῦ ἡλίου καὶ σε-
 λήνης εἰς πῦρ νοερὸν ἀναφθεῖσθαι || συνδεῖσθαι
 cf. Bernays Dialog. d. Arist. p. 24. 144 || 20
 ἡκούσας BN: ἤκουσιν A: fortasse καὶ ἐκούσας.
 καὶ κινήσεως putabat D || ὥστε — ἐπιθυμῆν
tanquam periphrasis initium recidi. ὥστε
 ταῦτά πασχούσας τῷ <σώματι> ἐπιθυμῆν *ten-*
tabat D

ἡδονῶν τῶν διὰ τῶν σωμάτων αὐταῖς προσγινομένων. οἱ δὲ κατὰ θεὸν ἐγγίνεσθαι τοῖς σώμασι βουλόμενοι μὴδὲν τῶν στοιχείων ἀργὸν μὴδὲ ζῆφον ἄμειρον εἶναι διὰ τέλους. ἑξαμαρτάνειν δὲ τὰς ψυχὰς οἱ μὲν αὐτεξουσίου οὕσας καὶ διὰ τὰς σφετέρως ἐπιθυμίας ἐπὶ τὸ πληγμμελὲς τρεπομένας· τῶν ἡδέων γὰρ οὕσας ὀρεκτικὰς διὰ τὴν σωμάτων κακίην ἕξιν μὴδὲν διωθεῖσθαι ἡ τὰς φαυλοτάτας τῶν ἀποπτωτάτων εἶναι νομιζομένων. οἱ δὲ καθ' εἰμαρμένην πάντα συμβαίνειν νομίσαντες καὶ τὴν ψυχὴν ἀπροαιρέτως τοῖς πληγμμελήμασι περιπίπτειν ὑπολαμβάνουσι. διδόναι δὲ δίκην τὰς πονηροτέρας
 256 τῶν σωμάτων ἀπαλλαττομένας ὁ Πλάτων οἶεται καὶ τὰς βεβιωκυίας εἰς θεὸν ἀναπέμπεσθαι καὶ τοῖς ἀστροῖς ἐγκαταλέγεσθαι. Στωικοὶ 10 δὲ τούτων οὐδὲν προσίστανται, ἀλλ' ἐπειδὴν ἀποχωρισθῶσι τῶν σωμάτων φασὶ τὰς ἀκρατεστέρας καὶ τῶν ἡδέων ἐπιθυμητικὰς αὐθις [ἐφιεμένας τῶν διὰ τῶν σωμάτων ἡδονῶν προσγινομένων] ἐγκαταδοῦσθαι πάλιν τοῖς σώμασιν ἐξ ἀρχῆς καὶ μὴδέποτε παύεσθαι τούτοις περιπιπτούσας, ἕως ἂν παιδεύσεως τῆς προσηκούσης τύχῃσι καὶ τῶν καλῶν εἰς γνῶσιν ἀφικόμεναι 15 χρηστὸν ἔλονται βίον. καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ σώματος καθ' αὐτὰς † διαφανεῖς σπουδαίων δεομένων ἰδέας μετελθούσας τὰς ἀγαθὰς καὶ μετὰ ταῦτα διὰ παντὸς οὕσας ταῖς πάλαι οὕτω διακειμέναις.

2 βουλόμενοι A: βουλομένων B || ἀργὸν AB i. e. sine animae motu, nisi āψυχον praestat || ἕξω ὃν ἄμειρον A: ἕξω ὢν ἄμειρον B: correxi (ζῆφον praeiverat Usener) cf. Alcinoi [rectius Albini] isag. 15 εἰσι δὲ καὶ ἄλλοι δαίμονες . . . καθ' ἕκαστον τῶν στοιχείων . . . ὥς μὴδὲν κόσμου μέρος ψυχῆς ἄμειρον εἶναι μὴδὲ ζῆφου κρείττονος θνητῆς φύσεως Achill. isag. p. 134A Pet. ἄπορον δὲ τὸ κρεῖττον πάντων τῶν στοιχείων ζῶν ἄμειρον εἰπεῖν v. Aët. de Plac. IV 20 1 et Hipp. I 22 2 p. 572, 1 || 3 αὐτεξουσίου B: αὐτεξουσίας A || 5 διὰ τὴν

τ κατέξιν A: διὰ τὴν τοῦ κατέξιν B: propter horum adeptionem N (qui διὰ τὴν τούτων μέθεξιν legisse videtur): σωμάτων scripsi, κακίην ἕξιν corr. Usener cf. Posidon. ap. Gal. de Plac. Hipp. et Plat. p. 442, 7sq. inprimis 14 ὥς τῶν παθητικῶν κινήσεων τῆς ψυχῆς ἐπομένων αἰ τῇ διαθέσει τοῦ σώματος || 5 διωθεῖσθαι A: διαδεῖσθαι B: non verentur [μὴδὲν αἰδεῖσθαι?] N: sensus: animas incunda expelientes propter malum corporum habitum pravissimam quamque nihil eorum quae absurdissima iudicantur reicere. διωθεῖσθαι cf. Plutarch de virt. moral. 6 p. 446 B Plat. epistul. 13 p. 363 B || φαυλόττης B || 7 νομίσαντες συμβαίνειν B cf. v. 8 || 8 περιπίπτειν ὑπολαμβάνουσι AN: ἐπισυμβαίνειν νομίζουσι

B ex v. 7 correctae lectione || πονηροτέρας A: πονηροτάτας B || 9 βεβιωκυίας A: βεβιωμένες B || 10 οἱ ante Στωικοὶ add. B sed cf. p. 615, 3. 6 || 11 προίενται A: προιέντες B || 12 ἐφιεμένας — προσγινομένων delevi. explicatur τῶν ἡδέων ἐπιθυμητικὰς iteratis partim verbis v. 1 || ἐφιεμένας BN: ἡμφιεσμένας A: αὐθις ἡμφιεσμένας ut ad ἐγκαταδοῦσθαι πάλιν (v. 13 cf. p. 588, 8) adscripta delevit D || 13 τῶν A: om. B et edd. praeter D || 14 τούτοις sic B et (comp.) A || 17 καθ' αὐτὰς διαφανεῖς om. B lacuna novem litt. indicata: διαφανεῖς — δεομένων om. N: fortasse καθ' αὐτὰς διὰ παντὸς σπουδαίας διαμένειν cf. Plat. Phaedr. p. 67 c 79 D 81 A 65 c αὐτὴ καθ' αὐτήν, quod Posidonius Stoicis immiscuit cf. Sext. IX 72 καὶ καθ' αὐτὰς δὲ διαμένονσι v. Corssen l. c. p. 15. 45. sed possunt alia cogitari velut Usener proposuit βίον (v. 16), σπουδαίων δὲ ἀνθρώπων [ἀνῶν] ἰδέας μετελθούσας τὰς ἀγαθὰς [καὶ] μετὰ τὴν διάλυσιν καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ σώματος καθ' αὐτὰς διαγίνεσθαι [καὶ μετὰ ταῦτα] κτλ. || 18 putabam καὶ κατὰ ταῦτα || 18 οὕσας τὰς πάλιν οὕτω διακειμένας. A: οὕσας τοῖς πᾶσιν διακειμένας BN: correxit Usener, nisi quod συνούσας suadebat cf. Seneca ad Marc. consol. c. 25: pessima eius et ipse molestissima istis iacent ossa cineresque, non magis illius partes

εἶναι δὲ τὰ μέρη τῆς ψυχῆς Πλάτων μὲν τρία νενόμικε λογικὸν θυμικὸν ἐπιθυμητικόν. Ἀριστοτέλης δὲ προσήγαγε καὶ τὸ φυσικόν τε καὶ τὸ ζωτικόν. Στωικοὶ δὲ τέσσαρα μέρη τῆς ψυχῆς εἶναι φασι λογικὸν αἰσθητικὸν φωνητικὸν σπερματικόν· τινὲς δὲ τὴν ψυχὴν ἀπλὴν καὶ ἀμερῇ τυγχάνειν⁵ εἰρήκασιν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο τὴν ψυχὴν ὑπολαμβάνουσιν ἢ φρόνησιν ὑπάρχειν, ἣν καὶ νοῦν καὶ νόησιν | προσειρήκασιν. Μνήσαρχος δὲ τὴν Στωικῶν²⁵⁷ ὑπόληψιν ἐπικρίνων τὸ φωνητικὸν (καὶ) τὸ σπερματικὸν περιεῖλεν οἰήθεις τῆς αἰσθητικῆς δυνάμεως ταῦτα μετέχειν, μέρη δὲ τῆς ψυχῆς ὥσθι μόνον τὸ λογικὸν καὶ τὸ αἰσθητικόν, ὧ καὶ μᾶλλον ἂν τις συγχωρήσειεν¹⁰ εὐλόγως.

25 Περὶ ἰδέας. [Plut. I 10 1. 3. 4. 5]

248

Ἰδέα ἐστὶν οὐσία ἀσώματος, αὐτὴ μὲν ὑφ' ἑστώσα καθ' αὐτήν, εἰκονίζουσα δὲ τὰς ἀμόρφους ὕλας καὶ αἰτία γιγνομένη. Πλάτων δὲ συγχωρεῖ, ὅσον δυνατόν, τοῖς νοήμασι καὶ ταῖς φαντασίαις ζητεῖν περὶ τοῦ θεοῦ.¹⁵ Ἀριστοτέλης δὲ εἶδεν μὲν καὶ ἰδέας ἀπέλιπεν, οὐ μὴν κεχωρισμένας τῆς ὕλης· οἱ δὲ Στωικοὶ ἐννοήματα ἡμέτερα τὰς ἰδέας εἶναι νομίζουσιν.

26 Περὶ ἐλαχίστων. [Plut. I 13 1. 2]

257

Τῶν τεσσάρων στοιχείων πράγματα βαρύτατα οἷον στοιχεῖα ἀπὸ στοιχείων ἢ ψήγματα νομίζουσιν εἶναι τινες τὰ λεγόμενα ἐλάχιστα. Ἡράκλειτος δὲ εἰσάγει ταῦτα νοήσει μόνον ληπτὰ.²⁰

27 Περὶ χρωμάτων. [Plut. I 15 1. 2. 3. 4. 6. 7]

257

Χρῶμά ἐστι ποιότης σώματος ὁρατῆ. Οἱ Πυθαγόρειοι δὲ χροῖαν καὶ χρῶμα ἐκάλουον τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος. Ἐμπεδοκλῆς δὲ

quam vestes aliaque tegumenta corporum. integer ille nihilque in terris relinquens fugit et totus excessit paulumque supra nos commoratus dum expurgatur et inhaerentia vitia situmque omnem mortaliter aevi excutit, deinde ad excelsa sublatus inter felices currit animas etc. || 2 τε om. B fort. recte || 3 οἱ Στωικοὶ B || τέσσαρα: vulgo τὸ αἰσθητικόν in quinque sensus dividitur, unde octo numerantur || 4 ἀπλὴν B: ἀπλῆ A || 6 προειρήκασιν AB || μενέμαχος B: μενέπαχος A: corr. D. Mnesarchi magister Panaetius similem statuerat opinionem cf. Nemes. d. nat. hom. p. 212 M. cf. Prol. p. 281 || τὴν D: τῶν AB || 7 ὑπόκρισιν (om.

ἐπικρίνων) B: recte A || καὶ add. D || σωματικόν AB: corr. Charterius || 8 ὥσθι μόνον seripsi: ὥσθιμεν A: ὥσθισαν B || 9 ὧν καὶ AB: corr. D

12 οὐσία σώματος A: σώματος οὐσία B: recte N || ὑφ' ἑστώσα μὲν αὐτὴ B || καθ' ἑαυτήν B: κατ' αὐτήν A || 14 τοῦ om. B || 15 τῇ τῆς A || 16 οἱ στωικοὶ δὲ B || post νομίζουσιν B addit καὶ οὐχ ὥσπερ οἱ Πλατωνικοὶ: ~

18 voluitne πρίσματα βραχύτερα cf. Plut? || ἀπὸ στοιχείου B || 19 ψήγματα A || τὸ λεγόμενον A || 20 δὲ om. A

22 ποιότης σώματος ὁρατόν A: ποιότης δραστῆ BN || οὐδὲ χροῖαν A: δὲ οὐ χρῶμα (om. χροῖαν καὶ) B: recte N

τὸ τοῖς πόροις τῆς ὄψεως * * * * * ἀπ' αὐτῶν σύμμετρα μῦρια ἔχουσαν πρὸς τὴν ὄψιν. Ζήνων δὲ ὁ Στωικὸς τὰ χρώματα ἐπὶ χρωσιν τῆς ὕλης ὑπέλαβεν οἱ δὲ ἀπὸ Πυθαγόρου τὰ γένη τῶν χρωμάτων λευκὸν τε καὶ μέλαν καὶ ἐρυθρὸν νομίζουσιν, τὰς δ' ἄλλας διαφορὰς παρὰ τὰς ποιεῖς μίξεις τῶν στοιχείων, τὰς δὲ τῶν ζώων παρὰ τὰς τῶν τόπων καὶ τῶν ἀέρων.

248

28 Περὶ σχημάτων. [Plut. I 14 1]

Σχῆμά ἐστιν ἐπιφάνεια καὶ περιγραφὴ καὶ πέρας σώματος.

258

29 Περὶ μίξεως. [Plut. I 17 1. 2. 3. 4]

Οἱ μὲν παλαιότεροι τὰς τῶν στοιχείων <μίξεις> κατ' ἀλλοίωσιν ἦτοι 10 κρᾶσιν φήθησαν γίνεσθαι, οἱ δὲ περὶ Ἀναξαγόραν καὶ Δημόκριτον κατὰ παράθεσιν. Ἐμπεδοκλῆς δὲ ἐκ μικροτάτων οἶεται τὰ στοιχεῖα συγκρίνειν. Πλάτων δὲ τὰ μὲν τρία εἶναι * εἰς ἄλλα λέγει, τὴν δὲ γῆν ἀμετάβλητον μόνην.

258

30 Περὶ κενοῦ. [Plut. I 18 1. 3. 5. 6]

15

Οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου καὶ οἱ φυσικοὶ πάντες μέχρι Πλάτωνος ἐν τῷ κόσμῳ κενὸν εἶναι λέγουσιν. Λεύκιππος δὲ καὶ Δημόκριτος καὶ Ἐπικούροιοι τὰ μὲν ἄτομα ἄπειρα τῷ πλήθει, τὸ δὲ κενὸν ἄπειρον τῷ μεγέθει. Οἱ Στωικοὶ δὲ ἐν τῷ μὲν τοῦ κόσμου κενὸν οὐδὲν εἶναι νομίζουσιν, ἔξωθεν δ' αὐτοῦ ἄπειρον. Ἀριστοτέλης δὲ τοσοῦτον εἶναι κενὸν ἔξω τοῦ οὐ- 20 ρανοῦ, ὥστ' ἀναπνεῖν εἰς αὐτὸ τὸν οὐρανόν. ἐνδοθεν γὰρ εἶναι τόπον πύρινον.

259

31 Περὶ χώρας. [Plut. I 20 1]

Οἱ Στωικοὶ καὶ Ἐπικούρειοι διαλλάττειν τὸν τόπον τῆς χώρας ἐνόμισαν. τὸν μὲν γὰρ τόπον ὑπὸ σώματος κατὰ μὲν τι κατέχεσθαι, κατὰ δὲ τι οὐδαμῶς.

25

1 τὸ τοῖς πόροις τῆς ὄψεως ἀπατῶν B: τοῖς τρόποις τῆς ὄψεως ἀπ' αὐτῶν A: intercidit versus unus cum Platonis lemmate || 2 ἔχουσα A: ἔχον B || τὰ τρήματα ἐπὶ χρωσιν A: τὰ τρίμματα ἐπὶ χρωσιν B || 3 ὑπέλαβε B: ὑπολαβεῖν A || 5 ποιάς om. B

8 παραγραφὴ A || σωμάτων A

10 μίξεις om. AB: habet N cf. Prol. p. 236 || 12 μικροτάτου B || οἶεται ex Plut. ὄγκων vel Galenus vel librarius corruptit ||

13 συγκρίνει Plut. || τρία B: ποιά A || post εἶναι intercidit τρεπτά || τὴν δὲ τρίτην B

16 οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου cf. Prol. p. 13 || τ

18 ἀπερὰ πλήθει A: ἄπειρα τῇ ὕλῃ B (recte N) || 21 αὐτὸν A

23 ἐπικούριοι ut solet A: ἐπικούριοι B || 24 σωμάτων A || 25 οὐδαμῶς εἶναι τὸ πᾶν om. c. 32 titulo A: οὐδαμῶς εἶναι (comp.) ἐν ᾧ τὸ πᾶν: ficto novo c. 32 titulo περὶ κόσμου B

32 Εἰ ἐν τὸ πᾶν. [Plut. I 5 1. 2. 3]

249

Οἱ μὲν ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἓνα κόσμον εἰρήκασιν καὶ τοῦτον σωματικόν. Ἐμπεδοκλῆς δὲ κόσμον ἓνα, οὐ μέντοι τὸ πᾶν εἶναι κόσμον, ἀλλὰ μικρόν τι τοῦ παντός μέρος, τὸ δὲ λοιπὸν ἀργὴν ὕλην. Πλάτων δὲ κόσμον ἓνα φησὶ καὶ ἐν τὸ πᾶν εἶναι γενητόν * * * ἐὰν μὴ πάντα περιέχῃ, (ἐκ) τοῦ μὴ ἔσεσθαι ὅμοιον τῷ παραδείγματι τοῦτ' ἔστι τῷ θνητῷ κόσμῳ, ἐὰν μὴ μονογενὴς ᾖ, (ἐκ) τοῦ μὴ ἔσεσθαι αἰώνιον, εἰ τὸ ἑλλιπές τι ἔχει.

33 Πῶς συνέστηκεν ὁ κόσμος. [Plut. I 4 1]

250

Συνέστηκε τοίνυν ὁ κόσμος περικεκλεισμένως ἐσχηματισμένος τὸν τρόπον τοῦτον, τῶν βαρυτάτων σωμάτων (εἰς τὸ) κάτω, τῶν δὲ κουφοτάτων εἰς τὸ ἄνω φερομένων, (τῶν) δὲ πᾶσι ἐκ τούτων συνηρμοσμένων.

34 Πόθεν ἔχομεν ἔννοιαν θεῶν. [Plut. I 6 1. 2. 7. 8]

252

Ὅριζονται τὸν θεὸν οἱ Στωικοὶ πνεῦμα νοητὸν οὐκ ἔχον μορφήν, μεταβαλλόμενον δὲ εἰς δὲ βούλεται. ἔχομεν δὲ | ἔννοιαν τούτου ἐκ τοῦ 253 15 ἀλλους καὶ μεγέθους τῶν φαινομένων αὐτοῦ δημιουργημάτων. οὐδὲν γὰρ τῶν καλῶν εἰκὴ γενέσθαι, ἀλλ' ὑπὸ δημιουργοῦ σοφοῦ. θὲν Εὐριπίδης εἶπεν· 'ἀστέρες δ' ἐν οὐρανῷ ποικίλμα τέκτονος σοφοῦ'. ἐλάβομεν δὲ ἔννοιαν ἐκ τοῦ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν ἀστέρων τὴν ὑπόγειον φορὰν ἐνεχθέντας ὁμοίους ἀνατέλλειν τοῖς χρώμασι καὶ τοῖς 20 σχήμασιν, ἴσους δὲ καὶ τοῖς μεγέθεσι καὶ κατὰ τόπους τοὺς αὐτοὺς καὶ χρόνους.

35 Περὶ θεοῦ. [Plut. I 7 1. 2. 5. 6 11. 12. 16. 17. 18. 31. 32. 38]

250

Ὅσα κατ' ἀρχὰς περὶ θεοῦ λέγοντες παρολελοίπαμεν, ταῦτα νῦν ἐροῦμεν.

3 τὸν κόσμον A || 5 ἐν τῷ πᾶν A || post γενητόν incertum, quale commentum Galeni intercederit || παράσχη B || ἐκ om. AB || 6 ὁμοῦ ὃν τῷ παραδείγματι A: ὁμοῦ ὄντα παραδείγματα B || 7 μονογενήσῃ A: μόνον γενήσῃ B || ἐκ om. AB || ἄνω ἢ AB: ut incertum est num αἰώνιον εἰ subsistit, ita totius loci condicio dubia || ἔχειν AB

8 inser. om. B || 9 περικεκλεισμένος ABN || ἐσχηματισμένον A || 10 τῶν βαρυτάτων (εἰς τὸ κάτω om.) A: τὰ βαρύτερα κάτω B || τὰ δὲ κοῦφα τῶν εἰς τὸ ἄνω A: τὰ κοῦφα ἄνω B || 11 (τῶν) om. AB

12 c. 34 inser. περὶ θεοῦ καὶ πῶς θεοῦ ἔννοιαν

ἔχομεν B qui insequens caput eadem inscriptione comprehendit || 14 μεταβαλλόμεν A || 15 τῶν ὁρωμένων A || 17 ποικίλματα B || 18 καὶ post ἥλιον om. A || τοῖς λοιποῖς A || τῶν ἀστέρων τὴν ὑπόγειον (comp.) φθορὰν ἐνεχθέντας A: ἀστέρας τὴν ἀπύουον φορὰν ἀνεχθέντες B (recte N) || 19 ὁμοίως AB || τοῖς σώμασι καὶ τοῖς σχήμασιν, εἰς δὲ ABN || 20 καὶ ante κατὰ om. B || 21 χρόνους παραθεοῦ BN: cf. v. 22

22 hoc caput continuant priori BN cf. ad v. 21 || 22 κατ' ἀρχὴν B: respicit c. 16 p. 608, 16 sqq. cf. Frol. p. 243 || λέγονται B

τοὺς μὲν τῶν πρότερον πεφιλοσοφηκότων εὖροιμεν (ἀν) θεοὺς ἡγνοηκότας, ὥσπερ Διαγόραν τὸν Μῆλιον καὶ Θεόδωρον τὸν Κυρηναῖον καὶ Εὐδήμερον τὸν Τεγεάτην· οὐ γὰρ εἶναι θεοὺς εἰπεῖν τετολημῆκασιν. ἔοικε δὲ ταύτην τὴν ὑπόληψιν Εὐριπίδης † ἐπὶ θεοὺς διὰ δέος τῶν Ἀρεοπαγιδῶν ἐκκαλυμμένον τοῦτο δι' ἔξιν ὑφίστασθαι. Ἀναξαγόρας δὲ τὸν θεὸν ἐπὶ 5
 251 τὸ διατεταχέναι τὸν κόσμον παρειληφώς ἐστήκότα τὰ σώματα κατ' ἀρχὰς διακεκοσμηκέναι φησί, νοῦν δ' εἶναι τὸν πεποιηκότα ταῦτα ὑπέλαβεν. Πλάτων δὲ οὐχ ἐστήκότα ταῦτα ὑπέθετο, ἀτάκτως δὲ κινούμενα ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς τάξιν ἵχθαι καὶ τοῦ προσήκοντος μετεिल्φέναι. Θαλῆς δὲ νοῦν τοῦ κόσμου τὸν θεὸν ἡγήσατο. Ἀναξίμανδρος δὲ τοὺς ἀπείρους οὐρανούς 10
 θεοὺς εἶναι νομίζει. Δημόκριτος δὲ νοῦν ἐν πυρὶ σφαιροειδεῖ τὴν τοῦ κόσμου ψυχὴν ὑπολαμβάνει. Πυθαγόρας δὲ τῶν ἀρχῶν τὴν μονάδα θεὸν καὶ τὸ ἀγαθὸν φήθη, ἥτις ἐστὶν ἡ τοῦ ἐνὸς φύσις, αὐτὸς ὁ νοῦς. τὴν δ' ἀόριστον δυάδα μόνην τὸ κακόν, περὶ ἣν ἐστὶν ὁ ὁρατὸς κόσμος. καὶ Πλάτωνι μὲν τοῦτο δοκεῖ τὸν θεὸν ἀμιγῆ πάσης ὕλης καὶ μηδενὶ παθῆναι 15
 συμπεπλεγμένον. Ἀριστοτέλης δὲ τὸν ἀνωτάτω θεὸν εἶδος χωριστὸν ἐπιβεβηκότα τῇ σφαίρᾳ τοῦ παντός· ὅθεν ἐστὶν αἰθέριον σῶμα τὸ μέγιστον ὑπ' αὐτοῦ νομιζόμενον, διηρημένον κατὰ τὰς σφαίρας [διαίρεσεις] τῇ μὲν φύσει ἡμῶν συναφεῖς, τῇ δὲ λόγῳ κεχωρισμένης· ὥστ' εἶναι ζῶν 20
 252 σύνθετον ἐκ σώματος καὶ θεότητος καὶ τὸ μὲν * αἰθέριον, | κινούμενον, 20
 κυκλοφορητικόν, τὴν δὲ ψυχὴν λόγον ἀκίνητον, αἵτιον τῆς κινήσεως κατ' ἐνέργειαν. Οἱ Στωικοὶ δὲ τὸν θεὸν πῦρ ἔντεχνον ἢ πνεῦμα νομίζουσιν, ὁδῶ βαδίζον ἐπὶ κόσμου γένεσιν, ἐμπεριειληφὸς πάντας τοὺς σπερματικούς λόγους, καθ' οὓς ἕκαστα καθ' εἰμαρμένην γίνεσθαι, καὶ διήκειν δι' ὅλου τοῦ κόσμου τὰς προσηγορίας μεταλαμβάνον [τε] κατὰ τὰς τῆς ὕλης δι' ἧς κε- 25
 χώρηκε παραλλάξεις. θεοὺς δὲ καὶ τὸν κόσμον καὶ τοὺς ἀστέρας καὶ τὴν γῆν

1 τοὺς μὲν τῶν προτέρων φιλοσοφηκότων εὖροιμεν A: τοὺς τὸ πρότερον φιλοσοφῆσαντας εὖροιμεν B: correxi addito ἀν || 2 ὥς περιαγόραν τὸν ἥλιον A: ὥσπερ ἀγόραν τὸν ἥλιον BN: correxi || εὐῆρον τὸν αἰγεάτην B || ἔοικε δὲ ταύτης τῆς ὑπολήψεως Εὐριπίδης ἐπὶ θεοῖς δ' ἴδε τῶν ἀρεοπαγιδῶν ἐκκαλυμ. (superscr. ο) τοῦτο δι' ἔξιν ὑφίστασθαι A: ἔοικε ταύτην τὴν ὑπόληψιν Εὐριπίδης ἐπὶ θεοῦ· δεῖ δὲ τὸν ἀρεοπαγῆτην ἐκκαλούμενον τοῦτο δι' ἔξιν ὑφίστασθαι B: suspicor talia ἔοικε δὲ ταύτην τὴν ὑπόληψιν Εὐρ. περὶ θεοῦ διὰ δ. τ. Ἀ. ἐγκεκαλυμμένος τὴν αὐτοῦ δόξαν ὑφίστασθαι || 5 ἀγορὰν δὲ τῶν θεῶν AB: correxi || 6 διατεταχέναι AB: correxi || παρειληφό (superscrispsit τ) A: παρειληφότα B || ἔστι κατὰ A: ἔτι κατὰ B: corr. Usener || ἀρχὴν B || 7 φησὶν οὐδ' εἶναι AB: correxi || 8 οὐ κεκληκότα A: οὐ κε . . . . B || ὑπέλαβε repetitum ex v. 7 B || τοῦ ante θεοῦ om.

B || 9 μετέλαβε B || 10 δὲ καὶ B || ἀπείρους νοῦς (ex οὐνούς corruptum) ABN || 11 σφαιροειδῆ B || 12 τῶν ἀρχόντων μονάδα A || 13 εἴ τις ἐστὶν εἴτινος ἐστὶν ἡ τοῦ ἐνὸς φύσις A [εἴτινος ἐστὶν est varia lectio textui inlata]: εἴ τινος ἐστὶν ἡ τοῦ ἐνὸς φύσις B || 14 μόνην postquam δαι praecedente δαι syllaba omissum est ex δαίμονα fictum || ἀόρατος B || 15 μὲν om. A || παθῆναι ex πάθει τῷ correctum B πάθει A || 16 ἀνωτάτων B || εἰδώς B || ἐπιβεβηκός A || 17 ἐστὶν om. B || μέγιστον AB depravatam ex Plut. πέμπτον || 18 σφετέρας διαίρεσεις A: αὐτοῦ διαίρεσεις B || συναφεῖς AB || 19 κεχωρισμένος B: κεχωρισμένον A || 20 intercudit σῶμα || 21 λόγῳ B || 22 οἱ et δὲ om. A || 23 ἐνπεριειληφώς A || σωματικούς AB || 24 καθ' ὥς B || μεταλαμβάνον τε A: μεταλαμβάνων τε A || 25 κεχώρισται πάσας ἀλλάξεις B || 26 δὲ om. B || καὶ τὸν κόσμον habet loco καὶ τὴν γῆν B

εἶναι νομίζουσιν, τὸ δὲ ἀνώτατον πάντων τὸν νοῦν εἶναι, τὸν θεόν. Ἐπίκουρος δὲ ἀνθρωποειδεῖς εἶναι τοὺς θεούς, λόγῳ δὲ πάντας θεωρητοὺς διὰ τὴν λεπτομέρειαν τῆς τῶν εἰδώλων φύσεως· ὁ δὲ αὐτὸς τέτταρας φύσεις κατὰ γένος ἀφθάρτους * * * ὁμοιότητας. αὐταὶ λέγονται καὶ ὁμοιομέρειαι
5 καὶ στοιχεῖα τῷ αὐτῷ.

36 Περὶ ἡρώων καὶ δαιμόνων. [Plut. I 8 2. 3]

253

Θαλῆς μὲν καὶ Πλάτων καὶ Πυθαγόρας καὶ πρὸς τούτοις οἱ Στωικοὶ γινώσκουσιν ὁμοίους εἶναι καὶ τούτους οὐσίας ψυχικάς. τοὺς δ' ἥρωας ψυχὰς κεχωρισμένας τῶν σωμάτων, τὰς μὲν ἀγαθὰς τῶν τὸν βίον
10 διαγαγόντων ἄριστα ἀνθρώπων, κακὰς δὲ τῶν πονηρῶν. Ἐπίκουρος δὲ οὐδέτερον τούτων συγκεχώρηκεν.

37 Περὶ χρόνου. [Plut. I 21 1. 2. 3]

259

Τὸν χρόνον εἶναι Πυθαγόρας ὑπεῖληψε τὴν σφαῖραν τοῦ περιέχοντος. Πλάτων δὲ διάστημα τῆς τοῦ κόσμου κινήσεως. Ἐρατοσθένης δὲ τὴν
15 τοῦ κόσμου πορείαν.

38 Περὶ οὐσίας χρόνου. [Plut. I 22 7. 1. 8. 9]

260

Τοῦ δὲ χρόνου τὴν οὐσίαν οἱ Στωικοὶ ἡλίου τὴν κίνησιν νομίζουσιν. Πλάτων δὲ τὴν πορείαν τούτου. καὶ τινὲς μὲν ἀγέννητον τὸν χρόνον εἶναι, Πλάτων δὲ γενητόν.

39 Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς. [Plut. I 24 1. 2. 3]

Οἱ περὶ Μέλισσον καὶ Ζήνωνα τὸν Ἐλεάτην καὶ Πάρμενίδην γένεσιν καὶ φθορὰν ἀνῆρτήκασιν ἀκίνητον εἶναι τὸ πᾶν ὑπολαβόντες. Ἐμπεδοκλῆς δὲ καὶ Ἐπίκουρος καὶ ὅσοι κατὰ συναθροισμὸν τῶν λεπτομερῶν σωμάτων κοσμοποιοῦσι συγκρίσεις μὲν καὶ διακρίσεις εἰσάγουσι, γενέσεις δὲ
25 καὶ φθορὰς οὐκ οἰκείως. οὐ γὰρ κατὰ ποιὰν ἀλλοίωσιν, ἀλλὰ κατὰ παράθεσιν καὶ συναθροισμὸν γίνεσθαι τὰ πάντα νομίζουσιν. Πυθαγόρας δὲ καὶ

1 ἐπίκουροι BN || 2 λέγω δὴ πάντες θεωρητοὺς A: λέγουσι πάντας καὶ θεωρητοὺς B || 3 λεπτομερῇ B || οὕτως B: οὕτω A: correxi || 4 intercidit τάδε τὰ ἄτομα τὸ κενὸν τὸ ἄπειρον τὰς || ἀφθάρτους
τ' μ'
ὁμοίωτα αὐτῷ λέγονται καὶ ὁμοιο A: ἄφθαρτον ὁμοιότητα αὐτὰ λέγονται καὶ ὁμοιομερῇ B || 5 καὶ τῷ αὐτῷ AB

8 γινώσκουσιν om. B || ὁμοίους AB: num

δαίμονας? || οὐσίαις φυσικαῖς AB || 9 τὰς μὲν ἀγαθὰς om. B || 10 διαγόντων B || 11 οὐδετέρους A || εἶναι post τούτων inserit A
14 δὲ ante τὴν om. B || 16 titulus deest BN || 17 δὲ om. A || 18 ταύτην A
22 εἰρήκασιν AB || 23 λεπτῶν A || 24 σύγκρισιν μὲν καὶ διάκρισιν AB sed vera lectio latet in διακρίσεις καὶ quod mox errore post γενέσεις δὲ καὶ in AB iteratur || 25 φθορὰ A

ὅσοι παθητὴν <τὴν> ὕλην ὑποτίθενται, κυρίως γένεσιν καὶ φθορὰν λέγουσι γίνεσθαι· ἐκ γὰρ ἀλλοιώσεως καὶ τροπῆς στοιχείων καὶ διαλύσεως * * *

261

40 Περὶ ἀνάγκης. [Plut. I 25 1. 2. 3. 5]

Τὴν ἀνάγκην Θαλῆς ἰσχυροτάτην εἶναι φησι. κρατεῖν γὰρ αὐτὴν τοῦ παντός. Πυθαγόρας δὲ καὶ περικεῖσθαι τῷ κόσμῳ τὴν ἀνάγκην ὑπο-
λαμβάνει. Παρμενίδης δὲ καὶ Δημόκριτος πάντα κατὰ ἀνάγκην συμ-
βαίνειν εἰρήκασιν· εἶναι δὲ τὴν αὐτὴν εἰμαρμένην καὶ δίκην καὶ πρόνοιαν.
Πλάτων δὲ τὰ μὲν εἰς πρόνοιαν, τὰ δὲ εἰς ἀνάγκην ἀνάγεται.

41 <Περὶ> τῆς οὐσίας. [Plut. I 26 1. 2. 3]

Τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν στοιχείων αἰτίαν χρηστικὴν τὴν ἀνάγκην Ἑμ-
πεδοκλῆς ἡγεῖται. Δημόκριτος δὲ τὴν ἀντιτυπίαν καὶ φορὰν καὶ πλη-
γὴν τῆς ὕλης. Πλάτων δὲ ὅτε μὲν τὴν ὕλην, ὅτε δὲ τὴν τοῦ ποιούντος
πρὸς αὐτὴν σχέσιν.

42 Περὶ εἰμαρμένης. [Plut. I 28 1. 2. 3. 4. 5]

Ἡράκλειτος οὐσίαν εἰμαρμένης λόγον διὰ παντός διήκοντα. ἡ δὲ
262 εἰμαρμένη ἐστὶ τὸ αἰθέριον σῶμα, σπέρμα τῆς | τῶν πάντων γενέσεως.
Πλάτων λόγον ἢ νόμον αἰδίων τῆς τοῦ παντός φύσεως. Χρῦσιππος
δύναμιν πνευματικὴν, τάξιν τοῦ παντός διοικητικὴν. καὶ πάλιν ἐν τοῖς Ὅροις
λέγει τὴν εἰμαρμένην, καθ' ἣν τὰ μὲν γεγονότα γέγονε, τὰ δὲ γινόμενα
γίνεται, τὰ δὲ γενησόμενα γενήσεται. οἱ δὲ ἄλλοι Στωικοὶ εἰρμόν. Ποσει-
263 δώνιος δὲ τρίτον ἀπὸ Διός· πρῶτον γὰρ εἶναι τὸν Δία, εἴτα τὴν φύσιν,
εἴτα τὴν εἰμαρμένην.

43 Περὶ τύχης. [Plut. I 29 1. 7]

Πλάτων αἰτίαν ἐν προαιρετικοῖς κατὰ συμβεβηκὸς παρακολούθημα. |
263 Ἀναξαγόρας δὲ καὶ οἱ Στωικοὶ αἰτίαν ἄδηλον ἀνθρωπίνῳ λογισμῷ. καὶ
τὰ μὲν εἶναι κατὰ ἀνάγκην, τὰ δὲ καθ' εἰμαρμένην, τὰ δὲ κατὰ προαίρεσιν,
τὰ δὲ κατὰ τύχην, τὰ <δὲ> κατὰ τὸ αὐτόματον.

1 τὴν om. AB || 2 ἐκ γὰρ Plut.: καὶ περὶ A. καὶ
—διαλύσεως om. B || intercidit ταῦτα γίνεσθαι
5 περιθεῖς A [comp.] B || ὑπολαμβάνειν
A || 8 ἀνέχεσθαι AB
9 περὶ om. AB qui continuant hoc ca-
put || 12 ὅτε μὲν om. B || τὴν ὕλην ποτὲ
μὲν . . . . . [spatium vi litter.] ποτὲ δὲ

τοῦ B

16 τῆς πάντων γενέσεως. αὐτὴν εἶναι ὁ B ||
17 λόγον scripsi: λέγειν AB || νόμον δι' ὃν AB ||
19 λέγειν A || 21 τρίτος B || μὲν εἶναι B
24 προαιρετικῶ B || 25 ἀνθρωπίνων A:
ἀνθρωπίνους B || λογισμοῖς B || 27 τὰ δὲ
καθ' εἰμαρμένην om. BN || 28 δὲ addidi

44 Περὶ κόσμου. [Plut. II 1. 2. 3. 7]

Πυθαγόρας πρῶτος ὠνόμασε τὴν τῶν ὄλων περιοχὴν κόσμον ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως. Θαλῆς ἔνα τὸν κόσμον. Δημόκριτος καὶ Ἐπίκουρος καὶ ὁ τοῦτου καθηγητῆς Λεύκιππος ἀπείρους κόσμους ἐν τῷ ἀπείρῳ κενῷ. Ἐμπεδοκλῆς δὲ τὸν τοῦ ἡλίου δρόμον εἶναι περιγραφὴν τοῦ πέρατος τοῦ κόσμου. Οἱ Στωικοὶ διαφέρειν τὸ πᾶν καὶ τὸ ὄλον· τὸ μὲν γὰρ ἅπαν εἶναι σὺν τῷ κενῷ ἀπείρῳ, ὄλον δὲ χωρὶς τοῦ κενοῦ εἶναι * * * τὸ ὄλον καὶ <τὸν> κόσμον.

45 Περὶ σχήματος. [Plut. II 2 1. 3]

264

10 Οἱ μὲν Στωικοὶ τὸν κόσμον σφαιροειδῆ, ἄλλοι κωνοειδῆ, ἄλλοι κύκλιοι. Ἐπίκουρος ἐνδέχασθαι τούτων ἕκαστον.

46 Εἰ ἔμψυχος ὁ κόσμος. [Plut. II 3 1. 2. 4]

Οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἔμψυχόν τε τὸν κόσμον καὶ προνοίᾳ διοικούμενον. Δημόκριτος δὲ καὶ Ἐπίκουρος ὅσοι τὸ αὐτόματον εἰσάγουσιν, οὐδέτερον 15 τούτων συγχωροῦσι, φύσει δέ τινι ἀλόγῳ διοικεῖσθαι. Ἀριστοτέλης οὔτε ἔμψυχον εἶναι ὄλον δι' ὄλου <οὔτε> αἰσθητὸν οὔτε προνοίᾳ διοικούμενον. τὰ μὲν γὰρ οὐράνια τούτων πάντων μετέχειν. σφαῖρας γὰρ περιέχειν ἔμψυχους καὶ ζωτικούς, τὰ δὲ περιγεία μηδενὸς τούτων μετεilahφέναι μήτε προηγουμένως μήτε κατὰ συμβεβηκός.

20

47 Εἰ ἄφθαρτος ὁ κόσμος. [Plut. II 4 1. 2. 10. 12]

265

Τὸν Πυθαγόραν καὶ Πλάτωνα ὑπὸ θεοῦ γεγονέναι τὸν κόσμον καὶ πάντας τοὺς διαδεδεγμένους τούτους ὑπολαμβάνειν εἰρήκασιν. καὶ εἶναι μὲν ὅσον ἐπὶ τῇ φύσει φθαρτὸν, αἰσθητὸν γὰρ ὑπάρχειν, οὐ μὴν φθαρησόμενον προνοίᾳ τοῦ πεποιηκότος. Ἐπίκουρος δὲ καὶ οἱ Στωικοὶ φθαρτὸν 25 νομίζουσιν, ὅτι γενητός. Ἀριστοτέλης δὲ τὸ ὑπὸ τὴν σελήνην μέρος παθητὸν καὶ φθαρτὸν, ἐν ᾧ καὶ περιγεία.

3 τῆς ἐαυτοῦ B || θαλάσσης A || 4 τούτων B (eius N) || 4 Λεύκιππος pro Metrodoro est inventum Galeni || 5 δὲ om. A || 6 διαφέρουσι τὸ πῦρ B || 7 ἀπόρῳ A: ἀπόσω B || 8 τὸ ὄλον Plut.: πόλον AB || τὸν om. AB
9 inser. om. BN || 10 τὸν om. B || σφαιροειδῆ A || ἄλλοι κωνοειδῆ om. BN || κ.ν.ειδῆ A || 11 κύκλιοι cf. Prol. p. 13 || ἐνδέχεται ABN || ἐνδέχεται usque ad Ἐπίκουρος v. 14 bis scripsit A

12 inser. om. BN || 13 τε om. B || 15 φύσει δὲ γίνεται ἀλλ' ὅπερ AB || οὐ τὸν ἔμψυχον A: ἔμψυχον (οὔτε om.) BN || 16 post ὄλου om. οὔτε AB || αἰσθητὸν οὔτε A: αἰσθητὸν ὄντα B || 17 τούτου πάντα B || 18 περὶ γῆν A || 19 συμβεβηκώς A

20 inser. om. B (habet N) || 21 πυθαγόρα τε A || 22 διαδεδεγμένους B || 23 γὰρ om. A || 25 νομίζουσιν εἶναι καὶ γενητὸν BN || δὲ om. A || 26 ἐνὸν καὶ περιγεία A: om. B

48 Πόθεν τρέφεται ὁ κόσμος. [Plut. II 5 1. 2. 3]

Ἀριστοτέλης· εἰ τρέφεται, φθαρήσεσθαι νενόμικεν. οὐδέτερον δὲ τούτων τῷ κόσμῳ συμβεβηκέναι. Πλάτων ἐκ τοῦ φθίνοντος κατὰ μεταβολὴν τρέφεσθαι τοῦτον φησιν. Φιλόλαος ὁ Πυθαγόρειος διττὴν εἶναι τὴν τροφήν ὑπέλαβεν· τὸ μὲν ἐξ οὐρανοῦ πυρὸς ρύεντος, τὸ δ' ἐξ ὕδατος σε- 5 ληνιακοῦ περὶ τοὺς ἀστέρας ἀποχομένου.

266 49 Ἀπὸ ποίου στοιχείου ἤρχεται ὁ θεὸς κοσμοποιεῖν. [Plut. II 61—6]

Οἱ φυσικοὶ ἀπὸ γῆς ἤρχθαι λέγουσιν αὐτὸν καθάπερ ἀπὸ κέντρου. Πυθαγόρας δὲ ἀπὸ πυρός. Διοκλῆς τὸν μὲν αἰθέρα πρῶτον διακριθῆναι φησι, δεύτερον δὲ πῦρ, ἐφ' ᾧ γῆν ἐξηγνέχθαι, εἶτα ὕδωρ, ἐξ οὗ ἀναθυ- 10 μιαθῆναι τὸν ἀέρα. γενέσθαι δὲ τὸν μὲν οὐρανὸν ἐκ τοῦ αἰθέρος, τὸν δὲ ἥλιον ἐκ τοῦ πυρός. Πλάτων δὲ ὁρατὸν γεγενῆσθαι τὸν κόσμον, ὃν γίνεσθαι πρὸς παράδειγμα τοῦ νοητοῦ. τοῦ δὲ ὁρατοῦ προτέραν μὲν τὴν ψυχὴν, μετ' αὐτὴν δὲ τὸ σωματοειδὲς γεγενῆσθαι ἐκ τοῦ πυρὸς μὲν καὶ γῆς πρῶτον, ὕδατος δὲ καὶ ἀέρος δεύτερον. Πυθαγόρας σώματα τῶν στερεῶν 15 ὥσθι, ἅπερ καλεῖ μαθηματικά. ἐκ μὲν γὰρ τοῦ κύβου γεγενῆσθαι τὴν γῆν φησιν, ἐκ δὲ τῆς πυραμίδος τὸ πῦρ, ἐκ δὲ τοῦ ὀκταέδρου * * * τὸ ὕδωρ, ἐκ δὲ τοῦ δωδεκαέδρου τὴν τοῦ παντὸς σφαῖραν. Πλάτων δὲ συμφέρεται καὶ ἐν τούτοις τῷ Πυθαγόρῃ.

50 Περὶ τάξεως τοῦ κόσμου. [Plut. II 7 1. 4. 6]

Παρμενίδης στεφάνους εἶναι πεπλεγμένους πρὸς ἀλλήλους τὸν μὲν ἐκ τοῦ ἀραιοῦ, τὸν δὲ ἐκ τοῦ πυκνοῦ· καὶ τὸ περιέχον δὲ τὸ πᾶν στοιχεῖον δίκην στεφάνου στερεοῦ εἶναι, πρῶτον πῦρ, εἶτα αἰθέρα, μεθ' ὃν ἀέρα μεθ' ὃν ὕδωρ. Ἐμπεδοκλῆς δὲ μὴ διὰ παντὸς ἐστῶτας μὴδὲ ὠρισμένους τόπους τῶν στοιχείων ὑπείληφεν, ἀλλὰ πάντα τῶν ἄλλων ἀντιλαμβάνειν. 25

1 tit. om. B || 2 φθαρήσεται B || 3 τούτω A: om. B || κατὰ A: τὴν B || 4 φησὶν οἱ πυθαγόριοι B || τὴν om. A || 5 ὑπέλαβον B || σεληνικοῦ A || 6 ὑπεχομένων B: ὑπερχόμενον A

7 ἀπὸ—8 οἱ φυσικοὶ om. B (tit. est in N) || 8 αὐτὸν καθάπερ οἱ . . . . . πυθαγόρας B || 9 διοκλῆς ABN pro Ἐμπεδοκλῆς nescio cuius errore || μὲν τὸν αἰθέρα B || 10 γῆ ἐξηγνέχεται A || 11 ἀέρα A: αἰθέρα BN || 12 ἥλιον πλεῖον A: πλείονα B || ἣν γιγνεται A || 13 προτέραν B: πρότερον A || 14 μετὰ δὲ τὸ A || τοῦ σώματος τὸ εἶδος AB ||

15 δὲ om. B || ante σώματα fortasse ε' intercidit || 16 κύβου BN || 17 φασὶ A || ὀκταέδρου B: ὀκτέδρου A || 18 δὲ om. B || 19 καὶ om. B || τούτω A

20 ἔξως A: titulum om. B || 21 τὴν μὲν ἐκ τοῦ A (unde fortasse olim στεφάνας—πεπλεγμένας lectum concludas) τὸν ὑποῦ B || 22 ἀραιὸν B || τὴν δὲ A || 23 στεροῦ A || πρῶτω πυρὶ μεθ' οὗ αἰθέρα εἶτα ἀέρα μεθ' οὗ ὕδωρ A: recte nisi quod μεθ' οὗ ἀέρα καὶ ὕδωρ B || 24 μὴ A: μὴδὲ B || ἐστῶτας εἶναι A || 25 ὑπέλαβε B || πάντ' A: πάντων τῶν B || ἄλλων AB || ἀντιλαμβάνειν A: ὑπολαμβάνειν B

51 Τίς ἡ αἰτία τοῦ τὸν κόσμον κλιθῆναι. [Plut. II 81.2]

268

Διογένης καὶ Ἀναξαγόρας μετὰ τὸ συστῆναι τὸν κόσμον καὶ τὰ
ζῷα ἐκ τῆς γῆς συμφῶναι, τὸν κόσμον ἐκ τοῦ αὐτομάτου εἰς τὸ μεσημβρινὸν
κλιθῆναι ἴσως ὑπὸ προνοίας, ἵνα τινὰ μὲν ἀοίκητα γένηται, τινὰ δὲ οἰκητὰ
5 κατὰ ψῦξιν καὶ ἐκπύρωσιν. Ἐμπεδοκλῆς τοῦ πυρὸς εἵξαντος τῇ τοῦ
ἡλίου ὀρμῇ ἐπικλίνει τὰς ἀρκτοὺς καὶ τὰ μὲν βόρεια ὑψωθῆναι, τὰ δὲ
νότια ταπεινωθῆναι.

52 Περὶ τοῦ ἐκτός. [Plut. II 91.2.4]

268

* * * ἐκτός εἶναι τοῦ κόσμου, εἰς δὲ ἀναπνεῖν τὸν κόσμον καὶ ἐξ οὗ.
10 οἱ δὲ Στωικοὶ εἰς δὲ ἀναπνεῖν μόνον. Πλάτων δὲ μήτε ἐκτός εἶναι τοῦ
κόσμου μήτε ἐντός κενόν, ἐκτός δὲ μικρόν τι εἰς δὲ ἀναπνεῖν.

53 Τίνα δεξιὰ τοῦ κόσμου. [Plut. II 101.2]

269

Πυθαγόρας καὶ Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης δεξιὰ τοῦ κόσμου
ἔφασαν εἶναι τὰ ἐῷα, ἀφ' ὧν ἀρχὴν εἶναι τῆς κινήσεως, ἀριστερὰ δὲ τὰ
15 ἐσπέρια. Ἐμπεδοκλῆς δὲ δεξιὰ εἶναι τὰ κατὰ τῶν θερινῶν τροπικῶν,
ἀριστερὰ δὲ τὰ κατὰ τῶν χειμερινῶν.

54 Περὶ οὐρανοῦ. [Plut. II 111.2.3—5]

269

Ἀναξιμένης τὴν περιφορὰν τὴν ἐξωτάτην γῆν εἶναι. Ἐμπεδοκλῆς
δὲ στερέμνιον ὑπάρχειν τὸν οὐρανὸν οἶεται ἐξ ἀέρος παγέντος ὑπὸ πυρὸς
20 κρυσταλλοειδοῦς, τό τε πυρῶδες καὶ τὸ ἀερῶδες ἐκάτερα τὰ ἡμισφαίρια
περιέχειν. Ἀριστοτέλης ἐκ πέμπτου σώματος ὕρινον εἶναι τὸν οὐρανὸν
ἐκ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ συνεστῶτα.

55 Περὶ διαιρέσεως οὐρανοῦ. [Plut. II 121.2]

269

Θαλῆς [τὸν οὐρανὸν οὐ] μεμερίσθαι τὴν τοῦ παντὸς σφαῖραν εἰς κύκλους
25 τινὰς | προσαναγορευομένας ζώνας, καλεῖσθαι δὲ αὐτῶν τὸν μὲν ἀρκτικὸν καὶ ἀει- 270

1 ἡ om. A || τοῦ τοῦτον κοῖλον B ||
κλιθῆναι AB || 2 Διογένης δὲ B || 3 ζῷα
om. B || συμφῶναι B || τοῦ κόσμου AB || 4
κριθῆναι [ρ corr. ex λ] A et B || 5 ἐμπεδοκλῆς
δὲ B || τῇ τοῦ πλείου AB || 6 τὰς B: τοὺς
A || μὲν om. B

8 inser. om. B (hab. N) || 9 εἰθ' ἀναπνεῖν
A: εἰς τ' ἀναπνεῖν B || post οὗ spatium v
litter. relinquit B || 10 itemque 11 εἰθ' ἀναπνεῖν
A: εἰς τ' ἀναπνεῖν B || μήτε ἐκ τοῦ A ||
11 μικρόν fort. ἄπειρον || τι om. B

12 inser. om. B (habet N) || 14 ἔφησαν B ||
εἶναι om. B

19 τὸν οὐρανὸν ὑπάρχειν B || καὶ ὑπὸ BN ||
21 ἐκ A: δὲ BN

23 διαίρεσις οὐρανοῦ omissio περὶ B || 24
τὸν οὐρανὸν interpolatum est, quo intruso
καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ excidisse videtur, unde οὐ
ante μεμερίσθαι in codd. servatum est ||
τὰς.τ. π. σφαῖρας A || κυκλοειδῆ compendiose
A || 25 αὐτὸν A || ἀφανῆ AB

φανῇ, τὸν δὲ τροπικὸν θερινόν, τὸν δὲ χειμερινὸν τροπικόν * * * ἀφανῇ. λοξὸν δὲ τοῖς τρισὶ μέσον τὸν καλουμένον ζωδιακὸν ὑποβεβλῆσθαι. Πυθαγόρας δὲ πρῶτος ἐπινενοηκέναι λέγεται τὴν λόξωσιν τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, ἣν Οἶνοπίδης ὁ Χῖος ὡς ἐπίνοιαν ἰδίαν σφετερίζεται.

270 56 Τίς ἡ οὐσία τῶν πλανητῶν καὶ ἀπλανῶν. [Plut. II 13 1. 2. 3. 12. 14. 15. 16] 5

Θαλῆς ὑπολαμβάνει γεωδὴ μὲν εἶναι τὰ ἄστρα, ἔμπυρα δέ. Ἐμπεδοκλῆς δὲ πύρινα μόνα. Ἀναξαγόρας δὲ τὸν περικείμενον αἰθέρα ἀέρα πύρινον ᾤκηθη, τῇ δὲ εὐτονίᾳ τῆς περιδιήσεως ἀναρπάσαντα πέτραι ἀπὸ τῆς γῆς καὶ καταφλέξαντα ταύτην ἡστερικέναι. Διογένης δὲ κισηροειδῇ τὰ ἄστρα λέγει, διάπνοιαν (δ') αὐτὰ νοεῖται κόσμου. Πλάτων δὲ ἐκ μὲν τοῦ 10
271 πλείστου μέρους πυρίνους εἶναι | τοὺς ἀστέρας ὑπολαμβάνει, μετέχοντας δὲ τῶν ἄλλων στοιχείων κόλλης τρόπον. Ξενοφάνης δὲ ἐκ νεφῶν πεπω-
μένων συνεστάναι τοὺς ἀστέρας ἡγεῖται, σβεννυμένους δὲ καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἀναζωπυρεῖσθαι νύκτωρ καθάπερ τοὺς ἄνθρακας. τὰς γὰρ ἀνατολάς καὶ δόσεις ἐξάψεις εἶναι καὶ σβέσεις. Ἡρακλείδης δὲ καὶ οἱ Πυθαγό- 15
ρειοὶ ἕκαστον τῶν ἀστέρων κόσμον εἶναι νομίζουσι γῆν περιέχοντα καὶ αἰθέρα ἐν τῷ ἀπείρῳ ἀέρι. ταῦτα δὲ τὰ δόγματα ἐν ἐνίοις Ὀρφικοῖς φέρεσθαι λέγουσι κοσμοποιούσι τῶν ἀστέρων ἕκαστον. Ἐπίκουρος δὲ οὐδὲν ἀπογινώσκει τούτων ἐχόμενος τοῦ ἐνδεχομένου.

56a <Περὶ σχήματων ἀστέρων.> [Plut. II 14 1. 2. 3] 20

Οἱ Στωικοὶ σφαιρικοὺς τοὺς ἀστέρας καθάπερ τὸν κόσμον οἶοντα καὶ ἥλιον καὶ σελήνην. Κλεάνθης κωνοειδεῖς. Ἀναξιμένης ἥλιον δίκην καταπεπηγέναι τῷ κρυσταλλοειδεῖ. Ἐνιοὶ πέταλα πύρινα νομίζουσιν εἶναι ὥσπερ ζωγραφήματα τοὺς ἀστέρας.

272 57 Περὶ τάξεως. [Plut. II 15 1. 3. 4. 5. 6] 25

Ξενοφάνης κατ' ἐπιφάνειαν οἶεται κινεῖσθαι τοὺς ἀστέρας. Δημό-

1 χειμερινόν A: ἱσημερινόν B || 2 τρισὶ μέρος τὸν κόσμον ἐν ᾧ ζωδιακόν B: κόσμον (pro καλούμενον) etiam A: recte N || 3 πρῶτον B || λέγεται δὲ A || οἰωπίδης AB || ἰδεῖν AB || σφετερίζεσθαι B || hucusque N interpretationis selectam varietatem adiutavi

5 ἡ om. A || 6 Θαλῆς μὲν B || 8 τῇ δὲ—10 νοεῖται κόσμου om. B || περιδιήσεως A || 9 ταῦτα comp. A || ἱστορικέναι A || 10 δ' om. A || νοητῶν κόσμον A || μὲν ἐκ μὲν B || 12

μ' κόλλης] κα A: κόσμου B || 14 ἡμέραν ἡγεῖται

A || καθάπερ καὶ B || 16 κοινὸν AB || εἶναι B: εἶπε A || 17 ἀπύρῳ B || ἐν ἐνίοις ὀρφικοῦς B || 18 οὐδὲν ἀπογινώσκειν ἐπίκουρος τούτων A: recte B nisi quod οὐδὲν omittit

20 inscriptio deest AB fort. consilio scriptoris || 21 οἶοντα ὁ ἥλιον A: οἶονται τὸν ἥλιον B || 22 τὴν σελήνην B || κλεάνθος κωνοειδῇ B || δίκη A || 23 καταπεπηγέναι B: καταπεπῆχθαι A || καὶ κρυσταλλοειδεῖ A: καὶ κρυσταλλοειδεῖς B || 24 ὥσπερ A

25 inscript. et 26 Ξενοφάνης—ἀστέρας om. B

κριτος τὰ μὲν ἀπλανῇ πρῶτον, μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς πλανήτας, ἐφ' οἷς ἥλιον καὶ σελήνην. Πλάτων (μετὰ) τοὺς ἀπλανεῖς πρῶτον λέγει φαίνεσθαι (τὸν) τοῦ Κρόνου, δεύτερον φαέθοντα (τὸν) τοῦ Διός, τρίτον πυρόντα τὸν τοῦ Ἄρεως, τέταρτον φωσφόρον τὸν τῆς Ἀφροδίτης, πέμπτον στίλβοντα τὸν τοῦ Ἑρμοῦ, ἕκτον ἥλιον, ἑβδομον σελήνην. τῶν μαθηματικῶν τινες μὲν, ὡς Πλάτων, τινὲς δὲ μέσον πάντων τὸν ἥλιον, μετὰ δ' αὐτὸν τὴν σελήνην.

58 Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων κινήσεως. [Plut. II 16 1. 2. 7]

Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος καὶ Κλεάνθης ἀπὸ ἀνατολῶν εἰς 10
δυσμὰς φέρεσθαι τοὺς ἀστέρας νομίζουσιν. Ἀλκμαίων καὶ οἱ μαθη-
ματικοὶ τοὺς ἀστέρας τοὺς πλανήτας ἀπὸ | δυσμῶν εἰς ἀνατολὰς ἀντιφέ- 273
ρεσθαι τῷ ἡλίῳ. Πλάτων καὶ οἱ μαθηματικοὶ ἰσοδρόμους εἶναι τὸν
ἥλιον, τὸν φωσφόρον, τὸν στίλβοντα.

59 Πόθεν φωτίζονται οἱ ἀστέρες. [Plut. II 17 1]

15 Μητροδώρος ἅπαντας τοὺς ἀστέρας τοὺς ἀπλανεῖς ὑπὸ τοῦ ἡλίου
προσλάμπεσθαι.

60 Περὶ τῶν Διοσκούρων. [Plut. II 18 1. 2]

Ξενοφάνης τοὺς ἐπὶ τῶν πλοίων φαινομένους οἷον ἀστέρας νεφέλια
εἶναι κατὰ τὴν ποῖαν κίνησιν περιλάμποντα. | Μητροδώρος τῶν ὁρώντων 274
20 ὀφθαλμῶν μετὰ δέους στίλβιδόνας εἶναι.

61 Περὶ ἐπισημασίας. [Plut. II 19 1]

Πλάτων τὰς ἐπισημασίας τὰς χειμερινὰς καὶ τὰς θερινὰς κατὰ τὰς
τῶν ἀστέρων ἐπιτολὰς γίνεσθαι.

62 Περὶ ἡλίου. [Plut. II 20 1. 2. 4. 6. 12. 13 14]

25 Ἀναξίμανδρος τὸν κύκλον αὐτοῦ εἶναι ὀκτωκαιεικοσαπλάσιονα τῆς
γῆς ἀρματεΐφ τροχῷ τὴν ἀψίδα παραπλησίως | ἔχοντα, κοίλην καὶ πλήρη 275

1 ἀφανῇ AB ut saepius || 2 ἥλιος καὶ
σελήνη A || μετὰ om. AB || πρῶτον B: om.
A || λέγων A || 3 τὸν bis ante τοῦ om.
AB || κριοῦ B || φαέθοντα A: φαέθοντος B ||
4 ἀέρος A || 5 ἡλίου A || σελήνης AB || μὲν
τινὲς B || 6 τινὲς δὲ om. B

9 ἀνατολῆς B || 9. 10 φέρεσθαι εἰς δυσμὰς
B || 11 ἀναναφέρεισθαι τὸν ἥλιον πρῶτον καὶ

Diels, Doxographi graeci.

οἱ μαθ. A: φέρεσθαι τὸν ἥλιον πρῶτον καὶ οἱ
μαθ. B || 12 εἰσοδρόμον εἶναι τῷ ἡλίῳ B

16 προσλαμβάνεσθαι AB

17 διοσκόρων A || 18 νεφέλην A || 19 πε-
ριλάμποντα B: περιλάμποντας A [cf. Euseb.] ||
20 μετὰ δέους om. B || στίλβιδόνα A

τ'
21 ἐπισημασιῶν B || 26 ἄμαρ A: ἀρμωτία B

πυρὸς κατὰ μέρος διὰ στενοῦ τὸ πῦρ ὥς δι' αὐλοῦ πρὸς ἡμᾶς ἐκπέμπεσθαι. Οἱ Στωικοὶ ἀναμμα νοερὸν ἐκ θαλάσσης. Πλάτων ἐκ πλείστου πυρός. Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος καὶ Μητρώδωρος πέτρον ἢ μύδρον διάπυρον. Φιλόλαος ὁ Πυθαγόρειος ὕδασι δὴ δεχόμενον τοῦ ἐκ κόσμου πυρός τὴν εὐαίαν, διηθοῦντα δὲ πρὸς ἡμᾶς τὸ φῶς, ὥστε τρεῖς εἶναι ἐν τῷ ἡλίῳ διαφοράς· τὸ ἐν τῷ οὐρανῷ πυρᾶδες, τὸ ἀπ' αὐτοῦ πυροειδές, τρίτον τὴν ἀπὸ τούτου ἀνάκλασιν διασπειρομένην πρὸς ἡμᾶς. Ἐμπε-
 276 δοκλῆς δύο ἡλίους, τὸ μὲν ἄριστον ἡμισφαίριον, | τὸ δὲ φαινόμενον ἀνταύγειαν ἐν τῷ ἐτέρῳ ἡμισφαίριῳ. Ἐπίκουρος γήινον κύκλωμα, κισηροειδῇ καὶ σπογγοειδῇ ταῖς κατατρήσεσιν ἐνημμένον. Ἡράκλειτος 10 ἀναμμα, ἐν μὲν ταῖς ἀνατολαῖς τὴν ἑξαψιν ἔχοντα, τὴν δὲ σβέσιν ἐν ταῖς δυσμαῖς.

63 Περὶ μεγέθους ἡλίου. [Plut. II 21 1. 3. 5]

Ἀναξίμανδρος τὸν μὲν ἥλιον ἶσον εἶναι τῇ γῇ, τὸν δὲ πόλον ἀφ' οὗ τὴν ἐκποῆν ἔχει ἐπτάκις καὶ εἰκοσαπλασίονα τῆς γῆς. Ἀναξαγόρας 15 πολυπλάσιον τῆς γῆς. Ἐπίκουρος τοιοῦτον, οἷος φαίνεται, ἢ μικρῷ μείζον ἢ ἐλάττω.

277 64 Περὶ σχήματος ἡλίου. [Plut. II 23 1. 2. 3. 6]

Ἀναξιμένης πλατὺν εἶναι τὸν ἥλιον οἶται ὥσπερ οἶον πέταλον. Ἡράκλειτος φακοειδῇ ὑπόκυρτον. Οἱ Στωικοὶ ὥσπερ τὸν κόσμον καὶ 20 τὰ ἄστρα. Ἐπίκουρος ἐνδέχεσθαι τὰ προειρημένα πάντα.

65 Περὶ τροπῶν ἡλίου. [Plut. II 22 1. 2. 3. 4. 5]

Ἀναξιμένης ὑπὸ πετυκνωμένου ἀέρος καὶ ἀντιτύπου ἐξωθεῖσθαι τὰ ἄστρα. Ἀναξαγόρας ἀπὸ τοῦ πρὸς ταῖς ἄρκτοις ἀέρος * * * τῆς πυκνώσεως ἰσχυρότερον ποιᾷ. Ἐμπεδοκλῆς ὑπὸ τῆς περιεχούσης αὐτὸν 25 σφαίρας κωλυόμενον μέχρι παντὸς εὐθυπορεῖν καὶ ὑπὸ τῶν τροπικῶν κύκλων εἰργόμενον. Διογένης ὑπὸ τοῦ ἀντιπίπτοντος τῇ θερμότητι ψύχους σβέν-

2 νάμα A: πνεῦμα B || 3 μέτρον ἀμυδρὸν AB || 4 φιλόλογος B || γαλαγοειδῇ B || 5 εὐαίαν cf. Iambl. protr. p. 360K. || 5 ἐν om. B || 6 ἀπὸ τοῦ A: ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τ'

B || 7 ἀνάκλυσιν A || 8 ἀνταυ A: ἀντ' αὐτοῦ B || 9 γῆς ἴδιον AB || 10 κατατρώσεσιν B || 11 ἀναμα A: ἀνάμματα B || ἔχοντα sic AB ut ad ἥλιον referatur cf. κισηροειδῇ καὶ σπογγοειδῇ (sic AB) v. 9
 15 εἰκοσαπλασίω A || Ἀναξαγόρας—γῆς om.

B || 16 πολυπλάσιον A: πολλαπλασίονα B || μικρὰ B || 17 μείζον A: μείζονα B || ἢ ἐλάττω A: om. B

20 ὑπὲρ τὸν B || 21 δέχεσθαι A: δέχεται B. sed δέχεσθαι falso loco post ἀντιτύπου v. 23 || τὰ προειρημένα uia. B

23 ἀντιτύπου δέχεσθαι B || 24 ταις om. B || Plutarchea δὲ αὐτὸς συνωθῶν ἐκ casu inter-ciderunt || 25 αὐτ' A || 26 εὐθυδρομεῖν B || ὑπὸ τὸν τροπικὸν κύκλον A || 27 θερμότητι B

νυσθαι. Οἱ Στωικοὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑποκειμένης τροφῆς διέναι τὸν ἥλιον· ὥκεανὸν δὲ καὶ τὴν θάλασσαν παρέχειν τῷ ἡλίῳ τροφήν τὴν αὐτοῦ ὑγρότητα ἔχουσαν ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γεώδη ἀναθυμίασιν.

66 Περὶ ἐκλείψεως ἡλίου. [Plut. II 24 1. 2. 4. 8]

278

5 Θαλῆς πρῶτος εἶπεν ἐκλείπειν τὸν ἥλιον τῆς σελήνης αὐτὸν ὑπερχομένης κατὰ κάθετον οὔσης φύσει γεώδους. Ἀναξίμανδρος τοῦ στόματος τῆς τοῦ πυρὸς διεκπνοῆς ἀποκλειομένου. Ξενοφάνης κατὰ σβέσιν τὴν ἐκλείψιν γίνεσθαι, ἕτερον δὲ πάλιν πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς ἐξάπτεσθαι. παρεισῆγαγε δὲ καὶ ἐκλείψιν ἐντελῆ, ὥστε τὴν ἡμέραν ἀφανῆ εἶναι. Ἀρί-
10 σταρχος κατὰ τῆς γῆς σκιάζεσθαι τὸν δίσκον τοῦ ἡλίου.

67 Περὶ σελήνης. [Plut. II 25 1. 4. 5. 6. 9]

279

Ἀναξίμανδρος κύκλον εἶναι ἐκκαιδεκαπλάσιον τῆς γῆς. Ξενοφάνης δὲ εἶναι νέφος πεπυρωμένον. οἱ Στωικοὶ μικτὴν εἶναι τὴν σελήνην ἐκ πυρὸς καὶ γεώδους ὡήθησαν. Πλάτων ἐκ πλείονος πυρὸς. Ἀναξαγόρας
15 καὶ Δημόκριτος στερέωμα διάπυρον ἔχον ἐν ἑαυτῷ πεδία καὶ ὄρη καὶ φάραγγας.

67a <Περὶ μεγέθους.> [Plut. II 26 1. 2]

Οἱ Στωικοὶ μείζονα τῆς γῆς νομίζουσι τὴν σελήνην ὡς καὶ τὸν ἥλιον. Παρμενίδης ἴσῃν τῷ ἡλίῳ καὶ ἐξ αὐτοῦ φωτίζεσθαι.

20 68 Περὶ σχήματος. [Plut. II 27 1. 2. 8]

280

Οἱ Στωικοὶ τὴν σελήνην σφαιροειδῆ ὡς καὶ τὸν ἥλιον νομίζουσιν. Ἡράκλειτος δὲ σκαφοειδῆ. Ἐμπεδοκλῆς δὲ δισκοειδῆ, ἄλλοι δὲ κυλινδροειδῆ. Σχηματίζεται δὲ ἡ σελήνη ἐπαχῶς· ὅτε γὰρ τίκεται, δοκεῖ φαίνεσθαι μηνοειδῆς, (εἶτα) διχότομος, εἴτ' ἀμφίκυρτος, εἶτα πανσέληνος,
25 εἶτα πάλιν ἐπαναχωροῦσα αὐθις γίνεται ἀμφίκυρτος, εἶτα διχότομος καὶ τὸ ὕστερον μηνοειδῆς, εἴτ' ἀφανῆς κατὰ τὴν καινὴν. πλείστος γίνεται περὶ αὐτῆς λόγος. λέγεται τοῦτον σχηματίζεσθαι τὸν τρόπον σκιαζούσης ἐκάστοτε τῆς γῆς πρῶτον μὲν κατὰ τὸ μόριον ἑαυτῆς, ποτὲ δὲ κατὰ τὸ παντελὲς ὑπορρεούσης τῆς σελήνης εἰς τὸ κοῖλον τῆς γῆς.

1 διέναι A || 2 παρέχοντα τῷδε τροφήν B || 3 αὐτοῦ ante ὑγρότητα A: om. B. sententiam non adsequor

5 πρῶτον AB || 6 Ἀναξίμανδρος — ἀποκλειομένου om. B || 7 πυρὸς διήκειν εἰς ἀποκλινομένου A || 9 ἐντελῶς B || 10 ὑπὸ γῆς B
12 ἐκκαιδεκαπλάσιον AB || 14 ἐκ om. B: εἰς A || 15 διὰ πυρὸς AB || ἔχων A || πεδία

καὶ ὄρη om. B: πάσδια καὶ ὄρη A || 17 titulum om. AB

20 tit. om. B || 21 ὡς om. B || 23 τίκεσθαι (supra scripto ται) φαίνεσθαι δοκεῖ B || 24 (εἶτα) om. AB || 28 κατὰ τὸ B: τὸ om. A || ὑπορρεούσης B: ἀπορρεούσης A || 29 fort. εἰς τὸν κῶνον sc. umbrae

281

69 Περὶ φωτισμοῦ σελήνης. [Plut. II 28 1 5]

Ἀναξίμανδρος ἴδιον ἔχειν αὐτὴν φῶς εἴρηκεν, ἀραιότερον δέ πως. Θαλῆς δὲ ἀπὸ τοῦ ἡλίου φωτίζεσθαι τὴν σελήνην.

70 Περὶ ἐκλείψεως σελήνης. [Plut. II 29 1. 4. 6]

Ἀναξίμανδρος μὲν ὑπέλαβε τοῦ στομίου τοῦ περὶ τὸν τροχὸν ἐμ- 5
φραττομένου τὴν σελήνην ἐκλείπειν. | τῶν Πυθαγορείων δέ τινες κατ'
ἀνταύγειαν καὶ ἀντίφραξιν τῆς τε γῆς καὶ τῆς ἀντίχθονος. Πλάτων δὲ καὶ
Ἀριστοτέλης καὶ οἱ Στωικοὶ ἔτι δὲ καὶ οἱ μαθηματικοὶ τὰς μὲν
μηνιάδας * συνοδεύουσιν αὐτὴν τῷ ἡλίῳ καὶ περιλαμπομένην ποιεῖσθαι, τὰς
δὲ ἐκλείψεις σκιαζομένην ὑπὸ τῆς γῆς. 10

282

71 Διὰ τί γεώδης φαίνεται ἡ σελήνη. [Plut. II 30 1. 2]

Οἱ Πυθαγόρειοι γεώδη φαίνεσθαι τὴν σελήνην οἴονται διὰ τὸ περιοι-
κεῖσθαι ταύτην ὑπὸ μειζόνων ζφῶν καὶ φυτῶν καὶ καλλιόνων. εἶναι γὰρ
πεντεκαίδεκαπλάσια τὰ ἐπ' αὐτῆς ζφᾶ τῇ δυνάμει μῆδὲν περιττωματικὸν
ἀποκρίνοντα· καὶ τὴν ἡμέραν τοσαύτην εἶναι τῷ μήκει. Ἀναξαγόρας 15
ἀνωμαλότητα τοῦ συγκρίματος διὰ τὸ ψυχρομιγῆς ἄμα καὶ γεῶδες· παρα-
283 μεῖχθαι δὲ τῷ πυρῶ|δει τὸ ζοφῶδες.

72 Περὶ τῶν διαστημάτων τῆς σελήνης. [Plut. II 31 1. 2. 3]

Ἐμπεδοκλῆς διπλάσιον ἀπέχειν τὴν σελήνην ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἥπερ
ἀπὸ τῆς γῆς. οἱ μαθηματικοὶ ὀκτωκαίδεκαπλάσιον. Ἐρατοσθένης 20
τὸν ἥλιον ἀπέχειν τῆς γῆς σταδίων μυριάδας τρεῖς καὶ ὀκτάκις μυριάδας,
τὴν δὲ σελήνην τῆς γῆς ἀπέχειν σταδίων μυριάδας ἐβδομήκοντα ὀκτά.

73 Περὶ ἐνιαυτοῦ. [Plut. II 32 1. 2. 3. 4]

Ἐνιαυτὸς μὲν <Κρόνου> ἐστὶν ἐτῶν τριάκοντα, Διὸς δώδεκα, Ἄρεος δέκα
πέντε μηνῶν· σελήνης ἡμέραι τριάκοντα· τοσοῦτος γὰρ ὁ τέλειος. τὸν 25
284 δὲ μέ|γαν ἐνιαυτὸν οἱ μὲν ὀκταετηρίδα τίθενται, οἱ δὲ ἐννεακαίδεκαετηρίδα.

2 ἀριστερὸν δὲ πῶς AB

4 σελήνης om. A || 5 τοῦ ante περὶ
om. B || 6 κατὰ αὐτάγγειαν A || 7 τε om.
B || 9 deest ἀποκρύψεις || συνοδεύουσα τῷ
ἡλίῳ B || περιλαμβανομένην A: περιλαμβανο-
μένη B || 10 σκιαζομένη B || ὑπὸ τὴν γῆν A

14 πεντεκαίδεκαπλάσια B: πεντεκαίδεκαπλα-

τ

σίονα A || αὐτὴν B || περιττώμα κοινόν A:

περίττωμά τι κοινὸν B || 15 ἀποκρίνοντα AB ||
16 περιμεμῖχθαι A

18 τῶν om. B || 19 ὅπερ ἀπὸ γῆς B ||
20 ὀκτωκαίδεκαπλάσιον B

24 Κρόνου om. AB || τριά... διαδώ-
δεκα B || ἄρεως A || 25 τοσοῦτον AB ||

δ

26 αἱ μὲν B || ὀκταετηρί AB || πείθον A:
ἐπειθοντο B || αἱ δὲ B || ἐννεακαίδεκα AB

ἕτεροι δὲ ἐν τοῖς ἐξήκοντα ἐνὸς (δέουσιν). Ἡράκλειτος ἐκ μυρίων ὀκτακισχιλίων ἐνιαυτῶν ἡλιακῶν. Διογένης ἐκ πέντε καὶ * * * ἐπτά.

* * * † καὶ τῶν κέντρων καὶ τῆς σφαίρας τὴν γῆν νομίζουσι.

74 Περὶ τοῦ γαλαξίου κύκλου. [Plut. III 1 1—8]

5 Ὁ γαλαξίας κύκλος ἐστὶ νεφελαιδῆς ἐν μὲν τῷ ἄερί διὰ παντὸς φαινόμενος, διὰ (δὲ) τὴν λευκόχροισαν ὀνομαζόμενος γαλαξίας. καὶ τῶν Πυθαγορείων τινὲς ἀστέρος εἶναι διάκαυσιν ἐκπεσόντος ἐκ τῆς ἰδίας ἑδρας, δι' οὗ περιέδραμε χωρίου γλαφυρώτερον αὐτὸ περικαύσαντος ἐπὶ τοῦ κατὰ Φασέθοντα ἐμπρησμοῦ [διὰ τῆς ἐκείνου παρόδου]. οἱ δὲ τὴν ἡλιακὴν αὐτῇ
10 φασὶ κατ' ἀρχὰς γεγονέναι δίοδον. τινὲς δὲ τοῦτο μικρὰν εἶναι φαντασίαν τοῦ πλείονος οὐρανίου πυρὸς | πρὸς τὸν οὐρανὸν τὰς αὐγὰς ἀνακλῶντος. 285 ὅπερ ἐπὶ τῶν τῆς ἱριδος νεφῶν συμβαίνειν εἴωθεν. Μητροδόωρος διὰ τὴν πάροδον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τῆς δρόσου μίγμα γαλακτοειδὲς ἀποτελεῖν χρῶμα. Ἀναξαγόρας τὴν σκιὰν τῆς γῆς κατὰ τὸδε τὸ μέρος ἵστασθαι τοῦ οὐ-
15 ρανοῦ, ὅταν τὰ ὑπὸ τὴν γῆν ὁ ἥλιος μὴ πάντα περιφωτίζῃ. Δημόκριτος παρὰ πολλῶν καὶ μικρῶν καὶ συνεχῶν ἀστέρων συμφωτισζομένων εἶναι. Ἀριστοτέλης ὥσπερ ἐκ κόμην πυρὸς ὑπὸ τὸν ἀέρα καὶ τὸν τόπον πλανητῶν φαίνεσθαι. Οἱ Στωικοὶ τοῦ αἰθερίου πυρὸς ἀραιότητα ἀνώτερον τῶν πλανητῶν. Ποσειδώνιος πυρὸς σύστασιν.

20 75 Περὶ κομητῶν καὶ διαττόντων ἀστέρων. [Plut. III 2 1—5. 8—11]

Ἀπὸ Πυθαγόρου τινὲς μὲν ἀστέρα φασὶν εἶναι τὸν κομήτην τῶν οὐκ αἰεὶ μενόντων, διὰ τινος δὲ ὀρισμένου | χρόνου περιοδικῶς ἀνατελλόντων. 286

1 ἐνὸς—ἐπτά om. A || δέουσιν deest etiam in B || 2 ἐπτά reliquum est ex eis quae interierunt [cf. p. 364^a 3—7] ἐξήκοντα καὶ τριακοσίων ἐνιαυτῶν τοσοῦτων ὅσων ὁ κατὰ Ἡράκλειτον ἐνιαυτός· ἄλλοι δὲ δι' ἐπτακισχιλίων ἐπτακοσίων ἐβδομήκοντα ἐπτά || 3 haec in AB corrupta supersunt ex Plutarchi libri tertii prooemio, cuius haec verba p. 364^a 15--17 latent: τῆς γῆς, ἥντινα κέντρον τάξιν ἐπέχειν τῇ περιοχῇ τῆς σφαίρας νενομίσαντι

4 κύκλου om. A || 5 γαλαξίας AB || 6 δὲ om. AB || καὶ A: οἱ B || 7 ἀστέρων AB qui compendia hic non recte semper expliciunt || ἐκπεσόν (superser. τ) A: ἐκπεσόντων B || 8 οὗ περιέδραμε A: οὐπερ ἑδραμον B || αὐτὰ B: αὐτῶν A || περικαύσαντα AB || ἐπὶ τοῦ A: ἐν τῷ τοῦ B || 9 φασέθοντα A: φασέθοντος B || τὴν ἐκείνου πάροδον B: induxi glossema cf. v. 12 || γῆν ἡλιακὴν

AB || ταύτην B: ταῦτα A || 10 δὲ καὶ B || 11 αὐτὰς A || ἀνακλῶντα AB || 12 ὅπερ—εἴωθεν om. B || μιτροδίω B || 13 versu. intercepto (τοῦτον—πυκνοῦ καὶ p. 365^a 8—10) ex ἀραιοῦ effectum est δρόσου || τὰ γαλακτοειδῆ ἀποτελεῖν σχήματα B: recte (nisi quod ἀποτελεῖ) A || 14 τὸδε om. B: δὲ A || 15 ὑπὸ γῆν B || περιφωτίζει A || 16 περὶ AB || μικρῶν πολλῶν B || ἐτέρων AB || συμφωτισζόμενον B || 17 καὶ τὸν A: καὶ B || τρόπον AB || 18 οἱ Στωικοὶ—πλανητῶν deest in Plut. cf. Prol. p. 15 || 19 τάσιν AB

20 κομήτου A || διαττόντων B: ἀτολήτων A i. e. ἀττόντων quod perinde dici potuit cf. p. 630, 7 et Ach. is. in Ar. phaen. p. 15³ D οἱ δὲ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετερχόμενοι καλοῦνται ἄττοντες καὶ διάττοντες || 21 ἀπὸ om. A || τῶν κομητῶν AB || 22 ὀρισμένου A: περι-ορισμένου B || ἀνατέλων A: ἀνατέλλων B

ἄλλοι δὲ ἀνάκλασιν τῆς ἡμετέρας ὄψεως πρὸς τὸν ἥλιον παραπλησίαν ταῖς κατοπτρικαῖς ἐμφάσειν. Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος σόνοδον ἀστέρων δοιοῖν ἢ καὶ πλειόνων κατὰ συναυγασμόν. Ἀριστοτέλης δὲ τῆς ξηρᾶς ἐκ τῆς γῆς ἀναθυμιάσεως διὰ τὴν ἔμπυρον ἐπίτασιν. Στράτων ἀστρου φῶς [πεπληρωμένον] περιληφθὲν ψυχῇ τι. Διογένης σημεῖον ἐπὶ τοῦ † σημ¹ ἐπισηφαλῶς τινος εἶναι τοὺς κομήτας. Ἀναξαγόρας τοὺς καλουμένους ἄττοντας ἀπὸ τοῦ αἰθερίου πυρὸς σπινθηρὸς δίκην καταφέρεισθαι καὶ παραυτίκα σβέννυσθαι. Μητρόδωρος τὴν εἰς τὰ νέφη τοῦ ἡλίου
287 ἔμππτωσιν ὡς βέλος πολλὰκίς σπινθηρίζειν. Ξενοφάνης τὰ τοιαῦτα νεφῶν πεπυρωμένων σύστημα ἢ κίνημα εἶναι.

10

76 Περὶ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν. [Plut. III 3 1. 3. 4. 12. 14. 15]

Ἀναξίμανδρος ἐκ τοῦ πνεύματος ὑπiónτος, ὅταν περιληφθὲν νέφει παχῇ βιαζόμενον ἐκπέσῃ τῇ λεπτομερείᾳ καὶ κουφότητι, τότε ἡ μὲν ῥῆξις τὸν ψόφον ἀποτελεῖ, ἡ δὲ διαστολὴ μελανίαν τοῦ νέφους. Μητρόδωρος ὅταν εἰς νέφος πεπηγὸς ὑπὸ πυκνότητος ἐμπέσῃ πνεῦμα, τῇ μὲν θραύσει
τὸν κτύπον ποιεῖ, τῇ δὲ πληγῇ καὶ τῷ σχισμῷ διαυγάζει, τῇ δ' ὀξύτητι τῆς φορᾶς προσλαμβάνον τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου θερμότητα κεραυνοβολεῖ. τοῦ δὲ κεραυνοῦ τὴν ἀσθένειαν εἰς πρηστῆρα περιίστησιν. Ἀναξαγόρας δὲ ὅταν τὸ θερμὸν εἰς ψυχρὸν ἐμπέσῃ (τοῦτο δὲ ἐστὶν αἰθέριον μέρος (εἰς)
288 ἀερῶδες), τῷ μὲν ζόφῳ μελανίαν ἀποτελεῖ, τῷ | δὲ χρώματι τοῦ
νεφώδους τὴν ἀστραπὴν, τῷ δὲ πλήθει τοῦ φωτὸς τὸν κεραυνόν, τῷ δὲ πολυσωματωτέρῳ πυρὶ τὸν τυφῶνα, τῷ δὲ νεφώδει τὸν πρηστῆρα. Οἱ Στωικοὶ βροντὴν μὲν κρουσμὸν νεφῶν, τὴν δὲ ἀστραπὴν ἔξαψιν ἐκ παρα-
τρίψεως, κεραυνὸν δὲ σφοδρότεραν ἔλλαμψιν, πρηστῆρα δὲ νωχελεστέραν. Ἀριστοτέλης δὲ ἐξ ἀναθυμιάσεως πάντα τὰ τοιαῦτα συμβαίνειν· ὅταν οὖν
29 ἐντύχῃ τῇ ὕγρᾳ, παραβιάζεται τὴν ἔξοδον, καὶ τῇ μὲν παρατρίψει καὶ τῇ ῥῆξι τὸν ψόφον τῆς βροντῆς γίνεσθαι, τῇ δ' ἐξάψει τῆς ξηρότητος τὴν ἀστραπὴν, πρηστῆρα δὲ καὶ τυφῶνα πλεονασμῷ τῆς ὕλης, ἣν ἐκάτερος αὐτῶν ἐφέλκεται· θερμότερος μὲν ὁ πρηστῆρ, παχύτερος δὲ ὁ τυφῶν.

1 ἀνάκλινσιν A || παραπλησίως || 2 κατοπτ-
καῖς B || 4 ἔμπυρον A: ἔμπυρον B || ἐπίτα-
σιν A: om. B spatío sex litt. relicto. Plut. διάπυρον σύστασιν || 5 πεπληρωμένον
proximae vocis interpretamentum inclusi ||
ψυχῇ: apud Plut. νέφει πυκνῷ || sic A:
Διογένης σημεῖον . . . καὶ ἐπισηφαλῶς τινὸς
εἶναι τ. κ. B, quae quid sibi velint non ex-
pedio || 7 ἄττοντας AB || 9 ἔμπρησιν AB ||
βέλη B || σπινθηρίζει A

12 περιληφθῇ B || 13 ἐμπέσῃ AB || λεπτο-
μερεῖ B || παχύτητι ante κουφότητι cuius
varia lectio est B || ἡ μέρηξις A || 15 πυκνο-

τάτης B || 16 χρεσμῷ B || ὀξύτατι B ||
17 προσλαμβάνων B: προλαμβάνων A || 18
ἐμπρηστᾷ περὶ γῆς (π. γ. om. B) AB || 19
ἢ ψυχρὸν AB || εἰς addidi || 20 ζόφῳ AB:
ψόφῳ τὴν βροντὴν ἀποτελεῖ Plut. p. 368^a13.
μελανίαν ad proxima pertinet, ubi Plut. τῷ
δὲ παρὰ τὴν μελανίαν τοῦ νεφώδους χρώματι ||
21 νέφους B || τὸ δὲ πολυσωματωτέρῳ (comp.)
A: τῷ δὲ πολυσωματικῷ B || 22 νέφει B || οἱ
om. A || 23 ἐκ — 24 ἔλλαμψιν om. A || 24
νωχελεστέρον A || 25 πάντα ταῦτα B || 28
πλεονασμ^α A

77 Περὶ νεφῶν καὶ χιόνων. [Plut. III 4 1. 3. 5]

Ἀναξιμένης ἔφη συμβαίνειν παχυνθέντος ἐπὶ πλεῖον τοῦ ἀέρος, μᾶλλον δὲ ἐπισυναχθέντος ἐκθλίβεσθαι τοὺς ὄμβρους, [γίγνεσθαι] χιόνα δέ, ἐπειδὴν τὸ καταφερόμενον ὕδωρ παγῇ ὑπὸ ψύξεως, χάλαζαν δέ, ὅταν τι²⁸⁹
 5 περισυλληφθῇ τῷ ὑγρῷ πνευματικόν. Μητρόδωρος ἀπὸ τῆς ὑδατώδους ἀναφορᾶς συνίστασθαι τὰ νέφη. Ἐπίκουρος ἀπὸ τῶν ἀτόμων. στρογγυλοῦσθαι τὴν χάλαζαν καὶ τὸν ὑετὸν γίγνεσθαι ἀπὸ τῆς μακροτέρας φορᾶς διὰ τοῦ ἀέρος συμβαινούσης ἀποπληττόμενον.

78 Περὶ ἱριδος. [Plut. III 5 1. 3—10. 12]

10 Τῶν μεταρσίων παθῶν τὰ μὲν καθ' ὑπόστασιν γίνεσθαι οἷον ὄμβρος χάλαζα, τὰ δὲ κατ' ἔμφασιν οὐκ ἔχοντα σύστασιν ἰδίαν, ὥσπερ ὅταν καμπύλας γραμμὰς ὁρῶμεν, τὰ δὲ κατὰ τῶν λίθων τῶν διαυγῶν καὶ κεράτων (λεπτομερῇ γὰρ ταῦτα πάντα) καὶ καμπύλας δὲ γραμμὰς, ὥσπερ τὰ καθ' ὕδατος | ὁράται· κάμπτεται γὰρ πρὸς τὴν πυκνοτέραν τοῦ ὕδατος ὕλην ἢ²⁹⁰
 15 ὄψις. διὸ τὴν κώπην ἐν τῇ θαλάττῃ ὁρῶμεν κεκλασμένην. τρίτος δὲ τρόπος τοῦ βλέπειν τὰ ἀνακλόμενα ὥσπερ τὰ κάτωπτρα. ἔστιν οὖν τὸ τῆς ἱριδος εἶδος τοιοῦτον. (δεῖ) γὰρ ἐπινοῆσαι τὴν ἀναθυμίασιν τὴν ὑγρὰν εἰς νέφος μεταβάλλουσαν, εἴτα ἐκ τούτου κατὰ βραχὺ εἰς μικρὰς ῥανίδας δροσιζούσας μετιοῦσαν· ὅταν ὁ ἥλιος γένηται ἐν δυσμῇ (ἀνάγκη γὰρ πᾶσαν ἱριν²⁹¹
 20 ἀντικρὺς τοῦ ἡλίου γίγνεσθαι), τότε ἡ ὄψις προσπεσοῦσα ταῖς ῥανίσιν ἀνακλᾶται, ὥστε συμβαίνειν τὴν ἱριν. εἰσὶ δὲ αἱ ῥανίδες οὐ σχήματος μορφαί ἀλλὰ χρώματα φαίνεται. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἔχει φοινικοῦν, τὸ δὲ δεύτερον ἀλουργές καὶ πορφυρίζον, τὸ δὲ τρίτον κυανοῦν καὶ πράσινον. μήποτε τὸ μὲν φοινικοῦν, ὅταν ἡ λαμπρότης τοῦ πυρὸς προσπεσοῦσα ἀνακλᾷ τὸ χρῶμα.
 25 τὸ δὲ δεύτερον μέρος ἐπιτολούμενον καὶ ἐκλυόμενον μᾶλλον τῆς λαμπρηδόνος διὰ τὰς ῥανίδας ἀλουργές | δοκεῖ. ἔτι δὲ μᾶλλον τὸ δροσίζον μεταβάλλεται. ἔστι γὰρ τοῦτο δοκιμάσαι δι' ἔργων· εἰ γὰρ τις εἰς τὸ ἀντικρὺ τοῦ ἡλίου λάβῃ ὕδωρ καὶ † πιτύ, αἱ δὲ ῥανίδες ἀνάκλασιν λάβωσι πρὸς τὸν ἥλιον, εὐρήσει ἐγγιγνομένην ἱριν. καὶ οἱ ὀφθαλμιῶντες δὲ τοῦτο πάσχουσιν, ὥς

1 περὶ νεφελῶν καὶ χιόνος A || 2 ἔφη AB: Plut. νέφη || 3 συναχθέντος B || ἐκ τοῦ θλίβεσθαι B || γίγνεσθαι videtur ad v. 2 referendum, ubi Plut. γίνεσθαι pro συμβαίνειν habet || 4 κάτω φερόμενον B || χάλαζαν Plut.: πάλιν A: om. lacuna quattuor litt. indicata B || δὲ om. B || 5 παρασυλληφθέντα A: τί περιληφθῇ B || τῷ ὑγρῷ πνεύματι καὶ A: τῶν ὑγρῶν πνευμάτων B || 6 στρογγυλοῦσθαι B: στρογγύλεσθαι A || 7 γίγνεσθαι δ' B

12 κέρατα B || 13 λεπτομερεῖ B || ταῦτα—14 γὰρ om. B || 14 πυκνότητά B || ὕλη B ||

15 κώπην ὁρῶμεν ἐν B || ὁρῶμεν post θαλάττῃ om. B || 16 ἔστι τοῦτο τῆς A: εἰσι τοῦτο τῆς B || 17 εἶδος A: ἴδιον B || δεῖ om., cetera mire corrupta: γὰρ εἰπεῖν ὅσαι [ῥα A] τὴν ἀναθυμίασιν τὴν ὑγρὰν εἰς νέφος μεταβάλλουσι κτλ. AB || 19 μειοῦαν B || ὁ om. A || δυσμῇ B || πῶς ἂν A: πῶς B || 22 χρώματος φαίνονται B || φοινικῇ A || γὰρ om. B || 25 δὲ om. B || 27 τοῦ ἡλίου om. B || 28 πιτύ A: πιτὴν B cf. Plut. codd. AB || 28 λάβοιεν A || εὐρήσειεν γιγνομένην AB || 29 ὀφθαλμοὶ τῶνδε τοῦτο B

ᾧταν εἰς τὸν λύχνον ἀποβλέψωσιν. Ἀναξιμένης δὲ ἱρὶν γίνεσθαι νομίζει κατ' ἀνταυγασμὸν ἡλίου πρὸς νέφει πυκνῷ καὶ παχεῖ καὶ μέλανι παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὰς ἀκτῖνας εἰς τὸ πέραν διακόπτειν ἐπισυνισταμένους αὐτῷ. Μητροδωρος δὲ ᾧταν διὰ νεφῶν ὁ ἥλιος διαλάμπῃ, τὸ μὲν νέφος κυανί-
ζειν, τὴν δ' αὐγὴν ἐρυθραίνεσθαι φησιν.

5

292

79 Περὶ ἀνέμων. [Plut. III 7 1. 2. 3]

Ἀναξίμανδρος οἶται ἀνεμὸν εἶναι λύσιν ἀέρος τῶν λεπτοτάτων ἐν αὐτῷ καὶ ὑγροτάτων ὑπὸ τοῦ ἡλίου τηχομένων ἢ κινουμένων. Οἱ Στωικοὶ πνεῦμα ἀέρος εἶναι λέγουσιν, ἡγοῦνται τε τὸν τόπον παραλλαγαῖς τὰς ἐπω-
νυμίας παραλλάττειν, οἷον τὸν ἀπὸ ζόφου καὶ τῆς δύσεως ζέφυρον ὠνόμα-
ζον, τὸν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς καὶ τοῦ ἡλίου ἀπηλιώτην, τὸν ἀπὸ τῶν ἄρκτων
βορέαν, τὸν ἀπὸ τῆς μεσημβρίας νότον. Μητροδωρος δὲ ὑδάτων ἀναθυ-
μίαςιν διὰ τὴν ἡλιακὴν ἔκκαυσιν γίνεσθαι ὁρμὴν πνευμάτων· τοὺς δὲ
ἐτησίας πνεῖν τοῦ πρὸς ταῖς ἄρκτοις παχυνθέντος * * τοῦ ἡλίου κατὰ τὴν
θερινὴν τροπὴν.

15

293

80 Περὶ χειμῶνος καὶ θέρους. [Plut. III 8 1]

Ἐμπεδοκλῆς καὶ οἱ Στωικοὶ χειμῶνα μὲν γίνεσθαι τοῦ ἀέρος ἐπικρατοῦντος τῇ πυκνώσει καὶ εἰς τὸ ἀνώτερον βιαζομένου, θέρος δὲ τοῦ πυρός, ᾧταν εἰς τὸ κάτω βιάζεται.

81 Περὶ γῆς. [Plut. III 9 1. 2. 3. 5]

20

Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ μίαν εἶναι τὴν γῆν ὑπολαμβάνουσιν. Τῶν δὲ Πυθαγορείων τινὲς καὶ ταύτην εἶναι καὶ τὴν ἀντίχθονά φασιν. Οἱ Στωικοὶ δὲ γῆν εἶναι μίαν καὶ πεπερασμένην. Μητροδωρος δὲ τὴν γῆν ὑπόστασιν εἶναι καὶ οἰοῖται τρύγα τοῦ ἀέρος νομίζει, τὸν δὲ ἥλιον τοῦ πυρός.

82 Περὶ σχήματος γῆς. [Plut. III 10 1. 2. 3. 4. 5]

25

Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ σφαιροειδῆ τὴν γῆν νομίζουσιν. Ἀναξί-

1 ἀποβλέπωσιν B || νομίζειν A || 2 ἡλίου A: ὅτι B || νέφη πυκνῶς A || 3 πέρας A || ἐπισυνιστάμενος αὐτόν A: ἐπιστάμενος αὐτός B || 4 κυανίζει A: κυανίζει B || 5 τὴν δὲ γῆν B
7 ἀναξίμενης B || λεπτοτάτων ἐν ἑαυτῷ B: λεπτοτάτων ἐν αὐτῇ A || 8 τηχομένου A || κινουμένου A: κηρουμένων B || οἱ om. A || 9 ἡγοῦντες τὸν B || παραλλαγὰς A: ἀλλαγὰς B || fuit verisimiliter εἶναι βόσιν ἡγοῦν-
ται ταῖς <δὲ> τῶν τόπων κτλ. || τὰς A: τὰ B || 10 τὸ ἀπὸ AB || 11 τοῦ om. B || τοῦ

ἄρκτου βορρῶν B || 12 τῆς om. B || 13 ἐκλυ-
σιν AB || 14 ἐτησίους B || τοὺς πρὸ A || τοῖς
ἄρκτοις B || παχυνθέντος B || 15 ἀέρος, ὑπο-
χωροῦντος intercidiisse videtur

18 εἰς τοὺς B || τῶν πυρός B || 19 βιάζε-
ται AB cf. Plut. cod. A

21 πρὸ αὐτοῦ AB || 22 καὶ ante τὴν om. B || 24 τρύγαν A

25 σχημάτων A || περὶ θέσεως τῆς σχήμα-
τος γῆς inductis θέσεως τῆς B

μανδρος δὲ λίθω κίονι τῇ περιφερείᾳ | ἐκ τῶν ἐπιπέδων. Ἀναξιμένης ²⁹⁴
τραπεζοειδῇ. Λεύκιππος τυμπανοειδῇ τῷ πλάτει, κοίλῃ δὲ τῷ μεγέθει.

83 Περὶ θέσεως γῆς. [Plut. III 11 1. 2. 3. 4]

Οἱ ἀπὸ Θαλοῦς μέσῃ τὴν γῆν οἴονται εἶναι. Ξενοφάνης πρῶτον
5 τὴν γῆν εἰς ἄπειρον ἐρριζώσθαι. Φιλόλαος ὁ Πυθαγόρειος τὸ μὲν πῦρ
μέσον. τοῦτο γὰρ εἶναι τοῦ παντὸς αἰτίαν, ἐτέραν δὲ τὴν ἀντίχθονα.
τρίτην δὲ τὴν οἰκουμένην ἐξ ἐναντίας κειμένην καὶ περιφερομένην τῇ ἀν-
τίχθονι. Παρμενίδης [ὁ] πρῶτος ὥρισε τοὺς οἰκουμένους τόπους ὑπὸ τὰς
δύο ζώνας τροπικὰς εἶναι τὴν γῆν.

84 Περὶ κινήσεως γῆς. [Plut. III 13 1. 2. 3]

295

Οἱ μὲν ἄλλοι μένειν τὴν γῆν ὑπολαμβάνουσιν. Φιλόλαος δὲ ὁ
Πυθαγόρειος κύκλῳ περιφέρεσθαι. Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ποντικός κινήτην
τὴν γῆν, ὥρισμένην ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολὰς περὶ τὸ ἴδιον αὐτῆς κίνημα.

85 Περὶ διαιρέσεως γῆς. [Plut. III 14]

296

15 Τῶν Πυθαγορείων τινὲς τὴν γῆν ἀναλόγως διηρῆσθαι τῇ τοῦ παντὸς
σφαίρᾳ εἰς πέντε ζώνας, ἀρκτικὴν ἀνταρκτικὴν θερρινὴν * * ὧν ἡ μέση τὸ
μέσον τῆς γῆς ὀρίζεται διακεκαυμένης, ἡ δὲ οἰκητὴ ἐστὶ μέση τῆς θερρινῆς
καὶ τῆς χειμερινῆς εὐκρατος οὖσα.

86 Περὶ σεισμῶν γῆς. [Plut. III 15 1. 2. 5. 10]

20 Θαλῆς καὶ Δημόκριτος ὕδατι τὴν αἰτίαν τῶν σεισμῶν προσάπτουσιν.
Οἱ Στωικοὶ σεισμὸν εἶναι λέγουσι τὸ ἐκ τῆς γῆς ὑγρὸν εἰς ἀέρα διακρι-
νόμενον καὶ ἐκπῆπτον. Ἀριστοτέλης δὲ | διὰ τὴν τοῦ ψυχροῦ πανταχόθεν ²⁹⁷
ἀντιπερίστασιν κάτωθεν καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ περιστάντος· τὸ γὰρ θερμὸν
ἀνωτέρω γενέσθαι σπεύδει, ἅτε δὴ κοῦφον (ὄν). καὶ διὰ τοῦτο ἐν ἀπο-
25 λείψει γινόμενον τῆς ὑγρᾶς ἀναθυμιάσεως τῇ ἀντισπάσει καὶ τοῖς ἀνθελιγμοῖς
τὸν σεισμὸν ποιεῖ. Πλάτων δὲ ἀκίνητον μὲν εἶναι τὴν γῆν ὑποτίθεται,

1 κλῶν B || 2 post τυμπανοειδῇ intercidit
Δημόκριτος δισκοειδῇ

3 γῆς om. A || 4 θαλοῦς B: θαλῶς A ||
φιλόλαος B || 6 αἰτίαν B: αἴτιον A cf.
ProL. p. 13 || ἕτερον B || 7 τρίτον B || 8
ὁ πρῶτος AB || ὀρίσας AB || 9 τῆς γῆς Plut.

11 φιλόλαος B || 12 πόντιος AB || 13 δὲ
τὴν B: utrumque om. A || ὥρισμένην reliquum
esse videtur ab ἐνηξοισμένην || ἀνατολήν A

15 ἀναλόγως om. B || διηρεῖσθαι [διαιρεῖ-

σθαι B] τῆς τοῦ παντὸς σφαίρας AB || 16
χειμερινὴν ἰσημερινὴν librorum socordia in-
tercidit || 16 ὧν . . . . τῷ μέσω [spatio v
litt. relicto] B || 16 μέση τε θερρινοῦ καὶ χει-
μερινοῦ B

20 ὕδασι B || 23 ἀντιπαράστασιν B || 24 ὄν
om. AB || ἀπολείψει A: ἀπαλείψει B || 25
γενόμενον A || ἀναθυμιάσεως . . . . .
τὸν σεισμὸν B || ἀντιλογισμοῖς A || 26 ποιεῖν
B || δὲ om. A

κατὰ δέ τινας τόπους αὐτῆς τοὺς σεισμοὺς συμβαίνειν τοῦ πνεύματος ἐναποκλεισθέντος.

298

87 Περὶ θαλάττης διὰ τί ἄλμυρά ἐστιν. [Plut. III 16 1. 3. 6]

Ἄναξίμανδρος εἰναί φησι τὴν θάλασσαν τῆς προτέρας ὕγρασίας τὸ λείψανον, ἧς τὸ μὲν πλεῖστον μέρος ἀνεξηραμμένον γλυκύ, τὸ δὲ ὑπολειφθὲν 5
299 διὰ τὴν ἔκκασιν μετέβαλεν. Ἐμπεδοκλῆς | ἰδρωτά γῆς καιομένης ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Οἱ ἀπὸ Πλάτωνος τοῦ στοιχειώδους ὕδατος τὸ μὲν ἐξ ἀέρος κατὰ περίψυξιν ὑποσυνιστάμενον γλυκὺ γίνεσθαι, τὸ δὲ κατὰ περίκασιν καὶ ἔκπυρον ἀναθυμίαςιν ἄλμυρόν εἶναι.

88 Πῶς ἀμπώτιδες γίνονται καὶ πλημμυρίαι. [Plut. III 17 1. 3. 6] 10

Ἀριστοτέλης ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὰ πλεῖστα τῶν πνευμάτων κινεῖσθαι καὶ περιφέρεισθαι, ὅφ' ὧν ἐμβαλόντων ἐνοιδεῖν τὴν Ἀτλαντικὴν θάλασσαν καὶ κατασχευάζειν τὰς πλημμυρίας, ληγόντων δὲ ἀντιπερισπωμένην ὑποβαίνειν, ὅπερ εἶναι τὴν ἀμπωτιν. Εὐθυμένης ὁ Μασσαλιώτης τῇ πληρῶσει τῆς σελήνης τὰς πλημμυρίας γίνεσθαι, τῇ δὲ ἐκλείψει τὰς ἀμπώτι- 15
300 δας. Τιμόθεος τοὺς ἐμβαλλοντας ποταμοὺς εἰς τὴν Ἀτλαντικὴν διὰ τῆς
300 Κελτικῆς ὁρεινῆς αἰτιαῖται προωθοῦντας μὲν τὰς | ἐφόδους καὶ πλημμυρίαν ποιοῦντας, ληγόντων δὲ τὰς ἀμπώτιδας γίνεσθαι.

89 Περὶ ἀναβάσεως τοῦ Νεῖλου. [Plut. IV 1 1—5]

Θαλῆς τοὺς ἐτησίους ἀνέμους αἰτιαῖται πνέοντας τῇ Αἰγύπτῳ * καὶ τῇ 20
παροιδήσει τοῦ ἀντιπαρήκοντος πελάγους ἀντικόπτεσθαι καὶ πληροῦσθαι τὸν Νεῖλον. Εὐθυμένης ὁ Μασσαλιώτης ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τῆς ἔξωθεν θαλάττης πλημμυρεῖν τὸν ποταμὸν οἶσται. Ἀναξαγόρας ἐκ τῆς χιόνος τῆς ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ τηχομένης μὲν τῷ θέρει, ψυχομένης δὲ τῷ χειμῶνι. Δημόκριτος χιόνος τῆς (ἐν) τοῖς προσαρκτικοῖς μέρεσιν ὑπὸ θερινᾶς τρο- 25
πὰς ἀναλυομένης νέφη ἐκ τῶν ἀτμῶν πληροῦσθαι καὶ συναυανόμενα πρὸς τὴν μεσημβρίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ τῶν ἐτησίων ἀνέμων ἀποτελεῖν ῥαγδαίους ὄμβρους, ὅφ' ὧν ἐγείρεσθαι τὸν Νεῖλον. Ἡρόδοτος ἴσον μὲν

1 αὐτῶν B || σεισμοὺς γεγονέναι συμβαίνει
A || τοῦ om. B

5 τὰ μὲν πλεῖστα μέρος B || μέρος om. A ||
6 μετέλαβε man. rec. in marg. corr. B ||
καιομένην B || 7 ὕδατος οὐ μὴν AB || 8
ὑποσυνιστάμενου AB || περίθραυσιν AB

10 περὶ ἀμπωτίδων καὶ πλημμυρίων B ||
12 φέρεσθαι B || ὅφ' om. A: ἐφ' B || 12
ἐνιδεῖν B || 13 ληγόντα B || ὑποβαίνειν A ||
14 εὐθυμένης B. Plutarcho Πυθίας cf. v. 22

[Prol. p. 13] || μασσαλιώτης AB ut solent ||
15 γίνεσθαι om. A || δὲ om. B || 16 Τιμόθεος
Plutarcho audit Τίμαιος || 17 ὀρινῆς A cf. Prol.
p. 238: ὀνειρῆς B || αἰτιαῖται post Ἀτλαντικὴν
(v. 16) ponit B || 18 ληγούσης B

19 τοῦ om. B || 20 ante καὶ hiat oratio cf.
Plut. || 22 ἔξωθεν om. B || 25 χιόνος τοῖς πρὸς
ἀρκτικοῖς B: χιόνος τῆς πρὸς τοῖς ἀρκτικοῖς
A || 27 καὶ τὴν Αἴγυπτον om. B || 28 ἀγεί-
ρεσθαι B || τὸν ὄμβρον AB || καὶ ἴσον B

φέρεισθαι (θέρους) καὶ χειμῶνος ἐκ | τῶν πηγῶν, φαίνεσθαι δὲ ἐλάττονα 301
τοῦ χειμῶνος διὰ τὸ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ πλησίον ὄντα τὸν ἥλιον τῆς
Αἰγύπτου ἐξατμίζειν τὰ νάματα.

90 Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητοῦ. [Plut. IV 8 1. 3. 10]

5 Κατὰ τοὺς Στωικοὺς αἰσθησίς ἐστιν ἀντίληψις αἰσθητοῦ· ἀντίληψις
δὲ πολλαχῶς λέγεται. ἥ τε γὰρ ἕξις καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἐνέργεια καὶ
ἡ | φαντασία καταληπτική καὶ αἰσθητική καὶ αὐτὸ τὸ ἡγεμονικόν, ἀφ' οὗ 302
πᾶσα αἰσθητὴ βία γίνεταί. πάλιν τὰ πνεύματα νοερά ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ
ἐπὶ τὰ τοιαῦτα ἀνατεταμένα. Πλάτων τὴν αἴσθησιν ἀποφαίνεται ψυχῆς
10 καὶ σώματος κοινωνίαν πρὸς τὰ ἐκτὸς· ἡ μὲν γὰρ δύναμις ψυχῆς, τὰ δὲ
ὄργανα σώματος. ἅμφω δὲ συνελθόντα ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἔξωθεν.
Λεύκιππος καὶ Δημόκριτος τὴν αἴσθησιν εἰδῶλων πρόσθεν προσιόντων.

91 Εἰ ἀληθὴς ἡ αἴσθησις καὶ ἡ φαντασία. [Plut. IV 9 4. 5]

Οἱ Στωικοὶ τὰς αἰσθήσεις μὲν ἀληθεῖς, τῶν δὲ φαντασιῶν τὰς μὲν
15 ἀληθεῖς, τὰς δὲ ψευδεῖς· καὶ αἱ μὲν αἰσθήσεις μοναχῶς ψευδοποιοῦνται καὶ 303
τὰ νοήματα διττῶς. καὶ γὰρ αἰσθητῶν ἐστὶ φαντασία καὶ νοητῶν.

92 Πῶς γίνεται ἡ αἴσθησις καὶ ἡ νόησις καὶ ὁ κατὰ διάθεσιν 304
λογισμός. [Plut. IV 11 1—5]

Οἱ Στωικοὶ φασιν· ὅταν ἄνθρωπος γένηται, ἔχει τὸ ἡγεμονικὸν μέρος
20 τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὥσπερ χάρτην εὐεργον εἰς ἀπογραφὴν· εἰς τοῦτο οὖν μία
ἐκάστη τῶν διανοιῶν αἰσθήσεις ἐναπογράφει τῆς αὐτοῦ φαντασίας. ὅταν δὲ
ὁμοειδεῖς πολλὰ μνημαὶ φαντασιῶν γένωνται, τότε φαιρὲν ἔχειν (ἐμπειρίαν).
ἐμπειρία γὰρ ἐστὶν ὁμοειδῶν φαντασιῶν πλῆθος. τῶν δ' ἐννοιῶν (αἱ) μὲν
φυσικῶς γίνονται κατὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους καὶ οὐ τεχνικῶς, αἱ δὲ δι'
25 ἡμετέρας ἐπιμελείας καὶ διδασκαλίας. αὗται δὲ καὶ ἐννοιαὶ καλοῦνται μόναι

1 θέρους intercidit || 2 τῇ αἰγύπτῳ B
5 ἀντίληψις δὲ πολλάκις B || 6 γὰρ om.
B || 7 αἰσθητῶν om. καὶ A || 8 πᾶσα om.
A || αἰσθητὰ A cf. Prol. p. 55 || πάλιν—9
ἀνατεταμένα om. B || 9 ἀναφαίνεται AB ||
τῆς ψυχῆς τὰ δὲ ὀργανικὰ σώματα κοινωνία
πρὸς τὰ ἐκτὸς· ἅμφω δὲ κτλ. B || 10 κοινο-
νία A || 11 τὸν ἔξωθεν A: καὶ τῶν ἔξωθεν
B || 12 πρόσθεν om. B

15 post ψευδεῖς intercidit Epicuri sententia
'Ἐπίκουρος—ψευδεῖς || 16 καὶ παρ' AB || ἐστὶ
—νοητῶν om. B lacuna III litt. indicata,
tumλείπει || φαντασίας A

17 παράθεσιν B || 19 ἔχειν B || 20 αὐτοῦ

τῆς ψυχῆς B || εὐεργον B: .. εργ [sic] A ||
ἐκ τοῦ τὸν νοῦν A: ἐκ τούτων οὖν B || 21
αἰσθήσεως A: αἰσθησεί B || ἐν ἀπογραφῇ B:
ἐν ἀπογραφῇ A || αὐτοῦ AB || 22 ὁμοειδῇ
B || πολλὰ μνήμη [compendio utrumque ter-
minatur] γίνεταί ὅταν A: πολλῶν μνήμης
φαντασιῶν γένηται τότε B || ἔχειν om. B ||
ἐμπειρίαν om. AB || 23 φαντασιῶν om. B ||
τῶν δ' ἐνίων φυσικῶς μὲν A: .... τῶν
... ρίων φυσικῶς μὲν B || 24 καὶ om. B ||
τεχνικῶς, οὐδὲν δὲ ἡμετέραν ἐπιμελείαν A:
τεχνικῶς οὐ δι' ἡμετέραν ἐπιμελείαν || 25 καὶ
αἱ διδασκαλῖαι A: om. B spatio XVII litter.
relicto || καὶ post δὲ om. B

καὶ προλήψεις· ὁ δὲ λόγος, καθ' ὃν προσαγορευόμεθα λογικοί, ἐκ τῶν προλήψεων συμπληροῦσθαι μὲν λέγεται κατὰ τὴν πρώτην ἑβδομάδα. τοῦτο γὰρ ἐστὶ νόημα φαντασίας, διάνοια λογικοῦ ζώου. τὸ γὰρ φάντασμα ἐπειδὴν
 305 λο|γικῇ προσπίπτει ψυχῇ, ἐννόημα καλεῖται εἰληφὸς τοῦνομα παρὰ τοῦ νοῦ· διόπερ ὅσα τοῖς ἀλόγοις ζώοις προσπίπτει, φαντάσματα μόνον ἐστίν, ὅσα δὲ ἡμῖν καὶ τοῖς θεοῖς, ταῦτα κατὰ γένος καὶ κατ' εἶδος νοήματα.

93 Περὶ φαντασιῶν. [Plut. IV 12 1—6]

Χρῆσιμὸς φησι διαφέρειν ἀλλήλων τέτταρα ταῦτα φαντασίαν φανταστὸν φανταστικὸν φάντασμα. φαντασία μὲν οὖν ἐστὶ πάθος ἐν τῇ ψυχῇ γινόμενον καὶ ἐνδεικνύμενον αὐτὸ τε καὶ τὸ πεποιητὸς· οἷον ἐπειδὴν ἴδωμεν
 10 τὸ λευκόν, ὃ ἐστὶ πάθος, ἐγένετο τῇ ψυχῇ ἐναλλακτικὸν τοῦ πεπονθότος· εἴρηται δὲ φαντασία ἐκ τοῦ φαίνεσθαι αὐτὴν τε καὶ τὸ πεποιητὸς, ὅπερ
 306 ἐστὶ φανταστὸν· οἷον τὸ λευκὸν καὶ εἴ τι ἄλλο διὰ τῶν αἰσθήσεων δύναται κινεῖν τὴν ψυχὴν φανταστὸν ἐστὶ, φανταστικὸν δὲ διάκηνος ἐλκυσμὸς πάθος ἐν ψυχῇ ἀπ' οὐδενὸς φανταστοῦ (ὡς) σκιομαχοῦντος. φάντασμα δὲ ἐστὶν
 15 ἐφ' ὃ ἐλκόμεθα κατὰ τὸν φανταστικὸν διάκηνον ἐλκυσμὸν· ταῦτα δὲ γίνεται ἐπὶ τῶν μελαγχολώντων ὥσπερ ἐπὶ Ὀρέστου καὶ τοῦ παρ' Ὀμήρῳ Θεοκλυμένου.

94 Περὶ τοῦ πῶς ὁρῶμεν. [Plut. IV 13 1. 2. (5.) 9. 11]

Δημόκριτος καὶ Ἐπίκουρος κατ' εἰδῶλων εἴσκρισιν οἴονται τὸ
 307 ὁρᾶν συμβαίνειν. ἕτεροι κατ' ἀκτῖνων ἔκχυσιν, μετὰ | (τὴν πρὸς) τὸ προκείμενον ἐνστασιν πάλιν ὑποστραφείσης τῆς ὀψews. Ἐμπεδοκλῆς τοῖς εἰδῶλοις τὰς ἀκτῖνάς φησιν ἐφ' ἑκατέρου τῶν ὀφθαλμῶν ἀποτεινόμενου τοῖς πέρασιν αὐτῶν οἷον χειρῶν ἐπαφαῖς περικαθαπτούσαις τοῖς ἐκτὸς σώμασι τὴν αἴσθησιν πρὸς τὸ ὁρᾶν προσάγειν. Πλάτων κατὰ συναγασμὸν τοῦ
 25 ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν φωτὸς ἐπὶ ποσὸν ἀπορρέοντος εἰς τὸν ὅμοιον ἀέρα.

95 Περὶ κατόπτρων [Plut. IV 14 2. 3]

308 Δημόκριτος καὶ Ἐπίκουρος τὰς κατοπτρικὰς ἐμφάσεις γίνεσθαι

1 τῶν πληρώσεων AB || 2 λέγεται A: ἄγεται B || 4 ἐννοήματος δεῖται εἰληφὸς B: item A nisi quod εἰληφὸς habet || νόος B || 5 μόγον B: μόνα A || 6 ταῦτα scripsi: τοῖς A: καὶ τοῖς B || κατ' om. B

8 τὰ τέτταρα B || 11 ἐναλλακτικὸν A: om. B || 13 φανταστικὸν B || ἄλλο ἐστὶ B || δύνασθαι B || 14 φανταστὸν δὲ B || διάκηνος ἐλκυσματος A: διακηνῶς, ἐλκυσματος B || 15 ἀφ' B || ὡς addidi omisum inter οὐ σ || σκιομαχοῦντος A: σκιο..... spatio octo

litterarum servato B || 16 ἐφ' ᾧ A || κατὰ τὸ B || φανταστικὸν διελκυσμὸν AB || 17 μελαγχολικόντων A: μελαγχολικῶντος superscripto τ B || Θεοκλυμένους B: Θεοκλύμου A

21 τὴν πρὸς om. AB || 22 ἐνστασιν πάλιν om. B lacuna octo litterarum indicata || ἀποστραφείσης B || 23 nihil muto cf. Plut. § 9 || 25 προσάγει B || συναγασμὸν B || 26 ἀπορρέοντα B

27 κατόπτρων B: κατόπτρου A || 28 κατοπτρικὰς B

κατ' εἰδῶλων ἐπιστάσεις, ἅτινα φέρεσθαι μὲν ἀφ' ἡμῶν, συνίστασθαι δὲ ἐπὶ τοῦ κατόπτρου κατὰ ἀντιστροφήν. οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου κατὰ τὰς ἀνανακλάσεις τῆς ὄψεως. φέρεσθαι μὲν γὰρ τὴν ὄψιν τεταμένην ὡς ἐπὶ τὸν χαλκόν, ἐντυχοῦσαν δὲ πυκνῷ καὶ λείῳ πληγεῖσαν ὑποστρέφειν.

5   96 Εἰ δ' ορατὸν τὸ σκότος. [Plut. IV 15 2. 3]

Οἱ Στωικοὶ ὅρατὸν εἶναι τὸ σκότος ὑπολαμβάνουσιν· ἐκ γὰρ τῆς ὄψεως ἐξικνεῖσθαι εἰς <αὐτὸ> αὐγὴν. καὶ οὐ ψεύδεται ἡ θρασις· βλέπεται γὰρ ὑπ' αὐτῆς τὸ σκότος, προσέρχονται δὲ ἐκ τῆς ὄψεως ἀκτῖνες ὀμιχλώδεις· Τὸ μὲν σκότος συνάγει πως καὶ συγκρίνει τὴν θρᾶσιν καὶ ἀμβλύνει, τὸ δὲ 10 φῶς διακρίνει καὶ ποδηγεῖ τὴν θρᾶσιν ἡμῶν ἐπὶ τὰ ὁρατὰ διὰ τοῦ μεταξὺ ἀέρος. διὰ τοῦτο μὴ ὁρᾶν ἡμᾶς ἐν τῷ σκότει ἀλλ' αὐτὸ μόνον | τὸ σκότος. 309

97 Περὶ ἀκοῆς. [Plut. IV 16 1. 2. 3. 5]

Ἐμπεδοκλῆς τὴν ἀκοὴν γίνεσθαι κατὰ ἔμπτωσιν τῶν πνευμάτων τῷ χονδρώδει, ὅπερ φησὶν ἐξηρτῆσθαι ἐκ τοῦ ὠτὸς κώδωνος τρόπον αἰω- 15 ρούμενον καὶ τυπτόμενον. Ἀλκμαίων ἀκούειν ἡμᾶς φησι τῷ κενῷ τοῦ ὠτὸς. τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ περιχοῦν κατὰ τὴν τοῦ πνεύματος εἰσβολήν· πάντα γὰρ τὰ κενὰ ἔχειν. Διογένους τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ ἀέρος ὑπὸ τῆς φωνῆς τυπτομένου. Πλάτων πληττεσθαι τὸν ἐν τῇ κεφαλῇ ἀέρα, τοῦτον δ' ἀνακλᾶσθαι εἰς τὸ ἡγεμονικὸν καὶ γίνεσθαι τῆς ἀκοῆς τὴν αἰσθησιν.

20   98 Περὶ ὁσφρήσεως. [Plut. IV 17 1. 2]

310

Ἀλκμαίων ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ φησὶν εἶναι τὸ ἡγεμονικόν· τοῦτ' οὖν ὁσφραίνεσθαι ἔλκοντος διὰ τῶν ἀναπνοῶν τὰς ὁσμάς. Ἐμπεδοκλῆς ταῖς ἀναπνοαῖς ταῖς ἀπὸ τοῦ πνεύμονος συνεκρίνεσθαι ὥσπερ ἐπὶ τῶν ρευματιζομένων.

25   99 Περὶ γεύσεως. [Plut. IV 18 1. 2]

Ἀλκμαίων οἶται τῷ ὕγρῳ τῷ ἐν τῇ γλώττῃ κρίνεσθαι τοὺς χυμούς.

1 μὲν om. B || ὑφ' AB || 2 ὅσον ἐπὶ Π. AB || 3 ὄψιν om. B || τεταμένην B || 4 πυκνῶς καὶ πάλιν πληγεῖσαν A: πυκνῶς καλεῖν πληγῆσαν B

7 αὐτὸ om. AB || 8 αὐτὴν AB || 9 de Galeni additamento dixi Prol. p. 16 || συνάπται corr. corrector Voss. ad Plutarchi locum cf. Prol. p. 38 || 9 συγκρίνει AB: συγκρίνει corrector Voss. || 10 διὰ τὸ AB: correxit corrector Voss. || 11 τῷ om. B

13 πῶσιν B || 14 χόνδρῳ δι' AB || φήσω A: om. sed lacuna decem litt. indicata B ||

14 ὠτὸς ὡς τρόπον A: χρωτὸς κῶλον ὁσρό-τροπον B || 15 τυπούμενον B || τὸ κενὸν B: τὸ κοινόν A || δὲ τοῦ B || 17 τῆς om. A || 18 τυπτομένου B

μ/
21 ἀκ A || τοῦτο A: τοῦτο B || 22 ἔλκοντος A: ἔλκον B || διοκλῆς B || 23 πνεύματος corr. ex πνεύμονος B post quae adduntur καὶ τοῦ σώματος B

26 τὸ ὕγρὸν A: item post in τῷ ὕγρῳ correctum B || τὸ ἐν A

Διογένης τῇ ἀραιότητι καὶ διὰ τὸ συνάπτειν τὰς διὰ τοῦ σώματος εἰς αὐτὴν φλέβας διαχεῖσθαι τοὺς χυμοὺς ἐλκομένους εἰς τὴν αἴσθησιν καὶ τὸ ἡγεμονικὸν καθάπερ ἀπὸ σπογγιάς.

100 Περὶ φωνῆς. [Plut. IV 19 1. 4]

Πλάτων φωνὴν ὀρίζεται πνεῦμα διὰ στόματος ἀπὸ διανοίας ἡγμένον ⁵
³¹¹ καὶ πληγὴν ἀέρος διὰ τῶν ὥτων ἐγκεφάλῳ καὶ στόματι μέχρι ψυχῆς δια-
³¹² διδομένην. | Οἱ δὲ Στωικοὶ φασὶ τὸν ἀέρα μὴ συγκεῖσθαι ἀπὸ θραυσμάτων,
 ἀλλὰ συνεχτῇ δι' ὅλου μηδὲ κενόν· ἐπειδὴν πληγῇ τῷ πνεύματι, κυματοῦται
 κατὰ κύκλους εἰς ἄπειρον, ἕως πληρώσει τὸν περικείμενον ἀέρα, ὡς τῆς κο-
 λυμβήθρας τῆς πληγείσης λίθῳ κινουμένης καὶ κυκλοειδῶς καὶ σφαιροειδῶς. ¹⁰
 Ἄναξιμανδρος τὴν φωνὴν γίνεσθαι πνεύματος ἐμπεσόντος μὲν στερεμνίῳ
 ἀέρι, τῇ δ' ὑποστροφῇ τῆς πλήξεως μέχρι τῶν ἀκοῶν προσενεχθόντος, καθὼς
 καὶ τὴν λεγομένην ἡχὼ γίνεσθαι.

101 Εἰ ἀσώματος ἡ φωνὴ καὶ πῶς ἡχος γίνεται. [Plut. IV 20 1. 2]

Πυθαγόρας καὶ Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης ἀσώματον εἶναι τὴν ¹⁵
 φωνὴν ὑπολαμβάνουσιν. οὐ γὰρ τὸν ἀέρα, τὸ δὲ περὶ τὸν ἀέρα καὶ τὴν
³¹³ ἐπιφάνειαν κατὰ ποῖαν πληγὴν γίνεσθαι φωνήν. | Οἱ δὲ Στωικοὶ σῶμα
 εἶναι τὴν φωνήν. πᾶν γὰρ τὸ δρῶν ἢ ποιοῦν σῶμα εἶναι· καὶ γὰρ ἡ φωνὴ
 καὶ δρᾷ καὶ ποιεῖ, ἀκούομεν γὰρ αὐτῆς καὶ αἰσθανόμεθα προσπιπτούσης·
 πᾶν τὸ κινοῦν καὶ ἐνοχλοῦν σῶμά ἐστιν· κηλεῖ δὲ ἡμᾶς εὐμουσος φωνή. ²⁰

102 Πόθεν αἰσθητικὴ γίνεται ἡ ψυχὴ. [Plut. IV 21 1—4]

Οἱ Στωικοὶ φασὶν εἶναι τῆς ψυχῆς μέρος ἀνώτατον τὸ ἡγεμονικόν, |
³¹⁴ ἀπὸ δὲ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐστὶ τινα τείνοντα ἐπὶ τὰ ἄλλα μέρη τῆς ψυχῆς, ἃ
 ποιεῖ τὴν αἴσθησιν ἐνεργεῖν· διόπερ ὅρασιν λέγουσι πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ
 ἡγεμονικοῦ μέχρι ὀφθαλμῶν, ἀκοὴν δὲ πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ ²⁵
 μέχρι τῶν ὥτων· τῶν δὲ λοιπῶν τὸ μὲν σπερματικόν, ὅπερ καὶ αὐτὸ πνεῦμά
 ἐστὶ, διατεῖνον ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ * * * * * φωνητικόν, ὅπερ ἐστὶ τὸ

1 καὶ ἀποσυνάπτειν B || 2 φλέβας καὶ A ||
 3 ὑπὸ A

6 πληγὴν ἢ μέρος A: πληγῆς ἢ μέρος
 B || τῶν τῷ ἐγκεφάλῳ A || διαδιδόμενης
 A: διαδιδόμενον B || 7 δὲ om. B || τὸν
 ἀέρα μὴ A: τὰ ἐν αὐτῇ B || θραύματος
 AB || 8 ἄμα AB || τοῦ πνεύματος AB || 9
 πληρώσει A: πληρώς B || 10 τῆς [om. A]
 πληγῆς AB || 11 μὲν om. A || 12 προσενεχ-
 θόντων A

15 ἀριστοτέλης B || 16 τῷ δὲ A || παρὰ
 τῷ ἀέρα B: περὶ τῷ ἀέρι A || 17 γίνεσθαι

πληγὴν τὴν B || δὲ om. B || 18 δρὸν ἢ
 ποιοῦν B: ποιοῦν καὶ δρὸν A || καὶ γὰρ καὶ
 ἡ A || 19 καὶ δρᾷ καὶ om. B || ποιεῖ, σῶμα
 ἄρα B || 20 κηλεῖ δὲ—φωνή om. B: καλῶς
 ἡμᾶς οὐκ οὐκ φωνή A

21 ψυχὴ correxi: φωνὴ AB simili errore
 ac Porphy. V. Pyth. 26, 16N. || 22 μέ-
 ρος τὸ A || 24 ἐνεργεῖαν B || ἀπὸ τοῦ B ||
 25 τῶν ὀφθαλμῶν B || ἀκοὴ A || τοῦ om.
 A || 26 καὶ μέχρι B || 27 τοῦ om. B ||
 omissa sunt haec: μέχρι τῶν παραστατῶν, τὸ
 δὲ AB || ὅπερ — p. 639, 1 ἡγεμονικοῦ om. B

πνεῦμα διατεῖνόν ἀπὸ ἡγεμονικοῦ μέχρι φάρυγγος καὶ γλώττης, | αὐτὸ δὲ τὸ 315
ἡγεμονικὸν εἶναι ἐν τῇ σφαιροειδεῖ κεφαλῇ.

103 Περὶ ἀναπνοῆς. [Plut. IV 22 2. 3]

317

Ἀσκληπιάδης αἰτίαν τῆς ἀναπνοῆς εἶναι φησι τὴν ἐν τῷ θώρακι
λεπτομέρειαν, πρὸς ἣν τὸν ἔξωθεν ἀέρα ρεῖν τε καὶ καθαίρεσθαι παχυμερῆ
ὄντα, πάλιν δὲ ἀπαθεῖσθαι μηκέτι τοῦ θώρακος τοιοῦτόν τι ὑποστέγοντος.
ὑπολειπομένου δὲ τινος ἐν τῷ σώματι ὑπὸ λεπτομεροῦς ἀεὶ βραχέος (οὐ
γὰρ ἅπαν ἐκκρίνεσθαι) καὶ πρὸς τοῦτο | πάλιν τὸ ὑποκείμενον ἢ βαρύτες 318
τοῦ ἐκτὸς ἀντεπιφέρεται· ταῦτα δὲ σικύαις ἀπεικάζει. τὴν δὲ κατὰ προ-
αίρεσιν ἀναπνοὴν γίνεσθαι συναγομένων τῶν ἐν τῷ πνεύμονι πόρων· ταῦτα
γὰρ τῇ ἡμετέρᾳ προαιρέσει ὑπακούειν. Ἡρόφιλος δὲ δύναμιν ἀπολείπει
περὶ τὰ σώματα κινητικὴν ἐν νεύροις καὶ ἐν ἀρτηρίαις καὶ μυσίν· τὸν οὖν
πνεύμονα νομίζει προορέγεσθαι διαστολῆς τε καὶ συστολῆς. φυσικὴν ἐνέρ-
γειαν μὲν οὖν εἶναι τοῦ πνεύμονος τὴν ἔξωθεν τοῦ πνεύματος ὀλκὴν, ὑπὸ
15 δὲ τῆς πληρώσεως τῆς ἔξωθεν γιγνομένης ἐφέλκεσθαι μὴ δυνάμενον εἰς τὸν
θώρακα τὸ περιττὸν ἀναπέμπειν, τὸν δὲ εἰς τὸν ἔξωθεν ἀέρα ἀπαθεῖν.

104 Περὶ παθῶν. [Plut. IV 23 1. 2]

319

Ἐπίκουρος τὰ πάθη καὶ τὰς αἰσθήσεις ἐν τοῖς πεπονθόσι τόποις,
τὸ δὲ ἡγεμονικὸν ἀπαθὲς εἶναι νομίζει. Στράτων δὲ καὶ τὰ πάθη τῆς
20 ψυχῆς καὶ τὰς αἰσθήσεις ἐν τῷ ἡγεμονικῷ, οὐκ ἐν τοῖς πεπονθόσι τόποις,
συνίστασθαι | * τῶν δεινῶν καὶ τῶν ἀλγεινῶν τὴν ἐνέργειαν. 320

105 Περὶ μαντικῆς. [Plut. V 1 1. 2. 3]

Πλάτων καὶ οἱ Στωικοὶ τὴν μαντικὴν εἰσάγουσι· καὶ γὰρ θεό-
πεμπτον εἶναι, ὅπερ ἐστὶν ἐνθεαστικὸν καὶ κατὰ τὸ θειότατον τῆς ψυχῆς,
25 ὅπερ ἐστὶν ἐνθουσιαστικόν, καὶ τὸ ὄνειροπολικόν καὶ τὸ ἀστρονομικόν καὶ
τὸ ὀρνεοσκοπικόν. Ξενοφάνης καὶ Ἐπίκουρος ἀναιροῦσι τὴν μαντικὴν.
Πυθαγόρας δὲ μόνον τὸ θυτικὸν οὐκ ἐγκρίνει. Ἀριστοτέλης καὶ Δι-
καίαρχος τοὺς ὄνειρους εἰσάγουσιν, ἀθάνατον μὲν τὴν ψυχὴν οὐ νομίζον-
τες, θείου δὲ τινος μετέχειν.

1 post γλώττης repetit compend. ττης A

4 αἰτίας B || 5 καθέρεσθαι B Plut. καὶ
φέρεσθαι || 6 ὑποστέγον A || 8 ἐκκρίνεσθαι
B || 9 ἐντὸς AB || ταῦτα δὲ .. ικταις [la-
cuna duarum litterarum relicta post δὲ] A:
ταῦτα ικταις B || 10 ἀτηνῇ AB || 11 ὑπα-
κούει B || δύναμιν om. B || ἀπολείπειν A ||
12 γοῦν B || 13 προορέγεσθαι B: προσορέγε-
σθαι A cf. ad p. 413 a 10 || διὰ πολλῶν A || in

φυσικὴν latet φυσικῶς· cf. p. 413 a 11 || 14
μὲν συνεῖναι AB || ὀλκὴν τοῦ πνεύματος B ||
ἀπὸ B || 15 γιγνόμενον AB

19 δὲ post τὸ om. B || 23 καὶ τὴν A || 24
ὥσπερ A || 25 ὄνειροπολιτικὸν B || 26 ὀρνεο-
σκοπικόν B || 27 δὲ om. A || θυτικὸν AB ||
οὐκ ἐνερῆγει A: spat. VIII litter. rel. B ||
ἀριστοτέλης δὲ A || δικαίρχος AB ut p. 613, 15 ||
28 νομίζονται B

320

106 Πῶς οἱ ὄνειροι γίνονται. [Plut. V 2 1. 2. 3]

Δημόκριτος ὄνειρους γίνεσθαι κατὰ τὰς τῶν εἰδώλων παρατηρήσεις.
 321 Στράτων· ἄλλη τις φύσις τῆς διανοίας ἐν τοῖς ὕπνοις αἰσθητικωτέρας μὲν
 τῆς ψυχῆς γινομένης, δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο γνωστικῆς γινομένης. Ἡρόφιλος
 τῶν ὄνειρων τοὺς μὲν θεοπέμπτους κατ' ἀνάγκην γίνεσθαι, τοὺς δὲ φυ- 5
 σικοὺς εἰδωλοποιουμένης τῆς ψυχῆς τὸ συμφέρον αὐτῇ καὶ τὸ πάντως ἐσό-
 μενον· τοὺς δὲ συγκριματικοὺς αὐτομάτως κατ' εἰδώλων πρόσπτωσιν, ὅταν δ
 βουλόμεθα βλέπωμεν· * φιλοῦντων γίγνεται τὰς ἐρωμένους ἐρώντων ἐν ὕπνοις.

107 Περὶ οὐσίας σπέρματος. [Plut. V 3 1. 2. 3. 4. 5. 6]

Ἀριστοτέλης σπέρμα εἶναι φησι * * * κινεῖν ἑαυτὸ πρὸς τὸ ἀπο- 10
 τελεῖσαι τὸ τοιοῦτον, οἷον ἐστὶν ἐξ οὗ συνεκρίθη. Πυθαγόρας ἀφρὸν τοῦ
 χρηστοτάτου αἵματος ἢ περίττωμα τῆς τροφῆς. Ἀλκμαίων ἐγκεφάλου
 322 μέρος. Πλάτων τοῦ νωτιαίου μυελοῦ ἀπόρροϊαν. Ἐπίκουρος ψυχῆς καὶ
 σώματος ἀπόσπασμα. Δημόκριτος ἀφ' ὅλων τῶν σωμάτων καὶ τῶν κυ-
 ριωτάτων μερῶν οἷον τῶν σαρκικῶν ὁσῶν ἰνῶν. 15

108 Εἰ σῶμα τὸ σπέρμα. [Plut. V 4 1. 2. 3]

Λεύκιππος καὶ Ζήνων σῶμα εἶναι· ψυχῆς γὰρ εἶναι ἀπόσπασμα.
 Πυθαγόρας καὶ Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης ἀσώματον μὲν εἶναι τὴν
 δύναμιν τοῦ σπέρματος, σωματικὴν δὲ ὕλην τὴν προχομένην. Στράτων
 καὶ Δημόκριτος κατὰ δύναμιν εἶναι σωματικὴν. 20

109 Εἰ καὶ αἱ θήλειαι προΐενται σπέρμα. [Plut. V 5 1. 2]

Πυθαγόρας καὶ Δημόκριτος καὶ Ἐπίκουρος καὶ τὸ θῆλυ προΐεσθαι
 σπέρμα. ἔχει γὰρ παραστάτας ἀπεστραμμένους. διὰ τοῦτο ὀρεκτικῶς ἔχει
 περὶ τὰς χρήσεις. Ἀριστοτέλης καὶ Ζήνων καὶ ὕλην μὲν ὕγραν προΐεσθαι
 καὶ ἀπὸ τῆς γυμνασίας ἰδρῶτας, οὐ μὴν σπέρμα πεπτικόν. 25

3 αἰσθητικωτέρα B || 4 δι' αὐτοῦ δὲ τοῦ-
 του γνωστικῆς γινομένης B || 5 γίνεσθαι κατ'
 ἀνάγκην B || 6 καὶ—7 αὐτομάτως om. A ||
 7 αὐτὸν ὅτι κατ' εἰδώλων ἐστὶ B: κατ'
 εἰδώλωσιν supra scripto super ως ea nota
 qua etiam ἐστὶ breviri solet A || ὅταν ἀπολ-
 λόμεθα βλέπομεν AB: in proximis interciderit
 videtur (ὥς ἐπὶ τῶν) φιλοῦντων κτλ. || 8
 γίνεσθαι B || εἰς ὕπνους A

10 aut scribendum τὸ δυνάμενον κινεῖν aut
 τὸ κινεῖν || κινεῖν — τοιοῦτον om. B qui
 lac. ix litt. indicat || δ' αὐτὸ A || 11 τὸν A ||
 ἀφρῶ A || 12 τι τῆς B || 15 σαρκινῶν A
 17 γὰρ εἶναι om. B || 19 δὲ—20 σωμα-
 τικὴν om. A || ὕλην τὴν παρεχομένην B
 21 αἱ om. A || 23 γὰρ καὶ B || ἀποστρεμ-
 μένους AB || διὰ τότε ἡρεκτικῶς B || 25
 ἰδρῶτος B

110 Πῶς αἱ συλλήψεις γίνονται. [Plut. V 6]

323

Ἀριστοτέλης ὑπολαμβάνει τὰς συλλήψεις γίνεσθαι προελκομένης ὑπὸ τῆς καθάρσεως τῆς μήτρας, τῶν δὲ καταμηνίων ἐπισπωμένων ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος μέρος τι τοῦ καθαροῦ αἵματος, ὡς συμβαίνει τὸν τοῦ
 5 ἄρρενος γόνον. μὴ γίνεσθαι τὰς κυήσεις παρ' ἀκαθαρσίαν μήτρας ἢ ἐμπνευμάτωσιν ἢ φόβον ἢ λύπην ἢ ἀσθένειαν τῶν γυναικῶν ἢ δι' ἀτονίαν τῶν ἀνδρῶν.

111 Πῶς ἄρρενα γίνεται καὶ θήλεα. [Plut. V 7 1. 2. 7]

324

Ἐμπεδοκλῆς οἶται καὶ Ἀσκληπιάδης ἄρρενα καὶ θήλεα γίνεσθαι
 10 παρὰ θερμότητα καὶ ψυχρότητα· ὅθεν ἰστορεῖται τοὺς μὲν πρῶτους ἄρρενας ἀπὸ ἀνατολῆς καὶ μεσεμβρίας γίνεσθαι ἐκ τῆς γῆς, τὰ δὲ θήλεα πρὸς ταῖς ἄρκτοις. Παρμενίδης δ' ἀντιστρέφει, πρὸς ταῖς ἄρκτοις ἄρρενα γίνεσθαι, τοῦ <γὰρ> πυκνοῦ μετέχειν πλείονος, τὰς δὲ πρὸς τὰς μεσημβρίας δι' ἀραιότητα. | Ἰππῶναξ δὲ εἰ μὲν ἡ γονὴ κρατήσῃεν, ἄρρεν, εἰ δὲ ἡ ὕλη,
 15 θῆλυ.

112 Πῶς τέρατα γίνεται. [Plut. V 8 1. 2. 3]

Ἐμπεδοκλῆς νομίζει σπέρματος ἔλλειμμα παρὰ τὴν τῆς κινήσεως ταραχὴν ἢ παρὰ τὴν εἰς πλείω διαίρεσιν ἢ παρὰ ἀπόπνευσιν τέρατα γίνεσθαι. Στράτων παρὰ πρόσθεσιν ἢ ἐμπνευμάτωσιν. Τῶν ἱατρῶν δέ τινες παρὰ
 20 τὸ διεστράφθαι τὴν μήτραν ἐμπνευματουμένην.

113 Διὰ τί πολλάκις γυνὴ συνουσιάζουσα οὐ συλλαμβάνει.

[Plut. V 9 1—3]

Διοκλῆς ὁ ἱατρὸς παρὰ θερμασίαν ἢ παρὰ ψύξιν ἢ ὕγρασίαν ἢ ξηρότητα ἢ πλεονασμὸν ἢ ἔνδειαν ἢ παραλύσιν τῶν μορίων. Οἱ Στωικοὶ
 25 παρὰ λοξότητα τοῦ | μορίου μὴ δυναμένου εὐθυβολεῖν τὸν γόνον, ἢ διὰ τὸ 326

2 προελκομένης — 5 γίνεσθαι om. A || προελκομένου B || 3 τῆς μηνιαίας B || 4 συμβαίνει B || 5 τόνον B || μίγνεσθαι . . . μὴ γίνεσθαι τὰς κτλ. post μίγνεσθαι, quod est insequentium vocum corrupta scriptura, exstat lacuna quattuor litterarum B || κυήσεις A: κινήσεις B || περὶ καθαρσίαν AB || 6 ἀσέλγειαν B || ἀτόνειαν B: ἀγωνίαν A

8 καὶ θήλεα γίνεται B: γίνονται καὶ θήλεα A || 9 ἐμπεδοκλῆς οἶται καὶ ἄ. A ex qua verborum collocatione Asclepiadem [exc. 114] postea additum esse probabile est: ἐμπεδ. καὶ ἀσέλ. οἶονται B || ἄρρενα καὶ θήλεα A: ordine mutato B || 10 πρὸς B || θερμότητος

καὶ ψυχρότητος A || ἰστόρηται B || τοὺς μὲν πρὸς τοὺς AB || 11 ἐκ om. B || 12 τοῖς bis B || 13 post τοῦ om γὰρ AB || τοῦ πλείστου μετέχειν πλείονος AB || 14 τὴν μεσημβρίαν A

16 γίνονται A || 17 σπέρματα A || παρὰ A: περὶ B || 18 περὶ B || 19 περὶ . . . . . ἢ ἐμπν. lacuna decem litt. relicta B || τινες δὲ A || διαστρέφθαι B || 20 ἐμπνευματουμένην A

21 γυνὴ πολλάκις B || 23 παρὰ post ἡ om. B || 25 περὶ B || τῶν μορίων B || μὴ—

λ
 642,1 ἀσύμμετρον om. B || εὐθύβο A

ἀσύμμετρον τῶν μορίων. Ἐρασίστρατος παρὰ τὴν μήτραν, ὅταν τόλους ἔχη ἢ σάρκας ἢ εὐρυτέρα ἢ μικροτέρα τυγχάνῃ οὕσα.

114 Πῶς δίδυμα γίνονται. [Plut. V 10 1.2.3.4]

Ἐμπεδοκλῆς οἶται δίδυμα καὶ τριδύμα γίνεσθαι κατὰ πλεονασμὸν καὶ περισχισμὸν τοῦ σπέρματος. Ἀσκληπιάδης παρὰ τὴν τῶν σπερμάτων ὁ διαφορὰν ὥσπερ τὰς κριθὰς τὰς διστίχους καὶ τριστίχους. Ἐρασίστρατος διὰ τὰς ἐπισυλλήψεις γίνεσθαι. Οἱ Στωικοὶ παρὰ τοὺς ἐν τῇ μήτρᾳ τόπους· ὅταν γὰρ πρῶτον καὶ δεύτερον ἐμπέσῃ τὸ σπέρμα, τότε γίνεσθαι τὰς ἐπισυλλήψεις καὶ διδύμους καὶ τριδύμους.

327 115 Πόθεν γίνονται τῶν γονέων ὁμοιώσεις καὶ τῶν προγόνων. 10
[Plut. V 11 1 (2) 3.4]

Ἐμπεδοκλῆς ὁμοιότητα οἶται γίνεσθαι κατ' ἐπικράτειαν τῶν σπερμάτων, ἀνομοιότητα δέ, ὅταν μὲν ἀπὸ τῶν δεξιῶν μερῶν τῆς μήτρας τὸ σπέρμα ἀποκριθῇ τοῖς πατράσιν, ὅταν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ταῖς μητράσιν. Οἱ Στωικοὶ ἀπὸ τοῦ σώματος ὅλου καὶ τῆς ψυχῆς φέρεσθαι τὸ 15 σπέρμα καὶ τὰς ὁμοιομερείας ἀναπλάττεσθαι ἐξ αὐτῶν τοὺς τύπους καὶ χαρακτῆρας, ὡς ζωγραφία ἀπὸ τῶν ὁμοίων χρωμάτων, ὁμοιότητα τοῦ τικτομένου. προίεσθαι δὲ καὶ τὴν γυναῖκα σπέρμα, καὶ ἐπικρατῇ (τὸ) τῆς γυναικός, ὁμοίον ἐστὶ τῇ μητρὶ.

116 Πῶς ἄλλοις ὅμοια γίνονται τὰ γεννώμενα. [Plut. V 12 1.2.3] 20

Οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν ἱατρῶν τυχικῶς καὶ ἐκ τοῦ αὐτομάτου, ὅταν διαψυγῇ τὸ σπέρμα καὶ τὸ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὸ τῆς γυναικός, ἀνόμοια γίνεσθαι. Ἐμπεδοκλῆς τῇ κατὰ τὴν σύλληψιν ὅψει τε καὶ φαντασίᾳ τῆς γυναικός 328 μορφοῦσθαι τὰ βρέφη· πολλὰκις γὰρ ἀνδριάντων καὶ εἰκόνων ἡράσθησαν καὶ ὅμοια τοῦτοις τετόκασιν. Οἱ Στωικοὶ κατὰ συμπάθειαν τῆς διανοίας 25 καὶ βρυμάτων καὶ ἀκτίνων εἰσκρισιν γίνεσθαι τὰς ὁμοιώτητας.

1 περὶ B || ἔχει B || 2 σάρκα A || τυγχάνει οὕσα AB

3 γίνονται A || 4 γίνεταί A: om. B || καὶ παρασχισμὸν A: om. B || 5 περὶ B || τοῦ σπέρματος B || 6 κύθρας A: κιθάρας B || 7 περὶ B || 8 ὅτε ὡ πρῶτον B || τὸ om. B || 9 τοὺς ἐπισυλλήψει διδύμους καὶ τριδύμους B

10 πόθεν γίνεταί τῶν γονέων A: πῶς γίνονται γονέων B || ὁμοιώσεις A || καὶ τῶν προ-

γόνων om. B || 12 οἶται A: εἶθε B || τοῦ σπέρματος B || 13 ὅτε AB item 14 || 14 σπέρμα προστιθῇ AB || τοῦ om. A || 15 τοῦ om. B || τῆς om. B || 16 αὐτοῦ A || τόπους AB || 18 τὸ addidi

22 τὸ τοῦ ἀνδρὸς A: τῷ ἀνδρὶ B qui statim καὶ τῇ γυναικὶ ἀνόμοιον || 23 δὲ τῇ κατὰ τὴν σύλληψιν B || τὴν post κατὰ om. A || 24 γὰρ B: οὖν A || 25 τετόκαν AB || στωικοὶ δὲ B || 26 βρύματος A

117 Πῶς στεῖραι γίνονται γυναῖκες καὶ ἄνδρες ἄγονοι. [Plut. V 131—3]

Οἱ ἰατροὶ στεῖρας φασὶ γίνεσθαι παρὰ τὸ τὴν μήτραν στενωτέραν εἶναι ἢ ἀραιότεραν ἢ διάστροφον ἔχειν τὸν σχηματισμὸν ἢ παρὰ τὸ παρέπεσθαι δυσκρασίαν μοχθηράν. Διοκλῆς δι' ἀτονίαν τῶν ἀνδρῶν ἢ διὰ τὸ μὴδ' 5 ὅλως προίεσθαι γονὴν ἢ παρὰ τὸ ἔλαττον εἶναι τοῦ δέοντος ἢ παρὰ τὸ ἄγονον εἶναι καὶ καθάπερ ἔκλυσιν τῶν μορίων. Οἱ Στωικοὶ αἰτιῶνται τὰς συμφύτους εἰς ἑκάτερον τῶν πλησιαζόντων δυνάμεις τε καὶ ποιό|τητας. 329

118 Διὰ τί αἱ ἡμίονοι στεῖραι. [Plut. V 15 1.2.3]

Ἀλκμαίων τῶν ἡμιόνων τοὺς ἄρρενας ἀγόνους παρὰ τὴν λεπτότητα 10 τῆς σαρκὸς καὶ ψυχρότητα, τὰς δὲ θηλείας παρὰ τὸ ἄνω μὴ ἀνακύπτειν τὰς μήτρας. Ἐμπεδοκλῆς δὲ διὰ τὴν σμικρότητα καὶ στενότητα τῆς μήτρας ἀπεστραμμένως προσπεφυκυίας τῇ σαρκί. Διοκλῆς δὲ μαρτυρεῖ λέγων πολλάκις ἑωρακέναι τοιαύτην μήτραν ἐν ταῖς ἀνατομαῖς τῶν ἡμιόνων καὶ ἐνδέχεσθαι διὰ τὰς τοιαύτας αἰτίας καὶ τὰς γυναῖκας στεῖρας εἶναι.

15 119 Εἰ τὸ ἔμβρυον ζῶον. [Plut. V 15 1.2 (3.4) 5]

Πλάτων ζῶον εἶναι τὸ ἔμβρυον ὑπείληφε· καὶ γὰρ καὶ κινεῖσθαι ἐν τῇ γαστρὶ καὶ τρέφεσθαι καὶ αὔξεσθαι. Οἱ Στωικοὶ μέρος εἶναι γαστρός 330 τὸ ἔμβρυον καὶ ἄπνουν εἶναι ἐν τῇ γαστρὶ. πρώτην δὲ ἀναπνοὴν τοῦ ζῴου γίνεσθαι κατὰ τὴν ἀποκύησιν τῆς μὲν περὶ τοῖς βρέφεσιν ὕγρασias ἀπο- 20 χωρούσης, τῇ δὲ ἐπεισόδῳ τοῦ ἐκτὸς ἀέρος γινομένου εἰς τὰ παρανοιχθέντα τῶν ἀγγείων. διὸ τίκεσθαι μὲν τὰ βρέφη ἐνθερμανθέντος τοῦ ἐμφύτου θερμοῦ, εὐθέως προχυθέντος τοῦ βρέφους τὸ ψυχρὸν εἰς τὸν πνεύμονα ἐφέλκεσθαι. Ἡρόφιλος· κίνησις ἀπολείπεται φυσικὴ ἐν τοῖς ἐμβρύοις τοῦ πνευματικοῦ, τῆς δὲ κινήσεως αἷτια τὰ νεῦρα τοῦ ζῴου γίνεσθαι, ὅταν 25 προχυθέντα προσλάβῃ τοῦ ἀέρος.

120 Πῶς τρέφεται τὰ ἔμβρυα. [Plut. V 16 1.2]

Δημόκριτος καὶ Ἐπίκουρος διὰ τοῦ στόματος τρέφεσθαι· εὐθὺς | 331 γοῦν ἐπὶ τὸν μαζὸν φέρεσθαι τῷ στόματι· εἶναι γὰρ καὶ ἐν τῷ σώματι

1 γίνονται om. B || 2 στεῖραν AB || 6 αἰτιῶν A || 7 εἰ B || ἑκάτερα A

λ

9 ἀτόνους A || περὶ B || 10 θῆ A || 11 τῆς μήτρας A || Ἐμπεδοκλῆς — μήτρας om. A || 12 ἀπεστραμμένη AB || προσπεφυκυία B || μαρτυρῶν λέγει, om. πολλάκις B || 14 τὰς αἰτίας ταύτας A

17 τὰς πρὸς τὸ ἔμβρυον AB || 18 πρώτην B: πρῶτον A || 19 περὶ τὰ βρέφη B || 20 γινόμενον B || παραχθέντα A: παροισχθέντα B || 21 αἰτίων AB || διὸ AB: Plut. Διογένης || ἐκθερμανθέντος B || 22 εὐθὺς A || 23 διεφέλκεσθαι B || 24 αἰτιᾶται τὰ AB || 25 προσβῇ AB

28 καὶ ἐν τῷ στόματι B

θηλὰς ἐπινενεμημένας καὶ στόματα, δι' ὧν τρέφεσθαι. Οἱ Στωικοὶ διὰ τοῦ χορίου καὶ ὀμφαλοῦ· ὅθεν τοῦτον εὐθὺς ἀποδεῖν, ἵνα διὰ τοῦ στόματος αἰσθητῶς τρέφηται.

121 Τί πρῶτον τελειοῦται τοῦ βρέφους. [Plut. V 17 1. 2. 3. 4. 5. 6]

Οἱ Στωικοὶ ἅμα ὅλον γίνεσθαι νομίζουσιν. Ἀριστοτέλης πρῶτον ὅσπερ τὴν ὁσφὺν ὥσπερ τρόπιν νεῶς. Ἀλκμαίων τὴν κεφαλὴν, ἐν ᾗ ἐστὶ τὸ ἡγεμονικόν. Οἱ ἱατροὶ τὴν καρδίαν, ἐν ᾗ καὶ φλέβες καὶ ἀρτηρίαι· οἱ δὲ τὸν μέγαν δάκτυλον τοῦ ποδός· οἱ δὲ τὸν ὀμφαλόν.

122 Διὰ τί τὰ ἑπταμηνιαῖα γόνιμα. [Plut. V 18 4. 5. 6. 3. 2]

332 Ἀριστοτέλης καὶ Ἰπποκράτης οἶται, ἐὰν πληρωθῇ ἡ μήτρα ἐν 10 τοῖς ἑπτὰ μηνσί, ταύτην προκύπτει καὶ τότε γόνιμα γίνεσθαι, ἐὰν δὲ προκύψῃ μὲν ἡ μήτρα, † φαίνεται ἀσθενήσαντος τοῦ ὀμφαλοῦ διὰ τὸ ἐπίπονον αὐτὰ 333 γίνεσθαι * * * | ἐὰν δὲ μείνῃ ἑννέα μῆνας ἐν τῇ μήτρᾳ [ποιεῖ], προκύψαν τότε ὀλόκληρόν ἐστιν. Πόλυβος ἐν ἑκατὸν ὀδοῦντα δύο ἡμέραις γίνεσθαι γόνιμα τὰ ἔμβρυα. τὰ δὲ ὀκτάμηνα μὴ ζῆν, ὅταν προκύψῃ μὲν 15 τὸ βρέφος τῆς μήτρας, ἐπὶ πλέον δὲ ὁ ὀμφαλὸς βασανισθῇ διατεινόμενος· ἄτροφον γὰρ γίνεσθαι τὸ ἔμβρυον· τοῦ τρέφοντος αἷτιος ὁ ὀμφαλός. Οἱ δὲ μαθηματικοὶ τοὺς ὀκτὼ μῆνας φασὶν ἐστερεῖσθαι πάσης γενέσεως, τοὺς δὲ ἑπτὰ συνδετικούς. τὰ δὲ ἀσύνδετα ζῶδια ἔχειν τοὺς οἰκοδεσποτοῦντας φαύλους τῶν ἀστέρων· ἂν γάρ τις τούτων τὴν ζωὴν καὶ τὸν βίον κληρώσῃ, 20 δυστυχεῖς ἔσσεσθαι σημαίνει. ἀσύνδετα δὲ ἐστὶ ζῶδια ὀκτὼ ἀριθμούμενα· 334 κριὸς παρθένος, ἀσύνδετοι δὲ δίδυμοι πρὸς σκορπίον καὶ καρκίνος πρὸς ὕδροχόν, ζυγὸς πρὸς ἰχθύας. Διοκλῆς καὶ Ἐπίκουρος καὶ τὸν ὄγδοον μῆνα εἶναι γόνιμον, ἀτονώτερον δέ. Τίμαιος καὶ δωδεκάμηνά φησὶ τίνα κύεσθαι παρὰ τὴν ἐπίσχεσιν τῶν καταμηνίων τὰ πρὸ τῆς συλλήψεως, οὕτω 25 καὶ ἑπτάμηνα νομίζεσθαι οὐκ ὄντα προγεγεννημένης τῆς συλλήψεως, δυναμένης δὲ τῆς μήτρας εἰς καταμήνια καὶ μετὰ σύλληψιν.

1 ἐπινενεμημένας AB: correxi ἐπινενεμημένας mammas dispersas per corpus || στόμα AB ||

2 χορίου AB || τοῦτο A || 3 τρέφεσθαι A

5 πρῶτον om. B || 6 ὁσφὺν et τρόπον B ||

8 post ὀμφαλόν in mrg. recens legitur scholion: ὁ δὲ γαληνὸς αὐτὸς τὸ ἡπαρ· ἐκ τῶν θρεπτικῶν δυνάμεων καὶ τῶν ἐμμηνίων, καθὰ φησὶν οὗτος εἰς τὸ περὶ δυσπλάσεως (!) ἐμβρύων [περὶ κυομένων διαπλάσεως IV 658sqg.K.]

9 ἑπταμηνιαῖα B: ἐπτάμηνα A || 10 ἡ μήτρα post μηνί collocat B || 11 τοῦτο προκύπτει καὶ τὸ γόνιμον γίνεται A: τοῦ (super-scripsit τ) προκύπτει καὶ τότε γόνιμα γίνεσθαι B || προκύψεν ἡ B || 12 φαίνεται B. μὴ

τρέφηται Plut., unde μὴ τρέ haustum videtur praecedente μήτρα || ἀσθενήσαντος B: ἀσθενήσαντα A || 13 ποιεῖ AB || προκύψαντα A || 14 πόλυβιος B: τὸ λύκιος A || 15 οὗτον προκύψαν AB || μὲν om. B || 16 τὸ βρέφος repetitum post βρέφος B || τε AB || ἐβασανίσθη AB || 17 γίνεσθαι B: γίνεται A || 18 ὑστερεῖσθαι B || 19 δὲ post τὰ om. B || ζῶα A || οἰκοδεσπότας B || 20 πληρώσῃ A: πληρώσει B || δυστυχῆς B: δυστυχῇ A || 21 haec quae secuntur confusa sunt || 23 ἰχθύν A || 24 τί (super-scr. μ) A || 24. 25 κύεσθαι τίνα B || παρὰ τε A: περὶ τε B || 25 τὰ πρὸ τῆς nolo mutare, cum de Plutarcho non constet

123 Πῶς ἐγένετο τὰ ζῷα καὶ εἰ φθαρτά. [Plut. V 19 1. 2. 3]

Ἐπίκουρος· εἰ ἐγένετο ὁ κόσμος, γενητὰ καὶ τὰ ζῷα καὶ εἰ φθαρτά * * * γενητός, ἐκ μεταβολῆς τῆς ἀλλήλων γίνεσθαι. μέρη γὰρ εἶναι τοῦ κόσμου ταῦτα, ὡς Ἀναξαγόρας καὶ Εὐριπίδης· ‘θνήσκει δ’ οὐδὲν τῶν γιγνομένων, διακρινόμενον δὲ ἄλλο πρὸς ἄλλο μορφὰς ἐτέρας ἐπέδειξεν’. 335 Δημόκριτος γεγενημένα εἶναι τὰ ζῷα συστάσει † εἰ δὲ ἐν ἄστρον πρῶτον 336 τοῦ ὕγροῦ ζυγογονοῦντα.

124 Πόσα γέννη ζῶων. [Plut. V 20 1. 4]

Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης τέσσαρα εἶναι ζῶων γένη λέγουσι χειραῖα 10 ἔνυδρα πτηνὰ οὐράνια· καὶ γὰρ τὰ ἄστρο ζῷα εἶναι· καὶ αὐτὸς ὁ κόσμος ζῶον λογικὸν ἀθάνατον. Πυθαγόρας καὶ Πλάτων λογικὰς μὲν εἶναι καὶ [τάς] τῶν ἄλλων ζῶων τῶν ἀλόγων τὰς λεγομένας ψυχάς, οὐ μὴν λόγῳ ἐνεργεῖν διὰ τὴν δυσκρασίαν τῶν σωμάτων καὶ διὰ τὸ μὴ μετέχειν τοῦ φραστικοῦ λόγου, ὥσπερ ἐπὶ τῶν πιθήκων καὶ κυνῶν· νοοῦσι μὲν, οὐ δύναν- 15 ται δὲ φράζειν ἃ νοοῦσιν.

125 Ἐν πόσῳ χρόνῳ μορφοῦνται τὰ βρέφη. [Plut. V 21 1] 337

Ἐμπεδοκλῆς ἐπὶ μὲν τῶν ἀνθρώπων ἄρχεσθαι τῆς διαρθρώσεως ἀπὸ τῆς ἑκτῆς τριακοστῆς ἡμέρας, τελειοῦσθαι δὲ τοῖς μορίοις ἀπὸ πεντηκοστῆς* μιᾶς. Ἀσκληπιάδης δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ἀρρένων διὰ τὸ θερμότεραν 20 εἶναι τὴν κρᾶσιν, τὴν διάρθρωσιν γίνεσθαι ἀπὸ ἑκτῆς καὶ εἰκοστῆς, πληροῦσθαι δὲ ἀπὸ τῆς πεντηκοστῆς. τῶν δὲ θηλέων ἐν διμήνῳ γίνεσθαι τὴν διάρθρωσιν διὰ τὸ ἐνδεὲς τοῦ θερμοῦ.

126 Ἐκ ποίων στοιχείων συνίσταται ἕκαστον τῶν ἐν ἡμῖν μορίων. [Plut. V 22]

Ἐμπεδοκλῆς τὰς μὲν σάρκας γίνεσθαι τῇ ἰσοκρατείᾳ τῶν τεττάρων στοιχείων. τὰ δὲ νεῦρα ἐκ πυρὸς καὶ γῆς | ὕδατος διπλάσιον μιχθέντων. 338

1 καὶ ἡ φθορά AB || 2 καὶ τὰ ζῷα γενητὰ A || ἡ φθορά A: εἰ φθαρτά B voluit fortasse καὶ φθαρτά, εἰ δ' ἀγέννητος || 4 θνήσκει Plutarchus: αἰλῆς B quod videtur ex maiuscula litterarum forma ΘNHC καὶ corruptum: ὤλις A, unde ὄλιως coniecerat Nauck || 5 διακρινόμενα A || δὲ ἄλλοσε B || πρὸς ἄλλο B: πρὸς ἄλλον A || 6 συστάσει—ζυγογονοῦντα om. B: de vocabulis his sensu carentibus vid. Plut. p. 431 n° 29 Prol. 16. 16² 189

11 μὲν om. B || 12 τὰς δελεῖ || τῶν ἀλόγων vera lectio mendosae τῶν ἄλλων substituenda

videtur || 13 ἐνεργᾶ A || τῶν φραστικῶν λόγων B

16 ζυγογονοῦντα τὰ βρέφη καὶ μορφοῦνται B ||

17 ἐπὶ τῆς τῶν AB || διαρθρώσεως om. artic. B || 18 πεντήκοντα μίας A: νᾶ B || 19 θερμό-

λ
τερον B || 21 θῆ A: θηλείων B || δίμηνα A: τετάρτη μὴν B

24 μερῶν A || 25 τῇ ἰσοκρατείᾳ ex τὴν ἰσοκράτειαν correctum B: τῆς ἰσοκρατείας A ||

τ,
26 ὕδατι διπλάσιον B || μιχθέν AB

τοὺς δὲ ὄνυχας γίνεσθαι τοῖς ζώοις ἐκ τῶν νεύρων, καθ' ὃ τῷ αἵρι συνέ-
 τυχε ψυχθέντων τῶν λοιπῶν στοιχείων. ἰδρώτα καὶ δάκρυον γίνεσθαι τη-
 κομένου τοῦ αἵματος καὶ παρὰ τὸ λεπτύνεσθαι διαχρεομένου.

127 Πότε ἄρχεται τῆς τελειότητος ὁ ἄνθρωπος. [Plut. V 23 1]

Ἡράκλειτος καὶ οἱ Στωικοὶ ἄρχεσθαι ἡμᾶς τῆς τελειότητος περὶ 5
 τὴν δευτέραν ἐβδομάδα, περὶ ἣν ὁ σπερματικὸς κινεῖται πόρος· καὶ γὰρ τὰ
 δένδρα τελειοῦται, ὅταν ἄρχηται καρπὸν φέρειν. Ἀριστοτέλης δὲ κατὰ
 τὴν πρώτην ἐβδομάδα, καθ' ἣν ἔννοια γίνεται καλῶν τε καὶ αἰσχυρῶν καὶ
 διδασκαλίας ἀρχή. Ἕτεροι δὲ νομίζουσι τελειοῦσθαι ἡμᾶς τῇ τρίτῃ
 ἐβδομάδι, ὅταν καὶ γένεια σχῶμεν καὶ τῇ ἰσχύι χρώμεθα. 10

339

128 Πῶς ὕπνος γίνεται καὶ θάνατος. [Plut. V 24 1.2 4]

Ἀλκμαίων ἀναχωρήσει τοῦ αἵματος εἰς τὰς αἰμορροούσας φλέβας
 ὕπνον γίνεσθαι, τὴν δὲ παντελῆ ἀναχώρησιν διὰ τῆς ψύξεως θάνατον φέρειν.
 Ἐμπεδοκλῆς τὸν μὲν ὕπνον κατάψυξιν τοῦ ἐν τῷ αἵματι θερμοῦ σύμ-
 μετρον . . . . ., τὴν δὲ παντελῆ θάνατον. Πλάτων καὶ οἱ Στωικοὶ 15
 τὸν μὲν ὕπνον γίνεσθαι ἀνέσει τοῦ αἰσθητικοῦ πνεύματος, ὅταν δὲ παντελῆς
 γένηται ἀναισθησία τοῦ αἰσθητικοῦ πνεύματος, θάνατον συμβαίνειν.

129 Πότερον ὁ ὕπνος τοῦ σώματος ἢ τῆς ψυχῆς. [Plut. V 25 1.2]

Ἀριστοτέλης τὸν ὕπνον σώματος εἶναι καὶ ψυχῆς· αἴτιον δὲ αὐτοῦ
 340 τὸ ἀναθυμίαθ' ἀπὸ τοῦ θώρακος ὑγρὸν | εἰς τοὺς περὶ κεφαλὴν τόπους ἐκ 20
 τῆς ὑποκειμένης τροφῆς. θάνατον δὲ γίνεσθαι διὰ τῆς παντελοῦς κατα-
 ψύξεως. Ἀναξαγόρας κατὰ κόπον τῆς σωματικῆς ἐνεργείας γίνεσθαι
 τὸν ὕπνον· σωματικὸν γὰρ εἶναι τὸ πάθος· εἶναι δὲ καὶ τῆς ψυχῆς θάνα-
 τον κατὰ χωρισμόν.

130 Πῶς αὔξεται τὰ φυτὰ καὶ εἰ ζῶα. [Plut. V 26 1.2. (3) 4]

Θαλῆς καὶ Πλάτων τὰ φυτὰ ἔμψυχα ζῶα· φανερόν δὲ ἐκ τοῦ σα- 25
 341 λεῦεσθαι καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἤκειν | μετὰ βίας καὶ πάλιν σφοδρῶς

1 καθὼ τῷ μέρει συνέτυχε B: καθὰ τοῖς ζώοις
 συνέτυχε τῷ μέρει A || 2 ἰδρώτα δὲ δάκρυ B ||
 3 διὰ τὸ B

5 φασι περὶ τὴν εὐδομάδα B || 7 δὲ om.
 A || 8 καὶ καλῶν A || καὶ post αἰσχυρῶν om.

A || 10 ὅτε AB || γέ A || ἀσχοῦμεν AB

11 γίνεται post θάνατος ponit B || 12 ἀνα-

χώρησιν B || αἰμορροούσας AB || 14 κατὰ ψύξιν
 A || τοῦδε ἐν B || θερμῷ AB || 15 post σύμ-
 μετρον lacunam ix litterarum indicat B. inter-
 cidit γίνεσθαι || τὴν δὲ παντελῆ || τὴν ἐπαγ-
 γελλαν AB || 16 αἵματος B || 17 γίγνηται A
 18 τοῦ σώματος ὁ ὕπνος A || 20 ἀναθυ-
 μιασθῆν AB

24 καὶ τὰ B || 26 ἤκειν AB cf. ad Plut. ||

ἀναχαλᾶσθαι, ὥστε καὶ συνέλκειν βάρη. Ἀριστοτέλης ἔμψυχα μὲν, οὐ μὴν ζῶα * * * ὁρμητικὰ εἶναι καὶ αἰσθητικά, ἔνια δὲ * * * ἔμψυχα. πᾶσαν γὰρ ψυχὴν ὁρμητικὴν εἶναι * * * αὐτομάτως γεγενῆσθαι διόχα ψυχῆς. Ἐμπεδοκλῆς τὰ δένδρα πρῶτα τῶν ζώων ἐκ τῆς γῆς ἀναφύναι, 5 (πρὶν) ἥλιον περιπολεῖν, διὰ δὲ ἀμετρίαν τῆς κρᾶσεως τὸν τοῦ ἄρρενος καὶ θήλεος περιέχειν λόγον. αὔξεσθαι δὲ ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ γῇ θερμοῦ διαιρούμενα, ὥστε γῆς εἶναι μέρη· καὶ γὰρ τὰ ἔμβρυα τὰ ἐν τῇ γαστρὶ τῆς μήτρας εἶναι μέρη. τοὺς δὲ καρποὺς περιττώματα εἶναι τοῦ ἐν τοῖς φυτοῖς ὕδατος καὶ πυρός. καὶ τὰ μὲν ἐλλιπὲς ἔχοντα | τὸ ὑγρὸν ἐξηκμαζομένου τούτου τῷ θέρει 342 10 φυλλορροεῖ, τὰ δὲ τέλειον παραμένει ἀεὶ φύλλοις τεθηλότα ὥσπερ ἐπὶ τῆς δάφνης καὶ τῆς ἐλαίας. τὰς διαφορὰς τῶν χυμῶν παραλλαγὰς γίνεσθαι τῆς πολυμερείας καὶ τῶν φυτῶν διαφόρως ἐλκόντων τὰς ἀπὸ τοῦ τρέφοντος ὁμοιομερείας ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀμπέλων· οὐ γὰρ αἱ διαφοραὶ τούτων ποιοῦσι τὸν οἶνον διαλλάττειν, ἀλλὰ τοῦ τρέφοντος ἐδάφους.

15 **131** Πῶς γίνεται πυρετὸς καὶ ἐπιγίνεται. [Plut. V 29 1.2.3]

Ἐρασίστρατος ὁρίζεται τὸν πυρετὸν κίνημα αἵματος παρεμπεπτακότος εἰς τὰ τοῦ πνεύματος ἀγγεῖα ἀπροαιρέτως | γινόμενον καθάπερ ἐπὶ τῆς θα- 343 λάττης, ὅταν μὴδὲν αὐτὴν κινή πνεῦμα, ἡρεμεῖ. Διοκλῆς ἐπιγένημα εἶναι τὸν πυρετόν· ἐπιγίνεται δὲ τραύματι καὶ βουβῶνι. Ἡρόδοτός φησιν ἐνίοτε 20 μηδεμιᾶς αἰτίας προηγησαμένης πυρέττειν τινάς.

132 Περὶ νόσων. [Plut. V 30 2.3]

Διοκλῆς αἰτίας πλείστας τῶν νόσων δι' ἀνωμαλίαν γίνεσθαι τῶν ἐν 344 τῷ σώματι στοιχείων καὶ τοῦ καταστήματος ἀέρος. Στράτων διὰ πλῆθος τροφῆς γίνεσθαι τὰς νόσους.

1 post ἀναχαλᾶσθαι lacunam XIV litt. nescio qua de caussa indicat B || βαρεῖ A || μὲν οὖν ζῶα AB. de lacunis cf. Plut. || 2 καὶ om. B || 3 ὁρμητικὴν ψυχὴν B || intercidit enuntiati aliquantum haud dubie propter homoeoteleuton ὁρμητικὴν — λογικὴν cf. Plut. || 4 πρῶτον B || ἐκ ζώων ἀναφύονται ὀλίγον περιπολεῖν B: τῶν ζώων ἐκ τῆς γῆς ἀναφύναι ὀλίγον περὶ πολὺ A || 5 τὸν om. B || 6 ἔχειν B || τῶν ἐν τῇ γῇ θερμῶν A || 9 ἐλλιπὲς A || ἐξηκμαζομένου AB || 10 φυλλορροεῖν B || τέλειον B quod

λ
πλεῖον propius est cf. Plut.: τέ A || παρα- μένει A || 12 διαφορῶν A || τῶν τρεφόντων A || 13 τῶν om. B || 14 διαλλάττοντα A

15 πῶς πυρετὸς γίνεται inscribit B || 18 κινή αὐτὴν πνεῦμα A: αὐτὴν πνεῦμα κινεῖ B || 19 ἐπιγίνεται γὰρ πράγματι B || Ἡρόδοτος immo Ἡρόφιλος cf. Prol. p. 39 || ἐνίοτε om. B || 21 titulum om. B || 23 τοῦ ἀέρος B || ἀέρος. Στράτων ex nomine Ἐρασίστρατος nescio an a Galeno effictum sit. in fine capitis addit Charterius Πυθαγόρας φησὶ τὰς νόσους γίνεσθαι κτλ. quode cf. Prol. p. 240²

133 Περὶ γήρωσ. [Plut. V 30 s. 6]

Οἱ Στωικοὶ καὶ οἱ ἰατροὶ παρὰ τὴν τοῦ θερμοῦ ὑπονόστησιν.
 Ἀσκληπιάδης δέ φησι τοὺς Αἰθίοπας λέγειν γηρᾶναι διὰ τὸ [ψύχεσθαι]
 * τὰ σώματα ὑπὸ τοῦ ἡλίου διαφλεγόμενα, τοὺς δὲ ἐν τῇ Βρεττανίᾳ ἑκατὸν
 345 εἴκοσιν ἔτων γηρᾶν διὰ τὸ στέγειν ἐν αὐτοῖς τὸ πυρῶδες. τὰ μὲν | γὰρ τῶν 5
 Αἰθιόπων σώματα ἀραιότερα διὰ τὸ κεχαλάσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τὰ δὲ ὑπὸ
 τὴν ἄρκτον πεπυκνώσθαι καὶ διὰ τοῦτο πολυχρόνια.

1 γήρους B || 2 καὶ οἱ om. B || καὶ οἱ
 ἰατροὶ fictum est ex Plutarchi male excerpto
 συμφώνως || 3 δὲ om. B || λέγειν [i. e. ᾧ
 ἔτων (vel corrupte ἔτει) cf. ad Plut. locum
 p. 433^a 17] γηρᾶν καὶ διὰ τὸ ψύχεσθαι AB nisi
 quod B λέγειν omisit || 3 ψύχεσθαι ex in-

feriore loco (cf. Plut. διὰ τὸ κατεψύχθαι μὲν
 τοὺς τόπους) delatum; intercidit ὑπερθερμαί-
 νεσθαι || 4 διαφλεγόμενον AB || 5 στέλλειν
 A || αὐτοὺς om. ἐν B || 7 τὸν ἄρκτον A ||
 7 subscribitur in A γαληνοῦ περὶ τοῦ παρ'
 ἱπποκράτει κώματος: —

ΠΜΕΙΟΤ ΔΙΑΣΥΡΜΟΣ ΤΩΝ ΕΞΩ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

NOTARUM INDEX

- V Vindobonensis philos. et phil. gr. XIII Ness., XX Lamb s. XIV vel XV
M Monacensis DXII s. XV
O Ottobonianus graec. CXCI s. XV
L Leidensis XVI Qu. 486 s. XV

ΕΡΜΕΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

διασυρμὸς τῶν ἔξω φιλοσόφων.

1 Παῦλος ὁ μακάριος ἀπόστολος τοῖς τὴν Ἑλλάδα τὴν Λακωνικὴν παροικοῦσι Κορινθίοις γράφων, 'ὃ ἀγαπητοί,' ἀπεφῆναντο λέγων· 'ἡ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ θεῷ, οὐκ ἀσκόπως εἰπών· δοκεῖ γάρ μοι τὴν ἀρχὴν εἰληφέναι ἀπὸ τῆς τῶν ἀγγέλων ἀποστασίας. δι' ἣν αἰτίαν οὔτε σύμφωνα οὔτε ὁμόλογα οἱ φιλόσοφοι πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ἐκτίθενται τὰ δόγματα.

2 Οἱ μὲν γάρ φασιν αὐτῶν ψυχὴν εἶναι τὸ πῦρ, οἱ δὲ τὸν ἀέρα [οἱ Στωικοί], οἱ δὲ τὸν νοῦν, οἱ δὲ τὴν κίνησιν, [Ἡράκλειτος] οἱ δὲ τὴν ἀνα- 10 θυμίαν, οἱ δὲ δύνανται ἀπὸ τῶν ἄστρον ῥέουσιν, οἱ δὲ ἀριθμὸν κινήτικόν [Πυθαγόρας], οἱ δὲ ὕδωρ γονοποιόν [Ἰππών], οἱ δὲ στοιχεῖον ἀπὸ στοιχείων οἱ δὲ ἁρμονίαν [Δεῖναρχος], οἱ δὲ τὸ αἶμα [Κριτίας], οἱ δὲ τὸ πνεῦμα, οἱ δὲ τὴν μονάδα [Πυθαγόρας], καὶ † οἱ παλαιοὶ τὰ ἐναντία. πόσοι λόγοι περὶ τούτων, ἐπιχειρήσεις πόσαι, πόσαι δίκαι σοφιστῶν ἐριζόντων μᾶλλον ἢ 15 τάληθές εὐρισκόντων;

3 Ἀλλὰ γὰρ ἔστω· στασιάζουσι μὲν περὶ τῆς ψυχῆς * * * τὰ δὲ λοιπὰ περὶ αὐτῆς ὁμονοοῦντες ἀπεφῆναντο· † καὶ ἄλλοι τὴν ἡδονὴν αὐτῆς ὁ μὲν τις ἀγαθὸν καλεῖ, ὁ δὲ τις κακόν, ὁ δ' αὖ μέσον ἀγαθοῦ κακοῦ, τὴν δὲ φύσιν αὐτῆς, οἱ μὲν ἀθάνατον φασιν, οἱ δὲ θνητὴν, οἱ δὲ πρὸς ὅλη- 20 γον ἐπιδιαμένουσιν, οἱ δὲ ἀποθηριούσιν αὐτήν, οἱ δὲ εἰς ἀτόμους διαλύουσιν,

1 Ἑρμείου τοῦ φιλοσόφου Darmarius || 3 τὴν Ἑλλάδα — παροικοῦσι delevit cum Menzelio Otto, sed cf. Clem. Strom. VI p. 826 P. τοῖς Ἑλλαδικαῖς ἐκείνοις γράφων Κορινθίοις. τὴν Λακωνικὴν Ἑλλάδα a potiore nominat Peloponnesum. παροικοῦσι ut littoris accolis cf. Isocr. 4, 162 || 4 Κορινθίους γράφων I 3 19 || 5 οὐκ — ἀποστασίας suspecta Menzelio, sed cf. Neander allgem. Gesch. d. chr. Relig. u. Kirche ² t. I 2 p. 923. 1162 || 7 οὐδὲ — οὐδὲ ante Wolfium

9 οἱ μὲν — γονοποιόν ex [Iustin.] coh. ad gent. c. 7 p. 8 ed. cf. Prol. p. 261 || πῦρ, οἱ δὲ Menzel: πῦρ οἶον atque δημόκριτος supra τὸ πῦρ positum VMO. inde in continuum recentiores codd. receperunt. Menzelius nomina huius capitis omnia rescuit addita a scholiasta ex Nemesio c. 2 p. 67 || οἱ Στωικοὶ om. cod. Anglic.: articulum om. L || 12. 13 οἱ δὲ δ στοιχείων ἁρμονίαν Menzel, similiter οἱ δὲ τῶν τετάρων

στ. á. Otto [cf. Aetii Placit. IV 2 7]. at cf. Prol p. 261 ubi στοιχεῖον πρὸ στοιχείων conieci || 13 Δεῖναρχος pro Δικαίταρχος, errore a scholiasta ex Nemesio p. 68 tralato || οἱ δὲ τὴν μονάδα interpolatori vindicat Menzel || καὶ ἄλλοι αὖ τὰ ἐναντία Menzel post Galeum, καὶ ἄλλοι πολλοὶ αὖ τὰ ἐναντία sive καὶ ἄλλοι πάλιν τὰ ἐναντία post Maranum Otto, quod laudo si scribatur πάλιν αὖ cf. p. 653, 7 || 15 δίκαι Usener: δὲ καὶ vulgo || σοφιστικῶν V

17 περὶ τῆς οὐσίας τῆς ψυχῆς Menzel: post ψυχῆς intercidisse puto τί ἐστίν || 18 ναί, ἄλλα coniecit Usener, οὐ μὴν ἀλλὰ Menzel, Seiler καὶ μὴν ἄλλοι cf. p. 653, 26. desidero καίτοι τ. ἡ. || 21 οἱ δὲ ἀποθηριούσιν Pythagorei ut apud Epiphanium III 8 p. 590, 12 μεταβαίνειν τὴν ψυχὴν εἰς πολλὰ ζῷα Porphyry. V. P. 19. sed fortasse Platonis quoque meminit (e. g. Tim. 42 c Republ. X p. 618 sq.), cuius sunt proxima,

οἱ δὲ τρεῖς ἐνσωματοῦσιν, οἱ δὲ τρισχιλίων ἐτῶν περιόδους αὐτῇ ὀρίζουσιν. καὶ γὰρ οἱ μὴδὲ ἑκατὸν ἔτη ζῶντες περὶ τρισχιλίων ἐτῶν μελλόντων ἐπαγγέλλονται.

4 Ταῦτα οὖν τί χρὴ καλεῖν; ὥς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ, τερατεῖαν ἢ ἄνοιαν
 5 ἢ μανίαν ἢ στάσιν ἢ ὁμοῦ πάντα. εἰ μὲν ἀλλήθες εὐρήκασιν, ὁμονοησά-
 τωσαν ἢ συγκατατιθέσθωσαν, καὶ γὰρ τότε ἄσμενος αὐτοῖς πεισθήσομαι, εἰ δὲ
 ἀντισπῶσι τὴν ψυχὴν καὶ ἀνθέλκουσιν ἄλλος εἰς ἄλλην φύσιν, ἕτερος δὲ εἰς
 ἑτέραν οὐσίαν, ὕλην δὲ ἐξ ὕλης μεταβάλλουσιν, ὁμολογῶ ὑπεράχθεσθαι τῇ
 10 παλιρροίᾳ τῶν πραγμάτων. νῦν μὲν ἀθάνατός εἰμι καὶ γέγηθα, νῦν δ' αὖ
 θνητὸς γίνομαι καὶ θαρρύνω· ἄρτι δὲ εἰς ἀτόμους διαλύομαι, ὕδωρ γίνομαι,
 [καὶ] ἀήρ γίνομαι, πῦρ γίνομαι· εἶτα μετ' ὀλίγον οὔτε ἀήρ οὔτε πῦρ, θηρίον
 με ποιεῖ, ἔχθυν με ποιεῖ, πάλιν οὖν ἀδελφοὺς ἔχω δελφίνας. ὅταν δὲ ἐμαυτὸν
 ἴδω, φοβοῦμαι τὸ σῶμα καὶ οὐκ οἶδα ὅπως αὐτὸ καλέσω, ἄνθρωπον ἢ κύνα
 ἢ λύκον ἢ ταῦρον ἢ ὄρνιν ἢ ὄφιν ἢ δράκοντα ἢ χίμαιραν· εἰς πάντα γὰρ
 15 τὰ θηρία ὑπὸ τῶν φιλοσοφούντων μεταβάλλομαι, χερσαῖα ἐνὺδρα πτηνὰ
 πολύμορφα ἄγρια τιθασσά· ἄφωνα εὐφωνα ἄλογα λογικά· νήχομαι ἵπταμαι
 [πέτομαι] ἔρπω θέω καθίζω. ἔτι δὲ ὁ Ἑμπεδοκλῆς καὶ θάμνον
 με ποιεῖ.

5 Ὅπου τοίνυν τὴν ἀνθρώπου ψυχὴν ὁμογνωμόνως εὐρεῖν οὐχ οἶδν
 τε τοῖς φιλοσοφοῦσι, σχολῇ γ' ἂν περὶ τῶν θεῶν ἢ περὶ κόσμου δύναιτο
 20 ἀλλήθες ἀποφήνασθαι. καὶ γὰρ ταύτην (τὴν) ἀνδρείαν ἔχουσιν, ἵνα μὴ τὴν
 ἐμπληξίαν εἴπω. οἱ γὰρ τὴν ἰδίαν ψυχὴν εὐρεῖν οὐ δυνάμενοι, [οὐ] ζητοῦσι
 τὴν τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ οἱ τὸ ἴδιον σῶμα οὐκ εἰδότες τὴν τοῦ κόσμου
 φύσιν περιεργάζονται.

6 Πάνυ γοῦν περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς φύσεως ἀνθίστανται ἀλλήλοις. ὅταν
 25 μὲν Ἀναξαγόρας παραλάβῃ με, ταῦτα παιδεύει· ἀρχὴ πάντων ὁ νοῦς καὶ
 οὗτος αἴτιος καὶ κύριος τῶν ὅλων καὶ παρέχει τάξιν τοῖς ἀτάκτοις καὶ
 κίνησιν τοῖς ἀκίνητοις καὶ διάκρισιν τοῖς μεμιγμένοις καὶ κόσμον τοῖς
 ἀκόσμοις. ταῦτα λέγων Ἀναξαγόρας ἐστὶ μοι φίλος καὶ τῷ δόγματι
 30 Παρμενίδης καὶ ποιητικοῖς ἔπεσιν ἀνακηρύσσει τὴν οὐσίαν ἐν εἰναι καὶ
 αἰδῖον καὶ ἄπειρον καὶ ἀκίνητον καὶ πάντῃ ὅμοιον. πάλιν οὖν εἰς τοῦτο τὸ

1 τρισενσωματοῦσαν VMO(L): corr. Seiler. significatur Plato Phaedr. p. 249A || 2 οἱ δὲ τρισχιλίων idem ibid.

5 τι ἀλλήθες vulgo: correxi cf. v. 20 et p. 651, 16 || 7 ἄλλως codices: corr. Seiler || 8 μεταβάλλουσιν VMOL: corr. Wolf || γὰρ ἀχθεσθαι codd.: corr. Menzel || 11 καὶ ante ἀήρ del. Menzel || θηρίον με ποιεῖ κτλ. cf. Aen. Gaz. p. 14. 15 [Prol. p. 262'] || 17 πέτομαι eiecit Menzel, ὑπερίπταμαι est p. 656, 12 || ἔστι δὲ ὁ codices: corr. Menzel. ἔστι δὲ ὅτε Wolf || 17 Ἑμπεδοκλῆς v. 380 K. 384 St. cf.

p. 558, 22 Tertull. d. anima c. 32 cf. Karsten p. 274

19 τοῦ κόσμου suadet Otto || 20 τὴν add. Menzel || 21 εἰ γὰρ codices: corr. Seiler || οὐ del. Worth: Seiler ἐκζητοῦσι. Menzel ἀναζητοῦσι

25 τῶν πάντων conl. Otto cf. p. 653, 10 || 29 ἀνθίσταται VMOL: ἀνθίστανται cod. Anglicanus || τούτου codices: corr. Wolf || 30 ποιητικοῖς inducebat Worth. huic scriptori condonandum || 31 παντὶ codd.: corr. Wolf

δόγμα οὐκ οἷδ' ὅπως μεταβάλλομαι· ὁ Παρμενίδης τὸν Ἀναξαγόραν τῆς ἐμῆς (γνώμης) ἐξήλασεν.

7 Ἐπειδὴν δὲ ἡγήσωμαι δόγμα ἔχειν ἀκίνητον, Ἀναξιμένης ὑπολαβὼν ἀντικέκραγεν· ἀλλ' ἐγὼ σοὶ φημι· τὸ πᾶν ἔστιν ἀήρ, καὶ οὗτος πυκνούμενος καὶ συνιστάμενος ὕδωρ καὶ γῆ γίνεται, ἀραιούμενος δὲ καὶ 5 διαχεόμενος αἰθήρ καὶ πῦρ, εἰς δὲ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἐπανιών ἀήρ [† ἀραιός, εἰ δὲ καὶ πυκνωθῇ, φησίν, ἐξαλλάσσεται]. καὶ πάλιν αὖ τούτῳ μεδαρμόζομαι καὶ τὸν Ἀναξιμένην φιλῶ.

8 Ὁ δὲ Ἐμπεδοκλῆς ἄντικρυς ἔστηκεν ἐμβριμώμενος καὶ ἀπὸ τῆς Αἴτνης μέγα βοῶν· ἀρχαὶ τῶν πάντων ἔχθρα καὶ φιλία, ἡ μὲν συναίγουσα 10 ἡ δὲ διακρίνουσα· καὶ τὸ νεῖκος αὐτῶν ποιεῖ τὰ πάντα· ὀρίζομαι δὲ αὐτὰ καὶ ὅμοια καὶ ἀνόμοια, καὶ ἄπειρα καὶ πέρας ἔχοντα, καὶ αἰδία καὶ γινόμενα. Εὖ γε ὦ Ἐμπεδοκλείς, ἔπομαί σοι καὶ μέχρι τῶν κρατήρων τοῦ πυρός.

9 Ἄλλ' ἐπὶ θάτερα Πρωταγόρας ἐστηκὼς ἀνθέλκει με φάσκων· 15 ὄρος καὶ κρίσις τῶν πραγμάτων ὁ ἄνθρωπος καὶ τὰ μὲν ὑποπίπτοντα ταῖς αἰσθήσεσιν ἔστιν πράγματα, τὰ δὲ μὴ ὑποπίπτοντα οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς εἶδεσι τῆς οὐσίας. τούτῳ τῷ λόγῳ κολακευόμενος ὑπὸ Πρωταγόρου τέρπομαι, ὅτι τὸ πᾶν ἢ τὸ πλεῖστον τῷ ἀνθρώπῳ νέμει.

10 Ἀλλαχόθεν δέ μοι Θαλῆς τὴν ἀλήθειαν νεύει ὀριζόμενος ὕδωρ 20 τοῦ παντὸς ἀρχήν. καὶ ἐκ τοῦ ὕγρου τὰ πάντα συνίσταται καὶ εἰς ὕγρον ἀναλύεται, καὶ ἡ γῆ ἐπὶ ὕδατος ὀχεῖται. διὰ τί τοίνυν μὴ πεισθῶ Θαλῆ τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν Ἴώνων; ἀλλ' ὁ πολίτης αὐτοῦ Ἀναξίμανδρος τοῦ ὕγρου πρεσβυτέραν ἀρχὴν εἶναι λέγει τὴν αἰδίον κίνησιν καὶ ταύτῃ τὰ μὲν γενᾶσθαι, τὰ δὲ φθειρῆσθαι. καὶ δὴ τοίνυν πιστὸς Ἀναξίμανδρος ἔστω. 25

11 Καὶ μὴν οὐκ εὐδοκιμεῖ Ἀρχέλαος ἀποφαινόμενος τῶν ὄλων ἀρχὰς θερμὸν καὶ ψυχρὸν; ἀλλὰ καὶ τούτῳ πάλιν ὁ μεγάλωφνος Πλάτων οὐχ ὁμολογεῖ λέγων ἀρχὰς εἶναι θεὸν καὶ ὕλην καὶ παραδείγμα. νῦν μὲν καὶ δὴ πέπεισμαι. πῶς γὰρ οὐ μέλλω πιστεύειν φιλοσόφῳ τῷ τὸ Διὸς ἄρμα πεποιτηκότι; κατόπιν δὲ αὐτοῦ μαθητῆς Ἀριστοτέλης ἔστηκε ζηλοτυπῶν 30 τὸν διδάσκαλον τῆς ἄρματοποιίας. οὗτος ἀρχὰς ἄλλας ὀρίζεται τὸ ποιεῖν καὶ

1 γνώμης ex p. 655, 4 addidit Menzel. Platonica ellipsis ut κατὰ γε τὴν ἐμὴν et ἡ γ' ἐμὴ νικᾷ ab Ottone male excusatur

3 ἡγήσωμαι ante Wolfium || 5 καὶ γῆ V: καὶ ἀήρ ceteri libri || 6 ἀραιός—ἐξαλλάσσεται delevi periphrasin sic fere restituendam ἀραιωθείς δὲ καὶ πυκνωθείς, φησίν, ἐξαλλάσσεται || 7 φῆ i. e. φησίν codd.: φύσιν Wolf || 8 αὐτῷ τούτῳ V: αὐτῷ τούτῳ vulgo: corr. Menzel

9 ἐμβριμώμενος ante Menzelium || 11 καὶ τὸ νεῖκος κτλ. cf. Karsten Emped. p. 379 intercedit fortasse στοιχείων mentio ante καὶ 19 νέμει VMOL: deteriores μένει

20 μὴνόμεναι Gale. poeticum verbum non mo-

vendum est || 21 ἀρχή Menzel distinguens ante ὕδωρ || 22 πεισθῶ V: παίσθω ante Seilerum || 23 πρεσβυτέρῳ ante Menzelium qui conferri iubet [Iustin.] l. 1. c. 5 p. 6 E ὁ πρεσβυτάτος τῶν κατ' αὐτοὺς ἀπάντων Θαλῆς || τοῦ ὕγρου cf. Prol. p. 263¹

26 εὐδοκιμεῖν codd.: corr. Seiler || 27 τούτου codd.: corr. Seiler || μεγάλωφνος ex [Iustino] coh. ad gent. c. 31 p. 30 c. indidem cetera usque ad πεποιηκότι cf. Prol. p. 262 || 29 τῷ τοῦ vulgo: correxi || 31 τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν categoriarum intempestive meminit, sed ex proximis cum Menzelio scribendum videtur τὸ ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον

τὸ πάσχειν. καὶ τὸ μὲν ποιοῦν ἀπαθὲς εἶναι τὸν αἰθέρα, τὸ δὲ πάσχον ἔχειν ποιότητας τέσσαρας, ξηρότητα ὑγρότητα θερμότητα ψυχρότητα· τῇ γὰρ τούτων εἰς ἄλληλα μεταβολῇ πάντα γίνεται καὶ φθείρεται.

12 Κεκμηκάμεν ἤδη μεταβαλλόμενοι ἄνω καὶ κάτω τοῖς δόγμασι.
5 πλὴν ἐπὶ γε τῆς Ἀριστοτέλους γνώμης στήσομαι καὶ μηκέτι μοι μηδὲ εἰς λόγος ὀχλείτω. ἀλλὰ τί δῆτα πάθοιμ' ἄν; νευροσπαστοῦσι γάρ μου τὴν ψυχὴν ἀρχαιότεροι τούτων γέροντες. Φερεκύδης μὲν ἀρχάς εἶναι λέγων Ζῆνα καὶ Χθονίην καὶ Κρόνον· Ζῆνα μὲν τὸν αἰθέρα, Χθονίην δὲ τὴν γῆν, Κρόνον δὲ τὸν χρόνον· ὁ μὲν αἰθὴρ τὸ ποιοῦν, ἡ δὲ γῆ τὸ πάσχον, ὁ δὲ
10 χρόνος ἐν ᾧ τὰ γινόμενα. ζηλοτυπία τοίνυν τῶν γερόντων πρὸς ἀλλήλους. ταῦτα γάρ τοι πάντα ὁ Λεύκιππος λῆρον ἡγούμενος ἀρχάς εἶναί φησι τὰ ἄπειρα καὶ ἀεικίνητα καὶ ἐλάχιστα· καὶ τὰ μὲν λεπτομερῇ ἄνω χωρήσαντα πῦρ καὶ ἀέρα γενέσθαι, τὰ δὲ παχυμερῇ κάτω ὑποστάντα ὕδωρ καὶ γῆν.

13 Μέχρι ποῦ τὰ τοσαῦτα διδάσκομαι μηδὲν ἀληθὲς μανθάνων; πλὴν
15 εἰ μὴ τί γε Δημόκριτος ἀπαλλάξει με τῆς πλάνης ἀποφαινόμενος ἀρχάς τὸ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν, καὶ τὸ μὲν ὄν πλήρες, τὸ δὲ μὴ ὄν κενόν. τὸ δὲ πλήρες ἐν τῷ κενῷ τροπῇ ἢ ῥυθμῷ ποιεῖ τὰ πάντα· ἴσως ἂν πεισθεῖην τῷ καλῷ Δημοκρίτῳ καὶ βουλοίμην ἂν σὺν αὐτῷ γελᾶν, εἰ μὴ μετα-
20 πείθοι με Ἡράκλειτος κλαίων ὁμοῦ καὶ λέγων· ἀρχὴ τῶν ὄλων τὸ πῦρ, δύο δὲ αὐτοῦ πάθη ἀραιότης καὶ πυκνότης, ἡ μὲν ποιοῦσα ἡ δὲ πάσχουσα, ἡ μὲν συγκρίνουσα ἡ δὲ διακρίνουσα. ἱκανῶς ἔχει μοι καὶ ἤδη μεθύω ταῖς τοσαύταις ἀρχαῖς.

14 Ἀλλὰ με παρακαλεῖ κακεῖθεν Ἐπίκουρος μηδαμῶς ὑβρίσαι τὸ καλὸν αὐτοῦ δόγμα τῶν ἀτόμων καὶ τοῦ κενοῦ. τῇ γὰρ τούτων συμπλοκῇ
25 πολυτρόπῳ καὶ πολυσχηματίστῳ τὰ πάντα γίνεται καὶ φθείρεται. οὐκ ἀντι-
λέγω σοι βέλτιστε ἀνδρῶν Ἐπίκουρε· ἀλλ' ὁ Κλεάνθης ἀπὸ τοῦ φρέατος ἐπάρας τὴν κεφαλὴν καταγελαῖ σου τοῦ δόγματος καὶ αὐτὸς ἀνιμᾷ τὰς ἀληθεῖς ἀρχάς θεὸν καὶ ὕλην. καὶ τὴν μὲν γῆν μεταβάλλειν εἰς ὕδωρ, τὸ δὲ ὕδωρ εἰς ἀέρα, τὸν δὲ ἀέρα (ἄνω) φέρεσθαι, τὸ δὲ πῦρ εἰς τὰ
30 περίγεια χωρεῖν, τὴν δὲ ψυχὴν δι' ὄλου τοῦ κόσμου διήκειν, ἧς μέρος μετέχοντας ἡμᾶς ἐμψυχοῦσθαι.

15 Τούτων τοίνυν τοσούτων ὄντων ἄλλο μοι πλῆθος ἀπὸ Λιβύης ἐπιρρεῖ, Καρνεάδης καὶ Κλειτόμαχος καὶ ὅσοι τούτων ὀμιλεῖται πάντα τὰ

1 τὸν αἰθέρα obelo notavit Menzel cf. v. 8 ||
2 ἔχον codd.: corr. Menzel || τὰ πάντα Otto || 3 γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι Menzel, sed cf. v. 25 et p. 653, 22

4 μεταμελλόμενοι VMOL: corr. post Galeum Menzel || 5 ἔτι codd.: corr. Seiler || 6 ἐνοχλείτω Menzel || νευροσκοποῦσι codd.: correxit Usener || 7 τούτου malit Menzel || μὲν sc. νευροσπαστεῖ || 10 ζηλοτυπία VM(O): ζηλοτύποι L: ζηλοτυπούντων οὖν γερόντων πρὸς ἀλλήλους, ταῦτά γέ τοι πάντα κτλ. Menzel || 11 φῶσι V || 12 ἀκίνητα ante Galeum cf. Hippol. ref. I 121 [supra p. 564, 27]

ἄπειρα εἶναι καὶ αἰετινόμενα Laert. IX 30

14 ποῦ MVO(L) cf. p. 656, 15: τοῦ Menzel || 17 ῥυθμῷ retinui cf. p. 314 b5: ῥυθμῷ Seiler || ποιεῖν coni. Wolf, sed cf. v. 3 || 19 μὲν codd.: με corr. Seiler || 21 ἄν codd.: corr. Menzel ex Seileri versione

25 γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι Menzel, sed cf. v. 3. 17 || 26 φρέατος cf. Diog. VII 168 || 27 ἀνιμᾷ VMO: ἀνεμῶ (L?) || 28 μεταβαλεῖν vulgo: correxi || 29 ἄνω addidit Worthingum secutus Menzel

33 ἐπιρρεῖ ex Platonis [Phaedr. p. 229 b] imitatione

τῶν ἄλλων δόγματα καταπατοῦντες, αὐτοὶ δὲ ἀποφαινόμενοι διαρρηδὴν ἀκατάληπτα εἶναι τὰ πάντα καὶ αἰετῇ ἀληθείᾳ φαντασίαν [ἀεὶ] παρακείσθαι ψευδῆ. τί τοίνυν πάθω τοσοῦτον χρόνον ταλαιπωρήσας; πῶς δὲ μου τῆς γνώμης ἐκχέω τὰ τοσαῦτα δόγματα; εἰ γὰρ μηδὲν εἴη καταληπτόν, ἀλήθεια μὲν ἐξ ἀνθρώπων οἴχεται, ἡ δὲ ὑμνουμένη φιλοσοφία σκιομαχεῖ μᾶλλον ἢ τὴν τῶν ὄντων ἐπιστήμην ἔχει.

16 Ἄλλοι τοίνυν ἀπὸ τῆς παλαιᾶς φυλῆς Πυθαγόρας καὶ οἱ τοῦτου συμφυλέται σεμνοὶ καὶ σιωπηλοὶ παραδιδόασιν ἄλλα μοι δόγματα ὥσπερ μυστήρια, καὶ τοῦτο δὴ τὸ μέγα καὶ ἀπόρητον [τό] αὐτὸς ἔφα· ἀρχὴ τῶν πάντων ἡ μονάς. ἐκ δὲ τῶν σχημάτων αὐτῆς καὶ ἐκ τῶν ἀριθμῶν τὰ στοιχεῖα γίνεται. καὶ τούτων ἐκάστου τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέτρον οὕτω πως ἀποφαίνεται· τὸ μὲν πῦρ ὑπὸ τεσσάρων καὶ εἴκοσι τριγώνων ὀρθογωνίων συμπληροῦται τέσσαρσιν ἰσοπλεύροις περιεχόμενον. ἕκαστον (δὲ) ἰσοπλευρον σύγκεται ἐκ τριγώνων ὀρθογωνίων ἑξ, ὅθεν δὴ καὶ πυραμίδι προσεικάζουσιν αὐτό. ὁ δὲ ἀήρ ὑπὸ τεσσαράκοντα ὀκτὼ τριγώνων συμπληροῦται περιεχόμενον ἰσοπλεύροις ὀκτώ. εἰκάζεται δὲ ὀκταέδρῳ, ὃ περιέχεται ὑπὸ ὀκτὼ τριγώνων ἰσοπλεύρων, ὧν ἕκαστον εἰς ἑξ ὀρθογώνια διαιρεῖται, ὥστε γίνεσθαι τεσσαράκοντα ὀκτὼ τὰ πάντα. τὸ δὲ ὕδωρ ὑπὸ ἑκατὸν εἴκοσι (τριγώνων συμπληροῦται, ἴσοις καὶ ἰσοπλεύροις εἴκοσι) περιεχόμενον, εἰκάζεται δὲ εἰκοσαέδρῳ, ὃ δὴ συνέστηκεν ἐξ ἴσων καὶ ἰσοπλεύρων τριγώνων εἴκοσι καὶ ἑκατόν. ὁ δὲ αἰθήρ συμπληροῦται δώδεκα πενταγώνοις ἰσοπλεύροις καὶ ὅμοιός ἐστι δωδεκαέδρῳ. ἡ (δὲ) γῆ συμπληροῦται ἐκ τριγώνων μὲν ὀκτὼ καὶ τεσσαράκοντα περιέχεται δὲ καὶ τετραγώνοις ἰσοπλεύροις ἑξ. ἔστι δὲ ὁμοία κύβῳ. ὁ γὰρ κύβος ὑπὸ ἑξ τετραγώνων περιέχεται, ὧν ἕκαστον εἰς ὀκτὼ τρίγωνα (διαιρεῖται), ὥστε γίνεσθαι τὰ πάντα ὀκτὼ καὶ τεσσαράκοντα.

17 Τὸν γὰρ δὴ κόσμον ὁ Πυθαγόρας μετρεῖ. ἐγὼ δὲ πάλιν ἔνθεως γενόμενος τῆς μὲν οἰκίας καὶ πατρίδος καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παιδίων καταφρονῶ καὶ τούτων οὐκέτι μοι μέλει. εἰς δὲ τὸν αἰθέρα αὐτὸν αὐτὸς ἀνέρχομαι καὶ τὸν πῆχυν παρὰ Πυθαγόρου λαβὼν μετρεῖν ἄρχομαι τὸ πῦρ. οὐ γὰρ ἀπόχρη μετρῶν ὁ Ζεὺς, ἀλλ' (εἰ) μὴ καὶ τὸ μέγα ζῶον τὸ μέγα σῶμα ἡ μεγάλη ψυχὴ αὐτὸς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέλθοιμι καὶ μετρήσαιμι τὸν αἰθέρα, οἴχεται ἡ τοῦ Διὸς ἀρχή. ἐπειδὴν δὲ μετρήσω καὶ ὁ Ζεὺς παρ' ἐμοῦ μάθῃ, πόσας γωνίας ἔχει τὸ πῦρ, πάλιν ἐξ οὐρανοῦ καταβαίνω καὶ φαγὼν ἐλαίας καὶ σῦκα καὶ λάχανα τὴν ταχίστην ἐπὶ τὸ ὕδωρ στέλλομαι καὶ κατὰ πῆχυν καὶ δάκτυλον καὶ ἡμιδάκτυλον μετρώ τὴν ὑγρὰν οὐσίαν καὶ τὸ βάθος αὐτῆς ἀναμετρώ, ἵνα καὶ τὸν Ποσειδῶνα διδάξω, πόσης ἄρχῃ

2 fortasse τῇ ἀληθεῖ φαντασίᾳ || alterutrum ἀεὶ abundare vidit Seiler || 3 τοσοῦτον χρόνον Menzel: tuetur vulgatam Otto || 4 μηδὲν ἐστὶ malit Menzel, sed cf. v. 30 || 5 σκιομαχεῖ Menzel

9 τό· αὐτὸς ἔφη libri: correxit Otto. ἀπόρητον αὐτὸς ἔφα τό Menzel || 14 δὲ inseruit Seiler || 19 τριγώνων — εἴκοσι inseruit se-

cundum Worthium Otto || 21 εἴκοσι δὲ ἄρῃ codd.: restituit Worth || πενταγώνοις V: πενταγώνοις vulgo || 22 δὲ addidit Menzel || 25 εἰς δ' τρίγωνα ὥστε codd.: corr. Worth || γίνεσθαι VOL: vulgo γίνεται || πάντα xδ codd.: corr. Worth

26 οὕτω μετρεῖ Seiler || 30 ἀλλὰ μὴ codd.: corr. Seiler || 32 δὲ πάλιν μ. deter. codd.

θαλάσσης. τὴν δὲ γῆν ἄπασαν ἡμέρᾳ μιᾷ περιέρχομαι συλλέγων αὐτῆς τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ μέτρον καὶ τὰ σχήματα. πέπεισμαι γὰρ ὅτι τοῦ κόσμου παντὸς οὐδὲ σπιθαμὴν παρήσω τοιοῦτος καὶ τηλικούτος ὢν. οἶδα δὲ ἐγὼ καὶ τῶν ἀστέρων τὸν ἀριθμὸν καὶ τῶν ἰχθύων καὶ τῶν θηρίων καὶ
 5 ζυγῶ τὸν κόσμον ἰστάς εὐκόλως τὸν σταθμὸν αὐτοῦ δύναμαι μαθεῖν.

- 18 Ἀμφὶ μὲν δὴ ταῦτα μέχρι νῦν ἐσπούδακεν ἡ ψυχὴ μου τῶν ὄλων ἄρχειν. προκύψας δὲ μοί φησιν Ἐπίκουρος· σὺ μὲν δὴ κόσμον ἓνα μεμέτρηκας, ὦ φιλότης, εἰσὶ δὲ κόσμοι πολλοὶ καὶ ἄπειροι. πάλιν οὖν ἀναγκάζομαι μετρεῖν οὐρανούς ἄλλους αἰθέρας ἄλλους, καὶ τούτους πολλούς. ἄγε
 10 δὴ μηκέτι μέλλων ἐπισιτισάμενος ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τοὺς Ἐπικουρείους κόσμους ἀποδημήσω. τὰ μὲν οὖν πέρατα Τηθὺν καὶ Ὠκεανὸν εὐκόλως ὑπερίπταμαι. εἰσελθὼν δὲ εἰς κόσμον καινὸν [καί] ὥσπερ εἰς ἄλλην πόλιν μετρῶ τὰ πάντα ὀλίγαις ἡμέραις. κακείθεν ὑπερβαίνω πάλιν εἰς τρίτον κόσμον, εἴτα εἰς τέταρτον καὶ πέμπτον καὶ δέκατον καὶ ἑκατοστὸν καὶ χι-
 15 λιοστὸν καὶ μέχρι ποῦ· ἤδη γάρ μοι σκότος ἄγνοίας ἀπαντᾷ καὶ ἀπάτη μέλαινα καὶ ἄπειρος πλάνη καὶ ἀτελὴς φαντασία καὶ ἀκατάληπτος ἄνοια. πλὴν τί μέλλω καὶ τὰς ἀτόμους αὐτάς ἀριθμεῖν, ἐξ ὧν οἱ τοσοῦτοι κόσμοι γεινῶνασιν, ἵνα μηδὲν ἀνεξέταστον παραλείπω μάλιστα τῶν οὕτως ἀναγκαίων καὶ ὠφελίμων, ἐξ ὧν οἶκος καὶ πόλις εὐδαιμονεῖ;
- 20 19 Ταῦτα μὲν τοίνυν διεξῆλθον βουλόμενος δεῖξαι τὴν ἐν τοῖς δογμασιν οὖσαν αὐτῶν ἐναντιότητα καὶ ὥς εἰς ἄπειρον αὐτοῖς καὶ ἀόριστον πρό-
 εἰσιν ἡ ζήτησις τῶν πραγμάτων καὶ τὸ τέλος αὐτῶν ἀτέκμαρτον καὶ ἄχρηστον, ἔργῳ μηδενὶ προδήλῳ καὶ λόγῳ σαφεῖ βεβαιούμενον.

1 τὴν μὲν codd.: καὶ τὴν μὲν Wolf et Menzel: correxi || παρέρχομαι ante Menzelium || 3 πάντα codd.: corr. Maranus || οἶδα κτλ. cf. oraculum Delphicum Herod. I 47 || 5 ἐπὶ ζυγῷ Wolf

7 προσκύψας codd.: corr. Seiler || 9 εἰπεῖν codd.: μετρεῖν corr. Menzel. in mentem veniebat ἐπιέναι || οὐρανούς πολλούς vulgo: correxi || 10 μέλλ' VL: μέλλων ceteri || ἐπισιτισάμενος VM: ἐπισιτισάμενος vulgo ||

11 ἀποδήμησον libri: correxi || πέρατα meminuit Homeri Ξ 200 || 12 καὶ delevi || 13 εἰς γ' κόσμον sic MVOL: εἰς κόσμον ante Menzelium || 15 ἀνοίας L || ἄπαντα codd.: corr. Wolf || 16 ἄνοια VM(O)L cf. p. 652,4: vulgo ἄγνοια || 17 εἰ μέλλω codd.: correxi || καὶ Seiler: κατὰ codd. || 16 οὕτως ἀριθμεῖν L et duo codd. Marani (VO): αὐτάς C || 19 εὐδαιμονῶ ante Seilerum

INDICES

SCRIPTORUM SIGLA

A	Aëtii Placita
D	Arii Didymi Epitomes fragm. phys.
ThO	Theophrasti Physicorum Opinionum fragm.
ThS	eiusdem de Sensibus fragm.
C	Ciceronis de Deorum natura I ecloga
Ph	Philodemi de Pietate I ecloga
Hi	Hippolyti Philosophumena (Refutat. I)
Pl	Plutarchi qui ferebantur Stromateon fragm.
E	Epiphanii III eclogae
G	Galenī quae fertur Historia philosopha
He	Hermiae gentilium philosoph. Irrisio

Numeri uncinis inclusi priores huius editionis paginas, posteriores versiculos indicant. litterulae ^a et ^b singularum paginarum dextram laevamque partem significant, litterae n adnotationis, t testimoniorum numeros praecedunt, qui ad ipsorum (non contextus) versiculos spectant. locorum indicatorum quantumcunque spatium est, primus tantum versus notatur.

I INDEX NOMINUM

ABULFARAGIUS in hist. dynast. num Plutarchi Placitis utatur 28

ACADEMIA Hi 23 1 (572, 20) Academiae quot numerentur 173. 245 G 3 (599, 4)

ACADEMICI unde dicti Hi 23 1 (572, 20) G 4 (602, 6) in Aetii Placitis rari 185 Academici antiqui semper humanum genus fuisse existimaverunt 187 (Academici cum Platone) de animarum post mortem statu 199 Academia vetus divinationem probavit 224 (Academici) sensus neque καταλήψεις neque συγκαταθέσεις esse A IV 8 13 (396^b5) cf. 185 quomodo visus fiat A IV 13 2 (403^b8 cf. ^a5 ^b5) sapientem λόγῳ percipere A IV 9 18 (398^b24) sensus sanos, sed minime accuratos A IV 9 1 (396^b17) (Academici quidam) de nulla re sententiam ferendam Hi 23 3 (572, 26) τὸ οὐ μᾶλλον et τὸ τοιόνδε dicebant Hi 23 3 (573, 1)

ACHAIA crebris terrae motibus nota D 13 (454, 2)

ACHILLES falso Statius vel Tatijs appellatus 17 commentarium in Aratum scripsit, cuius excerpta exstant 18 quando vixerit 18 Stoicam disciplinam ex Diodoro Alexandrino per Eudorum transvexit 19sq., placita ex Plutarcho parum accurate excerpit 22sq. loci corriguntur 20. 22. 26. 231

ADRASTEIA etymologia D 29 (465, 2) apud Platonem Hi 19 19 (569, 21)

ADRASTUS Aphrodisiensis 18

AFRICA A IV 1 6 (385, 28) 490, 6 He 15 (654, 32)

AGIRA fluctibus mersa 490, 3.5 cf. 108

AGGOSFOTAMOR. aërolithus qui illic decedit a Diogene memoratur A II 13 9 (342^a3 ^b12, ^tb8)

ÆGYPTUS A IV 1 1 (384, 21) 4 (385, 13) 5 (385, 23) 6 (385, 26) Thales inde Mi-

letum profectus A I 3 1 (276^a10) pyramides intus quater vel quinques vocis imaginem reddunt A IV 20 2 (410^a20) Aegyptii sacerdotes et astrologi Hi 13 1 (565, 6) de Nilo 228 A IV 17 (386^a1) numeros mensurasque Pythagoram docuerunt Hi 2 18 (558, 10) de principatus sede 204 ab ariete zodiacum incipiunt 196³

ÆLIUS nescio quis de iride 231²

ÆNESIDEMUS. sceptica ei ratio vindicatur 210sq. num veri falsique normam statuerit 211 aëra animae substantiam dixit 210 κατά 'Ηράκλειτον de animae sede opinatus 209 apud Photium excerptus 211 a Sexto compilatus 209sq.

ÆSCHYLUS de Nilo 228 (bis)

ÆTHALIDES. Pythagoras ante Troica Æthaliden fuisse se dixit Hi 2 11 (557, 6)

ÆTHER et Dies Noctis apud Hesiodum liberi Hi 26 2 (575, 7)

ÆTHIOPIA A IV 1 3 (385^a6)

ÆTHIOPEs mature senes A V 30 6 (443^a16)

ÆTIUS. quot sint Ætiii 49. Περί ἀρεσκόντων liber 47sq. 241¹ a Theodoro 45, Nemesio 49, Plutarcho Stobaeoque excerptus 50 de exemplaris pravitate 50 Placita vetusta transcripsit 181 sq. 129 quae fuerit ordinandi ratio 66 sq. num proemia ab Ætiii sint profecta 56 sq. 178 Placita quomodo composita sint 178 sq. infeliciter excerpta 63 Ætius a sectarum censura alienus 99 eclecticus Peripateticorum scholis eruditus 100 quando fuerit 100 scholastico colore scripsit 178 falso *idiotismos latinus* adhibuisse accusatur 101¹ indicia philosophorum unde hausta sint 180 Aristotele usus 217 Stoico de fato libello usus 178 atomorum doctores male noverat 219 biographum arcessivit 180 Ætiii Placita eduntur p. 267—244

AETIUS RHETOR a Philippo Thessalonicensi
elogio honoratus 49¹ Placita non scripsit
100

AETNA mons He 8 (653, 10)

AGAMEMNO Homericus iniusta passi hominis
exemplum A I 7 10 (301 a 11)

AGATHARCHIDES Cnidius Heraclidis Lembii
anagnosta epitomen mirabilium confecit
149 de Nilo 227. 228

AGATHENOR Xenocratis pater A I 7 30
(304 b 1)

AIDONEUS Empedoclis 88. 90 A I 3 20
(287 a 9)

ALCINOR (rectius Albinus) Platoniorum dog-
matum isagoge ex Ario excerpta 76

ALCMAEO Crotoniatis 129 C 11 27 (533 a 3)
principia contrarietates 250 deos
stellas animatas dixit 129. 130 solem pla-
num esse A II 22 4 (352 b 8) luna quomodo
deficiat A II 29 3 (359 b 17) planetas fixis
stellis obviam ferri A II 16 2 (345 a 19) 3
(345 b 26) de anima 202 A IV 2 2 (386 b 4,
t b 6) C 11 27 (533 a 3) principatum esse
in cerebro A IV 17 1 (407 a 2 b 2) de sen-
sibus 228 ThS 25 (506, 19) visus quo-
modo fiat A IV 13 12 (404 b 22) ThS 26
(506, 28) oculis ignem inesse unde ap-
pareat ThS 26 (507, 1) auditus quomodo
fiat A IV 16 21 (406 a 21 b 21) ThS 25
(506, 23) gustare nos lingua ThS 25
(506, 26) A IV 18 1 (407 a 12) olfactus
quomodo fiat A IV 17 1 (407 a 2 b 2) ThS
25 (506, 25) in cerebrum omnes sensus
coire ThS 26 (507, 3) ἡγεμονιζόν 190¹
sentire aliud atque intellegere ThS 25
(506, 21) homines intellectu a ceteris
animalibus differre ThS 25 (506, 19)
semen cerebri partem A V 3 3 (417 a 10)
matris quoque semen statuit 190 de con-
formatione partus 190 A V 17 3 (427 a 8)
cur mares feminaeve nascentur 191 cur
mulae steriles A V 14 1 (424 a 30) fetus
corpore suo ut spongia nutrimenta reci-
pere A V 16 3 (426 a 28) de sanitate et
morbo 223 A V 30 1 (442 a 3 b 1) somnus
morsque quomodo fiant A V 24 1 (435 a 12)

ALCMAEON i. e. Alcmaeon 386 t b 6

ALEXANDER APHRODISIENSIS tria principia
Platonis statuit 485, 4 Theophrasti Opi-
niones citat 483, 8 de Xenophane Theo-
phrasti opinionem pronuntiavit 481, 9.
n a 9 de Platonis temporis definitione

492, 2 in metaphys. p. 24, 5 Bon. ThO 6
(482, 5) in meteor. f. 91 r ThO 23 (494, 4)
eiusdem libri locus corrigitur 226², item
de mixt. 174 Alex. a Simplicio in phy-
sics excerptus 112 sq. ab eodem im-
merito accusatus 113

ALEXANDER MACEDO Dandamin Brach-
manem convenit Hi 24 7 (574, 1)

ALEXANDER PHILALETHES medicus 148²
Asclepiadeus librum de semine et Περί τῶν
ἀρσασόντων scripsit 185 sq. de pulsu 186¹

ALEXANDER POLYHISTOR de Pythagorae
principiis 181¹ compilator diligens 83³
ἐν Διαδοχαῖς 150²

ALEXANDRIA quam vim in philosophiam
eclecticam habuerit 81 ibi Pythagorea
philosophia diu culta 150 Alexandri-
norum acrosticha 85¹

AMINIAS Pythagoricus Parmenidis magister
148

AMOR A I 6 13 (296 a 20) Hesiodens 26 2
(575, 3)

AMMONIUS. Pseudo-Ammonii Aristotelis
biographi stupor 14

ANAPHE cum Delo a falso Philone con-
fusa 108

ANAXAGORAS Hegesibuli f. 228 A I 3 5
(279 b 1) ThO 4 (478, 18) Hi 8 1 (561, 23)
E III 4 (589, 30) Clazomenius 94. 129.
228 A I 3 5 (279 a 1 b 1) ThO 4 (478, 18)
Hi 8 1 (561, 23) E III 4 (589, 30) G 18
(610, 23) Mileto profectus Athenas venit
G 3 (599, 5) libri initium quale fuerit
166 A I 3 5 (280 a 3) verba citantur 479,
l. 2 ab Homero doctus (?) 94 suc-
cessor Thaletis (?) 94 cum Anaximandro
compositus ThO 4 (479, 4) elementa cor-
poralia similiter exposuit ThO 4 (479, 15)
Anaximenis auditor 173 ThO 4 (478, 18)
C 11 26 (532 a 10) G 3 (599, 4) a Dio-
gene Apoll. compilatus ThO 2 (477, 7)
Archelai in principiis auctor ThO 4 (480, 1)
Hi 9 1 (563, 15) praeceptor 174 G 3
(599, 6) quatenus in sensibus Empedocli
similia docuerit ThS 35 (509, 13) paulo
post eum Empedocles floruit ThO 3
(477, 17) quando ipse fuerit Hi 8 13
(563, 10) Euripidem docuit 94 cum Eu-
ripide iunctus 172 A V 19 3 (430 a 10)
athens 171 physicus 228 vaticinatus esse
dicitur Hi 8 13 (563, 12 cf. Zeller I⁴ 871¹)
a Philodemo significatus 123 a Cicerone

male intellectus 125 ab Heraclito allegor. scriptore cum Xenophane confusus 94, idem cum Anaxarcho G 3 (601 n b 8). opinionum e Theophrasto excerptarum conspectus 187 sqq.

principia duo statuit $\mu\epsilon\tau\epsilon\nu\ \delta\iota\alpha\tau\epsilon\tau\omega\nu$ et $\nu\omicron\upsilon\nu$ ThO 4 (479, 12) causam addidit principis ThO 4 (478, 20) cf. A I 3 s (280 a 6) principia materialia infinita, unam causam motricem ThO 4 (479, 10) principia homoeomerias 250 A I 3 s (279 a 2 b 2) 478, 21 cf. n b 8 E III 4 (589, 30) G 18 (610, 23) homoeomerias falso explicatae 174 $\tau\alpha\ \delta\mu\omicron\iota\omicron\mu\epsilon\rho\eta\ \mu\omicron\lambda\upsilon\sigma\chi\eta\mu\omicron\nu\alpha$ A I 14 4 (312 b 20) causas materiales infinitas Hi 8 1 (561, 26) ThO 4 (478, 20) $\acute{\alpha}\mu\epsilon\rho\alpha$ statuit propter exiguitatem Hi 8 1 (561, 26) de materia A I 9 2 (307 t b 3) terram principium statuit (?) 94 aëra densum et frigidum, aëthera tenue et calidum ThS 59 (516, 6) cf. A II 13 s (341 a 12 b 10) doctrina de aere infinito in Laertio inversa 167 de mixtione A I 17 2 (315 a 8 b 20) omnia in omni ThO 4 (479, 1 n a 10) cuius plurima sunt, ea vere unum quodque esse ThO 4 (479, 2) in discretione $\acute{\alpha}\mu\epsilon\rho\omicron\nu$ cognata inter se coniungi ThO 4 (479, 4) ex victu simpliciter variata nasci A I 3 s (279 a 6 b 4) mentem ($\nu\omicron\upsilon\nu$) principium omnium ThS 38 (510, 10) He 6 (652, 25) infinito praeposuit 129 causam motricem perhibuit ThO 4 (479, 7) Hi 8 1 (561, 24) He 6 (652, 26) mentem apertam simplicemque C 11 27 (532 a 26) infinitam C 11 26 (532 a 13 ? cf. n b 17) omnibus mixtis ordinem fecisse Hi 8 1 (561, 25) Ph 4 a 5 (532 b 11) He 6 (652, 27) omnia ordinare I 3 s (280 a 2 b 2) Ph 4 a 3 (532 b 10) He 6 (652, 26) mente rerum descriptionem et modum confici C 11 26 (532 a 11) caelos ceteraque discreta creari ThO 4 (479, 9) eam ordinasse res immotas A I 7 s (299 a 19) omnia moveri et illa movente similia coire Hi 8 2 (561, 27) esse aliquod animal C 11 26 (232 a 20) e materia fabricatorem fecisse mundum 171 animum divinum omnium effectorem 173 A I 7 1 s (302 a 11) qua quaeque causa fiant ignotum hominibus A I 29 7 (326 a 3 b 7, t b 1) circularem motum caelestia ordinasse Hi 8 2 (562, 1) mundum unum esse A II 1 2 (327 b 7, t b 4) mundum in-

terire A II 4 s (331 b 13) ortum interitumque $\kappa\alpha\tau\alpha\ \tau\omicron\ \mu\omicron\sigma\omicron\nu$ fieri A I 24 2 (320 b 20) cur mundus inclinaret A II 8 1 (337 a 4 b 26) solem lapidem igneum Hi 8 s (562, 14) A II 20 s (349 a 4 b 6, t b 4) qualis quantusque sit 165 Peloponneso maiorem esse Hi 8 s (562, 20) A II 21 s (351 a 9 b 10) aëre repulsum conversiones facere Hi 8 s (562, 24) A II 23 2 (352 a 18 b 15) Anaxagoras fort. significatur de solis defectione A II 24 s (354 a 15) lunam lapidem igneum Hi 8 s (562, 14) habentem montes cet. A II 25 s (356 a 7 b 16, t b 6) cf. 26. 165 cur terrena sit et $\psi\epsilon\upsilon\delta\omicron\phi\alpha\nu\gamma\iota\varsigma$ A II 30 2 (351 a 12 b 14) Hi 8 10 (562, 27) sub sole esse collocatam Hi 8 7 (562, 19) et ab eo collustratam A II 28 s (358 b 21) Hi 8 s (562, 20) lunam variare frigore Hi 8 s (562, 25) quomodo deficiat A II 29 s. 7 (360 b 14. 23) ThO 19 (493, 3) Hi 8 s (562, 22) de corporibus sublunariis A II 29 7 (360 b 23) Hi 8 s (562, 15) astra lapides igneos esse Hi 8 s (562, 14) quomodo deficient et collustrentur primus docuit Hi 8 10 (562, 26) aëthera igneum lapides e terra attractos stellas fecisse A II 13 s (341 a 12 b 10, t b 4) astra subter terram circumferri Hi 8 s (562, 22) ab oriente ad occidentem A II 16 1 (345 a 16 b 20) stellarum calor cur non sentiantur Hi 8 7 (562, 17) de circulo lacteo A III 1 s (365 a 13 b 13) Hi 8 10 (562, 28) cometis A III 2 2 (366 a 13 b 13) stellis cadentibus A III 2 s (367 a 10 b 9) 201 Hi 8 10 (563, 1) tonitru sim. A III 3 4 (368 a 10 b 13) Hi 8 11 (563, 4) 225 nubibus cet. A III 4 2 (371 b 1) ventis Hi 8 11 (563, 3) iride A III 5 11 (373 a 28) terram ex gravibus concretam subsedissee, leviam aëthera petiisse Hi 8 2 (562, 4) terram aëre incluso moveri A III 15 4 (379 a 18) cur suspensa in aëre vehatur Hi 8 s (562, 7) Hi 8 12 (563, 7) terram planam Hi 8 s (562, 5) de terrae motibus A III 15 4 (379 a 18) Hi 8 12 (563, 5) terram cavam aqua esse repletam Hi 8 s (562, 11) mare unde ortum sit A III 16 2 (381 a 20) aqua per terram percolata amarum fieri ThO 23 (495, 7) aquae terrestres unde veniant Hi 8 s (562, 8) fluvii H 8 s (862, 10) de Nilo 226. 227. 228 (sexies) A IV 1 s (385 a 5) Hi 8 s (562, 12)

animam aeri similem A IV 32 (387^b10, ^tb17 cf. a¹⁶) non interire A IV 71 (392^tb2) extrinsecus insinuari A IV 511 (392^b1) sensus unde fiant A IV 96 (397^b1) sensum contrariis effici ThS 1 (499, 3) 27 (507, 7) 31 (508, 5) sensum cum dolore fieri A IV 916 (398^b18) ThS 17 (504, 9) 29 (507, 21) 31 (508, 8) sentiendi acumen a (sensuum) magnitudine repetendum ThS 29 (307, 26) 34 (508, 28) 37 (510, 3) sensus fallere A IV 91 (396^b14) visus quomodo fiat ThS 27 (507, 8) lucem esse causam ἐμψάσας ThS 37 (509, 29) visum nocti concolorem fecit ThS 37 (509, 27) auditum sono ad cerebrum perlato ThS 28 (507, 19) olfactum respirando ThS 28 (507, 19) tactum gustumque contrariis ThS 28 (507, 14) de coloribus ThS 59 (516, 12) vox et echo quomodo fiat A IV 195 (409^a17) semen unde exeat 190 matris semen statuit 190 fetui cerebrum primum increscere 190 aethereo calore membra disponi 190 per umbilicum alii fetus 191 mares feminaeque quomodo formentur A V 74 (420^a1) Hi 812 (563, 8) 191 de similitudine liberorum 193 de animalium origine A V 193 (430^a1) Hi 812 (563, 8) 171. 172 nutritis A V 272 (440^a11) quam habeant rationem A V 203 (432^a11) num maiora melius sentiant ThS 29 (507, 26) 34 (509, 2) somnus et mors num corporis an animae sint 205 A V 252 (437^a8)

ANAXARCHUS Abderita G 3 (601, 13) 7 (604, 14) (Diogenes Smyrnaei) disciplinam aemulatus G 3 (601, 13 cf. n⁴) scepticus G 7 (604, 14) Pyrrhonem sceptica philosophia imbuat G 3 (601, 14) finem suae sectae εὐδαιμονίαν dixit G 4 (602, 2)

ANAXIMANDER Praxiadae f. A I 33 (277^b3) ThO 2 (476, 4 n^b9) Hi 61 (559, 16) E III 2 (589, 25) Milesius 129 189 A I 33 (277^a7 b3) ThO 2 (476, 4. n^b9) Hi 61 (559, 16) E III 2 (589, 25) quando natus sit Hi 67 (560, 11 cf. Mus. Rh. XXXI 24) Thaletis popularis et sodalis 119 He 10 (653, 23) successor 170 auditor 173 Hi 61 (559, 15) discipulus et successor ThO 2 (476, 4 cf. n^a5) familiaris Pl 2 (579, 7) G 3 (599, 3) idem Anaximenis magister 173 G 3 (599, 3) Anaximander ab Aristote-

tele cum Anaxagora compositus 476, 15 itemque a Theophrasto ThO 4 (479, 3) quatenus eum imitetur Anaxagoras ThO 4 (479, 15) cum Anaxagora confusus G 100 (638, 10) poeticis vocabulis usus ThO 2 (476, 11) eius liber iam Alexandrinis rarus 219³ opinionum e Theophrasto excerptarum conspectus 133sq.

principium ἀπείρων 119. 129. 170. 250 Hi 61 (559, 16) A I 33 (277^a8 b14) E III 2 (589, 25) G 18 (610, 12) principium et elementum ἀπείρων Hi 62 ThO 2 (476, 5) (559, 20) aeternum et vegetum Hi 61 (559, 17) vituperatur I 33 (277^a15 b11) primus nomen ἀρχῆς invexit ThO 2 (476, 5. n^a16) Hi 62 (559, 20) principium non ex iv elementis sumpsit ThO 2 (476, 6. 11) ex infinito omnia nasci eoque reverti 119 A I 33 (277^a9 b5) Pl 2 (579, 8) E III 2 (589, 25) id fieri κατὰ τὸ χρεῖν ThO 2 (476, 9) creata iniuriæ sibi poenas dare ThO 2 (476, 9) *immensum omnium initium... seminaliter in se habens... omnium genesis*: ex quo immensos mundos 171 ex suis principiis quasque res nasci 173 ex ἀπείρων caelos eorumque mundos factos ThO 2 (476, 7) Hi 61 (559, 17) Pl 2 (579, 9) ἀπείρων omnes complexi mundos Hi 61 (559, 18) principia singulorum infinita 173. 174 in discretionem ἀπείρων cognata inter se coniungi (?) ThO 4 (479, 4 cf. n^a18) perpetuum ἀπείρων motum ortum interitumque efficere He 10 (653, 24 cf. 263¹) eum caelorum ortum efficere ThO 2 (476 n^b8) Hi 62 (559, 21) (Anaximander significatus videtur) mundum rotae instar moveri A II 24 (329^tb5 cf. p. 46) contrariis perpetuo motu secretis res nasci ThO 2 (476, 14) mundus ex calido frigidoque quomodo secernatur Pl 2 (579, 13) A II 115 (340^a4 b8) deus quid sit 125 deum mundo non praeposuit 173 universa caelestia deos 129¹ caelos innumerabiles deos A I 712 (302^a1 b3) deos nativos longis intervallis orientes occidentesque C 1025 (531^a10) deos innumerabiles mundos C 1025 (531^a13) mundos innumerabiles 172. 173 A II 13 (327^b10, ^tb8) pari intervallo distare A II 18 (329^b8) mundum interire A II 46 (331^b12) ortum et interitum fieri mundis ex immenso saeculorum spatio revolutis Pl 2 (579, 10)

tempus quid sit Hi 61 (559, 19) mundos modo dissolvi modo gigni 173 infinitos mundos nasci et interire A I 33 (277 a 10 b5) de astrorum natura 156 A II 137 (342 b3, t b1) Hi 64 (559, 25) Pl 2 (579, 16) unde moveantur ThO 23 (494, 5. 495, 1) stellas suis quamque sphaeris ferri A II 165 (345 a 22 b30) de stellarum ordine A II 156 (345 a 7 b9) Hi 65 (560, 5) de astris doctrina explicatur 25 in Laertio adulterata 167 eius *πρωτοῦ* quid sit 25sq. de solis natura A II 201 (348 a 3 b2, t b1) origine Pl 2 (579, 16) magnitudine Hi 65 (560, 4 cf. 68²) A II 211 (351 a 5 b13, t b5) defectiones unde fiant 200 Hi 64 (560, 2) A II 242 (354 a 3 b3) de lunae natura A II 251 (355 a 18 b16) origine Pl 2 (579, 16) variae formae unde fiant Hi 64 (560, 3) suam lucem habere A II 281 (358 a 6 b6) de defectione A II 251 (355 a 20 b22) A II 291 (359 a 13 b13) de tonitru cet. A III 31 (367 a 23 b22) fulmina quomodo fiant Hi 67 (560, 10) de ventis A III 71 (374 a 19) ThO 23 (494, 5. 495, 1) Hi 67 (560, 8) imbres unde fiant Hi 67 (560, 8) terram *λῆψις* *χρόνι* comparabat A III 102 (376 a 24) cf. 133. 218 terram suspensam manere propter similem omnium distantiam Hi 63 (559, 23) de terrae forma Hi 63 (559, 24) eam cylindro similem esse altitudine tertiaria Pl 2 (579, 11) eius superiorem aream nos habitare Hi 63 (559, 25) mare unde ortum sit A III 161 (381 a 15) ThO 23 (494, 5) primi humoris esse in cavis locis residua ThO 23 (494, 9. 495, 1) animam aëri similem A IV 32 (387 b17) de animalium ortu Hi 66 (560, 6) homines primo piscibus similes Hi 66 (560, 7). 189 animalia primo in aqua nata, tum in siccum exisse A V 194 (430 a 5) homo cur ex aliis bestiis generatus sit Pl 2 (579, 17)

ANAXIMENES Eurystati f. A I 34 (278 b5) ThO 2 (476, 16. 477 n a 10) Hi 71 (560, 13) Eurystati (sic) f. E III 3 (589, 28 cf. ad 278 b5) Milesius 129 E III 3 (589, 28) Hi 71 (560, 13) A I 34 (278 a 9 b5) ThO 2 (476, 16. 477 n a 10) Lampscenus 91b Anaximandri sodalis ThO 2 (476, 16) successor 170 discipulus et successor 173 G 3 (599, 3) confusus

cum Anaximandro 355 t a 2. *primus existimatur physica induxisse* (?) 91. 92¹ quando floruerit Hi 79 (561, 21 cf. Mus. Rh. XXXI 27) opinionum e Theophrasto excerptarum conspectus 135—137

principium aëra statuit 91 a b 170 A I 34 (278 a 10 b6) Pl 3 (579, 21) E III 3 (589, 29) G 18 (610, 12) He 7 (653, 4) vituperatur A I 34 (278 a 16 b12) aëra infinitum 173 ThO 2 (476, 17) Hi 71 (560, 13), sed ea quae ex eo orerentur definita 119 immensum, qualitativis definitum Pl 3 (579, 22) simplicem A I 34 (278 a 17 b13) de aëris specie Hi 72 (560, 16) contrarias oriendi causas calidum et frigidum Hi 74 (561, 1) ex aere omnia A I 34 (278 a 11 b7) Ph 3 d 5 (532 b3 cf. 581 n b17) E III 3 (589, 29) eoque reverti A I 34 (278 a 11 b7) inde deos divinaque nasci Hi 71 (560, 15) tum deos cetera creare Hi 71 (560, 15) 173 aëris *πύκνωσιν* et *μείωσιν* induxit ThO 2 (477, 1 n a 2. 7) Hi 73 (560, 19) Pl 3 (579, 23) He 7 (653, 5) aëra in ignem extenuari, in ventum nubem aquam terram lapides condensari ThO 2 (477, 2 n a 2. 13) Hi 73 (560, 19) He 7 (653, 5) motu perpetuo vices effici ThO 2 (477, 4) Hi 72 (560, 18) Hi 72 (560, 18) Pl. 3 (580, 1) Anaximenes significatur de materia A I 96 (308 a 11 b10) deum aëra 129. 129¹ A I 713 (302 b5) deus Anaximeneus quid sit 125 C 1026 (531 a 17) Ph 3 d 2 (531 b2) eum gigni C 1026 (531 a 18 cf. n b14) deum i. e. aëra sensu orbatum esse (?) Ph. 3 d 4 (532 b2) mundos innumeros A II 13 (327 b10, t b8) interire mundum A II 46 (331 b12) (Anaximenes significari videtur) mundum *μολοειδώς* moveri A II 24 (329 t b3 cf. 46) caelum esse extremum terrae circulum A II 111 (339 a 14 b21) astra ignea A II 113 (342 b15) in aëre vehi Hi 74 (561, 3) ex terrae vaporibus incensis facta Hi 75 (561, 4) ex terra orta Pl. 3 (580, 3) circum terrae oram moveri A 166 (346 a 1 b1) Hi 76 (561, 8) de conversionibus A II 231 (352 a 15 b12) propter longam distantiam ea non calefacere Hi 76 (561, 12) (Anaximenes fortasse signific.) de planetis A II 144 (344 a 6 cf. n a 6) de stellis fixis A II 145

(344a4 b2 cf. n a4 b5) corpora, quae videri nequeant, circumferri A II 13 10 (342b16) Hi 7 s (561, 6) solem planum A II 22 1 (352a6 b4) igneum A II 20 2 (348b8) in aëre vehi Hi 7 4 (561, 3) esse terram motu incensam Pl 3 (580, 4) de solis magnitudine 351tb6 defectione 201 Hi 7 6 (561, 10) ἐπιστροφάς sole fieri A II 19 2 (347a19 b11) lunam igneam A II 25 2 (356b9, tb1) in aëre vehi Hi 7 4 (561, 3) de iride 231 A III 5 10 (373a23) Hi 7 s (561, 18) de tonitru cet. A III 3 2 (368b1) Hi 7 s (561, 17) de nubibus sim. A III 4 1 (370a14 b26) Hi 7 7 (561, 14) de ventis Hi 7 7 (561, 12) de grandine cet. Hi 7 7 (561, 15) terram primum factam Pl 3 (580, 1) 119 τραπεζοειδῆ A III 10 3 (377a1) planam in aëre vehi Hi 7 4 (561, 2) Pl 3 (580, 2) in aqua natate unde motum fieri A III 15 s cf. 9 (380a19) 225 motum calore et frigore effici Hi 7 s (561, 19) siccitate et umore A III 15 3 (379a14) animam aera dixit 202, 12. 210. 213, 214 aëri similem A IV 3 2 (387b10, tb16) anima ut aëre nos contineri A I 3 4 (278a13 b9) nomen aëra esse 481, 16

ANDREAS medicus principatum sustulit 204

ANDRONICUS pragmatica Aristotelis scripta edidit et in vulgus extulit 187 quando Aristotelem ediderit 216³ Andronici schola post Ciceronem floruit 217

ANECDOTUM Venetum medicum 233

ANONYMUS Florentinus de Nilo 227² sqq.

ANTIOCHUS quintae academiae princeps G 3 (600, 4) Lucullo familiaris 82². Sosus liber 119 a Cicerone adhibitus 119²

ANTIPATER Diogenis Babylonii discipulus 224 G 3 (600, 10) II libri de divinatione 224 Posidonium instituit G 3 (600, 11) fatum deum dixit A I 27 c (322b13)

ANTIPHON (sophista) de tempore A I 22 c (318b22) de solis natura A II 20 16 (351b3) de lunae luce A II 28 4 (358a8 b13) defectione A II 29 s (359b17) mare unde sit amarum A III 16 4 (381a28)

ANTISTHENES Atheniensis, Thraessa matre usus E III 26 (591, 35) Socraticus, tum cynicus E III 26 (591, 36) G 3 (600, 4) ἐν τῇ Φυσικῇ citatur Ph 7a29 (538b7) C 13 32 (538a9)

plures esse κατὰ νόμον deum, unum φύσει Ph 7a31 (538b10) C 12 32 (538a11) turpia aliorum non licere sectari E III 26 (591, 36) urbis muros infirmos, animae muros stabiles E III 26 (591, 37)

ANTONIUS Diogenes 557 n b4

APELLES lemma corruptum A IV 10 3 (399b13 cf. n b7)

APION Plistonices 86

APOLLO Pythagoreus est monas 96^a Chrysippeus Ph 12, 25 (546b21) a Diogene sol explicatus Ph 15, 22 (549b6)

APOLLODORUS Archelai pater A I 36 (280a9) Hi 9 1 (563, 14) E III 5 (590, 1)

APOLLODORUS ATHENIENSIS grammaticus ἐν τῷ δευτέρῳ Περὶ θεῶν D 32 (467, 1) — Pythagoream dixit opinionem luciferum vesperumque eundem esse D 32 (467, 1) chronica adhibita a Sosicrate 153 ab Hippolyto in usum vocata 148 falso bibliothecae scriptor perhibitus 65

APOLLODORUS ATHENIENSIS (Stoicus, sed non grammaticus cf. Papiro Ercol. c. 53 p. 82 Comp.) a Zenone Epicureo male dictis fixus 126

APOLLODORUS CORCYRAEUS ignotae aetatis 100¹ de maris aestibus A III 17 s (383b24)

APOLLODORUS EPICUREUS περὶ τῶν φιλοσόφων αἰρέσεων 79. 79¹

APOLLODORUS PERGAMEUS Augusti praeceptor 82. 84 quando vixerit 84²

APOLLODORUS (SELEUCIA Babylonia oriundus cf. Papiro Erc. c. 51 p. 78 Comp.) ἐν τῇ Φυσικῇ τέχνῃ citatur D 24 (460, 6) 25 (461, 7) κίνησις et σχέσις quid sit D 24 (460, 6) primarios motus esse rectum et circularem D 24 (460, 9) tempus quid sit D 26 (461, 7)

APOLLODORUS (nescio quis, fortasse Stoicus Babylonius) de anima 201

APOLLONIUS MOLO 86

APOLLOPHANES novem partes animae agnovit 205

APOLLOTHEMIS Diogenis Apolloniatae pater 228

APOSTOLIUS, Michael in Violario quod continuavit Arsenius Eusebii ex Plutarcho excerptis usus est 33

ARABIA A IV 1 6 (385, 27)

ARATUS. versus de zodiaco citantur A I 6 6 (294a5—14) a cancro initium facit zo-

- diaci 196³ citatur ἐν τοῖς Φαινόμενοις A II 19³ (347^b15) versus de ἐπιστημασταῖς A II 19³ (347^a24^b17) Scholia Aratea Posidoniana repetunt 230 sqq. loci tentantur 231. 232
- ARCESILAUS Crantoris auditor G 3 (599, 20) mediam academiam instituit G 3 (599, 20) nihil comprehendi 172 deo soli verum contingere E III 29 (592, 6)
- ARCHIDAMUS v. 332ⁿb10
- ARCHEDEMUS mundi principale in terra esse A II 4¹⁷ (332^b26 sed cf. Alexander ap. Simpl. de cael. p. 229^b31 Karst.)
- ARCHELAUS Apollodori f. A I 3⁶ (280^a9) Hi 9¹ (563, 14) E III 5 (590, 1) Miltonis f. E III 5 (590, 1) Atheniensis 129 A I 3⁶ (280^a9) ThO 4 (479, 17) Hi 9¹ (563, 14) E III 5 (590, 1) G 3 (599, 6) Anaxagorae auditor 174 de mundi origine propriam sententiam tulit, de principiis cum Anaxagora consensit ThO 4 (479, 18) materiam mixtam et principia eadem atque Anaxagoras docuit Hi 9¹ (563, 15) Anaxagorae discipulus G 3 (599, 6) Anaxagorae discipulus Socratis institutor ThO 4 (479, 17) Socratis magister 174 Hi 10¹ (564, 12) 18¹ (567, 1) G 3 (599, 7) physicorum ultimus Hi 10¹ (564, 11) opinionum e Theophrasto excerptarum conspectus 139sq.
- principium aëra immensum A I 3⁶ (280^a10^b3) πύκνωσιν καὶ μείωσιν A I 3⁶ (280^a10^b4) mentem infinito praeponit ut Anaxagoras 129 eum non procreasse mundum A I 7¹⁴ (302^a9) deum aëra mentemque A I 7¹⁴ (302^a9) in mente inesse μῦμα Hi 9¹ (563, 16) ab ea homoeomeias agitat 174 calidum frigidumque movendi principia Hi 9² (563, 16) He 11 (563, 27) secundaria principia ignem et aquam A I 3⁶ (280^a11^b5) mundum ex calido frigidoque constare A II 4⁵ (331^b10) innumeros mundos A II 1³ (327^b11, t^b9) mundum interire A II 4⁶ (331^b13) ex terra omnia facta E III 5 (590, 2) num principium eam statuerit 177 ex aqua aera terramque secerni Hi 9² (563, 18) terram lacum olim fuisse Hi 9⁴ (563, 26) eam stare in medio mundi Hi 9³ (563, 20) caelo inclinato solem terram collustrasse, aëra pellucidum, terram siccam fecisse Hi 9⁴ (563, 24) astra igneas massas A II 13⁶ (342^b1) ex aere incenso orta Hi 9³ (563, 22) solem maximum, tum lunam Hi 9³ (563, 23) de tonitru cet. A III 3⁵ (368^b22) mare aqua per terram percolata fieri 495ⁿb7 animam aeri similem A IV 3² (387^b10, t^b17) animalia e limo orta Hi 9⁵ (564, 2) mente uti Hi 9⁶ (564, 8) homines vitae cultum invenisse Hi 9⁶ (564, 6)
- ARCHIPPUS Pythagorae discipulus incendium effugit Hi 2¹⁷ (558, 8)
- ARCHYTAS Tarentinus 187 Pythagoreus personatus 188 confusus cum rei rusticae scriptore 188 causam in numeris ponit 172 semper humanum genus fuisse 187
- AREUS PAGUS A I 7² (298^a10)
- ARISTAGORAS [immo Aristarchus] visus quomodo fiat A IV 13⁸ (404^b1 cf. Addenda)
- ARISTARCHUS Samius mathematicus A I 15⁵ (313^b16) auditor Stratonis A I 15⁵ (313^b17) solem stare, ut terra circumunte defectiones fiant A II 24⁸ (355^a, b) de solis et lunae distantia 63 de colore A I 15⁵ (313^b16) in umbra colorem non esse A I 15⁹ (314^b12 de visu A IV 13⁸ (404^b1) cf. Add. l. c.
- ARISTIAS Chius [immo Oenopides Chius] de Nilo 228
- ARISTIPPUS Cyrenaeus Pl 9 (581, 22) E III 22 (591, 22) G 3 (600, 11) a Socratica doctrina profectus sectam Cyrenaicam condidit G 3 (600, 11), cui suum nomen dedit 4 (602, 8) ab Aristotele fere neglectus 107 finem bonorum dixit voluptatem 158 E III 23 (591, 23) malorum dolorem Pl 9 (581, 22) domesticum malum bonumque curandum Pl 9 (582, 3) voluptati se dedit G 4 (602, 10) helluo E III 23 (591, 22)
- ARISTO (CHIUS) Zenonis discipulus C 14³⁷ (543^a9) eius doctrina deflexa a Cicerone 124 dei nec formam posse intelligi nec sensum habere C 14³⁷ (543^a11) deus animans necne sit dubitat C 14³⁷ (543^a14)
- ARISTO ALEXANDRINUS Academicus, tum Peripateticus 82 Eudoro similis de categoriis et de Nilo libros scripsit 81⁵ 245⁵ 229
- ARISTOBULUS num falsarius 151

ARISTOPHANES poeta comicus significatus

A I 74 (299 a 12)

ARISTOPHANES BYZANTIUS τῶν Ἀριστοτέλους
περὶ ζῶων epitomen fecit 103. 149

ARISTOTELES Nicomachi f. A I 3 22 (288 a 7
b 7, t b 2) 390 t b 2 E III 31 (592, 9) Sta-
girites 187. 188. 195 A I 3 22 (288 a 7 b 7,
t b 2) 305 t a 3. 387 t b 1 Macedo Stagiris
oriundus E III 31 (592, 9) Thraex E III
31 (592, 10) Platonis amicus 212 di-
scipulus 305 t a 4 He 11 (653, 30 auditor
Hi 20 1 (570, 8) cum eo de deo consentit
C 13 33 (539 a 6) consentit praeter psy-
chologiam Hi 20 3 (570, 20) ab eius di-
sciplina descivit G 3 (600, 19) Theo-
phrastum scholae praefecit G 3 (600, 20)
Peripateticus 195 Peripateticorum pater
172 in Lyceo ambulantes instituit, unde
Peripatetici dicti Hi 20 7 (571, 5) G 4
(602, 3) Analytica et Physica a Philo-
demo citata 216 sq. quae finguntur Ἐρωτο-
αποκρίσεις Plutarchi Placita expilaverunt
31 liber περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς num
lectus sit Ocello 187. 188 περὶ ζῶων
epitome 103 περὶ κόσμου subditus liber
quando scriptus 9 a 1 περὶ τῆς τοῦ Νεῖλου
ἀναβάσεως 226 fragm. additur 226 2
Aristoteles latinus de Nilo 226 tentatur
227 1 περὶ Ξενοφάνους Ζήνωνος Γοργίου
liber neque Aristoteleus 109 neque
Theophrasteus 109 sqq. quando et a quo
scriptus sit 113 eius codex Vaticanus
109 2 Πολιτικά et Οἰκονομικά Theophrasto
tributa 216 3 Romanis mature nota 216 3
ἐν τῷ Περί τῆς Πυθαγόρου φιλοσοφίας
A I 18 e (316 b 18) Περί τῆς Πυθαγόρου
φιλοσοφίας 215 de Pythagoreis A I 18 e
316 b 15 cf. a 11) Pythagorei quid de
lunae defectione iudicarint κατὰ τὴν
Ἀριστοτέλειον ἱστορίαν A II 29 1 (360 b 1)
cf. p. 215 Ἐπιτομή τῶν ῥητόρων 119 1
ἐν τῇ τρίτῃ Περί φιλοσοφίας Ph 7 b 9
(539 b 5) C 13 33 (539 a 4) Περί φύσεως
215 ἐν τετάρτῃ Φυσικῆς ἀκροάσεως
A I 18 e (316 b 14) ἐν τοῖς περὶ τῆς φυ-
σικῆς ἀκροάσεως καὶ οὐρανοῦ A II 11 3
(340 b 2 sed cf. p. 215 sq.) liber ab inter-
polatorum Plutarchi fictus 14 3 Aristoteles
octavo a. u. saeculo lectus 216 ab Aëtio
saepe adhibitus 215. 217 categoriae p.
Chr. n. philosophandi principium 153
philosophiam in artem redegit Hi 20 1

(570, 8) quomodo philosophiam diviserit
A I pr. 3 (273, 25) dialecticae philo-
sophiae auctor Hi 5 1 (559, 14) logicae
praecipue incubuit Hi 20 1 (570, 9) quo-
modo physicos partitus sit 105

principium et elementa discrepare A I
2 1 (275 a 15 b 2) de quattuor causis A I
11 4 (310 b 5) εἶδος num motum et corpus
sit D 2 (448, 2) quid differat εἶδος, μορφή,
ἐντελέχεια, τὸ τί ἦν εἶναι, οὐσία ἢ κατὰ
τὸν λόγον, ἐνέργεια D 3 (448, 14) de
ἐνδελεχεία 203 de ideis A I 10 4 (309 a 5)
principia deum materiam E III 31 (592, 10)
de materia D 2 (448, 1) materiam cor-
pore praeditam A I 9 5 (308 t b 9 cf. 308 a 4)
principia ἐντελέχειαν (εἶδος) ὕλην στέρησιν
A I 3 22 (288 a 8 b 8, t b 2) III principia
materiam et contraria 477, 16 duo prin-
cipia τὸ ποιεῖν (aethera) et πάσχειν
(iv qualitates) He 11 (653, 31) quattuor
causas νοῦν φύσιν ἀνάγκην τύχην A I 29 2
(325 b 7) duo principia τάξιν ἀταξίαν
A I 29 2 (325 b 4) elementa οὐσίαν et
iv συμβεβηκότα (categorias) Hi 20 1
(570, 10) αἷτια πρῶτα et κατὰ συμβεβηκός
A I 11 3 (310 a 1 sed cf. II 4 (310 b 5))
elementa κατὰ τὰς δυνάμεις et κατὰ
οὐσίας A I 3 22 (288 b 11) iv elementa
cum quinto aethereo 203 A I 3 22 (288 a 9
b 9, t b 3) iv elementis κυκλοφορητικόν
σῶμα addidit G 18 (610, 18) quintum
elementum 172. 216. 251 A I 7 32 (305
a 5 b 13) Hi 20 4 (570, 23) qualis sit aether
D 9 (450, 17) de v elementorum ordine
A II 7 5 (336 a 12 b 12) de deo A I 7 32
(305 a 2 b 9) C 13 33 (539 a 6) de deo
summo D 9 (450, 15) mentem divinam
dicit C 13 33 (539 a 7) deum sine corpore
C 13 33 (540 a 8) aethera dicit C 13 33
539 a 15 cf. Aët. I 7 32) in aethere suam
quemque sphaeram moventes collocatos
esse D 9 (450, 12) mundo praeficit re-
ctorem C 13 33 (539 a 10) mundum deum
esse 130 C 13 33 (539 a 9) animam sum-
mum universi patrem i. e. mundi animam
deum dixit 130 de natura A I 1 2
(274 a 24) tempus definitur D 6 (449, 15)
de tempore et motu D 7 (450, 1) corpus
defin. D 5 (449, 9) de simplicibus cor-
poribus D 5 (449, 4) in infinitum sece-
pabilia num sint A I 16 3 (315 a 3 b 5) cor-
puscula minute confusa λόγοις ἀσωμάτοις

congeri (?) D 4 (449, 1) tria esse μέγεθος, sex qui μέγεθος habeant D 5 (449, 6) ἐπιφάνεια, γραμμὴ defin. D 5 (449, 7) quid grave et leve sit A I 12 3 (310 a 19 b 26) locus quid sit A I 19 2 (317 a 6) de loco D 5 (449, 10) vacuum nusquam esse A II 9 4 (338 a 20) de vacuo, loco, motibus, immenso A I 18 6 (316 b 14) quid sit motus A I 23 2 (319 a 3 b 3) eius genera A I 23 2 (319 b 5) de elementorum motibus A II 7 5 (336 a 15) A I 12 3 (311 b 1) τύχη quid sit A I 29 2 (325 a 1 b 1, t b 1) τύχη et αὐτόματον quid differant A I 29 3 (325 a 4 b 16) de fato A I 29 2 (325 b 12) mundum unum esse A II 1 2 (327 b 8, t b 6) mundum sempiternum A II 5 1 (332 a 8 b 29) Hi 20 6 (570, 34) quid dextra laevaue sit pars A II 10 1 (339 a 4 b 3) duos mundos mortalem et immortalem E III 31 (592, 13) caelestia mente praedita, terrestribus ordinem κατὰ συμβεβηχός obtingere A II 3 4 (330 a 5 b 8) de universi sphaerica institutione A I 7 32 (305 a 6) sphaeras animantes esse A I 7 32 (305 b 9) caelestia nutrimentis non egere A II 17 5 (346 a 16 b 21) caelum ex quinta essentia constare A II 11 3 (340 a 1 b 1) ex aethere constare D 9 (450, 17) astra ex quinta essentia A II 13 13 (343 b 1, t b 1) aer unde calidus fiat D 10 (450, 21) stellas suis quamque sphaeris ferri A II 16 4 (345 b 28) de planetarum fixarumque stellarum motu D 8 (450, 8) fixas nonnullas terra maiores D 8 (450, 10) solem ex quinto corpore globum A II 20 11 (349 a 6, t b 9) D 10 (450, 22) unde deficiat D 10 (451, 12) de conversionibus A II 23 6 (353 a 12) dies nocte quomodo fiant D 10 (451, 8) de anni spatiis D 10 (451, 10) lunam in confinio aeris sitam partim ex quinta essentia constare A II 25 7 (356 b 10) terrestres sordes esse admixtas A II 30 6 (362 b 1) mense cursum peragere A II 25 7 (356 b 12) terra minorem A II 26 3 (357 b 11 cf. t b 6) suam habere lucem, sed tenuiorem A II 28 2 (358 b 9) de defectione A II 29 6 (360 a 9 b 14) sublunaria perniciē obnoxia A II 4 12 (332 a 3 b 4) Hi 20 6 (570, 32) providentiam sublunarem non esse 130. 131² (cf. Corssen de Posidon. 42sq.) super lunam providentiam, subter valere for-

tunam E III 31 (592, 12) de circulo lacteo A III 1 7 (365 a 21 b 21) cometis et παγωνίαις A III 2 3 (366 a 16 b 16) de iride parhelliis cet. D 14 (454, 26) imbris nivibus cet. D 11 (451, 19) ventis A III 7 4 (375 b 1) τυφῶνες πρηστῆρες κεραυνός ἀργής ψολδαίς quid sint D 12 (452, 12) de tonitru cet. A III 3 14 (370 a 1 b 8) de terrae motu A III 15 5 (379 a 23) D 13 (453, 11) de aquarum virtutibus D 14 a (add. ad p. 455) de maris aestibus A III 17 1 (382 a 16 b 3) de Nilo 228 de anima 212 ἐντελέχεια esse 213 A IV 2 6 (387 a 1 b 1, t b 1. 5) E III 31 (592, 14) immortalitatem tollit 262 A IV 7 4 (393 t b 7) animam universi immortalem, singulorum interire Hi 20 6 (570, 33) manere paulisper post mortem tum in quintum corpus resolvi Hi 20 4 (570, 22) de eius motu A IV 6 2 (392 a 7 b 11) de partibus 205 G 24 (615, 2) animae V vires esse A IV 4 3 (390 t b 2) de principatus sede 207 A IV 5 3 (391 t b 17 cf. p. 204¹) de sensu A IV 8 6 (395 b 1) D 15 (456, 3) quinque esse sensus D 15 (455, 33) de sensu communi A IV 10 2 (399 a 5 b 6) A IV 8 6 (395 b 1) D 15 (456, 2) de mente et sensu criteriis D 16 (456, 9) sensum errare περί τὸ συμβεβηχός A IV 9 3 (396 b 20) φαντασία quid sit et unde nominetur D 16 (456, 5) Aristoteles [immo Theophrastus opinor. cf. Priscian. metaphr. de sens. et phant. p. 245, 1sq. 247, 2 Wimm.] de visu auditu olfactu gustu tactu D 17 (456, 13) de visu 49³ colore A I 15 10 (314 b 14) in umbra colores esse, sed non videri A I 15 10 (314 b 18) voci corpus non esse A IV 20 1 (409 a 25) de divinatione A V 1 4 (416 a 1) de somno 205 somnus et mors utrum corporis sint an animae A V 25 1 (437 a 20) animalium iv genera A V 20 1 (432 a 4 b 3) plantas animatas, sed non animalia esse A V 26 2 (438 a 12 b 9) plantas animalia esse negavit, quamvis ψυχτικῆς ποτικῆς καὶ θρηπτικῆς participes A IV 7 7 (393 t b 15) animal a planta sensu differre D 15 (455, 33) animalium genus semper fuisse 188 item hominum 187 semen quid sit A V 3 1 (417 a 2) eius vim corpore carere, materiam corporalem esse A V

- 4 2 (417 a 20) feminae num emittant A V 5 2 (418 a 10) conceptio quomodo fiat vel non fiat A V 6 1 (418 a 25) infantem natura formari 190 cor primum increscere 190. 190² coxam (?) A V 17 2 (427 a 6 cf. p. 190². 198) de septem-mestribus cet. 195 A V 18 1 (428 a 16 b 1) octavo nono decimo undecimo mense nasci posse 195 quando sit homo perfectus A V 23 1 (435 n a 4) bona interna, externa, corporis distinxit Hi 20 5 (570, 26) iv animi virtutes Hi 20 5 (570, 30) mala ex bonorum oppositione nasci Hi 20 6 (570, 31)
- ARISTOTELICI v. ARISTOTELES**
- ARISTOXENUS** musicus idemque philosophus 202 de Pythagora citatur Hi 2 12 (557, 9) ab Ocello compilatus 187 de Hipponis patria 189 de anima 202
- ARI** qui noti sunt enumerantur 86²
- ARIUS DIDYMUS** Alexandria oriundus 80sq. Stoicus 81 inter Augusti familiares receptus 80sq., cuius doctor et suasor exstitit 82 Liviam consolatus est Druso mortuo 84 unde geminum nomen traxerit 86sq. Epitomes divisio 72sq. quibus indicis Ariana agnoscantur 73sq. de titulo περί αἰδέσεων 78sq. num Clementi lectus sit 79 fragmenta physica 69 collecta sunt p. 445—472 Stobaei ecl. ethicae de Peripateticorum et Stoicorum philosophia inde excerptae 69sq. eclogis ex Aristotele Stoice tinctis utitur 188
- ARNOBIUS** adv. nat. II 9 futile compendium philosophorum adhibuit 172
- ASCLEPIADES** Bithynus G 18 (610, 22) medicus celeberrimus 232 instrumentis chirurgicis usus 206² ultimus in vetustis Placitis 185 principia ἔργους 251. 252 ἀνδρῶν ἔργους G 18 (610, 22) de motu A I 23 8 (320 b 14) respiratio unde fiat A IV 22 2 (412 a 19) animam συγγυμνάσταν τῶν αἰσθησέων 213 A IV 2 8 (387 a 7 b 8) eam totum corpus circumdare G 24 (613, 9) principale tollit 204 de semine 233 num fetus animal 233 intra quod spatium formetur A 21 2 (433 a 12) mares et feminae unde gignantur (?) G 111 (641 cf. n a 11) gemini trigeminique quomodo nascantur A V 10 2 (421 a 28) Aethiopes cur mature consenescent, Britanni sero A V 30 6 (443 a 16)
- ASCLEPIODOTUS** Nicaeensis Posidonii discipulus et epitomator a Seneca compilatus, idemque ab Aeliano 19
- ASIA** 490, 6
- ASTON** Crotoniata Pythagoreos libros fecit 150
- ATHENAE.** Ἀθηνῆς exemplum categoriae Hi 20 2 (570, 15)
- ATHENAGORAS** in supplicat. pro Christianis allegoricis scriptoribus usus est 90 Platonis Cratylo de Iunonis etymologia 90² Plutarchi Placitis 4sq. locus castigatur 90²
- ATHENODORUS** Tarsensis E III 43 (593, 11) Chrysippum et Zenonem secutus est E III 43 (593, 11) a Catone Romam ductus 82²
- ATHOS MONS.** ex monasteriis codices Mosquam transvecti 33¹
- ATLANTICUM** mare A III 17 1 (386 a 20 b 7) 6. 9 (383 a 11. 23 b 18. 32)
- ATLANTIS** insula Platonica 490, 6
- Ἄτροπος unde dicta A I 28 3 (324 b 2)
- AUGUSTUS.** praeceptor eius Arius 82sq. ipse Hortationes ad philosophiam scripsit 83 Augustea aetas quibus philosophiae studiis delectata sit 84
- AUGUSTINUS** Varronis 200 et Ciceronis studiosus 174² locus explicatus 174¹ de civ. dei VIII 2 philosophos enumerat 173sq.
- BABYLONII** magi Hi 13 1 (565, 6)
- BACCHUS** cur sit cultus A I 6 15 (297 a 3) Ph 10, 12 (544 b 21)
- BARBARORUM** philosophia in Graeciam esse invecta Alexandriae credebatur 147
- BEROSUS** cum Epigene iunctus 196 de luna 200 ἡμιπύρωτον σφαῖραν A II 25 12 (356 b 23) suam habere lucem A II 28 1 (358 b 7) deficere obscura parte ad nos versa A II 29 2 (359 a 15 b 15)
- BLOSON** Heracliti pater A I 5 8 (292 b 3) Βλέσων vocatur E III 20 (591, 13)
- BLOSSIUS** C. Ti. Graccho familiariter usus 82²
- BOETIUS** STOICUS 100¹ apud [Philonem] περί ἀφάρπτης κόσμου 107 deum aethera A I 7 25 (303 b 15) caelum videri dumtaxat latius quam altius A II 81 5 (363 b 12) de cometis A III 2 7 (367 a 6 b 5) animam ex aere et igne 213

BOETHUS PERIPATETICUS Xenarchi aequalis, quocum de primo expetendo consentit 100²

BRACHMANES cur nudi vivant Hi 24 2 (573, 7) animalium esu abstinent Hi 24 1 (573, 4) mulieres liberosque non habent Hi 24 3 (573, 15) ultra fluvium nati quomodo degant Hi 24 4 (573, 15) deum lucem et λόγον, quo naturae secreta sapientibus pateferi Hi 24 3 (573, 8) deum (λόγον) corpus ut vestem habere, quo dempto oculis cerni Hi 24 4 (573, 20) Hi 24 2 (573, 7) deum se solos intellegre Hi 24 2 (573, 11) collaudant Hi 24 3 (573, 14) in corpore bellum esse, quod sibi depugnandum esse Hi 24 5 (573, 22) cf. 7 (574, 2) homines cupiditatem servos, quas qui vicerit, ad deum venire Hi 24 6 (573, 25) corpore relicto tamquam pisces in aëra exsiliunt solemque conspiciunt Hi 24 7 (574, 4) gloriam animae amiculum abiecerunt Hi 24 2 (573, 13) mortem contemnunt Hi 24 3 (573, 13)

BRITANNI sero consenescent A V 30 6 (444 a1)

BURA fluctibus mersa 490, 3. 5

CAELIUS Aurelianus tentatur 193¹

Καιρός Pythagorae heptas 96

CALLANUS a Brachmanibus descivit Hi 24 7 (574, 2)

CALLIMACHUS Cyrenaeus A I 7 1 (298 a1) in iambis Euhemerum carpit A I 7 1 (298 a1) versus A I 7 3 (299 a2)

CALLIPPUS de zodiaco 196³

CALLISTHENES Peripateticus de Nilo 228 (bis)

CALLISTRATUS cum Stratone confusus 250³

CARNEADES ex Africa oriundus He 15 (654, 32) Hegesini successor G 3 (600, 1) novae academiae conditor G 3 (600, 2) Arcesilae consensit E III 30 (592, 8) nihil comprehendi 172 He 15 (655, 2) veris semper falsa mixta He 15 (655, 2)

CASTOR POLLUXQUE quid significant A I 6 15 (297 a2) Ph 8 31 (543 b1) stellae in navibus apparentes A II 18 1.2 (347 a1 b1)

CASSIUS DIONYSIUS Uticensis 216³

CATILIUS qui et Nicanor, Nicanoris f. epigrammaticus non est Arii nepos 85 de nomine 86

CEDRENIUS Hippolyti philosophumena excerptis 156

CELSINUS Eudori f. scripsit συναγωγὴν δογματικὴν πάσης αἰρέσεως φιλοσόφου 184¹

CELSUS, A. Cornelius Cestorum scriptor 183sq. Opiniones collegit 184

CELTAE Hi 25 1 (574, 6) Druidas ut vates venerantur Hi 2 17 (558, 9) 25 2 (574, 9)

CENSORINUS de die natali e Varrone excerptus 186 varii loci tentantur 189sq.

CERES Xenocratea A I 7 30 (304 b19) ut frugum inventrix culta a Prodicō perhibetur Ph 10, 12 (544 b21) a Chrysippo terra explicata Ph 12, 26 (546 b22) Iupiter terrester a Diogene B. explicata Ph 15, 32 (549 b16)

CHALCIDIUS in Tim. Aristotele usus 170. 252

CHALDAEORUM genethialogia 196 nono decimoque mense nasci 195

CHAOS unde dictum 91^b Hesiodum Hi 26 2 (575, 6. 29)

Χθονίη nomen telluri a Pherecyde datum Hi 12 (654, 8)

CHRISTIANI. eorum sectae e graeca philosophia profectae 144 de christianae simili Stoicorum doctrina 255 de christianorum graecorumque philosophorum rixa 259sq.

CHRYSIPIUS Solensis 92 b21 E III 39 (593, 1) Zenonem secutus est E III 39 (593, 2) cum eo eongruens syllogismis et definitionibus studebat Hi 21 1 (571, 8) Cle-anthis discipulus G 3 (600, 9) Diogenem B. instituit G 3 (600, 10) Heraclitum suis opinionibus accommodavit Ph 14, 16 (548 b7 cf. 125), item Orphei Musaei Hesiodi Homeri Euripidis fabellas C 15 41 (547 a6) Ph 13, 16 (547 b15) Euripidem citat A IV 12 5.6 (402 a21.29) ipse citatur ἐν τῷ δευτέρῳ Περὶ κόσμου, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ Περὶ ὄρων καὶ ἐν τοῖς Περὶ τῆς εἰμαρμένης A I 28 3 (323 b13 cf. 323 a11) ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ θεῶν Ph 11, 15 (545 b10) Ph 13, 29 (547 b28) C 15 41 (547 a4.9) ἐν τῷ δευτέρῳ Ph 13, 16 (547 b15) C 15 41 (547 a5) ἐν τοῖς Περὶ προνοίας Ph 15, 4 (548 b27) ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ φύσεως Ph 14, 18 (548 b9) ἐν τῷ τρίτῳ Ph 14, 23 (548 b12) ἐν τῷ πέμπτῳ Ph 14, 31 (548 b22) ἐν τοῖς Περὶ φύσεως Ph 14, 14 (548 b5) ἐν ταῖς Φυσικαῖς τέχναις D 32

(466, 22) ἐν τῇ Περὶ Χαρτῶν Ph 14, 5 (547^b35) de divinatione II libri 224 de oraculis I liber et I de somniis 224

elementum trifarium definitur D 21 (458, 28) IV elementis omnia esse effigiata 92^b19 D 21 (458, 12) de eorum sedibus et naturis D 31 (465, 19) aëra sub luna immotum collocatum esse D 31 (466, 14 cf. n^b3, ubi addas Alexandrum Polyh. apud Diog. VIII 26) aethera esse mundi principatum D 29 (465, 8) aethera omnia esse eundem patrem filiumque Ph 13, 26 (547^b26) οὐρα quid sit D 20 (458, 7) τὸ δὲ definitur πνεῦμα D 28 (463, 14) αἴτιον quid sit D 18 (457, 11) deum principium, purissimum corpus, providentia omnia permeantem Hi 21 I (571, 9) deos humana forma non esse praeditos Ph 12, 28 (546^b24) animam universi deorum nominibus accommodat Ph 15, 4 (548^b27) deum universum esse C 15³⁹ (546^a2) legem Ph 13, 13 (547^b12) solem lunam cet. C 15³⁹ (546^b1) Ph 13, 9 (547^b8) aquam terram aëra C 15³⁹ (545^a25 cf. 544ⁿb2) eius vim in ratione et naturae animo positam C 15³⁹ (545^a9) naturam C 15³⁹ (545^a17) cf. Ph 11, 32 (545^b28) animum per universum fusum C 15³⁹ (545^a13) mundum C 15³⁹ (545^a12) Ph 11, 27 (545^b22) principatum C 15³⁹ (545^a15) fatum et necessitatem C 15³⁹ (545^a19) aethera C 15³⁹ (545^a21) Ἄδην (i. e. Ἀδην) explicat caliginosum aera Ph 13, 3 (547, 2) Martem Vulcanum Saturnum Apollinem explicat Ph 12, 16 (546^b16) Gratias quomodo explicet Ph 14, 8 (547^b38) Iovem circum terram aëra Ph 13, 1 (546^b32) Iovem aethera, Neptunum maris aëra, Cererem terram C 15⁴⁰ (546^a9) Iovem principatum universi animam et providentiam et naturam et fatum nominari Ph 11, 28 (545^b24) eundem rationem omnia administrantem universique animam Ph 11, 16 (545^b11) legem Ph 14, 6 (547^b36) C 15⁴⁰ (546^a16) bellum Ph 14, 28 (548^b19) Ζεὺς (Δία) cur dictus sit D 30 (465, 12) de Minerva Ph 16, 18 (549^b36) Ἀθηναῖον ὡς Ἀθηναῖον Ph 16, 28 (560^b3) Μοῖραι unde dictae A I 28 s (323^b27) Νύκτα primam deam Ph 14, 19 (548^b10)

Rheam Iovis et matrem et filiam Ph 12, 16 (546^b16) 13, 31 (547^b30) deos mares feminasve non esse, sed nominari Ph 12, 7 (546^b4) homines in deos versos putat Ph 13, 15 (547^b13) corpora in infinitum secari A I 16 s (315^b8) de motu D 22 (459, 11) primarios esse motus rectum curvumque D 22 (459, 17) τόπος κενόν χώρα definitur D 25 (460, 18) vacuum esse immensum D 25 (460, 27) tempus definitur D 26 (461, 23) immensum esse 26 (461, 27) D 25 (460, 26) quattuor anni spatia definiuntur D 26 (462, 5) de isomeriis et tropis D 26 (462, 10) de fato A I 28 s (323^a9^b10, t^b1) de fato et necessitate A I 27 s (322^b6, t^b5) mundus definitur D 31 (465, 14) animatum esse 11, 27 (545^b22) animans rationale et deum Ph 15, 1 (548^b24) ἓνα τῶν φρονίμων συμπολιτευόμενον θεοῖς καὶ ἀνθρώποις Ph 14, 22 (548^b13) ἐκπύρωσις quid sit 172 D 36 (468^a22) D 36 (468^b1, 469^a3) quid sit φθορά D 36 (468^a14) astra in aethere collocata D 31 (466, 3) de planetarum fixarumque stellarum numero et ordine D 31 (466, 5) astra divina et animata providentia regi D 31 (466, 4) ἀνατολή, δόσις def. D 33 (466, 22) sol definitur D 33 (467, 12) ex igne eum constare 21 (459, 2) globosum 33 (467, 13) luna quid sit D 34 (467, 17) ex igne et aëre constare 21 (459, 2) globosam 34 (467, 18) unde nutriatur 34 (467, 18) deficere terrae umbra obiecta A II 29 s (360^b27) σελήνην et μῆνα idem Ph 12, 15 (546, 11) μῆν et μᾶς quid sit D 34 (467, 19) de nebula cet. D 35 (468, 1) de fulgure sim. A III 3 s (369^b34) terram mundi velut ossa D 31 (465, 20) imam, in medio positam D 31 (466, 16) de anima 204 corporalem dixit 213 octo partes agnovit 205 rationem ex III partibus constare Ph 16, 30 (550^b6) principale in pectore esse Ph 16, 15 (549^b33) visus quomodo fiat A IV 15 s (406^a4^b4) tenebras cerni posse A IV 15 s (406^a14^b13) παντασία quid sit A IV 12 s (401^a14, t^b5. 11) πανταστόν A IV 12 s (402^a6, t^b1 cf. 401^tb3) πανταστικόν A IV 12 s (402^a10, t^b5) πάντασμα A IV 12 s (402^a17, t^b7) vocem ex

capite emitti Ph 16, 20 (549 b21) animalia ex iv elementis concreta D 21 (458, 31) finem τὸ ἡδοναθές esse (?) E III 39 (593, 4 cf. 177) incundum generale ratione, speciale etiam sensibus percipi A IV 9 13 (398 b5) εὐνομία iustitia, concordia, pax quid sit Ph 12 4 (546 b1) legem dicit fatalem necessitatem sempiternam veritatem C 15 40 (546 a20) incestas leges sanxit E III 39 (593, 1) humana carne vesci sivit E III 39 (593, 3)

CICERO de deorum nat. I 10 25sq. editur 531 a1 — 549 a3 de libri titulo 121³ index philosophorum num ex Philodemo excerptus sit 121sq. ibi librum allegorias complexum excerpit 90² ignorantia et perversitate compilavit 123sq. duas academias distinxit 245 Aenesidemum non cognoverat 212 de Lucullo 119sq., qui Theophrastearum Opinionum vestigia ostendit 120 et partim ex Antiochi Soso 119, partim ex Clitomacho haustus est 121 errat in Anaxagorae homoeomeriis 120 Lucull. 26 82 explicatur 63², item 39 123 ThO 18 (492, 9) de anima opiniones Tuscul. I 9 collectae 202sq. 211 de divin. locus [I 3 5] expl. 224

CIRCUS allegoria 98

CIRIUM Cypri urbs E II 5 (587, 14)

CLAUDIANUS Mamertus de stat. an. locus illustratur 262

CLEANTHES Assius 92^b Tyro oriundus Zenonis pater (1) E II 5 (588, 12) Zenonis cum Aristone auditor C 14 37 (543 a16) eius successor G 3 (600, 8) eius de anima doctrinam proponit D 39 (470, 25) Chrysippum instituit G 3 (600, 9) alluditur ad cognomen Φρεάντης He 14 (654, 26) Orphicorum ceterorumque poetarum fabellas suis de deis opinionibus accommodavit Ph 13, 23 (547 b22) Περὶ ἡδονῆς citatur C 14 37 (543 a29 cf. n b14)

principia deum et materiam He 14 (654, 27) iv elementa statuit 92^b eorum vices He 14 (654, 29) unus Stoicorum ignem dixit cono similem A I 14 5 (312 b22) διακόσμησιν describit D 38 (470, 5) τόπος quid sit D 38 (470, 10 n a11) ἐκπύρωσιν statuit D 36 (468 b1, 469 a3) deum mundum vel naturae mentem vel aethera C 14 37 (543 a18) mundi animam A I 7 17 (302 b15) deos μυστικά σχήματα cet.

E III 37 (592, 31) eorum formam fingit C 14 37 (544 a1) astra divina dixit C 14 37 (544 a2) ab oriente ad occidentem moveri A II 16 1 (345 a16) stellas cono similes A II 14 2 (344 a3 b1, t b1) principatum mundi esse solem D 29 (465, 5) in sole esse mundi principatum A II 4 16 (332 b23) eum esse ἀνάμμινα νοερόν ἐκ θαλάττης A II 20 4 (349 b4) de eius igne 221¹ lunam igneam globosam D 34 (467, 16) de anima 212 universam mundum permeare atque eius nobis particulam contingere He 14 (654, 30) ratione nihil esse divinius C 14 37 (544 a4) Ph 9, 11 (544 b1) hominem solam animam esse E III 37 (592, 31) mentem extrinsecus insinuari A IV 5 11 (392 b2) voluptates honestum esse E III 37 (592, 30) de parentum cum liberis similitudine 212 de divinatione 224 de carminum vi 221

CLEMENS Alexandrinus philosophorum de deo placita Protreptic. 544 enumerat 129sq. illorum philosophorum index duplex 130, quorum alter Ciceroniana exhibet 132 successionis stemma (Strom. I 63) cum Pseudo-Galeno comparatum 244sq. cf. 178 num latine doctus fuerit 132 locus tentatur 130¹ Clementis personati Recognition. VIII 15 illustratur 250sq.

CLEOMEDES cyclic. theor. scriptor 242¹ ex Posidonio excerpit 21

CLIDEMUS de sensibus quid opinatus sit ThS 38: de visu ThS 38 (510, 5) de auditu (510, 5) auditum sensa ad mentem transmittere (510, 9) de olfactu (510, 6) de gustu (510, 7)

CLINOMACHUS eristicus G 7 (604, 16)

CLITOMACHUS ex Africa oriundus He 15 (654, 32) novae academiae socius G 3 (600, 2) Tulliani Luculli fons 121 idem in libro De deorum natura 121² atheorum indicem confecisse videtur 58 Clitomachus et Clinomachus confusi G 7 (604, 16) a Sexto vituperatus 211 omnia ἀκατάληπτα, veris semper falsa mixta He 15 (655, 2)

CLONIUS, Sex. Neapolitanus M. Antonii triumviri magister de deis scripsit 127¹ Κλωνίω unde dicta A I 28 3 (324 b4) Κοίτο; A I 6 14 (296 a27) Hi 26 2 (575, 16)

COMOEDIAE veteris poetae A I 7 4 (299 a14)

CONSTANS Lucae filius Plutarchi Placita arabice vertit 27sq.

CORDYLIO a Catone Pergamo Romam ductus 82²

CORINTHII ad quos Paulus scripsit He 1 (651, 3)

CRANTOR Arcesilaum instituit G 3 (599, 19) quomodo Platonis de mundo doctrinam explicet 486 n^a 6

CRATES ATHENIENSIS Academicus cf. 599 n^b 22

CRATES MALLOTES Pergameni Attali amicus 82⁴ de stellarum collocatione A II 15 6 (345^a 8) de maris aestibus A III 17 7 (383 b 22) cf. 17 9 (383 b 26)

CRATES THERBANUS E III 28 (592, 4) cynicus E III 28 (592, 4) paupertatem libertatis esse E III 28 (592, 4)

CRATIPPUS de divinatione 224

Κρεῖτος A I 6 14 (296 a 27) Hi 26 2 (575, 16)

CRITIAS ὁ εἰς τῶν τριάκοντα 214 sanguinem dixit animam 213. 214 ex sanguine eam constare 212 et aqua (?) A IV 3 14 (389 t b 8. 11) Empedoclei versus falso auctor 214 Critiae versus cur Euripidi in Placitis attribuantur 59¹

CRITOLAUS Phaselita E III 35 (592, 20) Peripateticus 213 Aristotelem sequitur E III 35 (592, 20) a [Philone] π. ἀρθαρ-
σις κόσμου adscitus 107

de quinta essentia 213 quid sit tempus A I 22 6 (318 b 22) deum νοῦν ἀπ' αἰθέ-
ρος ἀπαθοῦς A I 7 21 (303 b 6) de anima 212 ex quinta substantia 212

CRONUS cognomen Diodori A I 23 5 (320 b 7) CROTON Hi 2 16 (557, 31)

CUPIDO (Πόθος) A I 6 13 (296 a 20)

CYCLOPES apud Hesiodum Hi 26 2 (575, 21)

CYNICA secta inventa ab Antisthene G 3 (600, 6) unde nominata G 4 (602, 5)

CYRENAICA philosophia G 3 (600, 13) unde dicta G 4 (602, 8)

CYRILLUS contra Julian. Plutarchi Placitis usus 10 exemplar habuit perbonum 11

DAMASCENUS, Ioannes, qui falso florilegii Laurentiani scriptor perhibetur, Stobaeo usus est. indicis magna utilitas 44 ex Stobaei eclogis Aëtianis excerpta eduntur in Stobaeana Aëtii parte. — I. Dam.

qui dicitur de haeresibus ex Epiphanio excerptis E I (587 n a 4)

DAMASIPPUS Democriti pater A I 3 16 (285 t b 7) Hi 13 1 (565, 5) E III 14 (590, 30)

DANAI τρισμάχαρες Δαναοί A I 3 8 (283^a 8)

DANDAMIS quem Alexander adiit, a Brachmanibus cultus Hi 24 7 (574, 1)

DEIANIRA A I 10 (301^a 18)

DELUS ex mari emersit ThO 12 (486, 18) a Pindaro celebrata 487, 1 cur Ponti filia dicatur a Pindaro 487, 5 Anaphe vocata (?) ThO 12 (486, 21) cf. 108

DEMETRIUS MAGNESIUS errat de Heraclidis Lembi patria 148² eius διαδοχὴν citat 149²

DEMETRIUS (EPICUREUS?) atomos innumeros, vacuum immensum A I 18 3 (316 a 4 b 4)

DEMOCRITUS Damasippi f. A I 3 16 (285 t b 7) Hi 13 1 (565, 5) E III 14 (590, 30) Abderites 129. 170. 189. 256¹ A I 3 16 (285 t b 6) ThO 8 (484, 2) Hi 13 1 (565, 5) Pl 7 (581, 7) E III 14 (590, 30) Leucippi sodalis ThO 8 (484, 1) Hi 13 1 (565, 4) eius doctrinam firmavit G 3 (601, 10) similis ei in elementis 119 εἰδωλα elementis Leucippi Metrodorique addidit 129sq. cum Platone iunctus 171 ab illo neglectus 106 gymnosophistas adiit Hi 13 1 (565, 5) Babylonios magos et Aegyptios sacerdotes adiit Hi 13 1 (565, 6) cum Pyrrhoniis confusus 177² idemque cum Onomacrito G 18 (610, 15) Democriteorum successio 171 citatur ἐν τοῖς περὶ τῶν εἰδῶν ThS 51 (514, 4 cf. n^a 3) περὶ ἰδεῶν 251 Μέγαν διάκοσμον Leucippo tribuit Theophrastus 103¹ Σοφιστικὰ nihili 235¹ verba citata A IV 19 3 (408 a 21) Democriteae glossae A IV 19 3 cf. 219 ThS 50 (513, 26) 51 (513, 29) 55 (515, 6. 7. 14) 58 (515, 26) 63 (517, 11) 71 (520, 2) 79 (523, 8) He 13 (654, 17) Homeri glossam attulit ThS 58 (525, 26) ρ 218 citavit A IV 19 3 (408 a 27) propter obscuritatem vituperatus ThS 57 (515, 15) omnia ridebat Hi 13 4 (565, 19) He 13 (654, 18) 255sq. patrimonium fratribus divisisse auctor dicitur Theophrastus 103¹ opinionum e Theophrasto excerptarum conspectus 143 principia τὰ ναστά καὶ τὸ κενόν A I 3 16 (285 b 4 t b 7) vacuum et plenum 169 plenum (δν) et vacuum (μῆ δν) ThO 8

(484, 2) Hi 13 2 (565, 7) He 13 (654, 16) vacuum et atomos 171 atomos G 18 (610, 20) nihil affirmavit nisi de atomis vacuo et immenso G 7 (604, 19) Parmenidea ratione rejecta atomos invenit ThO 13 (491, 19) atomos innumeras, vacuum immensum A I 18 3 (316 a 4 b 4) cur atomorum formae innumerae sint 484, 11 elementa infinita ThO 8 (484, 8) (Democritei) non in infinitum secabilia A I 16 2 (315 a 1 b 3) ingentes atomos num docuerit 219. 252 A I 12 6 (311 b 22) τὰ πρῶτα ἀπαθῆ A I 9 3 (308 a 1 b 3, t b 1) (Democritei) eas colore carere A I 15 11 (314 b 24) num gravitate carere dixerit 219 A I 3 18 (285 a 14) A I 12 6 (311 b 19) de earum motu A I 12 6 (311 b 20) res in vacuo semper moveri Hi 13 2 (565, 8) motus unum esse genus A I 23 3 (319 a 4 b 30) atomorum concursiones 172 quae ex atomis nascuntur θέσει τάξει σχήματι diversa esse συμβεβηκότα A IV 9 8 (397 b 16) διαταγή ῥυθμός προτροπή (διαθιγή ῥυσμός τροπή) A I 15 8 (314 b 5) differentiae atomorum ῥυσμός τροπή διαθιγή 484, 4 cf. n a 5 plenum in inani τροπή ἢ ῥυθμῷ omnia facere Hc 13 (654, 17) ἀμορφὸν ὕλην A I 9 6 (308 a 12 b 12) ideas principia (?) 251 de u m νοῦν ἐν πυρὶ σφαιροειδεῖ A I 7 16 (302 a 3 b 13) eundem scientiam intellegentiamque nostram C 12 29 (536 a 3) vel naturam imagines fundentem (536 a 1) vel imagines earumque circumtus C 12 29 (535 a 23) (Democritus, immo Diogenes alii) mundi animam A I 7 17 (302 a 5) de mixtione A I 17 2 (315 a 8 b 20) similia similibus fieri itaque mutationes effici ThO 8 (484, 5) grave et leve magnitudine discerni ThS 61 (516, 25) grave leve durum molle natura esse ThS 68 (519, 8) grave in mixtis id esse quod habeat minus vacui, leve quod plus ThS 61 (516, 27) leve esse tenue ThS 62 (516, 29) durum esse spissum, molle rarum ThS 62 (516, 31) plumbum cur ferro gravius molliusque sit ThS 62 (517, 2) calidum frigidumque non natura, sed figuris mutatis fieri ThS 63 (517, 11) 68 (519, 7) (Democritus Parmenidi adiunctus) de necessitate A I 25 3 (321 a 6) A I 26 2 (321 a 16) Pl 7 (581, 10) de fato A I 29 7 (326 t b 2 cf.

nb 9) universum infinitum neque natum 170 universum cur infinitum sit et immutabile Pl 7 (581, 7) mundos atomis fieri et destitui 172 mundum χιτῶνι et ὁμῶνι circumvolutum A II 7 2 (336 a 1 b 4) globosum A II 2 2 (329 b 8) immensum E III 14 (590, 30) super vacuo iacere E III 14 (590, 31) quamdiu floreat Hi 13 4 (565, 18) mandos inter se illidentes perire Hi 13 3 (565, 14) maiore minorem vincente A II 4 9 (331 a 21) ortum interitumque κατὰ τὸ πᾶσιν fieri A I 24 2 (320 b 20) nihil sempiternum C 12 29 (536 a 7) mundum anima providentiaque carere A II 3 2 (330 a 1 b 1) esse innumeros A II 13 (327 a 13 b 12, t b 10) Hi 13 2 (565, 9) varia magnitudine Hi 13 2 (565, 9) in variis locis variis condicionibus esse Hi 13 3 (565, 11) quosdam animalibus plantis aquis carere Hi 13 3 (565, 14) distantias impares Hi 13 3 (565, 11) astra lapides dixit A II 13 4 (341 b 15, t b 6) de eorum ordine Hi 13 4 (565, 15) A II 15 3 (344 a 14 b 12) ab oriente ad occidentem stellas moveri A II 16 1 (345 a 16) de animalibus caelestibus A V 20 2 (432 a 9) solem lunamque facta Pl 7 (581, 11) sol qui terrena primo fuit natura quomodo ignem cepit Pl 7 (581, 11) massam igneam A II 20 6. 7 (349 a 4 b 8, t b 5) de eius conversione A II 23 7 (353 b 13) solem lunamque in aliis mundis maiora, in aliis nulla Hi 13 2 (565, 9) de lunae origine Pl 7 (581, 11) igneam massam habentem montes cet. A II 25 9 (356 a 7 b 16, t b 7) cur terrena appareat A II 29 3 (361 b 21) circulum lacteum ex multis stellulis formari 230 A III 1 6 (365 a 17 b 17) de cometis A III 2 2 (366 a 13 b 13) de tonitru cet. A III 3 11 (369 b 12) terram astris prius creatam Hi 13 4 (565, 15) de forma A III 10 5 (377 a 3) cur inclinata sit A III 12 2 (377 a 28) de motu A III 15 1 (379 a 8) 15 7 (380 a 13) de Nilo 228 (quater) A IV 1 4 (385 a 8) de anima 203 A IV 3 5 (388 a 2 b 5, t b 8) spiritum insertum atomis 213 corpus esse ThS 58 (515, 27) ex sphaericis atomis 214 cum corpore interire A IV 7 4 (393 a 8, t b 6) λογικόν et ἀλογον ubi posuerit A IV 4 6 (390 a 14) de eius sede 209 principatum in toto capite sedere A IV 5 1 (391 a 3)

in cerebro A IV 51 (391 t b 5) cf. 203. 207 sensus unde fiant A IV 9 6 (397 b 2) similibusne an contrariis fierent, non diiudicavit ThS 49 (513, 10) sensum cogitationemque corporis mutationes esse A IV 8 5 (394 b 26) mutatione effici ThS 49 (513, 11) ubique tactu effici ThS 55 (515, 9) sensorum varietatem ex figuris explicari ThS 64 (517, 19) affectiones esse et fieri reapse ThS 71 (520, 1 cf. n a 2) sensa non natura, sed sensibus gigni ThS 60 (516, 15) 63 (517, 8) dispariter affectis disparia apparere ThS 69 (519, 21) nihilo magis alterum altero veritatem assequi ThS 69 (519, 22) τὰ αἰσθητὰ νόμῳ esse A IV 9 8 (397 b 9) sensus fallere A IV 9 1 (396 b 14) nihil verum praeter elementa A IV 9 8 (397 b 12) φαντασία quomodo fiat ThS 63 (517, 8) νοῦν et ψυχὴν idem esse dixit A IV 5 12 (392 b 5) cf. 167 cogitare nos anima convenienter mixta ThS 58 (515, 23) tres sentiendi gradus distinxit A IV 10 4 (399 a 12 b 15) sensuum affectiones plures esse perceptis A IV 10 5 (399 b 19 cf. n b 16) etiam mortuos sensus participes esse A IV 4 7 (390 a 19 cf. n a 12) A IV 9 20 (398 b 27) de imaginibus 123 sq. 171 eis sensum cogitationemque effici A IV 8 10 (395 a 1 b 25) de effluviis (ἀπορροαίς) ThS 50 (513, 20) visum imaginibus cieri A IV 13 1 (403 a 2 b 2) vel impresso aëre effici ThS 50 (513, 18) 51 (513, 28) speculorum imagines quomodo fiant A IV 14 2 (405 a 10 b 9) oculum visa reliquo corpori tradere ThS 54 (514, 28) cognatas naturas optime videre, sed discoloribus visum affici ThS 54 (514, 31) de coloribus A I 15 8 (314 b 1) ThS 73 (520, 14) mixtis ThS 76 (522, 1) auditum aere in inane inruente fieri ThS 55 (515, 4) quales acerrime audiant ThS 56 (515, 9) sonos per totum corpus intrare ibique transfundi ThS 55 (515, 5) 57 (515, 17) de saporibus eorumque figuris ThS 64 (517, 20) gustum aliis alium esse ThS 63 (517, 13) de amaro iudicium idoneum ferri posse ThS 71 (520, 2) de odore ThS 82 (524, 18 cf. n b 1) de voce A IV 19 8 (408 a 21) ThS 55 (515, 8) de somno 205 somnia imaginibus effici A V 2 1 (416 a 7) praesensionem

futurorum probavit 224 de animalium origine A V 19 6 ? cf. 431 n a 29 et p. 16. 189 nullum animal ratione expers esse A IV 5 12 (392 b 6) homines ex aqua limoque procreatos 189 de semine dictum 233 unde exeat 190. 233 corpus esse A V 4 3 (418 a 1) ex toto corpore fingi A V 3 6 (417 a 15) feminas quoque emitte A V 5 1 (418 a 5) alvum cum capite primum fetui increscere 190 primum umbilicum 427 n a 8 quomodo nutrantur A V 16 1 (426 a 17) quomodo mares feminae nascantur 191 A V 7 6 (420 a 14) finem dixit εὐθυμίαν E III 14 (590, 31) dolores fines malorum E III 14 (590, 32) iustum et iniustum quid sit E III 14 (590, 32) leges esse malum inventum E III 14 (590, 33) sapientem legibus parere vetuit E III 14 (590, 34)

DEMOCRITEI cf. DEMOCRITUS

DEMOSTHENES medicus 148²

DIAGORAS Melius A I 7 1 (297 a 14) deos negavit A I 7 1 (297 a 16)

DIALECTICI de indicio G 9 (605, 10)

DIANA (Ἄρτεμις) Pythagorae dyas 96 a Diogene luna explicata Ph 15, 23 (549 b 7)

DICAEARCHUS Messenius 187 A III 17 2 (382 b 12) Peripateticus 224 inimicitiae cum Aristotele 187⁴ falso Κλέαρχος 387 t b 7 vel Δεφάρχος 387 b 9 nominatus de maris aestibus A III 17 2 (382 b 12) de Nilo 228 de anima 203. 209 A IV 2 7 (387 a 5 b 6 t b 7.9) mortalem G 24 (613, 15) de principatu 204 de divinatione 224 A V 1 4 (416 a 1) semper humanum genus fuisse 187 homines gradatim ad hanc aetatem descendisse scribit 188

DIDYMUS ALEXANDRINUS νέος γραμματικός a Suida citatus 86

DIDYMUS ARIUS v. ARIUS

DIDYMUS ATEIUS a Suida nominatus, num idem ac Didymus Arius 86 sqq.

DIDYMUS CHALCENTERUS num in Sympoticis VII sapientum apophthegmata tetigerit 79

DIDYMUS HERACLIDIS f. num περί Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας scripserit 79 sq.

DIO nomen a Posidonio exempli gratia usurpatum D 27 (462, 21)

DIO CHRYSOSTOMUS sophista philosophans 253 sq.

DIOCLES MAGNESIUS quatenus Laertio usui fuerit 162 sq.

DIOCLES CARYSTIUS 195 mularum dissectionem commemorat A V 14 z (425 a 9) cum Empedocle confusus G 49 (622, 9. cf. 637, 22)

de principatu 204. 204¹ morbi unde fiant A V 30 z (443 a 5 b 3) de febris A V 29 z (441 a 17) unde semen 233 de septem menses 195 octavo mense nasci posse 195 A V 18 z (428 a 8) de sexuum diversitate 194¹ cur mulieres post coitum non concipiant A V 9 i (421 a 8) viri unde infecundi fiant A V 13 z (424 a 12) cur mulae steriles A V 14 z (425 a 9)

DIOCHAETES Pythagoreus Parmenidis magister 148

DIODORUS ALEXANDRINUS mathematicus Posidonii discipulus 19, senarium numerum adamavit 20 per Eudorum Achilli innotuit 19 sqq. de lacteo 230

DIODORUS CRONUS cogn. A I 3 27 (289 b 6) A I 23 7 (320 b 7) G 18 (611, 1) unde cognomen habeat Cronus 148² Diodorus Cronus et Stilp. apud Ptolem. Sotera 82² principia *ἀμερῇ* 250. 252. 252² *τὰ ἀμερῇ* innumera, sed finita A I 3 27 (289 b 6) A I 13 z (312 b 8) minima corpora esse principia G 18 (611, 1) de motu A I 23 7 (320 b 7)

DIODORUS ERETRIENSIS ignotus Hi 2 12 (557, 8)

DIODORUS SICULUS de Nilo Agatharchide usus 227. 228 a Theophylacte descriptus 228²

DIODORUS TYRIUS (Critolai discipulus) deum *νοῦν ἀπ' αἰθέρος ἀπαθούς* A I 7 21 (303 b 6)

DIODOTUS Stoicus Ciceronis contubernio usus 82²

DIOGENES i. e. ANTONIUS Diogenes de Pythagora 557 n b 4

DIOGENES APOLLONIATES 170. 190. 197. 228 (ter) A I 3 26 (289 b 4, t b 5) A IV 3 z (388 b 13) ThO 2 (477, 5) Pl 12 (583, 1) G 18 (610, 13) Apollonhemidis f. 228 Anaximenis alter auditor 174 cui similiter aerem deum dixit 129 eclectica ratione Anaxagoram Leucippumque secutus ThO 2 (477, 6) Homerum laudat Ph 6 b 2 (536 b 1) fere minimus natu Ionicorum ThO 2 (477, 5) opinionum e Theophrasto excerptarum conspectus 144 princi-

pium aera 170 Pl 12 (583, 1) G 18 (610, 13) immensum A I 3 26 (289 b 5, t b 6) immensum sempiternum ThO 2 (477, 8) ex eo condensato vel extenuato cetera formari ThO 2 (477, 9) ei vitam rationem sensusque deberi ThS 39 (510, 12) 46 (512, 11) aëra deum C 12 29 (536 a 12) Ph 6 b 7 (536 b 6 cf. n b 20) internum particulam dei esse ThS 42 (511, 12) compotem divinae rationis 174 Homerum Iovem omnia scire recte dixisse Ph 6 b 2 (536 b 1 cf. Philemon ap. Stob. ecl. I 10 10 p. 286 H. οὐκ ἔστιν τόπος | οὐ μὴ 'στιν ἀήρ· ὁ δὲ παρὼν ἀπανταχοῦ | πάντ' ἐξ ἀνάγκης οἶδ', κτλ.) omnia moveri Pl 12 (583, 1) universum immensum, mundum finitum A II 1 z (328 a 5 b 7) de mundi fabrica Pl 12 (583, 2) interire A II 4 13 (331 b 13) innumeros A II 1 z (327 b 11, t b 10) Pl 12 (583, 2) unde inclinatio A II 8 1 (337 a 4 b 26) astra pumicea mundi spiramenta esse A II 13 z (341 a 17 b 16, t b 11) aquam maris evaporatam ventos fieri et sidera movere ThO 23 (494, 5. 495, 1) sol quomodo factus sit Pl 12 (583, 5) pumiceum A II 20 10 (349 b 18, t b 8) frigore exstingui A II 23 4 (353 a 5 b 6) lunam pumiceum *ἐναμμα* A II 25 10 (356 b 19) cometas stellas esse A III 2 z (367 a 8 b 7) de lapidibus cadentibus A II 13 z (342 a 1 b 8 t b 5) de tonitru cet. A III 3 z (368 b 34) ventos aqua maris evaporata effici ThO 23 (494, 5. 495, 1) mare esse aquam in cavis locis residuum ThO 23 (494, 9. 495, 1) primi humoris reliquias ThO 23 (494, 5. 495, 1) unde sit amarum ThO 23 (495, 1) de Nilo 228 (ter) sensus similibus effici (?) ThS 39 (510, 12) sensuum varietatem effici respiratione et sanguinis mixtione ThS 47 (512, 22) de visu ThS 40 (510, 19) 47 (512, 19) sole propellente aëre visum effici ThS 54 (514, 26) quibus sit acerrimus ThS 42 (511, 9) auditus quomodo fiat A IV 16 3 (406 a 25 b 25) ThS 40 (510, 18) quibus sit acerrimus ThS 41 (511, 4) gustus quomodo fiat A IV 18 z (407 a 15) ThS 40 (510, 22) lingua morbos et colores animalium significari ThS 43 (511, 20) olfactus quomodo fiat ThS 39 (510, 14) cui acerrimus

sit ThS 41 (510, 25) tactum non explicavit ThS 40 (510, 23) voluptas dolorve quomodo fiat ThS 43 (511, 14) 47 (512, 22) linguam voluptatis optimam indicem ThS 43 (511, 19) de anima A IV 3 2 (387 b 11 cf. n b 6) s (388 b 13) non interire A IV 7 1 (392 t b 2) de principatu 202, 12 A IV 5 7 (391 a 15) cf. 204¹ [Krische p. 493¹ immerito Stoicum intellexit] cogitare nos aere puro ThS 44 (511, 23) 46 (512, 11) mentem humore tolli ThS 44 (511, 26) oblivionis quae sit causa ThS 45 (512, 7) sanitas alacritas cet. quomodo fiant ThS 43 (511, 1b) de somno et morte A V 24 s 435 a 1) partus ex patris semine nasci 190 quomodo hominis partes enascantur 190 quot mensibus fetus formentur 197 per cotyledonas ali 191¹ infantes quomodo primum respirent A V 15 4 (426 a 5) cur sint imprudentes et iracundi ThS 45 (512, 3) bestias ratione uti, sed ut furentes A V 20 s (432 a 23) ThS 44 (511, 26) inter se intellegere nequire ThS 44 (512, 1) plantas non cogitare cum aëra recipere nequeant ThS 44 (512, 1)

DIOGENES BABYLONIUS 224 C 15 41 (548 a 1) Ph 15, 14 (548 b 37) E III 40 (593, 5) G 3 (600, 10) Chrysippi auditor G 3 (600, 10) successor 224 Antipatrum instituit G 3 (600, 10) liber de divinatione 224 ἐν τῷ Περὶ τῆς Ἀθηνῶν C 15 41 (548 a 2) Ph 15, 15 (548 b 38) apud [Philonem] π. ἀφ' ἁρσῆς κόσμου 107 deum esse mundi animam A I 7 17 (302 b 15) deos humana forma non esse Ph 15, 25 (549 b 25) Iovem mundum complecti ut animam hominem Ph 15, 19 (549 b 19) in iv elementa (Neptunum, Cererem, Iunonem, Minervam) dividi Ph 15, 28 (549 b 12) esse mundum Ph 15, 18 (549 b 2) solem Apollinem, lunam Dianam dixit Ph 15, 22 (549 b 6) de Iovis partu Minervaeque partu C 15 41 (548 a 3) cf. Ph 16, 18 (549 b 36) maximum annum esse ccclxy annorum Heracliteorum [cf. A II 32 s] A II 32 4 (364 a 3 b 7) omnia voluptati tribuit E III 40 (593, 5)

DIOGENES, LAERTIUS v. Laertius

DIOGENES SINOPENSIS E III 27 (592, 1) Cynicus E III 27 (592, 1) Antisthenis sectator G 3 (600, 6) Zenonis praeceptor

G 3 (600, 6) bonum sapientibus proprium, cetera nugae esse E III 27 (592, 2)

DIOGENES SMYRNAEUS 170 Smyrnaeus (Democritus) vel Cyrenaeus E III 17 (591, 3) Metrodori auditor 601 n b 4 Protagorae consensit E III 17 (591, 3) Placitorum fortasse hoc ad eum referendum: sensa esse νόμος nec quidquam verum praeter elementa A IV 9 s (397 b 12)

DIOGENIANUS apud Eusebium Stoico de fato libello usus 178

DIONYSIUS Ari Didymi f 82

DIONYSIUS astronomus de zodiaco 196³

DIONYSIUS Alexandriae episcopus Περὶ φύσεως 219⁴. 252

DIOSCORIDIS unicus codex perditus (?) 237³

DIOTIMUS TYRIUS 100¹ δὲ διοτιμῆτος A II 17 s (346 b 16 cf. 346 n b 4) stellas a sole collustrari A II 17 s (346 b 16)

DIOTIMUS STOICUS Zenonis Epicurei aequalis 346 n b 11

DRUIDAE philosophiam Pythagoream a Zanolxide didicerunt Hi 2 17 (558, 8) Hi 25 1 (574, 6) ex tesseris et numeris vaticinabantur Pythagorica arte Hi 25 2 (574, 9) magia utuntur Hi 25 2 (574, 13)

ECLECTICI. de eorum studiis 129

ECPHANTUS Syracusanus A I 3 19 (286 b 5, t b 13) Hi 15 1 (566, 11) Pythagoreus A I 3 19 (286 b 5, t b 13) 13 s (378 a 10)

principia τὰ ἀδιαίρετα καὶ τὸ κενόν A I 3 19 (286 b 6) Pythagoricas monadas corporales primus dixit A I 3 18 (286 b 7) atomorum qualitatem finitam, multitudinem infinitam Hi 15 2 (566, 14 cf. Pl 3 p. 579, 22) atomorum varietate (magnitudine forma vi) res fieri Hi 15 1 (566, 12) corpora divinitus moveri Hi 15 2 (566, 15) divinam vim νοῦν et animam dicit Hi 15 2 (566, 16) mundum unum esse A II 1 2 (327 b 6) ex atomis constare, providentia autem administrari A II 3 3 (330 b 5) divinae mentis imaginem, unde et globosum Hi 15 2 (566, 17) terram rotæ instar circum centrum moveri A III 13 3 (378 a 10) in medio mundo circum centrum ad orientem versus torqueri Hi 15 2 (566, 18) veritatem homines non assequi Hi 15 1 (566, 11)

ELECTRA Euripidea A IV 12 s (402 a 29)

EMPEDOCLES Metonis f. A I 3 20 (286 a 19)
 E III 19 (591, 8) Agrigentinus 129. 170
 A I 3 20 (286 a 19) ThO 3 (477, 7) Pl 10
 (582, 4) E III 19 (591, 8) ab Aetna
 vociferans He 8 (653, 9) Parmenidis
 sectator ThO 3 (477, 18 n b 16) et in car-
 minibus imitator 477, n b 17 idem Py-
 thagoreorum ThO 3 (477, 18 cf. n b 20)
 promiscuae cum Heracliteis et Pytha-
 goreis opiniones apud Hippolytum 145sq.
 de sensibus quatenus similiter Anaxagorae
 disputaverit ThS 35 (509, 13) iv ele-
 menta Stoicis praeiit 93b citatur ἐν
 τῷ πρώτῳ Φυσικῶν A I 30 (326 a 13)
 versus de hominis sanguine 204 Critiae
 adscriptus 214 de iv elementis A I 3 20
 (287 a 6) de sphaero 313 n b 3 de vacuo
 A I 18 2 (316 a 2 b 2) de natura A I 30
 (326 a 14—21) de clepsydra significatur
 A IV 22 1 (412 a 17) versus de φύλας et
 νεῖκος atque elementis ThO 3 (478, 9) 67.
 68St. significari videntur E III 19 (591,
 10) de metensomatosi Hi 3 2 (558, 20)
 de olfactu ThS 22 (505, 26) de cogi-
 tando cet. ThS 10 (502, 11) de voluptate
 et dolore ThS 16 (503, 31—504, 3 cf.
 504 n a 1) Empedocles paulo post Ana-
 xagoram floruit ThO 3 (477, 17) cum
 Hestiaeο confusus A IV 13 s (403 a 8) cf.
 p. 64
 de iv elementis 88 sqq 92 a 93 b 119.
 170. 251 A I 3 20 (287 a 1) (Empedocles
 ex coniect.) A I 7 28 (303 b 22) ThO 3
 (477, 17) Pl 10 (582, 4) E III 19 (591, 8)
 elementa iv aeterna, sed quae συγχρίσει
 et διακρίσει augeantur minuantur ThO
 3 (478, 1) στοιχεῖα πρὸ στοιχείων 223.
 261 A I 13 1 (312 a 1 b 1) A I 17 s (315
 a 10 b 23) elementis non firmas esse sedes
 A II 7 s (336 a 20 b 16 cf. 478, 4) quatenus
 vi principia proposuerit ThO 3 (478, 6)
 Prol. 93². 129 principia φύλας et νεῖκος
 A I 3 20 (287 a 3) (Emped. ex coniect.)
 A I 7 28 (303 b 23) ThO 3 (478, 4) Hi
 3 1 (558, 16) Pl 10 (582, 5) G 18 (610, 18)
 E III 19 (591, 12) He 8 (653, 10) φύλα
 opp. φθίσις ThS 20 (505, 10 cf. n a 16)
 νεῖκος omnia facere He 8 (653, 11) ἐ-
 χθρᾶν ante elementa fuisse (?) E III 19
 (591, 10) deum elementa, mixta eadem
 mundum (Emped. ex con.) A I 7 28
 303 b 24) C 12 29 (535 a 12) de elemen-

torum nominibus 88. 89. 90 sqq. daemones
 terrestres res administrare Hi 3 1 (558, 14)
 monadis ignem rationalem esse deum (?)
 Hi 3 1 (558, 16 cf. p. 145) elementa dein-
 ceptis orta, unde mundi singula formata
 A II 6 s (334 a 1) elementis primum
 mixtis aëra circumfusum tum ignem
 Pl 10 (582, 5) omnia ex igne facta quo
 reverti omnia (?) Hi 3 1 (558, 17) quid
 sit necessitas A I 26 1 (321 a 13 b 17),
 (Empedocles ex con.) A I 7 28 (303 b 21)
 mundum ex materia fabricatorem fa-
 cisse 171 mundum unum, universi par-
 ticulam, reliquum ἀργῆν ὕλην A I 5 2
 (291 a 15 b 4) A II 1 2 (327 b 5) ovo si-
 milem dixit A II 31 4 (363 b 10) cf. II 2 1
 (329 a 3) interire certamine νεῖκος et
 φύλας A II 4 s (331 b 18) ortum interit-
 tumque κατὰ τὸ ποσὸν fieri A I 24 2
 (320 a 14 b 20) quomodo terra mundusque
 inclinarit A II 8 2 (338 a 5 b 6) mundi quid
 dextra laevaue pars A II 10 2 (339 a 8
 b 16) caelum quomodo compactum sit
 A II 11 2 (339 a 16 b 24) latius quam al-
 tius esse A II 31 4 (363 b 6) aerem gla-
 cialem 198¹ circum terram ferri hemi-
 sphaeria et igneum et ex aëra et igne
 mixtum (noctem) Pl 10 (582, 10) terram
 sublunarem malis refertam, supra puriora
 esse loca Hi 4 s (559, 3) hiems et aestas
 unde fiant A III 8 1 (375 a 13 b 14) diem
 primitus x tum vii mensium spatium
 exaequasse A V 18 1 (427 a 18) astra ex
 igne, quem aer primitus excusserit A
 II 13 2 (341 a 8 b 6) de stellis fixis et
 planetis A II 13 11 (342 a 6 b 19) soles
 duos esse A II 20 13 (350 a 7 b 7) de so-
 lis natura Pl 10 (582, 11) magnitudine
 A II 21 2 (351 b 18, t b 9) eius circuitum
 esse mundi finem A II 1 4 (323 a 1 b 1)
 de conversionibus A II 23 s (353 a 1 b 1)
 quomodo deficiat A II 24 7 (354 b 20)
 de solis lunaeque distantis A II 31 1
 (362 a 4 b 20) cf. 63 lunam aëre igne
 concretum A II 25 15 (357 b 2) Pl 10
 (582, 13) διακοσμή A II 27 s (358 a 3 b 3)
 a sole collustrari A II 28 s (358 b 21)
 Pl 10 (582, 14) de tonitru cet. A III
 3 7 (368 b 28) mare terrae sudorem
 A III 16 s (381 a 25) ThO 23 (495, 4)
 sensus unde fiant A IV 9 s (397 a 1 b 1)
 ThS 7 (500, 19) 12 (502, 25) ThS 1

(499, 2) ThS 13 (503, 3) sensus singulos ad similitudinem rettulit ThS 2 (499, 12) unde sensus singuli non aliena percipiant ThS 7 (500, 20) visus quomodo fiat A IV 13 4 (403 b 14) ThS 7 (500, 23) *ἀποποῶν* A IV 13 4 (403 b 17) unde cognoscantur ThS 20 (505, 6) reprehenduntur ThS 20 (505, 2) de colore A I 15 3 (313 a 6 b 8) effluviis ad visum ferri ThS 7 (500, 28) ThS 9¹ (527, 7) album ignis, nigrum aquae esse ThS 59 (516, 10) speculorum imagines quomodo fiant A IV 14 1 (405 a 3 b 3) auditus quomodo fiat A IV 16 1 (406 a 16 b 16) ThS 9 (501, 11) 21 (505, 12) olfactus quomodo fiat A IV 17 2 (407 a 5 b 5) ThS 9 (502, 1) 21 (505, 15) sensus fallere A IV 9 1 (396 b 12) cogitare et sentire idem A IV 5 12 (392, b 4) ThS 23 (506, 3) 25 (506, 22) de anima 202 eam esse sanguinem 212. 213 sanguine cogitari ThS 10 (502, 13) 23 (506, 7) animam ex aethereo et aereo mixtum A IV 3 13 (389 t b 6) quomodo ingenia mixtione elementorum differant ThS 11 (502, 14) 24 (506, 12), (Empedocles ex coni.) animas divinas, quas qui habeant, divinos A I 7 28 (303 b 28) immortalem eam esse tradidit 205 A IV 7 1 (392 b 3) in omnia animalia verti Hi 3 2 (558, 3) etiam in fruticem Hi 3 2 (558, 22) He 4 652, 17) principatum circa sanguinem 207 A IV 5 8 (391 a 17, t b 15) Pl 10 (582, 14) alium alio praestare sanguinis varia diffusione Pl 10 (582, 16) de respiratione A IV 22 1 (411, a 26) de somno 205 et morte A V 24 2 (435 a 17) 25 4 (437 a 19) de somniis placitum Varroni tributum 198. 199 animalium genera quo quodque tendat A V 19 5 (431 a 6) homines olim e terra natos 189. 189¹ A V 18 1 (427 a 17) animalia primo nata mutila, tum simulacris similia, tum integra, deinceps inter se propagari 189 A V 19 5 (430 a 21) matris quoque semen agnovit 190 de septem menses 195 A V 18 1 (427 a 17) unde mares feminaeve gignantur 191. 192¹ A V 7 1 (419 a 12) mares primos ad orientem et meridiem versus ortos, feminas ad septentrionem A V 7 1 (419 a 14) monstra quomodo

nascantur A V 8 1 (420 a 20) gemini trigeminique quomodo nascantur 194 A V 10 1 (421 a 25) de similitudine liberorum exposuit 192 sq. A V 11 1 (422 a 16) unde dissimiles parentum fiant A V 12 2 (423 a 17) cur mulae steriles (?) A V 14 1 (425 a 3 cf. n a 2) fetum esse animal *ἀπὸ τοῦ* A V 15 3 (425 a 23) quomodo primum respirent A V 15 3 (425 a 25) quando formetur A V 21 1 (433 a 7) cor primum increscere 190 animalium partes singulae qua elementorum mixtione formentur A V 22 1 (434 a 4) de animalium nutrimentis et incrementis A V 27 1 (440 a 4) homines qui nunc sunt primis conlatos infantium instar esse A V 27 1 (440 a 8) nullum animal ratione expertus A IV 5 12 (392 b 6) unde noctu vel interdiu acrius videant ThS 8 (501, 1) 18 (504, 14) plantas prius natas quam sidera cetera animalia A V 26 4 (438 a 21) de incremento, fructibus, foliis, sapore A V 26 4 (439 a 4) appetitum cibi inopia fieri A IV 9 14 (398 b 8) voluptates et dolores unde nascantur A IV 9 15 (398 b 10) unde animalibus A V 28 1 (440 a 16) cognata in tactu voluptatem efficere ThS 16 (504, 5) gaudere dolere, cognoscere ignorare quomodo fiat ThS 9 (502, 5)

EMPIRICI MEDICI etiam octavo mense natos interdum servari A V 18 3 (428 a 8)

EPHORUS rerum scriptor de Nilo 228 (quater) de Nilo A IV 1 8 (385 a 24)

EPICHRMUS Helothalis f. 150 octavo mense nasci negavit 195

EPICURUS Neoclis f. 170 A I 3 18 (285 a 1, t b 12) 388 t b 15 Pl 8 (581, 17) E III 44 (593, 13) Atheniensis 170 A I 3 18 (285 a 1, t b 12) Pl 8 (581, 17) Athenis educatus E III 44 (593, 13) quinta aetate post Democritum fuit A I 3 18 (285 t b 12 cf. a 2) cum Democrito iunctus 171 Epicureae sectae nomen dedit G 4 (601, 20) Epicurei sunt dogmatici G 7 (604, 13) de pietate scripserunt praesertim post Posidonium 127¹ Epicureus quidam contra deos disputat A I 7 1—10 (277 a 13) cf. 58 sq. idem Platonem et Anaxagoram propter deorum opinionem increpat A I 7 7 (300 a 4) Epicurei ne ab eclecticis quidem respecti 245 Epicuri epistula ad Pythoclem

suspecta 225 severa philosophia spreta ad rationem non laudabilem descendit G 3 (601, 15) libidine vixit cum mulieribus palam congressus E III 44 (593, 13) cum Empiricis confusus G 122 (644, 23)

principia qualia docuerit A I 3 18 (285 a 3 b 7, t b 13) atomos et vacuum Hi 22 1 (571, 26) He 14 (654, 24) atomos innumeras, vacuum immensum A I 18 3 (316 a 5 b 5) cf. 3 18 (285 a 10) (Epicurei) atomos et individua et *ἁμοιομερῆ* et *ἄπειρα* E I (588, 1) in inani moveri A I 3 18 (285 a 9) principia atomos 250 G 18 (610, 21) E II (589, 8) definiuntur Hi 22 2 (572, 3) unde dictae A I 3 18 (286 a 8 b 1, t b 1) iv naturas sempiternas *ἄτομα κενόν ἄπειρον ὁμοιότητος* A I 7 34 (306 a 16 b 15) atomos formam magnitudinem gravitatem habere A I 3 18 (285 a 12) *σχήματα ἀπεριληπτα* A I 3 18 (286 a 5) *τὰ πρῶτα ἀπαθῆ* A I 9 3 (308 t b 2) cur nihil ex nihilo fiat Pl 8 (581, 18) ex atomis omnia E III 44 (593, 19) atomorum et vacui nexu omnia fieri et interire He 14 (654, 25) atomorum concursu deos elementa et animalia, quae ibi vivant [cf. p. 614, 2] gigni Hi 22 2 (571, 28) de gravitate A I 12 5 (311 a 7 b 11 cf. p. 52) de atomorum motibus A I 22 5 (311 a 10 b 14) quot motus genera A I 23 4 (319 a 6 b 32) nomine tantum differre *κενόν τόπον χώραν* A I 20 2 (318 b 1 cf. 317 a 9) deos ἀνθρωποειδεῖς, sed *λόγῳ θεωρητούς* A I 7 34 (306 a 13 b 12) G 16 (608, 19) deum aeternum nihil providere Hi 22 3 (572, 5) 130 G 16 (609, 6) nemini negotia facessere G 16 (609, 7) beatum sine negotiis Hi 22 3 (572, 9) cf. A I 7 7 (300 a 8) in intermundiis sedere Hi 22 3 (572, 7) eius motus artis finibus esse inclusos G 16 (609, 3) num imagines in deorum numero Epicurei referant 124 deorum superstitionem tollit Pl 8 (581, 17) E III 44 (593, 15) daemones manesque negavit A I 8 3 (307 a 15) universum ex atomis constare ortu carens et sempiternum 170. 172 universum corpus immutabile immensum Pl 8 (581, 20) universum initio ovo simile fuisse, sed spiritu compressum discissum esse, unde atomos et mundum procreatum E II

(589, 12) mundum fieri gignente et intereunte vicissim natura E II (589, 10) Epicurea (vel Democritea) de mundi origine doctrina A I 4 (289 a 5—291 a 9) de eius forma nihil affirmat A II 2 3 (329 a 5) tum tenuia esse extrema tum densa A II 7 3 (336 a 4 b 8) innumeros A II 1 3 (327 a 13 b 12, t b 11) He 18 (656, 8) in immenso esse E III 44 (593, 20) alios moveri alios non moveri A II 7 3 (336 a 6 b 10) impari intervallo distare A II 1 8 (329 b 3) interire A II 4 10 (331 a 4 b 24) interitum ortumque *κατὰ τὸ πᾶν* fieri A I 24 2 (320 a 14 b 21) providentia mundum carere A II 3 2 (330 a 1 b 2) (Epicurei) E I (587, 3) omnia fortuito fieri Hi 22 3 (572, 7) E II (589, 9) E II (589, 7) E III 44 (593, 15) *κατ' ἀνάγκην, κατὰ προαίρεσιν, κατὰ τύχην* omnia fieri A I 29 5 (326 b 3) *ἄστατον αἰτίαν* A I 29 6 (326 a 1 b 5) tempus quid sit A I 22 5 (318 b 19) de astris nihil pro certo affirmavit A IV 13 16 (343 a 14 b 15) de animalibus caelestibus A V 20 2 (432 a 9) de solis natura A II 20 14 (350 a 21 b 21) forma A II 22 6 (352 a 12) magnitudine A II 21 5 (352 a 1 b 1) de nubium sim. origine A III 4 5 (371 a 3 b 19) de terrae motu A III 15 11 (381 a 3) unde sensus fiant A IV 3 11 (389 b 5) A IV 9 6 (397 b 2) αἰσθησις et αἰσθητόν definitur A IV 8 2 (394 a 9 b 10) de αἰσθήσεως φαντασίας, δοξῶν veritate A IV 9 5 (396 a 6 b 26) sensum cogitationemque imaginibus effici A IV 8 10 (395 b 25) (Epicurei) de visu 49³ visum imaginibus cieri A IV 13 1 (403 a 2 b 2) in umbra colorem non esse A I 15 9 (314 b 12) speculorum imagines quomodo fiant A IV 14 2 (405 a 10 b 9) quid sit vox A IV 19 2 (408 a 9) animam ex atomis 212 mixtam e iv materiis A IV 3 11 (388 a 6 b 21, t b 15) aëra extrinsecus respirando attractum G 24 (613, 11) eam ex igne spiritumque 213 sanguinem (?) esse Hi 22 5 (572, 15 cf. n b 8) mortalem G 24 (613, 15) de animarum post mortem statu 199 animam cum corpore interire A IV 7 4 (393 a 8, t b 6) Hi 22 5 (572, 14) de principatus sede 204 A IV 5 5 (391 a 10, t b 13) *λογικόν* et *ἄλογον* ubi posuerit A IV 4 6 (390 a 14) affectus sensusque ubi passi sunt, oriri,

principatum non pati A IV 23 2 (414^a 28 sed cf. n^a 12) veri falsique normam statuit 211 (Epicurei) de somno 205 de somniis 198 divinationem sustulit 244 A V 1 2 (415^a 17) semen animae corporisque excerptum A V 3 5 (417^a 13) feminas quoque semen emitte 190 A V 5 1 (418^a 5) de hominum 189 et animalium origine A V 19 2 (430^a 6) fetus natura conformari 190 quomodo nutriantur A V 16 1 (426^a 17) (Epicurei) plantas non animatas, sed fortuito motas A V 26 3 finem bonorum voluptatem Hi 22 4 (572, 12) Pl 8 (581, 21) 158 (Epicurei) E I (587, 2) ad sensa pertinere voluptatem et dolorem A IV 9 11 (397^b 34) sapiens quomodo percipiat A IV 9 19 (398^b 25 cf. Plin. epist. I 10 *nisi sapiens non potest perspicere sapientem*) mortem contemni iussit E III 44 (593, 19) iudicia post mortem non esse Hi 22 5 (572, 17) omnes invitos vitiosos esse E III 44 (593, 16 cf. 177)

EPICUREI v. EPICURUS

EPIDICUS mundum natura factum A II 4 4 (331^b 8) 100¹

EPIGENES Byzantius 195 astrologus 196 de cometis 225sq. A III 2 6 (367^a 4^b 3) de septemtemtribus 195 nono mense nasci negavit 195

EPIPHANII de philosophis excerpta eduntur p. 585—593 scriptor de successione 176 ignorantissimus 175

ERASISTRATUS medicus instrumentis chirurgicis usus 206² de principatus sede 204. 207. 208 A IV 5 3 (391^a 6, t^b 8) morbi unde fiant A V 30 3 (443^a 8^b 5) de febris A V 29 1 (441^a 3) mulieres viro congressae cur non concipiant A V 9 2 (421^a 19) geminos trigeminosque superfetantibus nasci A V 10 3 (422^a 4)

ERATOSTHENES ἐν τῷ Ἑρμῇ 18 de tempore A I 21 3 (318^a 6^b 8) sol et luna quantum a terra distent A II 31 3 (362^a 9^b 25, t^b 4) de lacteo 230. 230¹ de Nilo 226. 227

Ἑρβος apud Hesiodum Hi 26 2 (575, 6)

ERETRICA philosophia G 3 (600, 18)

Ἑρως A I 6 13 (296^a 20) Hi 26 2 (575, 3)

EUBOAE speluncae terrae motibus insignes D 13 (454, 2)

EUBULUS (ignotus) de anima 212

EUCLIDES Megaricorum princeps G 3 (600, 13) eristicus G 7 (604, 15)

EUDAEEMONICA secta unde nominata sit G 4 (602, 1)

EUEMUS de Platonis temporis definitione 492, 2

EUDORUS Alexandrinus Academicus quando vixerit 82 eclecticus 81 Platonis de mundo doctrinam explicat 486^a 6 Aristoteli operam navavit idemque Pythagoreis 81⁵ partitionem philosophiae scripsit 71 de Arato scripsit Diodoro mathematico usus 22 de Nilo cum Aristone certatim scripsit 82¹ 245⁵ 229 ab Achille excerptus 22

EUDOXUS de Nilo 228. 229¹ quode Aegyptiorum sacerdotum opiniones affert A IV 1 7 (386^a 1) de ἐπιστηματικῆς A II 19 3 (347^a 21^b 13)

EUEHOR (medicus cf. Athen. II p. 46D) de septemtemtribus 195

EUEMERUS a Callimacho risus A I 7 1 (297^a 17) eius opinio a Theophilo perversa 59¹

EUNAPIUS Sotionem legit 148

EUPHORBUS. Pythagoras se Euphorbum fuisse dicebat Hi 2 11 (557, 6) 3 3 (558, 24)

EURIPIDES auditor Anaxagorae, philosophus scenicus 172 Anaxagorae perpetuo iunctus 94 versus ex Antiopa 90. 92. 92¹ ex Cadmo 90. fr. 836 citatur A V 19 3 (430^a 10) 490, 22 tentatur 430^a 8. 490^b 3 versus spurius 92¹ Critiae versuum falso auctor dicitur 59¹ A I 6 7 (294^a 17) 7 2 (298^a 15. 25) Euripides immo Critias Sisyphum deorum irrisorem induxit A I 7 2 (298^a 8) Orestis vv. 255. 259 citantur a Chrysippo A IV 12 5. 6 (402^a 21. 29) a Chrysippo ipsius de deis opinionibus accommodatus Ph 13, 21 (547^b 20) terram et aerem principia induxit 92^b in Archelao Helenaque de Nilo dixit 228 (ter)

EURYPHON Cnidius septemtembria negavit 195 A V 18 7 (429^a 1)

EURYSTRATUS Anaximenis pater A I 3 4 (278^b 5) ThO 2 (476, 16. 477, n^a 10) Hi 71 (560, 13) E III 3 (589, 28 cf. ad 278^b 5)

EUSEBIUS Alexandri Pamphilique bibliotheca usus videtur 5 in Praepar. evang. ex Plut. Placitis multa accurate excerptis 6 sqq. exemplar illud mancum fuit 7,

- mendosum 8, sed posterioribus paulo melius 9, omnino vulgare 10. 35 Pr. E. codices examinantur 158 sqq. compendio philosophorum κατὰ διαδοχὴν conscripto usus 169¹ quod Theophrastea continet 169 sq. excerpta ex Plutarchi Stromat. I 7 16 sqq. eduntur p. 577—583
- EUTHYMENES Massiliensis A IV 12 (385 a1) 228 (ter) de Nilo 226. 228 (quater) A IV 12 (385 a1) cum Pythea confusus G 88 (634, 14)
- EXAMYAS Thaletis pater 228 ThO 1 (475, 3)
- FAVORINUS sophista philosophans 254² de Pythagora et Parmenide 492, 7 n 9. 11
- GAEA Uranon peperit apud Hesiodum Hi 26 2 (575, 8) Oceanum Coeum ceteros Hi 26 2 (575, 15) Gaeae filii apud Platonem Hi 197 (568, 4)
- GALENUS Parmenidem Empedoclemque confudit 192¹ locus in Hippocr. d. nat. hom. XV 25 exstat ThO 5 a (481, 14), de elementis sec. Hippocr. I 9 ThO 14 (491, 22) de Plac. Hippocr. et Plat. p. 318 K. corrigitur 75¹ Hypotyposis empirica 235. 236 Galeni personati Isagoge dialectica 258 Ὅροι ἱατρικοί 258 Περί εἰδῶν φιλοσοφίας ineditus 258¹ Historia philosopha ex Plutarchi Placitis maximam partem excerpta 12. 252, sed inscite, quamquam exemplar fuit perbonum 13, editur p. 595—648. disputatur de ea 233—258 de codicibus versionibus editionibus 233—241 scholicum est commentarium 242 quando scripta sit 16. 253—258 cur inter Galeni scripta recepta 258 eiusdem fuit compendium logicum 242 sq. de successionis stemmate 244 Sexto Empirico num usus sit 246 sqq. de perfecto perverse usurpato 256 sq.
- GALLIA A III 17 c (383 a11 b18)
- GANGES flumen 573 n a11
- GELLIUS de voce et vi oculorum placita collecta 197¹
- Γάμος Pythagorae hexas 96
- GEMINI epitome Posidonii de meteoris commentarii 19¹ de iride 231² ab ariete zodiacum incipit 196³
- GEOMETRARUM de visu placitum 49³
- GIGANTES Hesiodi Hi 26 2 (575, 22 cf. n b13)
- GLYCAS, Michael Cyrillum Theodoretumque compilavit 32
- GRAECIA Laconica He 1 (651, 3)
- GRAECI ThO 1 (475, 11) ad decem usque numerant A I 3 s (281 a14) Romana aetate geminis nominibus usi 86
- GRATIAE Chrysippeae Ph 14, 8 (547 b5. 8)
- Ἁδης (Αἰδης) quomodo a veteribus sit explicatus 89 a Chrysippo Ph 13, 2 (547 b2)
- HECATAEUS ABDERITES Pyrrhonis discipulus Ptolemaeo Lagi f. familiaris 82²
- HECATAEUS (MILESIS) de Nilo 226 solem ἄναμμα νοερόν τὸ ἐκ θαλάττης A II 20 16 (351 b9)
- HECATO Rhodius 211²
- HEGESANDER Delphus Sotione usus videtur 148¹
- HEGESIAS Cyrenaens E III 25 (591, 31) unde πασιθάνατος dictus E III 25 (591, 34) amicitias gratiasque negavit E III 26 (591, 31)
- HEGESIBULUS Anaxagorae pater A I 3 s (279 b1) ThO 4 (478, 18) H 8 i (561, 23) E III 4 (589, 30)
- HEGESINUS ultimus mediae academiae professor G 3 (600, 1)
- HELICE fluctibus mersa 490, 3. 5
- HELOTHALES Epicharmi pater 150
- HERACLEA Pontica propter terrae motum nominata D 13 (454, 12)
- HERACLEO Glauci filius Aegyptius grammaticus scripsit ὑπόμνημα εἰς Ὅμηρον, quod Probus excerpit 91² sqq. Stoico allegoriarum scriptore Vitruvio vetustiore usus est 95
- HERACLIDES DIDYMI Pythagorei pater num μουσικὴν εἰσαγωγὴν scripserit 151³
- HERACLIDES LEMBOS Serapionis f. Alexandrinus Sotionis διαδοχὰς in viliros coartavit 148 sq. item Satyri vitas 149 de Ptolemaeo Philometori familiaris 82² unde cognomen Λέμβος 148² Heraclides Pythagoricus περί φιλοσόφων αἰρέσεων scriptor num Heraclides Lembus sit 149 sq. ab Alexandro citatus utrum Lembus sit an Ponticus dubium 150²
- HERACLIDES PONTICUS PHILOSOPHUS 213, 15. 25; 214 A II 1 s (328 b4) A III 2 s (366 a21 b29) A III 13 s (378 a10) C 12 34

(541 a4) G 18 (610, 21) ex Platonis schola C 12 34 (541 a3) de Pythagora scripta 152 de eo falsa prodit Cicero 124

elementa ὄγκους 252 ἀνάρμοις ὄγκους G 18 (610, 22) Democriti εἰδωλα amplexus 130. 131 terram caelumque deos esse C 12 34 (541 a12) planetas divinos esse C 12 34 (541 a8) tum mundum deum, tum mentem divinam esse C 12 34 (541 a5) infinitum mundum A II 1 5 (328 b4) astrum quodque mundum esse A 13 15 (343 a7 b9, t b7) lunam esse terram nebula circumdatam A II 25 13 (356 a10 b25, t b9) de cometis πωγωνίας δοκῶσι κίσει cet. A III 2 5 (366 a21 b29) terram rotae instar circum centrum moveri A III 13 3 (378 a10) de maris aestibus A III 17 1 (382 a16 b3) sensus unde fiant A IV 9 6 (397 a1 b3) lumen animam dixit 213, 15. 16. 25 A IV 3 6 (388 b9, t b12) aetherium corpus animam 214

HERACLIDES PONTICUS GRAMMATICUS 151³

HERACLIDES TARENTINUS 186¹

HERACLITUS Blesonis f. A I 5 5 (292 t b3) Blesonis (sic) E. III 20 (591, 13) Ephesus 129. 170. 256¹ A I 5 5 (292 t b3) ThO 1 (475, 15) Hi 4 1 (558, 27) E III 20 (591, 13) Metapontinus (?) 288 t a1 cum Empedocle ex Pythagorae schola profectus 145 Pythagoreis iunctus 152. 178 cum Empedocle consensit Hi 4 2 (558, 30) cuius dicitur aequalis (!) 152¹ Stoicissans 178¹ 221¹ Chrysippi opinionibus accommodatus Ph 14, 16 (548 b7) melancholia captum libros scripsisse auctor est Theophrastus 103¹ omnia fiebat Hi 4 1 (558, 27) He 13 (654, 19) 255 sq. ὁ σκοτεινός 91b. 94¹. 152¹. physicus 213 fragm. mutilum A I 27 1 (322 b4) dicta 163 libri laudes 163 cum Empedocle confusus ab Hippolyto 145 Heraclitus falso lectus pro Heraclide 343 n a4. 356 a10

p^rincipium ignem statuit 91ab 119. 170. 214 A I 3 11 (283 a18 b3) ThO 1 (475, 14) He 13 (654, 19) principium mundi ignem A I 5 5 (292 t b5) ex igne omnia consistere in eumque reverti 163. 169. 172. 180 A I 3 11 (284 a1 283 b4) E III 20 (591, 13) ignium conversionibus res fieri 172 omnia esse πῦρὸς ἀμοιβήν 169 ThO 1 (475, 18) ἐκπύρωσις A I 3 11

(284 a9 b7) contraria vicissitudine coniuncta esse, quae existunt 163. 163² discordiam et amicitiam principium esse Hi 4 2 (559, 1) ψηγάτια induxit A I 13 2 (312 a6 b6) cf. p. 221. 223 num aer principium putarit 210. 250 ternis elementis vicissitudinem effici 163² ignis πύκνωσιν et μάνωσιν esse ThO 1 (475, 14) He 13 (654, 19) πύκνωσιν καὶ μάνωσιν num docuerit 164 materiam variabilem A I 9 2 (307 b10, t b3) cf. A I 9 6 (308 a10 b10) quietem tollit, motumque aut perpetuum aut brevem induxit A I 23 7 (320 a5 b11) omnia omnibus concurrere neque quidquam stare Hi 4 2 (559, 2) de necessitate 163 A I 7 22 (303 b9) 27 1 (322 a2 b2, t b2) 28 1 (323 a2 b1) de deo 125 A I 7 22 (303 b8) ignem deum 129 rationalem Hi 4 2 (559, 1) Iovem bellum Ph 14, 28 (548 b19) omnia animarum dearumque plena 163 universum unum semper motum finitum A I 5 5 (292 t b3) τὸ περιέχον quid sit 210 terram sublunarem malis refertam, supra puriora esse loca Hi 4 3 (559, 3) mundum unum esse A II 1 2 (327 b7, t b5) ex igne quomodo formetur A I 3 11 (284 a2 b2) II 4 3 (331 b5) mutationes statis temporibus ex fato fieri ThO 1 (476, 1) caelum igneum A II 11 4 (340 b5) astra πλῆγματα πυρός A II 13 8 (342 b6) nutrimenta num docuerit 164 A II 17 4 (346 a13 b18) magnum annum κνίη milium annorum esse A II 32 3 (364 a1 b5) cf. 32 4 (364 a5 b9) de solis natura A II 20 16 (351 b9) cf. 16. 351 n a3 G 62 (526, 10) de solis lunaeque luminibus A II 28 6 (359 a1 b1) quantus sit 21 4 (351 a11 b20, t b12) 163. 221 σκαφοειδῆ 22 2 (352 a8 b6, t b3) quomodo deficiat 24 3 (354 a5 b6) lunam igneam esse A II 25 3 (356 t b2) σκαφοειδῆ 27 2 (358 a1 b2) deficere κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς στροφήν A II 29 3 (359 a17 b17) de tonitru cet. A III 3 9 (369 b3) mare terrae sudorem, unde amarum 495 n a3 sensus et ratio quomodo fiant 210 sensum contrariis effici ThS 1 (499, 4 cf. n a5) veri falsique normam statuit Aenesidemo teste 211 se omnia scire, ceteros nihil Hi 4 1 (558, 29) animam esse αἰσθητικὴν ἀναδυμᾶσιν D 39 (471, 2)

- igneam 212. 214 A IV 3 4 (388 t b 6)
scintillam stellaris essentiae 213 aera
210 animarum cum fluviis comparatio
(fr. 42 B.) D 39 (471, 2) anima mun-
dana et animalis unde fiat A IV 3 12
(389 a 3, t b 1) cf. 210² post mortem in
universi animam resolvi A IV 7 2 (392
a 14, t b 5) de principatu 203. 209 quando
homo perfectus sit A V 23 1 (434 a 18)
- HERACLITI ALLEGORIAE 89 sq. unde hau-
stae 95 unde appellatae sint 94¹
- HEROPHILUS περί σπουγμών 186¹
- HERCULES A I 6 15 (297 a 2) 7 10 (301 a 16)
- HERMARCHUS contra Empedoclem scripsit
127¹
- HERMIAS Ammonii pater 259
- HERMIAS gentilium philosophorum irrisio-
nism scriptor quando scripserit 259 sqq. Pseudo-
Iustini coh. ad gentil. compilavit 261 sq.
de editoribus et codicibus 263
- HERMIPPUS Callimacheus Pythagoricis de-
ditus 150 sq. num calumniator? 151 Pe-
ripateticorum indices confecit, magica
tractavit 151
- HERMOTIMUS Samius. Pythagoras H. se
fuisse dicebat Hi 2 11 (557, 7)
- HERODES ATTICUS. de eius nominibus 87¹
- HERODES MAGNUS amicum Nicolaum ha-
buit 82²
- HERODOTUS ὁ συγγραφεὺς A IV 1 5 (385 a 18)
de Nilo 226 sqq. 228 (quinquies) A IV 1 5
(385 a 18) loci tanguntur 523 n a 17. 27
cum Herophilo confusus G 131 (647, 19)
- HEROPHILUS medicus, vivorum prosector
206² motus duo genera A I 23 6 (320
a 3 b 9) de principalis sede 203 A IV 5 4
(391 a 8, t b 11) de respiratione A IV 22 3
(413 a 7) fetus quomodo primum respi-
rent A V 15 5 (426 a 10) somnia quo-
modo nascentur A V 2 3 (416 a 14) de
febris A V 29 3 (441 a 22)
- HERIODOTUS a Musis de natura instructus
Hi 26 1 (574, 14) eas invocavit Hi 26 2
(574, 19. 27) Thaleti opinionem de prin-
cipio suggestit 91⁶ Theogonia citatur
A I 6 14 (296 a 23) C 14 38 (542 a 22) Hi
26 2 (574, 19) versus a veteribus gram-
maticis correcti 575 n a 15 cf. 574 n b 8)
a Chrysippo ipsius theologiae accomo-
datus C 15 41 (547 a 7) Ph 13, 20 (547
b 19)
- HESTIAEUS Perinthus A I 22 3 (318 b 15)
- A IV 13 5 (403 b 19) quid sit tempus A
I 22 3 (318 b 15) ἀκτινεῖδωλα visum ef-
ficere A IV 13 5 (403 b 19 cf. a 8)
- HICETAS Syracusanus 168 ThO 18 (492, 9)
Pythagoreus A III 9 2 (376 a 10) caelum
stare, terram moveri ThO 18 (492, 9)
168 duas terras, hanc et antichthona
A III 9 2 (376 a 10)
- HIERA (Aeolia insula) terrae motu nota
D 13 (454, 13)
- HIPPARCHUS de zodiaci ordine 196³ visus
quomodo fiat A IV 13 9 (404 a 1 b 3 t b 1)
cum Hippaso confusus 212. 213
- HIPPASUS Metapontinus 91⁶. 129. 170 A
I 3 11 (283 a 17) 5 5 (292 t b 2) ThO 1
(475, 14) G 18 (610, 13) Heraclito con-
iungi solet 475 n b 5 Pythagoreis iunctus
152. 178 librum mysticum scripsit in
Pythagorae calumniam 150
principium ignem 91 ab. 170 A I 3 11
(283 a 18 b 3) G 18 (610, 13) unde omnia
πυκνῶσαι καὶ πυνῶσαι fieri ThO 1 (475, 15)
deum ignem 129 universum infinitum
et semper motum 168 unum semper
motum finitum A I 5 5 (292 t b 3) mundi
mutationem statis temporibus fieri 168 ad
ThO 1 (476 n a 2) animam igneam (Hip-
parchus) 212. 213 A IV 3 4 (388 b 3, t b 5)
- HIPPO Reginus Hi 16 1 (566, 20) G 18 (610, 14)
Metapontinus 189. 195 sive Samius 189
ἄθεος cognominatus 214 itemque ThO 1
(475, 3)
principia ignem et aquam G 18
(610, 14) frigidum (aquam) et calidum
(ignem) Hi 16 1 (566, 20) ignem aqua
genitum et victa illa mundum procreasse
Hi 16 1 (566, 21) aquam cur principium
dixerit ThO 1 (475, 3) animam ex
aqua constare 212. 214 A IV 3 9 (388
b 15, t b 14 cf. 389 t b 9) modo cerebrum,
modo aquam dicit Hi 16 2 (566, 22) se-
men ex humido constare Hi 16 2 (566, 23)
unde exeat 189 ex patris semine partus
nasci 190 feminae num emittant A V 5 3
(418 a 10) infantium ossa a patre, carnem
a matre nasci A V 5 3 (418 a 20) caput
increscere primum 190 mares feminaeve
unde formentur 191 A V 7 3 (419 a 24)
7 7 (420 a 17) per cotyledonas ali fetus
191 quot mensibus infans formetur 197
a septimo mense nasci posse 195 gemini
quomodo nascantur 194

HIPPOBOTUS biographus 245

HIPPOCRATES Couis 195 instrumentis chirurgicis usus 206² spiritum tenuem animam 213 de principalis sede 203 A IV 5 1 (391 b 4) de semine 233 Hippocrates (Asclepiades) de tempore quo fetus formentur 433 t a 5 (H. personatus) de androgynis 194² de septem mestribus cet. A V 18 4 (428 a 16 b 1) decimo mense nasci negavit 195

HIPPOCRATES PYTHAGORICUS de cometis 230 sq.

HIPPOLYTUS Refutationis auctor, cuius I. I Philosophumena nominatur Origeni adscriptus 144¹. 144² quale habeat consilium 145, duos fontes conflavit 145. 153 de Theophrasteis 153 sq. ex Sexto excerptis 92¹ de Philosophumena editoribus 154, codicibus 155 a Cedreno excerpta 156 eduntur p. 551—576

HIPPONAX i. e. Hippon A V 7 3. 7 (419 a 24 b 17)

HOMERUS philosophorum doctor 94 Thalem oceanum omnium principium esse docuit 93 ab Xenophanem aquam et terram elementa docuit 93 ab Empedoclis *φύλλον καὶ νεῖκος* significavit 89 versus p 218 a Democrito citatus A IV 19 3 (408 a 27) versus non servatus ab eodem significatus ThS 58 (515, 26 cf. n b 17) v. 350 citatur a Chrysippo A IV 12 6 (402 a 34) ab eodem ipsius de deis opinionibus accommodatus C 15 41 (547 a 7) Ph 13, 20 (547 b 19)—Γ 179 citatur A I 7 10 (301 a 12) P 547 A III 5 2 (372 a 8 b 8) principium statuit Tethyn i. e. aquam 91 ab A I 3 2 (277 a 2 b 1) versus de Oceano Tethyeque [E 201=302] 170. 171 He 18 (656, 11) iv elementa singillatim significavit 94 b duplex principium, terram et aquam [H 99] 92 ab aethera aere altiore, aethere caelum 95 olympum altissimum purissimum semper splendidum 95 sq. de Iove omniscio Ph 6 b 3 (536 b 2) de Nilo 229¹ de reticentia 97 ab Homericum *πρόκροστος* et *χρόσσα* explicatum 523 n a 10 Vita Pseudoplatarcha apud Stobaeum excerpta 88 sqq. unde hauserit 95 'Αλλήγορικῶς qui explicaverunt 90 sqq. quomodo cum Aëtio cognati 181² 95 Scholia de Xenophane citata 92² [91²]

HUNAINUS Isaci filius interpretum Arabum princeps 27

HYPATIA 12² 254² 598 n a 19

HYPERION A I 6 14 (296 a 27) Hi 26 2 (575, 16)

HYPICLES mathematicus cf. Addenda ad p. 18

IAPETUS A I 6 14 (296 a 27) Hi 26 2 (575, 16)

IBYCUS Reginus primus *ἑσπερόρον* eundem ac *ἑσπερον* esse dixit 19²

IDAEUS Himerensis 249

ILIUM Hi 3 3 (558, 25)

INDI Hi 13 1 (565, 5) philosophi Hi 24 1 (573, 3) serpentes cum elephantis pugnant 487, 25

IOANNES DAMASCENUS v. Damascenus

IOANNES ITALUS 598 n b 16

IOANNES LAURENTIUS Lydus v. Lydus

IOANNES PHILOPONUS v. Philoponus

ION (Chius) lunam ex altera parte translucidam, ex altera obscuram A II 25 11 (356 b 21)

IONES. eorum *μητρόπολις* A I 3 7 (280 b 11) philosophia 173. 178 a Milesio Thale nominata A I 3 7 (280 a 13 b 7) G 3 (599, 1)

IOSEPHUS de bello Iud. ab Hippolyto descriptus 145

IOSEPPUS hypomnesticon 149 locus castigatur 152

IRENAEUS philosophorum compendio usus 171

IRIS Thaumantis f. Platonica A III 5 2 (372 a 6 b 6)

ISIDORIANUS Achillis magister 18 cf. Addenda ad h. l.

ISIDORUS Damascii praeceptor cf. Addenda ad p. 18

ISIDORUS de natura rerum scriptor 199 sq.

ITALIA cum Sicilia olim cohaesit ThO 12 (489, 25) philosophia 173. 178 A I 3 9 (283 a 11) Hi 2 1 (555, 16) 18 (557, 31) G 3 (601, 3)

ITHAGENES Melissi pater A I 3 14 (285 t b 1) E III 12 (590, 24)

IUBA pseudepigrapha Pythagoreorum coemit 150¹ 187

IUNO 'Ἡρῇ *παράσβιος* Empedoclis A I 3 20 (287 a 8) 22. 89 aer a Platone explicata (Cratyl. 404 c) cf. 90² a Zenone explicata C 14 38 (543 a 2) Iupiter aerius a Diogene B. explicata Ph 15, 33 (549 b 17)

IUPITER Musarum pater Hi 26 1 (574, 15) aetheris dominus He 17 (655, 30) Homericus a Diogene laudatus Ph 6 b 3 (536 b 2) Pherecydeus (aether) He 12 (654, 8) Heracliteus (Chrysippeus) Ph 14, 28 (548 b 19) Empedocleus A I 3 20 (287 a 8) Philolai Διὸς ὄλκος A II 7 7 (337 b 1) Platonius pinnato curru vehens Hi 19 7 (568, 3) He 11 (653, 29) Xenocrateus A I 7 30 (304 b 5) Panchaeus ab Euhemero fictus A I 7 1 (298 a 4) a Zenone explicatus C 14 36 (543 a 1) a Chrysippo aether explicatus C 15 40 (546 a 7 Ph 12, 24 (546 b 24) a Chrysippo circum terram aër explicatus Ph 13, 1 (546 b 32) cur mundus nominetur D 29 (464, 28) Ζῆνα et Δία nomen unde habuerit Ph 11, 24 (545 b 19) D 30 (465, 12) omnia administrare et universi animam esse Ph 11, 16 (545 b 11) legem aeternam C 15 40 (546 a 19) Ph 14, 6 (547 b 36) marem et feminam Ph 16, 8 (549 b 26) a Diogene B. eius partus Minervaeque ortus ad physiologiam traducitur C 15 41 (548 a 3) cf. Ph 16, 18 (549 b 36) in iv elementa (Neptunum, Cererem, Iunonem, Minervam) divisus Ph 15, 28 (549 b 12) mundus explicatus Ph 15, 17 (549 b 1) — planeta A II 15 4 (433 a 20 b 18) 32 1 (363 a 10 b 16)

IUSTINUS personatus in cohort. ad gentil. Plutarchi Plac. I compilavit 17 ab Hermia Irrisionis scriptore excerptus 17. 261

Λάχσεις unde dicta A I 28 3 (323 b 9)

LACONICA Graecia He 1 (651, 2)

LACTANTIUS Tullianis locis conflatis fumum fecit 121¹ Varroniana prompsit 193 locus tentatur 194

LAERTIUS Diogenes ad physicos binis scriptoribus usus biographo et doxographo 168 Theophrastea apparent 103 de indice Laurentiani et Parisini codicis 81² — VIII 48 editur ThO 17 (492, 7) IX 21. 22 ThO 6 a (482, 14) loci tentantur 150² 171 explicantur 103. 147

LAMPRIAE qui dicitur index librorum Plutarcheorum 27

LATONA in fragm. Pindarico 437, 2

LAURENTIANUM florilegium s. Damascenus

LEOPHANES mares feminaeve unde formentur A V 7 5 (420 a 7 cf. b 1)

LEUCIPPUS Milesius 129 A I 3 15 (285 b 1) Eleates sive Milesius ThO 8 (483, 11) E III 13 (590, 26) Abderites G 3 (601, 9) ἐπιστολός E III 13 (590, 26) Zenonis Eleatae auditor G 3 (601, 9) a quo descivit Hi 12 1 (564, 26) Parmenidem audivit, sed eum Xenophanemque non secutus est ThO 8 (483, 12) Democritum docuit Hi 13 2 (565, 7) G 3 (601, 10) eius Μέγαν διάκοσμον scripsisse Theophrastus tradit 103¹ cf. 165¹ ἐν τῷ Περὶ νοῦ A I 25 4 (321 b 12) a Diogene Apoll. compilatus ThO 2 (477, 7) cum Metrodoro confusus G 44 (621, 3) opinionum e Theophrasto excerptarum conspectus 142 sq.

elementa plenum et inane 119. 129

A I 3 15 (285 b 1) Hi 12 1 (564, 28) ThO 8

(483, 21) nihilo magis ens quam non ens

esse ThO 8 (483, 19) pariterque ambo

causas nascendi ThO 8 (483, 20) μέγα

κένον Hi 12 2 (564, 29, n^b 14) (οὐ ἀπὸ Λ.)

atomos multiformes A I 14 18 (312 b 18)

atomos infinita et semper mota elementa,

quorum formae sint innumerae ThO 8

(483, 16) Hi 12 1 (564, 27) He 12 (654, 11)

atomos innumeras, vacuum immensum

A I 18 3 (316 a 4 b 4) atomos in vacuo

ferri ThO 8 (483, 21) de necessitate

165 A I 25 4 (321 b 10) Hi 12 2 (565, 3)

levia ignem aeremque, gravia aquam

terramque conformare He 12 (654, 12)

omne in immenso esse E III 13 (590, 27)

mundi quomodo fiant Hi 12 2 (564, 29)

eum χιτῶνι et ὁμένι circumvolutum esse

A II 7 2 (336 a 1 b 4) innumeros mundos

A II 1 3 (327 b 12, t^b 10) globosum A

II 2 2 (329 a 3 b 8) anima providentiaeque

carere A II 3 2 (330 b 1) interire A II 4 6

(331 b 14) generationem et mutationem

non cessare ThO 8 (483, 19) astra quo-

modo fiant Hi 12 2 (565, 2) de tonitru

A III 3 10 (369 b 9) terram τυμπανοειδῆ

A III 10 4 (377 a 2) cur inclinata sit

A III 12 1 (377 a 22) sensum cogita-

tionemque corporis mutationes esse A

IV 8 5 (394 b 26) imaginibus effici A

IV 8 10 (395 a 1 b 25) visum imaginibus

cieri A IV 13 1 (403 b 2) speculorum

imagines quomodo fiant A IV 14 2 (405

- b9) animam ex sphaericis atomis 214 igneam A IV 3 7 (388 b11) veritatem nullius rei, sed speciem esse E III 13 (590, 27) τὰ αἰσθητὰ esse νόμῳ A IV 9 8 (397 b9) nihil verum esse praeter elementa A IV 9 8 (397 b12) somnum mortemque corporales affectiones A V 25 3 (437 a13) semen corpus A V 4 1 (417 a19)
- LIPARA terrae motu ab Hieria insula cineribus obruta D 13 (454, 13)
- LONGINUS qui dicitur de sublimitate 101
- LONGINUS s. XIII exeuntis librarius 577
- LUCANI Commenta Bernensia Varroniana repetunt 198
- LUCULLUS Aristoteleos commentarios collegit 216³
- LYCEUM Hi 20 7 (571, 1)
- LYCUS Iasensis Pythagoreus 151
- LYDUS, Ioannes Laurentius Senecae de Nilo c. excerpit 228³ Plutarchi Placitis usus quale exemplar usurpaverit 17 correctus locus 99¹
- LYSIS Pythagorae discipulus incendium effugit Hi 2 17 (558, 7)
- MACROBIUS (S. Scip. I 14) locus illustratur 213 sq.
- MANILIUS qui dicitur astronomicon poeta 101 num Varrone usus sit 196³
- MARS A II 15 4 (344 a20 b18) 32 1 (363 a10 b17) Chrysippeus Ph 12, 16 (546 b12)
- MATHEMATICI principia esse corporum fines G 18 (611, 2) de stellarum collocatione A II 15 5 (345 a4 b5) planetas fixis stellis obviam ferri A II 16 2 (345 a19 b23) Mercurium vesperum solem aequali esse cursu A II 16 7 (346 a4 b4) luciferum vesperumque eundem A II 16 7 (346 b7) de solis distantia A II 31 2 (362 a7 b23) de lunae defectione A II 29 6 (360 a9 b15) cur luna terrena videatur A II 30 7 (362 b5) de speculorum imaginibus A IV 14 3 (405 b15) (astrologi) de viuestrium cet. genitura A V 18 5 (429 a13)
- MAXIMUS Tyrius sophista philosophans 254
- MEDICI quidam unde monstra nascantur A V 8 3 (421 a3) liberi unde dissimiles parentum A V 12 1 (423 a12) unde steriles mulieres et viri infecundi A V 13 1 (424 a4) fetui primum cor crescere A V 17 4 (427 a10)
- MEGARA. Μεγαροι exemplum categoriae Ili 20 2 (570, 16) Megarici G 3 (600, 13)
- MELETIUS de natura hominis unde compilatus 50. 208 correctus 208³
- MELISSUS Ithagenis f A I 3 14 (285 t b1) E III 12 (590, 24) Milesius A I 3 14 (285 t b2) Samius E III 12 (590, 24) Parmenidis familiaris A I 3 14 (285 t b2) He 6 652, 29) Empedocleam doctrinam refert A I 7 28 (303 b20, n b2) principium infinitum 119 de universo, motu ficto, deis 168 unum esse omne E III 12 (590, 24) deum ἐν καὶ πᾶν A I 7 27 (303 b19) mundum unum A II 1 2 (327 b6, t b5) finitum, universum infinitum A II 1 6 (328 b7) immensum A I 3 14 (285 t b4) sempiternum A II 4 11 (332 b1) ortum interitumque negat A I 24 1 (320 a11 b17) nihil stare, sed omnia φθαρτὰ ἐν θανάτῳ E III 12 (590, 25) sensus fallere A IV 9 1 (396 b13)
- MELITA Hi 14 5 (566, 6)¹
- MEMPHITICI philosophi de Nilo 228
- MENEDEMUS Eretriensis G 3 (600, 16) Stilponis successor G 3 (600, 16) eristicus G 7 (604, 16)
- MENODOTUS medicus empiricus Aenesideamea Sexto tradidisse videtur 211¹
- MENON Aristotelis discipulus Ἰατρικῆς συναγωγῆς scriptor 232
- MERCURIUS planeta A II 15 4 (345 a3 b3) 32 1 (363 a12 b18)
- METIS cur dicta sit Stoici explicant Ph 16, 14 (549 b14)
- METON Empedoclis pater A I 3 20 (256 a19) E III 19 (591, 8)
- METRODORUS CHIUS 129. 170 A I 3 17 (285 b5, t b9) A II 15 6 (345 a8) ThO 8 (484, 13) Pl 11 (582, 18) E III 15 (590, 35) Theocriti f. A I 3 17 (285 b5) Democriti discipulus 170 (601 n b4) Democritum in principiis secutus ThO 8 (484, 14) Epicuri praeceptor A II 1 3 (327 a14) sed cf. Prol. p. 22 A I 5 4 (292 b1) in Placitis non alius nisi Chius 22 principia plenum et vacuum 129. 170 plenum (ὄν) et vacuum (μὴ ὄν) ThO 8 (484, 15) τὰ ἀδιαπερα καὶ τὸ κε-νόν A I 3 17 (285 b5, t b10) atomos innumeros, vacuum immensum A I 18 3

- (316 a 5 b 5) τὰ πρῶτα ἀπαθῆ A I 9 3 (308 t b 2) universum cur aeternum, immensum, immotum sit Pl 11 (582, 18) mundum esse aeternum 198¹ atomis fabricatur et destruit 172 innumerabiles mundos quomodo effecerit A I 5 4 (292 a 9 b 1) aquam ex aere fieri, qua solem extinguere Pl 11 (582, 23) astra ex clara aqua Pl 11 (582, 24) de stellarum forma (?) A II 14 5 (344 b 5 cf. Addenda) de ordine A II 15 6 (345 a 7 cf. 344 b 5) fixas a sole collustrari A II 17 1 (346 a 10 b 11) de stellis velis insidentibus (Διοσκούροτος) A II 18 2 (347 a 7) solem aqua extinctum tum rursus accensum Pl 11 (582, 24) igneum A II 20 6. 8 (349 a 4 b 10, t b 5) aëris faecem A III 9 5 (376 a 19) defectiones quomodo fiant Pl 11 (582, 25) noctes diesque unde fiant Pl 11 (582, 25) lunam a sole collustrari A II 28 5 (358 b 22) de circulo lacteo A III 1 3 (365 a 7 b 7) de stellis cadentibus A III 2 10 (367 a 14 b 13) de tonitru simil. A III 3 3 (368 a 1 b 4) de nubibus A III 4 3 (371 a 1 b 6) Pl 11 (582, 22) de iride 231 sq. A III 5 12 (374 a 6) de ventis A III 7 3 (375 a 5) terram aquae faecem A III 9 5 (376 a 17) de eius motu A III 15 6 (380 a 7) mare unde sit amarum A III 16 5 (382 a 4) ThO 23 (495, 7) Hi 14 4 (566, 31) sensus fallere A IV 9 1 (396 b 15) E III 15 (590, 35)
- METRODORUS** (LAMPSACENUS) Epicuri auditor G 3 (601, 17) περὶ θεῶν 127¹ ix libri πρὸς τοὺς σοφιστάς 253
- METRODORUS** quidam ab Aemilio Paulo ad erudiendos liberos vocatus 82²
- MICHAEL** v. **APOSTOLIUS** et **GLYCAS** et **PSSELLUS**
- MILETUS** Ἰώνων μητρόπολις A I 3 7 (280 b 12) eo profectus ex Aegypto Thales A I 3 1 (276 a 11)
- MINERVA** Pythagorae heptas 96 Iupiter aetherius Ph 16, 5 (549 b 23) in pectore natam Chrysippus dicit Ph 16, 18 (549 b 36) etymologia Chrysippea Ph 16, 28 (550 b 3) Τριτωνίς et Τριτογένεια unde dicta Ph 16, 29 (550 b 5) a Diogene explicata Ph 15, 16 (548 b 39) C 15 41 (549 a 1) Ph 16, 5 (549 b 23)
- MINUCIUS** Felix Ciceroniana repetivit 132
- MNASEAS** Zenonis Citiensis pater A I 3 25 (289 a 1 b 1, t b 2)
- MNEMOSYNE** Musarum mater Hesioidea Hi 26 1 (574, 15) 2 (575, 17)
- MNESARCHUS** (Stoicus) τὸ ὅλως ποῖον et τὸ κατὰ τὴν οὐσίαν distare D 27 (463, 5) deum mundum ex aere conflatum A I 7 24 (303 b 13) Stoicorum de partibus animae doctrinam emendavit G 24 (615, 6) 206
- MNESARCHUS** Pythagorae pater 152¹ A I 3 8 (280 a 18 b 13) E III 8 (590, 8)
- MOCHUS** Phoenix 249. 250¹
- MOSCHIO** methodicus 207¹ de principatus sede 203
- MUHAMMEDES** Isaci filius in libro Kitâb al-Fihrist Plutarchi Placita adhibuit 28
- MUSAE** Iovis et Mnemosynes filiae Hi 26 1 (574, 15)
- MUSAEUS** Chrysippi theologiae accommodatus C 15 41 (547 a 7) Ph 13, 18 (547 b 17)
- NAUSIPHANES** Pyrrhonis auditor 601 n b 6
- NEOCLES** Epicuri pater 170 A I 3 18 (285 a 1, t b 12) 388 t b 15 Pl 8 (581, 17) E III 44 (593, 13)
- NEMESIUS** in libro de natura hominis Aëtii Placitis usus 49 ipse a Meletio excerptus 50
- NEPTUNUS** aquae dominus He 17 (655, 36) Xenocrateus A I 7 30 (304 b 18) Ἀσφαλειος ogdoas Pythagorae 96 maris aër a Chrysippo explicatus C 15 40 (546 a 10) a Chrysippo aer terrester et maritimus explicatus Ph 13, 4 Iupiter maritimus a Diogene B. Ph 15, 29 (549 b 13)
- NESSAS** Chius 171
- Νῆστις** Empedoclea 88. 90. 93 A I 3 20 (287 a 10)
- NICAGORAS** Cyprius de Nilo 228 (bis)
- NICANOR** Arii Didymi f. 82 huius non videtur filius Cautius epigrammatarius 85
- NICOLAUS** DAMASCENUS Peripateticus Herodis amicus 82², eiusdem et filii magister, compendium Aristoteliae philosophiae fecit 84¹ Theophrastum secutus est 180¹ ἐν τῇ Περί θεῶν Xenophanem commemoravit 481, 7
- NICOLAUS** REGINUS medicus interpret latinus 235 sqq.
- NICOMACHUS** Aristotelis pater A I 3 22 (288 a 7 b 7, t b 2) 390 t b 2 E III 31 (592, 9)

NILUS. de eo veterum opiniones et libri
226sq. A IV 1 (384^a 19) Hi 85 (562, 12)

NUMENIUS Eusebii a Theodoro cum Ario
confusus 47¹

NYMPHAE Hesiodae Hi 26 2 (575, 12)

Νύξ Hesiodae Hi 26 2 (575, 6. 7)

OCEANUS He 18 (656, 11) 170. 171

OCELLUS sive Ocellus 187² Lucanus 187
1. de universi natura a Varrone citatus
187sq. Aristoxeni Πυθαγορικὰς ἀποφάσεις
et Aristotelis de gen. et int. librum com-
pilavit 187 quando scriptus sit 187 a
Philone personato lectus simulatur 107
a Stobaeo Aëtianis inlatus de luna 356
b25? cf. p. 100¹. 216² semper humanum
genus fuisse 187

ONOPIDES Chius 228 (ter) Chius A II 12 2
(341 a 1 b 1) G 18 (610, 15) principia
ignem et aquam G 18 (610, 15) deum
esse mundi animam A I 7 17 (302 b 16)
zodiaci obliquitatem se invenisse conten-
dit A II 12 2 (341 a 1 b 1 cf. Eudemus ap.
Theon. p. 198, 14 Hiller.) magnum an-
num LIX annorum esse A II 32 2 (363
b29 cf. a 18) de lacteo 230 de Nilo
228 (quater)

OLYMPUS Hesiodeus Hi 26 2 (575, 1)

ONOMACRITUS ἐν τοῖς Ὀρχοῖς terram ignem
aquam principia G 18 (610, 15)

ORESTES Euripideus A IV 12 5 (402^a 21)

ORIGENES falso Philosophumenon auctor
traditur 144

ORPHEUS Chrysippi theologiae accommo-
datus C 15 41 (547 a 6) Ph 13, 17 (547
b 16) ταῦτα τὰ δόγματα (astrum quodque
mundum esse) ἐν τοῖς Ὀρχοῖς φέρεται
A II 13 15 (343^a 10 b 13) versus Empe-
docleus 204

ORTHOMENES Xenophanis pater A I 3 12
(284 b 2) Hi 14 1 (565, 20) E III 9 (590, 15)

PAMPHILA 257

PANAETIUS Rhodius E III 41 (593, 6) P.
Scipionis familiaris 82² Posidonii doctor
224 mitioris disciplinae auctor 255 apud
[Philonem] περί ἀφθαρσίας κόσμου 107
deorum irrisor 177 E III 41 (593, 7)
mundum immortalem et vegetum E III 41
(593, 6) aeternitatem quam ἐκπύρωσιν

credere maluit D 36 (469 b 7) ἐκπύρωσιν
credidit (?) 172. 173 sex partes animae
agnovit 205sq. dubitavit de divinatione
224 E III 41 (593, 7)

PANARCTUS Arcesilai discipulus ab Euer-
gete alitus 82²

Παντέλεια Pythagorae decas 96

PARMENIDES Pyretis f. ThO G (482, 7) 6a
(482, 14) E III 10 (590, 18) (Pyrrhetis)
A I 3 13 (284 t b 12) Eleates 129. 169.
170 A I 3 13 (284 t b 12) ThO G (482, 7)
6a (482, 14) Pl 5 (580, 20) E III 10
(590, 18) Xenophanis nominatur auditor
166 socius 170 familiaris A I 3 13 (284 t
b 12) Pl 5 (580, 20) successor ThO G
(482, 7) illius doctrina acquievit G 3
(601, 7) Pythagoreos audivisse dicitur
146 Anaximandrum audivit (?) ThO 6a
(482, 15) cf. 103. 142. 146. 166 cum
eo confusus 177 Leucippum instruxit
ThO 8 (483, 13) Empedocles eum secta-
tus et imitatus est ThO 3 (477 18 n b 16.
17) principia a Democrito vituperata
ThO 13 (491, 19) versibus usus He 6
(652, 30) versus de uno A I 3 13 (284 t
b 15) Pl 5 (580, 24), de universo 311 n b 15.
313 n b 3, de hominum mente secundum
mixtionem efficaci ThS 3 (499, 18—21),
de veritate opinionibusque 483, 5. versus
tentatur 193¹ opinionum e Theophrasto
excerptarum conspectus 141sq.

philosophiam duplicem docuit veri-
tatis et opinionis ThO 6a (483, 4) prin-
cipia calidum et frigidum 166 ThO 6a
(482, 20) principia calidum frigidumque
ThS 71 (520, 7 n a 15) elementa ignem
terramque statuit 119. 166 A I 3 13 (284
t b 16) duo principia ignem (causam)
terramque (materiam) ThO 6 (482, 13)
ignem (creatorem) terramque (materiam)
ThO 6a (482, 18) Hi 11 1 (564, 21) ignem
vel lucem, terram vel tenebras ThO 6
(482 n 10) 477, 13 ἀπειρον principium E III
10 (590, 18) 177 deus quid sit A I 7 26
(303 b 17) terram ignemque deos 129. 130
coronam continente ardore C 11 28 (534
a 14) primum deum non animatum, ge-
neratos ab illo deos cupiditates esse ho-
minum Ph 5 a 1 (534 b 6) bellum, discor-
diam cet. ad deum revocavit C 11 28
(534 a 23) de necessitatis vi et no-
minibus A I 25 3 (321 a 6 b 6, t b 4) unum

omne aeternum Hi 11 1 (564, 19) praeter ens nihil, non ens nihil, ergo unum esse ens ThO 7 (483, 10. n. a. 4) Pl 5 (581, 2) omne non natum, immotum, globosum 169. 170 Hi 11 1 (546, 20) 2 (564, 23) et sempiternum et infinitum et immotum et πάντη ζῳόν He 6 (652, 31) idem esse ζῳόν locum in se non continens immotum et finitum Hi 11 1. 2 (546, 24) universum aeternum immotum et verum Pl 5 (580, 21) ortum interitumque negat A I 24 1 (320 a 11 b 17) ortum per falsam opinionem videri Pl 5 (581, 1) universum κατ' ἀλήθειαν et κατὰ δόξαν quomodo differat ThO 6 (482, 10) universum aeternum putavit simul originem rerum explicans ThO 6 (482, 8) mundum unum esse A II 1 2 (327 b 6, t b 5) sempiternum A II 4 11 (332 b 1) quomodo institutus sit A II 7 1 (335 a 7 b 4) corrumpi Hi 11 1 (564, 22) caelum quomodo compositum sit A II 7 1 (335 a 7 b 4) extremum terrae circulum A II 11 1 (339 b 21) igneum A II 11 4 (340 b 5) astra πλῆματα πυρός A II 13 s (342 b 6) de eorum ordine A II 15 7 (345 b 14) stellae terrestribus vaporibus ali (?) A II 17 4 (346 b 18) vesperum et luciferum eundem dixit A II 15 7 (345 b 15) 492 n b 6 solem igneum A II 20 s (349 b 10) solem lunamque ex lacteo orbe secreta A II 20 s a (349 b 12) lunam igneam A II 25 s (356 b 2, t b 2) solem aequare A II 26 2 (357 a 6 b 9, t b 5) a sole collustrari A II 26 2 (357 a 7 b 10) A II 28 s (358 b 20) cur terrena sit et ψευδοφανής A II 30 4 (361 b 24) de circulo lacteo A III 1 4 (365 a 10 b 10) terram ex aere, condensato factam Pl 5 (581, 4) globosam et in medio positam 166 ThO 17 (492 n a 21) primus rotundam (492, 8) sive globosam dixit ThO 17 (492 n a 21) zonas habitabiles primus distinxit A III 11 4 (377 a 18) cf. 62 de motu eius A III 15 7 380 a 13) terram principium (?) 251 sensus unde fiant A IV 9 s (397 b 1) similibus effici ThS 1 (499, 2) etiam frigido solo effici ThS 4 (500, 1) mortuum frigida et silentium sensibus percipere ThS 4 (500, 4) sensus fallere 170 A IV 9 1 (396 b 11) Pl 5 (581, 1) cogitationem ex calidi frigidique contentione ex-

Diels, Doxographi graeci.

plicat ThS 3 (499, 14) sentire et cogitare idem 166 A IV 5 12 (392 b 4) ThS 4 (499, 22) ThO 6 a (483, 1) appetitum cibi inopia fieri A IV 9 14 (398 b 8) animam ex terra et igne 213 igneam A IV 3 4 (388 b 3, t b 5) principatum in toto thorace A IV 5 5 (391 a 10, t b 13) nullum animal ratione expers A IV 5 12 (392 b 6) ThS 4 (500, 5) de somno 205 de animalium origine 189 homines ex limo prognatos 166 ThO 6 a (482, 19) semen unde exeat 189 matris quoque statuit 190 mares in septemtrione olim natos, feminas in meridie A V 7 2 (419 a 19) mares feminaeve quomodo formantur 191 A V 7 4 (420 a 1) parentum quomodo liberi similes fiant 193 A V 11 2 (422 a 20) de senectute A V 30 4 (443 b 7)

PAULUS apostolus. citatur 1 epist. ad Corinthios He 1 (651, 2)

Πέλαγος Gaea prognatus Hi 26 2 (575, 13)

PELOPONNESUS 490, 2 sole minor A II 21 s (353 a 9) Hi 8 s (562, 20) ibi crebri sunt terrae motus D 13 (454, 2)

PERRIPATETICI unde dicti Hi 20 7 (571, 4) G 4 (602, 3) cum Pythagoreis confusi 175 quomodo philosophiam dividerint A I pr. 3 (274, 1) αἷτια αἰσθητά et νοητά A I 11 s (310 b 14) παγωνία cet. unde fiant A III 2 s (367 a 1 b 1) αἰσθησιν quadrariam distinguunt A IV 8 4 (394 b 22) sensus αἰσθητηρίων viribus fieri A IV 9 7 (397 b 7) neque ἀνευ συγκαταθέσεως neque συγκαταθέσεως esse A IV 8 14 (396 b 7) ad cogitata pertinere iucunda et iniucunda A IV 9 12 (398 b 1) animam ex quinta essentia 212 de animarum post mortem statu 199 divinationem probaverunt 224 semper humanum genus fuisse 187

PERSAËUS Stoicus Antigono familiaris 82 1 Zenonis auditor C 15 38 (544 a 10) E III 38 (592, 34) Prodicum de deis opinionem probavit Ph 10, 7 (544, b 16) ἐν τῷ Περὶ θεῶν Ph 9, 34 (544 b 9) a Philodemo significatus 123, 18 deos esse, a quibus utilitas ad vitam inventa esset, vel res utiles C 15 38 (544 a) Ph 9, 28 (544 b 3)

PETOSIRIS et Nehepso 196 3 extr.

PHAEDO Eleus Socraticus G 3 (600, 17)

PHAEDRUS elegans homo Zenoni Epicureo oppositus 126 περὶ θεῶν 121. 126. 530

- PHAETHON ἐπὶ τοῦ κατὰ Φαέθοντα ἐμπρησμοῦ
A III 12 (364 a26, 365 b1)
- PERECYDES Assyrius G 18 (610, 11 cf. n° 18)
Pythagorae magister 262 terram prin-
cipium G 18 (610, 11) E III 7 (590, 7)
principia Ζῆνα (aethera) Χθονίην (terram)
Κρόνον (tempus) He 12 (654, 7)
- PHILIPPUS Opuntius quid Pythagorei de
lunae defectione indicarint rettulit A II
29 4 (360 b3)
- PHILO IUDAEUS. de providentia l. I inter-
polatus l sq. idem dialogi specie pri-
vatus et excerptus 4 de confus. ling.
loci corriguntur 463 n b4. 464 n a4 Philo
stoicissans 3 Philo personatus περὶ ἀφθαρ-
σίας κόσμου rhetor Philonisque imitator
107¹ ridiculi errores arguuntur 108 num
Theophrasti Opinionibus usus sit 106
ex eo libro excerpta de mundo 108²
locus castigatur 107² [Philo] de mundi
incorr. p. 510sq. Mang. editur ThO 12
(486, 3)
- PHILO LARISSAEUS quartae academiae prin-
ceps G 3 (600, 4) moralis philosophiae
partitionem proposuit ab Ario compi-
latam 70
- PHILODEMUS Pisonis familiaris 82² homo
mitis 122 urbanus 123 doctissimus a
Cicerone praedicatus 127 plura sua
scripta ex Zenonis scholis compilavit
127 τῶν φιλοσόφων σύνταξιν scripsit 127
num indicum Herculaneusium auctor sit
245¹ rhetorica contra sophistas scripsit
253 περὶ εὐσεβείας 121 sq. de titulo
529 sq. expletus 125 126. c. 3 d—17
eduntur p. 529—550
- PHILOLAUS Pythagoreus A I 3 10 (283 b1)
A II 20 12 (349 a8 b21, t b11) A III 11 3
(377 a10) 13 2 (378 a6)
principia πέρας et ἀπειρον A I 3 10
(283 b1) necessitate et harmonia
omnia fieri 168 de mundi ordine A II
7 7 (336 b20) igni primam, antichthoni
secundam, terrae tertiam sedem esse A III
11 3 (377 a10) ignem centralelem ἐστίν,
Διὸς οἶκον, μητέρα θεῶν al. vocat A II 7 7
(336 b20) ignem extremum (δλυμπιον)
a centrali diversum esse A II 7 7 (337 b3)
δλυμπιον, κόσμον, οὐρανόν distinxit A II 7 7
(337 b11) decem sidera circum centrum
volvi A II 7 7 (337 b5) mundi prin-
cipatum in medio igne deum collocasse
A II 4 15 (332 b19) mundus unde ni-
triat A II 5 3 (333 a7 b8) duplicem
interitum A II 5 3 (333 a7 b4) de solis
natura A II 20 12 (349 a8 b21, t b11)
solem lunamque cum terra circum ignem
moveri A III 13 2 (378 a8) luna cur
terrena appareat A II 30 1 (361 b2) ter-
ram circum ignem oblique moveri A III
13 2 (378 a6) de terrae motu 168 ani-
mam harmoniam 213
- PHILOPONUS, Ioannes. eius de anima com-
mentarius unde fluxerit 214. 214¹ de
anima locus illustratur 214 de Pytha-
goreorum doctrina αἰσθησιν tetradia esse
ad A I 3 3 (283 n a9)
- PHILOSOPHI aulicae vitae qui dediti fuerint
82² philosophus christianorum cognomen
259 philosophorum pallium 253 sq.
- PHILOSTRATUS Academicus Ario suppli-
cavit 80 sq.
- PHOEBE Hesioidea Hi 26 2 (575, 18)
- PHOTIUS Stobaei corpus integrum vidit,
cuius indicem confecit 44 Aenesidemi
Pyrrhonios libros excerpit 211
- PHYSICI a terra mundi ortum coepisse A
II 6 1 (333 a16 cf. Stoici b15)
- PINDARUS. eius de Delo versus ThO 12
(486, 27) 108
- PLACITA vestusta ab Aëtio transcripta 181sq.
exeunte a. n. c. saeculo collecta 201
unde compilata sint 214sq.
- PLATO Aristonis f. A I 3 21 (287 a17 b1, t b1)
Atheniensis 187 A I 3 21 (287 a17) E
III 22 (591, 17) Socraticorum maximus
Hi 18 1 (567, 3) vetustae academiae auctor
G 3 (599, 14) veteribus dignitate prae-
stat, aetate inferior ThO 9 (484, 19) de
eius aetate Hi 8 13 (563, 12) pythago-
rissans in mundo formando A II 6 6
(335 a3) cum Democrito imagines cre-
didit 171 Xenocrati theologiam praeiit
A I 7 30 (304 b21) Aristotelem instituit
G 3 (600, 19) Aristoxeno de anima opi-
nionem suggessit 202 de animae pro-
creatione a Theophrasto vituperatus
ThO 10 (485, 6. 13) citatur in Clitophonte
Hi 19 21 (569, 26) Legum libris C 12 30
(537 a4. 16) Hi 19 6 (567, 28) Phaedone
Hi 19 12 (568, 20) Phaedro Hi 19 7
(568, 3) 19 (569, 21) (Phaedri loci signi-
ficantur) He 3 (652, 1 cf. 652 n a2) 11
(653, 29 cf. 262) Republ. Hi 19 19 (569, 21)

G 10 (605, 21) (ἐν τῇ Πολιτείᾳ immo Κλειτοφῶντι) Hi 19 21 (569, 26) Theaeteto Hi 19 17 (569, 14) ἐν Τιμαίῳ citatur 490, 6 C 12 30 (537 a 2. 15) (excerpta Hi 19 7 (568, 2. 4) 10 (568, 14) ὁ μαγλόφωνος A I 7 3 (299 a 10) He 11 (653, 27) cf. 17. 262 primae philosophiae praecipuam operam dedit, sed etiam historiae naturali ThO 9 (484, 21) moralem philosophiam coluit Hi 17 (566, 27) physican ethicen dialecticen miscuit Hi 18 2 (567, 6) 19 23 (570, 6)

principium et elementa differre A I 2 1 (275 a 15 b 2) principia deum, materiam ideam A I 3 21 (287 a 17 b 1, b 2) (Platonici) deum materiam εἶδος E I (587, 8) III 22 (591, 17) materiam causam exemplar 485, 4 deum materiam exemplar Hi 19 1 (567, 7) He 11 (653, 27) triplex αἴτιον A I 11 2 (309 a 14 b 12) cf. 175 deum primam causam, alteram vires, tertiam ex utrisque materiam E II 6 (588, 26) duo principia materiam (πανδεχές), causam (deum et bonum) ThO 9 (485, 2) materiam et deum 171 deus quid sit A I 7 31 (304 a 2 b 23) anquiri non oportere C 12 30 (537 a 3) patrem mundi nominari non posse C 12 30 (537 a 3) a sapientibus solis intellegi posse Hi 19 3 (567, 15) vel unum omnia permeantem vel plures (Iovem Urani Gaeaeque filios) dixit Hi 19 6. 7 (567, 27) unum et multos E II (588, 22, 24) (Platonici) ex uno plures E I (587, 13) deum sine corpore 128 C 12 30 (537 a 7) G 16 (608, 16) et forma Hi 19 3 (567, 14) bonum et ducem vitae G 16 (609, 10) mundum esse C 12 30 (537 a 16) mundi mentem A I 3 21 (288 a 2 b 2) animos et eos, quos maiorum institutis accepimus C 12 30 (537 a 18) caelum astra terram C 12 30 (537 a 17) ad suum exemplar mundum fecisse A I 7 4 (299 a 11) corpora turbata ordinavisse A I 7 6 (299 a 22) creatorem et gubernatorem universi Hi 19 1 (567, 8) omnia ex eo fieri E II (588, 24) Iunonem aëra esse Ph 16, 1 (549 b 19 cf. Cratyl. p. 404 c Prol. p. 90²) deos genitos dei voluntate aeternos Hi 19 8 (568, 6) ἐναίθετοι, ἐναέρτοι, ξυνδροι δυνάμεις A I 7 31 (305 b 4) de daemonibus et manibus I 8 2 (307 a 9)

Hi 19 9 (568, 9) idea quid sit A I 3 21 (288 a 4 b 4) 10 3 (309 a 1) D 1 (447 a 1 b 1) incorporeales formas 172 exemplar esse dei cogitationem, ad cuius similitudinem omnia creavit Hi 19 2 (567, 13) G 17 (610, ε) materiam initium et deo σύγχρονον Hi 19 4 (567, 18) E II (588, 29) τὸ ὑποκείμενον πρῶτον γενέσκει καὶ φθορᾷ A I 3 21 (288 a 3 b 3) δεξαμενὴν et nutrimentum A I 9 4 (308 b 5, t b 4, a 4) Hi 19 1 (567, 10) eam esse δυνάμει corpus, cui si accedant figurae et qualitates, corpus perfici Hi 19 3 (567, 17) inde iv elementa secerni, unde cetera συγκρίματα (animalia, plantas) Hi 19 1 (567, 11) elementa iv 251 σώματα, non στοιχεῖα dixit A I 17 4 (315 a 14) de v (vel iv) elementorum ordine A II 7 4 (336 a 8) frigidum calidumque definitur ThS 83 (524, 20) 87 (525, 29) igni esse proprium quod cerni, terrae quod tangi queat ThO 21 (493, 9. n b 12) ignem aquam aerem inter se mutari, terram immutabile A I 17 4 (315 a 14 b 27) quid grave et leve sit A I 12 2 (310 a 13 b 20) ThS 83 (524, 27) 88 (526, 5) durum et molle ThS 83 (524, 24) 87 (526 1) locus quid sit A I 19 1 (317 a 2 b 23) vacuum nusquam esse A II 9 4 (338 a 20 b 22) de motu A I 23 1 (318 a 16 b 30) III 15 10 (380 a 24) tempus quid sit A I 21 2 (318 a 4 b 6) 22 1 (318 a 9 b 11) γενητόν κατ' ἐπινοίαν A I 22 8 (318 a 13 b 26) universi motum et circumitum ThO 15 (492, 1) providentiam saepissime ad suam rationem adhibuit ThO 20 (493, 5) et providentiam et necessitatem statuit A I 25 5 (321 a 10 b 15) necessitas quid sit A I 26 3 (321 a 18 b 19) fatum arbitriumque hominum simul inducit A I 27 3 (322 a 5 cf. 322 a 9) Hi 19 19 (569, 19) τύχη quid sit A I 29 1 (324 a 9 b 16, t b 8) mundum unum esse A I 5 3 (291 a 19) II 1 2 (327 b 8, t b 6) haec doctrina refellitur A I 5 3 (291 a 26) νοητόν παράδειγμα ὁρατοῦ A I 7 31 (305 b 1. 3) A II 6 4 (334 a 10 b 1) unde nutriatur A II 5 2 (333 a 4) ex materia factum 171 materia πανδεχῆν a deo sempiternum mundum factum esse 119 perspicuitatis gratia factum dixit ThO 11 (485, 19. 20) factum sed immortalem G 17 (609, 14) 198¹ num factus et inter-

iturus sit A II 4 2 (330 b 8, cf. a 17) Hi 19 4 (567, 8) (Platonici) factum esse et interitum E I (587, 8) E II 6 (58 4, 28) E III 22 (591, 17) (Platonici quidam) et interire (partes) et non interire (totum), currus exemplo illustrarunt Hi 19 5 (567, 22) primum $\psi\upsilon\chi\eta\gamma$, alterum $\sigma\omega\mu\alpha\tau\omicron\epsilon\delta\acute{\epsilon}\varsigma$ A II 6 4 (334 a 12 b 3) quid dextra laevaue sit pars A II 10 1 (339 a 4 b 3) 'infra' vel 'supra' non valere A II 10 1 (339, b 7) ThS 83 (524, 26) sidera igneum deorum genus appellat 129¹ dei prolem A I 7 31 (305 b 6) ignea ceteris admixtis elementis A II 13 11 (342 a 9 b 23, t b 10) mundum stellasque ex se ali A II 17 6 (346 a 19 b 24) de collocatione A II 15 4 (344 a 17 b 15) cf. II 16 5 (345 a 4 b 6) solem vesperum Mercurium aequali cursu esse A II 16 7 (346 a 4 cf. 346 b 4) $\acute{\epsilon}\pi\iota\sigma\mu\alpha\sigma\iota\alpha\iota$ unde fiant A II 19 1 (347 a 13 b 7) solem ex plurimo igne, sed etiam ex aliis elementis constare A II 20 5 (349 a 3, t b 1) de solis conversionibus A II 23 6 (353 a 12) lunam ex igne maiorem partem constare A II 25 6 (356 a 5 b 8) de defectione A II 29 6 (360 a 9 b 14) Irim Thaumantis f. dixit A III 5 2 (372 a 6 b 6) de fumo ThS 85 (525, 15) 90 (527, 1) nebula ThS 85 (525, 16) 90 (527, 1) terrae non convenientem in medio locum dedisse, qui ignem centalem deceret, seniore poenituit ThO 22 (494, 1. n a 5) de terrae motu A III 15 10 (380 a 27) de maris aestibus A III 17 5 (383 a 5 b 12) unde aqua dulcis et amara oriatur A III 16 6 (382 a 8) sensus definitur A IV 8 3 (394 a 15 b 16, t b 10) similibus effici ThS 1 (499, 3) sensorum naturam agnovit ThS 60 (516, 15) sensus fallere A IV 9 1 (396 b 15) sensu singula pura esse, cum suum cuique elementum respondeat A IV 9 10 (397 a 26) de visu et auditu tantum dixit ThS 5 (500, 7) visus quomodo fiat A IV 13 11 (404 a 7 b 14, t b 8) ThS 5 (500, 9) de colore A I 15 4 (313 a 8 b 13) ThS 5 (500, 9) 86 (525, 19. 20) 91 (527, 6) auditus quomodo fiat A IV 16 4 (406 a 28 b 28) ThS 6 (500, 14) de voce A IV 19 1 (407 a 22 b 13) 20 1 (409 a 25) ThS 6 (500, 14) 85 (525, 17) 91 (527, 3) de

odoribus ThS 85 (525, 11) 90 (526, 23) de saporibus ThS 84 (525, 4) 89 (526, 18) de anima A IV 2 5 (386 a 16, t b 15. 16) eam corpus $\alpha\upsilon\sigma\tau\omicron\epsilon\delta\acute{\epsilon}\varsigma$ esse Hi 19 10 (568, 14) corpore carere G 24 (613, 13) cratera animae statuit Hi 19 10 (568, 14) essentiam se moventem 213 de eius motu A IV 6 1 (392 a 4 b 9) Hi 19 10 (568, 12) 11 aut 111 partes esse A IV 4 1 (389, a 10 t b 17) duas 205 de triplici animo eiusque principatu 202 sq. (Platonici) animam tripartitam E I (587, 10) E III 22 (591, 19) G 24 (615, 1) $\tau\omicron$ λογικόν non perire, $\tau\omicron$ $\delta\iota\lambda\omicron\gamma\omicron\nu$ perire A IV 7 5 (393 a 10, t b 9) immortalem esse 205 A IV 7 1 (392 a 12, t b 3) Hi 19 10 (568, 12) 20 4 (570, 21) G 24 (613, 15) (Platonici) divinam E I (587, 9) III 22 (591, 18) semper in motu nec umquam interitum G 24 (613, 16) de animarum post mortem statu 199 post mortem iudicium Hi 19 11 (568, 17) G 24 (614, 9) honestas post mortem praemio, improbas poena affici Hi 19 11 (568, 18) statis temporibus ex alio in aliud corpus transfundi Hi 19 12 (568, 19) E II (588, 21) He 3 (651, 20 cf. 651 n b 16) (Platonici) in varia corpora vel bestiarum E I (587, 13) post mortem eis dignos concedi locos, probas cum Iove aliisque deis versari, improbas aeternis poenis cruciari Hi 19 13 (568, 25) meliores inter astra recenseri G 24 (614, 9) de principatus sede 203. 207 A I 6 3 (293 a 14) IV 5 1 (391 a 3 391 t b 5) mentem extrinsecus insinuari A IV 5 11 (392 b 1) de somno et morte A V 24 4 (436 a 9) de somniis 198 divinationem duplicem credidit A V 1 1 (415 a 10) animalium iv genera A V 20 1 (432 a 4 b 3) quatenus eis sit ratio A V 20 4 (432 a 15) etiam plantas animalia dixit A IV 7 6 (393 t b 12) V 26 1 (438 a 6 b 3) semper humanum genus fuisse 187 unde semen 233 A V 3 4 (417 a 11) eius vim corpore carere, materiam corporalem esse A V 4 2 (417 a 20) fetus num animal sit A V 15 1 (425 a 15) finis sapientiae quis sit Hi 19 17 (569, 16) bona nisi animae non vera esse Hi 19 15 (568, 29) ea ad felicitatem sufficere Hi 20 5 (570, 25) felicitatem esse quam simillimum fieri dei Hi 19 17

(569, 13) virtutes perfectum et beatum-hominem reddere Hi 19 16 (569, 12) simplices esse neque umquam sibi obstare, vitia varia et interdum contraria Hi 19 18 (569, 16) iv virtutes Hi 19 16 (569, 6) 20 s (570, 30) ἀμεσά, ἔμμεσά, μέσά Hi 19 14 (568, 26) 20 s (570, 19) ἀκρότητας easdemque μεσότητας Hi 19 16 (569, 4) vitia exaggeratas aut minutas virtutes Hi 19 23 (570, 3) peccata invitos nos facere ignorantia boni Hi 19 20 (569, 22) cur peccantes puniantur Hi 19 22 (569, 30) iucundum et iniucundum def. ThS 84 (525, 1) mulieres communes E III 22 (591, 20) (Platonici) E I (587, 10)

Platonis Scholiasta Placita Plutarchi excerptis 31

PLATONICI cf. PLATO

PLUTARCHI Chaeroneensis de Aristoteleis libris narratio 216 qui apud Syros Arabesque eius ferebantur libri 28¹ Homeri Vitae scriptor a Stobaeo nominatur 97sq. exstitit olim sub eius falso nomine maior Vita Homeri, unde et Stobaeus et quae exstat [Plutarchi] Vita Homeri hauserint 88—99 unde maior illa hausta sit 95 x oratorum Vitae 27¹ Placita eduntur p. 267—444 ea non Plutarchus excerptis, sed fraudulentus homo illius nomine abusus 65 eadem fraude συναγωγή ἱστοριῶν παραλλήλων subdita 65¹ Placitorum epitomator quando vixerit 66 Aëtium in universum recte excerptis, sed quaedam interpolavit 61, pauca omisit 62, plura transposuit 62sq. Stobaeo liberior est et negligentior in verbis et lemmatis 63 compilatus a Philonis interpolatore 1, Athenagora 4, Eusebio 5, Cyrillo 10, [Galeno] Hist. phil. scriptore 252sq. in antiquo exemplo fortasse ab ipso epitomatore lemmata secundaria margini adscripta erant 11. 64 interpolationes 9 codicum archetypus in extremis corrusus erat 16 codicum archetypus quando confectus sit 31. 33 μονόβιβλος 33 emendationes antiquas in margine scriptas propagavit 34 universae memoriae stemma 40 codicum duae classes 33sq. de Budaei versione 38sq. editiones recensentur 41 nostrae editionis ratio exponitur 43 Stromateis Plutarcho falso adscripti

157 qua ratione compositi 157¹ ex Theophrasti Opinionibus excerptum fragm. 157 editur p. 577—583

POLEMO Crantoris magister G 3 (599, 18) successor Xenocratis G 3 (599, 17) deum mundum esse A I 7 29 (203 b 30)

POLLUX. onomastici locus (II 226) ex Sorano compilatus 207sq.

POLYBUS medicus, quo tempore formentur fetus A V 18 s (429 a 1) etiam octavo mense natos interdum servari A V 18 s (428 a 8)

POLYCRATES tyrannus Sami Pythagorae causam dedit patriam relinquendi A I 3 9 (283 a 14) Hi 2 1 (555, 15)

PONTUS Deli insulae pater 487, 3. 5 Hesiodus Hi 26 2 (575, 14) (Euxinus) parheliis notus A III 5 11 (374 a 5)

PORPHYRIUS Theophrastum secutus 180¹ a Theodoro citatus 47. 48 a Cyrillo 10. 48 Historiae philosophae fragm. in cod. Patmio ex Cyrillo collecta 11¹ Homericæ Vitae falso scriptor habitus 98sq. Porphyrii lemma falso Placitis adscriptum A I 13 1 cf. 48¹ scholiis Homericis inlatum 98¹

POSIDONIUS Apamensis E III 42 (593, 9)

Antipatri discipulus G 3 (600, 11) ab

Aristotele qui dicitur de mundo et Ario similiter excerptus 77 [Philoni] π. ἀφθαρσίας κόσμου fortasse fons fuit 107 ultimus fere Placitorum philosophus 100. 185 eius discipuli pristinorum opiniones collectas suae oratione expressas videntur tradidisse 224 Μετεωρολογική στοιχειώσις 21 libri v de divinatione 224 librum περὶ κενῶν non scripsit 9 eius scholae a discipulis in vulgus elatae 19

ὁὐσία quid sit D 20 (458, 11) τὸ ἴδιον ποτὶν augeri minui D 27 (462, 22. 27) quomodo ab ὁὐσίᾳ differat 27 (463, 1) ὁὐσίαν nec minui nec augeri, sed mutari D 27 (462, 20) de generatione et interitu D 27 (462, 13) αἴτιον quid sit D 18 (457, 14) deus quid sit A I 7 19 (302 b 22) Iupiter primus A I 28 s (324 a 4 b 11) de daemonibus 77¹ vacuum quo mundus resolvatur non immensum A II 9 s (338 a 18 b 19) tempus definitur D 26 (461, 15) quatenus immensum D 26 (461, 13) naturam altero, fatum tertio loco post Iovem collocat A I 28 s

- (324 a 4 b 11) ἄστρον def., dist. ἀστήρ D 32 (466, 18) de solis lunaeque magnitudine A II 26 1 (357 b 6)? cf. p. 68¹ (Posidonius?) de lunae forma et varietate A II 27 1 (357 b 14) ex igne aëreque mistam A II 25 5 (356 b 5) ventos luna moveri A III 17 3 (383 b 8) maris aestus ventis effici A III 17 4 (383 b 8) de circulo lacteo 230 A III 1 s (366 a 1 b 1 cf. P. Corssen de Pos. Rh. Cicer. auctore Bonn. 1878 p. 45 sqq.) de Nilo 227 sqq. visum σύμφυτον dixit A IV 13 3 (403 b 12) animam ideam dixit 213 in duodecim (?) partes animam dissecuit 206 animas divinitus in corpora alia atque alia insinuari 587 n b 13 de finibus bonorum falsa memoria 177 divitias et sanitatem summa bona (E III 593, 9)
- POTAMO Alexandrinus eclecticae sectae inventor στοιχεῖωσιν scripsit, quando vixerit 81⁴
- PRAXAGORAS unde semen veniat 233
- PRAXIADES Anaximandri pater A I 3 3 (277 b 3) ThO 2 (476, 4 n b 9) Hi 6 1 (559, 16) E III (589, 25)
- PRAXIPHANES Rhodius E III 34 (592, 19) Theophrastum sequutus est E III 34 (592, 19)
- PRISCIANI Lydi quaestiones ad Chosroem corriguntur 77 cf. I. Freudenthal Hellenist. Stud. III p. 246
- PROBI ad Vergilii eclogas commenta 90 sqq. castigantur 90³ 91¹
- PROCLUS in Tim. p. 138 B. editur ThO 20 (493, 4) in Tim. p. 176 ThO 10 (485, 6)
- PRODICUS a Persaeo citatus Ph 10, 1 (544 b 16) de deis 126 deos iv elementa solem, lunam, unde vitam omnibus suppetere E III 21 (591, 15) deos esse res salutare et rerum utilium inventores Ph 10, 3 (544 b 12)
- PROMETHEUS a Theophrasto primus philosophiae auctor nominatus ad ThO 1 (475 n a 19) cf. Ciceron. Tusc. V 3 s I 19 45
- PROTAGORAS Menandri (sic) f. E III 16 (591, 1) Abderita G 3 (601, 11. n b 3) E III 16 (591, 1) Democriti auditor G 3 (601, 11. n b 3) philosophiae artes (?) invenit G 3 (601, 12) a Philodemo carptus 123 cum Pythagora confusus 201

- de deis dubitavit C 12 20 (535 a 17) Ph 22, 1 (535 b 3) deos deumque negavit E III 16 (591, 1) sensus fallere A IV 9 1 (396 b 15) hominem rerum mensuram He 9 (653, 15) sensibus subiectas res veras esse He 9 (653, 16)
- PSELIUS, Michael antea Constans, quando vixerit 29¹ scripsit Ἐπιλύσεις συντόμους φυσικῶν ζητημάτων et παντοδαπὴν διδασκαλίαν 29, quibus libris titulos Plutarcheorum capitum distribuit 30. Idem Ἐπιλύσεις διαφόρων ἐρωτημάτων ecloga ex Plutarchi Placitis petita ornavit 30. quali exemplari usus sit 30 sq.
- PTOLEMAEUS de zodiaci ordine 196 tabula fixarum stellarum 196³
- PYRES (Pyrrhes) Parmenidis pater ThO 6 (482, 7) 6 a (482, 14) E III 10 (590, 18) A I 3 13 (284 t b 12)
- PYRRHO Elidensis E III 18 (591, 5) Anaxarchi auditor G 3 (601, 14. n b 5) Nausiphani doctor 601 n b 6 scepticam communivit G 7 (604, 15) academicorum (Pyrrhoneorum) auctor Hi 23 1 (572, 21) placita aliorum collecta impugnavit E III 18 (591, 5) ἀκαταληψίαν invexit Hi 23 1 (572, 22) nihil esse verum, sed videri Hi 23 2 (572, 24) omnia fluere Hi 23 2 (572, 25)
- PYRRHONII philosophi Hi 23 1 (572, 22)
- PYRRHUS Delius Pythagoras Pyrrhum se fuisse dicebat Hi 2 11 (557, 7)
- PYTHAGORAS Mnesarchi f. A I 3 8 (280 a 18 b 13) E III 8 (590, 8) Samius 172. 173. 187. 188 A I 3 8 (280 a 18 b 13) Hi 2 1 (555, 14) E III 8 (590, 8) patriam propter Polycratem reliquit A I 3 9 (283 a 13) in Italiae urbe consedit ibique mortuus est Hi 2 1 (555, 16) Crotone cum discipulis concrematus periit Hi 2 16 (557, 31) in Media (!) obiit E II (589, 3 cf. 175) Pherecydi mancipatus 262 numeros et mensuras ab Aegyptiis didicit Hi 2 18 (558, 10) Pythagoras Zaratae auditor Hi 2 12 (557, 9) in Italia scholam aperuit, unde Italica secta nominata 173 A I 3 9 (283 a 11) Hi 2 1 (555, 14) G 3 (601, 4) Zamoixis eius servus qui illo mortuo ad Celtas venit Hi 25 1 (574, 8) inde Pythagorea innotuit apud Druidas philosophia Hi 2 17 (558, 9) Pythagoras Heracliti Empedoclisque ma-

gister Hi 3 s (558, 24) 145 discipulos esotericos et exotericos distinxit Hi 2 s (556, 2) Pythagorei fueiunt esoterici, Pythagoristae ceteri Hi 2 17 (558, 6) discipulos silere iussit Hi 2 s (555, 22) 2 16 (558, 3) He 16 (655, 8) in hypogeis Hi 2 18 (558, 13) v annorum silentium docuit E I (587, 6) E III 8 (590, 11) ab Aegyptiis translatus Hi 2 18 (558, 12) de animae suae migrationibus quid sit fabulatus Hi 2 11 (557, 6) Euphorbum cet. se fuisse dicit 262 Hi 3 s (558, 24) deum se nominavit E I (587, 7) E III 8 (590, 11) nihil in scriptis reliquit Ph 4 b 1 (533 b 1 cf. n. b 26) quid scripserit refert Heraclides 150 Alexandriae, ubi studia Pythagoreorum diu culta, pseudepigrapha emerserunt 150 alia Iubae regi venierunt 150¹. 187 doctrina falso adscripta vel adulterata 128. 181 Pythagorei cum Peripateticis confusi 175 E I (587, 2) 11 (588, 30) philosophiae nomen invenit 173 A I 3 s (280 a 18 b 14) mathematicum auctor A IV 13 10 (404 b 10) in physicis astronomiam geometriam musicam arithmetica coniunxit Hi 2 2 (555, 17) magicae incubuit Hi 2 s (556, 4) physiognomicen invenit Hi 2 s (556, 5) de Pythagorica arte ex numeris vaticinandi Hi 25 2 (574, 11)

principia monada et dyada A I 3 s (281 a 6 b 4) numeros elementa 250 vel principia 96^{ab} G 18 (611, 2) numeros et harmonias A I 3 s (281 a 2 b 1) (Pythagorei) numeros initium omnium 119. 171 causam in eis ponit 172 vim maximam esse 202 eos coire 172 de iv partibus numero monade potentia cubo cet. Hi 2 s 556, 23 par impar quid valeant 96^{ab} monada principium arithmetices philosophiam continere Hi 2 s (556, 6) E I (587, 2) He 16 (655, 8) monada infinitum omnes numeros, qui fieri possunt complecti Hi I 2 s (556, 7) νοῦς cur sit μονάς A I 3 s (282 a 16) I 7 18 (302 a 8 b 18) monada deum Hi 2 2 (555, 19) bonumque A I 7 18 (302 a 6 b 17) 96^b de monade, dyade, triade, tetrade cet. Hi 2 s (556, 10) ἐπιστήμη cur sit dyas A I 3 s (282 a 29) dyada daemonem malumque A I 7 18 (302 a 8 b 20) 96^b dyada = ἑξακὼν πλῆθος A I 7 18 (302 a 10 b 21) δέξια cur trias sit

A I 3 s (283 a 7) (Pythagorei) iusiurandum per tetrada A I 3 s (282 a 7 b 1) Hi 2 s (556, 20) *quaternationem genesin matremque omnium* 171 de decade A I 3 s (281 a 12 b 10) Hi 2 s (556, 16) elementa geometrica A I 3 s (281 a 4 b 3) ex monadis figuris et numeris elementa He 16 (655, 10) elementorum quae sint figurae He 16 (655, 12) (Pythagorei) formas iv elementorum sphaericas, summi ignis cono similem A I 14 2 (312 a 11 b 14) γνώμονες 97 a αἷτια πρώτα et κατὰ συμβεχλός A I 11 s (310 a 1 b 1) ideas in numeris, harmoniis, geometricis elementis A I 10 2 (309 b 3) deum νοῦν ποιητικὸν αἷτιον A I 3 s (281 a 9 b 7) unum E II (588, 31) monada, qua omnia facta E III 8 (590, 9) corpus esse i. e. mundum, oculos astra E II (589, 5) de daemonibus et manibus I 8 2 (307 a 9) (Pythagorei) de materia A I 9 2 (307 a 22 b 8, t b 2) (οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου) corpora secabilia in infinitum A I 16 1 (314 a 1 b 30) (Pythagorei) de vacuo A I 18 s (316 b 16 cf. a 11) extra mundum esse A II 9 1 (338 a 13 b 13) in mundo esse (?) G 30 (616, 16 cf. p 13) tempus quid sit A I 21 1 (318 a 2 b 1) quid motus A I 23 1 (318 a 16 b 30) providentiam statuit E I (587, 2) de necessitate A I 25 2 (321 a 4 b 4, t b 1) (Pythagorei) de fato cf. 326 n b 9 universum primus κόσμον nominavit A II 1 1 (327 a 8 b 2) mundum principium materiale A I 3 s (281 a 10 b 5) unum A II 1 2 (327 b 5, t b 4) eius harmoniam invenit Hi 2 2 (555, 20) (Pythagorei) sphaerae similem (?) A I 14 2 (312 b 14) quomodo ex v formis gignatur A II 6 s (334 a 17 b 8) ab igne nasci coepisse A II 6 2 (333 a 20 b 20) num ortus sit A II 4 1 (330 a 15 b 16 cf. t b 3) ortum interitumque corporibus mutatis fieri A I 24 s (320 a 22 b 29) quid dextra laevaue sit pars A II 10 1 (339 a 4 b 3) super lunam immortalia, subter mortalia E I (587, 5) E III 8 (590, 11) caelum primus κόσμον appellavit 492, 7 in v zonas divisum A II 12 1 (340 a 7 b 11 cf. 181) (Pythagorei) zodiaci obliquitatem perspexit primus A II 12 2 (340 a 21 b 25) ζῳδιακός et μεσημβρινός κύκλος A II 12 1 (340 a 15 b 19 cf. p. 181) primus luciferum vespe-

rumque eundem dixit 492 n b 6 (Pythagorei) D 32 (467, 1) (Pythagorei) astrum unum quodque mundum esse A II 13 15 (343 a 7 b 9, t b 4) (Pythagorei) solem esse globosum A II 22 v (352 b 9) de conversionibus A II 23 c (353 a 12) (Pythagorei) quomodo deficiat A II 24 c (354 b 17) lunam $\chi\alpha\tau\alpha\tau\tau\rho\epsilon\iota\delta\epsilon\varsigma$ (Theod. $\pi\epsilon\tau\rho\acute{\omega}\delta\epsilon\varsigma$ $\sigma\acute{\omega}\mu\alpha$ A II 25 14 (357 a 1 b 1, t b 1) a sole collustrari A II 28 v (358 b 20) Pythagoreorum vetustiorum et iuniorum de defectione variae opiniones A II 29 a (360 a 1 b 1) (Pythagorei) cur terrena appareat A II 30 1 (361 a 4 b 2) (eidem) quindecies tanto maiora esse animalia et plantas et diem A II 30 1 (361 a 7 b 5) magnum annum LIX annorum esse A II 32 2 (364 b 1) Pythagorei de lacteo circulo variant A III 1 2 (364 a 22 b 15) (eidem) de cometis 230 A III 2 1 (366 a 6 b 6) (eidem) de iride A III 1 2 (365 a 5 b 5) cf. 372 n a 3 (eidem) terram circum ignem torqueri 494 n a 1 rotundam primus dixit 492, 8 in v zonas divisit A III 14 1 (378 a 21) (Pythagorei) mare trans fervidam zonam esse, unde lunae lumen reflectatur A II 30.1 (361 b 10) sensus cur tetras sit A I 3 s (283 a 10 cf. 283 n a 9 Theo Smyrn. ed. Hill. p. 98, 5) sensus fallere A IV 9 1 (396 b 12) sensa singula pura esse, cum suum cuique elementum natura respondeat A IV 9 10 (397 b 26) visus quomodo fiat A IV 13 10 (404 b 9) (Pythagorei) speculorum imagines quomodo fiant A IV 14 3 (405 a 15 b 15) (Pythagorei) de colore A I 15 2 (313 a 4 b 6) 15 7 (313 a 13 b 21) voci corpus non esse A IV 20 1 (409 a 25) animam numerum se moventem A IV 2 3 (386 a 13 b 8, t b 8. 10. 12) harmoniam 213 monada (?) 261¹ tetradia A I 3 s (282 a 12) duas vel tres partes esse A IV 4 1 (389 a 10, t b 16) $\zeta\omega\tau\iota\chi\acute{o}\nu$ et $\lambda\omicron\gamma\iota\chi\acute{o}\nu$ distinxit A IV 5 10 (391 a 23) cf. p. 204. 207 Pythagorei v partes adgnoverunt A IV 4 5 (390 t b 15) principatum circa cerebrum positum 207 mentem extrinsecus insinuari A IV 5 11 (392 b 1) $\tau\acute{o}$ $\lambda\omicron\gamma\iota\chi\acute{o}\nu$ non perire, $\tau\acute{o}$ $\acute{\alpha}\lambda\omicron\gamma\omicron\nu$ perire A IV 7 5 (393 a 10, t b 9) animam non interire 205 A IV 7 1 (392 a 12, t b 1) immortalem dixit

Hi 2 11 (557, 5) E II (589, 2) per universum commeari, ex quo animi nostri carperentur C 11 27 (533 a 9) de metempsychosi 199 Hi 2 11 (557, 5) vel in bestias E I (587, 6) II (589, 2) III 8 (590, 11) He 3 (651, 20. 651 n b 14) divinationem probavit 224, sed $\tau\acute{o}$ $\theta\upsilon\tau\iota\chi\acute{o}\nu$ respuit A V 1 s (415 a 19) E I (587, 3) E III 8 (590, 10) de morbis (?) 240² 647 n 11 homines animaliaque semper fuisse 187. 188 in animalibus quatenus sit ratio A V 20 4 (432 a 15) differentiae unde fiant A I 15 7 (313 a 17 b 25) semen spumam sanguinis A V 3 2 (417 a 6) eius potentiam corpore carere, materiam corporalem esse A V 4 2 (417 a 20) feminae num mittant A V 5 1 (418 a 5) de formandis infantibus 197 abstinere de animalibus iussit E I (587, 3) III 8 (590, 10) vino E I (587, 4) III 8 (590, 10) fabis Hi 2 14 (557, 20) E III 8 (590, 10) cf. 150²

PYTHAGOREI, PYTHAGORICI, PYTHAGORISTAE cf. Pythagoras

PYTHEAS Massiliensis A III 17 s (383 a 1 b 4) maris aestus luna fieri A III 17 s (383 a 1 b 4)

QUADRATUS apud Achillem citatus 18
QOSTĀ ibn Lūqā v. Constans Lucae filius

REGIUM urbs unde nomen traxerit ThO 12 (489, 27)

RHEA a Chrysippo explicata Ph 12, 19 (546 b 19) a Chrysippo Iovis et mater et filia dicta Ph 13, 31 (547 b 30) Hesiodae Hi 26 2 (575, 17. 23) rhetorum pallium 254

RHODUS ex mari emersit ThO 12 (486, 18)

ROMANI ab ariete zodiacum incipere unde didicerint 196³ extr.

RUFUS liber $\pi\epsilon\pi\lambda\iota$ $\delta\omicron\nu\mu\alpha\sigma\tau\alpha\varsigma$ $\tau\acute{o}\nu$ $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\acute{\omega}\pi\omicron\nu$ 203² a Polluce adhibitus 208

SABINUS de Xenophane a Galeno carptus 481, 15

SAMUS patria Pythagorae A I 3 s (283 a 14)

SAPIENTES septem 119. 170. 173 Hi 1 1 (555, 1) E III (589, 22)

SATURNUS Hesiodeus Hi 26 2 (575, 19)
Pherecydeus (Κρόνος = χρόνος) He 12
(654, 8) Chrysippeus Ph 12, 22 (546 b 17
cf. Etym. m. s. v. Κρόνος) de S. planeta
A II 15 4 (344 a 19 b 17) 32 1 (363 a 9 b 15)
2 (364 b 1)

SEPTICA secta unde dicta G 4 (602, 7)

SCHARRASTANIUS in libro de haeresibus
Plutarchi Placita adhibuit 28

SCYTHINUS iamborum scriptor Heraclitea
versibus inclusit 222

SELUCUS Erythraeus A II 1 5 (328 b 4)
mathematicus contra Cratetem gramma-
ticum scripsit A III 17 9 (383 b 26) mun-
dum infinitum A II 1 5 (328 a 4 b 4) de
maris aestibus A III 17 9 (383 a 17 b 26)

SENECA Sotionis discipulus 256 Naturales
quaestiones ex Asclepiodoto Nicaensi
Posidoniana doctrina implevit 19. 225
Theophrastum saepe commemorat 229
de geminis 195¹

SERAPI bibliotheca 12

SERAPIO HERACLIDIS Lembi pater 148²

SERAPIO MATHEMATICUS de solis magni-
tudine 63²

SEXTUS Empiricus cum Probo comparatus
91, unde eius error castigatur 92¹ Theo-
phrastea repetiit 93² Aenesidemea ex-
pressit 209 sqq. Stoicorum inimicus 252
num Galeno historiae ph. scriptori ad
manum fuerit 248 sqq. ab Hippolyto
descriptus 145 adv. math. VII 349 il-
lustratur 209 sq. philosophorum catalogi
248 sqq.

SICILIA olim Italiae conexa fuit ThO 12
(489, 25)

SILUS Epicureus 126 cf. Gomperz Jen. Lit-
teraturz. 1875 n. 539

SIMEO Seth. σύνοψις — φυσικῶν τε καὶ φιλο-
σόφων δογμάτων 29¹

SIMPLICIUS in Theophrasti Physica com-
mentatus est 100¹ de physicorum codi-
cibus 104¹ ab Alexandro Theophrasti
Opinionum eclogas accepit 104. 112 sq.
manca philosophorum veterum exem-
plaria habuit 112³ contra christianos
philosophos tutatus 259 sq. Theophrasti
ex eo Opin. fragmenta eduntur 475 sqq.

SINOPE Ponti urbs E III 27 (592, 1)

SISTYPHUS Critiae A I 7 2 (298 a 11)

SOCRATES Sophronisci f. Atheniensis 287 n
a 8 Sophronisci et Phaenaretos f. E III 6

5)90, 4) cf. 176. 177¹ Archelai discipu-
lus 174 discipulus Hi 10 1 (564, 12) Hi
18 1 (567, 1) G 3 (599, 7) Platonis ma-
gister 174 Hi 18 1 (567, 3) Socrates Pla-
tonicus de iusto G 10 (606, 1) Xeno-
phonteus C 12 30 (537 a 26) magnae scho-
lae auctor Hi 18 1 (567, 2) moralis phi-
losophiae auctor Hi 5 1 (559, 13) Hi 17
(566, 27) E III 6 (590, 5) G 1 (597, 4)
dialecticam invenit G 1 (597, 16) scripta
non reliquit Hi 18 1 (567, 3) divina-
tionem probavit 224 γινῶντι πάντων do-
cuit Hi 18 1 (567, 2) suum cuique fa-
ciendum esse E III 6 (590, 5) Socratis
nomen in Plutarchi Placita fraudulenter
inductum 14 exempli c. usurpatum D 27
(463, 11)

SOCRATICI G 3 (599, 10. 600, 4. 12. 14. 18)

SOPATER sophista 257

SOPHISTAE philosophantes 253 sq. 254⁵

SOPHOCLES de Nilo 228 (bis)

SORANUS (Ephesius) methodicae medicinae
instructissimus auctor 207 mitior chirur-
gus 206² liber περὶ ἐτυμολογῶν τοῦ σώ-
ματος τοῦ ἀνθρώπου ex Orione et Me-
letio restituendus 208 ἐν ταῖς τῶν ἱατρῶν
διαδοχαῖς 206² latine versus a Caelio
Aureliano 193 eius de anima IV libri
a Tertulliano compilati 207 septem
partes animae cognovit 205 sq.

SOSICRATES Apollodori Chronicis usus 153

SOTIO ALEXANDRINUS quando vixerit 147
διαδοχῶν libros XIII scripsit 147 Theo-
phrasti Opinionum epitoma usus 166 a
Xenophane Pyrrhonis sectam suspendit
146 cf. 148, ab Eunapio laudatus 148
ab Athenaeo et Stoicorum catalogi Her-
cul. compilatore cum Nicia coniunctus
148¹ eius in Hippolyto vestigia 148 in
Laertio 168

SOTIO SENECAE praeceptor 256 Περί ὁργῆς
256

SPES (Ἑλπίς) A I 6 13 (296 a 21)

SPEUSIPPUS Platonis ἀδελφεοῦς 339 t b 22
Platonem avunculum subsecutus C 12 32
(538 a 15) G 3 (599, 14) quomodo Pla-
tonis de mundo doctrinam explicet 486 n
a 4 arthritico morbo affectus Xenocratem
successorem constituit G 3 (599, 16)
deum νοῦν ἰδιοφυῆ A I 7 20 (303 b 3)
vi animali omnia regi C 12 32 (538 a 17)
animas bonorum divinas, sed deo infe-

riores Ph 7^b1 (538^b15) bestiis immortalē animum dedit 539ⁿ3

SPHAERUS Stoicus Cleomenis Ptolomaeique Philopatoris familiaris 82² tenebras cerni posse A IV 15¹ (405^b26)

SPORUS ignotus 231¹

STILPO Megaricus G 3 (600, 15) Megaricae philosophiae inventor G 3 (600, 15) Menedemum successorem habuit G 3 (600, 16)

STROBAEUS, Ioannes quemadmodum electa sua dividerit 43 de eclogarum editionibus 43 de eclogarum archetypo (A) et codicibus 44 Plutarchi Vitam Homeri excerpit 88 Didymi Arii epitomen compilavit 69sq. Placita Aëtii quomodo suo libro distribuerit 66 in capitulis concinnandis licenter grassatus est 67 commissuras dissimulavit 68 lemmata parum curavit 68¹ interpolavit 216. 216² non sine ratione compilavit 75 φιλοπλάτων 75 ex Aëtio eclogae eduntur p. 267—443 index libri 1 restitutus 270—272

STORICI unde dicti Hi 20⁷ (571, 2) G 4 (602, 6) de vetustis opinionibus Stoicorum verbis expressis 233sq. a Xenocrate deorum interpretationem repetitive runt A I 7³⁰ (301^b20)

quid sit σοφία et φιλοσοφία A I pr. 2 (273^a12) G 5 (602, 16 cf. n^b24) tripartita philosophia A I pr. 2 (273^a18) iv elementa G 18 (610, 16) unde omnia effigiata tradunt 92^b gravia leviaeque elementa A I 124 (311^a1^b3) πῦρ τεχνικόν A I 7³³ (306^a1^b1) D 33 (467, 4) 34 (467, 15) αἴτιον τὸ πρῶτον motum A I 11¹² (310^b12) αἴτια σωματικά A I 11⁴ (310^a6) σπερματικοὶ λόγοι A I 7³³ (306^a3^b3) causam ignotam menti humanae A I 29⁷ (326^a3^b7, t^b2) deum materiamque principia 477, 14 deus quid sit A I 6¹ (292^a21 cf. I 7¹⁰ Posidonius) A I 7³³ (305^a15^b14) νοῦν et universi animam E I (587, 17) II 5 (588, 4) eius corpus universum, oculos astra E I (587, 18) mundum et astra et terram A I 7³³ (306^a9^b9) mentem esse per mundum permeantem A I 7³³ (306^a5^b5) summum in aethere A I 7³³ (306^a10^b10) aëra eius partem E II 5 (588, 7) deum esse igneum spiritum omnibus se adsimilantem G 16 (609, 12) omnibus innatum et per-

meando singulis adsimilari G 16 (609, 4) per vilissima permeare 130 principium, purissimum corpus, providentia omnia permeantem Hi 21¹ (571, 9) omnibus providentem G 16 (609, 5) cur ἀνθρώποις παθεῖν putentur A I 6¹⁶ (297^a8) propria specie carere G 16 (609, 1) de eius virtutibus D 29 (464, 27) unde eius notitiam ceperint A I 6² (293^a1) ex astrorum cursibus A I 6⁸ (294^a21) 10 (295^a16) cultus trifariam inventus A I 6⁹ (295^a6) ex utilitate et noxa A I 6¹² (296^a11) ex factis affectionibusque A I 6¹³ (296^a17) ex poetarum fictione A I 6¹⁴ (296^a22) ex beneficiis mortales deos habitos A I 6¹⁵ (296^a30) de daemonibus et manibus I 8² (307^a10) de providentia D 29 (464, 26. 465, 3) de fato A I 28⁴ (324^a1, t^b3) fati vim currus canisque exemplo illustant Hi 21² (571, 11) de fato et necessitate A I 27⁴ (322^a9 cf. 27³) εἰμαρμένη cur nominetur 108 D 29 (465, 1) de materia A I 9² (307^a23^b9, t^b4) corpus esse A I 9⁷ (308^b14, t^b11) (Stoici ut videtur) de corpore D 19 (457, 17) corpora omnia esse et solida Hi 21⁵ (571, 23) aëra continuum esse nec vacuum habere A IV 19⁴ (409^a8) nihil vacuum Hi 21⁵ 570, 23) quid differant κενὸν τόπος χώρα A I 20¹ (317^a9^b31) vacuum quo mundus resolvatur immensum A II 9² (338^a16^b16) παράθεσις μῆξις κρᾶσις σύγχυσις definiuntur D 28 (463, 20) ἀντιπαρέκτασις corporum expl. D 28 (463, 27) de tempore A I 22⁷ (318^a11^b21) natura quid sit G 20 (611, 17 cf. n^b8) universum corpus esse E I (587, 15) πᾶν et ὅλον quid differant A II 1⁷ (328^a7^b10) mundus varie definitur D 29 (464, 11) Prol. p. 20 unum eumque τὸ πᾶν et τὸ σωματικόν esse A I 5¹ (291^a12^b1) ex igne constare E I (587, 16) globosum mundum A I 6³ (293^a10) A II 2¹ (329^a2^b6 cf. t^b1) de eius specie A I 6² (293^a6) de colore A I 6⁴ (293^a16) deum esse D 29 (464, 11) E I (587, 15) (Stoici veteres) ἐκπύρωσιν fore D 36 (468^a8^a25) A II 4⁷ (331^b16) Hi 3¹ (558, 18) non omnem augeri vel minui A II 4¹⁴ (332^b14) ἐκπύρωσιν mundi totius vel partis Hi 21⁴ (571, 20)

itentidem destrui reficique D 37 (469, 12) G 17 (609, 15) καθαρσις quid sit Hi 21 4 (571, 20) caelum patrem, terram matrem A I 6 11 (296 a2) de luminum terrestri et caelestis motu A I 12 4 (311 b5) stellas globosas A II 14 1 (343 a18 b18, t b5) alias aliis superimpositas esse A II 15 2 (344 a12 b10) eas dei partes esse E II 5 (585, 7) de nutrimentis 164 A II 17 4 (346 a13) solem ἄναμμα νοερὸν ἐκ θαλάττης A II 20 4 (349 a1) dei partem esse E II 5 (588, 7) globosum A II 22 3 (352 a10 cf. t b2) de meatibus A II 23 5 (353 a8 b9) solem lunamque terra maiores A II 26 4 (357 a4 b7) de defectione incredibile quiddam docuisse dicuntur 201 lunam ex igne aëreque mixtam A II 25 5 (356 a3 b5) διὰ τὸ ἀερωμεγῆς terrenam videri A II 30 5 (361 a17 b28) globosam A II 27 1 (357 a10 b14) obscura quippe nebula luce A II 28 3 (358 b11) de defectione A II 29 6 (360 a9 b15) de magno anno D 37 (469, 15) hiems et aestas unde fiant A III 8 1 (375 a13 b14) circulum lacteum tenuatum aethera supra planetas collocatum G 74 (629, 18 cf. p. 15) de tonitruo sim. A III 3 12 (369 a1 b29) de ventorum natura et nominibus A III 7 2 (374 a23) terram unam finitam A III 9 3 (376 a12) globosam A III 10 1 (376 a22) motum aqua effici A III 15 2 (379 a11) inde mundum fieri coeptum A II 6 1 (333 a b15) terram (?) esse mundi principatum D 29 (465, 8) sensus definitur A IV 8 1 (393 a16 b3 t b23) sentire homines in principatu tamquam in charta notiones inscribentes A IV 11 1 (400 a4) quomodo sapiens percipiat A IV 9 17 (398 b21) affectus esse, ubi passi sunt, sensus in principatu A IV 23 1 (414 a25) sensum communem ἐν τῷ ἀφῆν vocant A IV 8 8 (395 b16) sensus corporum esse A IV 8 9 (395 b20) αἰσθησιν esse συγκατάθεσιν καὶ κατάληψιν A IV 8 12 (396 b3) sensus veros, phantasias non omnes veras A IV 9 4 (396 a3 b23) v sensus A IV 10 1 (399 a2 b3) visus quid sit A IV 21 3 (411 a3) tenebras cerni posse A IV 15 2 (405 a27 b29) auditus A IV 21 3 (411 a5) de voce A IV 19 4 (409 a8) vocem corpus esse

A IV 20 2 (410 a5) quid sit vocalis sensus A IV 21 4 (411 a18) olfactus A IV 21 3 (411 a7) gustus A IV 21 3 (411 a9) tactus A IV 21 3 (411 a10) de anima A IV 3 3 (388 a1 b1, t b1. 3) δόναμιν φυσικὴν animam nominare noluerunt A IV 7 8 (393 t b20) ψυχὴ unde dicta Hi 21 3 (571, 18) spiritum, sed corpus praedicabant 212 (quidam) aera 214 dei partem et divinam E II (588, 7. 11) λόγος, ἐννόημα, φάντασμα explicantur A IV 11 4 (400 a23) ἐννοήματα quid sint D 40 (472, 5) ἐννοιαί opp. προλήψεις A IV 11 3 (400 a17) (Stoici a Zenone) ideas ἐννοήματα A I 10 5 (309 a9) bestiis obtingere φαντάσματα, nobis et deis ἐννοήματα A IV 11 5 (401 a1) unde memoria et peritia gignantur A IV 11 2 (400 a10) animam ex viii partibus constare A IV 4 4 (390 a5, t b6) ex principatu vii partes exire A IV 21 2 (410 a30) iv partes esse G 24 (615, 3) (quidam Stoicorum) decem partes docuerunt 205sq. de principatu (ἡγεμονικῷ) A IV 4 4 (390 a10, t b12) summam animae partem principatum esse (ἡγεμονικὸν vel λογισμὸν) A IV 21 1 (410 a25) D 39 (471, 15) de eius sede 207 A IV 5 6 (391 a12, t b18) A IV 21 4 (411 a22) (Stoici quidam) principatum in capite esse Ph 16, 12 (549 b30) de animarum post mortem statu 199 animam immortalem, sed corpus Hi 21 3 (571, 17) G 24 (613, 16) sapientium animos permanere 205 animam indoctorum paululum post mortem manere, sapientium usque ad ἐκπύρωσιν A IV 7 3 (393 a1, t b1) animam interire, sed paulisper servari; honestorum et imprudentium animas differre D 39 (471, 18) eam durare dum mundi singulae vicissitudines constant G 24 (613, 17) μετασφάττωσιν docent Hi 21 3 (571, 19) corpora interire, animas ex alio in aliud corpus transfundi E I (587, 20) II (588, 9 cf. 175) animas improbas post mortem in alia corpora migrantes purgari G 24 (614, 10) E II (588, 9) mortuorum animas in aere esse D 39 (471, 13 cf. Ad-denda) animam universi statuerunt D 39 (471, 10) mortalium animas quae aut in vivis aut (mortuorum) in aere sint, cum universali anima concrecere D 39

(471, 10) de divinatione 224 pleraque genera agnoscunt A V 11 (415^a14 n^a20) de somno 205 de somno et morte A V 24 4 (436^a9) de senectute A V 30 5 (443^a12) plantas non animatas, sed fortuito motas A V 26 3 semen quid sit 233 A IV 21 4 (411^a14) spiritu semen comitante infantem figurari 190 ex patris semine partus nasci 190 (Stoici?) feminas quoque semen emittere A V 11 4 (423^a5 cf. n^a3) parentum quomodo liberi similes fiant A V 11 3 (422^a24) (Stoici?) dissimiles A V 12 3 (423^a22) gemini trigeminique unde nascantur A V 10 4 (422^a8) mulieres viro congressae cur non concipiant A V 9 2 (421^a15) sterilitas et infecunditas unde fiant A V 13 3 (424^a21) fetum non esse animal, sed corporis partem A V 15 2 (425^a18) infantem totum una figurari 190 A V 17 1 (427^a5) fetus ex umbilico nutriri A V 16 2 (426^a23) quando sit homo perfectus A V 23 1 (434^a18) virtutes tres principales A I pr. 2 (273^a16)

STRATO Lampsacenus E III 33 (592, 16) physicus 204. 209. 318 n^b4 C 12 35 (541^a21) G 18 (611, 3) propriam physiologiae rationem invenit G 3 (601, 1) Stratoneus fortasse libri Pseudaristotelei $\pi\epsilon\zeta\iota$ auctor 113

elementa calidum et frigidum A I 3 24 (288^b19) calidum E III 33 (592, 16) principia esse qualitates G 18 (611, 3) deos caelum et terram 129¹ in natura vim divinam sitam esse C 12 35 (541^a22) illam causas gignendi augendi minuendi habere, sed sensu figurave carere C 12 35 (541^a24) corporis partes num infinitas dixerit 177 de gravitate A I 12 7 (311^b23) vacuum non extra mundum A I 18 4 (316^b8) locus quid sit A I 19 3 (317^b27) tempus quid sit A I 22 4 (318^b17) mundi partes infinitas E III 33 (592, 17) caelum igneum A II 11 4 (340^b5) a sole stellae collustrari A II 17 2 (346^b14) de cometis A III 2 4 (366^a18 b26) de tonitru cet. A III 3 15 (370^a8 b15) sensus non ubi passi sunt, sed in principatu cieri A IV 23 3 (415^a1) colores a corporibus exeuntes aëra concolorem

illis reddere A IV 13 7 (463^b26) animam per sensuality emicare 209 principatum in superciliorum meditullio 201. 207 A IV 5 2 (391^a5, b7) de somno 205 somnia quomodo nascantur A V 2 2 (116^a10) semen corpus esse A V 4 3 (418^a1) de septemmestribus 195 monstra quomodo nascantur A V 8 1 (420^a1) animalia ratione praedita E III 33 (592, 16)

STRABO de Aristotelis librorum fatis 216

SURTONII Pratum 199

SYRACUSARUM latomiae Hi 14 5 (566, 4)

TAGABENA fluvius Indiae (corruptum verbum) Hi 24 1 (573, 7)

TANTALUS de sole 165

TARTARUS Hesiodens Hi 26 2 (575, 2)

TATIANUS philosophorum irrisor 262

TAURUS ap. Philop. adv. Procl. VI 8. 27 editur ThO 11 (485, 17) et XIII 15 ThO 21 (493, 7)

TELAUGES Pythagorae f. 152¹

TERTULLIANUS Varronis de mundo aeterno opinionem in pugnat 198¹ ad Marc. I 13 de philosophorum deis disputavit 129¹ de anima liber 203 sqq. de animae substantia locus c. 5 explicatur 213 sq. 252¹ loci tentantur 205. 206²

TETHYS Hi 26 2 (575, 18) Homericæ 91 ab 170. 171 He 18 (656, 11)

THALES Examyae f. 228 ThO 1 (475, 3) Milesius 91^b. 93^b. 129. 171. 173. 188. 228 (bis) A I 2 2 (275^a18 b5) I 3 1 (276^a5 b2) 7 (280^b10) ThO 1 (475, 3) C 10 25 (531^a1) Hi 1 1 (555, 1) E III (589, 22) G 3 (599, 1) in Aegypto philosophatus Miletum venit A I 3 2 (276^a10) unus e VII sapientibus 119. 170. 173 Hi 1 1 (555, 1) E III (589, 22) ab Homero doctus 93^a ab 94. 170 ab Hesiodo 91^b magister Anaximenis (?) 91^b Anaximandri Hi 6 1 (559, 15) Pl 2 (579, 7) philosophiae princeps A I 3 1 (276^a7) primus naturalem historiam Graecis aperuit ThO 1 (475, 11) Hi 1 1 (555, 1) primus de divinis rebus quaesivit C 10 25 (531^a2) astra primus observavit Graecorum Hi 1 4 (555, 7) Ionicorum philosophorum princeps 173 A I 3 1 (276^a8) 7 (280^a16 b11) G 3 (598, 22) He 10 (653, 23) eius

successio Hi 5 1 (559, 12) physica philosophia a Th ad Archelaum floruit Hi 10 1 (564, 11) scriptor exstitit 173 nihil praeter *Ναυτικὴν ἀστρολογίαν* in scriptis reliquisse dicitur ThO 1 (475, 13 cf. n b 2 219³) posterioris sapientiae auctor falso creditus 181 de Thaletis deo coniectura ab Aristotele proposita, tum a posterioribus propagata 128² ei opinio Anaximenea tribuitur ab Hippolyto 145 Croesi aetate floruit Hi 1 4 (555, 12) fabula de Thraessa serva eum illudente Hi 1 4 (555, 9)

principium et elementa non differre A I 2 2 (275 a 18 b 5) principium aquam 91 ab. 93 b. 94. 167. 170. 214. 251 A I 3 1 (276 a 5 b 2) C 10 25 (531 a 3) Hi 1 1 (555, 2) E III (589, 23) G 18 (610, 12) He 10 (653, 20) cur aquam princ. dixerit A I 3 1 (276 a 13 b 6) 220 ThO 1 (475, 3) ex aqua dixit constare omnia 119. 171. 172 *aquam rerum esse principium et hinc omnia elementa mundi ipsumque mundum et quae in eo gignuntur existere* 173 ex aqua omnia nasci eoque reverti A I 3 1 (276 a 12 b 3) P I 1 (579, 5) E III (589, 23) ex humido omnia eoque reverti He 10 (653, 21) ex aquae concretionem et dissolutionem omnia Hi 1 2 (555, 3) 173. 174 omnia fluere cum aqua fluente Hi 1 3 (555, 5) τὸ πρῶτον αἴτιον immotum A I 11 6 (310 b 10) deus quid sit 125 per aquam vim divinam permeare A I 7 11 (301 b 3) aquam deum 129. 129¹ deum quod initio et fine careat Hi 1 3 (555, 7) deum esse mentem, quae ex aqua cuncta fingeret C 10 25 (531 a 4) νοῦν τοῦ κόσμου A I 7 11 (301 a 21 b 1) mundo deum non praeposuit 173 universum animatum et deorum plenum 167 A I 7 11 (301 b 2) de daemonibus et manibus A I 8 2 (307 a 9) (a Thale profecti philosophi) de materia A I 9 2 (307 a 22 b 8, t b 2) cf. A I 9 6 (303 a 10 b 10) (οἱ ἀπὸ Θάλεω) corpora in infinitum secabilia A I 16 1 (314 a 1 b 30) (Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ) de mixtione A I 17 1 (315 a 6 b 17) physici a Thalete ad Platonem vacuum negarunt A I 18 1 (315 a 20 b 32) de necessitate A I 25 1 (321 a 2 cf. b 2) mundum unum A II 1 2 (327 a 11 b 5, t b 3) caelum in v zonas

divisum A II 12 1 (340 a 7 b 11 cf. p. 181) ζῳδιακὸς ἐκ μεσημβρινὸς κύκλος A II 12 1 (340 a 15 b 19 cf. p. 181) astra terrena ignis plena A II 13 1 (341 a 6 b 4, t b 1) eorum motus aqua fieri Hi 1 2 (555, 5) solem terrenum esse A II 20 9 (349 b 17, t b 7) primus quomodo sol deficiat aperuit A II 24 1 (353 a 20 b 17) cf. 53. 173 lunam terrenam A II 25 8 (356 b 15, t b 4) a sole collustrari A II 28 5 (358 a 15 b 19) de defectione A II 29 6 (360 b 14) ventos aqua fieri Hi 1 2 (555, 4) terram unam esse A III 9 1 (376 a 8) globosam A III 10 1 (376 a 22) (οἱ ἀπὸ Θάλεω) mediam A III 11 1 (377 a 7) supra aquam iacere ThO 1 (475, 9) He 10 (653, 22) de eius motu 225 eum effici aqua A III 15 1 (379 a 8) Hi 1 2 (555, 4) de Nilo 226. 228 (sexies) A IV 1 1 (384 a 20) animam aquam 212. 214 primus αἰτιολογῶν ἢ αὐτοαἰτιολογῶν dixit A IV 2 1 (386 a 10 b 2, t b 1. 4) hominem aquam dixisse tradit Sabinus 481, 16 animalium principium generandi putavit 188 plantas animalia esse A V 26 1 (438 a 6 b 3)

THEANO Pythagorica 195 Pythagorae successit 152¹ de septemestribus 195

THEMIS Hesiodica Hi 26 2 (575, 17)

THEMISTIUS sophista philosophans 254

THEO STOICUS Arian apud Augustum successor 85 scripsit ὑπόμνημα τῆς Ἀπολλοδώρου φυσιολογικῆς εἰσαγωγῆς 84

THEO nomen a Posidonio exempli gr. usurpatum D 27 (462, 22)

THEOCLYMENUS Homericus A IV 12 6 (402 a 34)

THEOCRITUS Metrodori Chii pater A I 3 17 (285 b 5)

THEODORETUS Aëtii Placitus usus 45 sqq. quae sit eclogarum ratio 47 titulum Plutarchae Epitomes cognovit 10 sed eam non excerpsit 48 summarium philosophorum (II 9—11) ex exili διαδοχῶν compendio duxit 170

THEODORUS CYRENAEUS A I 7 1 (297 a 15) deos negavit A I 7 1 (297 a 16) ἀθεός E III 24 (591, 25) honestum esse beatum; infelicem etsi sapiens sit vitandum, divitem, etsi stultus, sectandum E III 24 (591, 28) mundum patriam E III 24 (591, 28) ad vitia adhortatus est E III 24 (591, 27)

THEODORUS METOCHITA Plutarchi Placita significavit 32

THEODORUS PRISCIANUS in Physicis Dioclea servavit 185

THEODORUS Ptolemaeo Lagi f. honoratus 82² [cf. Zeller II³ 293⁴]

THEOPHILUS florilegio usus 59

THEOPHRASTUS Eresius 130 E III 32 (592, 15)

Aristotelis discipulus 130 successor G 3 (600, 20) eum sequitur E III 32 (592, 15) cum Eudemo historiae studia ab Aristotele incohata continuavit 102 delectare Aristotelea repetentem putat Cicero 105 praecipue ab magistri metaphysicis pendet 106¹, 179 de atomorum doctoribus ThO 14 (491, 22) de Platonis cosmogonia Th 11 (485, 17) contra disputavit ThO 21 (493, 8 n¹ 12) psychologiam vituperavit ThO 10 (485, 6. 13. n¹ 14) num Zenonem impugnaverit 106 sqq. Φυσικῶν δόξων XVIII libros scripsit, quorum quae fuerit ratio 103. 153, singularibus antea libellis physicos tractaverat 102 huius operis antiqua epitome 102 successiones non neglexit 104³ quid omiserint philosophi indicare solet 164 glossarum servator 219 excerptorum conspectus 133 sqq. Opin. fr. 19 exstat A II 29 7 (360 b 23) cf. p. 138. 217 vestigia in Ciceronis Lucullo [37 iis] 119, de deorum natura [I 10 25—15 41] 128 in Ario Didymo 71 cf. Ind. p. 667 b 32 Opiniones num ab Aëtio lectae sint 217 sqq. in [Plutarchi] Stomat. excerptae 157 sq. in Laertio Diogene 161 sqq. in Hippolyto 153 apud Sextum vestigium 93² citantur ἐν τῷ Περὶ τῶν φυσικῶν δόξων ThO 11 (485, 17) ἐν ταῖς τῶν φυσικῶν δόξαις ThO 5a (482, 1. n¹ 1) ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ τῶν φυσικῶν ThO 6 (482, 5) ἐν τοῖς Φυσικοῖς A II 30 3 (348 b 12) ThO 6a (483, 2) ThO 13 (491, 19) ἐν τῇ Φυσικῇ ἱστορίᾳ ThO 4 (479 n¹ 7) ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Φυσικῆς ἱστορίας ThO 7 (483, 9) ἐν τῇ Ἐπιτομῇ ThO 6a (482, 15) fr. περὶ ἀσθησέων ex Opinionibus excerptum 114 quomodo inscribatur 114¹ quae sit partitio 105 qui adhibeantur codices 115 497 de editionibus 118 ἐν τῷ Περὶ Ἀναξαγόρου δευτέρῳ 479 a 8 περὶ Δημοκρίτου 103¹ Ἡθικοὶ χαρακτῆρες 103 libri de Nilo fortasse scriptor 226 sq. de interitu

mundi opiniones collegit ThO 12 (487, 3) cf. 106 περίθρον vox Theophrastea 158¹. 220

quomodo philosophiam diviserit A I pr. 3 (273, 25) primas causas in physicis rimandas non esse ThO 10 (485, 6 n¹ 14) quot causae A I 29 4 (325 b 29) de deo 130. 131 menti, caelo, sideribus divinitatem tribuit C 12 35 (541 a 15) de 'fato A I 29 4 (325 b 30) de lacteo 229 semper humanum genus fuisse 187

THEOPHYLACTES Simocatta de Nilo 228²

THIA Hesiodea Hi 26 2 (575, 17)

THRAESSA serva Thaletem inter astra observanda lapsum irrisit Hi 1 4 (555, 9)

THRASYALCES Thasius de Nilo 228

THRASYLLUS Tiberi astrologus 101 Platonicas fictas epistulas recepit 187

THRASYMACHUS ex Platonis Republ. citatus G 10 (605, 22)

TIMAEUS Tauromenitanus A III 17 c (383 b 17) de maris aestibus A III 17 c (383 a 10 b 17) septemestres partus explicat A V 18 2 (428 a 1)

TIMAGORAS Epicureae sectae corruptor 185 A IV 13 c (403 b 22) quando vixerit 100¹ visum non simulacris, sed effluviis effici A IV 13 c (403 b 22)

TIMARCHUS Alexandrinus 82²

TIMOTHEUS cum Timaeo confusus p. 634, 16

TRITONIS et Tritogeneia unde Minerva dicta Ph 16, 29 (550 b 5)

TROICUM bellum Hi 2 11 (557, 6)

TUBERO Q. ad eum Panaetius de dolore patiendi scripsit (Cic. de fin. IV 9 23) et Hecato Rhodius de officiis 211²

TUBERO, L. Ciceronis familiaris ad eum Pyrrhonios libros misit Aenesidemus 201. 211, item Varro loghistoricum eius nomine designatum 201. 211

TYRANNIO Amisenus aetas studiaque Aristotelea 216²

TZETZES, Ioannes Plutarchi Placitis compluries usus est 31

URANUS ex Gaea Oceanum Coeum ceteros procreavit Hi 26 2 (575, 15) eius filii apud Platonem Hi 19 7 (568, 4)

VARRO de Empedocle iocatur 189¹ duas academias distinguit 245 de suae aetatis philosophis 202 loghistoricos quando ediderit 201 novorum librorum auceps 188 in dividendo nimius 81⁵ etymologiae a Lactantio servatae 197 scriptoris laudes 199² loghistorici Atticus et Tuberio a Censorino excerpti 186. 188 a Clemente citatus 132 a Lactantio usurpatus idemque in Commentis Lucani 198 mundum aeternum esse et ovo simile 198¹ de somniis 198 Varro et Aristoteles iuncti de conceptu citantur 198

VENUS A I 6 13 (296 a 20) planeta A II 15 4 (345 a 1 b 1) 32 1 (363 a 12 b 18) Ἀφροδίτη Pythagorae hexas 96

VESTA a Zenone explicata C 14 36 (543 a 2)

VETERES poetae et sophistae rationem κατὰ τὴν διάθεσιν definiunt ThS 72 (520, 15)

VITRUVIUS philosophorum index (VIII praef.) unde sumptus 94. 94¹ Varroni fortasse Berosi memoriam debet 200

VULCANUS Chrysippeus Ph 12, 20 (546 b 16) cur Minervae partui adstiterit Ph 16, 24 (549 b 42)

XANTHUS personatus de Zarata 151¹

XENARCHUS Peripateticus 81. 100 A IV 3 10 (388 b 16) Arii et Augusti amicus 100 Boetho aequalis 100² 184 Strabonis magister 100² aetheris motionem ἐν ταῖς πρὸς τὴν πέμπτην οὐσίων ἀπορίας impugnavit 100² cum Boetho de primo expetendo consentit 100² de anima A IV 3 10 (388 b 16) 100

XENOCRATES Agathenorisi f. A I 7 30 (304 b 1) Chalcedonius A I 3 23 (288 t b 6 cf. 129³) 7 30 (304 b 1) tertius a Platone, Speusippi Platonis ἀδελφεῖοῦ discipulus 389 t b 21 Speusippi successor G 3 (599, 16) Platonem in theologia imitatus Stoicis materiam praebeuit A I 7 30 (304 b 20) quomodo Platonis de mundo doctrinam explicet 486 n a 3 Aristotelis condiscipulus C 13 34 (540 a 15) unde ob verecundiam ab illo non nominatim citatur 106 *De natura deorum* citatur C 13 34 (540 a 18) philosophiam ad turbas vitae sedandas inventam G 8 (605, 7 cf. n a 7) 246 de musicorum numerorum inventionem

151³ principia τὸ ἐν καὶ τὸ ἀέναν A I 3 23 (288 b 16, t b 7) ἀμειβῆ τὰ ἐλάχιστα A I 13 3 (312 b 8) tempus quid sit A I 22 2 (318 b 13) A I 17 3 (315 b 23) deos monada et dyada A I 7 30 (304 b 2) planetas fixasque stellas, solem, lunam 130. 131 C 13 34 (540 a 20) caelum astraque deos, sub luna daemones A I 7 30 (304 b 10) de stellarum positura A II 15 1 (344 a 10 b 8) de animae natura 202. 212. 213 A IV 2 4 (386 b 11, t b 10. 13) αἰσθητικὸν et λογικὸν distinxit A IV 4 2 389 t b 21 de principatus sede 203 animam non interire A IV 7 1 (392 t b 3) mentem extrinsecus insinuari A IV 5 11 (392 b 2) semper humanum genus fuisse 187 etiam bestiis immortalitatem tribuit 539 n b 3

XENOPHANES Orthomenis f. A I 3 12 (284 t b 2) Hi 14 1 (565, 20) E III 9 (590, 15) Colophonius 92 ab. 93 b. 170. 224. 354 t a 6 A I 3 12 (284 t b 2) ThO 5 (480, 5) Hi 14 1 (565, 20) Pl 4 (580, 6) E III 9 (590, 15) G 3 (600, 5) 18 (610, 14) ab Homero aquam et terram principia didicit 93 ab Eleaticae sectae auctor A I 3 12 (284 t b 3) G 3 (601, 4) scepticae philosophiae incubuit G 3 (600, 5) cf. 7 (604, 17) Parmenidis magister ThO 5 (480, 6) ThO 6 (482, 7) 6 a (482, 14) Pl 5 (580, 20) Leucippus ab eius doctrina descivit ThO 8 (483, 13) Anaxagora paulo antiquior 119 ad Cyrum usque vixit Hi 14 1 (565, 20) veteribus paucissimis notus 112 quid de eius principio Theophrastus et Aristoteles senserint 109 sqq. versus ex librō Περὶ φύσεως de terra principio A I 3 12 (284 b 12) 481 n b 17 de mari A III 4 4 (371 b 7) duo versus de deo immoto ThO 5 (481, 4) de principio cogitante ThO 5 (481, 13) de terra et aqua 481 n b 19 de ἀκαταληψία Hi 14 1 (565, 21) significatus E III 9 (590, 16) lemma in Ciceronis Lucullo confusum fortasse cum Anaxagora 121¹ cum Xenocrate G 57 (624, 26) doctrina de elementis, mundis infinitis, nubibus, deo, universo, anima misere in Laertio corrupta 168 a Lactantio fraudulenter perversa 121¹ opinionum e Theophrasto excerptarum conspectus 140 sq.

principium unum et omne ThO 5 (480, 4) unum et omne deum ThO 5 (480, 8) deum aeternum esse et unum et ἕμωτον Hi 14 2 (565, 25) unum esse omne, globosum, finitum, sempiternum, immotum A I 3 12 (284 t b 3) unum esse omnia, nec mutabile, deum numquam natum sempiternum conglobata figura 119 unum omne sine mutatione esse Hi 14 2 (565, 24) principium finitum et globosum unde dixerit ThO 5 (481, 9.11 cf. n a 9) deum finitum et globosum esse Hi 14 2 (565, 26) unum esse deum, finitum, rationale, immutabile G 7 (604, 19) principium neque finitum neque infinitum neque motum nec immotum posuit 480, 4 deum esse unum, non genitum, nec infinitum nec finitum nec motum nec immotum quomodo demonstraverit 480, 9 principium infinitum et immotum statuisset Nicolaus tradit 481, 7 mente adiuncta omne infinitum deum C 11 28 (534 a 5) deum omnibus sensibus praeditum Hi 14 3 (565, 26) omnia cogitare ThO 5 (481, 12) deos usquequaque audire et videre Pl 4 (580, 16) deorum neminem regnare Pl 4 (580, 14) nulla re egere Pl 4 (580, 15) universum sempiternum 170 omne semper ἕμωτον cur numquam factum sit Pl 4 (580, 8) ortum interitumque negat Pl 4 (580, 7) nihil fieri aut interire aut moveri Hi 14 2 (565, 24) non ens esse negavit Pl 4 (580, 9) nihil de nihilo Pl 4 (580, 9) principium terram 92^a A I 3 12 (284 b 10, t b 7) ex ea omnia nasci 170 Pl 4 (580, 18) Hi 14 3 (565, 29) globosam esse ThO 6 a (482, 17) primam esse positam A III 11 2 (377 a 8) in medio sitam ThO 6 a (482, 17) infra infinitam, supra ex aëre igneque aptam A III 9 4 (376 a 14) infinitam nec aëre caeloque circumdari Hi 14 3 (565, 28) Pl 4 (580, 17) principia terram et aquam 92^{ab} 92² G 18 (610, 14) E III 9 (590, 15) olim omnia limum fuisse Hi 14 c (566, 6) terram mari misceri Hi 14 s (566, 1) eoque paulatim dissolvi Hi 14 s (566, 1) Pl 4 (580, 12) in montibus conchas inveniri, in Syracusanis latomiis pisces in lapidem versos, item Pari aphyas, Melitae tabulas bestiarum marinarum Hi 14 s (566, 4) mare colluvie amarum esse Hi 14 4 (565,

30) mundos aqua obrutos interire, tum siccatos renasci Hi 14 c (566, 8) mundum sempiternum A II 4 11 (332 a 1 b 1) innumeros A II 1 3 (327 b 11, t b 9) astra ex nubibus densatis cottidie incendi A II 13 14 (343 a 1 b 3, t b 3) de stellis velis insidentibus (Δισσχορποις) A II 18 1 (347 a 4 b 1) de solis origine A II 20 3 (348 a 10 b 10, t b 4) ex igniculis humidae evaporationis condensari ThO 16 (492, 4) = A II 20 3 (348 b 12) eum cottidie extinguere A II 24 4 (354 a 9 b 11) ex igniculis cottidie colligi Hi 14 3 (565, 27) Pl 4 (580, 13) solem et cetera astra ex nubibus fieri Pl 4 (580, 18) solem salutare, lunam superfluum esse A II 30 s (362 b 14) multos esse soles lunasque A II 24 9 (355 a 6 b 5) Hi 14 3 (565, 29) defectio quomodo fiat A II 24 9 (355 a 8 b 7) mirificas narravit defectiones A II 24 4 (354 a 11 b 13) lunam esse nubem condensatam A II 25 4 (356 a 1 b 5) suam habere lucem A II 28 1 (358 b 7) sub interlunia extinguere A II 29 12 (360 b 12) de cometis cet. A III 2 11 (367 a 17 b 16) de fulgure A III 3 c (368 b 25) de nubibus simil. A III 4 4 (371 b 9) sensus fallere A IV 9 1 (396 b 10) neque minus rationem Pl 4 (580, 11) 146. 148 veritatem sustulit E III 9 (590, 16) de sensibus doctrina (?) Ph 4 d 5 (534 b 1) animam ex terra et aqua 213 de somno 205 divinationem sustulit 224 A V 1 2 (415 a 17) hominem terram dixisse tradit Sabinus 481, 16 omnes ex terra et aqua genitos ThO 5 a (481 n b 18) homines interire, cum terra mari obruta sit Hi 14 c (566, 7)

ΞΕΝΟΦΩΝ ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν citatur Ph 6 d 1 (537 b 1) C 12 31 (537 a 25) a Cicerone male excerptus, melius a Philodemo 124 de os modo unum modo plures C 12 31 (538 a 4) solem esse C 12 31 (538 a 3) vel animum C 12 31 (538 a 3) formam dei quaeri non oportere C 12 31 (538 a 1) formam dei non cerni, sed opera Ph 6 d 1 (537 b 1) dei ministros ut fulmen et ventum non cerni Ph 7 a 1 (538 b 3)

ZAMOLXIS Thrax Pythagoræ servus post Pythagoræ mortem ad Celtas venit Pythagoræ ibi doctrinae doctor Hi 25 1

(574, 7) incendium effugit et Druidas instruxit Hi 2 17 (558, 8)

ZARATAS Chaldaeus (i. e. Zoroaster cf. 151¹) Pythagoram docuit Hi 2 12 (557, 9) duo principia patrem (lucem), matrem (tenebras) Hi 2 12 (557, 11) musicam mundi harmoniam docuit Hi 2 13 (557, 13) solem circumitum harmonia quadam conficere Hi 2 13 (557, 14) duos daemones esse caelestem et terrestrem aquam et ignem emittentes Hi 2 13 (557, 16) fabae religionem Pythagoram docuit Hi 2 14 (557, 20)

ZENO ELEATES 170 E III 11 (590, 20) Pl 6 (581, 5) G 3 (601, 8) 7 (604, 14) eristicam inexit E III 11 (590, 20) G 3 (601, 8) scepticus G 7 (604, 14) quid placuerit 171 Pl 6 (581, 5)

deum $\bar{\epsilon}\nu$ καὶ πᾶν A I 7 27 (303 b 19) vacuum non esse E III 11 (590, 21) motum cur negaverit E III 11 (590, 21) ortum interitumque negat A I 24 1 (320 a 11 b 17) terram immotam E III 11 (590, 20)

ZENO EPICUREUS maledicus 126sq.

ZENO STOICUS 202 A I 7 23 (303 b 11) Mnaseae f. A I 3 25 (289 a 1 b 1, t b 2) Cleanthis Tyro oriundi filius (!) E II 5 (588, 12) Citieus 91 b. 92 b. 188 A I 3 25 (289 a 1 b 1, t b 2) I 27 5 (322 t b 9) E II 5 (588, 13) III 36 (592, 21) G 3 (600, 7) Romae (!) versatus, tum Athenis in Stoa docuit E II 5 (588, 14) in Poecile porticu docebat, unde Stoici Hi 20 7 (571, 2) quando vixerit 106³ Diogenis auditor G 3 (600, 7) Cratetis discipulus A I 3 25 (289 t b 2) auctor^c Stoeae E II 5 (568, 11) A I 3 25 (289 t b 2) G 3 (600, 7) Cleanthis magister G 3 (600, 8) Chrysippus eum in doctrina de elementis secutus D 21 (458, 13) $\bar{\epsilon}\nu$ τῷ Περὶ φύσεως A I 27 5 (322 b 9) Hesiodi Theogoniam interpretatus est C 14 36 (542 a 22) $\chi\acute{\alpha}\omicron\varsigma$ interpretatur 91 b cum Zenone Eleata confusus 175¹ E II 5 (587, 16) III 11 (590, 20)

principia deum et materiam A I 3 25 (289 a 1 b 1, t b 3) deum principium, purissimum corpus, providentia omnia permeantem Hi 21 1 (571, 9) ei corpus esse G 16 (608, 19) aërem et aetherem 129¹ aethera C 14 36 (542 a 11) νοῦν κόσμου πύργον A I 7 23 (303 b 11) divi-

nam rationem per omnem naturam rerum pertinere C 14 36 (542 a 16) E III 36 (592, 22) Iovem Iunonem Vestam inanimes res significare C 14 36 (543 a 1) deis templa construi vetuit E III 36 (592, 21) naturalem legem divinam C 14 36 (542 a 2) recta imperantem, prohibentem contraria C 14 36 (542 a 4) astra annos menses divina esse C 14 36 (542 a 19) Ph 8, 1 (542 b 17) materiam deo σύγχερον E II 5 (588, 17) iv elementa 92 b. 251 A I 3 25 (289 a 1 b 1) aera ignemque gravitate carere, sed e medio aptos esse D 23 (459, 22) ignis duo genera D 33 (467, 4) eum recta moveri A I 14 6 (313 b 1) αἴτιον quid sit D 18 (457, 4) οὐσία quid sit D 20 (457, 25) λόγος σπερματικός qui et εἰσαρμένη vocatur D 20 (458, 2) μῆξις καὶ χρᾶσις quomodo fiat D 38 (470, 3) vacuum intra mundum non esse, sed extra immensum A I 18 5 (316 a 8 b 11) de loco cf. A I 20 1 (317 b 31) tempus definitur D 26 (461, 4) de fato A I 25 5 (322 b 9, t b 9 cf. 324 a 5) fatum esse et γέσσειν, unde omnia regi E II 5 (588, 18) de libero arbitrio E III 36 (592, 25) universi διακόσμησιν ipse describit D 38 (469, 26) mundum unum esse A II 1 2 (327 b 8, t b 6) mundi partes in medium tentas D 23 (459, 19) ἐκπύρωσιν credidit 172 D 36 (468 b 25. 469 a 2) quomodo mundum interitum effecerit 3¹ interitum mundi universi negavit 198¹ caelum igneum A II 11 4 (340 b 6) astra def. D 33 (467, 3) sol quid sit D 33 (467, 3) de solis lunaeque duplici motu D 33 (467, 8) sol quando deficiat D 33 (467, 10) luna quid sit D 33 (467, 3) 34 (467, 14) quando deficiat D 33 (467, 10) terram in medio librari D 23 (459, 23. 460, 2) sensus fallere A IV 9 1 (396 b 13) sensum vocalem τὸ φωνᾶν dixit A IV 21 4 (411 a 17) de coloribus A I 15 5 (313 a 11 b 19) ἐννοήματα a veteribus [Platone] ἰδέας appellari dicit D 40 (472, 1) A I 10 5 (309 a 9) anima quid sit 202 G 24 (613, 13) consitum spiritum 212 concretum corpori spiritum 213 αἰσθητικὴν ἀναθυμίασιν D 39 (471, 1) diuturnum spiritum E III 36 (592, 27) non prorsus immortalem E

III 36 (592, 28) $\psi\psi\psi$ immortalem E III 36 (592, 22) mortuos animalibus vel igni similes E III 36 (592, 23) tres partes animae 205 divinationem probavit 224 semen definitur D 39 (470, 17) A V 4 1 (417 a 19) feminae num emit-tant A V 5 2 (418 a 10) conceptio quo-

modo fiat D 39 (470, 20) animalium principium generandi statuit 188 pue-ros amari non vetuit E III 36 (592, 24) ZENO STOICUS ALTER Chrysippi discipulus et successor de $\epsilon\kappa\pi\alpha\rho\acute{\omega}\sigma\epsilon\iota$ iudicium co-hibuit D 36 (469 a 3)

II INDEX VERBORUM

- ἀβαρής. (ἀέρα, πῦρ) D 23 (459, 25. 460, 2)
 Ἀβδηρίτης ThO 8 (484, 2) Hi 13 1 (565, 5)
 Pl 7 (581, 7) E III 14 (590, 30) IG (591, 1)
 G 3 (601, 9. 13) 7 (604, 14)
 ἀγαθός (opp. φαῦλος) A I 8 2 (307 a 13)
 τὰγαθόν Pythag. A I 7 18 (302 a 7 b 18)
 Plat. ThO 9 (485, 3) τὸ ἀ. οἰκῆτον παντὶ
 σοφῷ Diog. Cynic E III 27 (592, 2) —
 ἀ. def. G 5 (603, 5) ἀ. ὄντως τὰ περὶ ψυχὴν
 Plato Hi 20 5 (570, 25) ἀ. (περὶ ψυχὴν,
 περὶ σῶμα, τὰ ἐκτός) Hi 19, 15 (568, 29)
 Arist. Hi 20 5 (570, 28) ἀ. μέγιστον εἶναι
 πλοῦτον καὶ ὑγίαν E III 42 (593, 9) ἀ.
 ψυχῆς He 3 (651, 19)
 ἄπαν φύσει πρὸς τὸ βέλτιον ThS 32
 (508, 15) βέλτιον τοῦ χειρόνος ThS 70
 (519, 23) — ἀμείνους πρὸς τὸ ὄρᾶν ThS 50
 (512, 23) — ἄριστα κεκρᾶσθαι καὶ βελ-
 τίστην εἶναι ThS 8 (501, 10) — βέλτιστε
 ironice He 14 (654, 26) — τὸ κράτιστον
 (numen deorum) A I 6 18 (297 a 9)
 ἄγαλμα D 3 (448, 25)
 ἄγαν φρονεῖ (Eurip. immo Critias) A I 7 2
 298 a 26) ἀ. περιφρομένης A II 6 3
 (334 a 3) ἀ. ἡκριβωκέναι G 7 (604, 14)
 ἐπὶ πολλὸν ἄγαν τόπον D 10 (451, 18)
 11 (452, 6) ἀ. ξηρός — ἀ. ψυχρόν ex
 Arist. D 13 (453, 24) οὐκ ἀ. μικρῶν
 ThS 65 (517, 26)
 ἀγαπητός He 1 (651, 4)
 ἀγγεῖον D 25 (460, 22. 24) — (humani cor-
 poris) A IV 22 1 (412 a 3) V 15 3 (426 a 4)
 τὰ τοῦ πνεύματος Erasistr. A V 29 1
 (441 a 5. 12)
 ἄγγελοι christ. He (651, 6)
 ἄγειν. ἦγεν πρὸς τὸ μετέωρον A I 4 2 (290
 a 6) ἄγεσθαι πρὸς ἀλλότριον τόπον ThS 88
 (526, 7) ἄγε δὴ He 18 (656, 9)
 ἀγέννητος (in libris saepe ἀγέννητος). ἀγένη-
 τον (vers. Parm.) A I 3 13 (284 t b 16)
 cf. Pl 5 (580, 24) Hi 11 1 (564, 20)
 ἀγέννητα (coni. διδιφθαρτα) A I 3 18
 (285 a 4 b 9) D 1 (447 a 8 b 7) ἀ. κόσμος
 A V 19 2 (430 a 7) D 37 (469, 22. 23) γέ-
 νεσις ἀγενήτου πράγματος ThO 10 (485, 7)
 ἀγήρως Hi 6 1 (559, 1 v) ἀγήρω (τὸν κόσ-
 μον) E III 41 (593, 6)
 ἀγκιστροειδής (atomus) A I 3 18 (286 a 6)
 II 7 2 (336 b 6)
 ἄγκος (σελήνης) A II 30 3 (361 b 22)
 ἀγκυλομήτης Κρόνος Hesiodi Hi 26 2
 (575, 19)
 ἀγνοεῖν A I 1 1 (274 a 22) opp. φρονεῖν
 ThS 23 (506, 11) τὸ ἀγνοεῖν τοῖς ἀνο-
 μοίσις (εἶναι) Emp. ThS 10 (502, 8)
 ἄγνοια (opp. φρόνησις) ThS 9 (502, 10)
 ἄγνοιαν τοῦ παντός βίου καταγινώσκων
 Hi 4 1 (558, 27) ἀ. καὶ σφάλμα Hi 19 20
 (569, 25) ἀγνοίας σκότος He 18 (656, 15)
 ἀγνύναι. ἀγνυμένας τὰς μορφὰς τῶν σχη-
 μάτων ThS 79 (523, 8 n b 4)
 ἄγνωστον εἰ τινὲς εἰσι θεοὶ λέγοντας Ph 22, 1
 (535 b 3)
 ἄγονος. (ἄνδρες) A V 13 (424 a 3 b 2) 14 1
 (424 a 31) (σπέρμα) A V 13 2 (424 a 15)
 (ὁμίχλην) ἄγονον ὕδατος νεφέλην D 11
 (451, 33)
 ἀγορεύειν E II 7 (589, 3)
 ἄγριος. ἄγρια θηρία (opp. τιθασσά) He 4
 (652, 16)
 ἀγωγὴ (βίου) G 3 (600, 9)
 ἀεὶ (in libris melioribus saepe αἰεῖ). ὅφ'
 ἐκάστης αἰεὶ πόλεως A I 6 9 (295 a 14)
 ἀεικλίνητος A IV 2 1 (386 a 11 b 3 t b 3. 5)
 G 24 (613, 16) ἀεικλίνητον (πᾶν Heracliti)
 A I 5 5 (292 t b 3) (ψυχὴ) A IV 6 1 (392
 a 4 b 9) τὸ ἀ. ἀθάνατον Plat. Hi 19 10
 (568, 11) τὰ ἀεικλίνητα Leuc. He 12
 (654, 12) ἀειφανής (κύκλος, syn. ἀρκτικός)
 A II 12 1 (340 a 11 b 16)
 ἀέναιος (in libris saepe ἀέναιος). ἀένου φύ-
 σεως (vers. Pyth.) A I 3 8 (282 a 10 b 5)

Hi 2 9 (556, 20) *ἀ. ὕλη* Xenocratis A I 3 23 (288 b16)
ἀεροειδής v. *ἀερῶδης*
ἀερομυγής. τὸ ἀερομυγές (σελήνης) A II 30 5 (361 a17 b28)
ἀερῶδης (var. *ἀεροειδής* in libris). τὸ ἀερῶ-
 δες A II 11 2 (339 a18 b27) III 3 4 (368
 a12 b15) 4 5 (371 b25) IV 3 2 (387 a16
 b11, t b18) II (388 a7 b22, t b17) *ἀεροει-*
δές (coni. ἀμαυροφανές) A II 28 3 (358 b11)
 λέγεσθαι *ἀέρα* τὸ ἀερῶδες πᾶν Stoic.
 D 21 (458, 27) hinc *ἀερῶδες* i. q. *ἀήρ*
 A IV 22 1 (412 a2) V 15 3 (426 a3) 24 3
 (436 a7) *ἀερῶδεςτέρα* (σελήνη) D 31
 (466, 13)
ἀέρωμα. διὰ τὰ πρόσγεια ἀερῶματα τοῦ
 αἰθέρος (i. e. διὰ τὸ πρὸς γῆ ἀεροῦσθαι
 τὸν αἰθέρα) A II 30 6 (362 b2 cf. n b3)
ἄδεκτος ὕπνου A I 3 8 (300 a26) *ἄ. κακοῦ*
παντός A I 7 1 (300 a10)
ἄδηλος A V 29 2 (441 a17) G 1 (597, 5)
ἄδηλος καὶ ἄστατος αἰτία A I 29 2 (325
 a3 b3, t b3) 7 (326 a4 b8, t b3) *ἄδηλον*
ᾄψει Hi 7 2 (560, 16)
ἀδηλοῦν. *ἀδηλουμένη καὶ ἀφανής* οὐσα
 486, 22
ἀδιαίρετος. *ἀδιαίρετα* A I 3 17 (285 b6,
 t b10) *ἀδιαίρετα σώματα* (Erephanh) A I
 3 19 (286 b6) Hi 15 1 (566, 12)
ἀδιάλειπτος ThO 8 (483, 19) *ἀδιαλείπτως*
 Hi 26 1 (574, 12)
ἀδιάφθορτος. *ἀδιάφθαρτα* (coni. ἀγέννητα)
 A I 3 18 (285 a4 b9) G 16 (609, 8)
ἀδιερεύνητος 488, 3
ἀδικεῖν A I 7 2 (298 a21) *ἀ. ἀκούσιον* Pla-
 tonis Hi 19 21 (569, 30)
ἀδικήματα A I 7 2 (298 a20)
ἀδικία Hi 19 20 (569, 24) *διδόναί δικήν* ἀλ-
 λήλους τῆς *ἀδικίας* Anaximandri ThO 2
 (476, 10)
ἄδικος. *ἄδικον* τὸ ἐναντιὸν τῆς φύσεως De-
 moer. E III 14 (590, 33) *ἄδικα βιβλία*
 (Callim.) A I 7 1 (298 a6)
ἀδύνατος. *ἀδύνατον ἔστιν* D 37 (469, 24)
 D 18 (457, 5. 8) (om. ἔστιν) A I 3 4
 (278 a19 b15) D 36 (468, 16) ThS 48
 (513, 14) *ἀδύνατον λέγειν θεοὺς ἀνθρωπο-*
ειδεῖς Ph 15, 27 (549 b11)
ἄδυτον. *ἄδύτοις καταγείλοις* Hi 2 18 (553, 13)
ἀήρ. τὸν περὶ τὴν γῆν ὑγρὸν *ἀέρα* A II 20 15
 (351 b4) P1 2 (579, 15) τὸν περὶ γῆν *ἀέρα*
καταψυγμένον D 26 (462, 9. n a8) *ἀ. γῆς*

ἀπόκρισις A II 7 1 (335 b17) *ἀήρ ἐν*
ἑαυτῷ περιέχων τὸ πυρῶδες *ἐξανέθλιψε*
 A II 13 2 (341 a9 b7) *ἐκ τινος δὲ τοῦ*
ἀέρος (i. e. ex summo aëre ubi est
 utriusque confinium) πῦρ *ἐξάπτειν* (?)
 D 38 (470, 2) cf. He 7 (653, 6) — *ὁ περίε*
ἀ. D 14 (454, 32) *ἀέρος ὅσας* A III 7 1
 (374 a19. 24) *ἀήρ ἀβάρης* D 23 (459, 25)
 cf. ThS 22 (506, 2) *ἀκίνητος χειμῶνος*
καὶ θέρους D 13 (453, 24) *ἀ. ὑπομένειν*
(αἰθέρα περιφέρεισθαι) D 31 (465, 19 cf.
 466 n b3) *ἀήρ ὁμογενής* A IV 13 11
 (404 a9 b16, t b10) 15 3 (406 a10 b10)
ἀέρα τὸν μεταξὺ τῆς ὕψεως καὶ τοῦ ὁρω-
μένου τυποῦσθαι ThS 50 (513, 19) cf.
 A IV 13 11 (404 a12 b18, t b12) 15 3
 (406 a5) τὸν περιεχόμενον *ἀέρα* (opp.
 ὁ μεταξὺ *ἀήρ*) Chrys. A IV 15 3 (406 a9
 b9) *ἀ. εὐδιάχυτον ὄντα καὶ εὐτρεπτον*
 A IV 13 11 (404 a12 b19, t b12) *ἀ. ἀπο-*
μύσσεται καθάπερ κηρός ThS 52 (514, 5)
ὁ ἐκτὸς ἀήρ (opp. ὁ ἐν θώρακι) A IV 22 3
 (414 a17) *ἀέρα τὸν πλείστον ἔλκουσιν οἱ*
δύσπνοοι cet. ThS 21 (505, 22) τὸν ἀπὸ
 τῆς γῆς *ἀέρα ἀναπνέειν* τὰ ζῷα ThS 44
 (511, 27) *ᾄζειν μᾶλλον τὸν λεπτόν ἀ.*
 ThS 30 (507, 32) *ἀήρ ἐμπέπτον* (sc. τὰς
 ἀκούς) Th 538 (510, 5) *ἀήρ ὁ ἐν τοῖς ὤσιν*
κινήθεις ὑπὸ τοῦ ἔξω ThS 40 (510, 18)
 41 (511, 6) *ἀέρος κίνησις* (φωνή) ThS 59
 (516, 8) cf. A IV 16 3 (406 a26 b26) *ποι-*
κίλαι τῶν ἀέρων A I 15 7 (313 a19 b27)
ἀήρ νότιος (opp. ὁ πρὸς ἄρκτον) D 14
 (455, 27) *ἀέρι καθαρῷ καὶ ξηρῷ* ThS 44
 (511, 23) *ἀήρ καθαριώτερος* A II 28 6
 (359 a7 b7) *ἀέρος καθαριότης* ThS 48
 (513, 6) *ἀέρος ὑπὸ τοῦ ἡλίου λεπθυνομέ-*
νου Hi 8 11 (563, 3) *ἀέρα ποιῆσαι δια-*
φανῇ τὸν ἥλιον Hi 9 4 (563, 26) *ἀέρος*
ἐπικρατοῦντος τῇ πυκνώσει A III 8 1
 (375 a14 b15) *ἀ. παχὺς καὶ ὁμιγλώδης*
 A III 18 1 (384 a4) D 35 (468, 1) ThS
 80 (524, 2) 81 (524, 5) *ἀήρ* (i. q. nebula
 epicorum usu) ThS 8 (502, 9 cf. n a23)
ἀέρος φθοραί 487, 18 *θάνατος* 487, 21
ἀήρ Anaximenis expl. 91 ab. 170
 A I 3 4 (278 a10 b6) II 23 1 (352 a15
 b12) III 4 1 (370 a15 b27) ThO 2 (477, 1)
 Hi 7 1 (560, 13. 16) P1 3 (579, 21) E III 3
 (589, 28) G 18 (610, 12) He 7 (653, 4)
 cf. Ind. I (p. 663 b6) γῆν ἐπ' ἀέρος
 ὄχουμένην itemque ἄστρα Hi 7 4 (561, 2)

ἀ. πυκνούμενος ὕδωρ καὶ γῆ γίνεται, διαχεόμενος αἰθήρ καὶ πῦρ He 7 (653, 5) Pl 3 (580, 1) cf. ThO 2 (477, 2 n a 2. 13) Hi 7 3 (560, 19) ἀέρα λέγω τὸν ἄνθρωπον 481, 15 ἀέρα θεὸν εἶναι 129. 129¹ A I 7 13 (302 b 5) C 10 26 (531 a 17) Ph 2 d 2 (531 b 2) — ἀήρ Anaxagorae expl. (dist. αἰθήρ) ThS 59 (516, 6) cf. A II 13 3 (347 a 12 b 10) ἀ. σπερέμιος A IV 19 5 (409 a 18) ἀέρα ἰσχυρότατον ὄντα φέρειν ἐποχουμένην τὴν γῆν Hi 8 3 (562, 7) 12 (563, 7) (terram moveri) τοῦ ἄνωθεν ἀέρος εἰς τὸν ὑπὸ γῆν ἐμπίπτοντος Hi 8 12 (563, 6) — ἀήρ Archelai A I 3 6 (280 a 10 b 3) deus A I 7 14 (302 b 9) — ἀήρ Diogenis Ap. 170 A I 3 26 (289 b 5) IV 16 3 (407 a 25 b 25) ThO 2 (477, 8) S 39 (510, 12) 46 (512, 11) Pl 12 (583, 1) G 18 (610, 12) ἀήρ νοητικός A V 20 5 (432 a 24) ὁ ἐντὸς ἀήρ αἰσθάνεται μικρὸν ὢν μῶριον τοῦ θεοῦ ThS 42 (511, 12) cf. 40 (510, 20) 47 (512, 19) ἀέρα — Διὰ νομίζειν C 12 29 (536 a 12) Ph 6 b 7 (536 b 6) ἀήρ ἐλάχιστος ἐν τῇ κεφαλῇ ThS 41 (510, 26) τῷ περὶ τὸν ἐγκέφαλον ἀέρι ThS 39 (510, 14) — ἀήρ ὑπὸ μῆν τριγώνων συμπληροῦται Pythagor. He 16 (655, 15) — ἀήρ Emped. i. e. Ἥρῃ φέρεσβιος A I 3 20 (287 a 14) ἀέρος συμπαγέντος ὑπὸ πυρός A II 11 2 (339 a 17 b 25) θερμομυτοῦς A II 20 13 (350 a 13 b 13) ἀήρ συνεστραμμένος A II 25 15 (327 b 2) ἡέρος ἀπλετον ὕψος ThO 3 (478, 13) cf. Pl 10 (582, 6) E III 19 (591, 9) — ἀέρα ποιεῖν νεφέλας cet. Metrod. Pl 11 (582, 22) — εἰς ὁμοιοσχήμονα θρύπτεσθαι σώματα Atom. A IV 19 3 (408 a 20 cf. 12) — ἀήρ Stoicorum E II 5 (588, 7) Διὰ εἶναι τὸν περὶ τὴν γῆν ἀέρα, τὸν δὲ σκοτεινὸν Ἄϊδην, τὸν δὲ διὰ τῆς γῆς καὶ θαλάττης Ποσειδῶ Chrys. Ph 13 1 (546, 32) ἀήρ Diog. Bab. expl. Ἥρα Ph 15, 34 (549 b 18) ἐὰν πολλάκις ἄήρ λέγῃ τις ἔρεῖν Ἥρα [cf. Plat. Cratyl.] Ph 16, 2 (549 b 21)

ἀθάνατος. τὸ ἀθάνατον (dist. τὸ ἐγγὺς θανάτου) A I 7 3 (300 a 27) ἀθάνατος ψυχὴ A IV 2 2 (386 b 5) V 1 4 (416 a 4) Hi 19 10 (563, 11) 20 4 (570, 21) E III 22 (591, 18) G 24 (613, 15) ἀθάνατος ψυχῇ, σῶμα δὲ Stoicorum Hi 21 3 (571, 17) E II 5 (588, 11) ἀ. (opp. θνητός) φύσις ψυχῆς He 3 (651, 20) ἀθάνατον ζῶον (κόσμος)

A V 20 1 (432 a 8) cf. G 17 (609, 15) ἀθανάτους (θεούς) Hi 19 3 (568, 6)

ἀθανατίζειν. ἀθανατίζεται (opp. φθείρεται) 490, 21

ἀθέμιτος. τῆς ἀθεμιτοῦ γνώμης E II 7 (589, 1) ἄθεος (Ἰππων) ThO 1 (475, 3) (Θεόδωρος) E III 24 (591, 25)

Ἄθηνάτος A I 3 6 (280 a 9) 18 (285 a 2, 1 b 12) 21 (287 a 17) ThO 4 (479, 17) Hi 9 1 (563, 14) Pl 8 (581, 17) E III 5 (590, 1) 22 (591, 17) 26 (591, 35) cf. 44 (593, 13) G 3 (599, 6)

ἄθραυστος (syn. ἀπαθής, ἄτμοι) A I 3 18 (286 a 9)

Ἄθρηνᾶ. Ἀθρηνᾶν οἶον Ἀθρηνᾶν Chrys. Ph 16, 27 (550 b 3)

ἀθροίζειν A I 4 2 (289 a 15) III 1 7 (365 b 28) D 33 (467, 12) 34 (467, 17) Hi 6 7 (560, 8) 12 2 (564, 29) 14 3 (565, 27) τὸν ἥλιον ἐκ πυρρίων ἀθροίζεισθαι Pl 4 (580, 14)

ἀθροισμός Pl 10 (582, 11)

ἀθρόος (var. in libris ἄθρους). ἀθρόος καὶ πυκνός A III 7 4 (375 b 8) ἄθρουν ἐκπέσῃ τὸ πνεῦμα A III 3 13 (370 b 4) ThS 39 (510, 15) ἄθρουν (opp. εἰς μακρὰ διανεμημένον) ThS 63 (517, 12) πάθος ThS 84 (525, 2) ἀθρόα ἀνάδοσις D 11 (451, 32) ἀθρόον εἰσιέναι τὴν φωνήν ThS 56 (515, 13) ἀθρόαι ἐμπτώσεις D 13 (453, 12) ἀθρόως φερομένης D 11 (451, 22) ἀθρόως προσπίπτουσιν D 14 (455, 24)

αἰγιαλός A IV 19 3 (408 a 20) D 28 (463, 23) 486, 26

αἰγόκερος zodiaci A I 6 6 (294 a 9) αἰγόκερῃ ibid. (a 10) αἰγόκερων V 18 6 (429 a 23)

Ἄϊδης. ἐν ᾧδου δικαστήρια Hi 19 11 (568, 17) 22 5 (572, 17)

αἰδῖος, opp. γεννητός D 29 (464, 16) He 8 (653, 12) αἰδῖον καὶ οὕτε πλείω γινομένην οὕτε ἐλάττω D 20 (457, 26 cf. 458, 5) ἐξ αἰδίου D 29 (465, 2) 37 (469, 18) αἰδῖον ἐστὶ τὸ πᾶν ThO (482, 8) Hi 11 1 (564, 19) 2 (564, 23) He 6 (652, 31) αἰδῖον (Anaximandri ἔπειρον) Hi 6 1 (559, 18) αἰδῖος οὐσία D 1 (447 a 17) ὁ κόσμος A II 5 1 (333 a 2 b 2) θεός A IV 7 5 (393 a 12) αἰδῖον πῦρ (sed περιοδικόν) A I 7 22 (303 b 8) ἀ. ἀέρα ThO 2 (477, 8) λόγον — καὶ νόμον A I 28 2 (323 a 7 b 7) ἡ αἰδῖος δύναμις Chrys. D 21 (459, 7) αἰδῖος κίνησις A I 22 2 (318 b 14) 23 7 (320 a 7) IV

- 22 (386 b4) ThO 2 (476, 15) ThO 2 (176 n b11)
- αἰδιότης τοῦ κόσμου D 36 (469, 9)
- αἰδοῖον Hi 246 (573, 27)
- αἰθᾶλος D 12 (153, 5)
- αἰθήρ. αἰθέρα πρώτων διακριθῆναι A II 63 (334 a1) αἰθέρα πύρινον A II 133 (311 a13 b11) ἀέρα ἐν τῷ ἀπείρῳ αἰθέρι A II 1315 (343 a9 b11 cf. n b9) ἀπὸ τοῦ αἰθ. ἀκτῖνες A II 2010 (349 b19) αἰθ. περιφερόμενον D 31 (465, 18) αἰθ. ἐπιπολάσαι ἄνω E II 8 (589, 17) αἰθέρας πολλούς He 18 (656, 9) — Αἰθήρ Hesiodus Hi 262 (575, 7) αἰθ. Pherecyd. (Ζεὺς) He 12 (654, 8) — αἰθήρ Parmen. (dist. τὸ πυρῶδες, syn. οὐρανός) A II 157 (345 b16) — αἰθ. Emped. A I 320 (287 a13) II 63 (334 a1) — αἰθήρ et ἀήρ dist. Anaxag. ThS 59 (516, 6) — αἰθήρ συμπληροῦται δώδεκα πενταγώνοις Pyth. He 16 (655, 21) — αἰθήρ Aristot. descr. D 9 (450, 12) A II 306 (362 b3) He 11 (654, 1) ἀπαθήs A II 75 (336 a12 b12) cf. Critol. A I 721 (303 b7) — αἰθήρ Stoic. A I 725 (303 b15) Chrysippi D 31 (466, 1.3) αἰθ. καθαρῶτατος (ἡγεμονικὸν τοῦ κόσμου) Chrys. D 29 (465, 9) cf. 31 (466, 1) αἰθ. (i. e. Ζεὺς) Ph 12, 24 (546 b20) ἅπαντά τ' ἐστὶν αἰθήρ, ὁ αὐτὸς ὢν καὶ πατήρ καὶ υἱός Ph 13, 26 (547 b25) αἰθ. Diog. Bab. (Ἀθηνᾶ) Ph 16, 5 (549 b23)
- αἰθέριος. αἰθέριον φῶς (opp. περίγειον) A I 124 (311 b9) αἰθ. ὕψος 486, 12 αἰθέριον μέρος (θερμόν) εἰς ἀερῶδες (ψυχρόν) Anaxag. A III 34 (368 a12 b15) αἰθέριον i. e. πέμπτον σῶμα Arist. A I 322 (288 a10 b10) 732 (305 a4 b12) cf. A I 281 (323 a4 b4) IV 45 (390 b17)
- αἰθερώδης A IV 910 (397 b29)
- αἶμα A IV 191 (408 a2 b2) ThS 6 (500, 15) 85 (525, 17) αἵματος γεννητικὰ A I 35 (279 a15) σύστασις A IV 58 (391 a17) τροφῆς περίττωμα A V 32 (417 a8) αἶμα καθαρόν A V 61 (419 a3) αἵματος τηκομένου A V 221 (434 a14) αἵματος ἀναχωρήσει εἰς τὰς αἱμόρρους φλέβας A V 241 (435 a12) αἵματος φορά ThS 11 (502, 20) cf. A IV 221 (412 a10) ὁ ἀήρ μίσγεται τῷ αἵματι ThS 43 (511, 15 cf. 17) cf. 47 (512, 22) αἵματι φρονεῖν Emp. ThS 10 (502, 13) 23 (506, 7) Pl 10 (582, 15)
- αἶμα (ψυχῇ) Critias A IV 311 (389 t b12. 8) cf. He 2 (651, 13)
- αἵματωπός. αἵματωπός — κόρας Eurip. A IV 125 (402 a23)
- αἱμόρρους φλέβας A V 211 (435 a13)
- αἰνέττεσθαι A I 323 (288 b17) 187, 5
- αἰρεῖν. αἰρεῖ ὁ λόγος Platonis Hi 1921 (569, 30) αἰρεῖσθαι *eligere* G 24 (614, 16) *eligere consilium* αἰτία ἐλομένου Platonis Hi 1919 (569, 21)
- αἰρετός (opp. φευκτός) E III 24 (591, 29) G 5 (603, 3) τὸ δι' ἑαυτοῦ αἰρετόν G 5 (603, 3)
- αἵρεσις. εἰρησθαι τριχῶς G 7 (603, 22) *secta philosophu* A IV 310 (388 b17) 136 (403 b23) D 21 (458, 13) 29 (465, 8) 36 (468, 9. 469, 1) Hi 231 (572, 20) E II 5 (588, 18) αἵρ. φιλοσοφουμένων Hi 241 (573, 3) ἡ Ἰωνικὴ αἵρ. A I 31 (276 a8) Ἰταλικὴ A I 39 (288 a11) Πυθαγόρου Hi 21 (555, 16) αἰρέσεων scriptores 791
- αἵρειν *tolle* τοῦ πληροῦντος ἀρθέντος D 25 (461, 3)
- αἰσθάνεσθαι ἡμᾶς παθούσης τι τῆς αἰσθήσεως D 15 (456, 3) (opp. διανοεῖσθαι) A V 205 (433 a1) τὸ αἰσθάνεσθαι καὶ τὸ φρονεῖν ὡς ταῦτό λέγει Parm. ThS 4 (499, 22) αἰσθάνεσθαι *aei* ThS 13 (503, 11) 14 (503, 19) πάντα αἰσθήσεται ThS 12 (503, 2) αἰσθανόμενόν ἐστιν (τὸ μέγα) ThS 37 (510, 3)
- αἰσθητός A IV 84 (394 b24) A IV 99 (397 b22) αἰσθητά, opp. νοητά A I 731 (305 b6) 117 (310 b15) IV 95 (396 a11 b31) 11 (397 b34 cf. § 12) Hi 232 (572, 24) αἰσθητός (opp. λόγῳ θεωρητός) A I 1511 (314 b27) 236 (320 a3 b9) αἰσθητός κόσμος A II 42 (331 a1 b1) E I (587, 15) αἰσθητὰ τὰ κατὰ φῶσιν, opp. ἰδέαι D 1 (447 a2 b2) A I 101 (309 b2) αἰσθητά (opp. αἰσθήσεις) ThS 6 (500, 18) — περὶ αἰσθητῶν placita A IV 8 (393 a14 b1) ThS 59—91 (516, 3sq.) εἰ αἰσθητὰ τὰ ζῷα placita A V 20 (432 a2 b2)
- αἵσθησις χρητήριον τῶν αἰσθητῶν D 16 (456, 10) οὐ τὸν ψόφον καὶ τὴν φωνήν, ἀλλὰ τὴν ἡμετέραν αἰσθησιν ἔοικεν ἀφορίζειν ThS 91 (527, 6) συγγυμνασία τῶν αἰσθήσεων A IV 28 (387 a7 b8) αἵσθησις (coni. νόησις) Atom. A IV 810 (395 a2 b26) (dist. φαντασία) A IV 94 (396 a4

b24) (coni. φαντασία, dist. δόξα) Epicuri A IV 9 5 (396 a 6 b26) (opp. ἐπαίσθημα i. e. αἰσθητόν) Epic. A IV 8 2 (394 a 10 b11) αἰσθήσεως πάντα πάθη ποιῶν (opp. φύσεως) Democ. ThS 60 (516, 16) πρὸς τὴν αἴσθησιν (opp. καθ' αὐτὰ ποιεῖν φύσεις) ThS 68 (519, 11) — αἰσθ. σύνθετος Arist D 15 (456, 2) αἰσθ. κοινή A IV 8 6 (395 b2) — αἰσθ. κοινή Stoicis ἐντός ἀφῆ audit A IV 8 7 (395 b17) αἰσθησις i. e. ἡγεμονικόν Stoic. D 39 (471, 16 cf. 8) — ἐκ τῶν φαινομένων κατὰ τὴν αἴσθησιν ThO 1 (475, 4) ἐπὶ τὴν αἰσθ. ἀναγειν A I 3 5 (279 a 18) αἰσθήσεως (sc. ὁσφρήσεως) μὴ ὑγιαίνουσας ἢ μὴ ἀνεφγμένης ThS 21 (505, 19) αἰσθ. ἢ κατ' ἐνέργειαν D 16 (456, 5) τὰ ὑποπίπτοντα ταῖς αἰσθήσεσιν He 9 (653, 17)

περὶ αἰσθησεως placita A IV 8 (393 a 14 b1) ThS (499—527) A IV 3 11 (389 b 6, 8) 4 5 (390 t b20) 11 (400 a 1) D 15 (455, 33) — αἰσθησεις πόσαι placita A IV 10 (399 a 1 b1) — εἰ ἀληθεῖς placita A IV 9 (396 a 1 b11) Pl 4 (580, 10) 5 (581, 1) E III 15 (590, 36)

αἰσθητήριον A IV 8 1 (394 a 1. 5 b 1. 5, t b6) 9 7 (397 b8) 21 2 (411 a 1) D 39 (471, 8) ThS 34 (509, 1) 72 (520, 18)

αἰσθητικός. αἰσθητικόν πᾶσι τοῖς μορίοις Hi 14 2 (565, 26) αἰσθητικώτερος ThS 29 (507, 26) αἰσθητικωτέρας (γινόμενης τῆς διανοίας) A V 2 2 (416 a 11) — αἰσθητική ἢ ψυχὴ expl. A IV 21 (410 a 22) — αἰσθητική ψυχῆς ἐνέργεια Arist. A IV 4 3 (390 t b4) αἰσθητικὴ ψυχὴ (dist. φυτικὴ καὶ θρεπτικὴ) A IV 7 7 (393 t b 17) τὸ αἰσθητικόν πενταπλοῦν εἰκέναι D 15 (455, 32) — αἰσθητικόν (opp. λογικόν ψυχῆς) Xenocr. Mnesarchi A IV 4 2 (389 t b24) G 24 (615, 9) — αἰσθητικά μέρη Stoic. A IV 4 4 (390 a 6) G 24 (615, 3) αἰσθητικόν πνεῦμα A V 24 4 (436 a 10. 15) αἰσθητικὴ ἀναθυμίασις (ψυχῇ) Zenonis D 39 (471, 2) τὸ αἰσθητικόν Epicuri A IV 8 11 (389 b 2 a 2)

αἰσχροός. αἰσχρόν καὶ θεομισὲς ἢ κακία Plat. Hi 19 21 (569, 27)

αἰσχροὺν γυναικός (prudenda) Hi 2 15 (557, 29)

αἰτία. αἰτίαν ἔχει A I 1 2 (274 a 29) δι' ἣν αἰτίαν A I Pr. 2 (273 a 17) αἰτίαν προσάπτουσιν (ὑδατι τῶν σεισμῶν) A III 15 1 (379 a 9) ἀνατλήσει (ἡλίῳ) A III 17 2

(382 b 12) 3 (383 b 6) μηδεμιᾶς αἰτίας προηγησαμένης A V 29 3 (441 a 23) τὴν ἐλλείπουσαν αἰτίαν ἀνεπλήρωσε (Anaxagoras) ThO 4 (478, 20) αἰτίας πάντων ἐπιζητῶν ThO 10 (985, 11) τῇ ἀπὸ τοῦ προνοοῦντος αἰτία κατεχρήσατο ThO 20 (493, 5) αἰτία τοῦ — εἰρηκέναι (i. q. ἐνεκα) Hi 2 14 (557, 26)

αἰτία καὶ ἀρχή D 1 (447 a 17) (dist. ἀρχή G 19 (611, 5) μηδεμίαν ἀρχὴν ἔχειν τὰς αἰτίας τῶν νῦν γιγνομένων Democ. Pl 7 (581, 9) (dist. αἴτιον) Stoic. D 18 (457, 12) (opp. ὄργανον) ThS 24 (506, 14) οὐκ αἰτίαν μὲν, τρόπον δέ τινα αἰτίας A I 29 2 (325 b 13) αἰτία χρηστική A I 26 1 (321 a 14 b 17) ἄστατος A I 29 6 (326 a 1 b 5) ὑπὸ τῶν ἔξωθεν αἰτιῶν A V 30 1 (442 b 11) ἀρκτική A III 4 4 (371 b 10) τὰς αἰτίας τῶν πραγμάτων πῇ μὲν ἐφ' ἡμῖν, πῇ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν E III 36 (592, 25) αἰτία ἢ παρ' ἡμᾶς (opp. ἡ ἐμαρμένη) A I 27 3 (322 a 7) συμπλοκή vel εἰρμός αἰτιῶν Stoic. A I 27 4 (322 a 12) 28 4 (324 a 1, n a 2, t b 4) — αἰτία (syn. λόγος) Chrys. A I 28 3 (323 b 23) — αἰταί δ' Arist. (νοῦς φύσις ἀνάγκη τύχη) A I 29 2 (325 b 7) αἰτ. κατὰ συμβεβηκός A I 29 2 (325 a 1 b 1, t b 2) — αἰτία κινήσεως καὶ γενέσεως ThO 4 (479, 11) αἰτίας πρώτας ThO 8 (484, 15) τὴν πᾶσαν αἰτίαν ἔχειν τῆς τοῦ παντός γενέσεως Pl 2 (579, 8) αἰτία δραστική et ὕλική G 18 (610, 8. 9)

αἰτιολογεῖν (πωγωνίαν cet.) A III 2 5 (366 a 23 b 31) τῶν κατὰ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν αἰτιολογούντων ThO 13 (491, 20) αἰτιολογεῖται (pass.) A III 5 12 (374 a 3 cf. n a 2)

αἰτιολογία A V 8 1 (420 a 26)

αἴτιος (τοῦ ποιεῖν, τοῦ πάσχειν A I 3 25 (289 a 3) μεγάλῃς συμφωνίας A I 6 10 (295 a 20) τῆς κινήσεως A I 7 32 (305 a 13) αἰτία τῶν ὅλα ἐστὶν αὐτὴ (ἰδέα) A I 10 1 (308 b 17) αἴτιος πάντων ἐστίν (Ζεὺς) D 30 (465, 13) πάντων αἴτιος καὶ κύριος Ph 11, 25 (545 b 20) cf. He 6 (652, 26) αἴτιον ἐπέστησε τὸν νοῦν τῆς γενέσεως ThO 4 (479, 8) αἰτία εἶναι τοῖς γινομένοις τὸ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν ThO 8 (483, 20) αἴτιος πρῶτος γίνεται τῆς μαθήσεως Hi 1 4 (555, 9) αἴτιον εἶναι καὶ δεῖ τὰ παῖδια ἄφρονα ThS 45 (512, 3) αἴτιον αὐτοῦ om.

- ἐστὶ A V 25 1 (436^a21) cf. D 11 (452,4)
 τὸ δὲ αἴτιον· εἴ τις κτλ. A I 3 8 (281^a19)
 περὶ αἰτίων placita A I 11 (309^a11^b8)
 def. A I 11 1 (309^a12^b9) D 18 (457,4.
 7. 11. 14) G 19 (611,8) αἴτιον (τὸ ποιοῦν,
 opp. ὕλη) A I 3 3 (278^a4) 4 (278^a19
 116) 5 (280^a1^b1) τὸ ποιητικὸν αἴτιον
 (opp. τὸ παθητικὸν τε καὶ ὑλικόν) A I 3 8
 281^a9^b7) αἴτιον καὶ ποιοῦν (opp. ὕλη)
 ThO 6 (482,13) Hi 11 1 (564,22) αἴτιον
 καὶ κινεῖν ThO 9 (485,3) αἴτια τάνω-
 τάτω A V 30 3 (443^b6) αἴτια τῶν πρῶ-
 των ThO 10 (485,8) τὰ πρῶτα αἴτια,
 opp. κατὰ συμβεβηκός A I 11 3 (310^a2
 11) αἴτιον πρῶτον (placita) A I 11 6—8
 (310^b10) πρῶτον αἴτιον (δεύτερον, τρίτον)
 Plat. E II 6 (588,25) αἴτιον δραστηκώτα-
 τον (θεός) G 16 (608,15) αἴτια σωματικά
 Stoice. A I 11 5 (310^a6) αἴτια (Metro-
 dori ἄτομοι) A I 5 4 (292^a18^b10)
- αἰτιᾶσθαι i. e. αἴτιον ἡγεῖσθαι A II 30 7
 (362^b6) III 17 6 (383^a12^b19) 7 (383
 123) V 13 3 (424^a21) ThS 80 (524,2)
 αἰτιώδης (ἀρχή) G 8 (605,2) ThS 81
 (524,6)
- αἰχμάλωτος. αἰχμάλωτους τῶν ἰδίων συγ-
 γενῶν πολεμίων Hi 24 6 (573,26)
- αἰχμητής (Hom.) A I 7 10 (301^a13)
- αἰών. τὸν ἐμπροσθεν αἰῶνα A I 7 8 (300^a19)
 αἰῶνος εἰκόνα Plat. A I 21 2 (318^a4^b6)
 ἐξ αἰῶνος A I 1 2 (275^a4) 7 8 (300^a24)
 Pl 3 (580,1) ἐξ ἀπείρου αἰῶνος Anaxi-
 mandri Pl 2 (579,11)
- αἰώνιος θεός A I 7 8 (300^a23) ὕπνος A I
 7 8 (300^a25) διακόσμησης A II 4 13 (332
 18) κόλασις Hi 19 13 (568,25)
- αἰώρα τῶν ὑδάτων A III 17 5 (343^a5^b12)
 αἰωρεῖν. αἰωρούμενον καὶ τυπτόμενον (κώδυ-
 νος δίκην) A IV 16 1 (406^a19^b19)
- Ἀκαδημαϊκός Hi 23 1 (572,20) G 3 (602,6)
 Ἀκαδημία locus Hi 23 1 (572,20) ἀρχαία
 G 3 (599,14. 19) μέση 3 (599,20) νέα
 3 (600,1) νεώτεραι 3 (600,3)
- ἀκαθάρσια τῆς μήτρας A V 6 1 (419^a6)
 ἀκανθώδης A V 19 4 (430^a16)
- ἀκαρπος A V 23 1 (435^a6)
- ἀκατάληπτος. ἀκατάληπτον πλῆθος D 31
 (466,6) cf. Hi 2 6 (556,8) ἀκατάληπτα
 τὰ πάντα Academ. He 15 (655,1) ἀ.
 ἄνοια He 18 (656,16)
- ἀκαταληψία sceptica Hi 14 1 (565,21) 23 1
 (572,22)
- ἀκαταπαύστως D 37 (469,18)
- ἀκατονόμαστος A IV 3 11 (389^a1^b1.5)
- ἀκέραιος. (σχήμα) ThS 67 (518,20)
- ἀκίνησις σώματος (μονή) D 22 (459,14)
- ἀκίνητος A I 7 8 (300^a20) 26 (303^b17)
 Hi 11 2 (564,24) E III 11 (590,21) He 6
 (652,27) ἀκίνητον τὸ πρῶτον κινεῖν
 Arist. D 17 (457,3) λόγος A I 7 32 (305
 12) ψυχὴ A IV 6 2 (393^a7^b11) νοῦς
 ἀκίνητος τῆς μεταβατικῆς κινήσεως A IV
 6 1 (392^a5) ἀκίνητον δόγμα He 7 (653,3)
- ἀκήρατον τὸ σύγκριμα A II 30 5 (361^a18
 129) 6 (362^b2)
- ἀκμάζειν Hi 13 3 (565,12)
- ἀκοή. sensus ἀκοῆς δευτέραν εἶναι τὴν ὁρασιν
 A III 3 13 (369^b40) — placita A IV 16
 (406^a15^b15) 9 10 (397^b30) 21 3 (411
 15) D 15 (456,1) cf. 17 (566,15) ThS 5
 (500,8) 6 (500,14) 8 (501,11) 21 (505,12)
 40 (510,18) aliisque locis — ἀκοή sen-
 tiendi instrumentum ThS 9 (501,13) sae-
 pius ἀκοαί A IV 19 2 (408^a16) 5 (409
 120) ThS 56 (515,12)
- ἀκολασία, opp. σκαιότης Hi 19 16 (569,10)
 ἀκόλαστος E III 44 (593,14)
- ἀκολουθεῖν magistro 482,16 falso Hi 21 2
 (571,16) ἀκολουθεῖν τῷ ἀγενήτῳ καὶ τὸ
 ἀφθαρτον Hi 19 4 (567,19) cf. 22 5 (572,17)
- ἀκόλουθος. τῇ ὑποθέσει ThS 29 (507,22)
 ᾧ ἀκόλουθον Hi 22 4 (572,11) ἀκολου-
 θῶν δικῶν Hi 19 11 (568,19) ἀκολουθῶς
 τοῦτοις D 27 (462,19) cf. 29 (464,26)
- ἀκοπιάτως Ph 15,13 (548^b36)
- ἀκοσμος. κόσμον τοῖς ἀκόσμοις (παρέχει)
 He 6 (652,27)
- ἀκοῦειν καὶ ὁρᾶν καθόλον καὶ μὴ κατὰ
 μέρος (τοὺς θεούς) Pl 4 (580,16) ἀκού-
 ομεν φωνῆς A IV 20 2 (410^a7) ἀκοῦειν
 δεξιότατα ThS 41 (511,4) 56 (515,9) ἀκού-
 ειν τινός de discipulo 482,15 saepe apud
 G velut 3 (600,7) — ἀκουέσθω (Plut. τοῦτ'
 ἔστι) A I 7 31 (304^b28) τὴν ἐντελέχειαν
 ἀκουστέον ἀντὶ τῆς ἐνεργείας A IV 2 6
 (387^a4^b4) — ἀκουσά D 17 (457,1)
- ἀκούσια Hi 19 20 (569,22) E III 44 (593,17)
 ἀκουσίως Hi 19 22 (569,31)
- ἀκουστικός A I 15 5 (313^b17) G 3 (599,19
 601,9)
- ἀκουστικός. ἀκουστικόν μέρος ψυχῆς A IV
 4 4 (390^a7 cf. 1^b9)
- Ἀκραγαντινος A I 3 20 (286^a19) ThO 3
 (477,17) Pl 10 (582,4) E III 18 (591,8)

ἀκραίφνης λαμπρῶν A III 5 s (373 a8b8)
 ἀκρατος. τὰ βόρεια ἄκρατα, τὰ δὲ μεσημ-
 βρινὰ κέκραται A III 12 z (377 a31)
 ἀκριβής. ἀκριβεῖς αἰσθήσεις (dist. ὕμεις)
 A IV 9 z (396 b19) cf. ThS 34 (509, 3)
 40 (510, 25) ἀκριβεστάτους κατὰ τὰς αἰ-
 σθήσεις ThS 11 (502, 16) τοῖς ἀκριβεῖσι
 τῶν φιλοσόφων G 3 (601, 17) cf. 6 (603, 8)
 22 (612, 10) ἀκριβέστερα (τὰ σχήματα)
 ThS 73 (521, 9) κατὰ τὸ προσεγὲς καὶ
 ἀκριβές A IV 4 i (390 a2) — ἀκριβῶς οὐκ
 ἐπιστάμεθα E III 15 (590, 36) ἀκριβέστε-
 ρον ὁσφραίνεσθαι ThS 35 (509, 16)
 ἀκριβολογεῖσθαι ThS 6 (500, 18)
 ἀκριβοῦν λόγον 488, 10 τὴν ἀπορητικὴν
 G 7 (604, 14)
 ἀκροᾶσθαι (τοῦτου) de discipulo G 3 (600,
 9. 11. 17)
 ἀκρόασις Σωκρατικὴ G 3 (600, 12) Φυσικῆς
 ἀκρόασις Arist. A II 11 s (340 b2)
 ἀκροατής Hi 6 i (559, 15) 10 i (564, 12)
 18 i (567, 1) 20 i (570, 8) G 3 (599, 7.
 600, 10) 24 (614, 12)
 ἀκρόδρουν Hi 24 i (573, 5)
 ἄκρος δάκτυλος 490, 17 ἄ. σοφία Hi 19 i7
 (569, 16) ἀκροτάτη εὐφροσύνη Hi 22 z
 (572, 10) κατ' ἄκρον Hi 25 i (574, 6)
 ἀκρότης. ἀκρότητες (opp. μεσότητες) Hi
 19 i6 (569, 4)
 ἀκτημοσύνη E III 28 (592, 5)
 ἀκτινεῖδωλον Hestiaei A IV 13 s (403 a10
 b21)
 ἀκτίς. ἡλίου ἀκτίων A III 5 s (373 a18)
 10 (373 a26) D 10 (451, 15) εἰς θν (ἡλιον)
 ἀπὸ τοῦ αἰθέρος ἀκτίνες ἐναποστηρίζονται
 A II 20 i0 (349 b19) ὄρασιν εἶναι κατὰ τινων
 ἀκτίων ἔκκρισιν A IV 13 z (403 a5 b5. 9)
 cf. IV 13 z (403 b15) V 12 z (423 a24)
 ἀκτίνας ἀφ' ἑκατέρου τῶν ὀφθαλμῶν ἀπο-
 τετινομένης A IV 13 s (404 a1 b3, t b2)
 ἀκτίνες πύρριναι, οὐχὶ μέλαιναι καὶ ὁμιγλώ-
 δεις A IV 15 z (406 a12 b12)
 ἀκωλύτως E III 3 s (592, 24)
 ἀλαζών (Callimach.) A I 7 i (298 a6)
 ἀλγεινός A IV 23 z (415 a6)
 ἀλγηδών (opp. ἡδονή) A IV 9 i5 (398 b14)
 Pl 9 (582, 1)
 ἀλῆς confertus. ἀλῆες ex Callim. A I 7 i
 (298 a3)
 ἀλέα. τὸ τε φῶς καὶ τὴν ἀλέαν A II 20 i2
 (349 b24, 350 t b2) (opp. πάρος) D 13
 (453, 23)

ἀλλὰ. ἀλλὰ γε A I 7 s (300 a26) ἀλλὰ — γε
 ThS 70 (519, 27) ἀλλὰ — μὲν in transitu
 ThS 21 (505, 12) 33 (508, 27) 72 (520, 18)
 ἀλλὰ μὴν in assumptionis initio A II 5 i
 (333 a1 b1) ThS 32 (508, 18) in argu-
 mentationis progressu ThS 16 (503, 30)
 de ἀλλὰ respondente praecedenti μὲν v. μὲν
 ἄλεκτος 490, 32
 ἀλήθεια τυφλῶσαι τὴν ἀλήθειαν A I 7 z
 (298 a23) τὴν ἀλ. ἐλέγχειν ThS 69 (519, 20)
 τῆς ἀλ. τυγχάνειν ThS 69 (519, 22) ταῖς
 ἀληθείαις A IV 15 z (406 a2 b2) εἶναι
 κατ' ἀλήθειαν ThS 71 (520, 2) E III 13
 (590, 28) — κατ' ἀλήθειαν (opp. κατὰ
 δόξαν τῶν πολλῶν) Parmenid. ThO 6
 (482, 10) 6 a (483, 4) ἀληθείης εὐπειθέος
 483, 6 τὰς αἰσθήσεις ἐκβάλλει ἐκ τῆς
 ἀληθείας Parm. Pl 5 (581, 2) cf. κατὰ τὴν
 τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν Pl 5 (580, 23)
 — τῇ ἀληθείᾳ φαντασίαν παρακεῖσθαι
 ψευδῇ Academ. He 15 (655, 2) ἀλήθεια
 (syn. λόγος) Chrysippi A I 28 s (323 b23)
 ἀλήθεια (dist. ἀληθές) σῶμα G 13 (606, 13)
 ἀληθής A IV 9 s (397 b13) ἀληθεῖς τὰς
 δόξας Ph 4 d5 (534 b1) ἀρχαίς He 14
 (654, 28) ποτέρως ἔχει τἀληθές ThS 60
 (516, 16) οὐκ ἀληθές (c. infin., omisso
 ἐστὶ) ThS 22 (506, 1) 90 (526, 27) κατὰ
 γε τὸ ἀληθές ThS 33 (508, 25) ἀληθῶς
 λέγει G 13 (606, 20) (opp. μυθικῶς) Ph 6
 b5 (535 b5) — ἀληθές expl. (dist. ἀλήθεια
 οὐσίᾳ αὐστάσει δύνανται) G 13 (606, 12)
 ἀληθές οὐδὲν εἶναι Pyrrhonis Hi 23 z
 (572, 24) cf. A IV 9 s (397 b13) τὰ πάντα
 εἶναι — οὐδὲν ἀληθές Xenophanis E III 9
 (590, 16) ἐφικτὸν μόνῳ τῷ θεῷ, ἀνθρώπων
 δὲ οὐ Arces. E III 29 (592, 6)
 ἀληθινός Hi 15 i (566, 11)
 ἄλλῃ. ἄλλοτε ἄλλῃ Xenoph. ThO 5 (481, 5)
 ἀλλήλοτυπία Demoer. A I 12 s (311 b20)
 ἀλλήλουχία. τῆς τῶν σωμάτων ἀλλήλουχίας
 A I 18 s (317 b16)
 ἀλλοειδής Pl 2 (579, 18)
 ἀλλοῖος ThS 74 (521, 15)
 ἀλλοιοῦν. pass. A I 3 i8 (285 a7) ThS 23
 (506, 6) ἀλλοιοῦσθαι οὐσίαν (opp. αὐξεῖσθαι
 μειοῦσθαι) Stoic. D 27 (462, 21) τῷ ἀλ-
 λιοῦσθαι ποιεῖ τὸ αἰσθάνεσθαι Dem. ThS 49
 (513, 11. 12) πάθη τῆς αἰσθήσεως ἀλλοι-
 ουμένης ThS 63 (517, 9) ἀλλοιουμένης
 τῆς γῆς ἐπὶ πλείον Hi 7 s (561, 20) — ἀλ-
 λωιότην (ὀλην) A I 9 z (307 a23 b11)

ἀλλοίωσις μίξις κατ' ἀλλοίωσιν A I 171
(315 a 7 b 18) (coni. μεταβολή) A I 232
(319 b 10) ἄ. κατὰ τὸ ποῖόν (opp. συνα-
θροισμός) Atom. A I 2412 (320 a 20 b 26)
τῶν στοιχείων (coni. τροπή, ἀνάστεις) A I
2413 (320 a 25 b 32) κατ' ἄ. μεταβολή
(dist. κατὰ διαίρεσιν, σύγχυσιν, ἀνάστασιν)
Stoic. D 26 (462, 16) ἄ. ὑπὸ τῶν ἐναν-
τίων εἶναι ThS 32 (508, 6) ἐν ἀλλοίωσει
γίνεσθαι τὴν αἰσθησιν vel τὸ φρονεῖν ThS 2
(499, 6) 23 (506, 5) 72 (520, 14) ἄ. τῶν
αἰσθησεων ThS 72 (520, 21) cf. 63 (517, 11)
ἀλλοτριούν. ἡλλοτριῶσθαι πρὸς ἄλληλα A IV
915 (398 b 15)
ἄλλος. ἄλλο πρὸς ἄλλο (l. ἄλλου) διακρινό-
μενον Eurip. A V 193 (430 a 13) γίνεσθαι
ἅμα τῶν αὐτῶν ἀνατολήν καὶ δύσιν πρὸς
ἄλλους τε καὶ ἄλλους (h. e. *sidera dum
nobis occidunt, aliis oriuntur versaque vice*)
D 32 (466, 23) κατ' ἄλλο μὲν — κατ'
ἄλλο δέ *alias* — *alias* (Democr.) A IV
193 (408 a 31) πρὸς ἄλλο (opp. καθ' αὐτό)
ThS 69 (519, 19) τὴν ἄλλην φυσιολογίαν
(*abundanter additum*) Pl 9 (582, 1)
ἄλλως γίνεσθαι τὸ ὁρᾶν ThS 52 (514, 10)
τὸ αὐτὸ φαίνεσθαι τοῖς μὲν πικρόν — τοῖς δ'
ἄλλως ThS 69 (519, 14, 16) καὶ ἄλλως
οὐκ εὐλογον ThS 53 (514, 20) καὶ ἄλλως
sc. φησὶν D 22 (459, 12) ἄλλοτε ἄλλως
A I 123 (310 a 21 b 28) 292 (325 b 12)
ἄλλως τε καὶ συμβαίνει ThS 14 (503, 14)
ἄ. τε καὶ εἰ ThS 72 (520, 18) ἄ. τε εἰ καὶ
ThS 53 (514, 16 cf. n a 12) ἄλλοτ' ἄλλως
(opp. ἀπλῶς) A I 123 (310 a 21 b 28) (opp.
πάντως, dist. κατὰ τὸ πλεῖστον) A I 292
(325 b 12) ἄλλοτε ἄλλη Xenoph. ThO 481,5
ἄλλοτε μὲν — ἄλλοτε δ' αὖ Emped. ThO 3
(478, 9)
ἀλλότριος (opp. οἰκεῖος) τόπος A I 122
(310 a 15 b 22) ThS 88 (526, 7)
ἀλλοφρονεῖν Homeri ThS 58 (515, 26 cf.
n b 18)
ἀλλόχρως (opp. ὁμόχρως) ThS 27 (507, 11)
50 (513, 21) 54 (514, 32)
ἀλογεῖν. ἀλογήσαντες (τῶν μύθων) 488, 15
ἄλογος φύσις Atom. A II 32 (330 a 4 b 3)
ἀλόγῳ φύσει τῆς διανοίας ἐν τοῖς ὕπνοις
A V 22 (416 a 10) φορᾷ ἄ. φέρεσθαι
E III 31 (592, 12) ἄλογον ζῶον A IV 512
(392 b 6) 86 (395 b 11) 104 (399 a 13 b 16)
115 (401 a 1) 191 (408 a 4 b 4) V 103
(422 a 5) 204 (432 a 15) 212 (433 a 20)

D 39 (471, 23) ἄ. θηρία He 4 (652, 16)
ἄλογα καὶ ἄψυχα (opp. λογικά) A I 293
(325 a 10 b 22) τὸ ἄλογον ψυχῆς A IV
416 (390 a 1, b 18, a 17) 75 (393 a 13,
b 11) 86 (395 b 9) ἄλογον (om. ἐστί,
sequ. infin.) ThS 51 (514, 30) cf. ThS 31
(509, 4) ἀλόγως (syn. μηδενὸς ἔξω βουλευ-
θέντος) A I 293 (325 b 27)
ἄλμυρός (χυρός) expl. ThS 66 (518, 9) 81
(525, 8) 89 (526, 20) (opp. πότιμος) ThS 28
(507, 17) ἄ. θαλάττης ὕδωρ A III 165
(382 a 12) ThO 23 (495, 3) Hi 144 (566, 1)
ἄλμυρος ThS 66 (518, 12)
ἄλμυρότης (θαλάττης) ThO 23 (195, 1)
ἄλμυρῆς A III 57 (373 a 4 b 5) s (373 a 13
b 13) D 14 (455, 14)
ἄλμυρός D 14 (455, 6)
ἄλς. ἐξ ἁλὸς ἔμπορος ἰχθύς Emp. Hi 32
(558, 22) ἅλας D 14a (Add. p. 455) ἅλας
ὀρόττεσθαι (ἐν γῇ) ThO 23 (495, 9)
ἄλυκ(ς. εἰς ἄλυκίδα καὶ πικρίαν A III 162
(381 a 23)
ἄλυκός D 14a (add. p. 455)
ἄλυσιτελής G 1 (597, 11)
ἄλως (circum solem, lunam) καλεῖται ὅτι
ἐστὶν ἄλῳ (*areae*) προσεικώς A III 181
(384 a 11) 25 (366 a 24) 181 (384 a 1)
D 14 (454, 26)
ἄλυτος ex Plat. Hi 193 (568, 8)
ἅμα τῇ ἀναπονή ThS 28 (507, 19) ἅμα καὶ
paene i. q. πὲ — καὶ A I 711 (301 b 2)
283 (324 b 9) II 302 (361 a 13 b 15)
IV 310 (388 b 19) πολλὰ ἅμα καὶ τάναν-
τία ThS 36 (509, 20) καὶ ἅμα — ἐπὶ πάν-
των ThS 90 (526, 24) καὶ ἅμα (sc. ἂν
τις ἀπορήσειεν) ThS 23 (506, 5) ἅμα μὲν
— ἅμα δέ ThS 69 (519, 13) Pl 5 (580, 20,
21) ἅμα δέ ThS 34 (509, 5) 35 (509, 8)
81 (524, 4)
ἅμαξ exemplum Platonium Hi 195 (567, 23)
ἁμαρτάνειν (in philosophorum censura)
A I 22 (276 a 1) 33 (277 a 15 b 11, 278 a 2)
4 (278 a 16 b 12) 77 (300 a 4) ἁμαρτάνου-
σιν ἀκουσίως Hi 1922 (569, 31)
ἁμαρτήματα ἀκούσια Plat. Hi 1920 (569, 22)
ἁμαυροῦν A II 284 (358 a 12 b 17, 16)
τὰς ὀψεις ThS 14 (503, 16)
ἁμαυρός. ἁμαυροτέραν φαίνεσθαι A II 286
(359 a 9 b 9) D 14 (455, 17) cf. 13 (454, 19)
opp. λαμπρότερα A II 307 (362 b 10)
ἁμαυροφανής A II 283 (358 b 11)
ἁμβλυωπεῖν (opp. ὀφθαλμοῦ ThS 8 (501, 5))

ἀμέλει πάντες A III 25 (366 a25 b33)
 ἀμελεῖν. τῆς φυσιολογίας ἡμέληκεν G 1
 (597, b)
 ἀμερής (syn. ἀπλοῦς) G 24 (615, 4) ἀμερῇ
 σώματα A I 3 27 (289 b7) 9 e (308 a13
 b13) 13 2 (312 a6) 3 (312 b9) IV 9 9
 (397 b20) E I (588, 1) G 18 (611, 1)
 ἄμεσος. ἄμεσα (opp μέσα, dist. ἔμμεσα)
 Hi 19 14 (568, 27) 20 3 (570, 19)
 ἀμετάβλητος A I 3 22 (288 a10 b10) 28 3
 (324 b2) P1 7 581, 8) G 7 (604, 19) γῆν
 εἷς τι τούτων ἀμετάβλητον A I 17 4
 (315 a17 b29)
 ἀμετάθετος A I 28 3 (324 b2)
 ἀμετοχος κενού A I 3 18 (285 a4 b8. 286
 a13 b3)
 ἀμιγής (πάσης ὕλης) A I 7 31 (304 a6 b8)
 (syn. καθαρός) A I 15 10 (314 b16) ἀμι-
 γέστερα σχήματα ThS 73 (521, 9) ἀμιγές
 τοῖς ἄλλοις ThS 67 (518 a20 n)
 ἄμμος D 28 (463, 23)
 ἀμοιβή πυρός Heracl. ThO 1 (475, 18) cf.
 p. 169
 ἄμοιρος (τοῦ νοῦ) D 15 (456, 3) (ζῶου)
 G 24 (614, 2)
 ἀμοιρεῖν (ὕγροῦ) A I 3 1 (276 a19 b11)
 ἄμορφος (ὕλη, conl. ἀνείδος) A I 2 2
 (275 a17) 9 4 (308 a5 b5) 6 (308 a11 b11)
 D 20 (458, 9)
 ἀμουσία (opp. εὐμουσία) A IV 20 2 (410 a13)
 ἄμπελος A V 26 4 (439 a18)
 ἄμπωτις (placita) A III 17 (382 a14 b1)
 ἀμυντήριον 491, 10.
 ἀμφικυρτος (σελήνη) A II 27 1 (357 b18)
 ἀμφισβητεῖν. τὸ ἀμφισβητούμενον syn-
 gismi A I 3 8 (283 a2)
 ἀμφισβήτημα 490, 12
 ἀμφοτέρως. ἀμφοτέρων βασιλεύς τ' ἀγαθός
 κρατερός τ' αἰχμητής Hom. A I 7 10
 (301 a12) ἀμφοτέρως λέγεται περὶ αὐτοῦ
 ThO 8 (483, 11) ἀμφοτέρως ἔστιν ὑπο-
 λαβεῖν ThS 49 (513, 15)
 ἄν scriptor Epicureus non posuit A I 7 4
 (299 a15) 8 (300 a25) 9 (300 a30) [I 6 3
 (292 a7)] mire positum εἰς ὁ πολὺν ἔξιν
 ἄν εἰσελθῇ ThS 67 (519, 2) μέχρις ἄν οὗ
 ThS 75 (529, 19) καὶ elliptice 488, 29
 ἀναβαίνειν. ἀνέβη ἐπὶ τὰς ἀτόμους ThO 18
 (491, 21)
 ἀνάβασις Νεῖλου A IV 1 (384, 19) ἀναβάσει
 τῇ πρὸς μήχιστον ὕψος 491, 3 *scalae*
 ThS 79 (523, 9 cf. n a23)

ἀναβλύζειν intr. ἀναβλύσαι τὸ ὕδωρ A II
 6 3 (334 a4)
 ἀνάγειν (τὴν ἀναθυμίασιν cet.) D 11 (451, 23.
 30. 452, 4. 5) ThO 23 (495, 2) ἄμα τῷ
 ἀναπνεῖν ἀνάγοντα τὸ πνεῦμα ThS 25
 (506, 25) πάντα ἀνάγειν ἐπὶ τὴν αἰσθησιν
 A I 3 5 (279, 18) εἰς πρόνοιαν A I 25 5
 (321 b16 cf. a10) εἰς τὴν ὁμοιότητα
 ThS 2 (499, 13) ἀ. πάντα εἰς τὴν ἀρχὴν
 ThS 48 (513, 8) εἰς τὰ σχήματα ThS 67
 (518, 9) εἰς ῥυθμόν Hi 2 2 (555, 21)
 ἀναγκάζειν Hi 21 2 (571, 15) ἀναγκάζομαι
 He 18 (656, 8)
 ἀναγκαῖος εἰκότα λόγον ἢ ἀναγκαῖον ThS 86
 (525, 25) ἀναγκαῖον ἡγουμένη A I Pr. 1
 273 a7) 11 (274 a20) ἀναγκαιότατον πάν-
 των G 6 (603, 14) τῶν οὕτως ἀναγκαίων
 καὶ ὠφελίμων He 18 (656, 18) ἀναγκαῖον
 (om. ἐστὶ sequ. infin.) A I Pr. 3 (274
 a3) 18 6 (317 b11) D 27 (463, 6) G 3
 (599, 18)
 ἀνάγκη. ὑπὸ ἀνάγκης (dist. ὑπὸ τύχης et θεῶα)
 A I 1 2 (274 a2c) (coni. ἐκ λόγου, opp.
 μάτην) Leue. A I 25 4 (321 b14) κατ' ἀνάγ-
 κην A V 2 3 (416 a15) D 37 (469, 22)
 ἐξ ἀνάγκης 491, 13 κατὰ τινα εἰμαρμένην
 ἀνάγκην ThO 1 (476, 2) cf. Hi 21 2 (571,
 14) ἀνάγκην ἔχειν Hi 19 8 (568, 6) 10
 (568, 15) — ἀνάγκη (om. ἐστὶ sequ. infin.)
 A I 3 18 (286 a1) ThS 13 (503, 7) 14
 (503, 19) 15 (503, 29) 19 (504, 24) 52
 (514, 12) 53 (514, 19) 69 (519, 16) 71
 (520, 11) ἀνάγκη πᾶσα ἵπιν φαίνεται
 A III 5 6 (372 a33 b33)
 περὶ ἀνάγκης placita A I 25. 26 (321
 a1 b1) cf. 7 27 (303 b21) 28 3 (323 b24)
 29 2 (325 b7 b15) 4 (326 b1) 5 (326 b3)
 II 71 (335 b16) V 301 (443 a2 b1) Ph12,1
 (545 b31) Hi 12 2 (565, 3) P1 7 (581, 11)
 ἀνάγνωσμα G 2 (598, 17)
 ἀναγράφειν 484, 18
 ἀναγραφή A IV 11 2 (400 a9)
 ἀναδέχεσθαι τὰς μεταβολὰς D 37 (469, 20)
 τὸν ἄερα ThS 44 (512, 2)
 ἀναδιδόναι. ἀναδιδόμενης τῆς ἀτμίδος D 11
 (451, 21) Hi 6 7 (560, 10) ἀναδιδόναι (f. l.
 ἀποδιδόναι) τὴν ἀντιληψιν A IV 13 9 (404
 b8 a6, b5)
 ἀνάδοσις ξηρά (syn. ἀναθυμίασις) A III 7 4
 (375 b6) cf. D 11 (451, 32)
 ἀναζωοπυρεῖν intr. A II 13 14 (343 a3 b5)
 ἀναθλίβειν A IV 22 1 (412 a13)

ἀναθυμίαμα D 33 (467, 13) 34 (467, 17)
 ἀναθυμίζων, fere pass. velut ἀναθυμιάμενον
 ὕδωρ cet. A I 3 11 (281 a 8 b 6) 4 3 (290
 a 18) II 6 3 (334 a 6) III 3 9 (369 b 6) 16 6
 382 a 12) V 25 1 (436 a 22) ἀναθυμιάμεναι
 ψυχαί Heracl. D 39 (471, 35)
 ἀναθυμιάσεις ὑγρά A II 20 3 (348 a 11. 349
 b 2) 28 6 (359 a 5 b 5) III 3 14 (370 a 2 b 9)
 5 6 (372 a 29 b 29) D 11 (451, 19) ThO 16
 (492, 6) ὑδατώδης A III 7 3 (375 a 5)
 ξηρά A III 1 7 (365 a 21 b 21) 2 3 (366
 a 16 b 16) 3 14 (370 a 2 b 9) 7 4 (375 b 1)
 15 5 (380 a 4) D 11 (452, 19) 13 (453, 11)
 ἀναθυμιάσεις θερμή Arist. D 13 (454, 23)
 καπνώδης καὶ πυρώδης D 13 (453, 12)
 14 a (Add. p. 455) ἐκ τῆς ἀπὸ γῆς (v. l.
 ἐπιγείου) ἀναθυμιάσεως A II 17 4 (346 a 14
 b 19) A III 1 7 (365 b 29) ἀναθυμιάσιν
 ἐπινέμεται A II 23 5 (353 a 10 b 11) (ῥῆλος)
 τὸ πῦρ τὸ τοῦ ἡλίου etc. τρέφεται ταῖς
 τῶν ὑδάτων ἀ. A I 3 1 (276 a 21 b 14)
 τροφὰς τοῦ κόσμου A II 5 3 (333 a 11 b 11)
 cf. D 39 (471, 11) πνεῦμα ἐκ πολλῶν
 συνιστῶν ἀναθυμιάσεων A III 7 4 (375 b 4)
 ψυχὴ — ἀναθυμιάσεις Heracl. A IV 3 12
 (389 a 4, t b 2) D 39 (471, 5) He 2 (651, 10)
 ἀ. αἰσθητικὴ Zenonis D 39 (471, 2) dist.
 ἡ ἐκτὸς καὶ ἡ ἐν αὐτοῖς (ζώοις) Heracl.
 A IV 3 12 (389 a 6, t b 4)
 ἄναιμος. (ζῶα, opp. ἔναιμα) ThS 23 (506, 7)
 47 (512, 23) ἀναιμῶτατα τῶν μερῶν
 ThS 23 (506, 8)
 ἀναιρεῖν A I 3 3 (278 a 4) 7 3 (299 a 1) 23 7
 (320 a 6 b 12) 24 1 (320 a 12 b 17) V 1 2
 (415 a 17) D 37 (469, 23) ThO 10 (485, 11)
 ThS 91 (527 n b 2) Hi 14 6 (566, 7)
 ἀναιρέσεις (opp. γένεσις) D 27 (462, 24)
 ἀν. Σωκράτους D 27 (463, 12)
 ἀναιρετικὸς A I 18 6 (317 b 13)
 ἀναισθητός ThS 32 (508, 21) 63 (517, 13)
 84 (525, 3) ἀναισθητοί (l. αἰσθητοί) A I
 3 8 (282 a 19)
 ἀναιτίος Hi 19 19 (569, 21)
 ἀνακαλύπτειν Hi 2 15 (557, 28)
 ἀνακκρύσσειν He 6 (652, 30)
 ἀνακλᾶν τὰς αὐγὰς πρὸς τὸν οὐρανὸν A III
 1 2 (365 a 4 b 4) κατ' ἀνακλωμένης γραμ-
 μάς A III 5 3 (372 a 16 b 16) ἡ λαμπη-
 δὼν ἀνακλωμένη A III 5 8 (373 a 8 b 8)
 τὰ ἀνακλώμενα ὡς τὰ κατοπτρικά A III
 5 6 (372 a 27 b 27) ἀνακλᾶσθαι τὸν ἀέρα
 A IV 16 4 (406 a 30 b 30) τὴν ὄψιν D 14

(455, 12) A III 5 6 (372 a 35 b 35) τὴν
 φωνήν ThS 53 (514, 17)
 ἀνάκλασις ἐνόπτρου sim. A II 20 12 (350
 a 3 b 5) 20 13 (350 a 15 b 15) 30 1 (361 b 11)
 τῆς ὄψεως εἰς τὸν ἥλιον A III 2 1 (366
 a 10 b 10) cf. III 5 9 (373 a 20 b 20) 11
 (373 a 28) D 14 (454, 29. 455, 6) ἀνάκλ.
 ἐν ὕδατι cet. ThS 36 (509, 24) ἀνάκλ.
 τοῦ φωτὸς τῶν ἄστρων Hi 8 10 (562, 28)
 ἀνακόπτειν A IV 1 1 (384 a 25)
 ἀνακουφίζειν. pass. τῆς λύπης ThS 45
 (512, 10)
 ἀνακροῦειν A III 15 11 (381 a 5)
 ἀνακυκλοῦν ἀνακυκλούμενων τῶν κόσμων
 καὶ οὐρανῶν P12 (579, 11)
 ἀναλαμβάνειν τὰ θρησκευτὰ A V 16 3 (426
 a 29) πάντα ἀναλαβοῦσα εἰς ἐαυτὴν (ἡ φύ-
 σις) D 37 (469, 13)
 ἀναλλοίωτος D 9 (450, 18)
 ἀναλογία. ἀναλογίαν ἔχει A IV 8 6 (395
 b 12) cf. D 11 (452, 9) κατ' ἀναλογίαν
 D 20 (458, 7) 24 (460, 17)
 ἀναλογίᾳ (corruptum) A IV 10 5 (399
 b 21 cf. n b 16)
 ἀνάλωτος. κατὰ τὸ ἀνάλ. D 21 (458, 24)
 ἀνάλωτον γίνεσθαι κατὰ τοῦ αἰθέρος D 28
 (463, 16) ἀνάλωτος A II 29 4 (360 a 6 b 9)
 III 14 1 (378 a 21)
 ἀναλοῦν. ἀναλοῦσθαι ἐν τῇ ἐκπυρώσει A I
 3 11 (284 a 10 b 8) στοιχεῖον ἀναλωθήσεται
 487, 7
 ἀναλύειν. ἀναλύεσθαι εἰς ὕδωρ sim. A I 3 1
 (276 a 13) 4 (278 a 12 b 8) 11 (284 a 13)
 7 28 (303 b 26) II 9 2 (338 a 17 b 17) III
 7 4 (375 b 9) D 36 (468, 11) Hi 3 1
 (558, 18) E III 1 (589, 24) He 10 (653, 21)
 ἀναλυομένης καὶ διαχεομένης (χύνος) A
 IV 1 1 (385 a 10)
 ἀνάλυσις. ἀναλύειν λαμβάνειν (i. e. ἀναλύ-
 εσθαι) D 21 (458, 29) δέχεσθαι D 21
 (459, 5) — ἀνάλυσις τῶν στοιχείων A I
 24 3 (320 a 26 b 33) (coni. χύσις εἰς ἄλλο)
 Chrys. D 21 (458, 17) τὴν εἰς πῦρ ἀνά-
 λυσιν τῶν ὅλων Stoic. D 36 (468, 21)
 39 (471, 20)
 ἀναμιγνύειν A IV 12 5 (403 a 9 b 20) ThS
 38 (510, 6) ἀναμιγνύειν (opp. εἰλικρινές
 ὑπάρχειν) A IV 9 9 (397 b 22)
 ἀναμιμνήσκειν. ἀναμιμνησκομένοις ThS 45
 (512, 8)
 ἄναμμα A II 20 4 (349 a 1 b 4) 16 (351 a 17
 n a 3) 25 10 (356 b 19)

ἀνανεοῦν. τῶν ὄντων ἀνανεουμένων G 17 (609, 18)
 ἀναξηραίνειν A III 16 1 (381 a 17) D 37 (469, 13) 486, 24
 ἀνάπαλιν D 10 (451, 11) 32 (466, 21) ThS 88 (526, 15) E II 5 (588, 9) ἀνάπαλιν ἔχειν ἐπὶ τῆς ὁμίλης ThS 90 (527, 2)
 ἀνάπαυλα (ποταμῶν) A III 17 6 (383 a 14 b 21)
 ἀναπαύειν. ἀναπαυομένης (?) τῆς ὕλης G 17 (609, 17)
 ἀνάπαυσις οὐσίας D 37 (469, 19)
 ἀναπέμπειν. ἀναπέμπουσιν ὕμους Hi 24 3 (573, 15) ἀναπέμπεσθαι εἰς τοῦτον τὸν κόσμον Hi 19 12 (568, 21) εἰς θεόν G 24 (614, 10)
 ἀναπεταννύειν. τοῦ οὐρανοῦ μᾶλλον ἀναπεπταμένου A II 31 4 (363 b 10) 5 (363 b 13)
 ἀναπέτεσθαι. ἀναπτῆναι A V 19 5 (431 n a 19)
 ἀναπιμπλάναι. A IV 1 4 (385 a 15) D 17 (456, 18)
 ἀναπλάττειν. ἀναπλάττεσθαι (med.?) A V 11 3 (422 a 26)
 ἀναπληροῦν. ἀναπληροῦται ἡ δεκάς ἐκ τῆς τετραδός A I 3 8 (281 b 16) τὴν ἑλλειπύσαν αἰτίαν ἀνεπλήρωσεν ThO 4 (478, 20)
 ἀναπλήρωσις (opp. ἑλλειψις) A IV 9 15 (393 b 12)
 ἀναπνεῖν ThS 22 (505, 23) 25 (506, 25) 30 (507, 32) 44 (511, 27) 47 (512, 23) ἀναπνεῖν καθαρὸν ThS 44 (511, 28) 48 (513, 2)
 ἀναπνεῖν τὸν οὐρανόν Pyth. A I 18 6 (316 a 12 b 18) cf. II 9 1 (338 a 14 b 14) ἀναπνέει (sic) ThS 21 (505, 17) ἀναπνεῖν (l. ἀναπτῆναι) A V 19 5 (431 a 9)
 ἀνάπνευσις τοῦ ἀέρος ThS 90 (526, 26)
 ἀναπνοή (i. e. ἐκπνοή et εἰσπνοή) A IV 22 1 (411 a 26 cf. 412 a 6. 9) 17 1 (407 a 4 b 4) 2 (407 a 5 b 5) V 15 3 (425 a 25) 489, 2 ThS 9 (502, 1) 28 (507, 19) 46 (512, 18) 47 (512, 22) διὰ παντὸς σώματος ThS 47 (512, 24) βαρεῖα A IV 17 2 (407 a 7 b 7)
 ἀναπνοή πυρός i. e. ἥλιος A II 7 1 (335 b 19) — περὶ ἀναπνοῆς placita A IV 22 (411 a 25 b 1)
 ἀναπρόδεικτος (συλλογισμοί) Stoic. expl. G 15 (607, 8)
 ἀναποδίδειν *retro ire vel retro computare* 51³
 ἀναποδοῦν (?) A I 3 8 (281 a 16. 20 b 13 cf. Prol. 51. 59)

ἀνάπτειν. ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀνημμένον A II 20 14 (351 a 1 b 2) III 2 7 (367 a 6 b 5)
 ἀνάπτει τὰς αἰσθήσεις τῷ ἀέρι ThS 39 (510, 12) cf. 46 (512, 11)
 ἀναρθρος (ψόφος) ThS 41 (511, 8)
 ἀναρμος. ἀνάρμος ὄγκους Asclep. G 18 (610, 22)
 ἀναρπάζειν A II 13 3 (341 a 15 b 13) D 12 (452, 26. 29)
 ἀναρρηγνύναι 489, 27
 ἀναρροφεῖν τοὺς ποταμούς A III 5 2 (372 a 12 b 12) ἀνασχευάζειν *redarguere* E II 6 (588, 29)
 ἀνασπᾶν (sc. ἀέρα) ThS 85 (525, 14)
 ἀνάστασις. δ. τὴν ποιούσαν ἐναυτὸν τὸν μέγιστον Stoic. D 37 (469, 14) corruptum Hi 21 5 (571, 24)
 ἀναστρέφειν D 12 (452, 24) Hi 24 4 (573, 17) δαίμονες ἀναστρέφονται Hi 3 1 (558, 15)
 ἀνάτασις ἀφ' ἡμῶν i. e. ὕψος A II 31 4 (363 b 8)
 ἀνατέλλειν A I 6 8 (295 a 3) III 2 1 (366 a 9 b 9) Hi 9 4 (564, 1)
 ἀνατιθέναι ἡλίῳ τὴν αἰτίαν A III 17 2 (382 b 12) 3 (383 b 6) ἀνατίθησι ταῦτα τοῖς σχήμασι ThS 64 (517, 19)
 ἀνατολή def. Chrys. D 32 (466, 22) ἀνατολὰς τε καὶ δυσμὰς (δύσεις) A I 6 10 (295 a 22) II 13 14 (343 a 4 b 6) 20 15 (351 b 4) D 14 (455, 28) Ph 8, 5 (542 b 5)
 ἀνατολή caeli regio A III 7 2 (375 a 1) V 7 1 (419 a 15) Hi 15 2 (566, 19) πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς A II 24 4 (354 a 10 b 13)
 ἐπ' ἀνατολὰς A III 13 3 (378 a 14) ἀπ' ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμὰς φέρεσθαι A II 16 1 (345 a 17 b 20) ἀπ' ἀνατολῆς ἐπ' ἀνατολὴν ἥλιον φέρεσθαι D 33 (467, 8)
 ἀνατολικός. (μέρη) A II 10 1 (339 a 5 b 4)
 ἀνατομή A V 14 3 (425 a 10)
 ἀνατρέπειν (τὰ ὄντα) ThO 10 (485, 12) τὰς δόξας E III 18 (591, 6)
 ἀνατρέχειν. ἀναδραμόντος τοῦ ὕδατος εἰς τὸν σπόγγον D 28 (464, 6) metaph. Hi 5 (559, 12) 17 (566, 26)
 ἀναφαίνειν. ἀνεφαίνετο τὰ ζῶα cet. Hi 9 5 (564, 4)
 ἀναφέρειν. εἰς τὸ μετέωρον ἀνεφέρετο A I 4 2 (290 a 4) ἀναφέρει παλαιὰν δόξαν ThS 37 (501, 1) ἀναφέρων τὴν φαντασίαν πρὸς ἄνθρωπον ThS 64 (517, 21) δογμάτων ἀναφερόντων πρὸς ἓν τέλος G 7

- (604, 4) τὰ ἀναφερόμενα εἰς Ὀρφέα Ph 13, 17 (547 b17) cf. 4 b6 (533 b4)
- ἀναφορὰ πνεύματος A III 2 ε (367 a4 b3)
ὁδατώδης A III 4 ε (371 a2 b7) πρώτη
ἀ. ἀναθυμιάσεως A III 7 ε (375 b2)
- ἀναφύειν. δένδρα ἐκ γῆς ἀναφύειν A V 26 ε (438 a22)
- ἀναχαλᾶν. ἀναχαλασμένην τὴν γῆν ὑπὸ τοῦ πυρός A I 3 ιι (284 a6 b4) IV 1 ε (385 a25 cf. n a15) V 30 ε (444 a6) τοὺς κλάδους εἴκειν καὶ πάλιν σφοδρῶς ἀναχαλᾶσθαι A V 26 ι (438 a10 b7)
- ἀναχαλασμός A V 24 ε (436 a11)
- ἀναχάσκειν τὰς μήτρας (vox Alcmæonis) A V 14 ι (425 a1)
- ἀναχεῖν 487, 21. 491, 4
- ἀναχωρεῖν (ψυχὴν) εἰς τὴν τοῦ παντός ψ. A IV 7 ε (392 a15, t b7)
- ἀναχώρησις αἵματος εἰς τὰς αἰμόρρους φλέβας (opp. διάχυσις) A V 24 ι (435 a12) θαλάττης 486, 4
- ἀνδρεία Hi 19 ιε (569, 7) 20 ε (570, 30) He 5 (652, 21)
- ἀνδριὰς A I 5 ε (292 a4) V 12 ε (423 a21)
- ἀνδρόβηλος 194²
- ἀνείδεος ὕλη, conii. ἄμορφος A I 2 ε (275 b17) 9 ε (308 a5 b5) D 2 (448, 3) Hi 19 ε (567, 15)
- ἀνείδωλοποιεῖν. ἀνείδωλοποιουμένης ψυχῆς τὸ συμφέρον αὐτῇ A V 2 ε (416 a16)
- ἀνείμαρθαι (l. ἀνείμαρτα) A I 27 ε (322 a14 cf. n a5)
- ἀνέλκειν. ἀνελκομένου ἐκ τῆς θαλάττης τοῦ ὕγρου A III 4 ε (371 b11)
- ἀνεπιστρεφῆς (τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων) A I 7 γ (300 a12)
- ἀνεπίφθορος G 3 (599, 13) 16 (608, 9)
- ἄνεμος βίαιος A V 29 ι (441 a8) σφοδρός D 13 (453, 14) ἐμπύκτων Hi 6 γ (560, 11)
- ἄνεμοι sunt φυσικά A I 1 ε (275 a3) ἀνέμων συστροφαί A III 3 ε (369 b4) ὁρμή D 13 (453, 18) ἐτησίαι A IV 1 ι (384 a20) 4 (385 a14)
- περὶ ἀνέμων placita A III 7 (374 a18) 17 ε (383 b8) D 13 (454, 14) ThO 2 (477, 2) Hi 6 ε (560, 20) γ (560, 8) 7 γ (561, 12) 8 ιι (563, 3)
- ἀνεξέταστος He 18 (656, 18)
- ἀνεπιτεχνήτως (syn. φυσικῶς) A IV 11 ε (400 a19)
- ἀνέρχεσθαι εἰς τὸν αἰθέρα cet. He 17 (655, 29. 31)
- ἄνεσις τοῦ αἰσθητικοῦ πνεύματος A V 24 ε (436 a10. 14)
- ἀνεύθυνος Hi 22 ε (572, 18)
- ἀνευρύνειν τὸ στόμα A V 16 ε (426 a25)
- ἀνέφικτος G 1 (597, 4)
- ἀνήρ. τὸν τέλειον ἀ. A Pr. 3 (274 a3 cf. 17) ἀνὴρ (opp. γυνή) A V 5 ε (418 a19) saepius — πῶς ἄγονοι οἱ ἄνδρες placita A V 13 424 a2)
- ἀνθεῖν Hi 2 ιε (557, 26)
- ἀνθελιγμός A III 15 ε (380 a5)
- ἀνθέλκειν He 4 (652, 7) 8 (653, 15)
- ἀνθήλιος explic. A III 6 (374 a9)
- ἀνθιστάναι. ἀνθεστῶτα ἄερα A III 3 γ (368 b29) ἀνθίστανται ἀλλήλοις He 6 (652, 24. 29)
- ἄνθος (χυάμου) Hi 2 ιε (557, 26)
- ἄνθραξ. ἀναζωπυρεῖν — καθάπερ τοὺς ἄνθρακας A II 13 ια (343 a4 b6, t b6) ThS 75 (521, 21)
- ἀνθρώπιος. ποδὸς ἀ. A II 21 ε (351 a11 b21)
- ἀνθρώπινος βίος sim. A I Pr. 2 (273 a23) 7 γ (300 a13) 27 ε (322 a6) 29 ε (325 b9)
- ἀνθρωπίνῳ λογισμῷ A I 29 γ (326 a4 b8)
- θεῶν τε καὶ ἀ. ἐπιστήμην A I Pr. 2 (273 a12) ἀνθρωπίνων ἐπιστρεφόμενον A I 7 γ (300 a6) ἀνθρώπινον γεννηθέν A I 6 ιε (297 a1)
- ἀνθρωποβορεῖν Chrys. E III 39 (593, 3)
- ἀνθρωποειδής. ἀ. θεοί A I 6 ιε (297 a3) 7 ε (306 a13 b17) Ph 12, 32 (546 b28) 15, 26 (549 b10)
- ἀνθρωπόμορφος (θεός) G 16 (608, 19)
- ἄνθρωπος τέλειος A I 5 ε (292 a2) ζῶων καλλιστον A I 6 ιε (297 a5) πῶν ἄλλων διαφέρειν ὅτι μόνος ξυνήσει ThS 25 (506, 20) τοὺς νῦν ἀνθρώπους τοῖς πρώτοις συμβαλλομένους βρεφῶν ἐπέχειν τάξιν A V 27 ι (440 a8) ἀνθρώπων γένος ὀψιγονον 488, 12 τὰ κατ' ἀνθρώπον οἰκονομεῖται A I 7 ιο (301 a9) ἄνθρωπος et ἵππος exempla logica A I 3 ε (282 a21. 22) D 1 (447 a6. 13 b5) 40 (472, 3)
- placita A V 18 (427 a18) 23 (434 a16 b4) ThO 5 a (481, 15) 6 a (482, 19) Ph 13, 14 (547 b13) Hi 6 ε (560, 7) Pl 2 (579, 18) E III 37 (592, 31) He 9 (653, 16)
- ἀνθυποχώρησις εἰς τὸ ἐκτός A IV 22 ι (412 a7)
- ἀνηβᾶν 488, 23. 491, 15

ἀνῆκειν τὰς φλέβας εἰς γλῶτταν ThS 43 (511, 20)
 ἀνιᾶν. ἦδοντ' ἡδ' ἀνιώνται ThS 10 (502, 12)
 ἀνιέναι. ἀνίσθαι (τοὺς πλανήτας, opp. συνδεσθῆναι) A II 13 11 (342 a 8 b 21) (δαμωνα) ἀνιέναι τὴν γένεσιν ἐκ τῆς γῆς Hi 2 13 (557, 16)
 ἀνιέναι *in altum ire* τὸ κατὰ τὴν ἀναθυμίασιν ἀνὸν πνεῦμα D 13 (453, 20)
 ἀνίκητος αἰτία καὶ βιαστική A I 27 4 (322 a 10)
 ἀνικμος ThS 50 (513, 26) 56 (515, 11. 14)
 ἀνιμᾶν He 14 (654, 27)
 ἀνιστάναι. ἀνίστασθαι τὴν ἐκμάδα ἐκ γῆς Hi 7 5 (561, 5)
 ἀνίσχειν. ἀνίσχοντος τοῦ ἡλίου D 10 (450, 22)
 ἀνίσχουσαι (νῆσοι) 486, 20. 489, 19
 ἄνοια He 4 (652, 14) 18 (656, 16)
 ἀνοιγνύναι. μὴ ἀνεψωμένης πως τῆς αἰσθήσεως ThS 21 (505, 19)
 ἀντανακλᾶν καθάπερ ἐπὶ τῆς σφαίρας τῆς βαλλομένης εἰς τοῖχον A IV 20 2 (410 a 16)
 ἀντανάκλασις τῆς ὕψεως A IV 14 3 (405 a 15 b 16) ἥλιος — ἐστὶ τοῦ πυρὸς ἀντανάκλασις Emped. P I 10 (582, 12)
 ἀντανισοῦν Hi 19 5 (567, 26)
 ἄνταποδιδόναι A IV 22 3 (414 a 21)
 ἀνταπόδοσις (τῶν εὐεργεσιῶν) Ph 14, 10 (548 b 1)
 ἀνταποφέρειν Hi 8 11 (563 n a 8)
 ἀντάπωσις (τοῦ ἀέρος) A II 23 2 (352 a 18 b 16)
 ἀνταρκτηκός (κύκλος οὐρανοῦ, syn. ἀφανής) A II 12 1 (340 a 14 b 18) (ζώνη γῆς) A III 14 1 (378 a 23)
 ἀνταύγεια Philolai A II 20 12 (349 a 10 b 23. 350 b 1) cf. II 29 4 (360 a 1) (ἥλιος Empedocles) A II 20 13 (350 a 12. 19 b 12. 19) 21 2 (351, b 18)
 ἀντεπεισιέναι A IV 22 1 (412 a 15)
 ἀντεπεισοδός A IV 22 1 (412 a 7 cf. 1)
 ἀντεπεισφέρειν A IV 22 2 (412 a 31)
 ἀντεπικράτεια τοῦ νεύους καὶ τῆς ψυχῆς Emp. A II 4 8 (331 b 19)
 ἀντεπιστροφή χειρὸς ἐπὶ τὸν ὦμον A IV 14 3 (405 a 22 b 22) εἰδῶλων (v. l. ἀντεπιστροφή) 14 2 (405 a 14 b 13)
 ἀνοιδεῖν τὴν θάλατταν A III 17 1 (382 a 20 b 7)
 ἄνοιξις (opp. ἐπίφραξις) πόρων Hi 6 5 (560, 4)
 ἀνομία A I 7 2 (298 a 18)

ἀνομιλῆτος G 6 (608, 19)
 ἀνομογενής (opp. ὁμογενής) 478, 17
 ἀνόμοιος ThS 15 (503, 27) 74 (521, 11)
 τοῖς ἀνόμοιως διακειμένοις ἀνόμοια φαίνεσθαι ThS 69 (519, 21) ἀνόμοια γίνεσθαι τὰ παῖδια A V 12 1 (423 a 15)
 ἀνομοιότητες (γονέων) A 11 1 (422 a 18)
 ἀνώλεθρος G 17 (609, 14)
 ἀντακολουθεῖν τὰς ἀρετὰς ἀλλήλαις Hi 19 18 (569, 16)
 ἀντέρεισις D 5 (449, 10)
 ἀντέχειν πρὸς τὰς τῶν ὑετῶν φορὰς (τὰ ὄρη) 489, 15 ἀντέχεσθαι τοῦ ὑπονοτιζομένου (ἀέρος) A II 20 15 (351 b 7)
 ἀντηγεῖν ἀέρα (praeceedit ἡγεῖν τὸ κενόν) ThS 25 (506, 25)
 ἀντιβλέπειν πρὸς τὸν ἥλιον ThS 18 (504, 17)
 ἀντιγράφειν. Σέλευκος — ἀντιγεγραφῶς Κράτητι A III 17 9 (383 b 26)
 ἀντιδικός 490, 12
 ἀντιθέσεις. ἀντιθέσεις ἔγραψεν E III 18 (591, 6)
 ἀντιτεῖσθαι v. ἀντιτεῖναι
 ἀντικόπτειν τῇ δόλῃ A III 17 9 (383 a 18 b 28)
 ἀντικράζειν He 7 (653, 4)
 ἀντικρύ. κατ' ἀντικρὺ τῇ ἀνταυγείᾳ ἑαυτοῦ τεταγμένον A II 20 13 (350 a 10 b 10) III 5 11 (374 a 1) ἀντικρὺς ἡλίου A III 5 6 (372 a 34 b 34) 9 (373 a 17 b 17) ἀντικρὺς ἔστηκεν He 8 (653, 9)
 ἀντικυμαίνεσθαι τὰ πελάγη A III 17 5 (383 a 8 b 16)
 ἀντιλαμβάνειν. med. sensu percipere τῆς ἀστραπῆς ἀντιλαμβάνεσθαι A III 3 13 (369 b 39) ἀντιλαμβανόμενα ἡμῶν αὐτῶν A IV 8 7 (395 b 18) ἀντιλαμβάνεσθαι χρώματος D 14 (455, 13) — *corripere* Hi 2 14 (557, 24)
 ἀντίλαμψις p. 223. 404 n b 5
 ἀντιλέγειν He 14 (654, 25)
 ἀντιληψις δι' αἰσθητηρίου (v. ἀντιλαμβάνεσθαι) A IV 8 1 (393 a 17 b 4) τὴν ἀντλ. πρὸς τὸ ὁρατικὸν ἀναδιδόναι A IV 13 9 (404 a 5 b 7, b 7) ἀντληψις (fort. ἀντλαμψις) τοῦ διαφανοῦς A IV 13 12 (404 b 22)
 ἀντιληπτικὸς τῶν ἔξωθεν A IV 8 3 (394 a 19 b 20, b 12)
 ἀντιμετάληψις. ταῖς ἀλλήλων ἀντιμεταλήψεσι A IV 22 3 (413 a 25)
 ἀντιμεθιστάναι. τὸ μὴ ἀντιμεθιστάμενον εἶναι μαλακόν ThS 87 (526, 4 cf. n a 5)

ἀντιμεταρρεῖν (τὸ περιττὸν εἰς τὸν πνεύ-
μονα) transit. A IV 22 3 (413 a 21)
ἀντιξους. ἀπὸ τῶν ἄρκτων ἐπὶ τὸ ἀντιξουν
τέμνει A II 12 1 (340 a 19 b 23)
ἀντίπαλος 489, 21
ἀντιπαρήκειν. ἀντιπαρήκοντος πελάγους
A IV 1 1 (384 a 24) ἀντιπαρήκειν σῶμα
διὰ σώματος D 28 (463, 28)
ἀντιπερίκτασις Stoic. D 28 (463, 24. 26
cf. 27. 30) v. 571 n b 12
ἀντιπαρεκτείνειν. αἱ ἐν ἡμῖν (ψυχᾷ δι'
ἔλων τῶν σωμάτων ἡμῶν) Stoic. D 28
(463, 28)
ἀντιπασχεῖν. ἀντιπασχόντων ἀλλήλοις τῶν
σωματικῶν μερῶν A IV 22 3 (413 a 23)
ἀντιπέρων Hi 24 4 (573, 16)
ἀντιπεριστάται. ἀντιπερισταμένον ἀλλή-
λοις τῶν σωμάτων Arist. A I 18 6 (317
b 17)
ἀντιπερισπᾶν A III 17 1 (382 a 22 b 9)
9 (383 a 21 b 31)
ἀντιπερίστασις. τὴν τοῦ ψυχροῦ πανταχό-
θεν ἀντιπερίστασιν Arist. A III 15 5 (379
a 24) ἀντιπερίστασις τῶν ὕδρων expl. A IV
1 7 (386 a 2)
ἀντιπεριστροφή (v. l. ἀντεπιστροφή) εἰδώ-
λων A IV 14 2 (405 a 14 b 13)
ἀντιπίπτειν. ἀντιπίπτοντος τῇ θερμότητι
ψύχους A II 23 4 (353 a 5 b 6) A IV 19 5
(409, 18)
ἀντίπνοια D 12 (452, 23)
ἀντιποιεῖσθαι. τῶν δοξῶν ἀντεποίησατο Pl 5
(580, 21)
ἀντιπρόσωπος. πνέοντας τῇ Αἰγύπτῳ ἀντι-
προσώπους A IV 1 1 (384 a 21) τύπος
ThS 52 (514, 14) 53 (514, 16)
ἀντίρρησις 488, 19 G 24 (613, 4)
ἀντισπᾶν. ἀντισπᾶσι τὴν ψυχῇ He 3 (652, 7)
ἀντισπασμὸς τῆς θαλάσσης A III 17 7
(383 b 22)
ἀντιστρέφειν. ἱρὶν ἀντεστραμμένην τῇ θέσει
τῶν χρωμάτων D 14 (455, 18)
ἀντιστρέφως (sc. λέγει) A V 7 2 (419 a 19)
ἀντίταξις Ph 12, 19 (546 b 15)
ἀντιτείνειν οὐκίτι 489, 8
ἀντιτιθέναι. ἀντιτίθεται (med. *opponit*)
τις αὐτῇ πρὸς τοῦτο Hi 19 22 (569, 30) —
ἀντικείμενος (opp. *δμοιος*) ThS 8 (500, 29)
Hi 8 2 (562, 4) G 13 (606, 12) 15 (607, 12) —
ἀντίθετος. τῶν ἀντιθέτων (μερῶν) A III 12 1
(377 a 26) ἀ. ἐπίπεδον γῆς Hi 6 3 (559, 25)
ἀντιτυπεῖν D 12 (453, 5) 38 (470, 7)

ἀντιτυπία ὕλης A I 26 2 (321 a 16) G 23
(612, 20)
ἀντιτυπικός 493, 8
ἀντίτυπος ὄγκος A I 12 1 (310 a 10 b 18)
ἀήρ A II 23 1 (352 a 16 b 13)
ἀντιφαίνω ThS 26 (507, 2)
ἀντιφέρειν. τοὺς πλανήτας τοῖς ἀπλανέσιν
ἀντιφέρεισθαι A II 16 2 (345 a 20 b 24) cf.
IV 13 11 (404 b 17, t b 11)
ἀντίφραξις A II 29 4 (360 a 2 b 4)
ἀντιφράττειν. σελήνης ταῖς ἡμετέραις ὄψεσιν
ἀντιφραττούσης D 10 (451, 13) Hi 8 9
(562, 24) γῆς Hi 8 9 (562, 22) σελήνης
ἀντιφραττομένης (?) A II 29 6 (360 a 17 b 22
cf. p. 53)
ἀντίχθων Pythag. A II 7 7 (337 b 9) 29 4
(360 a 3 b 5) III 9 2 (376 a 10) 11 3 (377
a 12)
ἄντοικος. τοῖς ὑπὸ τὸν χειμερινὸν τροπικὸν
ἀντοίκοις A IV 1 7 (386 a 6)
ἀντροειδής (κοιλότητος) A III 15 11 (381 a 9)
ἀνύπαρκτος D 27 (462, 15) 40 (472, 5)
ἀνυπαρξία G 12 (606, 9)
ἄνω expl. Chrys. D 31 (466, 17) ἄνω φέ-
ρεσθαι ThS 84 (525, 9) Hi 9 2 (563, 19)
κινεῖσθαι A I 12 5 (311 a 12 b 16) γίνεσθαι
A II 24 3 (354 a 7 b 8) αὔξεσθαι D 38
(470, 8) τὴν ἄνω τάξιν λαβεῖν Pl 12
(553, 5) ὁ ἄνω κόσμος E III 31 (592, 13)
ἄνω καὶ κάτω A I 23 2 (319 b 18) He 12
(654, 4) βαρὺ καὶ κοῦφον τῷ μὲν ἄνω
καὶ κάτω διορίζειν οὐ δεῖν ThS 83 (524, 26)
εἰς τὸ ἀνωτέρω A III 8 1 (375 a 15 b 16)
εἶναι ἀνωτάτω τὴν ἀρετὴν A I Pr. 2 (273
a 15) ἀνωτάτω θεός A I 7 32 (305 a 2 b 9)
ἀνωτάτω πάντων A I 7 33 (306 a 10 b 10)
II 7 1 (335 b 22) ἀνωτάτω πῦρ Pythag.
A II 7 7 (337 b 3) (ἀνώτατον) I 14 2
(312 a 13 b 16) cf. IV 21 1 (410 a 26) ἀνω-
τάτω — τετάχθαι A II 15 6 (345 a 8 b 9)
κατὰ τὸν ἀνωτάτω λόγον (opp. κατὰ τὸ
προσεχὲς καὶ ἀκριβές) A IV 4 1 (389 a 11)
ἀνώτατον (τῆς ψυχῆς) μέρος A IV 21 1
(410 a 26) ἀνωτάτω εἶναι τὸν ἥλιον Hi 6 5
(560, 5)
ἄνωθεν κάτω A II 10 6 (339 b 10) D 14 (455,
29) 490, 34 Hi 8 12 (563, 6) ἄνωθεν —
δεῦρο ThS 88 (526, 12) ἄνωθεν ἐξ ἀπείρου
χρόνου Pl 7 (581, 10)
ἀνωμαλία A V 30 2 (443 a 6 b 4) D 14 (455,
31) 488, 20
ἀνώμαλος D 13 (453, 23) 31 (465, 22)

- ἀνώμαλον συγκριτικόν A II 30 7 (362^b6)
 συγκρίματος A III 3 11 (369^b13) cf. II 30 2
 (361^a12^b14) ἀνωμάλως συγκρίσθαι ThS 62
 (517, 4)
 ἀνωμαλότης τοῦ συγκρίματος A II 30 2
 (361^a12^b14)
 ἀνώνυμος A II 13 9 (342^b10)
 ἀνώφοιτος (ἀήρ καὶ πῦρ) D 23 (459, 27)
 ἀξιόπιστος Hi 2 18 (558, 11)
 ἄξιος γέλωτος Hi 13 4 (565, 19) κατ' ἄξιν
 Hi 19 12 (568, 20)
 ἀξιῶν *credere* ThS 69 (519, 19)
 ἀξιῶμα *logicum* G 9 (605, 10) 13 (606,
 19)
 ἀόκητος A II 8 1 (335^a2^b3)
 ἀόρατος. ὑποσέλῃνους δαίμονας ἀόρατους
 A I 7 30 (304^b13) ἀόρατα σώματα συμ-
 περιφερόμενα ἄστροις A II 13 10 (342^b18)
 Hi 8 7 (562, 16) ὁμύχλη ἀόρατος ThS 85
 (525, 15) ἀοράτως ἐπερχομένων A II 24 4
 (354^a16)
 ἀόριστος (opp. ὠρισμένος) ThO 2 (476, 18
 cf. n^b22) Hi 19 7 (568, 1) (καὶ κατ' εἶδος
 καὶ κατὰ μέγεθος) ThO 4 (479, 13) ἀριθ-
 μὸς τὸ γένος ἀόριστος Hi 2 6 (556, 8)
 ἀόριστος δῶας A I 3 8 (281^a7^b5) 7 18
 (302^a9^b20) ἀόριστον τὸ ὅμοιον ThS 19
 (504, 27)
 ἀπαθής (syn. ἄθραυστος) A I 3 18 (286^a9.
 12^b3) (αἰθέρ, opp. παθητά, πῦρ cet.)
 A I 7 21 (303^b7) II 7 5 (336^a13^b13
 (τὸ ἡγεμονικόν) A IV 23 2 (414^a30) (οὐσία)
 491, 22 (opp. παθητικόν) ThS 2 (499, 8)
 τὰ ὑπεράνω τῆς σελήνης ἀπαθῆ E III 8
 (590, 12) (opp. ἔχειν ποιότητας) He 11
 (654, 1) ἀπαθῆ τὴν αἴσθησιν (*nihil pas-
 sam*) ThS 19 (504, 29 cf. n^b12)
 ἀπαθανatismός ψυχῶν E II 7 (589, 2)
 ἀπαιδευσία E III 44 (593, 16)
 ἀπαιδευτος (opp. σοφός) τῶν ἀπ. ψυχῇ
 Stoic. A IV 7 3 (393^a4)
 ἀπαλός ThS 40 (510, 23) 43 (511, 19)
 ἀπαλλαγὴ G 24 (614, 16)
 ἀπαλλάττειν. ἀπαλλαγῆσαν ψυχὴν τοῦ σώ-
 ματος D 39 (471, 19) G 24 (614, 9) ἀπαλ-
 λάττεσθαι κακίας Hi 19 22 (569, 22) τῶν
 ἀλυσιτελῶν G 1 (597, 12) τῶν βλαβερῶν
 G 1 (597, 17) ἀπαλλάξει με τῆς πλάνης
 He 13 (654, 15)
 ἀπαλότης ThS 25 (506, 28)
 Ἀπαμεύς E III 42 (593, 9)
 ἀπάνευθε πόνοιο Xenoph. ThO 5 (481, 13)
 ἀπαντᾶν. πρὸς τὴν τοσαύτην εὐρεσιλογίαν
 488, 18 ἀπαντᾶ μοι σκότος ἀγνοίας He 18
 (656, 15)
 ἀπαξάπαντα 490, 19
 ἀπαράβατος A I 28 4 (324^a2, n^a2) ἀπα-
 ραβᾶτως D 29 (465, 2)
 ἀπαρτίζειν. ἀπαρτίζοντως D 26 (461, 12
 cf. 20)
 ἀπαρτισμός. κατ' ἀπαρτισμόν (syn. ἀπαρτι-
 ζόντως, opp. ἐν πλάτει) D 26 (461, 20. 31
 cf. 12)
 ἄπας. quo discrimine ThS ἄπας et πᾶς
 usurpaverit v. s. πᾶς. — πρὸς ἄπαν
 (opp. πανταχόθεν) A II 10 1 (339^b14)
 ἀπάτη μέλαινα He 18 (656, 15)
 ἀπεικονίζειν D 1 (447^b17)
 ἄπειρος. ἄπειρα (opp. πέρας ἔχοντα) He 8
 (653, 12) κατ' ἀριθμόν (opp. ὠρισμένα
 κατὰ μέγεθος) A I 3 27 (289^b8) τῷ πλήθει
 (opp. τῷ μεγέθει) A I 18 3 (316^a6^b6)
 6 (317^b20) cf. 5 4 (292^a12^b4) 478, 16
 ἄπ. ἐν μεγέθει καὶ ἐν σμικρότητι ThO 4
 (479 n^a11) ἄπ. λέγει κατὰ τὴν σμικρό-
 τητα Anaxag. Hi 8 1 (561 n^b17) τῷ μὲν
 μεγέθει ἄπειρον, ταῖς δὲ περὶ αὐτὸν ποιό-
 τησιν ὠρισμένον Pl 3 (579, 22) ἄπειρα
 (dist. ἀπεριληπτα) A I 5 8 (282^a19) 18
 (286^a5) ἄπ. ἐφ' ἑκάτερα D 26 (461, 28)
 γῆν εἰς ἄπ. ἐρριζώσθαι A III 9 4 (376^a15)
 11 2 (377^a8) εἰς ἄπ. διαίρεσθαι D 5 (449, 4)
 τμητὰ εἰς ἄπ. A I 16 1 (314^a2^b31) εἰς
 ἄπ. εἶναι τὴν τομὴν A I 16 2 (315^b2)
 D 26 (461, 30) τοὺς ἐπ' ἄπ. δυναμένους
 ἐλθεῖν ἀριθμούς Hi 2 6 (556, 9) εἰς ἄπ.
 προίεναι A II 24 9 (355^a13^b12) ThO 10
 (485, 9) He 19 (656, 21)
 ἄπειρον Anaximandri A I 3 3 (277^a8
 b5. 278^a5^b2) ThO 2 (476, 5) Hi 6 1
 (559, 16) 2 (559, 20) Pl 1 (579, 7) E III 2
 (589, 25) G 18 (610, 12) ἄπειρος ἀήρ
 Anaximenis ThO 2 (476, 17) Hi 7 1 (560,
 14) Pl 3 (579, 22) Archelai A I 3 6 (280
 a10^b4) Diog. Ap. A I 3 26 (289^b5)
 ThO 2 (477, 8) ἄπ. τὰ μετγμματα Ana-
 xagorae Ph 4 46 (532^b12 cf. ThO 4 (479,
 14) τὸ ἄπειρον Parm. E III 10 (590, 18)
 He 6 (652, 30) Philolai, opp. πέρας A I
 3 10 (283^b2) ἄπειρα Diod. Croni A I 3 27
 (289^b7) ἄπειρον et ἄπειρα Leucippi cet.
 A I 7 34 (307^a1^b1) 12 6 (311^b21) ThO 8
 (484, 8. 11) Hi 12 1 (564, 27) E I (588, 1)
 G 7 (604, 21) He 12 (654, 12) ἄπειρον

- κενόν Stoic. A I 18 5 (316 a 10 b 13, t b 12)
 II 9 2 (338 a 16 b 16) D 25 (460, 24) G 17
 (609, 17) — ἄπειρος ὁ κόσμος A I Pr. 3
 (274 a 10) E III 14 (590, 30) ἄπειροι
 κόσμοι A I 3 3 (279 a 11 b 7) Hi 13 2
 (565, 9) ἐν τῇ ἀπειρῳ A II 1 3 (327
 a 15 b 13) ἐν ἀπειρῳ τὸ πᾶν E III 13 (590,
 27) ἄπειρα τὰ μέρη τοῦ κόσμου E III 33
 (592, 17)
- ἀπειρία 484, 13
- ἀπεκθδεῖν. ἀπεκθυσάμενον τὸ σῶμα ὁ περι-
 κείται Hi 24 5 (573, 22)
- ἀπελαύνειν D 13 (453, 26)
- ἀπεμφαίνειν *dissentire*. μὴδὲν τῶν προειρη-
 μένων ἀπεμφαινέσας Hi 5 (559, 8)
- ἔπεπτος ἐκνεφίας Arist. D 12 (452, 27)
- ἀπέραντος A I 3 3 (277 a 13 b 10)
- ἀπεργάζεσθαι (syn. ἀποτελεῖν) A III 3 7
 (368 b 31) IV 20 2 (410 a 20) D 13 (453,
 13) ἀπεργάσθαι pass. D 1 (447 a 26 b 19)
 cf. 10 (451, 9. 16) ἀπεργάζεσθαι αὐτὸν
 τέλειον (*reddere*) Hi 19 16 (569, 13) G 6
 (603, 20) 11 (606, 5)
- ἀπερίληπτος conl. ἄπειρος A I 3 3 (282
 a 19) ἀπερίλ., οὐκ ἄπειρα Epicuri A I 3 18
 (286 a 5) 12 5 (311 a 7 b 11 cf. Prol. p. 52)
- ἀπερισκέπτως καὶ ῥαθυμῶς 490, 30
- ἀπέχειν τὸ ἴσον ἀλλήλων A II 1 8 (328 b 3)
 διπλάσιον A II 31 1 (362 a 4 b 20) σταδίων
 μυριάδας cet. A II 31 3 (363 a 1 b 1) ἀπέ-
 χονται τῶν διὰ πυρὸς βρωμάτων Hi 24 1
 (573, 5)
- ἀπεχθής E III 24 (591, 30)
- ἀπεψίαι A V 30 3 (443 a 9)
- ἀπηλίωτης ἀπὸ τοῦ ἡλίου *nominatus* A III
 7 2 (375 a 2)
- ἀπίεναί. ἰόντα τε καὶ ἀπίοντα D 10 (451, 11)
- ἀπίθανος D 27 (463, 10) Ph 10, 1 (544
 b 10)
- ἀπλανής. ἀπλανεῖς ἀστέρες A II 13 11 (342
 a 6 b 20) τὰ ἀπλανῆ (sc. ἄστρα) A II 15 3
 (344 a 14 b 13) D 8 (450, 10) (opp. πλα-
 νώμενα) D 9 (450, 13) 31 (466, 4) ἀπλα-
 νῶν ἀστέρων κύκλους Anaximandri Hi 6 5
 (560, 6) — τίς ἡ οὐσία τῶν ἀστρων πλα-
 νητῶν καὶ ἀπλανῶν *placita* A II 13 (341
 a 3 b 3)
- ἄπλετον ὕψος Emp. ThO 3 (478, 13)
- ἀπλοῦν (*cum compositis*) quando dici coeptum
 sit 438 n a 15
- ἀπλοῦς. ἀπλαῖ κινήσεις A I 23 2 (319 b 16)
 αἰσθήσεις (opp. κοινή) A IV 8 6 (395 b 5)
- 10 2 (399 a 8 b 9) ἀπλαῖ χρώματα (opp.
 μικρά) ThS 18 (504, 14) 73 (520, 25) 76
 (521, 26) 79 (522, 27) (opp. σύνθετος)
 478, 16 ThS 82 (524, 14) (syn. μονοειδής)
 Ἄ I 3 4 (278 a 17 b 13) 5 (279 a 6) (syn.
 ἀμερής, ψυχῇ) G 24 (615, 4) ἀπλαῖ (τὰ
 πρῶτα) Epic. Democr. A I 12 5 (311 a 8
 b 12) ThS 71 (520, 11) σώματα Aristot.
 D 5 (449, 4) ἀπλοῦν τὸ ἀληθές G 13
 (606, 17)
- ἀπλῶς opp. ἄλλοτ' ἄλλως A I 12 3 (310
 a 20) opp. καθ' ἑκαστα D 14 a (Add.
 p. 455) *omnino* ThS 34 (508, 28) 62 (516,
 29) 91 (529, 9) ἀπλῶς πάντα ThS 79
 (523, 3) P 1 7 (581, 11) ἀπλῶς δέ in initio
 periodi ThS 27 (507, 11) 32 (508, 16) 62
 (517, 5) 69 (519, 17) αἰσθάνεσθαι καὶ
 ἀπλῶς ἀλλοιοῦσθαι ThS 49 (513, 13) ἀπλῶς
 εἴρηκε (opp. ἐπὶ πλείστον εἰσιν ἡμμένοι)
 ThS 59 (516, 12) οὐχ ἀπλῶς... ἀφώρικε
 ThS 88 (526, 6) 89 (526, 17) οὐχ ἀπλῶς
 (opp. πρὸς τὸν τόπον) ThS 88 (526, 14)
 ἀπλουστερώς G 2 (598, 16)
- ἄπνους (ξίμβρουν) A V 15 3 (425 a 24)
- ἀπό. τρίτην ἀπὸ Διὸς A I 28 5 (324 a 11 b 11)
 τὸ ἀπὸ τύχης καὶ ταυτομάτου A I 29 3
 325 a 5 b 17)
- ἀποβαίνειν (ἐξ ὕγρου ἐπὶ τὸ ξηρότερον) A V
 19 4 (430 a 18)
- ἀποβάλλειν. ἀπεβάλλετο *eieciatur* e coetu
 Hi 2 16 (558, 5)
- ἀποβλέπειν. (εἰς τὸν λόχον) A III 5 9
 (373 a 22 b 22) (πρὸς τὸν οὐρανόν) Hi 1 4
 (555, 9)
- ἀποβράττεσθαι 486, 27
- ἀπογιγνεσθαι i. q. φθεῖρεσθαι G 22 (612, 15)
- ἀπογινώσκειν *improbare* A I 18 1 (315 a 21
 b 33) II 13 16 (343 a 14 b 15) D 27 (462, 15)
- ἀπόγονος (ἀέρος Anaximenis) Hi 7 1 (560, 15)
- ἀπογραφὴ A IV 11 1 (400 a 7)
- ἀποδεικνύειν. μορφὰς ἀπέδειξε Eurip. A V
 19 3 (430 a 14) 490, 24 *sylogismo* A I
 3 3 (283 a 3) G 8 (605, 7) ὁ πάντα ἀπο-
 δεικτὰ νενομικῶς ThO 10 (485, 10)
- ἀποδεικτικὸς G 15 (607, 6)
- ἀποδεῖν (τὸν ὁμαλόν) A V 16 2 (426 a 25)
- ἀπόδειξις A I 3 3 (282 a 31) ThO 10 (485, 11)
 Hi 14 5 (566, 3) G 8 (605, 3. 6)
- ἀποδέχεσθαι *probare* A IV 13 4 (403 b 18)
 ἀποδεκτός A I 3 5 (280 a 6)
- ἀποδημεῖν He 18 (656, 11)
- ἀποδιδόναι. κίνησιν τοῖς πᾶσιν A I 23 7

(320^b 13) II 7 5 (336^a 15) οὐ προσήκουσαν τῇ γῇ χώραν ThS 47 (512, 22) — ἀποδοῖν τῇ μορφῇ τὴν αἰτίαν ThS 24 (506, 16) *definire* τοῦτον τὸν ὅρον A I 3 8 (282^a 26) D 22 (459, 16) τὰς ἀρχὰς τὰς αὐτάς ThO 4 (480, 1) γένεσιν ThO 6 (482, 9. 12) τὰς οὐσίας ThO 8 (484, 9) μεταβολὴν ThS 14 (503, 18) τὴν γνῶσιν (τῷ ὁμοίῳ) ThS 15 (503, 22) cf. 21 (505, 16) 60 (516, 17) 64 (517, 19) 68 (519, 6) 71 (520, 5) 72 (520, 15) 82 (524, 8. 16) 91 (527, 8 n b 5) — πῶς τὸ μέλαν ἀποδίδωσιν ThS 81 (524, 2) περὶ τὴν ἀκοὴν ἀποδῶ... γίνεσθαι ThS 21 (505, 12) 47 (512, 22) τὸ αἰσθάνεσθαι τῇ ἀναπνοῇ ThS 47 (512, 22) ἐκάστω τὸ σχῆμα ἀποδίδωσι ThS 72 (520, 16) πρὸς τὰ μεγέθη τὴν συμμετρίαν ThS 35 (509, 12) ἅπαντα πρὸς τὰ πάθη ThS 60 (516, 20) τὰ αἰσθητὰ πρὸς τὰ πάθη τῆς αἰσθήσεως ThS 61 (516, 23) — ὁπωτιῶς ThO 13 (491, 19) οὕτως ThS 57 (515, 21) ὡσαύτως ThS 67 (518, 19) 87 (526, 1) ὁμοίως ἐπὶ πάντων ThS 72 (520, 22) 87 (525, 28) καίπερ ἐπιχειρήσας λέγειν οὐκ ἀποδίδωσιν ThS 54 (515, 1) ἔως ἂν σελήνην τὴν τελείαν πανσέληνον ἀποδῶ A II 29 4 (360^a 5 b 8) ἀποδιδόναι (l. ἀναδιδόναι) τὴν ἀντιληψὶν πρὸς τὸ ὁρατικόν A IV 13 9 (404^a 6)

ἀποδιδράσκειν unde Ἀδράστεια D 29 (465, 3)

ἀπόδοσις *definitio* D 29 (464, 15) ἀποδόσεις γεγονέναι i. e. ἀποδοῦσθαι D 21 (459, 6)

ἀποθηριόυν (ψυχὴν) He 3 (651, 21)

ἀποθνήσκειν. τὰς τῶν ἀποθανόντων ψυχὰς D 39 (471, 13) τὸ ἀποθανεῖν σοφὴ λύσι-τελής Hegesiae E III 25 (591, 34) ἀποθνήσκειν τρόπον τιν' ἀέρα 487, 19

ἀποθραύειν (μέρη τῶν ὀρών) 488, 25

ἀποιοις (ὕλη) A I 9 4 (308^a 6 b 6) D 20 (458, 8) Hi 19 8 (567, 17) G 17 (610, 4) (στοιχεῖα) A I 15 8 (314 b 3) cf. II (314 b 26)

ἀποκαθαρτικός ThS 84 (525, 8)

ἀποκαλεῖν Hi 9 8 (563, 22)

ἀποκαθιστάναι Chrysipp. D 21 (459, 9)

ἀποκαλύπτειν. ἀποκαλύψασθαι A I 7 2 (298^a 9)

ἀποκατάστασις Stoic. D 37 (469, 16)

ἀποκλείειν Pl 2 (579, 16)

ἀποκρίνειν. ἀποκριθῆναι τὸν ἥλιον ἐκ τοῦ γαλαξίου sim. A II 20 8 a (349 b 13) 30 1 (361 a 10 b 8) (ὕγρον τοῦ θερμοῦ) A III

16 4 (382^a 1) IV 22 8 (414^a 17) (ὁ γό-νος) A V 11 2 (422^a 21) ThS 8 (501, 9) Hi 6 4 (559, 26) 7 (560, 8). οὐρανοὺς ἀπο-κεκρίσθαι ἐξ ἀπείρου Anaximandri Pl 2 (579, 9 cf. 14) cf. eiusdem ἀποκρινόμενων τῶν ἐναντιῶν διὰ τῆς αἰθέρος κινήσεως ThO 2 (476, 14) Pl 10 (582, 6) Hi 9 2 (563, 17) ἀποκριθῆσεται πάντ' εἰς μίαν οὐσίαν 487, 8

ἀπόκρισις γῆς (i. e. ἀήρ) A II 7 1 (335^b 17) IV 22 8 (413^a 22) *responsum* G 10 (605, 20)

ἀποκρύπτειν. τὸ ἀποκρυπτόμενον περὶ σελήνην A II 28 4 (358^a 9 b 14) ἀποκρύψαι πάντας *obscurare fama* ThO 1 (475, 12)

ἀπόκρυψις μηνιαία σελήνης A II 29 5 (360^b 12 a 11 b 16) ὑπὸ γῆν D 32 (466, 27)

ἀποκύψις A V 15 8 (425 a 26)

ἀπολαμβάνειν *accipere* ἀπελῆφε τὸ τέλος D 3 (448, 22) Hi 2 16 558, 5) *includere* D 13 (453, 15) Pl 10 (582, 13)

ἀπολείπειν (Μύλητον) G 3 (599, 5) ἀπειρον οὐθέν A I 18 6 (317^b 19) δυνάμεις ἀπολείπειν περὶ τὰ σώματα A IV 22 8 (418^a 7) κίνησιν ἀπολείπειν φυσικὴν τοῖς ἐμβρύοις A V 15 5 (426 a 10) cf. Pl 4 (580, 7) ἀπολείπουσιν abs. (*deficiunt*) ThS 2 (499, 12) ἀπολείπεται πολλῶν ἄλλων (*caret aliis multis*) D 2 (448, 5) ἀπολείπεται πολλῶν πρὸς πίστιν ThS 46 (512, 11)

ἀπόλειψις θερμοῦ D 11 (451, 22)

ἀπολήγειν. ἀπολήγοντος χειμῶνος D 26 (462, 5)

ἀπόληψις. ἐν ἀπολήψει γινομένης τῆς ξηρᾶς ἀναθυμιάσεως A III 15 5 (380^a 3)

ἀπολίθωσις (ἀλῶν) D 14 a (Add. p. 455)

ἀπολλύειν. ἀπολλύσθαι ὄλον τὸν ἄνθρωπον Hi 22 5 (572, 16) σάρκα πάντων E I (587, 19)

Ἀπολλωνιάτης A I 3 26 (289 b 4) ThO 2 (477, 5) Pl 12 (583, 1) G 18 (610, 13)

ἀπομάττειν. ὁ ἀὴρ καθάπερ κηρὸς ἀπομάτ-τεται ThS 52 (514, 6) τὴν αὐτοῦ σοφίαν ἀπομαζάμενος Hi 18 2 (567, 4)

Ἀπομνημονεύματα Xenophontis Ph 6 d 2 (547, 2)

ἀπονεύειν *deorsum inclinare* A V 8 1 (420^a 24 cf. Theophr. C. P. III 22 2)

ἀπρονοησία E II 8 (589, 7)

ἀποπαλμός. κατ' ἀποπαλμόν Epic. A I 12 5 (311 b 17)

ἀποπλήττειν. ἀποπληττόμενον (med.) τὸν
 ἀέρα ThS 54 (514, 26)
 ἀποπνεῖν πνεῦμα D 13 (454, 1)
 ἀπορεῖν διὰ τί... ThO 10 (485, 15) ThS 12
 (502, 26) περὶ τὴν φρόνησιν ThS 23 (506, 3)
 περὶ τῶν ὁσμῆτων εἰ ἔστιν εἶδη ThS 90
 (526, 23) περὶ πάντων G 7 (604, 17)
 ἀπορητικός. ἀπορητικῆς μᾶλλον ἢ δογματι-
 κῆς φιλοσοφίας G 3 (601, 5) 7 (604, 15)
 ἀπορία πλείστη περὶ τῶν ἀρχῶν ThS 82
 (524, 15) ἀπορίαν τινὰ ἔχει ThS 34
 (509, 2) 79 (522, 26) τοῖς ἀναμνησκο-
 μένοις τὴν ἀπορίαν εἶναι περὶ τὸ στήθος
 ThS 45 (512, 9)
 ἄπορος. ἐδόκει αὐτῷ ἀπορώτατον A I 3 5
 (279 a3 b3)
 ἀπορρεῖν (καρπούς) A V 15 2 (425 a21) -
 (δσμήν) Emped. ThS 9 (502, 3) cf. 15
 (503, 27) (τοῦ πυρός) 20 (505, 5) (opp.
 συγκρίνεσθαι) 20 (505, 11) — Platon.
 A IV 13 u (404 a9 b15, t b10)
 ἀπορρηγνύναι 486, 10 Pl 2 (579, 16)
 ἀπόρρηξις A III 3 15 (370 b17)
 ἀπόρρητος He 16 (655, 9)
 ἀπορρίπτειν D 12 (152, 26) τὴν κενοδοξίαν
 Hi 24 2 (573, 13)
 ἀπόρροια (vel ἀπορροή). τὸ αἰσθάνεσθαι
 τῇ ἀπορροίᾳ γίνεται ThS 1 (499, 6) ἀπόρ-
 ροιαι A IV 8 u (396 b1) 13 6 (403 b24)
 — Emped. A IV 13 4 (403 b17) 14 1
 (405 a3 b3) ThS 7 (500, 28) 20 (505, 2.
 4. 7) — ἀπορροὴν ἔπαντος αἰεὶ γίνεσθαι
 Democr. ThS 50 (513, 20) 51 (514, 3)
 59 (516, 9) 74 (521, 13. 14) 80 (523, 16.
 18) 81 (524, 5) — Platonis ThS 5 (500,
 10) 90 (526, 25)
 ἀποσβεννύναι D 38 (470, 6)
 ἀποσκίασμα A II 30 3 (361 b21)
 ἀπόσπασμα ψυχῆς καὶ σώματος (σπέρμα)
 A V 3 5 (417 a13) 4 1 (417 a20) D 39
 (470, 18)
 ἀποστασία τῶν ἀγγέλων He 1 (651, 6)
 ἀπόστασις (ἀέρος) A I 6 4 (293 a21) (ἡλίου)
 II 24 9 (355 a15 b13) (μήτρας) A V 9 2
 (421 a18) 13 2 (424 a20) ὁμοίαν πάντων
 δ. Hi 6 3 (559, 23) τὴν πλείονα ἡμῶν
 αὐτοῦ γενομένην Hi 7 6 (561, 11) (γῆς)
 Hi 8 7 (562, 17)
 ἀποστατεῖν Hi 24 7 (574, 3)
 ἀποστερεῖν τῶν αἰσθητῶν τὴν φύσιν ThS 60
 (516, 15)
 ἀποστήματα (placita) A II 31 (362 a1 b19)

ἀπόστολος (Paulus) He 1 (651, 3)
 ἀποστρέφειν D 13 (453, 20) παραστάτο
 ἀπεστραμμένους A V 5 1 (418 a7)
 ἀποτάττειν. οὐδὲν ἀποτεταγμένον [ἔδιον;
 ἔχει σχῆμα οὐδὲ ποιότητα καθ' αὐτὴν D 2
 (458, 9)]
 ἀποτείνειν. ἀποτεινομένης ἀκτίνας A IV 13
 (404 a2 b4, t b2)
 ἀποτελεῖν. ἀποτελεῖσθαι ὕδωρ A I 3 11 (28
 a7 b5) ἀστέρων φύσιν ἀπετέλουν A I 4
 (290 a17) γαλακτοειδὲς χρῶμα A III 1
 (365 a11 b11) τὸν διαιωγασμὸν A III 3
 (367 a29 b28) cf. 3 3 (368 a3 b6) 18
 (384 a2) A IV 1 4 (345 a14) V 27 1 (441
 a18)
 ἀποτελέσματα (opp. αἷτια vel ἀρχαί· [στοι-
 χεῖα]) A I 2 2 (275 a22 b9) 5 4 (292 a1:
 b10) 11 1 (309 a12) G 17 (610, 5) 1
 (611, 7. 8. 10. 14) item explicandum
 A II Pr. (327 a5) [non recte Prol. 100, 32]
 ἀποτέμνειν. ἀποτέμνεσθαι (med.) τῇ φάσε
 ThS 5 (500, 5)
 ἀποτιθέναι. ἀποθέμενοι τὸ σῶμα Hi 24
 (574, 4)
 ἀποτίκτειν A V 12 2 (423 a21)
 ἀποτομή (γῆς) A II 24 9 (355 a10 b9 cf
 a8 b7) (νῆσων) 489, 19
 ἀποτρέπειν (τῶν κακῶν) G 1 (597, 6)
 ἀποτυποῦν ThS 50 (513, 27)
 ἀποτύπωσις ἡ ἐν τῷ ἀέρι Democr. ThS 5:
 (513, 28. 514, 3)
 ἀπουσία D 13 (454, 23)
 ἀποφαίνειν (τὴν ψυχὴν ἀνοθυμίαςιν) D 3:
 (471, 6) ἄπαντας φιλοσοφίας ἐπιθυμητὰ
 ἀπέφηνε G 3 (599, 10) ἀποφαίνεσθαι *de*
clarare, docere saepissime in doxogra-
phis velut A I 3 1 (276 a6 b3) 3 (273 a3
 5 (279 a2. 24 b3) 19 (286 b8) 4 5 (29:
 a13 b3) 7 12 (302 b3) 25 (303 b15) ThO:
 (475, 9) 6 (482, 9) cet. ἀποφαίνεται λέ-
 γων A I 28 3 (323 b16) ἀποφαίνεσθα
 μηδὲν Hi 23 1 (572, 23)
 ἀπόφασις A II 29 4 (360 b3)
 ἀποφατικός G 15 (607, 14)
 ἀποφέρειν. ἀποφερομένων (?) Hi 8 11 (563, 4)
 ἀποχεῖν. ὕδατος περιστροφῇ τοῦ ἀέρος ἀπο-
 χυθέντος A II 5 3 (333 a9 b6. 10)
 ἀποχρῆναι. ἀπόχρη μετῶν ὁ Ζεὺς He 17
 (655, 30)
 ἀποχώρησις. ἀ. λαμβάνειν A IV 22 1 (411
 a29) V 15 3 (426 a1)
 ἀποχωρίζειν. ἀποχωρίζεσθαι ταῦτα ἀπ'

ἀλλήλων D 28 (464, 4. 5) G 24 (614, 11)
 ἀποψυχροῦν A III 4 2 (371 b5)
 ἀπροαιρέτως (opp. προαιρέτως) A I 29 2 (325 b24) V 29 1 (441 a6) G 24 (614, 7)
 ἀπρονόητος (syn. τυχαῖος) A I 4 1 (289 a10) E III 31 (592, 12)
 ἀπροσδόκητος (συνπέρασμα) G 10 (605, 21)
 ἀπτεῖν. ἀπτεσθαι expl. D 17 (456, 21) γειτόνων 491, 10 ἀπτόμενα *adhaerentia* ThS 7 (500, 22) ἀπτοῖτο (dist. ἐναρμόττοι) τὸ ὅμοιον ThS 15 (503, 21) cf. 29 (507, 22) — ἀψάμενος τῆς περὶ φύσεως ἱστορίας ThO 9 (485, 1) ἐπὶ πλέον ἦπται τῶν κατὰ μέρος ThS 5 (500, 7) (opp. ἀπλῶς εἴρηκε) ThS 60 (516, 13. 16) — ἀπτόν D 17 (456, 22) ThO 21 (493, 9)
 ἀπτεικός (ψυχῆς μέρος) A IV 4 4 (390 a8 cf. t b10)
 ἀπωθεῖν A IV 22 2 (412 a24) D 13 (453, 32) ἀπωθοῦντα τὸν ἥλιον ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν ἀέρα ThS 54 (514, 26) cf. Hi 8 9 (562, 25)
 ἀπύρωτος A II 29 2 (359 a16 b16)
 ἄρα in conclusionem D 7 (450, 5) 10 (451, 7) ThO 7 (483, 10) E II 6 (588, 28) εἰ μὴ ἄρα D 26 (461, 25) εἰ ἄρα ThS 35 (509, 10) ὡς ἄρα 495, 7
 ἀραιοῦν (opp. πυκνοῦν) ThO 2 (477, 2) Hi 7 3 (560, 19) 5 (561, 5) 7 (561, 13) Pl 11 (582, 23) Hi 6 (653, 5) 7 (653, 5)
 ἀραιός (syn. μανός, opp. πυκνός) A II 7 1 (335 a9 b6) 7 3 (336 a5 b9) 20 8a (349 b14) 28 1 (358 a7) 2 (358 b9) 30 7 (362 b8) III 1 4 (365 a10 b10) IV 1 6 (385 a28) V 30 6 (444 a4) D 11 (451, 33) 31 (466, 1) ThS 11 (502, 18) ἀραιότερα μήτρα A V 9 3 (421 a21) 13 1 (424 a6)
 ἀραιότης opp. πυκνότης A III 12 1 (377 a24) 15 10 (381 a2 b2) IV 18 2 (407 a15) V 7 2 (419 a23) He 13 (654, 20) ἀραιότητες κατὰ τῆς γῆς D 12 (453, 6. 12)
 ἀραιωμ.α. διὰ τῶν πολυκέων ἀραιωμάτων Democr. A III 3 11 (369 b17) τὰ διὰ τοῦ αἵματος sc. παλινδρομοῦντος *laevius quae recedente sanguine fiunt* A IV 22 1 (412 a17)
 ἀραιώσεις (opp. πύκνωσις) Pl 3 (579, 23)
 ἀργῆς Ζεὺς Emped. A I 3 20 (287 a8) — i. e. κεραυνός Arist. D 12 (453, 1)
 ἀργός G 24 (614, 2 cf. n a1) ἀργὴ ὕλη Emped. A I 5 2 (291 a18)
 ἀργόριον Hi 2 16 (555, 2)

ἀργυροκόπος A I 3 4 (278 a24 b20)
 ἄργυρος A I 3 3 (278 a22 b18) Θηρίκλειον ἀργυροῦ διαλλάττει D 3 (448, 25)
 ἄρδην ἀνατρέπει ThO 10 (425, 12)
 ἀρέσκειν. περὶ τῶν ἀρεσκόντων... δογμάτων A I tit. (273 a2. 3) ἀρέσκει αὐτῷ A I 7 20 (304 b14) V 29 1 (441 a14) 23 (460, 3) 28 (463, 20. 27) 29 (465, 5) 36 (468, 8. a25 b26) μάλλον ἀρέσκουσιν αὐτῷ τὴν αἰδιότητα D 36 (469, 1) οὐδενὶ δόγματι ἡρέσκειτο E III 18 (591, 7)
 ἀρετή. μίαν καὶ ἀνωτάτω (τέχνην) τὴν ἀρετὴν A I Pr. 2 (273 a15) ἀρετὰς τρεῖς, φυσικὴν ἡθικὴν λογικὴν A I Pr. 2 (273 a16) ἀρετή (opp. σοφία) A II 7 7 (337 b22) ἀρετὰς πάσας ἔχοντα θεόν D 29 (464, 28) τὴν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ ἡδονὴν Hi 23 4 (572, 14) ἀρετὰ Platoniorum expl. Hi 19 16 (569, 4) ζῆν κατ' ἀρετὴν G 5 (602, 18)
 ἀριθμητικός. (νοσήμασι) G 3 (599, 15) ἀριθμεῖν A I 3 8 (281 a15 b12) ζῳδια ὁκτώ ἀριθμούμενα A V 18 6 (429 a21)
 ἀριθμητικός. ἀριθμητικὴ Hi 2 2 (555, 18) 5 (556, 6) ἀριθμητικοὶ Hi 2 6 (556, 12)
 ἀριθμός κινήσεως D 6 (449, 15) 7 (450, 1) ἀριθμός πᾶς ἄπειρος D 26 (461, 9) κατ' ἀριθμόν (opp. κατὰ μέγεθος) A I 3 27 (289 b8) ἐπὶ τὸν ἀριθμόν D 31 (466, 6) οἶδα τῶν θηρίων τὸν ἀριθμόν He 17 (656, 4) τὸν τῆς τετραδὸς suppl. ἀριθμόν A I 3 8 (281 a23 b18 cf. 282 a2)
 doctrina Pythagorae A I 3 8 (281 a2 b1) 10 2 (309 b4) Hi 2 2 (555, 19) 6 (556, 8) G 18 (611, 2) ἀριθμοῦ φύσιν δεκάδα A I 3 8 (281 a13 b11) κατὰ μὲν μονάδα ἐν τοῖς δέκα, κατὰ δὲ δυνάμιν ἐν τοῖς τέσσαρσι A I 3 8 (282 a3) ἀριθμός ἑαυτὸν κινῶν (ψυχῇ) A IV 2 3 (386 a13 b8, t b8. 11. 12) cf. 5 (336 a17, t b17) He 2 (651, 11) ἀρ. expl. νοῦς A I V 2 3 (386 a14 b9) ἀριθμούς τε καὶ μέτρα ὑποθέμενος Hi 2 5 (556, 5) 18 (558, 20) ἐκ τῶν ἀριθμῶν τὰ στοιχεῖα He 16 (655, 10) series ἀριθμῶν μονὰς δυνάμιν κύβος Hi 2 9 (556, 24) 10 (557, 8)
 ἀριστερός A V 7 4. 5 (420 a4. 9) τὴν εἰς ἀριστεράν (κινεῖσθαι) D 24 (460, 12)
 ἀριστεύειν A I 6 16 (297 a8)
 ἄριστιπικός (ἀλρεσις) G 3 (602, 8)
 ἀρκεῖν πρὸς τὸ ἐκπῶμα γενέσθαι A I 3 4 (278 a22 b18) πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν Hi 20 5 (570, 26) ἀρκεῖ ὑπογραφικῶς A I 11 1

(309 b10) ἀρκοῦμενοι ἀκροδρόους Hi 24 i (573, 5)
 ἀρκτηκός κύκλος, syn. ἀειφανής A II 12 i (340 a11 b11) (ζώνη γῆς) A III 14 i (378 a23) — ἀρκτηκὴ αἵτια A III 4 i (371 b10)
 ἄρκτος. πρὸς ἄρκτον A IV 1 i (385 a9) D 11 (455, 28) ἐξ ἄρκτου A II 32 i (364 b4) ἄρκτος καὶ νότος πέρατα τῆς Ἑλικος Add. p. 353 b12 ἐπικλιθῆναι τὰς ἄρκτους A II 8 i (338 a6 b7) πρὸς ταῖς ἄρκτοις A II 23 i (352 a19 b16) IH 7 i (375 a9) V 7 i (419 a17, 20) ἀπὸ τῶν ἄρκτων A II 12 i (340 a19 b23) III 7 i (375 a3) ὑπὸ τῶν ἄρκτων A V 30 i (444 a6)
 ἄρμα πτηγόν Platonis Hi 19 i (568, 3) He 11 (653, 29)
 ἄρματεις τροχός Anaximandri A II 20 i (348 a4 b3 cf. t b1) 25 i (355 a22 b18)
 ἄρματοποιία Platonis He 11 (653, 31)
 ἀρμόζειν v. ἀρμόττειν.
 ἀρμονία, syn. συμμετρία ἀριθμῶν Pythag. A I 3 i (281 a4 b3) 10 i (309 a5) Hi 2 i (555, 20) i3 (657, 14) ἀρμονία τῶν δ στοιχείων ψυχῇ Dicaearch. A IV 2 i (387 a5 b6, t b7, 10) cf. He 2 (651, 13)
 ἀρμόττειν. πεπήγασιν ἀρμοσθέντα Emp. ThS 10 (502, 11) ἀρμόζοντος [r. l. ἐναρμόζοντος] A IV 9 i (397 a4) ἀρμόττειν i. q. ἐναρμόττειν ThS 14, 15 (503, 19, 23 cf. n a12) ἀρμόττειν ἡμῖν G 16 (608, 13)
 ἀροτικός G 19 (611, 13)
 ἀρπάζειν E III 24 (591, 27)
 ἀρραγής. τὰ τῆς ψυχῆς τελεχὴ ἀρραγῇ E III 26 (591, 38)
 ἀρρενικῶς ὀνομάζεσθαι Ph 12, 12 (546 b8)
 ἀρρενόθηλος 194²
 ἄρρην (ἄρσην) (placita) A V 5 i (418 a15) 14 i (424 a31) 21 i (433 a12) Hi 8 i2 (563, 8) ἄρρενος καὶ θήλειος λόγον τὰ δένδρα περιέχειν Emp. A V 26 i (439 a2) ἄρρενας θεούς Ph 12, 9 (546 b9) Ζεὺς ἄρρην Ζεὺς θήλως Ph 16, 8 (549, 26) ἄρρενα πατρός ἔχουσιν τάξιν (μονάδα) Pyth. A I 7 i30 (304 b3) cf. Hi 2 i (556, 11) 7 (556, 13)
 ἀρτηρία (opp. φλέψ) A I 3 i (278 a9 b6) IV 22 i (413 a9) V 17 i (427 a11)
 ἀρτηριακός (κοιλία τῆς καρδίας) A IV 5 i (391 a15)
 ἄρτι He 4 (652, 10)
 ἄρτιος ἀριθμός Hi 2 i (556, 12) 7 (556, 15)
 ἀρτιότης Hi 20 i (570, 28)
 ἄρτος A I 3 i (279 a7 b5)

ἀρχέτυπος ἥλιος opp. δ φαινόμενος Emped. A II 20 i3 (350 a7 b7) ἀρχέτυπα τῶν αἰσθητῶν (ἰδέαι) Platonis I 1 (447 a20)
 ἀρχαῖος (χωμφιδία) A I 7 i (299 a13) (ἀκαδημία) G 3 (599, 14) οἱ ἀρχαῖοι (Thales cet) A I 17 i (315 a6) (Plato) D 40 (472, 2) οἱ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων (?) A IV 8 i (395 b22) ἀρχαιότεροι τούτων γέροντες He 12 (654, 7) ἀρχαιοτάτη δόξα ThS 72 (520, 14)
 ἀρχέγονος (πάντων τὸ ὄδωρ δ.) E III 1 (589, 22)
 ἄρχειν *dominari* A I Pr. i (274 a14) ἄρχειν καὶ κρατεῖν πάντων (Anaxag.) Ph 4 a3 (532 b9) προνοεῖ τῶν ἀρχομένων κατ' ἀρετὴν (θεόν) Stoice. G 16 (609, 6 cf. p. 248) φιλοσοφίας *autotorem esse* Hi 2 i (555, 13) A I 3 i (276 a7) ὢν ἄρξας *princeps* Hi 23 i (572, 21) — ἄρχεται *liber* Anaxagorae A I 3 i (280 a3) ἄρξομαι ἐντεῦθεν A III Pr. (364 a17) ἄρξασθαι ἀπὸ γῆς τὴν γένεσιν φασιν A II 6 i (333 a16 b15) (τῆς κινήσεως) A II 32 i (363 b23) (τῆς διαστροφώσεως) A V 21 i (433 a8) (τῆς τελειότητος) A V 23 i (434 a19) (τῆς πνοῆς) D 13 (453, 19) (τῆς γενέσεως) Hi 14 i (566, 9) (κοσμοποιεῖν) A II 6 tit. (333 a14 b14) (μετρεῖν) He 17 (655, 29)
 ἀρχή *dominatio* He 17 (655, 32) — *initium* opp. τελευτή D 6 (449, 16) 37 (469, 18) ThS 85 (525, 19) Hi 1 i (555, 7) Pl 11 (582, 19) (φιλοσοφίας) G 8 (605, 1) ἀπὸ τίνος ὠρισμένης ἀρχῆς ThO 10 (485, 13) ἀπὸ μικρᾶς ἀρχῆς ἐφ' ὅλην μετήνεγκε τὴν αἰσθησιν ThS 33 (308, 27) ἀπὸ τίνος ἀρχῆς (opp. ἐξ αἰῶνος) A I 1 i (275 a5) ἵνα ἐκ τίνος ἀρχῆς ποιησώμεθα τὸν λόγον G 2 (598, 4) ἀρχὰς συνορᾶν *principia constituisse* G 3 (600, 2) ἔχει ἀρχὴν τινα A I 1 i (275 a3) — ἐξ ἀρχῆς *principio* Hi 26 i (574, 28) G 1 (597, 2) *denuo* G 24 (614, 14) εὐθὺς ἐν ἀρχαῖς A I Pr. 1 (273 a7) κατ' ἀρχὴν *principio* A III 16 i (381 a20) κατ' ἀρχὰς A I 7 i (299 a20) III 1 i (365 a2 b2) 12 i (378 a16) Hi 6 i (560, 8) Pl 2 (579, 17, 19) τὴν ἀρχὴν *omnino* Hi 8 i2 (563, 7) 23 i (572, 27)
 περὶ ἀρχῶν *placita* A I 3 (276 a3 b1) ἀρχὴ μία καὶ κινουμένη ThO 1 (475, 1 sqq.) Ἀναξαγόρας μετέστησε τὰς περὶ τῶν ἀρχῶν δόξας ThO 4 (478, 19) Platonis ThO 9

(485, 1) ἀρχὴν ἀρχῆς ἐπιζητεῖ Plato ThO 10 (488, 6) ἅπαντα προθυμούμενος ἀνάγειν εἰς τὴν ἀρχὴν Diog. ThS 48 (513, 8) ἀρχαί Aristot. D 3 (448, 13) — ἀρχὴ λέγεται τριῶς G 8 (605, 2) cf. A I 2 2 (275 a 24 b 11) ἀρχῆς nomen ab Anaximandro inuectum ThO 2 (476, 6) Hi 6 2 (559, 21) ἀρχή dist. στοιχεῖον A I 2 (275 a 13 b 1) 26 1 (321 a 14 b 18) ἀρχὴν τε καὶ στοιχεῖον τῶν ὄντων ThO 2 (476, 4) cf. Hi 6 2 (559, 20) (dist. αἰτία) G 19 (611, 5) δ. τῶν ὄντων A I 3 1 (276 a 5 b 2) 3 (277 a 8 b 4) 4 (278 a 9 b 6) 5 (279 a 1, 24 b 1 22) 18 (285 a 3 b 7) τῶν πάντων A I 3 11 (283 a 18 b 4) 12 (284 b 10) E I (588, 2) τοῦ παντός Hi 1 1 (555, 2) 3 1 (558, 16) 5 1 (561, 24) αἱ ἀρχαὶ τῆς φύσεως He 6 (652, 24) γενέσεως A I 1 2 (275 a 7) D 37 (469, 22) P 1 3 (580, 3) ἀρχὴ κινήσεως καὶ ἡρεμίας Arist. A I 1 1 (274 a 25) 2 (275 a 9, 10) II 10 1 (339 a 6 b 5) (κινήσεως καὶ στάσεως) D 2 (448, 1) τῆς κινήσεως P 1 10 (582, 10) Hi 9 2 (563, 16) 19 10 (568, 12) G 24 (613, 10) ἀρχαὶ ὑλικά ThO 4 (479, 10) Hi 8 1 (561, 26) δραστηρικαὶ καὶ ὑλικά G 16 (608, 12) ἀρχαὶ καὶ δυνάμεις E III 19 (591, 11) ἀρχαὶ (τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν) ThS 59 (516, 11) τὰς ἀρχὰς οὐκ ἐναντίας ποιεῖ ThS 82 (524, 13) τὴν ἀρχὴν τῆς ἀριθμητικῆς τὴν φιλοσοφίαν περιέχειν Pyth. Hi 2 5 (556, 6) ἀρχηγός. Ζήνων α ἔσχον ἀρχηγὸν τῆς Στοᾶς E II 5 (588, 11) φιλοσοφίας G 3 (601, 9) τὸ ἀρχηγὸν ποιήσεως D 18 (457, 15) τῇ τοῦ πρώτου ἀρχηγοῦ τῆς γενέσεως αὐτῶν φύσει Hi 1 3 (555, 6) ἀρχικός. ἀρχικὰς δυνάμεις (opp. στοιχεῖα) A I 3 20 (287 a 2) ἀσάλευτος E III 26 (591, 38) ἀσαφῶς ἀφορίζειν ThS 57 (515, 15) ἀσέβεια. ἀσεβείαν παρφαίνουσιν E II 5 (588, 10) ἀσεβής. ἀσεβεστάτης γνώμης E II 7 (589, 1) ἀσεβῶς Hi 24 7 (574, 3) ἀσθένεια A III 3 3 (368 a 8 b 11) τῶν γυναικῶν A V 6 1 (419 a 8) ὄψεως D 14 (455, 14) ἀσθενεῖν. ἀσθενούντος τοῦ ὀμφαλοῦ A V 18 4 (428 a 21 b 6) ἀσθενής. ἀσθενέστερος (opp. ισχυρότερος) A II 28 4 (358 a 12 b 17) ἀσθενέστερον τὸ μεσημβρινὸν τοῦ περιέχοντος A III 12 2

(377 a 28) (ψυχῇ) A IV 7 3 (393 a 3, t b 4) (σπέρμα) A V 7 3 (419 a 26) (αἷμα) ThS 43 (511, 17) ἄσθμα. τοῦ ἄσθματος ἡ κίνησις ThS 9 (502, 2) ἀσχεῖν σωπῆν E I (587, 6) ἄσκησις. ἄσκησιν ἐπιτηδεῖον τέχνης A I Pr. 2 (273 a 14) G 5 (602, 19) occupatio, studium Hi 25 1 (574, 7) ἄσκιος ThS 73 (521, 4, 8) 78 (522, 18) 79 (523, 9) ἄσκοπος. οὐκ ἀσκοπῶς εἰπὼν He 1 (651, 5) ἀσκός A IV 19 2 (403 a 19) ἄσμενος πεισθήσονται He 4 (652, 6) ἀσπίς D 12 (453, 7) Hi 3 3 (558, 25) Ἄσσύριος (i. e. Σύριος) G 18 (610, 11) ἄστατος (coni. ἄβηλος) αἰτία A I 29 2 (325 a 3 b 3) 6 (326 a 1 b 5) ἀστεῖον (opp. κίβδηλόν A I 7 10 (301 a 10) ἀστερίζειν. τοῦτους ἡστερικέναι (v. i. ἡστερωκέναι) A II 13 3 (341 a 16) ἀστερόεις Arati, Hesiodi A I 6 6 (294 a 12) Hi 26 2 (575, 9) ἀστεροῦν. τοῦτους ἡστερωκέναι A II 13 3 (351 b 14) v. ἀστερίζειν ἀστερωπός (σέλας) Eurip. A I 6 7 (294 a 18) ἀστήρ (dist. ἄστρον) D 32 (466, 20) ἀστέρων ποικιλία A I 6 2 (293 a 9) οἶδα τῶν ἀστέρων τὸν ἀριθμὸν He 17 (656, 4) οἰκοδεσποτοῦντες A V 18 6 (429 a 17) φωτίζονται A II 17 saepius — ἀεὶ θέοντας A I 6 11 (296 a 8) placita A II 13 (341 a 3 b 3) I 3 1 (276 a 21 b 13) 4 3 (290 a 17) 7 30 (304 b 12) 33 (306 a 9 b 9) II 19 (347 a 10 b 6) V 20 1 (432 a 7 b 5) D 9 (450, 16) 10 (451, 3) 31 (466, 4) 32 (466, 18) Ph 13, 12 (547, 11) Hi 1 2 (555, 5) 2 2 (555, 21) 6 4 (559, 25) 7 4 (561, 3) 5 (561, 4) 6 (561, 8, 12) 8 6 (562, 14) 7 (562, 15 17) 8 (562, 21) 12 2 (565, 2) 13 4 (565, 15, 16) P 1 2 (579, 17) 3 (580, 3) 11 (582, 25) E II 5 (588, 7) 7 (589, 4) 8 (589, 20) ἀστραπή (placita) A III 3 (367 a 20 b 19) Hi 6 7 (560, 10) 7 8 (561, 17) ἀστρολογία ναυτική ThO 1 (475, 14) ἀστρολόγος Hi 13 1 (565, 6) astrologi imperatorum aetate gratissimi 100 sq. ἄστρον. ἄστρα ἰδὼς ἥλιον καὶ σελήνην λέγεσθαι Posid. D 32 (466, 10) sed nullo fere discrimine utroque nomine utuntur

- doxographi. (opp. αὐγή) A III 1 s (366 a 1 b 2) μέγιστα καὶ λαμπρότατα A III 1 7 (365 b 24) λαμπεύοντα Hesiodi Hi 26 2 (574, 24) τὰ ἄστροα καὶ ὁ οὐρανός ThO 21 (493, 9) ἄστροις ἐγκαταλέγεσθαι G 24 (614, 10) δύναμιν ἀπὸ τῶν ἄστροων ῥέουσιν (ψυχὴν) He 2 (651, 11) — placita v. s. ἀστήρ
- ἀστρονομία Hi 2 2 (555, 18)
- ἀσυμμετρία Emp. ThS 15 (503, 28)
- ἀσύμμετρος. τὸ ἀσύμμετρον τῶν μορίων A V 9 2 (421 a 17) 13 2 (424 a 19) ἡ κρᾶσις Emp. ThS 14 (503, 14) τοὺς πόρους ἔχουσιν ThS 15 (503, 26)
- ἀσυμφυῆς (μόρια) Emped. A V 19 5 (430 a 23)
- ἀσύμφυλος (opp. ὁμόφυλος) A V 13 3 (424 a 21)
- ἀσύνδετος πάσης γενέσεως (opp. συνδετικός) astrologorum A V 18 6 (429 a 14. 16. 20. 22. 29)
- ἀσφαλής. ἀσφαλέστερον εἰπεῖν G 2 (598, 10) ἀσφαλτώδης D 14 a (Add. p. 455)
- ἀσχηματίστος (ὕλη) A I 9 4 (308 a 6 b 6) Hi 19 3 (567, 16)
- ἀσχολεῖν. ἀσχοληθεὶς περὶ τὸν τῶν ἄστροων λόγον Hi 1 4 (555, 8)
- ἀσώματος (opp. σῶμα, dist. σωματικόν) D 2 (448, 4) 25 (460, 27) τὸ ἀσώματον Democriti A 1 9 2 (308 a 3 cf. n a 1) (θεός) Platonis Hi 19 3 (567, 15) G 16 (608, 18) (λόγοι Stoic.) A I 7 31 (305 b 5 cf. n b 2) IV 8 9 (395 b 23) D 4 (449, 2 cf. 13) (οὐσία) A I 3 21 (288 a 4 b 5) 10 1 (308 a 16 b 17) (αἷτια) A I 11 3 (310 a 2 b 2) (φωνή) A IV 20 (409 a 20 b 1) (ψυχή) A IV 3 1 (387 a 12) saepius G 24 (613, 12) (ἀληθές) G 13 (606, 14)
- ἀτακτος (ἀνθρώπων βλος Eurip. immo Critiae) A I 7 2 (298 a 16) (ἐνέργεια) A I 29 7 (326 b 12) παρέχει τάξιν τοῖς ἀτάκτοις He 6 (652, 26) ἀτάκτως κινούμενα (opp. ἐστηκότα) A I 7 6 (299 a 24) s (300 a 20)
- ἀτάλαντος Emped. ThO 3 (478, 14)
- ἀταξία (opp. τάξις) A I 7 6 (300 a 1) 29 2 (325 b 5) II 7 7 (337 b 21)
- ἄτε c. participio D 29 (465, 19) ThS 56 (515, 13) ἄτε δὲ c. part. A III 12 1 (377 a 24) 15 5 (380 a 7) 6 (380 a 10) 10 (380 b 7) ἄτε δὲ βεβαιωτήν (om. ὄντα) A IV 13 10 (404 b 10)
- ἀτέκμαρτος He 19 (656, 22)
- ἀτελής A II 7 7 (337 b 23) V 23 1 (435 a 5 (?)) He 18 (656, 16)
- ἄτεχνος (πῦρ, opp. τεχνικόν Swicor.) D 33 (467, 5)
- ἀτμίζειν. ἀτμιζομένου ὕδατος D 38 (470, 2)
- ἀτμίς D 11 (451, 21. 32. 452, 12) 494, 7 Hi 6 7 (560, 10)
- ἀτμός. νέφη ἐκ τῶν ἀτμῶν πιλοῦσθαι A IV 1 4 (385 a 11) cf. 371 n a 1 Hi 6 7 (560, 9)
- ἀτμώδης (ἀναθυμιάσις) D 11 (451, 19 cf. Ps. Ar. d. mundo 4 p. 394 a 14)
- ἄτομος. ἄτομα σώματα A I 4 1 (289 a 9) unde τὰ ἄτομα, saepius αἱ ἄτομοι (sc. οὐσίαι). ἄτομος unde dicta A I 3 18 (286 a 10 b 1) — Leucippi Democriti Epicuri ἄτομοι A I 3 18 (286 a 9) 5 4 (292 a 19 b 11) 7 34 (307 a 1 b 1) 9 3 (308 a 2 b 4) 14 3 (312 b 18) 18 3 (316 a 6 b 6) II 3 2 (330 a 2) 7 2 (336 b 6) III 4 4 (371 a 3 b 19) cf. n a 1 IV 9 3 (397 b 14) ThO 8 (483, 17) 13 (491, 21) Hi 22 1 (571, 27) 2 (572, 3) E I (588, 1) II 8 (589, 8. 16) III 44 (593, 20) G 3 (601, 10) 7 (604, 20) 18 (610, 21) He 3 (651, 21) 4 (652, 10) 14 (654, 24) 18 (656, 17) — ἄ. ἀπαθεῖς ἄθραυστοι A I 3 8 (286 a 9) κοσμίαια A I 12 6 (311 b 22 cf. p. 219) πολυσχημονα A I 14 3 (312 b 18) ἄπειρα τῶν πλήθει A I 18 3 (316 a 6 b 6) ἀγκιστροειδῇ A II 7 2 (336 b 6) cf. I 3 18 (286 a 6)
- ἀτονία A V 6 1 (419 a 9) 18 3 (428 a 11)
- ἄτονος. ἀτονώτερον ὄγδον μήνα A V 18 3 (428 a 10)
- ἀτοπία (περὶ τὸν λόγον) 490, 26
- ἄτοπος ἡ ἀποτύπωσις ThS 51 (513, 28) 53 (514, 18) ἄτοπον om. ἐστὶ sequ. infin. A I 1 1 (274 a 21) cf. 5 4 (292 a 9 b 2) sequ. infin. c. artic. Theophrasteum velut ἄτοπον τὸ οἶεσθαι ThS 21 (505, 12) 23 (506, 7) 24 (506, 12) 54 (514, 26. 27) 57 (515, 16) 68 (519, 5) 69 (519, 19) 82 (524, 5) 91 (527, 8) ἄτοπον δὲ καὶ τοῦτο· πρῶτον μὲν τὸ... ThS 87 (525, 28) οὐδὲν ἄτοπον, εἰ περιωμένῳ μὴ γίγνεται ThS 86 (525, 25) τῶν ἀποπωτάτων G 24 (614, 6)
- ἀτόπως (sc. ἔχει) ThS 18 (504, 14) εἴρηκεν ThS 21 (505, 15)
- ἀτενίζειν αὐτῶν A I 7 4 (299 a 15 cf. n a 10) cf. p. 59. 78. 101
- ἀτρεχής. τὸ ἀτρεχὲς ἄδηλον Xenophanis E III 9 (590, 17)
- ἀτρέμα (μένεα) Eurip. A IV 12 6 (402 a 30)

ἀτρεμής Parmen. A I 3 13 (284 t b 16 483, 6)
 P I 5 (580, 24)
 ἀτρεπτος καὶ ἀναλλοίωτος D 9 (450, 18)
 inde Ἄτρεπος cf. 324 n b 2 [Cornut. c. 13]
 ἀτροφεῖν 487, 22
 ἀτροφία A V 13 1 (421 a 9)
 ἀτροφος (ἔμβρυον) A V 18 4 (428 a 23 b 7)
 5 (429 a 11)
 αὐγασμὸς ἡλίου A III 5 10 (373 a 24)
 αὐγή (ἡλίου) A II 20 12 (350 a 4 b 6) III 1 2
 (365 a 4 b 4) 8 (366 a 2 b 2) 5 12 (374 a 7)
 Hi 7 8 (561, 19) τὰς ἀπὸ τῆς ὑγρᾶς ἀνα-
 θυμιάσεως αὐγὰς Heraciti A II 28 6 (359
 a 4 b 4) (ἀστραπή) Hi 7 8 (561, 18) αὐγὴν
 προχεῖσθαι ἐκ τῆς δράσεως A IV 15 1
 (405 b 28) 2 (406 a 1 b 1)
 αὐγοειδής (σῶμα) Hi 19 10 (568, 15)
 αὐθυγενής (ποταμῶν) 491, 1
 αὐθυπόστατος ThO 10 (485, 8)
 αὐλὸς πηροσῆρος (i. e. ἀκροφύσιον) Anaxi-
 mandri A II 20 1 (348 a 8) 25 1 (355 b 21)
 αὐλώδης Hi 6 4 (560, 1) v. αὐλός
 αὔξειν. αὔζεσθαι A I 3 5 (279 a 14 b 11) (opp.
 μειοῦσθαι) A II 4 14 (332 b 14) (κατὰ
 πρόσθεσιν ἢ ἀφαίρεσιν) D 27 (462, 20)
 G 19 (611, 11) (dist. ἀκμάζειν, opp. φθίνειν)
 Hi 13 3 (565, 12 cf. Addenda 565, 2)
 (τὴν γῆν) A III 12 2 (377 a 30) (τὸ ἔμβρυον)
 A V 15 1 (425 a 16) 18 1 (427 a 27) cf.
 D 39 (470, 23) (τὰ φυτὰ) A V 26 (438
 a 4 b 1) (τὰ ζῷα) A V 27 1 (440 a 6) (ἀνα-
 θυμιάσεως) D 13 (453, 29) (τὸν Νεῦλον)
 Hi 8 5 (562, 12) αὔζεσθαι ἄνω D 38 (470,
 8) αὐξηθὲν ἔτι ThS 8 (501, 6) — ἐπὶ
 τὸ συλλογιστικώτερον τὴν φιλοσοφίαν ἡβ-
 ῆσαν Hi 21 1 (571, 7)
 αὔξη. περισσὴ ἐστὶ (γῆ) τοῖς καρποῖς καὶ τῇ
 αὔξει A III 12 2 (378 a 1)
 αὔξησις τῶν ζώων καὶ φυτῶν D 10 (451, 5)
 (placita) A V 27 (440 a 3) αὔξ. καὶ με-
 ωσις A I 23 2 (319 b 8) D 20 (458, 5) 27
 (162, 22) μῆξις, αἰσθησις, αὔξησις Emp.
 ThS 12 (503, 8) πρὸς γένεσιν αὔξησεως
 (ἀριθμῶν) Hi 2 10 (556, 25)
 αὐξήτικός (πῦρ) D 33 (467, 5) (κίνησις) G 22
 (612, 15)
 αὔος (αὔων ξύλων, opp. χλωρῶν) ThS 75
 (521, 21)
 αὔρα. τὰς ἀπὸ τῶν ἀστέρων αὔρας (v. l. αὐγὰς)
 A I 4 4 (290 a 30)
 αὐστηρός ThS 84 (525, 7)
 αὐτάρχεια A V 30 3 (443 a 10)

αὐτάρχεις (βίος) Hi 24 1 (573, 4) αὐταρχεῖς
 dist. ἄπειρον A II 9 3 (338 a 19 b 20) αὐ-
 τάρκως Hi 17 (566, 25)
 αὐτεξούσιος G 24 (614, 3) τὸ αὐτεξούσιον
 μετὰ τῆς ἀνάγκης ποιῶν Hi 21 2 (571, 13)
 αὐτίκα γούν in exemplo A III 5 1 (372
 a 3 b 3)
 αὐτοκίνητος (ψυχὴ) A IV 2 1 (386 a 11 b 3
 t b 5) 2 2 (386 b 4, t b 4) 3 1 (387 a 13)
 Hi 19 10 (568, 12)
 αὐτοματισμός opp. εἰμαρμένη Epic. Hi 22 3
 (572, 7) E II 8 (589, 9)
 αὐτόματος. τὸ αὐτόμ. dist. τόχη Arist.
 A I 29 3 (325 a 4 b 16) ἐκ τοῦ αὐτομάτου
 A II 8 1 (337 a 7 b 29) V 2 3 (416 a 19)
 αὐτομάτως (coni. τυχικῶς) A V 12 1
 (423 a 12)
 αὐτός. Σωκράτην αὐτόν (opp. τὴν οὐσίαν)
 D 27 (463, 13) αὐτὰ (sua sponte) ἐμ-
 φαίνεται τὰ εἰδωλὰ ThS 51 (514, 4) —
 αὐτός (i. e. dominiūs) ἔφα Pyth. He 16
 (655, 9) — αὐτὸν αὐτῷ τὸν κόσμον τὸ
 τρέφον παρέχεσθαι A II 5 2 (333 a 4) αὐτὴ
 ἐξ αὐτῆς (opp. ἐξωθεν τι) D 37 (469, 25)
 αὐτὸς αὐτόν ThS 53 (514, 14) cf. He 17
 (655, 28) αὐτὴ ἐφ' ἑαυτὴν Hi 2 10 (556, 26)
 — αὐτὸ τοῦτο τὴν τῆς φύσεως δύναμιν
 A I 1 1 (274 a 23) αὐτὸ τοῦτο ἄνθρωπον
 (opp. οἱ ἐπὶ μέρους) A I 3 8 (282 a 20)
 αὐτὸ τοῦτο ThS 14 (503, 12) 21 (505, 15)
 82 (524, 12) τοῦτο αὐτὸ ThS 46 (512, 14)
 — αὐτὸ μόνον 489, 19 — μὴ εἶναι ταὐ-
 τόν... μηδ' ἕτερον, ἀλλὰ μόνον οὐ ταὐ-
 τόν D 27 (463, 1) τοὺς αὐτοὺς ἡμᾶς εἶναι
 ταῖς οὐσίαις D 27 (463, 10) ὥς ἡ ταῦτόν ἢ
 παραπλήσιον ὃν τῇ αἰσθῆσει τὴν φρόνησιν
 ThS 10 (502, 8) τὰ μὴ ταῦτα ThS 49 (513,
 14) 63 (517, 13) ταῦτ' ἀλέγειν syn. ἀφομοιοῦν
 ThS 90 (526, 26) ταῦτό... ὥσπερ ThS 53
 (514, 17) εἰς τὸ αὐτὸ A I 4 1 (289 a 12)
 ἐπὶ τὸ αὐτὸ A IV 19 3 (409 a 2) ἐν ταὐτῷ
 A I 4 2 (289 a 15) ThO 5 (481, 3. 4) ἐν
 ταὐτῷ ἀθρόα 490, 16 — κατὰ ταῦτα καὶ
 ὡσαύτως (Stoica formula) A I 27 5 (322
 b 11) II 4 13 (332 b 10) D 22 (459, 14)
 ἑαυτοῦ. πνεῦμα κινεῖν ἑαυτὸ πρὸς ἑαυτὸ
 καὶ ἐξ αὐτοῦ D 28 (463, 14) καθ' αὐτὸ
 τὸ ὕδωρ ὑποστάν A I 4 4 (291 a 6) ἐντε-
 λέχειαν καθ' ἑαυτὴν οὖσαν ἅμα καὶ μετὰ
 τοῦ σώματος συνετεταγμένην (τὴν ψυχὴν)
 Peripat. A IV 3 10 (388 b 19) αὐτὰ καθ'
 αὐτὰ A IV 11 5 (401 a 6) ποιότητα καθ'

- αὐτήν D 20 (458, 10) τῷ ἐναντίῳ καθ' αὐτό ThS 4 (500, 2) καθ' αὐτό (opp. κατὰ συμβεβηχός) ThS 22 (505, 22) καθ' αὐτὰ διορίζει τὴν φύσιν (syn. ταῖς οὐσίαις) ThS 61 (516, 22) καθ' αὐτὰ ποιεῖν φύσεις (opp. πρὸς ἕτερον) ThS 68 (519, 9) cf. 69 (519, 18)
- αὐτοτελεῶς λεγομένου τοῦ πυρὸς στοιχείου· οὐ μετ' ἄλλου γάρ D 21 (458, 21)
- αὐτοφύης G 24 (613, 19)
- αὐχμός ξηρᾶς πληθὸς ἀναθυμιάσεως D 13 (453, 26) αὐχμοὶ ξηρότητα γεννώσι A III 15 a (379 a 16)
- ἀφαιρεῖν. τὰ μὲν ἀφαιρῇ, τὰ δὲ προστιθῇ ThS 78 (522, 23) ἀφαιρεθέν (τῆς ὕλης εἶδος) D 2 (448, 10) ἀφαιρεῖται τὸ ὅμοιον ThS 15 (503, 24) τὰ φυτὰ ἀφαιρεῖσθαι τὸ φρονεῖν ThS 44 (512, 2) ἀφαιρεῖται ἡ ὑγρότης τὸν νοῦν ThS 44 (511, 26)
- ἀφαίρεσις (opp. πρόσθεσις) A I 23 a (319 b 9) V 8 a (421 a 1)
- ἀφάλλεσθαι (σπινθῆρας) Hi 8 10 (563, 2)
- ἀφανής (ἀνταρκτικὸς κύκλος) A II 12 i (340 a 14 b 18) (πόλος, opp. ὁ αἰεὶ φανερός) D 8 (450, 10) (λίθοι) A II 13 a (342 a 1 b 9) (ὑπηρέτας θεῶν) Ph 7 a (538 b 3 n b 16) ἐκδραπανᾷται ψυχὴ εἰς τὸ ἀφανές (?) E III 36 (592, 29) δόκησις ἐπὶ πᾶσι τέτυκται μάλιστα τῶν ἀφανέων Xenophanis E III 9 (510, 17) cf. G 3 (601, 7)
- ἀφανίζεῖν D 12 (453, 5) τὸ δαυμόνιον Ph 9, 30 (544 b 5) ἀφανίζεσθαι Hi 20 a (570, 34)
- ἀφεγγής (opp. διαυγής) A II 25 16 (356 b 22)
- ἀφῆ placita A IV 8 a (395 b 13) 9 10 (397 b 33) 12 i (401 a 24) 21 a (411 a 10) D 15 (456, 1) cf. 17 (456, 21) ThS 2 (499, 9) 15 (503, 28) 20 (505, 4) 55 (515, 8) 59 (516, 4) 72 (520, 22) 79 (523, 2) ἡ ἐντὸς ἀφῆ Stoic. (i. e. ἡ κοινὴ αἰσθησις Arist.) A IV 8 i (395 b 17)
- ἀφθαρσία A I 7 i (300 a 12) IV 7 (392 a 11)
- ἀφθαρτος (opp. γενήτος, ὁ κόσμος) A I 5 a (291 a 25 292 a 7) placita A II 4 (330 a 13 b 16 saepius) (coni. μακάριος) A I 7 i (300 a 8) (ψυχὴ) A IV 7 i (392 a 12, t b 4 saepius) οὐ μὴν δὲ ἀφθαρτον δι' ὅλου λέγει ψυχὴν E III 36 (592, 28) ἀφθαρτος κατὰ μέρος ἐπισκευαζομένη (ἁμαξά) Hi 19 a (567, 23) ἀφθάρτους κατὰ γένος φύσεις A I 7 a (306 a 17 b 16)
- ἀφθιτος. ἀφθίτω θάλλων βίω Critias A I 7 a (298 a 25)
- ἄφθονος (ὕδωρ) 491, 10
- ἀφίεσθαι. ἀφειθῇ σπέρμα εἰς τὴν μήτραν D 39 (470, 20)
- ἀφικνεῖσθαι A II 32 i (363 b 24) εἰς γινώσκιν G 24 (614, 15)
- ἀφιστάναί. ἵσθον ἀφιστάσων A III 15 i (380 a 14) ἀφιστάναι τῶν θηριῶν τὰ ἐν τῇ ἀέρι D 14 (Add. p. 455)
- ἀφομοιοῦν (κόσμον πρὸς ἰδέαν) Plat. D 1 (447 a 25 b 18) (πρὸς τὴν δύναμιν τὸν χυλόν) ThS 72 (520, 17) (coni. ταῦτα λέγειν) *comparare* ThS 90 (526, 26)
- ἀφορίζειν. πρῶτος ἀφώρισε τῆς γῆς τοὺς οἰκουμένους τόπους ὑπὸ ταῖς δυοῖς ζώναις A III 11 a (377 a 18) (τὴν διαφορὰν) ThS 25 (506, 20) et saepe ut 60 (516, 17) 63 (517, 8) 86 (525, 26) 91 (527, 6) ἀφορίζειν περὶ κοῦφου ThS 89 (526, 17) τὸ βαρὺ οὐχ ἀπλῶς, ἀλλ' ἐπὶ τῶν γεωδῶν ἀφώρισε ThS 88 (526, 5) καθ' ἕκαστον ThS 60 (516, 14) ἐπὶ τοσοῦτον ThS 26 (507, 6) ἀσαφῶς ThS 57 (515, 15) ὅλας οὐδὲν ἀφώρικεν ThS 3 (499, 14) 40 (510, 23) ἀφώριστα ἐν τοῖς ὁμοίαις γένεσιν κατὰ τὸ μέγεθος ThS 35 (509, 11)
- ἀφορμή. ἀφορμὰς διδοῖναι Hi 10 a (564, 17)
- ἀφοσιοῦν (Ποινὰς Ἑρινύας) A I 6 12 (296 a 16)
- ἀφρός (αἵματος i. e. σπέρμα) Pyth. A V 3 a (417 a 6)
- ἀφροσύνη Hi 19 16 (569, 8)
- ἄφρων ThS 44 (511, 31) E III 24 (591, 29) (παιδιά) ThS 45 (512, 3) ἀφρόνων καὶ ἀλόγων ζῴων D 39 (471, 23) (opp. σπουδαῖοι) Stoic. D 39 (471, 21) ἀφρονετάτους ThS 11 (502, 17)
- ἀφύη Hi 14 a (566, 5)
- ἄφωνος (opp. εὐφωνος) He 4 (652, 16)
- ἀφώτιστος D 10 (451, 16)
- ἀχανής 491, 7
- ἀχθοφορεῖν A I 7 i (300 a 15)
- ἀχλωδής D 13 (454, 29) D 14 (454, 24. 32 455, 19)
- ἄχρηστος He 19 (656, 22)
- ἄχρι παντὸς εὐθυπορεῖν A II 23 a (353 a 2 b 3) ἄχρι τοῦ ἐγκεφάλου ThS 28 (507, 20)
- ἄχρονος *brevis vitae* A V 18 a (429 a 20)
- ἄχρως A I 15 10 (314 b 25)
- ἀχώριστος. τὸ γὰρ πῦρ ἀχ. εἶναι τῆς ὕλης D 10 (451, 7) τῶν σωμάτων ἀχ. εἶδη A I 10 a (309 a 6)
- Ἀψίς Anaximandri A II 20 i (348 a 5) 25 i (355 a 22 b 18)

- ἄψυχος (γεννᾶσθαι τὰ βρέφη) A V 15 4 (426 a5)
(dist. ἄλογα, opp. λογικά) A I 29 3 (325
a 10 b23) IV 19 1 (408 a5 b5) (opp. ἔμ-
ψυχα) ThS 12 (502, 28) 36 (509, 23) 48
(513, 2) ἄψυχον τὸν πρῶτον θεόν Ph 5 a2
(534 b6) ἄψυχος θεοὺς συνεικεῖσι I'h 13, 6
(547 b6)
- ἄωρος A V 23 1 (435 a5)
- Βαβυλώνιος E III 40 (593, 5) G 3 (600, 10)
βαδίζειν (ἐπὶ γένεσιν κόσμου τὸ πῦρ Stoic.)
A I 7 33 (306 a1 b1) τὴν αὐτὴν ἐβάδισε
ὁδὸν ThO 8 (483, 13)
- βάθος (σώματος, dist. μήκος, πλάτος) A I
12 1 (310 a10 b18) D 5 (449, 6) 19 (457,
17) G 23 (613, 1) (κόσμου, opp. ὕψος)
A II 10 1 (339 b7, 10) γῆς, ὅσον ἂν εἴη
τρίτον πρὸς τὸ πλάτος Pl 2 (579, 13) (τῆς
ὕγρᾶς οὐσίας) He 17 (655, 35) εἶδος διήκον
διὰ βάθους D 3 (448, 17) κατὰ βάθους
D 14 a (Add. p. 455) εἰς τὸ βάθος ὑπεῖκον
ThS 87 (526, 4)
- βαθυδίνης Hesiodi Hi 26 2 (575, 15)
βαίνειν. ἐφ' ὧν ἕκαστος (sc. ἀστήρ) βέβηκε
A II 16 5 (345 a23 b32)
- βαρὰθρώδης 490, 8
- βαρεῖν. βεβάρηται (γῆ) A III 12 2 (378 a1)
- βάρος (dist. σχῆμα, μέγεθος) A I 3 18 (285
a13) (φυσικόν) A I 12 7 (311 b24) βάρος
ἔχειν A I 12 5 (311 a10 b13) D 23 (459,
22) ὑπὸ βάρους κινεῖσθαι τὰ σώματα Hi
15 2 (566, 14)
- βαρύνειν. βαρυνθεῖσαν τὴν γῆν A III 13 4
(378 a19)
- βαρύν. (ἀναπνοή) A IV 17 2 (407 a7 b7)
(φωνήν) ThS 85 (525, 18) τὸ λεπτόν ἀπορ-
ρέον ἀπὸ τῶν βαρέων (?) ποιεῖ τὴν ὁδμήν
ThS 82 (524, 18) τὰ βαρύτερα ὑπεκαθίζειν
A I 4 2 (289 a17) Hi 8 2 (562, 3) E II 8
(589, 18)
βαρὺ et κοῦφον (placita) A I 12 2 (310
a13) 4 (311 a4 b6) ThS 59 (516, 4) 61
(516, 25) 71 (520, 10) 83 (524, 26)
- βαρύτης (opp. κουφότης) A I 12 2 (310 a17
b25) A IV 22 2 (412 a30) D 2 (448, 7)
- βασανίζειν. ἐπὶ πλέον ὁ ὀμφαλὸς βασανισθῆ
A V 18 5 (429 a11)
- βασιλεύειν (ἐν οὐρανῷ τὴν μονάδα) A I
7 30 (304 b4)
- βασιλεύς A I 7 10 (301 a12)
- βάσις. βάσιν ἔχον μικράν ThS 87 (526, 2)
(ἐγκεφάλου) A IV 5 4 (391 a9)
- βαστάζειν Hi 24 1 (573, 6)
- βέβαιος. μηδὲν βέβαιον E III 12 (590, 25)
- βεβαίου He 19 (656, 23)
- βεβαιωτής τῶν μαθημάτων A IV 13 10
(404 b10)
- βεβαιωτικός G 7 (604, 6)
- βεκκεσέληνος (λήρου ex Aristoph.) A I
7 4 (299 a13)
- βελονοειδής ThS 77 (522, 16)
- βησσηίς (οὐρεα) Hesiodi Hi 26 2 (575, 12)
- βία. βία A III 5 5 (372 a23 b23) ThS 31
(508, 11) 84 (525, 2) Hi 7 8 (561, 17)
μετὰ βίας ThS 55 (515, 8)
- βιάζεσθαι act. βιασάμενον ἐκπέσῃ (i. e. βία)
A III 3 1 (367 a25 b24) 11 (369, 23) 8 1
(375 a16 b17, 376 a1 b1) D 13 (454, 11)
- βίαιος (coni. χαλεπός) A I 6 12 (296 a17)
- βίαιον (v. i βίαιον) ἐμπτωσιν A III 2 10
(367 a15 b14) (ἄνεμος) A V 29 1 (441 a9)
- βιαστοτέρα πλοῆσις A II 7 1 (335 b17) —
βιαίως D 12 (452, 27) ThS 65 (518, 1)
- βιασμός E II 8 (589, 13)
- βιαστικός (αἰτία, coni. ἀνίκητος) A I 27 4
(322 a11)
- βιβλίον (ἄδικα Euhemeri, Callim.) A I 7 1
(298 a6)
- Βιθυνός G 18 (610, 22)
- βίος ἀνθρώπινος A I Pr. 2 (273 a23) τὰς εἰς
τὸν κοινὸν β. εὐεργεσίας A I 6 15 (296 a31)
ἄτακτος (Eurip., immo Critiae) A I 7 2
(298 a16) (ἀφθίτῳ eiusdem) A I 7 2 (298
a25) (coni. ζωή) A V 18 6 (429 a18)
(Βραχυμάνων) Hi 24 4 (573, 16) (ἄριστος)
G 5 (602, 18) ὅς τὴν Κυνικήν εἰς τὸν
βίον παρήγαγεν G 3 (600, 6)
- βιοτεύειν A I Pr. 3 (274 a14)
- βιοῦν. βεβιωκέναι χρόνον E II 5 (588, 14)
τὰς ἀμεινον βεβιωκίας G 24 (614, 9)
- βλάβη G 5 (603, 6)
- βλάπτειν. τὸ βλάπτον καὶ ὠφελοῦν A I 6 12
(296 a13)
- βλαστάνειν. ἄρρενα βλαστῆσαι A V 7 2 (419
a20) intr. 491, 15
- βλέπειν syn. ὁρᾶν A III 5 5 (372 a22 b22
saepius) coni. cum ὁρᾶν A V 2 3 (416
a21)
- βοᾶν. μέγα βοᾶν He 8 (653, 10)
- Βοιωτικός E III 28 (592, 4)
- βόμβος D 13 (454, 8)
- βορέας A III 7 2 (375 a3)

βόρειος (opp. νότιος) A II 8 2 (338 a 7 b 8)
 III 12 2 (377 a 31) D 14 (455, 27)
 βουβών (morbus) A V 29 2 (441 a 20)
 βούλεσθαι λέγειν ThO 4 (479, 13) S 54 (514, 25) 55 (515, 2) 66 (518, 11) οὔτε τὴν αἰτίαν λέγει . . . βουλόμενος (i. e. καίπερ β.) ThS 91 (527, 5)
 βουλεύειν. μηδενὸς ἔξω βουλευθέντος (syn. ἀλόγως) A I 29 3 (325 b 28)
 βούλημα G 3 (601, 7)
 βούλησις τοῦ θεοῦ Hi 19 8 (568, 6)
 βράγγιον plur. A IV 22 2 (413 a 4 cf. n a 3)
 βραδυπορεῖν τὸν ἥλιον A V 18 1 (427 a 20)
 βραδύς. βραδεία καὶ ταχεῖα κίνησις D 7 (450, 3) βραδυτέρως Hi 9 6 (564, 9)
 βραδυτής (opp. τάχος) D 26 (461, 5) βραδυτήτης G 6 (603, 13)
 βρασμός D 13 (453, 13)
 βραχύνειν. βραχύνηται τι ἐκ μείζονος G 22 (612, 17)
 βραχύς. λεπτομεροῦς ἀεὶ βραχέος (ὀπολιπομένου) A IV 22 2 (412 a 28) βραχυτάτη ἡμέρα D 10 (451, 10) βραχὺ τέτρηται τῇ ἀκοῇ ThS 41 (511, 5) ἀπὸ βραχέος πρὸς τὸ μείζον G 22 (612, 16) κατὰ βραχὺ *sensim* A III 5 6 (372 a 31 b 31) — ὡς βραχέως εἰρῆσθαι A II 20 13 (350 a 19 b 17 cf. p. 53) ὡς ἐν βραχέσι περὶ μῆθεα λέγειν G 24 (613, 7)
 βρέφος A IV 22 1 (411 a 28) V 12 2 (423 a 18) 13 3 (424 a 27) 15 3 (425 a 26) 4 (426 a 5) 18 5 (429 a 9) βρεφῶν ἐπέχειν τάξιν A V 27 1 (440 a 10)
 βρῖθειν 489, 9
 βροντή (placita) A III 3 (367 a 20 b 19) Hi 8 11 (563, 4)
 βρότειος (χροῦνωμα) A I 3 20 (287 a 11. 15)
 βροτός. (ἀνθρώποισιν) Emp. A I 30 1 (326 a 30)
 βρόνον 490, 4
 βρώμα Hi 24 1 (573, 4)
 βωμός Philolai ignis centralis A II 7 7 (337 b 2)
 γάλα (οὐσία) D 3 (448, 18) γάλα ἐχούσης exemplum G 9 (605, 17) — i. q. γαλαξίας κύκλος A III 1 (364 b 11) 7 (365 b 30)
 γαλακτοειδής (χρῶμα) A III 1 4 (365 a 11 b 11)
 γαλαξίας κύκλος A II 7 1 (335 b 20) 20 8 a (349 b 13) (om. κύκλος) III 1 1 (364 a 21

b 14) Hi 8 10 (562, 28) — placita A III 1 (364 a 15 b 11) Hi 8 10 (562, 28) cf. p. 229
 γαμετή E I (587, 11) III 22 (591, 21)
 γάμος Plat. E 22 (591, 20)
 γάρ. ἐλ γάρ i. q. εἴπερ ThS 23 (406, 4 cf. n a 4) cf. ἐπειδὴ γάρ 486, 22
 γαστήρ Hi 25 6 (573, 27) *utcrus* A V 14 2 (245 a 6) 15 1 (425 a 16) 2 (425 a 6. 18) 3 (415 a 25) 17 (427 a 4 b 2) 21 (433 a 6 b 2) Hi 26 1 (574, 18)
 γαστρίμαργος E III 23 (591, 22)
 γείτων 490, 20. 491, 17
 γέλαν. ἐγέλα πάντα Democritus Hi 13 4 (565, 19) cf. G 6 (603, 17) He 13 (654, 18) cf. p. 255
 γελοῖον (om. ἐστίν) ThO 10 (485, 15)
 γέλως Hi 18 4 (565, 19)
 γενεαλογεῖν A III 5 2 (372 a 7 b 7) Hi 19 7 (568, 4)
 γένεσις (Homer.) A I 3 2 (277 a 4 b 1) γ. διδόναι D 21 (459, 4) (ὃ ὑψισταμένη) A I 3 3 (277 a 14 b 11) (φιλομεταβόλου) A II 7 7 (337 b 13) γένεσις πρώτη A V 19 5 (430 a 21) (ἀγενήτου πράγματος) ThO 10 (485, 7) γ. τῶν αὐθυποστάτων ThO 10 (485, 8) ἐτέρας ποιότητος D 28 (464, 8) ἀσυνδέτους πάσης γενέσεως astrōl. A V 18 6 (429 a 14) γ. ἀυξήσεως Hi 2 10 (556, 25) γένεσεως ἀρχή D 37 (469, 22) ἐξ ἧς τὰ πάντα διοικεῖται καὶ πάσχει Stoic. E II 5 (583, 18) τὰ κυριώτατα τῆς γενέσεως εἶναι θερμόν τε καὶ ψυχρόν Hi 7 3 (561, 1) γ. τῶν ὄλων A I 7 5 (299 a 21) τοῦ παντός A I 28 1 (323 a 5) τῶν ὄντων ThO 6 (482, 9) τῶν φαινόμενων ThO 6 (482, 12) γ. ζῶων A II 30 8 (362 b 16) V 19 tit. (430 a 1 b 1) ἀνθρώπων ThO 6 a (482, 19) κόσμου A I 7 33 (306 a 2 b 2) II 6 1 (333 a 17 b 16) ThO 4 (479, 18) 11 (486, 2) γένεσιν καὶ μεταβολὴν ἀδιαλείπτειν ἐν τοῖς οὐσι θεωρῶν ThO 8 (483, 19) Hi 12 1 (564, 27) (coni. κίνησις) ThO 4 (479, 8. 11) (opp. ἀναίρεσις Stoic.) D 27 (462, 24) (opp. φθορά) A I 3 21 (288 a 3 b 4) 9 1 (307 a 20 b 6) 30 2 (326 a 23) D 27 (462, 13) ThO 2 (476, 8) G 22 (612, 13) (dist. οὐσία, opp. φθορά) Hi 6 1 (559, 19)
 περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς placita A I 24 (320 a 10 b 16)
 γενικός. γενικωτάτας τρεῖς ἀρετάς A I Pr. 2 (273 a 16) γενικὸν ἡδύ (opp. εἰδικὸν καὶ προσπίπτον) Chrys. A IV 9 13 (398 b 5)

γενικῶν (i. e. κυριωτάτων) μορίων A V 22 (434 a 3 b 2)
 γέννα. γέννη τε κράσει τε Emp. ThS 16 (504, 2)
 γενναῖος iron. 488, 21
 γεννᾶν. γεννᾶσθαι πάντα Pl 3 (579, 23) cf. A I 22 (275 a 2 b 13, 14) ἐγέννα τὴν ὕγραν φύσιν A I 44 (291 a 2) ἐγέννησεν τὴν τῶν ἄλλων φύσιν ThO 4 (479, 9) (κόσμους) A I 33 (276 a 10 b 7) 44 (291 a 9) (γῆν) A I 43 (290 a 25) ἀνέμους, νέφη sim. Hi 77 (561, 13, 14) ξηρότητα A III 153 (379 a 16) ἀνθρώπινον γεννηθέν A I 615 (297 a 1) ὁ ἄνθρωπος A IV 111 (400 a 4) 181 (427 a 77) τὰ ζῷα A V 192 (430 a 8) ἄρρενα A V 7 (419 a 10 b 1) τὰ βρέφη A V 154 (426 a 5) γόνιμα A V 184 (428 a 19 b 4) τὸ γεννώμενον (sc. παιδίον) A V 114 (423 a 7) οἱ γεννώμενοι A V 12 (423 a 10 b 2) γυναῖκες, ἐξ ὧν περ γεννῶνται καὶ γεννῶσιν Hi 244 (573, 19) γεννᾶσθαι σάρκας ἐκ τῶν στοιχείων A V 221 (434 a 4) γεννᾶν τὰ σπέρματα τὰ δένδρα A V 231 (435 a 4) ἀνάπαλιν γεννωμένας (ψυχάς) E II 5 (588, 10) τὰ γεννώμενα τοῖς κληθρομένοις παραπλησίως διεξάγεται A I 283 (324 b 7) γεννωμένους θεούς Ph 5 a 4 (534 b 8)
 γεννητικὸς A I 35 (279 a 15) τὰ γεννητικά τοῦ πυρός Democr. A III 311 (369 a 16, 22)
 γεννήτωρ A I 614 (296 a 26)
 γεννικός nobilis 601, 3
 γένος. τὸ μὲν γένος Ἀθηναῖος Hi 91 (563, 14) γένει θρακὸς Hi 251 (574, 8) (opp. εἶδος) A IV 115 (401 a 4) D 24 (460, 9, 10) τὰ γένη τῶν χρωμάτων IV *primariū col.* A I 157 (313 a 13 b 21) (coni. εἶδη) A I 38 (282 a 24) ἐν τοῖς ὁμοίοις γένεσιν ἀφώρισται ThS 35 (509, 11) ὅσα τοῦ αὐτοῦ γένους ThS 87 (525, 29) οἱ πάντες ἀριθμοὶ ληφθέντες ἀπὸ γένους τέσσαρες Hi 28 (556, 16) κατὰ γένος ἀφθάρτους φύσεις Epic. A I 734 (306 a 17 b 16) τὸ γένος ἐν τῷ πᾶν E III 12 (590, 24) γένος (? γόνος) A V 113 (423 a 1)
 γεοειδής v. γεώδης
 γέρων ἀλαζών (Euhemerus Callimachi) A I 71 (298 a 6) — He 12 (654, 7)
 γεύεσθαι διὰ τοῦ μεταξὺ τῶν γευστῶν ὕγραν Arist. D 17 (456, 20)
 γεῦσις (placita) A IV 18 (407 a 11 b 11) cf.

910 (397 b 32) 213 (411 a 9) D 15 (456, 1, 23) 17 (456, 20) ThS 19 (504, 30) 20 (505, 4) 40 (510, 22)
 γευστικός A IV 44 (390 a 7 cf. tb 10)
 γεώδης (ἄστρα) A II 131 (341 a 6 b 4, b 2) 10 (342 b 17) 209 (349 b 17, b 7) 241 (353 b 19, 354 a 1) 257 (356 b 14) 30 (361 a 2) Hi 75 (561, 7) (χυμός) ThS 84 (525, 6) τὸ γεώδες (convenit ἀφῆ) A IV 910 (397 b 33) τὰ γεώδη generaliter ThS 88 (526, 6 15)
 γεωλόφος 486, 8
 γεωμετρία Hi 22 (555, 18)
 γεωμετρικός Pythag. A I 102 (309 b 6)
 γεωμική A III 26 (367 a 5 b 4)
 γεωφανής (σελήνη) A II 301 (361 b 3)
 γηρᾶν A V 305 (443 a 15) 6 (444 a 2)
 γήρας (placita) A V 304—6 (443 b 7 a 12)
 γηράσκειν A V 306 (443 a 17)
 γῆ. elementum Pherecydis (Χθονίη) E III 5 (570, 2) G 18 (610, 11) He 12 (654, 8) — Pythag. He 16 (655, 22) — Onomacriti G 13 (610, 16) Xenophanis A I 312 (284 b 10 t b 7) Hi 143 (565, 30) Pl 4 (580, 17) E III 9 (590, 14) G 18 (610, 14) γῆς μῆξιν πρὸς τὴν θαλάσσαν Hi 145 (566, 1) 6 (566, 8) — Parmen. σκότος ThO 6 (482 n b 19) Empedoclis Ἀἰδωνεύς A I 320 (287 a 9) — ἀλλο πυκνούμενος Anaximenis ThO 2 (477, 3) saepius — Archelai E III 5 (590, 2 cf. p. 177) — γῆς ἔτιον τὸ ἄπτον Plat. ThO 21 (493 q. n b 14) — τὸ βαρὺ ThS 88 (526, 13) τὸ ξηρὸν Epic. E II 8 (589, 18)
 pars mundi: οὐρανοῦ καὶ γῆς E I (587, 18) II 5 (533, 5) περὶ γῆς [εἰ μὴ, σχήματος, θέσεως, ἐγκλίσεως, κινήσεως, διαίρεσεως] placita A III 9—14 (376 a 6 b 3) cf. A I 43 (290 a 25) τὴν παρ' ἡμῖν γῆν A II 301 (361 a 6 b 5) γῆς διαφορά D 14a (Add. p. 455) μόνῃ ἐν τῇ κόσμῳ περὶ τοῦτου κέντρον καθιδρυμένης ἰσοκρατῶς Stoic. D 23 (459, 23) 31 (465, 19) cf. E III 11 (590, 20) τὸ ἡγεμονικὸν τοῦ κόσμου Stoic. D 29 (465, 8) def. Stoic. D 31 (465, 21) γῆς ἀνωμαλία 486, 4 ἐφ' ὕδατος κεῖσθαι ThO 1 (475, 9) Hi 74 (561, 2) 10 (653, 22) Pl 3 (580, 2) He 10 (653, 22) — σφαιροειδής ThO 6a (482, 17) ac saepe, στρογγύλη ThO 17 (492, 8) Hi 63 (559, 24) πλατεία Hi 74 (561, 2) 83 (562, 5) Pl 3 (580, 2) — κτεῖσθαι Hicet. ThO 18

(492, 9) — μέσον κόσμου κινεῖσθαι περὶ τὸ αὐτῆς κέντρον Euphanti Hi 15 2 (566, 18) οὐ προσήκουσαν τῇ γῇ τὴν μέσῃν χώραν τοῦ παντός Plat. ThO 22 (494, 2) — γῆν μετεώρων Anaximandri Hi 6 3 (559, 22) — τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἐγεννᾶτο ἐκ τῆς γῆς A V 18 1 (427 a 18) γεγενέαι τὰ ἄστρα ἐκ γῆς Hi 7 5 (561, 4) 13 4 (565, 16) cf. 3 (580, 1) τὴν γῆν ὑποστῆναι ἐκ τῶν βαρέων παγέντων Hi 8 2 (562, 3) cf. A I 4 3 (290 a 25) κοίτην καὶ ἔχειν ὕδωρ ἐν τοῖς κοιλώμασιν Hi 8 5 (562, 11) καῖσθαι ἐν μέσῳ οὐδὲν μέρος οὐσαν τοῦ παντός Archelai Hi 9 3 (563, 21) λίμνην εἶναι a sole siccata (eiusd.) Hi 9 4 (563, 26) γῆν ἄπειρον Xenophanis Hi 14 3 (565, 28) P 14 (580, 17) γῆ Anaximandri expl. P 12 2 (579, 12) τὴν γῆν τοῦ πυκνοῦ καταρρύντος ἀέρος γεγενέαι Parmen. P 1 5 (581, 4) dea Γαί' εὐρύτερος Hesiodi Hi 26 2 (574, 30) Stoicorum A I 7 33 (306 a 9 b 9) μήτηρ credita A I 6 11 (296 a 4) γῆν ἢ τὸ ἐν αὐτῇ πνεῦμα (Δήμητρα) Ph 12, 26 (546 b 22) 15, 32 (549 b 16) (Ψέα) Chrys. Ph 12, 24 (546 b 20) γῆθεῖν. γέγηθα He 1 (652, 9) γήινος (πύκνωμα) A II 20 14 (350 a 21 b 21) (σελήνην) Hi 8 10 (562, 27) γίγνεσθαι (γίνεσθαι, γέινεσθαι). στάχυν γενεθῆναι A I 5 4 (292 a 11) γινόμενα (opp. ἀείδια) He 8 (653, 12) τὸ γενόμενον πᾶν ἀνάγκην ἔχειν φθαρῆναι Hi 19 10 (568, 15) κατὰ τὸν χρόνον γίνεσθαι τὰ γινόμενα Zeno D 26 (461, 5) μήτε γίνεσθαι μήτε συνεστάναι Hi 22 2 (572, 2) ὥς οὐ γινομένων ἀλλ' ἐνυπαρχόντων πρότερον ThO 4 (479, 7) τὰ μὲν γεγονότα γέγονε, τὰ δὲ γινόμενα γίνεταί, τὰ δὲ γεννησόμενα γενήσεται A I 28 3 (323 a 14 b 20) πάντα τὰ γενόμενα καὶ τὰ γινόμενα καὶ τὰ ἐσόμενα Ph 3 d 8 (532 b 6) cf. 4 a 1 (532 b 7) Hi 7 1 (560, 14) P 1 7 (581, 11) τὰ γενόμενα τῆς ἀταξίας A II 7 7 (337 b 21) — ἀνωτέρω γενέσθαι A III 15 5 (380 a 2) (ἐν τῇ ἀλλοτρίῳ τόπῳ) A I 12 2 (310 a 16 b 22) ὅταν ὁ ἥλιος γένηται εἰς δυσμάς (v. l. ἐν δυσμαῖς) A III 5 5 (372 a 33 b 33) ἐν τῇ πάσῃ οὐσᾷ γίνεται i. e. *resoluitur in univēsam* οὐσίαν D 37 (469, 14) ὑπὸ τὴν γῆν ὁ ἥλιος γινόμενος A III 1 5 (365 a 15 b 15) Hi 7 6 (561, 10) γενόμενος μετὰ τούτους Hi 3 1 (558, 14) — ἐγένετο *viciū* Hi 1 4 (555, 12)

natus est Hi 6 7 (560, 11) *γενεῖσθαι natum esse* Hi 8 13 (563, 12) ροβ καὶ ἡμῖς ἡμέρας γίνεσθαι εἰς τὰ γόνιμα A V 18 5 (429 a 2) γίνεσθαι τεσσαράκοντα τὰ πάντα He 16 (655, 18) — γέινετο Hesiod. Hi 26 2 (575, 21)

γενητός (in libris saepe γεννητός) στοιχεῖα τῶν γενητῶν A I 3 2 (288 b 11) opp. ἀφθαρτος A I 5 3 (292 a 8) 22 2 (318 b 13) II 4 1 (331 a 16 b 16) *velut κόσμος* A V 19 1 (430 a 4) ThO 11 (485, 19. 20) E III 22 (591, 18) γενητός κατ' ἐπίνοιαν οὐ κατὰ χρόνον A II 4 1 (330 b 16) γενητοὶ *mortales* A I 6 14 (296 a 24)

γινώσκειν μηθὲν ὑπὲρ αὐτοῦ Ph 9, 33 (544, 7) cf. 4 d 7 (534 b 3) γινῶθι σαυτὸν Socratis Hi 18 1 (567, 2) ἀφ' οὗ τὴν Κυρηναϊκὴν φιλοσοφίαν ἔγνωμεν G 3 (600, 13)

γλισχρός ThS 66 (518, 4) γλυκύς (ὕδωρ) A III 16 6 (382 a 10) A IV 1 2 (385 a 3) D 14 a (Add. p. 455) ThO 23 (495, 2) τὸ γλυκύ (sc. ὕδωρ θαλάσσης) A III 4 4 (371 b 13) τὸ γλυκὺ καὶ δξὺ ThS 28 (507, 16) δ ἡμῖν γλυκύ, τοῦτ' ἄλλοις πικρόν ThS 63 (517, 14) γλυκὺς χυλός expl. Democr. ThS 65 (517, 26) Plat. ThS 84 (525, 11)

γλῶττα *saporum iudex* A IV 18 1 (407 a 13) 2 (407 a 15) 21 3 (411 a 10) 4 (411 a 20) ThS 38 (510, 7) 43 (511, 19) 44 (512, 1) 84 (525, 10) 86 (525, 22) αἰτία τοῦ εὖ λέγειν ThS 24 (506, 14) cf. 11 (502, 23) 24 (506, 15) σημεία τοῖς κάμνουσιν ἐπ' αὐτῆς ThS 43 (511, 20)

γνώμη A I 3 2 (277 a 3) 7 2 (298 a 14) τούτῳ προσέθεσαν τὴν γνώμην ThS 2 (499, 9) τῆς ἀθεμίτου γν. E II 7 (589, 1) τῆς ἐμῆς γν. ἐξήλασεν He 6 (653, 2)

γνωρίζειν *saepe* i. q. αἰσθάνεσθαι *velut* τὰ συγγενῇ ThS 1 (499, 5) 7 (500, 27) 10 (502, 10) 28 (507, 16) 50 (513, 27)

γνώριμος i. e. γνωστός A IV 9 18 (398 b 24) 488, 26 — *familiaris, discipulus* Hi 13 4 (565, 4) G 3 (599, 2)

γνώσις (αἰσθήσις) D 16 (456, 9) ThS 3 (499, 15) 15 (503, 22) 17 (504, 10) ἔχειν τινα γῶσιν ThS 4 (500, 5) γν. ἀληθινὴν λαβεῖν Hi 15 1 (566, 12) εἰς γν. ἡμᾶς ἄγει G 9 (605, 14) G 11 (606, 4) εἰς γν. ἀφικόμεναι G 24 (614, 15)

γνωστικός A V 2 2 (416 a 13 cf. n a 5) 5 (602, 17)

- γονεύς. τῶν γονέων αἱ ὁμοιώσεις πόθεν γίνονται (placita) A V 11 (422 a13 b1) 12 (423 a10 b2)
- γονή *semen* A I 3 1 (276 a15 b7) V 7 7 (420 a17) *generatio* D 20 (458, 2)
- γόνιμος (σπέρματα) A V 10 2 (422 a3) (τὰ ἐπταμηνιαῖα) A V 18 tit. (427 a16 b2) γόνιμα γεννᾶσθαι A V 18 4 (428 a19 b4) 5 (429 a3) 6 (429 a28) (ῥόδους μήνη) A V 18 3 (428 a9) (ἀριθμόν) Hi 2 10 (556, 25) τὸ ἐκ τοῦ αἵματος γόνιμον θερμοῦ τε καὶ ψυχροῦ Anaximandri Pl 2 (579, 18)
- γραμματικός A III 17 7 (333 b22)
- γραμματή A I 16 1 (315 b1) 4 (315 b11) D 5 (449, 6) 24 (460, 15) ὁρῶμεν κατὰ γραμμὰς ἢ κατ' ἐνθειας ἢ κατὰ καμπύλας ἢ κατ' ἀνακλωμένας, γραμμὰς δὲ λόγῳ θεωρητάς καὶ ἀσωμάτους A III 5 3 (372 a14 b14)
- γονοποιός (ὕδωρ) He 2 (651, 12)
- γόνος (i. e. σπέρμα) A V 6 1 (419 a4) 9 2 (421 a16) 13 2 (424 a18) γόνιοι σπερματικοί A V 11 1 (422 a17) (mulieris) A V 11 2 (422 a21) γ. ἀνθρωπίνου ὁσμῆν Hi 2 14 (557, 25)
- γοῦν ad exemplum rationem confirmandum inducendum A I 3 3 (277 a13 b9) 5 (279 a6 b4) 27 1 (322 b4) [340 b2] II 19 3 (347 b15) IV 12 5 (402 a21) 17 2 (407 a7 b7) 20 2 (410 a18) D 11 (452, 3. 16) 12 (453, 7) 13 (454, 1) 14 (455, 8) 28 (464, 4) ἥδη γοῦν D 13 (454, 9) αὐτίκα γοῦν A III 5 1 (372 a3 b3) — *igitur* Pl 3 (580, 4)
- γράφειν. in verbis scriptoris citandis γράφει (γέγραπεν) usitatum A I 18 6 (316 b15. 317 b1) 27 1 (322 b4) 30 1 (326 a12) 20 3 (349 b1) cf. καθάπερ αὐτὸς γράφει A III 3 4 (369 b22) γράφει διαρρήθην A III 4 4 (371 b17) — συμπεφορημένους γέγραφε ThO 2 (477, 6) — γράφειν exempl. categ. ποιεῖν Hi 20 2 (570, 17)
- γραφῆ. ἐν γραφαῖς καταλιπεῖν 475, 13
- γυμνός Hi 24 2 (573, 7)
- γυμνοσοφισταὶ ἐν Ἰνδοῖς Hi 13 1 (565, 5)
- γυνή A V 6 1 (419 a8) γυναικῶν εὐμορφία A V 19 5 (431 a3) (κοινάς Platonis) E I (587, 18) III 22 (591, 20) γυναῖξ συνών E III 44 (593, 14) γυναῖκες στεῖραι (placita) A V 13 (424 a1 b1)
- γυρός Hi 6 3 (559, 24 cf. p. 218)
- γωνία ThS 83 (524, 22) He 17 (655, 33)
- γωνοειδής ThS 67 (518. 16. 18)
- γωνοειδής ThS 65 (517, 22. 25 cf. n b16 Hist. pl. I 10 1)
- δαίειν. δάσαντο Hesiodi Hi 26 2 (574, 25)
- δαίμων ἀφ' ἑτέρω θάλλων βίω (Eurip. immo Critiae) A I 7 2 (298 a25) δαίμονι ῥέζει πᾶν δυνατόν Callim. A I 7 3 (299 a4) (syn. τὸ κακόν, opp. θεός) A I 7 13 (302 a9) (ὑποσελήνους ἀράτους) A I 7 30 (304 b13) δ. κυβερνήτης A II 7 1 (335 b15) περὶ δαιμόνων καὶ ἡρώων placita A I 8 (307 a4) 7 11 (301 b2) 18 (302 a9) 30 (304 b13) 8 2 (307 a10) II 7 1 (335 b15) cf. I 25 3 (321 b5) Hi 2 13 (557, 16) 3 1 (558, 14) 19 9 (568, 9)
- δαιμόνιος. τὸ δαιμόνιον (i. e. θεός) Ph 9, 31 (544 b6)
- δακρύειν He 4 (652, 10)
- δάκρυον. δακρύους τέγγει Emped. A I 3 20 (287 a10) expl. idem A V 22 1 (434 a13)
- δακτύλιος (εἰς κηρὸν ἐκτυποῖ) A IV 20 2 (410 a10)
- δάκτυλος μέγας τοῦ ποδός A V 17 5 (427 a12) δάκτυλον ἀποκοπείς 490, 17 κατὰ δάκτυλον μετρεῖν He 17 (655, 35)
- Δαμασκηνός 481, 7
- δαμνᾷ Hesiodi Hi 26 2 (575, 5)
- δαπανᾶν 487, 7 δαπανώμενης (syn. συντριβόμενης) E II 8 (589, 10)
- δάφνη A V 26 4 (439 a13)
- δέ in apodosis bipartitae periodi ThS 11 (502, 19) τὸ δὲ δὴ ThS 23 (506, 6) εἰ δὲ δὴ ThS 52 (514, 5)
- δεῖδεν. δεδοικώς τὸν Ἄρειον πάγον A I 7 2 (298 a9)
- δεικνύειν. δεικτέον ThS 52 (514, 10)
- δεῖλῃ D 14 (454, 31)
- δεῖλια Hi 19 16 (569, 11)
- δεῖν. ἐξήκοντα ἐνὸς δεούσιν A II 32 2 (363 a19) πεντηκостής μιᾶς δεούσης A V 21 1 (433 a10) δεῖν ἀμφοῖν πρὸς τὴν ὑπόστασιν D 2 (448, 11) ἔδει γίνεσθαι sim. ThS 28 (506, 12) 72 (520, 18. 20. 24) δεῖσαι εἶναι D 38 (469, 28) ἔλαττον τοῦ δέοντος A V 9 1 (421 a10) 13 2 (424 a14) δέον acc. abs. ThS 5 (500, 10) — δέοντως D 32 (466, 21) δέοντως ἂν λέγοιτο 489, 18
- δεῖσθαι τροφῆς A II 17 5 (346 a16 b21) (συμμετρίας) ThS 3 (499, 17) (πίστεως)

ThS 31 (508, 7) 91 (527, 11) τῶν ἐξη-
γουμένων G 2 (598, 8)
δεινός A IV 23 s (415 a5) δεινότητος παλ-
δων Hes. Hi 26 s (575, 19)
δειξίς (v. l. διάταξις) A I 10 i (308 a19,
309 b1)
δεισιδαιμονία E II 6 (588, 23)
δέκα. μέγχι τῶν δέκα A I 3 s (281 a14. 17
b12. 14)
δεκάμηνος. ἡμέραν ὅποση νῦν ἐστὶν ἡ δε-
κάμηνος A V 18 i (427 a21) τὰ δεκά-
μηνα A V 18 i (427 a24) s (429 a27)
δεκάς Pythagorea A I 3 s (281 a13 b11)
Hi 2 s (556, 18)
δεκτικός τοῦ σώματος D 5 (449, 12) δεκ-
τικά μόρια D 27 (462, 26)
δελφίς He 4 (652, 12)
δέμνιον A IV 12 s (402 a31)
δένδρον A I 6 s (293 a25) ἄρχεται τελειό-
τητος A V 23 i (435 a3) πρῶτα τῶν ζώων
Emp. A V 26 s (438 a21) δένδρων κο-
πέντων D 14 a (Add. p. 455) περιφυῆναι
... ὡς τῷ δένδρῳ φλοιὸν Anaximandri
P I 2 (579, 15)
δεξάμενῃ Platonis A I 9 s (308 a7 b7) 19 i
(317 a4 b25) Hi 19 i (567, 9)
δεξιός. δεξιὰ (opp. ἀριστερά) τοῦ κόσμου
A II 10 (339 a1 b1) saepius — τὸ ἐκ δε-
ξιᾶς καὶ ἐξ εὐωνόμου D 19 (457, 20)
τὴν εἰς δεξιὰν κινεῖσθαι D 24 (460, 12)
δεξιὰ μέρη τῆς μήτρας sim. A V 7 s (420
a2. 3. 8) Hi 8 i2 (563, 9)
δέος. μετὰ δέους καὶ καταπλήξεως A II 18 s
(347 a8)
δεσπόζειν. οὐ γὰρ ὅσιον δεσπόζεσθαι τινα
τῶν θεῶν P I 4 (580, 15)
δεῦρο μάλλον ἢ ἐκέῃσε ῥέψκειν A III 15 s
(380 a16)
δεῦτε (Callimach.) A I 7 i (298 a3)
δεύτερος οὐδένως τὴν διάνοιαν G 3 (600, 14)
δέχεσθαι. τόπους τοὺς δυναμένους δέξασθαι
A I 4 s (290 a9) (τὰ σπέρματα) A I 6 ii
(296 a7) (τὴν ἀνταύγειαν A II 20 i2 (349
a9 b22, t b12) τὰς αὐγὰς A II 28 s (359
a4 b4) (ἔξωθεν ἀέρα) A IV 22 s (414 a4)
τὸ μὴ δεχόμενον ἕτερον εἰς τὸν αὐτὸν
τόπον σώμα D 5 (449, 11) αἱ δεδεγμένοι
ταῦτα χῶραι 488, 16 δ. γλῶτταν τοὺς
χυμούς ThS 25 (506, 27) (opp. διέναι)
ThS 50 (513, 22) δ. χύσιν καὶ διάλυσιν
εἰς αὐτό D 21 (458, 20 cf. 459, 5) — δέ-
ξασθαι *pro vero recipere* A I 7 s (300 a22

δῆ. *manifesto* ὁρῶμεν δῆ A III 5 s (372 a14
b14) (*praecedit in protasi ἐπαίδῃ*) D 2
(448, 2) κατὰ τοῦτο δῆ D 14 (455, 10)
τὸ δῆ τοιοῦτον D 17 (456, 22) τοιοῦτου
δῆ πυρός D 33 (467, 7) διὸ δῆ D 29
(464, 28) — *scilicet αἰθέρα, πέμπτον δῆ τι*
σῶμα A II 7 s (336 a13) — *igitur* (quo
ad propositum reditur) A I 1 s (275 a7)
δῆ τοῖνον D 5 (449, 9) — δῆ *relativo*
iunctum in Ario crebrum D 15 (455, 32)
17 (457, 2) 31 (466, 16) 33 (467, 6) 36
(468, 22) 40 (472, 6) ὅσων δῆ ThS 12
(503, 2) ἅτε δῆ Aetianum A III 12 i
(377 a24) 15 s (380 a2) 15 s (380 a10) 10
(380 b7) IV 13 i0 (404 b10) — τὸ δὲ δῆ
ThS 23 (506, 6) οὐδὲ δῆ ThS 28 (507, 16)
εἰ δὲ δῆ ThS 52 (514, 5) — δῆ *an con-*
tractum οὐ δῆ ThS 79 (523, 2)
Δήλιος Hi 2 ii (557, 7)
δῆλος. δῆλον (om. ἐστὶ) ἐκ... A I 5 s (292 a13
b15) 6 s (293 a7) D 36 (468, 14) δῆλον
εἶναι D 27 (463, 6) ThS 21 (505, 13) —
δῆλον ὡς Th ut ab adverbio δηλονότι
discernat eo sensu quo alii δῆλον ὅτι
adhibere solet: ThS 13 (503, 11) 39 (510,
18) 52 (514, 7) 70 (519, 25)
δηλοῦν. δηλῶσαι A I 1 i (274 a20) οὐ δη-
λοῖ τὰς σωματικωτέρας αἰσθήσεις ThS 37
(510, 3) *apparere* intr. (cf. Ind. Arist.
174 a13) A I 1 i s (310 b5)
Δημήτριος (ἄρτον) A I 3 s (279 a7 cf.
n a2)
δημιουργεῖν. τὰς χεῖρας αἰτίας τοῦ δ. ThS 24
(506, 15) D 3 (448, 28) — *sensu Platonico*
D 1 (447 a25 cf. b18) Hi 19 s (567, 14)
τὸ δημιουργῆσαν ἐξ οὐσίας Stoic. D 37
(469, 20) τὸ πᾶν δεδημιουργῆσθαι P I 7
(581, 8)
δημιουργός θεός Philol A II 4 (332 b22)
Platonis D 1 (447 b18) 493, 7 Hi 19 s
(558, 2) — λόγον δημιουργόν τῶν ὄντων
A I 7 s (303 b9) δημιουργοῦ τὰς ἐξ ἑκείν
(opp. ὕλης) ThO 6 a (482, 18)
δηνάρτιον A IV 11 s (401 a7. 9 cf. p. 101)
δήπου Hi 21 s (571, 15)
δῆτα. τί δῆτα He 12 (654, 6)
διά. διὰ μακροτέρου *per longius intervallum*
ThS 41 (511, 1) v. s. πολὺς. διὰ τινας
ὀρισμένον χρόνον (syn. περιοδικῶς) A III
2 i (366 a8 b8) διὰ παντός *semper* A III
1 i (364 a20 b13) 5 ii (374 a2) G 24
(614, 18) — δι' αὐτὸν πάντα, *inde* Δία Chrys.

D 30 (465, 13) διὰ τοῦ πλήθους i. q. διὰ τὸ πλῆθος A I 3 23 (288 b 17)
 διαβαίνειν πρὸς τὰ κατὰ μέρος A IV Pr (384 a 17)
 διαβάλλειν τὸν λόγον Pl 4 (560, 11)
 διαβεβαίουσθαι med. τοιοῦτόν τι διεβεβαίουτο D 28 (463, 14) Hi 21 2 (571, 11) E III 44 (593, 19)
 διαβιούειν Hi 24 2 (573, 7)
 διαβοᾶν. διαβεβοημένος G 3 (599, 14)
 διάγειν (sc. τὸν βίον) G 1 (597, 6)
 διαγνωστικός G 1 (597, 10) 12 (606, 8)
 διάγραμμα. τοῖς διαγράμμασι παρακολουθούμεν γινόμενοις ThO 11 (486, 1)
 διαδέχεσθαι τὴν αἴρεσιν Hi 2 1 (555, 16) G 3 (600, 16)
 διαδιδόναι. πληγὴν δι' ὧτων... μέχρι ψυχῆς διαδιδόμενῃν A IV 19 1 (408 a 3 b 2) ThS 25 (506, 27) 40 (510, 19)
 διαδοχή (φιλοσοφίας) A I 3 1 (276 a 9) 7 (280 a 14 b 8) κατὰ διαδοχὴν ἀναδραμεῖν ἐπὶ τὰ δόξαντα τοῖς μετὰ Θαλῆν Hi 5 (559, 11) διαδοχὴν καταλειπόμενων G 3 (599, 11)
 διάδοχος τῆς σχολῆς D 36 (469, 4) 476, 4 G 3 (600, 1)
 διαδύειν. ταχὺ καὶ πάντῃ διαδύεσθαι ThS 65 (517, 23)
 διαδύνειν ThS 65 (518, 2)
 διαzeugνύναι. γενέσεις ἀσυμφυέσι τοῖς μορίοις διεzeugméνας A V 19 5 (430 a 24) ἡ γῆ... διεzeugchth 489, 30 ἐκ διεzeugméνων log. G 15 (607, 17)
 διαθεῖν D 10 (451, 11) 20 (458, 1)
 διάθεσις (σχημάτων) ThO 8 (484, 8) (syn. κρᾶσις) ThS 4 (500, 1) 19 (504, 25) 35 (509, 12) 39 (510, 16) 64 (517, 17) 72 (520, 15) διαθέσεις σπουδαίας animae, Zenonis Ph 8, 33 (543 b 3) διαθ. ἡθική Socratis G 1 (597, 9) cf. 3 (600, 7)
 διαθιγὴ Democr. ThO 8 (484, 5)
 διάθροψις δευτοῦ πεπηγμένος D 35 (468, 3)
 διατρίβειν in altum efferre A V 26 4 (439 a 5) τῶν διηρημένων πρὸς ὕψος 486, 9 † διτρίρε (? διέκρινε) A I 3 5 (280 a 5)
 διατρεῖν dividere A I 6 10 (295 a 15) 12 (296 a 12) (κατὰ σφαῖρας) A I 7 32 (305 a 6) (εἰς πέντε ζώνας) A III 14 1 (378 a 22) IV 4 1 (390 a 1) (δνόματα εἰς σημαίνόμενα sim.) G 14 (607, 3) εἰς 8ξ ὁρθογώνια τρίγωνα He 16 (655, 17) (εἰς ἄπειρον) D 5 (449, 5) (coni. συγγεῖσθαι) Stoic. D 20

(458, 1 cf. 5) — *distinguere* (τὸν ἀέρα καὶ τὸν αἰθέρα) ThS 59 (516, 6) (τοὺς μαθητάς) Hi 2 4 (556, 2) — *exponere* (τὰ τῆς δόξας πᾶσιν) ThS 19 (504, 26) (τὴν διαφωρᾶν) ThS 72 (520, 24) — *med* διελέσθαι τὴν πραγματείαν A I Pr. 1 (273 a 8) τὴν φιλοσοφίαν A I Pr. 3 (274 a 2) — *διαιρετός* χρόνος D 6 (449, 17)
 διαίρεσις def. G 14 (607, 1) (ἡ εἰς πλείω) A V 8 1 (420 a 23) (οὐρανοῦ) placita A II 12 (340 a 6 b 10) (γῆς) placita A III 14 (378 a 20) — *διαίρεσις philosophiae variae* 70. 81⁵ διαίρεσις (opp. σύγγυσις) Stoic. D 20 (458, 5. 7) (dist. ἀλλοίωσις, ἀνάλυσις) D 27 (462, 16) (ἀτόμων) Hi 22 2 (572, 4) — *distinctio* D 26 (461, 30)
 διαιρετικός (opp. ἐνωτικός) A I 3 20 (287 a 4)
 δίαίτα Hi 9 5 (564, 5)
 διακαίειν. διακεκαυμένος κύκλος A II 30 1 (361 b 12) (ζώνη) A III 14 1 (379 a 3) (ῥωρὰν ἔτους) D 26 (462, 7)
 διάκαισις ἀστέρος A III 1 2 (364 a 23 b 16)
 διακαῖσθαι v. διατιθέναι
 διάκηνος (πάθος Stoic.) A IV 12 (401 t b 7) (ἐλκυσμός Chrys.) A IV 12 4 (402 a 10, t b 5) 5 (402 a 18, t b 8)
 διακόπτειν (τῇ τῆς χροιάς συντόνῃ τηλικαύτῃν ἀέρος ἀπόστασιν) A I 6 4 (293 a 21) (ἀκτῖνας εἰς τὸ πέραν) A III 5 10 (373 a 26)
 διακοσμεῖν. διεκόσμησε (νοῦς) Anaxagorae A I 3 5 (280 a 5) 7 5 (299 a 21) 6 (300 a 2) Ph 4 a 7 (532 b 13) Hi 8 1 (561, 25) 19 1 (567, 8) D 37 (469, 16) 38 (470, 9)
 διακόσμησις (coni. διάταξις τοῦ κόσμου) A II 4 13 (332 b 8. 12) D 29 (464, 14. 17) 31 (465, 16. 466, 2) 36 (468 a 28 b 28) 38 (469, 27. 470, 9)
 διακραδαίνειν τοὺς τόπους (ἀναθυμᾶσιν) D 13 (453, 15)
 διακριβούειν ThS 82 (524, 13)
 διακρίνειν *secernere* (ἄστρα) Arat. A II 19 3 (347 a 25 b 19) (ισθμοῖς) διεκρίνοντο αἱ λίμναι 491, 6 (καθ' ἓν ἕκαστον) ThS 61 (516, 26) (τοὺς χυμούς) A IV 18 1 (407 a 14) (ζώων γένῃ) A V 19 5 (431 a 6) cf. Hi 9 6 (564, 6) (ἡμέραν καὶ νύκτα) A V 26 4 (439 a 1) (ἐκ πάντων ἓν) D 38 (470, 15) (τὸν αἰθέρα) A II 6 3 (334 a 2) (τοὺς κόσμους ὑπὸ τοῦ νοῦ) ThO 4 (479, 8) (ἄλλο πρὸς ἄλλο [l. ἄλλου]) Eurip. A V 19 3 (430 a 13) 490, 23 (ἄτομα) E II 8 (589, 16)

- (ὕγρον εἰς ἀέρα) A III 15 2 (379 a 12)
 (κόσμον εἰς ταύτας τὰς φύσεις) D 31 (466, 3) — (διὰ τὴν λεπτομέρειαν) A III 4 4 (371 b 13) (coni. λεπτόνουν, opp. πυκνούν τὸν ἀέρα) D 13 (454, 21) ThS 54 (514, 27) cf. He 13 (554, 21) — διακρίνον (τὸ θερμόν) ThS 83 (524, 21) τὰ δὲ θερμαινόμενα καὶ διακρίνοντα ὀρμιά ThS 84 (525, 9) διακρινόμενα ὑπὸ τοῦ νεύους Emped. ThO 3 (478, 6) G 18 (611, 20) He 8 (653, 11)
- διακρίσις (opp. σύγκρισις, syn. φθορά) Anaxag. A I 30 2 (326 a 23) cf. A I 24 2 (320 a 17 b 23) ThO 3 (478, 3) 84 (525, 4) G 20 (611, 18) He 6 (562, 27) (τοῦ ἀπείρου) ThO 4 (479, 4) κατὰ τὴν πρώτην διάκρισιν A II 13 2 (341 a 10 b 8)
- διακριτικός (opp. συγκριτικός) ThS 86 (525, 21)
- διακούμεν de discipulo 482, 14
- διαλαγγάνειν (τὴν ἰσχύον) D 31 (465, 22)
- διαλαμβάνειν (μηθὲν περὶ θεῶν) Ph 11, 10 (545 b 5)
- διαλάμπειν (διὰ νεφῶν ἥλιος) A III 5 12 (374 a 6) (τῇ χροῇ) ThS 18 (504, 23)
- διαλανθάνειν Hi 22 5 (572, 18)
- διαλέγεσθαι colloqui G 10 (605, 20) disputare (ἀληθῶς ὑπὲρ τοῦ θεοῦ) Ph 6 b 6 (536 b 5) G 2 (598, 5)
- διαλεκτικός (μέρος φιλοσοφίας, syn. λογικόν) A I Pr. 2 (273 a 24) διαλεκτικοὶ λόγοις G 1 (597, 15) διαλεκτικῆς (ἤρξεν Ἀριστοτέλης) Hi 5 (559, 14) διαλεκτικὴν ἐπινενοήκεν Σωκράτης G 1 (597, 16) — διαλεκτικοί G 2 (598, 11) 9 (605, 10)
- διάλλαξις μὲντοι Emp. A I 30 1 (326 a 19)
- διαλλάττειν intr. differre D 3 (448, 24) διηλλαγμένον τὸ ἀληθὲς τῆς ἀληθείας τριχῶς G 13 (606, 13)
- διαλύειν (coni. διαχεῖν) Chrys. D 21 (458, 15. 17. 25) cf. 487, 12 (εἰς πῦρ) ThO 1 (475, 17) (εἰς ἀτόμους) He 3 (651, 21) 4 (652, 10)
- διάλυσις (coni. χύσις) Stoic. A II 9 3 (338 a 19 b 21) D 21 (458, 20) (τῶν τοῦ θλου μερῶν) 486, 5 (τοῦ σώματος) G 24 (614, 16)
- διαμαρτάνειν ἐν πολλοῖς ThS 24 (506, 18) πολλὰ τῶν εὐλόγων ThS 48 (513, 8)
- διαμάχη 489, 7
- διαμένειν (ταῦτά) D 20 (458, 1) (αἱ ποιότητες) D 28 (464, 3) (ὕδωρ) D 38 (470, 2) (τὰς
- ψυχάς) D 39 (471, 13) (ἡ τὴν φύσιν) ThS 53 (514, 21. 23) (φιλοσοφία) Hi 10 1 (564, 12) πρὸς πλείονα χρόνον A III 2 3 (366 b 19) μέχρι Κόρου Hi 14 1 (565, 21) (ἐς αἰὲ ἀτρεπτον) D 9 (450, 18) (ἀθάνατον) G 24 (613, 17) (ἐπὶ τῆς αὐτοῦ αἰρέσεως) G 3 (599, 15) — διαμένει ex Democrito servavit ThS 55 (515, 6)
- διαμερισμός A I 28 3 (323 b 27)
- διάμετρος (σελήνη κατὰ διάμετρον ὑπὸ τὸν ἥλιον γένοιο) D 10 (451, 14)
- διαμονή. ἡ καὶ ἐαυτοῦ διαμονή D 10 (451, 6)
- διαμορφοῦν (opp. εἰδοποιεῖν) D 3 (448, 19)
- διανέμειν. τὰ θεῖα διανεμενόμενα κατὰ σφαῖρας D 9 (450, 13) εἰς λίμνας 491, 5 εἰς μακρά (opp. ἄθρου) ThS 63 (517, 12)
- διανέμῃσις A I 28 3 (324 b 6)
- διανιέναι. διανιένον (opp. πηγνυμένον) τοῦ ὕδατος Hi 1 2 (555, 4)
- διανιστάναι tollere 489, 13
- διανοεῖσθαι A I 6 16 (297 a 10) G 16 (608, 18) (opp. αἰσθάνεσθαι A V 20 5 (433 a 1) ThS 32 (508, 16))
- διανοητικός (κίνησις) A I 23 4 (320 b 5) κινήσεις (dist. αἰσθήσεις) Ar. D 16 (456, 8) (ψυχῆς ἐνέργεια) A IV 4 3 (390 t b 5)
- διάνοια A IV 19 1 (407 a 23 b 14) ἀλόγῳ φύσει τῆς διάνοιας A V 2 2 (416 a 10) διανόιας συμπάθεια A V 12 3 (423 a 22) (i. q. αἰσθήσεις) ThS 3 (499, 16) 24 (506, 16) (dist. αἰσθήσεις) ThS 33 (508, 26) κοινὴ αἰσθήσεις ποσὴν διανόιας ἀναλογίαν ἔχει A IV 8 6 (395 b 12) (τὰ ζῷα χεῖρω τὴν δ.) ThS 44 (511, 26) διάν. τοῦ θεοῦ (ἰδέα) Plat. Hi 19 2 (567, 12) διάν. φιλοσοφωτέρων ἔχειν G 2 (598, 15) δεύτερος τὴν δ. γέγονεν G 3 (600, 14)
- διαπέμπειν εἰς τὸν νοῦν ThS 38 (510, 10)
- διαπερᾶν Hi 24 4 (573, 17)
- διάπλασις. δ. (v. lect. διαπασμόν) λαβεῖν A I 3 18 (285 a 6)
- διαπασμός v. διάπλασις
- διαπλάττειν D 3 (448, 21)
- διαπλύνειν (τὴν γῆν ὕδωρ) ThO 23 (495, 7)
- διαπνεῖν. διαπνεομένου τοῦ θερμοῦ A IV 4 7 (390 a 23) τὸ διαπνεόμενον ἔξω πνεύμα D 13 (454, 3)
- διαπνοή A II 13 5 (341 a 18 b 17, t b 12 D 14a Add. p. 455)
- διαπορεῖν. διαπορήσειεν, εἰ δυνατόν ἔστι ThS 14 (503, 12) 35 (509, 10) διηπόρησεν περὶ τούτων ἐπὶ πλείον Pl 6 (581, 5)

διάπυρος (τὰ ἄστρα) A II 13 ε (341 b18)
 ε (342 b1) 20 ε (349 a5 b7, τ b7) 7 (349
 b8) (σύστασις) A III 2 ε (366 a17 b17)
 (λίθοι) A III 3 ε (368 b23)
 διαρθροῦν pass. (opp. τελειοῦσθαι τὰ ἐμ-
 βρυα) A V 21 ε (433 a18)
 διαρθρώσεις (ἐμβρύων) A V 21 ι (433 a8)
 2 (433 a14)
 διαριθμεῖν ThS 27 (507, 8) διαριθμησά-
 μενος ThS 10 (502, 9)
 διαρρηγνύουσι διαρραγῆναι τοὺς τόπους
 D 13 (454, 10, 14)
 διαρρηγνύει γράφει sim. A III 4 ε (371 b17)
 D 38 (469, 26) He 15 (655, 1)
 διασφατεῖν ThS 81 (524, 7)
 διασκιδνασθαι Diog. Ap. ThS 45 (512, 9)
 διασπᾶν. τὴν διασπασθεῖσαν (ἄλω, opp. ἐπι-
 μένουσαν) D 14 (455, 2)
 διασπείρειν. διασπειρομένην πρὸς ἡμᾶς αὐγὴν
 A II 20 ιε (358 a3 b5) διασπειρομένου
 πνεύματος A III 15 ιι (381 a9) τὸ ἄλο-
 γον καθ' ὅλην τὴν σύγκρισιν τοῦ σώματος
 διεσπαρμένον Atom. A IV 4 ε (390 a18)
 διάστασις (περὶ σῶμα) D 2 (448, 5) τρεῖς
 (πλάτος βᾶθος μήκος) D 19 (457, 23) ἡ
 κατὰ τὸ πλάτος A II 31 ε (363 b9) κατὰ
 μίαν διάστ. D 5 (449, 9) — (opp. μῆξις)
 τῶν στοιχείων Emp. A I 30 ι (326 b11)
 διάστημα. τὸ μεταξὺ δ. τοῦ περιέχοντος καὶ
 τοῦ περιεχομένου A I 19 ε (317 b28) τὸ
 κάτωθεν ἄνω δ. A II 10 ι (339 b9) τὸ
 μεταξὺ τῶν κόσμων A II 1 ε (329 b4)
 διαστήματα κόσμων ἄνισα Hi 13 ε (565, 11)
 κατὰ τὸ δ. τῆς ὑποκειμένης τροφῆς διέρ-
 χεσθαι τὸν ἥλιον A II 23 ε (353 a8 b9)
 (ὄψεως καὶ ἀκοῆς κοινόν) A IV 8 ε (395
 b14) (τὸ μέγιστον τοῦ σώματος) D 19
 (457, 18) (κινήσεως) D 26 (461, 4. 8. 15.
 23) (τῆς τοῦ κόσμου κινήσεως) A I 21 ε
 (318 a5 b7) ἐκ τοσούτων διαστημάτων θεω-
 ρεῖται A I 6 ε (293 a22) πῶς ἐμφαίνεται
 τὰ δ. ThS 54 (515, 1)
 διαστολή (νέφους) A III 3 ι (367 a28 b27) —
 διαστολή τε καὶ συστολή A IV 22 ε (412
 a11. 413 a24) διαστολαὶ δύο A IV 22 ε
 (414 a13)
 διαστρέφειν A V 8 ε (421 a3) 13 ι (424
 a10)
 διασφύζειν. (τὴν αὐτὴν διάταξιν) A II 4 ιε
 (332 b12) διασωθῆναι Pl 2 (579, 20)
 διαταγή (i. e. διατιγὴ Demoer. expl. τάξις)
 A I 15 ε (314 b5)

διάταξις (syn. διακόσμησης) τοῦ κόσμου A II
 4 ιε (332 b12) D 29 (464, 15)
 διαταράττειν A III 15 ε (380 a5)
 διατάττειν. τὸν τὰ πάντα διαταξάμενον (νοῦν)
 A I 3 ε (280 a2 b2) περὶ τούτων διετάττετο
 οὕτως D 12 (453, 10)
 διατείνειν. (ἐπὶ τὰ ἄλογα) A IV 8 ε (395
 b10) (ἀπὸ ἡγεμονικοῦ μέχρις ὀφθαλμῶν)
 A IV 21 ε (411 a5. 7. 9. 11. 19) (ἐπὶ
 πολλὸν τόπον δ. τὸ πάθος) D 10 (451, 18)
 (πόρρω) D 11 (452, 19) (εἰς πάσας τὰς
 αἰσθήσεις) D 16 (456, 8) (τὴν ἀπ' αὐτῆς
 δύναμιν εἰς τὰ περίγεια) D 31 (466, 14)
 Διὸς τὸ μὲν εἰς τὴν θάλατταν διατετακὸς
 Ποσειδῶνα Diog. Bab. Ph 15, 29 (549
 b13)
 διατελεῖν ἐναλλὰξ κινούμενα τὰ στοιχεῖα
 ThO 3 (478, 4) (ἀγαθόν) G 16 (609, 9)
 διατηρεῖν Hi 12 ι (564, 26)
 διατηρητικὸς 467 n a8
 διατιθέναι. βεωστικῶς διακειμένη ἡ ὕγρα
 φύσις A I 4 ε (291 a2) προσφερόως δια-
 κεῖσθαι τοῖς μεμνημένοι A V 20 ε (433 a3)
 τῶν ὁμοίως τούτοις διακειμένων D 24
 (460, 14) cf. ThS 69 (519, 21)
 διατμίζειν τὰ πνεύματα A III 4 ε (371 b16)
 διατρέχειν Hi 17 (566, 26)
 διατριβή. διατριβὰς ποιεῖσθαι Hi 20 ι (571, 1)
 23 ι (572, 21)
 διάττοντες (placita) A III 2 (366 a4 b4)
 διαυγάζειν A III 3 ε (368 a4 b8)
 διαυγασμός (ἀστραπῆς) A III 3 ι (367 a29
 b28)
 διαυγής A II 25 ιι (356 b21) III 5 ε (372
 a19 b19) ThS 73 (521, 2) 77 (522, 12)
 διαυλοδρομεῖν D 13 (454, 8)
 διαυλωνίζειν (τὸ πνεῦμα) D 14 a (Add.
 p. 455)
 διαφαίνειν. διεφάνησαν apparuerunt 486,
 20
 διαφανής. τὸ διαφανές def. Arist. A I 15 ιο
 (314 b15) D 17 (456, 13) cf. ThS 26
 (507, 2) 80 (523, 13) διαφανοῦς ἀντιληψίς
 A IV 13 ιε (404 b22) — διαφανεῖς οἱ
 ὀφθαλμοὶ ThS 38 (510, 4) (ἥλιον) Hi 9 ε
 (563, 26) — διαφανῶς A IV 4 ι (390
 a21)
 διαφέρειν ἀλλήλων A IV 11 ι (401 a14)
 (πλείστον ὅσον) A I 2 ε (275 a19) (τοσοῦ-
 τον ὅσον) ThS 48 (513, 5) (τοσοῦτον,
 ὅτι) D 3 (448, 16) δ. τι τὴν θέσιν ThS
 62 (517, 1) δ. τι τὴν ἀπορροὴν τῷ ποίαν

εἶναι ThS 74 (521, 14) πολὺ δ. ἐκείνων ThO 1 (475, 12) οὐ πολὺ τοῦ αὐτοῦ φρονήματος Hi 2 1 (555, 17) (οὐκ ὀλίγον) ThS 67 (519, 3) τί διοίσει τὰ ξμψυχα πρὸς τὸ αἰσθάνεσθαι τῶν ἄλλων ThS 12 (502, 26) cf. 80 (523, 17) ἀνθρώπους δ. τῷ καθαρώτερον ἀναπνεῖν ἀλλ' οὐ τὴν φύσιν ThS 48 (513, 1) (τῷ λυπηρῷ cet.) ThS 85 (525, 12) (κατὰ τὴν σύγκρισιν) A IV 9 15 (398 b16) cf. G 2 (598, 20) δ. ἀέρα μανόντῃ καὶ πυκνόντῃ κατὰ τὰς οὐσίας ThO 2 (477, 1) διαφέροντα ἀλλήλων θέσει cet. A IV 9 8 (397, b17) ἐκ πέμπτης καὶ διαφέρουσας τοῦ πυρὸς οὐσίας D 10 (451, 7) διαφερούσας κινήσεις D 22 (459, 18)

διαφεύγειν Hi 2 17 (558, 7)

διαφθείρειν. οὐδέποτε διαφθάρησομένην (ψυχὴν) G 24 (613, 16)

διαφθορά (ciborum) A V 30 3 (443 b6)

διαφλέγειν. Αἰθίοπας διαφλεχθέντας A V 30 6 (443 a19)

διαφορά. (τῶν χρωμάτων) A I 15 7 (313 a15 b23) 8 (314 b9) ThS 79 (523, 2) (σπερμάτων) A V 10 2 (422 a1) (χυμῶν) A V 26 4 (439 a14) (χυλῶν) ThS 89 (526, 19) διαφορά (v. l. διαφορότης, syn. ἐτερότης A I 23 1 (318 a1. 319 b30) διαφοράν τινα ἔχειν ThS 13 (503, 7) 72 (520, 23) ἐὰν μὴ προσθῇ τινα διαφοράν ThS 12 (503, 4)

διάφορος *varius* A I 6 6 (294 a3) ThS 46 (512, 15) (opp. ὁμόχρως) ThS 27 (507, 10) cf. 76 (522, 7) (syn. ἐναντός) ThS 49 (513, 12 cf. 10) τοῖς διαφοροῖς κατὰ τὴν ἀφῆν ThS 79 (523, 2) — διαφόρους A I 6 16 (297 a7) D 33 (467, 10)

διαφορότης (v. l. διαφορά) A I 23 1 (319 b30)

διάφραγμα A IV 5 8 (391 a20, b22) 9 (391 a22)

διαφύειν. διέφυ Emp. ThO 3 (476, 12)

διαφωνεῖν ἑαυτῷ ThS 13 (503, 10)

διαχεῖν. πνεῦμα τὰ νέφη διαχεάν A III 4 5 (371 b24) ἀναλυομένης καὶ διαχυομένης χιόνος A IV 1 4 (385 a10) τοὺς χυμοὺς διαχεῖσθαι A IV 18 2 (407 a18) αἵματος τηκομένου καὶ παρὰ τὸ λεπτύνεσθαι διαχυομένου A V 22 1 (434 a15) 24 3 (436 a2) νέφος διαχυομένου D 35 (468, 1) διαχεῖσθαι κατὰ πᾶν (ψόφον) ThS 57 (515, 17) διαχεῖν δῶς (?) τὸ σῶμα καὶ οὐ βί-

αῖως ThS 65 (518, 1) θερμαίνειν καὶ διαχεῖν ThS 67 (518, 17) θερμανθῆναι καὶ διαχεῖσθαι (?) 78 (522, 13 cf. Addenda) διαχυθῇ (ἀήρ) εἰς τὸ ἀραιώτερον Hi 7 3 (560, 20) — διαχεῖν (opp. συνιστάναι, syn. ἀραιοῦν) He 7 (653, 6) (coni. διαλύειν) Chrys. D 21 (458, 25)

διάχυσις (αἵματος, opp. ἀναχώρησις) A V 24 1 (435 a14)

διαχυτικός (opp. συστατικός) ThS 84 (525, 11)

διαχωρισμός (ψυχῆς) A V 25 2 (437 a12) (τοῦ πυρώδους) A V 25 1 (437 a20. 438 a2)

διαχωριστικός (opp. ἐνωτικός) E III 19 (591, 12)

διαψύχειν A V 12 1 (423 a14)

διδασκαλεῖον Hi 18 2 (567, 5)

διδασκαλία A IV 11 3 (400 a20) V 23 1 (435 a9)

διδασκαλος ThO 5 (480, 6) Hi 3 3 (558, 24)

διδάσκειν pass. A I 6 9 (295 a11) Hi 26 2 (574, 20) He 13 (654, 14)

διδαχή A I 6 10 (295 a15)

διδόναι (δύναμιν) ThO 3 (478, 7) (δέκτην καὶ τίσιν ἀλλήλοις τῆς ἀδικίας Anaximandri) ThO 2 (476, 9) cf. G 24 (614, 8) — διδᾶσι *concedunt* G 17 (610, 5) 18 (610, 10)

δίδυμος. δίδυμα καὶ τρίδυμα (*placita*) A V 10 (421 a23 b3) δίδυμοι *zodiaci* A I 6 6 (294 a14) V 18 6 (429 a23) — δίδυμος *testiculus* (δεξιός, ἀριστερός) A V 7 5 (420 a8)

διεγκόπειν D 13 (454, 5)

διεκπίπτειν ἔξω ThS 56 (515, 15)

διεκπνοή (v. l. ἐκπνοή) Anaximandri A II 24 2 (354 a4)

διεκτρέχειν. διεκδραμεῖν D 12 (453, 8)

διελέγχειν 490, 14

διεξάγειν. τὰ γεννώμενα τοῖς κλωθομένοις παραπλησίως διεξάγεται (*per vitam*) A I 28 3 (324 b7)

διεξαγωγή Stoic. D 37 (469, 17)

διεξέρχεσθαι. (περὶ τῶν ἰδεῶν ὧδε διεξήρχετο) D 1 (447 a1) G 18 (610, 8) He 19 (656, 20)

διεξιέναι (ὁ ἀήρ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα) ThS 43 (511, 16) (ὁδῷ καὶ συμφώνως διεξιούσης τῆς περιόδου) D 38 (470, 15) δ. συγκαταθετικῶς G 7 (604, 12)

διέξοδος *expositio* (φυσική) A I Pr. 1 (273 a10)

- διέρχασθαι (ἥλιον) A II 23 5 (353 a 9 b 10) (κεραυνός δι' ἱματιῶν) D 12 (453, 9) (σώματος δι' ἐτέρου) D 38 (470, 4) διὰ πλείστου κενού ThS 55 (515, 5) — *exponere* διτλήθον διὰ πλείωνων G 16 (608, 5) περί τῆς οὐσίας G 16 (608, 17)
- διαυτονεῖν ThS 7 (500, 22 cf. n b 5)
- διέχειν (πλείστον ἀπ' ἀλλήλων) Emp. ThS 16 (504, 2)
- διηθεῖν. (ἥλιον) διηθούντα πρὸς ἡμᾶς τὸ φῶς A II 20 12 (349 a 10 b 23, t b 1) τὰ γεννητικά τοῦ πυρός διηθεῖται A III 3 11 (369 b 18) (διὰ τῆς γῆς) A III 16 5 (382 a 4) ThO 23 (495, 4) Hi 14 4 (566, 1) ὕλην διηθημένην A I 15 10 (314 b 15)
- διήκειν (διὰ τοῦ ὕγρου δύναμιν θεῖαν) Stoice A I 7 11 (301 b 3) διήκον (v. l. ἐνδιήκον) δι' ὅλου τοῦ κόσμου A I 7 33 (306 b 5 a 5) τὸν διὰ τῆς οὐσίας τοῦ παντός διήκοντα (λόγον) A I 28 1 (323 a 2 b 2) — διήκειν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι διαφράγματος A IV 5 9 (391 a 21) ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρι τῆς κόρης A IV 15 3 (406 a 7 b 7) (διὰ βάρους) D 3 (448, 17) (ἐπὶ πλείον) D 31 (465, 24) (διὰ πάντων τὴν πρόνοιαν θεοῦ) Hi 21 1 (571, 10) διήκειν (? διοικεῖν) πάντα τὸ θεῖον E III 36 (592, 24) (ἐπὶ [? διὰ] πάντων) G 16 (609, 4) (ψυχὴν δι' ὅλου τοῦ κόσμου) He 14 (654, 30)
- διηνεκῶς G 16 (609, 2)
- διηχεῖν (τὸ κενόν) A IV 16 2 (406 a 23 b 23)
- διηχῆς. τοῦ μεταξὺ διηχοῦς Arist. D 17 (456, 16 cf. Prisc. metaphr. p. 245, 1 Wimmer)
- διέναι τὸ πνεῦμα διὰ παντός ThS 44 (511, 29) (διὰ παντός τοῦ σώματος) ThS 45 (512, 4) 47 (512, 24) δι' ὧν διέναι (sc. πῦρ) ThS 7 (500, 25)
- διακνεῖσθαι τὸν φόρον ἄχρι τοῦ ἐγκεφάλου ThS 28 (507, 20)
- διστάναι τὰ τέως διεστῶτα πελάγη 489, 29 δισταῖ τὰς νεφέλας (ἀνεμος) Hi 6 7 (560, 11) cf. Hi 7 8 (561, 17) — τρυχῇ διαστατόν A I 12 1 (310 a 9 b 17) G 23 (612, 19)
- δισχυρίζεσθαι G 16 (609, 7)
- δίκαιος (θεός) D 29 (464, 28) κατὰ τὸ δίκαιον ἀπονέμεται A I 28 3 (324 b 1) τὸ δοκοῦν δίκαιον οὐκ εἶναι δίκαιον Democr. E III 14 (590, 32) οὐδὲ δίκαιον παριδεῖν G 3 (600, 14)
- δικαιοσύνη Hi 19 16 (569, 7) 20 5 (570, 30)
- δικαστήριον (ἐν Αἰδου) Hi 19 11 (568, 17) 22 5 (572, 17)
- δίκη *roena* Hi 19 11 (568, 18) διδόναι δίκην καὶ τίσιν ἀλλήλοις τῆς ἀδικίας Anaximandri ThO 2 (476, 9) cf. G 24 (614, 8) — *lis* He 2 (651, 15) — *δίκη* *dea facta* A I 6 26 (296 a 21) *δίκη* Parmen. A I 25 3 (321 a 8 b 8, t b 5) II 7 1 (335 b 16) Chrysippi Ph 12, 4 (546 b 1)
- δίκη* *instar* (ἐργάτου sim.) A I 7 7 (300 a 14) 30 (304 b 8) II 4 15 (332 b 21) 7 1 (335 a 12 b 9) III 2 9 (367 a 11 b 10) 13 3 (378 a 13) IV 16 1 (406 a 19 b 19) E II 8 (589, 12)
- διμερής (ψυχῇ) A IV 4 1 (389 a 11, t b 17) 6 (390 a 14)
- δίμηνος A V 21 2 (433 a 18)
- δινεῖν. δινοῦμενος καταφέρεται D 12 (452, 12)
- δίνη. τῇ δίνῃ (v. l. τῷ δίνῳ) A III 17 9 (383 a 19 cf. b 28)
- δίνησις A II 23 7 (353 b 14)
- δῖνος (v. l. δῖνῃ) A III 17 9 (383 b 28)
- διοικεῖν. τῶν ἐν τῷ κόσμῳ προνοεῖα διοικουμένων A I 28 3 (323 b 18) cf. II 3 (319 a 10 b 11 *saepius*) E II 5 (588, 19) Epicur. E I (588, 3) Hi 3 1 (558, 15). *vulgare* apud Stoicos velut τὸν τὰ ὅλα διοικοῦντα θεόν D 29 (464, 27. 465, 2) 31 (466, 5) 37 (469, 19) Δία... τὸν ἅπαντα διοικοῦντα λόγον Chrys. Ph 11, 17 (545, 13)
- διοίκησις (ζῳών, praec. γένεσις) A II 30 8 (362, b 17) (τῶν ὄλων) D 29 (465, 7) Hi 2 3 (555, 22)
- διοικητικός (τοῦ παντός τάξιν) A I 28 3 (323 a 10 b 11) 609, 6
- διόπερ A I 6 9 (295 a 6). in ThS *saepius* διό, sed διόπερ 12 (503, 1) 32 (508, 20) 41 (511, 2) 88 (526, 9)
- διορίζειν (τάξει καὶ θέσει) ThS 60 (516, 20) (τοῖς σχήματι) ThS 69 (519, 13) (τοῖς μεγέθεσιν) ThS 71 (520, 11) (τῷ ἄνω καὶ κάτω) ThS 83 (524, 26) πότερον... ἢ οὐ, καὶ τίς ἡ διάθεσις οὐδὲν ἐπὶ διώρικεν ThS 4 (500, 1) περί δὲ γεύσεως καὶ ἀφῆς οὐ διορίζεται καθ' ἑκατέρον οὔτε πῶς... γίνονται ThS 9 (502, 4) περί αἰσθήσεως, πότερα... ἢ ThS 49 (513, 10)
- διορισμός. ὁ καθ' ἑκαστα δ. Chrys. A I 28 3 (324 b 4) (σημειώδης) D 26 (461, 18. 21) εἰ μὴ τις λεχθεῖται περί τούτων δ. ThS 19 (505, 2)

Διδόσκουροι ἀστέρες expl. A II 18 1 (347 a4 b1)
 διότι *guia* A I 3 7 (280 a10) IV 4 7 (391 a21) αἰσθητὸν γὰρ εἶναι, διότι καὶ σωματικόν A II 4 2 (331 a1 b2) διότι (*guia*) praecedente vocali ponere solet ThO 4 (479 n a11) ThS 16 (504, 1) 73 (521, 7) itemque pro simplici ἔτι (*dass*) vocali praecedente ThS 37 (510, 2 n a3) 42 (511, 13) 68 (519, 11) 77 (522, 11)
 διέπηχυς Hi 20 2 (570, 15)
 διπλάσιος. πυρὸς καὶ γῆς τῶν διπλασίων μυθέντων A V 22 1 (434 a7) διπλασίον ἀπέχειν A II 31 1 (362 a4 b20)
 διπλοῦς. διπλὴν τὴν μὲν...τὴν δὲ A I 29 2 (325 b8) (ἱρις) D 14 (455, 16)
 δισκοειδής (σελήνη) A II 27 3 (358 a2 b3) (γῆ) A III 10 5 (377 a3)
 δίσκος solis A II 24 1 (354 a2 b2 cf. p. 53) 5 (354 a16) 8 (355 a4 b4) 9 (355 a9 b8)
 δίστιχος (κριθαί) A V 10 2 (422 a2)
 διττός (ψθορά) A II 5 3 (333 a7 b4) διττοῦς ἡλίους A II 20 12 (349 b25)
 δῖχα τῶν ἀνδρῶν A V 5 3 (418 a19) (μυρίων ἄλλων) 491, 12, 14 (ταύτης) Pyth. E III 8 (590, 9) δῖχα τῶν Emp. ThO 3 (478, 14) eiusdem δῖχα φορεῦμενα ThO 3 (478, 10)
 διχάζειν εἰς δύο ἡμισφαίρια E II 8 (589, 15)
 διχότομος (σελήνη) A II 27 1 (357 b18)
 διχῶς λέγεσθαι A IV 8 2 (394 a12 b13) 9 5 (396 a11 b31)
 διωθεῖν med. G 24 (614, 5 cf. n a23)
 διώκειν (τὸ αἰσθάνεσθαι) ThS 31 (508, 13)
 δόγμα A II 13 15 (343 a11 b13) D 36 (468, 29) (483, 3) E II 5 (588, 15) δογμάτων Πλατωνικῶν ἐξηγητὴν G 3 (599, 17) (εὐρετήν) G 3 (600, 15) δογμάτων πρόσκλισην G 7 (604, 3)
 δογματίζειν D 36 (468, 21) E I (587, 3) III 43 (593, 12) G 7 (604, 18)
 δογματικὸς (φιλοσοφία, opp. ἀπορητική) G 3 (600, 5) (ἀρεταίς) G 7 (604, 5)
 δοκεῖν. *videri* καὶ ἔστι καὶ δοκεῖ ThS 88 (526, 8) (opp. ἀληθὲς εἶναι) Hi 23 2 (572, 24) τὸ δοκοῦν δίκαιον οὐκ εἶναι δ. E III 14 (590, 32) — *opinari* ὀρᾷ δὲ οὐδέν, ἀλλὰ δοκεῖ μόνον A IV 12 5 (402 a28) I 3 4 (278 a18 b14) Hi 14 5 (566, 2) — *plucere* οἷς ἔδοξε A II 29 4 (360 b6) D 29 (465, 8) δοκεῖ ἡμῖν ἐκθεμενούς Hi 5 (559, 11) τὰ

τοῖς φυσικοῖς δόξαντα Hi 17 (566, 26) τὸ δοκοῦν A I 5 3 (291 a19) — δοκεῖ, ἔδοξε, δόξειεν ἄν ut ab Aristotele ita a Theophrasto etiam in rebus certis modestius usurpatum velut ThO 4 (479, 10) 8 (483, 11) S 29 (507, 22) 31 (508, 6) 31 (509, 3) 34 (509, 5) 39 (510, 13) 49 (513, 12) 60 (516, 21) 70 (519, 28) 71 (520, 1) 87 (526, 3) 90 (526, 24, 527, 2)
 δόκησις Xenophanis E III 9 (590, 17) 13 (590, 27) cf. 15 (590, 37)
 δοκιμάζειν. ἔστι δὲ τοῦτο δοκιμάσαι δι' ἔργων A III 5 9 (373 b16 a16)
 δοκίς. περὶ δοκίδων placita A III 2 (366 a5) cf. 5 (366 a24 b32)
 δόκος δ' ἐπὶ πᾶσι τέτυκται Xenophanis Hi 14 1 (565, 23)
 δορός G 19 (611, 14)
 δολοφονεῖν A I 7 10 (301 a15, 18)
 δόξα *fama* ThO 9 (181, 20) — *placitum* A I 7 2 (298 a12) IV 13 10 (404 a9) D 32 (467, 2) ThO 4 (478, 20) 5 (480, 8) 494, 11, 495, 6 ThS 1 (199, 1) 2 (199, 11) 5 (500, 12) 36 (509, 17) 37 (510, 1) 58 (516, 1) 72 (520, 14) Hi 12 1 (564, 26) 20 5 (570, 29) P1 5 (580, 21) Φυσικῶν δόξων libri Theophrasti v. s. Theophrastus Ind. I — *opinio* νόμος, τοῦτο δ' ἐστὶ δόξη καὶ πάθει τοῖς ἡμετέροις A IV 9 8 (397 b11) δόξα (i. e. τριάς Pythag.) A I 3 8 (283 a6) cf. IV 4 5 (390 b20) δόξαι τῶν πολλῶν (opp. ἀλήθεια) Parm. ThO 6 (482, 11) 6 a (483, 4) cf. 483 a7 (dist. αἰσθησις, φαντασία) Eriph. A IV 9 5 (396 a7 b27)
 δοξάζειν, *opinari* ThO 6 (482, 10) E III 17 (591, 4) 43 (593, 11) saepius — *praedicare* (θεὸν ἰδέα φωνῇ) Hi 24 3 (573, 14) 25 2 (574, 10)
 δοξαστικός D 15 (456, 3)
 δορυφορία. κατὰ δορυφορίαν τῶν τροπικῶν κύκλων A II 23 6 (353 a15)
 δοῦλος Hi 25 1 (574, 7)
 δρᾶν. τὸ δρᾶν ἢ καὶ ποιοῦν σῶμα A IV 20 2 (410 a6)
 δραστηκός (opp. παθητικός) D 5 (449, 14) (ἀρχαί, opp. ὑλικά) G 16 (608, 12) δραστηκώτατον αἷτιον (θεός) G 16 (608, 15) δραστηκὴ αἰτία G 18 (610, 8)
 δρακοντώδης (κόρας Eurip.) A IV 12 5 (402 a23) (πνεῦμα) E II 8 (589, 20 cf. 12 et p. 175)

δράκων He 4 (652, 14) κατὰ τὴν Ἰνδικήν 487, 25
 δριμύς ThS 63 (517, 15) δριμέα expl. ThS 67 (518, 15) 84 (525, 10) 86 (525, 22)
 δριμύτης ThS 65 (517, 23) δριμύτητος ἀπολαύων Ph 15, 12 (548 b35)
 δρόμος ἡλιακός A III 1 2 (365 a2 b3) δρόμου (σελήνης) περίοδον D 34 (467, 19)
 δροσίζειν. τὸ δροσίζον A III 5 s (373 a15 b15) ἐν νέφει δεδρυσισμένον D 14 (455, 15)
 δρόσος (placita) A III 3 4 (370 b24) D 11 (451, 19, 25) 35 (468, 2) πεπτηγυῖα D 35 (468, 5)
 δυάς. ἡ ἀόριστος Pythag. A I 3 s (281 a7 b5. 282 a29) 7 1s (302 a9 b20) Hi 2 s (556, 12) Xenocr. A I 7 30 (304 b2)
 δύνειν. ἐδεδύκεσαν κατὰ τῆς θαλάττης 486, 19 δύεται ἥλιος Hi 9 4 (564, 1)
 δύναμις *potentia* Hi 20 s (570, 29) πεντεκαίδεκαπλάσια τὰ ἐπ' αὐτῆς (σελήνης) ζῶα τῇ δυνάμει A II 30 1 (361 a6 b7) σώματος δυνάμει ζῶων ἔχοντος A IV 2 s (387 a3 b3) (ἀσυμφύλους) A V 13 s (424 a21) (τῆς αὐξήσεως) D 10 (451, 5) δ. ποιητικὴν διδῶσι ThO 3 (478, 7) (συναπτικὴν τῶν μερῶν cet.) Ph 8, 1 (542, 1) (θεῖα) Hi 15 s (566, 16) (πληκτική) A I 4 2 (290 a5) (τῆς φύσεως) A I 1 1 (274 a23) (τῶν δέκα ἐν τοῖς τέσσαρσι A I 3 s (281 a18 b15) θεῖα (Ionicorum) A I 7 11 (302 b1) 13 (302 b7) κινητικὴ τῆς ὕλης (i. e. εἰμαρμένη) Zenonis A I 27 s (322 b10, t b9) cf. 28 s (323 a9 b10) — (opp. ὕλη) A V 4 2 (417 a22) (ἀσώματος) A V 4 2 (417 a22) D 5 (449, 13) — δυνάμεων ὑγροῦ ξηροῦ ψυχροῦ θερμοῦ πικροῦ γλυκεῖος καὶ τῶν λοιπῶν A V 30 1 (442 a4 b2) δυνάμεις (βαρύτητες cet.) Aristot. D 14 a (Add. p. 455) δυνάμεις (χυλῶν) ThS 67 (518, 19) 72 (520, 16) (ἐνατιθέριοι Platon.) A I 7 31 (305, b4) δυνάμεις ἐκ θεοῦ Plat. E II s (588, 26) (opp. ἐνέργημα Epicuri) A IV 8 2 (394 a10 b11) (αἰσθησεως) A IV 8 1 (394 a3 b3) ψυχῆς (opp. ὄργανον σώματος) A IV 8 s (394 a17 b18) (θεῖας, τὰς ψυχῆς Speusipp.) Ph 7 b4 (538 b14) (γνωστικὴν) G 5 (602, 17) (δὲ τῆς ζώμεν, ψυχῆν) G 24 (613, 9) ἡ ψυχὴ δ. ἀπὸ ἀστρων βέουσα He 2 (651, 11) — *facultas ingenii* ThS 11 (502, 24) 24 (506, 13) — κατὰ τὰς δυνάμεις (opp. κατὰ τὰς οὐσας) A I 3 22 (288 b11) δυνάμει (opp. ἐνεργείᾳ

Arist. A I 15 10 (314 b19) Hi 19 s (567, 16) cf. πάντα φθαρτὰ ἐν δυνάμει E III 12 (590, 25) (opp. ἐντελεχεία) Arist. A I 16 s (315 a3 b5) D 3 (448, 21) ὁ ἀριθμὸς κατὰ μὲν μονάδα ἐν τοῖς δέκα, κατὰ δὲ δύναμιν ἐν τοῖς τέσσαρσι A I 3 s (282 a5) — *potentia arithmetica* Hi 2 s (556, 24) 10 (556, 26. 557, 13) — *auctoritas* ThO 9 (484, 20) — *significatio* D 18 (457, 6)
 δυναμοδύναμις Hi 2 10 (556, 26)
 δυναμόκυβος Hi 2 10 (557, 1)
 δυνατός. δυνατόν (om. ἐστὶ sequ. inf.) A I 7 s (399 a4) saepe in ThS velut 36 (509, 20) 51 (514, 2) δυνατόν ὄν ThS 72 (520, 24) δυνατῶς Hi 2 s (555, 24)
 δυσαρεστεῖν. τῇ Πολυκρ. τυραννίδι δυσαρεστήσας A I 3 s (288 a15)
 δυσδίκοδος ThS 73 (521, 1)
 δύσις. διγῶς λέγεσθαι D 32 (466, 25) (opp. ἀνατολή) A II 13 14 (343 a5 b9) D 14 (455, 28) def. Chrys. D 32 (466, 23) — περὶ δύσιν (opp. ἔωθεν) D 14 (454, 31)
 δυσκολία ThS 14 (503, 18)
 δυσκόλως G 19 (611, 14)
 δυσκρασία τῶν σωμάτων A V 20 4 (432 a18)
 δυσμή. ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολὰς A III 13 s (378 a14)
 δύσπνοος ThS 21 (505, 20)
 δυσπρόσοδος G 6 (603, 19)
 δυστυχεῖν E III 24 (591, 29)
 δυστυχῆς A V 18 s (429 a19)
 δυσχεραίνειν G 16 (603, 8)
 δύσυδρος (χωρῖα) 491, 8
 δυσχερής. τὰ συμβαίνοντα δυσχερῇ ThS 4 (500, 6) 35 (509, 15) δυσχερῶς Hi 2 18 (553, 12)
 δυσώδης. δυσωδέστατον 487, 17
 δυτικός (μέρη) A II 10 1 (339 a7 b7)
 δωρεά Ph 11, 4 (545 b4)
 ἐᾶν (opp. ἀποφαινεσθαι) Hi 23 s (573, 1)
 ἔαρ. ἔαρος καὶ μετοπώρου D 13 (453, 22) expl. Stoic. D 26 (462, 5)
 ἑαυτοῦ v. s. αὐτός p. 729 b
 ἐβδομάς πρώτη A IV 11 4 (400 a25) δευτέρα A V 23 1 (435 a1. 7)
 ἔγγειος A III 17 s (383 b14)
 ἐγγελᾶν. φῆ ἐγγελῶσα Hi 1 4 (555, 10)
 ἐγγίγνεσθαι. ἐγγιγνομένην ἱρὴν A III 5 s (373 a20 cf. n b13) πάθος τὸ ἐγγεγεννημένον διὰ τῆς ὁράσεως ἐν τῇ ψυχῇ A IV

- 12 1 (401 a 19, t b 16) ἐγγίγνεσθαι ἐκάστοις τὰς δυνάμεις ThS 24 (506, 13) (τὰς ἀρετὰς ἀνθρώπων) Hi 19 16 (569, 12) (τοῖς σώμασι τὴν ψυχὴν) G 24 (614, 2)
- ἐγγύς. τὸ ἐγγὺς θανάτου A I 7 s (300 a 28) εἰ. οὖσαν ἔτι τῆς γῆς D 11 (452, 6) εἰ. ὑπάρχον τῆς μεταβολῆς D 14 (455, 25) τῶν ἐγγύς (ἀκούειν) ThS 30 (507, 31) opp. πόρρω ThS 30 (508, 2) τοὺς ἐγγυτάτω τούτων ThS 11 (502, 17)
- ἐγείρειν τρόποιον κατὰ τούτων Hi 24 s (573, 28) — ἐγρηγόρει A I 7 s (300 a 21)
- ἐγκαταδύεσθαι τοῖς σώμασιν G 24 (614, 13)
- ἐγκαταλέγεσθαι τοῖς ἄστροις G 24 (614, 10)
- ἐγκέφαλος (ἡγεμονικοῦ sedes) A IV 5 1 (391 t b 5) 3. 4 (391 a 7, 8, t b 9, 11) 17 1 (407 a 2 b 2) 19 1 (408 a 2 b 1) V 3 3 (417 a 10) 30 1 (442 a 13 b 10) ThS 6 (500, 15) 25 (506, 26) 26 (507, 3) 28 (507, 20) 39 (510, 15) 40 (510, 19) 56 (515, 12) 85 (525, 17) Hi 16 2 (566, 22)
- ἐγκλίειν. ἐγκλιθῆναι τὸν κόσμον A II 8 1 (387 a 6 b 2s) (γῆν) A III 12 2 (377 a 30)
- ἔγκλισις. ἡ κατ' ἐγκλινειν κίνησις (syn. ἡ μικτή) A I 23 2 (319 b 21) ἔγκλισις γῆς (placita) A III 12 (377 a 21) II 24 s (355 a 4 b 4)
- ἐγκοσμεῖν. ἐγκοσμούμενον τῶν σχημάτων ἔκαστον εἰς ἑτέραν σύγκρισιν Democr. ThO 8 (484, 7)
- ἐγκρατεῦεσθαι ἀπὸ οἴνου E I (587, 7)
- ἐγκρατής G 24 (613, 20)
- ἐγκρίνειν A I 3 s (283 a 9) 8 3 (307 a 15) 27 3 (322 a 5) V 1 1 (415 a 15) 3 (415 a 20)
- ἐγκύκλιος κίνησις D 24 (460, 9. 13) Hi 8 2 (562, 1) ἐγκυκλίως κινούμενον περὶ τὸ μέσον D 9 (450, 19) cf. 31 (466, 3) 32 (466, 19)
- ἐγκύπτειν τῇ φιλοσοφίᾳ Hi 25 1 (574, 6)
- ἐγχειρεῖν. τὴν ἐναντίαν ἐνεχέλησεν στάσιν Pl 5 (580, 21)
- ἔδαφος (τρέφον) A V 26 4 (440 a 1)
- ἔδος ἀσφαλές Hesiodi Hi 26 2 (574, 30. 575, 10)
- ἔδρα τοῦ πυρός 489, 11
- εἰ τιθεῖται, ἐκπληρώσει A I 3 s (281 a 20. 24) εἰ... ἐκοιμᾶτο, ἐπεθνήκει (om. ἄν) A I 7 s (300 a 25) εἰ... ἐναλλαγῇ, γίνεσθαι A V 6 4 (420 a 5 cf. 17) εἰ... πληρώσει, γίνεσθαι A V 24 3 (436 a 1 ? cf. ἐὰν δὲ... ἐκλίπῃ 436 a 7) εἰ... ζητήσομεν, λησόμεθα ThO 10 (485, 7) εἰ... κωλύει, ... ἂν εἴη ThS 19 (504, 24) cf. 47 (512, 23) εἰ μὴ τις λεχθῇ περὶ τούτων διορισμός ThS 19 (505, 1) — εἰ... λάβῃ cet. A III 5 9 (373 a 17 b 17)
- εἰ... εἴτε ThS 31 (508, 7) εἰ ἄρα ThS 35 (509, 10) 89 (526, 18) ἐχρῆν ὁρᾶν εἰ καὶ μὴ νύκτωρ, ἀλλὰ μεθ' ἡμέραν ThS 53 (514, 22) οὐδαμῶς εἰ μὴ μόνον πρὸς νόησιν A I 18 s (317 b 12) εἰ μὴ καὶ pro εἰ καὶ μὴ ThS 70 (519, 26) εἰ δ' οὖν ThS 14 (503, 16) εἰ δὲ μὴ *aliter* ThS 46 (512, 14) εἰ δ' οὐ (?) (pro εἰ δὲ μὴ) Hi 16 s (558, 5) εἴτ' οὖν i. e. ἡγουν E I (587, 2) II 8 (589, 14)
- εἰδέναι. εἰ θεὸν οἶσθα Callim. A I 7 s (299 a 3) cf. E II 6 (588, 24) αὐτὸς ὅμως οὐκ οἶδε Xenophonis Hi 14 1 (565, 23) αὐτὸν τὰ πάντα εἰδέναι Hi 4 1 (558, 29) αὐτοὺς μόνους εἰδέναι (τοῦτο τὸ φῶς) Hi 24 2 (573, 12) οὐκ οἶδ' ὅπως He 6 (653, 1) τὸ καθ' εἰμαρμένην οἶδε Plato Hi 19 19 (569, 22) unde vix defendas τὸν ὄγδοον μῆνα ἴσασι (l. φασί) γόνιμον A V 18 s (428 a 9)
- εἰδικός (αἴτιον, conī. ποιητικόν opp. ὕλικόν) A I 3 s (281, a 9) (ἡδύ, opp. γενικόν, conī. προσπίπτον) Chrys. A IV 9 13 (398 b 6) πέντε τὰς εἰδικὰς αἰσθήσεις Stoic. A IV 10 1 (399 a 2 b 3)
- εἰδοποιεῖν (opp. διαμορφοῦν) D 3 (448, 18. 19. 28)
- εἶδος *species, forma*. εἶδος ἔχον ὡς αἰσχύνην γυναικὸς Hi 2 15 (557, 29) 7 2 (561, 16) *species, genus* διὰ τριῶν ἐξέθηκται εἰδῶν A I 6 9 (295 a 7) 10 (295 a 16) (κινήσεως) A I 23 4 (319 a 6 b 32) cf. D 24 (460, 9) (ὑδατος) ThS 84 (525, 5) εἶδη καὶ γένη κατὰ μονάδας εἰσὶ A I 3 s (282 a 24) κατ' εἶδος (opp. κατὰ γένος) A IV 11 s (401 a 5) (conī. κατὰ μέγεθος) ThO 4 (479, 13) εἶδη οὐκ ἔχειν ThS 85 (525, 12) ἐν τοῖς εἶδεσι τῆς οὐσίας, He 9 (653, 17)
- ἐν τοῖς περὶ τῶν εἰδῶν Democr. ThS 51 (514, 4) — εἶδεν ἐκμακροῦσιν Emp. ThS 16 (504, 3) — τὰ λεγόμενα εἶδη καὶ τὰς ἰδέας Pyth. A I 10 2 (309 b 3) εἶδη i. e. ἰδέαι Plat. A I 9 4 (308 a 7 b 8) 19 1 (317 a 3 b 24) E I (587, 8) III 22 (591, 17) χωριστόν (i. e. ἀμιγῆς πάσης ὕλης) A I 7 31 (304 a 6 b 27) εἶδος Arist. (syn. ἐντέλεια, opp. ὕλη, στέρησις) A I 2 2 (275 a 30) 3 22

(288 a 8 b 8) 7 28 (303 b 23) 32 (305 a 3 b 10) 10 4 (309 a 5) IV 2 6 (387 b 4) D 2 (448, 3) (τῆς ὕλης ἀφαιρεθὲν D 2 (448, 10) (syn. μορφή, ἐντελέχεια, τί ἦν εἶναι, οὐσία ἡ κατὰ τὸν λόγον, ἐνέργεια) D 3 (448, 14) εἶδη τῶν σωμάτων (velut σχήματα, πέρατα) A IV 6 2 (392 a 10 b 15) εἶδη σύνθετα A IV 8 6 (395 b 3) 10 2 (399 a 6 b 7) — τὸν σοφὸν αἰσθήσει καταληπτικὸν ἀπὸ τοῦ εἶδους τεκμηριωδῶς Stoic. A IV 9 17 (398 b 21) εἶδωλοατρία E II 6 (588, 22) εἶδωλον (zodiaci) A I 6 6 (294 a 3) εἰδῶλου A II 20 12 (350 a 5 cf. t b 2) — εἶδωλα Atom.: εἰδῶλων προσιόντων (προσπιπτόντων) A IV 8 10 (395 a 3, 5 b 27) παραστάσεις A V 2 1 (416 a 8) πρόσπτωσις A V 2 3 (416 a 19) εἰσκρισιν A IV 13 1 (403 a 3 b 3) εἰσκρίσεις A V 12 3 (423 a 24) φύσις A I 7 34 (306 a 16 b 15) cf. IV 13 6 (403 b 24) 14 2 (405 a 12 b 11) ThS 51 (514, 5) εἰδῶλως τὰς ἀκτῖνας ἀνέμιξε (ἀκτινεἰδῶλον) Hestiaeus A IV 13 5 (403 b 19 a 8) εἰδωλοφανῆς (ζῳὼν γενέσεις) Emped. A V 19 5 (430 a 26) εἰκάζειν D 39 (471, 3) He 16 (655, 16) εἴκειν A II 8 2 (338 a 5 b 6) V 26 1 (438 a 10 b 6) εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχε A I 6 2 (293 a 4) εἰκονίζειν (ἰδία) A I 10 1 (308 a 17) εἰκόνισμα Hi 19 2 (567, 13) εἰκοσάεδρον A II 6 5 (334 a 22 b 13) He 16 (655, 20) εἰκῶν τοῦ βλεπομένου A V 11 3 (423 a 4) εἰκόνων ἡράσθησαν γυναικες A V 12 2 (423 a 20) (αἰῶνος) Plat. A I 21 2 (318 a 4 b 6) (συχνὰ ἐνός ἀνδρός) D 1 (447 a 11 b 10) εἰλεῖν. εἰλούμενον κύκλῳ D 12 (452, 25) εἰλικρίνεια τῶν στοιχείων A II 7 7 (337 b 12) εἰλικρινής A IV 9 9 (397 b 22) D 21 (459, 3) 29 (465, 9) 31 (466, 2) — εἰλικρινῶς φιλοσοφεῖν G 3 (599, 8) εἰμαρθῆναι. τὰ μὲν εἰμαρθῆναι (l. εἰμαρτά), τὰ δὲ ἀνείμαρθῆναι (l. ἀνείμαρτα) A I 27 4 (322 a 14) — περὶ εἰμαρμένης placita A I 27 28 (322 a 1 b 1, t b 1) — praeterea Heracliti A I 7 22 (303 b 9) cf. εἰμαρμένην ἀνάγκην ThO 1 (476, 2) — Parmen. al. A I 25 3 (321 a 8 b 8) 4 (321 b 11) — (opp. ἡ παρ' ἡμᾶς αἰτία) Platonis A I 27 3 (322 a 5) Hi 19 19 (569, 19) — οὐκ αἰτίαν, τρόπον δέ τινα αἰτίας συμβεβηκότα πως τοῖς τῆς

ἀνάγκης τεταγμένοις Arist. A I 29 2 (325 b 12) εἰμαρμένη Stoicorum A I 7 33 (306 a 4 b 4) D 20 (458, 2) 29 (465, 2) Ph 12, 1 (545 b 30) Hi 21 2 (571, 11) E II 5 (588, 18) G 24 (614, 6) — (opp. αὐτοματισμός Epic.) Hi 22 3 (572, 7) — περὶ εἰμαρμένης scripsit Chrysippus A I 23 3 (323 b 14) εἶναι. κοῦφα καὶ ἔστι καὶ δοκεῖ ThS 88 (526, 8) οὐκ ἔστιν D 26 (461, 3) ἔστι πως ὑπολαβεῖν ThS 20 (505, 3 cf. 504, 26) 80 (523, 16) — εἶναι idem fere quod γίνεσθαι velut τὸ φρονεῖν εἶναι τοῖς ὁμοίοις ThS 10 (502, 8) τὴν ὁσμὴν ἐγγὺς εἶναι μᾶλλον ἢ πόρρω ThS 30 (508, 2) ὑπὸ τῶν ἐναντιῶν εἶναι ThS 31 (508, 6) ὁμοίως τῆς ἐμφάσεως οὔσης ThS 40 (510, 22) cf. 41 (511, 8) 55 (515, 8) — ὅλον ὃν περὶ τὴν συνοχὴν τῆς ἰδίας εὐδαιμονίας A I 7 7 (300, a 10) — τοῦτο δ' ἦν i. f. q. τοῦτο δ' ἔστι A I 11 2 (309 a 16 b 14 cf. Index Aristot. p. 220 a 45) 12 6 (311 b 19) IV 3 11 (389 b 1 cf. a 1) cf. Hi 2 8 (556, 17) — τὸ τί ἦν εἶναι Arist. D 3 (448, 14, 23) — ἀλλὰ γὰρ ἔστω He 3 (651, 17) — ἔστιν [ἔσθ'] ὅτε A II 29 7 (360 b 25) = ThO 19 (493, 4) D 13 (453, 20) 14 (455, 16) — εἶναι abundat G 3 (599, 4 ut γενέσθαι 599, 5) om. A I 29 4 (325 b 32) et saepius velut ὥστε σύμμικτον A II 25 15 (357 b 4) — ἔστι substantivo adiectivoque neutri generis iunctum omitti solet, si infinitivus subsequitur, v. s. ἔῃλον, εἰλογον, ἄλογον, εἰθηθες, ἰκανόν, αἰὼν τε, ἀληθές, ἀνάγκη, ὄφελος al., item post φανερόν sequente ὅτι q. v. τὸ ὃν A I Pr. 3 (274 a 9) τὸ ὄντως ὃν (syn. τάγαθόν) Plat. A I 7 31 (304 a 3 b 24) — Stoicorum (coni. σῶμα) D 18 (457, 15) 25 (460, 19) (opp. συμβεβηκός) D 18 (457, 11, 15) cf. 28 (463, 14) — πᾶν τὸ ὃν ἔχειν τινὰ γνώσιν ThS 4 (500, 5) — (πληθύνει) Democ. ThO 8 (484, 3 cf. 10) He 13-(654, 16) ἐκ τοῦ μὴ ὄντος... τι A I 3 5 (279 a 4 cf. 5) τὸ μὴ ὃν Eleat. ThO 8 (483, 15) Pl 4 (580, 9) — εἴ τι παρὰ τὸ ὃν ὑπάρχει, τοῦτο οὐκ ἔστιν ὄν, τὸ δὴ μὴ ὃν ἐν τοῖς ὄλοις οὐκ ἔστιν Pl 5 (581, 3) — ὃν (ναστόν) et μὴ ὃν (κενόν) Leuc. ThO 8 (483, 22) οὐθέν, φησὶν, γίγνεται ἐκ τοῦ μὴ ὄντος Epicur. Pl 8 (581, 18) — ἐξ οὐκ ὄντων γίνονται τι G 22 (612, 14) τῶν ὄντων θεωρητικὸς A I Pr. 3

- (274^a4) τῶν ὄντων ἐπιφέρειν ἐκάστω τὴν τοῦ εἶναι δύναμιν D 3 (448, 24 cf. 23, 27) τὰ ὄντα saepe apud D ut 3 (448, 23, 27) 20 (457, 25) 26 (461, 6) (φθοράς) ἐκ τῶν ὄντων εἰς τὰ ὄντα D 27 (462, 13) ἀρχὴν τῶν ὄντων saepissime velut ThO 2 (476, 5) ἀνατρέπει τὰ ὄντα πάντα ThO 10 (485, 12) περὶ τῶν ὄντων ThO 8 (483, 13) (μεταβολὴν) ἐν τοῖς οὖσι ThO 8 (483, 19) ὄντως Hi 20⁵ (590, 25)
- εἵπερ A I Pr. 3 (274^a7) saepe in ThS ad-versarii opinio velut concessa proponitur, unde quid consequatur demonstretur 13 (503, 5, 7) 18 (504, 18) 32 (508, 16) 53 (514, 21) 69 (519, 16) 70 (519, 24)
- εἵργειν (ἀδικήματα) A I 7² (298^a20)
- εἵρειν. εἰρομένη λόγῳ Stoic. D 29 (465, 1) εἰρήνῃ Ph 12, 5 (546^b2) Hi 20⁵ (570, 29) εἰρμὸς αἰτιῶν Stoic. A I 28^a (324^a1, n^a2, t^b4)
- εἶς. συνεργόμεν' εἰς ἓν ἅπαντα Emp. ThO 3 (478, 9) cf. G 14 (607, 2) εἶς τις D 38 (470, 10) ThS 11 (502, 21) εἶς ἕκαστος A I 3^s (282^a25) IV 11ⁱ (400^a7) D 1 (447^a12) 479, 2 καθ' ἓν ἕκαστον ThS 61 (516, 26) — μίαν (solam) τὴν ἀρετὴν A I Pr. 2 (273^a15) ἓνα μόνον A I 3^s (282^a21) — εἰ ἓν τὸ πᾶν placita A I 5 (291^a10) ἓν καὶ πᾶν Eleat. A I 7²⁷ (303^b19, 20) ThO 5 (480, 4) 6 (482, 10) 7 (483, 10) Hi 11ⁱ (564, 19) 14² (565, 24) He 6 (652, 30) — ἡ τοῦ ἐνὸς φύσις Pythag. A I 7¹⁸ (302^a8^b19) — ἓν (syn. μονο-φυές cet. Platonis) A I 7³¹ (304^a2^b23) — ἓν καὶ ἀέναν (ὄλη) Xenocratis A I 3²³ (288^b16)
- εἰσάγειν (προσάττειν) A I 7² (298^a12) (γεννή-τορας) A I 6¹⁴ (296^a25) saepe de dogma-tis velut ψηγματία, συγκρίσεις, μαντικὴν, πέμπτον σῶμα al. εἰσάγει A I 13² (312^a7) 24² (320^a18^b24) V 1ⁱ (415, ^a11) ThO 21 (493, 10) Hi 23ⁱ (572, 23) G 2 (598, 19) 17 (610, 3) — εἰσάγον μικρὰν ῥοπήν G 19 (611, 14)
- εἰσαγωγὴ (νόμων) A I 7² (298^a19) εἰσα-γωγῆς τρόπον G 24 (613, 5) cf. p. 242
- εἰσαγωγικός (τέχνη) logica introductio 162. 242 cf. Freudenthal hell. Studien III 310
- εἰσβολὴ πνεύματος A IV 16² (406^a24^b23)
- εἰσδύειν. ψυχὰς εἰσδυούσας Stoic. E II 5 (588, 9)
- εἰσέρχασθαι (αἰσθητὰ εἰς τοὺς πόρους) ThS 7 (500, 13) (εἰς ... ἔξιν ThS 67 (519, 3) (τὸ πνεῦμα) ThS 85 (525, 14) εἰς τὸ πεπωρωμένον εἰσελεῖν (?) Hi 21² (571, 16)
- εἰσηγεῖσθαι (τὰ ἄτομα) A II 3² (330^a2)
- εἰσιέναι κατὰ πᾶν σῶμα (ἀέρα) ThS 55 (515, 4, 8) (τὴν φωνήν) ThS 56 (515, 13) (τὸν ψόφον) ThS 57 (515, 17) ὡς εἰσιού-σης τῆς φύσεως (χρωμάτων) ThS 80 (523, 16) (ἀπορορῆς) ThS 81 (524, 5) i. e. ἐνδύναι ThS 83 (524, 23 cf. n^b9)
- εἰσκρίνειν. εἰσκρίνεσθαι τὸν νοῦν A IV 5¹¹ (392^b3)
- εἰσκρισις τοῦ ψυχικοῦ θερμοῦ A V 25³ (437^a15)
- εἰσπνοή (opp. ἐκπνοή) A IV 22ⁱ (412^a9 cf. 6, 17) G 24 (613, 12)
- εἰσφέρειν. εἰσηνέγκατο γνῶμην A II 17³ (346^b17) εἰσέφερε δ' στοιχεῖα E III 19 (591, 9)
- εἴσω καθειργθεῖσαν D 13 (453, 14) τὸ εἴσω ὑπομένον A IV 22² (412^a30)
- ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον 487, 7
- ἐκαστος. ἐκάστου ἐκάστη sim. A IV 9⁶ (397^b6) 10 (397^b27) ThS 10 (502, 9) περὶ ἐκάστης τῶν κατὰ μέρος ThS 2 (499, 11) (ἐν μέρει) ThS 49 (513, 16) τὸ καθ' ἕκαστον (opp. τὸ καθόλου) D 16 (456, 11) ThS 60 (516, 14) Hi 20⁶ (570, 34) εἶς ἕκαστος v. s. εἶς
- ἐκάστωτε 494, 10 ThS 3 499, 18)
- ἐκάτερος. ἐν ἐκατέρῳ τῶν ἡμισφαίρων A II 11² 339^a19^b27) ἐκάτερος αὐτῶν A III 3 15 (371^a9^b20) cf. 17³ (383^b6) IV 13⁹ (404^a2^b3) V 13³ (424^a22) — pluraliter A V 27ⁱ (440^a8) D 6 (449, 18) ἄπειρον ἐφ' ἐκάτερα D 26 (461, 28) ἐκα-τέροις ἐκάτερα ἐναρμόττειν ThS 7 (500, 27) ἐκατέρων ἴσιν εἶναι τὸ ἐναντίον ThS 8 (501, 9)
- ἐκβαίνειν (τὸν τόπον) D 24 (460, 10)
- ἐκβάλλειν. τὰς αἰσθήσεις ἐκβάλλει ἐκ τῆς ἀληθείας Parmen. Pl 5 (581, 1)
- ἐκβίλαζεσθαι (τὸ νέφος) A III 3¹¹ (369^b14) ἐκβιασθέν A III 3¹⁵ (370^b16)
- ἐκγονος. ἔκγονα νοητὰ ... αἰσθητὰ Plat. A I 7³¹ (305^b1, 6)
- ἐκδαπανᾶν ἐκδαπανᾶται ψυχὴ ὑπὸ τοῦ χρό-νου E III 36 (592, 28)
- ἐκδέχεσθαι A IV 22³ (414^a9) V 14² (425^a8)

- ἐκδιδόναι. ἐκδοδόμενον ἐκ τῆς πυρώσεως
Hi 9 3 (563, 22)
- ἐκδογή. ἐκδοχὰς παρέχεται πρὸς τὸ διὰ τῶν
ἀκτίνων sc. θρασιν γίνεσθαι A IV 13 4
(403 b 16)
- ἐκεῖ χωρήσας Hi 25 1 (574, 8)
- ἐκεῖθεν. παρακαλεῖ κάκειθεν He 14 (654, 23)
- ἐκεῖσε (opp. δεῦρο) A III 15 7 (380 a 16)
- ἐκεῖσε ἐναπομένουσιν (?) Hi 24 5 (573, 17)
- ἐκθλίβειν A I 4 3 (290 a 19) pass. A I 4 2
(290 a 2) (τοὺς ὀμβροὺς) A III 4 1 (370 a 17
b 29) (πνεῦμα) D 12 (452, 31)
- ἐκκαλεῖν A III 5 8 (373 b 11) 16 3 (381 a 26)
τῶν ἐκκασιόμενων (neutr.) Hi 8 11 (563, 4)
- ἐκκαλυπτικός (τοῦ λήγοντος) G 9 (605, 11)
- ἐκκαυσίς ἡλιακή A III 7 3 (375 a 6) 16 1
(381 a 19)
- ἐκκλίνειν (τὸ κακόν) G 5 (603, 6)
- ἐκκλίσις (ἐψῶς καὶ μεσημβρινάς) A III 17 2
(383 b 3)
- ἐκκρίνειν. τοῦ ἐκκρινομένου ἐκ τοῦ κα-
τόπτρου πυρώδους A IV 14 1 (405 a 6 b 6)
ἐκκρίνεται de aëre A IV 22 2 (412 a 29)
ThS 45 (512, 5) (τὰ ἐλάττω τὰ μείζω)
ThS 88 (524, 22) (τὴν φωνὴν ἐκ τῆς κε-
φαλῆς) Ph 16, 21 (549 b 39)
- ἐκκρισίς. ἐκκρισιν λαβεῖν ἀέρα A III 15 4
(379 a 20) (opp. εἰσκρισίς) A V 25 3 (437
a 14)
- ἐκλάμπειν D 12 (452, 29) ThS 26 (507, 1)
- ἐκλαμψίς A III 3 12 (369 b 32 a 4)
- ἐκλείπειν (ἢ δύναμις μετεωρίζουσα) A I 4 2
(290 a 4) (τὸ ἀερώδες ἐκ τῶν φλεβῶν)
A V 24 3 (436 a 7) (τὸν ἥλιον) A II 24 1
(353 a 20) (τὴν ἡσέληνην) A II 25 1 (355
a 20 b 22) Hi 8 9 (562, 22)
- ἐκλειψίς (opp. παρουσία) A V 27 1 (440 a 8)
(τοῦ πυρός) ThS 4 (500, 3) (ἡλίου et σε-
λήνης) placita A II 24 (353 a 18 b 16) 29
(359 a 11 b 11) D 10 (451, 12. 18) 33 (467,
9. 11) Hi 6 4 (560, 2) 8 10 (562, 26) Pl 11
(582, 26)
- ἐκλύειν (μέρος τῆς λαμπηδόνος) A III 5 8
(373 a 11 b 11)
- ἐκμαγεῖον Plat. A I 9 4 (308 a 8 b 9) (σφρα-
γῖδος) D 1 (447 a 10 b 9) D 2 (448, 9)
- ἐκμάττειν (εἰς κηρόν) ThS 51 (514, 1) εἰ-
δεσιν ἐκμακτοῖσιν Emped. ThS 16 (504, 3)
- ἐκνεφίας (ἄνεμος) Arist. A III 7 4 (375 b 8)
D 12 (452, 22. 27) 13 (454, 12)
- ἐκούσιος Hi 19 21 (569, 29) E III 44 (593,
16)
- ἐκπέμπειν (ῥεῦμα) A IV 19 2 (408 a 10)
- ἐκπίπτειν (ἀπ' τῆς ἰδίας ἔδρας) A III 1 2
(364 a 24 b 16) (πνεῦμα νέφει περιληφθέν)
A III 3 1 (367 a 26 b 24) cf. 13 (370 b 4)
(ὕγρον εἰς θέρα) A III 15 2 (379 a 12) cf.
II 24 9 (355 b 8 cf. a 9)
- ἐκπληροῦν A I 3 7 (280 b 8) IV 19 3 (409
a 7) V 18 4 (428 a 17 b 2) D 25 (461, 2)
- ἐκπνεῖν (φλόγας) A II 13 7 (342 b 5 cf. t b 4)
- ἐκπνοή Anaximandri A II 21 1 (351 a 6 b 15)
24 2 (354 b 5) 25 1 (355 a 24 b 21) Hi 6 4
(560, 1) — (opp. εἰσπνοή) A IV 22 1 (412
a 6. 14)
- ἐκπτωσίς (πυρὸς ἰσχυρά) A III 3 10 (369
b 10)
- ἐκπυκνοῦν † ἐκπεπυκνωμένος Hi 7 7 (561,
13 n b 1)
- ἐκπυρηνίζειν Strat. [cf. Arist. Phys. IV 7
p. 214 a 33] A I 12 7 (311 b 26)
- ἐκπυροῦν (τὸ πνεῦμα) D 12 (452, 27. 453, 3)
- ἐκπύρωσις Heracliti A I 3 11 (284 a 11 b 9)
Stoicorum A II 4 7 (331 a 17) 9 2 (338
a 17 b 17) IV 7 3 (393 a 7, t b 5) D 36
(468, 6. 23. 469, 6) Hi 3 1 (558, 19) 21 4
(571, 20) G 17 (609, 16) — (opp. ψύξις,
med. εὐκρασία) A II 8 1 (338 a 4 b 4) (coni.
περίκυσσις) A III 16 6 (382 a 11)
- ἐκπῶμα A I 3 4 (278 a 22 b 18)
- ἐκρεῖν. δάκνων ἐκρεδόντων A IV 19 2 (408 a 19)
- ἐκροή A IV 1 1 (384 a 20)
- ἐκτασίς χειρός (opp. ἀνταπιστροφή ἐπὶ τὸν
ὤμον) A IV 14 3 (405 a 21 b 21)
- ἐκτείνειν. ἐκτεινόμενα ζ' μέρη τῆς ψυχῆς
εἰς τὸ σῶμα A IV 21 2 (410 a 31)
- ἐκτῆχειν ThS 84 (525, 9 cf. n b 1)
- ἐκτιθεῖναι *exponere* A I 6 9 (295 a 7) Ph 15, 7
(548, 30) — med. eodem sensu 483, 3. 8
Hi 2 12 (557, 10) 5 (559, 11) Pl 6 (581, 5)
7 (581, 9) He 1 (651, 7)
- ἐκτιμᾶν A I 6 15 (297 a 1)
- ἐκτός (τοῦ κόσμου κενὸν ἄπειρον) saepe ve-
lut D 25 (460, 25) τοῖς ἐκτὸς σώμασι (sc.
τῶν ὀφθαλμῶν) A IV 13 9 (404 a 4 b 6, t b 4)
τοῦ ἐκτὸς ἀερώδους A IV 22 1 (412 a 2)
τὰ ἐκτὸς A IV 8 3 (394 a 16 b 17) 22 3
(413 a 21) — ἐκτὸς πίπτειν τῆς ὑστέρας
A V 5 3 (418 a 17) — ἐκτὸς πυρός *ex-
pers ignis* D 10 (441, 4) — μηδὲν εἶναι
ἀληθές... ἐκτὸς τῶν πρώτων στοιχείων
A IV 9 8 (397 b 13) — τὰ ἐκτὸς ἀγαθὰ
Hi 19 15 (569, 2) 20 5 (570, 28)
- ἐκτρέχειν (ἄνω) Pl 10 (582, 7)

ἐκτρίβειν. νεφῶν ἐκτριβομένων A III 3 13 (369 b 35)

ἐκτυποῦν. ἐκτυπόσης (φωνῆς) καθάπερ δακτυλίου εἰς κηρόν A IV 20 2 (410 a 9)

ἐκφαίνειν (διὰ στομίου τὸ πῦρ, sc. τὴν ἀψίδα) A II 20 1 (348 a 7 b 6) — (τὴν περιφύσεως ἱστορίαν) ThO 1 (475, 11)

ἐκφανῆς. ἐκφανέστατα λέγει D 26 (461, 29)

ἐκφεύγειν (τὴν δόξαν) Hi 11 1 (564, 20)

ἐκφλογίζειν D 38 (470, 5)

ἐκφύειν. ἐκπεφυκότα τῆς ψυχῆς A IV 21 2 (410 a 31)

ἐκφυσᾶν. ἄνεμον ἐκπεφυσῆσθαι οἰδήματα γῆς D 13 (454, 14)

ἐκφυσίς (ὄρων) 488, 28

ἐκχεῖν (ῥεῦμα πυρός) 490, 34 πῶς τῆς γνώμης ἐκχέω τὰ δόγματα He 15 (655, 4)

ἐκχύσις (ὕδατων) A I 6 11 (296 a 5) (v. l. ἔκκρισις) ἀκτίνων A IV 13 3 (403 b 9)

ἐκχώρησις A IV 22 1 (412 a 13)

ἐλαία A V 26 4 (439 a 13) He 17 (655, 34)

ἐλαιον καὶ ὕδωρ οὐ μίγνυσθαι ThS 12 (503, 1) 84 (525, 5)

ἐλαιοῦν. ἡλαιομένον σπόγγον D 28 (464, 4)

ἐλαττονάκις D 14 (454, 31)

ἐλαττοῦν 487, 8 G 19 (611, 11)

ἐλαύνειν. ἐλαυνόμενον πνεῦμα D 12 (452, 24) (i. q. κινεῖν) E II 8 (589, 21)

Ἐλεάτης A I 3 13 (284 t b 12) ThO 6 (482, 7. 14) 8 (483, 11) P I 5 (580, 20) 6 (581, 5) E II 5 (588, 16) III 10 (590, 18) 11 (590, 20) 13 (590, 26) G 3 (601, 8) 7 (604, 14) — Ἐλεατικῆς αἰρέσεως A I 3 13 (284 t b 2)

ἐλέγχειν ThS 47 (512, 20) (τὴν ἀλήθειαν) ThS 69 (519, 20)

Ἐλέγχος κατὰ πασῶν αἰρέσεων Hippolyti 551 sqq.

ἐλεεῖν τὸν τῶν θνητῶν βίον Hi 4 1 (558, 28) G 6 (603, 17)

ἐλευθερία Cratetis cynici E III 28 (592, 4)

ἐλευθερίως. ἐλευθερίως ζῆν E III 14 (590, 34)

ἐλέφας 487, 26)

ἐλιξ. Ἐλιχα κινούμενον ἐκ τὴν Ἐλικα ποιοῦντα (τὸν ἥλιον) Add. p. 353 b 12

ἐλκεῖν. ἐφ' ὃ ἐλκόμεθα A IV 12 5 (402 a 17) ἔλκοντι τὰς ὁσμάς A IV 17 1 (407 a 4 b 4)

(χυμοὺς ἐπὶ τὴν αἰσθησιν) A IV 18 2 (407 a 19) (ἐφ' αὐτὸν τὸ πνευματικόν) A IV 22 3 (414 a 16) ἑδέρα ThS 21 (505, 22)

30 (507, 38) 35 (509, 16) 41 (511, 1)

ῥαδίως ἐλκόμενον ThS 83 (524, 28) καὶ ἔλκεται καὶ ἔπεται Hi 21 2 (571, 13)

ἐλκυσμός (διάκνεος, ψυχῆς) Chrys. A IV 12 4 (402 a 10, t b 5) 5 (402 a 18, t b 8)

ἐλλαμβάνειν 489, 14

ἔλλαμψις (v. l. ἔκλαμψις) A III 3 12 (369 a 4 b 32)

ἐλλείπειν (ἢ γένεσις) A I 3 3 (277 a 14 b 10) (εἰς εὐδαιμονίαν) A I 7 9 (300 a 30. 301 a 4)

τὰς ἐλλειπούσας ἡμέρας A V 18 5 (429 a 6) (αἰτίαν) ThO 4 (478, 20) δυνάμεις ἐλλειπούσας (coni. καταδεσετέρας) Ph 7 b 7

(539 b 3) κατὰ τὸ ἐλλείπον A IV 9 15 (398 b 12) (opp. τὸ ὑπερβάλλον) ThS 32 (508, 20)

ἔλλειψις (τροφῆς) A IV 9 14 (398 b 8) (σπέρματος) A V 8 1 (420 a 22) (τῶν ἀποτελούντων ἕκαστον στοιχείων) A V 28 1 (440 a 17) (θερμοῦ) A V 30 5 (443 a 13) γνωρίζειν κατὰ τὴν ἔλλειψιν τὴν ἐκάστου ThS 28 (507, 18)

ἐλλιπής. ἐλλιπὲς ἔχοντα τὸ ὕγρον A V 26 4 (439 a 10)

ἔλος D 11 (451, 29)

ἐλπὶς *de a facta* A I 6 21 (296 a 21)

ἐμβαίνειν (ποταμοῖσι τοῖσιν αὐτοῖσιν Heracl.) D 39 (471, 4 cf. 345 n b 8)

ἐμβάλλειν (πνεύματα) A III 17 1 (382 a 19 b 6) ἐμβάλλοντας ποταμοὺς εἰς τὴν Ἀτλαντικήν A III 17 6 (383 a 10 b 17)

ἐμβριμᾶσθαι He 8 (653, 9)

ἐμβρυον (ἄρτροφον) A V 18 4 (428 a 23) (μήτρας μέρη) A V 26 4 (439 a 7) εἰ ζῶν (placita) A V 15 (425 a 14 b 1) πῶς τρέφεται (placita) A V 16 (426 a 15 b 1) τί

πρῶτον τελεσιουργεῖται (placita) A V 17 (427 a 3 b 1)

ἐμμέθοδος 488, 14

ἔμμεσος (opp. ἄμμεσος) Hi 19 14 (568, 27)

ἐμπαλιν A III 2 3 (366 b 22) 491, 10

ἐμπειρία expl. Stoic. A IV 11 2 (400 a 14)

ἐμπεριέχειν A I 5 3 (291 a 22)

ἐμπεριλαμβάνειν A I 7 33 (306 a 2 b 2)

ἐμπίπρασθαι D 11 (452, 20)

ἐμπίπτειν εἰς ἀποτομήν cet. A II 24 9 (355 a 9 cf. b 8) 29 6 (360 a 14 b 19) 3 (360 b 29) III 3 3 (368 a 2 b 5) 15 11 (381 a 10)

17 9 (383 a 23 b 32) V 20 4 (422 a 10) 29 1 (441 a 12) ThS 28 (507, 20) 55 (515, 3) Hi 1 4 (555, 10) 8 11 (563, 5)

ταῖς ἀκοαῖς A IV 19 2 (408 a 16) cf. ThS 38 (510, 5)

ἐμπλάττειν. ἐμπλαττομένων τῶν πόρων
ThS 14 (503, 15) ἐμπλάττοντα τὰ φλεβία
ThS 66 (518, 6)
ἐμπλεῖν. ἐμπλεῖται θάλαττα 489, 23
ἐμπλεως (πυρός) A II 13 7 (342 b 4 t b 3)
ἐμπληξία. ταύτην τὴν ἀνδρείαν ἔχουσι, ἵνα
μὴ τὴν ἐμπληξίαν εἴπω He 5 (652, 21)
ἐμπνεῖν. ἀνέμου ἐμπνέοντος θαλάττῃ A V
29 1 (441 a 9)
ἐμπνευματοῦν. μήτρα ἐμπνευματουμένη
A V 8 3 (421 a 4)
ἐμπνευμάτως A V 6 1 (419 a 7) 8 2
(421 a 2)
ἐμπόδιος. ἐμπόδιον πρὸς τὴν ὄψιν ἂν εἴη
ThS 53 (514, 20)
ἐμποδῶν. οὐκ ἂν ᾔην ἐμποδῶν ThS 47
(512, 26)
ἐμποιεῖν τὴν ἐν ἡμῖν αἰσθησιν A IV 3 11
(389 a 6) ThS 14 (503, 20) (ἐπερεθισμὸν
τοῦ σπερματικοῦ κινήματος) A V 19 5
(431 a 5) (λίπη) ThS 29 (507, 25) (κί-
νησιν ThS 55 (515, 4) (κενότητος) ThS 65
(517, 25)
ἐμπορος ἰχθύος Emp. Hi 3 2 (558, 22)
ἐμπρησις (νεφῶν) A III 3 9 (369 b 8)
ἐμπρησμὸς (ὁ κατὰ Φαέθοντα) A III 1 2
(364 a 26 b 19) (opp. κατακλυσμὸς) 490, 33
Pythagoreorum Hi 2 17 (558, 7)
ἐμπροσθεν (ὁ ἔ. αἰῶν) A I 7 8 (300 a 19)
ἔ. καὶ ὅπισθεν A III 15 10 (380 a 26) τὴν
ἔ. κινεῖσθαι D 24 (460, 12)
ἐμπρωσις (βιαία τοῦ ἡλίου εἰς τὰ νέφη)
A III 2 10 (367 a 15 b 14) (φωτὸς vel πυρός
vel πνευμάτων εἰς νέφος) A III 3 7 (368
b 28, 34) 9 (369 b 5) (ἀναθυμιάσεως ξηρᾶς)
D 13 (453, 12)
ἐμπυριζεῖν. ἐμπυρισθεὶς διεφθάρη Hi 2 16
(557, 31)
ἐμπυρος (ἄστρα) A II 13 1 (341 a 6 b 4, t b 2)
(λίθους) Hi 8 6 (562, 14)
ἐμφαίνειν (opp. ἀποκαλύψασθαι) A I 7 2
(298 a 10) διὰ τῶν ποιημάτων A IV 13 10
(404 b 12) (τὸ φοινικοῦν) D 14 (455, 11.
14) ἀπὸ τοῦ κάλλους τῶν ἐμφαινομέ-
νων A I 6 2 (293 a 3) ἐμφαίνεσθαι in
ThS creberrimum velut 27 (507, 9. 12.
13) 36 (509, 20. 22) 37 (509, 25) 40 (510,
19) 42 (511, 10) 53 (514, 16) 54 (514, 32)
ἐμφανῆς G 11 (606, 5) 16 (608, 10) ἐμφα-
νεστάτῃ λέξις Hi 19 21 (569, 26)
ἐμφανίζειν D 39 (471, 2)
ἐμφασίς (σελήνης) A II 30 (361 a 1 b 1. 11)

(κατοπτρική) A III 2 1 (366 a 12 b 12) IV
14 (405 a 1 b 1) (πύργων) A III 2 3 (366
b 25) (εἰδῶλων) A IV 14 2 (405 a 12 b 11)
velut triis sim. D 14 (454, 27. 455, 1. 5)
(ἡλίου) D 14 (455, 15) (ἀχλυώδης) D 14
(455, 24) (ῥινοειδεῖς εὐθείας) D 14 (455,
30) (τῆς κόρης) ThS 27 (507, 9) περὶ
τῆς ἐμφάσεως κοινῇ ἡ δόξα ThS 36 (509,
17) ὁρατὰ μὲν, ἐμφασιν δὲ οὐ ποιοῦσιν
ThS 36 (509, 21) ἐμφάσεως αἰτίον τὸ φῶς
ThS 37 (509, 28) ἔμφ. ὁ ἥλιος ποιεῖ
ThS 54 (514, 24. 31) cf. praeterea 27
(507, 23) 47 (512, 20) 50 (513, 17) 52
(514, 7. 9) 80 (523, 16) — κατ' ἐμφασιν
(opp. καθ' ὑπόστασιν) A III 5 1 (372 a 2. 5
b 2. 5) 6 (374 a 11)
ἐμφερῶς A I 27 4 (322 a 9)
ἐμφράττειν. ἐμφρασσομένων τῶν ἐκπνοῶν
Hi 6 4 (560, 2)
ἐμφρων. ἐμφρονεστέρους ThS 48 (513, 4)
ἐμφύειν. ἐμφύεσθαι νοῦν πᾶσιν Hi 9 6 (564,
8) — ἐμφυτον θερμόν A IV 22 1 (412 a 4)
V 15 4 (426 a 6) (θεός) Stoic. G 16
(609, 4)
ἐμφυσᾶν. ἐμφυσῶντων κναφέων τοῖς ἱματίοις
A IV 19 2 (408 a 19)
ἐμψυχος (τὸ πᾶν) A I 7 11 (301 b 2) (ὁ κό-
σμος, placita) A II 3 (329 a 9 b 10) Ph 11,
27 (545 b 22) (σφαῖραι, conl. ζωτικαὶ Arist.)
A II 3 4 (330 a 9 b 12) (ζῆρα) A V 26 1
(438 a 7 b 3) (αἰθήρ) D 9 (450, 19) (ἄστρα)
D 31 (466, 5) — τὰ ἐμψυχα (opp. ἄψυχα)
ThS 12 (502, 27) 46 (512, 12) 48 (513, 2)
— ἐμψύχων ἀπέχονται Brachmanes, Py-
thag. Hi 24 1 (573, 4) E I (587, 3) III 8
(590, 10)
ἐμψυχοῦν. ἐμψυχουῖσθαι ἡμᾶς He 14 (654,
31)
ἐμψυχρία (opp. θερμόν) A II 4 5 (331 b 10)
ἐμψυχρος. ἐμψυχρότερος ὁ ἀήρ ThS 53
(514, 23)
ἐναέριος (δυνάμεις) A I 7 31 (305 b 5)
ἐναιδέριος (δυνάμεις Plat.) A I 7 31 (305 b 4)
(θεόν i. e. νοῦν Stoic.) A I 7 33 (306 b 10)
ἐναίματος (ζῆρα) ThS 23 (506, 8)
ἐναλλακτικὸς (σχέσις) A I 29 1 (324 b 20)
ἐναλλὰς κεῖσθαι ThO 3 (473, 4) S 7 (500, 26)
ἐναλλάττειν. ἐναλλαγεῖται τὰ τῆς καταβολῆς
A V 7 4 (420 a 5) ἐναλλάττειν intr. ThS
53 (514, 20)
ἐναντιοδρομία Heracliti A I 7 22 (303 b 10)
ἐναντίος. τὰς ἀληθινὰς γίγασθαι τοῖς ἐναν-

- τοίς A IV 9 15 (398 b15) ἀποκρινομένων
 τῶν ἐναντίων Anaximandri ThO 2 (476, 14)
 τῇ ὁμοίᾳ ποιῶσιν τὴν αἰσθησιν, οἱ δὲ τῇ
 ἐναντίᾳ ThS 1 (499, 2) cf. 27 (507, 7)
 ἐναντίον ἂν φανεῖται ThS 71 (520, 3) κατὰ
 τοῦναντίον D 11 (452, 16) εἰς τοῦναντίον
 D 38 (470, 7) συμβαίνει τοῦναντίον ThS 21
 (505, 22) — ἐξ ἐναντίας κειμένην vel
 ἰσταμένην A III 11 3 (377 a14) D 14
 (455, 17) ThS 52 (514, 8) — ἐναντίας ἔχει
 ThS 20 (505, 9) ἐναντίως τῇ ὑποθέσει
 λέγειν ThS 60 (516, 21)
 ἐναντιότης He 19 (556, 21)
 ἐναντιοῦσθαι Hi 19 18 (569, 19)
 ἐναντίωμα ThS 69 (519, 12)
 ἐναντίωσις Hi 19 23 (570, 4) 20 6 (570, 31)
 ἐναξονίζειν. τροχὸν ἴδιαν ἐνηξονισμένην
 A III 13 3 (378 a13)
 ἐναπογράφειν. εἰς τοῦτο ἐναπογράφεται A
 IV 11 1 (400 a8)
 ἐναπολαμβάνειν. πυρὸς ἐναποληφθέντος νέ-
 φεσι A III 3 9 (369 b9) ἐναποληφθῆναι
 ἐν ἡλίῳ τὸ πῦρ Pl 7 (581, 16)
 ἐναπολείπειν. ἐναπολελείφθαι 486, 25
 ἐναπόληψις τῶν κενῶν ThS 62 (517, 1)
 τοῦ ἀέρος ThS 74 (521, 15)
 ἐναποστηρίζειν. εἰς τὸν ἥλιον ἀκτῖνες ἀπὸ
 τοῦ αἰθέρος ἐναποστηρίζονται A II 20 10
 (349 b19)
 ἐναποτυποῦσθαι τὰ σώματα ThS 53
 (514, 19)
 ἐναρθρος λόγος Hi 24 2 (573, 10)
 ἐναρμόνιος ἀριθμὸς Pyth. A IV 2 5 (586
 a17, b17) Hi 2 13 (557, 15)
 ἐναρμόττειν Empedocleum 222 A I 15 3
 (313 a7 b10) IV 9 6 (397 b6 cf. a4) (ἐκα-
 τέροις ἐκάτερα) ThS 7 (500, 27) (ἀλλήλοις)
 ThS 13 (503, 6) (τὸ ὅμοιον) ThS 13
 (503, 11) 14 (503, 13) 15 (503, 21) (εἰς
 τοὺς πόρους) ThS 7 (500, 19) τῇ ἐναρ-
 μόττειν τοῖς πόροις αἰσθησίς ἐστιν ThS 9
 (502, 5) 12 (502, 27) 20 (505, 5) 35
 (509, 14) 91 (527, 8)
 ἐναυλος. χαρίεντας ἐναυλους Hesiodi Hi 26 2
 (575, 11) — περὶ τοὺς ἐναυλους καὶ κολους
 τῶν τόπων D 11 (451, 29)
 ἐναφανίζειν. ἐναφανίσσθαι τῇ πέμπτῃ σώ-
 ματι Hi 20 4 (570, 22)
 ἐνδεῖα (θερμασίας cet.) A V 9 1 (421 a13)
 30 1 (442 a12 b9)
 ἐνδεικνύναι A IV 12 1 (401 a17)
 ἐνδεικτικὸς (σημεῖα) G 9 (505, 12. 15)
 ἐνδεῖν τοῦ θερμοῦ A V 21 2 (433 a18) ἐν-
 δέον (opp. ὑπερβάλλον) Hi 19 16 (569, 6)
 ἐνδεής. ἐπαναπληροῦσθαι τὸ ἐνδεές ThS 8
 (501, 4) ἐνδεέστερον τὸ φῶς ThS 18
 (504, 17) ἐνδεεστέροις αὐτῆς φωνῆς εἰρη-
 ται λόγος ThS 91 (527, 3)
 ἐνδελέχεια Arist. A I 18 6 (317 b13)
 E III 31 (592, 14) etym. D 3 (448, 20)
 v. ἐντελέχεια
 ἐνδελεχῶς ὑπάρχειν (ἐντελέχεια) Ar. D 3
 (448, 19)
 ἐνδεχεσθαι τὴν γῆν κινεῖσθαι sim. A III
 15 10 (380 a27 b4) V 14 3 (425 a12)
 ThS 23 (506, 5) 46 (512, 14) 52 (514, 12)
 79 (523, 3) 91 (527, 11) saepe in Epi-
 cureis velut ἐχόμενος τοῦ ἐνδεχομένου
 A II 13 16 (343 a15 b16) 2 3 (329 a5)
 22 6 (352 a12) III 15 11 (381 a3)
 ἐνδηλος. ἐνδηλότατα adv. Anaxag. 479, 2
 ἐνδιάθεσις. ὁ κατὰ ἐνδιάθεσιν λόγος Stoic.
 A IV 11 (400 a2)
 ἐνδιδόναι *cedere* 488, 19
 ἐνδιήκειν Stoicorum (τοῖς στοιχείοις δυνά-
 μεις) A I 7 13 (302 b5) 30 (304 b15) 33
 (306 b5 a5)
 ἐνδον ἐν ταῖς πυραμίσιν A IV 20 2 (410 a19)
 ἐνδον ποιήσαντα ψόφον (ἐν ὥσιν) ThS 21
 (505, 13) — ἐνδοτέρω A I 18 4 (316 b9)
antea (v. s. ἐντός) A V 21 2 (433 a15)
 ἐνδυμα Hi 24 2 (573, 7) 5 (573, 21)
 ἐνεικονίζειν (ἰδέα) A I 10 1 (308 b21)
 ἐνεῖναι κενόν ThS 65 (518, 4) οὐ ἂν ἐνῇ
 πλείστον ThS 67 (519, 1) (τὸ σπλῆγον τῇ
 μέλανι) ThS 77 (522, 17) saepius in Ana-
 xagoreis [ThO 4] 478, 23 ἐν 478, 24.
 479, 2 cf. 483, 7
 ἐνεκά τινος A I 29 2 (325 a2 b2, b3) μι-
 κροῦ ἔνεκα τοῦτ' ἐστιν (*parum hoc effi-
 citur*) ThS 47 (512, 24)
 ἐνέργεια etym. D 3 (448, 27) (ἄτακτος)
 A I 29 7 (327 b12) (ἡ ὤλη) A I 3 3 (278
 a6 b3) (τοῦ δυνάμει κινήτου) A I 23 2
 (319 b3) (αἰσθησεως) A IV 8 4 (394 b24)
 (τοῦ πνεύμονος) A IV 22 3 (413 a12) (σω-
 ματικῇ) A V 25 2 (437 a9) (dist. δύναμις)
 Stoic. A IV 8 1 (394 a3 b3) ἐξ ἐνεργείας
 (secta nominata) ὡς ἡ περιπατητικὴ G 4
 (602, 3) ἐνεργείας λῆξιν λαμβανούσης
 G 17 (609, 18) — ἐνέργεια (syn. εἶδος,
 ἐντελέχεια) Arist. A IV 2 6 (387 a4 b4,
 b3) D 3 (448, 15) κατ' ἐνέργειαν A I
 7 32 (305 a13) III 15 6 (380 a9) D 16

- (456, 5) τοῦ κατ' ἐνέργειαν διαφανοῦς D 17 (456, 13 cf. v. 5) ἐνεργεία (opp. δύναμει) Arist. A I 15 10 (314^b19) Hi 19 s (567, 16)
- ἐνεργεῖν A V 20 4 (432^a18) D 3 (448, 27) Hi 20 2 (570, 17)
- ἐνέργημα (opp. δύναμις) Epicur. A IV 8 2 (394^a11 b12)
- ἐνθεαστικός (syn. ἔνθεος A V 1 1 (415^a11) ἔνθεος. κατὰ τὸ ἔνθεον ὅπερ ἐστὶν ἐνθεαστικόν A V 1 1 (415^a11) (κῶσμος) A V 20 1 (432^b6) ἔνθεος γενόμενος He 17 (655, 26)
- ἐνθουσιασμός A V 1 4 (416^a2)
- ἐνθουσιαστικός [A V 1 1] 415^a13
- ἐνιαυτός ἡλιακός A II 32 3 (364^a2 b6) D 10 (451, 12) 29 (465, 7) — (placita) A II 32 (363^a5) — μέγας def. A II 32 1 (363^b22) D 37 (469, 14)
- ἐνικμος D 14^a (Add. p. 455)
- ἐνιος. ἀπ' ἐνίων καὶ ἐνίστε ThS 33 (508, 23) κατὰ ἓνα πεπυκνωθῆναι ThS 62 (517, 4)
- ἐνίστε A II 7 4 (336^a10) ἀπ' ἐνίων καὶ ἐνίστε ThS 33 (508, 23) 46 (512, 18)
- ἐνιστάναί. ἐνεστάναι τὸν χρόνον expl. Stoic. D 26 (461, 10) (ἐνιαυτόν) D 26 (461, 10) οὐθεις ἐνίσταται χρόνος Chrys. D 26 (461, 29) ἐνεσθηκός (syn. παρόν dist. παρεληλυθός, μέλλον) D 26 (461, 9. 14. 32) — ἐνστησάμενος *oratus* A II Pr. (327^a6) τὴν πρόθεσιν ἐνστησάμενος G 2 (598, 15)
- ἐνισχύειν ἐκάστω ThS 63 (517, 12) πρὸς τὴν αἰσθησιν ThS 67 (519, 1)
- ἐννεακαίδεκαετηρίς A II 32 2 (363^a18 b27)
- ἐννεακαίδεκαπλασίων A II 25 1 (355^a19 b15)
- ἐννεάς. *laus eius* Porphyrio frequens 98. 99¹, sed omnino Homerica 99
- ἐννόημα Stoic. A I 10 5 (309^a9) def. φάντασμα διανοίας λογικοῦ ζῴου εἰληφός τοῦνομα παρὰ τοῦ νοῦ A IV 11 4 (400^a26. 29) 5 (401^a4) D 40 (472, 1)
- ἐννοηματικός (ἄροι, opp. οὐσιώδεις) G 11 (606, 6)
- ἐννοια. ἐλάβομεν ἔννοιαν θεοῦ A I 6 8 (294^a21) cf. 6 (292^a20) 6 2 (293^a1) 10 (295^a17) — Stoicorum A IV 11 tit. (400^a2. 8) (φυσικῶς γίνονται, syn. προλήψεις) A IV 11 3 (400^a17) τεχνικαί, quae ἐννοιαὶ καλοῦνται μόνον) A IV 9 3 (400^a21) — ἔ. καλοῦ τε καὶ κακοῦ A V 23 1 (435^a8) — κατ' ἔννοιαν G 7 (604, 3)
- ἐνοικεῖν absol. D 29 (464, 22)
- ἐνοπτρίζειν. τῶν ἐνοπτριζόντων νεφῶν D 14 (455, 31)
- ἐνοπτρον A II 20 12 (350^a3 b4) D 14 (455, 25 cf. 20)
- ἐνοῦν 489, 29
- ἐνοχλοῦν (opp. κινεῖν, σῶμα) A IV 20 2 (410^a11. 12)
- ἐνστασις. μετὰ τὴν πρὸς τὸ ὑποκαίμενον ἐνστασιν A IV 13 2 (403^a6 b6. 10) ἐνστάσεις ποιεῖται 485, 18 — i. q. διαίτα G 3 (602, 5)
- ἐνσωματοῦν He 3 (652, 1)
- ἐνταῦθα (opp. ἄνω) ThS 88 (526, 11)
- ἐντείνειν A IV 15 3 (406^a10 b9) ἐντεταμένους ἔχειν τοὺς κλάδους A V 26 1 (438^a8 b5 cf. n b2)
- ἐντελέχεια Arist. etym. D 3 (448, 19) πρώτη (i. e. ψυχῇ) A IV 2 6 (387^a1 b2, t b1.5) 3 1 (387^a15) 10 (388^b18) ἐντελέχεια (syn. εἶδος et ἐνέργεια) A I 2 2 (275^a31) 3 22 (288^a8) 16 3 (315^a4 b6) IV 2 6 (387^a4 b4, t b3) D 3 (448, 14) ἐντελεχεία (opp. δύναμει) D 3 (448, 22) ἐντελέχεια (v. l. ἐνέργεια) κινήτου A I 23 2 (319^b3) v. ἐνδελέχεια
- ἐντελής (ἐκλειψιν) A II 24 4 (354^a13 b15)
- ἐντευξίς πρὸς ἀλλήλους G 6 (603, 19)
- ἐντεχνος (πνεῦμα) G 20 (611, 17)
- ἐντὸς αὐτοῦ A IV 22 3 (414^a6) ἡ ἐντὸς ἀναθυμιάσις D 13 (453, 19) τὸ ἐντὸς ὅψεως ThS 7 (500, 24) τὸ ἐντὸς φῶς ὑπὸ τοῦ ἐκτός ThS 8 (501, 3) (ἀήρ) ThS 41 (511, 7) ἡ ἐντὸς πλάξ τῶν κορχυλίων ThS 73 (521, 3) ἡ ἐντὸς ἀφή (Stoic. i. q. Arist. κοινή αἴσθησις) A IV 8 7 (395^b17) τὰ ἐντὸς ἀγαθὰ (i. e. τὰ περὶ ψυχῇν) Hi 20 5 (570, 30) — ἐντὸς γέννηται ThS 55 (515, 7) — ἐντὸς τῆς πεντηκοστῆς *intra L dies* A 21 2 (433^a16)
- ἐντροφος. ἔντροφον εἶναι ἀλήθειαν τοῖς σπουδαίοις G 13 (606, 21)
- ἐντυγχάνειν A III 3 14 (370^a3 b10) IV 14 3 (405^a10 b18) ὅτω ἂν ἐντύχη D 12 (452, 26)
- ἐντύπωσις ThS 51 (514, 1)
- ἐνυγρος Hi 7 7 (561, 16)
- ἐνυδρος (δυνάμεις) A I 7 31 (305^b6) (ζῆα) A V 20 1 (432^a5 b4) ThS 36 (509, 23) He 4 (552, 15)
- ἐνυπάρχειν absol. ὡς οὐ γινομένων ἀλλ' ἐνυπαρχόντων ThO 4 (479, 7) ThS 22

- (506, 2) — (κενὸν ἐν αὐτοῖς) ThS 25
(506, 24) (πάντα ἐν ἡμῖν) ThS 28 (507, 18) sine praepos. (ταῖς ἀρχαῖς) A I 29 2 (325 b 4) cf. ThS 48 (513, 7) 77 (522, 11)
Hi 9 1 (563, 16)
ἐνωσις 491, 7
ἐνωτικός (opp. διαιρετικός) A I 3 20 (287 a 4) (opp. διαχωριστικός) E III 19 (591, 12)
ἐξάγειν ἐκ τῆς γῆς A II 8 1 (337 a 6 b 28)
ἐξαγορεύειν. ἐξαγορευομένη δυσχερῶς σοφίᾳ Hi 2 18 (558, 12) ἐξειπώντας Hi 5 (559, 12)
ἐξαίθεροῦν pass. D 36 (468, 9)
ἐξαίρειν. ἐξαίρεται μετέωρος 489, 10
ἐξαίρειν. ἐξαίρετον μῆδεν ἔχουσιν εἰς τὸ ῥέπειν μᾶλλον A III 15 10 (380 a 30 b 7)
ἐξαισιος Plat. 490, 7
ἐξαιφνης 490, 8
ἐξακούειν D 13 (454, 8)
ἐξαλλάττειν. ἐξήλλαται (*differt*) G 13 (606, 19) ἀήρ ἐξαλλάσσεται He 7 (653, 7)
ἐξαμαρτάνειν G 24 (614, 3)
ἐξάμνηνός (ἔμβρυα) A V 18 5 (429 a 3)
ἔξαμρμα D 33 (467, 12) 34 (467, 17)
ἐξαναθλίβειν A II 13 2 (341 a 10 b 8)
ἐξαναλίσκειν 487, 24. 489, 12
ἐξαναχωρεῖν 490, 10
ἐξαρεῖν. ἐξηρησθαι τὸ πτότος χονδρῶδες A IV 16 1 (406 a 18 b 18) ὀχήματος ἐάν ᾗ ἐξηρημένος κύων Hi 21 2 (571, 12)
ἐξάπτειν A II 29 4 (360 a 4 b 7) III 2 3 (366 b 18) τὸν ἀέρα D 31 (465, 25) cf. Pl 11 (582, 28) D 38 (470, 3)
ἐξαπμίζειν A II 7 1 (335 b 18) III 16 2 (381 a 23) IV 1 5 (385 a 23) V 11 1 (422 a 19) D 31 (465, 25) 494, 6 Hi 6 6 (560, 6) 8 4 (562, 9)
ἐξαψις (opp. σβέσις) A II 13 14 (343 a 5 b 7) III 1 7 (365 a 22 b 22) 3 9 (369 b 7) 12 (369 a 2 b 30) 13 (369 b 34) 14 (370 a 6 b 13) Pl 11 (582, 25)
ἐξέγερσις A V 22 1 (435 a 14)
ἐξείργειν. φωτὸς ἐξείργοντος τὸν ἀνθεστῶτα ἀέρα A III 3 7 (368 b 29) ἐξείργεσθαι ThS 78 (522, 19)
ἐξελαύνειν He 6 (653, 2)
ἐξερεῖν θύραζε A IV 22 3 (414 a 11)
ἐξεργάζεσθαι ἄδικα Hi 19 3 (568, 26)
ἐξετάζειν. ἐξετάζεσθαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν τεχνῶν 490, 25
ἐξευρίσκειν (τὴν Στωικὴν φιλοσοφίαν) G 3 (600, 8)
ἐξηγεῖσθαι *interpretari* G 2 (598, 8)
ἐξηγήσεις ἐτυμολογικῇ Chrysippi A I 28 3 (324 b 8)
ἐξηγητήης (τῶν Πλατωνικῶν δογμάτων) G 3 (599, 17)
ἐξῆς. ἐπὶ τὰ ἐξῆς ὁρμήσομεν Hi 10 2 (564, 17)
ἐξιθροῦν τὸ πολὺ νᾶμα A IV 1 6 (385 a 26)
ἐξινέναι. ἐξιοῦσαν (ᾧψιν) ThS 5 (500, 10) (φυγῇ) ἐκ τῶν σωματικῶν A IV 7 2 (392 a 14) 3 (393 a 1)
ἐξικμάζειν *siccare* A V 26 4 (439 a 10)
ἐξίς Stoice A IV 8 1 (394 a 3 b 3) τῶν κατ' ὄψαν ἔξιν συνεστῶτων D 23 (459, 19)
ἔξως ἀσθένεια 487, 13 ἔξίς expl. πνευματικὸς τόπος 487, 14 — ἔξίς σχημάτων ThS 67 (519, 2) κατὰ τὰς ἡμετέρας ἔξίς ThS 69 (519, 17) ἔ. θεωρητικὴν αἰρετῶν καὶ φευκτῶν G 5 (603, 3) κακίην ἔξιν σωματικῶν G 24 (614, 5)
ἐξοδος D 13 (454, 11)
ἐξομοιοῦν. ἐξωμοιωμένην τῇ περὶ γῆν φύσει Pl 7 (581, 13)
ἐξοχή. κατ' ἐξοχὴν στοιχεῖον λέγεσθαι D 21 (458, 15) ἐξοχαί γῆς D 31 (465, 22)
ἐξυγραίνειν. ἐξυγρανθέντος τοῦ παντός (i. e. ξηρανθέντος) D 38 (470, 7 cf. n a 8)
ἔξω τι τοῦ κόσμου A I Pr. 3 (274 a 11) ἔξω μεταβολῆς Hi 14 2 (565, 25) ἔξω ἐπιγενόμενον (?) 489, 3 — ἐξωτέρω A I 5 3 (291 a 25) 18 4 (316 b 8) — τὴν ἐξωτάτω περιφορὰν A II 11 1 (339 a 15 b 22) D 14 (455, 11)
ἐξωθεῖν 486, 15 (πρὸς τὸ μετέωρον) A I 4 3 (290 a 16) (τὰ ἄστρο) A II 23 1 (352 a 16 cf. b 13)
ἐξωθεν A I 5 3 (292 a 5) 18 5 (316 a 9 b 13) ἀντιληπτικά τῶν ἐξωθεν A IV 8 3 (394 a 19 b 20, t b 12) εἰδῶλων ἐξωθεν προσόντων A IV 8 10 (395 a 3 b 27) τὴν ἐξωθεν τοῦ πνεύματος ὁλκήν A IV 22 3 (413 a 13) ThS (501, 8. 12) (opp. αὐτὴ ἐξ αὐτῆς) D 37 (469, 25) ἐξωθεν τι προσλαμβάνειν κόσμον Hi 13 4 (565, 18)
ἐξωτερικός (opp. ἐσωτερικός) Pyth. Hi 2 4 (556, 2) 17 (558, 7)
ἐοικέναι sequ. inf. ThS 5 (500, 5) 24 (506, 18) 35 (509, 13) 54 (514, 25) 72 (520, 13) 80 (523, 19) 91 (527, 6) Ph 5 a 1 (534, 5) — πενταπλοῦν ἐοικέναι (*videri*) D 15 (455, 32) — εἰκὸς ᾗν sequ. inf. G 16 (608, 4) (om. ἐστὶ) A I 3 1 (276 a 16 b 8) ThS 53 (514, 23) 70 (519, 22)

71 (520, 7) 79 (523, 1) — *λοικυίας* νε-
φελουίδει *πυλῆματι* A II 30 7 (362^b11)
εἰκότα λόγον ἢ ἀναγκαῖον Plat. ThS 86
(525, 24) εἰκότως A I 3 8 (282^a30) G 16
(603, 13)
ἐπαγγέλλεσθαι. ἀποδώσειν ἐπηγγέλλοντο
ThO 8 (484, 9) οἱ Περιπατητικὴν ἐπαγ-
γελλόμενοι E II 7 (588, 29) ἐπαγγέλλονται
περὶ τρισχιλίων ἐτῶν He 3 (652, 2)
ἐπαγωγὴ (κλάδων, v. l. ἐπαναγωγὴ) A V
26 1 (438^a9 b6)
ἐπαίνειν Ph 6 b2 (536, 2)
ἐπαίρειν τοῦ Νεῖλου τὸν ὄγκον A IV 1 1
(384^a22) τὴν κεφαλὴν He 14 (654, 27)
ἐπαίσθημα (αἰσθήσεως ἐνέργημα, syn. αἰ-
σθητόν Epicur.) A IV 8 2 (394^a11 b12)
ἐπαλλάττειν τοὺς πόρους ThS 80 (523, 13)
(opp. εὐθεῖς εἶναι) ThS 80 (523, 14) (opp.
καῖσθαι κατ' ἀλλήλους) ThS 80 (523, 18)
ἐπάλληλος. στεφάνας περιπεπλεγμένης ἐπαλ-
λήλους A II 7 1 (335^a8 b5)
ἐπαναγωγὴ κλάδων A V 26 1 (438^a9 b6)
ἐπαναπληροῦσθαι τὸ ἐνδεές ThS 8 (501, 4)
ἐπανέρχεσθαι. ἐπανελθοῦσα D 37 (469, 14.
16)
ἐπανίεναί εἰς τὴν αὐτοῦ φύσιν He 6 (653, 6)
ἐπανισοῦν ThS 8 (501, 3)
ἐπάνοδος τῶν ἐπτά πλανητῶν A II 32 2
(364^b4)
ἐπαφή (χειρῶν) A IV 13 9 (404^a4 b6, t b4)
ἐπεὶ c. infin. in orat. indir. saepius velut
ThS 8 (501, 6) — *quoniam aliter* (omissa
protasi hypothetica ex superioribus re-
petenda) A I 3 18 (286^a3 cf. n a3) ἐπεὶ
τοί γε A I 7 3 (299^a7) ἐπεὶ... γε ThS 33
(508, 23) 54 (514, 26) 89 (526, 22) ἐπεὶ
οὖν (?) ThS 23 (506, 9)
ἐπεισάγεσθαι A I 18 6 (317 b2)
ἐπεισδέχεσθαι A IV 22 2 (412^a26)
ἐπεισιέναι (κενὸν τῷ οὐρανῷ) A I 18 6 (316
b16) τοῦ κατόπιν ἐπεισιόντος (πνεύματος)
D 12 (452, 24) ἐπεισιὼν ἔξωθεν ThS 13
(503, 8)
ἐπεισόδος A IV 22 1 (412^a1) V 15 3 (426
a2)
ἐπειτα ThS 47 (512, 21) (om. δέ, enuntiata
iungens) ThS 50 (513, 20) 52 (514, 10)
praec. πρῶτον μὲν ThS 13 (503, 4) 21
(505, 17) 51 (514, 2) 79 (522, 28) 87 (526,
1) v. s. πρότερος
ἐπερεθισμός τοῦ σπερματικοῦ κινήματος
A V 19 5 (431^a4)
Diels, Doxographi graeci.

ἐπέρχεσθαι τῷ δίσκῳ νεφῶν A II 24 5 (354
a15 cf. n a8) ἐπὶ τὰ ὠφελεῖν πεφυκότα
G 1 (597, 17)
ἐπεσεσθαι Hi 21 2 (571, 13) He 8 (653, 13)
ἐπέχειν τᾶσιν (πατρός) A I 10 1 (309 b1)
(ἐστίας) A II 7 7 (337^b10) (κέντρου τῇ
περιοχῇ τῆς σφαίρας) A III Pr. (364^a16)
(βρεφῶν) A V 27 1 (440^a10) τόπον
D 10 (451, 16) 27 (463, 3) ἐπεχόμενον
ὑπὸ σώματος A I 20 3 (317^b34. 36) —
iudicium cohibere D 36 (469, 5)
ἐπὶ τῆς αὐτῆς οὐσίας τασσομένης A I 28 3
(323^b25) ἐπὶ c. gen. in exemplis cre-
berrimum velut ἐπ' ἀνδριάντων A I 5 3
(292^a4) καθάπερ ἐπὶ τῶν λαμπτήρων
γίνεται A III 2 4 (366^a19 b27) προστι-
θεῖς τὸ ἐπὶ τῆς θαλάσσης A III 3 2 (368
b1) itemque A IV 12 5 (402^a19) 17 2
(407^a9 b9) 19 4 (409^a14) 20 1 (410^a1)
2 (410^a16) 22 1 (412^a18) 23 3 (415^a5)
V 2 3 (416^a21) 20 4 (432^a20) 24 4 (436
a12) 26 4 (439^a12) D 13 (454, 3) 24
(460, 13) 28 (463, 22. 24) ThO 11 (486,
2) 29 (507, 29) 42 (511, 9) 88 (526, 22)
G 19 (611, 13) singulariter καθάπερ γὰρ
ἐπὶ τῆς θαλάττης, ὅταν μηδὲν αὐτὴν κινή
ῇμεν (sc. ἡ θάλαττα) A V 29 1 (441^a7)
ἐπὶ τῷ Arat. A I 6 6 (294^a6. 13) ἐπὶ
οἱ ibid. (294^a7) ἐπὶ πᾶσι (i. e. τελευ-
ταῖον) A I 6 30 (296^a30) D 31 (466, 12)
ἄποιον μὲν ὅσον ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ φῶσει *quan-
tum per ipsius naturam licet* A I 9 4
(303^a6 b7) cf. II 4 2 (330^a17, 331^b1)
ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ A I 12 1 (310^a11 b19) —
ἐκλειψὶν ἡλίου ἐφ' ὅλον μῆνα A II 24 4
(354^a12 b14) αὐτὸν ἔπ' Arat. A I 6 6
(294^a11)
ἐπιβαίνειν. ἐπιβεβηκότα τῇ σφαίρᾳ τοῦ
παντός A I 7 32 (305^a3 b11) ᾧ ἐπιβεβή-
καμεν Hi 6 3 (559, 25) τῶν ἀφανεστέρων
ἐπιβεβηκέναι G 3 (601, 8)
ἐπιβάλλειν (αἰσθησιν ἢ νόησιν μηδενί) A IV
8 10 (395^a4 b28) ἐπιβαλλομένους (med.)
πολλοῖς ὄλγα ἐπιτελεῖν ThS 11 (502, 20)
ἐπίβασις 491, 2
ἐπιβολή (sc. νοημάτων) καθ' ἑτέρας καὶ ἐτέ-
ρας ἐπιβολάς A I 28 3 (323^b27) ἐπιβολή
πρὸς τὸν περιεικόμενον ἀέρα A IV 15 3
(406^a9 b9)
ἐπιβρίθειν. τοῖς ἐπιβρίσαισι δεινοῖς 491, 16
ἐπιβρίσαντος τοῦ πυρός Pl 10 (582, 11)
ἐπίγειος A II 17 4 (346^a14)

ἐπιγέννημα (πυρετός) A V 29 (441 a2)
 ἐπιγίγνεσθαι (opp. συμπεφυκέναι) A IV 9 10
 (398 b19) οἷς φαινόμενος ὁρᾶται ὁ πυρετός
 ἐπιγενόμενος A V 29 2 (441 a19) ἔξ αὐτῆς
 πάλιν ἐπιγινόμενης (sc. φύσεως) E II 8
 (589, 10) τούτῳ ἐπιγενόμενος ThO 6 (482,
 7) 9 (484, 19) (πολλοὶς ὕστερον χρόνιος)
 G 1 (597, 3) 3 (599, 9) — ἐπιγίγνεσθαι τὸ
 ἀληθές καὶ φάσκει G 13 (606, 19) — ἐπι-
 γίνονται τρίτος (*accedat*) G 19 (611, 15)
 ἐπιγινώσκειν τὴν ἀσπίδα Hi 3 3 (558, 25)
 ἐπιδεῖν. ἐπιδεῖσθαι μηδενὸς αὐτῶν μηδέν
 μηδ' ὅλως Pl 4 (580, 15) (τροφῆς) A II
 5 1 (333 a2 b2)
 ἐπιδείξις *ostentatio* G 2 (598, 11)
 ἐπιδεκτικὸς (φθορᾶς) G 17 (609, 16)
 ἐπιδέχεσθαι (τὴν χύσιν ἢ ἀνάλυσιν) D 21
 (458, 17) (διαίρεσιν καὶ σύγχυσιν) D 20
 (458, 6) (ἀναίρεσιν) D 27 (462, 24) (μετα-
 βολήν) D 28 (463, 18)
 ἐπιδιαμένειν Hi 20 4 (570, 22) πρὸς ὀλίγον
 ἐπιδιαιόμενος (ψυχὴν) He 3 (651, 21)
 ἐπιδιδόναι ἑαυτὸν καὶ τοῖς φαινόμενοις
 ThO 9 (484, 22)
 ἐπίδοσις 488, 27 εἰς ἐπίδ. πρόεισι G 19
 (611, 11)
 ἐπεικὴς G 6 (603, 17)
 ἐπιζευγύναι. τῶν ἐπεζευγμένων *log.* G 15
 (607, 17)
 ἐπιζητεῖν ThO 10 (485, 6. 11. 15)
 ἐπιθολοῦν A III 5 8 (373 a11 b11)
 ἐπιθυμητὴς φιλοσοφίας G 3 (599, 9)
 ἐπιθυμητικὸς (εἶδος τῆς ψυχῆς Plat.) A IV
 4 1 (390 a4, 389 b20) 7 6 (393 b14)
 E I (587, 10) III 22 (591, 19) G 24
 (614, 12. 615, 1)
 ἐπιθυμία ThS 31 (508, 13) Hi 22 4 (572,
 13) 6 (573, 27) G 24 (614, 4)
 ἐπικαλεῖν. (ἀέρα) A II 20 15 (351 b6)
 (πνεῦμα) D 12 (453, 1. 2)
 ἐπικαλεῖν G 3 (600, 17)
 ἐπικαταδύειν. ἐπικαταδυόμενον (opp. προ-
 ανατέλλοντα) A II 16 7 (346 b9)
 ἐπικλῆναι A I 3 27 (289 b6)
 ἐπικλίνειν. ἐπικλῖθῆναι τὰς ἄρκτους A II
 8 2 (338 a6 b7) (τὸν οὐρανόν) Hi 9 4
 (563, 24)
 ἐπικλύζειν 486, 19. 489, 27. 490, 10
 Ἐπικούρειος αἵρεσις A IV 13 6 (403 b23)
 v. Ind, p. 678 b sqq.
 ἐπικρανίς *cerebellum* A IV 5 3 (391 a7 cf.
 p. 208 sq.)

ἐπικράτεια. παρὰ τὰς ἐπικρατείας A IV
 9 9 (397 b23) κατ' ἐπικρατείαν A V 7 6
 (420 a16) 11 1 (422 a17)
 ἐπικρατεῖν A III 8 1 (375 a14 b15) V 11 4
 (123 a6) D 13 (453, 21) κατὰ τὸ ἐπικρα-
 τοῦν χαρακτηριζομένης ThO 4 (478, 17)
 ἐπικρίνειν D 16 (456, 11) 490, 11 G 24
 (615, 7)
 ἐπικηρὸς p. I2¹
 ἐπικτητὸς (opp. κατὰ φύσιν) A III 6 (374
 a16)
 ἐπιλαμβάνειν τοὺς πόρους ThS 26 (507, 4)
 ἐπιλαμβάνειν. τῆς κόμης ἄνωθεν ἐπιλαμ-
 πούσης ἀστέρι A III 2 3 (366 b20) ἐπι-
 λάμπηται *pass.* (fort. ἐπιλάμπη) D 14 (454,
 32)
 ἐπιλείπειν τὰς τέχνας 491, 13
 ἐπιλυμαίνεσθαι. πολλὰ τῶν ἐπιλυμαίνο-
 μένων τὸν ἀνθρώπινον βίον καθάρας A I
 7 10 (301 a16)
 ἐπιμαρτυρεῖν *absol.* ThS 2 (499, 9) 70 (519,
 28)
 ἐπιμελᾶν D 12 (453, 4)
 ἐπιμέλεια A IV 11 3 (401 a19) ἐ. ἔχειν
 μηδενός G 16 (609, 6)
 ἐπιμελῶς Hi 1 4 (555, 10)
 ἐπιμένειν (ἄλως) D 14 (455, 2) ἡ κατ' ἑαυτὴν
 τὴν ψυχὴν D 39 (471, 19) (τοῖς αὐτοῖς)
 ThS 29 (507, 25) G 3 (600, 1)
 ἐπιμήκης A IV 19 3 (409 a1)
 ἐπιμηγάνησις D 28 (464, 4)
 ἐπιμιμνήσκειν. ἐπιμένηται ThS 78 (522,
 22)
 ἐπινέμεσθαι. πῦρ ἐπινεμόμενον τὸν ὕγρον
 ἀέρα A II 20 15 (351 b3) (τὴν ἀναθυμίασιν
 ἥλιος) A II 23 5 (353 a11 b12)
 ἐπινέμησις. κατ' ἐπινέμησιν φλογός A II
 29 4 (360 a4 b6)
 ἐπινοεῖν. ἐπινεονηκέναι λέγεται τὴν λῶξωσιν
 τοῦ ζυδιακοῦ A II 12 2 (340 a21 b25)
 III 5 6 (372 a29 b29) γενέσεις ἐπινότησομεν
 ThO 10 (485, 8) G 1 (597, 9) 3 (599, 20.
 601, 10) τὸ ἐπινούμενον *Stoic.* D 26
 (461, 16)
 ἐπινόια. χρόνον γενητὸν κατ' ἐπινόαν (Plat.)
 A I 22 9 (318 b27) γενητὸν κατ' ἐπινόαν
 (opp. κατὰ χρόνον) τὸν κόσμον A II 4 1
 (330 b16, b3) 3 (331 b5) διαφέρειν τὴν
 οὐσίαν τῆς ὕλης... ἐπινόια μόνον *Posid.*
 D 20 (458, 11) cf. 2 (448, 1) — ὡς ἰδίαν
 ἐπινόαν σφετερίζεται A II 12 2 (341 a2 b2)
 ἐπινόαν κακὴν τοὺς νόμους E III 14 (590,

33) εἰς ἐπίνοιαν ἐλθεῖν φιλοσοφίας G 8 (605, 4)
 ἐπιπορεύειν E III 24 (591, 27)
 ἐπίπεδον A III 10 2 (376 a25) Hi 6 3 (559, 24)
 ἐπιπίπτειν (τοῖς ὑποκειμένοις) A I 15 5 (313 b18)
 ἐπιπλάττειν (τοὺς πόρους) ThS 8 (501, 6)
 ἐπιπλήττειν (τὸν ἀέρα) A I 4 3 (290 a19)
 ἐπέπληξαν τῷ Πλάτῳ ThO 10 (485, 6)
 ἐπιπλοκή A I 27 2 (322 b8) Hi 2 10 (556, 24)
 ἐπιπολάζειν (τὰ κουφότερα τοῖς βαρυτέροις)
 A I 12 7 (311 b24) ThS 66 (578, 12)
 E II 8 (589, 17)
 ἐπιπολαῖος (opp. διὰ βάρους) D 3 (448, 17)
 ἐπίπνοος A V 18 4 (428 a21 b7) ThS 11 (502, 18)
 ἐπιπρέπειν ex Xenophane ThO 5 (481, 5)
 ἐπιπροσθεῖν absol. A II 29 7 (360 b25)
 = ThO 19 (493, 3) τῆς γῆς αὐτῇ ἐπι-
 προσθούσης A II 29 8 (360 b28) (ταῖς
 ἀκτίσιν) D 10 (451, 15)
 ἐπιπρόσθις (τοῦ λευκοῦ ἢ σκιά) ThS 81 (524, 3)
 ἐπιπώρωσις (μήτρας) A V 13 1 (424 a8)
 ἐπιρρεῖν (ὑδατα) D 39 (471, 4) (πληθος)
 He 15 (654, 33)
 ἐπίρρησις D 16 (456, 7)
 ἐπίρροια A IV 22 1 (412 a12)
 ἐπισείειν Eurip. A IV 12 5 (402 a22)
 ἐπισημαίνειν ἐπὶ τέλει εἴρηκεν ὥσπερ ἐπι-
 σημαίνόμενος ThS 22 (505, 25)
 ἐπισημασία ἀστέρων (placita) A II 19 (347
 a10 b6) (θερινὰ καὶ χειμερινὰ) A II 19 1
 (347 a13 b7)
 ἐπισιτίζεσθαι He 18 (656, 10)
 ἐπισκευάζειν Hi 19 5 (567, 24)
 ἐπισκιάζειν ThS 73 (521, 1) 79 (523, 4)
 80 (523, 11) 81 (524, 5)
 ἐπισπᾶν. (med.) ἐπισπώμενους πλεῖστον (in
 respirando) ThS 21 (505, 18)
 ἐπίστασθαι μηδὲνα μηδέν E III 15 (590, 35)
 ἐπιστήμη. θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων ἐπι-
 στήμην A I Pr. 2 (273 a13) (dist. τέχνη)
 A I 3 8 (282 a15. 30) (i. c. δυάς Pythag.)
 A I 3 8 (282 a29. 283 a5) cf. IV 4 5 (390 t
 b20) ἐπιστήμαι ἰδεῶν Plat. D 1 (447 a4
 b4) — ἐπιστήμη πρὸς τὸ βέλτιόν ἐστι
 ThS 32 (508, 15) ἡγεμονικόν ἐστι G 13
 (606, 15)
 ἐπιστρέφειν (τῶν ἀνθρωπίνων θεῶν) A I
 7 7 (300 a5)

ἐπιστροφή τοῦ τροχοῦ A II 25 1 (355 a21
 b21) κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐπιστροφήν
 τοῦ ἀπυρώτου μέρους A II 29 2 (359 a15
 b15)
 ἐπίσχεσις τῶν μηνιαίων A V 18 2 (428 a3)
 ἐπισύλληψις A V 10 3 (422 a4) 4 (422 a11)
 ἐπισυναγεῖν. μᾶλλον ἐπισυναχθέντος (ἀέρος)
 A III 4 1 (370 a16 b28)
 ἐπισύνθεσις ἀπαράβατος (αἰτιῶν) Stoic. A I
 28 4 (324 a2, n a2)
 ἐπισυνιστάναι. ἐπισυνισταμένας αὐτῷ A III
 5 10 (373 a27)
 ἐπισυρρεῖν. ἀέρος... ἐπισυρρέοντος A III 7 3
 (375 a11)
 ἐπιτείνειν. πάντα ἐπιτέταται (ἀπὸ τοῦ ἡγε-
 μονικοῦ) διὰ τῶν οἰκείων ὀργάνων A IV
 4 4 (390 a11)
 ἐπιτελεῖν A I 6 6 (293 a25) (ὀλίγα πολλοῖς
 ἐπιβαλλομένοις) ThS 11 (502, 20)
 ἐπιτήδειος. ἐπιτηδείου τέχνης A I Pr. 2 (273
 a14) cf. ἐπιτηδείας τέχνης G 5 (602, 19)
 ἐπιτήδευμα (syn. δῖαιτα) G 3 (600, 7)
 mores G 6 (603, 15)
 ἐπιτιμᾶν 485, 13
 ἐπιτολή A II 19 3 (347 b14) (coni. δυσμαί
 τῶν ἀστρον.) A II 19 1 (347 a15 b9) (dist.
 ἀνατολή) D 32 (466, 24)
 ἐπιτομή A I tit. (273 a4) ἐν ἐπιτομῇ A III
 Pr. (364 a9) de epitomarum antiquo usu
 102
 ἐπιτρογφδεῖν. ἐπιτραγφδουμένων θεοῖς μύ-
 θων 488, 15
 ἐπιτρέχειν 489, 26. 490, 35
 ἐπιτυφλοῦν oblitare ThS 66 (518, 6)
 ἐπιχειρεῖν (κεναῖς πράξεσι) A I 7 9 (301 a6)
 (λέγειν) ThS 54 (515, 1) (φιλοσοφίαν φυ-
 σικὴν) Hi 1 1 (555, 1) (εἰς ἐκάτερα, μὴ
 μέντοι ἀποφάνεσθαι μηδέν) Hi 23 1 (572,
 23) 3 (572, 27) (συνάγειν) G 2 (598, 17)
 (τοῖς ἄλλοις μέρεσιν) G 4 (602, 14)
 ἐπιχειρήσεις He 2 (651, 15)
 ἐπιχρωννύναι D 12 (453, 4)
 ἐπιφάνεια σώματος A I 14 1 (312 a9 b12)
 15 2 (313 a5 b7) 16 1 (315 b1) cf. G 23
 (612, 21) est inter τὰ τοῖς σώμασι προσ-
 οεικότα A I 16 4 (315 b10) (τοῦ κατό-
 πτρου) A IV 14 1 (405 a4 b4) ἀσώματος,
 συγχινεῖται τοῖς σώμασιν A IV 20 1 (409
 a29. 28) (humani corporis) A IV 21 3
 (411 a12) 22 1 (412 a11) (μέγεθος ἔχουσα)
 D 5 (449, 7) (γῆς) D 13 (453, 16) 24
 (460, 15) σωμάτων συναφὴν κατὰ τὰς
 48*

ἐπιφάνειας D 28 (463, 21) — τετάχθαι τὰ ἀπαντῇ ἐπὶ μιᾷς ἐπιφάνειας D 31 (466, 8)
ἐπιφέρειν. κenoίς ἐπιφέροντος τὰς χεῖρας A IV 12 4 (402 a 13) ἐκάστω τὴν τοῦ εἶναι δύναμιν D 3 (448, 23) ἐπὶ γῆν ἐπιφέρειται D 11 (451, 28) ἐπὶ τὴν ὄψιν ThS 54 (514, 25) ἐπιφέρεσθαι αὐτῷ τὰ πάντα Hi 12 (555, 4) τὸ λῆγον ἐπιφέρων G 15 (607, 11 saepius)
ἐπιφθεγγεσθαι A I 3 8 (282 b 1 cf. n b 1)
ἐπιφορά τῶν οὐρανίων D 11 (452, 20)
ἐπίφραξις (opp. ἀνοξίς) πόρων Hi 6 5 (560, 4)
ἐπιφράττειν A II 29 1 (359 a 14 b 14) D 13 (453, 28) (sc. τὰς ῥίνας) ThS 85 (525, 14)
ἐπομβρία (opp. αὐχμοί) A III 15 3 (379 a 14) D 13 (453, 28) 486, 13
ἐπονομάζειν A II 7 1 (335 b 16)
ἔπος. ποιητικοῖς ἔπεσιν He 6 (652, 30)
ἐποχεῖν. ἐποχεῖσθαι γῆν τῷ ἀέρι A III 15 8 (380 a 19) Hi 7 4 (561, 4) 8 3 (562, 7) Pl 3 (580, 2)
ἐπακαταεικοσαπλασίῳν A II 21 1 (351 a 8) Hi 6 5 (560, 5)
ἐπαμηνιαῖος (διὰ τί γόνιμα, placita) A V 18 (427 a 15 b 3) 18 5 (429 a 6)
ἐπάμηνος A V 18 1 (427 a 25) 2 (428 a 4, 5) 6 (429 a 27) ἡ ἐπάμηνος (ἡμέρα) A V 18 1 (427 a 24)
ἐπανυμία A III 7 2 (375 a 25) G 3 (602, 4)
ἐπάνωμος πόλις τοῦ πάθους 489, 27
ἐρᾶν. τῶν τὰς ἐρωμένους ὁρώντων ἐν ὕπνῳ A V 2 3 (416 a 21)
ἐρατεινός Hesiodi Hi 26 2 (575, 18)
ἐργάζεσθαι τὴν ἀλλοίωσιν ThS 63 (517, 11)
ἐργάτης A I 7 7 (300 a 14)
ἔργον. δοκιμάσαι δι' ἔργων A III 5 9 (373 a 16 b 16) ἔ. τοῦ αἰδέου θεοῦ (ψυχῇ) A IV 7 5 (393 a 11) οὐχ ὁρᾶσθαι τοῦ θεοῦ τὴν μορφήν ἀλλὰ τὰργα Ph 6 d 6 (538 b 1) ἀπὸ τοῦ ἔργου (τοῦ περιπατεῖν Περιπατητικοί) Hi 20 7 (571, 4)
ἐρέβινθος A IV 19 3 (409 a 4)
Ἐρέσιος E III 32 (592, 15)
Ἐρετριεύς Hi 2 12 (557, 8)
ἐρευνᾶν τὰ φύσεως 488, 12
ἐρημία σώματος A I 20 1 (317 a 11 b 33)
ἐρίζειν He 2 (651, 15)
ἐριστικός G 7 (604, 15) E III 11 (590, 20) 13 (590, 26) (φιλοσοφία) G 3 (601, 8)
(ἀρεταί) G 7 (604, 7)
ἐρμηνεία A I 11 4 (310 a 6)

ἐρμηνεύς τοῦ νοῦ (λόγος) A V 20 3 (432 a 14)
ἐρμολύφος E III 6 (590 n a 3) cf. 176 ubi addas Plut. de nobil. [Stob. fl. 86, 22] ἡ δὲ Σωκράτους ἀδοξία μαίαις καὶ ἐρμολύφου πατρὸς. de forma ἐρμολυφεύς 176¹
ἐρπειν He 4 (652, 17)
ἐρυθραίνειν pass. A III 5 12 (374 a 8) ThS 75 (521, 19)
Ἐρυθραῖος A II 1 4 (328 b 4)
ἐρυθρία. οὐκ ἡρυθρία E III 44 (593, 14)
ἐρυθρός (χρῶμα) A I 15 3 (313 b 11) III 5 8 (373 a 9 b 9) D 14 (455, 9) ThS 75 (521, 16)
ἐρχεσθαι ἐπὶ τὸ κακόν Hi 19 20 (569, 26) τῶν ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐλθόντων G 3 (599, 12)
ἐρωτᾶν λόγους Ph 14, 32 (548 b 23) cf. 490, 14
ἐσθλὲν τι τῶν ἐμφύχων Pyth. E III 8 (590, 10)
ἐσοπτροειδής A II 20 12 (350 a 2 b 3)
ἔσπερος (idem est qui ἐωσφόρος) A II 16 7 (346 b 10) 17 7 (345 b 16) D 32 (467, 2)
ἔσπετε Hes. Hi 26 2 (574, 27)
ἐστία τοῦ παντός Philolai A II 7 7 (336 b 10, 21) III 11 3 (377 a 11)
ἔσχατος. τὸ ἔσχατον τοῦ περιέχοντος Arist. A I 19 2 (317 a 6) (ψυχῇ χιτῶν) Hi 24 2 (573, 13) ἐξ αὐτοῦ πρώτου... εἰς αὐτὸ ἔσχατον D 21 (458, 16, 26) τὸ ἔσχατον τοῦ πυρός D 38 (470, 7)
ἐσωτερικός (opp. ἐξωτερικός) Pyth. Hi 2 4 (556, 2) 17 (558, 6)
ἐταῖρος ThO 2 (476, 16) 8 (484, 1) Hi 12 1 (564, 26) Pl 2 (579, 7) 5 (580, 20)
ἐτερογενής (opp. συγγενής) ThS 14 (503, 13 cf. 17)
ἐτεροίωσις (τοῦ σώματος) A IV 8 5 (394 b 27) αἰσθητοῦ A IV 8 6 (395 b 1) 11 (395 b 30)
ἔτερος. ἐπὶ θάτερα ἐστηκώς He 9 (653, 15) τῷ ἐτέρῳ Ζήνωνι E III 11 (590, 20) καθ' ἐτέρας καὶ ἐτέρας ἐπιβολὰς A I 28 3 (323 b 26) πρὸ τῶν ἐτέρων τοὺς ἐτέρους A II 15 2 (344 a 13 b 11) ἀφ' ἐτέρου πρὸς ἕτερον A IV 10 3 (399 a 9 b 10) ἕτερα καὶ ἕτερα ὕδατα ἐπιρρεῖ Heracl. D 39 (471, 4) μηθὲν μᾶλλον ἕτερον ἐτέρου τυγχάνειν τῆς ἀληθείας ThS 69 (519, 22) θάτερον θατέρῳ οὐδὲν ὅμοιον ἔσεσθαι ThS 78 (522, 24) ἕτερον γίνεσθαι A II 24 4 (354 a 9 b 12) πρὸς ἕτερόν ἐστι (opp. καθ' αὐτά) ThS 68 (519, 9) — ἐτέρως λέγεται D 31 (465, 16)

ἐτερότης (syn. διαφορά) A I 23 1 (319 a1 b1)
 ἐτέρωθι G 16 (608, 5)
 ἐτήρησαι A III 7 3 (375 a8) ἐτήρησαι ἄνεμοι
 A IV 1 1 (384 a20) 4 (385 a14)
 ἔτι δέ ad sententias nectendas frequentat
 ThS 1 (499, 6) 13 (503, 6. 9) 15 (503, 21)
 17 (504, 9) 19 (504, 23) 20 (505, 2. 6) 32
 (508, 14) 36 (509, 20. 23) 37 (509, 30) 46
 (512, 15) 47 (512, 26) 48 (513, 6) 50
 (513, 25) 53 (514, 21) 56 (515, 12) 64
 (517, 16) 67 (519, 2) 70 (519, 24) 71
 (520, 1. 7) 74 (521, 13) 80 (523, 14) 81
 (524, 2) 88 (526, 5) 91 (527, 5. 9) καί
 ἔτι ThS 59 (516, 7) (om. καί vel δέ) A
 IV 20 2 (410 a10. 13) D 7 (450, 4) ThS
 16 (504, 5) 23 (506, 8) cf. de caus. pl. I
 7 5 hist. pl. I 2 6
 ἔτος. ἔτη τετραπλᾶσια A II 32 2 (363 b28)
 ἔτων ἅ ἰντρα XXX annos A V 30 6 (443
 a17. 444 a1) ἔτους ὥρα D 26 (462, 5. 6)
 ἐτυμολογικός (ἐξηγήσεις Chrysippi) A I 28 3
 (324 b8)
 εὖ γε He 8 (653, 13)
 εὐαγής ThS 73 (521, 4) 78 (522, 20)
 εὐαισθησία Hi 20 5 (570, 28)
 εὐαίσθητος θῆξις A IV 21 3 (411 a12)
 εὐαρεστεῖν. τοῖς αὐτοῦ βουλήμασιν εὐαρεστη-
 θείς G 3 (601, 7)
 εὐγένεια Hi 20 5 (570, 29)
 εὐδαιμονεῖν E III 24 (591, 28) He 18 (656,
 19)
 εὐδαιμονία Epicurea A I 7 7 (300 a11) 9
 (301 a1. 4) cf. E I (588, 2) Hi 19 16 (569,
 14) Plat. Hi 20 5 (570, 26) Anaxarchi
 G 4 (602, 2)
 εὐδαιμονικός G 4 (602, 1)
 εὐδαίμων E III 23 (591, 23)
 εὐδία D 11 (452, 1) 14 (455, 3)
 εὐδιάχυτος (ἀήρ, conl. εὐτρεπτος) A IV 13 11
 (404 a12 b19 t b12)
 εὐδισινός. εὐδισινοτέραις (χώραις ἢ ὥραις)
 D 11 (452, 16)
 εὐδίοδος ThS 74 (521, 13)
 εὐδίοπος ThS 80 (523, 13) 81 (524, 7)
 εὐδοκμεῖν. τρόπον οὐ πᾶν παρὰ τοῖς ἀκρι-
 βέσι τῶν φιλοσόφων εὐδοκμηκότα G 3
 (601, 17) He 11 (653, 26)
 εὐεργεσία (αἱ εἰς τὸν κοινὸν βίον) A I 6 18
 (296 a31) ἀνταποδόσεις τῶν εὐεργεσιῶν
 Ph 14, 10 (548 b1)
 εὐεργετεῖν E III 25 (591, 33)

εὐεργετικός (θεός) D 29 (464, 27) Ph 11, 4
 (544 b27)
 εὐεργος A IV 11 1 (400 a6)
 εὐήθεια 490, 25
 εὐήθησι ThS 21 (505, 18) 47 (512, 19) 48
 (513, 1)
 εὐθραυστος (σχήματα) A I 3 18 (256 a8)
 εὐθρυπτος ThS 73 (521, 5)
 εὐθυβολεῖν τὸν γόνον A V 9 2 (421 a16)
 13 2 (424 a18) intr. τοῦ σπέρματος εὐθυ-
 βολούντος (εἰς μήτραν) A IV 14 2 (425 a7)
 εὐθυμία E III 14 (590, 31)
 εὐθυπορεῖν (ἥλιον) A II 23 3 (350 a3 b3)
 εὐθύπορος (sim. εὐθύτροπος) ThS 73 (521, 4)
 εὐθύς (γραμμάς) A III 5 3 (372 a15 b15)
 (ἐμφάσεις) D 14 (455, 30) (κίνησις) D 22
 (459, 17) 24 (460, 8) (φλέβες) ThS 50
 (513, 26) (πόρους) ThS 74 (521, 13) 80
 (523, 14) τὴν εὐθεῖαν κινεῖσθαι D 24
 (460, 11) ἐπ' εὐθείας κινεῖσθαι Add.
 p. 353 b12 κατ' εὐθεῖαν (opp. περιφερῶς)
 A I 12 4 (311 b9) 14 6 (313 b1) (opp.
 κύκλῳ) A I 23 2 (319 b16) — adv. εὐθύς
 ἐν ἀρχαῖς A I Pr. 1 (273 a7) 490, 15 εὐθύς
 τοῦ σώματος ἀπαλλαγείσιν (ψυχῇ) D 39
 (471, 18) εὐθύς μεταλλάξαντα ThS 48
 (513, 3) οὐκ εὐθύς ἐν τῇ κόρῃ γίνεσθαι
 ThS 50 (513, 18) εὐθύς ἀντιπρόσωποι
 καίονται ThS 56 (514, 16) — εὐθέως statim
 εὐθέως προχυθέντος A V 15 4 (426 a7)
 16 1 (426 a19) 2 (426 a24) Hi 9 1 (563,
 16)
 εὐθρυπτος ThS 73 (521, 7)
 εὐθύτροπος ThS 73 (521, 2)
 εὐκίνητος D 29 (465, 9) εὐκίνητότατον δι'
 αὐτοῦ Chrys. D 21 (459, 7)
 εὐκόλως He 17 (656, 5) 18 (656, 11)
 εὐκρασία (med. inter ψῆξιν et ἐκπύρωσιν)
 A II 8 1 (338 a4 b5)
 εὐκρατος (ζώνη) A III 14 1 (379 a5) (ἐγκέ-
 φαλος) ThS 56 (515, 12)
 εὐλόγος ThS 31 (508, 10) πολλὰ διαμαρ-
 τάνει τῶν εὐλόγων ThS 48 (513, 9) οὐκ
 εὐλογον ThS 53 (514, 20) εὐλογόν ἐστι
 sequ. inf. G 15 (607, 8) (om. ἐστὶ) ThS
 15 (503, 22) 18 (504, 22) 35 (509, 8) —
 εὐλόγως A I 3 3 (283 a6) D 27 (463, 7)
 ThO 8 (484, 8) G 24 (615, 10)
 εὐμετάπτωτος ThS 45 (512, 6)
 εὐμορφία τῶν γυναικῶν A V 19 5 (431 a3)
 ἐμμουσία (opp. ἀμουσία) A IV 20 2 (410
 a12)

εὐνομία *deu facta* A I 6 13 (296 a 21) Ph 12, 4 (546 b 1)
 εὐόλισθος (*eoni. leitōs*) A I 4 2 (290 a 2)
 εὐπειθεία G I (597, 14)
 εὐπειθήης (*ἀλγίθεις Parm.*) 483, 6
 εὐπορος. εὐπορώτατον εἶναι τὴν κοιλίαν ThS 65 (518, 4)
 εὐρεσιλογία 488, 18
 εὐρεσις φιλοσοφίας G 8 (605, 7)
 εὐρετής (τῶν ἐπιστημῶν) 490, 28 (*δογματῶν*) G 3 (600, 15)
 εὐρίσκειν (*ἐγγιγνομένιν ἱρην*) A III 5 9 (373 a 20 b 20) ὅταν εὕρωσιν (οἱ ἀναριμνησκόμενοι) ThS 45 (512, 9) τοὺς εὐρόντας ἢ τροφὰς ἢ σκέπας... ὡς Δήμητρα Prodic. Ph 10, 9 (544 b 18) ἴδιον εὐρηκότας G 2 (598, 6) 3 (602, 8) τὴν ἀλήθειαν ἱμῖν εὐρησθαι... οὕσαν G 13 (606, 18) εὐρισκόντων τῶν ἄλλῃς He 2 (551, 15) 1 (552, 5)
 εὕρος ποδὸς ἀνθρωπείου Heraclit. A II 21 1 (351 a 11 b 20)
 εὐρύνειν. τῆς ὕψεως κατακλυμένης καὶ εὐρυνομένης A III 18 1 (384 a 6)
 εὐρυόδειος. εὐρυοδείης χιθονός Hesiodi Hi 26 2 (575, 2)
 εὐρύς. εὐρύτεροι (*opp. στενώτεροι*) πόροι ThS 7 (500, 21) (*ἀκόη*) ThS 41 (511, 7)
 εὐσεβεία. περὶ εὐσεβείας *liber Philodemi* 529 sqq.
 εὐταξία A II 3 4 (330 a 11 b 14) V 30 3 (443 a 10)
 εὐτεχνία G 17 (609, 15)
 εὐτονία τῆς περιδινήσεως A II 13 3 (341 a 14 b 12)
 εὐτρεπτος (*ἀήρ, eoni. εὐδιάχυτος*) A IV 13 11 (404 a 13 b 19, t b 12)
 εὐτρητος (*φλεβία*) ThS 56 (515, 11) 56 (515, 14)
 εὐτυχεῖν (τὸ κίβδηλον) A I 7 10 (301 a 9)
 εὐφροσύνη Hi 22 3 (572, 10)
 εὐχεσθαι τοῖς θεοῖς Ph 11, 3 (515 b 3)
 εὐχρηστικὸς A I 28 3 (321 b 10)
 εὐώνυμος. τὸ ἐκ δεξιᾶς καὶ ἐξ εὐωνύμου D 19 (457, 20)
 ἐφάπτειν. ἐφαπτόμενον τῶν τροπικῶν D 8 (450, 9) 10 (451, 10)
 ἐφαρμόττειν. ἐφαρμόσουσιν οἱ λόγοι ThS 88 (526, 11) Ph 15, 11 (548 b 34)
 ἐφέλκειν. ᾧ ἐφέλκόμεθα A IV 12 5 (402 t b 7) *med.* A III 3 15 (370 a 9 b 20) IV 22 3 (413 a 16. 19. 20) V 15 4 (426 a 9) ThS 38 (510, 6) G 24 (613, 11)

ἐφεξῆς A I 3 7 (280 a 13 b 7) D 31 (466, 11)
 τῆς ἐφεξῆς G 3 (600, 4)
 Ἐφέσιος A I 5 5 (292 t b 3) ThO 1 (475, 15) Hi 4 1 (558, 27) E III 20 (591, 13)
 ἐφήμερος (*σύστασις*) D 11 (452, 13)
 ἐφικτός E III 29 (592, 6)
 ἐφίμερος Hi 26 2 (575, 14)
 ἐφιστάται. αἰτίον ἐπέστησε τῆς γενέσεως ThO 4 (479, 8) — ἐπέστησεν *meditatus est* A I 7 2 (298 a 22) 6 (300 a 1)
 ἐφοδεύειν (τὰ πρόσγεια) A III 8 2 (376 a 4)
 ἐφοδος. ποταμούς προαυθύνοντας ταῖς ἐφοδοῖς A III 17 6 (383 a 12 b 20) — *ratio* τὴν ὁλὴν ἐφοδὸν ἐκατέρου ThS 60 (516, 18) Hi 25 2 (574, 12)
 ἐφυδρος (*τόπος*) D 11 (152, 4)
 ἔχθος (*νεῖκος Emp.*) ThO 3 (478, 10)
 ἔχθρα Emped. E III 19 (591, 9. 12) He 8 (653, 10)
 ἐχθρός Emp. ThS 16 (503, 31)
 ἔχειν. ἔχει τινὰ λόγον ThS 31 (508, 5) (τινα ἀπορίαν) ThS 34 (509, 1) 79 (522, 26) (*δυσκολίαν*) *imperson. usurpatur* ThS 14 (503, 18) — τῆς αὐτῆς ἐχόμενα φύσεως A I 4 3 (290 a 14) ἐχόμενος τοῦ ἐνδεχομένου A II 13 16 (313 a 15 b 16) τὰ ἐχόμενα *contigua* D 38 (570, 6) τόπον τὸ ἐχόμενον (v. l. ἐπεχ-) ὑπὸ σώματος A I 20 1 (317 a 12. 13) — ἔχομεν εἰπεῖν A IV 12 1 (101 a 22) (γινώσκειν) G 2 (598, 18) — τῶν κατὰ φύσιν ἐχόντων A I 10 1 (308 b 19) ὁμοίως ἔχοντος τοῦ νέφους D 14 (155, 19) ὡς ἐπὶ τοῦ πυρός ἔχει D 28 (163, 25. 27. 464, 8) ὁμοίως ἔχειν καὶ κατὰ τὰς ἄλλας δυνάμεις ThS 11 (502, 24) cf. 57 (515, 15) (ἐναντίας) ThS 20 (505, 9) (οὕτως) ThS 21 (506, 17) (βέλτερον περὶ τι) ThS 34 (509, 5) — ἔχειν *categ. Arist.* Hi 20 1 (507, 11)
 ἐχθαίρειν Hi 26 2 (575, 20)
 ἔωθεν D 12 (454, 31)
 ἐψος A III 17 2 (383 b 2) τὸν ἐψον, τὸν αὐτὸν δὲ νομιζόμενον ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἔσπερον A II 15 7 (345 b 15)
 ἔως Κύρου διέμεινεν Hi 14 1 (565, 20) ἔως ἄν c. *eoni.* A II 29 4 (360 a 5 b 8) ThS 8 (501, 1) c. *eoni. om.* ἄν A IV 19 4 (409 a 13)
 ἐωσφόρος (ὁ τῆς Ἀφροδίτης) A II 15 4 (345 a 1 b 1) 16 7 (346 a 5 b 5)

ζέσις A I 3 20 (287 a 12)
 ζέφυρος (ἀπὸ τοῦ ζόφου Stoic.) A III 7 2 (375 a 1)
 ζηλοτυπεῖν (*sectari*) E III 26 (591, 36) —
 ζηλοτυπῶν τὸν διδάσκαλον τῆς ἀρματοποιίας
 He 11 (653, 30)
 ζηλοτυπία He 12 (654, 10)
 ζηλωτής ThO 2 (477, 18 n b 16) G 3 (599, 4.
 600, 6. 601, 12)
 ζῆν. ὀκταμηνιαῖα μὴ ζῆν A V 18 5 (429 a 9)
 ζῆν γίνεται διὰ τὴν ψυχὴν D 18 (457, 8)
 τὸ ζῆν ... τῷ ἀέρι ἀνάπτει Diog. Bab.
 ThS 39 (510, 12) inde Ζῆνα Stoic. D 29
 (465, 1) 30 (465, 12) Ph 11, 24 (545 b 19)
 τὸ ζῆν λυσitelēs φαύλῳ ἀνδρὶ Heges. E
 III 25 (591, 3 3)
 ζητεῖν A I Pr. 2 (273 a 21) ThO 10 (485, 8)
 S 21 (505, 15) 89 (526, 22)
 ζήτησις. ζήτησιν τοῦτο ἔχει ThS 52 (514, 14)
 ζ. πλείω παραδίδωσι ThS 55 (515, 2)
 He 19 (656, 22)
 ζητητικὸς G 7 (604, 7)
 ζόφος (syn. δύσις, unde ζέφυρος) A III 7 2
 (374 a 26)
 ζοφώδης Anaxag. A II 30 2 (361 a 15 b 18)
 4 (361 b 25)
 ζυγός *trutina*. ζυγῷ τὸν κόσμον ἰστάς He 17
 (656, 5) signum zodiaci A V 18 6 (429
 a 26)
 ζωγράφημα. πέταλα ... ὥσπερ ζωγραφή-
 ματα A II 14 4 (344 a 6 cf. t a 5)
 ζωγραφία A I 5 3 (292 a 1) D 3 (448, 18)
 ζωγράφος A V 11 3 (423 a 3)
 ζωδιακός. ὁ καλούμενος ζωδιακός A II 12 1
 (340 a 16 b 20) 2 (340 a 22 b 26) ζωδιακὸς
 κύκλος A II 23 6 (353, 13) D 8 (450, 9)
 astrologorum ratione partitus A V 18 6
 (429 a 16)
 ζώδιον (zodiaci) ἀσύνδετα astrolog. A V
 18 6 (429 a 16) ζώδιον ἐκ ζωδίου μετα-
 βαίνοντας D 33 (467, 9)
 ζωή. τὴν ζωὴν καὶ τὸν βίον A V 18 6 (429
 a 18) (ἡγεμονικόν Stoic.) D 39 (471, 8. 16)
 ζώνη E II 8 (589, 13) ζῶναι (syn. κύκλοι,
 οὐρανοῦ) A II 12 1 (340 a 10 b 14) (τῆς γῆς)
 A II 24 9 (355 a 8 b 7) III 14 1 (378 a 22)
 τροπικαί A III 11 4 (377 a 20)
 ζωογονεῖν. ζωογονούμενα ὑπὸ τῆς γῆς A I
 6 10 (296 a 1)
 ζωογονία A V 5 3 (418 a 16)
 ζῶν. ζῶσις παραβάλλειν *bestiis obicere* E
 III 36 (692, 23) ἐν ζῶσι τὰ ὅστέα D 81

(465, 20) ἀναιμα (opp. ἐναιμα) ThS 23
 (506, 7) 47 (512, 23) τὸ λευκὸν ἐνίων
 γίνεσθαι μέλαν ThS 80 (523, 11) (μερίζονα
 σελήνης) A II 30 1 (361 a 7 b 5) — ζῶν
 τὸ τῆς αἰσθητικῆς μετέχον ψυχῆς Arist.
 A IV 7 7 (393 t b 16) ζῶν λογικόν καὶ
 μακάριον (θεός) A I 7 7 (300 a 8) D 9
 (450, 15) ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτον (de idea
 Plat.) D 1 (447 a 8 b 7) ζῶα μέρη τοῦ κό-
 σμου A V 19 2 (430 a 8) (κόσμος Stoic.)
 D 29 (464, 12) Ph 15, 2 (548 b 25) (τὰ
 ἄστρα) A V 20 1 (432 a 7 b 5) (ὁ ἥλιος)
 A I Pr. 3 (274 a 7) — (ἔμβρυον) A V 15
 (425 a 14 saepius) — (dist. ἐμψυχῶ) Ar. A V
 26 2 (438 a 12 b 9) τὸ μέγα ζῶν (ἀνθρω-
 πος He 17 (655, 30) μεζῶ αἰσθητικώτερα
 Anaxag. ThS 29 (507, 26) ἔνια ὄσφραν-
 τικώτερα τῶν ἀνθρώπων ThS 41 (511, 2)
 ἄλογον A IV 5 12 (392 b 6) 19 1 (408 a 4
 b 4) V 10 3 (422 a 5) τὰ ἄλλα ζῶα ὀρρονun-
 tur A Theophr. saepe τοῖς ἀνθρώποις ve-
 lut ThS 43 (511, 21) 44 (511, 26) 46
 (512, 16) πάσας εἰς πάντα τὰ ζῶα μεταλ-
 λάττειν τὰς ψυχὰς Hi 3 3 (558, 23) —
 ζῶν (opp. φυτὸν) A II 4 10 (331 a 5
 b 25) τὰ φυτὰ εἰ ζῶα placita A IV 7 6
 (393 t b 12) V 26 (438 a 4 b 1) ζῶν
 αἰσθῆσει διαφέρειν τοῦ φυτοῦ Arist. D 15
 (455, 32) ζῶα καὶ τὰ φυτὰ τῶν τοῦ ὅλου
 μερῶν ὄντα τυγχάνει D 38 (470, 12) ζῶων
 καὶ φυτῶν ἐνίους κόσμους ἐρήμους Democr.
 Hi 13 3 (565, 14) ζῶά τε καὶ φυτὰ (συγ-
 κρίματα) Hi 19 1 (567, 11) — ζῶων δια-
 φοραί unde A I 15 7 (313 a 17 b 25) ζῶων
 γένεσις τε καὶ διοίκησις A II 30 8 (362
 b 16) ζῶων γένεσις (placita) A V 19 (430
 a 1) D 21 (459, 1) Hi 6 6 (560, 6) 8 12
 (563, 7) 9 5 (564, 2) πᾶν ζῶον νοῦ δεκτι-
 κόν Stratonis E III 33 (592, 17) ζῶων
 γένη πόσα placita A V 20 (432 a 1 b 1 cf.
 p. 431 a 6) 19 5 (431 a 6) ζῶα ἐν πόσῳ
 χρόνῳ μορφοῦται ἐν γαστρὶ ὄντα placita
 A V 21 (433 a 5 b 1) πῶς τρέφεται καὶ
 αὔξεται placita A V 27 (440 a 3)
 ζωοποιητικὸς A V 9 1 (421 a 11)
 ζωτικὸς (μέρος ψυχῆς) A IV 5 10 (391 a 23)
 E III 21 (591, 16) G 24 (615, 2)

ζῆ. ὕλη ἡ ἐστιν ὕλη A I 23 1 (319 b 1) οὐχ
 ἡ ἕτερα ἀλλ' ἡ ταυτὸν τι ὑπάρχει ThS 49

- (513, 15) ἡ καὶ φανερόν ThS 64 (517, 16)
 ἡ ... ταύτη Hi 19 4 (567, 20)
 ἡγεῖσθαι (τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν λήξεως) A I 7 30 (304 b 9) τὸ μέρος τὸ ἡγούμενον (ψυχῆς i. e. τὸ ἡγεμονικόν) Zenon. D 39 (471, 8) ἡγούμενον λόγον τῶν ἐν τῇ κόσμῳ Stoic. Ph 9, 11 (544 b 1) τὸ ἡγούμενον log. G 15 (507, 11. 13)
 ἡγεμονία (θεῶν) D 29 (464, 24) ὡς οὐδεμιᾶς ἡγεμονίας ἐν θεοῖς οὐσης Pl 4 (580, 14)
 ἡγεμονικός. περὶ ἡγεμονικοῦ placita A IV 5 (391 a 1, t b 2 cf. 223) Alcmaeonis A V 17 3 (427 a 9) Diog. Ap. A IV 18 2 (407 a 20) Emped. Pl 10 (582, 15) Platonis A IV 16 4 (406 a 30 b 30) Peripatetic. A IV 8 4 (394 b 22) Stratonis A IV 23 3 (415 a 2) Stoic. A IV 4 4 (390 a 10, t b 11) 8 1 (394 a 6. 7 b 6. 8 t b 4) 11 1 (400 a 5) 15 3 (406 a 7 b 7) 17 1 (407 a 3 b 3) 21 (410 a 22 b 1) 23 1 (414 a 27) V 24 4 (436 a 13) D 39 (471, 15) Ph 11, 28 (545 b 24) 16, 11 (549 b 29. 34) G 13 (606, 15. 16) Epicur. A IV 23 2 (414 a 30) — (τοῦ κόσμου) A II 4 15—17 (332 b 18) D 29 (465, 5) παρρησιαστικός (?) τοῦ ἡγεμονικοῦ A V 20 5 (433 a 3)
 ἡγεμών (αἰρέσεως) D 21 (458, 13) Hi 9 6 (564, 7 cf. Add.)
 ἡδέ Emp. ThS 10 (502, 12) ἡδ' αὖ E II 5 (588, 9) ἡδ' αὖ πάλιν E II 8 (589, 10)
 ἡδεσθαι. ἡδοντ' ἡδ' ἀνιῶνται Emp. ThS 10 (502, 12) ἡδεσθαι τοῖς ὁμοίοις Emp. ThS 9 (502, 5) 16 (503, 31) ἡδεσθαι (opp. λυπεῖσθαι) ThS 23 (506, 10) ἡδόμεθα τὰ πλείω καὶ πλεονέκεις ThS 31 (508, 12 n a 14) (θεὸν Epicuri) Hi 22 3 (572, 9)
 ἡδη manifesto ἅπερ ἡδη σχήματα προσαγορεύουσιν A IV 8 9 (395 b 23) — τῶν αἰσθητῶν ἡδονὰς ἡδη voluptates iam in sensis, non in cogitatis demum inesse A IV 9 11 (397 b 34 cf. § 12) τὸ δὲ εἰδικόν (ἡδύ) ἡδη αἰσθητὸν iam sensui non cogitationi tantum subiectum A IV 9 13 (398 b 7) — iam inde A III 4 2 (371 b 4) τῶν ἐνοίων αἱ μὲν φυσικῶς γίνονται ... αἱ δὲ ἡδη δὲ ἡμετέρας διδασκαλίας A IV 11 3 (400 a 19) οὐκέτι ἐκ τῶν ὁμοίων, ἀλλὰ δι' ἀλλήλων ἡδη A V 19 5 (431 a 1) — aliquando ἡδη γοῦν ἀσπίδος πληγῆς πακῆναι μὲν τὸ γάλκωμα D 12 (453, 6 cf. Aristot. p. 371 a 26) 13 (454, 9) cf. Theophr. de lapid. § 68
 ἡδονικός (αἵρεσις) G 3 (602, 9)
 ἡδονή. μεθ' ἡδονῆς ThS 31 (508, 9. 15)
 ἡδονῆς χρητικώτατον τὴν γλῶτταν ThS 43 (511, 19) ἡδοναῖς. διαφέρουσιν αἱ ὅσμαι ThS 90 (526, 24) ἡδονῶν τῶν διὰ τῶν σωματικῶν αὐταῖς προσγινομένων G 24 (614, 1)
 ἡδοναί, πόθεν γίνονται placita A V 28 (440 a 15) (opp. πόνος) Anaxag. A IV 9 18 (398 b 20) — ἡδονή (opp. λύπη, ὀχλήσις) Emp. A IV 9 15 (398 b 10) V 28 1 (440 a 19) ThS 16 (503, 30. 504, 4. 6) 23 (506, 12) — Diog. Ap. ThS 43 (511, 14) — (opp. λύπη) κατὰ τὸ ὅρῳ Plat. ThS 84 (525, 3) — τέλος ἀγαθῶν τὴν ἡδονὴν Aristipp. Pl 9 (581, 22) E III 23 (591, 23) G 3 (602, 10) — ἡδοναί τῶν αἰσθητῶν Epic. A IV 9 11 (397 b 34) (σοφίας τέλος) Hi 22 4 (572, 12) Pl 8 (581, 21) Hi 22 4 (572, 13) E I (588, 2) — τὸ ἀγαθὸν καὶ καλὸν λέγει εἶναι τὰς ἡδονὰς Cleanthes E III 37 (592, 30) τὰ σύμπαντα συνίστασθαι ἐξ ἡδονῆς Diog. Bab. E III 40 (593, 5)
 ἡδύς. ἡδύ φαίνεσθαι πρὸς τὴν αἴσθησιν ThS 77 (522, 10) (opp. λυπηρός) A IV 9 12 (398 b 2) ThS 84 (525, 1) 85 (525, 12) ἡδὺ γενικόν A IV 9 13 (398 b 5) τῶν ἡδέων ... ὀρεκτικὰς G 24 (614, 5. 12)
 ἡδυπαθής E III 39 (593, 4)
 ἡθικός (Socrates) E III 6 (590, 5) (ἀρετὴν) A I Pr. 2 (273 a 17) (διάθεσις Socratis) G 1 (597, 9) (λόγων, φυσικῶν λογικῶν) Ph 17, 2 (550 b 11) (φιλοσοφία) Hi 5 (559, 13) ἡθικῆς ἡρξε Σωκράτης Hi 5 (559, 13) ἡθικόν (sc. μέρος φιλοσοφίας) A I Pr. 2 (273 a 19. 22) Hi 17 (566, 27) G 1 (597, 12) 6 (603, 15)
 ἡθος. τὰ ἡθῆ χρηστὰ ποιῆσαι G 2 (598, 12) ἡθος δυσπρόσδοκον G 6 (603, 19)
 ἡκειν G 3 (599, 6) (εἰς πρῶτα) G 3 (600, 18)
 ἡλέτος G 3 (600, 17) cf. ἀπὸ ἡλετός E III 18 (591, 5)
 ἡλιακός (ἐνιαυτός) A II 32 3 (364 a 1 b 6) (ἔρμος) A III 1 2 (365 a 1 b 1) (κύκλος) A II 24 8 (355 a 3 b 3) III 1 3 (365 a 8 b 8) (περιφέργεια) A III 5 11 (373 a 29) (ἐκκαυσίς) A III 7 3 (375 a 6) (περιφορά) A III 16 2 (381 a 22) (ἐκλειψίς) D 10 (451, 18) (αὐγῶν) Hi 7 8 (561, 19)
 ἡλιζία. ἡλικίας προβαίνουσης A V 19 4 (430

α 17) οἱ ἐν ἡλικίᾳ (opp. παιδία) ThS 47 (512, 28) ἡλικία ThS 64 (517, 16)
 ἡλίκος (praecedente τηλικούτος) A II 21 5 (352 α 1 b 1)
 ἡλιος. placita A II 20—24 (348 α 1 b 1 sqq.)
 cf. D 10 (450, 21) 13 (453, 21) 21 (459, 2) 33 (467, 3. 12) Hi 7 4 (561, 3) 8 6 (562, 14) 9 3 (563, 23) 14 3 (565, 27) P1 2 (579, 16) 3 (580, 3) 4 (580, 13. 18) 7 (581, 11) 11 (582, 24) 12 (583, 5) — ἥλιος ἀρχέτυπος Empedocles A II 20 13 (350 α 7 b 7) cf. P1 10 (582, 11) — ἥλιος πολλοί Xenophanes A II 24 9 (355 α 6 b 5) Hi 14 3 (565, 29) — (ἀέρος τρύξ) Metrod. A III 9 5 (376 α 19) — βραδυπορεῖν Emped. A V 18 1 (427 α 20) — ἡλίου σχῆμα Stoic. D 33 (467, 13) — (μέγεθος) Anaxag. Hi 8 3 (562, 20) (ἐκλειψίς) Stoic. D 33 (467, 9) ἥλιον κρύπτεσθαι ὑπὸ τῶν τῆς γῆς ὑψηλοτέρων μερῶν σχεπόμενον Anaximenes Hi 7 6 (561, 9) ἥλιον ἐκλείπειν Anaxag. Hi 8 9 (562, 22) τροπαί A V 18 5 (429 α 4) ThO 23 (494, 7) Hi 8 9 (562, 24) τὴν τοῦ ἡλίου σφαῖραν (ubi sit posita) D 31 (466, 12) Hi 6 5 (560, 5) ἐποχεῖσθαι τῷ ἀέρι Anaximenes Hi 7 4 (561, 4) ποιεῖσθαι τὴν περίοδον ἐναρμόνιον Zarat. Hi 2 13 (557, 14) (κόσμου ἡγεμονικόν) Cle-anthis D 29 (465, 5) δαδούχον εἶναι τὸν ἥλιον eiusdem E III 37 (592, 32) ἥλιον καὶ σελήνην ὀφθαλμοῦς τοῦ οὐρανοῦ λέγει Pythag. E II 7 (589, 5) — (ἄλως) D 14 (454, 29) (οὐχ ἄμα ἀνατέλλει τε καὶ δύεται πᾶσιν) Hi 9 4 (564, 1) (ἀνατολή) Ph 8, 5 (542 b 5) 8, 6 (542 b 6) (πυκνοῦν τὸν ἀέρα Democr.) ThS 54 (514, 26) (τὴν ἔμφασιν ποιεῖ) ThS 54 (514, 24) — de sole deo: (ἔχγονα τοῦ πρώτου θεοῦ) Plat. A I 7 31 (305 b 7) Chrys. Ph 13, 9 (547 b 8) (Ἀπόλλων) Diog. Bab. Ph 15, 22 (549 b 22) (θεός) Stoic. E II 5 (588, 7) Prodic. E III 21 (591, 15) — εἰ ζῶον A I Pr. 3 (274 α 7)
 ἡλός. ἡλίων δίκην καταπεπηγέναι A II 14 3 (344 α 4 b 2)
 ἡμὲν ... ἡδὲ 483, 6
 ἡμέρα. ἡμέρας (opp. νύκτωρ) ThS 18 (504, 15) ἐν ἡμέρᾳ (opp. νύκτωρ) ThS 8 (501, 2. 3. 6) μεθ' ἡμέραν ThS 18 (504, 18. 20. 21) 27 (507, 10. 12) 42 (511, 11) 53 (514, 22) καθ' ἐκάστην ἡμέραν A II 13 14 343 α 2 b 4 Hi 14 3 (565, 28) ἡμέρα τοσαύτη, ὅποση νῦν ἐστίν ἡ δεκάμηνος

Emped. A V 18 1 (427 α 21) ἡμέραν καὶ νύκτα διακρίθῃναι A V 26 4 (439 α 1) — ἡμέρα (quomodo fiat) Arist. D 10 (451, 8) 29 (465, 7) Ἡμέρῃ Hesioda Hi 26 2 (575, 6) expl. Metrod. P1 11 (582, 25) — ἡμέραν τε καὶ νύκτα A I 6 10 (295 α 21) (νύκτα φανῆναι) A II 24 4 (354 α 14 b 15) σελήνης A II 32 1 (363 α 13 b 19) εἰ ἡμέρα ἐστίν, φῶς ἐστίν etc. G 15 (607, 11)
 ἡμιδᾶκτυλος He 17 (655, 35)
 ἡμικύκλιον D 14 (455, 5)
 ἡμίλονος (στεῖραι, placita) A V 14 (424 α 14)
 ἡμιπύρωτος (σφαῖραν τὴν σελήνην) A II 25 13 (356 b 23)
 ἡμισυς. δύο καὶ ἡμισυ ἡμέρας A V 18 5 (429 α 2)
 ἡμισφαίριον (ἕτερον τοῦ κόσμου) Emp. A II 20 13 (350 α 8. 12 b 8. 12) δύο ἡμισφαίρια, τὸ μὲν καθόλου πυρός, τὸ δὲ μικτόν ἐξ ἀέρος καὶ ὀλίγου πυρός P1 10 (582, 8) — Epic. E II 8 (589, 15)
 ἡνεμόεις (Ἰάρταρα) Hesiodi Hi 26 2 (575, 2)
 ἡπαρ ThS 6 (500, 16)
 ἡπειρος expl. Stoic. D 31 (465, 24. 489, 25) πλεόντων ἡμῶν ἡ ἡπειρος κινεῖσθαι δοκεῖ A III 5 1 (372 α 4 b 4)
 ἡπειροῦν 486, 24. 489, 20
 ἡπερ A II 31 1 (362 α 5 b 21)
 ἡρέμα κατ' ὀλίγον 486, 19
 ἡρεμεῖν (θαλάττα) A V 29 1 (441 α 8) (opp. κινούμενον) 480, 5 ThS 41 (511, 8) (τὴν γῆν) Hi 9 3 (563, 20) conl. σιγᾶν Hi 2 18 (558, 13)
 ἡρεμία A I 1 2 (274 α 25) (opp. κίνησις) A I 22 4 (318 b 17) 23 7 (320 α 5 b 11) 481, 6
 ἡρώς (τὰς κεχωρισμένας ψυχὰς τῶν σωμάτων) A I 8 2 (307 α 11) placita A I 8 (307 α 4)
 ἡσυχάζειν (θεόν Epicuri) Hi 22 3 (572, 9) iacere 488, 30
 ἡτοί A I 3 22 (288 α 8) 480, 4 ἡτοί μὲν Emp. Hi 3 2 (558, 21) ἡτοί... ἡ A I 7 8 (300 α 18) 9 (300 α 30) 12 2 (310 α 17 b 24) IV 9 16 (398 b 19) D 3 (448, 20 ThS 72 (520, 23)
 ἡτορ (ἀληθεῖς ἀτρεμές) Parmen. 483, 6 Hesiodi Hi 26 2 (575, 21)
 ἡττᾶσθαι. ἡττηθεῖς A I 7 10 (301 α 14)
 ἡττον ψῦχος D 11 (452, 17) ἡττων τῶν ἡδονῶν Hi 19 21 (569, 28) ἡσσονα οὐδενός G 3 (600, 5) ἡττον πεπυρωμένον A III 3 13 (370 b 5) τῷ μᾶλλον καὶ ἡττον (διαφέ-

ροντα) D 11 (452, 10) οὐχ ἥττον... ἔσφ
c. comp. ThS 53 (514, 23) οὐθὲν ἥττον
D 14 (454, 30) ThS 17 (504, 14) 37
(509, 29) ἔλως μὴ εἶναι αἰσθησιν ἢ ἥττον
ThS 20 (505, 11) — οὐχ ἥκιστα (i. e.
οὐχ ἥττον) τῶν ἀρρένων A V 5 3 (418
a 15)

ἡύτε Homer. A III 5 2 (372 a 9 b 9)

ἡχεῖν (τὰ κενά) A IV 16 2 (406 a 24 b 24)
ThS 25 (506, 24) τῶν ἡχούντων (dist.
φωνούντων, ψοφούντων) A IV 19 2 (408
a 11) ἡχοῦντος τοῦ πνεύματος D 13 (454,
7, 19) ἡχεῖν ἐντός ThS 9 (501, 13)

ἡχος. ἡχον ποιεῖν ThS 9 (502, 1) ἡ. ἐνός
ἐν ὧσιν ThS 19 (504, 30) ἡχον εἶναι
(coni. ψοφον ἀναρθρον) ThS 41 (511, 7)
ἡχους (an ἡχούς? cf. Columell. IX 5 c)
ἀπεργάζεται A IV 20 2 (410 a 10)

ἡχώ A IV 19 5 (409 a 21) ThS 53 (514, 17)

θαλάσσιος (ζώων) Hi 14 5 (566, 6)

θάλαττα. τῆς πέραν τοῦ διακεκαυμένου κύ-
κλου... θαλάττης A II 30 1 (361 b 11) ἡ
ἔξω θ. A IV 1 2 (385 a 2) (Ἀτλαντική)
A III 17 1 (382 a 20 b 7) (ῥόωδης) D 13
(453, 31) (ἀναχώρησις) 486, 4 σχιζομένη
ταῖς κόπαις παραστλβει A III 3 2 (368
b 2) ἀναμμα νοερόν τὸ ἐκ θαλάττης A II
20 4 (349 a 1 b 4) καταψύχεσθαι τῷ πλήθει
τῆς θαλάττης τὴν ἀπὸ τῆς γῆς ἀναθυ-
μιασιν D 13 (454, 17) θαλάσσης ἀναθυ-
μιάματος D 33 (467, 13)

περὶ θάλασσης πῶς συνέστηκε καὶ πῶς ἐστὶ
πικρά placita A III 16 (381 a 12) 4 4 (371
b 18) ThO 23 (494, 4) Hi 8 4 (562, 8) 14 4
(565, 30) c (566, 8) τὴν γῆν εἰς τὴν θά-
λατταν χωρεῖν Xenoph. Pl 4 (580, 12)
(Ποσειδῶν) Diog. B. Ph 15, 30 (549 b 14)

θαλαττοῦν. θαλαττωθεῖσα χέρσος 489, 23

θαλάττωσις 486, 26*

θαλερός (τοκῆα Hesiodi) Hi 26 2 (575, 20)

θάλλειν (ἀφθίτω βίω Eurip. immo Critiae)
A I 7 2 (298 a 25)

θάμνος (Emped.) Hi 3 2 (558, 22) He 4
(652, 17)

θάνατος A I 30 1 (326 a 16) (i. e. αἰώνιος
ὑπνος) A I 7 8 (300 a 26) — περὶ θανάτου
placita A V 24 (435 a 11 b 1) 25 (436 a 18)
θάνατος ψυχῆς A V 25 2 (437 a 11) θα-
νάτου καταφρονοῦσιν Hi 24 8 (573, 13)

θάρσος ThS 43 (511, 1b)

θαυμάζειν. Ἴριν Θαύμαντος... διὰ τὸ θαυ-
μάσαι ταύτην A III 5 2 (372 a 6 b 6) ἄν-
τις θαυμάσειεν ThS 82 (524, 12)

θεᾶσθαι D 14 (455, 8)

θέατρον μυριάνδρον A IV 19 3 (409 a 7)

θεῖν He 4 (652, 17)

θεῖον (*sulfur*) [?] ThS 77 (522, 15)

θεῖος quis sit Empedocli A I 7 28 (303 b 28)
(ἐκγονα Plat.) A I 7 31 (304 b 32) (σώματα
Philolai) A II 7 7 (337 b 6) τὰ θεῖα i. e.
(ἄστρα) A IV 2 2 (386 a 6 cf. Add.) τὰ
θεῖα διανενημμένα κατὰ σφαίρας Arist. D 9
(450, 12) 31 (466, 4) (δύναμιν) A I 7 11
(302 b 1) Ph 7 b 5 (539 b 1) Hi 15 2 (566,
16) (ψυχὰς) A I 7 28 (303 b 27) E III 22
(591, 19) θεῖα (dist. ὑπὸ τύχης, ὑπὸ ἀνάγκης)
A I 1 2 (274 a 29) θεῖων τε καὶ ἀν-
θρωπίνων ἐπιστήμη A I Pr 2 (273 a 12)
τὸ θεῖον (i. e. θεός) κυριώτατον A I 6 16
(297 a 5) θεῖου τινός μετέχειν A V 1 4
(416 a 5) Ph 6 b 6 (536 b 5) E III 24 (591,
26) 36 (592, 24, 32)

θέλειν. τοὺς θέλοντας ταῖς βουλομέναις συν-
εἶναι E I (587, 11)

θεμιτός (νόμος) E III 39 (593, 1)

θεολογεῖν i. e. θεὸν λέγειν Hi 27 7 (574, 2)

θεομίσῃς Hi 19 21 (569, 27)

θεόπεμπτος A V 2 3 (416 a 15 cf. p. 15)

θεόπνευστος christiana fraude Phocylidi
et Plut. de Plac. inculcatum p. 15

θεός num omnia facere possit A I 7 3
(299 a 6) (πρόνοια καὶ συνοχή) A II 4 2
(331 a 3 b 4) ψυχὴ ἔργον τοῦ ἀδίδου θεοῦ
A IV 7 5 (393 a 12) (opp. ἄλογα ζῷα,
σοφοί) A IV 10 4 (399 a 14 b 17) (δραστι-
κώτατον αἴτιον) G 16 (608, 15) (κόσμου
δημιουργός) G 17 (609, 12) κατὰ θεὸν
ἐγγινεσθαι τοῖς σώμασι ψυχῇ G 24 (614, 1)
πρὸς τὸν θεὸν χωρεῖ Hi 24 6 (573, 28)
εἰς θεὸν ἀναπέμπεσθαι (ψυχὰς) G 24 (614,
10) θεοὺς πατέρας συστήσαι A I 6 14
(296 a 24) — Περὶ θεῶν liber Persaei
Ph 9, 34 (544 b 9) Chrysippi Ph 11, 16
(545 b 11) Nicolai Dam. ThO 5 (481, 8)

περὶ θεοῦ placita A I 7 11—31 (301 a 21
b 1) cf. praeterea deus Thaletis Hi 1 3
(555, 7) — Anaximenis Hi 7 1 (560, 15)
— Pythag. A I 7 18 (302 a 3 b 18) Hi 2 2
(555, 19) E II 7 (589, 4) III 8 (590, 8)
ἐαυτὸν θεὸν ὠνόμασεν Pyth. E I (587, 7)
II 8 (590, 14) — (δημιουργός) Philolai
A II 4 15 (332 b 22) — Heracliti Hi 4 2

(559, 2) — Xenophanis ThO 5 (480, 8) Hi 14 2 (565, 25) Pl 4 (580, 14) G 7 (604, 18) — (πρῶτον, ἄψυχον, opp. τοὺς γεννωμένους ὑπὸ τοῦτου) Parmen. Ph 5 a 2 (534 b 6) — Emped. Hi 3 1 (558, 17) — Prodicus Ph 10, 4 (544 b 13) E III 21 (591, 15) — μὴ θεοὺς εἶναι Protagoras. E III 16 (591, 1) item Theodorus E III 24 (591, 26) — κατὰ νόμον εἶναι πολλοὺς θεοὺς, κατὰ δὲ φύσιν ἓνα Antisth. Ph 7 a 32 (538 b 10) — θεοῦ τὴν μορφήν οὐχ ὁρᾶσθαι Xenophonis Ph 6 d 4 (537 b 3) — Platonis A I 3 21 (288 a 1 b 1) (πρῶτος opp. ἔχοντα) A I 7 31 (305 b 6) θεὸς καὶ τάγαθόν ThO 9 (485, 3) θεός, ὕλη, παράδειγμα Hi 19 1 (567, 7) 3 (567, 14) cf. He 11 (553, 28) εἰς καὶ πολλοὶ Hi 19 b 7 (567, 27) E I (587, 13) θεοὶ θεῶν Hi 19 7 (568, 2) (γενητούς) Hi 19 8 (568, 5) (ἀναίτιος) Hi 19 19 (569, 21) E I (587, 8) II 6 (588, 24) (πρῶτον αἰτίων) E II 6 (588, 26) III 22 (591, 17) G 16 (608, 9. 18) — θεὸς ἀνωτάτω Aristot. A I 7 32 (305 a 2 b 9) D 9 (450, 15) (σφαίρας κινούντες) D 9 (450, 14) E II (588, 31) III 31 (592, 10) — Stoicorum A I 6 1 (292 a 22) 7 33 (306 a 10 b 10) D 29 (464, 11. 19. 20) Hi 21 1 (571, 9) (θεός i. e. κόσμος) D 31 (465, 16) cf. E I (587, 16) θεῶν τὴν ἱγεμονίαν ἔχόντων, τῶν δ' ἀνθρώπων ὑποτεταγμένων D 29 (464, 24) τὸν θεὸν νοῦν ὀρίζουσι E I (587, 17) II 5 (588, 5) θεῶν σύγχρονον ὕλην E II 5 (588, 18) — θεὸς καὶ ὕλη Zenonis A I 3 25 (289 a 2 b 2, t b 3) E III 36 (592, 21) G 16 (608, 19) — θεὸς καὶ ὕλη ἀρχαί Cleanthis He 14 (654, 28) θεοὺς μυστικὰ σχήματα ἔλεγεν idem E III 37 (592, 31) — θεοὺς ἄρρενας (θηλείας) Chrysippi Ph 12, 9 (516 b 9) (κόσμος) Ph 11, 28 (545 b 24) 15, 4 (548 b 27) (ἦλοι cet.) Ph 13, 8 (547 b 8) θεῶν ὀνόματα ἐφαρμόττει (τῇ ψυχῇ τοῦ παντός) Ph 15, 11 (548 b 34) — τὰ περὶ θεῶν λεγόμενα ἀνῆρει Posidonius E III 41 (593, 8) — θεοὶ ἀνθρωποειδεῖς Epicuri A I 7 34 (306 a 13 b 12) Hi 22 2 (572, 1) 3 (572, 2) P 18 (581, 17) E I (558, 3) τύπον κρατεῖν φρασμένον καὶ κινεῖσθαι μεταβατικῶς G 16 (609, 3) — θεὸς Brachmanum Hi 24 2 (573, 8)

θεότης. φρονεῖν περὶ θεότητος Stoici E II 5 (588, 4) τὴν μίαν θεότητα μερῶν εἰς ἥλιον cet. Stoic. E II 5 (588, 6)

θεραπεινίς Hi 1 4 (555, 11)
θερινός A II 19 1 (347 a 14 b 8) (τροπικός κύκλος) A II 10 2 (339 a 9 b 17) 12 1 (340 a 12 b 16) IV 1 7 (386 a 1) (ζώνη γῆς) A III 14 1 (378 a 23) (τροπή) A III 7 3 (375 a 10) IV 1 4 (385 a 9)
θερμαίνειν A V 29 1 (441 a 13) ThS 28 (507, 15) 30 (507, 32) 65 (517, 24. 25) 67 (518, 17) 75 (521, 18) 78 (522, 21) 84 (525, 9) Hi 7 6 (561, 12) 9 5 (564, 2)
θερμασία (τῆς ἐν τῷ σπέρματι ἐξατμισθείσης) A V 11 1 (422 a 19) (opp. ψύξις) A V 9 1 (421 a 12) 15 4 (426 a 6 cf. n a 2) Hi 7 8 (561, 20)
θερμομειγής ἀήρ A II 20 13 (350 a 13 b 13)
θερμός (πνεῦμα) A IV 3 3 (388 a 1 b 1) θερμόν ἔμφυτον A IV 22 1 (412 a 4) V 15 4 (426 a 7) θερμότερα ἄρρενα A V 21 2 (438 a 12) (τὸ ἐν τῷ αἵματι Emped. A V 24 2 (435 a 15) (ψυχικόν) Leuc. A V 25 3 (437 a 16) αὔξεσθαι τὰ ζῷα διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ θερμοῦ A V 27 1 (440 a 6) (τὸ ἐν τῇ γῇ) A V 26 4 (439 a 5) θερμοῦ ὑπόλειψις A V 30 4 5 (443 a 8 b 8 a 13) θερμοῦ καὶ καπνώδους μίξις D 14 a (Add. p. 455) θερμὴ ἀναθυμίασις Aristotelis D 13 (454, 23) τὸ θερμόν τῷ ὑγρῷ ζῇ ThO 1 (475, 5) θερμοῦ οὐχ ὑπάρχειν φύσιν ThS 63 (517, 10) θ. τὸ λεπτόν ThS 75 (521, 24) τοῖς περὶ τὴν σάρκα θερμοῖς καὶ ψυχροῖς ThS 86 (525, 22) θ. ἐμπόπτοντος εἰς τὰ νέφη Hi 8 11 (563, 5) (εἰς τὸ ψυχρόν) A III 3 4 (368 a 10 b 13) καταψυχθὲν τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ θ. A V 25 1 (437 a 3) — θερμόν, opp. ψυχρόν ThS 2 (499, 10) 28 (507, 15) 38 (510, 7) 59 (516, 5)

θερμόν τε καὶ ψυχρόν, ἅπερ ἀρχὰς τιθέασιν ThS 71 (520, 7) Anaximandri Pl 2 (579, 13) — Hipponis Hi 16 1 (566, 20) — Archelai A II 4 5 (331 b 10) Hi 9 2 (563, 16) He 11 (553, 27) Parm. ThO 6 a (482, 20) 13 (491, 20) ThS 3 (499, 15) — Platonis ThS 83 (524, 21) — Aristotelis A I 3 22 (288 b 12) — Stratonis A I 3 24 (288 b 19) E III 33 (592, 16)

θερμότης (ἀντιπρόπτοντος ψύχους) A II 23 4 (353 a 5 b 6) (τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου) A III 3 3 (368 a 6 b 9) (τοῦ σώματος) A IV 3 11 (389 a 4) (opp. ψυχρότης) A V 7 1 (419 a 13) 30 1 (442 a 10 b 7) θερμότητα μὴ δύνανθαι μετεωρίξεν (ἀτμίδα) D 11 (452, 5)

- θερμότητες D 14^a (Add. p. 455) θερμότητι τήκειν γλώτταν ThS 25 (506, 27)
 θ. τῶν ἄστρον Hi 8 7 (562, 17) (ποιότης Arist. He 11 (654, 2))
 θερμός A IV 1 3 (385^a 7) 7 (386^a 4) V 26 4 (439^a 10) D 11 (452, 16) 13 (453, 23) 26 (462, 5. 6) κατὰ θερμός A IV 1 6 (385^a 24) Hi 8 5 (562, 12)
 θέσις (dist. τάξις, σχῆμα) Atom. A IV 9 8 (397^b 16) (τῶν ἱριδῶν χρωμάτων) D 14 (455, 18) κατὰ πᾶσαν θέσιν D 19 (457, 24) τὴν θ. καὶ τὴν ἐναπόληψιν τῶν κενῶν ThS 62 (517, 1) τῇ θέσει πρὸς ἄλληλα ThS 75 (521, 5) θέσις καὶ τάξις σχημάτων ThS 75 (521, 25) (opp. σχῆμα ThS 79 (523, 2) — (τῆς γῆς) A III Pr. (364^a 15) placita A III 11 (377^a 5) D 23 (460, 3) (τῶν ἀπλανῶν) A II 15 4 (344^a 18^b 16)
 θεσμός Ἀδραστέας Plato Hi 19 19 (569, 21)
 θεωρεῖν δι' ὅπως A IV 12 1 (401^a 19) ThS 89 (526, 22) τὰ φυσικὰ θεωρῆσαι A I 1 1 (274^a 19) γένεσιν... ἀδιαιεῖτον θεωρῶν ThO 8 (483, 19) ἀστηρ ἄνωθεν θεωρῆται A III 2 3 (366^a 23) cf. I 6 4 (293^a 23) III 1 7 (365^b 23) θεωρεῖσθαι ἐν μέρει D 27 (463, 4) θεωρεῖται (synon. ὑπάρχει cf. Bekkeri ind. Sext. Empir. p. 785) A I 3 8 (282^a 17 Add.) 23 2 (319^b 9)
 θεωρητός. λόγῳ θεωρητά (opp. αἰσθησει) Atom. A I 3 5 (279^a 17) 18 (285^a 4^b 8) 7 34 (306^a 14^b 13) IV 3 5 (388^a 3^b 6)
 θεωρητικός A I Pr. 3 (274^a 3. 8) (ἔξιν) G 5 (603, 3)
 θεωρία ThO 10 (485, 10)
 θηλή. ἐν τῇ μήτρᾳ θηλάς τινας A V 16 1 (426^a 21)
 θηλυκός. θηλυκῶν (v. l. θηλέων) A V 21 2 (433^a 17) θηλυκῶς ὀνομάζεσθαι Ph 12, 13 (546^b 9)
 θήλυς A V 5 (418^a 3^b 1) saepe D 39 (470, 21) Hi 2 8 (556, 15) 8 12 (563, 10) (δουράς) A I 7 30 (304^b 7) (ἀριθμός) Hi 2 6 (556, 12) 7 (556, 15) (θέοις) Ph 12, 10 (546^b 10)
 θηρίκλειον ἀργυροῦ διαλλάττει D 3 (448, 25)
 θηρίον He 4 (652, 11. 15)
 θηριώδης (βίος Eurip. immo Critiae) A I 7 2 (298^a 17)
 θίξις τῶν προσπιπτόντων A IV 21 3 (411^a 12)
 θνήσκειν (οὐδὲν τῶν γιγνομένων) Eurip. A V 19 3 (430^a 12) 490, 22 — θνητός Homer. A III 5 2 (372^a 9^b 9) ἀπάντων θνητῶν Emp. A I 30 1 (326^a 15) (ψυχὴν) G 24 (613, 14) He 3 (651, 20) (ἐπιθυμίας i. e. caducas) Hi 22 4 (572, 13)
 θολός. θολώτερος ἀήρ (opp. καθαρώτερος) A II 28 6 (359^a 7^b 7)
 θορή (i. e. σπέρμα) A V 14 1 (424^a 32)
 θοῤῥξ Hi 25 1 (574, 8) E III 31 (592, 18) θοῤῥτα E III 26 (591, 35)
 θρασύς G 6 (603, 16)
 θρασύτης Hi 19 16 (569, 12)
 θραύειν A I 3 18 (285^a 5^b 10) III 3 3 (368^a 3^b 6) κατὰ μικρὰ τεθραυσμένα ThS 11 (502, 19)
 θραυσίς A III 3 7 (368^b 30)
 θραῦσμα (ἐλάχιστα) Emped. A I 13 1 (312^a 3^b 3) Heraclidis A I 13 4 (312^b 10) (ὑμοιοσχήμονα) Epicuri A IV 19 2 (403^a 12) Democriti 19 3 (409^a 24) (πνεύματος) A IV 19 3 (409^a 6)
 θρεπτικός (ψυχῆς ἐνέργεια) Arist. A IV 4 3 (390^t 4) 7 7 (393^t 18) θρεπτικά τὰ ἀπὸ τῆς τροφῆς A V 16 3 (427^a 1)
 θρίξ A I 3 5 (279^a 9 cf. n^a 8) ThS 23 (506, 9)
 θρυλεῖν. πολλὰς θρυλεῖται λόγος E II 5 (588, 12)
 θρύπτειν. θρύπτεσθαι Atom. A IV 19 2 (408^a 12) 3 (408, 22) ThS 51 (513, 29) D 4 (449, 2) 487, 15
 θρώσκειν. πλησίον θρώκουσί μου Eurip. A IV 12 5 (402^a 25)
 θύειν. θῦον οἰδματι Hesiodi Hi 26 2 (575, 13) — θύεσθαι τοῖς θεοῖς Pyth. E I (587, 3) III 8 (590, 9)
 θυμιᾶσθαι f. l. pro ἀναθυμιᾶσθαι A II 6 3 et III 3 9
 θυμικός. τὸ θυμικόν Platonis A IV 4 1 (390^b 4, 389^t 20) E I (587, 10) III 22 (591, 19) G 24 (615, 1)
 θύραζε ἐξεῖρα A IV 22 3 (414^a 11)
 θύραθεν εἰσπράννεσθαι τὸν νοῦν A IV 5 11 (392^a 3) γιγνομένης πληρώσεως A IV 22 3 (413^a 15) ὑποδέχεσθαι πνεῦμα D 13 (453, 31)
 θύριδες. διὰ θυρίδων προκύψας ὁ νοῦς similia 209. 210. 210¹
 θυσιὰ Ph 11, 6 (545^b 1)
 θυτικός. τὸ θυτικόν (μαντικῆς) A V 1 3 (415^a 19)

θώραξ A IV 4 c (390 a16) 5 c (391 a11, b14) 22 z (412 a21. 25) z (413 a17) V 24 z (436 a6) 25 i (437 a1) Pl 10 (582, 15)

λαμπος Callimachi A I 7 i (298 a1)

λασις. ἐκατέρων ἴσιν εἶναι τὸ ἐναντίον ThS 8 (501, 10)

λατρικός (φαρμάκων) D 28 (464, 8)

λατρός A IV 2 s (387 a7 b8) V 9 i (421 a8) 18 r (429 b1) cf. Medici Ind. I p. 686a

ιδέα (i. e. μορφή) Democr. A IV 3 5 (388 a4 b7) G 16 (609, 1) — ἰδέα def. A I 10 i (308 a16 b17) placita A I 10 (308 a14 b16) Pythag. A I 10 z (309 b3) Platonis I 3 s (288 a1 b1) 2i (288 a4 b4) 7 3i (305 n b2) 10 z (309 a2) D 1 (447 a1 b1) 40 (472, 2) G 17 (610, 3) Stoicis ἐννοήματα A I 10 s (309 a9) — ἰδέας μετελθούσας τὰς ἀγαθὰς G 24 (614, 18)

ιδιάζειν. τὰ ἰδιάζοντα μέρος, opp. κοινά A V 7 c (420 a15)

ἴδιος. κατὰ τὸν ἴδιον λόγον D 2 (448, 2. 6) κατ' ἰ. ἔξιν συνεστώτων D 23 (459, 19) τὰς ἰ. κράσεις ThS 12 (503, 2) (ψῶς) Hi 8 s (562, 20) (τινὰ ὁδὸν πεπορευμένους) Pl 4 (580, 6) ἴδιον ἐξέθετο Pl 6 (581, 5) (εὐρηγότες) G 2 (598, 6) ἄποπον καὶ ἴδιον ThS 57 (515, 16) ἴδιον φέρειν τι ThO 4 (480, 1 cf. n a1) ἴδιον ποιεῖ τῶν ἐμψύχων (τὴν φρόνησιν) ThS 46 (512, 12) cf. 82 (524, 10) κατ' ἴδιον φέρεσθαι Pl 7 (581, 12) (opp. συμβεβηκός) Ar. A IV 9 z (396 b21) (opp. κοινός) E I (587, 11) ἰδίας ἐκάστη φαντασίας A IV 8 c (395 b5) 10 z (399 a8 b9) ἕκαστον ἰδίᾳ 490, 20 ἰδίᾳ καθ' ἑκάστην ThS 27 (507, 8)

ἰδίως λέγειν D 32 (466, 20) ThS 37 (510, 2) cf. 38 (510, 4) 50 (513, 17) 55 (515, 2) 71 (520, 2) — ἰδίως καὶ ἰδιαιτάτα (opp. κοινῶς) G 6 (603, 22) 12 (606, 10) ἰδιώτερον ὠνόμασε A I 23 z (319 b13) — ἰδίως ποιά Stoicorum D 27 (462, 22. 25)

ἰδιοφειγής (σελήνην) A II 28 a (358 b13)

ἰδιοφυής (νοῦν) A I 7 20 (303 b4)

ἰδιωτικῶς ἀποδιδόντων ThO 13 (491, 20)

ἰδρύειν D 9 (450, 13)

ἰδρώς (τῆς γῆς θάλαττα) A III 16 z (381 a25) ThO 23 (495, 4) (τοῦ θερμοῦ) A III 16 a (381 a25) (συγγυμνασίας) A V

5 z (418 a12) unde fiat A V 22 i (434 a13)

ἰέναι. (πλησίον) A IV 1 s (385 a22) (ὅπερ γῆν) D 10 (451, 9) ἰόντα τε καὶ ἀπίοντα D 10 (451, 11) (διὰ παντός τοῦ σώματος) ThS 45 (512, 7)

ἱερεὺς Aegyptiorum A IV 17 (386 a1) Hi 2 18 (558, 11) 13 i (565, 6)

ἱερός (τετρακτὸν) Hi 2 s (556, 20) τὸ πρὸ τεύχευς ἱερόν Callimachi A I 7 i (298 a3) ἱερώτατον A I 6 s (293 a15)

ἰθύς (ionice). ἰθὺ τέτρηται τῇ ἀκοῇ ex Diog. Apoll. ThS 41 (511, 6)

ἱκανός (πρὸς πίστιν) ThO 4 (479 n a13) ἡ συμμετρία μόνον ἱκανόν ThS 15 (503, 25) ἱκανώτερον *habiliorem* Hi 18 i (567, 3) μάλ' ἱκανῶς Pl 3 (580, 5) ἱκανῶς ἔχει μοι He 13 (654, 21)

ἱκετεύειν ex Eurip. A IV 12 s (402 a22)

ἱκμάς ThS 44 (511, 24) (παχείας τε καὶ λιπαρᾶς) ThS 50 (513, 25) (ἐκ γῆς ἀνίστασθαι) Hi 7 s (561, 5)

ἰλύς ThO 6 a (482, 19) Hi 9 s (564, 5)

ἰλυσπᾶσθαι 488, 4

ἱμάτιον A IV 19 z (408 a20) D 12 (453, 9)

ἰνδικες (φιλοσόφων) 601, 3 cf. p. 243

ἵπτασθαι He 4 (652, 16)

ἱριοειδής (ἐμφάσεις) D 14 (455, 30)

ἱρίς A III 1 z (365 a5 b6) (διπλῇ) D 14 (455, 16) placita A III 5 (371 a7 b27) D 14 (454, 26. 455, 3) Hi 7 s (561, 18)

ἱς. ἰνῶν A V 3 c (417 a17)

ἰσάζειν ThS 4 (499, 23)

ἰσάριθμος (τοῖς στοιχείοις) A I 15 z (313 b11)

ἴσατις ThS 77 (522, 13. 16)

ἴσημερία expl. Stoic. D 26 (462, 9)

ἴσημερινός (κύκλος οὐρανοῦ) A II 12 i (340 a13 b17) Add. p. 353 b12 D 10 (451, 11) (ζώνη γῆς) A III 14 i (379 a1)

ἴσατις ThS 77 (522, 14)

ἰσθμός 491, 6

ἰσοδρομεῖν A II 16 7 (346 b6, cf. a4)

ἰσόδρομος A II 16 7 (346 a4) 32 i (363 a13 b19)

ἰσοκράτεια 434 n a4

ἰσοκρατῶς Zenonis D 23 (459, 24)

ἰσόμοιρος τῇ κράσει A V 19 s (431 a11)

ἰσονομία τῶν δυνάμεων (opp. μοναρχία) A V 30 i (442 a4 b2)

ἰσόπλευρος He 16 (655, 13)

ἰσορροπία A III 15 7 (380 a15)

ῥσος. τὸ ἴσον ἀπέχειν ἀλλήλων A II 1 s (329

- b3) ἴσων πανταχόθεν A III 15 γ (380 a14)
 ἴσων φέρεσθαι χειμῶνος καὶ θέρους (Νεῖ-
 λον) A IV 1 ε (385 a18) φιλότης... ἴση
 μῆκος τε πλάτος τε Emped. ThO 3
 (478, 15) τὴν ἐξ ἀμφοῖν ἴσων συγκειμένην
 ThS 8 (501, 11) ἴσα καὶ παραπλήσια
 ThS 11 (502, 14) δεῖν (sc. μερῶν) ὕδα-
 τος καὶ τῶν ἴσων γῆς A V 22 ι (434 a10)
 ἐξ ἴσων ἢ κρᾶσις ThS 19 (504, 20) —
 ἴσως ἐπρόνησεν E II 6 (588, 23) — *for-*
lasse A II 8 ι (333 a1 b2) frequentat Th
 velut O 11 (485, 19. 486, 2) S 22 (505, 22)
 32 (508, 20) 33 (508, 25) 35 (509, 11)
 46 (512, 13) 54 (514, 24) 58 (515, 27)
 69 (519, 16) 82 (524, 15, 19)
 ἰσόστοιχος ThO 3 (478, 11)
 ἰστάναι τὰς κοιλίας ThS 66 (518, 7) —
 ἴσῃσι τὸν ἥλιον I. e. stare credit
 A II 24 ε (355 a1 b1) — ζυγῷ τὸν κό-
 σμον ἰστάς (*pendens*) He 17 (656, 5) —
 περὶ τάμερῃ ἴστασθαι τὴν τομὴν A I 16 ε
 (315 b4) τὴν σκιὰν τῆς γῆς κατὰ τόδε τὸ
 μέρος ἴστασθαι A III 1 ε (365 a13 b13)
 κατ' ἀντικρὺ ἴστασθαι A III 5 ιι (374 a2)
 ἴσπεται ἀήρ A III 18 ι (384 a5) ἐπὶ γνώ-
 μης στήσομαι He 12 (654, 5) — εἰστήκει
 τὰ σώματα Anaxagorae (opp. ἀτάκτως
 κινούμενα) A I 7 ε (299 a19) ε (299 a23)
 στοιχεῖον πρῶτον ἔστικεν οὕτως D 21
 (458, 19) (τὸ πνεῦμα περὶ τὴν κοιλίαν)
 ThS 44 (511, 30) οὐχ ἑστάναι τὰ πάντα
 Heracliti Hi 4 ε (559, 2) ἐστώτας τόπους
 (coni. ὠρισμένους) A II 7 ε (336 a21 b17)
 ἱστορεῖν A V 7 ι (419 a14) τῶν ἱστορη-
 μένων περὶ ἀρχῶν 484, 17 ἱστορητέον
 τὸν λόγον A I 8 ι (307 a8)
 ἱστορία duplici sensu usurpatur 102² ἱστο-
 ρία ἀναγραφεῖσθαι 486, 20 κατὰ τὴν Ἀρι-
 στοτέλειον ἱστορίαν A II 29 α (360 b2)
 τὴν περὶ φύσεως ἱστορίαν τοῖς Ἑλλήσιν ἐκ-
 φῆναι ThO 1 (475, 10) τῆς περὶ φύσεως
 ἱστορίας ThO 5 (480, 7. 485, 1) Φυσικῆς
 ἱστορίας Theophr. ThO 7 (483, 9) 4
 (479 n b7) μεθ' ἱστορίας φυσικῆς 490, 29
 Ἱστορία φιλόσοφος Galeni p. 258. 595
 ἱστοριογράφος (Ἐφορος) A IV 1 ε (385
 a24)
 ἴσχειν (νεῦσιν) A I 12 ε (310 a16 b23) (τὸν
 χυλόν D 14 α (Add. p. 455) ἴσχεσθαι med.
 (opp. κινεῖσθαι) Stoic. D 24 (460, 8)
 ἰσχύνειν. τοῦτοις ἐλλογον τοῦτ' ἰσχύειν τὸ οί-
 κειον πῦρ ThS 18 (504, 22)
 ἰσχυρίζεσθαι Hi 19 ιι (568, 16)
 ἰσχυροποιεῖν A II 23 ε (352 a20 b18)
 ἰσχυρός (ἐκπρωσις) A III 3 ιο (369 b10)
 (syn. συνεστὸς σπέρμα) A V 7 ε (419 a25
 cf. n a11) (φορὰ) D 12 (452, 31) (opp.
 ἀσθενής ThS 37 (509, 26) ἰσχυρότερον
 (opp. ἀσθενέστερον) πῦρ A II 28 α (358
 a12 b16) (ψυχῇ) Stoic. A IV 7 ε (393
 a5) ἰσχυρότατον ἀνάγκη A I 25 ι (321
 a2 b2) — ἰσχυρῶς κινεῖν D 13 (453, 30)
 ἰσχὺς (ισχύος ὑπερέτης) Eurip. immo Cri-
 tiae A I 7 ε (298 a17) (πνεύματος) A III
 7 α (375 b12) Hi 20 ε (570, 28) *natura* (?)
 D 31 (465, 22)
 Ἰταλικός (αἰρεσις) A I 3 ε (283 a11) Hi 2 ι
 (555, 14)
 ἰχθύς. ὁμοίαν φύσιν ἔχειν ὄρνιθας ἰχθύσι
 ThS 44 (511, 29) ἰχθύος τύπος Hi 14 ε
 (566, 5) ἰχθύων ἀριθμὸν οἶδα He 17
 (656, 4) ἀνακλύψαντες ἐξ ὕδατος Hi 24 γ
 (574, 4) ἀστερόεντες (zodiaci Arat.) A I
 6 ε (294 a11) cf. V 18 ε (429 a25) ἰχθύς
 Emp. Hi 3 ε (558, 22) cf. He 4 (652, 12)
 ἰχθυηλατεῖν ἀλήθειαν 489, 21
 Ἰωνικός A I 3 ι (276 a8) γ (280 a15 b8)
 καθαίρειν. πολλὰ τῶν ἐπιλυμαινομένων τὸν
 ἀνθρώπινον βίον καθάρας A I 7 ιο (301
 a17) μήτρα κεκαθαρμένη A V 10 ε (422
 a6) καθαίρειν τοὺς πόρους ThS 89 (526,
 20) (τὸν κόσμον) Hi 21 α (571, 21) κα-
 θαιρόμενας σωμάτων ψυχὰς E II 5 (588, 9)
 καθαπάξ omnino A IV 6 ε (392 b15) D 2
 (448, 4)
 καθάπερ eodem modo quo ὥσπερ ab Aëtio
 usurpatum velut I 19 ι (317 a4 b25)
 II 6 ι (333 a17 b16) 30 ι (360 a6 b5)
 7 (362 b6) III 2 α (366 a19 b27) ε (366
 a25 b33) 15 ε (380 a21) 16 ε (382 a6) IV
 6 ε (392 a9 b13) 9 ι2 (398 b3) — καθάπερ
 φησὶ saepe in ThS ut 16. 18 (504, 6. 18)
 καθαριότης ThS 48 (513, 6)
 καθαρὸς καὶ ἀμύγης A I 15 ιο (314 b16)
 (coni. λαμπρός) ThS 37 (509, 31) (ἐκαστον
 τῶν αἰσθητῶν) A IV 9 ιο (397 b26) (αἶμα)
 A V 6 ι (419 a3) (ὀφθαλμοῦς) ThS 29
 (507, 27) (τοὺς μαθητάς) Pythag. Hi 2 ε
 (556, 1) (τὸν ἥλιον) Hi 24 γ (574, 5) κα-
 θαρὸν ἀναπνεῖν ThS 44 (511, 28) 48 (513,
 1) καθάρωτερος ἀήρ A II 28 ε (359 a7
 b7) (coni. λεπτότερος) A III 3 ιι (369

- b20) (διάνοιαν) ThS 3 (499, 16) (χρῶμα) ThS 76 (521, 27) (τοῦ ὑπὲρ τὴν σελήνην ὄντος τόπου) Hi 43 (559, 5) καθαρῶτατον σῶμα (θεός) Stoic. Hi 211 (571, 10) τοὺς μετέχοντας (τῶν ψυχῶν) καθαρὸς καθαρῶς A I 728 (303 b28)
- κάθαρσις (mulierum) A V 61 (419 a1) 182 (428 a7) (τῶν κακῶν) Hi 1922 (570, 1) (τοῦ κόσμου) Stoic. Hi 214 (571, 20) τὴν φθορὰν καὶ τὴν ἐτέρου ἐξ αὐτῆς γένεσιν κάθαρσιν ὀνομάζουσιν Stoici Hi 214 (571, 21)
- καθειργύναι D 13 (453, 14. 27)
- καθελκύειν A III 156 (380 a9)
- καθεξῆς E II 8 (589, 7)
- κάθετος. κατὰ κάθετον *ad perpendicularum* A II 241 (353 a22 b18)
- καθεύδειν ThS 21 (505, 21)
- καθέψειν pass. (τὸ ὑγρόν) A III 164 (382 a2)
- καθηγεῖσθαι τῷ Πύρρῳ G 3 (601, 14)
- καθηγητής A I 54 (292 b1) G 3 (599, 5. 18. 600, 11)
- καθηγητικός G 16 (609, 10) 19 (611, 6) addendum lexicis cf. 609 n b1)
- καθήκειν. τὰ ἀπὸ τοῦ κύκλου τῆς σελήνης καθήκοντα A III Pr. (364 a13) — *convenire* ἐν τοῖς καθήκουσι χρόνοις Stoic. D 38 (470, 11)
- καθησθαι. καθήμενον (opp. ὀρθόν) A I 73 (299 a9) κάθημαι (opp. περιπατῶ) D 26 (462, 3)
- καθιδρύειν pass. (ἐν τῷ θώρακι) A IV 46 (390 a16) (γῇ) D 23 (459, 24) (τὰ ἄστρα) D 31 (466, 4)
- καθιέναι. καθιεμένων λίθων εἰς ψυχρὸν ὕδωρ A III 35 (316 b23) σπόγγον καθῆτις εἰς οἶνον D 28 (464, 5)
- καθίλειν He 4 (652, 17)
- καθιστάναι. κατέστησε (*fecit*) ἐξηγητὴν G 3 (599, 16) 16 (608, 10) καταστῆναι (opp. πλάζεσθαι) A III 134 (378 a19) ἀκροατῆς καταστάς (*factus*) G 3 (599, 7. 600, 1) σηραγγώδη καθεστῶσαν (i. e. οὖσαν) A III 1511 (381 a8) IV 201 (410 a1) καθίσταται (*fit*) 488, 26 G 5 (603, 6)
- καθολικώτερον adv. A V 183 (428 a12)
- καθόλου φασὶ μὴ εἶναι θεούς A I 71 (297 a16) D 14 (454, 30) 27 (463, 9) καθόλου μὲν οὖν ThS 2 (499, 11) τὸ καθόλου (opp. τὸ καθ' ἑκάστων) Arist. D 16 (456, 11) αἱ καθόλου δόξαι ThS 1 (499, 1) (opp. κατὰ μέρος) ὁρᾶν Pl 4 (580, 16) τὸ μὲν καθόλου πυρὸς (ἡμισφαίριον, opp. τὸ μικρόν ἐξ ἀέρος καὶ πυρός) Emp. Pl 10 (582, 9)
- *καθορᾶν G 1 (597, 13) 6 (603, 12)
- καί explicativum ThS 59 (516, 10 cf. n a6) παραλείπει καὶ (i. e.) οὐ λέγει ThS 83 (525, 1) ψυχροῦ καὶ (i. e.) τῶν ἐναντίων ThS 4 (500, 4) 21 (505, 19) 52 (514, 5) — καὶ ταῦτα πολλάκις λέγοντα ThS 68 (519, 11) 69 (519, 21) — καὶ (*vel*) παντελῶς ἄσποιν ThS 23 (506, 7) εἰ ἄρα καὶ (*auch nur*) δεῖ λέγειν οὕτως ThS 35 (509, 10 n a6) — καὶ... μὲν in clausula (i. f. q. μὲν οὖν) ThS 8 (501, 11) 57 (515, 21) 68 (519, 4) — καὶ transpositum v. s. ἄλλως τε εἰ καὶ et εἰ μὴ καὶ — καὶ ante diā falso in libris insertum 289 n a6
- καίειν (τὸ πῦρ, opp. ψύχει ἡ χιών) ThO 10 (485, 16)
- καινός (κόςμον, i. e. ἕτερον) He 18 (656, 12)
- καίπερ c. part. ThS 20 (505, 2) 54 (515, 1)
- καιρός. κατὰ τινα καιρόν A II 249 (335 a9 b8) ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ (χειμῶνος) A IV 15 (385 a21) Hi 813 (563, 11) †καιρῷ περισσοτέρῳ E II 8 (589, 14) καιρὸς ἂν εἴη G 18 (610, 9)
- καίτοι ThS 14 (503, 12) 17 (504, 8) 31 (508, 7) 37 (509, 28) ἤττον ὀρεῖται, καίτοι προσῆκε μάλλον ThS 51 (514, 3) 70 (519, 26) καίτοι... γε ThS 53 (514, 23) 71 (520, 10) 90 (427, 2) — i. q. καίπερ c. part. καίτοι πάντων ἐνόντων 479, 1
- κακία Hi 1916 (569, 6) E III 14 (590, 32)
- κακοδαίμων A I 77 (300 a13) E III 23 (591, 24)
- κακός (opp. ἀγαθός, dist. φαῦλος) A I 82 (307 a13) def. G 5 (603, 5) κακοῦ παντὸς ἀδελκτον (deus Epicuri) A I 77 (300 a10) κακοῦ φύσιν expl. Plato Hi 1923 (570, 8) Arist. Hi 206 (570, 31) (ψυχῆς) He 3 (651, 19) — χεῖρων τὴν διάνοιαν ThS 44 (511, 26)
- καλεῖν. τοῦθ' ὅπερ κεκλήκαμεν οὐρανόν A II 71 (336 b2)
- καλλός (τῶν ἐμφανινομένων) A I 62 (293 a2) (τοῦ κόσμου) A I 66 (294 a1) (ἀγαθὸν σώματος) Hi 205 (570, 28)
- καλός. οὐδὲν πῶν καλῶν A I 62 (293 a4) καλοῦ τε καὶ κακοῦ ἔννοια A V 231 (435 a8) καλὸς ἀγαθός Speusippi Ph 7 b4

(538 b14) κάλλιστον ζώων ἄνθρωπος A I 6 18 (297 a6) κάλλιστον χρωῖμα ThS 76 (522, 5) — καλῶς ἔχειν A I 6 18 (297 a10) καλύπτειν Hi 26 2 (575, 9)
 Καλχηδόνιος i. e. Χαλκηδόνιος A I 3 23 (288 t b6) 7 30 (304 b1) cf. 129³
 κάμνειν. τὸ κάμνον (opp. τὸ ὑγιαῖνον) ThS 70 (519, 23) κεκμήκαμεν ἤδη μεταβαλλόμενοι He 12 (654, 4)
 καμπή. περιφέρεται καὶ καμπὰς ἔχουσιν ThS 66 (518, 8)
 κάμπτειν. κάμπτεται ἡ ὄψις A III 5 5 (372 a22 b22) (ῥάβδου) A IV 20 1 (410 a1)
 καμπύλος (κίνησις) D 22 (459, 17) (γραμμὰς) A III 5 3 (372 a15 b15) ε (372 a21 b21)
 καπνός D 14 (455, 9) ThS 85 (525, 15) 90 (526, 26) exempl. log. G 9 (605, 14)
 καπνώδης ἀναθυμίασις D 11 (452, 19) 14^a (Add. p. 455)
 καρδία A IV 5 6 (391 a13, t b18) 10 (392 a1) καρδίας τράχηλος A IV 5 8 (391 a18) κοιλία A IV 5 7 (391 a15, t b20) ἐν ᾗ αἱ φλέβες καὶ αἱ ἀρτηρίαι A V 17 4 (427 a10)
 κάρη (Ὀλύμπου) Hesiodi Hi 26 2 (575, 1)
 καρκίνος zodiaci A I 6 6 (294 a5) V 18 6 (429 a24)
 καρπογορεῖν A I 6 10 (296 a2)
 καρπός A III 12 2 (378 a2) V 15 2 (425 a20) περιττώματα τοῦ ἐν τοῖς φυτοῖς ὕδατος καὶ πυρός A V 26 4 (439 a8)
 καρποφορεῖν A I 3 1 (276 a19 b11)
 καρύινος (χρῶμα) ThS 78 (522, 17)
 κατὰ καθ' ὕδατος *sub aqua* A III 5 5 (372 a21 b21) κατὰ τῆς θαλάττης ἐδεδύκεσαν 486, 19. 490, 7 κατὰ μιᾶς ἐπιφανείας κείσθαι (v. l. κινεῖσθαι) τοὺς ἀστέρας A II 15 1 (344 a10 b8) — κατὰ τοῦτο *secundum hoc* D 14 (455, 10) κατ' αὐτόν A IV 1 2 (385 a3) 5 12 (392 b6) ThS 15 (503, 24) κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην *sim. rara et recentior in Placitis forma lemmatis* cf. p. 57 A I 1 2 (274 a24) 6 3 (293 a14) IV 8 4 (394 b21) — κατὰ Φαέθοντα *Phaethontis aetate* A III 1 2 (364 a26 b19) — φορτίον πλείον φέρουσιν ἢ καθ' ἑαυτὴν D 11 (452, 5)
 καταβαίνειν He 17 (655, 33) καταβεβηκὸς μέχρι τῶν Στωικῶν A I 9 2 (307 b10)
 καταβάλλειν εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς μήτρας σπέρματα A V 7 4 (420 a2)

καταβολή (σπέρματος) A V 7 4 (420 a5)
 κατάγειος Hi 2 18 (558, 13)
 καταγελαῖν He 14 (654, 27)
 καταγινώσκειν ἄνοιαν τοῦ παντός βίου Hi 4 1 (558, 28)
 καταδεέστερος (coni. ἐλλείπων) Ph 7 b7 (539 b3)
 κατακαλεῖν D 12 (453, 9) κατακεκαυμένην γῆν D 14^a (Add. p. 455) κατακαίόμενον ὕδωρ ἀέρα γίνεσθαι καὶ γῆν Hi 9 2 (563, 19)
 κατακεῖσθαι v. s. κατατιθέναί
 κατακλᾶν. ἐν ἀέρι τῆς ὄψεως κατακλωμένης A III 18 1 (384 a5)
 κατακλεῖν εἰς τὴν γῆν D 13 (453, 21) κατακεκλεισμένον ἐν τῇ γῇ πυρῶδες 488, 32
 κατακλίνειν pass. D 26 (462, 3)
 κατακλύζειν 489, 19. 492, 6
 κατακλυσμός 490, 35
 κατακολουθεῖν D 21 (458, 13)
 καταλαμβάνειν. *impedire* καταλαμβάνομένην ἔχει τὴν ἐπιδοσιν 488, 27 καταλαμβάνειν τοὺς πόρους (coni. ἐπιπλάττειν) ThS 8 (501, 6) — *accidere* ὅταν ἐμπρησμός καταλαμβάνῃ 490, 33) — καταληπτὸς (coni. ἀληθής) A IV 9 8 (397 b13) (θεὸς σοφοὶς) Hi 19 3 (567, 15) μηδὲν καταληπτόν He 15 (655, 4)
 καταλάμπειν Hi 8 10 (563, 1)
 καταλείπειν A I 13 2 (312 b7) (ἐν γραφαῖς) ThO 1 (475, 13) (διαδοχῇ) G 3 (599, 11) (ἐν δόγμα) G 7 (604, 20) (σύγγραμμα) Hi 18 1 (567, 3)
 καταλήγειν A III 17 1 (382 a21 b9) G 3 (599, 19)
 καταληπτικός (αἰσθησί) Stoic. A IV 9 17 (398 b22)
 κατάληψις (coni. ἀντιληψις) Stoic. A IV 8 1 (394 a1 b1) cf. I 3 8 (283 a4. 6 cf. n a1) (coni. συγκατάθεσις) Stoic. A IV 8 12. 13 (396 b4. 6) κατάληψιν βεβαίαν λαβεῖν G 1 (597, 5) κατάληψις θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων G 5 (603, 2)
 καταμανθάνειν. καταμαθεῖν οὐ ῥάδιον ThS 81 (524, 3) G 6 (603, 9)
 καταμασᾶσθαι Hi 2 14 (557, 23)
 καταμήνιος. τὰ καταμήνια A V 6 1 (419 a1)
 καταμινύναι D 14 (455, 10)
 καταναγκάζειν. τὸ κατηναγκασμένον (syn. τὸ εἰμαρμένον) A I 27 2 (322 b7, t b7)
 καταναλίσκειν (εἰς αὐτὴν πάντα) D 21 (459, 9)

κατανικᾶν Hi 16 1 (566, 21)
κατανοεῖν τὰ ἄνω Hi 1 4 (555, 10) pass.
Hi 2 15 (557, 29)
κατανόησις διαγνωστική πράγματος G 12
(606, 8)
καταντικρὺ τῇ ἀνταυγίᾳ ἑαυτοῦ τεταγμένον
A II 20 13 (350 a 10 b 10) III 5 11 (374 a 1)
v s. ἀντικρὺ
καταξιούειν G 3 (600, 5)
καταπατεῖν τὰ δόγματα He 15 (655, 1)
καταπαύειν G 8 (605, 8)
καταπηγνύειν. καταπεπηγμένοι τὰ ἄστρα ἡλίων
δίκην A II 14 3 (344 a 4 b 3)
καταπίνειν. μοῖραι μεσόγειοι κατεπόθησαν
489, 23 cf. 490, 2
κατάπληξις. μετὰ δέους καὶ καταπλήξεως
A II 18 2 (347 a 8)
καταπλήττειν. καταπλάγεις τῇ σοφίᾳ Hi 2
18 (558, 11)
καταράττειν (ἡ ὕδατος φύσις) 486, 15
καταριθμεῖν med. ThS 12 (503, 2)
καταρρεῖν. τῶν καταρρευσάντων ποταμῶν
Hi 8 4 (562, 9) τοῦ πυκνοῦ καταρρυσθέντος
ἀέρος Parm. Pl 5 (581, 4)
καταρρηγνύειν. καταρρήγνυται ὕδωρ A IV
1 7 (386 a 8)
καταρχεῖν. (φιλοσοφίας) A I 3 7 (280 b 11)
G 3 (599, 14. 601, 5)
καταρχή plur. *primitiae* Ph 14, 9 (547 b 39)
κατασβεννύναι A I 3 11 (284 a 3)
κατασκευάζειν A I 3 5 (279 a 20) (τὸν
κόσμον) A I 7 7 (300 a 7) (πλήμυραν)
A III 17 1 (382 a 21 b 8) *comprobare*
486, 6 τὰ ὑφ' ἡμῶν κατασκευαζόμενα
ἀποδεικνύμεν G 8 (605, 6)
κατασκευή (κόσμου) A I 7 7 (300 a 16)
comprobatio 487, 9
κατασκήπτειν. ἐπὶ γῆν κατασκήψῃ κεραυ-
νός D 12 (453, 1) cf. 490, 32
καταστάζειν ὄμβρους A III 4 4 (371 b 15)
κατάστασις (trad. ἀνάστασις) 469 n 6
καταστέλλειν τὸν περὶ θεὸν τύπον Epic.
Pl 8 (581, 17)
κατάστημα (caeli) A V 30 2 (443 a 7)
καταστρέφειν. μήτρας κατεστραμμένως
προσπεφυκυίας τῇ γαστρὶ A V 14 2
(425 a 5) τὸν βλόν καταστρέφει E II 7
(589, 4)
κατασύρειν 491, 1
κατασχολεῖν. τὸ κατησχολημένον περὶ τὸν
βλόν A I Pr. 2 (273 a 22)
κατατεφορεῖν D 13 (454, 15)

κατατιθέναι *deponere* Hi 2 16 (558, 2)
κατακείσθαι Hi 20 2 (570, 18)
κατάτρησις A II 20 14 (350 a 22. 351 b 1)
καταυγάζειν A III 2 5 (366 a 22 b 30)
καταφέρειν A I 4 4 (291 a 3) II 13 9 (342
a 4 b 13, t b 5) III 2 9 (367 a 12 b 11) 4 1
(370 a 18 b 30) D 11 (451, 24. 452, 18) 12
(452, 22) 35 (468, 2) Pl 4 (580, 12) Hi 7 7
(561, 15) 8 5 (562, 18) καταφέρονται Καλ-
λάνου Hi 24 7 (574, 3)
καταφλέγειν A II 13 3 (341 a 16 b 14) III
1 2 (364 a 26 b 19)
καταφορά A III 4 2 (371 b 4) 5 (371 a 5 b 21)
καταφρονεῖν (θανάτου) Hi 24 3 (573, 14)
(παιδίων) Hi 17 (655, 28)
καταχρῆσθαι (τῇ αἰτίᾳ) ThO 20 (493, 6)
καταχρηστικῶς λέγεται (opp. κυρίως) A IV
19 1 (408 a 4 b 3)
καταχρεῖν Hi 2 15 (557, 27)
καταχρύσις ironiae Ph 17, 6 (550 b 15)
κατάψυξις A V 24 2 (435 a 17) 25 1 (437
a 4) D 13 (453, 16)
καταψύχειν A III 12 1 (377 a 25) V 25 1
(437 a 3) 30 6 (444 b 2) D 11 (451, 30) 13
(454, 17) κατεψυγμένην ὥραν ἔτους D 26
(462, 8) (ἀέρα) D 26 (462, 9)
κατέρχεσθαι. ἐπὶ τινι τρόπον κατελήλυθεν
οὐ πάντῃ... εὐδοκίμηκότα G 3 (601, 16)
κατέχειν τόπον A I 12 1 (310 a 11) D 25
(460, 18. 19. 20. 23) — *retinere* A III 3 11
(369 b 25) — intr. *obtinere* A IV 22 1
(412 a 9)
κατηγόρημα (opp. σῶμα) Stoic. D 18 (457,
5) (τὰ συμβεβηκότα) Chrysipp. D 26
(462, 2)
κατιέναι (βιαιώς) D 12 (452, 27)
κατισχύειν μετεωρίζεσθαι D 11 (452, 3)
κατοικεῖν (ἡγεμονικόν) A IV 21 4 (411 a 23)
οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες Hi 24 4 (573, 19)
κατολιγωρεῖν G 3 (601, 15)
κατόπιν D 12 (452, 24) οὐ πολὺ κατόπιν
τοῦ Ἀναξαγόρου γεγονώς ThO 3 (477, 17
cf. n b 11) κατόπιν αὐτοῦ ἔστηκε He 11
(653, 30)
κατοπτρίζειν A III 5 11 (374 a 2)
κατοπτρικός (φαντασία) A III 1 2 (365 a 3
b 3) (ἐμφάσεις) A III 2 1 (366 a 12 b 12)
placita A IV 14 (405 a 1 b 1) τὰ κατο-
πτρικά A III 5 6 (372 a 27 b 27) — κατο-
πτρικῶς A II 24 1 (354 a 1 b 1 cf. p. 53)
κατοπτροειδής (σῶμα) A II 25 14 (357 a 1
b 1)

κάτοπτρον A IV 14 1 (405 a5 b5 2 (405) a14 b13)
 κατορύττειν (εἰς γῆν) Hi 2 15 (557, 27)
 κάτοχος τῶν θείων E III 37 (592, 33)
 κάτω φέρεσθαι A I 4 2 (290 a8) κάτω τοῦ παντός, ἄνω δὲ τὸ ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ κύκλῳ πάντῃ D 31 (466, 16) τὰ βαρύτερα κάτω νενενκέναι E II 8 (589, 18) τὰ ἀπὸ σελήνης κάτω E III 8 (590, 11) — κατωτέρω τῶν πλανητῶν A III 1 7 (365 a24) (τοῦ ἡλίου) Hi 8 7 (562, 19) εἰς τὸ κατωτέρω βιάζεται A III 8 1 (376 a1 b1) ἐκ τοῦ κατωτέρου μέρους A III 9 4 (376 a14) 15 11 (381 a7) — ἐν τῇ πανταχόθεν κατωτάτῳ A III 15 10 (380 a29) Hi 6 5 (560, 9)
 κάτωθεν ἄνω A II 10 1 (339 b9) III 2 3 (366 a20 b21) D 19 (457, 19) τὰ κάτωθεν τῆς σελήνης E III 31 (592, 11)
 καυλός (i. e. πόσθη) A V 7 5a (420 a11) 9 2 (421 a16) 13 2 (424 a17)
 καῦσις D 12 (453, 8)
 καχεξία A V 13 1 (424 a10)
 κεῖσθαι v. s. τιθέναι
 κενεμβατεῖν A II 20 9 (355 a11 b10)
 κενοδοξία Hi 24 2 (572, 13)
 κενός. κενόν Emp. A I 18 2 (316 a2 b2) — κενὰς ἐπιχειρεῖν πράξει A I 7 9 (301 a6)
 κενός ἐπιφέροντος τὰς χεῖρας A IV 12 4 (402 a13) τὸ ἐντός τοῦ ὧτός κ. A IV 16 2 (406 a22 b22) ThS 25 (506, 24) οἷς ἐν — ὑπάρχει ταῦτα πάντα φρονεῖν Diog. Ap. ThS 48 (513, 7) κενὰ πυκνῆς σαρκός ThS 50 (513, 24) κενὸν ὡς ὄντως κενόν A I 18 1 (315 b33) τὰ κενά (v. l. κοῖλα) ἤχεϊ A IV 16 2 (406 a24 b24)
 περὶ κενοῦ placita A I 18 (315 a19 b31) (δὲ διορίζει ἐκάστων τὰς χώρας ἀεὶ) Pyth. A I 18 6 (317 b3) (ἐκτός τοῦ κόσμου) A II 9 1 (338 a13 b13) — Ephanti A I 3 18 (286 b7) — (ἐκτός κόσμου) Arist. A I 18 6 (316 a12) — ἐνδοτέρω τοῦ κόσμου Strat. A I 18 4 (316 b9) — (opp. πλήρης) Leuc. A I 3 15 (285 b2) ThO 8 (483, 22) μέγα κ. Hi 12 2 (564, 29) — (opp. ναστά) Democr. A I 3 16 (285 b3, b7) 7 84 (307 a1 b1) 9 3 (308 b4) κενόν (μὴ ὂν) ThO 8 (484, 3) He 13 (654, 16) διὰ πολλοῦ κενοῦ ThS 56 (515, 14) ἐναπόληψιν τῶν κενῶν ThS 62 (517, 1) εἰς τὰ κενὰ τοῦ λευκοῦ ThS 76 (522, 4) (opp. στερεόν) ThS 82 (524, 9) τὸν κό-

σμον ὑπὲρ κενοῦ κεῖσθαι E III 14 (590, 31) ἀεὶ κινουμένων τῶν ὄντων ἐν τῇ κενῇ Hi 13 2 (565, 8) cf. A I 3 18 (285 a9) G 7 (604, 21) — κενόν τόπον χώραν ver-bis differe Epic. A I 20 2 (318 b1) κενόν οἶον τόπον τῶν ἐσομένων Hi 22 1 (571, 27) He 14 (654, 24) — (opp. ἀδιάρετα) Metrodori A I 3 17 (285 b6, b10) — κενόν Stoicorum A I 16 4 (315 b11) (ἔξω κόσμου) A I 18 5 (316 a8 b11) ἄπειρον A I 18 5 (316 a10 b13) II 1 7 (328 a8 b11) 9 2 (338 a17 cf. n a10) D 23 (459, 23) 25 (460, 24) 26 (461, 27) 29 (464, 12) κενόν τόπος χώρα quid differant A I 20 1 (317 a9 b31) D 25 (460, 21) τὸ κενόν τοῖς κενοῖς ἀγγείοις λέγεσθαι παραπλησίως D 25 (460, 22) κενόν (μὴδὲν ἐστὶ) D 25 (461, 1) Hi 21 5 (571, 24)
 κενότης ThS 54 (514, 29) κενότητος ἐμποιούντα ThS 65 (517, 25)
 κέντρον (coni. μέσον, ἀρχὴ σφαίρας) A II 6 1 (333 a18 b17) 7 7 (336 b20) περὶ τὰ κέντρα A II 7 7 (337 b10) κέντρου τάξιν ἐπέχειν A III Pr. (364 a15) περὶ τὸ ἴδιον αὐτῆς κ. A III 13 3 (378 a15) (γῆ) A II 6 1 (333 a18 b17) D 23 (459, 23) Hi 15 2 (566, 18) ἀτόμους σώμαθ' ὧν οὐκ ἂν γένοιτο κέντρον Hi 22 2 (572, 4)
 κένωσις (opp. πλήρωσις) A IV 22 3 (414 a1) κεραυνῶναι. τὰ μεσημβρινὰ κέκραται A III 12 2 (377 a32) κεκραμένην ὥραν D 26 (462, 5. 8) ἄριστα κεκρασθαι ThS 8 (501, 10) ἐν τῇ αἵματι κεκρασθαι τὰ στοιχεῖα τῶν μερῶν μάλιστα ThS 10 (502, 13)
 κέρας A III 5 4 (372 a20 b20)
 κέρασμα τοῦ σπέρματος τοῦ τῶν προγόνων D 39 (470, 18)
 κεραυνοβολεῖν A III 3 3 (368 a7 b10)
 κεραυνός. κεραυνοὶ sunt φυσικά A I 1 2 (275 a2) κεραυνὸς τὴν ἀσθένειαν εἰς πρηστήρα περιύστησιν A III 3 3 (368 a7 b10) κεραυνὸν καὶ πνεύματα (ὑπηρέτας θεῶν) Xenophontis Ph 7 a2 (538 b4) — placita A III 3 (367 a21 b20) D 12 (452, 30)
 Κερκυραῖος A III 17 8 (383 b24)
 κεφάλαιον A IV 14 4 (405 a24 b24)
 κεφαλή. ὥσπερ περὶ τὴν ἡμετέραν κ. στρέφεται τὸ πῖλον Hi 7 6 (561, 9) ἀμετέρα κεφαλῆ vers. Pythag. A I 3 8 (282 a8 b3) κεφαλὴ τοῦ Κρόνου def. A II 32 2 (364 b1) (ταύρου) A III 5 2 (372 a12 b12) (παίδου) Hi 2 15 (557, 30) τὸν ἐν τῇ κε-

φαλῇ ἀέρα A IV 16 3, 4 (406 a 25, 29 b 25, 29) ThS 41 (510, 26) τὴν φωνὴν ἐκ τῆς κεφαλῆς ἐκκρίνεσθαι Ph 16, 21 (549 b 39)
 ἡγεμονικοῦ sedes A I 6 3 (293 a 15) IV 5 1 (391 a 3) 10 (392 a 2) 16 2 (406 a 25 b 25) 21 4 (411 a 23) V 17 3 (427 a 8) 25 1 (437 a 1) ThS 6 (500, 16) Pl 10 (582, 15)
 κηραίνειν (τὰ περίγεια) A II 4 12 (332 a 5 b 6 cf. p. 12¹)
 κηρός A IV 20 2 (410 a 10) ThS 51 (514, 1) 52 (514, 6)
 κίβδηλος A I 7 10 (301 a 9)
 κινεῖν. κινεῖσθαι τὰ σώματα τῇ τοῦ βάρους πληγῇ A I 3 18 (286 a 2) κεινῆσθαι μέν τι, κινεῖσθαι δὲ μηδὲν A I 23 5 (320 b 7) (dist. κραδαίνεσθαι) A III 15 7 (380 a 18) (coni. ἐνοχλεῖν) A IV 20 2 (410 a 11) (opp. ἐνοχλεῖν) A IV 20 2 (410 a 12) κινεῖν ἐν ἑαυτῷ εἰς τὸ ἀποτελέσαι A V 3 1 (417 a 3) κινεῖσθαι ἐν τῇ γαστρὶ τὸ ἐμβρυον A V 15 1 (425 a 16) (ὁ σπερματικὸς ὄρρος) A V 23 1 (435 a 2 cf. 431 a 5) (τὸ αἷμα) A V 29 1 (441 a 11) τὸ πρῶτον κινεῖν ἀκίνητον Arist. D 17 (457, 2) κινεῖσθαι ἕκαστα καὶ εἶναι (κατὰ τὸν χρόνον) Chrys. D 26 (461, 25) πνεῦμα κινεῖν ἑαυτὸ πρὸς ἑαυτὸ καὶ ἐξ αὐτοῦ ἢ πνεῦμα ἑαυτὸ κινεῖν πρὸς ἑαυτὸν καὶ ὀπίσω D 28 (463, 15) κινούμενα ἐναλλάξ ThO 3 (478, 4) (opp. ἡρεμεῖν) ThO 5 (480, 5) Hi 9 2 (563, 18) κινεῖσθαι τὰ πάντα Diog. Ap. Pl 12 (583, 1) κινούμενον οὐδὲν ex Xenophane ThO 5 (481, 4) οὐκ ἄρα τι κινεῖται demonstrat Zeno Eleat. E III 11 (590, 21) αἴτιον καὶ κινεῖν ThO 9 (485, 3) κινούμενον τὸν ἐν τοῖς ὦσιν ἀέρα κινεῖν τὸν ἐντός ThS 41 (511, 7) κινεῖσθαι δὲ ἀέρα Anaximenes Hi 7 2 (560, 18) ὑπὸ γῆν (opp. περὶ γῆν) τὰ ἄστρα Hi 7 6 (561, 8) τὰ ὅλα ἀφ' ἑαυτῶν E II (589, 79) — κινεῖσθαι κυκλοφορικῶς A I 7 32 (305 a 11) κυκλοτερῶς A I 12 3 (311 b 1) κατὰ στάθμην (opp. κατὰ παρέγκλισιν, dist. κατὰ πληγὴν καὶ ἀποπαλμόν) Epic. A I 12 5 (311 a 11 b 14) κατ' ἀλληλοτυπίαν Democr. A I 12 20 (311 b 20) κυκλικῶς (opp. σφαιρικῶς) A IV 19 4 (409 a 15) κατ' εὐθείαν A I 14 6 (313 b 1) τὴν τε εὐθείαν καὶ τὴν εἰς τὰ πλάγια καὶ τὴν ἔμπροσθεν κατλ. D 24 (460, 11) ἔλκεα (τὸν ἥλιον) Add. p. 353 b 12 μεταβατικῶς G 16 (609, 3) — κινεῖ (i. e. κινεῖσθαι οἶται)

A II 24 8 (355 a 2) III 13 3 (378 a 11) 17 9 (383 a 17 b 27)

κινητός. τοῦ δυνάμει κινήτοῦ, ἢ κινήτόν A I 23 2 (319, b 4) ἐξ ἑαυτῆς κινήτην (οὐσίαν) Plat. A IV 2 5 (386 a 17, b 16, 17)

κίνημα νεφῶν πεπυρωμένων συστήματα ἢ κινήματα A III 2 11 (367 a 18 b 17 cf. n a 10) (σπερματικόν) A V 19 5 (431 a 5) (αἵματος) A V 29 1 (441 a 4)

κίνησις (ἀπρονόητος καὶ τυχαία) A I 4 1 (289 a 10) (λόγῳ θεωρητῇ et αἰσθητῇ) A I 23 6 (320 a 3 b 9 cf. b 14) (βραδεία καὶ ταχεῖα) D 7 (450, 3) (δέξεια) D 22 (459, 13) Pl 3 (580, 4) (κατ' ἐνέργειαν) Arist. A I 7 32 (305 a 13) (κατὰ τόπον) A I 18 6 (317 b 16) (κατὰ τὸ ποσόν, ποιόν, τόπον) Arist. A I 23 2 (319 b 5) (κατ' οὐσίαν, syn. κατὰ γένεσιν) A I 23 4 (320 b 3) (ἢ ἄνω, opp. ἢ κάτω) A II 7 5 (336 a 18) (κυκλική) A II 7 5 (336 a 16) (ἐγκύκλιος) Hi 8 2 (562, 2) (περὶ τὸ μέσον... ἀπὸ τοῦ μέσου) D 10 (451, 4) πρῶτας κινήσεις δύο, εὐθείαν καὶ τὴν καμπύλην Chrys. D 22 (459, 17) cf. 24 (460, 9) κίνησις dist. τοπικὴ μετάβασις, φυσικὴ, γένεσις, φθορά, ἀδξητικὴ, μειωτικὴ G 22 (612, 9) — κινήσεως αἷτια νεῦρα Herophil. A V 15 5 (426 a 12) — κίνησις (coni. γένεσις) A II 7 1 (335 b 13) ThO 4 (479, 7, 11) (opp. ἡρεμία) A I 22 4 (318 b 17) (opp. στάσις) D 2 (448, 2) (opp. μονή, dist. φορά) D 22 (459, 18) — νοῦς παρέχει κίνησιν τοῖς ἀκινήτοις He 6 (652, 27) κινήσεως διάστημα D 26 (461, 4) κίνησις καὶ διάστημα καὶ μέγεθος ὁρατὰ μέν, ἔμφανιν δ' οὐ ποιοῦσιν ThS 36 (509, 21) — κίνησις γῆς A III 13 (378 a 3) (κόσμου) A I 21 2 (318 a 5 b 7) (οὐρανοῦ) A I 22 1 (318 a 10 b 12)

περὶ κινήσεως placita A I 23 (319 a 15 b 29) κίνησιν τῶν ζῴων εἰς ῥυθμὸν ἀνήγαγεν Pythag. Hi 2 2 (555, 21) — κινήσεως μετέχειν τὰ πάντα Anaxag. Hi 8 2 (561, 27) — κινήσεως ζῷ περιστάσεις Plat. A III 15 10 (380 a 24 b 1) — ἀρχὴ τῆς κινήσεως Arist. A II 10 1 (339 a 6 b 5) κινήσεως ἀριθμός (χρόνος) Aristot. D 6 (449, 15) κατὰ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον (χρόνος) D 6 (449, 15) 7 (450, 6) cf. ThO 15 (492, 1) — (opp. σχέσις) Stoic. D 24 (460, 6) κινήσεως πάσης μέρος κίνησιν

D 24 (460, 16) Chrys. D 22 (459, 11)
 28 (463, 17)
 κίνησις ἀίδιος A I 22 ε (318 b14) 23 γ
 (320 a7) IV 2 ε (386 b5) Anaximandri
 ThO 2 (476. 15 n b11. 477, 4) Hi 6 ε
 (559, 21) He 10 (653, 24) — Anaximenis
 Pl 3 (580, 1) κίνησις φυσική (opp. πνευ-
 ματική) Herophili A V 15 ε (426 a10)
 — ψυχῆς placita A IV 6 (392 a3 b8)
 κίνησις καὶ μέγεθος καὶ ἀριθμός (πασῶν
 αἰσθησέων κοινά) A IV 8 ε (395 b14)
 (τῆς κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσεως) D 16
 (456, 5) ἡ ψυχὴ κίνησις He 2 (651, 10)
 κινήτικος (δύναμιν ὑγροῦ) A I 7 ιι (302 b1)
 (χρῶμα διαφανοῦς) Arist. A I 15 ιο (315
 b17) (τῆς ὕλης A I 27 ε (322 b10, t b9)
 (δυνάμεις) A IV 22 ε (413 a8) (κατὰ τόπον)
 D 17 (457, 1) (ἀριθμός) He 2 (651, 11)
 κισσηροειδής v. κισσηρώδης
 κισσηρώδης (τὰ ἄστρα) A II 13 ε (341 a17
 b16 cf. t b13) 20 ιο (349 b18, t b8)
 ἀναμμα τὴν σελήνην Diog. A II 25 ιο
 (356 b19) — κισσηρώδης (?) A II 20 ια
 (350 a21 b22)
 Κιτιεύς A I 3 ες (289 a1 b1, t b1) E II 5
 (588, 13) III 36 (592, 21) G 3 (600, 7)
 κίτων κλονί λιβυ (sic) παραπλήσιον Hi 6 ε
 (559, 24 cf. p. 218) — (aërium lumen) A
 III 2 ε (366 a20 b32)
 κλάδος A V 26 ι (438 a9 b6)
 Κλαζομένιος A I 3 ε (279 a1 b1) ThO 4
 (478, 18) Hi 8 ι (561, 23) E III 4 (589,
 30) G 18 (610, 23)
 κλάειν (τὰ πάντα) Hi 4 ι (558, 27) cf. He 13
 (654, 19)
 κλᾶν (πρὸς τὸν ἥλιον τὴν ὄψιν) D 14 (455,
 20)
 κλέπτειν E III 24 (591, 27)
 κλέψυδρα Emped. A IV 22 ι (412 a18)
 κληροῦχος Parm. A II 7 ι (335 b15)
 κληρὸς A I 28 ε (323 b30)
 κληροῦν *sortiri*, *sorte designare* ἐὰν ἀστὴρ
 τὴν ζώην καὶ τὸν βίον κληρώσῃ (v. l. κλη-
 ρώσῃται) A V 18 ε (429 a19) † κληροῦσθαι
 (l. πληροῦσθαι) A I 23 ε (319 b28)
 κλίμα (τῆς γῆς) D 10 (451, 17) A II 24 ε
 (365 a7 b6) (τῆς οἰκουμένης) 490, 34
 κλονεῖν D 13 (454, 5)
 κλώθειν. τοῖς κλωθομένοις unde Κλωθώ A I
 28 ε (328 b7)
 κναφεύς A IV 19 ε (408 a20)
 κνώδαλον E I (587, 6. 13)

κόγχη 486, 26 Hi 14 ε (566, 3)
 κογχύλιον ThS 73 (521, 4)
 κοιλαινέιν A I 4 ε (291 a6) 486, 16
 κοιλάς (τῆς Εὐβοίας) D 13 (454, 2)
 κοιλά ThS 44 (511, 30) 65 (518, 3) (ἐγκε-
 φάλου) A IV 5 ε (391 a9, t b12) (τῆς
 καρδίας ἀρτηριακῆς) A IV 5 γ (391 a15)
 κοῖλος τόπος A I 4 ε (291 a4) D 11 (451,
 30. 452, 4) (opp. κυρτός) A II 20 ε (354
 a6 b8) κοίλην γῆν τῇ μέσῃ A III 10 ε
 (377 a4) ἐν νέφει κοίλῃ D 14 (455, 15)
 τὰ κοῖλα (v. l. κενά) ἤχεϊ A IV 16 ε
 (406 b24)
 κοιλότης (ἀντροειδεῖς) A III 15 ιι (381 a10).
 Hi 9 ε (564, 1)
 κοίλωμα Hi 8 ε (562, 12)
 κοιμᾶν. ἐκοιμᾶτο A I 7 ε (300 a21)
 κοινός (βίον) A I 6 ιε (296 a31) (ἄρος) A I
 23 ι (319 b2) ὁ κ. λόγος καὶ ἡ κ. φύσις
 Stoice. D 37 (469, 12) (μέρη, opp. ἰδιό-
 ζοντα) A V 7 ε (420, 14) (ὑπὸν σώμα-
 τος καὶ ψυχῆς) A V 25 ι (436 a20) κοι-
 νὸν ἐξ ἀέρος καὶ ὕδατος D 17 (456, 22)
 κ. ἐξ ἀμφοῖν πόροις ThS 17 (504, 14)
 (αἰτία) ThS 21 (505, 16) (δόξα) ThS 36
 (509, 17) 37 (510, 1) (ἐπὶ πάντων ἐναν-
 τίσμα) ThS 69 (519, 12) (ἅπασι τοῖς
 ζώοις ἐστὶν λόγος) ThS 91 (527, 4) (πάν-
 των φύσιν) Ph 11, 33 (545 b29) γυναῖκας
 κοινὰς Platonis E I (587, 10) III 22
 (591, 20) (αἰσθησις) Arist. A IV 8 ε
 (395 b2) 10 ε (393 a6 b7) οὐ διαρίχεται
 πλὴν τὸ κοινὸν ὅτι... ThS 9 (502, 5) —
 κοινότατον σημεῖον ThS 20 (507, 7)
 κοινῶς ἰδίως, ἰδιαιτάτα G 6 (603, 22)
 12 (606, 10) κοινῶς ἀμαρτάνουσιν ἀμφο-
 τεροὶ A I 7 γ (300 a4) κ. τὸν κόσμον
 ὅλον καὶ ἄστρα ἐξ αὐτοῦ τρέφεσθαι A II
 17 ε (346 a19 b24) κ. διὰ πάντας A II 19 ε
 (317 a21) D 1 (447 a8 b7) 15 (455, 32)
 κοινότερον εἰπεῖν D 40 (472, 4)
 κοινωνεῖν (τούτων πάντων) A II 3 ε (330
 a8 b11) (τῆς Ἀναξιμένηος φιλοσοφίας)
 ThO 4 (478, 18) 8 (483, 12)
 κοινωνία (ψυχῆς καὶ σώματος) A IV 8 ε
 (394 a16 b17, t b9) (πρὸς ἀλλήλους) D 29
 (464, 24)
 κολλάειν Hi 19 ε (569, 31)
 κολλακεῖν. κολλαεῦμενος ὑπὸ Πρωταγόρου
 He 9 (653, 18)
 κολλάπειν 486, 15
 κόλασις Hi 19 ιβ (568, 25) 22 (569, 33)

κόλλα. κόλλης δόκην A II 13 12 (342 a 11)
 κολλᾶν Hi 8 12 (563, 10)
 κολλώδης ThS 66 (518, 9)
 κολοῖς γὰρ παρὰ κολοῖον ἰζάνει A IV 19 3
 (408 a 25)
 Κολοφώνιος A I 3 12 (284 t b 2) Pl 4 (580, 6)
 E III 9 (590, 15) G 3 (601, 5) 18 (610, 14)
 κολυμβήθρα A IV 19 4 (409 a 14)
 κόμη πυρός Arist. A III 1 7 (365 a 23) 2 3
 (366 b 21)
 κομήτης. περὶ κομητῶν placita A III 2
 (366 a 4 b 4)
 κομιδῇ 490, 26
 κομίζειν πρῶτος τοῦτο τοῦνομα κομίσας τῆς
 ἀρχῆς ThO 2 (47 i, 5 cf. n a 20)
 κόνις λεπτή 487, 15
 κόπος τῆς σωματικῆς ἐνεργείας A V 25 2 (437
 a 8) (v. l. τόπος) A V 30 1 (442 b 12)
 κόπτειν D 14 a (Add. p. 455)
 κόρη Emp. Hi 3 2 (558, 21) κόραι *Furiae*
Eurip. A IV 12 5 (402 a 24) *purula oculi*
 A IV 15 3 (406 a 8 b 8) ThS 27 (507, 9) 40
 (510, 20)
 κορυφαῖος Hi 10 2 (564, 16)
 κορυφή 489, 5
 κορυφῶν 489, 5
 κοσκινεύειν A IV 19 3 (409 a 2)
 κοσμεῖν. κεκοσμημένον ἀρετῇ (homo) A I
 6 16 (297 a 6) τὰ κατὰ τὸν οὐρανὸν κεκοσ-
 μῆσθαι ὑπὸ τῆς ἐγκυκλίου κινήσεως Ana-
 xag. Hi 8 2 (562, 1) τὰ πάνυ κεκοσμη-
 μένα τῶν διαλεκτικῶν G 2 (598, 10)
 κοσμίατος (ἄτομος) Democr. A I 12 6 (311
 b 22)
 κοσμοποιεῖν. κοσμοποιοῦσι mundum fieri
 putant A I 24 2 (320 a 16 b 23) Pl 12 (583,
 2) κοσμοποιοῦσι (Orphici) ἕκαστον τῶν
 ἀστέρων A II 13 15 (343 a 12 b 14) (ὁ θεός)
 A II 6 tit. (333 a 14 b 14) pass. A I 3 11
 (281 a 3) G 17 (610, 1)
 κοσμοποῖός A I 25 3 (321 a 9 b 9)
 κόσμος. νοῦς παρέχει κόσμον τοῖς ἀκόσμοις
 He 6 (652, 27) κόσμον unde Pyth. no-
 minaverit A II 1 1 (327 a 8 b 2) τοῦ παρ'
 ἡμῖν κ. Hi 13 4 (565, 15) κόσμος chris-
 tiano sensu He 1 (651, 5) περὶ κόσμου
 καὶ τῶν ἐν κόσμῳ (ζητεῖν) A I Pr. 2 (273
 a 21) κόσμον μίαν πατρίδα ἔλεγε Theodor.
 E III 24 (591, 28) — περὶ κόσμου scripsit
 Chrys. A I 28 3 (323 b 13) — τοὺς οὐρανούς
 καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς κόσμους ThO 2 (476, 8)

κόσμος εἰς A I 5 1. 2. 3 (291 a 12 b 2 sqq.) ἀπει-
 ρος A I Pr. 3 (274 a 10) 3 14 (285 t b 4) ἀπει-
 ροι A I 3 a (277 a 11 b 7) Pl 12 (583, 2) He
 18 (656, 8) — ὁ πάντα περιέχων κόσμος A I
 7 31 (305 b 8) ἕκαστον τῶν ἀστέρων κ. ὑπάρ-
 χειν A II 13 15 (343 a 8 b 10, t b 8) ὑπὸ
 τοῦ κόσμου (ἥλιον φορὰν φέρεσθαι, ορρ.
 ἐναντίαν τῷ κόσμῳ) D 33 (467, 3) —
 κόσμου αἰδιότης D 36 (469, 9) (φύσις)
 A V 18 1 (427 a 25) — κόσμος γενητός
 A V 19 2 (430 a 4) τὴν πρῶτην οὐσίαν
 ἔχοντα ἀπὸ πνεύματος A I 7 24 (303 b 13)
 (γένεσιν) A I 7 33 (306 a 2 b 2) ThO 12
 (486, 1) (ἀναλοῦσθαι ἐν τῇ ἐκπυρώσει
 A I 3 11 (234 a 10 b 8) κόσμου μέρη τὰ
 ζῶα Epic. A V 19 2 (430 a 8) cf. 487, 10
 (ἀπειρα τὰ μέρη) E III 33 (592, 17) (τὸ
 ὑπὸ τὴν σελήνην μέρος) A II 4 12 (332 a 3
 b 4) — κόσμου νοῦς A I 7 11 (301 a 21 b 1)
 (ψυχῇ) A I 7 17 (302 a 5 b 16) (ἡγεμονικόν)
 D 29 (465, 5) — κόσμος καλός A I 6 11
 (293 a 6) (σφαιροειδής) A I 6 3 (293 a 10)
 περὶ κόσμου placita A II 1 — 11 (327
 a 15 b 13) G 17 (609, 12) γένεσιν expl.
 Anaximander Pl 2 (579, 10. 14) — ἀρ-
 μονία συγκεῖσθαι Pythag. Hi 2 2 (555, 20)
 cf. 13 (557, 14) — (μεταβολή) Heracliti
 ThO 1 (476, 1) — (μῆγμα στοιχείων, dist.
 τὸ πᾶν) Emp. A I 5 2 (291 a 16 b 5) 7 28
 (303 b 25) ὡς παραπλησίως κεῖσθαι A II
 31 4 (363 b 11) — κόσμου γένεσις Archelai
 ThO 4 (479, 18) — Philolai A II 7 7
 (337 b 16) — (νοῦ ἰδέαν) Eophanti Hi
 15 2 (566, 17) — Leucippi Hi 12 2 (564,
 28) — κόσμους ἀπείρους expl. De-
 molecr. Hi 13 2 (565, 9) E III 14 (590, 30)
 κόσμον ἀκμάζειν ἕως ἂν μηκέτι δύνηται
 ἔξωθεν εἰ προσλαμβάνειν Hi 13 4 (565, 18)
 — Platonis A I 7 4 (299 a 11) (νοητός...
 ὁρατός) A I 7 31 (305 b 1. 3) II 6 4 (334
 a 10 b 1) ζῶων λογικὸν ἀθάνατον A V 20 1
 (432 a 7 b 6) (παράδειγμα) D 1 (447 a 23)
 ThO 11 (485, 18) Hi 19 4 (567, 19) γε-
 νητὸν καὶ φθαρτὸν ὑπάρχειν E I (587, 8)
 G 17 (609, 14) — κόσμον αἰδιον Aristotelis
 A II 5 1 (332 a 8 b 29) Hi 20 6 (570, 34)
 δύο κόσμους τὸν ἄνω καὶ τὸν κάτω E III
 31 (592, 13) — (θεός) Polemonis A I 7 29
 (303 b 30) (θεός) Stoic. A I 7 24 (303 b 13)
 33 (306 a 9 b 9) D 29 (464, 11) E I (587,
 16) κόσμος expl. Zenonis D 23 (459, 19)
 (μονὴ ἐν ἀλείρῳ κενῷ) D 23 (459, 23)

- (βάρος οὐκ ἔχειν) D 23 (460, 1) ἐκτὸς τοῦ κόσμου ἄπειρον κενόν D 25 (460, 25) κόσμου κινήσεως διάστημα D 26 (461, 8) κόσμου *variae definit.* Stoicorum D 29 (464, 14. 18 cf. p. 26) 31 (465, 14) κόσμον ἐμψυχον καὶ θεόν Chrys Ph 11, 27 (545 b22) cf. D 21 (458, 14) συνπολιτευόμενον θεοῖς καὶ ἀνθρώποις Ph 14, 22 (548 b13) ζῶον καὶ λογικόν καὶ φρονούν καὶ θεόν Ph 15, 2 (548 b28) — (i. q. Ζεὺς) Diog. Bab. Ph 15, 17 (549, 1) — κόσμου φθορά D 36 (468, 19) καθ' ἑκάστην τοῦ κόσμου μεταβολήν G 24 (613, 17) κόσμον ἀθάνατον καὶ ἀγήρω ἔλεγεν Posid. E III 41 (593, 6) — Epicureorum A I 4 (289 a5) τῷ κόσμῳ ἀπρονοήσιαν εἰσηγεῖσθαι E II 8 (589, 7) ἐν ἀπέλρῳ εἶναι E III 44 (593, 20) περὶ κόσμου τάξεως placita A II 7 (335 a5 b3) — εἰ ἀφθαρτος placita A II 4 (330 a13 b16) — τίς ἡ αἰτία τοῦ τὸν κόσμον ἐγκλιθῆναι placita A II 8 (337 a1 b25) — τίνα δεξιὰ καὶ ἀριστερά placita A II 10 (339 a1 b1)
- κοῦρος ex Emped. Hi 3 2 (558, 21)
- κουφίζειν ThS 43 (511, 16)
- κοῦφος ThS 9 (502, 3). κοῦφον μάλιστα ὁσφραίνεσθαι ThS 22 (506, 1) κοῦφον def. Stoic. A I 12 4 (311 a4 b6) κουφότατα (ἀήρ καὶ πῦρ) ThS 22 (506, 2) κουφότερον τὸ πλέον ἔχον κενόν, βαρύτερον δὲ τὸ ἑλλαττον ThS 61 (516, 28) τὰ κοῦφα ἐπιπολάσαι ἄνω E II 8 (589, 16)
- κουφότης (coni. λεπτομέρεια) A III 3 1 (367 a26 b25) (σώματι υπάρχουσα) D 2 (448, 7)
- κραδαίνειν τρόμπ (de terrae motu) A III 15 4 (379 a21) 7 (380 a17) νόσου φρενὶ πάντα κραδαίνει Xenophanis ThO 5 (481, 13)
- κράμα A IV 3 11 (389 a1 b21, b16)
- κράσις (coni. συμμετρία) ThS 32 (508, 19) (τοῦ σώματος) ThS 35 (509, 8) (coni. διαθέσις) ThS 35 (509, 12) 39 (510, 16) 41 (511, 3) 46 (511, 14. 17) — κράσις εἶναι τὰς τῶν στοιχείων μίξεις κατ' ἀλλοίωσιν A I 17 1 (315 b17) κῶσις σύμμετρος τῶν ποιῶν A V 30 1 (443 a3)
- περὶ κράσεως placita A I 17 (315 a6 b16) (μελέων) Parm. ThS 3 (499, 18) (στοιχείων) ThS 4 (449, 23) — Empedocl. Pl 10 (582, 6) (coni. σύγκρισις) A IV 9 18 (398 b17) V 19 5 (431 a7. 12) 21 1 (434 a5) 26 4 (439 a2) ἡδεσθαι τοῖς ὁμοίοις κατὰ τὴν κῶσιν ThS 9 (502, 6) (ἡ μέση) ThS 11 (502, 21) (τὰς ὁδὰς) ThS 12 (503, 2) (ἀσύμμετρος) ThS 14 (503, 14) γέννη τε κῶσει τε ThS 16 (504, 3) οἷς ἡ κῶσις ἐξ ἴσων ThS 19 (504, 23) (syn. σύγκρασις, αἵματος) ThS 21 (506, 16 cf. 14) — συμμέτρως ἐχούσης τῆς ψυχῆς κατὰ τὴν κῶσιν Dem. ThS 58 (515, 23) (τοῦ σώματος) ThS 58 (515, 26) κῶσει μεταβάλλειν κατὰ τὰ πάθη καὶ τὰς ἡλικίας ThS 64 (517, 16) — (dist. παράθεσις, μίξις, σύγκρασις) Stoicorum D 28 (463, 20. 29. 32) cf. 38 (470, 3) A I 24 3 (320 b34)
- κρατεῖν (τοῦ παντός) A I 25 1 (320 a2 cf. b3) (τοῦ ψυχροῦ) Hi 8 9 (562, 25) πάντων ἄρχιν καὶ κρ. Anaxag. Pl 4 a3 (532 b9) (τόπον ὠρισμένον) G 16 (609 b3) κρατουμένην ὑπὸ μηδενὸς γῆν Hi 6 3 (559, 23) — *superiorem esse* A V 7 7 (420 a17) χράαν τὴν κρατοῦσαν ThS 27 (507, 13)
- κρατερός (Homer.) A I 7 10 (301 a12)
- κρατήρ. μέχρι τῶν κρατήρων τοῦ πυρός He 8 (653, 13) (ψυχῆς) Platonis Hi 19 10 (568, 14)
- κρατύνειν G 3 (600, 11)
- κριθὴ (δίστιχοι καὶ τρίστιχοι) A V 10 2 (422 a2) D 28 (463, 22)
- κρικοειδής A I 3 18 (256 a7)
- κρίνειν de sensuum iudicio κρίνειν τὰ ἀλλήλων ThS 7 (500, 21) 15 (503, 28) 19 (504, 27) 20 (505, 4) κρίνειν τοὺς χυμοὺς γλώττη ThS 25 (506, 26) (τὴν ἀφῆν) ThS 28 (507, 14) 33 (508, 26) 34 (509, 4) τὰς ἀκοὰς αὐτὰς μὲν οὐδὲν κρίνειν, εἰς δὲ τὸν νοῦν διαπέμπειν ThS 38 (510, 10) 41 (511, 1) 46 (512, 16) — τὸ πλεόν καὶ ἑλαττον κρίνεσθαι ἀρεθμῷ D 7 (450, 4) — κρίνεσθαι τὸν ἀέρα πολὺν i. q. ἐκκρίνεσθαι ThS 45 (512, 6)
- κριός zodiaci A I 6 8 (294 a13) V 18 6 (429 a21) cf. p. 196³
- κρίσις μετὰ τελευτῆν Hi 19 11 (568, 17) 22 5 (572, 17)
- κριτήριον D 16 (456, 9) (τάχους τε καὶ βραδυτήτος) D 26 (461, 5) expl. G 12 (606, 7)
- κριτικός (αἰσθησις) A IV 8 6 (395 b4) 10 2 (399 a7 b8) τὸ ἐναντίον τοῦ ἐναντίου κριτικόν ThS 31 (508, 5) κριτικώτατον ἡδονῆς τὴν γλώτταν ThS 43 (511, 19)

κρούνωμα βρότειον expl. οίοναι τὸ σπέρμα (Emped.) A I 3 20 (287 a 10, 15)
 κρυμός. κατεψύχθαι τοῖς κρυμοῖς A III 12 1 (371 a 26)
 κρύπτειν. τὸν ἥλιον κρύπτεσθαι Hi 7 6 (561, 9) κρυπτά μυστήρια Hi 24 2 (573, 11) κρυφθέν (?) D 39 (470, 21)
 κρυσταλλοειδής. ἄστρα ἥλων δίκην καταπεπηγέναι τῇ κρυσταλλοειδεῖ (Anaximenis v s. κρύσταλλος) A II 14 3 (344 a 5 b 3) (ἥλιος) Emp. A II 20 13 (350 a 16 b 16) κρυσταλλοειδῶς A II 11 2 (359 a 18 b 26)
 κρύσταλλος. τοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας συνδεῖσθαι τῇ κρυστάλλῳ Emped. A II 13 11 (342 a 7 b 20) κρύσταλλος D 17 (456, 15) def. Chrys. D 35 (468, 5)
 κρύφα ἡδέικουν A I 7 2 (298 a 21)
 κρύψις ἄστρου ὑπὸ γῆν D 32 (466, 23)
 κτᾶσθαι. κεκτῆσθαι Hi 20 2 (570, 17) ἐκτῆσαντο .. ἀπὸ τοῦ τόπου τὸ ὄνομα Hi 20 7 (571, 3)
 κτύπος A III 3 3 (368 a 3 b 6) 7 (368 b 31)
 κύαμος A IV 19 3 (409 a 4) μὴ ἐσθταῖν Hi 2 14 (557, 20) E III 8 (590, 10)
 κυανίξειν *caeruleum esse* A III 5 12 (374 a 7)
 κυανοειδής (χρῶμα) ThS 78 (522, 1b)
 κυανοῦς (χρῶμα) A III 5 7 (373 a 5 b 6) ThS 77 (522, 16)
 κυανώδης (χρῶμα) A I 6 4 (293 a 17)
 κυβερνήτης δαίμων Parmen. A II 7 1 (335 b 15)
 κυβίξειν Hi 2 10 (556, 26)
 κυβόκυβος Hi 2 10 (557, 2)
 κύβος A II 6 5 (334 a 19 b 10) Hi 2 9 (556, 24) 10 (557, 1, 3) He 16 (655, 24)
 κύημα A V 18 4 (428 a 22)
 κύησις A V 6 1 (419 a 6)
 κυκᾶν. ἐξ ὅλης κυκᾶται θάλαττα A V 29 1 (441 n a 6) ThS 84 (525, 10)
 κυκλεῖν. κυκλεῖσθαι (opp. εἰς ἄπειρον προϊέναι) A II 24 9 (355 a 14 b 13) (θάλαττα, immo κυκᾶται) A V 29 1 (441 a 10)
 κύκλῳσις (ἥλιου, conī. περίοδος) Ph 8, 5 (542 b 6)
 κυκλικός (κίνησις) Arist. A II 7 5 (336 a 16) κυκλικῶς κινεῖται (opp. σφαιρικῶς) A IV 19 4 (409 a 15)
 κύκλος. κατὰ κύκλον λοξόν A III 13 2 (378 a 8) ἀήρ κυματοῦται κατὰ κύκλους ὀρθούς (?) A IV 19 4 (409 a 12) (λοξός i. e. zodiacus) A I 6 6 (294 a 2) (οὐρα-

νοῦ, syn. ζῶναι) A II 12 1 (340 a 9 b 13) (τροπικοί) A II 2 3 (353 a 3 b 4) 6 (353 a 15) (διακεκαυμένος) A II 30 1 (361 b 12) (conī. σφαῖραι) Anaximandri A II 16 5 (345 a 22 b 31) 20 1 (348 a 3 b 2) 21 1 (351 a 6 b 14) Hi 6 4 (559, 26) 5 (560, 4) Pl 2 (579, 16) κύκλος ἡλιακός A II 24 8 (355 a 3 b 3) περιέρχεσθαι τὸν ὕϊον κύκλον A II 25 7 (256 b 13) cf. D 10 (451, 12) Pl 7 (581, 15) κύκλος (σελήνη) A II 25 1 (355 a 18 b 16) III Pr. (364 a 13) ἄστρον A III 18 1 (384 a 7) (γαλαξίας) A II 7 1 (335 b 20) 20 sa (349 b 13) def. A III 1 1 (364 a 19 b 12) 2 (365 b 23) (ἔριδος) D 14 (455, 4) (i. e. ἄλως) A III 18 1 (384 a 9)
 κύκλῳ adv. A II 7 2 (336 a 2 b 5) III 13 2 (378 a 7) D 12 (452, 25) 21 (459, 9) 31 (466, 17) 39 (471, 11) ThS 83 (524, 23) Hi 9 4 (563, 26) Pl 10 (582, 6, 8)
 κυκλοτερής (γῆς) Emp. A II 20 13 (350 a 14 b 14) κυκλοτερῶς κινεῖσθαι A I 12 3 (311 b 1) III 1 2 (364 a 25 b 18)
 κυκλοφορητικός (σῶμα) Arist. ThO 21 (493, 11) G 18 (610, 17)
 κυκλοφορικῶς κινούμενον Arist. A I 7 32 (305 a 12)
 κυλινδροειδής A II 27 4 (358 a 3 b 5) Pl 2 (579, 12)
 κύλινδρος. οὐ περὶ σφαῖραν, περὶ δὲ κύλινδρον Add. p. 353 b 12
 κυματοῦν. κυματοῦται (ἀήρ) κατὰ κύκλους A IV 19 4 (409 a 12)
 κυνικός E III 26 (591, 36) 27 (592, 1) 28 (592, 4)
 Κυρηναῖος A I 7 1 (298 a 1, 15) Pl 9 (581, 22) E III 17 (591, 3) 23 (591, 22) 25 (591, 31) G 3 (600, 12) cf. Κυρηναϊκή G 3 (602, 9)
 κύριος. αἴτιος καὶ κύριος He 6 (652, 26) κυριώτατα μέρη A I 4 4 (291 a 7) V 3 6 (417 a 16) κυριώτατον (τὸ θεῖον) A I 6 16 (297 a 5) κυριώτατον ἡγεῖται A I 11 2 (309 a 15 b 13) ThS 35 (509, 11) 82 (524, 20) κυριώτατα τῆς γενέσεως Hi 7 3 (561, 1) — κυρίως A I 24 2 (320 a 18 b 25) 3 (320 a 23 b 30) IV 5 12 (392 b 7) (opp. καταχρηστικῶς) A IV 19 1 (408 a 6 b 6) τὰς κυρίως ἀρχάς (opp. τὰ δὲ σωματικὰ στοιχεῖα Emped.) ThO 3 (478, 3)
 κυρτός (opp. κοίλος) A II 24 3 (354 a 7 b 9)

κύτος. παντός τοῦ ὄντος κύτους οὐρανοῦ καὶ γῆς E I (587, 18) II 5 (588, 5)
 κύων A V 20 4 (432 a21) D 27 (463, 7)
 He 4 (652, 13) exemplum ad fatum explic. Stoic. Hi 21 2 (571, 12) — *Sirius* D 32 (466, 26)
 κώδων Emped. A IV 16 1 (406 a19 b19) ThS 9 (501, 13 cf. n b9) 21 (505, 13)
 κωλύειν A I 4 2 (290 a7) (ἥλιον) κωλυόμενον... εὐθυπορεῖν A II 23 3 (353 a2 b3) ThS 19 (504, 24) κωλύειν τὴν ἱκμάδα τὸν νοῦν ThS 44 (511, 24) οὐδὲν ἂν κωλύοι ThS 47 (512, 25) συρρεῖν ThS 66 (518, 7) κωλύεσθαι τὸ λαμπρόν ThS 79 (523, 10)
 κωμωδία (τῆς ἀρχαίας ποιηται) A I 7 4 (299 a14)
 κωνοειδής A I 14 2 (312 a13 b17) (πῦρ) A I 14 5 (312 b23) (κόσμος) A II 2 1 (329 a3) (ἀστέρας) A II 14 2 (344 a3 b1, t b1) κωνοειδῶς (ἐντείνοντος τὸν ἀέρα) A IV 15 3 (406 a9 b9)
 κώπη A III 3 2 (368 b3) καμπτομένη A III 5 5 (372 a24 b24) E III 13 (590, 29)
 κωφός. κωφότεροι (αἰσθήσεις) ThS 19 (504, 30)
 λάβρος (ὕδατος) D 35 (468, 3)
 λαγχανεῖν. ὃν κλῆρον λελόγχασι (inde Λάγχασι) A I 28 3 (323 b30) πνοῆς λελόγχασι πάντα Emp. ThS 22 (505, 26) εἰληγχότα τὴν περιφέρειαν ThS 66 (518, 8) λαγχανεῖν τόπον Hi 19 13 (568, 23) τὸ λαγχανεῖν ἐκάστω τὸ πεπρωμένον [sic recte *sorte cuique obvenire* cf. Eberhard ad Hieroclem p. 65] 323 n b9
 λαϊμός Hi 24 6 (593, 27)
 λάκκος D 14 a (Add. p. 455)
 λαμβάνειν (ἀρχὴν κινήσεως... τελευτήν) A I 1 2 (275 a10) (ἐκκρίσιν i. e. ἐκκρίνεσθαι) A III 15 4 (379 a20) (τοῦνομα) A IV 11 4 (400 a29) (ἀποχώρησιν) A IV 22 1 (411 a29) (πῆξιν) Hi 7 7 (561, 16) — *credere* πνεῦμα δὲ εἰληπται D 28 (463, 14) οὕτω λαμβανόντων ThO 4 (479, 10)
 λαμπετᾶν. ἄστρα λαμπετώντα Hesiodi Hi 26 2 (574, 24)
 λαμπηδών (ἀστραπὴν ποιεῖ) A III 3 8 (369 b1) (ἀκραφνής) A III 5 8 (373 a8 b8)
 λαμπρός. λαμπρότερον (ἥλιον) A II 28 6

(359 a6 b6) D 14 (455, 12) (opp. ἀμεινρότερα) A II 30 7 (362 b9) τὰ λαμπρὰ τῶν ἀστρων D 14 (454, 30) (λίθοι) D 17 (456, 15) λαμπρόν καὶ πυρῶδες D 31 (466, 19) ThS 86 (525, 23) Hi 7 8 (561, 18) λαμπρότερον καὶ καθαρύτερον ThS 37 (509, 31) λ. ὀφθαλμόν ThS 42 (511, 10) (χρῶμα) D 14 (455, 7) ThS 29 (507, 24) 73 (521, 1) 75 (521, 22) 76 (522, 3) 77 (522, 12. 15) (coni. ἄσκιον) ThS 79 (523, 10) (coni. διαφανές) ThS 80 (523, 12) (opp. σκοτεινόν) Hi 8 2 (562, 4) ἥλιον ποιεῖν ἐκ τοῦ λαμπροῦ ὕδατος ἀστέρας Metrod. Pl 11 (582, 24)
 λαμπρότης (τοῦ ἡλίου) A III 5 8 (373 a7 b7) Pl 7 (581, 13)
 λαμπρύνειν. λαμπρυνόμενων τῶν νεφῶν A III 3 6 (368 b26)
 λαμπτήρ. τὸ ἐν τοῖς λαμπτήρσι φῶς ThS 7 (500, 25)
 λάμψις A III 3 7 (368 b31)
 λανθάνειν *sensibilis non percipi* abs. A IV 10 5 (399 b22) D 17 (456, 23) ThS 30 (507, 30) 34 (509, 3) — c. partie. πριόντες λησόμεθα ThO 10 (485, 9)
 λατομία (ἐν Συρακούσαις) Hi 16 5 (566, 4)
 λάχανον He 17 (655, 34)
 λέγειν. πρὸς τὸν Πλάτωνα ῥητέον A I 5 5 (291 a26) ὁ θεὸς ὃν λέγουσιν *quasi intellegunt* A I 7 8 (300 a18) τὸ ἐπὶ τοῦ ποιοῦ λεγόμενον D 27 (463, 9) τοῦ εὖ λέγειν ThS 24 (506, 14) εἰ τις... δόνατο... ἀποδοῦναι, μᾶλλον ἂν ὅδε λέγοι ThS 82 (524, 17) φαίνονα λεγόμενον τὸν τοῦ Κρόνου A II 15 4 (344 a18 b16) τὸν λεγόμενον μέγαν ἐνιαυτόν A II 32 1 (363 a22) οἱ τὰς ἀτόμους suppl. λέγοντες A I 16 2 (315 a1 cf. n a1) τὰ μὲν κατὰ Ἀναξαγόραν, τὰ δὲ κατὰ Λεύκιππον λέγων ThO 2 (477, 7) — λέγεσθαι (opp. εἶναι) A V 18 5 (429 a5) λέγεσθαι πρὸς ἡμᾶς (opp. ποιεῖν) οὐσίαν ThS 71 (520, 9) λεγόμενα (ἀγαθὰ, opp. κυρίως) — ὡς εἰπεῖν συλλαβόντι, ὡς μὲν ἀπλῶς εἰπεῖν ὡς δὲ καθ' ἕκαστα D 14 a (Add. p. 455) ὡς εἰπεῖν ThS 19 (504, 29) ὥσπερ ἐλέχθη vel ὥσπερ εἰπομεν frequentat ThS λεκτέον τούτου τὴν αἰτίαν ThS 80 (523, 19) — λεκτόν Stoicorum G 13 (606, 14)
 λειπίνειν 486, 11
 λεῖτος (atom. Epic.) A I 4 2 (290 a1) cf. ThS 66 (518, 8) (χαλκός) D 14 (455, 20)

(coni. πυκνός) A IV 14 3 (405 a 19 b 19)
(opp. τραχύς) ThS 20 (505, 5) 67 (518, 21)
τὸ λεῖον λευκὸν εἶναι ThS 73 (520, 25)
ὅσα τῶν λείων μέλανα φαίνεται ThS 79
(523, 5) λεῖον καταμασησάμενος τὸν κύαμον
Hi 2 14 (557, 23)
λείπειν. λείπεται ζητεῖν ThS 21 (505, 15)
(opp. γίνεσθαι) Hi 13 3 (565, 13)
λείψανον A III 16 1 (381 a 16)
λέξις Hi 19 21 (569, 26)
λεπτομέρεια A I 7 34 (306 a 15 b 14) III 3 1
(367 a 26 b 25) 4 4 (371 b 13) IV 22 2 (412
a 21)
λεπτομερής (σώματα) Atom. A I 24 2 (320
a 16 b 22) III 5 4 (372 a 20 b 20) IV 22 2
(412 a 28) τὸ λεπτομερές Leuc. A V 25 3
(437 a 14) He 12 (654, 12) λεπτομερέστατα
σώματα Hi 22 2 (572, 3)
λεπτός (coni. καθαρός) A III 3 11 (369 b 20)
(πνεῦμα) D 12 (452, 30) λεπτὸν ὃν κα-
θάπερ τὸ ἐν τοῖς λαμπτήρσι φῶς ThS 7
(500, 25) 9 (502, 3) (ὁσμή, opp. πυκνή)
ThS 30 (508, 3) (ὕμενας) ThS 37 (509,
32) (φλέβες) ThS 41 (511, 5) (opp. παχύς)
ThS 59 (516, 5) τὸ λεπτὸν ἀπορρέον ἀπὸ
τῶν βαρέων (?) ποιεῖ τὴν ὁδμήν ThS 82
(514, 18) (coni. κοῦφα) E II 8 (589, 16)
λεπτότατα καὶ ὑγρότατα (ἐν ἀέρι) A III 7 1
(374 a 20) (πόροι) A IV 22 2 (413 a 4)
(coni. πυκνότατος) ThS 50 (513, 23) (πῦρ
opp. παχύτερον) ThS 75 (521, 23) τὸ
λεπτότατον τοῦ πνεύματος E II 8 (589,
17)
λεπτότης A V 14 1 (424 a 31) D 12 (453, 3)
λεπτύνειν. λεπτύνεσθαι (αἶμα, ἀέρα) A V 22 1
(434 a 14) Hi 8 11 (563, 3)
λευκότης ἡ κατὰ τὴν ζωγραφίαν (opp. ἡ
διὰ βάθους) D 3 (448, 17) λευκός (χρῶμα,
opp. μέλαν) A I 15 3 (313 b 11) IV 9 12
(398 b 3) D 14 (455, 21) ThS 7 (500, 27)
17 (504, 11) 18 (504, 19) 59 (516, 10)
λευκὸν καὶ μέλαν ἀρχαί ThS 59 (516, 11)
79 (522, 27) λευκῶν τὰ σκληρά (opp.
ψαθυρά) ThS 73 (521, 2) (dist. διαφανές
καὶ λαμπρόν) ThS 80 (523, 12) λευκὸν
def. Plato ThS 86 (525, 20) λευκότερα
ἀλλήλων ThS 73 (521, 8)
λευκόχροια A III 1 (364 a 21 b 14)
λέων zodiaci A I 6 6 (294 a 5) V 18 6
(429, 25)
λεωφόρος 486, 14
λήγειν D 13 (454, 10) φράσεως μηδέποτε

ληγούσης ἀφ' ἑαυτῆς φουμένης E II 8
(589, 11) τὸ λῆγον log. G 9 (605, 11) 15
(607, 11 13)
λήρος ὁ ποιητικὸς A I 7 3 (299 a 1) (βεκ-
κεσελήνου) A I 7 4 (299 a 12) He 12
(654, 11)
λήξις *sortita regio* τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν λή-
ξεως ἡγουμένην A I 7 30 (304 b 9) — *finis*
λήξιν λαμβανούσης (i. e. ληγούσης) G 17
(609, 18 cf. n b 15)
λήθη ThS 4 (499, 23) 45 (512, 7)
λήθος. λήθω κίονι (!) Anaximandri A III 10 2
(376 a 24) Hi 6 3 (559, 24 cf. p. 133. 218)
πληγείσης λήθω A IV 19 4 (409 a 15)
(ψυχρόν) D 14 a (Add. p. 455) (πυκνού-
μενος ἀήρ) ThO 2 (477, 3) τῶν διαπύρων
λήθων A III 3 5 (368 b 23) (ἐμπύρους)
Hi 8 6 (562, 14) (διαυγής) A III 5 4
(372 a 19 b 19) (λαμπρὴ, διαυγής) D 17
(456, 15) (Πάριος) Hi 14 5 (566, 5)
λιθώδης. λιθωδεστάτην (sc. γῆν) 486, 16
λιμνάζειν. τοῦ κατ' ἀρχὴν λιμνάζοντος
ὕγρου A III 16 2 (381 a 20)
λίμνη D 11 (451, 29) Νελλου A IV 1 4
(385 a 16) λίμνην εἶναι τὸν πρῶτον τὴν γῆν
Archel. Hi 9 4 (563, 26)
λιπαρός (εὐμαδός) ThS 50 (513, 25) λιπαροῦ
(fort. λεπτοτέρου) A III 16 2 (381 a 22)
λίψ A III 7 2 (375 a 4)
λογικός (ἀρετήν) A I Pr 2 (273 a 17) λο-
γικοὶ ἔσμεν A I 3 8 (282 a 15) ὁ λόγος
καθ' ὃν προσαγορευόμεθα λογικοὶ A IV
11 4 (400 a 24) λογικώτερος ἐγένετο Ari-
stoteles Hi 20 1 (570, 9) (coni. νοερός
κόσμος) A II 3 4 (330 a 6 b 9) Ph 15, 3
(548 b 26) (ζῶον) A I 3 8 (282 a 27) (opp.
ἄλογα καὶ ἄψυχα) A I 29 3 (325 a 10 b 22)
He 4 (652, 16) ζῶα εἰ λογικά placita
A V 20 (432 a 3 b 2) 26 2 (438 a 14 b 11)
λογικῶν (λόγων, φυσικῶν ἡθικῶν) Ph 17, 3
(550 b 12) (φιλοσοφίαν) Hi 5 (559, 13) —
(ψυχῇ) A IV 11 4 (400 a 28) 20 4 (432
a 15) τὸ λογικὸν ψυχῆς Plat. A IV 4 1
(390 a 1, b 18) (ψυχῆς, opp. αἰσθητικόν)
Xenocr. A IV 4 2 (390 b 1) — Atom.
A IV 4 6 (390 a 15) — λογικὸν καὶ νοε-
ρόν (opp. ζωτικὸν ψυχῆς) Pythag. A IV
5 10 (392 a 1) (opp. ἄλογον, ψυχῆς Plat.
Arist. A IV 7 5 (393 a 10, b 10) 8 6 (395
b 9) λογικὸν θυμικὸν ἐπιθυμητικὸν Plat.
A IV 4 1 (390 a 1, b 18) E I (587, 10)
III 22 (591, 19) G 24 (615, 1) — μέρος

- ψυχῆς (i. e. ἡγεμονικόν) Stoic. G 24 (G15, 2. 9) — λογικὸν μέρος φιλοσοφίας A I Pr 2 (273 a 20, 23) G 6 (603, 9) 15 (607, 7) 16 (608, 4) (dist. ἐπιθυμητικός, ὁρμητικός) Stoic. A V 25 a (483 a 16) — λογικῶς ἐνεργοῦσας ψυχὰς A V 20 a (432 a 17)
- λογισμός. (ἀνθρωπίνῳ) A I 29 γ (326 a 4 b 8, t b 3) (Stoic. i. q. ἡγεμονικόν) A IV 21 i (410 a 29)
- λόγος (om. ἐστὶ i. e. λέγεται) 490, 1 (πολλὰς θρυλεῖται) E II 5 (588, 12) ὁ λόγος αἰρεῖ Plato Hi 19 a (569, 30) λόγους ἐρωτᾷ Ph 14, 32 (548 b 23) οὐκ ἂν εἴη ThS 60 (516, 16) ψευδεῖ λ. τυφλωσάι τὴν ἀλήθειαν A I 7 z (298 a 23) τῷ περὶ θεῶν λ. A I 8 i (307 a 7) τὸν περὶ ἀρχῶν cet. A II Pr. (327 a 2) καθ' ὃν λ. ὕψος μὲν λέγεται A II 10 i (339 b 8) κατὰ τὸν αὐτὸν λ. D 1 (447 a 15) κατὰ τὸν ἴδιον λ. D 2 (448, 2. 6) κατὰ τὸν πρότερον λ. D 19 (457, 21) — ratio ὑπὸ τὸν λ. τοῦτον πίπτειν D 19 (457, 24) κατὰ μὲν τὸν λ. τοῦτον D 21 (458, 20) ὧν οὐκ ἔχομεν εἰκότα λ. ἢ ἀναγκαῖον ThS 86 (525, 24) ἔχει τινὰ λόγον ThS 31 (508, 5) δεῖται δέ τινος λ. καὶ πίστει ThS 91 (527, 11) ὥστε καὶ εἰς κοινὸν λ. πεσεῖν αὐτὰ D 28 (463, 17) τὸν ὅμοιον λ. εἶναι καὶ ἐπὶ τῆς πλειάδος D 32 (466, 27) τὸν αὐτὸν ἔχει λ. ἐκάτερον ThS 32 (508, 17) ἐν τῷ ὁμοίῳ λ. ὑποπεσεῖν δυναμένων Hi 20 z (570, 13) τὸν τοῦ ἄρρενος... περιέχειν λόγον A V 26 a (439 a 2) — ἀνὰ λόγον ThS 84 (525, 3) 86 (525, 21) κατὰ λόγον A III 17 γ (383 a 24 b 33) D 2 (448, 8) 37 (469, 17) ThS 11 (502, 16) 58 (515, 27) 62 (517, 1) PI 3 (580, 2) κατὰ τὸν αὐτὸν λ. PI 12 (583, 4) κατὰ τὸν ἀνωτάτω λ. A IV 4 i (389 a 11) ἐκ παντὸς λόγου *quacunque ratione* Platonis Hi 19 a (569, 30) τὴν φρόνησιν ἐκ τριῶν συνεστηκέναι λόγων (τῶν φυσικῶν καὶ τῶν ἡθικῶν cet.) Chrys. Ph 16, 31 (550 b 7) ὁ τῆς φωνῆς εἰρηται λόγος ThS 91 (527, 4) — ἐν οἷς δὲ λόγους (i. e. ὅσον μέτρον ὅσοις, *quibus proportionibus*) ThS 86 (525, 24) — ἐν λόγῳ (coni. ὑπ' ἀνάγκης, opp. μάτην) Leuc. A I 25 a (321 b 14) —
- λόγος a Chrysippo multifarium distinctus A I 28 z (323 a 12 b 17) — (opp. ἀσθησις) A IV 9 is (398 b 24) PI 4 (500, 11) λόγῳ θεωρητός (opp. αἰσθητός) Atom. A I 3 s (279 a 17. 21 b 19) is (285 a 3. 7 b 8. 286 a 10) 7 is (306 a 14 b 13) 15 is (314 b 26) 23 s (320 a 3 b 9) III 5 s (372 a 17 b 17) IV 3 s (388 a 3 b 6) — τὸ περὶ τὸν λόγον i. e. λογικὸν A I Pr. z (273 a 24) λόγος καθ' ὃν προσαγορευόμεθα λογικοὶ Stoic. A IV 11 a (400 a 22) — λόγον δημιουργόν (εἰμαρμένην Heracliti) A I 7 z (303 b 5) cf. λ. ἀίδιον... καὶ νόμον ἀίδιον (εἰμαρμένην) Plat. A I 28 z (323 a 7 b 7) διὰ τῆς οὐσίας τοῦ παντός δτήκων Heracl. (Stoic.) A I 28 i (323 a 3 b 2) — (ἀκίνητος, ψυχῇ) Arist. A I 7 z (305 a 12) (σωματικός, θεός) Brachm. Hi 24 z. s (573, 10. 11. 20) — οὐσία ἡ κατὰ τὸν λόγον (opp. κατὰ τὴν ὕλην) D 3 (448, 15. 24) — ὁ τῆς γνώσεως (opp. ὁ ἔναρθρος) Hi 24 z (573, 10) (προφορικῶς) Stoic. 437 n a 15 (ὁ τοῦ παντός) D 20 (458, 2) (ἡγούμενον τῶν ἐν τῷ κόσμῳ) Ph 9, 11 (544 b 1) (τὸν ἅπαντα διοικούντα, Δία) Chrys. Ph 11, 17 (545 b 12) λόγους ὁρθοὺς Ph 8, 32 (543 b 2) (ἀσώματοι) A I 7 si (305 b 5 cf. n b 2) (syn. σχήματα) A IV 8 γ (395 b 23) D 4 (449, 2 cf. n a 5) (σπερματικοί) A I 7 z (306 a 3 b 3) D 38 (470, 13) 39 (470, 19) — αἰτίαν εἶναι λόγον αἰτίου ἢ λόγον τὸν περὶ τοῦ αἰτίου ὡς αἰτίου Chrys. D 18 (457, 12) λόγος (i. e. στοιχεῖον) Chrys. D 21 (459, 7) — (φύσει νόμος) Stoic. D 29 (464, 25) — ὁ κοινὸς λόγος Stoic. D 37 (469, 12. 14)
- λοιμός (ἀέρος θάνατον) 487, 21
- λοιπὸν *deinde* Hi 17 i (566, 25) E II 8 (589, 15)
- λοξοπορεῖν (ὁ ἥλιος) A II 23 s (353 a 14)
- λοξός. σελήνης κύκλον καίμενον λοξόν A II 25 i (355 b 20) (γῆς) A III 13 z (278 a 8) (ζωδιακός) A I 6 s (294 a 2) II 12 i (340 a 15 b 19) D 8 (450, 9)
- λοξότης τοῦ καυλοῦ A V 9 z (421 a 15) 13 z (424 a 17)
- λόξωσις τοῦ ζωδιακοῦ A II 12 i (340 a 22 b 26) 23 s (353 a 13)
- λύειν. ἀνομίαν λυθῆναι νόμων εἰσαγωγῇ A I 7 z (298 a 18) λύεσθαι ὑπὸ τοῦ ὕγρου γῆν Hi 14 s (566, 2) (τὰς ψυχὰς ἅμα τοῖς σώμασιν) Hi 22 s (572, 14) λυθήσεται οὐρανός E II s (588, 28)
- λύκος He 4 (652, 14)
- λυπεῖν. λυπεῖσθαι τοῖς ἐναντίοις Emp. ThS 9 (502, 6) 16 (503, 31)

λύπη (ἡδονή) A IV 9 11 (397 b35) V 6 1 (419 a 7) πᾶσαν αἰσθῆσιν μετὰ λύπης Anaxag. ThS 17 (504, 9) 23 (506, 12) 29 (507, 22) 31 (508, 8) (opp. ἡδονή) κατὰ τὸ ὄρεν ThS 84 (525, 3) — Hi 24 6 (573, 27) — τὰς λύπας ὕρους κακίας Democr. E III 14 (590, 32)
 λυπηρός (opp. ἡδός) A IV 9 12 (398 b3) def. Plat. ThS 84 (525, 1) 85 (525, 12)
 λυπρός. οὐ λυπρὰν μοῖραν 486, 25
 λυσιμελής Hesiodi Hi 26 2 (575, 4)
 λύχνος A III 5 9 (372 a22 b22)

μαγεία Hi 25 2 (574, 13)
 μαγική Hi 2 5 (556, 4)
 μάγος (ἐν Βαβυλῶνι) Hi 13 1 (565, 6)
 μάθημα. plur. mathematica doctrina A IV 13 10 (404 b11) Hi 2 4 (556, 3)
 μαθηματικός (Ἀρισταρχος) A I 15 5 (313 b16) (σχήματα) Pyth A II 6 5 (334 a18 b10) οἱ ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν A II 31 2 (362 a7 b23) III 17 9 (383 a17 b26) v. Mathematici Ind. I p. 686 a
 μάθησις Hi 1 4 (555, 9) E III 44 (593, 16)
 μαθητῆς καὶ διδάσκαλος D 36 (469, 4) ThO 2 (476, 4) 4 (479, 18) Hi 2 3 (555, 23) E III 8 (590, 12)
 μαθητεύειν docere 558 n2 [cf. Usener ad Acta Timoth. Bonn. 1877 p. 15] ἐπειδὴν προσή τις μαθητεύσόμενος Hi 2 16 (558, 1)
 μαῖα E III 6 (590, 5)
 μαίνεσθαι μεμηνώς A IV 12 5 (402 a20. 27, t b9) V 20 5 (433 a3)
 μαιοῦσθαι i. e. μαιεῦσθαι. τὰς μαιουμένας A V 16 2 (426 a25)
 μάκαρ (Hesiodi) Hi 26 2 (575, 10)
 μακάριος (ζῆλον) A I 7 7 (300 a8) D 9 (450, 15) (ὁ θεός) A I 7 9 (301 a3) cf. G 16 (609, 8) — ὁ μακάριος ἀπόστολος He 1 (651, 3)
 μακαριότης A I 7 9 (301 a2)
 Μακεδών Hi 24 7 (574, 1) E III 21 (592, 9)
 μακρηγορεῖν 487, 22
 μακρόθεν A III 5 5 (372 a25 b25)
 μακρός. ἀπὸ τῆς μακρᾶς καταφορᾶς A III 4 5 (371 a5 b21) διὰ μακροῦ longo intervallo D 17 (456, 23) εἰς μακρὰ διανενεμημένον (opp. ἄθροον) ThS 63 (517, 12 cf. n b2) οὐ μακρὰν τῶν αὐτῶν χρόνων Hi 2 1 (555, 13) μακροτάτην τὴν νύκτα

D 10 (451, 10) μήκιστος 489, 4. 491, 3 ἐπὶ μήκιστον D 13 (454, 8)
 μαλακός (γλῶττα) ThS 25 (506, 26) (opp. σκληρός) ThS 62 (516, 30) 83 (524, 24) μαλακὸν τὸ ὑπεῖχον Plat. ThS 87 (526, 1)
 μάλα πλατεῖαν Pl 3 (580, 2 cf. 5) ἄρρενας πρὸς ἀνατολῇ... γεγενῆσθαι μάλλον A V 7 1 (419 a16) μάλλον ἂν ὅδε λέγοι ThS 82 (524, 17) ἀλλὰ μάλλον ThS 19 (504, 19) 31 (508, 11. 19) 64 (517, 20) 79 (523, 3) καὶ μάλλον γε D 14 (455, 26) κωφότεραι πᾶσαι γίνονται καὶ μάλλον (sc. τοιαῦται γίνονται) ὅσῳ ἂν πλήρεις ᾖσι ThS 19 (504, 30 cf. καὶ τοῖς μακροτέροις δὲ μάλλον ὅσῳ ἐγκλίνουσιν Theophr. fr. VIII 5 p. 137 W.) — διαφέροντα τῷ μάλλον καὶ ἤττον Aristot. D 11 (452, 10) cf. ThS 62 (516, 31) μῆδὲν μάλλον τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον εἶναι ThO 8 (483, 18) οὐδὲν μάλλον τὸ ὄν ἢ τὸ μὴ ὄν ThO 8 (483, 19) cf. S 33 (508, 24) τὸ οὐ μάλλον Academ. Hi 23 5 (573, 1) — μάλιστα praecipue A V 5 3 (418 a20) ThO 10 (485, 10) ἢ γὰρ μόνος ἢ μάλιστα τῇ ἀπὸ τοῦ προνοοῦντος αἰτία κατεχρήσατο ThO 20 (493, 5)
 μαλακότης A IV 18 1 (407 b14) 2 (407 a16)
 μανία He 4 (652, 5)
 μανός (opp. πυκνός) A III 1 3 (366 a2 b2) ThS 11 (502, 18) 30 (507, 33) 59 (516, 5)
 μανὸν καὶ ἀπαλόν (γλώττης) ThS 40 (510, 23) 43 (511, 20)
 μανότης ὅλης (opp. πυκνότης) D 12 (453, 8) ThO 2 (477, 1) S 25 (506, 28)
 μανοῦν (opp. πυκνοῦν) ThO 2 (477, 9) S 30 (507, 32) saepius
 μαντεία E III 41 (593, 7)
 μαντικός. περὶ μαντικῆς placita A V 1 (415 a9 b1)
 μάνωσις (opp. πύκνωσις) A I 3 6 (280 a11 b4) ThO 1 (475, 16)
 μαραίνειν (ἄλω) D 14 (455, 3)
 μαρτυρεῖν (αὐτῷ λέγων) A V 14 3 (425 a9) (τοῦτο γε καλῶς αὐτῷ) (493, 6) μαρτυρεῖται ἐκ τῶν ἄλλων ζῶν καὶ διὰ τῶν ... παθῶν ThS 22 (505, 24)
 μαρτυρία. μαρτυρίαν ἐκ τῶν νόμων εἰληφότος A I 6 9 (295 a10) (Σωκρατικὴν) G 3 (599, 13)
 μαρτύριον Hi 19 13 (568, 23)
 Μασσαλιώτης A III 17 3 (383 a1 b4) IV 1 2 (385 a1)
 μαστός A V 16 1 (426 a20)

μάτην γίνεται Leucipp. A I 25 4 (321 b 13)
μάχεσθαι (πρὸς τὸ σῶμα) Bruchm. H₂ 24 5
(573, 24)

μάχῃ transl. Plato ThS 83 (524, 23)

μεγάλωφονος Plato A I 7 1 (299 a 10)
He 11 (653, 27 cf. p. 17. 262)

Μεγαρικὸς G 3 (600, 15)

μέγαρον. ἐν μεγάροις κακόν τ' ἀγαθόν τε
τέτυκται Pl 9 (582, 2)

μέγας. τὰ μέγала μᾶλλον αἰσθάνεσθαι Anaxag.
ThS 30 (508, 1) κατὰ μέγала (*magnis
intervallis*) τὸ κενὸν ἔχειν ThS 62 (517, 4
cf. n^a 10) μέγας ἐναυτός (*placita*) A II
3 22 (363 a 16 b 25) — φθίρεσθαι τὸν
κόσμον τοῦ μελλόντος τὸν μικρότερον νικῶν-
τος A II 4 9 (331 b 21) μελλοσι ζωίσι
A II 30 1 (361 a 7 b 6) ThS 29 (507, 26)

μεγεθοποιεῖν. μεγεθοποιουμένου τοῦ περὶ
τὸν ἥλιον κύκλου Pl 7 (581, 15)

μέγεθος. τὰ μεγέθη καὶ μέγεθος ἔχοντα
D 5 (449, 5) (*dist. σχῆμα βάρος* A I 3 18
(285 a 13) (opp. *πλήθος*) A I 18 6 (317
b 21) μεγέθη μήκος πλάτος βάθος Aristot.
D 5 (449, 6) (*dist. εἶδος*) ThO 4 (479, 13)
κατὰ μέγεθος A I 3 27 (289 b 9) κατὰ τὸ
μέγεθος τὴν αἴσθησιν ThS 29 (507, 26)
τὰ μεγέθη πῶς ἐμφαίνεται ThS 54 (514, 32)
μεγεθεῖ διαιρεῖ βαρὺ καὶ κοῦφον ThS 61
(516, 25) μέγεθος οὐ πρὸς ἑτερόν ἐστι
ThS 68 (519, 9) — μέγεθος ἡλίου (*pla-
cita*) A II 21 (351 a 3 b 12) (σελήνης)
A II 26 (357 a 2 b 5)

μεῖγμα ν. μίγμα

μεθαρμόζειν. pass. πρὸς τὸ ἔλαττον G 22
(612, 17) He 7 (653, 7)

μέθη. ἐν ταῖς μέθαις ἤττον φρονεῖν ThS 44
(511, 25)

μεθιναί D 11 (452, 7) (σπέρμα) D 39
(470, 17)

μεθίστασθαι. πρῶτος μετέστησε τὰς περὶ τῶν
ἀρχῶν δόξας ThO 4 (478, 19) μὴ μεθι-
στάμενον τὸ πᾶν κινεῖσθαι ἀδύνατον Pl 11
(582, 21) μετέστη ἀπὸ Σάμου A I 3 9
(283 a 13)

μεθοδεύειν 491, 14

μέθοδος. ἰδιαν τινα ποιεῖται τὴν μέθοδον
ThO 8 (484, 16)

μεθόριος 489, 30. 491, 1 (σελήνη) A III Pr
(364 b 11) μεθόρια ἀέρος A II 25 7 (356
b 10) ἐν μεθορίῳ τοῦ λογικοῦ καὶ τοῦ
ἀλόγου A IV 8 6 (395 b 8) ἡ μεθύριος
(sc. γῆ) 489, 26

μεθύειν (*metaphor.*) He 13 (654, 21)

μειονεξί(α) Hi 19 16 (569, 10)

μειοῦσθαι (opp. *αὔξεσθαι*) A II 4 14 (332
b 15) 29 4 (360 a 7 b 9) (τὰ ζῆρα) A V 27 1
(440 a 7) (ἡ θάλασσα... ἡ γῆ) 457, 5 (opp.
πληρουμένην, τὴν σελήνην) Hi 6 5 (560, 3)

μειρακιώδης (λόγους) G 7 (604, 10)

μείς expl. Chrys. D 34 (467, 19)

μείωσις (opp. *αὔξησις*) Arist. A I 23 2 (319
b 8) III 17 3 (343 a 3 b 5) D 20 (458, 5)
27 (462, 20) (opp. *ὑπερβολή*) Hi 19 16
(569, 8)

μειωτικός (κίνησις) G 22 (612, 16)

μελαγχολᾶν A IV 12 5 (402 a 20, t b 9)

μελανία τοῦ νέφους A III 3 1 (367 a 28 b 27)
cf. 4 (368 a 14 b 16)

μελανόφθαλμος ThS 42 (511, 11)

μελανόχρων ThS 78 (522, 19)

μέλας. μελάντερον πορφύρας A I 6 4 (293
a 18) μέλαν *primarius color* (opp. *λευκόν*)
A I 15 3 (313 b 11) IV 9 12 (398 b 4) D 14
(455, 7) ThS 7 (500, 27) 37 (509, 27. 29)
59 (516, 10) expl. Democ. ThS 74 (521,
11) μέλαν ζωὸν ἐνὶ τὸν λευκὸν γίνεσθαι
ThS 80 (523, 11)

μέλειν. τούτων οὐκέτι μοι μέλει He 17 (655,
28)

μελετᾶν. τῆς φύσεως τοῦ κόσμου οὕτω με-
μελετηκίας A V 18 1 (427 a 26)

μελέτη τῆς τροφῆς A V 16 2 (426 a 26)

μέλι D 28 (464, 2) ThS 84 (525, 5)

μέλλειν (παράδωσεν) A I Pr. 1 (273 a 6)
(ἐπιχειρεῖν) A I 7 9 (301 a 6) τὸ μέλλον
D 6 (449, 18) 26 (461, 10. 14. 17. 18. 24)
cunctari He 18 (656, 17)

μέλος (*coni. ῥυθμός*) Hi 2 2 (555, 22) *mem-
brum* μέλεων πολυπλάγκτων Parm. ThS 3
(499, 18. 20)

μελφδεῖν τὸν κόσμον Pyth. Hi 2 2 (555, 20)

μέν *transpositum* μόνον μὲν κραδαίνεσθαι, μὴ
κινεῖσθαι δὲ A III 15 7 (380 a 17) μὲν
post intercapedinem iteratum ThS 25
(506, 19 cf. 507, 6) 49 (513, 10 cf. 15) 73
(520, 25 cf. 521, 26) μὲν *non respondente*
δέ ThS 27 (507, 7) 34 (509, 1) *in enunt.
negativis excipit* ἀλλὰ e. g. ThS 84 (524,
27) 85 (525, 12) μὲν οὖν *in explicatione
propositi* (*syn. καὶ... μέν q. v. s. καὶ*)
ThS 50 (513, 17) 51 (513, 28) 60 (516,
18) 65 (517, 22) 73 (520, 25. 521, 2) 79
(522, 26) — *in clausula* (*item usurpatur
καὶ... μέν*) ThS 12 (502, 25) 24 (506, 17)

26 (507, 6) 35 (509, 9) 37 (510, 1) 43 (511, 22) 46 (512, 11) 48 (513, 7) 57 (515, 15) 58 (516, 1) 64 (517, 17) 74 (521, 10) 76 (521, 26) 77 (522, 10) 82 (524, 20) 86 (525, 26) inde corr. ThS 62 (516, 29) 63 (517, 7)

μένειν (opp. κινεῖσθαι) A I 18 6 (317 b 7) (γῆ) A III 13 (378 b 1 saepius) (ἐπὶ τοῦ τόπου τούτου) D 23 (460, 5) (μετέωρον τὴν γῆν) Hi 8 3 (562, 6)

μέντοι A I 1 2 (275 a 5) οὐ μέντοι A I 5 2 (291 a 15 b 4) IV 8 14 (396 b 8) V 5 3 (418 a 16) μὴ μέντοι γε D 27 (463, 2) — μέντοι Th nisi in Caus. plant. non adhibuit cf. G. Mueller de Theophr. dic. rat. p. 65

μερῖζειν. μεμερίσθαι τὴν τοῦ παντός οὐρανὸν σφαῖραν εἰς κύκλους εἰ A II 12 1 (340 a 8 b 12) (τὴν μίαν θεότητα εἰς μερικάς οὐσίας) E II 5 (588, 6)

μερικῶς. εἰς μερικάς οὐσίας μερῖζειν τὴν θεότητα E II 5 (588, 7)

μεριμνᾶν A I 7 7 (300 a 15)

μέρος. ἡ ὅλη ἢ μέρει vel ἡ καθ' ὅλον ἢ κατὰ μέρος D 22 (459, 12) 24 (460, 7) σημειῶν οὐ μέρος οὐδέν G 23 (612, 20) (τῆς φιλοσοφίας γ) G 6 (603, 7) (τῆς τετραδός) A I 3 8 (281 b 17) (τῆς δεκάδος) Hi 2 9 (556, 23 cf. n b 11) (θεοῦ ἢ ψυχῆ) Stoic E II 5 (588, 11) (χρόνου) D 26 (461, 12) (τοῦ παντός) A I 5 2 (291 a 17 b 6) κατ' ἐπιπλοκὴν μερῶν (?) συνηρημένην (εἰμαρμένην) A I 27 2 (322 a 8) μέρος οὐσίας (opp. πρώτη ὅλη) Stoic. D 20 (457, 26) διαίρειν ἐπιδεχομένην κατὰ μέρος D 20 (458, 6 cf. 486, 5) μέρη τοῦ ὅλου, ὧν καὶ τὰ ζῷα καὶ τὰ φυτὰ ὄντα τυγχάνει Cleanth. D 38 (470, 12) μερῶν λόγοι Cleanth. D 38 (470, 14) μέρη τοῦ κόσμου (i. e. οὐρανός, ἀστρα, elementa Epic.) A I 4 4 (291 a 8) II 4 14 (332 b 15) IV Prooem. (384 a 17) D 23 (459, 20. 21) 29 (464, 11) E III 33 (592, 17) (τὸ ὑπὸ τὴν σελήνην) Ar. II 4 12 (332 a 3 b 4) (μεσημβρινόν) A II 8 1 (337 b 7. 338 b 1) (ἀσκήτα... οἰκητὰ τοῦ κόσμου) A II 8 1 (338 a 2 b 3) (τὰ ζῷα) A V 19 2 (430 a 8) — τῶν ὑψηλῶν ἐν αὐτῇ (σελήνῃ) μερῶν A II 30 3 (361 b 21) (ὑποσέληνον τε καὶ περιγέιον) A II 7 7 (337 b 17) (αἰθέριον) A III 3 4 (368 a 12 b 15) (ἀνατολικὰ) A II 10 1 (339 a 5 b 4) ἐκ τοῦ κατωτέρω

μέρους (γῆς) A III 9 4 (376 a 14) (τὰ πρὸς ἄρκτον) A IV 1 4 (385 a 9) (τὰ δένδρα) A V 26 4 (439 a 5) ὑπὸ τῶν τῆς γῆς ὑψηλοτέρων μ. Hi 7 6 (561, 10 cf. n) ἐν τῷ κάτω μ. (γῆς) Hi 9 5 (564, 3) κατὰ πᾶν μέρος Pl 4 (580, 17) — μέρος ἀνώτατον τῆς ψυχῆς (ἡγεμονικόν) A IV 21 1 (410 a 26) περὶ μερῶν τῆς ψυχῆς placita A IV 4 (389 a 8) E I (587, 10) III 22 (591, 19) G 24 (615, 1) — (σωματικά) A IV 22 3 (413 a 23) τῶν κυριωτάτων μερῶν (σώματος) ὅσον ὁσῶν σαρκῶν καὶ ἰσῶν A V 3 6 (417, 15) τὰ στοιχεῖα τῶν μερῶν μάλιστα ἐν τῷ αἵματι κεκρᾶσθαι ThS 10 (502, 13) μέρος τῆς γαστροῦς (τὸ ξμβρυον) A V 15 2 (425 a 18)

οἱ ἐπὶ μέρος (ἀνθρωποι, opp. αὐτὸ τοῦτο ἀνθρωπος) A I 3 8 (282 a 19) τὸ ἐκ μ. ἐχόμενον A I 20 1 (317 a 13 b 35) ἐκ τοῦ πλείστου μ. A II 13 12 (342 a 9 b 23 cf. t b 10) κατὰ τι μέρος A II 13 7 (342 b 4) 20 1 (348 a 6 cf. b 5) τὰ κατὰ μέρος *singula* A IV Prooem. (384 a 17) 9 6 (397 a 2 b 4) ThS 17 (504, 10) περὶ ἐκείνης τῶν κατὰ μέρος ThS 2 (499, 11) 5 (500, 7) κατὰ μέρος (*partim*) ἐπισκευαζομένη Hi 19 5 (567, 23 cf. 25) 21 4 (571, 21) καθόλου καὶ μὴ κατὰ μέρος Pl 4 (580, 16) ἐν μέρει θεωρεῖσθαι D 27 (463, 4) ThS 49 (513, 16)

μεσημβρία τῆς ἡμέρας D 13 (453, 21) (*dist. δεῖλη*) D 14 (454, 31) — *caeli regio* A IV 1 4 (385 a 13) V 7 1 (419 a 16) πρὸς ταῖς μεσημβρίαις A V 7 2 (419 a 22)

μεσημβρινός (κόσμου μέρος) A II 8 1 (337 a 7. 338 b 1) III 12 1 (377 a 23. 24) 2 (377 a 29) (κύκλος) A II 12 1 (340 a 18 b 22) (ἐκκλίσεις) A III 17 2 (383 b 3)

μεσόγειος 489, 23

μέσος (πῦρ) A II 7 7 (337 b 5) (σημειῶν τοῦ κόσμου) D 31 (466, 16) (χώρα τοῦ παντός) ThO 22 (494, 2) (κρᾶσις) ThS 11 (502, 21) — *mediocris* (opp. πλείστος et μακρός) ThS 77 (522, 9) (*inter opposita*) ThS 84 (525, 2) μέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ He 3 (651, 19) ἀρχὴν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα τῶν ὄντων ἀπάντων ἔχων Platonis Hi 19 6 (567, 29) μέσα, ἄμεσα, ἔμμεσα Hi 19 14 (568, 27) — μέση ἀκαδημία G 3 (599, 20) — μεσαίτατον πῦρ Philol. A II 4 15 (332 b 20) τὸ μεσαίτατον A II 7 1 (335 b 11)

ἐν μέσῳ περὶ τὸ κέντρον A II 7 7 (336

- b20) ThO 6a (482, 18) S 8 (501, 1) από τοῦ ὅλου μέσου A I 12 4 (311 a5 b7) τὸ ἑαυτοῦ μέσον A II 10 1 (339 b13) τὸ μέσον τῆς γῆς A III 14 1 (379 a2) (τοῦ ὅλου) D 23 (459, 20. 21) (τὸ τῆς ὅλης σφαίρας τοῦ κόσμου) D 23 (459, 25 cf. 460, 4) (τοῦ παντός) D 38 (470, 5) ἀπὸ τοῦ μέσου... ἐπὶ τὸ μέσον... περὶ τὸ μέσον A I 23 2 (319 b23) περὶ τὸ μέσον D 9 (450, 19) 31 (465, 18) τὸ εἰς μέσον A I 12 4 (311 a7 b7) Hi 9 2 (563, 18) εἰς τὸ μέσον τιθεῖς τὴν ἑαυτοῦ ὁδὸν τῶν τε φασκόντων... καὶ τῶν... ThS 5 (500, 12) — μέσον adv. Hi 9 4 (563, 27) 15 2 (566, 18)
- μεσότης (αἰσθησις) Arist. A IV 8 ε (395 b2 cf. n b3) (opp. ἀκρότητες) Hi 19 16 (569, 5) μεσότητα ἔχειν (opp. ἄμεσα) Hi 20 3 (570, 19)
- μεσόφρουον A IV 5 2 (391 a5, t b7) V 24 4 (436 a13)
- Μεσσηνίος A III 17 2 (383 b12)
- μεστός (κακῶν) Hi 4 3 (559, 3)
- μετά. τὸν ἥλιον ἴσῃσι μετὰ τῶν ἀπλανῶν A II 24 8 (355 a1 b2) τοὺς δὲ μέτα (Arati) A I 6 ε (294 a13)
- μεταβαίνειν (ἥλιον καὶ σελήνην) ζῳδίων ἐκ ζῳδίου D 33 (467, 9 cf. n a9) τοὺς μεταβαίνοντας ἀστέρας Hi 8 10 (563, 1) τὴν ψυχὴν μεταβαίνειν εἰς πολλὰ ζῳα E III 8 (590, 12) ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἕτερον G 22 (612, 12)
- μεταβάλλειν trans. A III 16 1 (381 a19) (εἰς ἑαυτὸν τὴν τροφὴν, πῦρ) D 33 (467, 5) (ἕλκην ἐξ ἕλκας) He 3 (652, 8) μεταβαλλόμενοι ἄνω καὶ κάτω τοῖς δόγμασι He 12 (654, 4) — intr. A I 6 1 (292 a25) 7 19 (303 b23) III 5 ε (372 a30 b30) 8 (373 a15 b15) D 14 (455, 27) 36 (468 a26 b26) τοῖς πάθεσι ThO 2 (477, 9) (πλήθεται καὶ οὐλίσσεται) ThO 3 (478, 2) πρὸς τὴν οὐσίαν 490, 20 (τῇ κράσει) ThS 64 (517, 16) 69 (519, 17) 90 (527, 2) (ἀνθρώπους εἰς θεούς) Ph 13, 15 (547 b14) οὐ γὰρ μεταβάλλειν ὅσα μεταβάλλει, εἰ μὴ κινεῖτο Hi 7 2 (560, 18) (εἰς ὕδωρ) Hi 7 1 (561, 14)
- μεταβλητός (ἕλκην) A I 9 2 (307 a24 b11) (coni. γενντός) D 29 (464, 16) (coni. ῥευστός) Hi 23 2 (572, 25)
- μεταβατικός (κίνησις) A IV 6 1 (392 a5) (ψυχῆς ἐνέργεια) A IV 4 3 (390 t b4) τὸ μεταβατικὸν ὡς ἑτέρου εἰς ἕτερον A IV 8 ε (395 b7) 10 2 (399 a9 b10) μεταβατικῶς G 16 (609, 3) (opp. τρεπτικῶς) A III 13 3 (378 a12)
- μεταβιοῦν *mutare vitam* [cf. μεταδιαιτᾶν] A V 19 4 (430 a20)
- μεταβολή A I 9 1 (307 a20 b6) D 21 (458, 16) ThO 2 (477, 4) 8 (483, 19)
- μεταβ. ἐπιδέχεσθαι D 28 (463, 18) μ. τινα ἀποδοῦναι ThS 14 (503, 18) κατὰ μεταβολὴν A II 5 2 (333 a5) D 21 (453, 29) (coni. ἀλλοίωσις) A I 23 2 (319 b10) (κατὰ τόπον) D 21 (459, 11) 24 (460, 6) μ. κατὰ τόπον ἢ σχῆμα (opp. συνοχή) Stoic. D 24 (460, 6) 28 (464, 7) (syn. σύγχυσις) Chrys D 36 (468, 17) (ἢ κατὰ φύσιν, opp. κόσμου ἐκπύρωσις) Stoic. D 36 (463, 23) (κόσμου) ThO 1 (576, 1) Hi 14 ε (566, 10) G 24 (613, 17) (ἢ ἀλλήλων) A V 19 2 (430 a7) (τῶν εἰς τὰ ὄντα γινομένων) D 27 (462, 16) (ἢ τῶν ὅλων εἰς πῦρ) D 36 (469, 9) τῇ εἰς ἄλλα τῶν στοιχείων μεταβολῇ D 38 (470, 3) He 11 (654, 3) μ. ἐξ ἀέρος εἰς ἀέρα ThS 85 (525, 16) τῆς πρὸς ὕδωρ μεταβολῆς D 14 (455, 26)
- μεταγγίξιν. ψυχὴν πάντων μεταγγίξουσιν Stoic. E I (587, 20)
- μεταγγισμός ψυχῶν ἀπὸ σωμάτων E I (587, 5. 13) II 5 (588, 8) 6 (588, 22) cf. 175
- μεταδιδόναι (τῷ σώματι τῆς αἰσθήσεως) ThS 54 (514, 28)
- μετάθεσις A V 8 2 (421 a2)
- μετακόσμιος. τὰ μετακόσμια Epicureorum deorum sedes Hi 22 3 (572, 8)
- μεταλαμβάνειν προσσηγορίας A I 7 33 (306 a6 b6) (ἀντὶ τοῦ λόγου τὴν ἀλήθειαν) A I 28 3 (323 b22) ἀλλήλων A II 7 ε (336 a23 b19) (τοῦ πάχους) A III 16 ε (382 a5) D 2 (448, 8) (ἐμπύκτων) E-I (587, 4) οὐ μετελλήθει τῶν λόγων G 3 (600, 8)
- μεταληπτικός (τῶν εἰδῶν, i. e. ὅλην Plat.) A I 19 1 (317 a2 b23)
- μεταλλαγή (ἐκ τόπου) D 22 (459, 12) (κατὰ τόπον ἢ σχῆμα) D 22 (459, 13)
- μεταλλάπτειν (τὴν χώραν) ThS 26 (507, 4) (τόπον) ThS 48 (513, 3) intr. ThS 58 (515, 25) G 16 (609, 5)
- μέταλλον D 14 a (Add. p. 455)
- μεταμέλειν τῇ Πλάτῳ ὡς οὐ... ἀποδόντι ThO 22 (494, 1)
- μεταξύ. πολὺ τὸ μεταξύ τοῦ τε μὴ ἔχειν

καὶ μὴ ὁρᾶσθαι A I 15 10 (314 b 20) μεταξὺ τούτων A II 71 (335 a 11 b 8) τὸ μ. διάστημα A I 19 3 (317 b 28) II 18 (329 b 4) τὸν μ. ἀέρα A IV 13 7 (403 b 28) τὸ μ. διηχές Ar. D 17 (456, 16) cf. 456, 18. 20. 21 μεταξὺ ... γινόμενης A II 29 6 (360 a 15 b 20)

μεταπε(θ)εῖν He 13 (654, 18)

μεταπ(π)τεῖν (σχῆμα) ex Democr. ThS 63 (517, 11)

Μεταποντίος A I 3 11 (283 a 17) 5 5 (292 b 2) ThO 1 (475, 14) G 18 (610, 13)

μεταρρεῖν transit. (πρὸς τὸν θώρακα) A IV 22 3 (414 a 6 cf. 415 a 21 v. Add.)

μετάρροια (ἡ εἴσω, τῶν ἀνέμων) D 13 (454, 23)

μετάρσιος. τὰ μετάρσια def. A III Pr. (364 a 12) 2 5 (366 a 22 b 36) τὰν τοῖς μεταρσίοις συμβαίνειν A III 4 4 (371 b 11) (πάθη opp. τὰ περίγεια) A III 5 1 (371 a 8 b 28) 8 2 (376 a 4)

μετάστασις. ἄνευ μεταστάσεως ThS 87 (526, 5)

μεταφέρειν. ἐφ' ὅλην μετήνεγκε τὴν αἰσθησιν ThS 33 (508, 27)

μεταφορικῶς A I 19 1 (317 a 3 b 24)

μεταφράζειν. τὰ πρότερα παρὰ τοῦ Πλάτωνος μεταπέφρακεν A I 7 30 (304 b 22)

μετεῖναι αὐτοῖς ἱκανῶς παιδείας Hi 2 3 (555, 24)

μετενσωμάτωσις Pyth. Emp. Plat. Stoic. Hi 2 11 (557, 5) 3 2 (558, 19) 19 12 (568, 19) 21 3 (571, 19) E II 5 (588, 8) 6 (588, 21) 7 (589, 2)

μετέρχεσθαι (ἄλλοτε ἄλλη) Xenophanis ThO 5 (481, 5) (φιλήθονον βίον) E III 44 (593, 13) (ἀγωγὴν) G 3 (600, 10 cf. 601 n b 12) (τὴν μικτὴν αἵρεσιν) G 7 (604, 17)

μετέχειν (ψυχῶν) A I 7 28 (303 b 25) IV 4 7 (390 a 19) (ποιότητος) A I 15 11 (314 b 24) (εὐταξίας) A II 3 4 (330 a 12 b 15) (τῶν ἄλλων στοιχείων) A II 13 12 (342 a 10 b 24) (τῆς πέμπτῃς οὐσίας) A II 25 7 (356 b 11) (κινήσεως) A IV 6 2 (392 a 9) (νοῦ) A IV 8 6 (395 b 10) (τοῦ πυκνοῦ πλεονος) A V 7 2 (419 a 21) (τούτων) D 2 (448, 8) (εἰδους) D 3 (448, 20) (μηδενὸς βάρους) D 23 (459, 27) (λόγου) D 29 (464, 25) ἅπαντα μεθεῖται τοῦ φρονεῖν ThS 23 (506, 4) (τοῦ λαμπροῦ) ThS 77 (522, 15) (τῶν κακῶν ὡς πλείστων) G 1 (597, 7) (ἀκαδημίας) G 3 (600, 2)

— μετέχειν (opp. τυγχάνειν) D 40 (472, 6)

— ἥς μέρος μετέχοντας He 14 (654, 30) μετέχουσι τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἐκ τοῦ δέκα Hi 2 9 (556, 22)

μετεωρίζειν A I 4 2 (290 a 5) 3 (290 a 25) D 11 (451, 24. 452, 1) 11 (452, 6. 19) Hi 7 5 (561, 6)

μετέωρος. τὴν περιφορὰν (ἄστρων) μετέωρον ἐφύλαττε A I 4 3 (290 a 22) cf. D 22 (459, 13) (γῆν ὑπὸ μηδενὸς κρατουμένην) Hi 6 3 (559, 23) (μένειν τὴν γῆν) Hi 8 3 (562, 6)

μετέωρα (coni. φαινόμενα) A I 6 10 (295 a 17) (opp. περίγεια) A II 7 7 (337 b 20)

— εἰς τὸ μετέωρον ἀνεφέρετο A I 4 2 (290 a 3) πρὸς τὸ μετέωρον A I 4 2 (290 a 6) 15 (290 a 16)

μετιέναι (ἀγαθόν) G 5 (603, 5)

μετόπωρον D 11 (452, 17) 13 (453, 22) 26 (462, 7)

μετοχετεύειν. ἐφ' αὐτὸν ὁ θώραξ τὸ πνεῦμα μετοχετεύει A IV 22 3 (413 a 18)

μετοχή Ph 11, 21 (545 b 16) κατὰ μετοχὴν (syn. κατὰ συμβεβηκός) A I 11 3 (310 a 3 b 2)

μετρεῖν He 17 (655, 26. 30) 18 (656, 9)

μέτριος. μετρίωτερα (opp. τελειώτερα) μαθήματα Hi 2 4 (556, 4)

μέτρον He 16 (655, 12) ἀριθμούς τε καὶ μέτρα Pyth. Hi 2 5 (556, 5) (τῶν γενητῶν, χρόνος) A I 22 2 (318 b 13) cf. 6 (318 b 22) (περιόδου τεταγμένης) A I 28 1 (323 b 5) (φύσεως i. e. Philolai ignis centr.) A II 7 7 (337 b 2) (τάχους τε καὶ βραδυτήτος i. e. χρόνος) Stoic. D 26 (461, 4. 15. 24)

μέχρι πρὸς τὴν θέσιν A III Pr. (364 a 9) μέχρι τινὸς ThS 5 (500, 11) μέχρις ἂν οὐ ἔχη (?) ThS 75 (521, 19) μέχρι νῦν He 18 (656, 6) μέχρι ποῦ He 13 (654, 14) 18 (656, 15)

μή cum partic. pro οὐ A I 3 3 (277 a 15. 278 b 1) Hi 24 4 (573, 17) μὴ ... μὴδ' αὐ ... μὴδ' ThS 11 (502, 15) τὸ μὴδὲν οὐδὲν ἐστὶ πέρας, οὕτως οὐδὲ τοῦ μηδενὸς Chrys. D 25 (461, 1)

μηδεῖς (μῆθεις) v. οὐδεῖς

μήκος (σώματος) A I 12 1 (310 a 10 b 18) (χρόνου) A II 30 1 (361 a 11 b 10) V 18 1 (427 a 19) (τῆς ἀποστάσεως) Hi 7 5 (561, 12) μήκος τε πλάτος τε Emp. ThO 3 (478, 15) coni. πλάτος βάθος D 5 (449, 6) 19 (457, 17) G 23 (612, 21)

μῆν. ἐν μηνί A II 25 γ (356 b 12) (τέλειος ἀπὸ φάσεως εἰς σύνοδον) A II 32 ι (363 a 14 b 20) (δγῶος γόνιμος) A V 18 s (428 a 9) expl. Chrys. D 34 (467, 19) (i. q. σελήνη) Ph 12, 15 (546 b 11)

μῆν *vero* ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ThS 16 (503, 30) οὐ μῆν v. s. οὐ et οὐδέ

μηνιαῖος. μηνιαία ἀπόκριψις A II 29 s (360 b 12) μηνιαίους ἀποκρύψεις A II 29 s (360 a 11 b 16) τὰ μηνιαῖα (*mulierum*) A V 18 s (428 a 3)

μῆνιγξ τοῦ ἐγκεφάλου A IV 5 s (391 a 6, t b 9) cf. p. 208

μηνοειδής (σελήνη) A II 27 ι (357 b 19)

μηνύειν 486, 20 ThS 43 (511, 21)

μήνυμα 486, 12 G 15 (607, 10)

μήποτε *fortasse* A III 5 s (373 a 6 b 6)

μήτηρ A V 11 s (422 a 23) 4 (423 a 8) μη-
τρᾶσι μίγνυσθαι τοὺς παῖδας E III 39 (593, 2) (θεῶν) A I 7 30 (304 b 8) cf. Philolai A II 7 γ (337 b 1) (ὅλη Platon.) A I 9 4 (308 a 8 b 9)

μήτρα A V 6 ι (419 a 1. 6) 7 s a (420 a 12) 9 s (421 a 18) s (421 a 19) 14 ι (425 a 1) 18 4 (428 a 18 b 3) D 39 (470, 20) μήτρας *variae naturae* A V 13 ι (424 a 5) (ἐμ-
πνευματουμένη) A V 8 s (421 a 4) (κατε-
στραμμένως προσφεφυκίας τῇ γαστρὶ) A V 14 s (425 a 5) (τῶν ἡμίωνων) A V 14 s (425 a 11) μήτρας θηλαί A V 16 ι (426 a 21) (μέρη τὰ ἐμβρυα) A V 26 4 (439 a 7) (τόποι) Stoic. A V 10 4 (422 a 9) (δεξιὸν μέρος, ἀριστερόν) A V 11 s (422 a 21) Hi 8 12 (563, 10)

μητρόπολις τῶν Ἰώνων A I 3 γ (286 b 12)

μιαίνειν τὴν ψυχὴν Hi 2 13 (557, 19)

μῖγμα (πυκνοῦ καὶ ἀραιοῦ) A III 1 4 (365 a 10 b 10) (τῶν τῆς ψυχῆς μερῶν συνελη-
λυθός) D 39 (470, 19) μύγματα συρρέειν ἐν θάλασσῃ Hi 14 4 (565, 31)

(στοιχείων i. e. κόσμος) Emped. A I 7 28 (303 b 25) (ἐξ αἰθερώδους καὶ ἀερώ-
δους) A IV 3 13 (389 t b 7) — τὰ μεί-
γματα Anaxagorae Ph 4 a 6 (532 b 12) Archelai Hi 9 ι (563, 16)

μινύναι v. μίσειν. μίγνυνται καὶ αὐθις διακρίνονται D 38 (470, 13) ὅσοις... ἔσα
μέμικται ThS 11 (502, 14) ἔλαιον καὶ
ὕδωρ οὐ μίγνυσθαι ThS 12 (503, 1) μί-
γνυσθαι ταῖς ὁμαῖς ThS 39 (510, 17)
ὄψιν μίγνυμένην τῷ ἐντόδῳ ἀέρι ThS 40
(510, 20) (ἀέρα) ThS 41 (510, 26) (τῷ

παντί ThS 66 (518, 13) ἔμιξεν ἀστρονο-
μῖαν καὶ γεωμετρίαν eccl. Hi 2 s (555, 18)

μίγνυσθαι ταῖς μητρᾶσι τοὺς παῖδας E III 39
(593, 2) — διαλλάξαι μίγνόντων Emp. A I
30 ι (326 a 19) τοῖς μεμιγμένοις Anaxag.
He 6 (552, 27)

μικτός (κίνησις) A I 23 s (319 b 18)
(ἐκ φωτός καὶ σκότους) A II 7 ι (335
a 9 b 6) (ἐκ πυρός καὶ ἀέρος A II 25 s
(356 a 3) Pl 10 (582, 9) (ἀίρεσιν) G 7
(504, 11) ἐν τοῖς μικτοῖς (κοῦφοις καὶ βα-
ρέσι) ThS 61 (516, 27)

μικροθυμία A V 13 ι (424 a 8)

μικρομερής σχηματισμός A I 4 4 (291 a 1)

μικρός. μικρῷ τινι μεῖζω A II 21 s (352
a 2 b 2) ἐπὶ μικρὸν παχυνθεῖσαν D 11 (451,
32) κατὰ μικρὰ τεθραυσμένα ThS 11
(502, 19) κατὰ μικρὸν ἢ σόναφιν ThS 73
(521, 7) κατὰ μικρὸν *pauculim* A II 29 4
(360 a 4 b 7) μικροῦ ἕνεκα τοῦτ' ἔστιν
(*parum hoc efficitur*) ThS 47 (512, 24)
— μικρότερος A II 4 9 (331 b 22) —
ἔλαττον τοῦ δέοντος A V 9 ι (421 a 10)
13 s (424 a 14) εἰς ἐλάττω οὐσίαν τὴν
τῆς ψυχῆς D 39 (471, 23) ἔλαττον
πυρός ἔχει ThS 8 (501, 2) εἰ τὸ ἔλαττον
ἄψαιτο τῶν μεζόνων ThS 15 (503, 23)
18 (504, 16) — ἐλαχίστη A I 3 18 (286
a 10 b 1) ἐλάχιστον πρὸς αἰσθησιν χρόνον
D 26 (461, 20)

περὶ ἐλαχίστων *placita* A I 13 (312
a 1 b 1) Leucippi He 12 (654, 12) Hera-
cliti A I 13 s (312 a 6) s (312 b 9) Emped.
A I 17 s (315 a 12 b 25) Diodori A I
3 27 (289 b 8) Diodori Croni G 18 (611, 1)
cf. A IV 9 s (397 b 20)

Μιλήσιος A I 2 s (275 a 18 b 5) 3 ι (276
a 5 b 2) 3 s (277 a 7 b 3) 278 a 9 b 5) 7 (280
b 10) 14 (285 b 2) 15 (286 b 1) Tho 1
475, 3) 2 (476, 4. 16) 8 (473, 11) Hi 1 ι
(555, 1) 6 ι (559, 16) 7 ι (560, 13) E III 1
(589, 22) 2 (589, 25) 3 (589, 28) 13
(590, 26) G 3 (599, 1)

μίμησις. τῶν λόγων εἰς μίμησιν ἀφεικόμενος
G 3 (601, 1 s)

μιμητής ἐν τοῖς ποιήμασι Tho 3 (477
n b 17)

μίμνει Xenophanis Tho 5 (481, 4)

μιμνήσκειν. οὐ μέμνηται Ἀριστοτέλης A V
7 s (420 a 7) μεμνησθαι καὶ φρονεῖν ThS
47 (512, 25)

μῆτις (τῶν στοιχείων) A I 15 γ (313 a 16 b 24)

(τῆς ὑποστάσεως καὶ ἐμφάσεως) A III 6 (374 a 11) (τῶν ἀπάντων) ThO 4 (479, 12) (ἀριθμῶν) Hi 2 10 (556, 24) (τοῦ αἵματος) ThS 47 (512, 22) (τῆς ὕλης) Hi 9 1 (563, 15) μῆξιν τῆς γῆς πρὸς τὴν θάλασσαν γίνεσθαι Hi 14 5 (566, 1) γίνεσθαι τῇ ξηρᾷ ἀναθυμιάσει πρὸς τὴν ὑγρὰν μῆξιν A III 7 4 (375 b 3) ἄπειρα . . . κατὰ τὰς μῆξεις ThS 78 (522, 22)

περὶ μῆξεως καὶ κράσεως placita A I 17 (315 a 5 b 16) μῆξις τε διαλλάξις τε μιγέντων Emp. A I 30 1 (326 a 18 cf. 327 a 11) μῆξις καὶ αἰσθησις καὶ αἰθέρις ταῦτό ἐσται Emp. ThS 12 (503, 3) μῆξις def. Stoic. D 28 (463, 24. 30) (dist. παράθεσις κρᾶσις σύγχυσις) D 28 (463, 20) 38 (470, 3) cf. A I 24 3 (320 a 34)

μῖσγειν ex Diog. Ap. ThS 43 (511, 15) ex Democr. ThS 78 (522, 24) ἐμίσγετο τοῖς ἐτέροις *conversatus est inter ceteros* Hi 2 18 (558, 4) 9 5 (564, 4)

μῖσεῖν G 6 (603, 16)

μῖσθός (ἀγαθὸν τυγχάνειν) Hi 19 11 (563, 18)

μῖσθωσις πλοίων A IV 11 5 (401 a 8)

μνήμη. μνήμης καὶ νοῦ μετέχουσα A IV 8 6 (395 b 9) μνήμαι πολλαί A IV 11 2 (400 a 13) μνήμην ἔχουσιν λευκοὺ A IV 11 2 (400 a 12) (ποιήσασθαι) G 3 (599, 11) (opp. λήθη ThS 4 (499, 22) τὴν μνήμην τῆς τούτου δόξης ThO 5 (480, 7)

μνημονεύειν. μνημονεύεται γεγονώς G 3 (601, 9)

μνημονευτικός D 15 (456, 2)

μοῖτρα Anaxagor. 479, 1 μοῖτραν συνέσεως *convenientem notitiam ex Democr.* ThS 71 (520, 2) πλείστην μ. ἔχοντος τοῦ ἐρυθροῦ *indidem* ThS 77 (522, 9 cf. 13) — Μοῖτραι unde dictae A I 28 3 (323 b 27)

μοῖραν. μεμολραται ψυχῆς 487, 21

μοιχαλῆς (v. l. μοιχᾶς) A I 7 10 (301 a 14 cf. Prol. 59)

μοιχός καὶ μοιχαλῆς A I 7 10 (301 a 14)

μόλυβδος ThS 62 (517, 3)

μοναδικός A I 7 31 (304 a 3 b 23)

μοναρχία (opp. ἰσονομία δυνάμεων) A V 30 1 (442 a 7 b 5)

μονάς Pythagorae A I 3 8 (281 a 7 b 5) 19 (286 b 8) 7 18 (302 a 6 b 18) Hi 2 2 (555, 19) 6 (556, 10) E I (587, 2) III 8 (590, 8) He 16 (655, 10) cf. 2 (651, 14) — τὴν μονάδα καὶ τὴν δυάδα θεοὺς Xenocratis A I 7 30 (304 b 2) — μονάδος νοερὸν πῦρ Diels, *Doxographi graeci*.

Emp. (?) Hi 3 1 (558, 17) — τὸ νῦν εἶναι μονάδα στάσεως ἐν κινήσει Arist. D 7 (450, 2) — κατὰ μονάδα (opp. κατὰ δύναμιν) A I 3 8 (282 a 4) (opp. κατὰ πλῆθος) A I 3 8 (282 a 17. 25)

μοναχῶς ψευδοποιεῖται A IV 9 5 (396 a 9 b 29)

μονή (dist. φορά, opp. κίνησις) D 22 (459, 13) (ἐν ἀπείρῳ κενῷ, τοῦ κόσμου) Zenonis D 23 (459, 23) τὴν ἀπὸ κινήσεως καὶ ἡρεμίας ἐξηρημένην 481, 7

μονογενής. μουνογενές vers. Parm. A I 3 13 (284 t b 15) Pl 5 (580, 24) (κόσμος Plat.) A I 5 3 (291 a 24) (syn. ἀπλοῦς) A I 3 4 (278 a 17 b 13) 5 (279 a 7 b 4) (opp. μῖγμα στοιχείων Emp.) A I 7 28 (303 b 26) (τὰς ἀρετάς) Hi 19 18 (569, 17)

μόνος. μόνον μουνογενές τε Parm. Pl 5 (580, 24) *μόνος ἰδίως εἴρηκε* ThS 38 (510, 4) ἔννοιαι καλοῦνται μόνον (*schlecht-hin*) A IV 11 3 (400 a 22) cf. 5 (401 a 2)

μονοφυής A I 7 34 (304 b 23)

μόριον (αἵματος γεννητικόν) A I 3 5 (279 a 15) (τοῦ θεοῦ) ThS 42 (511, 13) θρυπτόμενα κατὰ μικρὰ μόρια D 4 (449, 2) 11 (451, 23) τὸ χρώμα φλόγα ἀπὸ τῶν σωματίων σύμμετρα μόρια ἔχουσιν πρὸς τὴν ὄψιν Plat. A I 15 4 (313 a 9 b 14) ThS 5 (500, 9) 86 (525, 20) 91 (527, 7) — (corporis, velut θριλε φλέψ) A I 3 5 (278 a 10 b 7) (ἀσυμφυῆ) A V 19 5 (430 a 23) V 22 (434 a 3 b 3) ἡδεσθαι τοῖς ὁμοίοις κατὰ τε μόρια (?) καὶ τὴν κρᾶσιν ThS 9 (502, 6 cf. 14) 11 (502, 21) 24 (506, 13) 47 (512, 24 cf. 27) πᾶσι τοῖς μορίοις αἰσθητικόν (θεόν) Xenophanis Hi 14 2 (565, 26) τὸ μόριόν ἐστιν ἡ αἰσθησις ἥ τις ἐστὶ δύναμις A IV 8 2 (394 a 9 b 10) — (i. e. αἰδοῖα) A V 7 5 a (420 a 11) 9 1. 2 (421 a 14. 17) 13 2 (424 a 16) (δύο τὰ δεκτικά, τῶν ἰδίως ποτῶν) Stoic. 27 (462, 25)

μορφή A I 6 1 (292 a 24) 7 19 (303 b 23) οὗ σχήματος μορφαί, ἀλλὰ χρώματος A III 5 7 (373 a 2 b 2) μορφὰς ἐτέρας ἀπέδειξεν Eurip. A V 19 3 (430 a 14) 490, 24 ThO 2 (477, 9) S 24 (506, 16) 51 (514, 3) (θεοῦ). G 16 (608, 19) — (syn. εἶδος) Arist. D 3 (448, 14) — (syn. σχήματα) Democr. ThS 64 (517, 19) 69 (519, 17) 79 (522, 28. 523, 8) 82 (524, 8) cf. Hi 12 2 (565, 2)

μορφούν pass. (τὰ βρέφη) A V 12 2 (423 a18) (τὰ ζῆνα) A V 21 (433 a5 b1)

μουσικός Hi 2 12 (557, 9) μουσική Hi 2 2 (555, 18) (ἁρμονία) Hi 2 13 (557, 14)

μυδᾶν. μυδῶσι καὶ σήπονται λῖθοι 487, 13

μύδρος (τοὺς ἀστέρας) A II 13 6 (342 b1) (coni. πέτρων διάπυρον) A II 20 6 (349 a5 b6, b5) 7 (349 b8)

μυελός A V 30 1 (442 a13 b10) (τοῦ νο-
τιαίου ἀπόρροϊαν, σπέρμα) A V 3 4 (417 a11) (τροφῆς περίττωμα) A V 3 2 (417 a9)

μυθεύεσθαι *fabulari* A III 5 2 (372 a11 b11)

μυθικός (εἶδος) A I 6 9 (295 a9) 14 (296 a29)
οὐ μυθικῶς, ἀλλ' ἀληθῶς Ph 6 b4 (536 b4)

μύκημα D 13 (453, 11. 454, 6)

μυκτήρ A IV 21 3 (411 a8)

μυλοειδῶς περιδινεῖσθαι A II 2 4 (329 b3)

μυρίανδρος (θέατρον) A IV 13 3 (409 a6)

μυριάς. μυριάδας τετρακοσίας cet. A II 31 3 (363 a1. 3 b1. 4)

μυρίος. μυρία ἐπὶ μυριάς εἰκόνες τῆς ἰδέας D 1 (447 b10) μυρία ἄλλα A I 6 7 (294 a15)

μύριος (στάδια) A II 31 3 (363 b2)

μυριοφόρος ναῦς 489, 23

μύρον. σύνθεσις τῶν μύρων D 28 (464, 8)

μῦς *musculus* A IV 22 3 (413 a9)

μυστήριον He 16 (655, 9)

μύστης (τοῦ παντός) Hi 2 3 (555, 23) (?) E III 37 (592, 32)

μυστικός (σχήματα) E III 37 (592, 31)

μυχός (χθονός, Hesiodi) Hi 26 2 (575, 2)

μωρία. μωρία παρὰ τῷ θεῷ He 1 (651, 5)

ναίειν (Hesiodi) Hi 26 2 (575, 12)

νάμα. ἐξατμίζειν τὰ νάματα (ἥλιον) A IV 1 5 (385 a23) τὸ πολὺ νάμα A IV 1 6 (385 a26)

ναματιαῖος D 14 a (Add. p. 455) cf. Theophr. Hist. pl. IV 3 9

νάπη (σελήνης) A II 30 3 (361 b23)

ναστός. τὰ ναστά (Democriti) A I 3 18 (285 b4 t b8) 12 6 (311 b19) 15 3 (314 b3) cf. ThO 8 (483, 21)

ναῦλον A IV 11 5 (401 a10)

ναῦς. τρόπος νεώς A V 17 2 (427 a7)

ναυτικός (ἀστρολογία) Thaletis 475, 13

ναῖκος Empedoclis: νεῖκος ἔχθει ThO 3 (478, 10) (οὐλόμενον) ThO 3 (478, 14)

νεῖκος καὶ φίλα A I 3 20 (287 a3) 7 28 (303 b23) II 4 8 (331 b20) ThO 3 (478, 4) Hi 3 1 (558, 16) Pl 10 (582, 5) (i 18 (610, 18. 20) He 8 (653, 11)

νεκρός. στάσις τῶν νεκρῶν A I 23 7 (320 a6) τὰ νεκρά τῶν σωμάτων (μετέχειν ψυχῆς) A IV 4 6 (390 a20) 9 20 (398 b27) ThS 4 (500, 3)

νεκροῦν pass. (τὸ ὕδωρ ὑφ' ἡσυχίας) 487, 17 τὰ νεκρούμενα ζηροῦνται ThO 1 (475, 5)

νέμειν τὸ πλεῖστον τῷ ἀνθρώπῳ He 9 (653, 19) νέμεσθαι (*rasci*) Pl 2 (579, 18)

νέος. νέον τὸν κόσμον ἀποφανεῖ κομιδῇ μόλις πρὸ χυλίων παγέντα ἐνιαυτῶν 490, 26 ἐκ νέας *denovo* G 17 (610, 1) — οἱ νεώτεροι (τῶν Πυθαγορείων) A II 29 4 (360 a3 b5) cf. IV 5 9 (391 a21) νεώτατος γε-
γονός ThO 2 (477, 5)

νεύειν (ἀπὸ τοῦ ἰδίου μέσου) A I 12 4 (311 a4 b6) (κάτω) E II 8 (589, 18) (τὴν ἀλή-
θειαν) He 10 (653, 20)

νεῦρον A I 3 5 (278 a10. 16 b6) IV 22 3 (413 a9) νεῦρα κινήσεως αἰτία A V 15 5 (426 a12) (unde formentur) A V 22 1 (434 a6) νεύρων... περιψυχθέντων A V 22 1 (434 a10)

νευροσπαστεῖν (τὴν ψυχὴν) He 12 (654, 6)

νεῦσις. νεῦσιν (coni. ῥοπήν) ἴσχειν A I 12 3 (310 a16 b23)

νευστικός (τὸ περὶ τὴν γῆν) 489, 9

νεφέλη ἀραιὰ καὶ ἄγονος D 11 (451, 33) expl. Metrod. Pl 11 (582, 22)

νεφέλιον A II 18 1 (347 a5 b3 cf. p. 220²)

νεφελοειδής A II 30 7 (362 b11) III 1 1 (364 a19 b12)

νεφελομιγής (πῦρ) A III 3 4 (368 a17 b21)

νέφος A III 1 2 (365 a6 b6) (μετάρσιον) A III 2 5 (366 a21 b29) (πύκνόν) A III 2 4 (366 a19 b27) (παχύ) A III 3 1 (367 a25 b24) 5 10 (373 a24) (πεπηγὸς ὑπὸ πυκνό-
τητος) A III 3 3 (368 a1 b4) cf. 4 2 (371 b3) D 11 (452, 14) 35 (468, 4) τοῦ περὶ τὰ ν. τόπου D 11 (452, 8) νέφους μέλαν D 14 (455, 12) ν. διακεχυμένον (διέχυλη) D 35 (468, 1) ἀπὸ τῶν ν. τὸ ὕδωρ κατα-
φερόμενον Hi 7 7 (561, 15) (δυστῆται βίᾳ πνευμάτων) Hi 7 8 (561, 17)

περὶ νεφῶν placita A III 4 (370 a12 b23) D 11 (451, 20) ThO 2 (477, 3) Hi 7 3 (560, 21) 7 (561, 13) (πεπυρωμένα) Xe-

nophanis A II 13 14 (343 a 1 b 3, t b 3) III 2 10 (367 a 17 b 16) (πεπυκνωμένα) 20 3 (348 a 13 b 10, t b 5) 25 4 (356 a 1 b 3) τὸν ἥλιον ἐκ τῶν νεφῶν γίγνεσθαι P 14 (580, 19) νεφροειδῆς (νεφρώδης) A II 25 15 (357 b 3) III 3 4 (368 a 14 b 14)
νηνεμία D 13 (453, 17. 454, 22)
νησιώτης E II 5 (588, 14)
νησος D 31 (465, 23)
νήχεσθαι He 4 (652, 16)
νικᾶν. νικῶντος τοῦ μελῆκος τὸν μικρότερον A II 4 9 (331 b 22) (τὸν πόλεμον τὸν ἐν τῷ σώματι Hi 24 7 (574, 1) (ἐν ταῖς ζητήσεσιν) G 7 (604, 8)
νίτρον D 14^a (Add. p. 455) ThO 23 (495, 9)
νιτρώδης D 14^a (Add. p. 455)
νιφόεις (Ὀλύμπου) Hes. Hi 26 2 (575, 1)
νοεῖν (opp. αἰσθάνεσθαι) A I 3 8 (282 a 21. 23) τὸ νοούμενον A IV 19 1 (408 a 7 b 7) (opp. φράζειν) A V 20 4 (432 a 24) οὐκ ἔστιν νοῆσαι D 25 (461, 3) νοεῖσθαι (de ideis Plat.) D 1 (447 a 6 b 6) νοεῖν πάντα (Xenophanis πᾶν) ThO 5 (481, 12)
νοητὸς λεγόμενος κόσμος (opp. δραστός) Platonis A I 7 31 (305 b 1) II 6 4 (334 a 11 b 2) μοητός (opp. αἰσθητός) A I 11 7 (310 b 15) IV 2 5 (386 a 16, t b 15. 17) 9 5 (396 a 10 b 30) 11 (398 b 1) 13 (398 b 6) Hi 23 2 (572, 24)
νοερός (πνεῦμα) Stoic. A I 6 1 (292 a 23) 7 19 (302 b 22) IV 3 3 (388 a 1 b 1) (θεός) A I 7 33 (305 a 15 b 14) (κόσμος, coni. λογικός) A II 3 4 (330 a 6 b 9) (ἄναμμα) Stoic. A II 20 4 (349 a 1 b 4) D 34 (467, 17) cf. Heracliti A II 20 16 (351 a 10) (syn. λογικός) A IV 5 10 (392 a 1) (coni. φρόνιμος) D 33 (467, 3) 34 (467, 14) (ψυχὰς) Heracliti D 39 (471, 3) (πῦρ) Hi 3 1 (558, 17) 4 2 (559, 1)
νόημα. νοήματα (θεοῦ, coni. φαντασθαί) A I 3 21 (288 a 5 b 5) 10 3 (309 a 2) (opp. ὑπόστασις A I 22 6 (318 b 22) νόημα in vers. Parmen. ThS 3 (499, 21)
νόησις (opp. αἰσθησις) Arist. A I 18 6 (317 b 12) Atom. A IV 8 5 (394 b 27) 10 (395 a 2 b 26) G 24 (615, 6)
νοητικὸς ἀήρ (f. l. νοητοῦ καὶ ἀέρος) Diog. Ap. A V 20 5 (432 a 24 n a 19)
νομή ὕλης (de igne dictum) 487, 24
νομίζειν. νομίζεσθαι (opp. εἶναι) A V 18 2 (428 a 2. 5) Hi 15 1 (566, 12) πιθανωτέραν εἶναι νομίζει καὶ μάλλον ἀρέσκουσιν αὐτῷ

τὴν ἀδιόττητα D 36 (469, 7) ὁ πάντα ἀποδεικτὰ νενομικῶς ThO 10 (485, 10) (τὸν ἀέρα Δία Ph 6 b 7 (536 b 6) νενομίσθαι καὶ τετεμῆσθαι θεοῦ Ph 10, 4 (544 b 13) de Galeni abundantia usu cf. p 257
νομικός (εἶδος σεβασμοῦ) A I 6 9 (295 a 13) νόμιμος δικαστής 490, 12
νομοθετεῖν A I Pr. 3 (274 a 15) νενομοθετῆται καλεῖσθαι Hi 2 7 (556, 14)
νόμος. μαρτυρίαν ἐκ τῶν νόμων A I 6 9 (295 a 10) νόμων εἰσαγωγῇ A I 7 2 (298 a 19) Hi 9 6 (564, 7) (πειθαρχεῖν) E III 14 (590, 34) (ἔγραψεν οὐ θεμιτοῦς) E III 39 (593, 1) νόμῳ, τοῦτο δ' ἐστὶ δόξῃ καὶ πάθεσι τοῖς ἡμετέροις (opp. φῶσει) Atom. A IV 9 8 (397 b 11) cf. Antisth. Ph 7 a 32 (538 b 10) ἀίδιον τῆς τοῦ παντός φύσεως Plat. A I 28 2 (323 a 7 b 8) νόμος Stoicorum D 29 (464, 25) Ph 13, 13 (547 b 12) 14, 7 (547 b 37)
νοσεῖν (ἀέρα) 487, 19
νόσημα (ἀρθριτικοῦς περιπεσών) G 3 (599, 16)
νόσος (placita) A V 30 1 (442, 1)
νοστεῖν (l. ὑπονοστεῖν) A III 15 12 (380 a 12)
νοτερὸς Hi 7 2 (560, 17)
νοτίζειν intr. (ῥανίδας) A III 5 6 (372 a 32 b 32)
νότιος (opp. βόρειος) A II 8 2 (338 a 8 b 9) III 7 2 (375 a 3) D 14 (455, 27)
νουμηνία Hi 8 9 (562, 24)
νοῦς (τὸ ἱερώτατον) A I 6 3 (293 a 16) τὴν τοῦ νοῦ σύστασιν A I 6 16 (297 a 7) (coni. μνήμη) A IV 8 6 (395 b 10) (i. q. ψυχῇ) G 24 (615, 6) He 2 (651, 10) (τὸν κινοῦντα (opp. ὕλη) A V 4 2 (417 a 23) νοῦν ἔχοντες πρὸς ἄλλα ThS 42 (511, 13) (τὴν ἱκεῖα κωλύειν) ThS 44 (511, 24) (οὐκ ἐν ἅπασιν τοῖς μέρεσιν) ThS 47 (512, 27) (πᾶσιν ἐμφύεσθαι ζῷος ὁμοίως Hi 9 6 (564, 8) cf. E III 33 (592, 18) νόον καὶ ἐπιφρόνα βουλήν Hesiodi Hi 26 2 (575, 5)
νοῦς ὁ θεός, i. e. μονάς, Pythagorae A I 3 8 (281 a 10 b 8. 282 a 16) 11 2 (309 a 17) (i. e. ἀριθμός) A IV 2 (386 a 14 b 9) 4 5 (390 t b 19) — νόου φρενὶ πάντα κραδαίνει Xenophanis ThO 5 (481, 13) νοῦν καὶ ψυχὴν ταῦτόν Parm. A IV 5 12 (392 b 5) ThO 6 a (483, 1) S 3 (499, 19) — Anaxagorae A I 3 5 (280 a 2 b 2) 7 5 (299 a 20) 15 (302 b 11 cf. 10) ThO 4 (479, 8) S 38 (510, 11) Ph 4 a 5 (532 b 11) Hi

8 1 (561, 24) 2 (561, 27) He 6 (562, 25) cf. Ind. I p. 661 a λόγον τὸν λεγόμενον τοῦ νοῦ ἐρμηνεία A V 20 3 (432 a 12) — νῦν ἐνυπάρχειν τι εὐθέως μῦγμα Arch. Hi 9 1 (563, 16) — νοῦς Democriti deus A I 7 16 (302 a 3 b 13) — Elephanti Hi 15 2 (566, 16) — Platonis A I 3 21 (288 a 2 b 2) 7 31 (304 a 5 b 26) 10 3 (309 a 4) IV 6 1 (392 a 5) — Speusippi A I 7 20 (303 b 3) — (i. e. μονάς) Xenocratis A I 7 30 (304 b 6) — (coni. φύσις ἀνάγκη τύχη) αἰτία Aristot. A I 29 2 (325 b 7) D 15 (456, 3) (κριτήριον νοητῶν) D 16 (456, 10) — (κόσμου) Stoic. A I 7 23 (303 b 11 cf. 301 a 21 b 1) (θεός) A I 7 33 (306 a 10 b 10) E I (587, 17) II 5 (588, 4) III 36 (592, 32) — περιε νοῦ scriptis Leuc. A I 25 4 (321 b 12)

νόκτωρ A II 13 14 (343 a 3 b 5) D 11 (451, 27) 14 (455, 4) ThS 8 (501, 2. 4. 7) 18 (504, 15) 27 (507, 10) 42 (511, 12) 58 (514, 22)

νῦν. τὴν νῦν περιφορὰν A I 4 3 (290 a 22) τὴν νῦν κατέχουσιν (ἀναπνοήν, praeced. πρώτην, μετὰ τοῦτο) A IV 22 1 (412 a 9) τοὺς νῦν ἀνθρώπους τοῖς πρώτοις συμβαλλομένους A V 27 1 (440 a 8) τῶν νῦν γιγνομένων Pl 7 (581, 10) — τὸ νῦν ὅρος τοῦ πρότερον καὶ μέλλοντος D 6 (449, 18) κατὰ τὸ νῦν ἀποριζομένων κινήσεων D 7 (450, 1) τὸ νῦν εἶναι μονάδα στάσεως ἐν κινήσει D 7 (450, 2) νῦν τε καὶ πρότερον D 22 (459, 15) τὸ νῦν expl. Posid. D 26 (461, 19) — νῦν δέ praecedente condic. enunt. irreal. ThS 18 (504, 21) 20 (505, 9) 21 (505, 22) 71 (520, 8)

νόξ (μᾶλλον ὁμόχρων εἶναι τοῖς ὀφθαλμοῖς) ThS 27 (507, 11) cf. 37 (509, 27) — τῆς νυκτός (syn. νόκτωρ) ThS 18 (504, 23) νυκτός D 13 (453, 18) ThS 53 (514, 23) — Νόξ Hesiodi Hi 26 2 (575, 6) (θεάν φησι πρωτίστην Chrys.) Ph 14, 19 (548 b 10) — expl. Emped. Pl 10 (582, 10) Aristot. D 10 (451, 9) Stoic. D 26 (462, 10) Metrod. Pl 11 (582, 25)

νόττειν. ἀέρος συγέγντος Chrys. A IV 15 3 (406 a 5 b 6)

νωθής (coni. ἄφρων) ThS 45 (512, 5) (ἀπορροίας) ThS 74 (521, 14) νωθέστερος (opp. σφοδρότερος) A III 3 12 (369 b 32)

νωθρός (coni. ἐπίπνοος) ThS 11 (502, 18)

νωχελής. νωχελεστέραν v. l. νωθεστέραν, opp. σφοδρότεραν A III 3 12 (369 a 4)

ξένος Pl 8 (581, 19)

ξηραίνειν pass. A I 3 1 (276 a 19 b 12) ThO 1 (475, 5)

ξηρασία D 13 (453, 17)

ξηρός (elem. Arist.) A I 3 22 (288 b 13) (ἀναθυμίασις) Arist. A III 1 7 (365 a 21 b 21) 3 14 (370 a 2 b 9) 7 4 (375 b 1) D 11 (452, 19) (ἀήρ) ThS 44 (511, 24) (γῆ) E II 8 (589, 19) ξηρότερον A V 19 4 (430 a 1 b)

ξηρότης (καὶ ὑγρότης γῆς) A III 15 3 (379 a 14) (ὑγρότης θερμότης ψυχρότης, ποιότητες τοῦ πάσχοντος) Arist. He 11 (654, 2)

ξύλον A I 3 4 (278 a 25) (ἀσπίδος, opp. χάλκωμα) D 12 (453, 7) (χλωρά) D 14 (455, 9)

ξυμβαίνειν D 13 (454, 22) v. συμβαίνειν ξυνίησι Alcmaeonis ThS 25 (506, 21) v. συνιέναι

δ. articulus ante relativum τῶν οἷα ἐστὶν αὐτῇ A I 10 1 (308 b 18 sed cf. n b 3) τὸ γὰρ ᾧ περιτεύει D 3 (448, 26 cf. n b 7) τὸ μὲν...τὸ δέ *tum...tum* A II 5 3 (333 a 8 b 5) 29 4 (360 a 2 cf. b 4) D 13 (453, 23) 15 (455, 33) 22 (459, 14) τὸ μὲν αὐτῶν ἔχει τινὰ ἀπορίαν (non sequitur τὸ δέ) ThS 34 (509, 1)

ἔγκος. ἐπαίρειν τοῦ Νεῖλου τὸν ὄγκον A IV 1 1 (384 a 22) (σῶμα) A I 12 1 (310 a 10 b 18) V 6 1 (419 a 3) ἐκ μικροτέρων ὄγκων τὰ στοιχεῖα συγκρίνει A I 17 3 (315 a 10 b 24) ὄγκους ἀνάμρους Asclepiadis G 18 (610, 22)

ἔδε. τήνδε *hanc de qua loquimur* A IV 8 7 (395 b 16)

ὀδμή A IV 17 2 (407 a 7 b 7) ThS 82 (524, 18 cf. n b 2) v. ὀσμῇ

ὀδοποιητικός (πνεῦμα) Stoic. G 20 (611, 17)

ὀδός. ἐπ' ἀμφοτέρας ἦλθε τὰς ὁδούς ThO 6 (482, 8) ἐβάδιζε τὴν αὐτὴν ὁ. ThO 8 (483, 13) ἰδίαν τινὰ ὁ. πεπορευμένος Pl 4 (580, 6) — ὀδῶ βαδίζον ἐπὶ γένεσιν sim. Stoic. A I 7 33 (306 a 1 b 1) D 21 (459, 4) (coni. τεταγμένως) D 21 (459, 10) (coni. συμφώνως) D 38 (470, 15).

ὄζειν (λήρου βεκκεσελήνου ex Aristophane)

Α Ι 7 4 (299 a 12) (τὸν ἀέρα) ThS 30 (507, 31) 35 (509, 15)
 ῥζος. σάρκινον ῥζον (f. ὀστούν) Emp. ThS 9 (501, 14 n b 22)
 ῥθεν Α ΙΙ 30 2 (361 b 19) ΙΙΙ 12 2 (377 a 32) V 5 3 (418 a 18) 7 1 (419 a 14) 15 4 (426 a 6) D 13 (453, 17)
 οῦδῃμα τῆς γῆς D 13 (454, 14)
 οἶδμα πόντον Hesiodi Hi 26 2 (574, 23 cf. 575, 13)
 οἷσθαι Α Ι 7 32 (305 a 9) et saepe in Placitis
 οἰκεῖν. ἀποτομήν τῆς γῆς οὐκ οἰκουμένην (f. l. οἰκουμένης) ὑφ' ἡμῶν Α ΙΙ 24 9 (355 a 10 b 9) οἰκουμένους τόπους τῆς γῆς Α ΙΙΙ 11 4 (377 a 18) τοῖς ὑπὸ τὸν θερῖνον τροπικὸν οἰκοῦσι Α ΙV 1 7 (386 a 4) οἰκῆσαι πόλιν Hi 2 1 (555, 15) τῆς οἰκουμένης ὑφ' ἡμῶν (sc. γῆς) Α ΙΙ 30 1 (361 b 12) cf. ΙΙΙ 11 3 (377 a 13) 49, 35 — οἰκητὰ μέρη τοῦ κόσμου (opp. ἀοίκητα) Α ΙΙ 8 1 (338 a 2 b 3) (ζώνη) Α ΙΙΙ 14 1 (379 a 4)
 οἰκεῖος (τόπος opp. ἀλλότριος) Α Ι 12 2 (310 a 14 b 21) ΙΙΙ 15 6 (380 a 7) ThS 88 (526, 8) (ὄργανα) Α ΙV 4 4 (390 a 12) 21 4 (411 a 25) (χρῶμα) Α ΙΙΙ 6 (374 a 13) (κίνησιν) D 10 (451, 4) (τῆς φύσεως) D 14 a (Add. p. 455) τὸ οἰκεῖον πῦρ (*ignis ignis*) ThS 18 (504, 22) — τοῦ οἰκείου τῶν αἰσθητῶν ἐκάστου ἐκάστη (αἰσθῆσει) ἐναρμόττοντος Emped. Α ΙV 9 6 (397 a 3 b 5) ὑπόστασις τοῦ οἰκείου (sc. τοῦ ἀποτελοῦντος ἕκαστον στοιχείου) [cf. p. 440 a 18] Α V 27 1 (440 a 5)
 οἰκέτης Hi 2 16 (558, 8)
 οἰκητήριον θεῶν καὶ ἀνθρώπων Stoic. D 29 (464, 20 cf. 22) Epic. Hi 22 3 (572, 8)
 οἰκία Α Ι 5 3 (292 a 4) He 17 (655, 27)
 οἰκοδεσποτεῖν (ἀστέρες) astrol. Α V 18 6 (429 a 17)
 οἰκοδομεῖν ἱερά E ΙΙΙ 36 (592, 21)
 οἰκονομεῖν Α Ι 7 10 (301 a 9) (πρὸς τὸ χρησιμεῖν ἕκαστα, πρόνοια) D 29 (465, 3)
 οἶκος Διός Philolai Α ΙΙ 7 7 (337 b 1)
 οἶνος Α V 26 4 (439 a 19) D 28 (465, 2. 5) ThS 84 (525, 5) E Ι (587, 4) ΙΙΙ 8 (590, 10)
 οἶον. τοὺς φαινομένους οἶον ἀστέρας Α ΙΙ 18 1 (347 a 5 b 2) τὸν δὲ οἶον καὶ βραδύτερον ἐπιχρῶσαι D 12 (453, 4) — τοῦ θάρακος οἶον τε ὄντος ἀπωθεῖσθαι Α ΙV

22 2 (412 a 25) τοῦ οἶου τε κατέχεσθαι D 25 (460, 20. 23) οἶον τε (om. ἐστὶ sequ. inf.) velut D 37 (469, 19. 23) ThS 69 (519, 15) 76 (522, 6) — οἶον εἰ ἐκμάξεαις εἰς κηρόν ThS 51 (514, 1) οἶονεὶ πόλιν ἐστὶν D 29 (464, 23) τὸν δ' οἶονεὶ νοῦν μὴ ἔχειν Α V 20 3 (432 a 12) cf. Ι 3 20 (287 a 15) 13 1 (312 a 3 b 4) 17 3 (315 a 12 b 25) ΙΙ 20 12 (350 a 5) ΙV 1 6 (385 a 26) 10 2 (399 a 10 b 11) V 5 2 (418 a 11)
 οἷχεσθαι D 12 (453, 3) (ἡ τοῦ Διὸς ἀρχή) He 17 (655, 32) (ἀλήθεια ἐξ ἀνθρώπων) He 15 (655, 5)
 οἰωνός ex Emp. Hi 3 2 (558, 22)
 ὀκτάεδρον Α ΙΙ 6 5 (334 a 21 b 12) He 16 (655, 16)
 ὀκταετηρίς Α ΙΙ 32 2 (363 a 17 b 26)
 ὀκταμηνιαῖος Α V 18 5 (429 a 8) ὀκταμηνιαίους ἀνδρας πολλοὺς γεγενῆσθαι Α V 18 3 (428 a 13) v. ὀκτάμηνος
 ὀκτάμηνος Α V 18 3 (428 a 13) 18 6 (429 a 29)
 ὀκτωκαίδεκαπλάσιον Α ΙΙ 31 2 (362 a 7 b 24)
 ὀκτωκαιεικοσαπλάσιων Α ΙΙ 20 1 (348 a 4 b 3)
 ὀλιγάκις D 11 (452, 17) 14 (455, 4)
 ὀλίγος (τι μέρος) Α Ι 5 2 (291 a 17 b 6) οὐκ ὀλ. διαφέρειν ThS 67 (519, 3) — κατ' ὀλίγον *sensim* Pl 4 (580, 12) ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον 487, 8 πρὸς ὀλίγον ἐπιδιαμένουσιν He 3 (651, 21) μετ' ὀλίγον He 4 (652, 11)
 ὀλιγότης (opp. πληθος, πυρός) D 11 (451, 25) ThO 3 (478, 2)
 ὀλιγοχρόνιος Hi 9 5 (564, 5)
 ὀλκῆ πνεύματος Α ΙV 22 3 (413 a 13)
 ὀλόκληρος (ἔμβρυον) Α V 18 4 (428 a 24 b 9) cf. 19 5 (430 a 23) Hi 19 5 (567, 24)
 ὀλοτελής (ἔμβρυα) Α V 21 2 (433 a 21)
 ὀλοφυής Α V 19 5 (430 a 27)
 ὄλος. τὴν ὄλην ἔφοδον ἑκατέρου ThS 60 (516, 18) (τάξιν) ThS 73 (521, 6) στάσιν ἐκ τῶν ὄλων ἀνήρει Α Ι 23 7 (320 a 6 b 12) τὴν τῶν ὄλων περιοχὴν Α ΙΙ 1 1 (327 a 9 b 3) τὸ μὴ ὂν ἐν τοῖς ὄλοις οὐκ ἔστιν Pl 5 (581, 3) τὰς γενέσεις τῶν ὄλων Α Ι 7 5 (299 a 22) τὴν τοῦ ὄλου κίνησιν ThO 15 (492, 1) ὄλον δὲ περὶ τὴν συνοχὴν Α Ι 7 7 (300 a 10)
 τὸ ὄλον dist. τὸ πᾶν Stoic. Α ΙΙ 1 7 (328 a 7 b 10) (dist. κόσμος) Stoic. D 23

- (459, 20) τὰ ὅλα καὶ τὰ μέρη Chrys. D 26 (461, 26) 29 (464, 27. 465, 6) 36 468, 21. 469, 6. 9) 39 (471, 11)
- τὸ ὅλον adverb. D 14 (455, 14) ἢ ὅλην ἢ μέρει (μέρεσι) D 22 (459, 12) 24 (460, 7) ἢ καθ' ὅλον ἢ κατὰ μέρος D 22 (459, 12) — ἐξ ὅλης θάλαττα κυκλεῖται (l. κυκᾶται) A V 29 1 (441 a 10) ἐξ ὅλων (μεταβολή) D 27 (462, 17) — ὅλην δι' ὅλης βευστήν ὕλην A I 9 2 (307 a 24 b 1) σωμάτων ἀντιπαρέκτασιν δι' ὅλην D 28 (463, 24. 26. 29) ὅλος δι' ὅλου A II 3 4 (330 a 5 b 9) δι' ὅλου D 25 (460, 18) E III 36 (592, 28)
- ὅλος *omnino* ThS 12 (502, 28) 72 (520, 14) ὅλος (?) διαχεῖν τὸ σῶμα ThS 65 (518, 1) — generalia addens ἥδοιτο καὶ ὅλος αἰσθάνοιτο ThS 16 (504, 6) 18 (504, 16) 45 (512, 6) — οὐδ' (μηδ') ὅλος A V 9 1 (421 a 8) 13 2 (424 a 13) ThS 87 (526, 4) Pl 4 (580, 16) E III 23 (591, 23) — οὐδεὶς ὅλος D 26 (461, 29) ThS 71 (520, 6) ὅλος οὐδέν ThS 3 (499, 14) 6 (500, 17) itemque sequi. negatione ThS 7 (500, 22) 13 (503, 10) 20 (505, 10) 21 (505, 16. 20) 47 (512, 23) ὅλος δὲ ThS 53 (514, 18) 69 (519, 12) 80 (523, 12) ὅλος τε ThS 15 (503, 24) καὶ ὅλος δὲ ThS 4 (500, 4)
- ὀλυμπιάς Hi 6 7 (560, 12) 7 9 (561, 22) 8 13 (563, 11) 20 2 (570, 16)
- ὀλύμπιος (θεοὺς ἀστέρων Xenocr.) A I 7 30 (304 b 12)
- ὀλυμπος Philolai A II 7 7 (337 b 13)
- ὀμαλής D 14 (455, 20)
- ὀμαλός D 31 (465, 22) (γῆ) Hi 9 4 (564, 2) ὀμαλώτερος A III 3 11 (369 b 20) ὀμαλώτατος Hi 7 2 (560, 16) — ὀμαλῶς (σκληνασθαι) Democr. ThS 56 (515, 15) (συγκεῖσθαι) ThS 62 (517, 6)
- ὀμαλότης D 14 (455, 23)
- ὀμβριος A IV 1 7 (386 a 2)
- ὀμβρος A I 1 2 (275 a 1) III 5 1 (372 a 1 b 1) IV 1 4 (385 a 15) D 35 (468, 3) 486, 9 Hi 8 5 (562, 10)
- ὀμιλεῖν ἀλλήλοις G 6 (603, 15)
- ὀμιλητής G 4 (602, 4) He 15 (654, 33)
- ὀμίχλη (placita) A III 4 (370 b 23) cf. II 25 13 (356 a 10 b 26) D 11 (451, 20. 33) 14 (455, 9) 35 (468, 1) ThS 85 (525, 15. 16) 90 (526, 26)
- ὀμιχλοῦν A III 4 4 (371 b 14)
- ὀμιχλώδης A III 18 1 (384 a 5) IV 15 3 (406 a 13 b 13)
- ὀμμα ThS 37 (509, 32) 50 (513, 21) 53 (514, 15) 54 (514, 28)
- ὀμογενής A I 6 5 (293 a 24) IV 3 12 (389 a 7, b 4) 7 2 (392 a 15, b 7) 13 11 (404 a 9 b 16, b 12) 15 3 (406 a 10 b 10) ThS 19 (504, 28) 88 (526, 9. 16) (opp. ἀνομογενής) 478, 16
- ὀμογενῶς He 5 (652, 18)
- ὀμοδοξεῖν ThS 70 (519, 26)
- ὀμοειδής A IV 11 2 (400 a 13. 15)
- ὀμοιογενής A IV 19 2 (408 a 15)
- ὀμοιομέρεται Anaxagorae A I 3 5 (279 a 2 b 2) unde dictae A I 3 5 (279 a 21 b 20. 280 a 1 b 1) 480, 3 E III 4 (589, 31) G 18 (611, 1) Epicuri A I 7 31 (307 a 3 b 3) (αἱ ἀπὸ τοῦ τρέφοντος) Emped. A V 26 4 (439 a 17)
- ὀμοιομερής A I 13 1 (312 a 4 b 4) 14 4 (312 b 20) 15 11 (314 b 23) IV 9 9 (397 b 19) E I (588, 1)
- ὀμοιος (syn. ἴσος, ὁ αὐτός) A I 6 8 (295 a 3) (τοῖς χρώμασιν) A I 6 8 (295 a 3)
- ὀμοῖον τι πάσχουσαν A IV 14 3 (405 a 20 b 20) ἥδυσθαι τοῖς ὀμοίοις Emp. ThS 9 (502, 5 cf. 8) 13 (503, 6) 16 (503, 31) τὸ ὀμοῖον συναδύει Emp. ThS 18 (504, 18) τὰ ὀμοια συνελθεῖν Anaxag. Hi 8 2 (562, 1) τὰς ἡδονὰς γίνεσθαι τοῖς μὲν ὀμοίοις ἐκ τῶν ὀμοίων Emped. A IV 9 15 (398 b 11) τὸν ὀμοῖον ἀγεί θεός ὡς τὸν ὀμοῖον Homeri A IV 19 3 (408 a 27) τὸ ὀμοῖον ὑπὸ τοῦ ὀμοῖου κινεῖσθαι Democr. ThO 8 (484, 6) τὸ ὀμοῖον φέρεται πρὸς τὸ ὀμοῖον ThS 1 (499, 6) τὸ ὀμοῖον ἀπαθὲς ὑπὸ τοῦ ὀμοῖου ThS 2 (499, 8) οὐ γὰρ ἀλλοιοῦται τὸ ὀμοῖον ὑπὸ τοῦ ὀμοῖου ThS 49 (513, 12) cf. 23 (506, 6) πᾶς ὀμοῖος ποιῶσιν (αἰσθησιν), οἱ δὲ πᾶς ἐναντίω ThS 1 (499, 2) sapere cf. 39 (510, 13) τὸ πανταχόθεν ὀμοῖον Eleat. ThO 5 (481, 11) Hi 11 2 (561, 24) 14 2 (565, 26) He 6 (652, 31) (opp. ἀντικείμενος) ThS 8 (500, 29) (opp. ἀνόμοιος) ThS 72 (520, 20) He 8 (653, 12)
- οὐχ ὀμοῖως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν διαγραμμάτων ThO 11 (486, 2) S 35 (509, 9) ὀμοῖως sc. ἔχει A I 3 4 (278 a 24) ThS 88 (526, 14 cf. n b 10) οὐχ ὀμοῖως λέγει περὶ πάντων ThS 60 (516, 18) 72 (520, 24)
- ὀμοιοσχημονεῖν ex Democr. ThS 50 (513, 26)

ὁμοιοσχημάτων (θραύσματα) Atom. A IV 19 2 (408 a 12, 13) 3 (408 a 22, 409 a 3) (coni. παραπλήσια τὰς μορφάς) Hi 12 2 (565, 1)

ὁμοιότης (γονέων) A V 11 1 (422 a 16) ὁμοιότητι θεωρεῖται τὰ πλεῖστα ThS 1 (499, 5) ὁμοιότητά τινα ἔχει ThS 91 (527, 10) ὁμοιότητες (syn. ὁμοιομέρειαι) Epic. A I 7 34 (307 a 2 b 2)

ὁμοιοτρόπως ἡλῆν A III 13 2 (378 a 8)

ὁμοιοῦν pass. (τὸ σφαιροειδὲς τοῖς μέρεσιν) A I 6 3 (293 a 12) πνεῦμα ὁμοιούμενον πᾶσι G 16 (609, 2. 5) ὁμοιωσά cf. Ad-denda p. 297 a 9

ὁμοιώσεις (τῶν γονέων καὶ τῶν προγόνων) A V 11 (422 a 14 b 2) (θεῶν κατὰ τὸ δυνατόν) Plat. Hi 19 17 (569, 14)

ὁμόδοξος Hi 21 1 (571, 8)

ὁμολογεῖν pass. (ἐκ τῆς χρήσεως) ThS 31 (508, 9) (σχεδὸν) ThS 90 (526, 26) ὁμολογοῦσι Hi 21 3 (571, 18) τὰ ὁμολογούμενα syllogismi A I 3 3 (283 a 2) ὁμολογουμένως ἀποδίδωσιν ThS 16 (503, 30) ὁμολογητέον A I 3 5 (279 a 11 b 8)

ὁμόλογος He 1 (651, 7)

ὁμονοεῖν He 3 (651, 18) 4 (652, 5)

ὁμόνοια Chrys. Ph 12, 5 (546 b 2)

ὁμοῦ πάντα (Anaxag.) A I 3 5 (280 a 3) Hi 8 1 (561, 25) ὁμοῦ λυθήσεται E II 6 (588, 28)

ὁμόφυλος (opp. ἀσώφυλος) A V 13 3 (424 a 25) ThS 50 (513, 27) 54 (514, 31)

ὁμόχρως ThS 27 (507, 9 cf. n a 11) 37 (509, 27)

ὁμφαλός A V 16 2 (426 a 24) 17 6 (427 a 14) 18 4 (428 a 21 b 6) 5 (429 a 10)

ὁμωνύμως λέγεσθαι D 16 (456, 9)

ὄνειρος (placita) A V 2 (416 a 6) cf. 1 4 (416 a 3)

ὄνειροπολικός. τὸ ὄνειροπολικόν (μαντικῆς) A V 11 (415 a 14)

ὄνομα. τοῦτο τοῦνομα κομίσας τῆς ἀρχῆς ThO 2 (476, 5) τῷ πάθει ὄντος εἶναι ὄνομα ThS 83 (524, 24) εἰληφὸς τοῦνομα παρὰ τοῦ νοῦ A IV 11 4 (400 a 29) Θραύματα τοῦνομα Hi 1 4 (555, 11) αὐτοῖς ὀνόμασιν (i. e. αὐτολεξεῖ) [ThO 5 a] 481, 15 ἐπ' ὀνόματος ὄντων Hi 10 2 (564, 15) ὀνόμασιν παραλλάττειν (opp. ἔργῳ) A I 20 2 (318 b 1) (opp. πρᾶγμα) A I 28 3 (324 b 8) ὀνόματα εἰς σημαίνόμενα διαιρεῖσθαι G 14 (607, 3)

ὀνομάζειν (opp. εἶναι) A I 30 1 (326 a 20) IV 9 9 (397 b 24) ἕτερον δὲ τι οὐκ ὀνομασμένον D 25 (460, 21) τοῖς ὀνομαστοτάτοις G 24 (613, 6)

ὀνομασία A I 28 3 (323 b 24)

ὄνυξ A V 22 1 (434 a 8)

ὄξύς (κίνησις) D 22 (459, 13) P1 3 (580, 4) (φωνήν) ThS 85 (525, 13) τῆς ἀκοῆς ὄξύτεραν τὴν ἄρασιν A III 3 13 (369 b 40) ὄξύτατην ὄσφρησιν ThS 41 (510, 26) δ ἡμῖν γλυκύ τοῦτ' ἄλλους ὄξύς ThS 63 (517, 15) (χυμούς) ThO 23 (495, 9) ὄξύς χυλός expl. Democr. ThS 65 (517, 22) Plat. ThS 84 (525, 10) — ὄξέως φερόμενους ThS 11 (502, 19) ὄξύτατα ἀκούειν ThS 41 (511, 4) 56 (515, 9) (ὄρᾶν) ThS 42 (511, 9)

ὄξος D 28 (464, 2)

ὄξύρροπος ThS 45 (512, 6)

ὄξύτης τῆς φορᾶς A III 3 3 (368 a 5 b 8) ThS 11 (502, 20) (τῆς κινήσεως) D 10 (451, 1) (τῶν γωνιῶν) ThS 83 (524, 21)

ὄξυωπεῖν (opp. ἀμβλυωπεῖν) ThS 8 (501, 2 cf. 5) 27 (507, 11)

ὄπισθεν (opp. ἔμπροσθεν) A III 15 10 (380 a 27 b 3) τὴν ὄπισθεν κινεῖσθαι D 24 (460, 12)

ὀπλότατος Hesiodi Hi 26 2 (575, 19)

ὀποιουσοῦν D 14 a (Add. p. 455)

ὀπός ThS 84 (525, 5)

ὀπου quoniam He 5 (652, 18) ὀπου μὲν... ὀπου δὲ G 24 (613, 8) ὀπου μὲν... ποτὲ δὲ ThO 3 (478, 7)

ὀποῦντιος A II 29 4 (360 b 3)

ὀπότερος. ἐξ ὀποτέρου ἂν τύχη A V 7 6 (420 a 15)

ὀπτικός (v. l. ὀρατικόν) πνεῦμα A IV 15 3 (406 a 6 b 6) ThS 77 (522, 17)

ὀρᾶν (ἐν ὕπνῳ) A V 2 3 (416 a 22) πάντα τὰ ὀρώμενα i. e. *sensibilia obiecta* A I 1 2 (274 a 27) (ἀέρα) συσταλλόμενον ὑπὸ τοῦ ὀρωμένου καὶ τοῦ ὀρώοντος ThS 50 (513, 19) ὀρᾶν φησι (Democr.) διὰ τὴν ἀπορροήν καὶ τὴν ἔμφασιν τὴν εἰς τὴν ὄψιν ThS 80 (523, 16) οὐχ ὀρᾶσθαι τοῦ θεοῦ τὴν μορφὴν Ph 6 d 4 (537 b 4) ὀρᾶν καθόλου καὶ μὴ κατὰ μέρος τοὺς θεοὺς Pl. 1 (580, 16) ὀρᾶν expl. Plat. ThS 5 (500, 11) v. ὄρασις, ὄψις

ὄρατὸς κόσμος (opp. νοητός) A I 3 3 (281 a 12 b 10) II 6 4 (334 a 10 b 1) (ποιόςτης) A I 15 1 (313 a 3 b 5) (τὸ σκότος)

- Α IV 15 (405 a26 saepius) ἐπὶ τῶν ὁρατῶν καὶ ἀκουστῶν D 17 (457, 1) εἰ τὸ ὁρατὸν καὶ τὸ ἀπτόν ἐκ γῆς καὶ πυρός ἐστι ThO 21 (493, 9) ἀπὸ τῶν ὁρατῶν φέρεσθαι τὴν ὄψιν ThS 5 (500, 13) ὁρατὰ μέν, ἔμψασιν δὲ οὐ ποιοῦσιν ThS 36 (509, 21)
- ὄρασις (δξύτέρα τῆς ἀκοῆς) A III 3 13 (369 b40) ὄρασις οὐ ψεύδεται A IV 15 2 (406 a1 b1) (i. q. ὀφθαλμός) A IV 15 1 (405 b27) 2 (405 b28) — περὶ ὁράσεως placita A IV 13 (403 a1 b1) cf. 9 10 (397 b29) 12 1 (401 a20) 21 3 (411 a3) D 15 (456, 1.6) cf. 17 (456, 13)
- ὁρατικὸς (πάθος) A IV 13 1 (403 a3 b4) τὸ ὁρατικὸν (sc. μέρος) A IV 13 9 (404 a6 b8 t b5) cf. 4 4 (390 a7 cf. t b8) (πνεῦμα) A IV 15 3 (406 a6 b6)
- ὁργανικὸς (σῶμα) A IV 2 6 (387 a2 b2 t b2.6)
- ὄργανον (αἰσθήσεως) A IV 4 4 (390 a12) 8 1 (394 a8 b8) 4 (394 b23) 21 4 (411 a21) (opp. αἰτία) ThS 24 (506, 16)
- ὀργή Hi 24 6 (573, 27)
- ὀργίλος ThS 45 (512, 5)
- ὀρέγεσθαι δαστολῆς (τὸν πνεύμονα) A IV 22 3 (413 a10) (τοῦ ὁμοίου βίου) Hi 24 3 (573, 16)
- ὀρείνος. διὰ τῆς Κελτικῆς ὀρείνης (sc. χώρας) A III 17 6 (383 a12 b19)
- ὀρεκτικὸς G 24 (614, 5) (ψυχῆς ἐνέργεια) Arist. A IV 4 3 (390 t b3)
- ὀρεξις ἐλλείπει τροφῆς Parm. Emp. A IV 9 14 (399 b9) (τοῦ ὁμοίου) Emped. A IV 9 15 (398 b13) (πνεύμονος) A IV 22 3 (413 a17 cf. v. 10) δ. ἔχει περὶ τὰς χρήσεις A V 5 1 (418 a8) πόθεν γίνονται τοῖς ζώοις placita A V 28 (440 a14 b2)
- ὀρθογώνιος He 16 (655, 13)
- ὀρθός (opp. καθήμενος) A I 7 3 (299 a9) (τὸ οὖς) ThS 41 (511, 6) (λόγους) Zenonis Ph S, 32 (543, 2) πρὸς ὀρθὰς τέμνεται A II 12 1 (340 a18 b22) κατὰ κύκλους ὀρθούς (?) A IV 19 4 (409 a12) εἰς ὀρθὸν ἰέναι (πνεῦμα) D 12 (452, 23) — ὀρθῶς λέγεσθαι D 23 (459, 21) οὐκ ὁ, ἐπιζητεῖ ThO 10 (485, 6)
- ὀρθοῦσθαι 487, 23
- ὀρθριος (σεισμός) D 13 (454, 22)
- ὀρθρος. ἅμα τοῖς ὀρθροῖς D 11 (451, 27) περὶ τὸν ὀρθρον D 13 (453, 19)
- ὀρίζειν (τὸ μέσον τῆς γῆς) A III 14 1 (379 a2) (τὸ θερμὸν σχῆματι) ThS 87 (525, 29) τὴν φιλοσοφίαν ἐπὶ τοῖς φυσικοῖς μόνοις ὀρίζεσθαι δοκοῦσαν G 1 (598, 1) περιόδους αὐτῇ ὀρίζουσιν He 3 (652, 1) — ὠρισμένος (opp. ἀπειρος) A I 3 27 (289 b9) (τόπους) A II 7 6 (336 a21 b17) G 16 (609, 3) (opp. ἀόριστος) ThO 2 (474, 1b) ὠρισμένος χρόνος (opp. ἀεί, conī. περιοδικῶς) A III 2 1 (306 a8 b8) ThO 1 (476, 2) κατὰ γένος ὠρισμένα παραδείγματα D 1 (447 b2 cf. a2) ἀπὸ τίνος ὠρισμένης ἀρχῆς ThO 10 (485, 12) (φύσις) ThS 70 (519, 29) ἐν ὠρισμένοις (opp. ἐν ἅπασιν τοῖς μέρεσιν) ThS 47 (512, 27) ὠρισμένον κατὰ τοῦτο (μέγεθος σχήμα δύναμιν) Hi 15 2 (566, 19) ὠρισμένων οὐσῶν τῶν ψυχῶν (sc. πλήθει) Hi 21 3 (571, 19) ποιότησιν ὠρισμένοι (opp. μεγέθει ἀπειρον) Pl 3 (579, 22) — ὀρίζειν i. q. ὀνομάζειν G 4 (601, 19 cf. n b19) — med. *definire* τὴν οὐσίαν sim. A I 6 1 (292 a22) 11 7 (310 b13) 13 3 (312 b9) IV 3 6 (388 b10) 8 1 (393 a16 b3) 19 1 (407 a22 b13) V 29 1 (441 a3) D 26 (461, 7.15) ThS 6 (500, 14) Hi 18 2 (567, 6) G 5 (602, 19) He 8 (653, 11)
- ὀρκος (μέγιστος Πυθαγορείων) A I 3 8 (282 a7 b2)
- ὀρμᾶν (ἔξω) D 13 (453, 13) (εἰς τὸ πρόσω τοῦ αἰθέρος) Hi 8 2 (562, 5) — ἀπὸ Τύρου ὀρμωμένοις E II 5 (583, 13)
- ὀρμή (ἥλινος) A II 8 2 (338 b6 b7) (τὴν ἐπὶ τὸ βάθος, syn. τὴν κάτω φοράν) A III 3 11 (369 b27 cf. v. 14) (πνευμάτων) A III 7 3 (375 a7) (πρὸς τὸ ἐκτός) A IV 22 1 (412 a5) (ἀνέμων) D 13 (453, 18) ὀρμὴν ἔχειν εἰς τὸ ὕδωρ A V 19 5 (431 a8) ὀρμὴν τῆς φορᾶς τὰ ἀπλᾶ πάντα τὴν αὐτὴν ἔχειν ThS 71 (520, 11) ἐν τοῖς καθ' ὀρμὴν [i. e. κατὰ προαίρεσιν Arist. p. 197 a6] ἕνεκά τινος γνωσμένοις A I 29 2 (325 a2 b2, t b2) — ὀρμή Stoic. A IV 21 1 (410 a28) D 39 (471, 16)
- ὀρμητικὸς (ζῶα, καὶ αἰσθητικά, ἔνια δὲ καὶ λογικά) Arist. A V 26 2 (438 a13 b10) (dist. ἐπιθυμητικὸς, λογικὸς) Stoic. A V 25 3 (438 a16) τοῦ κινήτου κατὰ τόπον δ δὴ προσείπομεν (Stoici) ὀρμητικόν D 17 (457, 2)
- ὀρνις He 4 (652, 14) ὀρνίθων φύσις ThS 44 (511, 28) 48 (513, 5)
- ὀρος τοῦ πρῶτερον καὶ ὕστερον τὸ νῦν D 6

- (449, 18) (κακίας) E III 14 (590, 32) ἄρος καὶ κρίσις τῶν πραγμάτων ἀνθρώπος Protag. He 9 (653, 16) ἀποδιδόναι δ. A I 3 s (282 a 26) D 22 (459, 16) (κοινός) A I 23 1 (319 b 2) (ἰδεῖν γίνεσθαι) Plat. D 1 (447 a 5 b 4) ὁροις περιέλαβον Hi 21 1 (571, 8) — ὁρος (οὐσιώδεις... ἐννοηματικοί) def. G 11 (606, 4. 6) περί ὄρων scripsit Chrys. A I 28 s (323 a 11 b 14)
- ὄρος (in luna) A II 25 s (356 a 9 b 18) ὑψηλότατα D 11 (452, 3) οὐρα μακρά... βῆσσηντα Hesiodi Hi 26 2 (575, 11. 12) ὀρρός (σπερματικός) A V 23 1 (435 a 2) ὀρυκτήρ 486, 16
- ὄς. ὁ μὲν... ὁ δέ cet. A I 29 7 (326 a 5 b 9) II 8 1 (338 a 2 b 2) cf. Hi 6 s (559, 25) οὐ κα... σημαίνουσιν Arati A II 19 s (347 a 27 b 21) — relativo iunctum δὴ A I 5 1 (291 a 13 b 3) II 29 sa (349 b 15) 28 s (358 a 13 b 17) D 17 (457, 2) 36 (468, 22) 40 (472, 6) — compendia causarum: ὅφ' οὗ ἐξ οὗ πρὸς δ (θεός ὕλη ἰδέα Plat.) A I 3 21 (288 b 1) 11 2 (309 a 15. 16 b 12. 14) ἐξ οὗ (ὕλη) ὅφ' οὗ (ποιοῦν) καθ' ὃ (εἶδος) δι' ὃ (τέλος) Arist. A I 11 4 (310 b 7) cf. similia A I 23 2 (319 b 13) IV 8 4 (394 b 22) V 30 1 (442 a 10 b 7) δι' ὃ et ὅτι Stoic. D 18 (457, 4. 7. 11. 12. 14) — ὅτιοῦν D 3 (448, 25) 10 (451, 3) καθ' ὅτιοῦν i. e. πάντως ThS 15 (503, 21)
- ὄσιος (coni. δίκαιος) Hi 19 17 (569, 15) cf. Pl 4 (580, 15)
- ὄσμη A IV 17 1 (407 a 4 b 4) ThS 9 (502, 2) 19 (504, 30) 21 (505, 21) 22 (506, 2) 39 (510, 15) ὄσμάς κρίνεται τῇ περὶ τὸν θώρακα ἀναπνοῇ ThS 46 (512, 17) ὄσμήν ὕδατος μὲν λεπτότερον, αἶρος δὲ παχύτερον ThS 85 (525, 13) expl. Democ. ThS 82 (524, 17) expl. Plato ThS 85 (525, 12) ὄσμάς ἀπορροῇ γίνεσθαι Emp. ThS 20 (505, 8) περὶ τῆς ὄσμης ὅτι μὲν ἀπορροή τις ἐστὶ καὶ ἀνάπνευστι τοῦ αἵρος σχεδὸν ὁμολογεῖται ThS 90 (526, 25) cf. 59 (516, 9)
- ὄσμητός. ὄσμητῶν εἰ ἔστιν εἶδη ThS 90 (526, 23)
- ὄσμώδης ThS 20 (505, 9)
- ὄσος. οὐκ ἄπειρον, ἀλλ' ὅσον αὐταρχες εἰς τὴν διαλυσιν A II 9 s (338 a 18 b 20) ὅσῳ ἂν καθαρώτερον ᾖ, μάλλον ThS 26 (507, 2) v. μάλα — ὅσον ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ φύσει A I 9 4 (308 a 6 b 7) II 4 2 (330 a 17, 331 b 1) ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ A I 12 1 (310 a 11 b 19)
- ὅστου A I 3 s (278 a 10. 16 b 7) V 3 s (417 a 17) 5 s (418 a 21) 22 1 (434 a 10) D 31 (465, 20) ThS 23 (506, 9) 28 (507, 20) 56 (515, 12)
- ὅσφραίνεσθαι A IV 17 1 (407 a 3 b 3) D 17 (456, 18) — ThS 9 (502, 2) 21 (505, 17) ὅσφραντά D 17 (456, 19. 457, 1)
- ὅσφραντικός A IV 4 4 (390 a 7 cf. t b 9) ὅσφραντικώτερα ThS 41 (511, 2)
- ὅσφρησις (placita) A IV 17 (407 a 1 b 1) cf. 9 10 (397 b 31) 12 1 (401 a 24) 21 s (411 a 6) D 15 (456, 1) cf. 17 (457, 18) ThS 9 (502, 1) 19 (504, 30) 38 (510, 6) 39 (510, 14)
- ὅσφύς A V 17 2 (427 a 6)
- ὅτε μὲν... ὅτε δέ (ὅτε μὲν... ὅτε δέ) A I 26 s (321 a 18 b 19) II 4 14 (332 b 15) IV 22 s (413 a 24) D 19 (457, 18. 19. 20. 21) ThS 14 (503, 14)
- ὅτι cum infinitivo plus semel in Placitis tali modo construitur: εἶναι γὰρ ἐξάμνηνα ὅτι καὶ τὸν ἥλιον ἀπὸ τροπῶν ἐν τοσοῦτῳ χρόνῳ παραγίνεσθαι A V 18 s (429 a 3) φθαρτὸν ὅτι καὶ γενητὸν A II 4 10 (331 a 4) v. διότι — ὅτι μάλιστα ὁμοίαν ThS 73 (521, 6) ὅτι τάχιστα Hi 19 22 (569, 32) — ὅτι verba ipsa scriptoris inducens Hi 19 s (567, 23) — ὅτι μὴ tantum 488, 28
- ὅυ. οὐ κατ' οἰκείον δὲ χρῶμα A III 6 10 (374 a 13) — οὐ μέντοι A I 7 14 (302 b 10) οὐ μά (vers. Pythag.) A I 3 s (232 a 8 b 3) οὐ μήν A I 10 4 (309 a 6) V 5 2 (418 a 12) D 7 (450, 3. 6) 32 (466, 21) μὲν praecedente A V 26 2 (438 a 12 b 9) ThS 47 (512, 20) οὐ μὴν... γε A II 4 2 (331 a 2 b 2) III 12 s (378 a 12) ThS 5 (500, 7) οὐ μὴν δέ E III 36 (592, 28) οὐ μὴν ἀλλὰ ThS 3 (499, 16) 64 (517, 18) οὐ μὲν ἀλλὰ... γε ThS 41 (511, 2) 61 (516, 27)
- οὐδαμῶς A I 16 s (315 a 4) 18 s (317 b 12) D 26 (462, 1) (μηδαμῶς) A I 15 10 (314 b 20) 16 s (315 b 7) V 19 s (430 a 22) He 14 (654, 23)
- οὐδέ. (μηδὲ) μηδ' ἐξίον non praecedente negatione D 13 (454, 9) οὐδὲ μὴν D 14 (455, 19) — οὐδέ, ubi μηδὲ desideratur ThS 69 (519, 17) — οὐδὲ... οὐδέ ThS 70 (519, 25) — οὐδ' ὅλως v. s. ὅλως

- οὐδείς. τὸ οὐκ ὄν οὐδέν Parm. ThO 7 (483, 10) — μηθὲν μᾶλλον ἕτερον ἑτέρου τυγχάνειν τῆς ἀληθείας Democr. ThS 69 (519, 22) οὐδὲν μᾶλλον τὸ ὄν ἢ τὸ μὴ ὄν ὑπάρχειν ThO 8 (483, 19 cf. 18) τὸ μηθὲν οὐδέν (fort. οὐδενός) ἐστὶ πέρας, οὕτως οὐδὲ τοῦ μηθενός Chrys. D 25 (461, 1) — οὐδὲν ἤττον ThS 17 (504, 14) 37 (509, 29) οὐδὲν fortius quam οὐ D 29 (465, 3) ThO 5 (481, 4) ThS 86 (525, 25) οὐδὲν ἔτι διώρισκεν ThS 4 (500, 1) cf. 15 (503, 27)
- οὐδέπω. ὁ χαλκὸς ἀνδριάς οὐδέπω D 3 (448, 21) οὐδέπω μὲν ὄν ὕδωρ, ἐγγὺς δ' ὑπάρχον τῆς πρὸς ὕδωρ μεταβολῆς D 14 (455, 25)
- οὐδέτερος. (οὐδέτερον τούτων sc. ἐπολεῖ) A I 7 s (300 a 21) οὐδέτερα τούτων A II 3 2 (330 b 2)
- οὐκέτι (μηκέτι) A I 9 s (308 a 11 b 11) IV 22 s (413 a 19) V 19 s (430 a 27) οὐκέτι προσέθηκεν ThS 82 (524, 19) fortius quam οὐ D 7 (450, 3) οὐκέτι συνεῖδον ThS 36 (509, 19)
- οὐκοῦν Hi 19 21 (569, 29)
- οὐλόμενος (θανάτοιο) Emp. A I 30 1 (326 a 16) (νεῖκος) eiusdem ThO 3 (478, 14)
- οὕλος (vers. Parm.) A I 3 13 (284 t b 15)
- οὕν. ὅπερ οὖν οὐδ' ἄμοιρον τοῦ νοῦ τυγχάνει D 15 (456, 3) ὅμως δ' οὖν 482, 15 εἰ δ' οὖν ThS 14 (503, 16) ἐπεὶ οὖν (?) ThS 23 (506, 9) ἐξ ὁποῖων οὖν ThS 82 (524, 10) v. s. δς
- οὐράνιος (opp. περὶγειος) A II 3 4 (330 a 8 b 11) 7 s (336 a 15) 17 s (346 a 16 b 21) III Pr. (364 b 10) V 20 1 (432 a 6 b 5) D 5 (450, 16) (opp. χθόνιος) Hi 2 13 (557, 16) G 6 (603, 12)
- οὐρανός. οὐρανοῦ μᾶλλον ἀναπεπταμένου A II 31 4 (363 b 10) (i. e. κόσμος) ThO 17 (492, 7) 21 (493, 9) τὰ ἐν οὐρανῷ εἰδέναι Hi 1 4 (555, 11) τὰ κατὰ τὸν οὐρ. Hi 8 2 (563, 1) οὐρ. ἐπικληθῆναι Hi 9 4 (563, 25) — οὐρ. πατήρ creditus A I 6 11 (296 a 2) (Hesiodi) Hi 26 2 (574, 24. 575, 9) περὶ οὐρανοῦ placita A II 11. 12 (339 a 11 b 19 sqq.) (ἀπεύρους Anaximandri) A I 7 12 (302 a 1 b 3) οὐρανοὺς καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς κόσμους ThO 2 (476, 8) Hi 6 1 (559, 16) οὐρανῶν γενέσεως τὴν ἀλδιον κίνησιν αἰτία ThO 2 (476 n b 11) Hi 6 2 (559, 21) P 12 (579, 9) — Pythag. A I 18 s (316 a 13 b 17. 317 b 1) E II 7 (589, 4) — Philolai A II 5 s (333 a 8 b 5. 9) 7 7 (337 b 19 cf. n b 9) — Parmenidis A II 7 1 (336 b 2) 15 7 (345 b 18) — Platonis E II 6 (588, 27) — Xenocratis A II 7 30 (304 b 4. 9) — Arist. D 10 (451, 8) — Stoic. E I (587, 18) II 5 (588, 5) — Epic. A I 4 2 (290 a 13)
- οὕς A IV 19 1 (408 a 2 b 1) 21 s (411 a 6) τὸ οὕς ὁρθὸν ἔχει καὶ μέγα ThS 41 (511, 6) ἐντὸς τοῦ ὥτος (τὸ χονδρῶδες) A IV 16 1 (406 a 19 b 19) ἥχου ἐνόντος ἐν ὥσιν ThS 19 (504, 30) δι' ὧτων ThS 6 (500, 15) 55 (515, 5) 85 (515, 17)
- οὐσία (ἡ πρώτη) A I 7 24 (303 b 13) (πέμπτη) Arist. A II 25 7 (356 b 11 D 10 (450, 21. 451, 7) saepius v. s. σῶμα (ψυχικαί) A I 8 2 (307 a 10) (ἀσώματος) A I 3 21 (288 a 4 b 4) 10 1 (308 a 16 b 17) (καλλίστη καὶ τελειοτάτη) D 1 (447 a 22) (νοητή) A IV 2 5 (386 a 16 t b 15. 17) 3 1 (387 a 13) (ἀτόμων ναστήν καὶ πλήρη) ThO 8 (483, 21) (ρευστήν καὶ μεταβλητήν) Hi 23 2 (572, 25) (μερικῶς) E II 5 (588, 7) ἐκ τῆς τοῦ πυρὸς οὐσ. E I (587, 16) τὴν θερμὴν οὐσ. Strat. E III 33 (592, 16) (ὕγρα τῶν ὑδάτων) E II 8 (589, 19) He 17 (655, 35) (τοῦ παντός) A I 28 1 (323 a 3 b 2) (ψυχῆς) G 24 (613, 12) οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς εἶδεσι τῆς οὐσίας He 9 (653, 17) — (opp. πάθη, syn. φύσεις) ThS 61 (516, 23) 71 (520, 9) 89 (526, 22) — οὐσία (medium inter γένεσις et φθορά) Hi 6 1 (559, 19) — οὐσία καὶ συμβεβηχὸς categoriae Aristot. Hi 20 1 (570, 10) G 6' (603, 10) — κατὰ τὰς οὐσίας (opp. κατὰ τὰς δυνάμεις) A I 3 22 (288 b 13) G 13 (613, 12)
- οὐσία πᾶσα (i. e. πᾶσα ὕλη) Plat. D 1 (447 a 27 b 23) — ἡ κατὰ τὸν λόγον (syn. εἶδος, opp. ἡ κατὰ τὴν ὕλην) Arist. D 3 (448, 15. 24) — Stoic. D 20 (457, 25 sqq. 458, 8. 11) τῶν ἐκ τῆς οὐσίας στοιχείων D 21 (458, 12) (opp. ποιοί) D 27 (462, 18. 22. 27. 463, 1. 11) 28 (463, 18) 36 (468, 26) 37 (469, 14. 18. 19)
- οὐσιώδης (ἄροι, opp. ἐννοηματικοί) G 11 (606, 6)
- οὕτως. ταυτὶ (v. l. ταῦτα) A III 2 s (367 a 2) ταυτὶ πάντα (v. l. ταῦτ' εἶπε) A III 3 1 (367 a 24 b 23)
- οὕτω προσαγορευθεῖσαν A I 3 7 (280 b 9)

μηδὲν εἶναι τῶν οὕτως θασσημάτων λε-
γομένων πρὸς τὸν κόσμον A II 10 1 (339
b11) οὕτως ὑπολαμβάνουσι διὰ τὴν ...
ἐμφασιν sequ. explicatione ThS 36 (509,
18) — οὕτω pro condic. enuntiato: *quae
cum ita sint* ThS 73 (521, 4) 74 (521, 12)
— οὕτω μὲν οὖν capitis clausula ThS 4
(500, 5) saepius
οὕτως A III 18 1 (384 a2)
ὄφελος οὐδέν (om. ἐστὶ) ThS 21 (505, 18)
ὀφθαλμοὶ A III 5 9 (373 a21 b21)
ὀφθαλμός. ὀφθαλμοὺς ὄραν ThS 26 (506,
28 cf. n a15) cf. A II 18 3 (347 a7) τὴν
νόκτα μᾶλλον ὁμόχρων τοῖς ὀφθαλμοῖς ThS
27 (507, 11) (μεγάλους καὶ καθαρούς καὶ
λαμπρούς) ThS 29 (507, 27) 42 (511, 10)
θεοῦ ὀφθαλμοὺς τοὺς φωστήρας E I (587,
18)
ὀφθαλμοφανῶς φαίνεσθαι Hi 24 5 (573, 22)
ὄφεις He 4 (652, 14)
ὀχεῖν. ὀχουμένην γῆν Hi 7 4 (561, 2) 8 12
(563, 7) He 10 (653, 22)
ὄχημα Hi 21 3 (571, 12)
ὀχλεῖν. μηκέτι μοι μηδὲ εἰς λόγος ὀχλείτω
He 12 (654, 6)
ὄχλησις (opp. ἡδονή) Emp. A V 28 1 (440
a21)
ὀψίγονος (ἀνδρώπων γένος) 488, 11
ὀψις sensus vel actio videndi A IV 8 6 (395
b13) δι' ὅψεως θεωρῶμεν A IV 12 1 (401
a18) D 16 (456, 7) ThS 5 (500, 10) τὰ
τῆς ὅψεως τὴν ἀκοὴν κρίνειν ThS 46 (512,
16) φανερόν εἶναι τῇ ὀψει ThS 77 (522,
11) (ἀδῆλων τὰ φαινόμενα) A V 29 2 (441
a17) ὀψει ἀδῆλον Hi 7 2 (560, 16) ὀψις
expl. Emp. ThS 7 (500, 23) 17 (504, 11)
Diog. Ap. ThS 40 (510, 19) Plat. ThS 5
(500, 8) ὀψιν ὁμόχρων ... τῇ νυκτί ThS
37 (509, 27) ὀψις (πυρός) ThS 37 (509, 33)
idem fere quod ὀφθαλμός: πόροι ὀψεως
A I 15 3 (313 a7 b9) ὀψις ἀμαυροῦσθαι
ThS 14 (503, 14) ταῖς ἡμετέραις ὀ. ἀν-
τιφωρατούσης D 10 (451, 13) — radii qui
ab oculo ad rem obiectam pertinent:
ἀνάκλασιν τῆς ἡμετέρας ὀ. A III 2 1 (366
a10 b10) D 14 (454, 28. 455, 6) ἡ ὀ.
κάμπτεται A III 5 5 (372 a22 b22) ἀνα-
κλᾶται A III 5 6 (372 a35 b35) cf. D 14
(455, 21) κατακλωμένης καὶ εὐρυνόμενης
ὀ. A III 18 1 (384 a6) (τοῦ ἡλίου) D 14
(455, 24) τὴν ὀψιν προσπίπτειν ThS 5
(500, 12)

παγίως καὶ κραταιῶς 489, 13
πάγος *rupes* (Ἄρειος πάγος) A I 7 2 (298 a10)
neutr. (?) D 14 a (Add. p. 455) — *frigus*
(opp. ἄλεια) D 13 (453, 23) ὑπὸ τοῦ περὶ
τὸν ἀέρα πάγου Pl 10 (582, 8)
Παγχαῖτος (Zäna Euhemeri) A I 7 1 (298
a4)
πάθημα i. e. πάθος. τῶν περὶ γῆν παθη-
μάτων D 13 (454, 24)
παθητικός. παθητικόν τε καὶ ὕλικόν (opp.
ποιητικόν καὶ εἰδικόν) A I 3 8 (281 a11 b9)
(μέρος τοῦ κόσμου) A II 4 12 (332 a4 b5)
(opp. δραστικός) D 5 (449, 14) (opp.
ἀπαθές) ThS 2 (499, 8) cf. A V 20 3 (432
a13)
πάθος i. q. πάσχειν generaliter: A II 30 2
(361 b18) saepissime de meteoris sim. A
III 3 5 (368 b24) 5 1 (371 a8 b28) 6 (372
a28 b28) 17 4 (383 b11) τὸ πάθος τῆς ὀψε-
ως (i. e. τὸ κατακλᾶσθαι καὶ εὐρύνεσθαι τὴν
ὀψιν) A III 18 1 (384 a13) cf. D 10 (451,
18) 12 (452, 27) 13 (453, 19) ThO 2
(477, 9) 8 (484, 9) S 53 (514, 17) — δόξη
καὶ πάθεισι τοῖς ἡμετέροις A IV 9 8 (397
b12) (ἐν τῇ ψυχῇ γιγνόμενον) A IV 12 1
401 a16) 4 (402 a11) (opp. αἰσθήσεις) A
IV 23 1 (414 a25 cf. § 2.3) περὶ παθῶν
σωματικῶν καὶ εἰ συναλγεῖ τούτοις ἡ ψυχὴ
placita A IV 23 1 (414 a22) cf. V 25 2
(437 a10) — πάθος αἰσθήσεως D 16 (456,
5) ThS 19 (504, 26) 22 (505, 24) πάθη
ποιῶν τῆς αἰσθήσεως καθ' αὐτὰ διορίζει
τὴν φύσιν ThS 61 (516, 22) 63 (517, 9)
πάθη ποιεῖν τῆς αἰσθήσεως (opp. τοῖς
σχήμασι διορίζειν) ThS 69 (519, 13. 15)
(χυλῶν) ThS 67 (519, 4) 83 (524, 23) 84
(525, 6) 89 (526, 19) 90 (526, 24) — πάθη
hominum dei credita A I 6 13 (296 a19)
Ph 5 a6 (535 b1)
παιδαριώδης Ph 15, 25 (549 b25) παιδα-
ριωδῶς λέγεσθαι Ph 12, 28 (546 b24)
παιδεῖα G 2 (598, 20) τῆς τῶν λόγων π.
μετεῖναι Hi 2 3 (555, 24)
παίδευσις G 24 (614, 15)
παιδικός. τοῖς παιδικοῖς χρῆσθαι ἀκυλῶτως
E III 36 (592, 24)
παίδιον (ἀνόμοια) A V 12 1 (423 a16)
(ἄφρονα) ThS 45 (512, 3) παιδίου κεφαλὴν
Hi 2 15 (557, 30)
παίειν τὸν ἀέρα πρὸς τὰ στερεά (fort. intr.)
ThS 9 (501, 14 cf. 500 n a4)

παῖς (syn. υἱός) E III 39 (593, 2)
 πάλαι. τὸν πάλαι παγγαῖον Ζῆνα (Callim.)
 A I 71 (298 a4) (opp. νῦν) D 27 (463, 8)
du dum G 24 (614, 18)
 παλαιός (δόξαν) ThS 37 (510, 1) παλαιοί
 i. e. Homerus ThS 58 (515, 25) παλαιοί
 καὶ ποιηταὶ καὶ σοφοί ThS 72 (520, 15)
 παλιγγενεσία Stoic. D 37 (469, 11)
 πάλιν. ζητεῖται πάλιν A I Pr. 3 (274 a13)
 πάλιν δέ A I 3 s (280 a17. 281 a6 b4)
 καὶ παλιν ThS 52 (514, 12) 79 (523, 7)
 παλινδρομεῖν A IV 22 1 (412 a14) D 13
 (454, 4)
 παλιρροία. τὰς ἐκ τοῦ ὤκεανου παλιρροίας
 A III 17 s (383 b25) cf. s (383 a8 b15)
 (τῶν πραγμάτων) He 4 (652, 9)
 παλμός. κατὰ παλμόν (v. l. ἀποπαλμόν)
 Democr. cet. A I 12 s (311 a13 b17)
 23 s (319 a5 b31) παλμόν παρέχει καὶ
 σφυγμόν ἐν τοῖς σώμασιν D 13 (454, 4)
 παμπληθής D 1 (447 a13)
 πανδεχής Platon. ThO 9 (485, 2)
 πανουργία Hi 19 16 (569, 9)
 πανσέληνος (γυγνομένην σελήνην) A II 27 1
 (357 b17) τὴν τελειὰν πανσέληνον ἀποδοῖ
 A II 29 4 (360 a5 b8) περὶ τὰς πανσε-
 λήνους D 33 (467, 10)
 πανταχόθεν A I 18 s (317 b8) III 15 s
 (379 a23) (opp. πρὸς ἅπαν) A II 10 1
 (339 b15) π. ἴσον ἀφεστῶσαν A III 15 7
 (380 a14) ἐν τῷ π. κατωτάτω A III 15 10
 (380 a29 cf. b6)
 πανταχοῦ καὶ πᾶσιν ThS 46 (512, 14)
 παντελής ἀναχώρησις sim. A V 24 1, 2 (435
 a15, 19) 4 (436 a14) V 25 1 (437 a4) (εὐθή-
 θεια) 490, 25 παντελῶς ThS 23 (506, 7)
 Hi 22 s (572, 18)
 πάντη κύκλῳ D 21 (459, 9) ἅπειρον πάντη
 D 26 (461, 27) πάντη καὶ πάντως ThS 13
 (503, 8) π. διαδύεσθαι ThS 65 (517, 23)
 πάντως (dist. κατὰ τὸ πλεῖστον... ἄλλοτε
 ἄλλως) A I 29 2 (325 b11) τὸ πάντως
 ἐσόμενον A V 2 3 (416 a17) βαρύτερα
 πάντως ὑπεκάζειν A I 4 2 (289 a17) πάν-
 τως (i. e. ὅλως) A I 29 3 (325 a6 b19 cf.
 n a7) οὐ πάντως D 23 (459, 24) dilem-
 mate explicato ThO 4 (479, 15) 14 (503,
 18) Hi 21 2 (571, 14)
 πᾶν D 12 (453, 1) frequentat G velut 2
 (598, 10) 3 (600, 5, 19) post οὐ (μή) 1
 (597, 8) 3 (601, 16) 13 (606, 20) 16 (608,
 8) πᾶν γοῦν He 6 (652, 4)

παρά. τὴν παρὰ ἡμᾶς αἰτίαν A I 27 3, 4 (322
 a7, 13 n a3) vi causali positum (i. f. q.
 διά) saepe in Placitis velut A I 15 7
 (313 a16, 18 b24, 26) s (314 b7) II 13 9
 (342 b10) 23 s (353 a13) III 2 s (367 a1
 b1) 5 10 (373 a25) 11 3 (377 a15) 14 1
 (379 a2) IV 1 s (385 a28) 9 s (397 a1 b3)
 9 (397 b23) V 2 2 (416 a12) 6 1 (419 a6)
 cet. D 10 (451, 17) Hi 6 s (560, 3) —
 παρὰ πάντας ἀνθρώπους ἀνθρωπὸν τὴν
 νοεῖσθαι D 1 (447 a5 b4) τὸ παρὰ τὸ ὄν
 οὐκ ὄν Parm. ThO 7 (483, 10) παρὰ
 ταύτας ἄλλαι ThS 6 (500, 17) εἴ τι παρὰ
 τὸ ὄν ὑπάρχει Pl 5 (581, 2) παρὰ μὲν
 ταῦτ' οὐθέν ThS 38 (510, 8) Ph 4 b7 (533
 b5) — παρὰ τοῦτον τὸν βίον Hi 19 13
 (568, 26) παρὰ τὸν ἥδη γεγεννημένον χρόνον
 ἅπειρον Pl 8 (581, 19)
 παραβιάζεσθαι τὴν ἑξοδον A III 3 14 (370
 a3 b10)
 παραβάλλειν *obicere* ζῳίσι E III 36 (592, 23)
 παραβάλλων *comparans* ThS 51 (514, 1)
 παράγειν εἰς τὸν βίον G 3 (600, 6)
 παραγγέλλειν Hi 2 14 (557, 20)
 παραγίνεσθαι (τὸν ἥλιον ἀπὸ τροπῶν) A V
 18 s (429 a4)
 παραγράφειν aut *absolvere librum* aut *de-*
scribere 126
 παράδειγμα A I 5 s (292 a3) Hi 2 15 (557,
 25) 21 2 (571, 11) Platonis A I 5 3 (291
 a23) 7 31 (305 b1) II 6 4 (334 a11 b2) cf.
 I 10 1 (308 b18) D 1 (447 a3 b2) ThO 9
 (485, 5) Hi 19 1 (567, 7, 12) He 11 (653,
 28)
 παραδέχεσθαι (τὰς τυπώσεις?) D 31 (471,
 8) (τὸ κακὸν εἰς τὴν ψυχὴν) Hi 19 20
 (569, 24)
 παραδιδόναι (τὸν φυσικὸν λόγον) A I Pr. 1
 (273 a6) (τετρακτὸν) A I 3 s (282 a9 b4)
 (τὸν περὶ τῶν θεῶν σεβασμόν) A I 6 9
 (295 a6) παραδέδοται θαλάσῃ... ἐκφῆναι
 ThO 1 (475, 10) παραδεδόνται δόξαι ThS
 2 (499, 11) παραδεδόνται τινες ἀγαθοί ThS
 11, 3 (544, 26) τῇ ἄλλῃ σώματι παρα-
 δοῖ ThS 54 (514, 30) (ζήτησιν) ThS 55
 (515, 2) (δόγματα) He 16 (651, 6)
 παράθεσις. κατὰ παράθεσιν τῶν στοιχείων
 A I 17 2 (315 a9 b21) παράθεσις (dist.
 μῆξις, κρᾶσις, σύγχυσις) Stoic. D 28 (463,
 20) cf. A I 24 3 (320 b34)
 παρακαλεῖν (διδασκῆναι) Hi 26 2 (574, 21)
 με παρακαλεῖ κάκειθεν He 14 (654, 23)

παρακενοῦν A IV 22 1 (412^a1) V 15 3 (426^a2)
 παρακολουθεῖν (διάστημα τῇ τοῦ κόσμου διήσει) D 26 (461, 24) (διαγράμμασι γινόμενοις) ThO 11 (486, 1) ἐκάστη (ἀρετῶν) παρακολουθεῖν δύο κακίας (Hi 19¹⁶ (569, 7) παρακολούθησις Hi 19²³ (570, 4) παρακολούθημα κινήσεων A I 22 5 (318^b20) κατὰ συμβεβηκός καὶ παρακολούθημα A I 29 1 (324^a10 b18)
 παραλαμβάνειν (τὸν ἀριθμὸν ἀντὶ τοῦ νοῦ) A IV 2 3 (386^a15 b10) ἐπὶ τῆς οὐσίας τὴν σύγχυσιν D 36 (468, 15, 20) (τὸ δόγμα) G 3 (601, 11) ὅταν Ἀναξαγόρας παραλάβῃ με He 6 (652, 25)
 παραλαμβάνειν (νεφέλια i. e. Διοσκόρους) A II 18 1 (347^a6 b5)
 παραλείπειν (sc. λέγειν) ThS 59 (516, 4) παραλείπει ἔνια ThS 82 (524, 20) παραλείπει καὶ οὐ λέγει ThS 83 (525, 1) ἀνεξέταστον π. He 18 (656, 18)
 παράλιος 489, 22
 παραλλαγή (τόπων τῶν μορίων) A III 7 2 (374^a24) V 7 5a (420^a11) παραλλαγὰς σωματῶν μέγεθος σχῆμα δύναμιν Hi 15 1 (566, 13) cf. A V 26 4 (489^a15)
 παράλλαξις (τῆς ὕλης) Stoic. A I 7 33 (306^a8 cf. Prol. 51) (ἔχει πρὸς ἀλλήλα) ThS 66 (518, 11) παραλλάττειν (ἐπωνυμίας) A III 7 2 (375^a25) cf. I 7 33 (306^b8 cf. Prol. 51) ἴδαν τινα ὁδὸν πεπορευμένος καὶ παρηλλαχῶς πάντας τοὺς προειρημένους Pl 4 (580, 7)
 παραλυκίζειν. † παραλυκίσασα A III 16 4 (382, 2)
 παράλυσις τῶν μορίων A V 9 1 (421^a14) 13 2 (424^a16)
 παραμένειν A V 26 4 (439^a12) D 27 (462, 23) G 19 (611, 9)
 παραμεινῶναι (τῷ πυροειδεῖ τὸ ζοφῶδες) A II 30 2 (361^a14 b27) 4 (361^b24)
 παρανοιγνύναι. τὰ παρανοιχθέντα τῶν ἀγγελῶν A IV 22 1 (412^a3) V 15 3 (426^a3)
 παραπαίειν. παραπεπαικτός τοῦ ἡγεμονικοῦ A V 20 5 (433^a3 cf. Add.)
 παράπαν. τὸ παράπαν A I 18 6 (317^b10)
 παραπλέκειν 491, 22
 παραπλήσιος A II 20 1 (348^a5 b4, b2) V 30 1 (443^a2 b1) ὥς ἡ ταῦτὸν ἢ παραπλήσιον δὴ τῇ αἰσθῆσει τὴν φρόνησιν ThS 10 (502, 8) τὸ παραπλήσιον πᾶν Ph 12, 6

(546 b3) παραπλησίως A I 28 3 (324^b7) II 31 4 (363^b11) III 5 11 (374^a3) ThO 4 (479, 3, 16) 8 (484, 1) S 55 (515, 3)
 παραπταίειν. παρεπταικός (i. παραπεπαικτός) τοῦ ἡγεμονικοῦ A V 20 5 (433^a3)
 παραρρηγνύναι 491, 3
 παρασκευάζειν καθηγητὴν γενέσθαι G 3 (599, 5)
 παρασκευαστικός νόσου (v. l. ποιητικός) A V 30 1 (442^b5)
 παρασπασμός (μήτρας) A V 13 1 (424^a11)
 παρασπείρειν. παρεσπαρμένον αἶμα Pl 10 (582, 16)
 παράστασις ἐιδῶλων Democr. A V 2 1 (416^a8)
 παραστάτης plur. *tesiculi* A IV 21 4 (411^a16) V 5 1 (418^a7)
 παραστίλβειν A III 3 2 (368^b3)
 παρατάττειν Hi 24 5 (573, 25)
 παρατιθεῖναι A III 3 5 (368^b22) pass. παρατίθεσθαι ἀλλήλοις D 4 (449, 2) παραθεῖναι τὰς δόξας Hi 10 1 (564, 14) similiter med. D 39 (470, 25) ταῦτα ἱκανῶς δοκοῦμεν παρατεθειέναι Hi 17 (566, 25) — παρακειμένος *vicinus* D 13 (453, 31) 491, 4 παρακεῖσθαι τῇ ἀληθείᾳ φαντασίαν ψευδῆ He 15 (655, 2) παρακειμένως (τῷ λόγῳ ἱστορητέον) A I 8 1 (307^a6) *deinceps* A IV 22 3 (413^a16)
 παρατρέβειν D 13 (454, 9)
 παράτριψις A III 3 11 (369^b18) 12 (369^a3 b3) 14 (370^a5 b10) D 10 (451, 2)
 παραυτίκα A III 2 9 (367^a12 b11)
 παραφέρειν D 12 (453, 5)
 παραφιστάναι. παραποστός A III 17 2 (383^b1)
 παραχαράττειν (τὴν Ἐπικούρειον αἵρεσιν) A IV 13 6 (403^b22)
 παρεγκεφαλῆς i. q. ἐπικρανίς 208³
 παρέγκλισις. κατὰ στάθμην καὶ κατὰ παρέγκλισιν A I 23 4 (320^a1 b1)
 παρείκειν. θερμοῦ ψυχροῦ παρείξαντος A III 3 15 (370^b15)
 παρείξιναι αἷτιον (syn. ὑπάρχειν) Stoic. D 18 (457, 6) G 19 (611, 10) ἐὰν μὴ παρῇ αὐτῷ καὶ τὰ τοῦ σώματος ἀγαθὰ Hi 20 5 (570, 28) παρὼν χρόνος D 26 (461, 14, 17)
 παρεισάγειν (τὸ κατ' ἐνθουσιασμόν) A V 1 4 (416^a2) (αἱρέσεις) Hi 25 2 (574, 12)
 παρέλκειν *supervacaneum esse* (τὴν σελήνην) A II 30 8 (363^b17)

παρεκπεσεῖν τὴν γῆν εἰς τὰ μεσημβρινὰ μέρη
A III 12 i (377 a22)

παρεκτείνειν. παρεκτείνεσθαι πρὸς πλεόνα
τόπον (opp. συστελλεσθαι) A II 4 i4 (332
b16)

παρεμπιπτειν A V 29 i (441 a5)

παρεμφαίνειν 485, 18

παρεναλλάττειν G 19 (611, 10)

παρεπιψαύειν (τῶν μέσων τριῶν) A II 12 i
(340 a16 b21)

παρέρχεσθαι. φιλοσοφία εἰς τοὺς Ἑλληνας
παρελήλυθε G 2 (598, 19) παρεληλυθός,
ἐνεστηχός, μέλλον D 26 (461, 9. 14. 17. 18.
28) *omittere* G 2 (598, 11)

παρέχειν. (παλμὸν) D 13 (454, 4) (πόνον)
ThS 29 (507, 23) (ἄλλω πράγματα) Epic.
Hi 22 s (572, 11) G 16 (609, 8) — παρέ-
χεσθαι τὸ τρέφον A II 52 (333 a6) (ἐμφασιν)
A III 2 s (366 b24) (ἐκδοχάς) A IV 13 4
(403 b16) (τὴν ἀντεπελσόδον) A IV 22 i
(412 a8) ἕκαστον παρέχεται τέλειον D 3
(448, 21)

παρήκειν. τὰ ἀπλανῆ ἀπὸ τοῦ αἰεὶ φανεροῦ
παρήκοντα μέχρι τοῦ ἀφανοῦς D 8 (450,
10)

παρήλιον. τὰ καλούμενα παρήλια A III 5 ii
(374 a4)

παρήλιος D 14 (454, 26. 455, 12. 18)

παρθένος (zodiaci) A I 6 s (294 a7) V 18 s
(429 a25)

παρίεναι (*omittere*) ThS 72 (520, 24) 82
(524, 17) He 17 (656, 3)

πάριος A IV 10 s (399 b23)

παριστάναι τὴν ἀστραπὴν A III 3 i4 (370
b13) τὼς νόος ἀνθρώποις παρέστηκεν
Parm. ThS 33 (499, 19)

παριστορεῖν *obiter narrare* A II 24 i (354
a11 b13) cf. παρατιθείς A III 3 s (368 b22)

πάροδος ἡλίου A III 1 s (365 a7 b7)

παροίδησις τοῦ πελάγους A IV 1 i (384
a23)

παροικεῖν He 1 (651, 4 cf. n a6)

παροίχεσθαι. παρψηχμένος χρόνος D 26
(462, 1)

παρορᾶν *omittere* G 3 (600, 14)

παρορμᾶν εἰς φιλοσοφίαν G 3 (599, 7)

παρουσία τοῦ θερμοῦ A V 27 i (440 a6)

παρυφαίνειν ἀσέβειαν E II 5 (588, 10)

παρωθεῖν τὰ νέφη A III 4 s (371 b23)

πᾶς. πάντεσι (Hom.) 277 a4 b1) πάντ' ἐν
πᾶσι τὰ αἰσθητὰ ἀναμετρεῖσθαι A IV 9 s
(397 b21) καὶ πᾶσιν καὶ παντὶ Parm.

ThS 33 (499, 21) τέσσαρες αἱ πᾶσαι δια-
φοραί ThS 89 (526, 19) οἱ πάντες ἀριθ-
μοί Hi 2 s (556, 16) — διὰ παντός i. e.
παράπαν A II 7 s (336 a20 b16) D 14
(455, 17) G 24 (614, 18) διὰ παντός διέ-
ναι τὸ πνεῦμα ThS 44 (511, 30) κατὰ
πᾶν (opp. κατὰ τὸ D 26 (461, 13) ἐπὶ
πᾶν *quoque versus* A V 24 s (436 a1) —
πᾶς et ἅπας ThS ita distinguit, ut prae-
cedente vocali πᾶς (quadragies quater),
praecedente consonanti ἅπας usurpetur
(septies decies) velut νῦν δὲ πάντες ἅπαντα
18 (504, 21) ¹

τὸ πᾶν. διὰ τῆς οὐσίας τοῦ παντός A I
28 i (323 a3 b2) τὴν τοῦ π. φύσιν ThO 2
(477, 8) τὴν μέσην χώραν τοῦ π. ThO 22
(494, 2) — ἡ τοῦ παντός σφαῖρα Pyth.
A II 6 s (335 a1 b1) III 14 i (373 a22)
cf. Arist. A I 7 32 (305 a4 b11) (ἐστία)
A III 11 s (377 a12) — τὸ πᾶν (dist. τὸ
ὅλον) Stoic. A II 17 (328 a7 b10) ἐν
ἀπερίω τὸ πᾶν Leuc. E III 13 (590, 27)
— πᾶν Eleat. A I 24 i (320 a13 b19)
ThO 5 (480, 4) 6 (482, 8) Pl 4 (580, 8)
5 (580, 22) Hi 11 i (564, 19) E III 12
(590, 24) G 7 (604, 18) cf. Ind. I s. v.
Xenophanes, Parmenides, Melissus, Zeno
— τὸ πᾶν Democr. Pl 7 (581, 7) — Me-
trodori Pl 11 (582, 18) — ἐν παντὶ παντός
μοῖρα ἔνεστι Anaxag. 479, 1 — τὸ πᾶν
(i. e. κόσμος) Stoic. A I 5 i (291 a13 b3)

¹ contra hanc consuetudinem (etiam in
aliis libris Theophr. velut metaphysico fr.
obtinens, minus severe in reliquis) fa-
ciunt duo exempla: οὐ γὰρ πᾶν 72 (520, 19)
et ἀπλῶς πάντα 79 (523, 3). nam ἀξήσεις.
πάντα 12 (503, 3) et σχήματα. ἀπάντων 67
(518, 20) pausa excusatur, περὶ ἀπασάν 5
(500, 8) 7 (500, 19) vocis περὶ hiatum pa-
tientis natura explicatur, οὖν πάντα 46 (512, 11)
corrigendum est ἅπαντα ex gemello loco 48
(513, 8), itemque τῶν πάντων δὲ μάλιστα
48 (513, 4) rescripsi τῶν κάτω, πάντων [cum
Theophrasteum sit πάντων δὲ μάλιστα cf. H. P.
IV 14 2 d. odor. 38. 56], porro τοιοῦτον
πᾶν 73 (521, 1) leniter corr. τοιοῦτο πᾶν,
nec difficilior erat ἐν πᾶσι 82 (524, 13) alia
quoque de causa suspectum ἅπασιν emen-
dare. nam post ἐν Theophrasto etiam in
reliquis libris constat ratio, cuius simile s.
v. διότι exposui.

- D 38 (470, 5) σώμα τὸ πᾶν E I (587, 15)
cf. Epic. Pl 8 (581, 20)
- πάσχειν (τάναντα) A I 7 10 (301 a 10) (ταύ-
τόν) A II 16 7 (346 b 4) 28 ε (359 a 1 b 1)
(τοῦτο) A III 5 9 (373 a 21 b 21) (ἴμοιόν τι)
A IV 14 3 (405 a 20 b 20) (οὐδέν) A IV
20 1 (410 a 3) D 12 (453, 6) ἐν τοῖς πε-
πονθόσι τόποις (σώματος) A IV 23 1 (414
a 26) 2 (414 a 29) 3 (415 a 3) παθούσης τι
τῆς αἰσθήσεως D 15 (456, 4) τὸ αἰσθά-
νεσθαι ... τῷ πάσχειν ThS 48 (513, 13)
ποῖον δέ τι τὴν φύσιν ὄν (τὸ λεπτόν) ὑπὸ
τίνος πάσχει ThS 82 (524, 19) γένεσιν ἐξ
ἧς πάντα πάσχει E II 5 (588, 19) — categ.
Arist. Hi 20 1 (570, 12)
- παθητὸν τῆς φύσεως A I 7 31 (304 b 30
cf. a 7) (σώματα καὶ τμητὰ εἰς ἀπειρον)
A I 16 1 (314 a 2 b 31) (ἄλιν) A I 24 3
(320 a 23 b 29) π. (v. l. παθητικόν) μέρος
τοῦ κόσμου A II 4 12 (332 a 4 b 5) (τὰ ἀπὸ
σελήνης κάτω) Pyth. E III 8 (590, 11)
- πατήρ A V 11 2 (422 a 22) 4 (423, 8) πα-
τέρα (φῶς) καὶ μητέρα (σκότος) Zaratae
Hi 2 12 (557, 10) πατήρ (θεῶν) Plat.
A I 7 31 (304 b 32) Hi 19 2 (568, 2) πα-
τράσι τὰς θυγατέρας μίγνυσθαι E III 39
(593, 2) — πατὴρ ἐξουσαν τάξιν A I
7 30 (304 b 3) 10 1 (309 b 1) πατήρ
exempl. cat. πρὸς τι Hi 20 2 (570, 15)
- πατρικῶς Hi 2 ε (556, 11)
- πατρίς A I 3 8 (283 a 14) ὑπεραποθνήσκειν
πατρίδος E III 24 (591, 27) (καταφρονεῖν)
He 17 (655, 27)
- παύειν. παύεσθαι τὸν τόνον D 38 (470, 10)
(τὰ ὕδατα γινομένης ὁμιλίας) ThS 90
(527, 2) (περιπιπτούσας) G 24 (614, 14)
- πάχυν (placita) A III 4 (370 b 24) D 11
(451, 25. 452, 11. 14) 35 (468, 5) plur.
D 11 (451, 20)
- πάχος (ἄερος) A III 15 11 (381 a 4) (πνεύ-
ματος) D 12 (452, 23) ἄερα πάχος ἔχοντα
D 35 (468, 1)
- παχυμερής A IV 22 2 (412 a 24) (opp.
λεπτομερής) He 12 (654, 13) παχυμέστε-
ρον (παχυμερέστατον) A I 3 11 (284 a 4
b 2)
- παχύνειν. παχυνθέντος ἐπὶ πλεῖον τοῦ ἄερος
A III 4 1 (370 a 15 b 27) 7 3 (375 a 9)
Hi 7 7 (561, 14)
- παχύς (νέφος) A III 3 1 (367 a 25 b 24)
(ἀήρ) A III 18 1 (384 a 4) (opp. λεπτός)
ThS 59 (516, 5) παχύτερον καὶ ἑλαττον
- πῦρ (opp. λεπτότατον) ThS 75 (521, 23)
παχυτάτοις ἵεσσι A III 3 10 (369 b 10)
- παχύτης τοῦ ἄερος ThS 80 (524 1)
- πεδιός 486, 8. 491, 4
- πεδῖον A I 5 4 (292 a 10 b 3) II 25 9 (356
a 8 b 18) Hi 8 30 (562, 28)
- πειθαρχεῖν νόμοις E III 14 (590, 34)
- πεῖρα. παρέχεσθαι πείραν Hi 19 12 (568, 22)
- πειρᾶν. med. A I 1 1 (274 a 22) frequentat
Th velut πειρᾶται τι φέρειν ἴδιον ThO 4
(480, 1) ἀποδιδόναι (λέγειν sim) πειρᾶται
ThO 6 (482, 9) S 2 (499, 13) 7 (500, 23)
27 (507, 8) 40 (510, 24) 49 (513, 16) 60
(516, 17) πειρωμένῳ μὴ γίνοντο ThS 86
(525, 25)
- πεισιθᾶνατος Hegesiae cognomen E III 25
(591, 34)
- πέλαγος. τὰ πελάγη A III 17 2 (382 b 15)
4 (383 b 10) ε (383 a 9 b 16) IV 1 1 (384
a 24) (μεγάλα) D 31 (465, 25) 486, 23.
489, 25 (ἀχανές) 491, 7 cf. n a 9 (ἀτρί-
γετον) Hesiodi Hi 26 2 (575, 13)
- πέλας. τοῖς τῶν πέλας ὁμμασιν (opp. τοῖς
ἐαυτῶν) ThS 53 (514, 15)
- πέλει Emped. A I 18 2 (316 a 2 b 2)
- πέμπτον σῶμα Arist. v. σῶμα (οὐσία,
στοιχεῖον) — Pythag. A II 6 2 (333 a 20
b 21)
- πενταετής (χρόνον σωπαῶν) E III 8 (590,
13)
- πενταπλοῦς D 15 (455, 33)
- πεντεκαίδεκαπλάσιος (ῥῶα σελήνης) A II
50 1 (361 a 8 b 7)
- πεπαίνειν A V 15 2 (425 a 21)
- πεπρωσθαι. εἰς τὸ πεπρωμένον εἰσελθεῖν(?)
Hi 21 2 (571, 16)
- πεπτικὸς (σπέρμα) A V 5 2 (418 a 12)
- περαίνειν D 26 (461, 6) ThS 65 (518, 1)
πεπεράνθαι (opp. ἀπειρον εἶναι) A II 1 6
(328 a 6 b 8) D 26 (461, 15) πεπερασμένος
(κόσμος) A I 5 4 (292 a 14 b 6) D 29 (464,
12) (γῆ) A III 9 (376 b 8) (αἰθήρ) D 9
(450, 19) (τόπον) D 25 (460, 25. 26)
(θεόν) Xenoph. Hi 14 2 (565, 26) G 7
(604, 19) (ἀρχήν) ThO 1 (475, 2. 15)
saepius, (τὸ πᾶν) Hi 11 2 (564, 25)
- πέραν τοῦ διακεκαυμένου κύκλου A II 30 1
(361 b 12) εἰς τὸ πέραν διακόπτεται A III
5 10 (373 a 26) περαιτέρω χωρεῖν Hi 4 3
(559, 5)
- πέρας (σώματος) A I 14 1 (312 a 10 b 13) IV
6 2 (392 b 14) G 18 (611, 2) (χρῶμα) A I

- 15 10 (314 b 14) (τοῦ περιέχοντος) A I 18 a (317 b 5) (τοῦ κόσμου) A II 1 a (328 a 2 b 2) 7 a (336 a 4 b 8) ἀκτῖνας... τοῖς πέρασιν αὐτῶν περικαθαπτούσαις τοῖς ἐκτός σώμασι A IV 13 a (404 a 3 b 5, t b 3) (διαφανείας) D 5 (449, b) (τοῦ μηδενός) D 25 (461, 1) πέρατα σώματα εἶναι G 23 (613, 1) (opp. ἄπειρον Philolai) A 13 10 (283 b 1) ἄπειρα καὶ πέρας ἔχοντα He 8 (653, 12) περατοῦσθαι D 25 (461, 2)
- περί. οἱ τὸν περί τῶν θεῶν (? τοὺς θεοὺς) παραδόντες σεβασμόν A I 6 a (295 a 6) — περί in libris citandis posteriores abutuntur 340 n b 2 — τὴν περί ἀέρα πυκνότητα A I 3 e (280 a 10 b 4) τὸ ἀποκρυπτόμενον περί σελήνην A II 28 a (358 a 9 b 14) τοῦ στομοῦ τοῦ περί τὸν τροχὸν A II 29 1 (359 a 14 b 13) τοῦ περί γῆν πάχους A III 16 b (382 a 5) τῶν περί τὰ σώματα ἀσωμάτων λόγων A IV 8 a (395 b 23) αἰσθήσεις περί τὰ ἄλογα ζῷα A IV 10 a (399 a 13 b 16 cf. n b 13) τὸ σχῆμα τὸ περί τὸν ἀέρα A IV 20 1 (409 a 27) τῶν περί σῶμα διαστάσεων D 2 (448, 5) τῶν περί τὴν γῆν παθημάτων D 13 (454, 24) τὰ περί τὰς αἰσθήσεις μέρη ThS 23 (506, 8) χωρὶς τῆς περί ἕκαστον ἐπιθυμίας ThS 31 (508, 13) τοῖς περί τὴν σάρκα θερμοῖς ThS 86 (525, 21) τὰ περί τὰς ἄλλας αἰσθήσεις (sc. πάθη) ThS 19 (504, 26) τὸ περί τὴν ἀπορροήν... περί μὲν τὰς ἄλλας (αἰσθήσεις) ἔστι πως ὑπολαβεῖν ThS 20 (505, 3) τὸ περί τὴν ὄσφρησιν ThS 21 (505, 15) τὰ περί τὰς αἰσθήσεις ThS 35 (509, 4) οὐσίας, ἐν αἷς καὶ περί αἵς ὑπάρχουσιν (αἱ δυνάμεις) A I 3 22 (288 b 13) — περί ἦν (δυσία) ἔστι τὸ ὑλικὸν πλῆθος A I 7 18 (302 a 10 b 21) περί τήμερῃ ἴστασθαι τὴν τομήν A I 16 2 (315 a 1 b 4) περί τὰ τεταγμένα γίνεσθαι τὴν σοφίαν A II 7 7 (337 b 20) μηδὲν εἶναι τῶν οὕτως διαστημάτων λεγομένων περί τὸν κόσμον A II 10 1 (339 b 12) ψυχὴ ἔστι περί τοὺς σοφοὺς A IV 7 a (393 a 6) τέτταρας μὲν γίνεσθαι κινήσεις περί τὸν πνεύμονα A IV 22 a (414 a 2, 18) περί τὸν τόπον εἰσὶν αἱ διαστάσεις D 5 (449, 10) σωφροσύνης περί τινα οὐσης D 18 (457, 9) δυνάμεις περί τὰ σώματα ἀπολείπει A IV 22 a (413 a 8) — περί τὴν δευτέραν ἑβδομάδα A V 23 1 (435 a 1) τὰ περί τοῖς σώμασιν (?) εἶδη A IV 6 2 (392 b 15 cf. n b 8)
- περιάγειν (τὴν τοῦ κόσμου φοράν) D 29 (465, 10)
- περιαγωγή (mundorum) A II 1 a (327 b 14 cf. a 16)
- περιαιρεῖν *recidere* G 24 (615, 7)
- περιαπλοῦν † περιapλωθῆναι (l. περικυκλωθῆναι) A V 26 a (438 a 23 cf. n a 15)
- περιάπτειν. δ περιάπτει τῇ δυνάμει ThO 9 (485, 3) περιάπτεσθαι τὰ τριβῶνια G 2 (598, 14)
- περίγειος (φῶς, opp. αἰθέριον) A I 12 a (311 b 8) (opp. οὐράνια) Arist. A II 3 a (330 a 9 b 12) 4 12 (332 a 5 b 6) 6 a (334 a 8) (ὑπὸ τῇ οὐρανῷ) A II 7 1 (336 b 3) (μέρος) A II 7 7 (337 b 17) (opp. σελήνη) D 31 (466, 14) πῦρ εἰς τὰ περίγεια χωρεῖν He 14 (654, 30)
- περιγράφειν. περιγεγραμμένων... τῶν μεταρῶν A III 8 2 (376 a 3) φυσιολογίαν περιγράφει (i. e. ἀναίρει) Pl 9 (582, 1)
- περιγραφή (σώματος) A I 14 1 (312 a 9 b 12) (τοῦ πέρατος) A II 1 a (328 a 2 b 2) κατὰ μέζονα περιγραφῆν Stoic. D 26 (461, 11)
- περιδινεῖσθαι A I 5 a (292 a 6) II 2 a (329 t b 6)
- περιδίνησις A II 13 a (341 a 14 b 12) E II 8 (589, 20)
- περιδρομος τοῦ ἡλίου A II 1 a (328 a 2 b 1)
- περιεκτικός. περιεκτικώτατον πάντων (κόσμος) A II Pr. (327 a 5)
- περιεργάζεσθαι τὰ καθ' ἑαυτὸν E III 6 (590, 5) τὴν τοῦ κόσμου φύσιν He 5 (652, 23)
- περιέργως Hi 2 a (555, 20)
- περιέρχεσθαι τὸν ὄϊον κύκλον σελήνην A II 25 7 (356 b 12) τὴν γῆν ἅπασαν μιᾷ ἡμέρᾳ He 17 (656, 1)
- περιέχειν (πάντα) A I 5 a (292 a 1, 2) 7 a 305 b 8) (πανταχόθεν) A I 18 e (317 b 8) οὐρανὸν τὸ πυρῶδες... περιέχοντα A II 11 2 (339 a 20 b 28) (ἄστρα π. τινα σώματα συμπεριφερόμενα τούτοις) A II 13 10 (342 b 16) κόσμον γῆν περιέχοντα καὶ ἀέρα cet. A II 13 15 (343 a 9 b 11) περιεχούσης σφαίρας ἡλίον A II 23 a (352 a 2 b 2) π. πάσας σφαίρας θεόν Arist. D 9 (450, 15) κόσμον π. τὸν Δία καθάπερ ἀνθρωπὸν ψυχὴν Diog. Bab. Ph 15, 19 (549, 3) ἀήρ τὸν κόσμον π. A I 3 a (278 a 15 b 11) τοὺς κόσμους τὸ ἄπειρον Anaximandri Hi 6 1 (559, 18) — περιέχοντος σώματος

ψυχὴν Stoiic. D 28 (463, 31) τὸ π. ὁστοῦν τὸν ἐγκέφαλον ThS 28 (507, 20) τοῖς περιέχουσι (σχήμασι) ThS 66 (518, 13) π. ἐν ἑαυτῷ A II 13 2 (341^a9 b7) D 1 (447^a21) τὸ περιέχον (terram aëra claudentem) A III 15 4 (379^a21) τὸ περιέχον excellens A I 6 5 (293^a24) — περιέχειν (i. ἐπέχειν) λόγον A V 26 4 (439^a3) — περιέχεσθαι (γῆν ὑμῖν) A II 25 18 (356^a10 b26) (φλοιῶς ἀκανθώδεσι) A V 19 4 (430^a16) (ἀέρα ἐν φλεβῶν) A V 24 3 (436^a3) (ἐν τοῖς σωροῖς πυροῖ) D 28 (463, 22) (τὰ στοιχεῖα ὑπὸ τοῦ αἰθέρος) D 9 (450, 12) (ἡπείρους πελάγῃσι) D 31 (465, 24) (τὰς τῶν πλανωμένων ὑπὸ τῆς τῶν ἀπλανῶν σφαίρας) D 31 (466, 9) ὑπὸ ἀέρος τῇν γῆν Pl 4 (580, 17) Hi 14 3 (565, 29) τὰ ἐν φωτὶ περιεχόμενα A IV 12 2 (402^a4) τὰ ἐν κόσμῳ περιεχόμενα 458, 14)

τὸ περιέχον Heracliti et Anaxagorae 210 Pythagorae A I 18 6 (317^b5) 21 1 (318^a3 b5) II 7 7 (337^b4, 12) τὸ περιέχον πάσας σφαίρας Parmen. A II 7 1 (335^a11 b8) ἀσθενέστερον τὸ μεσημβρινὸν τοῦ περιέχοντος Democr. A III 12 2 (377^a28) ἐκ τοῦ περιέχοντος Leucipp. Hi 12 2 (564, 29) (opp. περιεχόμενον) Arist. A I 19 2 (317^a6) 3 (317^b28) ἐν τῷ περιέχοντι (i. e. ἐν τῷ ἀέρι) Stoiic. D 39 (471, 13)

περίθερμος ThS 58 (515, 24)
περιστάναι (mutare) A III 3 3 (368^a8 b12) — περιστάντος ἀνωτάτων πάντων τοῦ αἰθέρος A II 7 1 (335^b22) τοῦ ψυχροῦ κάτωθεν καὶ ἄνωθεν (γῆ) περιστάντος A III 15 5 (380^a1)

περικαθάρπτειν (ἀκτῖνας τοῖς ἐκτὸς σώμασι) A IV 13 9 (404^a4 b6, cf. t^b4)

περικαίειν. τοῦ ὕγρου περικαίντος A III 16 2 (381^a21)

περικάρδιος ὁμῆν A IV 5 8 (391^a19, t^b21)

περίκαυσις καὶ ἐκπύρωσις (Platonic.) A III 16 6 (382^a11)

περικεῖσθαι v. περιτιθέναι
περικλᾶν. περικεκλασμένῳ σχήματι A I 4 1 (289^a7) περικλάτο A I 4 2 (290^a11)

περικλάσις A I 4 2 (290^a12) περικλάσει τοῦ κόσμου i. e. orbis A I 6 7 (294^a16)

περικλίσσις. σελήνην ἐκλείπειν κατὰ τὰς περικλίσσεις A II 29 3 (359^b19)

περιλαμβάνειν. ὕλης ἐτι περιελημμένης ἐν τῇ γῇ A I 4 4 (290^a27) φῶς περιληφθὲν νέφει A III 2 4 (366^a18 b26) (πνεῦμα νέφει παχεῖ) A III 3 1 (367^a25 b24) cf. 11 (369^b13) D 12 (452, 31) (ὕγρον) A III 16 4 (382^a1) (ἐν τῇ γῇ πνεῦμα) D 13 (454, 5. 11) κύκλον περιληφθέντα ὑπὸ ἀέρος Anaximandri Hi 6 4 (559, 26)

περιλάμπειν (σελήνην) A II 29 6 (360^a12 b17)

περιληπτικός G 13 (606, 18)

περίληψις τῶν ἱστορημένων 484, 17

Περὶ νῆτος A I 22 3 (318^b15)

πέριξ. οἱ πέριξ A I 4 2 (290^a10) δ. π. ἀήρ D 14 (454, 32) τοῦ π. ὕδατος ThS 26 (506, 28)

περιοδεύειν. περιωδευκῶς τὸν λόγον A III Pr. (364^a9) IV Prooem. (384^a16)

περιοδευτικός (χρόνοι) A II 4 13 (332^b9)

περιοδικός (τύρ) Heracliti A I 7 22 (303^b8) περιοδικῶς (coni. διὰ τινος ὠρισμένου χρόνου) A III 2 1 (366^a8 b8)

περίοδος (ἡλίου) Ph 8, 7 (542^b7) (δρόμου) D 34 (467, 19) περιόδου τεταγμένης A I 28 5 (323^b5) περίοδος ἐνιαυτῶν λ A II 32 1 (363^a10 b16) κατὰ περιόδους ἀπειρους γεγонуσας τε καὶ ἐσομένας D 29 (464, 17) (τὰς μεγίστας) D 36 (468, 10. 19) cf. 37 (469, 18) 38 (470, 9. 15) 487, 6. 490, 33 Hi 19 12 (568, 21) He 3 (652, 1) ἐν περιόδῳ D 38 (469, 26)

περιοικεῖσθαι (σελήνην ζῳίῳ) A II 30 1 (360^a5 b4)

περιοχή τῶν ὅλων (κόσμος) A II 1 1 (327^a9 b3) (τῆς σφαίρας) A III Pr. (364^a16) (ὕμένων ἰδίων) Democr. A III 3 11 (369^b26)

περιπατεῖν D 24 (460, 10) τὸ περιπατεῖν ὑπάρχει μοι ὅτε περιπατῶ, ὅτε δὲ κατακέκλιμαι οὐχ ὑπάρχει D 26 (462, 3) περιπατοῦντες ἐξήτουν unde Περιπατητικοί Hi 20 7 (571, 5)

περιπατητικός A IV 3 10 (388^a16) περιπατητική G 4 (602, 3) cf. Ind. I p. 689^b περίπατος G 4 (602, 4)

περιπίπτειν (ἀρθρικτοῖς νοσήμασι) G 3 (599, 16) (πλημμυέλμασι) G 24 (614, 8)

περιπλάττεσθαι ThS 66 (518, 15)

περιπλέκειν. περιπλεκόμενα ἄλλήλοις (de atomis) A I 4 2 (290^a12) cf. Hi 12 2 (565, 2) περιπετελεγμένας στεφάνας Parmen. A II 7 1 (335^a7 b4)

περιποιητικός (ὕδατος) A V 30 z (443 a11)
 (δύναμιν ἀρίστου βίου) G 5 (602, 18)
 περιρρηγνύειν A V 19 4 (430 a19)
 περίστασις. κατὰ πᾶσαν περίστασιν (v. l.
 περιαγωγῇ) A II 1 z (327 a16 cf. b14)
 περιστάσεις ἐξ κινήσεως Plat. A III 15 10
 (380 a24 b1)
 περιστροφὴ (τοῦ ἀέρος) A II 5 z (333 a9 b7.
 10) (τῆς σελήνης) A III 17 o (333 a20 b29)
 περισφίγγειν A II 6 z (334 a4) E II 8 (589,
 13)
 περισχισμός τοῦ σπέρματος A V 10 1 (421
 a26)
 περιτείνειν (χιτῶνα τῷ κόσμῳ) Dem. A II
 7 z (336 a2 b5)
 περιτιθέναι. περιεῖσθαι τῷ κόσμῳ (ἀνάγκην)
 A I 25 2 (321 a4 b4, t b4) τὸν περιε-
 μενον αἰθέρα A II 13 z (341 a12 b10) (ἀέρα)
 A IV 19 4 (409 a13) D 10 (451, 2) λόγον
 ... περικείμενον σῶμα ἔξωθεν αὐτοῦ Hi
 24 5 (573, 20. 22. 23) (παντὶ τῷ σώματι
 πνεῦμα) G 24 (613, 8)
 περιτρέπειν D 12 (452, 29)
 περιτρέχειν. δι' οὗ περιέδραμε χωρίου A
 III 1 z (364 a24 b17)
 περιττεύειν. ᾧ περιττεύει ταῦτα τῆς ὕλης
 D 3 (448, 26)
 περιττός. περισσόν, opp. κενόν Emp. A I
 18 2 (316 a3 b3) περισσὴ ἐστὶ γῆ τοῖς
 καρποῖς A III 12 2 (378 a1) (πνεῦμα) A
 IV 22 z (412 a20) (ἀριθμός) Hi 27 (556,
 13) τὸ περιττόν (i. e. μονάς) Xenocr. A I
 7 30 (304 b6)
 περιττώμα τῆς τροφῆς (σπέρμα) A V 3 2
 (417 a7) περιττώματα τοῦ ἐν τοῖς φυτοῖς
 ὕδατος καὶ πυρός (τοὺς καρπούς) A V
 26 4 (439 a8)
 περιττωματικός A II 30 1 (361 a10 b8)
 περιφανής D 14 (455, 1)
 περιφέγγεια ἡλιακὴ A III 5 11 (373 a29)
 περιφέρειν (ἡ ἔξω π. ἄστρου) A III 18 1
 (384 a8) (ἡ ἔξωτάτω ἱριδος) D 14 (455,
 11) (κύκλου) D 14 (455, 16) (κόσμου)
 D 23 (459, 26) π. καμπὰς ἔχουσιν ThS 66
 (518, 8)
 περιφέρειν A II 21 1 (351 b16 cf. a7) ἐκ
 τῆς περιφερούσης δινήσεως A II 23 7
 (353 b14 cf. III 17 5 (383 a7 b15) γῆν
 περιφερομένην A III 11 z (377 a14) περι-
 φέρεσθαι κύκλῳ περὶ τὸ πῦρ A III 13 2
 (378 a7) (περὶ τὸ μέσον) D 31 (465, 18)
 (αἰθέρα) D 31 (466, 3)

περιφερής (atomī Epic.) A I 4 2 (290 a1)
 (κόσμος) A I 6 z (293 a13. 14) (κίνησις
 syn. ἡ ἐν κύκλῳ A I 23 2 (319 b20)
 (σχημάτων) ThS 65 (517, 26) cf. 66 (518,
 5. 8) 67 (518, 15) 73 (521, 5) 77 (522, 16)
 79 (523, 3) (opp. πρόκροστος) ThS 79
 (523, 8) περιφερῶς (opp. κατ' εὐθείαν)
 A I 12 4 (311 b9)
 περιφλέγειν A III 1 2 (364 b19)
 περιφορὰ. τὴν νῦν π. ἄστρου A I 4 3 (290
 a22) Hi 8 z (562, 21) τῇ ῥύμῃ τῆς π.
 A II 6 z (334 a4) τὴν π. τὴν ἐξωτάτω
 τῆς γῆς εἶναι τὸν οὐρανόν A II 11 1 (339
 a14 21) (ἡλιακῇ) A III 16 2 (381 a22)
 τὴν τοῦ ὁλοῦ κίνησιν καὶ π. ThO 15
 (492, 2) (αἰθέρος) Hi 8 6 (562, 15)
 περιφύειν. φλογὸς σφαῖραν περιφυῆναι τῷ
 περὶ τὴν γῆν ἀέρι Pl 2 (579, 15)
 περιφωτίζειν A III 1 5 (365 a16 b16)
 περιχεῖν. περιεχεῖσθαι (ὕδωρ) D 31 (565,
 21. 466, 1) περιχυθῆναι κύκλῳ Pl 10
 (582, 6)
 περίψυξις (opp. περίκωσις) A III 16 6 (382
 a10) V 22 1 (434 a9) (ἀέρος, unde ψυχῇ)
 Stoic. Hi 21 z (571, 18)
 περίψυχρος ThS 58 (515, 24)
 περιωθεῖν ThS 83 (524, 23)
 πέταλον (πύρινα) A II 14 4 (344 a6) πλατὺν
 ὡς πέταλον τὸν ἥλιον A II 22 1 (352 a6)
 πέτρινος (ἀστέρων) A II 13 z (342 a5 b14)
 πέτρος A II 13 z (341 a15 b13) 4 (341 b15)
 (διάπυρον) A II 20 6 (349 a5 b6, t b6) 7
 (349 b8)
 πέττειν τὴν τροφήν ThS 44 (511, 30)
 πῆ μὲν... πῆ δὲ E III 36 (592, 25 cf. p. 131,
 15)
 πηγῇ. παγὰν ἀενάου φύσεως (vers. Pyth.)
 A I 3 z (282 a10 b5), πηγῇ δ' ἐστὶ θά-
 λασσα ὕδατος Xenoph. A III 4 4 (371 b18)
 (ἀενάου φύσεως) Pyth. Hi 2 9 (556, 20)
 (Νεῖλου) A IV 1 5 (385 a19)
 πηγύναι. ἀέρα συνεστραμμένον... πεπηγότα
 ὑπὸ πυρός A II 25 15 (357 b3) νέφος πε-
 πηγὸς ὑπὸ πυκνότητος A III 3 z (368 a2
 b4) (ὕδωρ) A III 4 1 (370 a18 b30) D 35
 (468, 5) Hi 1 2 (555, 3) 7 7 (561, 16) πα-
 γέντων νεφῶν A III 4 2 (371 b3) D 35
 (468, 4) πεπηγόντων τῶν βορείων διὰ τὸ
 κατεψύχθαι τοῖς κρυμοῖς A III 12 1 (377
 a25) (πάγην) D 11 (451, 26) ὕδατος πε-
 πηγότος D 35 (468, 3) δ... παγεῖς κόσμος
 488, 9. 490, 27 πάντα πεπηγάσιν ἁρμο-

σθέντα Emp. ThS 10 (502, 11) παγῆναι
καθάπερ καὶ τὴν χάλαζαν (sc. ἀέρα) Pl 10
(582, 14)
πηλός Hi 14 ε (566, 7. 9)
πηλοῦν. πάντα ἐπηλώθησαν παλαι Hi 16 ε
(566, 7)
πῆξις (νέφους) D 11 (452, 14) 35 (468, 4)
(ἄδαντος) D 11 (452, 18) (ἀλῶν) D 14a
(455 Add.) πῆξιν λάβη Hi 7 τ (561, 16)
πηροῦν. πεπηρώσθαι ThS 21 (505, 19) cf.
26 (507, 4)
πῆχυς *ulna* He 17 (655, 29. 35)
πιέζειν. ἐπιέζετε πρὸς τοὺς τόπους A I 4 2
(290 a 8)
πιθάνη οἴου A I 20 1 (317 a 14)
πιθανός D 36 (469, 7) τὸ πιθανὸν ἔλαβον
... ὅτι ThS 1 (499, 4)
πιθήκος A V 20 4 (432 a 20)
πικρία (coni. ἄλκυς) A III 16 2 (331 a 23)
πικρός (θάλαττα) A III 16 (381 a 13 b 4)
(χυλός) D 14a (Add. p. 455) ThS 63
(517, 14) 66 (518, 7) τὸ ἡμῖν πικρὸν ἀλ-
λοῖς ἦν γλυκὺ ThS 70 (519, 29) πικρὸν
def. Plat. ThS 84 (525, 9)
πιλεῖν. πιληθῆναι τὰ περιγεια A II 6 3
(334 a 8) νέφος πεπιλημένον A II 25 4
(356 a 1 b 3) πνεῦμα πιλησαν τὰ νέφη A III
4 5 (371 b 25) ἀπορροίας πιλουμένης A IV
14 1 (405 b 5) πιλουμένου τοῦ ἀέρος Ana-
ximenis Pl 3 (580, 1)
πῖλημα (πυρός) A II 13 8 (342 b 6)
(ἀέρος) *astra* Anaximandri A II 13 7
(342 b 3 cf. t b 2) (νεφελοειδές) A II 30 7
(362 b 11) (βιαιοτέρα γῆς) A II 7 1 (335
b 19) καταστάζειν ὄμβρους ὑπὸ πλήσεως
A III 4 4 (371 b 16) τὴν ἐπὶ τὸ πλεῖον
πιλησιν A III 16 3 (481 a 27) Anaxime-
nis Hi 7 3 (560, 21)
πῖλον. ὡσπερὶ περὶ τὴν ἡμετέραν κεφαλὴν
στρέφεται τὸ πῖλον Hi 7 ε (561, 9)
πιλοειδής τῷ σχήματι D 34 (467, 16)
πιλοῦσθαι. νέφη ἐκ τῶν ἀτμῶν A IV 1 4
(385 a 11) v. πιλεῖν
πίνειν A I 3 5 (279 a 8) Hi 24 1 (573, 7)
ταύτην φέρει τὴν πίστιν ThS 79 (523, 4)
πιπράσκειν Hi 2 16 (558, 2)
πίπτειν δρόσον D 11 (451, 28) πίπτοντας
ἐπὶ τῆς γῆς (v. l. ἐπὶ τὴν γῆν) A II 13 9
(342 a 2 b 11) (ἐκτὸς τῆς ὑστέρας τοῦ σπέρματος)
A V 5 3 (418 a 17) (εἰς τὰ κενὰ τοῦ λευκοῦ
τῇ μίξει τοῦ ἐρυθροῦ) ThS 76 (522, 3) (ὑπὸ
τὸν λόγον τοῦτον) D 19 (457, 24) (εἰς

κοινὸν λόγον) D 28 (463, 17) (πιπτοῦσων
αὐγῶν εἰς ἀέρα) Hi 7 8 (561, 19)
πίστις est ἐπιστήμη A I 3 8 (282 a 31) ἱκα-
νὸν πρὸς π. ThO 4 (479 n a 14) π. ἀληθής
483, 7 καὶ τοῦτο δεῖται π. ThS 31 (508, 7)
πολλῶν ἀπολείπεται πρὸς π. ThS 46 (512,
11) ταύτην φέρει τὴν π. ThS 79 (523, 4)
δεῖται δέ τινος λόγου καὶ π. ThS 91 (527,
12)
πιστὸς ἔστω (*fide dignus*) He 10 (653, 25)
πιστοῦν. πιστούμενοι τὸ λεγόμενον 486, 21
πλάγιος. ἐκ τῶν πλαγιῶν D 14 (455, 29)
τὴν εἰς τὰ πλάγια κινεῖσθαι D 24 (460, 11)
πλάζειν. πλάζεσθαι τὴν γῆν A III 13 4 (378
a 16)
πλάξ (ἡ ἐντὸς κογχυλίων) ThS 73 (521, 3)
(θαλασσίων) Hi 14 5 (566, 6)
πλανᾶν (τὰ ἄλλα) ThS 65 (518, 2) πλανᾶσθαι
περὶ τὸ ῥιθιον A IV 9 21 οἱ πλανώμενοι
ἀστέρες D 9 (450, 13) 31 (466, 4)
πλάνη Hi 19 22 (570, 2) E II 5 (588, 10) He
13 (654, 15) 18 (656, 16)
πλανήτης A II 7 τ (337 b 7) *placita* 13
(341 a 4) (opp. ἀπλανῆ, dist. ἥλιος φω-
σφόρος σελήνη) A II 15 3 (344 a 16 b 13)
πλανήτας ἀνεῖσθαι A II 13 11 (342 a 8 b 21)
πλανητῶν χρόνος (*placita*) A II 32 (363
a 6) (*quomodo moveantur*) Aristot. D 8
(450, 8)
πλαταμώδης A III 15 9 (380 a 22)
πλάτος (dist. μήκος βάθος) A I 12 1 (310
a 10 b 18 D 5 (449, 6) 19 (457, 17) ThO
3 (478, 15) (opp. ὕψος) A II 31 4 (363
b 9) δισκοειδῇ τῷ πλάτει A III 10 5 (377
a 3) πλάτος γῆς A III 15 8 (380 a 19) διὰ
πλάτος ἄστρα ἐποχεῖσθαι τῷ ἀέρι Hi 7 4
(561, 4) — ἐν πλάτει (opp. κατ' ἀπαρ-
τισμόν) νοεῖσθαι Stoic. D 26 (461, 19) cf.
κατὰ πλάτος D 26 (461, 32)
πλάττειν. τὸ ὑπὸ τῶν ποιητῶν πεπλασμένον
(θεῶν εἶδος) A I 6 14 (296 a 22) Παγχαῖτον
ὁ πλάσας Ζᾶνα (Callim.) A I 7 1 (298
a 4) ὁ θεὸς ἔπλασε τὸν κόσμον A I 7 4
(299 a 11) (ἔππον) D 27 (463, 7) πλασθεῖσα
τῷ λόγῳ 490, 9 πλάττεσθαι θεοῦ ἀνθρω-
ποιεῖς Ph 12, 31 (546 b 27)
πλάτος A II 22 4 (352 b 8) (ὡς πέταλον
τὸν ἥλιον) A II 22 ε (352 a 6 b 4) (σχή-
ματα) ThS 73 (521, 8) (γῆν) Hi 7 4
561, 2) 8 3 (562, 6)
Πλατωνικός (συναγωγή) A IV 13 11 (404
a 14 b 21)

- πλειάς* D 32 (466, 28)
πλεῖν A III 5 1 (372 a 3 b 3) ἐπὶ τῶν πλεόντων D 24 (460, 13) *πέλαιος* οὐ πλειότερος, ἀλλὰ βαρύτερος 490, 8
πλεκτάνη (πολύποδος) Stoic. A IV 1 1 4 (390 a 13) 21 2 (410 a 32)
πλεονάζειν ThS 19 (504, 24)
πλεονάκις (praecedat τὰ πλείω) ThS 31 (508, 12)
πλεονασμός (τῆς ὕλης) A III 3 15 (370 a 8 b 19) (σπέρματος) A V 8 1 (420 a 21) 10 1 (421 a 26) (τῆς ὑγρασίας) A V 20 5 (432 a 25)
πλεοναχῶς λέγεσθαι D 19 (457, 17)
πλεονεξία Hi 19 16 (569, 11)
πληγῇ (τοῦ βάρους) Atom. A I 3 18 (286 a 3) 4 2 (290 a 5) (πνευμάτων Epic.) A I 4 4 (290 a 29) III 3 3 (368 a 4 b 7) (τῆς ὕλης) A I 26 2 (321 a 17) κατὰ πληγὴν (opp. ἀποπαλμόν) Epic. A I 12 5 (311 a 13 b 16) cf. Hi 15 2 (566, 15) — *πληγὴν* (ὑπ' ἄερος cet.) Plat. A IV 19 1 (408 a 1 b 1) ThS 6 (500, 14) 85 (525, 18)
πληθὺς ἐπιρρεῖ He 15 (654, 32) ἄπειρος κατὰ τὸ πληθὺς A I 5 4 (292 a 13 b 5) (ὕλινόν, opp. μονάς Pythag.) A I 7 18 (302 a 10 b 21) (opp. μέγεθος) A I 18 3 (316 a 6 b 7) 6 (317 b 20) III 3 4 (368 a 15 b 18) (opp. ὀλιγότης) D 11 (452, 10) ThO 3 (478, 2) (τροφῆς) A V 30 1 (442 a 11 b 9) 3 (443 a 9) (τῶν σωμάτων) A I 4 2 (290 a 11) 3 (290 a 17) (ἄπειρον σχημάτων) ThO 8 (483, 17) (ἀδιαίρετων ἄπειρον) Ecph. Hi 15 2 (566, 14)
πληκτικός (δύναμις) Epicuri A I 4 2 (290 a 5)
πλημμέλημα G 24 (614, 7)
πλημμελής G 24 (614, 4)
πλήμμουρα (coni. ἄμπτως) singul. A III 17 1 (382 a 21 b 8) plural. (382 a 15 b 1)
πλημύρειν trans. A III 17 2 (382 b 15 cf. n b 12) IV 1 7 (386 a 7)
πλημυρεῖν intr. 491, 1
πλήν *tamen* ThO 11 (486, 2) S 35 (509, 14) 37 (510, 2) 60 (516, 14) 64 (517, 19) 75 (521, 16) προσαφορίζειν παρήκεν πλήν τοσοῦτον ThS 82 (524, 17) *πλήν* ὅτι (sc. λέγει) ThS 55 (515, 4) *πλήν* ὅτι μὴ *non nisi* D 3 (448, 21)
πληθύνει (ἄερος) A IV 19 5 (409 a 19)
πλήρης A I 7 11 (301 b 3) 18 6 (317 b 8) II 20 1 (348 a 6 b 5) (πυρός) A II 25 1 (355 a 20 b 19) (opp. κενόν) A I 3 15 (285 b 2) I 25 (460, 23)
πλήρην ναστὴν καὶ πλήρη (ὄν) Leuc. ThO 8 (483, 21) cf. Hi 12 2 (564, 26)
πλήρες (ὄν) καὶ τὸ κενόν (μὴ ὄν) Democ. ThO 8 (484, 2 cf. 15) Hi 13 2 (565, 7) He 13 (654, 16)
πληροῦν A IV 19 4 (409 a 13) 22 3 (413 a 18) V 24 3 (436 a 2) D 25 (461, 3) (ἀριθμόν) A I 3 8 (282 a 3) πῦρ... πεπληρωκὸς τὸ ἡμισφαίριον A II 20 13 (350 a 9 b 9) (τὸν βίον) Hi 2 1 (555, 16) πληροῦσθαι (τὸν ὄλον κόσμον) A I 23 2 (319 b 28 cf. n b 11) (τὸν ποταμόν) A IV 1 2 (385 a 4) (τὴν σελήνην opp. μετουμένην) Hi 6 5 (560, 3) πεπληρωθῆαι πάντα (opp. κενὸν εἶναι) Hi 21 5 (571, 24) (πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς) A I 7 7 (306 a 9) (μακαριότητα) A I 7 3 (301 a 1) τῷ τοῦ ἄερος πεπληρωμένῳ A II 20 13 (350 a 14 b 14)
πλήρωσις (opp. κένωσις) A IV 22 3 (413 a 15, 26) (τῆς σελήνης opp. μέωσις) A III 17 3 (383 a 1 b 4)
πληρωτικός (τοῦ τόπου τὸ σῶμα) D 5 (449, 11)
πλησιάζειν. ἐκάτερον τῶν πλησιάζοντων A V 13 3 (424 a 22) ἀνίσχοντός τε τοῦ ἡλίου καὶ πλησιάζοντος ἡμῶν D 10 (450, 22) (σελήνην) D 31 (466, 13) (τὸ θερμόν) ThS 28 (507, 16)
πλησιαστής 477, 18
πλησίον ἰόντα τὸν ἥλιον τῆς Αἰγύπτου A IV 1 5 (385 a 22) π. θρώσκουσί μου Eurip. A IV 12 5 (402 a 25) π. οὖσαν τὴν... πόλιν D 13 (454, 15) cf. ThS 53 (514, 22)
πλησμονή ThS 44 (511, 25)
πλήττειν. πληχθεῖσαν ὤψιν A IV 14 3 (405 a 19 b 19) (τὸν ἄερα) A IV 16 3 (406 a 28 b 28) cf. 19 4 (409 a 11) κολουμβήθρας πληγείσης λῆψιν A IV 19 4 (409 a 15) (ἀσπίδος κεραυνῷ) D 12 (453, 7) πληγέντος ὀφθαλμοῦ πῦρ ἐκλάμπειν ThS 26 (507, 1)
πλοῖον A II 18 1 (347 a 4 b 2) IV 11 5 (401 a 8)
πλούσιος. ἄφρονα πλούσιον ὄντα E III 24 (591, 29) πλούσιόν τε καὶ πολυνύμνον τὸ εἶδος D 3 (448, 15)
πλούτος Hi 20 5 (570, 29) E III 42 (593, 10)
πνεῖν ἐτησίως A III 7 3 (375 a 8)
πνεῦμα (λέγεται συνωνύμως ἀήρ καὶ πνεῦμα) A I 3 4 (278 a 15 b 11) IV 16 1 (406 a 17)

b17) E II 8 (589, 17) — i. q. άνεμος
 πνεύματος άναφοράν A III 2 ε (367 a4
 b3) 3 1 (367 a23 b22) 4 ε (371 b23) 7 2
 (374 a23) 4 (375 b4) 17 ε (383 a21 b31)
 IV 19 4 (409 a8. 11) D 12 (452, 23) 13
 (454, 21) 14 (455, 3) Hi 1 2 (555, 5) 7 8
 (561, 17) — πνεύματος όλκxή (i. e. άνα-
 πνοή) A IV 22 3 (413 a13) ThS 25 (506,
 26) τὸ πνεῦμα εἰσέρχεται άνευ όσμής
 ThS 85 (525, 14)
 πνεῦμα άπειρον Pyth. A I 18 ε (316
 b17) — (πέμπτον σώμα) Aristot. Hi 20 4
 (570, 24) — πνεύματος άγγεία Erasistr.
 A V 29 1 (441 a5. 12) — πνεῦμα (φωνή)
 Platonis A IV 19 1 (407 a23 b13) 3 (409
 a6) — (τὸ περὶ τὴν καρδίαν) Stoic. A IV
 5 ε (391 a13) (σπέρμα) D 39 (470, 17)
 τὸ ὄν D 28 (463, 14) cf. A I 7 24 (303
 b14) (αἴτια) A I 11 ε (310 a7) (σωμα-
 τοφύες) G 13 (606, 16) πνεῦμα νοερόν
 (θεός) A I 6 1 (292 a23) 7 19 (302 b22) 33
 (306 a5 b5) G 16 (609, 2) (έντεχον ὁδο-
 ποιητικόν, φύσις) G 20 (611, 17) πνεύματα
 νοερά άπό τοῦ ήγεμονικοῦ ἐπὶ τὰ ὅργανα
 τεταμένα A IV 8 1 (394 a7 b7 cf. t b3)
 (δρατικόν) A IV 15 3 (406 a6 b6) 21 3 (411
 a3) (αἰσθητικόν) A V 24 4 (436 a10. 15)
 πνεῦμα νοερόν, θερμόν (ψυχή) A IV 3 3
 (388 b1 a1, cf. t b1. 4) E III 36 (592, 27)
 G 24 (613, 14) He 2 (651, 13) — πνεῦμα
 δρακοντοειδές Epicuri E II 8 (589, 12. 21)
 πνεῦμα (dist. αήρ) κίνησιν ψυχῇ ἐμποιεῖν
 A IV 3 11 (389 b2)
 πνευματικός (δύναμις) A I 28 3 (323 a9
 b10) V 4 3 (418 a2) (κοιλία τῆς καρδίας)
 A IV 5 7 (391 a16) — τὸ πνευματικόν
 Anaximenis A III 4 1 (370 a20 b32) (πέ-
 φυκε πρὸς τὴν άκοήν) A IV 9 10 (397
 b31) (i. q. τὸ πνεῦμα) A IV 22 3 (414
 a15) ἐκ ποιοῦ πνευματικοῦ Epic. A IV
 3 11 (388 a8 b23 t b17)
 πνευματοῦν A I 4 3 (290 a20)
 πνευματώδης ὁ αήρ D 13 (453, 25) 14 a
 (Add. p. 455)
 πνεύμων A IV 17 2 (407 a6 b6) 22 2 (412
 a19. 413 a3. 10) V 15 4 (426 a8)
 πνοή Pyth. A I 18 ε (317 b3) (άνέμων)
 D 13 (453, 19) πνοῆς λελόγγασι Emp.
 ThS 22 (505, 26)
 ποθέν D 17 (456, 15)
 ποιεῖν (σαφέστερον) ThS 71 (520, 1) ζηλω-
 τὴν εἶναι τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως πεποιη-

κώς G 3 (599, 4) — verbi iterati vice
 πάσαις γὰρ τοῦτό γε ὁμοίως ποιεῖ [sc. συμ-
 πάσχει] ThS 57 (515, 20) — de philosophis
 usurpat saepissime Th: ἐκ πυρὸς ποιοῦσι
 τὰ ὄντα (i. e. γίνεσθαι vel εἶναι ὁλον-
 ται) ThO 1 (475, 16. 476, 1) 3 (478, 1)
 4 (479, 10. 16) 6 (482, 12) 8 (483, 15.
 484, 10. 14) 9 (485, 2) S 1 (499, 2) 4
 (500, 2) 5 (500, 8) 12 (502, 23. 503, 3)
 14 (503, 19) 16 (503, 31. 504, 4. 7) 23
 (506, 4) 25 (506, 19) 50 (513, 17) 51
 (514, 3) 54 (514, 31) 55 (515, 3) 57 (515,
 22) 58 (515, 26) 61 (516, 22) 72 (520, 13)
 79 (522, 28) — (opp. πάσχειν) A I 3 25
 (289 a3) D 5 (449, 12) ThS 39 (510, 13)
 G 23 (612, 19) He 11 (653, 31) 12 (654, 9)
 13 (654, 20) — ποιεῖν categ. Arist. Hi
 20 1 (570, 12) — τὸ ποιοῦν αἴτιον A I
 3 3 (278 a4. 7 b4) τὸ ποιοῦν (opp. ὄλη)
 A I 3 4 (278 a23 b19) 26 3 (321 a19
 b20) τὸ πρῶτον ποιοῦν D 18 (457, 14)
 ποίημα A IV 13 10 (404 b12)
 ποίησις. τὸ άρχηγόν ποιήσεως D 18 (457,
 15)
 ποιητής (θεός) Plat. A I 7 31 (304 b31) Hi
 19 1 (567, 8) ποιηταί doctores
 A I 6 9 (295 a13) 14 (296 a22) κατὰ τοὺς
 ποιητάς (Homerum) D 12 (453, 2) (πα-
 λαιοί) ThS 72 (520, 15) (άρχαίαις κωμω-
 δίας Aristoph.) A I 7 4 (299 a13)
 ποιητικός (αἴτιον) A I 3 3 (281 a9 b9) (λήρος)
 A I 7 3 (299 a1) (νόσου, v. l. παρασκευ-
 αστικός) A V 30 1 (442 a7) (δύναμις) ThO
 3 (478, 7) — ποιητικούς ἔπαισιν He 6 (652,
 30) ποιητικωτέροις ὀνόμασιν αὐτὰ λέγων
 ThO 2 (476, 11)
 ποικιλία A I 4 1 (289 a14) (άστέρων) A I
 6 2 (293 a9)
 ποικίλλειν. πεποικιλταί (zodiacus διάφοροις
 εἰδώλοις) A I 6 ε (294 a3)
 ποικίλμα (Eur. de caelo) A I 6 7 (294 a19)
 ποικίλος A I 4 3 (290 a15) (αἰτίαι) A I 29 4
 (326 b1) (έμφασις) D 14 (455, 5) (στοά)
 Hi 20 7 (571, 2)
 ποίος. διὰ τί συμβαίνει τὰς αἰσθήσεις άκρι-
 βεστέρας εἶναι καὶ τῶν ποίων ThS 40
 (510, 25) ποία τις ThS 7 (500, 23) cf.
 82 (524, 19) Ph 22, 3 (535 b5)
 ποιός. παρὰ τὰς ποιὰς μέξεις τῶν στοιχείων
 A I 15 7 (313 a16 b24) cf. V 19 ε (431
 a7) κατὰ τὴν ποιὰν κίνησιν A II 18 1
 (347 a6 b4) cf. IV 20 1 (409 a28) ἐκ ποιοῦ

- πυρώδους, ἐκ ποιοῦ ἀερώδους (cet.) Epic. A IV 3 11 (388 a 7 b 22 cf. t b 16) ψυχῆς ποῖα μετέχειν A IV 4 7 (390 a 20) ὑδάτων ποῖων sim. A V 30 1 (442 b 12. 443 a 1) τὴν ἀπορροὴν τῇ ποῖαν εἶναι πρὸς τὴν φαντασίαν ThS 74 (521, 14) — τῶν ποῖων ἀν ἦν καὶ ποσῶν Arist. D 2 (448, 8) κατὰ τὸ ποῖον (dist. κατὰ τὸ ποσόν, κατὰ τόπον) Arist. A I 23 2 (319 b 6) 24 2 (320 a 19 b 26) ποῖον categ. Arist. Hi 20 1 (570, 11) — ποῖα Stoicorum A V 30 1 (443 a 4 cf. p. 223) τοὺς ποιοὺς λεγομένους τοὺς ἐπὶ τῆς οὐσίας γιγνομένους D 27 (462, 18) τῶν ἰδίως ποῖων οἷον Δίωνος D 27 (462, 22. 25. 463, 1) τὸ ἐκ πάσης τῆς οὐσίας ποῖον (opp. τὸ κατὰ τὴν διακόσμησιν) D 29 (464, 15. 18) ποῖα (opp. ὡσανεὶ ποῖα) D 40 (472, 2)
- ποιότης (στλιβουσαν) A I 6 4 (293 a 19) (σώματος ὁρατὴ) A I 15 1 (313 a 2 b 4) ποιότητος μετέχειν A I 15 11 (314 b 24) ποιότης καὶ ποσότης Arist. D 2 (448, 7. 10) (ὑδάτων) D 14 a (Add. p. 455) (χυλῶν) Ar. D 14 a (Add. p. 455) (coni. δύναμις) A V 13 3 (424 a 23) ἀέρα (Anaximenis) εἶναι τῇ μὲν μεγέθει ἀπειρον ταῖς δὲ περὶ αὐτὸν ποιότησιν ὀρίσμενον Pl 3 (579, 22) — ποιότητες ἀπλαῖ Arist. D 5 (449, 4) τέσσαρες He 11 (654, 2) — Stratonis G 18 (611, 3) — Stoicorum D 20 (453, 4. 9) 27 (462, 23) 28 (463, 25. 30. 464, 1. 3. 7) — ποιότητες αἰσθηταί (opp. ἅποια λόγῳ θεωρητά) Atom. A I 15 11 (314 b 27)
- πολέμιος Hi 24 5 (573, 25)
- πόλεμος. κατὰ τοῦ π. τετάχθαι Ph 12, 17 (546 b 13) π. καὶ τὸν Δία τὸν αὐτὸν Heracl. Chrys. Ph 14, 27 (548, 18) (ἐν τῇ σώματι) Brachm. Hi 25 5 (573, 22)
- πόλις (cultum deorum administrat) A I 6 9 (295 a 14) (Λιπαράων) D 13 (454, 16) λέγεται διχῶς Stoic. D 29 (464, 21) πόλεις συνέστησαν Hi 9 6 (564, 7) οἶκος καὶ π. εὐδαιμονεῖ He 18 (656, 19)
- πολιτής αὐτοῦ He 10 (653, 23) πολιταί D 29 (464, 22)
- πολλαπλάσιος (Πελοποννήσου) A II 21 3 (351 a 9)
- πολλαχῇ ThS 62 (517, 4)
- πολλαχοῦ τῆς γῆς ThO 23 (495, 9) Hi 19 15 (569, 2)
- πολλαχῶς A II 4 10 (331 b 26) (σχηματίζεσθαι) A II 27 1 (357 b 16) (λέγεται) A
- IV 8 1 (394 a 1 b 1) D 22 (459, 15) (μιγνυμένων) D 22 (459, 17)
- πόλος. ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ π. (septemtrionalis) Hi 8 11 (563, 4) περιθλήτης τοῦ π. E II 8 (589, 20)
- πολυαύγεια A IV 9 9 (397 b 25)
- πολυγώνιος ThS 66 (518, 5) 67 (518, 16)
- πολυθεία Plat. E II 6 (588, 22)
- πολυκαμπής ThS 65 (517, 22) 66 (518, 10)
- πολύκενος. διὰ τῶν πολυκένων ἀραιωμάτων Democr. A III 3 11 (369 b 17 cf. 24. 25)
- πολυμέρεια A V 26 4 (439 a 15)
- πολυμυγής A III 3 11 (369 b 27)
- πολύμορφος He 4 (652, 16)
- πολύπλαγκτος (μελέων) Parm. ThS 33 (499, 18)
- πολύπους. προσφερώς ταῖς τοῦ πολύποδος πλεχτάνας Stoic. A IV 4 4 (390 a 12, t b 14) 21 2 (410 a 33)
- πολυπραγμονεῖν *advertere* 489, 21
- πολύπτυχος (Ὀλυμπον) Hi 26 2 (574, 25)
- πολὺς τε καὶ συνεχής A III 1 7 (365 a 22 b 22) 6 (365 a 17 b 17) κατὰ δόξαν τῶν πολλῶν Parm. ThO 6 (482, 12) τὸ πολὺ νᾶμα A IV 1 6 (385 a 26) π. καὶ ὀλίγος χρόνος D 7 (450, 4) (ἀνεμος) D 13 (454, 14) (ὁ ἀὴρ μισγεται) ThS 43 (511, 15) (ἔχειν τὸ ὑγρόν) ThS 45 (412, 4) πολὺ καταδεεστέρας Ph 7 b 6 (539 b 2) διὰ πολ-
 λοῦ *longo intervallo* D 14 (455, 4) ThS 11 (502, 15) μέχρι πολλοῦ 489, 4 ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ D 13 (453, 17)
- πλεόν καὶ ἔλαττον λαμβάνειν ThS 76 (522, 7) τὸ πλεόν καὶ τοῦλάττον ἀριθμῷ κρίνεσθαι D 7 (450, 4) οὔτε πλεῖω γινομένην οὔτε ἐλάττω D 20 (457, 26) πλείονα διάσταςιν A II 31 4 (363 b 9) δύο ἢ καὶ πλείωνων D 28 (463, 24. 29. 464, 6) τὰ πλείω καὶ πλεονάκεις ἡδόμεθα ThS 31 (503, 12 n a 14) ἐκ πλείονος τοῦ πυρώδους A II 25 6 (356 a 5 b 8) cf. πυρώδες ἔχει τὸ πλεόν sim. A V 19 5 (431 a 10) 26 4 (439 a 12) 30 5 (443 a 14) ThS 61 (516, 28) τὸ γὰρ πλεόν ἐστὶ νόημα Parm. ThS 3 (499, 21) ἐπὶ πλεόν ἐξαφθῇ A III 2 3 (366 b 18) παχυνθέντος ἐπὶ πλ. A III 4 1 (370 a 15 b 27) cf. V 18 5 (429 a 10) Hi 7 7 (561, 10) ἐπὶ πλ. γηρῶσιν A V 30 5 (443 a 15) (θέγγεται) ThS 54 (514, 30) (ἀλλοιουμένης) Hi 7 8 (561, 20) (διηπόρησεν) Pl 6 (581, 6) — πλείστον... ὅσον διαφέρει A I 2 2 (275 a 19) πλείστον διέχουσι ThS 16

(504, 2) ἐκ πλείστου πυρός A II 20 5 (349 a3 cf. t b2) τὰ πλείστα τῶν πνευμάτων A III 17 1 (382 a17 b4) ἐπὶ πλείστον εἰσιν ἡμέμενοι ThS 60 (516, 13) κατὰ τὸ πλείστον (dist. πάντως... ἄλλοτε ἄλλως) A-I 29 2 (325 b11)
 πολυσχημάτιστος (συμπλοχὴ ἀτόμων) He 14 (654, 25)
 πολυσχημῶν (ἄτομα) A I 14 3 (312 b19) ὁμοιομερῆ A I 14 4 (312 b20)
 πολυσώματος. πολυσωματωτέρω πυρὶ A III 3 4 (368 a17 b20)
 πολύτροπος He 14 (654, 25) πολυτρόπως A I 28 3 (323 b15)
 πολυχρόνιος A V 30 6 (444 a8) Pl 2 (579, 19) E III 36 (592, 26)
 πολυώνυμος (τὸ εἶδος) D 3 (448, 15)
 πονηρός G 24 (614, 8)
 πονεῖν. οἱ πονοῦντες *aegroti* ThS 21 (505, 20)
 πόνος (opp. ἡδονή, syn. λύπη) A IV 9 16 (398 b18, 20) πόνον παρέχει ThS 29 (507, 23) ἀπάνευθε πόνοιο Xenoph. ThO 5 (481, 13)
 Ποντικός A II 1 4 (328 b5) III 2 5 (366 a21 b29) 13 3 (378 a10) G 18 (610, 22) Ποντική Ἡράκλεια D 13 (454, 12)
 πόντιος (νῆσοι, opp. πρόσγειοι) D 13 (454, 16)
 πορεία τοῦ ἡλίου A I 21 3 (318 a6 b8)
 πορεύεσθαι (ἡλιος) A I Pr. 3 (274 n a4) ἰδὲν τινὰ ὁδὸν πεπορευμένους Pl 4 (580, 6) πορθμὸς Σικελικός 489, 24
 πόρος (οἱ ἐν τῇ πνεύμονι λεπτότατοι) A IV 22 2 (413 a4) (γῆς) D 13 (454, 5) (αἰσθήσεων) Emp. A I 15 3 (313 a6 b9) IV 9 6 (397 a2 b4) ThS 7 (500, 20, 26) 8 (501, 7) 9 (502, 5) 12 (502, 28, 503, 4) 13 (503, 8, 9) 14 (503, 15) 15 (503, 26) 17 (504, 13) 91 (527, 8) — Alecm. ThS 26 (507, 5) πόρους εὐθεῖς (coni. εὐδιδόους, opp. ἐπαλλάττειν) Democr. ThS 74 (521, 13) 80 (523, 14, 17, 18) — Plat. ThS 84 (525, 8) 89 (526, 20) — πόροι αὐλώδεις *astrorum* Anaximandri Hi 6 4 (560, 1, 4)
 πόρρω μεταωρίζεσθαι D 11 (452, 2) (διατεινούσης) D 11 (452, 19) (τοῦ ἡλίου) D 14 a (Add. p. 455)
 πόρρωθεν. τῶν π. ἀκούειν ThS 30 (507, 30) (δρᾶν) ThS 29 (507, 28)
 πορφύρα A I 6 4 (293 a18)
 πορφυροειδής ThS 77 (522, 15)

πορφυροῦς (ἱρὴν) Homer. A III 5 2 (372 a9 b9) (χρῶμα) A III 5 7 (373 a5 b5) ThS 77 (522, 8, 14)
 πόσος (χρόνος) A II 32 (363 a5) (αἰσθήσεις) A IV 10 (399 a1 b1) (γωνίας) He 17 (655, 33)
 ποσός. ποσὴν διανοίαν ἀναλογίαν A IV 8 6 (395 b11) πρὸς ποσοὺς τίνες χρόνους D 39 (471, 21) ποσαὶ καθάρσεις (*quantitativaque sunt*) A V 18 2 (428 a7) ἐπὶ ποσόν A IV 13 11 (404 a9 b15, t b9) κατὰ τὸ ποσόν (dist. κατὰ τὸ ποῖόν, κατὰ τόπον) Arist. A I 23 2 (319 b6) 24 2 (320 a20 b25) — ποσόν *categ.* Arist. Hi 20 1 (570, 11)
 ποσότης Ar. D 2 (448, 7)
 πόστος (μέρος) A I Pr. 1 (273 a10)
 ποταμός D 11 (451, 29) 39 (471, 3, 4) Hi 8 4, 5 (562, 9, 10) († Ταγαβενά) Hi 24 1 (573, 7) (Νεῖλος) *placita* A IV 1 (384 a19)
 πότε *categ.* Arist. Hi 20 1 (570, 11)
 ποτέ *def.* Chrys. D 26 (461, 23) διὰ τί ποτε ThS 53 (514, 14) ποτέ μὲν... ποτέ δέ D 13 (454, 7) ThO 3 (478, 5)
 πότερος. πότερου ἐστὶν ὕπνος... ψυχῆς ἢ σώματος A V 25 (436 a17) πότερον... ἢ A I 3 3 (278 a1) D 25 (460, 23) ThS 4 (500, 1) 13 (503, 9) 34 (509, 2) 72 (520, 20) 81 (524, 6) πότερα... ἢ ThS 49 (513, 10) ποτέρως ἔχει τάληθές ThS 60 (516, 17)
 πότιμος (ὕδωρ) D 34 (467, 18)
 ποῦ *categ.* Arist. Hi 20 1 (570, 11)
 ποῦς. εὖρος ποδὸς ἀνθρωπεύου A II 21 4 (351 a11 b21) μέγας δάκτυλος τοῦ π. A V 17 5 (427 a12) ὁ νοῦς οὐκ ἐν τοῖς ποσίν ThS 47 (512, 27) τὰ ἐν ποσίν οὐκ εἶδεν Hi 1 4 (555, 12)
 πράγμα (ἀνθρώπινα) A I 29 2 (325 b9) (*dei credita*) A I 6 13 (296 a20) γένεσιν ἀγενήτου πράγματος ThO 10 (485, 7) (opp. ὄνομα) A I 28 3 (324 b9) οὕτε πράγματα ἔχειν οὕτε ἄλλω παρέχειν (θεόν Epicuri) Hi 22 3 (572, 10) G 16 (609, 8)
 πραγματεία (τὴν τῆς φιλοσοφίας) A I Pr. 1 (273 a8) τὴν πλείστην πρ. περὶ τῆς πρώτης φιλοσοφίας ποιησάμενος ThO 9 (484, 21) (φυσική) G 16 (608, 13)
 πρακτικός τῶν δεόντων (opp. θεωρητικὸς τῶν ὄντων) A Pr. 3 (274 a4) (ἀνὴρ) A I Pr. 3 (274 a17)

παρὰ τις. ἐν τοῖς ἔξω πράξεως (opp. ἐν τοῖς πρακτοῖς) Arist. A I 29 3 (325 a 8 b 21)
 πράσιμος (χρῶμα) A III 5 7 (373 a 6 b 6) D 14 (455, 6. 14) ThS 77 (522, 14)
 πράττειν (unde πρακτικός) A I Pr. 3 (274 a 16) ἐν τοῖς πρακτοῖς (v. l. πρακτικοῖς, l. πρακτοῖς, opp. ἐν τοῖς ἔξω πράξεως) Ar. A I 29 3 (325 a 6 b 19)
 πρεσβύτερος A I 31 (276 a 11) πρεσβυτέρῳ γενόμενῳ ThO 22 (494, 1) πρεσβυτέραν ἀρχὴν ὕψους (Thaletis) τὴν ἀίδιον κίνησιν (Anaximandri) He 10 (653, 24) πρεσβυτάτοι τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως ταύτης. D 36 (468, 9. 469, 1) (τῶν Ἰωνῶν) He 10 (653, 28)
 πρηστήρ (est inter φυσικά) A I 1 2 (275 a 2) περὶ πρηστήρων placita A III 3 (367 a 21 b 20) D 12 (452, 27) — πρηστήρος αὐλός Anaximandri A II 20 1 (348 a 8 b 7) 25 1 (355 b 21) cf. p. 25. 156
 πρὶν c. inf. A V 26 4 (438 a 23) μὴ πρότερον λῆξαι πρὶν ἢ διαρραγῆναι D 13 (454, 10) — praep. πρὶν στοιχεῖων A I 13 1 (312 a 4 Prol. p. 65)
 προαγορεύειν *vaticinari* Hi 25 2 (574, 11) προάγειν (εἰς τοῦτο) ThO 1 (475, 5) (εἰς ... χαρακτῆρα φυσιολογίας) G 3 (601, 1)
 προαιρεῖσθαι G 1 (597, 2) προαιρέτως (opp. ἀπροαιρέτως) Ar. A I 29 3 (325 b 24)
 προαιρεσις. προαιρέσεως ἐναλλακτικὴ σχέσις A I 29 1 (324 b 19) (dist. ἀνάγκη, τύχη A I 29 4 (326 b 1) 5 (326 b 3) κατὰ πρ. A I 29 4 (325 b 30) IV 22 2 (413 a 2 cf. 6) τῆς ἑαυτῶν προαιρέσεως Hi 19 12 (568, 22) — i. q. αἵρεσις G 1 (597, 13) 3 (599, 4)
 προαιρετικός. αἰτίαν ἐν προαιρετικοῖς A I 29 1 (324 a 9 b 17)
 προανατέλλειν (opp. ἐπικαταδύεσθαι) A II 16 7 (346 b 8)
 προανέλκειν A V 6 1 (418 a 26)
 προβαίνειν μέχρι τῶν πέντε A I 23 4 (320 b 6) προβαινούσης τῆς ἡλικίας A V 19 4 (430 a 17)
 προβάλλειν. προβάλλονται βίον αὐτάρκη Hi 24 1 (573, 4)
 πρόβατον Hi 24 5 (573, 21)
 προγίγνεσθαι. πολλῶν προγεγονότων ThO 1 (475, 11)
 προγινώσκειν. τοῖς ἐκ φιλοσοφίας λαβεῖν τι χρήσιμον προεγνωκόσιν G 2 (598, 3)
 προγνωστικός Hi 8 13 (563, 12) 25 2 (574, 10)

πρόγονος D 39 (470, 18) A V 11 (422 a 14 b 2)
 πρόδηλος D 28 (464, 3) He 19 (656, 23)
 προδηλοῦν Hi 24 5 (573, 25)
 προδιαλύειν D 11 (452, 1)
 προδότης E III 26 (591, 38)
 προεδρία Ph 11, 1 (545 b 24)
 προεντυγχάνειν G 2 (598, 8)
 προέρχεσθαι (αἰσθητὸν ἐξ ἐκαστοῦ στοιχείου) A IV 9 10 (397 b 27) ἐπὶ τοσοῦτον προελθόν D 37 (469, 12)
 πρόθεσις. κατὰ τὴν πρὸς τὸ τέλος πρόθεσιν A I 29 1 (324 b 20)
 προθυμεῖσθαι ThS 48 (513, 8) Hi 1 4 (555, 11)
 προηγεῖσθαι. ψυχὴν πάσης κινήσεως προηγούμενην (v. l. προηγούμενης) A IV 6 2 (392 a 8 b 12) αἰτίας προηγησαμένης A V 29 3 (441 a 23) (ἰδέαι τῶν αἰσθητῶν) D 1 (447 a 21) — προηγούμενος (opp. κατὰ συμβεβηκός) A II 3 4 (330 a 12 b 15) cf. I 15 1 (313 b 5) Theophr. de ign. 14
 προίεμαι. προϊόντος τοῦ χρόνου A V 18 1 (427 a 22) (εἰς ἄπειρον) A II 24 9 (355 a 13 b 12) ThO 10 (485, 9) (εἰς ἀόριστον) He 19 (656, 22) (ἀπὸ τίνος ὀρισμένης ἀρχῆς) ThO 10 (485, 13) (τάξει, sidera) G 3 (603, 12) (ἀπὸ βραχείας τι πρὸς τὸ μείζον) G 22 (612, 16)
 προίεμαι. προιεσθαι (med.) σπέρμα A V 5 (418 a 8 b 1) 1 (418 a 6 saepius) 13 2 (424 a 14)
 προῖσταναι. med. (τέχνων) A I Pr. 3 (274 a 13) (τοῦτων) G 1 (597, 14) (ἀκαδημίας) G 3 (600, 4) (τοῦτο τὸ δόγμα) E II 5 (588, 15) (τὴν περὶ τοῦτων σπουδὴν) G 2 (598, 12) προσετήσατο τῆς κατ' αὐτὸν αἰρέσεως G 3 (600, 20)
 προιστορεῖν 484, 19
 προκαθηγεῖσθαι G 9 (605, 11)
 προκαταλαμβάνειν 491, 16
 προκαταρκτηκός (αἷτιον) G 19 (611, 9)
 προκατέχειν. προκατέχεσθαι τῇ ἀνάγκῃ πάνθ' ἀπλῶς τὰ γεγνηότα καὶ ἔντα καὶ ἐσόμενα Pl 7 (581, 10)
 πρόκροστος ThS 79 (573, 8 cf. n a 7)
 προκύπτειν (τὰ ἔμβρυα) A V 18 4 (428 a 18. 20. 25 b 4. 5. 9) 5 (429 a 9) προκύψας ... φησὶν He 18 (656, 7)
 προλαμβάνειν (τὰς αἰτιολογίας) A V 8 1 (420 a 25)
 προλέγειν τὰ προειρημένα A II 22 6 (352

α12) III 17 4 (383 b11) E II 5 (588, 16)
 προλεῖπειν A II 20 15 (351 b6)
 πρόλληψις (i. e. ἔννοια φυσική) Stoic. A IV 11 3 (400 a22) 4 (400 a24)
 προνοεῖν τῶν ἀνθρώπων τὸν θεόν Stoic. D 29 (464, 26) (τῶν ἀρχομένων) G 16 (609, 16) (κόσμου) Hi 19 1 (567, 8) τῇ ἀπὸ τοῦ προνοούντος αἰτία κατεγράφητο ThO 20 (493, 5) (μηδενός) Hi 22 3 (572, 5) τοὺς προνοουμένους ταύτης G 1 (597, 11) προνοητικός (coni. συνεκτικός) D 9 (450, 16)
 πρόνοια (syn. ἀνάγκη) A I 25 3 (321 a8 b9, t b5) (dist. ἀνάγκη) A I 25 5 (321 a10 b15) Stoic. A I 27 5 (322 b12, t b11) 28 3 (323 b18) D 29 (465, 3) 31 (466, 5) cf. Ph 11, 30 (545 b26) Hi 21 (571, 10) περὶ προνοίας scripsit Chrysippus Ph 15, 5 (548 b25) — πρόνοια Pythag. E I (587, 2) — Aristot. E III 31 (592, 11) — πρόνοιαν μὴ εἶναι Epic. Hi 22 3 (572, 5) E I (588, 3) — προνοία διοικούμενος A II 3 (329 a10 b11) saepius, προνοία καὶ συνοχή θεοῦ A II 4 2 (331 a3 b5) ὑπὸ προνοίας A II 8 1 (338 a1 b2) κατὰ πρόνοιαν D 1 (447 a26 cf. b19)
 πρόοδος, πρόοδον ἐνίστασθαι G 2 (598, 15)
 πρὸς, πρὸς ἡμῶν καλούμενα D 8 (450, 8) — πρὸς ἀνατολῇ καὶ μεσημβρίᾳ A V 7 1 (419 a15) — πρὸς τῷ θηνάρια εἶναι καὶ ναῦλα λέγεται A IV 11 5 (401 a9) πρὸς τῇ μαλακότητι A IV 18 1 (407 a13) πρὸς τοῦτο ThS 53 (514, 14) πρὸς τοῦτοις D 14 (455, 20) ThS 21 (505, 20) 41 (511, 1.6) 59 (516, 8) 71 (520, 4) 72 (520, 21) 80 (523, 10) — πρὸς τὴν φαντασίαν φωτίζεσθαι A II 28 6 (359 a6 b6) — σύμμετρα πρὸς τὴν ὄψιν A I 15 4 (313 a9 b14) ThS 41 (511, 3) κάτω πρὸς τὴν ἡμετέραν ὄψιν A II 24 3 (354 a8 b9) cf. ThS 7 (500, 22) 88 (526, 14) πρὸς τι categ. Arist. Hi 20 1 (570, 11)
 προσάγειν (τὴν αἰσθησιν ἀπαθῆ) ThS 19 (504, 29) addere G 24 (615, 2)
 προσαγορεύειν A I 3 1 (276 a8) 7 (280 b9) 8 (281 a11. 280 b14) 9 (283 a11) D 3 (448, 20) 17 (457, 2) 29 (464, 11) 31 (465, 24) 40 (472, 2) ThO 9 (485, 2) S 9 (501, 14)
 προσανέχειν (τοῖς φιλοσοφούμενοις) E II 7 (589, 1)

προσάπτειν αἰτίαν (ὑδατι τῶν σεισμῶν) A III 15 1 (379 a9) G 17 (610, 2)
 προσαυγάζειν pass. (ὑπὸ τοῦ ἡλίου νεφῶν) A II 30 7 (362 b7 12)
 προσαφωρίζειν ThS 15 (503, 27) 82 (524, 17)
 προσβολή τοῦ ἡλίου A II 28 4 (363 a10 b15)
 πρόσγειος A II 30 6 (362 b2) (opp. τὰ μετάρσια) A III 8 2 (376 a4) D 10 (451, 13) (νήσοι, opp. πόντιοι) D 13 (454, 16)
 προσδέχεσθαι credere Hi 21 4 (571, 20)
 προσδιαρθροῦν ταῖς αἰτίαις τὴν κατὰ προαίρεσιν A I 29 4 (325 b29)
 προσδοκᾶν 489, 28 (ἐκπύρωσιν) Hi 3 1 (558, 19)
 προσεῖναι (τοῖς σώμασι βάρος) A I 12 7 (311 b23)
 προσεμφερέῃς A IV 2 2 (386 a6)
 προσεικέναι, τὰ τοῖς σώμασι προσεικόντα A I 16 4 (315 b10) προσεικέναι ἡλίῳ (?) A II 20 12 (349 a11 cf. p. 14)
 προσεπάγειν G 1 (597, 12)
 προσέχειν ταῖς αἰσθήσεσιν E III 15 (590, 36) ἐν τῇ ψυχῇ Hi 19 2 (283 a11)
 προσεχέειν, κατὰ τὸ προσεχέειν καὶ ἀκριβέειν (opp. κατὰ τὸν ἀνωτάτω λόγον) A IV 4 1 (390 a2)
 προσευνγύναι (τῇ ὕλῃ τὸν τεχνίτην) A I 3 5 (280 a7)
 προσηγορία A I 7 33 (306 a6 b6) 29 7 (326 b13) D 36 (468, 24) Ph 17, 4 (550 b13)
 προσήκειν A I Pr. 3 (274 a14) ThS 51 (514, 3) ὡς οὐ προσήκουσαν ἀποδόντι τῇ γῇ τὴν μέσσην χώραν ThS 22 (494, 2) προσηκούσης παιδείσεως G 24 (614, 15)
 προσημαίνειν D 13 (454, 19)
 προσηνώειν G 6 (603, 16)
 πρόσθεν (v. l. ἐμπροσθεν) καὶ ὀπίσθεν A III 15 10 (380 b3) πρ. εἰπομεν D 27 (462, 15)
 πρόσθεσις (opp. ἀφαίρεσις) A I 3 3 (281 a20) 23 2 (319 b8) V 8 2 (421 a1) D 27 (462, 20)
 προσθλίβειν, προσεθλίβετο ὁ σχηματισμός A I 4 4 (290 a30)
 προσιέναι, εἰδῶλων ἔξωθεν προσιόντων A IV 8 10 (395 a3 b27) πρὸς τοὺς προσιόντας G 1 (597, 15)
 προσιέναι, προσιέναι τοῦτων οὐδὲν (Στωικοί) G 24 (614, 10) τοῦτο τὸ δόγμα... προσήκοντο D 36 (469, 2)
 προσιστορεῖν 494, 1

προσκλίνειν. τῇ ἡδονῇ προσκεκλίσθαι G 3 (600, 10)

πρόσκλησις δογμάτων G 7 (604, 8)

προσκραύειν ἀλλήλοις Hi 12 z (565, 1)

προσκραυσμός (v. l. συγκραυσμόν) νεφών A III 3 12 (369 b 29 cf. a 1)

προσλαμβάνειν A I 6 z (293 a 3) 14 (296 a 22) III 3 z (268 a 5 b 9) (τὰς ἄλλειπούσας ἡμέρας τούτου τοῦ μηνός) A V 13 s (429 b 7) (τι τοῦ ἀέρος βρέφη) A V 15 s (426 a 14) (ἀεὶ τὸ ὑγρὸν τὸ σπέρμα) D 39 (470, 22)

προσλάμπειν pass. (ὑπὸ τοῦ ἡλίου) A II 17 1 (346 a 11 b 12)

προσνέμειν δόγματαν ἑτέροις ἑαυτὸν προσ-
νέμειναι G 3 (600, 20)

προσομοιοῦν κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα G 3 (600, 7)

προσονομάζειν D 11 (451, 25) 29 (465, 2) G 18 (611, 3)

προσπίπτειν. ἡ λαμπρότης τοῦ ἡλίου προσ-
πεσοῦσα A III 5 s (373 a 9 b 9) (εἰδῶλα)
A IV 8 10 (395 a 5 b 29) θίξιν τῶν προσ-
πιπτόντων A IV 21 z (411 a 13) τὴν θά-
λασσαν προσπίπτουσιν D 13 (453, 32)
(χρῶμα) D 14 (455, 7) (δψις) A III 5 s
(372 a 35 b 35) 18 1 (384 a 8) ThS 5 (500,
12) ἀέρος τῇ πυκνότητι προσπίπτοντος
A III 15 z (379 a 19) λογικῇ προσπίπτῃ
ψυχῇ (φάντασμα) A IV 11 z (400 a 28) cf.
s (401 a 2) (τῇ ἀκοῇ) A IV 20 z (410 a 8)
(εἷς τοὺς λείους τόπους) A IV 20 z (410
a 15) (πρὸς τὴν γῆν) D 10 (451, 15) D 14
(455, 24) ThS 41 (511, 8) φθίρεισθαι ὑπ'
ἀλλήλων προσπίπτοντας (κόσμου) Hi 13 z
(565, 14) — τὸ προσπίπτον ἡδύ (coni.
εἰδικόν, opp. γενικόν) Chrysipp. A IV 9 13
(398 b 6)

πρόσπτωσις πνεύματος τῷ χονδρῶδει A IV
16 1 (406 a 17 b 17) (εἰδῶλων) A V 2 z
(416 a 19) κατὰ τὴν πρ. D 13 (453, 31)

προσρεῖν. οἷς ἂν προσρυῇ (πνεῦμα) G 16
(609, 2)

προστάτης (ταύτης τῆς δόξης) A I 7 z
(298 a 12) προστιθέναι A I 3 s (282 a 1)
18 (286 a 1) 6 13 (296 a 15) 23 z (320 b 5)
28 z (323 b 24) ThS 10 (502, 10) 12 (503, 4)
76 (522, 4) 78 (522, 23) 82 (524, 19)
τούτου προσέθεσαν τὴν γνώμην ThS 2
(499, 9)

προσυνιστάναί D 11 (451, 33)

προσυπερβάλλειν 491, 2

προσφέρειν A IV 19 s (409 a 20) (δόμην)
Hi 2 14 (557, 25) τροφήν προσφερόμεθα
A I 3 s (279 a 6 b 4) ThS 44 (511, 27) cf.
A I 3 s (279 a 12 b 8)

προσφερέης A III 10 z (376 a 24) προσφερώς
A IV 4 z (390 a 12) V 20 s (433 a 2)

πρόσφορος μορφῇ D 3 (448, 22)

προσφύειν. προσφύεται 488, 25 τὰς λοιπὰς
ψυχὰς προσπεφυκέναι (τῇ τοῦ ὄλου) Stoic.
D 39 (471, 12) προσπεφυκυίας τῇ γαστρὶ
A V 14 z (425 a 5)

πρόσφυσις 488, 26

πρόσω (opp. ὀπίσω) D 19 (457, 21) εἰς τὸ
πρόσω τοῦ αἰθέρος ὁρμῆσαι Hi 8 z (562, 5)

πρόσωπον. προσώποις χρόνους τρόποις A I
29 s (326 a 1 b 5) ἐπὶ προσώπου ὁ τύπος
ἔσται τῷ ὁρωμένῳ ThS 52 (514, 7)

προτάσσειν. οἱ προτεταγμένοι A IV 3 1 (387
a 11)

προτερεῖν Pl 10 (582, 12)

προτέλεια τῶν κατὰ φιλοσοφίαν G 16 (608,
11)

πρότερος. ἔχει τι πρ. A I 2 z (275 a 25 b 12)
ἐστὶ τινα πρότερα (v. lect. πρότερον) A I
2 z (275 a 29 cf. b 16) τοῦ ὁρατοῦ κόσμου
προτέραν τὴν ψυχὴν A II 6 z (384 a 12 b 3)
πρότερος τῇ δόξῃ, τοῖς δὲ χρόνοις ὕστερος
ThO 9 (484, 20) — κατὰ τὸ πρότερον καὶ
ὕστερον D 6 (449, 15) 7 (450, 6) νῦν τε
καὶ πρ. D 22 (459, 15) πειραθῶμεν ἀπο-
δοῦναι πρ. εἰπόντες ThS 60 (516, 17) τῶν
πρότερον (sc. φιλοσόφων) ThS 58 (516, 2)

πρώτη φιλοσοφία ThO 9 (484, 21) (τὸ
λευκὸν τὴν φύσιν) ThS 81 (524, 4) (θεόν)
Ph 5 a 2 (534 b 6) τῶν πρ. τὰ αἶτια ThO
10 (485, 8) πρῶτα αἶτια (opp. κατὰ συμ-
βεβηκός A I 11 z (310 a 2 b 1) τὰ πρῶτα (sc.
σώματα i. e. στοιχεῖα) Atom. A I 9 z (308
a 1 b 3) 12 s (311 a 8 b 12) s (311 b 18) Hi
15 1 (566, 12) cf. A I 15 11 (314 b 24) —
εἰς πρῶτα ἦκεν G 3 (600, 18) ἀπὸ ποίου
πρώτου στοιχείου ἤρξατο κοσμοποιεῖν ὁ
θεός A II 6 tit. (333 a 13 b 13) — πρώτος
neglegentius positum pro πρότερος A I
7 s (300 a 22) s (301 a 2) cf. 457 n b 4
πρῶτον τῶν στοιχείων i. e. προτέραν ἢ τὰ
στοιχεῖα E III 19 (591, 10) — πρῶτον...
εἶτα... μεθ' ὃν... ἐφ' ᾧ... τελευταίαν
A II 7 z (336 a 8) πρῶτον... μεθ' οὗς,
ὕφ' ᾧ cet. ... μεθ' ᾧ A II 7 7 (337 b 4)
πρῶτον... μετὰ ταῦτα... ἐφ' οἷς A II
15 z (344 a 15 b 12) πρῶτον μὲν... ἔπειτα

... ἔτι δέ ThS 12 (502, 26) 37 (509, 28)
 πρῶτον μὲν ... ἔπειτα ... πρὸς δὲ τούτοις
 ThS 21 (505, 16) πρῶτον μὲν οὖν ...
 ἔπειτα ThS 51 (513, 28) πρῶτον μὲν ...
 ἔπειτα ThS 68 (519, 5) πρῶτον μὲν ...
 ἔπειτα ... ἔτι δέ ThS 87 (525, 28) πρῶτον
 ... ἔπειτα ThS 25 (506, 23) πρῶτον μὲν
 οὖν ThS 79 (522, 26) — τὸ πρῶτον A I
 12 (275 a8) ThS 78 (522, 21) — πρῶτως
 (opp. κατὰ συμβεβηκός) A I 12 (274 a26)
 — πρωτίστη Chrys. Ph 14, 21 (548 b12)
 πρωτίστα Hi 26 2 (574, 29)
 προτιθέναι. προϋθέμεθα διαλεχθῆναι G 2
 (598, 4) πρόκειται ἡμῖν ... θεωρησαι A I
 11 (274 a19) τὸν προκειμενον ἀέρα A IV
 14 1 (405 a7 b7)
 προτιμᾶν Hi 17 (566, 27) 18 1 (567, 2)
 προτρέπειν. προτρέπετο πάντας E III 24
 (591, 26)
 προτροπή (i. e. τροπή Democr. expl. θέσις)
 A I 15 8 (314 b5)
 προϋποβάλλειν (med.) A II 4 15 (332 b21)
 προφέρειν (med. δόξας) Hi 10 1 (564, 13)
 προφήτης Hi 25 2 (574, 10)
 προχεῖν pass. (αὐγὴν) A IV 15 1 (405 b27)
 2 (405 a28 b30) (ἀκτίνες) A IV 15 3 (406
 a11 b11) ὕλην τὴν προχομένην σπέρματος
 A V 4 2 (417 a24) προχυθέντα βρέφη A V
 15 4 (426 a7) 5 (426 a13)
 προωθεῖν (πρὸς τὴν γῆν) A III 4 2 (371 b3)
 (opp. καθέλκειν) A III 15 6 (380 a9) (θά-
 λάτταν sim.) A III 17 1 (382 a19 b6) 6
 (383 a12 b20)
 πρῶην εἰπομεν E III 44 (593, 14)
 πρωτεύειν (πάντων σχημάτων) A I 6 3 (293
 a11)
 πρωτόγονος (τέτταρα στοιχεῖα) E III 19
 (591, 9)
 πτηνός A V 20 1 (432 a6 b5) He 4 (652, 15)
 (ἄρμα Platonis) Hi 19 7 (568, 3)
 πτώσις. τῶν δὲ πτώσεων ὡς δὴ προσηγο-
 ρίας καλοῦσι Stoici D 40 (472, 6 cf. n b3)
 Πυθαγόρειος A I 3 19 (286 b6) v. s. Py-
 thagoras Ind. p. 694 b
 πυθαγορίζειν (Πλάτων) A II 6 6 (335 a3)
 Πυθαγορικός (μονάδας) A I 3 19 (286 b7)
 Πυθαγοριστής Hi 2 18 (558, 7) v. p. 695
 a4)
 πυκνάρμων Democriti A III 3 11 (369 b21)
 πυκνός (opp. ἀραιός) A II 7 1 (335 a9 b6)
 3 (336 a5 b9) III 1 4 (365 a10 b10) V 13 1
 (424 a5) (opp. μανός) A III 1 8 (366 a2

b2) ThS 11 (502, 19) (coni. λεπτός)
 ThS 50 (513, 24) (coni. λείος) A IV 14 3
 (405 a18 b19) τοῦ πυκνοῦ μετέχειν πλεῖ-
 ονος A V 7 2 (419 a21) — πυκνοτέρου
 μήματος A II 20 8a (349 b16) (νέφη)
 A II 30 7 (362 b10) (ὕδατος ὕλην) A III
 5 5 (372 a23 b23) (δσμήν) ThS 30 (508, 2)
 — πυκνότερον ὑπέρισμα D 31 (465, 20)
 πυκνότης (opp. μάνωσις) A I 3 6 (280 a10
 b4) III 3 3 (368 a2 b5) (τῆς ἐπιφανείας)
 A III 15 4 (379 a19) (ἀέρος) A V 20 5
 (432 a25) (opp. μανότης) ThO 2 (477, 1)
 πυκνοῦν A I 4 4 (290 a28) πεπυκνωμένου
 ἀέρος A II 23 1 (352 a15 b12) ThS 55
 (515, 8) He 7 (653, 5) (γῆν) A III 13 4
 (378 a18) D 13 (453, 9) (τροφῆς) A V
 19 5 (431 a2) (ὥσπερ ἔνοπτρον) D 14
 (455, 25) (κατὰ ἔνια) ThS 62 (517, 4)
 (ἐπὶ πλεῖον) Hi 7 3 (560, 22) (opp. ἀραιοῦν)
 ThO 2 (477, 2) Hi 7 3 (560, 19) He 6
 (663, 5) (opp. μανοῦν) ThO 2 (477, 9)
 πύκνωμα τῶν νεφῶν A II 24 5 (354 a15)
 πύκνωσις (ἀέρος) A II 23 2 (352 a20 b17)
 (opp. μάνωσις) ThO 1 (475, 16) (opp.
 ἀραιώσις) Pl 3 (579, 23) συνισταμένης
 ἀτμῆος κατὰ πύκνωσιν D 11 (451, 21) —
 (i. q. πυκνότης) A III 1 6 (365 a10 b19)
 8 1 (375 a15 b16) D 13 (453, 16)
 πυνθάνεσθαι Parm. [ThO 6a] 488, 5
 πῦρ (opp. ψυχρόν) A I 7 3 (299 a8) (opp.
 ἡ χιῶν) ThO 10 (485, 16) (i. e. ἀέρος μά-
 νωσις) A I 3 6 (280 a12 b5) ThO 2 (477,
 2) (ἀβάρεις) D 23 (459, 25) ThS 88 (526,
 8) (εἰλικρινές) D 21 (459, 3) (σχῆμα)
 489, 5 (σύστασις) A III 1 8 (366 a1 b1)
 (ἀναπνοή) A II 7 1 (335 b19) πυρὸς ῥυέν-
 τος A II 5 3 (333 a8 b6. 9) πῦρ (ἡλίου
 cet.) A I 3 1 (276 a20 b13) (ρογι) E III 36
 (592, 23) — πῦρ γίνομαι He 4 (652, 11)
 τὸ ἐν τῇ ζῳῃ πῦρ ἢ τὸ ἐκτός ThS 13
 (503, 5) πυρὸς τὴν ὄψιν οἱ πολλοὶ τιθέασιν
 ThS 37 (509, 32) μόνου δοκεῖ τῶν στοι-
 χείων τοῦ πυρὸς ἀπορρεῖν ThS 20 (505, 5)
 πυρὸς τὸ λευκόν ThS 59 (516, 10) πῦρ
 ψυχῇ He 2 (651, 9)
 κύκλον πυρὸς ἀποκριθέντα τοῦ κατὰ τὸν
 κόσμον πυρὸς Anaximandri Hi 6 4 (559,
 26) — πῦρ expl. Anaximenes Hi 7 3
 (560, 20) 5 (561, 6) — (πολυσωματώτερον,
 opp. νεφελομιγές) — Anaxag. A III 3 4
 (368 a17 b20) — (οὐράνιον Zaratae) Hi
 2 18 (557, 18) — ἀνώτατον κωνοειδές Py-

thag. A I 14 2 (312 a 13 b 16) expl. He 16 (655, 12) (μεσαίτατον) Philol. A II 4 15 (332 b 20) III 11 3 (377 a 10) — Heracliti A I 3 11 (283 a 18 b 4) 7 22 (303 b 8) ThO 1 (475, 15) Hi 4 2 (559, 1) E III 20 (591, 13) He 13 (654, 19) — Hippasi G 18 (G10, 13) — Hipponis Hi 16 1 (566, 20) G 18 (610, 14) — Oenopidis G 18 (610, 15) πῶρ (αἴτιον), opp. γῆ (ἔλη) — Parmenidis ThO 6 (482, 13) G a (482, 18. 482 n b 10) Hi 11 1 (564, 21) — Emped. A II 20 13 (350 a 20 b 20) P 1 10 (582, 11) E III 19 (591, 8) — τὰ λεπτομερῆ ἄνω χωρήσαντα πῶρ καὶ ἀέρα γενέσθαι Leucipp. He 12 (654, 13) — πῶρ σφαιροειδές Democriti A I 7 18 (302 a 4 b 14) — πῶρὸς ἴδιον τὸ ὁρατὸν Plat. ThO 21 (493 n b 14) — expl. Aristot. D 10 (451, 3) Chrys. D 21 (458, 15) — κατ' εὐθεΐαν κινεῖσθαι Zenonis A I 14 6 (313 b 1) (κωνοειδές) Cleanthis A I 14 5 (312 b 23) εἰς πῶρ μεταβάλλειν (τὴν ἑλὴν οὐσαν) ὅσον εἰς σπέρμα Stoic. D 36 (468, 26) E I (587, 16) (μῆξις) D 28 (463, 25. 31) (αἰθερώδες) D 36 (468, 11) δύο γένη (ἄτεχνον... τεχνικόν) D 33 (467, 4. 14) A I 7 33 (306 a 1 b 1) πῶρ (i. e. Ἡφαιστος) Chrys. Ph 12, 21 (546 b 17)

πυρακτοῦν. πεπυρακτωμένου σιδήρου D 28 (463, 25)

πυραμῖς. ἐν ταῖς κατ' Ἀγυπτῶν πυραμίσιν A IV 20 2 (410 a 18) Pyth. A II 6 6 (334 a 20 b 11) He 16 (655, 15)

πυρετός (placita) A V 29 (441 a 1)

πυρίδιον A II 20 3 (348 a 10. 349 b 1) ThO 16 (492, 5) Hi 14 3 (565, 27) P 1 4 (580, 13) cf. p. 158¹, 220

πύρινος (ἥλιος cet. astra) A II 11 4 (340 a 3 b 6) 13 2 (341 a 8 b 6) 10 (342 b 15) 12 (342 a 10 b 23) 20 2 (348 b 8) 25 2 (356 b 1) 3 (356 b 2) D 10 (451, 1) Hi 7 4 (561, 3) (οὐρανόν) A II 11 4 (340 a 3 b 6) πύρινος πῶρὸς τεχνικοῦ D 33 (467, 4) 34 (467, 14) (οὖν κόσμου) A I 7 23 (303 b 11) (δύναμιν) A IV 3 5 (388 a 4 b 7) (ἀκτίνες, opp. μέλαινα καὶ ὀμυγλῶδεις) A IV 15 3 (406 a 13 b 13) — τὸ πύρινον (i. e. τὸ πυρῶδες) Emped. A II 20 13 (350 a 18 b 17)

πυροειδής v. πυρώδης

πυρώεις (ὁ τοῦ Ἄρεος) A II 15 4 (344 a 20 b 18)

πυρός plur. D 28 (463, 22)

πυροῦν A III 3 13 (370 b 5. 6) 12 1 (377 a 27) D 12 (452, 31) ThS 75 (521, 19. 22) νεφῶν πεπυρωμένων A II 13 14 (343 a 1 b 3, t b 4) (πνεύματος) A III 2 6 (367 a 5 b 4) (αἶμα) A V 29 1 (441 a 13) (ἀέρα) D 10 (450, 21)

πυρώδης (πνεῦμα Stoic.) A I 6 1 (292 a 24) 7 19 (302 b 22) G 16 (609, 2) (ἀστέρας) A I 7 30 (304 b 12) cf. D 32 (466, 19) 34 (467, 16) (στεφάνη) A II 7 1 (335 b 9) (πνεύματος φορά) A III 3 13 (370 a 2) (ψυχὴν) A IV 3 4 (388 b 4, t b 6) cf. 5 (388 a 2 b 5) (τυφῶνες) D 12 (452, 30) (ἀναθυμιάσις) D 14 a (Add. p. 455) (ὁ τόπος) D 14 a (Add. p. 455) (χρῶμα) ThS 77 (522, 16) 86 (525, 23) (αὐγὴν) Hi 7 8 (561, 18) — λέγεσθαι δὲ πῶρ τὸ πυρῶδες πᾶν D 21 (458, 27) (coni. τὸ ἀερῶδες) A II 11 2 (339 a 18 b 26) πύρινα ἐκ τοῦ πυρῶδους A II 12 2 (341 a 8 b 6) τοὺς ἐν τῇ πυρῶδει ἀστέρας ὅπερ οὐρανὸν καλεῖ Parmenides A II 15 7 (345 b 17) cf. 7 1 (336 b 1) τὸ ἐν τῇ οὐρανῷ πυρῶδες Philol. A II 20 12 (349 a 12. 350 b 1) τὸ πυρῶδες A II 30 2 (361 a 15 b 18) 4 (361 b 25) IV 3 11 (388 a 7 b 22, t b 16) 9 10 (397 b 32) 13 11 (404 a 13 b 20, t b 13) 14 1 (405 a 7 b 6) V 19 1 (431 a 10) 30 6 (444 a 3) πυροειδές (?) ThS 75 (521, 19) πυρῶδως κατενεχθέντα ἀστέρα A III 3 9 (342 a 4 b 13, t b 8)

πύρωσις D 12 (452, 28) Hi 9 3 (563, 22)

πυτίζειν A III 5 9 (373 a 18 b 18)

πῶγων A III 2 3 (366 b 24)

πῶγωνίας A III 2 3 (366 b 22) 5 (366 a 24 b 32)

πῶς. συμβεβηκότα πως A I 29 2 (325 b 14) φέρεται δὲ πως A I 29 4 (325 b 31) οὕτω πως D 33 (470, 5) ἐλέγχει μὲν πως ThS 47 (512, 20)

ῥάβδος (καμπυτομένης) A IV 20 1 (410 a 1) ῥάβδοι caelestes explic. A III 6 (374 a 9) D 14 (454, 26. 455, 18. 29)

ῥαγδαῖος (ῥαβροί) A IV 1 4 (385 a 15)

ῥάδιος. ῥάδιον ὑπολαβεῖν ThS 80 (523, 18) (καταμαθεῖν) ThS 81 (524, 3) ῥαδίως ἐλκόμενον ThS 83 (524, 28)

ῥανίς A III 5 6 (372 a 32 b 32) saepius

ῥαστώνη G 16 (608, 11)

ῥέζειν (Callimach.) A I 7 3 (299 a 4)

- ρεῖν. πυρός ρυέντος ἐξ οὐρανοῦ A II 53 (333 a8 b6) ρεῖν τε καὶ φέρεσθαι A IV 22 2 (412 a23) (ἀναθυμιάσεως κατὰ τῆς γῆς) D 13 (453, 12) (ὕπὸ τὴν γῆν τὸ πνεῦμα) D 13 (454, 18) (εἰς μέσον τὸ ὕδωρ) Hi 9 2 (563, 18) (ἀπὸ τῶν ἀστρῶν δύναμιν) He 2 (551, 11) — ρεῖν πάντα Hi 1 3 (555, 6) ρευστὴν ὕλην A I 9 2 (307 a24. 308 b1) τὴν οὐσίαν, καὶ μεταβλητὴν Hi 23 2 (572, 25)
- ρέπειν (δεῦρο μᾶλλον ἢ ἐκεῖσε) A III 15 7 (380 a16) ρέψαι μᾶλλον absolute A III 15 10 (381 a1 b1 cf. n b1)
- ρεύμα (syn. ἀπόρροια) Emp. A IV 14 1 (405 a8 b8) (scil. ἀτόμων) Epic. A IV 19 2 (408 a9) ρευμάτων εἰσχρίσεις A V 12 3 (423 a23) ρεῦμ. αἰθερίου πυρός 490, 33 ρεύματος ῥόος Chrys. Ph 12, 22 (546 b18)
- ρευματίζεσθαι *rheumatico morbo laborare* A IV 17 2 (407 a9 b9)
- ρευστικὸς (σπέρμα, conl. ἀσθενέστερον) A V 7 2 (419 a25) ρευστικῶς διακειμένη A I 4 4 (291 a3)
- Ρηγῖνος Hi 16 1 (566, 20) G 13 (610, 14)
- ρήγνυναι. νεφῶν ἐκτριβομένων ἢ ῥηγνυμένων A III 3 13 (369 b35) μία φωνὴ ῥηγνυμένη δ ἢ καὶ ε ἥχους ἀπεργάζεται A IV 20 2 (410 a19)
- ῥῆμα. τοῦτω τῷ ῥήματι προσαγορεύσας A I 3 8 (281 a1. 280 b14)
- ῥῆξις (νέφους) A III 3 1 (367 a27 b26) 14 (370 a5 b10)
- ῥήτωρ ThS 11 (502, 22)
- ῥητῶς ἐκτίθεται Pl 7 (581, 9)
- ῥίγος Plat. ThS 83 (524, 24)
- ρίζου. εἰς ἀπειρον ἐρριζώσθαι Xenoph. A III 9 4 (376 a15) 11 2 (377 a8)
- ρίζωμα (vers. Pyth.) A I 3 8 (282 a10 b5) Hi 2 9 (556, 20) ριζώματα Empedoclis στοιχεῖα A I 3 20 (287 a6)
- ριπίζειν pass. (τὸ ὕδωρ πρὸς ἀνέμων) 487, 16
- ρίς plural. A IV 22 1 (412 a12) ὀσφραίνεσθαι ρισίν ThS 25 (506, 25) 38 (510, 6)
- Ῥόδιος E III 34 (592, 19) 41 (593, 6)
- ῥόος τοῦ ρεύματος (unde Κρόνος) Chrys. Ph 12, 23 (546 b19)
- ροπή. ἴσχειν ῥοπήν πρὸς τι A I 12 2 (310 a17 b24) ῥ. πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα εἰσάγον G 19 (611, 13)
- ροώδης θάλασσα D 13 (453, 31)
- ρύθμός (i. e. ῥυσμός Democ. expl. σχῆμα) A I 15 8 (314 b5) He 13 (654, 17) ῥυθμός καὶ μέλος Hi 2 2 (555, 21)
- ρύμη τῆς περιφορᾶς A II 6 3 (334 a4) D 13 (453, 14) ῥύμης σφοδρότης A III 7 4 (375 b10)
- ρύσις ἀέρος A III 7 1 (374 a19) Stoic. 7 2 (374 a23)
- ῥυσμός Dem. ThO 8 (484, 4) v. ῥυθμός ῥυπτικός ThS 84 (525, 8)
- σαλεύειν pass. A III 15 10 (381 a2 b2) 11 (381 a10) Hi 8 12 (563, 7) (τὰ φυντά) A V 26 1 (438 a8 b4)
- Σάμιος A I 3 8 (280 a18 b13) 15 5 (313 b16) Hi 2 1 (555, 14) 11 (557, 7) E III 8 (590, 5) 12 (590, 24)
- σανιδώδης A III 15 9 (380 a22)
- σάρκινος (ῥζον?) Emp. ThS 9 (501, 14)
- σάρξ A I 3 5 (279 b6) plur. A V 3 6 (417 a17) 5 3 (418 a22) 22 1 (434 a4) — (opp. τὸ ἀπτόν) D 17 (456, 21) τὸ ὁμοίως τῇ σ. θερμόν ThS 2 (499, 10) 86 (525, 21) (στυφά) ThS 44 (511, 29) ἡ τῆς σ. διαφέρει φύσις ThS 48 (513, 5) σκληρόν, ᾧ ἂν ἡ σὰρξ ὑπέλκη ThS 83 (524, 24) σάρκα πάντων ἀπόλλυσθαι E I (557, 19)
- σάρκωσις (μήτρας) A V 9 8 (421 a20) 13 1 (424 a8)
- σάφα (εἰδέναι) Eurip. A IV 12 6 (402 a33)
- σαφής. σαφέστερον ποιεῖ ThS 71 (520, 1) σαφῶς G 2 (593, 7)
- σαφήνεια ThO 11 (485, 19. 20)
- σβεννύναι pass. (λιθοῦς, ἀστέρων) A II 13 9 (342 a3 b12 cf. t b6) 14 (343 a2 b4, t b4) (τὸν ἥλιον) A II 23 4 (353 a6 b7) (φλόξ) A II 29 4 (360 a8 b11) (διὰ ττοντας) A III 2 9 (367 a13 b12)
- σβέσις (opp. ἔξαψις) A II 13 14 (343 a6 b7) 24 4 (354 a9 b12) 29 5 (360 b13) III 3 7 (368 b30) Pl 11 (582, 25)
- σεβασμός (τὸν περὶ τῶν θεῶν) A I 6 9 (295 a6)
- σεῖν D 13 (453, 30. 454, 16)
- σεισμός (placita) A III 15 (379 a6) D 13 (453, 11) Hi 1 2 (555, 4) 7 8 (561, 19) 8 12 (563, 5)
- σέλας (ἀστερωπὸν οὐρανοῦ) Eurip. A I 6 7 (294 a18)
- σελήνη. σελήνης ὑποδραμούσης D 10 (451, 12) ἔλωσ περὶ σ. D 14 (454, 29) σ. πολ- λάκις τρέπεσθαι Hi 8 9 (562, 25) σελήνην

- καὶ μήνα ταῦτά ὄντα Chrys. Ph 12, 15 (546 b 11)
- περὶ σελήνης placita A II 25—31 (355 a 16 b 15 sqq.), praeterea Anaximandri Hi 6 s (560, 3) P 1 2 (379, 17) — Anaximenes Hi 7 4 (561, 4) P 1 3 (580, 3) — Anaxagorae Hi 8 e (562, 14) 7. s (562, 19) 10 (562, 27) — Archelai Hi 9 s (563, 23) — Emped. P 1 10 (582, 13. 14) — τὸ ὑπὸ τῇ σελήνῃν μέρος τοῦ κόσμου παθητόν Arist. A II 4 12 (332 a 3 b 4) μέγρι σελήνης τὰ κακὰ φθάνειν ἐκ τοῦ περὶ γῆν τόπου ταθέντα Hi 4 s (559, 4) 20 e (570, 32) E III 31 (592, 11) cf. τὰ ἀπὸ σελήνης ἄνω ἀθάνατα λέγων, τὰ δὲ ὑποκάτω θνητά Pythag. E I (587, 5) III 8 (590, 11. 12) — Stoicorum D 21 (459, 2) 31 466, 13) 33. 34 (467, 3. 14. 16. 17) (θεός) Ph 13, 10 (547 b 9) 15, 23 (549 b 7) E II 5 (588, 7)
- σεληνιακός (ὕδατος) A II 5 s (333 a 9 b 6. 10) σεμνός (Pythagorei) He 16 (655, 8) σεμνότης (ἡ κατὰ φιλοσοφίαν) G 3 (601, 16) σῆμα Arat. A II 19 s (347 a 23 b 17)
- σημαίνειν A II 19 s (347 a 28 b 22) (ὑετόν) D 14 (455, 2) ThS 77 (522, 12) — καθ' ἕκαστον σημαίνονμενον Chrys. D 22 (459, 16) ὀνόματα εἰς σημαίνονμενα διαιρεῖσθαι G 14 (607, 8)
- σημεῖον (εὐδίας) D 11 (452, 1) (χώρας ψυχρᾶς) D 11 (452, 15) (ὕδατος) D 14 (455, 25) (τῆς παλαιᾶς θαλαττώσεως) 486, 25 (τοῖς κάμνουσιν ἐπὶ γλώττῃ) ThS 43 (511, 21) (διαλεκτικῶν) def. G 9 (605, 9) — σημεῖον ἐποιοῦντο ThO 23 (495, 8) ᾗ περ γῆρται κοινοτάτῃ σ. ThS 20 (505, 7) σ. ὡς οὐκ εἰσὶ φύσει, τὸ ... φαίνεσθαι ThS 63 (517, 13) οὐδὲν σ. ὡς μετὰ λύπης ἐστὶν ThS 32 (508, 19) σημεῖον δέ· ἐὰν γάρ... ThS 40 (510, 21) σ. δέ· καὶ γάρ... ThS 45 (512, 8) 79 (523, 4) σ. δὲ ὅτι ThS 85 (525, 13) (sequ. γάρ) ThS 75 (521, 18) σ. εἶναι διότι (praec. ὅτι... αἰσθάνεται) ThS 42 (511, 13) 44 (511, 26) φέρει τῆς κοιλότητος, ὅτι Hi 9 4 (563, 27) — σημεῖον *punctum* D 31 (466, 16) Hi 22 2 (572, 4) G 23 (612, 20)
- 17)
- σημεῖοῦν. σημειωτόν log. G 9 (605, 13. 6. σῆπειν. σῆπονται λίθοι 487, 13
- σηραγγώδης A III 15 II (381 a 7)
- σῆρραγξ D 13 (454, 8)
- σιγᾶν τοὺς μαθητάς Pyth. Hi 2 s (555, 23) 18 (558, 12)
- σίδηρος D 28 (463, 31) ThS 62 (517, 3) 75 (521, 26)
- Σικελικὸς πορθμός 489, 24
- σικύα *cucurbita* A IV 22 2 (413 a 1 cf. n a 1 ubi addas Platon. Tim. p. 79 κ
- σιωπᾶν Pyth. Hi 2 18 (558, 3) E III 8 (590, 13)
- σιωπή. σιωπῇν ἀσκεῖν Pyth. E I (587, 6)
- σιωπηλός He 16 (655, 8)
- σκαίότης (opp. ἀκολασία) Hi 19 e (569, 10)
- σκαληνός A IV 19 2 (408 a 15) ThS 66 (518, 10. 11) 67 (518, 16) 74 (521, 12)
- σκαφοειδής (ἥλιος) Heracliti A II 22 2 (352 a 8 b 6, t b 3) 24 s (354 a 5 b 7) 27 2 (358 a 1 b 1) 28 e (359 a 2 b 2) 29 s (359 a 17 b 18)
- σκεδαννύοναι D 11 (451, 23) 13 (454, 1) 489, 15 ὁμῆν σκεδαννυμένην ThS 30 (508, 2) v. s. σκιδνάσθαι
- σκέλος ThS 47 (512, 27)
- σκέπας Ph 10, 10 (544 b 19)
- σκέπειν Hi 7 e (561, 11)
- σκέπτεσθαι. ἐσκέπατο δ' εἰς ἐνιαυτὸν ἀστέρας Arat. A II 19 s (347 a 25 b 19)
- σκεπτικός (φιλοσοφία) G 3 (600, 7. 601, 14) 7 (604, 6) σκεπτικοί G 7 (604, 13)
- σκληρίπτειν med. 487, 23
- σκιά (γῆς) A II 29 s (361 b 29) III 1 s (365 a 13 b 13) (μέλαν τι καὶ ἐπιπρόσθησίς ἐστι τοῦ λευκοῦ) ThS 81 (524, 3)
- σκιάζειν ThS 74 (521, 12) pass. (τὸν δίσκον) A II 24 s (355 a 4 b 4)
- σκιαμαχεῖν A IV 12 4 (402 a 13)
- σκίασμα D 10 (451, 16) A II 29 e (360 a 14 b 19)
- σκιδνάσθαι ex Democr. ThS 55 (515, 7) 56 (515, 14)
- σκιερός A II 30 2 (361 b 19)
- σκομαχεῖν He 15 (655, 5) v. σκιαμαχεῖν
- σκληρόγως 486, 16
- σκληρός A V 13 1 (424 a 7) (ὀφθαλμοί, opp. ὕγροι) ThS 50 (513, 22) σκληρὸν καὶ μαλακὸν def. Democr. ThS 62 (516, 30) Platonis ThS 83 (524, 24) τὰ σκληρὰ τῶν λευκῶν (opp. ψαθυρά) ThS 73 (521, 2) 79 (523, 1)
- σκληρόφθαλμος ThS 36 (509, 22)
- σκοπεῖν ThS 33 (508, 22)
- σκορπίος (zodiaci) A I 6 e (294 a 8) V 18 e (429 a 22)

σκοτεινός (ἀήρ) Ph 13, 3 (547, 2) (opp. λαμπρός) Hi 8 2 (562, 2)
 σκότος (ἀγνοίας) He 18 (656, 15) — ἐν τῷ σκότῳ τὰ χρώματα (l. σώματα) A I 15 10 (314 b 18) σκότος εἰ δραστόν (placita) A IV 15 (405 a 26) σκότος Parmenidi est γῆ A II 7 1 (335 a 10 b 7) ThO 6 (482 n b 19) — σκότος Zaratae Hi 2 12 (557, 11)
 σκυβαλώδης E II 8 (589, 18) cf. p. 175
 σμικρότης A V 14 2 (425 a 3) ThO 4 (479 n a 11) S 68 (519, 7. 9)
 Σμυρναῖος E III 17 (591, 3)
 Σολεύς E III 39 (593, 1)
 σομφός (τόποι) D 13 (453, 30) (γλῶτταν) ThS 38 (510, 7) (τὰ ἐντὸς ὀφθαλμῶν) ThS 50 (513, 24)
 σοῦς 589 b 3
 σοφία def. A I Pr. 2 (273 a 12) G 5 (603, 2) (opp. ἀρετή) A II 7 7 (337 b 21) (τέλος) Hi 22 4 (572, 12) (τοῦ κόσμου) christ. He 1 (651, 4)
 σοφισμα expl. G 7 (604, 1. 8)
 σοφιστής 488, 20 σοφιστῶν ἐριζόντων He 2 (651, 15)
 σοφιστικός Ge 2 (598, 10)
 σοφός. ταύτη σοφοῦς ἐκάστους εἶναι ThS 11 (502, 21) — Stoicorum A IV 5 17 (398 b 21) Pythag. E III 8 (590, 10) Democriti A IV 10 4 (399 a 14 b 17) Epicuri Hi 22 4 (572, 11) — οἱ παλαιοὶ . . . σοφοὶ ThS 72 (520, 15) σοφός τις ἀνὴρ A I 7 2 (298 a 22) Hi 19 3 (567, 15). ἔνα τῶν ἐπτά σοφῶν Hi 1 1 (555, 1) E III 1 (589, 22)
 σπασμός (coni. σεισμοί) D 13 (454, 6)
 σπέρμα. σπερμάτων ἔχειν τάξιν A I 6 11 (296 a 6) (δένδρον) A V 23 1 (435 a 4) (ἐν τῇ γονῇ) D 20 (458, 2) (ὕγρα) ThO 1 (475, 6) (ἀποκριθέν) Hi 8 12 (563, 9) — τίς ἡ οὐσία σπέρματος placita A V 3. 4 (417 a 1) (θηλέων) placita A V 5 (418 a 3 b 1) σπ. πεπτικόν Arist. A V 5 2 (418 a 12) σπ. ἀπὸ τοῦ σώματος ὅλου καὶ τῆς ψυχῆς φέρεσθαι Stoic. A V 11 3 (422 a 24) cf. IV 21 4 (411 a 14) def. Zenonis D 39 (470, 17) — Hipponis Hi 16 2 (566, 23) — (i. e. κρούνωμα βρότετον) Emped. A I 3 20 (287 a 16) — (τῆς τοῦ παντός γενέσεως) Heracl. (Stoic.) A I 28 1 (323 a 5 b 4) (πῦρ) Stoic. D 36 (468 a 27 b 27) λόγοι εἰς σπέρμα συνιδόντες Stoic. D 38 (470, 13) v. σ. σπερματικός

σπερματικός (γόνοι) A V 11 1 (422 a 17) (κίνημα) A V 19 5 (531 a 5) (ὁρρός) A V 23 1 (435 a 2) τὸ σπερματικόν (sc. μέρος τῆς ψυχῆς) Stoic. A IV 4 4 (390 a 9, t b 11) G 24 (615, 4. 7) σπερματικούς λόγους Stoic. A I 7 33 (306 a 3 b 3)
 σπεύδω (ἡ μονὰς ἐπὶ τὸ ποιητικὸν αἴτιον) A I 3 8 (281 a 9 b 6) (πάντα ταῦτα τῶν ὀνόματων εἰς τὸν νοῦν) A I 7 31 (304 a 4 b 25) (τὸ θερμὸν ἀνωτέρω γενέσθαι) A III 15 5 (380 a 2)
 σπιθαμή A II 26 4 (357 t b 7) He 17 (656, 3)
 σπινθήρ Hi 8 10 (563, 2) σπινθήρων δίκην A III 2 9 (367 a 11 b 10)
 σπινθηρίζειν A III 2 10 (337 a 15 b 15)
 σπογγία A IV 18 2 (407 a 20) ὥσπερ σπογγιὰ τῷ σώματι τὰ ἀπὸ τῆς τροφῆς θρεπτικά ἀναλαμβάνειν) A V 16 3 (427 a 1)
 σπογγοειδῶς (l. σπογγοειδές) A II 20 14 (351 a 22 b 1)
 σπόγγος D 28 (464, 4)
 σποράδην. ἐν ἄλλοις σποράδην ἀποφαίνεται A I 28 3 (323 b 15) σποράδην εἰρημένα G 2 (598, 6)
 σποράς. τῶν σποράδων καλουμένων (ἄστρων) A III 1 7 (365 b 26)
 σπουδάζειν (περὶ τούτων διαλεχθῆναι sim.) G 2 (593, 7. 16) 7 (604, 8) 16 (603, 9) ἀμφὶ ταῦτα . . . ἐσπούδακεν ἡ ψυχὴ μου τῶν ὅλων ἄρχειν He 18 (656, 6) ὁ μὴ πᾶν ἐσπούδασμένος (i. e. ψαῦλος) G 13 (606, 20)
 σπουδαῖος (opp. ἄφρων, φαῦλος Stoic.) D 39 (471, 20) G 13 (606, 21) cf. G 6 (603 17) σπουδαῖας διαθέσεις Zenonis Ph 8, 33, (543 b 3)
 σπουδή. σπουδὴν προίστασθαι G 2 (593, 12) Σταγειρίτης A I 3 22 (288 a 7 b 7, t b 2)
 στάδιον A II 31 3 (363 a 1. 4 b 1. 2. 5)
 στάθμη. κατὰ στάθμην (opp. κατὰ παρέγκλισιν) κινεῖσθαι A I 12 5 (311 a 11 b 15) 23 4 (320 a 1 b 1)
 σταθμός ThS 61 (516, 26) He 17 (656, 5). στασιάζειν περὶ τῆς ψυχῆς He 3 (651, 17)
 στάσις (syn. ἡρεμία, opp. κίνησις) A I 23 7 (320 a 6 b 12) D 2 (448 a 2) 7 (450, 2) 32 (466, 19) — τὴν ἐναντίαν ἐνεχείρησεν στάσιν Pl 5 (580, 21) — (syn. νεῖκος) Hi 4 2 (559, 1) He 4 (652, 5)
 στατήρ A IV 11 5 (401 a 6)
 στάχυς A I 5 4 (292 a 10 b 3)
 στεγανός 489, 15

στέγειν (coni. χωρήσαι) A I 4 4 (291 a4)
 (ἐν ἑαυτοῖς τὸ πυρῶδες) A V 30 6 (444 a3)
 στεῖρα A V 13 tit. (424 a1 b1) 14 tit. (424
 a2 b3) 14 3 (425 a13)
 στεῖρειν (πρὸς τὸν οἰκεῖον τόπον) 489, 2
 στέλλειν. στέλλεται *consistit* 489, 5 στέλ-
 λουμαι ἐπὶ τὸ ὕδωρ He 17 (655, 34)
 στενός. στενωτέρω (opp. εὐρύτεροι) πόροι
 ThS 7 (500, 21) διὰ στενωτέρου *per an-*
gustius spatium ThS 41 (511, 1)
 στενότης A V 14 2 (425 a4)
 στενοῦν. τῶν βραγγῶν στενουμένων A IV
 22 2 (413 a5)
 στερεῖν. ἐστερεῖσθαι τῶν περὶ σῶμα διαστά-
 σεων D 2 (448, 5) ἐστερημένος τῆς αἰσθη-
 σεως Ph 3 d4 (532 b2)
 στερέμνιος (οὐρανόν) A II 11 2 (339 a16
 b24) (ἀήρ) A IV 19 5 (409 a18)
 στερεός (σῶμα, praec. γραμμῆ, ἐπιφάνεια)
 A I 16 1 (315 b2) (σχήματα) Pyth. A II
 6 5 (334 a18 b9) τείχους δίκην στερεὸν
 ὑπάρχειν A II 7 1 (335 a12 b9) (ἀήρ)
 ThS 50 (513, 21) (opp. κενός ThS 75
 (521, 25) 82 (524, 9) τὰ στερεά (ἀκοῆς)
 ThS 9 (552, 1 n a2)
 στερέωμα διάπυρον A II 25 9 (356 a8 b17)
 στέρησις (opp. ὕλη et εἶδος) A I 2 2 (275
 a31)
 στέρνον plur. A V 24 3 (436 a4)
 στεφάνη Parmenid. A II 7 1 (535 a7 b4)
 στεφανός Hi 26 2 (574, 25) E II 8 (589,
 13)
 στῆθος. περὶ τὰ στῆθη ThS 45 (512, 5)
 (ῥήγεμονικόν) Ph 16, 16 (549 b34) ἐν στῆ-
 θεσφι Hi 26 2 (575, 5)
 στηρίζειν. ἐν οὐρανῷ ἐστήριξεν Arat. A II
 19 3 (347 a24 b18)
 στιλβειν A I 6 4 (293 a18) τῇ στιλβοντι
 καὶ τῇ διαφανεί ThS 26 (507, 2) 77
 (522, 17)
 στιλβων (gen. στιλβωνος cf. 344 n b12.
 345 n a2) planeta ὁ τοῦ Ἑρμοῦ A II 15 4
 (345 a2 b2) 16 7 (346 a6 b6)
 στιλβηδών A II 18 2 (347 a9)
 στιφρός (σάρεξ, coni. πυκνή) ThS 44 (511,
 29) 50 (513, 25)
 στοά (ποιχλή) Hi 20 7 (571, 2)
 στοιχεῖον (coni. ἀρχή) ThO 2 (476, 5) (dist.
 ἀρχή) A I 2 (275 a13 b1) etym. Chrys.
 D 21 (458, 19. 459, 4) (τριχῶς λέγεσθαι)
 D 21 (458, 27) — (γῆν ὕδωρ ἀέρα πῦρ) A I
 2 2 (275 a24 b10) στ. κατ' ἐξοχὴν πῦρ

Stoic. D 21 (458, 15) τῶν ὀνομαζομένων
 στ. A IV 3 11 (389 b7) ThO 2 (476, 6)
 (κούφα καὶ βαρέα) A I 12 4 (311 a2 b4)
 μὴ διὰ παντὸς ἐστῶτας εἶναι ... τοὺς τό-
 πους τῶν στ. A II 7 6 (336 a20 b16) στοι-
 χεῖον εἰς ἄλληλα μεταβολή I 38 (470, 4)
 (συγκράσεις) A V 21 2 (433 a22) cf. 22 1
 (434 a5) στοιχεῖα καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα
 καὶ ζῆα καὶ ἄλλα Hi 22 2 (572, 1) μη-
 δὲν τῶν στ. ἀργὸν μὴδὲ ζῶον ἄμειρον εἶναι
 G 24 (614, 2) τὰ κατ' οὐρανὸν στ. E II 7
 (589, 6) στοιχεῖον ἀπὸ (? πρὸ) στοιχείων
 (ψυχῇ) He 2 (651, 12)
 στοιχεῖα γεωμετρικά Pythagorae A I
 3 8 (281 a6) (σχήματα τῶν δ) A I 14 2
 (312 a12 b15) II 6 5 (334 a19 b10) ἐκ
 τῶν ἀριθμῶν τὰ στοιχεῖα He 16 (655, 11)
 — (syn. σῶματα) Anaximenis A I 7 13
 (302 b5) ThO 4 (479, 15) Hi 7 3 (560, 19)
 — Leucippi, Democriti, Epicuri A I 7 34
 (307 a3 b3) 15 8 (314 b2) IV 9 8 (397
 b14) Hi 12 2 (564, 28) v. Ind. I p. 672 b.
 679 a 685 b — τὰ τέτταρα στοιχεῖα θεοὺς
 καλεῖ Prodicus E III 21 (591, 15) —
 στοιχεῖα Parmen. A I 3 13 (284 t b1) ThO
 6 a (489, 20) S 3 (499, 15) — Empedoclis
 A I 3 20 (287 a1) 7 28 (303 b22) V 22
 (434 a1 b1) ThO 3 (478, 3) Pl 10 (582, 4)
 E III 19 (591, 9) τὰ στοιχεῖα (μάλιστα
 τῶν μερῶν κεκρᾶσθαι ἐν τῇ αἵματι) ThS
 10 (502, 13) στοιχεῖα πρὸ τῶν δ στοι-
 χείων A I 13 1 (312 a2 b2) 17 3 (315 a12
 b26) cf. ThS 11 (502, 18) (θεοὺς) A I
 7 28 (303 b24) — στοιχεῖα δ Platonis Hi
 19 1 (567, 10) σῶματα nominat A I 17 4
 (315 a14) v. Ind. I 691 a — Aristot. A I
 3 22 (288 a9 b9) II 7 5 (336 a12 b12) G
 18 (610, 18) de quinto elemento v. s.
 σῶμα et Ind. I p. 666 b31 στοιχεῖα τῶν
 πάντων οὐσίαν καὶ συμβεβηχός Hi 20 1
 (570, 9) — ἀρμονίαν τῶν δ στ. Dicae-
 archi A IV 2 7 (387 a5 b6, t b7. 10) —
 στοιχεῖα Stoicorum A I 3 25 (289 a4 b2)
 D 21 (458, 13) G 18 (610, 16) (βάρος
 ἔχοντα καὶ ἀβαρῆ) D 23 (460, 2)
 στοιχειώδης (ὀργόν) A I 7 11 (302 b1) III
 16 6 (382 a8)
 στόμα A IV 19 1 (407 a23 b4) V 16 1 (426
 a17) ThS 44 (511, 31) στόματα ἐν τῇ
 μήτρᾳ (cotyledones) A V 16 1 (426 a22)
 στόμιον Anaximandri A II 13 7 (342 b5 cf.
 t b4) 24 2 (354 a3 b4) 29 1 (359 a13 b12)

στοχάζεσθαι A I 31 (276 a13 b6) (τάλη-
θους) 487, 20)
στραπεύειν Hi 33 (558, 25)
στρέφειν. οὐχ ὑπὸ τὴν γῆν, ἀλλὰ περὶ αὐ-
τὴν στρέφεσθαι τοὺς ἀστέρας A II 16 6
(346 a2 b2) στραφέντος τοῦ τύπου ThS
52 (514, 9)
στρογγυλαίνεσθαι A III 4 5 (371 a4 b20)
στρογγύλος A I 131 (312 a5) IV 19 2 (408
a14) Hi 6 3 (559, 24)
στρογγυλοῦσθαι A III 4 2 (371 b5)
στροφή (τοῦ σκαφοειδοῦς) A II 20 3 (354 a5
b7) 29 3 (359 a18 b18)
στρυφνός (χυλός) ThS 63 (517, 15) 66 (518,
5) 70 (519, 29) (dist. ἀστηρός) ThS 84
(525, 7) (coni. δριμύς) ThS 86 (525, 22)
(coni. στυπτικός) ThS 89 (526, 19)
στωματεύς titulus 157
στυπτικός (coni. τὸ στρυφνόν) ThS 89 (526,
20)
συγγενᾶν pass. (ψυχὰς σώμασιν) Hi 22 5
(572, 15)
συγγένεια τῆς δόξης 484, 18
συγγενής A I 7 10 (301 a15) III 2 5 (366
a25 b33) τὰ συγγενῇ φέρεσθαι πρὸς ἀλ-
ληλα ThO 4 (479, 5) 8 (484, 6) S 1 (499,
5) 16 (504, 5) Hi 24 6 (573, 26) τῶν μὴ
συγγενῶν (i. e. ἑτερογενῶν) ThS 14 (503,
17 cf. 13. 19)
συγγίγνεσθαι de discipulo ThO 4 (479,
17)
σύγγραμμα καταλιπὼν Hi 181 (567, 3)
συγγραφεὺς (Ἡρόδοτος) A IV 1 5 (385 a18)
συγγυμνασία τῶν αἰσθήσεων A IV 2 8 (387
a7 b8) (in concubitu) A V 5 2 (418 a12)
συγκαλινδεῖσθαι A IV 19 3 (408 a23)
συγκατάγειν ἐπὶ γῆν ἑαυτῷ τὸ νέφος D 12
(452, 25)
συγκατάθεσις (coni. καταληψίς) Stoic. A
IV 8 12, 13, 14 (396 b4. 6. 9. 10) 21 1 (410
a27) G 7 (604, 1)
συγκαταθετικῶς διεξίναί G 7 (604, 12)
συγκατατίθεσθαι *assentiri* Hi 3 2 (558, 19)
G 7 (604, 6. 11) He 4 (652, 6)
συγκαταφέρεισθαι Addenda ad p. 353
b12
συγκεῖσθαι v. συντιθέναι
συγκεραννύειν A V 13 3 (424 a26) 22 1
(434 a12) D 28 (464, 1)
συγκινεῖν A IV 20 1 (409 a30)
† συγκραματικούς (δυνέους) A V 2 3 (416
a18)

σύγκρασις (τῶν στοιχείων) Asclep. A V 21 2
(433 a21) (τοῦ αἵματος) Emp. ThS 24
(506, 14)
συγκρατεῖν. ἡ ψυχὴ συγκρατεῖ ἡμᾶς Ana-
ximenis [cf. Platonium συνέχειν v. Osanni
Cornutus p. 231] A I 3 4 (278 a13 b10)
σύγκριμα *mixtio* ἀνωμαλότης τοῦ σ. A II
30 2 (361 a13 b14) 5 (361 a19 b30) 6 (362
b2) III 3 11 (369 b13) (πυρὸς πολυκενώ-
τερα) A III 3 11 (369 b24) (πυρῶδες) A
IV 3 5 (388 a2 b5) (opp. τὰ πρῶτα ἀπλᾶ
vel στοιχεῖα) A I 12 5 (311 a8 b12) 15.8
(314 b4) — συγκρίματα i. e. τὰ συνιστά-
μενά ποθεν D 17 (456, 17 cf. 14) — τὰ
ἐπὶ γῆς σ. i. e. ζῶα Chrys. D 21 (459, 1)
Hi 19 1 (567, 11) † συγκρίμασι A IV 7 3
(393 a3)
συγκρίνειν (τὰ στοιχεῖα ἐκ μικροτέρων ὄγκων)
A I 17 3 (315 a11 b24) (σπέρμα) A V
31 (417 a5 cf. n b3) συγκρίνασθαι (?) D 4
(449, 3) συγκριθῆναι εἰς ὕδωρ (ἀτμίδα)
D 11 (451, 26 cf. 452, 2) (ἐν ἐκ πάντων)
D 38 (470, 15) (ὑπὸ τῆς φιλας, opp. δια-
κρινέσθαι) Emp. ThO 3 (478, 5) G 18
(611, 10) He 13 (554, 21) (opp. ἀπορρεῖν)
ThS 20 (505, 11) — (syn. συνάγειν) ThS
84 (525, 6) συγκρινόμενων καὶ σωματο —
ποιομένων G 17 (609, 20)
σύγκρισις (opp. διάκρισις) A I 24 2 (320
a17 b23) 30 2 (326 a23) IV 9 15 (398 b16)
V 25 4 (437 a21) ThO 3 (478, 3) Hi 2 14
(557, 21) G 20 (611, 18) (τοῦ σώματος)
A IV 4 6 (390 a17) (σχήματων) Democr.
ThO 8 (484, 7) — (τοῦ θερμοῦ) ThS 75
(521, 17 cf. n a16) — συγκρίσεις μικρὰς
τάς τοῦ χλωροῦ (*admixtiones*) ThS 76
(522, 6) — *comparatio* (τὴν πρὸς τοὺς
ἄλλους) D 39 (471, 1)
συγκριτικός. τὸ ἀνωμαλον συγκριτικόν [v.
s. σύκριμα] A II 30 7 (362 b5) (opp.
διακριτικός) ThS 86 (525, 21)
σύγκρουσις νεφῶν A III 3 11 (369 b15)
συγκρουσμός (v. l. προσκρουσμός) νεφῶν
A III 3 12 (369 a1)
συγκυκᾶν pass. (τὴν θάλασσαν) A III 17 9
(383 a24 b33)
συγκυμαίνειν. συγκυμαίνεσθαι (v. l. συγκυ-
κᾶσθαι) τὴν θάλασσαν A III 17 9 (383
a24 b33)
συγκυρεῖν (τὸ πυκνόν) Pl 12 (583, 3)
συγγεῖν pass. (opp. διαίρεσθαι) Stoic. D 20
(458, 1 cf. 5)

σύγχρονος (τῷ θεῷ ὤλη) Plat. Hi 19 4 (567, 18) E II 5 (588, 17) G (588, 21)

συγχερῖζειν. χρώματα συγχερῖζοντ' αὐτοῖς τὸν μεταξὺ ἀέρα Strat. A IV 13 7 (403 b27)

σύγχυσις (coni. παράθεσις, μῖξις, κρᾶσις, σύγχυσις) Stoic. D 28 (463, 20) cf. A I 24 3 (320 b34) (dist. διαίρεσις, ἀλλοίωσις, ἀνάλυσις) D 20 (458, 5 cf. 1. 7) 28 (463, 19. 464, 6) (syn. μεταβολή) D 36 (468, 16)

συγχωρεῖν τὸ μὴ ὄν μηδὲ ζητεῖν ThO 8 (483, 15) 17 (609, 13) φ (f. 8) καὶ μᾶλλον ἂν τις συγχωρήσειεν G 24 (615, 9)

συζευγύναι 489, 28

σύζευξις ThS 73 (521, 6)

σῦκον He 17 (655, 34)

συλλαμβάνειν. σπέρμα συλληφθὲν ὑπ' ἄλλου πνεύματος D 39 (470, 20) ὡς εἰπεῖν συλλαβόντι D 14^a (Add. p. 455) γυνή συνουσιαζουσα οὐ συλλαμβάνει A V 9 (421 a7 b2) Hi 26 1 (574, 18)

συλλέγειν (γῆς) τὸν ἀριθμὸν He 17 (656, 1)

συλλήβδην. πάντα σ. A I 15 11 (314 b25) 490, 18 G 16 (609, 10)

σύλληψις. πῶς γίνονται συλλήψεις placita A V 6 (418 a23) 12 2 (423 a17) 18 2 (428 a4)

συλλογισμός def. A I 3 8 (283 a1) G 10 (605, 20)

συλλογιστικός Hi 21 1 (571, 7)

συμβαίνειν *convenire* ᾧ συμβαίνειν τὸν τοῦ ἄρρενος γόνον A V 6 1 (419 a4) — *accidere* σ. καὶ περὶ τὰ ἄλλα ἄστρα A II 28 4 (358 a13 b18) τὰ κατὰ τὰς βράδους συμβαίνοντα A III 6 (374 a10) ἐπὶ τῆς ἡριδος A III 1 2 (365 a5 b5) cf. 16 4 (382 a3) αἷς ὅταν συμβῇ χωρεσθῆναι A V 13 3 (424 a23) πάντα σ. κατὰ λόγον ThO 8 (484, 11) τὸ περὶ τὴν ἀφῆν συμβαίνειν ThS 2 (499, 10) τὰ συμβαίνοντα δυσερῆθ' διὰ τὴν ὑπόληψιν ThS 4 (500, 6) cf. 35 (509, 15) σ. πολλοῖς πεπηρωσθαι ThS 21 (505, 19) (τοῦάντων) ThS 21 (505, 22) σ. ταῦτὸ πάθος ThS 53 (514, 17) — *consequi* D 14^a (Add. p. 455 extr.) ThO 4 (479, 14) S 13 (503, 10) 20 (505, 7) 23 (506, 10) 33 (508, 21) 89 (526, 16) συμβεβηκέναι idem fere quod συμβαίνειν D 14^a (Add. p. 445) 27 (463, 6) — τὰ ἐκ τῶν στοιχείων συμβεβηκός A IV 9 8 (397 b17) κατὰ συμβεβηκός (opp. προσηγμένως) Arist. A II 3 4 (330 a12 b13) τῆς κατὰ

σ. κινήσεως A IV 6 2 (392 a9 b13) κατὰ σ. καὶ παρακολούθημα A I 29 1 (324 a10 b18) (opp. ὅλιν) Arist. A IV 9 3 (396 b22) συμβεβηκός ἐννέα categ. Arist. Hi 20 1 (570, 11) συμβεβηκός (opp. οὐσία) (4 6 (603, 10) (opp. πρῶτως) A I 1 2 (274 a26) κατὰ συμβεβηκός (αἵτια, opp. πρῶτα) A I 11 1 (309 a13 b16) 3 (310 a3 b3) σ. (opp. αἷτιον) Stoic. D 18 (457, 4) τὰ συμβεβηκός (κατηγορήματα) D 26 (462, 2) συμβάλλειν. κοινὴ αἰσθησις, εἰς ἣν συμβάλλουσιν αἱ ἀπλᾶί τὰς φαντασίας A IV 8 6 (395 b4) = 10 2 (399 a7 b8) (ἐαυτοῖς τοὺς τόπους) ThS 52 (514, 13) (γυμνασφοισταῖς) Hi 13 1 (565, 5) (προσηγνῶς) G 6 (603, 16) — *comparare* A V 27 1 (440 a9) — pass. εἰς ζωγονίαν τοῦτο A V 5 3 (418 a16) med. πλεῖστα πρὸς τὴν διοίκησιν D 29 (465, 6) τι ThS 44 (521, 31) (πρὸς τὸν χρηστὸν βίον) G 1 (597, 9) τὴν ἴσην δύναμιν G 19 (611, 12)

συμμεταφέρειν A IV 14 1 (405 a8 b8)

συμμετρία τῶν αἰσθητῶν ThS 35 (509, 13) (coni. κρᾶσις) ThS 32 (508, 19) 46 (512, 13) (ἀριθμῶν) Pythagorae (i. e. ἀρμονία) A I 3 8 (280 a3 b2) Parmen. ThS 3 (499, 17) (τῶν πόρων vel τῆς κρᾶσεως) A IV 9 6 (397 a2 b3) V 26 4 (439 a2) ThS 12 (502, 28. 503, 3) 13 (503, 6) 14 (503, 16) 15 (503, 25) — in librorum dispositione G 16 (608, 6)

σύμμετρος (opp. παντελής) A V 24 2 (435 a18) (τὰ μεγέθη) ThS 36 (509, 19) (κρᾶσις) A V 30 1 (443 a3) (τῇ ὁσμῇ ἀέρα) ThS 39 (510, 15) (τῇ κρᾶσει) ThS 39 (510, 17) cf. 41 (511, 3) σύμμετρα μόρια ἔχουσιν πρὸς τὴν ὄψιν Plat. A' I 15 4 (317 a9 b14) ThS 5 (500, 9) 86 (525, 20) 91 (527, 7) συμμέτρως ἐχούσης τῆς ψυχῆς κατὰ τὴν κρᾶσιν ThS 58 (515, 23)

συμμιγῆς (syn. μικτός) A II 7 1 (335 b12) (ἐξ ἀμφοῖν εἶναι τὴν σεληνὴν) A II 7 1 (335 b20)

συμμιγνύναι pass. (τὰς ψυχὰς εἰς ἐκείνην) D 39 (471, 15)

σύμμιξις Chrys. D 28 (463, 19)

συμπάθεια. τῆς τῶν ὄντων συμπαθείας, coni. τῆς τῶν σωμάτων ἀλληλουχίας A I 18 6 (317 b15) (τῆς διανοίας) A V 12 3 (423 a22)

συμπαθήζω. τῷ παθητῷ τῆς φύσεως σ. A I 7 31 (304 b30)

συμπαρτηρεῖν G 9 (605, 13. 16)
 συμπαρέρχεσθαι 489, 4
 συμπαρίσταναι. τῶν ὀνομάτων ἅμα καὶ
 τῶν πραγμάτων συμπαρισταμένων εὐχρή-
 στως A I 28 3 (324 b 9)
 σύμπας A II 7 7 (337 b 9) Ph 4 a 6 (532 b 12)
 E II 8 (589, 12)
 συμπάσχειν. οὐ γὰρ κἄν συμπάσχη τι τῇ
 ἀκοῇ, διὰ τοῦτο καὶ αἰσθάνεται ThS 57
 (515, 19)
 συμπεριάγειν (ἄστρο) A I 4 3 (290 a 21)
 συμπεριέλκειν A II 20 13 (350 a 17 b 17)
 συμπεριλαμβάνειν (ἄηρ τὰ ἄστρο) A I 4 3
 (290 a 21) συμπεριληφθῇ τι τῷ ὑγρῷ πνευ-
 ματικόν A III 4 1 (370 a 19 b 31) συμπερι-
 ληφθέντας λίθους ὑπὸ τῆς αἰθέρος περι-
 φορᾶς Hi 8 6 (562, 15) med. A III 4 5
 (371 b 25)
 συμπεριπολεῖν μετὰ ἄλλων θεῶν Hi 19 13
 (568, 24)
 συμπεριφέρειν A III 17 1 (382 a 18) pass.
 A II 13 9 (342 b 8) 10 (342 b 17) 16 7 (346
 b 7) Hi 7 5 (561, 7) 8 7 (562, 16)
 συμπηγνύειν pass. ἄερα A II 11 2 (389
 a 17 b 23) γῆν ἐξ ἀέρος καὶ πυρὸς συμ-
 παγῆναι A III 9 4 (376 a 16)
 συμπίπτειν τὸ πάθος A III 18 1 (384 a 13)
 (νόσον) A V 30 1 (442 a 9 b 7)
 συμπλέκειν. συμπεπλεγμένον μηδὲν τῶν
 σωματικῶν A I 7 31 (304 a 7 b 29) (ὕμενα
 διὰ τῶν ἀγκιστροειδῶν ἀτόμων) A II 7 2
 (336 b 7) (τὰ ὁμοιοσχῆμονα) Hi 12 2
 (565, 1)
 συμπληροῦν A I 3 7 (280 a 15) (τοὺς πό-
 ρους) ThS 13 (503, 7) συμπληροῦσθαι λέ-
 γεται ὁ λόγος κατὰ τὴν α ἐβδομάδα A IV
 11 4 (400 a 25) (πῦρ ὑπὸ τριγώνων) He
 16 (655, 13)
 συμπλοκή αἰτιῶν τεταγμένη Stoi. A I 27 4
 (322 a 12) παράλλαξιν ἔχει πρὸς ἀλλήλα
 καὶ συμπλοκήν (σκαληνά) ThS 66 (518,
 12) σ. ἀτόμων Epic. He 14 (654, 24)
 log. G 15 (607, 15)
 συμπολιτεύειν. συνπολιτευόμενον θεοῖς καὶ
 ἀνθρώποις Ph 24 (548 b 15)
 σύμπτωμα συμπτωμάτων Epic. A I 22 5
 (318 b 19) (φύσεις ἢ προαιρέσεις) A I
 29 1 (324 t b 10, cf. b 19)
 συμφέρειν. συμφερόμενα τῇ φύσει Hi 1 3
 (555, 6) (τὰ πάντα ἀλλήλοις καὶ οὐχ ἑστα-
 ναι) Hi 4 2 (559, 2) τὸ συμφέρον A V 2 3
 (416 a 17)

συμφορεῖν. συμπεφορημένος γέγραφε (i. e.
 ἐκλεκτικῶς) ThO 2 (477, 6 n b 21)
 συμφύης (ποιότητες) D 28 (463, 25) 39
 (470, 21)
 συμφυλέτης He 16 (655, 8)
 συμφύειν. συμφουμένων τῶν μερῶν A V
 19 5 (430 a 25) συμφύεσθαι τῇ ἀπορροῇ
 (de Plat. συναυγείῳ) ThS 5 (500, 11) συμ-
 πεφυκῆσαν παιδίου κεφαλῇ Hi 2 15 (557,
 30) — σύμφυτον ἐστὶ τοῖς ζῷοις τὰ συγ-
 γενῇ γνωρίζειν ThS 1 (499, 5) 16 (504, 6)
 σύμφυσις (αὐγῶν) Posidon. A IV 13 3
 (403 b 12 cf. Add) (coni. σύγχυσις cet.)
 D 28 (463, 19) (coni. τάξις σχημάτων)
 ThS 79 (523, 5)
 συμφωνεῖν expl. ThS 85 (525, 18)
 συμφωνία (ἀστέρων) A I 6 10 (295 a 20)
 σύμφωνος. σύμφωνα τῷ Ἐμπεδοκλεῖ ἐφθέγ-
 ξατο Hi 4 2 (558, 30) συμφώνων πρὸς
 ἀλλήλα δογμάτων G 7 (604, 3) — συμ-
 φώνως τοῖς μαθηματικοῖς sim. A II 29 6
 (360 b 16 a 10) V 30 5 (443 a 12) D 38
 (470, 15)
 συμφωνεῖν. συμφωνεῖσθαι ἀλλήλοις
 (ἀστέρων) A III 1 6 (365 a 18 b 19)
 σὺν Καλλιμάχῳ τῷ λέγοντι i. e. Callimachi
 assentiens verbis A I 7 3 (299 a 2) —
 simul cum A I 9 2 (307 b 10) II 1 7 (328
 a 8 b 11) D 29 (464, 22) ThS 84 (525, 10)
 συναίνει (τοὺς πόρους) A IV 22 2 (413 a 3)
 ThS 89 (526, 19) (τοὺς χυμούς) ThS 84
 (525, 6) (coni. συσπᾶν) ThS 65 (517, 24)
 (τὰ ἡ μέρη τῆς κατὰ πάντα φιλοσοφίας)
 Hi 19 23 (570, 7) (τὰ δόγματα τῶν ἄλλων
 σοφῶν) E III 18 (591, 5) (τὰ σποράδην
 εἰρημένα) G 2 (598, 6. 17) — de syllo-
 gismo A I 3 8 (283 a 3) G 10 (605, 21) —
 συνάγουσα (φιλία) Emped. He 8 (653, 10)
 συναθροίζειν A I 4 1 (289 a 13) ἐκ πυρι-
 δίων τῶν συναθροισμένων μὲν δὲ τῆς
 ὑγρᾶς ἀναθυμιάσεως, συναθροίζόντων δὲ τὸν
 ἥλιον A II 20 3 (348 a 10. 349 b 1) = ThO
 16 (492, 5)
 συναθροισμός τῶν λεπτομερῶν σωματῶν
 Atom. A I 24 2 (320 a 15 b 22) (κατὰ τὸ
 ποσόν opp. ἀλλοίωσις) Atom. A I 24 2
 (320 a 20 b 27)
 συναίσθανεσθαι A IV 17 2 (407 a 8 b 8)
 συναιτιάζεσθαι simul causam dicere A III
 3 8 (369 b 2)
 συναίτιος. τὸ συναίτιον def. G 19 (611, 11)
 συνακολουθεῖν ThS 72 (520, 13)

συναλγεῖν (ἡ ψυχὴ πάθει σωματικοῖς) A IV 23 (414 a 22)
 συναλίζειν pass. (εἰς τὸ αὐτό) A III 3 11 (369 b 18) (ἐπὶ τὸ αὐτό) A IV 19 s (409 a 2)
 συνανασπᾶν 489, 2
 συνανέλκειν βάρη A V 26 1 (438 a 8) 489, 8
 συναπολλύναι pass. τοῖς σώμασι D 39 (471, 24)
 συναπτμένειν Hi 24 4 (573 n b 7)
 συναπτειν (τὸν αἰθέρα τῷ πυρὶ) A II 7 4 (336 a 10) (τὰς ἀπὸ τοῦ σώματος εἰς γλῶτταν φλέβας) A IV 18 2 (407 a 17) — (τὸ ἔσχατον τοῦ περιέχοντος τῷ περιεχομένῳ) A I 19 2 (317 a 7) 489, 25 — ἐν ὑγιεῖ συνημμένῳ (logice) G 9 (605, 10) 15 (607, 10. 12)
 συναπτικὸς (δύναμιν τῶν μερῶν πρὸς ἀλλήλα) Zeno Ph 8, 1 (542 b 1)
 συναρμόττειν de Plat. συναυγεία ThS 5 (500, 10)
 συναρτᾶν. συνηρτῆσθαι τὰς αἰσθήσεις πρὸς τὸν ἐγκέφαλον ThS 26 (507, 3)
 συναυγασμός (ἀστέρων) Democr. A III 1 6 (365 a 19 b 20) 2 2 (366 a 15 b 15)
 συναύγεια Platonis A IV 13 11 (404 a 7 b 14, t b 8)
 συναύξειν (opp. φθείρειν) ThS 18 (504, 18) 19 (504, 24)
 συναφή σωμάτων D 28 (463, 21)
 συναφής (opp. κχωρισμένος) A I 7 32 (305 a 7)
 σύναψις ThS 73 (521, 7)
 συνδεῖν. συνδεδέσθαι τῷ κρυστάλλῳ τοὺς ἀπλανεῖς A II 13 11 (342 a 7 b 20) (τοῖς σώμασι τὴν ψυχὴν) G 24 (613, 19)
 σύνδεσις (σχημάτων) ThS 79 (523, 7 cf. n a 7)
 συνδετικὸς (opp. ἀσύνδετος) astrolog. A V 18 6 (429 a 15)
 συνδιαγίγνεσθαι G 3 (600, 19)
 συνδιακουφίζειν G 19 (611, 15)
 συνδιατυποῦν (αὐτοῖς τὸν ἀέρα σχήματα) A IV 13 s (404 b 1)
 συνδιαφθεῖρειν pass. (τῷ σώματι ψυχὴν) A IV 7 4 (393 a 9)
 συνδιδόναι αὐτῇ (sc. τὸ νῆμα) addere A IV 1 6 (385 a 27)
 συνδεδρεύειν coniunctum esse τῶν συνεδρεύοντων αὐτοῖς A II Pr. (327 a 3)
 συνεῖναι ταῖς βουλομέναις E I (587, 12)

III 22 (591, 21) (δημοσ(α) γυναιξί) E III 41 (593, 14)
 συνεισάγειν A I 27 s (322 a 7)
 συνεισκρίνειν pass. (ταῖς ἀναπνοαῖς τὴν δόμην) A IV 17 2 (407 a 6 b 6)
 συνεκτείνειν A IV 13 11 (404 a 13, t b 13)
 συνεκτικὸς (ὕψις) A V 30 1 (442 a 3 b 1) (coni. προνοητικὸν τῶν οὐρανίων, θεῶν) D 9 (450, 16) cf. 475, 8 n a 7) (αἰτίον) G 19 (611, 9)
 συνεκφαίνειν pass. (ἐκ τῆς κράσεως τὴν ἐκάστου . . . ποιότητα) D 28 (464, 1)
 συνελαύνειν A IV 1 4 (385 a 12)
 συνέλκειν βάρη (v. l. συνανέλκειν) A V 26 1 (438 a 11)
 συνεμπιπράναι D 12 (452, 28)
 συνενοῦν E III 19 (591, 10)
 συνέντασις τοῦ μεταξὺ ἀέρος Chrys. A IV 15 s (406 a 4 b 4)
 συνεντείνειν A IV 13 11 (404 b 19)
 συνεξομοιοῦν pass. A I 6 1 (292 a 25) 7 19 (303 b 1)
 συνεπελαφρίζειν 489, 10
 συνεπιγράφειν (τῇ δόξῃ ταύτῃ) A IV 13 10 (404 b 9)
 συνεπισπᾶν med. A V 6 1 (419 a 2)
 συνεργεῖν 490, 10
 συνεργός (αἰτίον) G 19 (611, 13)
 συνέρχεσθαι (opp. χωρίζεσθαι) A V 13 3 (424 a 25) συνερχόμενα φιλότῃ Emp. ThO 3 (478, 9) (εἰς ἓν) G 14 (607, 2) μῆγμα συνεληλυθός D 39 (470, 19)
 σύνεσις (i. q. αἴσθησις) ex Democrito ThS 71 (520, 3)
 συνεστιᾶν Hi 2 16 (558, 5)
 συνευνᾶν pass. Hi 26 1 (574, 16)
 συνέχειν continere (ἐν τῇ γῇ) D 13 (453, 15) τῶν συνεχόντων (i. e. συνεχῶν) D 26 (461, 30)
 συνεχής (γραμμῇ, ἐπιφάνεια cet.) A I 16 1 (315 b 1) D 5 (449, 5) (ἀστέρες) A III 1 6 (365 a 18 b 18) (ἀήρ) A IV 19 4 (409 a 9) (χρόνος) D 6 (443, 17) τῷ συνεχεῖ τῶν ψευδῶν 486, 15 — συνεχῶς A I 4 1 (289 a 11) A III 1 7 (365 b 27) Pl 4 (580, 12) συνεχῶς οὖσα ThS 33 (508, 26) Hi 12 1 (564, 27)
 συνηγορεῖν. συνηγόρησεν ταύτῃ τῇ γνώμῃ A I 7 2 (298 a 13)
 σύνθεσις τῶν μύθων D 28 (464, 8)
 συνθᾶν (πλάσας ἔππον) D 27 (463, 7)
 σύνθραυσις A III 3 3 (368 b 6)

συνιέναι. συνιουσῶν ἀναθυμιάσεων A III 74 (375 a5)
 συνιέναι. ξυνίησι (opp. αἰσθάνεται, syn. φρονεῖ) Alecm. ThS 25 (506, 21) συνεῖναι ἀλλήλων ThS 44 (512, 1) 45 (512, 8)
 συνιζάνειν ThS 43 (511, 17)
 συνιζειν D 38 (470, 5) 491, 5
 συνιστάναι. συνεστάναι τὰ ζῷα A I 34 (278 a18 b14) (τὸ πᾶν) A I 3 22 (288 b15) (ὁ κόσμος) A I 4 (289 a5, 7) II 4 5 (331 b10) 8 1 (337 a5 b27) cf. Hi 16 1 (566, 22) πῶς συνέστη θάλαττα A III 16 (381 a12) τῶν κατ' ἰδίαν ἔξιν συνεστῶτων D 23 (459, 19) ἀπορροῖας συνισταμένας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ κατόπτρου A IV 14 1 (405 a4 b4) (εἰδωλα) A IV 14 2 (405 a13 b12) (τὰ πάθη ἐν τῷ ἡγεμονικῷ) A IV 23 3 (415 a3) (τὰ νέφη) A III 4 3 (371 a2 b7) cf. 4 (371 b14) ἀτμῖδος συνισταμένης κατὰ πύκνωσιν D 11 (451, 21) (ὕγρον) D 11 (451, 27) (ἵριον περὶ ἥλιον) D 14 (455, 3) (ἐμφάσεις) D 14 (455, 30) τινὰ τῶν συνισταμένων ποθέν D 17 (456, 14) ἄηρ συνιστάμενος (syn. πυκνούμενος) He 7 (653, 5) εἰς ἀέρα συνεστῶτα Hi 7 8 (561, 19) — ἐκ τῶν ἀτόμων συνεστῶτα (κόσμον) Atom. A II 3 2 (330 b3) 3 (330 b5) τὸ ἐξ ἀέρος συνιστάμενον (ὕδωρ) A III 16 6 (382 a10) (τὴν ψυχὴν ἐξ ἡμερῶν) A IV 4 4 (390 a6, b8) (τὰ ἄστρα ἐκ τοῦ αἰθέρος) D 9 (450, 16) (κόσμον ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώπων) D 29 (464, 20, 23) 31 (466, 18) (ἐκ τοῦ στερεοῦ καὶ τοῦ κενοῦ) ThS 75 (521, 25) (ἐκ πυρὸς τὰ πάντα) Hi 3 1 (558, 17) (τοὺς ἀστέρας ἐκ τοῦ πυρὸς) Hi 7 5 (561, 6) (διὰ πυρὸς καὶ ἀέρος) D 21 (459, 2) — συνίστασθαι (opp. διαλύεσθαι) D 21 (458, 16, 17) (opp. λαμβάνειν τὴν ἀνάδυσιν) D 21 (458, 29) — συνέστηκε νοῦς ἐν τῇ κεφαλῇ A I 6 3 (293 a16) (τὸν κόσμον περὶ τὸ ἑαυτοῦ μέσον) A II 10 1 (339 b13) (ὁ παρῶν χρόνος περὶ τὸν διορισμόν) D 26 (461, 18, 21) συνεστὸς ἡ καὶ ἰσχυρὸν σπέρμα A V 7 3 (419 a24) — ἡ σύγκρισις τῷ ἀνθρώπῳ συνεστᾶθη A V 25 4 (437 a21) — συνιστάναι *constituere* A I 6 9 (295 a14) G 1 (597, 13) — *comparare* A I 6 14 (296 a25) συνίστησιν πνεύμονα χώνης δίκην i. e. οἶται συνεστάναι A IV 22 2 (412 a20) ThS 17 (504, 11) v. s. ἰστάναι, κινεῖν, ποιεῖν

συνοδεύειν (σελήνην ἡλίῳ) A II 29 6 (360 a12 b17)
 σύνοδος (τῶν σωμάτων) A I 4 2 (290 a3) D 2 (448, 11) (σελήνης) A II 29 4 (360 a7 b10) 32 1 (363 a15 b21) (ἀστέρων) A III 2 2 (366 a13 b14) (ἡλίου) D 33 (467, 10)
 συνοικεῖσθαι *accommodare* Ph 13, 8 (547 b7 cf. n b2) 13, 24 (547 b23) 14, 17 (548 b8) 17, 7 (550 b16)
 συνοικεῖσθαι Ph 14, 4 (547 b34 cf. n b2) 15, 7 (548 b30)
 συνομολογεῖν A II 16 3 (345 b26)
 συνορᾶν (ἐκ τούτων) A I Pr 8 (274 a5) τοῦτο οὐκ ἐστὶ συνεῖδον ThS 36 (509, 19) — *constituere* G 3 (600, 2)
 συνουσία (πρὸς ὁμιλητάς) G 4 (600, 4)
 συνουσιάζειν (γυνή) A IV 9 (421 a6 b1)
 συνοχή (τῆς ἰδίας εὐδαιμονίας) A I 7 7 (300 a10) (coni. πρόνοια) θεοῦ A II 4 2 (331 a3 b3) (Philolai ignis centralis) A II 7 7 (337 b2) (κατὰ τόπον ἢ σχῆμα, opp. μεταβολή) Stoic. D 24 (460, 7)
 συντάττειν ὡς ἰσόστοιχα ThO 3 (478, 11) (μετὰ τοῦ σώματος) A IV 3 10 (388 b20)
 συντελεῖν εἰς τὸ λογικὸν μέρος G 16 (608, 4) pass. (τὰ καθ' ἕκαστα) G 17 (610, 5)
 συντέμνειν A II 20 13 (350 a19 b19 cf. p. 53)
 συντιθέναι med. (δόγματι) Hi 3 1 (558, 18) — συγκεῖσθαι A I 3 8 (282 a13) (ἐκ θραυσμάτων) A IV 19 4 (409 a9) (τὰς ὁψεις οὐχ ὁμοίως) ThS 8 (500, 29) — (ἐξ ἀμφοῖν ἴσων αἰσθησιν) ThS 8 (501, 11) (ἀνωμαλῶς) ThS 62 (517, 3) (ἐκ περιφερῶν σχημάτων) ThS 65 (517, 26) cf. 73 (521, 3)
 σύνθετος (opp. ἀπλοῦς) 478, 17 (στοιχεῖα) A I 1 2 (275 a21) 3 8 (281 a5 b4) (ζῷον) A I 7 32 (305 a9) (εἶδη αἰσθήσεως) Arist. A IV 8 6 (395 b3) 10 2 (399 a6 b7) (αἰσθησις) Arist. D 15 (456, 2) (ψυχὴν) Hi 19 10 (568, 13) — προσαγορεύσας ἀκτινεῖδωλον συνθέτως A IV 13 5 (403 a10)
 σύντομος G 11 (606, 4) συντόμως G 2 (598, 7) συντομώτατα G 16 (608, 6)
 σύντονος. τῇ τῆς χροιάς συντόνῳ A I 6 4 (293 a20)
 συντρίβειν E II 8 (589, 11)
 συντυγχάνειν (τῷ ἀέρι τὰ νεύρα) A V 22 1

(434 a 9) *acidere* abs. (θάνατον) A V 24 z (836 a 8) (ἐπὶ τῶν πλεόντων) D 24 (460, 14)

συνυπάρχειν ἀνθρώποις τὰς τέχνας 488, 13
συνωθεῖν A II 23 z (352 a 19 b 17)

συνωνύμως λέγεται A I 3 z (273 a 15 b 11)

Συρακούσιος A I 3 19 (286 b 5) Hi 15 z (566, 11)

συρράσσειν. συρραξάντων διαμάχη 489, 7

συρρεῖν (εἰς τὴν κοιλίαν) ThS 65 (518, 3) 66 (518, 7) (πολλὰ σώματα) Hi 12 z (565, 1) συρρεῖν Hi 14 z (565, 31)

σύρρυσσις 489, 29

σύσχιος D 14 a (Add. p. 355)

συσπᾶν καὶ συνάγειν ThS 65 (517, 24)

συσσῆπειν. συσσεσημμένης (τῆς γῆς) Hi 2 14 (557, 22)

σύστασις. σύστασιν διδόναι D 21 (458, 19)

(ποιεῖσθαι) D 23 (459, 26) κατὰ τὴν τοῦ νοῦ σ. A I 6 18 (297 a 7) (πυρός) A III 1 z (366 a 1 b 1) (διάπυρος) A III 2 z (366 a 17 b 17) (δρόσος) D 11 (452, 13)

(τοῦ κόσμου) 493, 7 τῆς ἐκ πυρὸς κατὰ σύστασιν εἰς ἀέρα μεταβολῆς Stoic. D 21 (458, 22) cf. 23 (460, 1) 28 (463, 19) —

ἡ ἀρχὴ ὡς ἐν τρόπῳ συστάσεως G 8 (605, 3 cf. 5) συστάσει (dist. οὐσίᾳ, δυνάμει) G 13 (606, 13, 17)

συστάτης τῶν τεχνῶν G 3 (600, 12)

συστατικός (μετ' ἄλλων) D 21 (458, 22)

(opp. διαχυτικός εἰς φύσιν) ThS 84 (525, 11)

συστέλλειν pass. (opp. παρεκτείνεσθαι πρὸς πλέονα τόπον) Stoic. A II 4 14 (332 b 17)

ThS 50 (513, 19) (πῦρ εἰς αὐτό) A I 3 11 (284 a 5 b 3) — συστολῇ *repellere* A IV 22 z (414 a 8)

σύστημα. νεφῶν πεπυρωμένων συστήματα ἢ κινήματα A III 2 11 (367 a 18 b 17 cf. n a 10) (ἐξ οὐρανοῦ cet., κόσμος) Stoic. D 29 (464, 18, 22) 31 (465, 14)

συστολῇ in respirando A IV 22 z (414 a 14)

συστρέφειν. ἀέρα συνεστραμμένον νεφοειδῇ A II 25 15 (357 b 2)

συστροφῇ. συστροφὴν ποιῆσαι Pl 12 (583, 3) συστροφαὶ ἀνέμων καὶ νεφῶν A III 3 z (369 b 4) (πνευμάτων) Hi 1 z (555, 5 cf. n a 10)

συχνός D 1 (447 a 11) ἐν συχνοῖς A IV 13 z (403 b 23)

συχνοῦς *nila lucania* A IV 90 z (410 a 17)

globus A II 6 1 (333 a 18 b 17) D 19 (457, 22) οὐ περὶ σφαῖραν περὶ δὲ κύλινδρον

Add. p. 353 b 12 — φλογὸς σφαῖραν Anaxi-

mandri Pl 2 (579, 15) — (τοῦ περιέγοντος) Pyth. A I 21 1 (318 a 2 b 4) (τοῦ παντός)

A II 6 z (335 a 1 b 1) 12 1 (340 a 8 b 13)

III 14 1 (378 a 22) — (περιέγωνα ἡλίου) Emped. A II 23 z (353 a 2 b 2) — Aristot-

telis A I 7 32 (305 a 7) II 3 z (330 a 9 b 12)

16 z (345 b 28) 20 11 (349 a 6, 1 b 9) D 9 (450, 13) σφαῖρα τοῦ παντός *sedes dei*

Arist. A I 7 32 (305 a 4 b 11) — τῆς ὄλης σφαῖρας τοῦ κόσμου Stoic. D 23 (459, 25)

σφαῖρα τῶν ἀπλανῶν et σφαῖραι τῶν πλανωμένων Chrys. D 31 (466, 9) — σφαῖρα ἡμι-

πύρωτος Berosi A II 25 12 (356 b 23) — *sphaera docendi instrumentum* A II 23 z (353 a 17)

σφαιρικός (σχήματα τῶν δ στοιχ.) Pyth. A I 14 z (312 a 11 b 15) (τοὺς ἀστέρας) A II 14 1 (343 a 18 b 18) (ἰδεῖν) A IV 3 z (388 a 3 b 6) — σφαιρικός κινεῖται (opp. κυκλικῶς) A IV 19 z (409 a 16) (τὸ ὅπῳ περιεχέσθαι) D 31 (465, 21. 466, 1)

σφαιροειδῆς (dist. ἐπιμήκης) A IV 19 z (408 a 31) (κεφαλῇ) A IV 21 z (411 a 23)

(τοῦ χυλοῦ τὸ σχῆμα) ThS 6S (519, 11) (κόσμος) A I 6 z (293 a 10) II 2 1 (329 a 2 b 6) 2 (329 b 9) et saepius Hi 15 z (566, 17)

(γῆ) A III 10 1 (376 a 21) (αἰθήρ) D 9 (450, 19) (ἡλίου) A II 22 z (352 a 10) z (352 b 9) D 33 (467, 13) (σελήνην) A II 27 1 (357 a 10 b 15) D 34 (467, 18) (ἄστρον σχήματα) D 10 (451, 3) (θεόν) Xenoph. ThO 5 (481, 9) Hi 14 z (565, 26) cf. A I 7 z (299 a 15) (ἀκίνητον καὶ πεπερασμένον) Parmenid. A I 7 26 (303 b 17) ThO 6 (482, 11) Hi 11 1 (584, 19)

σφαλερός B III 26 (591, 37)

σφάλμα A I 19 20 (569, 25)

σφαιτερίζεσθαι ὡς ἰδὼν ἐπινόειν A II 12 z (341 a 2 b 2)

σφήνωσις A III 15 z (380 a 5)

σφίγγειν (τῇ τοῦ πυρὸς δυνάμει) 489, 15 E II 8 (589, 14)

σφόδρα. ἐκ μέλανος σφόδρα καὶ χλωροῦ ThS 77 (522, 14) ThS 84 (525, 8) D 10 (450, 22) σφόδρα κατενεχθείσης D 11 (451, 24)

σφοδρός D 13 (453, 14) σφοδροτέρα ἐκλαμψις A III 3 12 (369 b 30 a 3) σφοδρότατη κίνησις ThS 9 (502, 2) σφοδρῶς A V 26 1

(438 a 10 b 7) σφοδρῶς φερόμενον D 12 (452, 26)
 σφοδρότης τῆς ῥύμης A III 7 4 (375 b 10)
 σφραγίζειν Hi 2 16 (558, 2)
 σφραγίς D 1 (447 a 9 b 8)
 σφυγμός (γῆς, conī. τρόμος) D 13 (453, 27, 454, 4)
 σχεδὸν πάντες A I Pr. 3 (274 a 1) cf. ThS 60 (516, 20) σχ. οἱ πολλοί ThS 36 (509, 17)
 σχ. νεώτατος ThO 2 (477, 5) σχεδόν τι A V 8 1 (420 a 25) ThO 8 (484, 14) οἱ μὲν ἄλλοι σχ. ἀπολείπουσιν ThS 2 (499, 12) σχ. ταῦτα λέγει ThS 8 (501, 11) σχ. ἐναντίως ἔχει ThS 20 (505, 9) σχ. δὲ ὡς εἰπεῖν ThS 30 (508, 3) σχ. ὁμοίως ThS 57 (515, 22) 91 (527, 6) σχεδὸν δὲ ThS 78 (522, 19) σχ. ταῦτα ἐστὶν ThS 86 (525, 26) σχεδὸν ὁμολογεῖται ThS 90 (526, 26)
 σχεσίς. τὴν τοῦ ποιοῦντος πρὸς τὴν ὕλην σχεσίαν A I 26 3 (321 a 19 b 20) κατὰ τὴν πρὸς τὸ τέλος πρόθεσιν ἐναλλακτικὴν σχ. A I 29 1 (324 b 21) (σώματος κατὰ ταῦτα . . . νῦν τε καὶ πρότερον) D 22 (459, 14) (opp. κίνησις) Stoic. D 24 (460, 7, 17)
 σχῆμα (dist. μέγεθος, βάρος) A I 3 18 (285 a 13) (σωμάτων) A IV 6 2 (392 b 14) 8 6 (395 b 13) D 2 (448, 6) (περιτεκλεσμένον) A I 4 1 (289 a 7) (κόσμου) A I 6 2 (293 a 7) οὐ σχήματος μορφαί, ἀλλὰ χρώματος A III 5 7 (373 a 2 b 2) — σχήματα τῆς ἐρμηνείας Aristot. A I 11 4 (310 b 6)
 σχῆμα def. A I 16 1 (312 a 9 b 12) placita A I 14 (312 a 8 b 11) (γῆς) placita A III 10 (376 a 20) (τὸ περὶ τὸν ἀέρα καὶ τὴν ἐπιφάνειαν) A IV 20 1 (409 a 28) (κόσμου) placita A II 2 (329 a 1 b 6) (ἀστέρων) placita A II 14 (343 a 16 b 17) (ἡλίου) placita A II 22 (352 a 4 b 4) D 33 (467, 13) (σελήνης) placita A II 27 (357 a 8 b 13) D 34 (467, 16, 18) σχήματα Pyth. A II 6 5 (334 a 18 b 10) He 16 (655, 10) — Democr., Epic. A I 4 1 (289 a 14) (dist. θέσις, τάξις) A IV 9 8 (397 b 16) (τῶν ἀτόμων ἀπεριληπτα, οὐκ ἄπειρα) A I 3 18 (286 a 5) (τὰ ἐν ταῖς ἀτόμοις) ThS 8 (483, 17) σχημάτων ἔκαστον εἰς ἑτέραν ἐγκοσμούμενον σύγκρισιν ἄλλην ποιεῖν διέθεσιν ThO 8 (484, 8) σχ. μεταπίπτον Democr. ThS 63 (517, 11) ἀνατίθησι τοῖς σχήμασι τὰ αἰσθητά ThS 64 (517, 19) (χυλῶν) ThS 67 (518, 19) οὔτε οἶοντε τὸ σχ. πάθος εἶναι ThS 69 (519, 15) (opp. θέσις)

ThS 79 (523, 2) σχήματων τὰς μορφάς ThS 79 (523, 8) (συνδιατυπῶντα τὸν ἀέρα) A IV 13 8 (404 b 1) — μυστικά σχήματα (θεοῦ) Cleanthis E III 37 (592, 31) σχηματίζειν. ἐσχηματισμένος A I 4 1 (289 a 8) σχηματίζεσθαι πολλαχῶς σελήνην A II 27 1 (357 b 16)
 σχηματισμός A I 4 4 (291 a 1) (πρώτους τῆς ὕλης) Stoic. A I 15 6 (313 a 12 b 20) (τοῦ νέφους) A III 2 5 (367 a 2 b 2) (μήτρας) A V 13 1 (424 a 11)
 σχίζειν pass. (ταῖς κόπαις θάλαττα) A III 3 2 (368 b 2)
 σχισμός A III 3 3 (368 a 4 b 7)
 σχολάζειν A I 3 9 (283 a 13) τῶν περὶ ταῦτα σχολασάντων ThO 2 (477, 6)
 σχολή Stoicorum D 36 (469, 5) (οὐ μικρὰ γεγένηται) Hi 5 (559, 9) σχολὴν συστήσας Hi 18 1 (567, 2) τῶν κατ' ἐπιτομὴν ἐξεργασμένων . . . ἐκ τῶν Ζήνωνος σχολῶν 127 — σχολῇ γ' ἂν δύναιτο He 5 (652, 19)
 σῶμα def. A I 12 1 (310 a 9 b 17) (τρῆς ἔχον διαστάσεις) D 5 (449, 9) 19 (457, 17) G 23 (612, 19) περὶ σωμάτων placita A I 12 (310 a 8 b 16) — (φυσικόν) A IV 2 6 (387 a 2 b 2, 1 b 2, 5) (μῆδεν ἐν τῷ οἴκῳ τόπω κινεῖσθαι) A III 15 6 (380 a 7) (παθητά, conī. τηρητά εἰς ἄπειρον) A I 16 1 (314 a 2 b 31) (γεωδὴ ἀόρατα) A II 13 10 (342 b 17) 29 7 (360 b 24) = ThO 19 (493, 3) Hi 8 7 (562, 16) (κατοπτροειδές) A II 25 14 (357 a 1 b 1) (θεῖα) A II 7 7 (337 b 6) D 32 (466, 18) σώματα Anaxagorae A I 7 5 (299 a 20 cf. n a 15) — σώματα (οὐ γὰρ θέλει (Plato) κυρίως αὐτὰ εἶναι στοιχεῖα ἢ προσονομάζειν) A I 17 4 (315 a 14) — (dist. σωματικόν) Arist. D 2 (448, 3, 9) ἂ σώμασιν ὑπάρχει D 2 (448, 6) σώματα ἀπλᾶ D 5 (449, 4) (μέγεθος ἔχον) D 5 (449, 5) (πέμπτον, αἰθέριον, κυκλοφορητικόν) A I 3 22 (288 a 10 b 9) 7 32 (305 a 5 b 12) 12 3 (311 b 2) II 7 5 (337 a 13 b 13) 11 3 (340 a 1 b 1) 13 3 (343 b 1) 20 11 (349 a 6, 1 b 9) 30 6 (362 b 4) ThO 21 (493, 10) Hi 20 4 (570, 23) G 18 (610, 17) — σῶμα (opp. ψυχή) A I 7 32 (305 a 9) 8 2 (307 a 12) σῶμα ποιοῦντι τὴν ψυχὴν ThS 58 (515, 27) Hi 21 3 (571, 17) μεταγμιστοὺς ψυχῶν ἀπὸ σ. Pyth. E I (587, 5) σώμασι συνδεῖσθαι τὴν ψυχὴν G 24 (613, 19) τοῦ περιέχοντος ψυχὴν σ. Stoic. D 28 (463, 31) σ. ἐνδύμα τῇ

ψυχῇ Brachm. Hi 24 2 (573, 7) — σῶμα Stoicorum πᾶν τὸ θρῶν ἢ καὶ ποιῶν A IV 20 2 (410 a6) (σχεσίς) D 22 (459, 14) παντὸς σώματος μέρος εἶναι σῶμα D 24 (460, 14) σῶμα διὰ σώματος ἀντιπαρήκειν D 28 (463, 28) cf. 38 (470, 4) Hi 21 5 (571, 23) σ. κόσμου τὸ πᾶν E I (587, 18) (ἐξ ἀπειρῶν σωμάτων συνέστηκεν) A I 16 4 (315 b13) (μηδὲν ἄπειρον) D 25 (460, 26) (αἴτιον opp. κατηγορήμα) Stoi. D 18 (457, 5. 11. 15) (ἡ ἀλήθεια) G 13 (606, 14) — σώματα ἀδιαίρετα Ecphanti A I 3 19 (286 b6) Hi 15 1. 2 (586, 12) — σώματα λόγῳ θεωρητά Atom. A I 3 18 (285 a3 b8) (ἀμερῇ) A I 3 27 (289 b7) (ἄτομα) A I 4 1 (289 a9) (opp. ἄμορφος) A I 9 6 (308 a12 b12) 7 (308 b14) (πρῶτα) A I 12 6 (311 b18) ἄτομα καὶ ἀμερῇ σώματα E I (588, 1) πᾶν ἐστὶ σῶμα . . . ἄπειρον Pl 8 (581, 20)

σωματικὸς (κόσμος, conī. αἰσθητός) A II 4 2 (331 a2 b2) (ἐνέργεια) A V 25 2 (437 a9) (πάθος, opp. ψυχικόν) A V 25 2 (437 a10) (ὕλη) A V 4 2 (417 a24) cf. I 7 31 (304 b29) D 2 (448, 3. 9) (ἀρχάς) ThS 4 (478, 20) (μονάδας) A I 3 19 (286 b9) (στοιχεῖα, opp. τὰς κυρίως ἀρχάς) ThO 3 (478, 1) 4 (479, 15) — τὸ σωματικόν (i. e. κόσμος) Stoi. A I 5 1 (291 a14 b4) (opp. τὸ ἄπειρον) D 25 (460, 26) — σωματικωτέρας αἰσθησίς ThS 87 (510, 3)

σωματοειδής (τὴν ὕλην) A I 9 4 (308 a5 b5) τὸ σ. Plat. A II 6 4 (334 a14 b4) 493, 8

σωματοποιεῖν pass. A III 3 II (369 b26) G 17 (609, 20)

σωματοφυής G 13 (606, 16)

σωρός D 28 (463, 22)

σωφρονεῖν γίνεταί διὰ τὴν σωφροσύνην D 18 (457, 8)

σωφροσύνη D 18 (457, 8) Hi 19 18 (569, 7) 20 5 (570, 30)

ταλαιπωρεῖν He 15 (655, 3)

ταλαιπωρος Eurip. A I 12 6 (402 a30)

ταλαντεύειν (κατωτάτω γῇ) 489, 9

τανύσσει Homer. A III 5 2 (372 a9 b10)

τάξις. τάξιν ἔχειν σπερμάτων A I 6 II (296 a6) (πατρός) A I 7 30 (304 b3) (δημιουργοῦ) ThO 6 a (482, 19) (ὀργάνου) ThS 24 (506, 15) (ἐπέχουσα πατρός) A I 10 1

(309 b1) (ἐστίας ἐπέχον) A II 7 7 (337 b14) (κέντρον τῇ περιστῇ) A III Pr. (361 a15) (βρεφῶν) A V 27 1 (440 a10) — τάξις ἀταξίας βελτίων A I 7 6 (300 a1) τάξις τε καὶ ἀταξία primaria principia Aristot. A I 29 2 (325 b5) τάξεως καὶ ἀντιτάξεως Ph 12, 19 (546 b15) νοῦς παρέχει τ. τοῖς ἀτάκτοις He 6 (562, 26) τὴν ἀνω τ. Pl 12 (583, 5) τάξει διοικητικῇν A I 28 3 (323 a10 b11) τάξει προτείνει τῶν οὐρανίων τὴν κίνησιν G 6 (603, 12) (dist. θέσις, σχήμα) Atom. A IV 9 8 (397 b16) τάξει καὶ θέσει (dist. μέγεθος, σχήμασι) διορίξει Dem. ThS 60 (516, 19) 73 (521, 6. 10) cf. 65 (518, 3) 79 (523, 5) — τάξις καὶ ἐπισυνδεδεσις ἀπαράβατος A I 28 4 (321 a2) πάντων τάξιν τὴν ἀπὸ τινος ὀρισμένης ἀρχῆς προϋούσαν ThO 10 (485, 12) (τοῦ χρόνου) ThO 2 (476, 10) (τοῦ διακοσμεῖν) D 37 (469, 16) τ. τινὰ καὶ χρόνον ὀρισμένον τῆς τοῦ κόσμου μεταβολῆς ThO 1 (476, 1) (κόσμου) placita A II 7 (385 a5 b3) cf. 1 1 (327 a10 b4) (ἀστέρων) placita A II 15 (344 a8)

ταπεινός. ταπεινότερον ἀνθρώπου A I 7 4 (299 a16) τὰ πλανώμενα ταπεινότερα τῶν ἀπλανῶν D 31 (466, 7)

ταπεινότης (μῆτρας) A V 14 2 (425 a4)

ταπεινοῦν A II 8 2 (338 a8 b9)

ταράττειν τοὺς ἄλλους (χυλοῦς) ThS 65 (518, 2)

ταραχὴ (κινήσεως) A V 8 1 (420 a23) (τοῦ ὀφθαλμοῦ) ThS 81 (524, 6)

ταραχώδης ThS 74 (521, 14) (τὸ ἐν τῷ βίῳ τ. G 8 (605, 8)

Ταρσεύς E III 43 (593, 11)

τάττειν. τεταγμένη συμπλοχὴ αἰτιῶν Stoi. A I 23 4 (322 a12 cf. b8) τεταγμένης περιόδου A I 28 5 (323 b5) τασσομένης ἐπὶ τῆς αὐτῆς οὐσίας ὀνομασίας A I 28 3 (323 b26) τῶν ὑπ' ἐκεῖνα τεταγμένων A II 7 5 (336 a17) ἐν ᾧ τοὺς πέντε πλανήτας τετάχθαι A II 7 7 (337 b16) cf. 15 6 (345 a8 b9) D 31 (466, 7) τὰ τεταγμένα τῶν μετεώρων A II 7 7 (337 b20) τετάχθαι κατὰ τοῦ πολέμου (Ἄρη) Ph 12, 17 (546 b13) — τοῖς τῆς ἀνάγκης τεταγμένοις A I 29 2 (325 b15) — τάττει (Parmenides) πρῶτον μὲν τὸν ἐφ' ὅν cet. A II 15 7 (345 b14) τεταγμένως A I 6 10 (295 a21) II 29 4 (360 a5 b7) (syn. ὁδῷ) Chrys. D 21 (459, 10)

Ταυρομενίτης A III 17 ε (383 b17)
 ταῦρος He 4 (652, 14) ταύρου κεφαλὴν
 ἔχουσιν (ἱρὸν) A III 5 2 (372 a11 b11)
 (zodiaci) A I 6 ε (294 a13) V 18 ε (429
 a22)
 ταύτη *hac via* A III 1 2 (365 a1 b2) ThS 55
 (515, 7) Hi 19 4 (567, 18) D 14 a (Add.
 p. 455) — *ea ratione* ThS 11 (502, 21) —
eatenus ThS 34 (509, 6)
 τάχα ἂν γενητὸν λέγοι ThO 11 (485, 20)
 τάχος D 26 (461, 5) A III 3 15 (370 b18)
 (τῆς ἐκκρίσεως) A III 7 4 (375 b11) διὰ
 τάχους D 12 (453, 3) σκιδνασθαι διὰ τὸ
 τάχος (?) ThS 55 (515, 7)
 ταχύς (κίνησις) D 7 (450, 3) (πληγὴν ἀέρος)
 ThS 85 (525, 18) — ταχύ adv. ThS 44
 (511, 30) 56 (515, 14) 65 (517, 23. 518, 1)
 Pl 2 (579, 18) — ταχέως ἄμα καὶ βρα-
 δέως κινεῖσθαι D 24 (460, 13) ταχυτέρως
 Hi 9 ε (564, 10) τάχιστα ThS 20 (505, 8)
 τὴν ταχίστην He 17 (655, 34)
 ταχυτής. ταχυτήτες G 6 (603, 13)
 τὰ. τε καὶ aut synonyma coniungit velut
 βεῖν τε καὶ φέρεσθαι A IV 22 2 (412 a23)
 ThO 2 (476, 4) D 3 (448, 15) aut oppo-
 sita velut ἡδέα τε καὶ λυπηρά... λευκά
 τε καὶ μέλανα A IV 9 12 (398 b2. 3) V 23 1
 (435 a8) ThO 2 (476, 4) S 71 (520, 7)
 τέγγειν (Emped.) A I 3 20 (287 a10)
 Τεγγέτης A I 7 1 (297 a15)
 τελεῖν. πνεύματα ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐπὶ
 τὰ ὄργανα τεταμένα Stoic. A IV 8 1 (394
 a7 b7, 1 b3) ὅψιν τεταμένην ὡς ἐπὶ τὸν
 χαλκόν A IV 14 3 (405 a17 b18) τελεῖσθαι
 πῶς ἐπὶ τὸ μέσον (ἀέρα καὶ πῦρ) D 23
 (459, 25 cf. n b6) τὰ κακὰ φθάνειν ἐκ τοῦ
 περὶ γῆν τόπου ταθέντα μέχρι σελήνης
 Hi 4 3 (559, 4)
 τεῖχος. πρὸ τεύχεος Callimachi A I 7 1 (298
 a3) τείχους δίκην στερεόν A II 7 1 (335
 a12 b9) ThS 79 (523, 9) τὰ τῆς ψυχῆς
 τεῖχη ἀρραγῇ E III 26 (591, 38)
 τεκμαίρεσθαι (τὸ δοκοῦν ἐκ τριῶν) A I
 5 3 (291 a19)
 τεκμήριον D 13 (454, 18) Hi 2 14 (557, 23)
 τεκμηριωδῶς (καταληπτικόν) A IV 9 17
 (398 b22)
 τελεῖν (τὰ μὲν πάντως κτλ.) A I 29 2
 (325 b10) (τὸν λόγον) A II Pr. (327 a2)
 τὰ μάλιστα τύχη τετελεσμένων εἰπὼν Xe-
 nophanis Hi 14 1 (565, 23)
 τέλειος (ἄνδρα) A I Pr. 3 (274 a3) (κόσμος)

A I 5 3 (291 a21. 27) (σοφίαν) A II 7 7
 (337 b22) (πανσέληνος) A II 29 4 (360
 a5 b8) (μῆν) A II 32 1 (363 a14 b20)
 (ἄνθρωπος) A V 23 1 (435 a6) Hi 19 16
 (569, 13) παρέχεται τέλειον D 3 (448, 21)
 (ἀριθμός) Hi 2 8 (556, 17) (σοφόν) Hi 20 5
 (570, 27)
 τελειότης (τὴν κατὰ τὸ εἶδος) Peripatet.
 A IV 3 10 (388 b18) (ἀνθρώπου) A V 23
 (434 a17 b5)
 τελειοῦν pass. A IV 14 1 (405 a5) (τοῖς
 μορίοις ἔμβρυα, opp. διαθροῦσθαι) A V
 21 1 (433 a9) 1. 2 (433 a9. 16. 19) (opp.
 γίνεσθαι) D 31 (465, 17)
 τελείως σβέννυται A II 29 4 (360 a8 b10)
 τέλεος. τελεώτερα μαθήματα (opp. μετριώ-
 τερα) Hi 2 4 (556, 3)
 τελεσιουργεῖν pass. (βρέφος) A V 13 3
 (424 a27) 17 (427 a3 b1)
 τελεστής (?) E III 37 (592, 33)
 τελεστή (?) E III 37 (592, 33)
 τελευτάτος in enumerando A II 7 4 (336
 a9) 5 (336 a14 b14) τὸ τελευταῖον adv.
 E III 8 (590, 14)
 τελευτᾶν (opp. γίνεσθαι) A I 3 11 (284 a2
 b1) 12 (284 a15) τοὺς τελευτῶντας ζῷους
 παραβάλλειν E III 36 (592, 26)
 τελευτή (θανάτοιο) Emp. A I 30 1 (326
 a17) cf. Hi 25 1 (574, 8) ἐπὶ τελευτῇ D 39
 (471, 15)
 τέλος *finis* A I 3 11 (284 a12) (κόσμου)
 G 17 (609, 14) *scopus* τὴν πρὸς τὸ τέλος
 πρόθεσιν A I 29 1 (324 b20) Arist. D 3
 (448, 23) (opp. στοιχείον) Chrys. D 21
 (459, 5) (τῆς θεωρίας) ThO 10 (485, 9)
 (τῆς ἄκρας σοφίας) Hi 19 17 (569, 15) (τῆς
 σοφίας) Hi 22 4 (572, 12) (τῶν ἀγαθῶν)
 Pl 8 (581, 21) 9 (581, 22) (εὐδαιμονίας)
 E I (588, 2) (τῶν πάντων) Democr. E III
 14 (590, 31) (τῆς φιλοσοφίας) G 1 (597, 3)
 (τῆς ἀγωγῆς) G 4 (602, 2 cf. 10) — ἐπὶ
 τέλει ThS 10 (502, 10) 22 (505, 25) τέλος
 adv. D 37 (469, 13) 494, 10 E II 7 (589,
 3) διὰ τέλους G 24 (614, 3) τέκτων ex
 Eurip. A I 6 7 (294 a19) (αἰονί. ἐργάτης)
 A I 7 7 (300 a14)
 τέμνειν. οὐ δύναται τμηθῆναι (ἄτομος) A I
 3 18 (286 a10 b2) (εἰς ἄπειρον) A I 16 3
 (315 b6) 4 (315 b9) (πρὸς ὀρθά) A II
 12 1 (340 a20 b24)
 τέρας. πῶς τέρατα γίνεται *placita* A V 8
 (420 a19 b2)

- τερατεία He 4 (652, 4)
 τέρεπειν pass. He 9 (653, 18)
 τετραγώνον D 19 (457, 22)
 τετρακτὺς (Pyth.) A I 38 (282 a 9 b 4) Hi 2
 9 (556, 20)
 τετραμήνος A V 21 2 (433 a 18)
 τετραπλάσιος (ἔτη) A II 32 2 (363 b 27)
 τετράς Pythag. A I 38 (281 a 18 b 16. 282
 a 7 b 2) Hi 27 (556, 15)
 τετραγῶς A IV 8 4 (394 b 21)
 τεύχειν. τέτυκται Hom. A I 3 2 (277 a 5 b 2)
 Xenophanis Hi 14 1 (565, 23) E III 9
 (590, 17) Pl 9 (582, 3) τετυγμένα Arati
 A II 19 3 (347 a 27 b 21)
 τέφρα A III 16 5 (332 a 7)
 τέχνη (dist. ἐπιστήμη) A I 3 8 (282 a 15)
 (Φυσική) D 23 (460, 6) 24 (460, 6) 32
 (466, 22) τ. Πυθαγορικῇ Hi 25 2 (574,
 11) τ. ἐπιτηδείας (σοφίας) G 5 (602, 19)
 (αἵρεσις) G 7 (604, 2) τῶν κατὰ φιλο-
 σοφίαν τ. G 3 (601, 12) (φιλοσοφία) G 8
 (605, 6) εἰσαγωγικὴ τ. quid sit 162¹
 (ιστήλικας ἀνθρώπους) 488, 14. 490, 29 τοὺς
 εὐρόντας... τέχνας Ph 10, 11 (544 b 20)
 — μετὰ τίνος τέχνης δημιουργούσης (opp.
 εἰκῇ) A I 6 2 (293 a 5) τέχνη γίνεθ' ἡ
 φρόνησις Chrys. Ph 16, 25 (550 b 1) —
 τέχνας συνιστάναι 491, 17 Hi 9 6 (564, 7)
 εἰς τέχνην τὴν φιλοσοφίαν ἤγαγεν Hi 20 1
 (570, 8)
 τεχνικός (πῦρ, opp. ἀτεχνον) Stoic. A I 7 33
 (306 a 1 b 1) D 33 (467, 5)
 τεχνίτης (opp. ὕλη) A I 3 5 (280 a 7) ThS
 11 (502, 22)
 τῇ μὲν... τῇ δέ *tum... tum* A II 25 11
 (356 b 21)
 τήκειν (τῇ θερμότητι γλῶτταν) ThS 25 (506,
 27) τριχομένων ὑγροτάτων A III 7 1 (374
 a 22) (χιμόνος) A IV 1 3 (385 a 6) (αἰ-
 ματος) A V 22 1 (434 a 14) (τὸ ὕδωρ)
 Hi 9 2 (563, 18) (τὸ χάλκιωμα κεραυνῷ)
 D 12 (453, 7)
 τηλικούτος A I 6 4 (293 a 21) II 21 5 (352
 a 1 b 1) ThS 14 (503, 13) He 17 (556, 3)
 τηνικαῦτα A IV 11 5 (401 a 9)
 τηρητικός (πῦρ) Zenonis D 33 (467, 6)
 τιθασσός (opp. ἄγριος) He 4 (652, 16)
 τιθέναι. τιθέασι τὴν ὄψιν οἱ πολλοὶ πυρός
 ThS 37 (509, 32) (ἀρχάς, θερμόν τε καὶ
 ψυχρόν) ThS 71 (520, 7) εἰ τεθείησαν
 οὕτως ὥστ' ἐπισκιάζειν ThS 80 (523, 11)
 Ζεῦ... οὐλοῦσθαι τοῦ πυρός ThS 88
 (526, 11) med. τὸν μέγαν ἐνιαυτὸν ἐν τῇ
 ὀκταετηρίδι τίθενται A II 32 2 (363 a 17
 b 26) (τὰ εἶδη ἀχώριστα) A I 10 2 (300
 b 6) (ἀρχάς) ThO 8 (481, 2) Hi 22 3 (572,
 9) † τίθεται τὸ βρέφος A V 18 1 (427
 a 27)
 κεῖσθαι (μανὰ... τὰ στοιχεῖα) ThS 11
 (502, 18) (ὁμοίως) ThS 73 (521, 8) (τῇ
 ἐφ' ὕδατος) ThO 1 (475, 9) (ὡς παρα-
 πλησίως τὸν κόσμον) A II 31 4 (363 b 11)
 (ἐν μέσῳ) Hi 9 3 (563, 21) κεῖσθαι categ.
 Arist. Hi 20 1 (570, 11)
 τιθήνη Plac. A I 9 4 (308 a 8 b 8) 19 1 (317
 a 4 b 25) Hi 19 1 (567, 9)
 τιθήνησις Pl 2 (579, 19)
 τίττειν. τέκεν Hesiodi Hi 26 2 (575, 13)
 (de terra matre) A I 6 11 (296 a 8) τετο-
 κυῖα ἐστίν G 9 (605, 18)
 τιμᾶν (θεοὺς) Ph 10, 5 (544 b 14) 11, 6 (545
 b 1)
 τιμή. κατὰ τιμὴν (opp. κατὰ οὐσίαν) Hi 19
 16 (569, 4) τιμὰς διέλοντο Hesiodi Hi 26
 2 (574, 25)
 τίμιος. τιμιώτερον οὐδὲν ἀρετῆς Hi 19 16
 (569, 5)
 τίς. τί ποτε A I 1 1 (274 a 21) τί (pro πό-
 τερον) ThS 13 (503, 5) τὸ τί ἦν εἶναι
 Ar. D 3 (448, 14) τὸ διὰ τί ThO 10
 (485, 15) τὸ τί ἐστίν 492, 1 (opp. τὸ
 τοιόνδε) Hi 23 3 (573, 2)
 τίς. τινῶν λεγόμενα Stoic. D 27 (463, 3)
 τὰ ἐννοήματά φασι μήτε τινὰ εἶναι μήτε
 ποιὰ, ὥσαντι δὲ τινὰ καὶ ὥσαντι ποιὰ φαν-
 τάσματα ψυχῆς Stoic. D 40 (472, 1) ὥς
 ἔν τιτι Ξενοφάνης 481, 16 λέγειν τι *di-*
cere 'aliquid' G 16 (608, 8) ἅττα 486, 25
 παντὶ τῷ 487, 18 ποῖα τις ThS 52 (514,
 6) τὸ μὲν τι... τὸ δὲ τι D 27 (462, 26)
 τίσις (coni. δίκη) ThO 2 (476, 10)
 τιτράν. τῇ ἀκοῇ τέτρηται βραχύ ThS 41
 (511, 5)
 τμήμα (κόκλου) D 14 (455, 5) (ἡλίου ἢ σε-
 λήνης) D 14 (455, 15)
 τοίνυν A I 4 1 (289 a 7) II Pr. (327 a 2) He 5
 (652, 18) 10 (653, 22) Th nusquam po-
 suit nisi S 33 (508, 22)
 τοῖος. τοῖον ἢ τοῖον ὀνομάζεσθαι A IV 9 9
 (397 b 24)
 τοιόσδε ad priora relatum D 14 (455, 13)
 τὸ τοιόνδε Academ. Hi 23 3 (573, 2)
 τοιοῦτος. μήτε... θεῖα μήτε τοιαύτην (i. e.
 θεῖαν) αἰτεῖται ἔχει A I 1 2 (274 a 29) μη-

δὲν μᾶλλον τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον εἶναι Atom.
ThO 8 (483, 18) τοιοῦτος καὶ τηλικούτος
ὧν He 17 (556, 3)
τοῖχος A IV 20 2 (410 a17)
τοκεύς. τοκέα πάσης κινήσεως καὶ γενέσεως
Parmen. A II 7 1 (335 b13) τοκῆα He-
siodi Hi 26 2 (575, 20)
τολμᾶν λέγειν Hi 19 21 (569, 27)
τομὴ σωμάτων (placita) A I 16 (314 a1 b29)
(τῶν συνεχόντων εἰς ἄπειρον) D 26 (461, 30)
τόνος τῆς ἀστραπῆς κεραυνὸν ἀπεργάζεται
A III 3 7 (368 b32) τὸν ἐν τῇ τῶν ὄλων
οὐσίᾳ τόνον μὴ παύεσθαι Cleanthis D 38
(470, 10) (πνευματικός, ξῆς) 487, 14
τοξευτής (zodiaci Aratei) A I 6 6 (294 a9)
τοξότης zodiaci A V 18 6 (429 a23)
τοπικός (μετάβασις) G 22 (612, 11)
τόπος. τόπον κατέχον i. e. σῶμα A I 12 1
(310 a11) εἰς τοὺς περὶ τὴν κεφαλὴν τό-
πους A V 25 1 (437 a1) τοῦ περὶ τὰ νέφη
τ. D 11 (452, 8) τοὺς κάτω τ. D 13 (453,
31) τὸν παρὰ φύσιν τ. ThS 83 (524, 27)
ἐν τῷ τ. τῶν ἀστέρων Hi 7 5 (561, 7) ἐν
ῇ (εἰμαρμένη) τόπον τεττάρων αἰτιῶν A I
29 4 (325 b32) οὐκ ἔχον τ. ἐν ἑαυτῷ (τὸ
πᾶν) Hi 11 2 (564, 24) τ. κρατεῖν ὠρι-
σμένον G 16 (609, 3) τὰς κατὰ τ. κινήσεις
A I 18 6 (317 b17) D 22 (459, 11) κατὰ
τ. (dist. κατὰ τὸ ποσόν, κατὰ τὸ ποιόν)
Arist. A I 23 2 (319 b6) ἀπὸ τόπου εἰς
τόπον ἕτερον μεταβαίνειν G 22 (612, 11)
τόπος (v. l. κόπος) A V 30 1 (443 a1) —
τόπος partitionis (syn. εἶδος) A I 6 12 (296
a12) 14 (296 a22)
περὶ τόπου placita A I 19 (317 a1 b22)
cf. 16 4 (315 b11) 20 1 (317 a9 b31) D 5
(449, 7) 24 (460, 16) 25 (460, 18) (τημητός
εἰς ἄπειρον) A I 16 1 (315 b2)
τοσοῦτος. ἡμέραν τοσαύτην τῷ μήκει A II
30 1 (361 a11 b9) αὐταὶ καὶ τοσαῦται αἱ
δόξαι ThS 58 (516, 1) πλήθει τοσοῦτων
ThS 78 (522, 21) οἱ τοσοῦτοι κόσμοι He
18 (656, 17) ἐν τοσοῦτῳ χρόνῳ (praecedat
ἐξάμηναν) A V 18 5 (429 a4) τοσοῦτον
μόνον A V 7 5a (420 a12) ThS 59 (516,
11) ἐπὶ τοσοῦτον εἰρηκεν ThS 58 (515,
22) D 13 (454, 24)
τότε. suppleri potest conditionalis protasis
haec si accidunt vel haec si vera essent
A V 8 3 (421 a4) ThS 46 (512, 18) τότε
μὲν . . . τότε δὲ A I 12 5 (311 a11 b15)
II 16 7 (346 b8)

τραγικός Ὀρέστης A IV 12 5 (402 a21) ὁ
τραγικός (Euripides) 490, 21
τραγωδοποιός Euripides A I 7 2 (298 a8)
τραπεζοειδής A III 10 3 (377 a1)
τράχηλος τῆς καρδίας A IV 5 8 (391 a18)
τραῦμα A V 29 2 (441 a20)
τραχύς ThS 65 (517, 23) 73 (521, 1) 74
(521, 12) 79 (523, 7) (opp. λεῖον) ThS 20
(505, 5) 66 (518, 14) 83 (524, 28) τρα-
χύτερα ThS 84 (525, 7)
τραχύτης A IV 17 2 (407 a8 b8) ThS 67
(518, 17)
τρέπειν. ὁρμῆς εἰςω τραπέσις D 13 (453, 18)
τρέφομαι πρὸς τὸν . . . (λόγον) A II Pr.
327 a4 cf. III Pr. (364 a11) τρέπεσθαι
(εἰς ὕδωρ) D 11 (451, 22) (πάλιν εἰς τοῦ-
ναντίον) D 38 (470, 7) (σελήνην v. s.
τροπή) Hi 8 9 (562, 25) τῶν ἐπὶ ταῦτα
τετραμμένων G 2 (598, 20) τρεπομένης
ἐπὶ τὸ πλημμελές G 24 (614, 4) — τρε-
πτὴν καὶ ἀλλοιωτὴν . . . ὕλην A I 9 2
(307 a23 b11) τρεπτά εἰς ἄλλα A I
17 4 (315 a16 b28) τρεπτικῶς A III 13 3
(378 a13)
τρέφειν. τρέφεται θρῖξ cet. A I 3 5 (279 a9)
(ἔμβρυον) A V 15 1 (425 a16) (διὰ τοῦ
στόματος) A V 16 1 (426 a18) σώματος
3 (426 a28) (τὰ ὀκτάμηννα) A V 18 3
(428 a13) τοῦ τρέφοντος ἐδάφους A V
26 4 (440 a1) τὸ τρέφον i. e. ἡ τροφή
A II 5 2 (333 a5) 26 4 (439 a17) cf.
† τοῦ τρέφοντος A V 18 5 (429 a12) τὰ
τρέφοντα . . . θεοὺς νομοῖσθαι Prodic.
Ph 10, 3 (544 b12) ὑγρῷ τρέφεται A I
3 18 (276 a18 b10) τρέφεσθαι πέφυκε, ἐξ
οὗ ἐστὶν ἔκαστα ThO 1 (475, 7) πόθεν
τρέφεται ὁ κόσμος placita II 5 (332 a6
b28) (ἄστρα) A I 3 1 (276 a21 b14) II 17 4
(346 a14 b19) D 34 (467, 18)
τρέχειν D 24 (460, 10)
τρήμα ἔργειον A III 17 5 (333 b14)
τριανοειδής A I 3 18 (256 a6)
τριάς Pythag. A I 3 8 (283 a8) Hi 2 7
(556, 13)
τριβώνιον G 2 (598, 14) cf. p. 254
τριγένεια τῶν ἀγαθῶν Hi 20 5 (570, 26)
τρίγωνον A IV 19 2 (408 a15) He 16
655, 12)
τριμερής (φιλοσοφία) A I Pr 2 (273 a18)
G 1 (597, 18) (ψυχὴ) A IV 4 1 (390 a3)
τρίπηχυς Hi 20 2 (570, 15)
τριπόθητος 489, 21

- τρισάθλιος E III 23 (591, 24)
 τρίσμακαρ (Δαναοί) A I 3 s (283 a 8)
 τρίστιχος (κρίθαι) A V 10 s (422 a 2)
 Τριτωνίς. Τριτωνίδα και Τριτογένειαν (Άθηναν) διὰ τὸ τὴν φρόνησιν ἐκ τριῶν συνεστηκέναι λόγων Chrys. Ph 16, 29 (550 b 5)
 τριχῆ διαστατόν (σῶμα) A I 12 i (310 a 9 b 17) D 19 (457, 17) G 23 (612, 19)
 τριχῶς A I 11 s (309 a 14 b 12) D 21 (458, 27) G 7 (603, 22) 8 (605, 2) 12 (606, 10)
 τρόμος (γῆς) A III 15 s (379 a 21) D 13 (453, 13. 27) (ψυχροῦ) ThS 83 (524, 23)
 τρόπαιον Hi 24 s (573, 28)
 τροπή (τῶν στοιχείων, conl. ἀλλοίωσις, ἀνάλυσις) A I 24 s (320 a 25 b 32) (πάντων πρὸς γῆν) D 21 (459 n a 5) (ἐκ πυρὸς εἰς ὕδωρ) D 38 (469, 27) περὶ τροπῶν ἡλίου placita A II 23 (352 a 14 b 11) V 18 s (429 a 4) D 26 (462, 10) ThO 23 (464, 7) Hi 8 s (562, 24) τροπή (τροπαί) θερμὴ A III 7 s (375 a 10) IV 1 s (385 a 10) τροπή Democriti [ThO 8] (484, 4) He 13 (654, 17)
 τροπικός (ζῶναι) A III 11 s (377 a 20) (κύκλοι) A II 23 s (353 a 3 b 4) s (353 a 15) D 10 (451, 10) (θερινός et χειμερινός) A II 10 s (339 a 9 b 17) IV 1 s (386 a 4) ἐφαπτόμενον τῶν τροπικῶν ζῳδιακῶν D 8 (450, 9)
 τρόπις. τρόπεως δίκην A II 4 s (332 b 20) (νέως) A V 17 s (427 a 7) cf. p. 190²
 τρόπος. προσώποις χρόνοις τρόποις A I 29 s (326 a 2 b 6) πλείστοις τρ. A II 4 s (331 b 24) τρ. φιλόσοφον G 3 (599, 1) τρ. τινὰ αἰτίας A I 29 s (325 b 13) εἰσαγωγῆς τρ. G 24 (613, 5) τὸν τρόπον τοῦτον A I 4 i (289 a 9) s (291 a 8) 7 s (298 a 11) τρ. τινὰ A II 20 s (349 b 25) δν τρ. D 1 (447 a 9 b 8) ὥσπερ... τοῦτον τὸν τρόπον ThO 10 (485, 11) τὸν αὐτὸν τρ. ThS 28 (507, 14) τόνδε τὸν τρ. ThS 43 (511, 15)
 τροφή (ἀπλῇ) A I 3 s (279 a 6 b 4) (ποικιλῇ) A I 15 s (313 a 18 b 26) (κόσμου) A II 5 i (333 a 2 b 2) (ἡλίου) A II 23 s (353 a 9 b 10) τροφῆς Ἰλλειψίς A IV 9 i 4 (398 b 9) (περίττωμα, σπέρμα) A V 3 s (417 a 8) cf. 19 s (431 a 1) (ἐμβρύου) A V 7 s (420 a 18) (πυρός) D 33 (467, 5) τροφῆς μελέτη A V 16 s (426 a 27) τρ. χυλώδης ThO 1 (475, 6) (ὀγροτέρα) ThS 44 (511, 27) τοσῶνταν τανὺ πέττειν ThS 44 (511, 30) τοὺς εὐρόντας τρ. Ph 10, 10 (544 b 19) -- περὶ τροφῆς καὶ αὐξήσεως placita A V 27 (440 a 3 b 1)
 τροχοειδής (πιλῆματα ἀέρος) Anaximandri A II 13 s (342 b 4, t b 2)
 τροχός Anaximandri A II 2 s (329 t b 5) 20 i (348 a 5 b 4, t b 2) 25 i (355 a 22 b 18) 29 i (359 a 14 b 13) -- τροχοῦ δίκην ἐνηξομισμένην A III 13 s (378 a 18)
 τρυγᾶν Hi 24 i (573, 6)
 τρύξ τοῦ ὕδατος Metrod. A III 9 s (376 a 18)
 τρύχος. ἱμάτιον οἷον τρύχος ἐποίησε D 12 (453, 9)
 τυγγάνειν (τῶν οἰκοδεσποτοῦντων ἀστέρων) A V 18 s (429 a 17) (τῶν πτώσεων) D 40 (472, 7 cf. n b 7) (τῆς ἀληθείας) ThS 69 (519, 22) (τοῦ πυρός) Pl 10 (582, 10) -- ὡς ἔτυχε (syn. εἰκῇ) A I 6 s (293 a 4) ἐξ ὀποτέρου δν τύχη A V 7 s (420 a 15) εἰ τόχοι exempli gr. D 27 (463, 11) -- participio iunctum velut ἐκβιασθὲν τύχη A III 3 s (370 b 16) 17 s (383 b 1) D 38 (470, 12) Hi 14 i (565, 23) τυγγάνουσιν οὔσαι i. e. εἰσίν ThS 58 (516, 2) -- ἔτυχεν ὁμοίως (om. ὢν) A I 3 s (283 a 22) D 15 (456, 3) ThS 7 (500, 21) G 24 (615, 4) -- τυγγάνει εἶναι D 2 (448, 10 cf. n a 4) (διαφθαρῆναι) G 24 (613, 19)
 τύλος (μήτρας) A V 9 s (421 a 20)
 τυμπανοειδής A III 10 s (377 a 2)
 τύπος (conl. χαρακτήρες) A V 11 s (423 a 2) τύποι Democ. ThS 52 (514, 11) 53 (514, 23) (ἰχθύος) Hi 14 s (566, 5) s (566, 7)
 τυποῦν. τρποῦσθαι δύνανται τὸ ἡγεμονικὸν ἀπὸ τῶν ὄντων D 39 (471, 7) (ἀέρα) ThS 50 (513, 19) 51 (513, 29) (ἐν ὕδατι) ThS 51 (514, 2)
 τύπτειν pass. (κώδωνος δίκην) A IV 16 i (406 a 20 b 20) cf. 16 s (406 a 26 b 26) (τοῖς περιέχουσι σχήματα) ThS 66 (518, 13) exempli. categ. πάσχειν Hi 20 s (570, 8)
 τύπωσις (ἐν ψυχῇ) Stoic. A IV 8 s (395 n b 12) cf. D 39 (471, 8) (ἀέρος) Democ. ThS 53 (514, 18. 26)
 τύραννος Σαπλῶν Hi 2 i (555, 15)
 Τύριος A I 7 s (303 b 7) II 17 s (346 b 16)
 τύχαιος (κίνησιν, syn. ἀπρονόητον) A I 4 i (289 a 10)
 τύχη. ὑπὸ τύχης (dist. ὑπὸ ἀνάγκης, θεία) A I 1 s (274 a 28) τύχην διοικεῖν τὰ πάντα

Epic. E III 44 (593, 15) — περί τύχης
placita A I 29 (324 a 8 b 15)
τυχῆ: κῶς καὶ αὐτομάτως A V 12 1 (423 a 12)
τυφλοῦν τὴν ἀλήθειαν A I 7 2 (298 a 23)
τύφος (περί θεῶν) P I 8 (581, 17)
τυφώ. περί τυφῶνων placita A III 3 (367
a 22 b 21) D 12 (452, 22)
τώ. ex Parmen. ThS 3 (499, 18)

ὑαλοειδής (ἡλιον) Philol. A II 20 12 (349
a 8 b 21, t b 12) v. ὑελοειδής

ὑαλος D 17 (456, 15)

ὑβρίζειν (τὸ δόγμα) He 14 (654, 23)

ὑγιαίνειν (opp. κάμνειν) ThS 70 (519, 23)
ὑγιαίνουσης τῆς αἰσθήσεως ThS 21 (505,
18)

ὑγίεια (ὑγεία) placita A V 30 1 (442 a 1)
ThS 43 (511, 18) E III 42 (593, 10)

ὑγιής (αἰσθήσεις, dist. ἀκριβεῖς) A IV 9 2
(396 b 17) in dialecticis G 9 (605, 10)
ὑγιῶς 490, 14

ὑγραίνειν ThS 65 (518, 2. 3)

ὑγρασία (opp. ξηρότης) A V 9 1 (421 a 13)
(ἡ ἐν τοῖς βρέφεσιν) A IV 22 1 (411 a 28)
= V 15 3 (425 a 27) 20 5 (432 a 25) ὑγρασία
πρώτη Anaximandri A III 16 1 (381 a 16)

ὑγρός (ἡ γονή) A I 3 1 (276 a 15 b 8) (φύσις)
A I 4 4 (291 a 2) (τῶν ὑδάτων οὐσία) E II
8 (589, 19) (ἀναθυμίασις) A II 20 3 (348
a 11. 349 b 2) III 5 6 (372 a 29 b 29) cf.
V 25 1 (436 a 22) D 11 (451, 19) (τοῖς
ἄμμασιν) ThS 50 (513, 21) (ἀέρα) A II
20 15 (351 b 4) (νέφος) A III 3 7 (368 b 34)
ἐξ ὑγροῦ τὴν ἀρχὴν ἔχειν A I 3 17 (276
a 17 b 9) τὸ ἐν τῇ γῇ ὑγρὸν A III 15 2
(379 a 12) D 31 (465, 19) Hi 8 4 (562, 8)
τὸ θερμὸν τῷ β. ζῇ ThO 1 (475, 5) τὸ
β. πολὺ ἔχειν ThS 45 (512, 4) ἐν ὑγρῷ
γενηθῆναι τὰ ζῷα A V 19 4 (430 a 15)
Hi 8 12 (563, 8) παντὸς β. ἐρήμους ἐνίους
· κόσμους Hi 13 3 (565, 15) ὑγρὸν convenit
γεῦσαι A IV 9 10 (397 b 32) — Thaletis
principium A I 7 11 (302 b 1) He 10 (653,
21) — Aristotelis A I 3 22 (288 b 12)

ὑγρότης ThS 44 (511, 26) 54 (514, 29) 83
(524, 23) 84 (525, 10) (πρώτη) Anaxi-
mandri ThO 23 (494, 5) — ποιότης Arist.
He 11 (654, 2)

ὑδατώδης ἀναφορά A III 4 3 (371 a 1 b 6)
(ἀναθυμίασις) A III 7 3 (375 a 5) (ἀέρος)

A III 15 11 (381 a 4) (νέφος) D 14 (455,
20)

ὑδροχόος (zodiaci) A I 6 6 (294 a 11) V 18 6
(429 a 24)

ὑδωρ. ὑδάτων ἀναθυμίασει A I 3 1 (276 a 21
b 14) τὰς τῶν β. ἐκχύσεις σπερμάτων
ἔχειν τὰξιν A I 6 11 (296 a 5) καθ' ὕδατος
... κάμπεται ἡ ὄψις διὰ τὴν πυκνότεραν
τοῦ ὕδατος ὕλην A III 5 5 (372 a 21 b 21)
ὕδατος σημῖον D 14 (455, 26) β. ἀρχὴ
τῆς ὑγρᾶς φύσεως ThO 1 (475, 7) cf. He 2
(651, 12) β. φύσει πυρὸς ἀμυντήριον 491,
10 ὕδατος τὸ μέλαν ThS 59 (516, 10)
ὑδωρ (ἀλλο πυκνότερος) A I 3 6 (280 a 12
b 5) ThO 2 (477, 3) β. παγῇ A III 4 1
(370 a 18 b 30) (νεφῶν) D 11 (452, 8. 18)
35 (468, 3) Hi 7 7 (561, 15) (περικεχυθῆναι
περὶ γῆν σφαιρικῶς) D 31 (465, 21) (γέ-
νεσιν ἐκ τῆς γῆς) Hi 2 13 (557, 17) (τὰ ἐν
γῇ) Hi 8 4 (562, 5) 5 (562, 11) ὥσπερ
ἐξ ὕδατος ἰχθύες ἀνακύψαντες Hi 24 7
(574, 4)

ὑδωρ Thaletis A I 3 1 (276 a 6 b 3)
ThO 1 (475, 3) Hi 1 1 (555, 3) P I 1
(579, 6) E III 1 (589, 23) G 18 (610, 12)
He 10 (653, 21) cf. Ind. I p. 701 a —
Pythag. He 16 (655, 19) — (σεληνιακόν)
Philolai A II 5 3 (333 a 9 b 6. 10) ἐκ γῆς
καὶ ὕδατος τὰ πάντα Xenophanis E III 9
(590, 15) G 18 (610, 14) — Νῆσις Em-
ped. A I 3 20 (287 a 16) E III 19 (591, 8)
cf. Ind. I p. 677 a — (δ' εἶδη) Plat. ThS
84 (525, 5) — (δυνάμεις) Arist. D 14 a
(Addend. p. 455) — πυκνότερον τὸν
ἀέρα ποιεῖν ὑδωρ δ καὶ κατὶόν (?) ἐπὶ τὸν
ἡλιον σβεννύναι αὐτόν Metrod. P I 11
(582, 23) — Epicuri E II 8 (589, 19)

ὑελοειδής A II 25 11 (356 b 21) γ. ὑαλο-
ειδής

ὑετός (placita) A III 4 (370 a 12 b 23) D 11
(451, 19. 452, 11) 13 (453, 29) 14 (455, 2)
35 (468, 2) 439, 12 Hi 6 7 (560, 9)

υἱός Hi 9 1 (563, 14) 14 1 (565, 20) —
exempl. cat. πρόσ τι Hi 20 2 (570, 15)

ὕλη. ὕλην βιβλίων ἔδει κατασκευάζειν Hi 10 1
(564, 15) μᾶς τίνος ἂν ὕλης εἴη καὶ τῆς
αὐτῆς φύσεως ThS 71 (520, 12) ὕλην ἐξ
ὕλης μεταβάλλουσιν He 4 (652, 8) — def.
A I 9 1 (307 a 19 b 5) ὕλη ἥ ἐστὶν ὕλη
A I 23 1 (319 b 1) (ἄμορφος καὶ ἀνείδεος)
A I 2 2 (275 b 16) (παθητή) A I 24 3 (320
a 23 b 29) τὰ δ στοιχεῖα (opp. εἶδος) A I

- 7 28 (303 b22) (opp. ἐπιφάνεια A IV 20 1 (410 a2) (opp. δύναμις) A V 4 2 (417 a24) (opp. τὸ ποιοῦν αἰτιῶν) A I 3 3 (278 a4) 4 (278 a19 b16) 5 (280 a1 b1) cf. ThO 6 (482, 13) Hi 11 1 (564, 21) (opp. ὁ τεχνίτης) A I 3 5 (280 a7) (opp. δημιουργός) ThO 6a (482, 19)
- περὶ ὕλης placita A I 9 (307 a17 b9) — ἀργή Emped. A I 5 2 (291 a18) — Anaxagorae Hi 8 1 (561, 25) — Archelai Hi 9 1 (563, 15) — Platonis A I 3 21 (288 a1 b1) 26 3 (321 a19 b20) ThO 9 (485, 2) Hi 19 1 (567, 9) 3 (567, 16) E I (587, 8) II 6 (588, 26, 29) III 22 (591, 17) He 11 (653, 28) — (Xenocratis) A I 3 23 (288 b17) — (opp. εἶδος, στέρησις) Arist. A I 2 2 (275 a29 b16) 3 22 (288 a8 b8) D 2 (448, 2) E III 31 (592, 11) — Stoic. A I 3 25 (289 a2 b2, t b3) D 20 (457, 25, 458, 4) (syn. οὐσία ἢ οὐσα κατὰ τὴν ὑπόστασιν) D 20 (458, 11) (ἄπλοιοι) Stoic. D 20 (458, 8 cf. 11) G 17 (610, 4) (σύγχρονον τῷ θεῷ) Zenonis E II 5 (588, 17) — (ἄτομοι) Epic. Hi 22 1 (571, 28) E II 8 (589, 14) ὀλίζειν. διὰ τῆς τέφρας ὀλίζόμενα A III 16 5 (382 a7)
- ὀλιγός (πλήθος) A I 7 18 (302 a10 b21) (ἀρχαί) ThO 4 (479, 10) Hi 8 1 (561, 26) (opp. δραστηαί) G 16 (608, 13) (αἰτία) G 18 (610, 9)
- ὀμήν. ὑμένα (syn. χιτῶνα) περιτείνουσι τῷ κόσμῳ Leuc. Democ. A II 7 2 (336 a2 b5) περιοχαῖς ὑμένων Dem. A III 3 11 (369 b26) — (περικάρδιος) A IV 5 8 (391 a19, t b21) (τῶν ὁμμάτων) ThS 37 (509, 32)
- ὀμεῖν He 15 (655, 5)
- ὀμνος Hi 24 3 (573, 14)
- ὀπακοῦειν ἐπὶ τῶν οὕτως λεγομένων A I 7 18 (302 b6) cf. IV 22 2 (413 a6)
- ὀπαναθλίβειν A IV 22 1 (412 a6)
- ὀπαντρος (τόποι) D 13 (453, 30) 14^a (Add. p. 455)
- ὀπαρξίς (opp. ἀνυπαρξία) G 12 (606, 9)
- ὀπάρχειν i. e. εἶναι A I 6 11 (296 a3) τινος ὑπάρχοντος (opp. μηδενός ἔξω βουλευθέντος) Arist. A I 29 3 (325 b26) ἂ τοῖς σώμασιν ὑπάρχει σχήματος χρώματος βαρύτητος κουφότητος D 2 (448, 6) ὑπάρχειν ὁ πᾶς χρόνος λέγεται Stoic. D 26 (461, 11) (opp. ὀφειστάναι) Chrys. D 26 (461, 32) τυποῦσθαι δύνανται (τὸ ἡγεμονικόν) ἀπὸ τῶν
- δυντῶν καὶ ὑπαρχόντων διὰ τῶν αἰσθητηρίων Stoic. D 29 (471, 8 cf. n a 11) τὰ ὑπάρχοντα *rem familiarem* Hi 2 16 (558, 2)
- ὀπαρχή. ἐξ ὑπαρχῆς *initio* E II 8 (589, 12)
- ὀπεῖκειν. φ' ἂν ἡ σὰρξ ὑπείκη ThS 83 (524, 24) (τὸ μικρὰν ἔχον βᾶσιν) ThS 83 (524, 25) cf. 87 (526, 1, 2)
- ὀπεξέρχεσθαι ThS 14 (503, 17)
- ὀπεραίρειν *superiorem esse* ThS 3 (499, 15)
- ὀπεράνω E III 8 (590, 11) 21 (582, 11)
- ὀπεράχθεσθαι He 4 (652, 8)
- ὀπερβαίνειν τὸν τῆς εἰσαγωγῆς τρόπον G 24 (613, 5) εἰς τρίτον κόσμον He 18 (656, 18)
- ὀπερβάλλειν (τὸν τῆς τετραδός) A I 3 8 (281 a23 b18) (τὸν λεγθέντα τῶν ἐναιτῶν ἀριθμόν) 490, 28 — intr. ὑπερβάλλοντα τῷ μεγέθει (opp. μικρά) ThS 11 (502, 15) ὑπερβάλλοντας ψόφους ThS 29 (507, 25) κατὰ τὸ ὑπερβάλλον (στοιχείον) ἐστὶν ἡ γνῶσις ThS 3 (499, 15) (opp. τὸ ἐλλείπον) ThS 32 (508, 21) cf. Hi 19 16 (569, 5)
- ὀπέρβιος (ἥτορ) Hesiodi Hi 26 2 (575, 21)
- ὀπερβλύζειν (ποταμούς) 491, 4
- ὀπερβολή θερμότητος ἡ ξηρότητος A V 30 1 (442 a10 b8) ThS 29 (507, 24 cf. ὑπερβάλλοντας ψόφους 507, 24) 32 (508, 18) 33 (508, 22) (ἐπιθυμίας) Hi 26 1 (574, 16) (ὀρῶν) 486, 12 καθ' ὑπερβολὴν (opp. κατὰ μέωσιν) Hi 19 16 (569, 8)
- ὀπεργάζεσθαι 486, 16
- ὀπέρεισμα (γῆς) D 31 (465, 20)
- ὀπερεκπίπτειν (τῶν δέκα) A I 3 8 (281 a24)
- ὀπερέχειν. τῆς θαλάττης ὑπερσχοῦσης 490, 1 οἷς ὑπερέχει τὸ πῦρ ThS 8 (501, 5) (μεγέθει τὴν Πελοπόννησον) Hi 8 8 (562, 20)
- ὀπερθεῖν Hi 26 2 (574, 24)
- ὀπερθερμαίνεσθαι (τὰ σώματα) A V 30 6 (443 a18)
- ὀπερίπτασθαι He 18 (656, 11)
- ὀπερορᾶν G 6 (503, 16 cf. p. 255)
- ὀπεροχῇ ἄστρου ὑπὲρ γῆς D 32 (466, 22)
- ὀπερπηδᾶν 491, 3)
- ὀπερτιθέναί *praetermittere* 487, 11
- ὀπέρυθρος ThS 76 (522, 3)
- ὀπέρχεσθαι. τῆς σελήνης ἥλιον ὑπερχομένης A II 24 1 (353 a21 b8) 6 (355 b18) 7 (355 b21)
- ὀπέχειν κόλασιν Hi 19 22 (569, 33)
- ὀπηρέτης (ισχυρός) Euripidis immo Critiae A I 7 2 (298 a17)

ὑπνος αἰώνιος (i. e. θάνατος) A I 7 8 (300 a25) ἐν τοῖς ὑπνοῖς A V 2 2 (416 a11)
ThS 44 (511, 25) — περὶ ὑπνου placita
A V 24 (435 a10 b1) ψυχῆς ἡ σώματος;
placita A V 25 (436 a18)
ὑποβαίνειν A III 17 1 (382 a22 b10)
ὑποβάλλειν. ὑποβέβληται ὁ ζωδιακὸς τοῖς
τριῶν μέσοις A II 12 1 (340 a16 b20)
ὑποβεβλημένον τῇ φορᾷ (ἡλίου) D 10
(451, 2)
ὑποβολή. κατ' ἰδίαν ὑποβολήν τινα κόσμου
P I 7 (581, 14)
ὑπόγειος (φορᾶν) A I 6 8 (295 a2)
ὑπογραφικῶς ἀρκεῖ A I 11 1 (309 b10)
ὑπόδειγμα. πρὸς ἑαυτοῦ ὑπόδειγμα de deo
creatore Platonis A I 7 4 (299 a12)
ὑποδέχεσθαι D 12 (453, 6) 13 (453, 32)
(syn. συλλαμβάνειν) Hi 26 1 (574, 19)
ὑπόδυσσις ἀέρος A III 15 4 (379 a18)
ὑπόθεσις. ὑποθέσεις δύο ταῖς ἀρχαῖς ἐνυ-
πάρχειν A I 29 2 (325 b4) ἀκόλουθον τῇ
ὑποθέσει ThS 29 (507, 22) ἐναντίως τῇ
ὑποθέσει λέγειν ThS 60 (516, 21)
ὑποκαθίζειν A I 4 2 (289 a17) 3 (290 a24)
ὑποκάτω τῆς σελήνης A II 29 7 (360 b24)
ThO 19 (493, 4) Hi 8 9 (562, 23) (τῶν
ἄστρον) Hi 8 6 (562, 15)
ὑποκεῖσθαι v. s. ὑποτιθέναι
ὑπόκυρτος A II 22 2 (352 a8 b7)
ὑπολαμβάνειν putare A I 10 3 (309 a7)
ThO 1 (475, 9) 6 (482, 11) S 2 (499, 7)
ὑπολαβεῖν ἔστι ThS 80 (523, 16) τὸ
περὶ τὴν ἀπορροήν... ἔστι πως ὑπολαβεῖν
ThS 20 (505, 3) (ἀμφοτέρως) ThS 49
(513, 16) (καλῶς) ThS 58 (515, 25) (βέ-
διον) ThS 80 (523, 19) — orationem in-
tercipere He 7 (653, 3)
ὑπόλειμμα τῆς πρώτης ὑγρότητος 494, 4
ὑπολείπειν A III 16 1 (381 a18) IV 22 2
(412 a27)
ὑπόλειψις θερμοῦ A V 30 4 (443 a8)
ὑπόληψις. τὰ συμβαίνοντα δυσχερῆ διὰ τὴν
ὑπόληψιν ThS 4 (500, 6) τῶν καθ' ὑπόλ.
ψευδῆ δοκούντων εἶναι P I 5 (581, 1) (τὴν
Στωικῶν ὑπόλ. G 24 (615, 7)
ὑπομένειν ἔκλειψιν (v. l. ὑποφαίνειν) A II
24 9 (355 a12) (φθοράν) 488, 8 (αὔξησιν,
μειώσιν) D 20 (458, 5) (τὴν οὐσίαν) D 27
(463, 12) — ὑπέμενε σιωπῶν Hi 2 16 (558,
3) — intr. (opp. περιφέρεισθαι) D 31
(465, 18) 28 (463, 24. 30)
ὑπομινυῖσκειν (τὸ ἐπὶ τῆς κλεψύδρας) A IV

22 1 (412 a18) ὑπομνησθέντες Hi 10 2
(564, 17)
ὑπόμνημα (σχολικᾶ) Prol. p. 241
ὑπόμνησις G 11 (606, 5)
ὑπομνηστικός (σημεῖα) G 9 (605, 12)
ὑπομονή, ὥσπερ ἐπὶ τῶν θενῶν καὶ ἀλγει-
νῶν A IV 23 3 (415 a5)
ὑπονοστεῖν ἀρχομένου τοῦ πνεύματος εἰς
τὴν γῆν D 13 (454, 20) 486, 10 ὑπονο-
τίζειν pass. (opp. ἐπικαίεσθαι A II 20 15
(351 b7)
ὑποπίπτειν (ταῖς αἰσθησεῖν) He 9 (653, 16)
(κατὰ τὰ ἐννοήματα) D 40 (472, 3) (ἐν
τῷ ὁμοίῳ λόγῳ) Hi 20 2 (570, 13)
ὑποπλάττειν. ὑποπεπλασμένον *sensim for-*
matum A III 4 5 (371 a6 b22 cf. p. 54)
ὑποσέληνος (θαίμονας) A I 7 30 (304 b13)
(μέρος) A II 7 7 (337 b17)
ὑποσπανίζειν 491, 17
ὑπόστασις *subsidentia* (syn. τρύξ) τοῦ ὕδα-
τος A III 9 5 (376 a17) ὑπόστασιν λαμ-
βάνειν (i. e. ὑποστήναι) Hi 8 5 (562, 10)
— ὑπόστ. ἰδίαν οὐκ ἔχοντα A III 5 1
(372 a2 b2) ὁ καθ' αὐτὴν ἔχειν Hi 19 28
(570, 3) παράδειγμα τῆς τῶν αἰσθητῶν ὁ.
A I 10 1 (308 b19) τῆς σωματικῆς ὑποστ.
(opp. ἀσώματα) A I 11 3 (310 a3 b3)
(opp. ἔμφασις) A III 6 (374 a11) ὑποστά-
σεις (v. l. ἐμφάσεις, ἐπιστάσεις) εἰδῶλων
A IV 14 2 (405 a12 b11) (τοῦ οὐαίου)
Emp. A V 27 1 (440 a5) ὁ τοῦ σώμα-
τος D 2 (448, 12) i. e. ὑποστήναι τὸ
σῶμα (τῆς οὐσίας) D 27 (462, 26) (opp.
νόημα) A I 22 6 (318 b23) — κατὰ τὴν
ὑπόστασιν (opp. πρὸς τὴν φαντασίαν) Stoiic.
II 31 5 (363 b13) (opp. κατ' ἔμφασιν)
A III 5 1 (372 a1 b1) τὴν οὐσίαν τὴν
οὐσαν κατὰ τὴν ὑπόστασιν (i. e. ὕλην) D 20
(458, 11) κατὰ τὴν αὐτοῦ ὑπόστασιν D 25
(461, 2) τῶν ἀριθμῶν ἀρχὴ γέγονε καθ'
ὑπόστασιν ἡ πρώτη μονάς Hi 2 6 (556,
10)
ὑποστέγειν (opp. ἐπεισδέχεσθαι) A IV 22 2
(412 a26)
ὑποστρέφειν. ἀκτίνων πάλιν ὑποστρέφουσιν
πρὸς τὴν θῆψιν A II 13 2 (403 a7 b7. 10)
cf. IV 14 3 (405 a19 b20)
ὑποστροφή τῆς πλήξεως A IV 19 5 (409
a19) ἐξ ὑποστροφῆς *ex reditu* A IV 22 3
(414 a10)
ὑποσυνέλκειν. A III 17 2 (383 b1)
ὑποτάττειν. ὅπ' αὐτῷ τὸ πυρῶδες ὑποτα-

γῆναι A II 7 1 (336^b 1) τῶν ἀνθρώπων
 ὑποτεταγμένων Stoic. D 29 (464, 24)
 ὑποτιθέναι τὸ ποιοῦν αἰτιον A I 3 4 (278
 a 21 b 17) ὑποτιθεμένω τῷ δίσκῳ (?) A II
 24 1 (354 a 2 b 1 cf. p. 53) — τοὺς ὑπο-
 κειμένους (ὑδατι) τόπους A I 4 4 (291 a 6)
 ὥστερ ἐκμαγεῖον ὑποκείσθαι ταῖς ποιότη-
 σιν D 2 (448, 9) ὑποκειμένης τροφῆς A II
 23 5 (353 a 9 b 10) V 25 1 (437 a 2) ὑπο-
 κειμένην στέρνοις γαστέρα A V 24 3
 (436 a 4) ὑποκειμένη φύσις ThO 1 (475,
 17) 2 (476, 17) ὑπόκειται λευκὸν κινεῖν
 ἡμᾶς A IV 2 1 (401 a 22) 4 (402 a 15) τὸ
 ὑποκείμενον ὡς ὕλην (opp. αἰτιον) ThO 9
 485, 1) cf. Hi 19 1 (567, 9) τὸ ποιοῦν (τῇ
 ὕλῃ) ὑποκείται A I 3 3 (278 a 7 b 4) τὸ
 ὑποκείμενον γενέσει καὶ φθορᾷ A I 3 21
 (288 a 3 b 3) 9 1 (307 b 5 a 19) κατὰ τὸ
 ὑποκείμενον (*id quod vere subest*) διορί-
 ζειν ThS 72 (520, 20) φῶς τοῖς ὑποκει-
 μένοις ἐπιπίπτον A I 15 5 (313 b 18) τὸ
 ὑποκείμενον (sc. ὅψει) A IV 13 2 (403 a 6
 b 6) τι τῶν ὑποκειμένων generaliter D 12
 (453, 4)
 ὑποτίθεσθαι (γνώμην) A I 3 2 (277 a 3)
 (τὰ πρῶτα σώματα) A I 7 6 (299 a 23)
 (παθητὴν τὴν ὕλην) A I 24 3 (320 a 22 b 29)
 cf. IV 3 1 (387 a 12) (στοιχεῖα sim.) ThO 3
 (483, 16. 21. 484, 15)
 ὑποτρέχειν. σελήνης ὑποδραμούσης ὑπὸ τὸν
 αὐτοῦ κύκλον D 10 (451, 12)
 ὑποτύπτειν pass. (γῆν) A III 15 11 (381 a 6)
 ὑποφαίνειν ἐκλειψιν (v. l. ὑπομένειν) A II
 24 9 (355 a 12 b 11) ὃν τὸ πάθος ὑποφαίνει
 τὸ σκιερὸν A II 30 2 (361 b 19)
 ὑποφέρειν. ὑποφέρεσθαι (fort. corruptum)
 A IV 7 8 (393 a 2)
 ὑποχωρεῖν A III 7 8 (375 a 9) Hi 8 11 (563, 4)
 ὑπόψαμμος A IV 1 6 (385 a 29)
 ὑστέρα A V 5 3 (418 a 18)
 ὕστερος (τοῖς χρόνοις, opp. τῇ δυνάμει πρό-
 τερος) ThO 9 (484, 21)
 ὑφέλκειν A III 17 6 (383 a 14 b 21) v. ὑπο-
 συνέλκειν
 ὑφίσταται. ὑφίστασθαι καὶ γῆν συνίστασθαι
 D 38 (470, 1) τὴν γῆν ὑποστῆναι Hi 8 2
 (562, 3) ὑφίστασθαι κάτω Hi 9 2 (563,
 20) He 12 (654, 13) (εἰς ἀλυσίδα) A III
 16 2 (381 a 24) κύκλους ὑποστῆναι τὸν
 ἥλιον Pl 2 (579, 16) — γένεσις ἡ ὑφιστα-
 μένη A I 3 3 (277 a 14 b 11) ὑποστῆναι
 μίαν τὴν ὕλην A I 3 4 (278 a 20 b 16) καθ’

αὐτὸ τὸ ὕδωρ ὑποστάν A I 4 4 (291 a 6)
 cf. 10 1 (308 a 16 b 20) (ἐν τοῖς νοήμασι,
 ἰδέας) A I 10 3 (309 a 4) (κατὰ ποιότητα)
 D 20 (458, 4) — ὑφαστάναι (opp. ὑπάρχειν)
 D 26 (462, 1) (οὐσίαν τοῖς γινομένοις)
 D 32 (469, 20) — ἀρχὴν τῶν ὄλων ὑπο-
 στήσασθαι τὸ ὕδωρ Pl 1 (579, 5) cf. E I
 588, 2) ὑφίστανται ταῦτα *suscipiunt* E III
 44 (593, 18)
 ὑψηλός (opp. ταπεινός, dist. κοῖλος) A II
 30 2 (361 b 16) (ἐν τοῖς ὑψηλοῖς) ThS 48
 (513, 4) (κύκλιρ, μέσον δὲ κοίλην) Hi 9 4
 (563, 27) ὑψηλότατα ὄρη D 11 (452, 3)
 (σφαῖραν) D 31 (466, 10)
 ὕψος (κόσμου, opp. βάθος) A II 10 1 (339
 b 7. 8) ἐν ὕψει καὶ βάθει A II 15 2 (344
 a 13 b 11) ὕψος τὸ ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν
 οὐρανόν, ἣτις ἐστὶν ἀφ’ ἡμῶν ἀνάτασις
 A II 31 4 (363 b 6) ἥμερος ἀπλετον ὕψος
 ThO 3 (478, 13)
 ὕψοῦν (pass. τὰ βόρεια, opp. ταπεινωθῆναι)
 A II 8 2 (338 a 7 b 9)
 φαέθων (ὁ τοῦ Διὸς) A II 15 4 (344 a 19
 b 18)
 φαίνειν. φαίνεσθαι παρὰ τὸ φάος ἔχειν D 16
 (456, 7) φαινομένων ἀστέρων A I 6 10
 (295 a 18) τὴν ἡμέραν νόκτα φανῆναι A II
 24 4 (354 a 13 b 15) (ἐκλειψιν) D 10 (451,
 12) (τὰ ἄστρα) Hi 6 4 (560, 1) (τὴν θερ-
 μότητα) A IV 3 11 (389 a 4) (οὐ πᾶσι τὰ
 αὐτὰ ἡδέα) A IV 9 12 (398 b 2) (μὴ ταῦτά
 πᾶσι) ThS 63 (517, 14) cf. 69 (519, 19)
 φαινόμενος ἥλιος, opp. ἀρχέτυπος Emp.
 A II 20 13 (350 a 12 b 12) — φαίνεσθαι
 participio iunctum A V 8 1 (420 a 25)
 ThO 4 (479, 15) S 31 (508, 12) — infini-
 tivo ThS 90 (526, 27) τὰ φαινόμενα (coni.
 τὰ μετέωρα) A I 6 6 (294 a 2) 10 (295 a 17)
 Arati liber A II 19 3 (347 b 16) ὅψις
 ἀδήλων τὰ φαινόμενα Diocl. A V 29 2
 (441 a 18) τὸ φαινόμενον τῆς σελήνης πρὸς
 ἡμᾶς D 34 (467, 20) ἐκ τῶν φαινομένων
 κατὰ τὴν αἰσθησιν ThO 1 (475, 4) cf. 6
 (482, 12) ἐπέδωκεν ἑαυτὸν τοῖς φαινο-
 μένοις ἀψάμενος τῆς περὶ φύσεως ἱστορίας
 ThO 9 (484, 22) κατὰ τὸ φαινόμενον ἡμῖν
 Hi 16 2 (566, 23)
 φαίνων (φαίνωνος cf. 344 n b 10) A II 15 4
 (344 a 18 b 16)

φαιός. τὸ φαῖον (μικτόν γῶμα) ThS 17 (504, 12) (μέσον λευκοῦ καὶ μέλανος) Hi 19 15 (568, 29)

φακός D 28 (463, 22)

φάναι. καθάπερ Ἐμπεδοκλῆς suppl. φησί ThS 25 (506, 22) αὐτῶς ἔφα Pythagorae He 16 (655, 9)

φανερός. τὰ φανερά τῶν ἀδικημάτων A I 7 2 (298 a 20) (ἄστρα, ὄπρ. ἀφανεῖς λίθοι) A II 13 9 (342 b 9) ὁ αἰεὶ φ. πόλος, opp. ὁ ἀφανής D 8 (450, 10) φανερόν τοῦτο γίνεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσχεῶν A IV 19 2 (408 a 18) φανερόν (om. ἐστὶ) ἀπὸ τοῦ σαλεύεσθαι A V 26 1 (438 a 7 b 4) φανερόν τοῦτο τῷ πλήθει ThS 29 (507, 23) μὴ φανερῶν ὄντων τῶν σωμάτων ThS 53 (514, 21) φανερόν εἶναι τῇ ὄψει ThS 77 (522, 11) τὸ... λυπεῖσθαι φανερόν καὶ ὁμολογούμενον (om. ἐστὶ) ThS 33 (508, 24) φανερόν (om. ἐστὶ, sequi. ὅτι) ThS 4 (500, 2) 58 (515, 26) 87 (526, 1) φανερόν ὡς ἡ διαθέσις αἰτία ThS 61 (517, 17)

φαντασία εἴρηται ἀπὸ τοῦ φωτός Chrys. A IV 12 2 (402 a 1) (κατοπτρική) A III 1 2 (365 a 3 b 3) (τοῦ γαλακτος) A III 1 7 (365 b 30) (ἀέρος ἀνημμένου) A III 2 7 (367 a 6 b 5) (λευκοῦ) D 14 (455, 21) (ἡ γὰρ τὴν σύλληψιν) A V 12 2 (423 a 18) (ἡτοῦ, conit. νοήματα) A I 3 21 (288 a 5 b 5) 10 2 (309 a 2) τὰ πρὸς τὴν φ. χρώματα (opp. χροσεῖ) A I 15 8 (314 b 8, 7) φωτίζεσθαι πρὸς τὴν φ. A II 28 6 (359 a 6 b 6) πρὸς τὴν φ. (opp. κατὰ τὴν ὑπόστασιν) A II 31 5 (363 b 12) cf. ThS 74 (517, 21) κατὰ φ. καὶ δοκῆσιν τὰ πάντα γίνεσθαι Leuc. E III 13 (590, 27) φαντασίας ἀληθινὰς λαβεῖν A IV 9 2 (396 b 19) ἀεὶ τῇ ἀληθείᾳ φ. παρακαεῖσθαι ψευδῇ (Academ.) He 15 (655, 2) ἀτελής φ. He 18 (656, 16)

φαντασίαν γίνεσθαι ἐξ αἰσθητικῶν ἀλλοιουμένης Democr. ThS 63 (517, 9) φ. αἰτία ἡ διάθεσις ThS 64 (517, 17) φ. πρὸς ἀνθρώπων ἀναφάρων ThS 64 (517, 21) αἰσθητικῶν ἐστὶ φαντασία καὶ νοητῶν Epic. A IV 9 5 (396 a 11 b 31) — Plat. A IV 8 2 (394 a 19 b 20, b 12) — Aristot. A IV 8 6 (395 b 6) 9 2 (399 a 9 b 10) D 16 (456, 5) φαντασίας διατελεῖν εἰς τὰς αἰσθήσεις καὶ τὰς διανοητικὰς κινήσεις Arist. D 16 (456, 8) — Stoic. A IV 8 1 (394 a 4 cf. b 4) 9 4 (396 a 4 b 24) 12 1 (401 a 15, b 5) 21 1 (410 a 27)

φαντασιώδης Hi 2 18 (558, 11)

φάντασμα Stoic. A IV 11 4 (400 a 26) φαντάσματα κατὰ γένος καὶ ἐννοήματα κατὰ εἶδος Stoic. A IV 11 5 (401 a 4) cf. 12 5 (402 a 17, b 7) D 40 (472, 2)

φανταστικὸς διάκεινος ἐλκυσμός Chrys. A IV 12 5 (402 a 18, b 8) τὸ φανταστικόν D 15 (456, 2) — Stoicorum A IV 12 4 (402 a 10, b 5 cf. 401 b 1)

φανταστικόν def. Stoic. A IV 12 (401 b 31) cf. 3 (402 a 6, b 1) 4 (402 a 12, b 6)

φάος. φάει A III 3 15 (370 b 17) φάος, unde φαίνεσθαι D 16 (456, 7)

φαραγγώδης D 14 a (Add. p. 455)

φάραγξ. φάραγγες lunae A II 25 9 (356 a 9 b 15) Hi 8 10 (562, 28)

φαρμακεύειν A I 7 10 (301 a 18)

φάρμακον (ιατρικόν) D 28 (464, 8)

φάρυγξ A IV 21 4 (411 a 20)

Φασηλίτης E III 35 (592, 20)

φάσις (σελήνης) A II 32 1 (363 a 15 b 21) — affirmatio 490, 15 ThS 5 (500, 6)

φάσκειν A I 16 4 (315 b 8) ThS 5 (500, 12)

φάσμα (ἄλως) A III 18 1 (384 a 12)

φαῦλος (opp. ἀγαθός, dist. κακός) A I 8 2 (307 a 11) (opp. σοφός) E III 25 (591, 33) G 24 (614, 6)

φέγγος. ἰδίφ φέγγει λάμπειν (v. l. ἰδιοφεγγῇ) A II 28 4 (358 a 8 cf. b 13)

φέρειν (ταύτην τὴν πίστιν) ThS 79 (523, 4) (ἰδίον τι) ThO 4 (480, 1 n a 1) φέρεσθαι τὰ σπέρματα A V 11 2 (422 a 25) ἐπὶ τὸν μαστὸν τῷ στόματι A V 26 1 (426 a 20) (δξέως) ThS 11 (502, 19) (ἐγκυκλίως) D 32 (466, 19) (σφοδρῶς) D 12 (452, 26) (ὑπόγειον φράν) A I 6 8 (295 a 3) (ἴσον, Νεῖλον) A IV 1 5 (385 a 19) (ἀθρόον καὶ πυκνόν, τὸ πνεῦμα) A III 7 4 (375 b 9) — Πλάτων ἐπὶ τὴν αἰώραν φέρεται τῶν ὑδάτων A III 17 5 (383 a 5 b 12) φέρεται (ad statuenendum deinceps) δὲ πως εἰς τὸ εἰμαρμένον εἶναι A I 29 4 (325 b 30) μετὰ τῶν αὐτῶν φερόμενος E II 6 (588, 21) — φέρεται ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς τὰ δόγματα A II 13 15 (343 a 11 b 13)

φερέσβιος (Ἥρη) Emped. A I 3 20 (287 a 8) cf. p. 22

φευκτός (opp. αἰρετός) G 5 (603, 3)

φῆψαλος D 13 (454, 15)

φθάνειν. εἰ καὶ φθάσειεν absol. *pervenire* A V 14 2 (425 a 8) c. infin. D 12 (453, 8)

- τὰ κακὰ φθάνειν μέχρι σελήνης ἐκ τοῦ
περὶ γῆν τόπου παθόντα Hⁱ 4 3 (559, 4)
φθέγγεσθαι. ἐφθέγγοντο (l. ἐπεφθέγγοντο
cf. 282 n^b 1) A I 3 8 (282 a⁶) (τὸ κενόν)
ThS 25 (506, 24 cf. n^b 9) τὸν φθεγγάμε-
νον ThS 53 (514, 15) (opp. σιγᾶν) Hⁱ 2 3
(556, 2) σύμφωνα τῷ Ἑμπεδοκλεῖ ἐφθέγ-
ετο Hⁱ 4 2 (558, 30)
φθεῖρειν (coni. κωλύειν) ThS 18 (504, 14)
(εἰς τοῦτο, opp. γίνεσθαι) A I 3 3 (277
a¹⁰ b⁶) 5 (279 a⁵) He 14 (654, 25) (τὰ
ὀκτάμηννα) A V 18 3 (428 a¹¹) 6 (429
a²⁹) (κόσμον) A II 4 2 (331 a² b³) 8
(331 b¹⁸ et saepius) (τὴν ψυχὴν) D 39
(471, 19) (πῦρ) ThS 18 (504, 16) τὰ
πλείστην ἔχοντα ὁσμὴν τάχιστ' ἐχρῆν
φθεῖρεσθαι ThS 20 (505, 8)
φθαῖρός (opp. γενητός) A II 4 1 (331
a¹⁷ b¹⁸) saepius (opp. αἰθιός) A II 17 5
(346 a¹⁷ b²²) (κίνησις) A I 23 7 (320 a⁸)
(ψυχὴν τῷ σώματι συνδιαφθειρομένην) A
IV 7 4 (393 a⁸, t^b 7) (ζῷα) A V 19 (430
a³ b³) saepius, πάντα φθαῖρτὰ ἐν δυνάμει
E III 12 (590, 21) (κόσμος) E I (587, 9)
III 31 (592, 14)
φθίνειν (syn. φθεῖρεσθαι) Hⁱ 12 2 (565, 2)
13 3 (565, 13) (coni. μειοῦσθαι, τὰ ζῷα)
A V 27 1 (440 a⁷) ἐκ τοῦ φθίνοντος κατὰ
μεταβολὴν τὸ τρέφον παρέχσθαι A II 5 2
(333 a⁵)
φθίσις (i. e. νεῖκος) Emped. ThS 20 (505, 6
cf. n^a 16)
φθίνος οὐδεις ἀναδιδάσκειν 488, 30
φθορά (ciborum) A V 30 3 (443 a⁹) φθορὰς
ἐπιδεκτικόν G 17 (609, 15) (κόσμου) D 36
(468, 19) cf. 20 (458, 6) (σώματων) E II
7 (589, 3) — (opp. αὔξεισις) D 10 (451, 6)
(opp. γένεσις) A I 9 1 (307 a²⁰ b⁶)
περὶ γενέσεως καὶ φθορὰς placita A I
24 (320 b¹⁰ b¹⁶) D 27 (462, 13) 36 (468,
20, 24) G 22 (612, 14)
φθοροποιός A V 30 1 (442 a⁸)
φιλάνθρωπος (θεός) D 29 (464, 27)
φιλεῖν (τὸν Ἀναξιμένην) He 7 (653, 8) *solere*
491, 11
φιλήδονος E III 23 (591, 22) 44 (593,
13)
φιλία Hⁱ 20 3 (570, 29) (opp. νεῖκος) Emped.
A I 3 20 (287 a³) 7 28 (303 b²³) II 4 8
(331 b²⁰) ThO 3 (478, 4) S 20 (505, 10)
Hⁱ 3 1 (558, 16) 4 2 (559, 1) P I 10 (582, 5)
E III 19 (591, 12) G 18 (610, 18) He 8
(653, 10) φιλίας μὴ εἶναι Hegesiae E III
25 (591, 31)
φιλομαθής G 2 (598, 8)
φιλομετὰβολος (γενέσεως) A II 7 7 (337 b¹⁸)
φιλονεικία 489, 21
φιλοσοφεῖν A I 3 1 (276 a¹⁰) 18 (255 a³)
Hⁱ 2 3 (556, 1) (τὴν Πυθαγόρειον φιλο-
σοφίαν) Hⁱ 2 17 (558, 9) φιλοσοφῶν γέγονε
G 3 (599, 3) φιλοσοφεῖν εἰλικρινῶς G 3
(599, 4) τὸ φιλοσοφῆθαι ὑπὸ τοῦ πραγματοῦ
490, 21 Φιλοσοφούμενα titulus Hippolyti
I. I (cf. 573 n^a 7) αἴρεσις φιλοσοφουμένων
studium rerum, quae in philosophia trac-
tari solent Hⁱ 24 1 (573, 5) τοῖς φιλοσο-
φουμένοις προσανέχουσι E II 7 (588, 31)
φιλοσοφία (nomen a Pythagora inventum)
A I 3 8 (280 a¹⁸ b¹⁴) (def.) A I Pr. 2
(273 a¹³) G 5 (602, 17) (φυσικήν) Hⁱ 1 1
(555, 2) (Ἰωνικήν) A I 3 7 (280 a¹⁵ b⁹)
(Ἀναξιμένους) ThO 4 (478, 19) τὴν τῆς
φ. πραγματείαν A I Pr. 1 (273 a⁸) ἀρξαι
τῆς φ. A I 3 1 (276 a⁷) (πῶθεν εἰς τοὺς
Ἕλληνας παρελήλυθε) G 2 (598, 19)
(πρώτη) ThO 9 (484, 19) (τριμερής) A I
Pr. 2 (273 a¹⁸) G 1 (598, 2) G (603, 7)
φ. εἰς τέχνην ἤγαγεν Aristoteles Hⁱ 20 1
(570, 8) φιλοσοφίας ἐπιθυμητάς G 3 (599, 9)
(αἴρεσις) G 7 (604, 2) (εὐρέσεως αἰτία)
G 8 (605, 8) Περὶ φιλοσοφίας Aristot.
Ph 7 b¹⁰ (539 b¹⁰)
φιλόσοφος (ιστορία Galeni) 258. 595 (τρό-
πος) G 3 (598, 22) φιλοσοφώτεραν διάνοιαν
G 2 (598, 15) — τὸ φυσικὸν (εἶδος σε-
βασμοῦ) ὑπὸ τῶν φιλοσόφων διδασκείται
A I 6 9 (295 a¹²)
φιλότης (ἐφίμερος) Hesiodi Hⁱ 26 2 (575,
14) (syn. φιλία, opp. νεῖκος) Emped.
ThO 3 (478, 15) — ὡ φιλότης He 18
(656, 8)
φιλοῦν E III 19 (591, 11)
φλεβίον ThS 39 (510, 16) 56 (515, 10) 66
(518, 7)
φλέγειν D 12 (458, 6)
φλεγμασία ThS 40 (510, 21)
φλεγμονή A V 29 2 (441 a²⁰)
φλέψ A I 3 5 (279 a⁵ b⁶) τὰς ἀπὸ τοῦ σώ-
ματος φλέβας A IV 18 2 (407 a¹⁸) (coni.
αἱ ἀρτηρίαι) A V 17 4 (427 a¹¹) φλε-
γμασία τῶν φλ. ThS 40 (510, 21) (λεπταί)
ThS 41 (511, 4) 42 (511, 9) (ἀνήκειν εἰς
γλῶτταν) ThS 43 (511, 20) (αἱ κατὰ τοὺς
ὀφθαλμούς) ThS 50 (513, 25)

φλήναφος (λόγον) E III 41 (593, 8)
 φλογοειδής ThS 78 (522, 18)
 φλόξ A I 15 4 (513 a 8 b 13) II 13 7 (342 b 5) D 14 (455, 10) χρώμα φλόγα από τῶν σωμάτων ThS 5 (500, 9) 75 (521, 20) ThS 86 (525, 20) φλογός σφαίραν περιφυῆναι Anaximandri P1 2 (579, 15)
 φλοιός. A V 19 4 (430 a 16) P1 2 (579, 15)
 φλουαρία E III 27 (592, 3)
 φοινίττειν. φλόγα πεφοινιγμένην D 14 (455, 10)
 φοβεῖσθαι (τὸν θάνατον) E III 44 (593, 19) (τὸ σώμα) He 4 (652, 13)
 φόβος A V 6 1 (419 a 7)
 φοινίχειος (v. l. φοινικοῦν) A III 5 s (373 b 10 cf. a 10)
 φοινίκινος (v. l. φοινικοῦν) A III 5 s (373 b 7 cf. a 8)
 φοινικοῦς (χρώμα) A III 5 7 (373 a 4 b 4) s (373 a 7 b 7) D 14 (455, 6. 11)
 φοίνιξ A V 26 4 (439 a 14)
 φοιτᾶν τρία σώματα πρὸς ἡμᾶς D 11 (452, 8)
 φορά (i. e. κινήσεις κατὰ τόπον) Arist. A I 23 2 (319 b 13) (μετέωρος) D 22 (459, 13) (ἡ ἐξ ἄρκτου) A II 32 2 (364 b 4) (τὴν κάτω) A III 3 11 (369 b 14) (ταῖς ἄνω καὶ κάτω ThS 59 (516, 8) (ὑπόγειον) A I 6 s (295 a 2) ὁρμὴν τῆς φ. ThS 71 (520, 12) ταῖς εἰς τοὺς οἰκείους τόπους φ. ThS 88 (526, 8) (ἐπὶ τὸ μέσον) D 23 (459, 22 cf. 460, 4) ὀξύτητι τῆς φ. A III 3 s (368 a 5 b 8) φ. τῆς ὕλης A I 26 2 (321 a 17) (ὕδατος ἐκ νεφῶν) D 35 (468, 2) (πολλὴ τοῦ πελάγους) 490, 5 (αἴματος) ThS 11 (502, 21) (πνεύματος) D 12 (452, 25) (τοῦ κόσμου) D 29 (465, 10) (τοῦ ὀλύμπου) A II 7 7 (337 b 14) περὶ τῆς τῶν ἀστέρων φορᾶς καὶ κινήσεως placita A II 16 (345 a 13 b 19) cf. I 22 s (318 b 16) D 10 (451, 2) 33 (467, 7) — φορᾶ τινι ἀλόγῳ φέρεσθαι E III 31 (592, 12)
 φορεῖν. φορεύμενα διχα Emp. ThO 3 (478, 10) (ἔνδυμα) Hi 24 s (573, 21)
 φόρημα (Ἀθηνᾶς) Ph 17, 5 (550 b 14)
 φορτίον D 11 (452, 5)
 φράζειν (opp. νοεῖν) A V 20 4 (432 a 22)
 φραστικός. τὸ φραστικόν A V 20 4 (432 a 19)
 φρέαρ Hi 1 4 (555, 10) He 14 (654, 26)
 φρονεῖν (ἄγαν) Eurip. immo Critiae A I 7 2 (298 a 26) φρονέει Parm. ThS 3 (499, 20)

φρονέουσι Emp. ThS 10 (502, 12) φρονούν (ζῶον τὸν κόσμον) Ph 15, 3 (548 b 28)
 Στωικοὶ φρονοῦσι περὶ θεότητος E II 5 (588, 4) φρονεῖν γίγνεται διὰ τὴν φρόνησιν D 18 (457, 7) φρ. καὶ αἰσθάνεσθαι ἑτερον Alcmæeonis ThS 25 (506, 22) (coni. αἰσθάνεσθαι) ThS 4 (499, 22. 500, 1) (εἶναι τοῖς ὁμοίοις) ThS 10 (502, 7) τοῦ φρονεῖν μεθέξει ThS 23 (506, 4) (τὸ φρονεῖν τῷ ἀέρι ἀνάπτει Diog. Ap. ThS 39 (510, 12) 44 (511, 23) ἀφηρηθῆαι τὸ φρ. ThS 44 (512, 2) expl. Democr. ThS 5 3 (515, 23) τοῖς ποιοῦσιν ὅλως τὸ φρ. κατὰ τὴν ἀλλοίωσιν ThS 72 (520, 14)
 φρόνησις A IV 4 s (390 b 20) D 18 (457, 7) ThS 9 (502, 10) φρόνησιν ἢ ταυτὸν ἢ παραπλήσιον τῇ αἰσθήσει ThS 10 (502, 8) — φρόνησις (i. e. Ἀθηνᾶ) Chrys. Ph 16, 20 (549 b 38 cf. b 31. 550 b 1) (ἐκ 7 συνεστηκέναι λόγων, φυσικῶν ἡθικῶν λογικῶν) Ph 16, 31 (550 b 7) — una ex iv virtutibus Plat. Hi 19 16 (569, 6) — Arist. Hi 20 s (570, 30) — (τὴν ψυχὴν ὑπολαμβάνουσιν) G 24 (615, 5)
 φρόνιμος (syn. νοερός) Stoice D 33 (467, 4) Ph 14, 23 (548 b 14) — φρονιμωτάτους καὶ κατὰ τὰς αἰσθήσεις ἀκριβεστάτους ThS 11 (502, 16)
 φροντίς (θεοῦ) A I 7 10 (301 a 8)
 φύειν. (τὰ μέρη ἐκ σπερμάτων) D 38 (470, 11) φύει (?) σπέρμα D 39 (470, 22) τὰ φύόμενα χλωρὰ τὸ πρῶτον εἶναι ThS 78 (522, 21) ἀφ' ἐαυτῆς ψυομένης (φύσεως) Epic. E II 8 (581, 11) — πεφυκέναι πρὸς τὴν ὄρασιν A IV 9 10 (397 b 29) eum infinitivo A II 28 4 (358 a 11 b 16) D 13 (454, 1) 37 (469, 20) ThO 1 (475, 7) 8 (484, 5) G 1 (597, 18)
 φυλάττειν (μετέωρον τὴν περιφορὰν) A I 4 s (290 a 22) φυλάσσονται τὴν πλάνην Hi 19 22 (570, 2)
 φυλή. ἀπὸ τῆς παλαιᾶς φυλῆς Pythagorae He 16 (655, 7)
 φυλλορροεῖν A V 26 4 (439 a 17) 488, 22
 φυσικός A I 22 s (318 b 15) Hi 18 1 (567, 1) Archelaus E III 5 (590, 2) Straton G 18 (611, 3) Iiber Antisthenis Ph 7 a 31 (538 b 9) φυσικοί A I 18 1 (315 a 20 b 32) II 6 1 (333 a 16) 475, 1 Hi 5 (559, 7) G 18 (610, 9) — φυσικός φιλόσοφος Hi 4 1 (558, 27) (διέξοδος) A I Pr. 1 (273, 10) (ἀρετὴν) A I Pr. 2 (273 a 16) (δογματῶν) A I tit.

(273 a3) (εἶδος) A I 6 9 (295 a8) (βάρος)
 A I 12 7 (311 b21) (αἰόραν) A III 17 5
 (383 b13) (σῶμα) A IV 2 6 (387 a2 b2,
 2 b2.5) (δυνερούς, opp. θεοπειμπτοι A V
 2 3 (416 a16) (opp. πνευματικός) Hiero-
 philii A V 15 5 (426 a10) (φιλόσοφον)
 Hi 1 2 (555, 2) 10 1 (564, 11) (πραγμα-
 τεῖα) G 16 (608, 13) — φυσικά def.
 A I 1 1 (274 a30) (I 20 (611, 20) οὐδὲ
 ἐπὶ τῶν φυσικῶν . . . δεῖν ἐπιζητεῖν τὸ διὰ
 τί ThO 10 (485, 15) cf. G 1 (598, 1) ἐπὶ
 τὰ φυσικώτερα χωρήσμεν G 16 (608, 6)
 — φυσικόν (μέρος φιλοσοφίας) A I Pr. 2
 (273 a19, 20) Hi 18 2 (567, 5) expl. G 6
 (608, 11) 16 (608, 3) (μέρος ψυχῆς) Arist.
 G 24 (615, 2) — φυσικός λόγος A I Pr. 1
 (273 a6) Ph 17, 1 (550 b10) — Φυσική
 τέχνη Apollodori D 24 (460, 6) 26 (461, 7)
 Chrysippi D 32 (466, 22) Φυσικά Empe-
 doclis A I 30 1 (326 a12) — Theo-
 phrasti A II 20 3 (348 b12) ThO 6 a
 (483, 2) 13 (491, 19) 16 (492, 4) cf. Ind. I
 p. 702 a — φυσικῶς κινεῖσθαι A III 15 6
 (380 a11) (syn. ἀνεπιτεχνήτως) A IV 11 3
 (400 a17) (ὀρέγεσθαι) A IV 22 3 (413 a10)
 φυσιολογεῖν A I 11 (274 a22) G 1 (597, 2)
 φυσιολογία 489, 20 Pl 9 (582, 1) G 1 (597,
 2) 3 (601, 2)
 φυσιογνωμονικός. φυσιογνωμονικήν ἐξεῦρεν
 Pyth. Hi 2 5 (556, 5)
 φύσις def. A I 1 (274 a18) φύσεως δύναμιν
 A I 1 1 (274 a23) (μυστήρια) Hi 24 2
 (573, 11) περὶ ἄστρον καὶ φ. φιλοσοφή-
 σωσι Hi 2 3 (556, 1) περὶ φ. οὕτω λέγει
 ἀκηλοῦναι παρὰ Μουσῶν (Ἡσίοδος) Hi 26 1
 (574, 14) τὴν περὶ φ. ἱστορίαν ThO 1
 (475, 10) 5 (480, 7) 9 (485, 1) — περὶ
 φύσεως scripsit Zeno A I 27 5 (322 b9)
 Chrysippus Ph 14, 14 (518 b5)
 φύσις i. q. οὐσία, ποιότης: ἡ τοῦ ἐνὸς φ.
 A I 7 18 (302 a8 b19) (εἰδῶλων) Epic.
 A I 7 34 (306 a16 b15) (κενό) A I 18 6
 (317 b14) (μελέων) Parm. ThS 3 (499,
 20) (σαρκός) ThS 48 (513, 5) — (ψυχῆς)
 He 3 (651, 20) ψυχὴν φύσιν δεικνύοντον
 A IV 2 1 (386 a11, 2 b3.5) (αὐτοκίνητον)
 A IV 2 2 (386 b4) 3 1 (387 a13) τοὺς τε
 κόσμους καὶ τὴν τῶν ἄλλων φ. ἐγέννησεν
 ThO 4 (479, 9) φ. μία ἀρίστος καὶ κατ'
 εἶδος καὶ κατὰ μέγεθος ThO 4 (479, 13)
 τῆς ὑγρᾶς φ. ὕδωρ ἀρχή ThO 1 (475, 8)
 εἰς πῦρ ὡς ταύτης μιᾶς οὐσῆς φ. τῆς ὑπο-

κειμένης ThO 1 (170, 17) cf. 2 (176, 17)
 ἐτέραν τινὰ φ. ἀπειρον ThO 2 (176, 7)
 cf. φύσιν τινὰ τοῦ ἀπειρου Hi 6 1 (559,
 16) μιᾶς ἐκάστης ἰδέας αἰτήρητων σω-
 μάτων φύσεις παμπληθεῖς D 1 (447 a12)
 φύσεις τῶν θρασυτικῶν καὶ παθητικῶν
 D 5 (449, 14) τῶν ἐν αὐτοῖς (σύμπασι οἰ.)
 φύσεων D 29 (464, 19) 31 (465, 15) (ele-
 menta) Chrys. D 31 (466, 3) (ἰδῶ) A I
 1 2 (274 a30) 9 4 (308 a6 b9) (ἀνάσσει)
 Pyth. A I 3 8 (282 a10 b5) φ. ἐχούσα
 τοιαυτήν D 21 (459, 7) (τὴν αὐτήν) ThS
 15 (503, 29) (ὑπόλει) ThS 41 (511, 29)
 — τῶν κατὰ φύσιν ἐχόντων αἰσθητῶν
 A I 10 1 (308 b19) φύσις αἰσθητῶν i. e.
 naturalis substantia, syn. οὐσία, opp. πάθος
 ThS 59 (516, 3) 60 (516, 15) 61 (516,
 23) 63 (517, 9. 10. 13) 68 (519, 9) 70
 (519, 24. 27. 29) 71 (520, 3. 7) 80 (523,
 16) 89 (526, 18) οὐ γὰρ εἶναι τοιοῦτων
 (ἄνω καὶ κάτω) φύσιν ThS 83 (524, 26)
 89 (526, 18) — θεῖα τὴν φύσιν ὄντα D 31
 (466, 4) πρῶτον τὸ λευκὸν τὴν φ. ThS
 81 (524, 4) ποῖον τὴν φύσιν ὄν ThS 82
 (524, 19) — φύσει A I 3 11 (284 a7 b5)
 15 8 (314 b1) D 23 (459, 27) 29 (464, 25)
 ThS 31 (508, 11) 32 (508, 15) φύσει τινα
 ἀλόγῳ A II 3 2 (330 a4 b3) (opp. λόγῳ)
 A I 7 32 (305 a7. 8) (opp. νόμῳ) Atom.
 A IV 9 8 (397 b9. 15) εἰς φύσιν (opp.
 παρὰ φύσιν) ThS 84 (525, 2. 11 cf. n a6)
 τὰ κατὰ φ. (opp. τὰ ἐπικτήτα) A III 6
 (374 a15) ἀραιότερα τοῦ κατὰ φ. A V
 9 3 (421 a21) τὸ κατὰ φ. (i. e. τὸ ὁμό-
 φυλον) A IV 13 3 (424 a26) (opp. ἰδέαι
 Plat.) D 1 (447 a16) κατὰ φύσιν i. q.
 φύσει D 31 (465, 20) τῆς κατὰ φ. μετα-
 βολῆς D 36 (468, 23) (ἡ αἰσθησις) ThS 31
 (508, 11) τὸ κατὰ φ. ἐκ τοῦ παρὰ φ.
 σκοπεῖν ThS 33 (508, 22) cf. 43 (511, 16)
 κατὰ φ. μάλλον ThS 70 (519, 23) (opp.
 κατὰ νόμον) Antisth. Ph 7 a 34 (538 b12)
 — παρὰ φ. A 29 1 (441 a9) τὸν παρὰ
 φ. νόμον ThS 83 (524, 27)

φύσις *natura creatrix*: τῇ παθητῇ τῇ
 φύσεως συμπαθές A I 7 31 (304 b30) ὑπὸ
 φ. γεγενῆσθαι τὸν κόσμον A II 4 4 (331
 b8) τὴν κοινὴν πάντων φ. Chrys. Ph 11, 33
 (545 b33) (τοῦ κόσμου) A V 18 1 (427
 a25) (τοῦ παντός) A I 28 2 (323 a7 b8)
 ThO 2 (477, 8) Hi 5 (559, 10) 10 1
 (564, 13)

περί φύσεως placita A I 30 (326 a9)
 φ. οὐδενός ἐστιν Emped. A I 30 1 (326
 a14 cf. a10) (βροτοῖς ὀνομάζεται ἀνθρώ-
 ποιςιν) A I 30 1 (326 a20). — (ἀρχή κι-
 νήσεως καὶ ἡρεμίας) Arist. A I 1 2 (274
 a25) D 2 (148, 1) (αἰτία) A I 29 2 (325
 b7) — εἰραρμένην εἶναι τὴν ἐκάστου φύ-
 σιν Theophr. A I 29 4 (325 b31) cf. Ze-
 nonis A I 27 5 (322 b12, t b11) — Stoi-
 corum def. G 20 (611, 17) (syn. λόγος)
 A I 2 3 (323 b23) (πῦρ τεχνικόν) D 33
 (167, 6) (ἡ κοινή) D 37 (469, 12) (δη-
 μιουργοῦσα ἐφ' ἡμῶν) D 37 (469, 21)
 (dist. Ζεύς, εἰμαρμένη) Posidon. A I 28 5
 (324 a6 b13) — Epicuri φύσεις ἄτομα κε-
 νόν ἄπειρον ὁμοιότητος A I 7 34 (306 a17
 b16) ἀεὶ γεννώσης τῆς φύσεως E II 8
 (589, 10. 13. 16)
 φυτικὸς (ψυχῇ) Arist. A IV 7 7 (393 t b18)
 φυτόν (ὕψω τρέφεται) A I 3 1 (276 a18
 b10) (καλλίονα σελήνης) A II 30 1 (361
 a7 b6) (τὰ ὀσμωδέστατα) ThS 20 (505, 9)
 μέρος τῶν φυτῶν καρποὶ A V 15 2 (425
 a20) φυτὰ πῶς ἡβήθη καὶ εἰ ζῆα (placita)
 A V 26 (438 a4 b1) IV 7 6 (393 t b12)
 V 19 5 (430 a22) D 21 (458, 14) (τῆς
 φυτικῆς καὶ θρεπτικῆς ψυχῆς μετέχειν)
 Arist. A IV 7 8 (393 t b18) (ἀφηρησθαι
 τὸ φρονεῖν) Diog. Ap ThS 44 (512, 1)
 48 (513, 6) ἐν τοῖς φυτοῖς ἐστὶ πῦρ τε-
 χνικόν Stoic. D 33 (467, 6) ὡς φυτόν
 (φθίρεσθαι, opp. ὡς ζῆον) A II 4 10
 (331 a5 b25)
 φυτοσπόρος (Δήμητρα) Xenocr. A I 7 30
 (301 b19)
 φώκη Hi 14 5 (566, 5)
 φωνᾶν (sc. μέρος ψυχῆς i. e. φωνή) Ze-
 nonis A IV 21 4 (411 a17)
 φωνεῖν. ἀπὸ τῶν φωνούντων ἢ ἡχούντων ἢ
 ψοφούντων A IV 19 2 (408 a10) † πεφω-
 νηκεῖν A V 19 5 (431 a13)
 φωνή (κυρίως ἢ ἑναρθρος ὡς φωτίζουσα τὸ
 νοούμενον) A IV 19 1 (408 a6 b6) (κατα-
 χρηστικῶς ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζώων) A IV
 19 1 (408 a3 b3) — placita A IV 19 (407
 a21) cf. 16 2 (406 a26 b26) ThS 6 (500,
 14) 9 (501, 12) 53 (514, 18) 55 (515, 8)
 59 (516, 8) 85 (525, 17) 91 (527, 3) (ἐκ
 τῆς κεφαλῆς ἐκκρίνεσθαι) Ph 16, 21 (549
 b39) εἰ ἀσώματος ἢ φωνῇ placita A IV
 20 (409 a23 b1) — ἰδίᾳ φωνῇ sua lingua
 Hi 24 3 (573, 14)

φῶς (περίγειον, αἰθέριον) A I 12 4 (311 b8)
 (τοῖς ὑποκειμένοις ἐπιπίπτει) A I 15 5 (313
 b17) (ἴδιον) A II 28 1 (353 a1 b8) (κοῦ-
 φον) E II 8 (589, 17) τῷ πλήθει καὶ μέ-
 γεθει τοῦ φ. A III 3 4 (368 a16 b19) φ.
 αὐτὸ δείκνυσιν καὶ τὰ ἄλλα A IV 12 2
 (402 a2) τοῦ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν φ. A IV
 13 11 (404 a5 b14, t b9) φωτὸς αἰσθα-
 νεσθαι ThS 4 (500, 3) (τὸ ἐν τοῖς λαμ-
 πτήρσι) ThS 7 (500, 25) τὸ ἐντὸς φ. ὑπὸ
 τοῦ ἐκτὸς ThS 8 (501, 3 cf. 8) (ἐνδεέ-
 στερον) ThS 18 (504, 17) (συναίτιον τῆς
 ἐμφάσεως) ThS 27 (507, 12) (αἰτίον τῆς
 ἐμφάσεως) ThS 37 (509, 28) ἀπὸ τοῦ
 φωτὸς... ποιεῖν τὸ λευκόν ThS 80 (524, 1)
 (μὴ ἴδιον τὴν σελήνην ἔχειν) Hi 8 5 (562,
 20) cf. A II 28 (353 a4 b6 sq.) φῶς ἐπὶ
 τῆς γῆς ποιῆσαι τὸν ἥλιον Hi 9 4 (563,
 25)

φῶς (opp. σκότος) Parmenidis A II 7 1
 (335 a10 b7) ThO 6 (152 n b10) — Za-
 ratae Hi 2 12 (557, 11) — (θεός) Brach-
 manum Hi 24 2 (573, 8)

φωνητικός (ψυχῆς μέρος) Stoic. A IV 4 4
 (390 a8, t b11) G 24 (515, 4. 7)

φωστήρ *astrum* E I (587, 19)

φωσφόρος A II 15 5 (344 a16) D 32 (467, 2)

φωτίζειν. πόθεν φωτίζονται οἱ ἀστέρεις (pla-
 cita) A II 17 (346 a7) (σελήνη) A II
 26 2 (357 a7 b10) (ὑπὸ τοῦ ἡλίου) A II
 28 5 (358 a16 b19) (πρὸς τὴν φαντασίαν)
 A II 28 6 (359 a5 b5) φωνή... φωτί-
 ζουσα τὸ νοούμενον A IV 19 1 (408 a7
 b7)

φωτισμός (σελήνης placita) A II 28 (358
 a4 b6) (ἄστρων) Hi 8 10 (562, 27)

φωτοειδής A IV 5 6 (338 b9, t b12)

χάλαζα. χάλαια sunt φυσικά A I 1 2 (275
 a2) (placita) A III 4 (370 a13 b25) 5 1
 (372 a1 b1) D 11 (451, 20. 452, 8. 15. 18)
 35 (468, 3) Hi 7 7 (561, 15) P1 10 (532,
 14)

χαλᾶν. κεχαλᾶσθαι 486, 10 — intr. 491, 15
 Χαλδαῖος Hi 2 12 (557, 9)

χαλεπός (coni. βίαιος) A I 6 12 (296 a17)
 τοῦτο μὲν ἴσως χαλεπὸν ThS 82 (524, 16)
 χαλεπώτερον ἔσται διελθεῖν ThS 19 (504, 26)
 τῶν χαλεπωτάτων ἐνόμιζε G 1 (597, 5)

Χαλκηδόνιος A I 3 23 (288 t b6) v. Καλ-
 χηδόνιος

- χαλκός (ἀνδρίας δυνάμει) D 3 (448, 21) cf. A I 3 4 (278 a 25) (κατόπτρου) A IV 14 3 (405 a 18 b 18) (λείος i. e. κατόπτρον) D 14 (455, 20) ἐν χαλκῷ ἔστιν ἀνάκλασις ThS 36 (500, 24) τὸ τοῦ χαλκοῦ (sc. χρῶμα) ThS 76 (522, 1)
- χάλκωμα (ἀσπίδος) D 12 (153, 7)
- χαρά Hi 24 6 (573, 27)
- χαρακτήρ (coni. τύπος) A V 11 3 (423 a 2) ἰδὼν τινα χαρακτήρα φυσιολογίας G 3 (601, 1)
- χαρακτηρίζειν (ἐνα θεόν) E II 7 (588, 31)
- χαρίεις Hi 26 2 (575, 11)
- χάρις. *Peri charitōn liber* Chrysippi Ph 14, 5 (547 b 35) χάριτας μὴ εἶναι Hegesiao E III 25 (591, 31) — τοῦτου χάριν A I 7 7 (300 a 7) λόγου χ. D 27 (463, 3) σαφηνείας χ. ThO 11 (485, 19. 20)
- χάρτη εὐεργος εἰς ἀπογραφὴν A IV 11 1 (400 a 6)
- χάσμα expl. Aristot. D 13 (453, 11. 454, 9)
- χειμάρρους 486, 10. 491, 1
- χειμερινός (τροπικός) A II 10 2 (339 a 10 b 15) IV 1 7 (386 a 5) (οὐρανοῦ) A II 12 1 (340 a 13 b 17) (ἐπισημασίας) A II 19 1 (347 a 14 b 5) (ζώνη γῆς) A III 14 1 (379 a 1) (τόποι) D 11 (451, 26) χειμῶν καὶ θέρος πῶς γίνεταί (placita) A II 19 (347 a 10 b 6) III 8 (375 a 12 b 14) cf. I 6 10 (295 a 21) A IV 1 3 (385 a 7) D 11 (451, 26) 13 (453, 23) 26 462, 5. 6)
- χεῖν. χεόμενα εἰς τοῦτο τελευτᾶν Chrys. D 21 (458, 15) χεομένοι κόσμου εἰς τὸ ἄπειρον G 17 (609, 17)
- χεῖρ. κενός ἐπιφέρωντος τὰς χεῖρας A IV 12 4 (402 a 13) χειρῶν ἐπαφαί A IV 13 9 (404 a 3 b 5, t b 5) (ἐκτασις καὶ ἐπὶ τὸν ὦμον ἀντεπιστροφή) A IV 3 (405 a 20 b 21) ἐν ταῖς χερσὶ . . . τὴν κρᾶσιν οὖσαν Emped. ThS 11 (502, 23) 24 (506, 14)
- χερσαῖος A V 20 1 (432 a 5 b 4) (θηρλα) He 4 (652, 15)
- χέρσος 489, 23
- χηλή. χηλαί (zodiaci Aratei) A I 6 6 (294 a 7)
- χηρεῖν A V 5 3 (418 a 20)
- χθαμαλός 486, 7
- χθόνιος (opp. οὐράνιος) Hi 2 13 (557, 17)
- χίμαιρα He 4 (652, 14)
- Χίτος A I 3 17 (285 b 5) II 12 2 (341 a 1 b 1) 15 6 (345 a 8) Pl 11 (582, 18) E III 15 (590, 35) G 18 (610, 15) ThO 8 (484, 14)
- χιτών. χιτῶνα κύκλῳ καὶ ὕμνα περιτείνουσι τῷ κόσμῳ Leuc. Dem. A II 7 2 (336 a 1 b 4) (ὀφθαλμῶν) Democ. ThS 50 (513, 23) cf. 56 (515, 10) (τεῖς, ψυχῆς ἔσχατος, κενοδοξία) Hi 24 2 (573, 13)
- χιτών (μέλαναν ποιεῖτω) A I 7 3 (299 a 8) IV 1 3 (385 a 5) 4 (385 a 8) placita A III 3 4 (370 a 12 b 24) D 11 (451, 20. 452, 8. 11. 14. 15) 35 (468, 4) Hi 7 7 (561, 16) 8 5 (562, 13)
- χλιαρός (τὸ ἐν τῇ γλώττῃ) A IV 18 1 (407 a 13) (γλώττα) ThS 25 (506, 26)
- χλωρός (ξύλα) D 14 (455, 9) ThS 75 (521, 21) (τὰ φυόμενα) ThS 78 (522, 20) χρῶμα expl. Democ. ThS 75 (521, 24) 78 (522, 17. 20) 82 (524, 8) ἐναντίον τῷ ἐρυθρῷ καθάπερ τὸ μέλαν τῷ λευκῷ ThS 82 (524, 11)
- χόνδρος (v. l. τῷ χονδρώδει) A IV 16 1 (406 b 18)
- χονδρώδης. τῷ χονδρώδει (τοῦ ὠτός) A IV 16 1 (406 a 17)
- χορεύειν περὶ τοῦτο (τὸ μέσον πῦρ) δέκα σώματα θεῖα Philol. A II 7 7 (337 b 6)
- χορηγεῖν (ταῦτα) τοῖς Στωικοῖς A I 7 30 (304 b 20)
- χορηγία 494, 8
- χόριον A V 16 2 (426 a 23)
- χρεία ThS 32 (503, 17)
- χρεμετισμός A IV 19 1 (408 a 5 b 5)
- χρεμετιστικός (ζῆλον) A I 3 7 (282 a 27)
- χρεώ Parm. [ThO 6 a] 483, 5
- χρεών. κατὰ τὸ χρεών Anaximandri ThO 2 (476, 9)
- χρήζειν E III 25 (591, 32)
- χρήμα Leuc. A I 25 4 (321 b 13) χρήματα explie. πράγματα A I 3 5 (280 a 5)
- χρηῆναι ThS 86 (525, 24) ἐχρῆν ThS 18 (504, 18. 19) 20 (505, 8) 37 (509, 26) 48 (513, 3) 53 (514, 22) 82 (524, 13) χρῆν ThS 82 (524, 10)
- χρησθαῖ. ἐτέροις σχήμασι κεχρησθαι A II 2 3 (329 a 8) cf. ThS 76 (521, 27)
- χρήσιμος. χρ. εἶναι (opp. παρέλκειν) A II 30 8 (362 b 14) πρὸς τὸ χρήσιμον οἰκονομεῖ D 29 (465, 3) χρήσιμόν τι λαβεῖν G 2 (598, 13)
- χρηστικός (αἰτίαν τῶν ἀργῶν καὶ τῶν στοιχείων, ἀνάγκην) A I 26 1 (321 a 14 b 17)
- χρησις. ἐκ τῆς χρήσεως ὁμολογεῖται ThS 31

(508, 9) χρήσεις (sc ἀφροδισίων) A V 5 1 (418 a 9)
 χρηστός (οἶνος) A V 26 4 (439 a 19) (θεός)
 D 29 (164, 27) (βίος) G 1 (597, 9) 24
 (614, 16) χρηστοτάτου αἵματος A V 3 2
 (417 a 6)
 χροῖα vel χροῖα. τῷ τῆς χροῖα συντόνῃ
 A I 6 4 (293 a 20) (ἐπιφάνεια σώματος)
 Pyth. A I 15 2 (313 a 4 b 6) οὐκ ἔχειν χρ.
 A I 15 9 (314 b 12) (δυναμίς, opp. ἐνερ-
 γεία ἔχειν) Arist. A I 15 10 (314 b 19)
 ἀποτελεῖ χροῖαν D 14 (455, 8) (coni. τὸ
 σχῆμα) D 14 (455, 22) τῇ χροῖα διαλάμπει
 ThS 18 (504, 22) χροῖαν τὴν κρατοῦσαν
 μᾶλλον ThS 27 (507, 13) (πυρὸς μετε-
 χούσας) ThS 37 (509, 33) (διαφόρους
 ἔσσεσθαι) ThS 76 (522, 7)
 χροινώτατος ThS 20 (505, 10)
 χρόνος. προσώποις χρόνοις τρόποις A I 29 6
 (326 a 1 b 5) χρ. ἐλάχιςτος πρὸς αἰσθησιν
 D 26 (461, 20) (ὠρισμένος, opp. ἀεί,
 coni. περιοδικῶς) A III 2 1 (306 a 8 b 8)
 (coni. τάξις) ThO 1 (476, 1) χρόνου τάξις
 ThO 2 (476, 10) (μήκει) A V 18 1 (427
 a 19) (πλήθει) ThS 29 (507, 23) 32 (508,
 18) χρ. εἰς ἀπειρον ἔχει τὴν τομὴν D 26
 (461, 31) cf. A I 16 1 (315 b 2) οὐρανὸς
 ἅμα χρόνῳ γεγνήσθαι E II 6 (588, 28)
 τοῖς χρ. ὕστερος ThO 9 (484, 21) ἐξ
 αἰδίων χρ. A I 28 3 (324 b 4) ἐν πόσῳ χρ.
 A V 21 (433 a 5 b 1) πυκνωθεῖσαν τῷ χρ.
 A III 13 4 (378 a 18) χρ. μακροῦ μόλις
 488, 28 τῷ χρόνῳ paulatim Hi 14 5
 (566, 2) χρόνῳ postea Pl 11 (582, 24)
 τοσοῦτον χρόνῳ ταλαιπωρήσας He 15 (655,
 3) ἐπ' ὄλιγον χρόνον A V 19 4 (430 a 20)
 ὑπὸ τοῦ πολλοῦ χρόνου ἐκδαπανᾶται ψυχὴ
 E III 36 (592, 29) παρὰ τὸν ἥδη γεγενη-
 μένον χρόνον ἀπειρον Pl 8 (581, 20) οὐ
 κατὰ χρόνους ἀναγραφείσα ἀλλὰ κατὰ τὴν
 τῆς δόξης συγγένειαν 484, 18 κατὰ χρόνον
 (opp. κατ' ἐπίνοιαν) A II 4 1 (330 b 17,
 b 8) 3 (331 b 5)
 περὶ χρόνου placita A I 21 (318 a 1
 b 3) (Κρόνος) Pherecydis He 12 (654, 9)
 — χρόνον λέγει Anaximander ὡς ὠρι-
 μένης τῆς γενέσεως καὶ τῆς οὐσίας καὶ
 τῆς φθορᾶς Hi 6 1 (559, 19) — Pythag.
 A I 18 6 (317 b 3) — (πολύτιμα τέκτα-
 νος σοφοῦ) Eurip. A I 6 7 (294 a 19) —
 Platonis ThO 15 (492, 1) — Aristotelis
 D 5 (449, 7) 6 (449, 15) 7 (450, 1. 6)

— Stoicorum A I 16 4 (315 b 11) D 24
 (460, 16) 25 (460, 27) 26 (461, 4 sqq.) —
 πόσος ἐκάστου τῶν πλανητῶν χρόνος pla-
 cita A II 32 (363 a 6)
 χρυσοειδής (χρῶμα) ThS 76 (522, 17)
 χρυσός Anaxag. ThO 4 (478, 24. 479, 5)
 χρυσοστέφανος Hesiodi Hi 26 2 (575,
 18)
 χρῶμα def. A I 15 1 (313 a 3 b 4) (χόσμου)
 A I 6 2 (293 a 8) 4 (293 a 16) (ζωγράφου)
 A V 11 3 (423 a 3) (ἐριδος) D 14 (455,
 6. 18) (τὸ ἐναντίον) ThS 42 (511, 4)
 (λαμπρά) ThS 29 (507, 24) (κάλλιστον)
 ThS 76 (522, 5) (γαλακτοειδές) A III 1 4
 (365 a 11 b 11) χρωμάτων διαφοραὶ A I
 15 7 (313 a 15 b 23) (μορφαί) ThS 64
 (517, 20) ἀπειρα εἶναι . . . κατὰ τὰς μί-
 ξεις ThS 78 (522, 22) (τέτταρα) A I 15 3
 (313 b 10) (ἀπλᾶ, syn. ἀσύνητα, opp. σύν-
 θετα ThS 82 (524, 14) (μικτά) ThS 17
 (504, 13) (τῶν ζώων ἐπὶ γλώττης ἐμφαι-
 νεσθαι ThS 43 (511, 22)
 περὶ χρωμάτων placita A I 15 (313
 a 1 b 3) Emp. ThS 7 (500, 28) 59 (516,
 10) — χρωμάτων ἀπλᾶ δ' Democr. ThS
 73 (520, 24) φῶσει μὴδὲν χρῶμα A I
 15 3 (314 b 1) — ThS 5 (500, 9) 86 (525,
 19) 91 (527, 6) — (σώματι ὑπάρχον) Arist.
 D 2 (448, 6) — χρώματα ἀπὸ τῶν σω-
 μάτων φέρεσθαι Strat. A IV 13 7 (403
 b 26)
 χρωματίζειν pass. (πυρῶσει ἀέρα) D 12
 (452, 28)
 χρωωνύναι. κέχρωσται A I 6 4 (293 a 17)
 15 3 (314 b 4) 11 (314 b 23)
 χυλός (ἀλυσός cet.) Arist. D 14 a (Add.
 p. 455) χυλῶν (ἐνόντων) ἐν γέυσει ThS 19
 (504, 30) (μορφαί) Democr. ThS 64 (517,
 20) 68 (519, 11) 72 (520, 16) ἀπειρα . . .
 τοὺς χυλοὺς κατὰ τὰς μίξεις ThS 78 (522,
 22) χυλοί (opp. πάθη) Plat. ThS 84
 (525, 4. 5) 89 (526, 18)
 χυλόδης (ἡ τροφὴ πᾶσα) ThO 1 (476, 6)
 χυμός (promiscue cum v. χυλός usurpatum)
 τῷ ὀργῶ διακρίνεσθαι τοὺς χυμοὺς A IV
 18 1 (407 a 14) (διαχεῖσθαι) A IV 18 3
 (407 a 18) χυμῶν διαφοραὶ A V 26 4 (439
 a 14) (γῆς) ThO 23 (495, 8) (δέξει) ThO
 23 (495, 9) γλώττῃ τοὺς χυμοὺς κρίνειν
 ThS 25 (506, 26) 38 (510, 7) (ἀπλοῦς)
 ThS 82 (524, 16) Platonis ThS 84
 (525, 4)

- χύσις (ἡ εἰς ἄλλο ἢ ἀνάυσις) Chrys. D 21 (458, 17) (coni. διαλύσις) Chrys. D 21 (458, 20) (γῆς εἰς ὕδωρ) D 21 (458, 25)
- χύτρα Hi 2 15 (557, 27)
- γῶλος (πῦρ) 487, 22
- χῶμα (τὰ πρὸ τῶν τειγῶν) ThS 79 (523, 9)
- χώνη χώνης δίκην πνεύμονα συνίστησιν A IV 22 2 (412 a 19)
- χώρα (dist. τόπος, κενόν) A I 20 1 (317 a 9 b 31) V 30 1 (443 a 1. 442 b 12) D 25 (460, 23) (ψυχρά) D 11 (452, 15) Hi 8 7 (562, 18) ἐν πολυκένοις χώραις Democr. A III 3 11 (369 b 25) (μέση γῆς) D 23 (460, 3) cf. ThO 22 (494, 2)
- χωρεῖν. δι' ἧς κεχώρηκε A I 7 33 (306 a 6 b 6) (ἥλιον) χωρήσαντα ὑπὸ γῆν D 10 (451, 9) (διὰ πάντων, θεόν) Hi 19 6 (568, 1) (εἰς αὐτὸ πάντα) Pl 1 (579, 6) (τὴν γῆν εἰς τὴν θάλαττα) Pl 4 (580, 13) (πάλιν εἰς ἄτομα) E II 8 (589, 8) — *capere* A I 4 4 (291 a 4) D 25 (460, 24)
- χωρίζειν pass. (ἀπ' ἀλλήλων) A V 13 3 (424 a 24) (ψυχὰς τῶν σωμαμάτων) A I 8 2 (307 a 12) (τῆς ὕλης) A I 10 4 (309 a 6) (κινήσεως) D 7 (450, 6) (τοῦ σώματος) D 39 (471, 22) ὕλην τοῦ εἶδους χωρισθέντος οὐ σῶμα D 2 (448, 11) κεχωρισθαι ἐν τόπῳ D 27 (463, 4) κεχώριστο (opp. συνήνωται) E III 19 (591, 10) πολὺ κεχωρίζεται *multum differt* A I 7 8 (300 a 28) — χωριστὸν εἶδος A I 7 31 (304 a 5 b 27) 32 (305 a 3 b 10) χωριστὰς τῆς ὕλης οὐσίας A I 10 3 (309 a 1)
- χωρίον A III 1 2 (346 a 25 b 18) D 11 (451, 30)
- χωρὶς τοῦ κενοῦ (opp. σὺν τῷ κενῷ) sim. A II 1 7 (328 a 9 b 12) IV 8 10 (395 a 4 b 28) D 13 (454, 20) ThS 24 (506, 16) 31 (506, 13) ποτὲ μὲν μετὰ σεισμῶν, ποτὲ δὲ καὶ χωρὶς D 13 (454, 7) χωρὶς εἶναι *secrete esse* A IV 19 3 (409 a 3)
- χωρισμός (τοῦ σώματος) E III 36 (592, 26) (τῶν συνελλυθότων εἰς ἓν) G 14 (607, 2)
- φαθυρός (τῶν λευκῶν, opp. σκληρά) ThS 73 (521, 5)
- φαφαρός ThS 66 (518, 15)
- φέγειν οὐ χρεὶ οὐδὲ ἐπαινεῖν E III 44 (593, 18)
- φεκάς D 11 (451, 24) 486, 15
- ψευδής (λόγῳ) A I 7 2 (298 a 23) (αἰσθησεις) A IV 9 1 (396 b 16) Pl 4 (580, 11)
- ψευδοποιεῖν. ψευδοποιεῖται (pass.) κατὰ νοητὰ αἰσθησις Epic. A IV 9 5 (396 a 9 b 29)
- ψευδοφανής (σελήνη) A II 30 2 (361 a 15 b 20) 4 (361 b 26)
- ψῆγμα Heracliti A I 13 2 (312 a 6 b 7)
- ψηγάτιον (v. l. ψήγματα) A I 13 2 (312 a 6 b 7)
- ψήχειν (ἄδικα βιβλία) Callim. A I 7 1 (298 a 6)
- ψηφίς 486, 26
- ψῆφος (ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς) A IV 19 3 (408 a 30) D 28 (463, 23) ἐκ ψήφων καὶ ἀριθμῶν προαγορεύειν Hi 25 2 (574, 10)
- πολλοίς (κεραυνός) Aristot. D 12 (453, 2)
- ποφεῖν (dist. ἡγεῖν, φωνεῖν) A IV 19 2 (408 a 11) ThS 21 (505, 14)
- πόφος A III 3 1 (367 a 27 b 26) 4 (368 a 13 b 16) 13 (369 b 37) (dist. φωνή) A IV 19 1 (408 a 6 b 6) (coni. βόμβος) D 13 (454, 8) τὴν ἀκοὴν ἀπὸ τῶν ἔσωθεν γίνεσθαι ψόφον ThS 9 (501, 12) οὔτε πόφον τὸν ψόφον κρίνομεν ThS 19 (504, 28) τοῖς ἔσωθεν ψόφοις ThS 21 (505, 12) δεικνεῖσθαι τὸν ψόφον ἄχρι τοῦ εργαφάλου ThS 28 (507, 20) (ἀναρθρος) ThS 41 (511, 8) (εἰσιέναι) ThS 57 (515, 17) (opp. αἰσθησις) ThS 91 (527, 5)
- ψῦξις (opp. ἐκπύρωσις, med. εὐκρασία) A II 8 1 (338 a 4 b 4) (opp. θερμασία) A V 9 1 (421 a 12) D 13 (453, 18) Hi 7 8 (561, 20)
- ψύχειν. ψύχει ἡ χιών ThO 10 (485, 16) ψυχόμενης χιόνος A IV 1 3 (385 a 7) (ἀτμίδος) D 11 (452, 12) τὸ ὑγρὸν ψυχθὲν D 11 (451, 27) (opp. θερμαίνειν) ThS 28 (507, 15)
- ψυχὴ unde nominata Hi 21 3 (571, 17) (κεχωρισμένης τῶν σωματῶν i. e. ἥρας) A I 8 2 (307 a 11) (ἀνθρώποινοι) A I 27 3 (322 a 6) (καλλιστον τῶν ἐν ἡμῖν) Hi 19 20 (569, 23) ψυχῆς τελεχὴ ἀσάλευτα E III 26 (591, 38) ψυχὴν ἀφηρημένον ζῶον 487, 18 περὶ ψυχῆς placita Prol. p. 199. 202. 203. 207. 209. 212. 213. 214 A IV 2—7 (388 a 9 b 1 — 393 a 13) G 24 (613, 3) He 2 (551, 9) — Pythag. A I 3 8 (282 a 12) Hi 2 11 (557, 5) E I (587, 5) III 8 (590, 12) cf. Hi 3 3 (558, 23) — τοῦ κόσμου) Heracliti A IV 3 12 (389 a 3, cf. t b 2) (τοῦ παντός) A IV 7 2 (392 a 14,

τῶν (τοῖς ποταμοῖς εἵκασεν) D 39 (471, 3) (ἀπὸ τῶν ὑγρῶν ἀναθυμῶνται) D 39 (471, 5) — ψυχὴν καὶ νοῦν ταῦτον Xenophanis ThO 6a (483, 1) — (θελα δύναμις) Eberhanti Hi 15 2 (566, 16) ποτὲ μὲν ἐγκέφαλον λέγει ποτὲ δὲ ὕδωρ Hippo Hi 16 2 (566, 22) — ἡ ἡμετέρα ψ. συγκρατεῖ ἡμᾶς Anaxag. A I 3 4 (278 a 13 b 10) (πρῶτορα τοῦ ὁρατοῦ κόσμου) Platonis A II 6 4 (334 a 13 b 4) cf. ThS 6 (500, 15) 85 (525, 18) Hi 19 10 (568, 10) 12 (568, 20) E I (587, 9. 12) G 24 (613, 15) — (τοῦ παντός) Xenocratis A I 7 30 (304 b 10) — (τῶν καλῶν κάγαθῶν θείας λέγων δυνάμεις) Spensipp. Ph 7 b 11 (538, b 14) expl. Aristot. Hi 20 4 (570, 21) (τὴν ἔλου τοῦ κόσμου) Hi 20 6 (570, 33) ἀθάνατον . . . οὐ νομίζοντες τὴν ψυχὴν, θείου δὲ τινος μετέχειν A V 1 4 (416 a 3) διὰ τὴν ψυχὴν γίνεται τὸ ζῆν Stoic. D 18 (457, 8) τῶν ἐν ἡμῖν ψυχῶν D 28 (463, 27) ψυχῆς μῆξις καὶ τοῦ περιέχοντος αὐτὴν σώματος D 28 (463, 31) (πῦρ τεχνικόν) D 33 (467, 6) expl. D 39 (470, 17 471, 1. 38) Hi 21 3 (571, 17) ψυχὴ τοῦ ἔλου (opp. ψυχῆ ἐν ζῴοις καὶ ἐν τῷ περιέχοντι) Stoic. D 39 (471, 11. 14) cf. A I 7 17 (302 a 5 b 16) Ph 11, 19. 29 (545 b 14. 25) E 1 (487, 17) ψυχὴν πάντων μεταγίγνεσθαι He 14 (654, 30) E I (587, 19) (θεός) E II 5 (588, 7) (ἀθάνατον) E II 5 (588, 11) (πολυχρόνιον πνεῦμα) E III 36 (592, 27) ψυχῆς μέρος καὶ ἀπόσπασμα (σπέρμα) D 39 (470, 18) — ψυχῇ σῶμα συμπάσχει Democr. ThS 57 (515, 21) σῶμα ποιοῦντι τὴν ψυχὴν ThS 58 (515, 27) — λύεσθαι ἅμα τοῖς σώμασιν Epic. Hi 22 5 (572, 14) (αἶμα[?]) Hi 22 5 (572, 14) (τὸν ἐφελκόμενον ἔξωθεν ἀέρα διὰ τῆς εἰσπνοῆς) G 24 (618, 11) (θνητὴν) G 24 (613, 14) — (πνεῦμα) Asclepiadis G 24 (613, 8) ψυχῆς μέρος (placita) Prol. p. 205 G 24 (615, 1) ᾗ μέρη Platonis E I (587, 10) — ζ μέρη Stoic. A IV 21 2 (410 a 30) ψυχὴ ὁρμητικὴ, ἐπιθυμητικὴ, λογικὴ A V 26 3 (438 a 16) ψυχικός (οὐσαί) A I 8 2 (307 a 11) (πάθος, opp. σωματικόν) A V 25 2 (437 a 11) (θερμόν) A V 25 3 (437 a 15) ψυχογονία 485, 14 ψῦχος D 11 (452, 17) 12 (452, 23) 13 (454, 22)

ψυχρομυγῆς A II 30 2 (361 a 13 b 15) ψυχρός (χώρας ἢ ὕρας) D 11 (452, 15) ψυχρόν et θερμόν Anaximandri P 12 (579, 14) — Parmenidis ThO 6a (482, 20) — Hipponis Hi 16 1 (566, 20) ψυχροῦ οὐχ ὑπάρχειν φύσιν Dem. ThS 63 (517, 10) — Platonis ThS 83 (524, 22) — Aristotelis A I 3 22 (288 b 12) — Stratonis A I 3 24 (288 b 19) ψυχρότης (opp. θερμότης) A V 7 1 (419 a 13) He 11 (654, 2) ψυχρότητες D 14 a (Add. p. 455)

ᾧδε Emp. ThS 22 (505, 26) ᾧδι διεξήρχετο D 1 (447 a 1) ὠθεῖν (ἀέρα εἰς τὰ στέρνα) A V 24 3 (436 a 4) ὠθούμενος κηρός ThS 52 (514, 6) ὠκεανός A II 23 5 (353 a 10 b 11) III 17 s (383 b 25) (syn. ἡ ἕξω θάλασσα) A IV 1 2 (385 a 2) — Homeri A I 3 2 (277 a 4 b 1) v. Ind. I p. 688 a 7 Hesiodi Hi 26 2 (575, 15) ὠσειδῆς κόσμος A II 2 1 (329 a 4) ὠδόν. ὠφ παραπλησίως τὸν κόσμον καίσθαι A II 31 4 (363 b 11) cf. E II 8 (589, 12) ὠρα. ἀντιπερίστασις τῶν ὥρων A IV 1 7 (386 a 2) D 10 (451, 17) (ψυχρά) D 11 (452, 15) (ἔαρ καὶ μετόπωρον) D 13 (453, 23) D 26 (462, 5. 6) ἡμέραν καὶ ἐναιυτὸν καὶ τὰς ἄλλας ὥρας D 29 (465, 7) ὠς τὸν ὁμοῖον Homeri A IV 19 3 (408 a 27) ὠς ἐπὶ A IV 14 3 (405 a 17 b 18) cf. A V 24 4 (436 a 13) ὠς πρὸς A IV 22 1 (412 a 10) V 9 2 (421 a 18) Hi 15 2 (566, 18) — ὠς μάλιστα σομφά (ἄνικμα) ThS 50 (513, 24) 56 (515, 11) ὠς ξηρότατον ThS 56 (515, 14) — ὠς c. gen. abs. ThS 22 (505, 24) 54 (514, 32) 79 (522, 27) 80 (523, 15) c. acc. absol. ThS 11 (502, 23) 24 (506, 14) 25 (506, 22) 37 (509, 33) — ὠς i. q. ὅτι saepe in ThS velut 47 (512, 19) v. s. ὅτλος et φανερός, sequente oratione directa A I 7 5 (299 a 19) ThS 10 (502, 10) — ὠς sequ. infin. idem quod ὥστε ThS 5 (500, 10. 22) unde suppleas G. Muelleri syllogen p. 51 ὠσανει τινά, ὠσανει ποιά (opp. τινά, ποιά) Stoic. D 40 (472, 1) ὠσαύτως D 37 (469, 17) ThS 9 (502, 7) 23

- (506, 3) 28 (507, 18) 63 (517, 15) 67
 (518, 18) 88 (526, 12)
- ὥσπερ c. acc. absol. ταὐτὸ . . . ὥσπερ ThS
 53 (514, 17) οὐχ ὥσπερ Ἀναξαγόρας ἀρχὴν
 ποιεῖ anacoluthia quadam dictum ThS
 38 (510, 10 n^a 18) ὥσπερ αἰ κενομβατοῦντα
 A II 24^a (355^b 10) ὥσπερ ἀν εἰ (om.
 verbo) A V 11^a (423^a 2) ὥσπερ ἀν . . .
 τιθεῖς ThS 5 (500, 13)
- ὠφέλεια G 5 (603, 5)
 ὠφέλειν. τὸ ὠφελοῦντα θεοῦς νενομίσθαι
 Prodic. Ph 10, 3 (544^b 12)
- ὠχρός. † ὠχρόν (l. χλωρόν) A I 15^a 3. 7. 8
 (313^b 12^a 15^b 23. 314^b 10)
-

III INDEX EXCERPTORUM EX STOBÆO [I. DAMASCENO]

Vulgaris hic Gaisfordii et Meinekei servatur ordo, genuinus exstat supra p. 270—272.

Eclogarum ordo	Lemmata	Meinekei paginae	Heerenii paginae	Ætiii Didymive loci	Doxographorum paginae
I 1 2	Ὅτι—ἐχούσης	1, 14—2, 10	6	—	cf. 96, 16
1 10	Πυθαγόρας—τρόπον	6, 2—29	20—24	—	96, 20—97, 16
2 26	Χρυσίππου—πάντα	12, 1—4	46. 48	D 30	465, 12. 13
2 29	Θαλῆς—στοιχεῖα	14, 5—16, 31	56—66	A I 7 11—34	301 b 1—307 b 3
4 7	Θαλῆς—πάντων	41, 26. 27	158	A I 25 1	321 b 2. 3.
	ἀνάγκη—προνοίας	41, 28. 29	158	?	321 n b 5. 6
	Πυθαγόρας—ἀνάγκης	41, 30—42, 6	158. 160	A I 25 2—4	321 n b 4—42, 6
	Πλάτων—σχέσιν	42, 7. 8	160	A I 26 3	321 b 19. 20
	καὶ τὰ μὲν—ἀνάγκην	42, 8. 9	160	A I 25 5	321 b 15. 16
	Ἐμπεδοκλῆς—στοιχείων	42, 13. 14	160	A I 26 1	321 b 17. 18
5 15.	μὴ διαφέρειν—συνηρητημένην	45, 25—27	176	A I 27 2	322 b 6—8
	Ἡράκλειτος—τεταγμένης	45, 28—31	178	A I 28 1	323 b 1—6
	πάντα δὲ—πάντως	45, 31—46, 2	178	A I 27 1	322 b 2—5
	Πλάτων—φύσεως	46, 3. 4	178	A I 28 2	323 b 7—9
	Ποσειδώνιος—εἰμαρμένην	46, 5—7	178	A I 28 5	324 b 11—14
	Ζήνων—εἰμαρμένην	46, 8—12	178. 180	A I 27 5. 6	322 b 9—14
	Χρυσίππος—εὐχρήστως	46, 13—47, 2	180. 182	A I 28 3	323 b 10—324 b 10
6 17	Ἀριστοτέλης—βουλευθέντος	52, 24—32	202. 204	A I 29 3	325 b 16—28
	Πλάτων—τεταγμένοις	53, 1—15	204. 206	A I 29 1. 2	324 b 16—325 b 15
	Θεόφραστος—τύχην	54, 6—11	206	A I 29 4. 5	325 b 28—326 b 4
7 9	Ἐπίκουρος—προσηγορίᾳ	56, 23—29	218	A I 29 6. 7	326 b 5—13
8 40	Πυθαγόρας—περιέχοντος	62, 28	250	A I 21 1	318 b 4. 5
	Ἐρατοσθένης—πορείαν	62, 29	250	A I 21 3	318 b 8. 9
	Οἱ Στωικοὶ—χρόνον	62, 30. 31	250	A I 22 7. 8	318 b 24—26
	Ξενοκράτης—ἀίδιον	63, 1. 2	250	A I 22 2	318 b 13. 14
	μέτρον—Χρυσίππος	63, 3	250	cf. D 26	318 n b 2 cf. 461, 24
	Ἐστιαῖος—ὑπόστασιν	63, 4—10	250. 252	A I 22 3—6	318 b 15—23
	Ἀριστοτέλους—ὑστερον	63, 18—27	252. 254	D 6. 7	449, 15—450, 7
	Ζήνων—εἶναι	63, 28—32	254	D 26	461, 4—6
8 42	Ἀπολλόδωρος—χειμῶνος	64, 21—66, 11	256—262	D 26	461, 5—462, 12
	Ἐμπεδοκλῆς—βιάζεται	66, 12—15	262	A III 8 1	375 b 14—376 b 2
	ἐνιαυτός—ἐνιαυτός	66, 16—67, 2	262. 264	A II 32 1—4	363 b 15—364 b 10
8 45	Πλάτων—κινήσεως	67, 22. 23	268	A I 21 2	318 b 6. 7
	γενητὸν δὲ κατ' ἐπένουαν	67, 23	268	A I 22 9	318 b 27
	οὐσίαν—κίνησιν	67, 23. 24	268	A I 22 1	318 b 11
10 2	ὠκεανός θ'—τέτυκται	76, 2	278	A I 3 2	277 b 1 cf. 93*18—20

Stolaga- m ordo	Lemma	Meinekei paginae	Heerenii paginae	Astii Didy- mive loci	Doxographorum paginae
I 10 6	Ἰομήρου--γένεισθε	76, 23-26	282	—	93 a 21-26
10 7	Ἰππράκλειτος - τελευτᾷ	76, 27-29	282	A I 3 11	283 b 4-284 b 1
10 11	Ἰμπεδοκλέους--λύσω	77, 21-78, 7	286-290	—	88, 10-89, 21
10 12	Θαλῆς--κόσμος	78, 9-18	290, 292	A I 3 1	276 b 2-15
	Ἀναξίμανδρος - ὑποκείται	78, 19-27	292, 294	A I 3 3	277 b 3-288 b 4
	Ξενοκράτης - πλήθους	78, 28-30	294	A I 3 23	288 b 15-18
	Ξενοφάνης - τελευτᾷ	78, 31-79, 1	294	A I 3 12	284 b 10-14
	Ἀναξιμένης - μητροπόλεως	79, 2-32	296, 298	A I 3 4-7	278, 5-280, 12
	Φιλόλαος - ἄπειρον	80, 1. 2	298	A I 3 10	283 b 1. 2
	Στράτων - ψυχρόν	80, 4	298	A I 3 24	288 b 19, 20
	Πυθαγόρας - ἔχουσιν	80, 5-22	300, 302	A I 3 8	280 b 13-282 b 6
10 14	Ἡράκλειτος - πῦρ	80, 32-81, 1	304	A I 3 11	283 b 3, 4
	πρώτον - ἐκπυρώσει	81, 1-6	304	A I 3 11	284 b 2-9
	Μητροδώρος - κενόν	81, 7. 8	304	A I 3 17	285 b 5, 6
	Διογένης - ἄπειρον	81, 9	304	A I 3 26	289 b 4, 5
	Ζήνων - τέσσαρα	81, 10, 11	306	A I 3 25	289, 1-3
	Λεύκιππος - κενά	81, 12-14	306	A I 3 16, 17	285, 1-3
	Ἐπίκουρος - κενού	81, 15-20	306	A I 3 18	285, 7-286, 4
10 16	Ἐκφαντος - τέσσαρα	82, 2-16	308	A I 3 19, 21-22	286 b 5-288 b 14
	Διόδωρος - μέγεθος	82, 17-19	310	A I 3 27	289 b 6-10
	οἱ μὲν - ἀνελθεος	82, 20-30	310	A I 2 1. 2	275 b 2-17
	Χρυσίππου - ὁδῷ	83, 4-84, 16	312-316	D 21	458, 12-459, 10
11 1	Ἰλῆ - μεταβολαῖς	84, 20, 21	316	A I 9 1	307 b 5
11 3	Οἱ ἀπὸ - γίνεσθαι	85, 2-11	318	A I 9 2-5	307 b 8-308 b 9
11 4	Ἀριστοτέλους - ὑπόστασιν	85, 27-86, 12	320, 322	D 2	448, 1-12
11 5	Ζήνωνος - ἔκ τινος	86, 14-27	322, 324	D 20	457, 25-458, 7
	Οἱ δὲ - ἀποφαίνονται	86, 28-31	324	A I 9 6, 7	308 b 10-15
	Ἐφησε δὲ - μόνον	86, 32-87, 5	324	D 20	458, 8-11
(12) 6a	Ἰδέα ἐστίν - σωματίων	87, 18-27	326	A I 10 1. 2	308 b 17-309 b 7
	Ταύτας - εἰδοποιηθέν	87, 28-88, 22	328, 330	D 3	448, 13-28
	Περὶ δὲ - οὐσίας	88, 23-89, 11	330	D 1	447 a 1-27
	Ζήνωνος - τυγχάνειν	89, 18-27	332	D 40	472, 1-7
13 1	Αἴτιον - ποιοῦν	90, 2-7	334	A I 11 1. 2	309 b 9-14
	Πυθαγόρας - τέλος	90, 16-22	336	A I 11 3, 4	310 b 1-9
	Αἴτιον - κατηγορήμα	90, 23-91, 9	336, 338	D 18	457, 4-16
	Θαλῆς - νοητά	91, 10-14	338	A I 11 6-8	310 b 10-15
14 1	Σῶμα - ἄλλως	92, 1-13	340, 342	A I 12 1-3	310 b 17-28
	καὶ δυνάμει - μηδαμῶς	92, 13, 14	342	A I 16 3	315 b 5-7
	τῶν δὲ - φύσεις	92, 14-30	342, 344	D 5	449, 4-14
	μηδὲν - σῶμα	92, 30, 31	344	A I 12 3	311 b 1, 2
	Χρυσίππος - χρόνος	93, 1-6	344	A I 16 4	315 b 8-15
	Οἱ Στωικοὶ - ἄτομον	93, 7-21	346, 348	A I 12 4-6	311 b 3-22
	ὁ δ' αὐτὸς - τομήν	93, 21, 22	348	A I 16 2	315 b 3
	Στράτων - ἐκπυρηνιζόμενα	93, 23-25	348	A I 12 7	311 b 23-26
	Οἱ ἀπὸ - χρόνον	93, 26-28	348	A I 16 1	314 b 30-315 b 2
	Ἐμπεδοκλῆς - θραύσματα	93, 29-94, 5	348, 350	A I 13 1-4	312 b 2-10
	Σῶμα ἐστὶ - αὐτό	94, 6-17	350, 352	D 19	457 b 17-24
14 2	Παρμενίδου - ἡ τῇ	94, 18-21	352	—	311 b 13-18

Eclogarum ordo	Lemmata	Meinekei paginae	Heerenii paginae	Aetii Didymive loci	Doxographorum paginae
I 15 2	ἀλλ' ὅγε — χαίρων	94, 28. 29	354	—	313 n b 3—5
15 3	Σγῆμά — σώματος	95, 2. 3	354	A I 14 1	312 b 12. 13
15 6	ὅϊ ἀπὸ — κινεῖσθαι	96, 5—13	356	A I 14 2—6	312 b 14—313 b 2
	ὅϊ Στωικοὶ — κόσμον	96, 14—17	356	A II 2 1. 2	329 b 6—9
	Διογένης — εὐκράσιαν	96, 18—23	358	A II 8 1	337 b 26—338 b 5
	Ἐμπεδοκλῆς — μεταλαμβάνειν	96, 24—26	358	A II 7 6	336 b 16—19
	τοῦ δὲ — κόσμον	96, 26—29	358	A II 8 2	338 b 6—10
	καὶ δεξιὰ — χειμερινόν	96, 29—31	358	A II 10 2	339 b 16—18
	Πυθαγόρας — ταῦτό	96, 32—97, 8	358. 360	A II 10 1	339 b 3—15
16 1	Χρῶμά — σώματος	97, 20—23	362	A I 15 1. 2	313 b 4—7
	τὰ δὲ — ἀέρων	97, 23—27	362	A I 15 7	313 b 21—27
	Ἐμπεδοκλῆς — ὕλης	97, 28—98, 10	364	A I 15 3—6	313 b 8—20
	Δημόκριτος — ποιότητας	98, 11—30	364 366	A I 15 8—11	314 b 1—28
17	Θαλῆς — ἀμετάβλητον	100, 22—101, 2	368	A I 17 1—4	315 b 17—30
	Ἀριστοτέλης — συγκρίνασθαι	101, 3—6	370	D 4	449, 1—3
	Ζήνων — περιόδου	101, 7—32	370—374	D 38	469, 26—470, 15
	Χρύσιππος — φαρμάκων	102, 1—103, 9	374—378	D 28	463, 14—464, 8
18 1	ὅϊ ἀπὸ θάλασ — γενέσθαι	103, 13—21	378. 380	A I 18 1—1	315 b 32—316 b 10
	τόπον — περιεχομένου	103, 21—23	380	A I 19 3	317 b 27—29
	Ἀριστοτέλης — μέγεθος	103, 24—13	380. 382	A I 18 6	316 b 14—317 b 21
	Ζήνων — ἀπειρον	104, 14. 15	382	A I 18 6	316 b 11—13
	διαφέρειν — ἐπεχόμενον	104, 15—18	382	A I 20 1	317 b 31—36
18 4	Ἐπίκουρος — χώραν	107, 2. 3	388	A I 20 2	318 b 1. 2
	ὅϊ (ἀπὸ) Πυθαγόρου — διαλυ-	107, 3—9	390	A II 9 1—3	338 b 13—21
	Πλάτων — δεξαμενὴν [σιν]	107, 10—12	390	A I 19 1	317 b 23—26
	κενὸν — κόσμῳ	107, 12. 13	390	A II 9 4	338 b 22. 23
	Τόπον δ' — πέρας	107, 26—108, 13	390—394	D 25	460, 18—461, 3
19 1	Πυθαγόρας — ὄρος	108, 17—19	394	A I 23 1	318 b 30—319 b 2
	Δημόκριτος — μηδέν	108, 20—28	394. 396	A I 23 3—5	319 b 30—320 b 8
	Ἡράκλειτος — ἀπειδίβου	108, 29. 30.	396	A I 23 7	320 b 11—13
	Ἡρόφιλος — αἰσθητήν	109, 1. 2	396	A I 23 6	320 b 9. 10
	Ἀσκληπιδίδης — ἀπεφάνηατο	109, 3. 4	396	A I 23 8	320 b 14. 15
	Ἀριστοτέλης — κόσμον	109, 5—22	396. 398	A I 23 2	319 b 3—29
19 3	Χρυσίππου — μένειν	111, 7—112, 8	404—408	D 22. 23	459, 11—460, 5
19 7	Ἀπολλόδωρος — ἀναλογίαν	112, 19—113, 5	408. 410	D 24	460, 6—17
20 1	Παρμενίδης — ἀκίνητον	115, 4. 5	412	A I 24 1	320 b 17—19
	Πλάτων — θεοῦ	115, 10—12	412. 414	A II 4 2	330 b 18—331 b 4
	Ἐμπεδοκλῆς — γίγνεσθαι	115, 13—23	414	A I 24 2. 3	320 b 20—35
	Ζήνων — μεταβολήν	115, 24—30	414. 416	D 36	468 b 25—469 b 7
	Ἀριστοτέλης — κηραίνεται	115, 31—116, 2	416	A II 4 12	332 b 4—7
	Ξενοφάνης — κόσμος	116, 2—4	416	A II 4 11	332 b 1—3
	Καὶ οἱ φάμενοι — διακόσμησιν	116, 4—8	416	A II 4 13	332 b 8—13
	Ἀναξίμανδρος — πολλαχῶς	116, 9—18	416. 418	A II 4 6—10	331 b 12—26
	Φιλόλαος — ἀποχυνθέντος	116, 19—21	418	A II 5 3	333 b 4—8
20 7	Ποσειδώνιος — εἶναι	120, 5—121, 13	432—438	D 27	462, 13—463, 13
21 3	Ἐμπεδοκλῆς — κόσμον	123, 31—124, 7	440. 442	A II 1 4—7	328 b 1—13
	μήτε αὐξεσθαι — συστελλεσθαι	124, 7—9	442	A II 4 14	332 b 14—17
	ἀπὸ γῆς — κέντρον	124, 10. 11	442	A II 6 1	333 b 15—18

cloga- m ordo	Lemmata	Meinekei paginae	Heerenii paginae	Aetii Didy- mive loci	Doxographorum paginae
21 3	Οἱ μὲν — συνεστῶτα	124, 12—15	442	A II 3 1. 2	329 b 12 330 b 4
21 4	Ἵμῆρος — ἀνωτάτω	124, 17—125, 6	442. 444	—	addas Prol. 96, 17
21 5	Κόσμον δ' — πάντη	125, 7—126, 19	444—448	D 31	465, 14 466, 17
21 6	Ἐκφαντος — μετέχειν	126, 21—28	448. 450	A II 3 3. 4	330 b 8 15
	εἰ δὲ τρέφεται — αἰδίας	126, 28—30	450	A II 5 1	332 b 29—333 b 3
	Πυθαγόρας — χρόνον	126, 31. 32	450	A II 4 1	330 b 16. 17
	δς καὶ — τάξεως	126, 32—127, 1	450	A II 1 1	327 b 2—4
	ἄρξασθαι — στοιχείου	127, 2. 3	450	A II 6 2	333 b 17—21
	πέντε — σφαῖραν	127, 3—8	450. 452	A II 6 5	334 b 8—335, 2
	Φιλόλαος — κόσμου	127, 9—12	452	A II 5 3	333 b 4—12
	τὸ δὲ ἡγεμονικὸν — ἀπεφνήματο	127, 12—18	452	A II 5 16—17	332 b 19—27
	Ἡράκλειτος — κόσμον	127, 19—23	454	A II 4 3—5	331 b 5—11
22 1	Παρμενίδης — περίγεια	133, 16—134, 3	482. 484	A II 7 1	335 b 4—336 b 3
	Ἄριστοτέλης — γῆν	134, 4—6	486	A II 7 5	336 b 12—15
	περιέχεσθαι — ἐγκυκλίως	134, 6—18	486	D 9	450, 12—20
	Φιλόλαος — ταύτην	134, 19—135, 4	488. 490	A II 7 7	336 b 20—337 b 23
	Λεύκιππος — ἀκίνητα	135, 5—10	490	A II 7 2. 3	336 b 4—11
	Πλάτων — δεύτερον	135, 11—15	492	A II 6 4	334 b 1—7
22 2	Ἵμῆρος — αἶγλη	135, 25—136, 11	492. 494	—	Prol. 95, 20—96, 13
22 3	Εὐμπεδονκλῆς — ὕλην	136, 13—15	494	A I 5 2	291 b 4—7
	Οἱ μὲν οὖν — σωματικόν	136, 16—18	496	A I 5 1	291 b 2—4
	Μητροδώρος — στοιχεῖα	136, 19—26	496	A I 5 4	292 b 1—11
	Θαλῆς — περιαιγλήν	136, 30—137, 1	496. 498	A II 1 2. 3	327 b 5—14
	τῶν δ' — διάστημα	137, 1—4	498	A II 1 8	329 b 1—5
23	Ἀναξιμένης — περιέχοντα	137, 20—25	500	A II 11 1. 2	339 b 21—28
	Ἀναξίμανδρος — μίγματος	137, 26. 27	500	A II 11 5	340 b 8. 9
	Παρμενίδης — οὐρανόν	137, 28. 29	500	A II 11 4	340 b 5—7
	Ἄριστοτέλης — οὕτως	138, 1—3	500. 502	A II 11 3	340 b 1—4
	συνεστάναι δὲ — ἐγκυκλίως	138, 3—8 cf.			
		134, 12—18	502	D 9	450, 16—20
	Θαλῆς — σφετερίζεται	138, 9—21	502	A II 12 1. 2	340 b 11—341 b 2
24	Θαλῆς — διάκρισιν	138, 25—28	506	A II 13 1. 2	341 b 4—9
	καὶ τοὺς μὲν — ἀνεῖσθαι	138, 28—139, 2	506	A II 13 11	342 b 19—22
	Ἀναξαγόρας — ἡσπερωκέναι	139, 3—6	508	A II 13 3	341 b 10—14
	ἀπ' ἀνατολῶν — ἀστέρας	139, 6. 7	508	A II 16 1	345 b 20—23
	Διογένης — διάπυρα	139, 8. 9	508	A II 13 5	341 b 16—18
	συμπεριφέρεσθαι — πέτρινον	139, 9—14	508	A II 13 9	342 b 8—14
	Δημόκριτος — πέτρους	139, 15. 16	508	A II 13 4	341 b 15
	καὶ πρῶτα — πλανήτας	139, 15. 16	508	A II 15 3	344 b 12—14
	Ἀρχέλαος — φλόγας	139, 17—21	510	A II 13 6. 7	342 b 1—5
	καὶ ἀνωτάτω — πλανήτας	139, 19—23	510	A II 15 6	345 b 9—13
	Μητροδώρος — ἀπεφνήματο	139, 24. 25	510	A II 14 5	344 b—57
	Παρμενίδης — ἄστρα	139, 26. 27	510	A II 13 8	342 b 6. 7
	τρέφεσθαι — ἀναθυμιάσεως	139, 27. 28	510	A II 17 4	346 b 18—2
	Ἀναξιμένης — ἄορατα	139, 29—31	510	A II 13 10	342 b 15—18
	ῥῳων — κρυσταλλοειδεῖ	139, 31. 32	510	A II 14 3	344 b 2—4
	τάς δ' ἐπισημίας — μόνον	139, 32—140, 1	510	A II 19 2	347 b 11
	οὐχ ὑπὸ — ἀστέρας	140, 1. 2	510	A II 16 6	346 b 1—3

Ecloga- rum ordo	Lemmata	Meinekei paginae	Heerenii paginae	Aëtii Didy- mive loci	Doxographorum paginae
I 24	Πλάτων—στοιχείων	140, 3. 4	510	A II 13 12	342 b 23—25
	κοινῶς—τρέφεσθαι	140, 4. 5	512	A II 17 6	346 b 24. 25
	καὶ πρῶτον—σελήνην	140, 6—10	512	A II 15 4	344 b 15—345 b 4
	τὰς δὲ ἐπισημασίας—γίνεσθαι	140, 10—12	512	A II 19 1	347 b 7—10
	Ἀριστοτέλης—ἀστρο	140, 13. 14	512	A II 13 13	343 b 1. 2
	μὴ δεῖσθαι—εἶναι	140, 14. 15	512	A II 17 5	346 b 21—23
	πάντα δὲ—μερίζονα	140, 15—20	512	D 8	450, 8—11
	Ξενοφάνης—σβέσεις	140, 21—24	512. 514	A II 13 14	343 b 3—8
	τοὺς δὲ—παράλαμποντα	140, 24—27	514	A II 18 1	347 b 1—5
	Ἑρακλείδης—ἐνδεχομένου	140, 28—141, 2	514	A II 13 15. 16	343 b 9—16
	Ξενοκράτης—βάθει	141, 3—5	514. 516	A II 15 1. 2	344 b 8—11
	Τῶν μαθηματικῶν—ἥλιον	141, 6—8	516	A II 15 5	345 b 5—8
	ταῦτόν—καλεῖσθαι	141, 8—12	516	A II 16 7	346 b 3—10
	τοὺς δὲ—φέρεισθαι	141, 12—18	516	A II 16 2—5	345 b 23—32
	Οἱ μὲν—κωνοειδεῖς	141, 19. 20	516	A II 14 1. 2	343 b 18—344 b 1
	Παρμενίδης—καλεῖ	141, 21—24	518	A II 15 7	345 b 14—18
	Μητροδόωρος—γνώμην	141, 25—30	518	A II 17 1—3	346 b 11—17
	Εὐδοξος—σημαίνουσιν	141, 31—142, 5	518	A II 19 3	347 b 13—22
	Ἄστρον—δόξαν	142, 6—25	518. 520;	D 32	466, 18—467, 2
25 1	Ξενοφάνης—ἥλιον	142, 32—143, 1	522	A II 20 3	348 b 10. 11
	ἔκλειψιν δὲ—φανῆναι	143, 1—4	522	A II 24 4	354 b 11—16
	Θεόφραστος—ἥλιον	143, 5—7	522	A II 20 3	348 b 12—349 b 3
	Ἀναξίμανδρος—πρηστῆρος	143, 8—12	524	A II 20 1	348 b 2—7
	καὶ τὸν μὲν—μέγεθος	143, 12—14	524	A II 21 1	351 b 12—17
	γίγνεσθαι—ἀποκλειομένου	143, 14—16	524	A II 24 2	354 b 3—5
	Ἀναξίμανης—ἀπεφρήνατο	143, 17. 18	524	A II 20 2	348 b 8. 9
	ὑπὸ πεπυκνωμένου—ποιεῖσθαι	143, 18—19	524	A II 23 1	352 b 12—14
	πλατὺν—σχῆματι	143, 19—20	524	A II 22 1	352 b 4. 5
	Παρμενίδης—ἥλιον	143, 21. 22	524	A II 20 8	349 b 21. 22
	Ἀντιφῶν—ἥλιον	143, 23—28	524. 526	A II 20 15. 16	351 b 3—11
	σκαφοειδῆ—ὑπόκυρτον	143, 28. 29	526	A II 22 2	352 b 6. 7
	γίγνεσθαι—δύειν	143, 29—31	526	A II 24 3	354 b 6—10
	τὸ δὲ—ἀνθρωπεῖου	143, 32	526	A II 21 4	351 b 20. 21
	Ἀλκμαίων—ἥλιον	144, 1. 2	526	A II 22 4. 5	352 b 9—10
25 3	Ἀναξαγόρας—ἥλιον	144, 10. 11	526	A II 20 6	349 b 6. 7
	τροπὴν—ἰσχυροποιεῖ	144, 11—13	528	A II 23 2	352 b 15—18
	θαλῆς γεοειδῆ τὸν ἥλιον	144, 14	528	A II 20 9	349 b 17
	ἐκλείπειν—δίσκῳ	144, 14—17	528	A II 24 1	353 b 17—354 b 2
	Διογένης—ἐναποστηρίζονται	144, 18—19	528	A II 20 10	349 b 18—20
	ὑπὸ δὲ—σβέννυσθαι	144, 19. 20	528	A II 23 4	353 b 6—8
	Φιλόλαος—ἥλιον	144, 29—145, 6	530	A II 20 12. 13	349 b 21—350 b 20
	τροπὴν δὲ—κύκλων	145, 6—8	530	A II 23 3	353 b 1—5
	ἴσον δὲ—ἀνταύγειαν	145, 9	530	A II 21 2	351 b 18. 19
	ἔκλειψιν—ὑπερχομένης	145, 9. 10	530	A II 24 7	354 b 20. 21
	Ἐπίκουρος—ἀνημμένον	145, 11—13	532	A II 20 14	350 b 21—351 b 2
	τηλικούτον—ἐλάττω	145, 13—14	532	A II 21 5	352 b 1—3
	Παρμενίδης—ψυχρόν	145, 15—19	532	A II 20 8a	349 b 12—16
	Δημόκριτος—διάπυρον	145, 19	532	A II 20 7	349 b 8. 9

Ecloga- rum ordo	Lemmata	Meinekei paginae	Heermannii paginae	Aegii Didy- mive loci	Doxographorum paginae
I 25 a	τροπήν δινήσεως Κλεάνθης ἤλιον περὶ δὲ κύλινδρον Ἀρίσταργος ἀπόστασιν Ἀριστοτέλης πάθος Ζήνων σχήματι Εὐριπίδης γῆς Ὀμηρος λαμπρόν	145, 19, 20 145, 21, 22 145, 22, 24 145, 30 146, 7 146, 8 147, 6 146, 21 23 146, 24 28 147, 29 148, 8	532 532 532, 534 534 534 538 538, 540 540 540	A II 23 7 A II 20 1 A II 23 b A II 21 a, 9 D 10 D 33	353 b 13 15 349 b 4, 5 353 b 9 12 Add. 355 b 1 14 450, 21 451, 18 467, 3 13 467 n° 15 b 13 cf. Prol. p. 96 15
26 1	Ἀναξίμανδρος τροχὸς Ἀναξίμηνος πυρίνην ἴσθιν δὲ φωτίζεται Ἡράκλειτος σχήματι Ξενοφάνης πεπιλημένον Θαλῆς σύμμικτον δισκοειδῆ κυλινδροειδῆ Πλάτων κύκλον ἐλάττονα μεγάλῃ Ζήνων σχήματι Προσειδώνιος ἀέρος μείλιον δὲ ἥλιον σφαιροειδῆ μηνοειδῆ Χρύσιππος ἡμᾶς Ἀναξίμανδρος ὑπόστασιν κύκλος πυκνοτέρων	150, 21-26 150, 27, 28 150, 28, 29 151, 1 151, 2, 3 151, 4-15 151, 15, 16 151, 17-21 151, 21, 22 151, 23-26 151, 27, 28 151, 28, 29 151, 29-31 151, 32-152, 6 152, 7-155, 9 156, 22-157, 22	548, 550 550 550 550 550 550, 552 552 554 554 554 554 554 554 554, 556 556-566 574, 576	A II 25 1 A II 25 2, 3 A II 26 2 A II 27 2 A II 25 4 A II 25 8-15 A II 27 3, 4 A II 25 6, 7 A II 26 3 D 34 A II 25 5 A II 26 1 A II 27 1 D 34 A II 28-31 A III 1 1 8	355 b 16 23 356 b 1, 2 357 b 9, 10 358 b 1 356 b 3, 4 356 b 14 357 b 4 358 b 3 5 356 b 8 13 357 b 11, 12 467 b 14-16 357 b 5 7 357 b 28, 29 357 b 11 19 467, 17 21 358 b 7-363 b 14 364 b 12 366 b 3
27	Τῶν Πυθαγορείων κινήματα	157, 27-158, 26	576-580	A III 2 1-11	366 b 6 367 b 18
28 1	Ἀναξίμανδρος λάβη	161, 6-162, 28	590-594	A III 3 1-11	367 b 22 369 b 28
29 1	Χρύσιππος τυφῶνα Ἀριστοτέλης τυφῶν Ἀριστοτέλης οὐτως	162, 29-163, 17 163, 7-17 163, 21-164, 18	596, 598 596, 598 598-602	A III 3 13 A III 3 14, 15 D 12	369 b 34-370 b 7 370 b 8-22 452, 22 453, 10
30 1	Τῶν μεταρσῶν ἀποβλέψω	167, 15-168, 26	612-616	A III 5 1-10	371 b 28 373 b 22
30 2	Ἀριστοτέλους νεφῶν [σιν]	168, 27-170, 21	616-622	D 14	454, 25 455, 31
32	Ἀριστοτέλης ἰσχύον Πλάτων σαλεύεσθαι	171, 10-13 171, 19-25	624 626	A III 7 4 A III 15 10	375 b 1 13 380 b 1 381 b 2
33	Ἀριστοτέλης τοσοῦτον Ἀριστοτέλης ἄμικτωιν	172, 3-174, 10 174, 11-16	628-634 631, 636	D 13 A III 17 1	153, 11 451, 25 382 b 3 11
34 1	Ἀριστοτέλους συμβέβηκεν	174, 24-175, 28	638, 640	D 14 a	Add. p. 455, 32
35 10	Ῥαούτως ἀπελθούσης	202, 2-11	748, 750		cf. Prol. 96, 14
36 3	Οἱ δὲ περὶ ἐστὶ	208, 8-14	756	A V 18 4	428 b 1-10
37	Πλάτων ἀνάναντον Πλάτων λογικά	208, 18-21 208, 24-209, 4	756, 758 758	A V 20 1 A V 26 1, 2	432 b 1-7 438 b 3-11
40 7	Πλάτων κυρίως	224, 25-29	790	A IV 5 11, 12	392 b 1-7
41 1	Θαλῆς αὐτοκλήτην Πυθαγόρας Ξενοκράτης Ἀλκιμαίων ὑπολαμβάνει Δικαιάρχος αἰσθήσεων Ἀριστοτέλης ἐνεργείας Ἀναξίμηνος αἰσθησιν	225, 21, 22 225, 23-25 225, 26-28 226, 1-4 226, 5-8 226, 9-32	794 794 796 796 796 796, 798	A IV 2 1 A IV 2 3, 4 A IV 2 2 A IV 2 7, 8 A IV 2 6 A IV 3 2-11	386 b 2, 3 386 b 8-11 386 b 4-7 387 b 6-9 387 b 1-5 387 b 10-389 b 8
41 7	Ἀριστοτέλης εἶδη	231, 6-9	812	A IV 3 2	392 b 11-15

Eclogarum ordo	Lemmata	Meinekei paginae	Heerenii paginae	Aetii Didymive loci	Doxographorum paginae
I 41 7	Πλάτων ἀεικλόνητον	231, 10	812	A IV 3 1	392 b 9. 10
42 1	Πλάτων ἔξωθεν	352, 25-28	1102	A IV 8 3	394 b 16-20
	Ἀριστοτέλης συμβεβηγός	353, 4. 5	1104	A IV 9 3	396 b 20-22
	Πλάτων γεωδῆς	353, 6-11	1104	A IV 9 10	397 b 26-33
43 1	Ἀριστοτέλης κινήσεως	356, 2-9	1106	A IV 10 2	399 b 6-12
	τὸ δι' αἰθέρος	356, 15-23	1108	D 15	455 b 32-456 b 4
44 1	Πλάτων - συνάγεια	357, 4-9	1108	A IV 13 11	404 b 14-21
	Ἀριστοτέλης - συγκριμάτων	357, 10-16	1110	D 17	456, 13-17
45 1	Οἱ ἀπὸ - αἰσθησιν	360, 24-26	1110	A IV 16 4	406 b 28-31
45 4	Ἀριστοτέλης - ὑγρῶν	362, 1. 2	1112	D 17	456, 20
45 7	Ἀριστοτέλης - εἶναι	363, 30-364, 5	1112	D 17	456, 21-457, 3
46	Πλάτων - νοούμενον	364, 10-15	1112.1114	A IV 19 1	407 b 13-408 b 7
47	Ἀριστοτέλης - τούτων	364, 20-30	1114	D 16	456 b 5-12

Iorilegii

11 24	Ὅτι ἡ ἀλήθεια - ἀτελεύτητον	I 251, 19-31	—	—	cf. Prol. 96, 17
33 17	Πλουτάρχου - ἐρωτῶσι	II 33, 1-14	—	—	Prol. 97, 26-44
100 25	Λέγει δὲ - παραπλησίον	III 249, 4-9	—	A V 30 1	442 b 6-443 b 2
100 26	Δισκλῆς - τίκεσθαι	III 249, 11. 12	—	A V 30 2	443 b 3. 4
100 27	Ἐρασίστρατος - αἷτια	III 249, 14. 15	—	A V 30 3	443 b 5. 6
101 2	Ἀλχημαίων - εἶναι	III 250, 1-5	—	A V 30 1	442 b 1-6
115 29	Παρμενίδης - ὑόλειψεν	IV 76, 8	—	A V 30 4	443 b 7. 8

Ioannis Damasceni q. d. Florileg.	Lemmata	Meinekei paginae	Gaisfordii paginae	Aetii Didy- mive loci	Doxographorum paginae
I 31-6	Ἀναξιμένης - ἀερώδους	IV 151, 10 - 152, 6	II 691, 4 -25	A III 41 5	370 b26 371 b26
36 ^a	ἐκ δὲ τῆς - ἀποτελεῖσθαι	152, 7- 153, 28	691, 26- 693, 13	D 11	451, 19- 452, 21
37	Χρύσιππος - πεπηγυῖαν	153, 30- 154, 7	693, 15-21	D 35	468, 1-5
171	Λεύκιππος - ὄψιν	172, 17-21	711, 5-8	A IV 13 1. 2	403 b2-7
172-8	Τιμαγόρας - ἀντιληψιν	173, 1-18	711, 9-23	A IV 13 6-12	403 b22-404 b23
179	Ἀριστοτέλης - συγκριμάτων	173, 19. 20	712, 1. 2	D 17	156, 13-17
1710-12	Τῶν - ἀκτινεῖδωλον	173, 21- 174, 4	712, 3-10	A IV 13 2-5	403 b8-21
1713-18	Ἐμπεδοκλῆς - σκότος	174, 6-175, 10	712, 11- 713, 7	A IV 14. 15	405, 3-406, 14
1722	Ἀναξιμένης - σφετερίζεται	176, 3	713, 24	cf. Stob. I 23	
181. 2	Ἀλκμαίων - ρευματιζομένων	176, 5-12	714, 3-8	A IV 17 1. 2	407 b2-10
183	Ἀριστοτέλης - ὀσφραντῶν	176, 14. 15	714, 9. 10	D 17	456, 18. 19
II 258-10	Οἱ Στωικοὶ - ἔξωθεν	232, 7-24	764, 15-29	A IV 8 1	393 b3-395 b20
2511-14	Κατὰ τοὺς - ἀντιλαμβανό-	233, 1-19	765, 3-18	A IV 8 4-7	394 b21-395 b19
2515	Ἀπελλῆς - ζῶα [μεθὰ	233, 20. 21	765, 19	A IV 10 3	399 b13. 14
2516	Δημόκριτος - παρίσους	233, 22-24	765, 20-22	A IV 10 5. 6	399 b19-23
2517-29	Οἱ Στωικοὶ - συμβεβηκότα	233, 26- 235, 18	765, 23- 766, 29	A IV 8 8- 149 1-8	395 b20-397 b18
2530	Παρμενίδης - ὄρεξιν	235, 14. 15	766, 30	A IV 9 14	398 b8. 9
2534	Οἱ τὰ ἄτομα - αἰσθητόν	235. 15- 236, 2	766, 30- 767, 14	A IV 9 9-13	397 b19-398 b7
2535-40	Ἐμπεδοκλῆς - αἰσθάνεσθαι	236, 3-16	767, 15-26	A IV 9 15-20	398 b10-28
2543. 44	Οἱ Στωικοὶ - κινήσεως	237, 7-13	768, 11-17	A IV 10 1. 2	399 b3-12
2545	Δημόκριτος - θεοὺς	237, 14. 15	768, 18. 19	A IV 10 4	399 b15-18
2546	Ἀριστοτέλης - αἰσθήσεως	237, 16-24	768, 20-27	D 15	455 b32-456 b4
2549	Ἐμπεδοκλῆς - αἰσθησιν	238, 9-20	769, 9-19	A IV 16 1-4	406 b16-31
341-9	Ἀριστοτέλης - θάλασσαν	244, 5- 245, 6	774, 17- 775, 16	A III 17 1-9	382 b3-383 b34

C O R R I G E N D A

- p. 10, 10 saeculo
 11¹ 5 notatae
 16, 20 V 22. 27. 29
 22, 34 p. 130 B II 13
 25, 29 ne somniando quidem quis
 26, 30 δισκασιδής
 31 δισκασιδῇ
 34 II 25 9
 28, 17 opinionem comprehendit
 31, 3 a. i. Annal. I. II
 37, 28 non sana cf. p. 377 a4
 38, 2 I 3 18
 45, 27 Placit. I 3 12—19
 47¹ cf. p. 468 n a 3
 63, 10 dele τῆς post ἀπὸ
 64, 20 §§ 1. 2. 7
 73, 4 a. i. 32. 36—38
 74, 3 32. 36—40
 106² 1 altera opinio
 126, 6 a. i. *stomachabatur*
 137 (Aetii), 12 III 15 3
 138 (Diogenis), 11 [cf. p. 26]
 153, 26 opinionem
 157, 25 ab Eusebiano
 158² 1 P. E. XIV 20 13
 160, 12 cf. p. 68]
 175, 12 Tyro oriundi et Romae
 23 scribendum
 177, 31 § 44
 181, 9 I 9 2
 10 VIII 25 et extremo versu I 18 1
 188, 5 *inquam et homines et pecua*
 189 a 6 *illis*
 b 14 Proleg. p. 16
 215, 3 a. i. II 11 3
- p. 228³ histor. IV 17
 230, 20 p. 19
 236, 25 c. 5 p. 603, 2
 251, 18 bearet
 261, 9 a. i. cet. I 41 32 p. 860 H. cf. 41 38
 p. 900]
 272, 6 A 53 D
 293 n a 4 (A) BC
 n a 7 (A) C
 297 a 4 εἶναι
 n a 4 ἀνθρώπος
 306 a 4 οὐς
 314 n b 4 dele sed
 322 n a 7 ἀνείμαρτα,
 352 n a 14 G 65
 363 a 7 G 73
 372 ab 34 ἀντιχρὸς
 400 n a 2 χάρτην εὐεργον G.
 n a 4 dele correxi
 417 n a 3 G(A) BC:
 442 n b 3 οἷς οἶον
 477 n a 17 p. 476, 15
 n b 10 dele τῶν—addit D ||
 483 n a 3 εἶτε libri
 490, 4 τεύχεσιν delete commate
 19 ἀπαξάπαντα
 27 παγέντ', contra 28 λεχθέντα
 503 n a 7 καὶ συμβαίνει PF: καὶ σ. Wim-
 mer
 511 n b 3 θάρσος P: θράσος F
 530, 14 Φ littera paulo magis dextrorsum
 ponenda fuit
 556, 12 θῆλος et αὐτὸς
 566, 26 φυσικοῖς
 575, 13 πέλαιος

A D D E N D A

p. 16, 6 cf. ad p. 626, 11.
 17, 11 γεώδους Eusebii fortasse antiquum
 est glossema. nam mirum quod G, qui § 6
 πυρός consentiens exhibet cum Stob., γεώ-
 δους illud Eusebianum § 5 exhibet, ubi de-
 bebat δέρος.
 18, 15 Hypsiclem Fabricio sisus haud
 recte cum Adrasto composui. nam nec
 Suidas Isidorum mathematicum *sub fratribus*
 recte fuisse dicit nec Hypsicles ille fuit qui
magnum magistrum suum Isidorum laudaret.

immo Isidorus Damascii praeceptor intellegendus est cf. H. Martin [Boncompagni
 bullettino t. VII Romae 1874 p. 263]. ergo
 ad tempora disposita est Achillis quam ex-
 hibui tabula, ut Hypsicles inter Eratosthenem
 et Thrasyllum floruerit. itemque aliis ar-
 gumentis usus G. Friedlein [Boncompagni
 bull. t. VI p. 496] eum paulo post Apollo-
 nium [c. 215 a. Chr.] scripsisse probavit.
 ergo ne Rohdei quidem ratio [cf. p. 18, 25]
 iam stare poterit.

21, 10 cf. Geminus Uranol. p. 54 [Corssen de Posidonio Rhodio Bonnae 1878 p. 33sq., sed cf. Strabo II 2 3 p. 95].

29² Didascaliae fr. exstat etiam in cod. Paris. gr. 854 [Cramer Anecd. Paris. I 335—352] cf. Doehneri Quaest. Plutarch. part. III p. 17sq.

37, 31 corrector in V 3 2 abundantia articuli, quem cieci, offensus videtur.

58, 27 de fonte Stoici capitis nihil affirmo, nisi Posidoniana quaedam subesse. definitio I 6 1 Posidonii est conl. I 7 19, theologiae tripartitio Panaetii videtur cf. Scaevola ex Varron. rer. divin. l. apud Augustin. IV 27 [VI 5—7]. de admiratione rerum caelestium locus, qui etiam apud Ciceronem tangitur Tusc. I 28 68sq. d. deor. n. II 30 75 Posidonio tribuendus videtur cf. Corssen l. c. p. 32.

76, 1 de Alcinoi qui dicitur epitome nunc egregius I. Freudenthalii libellus [Hellenist. Stud. III Berlin 1879] adeundus est, qui de Didymi similitudine dixit p. 297, de Stoicis verbis p. 281. 294, de titulo p. 275⁴, de eclecticis 269. 290. 293.

81³ cf. de Clitomacho Diog. IV 67.

81⁴ emendationem κατ' αὐτόν etiam E. Rohde Mus. Rh. XXXIII 166¹ commendavit.

87, 8 morem ex natalis diei festis nuncupandi filios explanat Usener M. Rh. XXXIV 421¹.

96, 13 addendus est locus Stob. ecl. I 21 4 p. 442H. conlat. Plut. V. Hom. c. 94. 103.

106³ de Zenonis vita nuper egerunt E. Rohde Mus. Rh. XXXIII 622sq. Th. Gomperz ib. XXXIV 154sq. qui tamen suam rationem non plenam exhibuit.

120² 2 cf. p. 174, 7 et 31.

121 de Ciceronis de deor. nat. loco egit nuper P. Schweneke jahrb. f. cl. Philol. CXIX 49sq.

151¹ de posteriorum fraudibus Zoroastreis cf. Porphy. V. Plot. 16.

162, 17 cod. F [Laur. 69, 13] habet εἰπομεν i. e. εἰπωμεν, quod recipiendum est cum Cobeto cf. de toto loco Freudenthal l. c. p. 305. 309.

216, 3 a. i. Ciceronem etiamsi cognosset non adhibuisse Topica demonstrat Wallies de Top. Ciceronis Hal. Sax. 1878.

217, 3 a. i. duplicem Xenophanis memoriam antiquiorem esse Aëtio ex Plut. Strom. 4 elucet, qui diversis locis p. 580, 13 et 18 eadem fere retulit.

221, 4 eo magis consensum notare debebam, qui est inter Placita I 11 4 et Theophrastum de sens. 5 (500, 9) 86 (525, 19), cum distet aliquantum ipsius exemplar Platonis Tim. p. 67 c

227¹ Theophrasti opinionem reddit Schol. ad Plat. Tim. 22 κ ... ὁδῶν καταργηγμένων εἰς τὸν Νεῖλον ἐξ ἄλλων τόπων τῶν κατὰ τὰ σελήνια ὅρη, ἀφ' ὧν αἱ τοῦτοῦ πηγῶν, ἐκ τῆς γιγνομένης ἐν αὐτοῖς πηλῆσεως τῶν νεφῶν ὑπὸ τῶν ἐπιστῶν ἀνέμων, ὡς θεόφραστος φησι cf. A. Riese jahrb. f. cl. philol. CXVII 695 qui citat A. Knütgen die Ansichten der Alten über die Nilquellen Neisse Progr. 1876

229, 5 a. i. cf. Mus. Rh. XXXIV 487.

274 n^a 10 nota codicis A etsi accentus deest explicanda ἐπεὶ δὲ

Eusebii codicis c quas Gaisfordiano apparatusi deesse vidi lectiones potiores a p. 353 adnotationi ipsi inserere licuit, priorum plugarum supplementum nunc inter Addenda exhibeo

278 a¹ ἐνέργεια E[c]

281 b⁸ ἀδίων (ιδίων) non multo longius abest verum εἰδῶν (ιδῶν)

282 a¹⁷ θεωρεῖται tueri debebam (cf. Ind. II s. v. θεωρεῖν): der Begriff lässt sich nur in der Einzahl denken cf. Theo Smyrn. p. 19, 18 sq. Hilleri, unde Xylandi coniectura αἰσθητοί v. 19 commendari videtur

284 a⁷ b⁵ χάσαι conl. Doehner quaest. Plut. II p. 6

290 n⁵ dele τοῦτους E. nam deficiente altera classe BEI unus est testis c, qui habet τοῦτους πληθος (om. τό). idem v. 29 et 30 σωμάτων et ἀδράς praebebat, quo usus iam Aëtio illa reddere non dubitabis

291 n^a 1 lege: ἐκοίλανε C: ἐκοίλανε Psellus (A)BE[CFG]

n^a 5 dele 15 — ? ||

n^a 6 lege: μὲν E[CFG] etc.

293 n^a 4 (A)BC:

n^a 7 (A)C Athenag.:

297 a⁹ τὸ κράτιστον ὁμοῖωσαι καλῶς εἶχεν διενόησαν conl. Herwerden (Plutarchea et Lucianea)

- 298^a 19 τὰ μὲν παλαιὰ Herwerden.
 n^a 7 E[CFG]
 n^a 8 E[BCFG]
 300 n^a 10 ὁδὸν E, sed ἡ ὁδὸν c
 n^a 11 E[CFG](A)C;
 301 n^a 6 E[BCFG]
 302 n^a 6 ante τὴν insere: τῶν μὲν ἀρ-
 γῶν A |
 305 n^a 1 adde: 2 καὶ ante τὸ om. E[CFG]
 n^a 7 l. CDEG
 n^a 8 post XV 32 s adde: et in
 textu c
 n^a 9 μὲν μὲν E[CFG]
 309^a 15 κορυώτατον (ut in Stob.) Her-
 werden.
 311 n^a 4 post videtur adde: cf.
 p. 320^a 22
 320^b 2 lacunam non recte statuit Mei-
 neke. immo Democriti κατὰ πλῆθὺν § 3 pri-
 mum genus numeratur. διανοητικὴς κινήσεως
 (v. 5) habes etiam D 16 (156, c)
 333 n^a 10 E[CFG]
 334 n^a 10 E[CFG] itemque v. 15
 335 n^a 1 c etiam in textu τοῦ habet
 — n^a 3 E[CFG]
 336 n^a 8 πάντα πως E, sed c certe
 habet πάντας τούτους
 338 n^a 4 post (A)B lege: κατὰ ἐκπύ-
 ρωσιν καὶ εὐκράσιαν καὶ φύξιν. E[CFG], om.
 BI: κατὰ etc.
 342 n^a 1 ante ἀφανῆς insere: δὲ om. E ||
 n^a 2 adde || καὶ καθάπερ E ||
 343 n^a 6 E[CFG]
 n^a 7 δέρα τε καὶ om. E [c 'Steph.
 mss.']
 n^a 14 E[CFG]
 344 n^a 11 E[CFG] || φαίνονα E[CFG] etc.
 344^b 5 praestat Stobaei errori tribuere
 verba περὶ σχήματος τῶν ἀστέρων, quibus
 reiectis Metrodori memoria addenda est 15 c
 cf. 345^a 7
 350 n^a 10 notandum in E verba εἰς τὸν
 ἥλιον [v. 16] — πυρίνου [v. 18] intercepta
 esse, itemque verba ἀνταύγειαν [v. 19] —
 γῆν [20]
 n^a 12 dele E ante BC
 n^a 15 E[CFG] || 21 κισηροειδῶς
 E[CFG]AB: κισηροειδὲς E[vulgata]C: κι-
 σηροειδῆ G cf. Ach. ||
 351 n^a 1 [sic CDEFG] E: σπογγοειδῆ G:
 om. (A)BC ||
 n^a 9 E[BI]
 352 n^a 4 τι E[DEFGI]
 n^a 6 E[BI, μεζίων etc.
 353^b 12 adde συγκαταφάσκειν δὲ τὸν
 ἥλιον κινούμενον ἔλικα ἐν τῇ σφαίρᾳ ἀπὸ τοῦ
 ἰσημερινοῦ ἐπὶ τε ἄρκτου καὶ νότου, ἀπερ-
 ἐστὶ πέρατα τῆς ἔλικος. ἄλλοι δὲ ἐπ' εὐθείας
 αὐτὸν κινεῖσθαι τὴν ἔλικα οὐ περὶ σφαῖραν
 ποιοῦντα, περὶ δὲ κύλινδρον
 358^a 7 ἀραιότερον δὲ πως respondet ex-
 tremae § 2
 370 n^a 10 dele G cf. p. 631, 5
 371 n^a 4 adde: sed cf. IV 14 (385^a 11)
 375 n^a 5 post ὁμοίαν adde: θεραιῶν
 Doehner
 381^a 27 πρῆσιν (pro πλῆσιν) conl. Ber-
 nardakis (Symbolae crit. et palaeogr. in Plut.
 Lips. 1879)
 386^b 6 θελοῖς (i. e. astris) non moven-
 dum erat
 391 n^b 3 adde: 24 οὗ om. D ||
 401 n^a 2 correxi cf. G p. 636, 5
 403^b 12 scribendum αὐγῶν αὐτὴν. Po-
 sidonius igitur etiam hic πλατωνίζει cf. § 11
 404^b 1 Ἀρισταγόρας qui est post Stra-
 tonem § 7 Ἀρίσταρχος est cf. I 15^a et
 15^b ubi audit ἀκουστής Στράτωνος
 412^a 3 scribendum τὴν δὲ μετὰ τοῦτο
 413^a 10 μόνον eodicum cogitari potest.
 nam thoracis actio non φυσικῶς, sed παρα-
 κειμένως puluone incitante accidit
 413^a 21 ἀντιμετερῶ et p. 414^a 6 μετερῶ
 Bernardakis
 414^a 6 ἐκτός, 11 ἐν αὐτῷ, 15 ἀπ' αὐτοῦ,
 20 <τὸ πνευματικόν> ἐφέλκεται, [sic iam
 Reiske] idem, otiose omnia
 420^a 3 ἐναλλαγῇ etiam Bernardakis
 421 n^a 10 σαρκώσεως confirmat Psellus
 Cramerī A. Par. I 341, 16
 422^a 9 κόλπους pro τόπους Doehner
 quaest. Plut. III 18
 423^a 13 ἐκ τοῦ αὐτομάτου veram lecti-
 onem indicat Bernardakis expulsam glosse-
 mate αὐτομάτως
 426 n^a 2 post cf. G adde: vel ἐνθερμα δὲ
 427^a 27 ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἢ μόνῃ ἢ σὺν ἡ
 τῇθεται νυχτὶ τ. β. Bernardakis
 433^a 3 παραπεπαικτός idem
 434^a 19 dele: propius — τακέντος
 437^a 13 ὕπνον σώματος γίνεσθαι ἀμ' ἐκ-
 κρίσει τ. λ. πλείονι πᾶν δὲ λυμάνει -

439 a3 scribendum ἐπέχειν cf. p. 753b

451, 21 scribendum (ἐν) τοῖς

454 n b6 l. nonne ὁσαχῆ?

455, 31 addendum fr. 14^a ex Stob. ecl.

I 39 (34) i p. 638. (340) H.

Ἀριστοτέλους. Τὰς δὲ τῶν ὑδάτων
δυνάμεις καὶ τοὺς χυλοὺς καὶ τὰς ἄλλας πάσας
ποιούσας, ὡς εἰπεῖν συλλαβόντι, γίνεσθαι παρὰ
τρεῖς αἰτίας· ἡ γὰρ παρὰ τὴν τῆς γῆς δια-
φορὰν (ἐν οἷα γὰρ ἂν ἕκαστον ἦ καὶ δι' οἷας
ἂν βέη, τοιοῦτον ἔσχειν τὸν χυλόν, οἷον ἀλυκόν
ἢ περὶ ὧδες ἢ πικρὸν ἢ τῶν ἄλλων ὁποιονούν),
ἡ παρὰ τὴν τῆς καπνώδους καὶ πυρώδους
ἀναθυμιάσεως μῆξιν (ἀπολιθῶσιν γὰρ καὶ πῆξιν
ἁλῶν καὶ νίτρων ἐτι τε βαρύτητας καὶ κου-
φότητας καὶ παχύτητας καὶ λεπτότητας καὶ
τὰς ἄλλας δυνάμεις ἀπεργάζεσθαι τὴν τοῦ
θερμοῦ καὶ καπνώδους μῆξιν), ἡ παρὰ τὸν
ἀέρα· (θερμότητας γὰρ καὶ ψυχρότητας). καὶ
παρὰ τὴν γῆν μὲν γίνεσθαι, δι' οἷας ἂν βέη
καὶ ἐν οἷα γίνεται. θερμὰ μὲν γὰρ τὴν κατα-
κεκαυμένην καὶ τὴν ξηρὰν καὶ τὴν ἀσφαλτώδη
ποιεῖν· ψυχρὰ δ', ὡς μὲν ἀπλῶς εἰπεῖν, <τὰ ἐν>
τοῖς ναματιαίοις, ὡς δὲ καθ' ἕκαστα, τὰ κατὰ
βάθους ὡς ἐπὶ πᾶν, ὥσπερ καὶ τὰ ἐν τοῖς με-
τάλλοις· πόρρω γὰρ τοῦ ἡλίου, πλην ἐὰν πυ-
ρώδης ὁ τόπος ἦ· δοκεῖ γὰρ ἀρεστέαναι τῶν
θερμῶν τὰ τ' ἐν τῇ ἀέρι καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ
καὶ τὰ ἐν τοῖς ὑψηλοῖς διὰ τε τὰ πνεύματα
καὶ μάλιστα διὰ τὴν τοῦ ἀέρος ψυχρότητα·
καὶ <τὰ> ἐν τοῖς συσίοις καὶ πνευματώδεσι, φύ-
χεται γὰρ ὑπ' ἀμφοτέρων· διὸ καὶ κοπέντων
δένδρων ἕνα θερμὰ γίνεσθαι. καὶ τὰ διαπνοὰς
ἔχοντα φαραγγίδεις καὶ ὑπάντροις· τὸ γὰρ
πνεῦμα διαυλυνίζον ταύτη φύχει καθάπερ ἐν
τοῖς λάκκοις. καὶ τὰ διὰ πάγου βέοντα καὶ
ἐνέκμου· ψυχρὸν γὰρ ὁ λίθος, καὶ μᾶλλον ὁ

τοιοῦτος ἡδὺς, ὥσπερ γλυκὺ πᾶν ὕδωρ, οὕτως
καὶ ψυχρὸν. οἰκεῖα γὰρ ἄμφοι τῆς φύσεως
(ἡ ψυχρότης καὶ) ἡ θερμότης. καὶ ἡ τῶν
χυλῶν ποιότης γένοιτ' ἂν ἀπ' ἐτέρων. συμ-
βαίνει δ' οὖν καὶ ἐκ τοῦ λόγου τοῦτου μὴ εἶναι
τοῦ ὕδατος κατ' ἐαυτὸ διαφορὰν, ἀλλὰ τὰς
ἄλλων δυνάμεις διαφέρειν, εἴπερ τὰ μὲν τὴν
γῆν τὰ δὲ τὸ πῦρ τὰ δὲ τὸν ἀέρα ποιεῖν συμ-
βέβηκεν.

457, 20 sufficiat τὸ εἰς ἐαυτὸ cf. Arist.
Meteor. IV 4 (382 a 11, Doxogr. p. 526 n a 7)

ubi ὑπεῖκον εἰς αὐτό et εἰς βῆλος idem est

458, 6 scribendum τινῶν μερῶν cf. v. 7

9 ἴδιον delendum videtur

20 κατὰ μὲν κτλ. si prioribus iun-
gis, eadem forma existit quae est p. 457, 21.
nihil igitur mutandum

461, 6 pro ἔπαντα legendum ἀπαντᾶν
[i. e. συμβαίνειν]

471, 11 sana sunt fortasse omnia deleta
τὴν ante γῆν. intellige: *esse animam uni-
versi, quod complecti dicunt et aethera et aera
qui terram et mare circumdat* [cf. p. 517 b 1]
*et quae hinc aluntur sidera. singulas autem
animas et viventium et mortuorum in aëre
versantium illi (universali) coniunctas esse.*

487, 25 historia¹ est etiam apud Plin.
VIII 34. XXXIII 116

489, 3 scribendum ἔξω δὲ γενόμενον

508, 12 fort. τῷ γὰρ πλεῖω κ. πλ. scil.
αἰσθάνεσθαι

511, 5 cf. Hippocr. de aëre 13 ἐς γὰρ
τὰ ἀδοῖα συντέτρηται [sc. τὰ θήλα], οἱ δὲ ἀν-
δρες οὐκ εὐθὺς τέτρηνται

521, 19 cf. de igne 75

542 h4 suppleveris ἐκ τῶν (ἁλ)ῶν

565, 2 scrib. αὔξεσθαι

28 ante καὶ videtur κάτω excidisse.
sed cf. p. 580, 17

569, 5 μὲν sanum est, itaque comma
post ἀρετῆς ponendum

592, 24 praeferendum διοικεῖν

609, 19 κατ' ἀρχὰς initio recte oppo-
nitur secundariae ex elementis generationi

615, 9 fort. δ καὶ

in F || ὥσπερ Canter: ὑπὲρ A || conicio καὶ
μᾶλλον, (ἔστω) ὁ τοιοῦτος ἡδὺς, ὥσπερ γλυκὺ
ποτῶν ὕδωρ κτλ. || 35 ἡ ψυχρότης καὶ ad-
didi || 36 ἐτέρων i. e. ψυχρῶν ἢ θερμῶν,
nisi fuit ἐτέρας

2 κατ' ante τοὺς apographa: κατὰ A || 5 δι'
οὐ F: δι' ὅν C: correxi ex v. 15: δι' ἣν Heeren ||
14 in parenthesi auidias ἀπεργάζεσθαι τὸν
ἀέρα, nisi quid intercidit || 16 γίνεται Heeren:
γίνεσθαι A || 18 τὰ ἐν addidi cf. 26. 28. 31 ||
19 τοῖς ναματιαίοις F: τοὺς ναματιαίους C || τὰ
κατὰ scripsi: τε κατὰ F: κατὰ C: τοὺς κατὰ
Heeren || 22 δοκεῖ scripsi: δεῖ F: δεῖ C ||
23 τὰ τ' Heeren: τοῦτ' A || 26 τὰ addidi ||
30 διαυλυνίζον cf. Arist. meteor. II 8 p. 366
a 27 || 31 πάγου neutrum non praestem,
cum πάγου Arist. probl. XII 6 (907 a 9) ad
alteram significationem glaciae attineat || 33
εἰδὼς A: ἡδὺς apogr. ex εἰδὼς quod est corr.

- Inscriptiones Graecae**, Editae consilio et auctoritate Academiae Litterarum Borussiae. Gr.-Folio.
Vol. I, Editio Minor. Ed. Frh. Hiller von Gaertringen. Quart. VIII, 303 Seiten. 1924. 80.—
Vol. II et III, Editio Minor. Pars altera, fasciculus prior. Ed. J. Kirchner. 1927. 100.—
- Die Inschriften von Pergamon.** Unter Mitwirkung von Ernst Fabricius und Carl Schuchhardt herausgegeben von Max Fraenkel. Quart. 2 Bände.
I. Bis zum Ende der Königszeit. Mit Abbildung und 1 Karte. 1890. 55.—
II. Römische Zeit. Inschriften auf Ton. Mit Abbildung und 1 Karte. 1895. 90.—
- Inscripfen von Priene.** Unter Mitwirkung von C. Fredrich, H. v. Prott, H. Schrader, Th. Wiegand und H. Winnefeld herausgegeben von F. Freiherr Hiller v. Gaertringen. Mit 81 Abbildungen im Text und 3 Beilagen. Quart. XXIII, 312 Seiten. 1906. 25.—
- Die Inschriften von Magnesia am Maeander.** Von Otto Kern. Mit Textabbildungen, 10 Tafeln und 1 Karte. Quart. 1900. 20.—
- Inscriptiones Graecae antiquissimae praeter Atticas in Attica repertas.** Consilio et auctoritate academiae litterarum regiae Borussiae ed. Herm. Roehl. Folio. 193 Seiten. 1882. 16.—
- Imagines inscriptionum graecarum antiquissimarum in usum scholarum composuit** Herm. Roehl. Editio III. Quart. 122 Seiten. 1907. 8.—
- Sylloge inscriptionum boeoticarum dialectum popularem exhibentium composuit adnotavit apparatu critico instruxit.** Von W. Larfeld. Praemittitur de dialecti boeoticae mutationibus dissertatio. Oktav. XXXVI, 232 Seiten. 1883. 6.—
- Auswahl aus griechischen Inschriften.** Von R. Helbing. Mit 1 Tafel. 138 Seiten. 1915. (Sammlung Göschen Bd. 757.) Geb. 1.50
- Sammelbuch griechischer Urkunden aus Ägypten.** Von Friedrich Preisigke. Herausgegeben im Auftrage der Wissenschaftlichen Gesellschaft in Straßburg.
I. Bd. Lexikon-Oktav. VIII, 668 Seiten. 1913—1915. 21.—, geb. 23.—
II. Bd. Lexikon-Oktav. 464 Seiten. 1918—1922. 14.50, geb. 16.50
III. Bd. I. Hälfte. Lexikon-Oktav. 1926. 8.—
- Berichtigungsliste der Griechischen Papyrusurkunden aus Ägypten.** Von Friedrich Preisigke. Lexikon-Oktav. 468 Seiten. 1913—1922. 30.—, geb. 32.—
- Griechische Urkunden des Ägyptischen Museums zu Kairo.** Von Friedrich Preisigke. Lexikon-Oktav. VIII, 58 Seiten. 1911. (Schriften der Wissenschaftlichen Gesellschaft in Straßburg, Heft 8.) 1.—
- Urkunden der Ptolemäerzeit.** (Ältere Funde). Herausgegeben von Ulrich Wilcken. Quart.
I. Band: Papyri aus Unterägypten.
1. Lieferung. V, 146 Seiten. 1922. 24.—
2. Lieferung. S. 147—296. 1923. 24.—
3. Lieferung. S. 297—452. 1924. 36.—
4. Lieferung. S. 453—676. 1927. 75.—
I. Band komplett 1927. 159.—
- Auswahl aus griechischen Papyri.** Von R. Helbing. Zweite, veränderte Auflage. 132 Seiten. 1924. (Sammlung Göschen Bd. 625.) Geb. 1.50
- Parmenides' Lehrgedicht,** Griechisch und Deutsch von Herm. Diels. Mit einem Anhang über griechische Türen und Schlösser. Oktav. 163 Seiten mit 49 Figuren. 1897. 5.—
- Philonis Alexandrini opera** quae supersunt ed. Leopoldus Cohnet Paulus Wendland. Vol. I—VI. 1896—1915. Oktav. 65.—
Vol. VII: Indices ad Philonis Alexandrini opera. Composuit Joannes Leisegang. Pars I 1926 30.—, geb. 31.50

- Philonis Alexandrini opera quae supersunt** ed. L. Cohn et P. Wendland. Editio minor. Vol. I—VI. 1896—1915. Oktav. 23. —
- Philonis de aeternitate mundi.** Edidit et prolegomenis instruxit Franciscus Cumont. Groß-Oktav. XXIX, 76 Seiten. 1891. 3. —
- Philonis mechanicae syntaxis libri quartus et quintus.** Recensuit Richardus Schoene. Oktav. XII, 96 Seiten. 1893. 2. —
- Fragmente Philos.** Neuentdeckte. Nebst einer Untersuchung über die ursprüngliche Gestalt der Schrift de sacrificiis Abelis et Ciani. Von P. Wendland. Oktav. XII, 152 Seiten. 1891. 5. —
- Prosopographia Attica.** Ed. J. Kirchner. Lexikon-Oktav. Vol. I: VIII, 603 Seiten. 1901. 24. —
Vol. II: VIII, 660 Seiten. 1903. 28. —
- Fragmenta comicorum graecorum** collegit et disposuit Aug. Meineke. Editio minor. 2 Vol. 1847. XXIV, 1284 Seiten. 1847. 9. —
- Epigrammata graeca ex lapidibus collecta** ed. Georgius Kaibel. Oktav. XXIV, 703 Seiten. 1878. 12. —
- Grammatik der griechischen Papyri aus der Ptolemäerzeit** mit Einschluß der gleichzeitigen Ostraka und der in Ägypten verfaßten Inschriften. Von Edwin Mayer. Oktav. 1. Band: Laut- und Wortlehre. Neue Ausgabe. XIV, 538 Seiten. 1923. 18. —
2. Band: Satzlehre. Analytischer Teil. 1. Hälfte. XX, 390 Seiten. 1926. 45. —
- Sammelbuch griechischer Urkunden aus Ägypten.** Begründet im Auftrage der Straßburger Wissenschaftlichen Gesellschaft zu Heidelberg von Professor Dr. F. Preisigke. Fortgesetzt von Professor Dr. Friedrich Bilabel. Lexikon-Oktav. I. Band. 1913—1915. 21. —, geb. 23. —
II. Band. 1918. 14.50, geb. 16.50
III. Band: 1. Hälfte. VII, 151 Seiten. 1926. 8. —
2. Hälfte. II, Seite 155—399. 1927. 10. —
- Historische griechische Grammatik.** Von E. Kieckers. I: Lautlehre. 1925. (Sammlung Göschen Bd. 117.) Geb. 1.50
II: Formenlehre. 1925. (Sammlung Göschen Bd. 118.) Geb. 1.50
- Geschichte der griechischen Sprache I.** Bis zum Ausgange der klassischen Zeit. Von O. Hoffmann. Zweite, verbesserte Auflage. 160 Seiten. 1916. (Sammlung Göschen Bd. 111.) Geb. 1.50
- Griechische Lautstudien.** Von Ferdinand Sommer. Oktav. VIII, 172 Seiten. 1905. 5. —
- Die Grundlagen der griechischen Tempuslehre und der homerische Tempusgebrauch.** Ein Beitrag zur historischen Syntax der griechischen Sprache. Von Carl Mützbauer. I. Band. Groß-Oktav. VIII, 402 Seiten. 1893. 15. —
II. Band. Groß-Oktav. XIV, 324 Seiten. 1909. 9. —
- Beiträge zur griechischen Wortforschung.** Von Felix Solmsen. I. Teil. Oktav. VIII, 270 Seiten. 1909. 9. —
Die im Nachlaß des Verfassers vorgefundenen Teile der Fortsetzung dieser »Beiträge« sind im XXXI. Band der »Indogermanischen Forschungen« Seite 448—506 veröffentlicht.
- Der Wortschatz der außerhalb Attikas gefundenen attischen Inschriften.** Ein Beitrag zur Entstehung der Koine. Von J. Schlageter. Quart. 104 Seiten. 1912. 3. —
- Die Lehnwörter der mitteligriechischen Vulgärliteratur.** Von Man. A. Triandaphyllidis. Groß-Oktav. XXXVIII, 192 Seiten. 1909. 6. —
- Geschichte der griechischen Literatur.** Von Wilhelm Nestle. I: Von den Anfängen bis auf Alexander d. Gr. 137 Seiten. 1923. (Sammlung Göschen Bd. 70.) Geb. 1.50
II: Von Alexander d. Gr. bis zum Ausgang der Antike. 144 Seiten. 1924. (Sammlung Göschen Bd. 557.) Geb. 1.50

- Fünf Vorträge über den griechischen Roman.** Von Eduard Schwartz. VI, 148 Seiten. 1896. 3.—
- Über die Pharmaka in der Ilias und Odyssee.** Von Oswald Schmiedeberg. Lexikon-Oktav. III, 29 Seiten. 1918. (Schriften der Wissenschaftlichen Gesellschaft in Straßburg, Heft 36.) 0.50
- Pausanias der Perieget.** Untersuchungen über seine Schriftstellerei und seine Quellen. Von A. Kalkmann. Oktav. VII, 295 Seiten. 1886. 5.—
- Homers Zorn des Achilleus und der Homeriden Ilias.** Von Eugen Petersen. Herausgegeben von Franz Studniczka. Oktav. XII, 138 Seiten. 1920. 10.—
- Zur Entstehung der Ilias.** Von Eduard Schwartz. Lexikon-Oktav. V, 40 Seiten. 1918. (Schriften der Wissenschaftlichen Gesellschaft in Straßburg, Heft 34.) 0.60
- Die sieben Redepaare in dem Septem des Aischylos.** Von Carl Conrad. Groß-Oktav. 31 Seiten. 1924. 2.—
- Neue Wege durch die griechische Sprache und Dichtung.** Sprachgeschichtliche Untersuchungen. Von Georg H. Mahlow, ehem. Direktor des Humboldt-Gymnasiums zu Berlin. Oktav. VIII, 525 Seiten. 1926. 22.—, geb. 25.—

Werke zur antiken Philosophie.

- Geschichte der antiken Philosophie.** Von Ernst von Aster, o. Professor an der Universität Gießen. Groß-Oktav. VI, 274 Seiten. 1920. 5.—, geb. 6.50
- Geschichte der Philosophie von Sokrates bis Aristoteles.** Von Walther Kinkel, o. Honorarprofessor an der Universität Gießen. Groß-Oktav. 328 Seiten. 1922. (Geschichte der Philosophie Bd. 2.) 3.—, geb. 4.—
- Platon.** Von Paul Friedländer, o. ö. Professor an der Universität Marburg.
I. EIDOS. PAIDEIA. DIALOGOS. Mit 3 Tafeln. Groß-Oktav. X, 278 Seiten. 1928. 12.50, geb. 14.50
II. Die platonischen Schriften. In Vorbereitung.
- Platons Selbstbiographie.** Von Heinrich Gomperz, o. ö. Professor an der Universität Wien. Oktav. 46 Seiten. 1928. Kart. 3.—
- Platos Stellung im Aufbau der griechischen Bildung.** Ein Entwurf. Von Werner Jaeger. Quart. 49 Seiten. 1928. 4.—
- Griechische Denker.** Eine Geschichte der antiken Philosophie. Von Theodor Gomperz. Ausgabe letzter Hand besorgt von Heinrich Gomperz, o. ö. Professor an der Universität Wien. Drei Bände. Groß-Oktav.
I. Band: Naturphilosophen und Sophisten. Vierte Auflage. X, 499 Seiten. 1922. 14.—, geb. 16.—
II. Band: Sokrates und die Sokratiker. Platon. Vierte Auflage. VIII, 628 Seiten. 1925. 24.—, geb. 26.—
III. Band: Aristoteles und seine Nachfolger. Dritte Auflage. 1928. Im Druck.
- Hellenika.** Eine Auswahl philologischer und philosophiegeschichtlicher kleiner Schriften. Von Theodor Gomperz. Zwei Bände. Groß-Oktav. VIII, 452 Seiten mit 2 Figuren, IV, 376 Seiten und 1 Tafel. 1912. 23.—
III. u. IV. Band in Vorbereitung.
- Beiträge zur Geschichte der griechischen Philosophie und Religion.** Von Paul Wendland und Otto Kern. Oktav. IV, 117 Seiten. 1895. 1.50
- Das Wahrheitsproblem in der griechischen Philosophie.** Von Richard Herbertz. Oktav. VII, 263 Seiten. 1913. 6.—
- Die Apologie der Heilkunst.** Eine griechische Sophistenrede des fünften vorchristlichen Jahrhunderts. Bearbeitet, übersetzt, erläutert und eingeleitet von T. Gomperz. Zweite, durchgesehene Auflage. Groß-Oktav. VIII, 182. 1910.

- Neues zu Sokrates, Aristoteles, Euripides.** Von Julius Baumann. Groß-Oktav. 127 Seiten. 1912. 3.50
- Aristoteles' Lehre vom Ursprung des menschlichen Geistes.** Von Franz Brentano. Groß-Oktav. VIII, 166 Seiten. 1911. 6.
- Epikurs Verhältnis zu Demokrit in der Naturphilosophie.** Von Albert Goedeckemeyer. Oktav. 157 Seiten. 1897. 4.00
- Repetitorium der Geschichte der Philosophie des Altertums und des Mittelalters.** Von Franz Kramer. Oktav. VIII, 57 Seiten. 1920. (Wissenschaftliche Repetitorien Heft 5.) 1.00

Kleine Texte für Vorlesungen und Übungen.

Herausgegeben von Hans Lietzmann

Griechische Autoren.

- 33/34 SUPPLEMENTUM LYRICUM. Neue Bruchstücke von Archilochus, Alcaeus, Sappho, Corinna, Pindar, Bacchylides. Ausgew. u. erkl. von E. Diehl. 3. Aufl. 83 Seiten. 1917. 2.60
- 112 SUPPLEMENTUM EURIPIDEUM. Bearb. von H. von Arnim. 80 Seiten. 1913. 2.50
- 113 SUPPLEMENTUMS OPHOCLEUM. Hrsg. von E. Diehl. 33 Seiten. 1913. 1.00
- 44/46 MENANDRI reliquiae nuper repertae. Hrsg. von S. Sudhaus. 2. Aufl. 103 Seiten. 1914. 3.25, geb. 4.25
- 66 DIE FRÖSCHE DES ARISTOPHANES. Mit ausgewählten antiken scholien. Hrsg. von W. Süß. 90 Seiten. 1911. 2.90, geb. 3.90
- 77 HIPPOCRATIS de aere aquis locis. Mit der alten lateinischen Übersetzung. Hrsg. von G. Gundermann. 50 Seiten. 1911. 1.70
- 82 APOLLONIUS DYSCOLUS: De pronomibus. Pars generalis. Edidit Dr. Paulus Maas. 44 Seiten. 1911. 1.25
- 89 EURIPIDES MEDEA mit scholien. Hrsg. von Ernst Diehl. 116 Seiten. 1911. 1.75, geb. 2.75
- 97 DIODORS RÖMISCHE ANNALEN bis 302 a. Chr. samt dem Ineditum Vaticanum. Hrsg. von A. B. Drachmann. 72 Seiten. 1912. 2.25
- 98 MUSAIOS, HERO UND LEANDROS. Mit ausgew. Varianten und Scholien. Hrsg. von A. Ludwig. 54 Seiten. 1912. 1.70
- 111 AUSWAHL AUS DEN ILIASSCHOLIEN zur Einführung in die antike Homerphilologie. Ausgew. u. geordn. von W. Deecke. 92 Seiten. 1912. 2.90
- 118 ORATORUM ET RHETORUM GRAECORUM nova fragmenta. Edidit K. Jander. 42 Seiten. 1913. 1.40
- 120 HIPPOKRATES ÜBER AUFGABEN UND PFLICHTEN DES ARZTES in einer Anzahl auserlesener Stellen aus dem Corpus Hippocraticum. Hrsg. von Th. Meyer-Steineg und W. Schonack. 27 Seiten. 1913. —.50
- 135 NOVAE COMOEDIAE FRAGMENTA in papyris reperta exceptis Menandreis. Edidit O. Schroeder. 77 Seiten. 1915. 2.25
- 137 VITAE HOMERI ET HESIODI in usum scholarum edidit Udalricus de Wilamowitz-Moellendorff. 58 Seiten. 1916. 1.80
- 138 CRATIPPI hellenicorum fragmenta oxyrhynchia. Scholarum in usum edidit J. H. Lipsius. 35 Seiten. 1916. 1.10
- 145 CALLIMACHI FRAGMENTA NUPER REPERTA. Edidit R. Pfeiffer. 94 Seiten. 1921. 3.—
- 149 DIE KLEINEREN HISTORIKERFRAGMENTE AUF PAPYRUS. Bearb. von Fr. Bilabel. 63 Seiten. 1923. 2.—
- 151 CELSI ALETHES LOGOS. Excussit et restituere conatus est Dr. O. Glöckner. XIV, 72 Seiten. 1924. 3.—
- 158 GORGIAE HELENA. Recognov. et interpretatus est Otto Immisch. VII, 55 Seiten. 1927. 3.—